

ΤΑΜΕΙΟΝ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

1

ΤΑΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ,

ΤΗ: ΥΠΟ

ΜΙΓΝΙΟΥ (MIGNE)

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΗ:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ, ΦΡΑΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,

ΑΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΕΛΑΦΘΗΣΑΝ ΟΥΚ ΟΛΙΓΑ

ΚΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ, ΕΚ ΤΩΝ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΕΙΣ ΟΜΗΡΩΝ ΠΑΡΕΚΒΟΛΩΝ
ΚΑΙ ΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΩΝ

ΥΠΟ

ΔΩΡΟΘΕΟΥ ΣΧΟΛΑΡΙΟΥ

Πρώτην Μητροπολίτου Λαρίσης του Θεσσαλίου,

ΥΦ' ΟΥ ΚΑΙ ΝΥΝ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Συντάξαντος και τούς εν τῇ βιβλίῳ ταύτῃ Πίνακας.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΕΟΥ

Παρά τῇ πλατείᾳ τῆς Μητροπόλεως.

1883

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΙΩΑΝΝΟΥ
ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗ

236385

ΤΗ:

ΜΙΑ: ΑΓΙΑ: ΚΑΘΟΛΙΚΗ: ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ:

ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ:

ΚΑΙ ΤΟΔΕ

ΠΡΟΣΗΝΕΓΚΕ ΚΑΙ ΑΝΕΘΗΚΕΝ

Ο ΕΛΛΗΣΤΟΣ ΕΝ ΥΠΗΡΕΤΑΙΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΔΩΡΟΘΕΟΣ ΣΧΟΛΑΡΙΟΣ

«Οὐδεμία γὰρ αὐτάρκης ἀνθρώπου φύσις οὐτ' ἐν λόγοις, οὐτ' ἐν ἔργοις, ἀναμάρτητος εἶναι. κρατίστη δέ, ἢ πλείστα μὲν ἐπιτυχάνουσα, ἐλάχιστα δὲ ἀστοχεύουσα».

(Διον. Ἄλικ. περὶ τοῦ Θεουκδ. χαρακτηῆρος. κεφ. γ')

Τὸ γὰρ τὴν Πατέρων πίστιν καὶ ὁμολογεῖν καὶ συγγράφειν τοῦτ' ἐστὶ· διὸ πολλοὶ στεφανοῦνται. Εἰ δ' ἐπὶ τούτοις οὐ φημί δίκαιον ἀξιῦσθαι ἐπαίνων, καθότι ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ἐγὼ εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσελήλυθα· πολλῶ μᾶλλον οὐδὲ μέμψεως. Ἐκότερον γὰρ ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς καὶ τοὺς ἁγίους ἀναδραμεῖται. Τὰ αὐτὰ γὰρ πάλιν ἐρῶ, ὡς οὐδὲν ἀπ' ἑμαυτοῦ ἴδιον εἶπον, ἀλλὰ τὰ παρὰ τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν διδασκάλων τῆς τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας περὶ τῆς ὑγιούς τῶν χριστιανῶν πίστεως διδασκόμενα, ταῦτα ἐξελεξάμεθα.

(Μανουὴλ Καλέκας PNB', 661).

«Ἐγὼ δὲ τῇ μὲν ἑμαυτοῦ δυνάμει τόδε τὸ ἔργον σταθμώμενος τὴν ἐγγχειρήσιν ὀρθῶδῶ. θαρρῶν δὲ τῷ φιλοτίμῳ δοτῆρι τῶν ἀγαθῶν, μείζοσιν ἢ κατ' ἑμαυτὸν ἐγχειρῶ».

(Θεοδῶρ. ΠΒ', 881).

Ἐγὼ μὲν οὖν τῆς τε τῶν νοσούντων ἕνεκα θεραπείας, καὶ τῆς τῶν ὑγιαίνοντων προμηθούμενος ὠφελείας, τοῦτον ἀνεδεξάμην τὸν πόνον· τοὺς δὲ τοῖς ἀλλοτρίοις ἐντυχάνοντας πόνοις παρακαλῶ, εἰ μὲν ἅπαντα εὖ ἔχει τὰ γεγραμμένα, τὸν τούτων ἀνυμνήσαι δοτῆρα, καὶ τοῖς πεπονηκόσι προσευχὰς ἀντιδοῦναι· εἰ δὲ τίνα ἐλλείπει, μὴ πάντων ἑμοῦ, τούτων ἕνεκα, καταγῶναι, ἀλλ' ἐκ τῶν εὖ εἰρημμένων τὸ κέρδος κομίσασθαι.

(Ὁ αὐτὸς ΠΓ', 788-789).

Δωροθέου (α) φρόντισμα ταῦτα καὶ πόνος,
Ἄνδρὸς φυγόντος κλήσιν ἄλλην καὶ τρίτην.
Ὡς ἀσθενῆς γάρ, ἀξιώματος βάρος
Ὅγκον τε δόξης οὐχ ὑπέστη βαστάσαι.
Κοῦφος διέπλει τὴν θάλασσαν τὴν βίου,
Καὶ τῆς προνοίας ἐτύφησε τὴν χάριν.

(Κατὰ τὸν ἱερὸν Ἰωάννην Εὐχαίτων. ΡΚ', 1199).

(α) Τὸ πρωτότυπον Ἰωάννου μάλλον ἀσυμβίβαστόν ἐστι τῷ ἱατρικῷ μέτρῳ, Σ. 'Ε.

ΔΩΡΟΘΕΟΣ ΣΧΟΛΑΡΙΟΣ

ΠΡΩΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

ΠΑΣΙ ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

Θεός και αὐθις ἔστω ἡμῖν παντός ἔργου και λόγου προοίμιον· ἀρχὴ γὰρ αὕτη πασῶν ἀσφαλεστάτη, και οἱ ταύτης ἐχόμενοι πρὸς λιμένα κατανωθῶσιν ἀναπαύσεως. Ἐκ Θεοῦ οὖν και ἡμεῖς και αὐθις ἀρξώμεθα, και εἰς αὐτὸν τὸν λόγον καταπαύσωμεν.

Ὁμολογούμενον, ὅτι ἀρχαῖοί τε και νεώτεροι, Ἑκκλησιαστικοί τε και θύραθεν σοφοὶ τὰ μαθήματα και ἐν γένει τὰς γνώσεις τροφήν εἶναι τῆς ψυχῆς ἀπεφήναντο, ὁ δὲ ὑπατος τῶν φιλοσόφων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ ἐπιστῶν τὴν προσοχὴν τοῦ φίλου αὐτοῦ, σπεύδοντος ἀκοῦσαι Πρωταγόρου, «ὄρα, ὦ μακάριε, φησί, μὴ περὶ τοῖς φιλτάτοις κυβεύεις τε και κινδυνεύεις· και γὰρ δὴ και πολὺ μείζων κίνδυνος ἐν τῇ τῶν μαθημάτων ὠνῇ, ἢ ἐν τῇ τῶν σιτίων· σίτια μὲν γὰρ και ποτὰ πριάμενον παρὰ τοῦ κατήλου και ἐμπορίου ἔξοστιν ἐν ἄλλοις ἀγγείοις ἀποφέρειν, και πρὶν δεῖξασθαι αὐτὰ εἰς τὸ σῶμα πίνοντα ἢ φαγόντα, καταθέμενον οἰκαδε, ἔξοστι συμβουλεύασθαι, παρακαλέσαντα τὸν ἐπαίοντα (α), ὅ,τι τε ἐδουσιότεον ἢ ποτέον και ὅ,τι μὴ, και ὅποσον και ὅποτε· ὥστε ἐν τῇ ὠνῇ οὐ μέγας ὁ κίνδυνος· μαθήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ ἀγγείῳ ἀπενεγκεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη, καταθέντα τὴν τιμὴν, τὸ μάθημα ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ λαβόντα και μαθόντα ἀπίνειν ἢ βεβλαμμένον, ἢ ὠφελῆμένον.» Ποικίλης δ' ὀσσης ἑκατέρας τῶν τροφῶν, καθάπερ ἐν τῇ τοῦ σώματος αἰρεῖται ἕκαστος τοῦτο ἢ ἐκείνο τὸ εἶδος, καθ' ἣν ἔχει ὄρεξιν ἢ διαίταν, οἱ παῖδες δὲ μόνον συνήθως και οἱ λίχνοι τέρπονται εἰς ὄνθυλεύματα και καρυκεύματα, και τὰ μελίπηκτα, και τοὶ ἡττον ὑγιεινά, και τῶν ἐλευθέρων ἀλλότρια θεωρούμενα παρὰ τοῖς ἔγκρατους διαίτωμένοις (β), οὕτω και ἐν τῇ τῆς πνευματικῆς τροφῆς μεταλήψει μόνον οἱ ἀσθενοὺς κρίσους τὴν στερεάν και ὑγιᾶ τροφήν ἐν ἰσῇ μοίρᾳ τίθενται τῇ πρὸς καιρὸν λιπανούσῃ. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος και ἐν τούτῳ ἔδειξε τὴν ὀρθοπροσύνην αὐτοῦ, και ἐν συγκρίσει πρὸς τᾶλλα, ἀρχαῖά τε και νεώτερα, εἰ οὐχὶ τὸ μόνον, ἐν τοῖς πρώτοις τουλάχιστ-

(α) Τὸν ἱατρὸν ἐνοεῖ ἐνταῦθα.

(β) Περὶ Ἀγχιολόου τοῦ μεγάλου διηγείται ὁ Πλούταρχος, ὅτι «Θάσιοι ἐπεμφαν αὐτῷ, τὴν χώραν αὐτῶν διαπορευομένην μετὰ τοῦ στρατεύματος, ἔλπειτα και χῆνας και τραγήματα και μελίπηκτα, και ἄλλα πανταεπαπὲ βρώματά τε και πόματα πολυτελῆ· μόνα δὲ τὰ ἔλπειτα δεξάμενος, τὰ λοιπὰ ἀπάγειν ἐκέλευσεν ὀπίσω τοὺς κεκομμάτους, ὡς οὐδὲν αὐτῷ ὄντα χρήσιμα. Διαπαρόντων δὲ και δευμένων πάντως λαθῶν, ἐκέλευσεν αὐτοῖς, τοῖς ἔλλοις διαδοῦναι. Πυθόμενον δὲ τὴν αἰτίαν ἔφη, τοὺς ἀνδραγαθῶν ἀσκούοντας τὰς τοιαύτας λιχνίας οὐχ ἄρμόζει προσέσθαι· τὰ γὰρ δελεάζοντα τοὺς ἀνδραποδώδεις, τῶν ἐλευθέρων ἀλλότρια.»

στον δικαίως τάσσοιτο ἂν ὡς πρὸς τὴν πληθὺν τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ἐν οἷς διαλάμπουσιν ἀληθεῖς γνώσεις, ὑψηλαί θεωρίαι, ὄρθαι κρίσεις, ἀποφθέγματα φιλοσοφικά, παραγγέλματα ἠθικά, ἐν ἐνὶ λόγῳ ὑγιῆς διανοητικὴ τροφή.

Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐκ πάντων τῶν τὸν χριστιανισμὸν ἀσπασαμένων ἐθνῶν, μόνον τὸ Ἑλληνικὸν συνεταύτισε τὴν αὐτονομίαν, τὴν πολιτείαν καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ μετὰ τῆς νέας αὐτοῦ θρησκείας, τοῦ χριστιανισμοῦ. Εἰκότως ἄρα ὁ οὐράνιος διδάσκαλος, ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἐπι γῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, ὁ μὴ βλέπων εἰς πρόσωπα, εἰκότως ἀνεψώνησεν· « Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὅτε Ἑλληνῆς τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ προσήλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, παρακαλοῦντες αὐτὸν καὶ λέγοντες, Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν, Φίλιππος δὲ καὶ Ἀνδρέας ἑμοῦ ἀγγέγειλαν τοῦτο τῷ Ἰησοῦ » (α). Διότι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος μάλιστα ἐκ πάντων ἔυρε τὴν διδασκαλίαν ταύτην ὡς τὴν μόνην κατάλληλον τῇ διανοητικῇ ἀναπτύξει αὐτοῦ, καὶ οὐ μόνον αὐτὸ διαρκῶς ἐνετρέψθη τε καὶ ἐντροπᾶ ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς παγκοσμίου, οὕτως εἰπεῖν, καταστάσεως γλώσσης αὐτοῦ ἐχρησίμωσεν ὡς ὄργανον πρὸς τὴν πανταχοῦ τῆς ὑψηλοῦ ἐξάπλωσιν τῆς οὐρανιαίας ταύτης διδασκαλίας. Naί, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος μόνον ἐκ πάντων ἀναποσπάτως συνέδεσεν Ἑλληνισμὸν καὶ χριστιανισμὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν τοὺς τῆς Ἑσπερίας σοφοὺς ἐπονομάσαι ἰδίᾳ Ἑλληνικήν· καί, ὥσπερ πάλαι τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα οὐκέτι τοῦ γένους, ἀλλὰ τῆς διανοίας ἐδόκει εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθαι συνέβαινε τοὺς τῆς Ἑλληνικῆς παιδείσεως ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως μετέχοντας, οὕτω καὶ ἐνταῦθα διὰ τοῦ ἐπωνύμου Ἑλληνηκῆ Ἐκκλησίᾳ τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν δηλοῦσθαι ἐπεκράτησεν Ἐκκλησίαν, ἥτις, ὡς ἀλλοτρίως, ἀλώθηται καὶ ἀνόθευτα διεφύλαξεν ἐπὶ αἰῶνας καὶ δόγματα, καὶ παραδόσεις, καὶ γλώσσαν, καὶ ἥθη, καὶ τοὶ πολεμουμένη φανερώς τε καὶ ἀφανῶς, διωκομένη, καταδυναστευομένη, καὶ ὁμως ἀκράδαντος μένουσα ἐν ταῖς ἀποστολικαῖς διδασκαλαῖς καὶ παραδόσεσι· καὶ οὕτω διέσωσε καὶ θρησκείαν, καὶ ἔθνησμον, καὶ τὰ μέγιστα συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἔθνους. Ἐκ τῶν κόλπων δὲ αὐτῆς ἀνεβλάστησαν ποιμένες, ἔργα τε καὶ λόγῳ μιμηταὶ καὶ ὁπαδοὶ τοῦ καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων θέντος, ποιμένες καθοδηγήσαντες τὴν λογικὴν τοῦ Χριστοῦ ποίμνην πρὸς νομᾶς σωτηρίου, οὐ φημι Βασίλειοι, Γρηγόριοι, Ἀθανάσιοι, Χρυσόστομοι κλπ. οὐδὲ Φώτιοι, Εὐγένειοι, Γεννάδιοι, Μαρζούνοι, Πηγαῖ, Λουκᾶρις, Δοσίθεοι, Χρῦσανθοι, Μηνιάται, ἀλλὰ καὶ οἱ μέχρις ἡμῶν διαπρέψαντες, Κύριλλοι, Γρηγόριοι, Εὐγένιοι, Θεοτόκοι, Κωνσταντίοι, καὶ ἔσοι ἄλλοι τοῖς ἔχουσι τῶν αἰοδιμῶν ἐκείνων βαίνοντες, διὰ τῆς ὑγιούς τροφῆς ἀνέβρεψαν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα.

Καὶ ὅμως ὁ τοιοῦτον παρελθὼν ἔχων Ἑλληνα, ὁ καὶ τὸν ἐπαχθέστατον τῶν ζυγῶν προελόμενος ἢ ἐπ' ἐλάχιστον παρεκκλίνει τῆς πατρῴου αὐτοῦ θρησκείας, ὁ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ διαφυλάξας τὸν τε ἔθνησμον καὶ τὴν θρησκείαν αὐτοῦ ἐν ἡμέραις πονηραῖς, ἐν ἡμέραις βαρείας δοκιμασίας, ἐν κακουχαῖς, στεναγμοῖς καὶ θλίψεσιν, ἐπέπρωτο ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις, ἐν ἡμέραις πλήρους αὐτονομίας καὶ αὐτοδιοικήσεως, ἀσύγνωστον ὀλιγωρίαν δεικνύναι πρὸς τὰ πάτρια· καὶ ὁ γηρίζε τε καὶ πρώϊζε ἀκλόνητος ἐμμένων ἐν τῇ πίσει αὐτοῦ, καθ' οὐ οὐκ ἴσχυσαν ἐπ' αἰῶνας ἄγριαι διωγμοί, βασιανισμοί, αἰκισμοί, ἐξορίαί, θάνατοι, μαρτύρια, θεράπων τῶν ἐφημέρων ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων γενόμε-

νος, τέλεον εἰς λήθην παραδοῦναι τὸ παρελθόν, καὶ ἀποσκορακισάμενος τὰ σεμνὰ καὶ ἀγνά
 ἦθη αὐτοῦ ἀτάσθαλον καὶ τρυφήν βίον ἐλέσθαι. Ἡ τοιαύτη δ' ἐγκαταλείψις τῶν πα-
 τριῶν κατ' ἀκολουθίαν οὐδὲν ἄλλο ἡδύνατο ἐπιενεγκεῖν, ἢ καὶ τὴν πρὸς τὰ θρησκευτικὰ
 ἐσχάτην ψυχρότητα καὶ παντελεῖαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν ἀγνοίαν, κατέχουσαν δυσ-
 τυχῶς οὐ μόνον ἰδιώτας, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς τῶν ἄλλων ἰδιώτους καὶ ἰθύντορας, οὐ-
 τως ἀμαθείς ἐν τούτῳ εἶναι δοκοῦντας, ὥστε τὸ μὲν σῶμα πλέον τι ἢ ὡς θνητὸν παν-
 τοιοτρόπως περιβάλλειν, καὶ ἄπειρα ἐκάστοτε νέα εὐχώλια, ἡδυπαθείας τε καὶ εὐπαθείας
 μέσα ἐπινοεῖν, τῆς δὲ ψυχῆς, τῆς ἀσυγκρίτως τιμιωτέρας τοῦ σώματος, οὐδὲ λόγον ποι-
 εῖσθαι, εἰ κατὰ γὰρ τὸ προρητικόν, ἀπόλλυται λιμῶ καὶ διψῇ οὐχὶ ἄρτου καὶ ὕδατος, ἀλλὰ
 λιμῶ τοῦ ἀκοῦσαι λόγον Κυρίου· ὁ δὲ κακῶς ἐννοούμενος πολιτισμός, μετὰ τοῦ λαοφθό-
 ρου ὕλισμου κινδυνεύει ὑποσκάπτων ἡρέμα τὰ θεμέλια τοῦ ἐθνικοῦ βίου ἡμῶν, δεινὴν
 ἐπαπειλεῖν κατάπτωσιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἡλικῶς τε καὶ κοινωνικῶς, καὶ πολιτικῶς. Καὶ
 οἱ μὲν ξένοι ἐκμεταλλεύοντες τὰ ἡμέτερα, ὕλικὰ τε καὶ πνευματικὰ, μετὰ ζήλου ἀναδι-
 φῶσι τοὺς προγονικοὺς ἡμῶν ἠσχυρούς, καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν Πατέρων ἡμῶν
 ζητοῦσι τὴν ὑγίαν τοῦ νοῦς τροφήν μετὰ μέγλων πολυετῶν, μυριάδας ταλλήρων προσα-
 ναλισκόντες· ἔστω πρὸς τοῖς ἄλλοις περιφανῆς παράδειγμα ὁ ἀείμνηστος Μίγνος (Migne)
 ἀναδυσάμενος εἰς τὸν ἐπιπονῶτατον ἀγῶνα τοῦ μετὰ σχολίων, μεταφράσεων, ἐκτενεστάτων
 ἀναλυτικῶν Πινάκων ἐκδόντων πλήρη τὴν σειράν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας· ἡμεῖς
 δέ, οἱ μὲν θνητοί, καὶ ἀσχυροβαλιστέον ἐτι, ἐγκολπούμεθα ἀβασανίστως, τὰ δὲ ἡμέτερα,
 καὶ αὐτὰ τὰ πολλοῦ λόγου ἄξια, λαζ πατοῦμεν, οἱ τολμηρότεροι, ὡς ἀπρόδοντα τῷ νεω-
 τέρῳ πολιτισμῷ, ἢ ἐν μοίρᾳ Καρὸς τιθέμεθα, ἰδίᾳ δὲ τὰ τῶν Πατέρων, πρόχειρον
 ἔχοντες εἰς ἀπολογίαὶν ἐτι τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς περὶ τὴν θεολογίαν ἀσχολούμενοις χρή-
 σιμα ταῦτα, ἦτοι ἐκ προθέσεως διαστρέφοντες τὴν ἀλήθειαν, ἐν' ἐπικαλύψωμεν τὴν περὶ
 ταῦτα ὀλιγωρίαν ἡμῶν, ἢ καὶ ἐξ ἀγνοίας, ἀπατώμενοι οἰκτρῶς καὶ ἐν τούτῳ· διότι οἱ
 Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας οὐχὶ ἐκ τῶν τυχόντων, οὔτε ἐκ τῶν ἐν τοῖς κελλείοις αὐτῶν
 κλειομένων καὶ μόνον περὶ τῆς ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας φρονιζόντων ἀσκητῶν ἦσαν,
 ἀλλ' ἐκ τῶν πρώτων καὶ περιφανεστάτων ἀνδρῶν τῆς εποχῆς αὐτῶν, οὐ μόνον ἐνεκα
 τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσεως αὐτῶν, ἐκ λαμπρῶν καὶ ἐπισήμων οἴκων καταγόμενοι, ἀλλὰ
 καὶ ἐνεκα τῶν ποικίλων ἐπιστημονικῶν γνώσεων αὐτῶν, θαυμαζόμενοι καὶ τιμώμενοι
 παρὰ τε τοῖς ἐθνικοῖς φιλοσόφοις τοῖς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, καὶ παρὰ τοῖς σοφοῖς τῆς
 Ἑσπερίας· ὡς ποιηταί, φιλόσοφοι, φυσιολόγοι, ἰατροί, νομικοί, ῥήτορες, ἀρχαιολόγοι,
 ἀστρονόμοι καὶ πάσης θείας τε καὶ ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ γνώσεως εἰς ἄκρον ἑλληλακό-
 τες, ὡς βλέπει ἕκαστος ἐν τοῖς συγγράμμασι καὶ αὐτῶν τῶν τὸν μοναχικὸν βίον ἀσπα-
 σαμένων· ἀρκούμεθα ἵνα παραπέψωμεν τὸν δυσπιστοῦντα εἰς τὰ Ἄπαντα οὐχὶ Βασι-
 λείου, τοῦ τὴν φύσιν τῶν ὄντων τρανώσαντος, οὔτε Γρηγορίου τοῦ τῆς θεολογίας τὴν
 ἐκωνομίαν φέροντος, ἢ τοῦ ἱεραίου αὐτοῦ Καισαρίου, οὔτε τοῦ Χρυσορῥήμονος, ἀλλὰ τοῦ
 Ἰσιδώρου, τοῦ Ἀββᾶ Νεΐλου, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Μελετίου Μοναχοῦ, παρ' οὐ καθ' ἑαυτοῦ,
 ἦμισα προσδοκίῃ ἂν ὁ ἀναγνώστης ἀνατομίαν, φυσιολογίαν, ψυχολογίαν καὶ ἔρους ἐπι-
 στημονικωτάτους· ὁ δὲ ἐπίσκοπος καὶ μάρτυς Μεθόδιος φυσιολόγῳ, ἐν τῷ Συμπίσιον
 τῶν δὲ κα Παρθένων ἐπιγραφομένῳ ἔργῳ αὐτοῦ, χρητὰι ἐλευθεροστομίᾳ ἦμισα συν-
 αιδούσῃ τῇ παρθενικῇ αἰδοῖ καὶ σεμνοπρεπείᾳ. Ἐπιλείψει δ' ἂν ἡμᾶς ὁ χρόνος ἀναλύοντας
 ἐν ἕκαστον τῶν πολυειδῶν καὶ ἀπειροπληθῶν συγγραμμάτων τῶν θείων τῆς Ἐκκλησίας
 ἡμῶν Πατέρων.

Ὅποιοι δὲ οἱ καρποὶ τῆς τοιαύτης τῶν πατρίων ἐγκαταλείψωσι καὶ πρὸς πᾶν ὄνειον καὶ ξένον προσηλώσεως ἡμῶν; ἀπωλοφυράμεθα ἤδη αὐτοὺς καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Κ λ ε ἰ δι τῆς Πατρολογίας (περὶ ἧς κατωτέρω), οὐκ ἂν εἴη δ' ἀπο σκοποῦ καὶ ἐνταῦθα βραχίαι τινα ἐπαυλαβεῖν, ἔχοντες δι' ἐλπίδος, ὅτι ἡ πιστὴ εἰκὼν τοῦ ἐπιπολάζοντος κακοῦ τοῖς μὲν ἐν αὐτῷ τῷ κακῷ ὡς οὖν ὑποδείξει εἰς οἶον βάρβαρον ὑπολασθάνουσι, τοῖς δὲ κηδομένοις τοῦ ἔθνους μέριμναν ἐμποιήσει τῶν πρὸς θεραπείαν ληπτέων μέτρων. «Οἱ καρποὶ καὶ ἀποτελέσματα, ἐλέγμεν, τῆς ἐπεισάκτου ταύτης ἀνατροφῆς καὶ ἀναστροφῆς εἰσὶν ψυχρότης καὶ ἄκνος, κόρος καὶ προσοχισμὸς περὶ τὴν πάτριον εὐσέβειαν, τὴν καὶ ἔθνος καὶ γλώσσαν διατώσασαν· πώρωσις καὶ φήμως ἐκ συνειδήσεως· ἀυθάδεια καὶ ἀσχημοσύνη περὶ τοὺς γεννήτορας, τοὺς πρεσβυτέρους καὶ σοφωτέρους· μισαδελφία, ἀπιστία, κακουργία, σαρκολατρεία, θνητόψυχος ὑλοπάθεια. Πάντες ἐν πᾶσι καθ' ἑαυτοὺς σοφοὶ πάντες συζητηταί· πολλοὶ δὲ παιδεῖαν, ἐλευθερίαν, χρῆστὰ ἤθη νομίζουσι τὸν δόλον, τὴν ἀπάτην καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους καταφρόνησιν ἵνα μὴ σέβηται ὁ νεώτερος τὸν πρεσβύτερον, ὁ ὑποδέστερος τὸν ἀνώτερον, ὁ ἀμαθὴς τὸν πεπαιδευμένον ἵνα ὦσιν ὑπὲρ τὸ μέτρον φιλόνοινοι, αὐστηροὶ κριταὶ εἴτε πρὸς ἤττονας, εἴτε πρὸς Ἰσους, ἢ καὶ πρὸς κρείττονας, διὰ λοιδοριῶν, ὕβρεων καὶ βωμολογίας. Ἦθικὴν δὲ ὑπολαμβάνουσι τὴν θωπείαν, τὴν μηχανοβραφίαν, τὴν βραδουργίαν, καὶ ὡς μόνην ῥητορικὴν δεινότητά θυμαζόουσι ταῦτα, καὶ ὡς ἐντιμον ζηλοῦσι πολιτικὴν. Τὸ φρονεῖν περὶ θρησκείας ἕκαστον, κατὰ τὸ δοκοῦν, τὸ λαλεῖν κατ' αὐτῆς ἀναφανδὸν καὶ ἀσυστόλως, τὸ πράττειν κατὰ τὰς ἀλλοκότους αὐτοῦ δοξασίας, τὸ περιφρονεῖν τὰς ἱεροτελεστίας καὶ μηδενὸς σεβασμοῦ ἀξίας λογιζέσθαι τὰς πατρίους καὶ πατροπαραδότους σεμνάς συνήθειας, ταῦτα ὑπὸ πολλῶν νομίζεται ἐλευθερία καὶ πολιτισμὸς». (α)

Καὶ τοιαύτη μὲν ὡς ἐν εἰκόνι οἰκτρᾷ μὲν ἀλλὰ πιστῇ ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις τῆς κοινωνίας ἡμῶν. Ποία δὲ φροντίς, ποία μέριμνα καταβάλλεται πρὸς ἀναχαίτην τοῦ κακοῦ ὑπὸ τῶν δυναμένων καὶ ὀφειλόντων κήδεσθαι τῆς σωτηρίας τοῦ πολυπαθοῦς ἔθνους ἡμῶν; εἴπωμεν τάληθές; προσθώμεν ἀληθῆνα ἐπὶ ἀληθῆνος, ἢ διέλθωμεν ἐν σιγῇ; τρυπὸ προελοίμεθ' ἂν, εἰμὴ ἐφοβούμεθα τὴν δικαίαν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ τῶν Πατέρων ἡμῶν, «Ἀναβόησον, διακελευσμένον, ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ, καὶ μὴ φέισῃ, ὡς σάλπιγγα ὕψωσον τὴν φωνὴν σου, καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰακώβ τὰς ἀνομίας αὐτῶν» (β). Ὑπέκοντες οὖν τῇ θεῖᾳ ἐντολῇ, παρατηρούμεν ὅτι κατὰ τὸν Θεοδώρητον, κἀνταῦθα πολλὴν ἐστὶν ἰδεῖν διαφορὰν. «Οἱ μὲν γὰρ ἀληθῶς τὴν κοινὴν νοσοῦσιν ἀσέβειαν, οἱ δὲ ἀδιαφόρως καὶ ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ἐναντία προσφέρουσιν· ἕτεροι δὲ τὴν ἀλήθειαν ἐπιστάμενοι, ταύτην μὲν ἐν τοῖς τῆς ψυχῆς κατακρύπτουσι ταμίειοι, τὰ δὲ δυσσεβῆ μετὰ τῶν ἄλλων κηρύττουσιν· ἄλλοι δὲ τοῦ φθόνου τὸ πάθος δεξάμενοι, τὸ οἰκεῖον ἔχθος ἀφορμὴν τοῦ κατὰ τῆς ἀληθείας πολέμου πεποιήνται, καὶ πᾶσαν κατὰ τῶν τῆς ἀληθείας κηρύκων εἰσφέρουσι κακοῦθιαν. Εἰσὶ δὲ οἱ τῶν μὲν ἀποστολικῶν δογματῶν ἀσπάζοντες τὴν ἀλήθειαν, τὴν δὲ τῶν κρατούντων δείσαντες δυναστείαν, δημοσιεύουσι ταύτην περρίκασιν· καὶ στένουσι μὲν καὶ δύρουται τῶν κακῶν τὴν φορὰν, σύνεισι δ' ἔμως τοῖς τὰς τρικυμίας ἐγείρουσιν». Οὐκ ὀλίγοι δὲ βαρυαλοῦσι μὲν τῇ ὀσημέραι ἐπὶ τὰ χεῖρα προβαίνουσα ταύτη ἔθνικῇ διαφορᾷ τῆς ἐνεστῶσης γενεᾶς, ἀλλ' ἀπέλπιδες, τὴν ἐφῆμερον ῥαπτῶννην αἰρούμενοι, θεόθεν προσδοκῶσι τὴν σωτηρίαν, οὐκ

(α) Κ λ ε ἰ Πατρολογία. σελ. λ'.

(β) Ἠσαίας ΝΗ'.

ειδότες ὅτι καὶ τὸ θεῖον φιλεῖ τῶ κάμωντι συγκάμωνι· τοὺς δ' ὀπωσθήποτε ἀγωνιζομένους πρὸς ἀναστολήν τοῦ κακοῦ διασύρουν ὡς τῶν ἀδυνάτων ἐφιεμένους καὶ ματαιοπονοῦντας.

Τὸ καθ' ἡμᾶς, ἐὰν τῶντι κηδόμεθα τῆς εὐημερίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν, καὶ ἐπιθυμῶμεν παρασκευάζειν αὐτῶ μέλλον ἔνδοξον καὶ ἐράμιλλον τῶ παρελθόντι βίῳ αὐτοῦ, ἀνάγκη πᾶσα καὶ Κυβέρνησις καὶ Ἱερά Σύνοδος, καὶ πνευματικοὶ ποιμένες, καὶ γονεῖς καὶ διδάσκαλοι, πάντες οἱ ὀπωσθήποτε δυνάμει ἐπιδρᾶν ἐπὶ τῆς εὐπλάστου καὶ φιλοτίμου νεολαίας, ἀνάγκη, φημί, ἀποτρέπειν αὐτὴν παντὶ σθένει τῆς δηλητηριώδους καὶ ζένης ἡμῖν τροφῆς τοῦ νοῦς, ἧτις δυστυχῶς κινδυνεύει ἐπ' ἐσχάτων κατακλύσαι σύμπασαν τὴν κοινωσίαν ὑπὸ παντοῖα σχήματα, μυθιστοριῶν, δελεαστικῶν ἀναγνωσμάτων καὶ εἰκονισμάτων, καὶ συνιστᾶν αὐτῇ τὴν ὄντως ὑγιᾶ καὶ ἐθάδα τοῖς πατράσιν ἡμῶν τροφήν, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τῆν ἔθνικῆν ἡμῶν ἱστορίαν καὶ ἀναγέννησιν πραγματευομένων βιβλίων, τὴν σύντονον μελέτην τῶν προγονικῶν ἡμῶν χρησιμωτάτων καὶ διδασκασμάτων συγγραμμάτων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, καὶ τῶν ἀξίων διαδόχων αὐτῶν, τῶν θείων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, πρὸ πάντων δὲ τῆς ἀγίας Γραφῆς, «Πᾶσα γὰρ Γραφή θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ» (α), ἔπειτα δὲ καὶ παντὸς ἐν γένει βιβλίου, ἀφ' οὗ ἤθικὴν τινα ὠφέλειαν καὶ πνευματικὴν ὄντως τροφήν ἔστι καρποῦσθαι τὸν ἀναγινώσκοντα, καὶ κρεῖττονα ἑαυτοῦ γενέσθαι.

Ἀπὸ τοιούτων ἀρχῶν ὀρμώμενοι, καὶ καθήκον ἡμῶν θεωροῦντες ἵνα τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον πρὸς νομάς σωτηρίου καθοδηγῶμεν, τοῦ κρῦψαντος τὸ τάλαντον τὸ ἐπιτίμιον φοβοῦμενοι, κατὰ μὲν τὸ 1879 ἐξεδώκαμεν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Κλειῖς Πατρολογία» τόμον ὀκτώδη ἐξ 80 καὶ ἐπέκεινα τυπογραφικῶν φύλλων εἰς 4ον, ἐν ᾧ κατετάξαμεν σύμπασαν τὴν ἀπειροπληθῆ ὕλην τῆς ἐν Παρισίοις ὑπὸ Μιγνίου (Migne) εἰς ἑκατὸν ἐξήκοντα καὶ ἓνα τόμους ἐκδοθείσης Ἑλληνικῆς Πατρολογίας, ἐν καταλόγῳ ἀκριβεῖ καὶ συστηματικῷ κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν τῶν τόμων σειρᾶν, σημειώσαντες ἐνὸς ἑκάστου τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ἀπὸ τοῦ α'-ιε' αἰῶνος ἀκμασάντων, τὰ συγγράμματα, γνήσιά τε καὶ ἀμφιβαλλόμενα, τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἤκμασαν, τοὺς τόμους, ἐξ ὧν τὰ συγγράμματα ἑκάστου σύγκεινται, τὰς σχετικὰς πρὸς ἓνα ἕκαστον πραγματείας, τὰς ἀναλύσεις, τὰ σχόλια, τὴν φρασεολογίαν, τὰ λεξικολόγια, τὰς μαρτυρίας καὶ σημειώσεις, ἃς περιέχει ἡ εἰρημένη ἐκδοσις, πρὸς δὲ, συμπεριελάβομεν καὶ τὰ ἅπαντα τῶν ἐν τῇ Πατρολογία μὴ ἀναφερομένων συγγραφέων, Ζωσίμου, Ἰωάννου Λυδοῦ, Προκοπίου Καισαρείως κλπ. ἐκ τῆς ἐν Βόννῃ ἐκδόσεως αὐτῶν, πρὸς πληρεστέραν καὶ τελειοτέραν τοῦ ἔργου κατάρτισιν, φρονούντες ὅτι σύνταγμα οὕτως ἔχον οὐ μόνον τοῖς περὶ τὴν θεολογίαν ἀσχολούμενοις χρησιμεύσει ὡς ὁδηγός, ἀλλὰ καὶ παντὶ ἐν γένει ἐπιστήμονι καὶ λογίῳ, καὶ αὐτοῖς δὲ τοῖς ἐν ὑστερῇ λόγῳ τιμήμενοις τὴν τῶν θείων ἡμῶν Πατέρων ἀνάγνωσιν, καταδείξει οἷός καὶ ἕως θησαυρὸς ἔγκειται ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν. Προαναγγείλαμεν δὲ ὅτι «ἔχομεν ἑτοιμα εἰς τύπωσιν δύο ἕτερα πονήματα, ἀναγκασιότατα καὶ λίαν ὠφέλιμα· τὸ μὲν Γαμείον τῆς ὅλης Πατρολογίας ἐπιγραφόμενον, ἦτοι Γενικὸν ἀναλυτικὸν πίνακα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν συντεταγμένον, καὶ πεπλοτυπισμένον δι' ἀκριβεστάτης συλλογῆς πασῶν τῶν ἐν τῇ ὅλῃ Πατρολογία εὑρισκομένων ἀξισημειώτων ἐνωρίων, λέξεων, πραγμάτων καὶ κυρίων ὀνομάτων, καὶ τῆς παραπομπῆς αὐτῶν, τὸ δὲ, ὡς

ἡδυσμά τι, κατὰ τὸν θεολόγον Γρηγόριον, καὶ ἄνθος ἐπεισόδιον τοῖς φιλομαθέσι, περὶ ἀναγνώσεως τῶν ἁγίων Γραφῶν, ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν θείων ἡμῶν Πατέρων» (α).

Καὶ ὑλικῶς μὲν οὐδὲν ἐκαρπώσαμεθα ἐκ τῆς ἐκδόσεως ταύτης, χιλιάδας δραχμῶν προσαναλώσαντες, ἤθικῶς ἕμως ἀνημείφθημεν δεόντως διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν κόπων ἡμῶν ὑπὸ τε φιλολογικῶν σωματοίων καὶ θεολογικῶν Ἀκαδημιῶν, καὶ ὑπὸ προσώπων ὑψηλῆς περιωπῆς ξένων ἐθνότητων, πρὸς ἔσους ἐπέμψαμεν ἀντίτυπα τοῦ συγγραμματος ἡμῶν, πρὸς οὐδὲν δρατόμεθα τῆς εὐκαιρίας ἵνα ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν, δι' ἧς εὐμενεῖς ἐξέφρασαν ἡμῖν κρίσεις περὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν· «δεινὴ ἡ εὐνοια δεκάσαι τὰς ψήφους».

Ἐκτοτε δὲ ἐπὶ τριετίαν οὐ διελίπομεν νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν ἐπεξεργαζόμενοι ἃ ἐπηγγειλάμεθα δύο πονήματα, καὶ ἐπὶ τὸ τελειότερον, ὡς ἡμῖν ἐφικτόν, καταρτίζοντες, καὶ τοι οὐκ εὖ διακειμένους ἡμῖν τοῦ σώματος, ἀλλὰ πολιὰς μὲν ἦδη τὰς τρίχας, νωθρὰν δὲ ὑπὸ τοῦ χρόνου τὴν δύναμιν, ὑπότρομον δὲ καὶ ὑποσκαζόμενον ἔχοντες τὸν λόγον, οὐδεμιὰς δέ, πλὴν τῆς ἠθικῆς, ὡς ἐφθίμεν εἰπόντες, ἐνθαβρύνσεως τυχόντες ἐκ τοῦ προτέρου ἔργου ἡμῶν.

Ὅθεν καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐδισταζόμεν ἐπιχειρησάμενοι εἰς ἔργον ἐπιπυνώτερον καὶ δαπανηρότερον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἔνθεν μὲν προτροπαῖς προσώπων φίλων, ὧν περὶ πολλοῦ ποιούμεθα τὰς κρίσεις ἐνδόντες, ἔνθεν δὲ πεποιθότες ἐνδομύχως, ὅτι τὸ καλὸν ὀφείλομεν πράττειν ἀπολύτως χάριν αὐτοῦ τοῦ καλοῦ, ἀπεδύθημεν εἰς τὸν ἀγῶνα, παρὰ μόνου τοῦ τῶν καλῶν ἀνταποδοτοῦ προσδοκῶντες τὴν τε ἐπὶ τούτῳ ἐνίσχυσιν, καὶ τὴν δυνάμει ἀμοιβῆν.

Τὸ δὲ πόνημα ἡμῶν, καὶ τοι οὐκ ὀλίγα συμπεριλαβόντες ἐν αὐτῷ ἐκ τε τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων, ἐκ τῶν Εὐσταθίου εἰς Ὅμηρον παρεκδοτῶν καὶ ἐξ Ἑλλήνων φιλοσόφων, ποιητῶν καὶ λογογράφων, καὶ ἁπλῶς καὶ ὡς ἐκ τοῦ ἐπικρατεστέρου, καὶ ἀναφορικῶς πρὸς τὸ προεκδοθὲν ἔργον ἡμῶν, Ταμεῖον τῆς Πατρολογίας ἐπεγράψαμεν· διότι τοῖς πᾶσι πρόδηλον ὅτι τὰ δύο ταῦτα ἀλληλένδετα εἰσιν, καὶ οὔτε κλεῖς ἄνευ ταμείου χρησιμεῖει, οὔτε ταμεῖον ἄνευ κλειδῶς δύναται νὰ ὑπάρχη.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν συνωδὰ τοῖς ἐν τῇ Κλειδί προαγγελλέμοις περιωρίσθημεν εἰς ἀπλὴν μνεῖαν τῶν ἐν τῇ Πατρολογίᾳ, καὶ εἰς ἀναλυτικὸν πίνακα, διὸ καὶ οὐκ ὀλίγων θεμάτων ἀκροθιγῶς πῶς ἐψαύσαμεν, ὡς τοῦ περὶ τῆς λοιδορησαμένης τῷ ἀδελφῷ Μαρτίῳ, ἀμέσως ἐν τῇ ἀρχῇ, παραπέμψαντες εἰς τὸν οἰκεῖον τόμον· ὡσαύτως οὐκ ὀλίγων ἐρωτησάντων τὰς ἀποκρίσεις χάριν συντομίας παρελείψαμεν, ἀρκεσθέντες ἵνα παραπέμψωμεν ἔσπου δεῖ. Ἀλλὰ, προέροντος τοῦ ἔργου, συνιδόντες ὅτι ἡ Πατρολογία, ὡς σύγγραμμα σπάμιον, καθὼ πολυτομὸν τε καὶ πολύτιμον, πάνυ ὀλίγοις καθίστατο προσιτῆ, διότι οὐδ' αὐταὶ αἱ πλούσιαι ὀπωσθῶν βιβλιοθηκαὶ συνήθως εὐμοιροῦσιν αὐτῆς, ὥστε δυσκόλως δύναται ἂν ὁ ἀναγινώσκων εὐρίσκειν ἐκ τοῦ προχείρου τὴν λύσιν τῶν ἀποριῶν αὐτοῦ, καὶ ὅτι διὰ τοιαύτης ἀπλῆς σημειώσεως παρεμφρῆς τι ἐποιούμεεν τῷ ἐπιστρωννύτι κατάλογον ποικίλων ἐδυσμάτων τε καὶ ἡδυσμάτων ἄνευ καὶ παραθέσεως αὐτῶν τοῖς δαιτυμόσιν, ἐκρίναμεν ὠφελιμώτερον καὶ συντελεστικώτερον τῷ σκοπῷ ἡμῶν τῆς πνευματικῆς ταύτης πανδαισίας καὶ μετόχους ποιεῖν τοὺς ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας μετασχεῖν αὐτῆς κεκλημένους. Ὅθεν καὶ εὐρύαντες, ἢ μάλλον εἰπεῖν, πάντῃ ἀλλάξαντες τὸ ἀρχικὸν ἡμῶν σχέδιον, κατεστήσαμεν τὸ ἔργον οἰνεὶ ἐπιτομῆν τῶν σπουδαιοτέρων θεμάτων τε καὶ ἐννοιῶν, καὶ νέαν, οὕτως εἰπεῖν, Πατρολογίαν, ἀνθολογοῦντες, ὡς εἴχομεν κρίσεώς τε καὶ δεξιότητος,

τὰ ὠραιότερα καὶ διδακτικότερα τεμάχια. Συνεχυνόμενα δὲ καὶ τὸ ἕτερον πόνημα τὸ περὶ ἀναγνώσεως, παρενθέντες αὐτὸ εἰς τὸ περὶ ἀναγνώσεως καὶ ἀκρόασεως τῶν Γραφῶν ἄρθρον, ἔπερ καὶ διὰ τοῦτο κατέστη πολὺ ἐκτενέστερον, ἀλλὰ καὶ πληρέστερον· τὰ δ' ὅπωςδῆποτε παραλειφθέντα ἐπιφυλαττόμεθα ἵνα ἐν καιρῷ εὐθέτω συμπληρωσώμεν ἐν παραρτήματι. Οὕτω δὴ καὶ ἐνταῦθα ἀνεμνήσθημεν τοῦ σοφοῦ Σιράχ ὀρθότατα εἰπόντος· «Ὅταν συντελέσῃ ἄνθρωπος, τότε ἀρχεται, καὶ ἔταν παύσῃται, τότε ἀπορτήσεται».

Ἴνα δὲ μὴ φανῶμεν μεροληπτοῦντες, ἵνα μὴ εἴπω πρὸς τὸ οἰκεῖον φρόνημα καθυποτάττοντες ἢ ἀφομοιοῦντες τὰ τῶν Πατέρων, οὐδ' αὐτὰ τὰ ἀντιπατικὰ φαινόμενα παρελείψαμεν, ἀλλὰ πιστῶς καὶ ἀκριβῶς διατηρήσαντες ἐκάστου τὰς κρίσεις καὶ δόξας, αὐτολεξεῖ ἀείποτε παρεθέμεθα ἑσα ἡρανισάμεθα τεμάχια· ἔνθα δὲ ἡμαρτημένον ἐδόκει ἡμῖν τὸ κείμενον εἶτε ἔνεκα τυπογραφικοῦ (ὅπου ἐνεχώρει ἀμφιβολία) παροράματος, εἶτε ἐκ γλωσσικοῦ ἰδιώματος, παρενεθέμεθα τὸ sic (οὕτως ἔχει) χάριν ἀκριβείας.

Πλεῖσθ' ἑσα δὲ γραμματικά παρενεύσαμεν ἐκ τῶν «Εὐσταθίου εἰς Ὅμηρον παρεκδολῶν», οὐχὶ ἀνευ σκοποῦ, ἀλλὰ διότι ἡ ἐρημνεία αὐτῶν ἐδοξεν ἡμῖν παραλλάσσουσα τῆς ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν λεξικοῖς· καὶ ἐν τοῖς πλείστοις μὲν ἐποίησάμεθα καὶ τὴν παραπομπήν, ἀλλὰ καὶ ὅπου παρελείφθη αὕτη, νοητέον τὸ Λεξικὸν τοῦ Εὐσταθίου εἰς πᾶν ὅτι περὶ τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν λεκτικὴν ἐρημνείαν ἀφορᾷ.

Τελευταῖον τὴν ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστῶν ἀείποτε ὑπ' ἑσῆς ἔχοντες, καὶ ἐπιθυμοῦντες ἵνα τὸ βιβλίον χρήσιμον καταστήσωμεν παντὶ τῷ ἀνὰ χεῖρας αὐτὸ λαμβάνοντι, καὶ τοὶ ἀλφραδητικῶς συντεταγμένοι, ἀλλ' ἐπειδὴ περιεῖχε καὶ οὐκ ὀλίγα μακρότατα ἄρθρα, περιέχοντα διαφορῶν Πατέρων χωρία περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πραγματευόμενα, καθὼς καὶ πλεῖσθ' ἑσα παρεντεθειμένα ἐν διαφοροῖς ἄρθροις περὶ ἄλλων τινῶν, πρὸς εὐχερῆ εὑρεσιν οἰασθῆποτε ἐνοίας, λέξεως ἢ ὀνόματος, ἐπλουτίσαμεν τὸ ἐκδιδόμενον μέρος τοῦ συγγράμματος καὶ διὰ Πινάκων, ἀναθέντες τὴν σύνταξιν αὐτῶν τῷ ἑλλογίμῳ κ. Γαβριήλ Σοφοκλεῖ, ἀναλαβόντι καὶ τὴν ἐλλην ἐπιστάσιαν καὶ φροντίδα τῆς τυπώσεως τῶν ἡδὴ δημοσιευομένων στοιχείων **A** καὶ **B**, πρὸς ὃν καὶ δημοσίως ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν διὰ τὴν εὐσυνείδητον ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῷ ἔργου.

Τα δὲ λοιπὰ στοιχεῖα μέχρι τοῦ **B**, συντεταγμένα ἡδὴ καὶ ἔτοιμα εἰς τύπωσιν, ἐκδοθήσονται κατὰ τεύχη, ἐκ πέντε τυπογραφικῶν φύλλων ἕκαστον, πρὸς εὐκολίαν τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν συνδρομητῶν. Ἀνευθῆκαμεν δὲ καὶ τὸ ταπεινὸν τοῦτο ἔργον ἡμῶν τῇ **μ**ι^α, **α**γί^α, καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησίᾳ, ἢ ἀριερωκότες καὶ ἡμᾶς αὐτούς, οὐδέποτε παυσόμεθα ὑπερμαχοῦντες αὐτῆς, κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεων ἡμῶν, ὡς οἱ ἐλάχιστοι στρατιῶται τοῦ νυμπίου αὐτῆς Χριστοῦ.

Καὶ ἡμεῖς μὲν μεμνημένοι τῶν τοῦ Ἀποστόλου, «Ἐκαστος δὲ βλεπέτω, πῶς ἐποικοδομεῖ»· θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός· εἰ δὲ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ἔσλα, χόρτον, κλάμην· ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται, ἢ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει· εἴτινος τὸ ἔργον μένει, ὃ ἐπωκοδόμησε, μισθὸν λήψεται, εἴτινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτω δὲ ὡς διὰ πυρός· ταῦτα λέγω ἀείποτε ἐν νῷ ἔχοντες, ἐπωκοδομήσαμεν ὡς ἡδυνάμεθα. Καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Ζηζὶς καὶ θανάτου κυριεύων,

οὐ ἐν τῇ χειρὶ ἡ ζωὴ ἡμῶν, εὐδοκήσειεν ἂν ἐπιτρέψαι τὴν ἐν τῇ παροικίᾳ ταύτῃ διαμονὴν ἡμῶν· πάροικοι γὰρ πάντες καὶ παρεπίδημοὶ ἐσμεν ἐπὶ τῆς γῆς, κατὰ τὸν ψαλμῶδόν, οὐ διαλείψομεν μέχρι τελευταίας πνοῆς ἐργαζόμενοι καὶ ἀτεχνῶς, ἔση ἡμῖν δύναμις (τὸ δὲ καδδύναμιν ἔρδειν καὶ Θεῷ φίλον), πρὸς ψυχικὴν ὠφέλειαν τοῦ χριστευωνόμου πληρώματος, τοὺς δὲ τοῖς ἡμετέροις ἐργοῖς ἐντετυζομένους, εὐχόμενοι αὐτοῖς τὰ κατ' ἄμφω σωτηρία, ἀναμνησκόμεν τῶν τοῦ Ἰσιδώρου «Μὴ ἀπὸ τῆς φήμης ψηφίζου· ἀλλὰ ἀκριβῶς βασανίσας δοκίμασον. Καὶ εἰ μὲν εὖ ἔχει, τῷ Θεῷ ἴσθι· εἰ δὲ δόξει σοὶ ἐλλειπῆ γεγράφθαι, τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀσθενείᾳ συγγίνωσκε, τῇ μὴ δυναμένῃ ὡς βούλεται φράσαι».

Ἀθήνησι Φεβρουαρίῳ μεσοῦντι
ἔτους σωτηρίου αὐτοῦ.

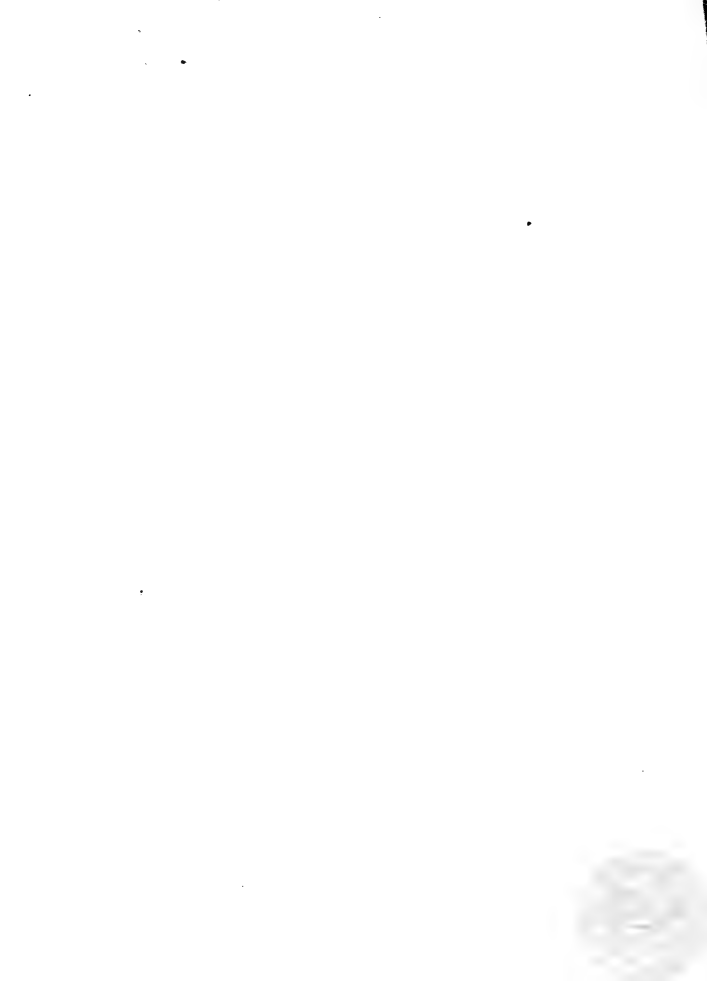
ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΞΕΩΝ

'Αββ. = 'Αββα;	'Αστέρ. = 'Αστέρως
'Αβουκ. = 'Αβουκάρης	Αύρηλ. = Αύρηλιου
'Αγαθαρ. = 'Αγαθαργίδης	αὐτ. = αὐτόθι
'Αγαθ. = 'Αγαθίας	'Αχαρν. = 'Αχαρνείς
'Αγαπ. = 'Αγαπητός	Βασίλ. = Βασίλειος
'Αγγ. = 'Αγγαίος	Βασιλ. = Βασιλειῶν
'Αθην. = 'Αθανάσιος	Β.βλιοθ. = Βιβλιοθήκη
'Αθηναγ. = 'Αθηναγόρας	β.βλ. = βιβλίον
'Αθίν. = 'Αθήναιος	βλ. ἢ βλέπ. = βλέπε
'Αθηνογ. = 'Αθηνογένης	Βόν. = Βόννης
Αιγ. ἢ Αἰγύπτ. = Αἰγύπτιος	Βυζ. = Βυζάντιος
Αιν. = Αἰνεῖς	Γαζ. = Γαζαῖος
Αισχίν. = Αἰσχίνης	Γαλ. = Γαλάττις
Αισχύλ. = Αἰσχύλος	Γελ. ἢ Γελάσ. = Γελάσιος
αἰτ. = αἰτιωτικῆ	Γέν. = Γένεσις
'Αλεξ. = 'Αλεξανδρείς ἢ 'Αλεξανδρεῖς (α)	γεν. = γενικῆ
'Αμασ. = 'Αμασεις	Γεννάδ. = Γεννάδιος
'Αμμ. ἢ 'Αμμών. = 'Αμμώνιος	Γερμ. = Γερμανός
'Αμφιλόχ. = 'Αμφιλόχια	Γεωγρ. = Γεωγραφικόν
'Αμφιλ. = 'Αμφιλόχιος	Γεώρ. = Γεώργιος
'Αναλ. = 'Αναλυτικῆ	γρ. = γράφη, ἢ γραπτέον
ἀναστ. = ἀναστάσεως	Γρηγ. = Γρηγόριος
'Αναστ. = 'Αναστάσιος	Δαμ. ἢ Δαμασκ. = Δαμασκηνός
'Ανδρ. = 'Ανδρέας	Δευτ. = Δευτερονόμιον
'Αντιοχ. = 'Αντιοχείας	Διάκ. = Διάκονος
'Αντίοχ. = 'Αντίοχος	Διατ. = Διαταγαί
'Αντ. = 'Αντώνιος. ἐν δὲ σελ. 55, 5 ἢ λ. α' 'Αντίοχος	Δίδ. = Διδύμιος
ἄνωτ. = ἄνωτέρω	Διογ. = Διογένης
'Αποκ. = 'Αποκάλυψις	Διδόδ. = Διδώδωρος
ἀπόκρ. = ἀπόκρισις	Διον. = Διονύσιος
'Απολλ. ἢ 'Απολλιν. = 'Απολλινάριος	Δωρόθ. = Δωρόθεος
'Αποστ. = 'Αποστόλων	'Εβρ. = 'Εβραίους
'Αρεοπ. = 'Αρεοπαγίτης	Εἰρην. = Εἰρηναῖος
'Αριστοτ. = 'Αριστοτέλης	ἐκδ. = ἐκδοσις
'Αριστοφ. = 'Αριστοφάνης	'Εκδ. = 'Εκδότου
ἄρσεν. = ἄρσενικῶς	'Εκκλ. = 'Εκκλησιαστικῆ
'Ἀσμ. = 'Ἀσματων	'Εκκλησ. = 'Εκκλησιαστής
(α) 'Επί μὲν τοῦ 'Ἄμμωνος καὶ Κλήμεντος 'Αλε-	'Ελλάδ. = 'Ελλάδιος
ξανδρείς, ἐπὶ δὲ ἄλλων ὀνομάτων, Διονυσίου, 'Αθα-	'Εμέσ. = 'Εμέτης
νασίου, Κυρίλλου κλπ. 'Αλεξανδρεῖας.	ἐνεργ. = ἐνεργητικῆ.

ἐξήγ. = ἐξηγήσεις	Ἰω. = Ἰωάννης
Ἐξ. ἢ Ἐξοδ. = Ἐξοδος	Καθολ. = Καθολικός
ἐπιθ. = ἐπιθετικῶς	κ. ἐ. = καὶ ἐξῆς
ἐπίθ. = ἐπιθετον	κλπ. = καὶ λοιπὰ
Ἐπίκτ. = Ἐπίκτητος	Καισ. = Κεισαρεῖας
ἐπίρρ. = ἐπιρρήμα	Καισάρ = Κεισάριος
ἐπιστ. = ἐπιστολή	Κάλλ. = Κέλλιστος
Ἐπιρ. = Ἐπιρῆνος	Καν. = Κανὼν
Ἐρκαν. = Ἐρκανιστής	Κεδρ. = Κεδρηνὸς
Ἐρημ. = Ἐρημίτης	κερ. = κεράκιον
ἐρμ. = ἐρμηνεία	Κλαύδ. = Κλαύδιος
ἐρώτ. = ἐρώτησις	Κλήμ. = Κλήμης
Εὐάγρ. = Εὐάγριος	Κλίμ. = Κλίμακος
Εὐθάλ. = Εὐθάλιος	Κολασ. = Κολασκαεὺς
Εὐθύμ. = Εὐθύμιος	Κορ. = Κορινθίους
Εὐλόγ. = Εὐλόγιος	Κοσμ. = Κοσμᾶς — Κούμ. = Κούμης
Εὐσέβ. = Εὐσέβιος	Κρήτ. = Κρήτης
Εὐστ. = Εὐστάθιος	Κτηστ. = Κτησιερῶντος
Ἐφεσ. = Ἐφεσίους	Κυζ. = Κυζικηνὸς
Ζαχ. = Ζαχαρεῖας	Κύρ. = Κύριλλος
Ζαγ. = Ζιγαβηνὸς	Κωνστ. = Κωνσταντῖνος ἢ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τοῦ Πατριάρχου
Ζώσ. = Ζώσιμος	Λαέρτ. = Λαέρτιος
Ἡθ. Νικομ. = Ἠθικὰ Νικομάχεια	Λ. ἢ Λεξ. = Λεξικὸν
Ἡρόδ. = Ἡρόδοτος	λ. ἢ λέξ. = λέξις
Ἡσ. = Ἡσαΐας	Λεόντ. = Λεόντιος
Θαλάτ. = Θαλάσσιος	Λευκ. = Λευκικὸν
Θαυμ. = Θαυματουργὸς	Λογοθ. = Λογοθέτης
Θεοδώρ. = Θεοδώρητος	Λόγ. = Λόγος
Θεόδ. = Θεόδωρος	Λουκ. = Λουκᾶς
Θεόφ. = Θεόφιλος	Λουκιαν. = Λουκιανὸς
Θεοφύλ. = Θεοφύλακτος	Λυδ. = Λυδὸς
Θηβ. = Θηβαῖος	Μάγ. = Μάγιστρος
Ἰάκ. = Ἰάκωβος	Μακ. = Μακάριος
Ἰγνάτ. = Ἰγνάτιος	Μαλ. = Μαλάκας
Ἰεζ. = Ἰεζεκιήλ	Μαλχ. = Μαλχιῆς
Ἰερ. = Ἰερὸς	Μάζ. = Μάζιμος
Ἰερκπόλ. = Ἰερκπόλεως	Μάρκ. = Μάρκος
Ἰερ ἢ Ἰερμ. = Ἰερμίας	Ματθ. = Ματθαῖος
Ἰεροσολ. = Ἰεροσολυμίτης ἐπὶ Κοσμᾶ πάντοτε.	Μ. ἢ Μέγ. = Μέγας
Ἰερσ. = Ἰερσολύμων	Μεθ. = Μεθόδιος
Ἰμέρ. = Ἰμέριος	Μελέτ. = Μελέτιος
Ἰνδικοπλ. = Ἰνδικοπλεύστης	Μέλ. = Μελισσά
Ἰουστ. = Ἰουστῖνος	Μένανδρ. = Μένανδρος
Ἰππόλ. = Ἰππόλυτος	Μεταρρ. = Μεταρρακτής
Ἰσιδ. = Ἰσιδώρος	Μετοχ. = Μετοχίτης
Ἰσορ. = Ἰσορίαι	Μιτυλ. = Μιτυλήνης
Ἰσορικ. = Ἰσορικός	Μιχ. = Μιχαὴλ
Ἰσ. = Ἰσως	

Μον. = Μοναχός	σ. ἢ σελ. = σελίς
Μοψ. = Μοψουεσαίτις	Σερραπ. = Σερραπίων
μυθ. = μυθολογικόν	σημ. = σημείωσις
Ναζ. = Ναζιανζηνός	Σικελ. = Σικελιώτης
Νεῖλ. = Νεῖλος	Σιλεντ. = Σιλεντιάριος
Νεμέσ. = Νεμέσιος	Σιμοκ. = Σιμοκάττης
Νικ. ἢ Νικήτ. = Νικήτας	Σιν. = Σινάιτης
Νικηρ. = Νικηρόρος	Σολιτ. = Σολιτάριος
Νικόλ. = Νικόλαος	Σολ. = Σολομώντος
Νικομ. = Νικομηδείας	Σορ. = Σορίξ
Νύσσ. = Νύσσης	σορ. = σοριστής
Ὀλυμπ. = Ὀλυμπόδωρος	στερ. = στερητικόν
Ὅμηρ. = Ὅμηρον	Στέρ. = Στέρανος
ὄμιλ. = ὄμιλις	στ. ἢ στήλ. = στήλη
Ὅμολ. = Ὅμολογητής	Στουδ. = Στουδίτης
Π. = περί, ἐν σελ. 83. στήλ. 6.	Στρέβ. = Στρέβων
Πακχιολ. = Πακχιολόγος	Ἐχολκστ. = Ἐχολκστικός
Παλλάδ. = Παλλάδιος	Σχόλ. = Σχόλια
Παμρ. = Παμρῖλου	Σχολικστ. = Σχολικαίτης
παρ. = παρὰ	Συμ. = Συμεών
παρβ. ἢ παρβ. = παρβάκις	Συνέσ. = Συνέσιος
παράλλ. = παράλληλος	Σύν. = Σύνοδος
παράρρ. = παράρρησις	Συν. = Συνόδου
παρεκβ. = παρεκβολή	συντ. = συντάσσεται
παρ. ἢ παρομ. = παροίμαι	Σωζ. = Σωζόμενος
Πασχ. = Πασχάλιον	Σωκρ. = Σωκράτης
Π. ἢ Πατρ. = Πατριάρχης	Σωφρ. = Σωφρόνιος
Παῦλ. = Παῦλος	Ταράκ. = Ταράκιος
Παχ. = Παχυμέρης	Τατιαν. = Τατιανός
Πέτρ. = Πέτρος	Τιμ. = Τιμόθεος
Πηλ. = Πηλοσυώτης	Τίτ. = Τίτος
Πισίδ. = Πισίδης	Τραπεζ. = Τραπεζούντιος
πληθ. = πληθυντικῶς	Τύρ. = Τύριος
Πλούταρχ. = Πλούταρχος	ὕποκ. = ὑποκοριστικόν
πόλ. = πόλις	ὕποσχημ. = ὑποσημειώσις
Ποντ. = Ποντικός (Εὐάγγ.)	Φιλιππ. = Φιλιππησίος
πράξ. = πράξις	Φίλιππ. = Φίλιππος
Πρεσβ. = Πρεσβύτερος	φιλόσ. = φιλόσοφος
πρόθ. = πρόθεσις	Φιλοστ. = Φιλοστέργιος
Πρόκλ. = Πρόκλος	Φώτ. = Φώτιος
Προκ. ἢ Προκόπ. = Προκόπιος	Χριστ. = Χριστιανός
πρ. = πρὸς	Χριστόφ. = Χριστόφορος
προσ. = προσχηγορικόν.	χρ. ἢ χρον. = χρονικόν
ῥ. = ῥημα	Χρυσόστ. = Χρυσόστομος
Ῥωμ. = Ῥωμαίους — Ῥώμ. = Ῥώμη	Χων. = Χωνιάτης
Σεβηρ. = Σεβηρικῶς	Ψαλμ. = Ψαλμοί
Σελευκ. = Σελευκεῖς	Ὠριγ. = Ὠριγένης.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

Α

Α και **Ω**. Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, **ὁ ὢν**, καὶ **ὁ ἦν**, καὶ **ὁ ἐρχόμενος**, ὁ Παντοκράτωρ. (Ἀποκ. Α', 8.—ΚΑ', 6), ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος; (κύτθ. ΚΒ', 13).— Α καὶ Ω, κατὰ Μάρκον τὸν Γνωστικόν. (Εἰρη. Ζ', 601 - 612).

Ἀκλιμά. Ἡ Ἑβραϊκὴ λέξις Ἀκλιμά τὴν παρθένον δηλοῖ (Ἠμγ. ΙΑ', 725).

Ἀκρών. Τί δήποτε τοῦ Ἀκρών καὶ τῆς Μαρίας λοιδορησάντων Μωῦσαι, ἡ Μαρίας δίκαις; ἡτήθη μόνη; (Εἰρη. Ζ', 1245.—Ἰσίδ. ΟΗ', 844).

Ἀκρών πῶς ἐγένετο προφήτης Μωϋσέως, καὶ Μωϋσῆς Θεὸς Ἀκρών; — Ὡς περὶ ὁ Θεὸς προσέειπεν τῷ Μωϋσῆϊ, οὕτως ὁ Μωϋσῆς τῷ Ἀκρών διὰ καὶ προφήτης ὁ Ἀκρών προσηγορεύθη τοῦ Μωϋσέως, τουτέστιν ἐρμηνεύς, «Καὶ Ἀκρών ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης, ἐρμηνεύς» διότι βραδύγλωστος ἦν ὁ Μωϋσῆς. (Δικτ. Ἀποστ. Α', 676 - 677.—Θεοδώρ. Π', 244.—Κοσμῆς Ἱεροσολ. ΑΗ', 369).

Μωϋσῆς καὶ Ἀκρών οὐκ ἐγενήθησαν ἐξ Ἀμερῆμ (Ἀβραῆμ ἢ Ἀμβράμ); (Ἀθων. ΚΕ', 157).—Ἀκρών ὁ ἀρχιερεὺς ἤμικρε μετὰ τοῦ λαοῦ εἰς τὸν Θεόν. Μωϋσῆς δὲ ἐδέξηθη τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ συνεχώρησαν αὐτῷ ὁ Θεός. Εἶτε Μωϋσῆς μὲν αἰτῶν ὑπὲρ ἀρχιερέως ἀμικράντουτος, ἐδυσώπει τὸν Κύριον Ἰησοῦς; δὲ ὁ μονογενὴς αἰτῶν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐ δύσωπει τὸν Θεόν; (Κύριλ. Ἱεροσ. ΛΓ', 393).— Πρῶτον γὰρ Ἀκρών ἐλούσκατο, εἶτα γέγονεν ἀρχιερεὺς. Διὰ δὲ τῆς λούσεως καὶ τοῦ χρίσματος ἀρχιερεὺς ἐγένετο, καὶ χριστὸς ἐκλήθη. (κύτθ. 433. 1093).— Τύπος ἦν Χριστοῦ. (κύτθ. 676).— Ἰνα τὴν ἱερωσύνην αὐτῷ δικτηρήσῃ Θεός, ἐν ἔσλῳ ἐθουματώρησεν (κύτθ.

1029).— Ἡ βέβδος τοῦ Ἀκρών τύπος ἦν τοῦ τεκεῖν τὴν Θεοτόκον. (κύτθ. 761).— Ἡ βέβδος τοῦ Ἀκρών ἡ ἀποστειμένη καὶ τετμημένη τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνέστηκεν ἄλλοι, βλαστῶσκα (κύτθ. 1029).— Ἀκρών μουτικῶς τί σημαίνει; (Γρηγ. Νύστ. ΜΑ', 340 - 341).

Τίς νομοθετῶν ἐπιφανέστατος;— Μωϋσῆς. Τίς ἱερέων ἀγιώτατος;— Ἀκρών οὐχ ἦττον ἀδελφοὶ τὴν εὐτέθειον ἢ τὰ σώματα κ. ἔ. (Γρηγ. Νύστ. ΑΕ', 833).— Ἀκρών πρόθυμος ἦν εἰς δικαιοσύνην (κύτθ. 512).— Προσεκλήθη εἰς τὸ ἔρος (κύτθ. 1068).— Μέγας ἦν μετ' αὐτοῦ δὲ ἐχρησθήκεν εἰς ἱερωσύνην οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθᾶμαρ (κύτθ. 844 - 845).— Μέχρι τοῦ πάγονος καὶ τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ ἔσταζε τὸ μύρον (κύτθ. 844).— Δεύτερος τὴν ἀγιωσύνην μετὰ τὸν Μωϋσέα ἔρχεται. (ΑΓ', 192 - 193).

Ἀκρών ἄγιον καὶ οἱ ἐν αὐτῷ δώδεκα λίθοι.— Σχῆμα τοῦ Λογίου, καὶ ὀνομασία τῶν λίθων (Ἐπιφάν. ΜΓ', 293-304).— Ἀκρών τύπος ἦν Χριστοῦ καὶ τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ νοουμένης ἱερωσύνης, οἷονεὶ προκἀδειξίς ὡς ἐν σιαεῖς ἔτι καὶ ἀμυδροτέρως (Κύριλ. Ἀλεξ. ΕΗ', 728-729).— Ἀκρών ἡ ἱερωσύνη κατωτέρη ἦν τῆς ἱερωσύνης Μελητισιδέου πῶς καὶ διὰ τί; (Χρυσόστ. ΕΓ', 101 - 110).

Περὶ τῆς βλαστησάτης βέβδου τοῦ Ἀκρών ἐνθα καὶ περὶ τῶν Τριῶν Παίδων, Δανιὴλ καὶ Ἰωνᾶ (Νεῖλος ΟΘ', 917).

Ἀκρών ἐρμηνεύεται δριμύς. (Ἀναστ. Συναίτ. ἐρμηνεύει Ἑβραϊκῶν ὀνομάτων ΠΘ', 1204).

Ἄβ ἄκτες (ab actis) μὲν ὄνομα τῷ φροντισματι σημαίνει δὲ καθ' ἐρμηνεῖν τὸν τοῖς ἐπὶ χρέμασι πρακτομένοις ἐρπαστῶτα ὡς ἀβ πηγμέντις, τοὺς ἐπὶ τῶν ἀρωμάτων, καὶ ἀβ ἀση-

κρήτις ἐπὶ τῶν ἀσηκρήτων. (Ἰωάν. Αὐδ. ἔκδ. Βόν. σελ. 213 - 215).

Ἄβαι ἢ **Ἄβαι**. πόλις τῆς Φωκίδος. Τὸ ἐν Ἄβαις ἱερὸν συγκαταστά μετὰ τοῦ Φακίλου στρατηγού τῶν Φωκίων ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 664).

Ἄβύπτισα κριδίξ ἀκκκ, Ἰουδαίων καὶ ἐθνηκῶν θνόντα ποσ ἀπέχρονται, εἰς κρίσιν, ἢ εἰς Πικρᾶδειτον; — Ἀπόφρ. τοῦ Θεοῦ ἀναλύσαντος τὴν ἰδίαν ἀπόφρσιν, τὴν λέγουσαν· α' Αποδοιδού ἀμκρτίκν πκτέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίστην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με, καὶ ποιοῦν ἔλτος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγκυῶσί με» (Δευτερ. Ε', 9-10), καὶ οὐκ ἀποθνοῦνται πκτέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθνοῦνται ὑπὲρ πκτέρων· ἕκκτος ἐν τῇ ἑκτουῦ ἀμκρτίξ ἀποθνεῖται (Δευτερ. ΚΔ', 16), καὶ α' Ἡ πδὲ ψυχὴ ἢ ἀμκρτένους, αὕτη ἀποθνεῖται· αὕτης οὐ λήφεται τὴν ἀδικίαν τοῦ πκτρὸς αὐτοῦ, οὐδὲ πκτὴρ λήφεται τὴν ἀδικίαν τοῦ αἰοῦ αὐτοῦ· δικαιοσύνη δικαιοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔπασται, καὶ ἀνομία ἀνόμου ἐπ' αὐτὸν ἔσται (Ἰεζεκ. ΙΙ', 20)», ἐμοὶ δοκεῖ οὐκ εἰστέρεσθαι εἰς γένων. Πλὴν οὐ καλὸν τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ ψηλαρῶν. (Ἀνακτ. Σιν. ΟΘ', 709).

Ἄβασ, τῇ Σύρων ρωνῇ πέρα σημάζει· ἐξ οὗ καὶ τὸ Ἄβραάμ. (Χρυσόστ. ΝΔ', 628).

Ἄβασ εἰς ὁ υπερβόρειος, Σαύθης τὸ γένος, σοφὸς καὶ μάγος περίφημος. — Οὐδεὶς νομίζει θεὸν Ἄβασιν τὸν υπερβόρειον, ὃς δύναμιν εἶχε τοσήνδε, ὡςτε διστῶ [βέλει] συμφύρεσθαι. (Φριγ. ΙΑ', 960). — Ἦκεν Ἄβασ εἰς Ἀθῆνας τὸς ἔχων, φρετέραν ἡμμένους εἰς ὄμων, χλκμάδι σφιγγόμενος. Ζώνη ἦν κατ' ἰξὺν χρυσῇ, ἀνκξυρίδες ἐκ παρσῶν ἄκρων ἄκρη τῶν γλουτῶν ἀνατείνουσαι κ.έ. (πκρὰ Φωτίω ΡΓ', 1272-1273. — Γρηγόρ. Νεζ. ΑΖ', 684). — Μυθολογία περὶ αὐτοῦ. (Κοσμ. Ἰεροσ. ΔΗ', 509). — Ἄβασίδος διστὸν τοῦ υπερβόρειου τί ἂν λέγοιμι; — Τοῦτφ πκρὰ βέλλαι Γρηγόριος τὸ ὕψος τῆς εὐσεβεῖας αὐτοῦ τε καὶ Βασιλείου. (ΑΓ', 524).

Ἄβασροι. Ἔθνος οἱ Ἄβασροι τῶν Ἀμαζοβίων, τῶν ὑπὲρ τὸν Κανάκκον τὰ ἐπέκεινα πεδίξ νεμομένων, οἱ τοὺς γεινιῶντας Τοῦρκους περφυγότες, ἐπει κακῶς πρὸς αὐτῶν ἐπεπόνθησαν, ἐπὶ τὸν Βόσπορον ἀφίκοντο, κ.έ. (Εὐαγγρ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΠΓ', 2789). — Ἄβασροι, Ὀνόων καὶ Σκαθελιοὶ ἐπὶ Μκυριότιον αυτοκράτορος.

(Θεοφύλ. Σιμοκ. ἔκδ. Βόν. σελ. 46). — Ἄβασρον καταγωγῇ. (αὐτόθ. 282-288). — Πόλεμος αὐτῶν εἰς τὰ τεῖχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως. — Καταγωγῇ αὐτῶν. (Γεώργ. Πισιδ. ΙΒ', 1264 - 1294).

Ἄβασσοί, πότε ἐχριστιάνισαν; Εὐνούγιζον ἑκτουὸς περὶ τὴν ἀρξενωπίκν σιδήρφ· ἐξυππρέτου ἐν τοῖς βασιλείοις ὡς εὐνούγιζον. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΠΓ', 2740).

Ἄβδακούμ ὁ Προφήτης· ὑπομνήματα εἰς τὴν προφητείαν αὐτοῦ (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΟΑ', 844 - 944. — Θεοδώρτος Κύρρου ΠΑ', 1809 - 1836 — Θεόδωρ. Μοψουεστίας ΞΓ', 424-449). — Κανονικὸν τὸ βιβλίον τῆς προφητείας αὐτοῦ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 473 - 1595. — Ἰθων. Ἀλεξ. ΚΓ', 1176-1177 - ΚΗ', 288-361). — Ἄβδακούμ βιβλίον ἀπόκρυφον (Ἀθων. ΚΗ', 432). — Κομίζει προφῆν τῷ Δκνιήλ (Κοσμ. Ἰεροσολ. ΔΗ', 393). — Ἄβδακούμ καὶ Μιχαίου τῶν προφητῶν λείψανα πότε καὶ ποῦ εὑρέθησαν (Σωζομ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΞΖ', 1505).

Ἄβδαρος, βασιλεὺς Ὀστρονῶν, ἐκέλευσε τῶν ἀποκοπτομένων τὰ αἰδοῖτα ἀποκόπτεσθαι καὶ τὰς χεῖρας; καὶ ἕκτοτε οὐδεὶς ἀπεκόψατο ἐν τῇ Ὀστρονῇ. (Εὐσέβ. ΞΑ', 476). — Ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν (Εὐσέβ. Κ', 121).

Ἄβδηρα, πόλις τῆς Θράκης παρὰ τοῦ ἐκλήθη οὕτως ἀπὸ Ἀβδήρου φίλου τοῦ Ἡρακλέους. — Ἀβδηρικὸν πάθος, ἀσθένειά τις ὁμοία μὲ περιοδικὴν τινα μανίαν, ἢ ποια ἰδίως ἐπεκράτει παρὰ τοῖς Ἀβδηρίταις (Λεξ. Μυθ. Γεωγρ. καὶ Ἰστορ. Γικρπολλῆ). — Ἀβδηρολόγος ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῶν Ἀβδηρῶν ἄνθρωπος. (Τατιαν. Γ', 841. — Ἀθηναγόρας Γ', 961. — Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 787. σελ.).

Ἄβθεοῦ προφήτης· ὑπομνήματα εἰς τὴν προφητείαν αὐτοῦ. (Θεόδωρ. Μοψουεστ. ΞΓ', 304 - 317. — Κύριλλ. Ἀλεξ. ΟΑ', 581-596. — Θεόδωρ. ΠΑ', 1709 - 1717).

Ἄβελ. Ἄβελ δικίος, Κάιν ἀδικος (Κλήμ. Ρώμ. Β', 85). — Ἄβελ δεύτερος τὴν γέννησιν ἀπὸ Ἀδάμ. Ἐπὶ ἀνθρώπων πολλάκις εὐρίσκομεν τὰ πρῶτα χεῖρα καὶ τὰ δευτέρω κρείττω, ὡς ἐπὶ Κάιν καὶ Ἄβελ, ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰσαάκ, ἐπὶ Ἠσαῦ καὶ Ἰακώβ (αὐτόθ. Β', 85 - 88). — Ἐρμηνεῖς τῶν ὀνομάτων Κάιν καὶ Ἄβελ καὶ σημασία αὐτῶν. (αὐτόθ. Β', 125 - 128). —

Κάιν ἐρμηνεύεται ἤλιος, "Ἄβελ πένθος. (αὐτόθ. Β', 140. — Εὐρέστιος περὶ Ἑβραϊκῶν ὀνομάτων (ΚΑ', 860.

Στιγὰ τῆς ἀρετῆς καὶ θεοσεβείας ἀπὸ "Ἄβελ. Εἰ γὰρ καὶ δικαίους γινώσκαι χρόνους οἱ ἄγιοι καὶ τῷ ὄντι τῆς ἀληθείας κήρυκες, ἀλλήλους τε συμμῶνεσαι, καὶ οὐ δικαίρονται πρὸς ἐκουσίους, ἀλλ' εἰς τελευτὴν ἀλλήλους ὀργώσιν, ἐνὸς ὄντος τοῦ Θεοῦ προφητῆται, καὶ τὸν αὐτὸν συμμῶνας εὐαγγελιζόμενοι λόγον (Ἄθην. ΚΒ', 429). — "Ἄ γουὸν Μωσῆς ἐδίδασκε, ταῦτ' Ἄβραῆμ ἐφύλακτεν· ἃ δὲ Ἄβραῆμ ἐφύλακτε, ταῦτα Νῶε καὶ Ἐνώχ ἐγίνωσκον, δικαίροντες καθάρα καὶ ἀκαθάρτα, καὶ εὐχρηστοὶ γινόμενοι τῷ Θεῷ. Καὶ γὰρ καὶ Ἄβελ οὕτως ἐμαρτύρησεν, ἐπιστάμενος ταῦτα, ἕπερ ἦν μαθὼν παρὰ τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ καὶ αὐτοῦ μαθόντων παρὰ Κυρίου, ἅς καὶ, ἐπὶ συντελείῃ τῶν κτίωνων ἐλθὼν, εἰς ἀθέτησιν τῆς ἀμαρτίας ἔλεγεν (διὰ στόματος Ἰωάννου Ἐπιστ. Α', κερ. Β', 7)· εὐὸε ἐντολίην κατηρὶν δίδωμι ἑμῖν, ἀλλ' ἐντολίην παλιναί, ἢρ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς (Ἄθην. αὐτόθ. 432). — Οὕτω τότε ἀποκνήστον τινός, πόθεν ἔμμεν δὲ Κάιν φρονεῖσαι τὸν Ἄβελ; — ὁ διάβολος κατ' ὄναρ ὑπέδειξεν αὐτῷ. (Ἄθην. ΚΠ', 632). — Συνεχώρησεν ὁ Θεὸς τὴν ἀνάκρισιν τοῦ Ἄβελ, ἵνα ἀφ' ἑξῆς γέννηται θάνατος, αἰματι δικαίου φυτουργούμενος. Ἄνωθεν οὖν ἡ τοῦ Ἄβελ διὰ Χριστοῦ προκεκλήρηται δίκη καὶ νίκη. Διὸ καὶ φησιν ὁ Ἀπόστολος· ἀκαὶ ἀποθανῶν Ἄβελ ἔτι λαλεῖν. (Πρ. Ἐβρ. ΙΑ', 4. — Ἄθην. ΚΗ', 1077). — Φοβερὸν ἀκοή Θεοῦ, καὶ τῆς Ἄβελ φωνῆς αἰσθηνομένη διὰ τοῦ σιγῶντος αἵματος· φοβερὰ δὲ τοῦ πικρῆς κόσμου συμπλήρωσις, ὡς μὴ εἶναι μηδαμῶ φωνῆς Θεοῦ κίνησιν. κ. ἐ. (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΕ', 956).

"Ἄβελ καὶ Κάϊν. Πραγματικαὶ ἱστορικὴ καὶ ἠθικὴ περὶ Κάιν καὶ Ἄβελ (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΘ', 32-44). — Περὶ τῆς θουσίας καὶ προσφορῆς Ἄβελ καὶ Κάιν καὶ τῆς τούτων ἀρετῆς καὶ κακίας (Χρυσόστ. ΜΘ', 132. κ. ἐ.). — Περὶ τῶν αὐτῶν ὀμιλίαι (Χρυσόστ. ΞΒ', 719). — Ὅτι οὐ δεῖ φεῦγειν τὸ κακῶς παθεῖν, ἀλλὰ τὸ κακῶς ποιεῖν· καὶ ὅτι ὁ τὸν πλησίον κακοποιῶν αὐτὸς μᾶλλον πάσχει θεϊκῶς, ἢ ἐκείνος. (Περὶ Ἄβελ καὶ Κάιν Χρυσόστ. ΝΓ', 158. κ. ἐ.). — Λόγος εἰς τὸν Κάιν καὶ Ἄβελ· καὶ περὶ τῆς

ἀρετῆς τοῦ ἐνὸς καὶ τῆς τοῦ ἑτέρου κακίας (Βασίλ. Σελευκεῖς ΠΕ', 61-73). — Περὶ Ἄβελ καὶ Κάιν (Κοσμ. Ἱεροσ. ΔΗ', 578).

[Τί δὴ τοῦ Ἀδὰμ ἡμαρτηκότος, Ἄβελ ὁ δίκαιος ἐτελεύτησεν πρῶτος; — Σαβῶν ἡθουλήθῃ ὁ Θεὸς γενέσθαι τὸν τοῦ θανάτου θεμέλιον] (Θεοδώρητος Π', 145). — Φωτίου Πραγματικῆς περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἄβελ (ΡΑ', 120. 636).

"Ἄβελ, πόλις τῆς Παλαιστίνης· ἐπὶ Θεοδώρητος Ἄβελὰ κελουμένη (Θεοδώρ. Π', 649).

"Ἄβωννήθ, στρατηγὸς Δαυὶδ, δολοφονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἰωάβ. (Κοσμ. Ἱεροσ. ΔΗ', 484).

"Ἄβεσσαλώμ, Ἄβεσσαλώμ καὶ Δαυὶδ (Κοσμ. Ἱεροσ. ΔΗ', 590). — Ἄβεσσαλώμ καὶ αἱ κακίαι αὐτοῦ. Ὀμιλίαι εἰς τὸν Ζ'. ψαλμῶν· ἐ Κύριε ὁ Θεὸς μου, ἐπὶ σοὶ ἤλιπσα, σῶσόν με. (Ἄστέρ. Ἄμμασ. Μ', 460-477). — Τί ἐστὶ τὸ ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἄβεσσαλώμ; ἢ ἠθικὴ ἐρμηνεία (Γρηγόρ. Νύσσ. ΜΔ', 545). — Ἱστορικὰ καὶ ἐλαττώματα Ἄβεσσαλώμ (Χρυσόστ. ἐξήγησις εἰς τὸν Ζ'. ψαλμῶν. ΝΕ', 80-106). — Θάνατος Ἄβεσσαλώμ. (Θεοδώρ. Π', 645-648). — Τί σημαίνει ἡ τοῦ Ἄβεσσαλώμ ἐπανάστασις κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ; Τὴν τῶν Ἰουδαίων εἰκονίζει κατὰ τοῦ Σωτῆρος ἐπανάστασιν (Φώτιος ΡΑ', 1169).

"Ἄβιθάρα, Ἀχιμέλεχ καὶ Σαδὼκ οἱ Ἰερεῖς (Θεοδώρ. Π', 621. 652. 673).

"Ἄβιθσάφ, ὁ ἑλληνίδι φωνῆ λέγοιτ' ἂν πατὴρ σαραγωγῆ (Ὀριγ. ΙΓ', 1185).

"Ἄβιθῶ, ἐρμηνεύεται πατὴρ μου οἶκος. (Ὀριγ. ΙΒ', 121).

"Ἄβελιός, δεῦτερος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας (Εὐσέβ. Η', 248).

"Ἄβιμέλεχ, βασιλεὺς Σικιμιτῶν, λίθω βληθεὶς ὑπὸ γυναικὸς ἐρονεούθῃ. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΔΗ', 603-604).

"Ἄβιμέλεχ, βασιλεὺς Γεράρων, ἤρασε τὴν Σάρραν (Χρυσόστ. ΝΔ', 417). — Δαυὶδ ἐνόησον Ἀβιμέλεχ Ἀγγούς Γεθθαιῶν βασιλέως ἡλλοιοῦτο τὸ πρόσωπον. (Ἄθην. ἀπολογίαι περὶ τῆς φυγῆς αὐτοῦ ΚΕ', 657). — Διὰ τί Ἀβιμέλεχ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ ΑΓ'. ψαλμοῦ μνημονεύεται, τῆς ἱστορίας διδασκαλοῦσι Ἀγγούς Γεθθαιῶν βασιλέα; — Τοιοῦτον λόγον τινα φθάσαντα ἐκ παραδόσεως εἰς ἡμᾶς ἔχομεν, ὅτι οἱ βασιλεῖς τῶν ἀλλοφύλων κοινῶν μὲν εἶχον

ὄνομα τὸ Ἀβιμέλεχ, ἴδιον δὲ ἕκαστος ᾧ προσηγορεῖτο, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς Ῥωμικῆς ἐστὶ βασιλείας ἴδιον, Κλείαρχος λεγομένου κοινῶς καὶ Αὐγούστου, ἀλλὰ καὶ τὰ κύρια ἐκυτῶν κεκτημένοις ὀνόμαζται. Τοιοῦτον καὶ περ' Αἰγυπτίας ἐστὶ τὸ Φαραώ κ. ἔ. (Βασίλ. ΚΘ', 349 - 352).

Ἀβέτιττα, γυνὴ δούκ (Παλλάδ. ΑΔ', 1234).

Ἀδοδάσκαρος, ὃν ὁ Βήρωτος ὀνομάζει: Ἀδοδάσκαρον κέκληται περ' Ἐθραίων Ναβοχοδονάσορ (Θεοφίλ. Ἀντιοχ. Γ', 1165).

Ἀδουκάτος, οἱ πρὸς συνηγορίαν καλούμενοι, συνήγοροι, δικηγόροι. (Ἰωάννης Λυδὸς σελ. 201).

Ἀδουλίαι κρατούντων καὶ ὑπηκόων. Ἀλλὰ κακῶς, ρησί, τὰ τῶν πραγμάτων καὶ τὰ τῆς πολιτείας διακρίνεται, καὶ πολλὸς ἦμιν περὶ τούτου λόγος, πολλὸς δ' ἀγών. Καὶ τίς ἡ αἰτία; ἢ τῶν κρατούντων, ρησί, ἀδουλίαι. Οὐχ ἢ τῶν κρατούντων ἀδουλίαι, ἀλλ' ἢ ἡμῶν ἀνεκρίαι, ἢ τῶν πλημμελημάτων εὐπραξίαι. Ἐκείνη τὰ ἄνω κάτω πεποίηκεν, ἐκείνη πάντῃ τὰ δεινὰ εἰσήγαγεν, ἐκείνη τοὺς πολεμίους ἐξώπλισεν, ἐκείνη τὴν ἤτταν ἐνήργησεν. Οὐκ ἄλλοθεν ἤμιν ὁ τῶν ἀνεκρῶν ἔσθμις ἐπλεόνασεν, ἀλλ' ἢ ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας: ὥστε καὶ Ἀβραάμ τις ἦ ὁ κρατῶν, καὶ Μωϋσῆς, καὶ Δαυὶδ, καὶ Σολομῶν ὁ σοφώτατος, καὶ ἀπάντων δικαιοτέρους ἀνθρώπων, ἡμῶν κακῶς δικαίωμένοι, ἀδικόφορον ἔχει τὴν πρὸς τὰ κακὰ αἰτίαν. κ. ἔ. (Χρυσόστ. ΝΓ', 103).

Ἀδουλήτως τρέχειν καὶ κοπιᾶν. Ὁ ἀδουλήτως κοπιῶν καθολικῶς πτωχεύει· ὁ δὲ μετ' ἐλπίδος τρέχων, δίπλοτος ἔσται (Ἰωάν. ὁ τῆς Κλίμακας ΙΙΙ', 652). — Ἀδουλιος καὶ ἀδουλίητος οὐ ταυτόν· τὸ μὲν γὰρ τὸ ἀπερίσκεπτον, τὸ δὲ τὸ ἀκούσιον μὴνύει· καὶ τὸ μὲν εἰς τὸ πράττειν, τὸ δὲ εἰς τὸ πάσχειν βλέπει· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀσκαπτος πρᾶξις, τὸ δὲ κατηνκαγατμένον πάθος. (Ἰσίδ. Πηλοῦς. ΟΗ', σελ. 1456).

Ἀδουιδάδιος, ἐπίσκοπος ἐν Γαλλίᾳ. (Ἀθην. ΚΕ', 337).

Ἀδουόργος, Καίσαρς, Βασιλείου καὶ Γρηγορίου φίλος. (Βασίλ. ΑΒ', 317). — Καθ' ὅλην τὴν αἰκουμένην γνωστός. (αὐτόθ. 149). — Ἄλλοτε μὲν ἐν τῇ τῶν βερβάρων χώρῃ ἦν, ἄλλοτε δὲ τοῖς στρατιωτικαῖς σιτηρήσεια παρε-

χεν (αὐτόθ. 708). — Ἄλλοτε δὲ τῷ αὐτοκράτορι ἐπεράνετο (αὐτόθ. 708). — Πολλοὺς συνέστησεν αὐτῷ ὁ Μέγας Βασιλεὺς (αὐτόθ. 656).

Ἀδουτήριος, ἀνὴρ ἀγαθός, φρονεθεὶς ὑπὸ Μαγνηνίου. (Ἀθηνάει. ΚΕ', 604).

Ἀδραχίμ. Πατὴρ πάντων ἦν τῶν ἐθνῶν, ὁ Ἀβραχίμ. Τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ ἔθνος ὃ πάλαι τῷ Ἀβραχίμ ὁ Θεὸς ὑπέσχετο, καὶ πατέραι πολλῶν ἐθνῶν θήσειν ἐπηγγείλατο. Νῦν δὲ καὶ αὐτοῦ Ἀβραχίμ πατὴρ ἦν, καὶ ἀπλῶς παντὸς ἀνθρώπου γένους. (Ἰουστ. Γ', 752). — Ἀβραάμ ὄνομα εἰ σημαίνει; Ἐκκαλεῖτο γὰρ Ἀβραμ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, προσεβήθη δ' ὑστερον Ἀβραάμ· φωνῇ μὲν ἐνὸς στοιχείου τοῦ α διπλασιασθέντος, δυναμίει δὲ μεγάλου πράγματος καὶ δόξης ἐνδειχθέντος τὴν μεταβολήν. Ἀβραμ μὲν γὰρ ἐρμηνευθὲν ἐστὶ πατὴρ μετέωρος, Ἀβραάμ δὲ πατὴρ ἐκλεκτός ἡ ἰού· τὸ μὲν πρότερον ἐμφάνει τὸν ἀστρολογικὸν καὶ μετεωρολογικὸν ἐπικαλούμενον, οὕτω τῶν Χελδαιῶν δογματῶν ἐπιμελούμενον, ὡς ἂν τις πατὴρ ἐγγύων ἐπιμεληθεῖν· τὸ δὲ ὑστερον, τὸν σοφόν. Εἰκότως μὲν γὰρ καὶ πεφυρόμενος ὁ φαλλῶς τρόπος, ἐκλεκτός δὲ ὁ ἀγαθός, ἐπικριθεὶς ἐξ ἀπάντων ἀριστίνδην. (Φίλων καὶ Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 19-20). — Ἀβραχίμ ὑπόδειγμα ἐπὶ τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς ἀριθμητικῆς (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 304). Πατὴρ μετέωρος, φυσιολόγος, φιλόσοφος (αὐτόθ. 20).

Τῷ Ἀβραάμ πιστῶ γενομένη ἐλογίσθη εἰς δικαιοσύνην· πῶς νοητέον; — Ἡ δικαιοσύνη, ὡς εἶκος, τετραγώνος ἐστὶ, πάντοθεν ἰση καὶ ὁμοία, ἐν λόγῳ, ἐν ἔργῳ, ἐν ἀποχῇ κακῶν, ἐν εὐποιᾷ, ἐν τελειότητι γνωστικῆ, οὐδαμῆ οὐδικμῶς χωλεῖσθαι, ἵνα μὴ ἀδικίαι τε καὶ ἀνισοσ φανῇ· εἰς τὸ μεῖζον καὶ τελειότερον τῆς πίστεως προδεθικῶτι τῷ Ἀβραάμ καταπροκοπήν καὶ τελειώσιν, ἐλογίσθη εἰς δικαιοσύνην. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 324. κ. ἔ.). — Τετραγώνος ἀνὴρ, ὁ ἐν πᾶσι τέλειος. Λέγει γὰρ που καὶ Σιμωνίδης πρὸς Σκόπαν τὸν Κρέοντος τοῦ Θεσσαλοῦ, ὅτι ἀνδρᾶ ἀγαθὸν μὲν ἀληθῶς γενέσθαι χαλεπὸν, χερσὶ τε καὶ ποσὶ νόμῳ τε τετραγώνου, ἀνεψόγῳ. Πλάτων (Πρωταγ.), Ἀριστοτέλ. ἠθικὰ (παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 324σημ.).

Ἐπίστευσε Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· Πῶς; Πρῶτον μὲν, ὅτι

κώτος ἐστὶν ὁ ποιητής οὐρανῶν καὶ γῆς, μόνος Θεός· ἔπειτα δέ, ὅτι ποιήσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ· τούτους τὸ ὕπο τοῦ Παύλου εἰρημένον αὐὸς φωστῆρας ἐν κότμω (Πρ. Φιλιππησ. Β', 15). Δικαίως οὖν, κακχιλιπῶν τῆν ἐπίγειον συγγένειαν ἠκολούθησε τῷ Λόγῳ τοῦ Θεοῦ, σὺν τῷ Λόγῳ ζηντεῦσαν, ἵνα σὺν τῷ Λόγῳ πολιτευθῆῃ. (Εἰρην. Ζ', 935. — Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 20. — Ἰουστίνος Γ', 752).

— Δικαίως δὲ καὶ οἱ ἀπόστολοι, ἐξ Ἀβραάμ τὸ γένος ἔχοντες, κακχιλιπῶντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα, ἠκολούθησαν τῷ Λόγῳ. Δικαίως οὖν καὶ ἡμεῖς τὴν αὐτὴν τῷ Ἀβραάμ πίστιν ἔχοντες, ἀρκατες τὸν σταυρόν, ὡς καὶ Ἰσάκ τὰ ξύλα, ἀκολουθοῦμεν. (Εἰρηναῖος Ζ', 985).

Ἀβραάμ οὐκ ἐρείσατο τῷ νείῳ αὐτοῦ Ἰσαάκ. Ὑπὲρ Ἰσάκ τοῦ δικαίου ἐράνη κρῖς εἰς στραγῆν, ἵνα δετμῶν Ἰσάκ λυθῆῃ ἐκείνος στραγῆς ἐλυτρώσατο τὸν Ἰσάκ, οὕτω καὶ ὁ Κύριος στραγῆς ἔσωσεν ἡμᾶς, καὶ δεθεῖς ἔλυσε, καὶ τυθεῖς ἐλυτρώσατο. Ἦν γὰρ ὁ Κύριος ἀμνός, ὡς κρῖς, ὃν εἶδεν Ἀβραάμ κακχιγόμενον ἐν φυτῷ Σαβεί. Ἀλλὰ τὸ φυτὸν ἀπέρισκε τὸν σταυρόν, καὶ ὁ τύπος ἐκείνος τὴν Ἰερουσαλήμ, καὶ ὁ ἀμνὸς τὸν Κύριον ἐμπροποδιμένον εἰς στραγῆν (Μελίτων Σάρδεων Ε', 1216 - 1217). — Σπέρμα δὲ Ἀβραάμ ἡμεῖς (οἱ Χριστιανοί). (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 964). — Οἱ μὲν γὰρ σπέρμα Ἀβραάμ, δοῖλοι ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, οὗτοί εἰσιν οἱ κλητοὶ υἱοὶ δὲ Ἰακώβ οἱ ἐλεκτοὶ αὐτοῦ, οἱ τῆς κκακίας πτερινίσκοντες τὴν ἐνέργειαν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 281).

Καὶ περίτεμεν Ἀβραάμ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἀνδρας δέκα καὶ ὀκτώ καὶ τριακοσίους. Τῷ δὲ δέκα καὶ ὀκτώ, ἰδέκα, ἡ ὀκτώ, ἔχει Ἰησοῦν ὅτι ἐκ σταυροῦ ἐν τῷ τ ἔμελλεν ἔχει τὴν χάρην λέγει τοὺς τριακοσίους. Δηλοῖ οὖν τὸν μὲν Ἰησοῦν ἐν τοῖς δυοῖ γράμμασι, καὶ ἐν ἐνὶ τὸν σταυρόν. (Βαρναβᾶς Β', 752). — Ἀκούσας Ἀβραάμ οἱ αἰγμάλωτος ἐλήθη ὁ Λώτ, τοὺς ἰδίους ἰοχογενεῖς τιν' ἀριθμητάς, καὶ ἐπεξελθὼν, πάμπουλον ἀριθμὸν τῶν πολεμίων χειροῦται. Φοβῆν οὖν εἶναι τοῦ μὲν Κυριακοῦ σημαίου τύπον τὸν σταυρόν, κατὰ τὸ σχῆμα τὸ τριακοσιῶν στοιχείον, τὸ δὲ ἰδῶτα καὶ τὸ ἦκ τοῦνοικ σημαίνει τὸ σωτήριον. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 304 - 305). — Ἀπ' Ἀβραάμ πρῶτον

ἤρξατο ἡ περιτομή· καὶ ὅτι τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πολλοὶ τῶν ἐκπαδόντων διαμίονα; ἐχρῶντο ἐν τοῖς λόγοις αὐτῶν τῷ εὖ Θεός Ἀβραάμ, καὶ Ἰσάκ καὶ Ἰακώβ ἐξορκίζεῖ σε. (Φαίγ. ΙΑ', 697-700. — Ἰουστίνος περὶ ἐξορκισμοῦ τῶν διαμιόνων ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ, Ἰσάκ καὶ Ἰακώβ. Γ', 676).

Περάτης καλεῖται ὁ Ἀβραάμ, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς Χαλδαίων χώρας διαπεράτας τὴν Μεσοποταμίαν ἦλθεν εἰς τὰ μέρη τῶν Χανανίων. Περάτης δέ, κατὰ τὴν τῶν Σύρων γλώσσαν, Ἐβραῖος προσαγορεύεται. Προπάτωρ δὲ Ἀβραάμ ὁ Ἐβερ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐθνικὸν Ἐβραῖος. (Φαίγ. ΙΕ' 217). — Ἀβραάμ ἀπὸ τοῦ Ἀβρα, ὕπερ ἐστὶ πέρα, ἐλέγετο· καὶ ἀπὸ τοῦ Ἐδὲμ, ὕπερ ἐστὶ γῆ, Ἀδὰμ ἐλέγετο, ὕπερ ἐστὶ γένος. (Χρυσόστ. ΝΔ', 628). — Ἀβραάμ περάτης, ὡς πέραν οἴκων τοῦ Ἰερδάνου (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 333. — Χρυσόστ. ΝΔ', 624-625. — Γεννάδιος Ἀ Κωνσταντινουπόλεως ΠΕ', 1664. κ. ἐ.) — Τοῦ τῶν Ἐβραίων προπάτωρ Ἀβραάμ τινὲς τῶν ἱστορικῶν μετ' ἐπίκου μνημονεύουσι, Βήρωτος, Ἐκκασῆος, Νιαβόλτος Δακκασηνός, Εὐπόλεμος, Ἀλεξάνδρος Πολυέτωρ, Ἀρτάπκκος, Μήλων, Δημήτριος κ.λ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 705 - 764).

Τοὺς Αἰγυπτίους ἀριθμητικῆν καὶ ἀστρολογίαν εἶδαδε. Θεωμησθεῖς οὖν ὑπ' αὐτῶν ἐν ταῖς συνουσίαις ὡς συνετώτατος, καὶ δεῖνος ἀνήρ οὐ νοῆσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ πῆσαι λέγων, περὶ ὧν αἰ ἐπιγεροῦσαι διδάσκαι, τὴν τε ἀριθμητικῆν αὐτοῖς χαρίζεται, καὶ τὰ περὶ ἀστρολογίαν περὶδίδωσι. Πρὸ γὰρ τῆς Ἀβραάμ παρουσίας Αἰγύπτου τοῦτου εἶχον ἀμαθῶς. Ἐκ Χαλδαίων γὰρ τρεῖς ἐροίτησαν εἰς Αἰγύπτου, ὅθεν ἦλθε καὶ εἰς τοὺς Ἐλληνας. (Ἰωσήπος περ' Εὐσέβιου ΚΑ', 705). — Πεντακόσια ἔτη πρὸ Μωϋσῆως ἤμακα. Πόθεν ἐκλήθη; (κὺτῶθ. 705 - 708).

Ὅτι οἱ τοῦ Ἀβραάμ προπάτωρες θεοσεβῶς ἐπολιτεῖθασαν. Τοιοῦτος δὲ πῆρην ἐκ πρὸ τοῦ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νενομοθετημένος νόμος καὶ βίος, τὴν πλκιοστῆτην καὶ πρεσβυτέρων Μωϋσῆως εὐσέβειαν ἀνασώμενος, καθ' ἣν ὁ θεοφιλὴς Ἀβραάμ, καὶ οἱ τοῦτου προπάτωρες δαίονοντα πολιτευόμενοι. Εἰ γοῦν ἐθελήσασαν τὸν τε Χριστιανὸν βίον, καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ πᾶν εἶθεσι καταβεβλημένην θεοσεβειαν συνεξετάται τῷ τρόπῳ τῶν

ἀμφὶ τὸν Ἀβραάμ ἐπ' εὐθεσίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ μεμκρυτημένων, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εὐρήσεις. (Εὐτέβ. ΚΒ', 44-45).—Ὅτι δ' Ἀβραάμ πρὸ νόμου καὶ Μωσέως γενόμενος τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς ἐτήρει ἀκριβῶς, Χριστιανικῶς, ἀλλ' οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς βεβαιώκως. (αὐτόθ. 49-68. κ. ἐ.).

Ἀβραάμ θεία φιλοφιλία. Ἀβραάμ δὲ ἐδικαιώθη μὲν ἐκ πίστεως, ὁ μέγας πατριάρχης, καὶ θύει θυσίαν ζένην, καὶ τῆς μεγάλῃς ἀντίτυπον Θεὸν δὲ οὐχ ὡς Θεὸν εἶδεν, ἀλλ' ὡς ἀνθρώπων ἔθροψε, καὶ ἐπληθύνει σεβασθεῖς ὅσον κατέλαθε. (Γρηγόρ. Ναζ. περὶ θείων ὁράσεων ΛΓ', 49-53).—Διὰ τί Ἀβραάμ τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ πατριαρχεῖα ἐδοξάσθη;—Τρισσομένη γὰρ ἡ ἐβδόμη τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἐργάζεται. —Περὶ τοῦ ἐβδόμου ἀριθμοῦ (αὐτόθ. 433).—Σύγκρισις θυσίας Ἀβραάμ καὶ Μακκ-βιάν. (ΑΕ', 916).—Θεοὶ θαύματα εἰδείκνυον πρότερον Ἐνὼχ μετατιθέμενος, Ἡλίας ἀναλαμβάνόμενος, Νῶε δικαζόμενος, Ἀβραάμ καλούμενος, καὶ πικρὸν παρ' ἡλικίαν τιμώμενος, εἰς πίστιν ἑτέρου τοῦ ἐπηγγελμένου σπέρματος, καὶ τὸν μονογενῆ προσφύραν θυσίαν πρόθυμον, ἱερεῖον ζένον· κερδοδῶς ἀσεβῶν ἀπώλει κ. ἐ. (ΑΕ', 545-548).

Ἀβραάμ κόλπος τί ἐστι; Εἶτα προσελθὼν ὁ Θεὸς ἱεράρχης, εὐχὴν ἱερὰν ἐπὶ τῷ κεκοιμημένῳ ποιεῖται κ. ἐ. ἵνα ἡ θεαρχικὴ ἀγκυθότης κατατάξῃ τὸν κοιμηθέντα ἐν φωτὶ καὶ χάριτι ζώντων, εἰς κόλπους Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, ἐν τόπῳ οὗ ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στενγχιμὸς. Κόλποι δὲ εἰσιν, ὡς οἶμαι, τῶν μακκαρίων πατριαρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων πάντων αἱ θεοιδόξαι καὶ μακκαρισταὶ λήξεις, αἱ τοὺς θεοειδεῖς ὑποδεχόμεναι πάντας εἰς τὴν ἐν αὐταῖς ἀγῆρω καὶ μακκαριωτάτην τελείωσιν. (Διον. Ἀρσοπ. περὶ τῶν κεκοιμημένων Γ', 452-569).—Σὺ δὲ ἡμῖν οὐρανούς ἐμβατεύεις, ὦ θεία καὶ ἱερὰ κερκλή, καὶ ἐν κόλποις Ἀβραάμ, οἵτινες δὴ οὗτοί εἰσιν, ἀνακπύσκειο. (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΕ', 776).—*Ἄκόλπος Ἀβραάμ* σημάζει τὴν περιόρῃ τῶν ἀγαθῶν, ἃ ἠτόκασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Κόλπος Ἀβραάμ ἡ θεία μακκαριότης, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Ἀβραάμ εἰς Αἴγυπτον. Ἡ εἰς Αἴγυπτον καθόδος αὐτοῦ οὐκ ἔσχετε καταργησαὶ τὰ εἰ-

δωλα. Μωσῆς; ἐκεῖ γεγέννηται, καὶ οὐδὲν ἕτον ἦν ἐκεῖ ἢ τῶν πεπλανημένων θρησκεία καὶ ἡ εἰδωλολατρεῖα. (Ἀθανάσ. ΚΕ', 157-160).—Ἐτιμώρησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ ἐκ τῆς Σάρρας (αὐτόθ. 436).—Μόλις μέγας γεγονώς, ἐγνωσθῆ τοῖς ἐγγύς (αὐτόθ. 157).—Ἄ γοῦν Μωσῆς εἰδιδασκε, ταῦτ' Ἀβραάμ ἐρύκτατε· ταῦτα Νῶε καὶ Ἐνὼχ ἐγίνωσκον (αὐτόθ. 432).—Ἀβραάμ ἐτεπερνόθη οὐκ ἀνακρεθείς, ἀλλ' ὅτι πιστὸς γέγονε τῷ Θεῷ. Περὶ τῆς ἐκ πίστεως δικαιοσύνης (αὐτόθ. 588).—Ἐπὶ κλίβου ἐκλιπὸν ἀπέθανεν (αὐτόθ. 160).—Βεβλίον ἀπόκρυτον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς ὄνομα τοῦ Ἀβραάμ. (Ἀθανάσ. ΚΗ', 432).

Πρὸς τοὺς λέγοντας εἶναι τέκνα Ἀβραάμ. «Κύριε, Σὺ γὰρ ἡμῶν εἶ πατήρ, ὅτι Ἀβραάμ οὐκ ἔγνω ἡμᾶς, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπέγνω ἡμᾶς; ἀλλὰ σὺ πατὴρ ἡμῶν εἶ, καὶ πρὸς σε βέλομεν· ἐκτός σου ἄλλου οὐκ οἰζόμεν» τὸ ὄνομα σου ὀνομάζομεν». (Ἦσ. ΞΓ', 15-19. ΞΔ', 1-12.—Ἰερμ. ΙΒ', 1.—Ἰουστίνος Γ', 529.—Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 460.—Ἀθανάσιος ΚΕ', 160 κ. ἐ.).

Ἀβραάμ πρεσβύτερος ἦν διὰ τὴν πολιώσασιν αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ἀρετήν· ἡ δὲ ἐκκλησία εὐχέσθη, μὴ ἀκριβερώτερα αὐτῆς πρεσβυτέρου, τὸν τῆς προσηγορίας ἄξιον ταύτης. Ψευδῶνμοι τοίνυν οἱ παρ' Ἰουδαίους πρεσβύτεροι. (Βασίλ. Α', 288).—Ἀβραάμ, Μαγουσκαῖοι, καὶ μάγοι. (Βασίλ. ΑΒ', 953).—Θέλεις μαθεῖν, ἀγαπητέ, πῶς ἐμακροθύμουν οἱ ἅγιοι, καὶ οὐκ ἀπεγίνωσκον; τὸν Ἀβραάμ ὁ Θεὸς νεώτερον ἐκέλεσε, καὶ ἐκ τῆς Ἀσσυρίων γῆς μετέθηκεν αὐτὸν εἰς τὴν Παλαιστίνην, φήσας αὐτῷ· «Σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ» καὶ ὡς τὰ ἄσπρα τοῦ οὐρανοῦ, οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου, δὲ οὐκ ἐξκριθημήσεται». Καὶ προήλθε πολλὸς ἐτῶν ἀριθμὸς, καὶ ἐνεκρώθη μὲν αὐτοῦ ἡ φύσις, ἐν προθύροις δὲ ἡ τελευταῖα, καὶ οὐκ εἶπεν, ὅτι, Κύριε, αἶ μοι παῖδας ἐπαγγέλλῃ, καὶ πατέρες με ἔσσεσθαι πάντων τῶν ἐθνῶν προλέγεις, κ. ἐ. (Βασίλ. ΑΑ', 1333-1337).—Πρόκειται μιμήσεως παράδειγμα—ὅποια ἡ ὑπακοὴ αὐτοῦ (αὐτόθ.).

Ἀβραάμ εἰδικαιώθη πρὶν τὸν νόμον αὐτοῦ ὕστατα.

Ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ παράδειγμα τῆς ἡμέτερας δικαιοσύνης. Πάντα τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ διὰ τῆς πίστεως; ἐκλήθη φίλος Θεοῦ πρὶν πιστεῦσαι. (Κόριθ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 512-513).

— Ἀβραάμ τὸν Κύριον ὑπεδέξατο. Οὐδὲν ζέον λέγομεν. Περὶ θεῶν δράτμεν (αὐτόθ. 744).

— Ἀβραάμ σύγχρονος ἦν Νίνου καὶ Σεμράμιδος· ὁ Θεὸς ἐπιλέγει τὸν Ἀβραάμ τῷ αὐτῷ χαρακτῆρι τῆς ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας. κ. ἐ. (Ἐπιρράν. ΜΑ', 192 - 193). — Παῖδες αὐτῷ ὑπῆρχον ὀκτώ, Ἰσαάκ ἕκ τῆς Ἀγχερ· ἐξ ἐκ τῆς Χεττούρας· ὁ Ἰσαάκ ἐκ τῆς Σάρρας, ἣς μένος ἦν κληρονομός (αὐτόθ. 196). — Κατὰ τὸ ἐννενηκστὸν καὶ ἑννῆκον ἔτος τὴν περιτομὴν εἴληπεν ἐντολῇ τοῦ Θεοῦ (αὐτόθ. 209). — Ἀβραάμιοι ἀπὸ Ἀβραάμ ἐκλήθησαν οἱ τῆς αὐτῆς θεοσεβείας ὄντες. (αὐτόθ. 196). — Ἀβραάμ πιστὶς καὶ θεοὶς. Ἐπαγγελία Θεοῦ καὶ ὄρκος. Ἱστορικῶν τῶν κατὰ τὸν Ἀβραάμ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 565-576). — Ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀβραάμ (αὐτόθ.). — Ἀλληγορικὴ ἐρμηνεία τῆς μετοικήσεως τοῦ Ἀβραάμ ὑπὸ θεολογικῆν ἔσπιν. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 940 - 944). — Λόγος εἰς τὸν Ἀβραάμ καὶ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ (Βασιλ. Σαλευκ. ΠΕ', 101 - 112).

— Περὶ Ἀβραάμ, Σάρρας καὶ Ἰσαάκ. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΛΗ', 354 - 356). — Περὶ τῆς ἀρετῆς Ἀβραάμ καὶ Σάρρας. (Νεῖλος ΘΘ', 905. κ.ἐ.). — Πῶς ἡ Σάρρα παρεπεσῆσεν ἀκολάστου βραχίλους ὁρμῆ ἀβλαβῆς διασώσει. (Νεῖλος ΘΘ', 912). — Ὁρκος τοῦ ἀποστακλέντος παιδὸς εἰς Μεσοποταμίαν πρὸς εὐρετιν συζύγου διὰ τὸν Ἰσαάκ διὰ τί ἐπὶ τῶν μηρῶν τοῦ Ἀβραάμ ἐγένετο; (Νεῖλος ΘΘ', 325. — Φώτιος ΡΑ', 953 - 956. — Χρυσόστομος ΝΔ', 436-443. — Διδώωρος Ταρσοῦ ΛΓ', 1575. — Θεοδώρητος Π', 184-185).

Πῶς νοητέον τὸ εἰρημένον τῷ Ἀβραάμ. Πληθύνων πληθυνῶ σε; — Οὐρανίους ἀστρῶν καὶ ψάμμω θλακτικῆς παρεπίθεσιν τοῦ Ἀβραάμ ἐπισημαίνον σπέρμα ὁ Θεός, μηνύων ὅτι τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν δικλάμψουσιν, οἳ ἦσαν οἱ προφῆται καὶ οἱ δίκαιοι, ἀπόστολοι τε καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν πιστεύσαντες, καὶ ἔργοις διαπρέψαντες, οἱ δὲ Σωτῆρ μὲν ἔσθι, ἀλαμψάτω τὸ ὄψος ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Ἀπόστολος, πέν οἱς φρίνησθε ὡς φροσῆρες ἐν τῷ κόσμῳ· τινὲς δὲ χαμκιπετεῖς καὶ χαμκιζήλοι ἀλώσσονται, ἀθέβαιοι τε καὶ ὑπὸ πικρῆς ἀνέμου περιφερόμενοι, ὅτινες καὶ ἐξευτελισθήσονται, ὡς ψάμμος θλακτικῆς τε καὶ ἄκροτος λογιθέντες. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 972). — Ἐγκώμιον εἰς

τὸν Ἀβραάμ ἐπὶ τῇ τοῦ Ἰσαάκ σφαγῇ ἐν ᾧ πῶς τις κηρύττεται καὶ στεφανοῦται ὑπὸ Θεοῦ (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 1268 - 1269). — Περὶ Ἀβραάμ καὶ Ἰακώβ τῶν πατριαρχῶν, καὶ τῆς τούτων πολυγαμίας πραγματικαί (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 704 - 708). — Ἀβραάμ ὑπομονὴ διὰ τὴν ἀρπυγὴν τῆς Σάρρας. (ΟΗ', 856). — Ἐρμηνεία εἰς τό, αΤίς ἀγγελεῖ τῷ Ἀβραάμ, ὅτι θηλάξει παιδίον Σάρρας; (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 869-872. — Χρυσόστ. ΝΔ', 422-428. — Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 280 κ. ἐ. 312). — Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ μνεῖα ὑπὸ τοῦ Κυρίου εἰς ἔλεγχον τῶν Ἰουδαίων, ἐνδουρνομένων μὲν ἐπὶ τῷ γένει, ἀρετῆς δὲ χηρευόντων. (Ἰσιδώρ. Πηλουσιώτ. ΟΗ', 281).

Περὶ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Μελχισεδέκ (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΘ', 80-88). — Περὶ Ἀβραάμ καὶ τῆς ἐπαγγελίας Ἰσαάκ· καὶ ὅτι δι' αὐτῶν προτυποῦτο τῆς πίστεως τὸ μυστήριον (αὐτόθ. 112-128 κ. ἐ.). — Περὶ Ἀβραάμ καὶ τῆς θυσίας τοῦ Ἰσαάκ (αὐτόθ. 137 - 148). — Περὶ τῆς Σάρρας καὶ τοῦ Φαρκῶ (Θεοδώρ. Π', 168). — Περὶ τῆς Σάρρας καὶ τοῦ Ἀδμμέλεχ. (αὐτόθ. 169). — Διὰ τί δὲ τυθῆναι προσέταξε δάμχλιαν τριετίζουσαν, καὶ κριὸν τριετίζοντα, καὶ αἶγα τριετίζουσαν, καὶ τρυγῶνα καὶ περιτερρῆν; (Θεοδώρ. Π', 173. — Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 553). — Πῶς Ἀβραάμ πιστὸς ὀνομαζέται εἰρηκῶς τῷ Θεῷ, ἀκατὰ τί γινώσκται τοῦτο, ὅτι κληρονομῆσά αὐτῆν; (Θεοδώρ. Π', 172. — Φώτιος ΡΑ', 1069).

Διὰ τί ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ ἐπέειρασε, τὰ πέντε προγινώσκων; (Θεοδώρ. Π', 181 - 184). — Περὶ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τῆς Ἀγχερ (αὐτόθ. Π', 176). — Τί δήποτε περιηγήθηκα αὐτὸν προσέταξεν ὁ Θεός; (αὐτόθ. 177). — Οἱ φιλοζενηθέντες ἀγγελοὶ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἀβραάμ ἔρχοντο; (αὐτόθ. 177).

Τίς ὁ τῆς περιτομῆς σκοπός; (Ἀναστάτ. Σιν. ΠΘ', 556). — Ἰγὶο Ἀβραάμ ἐκ Χεττούρας (αὐτόθ. 556). — Πόση ὠρίση ἡ περικοικῆ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀβραάμ; (αὐτόθ.).

Πῶς νοητέον τό, ἀΔύναται ὁ Θεὸς καὶ ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγένετο τέκνα τῷ Ἀβραάμ; (Φώτιος ΡΑ', 957. — Χρυσόστομος ΝΖ', 194 - 202).

Ἀρρήγιαι ἱστορικῆ περὶ Ἀβραάμ καὶ Μελχισεδέκ. (Χρονικὸν Πασχάλ. ΛΒ', 173 - 189).

Ἔτερα ἐκ τῶν τοῦ Χρισστούμου
περὶ Ἀβραάμ.

Λόγοι εἰς τὸν μακάριον Ἀβραάμ, ὅτι φιλόσοφος καὶ φιλόθεος ἦν. (Ν', 737 - 746. — ΝΓ', 537 - 542). — Διὰ τί Ἀβραμ ἐκλήθη Ἀβραάμ, ὡς Σάββακ ἢ Σάρκ, Ἰακώβ καὶ Ἰσραήλ, Πέτρος καὶ Σίμων; κ. ἐ. (ΝΔ', 624-630). — Περὶ τῆς ἀρπυγῆς τῆς Σάββακ ἐν Αἴγυπτῳ (ΝΓ', 297-305). — Περὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ καρτερίας Ἀβραάμ, καὶ πῶς δυνάμεθα μιμεῖσθαι αὐτόν; (ΝΓ', 292 - 305). — Περὶ τῆς ἀρπυγῆς τῆς Σάββακ ἐν Γεράρις ὑπὸ τῷ βασιλεῶς Γεράρων Ἀθιμέλεχ (ΝΔ', 413 - 422). — Ὁ Ἀβραάμ καὶ Ἀαζῶν κατώτεροι ἦσαν τοῦ Μελχισεδέκ ὅστις εὐλόγησε τὸν Ἀβραάμ· ὁ δὲ Ἀβραάμ ἔδωκεν αὐτῷ δεκάτην ἀπὸ πάντων. Ἰερὺς δὲ ὁ Μελχισεδέκ οὐ κατὰ τὴν τυπικὴν καὶ ληξιν ἔχουσαν ἱερωσύνην Ἀαζῶν, ἀλλ' ἱερὺς εἰς τὸν αἰῶνα. κ. ἐ. (ΜΗ', 915 - 928. — Εὐσέβιος ΚΒ', 49 - 68). — Ὀνομασίαι Ἀβραάμ· κέρδος ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ. — Οἱ γονεῖς αὐτοῦ οὐκ εἶχον τὴν εὐσεβεῖαν καὶ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ· εἰδωλολάτραι γὰρ ἦσαν. Τῆς τοῦ Θεοῦ σοφίας ἔργον ἦν τὸ τοιοῦτον ὄνομα ἐπιθεῖναι αὐτῶν. (ΝΔ', 619 - 630). — Διὰ τί τὸν Ἀὐτ κοινῶν ἐλάμβανε τῆς ὀδοποιρίας; — ἐν ποίᾳ ἡλικίᾳ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν Χανανῶν; (ΝΓ', 282-292). — Ἀπέστειλεν αὐτὸν οἰκονομικῶς ὁ Κύριος εἰς Αἴγυπτον, διδάσκων τῆς ἀρετῆς. (ΝΓ', 292-305). — Ἐροθεῖτο τὸν θάνατον καὶ ἐν Αἴγυπτῳ καὶ ἐν Γεράρις. (ΝΓ', 299. - ΝΔ', 415 - 416). — Ἐπανήλθε πλούσιος ἐξ Αἴγυπτου. (ΝΓ', 303). — Πίστις αὐτοῦ (ΝΓ', 341 - 350). — Εἰς φιλοξενίαν τοὺς ἀγγέλους ἐδέξατο. (Περὶ ἀρετῆς γυναικῶν ὁμιλίαι ΝΑ', 237. 225 - 240). — Περιγραφή συγκινητικῶτάτη περὶ τῆς θυσίας τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὅτι ὁ Ἀβραάμ ἐπροφήτευσεν εἰπὼν· ὁ Θεὸς ὕψεται ἐκαστῷ πρὸς τὸν εἰς δολοκάρπωσιν, τέκνονα (ΝΔ', 428 - 434). — Φιλοσοφία καὶ μετριότης αὐτοῦ (ΝΓ', 305 - 312). — Ταπεινωρροσύνη αὐτοῦ (αὐτόθ. 285. 312. 363). — Εὐσέβεια αὐτοῦ (αὐτόθ. 317 - 318). — Πάσας ἐκέκτητο τὰς ἀρετὰς (ΝΔ', 619 - 630. — Ν', 737 - 746). — Διὰ τί προστάχθεις τὸν υἱὸν θῆσαι, οὐκ ἀπεκάλυψε τοῦτο τῇ ἰδίᾳ γυναικί; (αὐτόθ. 738). — Πέρσῃ γεγονέναι φαίνεται. (ΝΕ', 313).

— Περὶ τῆς φιλοξενίας αὐτοῦ (αὐτόθ. 505 - 512. — ΝΓ', 147. — ΜΗ', 988 - 1039). — Διὰ τοῦ Ἀβραάμ ὁ Θεὸς ἐπέκτισε τοὺς Αἴγυπτιοὺς καὶ τοὺς Χαλδαίους, τοὺς Πέρτας δηλονότι. (ΝΕ', 48). — Ὁ βίος αὐτοῦ ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς μεμιγμένος ἦν. (ΝΓ', 240). — Ἦ πίστις αὐτοῦ τύπος ἦν τῆς ἡμετέρας πίστεως. (Σ', 467. κ. ἐ.). — Ἰσος τοῦ ἀποστόλου τοῦ Χριστοῦ ἦν. (ΝΔ', 625 - 626).

Ἀβραασάξ ἢ **Ἀβροασάξ**, ἄγιον ὄνομα, κατὰ τὸν αἰρετικὸν Βασιλείδην, περιέχον ἀριθμὸν τῆς, ὅσοι εἰσὶ κατ' αὐτὸν καὶ Καρποκράτην οἰκονοί. (Διδύμοις ΑΒ', 932. — Ἐπιφάνιος ΜΑ', 316. — Θεοδώρητος ΠΓ', 349).

Ἀβρότονος, ἡ λιθικνίτις, φυτὸν ὅπου ἂν ἐμυρῆ ἐκεῖ ὄρις οὐκ ἐμυρωλευεῖ. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 889).

Ἀβυδος, πόλις τῆς Τρωικῆς· χώρας ἀπέκταντι τῆς Σητοῦ ἐκ ταύτης· ἔξουθεν δὲ Σέρξης τὴν γέφυραν ἐπὶ τοῦ Ἐλλήσποντου, ἰαδιαδιεβάζη τὸ στρατεύμα αὐτοῦ ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 354. — Προκοπ. Ἱστορ. περὶ Ἀβύδου καὶ Σητοῦ ἕκδ. Βόν. τόμ. Γ', 302. — Εὐσταθίου λεξ. περὶ Ἀβύδου καὶ Σητοῦ). — Ἰστέον ὅτι τὸ Ἀβυδος ὕστερον ἐπὶ συκοφαντοῦ ἐτέθη παρομιμακῶς, διὰ τὸ δοκεῖν συκοφαντικὰ εἶναι τοὺς Ἀβυδηνοὺς· ὅθεν καὶ Ἀβυδοκόμεοι οἱ ἐπὶ συκοφαντικῆς κομῶντες· τίθηται δὲ φαίν, ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τοῦ εἰκασίου καὶ οὐδενὸς ἄξιου. Κωμωδοῦνται δὲ, φασι, καὶ εἰς μαλακίαν οἱ τῆς Ἀβύδου. (Παρεκθ. Εὐσταθ. εἰς Ὀμηρον).

Ἀβύσσοις. — Καὶ σκότος ἐπέκειτο ἐπάνω τῆς ἀβύσσου. Ἀόρατος ἦν ἡ γῆ· ὕδωρ πολὺ δυσέριχτον ἔχον ἐκαστοῦ τὸ πέρυς ἐπὶ τὸ κάτω κ. ἐ. (Βασιλ. ΚΘ', 37). — Διὰ τί λέγει· «τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους;» Ἀκολουθότερον ἦν ὡς πρὸς τὴν κοινήν ἔνοιαν εἰπεῖν, *τιθεὶς ἐν ἀβύσσοις τοὺς θησαυροὺς*· τούτῃσιν, ἐν μυστηρίῳ συνέχων τὸν ἐκαστὸν πλοῦτον. Νῦν δὲ ὡς πρὸς τινὰς κειμήλια ἄξια τῶν θείων θησαυρῶν τὰς ἀβύσσους εἶναι φησι. Μήποτε οὖν οἱ περὶ τῆς κρίσεως λόγοι, ἄβυστοι ὄντες καὶ ἀκατάληπτοι ταῖς ἀνθρωπίναις ἐννοίαις, ἀβυσσοὶ λέγονται, ἐν μόνῃ τῇ τοῦ Θεοῦ γνώσει ἀποκειμένων τῶν λόγων, καθ' οὓς ἕκαστα οἰκονομεῖ; ὅτι γὰρ τὰ περὶ ἕκαστον κρίματ' ἀβυσσοὺς προσηγορεύθη, δηλοῖ τό, «τὰ κρίματ' σου ἀβυσσοί»

πολλῆς. (αὐτόθ. ΚΘ', 336.—Γρηγ. Νύσσ.ΜΑ', 84. 476).—“Αδυστος ἀληθῶς καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου καρδία (Μακάρ. Αἰγύπτ. ΑΔ', 908).

“**Αγαθός**, ἀπόστολος; ἐκ τῶν Ο' καὶ προφήτης (ᾠριγ. Γ', 1364.—Εὐσεβ. Κ', 144.—Κύριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 1004).

“**Αγαθὸς**. “Οἱ τὰ ἡτοικημέναι τοῖς δικαίαις ἀγαθῶς οὔτε ὀρθολογῶς εἶδεν, οὔτε οὓς ἤκουσαν, οὔτε ἐπὶ καρδίαις ἀνθρώπου ἀνέβη. (Ἠγήπιπος Ε', 1325).—“Ἐν ψυχῇ τὰ ἀγαθὰ κτητὰ τοῖς ἀγαθοῖς, ἀγαθοὶ δὲ οἱ χριστιανοὶ μόνως ἄρα τοῖς χριστιανῶς κτητὰ τὰ ἀγαθὰ. Τούτων δὲ τῶν ἀγαθῶν πλουσιώτερον οὐθέν πλοῖοιαι ἄρα οὗτοι μόνου. (Κλήμ. Ἀλεξ. ΙΙ', 605). — “Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς; θεοῦ ἦσαν τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις διδάσκουσα εἰρηκεν ἡ Γρηκῆ, δυνάμει καὶ ἰσχύϊ τῆς διὰδόσεως καθηκούσης εἰς ἀνθρωπίνην βοήθειαν κ. ἔ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Ο'. 393).—“Αγαθὰ πάντα θεοῦ ὄντως; οὐ καὶ ἡ θεοῦ δικαιοσύνη εἰς ἀνθρώπους ὠφέλιμα γνῶριμος καθίσταται, συμπρακτικῶν ἀγαθῶν καὶ δι' ἀγγέλων γὰρ ἡ θεῖα δύναμις παρέχει τὰ ἀγαθὰ, εἰ' οὐν ὀρυμένω, εἴτε καὶ μὴ. (αὐτόθ.). — “Ἡ θεῖα δύναμις παρέχει τὰ ἀγαθὰ ἅπασα δόσεις ἀγαθῆς, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, ἀνωθεν ἐστὶ καταβῆκον ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν Φωτῶν. Καὶ συναλύντι φάνει, πᾶσα ὠφέλιμα βιωτικῆ, κατὰ μὲν τὸν ἀνώτατον λόγον ἀπὸ τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ, τοῦ πάντων ἐξηγουμένου Πατρὸς, δι' Ἰησοῦ ἐπιτελεῖται, θεὸς καὶ διὰ τοῦτο Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, ῥησιν ὁ Ἀπόστολος, μελίστα δὲ πιστῶν κατὰ δὲ τὸ προσεχῆς, ὑπὸ τῶν προσεχῶν ἐκείνων, κατὰ τὴν τοῦ προσεχῆς τῷ πρώτῳ αἰτίῳ Κυρίῳ ἐπίταξιν τε καὶ προσταξίν. (Κλήμ. Ἀλεξ. αὐτόθ.).

“**Αγαθὰ ἔργα**.—“Ἄνω ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ χεῖρα αὐτῆς ἐκίνητο, καὶ ῥωνῆ αὐτῆς ὡς ἠκούστο. Α', Βασιλ. Α', 13. Ὁ δὲ Θεός, αὐτὴ καρδιογενῆς καὶ εἰδὸς τὰ πάντα πρὶν γενέσθαι, ἐπήνεσε τῆς Ἄννης τὸ ἔργον, καὶ ἐπλήρωσε τὴν δι' εὐχῆς αἰτησιν αὐτῆς.—“Αγαθὴν νηστείαν μετὰ προσευχῆς, ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης. Γωβίξας ΙΒ', 8. Νηστεία δὲ ἀποχῆς κκαὶ μνημόσυι, πάντων ἀπαξιαπλῶς, τὸν τε κατ' ἐνέργειαν καὶ κατὰ λόγον καὶ κατὰ δίδουσαν αὐτήν. (Κλήμ. Ἀλεξ.

Θ' 321-324).—Αὐτίκα θυσίαι μὲν αὐτῶ, εὐχαί τε καὶ αἶνοι κ.ἔ. (αὐτόθ. 469).—Οἶδεν δ γνωστικὸς καὶ τῆς νηστείας τὰ ἀνίνικτα τῶν ἡμερῶν τούτων, τῆς τετράδος καὶ τῆς παρασκευῆς λέγω. Ἐπισημίζουσι γὰρ ἡ μὲν Ἐρμουσ, ἡ δὲ Ἀρροδίτης. Αὐτίκα νηστεία κατὰ τὸν βίον φιλαργυρίας τε ὁμοῦ καὶ φιληθονίας. ἔξ ὧν αἰ πᾶσαι ἐκρύβονται κκαίαι. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 504).

Περὶ ἔργων ἀγαθῶν ἰδ. ἐν τῇ λέξει ἔργα. Ἄγαθὰ γόν τὰ μὲν αὐτὰ καὶ ἑκατά, τὰ δὲ μετέγοντα τῶν ἀγαθῶν, ὡς τὰς καλὰς πράξεις φκμὲν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1252 κ.ἔ.).

“**Τίνα τὰ ἀγαθὰ, καὶ τίνα τὰ κακά;** καὶ ὅτι ἐν προαιρητικοῖς ταῦτα καὶ ἐν ἀπροαιρέτοις, κατὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν οὐχ ὡς ὁ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ Στωϊκοί. (περὶ ἀγαθῶν, κκαὶων, καὶ οὐδετέρων ᾠριγ. ΙΒ', 1145-1165).—Εἰς τὸ ἀπολλοῖ λέγουσι, τίς δείξει ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ; (αὐτόθ.).—Πραγματικαί εἰς τὸ ἐσκαλίρυνε Κύριος τὴν καρδίαν Φερκῶν. (ᾠριγ. ΙΒ', 264-281.—ΙΓ', 112-113).—“Αγαθὰ, κκαὶ, καὶ οὐδετέρα κατὰ Ζήνωνα τὸν Στωϊκόν. (Διογ. Λαέρτ. εἰς Ζήνωνα παρὰ ᾠριγένει σημ. ἰδ' 813).—“Αγαθῶν καὶ κκαὶων διάκρισις; ὅτι οὐ δεῖ ἀπλῶς, οὐδὲ ἀνεξετάτως ὑπὸ τῶν ὑποκρινόμενων τὴν ἀλήθειαν συναρπάζεσθαι; ἀπὸ δὲ τοῦ δεδομένου ἡμῖν παρὰ τῆς Γρηκῆς χαρακτηρος γνωρίζειν ἕκαστον (Βασιλ. ΑΑ', 748).—“Αγαθὰ, εἰ τὰ πρόστακα τοιαῦτα τυγχάνουσι, ὅποια τὰ αἰώνια; εἰ τὰ ὀρατὰ τοσοῦτον ποθητὰ, πόσον τὰ ἀόρατα; Ἐν τῶ ἐν ὀρατῶν καὶ ἐπὶ γῆς σκοπήσωμεν, ἐκαστοὺς ἐπιγνωσόμεθα, Θεὸν γνωρίσωμεν, τὸν κτίσαντα προσκυνήσωμεν, τῷ Δεσπότηρ δουλεύσωμεν, τὸν Πατέρα δοξάσωμεν, τὸν τροφὴ ἡμῶν ἀγαπήσωμεν, τὸν εὐεργέτην αἰδοσθητόμεθα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν τῆς προόδου καὶ τῆς μελλούσης προσκυνήσωμεν ὑπερῶν, καὶ τὰ ἐν ἐπαγγελίαις πιστούμενον, καὶ τῇ περὶ τῶν παρόντων βεβαιουῦντα ἡμῖν τὰ προσδοκώμενα (Βασιλ. ΚΘ', 120).—“Ο γίνους ἀνθρώπος ἀγαθὰ ἡγήταται μόνικα τὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἄρθρα ἐφάδια, (αὐτόθ. 456). — “Ἄλλως τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐναρέτους, καὶ ἄλλως τοὺς κκαίους καὶ πονηροὺς ἐπιβλέπει ὁ Θεός (αὐτόθ. 356 - 357).—“Αγαθὰ τὰ πρῶτα καὶ μέγιστα, ἡ πρὸς τὸν

πλάνη. (αὐτόθ. 301). — Τὸ αὐτὸ δὲ ἐστὶ τῆ φύσει καὶ ἀγαπητὸν καὶ ἀγαθόν. Τὸ γὰρ κακὸν οὐ τῷ ἀγαθῷ ἐνκνίον ἐστὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐκυτῶ. (αὐτόθ. 392). — Εἰς τὸ αὐδοῦν ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός. (αὐτόθ. 700). — Γίνου ζηλωτὴς τῶν ὀρθῶς βιούντων, καὶ τούτων τὰς πράξεις ἔγγραφε τῆ σῆ καρδίᾳ. Εὐχου γενέσθαι τῶν ὀλίγων. Σπαίνιον γὰρ τὸ ἀγαθόν· διὸ καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν (ΛΑ', 645). — *Tā āgathā tēs gēs prá; e-sbe.* Τοῖς μὲν ταπεινῶς ἀκούουσι γίνονται ἐπαγγελία τῆς ὑπκοῆς· μισθὸς δίδοται· τοῖς δὲ πνευματικῶς τοῦ βουλήματος τῆς Γραφῆς ὑπκοῦσιν γῆ; ἀγαθὰ τῆς πνευματικῆς λέγεται, ἦν οἱ μακκαρίζονται πρὸς κληρονομίαν λείγονται. (Α', 204 - 205. — *Ἰσίδωρ. ΟΗ', 440*). — 'Αγαθὸν ἐν ἀνθρώποις οὐδὲν, ὃ μὴ πάντως εἶναι καὶ θεοδοτόν. Οὐ δύναται ἀνθρώπος λαμβάνειν οὐδὲν, ἐὰν μὴ ἢ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Τί γὰρ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΓ', 261).

“*Οτι ἐνίσταται τῆ φύσει τὸ ἀγαθόν.*” Ὅτι φυσικῶς ἐστὶν ἐν ἡμῶν ἡ εὐθέθεια, καὶ τῶν ὑστερον χρόνοις πολλοῖς τηρουμένων εἰς ἔκθεσιν κατὰδηλος ἦν τοῖς Θεῷ εὐκρεστοῦσιν ἡ εὐθῆσι, καὶ Ἐνὸς διδασκίεω σε, καὶ Ἐνώχ, καὶ Μελχισεδέκ. (*Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 420-421 — 455 - 457*). — Ὁ μὲν μὴδὲν ἐκυτῶ, ὃ σοφέ, συνειδῶς ἀγαθόν, μετριολογῶν, συγγνώμων, μᾶλλον δὲ ἐπιγνώμων, οὐ ταπεινῶρων ἐστίν· ὃ δὲ μετὰ πολλὰ κακορθώματα ταπεινωρῶν οὗτός ἐστι κυρίως ὃ μετρίζειν εἰδῶς (ὃ αὐτὸς αὐτόθ. 668). — Τὸ ἀγαθὸν Θεὸς μὲν ἔχει κατὰ φύσιν οὐκ ἀβούλητον, ἀλλὰ καὶ προκριντικὴν, οὐδὲ βιακίαν, ἀλλ' ἐκούσιον, ἡμεῖς δὲ κατὰ ἄκνησιν καὶ προκοπὴν ἀναλαμβάνομεν, οὐκ ἀναρκρίζοντες ἔχοντες τοῦτο, ὡς περ ἡ θεῖα φύσις· ἀλλὰ μετακίπτον, εἰ ῥεστώνης ἔρωσ ἀχρηστῶς χορεύσειεν (αὐτόθ. 797). — 'Αγαθὸς ἀπλῶς ἀνδρὸς, καὶ σοφοῦ ἐπιστήμονος δικρορὰ τίς; Σορὸς ἐγωγε ὀρίζομαι (οὐ γὰρ νομοθετῶ, ἀλλὰ γνώμην ἀπορκίνομαι) τοῖς τῶν νοερῶν ἀφεταις κεκοσμημένοις, οἳ: ἦσαν οἱ λόγον ἔχοντες καὶ σοφίαν γνώσεως· ἀγαθὸς δὲ, τοῖς τὰς πρὰ τινῶν κλυόμεναις ἀλόγοις· οἳ: ἦσαν οἱ σοφὸν μὲν εἰπεῖν οὐδὲν δυνάμενοι, διὰ δὲ τῆς

ἀρίστης πολιτείας τοὺς θεωμένους παιδεύοντες· ὧν ἡ σιγή τοῦ λόγου τοῦ ἐρήμου πράξεω χρησιμωτέρος. Εἰ δὲ τις καὶ τὰς νοερὰς καὶ ἄς φρακὶν ἀλόγους ἔχει, τοῦτον καὶ ἀγαθὸν καὶ σοφὸν ὀρασκίμην. (αὐτόθ. 1389). — 'Αγαθὸν τὸ ἐκ φύσεως, ἀδοκίμον· τὸ δὲ ἐκ προκρίσεως, ἐπικινετόν. Μὴ μέγα φρονεῖτε οἱ ἐκ φύσεως εὐνοῦχοι. Τὸ γὰρ τῆς σωροστώνης ἔσωσ ἀκούσιον. Οὐ γὰρ ἦλθεν εἰς βάσανον, οὐδὲ τὸ σωρονεῖν ἐδοκίμαθη διὰ τῆς πείρας. Τίς περὶ χάρις τοῦ καίειν; τὸ γὰρ καίειν ἐκ φύσεως ἔχει. Τίς ὕδατι χάρις τοῦ κάτω φέρεσθαι; τοῦτο γὰρ ἔχει περὰ τοῦ δημιουργήσκοντος. Τίς χιόνι τῆς ψυχρότητας χάρις, ἢ τῷ ἡλίῳ τοῦ ραίειν; Φαίνει γὰρ κἄν μὴ βούληται. Χαρίζου μοι τὸ βούλεσθαι τὰ βελτίονα. Χαρίζου δὲ, ἐὰν σὰρξ γενόμενος, πνευματικῶς γένῃ· ἐὰν τῆ μολυθῆτιδι τῆς σαρκὸς ἐλακόμενος περωθῆ; ὑπὸ τοῦ λόγου· ἐὰν οὐράνιος εὐρεθῆ; ταπεινὸς γεγονῶς· ἐὰν σαρκὶ συνθεθείς, ὑπὲρ σάρκα φρακῆ; (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 301).

'Αλλ' ὁ Κύριος φρασι πρὸς τὴν μητέρα τῶν υἱῶν τοῦ Ζεθεδακίου· Τὸ μὲν ποτήριον πίνονται, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἐσωτέρων μου, οὐκ ἐστὶν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοίμασται ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου. Ματθ. Κ', 20-23. — *'Αλλ' οἷς δέδοται.* Οὐδὲν οὖν ὃ ἡγεμῶν νοῦς; οὐδὲν ὃ πόνος; οὐδὲν ὃ λόγος; οὐδὲν ἡ φιλοσοφία; οὐδὲν τὸ νηστεῦσαι; τὸ χαμευνῆσαι; τὸ πηγὰς σταξίαις διακρῶν; Τούτων οὐδὲν, ἀλλὰ κατὰ τινα ἀποκλήρωσιν καὶ ἱερμίας ἀγιμάζεται, καὶ ἄλλοι ἐκ μήτρης ἀλοτριούνται; ἱερμ. Α', 5. — *Ψαλμ. ΡΚΓ', 1.* Τοῦτο ὑπολαβεῖν λίαν ἄστοπον καὶ οὐκ ἐκκλησιαστικόν. 'Αλλ' οἷς δέδοται, πρόσθεσις τό, τοῖς οὖσιν ἀξίοις· οἱ τὸ εἶναι τοιοῦτοι, οὐ μόνον περὰ τοῦ Πατρὸς εἰλόγηται, ἀλλὰ καὶ ἐσαυτοῦς δεδώκκιν. (Γρηγόρ. ΑΓ', 300 - 301). — Οὐ πάντες, φρασί, χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. Τὸ δέδοται, ὅταν ἀκούστη, μηδὲν αἰρετικὸν πάθη, μὴ τὰς φύσεις εἰσκαγάγης, μὴ τοὺς χροῖσους, καὶ τοὺς πνευματικούς, καὶ τοὺς μέσους. Εἰσὶ γὰρ οὕτω τινὲς διακείμενοι κακῶς, ὡς τε οἰσθῆται τοὺς μὲν πάντῃ ἀπολυμένης εἶναι φύσεως, τοὺς δὲ σωζομένης, τοὺς δὲ οὕτως ἔχειν, ὅπως ἂν ἡ προκρίσεις ἀγῆ πρὸς τὸ χεῖρον, ἢ βέλτιον. Ἐπιτηδεύεσθαι μὲν γὰρ ἄλλον ἄλλου μᾶλλον, ἢ ἔλατταν ἔχειν,

κἀγὼ δέχομαι· οὐκ ἀρκεῖν δὲ μόνην τὴν ἐπι-
 τηδεύθηκα πρὸς τελείωσιν· λογισμὸν δὲ εἶναι
 τὸν ταύτην ἐκκαλυμμένον, ἢ ἡ φύσις εἰς ἔργον
 προέληθ', καθάπερ λίθος πυρίτης σιδήρω κρου-
 σθείς, καὶ οὕτω πῦρ γένηται. (κυτ. 60. 297).—
 Ὅταν ἀκούσης οἷς δίδεται πρόθετος, δίδονται
 τοῖς βουλομένοις· καὶ τοῖς οὕτω νεύουσι. Καὶ
 γὰρ ὅταν ἀκούσης, σοὶ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ
 τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλευθέρου Θεοῦ, συμβου-
 λεύω σοι ταύτην ὑπολαβῶν. Ἐπειδὴ γὰρ εἰσι
 τινες· οἱ τοσοῦτον μεγαλοφρονούντες ἐπὶ τοῖς κη-
 τορθώματιν, ὥστε τὸ πᾶν ἔκρυπτοι· δίδόναι, καὶ
 μὴδὲν τῷ ποιήσαντι, καὶ σαρρῖσταν, καὶ γο-
 ρηγῶ τῶν καλῶν, διδάσκαι τούτους ὁ λόγος,
 ὅτι καὶ τὸ βούλεσθαι καλῶς δεῖται τῆς περὶ
 Θεοῦ βοηθείας· μᾶλλον, καὶ αὐτὸ τὸ προκι-
 ρεῖσθαι τὰ δόντα θεόν τι καὶ ἐκ Θεοῦ δῶ-
 ρον φιλοκνηρωπῆς· δεῖ γὰρ καὶ τὸ ἐρ' ἡμῶν
 εἶναι, καὶ τὸ ἐκ Θεοῦ σώζεσθαι. Διὰ τοῦτο
 ρηται σοὶ τοῦ θέλοντος τουτέστιν, οὐ τοῦ θέ-
 λοντος μόνον, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος μόνον, ἀλ-
 λά καὶ τοῦ Θεοῦ ἐλευθέρου. Ἔτα, ἐπειδὴ καὶ
 τὸ βούλεσθαι περὶ Θεοῦ, τὸ πᾶν εἰκότως ἀ-
 νέθηκε τῷ Θεῷ (Γρηγ. Ναζ. Α', 297 - 300.
 - Λόγος Α', 281 - 298).

Ἐξελέχκτο ὁ Κύριος δώδεκα μαθητάς, κρί-
 νας ἀξίους ἑαυτοῦ κ. ε. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ',
 269 - 285).— Ἀτενίσταμεν οὖν εἰς τοὺς τε-
 λείως λειτουργήσαντας τῇ μεγαλοπρεπεῖᾳ αὐ-
 τοῦ δόξης. Αἰθώμεν τοὺς πετριάρχας, τοὺς
 πορφῆτας, τοὺς ἀποστόλους, καὶ πάντας τοὺς
 τοῦ Θεοῦ δικαίους καὶ ἁγίους (Κλήμ. Ἀλεξ.
 περὶ ἔργων ἀγαθῶν καὶ τῆς θείας χάριτος καὶ
 βοηθείας Η', 1312 - 1381).

Ἀγαθὸν ἔργον. Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας· ἐκ
 τῶν ἀποβήτων τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεο-
 λόγου ἐπιῶν (Νικήτας Δαυιδ ΔΗ', 712-728).
 — Ἀγαθὸν ποιήσατε, καὶ κακὸν οὐχ εὐρήσει
 ὑμεῖς. Ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ
 ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης. Ἀγαθὸν τὸ δλί-
 γον μετὰ δικαιοσύνης, ἢ τὸ πολλὸ μετὰ ἀδι-
 κίας. (Τωβιτ ΙΒ', 7, 8).

Ἀγαθός. Περὶ τῆς λέξεως ἀγαθός.

Ἐκ ἀγαθός, ὁ Θεὸς κυρίως. ἐοῦδεις ἀγα-
 θός, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός. Ἀλλὰ τοῦτο οὐ συμ-
 κρήσαι τὸν Ἰῶν καὶ τὸ ἄγιον Πνεῦμα. Κατα-
 χρηστικῶς δὲ ἐν πολλοῖς ἀνκρῆραι ἢ θεία
 Γραφὴ τὸ ἀγαθόν.— Ἀγαθὸς Σαμουὴλ.— Δ

γαθός ἦν Σαουλ.— Ἀγαθὸν πορεύεσθαι εἰς ὀϊ-
 κον πένθους.— Ἀνοῖξον, Κύριε, τὸν θησαυρόν σου
 τὸν ἀγαθόν.— Ἀγαθὸς λόγος ὑπὲρ δόξικ.— Ἀ-
 γαθὸς ὁ κῶνος ὁ ζῶν ὑπὲρ τὸν λείοντα τὸν νεκρόν.
 — Ἀγαθὸν τὸ μὴ εὐζῆσθαι σε, ἢ τὸ εὐζῆσθαι σε
 καὶ μὴ ἀποδοῦναι.— Ἀγαθὸν ἐν ζῳῇ αὐτοῦ.—
 Ἀγαθὸν πλῆρωμα δρακός.— Ἀγαθοὶ οἱ δύο
 ὑπὲρ τὸν ἕνα.— Μισθὸς ἀγαθός ἐν μόθῳ.—
 Ἀγαθὸν ὁ ἐστι καλόν.— Ἀγαθὸν τὸ ἀντέχε-
 σθαι.— Ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτος.— Ἀγα-
 θὸν εἰς καρδίαν αὐτοῦ.— Ἀγαθὸν τὸ ἀκούσαι
 ἐπιτήρησιν σοφοῦ.— Ἀγαθὴ ἐσχάτη λέγουσιν
 ἀρχὴν αὐτοῦ.— Ἀγαθὸν μακαρίσμος. (Ἐκκλη-
 σιαστής).— εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες (Ματθ.
 Ζ', 11) οὐδαμὴ δόματα ἀγαθὰ δίδόναι τοῖς τέ-
 κνοις ὑμῶν (Ἐπιφάν. ΜΓ', 49).— Ἀγαθὸν μεζόν
 τοῦ μεζόνος ἀπὸ πλάτθαι κακοῦ, κακὸν δὲ μεζ-
 ζον τοῦ ἀδικεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν· τὸ μὲν γὰρ, ἰδιόν
 ἐστὶ κακόν, τὸ δὲ, ἀλλότριον. (Συνέσιος Ε',
 1428).— Ἀγαθὸν παρὸν, καὶ ἀπόν. Οὐ γὰρ
 ἀν γένοιτο ἀγαθὸν παρόντος, ὥσπερ ἀπόντος,
 τῷ πεπεραμένῳ συνείδησιν. Τοῦ μὲν γὰρ ἢ
 συνέχει τῆς ἀπολύσεως κλέπειται τῆς εὐφο-
 ρίας τὴν αἰθήρησιν· ὁ δὲ, κατὰ μικρὸν χωρι-
 σθείς τῶν ἡδέων, εὐθύς ἔχει κεντοῦσιν ἐκ πα-
 ραλλήλου τὴν μνήμησιν, οἷων ἔρη ὄντως στερί-
 σκεται. (Συνέσιος Ε', 1529).— Τί ἄλλο ἀγαθὸν
 ἄλλ' ἢ Θεός; Οὐκ οὖν αὐτῷ ἀποδοῦμεν πάντα
 τὰ κατ' ἡμᾶς, καὶ εὐ ἡμῶν ἐσται· ὁ γὰρ ἀγα-
 θός πάντως καὶ ἀγαθὸν ἐσται ὁ προχρεῖς
 δωρεῶν. (Ἰωάν. ὁ τῆς Κλήμ. ΠΗ', 1124).

Περὶ τοῦ τίνας πράξεις δεκταὶ τῷ Θεῷ καὶ
 πῶς; Τρεῖς οὖν τάξεις τῶν σωζομένων, δου-
 λεῖαν, μισθωρικῶν, οὐθῆται· εἰ δούλος εἰ, τὰς
 πλῆγας φοβήθητι· εἰ μισθωτός, πρὸς τὸ λα-
 βεῖν βλέπει μόνον· εἰ δὲ ὑπὲρ τούτους, καὶ
 οὐδὲ, ὡς πατέρησιν αἰδεῖσθαι. Ἐργασαι τὸ κα-
 λόν, ὅτι καλόν τῷ πατρὶ πεῖσθαι, καὶ εἶσοι
 μὴδὲν ἔσεσθαι μέλλοι. Τοῦτο αὐτὸ μισθός,
 τὸ τῷ πατρὶ χροῖζεσθαι. (Γρηγόριος Ναζ. Α',
 373).— Τρεῖς δικήσεις εἰσι, δι' ὧν δρεῖλομεν
 ποιεῖν τὸ ἀγαθόν, ὡς λέγει ὁ θεὸς Γρηγόριος·
 ἢ γὰρ φοβοῦμενοι τὴν κόλασιν ποιοῦμεν
 τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐσμέν ἐν τῇ δουλικῇ καταστά-
 σει· ἢ διὰ τὸ λαβεῖν τὸν μισθόν, καὶ ἐσμέν
 ἐν τῇ δικήσει τοῦ μισθωτοῦ, ἢ δι' αὐτὸ τὸ
 καλόν, καὶ ἐσμέν ἐν τῇ δικήσει τοῦ υἱοῦ.
 (Δωρόθ. Ἀββας ΠΗ' 1784-1785).

Ἄγαθὸν ἄνευ κακοῦ. Ἀγαθὸν ἐνταῦθα ἄνευ κακοῦ οὐ δύναται εἶναι. Ὅρα γὰρ ἐν προοιμίῳ τοῦ κηρύγματος πῶσα σκάνδαλα, οὐ λέγω τὰ παρὰ τῶν ἔξωθεν· ταῦτα γὰρ οὐδὲν ἦν· ἀλλὰ τὰ ἐνδοῦ· κ. ἔ. Οὐδὲ γὰρ ἐνι καλοῦ τινος γινομένου μὴ συνυφιστάμεναι καὶ πονηρόν· μὴ δὴ θεωρωμένω κ. ἔ. (Χρυσόστ. Ξ', 243). — Ὅρα ὅσον ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ θλιψίς, πῶσον εὐχόμενοι ἐν νυκτὶ ἦνουν κ. ἔ. (αὐτόθ. 201). — Ὅρα πανταχοῦ τοὺς πειρασμοὺς μεγάλα τίκτοντας ἀγαθὰ κ. ἔ. (αὐτόθ. 377). — Πάντων δὲ τῶν ἀγαθῶν μῆτρη ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη (αὐτόθ. 399). — Μὴ πολυπραγμονεῖν, ὅτι οἱ ἀγαθοὶ κακισπωροῦνται· καὶ διὰ τί; (Χρυσόστ. ΜΖ' 443-444). — Τί τοῖς ἀγαθοῖς κακοὶ μεμιγμένοι εἰσὶν; ἵνα οἱ ἀγαθοὶ διαλάμπωσι μᾶλλον κ. ἔ. (ΜΘ', 265 κ. ἔ). — Ἀγαθὸς ἀνδρὸς δόξα ἐστὶ τὸ ἔχειν οὐ· κομμεῖ τὰς εὐεργετίας τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ κ. ἔ. (ΞΒ', 479 - 480). — Ἀγαθοὶ δυσπραγοῦσιν, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς λαμπρότεροι ἀναδειχθῶσιν, ὡς οἶδεν ὁ εὐμήχανος· καὶ σαφὲς ἱατρὸς τῶν ψυχῶν τῶν ἡμετέρων (ΞΓ', 867-872). — Ἀδῶς περὶ τοῦ, ὅτι οὐ χρὴ θεωρεῖσθαι δρωντας ἡμᾶς· τοὺς μὲν ἀγαθοὺς δυσπραγοῦντας, τοὺς δὲ πονηροὺς ἐν ἀρθονίᾳ τυγχάνοντας (αὐτόθ. 867 - 872). — Ἀγαθοὶ καὶ πονηροὶ χρησίμως ἀναμίγνυσθαι διὰ τί; (ΝΓ', 372 - 374). — Ἡρώτησάς με· τίνας ἔνεκεν ἀγαθοὶ τινες ἄνδρες ἀπευκαταίεσι τισὶ περιπίπτουσιν, οἷον ἀλγῆμασι σωματικοῖς κ. τ. λ. Γίνωσκε τοίνυν, ὅτι περὶ τὰ τοιαῦτα συμβαίνει τοῖς δικαίοις, ἵνα διὰ τούτων οἱ κατὰ φρονοῦντες κατάρθοι γένωνται, καὶ τὴν ἑαυτῶν ὀρρὴν κατὰ κράτος κ. ἔ. Πλὴν τούτου σημειώσκει, ὅτι τὰ συμβαίνοντα σκυθρωπὰ τοῖς δικαίοις οὐδὲν παντελῶς λυμάνεται τῇ ψυχῇ, προσθήκη δὲ προξενεῖ τούτοις αἰωνίων μισθῶν (Νεῖλος ΟΘ', 377 - 380. 604 - 605. 633. 637).

Πῶς νοητέον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ἀνθρώποις, εἰ μὴ ὁ θάνατος, καὶ πίεται, καὶ δεῖξαι τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ἐν μάρθῳ αὐτοῦ; — Οὐ σαρκατικὴ ἐσθίειν καὶ πίνειν πρῶταίεσι ὁ Ἐκκλησιαστής, ἀλλὰ πνευματικῶς ἐσθίει δέ τις καὶ πίνει πνευματικῶς, ἐργαζόμενος τὰς ἐντολάς Κυρίου (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 593).

Ποῶς εἰσι τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, τὰ ὑπὸ τοῦ

Χριστοῦ δωρηθέντα ἡμῖν, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρκαύψαι, καθὼς ῥησιν ὁ κορυφαῖος Πέτρος; Γνωμοὶ περὶ τούτων (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 705). — Παρ' ἄλληλα περὶ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ ἔκ τε τῆς θείας Γραφῆς, τῶν πατέρων, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων (Μαξίμου· ΛΑ', 721 - 729). — Δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἐπιδεικνύσθαι· ἐν μὲν τοῖς λόγοις, ἃ φρονεῖ, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις, ἃ ποιεῖ. (Υπερίδου παρὰ Μαξίμου αὐτόθ. 729).

Ἱερά παράλληλα Ἰωάννου
τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Περὶ τοῦ αὐτεξουσίου ΛΕ', 1109 - 1113.

Περὶ ἀγαθοεργίας (αὐτόθ. 1136 - 1148).

Περὶ ἀγαθῆς καὶ κακῆς ἀγγελίας (αὐτόθ. 1241 - 1244).

Περὶ ἀγαθῶν καὶ μογηθῶν τοῦ βίου (αὐτόθ. 1113 - 1136 - 1280 - 1284).

Περὶ ἀγάπης καὶ ῥόδου Θεοῦ· ὅτι παντὸς ἀγαθοῦ ὑπερέχουσιν (αὐτόθ. 1085 - 1093. — ΛΓ', 480).

Περὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν. Ὅτι σωτήριος ἡ τοῦτων ἐφορὰ καὶ ἐπιστακτικὴ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ λαῷ (ΛΔ', 473 - 476).

Περὶ ἀγαθῶν καὶ δικαίων, ὅτι περιφρονοῦνται ὑπὸ τῶν ἀδικῶν καὶ ἀπεδῶν, καὶ διασφύρονται. (αὐτόθ. 517-520).

Ἄγαθον τί ἐστίν. αὐτὸς, ὅτι οὐκ οἶκετ' ἐν τῇ σαρκί μου τὸ ἀγαθόν. Πρ. Ῥωμ. Ζ', 18. — Τοῦτο οὐκ εἰς ἑαυτὸν ὁ Παῦλος εἰρηκεν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον τῆς ἀνθρωπίνης οἰκειούμενος φύσεως κ. ἔ. (Φώτιος ΡΑ', 1032). — Περὶ ἀγαθοῦ βίου (Θεόδ. Στουδ. ΛΘ', 1729). — Ἀγαθὸν περὶ οὐδενὸς ῥθόνος οὐδέτι. (Αἰνεῖας Γαζ. ΠΕ', 968). — Ἀγαθοποιεῖν τοὺς κακοποιοῦντας ἡμᾶς, διὰ τί; (Χρυσόστ. Ὀμιλ. ΝΖ', 377 - 388).

Ἀγαθότης. Τίς οὖν ὁ χαρακτηρὸς τῆς ἀληθινῆς ἀγαθότητος; Τὸ μὴ μόνον πρὸς τι τὸ ὀφείλωμεν ἔχειν, μηδὲ κατὰ κειρούς τινὰς ἢ ἐπωρελεῖς ἢ ἄχρηστον φανίσσθαι· μηδὲ τιμὴ μὲν εἶναι καλὸν, ἐτέρω δὲ οὐ τοιοῦτον κ. ἔ. (Γρηγόρ. Νύσσ. ΜΓ', 500 κ. ἔ.). — Περὶ φιλικανθρωπίας Θεοῦ, καὶ ἀγαθότητος, καὶ μακροθυμίας· καὶ ὅτι κρεῖττον ἐμπέσειν εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων (Ἱερά παράλληλα Ἰωάν. Δαμασκ. ΛΖ', 392 - 397).

Ἀγαθωσύνη καὶ χρηστότης ἐν τίνι διαφέ-
ρουσι ἀλλήλων; Χρηστός Κύριος. — Χρηστός
ἄνθρωπος οἰκτεῖρων καὶ κτηρῶν. — Ἀγάθωνος,
Κύριος, τοῖς ἀγαθοῖς. — Ἀγαθὸς Κύριος τοῖς
ὑπομένουσιν αὐτόν. — Πακτυτέρων οἰκτι εἰνὶ
τῆν χρηστότητα (Βασιλ. ΑΑ', 1224 - 1225).

Ἀγιοθέμιον, ἐπίσκοπος ἐν Αἰγύπτῳ
(Ἀθων. ΚΕ', 392, 405, 340, 376).

Ἀγιοχορξίδης, ἱστορικός (Φώτ. ΡΓ',
697 - 700. — Λόγος αὐτοῦ (Φώτ. ΡΔ', 9 - 73).

Ἀγιοθεός, σχολαστικὸς Μυρινάσιος, ἱστο-
ρικός (ΙΗ', 1247 - 1596)· ἠγάπη ἐκ παίδων
τὸν ἠρώων βυθίων. Ποιήματα καὶ συγγράμ-
ματα αὐτοῦ (αὐτόθ. 1271). — Πατρις αὐτοῦ
(αὐτόθ. 1274). — Ἐπορεύετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν
μετὰ πόνου καὶ δυσπραθείας, καὶ περὶ τῆς συγ-
γραφῆς αὐτοῦ (αὐτόθ. 1401). Σχόλια εἰς αὐτόν
(αὐτόθ. 1595 - 1608).

Ἀγιοθεόφιμος, ἐπίσκοπος ἐν Αἰγύπτῳ
(Ἀθωνάσι. 796 - 808).

Ἀγιοθόνικος, ἄγιος, βίος αὐτοῦ (ΡΝΔ',
1229 κ.έ.).

Ἀγιοθεός, ὄνομα κύριον ἐπισκόπου τινὸς ἐν
Αἰγύπτῳ (Ἀθωνάσι. ΚΕ', 653. — ΚΓ', 808).

Ἀγάλλειν. Ὁ Εὐνόμος· τὸ Ἀγάλλειν
ἀντὶ τοῦ ὀνομαζέειν ἐνόησεν· ἀλλὰ τὸ ἀγάλ-
λειν ἔσον ἐστὶ τῷ ἐπικαυχῆσθαι καὶ ἐπευχαί-
νεσθαι, καὶ εἰ τι τῆς τοιαύτης ἐμψύσεως ἔχε-
ται (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 961).

Ἀγαλλικανός, Ἀλέξιος, διάκονος τῆς
Μεγάλης Ἐκκλησίας (ΡΜΑ', 276).

Ἀγαλλικανὸς Θεοδώρος (ΡΜΗ', 1011).

Ἀγαλλμα, Ἀγαλλματτα καὶ Νουμξ (Κλήμ.
Ἀλεξ. Η', 777 κ.έ.). — Ἀγαλλματτα ὡς θεοὶ προσ-
κυνούμενα, καὶ περὶ ἀγαλλματτων. (Ωριγ. ΙΑ',
657 - 669). — Ἀγαλλματτα εἰδῶσι μωρῶν καὶ
ἀνόητων. — Ἄθρος ἡ συνθήκη. — Ἐργα χειρῶν
ἀνθρώπων. — Προσεκύνουν δὲ πάλαι οἱ μὲν Σκύ-
θαι τὸν ἀκινάκην, οἱ Ἀραβῆς τὸν λίθον, οἱ Πέρ-
σαι τὸν ποταμόν, οἱ δὲ εἰς τὸ πικλιώτερον ζῆλον
ἰδρῶντο περιπαεῖν, καὶ κίονας ἴσταν ἐκ λίθων,
καὶ δὴ καὶ ζῶντα προσεγορεύετο. Ξόνη ἀγαλ-
ματα, κυρίως τὰ ἐκ ζῴων ἐξεστρένχ ἢ λίθων
(Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 133-201 κ.έ.). — Περὶ τοῦ ἀ-
γάλλματος Παύλ. Ἰδίων, τοῦ διοπετέρος κελουμένου
(αὐτόθ. 136-137). — Περὶ ἀγαλλματτων καὶ ἀγαλ-
ματοποιῶν (αὐτόθ. 133 - 180). — Περὶ ἀγαλ-
μάτων καὶ ζωάνων (Εὐσέβ. ΚΑ', 345 - 401,

εὐθὺς καὶ περὶ μαντείων καὶ χρηστηρίων). —
Περὶ τῶν ἀγαλλματτων Ἀθωνάσι· καὶ Ἀρτέμιδος,
τῶν διοπετέων κελουμένων (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1300
- 1301 καὶ Σουλίδης αὐτόθ. σχμ. 1301). — Περὶ
ἀγαλλματτων ἢ εἰκόνων, ἄτινα δοροῦσι θεοῦ
ἢ ἰδρῶν, καὶ περὶ ἄλλων τινῶν δευσιδίμο-
νιῶν (Ἰωάννης Λυδὸς ἐκδ. Βόν. σελ. 282.) —
Ἀγαλλματτα μικρὰ περ' Ἑλληνιστίν, ἐν οἷς ἦν
κεραλλὴ κύνος, καὶ περαφρουμένη ἄλλη κεραλλὴ
αἰελοφύου, καὶ ἑτέρα ἰέρωνος, καὶ ἑσθεον Ἑλ-
ληνης ταῦτα, καὶ ἐν οἴκοις ἔγγαρον· οὐ μόνον
δὲ τοιαύτην φῶνιν ἔγγαρον, ἀλλὰ καὶ ἄλλα
θηριόμορφα τινὰ, καὶ ἐπέδοντο οἱ Αἰγύπτιοι. Ἐρ-
μαξ δὲ δίγλυφός ἐστιν, ἄλλο τι ἐμπροσθεν,
ἄλλο δὲ ὀπισθεν (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 488
- 489). — Ἀγαλλματτα καὶ εἰδῶλα ἐθνικῶν
τύποι χριστιανῶν καὶ εἰκόνας. (Φώτ. ΡΑ',
653 - 656). — Περὶ ἀρχῆς ἀγαλλματτων, εἰ-
κόνας, ἀγαλλματοποιεῖς, καὶ ἀγαλλματοποιῶν
(Ἀθωνάσι. Γ', 916 - 948).

Ἀγαλλμα ἐμψύχον. Ὡς δὲ οἱ τὰ ἐπίγεια
θηρτακίοντες τοῖς ἀγαλλματι καθάπερ ἐπαίονσι
προσεύχονται, τὰς βεδαιεῖς ἐπὶ τούτῳ τιθέμε-
νοι συνθήκας, οὕτως ἐπὶ τῶν ἐμψύχων ἀγαλ-
ματτων, τῶν ἀνθρώπων, ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ
Λόγου ἢ ἀληθῆς πρὸς τοῦ ἀξιοπιστοῦ παρα-
λαμβάνεται διδασκαλοῦ, καὶ ἡ εἰς τούτους
εὐεργεσία εἰς αὐτὸν ἀναγράφεται τὸν Κύριον,
οὗ κατ' εἰκόνα παιδεύων ὁ τῷ ὄντι ἀνθρωπος
δημιουργεῖ καὶ μεταρρυθμίζει, κινεῖσιν εἰς
σωτηρίαν τὸν κατηγρούμενον ἄνθρωπον. Ὡς
γὰρ τὸν σιδῆρον Ἄβρον προσεγορεύουσιν Ἑλ-
ληνες, καὶ τὸν οἶνον Διώνυσον κατὰ τινὰ ἀ-
ναρχορὰν οὕτως ὁ γνωστικὸς, ἰδὼν σωτηρίαν
ἠγούμενος τῆν τῶν πέλας ὠφέλειαν, ἀγαλλμα
ἐμψύχον εἰκότως ἂν τοῦ Κυρίου λέγοιτο, οὐ
κατὰ τὴν τῆς μορφῆς ἰδιότητα, ἀλλὰ κατὰ
τὸ τῆς δυνάμεως σύμβολον, καὶ κατὰ τὸ τῆς
κρυψέως ὁμοιωμα. Πῶν ἄρα ὅτι περ ἂν ἐν
νῷ, τοῦτο καὶ ἐπὶ γλώσσης φέροι, πρὸς τοὺς
ἐμπόειν ἀξίους ἐκ τῆς συγκαταθέσεως καὶ ἀπὸ
γνώμης λέγων ἄμα καὶ βίου (Κλήμ. Ἀλεξ.
Θ', 473). — Ἀγαλλμα αὐτόεστον μετριοφρο-
σύνης (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 764). — Φιλοσοφικὰ
ἀγαλλμα (αὐτόθ. 624). — Ἀγαλλματτα φιλοσο-
φίας ἐν ταῖς ψυχαῖς δημιουργοῦσιν (Θεοδώρ.
ΠΓ', 832).

Ἀγαλλμαίωνων. Ἀκρασία Μεγαλῶν κ.έ.

(Ίουστ. ζ', 229. — Τατιανός περὶ Ἀγαμέμνονος ζ', 881. — Κλήμης Ἀλεξ. Π', 117). — Ὅτι δὲ Πλάτων τὸν Ἀγαμέμνονα ἐκ τοῦ ἄγαν μένειν ρητί' περὶ ἐτυμολογίαις ἑλληνικῶν καὶ ἑβραϊκῶν ὀνομάτων (Εὐσέβ. ΚΑ', 853-864. — Κοσμ. ζ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 435).

Ἀγαμέμν. Ἐφύρις δ' ἂν πολλοὺς τῶν πατρῴων, καὶ ἀνδρας καὶ γυναῖκας, κατὰ γυναικῶν σκοντάς ἀγάμους, ἐλπιδί τοῦ μάλλον συνέσθῃσι τῷ Θεῷ. Εἰ δὲ τὸ ἐν παρθενίᾳ καὶ ἐν εὐνουχίᾳ μεῖναι μάλλον κριστήσι τῷ Θεῷ, τὸ δὲ μέγχις ἐνοίσις καὶ ἐπιθυμίαις ἐλθεῖν ἀπάγει (Ἀθην. γ', 965). — Ἡ πρόθεσις τε ἐκάστου, τοῦ τε ἐκυτὸν εὐνουχίσαντος, τοῦ τε αὖ γάμου διὰ κηδεύοντος, ἀνένδοτος πρὸς τὸ ἦττον διζήμενον ὀφείλει. Εἰ μὲν γὰρ ἐπιτείνῃ οὐδὲς τε ἔσται τὸν βίον, μείζονα ἀξίαν ἐν Θεῷ κῆδος ἐκυτῷ περιποιήσεται, κηδεύων δὲ καὶ λελογισμένως ἐγαμειώμενος· εἰ δὲ ὑπερβῆς ἢν εἴλετο κινῶνα εἰς μείζονα δόξαν, ἔπειτα ἀποπέσει, πῶς τὴν ἐλπίδα ἔχει· ἔχει γὰρ ὡς περὶ ἡ εὐνουχία, οὕτω καὶ ὁ γάμος ἰδίαις λειτουργίαις καὶ δικαιοσύναις, τῷ Κυρίῳ διαφερούσας κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. περὶ ἀγαμίας καὶ γάμου Η', 1177-1213). — Περὶ τῆς ἀνάγκης καὶ ὠφελείας τοῦ γάμου. (αὐτόθ. 1064 - 1097 — 1188 - 1213). — Ἀγαμία ἐκουσία, εὐνουχίζειν ἐκυτὸν (Ἰωάν. ΙΑ', 711. 1492 σημ.)

Ἀγαμίαν τίνες ἐκήρυξαν; Ἀπὸ Σατορινίου καὶ Μαρκίου τῶν αἰρετικῶν οἱ κελούμενοι ἐγκρατεῖς ἀγαμίαν ἐκήρυξαν, ἀθετοῦντες τὴν ἀρχαίαν πλάσιν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡρέμα κητεγοροῦντες τοῦ ἄββην καὶ Θῆλυ εἰς γένεσιν ἀνθρώπων πεποιηκότους, καὶ τῶν λεγομένων πατρῴων αὐτοῖς ἐμψύγων ἀποχρῆν εἰσηγήσαντο (Εἰρην. Ζ', 690. — Εὐσέβ. Κ', 400). — Ἀγαμία δὲ ἐν τούτῳ ἔχει τὸ σεμνόν, ἐν τῷ κεχωρισθῆναι τῆς μετὰ γυναικῶν διαγωγῆς. Ὡς ἐν ἐπαγγελολόμενος τις τῷ δυνάμει, ἐργῶ τὰ τῶν γυναικῶν συνοικούντων ποιῆ, δηλός ἐστι τὸ μὲν τῆς παρθενίας σεμνόν ἐν τῇ προσηγορῆσι διώκων, τοῦ δὲ καθ' ἡδονὴν ἀπροποῦς μὴ ἀριστάμενος (Βασίλ. ΑΒ', 401).

Παρθενία καὶ σεμνὸς γάμος. (Ἐπιρῶν. ΜΒ', 824). — Περὶ παρθενίας καὶ γάμου (Θεοδώρ. ΙΙΓ', 532 - 545. — Βασίλ. περὶ παρθενίας Α', 669 - 809). — Περὶ παρθενίας καὶ τῶν ἐκ τοῦ

γάμου δυσχερῶν (Γρηγόρ. Νύστ. ΜΓ', 317-416). — Περὶ παρθενίας καὶ μοναχίας (Χρυσόστ. ΜΠ', 533 - 596. 599-620. Λόγιον τρεῖς, ἐνθα καὶ εἰς νεωτέρων χηρεύουσιν (599 - 610). — Ἀγαμία κληρικῶν κατὰ τόπους (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΕΞ', 637 κ. ἐ.). — Νόμος περὶ ἀγαμίας Σαῶζου. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΕΞ', 881 - 885). — Περὶ ἀγαμίας καὶ γάμου (αὐτόθ. 925).

Δίγαμος διὰ τί οὐ δεκτός εἰς ἱερουσύνην (Ἰωάν. ΙΓ', 1241-1252). — Δίγαμος τίνες οὐ δέχονται (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΕΞ', 641).

Ἀγαμία καὶ γάμος. Ἰνὸν δὲ τοῦτο μνησάμενος, ὡς Φαρισαῖοι, τὸ εὐὸ συμφέρει γαμήσασθαι. Πρότερον δὲ οὐκ ἐπίστατο, ἥνικα τὰς χηρείας εἴρωε, καὶ τὰς ὀρφανίας, καὶ τοὺς ἄωρους θανάτους, καὶ τὰ διάδοχα τῶν κρότων πένθη, καὶ τοὺς ἐπὶ τοὺς θαλάμους τάρους, καὶ τὰς ἀτεχνίας, καὶ τὰς κακοτεχνίας, καὶ τοὺς ἀτελεῖς τόκους καὶ ἀμήτορας, καὶ πᾶσαν τὴν περὶ ταῦτα κωμωδίαν ἢ τρυφωδίαν; Ἀμφοτέρω γὰρ εἰπεῖν οἰκείωτότερον. Συμφέρει γαμήσθαι; καὶ γὰρ δέχομαι. Τίμιον γὰρ ὁ γάμος; καὶ ἡ κοίτη ἀμικνός; συμφέρει δὲ τοῖς μετρίοις, οὐ τοῖς ἀπλήστοις, καὶ πλέον ἢ δεῖ τὴν σάρκα τιμᾶν βουλομένοις. Ὅταν τοῦτο ὁ γάμος ᾖ, καὶ συζυγία, καὶ παιδῶν διαδοχῆς ἐπιθυμία, καλὸς ὁ γάμος; πλείονας γὰρ εἰσάγει τοὺς εὐκρεστούοντας Θεῷ. Ὅταν δὲ ὕλην ἐξάπτῃ, καὶ ταῖς ἀκάνθαις περιβάλλῃ, καὶ οἷον κηκίας ἐδὸς εὐρίσκηται, τότε καὶ γὰρ φθέγγονται οὐ συμφέρει γαμήσθαι (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΣ', 293). — Καλὸν ὁ γάμος; ἀλλ' οὐκ ἔγω λέγειν, ὅτι καὶ ὑψηλότερον παρθενίας. Μὴ δὲ χαλεπαίνετε, ὅσαι ὑπὸ ζυγῶν. Ἐπειδοχρεῖν δεῖ Θεῷ μάλλον ἢ ἀνθρώποις. Πλὴν ἀλλήλως συνδεσμεῖσθε καὶ παρθέναι, καὶ γυναῖκες, καὶ ἐν ἑστέ ἐν Κυρίῳ, καὶ ἀλλήλων κελώπισμα. Οὐκ ἂν ᾖ ἄγαμος, εἰ μὴ γάμος κ. ἐ. (αὐτόθ. 293).

Περὶ πρεσβυτέρων ἀγάμων καὶ ἐγγάμων. (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΣ'. 396. — ΑΕ', 1177 - 1185). — Περὶ ἀγαμίας τῶν κληρικῶν τῆς Λατινικῆς ἐκκλησίας (Φώτ. ΡΒ', 721 - 741). — Ἴδε καὶ τὰς ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ τοῦ μεγάλου Φωτίου σημειώσεις τοῦ ἑλλογιμοῦ καὶ ζηλωτοῦ τῶν πατρῶων Ι. Ν. Βαλέτα· ἐπιστολαὶ Φωτίου ἐν Λονδίῳ 1864. σελ. 169 - 181). — Ποῖοι κληρικοί ὀφείλουσι γαμετῶν ἀπέχεσθαι. Κανόνες τῆς ἑκτης οἰκουμένης Συνόδου (Πη-

δύλιον).—'Ο ς', επειδή παρὰ τοῖς Ἀποστολικαῖς κανόσις κ. ἐ.—5 Π', ε Καί τοῦτο δὲ εἰς γῶσιν ἡμετέρην ἤλθεν κ. ἐ.—5 Π',—'Επειδή ἐν τῇ Ῥωμιαίων ἐκκλησίᾳ κ.ἐ.—5 ΜΗ', ε' Η τοῦ πρὸς ἐπισκοπῆς προεδρίκην κ. ἐ.—Καὶ σύνταγμα Κανόνων Φωτίου (ΡΔ', 760 - 761).

Περὶ ἀγκυμίας ἢ κρηθνίας ('Ιωάν. Δρακουλ. Δ', 1205 - 1212).—Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἀγκυμία, ὡς αὐτὸς ἐκρᾶζεται, δηλοῖ ἀνησιν αὐτοῦ, ὡς τε μὴ δεῖσθαι μὴ μόνον τὴν ἐπισκοπικὴν ἐδρην Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπισκοπὴν.—'Αληθεύεωσαν δὲ καὶ τινες περὶ ἡμῶν, ὅτι γυναικὸς ἀλλοτριᾶς ἐπαθμῆσκαμεν, οἱ μὲν δὲ ἰδίαν ἔχουν θελήσαντες· οὐδὲ τὰ Σάσιμα ἐδέχθημεν, οὐδ' ἄλλην (Γρηγ. Νκζ. ΑΓ', 272 - 273).

'Αγκυ. Εἰς μὲν τῶν ἐπὶ τῶν θρουλουμένων σοφῶν περῆσσε, μηδὲν ἄγαρ. Πλάτων δὲ ὁ τῶν φιλοσόφων κορυφαῖος ἐρῆ' αὐτῶν οὐτι τὸ ἄγχι τι ποιεῖν, μεγάλην φιλοῖ εἰς τὸν κεντίον μεταβολὴν ἀνταποδιδόναι ἐν ὄρις, καὶ ἐν φυτοῖς, καὶ ἐν σώματι, καὶ δὴ καὶ ἐν πολιτείαις οὐχ ἤκιστα.—'Ο Ποτέρω τοίνυν ἀκολουθήσει προήρηται; τῶ τῶν σοφῶν ἀρωγ, ἢ τῶ τῶν φιλοσόφων σὺ πλεόν; τοῖν γὰρ ἀμροῖν δίκκιος ἀν εἴης πεισθῆναι. 'Ο μὲν γὰρ περῆσσε· ὁ δὲ καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν γὰρ πεισθῆναι τῇ περῆσσει ἐδήλωσαν ('Ισιδ. Πηλ. ΟΗ', 1369).—'Αγκυ, λίχν, μάλα (Θεοδώρ. ΠΑ', 1252).—'Αγκυ ἀγίου (αὐτόθ. 325).—'Αγκυ ἀδικωτάτων, — ἄγκυ ἀδυνάτων— ἄγκυ αἰρετικοῖς; — ἄγκυ ἀναγκασίας; — ἄγκυ ἀρωδιῶς; — ἄγκυ αὐτῶ τὸ κηρύττειν ἀρόττει; — ἄγκυ ἀτελεγεσάτους κτλ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 865-866).

'Αγανακτικῆς καὶ θυμῆς (Βασ. ΑΑ', 1129).

'Αγανακτικῆς καὶ ἐκδικησῆς. 'Ισθι, ὦ βέλτιστε, ὅτι κεν τούτῳ πταίμεν, τὰ μὲν εἰς ἐκυτοῦς θρώμενα ἐκδικοῦντες, τὰ δὲ εἰς τὸν Θεὸν περῶντες. 'Οταν μὲν γὰρ ἡμεῖς ἀδικώμεθα, ἡ πρόστις χρησιμωτάτη' ὅταν δὲ τὸ θεῖον, τὸ γε τῶν περῶνόντων μέρος (οὐδεμίαν γὰρ εἰς τὴν ἀκῆκτον ἐκείνην φύσιν διαδοῖται; ἐλάσῃ), τῆς ἐπιεικείας ὁ θυμὸς ὠραιοτέρος· ἡμεῖς δὲ τὸν κεντίον θρώμεν, τοῖς μὲν ἡμετέροις ἐχθροῖς ἀτύχωντο, τοῖς δὲ κατὰ τοῦ Θεοῦ ἐπιτίθει τὴν γλώττειν ἡμεροῖς οὐντες καὶ φιλόκρητοι. Ἦγανάκτιστέ ποτε Μωυσῆς; ὁ πρόκτατος κατὰ τῶν μοσχοποιή-

σάντων ἀγκυμάτησιν πάσης πρόκότητος κρείττονς, καὶ Ἠλίς κατὰ τῶν εἰδωλοκτῶν, καὶ Ἰωάννης κατ' Ἠρώδου, καὶ Πάβλος κατὰ τοῦ Ἐλύμια; οὐχ ἐκυτοῦς, ἀλλὰ τὸ θεῖον ἐκδικοῦντες, ἀρκούν μὲν ἐκυτῶ, τὴν δὲ τῶν φιλοκρέτων μοσχοποιήσιν ἀποδεχόμενον, τὰς δὲ εἰς ἐκυτοῦς ὕβρις περῶντων ταύτην γὰρ ἀρετὴν εἶναι ἐνόμιζον καὶ φιλοσοφίαν. ('Ισιδ. Πηλ. ΟΗ', 1469 - 1472).

'Αγάπη. Ἀγάπη τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Ποῖς ἐθιμοταξίς ἐτηρεῖτο ἐν ταῖς γυναικῶν; ἀγάπης (Δικτ. Ἀποστ. Α', 672 - 676).—'Υπεροχὴ τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης (Κλήμ. Ῥώμ. Α', 309 - 313).—Χρηκατῆρες αὐτῆς (αὐτόθ.).—Παραδείγματα ἀγάπης ἐκ τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ ἐκ τῆς Ἱστορίας (αὐτόθ. 315-322).—'Ο ἔχων ἀγάπην ἐν Χριστῷ, τηρησάτω τὰ τοῦ Χριστοῦ παραγγέλματα (αὐτόθ. 309).—'Αγάπη πρὸς πάντας μετ' εὐχῶν καὶ δεήσεων ('Ιουστίνος Γ', 345. 697).—Παράκειται τῇ ἀγάπῃ ἢ τε φιλοξενία, φιλοτεχνία τις οὐσα περὶ χρῆσιν ζένων· ζένοι δὲ ὦν ζένα καὶ κοσμικά· κοσμικοῦ γὰρ τοῦς εἰς γὰρ ἐλπίζοντες καὶ τὰς πρακτικὰς ἐπιθυμίας ἐξακούομεν.—Φιλοξενία, ζένοι, ἐπίξνοι, φίλοι, ἀδελφοὶ κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 976 - 981).—'Αγάπη καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀγαθὰ καὶ ὠφέλιμα (αὐτόθ. 1320 - 1325).—Εἰ δὲ καὶ εἰς βασιλεῖν Θεοῦ κεκλήμεθα, ἀξίως τῆς βασιλείας πολιτευόμεθα, Θεὸν ἀγαπῶντες, καὶ τὸν πλησίον. Ἀγάπη δὲ οὐκ ἐν φιλήματι, ἀλλ' ἐν εὐνοίᾳ κρινεται. Οἱ δὲ οὐδὲν ἄλλ', ἢ φιλήματι καταφοροῦσι τὰς Ἐκκλησίας, τὸ φιλοῦν ἐνδον οὐκ ἔχοντες αὐτό. Καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο ἐκεκλήμεθα ὑπονοίς αἰσργῆς καὶ βλαστημίας, τὸ ἀνέδην χρῆσθαι τῶ φιλήματι, ὅπερ ἐχρῆν εἶναι μυστικόν. Ἀγιον, αὐτὸ κέκληκεν ὁ Ἀπόστολος. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἀναγκον φιλήμα, πλῆρες ὄντι, ἀγιωσύνην ὑποκρινόμενον. Ἦ καὶ ἔτε, ὅτι καὶ τὰ φιλῆματα, προσηκόμενα μόνον τῶ στόματι, δδύναις ἐπιτίθει τοῦς ἀνθρώπους; φιλήματα δὲ πολλὰ εἰς ἐνήσιν ἰδὸν ἀκολασίας. Ὁ γούν Σωκράτης φυλάττεσθαι κελεύει καὶ τὰ βλέμματα καὶ τὰ φιλήματα τῶν καλῶν, ὡς χαλεπώτερον σκορπίων καὶ φαλαγγίων ἰδὸν ἐνέγκαι πεφοκῆτα (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 660).—Σφῆρες τοίνυν ἡμῶν γεγέννηται, ὡς οὐκ ἔστιν ἀγάπη τὸ φιλήμα. Ἦ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀγάπη, αὐτὴ

ἐστὶ φησὶν Ἰωάννης, ἵνα τὰς ἐντολάς τηρήσωμεν, οὐχ ἵνα σκίνωμεν ἀλλήλους ἐν τῷ στόματι· ἀκαὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βλαβεραὶ οὐκ εἰσὶν. Ἀλλὰ μὴν καὶ οἱ ἐκτὸς κατὰ τὰς ὁδοὺς ἀγαπητῶν ἀσπασμοί, παρρησίας ἀνοήτου γέμοντες, καταρπαγῶν τοῖς ἐκτὸς εἶναι βουλομένων, οὐδὲ ἐλάχιστος μετέχουσι χάριτος (αὐτόθ. 661). — Εἶτα καὶ ἀσπαζέσθωσαν ἀλλήλους οἱ ἄνδρες, καὶ ἀλλήλας αἱ γυναῖκες, τῶ ἐν Κυρίῳ φιλημάτι· ἀλλὰ μὴ τις δολίως, ὡς Ἰουδας τὸν Κύριον φιλημάτι παρέδωκεν (Διατ. Ἀποστ. Α', 736-737). — Καὶ πάλιν ὁ διάκονος εἰπάτω πᾶσιν· ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλημάτι ἀγάπῃ καὶ ἀσπαζέσθωσαν οἱ τοῦ κλήρου τὸ ἐπίσκοπον, οἱ λαϊκοὶ ἄνδρες τοὺς λαϊκοὺς, αἱ γυναῖκες τὰς γυναῖκας (αὐτόθ. Α', 1089). — Καὶ ἀσπαζομένων ἀλλήλους ἀπόντων, ἡ μυστικὴ τῶν ἱερῶν πτυχῶν ἀναρρήσις ἐπιτελεῖται (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 425). — Ἀλλήλους ἀσπαζόμεθα πικρῶσάμενοι τῶν εὐχῶν (Ἰουστ. Γ', 428). — Ἀγὼν τὸ ἥμετερον φίλημα καὶ ἀνύβριστον (Ἀθναγκ. Γ', 964). — Εἶτα βοᾷ ὁ διάκονος· ἀλλήλους ἀπολαύετε, καὶ ἀλλήλους ἀσπαζόμεθα. Μὴ ὑπολάβῃς τὸ φίλημα ἐκεῖνο σύνθησις εἶναι τοῖς ἐπ' ἀγορᾶς γινομένοις ὑπὸ τῶν κοινῶν φίλων. Οὐκ ἔστι τοίνυν τοιοῦτον τὸ φίλημα· ἀνακρίνησι τὰς ψυχὰς ἀλλήλας, καὶ πᾶσαν ἀμνησιακίαν αὐταῖς μνηστεύεται. Σημεῖον τοίνυν ἐστὶ τὸ φίλημα τοῦ ἀνακραθῆναι τὰς ψυχὰς, καὶ πᾶσαν ἐξοριζεῖν μνησιακίαν (Κύριλ. Ἱερ. ΑΓ', 1112). — Οὐδαμοῦ θρήνος, οὐδαμοῦ δάκρυκ ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀσπασμοί, καὶ φίλια, καὶ περιπλοκαὶ τῶν ἀδελφῶν τὸ οἰκεῖον μέλος ἐπιγινωσκόντων, καὶ ὥσπερ ἐκ μακρᾶς ἀπολαύοντων ἀποδημίης κ. ἐ. διὰ τοῦτο καὶ τὸ φίλημα εἰρήνην καλεῖται (Χρυσόστ. ΝΑ', 98). — Πῶς οὖν ἀσπάσῃ τὸν ἀδελφόν; πῶς ἄψῃ τῆς θυσίας; πῶς ἀπογύση τοῦ αἵματος τοῦ δεσποτικοῦ, τοσοῦτον ἔχων ἐπὶ τῆς διανοίας ἰόν; (ΝΖ', 284 - 285). — Μνημονεύομεν οὖν δικαίων τούτων τῶν ῥημάτων, ἀγχινητοί, καὶ τῶν ἁγίων φιλημάτων, καὶ τοῦ φρικωδεστάτου ἀσπασμοῦ τοῦ πρὸς ἀλλήλους (ΜΘ', 382 - 391). — Σκοπεῖται δὲ ὡς καὶ, ἐν τῷ μυστικῷ καιρῷ, τοῦ νυμρίου τὰ μέλη δεχόμενοι, κατακλινομέν τε καὶ περιπτυσσόμεθα, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπιτίθεμεν καὶ τῇ καρδίᾳ (Θεοδώρ. ΠΑ', 53). *Ἰδ. καὶ τὰς λ. ἀσπασμὸς καὶ φίλημα.

Ἔτερα ἐκ τῶν Κλήμεντος

Ἀλεξανδρέως.

Ἀγάπη καὶ φόβος Θεοῦ. Ὁ τοῦ ἀπαθοῦς Θεοῦ φόβος ἀπελθῆς· φοβεῖται γὰρ τις οὐ τὸν Θεόν, ἀλλὰ τὸ ἀποπνεῖν τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ τοῦτο δεδιώς, τὸ τοῖς κακοῖς περιπνεῖν φοβεῖται, καὶ δέδιε τὰ κακὰ. Ἐν φόβῳ Κυρίου, λέγει ἡ Γραφή, ἔλιπς ἰσχύου. Ἀνάγει γοῦν ὁ τοιοῦτος φόβος· ἐπὶ τε τὴν μετάνοιαν, ἐπὶ τε τὴν ἐλπίδα. Ἐλπίς δὲ προσδοκία ἀγαθῶν, ἡ ἀπόντος ἀγαθοῦ εὐελπίς, ἦν ἐπὶ τὴν ἀγάπην χειρῶν γενομένη μεμαθήκαμεν. Ἀγάπη δὲ ὁμοιοῦς ἂν εἴη τῶν κατὰ τὸν λόγον καὶ τὸν βίον καὶ τὸν τρόπον, ἡ συνελόντι φράξι, κοινωνία βίου· ἡ ἐκτενεῖα φίλιας καὶ φιλοστοργίας μετὰ λόγου ὀρθοῦ περὶ χροσῆν ἐταίρων· ὁ δὲ ἐταῖρος ἕτερος ἐγὼ (Η', 976 - 977). — Ἀγάπαι αἰρετικῶν αἰσχυρὰ καὶ ἀσελεγεῖς (αὐτόθ. 1177 - 1213, ἔνθα περὶ σωροσύνης καὶ νομίου γάμου).

Ἀγάπη εἰς Θεόν. οἰδοῦμεν δέ, ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς τὸ ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσι». κ. ἐ. (1257 - 1265). — Ἀγάπη εἰς Θεὸν καὶ τὸν πλησίον. Ὁ μὲν οὖν πρῶτος βηθμὸς τῆς γνώσεως καὶ σωτηρίας ἡ μετὰ φόβου διδασκαλία, δι' ἣν ἀπεγόμεθα τῆς ἀδικίας· δεύτερος δὲ ἡ ἐλπίς, δι' ἣν ἐφιέμεθα τῶν βελτίστων· τελειοὶ δὲ ἡ ἀγάπη, ὡς προσήκον ἐστὶ γνωστικῶς ἤδη παιδεύουσα (αὐτόθ. 1265). — Πρόκειται δὲ τοῖς εἰς τελείωσιν σπεύδουσιν ἡ γνῶσις ἡ λογικὴ, ἥς θεμέλιος ἡ ἀγία τριάς, πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη· μετῶν δὲ τούτων (πίστεως καὶ ἐλπίδος) ἡ ἀγάπη. Ἀμέλει ἀπάντα ἔξιστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα ἔξιστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖται, φησὶν ὁ Ἀπόστολος (αὐτόθ. 1265 - 1316). — Ἀγάπη ἀγνή, ἡ πρὸς πάντας ἴση. Μαθέτωσαν τί ταπεινοφροσύνη παρὰ Θεοῦ ἰσχύει, τί ἀγάπη ἀγνή παρὰ Θεοῦ δύναται, πῶς ὁ φόβος τοῦ Κυρίου καλὸς καὶ μέγας, σῶζων πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ δόξαι ἀνταρρομένους ἐν καθαρᾷ δικαιοῖα. Ταῦτα δὲ πάντα βεβαιῶ ἡ ἐν Χριστῷ πίστις. «θεῦτε, τέκνα», ὁ Κύριος λέγει· ἀκούσατέ μου· φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς». κ. ἐ. (αὐτόθ. 1316 - 1329, ἔνθα διδασκαλίᾳ πάσῃ ἡλικίᾳ καὶ τάξει ἀ-

ναγκαίη και ὠφέλιμος, καὶ πλεονεκτήματα τῆς ἀγάπης ἀνεκτίμητα. — Ἡ σεμνὴ οὖν τῆς φιλανθρωπίας ἡμῶν καὶ ἀγνή ἀγωγή, κατὰ τὸν Κλήμεντα (Ρώμ. Α', 308 - 313) τὸ κοινοῦ ἀρετὴς ζῆται, ἐξ ἧς τε μικροῦ, ἐξ ἧς τε καὶ παιδείᾳ ἐργῶ τε καὶ λόγῳ διτιπῶ δὲ τούτῳ, ἀρχαίως τε καὶ ἐγγράφῳ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, τὸ ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον· αὕτη εἰς τὸ ἀνεκδιήγητον ὕψος ἀνάγει. Ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν, ἀγάπη πάντα ἀνέχεταί, πάντα μικροθυμεῖ· ἀγάπη κολλᾷ ἡμᾶς τῷ Θεῷ· πάντα ποιεῖ ἐν ἡμῶν· ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐτελειώθησαν πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ· οἷμα ἀγάπης οὐδὲν εὐάρεστον τῷ Θεῷ. Ἡ ἀγάπη ἀμαρτάνει οὐκ ἐξ. Αἱ γενεαὶ δὲ πᾶσαι ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τῆς δευτέρας ἡμέρας περῆσαν, ἀλλ' οἱ ἐν ἀγάπῃ τελειωθέντες κατὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ χάριν ἔχουσι χώραν εὐσεβῶν, οἱ φανερωθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῆς βραυιλίας τοῦ Χριστοῦ κ. ἐ. (αὐτόθ. 1320 - 1365, ἔθελ καὶ περὶ τῆς πρὸς τὴν πατριδὰ ἀγάπης). — Ἀγάπη τῆς κατὰ Χριστὸν ἀρετῆς ἐκούσις. Ἡ ἀγάπη αὕτη δι' ἐκτενή αἰρετή, οὐ δι' ἄλλο τι. Ἀληθείας, δικαιοσύνης, σωφροσύνης αἰτίας, ἡ ἀφωτάτη καὶ κυριωτάτη πάσης ἐπιστήμης ἀγάπη (Θ', 493 - 496). — Ἀγάπη θεοσεβούς πρὸς τὸν πλησίον. Οὕτω δὲ ἔχον ὁ γνωστικὸς πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, πρὸς τοὺς πέλαι, καὶ οὐκ ἐκείνης ἢ, καὶ πολέμιος νόμος γενόμενος, καὶ ὁστίου, ἔτος καὶ ὁμοίος εὐρίσκειται· οὐ γὰρ ὑπερορᾷ τὸν ἀδελφόν, κατὰ τὸν θεῖον νόμον ὁμοπάτριον ὄντα καὶ ὁμομήτριον ἀμέλει ὀλιβόμορον ἐπικουρίζει περὶ κληθῆναι, περὶ ἡμετέρας, καὶ βιωτικῆς χρειαῖς ἐπικουρῶν, διδοῦς τοῖς δευτέροις πᾶσι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως, δικαίως δὲ καὶ κατ' ἀξίαν πρὸς δὲ καὶ τῷ καταδιώκοντι καὶ μισοῦντι, εἰ τούτου δέουτο· ὀλίγα φροντίζων τῶν λεγόντων διὰ φρόν ἀυτῶν δεδωκέναι, εἰμὴ διὰ φρόν, δι' ἐπικουρῆν δὲ τούτου ποιοῦν. Οἱ γὰρ πρὸς ἔχθρας ἀφιλάργυροι καὶ μισοπόνηροι, πόσω μᾶλλον πρὸς τοὺς οἰκειοὺς ἀγαπητικοί· Ὁ τοιοῦτος ἐκ τούτου πρόβεισιν ἐπι τὸ ἀκριβῶς εἰδέναι, καὶ ὅτω ἂν τις μάστιγα, καὶ ὀπσόν, καὶ ὀπός, καὶ ὀπὼς ἐπιδῶ. Τίς δ' ἂν καὶ ἔχθρος εὐλόγως γένιοι ἀνδρὸς οὐδεμίαν οὐδαμῶς περὲγοντος αἰτίαν ἔχθρας; κ. ἐ. (αὐτόθ. 496-497—512-513).

Ἀγάπη δὲ ἐλλείου καὶ φιλανθρωπίας. Πῶς οὖν ὁ ἄνθρωπος ταῦτα διδῶσι; Δώσω γὰρ οὐ μόνον τοῖς φίλοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς φίλοις τῶν φίλων. Καὶ τίς οὗτος ἐστὶν ὁ φίλος τοῦ Θεοῦ; Σὺ μὲν μὴ κρίνε τίς ἀξίος, ἡ τίς ἀνάξιος ἐνδέχεται γὰρ σε δικμαρτεῖν περὶ τὴν δόξαν. Ὡς ἐν ἀμυρόλοισ δὲ τῆς ἀγνοίας, ἀμεινον καὶ τοὺς ἀναξίους εὐποιεῖν διὰ τοὺς ἀξίους, ἡ φιλασσομένοις τοὺς ἡστων ἀγκούσι, μηδὲ τοῖς σπουδαίοις περιπεσεῖν. Ἐκ μὲν γὰρ τοῦ φείδεσθαι, καὶ προσποιηθῆναι δοκιμάζει τοὺς εὐλόγως ἢ μὴ τευρομένους, ἐνδέχεται σε καὶ θεοφιλῶν ἀμελησῆσαι τιμῶν (αὐτόθ. 637 - 640). — Καθάρω γὰρ τὸ θερμὸν εὐρύειν εἰσθεῖν, οὕτω καὶ ἡ ἀγάπη. Θερμὸν γὰρ τι χρῆμα ἡ ἀγάπη (αὐτόθ. 773).

Ἀγάπη μεῖζων πάντων τῶν ἀγαθῶν. Ἄνευ ἀγάπης, ἡ προσευχὴ ἀπρόσδεκτος παρὰ τῷ Θεῷ. Ἡ μνησικακία, ἡ κατάρκισις, ὁ φρόνος, ἡ διαβολή, καὶ τὸ μῆτος, στεροῦνται τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης (Ἀθην. ΚΗ', 645).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Ὁ τοῦ τυχόντος δὲ ἐστὶν εἰς τὸ τέλειον χωρησικότης ἀγάπης, καὶ τὸν ὄντως ἀγαπητὸν ἐπιγνώσκει· ἀλλὰ τοῦ ἐκδυσκαμένου ἡδὴ τὸν παλιὸν ἄνθρωπον, τὸν φειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, καὶ ἐκδυσκαμένου τὸν νέον, τὸν ἀνακκινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος. Τὸ δὲ, ἐξ ὅλης ἀγαπήσεως, μερισμὸν εἰς ἕτερον οὐκ ἐπιδέχεται· διὰ τοῦτο ὀλίγοι ἐκ πάντων φίλοι Θεοῦ προσηγορεύθησαν. Καὶ τῷ ὄντι, μόνον φίλοι Θεοῦ καὶ ἀλλήλοισ οἱ ἀγιοί. Οὐδεὶς δὲ τῶν πονηρῶν καὶ ἀμαρῶν φίλος. Οὐδὲ γὰρ πίπτει τὸ τῆς φιλικῆς καλῶν εἰς μογηρῆν διάθεσιν διότι οὐδὲν αἰσχροῦ καὶ ἀνάριστον εἰς συμπρωμῶν δύνανται γορησῆαι φίλικῶν. Τὸ γὰρ καλὸν οὐ τῷ ἀγαθῷ ἐναντίον ἐστὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐκ τῶν (ΚΘ', 392). — Ἐἠγάπησα, φησὶν ὁ προφήτης, αὐτὸ εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεησῶς μου. Οὐ παντός ἐστὶν εἰπεῖν τό, ἐἠγάπησα, ἀλλὰ τοῦ τελειουμένου ἡδὴ καὶ ὑπερβαίνοντος τὸν τῆς δουλείας φρόνον, καὶ ἐν τῷ πνεύματι γενομένου τῆς υἱοθεσίας (αὐτόθ. 484). — Ὁ δὲ ὑπὸ τῆς ἀγά-

πως τετελειωμένος πρὸς τὴν τοῦ υἱοῦ λοιπὸν ἀξίαν ἀνέδραμεν (αὐτόθ. 364). — "Ὅτι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολὴ ἐν τῷ νόμῳ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐμαρτυρήθη, ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης καρδίας, καὶ δευτέρᾳ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἐαυτὸν (Ἠθικὰ ΑΑ', 705). — Ἀπόδειξις τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης τίς; (αὐτόθ. 705-708. 709-717). — Ἀδιδικτος ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη. Ὅστε γὰρ ρωτῶ χάρσιν, καὶ ζῶσιν ἀντιποιεῖσθαι πρὸς ἄλλου μεμνημένοι, οὔτε ἀγαπᾶν τοὺς τεκόντας ἢ θροσφαιμένους ἕτερος ἐδίδραμεν. Ὅστω; οὐν, ἢ καὶ πολλῶν μᾶλλον, τοῦ θείου πόθου οὐκ ἐξωθεν ἐστὶν ἡ μῆθσις, ἀλλ' ὁμοῦ τῇ συστάσει τοῦ ἀνθρώπου, σπερματικὸς τις λόγος ἡμῶν ἐγκαταβέβληται, οἴκοθεν ἔχων τὰς ἀφορμὰς τῆς πρὸς τὸ ἀγαπᾶν οἰκειώσεως. Προηγουμένως περὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης; (αὐτόθ. 908-916). — Ὁμοίως περὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης (916-920). — Ἡ ἀγάπη μήτηρ καλεῖται τῶν ἐντολῶν (αὐτόθ. 324). — Μεγίστη ἐστὶ τῶν ἀρετῶν, ἧτις τὸν Χριστικὸν ἰδίον τινα περιβάλλει χαρκατήρα (αὐτόθ. 708). — Ἐγκώμιον ἀγάπης (αὐτόθ. 688). — Ἰδιότης αὐτῆς (αὐτόθ. 1216). — Τίνα τὰ σημεῖα αὐτῆς, ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν (αὐτόθ. 1224). — Ποῦ ἔγκειται ἡ ἀγάπη (αὐτόθ. 1197). — Δύο ἐστὶ τὰ εἶδη αὐτῆς. (αὐτόθ. 1205). — Πῶς; δινωμέθε τοὺς ἐχθρούς ἀγαπᾶν, καὶ τίνα τῶν ἐχθρῶν εἶνα (αὐτόθ. 1200). — Ἀγαπᾶν αὐτοὺς κατὰ τὸ εὐαγγέλιον (αὐτόθ. 708). — Ἀγάπη ἀληθὴς ἡ πρὸς τὸν πλησίον, εὐαγγελικὴ ποίκα (αὐτόθ. 916). — Ἀγάπη εἰς Θεὸν καὶ πόθος δικαίας πῶς κατορθοῦται (αὐτόθ. 903). — Ὅπου γὰρ ἐλλείπει ἡ ἀγάπη, ἐκεῖ πάντως ἀντείσρχειται τὸ μῖτος. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, ἀνάγκη πᾶσι τὸ μῖτος εἶναι τὸν διάβολον. Ἄετις οὖν ὁ τὴν ἀγάπην ἔχων τὸν Θεὸν ἔχει, οὕτως ὁ τὸ μῖτος ἔχων τὸν διάβολον ἐν ἐαυτῷ τρέφει. Διὰ τοῦτο προσήκει τὴν μὲν ἀγάπην ἔχειν καὶ ὁμοίαν πρὸς πάντων τοὺς πᾶσιν εἶναι, τὴν δὲ τιμὴν ἐκάστῳ κατὰ τὸ πρόπον γίνεσθαι. (αὐτόθ. 885).

Ἀγάπη εἰς Θεὸν καὶ ἑτακὴ Ὅπως δὲ τρεῖς ταύτας ἐγὼ δικρορὰς τῆς δικαιοσύνης πρὸς τὴν ἀπικρήτητον ἀνάγκην τῆς ὑπακοῆς καθορῶ. Ἡ γὰρ ροδούμενοι τὰς κολάσεις ἐκκλίνομεν

ἀπὸ τῶν κακῶν, καὶ ἐσμὲν ἐν τῇ διαθέσει τῇ δουλικῇ, ἢ, τὰ ἐκ τοῦ μισθοῦ κέρδη διώκοντες, τῆς; ἐαυτῶν ἕνεκεν ὠφελείας; πληροῦμεν τὰ προστάγματα, καὶ κατὰ τοῦτο προσοικαμεν τοῖς μισθοῖς; ἢ δι' αὐτὸ τὸ καλόν, καὶ τὴν πρὸς τὸν δεδωκότα ἡμῖν τὸν νόμον ἀγάπην, χαιρόντες, ὅτι οὕτως ἐνδὸξον καὶ ἀγαθῶ Θεῷ δουλεύειν κατηξιώθημεν, καὶ ἐσμὲν οὕτως ἐν τῇ τῶν υἱῶν διαθέσει. (αὐτόθ. 896).

Ποταπὴν ἐν ἀλλήλοις ἔχειν δεῖ τὴν ἀγάπην; Οἶκον ὁ Κύριος ἐδειξε, καὶ ἐδίδαξεν, εἰπὼν· Ἄγαπατε ἀλλήλους, καθὼς ἐγὼ ἠγάπησα ἡμᾶς; καὶ ἐξῆς. Ποίῳ τρόπῳ δυνηθῆ τις κατορθῶσαι τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην; Ἀπόκρ. Πρῶτον μὲν ροδούμενος τὸ κρῖμα τῶν παραδόχων τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, εἰπόντος, ὅτι ὁ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν; ἔπειτα δὲ ἀντιποιούμενος ζωῆς αἰωνίου. Ἡ γὰρ ἐντολὴ αὐτοῦ ζῶν αἰώνιος ἐστίν. (αὐτόθ. 1188).

Τὶ τὸ μέτρον τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης; Τὸ ὑπὲρ δύναμιν αἰετὴν τὴν ψυχὴν ἐπεκτείνεσθαι πρὸς τὸ τοῦ Θεοῦ θέλημα, κατὰ σκοπὸν καὶ ἐπιθυμίαν τῆς αὐτοῦ δόξης. Πῶς κατορθοῦται ἡ πρὸς Θεὸν ἀγάπη; Ἐὰν εὐσυνειδήτως καὶ ἐγνωμότως δικτεθῶμεν ἐπὶ ταῖς πρὸς αὐτοῦ ἐργεσίαις κ. ἐ. καὶ τίνες εἰσὶ τὰ γνωρίσματα αὐτῆς; (αὐτόθ. 1224).— Ἀγάπην ἄνευ πίστεως πῶς δύναται τις ἔχειν; (αὐτόθ. 1201). — Τί ἐστὶ τὸ, εἴ ἡ ἀγάπη οὐκ ἀσχημονεῖ; (αὐτόθ. 1248).— Περὶ ἀγάπης ψυχροκθεσίας, καὶ χλιαρῶν χριστικῶν τακτισμῶν. (αὐτόθ. 1488-1496).— Ἀγάπη ψυχροκθεσία. Διότι κερὶς πονηρῶν ἐστίν· ἐν ᾧ οἱ μὲν ὑποκαελλίζονται νῦν, οἱ δὲ ἐνάλλονται τῷ πεσόντι, ἄλλοι δὲ ἐπικροτοῦσιν ὁ δὲ τῷ ὀλλάτκντι χεῖρα ὀρέγων ἐκ συμπαιδείας οὐκ ἔστι; κἀίτοι γε, κατὰ τὸν πλαιῖον νόμον, οὐδ' ὁ τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ πεπτωκὸς ὑπὸ τὴν γόμον παρκαρμῶν ἀκατάγνωτος. Ἄλλ' οὐλί κανὸν τοιαῦτα. Πόθεν; Ὅπου γε, διὰ πάντων τῆς ἀγάπης ψυγείσης, ἀνήρηται μὲν ἀδελφῶν σύμπνοικ, ὁμοιοίς δὲ ἀγνωεῖται καὶ ὄνομα, ἀνήρηται δὲ ἀγαπητικὰ νοουεῖται; οὐαμοῦ σπλαγγνον χριστιανόν, οὐδ' αἰμοῦ δάκρυον συμπαιδείας. Οἶκ ἔστιν ὁ τὸν ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσημασθόμενος, ἀλλὰ τοσοῦτον μῖτος τοῖς ὁμοφύλοις πρὸς ἀλ-

λήλους ἐκκέκχυται, ὥστε μᾶλλον τοῖς πλησίον πτώμασιν, ἢ τοῖς οικείοις ἑακτος κατορθώμασιν ἐπαγγέλλονται· ὡς περὶ δὲ ἐκ τῆς πρὸς τοὺς διεσθραμμένους ὁμιλίας ἀνεπιπλάμενοι, οὕτω καὶ νῦν πάντες ἀλλήλοισ γεγόναμεν ὁμοιοί, ὑπὸ τῆς κατὰσχούσης τὰς ψυχὰς ἡμῶν φιλονεικίας πρὸς τὸν τῶν κκαθὼν ἕληλον ὑπαχθέντες. Ἐντεῦθεν ἀσύγγνωστοὶ μὲν καὶ πικροὶ κἀθηνηται τῶν ἀποτυγχάνοντων ἐξεταστῶν, ἀγνωμονες δὲ καὶ δυσμενεῖς τῶν κατορθωμένων κριταί· καὶ τοσούτων, ὡς εἴκοις, τὸ κκαθὼν ἡμῶν ἐνίδρυται, ὥστε καὶ τῶν ἀλόγων γεγονόταμεν ἀλογώτεροι· εἰς ἐκεῖνα μὲν, τὰ ὁμόφυλα ἀλλήλοισ συναγέλλεσται, ἡμῶν δὲ ὁ χλαπώτατος πόλεμος πρὸς τοὺς οικείοισ ἐστίν. (ΑΒ', 216). — Ἡ ἀγάπη πρῶτος κκαρπὸς τοῦ Πνεύματός· ἐστὶ· καὶ ὅτι δεῖ ἀποβῆσται μὲν τὸ τῶν ὀργιζομένων σκυθρωπὸν, καὶ μὴ ἀποτέμναι ἐκυτὸν τῆς πρὸς τοὺς ἀδελφούς συναρκίας. (αὐτόθ. 421). — Δῶρον τοῦ Πνεύματός ἐστὶν ἡ ἀγάπη. (αὐτόθ. 569). — Ἡ ἀγάπη τὸ πλήρωμά ἐστὶ τῶ νόμου. (αὐτόθ. 745). — Γνώρισμα καὶ χαρακτηρ τῶν χριστιανῶν ἡ ἀγάπη ἐστίν. (αὐτόθ. 404). — Τιμιώτατον πόντων τῶν πραγμάτων ἡ ἀγάπη ἐστίν. Οὐκ ἀνούμεθα δὲ μυρία σφάλμασιν ὑποκεισθαι, ἀνθρωποὶ ὄντες καὶ ἐν σαρκὶ ζῶντες. (αὐτόθ. 740). — Ὁ ἀγάπην ἔχων Θεὸν ἔχει. (αὐτόθ. 1156). — Τὰ πρῶτα καὶ μέγιστα ἀγαθὰ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον. (αὐτόθ. 263). — Τῆς ἀρχικῆς ἀγάπης τύπος ἦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι ἀπὸ τῶν πέρατων τῆς οἰκουμένης ἐπὶ τὰ πέρατα μικροῖς συμβόλοισ ἐροδιζόμενοι οἱ ἐξ ἐκείτης Ἐκκλησίᾳς ἀδελφοὶ πάντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς εὔρισκον· ὁ νῦν μετὰ τῶν ἄλλων ἀφήρηται ἡμῶν ὁ ἐχθρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τί ἄλλο, ἡ ἐψῆξμεν τὴν ἀγάπην, ἀφ' ἧς μόνος τοὺς ἐκαστοὺς μελητάς· ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπε χαρακτηρίζεσθαι; (αὐτόθ. 701 - 704). — Ἡμεῖς δὲ, ἐκείων ὄντες τῶν πατέρων, οἱ ἐνομοθέτησαν διὰ μικρῶν χαρακτηρήσαν τὰ τῆς ἐπιμιζίας σύμβολα ἀπὸ πέρατων τῆς γῆς· εἰς πέρατα περιφρασθῆναι, καὶ πάντας πᾶσι πολιτάς καὶ οικείοισ εἶναι, νῦν ἀποτέμνουμεν ἐκαστοὺς τῆς οἰκουμένης, καὶ οὕτε ἐπικισχυόμεθα τῇ μονώσει, οὕτε ζημὴν φέρει τὸν δικασκῶν τῆς δημοτικῆς τι-

θέμεθα· οὕτε φρίσσομεν, ὅτι εἰς ἡμᾶς φθάσει ἡ φροσρὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν προφητικῆς, εἰπόντος, ὅτι, ἀδὲ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. (αὐτόθ. 741). — Περὶ συνόδου. Ἀρχαῖος ὁ τῆς ἀγάπης νόμος. Ἀρχαῖα ἀγάπης θεαμοὺς ἀκνεοσθῆναι, καὶ πικτέρον εἰρήνην, τὸ οὐράκιον δῶρον Χριστοῦ καὶ σωτήριον, ἀπομκρκαθῆν τῷ χρῶνι, πάλιν πρὸς τὴν ἀμὴν ἐπικαγαγεῖν, κ. ἔ. Τί γὰρ ἂν γένοιτο χαριέστερον, ἢ τοὺς τοσούτῳ τῷ πληθει τῶν τόπων διειρηγμένους· τῆ διὰ τῆς ἀγάπης ἐνώσει καθορῶν εἰς μίαν μελῶν ἀρμονίαν ἐν σώματι Χριστοῦ δεδῶσθαι; (αὐτόθ. 433). — Δύνανται οἱ ἐκᾶς ὄντες γειτονες εἶναι τῷ πνεύματι. (αὐτόθ. 604). — Καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς τοῦ σώματος ἡμῶν κατασκευῆς τὸ ἀνκαρτικὸ τῆς κοινωνικῆς ὁ Κύριος ἡμᾶς ἐδίδασκεν (αὐτόθ. 493). — Φυλακτέον μὴ ὁ ἥλιος δίστη ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὀργῇ (αὐτόθ. 292-293). — Περὶ ἀγάπης τῆς πρὸς Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον λόγος (αὐτόθ. 1148-1153).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ἀγάπη καὶ διχόνοια.

Ἡμεῖς δὲ εἴ· τις ἐρωτήσῃ, τί τὸ τιμιώτερον ὑμῶν καὶ προσκονούμενον; πρόχειρον εἶπεῖν. Ἡ ἀγάπη. Ὁ γὰρ Θεὸς ἡμῶν ἡ ἀγάπη ἐστὶ. Ῥῆσις τοῦ ἀγίου Πνεύματος· καὶ τοῦτο χεῖρι μᾶλλον ἀκούων, ἢ ἄλλο τι, ὁ Θεός. Τί δεῖ νόμου καὶ προφητῶν κκαρλίκιον; οὐκ ἄλλο, ἢ τοῦτο συχωρηθεῖ ὁ Εὐαγγελιστῆς ἀποκρίνοσθαι. Τί δήποτε οὖν οἱ τῆς ἀγάπης οὕτω μισοῦμεν τε καὶ μισοῦμεθα, καὶ οἱ τῆς εἰρήνης (μκθηται καὶ διδᾶσκαλοῖ) πολεμοῦμεν ἀκέρυκα τε καὶ ἀκκατέλλακα, καὶ οἱ τοῦ ἀερογωνικίου διαστάμεθα, καὶ οἱ τῆς πέτρας σιούμεθα, καὶ οἱ τοῦ φωτός ἐσκοτίμεθα; κ. ἔ. (ΑΕ', 1136 κ. ἔ.). — Καὶ τὸ αἴτιον τί; φιλικρία τυχόν, ἢ φιλορηγκτική, ἢ φθόνος, ἢ ὑπεροψία, ἢ ὑποψία, ἢ τι τῶν ὅσα μκθὲ τοὺς ἀθέους ὀρωμεν πάσχοντας· καὶ τὸ χεῖρον, ἢ τῶν ψῆρων μετᾶθεσις. Ὅταν ἀλώμεν, εὔσθεσι· ἔσμεν καὶ ὀρθόδοξοι, καὶ κκατκρυνομεν ψευθῶς ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν, ὡς ὑπὲρ πίστεως σκακῶντες κ. ἔ. (αὐτόθ. 1136 - 1152). — Θερωδὸς ὁ ζῆλος, πρῶτον τὸ πνεῦμα, φιλεῦθροπον ἡ ἀγάπη, μκλλον δὲ αὐτορικλινθρωπικᾶ κκαρθῶμον ἡ ἐλπίς.

Ὁ Ἰησοῦς ἀνάπτει, τὸ πνεῦμα πράνεται, ἡ ἐλπίς ἀνκμάνει, ἡ ἀγάπη συνδέει, καὶ οὐκ ἐξ σκεδασθῆναι τὸ ἐν ἡμῖν καλόν. Καὶ ἐν ἐκ τῶν τριῶν ἡ ἀγάπη μένει (αὐτόθ. 1152 - 1156).

Συμφυγίαν δὲ τὴν ἀγάπην ὀρθομαί,
Τὴν πρὸς Θεὸν δέ, καὶ ὁὖν θεώσωσα.
Ἡ δὲ ἔγθρα μοι δύσνοια καὶ διάστασις·
Ἐγθρα δὲ καὶ πόλεμος, εὐρέτης κακῶν.

(ΔΖ', 957).

Ἀγάπη καὶ πόθος γλυκύς τύρκανος. Ὅντως ἡμέρα μία βίος ὅλος ἀνθρώπου τοῖς πόθῳ κάμνουσιν. Ἔτι δεκατέσσαρα δουλεύων Ἰακώβ τῷ Σύρῳ Λάβων ὑπὲρ τῶν δύο περθένων οὐκ ἔκαμνον. Ἦσαν γὰρ αὐτῶ, φησί, αἱ πᾶσαι ἡμέραι ὡς ἡμέρα μία, διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτάς. Ἴσως ὅτι ἐν ὄψει ἦν τὸ ποθούμενον, ἢ ὅτι κοῦρον τὸ κάμνειν ἔρωτι, καὶ ἡ ἀναβολὴ τὸ λυπηρὸν ἔχη. Οὕτω τὸ ἔτοιμον εἰς ἐξουσίαν, ἀργὸν εἰς ἐπιθυμίαν, ὡς τις ἔφη τῶν πρὸ ἡμῶν (δὲ Πλίνιος). Ἐγὼ γοῦν ἠνίκα περήμηνη, ἐλάχιστα τοῦ πάθους ἐπιισθικόμενος, ἠνίκα ἐχωρίσθη, ἔγνω τὸν πόθον τὸν γλυκύν τύρκανον καὶ κινὸν οὐδὲν κ. ἐ. (ΔΕ', 1229). — Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ πόθος θερμότητι καὶ εὐπωρατῆ εἰς κατηγορίαν ἔστιν, ὅταν γένηται ζῆλος, λύπη ἐκ τῆς ὑπεροψίας προσλαβῶν ἀπροσδόκητον. Εἴ τις ὡμῶν οὐστρεφ πληγῆς ὑπερώρθη, γνωρίζει τὸ πάθος, καὶ συγγνώσεται τοῦτο περθεῖσι, καὶ τεύτης ἐγγύς γενομένοις τῆς ἀπονοίας (αὐτόθ. 521). — Συνεισέρχεται γὰρ, οὐκ οἶδ' ὅπως φίλτρον τοῖς κατὰ τι συναπτομένοις, οὐχ ἤτρον τοῖς λοιποῖς πράγμασιν, ἢ τοῖς περὶ ἀγχιστεῖον αἵματος. Τέχρα δὲ διὰ τὸ τῆς μεταβολῆς ἀθρόον τε καὶ περθεῖον, ὃ κρεῖττον λόγου καὶ περθεῖον. Ἐπεὶ γλυκὺ μὲν ἥλιος μετὰ νέρος, ᾧ τῶς συνεκαλύπτετο γλυκίον δὲ τὸ ἔρα, ὅτι μετὰ γεμῶνος κατήρσαν ἠδίωτα δὲ μειδιώτα γκλήνη, καὶ θάλασσαν ἠπλωμένη, καὶ ταῖς ἀκταῖς προσπαίζουσιν μετὰ πνευμάτων στάσιν, καὶ οὐδαινόντα κύματα. (αὐτόθ. 1176). — Ὁ Θεὸς χαίρει πρὸ τῶν ἄλλων ἀγάπῃ κλυόμενος, ἵνα νομοθετήσῃ καὶ τοῖς ὀνόματι τὸ φιλάδελφον, ὃ τὴν κινήνη ἐντολήν δοῦς ἐν τῷ τοσοῦτον ἀγαπᾶν ἀλλήλους, ὅσον καὶ ἠγαπήθηκα (αὐτόθ. 841). — Οὐδὲν γλυκύτερον, ἢ τὸ κενῶσαι πᾶσαν τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν (ΑΓ', 296).

Ἐκ τῶν Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου.

Ἀγάπη γὰρ καὶ ῥόθος ὁ πρὸς τὸν Κύριον τὸ πρῶτον τοῦ νόμου ἐστὶ πλήρωμα. Δεῖ οὖν ἕκαστον ἡμῶν καθάπερ ἰσχυρὰν τινα καὶ στερεὰν κρηπίδα τὸν ῥόθον τε καὶ τὴν ἀγάπην ἐν τῇ ἑαυτοῦ τιθέναι ψυχῇ, καὶ ταύτην ἐπάδειν ἔργοις τε ἀγαθοῖς καὶ εὐχῇ διακρεῖ. Οὐ γὰρ ἀπλῶς, οὐδ' αὐτομάτως ἡμεῖς ἢ πρὸς Θεὸν ἀγάπῃ ἐγγίνεσθαι πέφυκεν, ἀλλὰ διὰ πολλῶν πόνων, καὶ μεγάλων φροντίδων, καὶ συναρπάζει τῆς τοῦ Χριστοῦ. κ. ἐ. (ΔΔ', 409-442). — Τί σημαίνει, «Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει;» Τοῦτο δηλοῦντός ἐστιν, ὅτι περὶ οἱ τῶν εἰρημένων χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος ἐπιτυγχόντες, μήπω δὲ διὰ τῆς πληρεστάτης καὶ ἐνεργοῦς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος τῆς ἀρκείας τῶν παθῶν ἐλευθερίας ἀξιωθέντες, οὐδέπω τοῦ ἀσφαλοῦς ἤσκατο, κ. ἐ. (αὐτόθ. 845). — Τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην πῶς δυνατοὶ γενησόμεθα κτήσεσθαι (αὐτόθ. 848). — Πῶς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν τῆ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπῃ συνδέειν χρῆ. (αὐτόθ. 425). — Ὅπερ τις ἐφίλησε τοῦ περθεῖου κόσμου τούτου, καὶ βρῦνει δὴ τὴν ἐκείνου διάνοιαν, καὶ οἰνεὶ κάτω καθέλας, καὶ συναθεῖ, καὶ ἀνεκλύκει αὐτὴν οὐκ ἀνήσει. Περὶ ἀγάπης οὐρανίων καὶ ἐπιγείων. (αὐτόθ. 885 - 889). — Λόγος περὶ ἀγάπης (αὐτόθ. 908 - 936).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Νύσσης.

Ἡ ἀγάπη πῶς οὐδέποτε πίπτει; Τοῦ δὲ τοῦ τοιοῦτου δόγματος καὶ ὁ θεὸς Ἀπόστολος ἡμῖν καθηγήσατο, πάντων τῶν ὡν ἐν ἡμῖν καὶ ἐπὶ τῷ κρεῖττονι σπουδαζομένων παύλας τινα καὶ κταστολήν περθεῖλαι, μόνῃς δὲ τῆς ἀγάπης οὐχ εὐρῶν τὸν ὄρον. Προφητεῖαι γὰρ, φησί, κατακρηθίσονται, καὶ γνώσεις παύσονται ἢ δὲ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει ὅπερ ἔσον ἐστὶ τῷ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν. Ἀλλὰ καὶ πίστιν καὶ ἐλπίδα συνδραμηκέναι τῇ ἀγάπῃ λέγων, πάλιν καὶ τούτων αὐτὴν ὑπερτίθησιν ἐκόντως. Ἡ γὰρ ἐλπίς μέχρις ἐκείνου κινεῖται, ἕως ἂν μὴ περὶ αὐτὴν ἐλπίσῶμεν ἀπόλαυσις. Ὅτι πᾶσι αἱ τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ κρεῖττον ἐνεργεῖται πύσσονται, ἐλπίς, ἔρως, μνήμη καὶ ὄρασι τοιαῦτα, πλην τῆς ἀγαπητικῆς κι-

νήσεως. Καὶ ἡ πίστις ὡσαύτως ἔρεισμα τῆς τῶν ἐλπιζομένων ἀδηλίας γίνεται, ἡ δὲ κατ' ἀγάπην ἐνέργεια μένει, τὸ διαδεχόμενον αὐτὴν οὐχ εὐρίσκουσα. Διὸ καὶ προτερεῖται τῶν τε κατ' ἀρετὴν κατορθωμένων ἀπάντων, καὶ τῶν τοῦ νόμου παρηγγελμάτων. Εἰ οὖν ἐπὶ τοῦτο ποτε τὸ τέλος φθάσειεν ἡ ψυχὴ, ἀνευθεῶς ἔξει τῶν ἄλλων, ἅτε δὴ τοῦ πληρώματος περιεδραχμένη τῶν ὄντων κ. ἔ. (ΜΓ', 96). — "Ὅτι κόρον οὐκ ἔχει ἡ πρὸς τὸν Θεὸν τῶν ἀγίων ἀκαπητικὴ σχέσις. Ἀἴρος οὖν ἔστιν ὁ περ' Ἐργίνου; ἀναπλοσθεὶς τῶν νόων κόρος, καὶ ἡ ἐκ τούτου κατάπτωσις αὐτῶν καὶ ἀνάκλησις, ἀρ' οὐ τὸ πολυβύλλητον δόγμα τῆς τῶν ψυχῶν προὑπάρξεως τε καὶ ἀποκαταστάσεως ἀτάτω φροξ̄ περιεφερομένη κατασκευάζει, τὰ ἑλληνικὰ μυθεύματα τῆ ἐκκλησιαστικῆ ἀληθείᾳ ὡς κακῶν πλαστικῆς πηλός προσμίξει σπουδάζας. (αὐτόθ. ἐν σημ. 96). — Ἀγάπης οὐρανίων καὶ ἐπιγείων περιγραφή, καὶ ἀγίων μαρτύρων πόθος (αὐτόθ. 765). — Τί ἐστὶ τὸ βέλος τῆς ἀγάπης, καὶ τίς ὁ βάλων αὐτό, καὶ πῶς ἀλληγορικῶς ἐν τῷ Ἄσμητι ἐρμηνεύονται. (ΜΔ', 852). — Ἀγάπη ὁ Θεὸς ἐστὶ, καὶ πῶς τιτρώσκει τὴν καρδίαν (αὐτόθ.). — Τί ἐστὶ τὸ τάττειν ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν ἀγάπην (αὐτόθ. 848).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ ἀγάπη σιωπῇ οὐ καλύπτεται. α° Ὅν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλκρος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὕδατων, οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχῇ μου πρὸς σέ, ὁ Θεός. Τοιοῦτον τῶν ἐρώντων τὸ ἔθος, μὴ κατέχειν σιγῇ τὸν ἔρωτα, ἀλλ' εἰς τοὺς πλησίον ἐκρέβειν, καὶ λέγειν ἔτι ριλοῦσι. Θερμὸν γὰρ τι πρῆγμα τῆς ἀγάπης ἡ φύσις, καὶ σιγῆς στέγειν αὐτὸν οὐκ ἂν ἀνέχοιτο ἡ ψυχὴ (ΝΕ', 159). — Καὶ μὴ μοι λεγέτω τις· καὶ πῶς δύναμι φιλεῖν τὸν Θεόν, ἢν οὐ βλέπω; Καὶ γὰρ πολλοὺς οὐχ ὀρῶντες ριλοῦμεν, ὡς τοὺς ἐν ἀποδημίᾳ φίλους ὄντας ἡμῖν, ἢ παιδᾶς καὶ πατέρας, ἢ συγγενεῖς καὶ οἰκείους· καὶ οὐδὲν γίνεται κώλυμα ἐκ τοῦ μὴ ὄρῶν, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο μάλιστα ἐκκαίει τὸ φίλτρον, αὐτὴν τὸν πόθον. Οὐχ ὄρξ̄ τὸν Θεόν, ἀλλ' ὄρξ̄ τὰ δημιουργήματα, ὄρξ̄ αὐτοῦ τὰ ἔργα, οὐρανῶν, καὶ γῆν, καὶ θάλατταν. Ὁ δὲ φιλοῦν, κἂν ἔρ-

γον ἴδῃ τοῦ φιλουμένου, κἂν ὑπόδημα, κἂν ἱμάτιον, κἂν ὀπιόν ἔσπερον, διαθεμακίναται. Οὐχ ὄρξ̄ τὸν Θεόν, ἀλλ' ὄρξ̄ αὐτοῦ τοὺς οἰκέτας, τοὺς φίλους, τοὺς ἀγίους ἀνδρῶς λέγω καὶ παρῴρησιν ἔχοντας· θεράπευσον ἐκείνους νῦν, καὶ ἔξεις τοῦ πόθου παρκαμθῆναι οὐ τὴν τυχοῦσιν. (αὐτόθ. 159). — Ἄλλως δὲ τὸν ἔρωτα τὸν περ' ἡμῖν τρία ταῦτα ποιεῖν εἴωθεν, ἡ εὐμορφία σώματος, ἡ εὐεργεσίς μέρους, ἡ τὸ ριλεῖσθαι περ' αὐτοῦ. Τοῦτων γὰρ ἕκαστον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δύναται ἐμποιεῖν φίλτρον ἡμῖν. Ἐπὶ τοῦ Θεοῦ δὲ καὶ τὰ τρία ταῦτα ἔστιν ἰδεῖν μεθ' ὑπερβολῆς τοσαύτης, ὅσην οὐδὲ λόγος παρκατῆσαι δύνησεται (αὐτόθ. 160). — Ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγάπη πάντα θεσαυρὸν ὑπερβάλλει, πάσης καλλονῆς ὑπερτερεῖ τῆ ὠραιότητι αὐτοῦ καὶ τῷ κάλλει κ. ἔ. (αὐτόθ. 165 κ. ἔ.). — Περὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης καὶ τῆς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ (αὐτόθ. 155 - 167). — Πατρικὴ ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων, εἰ τῆ τοῦ Θεοῦ ἀγάπη συγκριθεῖν, κακία λέγεται. (ΝΖ', 313). — Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν θεῖαν διδασκαλίαν πνευματικῆς υγιείας σημεῖόν ἐστι (ΝΓ', 118). — Ἡ ἀγάπη τῶν ἐχθρῶν ἐξαγορασμὸς τῶν ἀμαρτιῶν μέγας, καὶ μεγάλην πρὸς Θεὸν πίστιν δείκνυσιν (αὐτόθ. 46 κ. ἔ.). — Ὑπερβαίνει πᾶσαν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ μιμεῖται τὸν Θεὸν (ΝΔ', 683 - 685). — Ἡ γὰρ τῆς ἀγάπης φύσις κόρον οὐκ οἶδεν, ἀλλ' ἀεὶ τῶν ἀγαπωμένων ἀπολαύουσα, πρὸς μεζίονα αἰρεται φλόγα. Ἰσασί ταῦτα καλῶς, ὅσοι φιλεῖν εἰώθησαν (ΝΑ', 17). — Πνευματικὴ ἀγάπη, θεῖα καὶ ἀνθρωπίνη, καὶ τίς ἡ διαφορὰ αὐτῶν. — Ἀπκντας μὲν φιλοῦ τοὺς ἀγίους, μάλιστα δὲ τὸν μακάριον Παῦλον, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, τὴν ἀλλοπιγὰ τὴν οὐρανίον, τὸν νυμπαγωγὸν τοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο δὲ εἶπον, καὶ ἂν περὶ αὐτὸν ἔρωτα ἔχω εἰς μέσον ἐξήνεγκα, ἵνα καὶ ἡμεῖς κοινωνοὺς ποιήσω τοῦ φίλτρον. Οἱ μὲν γὰρ τὸν σωματικὸν ἔρωτα ἐρῶντες εἰκότως ἀισχύονται ὁμολογεῖν, ἅτε καὶ ἑαυτοὺς κατατιγύνοντες, καὶ τοὺς ἀκούοντας βλάπτοντες, οἱ δὲ τὸν πνευματικόν, μηδέποτε ὁμολογοῦντες παυεσθῶσιν· καὶ γὰρ καὶ ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἀκούοντας ὠφελοῦσι διὰ τῆς καλλῆς ταύτης ὁμολογίας. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ ὁ ἔρωσ ἐγκλημας, οὗτος δὲ ἐγκώμιον· ἐκεῖνος μὲν πάθος ψυχῆς

διαβιβλημένον ἑστίν, οὗτος δὲ εὐφροσύνη ψυχῆς καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ κόσμος ἔριστος· ἐκεῖνος εἰσάγει πόλεμον εἰς τὴν τῶν ἐρώντων διάνοιαν, οὗτος καὶ τὸν ὄντα πόλεμον ἐκβάλλει, καὶ ἐν εἰρήνῃ πολλῇ τοὺς ἐρώντας καθίστησι. Κἀκεῖθεν μὲν (ἐκ τοῦ σωματικοῦ ἔρωτος) οὐδὲν ὄφελος γίνεται, ἀλλὰ καὶ πολλὴ ζημία χρημάτων καὶ θάπην τῆς ἀνόητος, καὶ ζωῆς ἀντροπῆς, καὶ οἰκίαν δολοκλήτου διακροθραῖ· ἐντέθεν δὲ (ἐκ τοῦ πνευματικοῦ ἔρωτος) πολλὸς ὁ πλοῦτος τῶν κατορθωμάτων, πολλὴ ἢ περισσὴ τῆς ἀρετῆς. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις, οἱ μὲν σωματίων εὐμόρφων ἐρώντες, καὶ πρὸς τὰς λαμπράς τῶν ὄψεων κεκνηότες, ἀν ὧν αἰτριοὶ καὶ δυσειδεῖς, οὐδὲν ἐκ τῆς ἐκείνων ἐπιθυμίας εἰς ἀπκαλλαγὴν τῆς οἰκείας κερδαίνουσι ἀμορρίκας, ἀλλὰ καὶ αἰτρηότεροι κρινονται καὶ εἰδεχθέστεροι· ἐπὶ δὲ τοῦ πνευματικοῦ ἔρωτος τούνηκτίον ἄπαν. Ὁ γὰρ ψυχῆς ἀγίας ἐρῶν, καὶ εὐμόρφου καὶ λαμπρῆς, καὶ περικαλλοῦς, κἀν αὐτὸς αἰτρηὸς ἢ καὶ δυσειδῆς, κἀν ἀπάντων ἀνθρώπων αἰτρητιστος, ἐμύμων τῷ ἔρωτι τῶν ἀγίων, ταχέως ἔσται τοιοῦτος, οἷος ὁ ἐρώμενος. Καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τῆς τοῦ Θεοῦ φιλικυθωπίας· ἔργον, τὸ σῶμα μὲν ἀμορρον καὶ πεπρωμένον μὴ δύνασθαι διορθοῦν, ψυχὴν δὲ αἰτρηὴν καὶ δυσειδῆ δύνασθαι λαμπρὰν καὶ περικαλλῆ ποιεῖν. Ἀπὸ γὰρ τῆς ἐμορρικής τῆς ἐκείνου (τοῦ σώματος) οὐδὲν ἀν γένοιτο κέρδος· ἀπὸ δὲ τοῦ κάλλους τοῦ ταύτης (τῆς ψυχῆς) τοσαῦτα ἐξεσι κερπώσασθαι ἀγαθὰ, ὅσα εἰκὸς κεκτηθῆαι τὸν ἐρπστην ἔχοντα Θεόν. Περὶ ταύτης τῆς ἐμορρικής καὶ ὁ Δαυὶδ ἐν ψαλμοῖς ἔδων, α" Ἀκουσονα, φησί, αθύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιπλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου· κάλλος ἐνταῦθα λέγων τὸ κατὰ ψυχὴν, ὅπερ δι' ἀρετῆς καὶ εὐλαβείας συνίσταται (ΝΑ', 301 - 302. 310).

'Αγάπης εἶδη δύο, θεῖα καὶ ἀνθρωπίνη (Ξ', 619). — Περὶ τῆς εἰς Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης (αὐτόθ. 613 - 622). — Δύναμις τῆς ἀγάπης (ΞΒ', 49 - 56). — Ἡ τῆς πνευματικῆς ἀγάπης βίβ οἰκ ὄρειλαι εἶναι (αὐτόθ. 399 - 406). — Ὅποια ἢ τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπη (ΝΘ', 153 - 158). Περὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης (αὐτόθ. 377 - 378). — Τὴν

πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην μὴ μόνον λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ἐπιδεικνύσθαι. Μένωμεν τοῖον καὶ τῶν δογματίων τούτων τὴν ἀκριβείαν ἔχοντες, καὶ τοῦ Θεοῦ τὴν ἀγάπην ἐπισπώμενοι. Πρῶτον γὰρ μισοῦνται· ἀγάπησε, καὶ ἔχθρους ὄντας κατήλλαξε· λοιπὸν δὲ ἀγαπῶντας ἀγαπᾶν βούλεται κ. ἐ. (ΞΑ', 608 - 610). — Ἐνὸς χρεῖα μόνον, τοῦ γνησίως ἀγαπᾶν τὸν Θεόν, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἔπειται. Οἰθαμεν δὲ, αὐτὶ τοὺς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς τὸ ἀγαθόν. (Ξ', 539 - 548). — Εἰς τὸν Θεὸν ἔχει ὑπόθεσιν τῆς πρὸς τὸν πλησίον φιλικῆς προηγουμένης, ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἔστι. Νυνὶ δὲ τοὺς πλείονας ὀρῶμεν ἐτέρως ἔχοντας φιλικῆς ἀρρομίας. Ὁ μὲν γὰρ ὅτι φιλεῖται, φιλεῖ· ὁ δὲ, ὅτι ἐτιμῆθη· ὁ δὲ, ὅτι ἐν ἐτέρῳ τιμῆ βιωτικῶν πράγματι γέγονεν αὐτῷ χρήσιμος ὁ δεῦκα· ὁ δὲ, δι' ἑτερόν τι τοιοῦτον· διὰ δὲ τὸν Χριστὸν δύσκολόν ἔστιν εὑρεῖν τινα γνησίως καί, ὡς ἔχρη φιλεῖν, τὸν πλησίον φιλοῦντα. Οἱ γὰρ πλείους ἀπὸ τῶν βιωτικῶν εἰσι συνδεδεμένοις πραγμάτων ἀλλήλοισι (ΝΗ', 587-588). — Τῆς εἰλικυθίου ἀγάπης ἀληθῆς φύσις (ΝΒ', 661). — Ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀγάπη τὴν τῶν γῆινων καταφρόνησιν γεννά (ΝΒ', 459 - 480). — Ἀγάπης ὑπέκκαυμα ὁ γάμος τί, καὶ διὰ τί (ΝΓ', 195. — ΞΑ', 289-292). — Ἀγάπη τελεία τίς. Πᾶσα πρῆξις ἀγαθῆς κερπὸς ἀγάπης ἑστίν. Ὀμιλίαι περὶ τελείας ἀγάπης, καὶ τῆς κατ' ἄξιν τῶν ἔργων ἀναποδόσεως (ΝΓ', 279 - 290). — Ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον διὰ κερκινέσεως (ΞΓ', 27 - 36). — Ὀμιλίαι περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀγάπης ἀγαθῶν. (ΞΑ', 257 - 306). — Ἀγάπη ἀνδρὸς πρὸς γυναίκα· γυναικὸς πρὸς τὸν ἐαυτῆς· ἀνδρα, γυνέων πρὸς τὰ τέκνα κτλ. (ΞΑ', 289 - 296. — ΞΒ', 303-310). — Πάντα μετὰ ἀγάπης γενέσθω (ΞΑ', 375). — Ὀμιλίαι περὶ ἀγάπης (ΞΙ', 567-579. — Ξ', 773-776). — Ἀγάπη τί ἐστίν; Ἀγάπη δὲ ἐστίν, οὐ ψιλὰ βήματκα, οὐδὲ προσρήσεις ἀπλῶς, ἀλλὰ προστασίαι καὶ δι' ἔργων ἐπιδειξις (Ξ', 447, 285). — Πῶς τις Χριστὸν ἀγαπᾶ; Οὐ γὰρ οὕτως οἱ ἀνθρώποι ταῖς εὐεργεσίαις ἐπάγονται, ὡς τῷ ῥόθῳ σωφρονίζονται, οἱ δὲ θυμαστοὶ καὶ μεγάλοι καὶ Θεῷ φίλοι, οὐδενὸς τούτων δεόνται. Τοῦτὸ ἐστι φιλεῖν τὸν Χριστὸν, τοῦτο μὴ μεθῶτων εἶναι, μηδὲ κερκματεῖν καὶ κερπηλεῖν ἡγεῖσθαι,

ἀλλ' ὄντως ἐνάρετον εἶναι, καὶ διὰ τὸ τῷ Θεῷ φίλον πάντῃ ποιεῖν (Ξ', 60). — "Ὅτι θεοπρεπὲς ἔργον ἢ κατὰ Θεὸν ἀγάπη ἐστὶ καὶ ἀγάπης ἐγκώμιον (ΞΑ', 681 - 682). — Ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν ἐστὶ τὸ ἀπορρακτεῖσθαι κατὰ δύναμιν ποιεῖν τὰς ἐντολάς· αὐτοῦ. (ΞΑ', 605 κ. ἐ.). — Ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη σώζει τὸν σύνδεσμον τῆς εἰρήνης. Ὁμιλίαι (ΞΒ', 69 - 79). — Ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον καὶ ἀληθῆς φιλική. Ἀγάπην ζητεῖ περὶ ἡμῶν ὁ Πῦλος· οὐ τὴν τυχοῦσιν, ἀλλὰ τὴν συγκολλῶσεν ἡμεῖς· καὶ ἀδικασμάτων ἔχειν πρὸς ἀλλήλους ποιοῦσιν. Ἐν σώμα καὶ ἐν πνεύματι κ. ἐ. (ΞΒ', 79 - 87). — Ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη μέγα ἀγαθόν· τὸν δὲ πλησίον ἀγαπῶντες ἑαυτοῖς χαρίζομεθα (ΞΓ', 141 - 142). — Εὐχρηστὴ ἢ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη· τὸ δὲ μισοῦν ἐπικρήεις καὶ θυροῦσιν ἐμποιοῦν (ΝΕ', 62). Ὡς περὶ γὰρ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ δημοτικὴ ἐργάζεται εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν· ὅπου δὲ εἰρήνη καὶ ὁμόνοια, τὰ τῆς ζωῆς μετὰ ἀδελφούς ἐστὶ καὶ μετὰ ἀπαιτίαις ἀπάταις, οὕτως ἡ στάσις καὶ ἡ φιλονεικία θανάτους ἐργάζεται. Ἐνθι καὶ ἡ ἀγάπη, πολλὰ ἢ ἀποτάλαι, πολλὰ ἢ περὶ τοῦ Θεοῦ βροπῆ. Αὕτη γὰρ μήτηρ τῶν ἀγαθῶν, αὕτη ρίζα καὶ πηγὴ, αὕτη πολέμων ἀκίβητος, φιλονεικίας ἀρκασιμῆς (ΝΕ', 385).

Πιστεύομεν τοίνυν καὶ ἀγαπῶμεν τὸν Θεόν, ἵνα μὴ καὶ περὶ ἡμῶν λέγηται, ὁ Θεὸς δημολογοῦσιν εἰδέσθαι, τοὺς δὲ ἔργους ἀνοῦνται. (ΝΘ', 445 - 446). — Οὐδὲν γὰρ ὁμοιοῦς ἔστι οὐδὲ συμπαρῆς· ὁ γὰρ εἰς πολλοστός ἐστὶν οὕτως. Ἄν γὰρ ὁμόψυχοι ὡς δύο ἢ δέκα, οὐκέτι εἰς ἐστὶν ὁ εἰς, ἀλλὰ δεκαπλασίον ἐκκίτος αὐτῶν γίνεται, καὶ εὐρήσεις ἐν τοῖς δέκα τὸν ἕνα, καὶ ἐν τῷ ἑνὶ τοὺς δέκα· αὐθιτικὸν ἡ ἀγάπη. (αὐτόθ. 425 - 426). — Ἡ πρὸς Θεὸν ἀγάπη, ἔπειτα πρὸς τὸν πλησίον οὐ δύναται ὑπερῆχειν. (αὐτόθ. 415). — Ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη οὐκ ἀποκλείει τοὺς ἀμικτωλοῦς. (ΞΓ', 578). — Ἡ ἀγάπη μήτηρ τῶν ἀγαθῶν ποιητικὴ καὶ διδάκτακος ἀρετῆς ἀπάταις, καὶ πλήρωμα νόμου (Ξ', 617-618. 431-432).

Ἀγάπαι. Τί ἦταν περὶ τοὺς χριστιανοὺς αἱ λεγόμεναι Ἀγάπαι. (ΞΑ', 223 - 232 — ΝΒ', 444 — ΞΓ', 120 - 122 — Θεοδώρ. ΠΒ', 313. — Κνήονες· τῆς ἐκτῆς ὁ ΟΔ', τῆς ἐν Ἀκαδιεῖς ὁ ΚΗ', τῆς ἐν Γάγγρη ὁ ΙΑ'. τῆς ἐν Κε-

θαργένῃ ὁ ΜΘ'. — Φώτιος ΡΑ', 629-632. Ἴδε καὶ Βλάστριν καὶ Πηδάλιου).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

Περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης καὶ τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνήσεως καὶ λατρείας; (ΞΗ', 408-477). — Περὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης κατλ. (αὐτόθ. 480 - 533). — Ἐπι περὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. (αὐτόθ. 533 - 588). — Ἀγάπη εἰς Θεόν, πετέρα, μητέρα καὶ ἀδελφούς. Πῶς νοητέον τό, εἴτις ἐργεταί πρὸς με, καὶ οὐ μισεῖ τοὺς καθ' ἑαυτὸ ψυχῆν; Λοκ. ΙΔ', 26. — Οὐ τοὺς τῆς ἐμπύτου φιλοστοργίας ἀτιμάζει νόμος, οὐδὲ τῆς φυσικῆς διαθέσεως, τῆς σφειλομένης γονεῖν μὲν περὶ τέκνων, γυναικί δὲ περὶ τῶν συνηρμοσμένων, ἀδελφοῖς δὲ πρὸς ἀδελφούς· κατὰ τὴν ἡλικίαν εἶναι διδάσκει, ἐχθροῦς ποιησάμενους τοὺς οικειοτάτους, ἵνα συνῶμεν αὐτῶν καὶ ἀκολουθεῖν ἰσχύσωμεν· ὁ γὰρ κελεύει ἀγαπᾶν τοὺς ἐχθρούς, πῶς ἂν ἠθέλησε μισεῖν τοὺς κατὰ φύσιν οικειοῦς; οὕτε οὖν ἀγοῆσαι τὴν φύσιν, οὕτε δουλεῦσαι προστάττει Χριστός, ἀλλὰ χρῆσθαι τῇ φύσει πρὸς τὸ ζῆμεν καὶ σωτήριον· συνεπαχέσθαι γὰρ τὸ οικεῖον θέλει εἰς τὴν αὐτοῦ Χριστοῦ φιλικῶν, ἀλλὰ μὴ ἀρλεσθῆναι διὰ τοῦ οικείου τῆς θεῆς ἀγάπης κ. ἐ. (ΟΒ', 793). — Περὶ τῆς εἰς Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης. Ὁμιλίαι (ΟΖ', 536 - 552. 553 — 577).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

"Ὅτι οὐδὲν μεῖζον ἀγάπης" ἐν ᾧ καὶ ἀποδείξεις εἶχει τὰς ἀδελφικὰς ζυγάδας.

Οὐδὲν οὕτω Θεῷ περισπούδαστον, ὡς ἀγάπη· δι' ἣν καὶ ἄνθρωπος γέγονε, καὶ μέχρι θανάτου ὑπήκοος· διὰ τοῦτο γὰρ ἡ πρώτη κλήσις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀδελφοὶ δύο γεγονέναι, ἐνδεικνύμενον διὰ τῶν προοιμίον εὐθύς τοῦ πνεύματος Σωτήρος, ὅτι πάντας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀδελφικῶς συναπέσθαι βούλεται. Ἀγάπης τοίνυν μηδὲν ἡγώμεθα προτιμότερον, ἥπερ συνδέει πάντῃ, καὶ ἐν ὁμοιοῖς συμπερῶσθαι φυλάττει (ΟΗ', 185). — Περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης· περὶ φθόνου, καὶ ἀρετῆς (αὐτόθ. 664). Περὶ τῶν αὐτῶν (αὐτόθ. 1057 - 1072). — Ἀγάπη

γενική ἐστὶν ἀρετή, περιληπτική ἀρετῶν τῶν κατ' εἶδος ἀρετῶν (αὐτόθ. 1064). — Εἰ δὲ πάντες εἰώθησαν ἐν ταῖς ἀσπόνδοις συμφοραῖς προτιμότερον ἄγειν τὸ τυχεῖν ὢν αὐτοὶ βούλονται, ἢ τοὺς πολεμίους ὧν ὀρέγονται δικμαρτεῖν· ἀλλ' ἡμεῖς οἱ τοῦ Χριστοῦ σεμννόμενοι εἶναι μελητάκι, μὴ τὸ ἐκυτῶν συμφέρον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν πρὸς ἡμᾶς δικερομέων ζητῶμεν. Ἐν γὰρ τῷ συμφέροντι τῶν πέλας, εἰ καὶ παρὰδοξον τὸ λεχθῆσόμενον, καὶ τὸ ἡμέτερον συμπεριέχεται (αὐτόθ. 1508. 1504 - 1509).

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀββα Νείλου.

Ἀγάπη πῶθεν τίκεται. — Ἐπιποθεῖ, ρησί, τὸ πνεῦμα, ὃ κατώρισεν ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν (Ἰακωβ. Δ', 5). — Τί δὲ ἐπιποθεῖ, καὶ στέργει, καὶ ἀγαπᾷ τὸ θεῖον Πνεῦμα, ἢ τὴν ἔωσιν, καὶ ὁμόνοιαν καὶ τὴν φιλαλληλίαν τῶν ἀδελφῶν; ἢ δὲ ἀγάπη ἐκ ταπεινοπροσῆνης καὶ εὐλαθείας κούσεται, τὸ δὲ μῦθος καὶ ἡ πικρὰ βλακηνία ἐκ τῆς ὑπεροψίας καὶ ἀλαζονείας προέρχεται· διὸ εἰρηται, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ὑπερηράνοιο ἀντιτάσσεται, διὰ τὴν ἀπόνοιαν αὐτῶν ἀντιστρατευόμενος αὐτοῖς, καθὼς περ τῷ πρώτῳ τὴν ὑπερηράνιν νοσήσκει Σατανᾶ· ἀταπεινοὶ; δὲ δίδωσι χάριον, τουτέστι πνευματικὰ τινα πηγάζει δωρημάτα τοῖς διὰ τὸν Θεὸν ταπεινοῦσθαι σπουδάζουσιν (ΟΘ', 144). — Ἀγάπη ἢ κατὰ Θεὸν ἄλλη, καὶ ἄλλη ἐστὶ ἢ κατὰ κόσμον καὶ σάρκα κτηνώδης τις καὶ ἄλογος φιλία. Παράνεσις διδασκαλικῆ (αὐτόθ. 280 - 285).

Ἐκ τῶν Θεοδωρήτου Κύρρου.

Τό, εἰ Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ τὰ ἐξῆς πῶς νοητέον; — Πᾶσαν τῆς ἀγάπης τὴν δύναμιν ἀριστῶν τῷ πεποικῆσι Θεῷ· μετὰ δὲ τὸν ποιητὴν, ἀπονέμεται ἐκάστῳ τὰ πρόσφορα, καὶ γυνεῖσι δὲ καὶ γυναικί, καὶ παισὶ, καὶ ἀδελφοῖς, καὶ φίλοις. Τῆς γὰρ τοῦ Θεοῦ ἀγάπης καὶ τὸ τυτὰ πληροῦν. Ὁ ἀγαπῶν με γὰρ, φησί, τὰς ἐντολάς μου πληρώσει. Αἱ δὲ τοῦ Θεοῦ ἐντολαὶ περὶ τούτων διαγορεύουσι. (Π', 409). — Ἀγάπη, πόθος, φίλτρον. Οὐκ οἰκτι τοὺς θερμῶς

ἀγαπῶντας ταῖς τῶν ἀγαπωμένων ὠδῶσι κρίνειν ὀρθῶς; κλέπτει γὰρ ὁ πόθος τὸ δίκαιον. Καὶ γὰρ οἱ πατέρες ὥρᾳ λάμπειν τὰ δυσειδῆ παιδία νομίζουσι· καὶ πατέρες ὡς αὐτῶς τὸ τῶν πατέρων εἰδεχθῆς οὐχ ὀρωσι· οὕτω καὶ ἀδελφὸς ἀδελφὸν βλέπει, οὐχ ὡς ἡ φύσις, ἀλλ' ὡς ἡ διάθεσις δαίκνυσι. Οὕτω τὴν σὴν θεοῖότητα κρίνει τοῖς ἑμοῖς ὑπείληρον λόγοις, τοῦ φίλτρον τὴν ψῆρον ἐξεναγκόντες. Μαγίστη γὰρ ἀληθῶς ἡ τῆς ἀγάπης ἰσχίς, καὶ συσταίξει πολλάκις τῶν φίλων οὐ μικρὰ πλημμελήματα. (ΠΓ', 1176). — Ἀγαπᾷν τοὺς ἐχθροὺς ἐντολὴν ἔχομεν· τὸ δὲ προῖχον τοὺς φίλους πολεμουμένους, τῆς τῶν φύλων ἐστὶ καὶ παρὰ τοῖς ἔξω μερίδοις (αὐτόθ. 1352 - 1353). — Ἀγῶς περὶ τῆς θείας καὶ ἀγίας ἀγάπης (ΠΒ', 1497 - 1524). Ὑμετέρη ἀγάπη (αὐτόθ. 964). Ὑμετέρη κενθρότης (αὐτόθ. 1053). Ὑμετέρη εὐλαθεία (αὐτόθ. 1217). ἡ σὴ θεοῖότης (ΠΓ', 1176).

Ἀγάπαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ γὰρ εἰώθησαν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, μετὰ τὴν μυστικὴν λειτουργίαν, ἐστιθεῖσθαι κοινῆ πλούσιοι τε καὶ πένητες· καὶ πολλῆ ἐντεῦθεν προκρυμθῆς τοῖς πενομένοις ἐγένετο, τῶν μὲν εὐπύρων οἰκοθεν τὰ ψῶνικα κομίζόντων, τῶν δὲ πενίχ συζώντων, διὰ τὴν μετουσίαν τῆς πίστεως, κοινωνούτων τῆς εὐωχίας. Ἀλλὰ τοῦτο τοῦ χρόνου προῖχοντος οὐ δεόντως ἐγένετο, ἀλλὰ καταφρόνου τῶν πενήτων οἱ εὐποροὶ. Τοῦτο μεθῶν ὁ θεῖος Ἀπόστολος, γράφει καὶ περὶ τούτου τὰ πρόσφορα. (ΠΒ', 313. — Χρυσόστ. ΞΑ', 223 - 232. — ΝΒ', 444).

Ἐκ τῶν Εὐσεβίου Ἀλαξάνδρειας, Ἀντιόχου Μοναχοῦ κλπ.

Λόγος περὶ ἀγάπης (ΠΓ', 324 - 328). — Πάσης δικαιοσύνης ὑψηλοτέρα ἐστὶν ἡ ἀγάπη. Οὐδὲν ἀγθὸν δύναται ποιῆσαι ἄνθρωπος, ἐν μὴ τὴν ἀγάπην ἔχη συνεργοῦσαν αὐτῷ. (αὐτόθ.). — Λόγος περὶ τοῦ μὴ ἀγαπᾷν τὸν κόσμον μετὰ Γρακιῶν χωρίων (Ἀντ. ΠΘ', 1472 - 1476). — Λόγος περὶ τοῦ ἀγαπᾷν τὸν πλησίον. (αὐτόθ. 1725 - 1728). Περί φιλοξενίας (αὐτόθ. 1728 - 1729). Περί φιλοπονηίας (αὐτόθ. 1729 - 1732). Περί τοῦ ἐπισκεπτεσθαι (αὐτόθ. 1732 - 1736). Περί τοῦ μὴ ἐλπίζειν ἐπ' ἄνθρωπον (αὐτόθ. 1736 - 1737

ἀπαντες μετὰ τῶν Γραρικῶν χωρίων). Περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης ὁμοίως. (κτῆθ. 1833-1837).

— Λόγος περὶ ἀγάπης, καὶ τοῦ συνδέσμου τῆς ἐν ἀρεταῖς Ἰριάδος, πίττωος, ἐλπίδος καὶ ἀγάπης. (Ἰωάν. ὁ τῆς Κλήμεως; ΠΗ', 1153 - 1164). — Πραγματικαὶ περὶ ἀγάπης καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἐπιγείων καὶ οὐρανίων ἀγαθῶν (Μαξ. ὁ Ὁμολ. ΙΑ', 392 - 420). — Κεφάλαια περὶ ἀγάπης ἑκατοντὰς Α'. (ζ', 960 - 984). — Ὁμοίως περὶ ἀγάπης ἑκατοντὰς Β'. (κτῆθ. 984-1017). ὁμοίως περὶ ἀγάπης ἑκατοντὰς Γ'. (κτῆθ. 1017 - 1048). ὁμοίως περὶ ἀγάπης ἑκατοντὰς Δ'. (κτῆθ. 1048-1080).

Περὶ ἀγάπης καὶ φρόνου Θεοῦ καὶ ὅτι παντὸς ἀγαθῶ ὑπερέργουν. (Ἰερὰ περὶ ἀλλ. Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΕ', 1085 - 1093. — ΙΖ', 480). — Περὶ ἀγάπης, καὶ εἰρήνης καὶ εἰρηνοποιῶν. (κτῆθ. 1193 - 1204. — ΙΖ', 480). — Πραγματικαὶ περὶ τῆς εἰς Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης (Φώτ. ΡΑ', 656 - 664).

Ἀγαπητὰ γυναῖκες. Μὴ ἔχειν τοιούτους τοὺς μοχλοὺς. (Ἀθην. ΚΗ', 839). — Ἀλλὰ μὴ τοῦτο στερῆθαι εἰς βλάβην τίσι, καὶ δόξωσιν ἐν τούτῳ λαμβάνειν πρόρρξιν, συνεισάκτους καὶ ἀγαπητὰς ἐπικλυμένους ἑαυτοῖς ἐπινοεῖν διὰ κακομήχανον ὑπόνοιαν. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 716). — Κτηγοροῦσι δὲ δὴθεν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἀγαπητῆς λεγομένης συνεισάκτους γυναῖκας κεκτημένους, ὡς καὶ αὐτῶν τοῦτο ἐπιτελούντων κρυφῆ διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων αἰδῶ (ΜΑ', 1064). — Τὰς δὲ συνεισάκτους αὐτοῦ γυναῖκας, ὡς Ἀντιοχεῖς ὀνομάζουσιν. (Εὐσέβ. Κ', 713).

Ἀγαπητός, δίκαιος, πεμφθεὶς παρὰ Λουκίφρου εἰς τὴν ἐν Ἀλεξάνδρῃσιν σύνοδον (Ἀθην. ΚΖ', 808). — Ἀγαπητὸς διάκονος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας (Εὐαγγ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΠΓ', 1153-1185). — Ἀγαπητός, φίλος τοῦ Χρυσοστόμου. Ἐπιστολαὶ πρὸς αὐτόν. (ΝΒ', 623. 648. 711).

Ἀγαπητός καὶ Θεοδόσιος ἐπίσκοποι Συνοδῶν. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΕΖ', 741).

Ἀγαπητός υἱός, τουτέστι γνήσιος (Θεοδώρ. ΠΒ', 597. — Π', 1188). Ἀγαπητὰ καὶ ἀγαπητικὰ ῥήματα. (Θεοδώρ. ΠΑ', 580).

Ἀγάπιος, ἐπίσκοπος Καισαρείας τῆς ἐν Παλαιστίνῃ. (Εὐσέβ. Κ', 732). — Ἀγάπιος αἰρετικός, εἰς ἓκ τῶν ἰβ' μνηθῶν τοῦ Μάνητος, δ

τὴν Ἐπτάλογον συντάξας (Κύριλ. Ἰεροσ. ΑΓ', 593 σημ. — Πέτρος Σικελιώτης ΡΔ', 1265. — Θεοδώρ. ΠΓ', 377 - 381). — Τοῦ αὐτοῦ Ἀγαπίου λόγοι καὶ δυσσεβεία (Φώτ. ΡΓ', 521 - 525). — Ἀγάπιος ὁ φιλόσοφος καὶ Χριστοδόμος ὁ ποιητής. (Ἰωάν. Αὐδ. ἐκδ. Βόν. σελ. 219).

Ἄγαρο, ἐν τῇ ἐρήμῳ μυστικῶς τὸ βῆμα πτισμα εἰκονίζεν. (Γρηγ. Νύσσα. ΜΓ', 588). Ἄγαρο καὶ ὁ μετ' αὐτῆς λαλήσας ἄγγελος ἐν τῇ ἐρήμῳ. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 352 - 355).

Ἀγαρηνοί, (Θεοδώρ. Π', 804). Φρόνημα αὐτῶν περὶ τῆς θεότητος τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. — Διάλογος Ἀγαρηνοῦ καὶ ὀρθοδόξου. (Α', 840-848). — Διάλογος Ἀγαρηνοῦ καὶ Χριστιανοῦ περὶ Χριστοῦ, καὶ ἀγαθῶ καὶ κακοῦ (Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΔ', 1585 - 1597). — Θεοδώρου Ἀβουκάρου ἐπισκόπου Κορών, κατὰ αἰρετικῶν Ἰουδαίων καὶ Σαρκακηνῶν Ἑλεγχος. (ΙΖ', 1461-1601). — Ἐλεγχος τῆς θρησκευτικῶν τῶν Ἀγαρηνῶν, ἤτοι Ἀράβιων καὶ Σαρκακηνῶν (Ἰωάν. Ἰεροσ. ΡΘ', 517. κ. ἐ. — Σαμωναῖς ἐπίσκοπος Γάζης ΡΗ', 821 κ. ἐ. — Εὐθύμιος Ζυγκβηνός ΡΑ', 1332 κ. ἐ. ΡΑΑ', 9 - 401. — Ἰωάννης Καντακουζηνός περὶ τῆς θρησκευτικῶν τῶν Μωαμεθικῶν ΡΝΔ', 372-676 κ. ἐ. — Μανουὴλ Β'. Παλαιολ. διάλογοι μετὰ Πέρσου Ἀγαρηνοῦ ΡΝΓ', 111 - 125 κ. ἐ. — Ἀνώμοτος περὶ τοῦ βίου Μωάμεθ ΡΝΗ', 1077 κ. ἐ. — Βαρθολομαίου Ἐδουσσουῦ Ἑλεγχος τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν θρησκευτικῶν, Μωάμεθ καὶ Κορνανίου ΡΔ', 1384 - 1457). — Μῆγες σεληνιακοὶ παρὰ τοῖς Ἀγαρηνοῖς (κτῆθ. 1457. — Ἐτι δὲ, Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΖ', 1336 κ. ἐ. — Νικήτας Χωνιάτης ΡΗ', 105 κ. ἐ.).

Ἄγγαλι, πόλις τῆς Παλαιστίνης, ἣν ἐρημὸς ἔστι τόπος κατὰ δυσμὰς Βαβυλῆ, οὐ πλεῖστον ἀπέχων (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 320).

Ἄγγαλιος, ὁ προφήτης ὑπομνήματι εἰς αὐτὸν (Θεόδ. Μοφουσετ. ΞΓ', 424. — Κύριλλος Ἀλεξ. ΟΑ', 1021 κ. ἐ. — Θεοδώριτος ΠΑ', 1860 κ. ἐ.). — Τί περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος φησι (Κύριλ. Ἰεροσ. ΑΓ', 960).

Ἄγγαρευεῖν, τοῦ Κυρίου προστασσόντος εἰδὼν τίς σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἐν ὑπκα μετ' αὐτοῦ δύο, καὶ τοῦ Ἄποστόλου διδάσκοντος, ὑποτάσσασθαι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ, εἰ δεῖ παντὶ καὶ ὅτι, δῆποτε ἐπιτάσσονται ὑπακούειν. — «Τὸ καλὸν κατέχετε ἀπὸ παντός

ἔργου πονηροῦ ἀπέχεσθε.—Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῶν
 μᾶλλον ἢ ἀνθρώπων· ἐξ ὧν πειθευόμεθα, ὅτι
 καὶ πολλὴ γνήσιός τις ἦ, καὶ ὑπερβαλλόντως
 ἔνδοξος ὁ καλούων τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου προστα-
 τυχόμενον, ἢ προτρέπων ποιεῖν τὸ ὑπ' αὐτοῦ
 κεκωλυμένον, φευκτός ἢ καὶ ὀδυνώδης ὀφεί-
 λει εἶναι ἐκάστη τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον
 (Βασιλ. ΑΑ', 1160-1161.—'Αναστ. Σιν. ΠΘ',
 693). — Περὶ ἀγγαρίων ('Ἱερὰ παράλλ. Ἰωάν.
 Δακμ. ΙΕ', 1249).—'Αγγαρίαι φρικώδεις ἀν-
 δρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ κακοτροπία ἀδίκου
 ὑπουργοῦ (Ἰωάν. Λυδ. ἔκδ. Βόν. 263 - 265).

Ἄγγαζέων καὶ ὀργάνων διαφόρων ὀνομα-
 σία (Σχόλ. εἰς Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 777 - 794).

Ἄγγελια, ἀγαθή. ('Ἱερὰ παράλλ. Ἰωάν.
 Δακμ. ΙΕ', 1241).—'Αγγελία κακή. ('Ἱερὰ
 παράλλ. αὐτόθ. ἔως 1244).

Ἄγγέλλων. Περὶ ἀγγέλλοντος καὶ με-
 σάζοντος· καὶ ὅτι ὁ τὸν σταλέντα ἐξουθενῶν,
 τοῦ πέμψοντος περιφρονεῖ. ('Ἱερὰ παράλλ. Ἰωάν.
 Δακμ. αὐτόθ. 1228. — ΙΖ', 476).

Ἄγγελικὴ μορφή, καθ' ἣν ὤρθη τοῖς
 πατράσιν, ἢ ἐφάνηεν ὁ Θεὸς Λόγος (Εὐσέβ.
 ΚΒ', 369 - 400).

Ἄγγελικοὶ αἵρετικοὶ ('Ἐπιρ. ΜΑ', 1037).

Ἄγγελῆνη, γῶρος ἐπέκεινα τῆς Μεσοπο-
 ταμίας κείμενος, ἐξ οὗ οἱ ἀγγελικοὶ ('Ἐπιρ.
 ΜΑ', 1040).

Ἄγγελίων, ἀγαλματοποιῶν; ('Ἀθηναγ.
 Γ', 924).

Ἄγγελοι, πόσοι εἰσὶ μετὰ τοῦ ἀνθρώ-
 που;—Δύο εἰσὶν ἄγγελοι μετὰ τοῦ ἀνθρώπου,
 εἰς τῆς δικαιοσύνης, καὶ εἰς τῆς πονηρίας. Καὶ
 ὁ μὲν τῆς δικαιοσύνης ἄγγελος τρυφερός ἐστι
 καὶ αἰσχυνηρός, καὶ πρῶτος καὶ ἰσχυρός· λα-
 λεῖ δὲ οὗτος περὶ δικαιοσύνης, περὶ ἀγνείας,
 περὶ σεμνότητος, περὶ αὐταρκειᾶς, περὶ πνιότη-
 τος ἐργου δικαίου, καὶ περὶ πάσης ἀρετῆς ἐνδό-
 ξου. Ταῦτα πάντα ὅταν εἰς τὴν καρδίαν σου
 ἀναβῆ, γίνωσκε ὅτι ὁ ἄγγελος τῆς δικαιοσύ-
 νης μετὰ σοῦ ἐστίν· τούτῳ οὖν πίστευε καὶ
 τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐγκρατῆς αὐτοῦ γενεῖ.
 — Ὅρκ οὖν καὶ τοῦ ἀγγέλου τῆς πονηρίας
 τὰ ἔργα. Πρῶτον πάντα δόξολογός ἐστι καὶ
 πικρός καὶ ἄφρων, καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά,
 καταστρέφοντα τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ· Ὅταν
 αὐτὸς ἐπὶ τὴν καρδίαν σου ἀναβῆ, γνῶθι
 αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Ὅταν γὰρ ὀξυ-

χολίαι τίς σοι προσέλθῃ, ἢ πικρὴν, γίνωσκε
 ὅτι αὐτὸς ἐστίν ἐν σοί· εἴτα ἐπιθυμία πρῶ-
 ζων πολλῶν καὶ κακῶν κ. ἔ. Ἐγχείς οὖν ἀμ-
 φότερων τῶν ἀγγέλων τὰς ἐνεργείας. Προσ-
 σχῶμεν οὖν ἀκριβῶς ἑαυτοῖς, καὶ τῷ ἀγγέ-
 λῳ τῷ πονηρῷ ἀποταξόμεθα, τῷ δὲ ἀγγέλῳ
 τῆς δικαιοσύνης ἀκολουθήσωμεν ('Ἐριμ.; Β',
 928—'Αντίχορ. Μον. αὐτόθ. 929).—Τοῦ αὐ-
 τοῦ ὀμιλ. περὶ τοῦ προσέχοντος ἑαυτῷ μετὰ τῶν
 Γραφικῶν χωρίων (ΠΘ', 1616-1617).

Ἐκ τῶν Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου.

Ἄγγέλων οὐράνιοι ἱεραρχίαι (Γ', 136 - 145.
 Παράρρησις Παχυμέρους αὐτόθ. 149 - 164. Σχό-
 λις Μαζήμου Δ', 36 - 49.—Τί ἐστὶν ἱεραρχία,
 καὶ τίς ἡ κατὰ ἱεραρχίαν ὄντησις αὐτ. 164-168.
 Παρ. Παχ. αὐτ. 169-177. Μαζ. Σχόλ. Δ', 49-52).

Τί σημαίνει ἡ τῶν ἀγγέλων ἐπινομία (αὐ-
 τόθ. 177 - 181. Παράρρ. Παχ. αὐτόθ. 188-
 193. Μαζ. Σχόλ. Δ', 52 - 60). — Διὰ τί πᾶ-
 σκι αἱ οὐράνιοι οὐσίαι ἀπὸ κοινοῦ ἄγγελοι λέ-
 γονται (αὐτόθ. 196. Παράρρ. Παχ. αὐτόθ.
 197 - 200. Μαζ. Σχόλ. Δ', 60-64). — Τίς ἡ
 πρώτη τῶν οὐρανίων οὐσιῶν διακόσμησις, τίς
 ἡ μέση, τίς ἡ τελευταία (αὐτόθ. 200 - 201.
 Παράρρ. Παχ. αὐτόθ. 201-205. Μαζ. Σχόλ. Δ',
 64 - 65). — Περὶ τῶν Σεραφίμ, καὶ Χερου-
 βίμ, καὶ τῶν Θρόνων, καὶ περὶ τῆς πρώτης
 αὐτῶν ἱεραρχίας (αὐτόθ. 205-212. Παρ. Παχ.
 αὐτόθ. 213-237. Μαζ. Σχόλ. Δ', 65 - 77.—
 Περὶ τῶν Κυριοτήτων, καὶ τῶν Δυναμέων, καὶ
 τῶν Ἐξουσιῶν, καὶ τῆς μέσης αὐτῶν ἱεραρ-
 χίας (αὐτόθ. 237 - 241. Παράρρ. Παχ. αὐτόθ.
 244-256. Μαζ. Σχόλ. Δ', 77-84).

Περὶ τῶν Ἀρχῶν καὶ Ἀρχαγγέλων, καὶ τῶν
 Ἄγγέλων, καὶ περὶ τῆς τελευταίας αὐτῶν ἱε-
 ραρχίας (αὐτόθ. 257 - 261. Παράρρ. Παχ. αὐ-
 τόθ. 264 - 272. Μαζ. Σχόλ. Δ', 84 - 89).

Ἄγγελος ἐπιστατὴ ἐκάστου ἔθνους (αὐτόθ.
 261).—Μιχαὴλ ἠγάτο τῶν Ἰουδαίων (αὐτόθ.).
 — Πῶς ἀγγέλου ἀπεθῆναι ἐρεστοῦ τὸς ἔ-
 θνησι μόνος ὁ Ἰσραὴλ ἐγίνωσκε τὸν Θεόν;
 (αὐτόθ. 261). — Ἐπικάλυψις καὶ συναγωγή
 τῆς ἀγγελικῆς εὐταξίας (αὐτόθ. 272 - 273.
 Παράρρ. Παχ. αὐτόθ. 276-284. Μαζ. Σχόλ. Δ',
 89 - 92). — Διὰ τί πᾶσι αἱ οὐράνιοι οὐσίαι,
 ἀπὸ κοινοῦ *δοτάμεις οὐράνιοι* καλοῦνται (αὐ-

τόθ. 284-285. Παρ. Παχ. αὐτ. 288-292. Μαξ. Σχόλ. Δ', 92 - 93). — Διὰ τί οἱ κατὰ ἀνθρώπους ἱεραρχαὶ ἀγγελοὶ καλοῦνται (αὐτόθ. 292 - 293. Παράρρ. Παχ. αὐτόθ. 296 - 300. Μαξ. Σχόλ. Δ', 93-96).

Διὰ τί ὑπὸ τῶν Σεραφίμ λέγεται καθαρῶς θῆναι ὁ προφήτης Ἠσαΐας (αὐτόθ. 300 - 308. Παράρρ. Παχ. αὐτόθ. 309-320. Μαξ. Σχόλ. Δ', 96 - 104). — Κατὰ τὴν τάξιν ἔχουσι καὶ τὴν ἑλλαμψίν (αὐτόθ. 277). — Τί σημαίνει ὁ περὶ δεδωμένους ἀγγελικὸς ἀριθμὸς (αὐτόθ. 321. Παράρρ. Παχ. αὐτόθ. 324-325. Μαξ. Σχόλ. Δ', 104). — Τίνες αἱ μορρωτικαὶ τῶν ἀγγελικῶν Δυνάμεων εἰσάνες. Τί τὸ πυροειδές, τί τὸ ἀνωρωπειδές κτλ. (αὐτόθ. 325 - 340. Παράρρ. Παχ. αὐτόθ. 341-369. Μαξ. Σχόλ. Δ', 104-113). — Ὅπως ἡ ἱεραρχία αὐτῶν ἀρρεταί (αὐτόθ. 208). — Ὅτι αἱ ὑρεμμένοι τῶν οὐρακνίων οὐσιῶν πρὸς τῶν ὑπερβεδηκνίων ἐκδιδάσκονται τὰς ἐπιστήμας· αἱ δὲ πτωδὴν ὑψηλότεραι ὑπ' αὐτῆς τῆς θεορχίας τὰς μυσταίς ἐλλαμάπονται (αὐτόθ. 209). — Κινήσεις εἰσίν ἐπ' αὐτῶν αἱ ἀπικυτοὶ πρὸς τὰς νοήσεις ἐνεργεῖται· νόες γὰρ εἰσὶν ἀσίγητοι (αὐτόθ. 221).

Πῶς νοητέον περὶ τοὺς ἀγγέλους τὰ πάθη (αὐτόθ. 141). — Ἡ χερὰ αὐτῶν ἐν οὐρακνῶς ὁποῖα (αὐτόθ. 305 - 365). — Ποῦ τὰ γάμματα λευκτέον νοητά, καὶ ποῦ νοερὰ (αὐτόθ. 748). — Γενέστας καὶ φθορὰς ἀνώτεραι αἱ Δυνάμεις (αὐτόθ. 749). — Ὅτι τροπτοὶ εἰσι κατὰ τὴν γνώμην (αὐτόθ.). — Τί ἐστὶ ἐνώσεις καὶ χωρίσεις ἐν αὐτοῖς (αὐτόθ. 752). — Πῶς ἐλίττονται (αὐτόθ.). — Ἀγαθοεργία αὐτῶν εἰς τοὺς ἀνθρώπους (αὐτόθ. 1035).

Περὶ τοῦ πολέμου τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν δαιμόνων, καὶ περὶ τῆς τοῦ Σατανᾶ καταπτώσεως. (Παπίου Ἰερκπλό. καὶ Ἀνδρέου Κασ. Ε', 1260. - ΡΣ', 325).

Περὶ τοῦ ὅτι ἐκάστη ἀνθρώπων ἀγγελοῦ περιπέττει φύλαξ, κηλὸς ἢ θεὸς Γρακρῆ λέγει κ. ἐ. (Ἰουστ. Γ', 1277). — Ὁ μὲν οὖν Λόγος πρὸ τῆς τῶν ἀνδρῶν κατασκευῆς ἀγγέλων δημιουργὸς γίνεσκει· Τὸ δὲ ἐκάτερον τῆς ποιήσεως, εἶδος αὐτεξούσιον γέγονε, τὰ γὰρ οὐκ ἔχον, ὑπερ μόνου πάρεστι τῷ Θεῷ, τῆ δὲ ἐλευθερίᾳ τῆς προκίρεσεως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκτελούμενον· ὅπως ὁ μὲν φεῶλος

δικαίως κολάζηται, δι' ἐαυτὸν γεγωνὸς μοχθηρὸς· ὁ δὲ δικίως χάριν τῶν ἀνδραγαθημάτων ἀξίως ἐπικινῆται, κατὰ τὸ αὐτεξούσιον τοῦ Θεοῦ μὴ παραβάς τὸ βούλημα (Τακτιαν. Γ', 820).

Ἐκ τῶν Κλήμεντος Ἀλεξανδρείως.

Ἄγγελοι, φύλακες ἀνθρώπων καὶ κατὰ Πλάτωνα (Θ', 136. 189). — Τῶν μικρῶν δέ, κατὰ τὴν Γρακρῆν, καὶ ἐλαχίστων τοὺς ἀγγέλους τοὺς ὀρωντας τὸν Θεόν, πρὸς δὲ καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς δι' ἀγγέλων τῶν ἐρεστώτων ἤκουσαν ἐπισκοπὴν ἐμφανῶν οὐκ ὀκνεῖ (Πλάτων) γράφειν (αὐτόθ. 134-136. — «Ὁρατε μὴ καταρροησῆτε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἀγγελοὶ αὐτῶν ἐν οὐρακνῶς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρακνῶς». Μκθ. ΙΗ', 10). — Τοὺς ἀγγέλους καὶ πνεύματα καὶ πῦρ προσηγόρευεν ὁ προφήτης, τὸ δυνατόν καὶ τὸ ταχὺ δι' ἐκτεράων διδάσκων. Ὅζειν μὲν γὰρ τοῦ πνεύματος ἢ φύσις, ἰσχυρὰ δὲ τοῦ πυρὸς ἢ ἐνέργεια. Ἄγγελοι δὲ χωρῶμενοι· ὑποουροῖς ὁ τῶν ὄλων Θεός, καὶ εὐεργετῆς τοὺς ἀξίους, καὶ κολάζει τοὺς ἐναντίους· καὶ διὰ τοῦτο καὶ πυρὸς ἐμνημόνευσε, τὴν κολαστικὴν σημαίνων ἐνέργειαν (αὐτόθ. 133. — Χρυσόστ. ΝΕ', 647).

«Ἄπανι δαίμων ἀνὴρ συμπαρίσταται
 »Εὐθὺς γενομένη, μυσταγωγὸς τοῦ βίου
 »Ἀγαθός· κακὸν γὰρ δαίμων· οὐ νομιστέον
 »Εἶναι, βίον βλάπτουσα χρηστὸν· πάντα γὰρ
 »Δεῖ ἀγαθὸν εἶναι τὸν Θεόν».

(Μένανδρ. περὶ Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 192).

Ἄλλὰ καὶ αἱ τῶν ἐνερῶτων ἀνθρώπων ἐπίνοια κατ' ἐπίπνοιαν θεῶν γίνονται, διατιθεμένης πῶς τῆς ψυχῆς, καὶ διακιδωμένου τοῦ θεοῦ θαλήματος εἰς τὰς ἀνθρωπίνους ψυχὰς, τῶν ἐν μέρει θεῶν λειτουργῶν συλλαμβανόμενων εἰς τὰς τοιαύτας διακονίας· κατὰ γε γὰρ τὴ ἔθνη καὶ πόλεις γενόμεναι τῶν ἀγγέλων αἱ προστασίαι κ. ἐ. (αὐτόθ. 389 - 409). Ἀγαθὰ περὶ Θεοῦ δι' ἀγγέλων (αὐτόθ. 393). — Κράτιστον μὲν ἐν γῆ ἀνθρώπος ἄθεοσεβέστατος, κράτιστον δὲ ἐν οὐρακνῶς ἀγγελοῦ, τὸ πλησιαιτέρων κατὰ τόπον καὶ ἡθῆ καθρωτέρων τῆς αἰωνίου καὶ μακκρίας ζωῆς μεταλαγχάνων (αὐτ. 408-409). — Περὶ ἀγγέλων· ὅτι πρωτόκτιστοι κτλ. (αὐτόθ. 660-664).

«Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διασπειρῆν υἱοῦς Ἀδάμ, ἔστησεν ὄρις ἔθνων κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων Θεοῦ». (Λευτερ. ΑΒ', 8. 9). — Τὰ γὰρ ἔθνη ὑπὸ ἀγγέλου τεταγμένα εἰσίν, ὡς ἐπιμαρτυρεῖ μοι Μωϋσῆς ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ θεράπων. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 952).

Τὸ πρῶτον κατὰ ἀριθμὸν ἔθνων ἦσαν οἱ ἄγγελοι· νῦν δὲ οὐ κατὰ ἀριθμὸν ἔθνων, ἀλλὰ πιστῶν. «Ἐκαστος γὰρ πιστὸς ἄγγελος ἔχει φυλάσσοντα αὐτόν, ὡς γέγραπται· «Παρεμβλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτόν, καὶ ῥύσεται αὐταύς» (Ψαλμ. ΑΓ', 8). Ἐπει καὶ ἐξ ἀρχῆς ἕκαστος ἀνήρ τῶν εὐδοκίμων ἄγγελος ἔχει, κηλὸς φησὶ Ἰκωδ' (Γεν. ΜΗ', 15. 16)· «Ὁ ἄγγελος ὁ ῥύσωνός μου ἐλνεύσθητός μου». (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 621. — Ψαλ. λ', 11. 12). — Παντί πεπιστευκότι εἰς τὸν Κύριον ἄγγελος παρεδρεύει, ἐν μήποτε αὐτὸν ἡμεῖς διὰ τῶν πονηρῶν ἔργων ἀποδιώξωμεν· ὡς γὰρ τὰς μελισσὰς καπνὸς ρυγχεύει, καὶ τὰς περιστέρους ἐξελάνει δυσωδία, οὕτω καὶ τὸν φύλακα τῆς ζωῆς ἡμῶν ἄγγελος ἢ πολυδάκρυς καὶ δυσωδῆς ἀρίστην ἀμαρτίαν. «Μὴ δῶς γὰρ, φησὶν, εἰς σάλον τὸν πόδα σου, καὶ οὐ μὴ νυστάξῃ ὁ φυλάκων σου» (Βασίλ. περ' Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 621). — Ἐκαστῶ ἔθνει ἄγγελος ἐρεταστικὸς φησὶν ἡ Γραφή. Ὁ γὰρ τῷ Δαυιδῷ προσδικηγόμενος ἄγγελος καὶ ἄρχοντα Περωῶν εἶρηκε, καὶ ἄρχοντα Ἐλλήνων καὶ τὸν Μιχαὴλ ἄρχοντα τῶν Ἰουδαίων (Ἐπιφάν. αὐτόθ. 621-624). — Τοὺς ἁγίους ἀγγέλους ἴσμεν περὰ Θεοῦ τετακμένους· εἰς γὰρ τὸ δεῖν τοῖς πεπιστευκόσιν ἐπικουρεῖν, καὶ οἰοῦναι κληθῆσθαι λαῶν (Κύρ. Ἄλεξ. αὐτόθ. 624). — Τὸν δὲ ποιητὴν τῆ μὲν τῶν ἀγγέλων ἐπιστασίχ φρουρηστικὴ τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος, ὅπως μὴ βίχ καὶ τυρκανίδι χρώμενος (ὁ Σακτανῆς), ἀοράτως ἐπιών, οὗς διὰ θρόνον ἐμίσησεν, ἀδεῶς διαρθεῖρη κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 468. κ. ἔ. 889. κ. ἔ. 896 κ. ἔ.). — Ἰσμεν δὲ καὶ πιστεύομεν τὰς τε δοξολογίας ἡμῶν, καὶ τὰς πρὸς Θεὸν εὐχαριστίας τε καὶ δεήσεις καὶ πρὸς ἀλλήλους διὰ τῶν ἀγγέλων προσάγεσθαι· εἰ περὶ ἐστὶν ἀληθές τὸ ἐν Εὐαγγελίοις περὰ τοῦ Σωτήρος ἡμῶν εἰρημένον· «Ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς ὁρῶσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς». (Νικ. Πιστρ. Κωνστ. Ρ', 353).

Οἱ ἄγγελοι οὐκ εἰσὶ θεοί. Ὁμολογουμένως μὲν φημὲν ἀγγέλους, λειτουργικὰ ὄντας πνεύματα, καὶ εἰς δικηνοκίαν ἀποσταλλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν κ. ἔ. (Ἄριγ. ΙΑ', 1185-1189). — Ὡς περὶ οὐ πάντες μὲν ἄνθρωποι χρηματίζουσιν ἄνθρωποι Θεοῦ, μόνοι δὲ οἱ ἀξιοὶ τοῦ Θεοῦ, ὅποιοι ἦν ὁ Μωϋσῆς καὶ ἡλίας· καὶ εἰ τὶς ἄλλος ἀναγέγραπται ἄνθρωπος Θεοῦ, ἡ προκλητικός ἐστὶ τοῖς ἀναγεγραμμένοις, οὕτω δὲ καὶ οὐ πάντες ἄγγελοι, ἄγγελοι λέγονται εἶναι τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μόνον οἱ μακάριοι· οἱ δὲ ἐκτραπέντες ἐπὶ τὴν κακίαν, ἄγγελοι τοῦ διαβόλου ὀνομάζονται, ὡς περὶ οὐ φθῖλοι ἄνθρωποι, ἄνθρωποι ἀμαρτίαις, ἡ υἱὸι λοιμοῦ, ἡ υἱὸι ἀδικίας· Ἐπει οὖν καὶ ἄνθρωποι οἱ μὲν εἰσι σπουδαῖοι, οἱ δὲ φθῖλοι· διὸ καὶ οἱ μὲν τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ τοῦ διαβόλου εἶναι λέγονται· ἀλλὰ καὶ ἄγγελοι οἱ μὲν τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ τοῦ πονηροῦ· δίκαιοι δὲ οὐκέτι διχῶς· πάντες γὰρ ἀποδείκνυνται εἶναι φθῖλοι. (αὐτόθ. 1553).

Ἄγγελοι δεικνύονται ἐκαστῶ ἀνθρώπῳ (αὐτόθ. 452). — Προσάγουσιν εἰς τὸν Θεὸν τὰς προσευχάς, καὶ συγχέουσιν ἐπὶ τῇ μετανοίᾳ ἡμῶν. (αὐτόθ. 448). — Ἐτάχθησαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐπὶ τὴν τῶν καρπῶν γένεσιν καὶ τῶν ζώων (αὐτόθ. 1604). — Τίνες αὐτῶν ἐτάχθησαν ἐπὶ τῶν κολάσεων. (αὐτόθ. 64). — Ἐξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα ἐληλύθησαν ἄγγελοι, κακοὶ δὲ γενόμενοι δεσμοῖς ὑπεβλήθησαν ἐν γῆ, ὅθεν καὶ τὰς θερμὰς πυλᾶς εἶναι τὰ ἐκείνων δάκρυα· μῦθος Κέλτου. (αὐτόθ. 1261). — Ἄγγελοι τῶν αἰρετικῶν Ὀριτῶν ὁποῖοι ἦσαν (αὐτόθ. 1337-1341. — Ἐπιφάν. ΜΑ', 641-653). — Θεοδώρ. ΠΓ', 364-368). — Σαδδουκαῖοι τίνες δόξαν εἶχον περὶ ἀγγέλων, καὶ ὅτι ἤξιον τροπικῶς ἐξηγεῖσθαι τὰ περὶ αὐτῶν. (Ἄριγ. Π', 885). — Ἄγγελοι Αἰθέρια σώματα, καὶ ἀγοσιδᾶς φῶς ἀποδίδωσι αὐτοῖς ὁ Ἄριγενῆς (αὐτόθ. 1569). — Τοὺς μετ' ἡμῶν ἀγγέλους οὐχ ὁρῶμεν· οὐ γὰρ οὕτοι βούλονται, οὐδ' ἡμεῖς ἀξιοὶ εἶμεν. (αὐτόθ. 1864). — Τετραγέμοι εἰσὶν ἐπὶ τῶν ἐπιγείων, πυρός, ἀέρος, γῆς. (αὐτόθ. 365). — Οἱ φύλακες ἄγγελοι· πότε κατλείπουσιν ἡμᾶς. (αὐτόθ. 1240-1241).

Ἄγγελος καὶ ἄρχων ὁ προϊστάμενος τῆς ἐκκλησίας. (αὐτ. 1240-1241). — Εἰ καμικτρά ἐστὶν ἡ τῶν ἀγγέλων λειτουργία πρὸς τὸ ἐν-

σπείρεσθαι ψυχὰς σώματι. (δ' αὐτὸς ΙΑ', 489). — Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 720 - 721). — Ἀγγέλους καὶ ἀγίους μακροζώουσι καὶ εὐρημούμεν, ἐγχειροσθέντες ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τὰ χρησίμα τῶ γένει ἡμῶν, οὐ μὴν τὴν ἐπιλομένην πρὸς Θεὸν τιμὴν τούτοις ἀπονεμόμενοι οὔτε γὰρ ὁ Θεὸς τούτο βούλεται, οὐδ' αὐτοί, οἱ τὰ τοιαῦτα ἐγχειροσθέντες. (Ἐπιγρ. ΙΑ', 1604-1605. 572-573). — Ω; ἄγγελοι ἔσονται οἱ τῆς ἀναστάσεως τευζόμενοι. (αὐτόθ. 96. — Μεθόδ. ΙΗ', 277).

Ἀγλορωῶν ἔρρακας γὰρ ἀπορήνασθαι τὸν Κύριον, ὡς οἱ τῆς ἀναστάσεως τευζόμενοι ἔσονται τότε ὡς ἄγγελοι, ἐνθα περιάξουσιν αὐτὸν οἱ Σαδδουκαῖοι. Ἐπέρραες οὖν οἱ δὲ ἄγγελοι ἐατὸς οὐτε σαρκοί, ἐν μακροβιότητος ἀκρότητι, διὰ τούτο καὶ δόξης εἶσι· καὶ ἡμεῖς δὲ ἄρα, ἐξιστάσθαι μέλλοντες ἀγγέλοις, ἀνάγκη δὴ σαρκῶν ὠσαύτως ἐκείνοις γυμνοῦς, ἀγγέλους ἔσεσθαι δεῖν κ. ἔ. Δικρατὰ γένους ἀγγέλων καὶ λοιπῶν ζώων δυνάμεων (Μεθ. ΙΗ', 277 - 278).

Ἐκ τῶν Εὐσεβίου Παμφίλου.

Ἀγγελοι· περὶ τῆς τῶν λογικῶν συστάσεως καὶ περὶ ἀντικειμένων δυνάμεων. (ΚΑ', 548-557). — Ὅτι ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ ἐρέστηκεν ἄγγελος· τοῦτο καὶ Πλάτων μαρτυρεῖ. (αὐτόθ. 1168). — Ὅμοιοί· Μένκνδρος ὁ κωμικός· Ἄπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαρατίταται εὐθὺς γενομένη κ. ἔ. (αὐτόθ. 1136. — Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 192).

Ὅτι μὴ καθόλου ἐρῶναι ὁ Πλάτων τὴν περὶ τῶν νοητῶν οὐσίῳν ἐρῶδευσε λόγον, ἀλλ' Ἐβραῖοι. Πραγματικὰ περὶ τούτου. (Εὐσεβ. αὐτ. 1144 - 1148. 1140 - 1144). — Ποικίλ μορφήν ἀποδίδωσιν Ἀγγέλοις ἡ Γραφή. (ΚΒ', 388 - 401). — Ἐτέλεθησαν ὑπὸ Θεοῦ φύλακες τοῖς ἀνθρώποις. (αὐτόθ. 268-273). — Ἢ τιμὴ, ἣν τοῖς ἀγγέλοις ἀπονεμόμεν, εἰς Θεὸν ἀνέρχεται. Ἐν τοῖς δογματικαῖς τῶν αὐτῶν (τοῦ Χριστοῦ) λόγοις παρεβλήθημεν εἰναι τινὰς δυνάμεις μετὰ τὸν ἀνωτάτω Θεόν, ἀσωμάτους τὴν φύσιν καὶ νοεράς, λογικάς τε καὶ πικαρέτους, τὸν πικροβασίλειαν χορευομένους, ὧν πλείους καὶ μέγιστος ἀνθρώπων νεύματι τοῦ Πικτροῦ διὰ τινὰς σωτηρίας οἰκονομίας ἀπεστάληται, ἧς δὴ γνωρίζουσι καὶ τιμῶν κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀξίας

ἐδιδάχθημεν, μόνῳ τῶ πικροβασίλει Θεῷ τὴν σεβασμίον τιμὴν ἀπονεμόντες. Ἐτι πρὸς τούτοις ἔγνωμεν πρὸ αὐτοῦ μαθόντες πολεμίας τινὰς καὶ ἐθρὰς τοῦ ἀνθρωπείου γένους ἀμφὶ τὸν περὶ γῆν ἀέρα πατάσθαι, καὶ σὺν τοῖς πονηροῖς διατριβεῖν δυνάμεις δαιμόνων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τῶν ἐν τούτοις ἀρχόντων, οὓς παντὶ σθένει φερούσιν πεπαιδευμένον. (αὐτόθ. 193). — Ὅτι ἀγγελικὴ φύσις οὐκ ἦν ἡ τῶ Μωυσεῖ χρηματίζουσα κρείττων δὲ τις ἦν ἡ κατ' ἄγγελον. (αὐτόθ. 393).

Ἐκ τῶν Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας.

Ἀγγελοι οὐκ ἠδύναντο ἐξγαγοῦσθαι τοὺς ἀνθρώπους, οὐ γὰρ εἰσιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. (ΚΕ', 120). — Πῶς διακονοῦσι τῷ Θεῷ, καὶ πῶς διακρίνονται τοῦ Λόγου ἐν τῇ Γραφῇ (ΚΖ', 140-141). — Τί ἐστιν ὄρος οὐσίας ἀγγέλου; — Ἀγγελος γὰρ ἐστὶ ζῶον λογικόν, ζῶλον, ὑμολογικόν, ἀθάνατον. — Τί δὲ ἔργον τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων ὑπάρχει; Ἦμνος ἀληθινὸς καὶ ἔρωσ ἀπικύτος τῆς μεγαλοπρεπέως τοῦ Θεοῦ τάχῃ δὲ καὶ εὐχὴ ἔμμοнос ὑπὲρ σωτηρίας ἡμῶν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐταὶ αἱ τάξεις καὶ στρατιῶται λέγονται, δεῖ λοιπὸν ἐνοεῖν τάξιν διδασκαλικήν, τάξιν ἐπιτροπικὴν, τάξιν τιμωρητικὴν, τάξιν ψυχῶν χριστικὴν, τάξιν ἐν ἀνθρώποις πικρομνητικὴν ὡς περὶ δὲ τάξεως διαπορῶν ἐν ταῖς ἀνω δυνάμεσιν ἔγνωμεν, οὕτω καὶ στάσεως καὶ γνώσεως. κ. ἔ. (ΚΗ', 77, 616).

Ἀγγελοι πότε καὶ πόθεν, καὶ πῶς γεγόνασιν;

Ἀποκρ. Οὐτε πόθεν, οὐτε πῶς γεγόνασιν οἱ ἄγγελοι, δυνάτων φύσει ἀνθρωπίνῃ εἰπεῖν εἰ μὴ τούτο μόνον, ὅτι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι λόγῳ Θεοῦ γεγόνασι. Τὸ δὲ πότε, οἱ μὲν ορατοὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ, οἱ δὲ πρὸ τῆς πρώτης ἡμέρας. (αὐτόθ. 601). — Εἰ μὴ γὰρ ἄρα οὐρανῶ καὶ γῆ καὶ ἄγγελοι ἐκτίθησαν, οὐκ ἂν ἔλεγε τῷ Ἰώβ, αὐτε ἐγεννήθησαν ἄστρα, ἦνεσάν με πάντες ἀγγελοὶ μου φωνῇ Ἰώβ. ΑΗ', 7. Τηλαυγῶς γὰρ σημαίνει ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος, ὅτι οὐτε μετὰ τὰ ἄστρα γεγόνασιν ἄγγελοι, οὐτε πρὸ οὐρανοῦ καὶ γῆς οὐδὲν ἦν τῶν κτισμένων. Ὅτι, εἰ ἀρχῇ ἐποίησαν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἀρχῆς οὕτως κτίσεως, καὶ οὐδὲν πρὸ αὐτῆς τῶν κτισμένων. [Ἐπιφάν. ΜΒ', 17 - 20].

Πόθεν δηλον, οτι κτιστοι εισιν οι αγγελαιοι; ουδεν γαρ τι τοιουτον εμπεριεται εν τη βιβλῳ της Γενεσεως.

'Απόκρ. Γινώσκων ο Θεός τὸ φιλεῖδωλον καὶ πολυθεον τῶν ἀνθρώπων, καὶ μέλιστα τῶν Ἰουδαίων, τούτου χάριν ἀπέκρυψεν ἐν τῇ Γενέσει τὸν περὶ ἀγγέλων λόγον, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὺς θεοποιήσωσιν οἱ τὸν μόσχον καὶ ἄλλα τινὰ θεοποιήσαντες. "Οτι δὲ κτιστοὶ εἰσι καὶ οἱ ἄγγελοι, ἔκουσεν τοῦ ἁγίου Πνεύματος διὰ τοῦ Προφήτου λέγοντος: «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ» αἰνεῖτε αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε, καὶ ἐγενήθησαν αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν». Ψαλμ. ΡΜΗ', 2 - 6. ('Αθων. ΚΗ', 601).

'Εκ τῆς οὐσίας δὲ τοῦ φωτός τούτου εἰσιν οἱ ἄγγελοι, ἢ ἄλλης τινὸς φύσεως; — 'Απόκρ. "Οσον διαφέρει τοῦ ἀστέρου ὁ ἥλιος, τοσοῦτον διαφέρει ἡ οὐσία τῶν ἀγγέλων πάσης τῆς ὁραμένης κτίσεως. (αὐτόθ. 601).

Πόσος δ' ἀρα ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀνθρωπότητος; — 'Απόκρ. Οἱ μὲν φασιν ἐνενηκόντα ἑννέα μέρη εἶναι τῶν ἀγγέλων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀνθρωπότητος, κατὰ τὴν περὶ τὴν τοῦ Κυρίου τῶν ἐκκτὸν προβάτων, ἄλλοι δὲ ἑννέα, κατὰ τὴν περὶ τὴν δέκα ἄρχων. Ἐτεροι δὲ ἰσχυροῦς λέγουσι τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἀγγέλους, φέροντες εἰς μετρίαν τὴν ἀ' Ἔστησεν ὄριον ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων Θεοῦ. Δευτερ. ΑΒ', 8. (αὐτόθ. 601 - 604). — Τίτι περὶ ἄλλοι καὶ ἡ οὐσία τῶν δαιμόνων τῆς οὐσίας τῶν ἀγγέλων; 'Απόκρ. "Η οὐσία οὐ περὶ ἄλλοι καὶ, ἀλλ' ἡ προκίρσις, ὡς περὶ τὴν γνώμην δικαίου καὶ ἀμετρωτοῦ. (αὐτόθ. 604).

Πόσα τὰ γάματα καὶ πόσαι οὐσίαι ἀγγέλων; — Οὐσίαι μίχι, ὡς περὶ καὶ ἀνθρώπων μίχι. Τὰ γάματα δὲ, ὡς φησὶν ὁ πολλὸς ἐν θεολογίᾳ Διονύσιος, ἑννέα. (αὐτόθ. 604). — Μεταβλητοὶ εἰσιν ἀπὸ τοῦ καλοῦ εἰς τὸ κακόν. Οἱ ἄγγελοι οὐκ εἰσὶν ἀγαθοὶ φύσει, ἀλλὰ μετοχῇ τὸ γὰρ φύσει ἀγαθὸν οὐ τρέπεται. (αὐτόθ. 1136). — "Η οὐσία αὐτῶν ἄγνωστος τοῖς ἀνθρώποις. Τρία εἰσι κατ' οὐσίαν ἀνθρώποις ἀγνωρίστα καὶ ἀόριστα, Θεός, ἄγγελος, ψυχὴ, μόνω Θεῷ κατ' οὐσίαν γνωρίζομενα. (αὐτόθ. 536. 613). — Καὶ πῶς οἱ προφήται πολλὰκις εἶδον τὸν Κύριον, καὶ πολλοὶ ἀγγέλους; — εΘεὸν οὐδεὶς ὥρακε πώ-

ποτεν Ἰωάν. Α', 18. εΘν εἶδον οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτε ἰδεῖν δύναται» Α'. πρ. Τιμ. Γ', 16. ὡς τε οὐδεὶς ἀνθρώπων δύναται Θεοῦ οὐσίαν γυμνῶν ἰδεῖν οὐδαμῶς ἀλλὰ πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀσθένειαν συγκαταβητικῶς ὁ Θεὸς σχηματιζόμενος, τοῖς προφήταις ἐφαίνετο. "Οθεν πρόδηλον ὅτι, οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ Θεοῦ ἔβλεπον, ἀλλὰ τὴν δόξαν ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν γυμνῶν ψυχῶν χρῆ ἐννοεῖν. Οἱ ἄγγελοι οὐ κατ' οὐσίαν φαίνονται ἐπὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις. Φθαρτοὶ γὰρ ὀρθοκλῆδῶς οὐ δύναται οὐσίαν ἀρθητὸν θεωρεῖσθαι. Ἐπειδὴ οἱ ἄγγελοι οὐχ ἐνὶ σχήματι ἐπὶ τῆς γῆς ἐμφανίζονται, ἀλλ' οἱ μὲν ἐν σχήματι νεκρίσκων μετασχηματιζόμενοι, οἱ δὲ ἐν εἶδει στρατιωτῶν καὶ ἀπλῶς πολλοὶ μὲν αὐτῶν αἰ μορφαί, μίχι δὲ ἡ οὐσία (αὐτόθ. 613 - 616). — Πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι ἄγγελοι ἐπὶ τοῦ Ἀβραάμ ἐσθίοντες οὐ πάντως σαρκοῦ ἐπέφερον φύσιν. Πραγματικῶς (αὐτόθ. 1377 - 1384).

'Εκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Παντὶ πεπιστευκότι εἰς τὸν Κύριον ἄγγελος παρεδρεύει, ἐν μήποτε αὐτὸν ἡμεῖς ἐκ τῶν πονηρῶν ἔργων ἀποδιώξωμεν. (ΚΘ', 364). — Προτειχίζεται καὶ παρεμβάλλεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φρουρὸς τῶν ἀρετῶν ἡμῶν (αὐτόθ.). — Αἱ ἀρεταὶ αὐτῶν ἀνώτεραι τῶν ἀρετῶν ἡμῶν εἰσιν, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῶν πολλὴ τῆς ἀνθρωπίνης δικρέπει. (αὐτόθ. 241). — Ἔργον ἀγγέλων δοξολογεῖν καὶ ὑμνολογεῖν τὸν Θεόν. (αὐτόθ. 301). — Τὸ μὲν εἶναι τοῖς ἀγγέλοις ὁ δημιουργὸς Λόγος πρέσβυς τὸν ἁγιασμὸν δὲ αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον συνεπέφερον. Οὐ γὰρ νήποι κτισθέντες οἱ ἄγγελοι, εἶτα τελειωθέντες τῇ κατ' ὄλιγον μελέτῃ, οὕτως ἄγειοι τῆς τοῦ Πνεύματος ὑποδοχῆς γεγόνησαν ἀλλ' ἐν τῇ πρώτῃ συστάσει καὶ τῷ οἰνοῖ φουράκι τῆς οὐσίας αὐτῶν συγκαταβληθείσης, ἔσχον τὴν ἀγιότητα. Διὸ καὶ δυσμετάθετοί εἰσι πρὸς κακίαν, εὐθύς, οἰνοῖ βραβῆ τινη, τῷ ἀγιασμῷ στοιχειωθέντες, καὶ τὸ μόνιμον εἰς ἀρετὴν τῇ δωρεᾷ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἔχοντες. (αὐτόθ. 333).

Οὐδεμίαν μεταβολὴν δέχονται. Οὐ γὰρ ἄγγελοι ἐπιδέχονται τὴν ἀλλοίωσιν. Οὐδεὶς γὰρ παρ' ἐκείνοις πατε, οὐδὲ νεανίσκος, οὐδὲ πρε-

οβύτης, ἀλλ' ἐν ἡ περ ἐξ ἀρχῆς ἐκτίσθησκυ κκτκσάσει, ἐν τκτῆρ δικιμένουςιν, ἀκερκίς κκτκσι κκι ἀτρῆπτου τῆς τυτκτάτως σωζομένης. (κκτθβ. 338). — Ὁ τῷ Μωῦσει ἐπικρνείς, « κκι Θεός, κκι μεγάλης βουλῆς κκλετῆται ἄγγε- λος » (κκτθβ. 608 - 612). — Ὁ πρῶ τοῦ Μωῦ- σείως ἐκτυτῶν ἄγγελοῦ ἐνομῆκτς, οὐκ ἔστιν ἔτε- ρος, ἡ ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος. — Ὁ πουδῆποτε ὁ αὐτὸς κκι Θεός κκι ἄγγελος κκλετῆται, νοετῆται ὁ μονογενῆς τοῦ Θεοῦ Λόγος (κκτθβ. 609-612).

Πάντες οἱ ἄγγελοι τῆς αἰτῆς εἰσι φῦσεως. Ἄγγε- λοι πάντες, ὡς περ προσχηρίκις μιζς, οὕτω κκι φῦσεως πάντως τῆς αὐτῆς, ἀλλήλοισ τυγ- χάνουσι' ἀλλ' ὅμοι οἱ μὲν αὐτῶν ἐθνῶν προ- στήκκσι, οἱ δὲ ἐνὶ ἐκῆστῶ τῶν πιστῶν εἰσι περπεῦμενοι. Ἀξίωμκ ἐθνῆρχου ἄγγελοῦ, κκι ἐνὸς ἐκῆστου (κκτθβ. 656 - 661). — *Διὰ εἰ οὐ συνδοξάκομεν ἄγγέλους Θεῶ;* Ἄγγελοῦ θεω- ροῦσι τὸ πρῶσωπον τοῦ Πατρὸς τοῦ ἐν οὐρκ- νῆτι, κκθῆ ρῆσιν ὁ Σωτῆρ, κκι τοῦτο αὐτῶν ἡ μεγάλη δόξκ κκι κκκκρῆτῆς. Ἐργκ δὲ εἰσι Θεοῦ, κκτῆ τό, α' Ὁ ποῶν τοῦς ἄγγέλους αὐτοῦ πνεύμκτκ, κκι τοῦς λειτουρῆοῦς αὐτοῦ πυρὸς φλόγκκ' Θεός δὲ αὐτοῦς ἀγκῆζει, κκι ἐν αὐτοῖς ἐνεργεῖ, κκθῆ περ ἐν ἀγκίοισ ἀνθρώποις, οἱ κκι ἀναγγέλλουσι τῆ Θεοῦ εὐεργετῆμκτκ, κκθῆ περ ἀνθρώποι. Διὸ περ οὐδὲ συνδοξῆζομεν ἄγγέλους Θεῶ, κκθῆ περ οὐδὲ ἀνθρώπων. Οὐ γῆρ ἔτιν αὐτῶν τῆ δι' αὐτῶν εὐεργετῆμκτκ λογκῆόμεθκ, ἀλλῆ Θεοῦ τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐνεργ- ροῦντος (κκτθβ. 729). — Τὸ τοῦ Δκυῖδ, « Οἱ φίλοι μου κκι οἱ πληθῶν μου, τίνες ἦσκν, ἀλλ' ἡ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐπὶ τοῖς προτέροις αὐτοῦ ἀγαθοῖς χῆρῶντες, ἄγγελοι δῆλκθῆ ἀγκθῆοι κκι λειτουρῆοι Θεοῦ τῆ τῶν ἀνθρώπων συγ- χῆρῆσιν εἰωθότες σωτηρίκις; εἶγε, εἰπὶ ἐνὶ ἀμκρ- τωλῶ μετκνοοῦντι ἐν τοῖς οὐρκνοῖς; χαρῆ γίνε- ται » κκι, « Περμκθκτῆ ἄγγελοῦ Κυρίου κκ- κλφ τῶν φροθυμένων αὐτῶν » (Α', 97).

Ἄγγελοῖς ἐμπεπιστευμένη ἐστὶν ἡ τῶν ἐκ- κλησιῶν ἐπιστκκῆς, οἵτινες γνωρίζουσι τῆ ἀρ- χῆκ, κκι ἀπορωσι κκι πρὸς τῆ νῦν (κκτθβ. 208). — Ὁ ἀνθρώπος μετῆ ἄγγέλους ἐν λο- γικῆι τάσσεται (κκτθβ. 253). — Τετῆός εἰσιν αἱ οὐρκνοὶ δυνάμεις ἀπορῆθῆτους ἡμῆς τηροῦν, ὅσον ἀν κκρῶτι χῆρῶν (κκτθβ. 356). — Οἱ συμπονοῦντες ἡμῖν τῆ πρὸς σωτηρίαν, σύνοικοι κκι γέιτονες, ἐγγῶθεν περκεχόμενοι τῆν βοῆ-

θεικν, ἄγγελοι εἰρηνικῆοι, οἱ δὲ πρὸς κῆλασιν περκεκμθκνόμενοι, πρῆξῶθεν ἀγονται κ. ἐ. (κκτθβ. 576). — Θεός μόνος ἀπλοῦς κκι ἀσύ- θετος' κῆσμος σύνθετος' ἀνθρώπος σύνθετος ἐκ σώμκτος κκι ψυχῆς συνεστῶς. Ὁμοῖως δὲ κκι ἄγγελοῦ ἐκ ἀριθμῶ ἐρομμεν, ἀλλ' οὐκ ἐνκ τῆ φῦσει, οὐδὲ ἀπλοῦν. Οὐσκν γῆρ μεθ' ἀγκισμοῦ τῆν τοῦ ἄγγέλου ὑπόστκσιν ἐν- νοοῦμεν (ΑΒ', 248 - 249). — Ἡ οὐσκν αὐτῶν πνευμῆ ἐστὶν ἀέριον, ἡ πῦρ ἄυλον' διὸ κκι ἐν τόφω εἰσὶ, κκι ὀρατοὶ γίνονται, ἐν τῷ εἶδει τῶν οἰκειῶν αὐτῶν σωμῆκτων τοῖς ἀγκίοισ ἐμ- κρνεζόμενοι. Ὁ μὲν τοῖ ἀγκισμὸς ἐξῶθεν ὡν τῆς οὐσκκς, τῆν τελείωσιν αὐτοῖς ἐπάγει δικ τῆς κοινωνίκς τοῦ Πνευμῆκτος. Φυλάσσεσι δὲ τῆν ἀγκῆν τῆ ἐπιμονῆ τοῦ κκλοῦ, ἔχοντες μὲν ἐν περκερῆσει τὸ αὐτεξοῦσιν κ. ἐ. (κκτθβ. 137).

Ἐν τόφω εἰσι κκι χῆρῶ περκεγῆροται. Ὁ ἐπιστῆς ἐν ἐνὶ, οὐκ ἔστιν ἐν κκτῶ κκι περ' ἐτέρφ (κκτθβ. 168). — Ὁ τῷ Ζκχηρίκ δια- λεγκόμενος ἄγγελος, κκι ὁ τῷ Κορνηλιῶ ἐπι- στῆς οὐκ ἦσκν κκτῆ τῶν αὐτῶν κκρῶν κκι ἐν οὐρκνῶ. Τὸ μὲν τοῖ Πνευμῆ οἰμοῦ τε ἐν Ἀθ- βκκούμ ἐνεργεῖν κκι ἐν Δανκῆ ἐπὶ τῆς Βκ- βυλωνίκς πεπίστευται. Πκνταχοῦ πεκρῶν ὁ Θεός κκι τῆ ἀγκῆν αὐτοῦ Πνευμῆ' α' Ὁ πκν- ταχοῦ πεκρῶν, κκι τῆ πάντα πῆρῶν » (κκτθβ. 168 - 169). — Οἱ ἄγγελοῖ ἀγκίο εἰσι κκι κκ- λουῶνται ἐκ τῆς τοῦ Πνευμῆκτος χῆρῆτος. Τε- λειότης αὐτῶν ἐστὶν ὁ ἀγκισμῆς, κκι ἡ ἐν αὐτῶ ἐμμονῆ. Οὐκ εἰσὶ φῦσει ἀγκιο' ὁ ἀγκι- σμὸς ἐκτός ἐστι τῆς οὐσκκς τῶν ἄγγέλων' ἡ οὐσκκν αὐτῶν συμπληροῦται δικ τοῦ ἀγκίου Πνευμῆκτος' ἐλευθεροὶ εἰσι, κκι πρὸς τὸ ἀγκ- θῶν κκι τὸ κκκῶν τρεπτοῖ. — Τῆ βωθῆκς τοῦ ἀγκίου Πνευμῆκτος ἐνεργοῦσιν. Οὐ δύνκνται εἰ- πεῖν, *Δόξα ἐν ὑψίοτοις Θεῶ*, εἰμῆ ὑπὸ τοῦ ἀγκίου Πνευμῆκτος δυνακούμενοῖ. — Ἐν ἄγγε- γέλοισ κκι ἀρχαγγέλοισ τῆ πάντα συνεχέοντο ἐν, εἰ τὸ Πνευμῆ ἀπ' αὐτῶν ἀπεκχῆροι. — Οὐ δύνκνται προλέγειν τῆ μέλλονται τῆ διδάσκειν, εἰ μῆ ἐν ἀγκίῳ Πνευμῆκτι. — Οὐκ εἰσι κκκῆ- ριοι, εἰ μῆ ὅτι ἐπὶ τῶν Θεῶν ὄρωσιν. Οὐκ ὄρωσιν ἀνευ τοῦ Πνευμῆκτος. — Ὁδηγὸς αὐτῶν τὸ Πνευμῆ, κκι ἀρχηγὸς τοῦ χοροῦ. Τῆ ἐργκ αὐτῶν τελοσθι δυνάμει τοῦ ἀγκίου Πνευμῆκτος. — Τῆ Σεραφῆμ οὐ δύνκνται λέγειν, Ἄγκιο, Ἄγκιο, εἰ μῆ ἐδιδάκκεν αὐτῆ τὸ Πνευ-

μα, ποσάκις ἐστὶν εὐσεβὲς τὴν δοξολογίαν ταύτην ἀναφωνεῖν (αὐτόθ. 137 - 140).

Αἱ τῶν οὐρανῶν δυνάμεις παρὰ τοῦ Πνεύματος ἑσπερωθήσαν, τῆς στερωώσεως δηλονότι ἐπὶ τὸ δυσμετάπτωτον τῆς ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν ἐξέως νοουμένης. Ἡ γὰρ πρὸς Θεὸν οἰκειώσις, καὶ τὸ πρὸς κακίαν ἄστροπτον, καὶ τὸ ἐν μακαριότητι διαρκές, παρὰ τοῦ Πνεύματος ταῖς δυνάμεισι δέδοται (αὐτόθ. 157). — Ἐν τοῖς ἀγγέλοις οὐδεμία διάκρισις δούλων καὶ ἐλευθέρων. Ἀλλήλων μὲν οὐ κατέρχουσι, ἐπειδὴ πλεονεξίαις ἕμοιρα τὰ οὐράνια· Θεῷ δὲ πάντα ὑποκύπτει, καὶ ὡς δεσπότη τὸν ὀρεϊλίμενον φρόνον, καὶ ὡς δημιουργὸν τὴν ἐπιβόλλουσαν δόξαν ἀποδιδόντα (αὐτόθ. 161). — Τοῖς ἀγγέλοις ἄγνωστος ἡ ἐσχάτη μακαριότης· «Ἄλλ' οὐδὲ οἱ ἀγγελοὶ,» φησὶν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, εἰσασιν·» τούτέστιν, οὐδὲ ἡ ἐν αὐτοῖς θεωρία καὶ οἱ λόγοι τῶν δικαιοῦν εἰσι τὸ ἐσχάτον ὄρακτόν. Παρεῖτα γὰρ καὶ τούτων ἡ γνῶσις συγκρίσει τοῦ τῶν ὅλων Θεοῦ καὶ δημιουργοῦ (αὐτόθ. 256 - 257). — Ἐφοροὶ τῆς ἐκκλησίας οἱ ἀγγελοὶ (αὐτόθ. 889). — Ἐπιστατοῦσι τῶν ἀνθρώπων οἰονεὶ πικιδωγοὶ τινες (αὐτόθ. 1241 - 1244). — Διὰ τί οἱ ἀγγελοὶ Πατρὶ καὶ Υἱῷ παρὰ τῷ Παύλῳ (Α'. πρ. Τιμοθ. Ε', 21), συμπεριελήρθησαν (αὐτόθ. 117 - 121).

Ἐκ τῶν Κυριλλοῦ Ἱεροσολύμων.

Ἀγγέλων ὁ ἀριθμὸς ἄπειρος (ΑΓ', 904). — Ἰσοσῆτον μείζων ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὅσον ὁ οὐρανὸς περιεκτικώτερος τῆς γῆς (αὐτόθ.). — Βλέπουσιν οἱ ἀγγελοὶ τὸν Θεόν, οὐ καθὼς ἐστὶν ὁ Θεός, ἀλλὰ καθόσον καὶ αὐτοὶ χωροῦσιν (αὐτόθ. 545. 548). — Ἀγγέλων ἐνδιαιτήμα ὁ οὐρανὸς (αὐτόθ. 433). — Ἐν διαρκείαις οὐρανοῖς, καὶ κατὰ τάξεις ἄλλας ἄλλοι ὑπερτέρως διήρηται (αὐτόθ. 949). — Ἀγγελοὶ καὶ Ἀρχαγγελοὶ ἐν τῇ κατωτέρῃ πάντων τάξει καὶ οὐρανῷ εἰσιν (αὐτόθ. 548). — Λεπτὰ καὶ φωτεινὰ περιέβληνται σώματα (αὐτόθ. 940). — Φημιούσθησαν αἰρετικοὶ οἱ λέγοντες ἀγγέλων δημιουργητικὸν τὸν κόσμον, οἱ τὸ τοῦ Μονογενοῦς ἀξίωμα περραπέξαι βουλόμενοι. Εἴτε γὰρ ὀρατὰ, εἴτε ἀόρατα, εἴτε Θρόνοι, εἴτε Κυριότητες, εἴτε τι νομαζόμενον, πάντα διὰ τοῦ Χριστοῦ ἐγένετο (αὐτόθ. 717). — Κύριος

αὐτῶν ὁ Χριστός· ἀξίωμα δὲ ἀγγέλων τὸ Χριστῷ ὑπηρετεῖν (αὐτόθ. 673). — Μέλλοντες δορυφόροι τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ δευτέρῃ παρουσίᾳ (αὐτόθ. 473). — Τελειωτῆς καὶ ἀγιαστῆς αὐτῶν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον (αὐτ. 473-477). — Συχοὶ παρίστανται τῷ βαπτίσματι, καὶ τοῖς βαπτιζόμενοις ἐπιφωνοῦσι· «Μακάριο ὢν ἀρέθησαν αἱ ἀνομίαι» κ.έ. (αὐτόθ. 357-361). — Οἱ Ἀγγελοὶ καὶ Ἀρχαγγελοὶ βλέπουσι τὸν Θεὸν ἐλασσόνως, ἢ οἱ Θρόνοι· καὶ Κυριότητες (αὐτ. 545). — Ἡ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία ἀνεκδιήγητος εἰς ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους (αὐτ. 393-396).

Ἐκ τῶν Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου.

Ἀγγελος, ψυχή, δαίμων, σῶμα ἐστὶ. Κἄν γὰρ λεπτὰ εἶεν, ἀλλ' ὅμως ἐν ὑποστάσει, χαρακτηρῆται, καὶ εἰκόνη κατὰ τὴν λεπτότητα τῆς ἐκτύτων φύσεως, σῶμα τυγχάνει λεπτὸν (ΑΔ', 893). — Ἀγγελος καὶ ἄνθρωπος αὐτεξούσιος (αὐτόθ. 221). — Ἀψηλάφητοι καὶ ἀόρατοι οἱ ἀγγελοὶ ἐνδιαιτήμα ἀγγέλων καὶ δαιμόνων (αὐτόθ. 569 - 573). — Εὐχὴ εἰς τὸν ἀγγελον τὸν ὑπὸ Θεοῦ ταχθέντα σκοπεῖν καὶ φυλάττειν ἡμᾶς (αὐτόθ. 448).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ.

Ἀγγελικὴ τάξις· πνευματικὴ ἐστὶν ἄυλος καὶ ἀσώματος, ἐγγύτατα τοῦ Θεοῦ περιγραφὴ αὐτῆς (ΑΓ', 72). — Εἰ καὶ ἀρχὴν ἔλαβον, οὐ μέντοι καὶ τέλος ἔξουσιν (αὐτόθ. 89). — Κάλιστον τὸν ὄντων καὶ ὑψηλότερον Θεός· δευτέρον δὲ ἕσα ἐκ Θεοῦ πρῶτον καὶ περὶ Θεόν, τὰς ἀγγελικὰς λέγω καὶ οὐρανίους δυνάμεις, αἱ, πρῶται σπῶσκι τοῦ πρώτου φωτός, καὶ τῷ τῆς ἀληθείας λόγῳ τρανοῦμεναι, φῶς εἰσι καὶ αὐταὶ, τελείου φωτός ἀπαυγάσματα· τούτων δὲ οὐδὲν οὕτως ἴδιον, ὡς τὸ ἀμυγῶν τε καὶ ἀστασιάζον κ.έ. (ΑΕ', 737). — Θεὸς μὲν ἐστὶ φῶς τὸ ἀκρότατον, καὶ ἀπρόσιτον, καὶ ἄρητον, οὕτε νῦν καταληπτόν, οὕτε λόγῳ ῥητόν, πάσης φωτιστικῆς λογικῆς φύσεως. Δεύτερον δὲ φῶς ἀγγελος, τοῦ πρώτου φωτός ἀποβροή τις, ἢ μετουσις, τῇ πρὸς αὐτὸ νεύσει καὶ ὑπουργίᾳ τὸν φωτισμὸν ἔχουσα. Τρίτον φῶς ἀνθρώπος (ΑΓ', 364). — Ἀγγέλων δὲ πρῶτος ὁ μὲν στασιάζει τολμήσας, καὶ ὑπὲρ τὴν ἀ-

ξίζαν ἀρθῆναι κατέναντι Κυρίου πικτοκρατο-
ρος τραχηλιάσας, καὶ τὴν ὑπὲρ τὰ νῆρα κα-
θέδραν ἐπινωῶν, ὡς ὁ τοῦ Προφήτου λόγος
(Ψα. ΙΔ', 14), δίκην ἔδωκε τῆς ἀπονοικς ἀ-
ξίζαν, σκότος ἀντὶ φωτός εἶναι κατκαρθεῖς,
ἢ τό γε ἀληθέστερον εἶπειν, ὅρ' ἐκυτοῦ γε-
νόμενος (ΑΕ', 737 - 740. — ΑΓ', 321). Οἱ
δὲ λοιποὶ ἄγγελοι μένουσιν ἐπὶ τῆς ἐκυτῶν
ἀξίζας, ἥς πρῶτον τὸ εἰρηναῖον καὶ ἀτακτικ-
στον, τὸ ἐν εἶναι λαθόντες πρὸς τῆς ἐπιπι-
στῆς καὶ ἀγίας Τριάδος, πρὸς ἧς καὶ τὴν ἔλ-
λαμψιν (ΑΕ', 740 — ΑΓ', 628 - 629).

Πρῶτον τοὺς ἀγγέλους ἐδημιούργησαν ὁ Θεός,
δευτέρως λαμπρότητας, λειτουργοὺς τῆς πρώτης
λαμπρότητος· εἶτε νοερὰ πνεύματα, εἶτε πῦρ
οἶον ἄβλον καὶ ἀσώμακτον, εἶτε τινὰ φύσιν ἄλλην
ἢ τὴν ἐγγυτάτω τῶν εἰρηναίων, ταύτας ὁπολη-
πέον. Οὐκ ἀκίνητοι, ἀλλὰ δυσκίνητοι πρὸς τὸ
κακόν εἰσιν οἱ ἄγγελοι (ΑΓ', 320 - 321). —
Διὰ τί πνεῦμα καὶ πῦρ κλοῦνται (αὐτόθ. 72).
— Ἄλλοι ἄλλο μέρος τῆς οἰκουμένης ἐπε-
τάχθησαν ἐπιτηρεῖν (αὐτόθ.). — Ἐποιήθησαν
οὐχ ἵνα δοξάζῃ ὁ Θεός, ἀλλ' ἵνα μὴ λείπῃ τὸ
εὐεργετησθῆαι καὶ ταῖς πρώταις μετὰ Θεὸν φύ-
σασιν (αὐτόθ.). — Περὶ τὸ πρῶτον αἴτιον αἰε-
χοροῦσιν τῷ κληρῷ μορφοῦμενοι, ὡς τε ἄλλους
φωτίζουσιν (αὐτόθ. 72). — Τελειότερον ἡμῶν
τρανοῦνται τὸν Θεόν, καὶ ἄλλων ἄλλαι πλεῖον
ἢ ἔλαττον, κατ' ἀναλογίαν τῆς τάξεως (αὐτόθ.
32). — Περὶ ἀγγέλων καὶ δικιμένων. Ποιεῖν γὰρ
λέγεται τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ
τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πρὸς φλόγα (αὐτόθ. 72.
149. 225. 365. 409. — ΑΕ', 1109). — Ἀγ-
γελικὰ ὑποβάσεις καὶ υπερβάσεις, τάξεις καὶ
δικασμοῦσεις αὐτῶν (ΑΓ', 203. 862). — Ἀγ-
γελοι ἔροροι τῆς ἐκκλησίας. — Χαίρετε, ἄγγε-
λοι, τῆςδε τῆς ἐκκλησίας ἔροροι, καὶ τῆς ἐμῆς
περυσίας καὶ ἐκδημίας (ΑΓ', 492).

Ἐκ τῶν Καισαρίου

ἀδελοφου Γρηγορίου τοῦ Ναζ.

Ἐρωτ. Εἰ τάγματα ἐστὶν ἀγγέλων, καὶ πόσα
αὐτῶν, καὶ τίνες τὴν φύσιν, καὶ εἰ τὰ μέλ-
λοντα οἰδαίνω.

Ἀπόκ. Κτιστοὶ μὲν οἱ ἄγγελοι καὶ τρεπτοί,
πνεύματα λογικὰ εἰς διακονίας ἀποστελλό-
μενα, καθὼς φησὶν ὁ τῶν θείων μελωδὸς (Ψαλ.

ΠΓ', 4), καὶ μετ' αὐτὸν Παῦλος ὁμοφώνως
(πρ. Ἐβρ. Α', 7), ὁμοῦ τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀξίαν
δουλοῦντες· ἐπὶ δὲ (α) τάγματα συγγένουται,
καθὼς· Ἰουδαίς ἔργασι, καὶ ὁ ὑψηλὸς ἐξοκριθεῖται·
Ἀπόστολος, ὃ καὶ ἐπόμεινοι οἱ τῆς θείας· τελε-
τῆς ἱερῆς ἀναφρονεῖται Θεῷ· Σε ἔμνοσιν Ἀγ-
γελοι, Ἀρχᾶγγελοι, Ἐρόροι, Κυριότητες, Ἀρχαί,
Ἐξουσίαι, Δυναμίεις. Ὅτι δὲ τρεπτοί, ἐνταρτή·
ἀπόδειξις· ἐπὶ τὸ χεῖρον τραπείς ὁ ἀρχέκκ-
κος· διὰ δόλους, συναποστήσας· ἐκυτῶ ἱκανούς
τῶν ἀγγέλων, οὐ φύσει, ἀλλὰ γνώμη τραπέν-
τας τῆ ὑποπορῆ τοῦ σρῶν ἡγούμενον, αὐτῷ
κατάλληλον τοῦ δρχέκκτος τὴν προσηγορίαν
δεξάμενον· ἐκ γὰρ τοῦ διαβάλλειν τὸ ὁμόρ-
λον φερωνόμως κέκληται *diabolos*· Σατάν δέ,
ἐκ τοῦ Θεῶ καὶ ἀνθρώποις ἀντικεισθῆαι διὰ καὶ
τῶν ὑπερκοσμίων κατ' ἄρῃσκαται, καὶ ὑπὸ Ἡ-
σαίου (ΙΔ', 12) τοῦ θεοσπισῶν τῶν Χερουθιμ
ἐξηγητοῦ ὀνειδίξεται (ΑΠ', 913). — Ἀγνοοῦσι
δὲ ἄμα βροτοῖς καὶ ἄγγελοι τὰ μέλλοντα·
μόνας γὰρ τῆς θείας Τριάδος γινώσκουσιν τὰ ὄν-
τα, καὶ προγινώσκουσιν τὰ ἐτόμενα. Διανοοῦσι
δὲ τούτη καὶ ἡμῖν, τῆ μὲν θεοπερῆς δου-
λεῖοντες, τοῖς δὲ οἰκονομικῶς, πρὸς σωτηρίαν
τὰ πρὸ ἐκείνης προσταττόμενα κ. ἐ. (αὐτόθ.
913). — Στέλλονται εἰς τιμωρίαν τῶν ἀπει-
θῶν καὶ τῆ κακίης ἐμμενοντῶν (αὐτόθ. 913 -
916 - 921). — Διὰ τί Μωϋσῆς μὴ ἀπ' ἀγγέ-
λων ἤρξατο καὶ τῶν ἄνω τῆς συγγενείας,
ἀλλὰ περὶ ἀρχαίων τοὺς δήμους τῶν ἀγγέλων,
καὶ τὰ ὑπερουράνια πάντα, ἀπ' οὐρανοῦ καὶ
γῆς τοῦ συντάγματος ἤρξατο; (αὐτόθ. 921).
— Ὁ διάβολος πῶς μετ' ἀγγέλων περὶ στα-
ται τῷ Θεῷ, ὡς ἡ τοῦ κκεκροῦ Ἰῶδ φησὶν
ἱστορία· «Καὶ ἦλθεν οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ,
καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν». (αὐτόθ.
920 - 921).

Ἐκ τῶν Ἐπιφανίου Κύπρου.

Ἄγγελοι. Τὰ γὰρ ἔθνη ὑπὸ ἀγγέλου· τε-
ταγμένα εἰσίν, ὡς ἐπιμνησται Μωϋσῆς ὁ τοῦ
Θεοῦ θεράπων (ΜΑ', 952 - 953). — Ἄγγελοι
σὺν τῷ οὐρανῷ καὶ γῆ ἐκτίσθησαν. «Ὅτε ἐ-

(2) Ἐκ παραδρομῆς ἴσως ἀντὶ ἐνείας, μετὰ τῶν
Χερουθιμ καὶ Σεραφίμ, ὡς δοξάζει ἡ ἐκκλησία, ση-
μαίει δὲ ὁ πολλὸς ἐν Θεολογία Διονυσίου (Ἰδ. ἀνωτ.
σελ. 32 στῆλ. α') καὶ ὁ Μ. Βασίλειος. — Σημ. τοῦ Ἐκδ.

γεννήθησαν ἄστρα (Ἰωβ ΑΗ', 7), ἤνεσάν με πάντες ἄγγελοι μου φωνῆ» (αὐτόθ. 17).—Ἐκ τῶν ἁγίων ἄγγέλων λείπεται τὰ δύο ταῦτα· τὸ προγινώσκειν καὶ τὸ κρίνειν. Τίμιοι μὲν γὰρ εἰσιν ἀπὸ τῆς ἀγίας Τριάδος κεκτημένοι τοῦτο· ἀλλ' οὐ γὰρ οἴδεται τὰ ὀριζόμενα πότε γίνεται· κτιστοὶ γὰρ εἰσι κ. ἔ. (ΜΓ', 57).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Διὰ τί ὁ Θεὸς τοὺς ἀγγέλους οὐκ ὠνόμασε κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν, ἔχοντας πάντα τὰ προσόντα ὑπὲρ τὸν ἀνθρώπου· ὁμοίως καὶ τὸ ἀρθρατον, καὶ τὸ ἕλκν καὶ τὸ ἀόρατον, καὶ τὸ καθάρων; κ. ἔ. (ΜΑ', 1329 - 1345). — Ἄλλ' ὅστις ἐστὶν ἐν τῇ φύσει τῶν ἀγγέλων τοῦ πλεονασμοῦ τρόπος, ἀζήτητος μὲν καὶ ἀνεπινόητος στοχασμοῖς ἀνθρώπινος, πλὴν ἀλλὰ πάντως ἐστὶν· οὗτος ἔν καὶ ἐπὶ τῶν βραχὺ τι περ' ἀγγέλους ἠλαττωμένων ἀνθρώπων ἐνήργησεν, εἰς τὸ ὀρισμένον ὑπὸ τῆς βουλῆς τοῦ πεποιηκότος μέτρον τὸ ἀνθρώπινον αὐζων κ. ἔ. (αὐτ. 188-189).—Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ ἄγγελος τοῦ Σατανᾶ τί ἐστι; (αὐτόθ. 338-341).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἄγγελοι φύλακες πάντων ἀνθρώπων, ἐκάστου ἔθνους, ἐκάστης ἐκκλησίας (ΝΘ', 755. καὶ ὁμιλία εἰς τὴν σύναξιν τῶν ἀρχαγγέλων αὐτόθ.). — Ἄγγελοι ἐκλεκτοὶ τίνες ἦσαν; ἄρα ὡς ὄντων τιῶν μὴ τοιοῦτων; Οὐχί. Τοὺς μέντοι ἀγγέλους τῷ Θεῷ καὶ τῷ Χριστῷ συνέταξεν, οὐχ ὡς ἰσοτίμους, ἀλλ' ὡς δούλους. (ΞΒ', 587. — [Θεοδώρ. ΗΒ', 821]).— Ἄγγέλων ἴδιον τὸ ὑπουργεῖν, οὐχί τὸ γνώμης καὶ βουλῆς κοινωπεῖν (ΝΔ', 588.— ΝΘ', 687-700). — Λόγος περὶ ἀκατάληπτου καὶ ἀγγέλων. (ΜΗ', 719 - 728). Διὰ τί Μωϋσῆς σιωπᾷ περὶ τῆς δημιουργίας τῶν ἀγγέλων (Σεβηριαν. ΝΓ', 431 - 432). Περὶ ἀγγέλων, Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπου. (αὐτόθ. 464 - 466). — Ἄγγελοι δούλοι εἰσι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ πολλὰ καὶ δι' ἡμᾶς πέμπονται, καὶ πρὸς σωτηρίαν ἡμετέρων λειτουργοῦσιν. Ὅμιλία εἰς τὸ, «καὶ προσκνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ». (ΞΓ', 27-36).

Ἐκαστος ἡμῶν ἄγγελον ἔχει φύλακα. Ὁ-

μιλία (αὐτόθ. 893 - 895). — Ὅτι ἐκάστω κλίματι ἄγγελοι ἐφροσθήκασι. (ΝΘ', 687-700). — Ἔστι καὶ ἐν ἀνθρώποις ἄγγελος· καὶ πῶς ἀνθρώπος γίνεται ἄγγελος (ΞΒ', 76). — Ἐκαστος γὰρ πιστὸς ἄγγελον ἔχει, ἐπεὶ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἕκαστος ἀνὴρ τῶν εὐδοκίμων ἄγγελον εἶχε, καθὼς φησὶν ὁ Ἰακώβ, Γεν. ΜΗ', 16. «Ὁ ἄγγελος ὁ τρέφων με, καὶ ὁ βρούμενός με ἐκ νεότητός μου». Εἰ τοίνυν ἀγγέλου; ἔχομεν, νήρωμεν, καθάπερ παιδικαγωγῶν τιῶν ἡμῶν παρόντων· πάρεστι γὰρ καὶ δάκμων. Διὰ τοῦτο εὐχόμεθα, καὶ λέγομεν αἰτοῦντες τὸν ἄγγελον τῆς εἰρήνης, καὶ πανταχοῦ εἰρήνην αἰτοῦμεν. (αὐτόθ. 322).— Ἄγγελοι κήρυκες τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, τῆς ἀναστάσεως, καὶ τῆς δευτέρας παρουσίας (Ξ', 29 - 32).— Ἄγγελος Σατανᾶ, ὁ ἀντικειμένος; λέγεται τῇ τῶν Ἑβραίων φωνῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Βασιλειῶν (Ε', 4.) τοὺς ἀντικειμένους οὕτως ἐκάλεσεν ἡ Γραφή· οὐκ ἦν Σατανᾶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, τούτεστιν, ἀντικειμένος, πολεμῶν, ἢ ἐνοχλῶν (ΞΑ', 577. κ. ἔ. — Θεῖα φύσις καὶ ἀγγέλου ἀκατάληπτου. (ΝΣ', 462—ΜΗ', 707).— Ὁ Θεὸς πρὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐδημιούργησε τοὺς ἀγγέλους (ΜΖ', 427).

Ὁ δύναμιθ νοῆσαι τὴν οὐσίαν τῶν ἀγγέλων, ἐπεὶ ἀνώτεροι ἡμῶν εἰσι, κατὰ τί; (ΜΗ', 739 - 740). — Ὅσον ἄγγελος ἀνθρώπου διαφέρει. (αὐτόθ. 728 - 736). — Τῆς κτίσεως τάτης τῆς δρωμένης εἰς ἄγγελος μόνος ἀντιῆρόπος ἐστὶν (αὐτόθ. 714). — Ὁ ἀὴρ ἀγγέλων ἐμπέλησται, πολλῶ μᾶλλον ἢ ἐκκλησία (Ν', 443). — Τίνος ἔνεκεν ἄγγελοι οὐκ ἐνεχειρίσθησαν κηρύξει τὸν Εὐαγγέλιον (Ν', 478 - 482. — ΝΒ', 834). — Ἄγγέλους κρινόμενα (Α'. πρ. Κορ. Γ', 3) τί ἐστι; Τοὺς τοῦ διαβόλου λέγει ἀγγέλους, τοὺς ἀποστάτας, ὧν τὴν βρῆμαξιν δι' ἡμετέρας σπουδῆς κατακρινόμενα (Ν', 687). — Ἄγγελος Σατανᾶ περὶ τῷ Παύλῳ τίς; Τὸ σκεῦη τοῦ διαβόλου, καὶ τοὺς ἐκείνῳ διακονομένους ἀνθρώπους ἀγγέλους τοῦ Σατανᾶ καλεῖ. (αὐτόθ. 603). — Ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ οἱ λαβόντες τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἦσαν ἄγγελοι. (ΝΓ', 187).— Ἀνώτεροι· τῶν ἀγγέλων πῶς ἐγένετο ὁ ἀνθρώπος (ΞΒ', 333. 26). — Ἐκαστος ἀνθρώπος τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἄγγελον ἔχει. (Ξ', 201).— Ἄγγελος ἐφάνη τῷ Μωϋσεὶ πορευο-

μένει εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐφίθει αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ μὴ τὴν γυναικίαν παραλθεῖν εἰς Αἴγυπτον, οὐχ ὅτι περιέτεμε τὸν παῖδα (Ντ', 325-326).

* Ἄγγελος Κυρίου εἰσῆλθε ἰσχυρῶς ὑπὲρ τῆς Ἰερουσαλὴμ ἀνακρίνων λιτάς, καὶ λέγων (Ζαχ. Α', 12). «Κύριε παντοκράτωρ, ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσεις τὴν Ἰερουσαλὴμ; κ.έ.» (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 761-764).— Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι, πῶς κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ὡς καὶ πᾶσα λογικὴ κτίσις, δι' ἀγίαν αὐτοῦ καὶ δικαιοσύνης. (Οτ', 1084-1085).

* Ἄγγελοι ὀλοθρευταί. Καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου ἀρξέσθε κ.έ. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 648-649) εἰς τὸ, «Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ». (αὐτόθ. 1253).— Διὰ τί οἱ οὐράνιοι ῥήτορες πεπορεύθη γὰρ ἡραρῆ Ζωακροῦνται; (Νετλ. ΟΘ', 360).— Τί δὴ ποτε τῆς τῶν ἀγγέλων οὐκ ἐμνήσθη δημιουργίας ὁ Μαῦσῆς; (Θεοδώρ. Π', 77-80.— Φώτ. ΡΑ', 501-508).— Πρῶτον ἔρχον οὐράνιοι καὶ γὰρ; ἄγγελοι, ἢ τὴν τούτοις ἐγένοντο; (Θεοδώρ. Π', 80-84).— Ἄγγελοι εἰ γὰρ προσεγέσθη; Τιμὴν δεῖ, ἀλλ' οὐ γὰρ λατρεύειν. (ΠΒ', 613.— Κων. ΑΕ', τῆς ἐν Λαοδικαίῃ Συν.).

Περὶ ἀγγέλων, καὶ τῶν κλοουμένων θεῶν, καὶ περὶ τῶν πονηρῶν δαιμόνων (ΠΓ', 861-897).— Ἄγγελοι χριστιανῶν, καὶ δαιμόνες Ἑλλήνων (αὐτόθ. 889-897).— Τοῖς ἀγγέλοις, οὐτε κατὰ τοὺς τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ φιλοσόφους θεοποιούμεν, καὶ εἰς θῆλυ καὶ ἄρρεν τὴν ἀνάγκη διακρίνομεν φύσιν, οὐδέ, κατὰ τοὺς τῶν αἰρετικῶν μύθους, ποιητῶν τῆς κτίσεως ὀρίζεσθαι, οὐτε μὴν συναϊδίους εἶναι φημεν τῶν ὅλων Θεῶν. (αὐτόθ. 468-473).— Περὶ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν δαιμόνων. (αὐτόθ. 473-477).— Σαταναῖ ἀρχὸν δαιμόνων κατὰ τὰ θεῖα λόγια, ὁ ἀποστάτης. Καλεῖ δὲ αὐτὸν ἡ θεῖα Γραφή καὶ διαβόλον, ὡς τὸν Θεὸν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους συκοφαντοῦντα (αὐτόθ. 893-896.— Π', 651. 704).

* Ἄγγελοι καὶ δαιμόνες μυσταγωγοὶ τοῦ βίου. (Βασίλ. Σελευκ. ΠΕ', 120 σημ.).

Οἱ μὲν δαιμόνιοι εἰσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς Ἑσθλοὶ ἐπιχθόνιοι φύλακες οὐρανῶν ἀνθρώπων.

Ἡσιόδου (αὐτόθ.).

Δαιμόνιοι μὲν οἱ ἄλλοι φιλόσοφοι, ὁ δὲ ἱερὸς λόγος ἀγγέλους εἶωθε καλεῖν προσωπεύεσθαι χρωμένους ἐνόματι. Φίλων. (αὐτόθ.).— Τὰ μὲν γὰρ πρ' ἡμῖν θεῖα λόγια οὐδ' ὅλως ἀγαθὸν

οἶδεν ὀνομαζέμεν δαιμόνια, πάντας δὲ πονηροὺς εἶναι τοὺς τῆς λέξεως ταύτης, καὶ δὴ καὶ τῆς προσηγορίας μεταληθότας κ.έ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 248).— Εἰς γένη τέτταρα πάντας τοὺς δαιμόνας διαίροισιν Ἑλληνας. Πρώτιστα πάντων τὸν πρῶτον ἀπορίσαντας Θεόν, εἰδέναι φασὶ τοῦτον εἶναι τὸν ἐπὶ πᾶσι πρῶτόν τε ὄντα καὶ πάντων Θεόν, πατέρα τε καὶ βασιλέα, μεθ' οὗ γένος τὸ Θεῶν ὑπάρχειν δεύτερον, ἐπόμενον δὲ τὸ δαιμόνων, τὸ δὲ ἥρῶν τέταρτον ἄπαντα τῆς τοῦ κρείττονος ιδέας μετασχόντα, πῆ μὲν ἀγειν, πῆ δὲ ἀγεσθαι, καὶ φῶς ἄπαν προσπαροῦσθαι τὸ τοῖονδε φωτὸς μετοχῆ. Ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ χείρονος οὐσίαις τὸ κακὸν ἡγεσθαι φασί. Τοῦτο δὲ εἶναι μογθηρῶν δαιμόνων γένος, ψιλῶ μὲν οὐδαμῶς χρωμένον τὰ γὰρ θῶ, δύνανται γὰρ μὴ ἐν τῇ τῶν ἐναντίων φύσει κεκτημένον πρώτῃν, καθάπερ ἐν τοῖς κρείτοσιν ὁ Θεός· πᾶν δὲ τὸ τοῖονδε σκότος προσπαροῦσθαι κ.έ. (αὐτόθ. 245-248).— Δαιμόνιοι, προσορινηκὸν ἐν τῷ τῶν μακαρίων Δαιμόνων ἐπὶ τῆς ἐν ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ ψυχῆς; καὶ δαιμόνιοι ἡ τύχη, ἢ ἡ μοῖρα. Ὅθεν ὀλιγοδαίμων, ὁ τύχη ὀλιγὴ χρωμένος. Δαιμόνιοι, μέση λέξις, ὅτι διὰ προσθήκης ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ διακρίνεται· ἀγαθὸς δαιμόνιοι, κακὸς δαιμόνιοι ἐν συνθέσει δὲ, εὐδαίμων ἢ δυσδαίμων (Λεξικ. Εὐσταθίου).

* Ἄγγελος ὁ ἄρχων τῶν Ἑλλήνων. Ἐκαστον ἔθνος ἔχει ἄγγελον προστατοῦντα αὐτοῦ (Ἄμμ. ΠΕ', 1380).— Καὶ ὅτι, ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων ἔχει ὀδηγὸν ἄγγελον.— καὶ ὅτι συνεχῶς ἐώρων ἀγγέλους οἱ πιστοὶ (αὐτόθ. 1540).— Περὶ δημιουργίας ἀγγέλων, καὶ γνώμῃ Πλάτωνος περὶ αὐτῶν (Γεννάδ. ΠΕ', 1624).— Ἄγγελος ἐστὶ ζῶον λογικόν, πύρινον, ἄσπυρον (Ἄνας. Συν. ΠΘ', 76). Καὶ ὅτι ἕκαστος ἔχει ἄγγελον φύλακα, εἶθι καὶ γνῶμῃ Πατέρων (αὐτόθ. 621-625.— Γεώργ. Πισίδ. ἸΒ', 1444-1446).

* Ἄγγελοι, καὶ ψεχὴ, καὶ ἀπεριγραπτοί. Ὁ ἄγγελος σωματικῶς μὲν ἐν τόπῳ οὐ περιέχεται, ὥστε τυποῦσθαι καὶ σχηματίζεσθαι· ὅμως λέγεται εἶναι ἐν τόπῳ διὰ τὸ παρεῖναι νοητῶς καὶ ἐνεργεῖν, κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν, καὶ μὴ εἶναι ἀλλοχθοῦ, ἀλλ' ἐκεῖσε νοητῶς περιγράφεσθαι, εἶθι καὶ ἐνεργεῖ· οὐ γὰρ δύναται κατὰ ταῦτον ἐν διαφόροις τόποις ἐνεργεῖν. Μόνον γὰρ Θεοῦ ἐστὶ τὸ πανταχοῦ κατὰ

ταύτων ἐνεργεῖν κ. ἐ. (Ἰωάν. Δαμ. 4Δ', 849 - 853. — Ἰερὰ πρᾶξι. 4Ε', 1077-1080 κ. ἐ.). — Ἡ δὲ ψυχὴ συνδέσεται τῷ σώματι ὅλῳ, καὶ οὐ μέρος μέρει· καὶ οὐ περιέχεται ὡς αὐτοῦ, ἀλλὰ περιέχει αὐτό, ὡς περ πῦρ σίδηρον, καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ, τὰς οἰκείας ἐνεργείας ἐνεργεῖ (4Δ', 853). — Ἄπερίγραπτον μὲν οὖν μόνον ἐστὶ τὸ Θεῖον, ἀναρχον ἓν, καὶ ἀτελεύτητον, καὶ πάντα περιέχον, καὶ μηδεμιᾶ καταλήψει περιεχόμενον κ. ἐ. (αὐτόθ. — Χρυσοστ. περὶ ἀκαταλήπτου λόγου πάντε ΜΗ', 701-748). — Περὶ δημιουργίας ἀγγέλων (Ἰω. Δαμ. 4Δ', 865). — Τί ἐστὶν ἄγγελος (αὐτόθ. 865 - 873).

Περὶ διαβάλου καὶ τῶν δαιμόνων καὶ τῆς πτώσεως αὐτῶν (αὐτόθ. 873 - 877). — Χρῆ δὲ γινώσκειν, ὅτι ὅπερ ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις ὁ θάνατος, τοῦτο τοῖς ἀγγέλοις ἡ ἐκπτώσις. Μετὰ γὰρ τὴν ἐκπτώσιν, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετάνοια, ὡς περ οὐδὲ τοῖς ἀνθρώποις μετὰ τὸν θάνατον (αὐτόθ. 887). — Ἰερὰ πρᾶξι. 4Ε' περὶ ἀγγέλων· ὅτι καὶ ἄγγελοι ἀμάρτησαντες κολάζονται (4Ε', 1096-1097). — Ὅτι ἀγγέλους φύλακας ἡμῶν ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς (αὐτόθ.). — Ὅτι ἐν αὐθιμῶ εὐπροσῆνη, καὶ ἀβήτηῳ μκακροῦτητι διάχουσι λειτουργοῦντες τῇ σεβασμίῳ Τριάδι (4Γ', 501 - 508).

Περὶ ἐνεργείας δαιμόνων διάχολος. Περὶ ἐνεργουμένων, ἥτοι δαιμονιώντων ἡ ἐνθουσιαστικῶν (Μιχ. Ψελλὸς ΡΚΒ', 820 - 876). — Ἀλυσίς πονηρὰ καὶ χαλεπὴ τῶν δαιμόνων ἐστὶν ἡ ἐνέργεια, ἄλυσίς παντὸς σιδήρου δυνατωτέρα κ. ἐ. (Χρυσόστ. ΜΗ', 733). — Τί περὶ δαιμόνων δοξάζουσιν Ἕλληνας καὶ περὶ μαγείας (Μιχ. Ψελλὸς ΡΚΒ', 876 - 881).

Ἄγδαμαξ, πόλις τῆς Φρυγίας (Σωκρ. ἐκκλ. Ἱστορ. ΕΖ', 821).

Ἄγένετοι, ὅτι δεῖ τοὺς ἀγενεῖους ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἰδίως ἔχειν δικίτας καὶ οἰκήσεις (Ἰωάν. δ τῆς Κλίμ. ΠΗ', 1197).

Ἄγενῆς καὶ μὴ ἐξ ἐλευθέρων, καὶ ὅμως ἐπιχρόμενος.—ἐπιφρακμικὰ ἐπιτάξιον.

Ἀργεθίη πατρός, ἀνδρός, ἀδελφῶν τ' οὖσα τυράννων Παίδων τ' οὐκ ἦρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίαν.

Ἐγὼ δὲ ἐδικαίωσα αὐτὰ ταῦτα μνηῦσαι τάχα πως κἄν νῦν γνοίης στυτόν. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 908).

Ἄγεννησία. Οὐκ ἐστὶν ἡ ἀγεννησία οὐσία τοῦ Πατρὸς (Βασίλ. ΚΘ', 565 κ. ἐ.—Γρηγ.

Νύσσ. ΜΔ', 408 κ. ἐ.— ΜΕ', 605. 917 κ. ἐ.).

Ἄγέννητον. Ἄγέννητον τοῦ ἀσυνθέτου τί διαφέρει (Γρηγόρ. Νύσσ. ΜΕ', 917 - 928).

— Ἄγέννητον. Τίς ἡ ἀληθὴς ἔννοια αὐτοῦ· ποῖαι αἱ τρεῖς αὐτοῦ σημασίαι, καὶ πῶς κακοῦθως ἐξημενησίου αὐτὸ οἱ αἰρετικοὶ (Ἄθων. Ἄλεξ. ΚΕ', 416 - 476). — Ἄγέννητον ἐν τῆς Γραφῆς οὐκ εὐρίσκειται (ΚΓ', 73. 776, 780 καὶ τὰ σημερινόμενα αὐτοῦ.— Ἐπιφάν. ΜΒ', 561).

— Ὅποῖα ἡ ἐκνυτίωσις τοῖς δεχομένοις τὸ γεννητὸν καὶ τὸ ἀγέννητον οὐσίαν. (Βασίλ. ΚΘ', 636 - 637). Ὅτι ταῦτα ἰδιωμάκτα τινὰ ἐστὶν (αὐτόθ. 640 - 652).— Ἡ λέξις αὕτη τὸ πρῶτον ἐστὶ στοιχεῖον τῆς σεβασίας τῶν αἰρετικῶν (αὐτόθ. 516 - 517). — Ἡ λέξις Πατὴρ καὶ τὸν Υἱὸν δείκνυσσι, καὶ τὸ αὐτὸ τῷ ἀγέννητος βούλεται (αὐτόθ. 517).— Οὐγὶ μᾶλλον ἀγέννητον ἢ Πατέρη καλεῖσθαι τὸν Θεόν, ἐπειδὴ ὁ Σωτήρ οὐκ εἶπε· βκπιζέτε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἀγεννήτου, ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς (αὐτ. 517). — Ἐν τοῖς περὶ Θεοῦ λόγοις ἡ λέξις ἀγέννητος οὐ τί ἐστὶν, ἀλλ' ὅτι οὐ παρ' ἄλλου ἐστίν, ἐμφάνει (αὐτόθ. 544 - 545). — Ὡς περ παρ' ἀνθρώποις ἡ γέννησις ἐκ τινος οὐκ ἐστὶν ἡ οὐσία αὐτῶν, οὕτως οὔτε ἐν τῷ Θεῷ τὸ ἀγέννητον (ὅπερ ταῦτόν ἐστι τῷ ἐξ οὐδενὸς γεννηθῆσαι), τὴν οὐσίαν αὐτοῦ δύναται δηλοῦν (αὐτόθ. 545). — Οὐ καλεῖται ὁ Θεὸς ἐν τῇ Γραφῇ ἀγέννητος (αὐτόθ. 677).

— Τὴν λέξιν ταύτην οὔτε ὁ Θεὸς ἐν τῇ Γραφῇ ἐπέγραψεν ἐκρυπῶ, οὔτε τις τῶν ἁγίων εἰρηκεν (αὐτόθ. 677 - 693). — Ἄγέννητος οὐ σημαίνει τὴν οὐσίαν τοῦ Θεοῦ τί ἐστὶν, ἀλλὰ τί οὐκ ἐστὶν (αὐτόθ. 653 - 661 κ. ἐ.). — Ἡ τοῦ γεννητοῦ καὶ ἀγεννήτου οὐσία οὐ δικαίρεται, ἀλλ' ὅλον ὅλον γεννητὸν ἐξ ἀγεννήτου, τέλεια δύο, καὶ οὐ δύο μέρη ἐξ ἐνός τινος αὐτόθ. 685). — Ὅτι οὐκ ἀπὸ ὁμωνυμίας ταυτότης, ἀλλ' ἀπὸ φύσεως θείας ἐνόητος γνωρίζεται. Διάφοροι ἐκδοχαὶ τῆς λέξεως ἀγέννητος (αὐτόθ. 748-761).

— Περὶ ἀγεννήτου καὶ γεννητοῦ Ἐπιφάν. κατὰ ἀνομοίωμιν Ἀετίου καὶ Εὐνομίου τῶν αἰρετικῶν (ΜΒ', 516 - 637).— Ἄγέννητον τί ἐστὶν; Ἄγέννητον ἴσθον ἄκτιστον, μόνον τὸ θεῖον ὑπάρχει. Ἄγέννητον, εἴθεο καλεῖν ἡ ἐξ ἑω φιλοσοφία πᾶσαν ἀόρατον φύσιν· ὁμοίως καὶ οὐσίας τὰς ὑποστάσεις (Ἄναστ. Σιν. ΠΘ', 289). — Ὁδηγὸς θεολογίας τοῦ αὐτοῦ (αὐτόθ. 52-309).

Ἀγγερωχος. Ἡ συνήθεια τὴν λέξιν ταύτην ἐπὶ ψόγῳ τάσσει. Τοὺς γὰρ αὐθάρδεις καὶ ἀπειθεύτους, καὶ θρασεῖς, καὶ ἀλαζόνες, καὶ οὐκ οἰκτιροῦντες, καὶ ἐπηρεαζόμενους, ἀγγερωχος λέγουσιν. Ὁ δὲ Ὁμηρος καὶ τινες τῶν σοφῶν τοὺς ἄγαν ἐντίμους ἀγγερωχος φασίν, ἀπὸ τοῦ ἄγαν ἐπὶ τὸ γέρας ὀρεσθαι. Ἐνίοι δὲ τῶν γλωσσογράφων (Ἡσύχιος) ἰδίως τοὺς νησιώτας εἶπον ἀγγερωχος καλεῖσθαι, διὰ τὸ ἐπεισάκτω τροφῇ κεχρηθῆαι αὐτούς, ἀπὸ τοῦ ἀγγεῖραι δόχην, ἢ γοῦν συνάξειν τροφὴν δόχην γὰρ λέγεται παρὰ τοῖς πολλοῖς τῶν σοφῶν, ἐκ τοῦ ἔχειν καὶ διακρατεῖν τὸν ζῶον (Σχόλιον παρὰ Ἰωάν. τῆς Κλίμ. ΠΗ', 737. 689). — Ἀγγερωχος δηλοῦν καὶ τοὺς σεμνοὺς καὶ ἠθιοκίους παρὰ τὸ ἄγειν ἔξω καὶ ἐλαύνειν ὄχον (Λεξ. Εὐστ.). — Ἀγγερωχος λέγει τοὺς Τρωᾶς, ὃ ταυτόν ἐστι τῶν ὑπερηφάνων, καὶ ἀξιοῦντας ἄγαν γέρας ἔχειν (αὐτόθ.). — Ἀγγερωχος ὁ ῥηδίας ἀγόμενος καὶ χεόμενος εἰς ὅτι, ἂν βουληθεῖεν ἐν τῷ μεταμορρωθῆναι. Νέστωρ μὲν κατὰ σύνεσιν, Χρομῖος δὲ ὡς προσβύτερος, Περικλῆμενος δὲ ὡς γενναιότερος, ἢ καὶ ὡς δεξιώτερος (αὐτόθ.).

Ἀγγεστα ῥωμαϊστὶ ἑλληνιστὶ δὲ διωρυξ, ὑπόνομος (Εὐάγγ. ΠΓ', 2748).

Ἀγγήνωρ, Κάδμου καὶ Εὐρώπης πατήρ. Ἀρπαγὴ Εὐρώπης (Ἰκτινιαὸς Γ', 876). — Εἰς τῶν Φορωνέως παίδων. — Ἀγγήνωρ θυμὸς, ὁ ἄτρεστος καὶ ἄγαν ἀνδρετός. — Ἀγγήνωρ, ἐπιθετον, ποτὲ μὲν ἐπὶ ψόγῳ (Θρακτὺς καὶ ὕβριστης), ποτὲ δὲ ἐπὶ ἐπαιφῷ κτλ. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἄγιος. Ἄγιος ἄγιων. Περὶ Ἄγιου ἁγίων, Βασιλέως βασιλέων, Κυρίου κυρίων, Θεοῦ θεῶν (Διον. Ἀρεοπαγ. Γ', 969). — Ἀγιότης τί ἐστὶ; — Ἀγιότης ἐστὶ παντὸς ἄγους ἐλευθέρου, καὶ παντελῆς καὶ πάντῃ ἄχραντος καθαρότης. κ.έ. (αὐτόθ. 969-977). — Ἀγιασθεῖα ἀγιασθήν, καθαρότης, λατρεία (αὐτόθ. 472 - 529). — Ἀγιασθεῖς, καὶ ἱερεῖς ἀγιασθεῖα, ἀγνισθεῖς (Θεοδώρ. Π', 452. — ΠΔ', 867).

Ἐκ τῶν Κλημέντος Ἀλεξάνδρῳ.

Ἄγιων καὶ δικαίων ἀνδρῶν εὐχὰς ἐκπληροῦ ὁ Θεός. Πλήρης δὲ ἡ Γραφὴ πᾶσα ἡ καθ' ἡμᾶς κατὰ τὰς τῶν δικαίων εὐχὰς ἐπικουρόντος τε καὶ ἐπιτελοῦντος τοῦ Θεοῦ ἕκαστον τῶν αἰτημάτων (Θ', 244 - 245. 248. κ.έ.).

— α' Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρῖνουσι; (αὐτόθ. 517 - 524. 416. κ.έ.). — Ἄγιων εὐχῶν ἀποτελέσματα. Τοιούτους κτῆσαι τῶ σῶ πλούτῳ καὶ τῶ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ δορυφόρους, ὧν στρατηγεῖ Θεός, δι' οὓς καὶ κατὰ βαπτίζομένη κουφίζεται, μόναις εὐχαῖς ἁγίων κυβερνωμένη, καὶ νόσος ἀκαμάζουσα θαμάζεται, χειρὶν ἐπιβολαῖς δικαιομένη, καὶ προσβολῇ ληστῶν ἀφοπλίζεται, εὐχαῖς εὐτεβέσι σκυλευομένη, καὶ δαιμόνων βία θραύεται, προστάγμασι συντόνως ἐλεγχόμενη κ.έ. ἐν ἔργοις (αὐτ. 640). — Ἀγιασθεῖς πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ, τί; Φαμίεν δὲ ἡμεῖς ἀγιάζειν τὸ πῦρ οὐ τὰ κρίει, ἀλλὰ τὰς ἀκαρτωλῶς ψυχὰς πῦρ οὐ τὸ καμράγον καὶ βάνκυσον, ἀλλὰ τὸ ῥημίον λέγοντες, τὸ δικνομενον διὰ ψυχῆς τῆς διερχομένης (sic) τὸ πῦρ (αὐτόθ. 449).

Ἐκ τῶν Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας.

Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος. Τὸ γὰρ τρίτον τὰ τίμικ ζῶα ταῦτα προσφέρειν τὴν δοξολογίαν Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος, λέγοντα, τὰς τρεῖς ὑποστάσεις τελείας δαιμόνιαν ἐστίν, ὡς καὶ ἐν τῷ λέγειν τό, Κύριος, τὴν μίαν οὐσίαν δηλοῦσιν (ΚΕ', 220). — Ἄγιοι. Οἱ ἄγιοι πῶς ἐπιφάνονται πολλάκις ἐν τοῖς ἐκτύθων ναοῖς καὶ σοροῖς; Ἀπόρ. Ἐνόν καὶ παρὰ ὅσον τὸ ἐπερωτήμα, καὶ πιστοτάτης ψυχῆς δεόμενος εἰς ἀπόκρισιν. Ὅμως εἰ χωρεῖς, ἄκουσον, μὴ ὀκλάζων τῶ λογισμῷ. Αἱ ἐν τοῖς ναοῖς καὶ σοροῖς τῶν ἁγίων γινόμεναι ἐπισκοπασεῖς καὶ ὀπασεῖς οὐδὲ τῶν ψυχῶν τῶν ἁγίων γίνονται, ἀλλὰ δι' ἀγγέλων ἁγίων μετασχηματιζομένων εἰς τὸ εἶδος τῶν ἁγίων. Πῶς γὰρ, εἰπέ μοι, μίκα οὕσα ψυχὴ τοῦ μακαρίου Πέτρου ἢ Παύλου δύναται κατ' αὐτὴν τὴν ῥοπὴν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ ἐπιφανῆσαι ἐν χιλιῶς ναοῖς αὐτοῦ, ἐν ὕλῳ τῶ κόσμῳ; Τοῦτο γάρ, οὕτε ἀγγελος εἰς δύναται ποιῆσαι ποτε. Μόνου γὰρ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἐν δυοῖ τόποις καὶ ἐν ὕλῳ τῶ κόσμῳ ἐν αὐτῇ τῇ ῥοπῇ εὐρίσκεισθαι. Ἐπεὶ καὶ αὐτὰι αἱ νοερὰι δυνάμεις ἀπολιμπάνονται πάντως τῆς ἐν οὐρανῶς δοξολογίας, ἵνικα δ' ἂν ἀποστελλῶνται εἰς δικνοκίαν ἐπὶ τῆς γῆς (Ἐκ τῶν εἰς Ἀθανάσιον ἀποδοιδόμενων ΚΗ', 613). — Ἄγιων ἀνδρῶν ἐγκράτεις, ἁγνεία, ὑπομονή, παρρησία (Ἀόγ. περὶ ὑπομονῆς ΚΤ', 1297-1309).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Ἄγια. Ὅτι οὐ δεῖ τὰ ἄγια τῇ ἐπιμιξίᾳ τῶν πρὸς τὴν κοινὴν χρεῖν καθυβρίειν· ὅτι οὐ δεῖ τὰ τοῖς ἀνακαίμενοις τῷ Θεῷ ἄφωρισμένα εἰς ἑτέρους ἀναλίττειν, εἰ μή τι ἂν ἐκ τοῦ περισσεύματος (ΑΑ', 748-749). — Τὸ Ἄγια τοῖς κυσί, καὶ τοῖς μαργαρίταις ἔμπροσθεν τῶν χοίρων. Πῶς διδώσι τις τὸ ἅγιον τοῖς κυσί, ἢ βάλλει τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· ἢ πῶς συμβαίνει τὸ ἐπιφερόμενον· αἴμηποτε κατακπτώσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν, καὶ στρακρέντες ῥήξωσιν ὕμῃς; Ἀπόκ. (αὐτόθ. 1249).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλοσυσιώτου καὶ Φωτίου.

Μὴ δότε τοῖνυν τὸ ἅγιον τοῖς κυσί, ἦτοι τοῖς πολλαίαις τὸν θεῖον λόγον δεξάμενοις· Ἰουδαίοις, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμπροσθεν ἐπιστρέφουσιν, ἢ τοῖς ἐξ αἱρέσεων ἐπὶ τὸν ἀληθῆ λόγον βωδίζουσι, καὶ καλινστοῦσι πρὸς τὴν προτέρην κακόνειον. Τοὺς δὲ μαργαρίτας μὴ βάλλειν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων ἐκελεύσθημεν, τῶν πάθεσι συμπερομένων, καὶ χοιρώδη βίον μετερχομένων, μήποτε κατακπτώσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς πονηροῖς αὐτῶν ἐπιτηδύμεισι, βλαστρημοῦντες τὸ θεῖον ἔνομα, καὶ στρακρέντες ῥήξωσιν ὕμῃς. Ἡ γὰρ πρὸς τοὺς τοιοῦτους τῶν μυστηρίων μετὰδοσις, ῥήξις ἐστὶν ἀνέγερτος τοῖς κατακτρονητικῶς μεταδιδούσιν (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 280). — Ἐπειδὴ ἅγιος ὁ θεὸς λόγος καὶ μαργαρίτης ὄντως τιμαλφέστατος, κύνες δὲ καὶ χοῖροι οὐ μόνον οἱ περὶ τὰ δόγματα, ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ τὰς πράξεις πταίοντες, κατακπτώσις δὲ ἢ περὶ αὐτῶν ἔρις καὶ ζυγομαχία, τῶν μὲν τὴν ὀρθότητα τῶν δογμάτων ἀνατρέπειν πειρωμένων, τῶν δὲ τὴν ἀρίστην πολιτείαν ἐξυβρίζοντων κ. ἔ. (αὐτόθ. 1272 - 1273).

Τοῦ Κυρίου λέγοντος· αἴμη βάλλατε τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· πῶς δεῖ διδάσκειν τοὺς ἀπίστους; Ἄγια καὶ μαργαρίται, ὅ τε τοῦ θεοῦ κηρύγματος λόγος, καὶ τὸ δεσποτικὸν καὶ ἄρχικον χρηματίζει σῶμα· μαργαρίται μὲν, ὅτι τίμια, καὶ ὅτι λαμπρὰν τῆς σωτηρίας τὴν αἴγλην τοῖς εἰλικρινῶς προσιοῦσιν ἐκπέμπουσιν· ἄγια δὲ, ὅτι τε σεπτά, καὶ ὅτι τῆς πλάνης ἀπορίζοντες τῇ ἀληθείᾳ

ἀνατιθέσκει· κύνες δὲ, καὶ τῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν ἀπίστων, ὅσοι πολλαίαις τὸν τῆς εὐσεβεῖς κατηχηθέντες λόγον, οὐ μόνον οὐδὲν ἄμεινον διετέθησκον, ἀλλὰ καὶ τὴν λύσασιν αὐτῶν κατὰ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Ὁρησκείας ἔμυκνότερον γυνὸν ὕλακτοῦντων ἐπεδειξάντο· χοῖροι δὲ, ὅσοι τῷ βορβόρῳ τῶν παθῶν ἐγκαλινδοῦμενοι, πρὸς τὰς περικινεῖστας ἀνακινήτως τε καὶ ἀνεπιστρέφως ἔχουσιν κ. ἔ. Εἴησκον δ' ἂν μαργαρίται καὶ ἄγια, οὐ τὰ εἰρημένα μόνον, ἀλλὰ γε καὶ τῶν θαυμάτων τὰ χαρίσματα· καὶ πρὸς τοῦτοις, αὐτὰ τὰ θαύματα· καὶ τρίτον, εἰ βούλει, τὸ ἀποστολικὸν καὶ θεῖον ἄξιωμα, ὃ κατὰ δικδοχὴν τὸ ἀρχιερέων γένος ὄρθεται κληρούμενον· κ. ἔ. (Φώτ. ΡΑ', 940-945. — ΡΓ', 1137-1180. — ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Μεθοδίου περὶ τῶν γεννητῶν ἐκλογῆ κατὰ σύνοψιν). — Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὰ ἄγια, λόγῳ εὐλογιῶν, εἰς τὰς παροικίας πέμπεσθαι. Κανόνες. (Φώτ. ΡΑ', 609).

Ἔτερα ἐκ τῶν τοῦ Μ. Βασιλείου.

Ἄγιασμα. Τίς ἐστὶν ὁ μολυσμὸς τῆς σαρκός, καὶ τίς ὁ μολυσμὸς τοῦ πνεύματος; καὶ πῶς αὐτῶν καθαρῶσομεν; ἢ τίς ὁ ἄγιασμα; καὶ πῶς αὐτὸν κτησόμεθα. — Ἀπόκρ. Μολυσμὸς ἂν εἴη, σαρκὸς μὲν τὸ ἀναμίγνυσθαι τοῖς αὐτουργοῦσι τὰ ἀπηγορευμένα, πνεύματος δὲ τὸ ἀδικηροῦν πρὸς τοὺς φρονούντας ἢ ποιούντας τὰ τοιαῦτα. κ. ἔ. Ἄγιασμα δὲ ἐστὶ τὸ ἀνακαίεσθαι τῷ ἁγίῳ Θεῷ ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ ἀδιστακτως ἐν παντὶ κηρῷ, διὰ φροντιδῶς καὶ σπουδῆς τῶν αὐτῷ ἀρσεκόντων. κ. ἔ. (ΑΑ', 1117).

Ἄγιος πῶς τις δύναται γενέσθαι; Μιμεσθε τοὺς ἁγίους τοὺς κατὰ Θεόν, καὶ μὴ ἐξομιοῦσθε τοῖς ἄλλοτρίοις τῆς τοῦ Κυρίου διδασκαλίας. (αὐτόθ. 745-748). — Αἱ τῶν ἁγίων πράξεις οὐκ ἄνευ καρποῦ ἀνγκινώσκονται· αὐταὶ γὰρ διεγείρουσι πρὸς ἀρετὴν. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἀνθρώποις ἐκ τῆς τῶν λόγων αὐξήσεως συνίσταται τὰ ἐγκώμια· τοῖς δικαίοις δὲ ἀρκεῖ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἢ ἀλήθειαι πρὸς τὸ δεῖξαι αὐτῶν τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀρετῆς. Ὡστε, ὅταν διηγώμεθα τοὺς βίους τῶν διακρουμένων ἐν εὐσεβείᾳ, δοξάζομεν πρότον τὸν Δεσπότην διὰ τῶν δούλων· ἐγκωμιάζομεν δὲ τοὺς δικαίους διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν

ἔμμεν, εὐρρακίνομεν δὲ τοὺς λαοὺς διὰ τῆς ἀκοῆς τῶν κελῶν. Προτροπὴ γὰρ πρὸς σωροσύνην ὁ βίος τοῦ Ἰωσήφ, καὶ πρὸς ἀνδρείαν περὶ κλήσης τὰ τοῦ Σαμψῶν διηγήματα. κ. ἔ. (κὺτθβ. 492-508).—Ἀγριωτῆνος κατορθώματα, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον. (κὺτθβ. 704).

Ἄγιον προσεδεῖται καὶ τιμὴ. Δέλομαι δὲ καὶ τοὺς ἄγιους ἀποστόλους, προφήτας καὶ μάρτυρας, καὶ εἰς τὴν πρὸς Θεὸν ἱερασίαν τοῦτους ἐπικλοῦμαι, τοῦ δι' αὐτῶν, ἦγον διὰ τῆς μεσιτείας αὐτῶν, ἵλεῶν μοι γενέσθαι τὸν φιλόνηρωπον Θεόν, καὶ λύτρον μοι τῶν πταισμάτων γενέσθαι καὶ δοθῆναι. Ὅθεν καὶ τοὺς χερκατῆρας τῶν εἰκότων αὐτῶν τιμῶ καὶ προσκυνῶ, κατ' ἐξίκετον τοῦτων περὶ δεδομένων ἐμ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ οὐκ ἀπηγορευμένων, ἀλλ' ἐν πάσις ταῖς ἐκκλησίαις ἡμῶν τοῦτων ἀναστορευμένων. (ΑΒ', 1100).—Ἄγιον προσεδεῖται εἰς Θεόν, καὶ θάμνηται αὐτῶν ἐνθι περὶ νκῶν καὶ εἰκότων ἁγίων [Νεῖλος ὁ μέγας ΘΘ', 577-581].

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Περὶ τῆς ἐπικλήσεως τῶν ἁγίων, προσεδεῖται, τιμῆς καὶ προσκυνήσεως.

Αὐτοὺς δὲ (Ἀθανάσιος) ἄνωθεν ἡμῶς ἐποπτέουσι ἵλεως, καὶ τὸν λὸν τόνδε διεξάγοις τέλειον τελείας τῆς Τριᾶδος προσκυνήτην κ. ἔ. (ΑΕ', 1128).—Σὺ δὲ (Ἡρων), ἐποπτέουσι ἡμῶς ἄνωθεν ἵλεως, καὶ τὸν ἡμέτερον διεξάγοις λόγον καὶ βίον, κ. ἔ. (κὺτθβ. 1193).—Ταῦτα καὶ πλεῖστα τοῦτων ἐπισημαίνονται, καὶ τὴν περὶ τὸν Μαρτίν ἱερατεύουσα βοηθῆται περὶ τὴν κινδυνουσίαν κ. ἔ. (κὺτθβ. 1181).—Οὐκ ἠδέσθης τὰ ὑπὲρ Χριστοῦ σράγικα, οὐδὲ ἐροθῆθης τοὺς μεγάλους ἀγωνιστάς; κ. ἔ. ὦν αἱ μεγάλαι τιμαὶ καὶ πνευμάριος περ' ὧν δίκαιοις ἐλαύνονται, καὶ νότοι θερκαπεύονται; ὦν αἱ ἐπιφάνειαι, καὶ ὦν αἱ προῆρηται; ὦν καὶ τὰ σώματα μόνον ἔτα δύνανται ταῖς ἀγίαις ψυχαῖς, ἢ ἐπάρωμενα, ἢ τιμώμενα; ὦν καὶ βνήδες αἵματος μόνον, καὶ μικρὰ σύμβολα πάθους ἔτα δρωσι τοῖς σώμασι. Ταῦτα οὐ σέβεις, ἀλλ' ἀτιμᾶζεις κ. ἔ. (κὺτθβ. 489).—Σὺ δὲ (Βασίλειος) ἡμῶς ἐποπτέουσι ἄνωθεν, ὡς θεῖα καὶ ἱερὰ κερκλή, καὶ τὸν δεδομένον ἡμῖν παρὰ Θεοῦ σκόλοπα τῆς σαρκός, τὴν ἡμέτερον πε-

δαγωγίαν, ἢ στήσαις ταῖς σεκυτοῦ προσεδεῖται, ἢ καὶ νῦν πείσαις καρτερῶς φέρειν κ. ἔ. (ΑΓ', 604).—Ἄνωθεν ἐποπτέουσι, εὐ οἶδα, νῦν τὰ ἡμέτερα, καὶ χεῖρα δρέγει τοῖς ὑπὲρ τοῦ κελῶν κἀμῶν. κ. ἔ. (5 Ἰωσήφ) (κὺτθβ. 244).—Καὶ γὰρ παῖθωμα τὰς τῶν ἁγίων ψυχὰς τῶν ἡμετέρων αἰσθάνεσθαι. (ΑΖ', 368).

Ἄγιους μετὰ θάνατον τιμῶν προσεδεῖται. (ΑΓ', 497).—Παῖθωμα δ' ὅτι καὶ τῆ προσεδεῖται νῦν μᾶλλον, ἢ πρότερον τῆ διδασκαλίᾳ, ὅση καὶ μᾶλλον ἐγγίξει Θεῷ, κ. ἔ. (ΑΕ', 989).—Ἄγιον τῶν προτέρων ἀμικρημάτων μνήμη ποιούμενοι, οὐδεμίαν ὕβριν αὐτοῖς φέρομεν (κὺτθβ. 1177).—Τί οἱ ἄγιοι ὑπὸ τῶν κελῶν καταθλίβονται; (κὺτθβ. 1017). Οὐδὲν θαυμάστον. (κὺτθβ.).—Ἄγιωτατος. Ἐπειδὲ τὸν μὲν ἀγίωτατον τῆς οἰκουμένης ἀρθακλῆν (Ἀθανάσιος) καὶ ἀρχιερέα τῶν ἱερῶν κ. ἔ. (κὺτθβ. 1213).—Καὶ χειροτονεῖ βῆθίως ἡμῖν πολλοὺς μὲν ἀγίους, πολλοὺς δὲ ἀθέτους παρὰ τὸ εἶδος ὁ κισρός, μᾶλλον δὲ πάντας ἀθλίους. (κὺτθβ. 1137).—Τί καὶ τοὺς ἄλλους ἀθλιωτέρων πλάττεις ἀγίους, καὶ χειροτονεῖς θεολόγους, καὶ οἷον ἐμπνῆς τὴν παιδευσιν, καὶ πεποιήκας λογίων ἀμικθῶν πολλὰ συνδριαι; κτλ. (ΑΓ', 24 κ. ἔ.).

Ἐκ τῶν Ἀστερίου Ἀμασειας.

Ἄγιος διὰ τί δέον τιμᾶν. — Ἀρετὴ γὰρ τιμωμένη πολλοὺς ἐγείρει πρὸς ζῆλον. Καλὴ καὶ συμπερονα ταῖς ἀσκουμένοις τὰ σπουδαῖα τῶν ἁγίων ἢ μνήμη. Οὐ γὰρ λόγῳ παιδεύει μόνον τοὺς ἐπιθυμῶντας ἀρετῆς; καὶ εὐσεβεῖς, ἀλλὰ καὶ τὰς πρῶτας τῶν βεθιωκότων ὁρθῶς ἐναργεῖς διδασκαλίας προτίθηται. Ἡ γὰρ λογικὴ παιδευσιν, τῆς πρακτικῆς ἐνεργείας ἕτων καὶ ἀσθενεστέρῳ διδάσκαλος; καὶ ὅση τῆς ἀκοῆς τὴν ὕβιν ἀκριβεστέρως εἰναι ὀφμεν, τοσοῦτα διωμολόγηται τοῦ λόγου τὴν πρᾶξιν κρταῖν. κ. ἔ. (Μ', 300 - 301 κ. ἔ.).

Ἄγιον δόξα οὐ μίκα τῶν πάντων. Ἱερὸς μὲν γὰρ καὶ θεσπέσιος ἄπας ὁ τῶν γενναίων μαρτύρων κατὰλογος, πάθει τὴν ὑπὲρ πάθους ἀποδοῦς χάριν, αἵματι δὲ τὴν ὑπὲρ αἵματος τῶ Σωτῆρι τῶν ὅλων ἀμοιβῆν ἐκπληρώσει. Πλὴν ἐν αὐτοῖς τοῖς, οὐ μίκα τῶν πάντων ἢ δόξα, οὐδὲ πρὸς ἐν μέτρον ἔτα τὰ γέρα τοῖς ὅλοις ἀποκεκλήρωται; ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ δευτε-

ρον οὐδὲ δ τῶν ἁγίων ἐκρούγει κζτάλογος. Αἴτιον δὲ οἴμαι τούτου, τὸ λίαν ἀπηκριβωμένον τοῦ κριτοῦ καὶ ἀπρόσκλητον κ. ε. (αὐτόθ. 304 κ. ε.). — Εὐσέβεια δὲ ἀληθής, τὸ προσκυνεῖν τε καὶ τιμᾶν τοὺς δι' ἐκεῖνον (τὸν Χριστὸν) πάθῃ καρτερικῶς ἐνεργούντας, κ.ε. (αὐτόθ. 316 κ. ε.). — Διὰ τοῦτο τὰ εὐσεβῆ σώματα σεμνῶς περιστάλλυνται, ὡς κειμήλια πολυτίμητα τῶν παντὶ βίῃ φυλάσσουεν, φρουρούμεν δὲ αὐτοῖς ὡς ἡμετέροις πλεονεκτήμασι, καὶ τοῖς μάρτυσιν ἢ ἐκκλησίαις τετελείχεται, ὡς πόλις ὀπλίταις γενναίους, κ. ε. — Οἱ δὲ ταῖς ἀνθρωπικαῖς περιστάσεσιν ἢ συμφοραῖς πιεζόμενοι, ὡς ἐπὶ τὴν κρησφύγετον ἐπὶ τὰς ἀνακνήσεις τῶν τριμηκακρίων σπεύδουσιν. Πρὸς βουτὰς αὐτοῦ τῶν εὐχῶν καὶ αἰτημάτων διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς παρρησίας ποιοῦμεν. Ἐντεῦθεν πενίαι λύονται, καὶ ἰατρεύονται νόσοι, καὶ ἀρχόντων ἀπειλαὶ κοιμίζονται· πεσῶν δὲ τῶν σαρχῶν καὶ χειμῶνων τοῦ βίου λιμένες εἰσὶν εὐδία, οἱ ἱεροὶ τῶν μαρτύρων σιχολοῦνται (αὐτόθ. 317 κ. ε.).

Ἀντιβήσεις ἐθνικῶν καὶ αἰρετικῶν Εὐνομικῶν περὶ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους τιμῆς, ἐπικλήσεως καὶ προσβείας, καὶ ἀπάντησις πρὸς ἀμφοτέρους.

Ἡμεῖς μάρτυρες οὐ προσκυνοῦμεν, ἀλλὰ τιμῶμεν, ὡς γνησίους προσκυνητὰς Θεοῦ. Οὐ σέβουμεν ἀνθρώπους, θυμαζόμεν δὲ τοὺς ἐν κειρῷ πειρασμῶν κελῶς σεβασθέντας Θεῷ. Ἐν θήκαις φιλοκάλοις ἀποτιθέμεθα, καὶ οἴκου τῆς ἀνακνήσεως ἐγείρομεν ταῖς κατασκευαῖς μεγαλοπρεπεῖς, ἵνα ζηλωσωμεν τὰς τῶν κελῶς τελευτησάντων τιμὰς. Οὐκ ἄμισθον δὲ τὴν εἰς αὐτοὺς σπουδὴν ἐπιδικονόμεθα, ἀλλὰ τῆς προστασίας αὐτῶν τῆς πρὸς Θεὸν ἀπολαύουμεν. Ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἀρετὴ ἡ ἡμετέρη εὐχὴ δυσωπήσαι Θεὸν ἐν κειρῷ ἀνάγκης καὶ συμφορᾶς (ἢ γὰρ δέησις ἡμῶν οὐ παρὰ κλήσιν ἐστίν, ἀλλὰ ἀμνηστιακῶν ὑπόμνησις), διὰ τοῦτο, τοῖς ἀγαπωμένοις παρὰ τοῦ Δεσπότητος ὁμοδόουλοις προσφύρομεν, ἵνα ἐκεῖνοι ἐν τοῖς ἰδίοις κατορθώμασι τὰ ἡμέτερα θεραπεύσωσι πλημμελήματα. Ποῖον οὖν ἐγκλημα, ὅτι τιμῶντες μάρτυρας καὶ αὐτοὶ σπουδάζομεν ἀρέσκειν Θεῷ; Τίς κατηγορεῖς προστάταις προσφύγειν; Ἐξετάσωμεν λοιπὸν καὶ τὰ σά, εἰ τοῦ ἐγγλήματος ὁ κατήγορος καθρεῖται. Καὶ πῶς; ὅς μνη-

ρίους τῶν τεθνεώτων ἀνθρώπων οὐ τιμᾶς, ἀλλ' ὡς θεοὺς προσκυνεῖς κ. ε. (αὐτόθ. 321 - 333).

Πολλὰ καὶ τελευτήσαντες οἱ ἄγιοι δύνανται, καὶ ἀπελθόντες τοῦ βίου εὐεργετοῦσιν ἀνθρώπους· καὶ μάρτυς τῶν λεγομένων ὁ Ἐλισσαῖος, πάλαι μὲν ἀπελθὼν τοῦ βίου καὶ κοιμηθεὶς, ἀθάνατον δὲ καὶ ἀχώριστον τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν λαθὼν, τῷ χώματι παρδρεῦσεν καὶ τοῖς ἀψύχοις δόταίς κ. ε. (αὐτόθ. 325). — Ἄγιον θυμάμεθα, θῆκαι, μεγαλοπρεπεῖς νοκοῖ· ἅγιος μέγα κτῆμα (αὐτόθ. 321 - 333). Βλ. καὶ τὰς λέξεις δίκαιος καὶ μάρτυρες.

Ἄγιον σώμακα καὶ λείψανα, καὶ θυμάμεθα καὶ περὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν. Κατὰ Μανιχαίον (Σαρπατίων Μ', 909). — Τῶν ἁγίων αἱ ἀμαρτῆαι ἐργάζονταν, ἵνα ἡ ἀλήθεια γνωσθῆ· ὅτι ἐκ τῶν ὁμοίων φύντες, καὶ ὁμοίως φύντες, ἀρετῇ τὸ μείζον εὐλόγησαν, οὐ φύσει νικήσαντες, ἀλλ' ἀρετῇ διακρίψαντες. Εἰ δὲ παρὰ τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀποστόλοις, οὐχ ἢ φύσει, ἀλλ' ἢ προκρίσεις τὸ ὀριστικὸν εἶχε, παρὰ τίσιν εὐρομεν ἀμαρτήριον τὴν φύσιν, ὅπου παρὰ τοῖς ἀποστόλοις οὐχ εὐρομεν; (αὐτόθ. 921). — Ὅτι ἐστὶ μετάνοια (αὐτόθ. 900 - 924). — Τιμητέον τοὺς ἁγίους ὡς φίλους Χριστοῦ, ὡς τέκνα καὶ κληρονόμοι Θεοῦ κ. ε. Οὗτοι τιμᾶται Θεοῦ καὶ καθὰ γεγονότα καταγώγια κ. ε. (Ἰωάν. Δαμασκ. 4Δ', 1161 - 1176. — Νικηρ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 476 κ.ε. 589 κ. ε.).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Ἄγιον τιμῆ (ΜΓ', 728 - 729 κ. ε.). — Τῷ γὰρ ὑπεροχῆς καὶ ἐπιβάσεως ἐν τοῖς ἁγίοις ὀρίζεσθαι, οὐκ ἀνθρωπίνης ἀν' ἡ δοκιμασίας, ἀλλ' ἐπιούσεως καὶ ἀληθείας Θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ μνήμας τοιούτων καὶ τηλικούτων ἀνδρῶν κοινωεῖν ἀξιοθέντας, εὐχαριστεῖν ἀναγκαῖον, οὐχ ὅσον ὀρεῖλομεν, τοῦτο γὰρ ἀδύνατον· ἀλλ' ὅσον ἰσχύομεν, τοῦτο γὰρ εὐκαρδέεον. Ἀπαιτοῦσι δὲ ταῦτα οἱ ἄγιοι παρ' ἡμῶν τὰς τιμὰς, οὐχ ἵνα τι κερδίσωσιν εὐφημούμενοι, ἀλλ' ἵνα ἡμεῖς κοινωνήσωμεν εὐεργετούμενοι. Ἐκεῖνο δὲ πάλιν οὐδένα τῶν εὐσεβῶν ἀγνοεῖν οἴμαι, ὡς οὐ μόνον Πέτρου καὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, ἀλλὰ καὶ πάσης ὁμοῦ τῆς ἀποστολικῆς ἀμνησίας τὰς μυσταῖς ἐπιτελοῦμεν. Εἰ γὰρ, κατὰ

τὴν τῶν δογμάτων ἀλήθειαν, οἱ μελῶν τάξιν ἐπέχοντες ἐνὸς σώματος ἀποπληροῦσαι σχῆμα, δηλονότι δοξαζόμενου μου μέρους ἐνόσ, ὡς φησιν ὁ Ἀπόστολος, συνδοξάζεσθε πάντα τὰ μέλη, καὶ μάλιστα ἐπ' ἐκείνων τῶν μακαρίων καὶ τελειοτάτων ἀνδρῶν, οἱ πάντα συμρωνεῖ πρός ἀλήθειαν, καὶ ὁ τρόπος ἀλόγιστος, καὶ ἡ πίστις ἐμδόξος, καὶ ὡς κοινὰ τὰ τῆς εὐσεβεῖας πλεονεκτήματα τούτων, κοινὰ καὶ τὰ περὶ τῆς ἀληθείας σεμνολογήματα (αὐτ. 732-736).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἄγιων σικὶ καὶ ἱμάτιν ἀθνεῖς ἐθεράπευον, καὶ δαίμονας ἐδίωκον. Εἰσι γὰρ ἡμεῖς, εἰσὶν ἐφωδῶν πνευματικῶν, τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ τοῦ σταυροῦ δύναμις. Αὐτὴ ἡ ἐφωδὴ οὐχὶ τῶν χρησμῶν ἐξάγει μόνον, καὶ εἰς πῦρ ἐμβάλλει τὸν δράκοντα, ἀλλὰ καὶ τραχύματα ἴσται· εἰ δὲ καὶ πολλοὶ λέγοντες οὐκ ἴσθηται, περὶ τὴν αὐτῶν ὀλιγοπιστίαν, οὐ περὶ τὴν ἀσθένειαν τοῦ λεχθέντος. Ἐπεὶ καὶ τὸν Ἰησοῦν οἱ μὲν ὤθουν καὶ ἔθλιβον, καὶ οὐδὲν ἐκέδρινον, ἡ δὲ αἰμορροῦσα οὐ δὲ τοῦ σώματος ἀψχμένη, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ κρασπέδου μόνον, χρονίως ἐστήτην αἰμάτων πηγᾶς. Τοῦτο τὸ ὄνομα καὶ δαίμονι φοβερὸν καὶ πᾶσι καὶ νοσήμασι. Τοῦτω τοίνυν κλωπηζώμεθα, τοῦτω τεύχῳμεν ἑαυτούς. Οὕτω καὶ ὁ Πάυλος ἐγένετο μέγας, κείτοι τῆς αὐτῆς φύσεως ἡμεῖς κἀκεῖνος ἦν, ἀλλ' ἡ πίστις αὐτὸν ἄλλον ἀντ' ἄλλου πεποίηκε· καὶ τοσαύτη ἦν ἡ περιουσία, ὡς καὶ τὰ ἱμάτιν αὐτοῦ πολλὰν ἔχειν ἰσχύιν. Ποῖος οὖν ἀν εἴημεν ἀπολογίας αἴτιος, εἴγε ἐκείνων μὲν καὶ αἱ σικὶ καὶ τὰ ἱμάτιν θάνατον ἤλκουν, ἡμῶν δὲ οὐδὲ αἱ εὐχὴ τὰ πᾶθη κατατέλλουσι; Τί οὖν τὸ αἴτιον; Πολλὴ τῆς γνώμης ἡ διαφορά· ὡς τάγε τῆς φύσεως ἴσα καὶ κοινὰ· καὶ γὰρ ὁμοίως ἡμῖν καὶ ἐτέθη, καὶ ἐτέραρον, καὶ τὴν γῆν ᾤκησε, καὶ ἀέρα ἐνέπνευσεν· ἀλλὰ τὰ ἄλλα πολὺ μείζων ἡμῶν ἦν καὶ βελτίων, τὸν ζῆλον, τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην. Μνησώμεθα τοίνυν αὐτῶν. κ. ε. (Σ', 463 - 464). — Ἄγιοι ἀληθινὴν δόξαν ἔχουσι καὶ ἐν τῷ παρόντι βίω, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι (ΣΒ', 621 - 625).

Ἄγιων εὐρτά καὶ πνευμάτιοι, λιμένες εὐδοιοὶ καὶ ὄρμιοι σωτήριοι (ΝΑ', 241). — Χάρις

ἁγίων οὐ διακόπτεται θανάτῳ (ΝΒ', 833). — Ἄγιων ἔθος· εἰ μὲν τι πράξεις ἐφ' ὅσον, ἐκπομπέουσαι αὐτό, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν θρηνοῦσαι, καὶ πᾶσι ποιοῦσαι κατὰ ὄψον· εἰ δὲ τι γενναῖον καὶ μέγα, ἀποκρούουσαι, καὶ λήθη παρεπέμψουσαι κ. ε. (ΝΑ', 305).

Ἄγιων τιμὴ. Αἱ τῶν ἁγίων εὐρτά οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ τῶν ἡμερῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ γνώμῃ τῶν ἐπιτελούντων κρίνονται. κ. ε. Ἀλλὰ βούλει τρυφερῶν; παρεμνε τῷ τάρῳ τοῦ μάρτυρος, ἔαχε πηγᾶς δακρύων ἐκεῖ, σύντριψον τὴν διάνοιαν, ἀρον εὐλογίαν ἀπὸ τοῦ τάρου· λαβῶν αὐτὴν συνήγορον ἐν ταῖς εὐχαῖς, ἐνδιὰ τριβὴ ἀεὶ τοῖς διηγήμασι τῶν παλαισμάτων ἐκείνου· περιπλάκηθι τὴν σορὸν, προσηλωθῆτι τῇ λαβῆναι· οὐχὶ τὰ ὄστα μόνον τῶν μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν, καὶ αἱ λαβῆκες πολλὰν βρύουσαι εὐλογίαν. Αἰεὶ ἔλαιον ἅγιον, καὶ κατὰ χριστὸν σου ὄλον τὸ σῶμα. κ. ε. (Ν', 662-666).

Ἄγιος πόθεν; Ἀπὸ τῆς ἀγάπης. (Σ', 30-34). — Πάντες οἱ πιστοὶ ἅγιοι. Ἰδοῦ, ἅγιοι καλεῖ, ἄνδρες; ἔχοντες καὶ παιδικὰ καὶ γυναικῆ καὶ οἰκέτας· ἐνοήσωμεν ὅση κατέχει νῦν ἡ ῥηθμικὴ, καὶ πῶς σπαιρίζει τὰ τῆς ἀρετῆς, καὶ ὅση τότε ἡ φορὰ ἡ τῶν ἐνακρέτων, ὡς καὶ τοὺς κοσμικοὺς ἁγίους καὶ πιστοὺς λέγασθαι. Ἐποίησαν ἡμεῖς ὁ Χριστὸς ἁγίους, ἀλλὰ δεῖ μετεῖν ἁγίους. Ἄγιός ἐστιν ὁ τῆς πίστεως μετέχων· ἄμωμος, ὁ ἀνεπίληπτος βίον μετιών. Ἀλλ' ἀγρότητα καὶ τὸ ἀνεπίληπτον οὐκ ἀπλῶς ἐπιζητεῖ, ἀλλὰ τὸ ἐνώπιον αὐτοῦ τοιούτους φρίσσει· εἰσι γὰρ ἅγιοι καὶ ἄμωμοι, ἀλλ' ἀνθρώποις οὕτω νομιζόμενοι, οἱ τάφοι εοικότες κερκοικαμένοι, καθὼς οἱ τὰς δορὰς τῶν προβάτων ἔχοντες. Ἄλλ' οὐ τοιούτους ζητεῖ, ἀλλ' οἷους ὁ προφήτης φησὶ· «Καὶ κατὰ τὴν καθαρότητα τῶν χειρῶν μου» Ποῖον; Τὴν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἁγίωσιν ζητεῖ, ἦν ὁ τοῦ Θεοῦ ὀφθαλμὸς δρᾶ. Οὐ γὰρ ἀπὸ πόνων οὐδὲ κατορθωμάτων τοῦτο γίνεσθαι, ἀλλ' ἀπὸ ἀγάπης· οὔτε ἀπὸ ἀγάπης μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀρετῆς. Εἰ γὰρ δὴ ἀπὸ ἀγάπης μόνως, ἐχρῆν ἄπαντας σωθῆναι· εἰ δὲ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας πάλιν ἀρετῆς μόνως, περιττὴ ἡ παρουσία αὐτοῦ (τοῦ Χριστοῦ), καὶ πάντα τὰ οικονομηθέντα. Ἄλλ' οὔτε ἀπὸ τῆς ἀγάπης μόνως, οὔτε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας

πάλιν ἀρετῆς, ἀλλ' ἐξ ἀμφοτέρων. Ἐν ἀγάπῃ, φησὶν (ὁ Ἀπόστολος), προορίσας ἡμᾶς. Οὐδένα γὰρ ἂν ἔσωσεν ἡ ἀρετὴ, τῆς ἀγάπης, μὴ οὐσίας, κ. ἔ. (ΕΒ', 9-16).— Ἄγιων ἀνδρῶν βίος καὶ πολιτεία, νέων, γερόντων, καὶ ἀπκλῶν παρθένων (αὐτόθ. 93-100).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

Ὅτι χρὴ τοὺς ἀγίους πενταχθῆ μονοτρόπους δεῖσθαι, καὶ οὐχ ἑτερογνώμονας. Ἡ δὲ ὑπόκρισις χρῆμα πονηρὸν καὶ ἀδόκιμον παρὰ τὸ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις. (ΞΗ', 368).

Ἄγιώτεροι καὶ ἰερώτεροι πῶς, καὶ τίνες; Οὐδ' αὖ ἐκεῖνο φησιν, ὡς τοῖς ἄγαν ἐκλελυμπρυσμένοις ἐκ πολυειδοῦς ἀρετῆς, καὶ βίου κατόρθωσιν τὴν ἐνομοεπὶ τὴν ἐπησκηκόσι, ὁ μὴ τοιοῦτος συντελεῖται, κληρονομήσει δὲ ὅτι, κατὰ τὸ ἴδιον μέτρον, οὐκ ἀσυμφωνές. Οὐκοῦν, καθὼ πεπιστευμένοι εἰς τὸν ὅλων Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν, καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος τὴν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἄνωθεν ἰσχύον πλουτήκαμεν' ἐνεδυσάμεθα γὰρ τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν τοῦ ἁγίου κατεσφραγισμένοι Πνεύματι θεοειμένῃ καὶ ἡμεῖς ὡς ἐν ἀρσένων τάξει τε καὶ λόγῳ, καὶ κατελογίσθημεν ἐν βίβλῳ Θεοῦ. Πλὴν ἔστι τις κενθάδε διαφορά. Πρῶτοι γὰρ ὡς περ ἐν ἀπογραφῇ, καὶ ἀγχοῦ Θεοῦ μέλλον οἱ ἰερώτεροι τε καὶ ἀγιώτεροι. Μία μὲν ἡ πίστις ἢ εἰς Χριστόν' πλὴν, οὐχ ἅπαντες οἱ πεπιστευκότες ἐν ὁμοίῳ καὶ ἴσῳ τρόπῳ τέ εἰσι καὶ βίῳ' ἀλλ' οἱ μὲν, οὕτως' οἱ δὲ, οὕτως, κατὰ τὴν τοῦ μακαρίου Παύλου φωνήν. Οὐκοῦν, οἱ μὲν βίου σημνότῃ προύχοντες, ἀγιώτεροι δὲ διὰ τοῦτο, πρῶτην ἔχουσι τὴν τάξιν ἐν ἀπογραφῇ τῇ θεῖᾳ, καὶ ἐν μνήμῃ Θεοῦ' οἱ δὲ τὸ μεῖον ἔχοντες, ἐν ἀγισμῷ, διὰ τὸ μεῖον ἐν ἀρετῇ, δευτέρου που πάντως καὶ ἐν ἀπογραφῇ. Καὶ πῶς ἂν γένοιτο καὶ τοῦτο σφρός; Ἀπό γε τῶν γεγραμμένων. (αὐτόθ. 316).— Ἄγιων γὰρ ἀείπου τὸ ἱερώτερον γένος κ. ἔ. (αὐτόθ. 348-352).

Ἄγισμός ὁ κατὰ Χριστόν' ὅτι ἡ δικαιοσύνη οὐκ ἐν νόμῳ, ἀλλ' ἐν Χριστῷ κ. ἔ. (αὐτόθ. 212-261).— Ἄγισμός ἐν πνεύματι κ. ἔ. (αὐτόθ. 760 κ. ἔ.— ΟΔ', 540-552).— Ἄγιστος καὶ τοὺς λόγους αὐτῶν μισεῖ ὁ κόσμος. Μισεῖ γὰρ ὁ κόσμος διὰ Θεὸν τοὺς Θεῷ προσε-

δρεύοντες, καὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ διωριζμένοις εἰκόντας νόμοις, καὶ λόγον οὐδένα τῆς ἐν κόσμῳ ποιουμένων ἡδονῆς κ. ἔ. Διὰ τοι τοῦτο καὶ παρὰ τοῦ κόσμου μεμίστηται, τουτέστι, τῶν τὰ ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ ἐλομένων, καὶ τὴν φιλήθονον κτύτην καὶ μυσχωτάτην ἀγαπῶντων ζῶν. Οὐ γὰρ ἡδέεσι τοῖς ἐν κόσμῳ τῶν ἁγίων οἱ λόγοι, διακύροντες αἰεὶ τὰ ἐν τῷδε τῷ βίῳ κακὰ κ. ἔ. (ΟΔ', 529 κ. ἔ.).

Ἄγιοι ἀδικοῦμενοι. Ἄλλὰ γὰρ τίνες ὄλας οἱ ἀδικοῦντες αὐτούς; Φέρε δὴ, φέρε καταθήσωμεν. Ἀδικοῦσιν ἀγίους πλεῖστοί τε ὅσοι καὶ ἐπὶ πολλοῖς, ἐν τῆς ἀληθείας ὀρθομοῦντες; λέγοντες, οἱ τῶν ἱερῶν δογματῶν ἀνεπιστήμονες, καὶ πάσης ὀρθότητος ἀπενηνεγμένοι. Οὔτοι δὲ εἰσι τὰ μικρὰ καὶ βέβηλα τῶν αἰρετικῶν ἐργαστήρια, ἅπερ ἂν εἴποι τις θανάτου πύλας' οὗτοι διωγμοῦς καὶ θλίψεις ἐπάγουσι τοῖς ὀρθοποδοῦσι περὶ τὴν πίστιν κατὰ τοῦτων οἱ Θεῷ γνώριμοι ποιῶνται τὰς λιτάς, τοὺς ἀγίους Ἀποστόλους ἀπομιμούμενοι κ. ἔ. (ΟΒ', 848-852).

Ἄγιοι καὶ καθυροὶ πάσης ἀμαρτίας τίνες; Πολλοὶ γοῦν ἅγιοι γεγόνασι καὶ καθυροὶ πάσης ἀμαρτίας. Ἰερῶν δὲ ἐκ κοιλίας μητρὸς ἡγιασμένοις, καὶ Ἰωάννης ἔτι κυροποῦμενος ἐσκίρτησεν ἐν ἀγκυλίαις ἐπὶ τῇ φωνῇ τῆς Θεοτόκου Μαρίας κ. ἔ. (ΟΖ', 13 κ. ἔ.).

Ἄγιων εὐκλειᾶ. Τῆς μὲν τῶν ἁγίων εὐκλειᾶς τε καὶ δόξης ἐλάττωσαν ἔστι πᾶς λόγος' γεγόνασι γὰρ φαστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, κατὰ τὸ γεγραμμένον. Ὅταν δὲ τὰ θεῖα λαλοῦσι μυστήρια, πρὸς πάντας παρὰ πάντων λέγεσθαι πρὸς αὐτούς' οὐκ ἔστέ ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα (τὸ ἄγιον) τοῦ Πατρὸς, τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν κ. ἔ. (αὐτόθ. 985-989).

Ἄγιαζων καὶ ἀγιαζόμενοι τίνες καὶ πῶς (ΟΔ', 25-32). Ἀγιασκι καὶ εὐξέσθαι. Τὸ γὰρ ἀγιαζεῖν δύνασθαι διὰ μετουσίως τοῦ Πνεύματος, μόνῃ τῇ τῶν ὅλων κρατούσῃ μέτεστι φύσει' τὴν δὲ τοῦ ἀγιαζεσθαι δύναμιν, ὡς ἐν νομικῇ δὲ δήλον ὅτι συνθηεῖται φημί, φρωτάτην ἡμῖν καὶ αὐτὸς ὁ Σολομὼν καταστήσει λέγων· «Πατὴρ ἀνδρὶ ταχῶς τὴν ἰδίαν ἀγίασκι μετὰ γὰρ τὸ εὐξέσθαι μετνοεῖται γινεταῖ κ. ἔ. (αὐτ. 544-552).

Ἄγιων περιπατοῦν καὶ θλίψεις' ἅγιον εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα (ΟΖ', 1009-1016).

“Οτι, *Ἀπό τῶν ἁγίων μου ἄρξαθε*, εἶπεν ὁ Θεὸς τοῖς θλοθρευταῖς ἀγγέλοις, διὰ τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ, πῶς νοητέον; Κατὰ ἱερῶν, ἀμελούντων τῶν ἑκτυῶν κηθηθέντων. «Ἀπὸ τῶν ἁγίων μου ἄρξασθε, ὅπερ καὶ ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων μετέφρασεν εἰπών· «κις τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρῖμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ». Εἰ δὲ πρῶτον ἀρ’ ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθῶντων τῷ τοῦ Θεοῦ Εὐαγγελίῳ; καὶ, «Εἰ δὲ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀπεθὶς καὶ ἀμπερωλὸς τοῦ φρονεῖται;» (Α’. Πέτρ. Δ’, 17-18). Δίκαιον γὰρ τοὺς τῆ τιμῆ καὶ τῆ ἀξίᾳ ὑπερέχοντες, τούτους, εἰ ἀμάρτυρον, καὶ ἐν ταῖς τιμωρίαις πλεονεκτεῖν (Ἰωάν. Πηλουσ. ΟΗ’, 648-649). — «Πέποιθας σεκυτὸν ὀδηγὸν εἶναι τυρῶν, πῶς τῶν ἐν σκότει, πιθουτην ἀρβῶν, διδάσκαλον νηπιῶν, ἔχοντα τὴν ὀμρῶσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. Ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεκυτὸν οὐ διδάσκει; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτει;» (Πρ. Ρωμ. Β’, 17-24).

Ἄγισμα, κρίμα, μαρτύριον, διὰ τῆμα. Τὸ μὲν ἄγισμα κρίμα ἐκάλεισε, μαρτύριον δὲ τὸν βραβυλὸν στέφανον (Θεοδώρ. Π’, 773). — *Ἄγιάνειν* αἰ γὰρ χεῖρες τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὸ ἀγιάνειν εὐκαριεῖν ὀφείλουσι (ΠΒ’, 1037). — *Ἄγιάνειν* ἀντὶ τοῦ ἀφορῶν ἡγίανεν αὐτήν, ἀντὶ τοῦ ἀρῶσιν τέθεικεν. Ἠγιασμένοι εἰσίν, ἀντὶ εἰς τοῦτο ἀρῶσι (Π’, 117). — Πῶν τὸ εἶς τὸ ἀρῶσι μὲν ἄγιμα καλεῖ (ἢ Γραφή). *Ἄγιαντα* νηστειῶν, τούτοστι ἀρῶσι (ΠΑ’, 1657). *Ἄγιάνειν* μετ’ οὗ κτίειν (ΠΔ’, 867). *Ἄγιάνειν* τὴν γλῶτταν φῶσι πνευματικῶς (ΠΒ’, 620). — *Ἄγιάνειν* χριστιανῶν ἀλήθειαι καὶ προφητεῖαι (ΠΓ’, 989).

Ἄγιασμός. Τὸν μυστικὸν τῆς ἀμπέλου καρπῶν, μετὰ τὸν ἄριστον, αἶμα θεσοπτικὸν ὀνομάζομεν (ΠΓ’, 53, ἐνὸκ περὶ τῆς θεῖας εὐχριστίας). — *Ἄγιασμός* τῶν θεῶν καὶ τιμῶν ὀνομαζομένων (αὐτόθ. 168 κ. ἐ.—Νικόλαος Μεθώνης ΡΑΕ’, 509-517. — Θεόδωρος Ἀνθιδῶν ΡΜ’, 417-468. — Βησσαρίων Νικαίας ΡΞΑ’, 449-480). Βλέπ. τὰς λέξεις ἄριστος, εὐχαριστία, κοινωρία, μετὰλήψις. — *Ἄγιασμός* τῶν Θεοφρονῶν φυλακτόμενος ἐπὶ ἐν καὶ δύο ἔτη, οὐ φρερωμένης τῆς τῶν ὀδῶν ἐκείνων φύσεως τῷ μήκει τοῦ χρόνου (Δουκάγιος περὶ τοῦ νκοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας ΠΖ’, 2178).

Ἄγιοι, εἰς τινα χρεῖαν ἀρῶσι. Ἄγιον τὸ τοῖς ἱερῶν ἀρῶσι (Θεοδώρ. Π’, 576). Ἠγιασμένοι εἰσίν, κατὰ τὸ ἰδιωμα τῆς Γραφῆς· ὡς περὶ τὸ ἀνάθημα καὶ ἐπὶ τοῦ ἄγαν ἁγίου καὶ ἀρῶσι τῷ Θεῷ τίθησι τὰ θεῖα λόγια, καὶ μὲν τοι καὶ ἐπὶ τοῦ ἄγαν ἐναγοῦς καὶ βεβήλου ἀνάθημα γὰρ κλοῦσιν καὶ τὸ τῷ Θεῷ προσφερόμενα, καὶ τοὺς διὰ τὴν πικρονομίαν τῆς ἐκκλησίας ἐκβαλλομένους· οὕτως ἁγίους οὐ μόνον τοὺς ἀρῶσι τῷ Θεῷ, ἀλλὰ καὶ τοὺς εἰς τινα χρεῖαν ἀρῶσι καλεῖ (ΠΑ’, 325. 1841).

Ἄγια τῷ Θεῷ ἀνατεθέντα. Πῶς νοητέον τὸ, «Εἰσὶν αὐτοῖς Σολομῶν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἅγια Σολομῶντος.» — Ἄγια κέκληκε τὰ τῷ Θεῷ ἀνατεθέντα, καὶ τὰ ἐκ τῶν πολέμων ἀκροβίαια προσερχθέντα· ὅλον ἀνεθεμάτισεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Νκυθ τῆν Ἱερῶν, ἀπάντα τῶν χρυσῶν καὶ τὸν ἄργυρον ἀνέθηκε τῷ Θεῷ. Ἄγια τοῖσιν κέκληκε τὰ ἀρῶσι τῷ Θεῷ τῶν ὄλων Θεῷ (Π’, 689).

Ἄγιον προσερχή. Ἰατρῶν μὲν γὰρ καὶ δὲς ἐκστῶ παθῶν κατὰ ἄλλοιαν προσφῶσι φάρμακον ἢ δὲ τῶν ἁγίων προσερχή κοινὸν ἐστὶ παθῶν ἀλεξίφάρμακον (ΠΒ’, 1417).

Ἄγιον αἰ προσερχαί, καὶ κατὰ τὸν τῆδε βίον, μήτιγε μετὰ θάνατον, εἰς τοὺς ἀξίους ἱερῶν εὐχῶν, ἦγον εἰς τοὺς πιστοὺς ἐνεργουσι. Τὸ δὲ, μήτιγε μετὰ θάνατον, πάντως ἐνταυθα μηδὲν ἕτερον, ἢ τὸ, πῶς γε μετὰ τὸν ὀλοηπτεῖν (Ἰωάν. Δαμσκ. ἹΕ’, 249-Διον. Ἀρεοπ. Γ’, 552-584). Μαρτυρία θεῶν Πατέρων περὶ τῆς τούτων ἀληθείας (Ἰωάν. Δαμσκ. ἹΕ’, 249-277).

Ἄγια κεραλή. Καὶ σου τὴν ἁγίαν καὶ Θεῷ φίλην περιπέσομαι κεραλήν. (Θεοδώρ. ΠΓ’, 1184). — Ἄγιότης. Πέρσι μὲν ἡ ἀγιότης ὕμῶν. Ὀσιότης· εὐλαβέστατος. Ἰερὰ κεραλή (αὐτόθ. 1224. 1184). Ἡ σὴ φιλοθεῖα (αὐτόθ.). Θεοσεβεία σου (αὐτόθ. 1365). Θεοφιλέστατος (1212). Ἄγιωσῆ τῆ σῆ· ἀγιωσύνην σὴν (αὐτόθ. 1209. 1213. 1224. 1232. 1324. 1325. 1332). Ἀγιώτατος ἐπίσκοπος, θεοφιλέστατος (αὐτόθ. 1316).

Ἄγιον καὶ μαρτύριον τιμῆ· προγματεῖα (αὐτόθ. 1008-1033). — Πολιοῦχοι καὶ πρεσβεύται οἱ ἅγιοι (αὐτόθ. 1012).

Ἄγια, καὶ Ἄγια ἁγίων. Οὐ γὰρ ἀπλῶς

Ἄσκητα προγράφεται, ἢ λέγεται, ἢ προσγορεύεται, ἀλλὰ Ἄσκητα ἀσκήτων, ἴνα ἀκούσῃς Ἄσκητα ἀσκήτων ὑπομνησθῆς τὰ Ἄγια τῶν ἁγίων. Οὐ μόνον γὰρ Ἄσκητα ἀσκήτων ἔχομεν, ἀλλὰ καὶ Ἄγια ἁγίων, καὶ Σάββατα σαββάτων. Ὡς περ οὖν τὰ Ἄγια τῶν ἁγίων μεζῖνόν τινα μυστηριώδη καὶ ἀπόκρυφον ἔχει τὴν τιμὴν, ἀπᾶς τοῦ ἐνικυτοῦ εἰσιόντος τοῦ ἀρχιερέως· εἰς τὰ Ἄγια τῶν ἁγίων, οὗτω καὶ τὰ Ἄσκητα τῶν ἀσκήτων πνευματικῆν καὶ βιθυτέραν τὴν τῶν τεθησχυρισμένων ἀγαθῶν νοημάτων εὐρεσιν ἔχει. Καὶ ὡς περ τὰ Σάββατα τῶν σαββάτων μεζῖνον τῆς παρούσης ἀνακπίσεως ἔχει τὴν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἀνάγκυσιν· ἐνεῖναι γὰρ Σάββατα σαββάτων, αἱ τοῦ μελλόντος αἰῶνος ἀνακπίσεις καὶ εὐωχίαι τῶν ἐνεσθῆκε Σαββάτων, τουτέστι τῆς τῶν ἀμικτημάτων ἀργίας· κ. ἔ. (Φίλων Κερκασίος Μ', 29).—Τρις δὲ τοῦ ἐνικυτοῦ κατ' Ἐπιφάνιον (Περὶ τῆς ἐπωμιδος Ἀκρῶν καὶ τῶν ἐβ' λίθων ΜΓ', 301) εἰσέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὰ Ἄγια τῶν ἁγίων, τῆ ἑορτῆ τοῦ Πάτχα, τῆ τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ τῆς Σκηνοπηγίας. — Τὰ Ἄγια ἁγίων, τὸ ἀπόκρυφόν τε καὶ ἄδυτον τοῦ νοῦ (ἐν ᾧ τὸ θυσιαστήριον ἱδρυτο), καὶ αὐτοῖς τοῖς ἱερεῦσιν ἀνεπίσθον ἦν, πλὴν ἐνὸς τοῦ προτεταγμένου τῆς ἱερουσάλης, δὲ ἀπᾶς τοῦ ἐνικυτοῦ κατὰ τινὰ νόμιμον ἡμέραν, μόνος ἀπορρήτοτέρην τινὰ καὶ μυστικωτέραν προσάγων ἱερουργίαν ἐπὶ τὸ ἐντὸς περδύετο. Ὅτι τύπος ἦν καὶ εἰκὼν τῆς νέας ταύτης κτικαστάσεως ἢ τῆς ἐν τῷ νῶ εἰδότου δικρορᾶ (Γρηγόριος Νύσσ. ΜΓ', 133).—*Ἄγια ἁγίων*. Δύο βωμοὶ τὸ πλῆκτιν ἦσαν, εἰς μὲν ἀπὸ γαλιλοῦ κατασκευασμένοι, ἕτεροι δὲ χρυσοῦς. Καὶ ὁ μὲν, πάνδημος ἦν σκεδόν, προκείμενος τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς τοῦ πλήθους πνεύτος· ὁ δὲ, ἐν τοῖς ἀδύτοις ἀπέκειτο καὶ τοῦ καταπετάσματος ἔνδον. Ἄγια ἁγίων τὸ ἔνδον τοῦ καταπετάσματος, τὸ δὲ ἔξω Ἄγια μόνον κ. ἔ. (Χρυσόστ. ΝΕ', 430).—Ἡ πρώτη σκηνὴ ἐπωνομαζέτο ἄγια. Μετὰ δὲ τὸ δευτέρον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἄγια ἁγίων κ. ἔ. Σύμβολον ταῦτα τῆς μελλούσης καταστάσεως κ. ἔ. (Γεννάδ. Α'. Πατριάρχ. Κωνστ. ΠΕ', 1664 - 1665).—Περὶ τοῦ νοῦ, θυσῶν ἐσπερινῆς καὶ ἑωθινῆς, κτλ.—Περὶ τοῦ μὴ εἰσέρχεσθαι τὸν Ἄκρῶν διὰ παντός εἰς τὰ Ἄγια τῶν ἁγίων. (Κύριλλ. Ἀλεξ.

ΞΘ', 580-589 ἐρημικὴ καὶ ἐπίστασις μετὰ τῶν Γερμανῶν χωρίων).—Πότε ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὰ Ἄγια τῶν ἁγίων εἰσῆι; — Ἐν τῇ τοῦ Ἰλασμοῦ ἡμέρᾳ, ἣν ἐπιτελεῖσθαι προσέταξεν ὁ Θεὸς τῇ δεκάτῃ τοῦ ἐβδόμου μηνός. (Θεοδώρ. Η', 328-333).

Ἄγιος ὁ Θεός. Περὶ τοῦ τριταχοῦ ὕμνου, καὶ περὶ τοῦ ἐπὶ Πρόχλου Πατρ. Κωνστ. θαύματος. (Κωντανδός ΠΕ', 1740).

Ἄγιος, ἁγία, ἁγιασθήτω. Ἄγιας νηστείας θρέμματα. Σπουδαζόμεν τὴν νηστεῖαν ἁγίαν φυλάξαι. — Ἄγιατάτε νηστεῖαν ἡμεῖς αὐτὴν ἀγιάζομεν, ἢ ὑπ' αὐτῆς ἀγιάζομεθα; Ἄντι τοῦ φυλάξαι ἁγίαν αὐτήν, τοῦτο εἰρηκεν ὁ προφήτης. Ὡς περ γὰρ ὅτε εὐχόμεσθα, Ἄγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, οὐχ ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ εὐχόμεσθα (ὃ γὰρ ὄνομα αὐτοῦ ἀγιάζει πάντα), ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπικεκλήθητι ἡμῖν τὸ ὄνομά σου ἐφ' ἡμῖν ἀγισθῆτω. Παρὰ γὰρ τῷ ἁγίῳ πάντα ἄγια ἅγιος ὁ Θεὸς ἐν ἁγίοις ἀνακλυόμενος. Καὶ ὁ οὐρανὸς δὲ αὐτοῦ ἅγιος· ἐξ ὧ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ. Οἱ ἄγγελοι ἅγιοι· μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων αὐτοῦ. Ἡ γῆ ἡ ἔχουσα τὴν λατρείαν ἁγία· ἐπὶ γῆν ἁγίαν αὐτοῦ. Ἡ αὐτὴ ἁγία· «Προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν ἀλλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ». Ὁ ναὸς ἅγιος· Ἄγιος ὁ ναὸς σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. Ἄγια τὰ θυόμενα τότε πρόσχαι ἐλέγετο. Ἡ δικθῆκη ἁγία. Ἡ πόλις Ἱερουσαλὴμ ἁγία. Οὐδὲν γὰρ προσέρχεται Θεῷ μὴ ὄν ἅγιον. Διὸ λέγει Παῦλος· «Καὶ τὸν ἀγικασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὕψεται Θεόν.» (Σεβηρικανός ΝΓ', 437). — Ἄγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἀντι τοῦ δοξασθῆτω. Ἄγιατάτε, ἀντι τοῦ ὑμνήσατε (Θεοδώρ. ΠΑ', 432).—Ἄγιων ἀπόλυσσις. Περὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν ἁγίων. (Γεννάδ. Β'. Π. Κων. ΠΝΘ', 1272 - 1309).

Ἄγιοι Πάντες. Λόγος εἰς τοὺς ἁγίους πάντας. (Γρηγόριος ὁ θαυματουργός Γ', 1197.—Χρυσός. Ν', 705. κ. ἔ.—Κωνστ. δίκωνος ΠΗ', 480 κ. ἔ.).

Ἄγιοιρετῶν ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις. (Α', 904. κ. ἔ. σημειώσεις).—Ἄγιοιρετῶν τόμος ὑπὲρ τῶν ἡσυχάζοντων ἔργων τε καὶ λόγων. (ΠΝ', 1225. κ. ἔ.— Νικόλ. Π. Κωνστ. ΡΙΑ', 392. κ. ἔ.).—Περὶ ἁγίων, καὶ μακαριζομένων ἐρῶσις δρῶσι· χωρὶς θείας Γρηκῆς καὶ ἱερῶν Πιτέρων περὶ αὐτῶν. (Ἰωάν. Δαμσκ. ἩΕ', 1233-1240).—Ἄγιων μνεῖται, εἰ ἀναγκασταὶ καὶ ὠφέλιμοι.

(Εὐσεβ. Ἀλεξ. Π', 357). — Περὶ τῆς πρὸς Θεὸν δεήσεως τῶν ἁγίων ὑπὲρ ἡμῶν. (Μιχαὴλ Γλυκᾶς ΡΝΗ', 913 - 921).

Ἀγκυρῆς, θῆλυ. Ἀνήκει μὲν γὰρ δηλοῦται Ἐβραϊστὶ τῇ φωνῇ ἑ· ἀρῆεν δὲ τῇ φωνῇ ζα· χάρ· καὶ πάλιν γυνή μὲν τῇ φωνῇ ἑσσ· θῆλυ δὲ τῇ ἀγκυρῆς (Φωγ. Γ', 1228. Περὶ ἀνδρός, γυναικὸς καὶ γάμου).

Ἀγκίλας, γυναικίαις, αἱ δὲ ἀγκιλῶν αἰχμαλωτισθεῖσαι. Ἀγκίλιον εἶδος ἀπεισιτακτείου, ἐξ οὗ καὶ ἀγκίλας τὰς δορυκτῆτους γυναικίαις ὠνόμαζον· τὴν γὰρ ἀρεσκουσαν αὐτῷ τυχὸν γυναικίαι ὁ στρατιώτης ἔσκαπε τῷ ἀγκιλίῳ ἐπὶ τῆς ἐφόδου, ὡς μὴ βλέπτοιο πρὸς τινος, οἷον φυλακτομένην τῷ σώσαντι καύτην. (Ἰωάν. Λυδ. 129).

Ἀγκιστροθηρευταί, Ἀμφιβολεῖς καὶ ἀλιεῖς, καὶ ἀγκιστροθηρευταί, τὰς εἰδώλων ἱεράς καλεῖ Ἡσυχίος. (Θεοδώρ. Παύ', 352).

Ἀγκυρᾶς, πόλις Γαλατίας· Ἐπιστολὴ παρμυθητικὴ τῇ ἐκκλησίᾳ Ἀγκυρᾶς (Βασίλ. ΑΒ', 309). — Ἐριδες καὶ διχοστασίαι ἀνερῆσαν ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπισκόπου Ἀθανασίου. (αὐτ. 312). — Γρηγόριος ὁ Νύσσης εἰς τὴν τῆς Ἀγκυρᾶς ἐκκλησίαν συνεκάλεσε σύνοδον. (αὐτ. 505). — Ἡ ἐπ' Ἀγκυρᾶς πίστις. Ὅσας ἐξέθεντο πίστεως οἱ Πατέρες. — Ἐπ' Ἀγκυρᾶς ἄλλην, ἐτέρην ἐν Σελευκείᾳ, ἐτέρην ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὴν πολυθρήλητον, ἐν Ἀκμψόκῳ ἐτέρην, μετὰ ταῦτα τὴν ἐν Νίκῃ τῆς Θρακίας, νῦν πάλιν τὴν ἐν Κυζίκῳ. (αὐτ. 924).

Ἀγκυρωτός, Λόγος· Ἐπιφανίου οὕτω καλούμενος, ὅτι ἀγκυρᾶς δίκην τὸν περὶ τῆς ζωῆς καὶ σωτηρίας ἐρευνῶντα νοῦν ἄγει, διὰ τὸ περισυλληπτικὸν τῆς ἐν αὐτῷ συνάξεως τῶν πολλῶν τῆς πίστεως μερῶν. κ. ἑ. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 12. 17-236). — Εἰ δέ σοι φίλον ὀνόματτα ἀκρόφων λαμβάνειν αἰρέσεως, τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀγκυρωτῷ βιβλίῳ, ὃ συνέταξεν ὁ Κυπρίων ἐπίσκοπος Ἐπιφάνιος, ἐντυγχάνων διδάσκου (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰσορ. ΣΔ', 649).

Ἀγλάσιμα, τὸ τῆς εὐσεβείας ἀγλασίσμα (Ἀλεξάνδρος Ἀλεξανδρείας), τῆς ἀρετῆς τὸ ἀρχέτυπον, ἢ ἀκριβὲς τῆς φιλοσοφίας εἰκῶν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1400).

Ἀγλαοφῶν, καὶ λοιποὶ διάσημοι ζωγράφου (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 61).

Ἀγνεῖα ἐν ἱεροποιίαις καὶ εὐχαίς ἐξωτερι-

καίς. — Λελομένουσας δεῖ ἐπὶ τὰς ἱεροποιίας καὶ τὰς εὐχὰς ἱεναί, καθαρῶς καὶ λαμπρῶς· καὶ τοῦτο μὲν συμβόλου χάριν γίνεσθαι, τὸ ἐξωθεν κεκοσμηθῆσθαι τε καὶ ἡγνίσθαι· ἀγνεῖα δὲ ἐστὶ φρονεῖν ὅσια. Καὶ δὴ καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ βραπτίσματος εἶη ἄν, καὶ ἡ ἐκ Μωυσέως παρὰ διδομένη τοῖς ποιηταῖς ὁδὸς πως. κ. ἑ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1352). — Ἡγνίζοντο δὲ καὶ οἱ Ἐβραῖοι καὶ οἱ Ἕλληνας. Ἰσθὶ μὴ λουτρῶν, ἀλλὰ νόφ καθαρῶς. (αὐτόθ). — Ἀγνεῖα γὰρ οἴμκι, τελεία ἢ τοῦ νοῦ, καὶ τῶν ἔργων, καὶ τῶν δικονομῶν, πρὸς δὲ καὶ τῶν λόγων εὐλιχνεῖα, καὶ τελευταία ἡ κατὰ ἐνούπιον ἀναμαρτησία. Ἰκανὴ δὲ, οἴμκι, ἀθρήφω καθαρῶς μετανοῖα ἀκριβὲς καὶ βεβαία· εἶγε, κατεγνωκότες ἐκυτῶν ἐπὶ ταῖς προγενομέναις πράξεσι, προίμεν εἰς τὸ πρόσθεν, τὰ μετὰ ταῦτα νοήσαντες, καὶ τὸν νοῦν ἐξκινδύνοντες τῶν τε κατ' αἰσθητικὴν τερπνῶν, καὶ τῶν πρόσθεν πλημμελημάτων κ. ἑ. (αὐτόθ. 1352-1353. κ. ἑ.).

Ἄγνὸν γὰρ νηοῖο θυάδεο ἐντὶς ἰόνια ἔμμεναι . . .

Ἐπίγραμμα ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ ναοῦ. Ἐνταῦθα γὰρ ὁ νεὸς τοῦ θεοῦ τρισὶν ἡδρακμένους θεμελίους, πίστει, ἐλπίδι, ἀγάπῃ φαίνεται. (Θ', 28-29. κ. ἑ.).

Ἄλίσω συνετοῖσι, θύρας δ' ἐπιπέθεο, βιβλίου.

(Πυθαγόρας).

Καὶ Πλάτων ἀγεωμέτρητος οὐδεὶς εἰσείτω. (αὐτόθ. σημ.).

Πᾶς ἀγνός ἐστιν ὁ μῦθον ἐκυτῶ κακὸν συνῶν.

Αὐτίκα ἡ τραγωδία λέγει· ἀ' Ὁρέστα, τίς σ' ἀπόλλυσι νόσος; — ἡ σύνεσις· ὅτι σύνοιδα δεινὸν εἰργασμένους». Τῷ γὰρ ὄντι ἡ ἀγνεῖα οὐκ ἄλλη τίς ἐστὶ, πλην ἡ τῶν ἀμαρτημάτων ἀποχή. Καλῶς ἄρα καὶ Ἐπίχαρμὸς φησὶ· ἀκαθάρτον τὸν νοῦν ἐὰν ἔχη, ἄπειν τὸ σῶμα καθαρὸς εἶν. Αὐτίκα καὶ τὰς ψυχὰς προκαθαίρειν χρεῶν ὄφρα ἀπὸ τῶν ὀφύλων καὶ τῶν μοχθηρῶν δογμάτων διὰ τοῦ λόγου τοῦ ὀρθοῦ· καὶ τότε οὕτως ἐπὶ τὴν τῶν προηγουμένων κεφαλαίων ὑπόμνησιν τρέψεσθαι. Ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς τῶν μυστηρίων παραδόσεως καθαρμούς τινας προσάγειν τοῖς μετέσθαι μέλλουσιν ἀξιοῦσιν, ὡς δεῖν τὴν ἄθεον ἀποθεμένους δόξαν, ἐπὶ τὴν ἀληθῆ τρέψεσθαι παραδοσῶν. (αὐτόθ. 436-437. — Η', 704-705. κ. ἑ.). — Ἀγνεῖα ἐκ πορνείας, καὶ ἐγκρατεῖα ἐξ ἀκρασίας; καὶ δικαιοσύνη ἐξ ἀδι-

κίας.—εἰδού γὰρ γέγονε κινᾶν τὰ πάντα· τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας; τίς δὲ κοινωτικῶ φωτὶ πρὸς σκότος; τίς δὲ συμφάνησις Χριστῶ πρὸς Βελίη; ἢ τίς μερὶ πιστῶ μετὰ ἀπίστου; τίς δὲ συγκατάθεσις κατὰ Θεοῦ μετὰ εἰδῶλων; Ταῦτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπιπνευματικὰς, καθήκοντες ἐκρυπτοῦ ἀπὸ παντός μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνευματικῶς, ἐπιτελοῦντες ἀγιοσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. (Ἰωάν. 1165 κ. ε.).

Ἄγνεϊς σώματος, θυσία ζωτικῶν, εὐχάριστος τῷ Θεῷ (Ἄθην. Ἀλεξ. ΚΤ', 1297 κ. ε.). Κοινὸν μὲν τὸ περὶ ἀγνείας τῶ ἡμετέρου διδασκάλου Παύλου, μῆλλον δὲ ἐπιπνευματικῶς ἀγιοσύνης ἀποκρίσι κ. ε. (κὺτόθ). — Περὶ ἀγνεΐας ἐπιπνευματικῶς (Γρηγ. Νεζ. ΑΖ', 648). — Ἄγνεΐας καὶ ἀγνισμοῦ ἕροι. Ἄγνισμός ἐστιν ἡ Θεοῦ συνουσία (κὺτόθ. 957. 945 - 964). — Περὶ ἀγνεΐας (Χρυσόστ. ΝΖ', 255 - 256). — Ἄγνεΐας ἀνάκτορον. Οἷον μὲν, ὡ ἀγνεΐας ἀνάκτορον, ὅτι εἰκότως δυσχεραίνει; (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 920 καὶ 1028).

Ἄγνεϊς Μωυσέως (Θεοδώρ. Π', 373).

Ἄγνεϊς χριστιανισμοῦ.—Ὅτι Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνας ἀγνεΐας καὶ περθεϊκῶν οὐκ ἤσκουν· εὐλογίαν γὰρ τὴν παιδοποιεῖν ἐνόμιζον (ΠΒ', 804 - 805). — Πελάγιος Λαοδικεὺς ἐν αὐτῇ τῇ περὶ ἀγνείας, τῇ πρώτῃ τῶν γράμων ἡμέρη, τὴν ἀγνεΐαν τῆς κοινωτικῶς προτιμᾶται τὴν νόμῳν ἐπεισε (κὺτόθ. 1148). — Ἄγνεΐας πλοῦτος; (κὺτόθ. 272 - 273).

Περὶ ἀγνεΐας καὶ σωφροσύνης λόγος.

Ἄγνεϊς ἐστὶν ἀσωμάτου φύσεως οἰκείωσις· ἀγνεΐα ἐστὶ φύσις ὑπὲρ φύσιν ὑπερφυῆς ἀρνητικῶ καὶ ἀσωμάτου σώματος θνητοῦ καὶ ρηκτοῦ περὶ ἀποδοξῶς ὄντως ἀμύλλας. Τίς ἐστὶν ἀγνός; τίς σώφρων; τί ἐστὶ σωφροσύνη; κ. ε. (Ἰωάν. δ τῆς Κλίμ. ΠΗ', 880 - 904, ἐνθὲν τί ἐστὶν ἀκαθαρσία· τί ἀπέλγειν· καὶ τί ἀκρασία). Σχόλιον διερῶν Πατέρων ἐκ τὸν περὶ ἀγνεΐας λόγον (κὺτόθ. 904 - 924).

Περὶ ἀγνεΐας καὶ σωφροσύνης τεμάχιον ἐκ τῆς τῆς θείας Γραφῆς, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν σοφῶν (Μεξίμ. δ Ὀμολ. ΛΑ', 736-744). — Περὶ ἀγνεΐας, ἐγκρατικῶς, σωφροσύνης· λόγοι μετὰ Γραφικῶν χωρίων (Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1449 κ. ε.—1492 κ.ε.—1496 κ.ε.). — Περὶ ἀγνεΐας, περθεϊκῶς, σωφροσύνης καὶ γάμου σεμνοῦ (Ἰωάν. Δαμασκ. 47', 241 - 261

μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων καὶ τῶν θείων Πατέρων.—Ἀντών. ἡ Μέλισ. ΡΑΓ', 808-813).

Μισθωμα πόρνης ἀγνός οὐ μερίζεται.

Δεινὸν εἰς κακῶν ἐπινοικῶν ἡ ἀπέλγειν. (Ἰωάν. Δαμασκ. 47', 256. — 47', 1241).

Ἄγνεΐας, ἀγνεΐας. Τί κινίττεται τό, α' Ἄγνεΐας αὐτοῦς σήμερον καὶ αὔριον; κ. ε. Σήμερον γὰρ, τὴν τὸν νόμου λέγει κατὰστασιν· αὔριον δὲ, τὴν εὐαγγελικὴν σημάζειν ἀλήθειαν, ὡς ὑπὸ τοῦ νόμου μνησθεῖσθαι, καὶ μετ' ἐκεῖνον φανεῖσθαι (Ἰσίδ. ΟΗ', 385. — Θεοδώρ. Π', 261 - 264).

Ἄγνοσις. Προφάσεις ἀδικιολόγητοι ἐπὶ τῷ δῆθεν ἀγνοεῖν.—Ἄλλ' οὐ πάντες, ρησὶ φιλοσοφοῦμεν. Μὴ τι οὖν οὐδὲ πάντες τὴν ζωὴν μετερχόμεθα; τί οὐ λέγει; πῶς οὖν πεπίστευκα; πῶς δὲ εἶτι ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον σου, μὴ φιλοσοφῶν; πῶς δὲ σεαυτὸν ἀγαπᾷ, εἰ μὴ φιλοζῶεις; Γράμματα, ρησὶν, οὐκ ἐμαθον. Ἄλλ' εἰ μὴ τὸ ἀκαθαρτοῦ ἐμαθες, τὸ ἀκούειν ἀκατολόγητον, ὅτι μὴ διδασκόν. Πίστις δὲ οὐ σοφῶν τῶν κατὰ κόσμον, ἀλλὰ τῶν κατὰ Θεὸν ἐστὶ κτήμα· ἡ δὲ καὶ ἀνευ γραμμάτων ἐκπαιδεύεται· καὶ τὸ σύγγραμμον αὐτῆς, τὸ ἰδιωτικὸν ἀμα καὶ θεῶν, ἀγάπη κέλῃται, σύνταγμα πνευματικόν. Ἐξὸν δὲ ἀκροεσθὶ μὴ σφίσις θεϊκῆς, ἀλλὰ καὶ πολιτεύεσθαι ἐξόν· ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν κόσμῳ κοσμίως κατὰ Θεὸν διάγειν κ. ε. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 656 κ. ε.).

Ἄγνοσις ἀνευ γνώσεως. Τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ μυστικὴ θεολογία, οὐκ ἀπῆθησι, οὐ λόγος, οὐ νοῦς κίνησις, οὐκ ἐνέργεια, οὐκ ἐξίς, οὐκ ἄλλοι τῶν ἡμετέρων περκατῆται τῆς τῆς· ἀλλ' ἐν ἀκριβεῖ ἀκινήσει νοῦς τὰ περὶ αὐτῆς ἐλαμπρύνεται, γνωσόμεθα ὅτι ὑπὲρ πάντα, ὅσα ἂν ὁ νοῦς νοήσῃ, ἐπί· καὶ τὸ μυστικὸν καὶ ἀνεκλάλητον ἔχουσα, εἰς τοῦτο μόνον τῶν λόγων ἔσται, καὶ θεολογία λεγθήσεται, διότι περὶ Θεοῦ λέγεται, ὅτι ὑπὲρ τὰ πάντα ἐστὶ. κ. ε. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 1016 κ. ε.).

Ἄγνοσις ἀγνοιας. Ἄγνοσις ἀγνοιας ἐστὶ τὸ ἐξ ἀρκῶ ἀνοικῶ καὶ ἀμαθῶς μὴδὲ αὐτὸ τοῦτο νοεῖν καὶ συναισθάνεσθαι, ὅτι ἀμαθῶς καὶ ἀνοηταίνοι· ὅτι οὐκ οἶδεν, ὅτι οὐδὲν οἶδεν· ὅπερ ἐστὶν ἡ λεγομένη διπλῆ ἀγνοια (Σχόλ. εἰς Γρηγ. Νεζ. ΑΓ', 903.—Γρηγ. Νεζ. αὐτόθ. 12 - 25).

Ἄγγοειν ἑκυτόν. Τῷ ἔντι γὰρ ἔοικε πάντων εἶναι χαλεπώτατον ἑαυτὸν ἐπιγνώσκειν. Τὰ μὲν ἡμέτερα ὁποῖα τινά ἐστι τὴν φύσιν διδασκαλίαν, ἡμεῖς δὲ αὐτοὺς ἄγγοομεν (Βασίλ. ΚΘ', 204). — Ἄγγοειν ἑκυτός. αἰεὶ δὲ τις ἄγγοει, ἄγγοεῖται. Καὶ τίνας ἔνεκεν τοῦτο ἐπιγᾶγεν (ὁ Ἀπόστολος); Δεικνύς ὅτι οὐ βιάζεται, οὐδὲ φιλονεκεῖ, ἔπειτα σημαῖν ὅτι τῶν οὐ τὰ ἑκυτόν βουλομένων ἴσταν, ἀλλὰ τὸ ἑτέροις συμφέρον σκοποῦντων (Χρυσόστ. ΞΑ', 317—ΝΖ', 327 κ. ἐ.). — Βέλτιον ἄγγοειν καλῶς, ἢ μανθάνειν κακῶς, πῶς καὶ διὰ τί; (ΝΑ', 691—692). — Ἄγγοειν τὴν φύσιν ὁ θυμὸς ἀναγκάζει (Θεοδώρ. ΠΑ', 301).

Ἄγγοῦται, αἰρετικοί. Πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι ἠγνόησαν ὁ γῆς τὴν ἐσπέρτην ἡμέραν. Κατὰ Ἄγγοιτῶν καὶ Ἀνθρωπομορφιτῶν (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΤ', 1100). — Ἄγγοῦται' οἱ λέγοντες ἄλλὰ τέ τινα τὸν Κύριον ἄγγοῦσαι κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καὶ τὴν ἡμέραν δὲ τῆς συντελείας (Γιγ. Πρὸς. ΠΤ', 41). — Ἄγγοιτῶν κίνημα πότε ἤρξατο (Λεόντιος Βυζ. ΠΤ', 1232. — Δικμ. ΖΑ', 756. — Εὐθ. Ζιγ. ΡΑ', 1105).

Πῶς ὀρεῖσθε νουεῖν τὴν περι συντελείας ἄγγοικν τοῦ γῆς; Ἀπόκρ. Ἐζητημένον ἦδη παρὰ πολλοῖς τὸ εὐαγγελικὸν ῥητὸν περὶ τοῦ ἄγγοειν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν τὴν ἡμέραν τοῦ τέλους, καὶ τὴν ὥραν, καὶ μάστιχα συνεχῶς προβαλλόμενον παρὰ τῶν Ἀνομοίων ἐπὶ καθιέρει τῆς δόξης τοῦ Μονογενοῦς, καὶ εἰς τῆς (Βασίλ. ΑΒ', 876—885).

Διπλῆ τίς ἐστὶν ἄγγοικ' ἢ μὲν διαβαλλομένη, ἢ δὲ ἀδιάβλητος' καὶ ἢ μὲν, ἐρ' ἡμῖν ἐστὶν, ἢ δὲ, οὐκ ἐρ' ἡμῖν. Καὶ ἢ μὲν διαβαλλομένη καὶ ἐρ' ἡμῖν, ἢ περὶ τὴν ἀρετὴν καὶ εὐσεβεῖαν ἄγγοικ' ἢ δὲ ἀδιάβλητος καὶ οὐκ ἐρ' ἡμῖν ἐστὶν, ὅσα θελόντων ἡμῶν γινώσκειν οὐ γινώσκοντες οἷον τὰ πόρρω γινόμενα, τὰ μέλλοντα γίνεσθαι. Εἰ οὖν τὰ πόρρω ἐν τοῖς ἁγίοις προφήταις καὶ τὰ οὐκ ἐρ' ἡμῖν διεγνώσκοντο χάριτι, πῶς οὐχὶ μᾶλλον πάντα ἠπίστατο ὁ γῆς τοῦ Θεοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ τὸ ἀνθρώπινον, οὐ φύσει, ἀλλ' ἐνώσει τῇ πρὸς τὸν Λόγον; κ. ἐ. (Μάξιμ. Ζ', 837—840 — Χρυσόστ. Ξ', 25—34). — Τό, αὐὸς οἶδα ἡμεῖς οὐ τοῦ Σωτῆρος τὴν ἄγγοικν, ἀλλὰ τὴν ἀποστροφὴν δηλοῖ (Χρυσόστ. ΝΑ', 81).

Ἄγγοικα. Ἄγγοικα γινώσκιν οὐκ ὀρθῶς κρί-

νει. Ὅθεν πρὸ πάντων πάσης κρίσει διὰ τῆς προφητικῆς ἐπαγγελίας τὸν προφήτην ζητεῖν δεῖ, καὶ γινόντα, τοῖς λοιποῖς τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ λόγους ἀνενοδιαστως ἐπεσθαι, καὶ θαρῶντα περὶ τῶν ἐλπίζομένων, πολιτευόμενα τῇ πρώτῃ κρίσει, γινόντα οὖν ὅτι ὁ ταῦτα εἰπὼν τοῦς τὸ ψεύσασθαι φύσιν οὐκ ἔχει. Διὸ ἐάν τι τοῦς λοιποῦ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ῥηθέντων δοκῇ ἡμῖν μὴ καλῶς εἰρησθαι, εἰδέναι χρῆ, ὅτι οὐκ αὐτῶ εἰρηται κακῶς, ἀλλ' αὐτὸ ἡμεῖς καλῶς ἔχον οὐκ ἐνοήσαμεν. Ἄγγοικα γὰρ γινώσκιν οὐκ ὀρθῶς κρίνει, ἀτε δὴ οὔτε γινώσκιν πρόγινωσκιν ἀληθῶς κρίνειν πέφυκεν, ἀλλ' ἢ πρόγινωσκιν τοῖς ἄγγοοικν παρέχει τὴν γινώσκιν (Κλήμ. Ρώμ. Β', 84 κ. ἐ.).

Ἄγγοικα διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς θεωρίας. Ἡμεῖς δὲ τὰ ὑπ' ἡμῶν ἄγγοοόμενα διὰ προφητῶν μεμολογήκαμεν' οἷτινες ἄμα τῇ ψυχῇ πεπεισμένοι, ὅτι πνεῦμα τὸ οὐράνιον ἐπέδωκε τῆς θνητότητος τὴν ἀθανασίαν κεκτήσεται, τὰ ὅσα μὴ ἐγίνωσκον αἱ λοιπαὶ ψυχαὶ προῦλεγον. Δυνατὸν δὲ παντὶ γυμνηθεύοντι κητήσασθαι τὸ ἐπικόσμημα, καὶ πρὸς τὴν συγγένειαν τὴν ἀρχαίαν ἀναδραμεῖν. (Ιακ. Γ', 852).

Ἄγγοικα φαντασία ἐστὶν εἰκόσια, μεταπτώτικῃ ὑπὸ λόγου' τὸ δὲ μεταπίπτον, ὡς καὶ τὸ συνακούμενον ἐκ λόγου ἐρ' ἡμῖν. Παράκειται δὲ τῇ ἐπιστήμῃ ἢ τ' ἐμπερία καὶ ἢ εἰδησι, σύνεσις τε καὶ νόησις καὶ γινώσις κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1013 κ. ἐ.). — Ἄγγοικα ἀκατηγόρητος. Ἐπει τοῖνον δι' ἄγγοικν φιλονεικοῦσι περὶ τούτων, συγγνωστὸν πρᾶγμα πεπονηότες ἄγγοικα γὰρ οὐ κατηγόριαν ἀναδέχεται, ἀλλὰ διδασχῆς προσδεῖται (Κλαύδιος Ἀπολλιν. Ε', 1297).

Ἄγγοικα καὶ πλάνης διαφορὰ. Πολλή μοι δοκεῖ εἶναι διαφορὰ τῶν ἄγγοοῦντων πρὸς τοὺς πεπλανημένους. Ὁ γὰρ ἄγγοῦν εἰκέναι μοι δοκεῖ ἀνδρὶ ἐπ' εὐθυνομένην πόλιν μὴ ὀρμᾶν βουληθέντι, διὰ τὸ ἄγγοειν τὰ ἐκεῖ καλὰ' ὁ δὲ πεπλανημένος, μαθόντι μὲν τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἀγαθὰ, ἐν δὲ τῷ ὀρμᾶν κατὰ τὴν ὁδόν, τρίβον παραλλάξαντι, καὶ διὰ τοῦτο πλανωμένω. Οὕτως οὖν μοι δοκεῖ πολλὴν διαφορὰν εἶναι τῶν εἰδῶκα σεβόντων πρὸς τοὺς ἐν θεοσεβείᾳ ἀλαμένους (Κλήμ. Ρώμ. Β', 260).

Ἄγγοικα ἐπίστασις τὸ πρῶτόν ἐστι μάθημα.

Ὁ τοῖνον δίκαιος ζητήσιν εὐρεῖσιν ἀγαπητικῇ, εἰς τὴν σπεύδων, εὐτυχεῖ. αὐτῷ κρούοντι

γάρ, ὡς φησὶν (ὁ Κύριος), «ἀνοιγήσεται» καὶ, «Αἰ-
τεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν.» Οἱ γὰρ ἀπαλζόν-
τες τὴν βασιλείαν βιασται οὐ τοῖς ἐριστικοῖς
λόγοις, ἐνδεδραχθεὶς δὲ ὀρθοῦ βίου, ἀδικαίητοις
τε εὐχαρῆς ἐκδιείξασθαι ἐπιθυνοῦνται, τὰς ἐπὶ τοῖς
προτέροις ἀμικρῆμασιν ἀπειληρότας κηλίδας.

Τὴν μάλιστα κακότητα καὶ λαθὸν ἔστιν ἐλέσθαι.

Τῷ δ' αὖ πονοῦναι καὶ Θεὸς συλλαμβάνει.

Οὐ γὰρ ἐν μέσοισι καίτοι δῶρα δυσμάχητα
Μοισῶν τῷ πειτυχόντι φέρειν. Ἡ γοῦν τῆς ἀ-
γνοίας ἐπίστασις τὸ πρῶτόν ἐστι μάθημα τῷ
κατὰ Λόγον βιαζίζοντι. Ἄγνοήσας τις, ἐξή-
τησε· καὶ ζητήσας εὐρίσκει τὸν διδάσκαλον·
εὐρών τε ἐπίστευσε· καὶ πιστεύσας, ἤλπισεν·
ἀγαπήσας τε ἐντεῦθεν ἐξομολογεῖται τῷ ἡγα-
πημένῳ, τοῦτο εἶναι σπύδων, ἢ φιλίας ἡγά-
πητε (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 33 κ. ε.).

Ἄγνοια τῶν δεινῶν καὶ μὴ δεινῶν. Οὐ γὰρ
εἰ δι' ἀπροσῆνην τὴν συνίσταται καὶ διαβόλου
ἐνέργειαν, μάλλον δὲ συνέργειαν, τοῦτο διά-
βολος ἡ ἀπροσῆνη· ὅτι μηδεμίαν ἐνέργειαν φρο-
νησας· ἕξις γὰρ ἡ φρόνησις· οὐδεμίαν δὲ ἐνέρ-
γειαν ἕξις. Οὐ τοίνυν οὐδὲ ἡ δι' ἄγνοιαν συνι-
σταμένη πράξις ἦδη ἄγνοια, ἀλλὰ κακία μὲν
δι' ἄγνοιαν, οὐ μὴν ἄγνοια κ. ε. (Κλήμ. Ἀλεξ.
αὐτόθ. 492 κ. ε.).—Ὅτι χεῖρον μὲν τὸ κρῖμα
τῶν συνιέντων, καὶ μὴ ποιούντων· οὔτε δὲ τὸ
κατὰ ἄγνοιαν ἀμικρῶνται ἀκίνδυνον. Οὐκ αἴρει
τὴν ἀμικρῆσιν ἡ ἄγνοια· οὐσα δὲ ἐκουσία αὐτῆς
αὐτὴν (Βασίλ. ΛΑ', 717. 1112).—Μὴ νομίζειν
ἀρκεῖν εἰς ἀπολογία τὴν ἄγνοιαν (Χρυσόστ.
Ξ', 635 - 637 — ΝΗ', 713 - 724). — Ἄγνοια
τῆς ἐξόδου ἡμῶν τῆς ἐντεῦθεν χρῆσιμῆ, διὰ τί;
(Χρυσόστ. ΝΗ', 713 - 714).

Ἄγνοιας πρόφασις. Καὶ τοὺς μὲν προαγα-
νιστάς καὶ προστατάς γενέσθαι τῆς ἀσεβείας,
τοὺς δὲ ταχθῆναι τὰ δευτέρως, ἢ φρόβω κατα-
πειθέντας, ἢ χρεῖσι δουλωθέντας, ἢ κολακείας
δελασθέντας, ἢ ἄγνοιᾳ κλαπέντας, τὸ με-
τριώτατον· εἴ τω καὶ τοῦτο αὐτάρκεις εἰς ἀπο-
λογία τῶν λαοῦ προσεστάναι πεπιστευμένων
κ. ε. Ἄδιδασκάλω δὲ πῶς τοῦτο δώσομεν, ὅς
καὶ τὰς τῶν ἄλλων ἄγνοίας ἐπανορθοῖ, ἂν περ
ἢ μὴ ψευδώνυμος; κ. ε. (Γρηγ. Νάξ. ΛΕ', 1109).

Ἄγνοια τῆς φύσεως τῶν ὄντων. Καὶ γὰρ
εἰ καὶ τὴν φύσιν ἀγνοοῦμεν τῶν γενομένων,
ἀλλὰ τόγχε δλοσχερῶς ὑποπίπτουν ἡμῶν τῇ
αἰσθήσει τοσοῦτον ἔχει τὸ θεῖμα, ὥστε καὶ

τὸν ἐντρεχέστατον νοῦν ἐλάττωκα ἀνακρανῆ-
ναι τοῦ ἐλαχίστου τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, πρὸς τὸ
ἢ δυνηθῆναι αὐτὸ κατ' ἀξίαν ἐπεξελεῖται, ἢ
τὸν ὀρελιόμενον ἔπιπνον ἀποπληρῶσαι τῷ κτί-
σαντι; ἢ πάσα δόξα, τιμὴ καὶ κράτος, εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμὴν. (Βασίλ. ΚΘ',
28. — Γεώργ. Πισιδ. ΛΒ', 1430).

Ἄγνοια. Τί ἐστὶν ἄγνοια καὶ τί γινώσις;
Μηδεὶς δὲ γενεαλογεῖται ἡμᾶς ἀναγκάζετω τὴν
ἄγνοιαν, πόθεν αὕτη λέγων καὶ ἀπὸ τίνος·
ἀλλ' ἐξ αὐτῆς νοεῖται τῆς τοῦ ὀνόματος ση-
μασίας, ὅτι ἡ γινώσις καὶ ἡ ἄγνοια τῶν πρὸς
τί πως ἔχουν τὴν ψυχὴν ἐνδείκνυνται. Οὐδὲν δὲ
τῶν πρὸς τι, νοουμένων τε καὶ λεγομένων, οὐ-
σίαν περιτίθει. Ἄλλος γὰρ ὁ τοῦ πρὸς τι,
καὶ ἕτερος ὁ τῆς οὐσίας λόγος. Εἰ οὖν ἡ γινώ-
σις οὐκ ἐστὶν οὐσία, ἀλλὰ περιττὴ τῆς δικ-
νοίας ἐνέργειας, πολὺ μάλλον ἡ ἄγνοια πόρρω
τοῦ κατ' οὐσίαν εἶναι ὀμολογήται. Τὸ δὲ μὴ
κατ' οὐσίαν ὄν, οὐδὲ ἔστιν ὄλω κ. ε. (Γρηγ.
Νύσσο. ΜΖ', 176).

Ἰερουργία περὶ ἄγνοίας. Ἰερουργία προσε-
φέροντο καὶ ὑπὲρ ἀμικρῆσιν, καὶ πλημμελείας
καὶ ἄγνοίας. Δηλοῖ δὲ ἡ μὲν ἀμικρῆσι νόμου
τίνος· παραβῆσιν ἐθελοούσιν· ἡ δὲ πλημμέ-
λειαι, τὴν ἐκ περιστάσεως τινος γεγενημένην
παρανομίαν· συνέβαινε γὰρ τινα παρὰ γινώ-
μην ἢ λεπρῶ πελάσαι, ἢ νεκρῶ, ἢ γονοῖ-
βουεῖν· ἡ δὲ ἄγνοια σαρῆ τὴν ἐρημνεῖαν ἔχει·
οὐ γὰρ πάντας ἀπαντας τοὺς νόμους ἠπίστατον
(Θεοδώρ. Π', 300 - 308). — Περὶ τῶν ἐν ἀ-
γνοίᾳ γενομένων ἱεροπραξιῶν, ὁλον γεροστο-
νῶν, βραπίσματος, κούρας μοναχῶν κτλ. τί
ποιητέον; ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις (Θεοδ.
Στουδ. ΙΓ', 1645 - 1665).

Ἄγνος, καθαρὸς, βλέπ. ἄγνεια.

Ἄγνος, λύγος, λυγαριά, δένδρον ὑψηλὸν
(Μεθόδ. ΙΗ', 34). — Κλάδοι δένδρων τὰς οἰ-
κίας κοσμεῖν διηγήροισιν (ὁ νόμος) συνηριθ-
μησε δὲ τοῖς ἄλλοις κλάδοις καὶ τὸν ἄγνον,
ὡς σωροσπύνης δηλωτικὸν (Θεοδώρ. Π', 341).

Ἄγνωμοσύνη, ἀγνώμων. Εὐγνωμοσύνη
πρὸς Θεὸν (Χρυσόστ. ΞΒ', 301 - 310). — Ἀ-
γνωμοσύνη. Οἱ ὑπὲρ ὧν χάριτες εἰδέναι ὀρεσί-
λουσι, ὑπὲρ τούτων ἐγκαλοῦντες, πάντας τοὺς
τῆς ἀγνωμοσύνης ὑπερβαίνουσι ὄρους. Δέον
γὰρ, εἰ καὶ μὴ ἔργοις οἰοῖ τέ εἶσι, λόγοις εὐ-
χαριστοῖς ἀμείβεσθαι, ἐγκαλήματα ῥάπτουσαι

(Τσιδάρ. Πηλ. ΟΗ', 641 και 556. — Αντιόχ. Μον. λόγος περί εὐνομοσύνης και εὐχαριστίας; ΠΘ', 1797 - 1800. — Ίωάν. Δαμπασκ. περί ἀγνομότητος και εὐνομοσύνης ΙΕ', 1229 - 1233. 1560 - 1561). — Τίς ἂν ἀξίως θαυμασθήσεται τοῦ Δεσπότη τὴν ἀγκυρότητα; ἀγνομώμενος γὰρ, και λίαν ἀγκυριστούμενος, κηδεύει τῶν ἀγκυρίτων, και πᾶσαν αὐτῶν πσιεῖται πρόνοιαν (Θεοδώρ. ΠΑ', 1144 κ. ἐ.). — Ἀγνώμονες οἰκτεῖται. Εἰ γὰρ τὸν συνακτῶμενον τοῖς τῷ Κυρίῳ ἀνακειμένοις προσκρίσκει ἀδικέρως τοῖς ἀγνώμοσι τῶν οἰκείων τὰ αὐτῷ διακρίροντα (Βασίλ. ΑΑ', 941-944). — Ἀγνομωνοῦντες και ἀγκυριστοῦντες (Ἱερ. Παρξλ. Δαμπασκ. ΙΕ', 1229).

Ἀγνώμων Βάσσιος (δνομα κύριον), διάλογον μετὰ τοῦ Ὁριγένους ἐποίησάτο (Ἠριγ. ΙΑ', 41. 49).

Ἀγνώστῳ Θεῷ. Ἀσχημάτιστον τὸ ὄν, και ἄνωμακτον. Κἄν δνομαζόμενον αὐτὸ ποτε οὐ κυριεῖ κ. ἐ. Τὰ γὰρ λεγόμενα ἢ ἐκ τῶν προσόντων αὐτοῖς ῥητὰ ἔστιν, ἢ ἐκ τῆς πρὸς ἄλληλα σχέσεως; οὐδὲν δὲ τούτων λαβεῖν οἶόν τε περί τοῦ Θεοῦ κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 121 - 129). Περὶ τοῦ ἐν Ἀθῆναις ἀγνώστῳ Θεῷ πραγματεία (Ἀθην. ΚΗ', 1428 κ. ἐ. — Χρυσοστόμ. Ξ', 267 - 276). — Διὰ τί ἐν τῷ βωμῷ ἐπεγγέχεται Ἀγνώστῳ Θεῷ (Ἰσιδ. ΟΗ', 1128).

Ἐπιγραμμὰ τοῦ ἐν Ἀθῆναις βωμοῦ.

Θεοῦ Ἀσίως, και Εὐρώπης, και Αἰθῆς, Θεῷ Ἀγνώστῳ και ξένῳ (Εὐθελ. Διάκονος ΠΕ', 692).

Ἀγνοκλεῖται αἰρετικῶς, οἱ μὴ κλίνοντες γόνυ ἐν ταῖς προσευχαῖς αὐτῶν. (Ἰωάν. Δαμπασκ. ΙΔ', 757).

Ἀγνον τῆς ψυχῆς. Τὸν θλαδίαν και τὸν ἐκτομίαν εἰσελθεῖν εἰς ἐκκλησίαν ἀπαγορεύει, διὰ τί; Τὸ ἄγονον τῆς ψυχῆς αἰνίττεται; ἀλλοτρία γὰρ Θεοῦ ἢ τῶν ἀγκυθῶν ἀκροπία. Ἀλλως δὲ οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ και ἐπὶ τῶν ζώων και κτηνῶν ἀπαγορεύει τὰ τοιαῦτα ποιεῖν; εἰς γὰρ τὴν τοῦ γένους αὐξήσιν τὰ γεννητικὰ δεδημιούργηται μόρια. (Θεοδώρ. Π', 428).

Ἀγορὰ ἐν τοῖς προκυλίαις τῶν ἐκκλησιῶν; περί τῶν ἐν συνόδοις πραγματεῶν, ἡγουν οὐ δεῖ γίνεσθαι ἀγοροπωλησίας. (Βασίλ. ΑΑ', 1020). — Ἀγορασίαν και πρᾶσιν οὐκ ἔσπισιν. Νεῖλου διήγημα περί ἡθῶν και ἐθῶν τῶν Αἰ-

θιῶων βαρβάρων. (ΟΘ', 612 - 625. κ. ἐ. — Ἰω. Δαμπασκ. ΙΖ', 312).

Ἀγοραῖος δικαστάς. Ἀγοραῖοι ἀγονοταιν. (Πράξ. Ἀποστ. ΙΘ', 38). Εἶδος ἡν δικαστῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ εὐτελῶν οἱ ἀγοραῖοι, οἵτινες ἐδικάζον τοῖς πένησι και ἀγοραῖοις ἀνθρώποις; διὸ και ἀγοραῖοι ἐκαλοῦντο μάλλον; ὡς περ εἰσιν οἱ ἐκδικιοι κατὰ πόλεις τινὰς; οἱ δὲ ἀνθύπατοι ταῖς τῶν πλουσίων ἢ τῶν ἐγκλημάτων δίκαις ὑπέθαυον. Ἡ, ἀγοραῖοι εἰσιν οἱ δικολόγοι, καρὰ τὸ ἀγορεύειν λεχθέντες, ὅ ἐστι δημηγορεῖν. (Ἀμμών. Ἀλεξ. ΠΕ', 1577).

Ἀγοραῖος και ἀγοραῖος. Ἀγοραῖος; σχημαίνει τὸν πονηρὸν ἐν ἀγορᾷ; ἀγοραῖον δὲ τὸ ἐν ἀγορᾷ τιμώμενον. Ἀνήρ τις ἀγοραῖος πρᾶγματι βουλόμενος παρακτεῖν ἀνθρώπων ἀπραγμοσύνη συζῶντι, εἰλαυσεν αὐτὸν εἰς δικαστήριον κ. ἐ. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1457).

Ἀγοροκόμοι, Αἰτίλεις Ῥωμαῖοι κηλοῦσιν αὐτοῖς (Ἰωάν. Λυδ. 147).

Ἄγρος πύλωσ, κηλίδικ ἐκκλησίαις, και ὕβριν ἐλευθερίας, και τῶν συνόντων ἐλευθέρων, και τί γὰρ οὐχὶ τῶν αἰγίστων οὐκ ἀποδέχομαι σε κ. ἐ. (Ἰσιδ. ΟΗ', 912).

Ἄγρα ἰγθύων, και κητῶν δι' ἀνθρωπίνης ἐπινοίας; μέθοδος τῆς ἄγρης (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 265). — Πτηνῶν και ζώων ἄγρα (Θεοδώρ. ΠΓ', 629 - 644).

Ἄγραφα νόμιμα τῆς ἐκκλησίας πόθεν;

Ἐκ τῆς ἀθημοσιεύτου ταύτης και ἀποβήτου διδασκαλίας, ἢ ἐν ἀπολυπραγμονήτῃ και ἀπεριεργάστῃ σιγῇ οἱ Πατέρες ἡμῶν ἐφύλαξαν, καλῶς ἐκείνοι δεδιδαγμένοι, τῶν μυστηρίων τὸ σεμνὸν σιωπῇ διακόψεσθαι κ. ἐ. (Βασίλ. ΑΒ', 185. 188 - 189). — Ἄγραφος τρόπος δοξολογίας (αὐτόθ. 193).

Ἄγραφοι παραδόσεις (αὐτόθ. 200 κ. ἐ.).

Πάλιν και πολλάκις ἀνακυκλεῖ ἡμῖν τὸ ἄγραρον. Ὅτι μὲν οὖν οὐ ξένον τοῦτο, οὐδὲ παρεῖσκατον, ἀλλὰ και τοῖς πάλαι και τοῖς νῦν γνωρίζομενον και παρὰ γινωσκόμενον, δεδεικται μὲν ἡδὴ πολλοῖς; τῶν περί τούτου διειληφῶτων, ὅσοι μὴ βρβύμοις, μηδὲ παρέρργοις ταῖς θείαις Γραφαῖς ἐντυχόντες κ. ἐ. (Γρηγ. Ναζ. ΔΓ', 156-172).

Ἄγραφος καινοτομία. — Ἐγγραρον τὴν εὐσέβειαν (προσενεγκεῖν) κατὰ τῆς ἀγράφου καινοτομίας; ἵνα βασιλεῖ μὲν βασιλεῦς, λόγιω δὲ

λόγος, γράμματι δὲ γράμμα καταπαλαίηται. (Γρηγ. Ναζ. ΔΕ', 1121-1124).—*Αγραφοῦ κήρυγμα. Καὶ γὰρ τὸ ἀγραφοῦ κήρυγμα Εὐαγγελίον (δὲ Παῦλος) καλεῖται. (Χρυσόστ. ΞΑ', 523).

*Αγραφα. Γογγυσμὸς Ἀρειανῶν, ὅτι ἀγραφοὶ εἰσὶν αἱ λέξεις, ἐλέγχεται παρ' αὐτῶν μάταιος. Ἐξ ἀγράφων γὰρ ἀσέθησαντες, ἀγραφοὶ δὲ τό, ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ τό, ἦν ποτε ὄτε οὐκ ἦν, αἰτιῶνται, ὅτι ἐξ ἀγράφων μετ' εὐσεβείας κατεκρίθησαν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 925).—*Αγραφοῦ Ἰουδαίων διδασκαλία (αὐτόθ. 848).—*Αγραφοῦ νόμος τῆς φύσεως (ΠΓ', 917).

*Αγραφοῦ διδασκαλία καὶ παραδόσις.

Οὐκ ἀγραφοῦ δὲ οἱ πρεσβύτεροι, μήτε ἀπασχολεῖν βουλομένοι τὴν διδασκαλίαν τῆς παραδόσεως φροντίδα τῇ περὶ τὸ γράφειν ἄλλη φροντίδι, μηδὲ μὴν τὸν τοῦ προσκείμενον τὰ λεγόμενα καιρῶν καταναλίσκοντες εἰς γραφὴν. κ. ἔ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 712).

*Αγραφοῦ ἐκκλησιαστικῶν θεῶν, ὡς νόμον, δεῖ κρατεῖν καὶ φυλάττειν. (Φώτ. ΡΔ', 456-465, ἐνθα περὶ ἀγράφων παραδόσεως ἐκ τῶν θείων Πατέρων κατὰ πλάτος).—*Αγραφοῦ ἔθιμα ἐκκλησιαστικὰ κατὰ τόπους (Σωκρ. ΞΖ', 625-645).—*Αγραφοῦ προτάξεις καὶ δοκνηάριοι (Ἰωάν. Λυδῶς 208. κ. ἔ.).

*Αγριέλαιος, καλλιέλαιος γίνεται. Ἐὰν προσλάβῃ τὴν θείαν διὰ πίστεως δύναμιν, τῇ χρηστῇ καὶ ἡμέτρῳ κατάρτυθει γνώσει, καθάπερ ἡ αγριέλαιος, ἐγκεντριθεῖσα τῷ ὄντως καλῷ καὶ ἐλεήμονι λόγῳ, πέττει τὴν παραδομένην τροφήν, καὶ καλλιέλαιος γίνεται· ὁ γὰρ τοι ἐγκεντρισμὸς τὰς ἀγρίους εὐγενεῖς ποιεῖ, καὶ τὰς ἀφόρους φορμικούς γίνεσθαι βιάζεται, τέλῃν τῇ γεωργικῇ καὶ ἐπιστήμῃ τῇ γνωστικῇ (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 341. κ. ἔ. ἐνθα καὶ κατὰ πόσους τρόπους ὁ ἐγκεντρισμὸς γίνεται).

*Αγριόδοτος, περὶ τῶν ιδιοτήτων αὐτοῦ. (Κοσμ. Ἰνδοικπλ. ΠΒ', 444).

*Αγρίππας Κάτωρ. (Ε', 1269.—Εὐσεβ. Παμφ. Κ', 317).—*Αγρίππας ἡγεμὼν τῆς Ἰουδαίας, ὁ καὶ Ἡρώδης καλούμενος· ὅς καὶ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου ἀνεῖλεν. (Εὐσεβ. Κ', 157-160).—*Αγρίππας υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω. (Εὐσεβ. Κ', 189).—*Αγρίππας Ἡρώδης, υἱὸς Ἀριστοβούλου, καὶ ἕτερος, ὁ κατὰ Παῦλον. (Ἀλέξ. Μονυχ. ΠΖ', 4040).

*Αγριόππνος, ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. (Εὐσεβ. Κ', 377).

*Αγροικία. Εἰ καὶ χρησίμως ἡ αγροικία τῇ σιωπῇ συγκαλύπτεται, ἀλλ' ἀναγκαιῶν ἐστὶ μὴ μακρῆ σιωπῇ παραδοῦναι τὰ σιωπῆς οὐκ ἄξια. Κύριος γὰρ σοφοὶ τυρλοῦς, καὶ τῶν ἐκ πίστεως προερχομένων ἀπλῶν βημάτων μᾶλλον προσέτιτα τὰ ψελλίσματα, ἢ τῶν βηθῶν τὰς ἐκ τῶν λόγων ἄρκυς διελιττομένας, καθάπερ λαβύρινθον. (Πέτρ. Σικελ. ΡΔ', 1240).

*Αγροῖκος καὶ ἀγροικός. Ἰστέον δέ, ὅτι ἀγροικός μὲν ἐστὶν ὁ ἐν ἀγροῖς αὐλιζόμενος, ἀγροικός δὲ ὁ ἀμαθὴς καὶ ἀπαιδευτος καὶ τὸ ὅλον ἀνόητος. (Σχλῆ. Γρηγ. Ναζ. ΛΑ', 910).—*Αγροῖκος γὰρ ἐστὶ σοφία φιλοσοφία περὶ τῶν μηδεμίαν βλάβην τοῖς ἀνοηταῖς οἰσόντων· διὸ καὶ σπουδαῖοι καλοῦνται οἱ εὐδοίμοι, καὶ τοῖς φουλοῖς ἀντιδιαστέλλονται. (Ἰσίδωρ. ΟΗ', 1248. 544).—*Αγροικῶν πλῆθος. Καὶ πλῆθος αγροικῶν συναθροισάντων. (Θεοδώρ. ΠΓ', 144).—*Αγροικικὴ σίσυρα ἀλουργίδος τιμωτέρα. (αὐτόθ. 1424).—Καὶ ἕτερον ἀγροικῶν ἢ ἀγροῖκων (αὐτόθ. 1385).

*Αγροικόσοφοι. Οὐ διὰ πλῆθος γραμμάτων, ἀλλὰ διὰ μέγεθος πραγμάτων. κ. ἔ. (Ἰσίδωρ. ΟΗ', 533-536. 544. 1248).

*Αγρός. Τί σημαίνει παραβολικῶς ὁ ἀγρός; τίς ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀγροῦ καὶ ἡ δύναμις;—*Ὅτι μὲν διὰ τοῦ ἀγροῦ τὸν κόσμον σημαίνει ἢ τοῦ δεσπότου φωνῆ, παντὶ δῆλον ἐκ τῶν Εὐαγγελίων ἐστίν. κ. ἔ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 853-856).—*Αγρός ὁ κόσμος, σπόρος τὸ κήρυγμα, τὰ δὲ ζιζάνια ὑστερον· ὡς ἐκ τούτου δυνατὸν ἡμῖν ἐπιγνώσκειν, ὅτι τὰ μετὰ τὴν ἀποστολικὴν παράδοσιν ἐπινοημένα φρονήματα, περιττὰ τίς ἐστὶ καὶ δαμονιῶδης ἐπισπορά. (Μάρκος Ἐρημίτης ΞΕ', 1117 εἰς τὸν Μελχισεδέκ).—*Πῶς νοητέον τό, ἄδύ ἐσονται ἐν ἀγρῷ; ἐκ τοῦ περὶ κρίσεως τοῦ ἀγίου Ἐφραίμ. Περὶ δικαίων καὶ ἀδικῶν, περὶ κριτῶν καὶ ἡγουμένων (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 697).—*Αγρός ἐκκλησιαστικῶς· ἐνθα περὶ νόμων, συνηγῶρων, ἀδικῶν καὶ ἀδικουμένων. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1181-1184).—*Αγρὸς, πόσων ἦς, καὶ πόσων εἴς; παροιμία δημηδῆς περὶ ἀλλαγῆς δεσποταίης κτημάτων (Χρυσόστ. ΞΒ', 556).

*Αγροῦηρος, ἢ Ἀγρότης, ἢ Ἀγρός, θεότης σεβασμῆα παρὰ Φοίνιξι καὶ Βυβλοῖς;· ἐνθα

περί θεοποιήσεως ἐφευρετῶν ἀνθρώπων. (Εὐσέβ. ΚΑ', 80. κ. ε.).

Ἄγρυνία. Ὅτι δεῖ προσκαρτερεῖν ταῖς προσευχαῖς καὶ ταῖς ἀγρυνίαις. (Βασίλ. ΛΑ', 784).—Ἄγρυνία καὶ λυτνεῖται, ἀρχαία τῆς ἐκκλησίας ἔθνη. (ΑΒ', 764).—Ἄγρυνία, πανυλίδες. Ὀμιλίαι Χρυσοστ. (ΣΓ', 467-472).—Περί ἀγρυνίας καὶ ψαλμοῦδ' Ὀμιλία δύο μετὰ καὶ τῶν Γρακικῶν χωρίων. (Ἀντίοχ. Μον. ΠΘ', 1748-1765, ἔνθα καὶ περὶ προσευχῆς καὶ κατανύσεως).—Τί ὠφελεῖ ἡ ἀγρυνία. Γεγράφηνκάς μοι λέγων, ὅτι ἤθελον μαθεῖν, τί ὠφελεῖ ἡ ἀγρυνία τὸν ἄνθρωπον, ὅτι πολλοὺς μὲν βλέπω γοργυμένους πρὸς αὐτήν· περιττὸν δὲ ἡγοῦμαι τὸ ἀγρυνεῖν, ἐπειδὴ τὸν ὕπνον τῷ Ἀδὰμ ὁ Θεὸς ἐπέβηλε, καὶ χρὴ πάντως κοιμηθῆαι. Τῶν γὰρ ἀγαθῶν μου χρεῖζον οὐκ ἔχει ὁ Θεός. Ἀπάντησις περὶ τῆς ὠφελείας τῶν ἀγρυνιῶν (Νείλου ἐπιστολῆς ΘΘ', 92-100).—Περί ὕπνου καὶ προσευχῆς καὶ τῆς ἐν συνοδίῃ ψαλμοῦδ' Ὀμιλία. (Ἰωάν. ὁ τῆς Κλίμ. ΠΗ', 937-940.—Σχόλ. περὶ τούτων αὐτῶν).—Περί ἀγρυνίας σωματικῆς, πῶς διὰ τῆς γίνεται ἡ τοῦ πνεύματος, καὶ πῶς δεῖ αὐτὴν μετεῖναι. (αὐτῶν. 940-941.—Σχόλ. περὶ τούτων αὐτῶν. 941-945).

Ἄγύρται καὶ μητραγύρται. «Μὴ περιβλέπου δὲ ρησιν (ἡ Ἐκκλησιαστής), ἐν Ῥώμῃσι πόλεως· μὴδὲ πλκνῶν ἐν ταῖς ἐρημίαις αὐτῆς.» Ἐρημία γὰρ ὡς ἀληθῶς, κἂν ὄχλος ἀκολάστων ᾖ, ἔνθα μὴ πάρεστιν ἄνθρωπος σωφρονῶν. Περιφέρονται δὲ αὐτὰ ἀνὰ τὰ ἱερὰ ἐκθυμέναι καὶ μυντευόμεναι (γυναίκες ἄσημοι), ἀγύρται καὶ μητραγύρται καὶ γραίαις βωμολόχοις οἰκοθροοῦσαι, κ. ε. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 596, ἔνθα καὶ γυναικῶν σεμνῶν καὶ ἀσέμων, τίσι συνδιατριπέον, καὶ τίσι μή-592-600. — Παρκίνεσις εἰστοχος περὶ τοῦ μὴ καλλωπίεσθαι τὰς γυναῖκας, καὶ ἐκὼς τὰς ἀσχημίαις. Θεοδώρ. ΠΓ', 1381).—Ἄγύρται μὲν οἱ ἔργον ποιοῦμενοι τὸ τὰς ἀγίας περινοστεῖν, φλυαρίαις τε συνείρην· μητραγύρται δὲ οἱ τῇ μητρὶ τῶν θεῶν, τῇ Πέχ, ἀνακείμενοι, γοητείων ἐγγυηταί, καὶ φίλων δὲθεν συσκευασταί, οὓς καὶ Γάλλους καλοῦσιν, ἀποκόπους ἔντας τῶν γεννητικῶν, καὶ πρὸς τὰ ἀσχημόνα πάθη ἐτοιμοστάτους. (Σχόλ. πρὸς Κλήμ. Η', 595). Βλέπε. καὶ μητραγύρται.

Ἄγυαζά, Νινευὴ πόλις, καὶ κήρυγμα τοῦ προφήτου Ἰωάν. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1733).

Ἄγγεμαχος, ἱστορικός. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 844).

Ἄγγεθουροι ἀρεταὶ εἰσι καὶ κακία. Εἰς τὸ εἰρημένον, «Μὴ ἐκκληνῆς δεξιὰ ἢ ἀριστερά» καὶ ὅτι, πόνῃ κατορθοῦται ἡ ἀρετή. Ἐπειδὴ ἡ μὲν ἐλευθεριότης μέση ἐστὶν ἀσωτίας καὶ φειδωλίας, ἡ δὲ μεγαλοφυχία ὑπερηφανίας καὶ ταπεινότητος, ἡ δὲ εὐσέβεια δεισιδαιμονίας καὶ ἀσεβείας· διὸ καὶ ἀγχιθούροι εἶναι τὰς κακίας ταῖς ἀρεταῖς σοφοὶ δρισάμενοι ἄνδρες, τὴν μέσον χώρον ταῖς ἀρεταῖς ἀπέδωσαν. κ. ε. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1304. κ. ε. 681. κ. ε.).—Ἄγγιθούροι ἐλλειπτοῦς θεραπευμένων τῇ προσθήκῃ κατὰ τὸ ἄλλεπτον, τῇ ἀφαίρεσει δὲ κατὰ τὸ πλεονάζον. (Θεοδώρ. ΠΓ', 117).—Ἄγγιθουροι αἰρετικοί, εἰς παρ' ἄλλου λαθῶν, ἢ προσθεῖς τὰς τερατολογίας. (αὐτῶν. 29).

Ἄγγενοι. Ἄγγινοις μεταποιοῦμενοι. Πλὴν ἔστω συγγνώμη τοῖς δι' ἀγνοίαν κατακολουθήσασιν. Τί δ' ἂν εἴποις περὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι καὶ ἀγγινοῖς μεταποιοῦμενοι, δι' ἃς εἶπον αἰτίαις τῶν κρατούντων ἠττήθησαν; ἴσον, ἢ φθῶν καταπεισθέντες, ἢ χρεῖς δουλωθέντες, ἢ κολακείᾳ δολεασθέντες, ἢ ἀγνοίᾳ κλαπέντες, τὸ μετριώτατον, προγαγισταὶ καὶ προστάται τῆς ἀσεβείας ἐγένοντο, καὶ τὴν τῆς εὐσεβείας σκηνὴν ἐπὶ πολὺ ἔπαιξαν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1109).

Ἐν τοῖς ἐγκύκλιος μαθημασιν.

Ἦδη γάρ τινες τοῖς φίλοις τῶν θεραπεινίδων δολεασθέντες, κατεγῆρασαν, οἱ μὲν αὐτῶν ἐν μουσικῇ, οἱ δὲ ἐν γεωμετρικῇ, ἄλλοι δὲ ἐν γραμματικῇ, οἱ πλεῖστοι δὲ ἐν ῥητορικῇ. Ἀλλ' ὡς τὰ ἐγκύκλια μαθηματὰ συμβάλλεται πρὸς φιλοσοφίαν, τὴν δέσποιναν αὐτῶν, οὕτω καὶ φιλοσοφία αὐτῇ πρὸς σοφίας κτῆσιν συνεργεῖ. Ἔστι γὰρ ἡ μὲν φιλοσοφία ἐπιτηδευσις σοφίας· ἡ σοφία δὲ ἐπιστήμη θεῶν καὶ ἀνθρωπίνων, καὶ τῶν τούτων αἰτίων. Γένοιτ' οὖν, ὥσπερ ἡ ἐγκύκλιος μουσικῆ φιλοσοφίας, οὕτω καὶ φιλοσοφία δούλη σοφίας. Φιλοσοφία δὲ ἐγκράτειαν μὲν γαστέρας, ἐγκράτειαν δὲ τῶν μετὰ γαστέρα, ἐγκράτειαν δὲ καὶ γλώσσης ἀναδιδάσκει. Ταῦτα λέγεται μὲν εἶναι δι' αὐτὰ αἰρετά, σεμνότερα δὲ φαίνονται, εἰ Θεοῦ τιμῆς καὶ ἀρεσκείας ἕνεκα ἐπιτηδεύουσι (Κλήμ.

²Ἀλεξ. καὶ Φίλων Ἰουδ. παρὰ Κλήμ. Η', 721).

Εἰ δὲ περὶ αὐτῆς μοι διδάσκαλος πρὸς φιλοσοφίαν προπαίδευσεν, καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ γυμνάζοντα, οὐκ ἀποτρέψομεν ἀπὸ τούτων τοὺς νέους. Περιτρέσκει δὲ προγυμνασμένους αὐτούς ὡς ἐν ἐγκυκλίου μαθήματι καὶ τοῖς φιλοσοφούμενοις ἀναβιβάζει ἐπὶ τὸ σεμνὸν καὶ ὑψηλὸν τῆς λεληθυίας τοὺς πολλοὺς χριστιανῶν μακροχρονίως, περὶ τῶν μεγίστων καὶ ἀναγκαιωτάτων διακλιμακνόντων. (Ἐπιγ. παρὰ Κλήμ. κτ. 721 σημ.).—Δύναται οὖν ἡ εὐφυΐα σου Ῥωμικὸν σε νομικὸν τέλειον, καὶ ἑλληνικὸν τινε φιλοσοφῶν τῶν νομιζόμενων ἐλλογιμῶν αἰρέσεων. Ἄλλ' ἐγὼ τῆ πάση τῆς εὐφυΐας δυνάμει σου ἐβουλόμην καταχρησασθῆναι σε τελικῶς μὲν εἰς χριστιανισμόν, ποιητικῶς δέ. Διὰ τοῦτ' ἂν ἠύξομαι παραλαβεῖν σε καὶ φιλοσοφίας Ἑλλήνων τὰ ὀνοεῖ εἰς χριστιανισμόν δυνάμενα γενέσθαι ἐγκυκλικὰ μαθήματα, ἢ προπαιδευμὰτα, καὶ τὰ ἀπὸ γεωμετρίας καὶ ἀστρονομίας χρησίμικ ἐσόμενα εἰς τὴν τῶν ἱερῶν Γραφῶν διήγησιν ἐν, ὡς περὶ οὗτοι φιλοσόφων παιδῆς περὶ γεωμετρίας καὶ μουσικῆς, γραμματικῆς τε καὶ ῥητορικῆς καὶ ἀστρονομίας, ὡς συνεβίβων φιλοσοφίᾳ, τοῦθ' ἡμεῖς εἰπομεν καὶ περὶ αὐτῆς φιλοσοφίας πρὸς χριστιανισμόν. (Ἐπιγ. παρὰ Κλήμ. αὐτόθ. 722 σημ.).

³**Ἀγχιστεία.** Οὐδὲν ἡ σωματικὴ συγγένεια τοσοῦτον, ὅσον ἡ τῶν τρόπων ἀγχιστεία. (Ἰσίδ. ΟΗ', 688).—Ἀγχιστεῖων, καὶ πλημμέλημα, κατὰ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον. (Θεοδώρ. Π', 357).

⁴**Ἀγχόνη.** Ἰουδα ἀδικία πρὸς τὸν Διῶσικλον, καὶ Σαούλ πρὸς τὸν εὐεργέτην Δαυίδ. (Θεοδώρ. Π', 1280. 1756.—ΠΑ', 1936. κ.έ.).

⁵**Ἀγχώ.** πόλις τῆς Φοινίκης, ἡ νῦν Πτολεμαῖς (Ἠροδότ. Γα'. ΠΖ', 1048).

⁶**Ἀγωγὴ θεία.** Ἡ δὲ ἀγωγὴ ἡ θεία κτῆμα ἐστὶν εἰς αἰὶ παραμένον. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 313. 249-684).—Οὐ γὰρ ἐν πολέμῳ, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ παιδευομένησθε. Πολέμῳ μὲν οὖν πολλῆς δεῖ τῆς περὶ αὐτῆς δαψιλείας τε χρῆται ἡ τρυφή· εἰρήνῃ δὲ καὶ ἀγάπῃ, ἀρεταῖς καὶ ἀπράξιμοις ἀδελφαί· οὐχ ὅπλων δέονται, οὐ περὶ αὐτῆς ἀπότου. Λόγος ἐστὶν αὐταῖς ἡ τρυφή. Ὅ ἐδ τὴν ἐνδεικτικὴν καὶ παιδευτικὴν ἡγεμονίαν κεκληρωμένους λόγους,

παρ' οὗ τὸ εὐτελές τε καὶ ἄτυρον, καὶ τὸ ὅλον φιλελεύθερον καὶ φιλόπλοον, φιλόκαλον τε ἐκμακρόνομεν· τοῦτον εἰ καὶ ἐν λόγῳ μετ' ὀλιειότητος ἀρετῆς ἐξομοιούμενοι τῷ Θεῷ, οὐκ εἰς ἐκμείλιαν καὶ ὀρθομένον μετὰ γοῶν δεῖ· ἀλλ' ἐκπόνει καὶ μὴ ἀπόκλινα. Ἐση γὰρ οἶος οὐκ ἐλπίζεις, οὐδ' εἰκότα δύναιο ἂν. (αὐτόθ. 369. κ.έ.).

⁷**Ἀγῶν διαφορά.** Ὡς δὲ ἐστὶ τις ἄλλη μὲν φιλοσοφῶν ἀγωγή, ἄλλη δὲ ῥητόρων, παλαιστῶν δὲ ἄλλη, οὕτως ἐστὶ γενικὰ διάθεσις φιλοκάτω προτιρέσει κατὰ ἄλλῳ, ἐκ τῆς Χριστοῦ παιδευτικῆς περιγενομένη· καὶ τὰ τῆς ἐνεργείας πεπαιδευμένοι, σεμνὰ διαπρέπουσι, πορεῖα τε καὶ κατὰ κλίσεις, καὶ τρυφή, καὶ ὕπνος, καὶ κόπτη, καὶ δίκαια, καὶ ἡ λοιπὴ παιδεία κ.έ. (αὐτόθ. 369 κ.έ.).—Ἡ σεμνὴ οὖν τῆς φιλικανθρωπίας καὶ φιλαδελφείας ἡμῶν καὶ ἀγνὴ ἀγωγή, κατὰ τὸν Κλήμεντα (Ῥώμ. Α', 308-313. 290) τὸ κοινωρελές ζητεῖ, ἐκ τῆς μακρυτρῆς, ἐκ τῆς παιδείης ἔργῳ τε καὶ λόγῳ (αὐτόθ. 1320. 692).—Ἀγώγιμος γεγονόςς ἠνεῖτο (Θεοδώρ. ΠΒ', 1405. 1389).

⁸**Ἀγών.** πνευματικός. Παράκλησις καὶ προτροπὴ εἰς πνευματικὸν ἀγῶνα (Κλήμης Ῥώμ. Α', 336-339).

⁹**Ἀγῶνες** ἐν Ἑλλάδι, Ἰσθμια, Νέμεα, Πύθια καὶ Ὀλύμπια· καὶ εἰς τίνων μνημῆας ἐτελοῦντο αἱ πανηγύρεις ἐκεῖναι (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 109 κ.έ.—Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 578-579).—Ἀγῶνες ἐν προμοίαις κούρτοροι. Ἐκείνους δὲ εὐρηματέον καὶ ἀνακηρυκτέον, ὧν ἡ τελευτὴ τῶν ἀγῶνων εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν στεφάνων περιέσται (Ἰσίδ. ΟΗ', 1564-1565. 1364).—Ἀγῶνων ἀρχὴν λαμπρὰν μὲν ἔσγες, αἰσχροὺν δὲ τέλος (αὐτόθ. 1544).—Ἀγῶν προετέθη τῷ Ἀδᾶμ τὸ ζῆλον (Θεοδώρητος ΠΒ', 124).—Ἀγῶνων τέλος. Μετὰ μέντοι τῶν ἀγῶνων τὸ τέλος, τὴν τῶν πειρασμῶν αἰτίαν ὁ δίκαιος νομοθέτης ἐδήλωσεν (ΠΓ', 1184).—Ἀγῶνα ἀναλαβεῖν (ΠΑ', 1257). Καὶ προθετικῶς οὐκ ἐπὶ ἄλλον ἀξίεραστον ἐπὶ τοῦ ἀγῶνα προτρέπει ὁ προφήτης (Π', 1105).

¹⁰**Ἀγωνάκια,** ἑορτὴ Ῥωμικῶν θρησκευτῶν καὶ γενάρχη Ἠΐα, ὡς περὶ ἐν Ἀθηναίς ἡ ἐπιτακτικὴ θρησκευτικὴ τελετή. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 118. ἔνθα περὶ τῆς Ῥώμης, καὶ τῆς ὀνομασίας τῶν ἐπὶ τὰ λόρων αὐτῆς).

Ἄγωνία καὶ ἀγωνίαν, ὁ τόπος λέγεται διὰ τὸ κυκλοτερέα, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν γωνίαν, ἥς εἰς τύπον καὶ στέφανοι κυκλοτερεῖς τοῖς νικῶσιν ἐπετίθεντο (Ἰωάν. Λυδός σελ. 43. ἔνθα καὶ περὶ τῶν τεσσάρων χρωμάτων τοῦ ὄχλου Ἰωαννῶν καὶ Βυζαντίων).

Ἄγωνιστῶν. Ἀγωνιστῶν τὸν Ἀρχέλαον ἡ εἰς Αἰγύπτου ἐπάνοδος τοῦ Κυρίου. (Θεοδώρ. ΠΔ', 72). Ἀγωνιστῶν τὸν ἀποστολικὸν νόμον (ΠΒ', 308). — Ἀγωνία ὑπὲρ τοῦ Παύλου (αὐτόθ. 220). — Περὶ ἀγωνίας καὶ φόβου. Ὁ γὰρ ἀγωνίων νήρει, καὶ ὁ δεδουκὸς ὑπὲρ πατρὸς προσέχει· ὁ ἀκούων τῆς κατηγορίας ἐπιθυμεῖ δέξασθαι τὴν ἀπολογίαν (Χρυσόστ. Ὁμιλ. ΝΑ', 371 - 387).

Ἀγωνίζεσθε. Ὅτι οὐ δεῖ ἐγκατακλιμπᾶν τοὺς ὑπὲρ εὐσεβεῖς ἀγωνιζομένους (Βασίλ. ΛΑ', 804). — Ἀγωνίζεσθαι μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν τῆς ἀρετῆς τροφίμων· οὐ μὴν αὐτοὺς ἐπιδεικνύσθαι ὅπως ἐνεκεν, τοῦ τ' ἐκείνους μὴ ὑπτιῶσαι, τοῦ τε κολυμβεῖς ὑπὸ νουκιν ἐκφυγεῖν (Ἰσίδ. ΟΗ', 1356). — Ὅστε παρκατεῖσθαι δεῖ τοὺς ἀγωνίας, οὔτε πρὸς τούτους ἐπιπηθῆναι μὴ κολουμένους δὲ ἡσυχάζειν, καὶ τὸν κενὸν ἀναμῆναι τῶν ἀγώνων, ἵνα καὶ τὸ ἀκωνόδοξον καὶ τὸ γεννητὸν ἐπιδειξώμεθα (Ἰωάν. τῆς Κλήμ. ΠΗ', 1081).

Ἀγωνίζεσθαι ἐν τῷ παρόντι βίῳ ἀγχιθὸν καὶ εὐκόλον. Ὁ γὰρ ἐν τοιοῦτῳ κειρῷ ἀγωνιζόμενος, ἐν ᾧ τοσαύτη κέρυξ ὄρεα, ἐν ᾧ τοσαύτη χάρις, εὐκόλως ἐπιτεύξεται τῶν βραβείων. Ὁμιλία Χρυσόστ. (ΞΑ', 481 - 490). — Ἀγωνίζεσθαι ἀγωνία μεθύσομονῆς· καὶ ἐγκατεῖσαι. Ὁμιλία μετὰ τῶν Γραμμῶν χωρίων (Ἀντ. Μονυχ. ΠΘ', 1668-1673).

Ἀγωνιστής. Ἐπὶ μὲν τὸν εἶσθε ἀγώνων ἄλλος ἐστὶν ὁ ἀγωνιστής, καὶ ἄλλος ὁ κήρυξ ὁ τοὺς νικῶντας ἀνακηρύττων. Ἐπὶ δὲ τῶν θείων τὸν στεφανίτην καὶ κήρυκα εἶναι νεομωθετήται. Μὴ τοίνυν τινὲς τῶν εἰς τὸν διδασκαλικὸν ἰδρυθέντων θρόνον, ὡς ἀγῶνα ἄλλοις δικαίθηνται, τῶν ἀγώνων ἕξω εἶναι νομισῶσι, μήτε ἀρκεῖν αὐτοῖς ἡγεσθῶσαν τὸ ἀνακηρύττειν τοὺς νικηκότες, ἀλλ' αὐτοὶ σεμνότητος τε καὶ πάσης ἀρετῆς ἀγωνιστικῆ καὶ στεφανίτικῆ τυγχάνοντες, καὶ ἀλειφόμενοι τοὺς ἀγωνιζομένους, καὶ ἀνακηρυττέωσαν τοὺς νικηκότες. Εἰ δὲ ὑπέρτερον χρῆναι

μόνον προσεῖναι αὐτοῖς νομιζόντες ἐκαυτοὺς παραλογίζονται, κωμωδηθήσονται μὲν ὑπὸ πάντων, καὶ ἐξευτελισθήσονται ὡς ἀνανδροί, ἐλεγχθήσονται δὲ καὶ παρὰ τοῦ Παύλου κ. ε. (Ἰσίδ. ΟΗ', 945. Περὶ τῶν ἀμειλόντων τοῦ κηρύμματος ἐπισκόπων).

Ἀγωνιστὰς ἐνδόξως ἀγωνιζομένους οὐκ ὀλοφύρτεον, ἀλλ' ἐκείνους ὀρηνητέον τοὺς ἐπὶ ληστείας καὶ ἀνδροφονίας θένοντας, μάλιστα μὲν, ὅταν κακουργῶσιν, ἔπειτα δὲ καὶ ὅταν κολάζωνται (αὐτόθ. 716).

Ἀγωνιστὰι μάρτυρες πάσης ἡλικίας, καὶ προσεῖται καὶ θαύματα αὐτῶν (Θεοδώρ. ΠΓ', 1032. — Περὶ μαρτύρων τιμῆς· αὐτόθ. 1008 - 1033).

Ἀγωνοθέτης, ἀθλοθέτης, ἀγώνων δικαθέτης, ἀθλων ἐπιμελητής, προστατής, ἐπόπτης, βραβευτής καὶ δεσπότης; (Γεωργ. Πισίδ. ΙΒ', 1315 - 1316).

Ἀδάμ, εἰ εἶχε πρόγονοισιν. (Κλήμ. Ῥώμ. Β', 136-140). — Ὁ μόνου Σίμων (ὁ μάρτυς) καὶ τάδε πρὸς τοὺς ἄλλοις τῷ κορυφαίῳ (τῶν ἀποστόλων) διαλεγόμενος ἔλεγεν· εἰ πρόγονοισιν εἶχε ὁ Ἀδάμ, διὰ τί οὐ προέγνω τὴν τοῦ ὕψους ἀπάτην; — Καὶ ὁ Πέτρος· εἰ πρόγονοισιν οὐκ εἶχε, πῶς τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πρὸς τὰς ἐπομένας πράξεις ἄμα τῷ γεννηθῆναι ἐπέθηκεν ὀνόματα; Τὸν μὲν γὰρ, Κάιν ὀνόμασεν, ὁ ἐστὶ ζῆλος; (α') ζηλώσας γὰρ ἀνεῖλε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· τὸν δέ, Ἀβελ ἐκάλεσεν, ὁ ἐστὶ πένθος· ἐπ' αὐτῷ γὰρ φονεῦθέντι ἐπένησαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. Εἰ δὲ τὸ πλάσμα προεγίνωσκε, πολλῷ μᾶλλον ὁ πλάστης αὐτός; εἰ καὶ ὁ παράρρων ἐκεῖνος (Σίμων) ἀπὸ τὸ εἶπεν τὴν Γραφήν, ὅτι «Ἐπειρξεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ», καὶ ὅτι «Καταβάς ἐπὶ Σόδομα ἐφομῆσεν, ἔλεγεν ἄγωνιον ἔχειν τὸν Θεὸν (Μιχ. Γλυκῆς ΠNH', 444).

Τίνος ἐνεκεν ὁ διάβολος διὰ τοῦ ὕψους καὶ οὐ δι' ἑτέρου τῶν ζῶων προσέβηκε τῷ Ἀδάμ, καὶ τῶς πόθεν ἄθλον, ὅτι διὰ τοῦ ὕψους προσέβηκε τῷ Ἀδάμ, τῆς Γραφῆς; ὅπουδῆποτε μὴ σαφῶς οὕτω λεγούσης; καὶ εἰ ἀληθῶς, τίνος ἐνεκεν ἡ Γραφή τοῦτο τέλειον ἐκρυβεν. (αὐτόθ. 721 - 728).

(α) Ἀβελ ἀπὸ Θεοῦ. Κάιν, κτήμα, ἡ ζῆλοῦσθαι. Ἀβελ ἀτίμις ἢ πένθος, ἡ ἀναίρων, ἡ γοησίονα. (Λεξικ. Ἐβρ. ὀνομάτων σημ. Β'. 140).

'Αδάμ ἔειπεν ἵνα τὴν γῆν ἴδω, πῶς νοητέον;

Τὸ μὲν ζῆλον τὸ τῆς γνώσεως αὐτὸ μὲν κλόον, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ κλόος· οὐ γὰρ ὡς οἰονταί τινες, θάνατον εἶχε τὸ ζῆλον, ἀλλ' ἡ παρακοή. Οὐ γὰρ τὸ ἔτερον ἦν ἐν τῷ καρπῷ, ἢ μόνον γνώσις· ἡ δὲ γνώσις κλήθ', ἐπὶν αὐτῇ οἰκείως τις χρῆσθαι. Τῇ δὲ οὕτῃ ἡλικίᾳ ὁ 'Αδάμ νήπιος ἦν ἔτι, διὸ οὐπὼ ἠδύνατο τὴν γῆν κατ' ἀξίαν χωρεῖν. Καὶ γὰρ νῦν, ἐπὶν γεννηθῆ παιδίον, οὐκ ἤδη δύναται ἄρτον ἐσθίειν, ἀλλὰ πρῶτον γάλακτι ἀνατρέφεται, ἔπειτα κατὰ πρόθεσιν τῆς ἡλικίας καὶ ἐπὶ τὴν στερεὰν τροφὴν ἔρχεται. Οὕτως ἂν ἐγγόνει καὶ τῷ 'Αδάμ· διὸ οὐκ ὡς φρονῶν αὐτῷ ὁ Θεός, ὡς οἰονταί τινες, ἐκέλευσε μὴ ἐσθίειν ἀπὸ τοῦ τῆς γνώσεως ζήλου κ. ἐ.(Θεοβρίλ. 'Αντιοχ. Γ', 1092 κ. ἐ.).

'Αδάμ, ποῦ εἶ; Οὐκ ὡς ἀγνοῶν τοῦτο ἐποίει ὁ Θεός, ἀλλὰ, μακρόθυμος ὢν, ἀφορμὴν ἐδίδου αὐτῷ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως.

'Αδάμ θνητὸς ἢ ἀθάνατος ἐπλάσθη, καὶ διὰ τί ὁ Θεός ἐκ τῆς πλευρῆς αὐτοῦ ἔπλασε τὴν Εὐάν; Ἄλλὰ φῆσει οὖν τις ἡμῖν· θνητὸς φύσει ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος; Οὐδαμῶς. Τί οὖν ἀθάνατος; Οὐδὲ τοῦτό φημεν. Ἄλλ' ἔρει τις· οὐδὲν οὖν ἐγένετο; Οὐδὲ τοῦτο, ἐγὼ οἶμαι. Οὕτε οὖν φύσει θνητὸς ἐγένετο, οὔτε ἀθάνατος. Εἰ γὰρ ἀθάνατον αὐτὸν ἀπ' ἀρχῆς ἐπεποιήκει, θεὸν αὐτὸν ἐπεποιήκει. Πάλιν, εἰ θνητὸν αὐτὸν ἐπεποιήκει, ἐδόκει ἂν ὁ Θεός αἴτιος εἶναι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Οὔτε οὖν ἀθάνατον αὐτὸν ἐποίησεν, οὔτε μὴ θνητὸν, ἀλλὰ καθὼς ἐπάνω προειρήκαμεν, δεκτικὸν ἀμφοτέρων. Ἴνα, εἰ βέβαιο ἐπὶ τὰ τῆς ἀθανασίας, τηρήσας τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, μισθὸν κομίσθηται παρ' αὐτοῦ τὴν ἀθανασίαν, καὶ γέννηται θεός· εἰ δ' αὖ τραπείη ἐπὶ τὰ τοῦ θανάτου πράγματα, παρακούσας τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἑαυτῷ αἴτιος ἢ τοῦ θανάτου. Ἐλευθέρον γὰρ καὶ αὐτεξουσίον ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον. Ὅσων ἑαυτῷ περιεποιήσατο δι' ἀμελείας καὶ παρακοῆς, τοῦτο ὁ Θεός αὐτῷ νυνὶ δωρεταί διὰ ἰδίας φιλανθρωπίας καὶ ἐλεημοσύνης, εἰς ὑπακούοντας αὐτῷ τοὺς ἀνθρώπους. Καθ' ἕνα γὰρ παρακούσας ἄνθρωπος θάνων ἑαυτῷ ἐπεσάσατο, οὕτως ὑπακούσας τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ὁ βουλούμενος δύναται περιποιήσασθαι ἑαυτῷ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ἐδωκε γὰρ ὁ Θεός ἡμῖν νόμον

καὶ ἐντολὰς ἀγίας, ἅς πᾶς ὁ ποιήσας δύναται σωθῆναι, καὶ τῆς ἀναστασεως τυχὼν κληρονομησάσθαι τὴν ἀβραάριαν.

Ἐποίησεν ὁ Θεός τὴν γυναῖκα ἐκ τῆς πλευρῆς τοῦ 'Αδάμ. Καὶ τοῦτο δὲ οὐκ ὡς μὴ δυναμένος κατ' ἰδίαν πλάσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἀλλὰ προηπίστατο ὁ Θεός, ὅτι ἤμελλον οἱ ἄνθρωποι πληθύν θεῶν ὀνομάζεσθαι. Προηνώστης οὖν ὢν, καὶ εἰδώς, ὅτι ἡ πλάγη ἐμελλε διὰ τοῦ ὄψεως ὀνομάζεσθαι πληθύν θεῶν τῶν οὐκ ὄντων (ἐνδὲ γὰρ ὄντος Θεοῦ ἕκτοτε ἤδη ἐμελέτα ἡ πλάση πληθύν θεῶν ὑποσπερσεῖν, καὶ λέγειν· ἔσασθε ὡς θεοί), μήπως οὖν ὑπονοηθῆ, ὅτι ὅδε μὲν ὁ θεὸς ἐποίησε τὸν ἄνδρα, ἕτερος δὲ τὴν γυναῖκα, διὰ τοῦτο οὐκ ἐποίησε τοὺς δύο ἄμφω. Ἄμα δ' ἐποίησεν ὁ Θεός τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, οὐ μόνον ἵνα καὶ διὰ τούτου δειχθῆ τὸ μυστήριον τῆς μοναρχίας τῆς κατὰ τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ ἵνα πλείων ἢ ἡ εὐνοία εἰς αὐτούς. Πρὸς μὲν οὖν τὴν Εὐάν ὁ 'Αδάμ εἶπεν· «Τοῦτο νῦν ὁστούν ἐκ τῶν ὁστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μου.» Ἐτι δὲ προσήτευσεν, λέγων· «Ἐγενεκεν τοῦτο καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἕσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.» Ὅ δὴ καὶ αὐτὸ δείκνυται τελειούμενον ἐν ἡμῖν αὐτοῖς. Τίς γὰρ ὁ νομίμως γαμῶν οὐ καταφρονεῖ μητρός, καὶ πατρός, καὶ πάσης συγγενείας, καὶ πάντων τῶν οἰκείων, προσκολώμενος καὶ ἐνούμενος τῇ ἑαυτοῦ γυναικί; (αὐτόθ. 1093 - 1097).

Εἰ δὲ τις δεικνὸς ὑμῖν ἐνοχλεῖ πίστει περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου πλάσεως, πείσθητε τοῦτοι, οἷς ἔτι προσέχειν οἴεσθε δεῖν, καὶ γνώτε ὅτι τὸ παρ' ὑμῖν χρηστήριον, ἀξιώθων ὑπότινος ὕμνον τοῦ παντοκράτορος ἐκδοῦναι Θεοῦ, οὕτως ἐν μέσῳ τοῦ ὕμνου ἔφη·
 Ὅς πρῶτον πλάσαι μερόπων, Ἄδαμ δὲ κατέσσεσεν.
 Καὶ τοῦτον σῶξασθαι τὸν ὕμνον παρὰ πολλοῖς ὢν ἴσμεν συμβαίνει, εἰς ἕλεγχον τῶν μὴ πείθεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων μαρτυρουμένη ἀληθείᾳ βουλομένων. (Ίουστίν. Γ', 309).

Περὶ τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας. Οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ βύπου, Ἰῶβ φησιν, οὐδ' εἰ μίαι ἡμέρα ἢ ζῶη αὐτοῦ. (Κλῆμ. Ἀλεξ. Η', 1200-1208). — Καθ' Ἐβραϊκά φωνῆν ὁ 'Αδάμ ἄνθρωπος ἔστι· καὶ ἐν τοῖς δοκοῦσι περὶ τοῦ

Ἄδᾰμ εἶναι ρυτιολογεῖ ὁ Μωϋσῆς τὰ περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως. Καὶ γὰρ ἐν τῷ Ἄδᾰμ, ὡς ρηθὲν ὁ λόγος, πάντες ἀποθνήσκουσι, καὶ κακτεδικάστηκαν ἐν τῷ ἁμαρτήματι τῆς παραβάσεως Ἄδᾰμ. Οὐχ οὕτω περὶ ἑνός τινας, ὡς περὶ ἑλίου τοῦ γένους, ταῦτα φάσκοντος τοῦ θείου λόγου· καὶ γὰρ ἐν τῇ τῶν λεγομένων ὡς περὶ ἑνός ἀκολουθεῖ ἡ ἀξία τοῦ Ἄδᾰμ κοινη πάντων ἐστὶ· καὶ τὰ κατὰ τῆς γυναικὸς οὐκ ἔστι, καθ' ἧς οὐ λέγεται. (Ἐπιγ. ΙΑ', 1093. 1460 κ. ἐ.). — Ἐπειδὴ περ ἁμαρτῶν ὁ Ἄδᾰμ θανάτω τὸ γένος ὑπέβαλε, καὶ τὴν φύσιν ἕλην ὑπέσθηνον τῷ χρεῖσι πεποίηκε, Θεὸς ὑπέβαλεν ὁ Υἱὸς καὶ ἄνθρωπος ἀνακαλεῖται τοῦ Ἄδᾰμ τὸ παραπτώμα. (Ἰουστίν. Γ', 1224). — Ὡς περ οὐδὲ τὸ γεννηθῆναι αὐτὸν (τὸν Χριστὸν) καὶ σαρκωθῆναι ὡς ἐνθεῖς τούτων ὑπέμεινε, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ γένους τοῦ τῶν ἀνθρώπων, δ' ἀπὸ τοῦ Ἄδᾰμ ὑπὸ θανάτου καὶ πλάνην τὴν ὑπὸ τοῦ θραυς ἐπεπτώκει, παρὰ τὴν ἰδίαν κίτην ἐκάστου αὐτῶν πονηρευσαμένου. (κτ' ἐβ. 635. κ. ἐ.).

Ἐν ἁμαρτίαις συναλήθην. Ὁ Τοῦτο εἰπεῖν βούλεται ὁ Δαυὶδ, ὅτι τῶν ἡμετέρων προγόνων κρατήσασθαι ἡ ἀμαρτία, ὁδὸν τινα καὶ τρεῖς διὰ τοῦ γένους εἰργάσατο. Διαδικασθεὶς δὲ διὰ τούτων ἀπάντων, οὐχ ὅτι ρυτικῆ τῆς ἁμαρτίας ἡ ἐνέργεια, ἀλλ' ὅτι βέπει ἡ φύσις ἐπὶ τὸ πταίειν, ὑπὸ τῶν παθημάτων ἐνοχλομένη· νικᾷ δὲ ὁμοῦς ἡ γνώμη πόνοις συναργῶς κερημένῃ. Οὐ τοίνυν, ὡς τινες ἀνοήτως ὑπέλαθον, τοῦ γάμου καταγορεῖ, οὕτω νενοηκότες τό, εὐ ἀνομίαις συναλήθην, ἀλλὰ τὴν ἔνωθεν ὑπὸ τῶν προγόνων τολμηθεῖσαν παρανομίαν εἰς μέσον προῖρει, κακείνην λέγει γεγενῆσθαι τῷ βευσμάτων τούτων παγῆν. (Χρυσόστ. ΝΕ', 583).

Ἐπὶ πᾶσιν εἰδέναι αὐτοὺς (τοὺς Ἕλληνας) κακείνο ἐγγεῖν· ὅτι φύσις μὲν ἐπιτήδειοι γεγονήμεν πρὸς ἀρετὴν, οὐ μὴν ὥστε εἶχειν αὐτὴν ἐκ γενετῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ κτήσασθαι ἐπιτήδειοι. Οὐτ' ἄρα φύσις, οὔτε παρὰ φύσιν ἐγγίνονται αἱ ἀρεταί· ἀλλὰ περικομί μὲν ἡμῶν δέξασθαι αὐτάς, τελειουμένους δὲ διὰ τοῦ ἔθους. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 317. καὶ Ἀριστ. Ηθ. Νίκου. αὐτῶν. ἐν σημ.).

Τέλειος ἐπλάσθη, ἡ ἀτελής ὁ Ἄδᾰμ; — Ὁ λόγος λήτεται τὸ πρὸς τῶν αἰρετικῶν ἀπο-

ρούμενον ἡμῶν, πρότερον τέλειος ἐπλάσθη ὁ Ἄδᾰμ, ἡ ἀτελής. Ἄλλ' εἰ μὲν ἀτελής, πῶς τελείου Θεοῦ ἀτελής τὸ ἔργον, καὶ μάλιστα ἀνθρώπος; εἰ δὲ τέλειος, πῶς παραβαίνει τὰς ἐντολάς; Ἀκούσονται γὰρ καὶ παρ' ἡμῶν, ὅτι τέλειος κατὰ τὴν κατασκευὴν οὐκ ἐγένετο, πρὸς δὲ τὸ ἀναδέξασθαι τὴν ἀρετὴν ἐπιτήδειος· διακρίσει γὰρ δὴπου ἐπὶ τὴν ἀρετὴν γενονέναι ἐπιτήδειον πρὸς τὴν κτῆσιν αὐτῆς· ἡμεῖς δὲ ἐξ ἡμῶν αὐτῶν βούλεται σώζεσθαι. κ. ἐ. (κτ' ἐβ. 317). — Ἐπιστημικτέον μέντοι κακείνο, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ Ἄδᾰμ διηρημένος εἶπε τῆς τε σαρκὸς τὴν ποίησιν καὶ τῆς ψυχῆς, ἐπὶ δὲ τῆς γυναικὸς μόνον τὴν λήξιν εἶπε τῆς πλευρῆς. (Θεοδ. Ἡρακλείου παρ' Ἐπιγ. ΙΕ', 174).

Ἄδᾰμ καὶ Ἐνὼς τί διαφέρουσιν;

Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ Ἄδᾰμ, Ἐβραϊῶν ἄνομα ὑπέβαλεν, παρὰ τῷ Μωϋσεῖ τοῦ γηγενοῦς ἀνθρώπου γένουσι· ἀν ἐπώνυμον, ὅτι διὰ παρ' Ἐβραϊοῖς Ἄδᾰμ ἡ γῆ καλεῖται· παρ' δ' καὶ ὁ πρῶτος γηγενὴς ἐτόμως Ἄδᾰμ ὑπὸ Μωσῆως ἀνεῖρηται. Ἐχοι δ' ἂν καὶ ἄλλαν ἡ προστιγορίζ διανόων, εἰς τὸ ἐρυθρὸν μεταλλάξανόμεν, καὶ τὴν τοῦ σώματος περιτώσασα φύσιν (κ.).

Ἄλλὰ τὸν μὲν γεώδη, καὶ γήτινον, καὶ γηγενῆ, ἡ τὸν σωματικὸν καὶ σάρκινον ἀνθρώπον, τῷ τοῦ Ἄδᾰμ ἐπεσημήνατο προσήματι. Καλοῦσι δὲ καὶ ἄλλως πατέρας Ἐβραϊῶν τὸν ἀνθρώπον, Ἐνὼς ἐπονομάζοντες, ἐν δὲ ὅσιν εἶναι τὸν ἐν ἡμῶν λογικόν, ἔφερον οὕτω τὴν φύσιν τοῦ γεώδους Ἄδᾰμ. Διάνοιαν δὲ περιέχει καὶ ὁ Ἐνὼς οἰκείαν, ἐπιλήσμων τῇ Ἑλληνῶν ἐρμηνευόμενος φωνῇ. Τοιοῦτον δὲ πέφυκεν ὑπέβαλεν τὸ ἐν ἡμῶν λογικὸν τῆς πρὸς τὸ θνητὸν καὶ ἄλογον συμπλοκῆς ἕνεκα. Τὸ μὲν γὰρ πάντα καθαρόν, καὶ ἀσώματον, καὶ θεῖον, καὶ λογικόν, οὐ μόνον τῶν πρόσθεν γενομένων τὴν μνήμην, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι τὴν γνώσιν δι' ἁμαρῶν ἀρετῆν θεωρίας περιεἴληψε. Τὸ δὲ ἐν σαρκὶ πεπλημένον, ὁστέως τε καὶ νεύρος καταπεπλημένον, ὄγκον τε μέγαν καὶ βαρὺν ἐπηγθισμένον τὸ σῶμα, λήθης πολλῆς καὶ ἀμαθείας συνιδῶν

(α) Δάμαλις πυρᾶ. Τοῦτο δὲ τὸ σωτηρίου πάθος ἐπλήρου τὸν τύπον. Καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἐξ Ἄδᾰμ σῶμα τὸ ἐρυθρὸν σημαίνει τὸ ὄνομα τῇ Ἐβραίων φωνῇ. (Θεοδώρ. ΒΒ', 781).

ὁ παρ' Ἑβραίων λόγος, εὐθυβόλῳ κέκληκε προσήματι, Ἐνώς ἐπονομάσας, ὅπερ δηλοῖ τὸν ἐπιλήσιμονα. «Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;» ἢ Ἀνθ' οὗ τὸ Ἑβραϊκὸν ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης τοῦ ἀνθρώπου κλήσεως τὸ Ἐνώς περιελήφθη ὡσεὶ ἔλεγε ἀπέρτερον· Τί οὐτός ἐστιν ὁ ἐπιλήσιμων, ὅτι σύ, ὦ Θεέ, μιμνήσκῃ αὐτοῦ, καίπερ ὄντος ἐπιλήσιμονος; Τὸ δέ, α' ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν, ἢ ἢ υἱὸς Ἀδάμ, κεῖται παρὰ τοῖς δηλουμένοις ὡς εἶναι τὸν αὐτὸν καὶ Ἀδάμ καὶ Ἐνώς· τοῦ μὲν σαρκικοῦ διὰ τοῦ Ἀδάμ, τοῦ δὲ λογικοῦ διὰ τοῦ Ἐνώς περισταζέμενου. (Εὐσεβ. Παμρ. ΚΑ', 856 κ. ἑ., ἔνθα Πλάτων περὶ ὀνομασίας ἀνθρώπου, ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς παρ' Ἑβραίων· περὶ ἀνωτάτου τοῦ Θεοῦ κυρίου ὀνόματος, τοῦ ἀβήτου καὶ ἀβήγματος. κ. ἑ.). — Περὶ τοῦ Ἀδάμ καὶ Ἐνώς, τουτέστιν ἀληθοῦς ἀνθρώπου. (αὐτόθ. 521-529).

Ἐκ τῶν Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας.

Ἀδάμ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ὀνομάσθη. Τὸν πρῶτον τῶν ἀνθρώπων γενόμενον, ὃς καὶ κατὰ τὴν Ἑβραίων γλῶτταν Ἀδάμ ὀνομάσθη, λέγουσιν αἱ ἱερὰ Γραφαὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἀνεπισχύντω παρρησίῃ τὸν νοῦν ἐσχηκέναι πρὸς τὸν Θεόν, καὶ συνδιειπτεῖσθαι τοῖς ἁγίοις ἐν τῇ τῶν νοητῶν θεωρίῃ, ἣν εἶχον ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, ὃν καὶ ὁ ἅγιος Μωϋσῆς τροπικῶς παρὰ δεικτον ὀνόμασεν. Ἰακὴν δὲ ἡ τῆς ψυχῆς καθαρότης ἐστὶ τὸν Θεὸν δι' ἐαυτῆς κατοπτρίζεσθαι, καθάπερ καὶ ὁ Κύριός φησι· «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίῃ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ἴδονται» (ΚΕ', 8 κ. ἑ.).

Εἰ ὁ ἄκτιστος ἄκτιστον σῶμα ἀνελάβετο, κατήργηται τοῖνον ἢ πρώτη πλάσις, ἀπόλωλεν ὁ ἀρχέτυπος Ἀδάμ, οὗ ἡμεῖς μέγρι σήμερον ἀπόγονοι συγγάμονοι κατὰ τὴν τῆς σαρκὸς διαδοχὴν. Πῶς οὖν Χριστὸς ἡμεῖς μετόχους ἐκαυτοῦ κατεστήσεται; Πῶς δὲ καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγει· «Ὁ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες;» (ΚΓ', 110 κ. ἑ.). — Ὁ Ἀδάμ δημιουργηθεὶς οὐχ ὑπέκειτο τοῖς ἀμαρταντικοῖς λογισμοῖς, πῶς, καὶ διὰ τί; (αὐτόθ. 1140 - 1165). — Πῶς δ' Ἀδάμ, πῶς δὲ ἡ Εὐα, μὴ μεσιτεῦντος γάμου;

Περὶ ἀξίσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, εἰ μὴ ὁ Ἀδάμ παρέβη τὴν ἐντολήν (αὐτόθ. 1321). Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις Ἀθανασίου.

Τίς πρὸ πάντων ὠνόμασε Θεὸν τὸν Θεὸν ἐπὶ γῆς; Πρόδηλον ὅτι ὁ διάβολος, ὅτε πρὸς τὴν Εὐα ἔλεγε· «Τί ὅτι εἶπεν ἡμῖν ὁ Θεός» (ΚΗ', 628).

Ποῦ θέλομεν λέγειν, ὅτι ἐστὶν ὁ παραδεισος; Οἱ μὲν γὰρ φασὶν ὅτι ἐν Ἱερουσαλήμ, οἱ δὲ ἐν οὐρανοῖς. Ἀμφοτέρω μὴ ἀληθῆ κ. ἑ. (αὐτόθ.).

Φθαρτὸν λέγομεν τὸν παραδεισον, ἢ φθαρτὸν; οὔτε φθαρτὸν, οὔτε πάντη ἀφθαρτὸν (αὐτόθ.).

Τί δὲ ἦν τὸ ζύλον, ἐξ οὗ τὸν καρπὸν ἔφαγεν ὁ Ἀδάμ; Οὐδὲ ἐν τούτῳ συμφωνῶς εἰρηκάσιν οἱ Πατέρες· καὶ δικαίως. Ὅπερ γὰρ ἡ θεία Γραφὴ ἐκουσίως ἀπέκρυψεν, οὐδεὶς κατὰ ἀκρίθειαν εἶπεν Ἰσχυσε· οἱ μὲν τούτο, οἱ δὲ ἐκεῖνο εἶπον κ. ἑ. (αὐτόθ. 629).

Καὶ εἰ μὴ παρέβη ὁ Ἀδάμ τὴν ἐντολήν, πῶς ἔμελλε γενέσθαι ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ πλῆθος; Ὁ λόγῳ συστησάμενος τὸ πᾶν οἷδε καὶ ἠδύνατο κ. ἑ. (αὐτόθ.).

Πόσον χρόνον ἐν παραδείτῳ ἐποίησατο ὁ Ἀδάμ; Ἀμυθιβαλλόμενοι τοῖς Πατράσι τὸ ἐρώτημα· οἱ μὲν εἶπον τούτο, οἱ δὲ ἐκεῖνο κ. ἑ. (αὐτόθ.). (α).

Ἀδάμ τάφος. Τάφος ἦν εἰς τὸν Κρανίου τόπον, ὃν Ἑβραίων οἱ διδάσκαλοι φασὶ τοῦ Ἀδάμ εἶναι τάφον. Ἐκεῖ γὰρ αὐτὸν μετὰ τὴν κατάβαν τεθάψαι διαβεβαιούνται (αὐτόθ. 208) (β).

Ἀδάμ ποίησις, πτώσις· νόμος Θεοῦ διὰ τί ἐδόθη αὐτῷ, καὶ περὶ τῆς τῶν πάντων δημιουργίας (ΚΕ', 96 - 197).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Ἀδάμ ἦν ποτε ἄνω, οὐ τόπω, ἀλλὰ τῇ προκίρσει, ὅτε, ἄρτι ψυχθεὶς καὶ ἀναβλέψας εἰς οὐρανόν, περιγὰρῃ τοῖς δρωμένοις γενόμενος κ. ἑ. (ΛΑ', 344 κ. ἑ. περὶ τῆς πτώσεως τοῦ Ἀδάμ, καὶ ὅτι οὐκ ἐστὶν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός).

Θέσις καὶ κατάστασις τοῦ Ἀδάμ ἐν τῷ παραδείτῳ (αὐτόθ. 344). Πτώσις αὐτοῦ (αὐτόθ.).

(α) Ἴδε κατω. Καισάριον.

(β) Ἴδε κατω. Ἐπιράνιον.—Κοσμ. Ἱεροσολ.

τόθ. 348). Ἡπατήθη ὑπὸ τοῦ διαβόλου. (αὐτόθ.). Ἦτο ψευδοῦς ἐπιτιμῶς δόξης ἀπεβλήθη. (αὐτόθ.). Διὰ τί οὐκ ἐλ φύσεως εἶχε τὰ σκεπάζματα; (αὐτόθ. 349).

Ἄδάμ, ποῦ εἶ; τί δηλοῦν ἡ ἀνάκλησις; Οὐ γὰρ διδραχθῆναι ἐζήτει ὁ πᾶντα εἰδώς, ἀλλὰ νοῆσαι αὐτὸν ἐβούλετο, οὗτος ἀνθ' οὗτου γέγονε. Ποῦ εἶ; ἀπὸ τοῦ, εἰς ὅσον πτώμα κατελήλυθας ἀπὸ τηλικούτου ὕψους; (ΚΘ', 489).

Ἄδᾶμ κατὰστασις. Περί τοῦ γνωστοῦ καλοῦ καὶ πονηροῦ, εὐρήσεις ἐν τῇ Γενέσει ἀναδραμῶν τὴν πρὸ τῆς ἀμαρτίας κατὰστασιν τοῦ Ἄδᾶμ παραπλησίαν οὖσαν τῇ νῦν ἀναγεγραμμένην. Ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ ἦν τοῦ πονηροῦ κατὰ πείραν· διὸ καὶ ὁ Κύριος ἐν μὲν τῇ παιδικῇ διαθέσει τὸ ἀέριον καὶ ἄτρωτον ἔτι τοῦ Ἄδᾶμ ἐμμήσκατο· ἐν δὲ τῷ ἀβείβει τὴν πονηρίαν, τὴν ἐκ τῆς παρακοῆς παρανομίαν ἐπληρωσάσατο (Α', 465).

Ἄπὸ Ἄδᾶμ μέχρι τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν Λουκᾶ γενεολογίαν, γενεαὶ ἐδομηθήντα ἐπέκ (ΑΒ', 964).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ἄδάμ, εὐσφρόνος καὶ φρόνος. Οὗτος καὶ τὸν εὐσφρόνον ἐσκότισε, κατὰπεσόντα δι' ἔπαρσιν. Οὐ γὰρ ἤνεγκε, θεοῦ ὄν, μὴ καὶ θεοῦ νομισθῆναι· καὶ τὸν Ἄδᾶμ ἐξέβλασε τοῦ παραδείσου δι' ἠδονῆς κλέψας καὶ γυναικίος. Ἐπίσθη γάρ, ὡς θεοῦ εἶναι βεβαιέσκειται, τοῦ τῆς γνώσεως ζύλου τῶς εἰργόμενος (ΔΓ', 269).

Οἱ δὲ τὴν ἀγεννησίαν, καὶ τὴν γέννησιν φύσεως θεῶν ὁμινοῦσαν τιθέμενον, τάχα ἀνὰ τὸν Ἄδᾶμ, καὶ τὸν Σῆθ, ὅτι ὁ μὲν οὐκ ἀπὸ σαρκὸς· πλάσμα γάρ· ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἄδᾶμ καὶ τῆς Εὕας, ἀλλήλων κατὰ τὴν φύσιν ἀλοτριώσουσιν. Εἰς οὖν θεοῦ ἐν τρισί, καὶ τὰ τρία ἐν, ὡς περ ἔρχμεν (αὐτόθ. 348).—Πῶς ἐλύθη τὸ κατὰκριμα τῆς σαρκὸς αὐτοῦ; Ἐπειδὴ γὰρ φετο ἀήττητος εἶναι τῆς κακίας ὁ σοφιστής, θεότητος ἐπιτιμῶς δελεάσας ἡμεῖς, σαρκὸς προβλήματι δελεάζεται· Ἰν', ὡς τῷ Ἄδᾶμ προσβελῶν τῷ Θεῷ περιπέση, καὶ οὕτως ὁ νέος Ἄδᾶμ τὸν παλαιὸν ἀνασώσεται, καὶ λυθῆ τὸ κατὰκριμα τῆς σαρκὸς, σαρκὶ τοῦ θανάτου θανατωθέντος (αὐτόθ. 349).

Ἄδᾶμ ἐξεβλήθη τοῦ παραδείσου ὑπὸ τοῦ

Θεοῦ, ἵνα μετανοήσῃ. Κατοικίζει αὐτὸν τοῦ παραδείσου κατέναντι, ἵνα βλέπων ὕβεν ἐξέπεσε, καὶ ἐξ ὧν εἰς οἶα κατηνέχθη, λοιπὸν ἐκ μετανοίας σωθῆ [Κύριλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 392, ἔθνα περὶ μετανοίας].

Περί τῆς στάσεως τοῦ Ἄδᾶμ πρὸ τοῦ παραβῆναι αὐτὸν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ μετὰ τὸ αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ τὴν ἰδίαν εἰκόνα καὶ τὴν ἐπουράνιον. Συνέχει δὲ ἡ δμιλία καὶ ζητήσεις τινὰς πᾶν ὠρελλίμου. (Μακάρ. Αἰγ. ΑΔ', 557-569).—Διὰ τί πτέρυγας σωματικὰς οὐ κατεσκεύασεν αὐτῷ ὁ Θεός; Ἰὸν γὰρ Ἄδᾶμ κτίσας ὁ Θεός, οὐ κατεσκεύασεν αὐτῷ πτέρυγας ὡς τοῖς πετεινοῖς, τὰς τοῦ Ἡνεύματος τοῦ ἁγίου πτέρυγας προσυτρεπίσκει αὐτῷ. (516).

Ἀμαρτήσαντος τοῦ Ἄδᾶμ σύμπασα ἡ κτίσις μετ' αὐτοῦ ἐξέπεσεν. (αὐτόθ. 548). Κατὰ πόσους τρόπους ἀπόλετο, τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ παραβάς; (αὐτόθ. 557). Οὐ λέγομεν δὲ ὅτι τὸ ὅλον καὶ ἠρανίσθη, καὶ ἀπέθανεν. Ἄπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπέθανε, τῇ δὲ ἰδίᾳ φύσει ζῆ. (αὐτόθ.).—Παραβάσαντος τὴν ἐντολὴν, ἐπεισθλῶν ὁ ὄρις, καὶ δεσπότης αὐτοῦ γέγονεν. (αὐτόθ.).—Ὅμοιος θάνατος ἐπῆλθε τῷ Ἄδᾶμ; Ὡς περ κατὰ τὴν παραβάσιν τοῦ Ἄδᾶμ θάνατος αὐτοῦ καταψηρισκαμένης τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητος, τοῦτο πρῶτον μὲν ὑπέστη κατὰ ψυχῆν, τῶν νοερῶν αὐτῆς αἰσθητηρίων τῇ στερήσει τῆς ἐπουρανίου καὶ πνευματικῆς ἀπολαύσεως ἀπεσθηκότων αὐτῷ, καὶ νεκρῶν ὡς περ γεγεννημένων, ὕστερον δὲ καὶ ὁ τοῦ σώματος θάνατος, οὕτω νῦν διὰ σταυροῦ καὶ θανάτου τοῦ Σωτῆρος, τῇ ἀνθρωπότητι καταλλαγαίς ὁ Θεός ἀποκαθίστησι τὴν πιστεύσαν ἐν ἀληθείᾳ ψυχὴν ἔτι ἐν σαρκὶ οὖσαν εἰς τὴν τῶν οὐρανίων φώτων καὶ μυστηρίων ἀπόλαυσιν, καὶ τὰ νοερὰ αὐτῆς αἰσθητήρια τῷ θείῳ πάλιν φωτὶ τῆς χάριτος ἑμματοῦ, ὕστερον δὲ καὶ αὐτῷ τῷ σώματι ἀθανάτων τε καὶ ἀφθαρτον περιβάσει δόξαν. (αὐτόθ. 957-960).

Ἐκ τῶν Καισαρίου ἀδελφοῦ
τοῦ Γρηγορίου.

Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ μὲν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐν πάτῃ τῇ ἀνθρωπότητι τὸ τέλος ἔσχει· εἶπε γάρ, καὶ ἐποίησεν ὁ Θεός τὸν ἀνθρω-

πον, οὐχί τὸν Ἀδάμ. Μετὰ δὲ τὸ ἐπαγαγεῖν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὰ ἰδιώματα, ἦγον τὸ ἄρσεν καὶ τὸ θῆλυ, τότε ἐπωνόμασεν αὐτὸν Ἀδάμ, ἦγον γήινον πλάσμα, Ἐβραϊστί· καθὼς ὁ Παῦλος διὰ τῆς Ἑλλάδος ρωτῆς χοιτῶν αὐτὸν ὀνομάζει (ΑΗ', 1116 - 1120, ἔνθα περὶ ψυχῆς καὶ νόου).

Πόσας ἡμέρας διέτριψεν ὁ Ἀδάμ ἐν τῷ παραδείσῳ; — Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἱστορούντων τὰ κατ' αὐτόν, οἱ μὲν λέγουσιν, ἐξ ἡμέρας· διὸ ρησί, ἕκτη ἡμέρᾳ ἦλθεν ὁ Σωτὴρ· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ἐξ ἑνὸς ὥρας· διὸ καὶ ἕκτη ὥρᾳ ἐσταυρώθη ὁ Σωτὴρ· ἔτεροι δὲ τεσσαράκοντα λέγουσιν ἡμέρας ἐνδοικηθέντα τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐντρυφῆσαντα, ἐξωσθῆναι τῇ παραδίσει· ἄς, ρησί, ἀντιστάζων ὁ Χριστὸς καὶ ἀντιστηκῶν οὐκ ἔρχαν, οὐδὲ ἔπιεν, τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ ὑπὸ τοῦ διαβόλου πειραζόμενος ὡς ἀνθρωπος. (αὐτ. 1009-1013, ἔνθα περὶ τῆς τεσσαράκονταήμερου νηστείας).

Πῶς νοητέον τὴν ὀδοίσακ τῷ Ἀδάμ ἐντολῆν ἐν τῷ παραδείσῳ. — Ξύλον δὲ ζωῆς τὸ περιληπτικὸν παντὸς ἀγαθοῦ. κ. ἑ. (αὐτόθ. 1013-1016, ἔνθα περὶ ἀμαρτίας· ὅτι ἀμαρτία ἡ παρκοῖα καὶ πᾶσα κακία ὀνομάζεται). — Γινώσκων ὁ Θεός, ὅτι μέλλει παραβῆναι τὴν ἐντολὴν ὁ Ἀδάμ, διὰ τί αὐτῷ ἔδωκεν αὐτήν, ἢ πάλιν παραβῆντα διὰ τί θανάτῳ κατέκρινεν; (Ἀπόκρ. αὐτόθ. 1020).

Ἀδάμ πρῶτος ὑπὸ Θεοῦ δημιουργηθεὶς ἀνθρωπος πάντων βασιλεύειν τῶν ἐπὶ γῆς λαχῶν, καὶ θεῶν ἐνομίην ὑπάρχων ἐργάτης, ἐξόριστος γίνεται τῆς τρυφῆς τοῦ παραδείσου. κ. ἑ. [Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 364 κ. ἑ.] — Λόγος ἔστιν, ὡς Ἀδάμ ἐκβληθεὶς τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς καθίσταται ἀπέναντι ἑλλανσε πικρῶς· Χριστὸς δὲ νέος διὰ τοῦτο γέγονεν Ἀδάμ, ἵν' ἐκεῖνον εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐπαναγάγῃ μακαριότητα. [αὐτόθ. 438].

Ἐκ τῶν Ἐπιφανίων Κύπρου.

Καὶ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς Ἀδάμ τῇ ἕκτη ἡμέρᾳ πλασθεὶς ἀπὸ γῆς, καὶ λαβὼν τὸ ἐμφύσημα ἐξωγονήθη. Οὐ γὰρ, ὡς ρησιν, οἴονται, ἀπὸ πέμπτης ἠρῆκτο, καὶ ἐν τῇ ἕκτη ἐπλάσθη· ἔσχατῆ γὰρ ἡ τῶν λεγόντων τοῦτο διάνοια. Ἀπλοῦς οὖν τε ἦν καὶ ἄκακος, οὐκ ὄνο-

μάτι κεκτημένος ἕτερον, οὐ δόξης, οὐ γνώμης, οὐ βίου διακρίσεως ἐπίκλησιν κεκτημένος, ἢ Ἀδάμ μόνον κληθείς, τὸ ἐρμηνεύμενον ἀνθρωπος. Τοῦτο πλάσσειται ἐξ αὐτοῦ ὁμοίᾳ αὐτῷ γυνή, ἐκ τοῦ αὐτοῦ σώματος, καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐμφυσήματος· παῖδες δὲ γεννῶνται αὐτῷ ἄρξενες τε καὶ θήλειαι. (ΜΑ', 177-181).

Καὶ οὐδὲν ἦν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ αἵρεις, οὐ γνώμη ἕτερά καὶ ἕτερά, ἀλλ' ἡ μόνον ἀνθρωποὶ ἐκαλοῦντο, ἐνὸς χείλους καὶ μιᾶς γλώττης. Ἦν δὲ μόνον ἀσέβεια καὶ εὐσέβεια, ὁ κατὰ φύσιν ἄνθρωπος, καὶ ἡ κατὰ φύσιν ἐνὸς ἐκάστου προαίρεσις τοῦ θελήματος, καὶ οὐκ ἀπὸ διδασκαλίας, οὔτε ἀπὸ συγγραμμάτων συγγραμμάτων πλάνη· οὐκ Ἰουδαϊσμός, οὐχ αἵρεις· τις ἕτερά, ἀλλ' ὡς εἶπεν, ἡ νῦν πίστις ἐμπολιτευμένη ἐν τῇ ἄρτι ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀπ' ἀρχῆς οὐσα, καὶ ὑστερον πάλιν ἀποκαλυφθεῖσα. Τῷ γὰρ βουλομένῳ φιλακλήτως ἰδεῖν, ἀρχὴ πάντων ἐστὶν ἡ καθολικὴ καὶ ἀγία Ἐκκλησία ἐξ αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ. Ἀδάμ γὰρ πρωτόπλαστος πέπλασται οὐκ ἐμπερίτομος, ἀλλ' ἀκροβύστης μὲν τῇ σαρκί, οὐκ εἰδωλολάτρης δὲ ἦν· καὶ ᾗδε Πατέρα Θεόν, καὶ Υἱόν, καὶ ἄγον Πνεῦμα· προφήτης γὰρ ἦν. Οὐκ ἔχων τοῖνον περιτομήν, οὐκ ἦν Ἰουδαῖος· ζῶντα δὲ μὴ προσκυνῶν ἢ ἄλλο τι, οὐκ ἦν εἰδωλολάτρης. Τί οὖν ἦν μήτε περιτομὴν ἔχων, μήτε εἰδῶλα σέβων, ἀλλ' ἡ τοῦ Χριστιανισμοῦ τὸν χαρακτήρα ὑποφαίνων; — Οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ Ἄβελ, καὶ ἐπὶ τοῦ Σὴθ, καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐνώχ, καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐνώχ, καὶ ἐπὶ τοῦ Μαθουσάλα, καὶ ἐπὶ τοῦ Νῶε, καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐβερ, ἄχι τοῦ Ἀβραάμ δικληπτείου. Ἐνήργει δὲ τότε εὐσέβειά τε καὶ ἀσέβεια, πίστις καὶ ἀπιστία· πίστις μὲν ἐπέχουσα τοῦ Χριστιανισμοῦ τὴν εἰκόνα, ἀπιστία δὲ ἐπέχουσα ἀσέβειας τὸν χαρακτήρα καὶ παρανομίας, ἐναντία τοῦ κατὰ φύσιν νόμου, ἕως τούτου τοῦ προδεδηλωμένου χρόνου (αὐτόθ. 188-184, ἔνθα περὶ συγγραμμάτων θημιολόγων, ἐρπετολόγων καὶ βοττανολόγων 177).

Ἀδάμ ὅτι οὐ σώζεται, μωρὸν κήρυγμα Τατιανοῦ καὶ Τατιανῶν αἰρετικῶν. — Καὶ εἰ ὁ Ἀδάμ οὐ σώζεται, τὸ φῶρακ, οὐδὲ τι τοῦ φεράμακτος σώζεται. Εἰ γὰρ ὁ πρωτόπλαστος καὶ ἐξ ἀθίκτου γῆς γενόμενος σωτηρίας οὐ μετέξει, πῶς τὰ ἐξ αὐτοῦ γεγεννημένα μετέ-

Ξει σωτηρίας; ὁ γάμος οὐ πορνεία ἐστὶν οὐδὲ μύσος· οὐδὲ βδέλυγμα (αὐτόθ. 841 κ. ε.). — Ἰησοῦς ὁ Κύριος ζητήσκει τὸ πεπλανημένον πρόβατον, σώσει τὸν Ἀδάμ καὶ τοὺς ἐξ Ἀδάμ. Ἀνθρωπίνως τις κατέβηκεν ἀπὸ Ἱερουσαλῆμ εἰς Ἱεριχὸν, τὸν Ἀδάμ σημαίνει, τὸν ἀπὸ τῆς δόξης τῆς μελλόντος εἰς ἐλάττωσιν κατενεχθέντα καὶ ληστικῶς περιπεσόντα, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου παραβολὴν. Ὁθεν καὶ τὸν ἄγιον Ἀδάμ τὸν πατέρα ἐν ζωῇ πεπιστευάκειμεν δι' ἔν καὶ τοὺς ἀπ' αὐτοῦ ἡμᾶς πάντας Χριστοὺς ἤθεε σώσει, τοὺς μὲν πάλαι αὐτὸν γινώσκουσι καὶ μὴ πλανηθεῖν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ Θεότητος, ἕνεκα δὲ σαλαμάτων ἐν βῆθι κατεσημαμένοι ἀμνηστειὰν χάρισσασθαι τοῖς μὲν ἐστὶ ἐν κόσμῳ διὰ μετανόιας, τοὺς δὲ ἐν βῆθι δι' ἐλέους καὶ σωτηρίας (αὐτόθ. 844). — Διὸ καὶ θαυμάσια ἔστι τὸν εἰδότες, ὡς καὶ ἐν βίβλοις ηἰρήκαμεν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῷ Γολγοθᾷ ἐσταυρωθῆναι, οὐκ ἄλλῃ ἢ ἔνθα ἔκειτο τὸ τοῦ Ἀδάμ σῶμα. Ἐξεβλήθη γὰρ ἐκ τοῦ παραδείσου, καὶ κατωκηκῶς κατέβηκεν αὐτοῦ πολλῶν τῶν γρόνων, καὶ διὰ πολλῶν τῶν ἡμέρων διελθὼν, ὕστερον ἦλθε καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, Ἱερουσαλὴμ δὲ ρημί, καὶ τὸ χρεῖον ἀποδεδοκῶς ἔειπε ἐπέγραψεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Γολγοθᾶ. Ὁθεν εἰκότως τὸ ἐπάνωμον ὁ τύπος ἔσχε Κρανίου ἐρμηνεύμενος τύπος, ἧς ἰσομοικεῖται τὸ σχῆμα τοῦ τύπου ἐμπερείαν τινὰ οὐχ ὑποδείκνυσιν (αὐτ. 844 κ. ε.). — Κύριλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 801. 772-821).

Διὰ τὴν ἐξέβαλκεν ὁ Θεὸς τοῦ παραδείσου τὸν Ἀδάμ; Οὐκοῦν ἠδύνατο ζῆν, εἰ μὴ κεκώλυτο γένεσθαι καὶ τῆς ζωῆς. Ἐκωλύθη δὲ, ὅπως ἡ μὲν ἀμάρτια συναποκτανθεῖσα τῷ σώματι θάνη, τὸ δὲ σῶμα ἀναστῆ, τῆς ἀμάρτιας ἀπολομένης. Ἴνα τοῖνον μὴ ἡ κακὴν ἀθάνατον ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἔφην, ἡ ἀείψων, ἔχων ἐν ἐαυτῷ τὴν ἀμάρτιαν κρατιστεύουσαν, ἕτε ἐν ἀθανάτῳ βλαστήσασκεν σῶματι, καὶ ἀθάνατον ἔχουσαν τροφήν, ὁ Θεὸς αὐτὸν διὰ τοῦτο θνητὸν ἀπεργάζηκεν νεκρότητι περιβαλὼν. Τοῦτο γὰρ οἱ δεμῶνταινοὶ χιτῶνες ἐδούλοντο (αὐτ. 1108 κ. ε.).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Ἀδάμ τύπος τῆς ἀγίας Τριάδος, πῶς; Ἔστι γὰρ, ἔστιν, ὡς ἐμοὶ γε δοκεῖ ἡ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τελευτὴν ῥοδερὰ τις καὶ δυσερμή-

νευτος, καὶ πολλὰ τὰ ἀπόκριρα ἐν αὐτῇ μυστήρια Θεοῦ ἐξεικονίζουσα. Καὶ ὡς περ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ φύσις τὰ μὲν ἐκτὸς ἐαυτῆς εὐχερῶς κατανοεῖ, ἐαυτὴν δὲ κατανοῆσαι ὅποια ἐστὶν οὐ δύναται, οὕτω παντὶ ὀφθαλμῷ ἀνθρωπίνῃς διανοίας δυσθεωρήτος καὶ δυσκατάληπτος ὁ τῆς ἡμετέρας δημιουργίας λόγος καθέστηκε κ. ε. Ποιεῖ ζῶον, ὡς περ τινὰ μικτὸν κόσμον συγγενῆ τῶν δύο κόσμων (ἀοράτου καὶ ὀρατοῦ), ἐξ ἀσωμάτου καὶ ἀθανάτου καὶ ἀφάρτου ψυχῆς, καὶ ἐξ ὕλικου καὶ ὀρωμένου τετραστοίου σώματος συγχεμένου οὕτινος γενομένου, πάλιν φησὶν ἡ Γραφή, ὅτι «Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν.» καὶ Θεὸν λέγει τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα (ΜΑ'. 1328).

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ διάφοροι γινῶμι περὶ τούτου τοῖς ἐξηγηταῖς ἐβλήθησαν. Οἱ μὲν γὰρ τὸ ἀρχικὸν καὶ ἐξουσιαστικὸν τοῦ ἀνθρώπου τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν εἶπον, ἕτεροι δὲ τὸ νοερὸν καὶ ἀόρατον τῆς ψυχῆς ἄλλοι τὸ ἀσθητὸν καὶ ἀσπαράγγητον, ὅτε γέγονεν ὁ Ἀδάμ. ἕτεροι προσηγορεύουσι αὐτὸ εἰρήκασι περὶ τοῦ βυβλίσιμου· ἔσχατον δὲ πάντων, ὡς περ εἰ τῷ ἐκτρώματι, ὠρθη κάμοι ἔνικα περὶ τούτου εἰπεῖν. οἶον·

Πρώτων γε πάντων ἐκεῖνο ζητῆσαι ἄξιον, τὸ, τί δήποτε μὴ μέλλον τοὺς νοερούς καὶ ἀύλους, καὶ οὐρανίους, καὶ πλησιοθέους ἀγγέλους ἀνώμασεν ὁ Θεὸς κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ; Καὶ γὰρ καὶ τὸ ἀρχικὸν καὶ τὸ ἐξουσιαστικὸν πάσης τῆς γῆς, καὶ αὐτὸ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοὶ ἔχουσι, μέλλον δὲ ὑπὲρ τὸν ἀνθρώπον. Ὁμοίως καὶ τὸ ἀσθητὸν, καὶ τὸ αἶνον, καὶ τὸ ἀόρατον, καὶ τὸ καθαρόν, καὶ πάντα ὅσα ἄλλα ἐγκώμιμα περὶ τοῦ Ἀδάμ εἶποις, ὑπερβαλλόντως εἶσιν ἐν τοῖς νοεροῖς καὶ οὐρανίους τῶν ἀσωμάτων χοροῖς. Οὐκοῦν τι βιβλιώτερον ἡμῖν τῶν προκειμένων τὸ κατ' εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου αἰνίσσεται. Οὐ γὰρ μίαν τινὰ εἰκόνα καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος κέκτηται, ἀλλὰ καὶ δευτέραν, καὶ τρίτην, ἐξεικονίζων ὡς περ ἐν ἐστίπτρῳ τινὶ καὶ σκιαγραφίᾳ τυπικῇ, οὐ φυσικῇ, τῆς τρισυποστάτου Θεότητος τὸ μυστήριον. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκαστὴν τὴν τοῦ ἐνός τῆς ἀγίας Τριάδος Θεοῦ Λόγου σκρῶς προγράφων.

Και τάχα κατ' εικόνα μὲν ἐστὶ γυμνὴ ἡ ψυχὴ τῆς Θεότητος, καθ' ὁμοίωσιν δὲ τῆς τοῦ Λόγου σαρκώσεως· τὸ σύνθετον τῆς ἡμῶν ψυχῆς καὶ σώματος κ. ἐ. (αὐτόθ. 1328 - 1345, ἔνθα διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος).

Περὶ πλάσεως τοῦ Ἀδάμ. "Ὅτι τὸν πρωτόπλαστον ἀθάνατον ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος. Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν (αὐτόθ. 652 κ. ἐ.).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἀδάμ πῶς παρεβή τὸν νόμον; (ΝΓ', 79). Ἀδάμ λέξις Ἑβραϊκῆ. Εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβληθέντων φωνῶν, οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ, ἀλλ' ἢ τὸν γήινον. Ἐδὲμ δὲ τὴν παρεβένον σημαίνει γῆν· αὕτη ἡ παρεβένος (Μαρία) ἐκεῖνης τῆς παρεβένου γῆς τύπος ἦν κ. ἐ. Ἐδὲμ ἡ γῆ, Ἀδάμ ὁ γήινος, ὁ χοϊκός, ὁ γηγενής (ΝΑ', 129). ἔνθα περὶ μετονομασίας ὀνομάτων 125 - 131).

— Διὰ τί ἐντολὴν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἔδωκεν; (ΜΖ', 435). Καὶ πρὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν περὶ αὐτοῦ προῦνοεῖ ὁ Θεὸς (ΜΗ', 929 κ. ἐ.). — Πῶς ἠδύναντο πληθυνθῆναι οἱ ἄνθρωποι, εἰ μὴ γάμος ἐξ ἀρχῆς; ὑπῆρξεν; Ὁμιλία περὶ παρθενίας (αὐτόθ. 533 - 596). — Διὰ τί δερματίνους χιτῶνας περιεβλήθησαν ὑπὸ Θεοῦ ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα; ἔνθα κατὰ πολυτελείας καὶ καλλωπισμοῦ (ΜΖ', 527 κ. ἐ.). — Διὰ τί ὁ Ἀδάμ ἐκβλήθει τοῦ παραδείσου παρ' αὐτὸν κατόκησεν; Τὸν γὰρ Ἀδάμ κολάσαι βουλόμενος, οὐ πόρῳ τοῦ παραδείσου κατόκησεν, ἀλλ' αὐτοῦ πλησθῶν ἐκείνου, ἐν ἔχῃ δινηκεῖ κόλασιν, τὴν θέαν τοῦ ποθομένου χωρίου, θεωρῶν μὲν αὐτὸ διὰ παντός, ἀπολαύσαι δὲ οὐκ ἐπιτραπόμενος. κ. ἐ. ἔνθα περὶ τῶν μὴ φευγόντων τὰς ἀφορμὰς τῆς ἀμαρτίας (αὐτόθ. 497 κ. ἐ.).

Ἀδάμ πρὸ τῆς πτώσεως ἀγγέλοις ἦν ὁμοιος καὶ καθάρσιος. Καὶ γὰρ ἀθανασίας ἀνίψωματα εἶχενα ἦν, ἡ πρὸς Θεὸν ὁμιλία, τὸ ἀταλαίπωρον τῆς ζωῆς, τὸ λύπης καὶ φροντίδων ἀπηλλάχθαι καὶ πόνων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπικαιρῶν. Οὕτε γὰρ ἱματίου ἔδειτο ὁ Ἀδάμ, οὐκ ὄρφου, οὐκ ἄλλης τινὸς τοιαύτης κατασκευῆς; ἀλλ' ἀγγέλοις μᾶλλον ἐφέκει, καὶ πολὺ τῶν μελλόντων προΐδει, καὶ σοφίας ἐπεπλήρωτο πολλῆς. Ὁ δὲ πόνος ὑστερον γέγο-

νεν, ὑστερον ἰδρώς, ὑστερον αἰσχύνῃ καὶ ἡ δειλία καὶ τὸ ἀπαρῆρσίαστον· τότε δὲ οὐ λύπη, οὐκ ὀδύνη, οὐ στεναγμός· ἀλλ' οὐκ ἔμεινεν ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐκεῖνης. (ΞΑ', 143). — Πρὸ τῆς ἀμαρτίας τὰ θηρία ὡς δούλους; εἶχε. Βλέπε γὰρ τὸν Ἀδάμ μὴ πῶ ἀμαρτήσαντα, καὶ τὰ θηρία ὡς δούλους καὶ ὑπόκοα ἔχοντα, καὶ ὡς δούλους αὐτοῖς καλοῦντα ὀνόματα. "Ὅτε δὲ τὴν ὕψιν τῆ ἀμαρτίας ἐσπίλωσε, τότε τὰ θηρία αὐτὸν οὐκ ἐγνώριζον, καὶ τὰ δούλα πολέμια κατ' αὐτοῦ γεγόνασι. (ΝΕ', 37, κ. ἐ. ἔνθα περὶ τῶν ἐκ τῶν οἰκείων πολέμων, ἀδελφῶν, γυναικῶν, αὐτῶν κτλ. (ΞΑ', 35 - 39).

Πῶς εἰς τὴν ἀμαρτίαν ἐκπέπτωκεν ὁ Ἀδάμ; Εἶπε τῷ Ἀδάμ ὁ Θεός· τό δε τι πράξω, καὶ τότε μὴ πράξῃς· ἐκεῖνος ὡς πλέον τι νομίζων εὐρίσκειν παρήκουσε, καὶ ὅπερ εἶχεν ἀπέωλεσεν (ΞΑ', 41). — Περὶ τῶν θελόντων εἶναι σωφρότεροι τοῦ Θεοῦ, τῶν μὴ πειθομένων ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ μὴ βουλομένων χειραγωγεῖσθαι ἐκ τε τῆς τάξεως καὶ καλλονῆς τῶν ὀρωμένων, καὶ οὕτω μεγαλύνειν καὶ δοξάζειν τὸν τῶν ἔργων δημιουργόν (39-48).

Ἀδάμ καὶ Εὐα ἡμαρτον, καὶ τὸ ἀμαρτήμα ἐν ἀμφοτέροι γὰρ ἔφαγον ἀπὸ τοῦ ὕδου, οὐκ ἀμφότεροι δὲ τὴν αὐτὴν ἔδοσαν δίαιτην. Ὁ δούλος ὁ εἰδώς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ μὴ ποιήσας, δαρήσεται πολλάς· ὁ δὲ μὴ εἰδώς, καὶ μὴ ποιήσας, δαρήσεται ὀλίγας. "Ἴδοι δ' ἂν τις καὶ ἀπὸ συνέσεως ἐπιτεταμένης καὶ ἀπὸ ἀφελείας διαφορὰν γινομένην κολάσεως. Καὶ πολλὰ ἔτερα εὐροί τις ἂν τὰ ποιούντα διαφορὰν κολάσεως, καὶ διαφορὰν ἐλέους καὶ φιλανθρωπίας. "Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἡμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· τό, ἀνόμως, οὐχὶ χαλεπώτερον, ἀλλ' ἡμερώτερον. Καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἡμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. (ΝΕ', 73 κ. ἐ., ἔνθα περὶ διαφορᾶς ἀμαρτημάτων, καὶ περὶ τῆς εἰς Θεὸν καταφυγῆς καὶ ἀντιλήψεως. 71-80).

Εὐεργεσία Θεοῦ πρὸς τὸν Ἀδάμ, καὶ ἀχαριστία αὐτοῦ πρὸς τὸν ποιητὴν καὶ πλάστην· ἔνθα ἀνακροτή τῶν λεγόντων· διὰ τί ὁ Θεὸς τὴν ἐντολὴν ἐκείνην δέδωκε γινώσκων, ὅτι ταύτην παραβήσεται; (ΝΓ', 111-118).

"Ἰπνος τοῦ Ἀδάμ καὶ ἔκστασις, τί ἦν; — Οὕτε ἔκστασις μόνον ἦν τὸ συμβᾶν, οὕτε ὕπνος ὁ συνήθης, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σοφὸς καὶ εὐ-

μήχανος τῆς ἡμετέρας φύσεως δημιουργός ἐμελλεν ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ μίαν ἀφαιρέσθαι, ἵνα μὴ ἡ αἰσθησις οὐδὴν αὐτῷ ἐργάσθαι κ. ἐ. (αὐτόθ. 120. κ. ἐ.). — Εὐδαιμονία αὐτοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ. (αὐτόθ. 124. κ. ἐ.). — Εἰ τὴν γνῶσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ εἶχε, πρὶν τοῦ φαγεῖν τὸ ζῦλον; (αὐτόθ. 117). Διὰ τί τὸ ζῦλον γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ καλεῖται; Καὶ γὰρ πολλοὶ τῶν φιλονείκως διακειμένων λέγειν ἐπιχειροῦσιν, ὅτι μετὰ τὴν βρώσιν τοῦ ζύλου τὴν γνῶσιν ἔσχεν ὁ Ἄδὰμ τοῦ διακρίνειν τὸ καλὸν καὶ τὸ χεῖρον· τοῦτο δὲ τῆς ἐσχάτης ἂν εἴη ἀνοίας κ. ἐ. (αὐτόθ. 132). Τὸ γὰρ καλὸν καὶ πονηρὸν ἐκεῖνοι μόνον ἀγνοοῦσι, ὅσοι τῶν κατὰ φύσιν εἰσὶν ἀπεστερημένοι φρενῶν· ὁ δὲ Ἄδὰμ σοφίας πολλῆς ἐπεπλήρωτο, καὶ διαγνωστικῶς ἐπακτέζων τούτων ἦν κ. ἐ. (ΝΔ', 605 - 606).

Ἄπο τῆς πλάσεως ἐσχάθει τὴν γνῶσιν. (αὐτόθ. 606). — Διὰ τί ἅμα φρυγῶν τοῦ ζύλου, ἀπέσσεως οὐκ ἀπέθανεν; Δείκνυνται δὲ ζήσαντες μετὰ τὴν παρακοήν, καὶ τὸ τῆς βρώσεως μετασχέιν, πολλῶν ἐτῶν ἀριθμῶν. Τοῦτο δοκεῖ μὲν ἀπλῶς τοῖς ἐπιπολαιῶς ἐντυγχάνουσι τοῖς ἐγκειμένους ἔχειν ζήτησίν τινα· εἰ δὲ τις εὐγνωμόνως τὴν ἀκοήν ὑπόσχοιτο, σαφές ἐστὶ τὸ εἰρημένον, καὶ οὐδεμίαν τῷ προσέγοντι ζήτησιν ἔχον. Εἰ γὰρ καὶ πολὺν ἐτῶν χρόνον ἔζησαν, ἀλλ' ὅμως ἀφ' ἧς ἤκουσαν τό, εἴη εἰ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει, καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐδέξαντο τοῦ θανάτου, καὶ θνητοὶ γεγόνασαι, καὶ ἐξ ἐκείνου ἂν τις εἴπεν αὐτοὺς τεθνηκέναι κ. ἐ. (ΝΓ', 147). Ὅτι πρὸ τῆς ἀμαρτίας εἶχε τὴν γνῶσιν τοῦ ἀγαθοῦ. (Σεβηριανὸς ΝΓ', 487).

Ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ (Ἄδὰμ) τὰ τέσσαρα κλίμακτα τοῦ κόσμου εἰσὶν· Ἀνατολή, Δύσις, Ἄρκτος, Μεσημβρία. (Σεβηρ. αὐτόθ. 477).

Τῆς προφητείας εἶχε τὸ δῶρον. Τῶν ὀνομάτων ἃ μὲν ἔθνηκεν ὁ Θεός, ἃ δὲ ὁ Ἄδὰμ. Καὶ ὁ μὲν Θεός· ἐκάλεσεν οὐρανὸν, γῆν, θάλασσαν, στερέωμα, ἡμέραν, φῶς, νύκτα, καρπὸν, βοτάνην, χόρτον, ζῦλα. Τὰ κτήνη δὲ καὶ τὰ πετεινὰ ὁ Ἄδὰμ. κ. ἐ. (Σεβηρ. αὐτόθ. 480-500. — Χρυσόστ. ΝΓ', 86-90).

Ἄνθρωπος τῆ Ἐβραϊκῆ διαλέκτῳ πῦρ λέγεται. Τοῦτο τὸ ὄνομα οὐκ εἰδοθῆ τῷ Ἄδὰμ ἀργῶς. Ἄλλὰ τέσσαρα ἐστὶ στοιχεῖα ἐν τῷ

κόσμῳ, γῆ, ὕδωρ, ἀήρ, πῦρ. (Σεβηρ. ΝΓ', 473). — Ἄδὰμ κατ' εἰκόνα πῶς. (αὐτόθ. 475, ἐνθα περὶ ψυχῆς· 476). — Ἐδέμ, ἐρμηνεύεται τρυφή. Ἄντι ἐν τόπῳ τρυφερῷ, ἐν τόπῳ καλῷ, ἔβαλε τὸν Ἄδὰμ. (αὐτόθ. 477).

Ἄδὰμ, ποῦ εἶ; Οὐκ ἠγνοεῖ ὁ Θεὸς ὅπου διέτριβεν ὁ Ἄδὰμ, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς ἡμαρτηκόσιν ἐῤῥαπται τὸ στόμα, τῆς ἀμαρτίας ἀποστρεφούσης τὴν γλῶσσαν, καὶ τοῦ συνειδέτος αὐτῆς ἐπιλαμβανόμενου, καὶ μένουσιν ἀχανεῖς οἱ τοιοῦτοι, ὡς περὶ τινὶ δεσμῷ τῆ σιγῆ καταχόμενοι κ. ἐ. (ΜΘ', 95 κ. ἐ.).

Περὶ τοῦ Ἄδὰμ. (Κυρίλ. Ἄλεξ. Γλαφυρῶν εἰς Γένεσιν ΞΘ', 16-32).

Εἰς καὶ μόνος ἄνθρωπος ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ Θεοῦ ἐπλάσθη, καὶ ἔλαβε ψυχὴν ζῶσαν διὰ τοῦ θείου ἐμφυσήματος. Οὐ πολλὰ σώματα πεποίηκεν ὁ Θεὸς ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἰς ταῦτα κατέβηκε τὰς ἐκπεσοῦσας ψυχὰς. Ἐποίησέ τε ἐκ τοῦ ἐνὸς αἵματος, ὡς φησὶν ὁ Ἀπόστολος, πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς; α' Οὐ γὰρ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός; οὐχ οἱ πρῶτοι ὄχλοι τῶν μυρίων ἀνθρώπων ἐκ γῆς χοϊκοί. «Καὶ δι' ἐνός,» φησὶν, ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον· οὐ γὰρ ἦν διὰ πλήθους ἀνθρώπων. (Νεῖλ. Ἄββ. ΘΘ', 153).

Ἄδὰμ καὶ Ἐῤῥα εὐλογοῖα. — Οὐδεὶς προσκρούσας τῷ Θεῷ, καὶ ἐξοριζόμενος εὐλογεῖται· ὁ δὲ γε Ἄδὰμ πεπλάσμενος ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἡ Εῤῥα ἐκ τῆς τούτου πλευρᾶς γεγεννημένη βοηθὸς πρὸς τὸ τεκνογονῆσαι, ὡς μήπω μηδὲν ἀμαρτήσαντες, εὐλογοῦνται ὑπὸ Θεοῦ, αὐζήθησαι καὶ πληθυνθῆσαι καὶ κατακυριεύσαι πάσης τῆς οἰκουμένης. Πῶς οὖν, ὡς λέγει, προήμαρτεν ὁ Ἄδὰμ καὶ τὸ τούτου γόναιον ἐν τοῖς ἐπ' οὐρανοῖς; (αὐτόθ. 153-156. — Χρυσόστ. ΝΓ', 86).

Τί δήποτε τὸν παραδείσειον ἐφύτευσε ὁ Θεὸς μέλλων ἐκεῖθεν τὸν Ἄδὰμ διὰ τὴν ἀμαρτίαν εὐθὺς ἐξοριζεῖν; Πῶς ὁ παραδείσιος, ἐν οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς; (Θεοδώρ. Π', 121).

Τὸ ζῦλον τῆς ζωῆς, καὶ τὸ ζῦλον τοῦ εἰδέναι καλὸν καὶ πονηρὸν, νοσητὰ χρῆ λέγειν, ἢ αἰσθητὰ; Οὐκ εἶχον τὴν γνῶσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, πρὸ τῆς τοῦ ἀπειρημένου καρποῦ μεταλήψεως; (αὐτόθ. 124). — Πῶς

οὖν μετὰ τὴν βρωσίαν ἔγνωσαν, ὅτι γυμνοὶ ἦσαν; πρὸ γὰρ τῆς βρώσεως ταύτην οὐκ εἶχον τὴν αἰσθησιν; (αὐτόθ. 125).—Τί δήποτε ἀπὸ τῆς πλευραξ τοῦ Ἀδάμ τὴν γυναικα διέπλασαν; Εἰ φρόνιμος ὁ ὄρις, καὶ ἐπαυόμενος; μῦρον γὰρ ἡ φρόνησις ἀρετῆς. (αὐτόθ. 128). Ἄλογος ἂν ὁ ὄρις πῶς διελέχθη τῇ Εὐξ; Τί ἐστὶ, ἀδηνόηθησαν αὐτῶν οἱ ὀρθλαμοί; ἢ Τί δήποτε τοῦ διαβόλου τὴν ἀπάτην προσενεγκόντος, ὁ ὄρις κολάζεται; (αὐτόθ. 129). — Διὰ τί τὸν ὄριον ἐδημιούργησεν ὁ Θεός, ὄργωνον αὐτὸν προειδῶς τῆς πονηρίας ἐπόμενον; Διὰ τί δὲ τὸν διάβολον ἐποίησεν, εἰδῶς τοιοῦτον ἐπόμενον; Ἀγθῶν τὸν Θεὸν ἐνομαζόμενος, πῶς αὐτῷ περιάπτετε τοσαύτην ἀποτομικίν; κ.έ. (αὐτόθ. 132).—Τίνος ἕνεκα οὐκ ἀπέθανεν εὐθὺς τὴν ἐντολὴν παρὰ τῆς ὁ Ἀδάμ; (αὐτόθ. 137). Τοὺς χιτῶνας τοὺς δερματίνους τί νοητέον; (αὐτόθ. 137). Τί ἐστὶ τὸ, αἴ τοῦ γέγονε Ἀδάμ ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν; ἢ (αὐτόθ. 141-144. Φώτ. ΡΑ', 168-173).

Ἡ Ἀδάμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονε, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας. Πῶς δεῖ νοεῖν τὸ, σωθήσεται διὰ τῆς τεκνογονίας; (Φώτ. ΡΑ', 445-452).—Τί ἐπραττεν Ἀδάμ ἐν παραδείσῳ; (αὐτόθ. 1128).—Πόθεν τῆς Γραφῆς ἐπιλαθεῖν ὑπὸ τοῦ διαβόλου τὸν Ἀδάμ ἀπατηθῆναι; Πᾶσι μὲν εὐσεβέσι νομιζέται τοῦτο, ἀλλ' ἡ Γραφὴ διὰ τοῦ ὄριος μόνον ἀπατηθῆναι τὴν Εὐξ, δι' αὐτῆς δὲ τὸν Ἀδάμ εἰσαίγει, περιφανεστέρην τοῦ ζητήματος τὴν λύσιν ἔχει κ. ε. (αὐτόθ. 1129-1132).

Ἐπόησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον τῷ ἀορίστῳ τῆς σημερινῆς ἔσαν ἐνδείκνυται τὸ ἀνθρώπινον οὐ γὰρ συνονομάσθη τῷ κτίσματι νῦν Ἀδάμ· ἀλλ' ὄνομα τῷ κτισθέντι ἀνθρώπῳ, οὐχ ὁ τίς, ἀλλ' ὁ καθόλου ἐστὶ. Τῇ γὰρ θεῖα προγνώσει τε καὶ δυνάμει πᾶσα ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῇ πρώτῃ κατασκευῇ παρελήθη κ. ε. Ἀδάμ δὲ πλάσμα γήϊνον, χοϊκός. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 129-136).—Ἀδάμ ἐν τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ γέγονε, καὶ περὶ τὴν ἑκτὴν ὥραν παρέπεσε. κ. ε. (αὐτόθ. 220-229).

Λόγοι δύο εἰς τὸν Ἀδάμ Βασιλείου Σελευκείας. (ΠΕ', 37 κ.ε.—49. κ.ε.).—Ὅτι δ' Ἀδάμ σοφώτατος καὶ διορατικὸς καὶ προφήτης

ὑπῆρχε πρὸ τῆς παρκοῆς (Ἱερ. Παράλλ. Δαμασκ. 47', 469. κ. ε.).

Ἄδαμα καὶ Σεβοίμ· αὐταὶ δὲ εἰσι τῆς Σοδομητικῆς πενταπόλεως. (Βασίλ. Δ', 160).—**Ἀδαμ**, ὄπερ σημαίνει γῆν τὴν παρθενικὴν, ἀρ' ἧς ἐγένετο τὸ σῶμα τοῦ Ἀδάμ (αὐτ. 644).

Ἀδαμάντιος ἐπίσκοπος Αἰγύπτου (Ἀθανάσι. ΚΕ', 392. 405).—**Ἀδαμάντιος** λόγιος· Ἐπιστολὴ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ πρὸς αὐτὸν (ΑΖ', 377).

Ἄδαμας· Μυστικὴ αὐτοῦ ἔννοια. Ἰδιον γὰρ τῆς θείας φύσεως τὸ ἀπαθὲς καὶ ἀδάμαστον (Μάξιμ. Δ', 560). Ἰδιότης αὐτοῦ (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΛΗ', 643).—Περιγραφή αὐτοῦ καὶ ἐνέργειαι, καὶ πότε ἐφόρει αὐτὸν ὁ Ἀρχιερεὺς. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 501, καὶ περὶ τῶν δώδεκα λίθων τῶν ἐν τῷ Λογίῳ τῆς ἐπωμίδος τοῦ Ἀκάρων 293-304. [Σεβηριανὸς περὶ τῶν ΙΒ', λίθων, ὅτι ἕκαστος ἐδήλου ἐκάστην ἐκ τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ. Περὶ τοῦ πετάλου τοῦ ἱερέως τοῦ φέροντος τοὺς δώδεκα λίθους· ὅτι ἐκ τῶν δώδεκα λίθων τούτων ὁ πράσινος ἀφώρισται τῇ ἱερατικῇ φυλῇ, ὁ ἀνθραξ τῇ βασιλικῇ· διὰ τί; Ἐπειδὴ πῦρς ἴδιον τὸ καίειν καὶ φωτίζειν, καὶ βασιλέως ἴδιον εὐεργετεῖν καὶ κολάζειν (ΝΓ', 479.—Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 388-396)].—Τὸν πεσόντα ἄνθρωπον εἰς ἀδάμακτα τρέψας (Θεοδώρ. ΠΓ', 473).—Ἄδαμάντιον τεῖχος (ΠΒ', 225).

Ἄδαμακνός αἰρετικὸς Ἀσπάλαις παραβάλλεται ἡ αἰρεσις αὐτῶν (Ἐπιφάν. ΜΑ', 953). Περιγέλαστός ἐστι. Περιγραφή αὐτῆς. Γυμνοὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν, ἦν ἐκάλουον παραδείσον (αὐτόθ. 953-957).

Ἄδανα, πόλις τῆς Κιλικίας. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ', σελ. 319).

Ἄδαντος καὶ Ἀδήματος καὶ Ἀδαμα, μαθηταὶ τοῦ αἰρετικοῦ Μάνη· συντάξαν τὸ κατὰ Θωμᾶν Εὐαγγέλιον. Μηδεὶς ἀναγινωσκέτω τὸ κατὰ Θωμᾶν Εὐαγγέλιον οὐ γὰρ ἐστὶν ἐνός τῶν δώδεκα ἀποστόλων, ἀλλ' ἐνός τῶν κακῶν τριῶν τοῦ Μάνη μαθητῶν (Κύριλ. Ἱεροσ. ΛΓ', 593.—Θεοδώρ. ΠΓ', 380-381.—Πέτρος Σικελ. ΡΑ', 1277.—Ἐπιφάν. ΜΒ', 72 κ.ε.).

Ἀδάπανον τὸ Εὐαγγέλιον. Πῶς; Οὐκοῦν ἡ μὲν πίστις καθαρὸν ἤχειται καὶ μεγαλόφρονον ἐν τῷ τῆς ἀγίας Τριάδος κηρύγματι· ὁ δὲ βίος μμείσθω τοῦ καρποῦ τῆς βροίας τὴν φύ-

σιν. Ἐκείνης τε γὰρ ἀβρωτός ἐστιν ἡ ἐπιφάνεια, στερῆς τε καὶ κατεστραμμένη τῷ ἐλύτρω διελημμένη· τὸ δὲ ἐγκείμενον, ἴδῃ μὲν ὀφθῆναι τῷ ποικίλῃ τε καὶ εὐκόμῳ τῆς τοῦ καρποῦ διαθεσεως, ἥδιον δὲ τῆ γεύσει γίνεται, καταγλυκαίνον τὴν αἴσθησιν· ἢ τε φιλόσοφος καὶ κατεσκληκυῖα διαγωγῇ δύσληπτός τις οὖσα καὶ ἀηδῆς τῆ αἰσθησει, πλήρης ἀγαθῶν ἐλπίδων ἐστί, κατὰ τὸν ἴδιον καρπὸν πεπανθεῖσα. κ. ἐ. Τοῦ γὰρ νόμου κελύμενος τοὺς τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντας τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζεσθαι, καὶ μὴ κωλύοντος ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, καὶ τοὺς τὸ Εὐαγγέλιον καταγγέλλοντας ἐκείθεν ζῆν, οὗτος (ὁ Παῦλος) ἀδάπανον ποιεῖται τὸ Εὐαγγέλιον, πειθῶν, καὶ διψῶν καὶ γυμνασθεῖων. Οὗτοί εἰσιν οἱ καλοὶ κόσμητοι, οἱ τὸν χιτῶνα τῶν ἐντολῶν τῆ παρ' εἰσῶν προσθήκη κατακοσμοῦντες. κ. ἐ. (Γρηγ. Νύσσα. ΜΔ', 389 κ. ἐ.).

Ἄδδῶ, βιβλίον μνημονευόμενον ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Βασιλείων καὶ μὴ εὐρισκόμενον. (Ἄθων. Περί μνημονευομένων καὶ μὴ εὐρισκομένων βιβλίων ΚΗ', 436-437).

Ἄδδεια. Ἄδειαν διδῶμι τῷ ἀέρι κεχρησθῆαι τῇ φύσει· φυσιολογία. (Θεοδώρ. ΠΓ', 577).

Ἄδειν. Ἄδετε ἐν μιᾷ φωνῇ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Πατρὶ, ἵνα ἡμῶν ἀκούσῃ. (Ἰγνάτ. Ε', 648).—Ἄδειν ἐν ἐκκλησίαις (ἐν τοῖς ναοῖς) ἀνευ ὀργάνων. Οὐ τὸ ἔσται ἀπλῶς ἐστί τοῖς νηπίοις ἀρμόδιον, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἀψύχων ὀργάνων ἔσται, καὶ μετὰ ὀρχήσεως καὶ κροτάλων· διὸ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις παρήρηται ἐκ τῶν φημάτων ἢ χρητῆς τῶν τοιοῦτων ὀργάνων καὶ τῶν ἄλλων τῶν νηπίοις ὄντων ἀρμόδιων, καὶ ὑπολείπεται τὸ ἔσται ἀπλῶς. κ. ἐ. (Ἰουστίν. Γ', 1353).—Ὁ ἄδων πρὸς τὸ ὠτίον τοῦ κωροῦ, εἰς μάτην ἄδει, καὶ ὁ διαλεγόμενός σοι ἐκ τῆς Γραφῆς πεπληρωμένῃ ἀνοίαις, καὶ ὑπνοῦντι, ἐγγηγορός τοῦ σώματος, τοὺς λόγους ἀπόλλυσι. (Νεῖλος ΟΘ', 329).

Ἄδεικαστος. Οὐχ οὕτως· οὐκ ἔατο σε ἐπὶ ταυτησί τῆς ἀνοίαις. (Θεοδώρ. ΠΑ', 308). Καὶ ἀδείκαστος οὐκ ἔατο. (αὐτόθ. 716).

Ἄδελφέ μου. Κωνσταντίνος ὁ Μέγας πρὸς Σαπώρην τὸν Περσῶν βασιλέα. (Θεοδώρ. ΠΒ', 976).—Ἄδελφὲ προσφιλέστατε. Κωνσταντίνος πρὸς Εὐσέβιον. (Θεοδώρ. ΠΒ', 952).—Ἄδελφὲ ἀγαπητέ. (αὐτόθ. 956. 957).

Ἄδελφοί. Κωνσταντίνος πρὸς τοὺς ἐν Ἄλεξανδρείᾳ ἐπισκόπους. (αὐτόθ. 980.—Ἄδελφοὶ ἀγαπητοί. (αὐτόθ. 937. 965. 984. 993).—Ἄδελφοὶ τιμωτάτοι. (αὐτόθ. 933).

Ἄδελφῆ, ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος, ἐν ὅσῳ ἐν αὐτῷ μένει. Δικαιολογήματα καὶ προφάσεις αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Κριτοῦ Θεοῦ κατὰ τοῦ σώματος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 729).—Ἄδελφῆ πρεσβυτέρα ἢ γεωργία τῆς τεκτονικῆς, ναυπηγικῆς. κτλ. (αὐτόθ. 646).

Ἄδελφικῆς συμφωνίας οὐδὲν θυμηρέστερον· ἀἴθου δὴ τί καλόν, ἢ τί τεργνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό; (ΠΑ', 1912).

Ἄδελφικῆ ζυγομαχία, ἐξ ἧς καὶ θεὸς ἀτιμάζεται καὶ ἀνθρώπος (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 1145).

Ἄδελφομιξία, ἥτοι αἰμομιξία. (Καν. Θεοδώρου Στουδίτου ΙΘ', 1728).—Ἐγὼν Κάιν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. κ. ἐ. Οὐκ εἶπεν, ἔγνων Κάιν τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Αὕτη γὰρ ἡ προσηγορία τῆς διαδοχῆς οἰκεία. κ. ἐ. (Προκῶπ. Γαζ. ΠΖ', 253).

Ἄδελφοποιία. Οὕτε ἡ ἐκκλησία, οὔτε ὁ νόμος δέχεται τὰς λεγομένας συντεκνίας καὶ ἀδελφοποιίας. Πολλῶν δὲ μᾶλλον ἀπαγορεύει τοῦτο τοῖς μοναχοῖς. (Νικηφ. Πατριάρ. Κωνστ. Ρ', 1064).

Ἄδελφεῦδος, υἱὸς ἀδελφῆς. Ἐπειδὴ τοῖνυν ἀδελφὰ συγγάμουσιν ἢ τε Ἰουδαίων πληθὺς καὶ ἡ ἐξ ἔθνων Ἐκκλησία, ἐκείνης δὲ υἱὸς κατὰ σάρκα Χριστός, εἰκότως αὐτὸν ἀδελφεῖδον καλεῖ, ὡς τῆς ἀδελφῆς υἱὸν γενόμενον κατὰ τὸ ἀνθρώπινον. (Θεοδώρ. ΠΑ', 81).

Ἄδελφοί τοῦ Κυρίου, καὶ συγγενεῖς τῆς Παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας. (Διατ. Ἄποστ. Α', 769-776.—Σωφρόν. Ἱεροσολ. ΠΖ', 3364.—Νικηφ. Καλλιστ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΡΜΕ', 729-733. 756-760.—Ἰππόλ. Θηβ. ΡΙΖ', 1036-1041.—Συμ. Μάγ. καὶ Λογοθ. Α', 772.—Εὐθύμ. Ζιγ. ΡΚΘ', 737.—Χρυσόστ. παρὰ ταῖς Διατ. Ἄποστ. Α', 772.—Κοσμάς Βεστίτωρ. ΡΣ', 1005-1012.—Σεβῆρος ἐν τῇ Σειρᾷ εἰς Λουκᾶν. Α', 775-776.—Ἐπιφάν. ΜΒ', 709-712.—ΜΓ', 121.—Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 809-813. 284-288).

Ἄδελφοὶ Χριστοῦ καὶ υἱοὶ Θεοῦ οἱ Ἀπόστολοι. (Θεοδώρ. ΡΠ', 1064). Ἄδελφοὶ γάρ οὐδαμῶθεν ἐγενόμεθα, ἀλλ' ἢ ἀπὸ τῆς κατὰ σάρκα τοῦ Χριστοῦ οἰκονομίας. (Χρυσόστ. Ὁμιλ. Ἄδελφοί, γνωρίζω ὑμῖν τὸ Εὐαγγέλιον. ΞΑ', 321-332).

Ἀδελφοί. Εἴπωμεν ἀδελφοί, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς συγχωρήσωμεν, ἂν ἄρα δέχωνται. Συγχωρήσωμεν τι μικρόν, ἵνα τὸ μείζον ἀντιλάβωμεν, τὴν δμόνοιαν. Ἦττηθῶμεν, ἵνα νικῆσωμεν κ.έ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1149).—Μηδαιῶς, ὦ φίλοι καὶ ἀδελφοί· ἀδελφοὺς γὰρ ἡμᾶς καλῶ ἔτι, καίπερ οὐκ ἀδελφικῶς ἔχοντες· μὴ οὕτω δικνοῦμεθα. κ.έ. (ΑΓ', 17). Εἰ δὲ μὴ, δέξαι μου τὴν παρρησίαν. Καὶ ἀδελφὸς ἀδελφὸν ἐλέγχει πλεονεκτούμενος. (αὐτόθ. 216).

Ἀδελφὸς τῆς κτίσεως· ἀδελφὴν ἔχων τὴν κτίσιν. Θεολογία περὶ Χριστοῦ, ὡς πρωτοτόκου καὶ Μονογενοῦς (Θεοδώρ. ΠΒ', 597).

Ἀδελφὸς οὐ μόνον ὁ ἐκ τῶν αὐτῶν φύς γενόμενος, ἀλλὰ καὶ ὁς ἂν ὁμόφυλος ᾖ, ὁμογενῶμων τε καὶ τοῦ αὐτοῦ Λόγου κεκοινωνηκώς. κ.έ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1024).—Ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους οἱ χριστιανοί, ὡς ἂν τοῦ ἐνὸς Θεοῦ ὄντες, καὶ ἐνὸς διδασκάλου μαθηταί. Λέγει δὲ καὶ Πλάτων, ὅτι οἱ πολλοὶ ἀδελφῶν εἰσι. (Θ', 145-148. 196 κ.έ.).—Λυτικά τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεωρῶν, καὶ τῆς σαρκὸς τὸ κάλλος αὐτῆ βλέπει τῆ ψυχῇ, τῆ μόνον τὸ καλὸν ἄνευ τῆς σαρκικῆς ἡδονῆς ἐπισκοπεῖν εἰθισμένη. Ἀδελφοὶ δ' εἰσὶ τῶ ὄντι κατὰ τὴν κτίσιν τὴν ἐξείλεγκμένην, καὶ κατὰ τὴν ὁμοίθειαν, καὶ κατὰ τὴν τῶν ἔργων ὑπόστασιν, τὰ αὐτὰ ποιοῦντες, καὶ νοοῦντες, καὶ λαλοῦντες ἐνεργήματα ἀγία καὶ καλὰ, ἃ ὁ Κύριος αὐτοὺς ἠθέλησεν ἐκλεκτοὺς ὄντας φρονεῖν. Πίστις μὲν γὰρ ἐν τῶ τὰ αὐτὰ αἰρεῖσθαι· γνῶσις δὲ ἐν τῶ τὰ αὐτὰ μεμαθηκέναι καὶ φρονεῖν· ἔλπις δὲ ἐν τῶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν καὶ ποθεῖν. (αὐτόθ. 505).—Οὗτος ἐν ἐξεί 505-506. ὁμογενος εὐποικτικῆ, θῆττον τοῦ λέγειν καλῶς εὐεργετῆ, τὰ μὲν τῶν ἀδελφῶν ἀμαρτηματα μερίσασθαι εὐχόμενος εἰς ἐξομολόγησιν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν συγγενῶν, κοινανεῖν δὲ τῶν ἰδίων ἀγαθῶν προθυμούμενος τοῖς φιλοτάτοις. Αὐτοὶ δὲ οὕτως αὐτῶ οἱ φίλοι. (αὐτόθ. 512).

Ἀδελφὸν ἄλλον οὐχ ἔξω, μητρὸς καὶ πατρὸς οὐκ ἔτι ὄντων· σοφῶν γνῶμαι παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. (Θ', 233 κ.έ.).—Εἰ καὶ ἀδελφὸς ὁ ὑμέτερος μὲν κατὰ σάρκα, ἡμέτερος δὲ κατὰ πνεῦμα, ἀπῆρε μὲν ἐντεθεῖν πρῶν, ὡς μηκέτι ἐπιφοιτήσῃ, εἰ μὴ ἡμᾶς θηρεύσειεν· ἐπεροίτησε δὲ πάλιν, ὡς μηκέτι ὑποστρέψαν, ἐπειδὴ ἀπέ-

τυχε τῆς θήρα· ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀγάπης ἀναγκάζόμενος, ἤξει πάλιν, θηρεύσων ἡμᾶς εἰς ζωὴν (Ἰσίδ. ΟΗ', 1421).—Ἀδελφῶν ἀρεταὶ εἰς μίμησιν (αὐτόθ. 1429).—Ἀδελφῶν διαφορὰ. —Οὐ γὰρ τι χρηστὸν ἢ φιλονεκία ὀδίνει (αὐτόθ. 1456).—Δυσὶν ποτὲ ἀδελφοὶν πιστοῖν καὶ φίλοι ἀρίττοι, καὶ εἰς ἀρετὴν ἀμιλλωμένοι, κριτὴν με ἐλομένοι, καὶ ὄρκω στέρξειν τὰ κριθητόμενα ἰσχυρισάμενοι, ἐκεῖνον ἐψηφισάμενον κρείττονον εἰναι, ὅς ἐν τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ἰσάμιλλος ὢν, ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ πλεονεκτεῖ (αὐτόθ. 1540).—Περὶ διαφερομένων ἀδελφῶν (αὐτόθ. 1576. 1577).

Ἀδελφοῦ ἀπαιδοῦ γυνὴ καθ' Ἑβραίου. Τί δήποτε ἐμπτύεσθαι κελεύει ὁ νόμος τὸν τοῦ ἀπαιδοῦ ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα μὴ βουλομένην γῆμι; Ἀνάγκην αὐτοῖς διὰ τῆς ἀτιμίας φιλαδελφίας ἐπιθεῖς κ.έ. (Θεοδώρ. Π', 432 κ.έ.).

Ἀδελφῶν κῆδεσθαι· Χρυσост. Ὀμιλ. (ΝΑ', 143-148).

Εἰς τὸ, α' Ἐὰν ἀμαρτήρ ὁ ἀδελφός σου Ἑβραϊκῆ Ὠριγένους (ΙΓ', 1173 κ.έ.).—Περὶ φιλαδελφίας καὶ φίλων μετὰ Γραφικῶν ῥητῶν καὶ τῶν θύραθεν' (Μάξ. ΙΑ', 753-764.—Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1253.—ΙΖ', 404-405. 540).

Ἄπερ ὁ Ἰδουμαῖος, συγγέται μετὰ Ἑεροδοτᾶ βασιλέως τῶν δέκα φυλῶν (Ὠριγ. ΙΑ', 89).

Ἄβεός θύειν οἱ πλείους ἐβούλοντο, καὶ τὴν γνώμην ἐγύμνωσαν (Θεοδώρ. ΠΑ', 393).—Καθάπερ γὰρ ἀγρωστὶς ἐπὶ χέρσου ἀγραῦ ἐν τῇ μὴ γεωργουμένη ἀδαῶς φύεται γῆ, οὐ σκαπάνης ἐνοχλοῦσης, οὐκ ἀερότρου διατίμνοντος, οὕτω βροδίας ὑμῖν ἡ παρ' ἐμοῦ ἐπαχθήσεται τιμωρία (αὐτόθ. 1605).

Ἄδῆλα, πρόδηλα, ἐκδηλα. Τῶν μὲν οὖν αἰτίων τὰ μὲν ἔστι πρόδηλα, τὰ δὲ ἐπιλογισμῶ λαμβανόμενα, τὰ δὲ ἀδηλα, τὰ δὲ ἀναλογισμῶ. Καὶ τῶν ἀδηλῶν τὰ μὲν, πρὸς κайρὸν ἀδηλα, κατὰ μὲν τῖνα καιρὸν ἀποκεκρυμμένα, κατὰ δὲ τῖνα πάλιν ἐκδηλα βλεπόμενα, τὰ δὲ, φύσει ἀδηλα, τὰ κατὰ μὴδένα καιρὸν πρόδηλα γενέσθαι δυνάμενα. Καὶ τῶν μὲν φύσει τὰ μὲν καταληπτὰ, ἄπερ οὐκ ἀδηλάτινες ἐκάλουν, διὰ σημείων ἀναλογιστικῶς λαμβανόμενα, καθάπερ ἡ συμμετρία τῶν λόγῳ θεωρητῶν πόρων, τὰ δὲ ἀκατάληπτα, τὰ κατὰ μὴδένα τρόπον ὑπὸ κατάληψιν πεσεῖν δυνά-

μενα, ἃ δὴ καὶ ἀδήλα ἐν τῷ καθάπαξ λέγεται. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 592-601).

Ὅτι μὲν πολλὰ ἀδήλα ἐστὶν ἡμῖν, καὶ λογισμῶν οὐκ εὐήρητα ἀνθρωπίνῳ, δῆλον ὅτι δὲ ἐκεῖνη ἡμῶς διαφρεύγει, καὶ τοῦτο χρησίμως, τὰ μὴ συντελοῦντα ἡμῖν εἰς σωτηρίαν, καὶ τοῦτο δῆλον. Σκοπήσωμεν οὖν, τί ἡμῖν λυσιτελεῖ εἰς μακροβιότητα, τί δ' οὐ· ἡμεῖς βασιανίσωμεν τὰ λεγόμενα κ. ἔ. Εἰ δέ τις λέγειν ἔχοι, λέξει μὲν ἴσως, οὐ πείσει δέ· τὸ δὲ δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρείαν, καὶ φρόνησιν, καὶ σωφροσύνην, καὶ εἶτι τούτων συγγενές εἰδέναι τε καὶ πράττειν, τοῦτ' εἰς τὴν κορυφασιώτατην μακροβιότητα ἀναπέμπτει τοὺς ἐπισημόνας. Χρῆ οὖν τῶν μὲν μηδὲν ἡμῖν συντελούντων ἀπέχεσθαι, τῶν δὲ λυσιτελούντων ἀντέχεσθαι. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 704).

Ἀδελφον Δαυὶδ γένος μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ τοβλαϊνίου ἄρχοντος (Θεοδ. ΠΑ', 1197).

Ἀδῆλων καὶ γνωσῶν Πατριαρχῶν ἐκκλησιαστικῆς ἀποφάσεως (ΡΙΘ', 725-1297).

Ἀδμημονία. Ἀδμημονία ἐστὶ σκυθρωπὴ τῆς ψυχῆς διάθεσις, ἐπὶ ἀποτυχίᾳ τινὸς τῶν ποθουμένων γινομένη. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 77).

Ἀδης. Ἰνα δὲ μή τις εἴπῃ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν νομιζομένων φιλοσόφων, ὅτι κόμοι καὶ φθότηρ ἐστὶ τὰ λεγόμενα ὑφ' ἡμῶν ὅτι κολάζονται ἐν αἰωνίῳ πυρὶ οἱ ἄδικοι· καὶ διὰ φόβου, ἀλλ' οὐ διὰ τὸ καλὸν εἶναι καὶ ἀρεστὸν, ἐναρέτως βιοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀξιοῦμεν, βραχυεπὼς πρὸς τοῦτο ἀποκροῦμαι, ὅτι, εἰ μὴ τοῦτό ἐστιν, οὐτὲ ἐστὶ θεός· ἢ εἰστιν, οὐ μίλει αὐτῷ τῶν ἀνθρώπων, καὶ οὐδὲν ἐστὶν ἀρετῆ, οὐδὲ κακίᾳ, καὶ ὡς προέφημεν, ἀδίκως τιμωροῦσιν οἱ νομοθέται τοὺς παραβιόνοντας τὰ διατεταγμένα καλὰ. Ἄλλ' ἐπεὶ οὐκ ἄδικοι ἐκεῖνοι, καὶ ὁ αὐτῶν πατὴρ (ὁ θεός) τὰ αὐτὰ αὐτῷ πράττειν διὰ τοῦ λόγου διδάσκων, οἱ τούτοις συντιθέμενοι οὐκ ἄδικοι. Νομοθέτης γὰρ καὶ πηγὴ νόμων αὐτός, ὑφ' οὗ πάντες οἱ κατὰ μέρος νομοθεταί. κατὰ φίλων.

Ἐὰν δέ τις τοὺς διαφόρους νόμους τῶν ἀνθρώπων προσάληται, λέγων ὅτι παρ' οἷς μὲν ἀνθρώποις τάδε καλὰ, τάδε δὲ αἰσχρὰ νομίζονται, παρ' ἄλλοις δὲ τὰ παρ' ἐκείνοις αἰσχρὰ καλὰ, καὶ τὰ αἰσχρὰ καλὰ νομίζεται, ἀκουέτω καὶ τῶν εἰς τοῦτο λεγομένων. Καὶ νόμους διατάττασθαι τῇ ἑαυτῶν κακίᾳ ὁμοίους τοὺς πο-

νηροὺς ἀγγέλους ἐπιστάμεθα, οἷς χαίρουσιν οἱ ὅμοιοι γενόμενοι ἀνθρώποι· καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος παρελθὼν, οὐ πάσας δόξας, οὐδὲ πάντα δόγματα καλὰ ἀποδείκνυσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν φαῦλα, τὰ δὲ ἀγαθὰ. Ὡς τε μοι καὶ πρὸς τούτους τὰ αὐτὰ καὶ τὰ ὅμοια εἰρήσεται, καὶ λεχθήσεται διὰ πλειόνων, ἐὰν χρεία ᾖ.

Μεγαλειότερα μὲν οὖν πάσης ἀνθρωπίου διδασκαλίας φαίνεται τὰ ἡμέτερα· διὰ τοῦτο λογικὸν τὸ ὄλον τὸν φανέντα δι' ἡμᾶς Χριστὸν γεγονέναι καὶ σῶμα, καὶ Λόγον, καὶ ψυχὴν. Ὅσα γὰρ καλῶς αἰεὶ ἐφθέγγαντο, καὶ εὖρον οἱ φιλοσοφῆσαντες ἢ νομοθετήσαντες, κατὰ Λόγου μέρος εὐρέσεως καὶ θεωρίας ἐστὶ πονηθέντα αὐτοῖς. Ἐπειδὴ δὲ οὐ πάντα τὰ τοῦ Λόγου ἐγνώρισαν, ὅς ἐστι Χριστός, καὶ ἐναντία ἑαυτοῖς πολλὰκις εἶπον. Καὶ οἱ προγεγραμμένοι τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, λόγῳ πειραθέντες τὰ πράγματα θεωρήσασιν καὶ ἐλέγξαι, ὡς ἀσεβεῖς καὶ περιεργοὶ εἰς δικαστήρια ἤχθησαν.

Ὅ πάντων δὲ αἰτῶν εὐτονώτερος πρὸς τοῦτο γενόμενος Σωκράτης τὰ αὐτὰ ἡμῖν ἐνεκλήθη. Καὶ γὰρ ἔφασκον αὐτὸν καινὰ δαιμόνια εἰσφέρειν, καὶ οὐς ἢ πόλις δαίμονες, μὴ ἡγεσθαι. Ὅ δὲ δαίμονας μὲν τοὺς φαῦλους καὶ πράξαντας ἃ ἔφασκον οἱ ποιηταί, ἐκβαλὼν τῆς πολιτείας καὶ Ὅμηρον καὶ τοὺς ἄλλους ποιητάς, παραιτεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξε· πρὸς θεοῦ δὲ τοῦ ἀγνώστου αὐτοῖς, διὰ λόγου ζητήσεως, ἐπίγνωσιν προὔτρεπετο εἰπών· τὸν δὲ πατέρα καὶ δημιουργὸν πάντων οὐθ' εὐρεῖν ἄξιον, οὐθ' εὐρόντα εἰς πάντας εἶπεν ἀσφαλές. Ἄ δὲ ἡμέτερος Χριστὸς διὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως ἐπράξε. Σωκράτης μὲν γὰρ οὐδεὶς ἐπιστεῦθη ὑπὲρ τούτου τοῦ δόγματός· ἀπὸ μέρους γνωσθέντι, οὐ φιλόσοφοι οὐδὲ φιλόλογοι μόνον ἐπίεσθησαν, ἀλλὰ καὶ χειροτέχνηαι, καὶ παντελῶς ἰδιώται, καὶ δόξαι, καὶ φόβου, καὶ θανάτου καταφρονήσαντες. Ἐπειδὴ δὲ δύναμις ἐστὶν ἡ τοῦτο πράττουσα τοῦ ἀβήτου Πατρός, καὶ οὐχὶ ἀνθρωπίου λόγου τὰ σκεῦη. (Ἰουστίνος Γ', 460-461). — Ἐν τῇ πάλιν γεννησομένη ἐνδοξῇ παρουσίᾳ Χριστοῦ σωθῆτε, καὶ μὴ καταδικασθῆτε εἰς τὸ πῦρ ὑπ' αὐτοῦ καὶ μὴ καταδικασθῆτε εἰς τὸ πῦρ ὑπ' αὐτοῦ (αὐτόθ. 553). — Ὅταν εἰς κρίναι καὶ καταδικην τοῦ πυρὸς ἀπεύσως κολάζεσθαι πεμ-

φθῶσιν (αὐτόθ. 572 - 573). Καὶ πάλιν. Ἦνίκα ἡμεῖς πρὸς τῆ ἐξόδῳ τοῦ βίου γινόμεθα, αἰτῶμεν τὸν Θεὸν τὸν δυνάμενον ἀποτρέψαι πάντα ἀνάκτιδ, πονηρὸν ἄγγελον, μὴ λαβῆσθαι ἡμῶν τῆς ψυχῆς (αὐτόθ. 721).

Ἡ γὰρ πλάνη καθ' ἑαυτὴν μὲν οὐκ ἐπιδικνυται, ἵνα μὴ γυμνωθεῖσα γένηται κατάρωρος, πιθανῶ δὲ περιβλήματι πανούργως κοσμομένη, καὶ αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἀληθεστέραν ἑαυτὴν παρέχειν φαίνεται, διὰ τῆς ἐξωθεν φαντασίας τοῖς ἀπειροτέροις (Εἰρηναῖος Ζ', 437 - 444. — Ἰωάν. Δαμασκ. ΙϚ', 601-644).

Εἰ μὴ ἦν ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, ἔρμαιον ὁ θάνατος, καὶ εὐωχία τοῖς κακοῖς ὁ βίος κατὰ Πλάτωνα. Οὐκ ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Αἰσχύλου Τῆλεφὸν νοεῖν ἀπλῆν οἴμον εἰς αἶδου φέρειν, ὁδοὶ δὲ πολλαί, καὶ ἀπάγουσα ἀμαρτία. Πολυπλανεῖς τούτους, ὡς εἴκοι, τοὺς ἀπίστους διακωμωδῶν Ἀριστοφάνης φησί·

«Ἄγετε φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόσιοι, φύλλον γενεῆ
[προσόμοιοι·

ὀλιγοβρανεῖς, πλάσματα πηλοῦ, σκοιοεῖδα φύλ' ἀμενεγνά, ἀπίηνες, ἐφημέριοι ταλαοὶ βροτοὶ, ἄνδρες εἰκελόνηριοι·
Καὶ ὁ Ἐπίχαρμος·

Ἀβτα ἀνθρώπων φύσις, ἀσχοί γέ εἰσι πεφουσημένοι.

Ἥμιν δὲ ὁ Σωτὴρ εἶρηκε· «Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής·» διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεὸν κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1257). — Οἱ εἰς Ἄδου καταβάντες πρὸ Χριστοῦ προφητῶν πρόδρομοι Χριστοῦ ἦσαν κ. ἐ. (Ἐριγ. ΙΒ', 1024-1025).

Περὶ τῆς εἰς ἔδου καθόδου τοῦ Κυρίου, καὶ τῶν αὐτῶ ἐκεῖ πιστευσάντων. (Ἄμμων. Ἀλεξ. ΙΠ', 1560 - 1561). Ἀναστίνονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθῆνται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις· ὡς ἐκ τούτου γινῶναι ἡμεῖς, ὅτι κατελθὼν εἰς ἔδου ὁ Κύριος, καὶ κηρύξας ἄφρονι τοῖς εἰς αὐτὸν πιστεύουσι, ἀπέλυσε τὰς ψυχὰς τῶν εἰς αὐτὸν πιστευσάντων. κ. ἐ. (αὐτόθ. 1565. κ. ἐ.).

— Καὶ ἔστι μὲν σαφὲς ἀνάγνωσμα ἐν ταῖς Καθολικαῖς, ὅτι ἐκήρυξεν ἐν ἔδου τοῖς ἀπειθήσασιν ἀνθρώποις· ἐκήρυξε δὲ οὐχὶ μάτην, ἀλλ' ἵνα τοὺς πιστεύσαντας τῶ κηρύγματι λυτρώσῃται. «Ὡς περ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὦν, τοὺς πιστεύσαντας· ἡλυθέρου τῶν προτέρων ἀμαρτημάτων διὰ τῆς θείας ἀναγεννήσεως, ἐπὶ τὸ ἀρχέτυπον αὐτοὺς ἀναττοιχεῖδν. Ἐνθα καὶ περὶ Ἰούδα. (αὐτόθ. 1608-1609).

Κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τοῖς ἐν ἔδου. (Εὐσέβ. Ἀλεξανδρείας; ΠΓ', 380-384). Λόγοι καὶ διαλογοί, Ἄδης καὶ διάβολος. (αὐτόθ. 384-414. — Εὐσέβ. Ἐφέσεως αὐτόθ. 509 - 536). — Διόπερ ὁ Κύριος εὐηγγελίτατο καὶ τοῖς ἐν ἔδου. Φησί γ' οὖν ἡ Γραφή· λέγει ὁ Ἄδης τῆ ἀπωλείᾳ· εἶδος μὲν αὐτοῦ οὐκ εἶδομεν, φωνὴν δὲ αὐτοῦ ἠκούσαμεν. Οὐχ ὁ τόπος δῆπου φωνὴν λαβὼν, εἶπε τὰ προειρημένα, ἀλλ' οἱ ἐν ἔδου κατακταμένοι, καὶ εἰς ἀπωλείαν ἑαυτοὺς ἐκδεδωκότες, κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 265-268).

Ἄδης καὶ ἀπώλεια. (Ἰωβ. ΚΓ', 6. Σειρὰ εἰς Ἰωβ εἰς σελ. 254. ἔρμην. — Ἐρμηνεῖα εἰς τὴν Α', Πέτρου (Γ', 19) ὑπὸ Νικοδήμου σελ. 121. — Ἐρμῆς Β', 96).

Γυμνὸς ἄδης ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστι περιβόλαιον τῆ ἀπωλείᾳ. Ταῦτα δὲ προφητικῶς εἰς τὴν διὰ σαρκὸς οικονομίαν τοῦ Μονογενοῦς εἰρηται. Αὐτοῦ γὰρ ἐνώπιον γυμνὸς ἔστιν ὁ ἀφεγγὴς καὶ σκοτεινὸς ἄδης, καὶ ἡ γείτων τοῦ ἔδου ἀπώλεια, ἧγουν θάνατος, οὐκ ἔχει ἀποκρυφίον. Αὐτὸς ἄνθρωπος γεγονώς, καὶ τὸν ἄδην ἐσκύλευσε, καὶ τοὺς ἐκεῖσε ἐν ἀνδρείᾳ ἐξήγαγεν. Εἶρηται δὲ καὶ ἐν ταῖς Παροιμίαις· «Ἄδης καὶ ἀπώλεια φανερὰ παρὰ Κυρίῳ·» οὐκ ἐκρύβη γὰρ παρ' αὐτῶ οὔτε τὸ χωρίον, ἐν ᾧ αἱ ψυχὰ κατεῖχοντο πρὸ τῆς αὐτοῦ ἐπιθιμίας, οὔτε οἱ ἀπολέσθαι δόξαντες διὰ τὴν φθορὰν καὶ τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ εἰς ἔδου κατῆλθε, καὶ τὰς ἀπ' αἰῶνος ψυχὰς αἰωνίων δεσμῶν ἀπέλυσε· (Νικήτ. Ἡρακλείας παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 266-267 σημ.).

«Καὶ ἐπλάτυεν ὁ ἄδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διηνοίξε τὸ στόμα αὐτοῦ, τοῦ μὴ διαλιπεῖν. Καὶ καταβήσονται οἱ ἐνδοξοί, καὶ οἱ μεγάλοι, καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ λοιμοὶ αὐτῆς (τῆς γῆς), καὶ ὁ ἀγαλλιώμενος ἐν αὐτῇ. Καὶ ταπεινωθήσεται ἄνθρωπος, καὶ ἀτιμασθήσεται ἀνὴρ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται.» (Ἠσ. Ε', 14-15). Ἰνα τὸ ἀδρὸν τῶν ἀπολλυμένων ὁ λόγος ἡμῖν παραστήσῃ, πλατύνει ἔρη τὸν ἄδην τὸ στόμα αὐτοῦ. «Ὡς περ ἐπὶ τῶν ζώων, ὅσα λάθρως ὑπὸ πολλῆς ἐνδείας τὴν τροφὴν διαρπάζει, καὶ πλατύνει τὸ στόμα περιτεινόμενον τῇ τροφῇ, οὕτω καὶ ὁ ἄδης τὸ ἑαυτοῦ στόμα εὐρυχωρότερον ποιεῖν εἶρηται.

Τάχα δὲ ἡμῖν ὁ λόγος ἐνδείκνυται κοινὸν τῖνα τόπον ἐν τῷ ἑσωτάτῳ τῆς γῆς, ἐπίσκοιον πανταχόθεν, καὶ ἀλαμπῆ, τὸ τοῦ ἔδου χωρίον εἶναι· στόμιον δὲ τι ἐπὶ τὰ κοίλα καθήκον, δι' οὗ τὴν καθόδον εἶναι ταῖς πρὸς τὸ χεῖρον κατεγνωσμέναις ψυχαῖς· ὃ διὰ τὸ πληθος τῶν ἀπολλυμένων, ὡς τε υποδείχσθαι πάντας, εὐρυχωρότερον φησὶν (ὁ προφήτης) γεγενῆσθαι· οὐ γὰρ ζῶντι ὁ ἔδης, οὐδὲ δύναμίς τις ἐπιτεταγμένη τοῖς ἀποθνήσκουσι, κατὰ τὴν μυθοποιεῖν τῶν ἔξωθεν. (Βασίλ. εἰς Ἡσαΐαν Α', 592).—Ἄδης ἐπλάτυνε τὸ στόμα αὐτοῦ. Προσωποποιεῖα. (Χρυστός. ΝΓ', 63. — Θεοδώρ. ΠΑ', 257).

Τί ἐστὶ, καὶ ποῦ κεῖται ὁ ἔδης. Μὴ ἀδύνατον εἶναι τὴν ψυχὴν, διαλυθέντος τοῦ σώματος, ἐν τοῖς στοιχείοις εἶναι. Καὶ τοῦτο εἶπον πρὸς τὴν διδασκαλον. Ποῦ ἐκεῖνο τὸ πολυθρόλλητον τοῦ ἔδου ὄνομα, πολλὸ μὲν ἐν τῇ συνῆξει τοῦ βίου, πολλὸ δὲ ἐν ταῖς συγγραφαῖς ταῖς τε ἔξωθεν καὶ ταῖς ἡμετέρας περιφερόμενον, εἰς ὃ πάντες οἴονται, καθάπερ εἰς τι δοχεῖον, ἐνθένδε τὰς ψυχὰς μεταστάσασθαι; Οὐ γὰρ ἂν τὰ στοιχεῖα τὸν ἔδην λέγοις. — Καὶ ἡ διδασκαλὸς ἤθλος εἶ, φησὶ, μὴ λίαν προσεχηκώς τῷ λόγῳ. Τὴν γὰρ ἐκ τοῦ ὀραμένου πρὸς τὸ αἰεὶδὲς μετάστασιν τῆς ψυχῆς εἰπούσα, οὐδὲν ἔμῃν ἀπολειπόμεναι εἰς τὸ περι τοῦ ἔδου ζητούμενον. Οὐδὲ γὰρ ἄλλο τί μοι δοκεῖ παρά τῶν ἔξωθεν καὶ παρά τῆς Γραφῆς; τὸ ὄνομα τοῦτο διασημαίνεον, ἐν ᾧ τὰς ψυχὰς γίνεσθαι λέγουσι, πλὴν τὴν εἰς τὸ ἀφανὲς τε καὶ αἰεὶδὲς μεταχώρησιν. — Καὶ πῶς, εἶπον ἐγώ, τὸν ὑποχθόνιον χώρον οἰοῦνται τινες οὕτω λέγεσθαι, καὶ ἐν αὐτῷ κἀκεῖνον τὰς ψυχὰς πανδοχεῖν, καθάπερ τι χῶρημα τῆς τοιζύτης φύσεως δεκτικόν, τὰς ἀποπτώσας ἦθη τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐφελομένον; Ἄλλ' οὐδὲν μᾶλλον, φησὶν ἡ διδασκαλὸς, τὸ δόγμα διὰ τῆς ὑπονοίας ταύτης παραβλήσεται, κἂν ἀληθὲς ὁ λόγος ὁ κατὰ σέ. Εἰ γὰρ τὸ συνεχὴ τε πρὸς ἑαυτὸν καὶ ἀδιάσπαστον εἶναι τὸν οὐράνιον πόλον τῷ ἰδίῳ κύκλῳ πάντα ἐμπεριέχοντα, καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τὴν γῆν καὶ τὰ περι αὐτὴν αἰωρεῖσθαι, καὶ πάντων τῶν κυκλοφορουμένων τὴν κίνησιν περὶ τὸ ἐσῶς καὶ πάγιον γίνεσθαι, ἀνάγκη πάσα, φησὶν, ὅτι περ ἂν ἐκάστῳ ἐκ τῶν στοιχείων ἢ κατὰ τὸ ἄνω

τῆς γῆς μέρος, τοῦτο καὶ κατὰ τὸ ἀντικείμενον εἶναι, μιὰς καὶ τῆς αὐτῆς; οὐσίας ἕλον αὐτῆς; τὸν ἔγκον ἐν κύκλῳ περιθεούσης (Γρηγ. Νύσσ. Μακρίνια ΜΓ', 68-69 κ. ε...—Ἠλίς Κρήτης εἰς τὰ τοῦ Βασιλείου περὶ ἔδου. ΛΓ', 815).

Καὶ καθάπερ καταβῶντι τῷ Ἄδῃ εἰς τὸν ἔδην, ἠκολούθησαν οἱ μετασχόντες τῆς φύσεως, οὕτως ἀναστάντι τῷ Δεσπότη Χριστῷ, κοινωθήσεται τῆς ἀνακλιώσεως πάσα τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις. (Θεοδώρ. ΠΓ', 248).—Ὁ δὲ Ἐμμανουὴλ καὶ εἰς τὸν ἔδην κείμενον τὸν Ἄδῃ εἰς τοῦς οὐρανοὺς ἀνεβίβασεν. (ΠΑ', 276).

Ἐν δὲ τῷ αἰῶνι, καὶ δαίδια βῆμα Θεοῦ, Καὶ ποταμοὶς πυρέντας, ἀφ' ἑγεία εἰνὰ βέριβα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 1348-1349).

Πάντων ἀνάστασιν ἔσεσθαι δικαίαν τε καὶ ἀδίκων, καὶ τῶν ἐνθάδε βεβιωμένων ἀναπόδοσιν, ἡ θεόπνευστος πιστοῦται Γραφή. Ποταμοὶς δὲ πυρὸς ἔλκειν λέγεται κατὰ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ, ὡς φησὶ Δανιὴλ (Ζ', 10). Ἄδης δὲ λέγεται τόπος αἰεὶδὲς κατ' ἐπωνυμίαν κεκλημένος, ὃν καὶ θεὸν Ἕλληνας ὑπετόπασαν. Ὀμηρος γὰρ μυθεῖται Ἄδην βασιλεύειν τῶν ὑπὸ χθόνα καὶ νεκρῶν. Γρηγόριος δὲ ὁ θεὸς ἀφ' ἑγεία βάρβαροι φησὶ τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ὃ τοῖς ἀπίστοις σὺν τῷ διαβόλῳ κατὰ τὴν θείαν ἀποφασιν ἐξητοιμᾶσθαι (Κοσμ. Ἱεροσολ. εἰς Γρηγ. Ναζ. ΑΗ', 416). — Μέννηται καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδῳ, λέγων ἐν ἔδου κολάσεων ἐν τῷ Φαίδῳ, λέγων ἐν ἔδου κολάσεων καὶ τῶν ἀποκληρώσεων γων περὶ τῶν λήξεων καὶ τῶν ἀποκληρώσεων τῶν ψυχῶν, ὅτι οἱ ἀδίκως βεβιωκότερες κολάζονται ἐν τῷ Κωκυτῷ, καὶ ἐν τῷ Πυριφλεγέζοντι, καὶ ἐν τῷ Τάρταρῳ. Ποταμοὶς δὲ ὁ μὲν Κωκυτὸς ψυχρότατος, ὃ δὲ Πυριφλεγέθων θερμότερος; ὃ δὲ Τάρταρος μέσος τις τόπος, ἐν ᾧ ἀνίμψις ἐστὶ καὶ κατὰ ποταμοὺς ὕδατων, καὶ κατὰ ποταμοὺς ἀφ' ἑγείας δὲ ὁ τόπος; ὃ δὲ Ἄχέρων καὶ αὐτὸς μέσος, φησὶ, καθαρῶς εὐκίως, οὐ κολάζων, ἀλλὰ ῥύπτων τὰ ἀμαρτήματα. (αὐτ. 427-428).

Ἄιδος κυνέη. Ὀμηρος λέγει ἐπὶ τὸ μυθικώτερον, ὅτι Ζεὺς τὴν κυνέαν τοῦ Ἄδου περιέβαλε τοῖς Ἕλλησιν, ὡς τε μὴ δρασθαι. Ἦ δὲ κυνεῖα περιπεραλαία ἐστὶ τοῦ Ἄδου, τουτέστι τοῦ Πλούτωνος; λέγει δὲ καὶ κυνεῖαν νέφος εἶναι τι, ἐν ᾧ κρύπτονται οἱ θεοὶ ἀπ' ἀλλήλων (αὐτόθ. 624. — Νόννος ΛΓ', 1013).

Ἄδης ἄδης, ἀδίαφιλοεικίτω. Ἄδης ἄδης

δέξασθε τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Εἰ δὲ τις ἀπίστωι τοῖς λεγομένοις, καὶ λήρον ἤγεται τῶν ἀποστόλων τὰ ῥήματα, τῆδε μαθέτω τὴν τούτων ἀλήθειαν. Πολλὰ περὶ τοῦ μέλλοντος βίου καὶ ὁ Δεσπότης Χριστὸς καὶ οἱ τούτου γε κήρυκες προηγόρευον· ἐθέτισαν δὲ καὶ ἄλλα ἄττα, ἐκείνῳ μὲν οὐδαμῶς, τῷ δὲ βίῳ τούτῳ προσήκοντα κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1117—1152).

Ἄδηφαγία. Ἐὰν δὲ τροφῆς συμμετρου μεταλάβωμεν, μηδέποτε αἰσχυνώμεθα. Σώματι γὰρ ἡμεῖς τούτῳ συνέπελξεν ὁ Δεσπότης, ᾧ μὴ δυνατόν ἐτέρως συνεστάναι, εἰ μὴ ταύτης μεταλάβοι· μόνον τὰ τῆς ἀμετρίας ἐκκοπέσθω. Τοῦτο γὰρ ἡμῖν καὶ πρὸς τὴν ὑγίαινον τοῦ σώματος καὶ εὐεξίαν τὰ μέγιστα συμβάλλεται. Ἡ οὐχ ὀρθῶς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπὸ τῶν πολυτελῶν τροπευῶν καὶ τῆς ἀμέτρου ἀδηφαγίας τὰ μυρία ἐπαγόμενα νοσήματα; Πόθεν ποδαλγία; πόθεν καρθωρία; πόθεν ὁ τῶν χυμῶν τῶν διεσθραμμένων πλεονασμός; πόθεν τὰ ἄλλα μυρία νοσήματα; κ. ἔ. (Χρυστός. περὶ Νηστείας ΝΓ', 84).— Ἡ γαστήρ πρὸς γαστριμαργίαν κατήπειγεν, ἡ γαστριμαργία τὴν ἀδηφαγίαν ἐιργάζετο, ἡ ἀδηφαγία τὰς τῆς ἀδικίας ὠδίνων ἐπινοίας. Δυσχεραίνουσα πολλάκις ταῖς τῆς σαρκὸς ἀνάγκαις ὑπήκουσα, καὶ ἀδημονοῦσα καὶ λίαν ἀλγοῦσα τὰς ταύτης ἐπιθυμίας θεραπεύειν ἠναγκαζόμην κ. ἔ. (Ψυχῆς δικαιολογήματα ἐνώπιον Θεοῦ κατὰ τοῦ σώματος. Θεοδώρ. ΠΓ', 729 κ. ἔ.).

Ἄδεδόχος βασιλεία. Ὁ Θεὸς ἀψευδής. Πῶς ὑπόσχεται τῷ Ἀδὰμ καὶ τὸ γένος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξειν, καὶ τὴν βασιλείαν ἀδιάδοχον τηρήσειν· οὔτε δὲ τὸ γένος δρῶμεν, οὔτε τὴν βασιλείαν· ἀμφοτέρω γὰρ ἐπαύσατο· πῶς πείσομεν τοὺς ἀντιλεγόντας, ὡς ἀψευδῆς ὁ Θεός; Ἄρα ὄντως ἡ προφητεία τὸν Δεσπότην κηρύττει Χριστὸν (Θεοδώρ. ΠΓ', 64).

Ἄδαιρέτα, ἀτομ. Ἀδαιρέτον καὶ ἀτομον οἱ μὲν διὰ τὸ ἀπαθὲς ὠνομάσθαι φασίν· οἱ δὲ, διὰ τὸ ἄγαν σμικρόν, ἄτε δὴ τομὴν καὶ διαίρεσιν δέξασθαι οὐ δυνάμενον. Καλοῦσι δὲ οὕτω τὰ σμικρότατα ἐκεῖνα καὶ λεπτότατα σώματα, ἃ διὰ τῶν φωταγωγῶν εἰσβάλλον ὁ ἥλιος δεικνυσιν ἐν ἐκυτῷ ἄνω τε καὶ κάτω παλλόμενα. (Περὶ ὕλης καὶ κόσμου γινώματι φι-

λοσόφων ἀσύμφωνοι. Θεοδώρ. ΠΓ', 897—924).

Ἀδικιέρωτος ὁ Χριστὸς Θεὸς καὶ ἄνθρωπος. Κατὰ μὲν τὴν θεότητα Θεός, κατὰ δὲ τὴν πρόσληψιν τῆς σαρκὸς ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Κύριος τῆς δόξης ἐσταυρωσθαι λέγεται. Καὶ γὰρ ἑκατέρως μετέχει φύσεως, τουτέστι ἀνθρωπίνης καὶ θείας. Ἐν τῇ ἀνθρώπου φύσει τὸ πάθος ὑπέμεινε, ἵνα ἀδικιέρωτος καὶ Κύριος τῆς δόξης, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου εἶναι λέγεται ὁ παθὼν, καθὼς γέγραπται· «Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς» κ. ἔ. (Περὶ τῆς ἐνσάρκου θείας οἰκονομίας, ὅτι ἀσύγχυτος ὁ διπλοῦς τὴν φύσιν Θεὸς καὶ ἄνθρωπος (αὐτ. 185, 105, 220).— Ὅτι ἀπαθὴς ἡ τοῦ Κυρίου θεότης (220—317).

Ἄδειανόητον, καὶ ἀνόητον. Μανιώδης ἐστὶ φρονεῖν τὸ ἐξ οὐκ ὄντων τὸν Ἰὼν γεγενῆσθαι, χρονικὴν ἔχοντα τὴν προβολὴν κ. ἔ. Ἀδειανόητον γὰρ καὶ πάσης ἀμαθίας ἀνάπλεων, τὸν αἴτιον γινόμενόν τινας, αὐτὸν μεταγενέστερον λέγειν τῆς ἐκείνου γενέσεως. (Θεοδώρ. ΠΒ', 896—897).

Ἄδειάπτωτον. Περὶ τοῦ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τελεσθαι ὑπὸ τῶν χριστιανῶν τὴν τοῦ ἁγίου Πάσχα εορτήν. Διάταγμα Κωνσταντινίου. Τί γὰρ ἡμῖν κἄλλιον, τί δὲ σεμνότερον ὑπάρξει· δυνήσεται, τοῦ τῆν εορτὴν ταύτην, παρ' ἧς τὴν τῆς ἀθνηκαίας εἰληφραμεν ἐλπίδα, μιᾷ τάξει καὶ πανερῶ λόγῳ παρὰ πᾶσιν ἀδικηπτῶτως φυλάττεσθαι; (Θεοδώρ. ΠΒ', 933).

Ἄδειαφορέα πρὸς τὰ θεῖα. Εἰσὶ γὰρ οἱ οὐδὲ ἀνέχονται τὴν ἀρχὴν ἐπακουσῶν τῶν πρὸς τὴν ἀλήθειαν προτρεπόντων, καὶ δὴ φιλαμεν ἐπιχειροῦσι, βλασφημοῦς τῆς ἀληθείας καταχέοντες λόγους, σφίσι αὐτοῖς τὰ μέγιστα τῶν ὄντων ἐγνωσέναι συγχωροῦντες, οὐ μὴδόντες, οὐ ζητήσαντες, οὐ πονέσαντες, οὐχ εὐρόντες τὴν ἀκολουθίαν· οὐς ἐλεήσκειν ἂν τις, ἢ μισήσκει τῆς τοιαύτης δικαιοσύνης. Εἰ δὲ τις ἰσχυρὸς τυγχάνει, φέρειν δυνάμενος ὡς πῦρ ἢ σιδήρον τῆς ἀληθείας τὴν παρῆρησίαν, ἀποτέμνουσαν, καίουσιν τὰς ψευδεῖς δόξας αὐτῶν, ὑπεχέτω τὰ ὅσα τῆς ψυχῆς. Ἔσται δὲ τοῦτο, ἐὰν μὴ, βῆθμεν ἐπιειγόμενοι, ἀποδιωθῶνται τὴν ἀλήθειαν, ἢ, δόξης ὀριγώμενοι, καινοτομεῖν βιάζωνται. (Κλῆμ. Ἀλεξ. Θ', 541).

Οἱ τοίνυν τῶν ἀσεβῶν ἀπτόμενοι λόγων, ἄλλοις τε ἐξάρχοντες, μὴδὲ εὐ τοῖς λόγοις τοῖς θεοῖσι, ἀλλ' ἐκμηκρημένως συγχρώμενοι, οὔτε

αὐτοὶ εἰσάσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, οὕτε οὐ ἐξηπάτησαν· εἶσαι τυγαίνει τῆς ἀληθείας· ἀλλ' οὐδὲ τὴν κλεῖν ἔχοντες, αὐτοὶ τῆς εἰσόδου, ψευδῆ δὲ τινα, καὶ ὡς φησιν ἡ συνήθεια, ἀντικλιεῖξ, δι' ἧς οὐ τὴν ἀλλοίαν ἀναπετάσαντες, ὡς περ ἡμεῖς διὰ τῆς τοῦ Κυρίου παραδόσεως εἰσείμεν, παράθυρον δὲ ἀνταμεύοντες, καὶ διορθώσαντες λάθρα τὸ τεχνίον τῆς ἐκκλησίας; ὑπερβαίνοντες τὴν ἀλήθειαν, μυτηγῶγοι τῆς τῶν ἀσεβῶν ψυχῆς καθίτανται (αὐτόθ. 545 - 548).

Ἄδιαφορον. Κατὰ μέρος αἰεὶ τὴν κατηγορίαν, καὶ δείκνυσιν ἀδιαφοροῦ τὴν τῶν εἰδωλοθύτων μεταλήψην, οὐδὲν διαφέρουσαν τῆς τῶν εἰδώλων λατρείας (Θεοδώρ. ΠΒ', 305). — Ἄδιαφορῶς γὰρ καὶ τοῦτο παρ' αὐτοῖς ἐτολμάτο. Κατὰ γὰρ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθος καὶ κόμης εἶχον, καὶ τὰς κεφαλὰς κεκαλυμμένας ἔχοντες προσκύνοντο τῷ Θεῷ (αὐτόθ. 312).

Ἄδιεξόδευτον. Αὐτὸς δὲ δὴ νόησιν ἡμῖν καὶ τὴν ἀδιεξόδευτον τοῦ θανάτου φρουράν, καὶ συνέτριψε πύλας χαλκᾶς, καὶ μοχλοῦς σιδήρου· συνέθλασεν (Θεοδώρ. Π', 1389).

Ἄδικεῖν, ἀδικεῖν, ἀδικεῖσθαι. «Τολμάει τὴν ἑμῶν, πρῆγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδικων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; ἢ οὐκ οἴδατε, ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινούσιν» (Α', Πρ. Κορ. Γ', 1 - 2). Ἐξ ἐπιδρομῆς οἶον, μεταφράζοντες τὴν ῥῆσιν τοῦ Ἀποστόλου, τὴν διάνοιαν τοῦ ῥήτου παραστήσομεν, καὶ ἦν τὸ γνωστικὸν (χριστιανικὸν) τὴν τελειότητα ὑπογράφει. Οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ ἀδικεῖσθαι μᾶλλον, ἢ ἀδικεῖν ἴσθησι τὸν γνωστικὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀμνηστικὸν εἶναι διδάσκει, μὴδὲ εὐγεσθαι κατὰ τοῦ ἀδικήσαντος ἐπιτρέπων. Οἶδε γὰρ καὶ τὸν Κύριον ἀντικρουσῶν, εὐγεσθαι ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν παραγγέλλαντα. Τὸ μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ἀδικων κρίνεσθαι τὸν ἠδικημένον φάσκειν, οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἀνταποδοῦναι βούλεσθαι δοκεῖν καὶ ἀνταδικῆσαι. κ. ε. (Κλημ. Ἀλεξ. Θ', 517-521). — Εἰ τὸ ἀδικεῖν πονηρὸν, καὶ τὸ ἀνταδικεῖν ἄμικρον. Καὶ μὴν εἰ ὁ ἀδικῶν κακῶς ποιεῖ, ὁ ἀντιποῦν κακῶς οὐδὲν ἔττον κακῶς ποιεῖ. (Μαξ. Τύρ. αὐτ. σημ.).

«Ὅτι οὐ δεῖ ἀμύνεσθαι τοῦς ἀδικεῖν ἡμᾶς παρεσκευασμένους. (Διακ. Ἀποστ. Α', 561). — Παράλληλα χωρὶς τῆς θείας Γραφῆς, καὶ ἐκ τῶν τοῦ Πλάτωνος. Εὐσέβ. Παμφ. ΚΑ', 1085)

— Τὸ μὲν ἀδικηθέντα μὴ ἀμύνεσθαι θεῶν ἡγοῦμαι· τὸ δὲ μετρίως, νόμιμον καὶ ἀνθρώπινον· τὸ δὲ ἀμέτρως, παράνομον καὶ ἀλιτήριον, μᾶλλον δικαστικόν. (Ἰαίδ. ΟΗ', 1473).

— Ὡς περ ὁ ἀμύνεσθαι ἐπιθυμῶν μὲν, ἀδυνατῶν δὲ, τὸ γε εἰς αὐτὸν ἦκον ἡμῶντο, οὕτω καὶ ὁ ἀμειψίσθαι βουλόμενος, μὴ δυνάμενος δὲ, ἡμειψίπτο. Ἐπειδὴ γὰρ οὐ πάντως τῆ βουλήτει ἢ δυνάμει ἐπιτετα, ἀπὸ τῆς γνώμης τὰ πράγματα κρίνεται. (αὐτόθ. 1540. 709. 808. 809). — Πᾶς γὰρ ἀδικῶν εἰ ἀπολογίαν ἐτοιμος. Ἄλλ' οὐ νόμος τῆς ἐκκλησίας τὸ σπᾶνιμος· εἴπερ μὴδὲ μίξ χηλιδῶν ἔαρ ποιεῖ, μὴδὲ γρημῆ μία τὸν γεωμέτρην, ἢ πλοῦς εἰς τὸν θαλάττιον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 352).

Ἄδικεῖν καὶ ἀδικεῖσθαι. Οὐ τοῖς ἀδικουμένοις, ὡ βέλτιστε, ἀλλὰ τοῖς ἀδικουσίαν ἐπιτρέμαται ὁ κίνδυνος ἄπας· οὐς καὶ ἀγωνίζαν καὶ τρέμειν δίκαιον. Εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, οὐ τὸ ἀδικεῖσθαι κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀδικεῖν, καὶ τὸ μὴ εἰδέναι φέρειν ἀδικούμενον (Ἰαίδ. Πηλ. ΟΗ', 808). — Ὅτι ἢ ἐν τῷ ἀδικεῖσθαι ἡ παροῖσθαι φιλοσοφία πολλή. Εἰ Σωκράτης ὁ τῶν Ἀττικῶν δογματῶν νομοθέτης, καὶ τυπῆθεις οὐκ ἠμῶντο, αὐτὸς τί ἀλύεις μόνον ὑβρισθεῖς, ὡς γέγραπται; Εἰ γὰρ φιλοσοφῆσαι, αὐτὸς μὲν τὴν Σωκράτους δόξαν ἀποῖσαι, εἰ καὶ ἔττον Σωκράτους πεπαρόνησαι· ὁ δὲ εἰ ἐναντίας ὡς βρέλει τῆ μεγαλοψυχία τρωθήσεται, ἢ καὶ ἐσθ' ὅτε τῆς φιλακαρτήμονος μεταβληθήσεται καὶ γνώμης, καὶ γλώσσης, καὶ χάριν σοι οἴσεται ὡς αἰτίῳ τῆς ἀλλοιώσεως (αὐτόθ. 185-188). — Κακὸν μὲν τὸ ἀδικεῖν· κακίον δὲ τὸ ἀδικῶς ψηφίζεσθαι. Τὸ μὲν γὰρ ἐπιτίδρα βοηθείας καταλιμπάνει, βεβαιώσαν τὸ ἀδικημα. Μήτ' οὖν ἀδικῶμεν, μήτ' ἂν κριταὶ αἰρεθῆμεν, ἀδικῶς ψηφίζόμεθα (αὐτόθ. 1145).

«Καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται.» Τί ἐστίν; Παρὰ τὸ εὐ λέγεσθαι ἐνταῦθα εἰρηται τὸ εὐλογεῖται, τουτέστιν ἐπαινεῖται, ἐγκωμιάζεται παρὰ τῶν κολακευόντων αὐτόν, καὶ ἐπιτριβόντων αὐτοῦ τὴν κκλίαν, καὶ μὴ αἰσθῆσιν τῆς νόσου διὰ τῆς σιωπῆς ἐμποῖσται ἀνεχομένον· τῷ διὸ καὶ ἀνῆκετος ὁ τοιοῦτος εὐρίσκεται. Τῷ γὰρ μὴδ' αἰσθῆσιν τοῦ πάθους ἔχειν, θεραπείαν οὐτε ζητεῖ, οὕτε προσίεται. Καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ πάντων δεινότερον, ὅταν ἡ κακία ἐπαι-

νήται, και μηδὲ κακία εἶναι νομιζήται. Διὸ χρῆ μάλιστα μὲν, εἰ δυνατὸν, διορθοῦν τὸν τοιοῦτον· εἰ δὲ μή, μηδὲ κολακεύειν, μηδ' ἐπιτρέθειν τὸ πάθος· ἀλλὰ τῆ σωτῆρ αἰσθηταὶ αὐτῷ τῆς πονηρίας ἐμποιοῦν. Εἰ δὲ τις μηδὲ τοῦτο ποιεῖν βούλοιοτο, φεύγειν προτροπάδην, ἵνα μὴ κοιναυδὸς τῆς ἀδικίης διὰ τῆς κολακείας ὀφθεῖς, κοιναυδὸς αὐτῷ κἀν ταῖς τιμωρίαις εὐρεθῆ (αὐτόθ. 1233). — 'Αδικῶν, ὧ δεινόςτατε, οὐ λυθάνεις· και διὰ τοῦτο τὴν μὲν εὐθουδικίαν φεύγων, ἐπὶ δὲ παραγραφῶς καταφύγων, τὰς πρὸς βοήθειαν τῶν ἀδικουμένων, ἀλλ' οὐκ εἰς ἀποφυγὴν τῶν ἀδικουμένων ἐπινοηθείας. Γνοῦς οὐν ὡς περὶ ῥασσαι, εἰς εὐθείας ἀπολογοῦ (αὐτόθ. 1448).

'Αδικεῖσθαι. Εἰς τὸ τοῦ Ἀποστόλου (Α', πρ. Κορ. 5', 7). «Διὰ τί οὐχὶ μάλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μάλλον ἀποστειρεῖσθε; ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε και ἀποστειρεῖτε· και ταῦτα ἀδελφούς;» Εἰ και τις, ὡς γέγραφας, τὴν ψυχὴν ἐπιθυμῆς τῶν ἀλλοτρίων εἰς ἀπόνοιαν ἐρεθίζεις, οὐ μόνον ἀδικεῖν, ἀλλὰ και φλυαρεῖν διεγνωκώς, γέγραπται, «Διὰ τί οὐχὶ μάλλον ἀδικεῖσθε;» ἀκουέτω, εἰ γε ὡς ἔχει, και μὴ ταῦτα ἢ φιλοχρηματικία ἀπίφραξεν, εἰ και τοῦτο ἐμοὶ γέγραπται, σοὶ οὐ γέγραπται ἀποστειρεῖν. Μὴ τοίνυν σοι γενέσθω πλεονεξίας πρόφρασις ἢ ἀποστολικὴ παραίνεσις· μηδὲ ἐπειδὴ παρήνευεν ἐμοὶ ἀποστειρεῖσθαι, σοὶ χωρὴν νόμιζε δεδῶσθαι τοῦ ἀδικεῖν· ἐμοὶ γὰρ σωτηρίαν τὸ ἀδικεῖσθαι, σοὶ δὲ τιμωρίαν φέρει τὸ ἀποστειρεῖν (αὐτόθ. 1157).

Ὅτι τὸν ἑαυτὸν μὴ ἀδικουόντα οὐδεὶς παραβλάψαι δύναται (Χρυσοστόμου Λόγος ΝΒ', 459 - 480). — Οἶδα εἰ τοῖς παχυτέροις, και πρὸς τὰ παρόντα κεχνήσαι, και τῆ γῆ προσηλωμένοι, και αἰσθηταὶ μὲν δουλεύουσιν ἡδοναῖς, τῶν δὲ νοερῶν οὐ σφῶδρα ἀντεχομένοις, καινὸς τις και παράδοξος ὁ λόγος οὗτος εἶναι δόξει και γελᾶσονται θαμβηλές, και καταγνώσονται ἡμῶν, ὡς ἀπίθανα λεγόντων ἐκ προοιμίων τῆς ὑποσχέσεως κ. ἔ. (αὐτόθ. 459 - 460). — Δικαστῶν ἐστὶν ἀρετὴ τὰ παρ' ἐκπτόρων μαθόντας μετὰ ἀκριβείας ἀπάτης, τότε τὰ παρ' ἑαυτῶν ἐπάγει (αὐτόθ. 461). — Ἡ κοινὴ τῶν πολλῶν πράξις, και ἐν τῷ μακρῷ ῥιζωθεῖσα παρὰ τὰς πολλῶν διανοίας, ταῦτα κατὰ τὴν οἰκουμένην ἀπα-

σαν ῥητορεῖσι λέγουται· πάντα, φησὶν, ἄνω και κάτω γέγονε, πολλῆς συγχύσεως τὸ τῶν ἀνθρώπων ἐμπέπλησται γένος, και πολλοὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν οἱ ἀδικουμένοι και. (αὐτόθ. 461). — Παραδείγματα ἀδικουόντων ἢ ἀδικησάντων ἑαυτούς, και μὴ (αὐτόθ. 464 κ. ἔ.).

— Προφάσεις τῶν δῆθεν ἀδικουμένων (αὐτόθ. 469 - 480). — Οὐδεὶς ἡμᾶς ἀδικεῖν δύναται, ἀν μὴ τὸν ἄνω πλοῦστον μόνον ἀπάσῃ. Τοῦτον φυλάξωμεν κ. ἔ. (ΞΒ', 281 - 288). — Ὁ ἀδικῶν μάλιστα ἑαυτὸν ἀδικεῖ (αὐτόθ. 457 κ. ἔ.).

Τοὺς ἀδικουόντας και καταγροῦντας γενναίως φέρειν (αὐτόθ. 457 κ. ἔ.). — Τὸ κακῶς ποιεῖν ἐν τῷ κακῶς ποιησάῳ ἐστὶν. Εἰπέ γὰρ μοι· εἰ τις ὑβρίζοι τοὺς κρατουόντας, ἢ λοιδοροῖτο τοῖς ἀρχουσι, τίνα ἀδικεῖ; ἑαυτὸν, ἢ ἐκείνους; Ἀπλοῦ ὅτι ἑαυτὸν (αὐτόθ. 458).

Ἐάν τις ἀδικηθεῖς ὑπό τινος, μηδενὶ ἀνάθηται, λόγῳ μακροθυμίας και ἀνεξικακίας, δόξῃ δὲ τῷ Θεῷ ἀποδιδόναι τὸ κῆμα, εἰ κατὰ Θεὸν ποιεῖ (Βασίλ. ΑΑ', 1237).

'Αδικεῖν ἄπιστον ἐξεστὶν; Οὐδαμῶς· ἀλλὰ και παντὶ τῷ αἰτοῦντὶ σε δίδου. (Ἄθην. ΚΗ', 649). — Ἐγὼ και σοὺ κήδομαι και τοῦδε· σοὺ μὲν ὡς μὴ ἀδικοῖς· τοῦδε δὲ, ὡς μὴ ἀδικοῖτο. Εἰ δὲ και σοὶ δοκεῖ μετὰ τοῦ Πλάτωνος, τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μείζον εἶναι κακόν. (Συνέσ. ΞΓ', 1357). — 'Αδικεῖσθαι και μὴ ἀδικεῖν. Ὅμιλία μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων. (Ἄντιοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1793-1796). — Περὶ τοῦ ὅτι οὐκ αἰεὶ τὸ πλεῖστον ἀριστον μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων και τὸν ὑθαυεν. (Μάξιμ. ΙΑ', 1016 - 1017. — Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1252). — Μὴ ἀδικεῖν τοὺς ἐπὶ μισθῷ δουλεύοντάς· μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΖ', 184).

Ἄδικημα. Τοῦτο γὰρ και ὁ Κύριος ἐν τοῖς ἱεροῖς Εὐαγγελίοις ἐφη· «Ἐρχεται τὸ κόσμου τοῦτου ὁ ἀρχων, και ἐν ἐμοὶ εὐρήτη οὐδέν.» Ἄλλ' ἔμως και μὴδὲν εὐρὸν ἀδικῶς τῷ θανάτῳ παρέδωκε. Τοῦτο τὸ ἀδικημα ἐκείνου μὲν (τοῦ διαβόλου) τὸ κράτος κατέλυσε, τοῖς δὲ ἀνθρώποις τὸν ἄδην ἠνέφραξε (Θεοδώρ. Π', 1389).

Τίνος χάριν Σαμουὴλ διὰ τὰς τῶν παιδῶν παρνομίας οὐκ ἔτισε δίκας; 'Αδικήματα ἦν, οὐκ ἀπεθήματα τὰ παρὰ τοῦτων γινόμενα κ. ἔ. (Θεοδώρ. Π', 548). — Εἰ και τὸν κατὰ κακίαν και ἀρετὴν ἐνεργημάτων οὐκ ἐκ τῶν

ἐφ' ἧμῶν ὑπάρχουσιν αἱ ἀρχαί, ἀλλ' ἐκ τῆς γεννήσεως αἱ ἀνάγκαι, περιττοὶ μὲν οἱ νομοθέται τὰ αἰρετὰ καὶ φευκτὰ ὀρίζοντες, περιττοὶ δὲ οἱ δίκασται, ἀρετὴν μὲν τιμῶντες, κακίαν δὲ καλλάζοντες. Οὐ γὰρ τὸ κλέπτου, ἢ τοῦ φονεύου τὸ ἀδικικόν, οἷς γε οὐδὲ βουλομένοις κρατεῖν τῆς χειρὸς οἶόν τε, διὰ τὴν ἐπὶ τὰς πράξεις κατεπεύγουσαν αὐτοῦ ἀστρονομίαν, καὶ τὴν ἐκ τῆς εἰμακρμένης ἀνάγκῃ ἐπιχειμένην. (Καισαρ. ΑΗ', 988-997).

'Αδικία. Ἄδικίαν φέρειν μείζων τοῦ εὖ ποιεῖν. (Χρυσόστ. ΞΒ', 457. κ. ε.).—Ἄδικικός ἀρχεῖν μηδενὸς σε ἀδικούντος, θηρίων ὄντως χλευπέωτερον. (αὐτόθ. 458). — Φέρε πρῶτον ἐξετάσωμεν τί ἐστὶν ἀδικία, καὶ περὶ ποίων πραγμάτων ὕλην συνίσταται πέφυκε καὶ τί ποτὲ ἐστὶν ἀνθρώπινῃ ἀρετῇ, καὶ τί τὸ λυμαινόμενον τούτων, καὶ τί ποτε δοκεῖ μὲν λυμκίνεσθαι, οὐ λυμαίνεται δέ. (ΝΒ', 462-480).

'Αδικίη πάτη πεπληρωμένους (πρ. Ῥωμ. Α', 29). Ἐν ἐνὶ τούτῳ τῷ τῆς ἀδικίης προσρήματι, κοινῇ τὰ εἰς ἀλλήλους αὐτῶν πάντα περιλαβῶν ἀμικρήματα, ἐν τοῖς ἐξῆς ἀπαριθμεῖται κατ' ἕκαστον. (Γεννάδ. Α'. Πατρ. Κωνσ. ΠΕ', 1669).—Διαφορὰ ἀδικίας καὶ ἀδικίας. Ἔστι κλέμμα, καὶ κλέμμα, καὶ ἀδικία, καὶ ἀδικία. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ' 756).

«Εἰ μὲν κακῶς ἐλάλησας, μακρότησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεσις.» (Ἰωάν. ΙΠ', 23). «Ἐξεστὶν, ὡ θυμῶσις, ἄλλων ὕβριζόντων, μὴ ὕβριζεσθαι, καὶ ἀδικούντων, μὴ ἀδικεῖσθαι. Εἰ δὲ ἀνιγμά σοι τοῦτ' εἶναι δοκεῖ, ταχέως αὐτὸ λῦσαι πειράσσομαι. Ὁ γὰρ φιλοσοφῶν, καὶ πράως τὰς παρὰ τῶν ἐχθρῶν φέρων ὕβρεις καὶ ἀδικίας, οὐδ' ὕβριζόντων ὕβριζέται, οὐτ' ἀδικούντων ἀδικεῖται κ. ε. (Ἰσιδ. Πηλ. Περὶ σοφίας, ἀδικίας καὶ ὕβρεως παράθεσις ΟΗ', 1284-1285).

Ἦδιον οὐδέν, οὐδὲ μουσικώτερον (λέγειν)

Ἔστ', ἢ δυνάσθαι λοιδορούμενον φέρειν.

Ἄ λοιδορῶν γάρ, ἢν ὁ λοιδορούμενος

Μὴ προσποιεῖται, λοιδορεῖθ' ὁ λοιδορῶν.

(Φιλήμων).

Ἄς ὁ τύπτων τὸν μὴ ἀλγοῦντα ἑαυτὸν τιμωρεῖται (οὔτε γὰρ τὸν ἐχθρὸν ἡμίνατο, καὶ τὸν θυμὸν οὐκ ἀνέπαυεν), οὕτως ὁ τὸν ἀλοιδόρητον ὀνειδίῳν παραμυθία ἐρεῖται τοῦ πάθους οὐ δύναται (αὐτόθ. 1283 - 1284 ἐν σημ.— Βασίλ. ΑΑ', 357 - 372).

'Αδικία καὶ εἰς Θεὸν ἀσέβεια.—'Αδικία γὰρ καὶ Θεοῦ ἀθεραπεύσια φευκτὰ μὲν αἰεὶ καὶ ἀσύμφορα, μάλιστα δὲ ἐν τῷ προσπολεμεῖν καὶ παρατάττεσθαι. Πατρίδι μὲν ἐπαρῆγειν καὶ νόμοις πατρίοις, καὶ τοῖς ταῦτα λυμκινόμενοις ἤμιστα ἐπιέναι, ἀλλὰ παντὶ σθένει ἀμύνεσθαι, οἷόν τε ἂν εἴη καὶ μάλα γενναῖον. Ὅσοι δὲ κέρδους ἕκати καὶ δυσμενεῖας ἀλόγου, μηδὲν ἐπιβλήμα ἐνδικον ἔχοντες, ἐπειτα φοιτῶσιν ἀνὰ τὴν θνητείαν, τοὺς μηδὲν ἰδίκηκότας συνόμενοι, οὗτοι ἀλαζόνες εἰσι καὶ ἀτάσθαλοι, οὔτε θέμιν εἰδότες, οὔτε μέλον αὐτοῖς εἰ τὸ θεῖον νεμεσῶ τοῖς γιγνομένοις (Ἀγαθίας Σχολ. ΙΠ', 1329).

Πῶς νοητὸν τὸ «Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνη συνίστησι» (πρ. Ῥωμ. Γ', 5).—Ἐνταῦθα τὸ, συνίστησι, τῷ θεσπεσίῳ Παύλῳ εἰρησκι οὐγὶ προκαταρκτικὸν αἰτίον, ἢ ὡς αἰτίον τῆς τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνης τὴν ἡμῶν ἀδικίαν δογματίζονται. Ποῦ γὰρ τοῦτο λογισμὸς οὐκ ἀρηρημένος τὸ αὐτεξούσιον, οὔτε περιυβρισμένος τὸ κατ' εἰκόνα περὶ τοῦ θεοῦ Παύλου λογισασθὶ δύναται; Ἀλλὰ τὸ, συνίστησι νῦν, ὅτι ἀντὶ τοῦ καθίστην ἔμγραφῃ περιλείπεται, πᾶσιν ἐπιγινώσκεσθαι ποιεῖ. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὴν εἰς ὑπαρξιν προαγωγὴν νυνὶ τὸ τῆς λέξεως σημαίνει· οὐδὲ τῆς ἀδικίας ἡμῶν καρπὸς ἐστὶν ἡ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνη κ. ε. (Φώτ. ΡΑ', 432 - 433.—Χρυσόστ. Ε', 438 κ. ε.—Θεοδώρ. ΠΒ', 77.—Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 460).

'Αδικον κέρδος. Οὐ μὴν ποτ' ἂν ἀρετὰν ἀλάξωμαι ἀντ' ἀδικου κέρδους. Ἀδικον δὲ ἀντικρυς κέρδος, ἡδονὴ καὶ λύπη, πόνος τε καὶ φόβος, καὶ συνελόντι εἰπεῖν τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, ὧν τὸ παρτυτικὰ ἐρπύων ἀνικαρὸν εἰς τοπιόν. «Τί γὰρ ὄφελος, τὰν τὸν κόσμον κερδίσεις, φησὶν ὁ Κύριος, τὴν δὲ ψυχὴν ἀπολέσεις;» Δῆλον οὖν τοὺς μὴ ἐπιτελοῦντας τὰς καλὰς πράξεις, οὐδὲ γινώσκειν τὰ ὠφέλιμα ἑαυτοῖς (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 336).

Πρὸς ταῦτα Κλήων καὶ πλασμαθῶ,

Καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω

Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον

Ἔμμαχον ἔσται, κοῦ μὴ ποδ' ἄλλῳ

Περὶ τὴν πόλιν ὧν, ὡς περ ἰκεῖνος-Δειλὸς κ.τ.λ.

(Ἀριστοφ. Ἄχαρν. 658 κ. ε.).

Διὸ μοι δοκεῖ ὁ θεῖος νόμος ἀναγκαιῶς τὸν φόβον ἐπαρτᾶν, ἵν' εὐλαβεῖξ καὶ προσοχῆ τὴν

ἀμεριμνίαν ὁ φιλόσοφος κτήσεται τε καὶ τηρήσῃ ἀδιάπτωτος τε καὶ ἀναμάρτητος ἐν πᾶσι δικιμένων κ. ἐ. (Κλημ. Ἀλεξ. Η', 1065. καὶ περὶ τοῦ ἐκ τῶν παθῶν ἀνωφελοῦ; κέρδους διὰ παραδειγματῶν καὶ γνωμῶν σοφῶν. 1048—1080). — Πάντες δὴ οὗτοι οὐκ αἰσχύνονται σαρῶς ὁμολογεῖν τὴν ἐκ τῆς εὐλαβείας ὠφέλειαν· ἡ δὲ ἀληθὴς καὶ οὐκ ἄλογος σοφία, οὐ λόγοις ψιλοῖς καὶ θεσπίσματος πεποηθῆσα, ἀλλὰ σκεπαστηρίοις ἀπρώτοις καὶ μυστηρίοις δραστηκοῖς, ταῖς θείαις ἐντολαῖς συγγυμνασίῃ τε καὶ συνασκήσει μελετῶσα, δύναμιν θείαν κατὰ τὸ ἐμπνεύμενον αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Λόγου λαμβάνει. — Τοῖς δὲ τὸ σωτήριον διορᾶν ὀρθῶς δυναμένοι οὐκ οἶδα εἴτι φίλτερον φανήσεται τῆς τε σεμνότητος τοῦ νόμου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ εὐλαβείας. Ἀλλὰ γὰρ ὅταν ὑπέρτονον φθεῖν λέγεται, ὡς περὶ καὶ ὁ Κύριος ἐπὶ τινὰς, ἴσα μὴ τινες τῶν ζηλούντων αὐτὸν ἔκτονον καὶ ἀπόγορδον φῶσιν, οὕτως ἀκούω οὐχ ὡς ὑπέρτονον, ἀλλὰ τοῖς μὴ βουλομένοις ἀναλαβεῖν τὸν θεῖον ζυγόν, τούτοις ὑπέρτονον· τοῖς γὰρ ἀνόμοις καὶ ἀσθετικοῖς τὸ μέτριον ὑπέρτονον δοκεῖ, καὶ τοῖς ἀδίκους ἀκροδίκιον τὸ ἐπιβέβηλον. Ὅσοις γὰρ διὰ τὸ φιλικῶς πρὸς ἀμάρτιας ἔχειν ἢ συγγνώμην παρεισέβησαν, οὗτοι τὴν ἀλήθειαν ἀπήνευαν ὑπολαμβάνουσι, καὶ τὴν αὐστηρίαν ἀποτομίζον, καὶ ἀνηλεῆ τὸν μὴ συναμαρτάνοντα μηδὲ συγκατασπώμενον (αὐτόθ. 1068 κ. ἐ.). Ὅτι οἱ δίκαιοι καὶ ἅγιοι οἱ κατὰ νόμον καὶ τὰς ἐντολὰς βίωσαντες οὔτε ἀπὸ δρυὸς παλαιόφατος ἦσαν, οὐδ' ἀπὸ πέτρης κ. ἐ. — Σοφῶν ἔργωγε ἠγοῦμαι οὐ τὸν τὰς τῶν ποιητῶν βραψφίδις, καὶ τὰς τῶν ῥητόρων δεινότητάς, καὶ τὰς τῶν σοφῶν τερθραίας, ὡς νομίζεις, ἐπὶ γλώσσης ἔχοντα, ἀλλὰ τὸν τὸ ἦθος ἐξασκησάντα, καὶ τὸν τρόπον βυθίσαντα κ. ἐ. ἔνθα περὶ τῆς ἐξῆθεν παιδείας. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1604 κ. ἐ.).

Ἄδικον ἐρῶ ὕβρει τῆς ἐκκλησίας. Οὐδεὶς παρὰ τὸ δίκαιον ἐκδιότασθαι τὸν πένητα ἐρῶ ὕβρει τῆς ἐκκλησίας τῆς ὀρεγοῦσης τοῖς ἀδικουμένοις τὴν χεῖρα δυνήσεται. (αὐτόθ. 1601).

Ἄδικος λόγος. Ἡ δὲ σοφιστικὴ τέχνη, ἣν ἐξήλωσαν Ἕλληνας, δύναμις ἐστὶ φανταστικὴ διὰ λόγων δοξῶν ἐμποιητικὴ ψευδῶν ὡς ἀληθῶν παρέχει γὰρ πρὸς μὲν πειθῶ τὴν ῥητορικὴν, πρὸς τὸ ἀγωνιστικὸν δὲ τὴν ἐριστικὴν

κ. ἐ. Οὐδαμῶς δ' ἐν τούτοις ἡ ἀλήθεια· εἴ τις μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, διδασκαλίᾳ δέ τινα (ῥησι) τετύρωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεως καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται ἔρις, φθόνος, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, διαπακτριβαί (διατριβαί παρὰ τὸν καιρὸν καὶ παρὰ τὸ δέον) διεφθαρμένων τὸν νοῦν ἀνθρώπων, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας. Παγκάλως οὖν ὁ τραγικὸς Εὐριπίδης ἐν ταῖς Φοινίσσαις (474—5) λέγει·

..... ὁ δ' ἄδικος λόγος
Νοσῶν ἐν αὐτῷ φαρμάκων δεῖται σοφῶν.

Ἰγναίω μὲν γὰρ ὁ σωτήριος εἰρηται Λόγος, αὐτὸς ὧν ἀλήθεια· καὶ τὸ ὑγιαῖνον ἀεὶ ἀθάνατον μένει· ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ ὑγεινοῦ τε καὶ θείου διακρίσει, ἀθεότης τε καὶ πάθος θανατηφόρον. Λύκοι οὗτοι ἀρπαγες, προβάτων κωδικοῖς ἐγκερυμμένοι, ἀνδραποδισταί τε καὶ ψυχῶν χαγωγοὶ εὐγλωσσοί, κλέπτοντες μὲν ἀφανῶς, διελεγχόμενοι δὲ λησταί, αἰρεῖν ἀγωνίζουσι καὶ δόλω καὶ βίᾳ ἡμᾶς δὴ τοὺς ἀπερίττους, ὡς ἂν εἰπεῖν ἀδυνατωτέρους; κ. ἐ. (Κλημ. Ἀλεξ. Η', 736—741. — Θεοδώρ. ΠΓ', 789—825).

Ἄδικος. Οὐκ ἐθέλω τινὰ ἐν πλατείᾳ κρᾶζοντα; καὶ ἀδικεῖ καὶ κρᾶζει, καὶ τοὺς πολλοὺς ἀπατᾷ, καὶ ὁ ἀδικούμενος σιωπᾷ, καὶ ὡς ἄδικος νομίζεται. Ἴνα οὖν μὴ ὁ Δαυὶδ τοιοῦτος νομισθῇ, δοκιμασθῆν τῆς κραυγῆς αὐτοῦ τὸν Θεὸν ἐκάλεσεν· εὐσύνες τῆς κραυγῆς μου. ἢ (Ἀστέρ. Ἄμωσ. Μ', 429). — Τοῖς ἀδίκους ἡ δίκη χρεωστῆ τὴν δικαίαν τιμωρίαν, καὶ πάντως ἀποδώσει, εἴπερ μὴ μέλλοι ἀδικος εἶναι ἡ δίκη, ἢ πάντα δικαίως διέπουσα, καὶ τῆς δικαιοσύνης πολλὴν ποιουμένη πρόνοιαν. (Ἰσίδωρ. ΟΗ', 1380).

Ἄδικοι καὶ πλεονέκται. Τῶν ἀδίκων καὶ πλεονεκτῶν οἱ μὴ δ' ὅτι ἀμαρτάνουσιν εἰδότες, ἀνήκεστα (ἀμαρτάνουσι) τὸ γὰρ μὴ αἰσθῆσθαι τῆς ἀβῶστας, ἐν ἧ εἰσιν, ἐπιτάσεις ἀναισθησίας ἐστί, καὶ αἰεὶ ἀναληθίαν παντελεῖ καὶ νεκρότητα τελευτᾷ. Τούτους τοῖνυν χρὴ μάλιστα ἐλεεῖν. Τὸ γὰρ κακῶς ποιεῖν τοῦ κακῶς πάσχειν ἐστὶν ἐλεεινότερον. (Ἰσίδ. ΟΗ', 692). — Οὐδεὶς γὰρ ἀδικῶν τὴν δίκην ἔλαθεν, ἀλλ' οἱ μὲν ἐνταυθα, οἱ δὲ ἐκείσε ἔδοσαν δίκην. (αὐτόθ. 708—709). — Εἰ τὴν πένικν κρινομένην ἐλεεσθαι οὐ θέμις· οὐ γὰρ δίκαιον ἀδικεῖσθαι τὸ δίκαιον· οἱ

τῶ πλοῦτῳ τὴν ψῆρον ἀδικίως νέμοντες, καὶ λήμμασι τὸν τῆς δικαιοσύνης ζυγὸν παρασαλεύοντες, ποίως οὐκ ἂν δικαίως ἀπολαύσειεν τιμωρίας; (αὐτόθ.). — Ἄδικος ψῆφος. ἠλεγξε τῆς ἀμαρτίας τὴν ἀδικίαν, ὅτι καὶ μὴ υποκείμενον θανάτῳ σώμα (τὸν Χριστὸν) θανάτῳ περῆδωκε. Τοῦτο δὲ γε δεξάμενος διὰ τὴν ἀδικον ψῆρον τῆς ἀμαρτίας, ἐγένετο λύτρον. (Θεοδώρ. ΠΒ', 129).

Οὐκ ἄδικος ἡ ἐκλόγη (Ἰερεμ. ὑπὸ τοῦ Θεοῦ) προέλασε γὰρ ταύτην ἡ γνῶσις. (ΠΑ', 497).

Ἄδικοι ἄρχοντες καὶ δικασταί. Οἱ βδελυσσόμενοι κρῖμα, καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες· οἱ οἰκοδομοῦντες Σιών ἐν αἱματι, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἐν ἀδικίαις. Τὸ κρίνειν, φησὶν (ὁ προφήτης Μιχαίας), πεπιστευμένοι, κατέχειν ἀκλίως οὐκ ἠβουλήθητε τὰ τῆς δίκης ζυγὰ· ἀλλὰ τοῦ δικαίου μὲν ἐποίησατε λόγον οὐδένα, τὸ δὲ ἄδικον δίκαιον ἐπειράσθε δεικνύοναι, καὶ τῆς κερημενίας τῆ γνώμης, αἱμάτων ἀδικῶν τὴν Ἰερουσαλὴμ ἐνεπλήσατε· δωροδοκίαν μὲν οἱ ἄρχοντες χρώμενοι, οἱ δὲ Ἱερεῖς τὰς περὶ τῶν νομίμων ἀποκρίσεις μετὰ χρημάτων ποιοῦμενοι, καὶ προῖκα τὴν θεῖαν ἐκτελεῖν λειτουργίαν οὐκ ἀνεχόμενοι· οἱ δὲ ὑπὸ τῶν ἐναντίων πνευματικῶν ἐνεργούμενοι προφηταί, ἐμίσθηον τὴν ψευδῆ μαντείαν παρέχοντες. (αὐτόθ. 1757).

Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει. Τὸ μὲν γὰρ γινώσκειν τὸ δίκαιον, ἐκ φύσεώς τε καὶ νόμου· τὸ δὲ φυλάττειν, ἐκ τοῦ μὴ εἶκιν αἰδοῖ καὶ ἐλέει. Καὶ παρὰ Θεοῦ δέ, ὅτε κρίσις, οὐκ ἔτι ἔλεος, ἀλλ' ἔργων ἀντίδοσις· ὡς περ νῦν, ὅτε χάρις, οὕτω κρίσις, ἀλλ' ἡ πρὸς τὸ παιδεύειν. — Ἀποτεμῶν αὐτοῦς (τοῦς Ἑβραίους) τῶν ἄλλων ἔθνων, τὰ πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς ὀρίξει δίκαια (ὁ νόμος) ἡμεῖς δὲ (τοῦς χριστιανούς) ἀναμίξας ἔθνεσι πρὸς πάντας κελεύει φυλάττειν τὸ δίκαιον, καὶ ὡς ἐν ἐτεροδόξοις. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 757). — Ἄδικος αἵτησις. Ὅτι τὰς ἀδικίας αἰτήσις οὐ χρὴ πρὸς πέρας ἄγειν, καὶ μὴ τὴν τύχην ἢ τὴν αἰτήσιν ποιουμένην, μετὰ Γραφικῶν χωρίων. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1252). — Ἀπλήστατος ἔχομεν πρὸς τὴν τοῦ πλείονος ὄρεσιν. (αὐτόθ.). — Ἄδικίαν δὲ καὶ πλεονεξίαν Χριστὸς οὐ βούλεται τρέφειναι. (Χρυσόστ. ΝΗ', 761).

Ἄδικος ἀρά. Περὶ ἀρᾶς εὐλόγως ἡ ἀδικία

ἐπαγομένης· καὶ ὅτι χρὴ εὐλογεῖν, καὶ μὴ καταρῆσθαι, μετὰ Γραφικῶν χωρίων. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1256).

Ἄδικοῦμενοι. Τοὺς νόμους εἰς ἐπιουρίας τῶν ἀδικουμένων οἱ νομοθῆται γεγράφασιν, καὶ τὴν ῥητορικὴν ἀσκούσι τέχνην οἱ τὸν δικανικὸν ἀσπαζόμενοι βίον, ἵνα τοῖς δικαίως δεομένοις βοηθεῖας συνηγορῶσι. Καὶ λόγων τοίνυν ῥητορικῶν, καὶ τῆς τῶν νόμων ἐπιστήμης μεταλαχῶν, ὧ φίλη κεφαλὴ, εἰς δέον χρῆσθαι τῆ τέχνης, καὶ τοὺς ἀδικούντας βάλλει τῆ τέχνης, καὶ τοὺς ὅπ' εἰκείνων βαλλομένους ἐπάμμενε, προβαλλόμενος, καθάπερ ἀσπίδα, τοὺς νόμους· καὶ μηδεὶς ἀδικῶν ἀπολαυτέω συνηγορίας, καὶ δικαιοσύνης ἦ. (Θεοδ. ΠΓ', 1181. 1184. 1192). — Ὅτι χρὴ βοηθεῖν ἀδικουμένους μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων. (Ἰερ. Παράλλ. Δαμασκ. ΙΕ', 1192-1193). — Ὅ ἀδικῶς τι πάσχων καὶ εὐχριστῶν τῶ συγχωροῦντι Θεῷ, ἴσος ἐστὶ τοῦ διὰ τὸν Θεὸν τὰ αὐτὰ πάσχοντος. (Ὁμιλ. Χρυσόστ. ΜΘ', 81-92).

Ἄδιδούτωρες, Ἀκτινιστι βοηθοί. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 196).

Ἄδμητος, Χάριν Ἀδμήτου Φοῖβος ἀκείρεσθαι τὰς εἰλίποδας βοῦς ἐποίμανεν. (Ἀθηναγ. ζ', 853. 936).

Ἄδωνάχοι, ὄφρον περὶ τὸν Αἰθῶνα καὶ τὸν Ἄμυρνόν. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 349).

Ἄδῶκητον, ἀπροσδῶκητον. Ἄλλὰ τοὺς γε νοῦν ἔχουσι, καὶ σώφρον λογισμῶν κεχρημένοι, οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων ἀδῶκητον. Οὐδὲν γὰρ τούτων σταθερὸν καὶ βέβαιον. κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1188). — Οἱ μὲν μετρίως λυπούμενοι καὶ θαυροῦντες ἰσχύουσιν οἱ δὲ καταπληττόμενοι ἐπὶ ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς, οὐδὲ θαυροῦσαι δύνανται. Τοῦτο δὲ αὐτοῖς τίεται τὸ ἀδῶκητον· τὸ γὰρ μὴ πάλαι μελετηθὲν τῶ λογισμῷ, τῶ ἀθρόω συμβαίνειν, ἐξίστησιν (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1561).

Ἄδολεσχία, Μῦθος περὶ ἀδολεσχίας. Ἐπεὶ δὲ μοι τὴν σιωπὴν ἐγκαλεῖς, καὶ τὴν ἀγροικίαν, ὧ κκελε δὲ ἀττικέ, φέρε σοι δὴ καὶ μυθολογήσω μῦθον οὐκ ἄμυστον, εἶπας ἄρα ταύτην γε δυναμὴν ἐπιπαχεῖν σε τῆς φλακρίας. κ. ἔ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 209-212). — Φράζε δὴ οὐν ὅπως αὐτῶ τὸ φροντιστήριον ἔχει, καὶ ὁ τῶν ἀμαρτῶν σύλλογος, καὶ εἰ φοιτῶσιν εἰς αὐτοῦ ταῦν νέοι τινὲς ἀγαθοί

τε και καλοὶ και τὴν ψυχὴν ἄστυλοι. Καὶ γὰρ με θεός ἐργεῖ ἀκήριον ἀγωνιῶντα μὴ ἐμπλήρησῃ τῆς αὐτοῦ ἀδολεσχεῖας τοῦ νέου. Δεινός γὰρ ὁ ἀνὴρ δικροθεῖρι· ψυχᾶς, ἀριστητῶν Θεοῦ και τῆς ἀληθείας. (Ζαχαρ. Μιτυλ. ΠΕ', 1021).—
 Ἀδολεσχεῖα περισερξ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 401-464).

Ἀδολεα, δόξα. (Παλλάδ. ΛΔ', 1234).—
 Ἀδολεα παρθένος φίλη Χρυσοστόμου· ἐπιστολαὶ πρὸς αὐτὴν πέντε. (ΝΒ', 629. 637. 640. 691. 713).

Ἀδοξα πράττειν. Τὸ ἄδοξα πράττοντα ἐνδοξον δοκεῖν εἶναι, πολλοὶ μὲν εὐκαταῖον, σοφοὶ δὲ οὐκ ἐράττιμον. Ἡ γὰρ ἐξωθεν δόξα τὴν ἐνδον ἀδοξίαν νευροῖ· και τὸ δοκεῖν ὑγιαίνειν τοῦ ὄντως ὑγιαίνειν φαντασίαν ἐμποιοῦσι, οὐδὲ θεραπεῖν προσέσθαι συγγαρῆ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1513).—
 Σεμνύνεσθαι χρῆ ἐπὶ τῷ πράττειν ἄ χρῆ. Ἔστι γὰρ ἀπραξία πράξεως αἰρετωτέρω. Οὕτω και ἐπὶ τῷ ἀδοξεῖν ἀπλῶς οὐ χρῆ λυπεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ δικαίως ἀδοξεῖν. Ἔστι γὰρ ἀδοξία δόξης ἀπραλεστέρα. (αὐτόθ.).

Ἀδοξαστοι. Ἐρην. Ἡμεῖς ζητήσεως οὐ δεόμεθα· ἀκριβῶς γὰρ τῆς ἀληθείας ἐχόμεθα. —
 Ὁρθόθ. Τοῦτο και τῶν ἀειστητῶν ὑπέληπεν ἕκαστος· και μὲν τοι και Ἰουδαῖοι και Ἕλληγες, τὸν τῆς ἀληθείας δογματῶν προστατεύειν νομίζουσι. Καὶ οὐ μόνον γο οἱ τὰ Πλάτωνος και Πυθαγόρου θησκευόντες, ἀλλὰ και οἱ τῆς Ἐπικούρου συμμορῆς, και οἱ πάμπαν ἄθεοι και ἀδοξαστοι. Προσῆκει δὲ μὴ προλήψει δουλεύειν, ἀλλὰ τὴν ἀληθῆ γνῶσιν ἐπιζητεῖν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 32).

Ἀδοξος. Οὐκ ἄδοξος ὁ Κύριος. Εἰς τό, εὖ Κύριος ἐβασίλευεν, και Πάτερ δόξασθαι με. (Ἰω. ΙΖ', 5). (Θεοδώρ. Π', 1624).

Ἀδραμύττειον, πόλις τῆς μ. Ἀσίας, ὁ Τραϊανὸς ἔκτισεν, ἀπὸ Ἀδραμύττου τοῦ ἀδελφοῦ Κροίστου· ὄνομα δὲ αὐτῇ τὸ πάλαι Ἰγποπλάσιον ὄθηθαι. (Ἰω. Λυδ. σελ. 61).

Ἀδράσσεια. Πᾶσι γὰρ πάντα ἴσα κειταὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ, και ἔστιν αὐτὸς ἀμεμῆς. Ἐλευεῖται δὲ ὁ δυνάμενος, και ὁ βουληθεὶς ἰσχύει. Ταύτη και τὸν νοῦν εἰλήφαμεν, ἵνα εἰδῶμεν ὅ ποιοῦμεν· και τό, Γνωθὶ σαυτὸν, ἐνταῦθα εἰδένα· ἐφ' ᾧ γεγόναμεν· γεγόναμεν δὲ εἶναι πειθηῖνοι καὶ ἐντολαῖς, εἰ τὸ βούλεσθαι σώζεσθαι ἐλοίμεθα. Ἀττη ποὴ Ἀδράσεια,

καθ' ἣν οὐκ ἔστι διαζήρανα τὸν Θεόν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 425).—
 Τὴν δὲ Πρόνοιαν τοῦτο κεκλήκασι, διότι πρὸς τὸ χρησίμον οικονομεῖ ἕκαστα. Ἀδράσειαν δὲ τὴν αὐτὴν, ὅτι οὐδὲν αὐτὴν ἀποδιδράσκει. Ἐνθα περὶ Μοιρῶν, και περὶ τοῦ χρεῶν (Θεοδώρ. ΠΓ', 960. και περὶ τύχης, εἰμαρμένης, παρμού, δεξίου και ἀριστεροῦ κτλ. αὐτόθ. 256 - 289).—
 Παρ' Ἰταλοῦ· ὁ δεικὸς ἀριθμὸς ἀποφράζεται, σεκοῦνδον δὲ αὐτόν, οἰνεὶ εὐτυχῆ, πατριῶς καλοῦσι, κατ' εὐφημισμὸν, ὡς Εὐμενίδης και Ἀδράσειαν, και Πάρκας κατ' αὐτοῦς τὰς μηδεὸς φειδομένης Μοίρας (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 48).

Ἀδραστος. Ἀδράστον ἵππο. Λέγεται τοὺς Ἀδράστον ἵππους μυρικής ἕξ σασθενέτας, τὸν Ἀδραστον ἀποβαλεῖν κ. ἐ. (Κοσμ. Ἰεροσ. ΛΗ', 351).—
 Ἀδραστος παραμυθούμενος τὴν Ὑψιπύλιν τὸν Νεμεικῶν συνστήσατο ἀγῶνα, ὃς ὕστερον τῷ Διὶ ἀνιερώθη (Σχολιασ. Κλήμ. Θ', 782).—
 Περὶ Ἀδράστον, πόλεως Ἀδραστειᾶς, και τόπου καλουμένου Ἀδράστον βλέπ. Στέφ. Βυζ. ἐν τῇ λ. Ἀδράσεια.

Ἀδριανοί, πόλις (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 821). ἡ Ἀδριανούπολις.

Ἀδριανὸς μοναχός. Εἰσαγωγὴ αὐτοῦ εἰς τὰς θείας Γραφὰς (ἸΗ', 1273 κ. ἐ. — Φώτιος ΡΓ', 45).

Ἀδριανὸς Αἰλιος, αὐτοκράτωρ Ρωμαίων, Τραϊανὸς διάδοχος.—
 Κόδρατο ἀπολογίκα πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν (Ε', 1265).—
 Ἀδριανὸς ἐπιστολὴ ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν (Ἰουστ. Γ', 432-433).—
 Ἐτέρω Μινοῦκίω Φουνδάνω ὑπὲρ τοῦ μη δεῖν ἀκριτῶς τοὺς Χριστιανῶν ἐλαύνειν (Εὐσέβ. Κ', 325).—
 Ἐπὶ Ἀδριανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος κατελύθησαν αἱ ἀνθρωποθυεῖαι. (Περιγραφή αὐτῶν ἐκ τῶν τοῦ Πορφυρίου και ἄλλων. αὐτόθ. 269 - 289).—
 Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ πατῆρ πατριδος ἀνηγορεύθη, και ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σεβαστῆ (Χρον. Πασχ. ΙΒ', 616).—
 Οἰκοδομικα αὐτοῦ ἐν Νικομηδείᾳ, Νικαίᾳ, Κυζίκῳ, και ἐν πολλαῖς δὲ ἄλλαις πόλεσιν (αὐτόθ. — Ἰωάν. Μακλάλ. ΙΖ', 420 - 425).—
 Ἀδριανὸς βσιλεία (Ζώσιμος Ἰστορ. σελ. 13).—
 Ἀδριανὸς ἐκ τῆς Αἰλίων ἐτύγγανεν φαμελίως, οἰνεὶ γεμενεξ. Ὅθεν ἐδοξεν αὐτῷ τὸ Αἰλίον ὄνομα τοῦς ὑπηκόους προγράφειν. Ὅθεν και Αἰλίαι ἡ Ἰερουσαλήμ· και γὰρ αὐτὸς αὐτὴν ἀλοῦσκα

ἐπόλινεν (Ἰωάν. Αὐθ. 9—10).—Ἀδριανὸς βικ-
σιλέως μελέται (Φωτ. Βιβλιοθ. ΡΓ', 45). —
Οὗτος δὲ ὁ Ἀδριανὸς λωβήθειε τὸ σῶμα, καὶ
μεταστειλάμενος ἄπην τὸ πλῆθος τῶν ὑπὸ
τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἱατρῶν, ἤτισσε περ' αὐ-
τῶν ἱατρείαν τοῦ σώματος αὐτοῦ. Οἱ δὲ πολλὰ
κεκηκόθεις, καὶ μηδὲν ἀνύσαντες, ἐκώρθη-
σαν ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐπιστολὴν ὀνειδιστικὴν
γράψκει κατ' αὐτῶν, τὴν τέχνην αἰτιωμένην,
ὡς μηδὲν εἰδύειν, τῆς περιεμμένης αὐτῷ νό-
σου ἑνεκα (Ἐπιφάν. ΜΓ', 260). — Τὸν τάφον
τοῦ Κυρίου σκέπη περιετείχισεν οὐχ ὁ Ἀδρια-
νός, ἀλλὰ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας (Κύριλ. Ἰε-
ροσ. ΑΓ', 833). — Ἐπὶ Ἀδριανῷ δεῦτερον ἢ
Ἰερουσαλὴμ ἠρημώθη (Ἐπιφάν. ΜΓ', 261).

Συστάντες οὗτοι (οἱ Ἰουδαῖοι) ἐπὶ Ἀδρια-
νοῦ ἐσπούδαζον ἐπὶ τὴν προτέραν πολιτείαν
ἐκπελθεῖν, οὐκ εἰδότες ὅτι ψήφω Θεοῦ πο-
λεμοῦσι, κελουούση δὲ κατὰ ἐρημοῦσθαι
τὴν πόλιν· τὸν δὲ Θεῶν πολεμοῦντα περιγε-
νέσθαι ἀμήχανον. Συρρήξκντες τοῖνον τῷ βσι-
λει, πάλιν εἰς ἀνάγκην αὐτὸν κατέστησαν παν-
τελοῦς ἐρημώσεως. Καθελὼν γὰρ αὐτοὺς ἐκεῖ-
νος καὶ χειροσάμενος, καὶ τὰ λειψκνα ἀρκνί-
σας πάντα, ἵνα μηδὲ ἀναίστηνται ἔχωσι λοι-
πόν, τὸν ἀνδριάντα ἔστησε τὸν ἔκτουτο. Εἶτα
συνιδῶν, ὅτι συμβαίνει χρόνω ποτὲ τοῦτον κα-
ταπεσεῖν, ὥστε αὐτοῖς ἐνθελαι καυτήρα ἀνάκ-
τον τῆς ἤτιης καὶ τῆς ἀναίσχυντίας ἐκεῖνης
ἐλεγχον, τὸ ὄνομα τὸ ἔκτουτο τῷ τῆς πόλεως
ἐπέθηκεν λειψκνάσι. Ἐπειδὴ γὰρ ΑΓλιος Ἀ-
δριανὸς ἐχρημάτιζεν, οὕτω καὶ τὴν πόλιν κα-
λεῖσθαι ἐνομοθέτησεν, ἐκεῖθεν τε *Adlia* μέχρι
τοῦ νῦν ὀνομάζεται, ἀπὸ τῆς ἐπιωνυμίας τοῦ
κρατήπαντος καὶ καθελόντος αὐτὴν (Χρυσόστ.
ΜΒ', 900).—Τὸ δὲ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως,
τὸ ὑπὸ τοῦ Δανὴλ προβῆθην ἐπλήρωσεν, τὸ
ἀγαλμα αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ πῆξας (ΝΓ', 240).
— Ἀδριανὸς ἐν κυνησίῳ κατέβαλε μέγαν
λέοντα ἐν Λιβύῃ πολλῶν χρόνων κατανεμηθέντα
πᾶσαν Λιβύην. (Λεξικ. Εὐσταθίου εἰς Ὁμηρον).

Ἀδριανὸς καὶ Ἀντίνιος (Ἐπιφ. κατὰ Κέλ-
σου ΙΑ', 965. 1529.—Ἀθανάσι. ΚΕ', 20).

Ἀδριανοπόλις. Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος αὐτῆς
καὶ Λούκιος (Ἀθαν. ΚΕ', 700. 713).

Ἀδύνατα. Ἀδυνάτων μὴ ἐρᾶν. Χρῆ δὲ
σε τῶν ἀδυνάτων μὴ ἐρᾶν, ἀλλ' ἐκείνων ἐπιέ-
μενον, τὰ εἰκότα εὐχέσθαι. Ἐπεὶ καὶ Μωσῆς

ὁ ἱεροφάντης, καὶ Παῦλος ὁ θεσπέσιος, ἐν
ἐνόσι, οὐχ ὧν ἤτησαν ἔτυχον· ἀλλ' ὅτι μὴ
καλῶς ἤτησαν, ἐδιδάχθησαν. Ἰσίδ. ΟΗ', 576-
577). — Αἰόντ. Βυζ. ΠΓ', 2069. — Ἰωάν.
Δαμασκ. ΙΒ', 1232).

Παροιμίαι ἐπὶ ἀδυνάτων· λέοντα ξυρεῖν,
ἀπὸν δέρειν, ὄνον πέκειν (κείρειν). (Λεξ. Εὐ-
σταθ. εἰς Ὁμηρον).

«Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς ζῆσεται, καὶ οὐκ
ἔψεται θάνατον, ῥύσεται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ
χειρὸς ἄδου;» Περιγενέσθαι γὰρ αὐτὸν τοῦ θανα-
τάτου τῶν ἀδυνάτων· ζῶσι τοῖνον μετάδος φι-
λανθρωπίας (Κύριε). (Θεοδώρ. Π', 1596).—Τῶν
ἀδυνάτων ἐστὶ δύο κατὰ ταῦτὸν ὁδοῦ τίνος
κοινωνῆσαι, μὴ δηλώσαντας ἀλλήλοισι ὅπου
τε καὶ τίνος χάριν ἀπαίρουνσι κ. ἔ. (ΠΑ',
1677. 1764). — «Ὡς ἀδύνατον ἢ ὑψηλότερον
γενέσθαι τὸν ὀραζόν, ἢ βχθυτέραν τὴν γῆν,
οὕτως ἀδύνατον παντελοῦς ἀπορῆφθαι τὸν Ἰ-
σραήλ, ἤτοι τοὺς τῷ Θεῷ πεπιστευκότας, καὶ τὸ
σωτήριον δεξαμένους κήρυγμα. (αὐτόθ. 669).
Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θελαι παρὰ
τὸν κείμενον, ὅς ἐστὶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐποι-
κοδομεῖν δεῖ, οὐ θεμέλιον καταβάλλειν· ἄλ-
λον γὰρ θεμέλιον καταβάλλειν ἀδύνατον τὸν
ἐπιστημόνος οἰκοδομησάι βουλόμενον. Μὴ τοῖ-
νον ἐξ ἀνθρώπων ἔκτουτος ὀνομάζετε· Χριστὸς
γὰρ ἐστὶν ὁ θεμέλιος. (ΠΒ', 248-249).—Τοὺς
γὰρ τῆς ἀναστάσεως τετυχηκότας ἀδύνατον
πάλιν θανάτω περιπεσεῖν. (αὐτόθ. 752).

Ἄδυτα. Ἄδυτον τί ἐστι, καὶ πόθεν κα-
λεῖται. Τὸ ἄδυτον οὐκ ἀψυχόν ἐστὶν, οὔτε
χειροδμητον· ἀλλὰ τὸ κρυπτόν τῆς καρδίας
ἡμῶν ταμείον, ἐὰν ἀληθῶς ἄδυτον ἢ τῆ κα-
κίας, καὶ τοῖς πονηροῖς λογιμοῦς ἀνεπίδκτον.
κ. ἔ. (Γρηγ. Νύσα. ΜΑ', 1149).

Ἄδυτα Ἐλλήνων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 68-
133).—Ἄδυτα τοῖνον ἄθεα μὴ πολυπραγμο-
νεῖτε, οὐδὲ βραδῶν στόμακτα, τερατείας ἐμ-
πλας, ἢ λέβητα Θεσπρωτικῶν, ἢ τρίποδα Κι-
βῆτιον, ἢ Ἀδωνάτων χαλκείων· γερᾶνδων δὲ
ψάμμοις ἐρήμοις τετυχημένον, καὶ τὸ αὐτόθι
μαντεῖον, αὐτῆ δρῦ μεικρασμένον, μύθοις γε-
γηρηκόσι καταλείψατε. Σοσῆγεται γον ἢ Κα-
σταλίας πηγῆ, καὶ ἢ τοῦ Κολοφῶνος ἄλλῃ
πηγῆ, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως τέθηκεν νάματα
μαντικῆ κ.τ.λ. (αὐτόθ. 68—345). — Ἐπι-
τομὴ τῶν ἀπορῆθων τελετῶν καὶ κρυφίων μν-

στηρίων τῆς πολυθέου πλάνης. (Εὐσεβ. ΚΑ', 120-132.—Θεοδώρ. ΠΓ', 1060-1093).

***Ἄδυτα** χριστιανῶν(Κλήμ. Β', 32 κ. έ.).—**Ἄδυτα** τοῦ Πνεύματος. Ἡ τῶν θεῶν λογίων ἐξήγησις δεῖται μὲν ψυχῆς κεκαθαρμένης, καὶ ῥύπου πικρῆς ἀπηλλαγμένης, δεῖται δὲ καὶ διανοίης ἐπιτερωμένης, καὶ καθορθῶν τὰ θεῖα δυναμένης, κατατολιμώσης τῶν ἀδύτων τοῦ Πνεύματος· ἡρῆζει δὲ καὶ γλώττης ὑποργούσης· τῆ διανοίᾳ, καὶ τὴν ἐκείνης· θεωρίαν ἀξίως ἐρμηνεύουσας. (Θεοδώρ. ΠΑ', 28).

***Ἄδωδος**, βασιλεὺς θεῶν παρὰ Φοινίξι. (Εὐσεβ. ΚΑ', 84. Φοινίκων Θεολογία. αὐτῶθ. 76-89).

***Ἄδωναξ**, Κύριος, Κύριος, Θύριος. — Κύριος ὁ Θεός. (Δικταγ. Ἀποστ. Α', 613).—Κύριος, ὁ Κύριος ἡμῶν. (Ψαλμ. Η', 2).—Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεῖρ Κυρίου Κυρίου. (Ἰεζ'. Η', 1). — "Ἐν τισὶ γέγραπται, χεῖρ Κυρίου Κυρίου· καὶ γε ἐν ἄλλοις εὐρήκαμεν, ὅτι πολλαχοῦ τὸ ἐκφωνούμενον ἐν τῇ Κύριος φωνῇ τὸ σεβάσμιον παρ' Ἑβραίοις ἐστὶν ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὅ,τι περ οὐ ταχέως προφέρονται. Πληὴν ἐσθ' ὅτε τὸ, κύριος, τάσσεται καὶ ἐπὶ τῶν δούλων κυρίου. "Ἐνθα οὖν κεῖται τό, Κύριος Κύριος, χρῆ εἰδέναι, ὅτι τὸ μὲν ἔσπερον οἰοεὶ τὸ κύριον ὄνομα καὶ ἀρῆτόν ἐστι τοῦ Θεοῦ· τὸ δὲ λοιπὸν τό, Κύριος (παρ' Ἑβραίοις Ἄδωναξ, ἐπὶ τοῦ Κυρίου τάσσουσιν, δὲ μὲν προφερόμενον τὴν φωνὴν ἐπὶ τοῦ ἀρῆτου ὀνόματος, ὅτε δὲ οἰοεὶ ἐπὶ τοῦ Κυρίου τῶν δούλων. Τὸ οὖν Ἄδωναξ Κύριος τῶ νοήσαντι τὰ εἰρημένα περὶ τοῦ ἀρῆτου ὀνόματος οὐδὲν διαφέρει τοῦ Κυρίου, ὡς ἐκδεδώκαμεν. (Ἄριγ. ΙΓ', 796).

***Ἄδωναξος**, Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἐκαλεῖτο καὶ Εἰδωλιανός, καὶ Πισαίος, καὶ Ἄδωναξος, καὶ Καυσιταυρος. (Γρηγ.Ναζ. ΑΕ', 604).

***Ἄδωνις**. Ὀρηνοῦσαι τὸ **Θαμμοῦξ** τὸν λεγόμενον παρ' Ἕλλησιν Ἄδωνιν Θαμμοῦξ φασὶ καλεῖσθαι παρ' Ἑβραίοις καὶ Σύροις. (Ἄριγ. ΙΓ', 797.—Ἰουστίν. Γ', 365.—Θεόφιλ. Ἀντιοχ. αὐτῶθ. 1037. — Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 109. — Εὐσεβ. ΚΑ', 197).—Ἄδωνιδος ἱστορία, μυθολογία καὶ ἀλληγορία. Κῆποι Ἄδωνιδος καὶ δένδρα Ταντάλου. Διὸ παροιμιαικῶς, δένδρα Ταντάλου ἐπὶ ἀκερῶν τίθεται· κῆποι δὲ Ἄδωνιδος ἐπὶ τῶν ἀκέρπων καὶ ὠκυμῶρων· κῆποι γὰρ Ἄδωνιδος φυτῶρι κατὰ ἀναθάλλον-

τα ἔσω χότραις ἢ ἀρῆξιμοι, καὶ ὄλωσ κορίνου τινός, καὶ αὐτίκα ῥιπτούμενα κατὰ θαλάσσης καὶ ἀφραγόμενα καθ' ὁμοιότητά τινα τοῦ κατὰ τὸν ὠκυμῶρον Ἄδωνιν θανάτου, δε ἀνθήσας νεοτήσιον ταχὺ ἀπῆνησσε, καταβληθεὶς ὑπὸ Ἄρειος κατὰ τὸν μῦθον. Γυναίκες δὲ τοὺς τοιοῦτους τημελοῦσσι κῆπους ὡσίον ἐπιταφίους. (Αεξ. Εὐστ. εἰς Ὀμηρον).

***Ἄεθλοισ** ἱστορικός. (Κλήμ. Ἀλεξ. περὶ ἀγαλαμάτων καὶ ἀγαλακτοποίων Η', 133 κ.έ.).—**Ἄεθλοεῦεν**, ἀντὶ τοῦ κκοκοπαθεῖν ἄεθλος καὶ ἀεθλον, ὁ μὴ θαλητὸς κόπος.

***Ἄεξ**, ἀντὶ τοῦ διαψάλματος, κατὰ Ἀκύλαν. (Θεοδώρ. Π', 864).

***Ἀεγεγεννῆς** ὁ Υἱός. Ἄελ ὁ Θεός, ἀελ ὁ Υἱός· ἀμ Πατήρ, ἀμκ Υἱός.(Θεοδώρ.ΠΒ',912).

***Ἄερα δέρειν**, παροιμία ἐπὶ τῶν ἀπράκτοις ἐπιχειρούντων ἀπὸ τῶν πυγμαχοῦντων εἰλημμένη, οἱ πολλαίς οὐκ εὐστοχοῦντες μάτην κινουσι τὰς χεῖρας, ἀέρα δέροντες.—Κατὰ πατρῶν σπεῖρθιν—εἰς οὐρανὸν τοξεῦειν—εἰς πῦρ ζαίνειν—εἰς τετραήμερον ἀντλεῖν πύθον—καθ' ὕδατος γράφειν—εἰς ὕδωρ σπεῖρθιν—δικτύφ ἀνεμον θηρῶν—ἀνέμφ διαλέγεσθαι. κτλ. "Ὅθεν καὶ ὁ Ἀπόστολος (Α', πρ. Κορ.Θ', 26). «Ὅστω πικταῦτο, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων». (Φώτ. ΡΒ', 624. 853.—Ἐπιστολὰ Φωτ. ὑπὸ Ι. Βαλέτα σελ.419. 494.—Αεξ. Εὐστ. εἰς Ὀμηρ.).

***Ἀεργία**, ἡ ἀργία καὶ ἡ εἰς ἔργον ἀτεχνία καὶ ἀνεπιστημοσύνη.

***Ἀέριος**, αἰρετικὸς. — Ἀέριος τις πάλιν ὡσαύτως τῶ κόσμῳ γεγέννηται μέγα κακόν, ἐμβροντηθεὶς τὴν ἔνοιαν, ἐκπρθεὶς τὸ φρόνημα. Πᾶσα γὰρ αἰρέσις κκοκοβουλία τῶν γενομένων ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι· ἡ κενοδοξία· ἡ ἐπάρσεως ταῦτα εἰργάσται, ἡ ἐπιθυμίας ὄρεξις, ἡ ζῆλος πρὸς τοὺς πέλας, ἡ περσοῦσμός, ἡ προπέτεια.—Πόθεν καὶ πὸς ἤρξατο ἡ αἰρέσις αὐτοῦ. Μσταξὺ ἄλλων ἔλεγε· Τί ἐστὶν ἐπίσκοπος πρὸς πρεσβύτερον; Οὐδὲν διακλάττει οὗτος· τοῦτου. κ. έ. Εἰτά φησι, τί ἐστὶ τὸ Πάσχα, ὅπερ παρ' ἡμῖν ἐπιτελεῖται; Ἰουδαῖκοὶ πάλιν μῦθους προσανέχετε. Οὐ γὰρ χρῆ, φησί, τὸ Πάσχα ἐπιτελεῖν, Τὸ γὰρ Πάσχα ἡμῶν ἐτόθη Χριστός. — Κατηγῶρι τὸ μνημονεύειν ὀνομάτων θετνωτῶν, καὶ εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Ἀνήρει τὰς νηστείας. κτλ.—Ἀνατροπὴ τῶν κκοκοδοξίων καὶ τῆς διδασκαλίς αὐτοῦ.

(Ἐπιρ. ΜΒ', 504-516.—Κύριλ. Ἱεροσολ. ΛΓ', 1116).—*Ἀεριοι* αἰρετικοὶ ἀπὸ Ἀερίου. (Ἐπιρ. ΜΒ', 504-516).

Ἀερόλιθοι. Καὶ θυμακτῶν οὐδέν, εἰ προθεωροῦσιν ἄνθρωποι τὰ ἐσόμενα, τῆς φύσεως αὐτῆς προδεικνυούσης τὰ πράγματα κ.έ. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 280 - 281).

Ἀέροπος. (Θεόφιλ. Ἀντιοχ. Γ', 1057).

Ἀέτιος, αἰρετικὸς καὶ Εὐνόμιος καὶ τὰ κατ' αὐτούς· τί ἐδογματίζον· καὶ ὅτι πρῶτοι οὗτοι μίαν κατὰδυσιν ἐπὶ τοῦ βηπτίσματος ἐπενόησαν (Σωζ.ομ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΣΖ', 1361 - 1365. 1085. 1141).— Καὶ γὰρ καὶ ὁ θρυλούμενος Ἀέτιος, ὁ ἐπικληθεὶς ἄθεος, οὐκ ἰδίαν ἐφευρὼν μακρίαν θρακύνεται, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀρεσιανὴν ἑτεροδοξίαν χεμαζόμενος ἐναυμάχησε καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν ἀπκηθέντων παρ' αὐτοῦ (Ἀθων. ΚΣ', 689).—Φίλος ἦν τοῦ Ἀκακίου καὶ διδάσκαλος Εὐδοξίου (αὐτόθ. 760-761).—Τίς ἦν ἐν ἀρχῇ, καὶ πῶς ἐπαίδευσθῆ κτλ. (Ἐπιρ. ΜΒ', 516 - 517). Σύγγραμμα αὐτοῦ, Συνταγματικὸν καλούμενον καὶ παρ' Ἐπιρ. σωζόμενον (αὐτόθ. 533).—Τριακόντα κεφάλαια ἐποίησε πάσης βλασφημίας ἔμπλεκε (αὐτόθ. 545). Ἀντίρσεις καὶ ἀνατροπὴ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ΛΓ', κεφαλαίων αὐτοῦ (αὐτόθ. 549).—Τὸ μὲν τὰς τῶν Σαδδουκαίων, τὸ δὲ τὰς τῶν ἔθνικῶν πλάνας ἔλαθεν (αὐτόθ. 629 κ. ἔ.).

Ἀέτιος καὶ αἰρετικοὶ (Ἠλίεζ Κρήτης ΛΓ', 901).—**Ἀέτιος** αἰρετικὸς καὶ ἑρβδόξος. Διάλογος (Ἀθων. ΚΗ', 1173-1201). Ἀέτιος ὁ Σύρος πρῶτος ἐδίδασκεν ἀνόμοιοι ἐνὶ τῷ Πατρὶ κατὰ τὴν οὐσίαν τὸν μονογενῆ Υἱὸν (Βασίλ. ΚΘ', 500).—Μαθητὴς αὐτοῦ ἦν Εὐνόμιος ὁ Γαλάτης (αὐτόθ.). Ἀρχηγὸς τῆς αἰρέσεως τῶν Πνευματομάχων ἔστι γὰρ τὸ αὐτοῦ παλαιὸν σόφισμα ὑπὸ Ἀετίου τοῦ προστάτου τῆς αἰρέσεως ταύτης ἐξευρεθὲν (ΑΒ', 73.—Ἠλίεζ Κρήτης ΛΓ', 815).—Περὶ Ἀετίου καὶ τοῦ βίου αὐτοῦ (Γρηγ. Νύσσ. ΜΒ', 260 - 261.—Θεοδώρ. ΠΓ', 417.—Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΣΖ', 297. 472.—Φιλοστροφ. ΣΕ', 501 - 509).—*Ἀετινοὶ* αἰρετικοί, οἱ καὶ Ἀνόμοιοι (Ἐπιρ. ΜΒ', 516 κ. ἔ.).

Ἀέτιος, φίλος Χριστοστόμου, οὐχ ὁ αἰρετικὸς. Ἐπιστολὴ πρὸς αὐτὸν (ΝΒ', 721).—*Ἀέτιος* Ἀμιδηνός, λόγιος αὐτοῦ ἱερακοὶ (Φώτ. ΡΓ', 721 - 733).

Ἀετίτης λίθος. Ὡς εἰ καὶ αἰετοὶ πρὸς σω-

τηρίαν τῶν ἐν τῇ καλιῇ νεοσσῶν, τὸν λεγόμενον αετίτην λίθον εὐρόντες, φέρουσιν ἐπ' αὐτὴν, πόθεν ὅτι σοφοὶ αἰετοί, καὶ τῶν ἀνθρώπων σοφώτεροι, τῶν ἐκ πείρας τὸ τοῖς αἰετοῖς δοθὲν φυσικὸν βοήθημα εὐρόντων διὰ τοῦ λογισμοῦ καὶ μετὰ νοῦ χρυσακμένω; (Ὠμῖρ. ΙΑ', 1161.—Ζῶων ἀλεξιφάρμακα καὶ πρόνοια (Ἐπιρ. ΜΓ', 524).

Ἀετός. (α.) Ἀετοῦ μορφή, λέοντος, βόως, καὶ ἵππων, τί ἐμφανίζει; Λέοντος μὲν τὸ ἡγεμονικόν, καὶ ῥωμαλέον, καὶ ἀδάμαστον. Ἀετοῦ δέ, τὸ βασιλικὸν καὶ ὑψηρότροπον, καὶ ταχυπετές κτλ. Βόως δὲ τὸ ἰσχυρόν, καὶ ἀκμαίων τῶν δὲ ἵππων τὸ εὐπειθές καὶ εὐήνιον (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 336 - 337).

Ἀετοὶ καὶ πτώμα, τί δηλοῦ; α" Ὅπου τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθῆσονται καὶ οἱ αἰετοί. Ὁ πληθεὺς τῶν ἀγγέλων, τῶν μαρτύρων, τῶν ἀγίων ἀπάντων δηλοῦ. Νοητοὶ εἰσιν αἰετοί, οἱ μὴδὲ τῆς νεκρωτικῆς ἀμαρτίας ἔχοντες, μὴδὲ τοῖς χεμαζήλοισι πράγματι ἐνηλούμενοι, ἀλλ' ὑψηπετεῖς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν γῶσιν, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα καθαρὸν ἔχοντες, πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ φωτὸς ἀκτίναν ἀβλαβῶς ἀτενίζοντες, κατὰ τοὺς αἰσθητοὺς αἰετούς. Οἱ τοιοῦτοι οὖν ὅπου ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἡμετέρου σώματος συναχθῆσονται, καὶ οὕτω πάντες σὺν Κυρίῳ ἔσονται (Ἀμμόν. ΠΕ', 1385).

Ἀετὸς ὁ τῶν πετεινῶν βασιλεὺς πάντα μικρὸν ὄρνιν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ καλιὰν οἰκοῦντα περιέπει, πᾶν βλαπτικὸν ἀποτρέπων, αὐτοῦ τε βασιλικῶς προϊστάμενος, καὶ κηδεμονικῶς ἀντεχόμενος, φυσικὴν ἔχων τὴν εἰς τὸ καταδέεσθαι ἐπικουρίαν. Παρὰδειγμα μιμησεως τῶν δυνατῶν καὶ ἰσχυρῶν πρὸς τοὺς ἀδυνάτους καὶ βοηθεῖας ἀνάγκην ἔχοντας. (Κοσμ. Ἱεροσολ. εἰς Γρηγ. Ναζ. ΑΗ', 666-667).

Οἱ αἰετοὶ διακρίνουσι τὰ γήσινα αὐτῶν τέκνα τῶν νόθων ταῖς ἀκτίναι τοῦ ἡλίου. Ὅτ' ἂν γὰρ τοὺς νεοσσούς ἡ ἀετὸς τῶν ὠν ἐξαγάγῃ, ὁ πατήρ παραγίνεται, καὶ τὰ μὲν ἴδια τέκνα ἐπιγινώσκει, τὰ δὲ νόθα τῆς καλιῆς ἀποβάλλεται. (αὐτόθ. 476).

(α) Ἀετὸς παρὰ τὸ α ἱπτατικὸν καὶ τὸ ἐτερον λέγεται, ὡς λίαν ἀληθὲς καὶ αἰεὶ ἐν τοῖς οἰωνοῖσιν, καὶ ὅτι τῷ Διὶ εἰς αἶρα ἀλληγορουμένῳ ἀπερωμασθεῖ λέγεται καθ' ὁμοίτητα ἱερομολογίας. Ἐνθα περὶ αἰετοῦ ἱστορία καὶ μυθώματα (Λεξ. Εὐστ. εἰς Ὀμῖρ.).

Ἄετός ἀδικώτατος περὶ τὴν τῶν ἐγγόνων ἐκτροφὴν· δύο γὰρ ἐξγαγῶν νεοσσούς, τὸν ἕτερον αὐτῶν εἰς γῆν καταρρήγνυσαι, ταῖς πληγαῖς τῶν πτερῶν ἀπωθοῦμενος, τὸν δὲ ἕτερον μόνον ἀνελκθῶν, οἰκισοῦται, διὰ τὸ τῆς τροφῆς ἐπίπονον ἀποποιούμενος ὃν ἐγέννησεν.

Ἄλλ' οὐκ ἐξ τούτων, ὡς φεσι, διαφρορῆσαι ἢ φήνη (α), ἀλλ' ὑπολαβούσα αὐτὸν τοῖς οἰκείοις ἑαυτῆς νεοσσοῖς συνεκτρέφει· ἔνθα περὶ σκληρῶν καὶ ἀδίκων γονέων. (Βασίλ. ΚΘ', 177-180).—Ὁ δὲ αἰτός ὡς μὲν τίταται τρία, ἐκλέπει δὲ τούτῳ τὰ δύο, ὡς περ ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς λεγομένοις Μουσικῶν ἔπειν·

«Ὁς τρία μὲν τίταται, δύο τ' ἐκλέπει, ἐν δ' ἀλεγίζει.»
 Ὁ; μὲν οὖν τὰ πολλὰ οὕτω συμβαίνει· ἤδη δὲ καὶ τρεῖς νεοσσοὶ ὠμιέμενοι εἰσίν. Ἐκβάλλει δὲ αὐξανομένων τὸν ἕτερον τῶν νεοτῶν ἀγθόμενος τῇ ἐδωδῇ· τὸν δὲ ἐκθληθέντα δέχεται καὶ τρέφει ἢ φήνη. (Ἀριστοτέλ. περὶ Ζῶων βιβλ. Γ', κεφ. 6).

Ἄετός, ὁ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων καλεῖται (Ἰεζεκ. ΙΖ', 1-3). Ἄετὸν ἐνταῦθα τὸν βασιλέα τῶν Βαβυλωνίων ἐκάλεσε· μέγαν δὲ αὐτὸν καὶ μεγαλοπτερυγον εἶπε, καὶ μακρὸν τῇ ἐκτάσει καὶ πλήρη ὄνυχον ὠνάμασε, διὰ τὸ τῆς στρατιᾶς πλήθος, καὶ τὸ τῆς δυνάμεως μέγεθος, καὶ τὸ τάχος τῆς ἐφόδου· καθάπερ γὰρ τῷ αἰτῷ πτέρυγες καὶ ὄνυχες ὄπλα, οὕτω τοῖς βασιλεῦσι στρατιῶται καὶ ἵπποι. Οὗτος τοῖνυ δ αἰτός, φησὶν, ἔχει τὸ ἥγημα εἰσελθεῖν εἰς τὸν Αἴθιον. Τί ἐστὶ τὸ ἥγημα; Βουλὴν, γνώμην. Αἴθιον δὲ τὴν Ἰουδαίαν ἐκάλεσε, διὰ τὸ πλῆθιον ἐκεῖνου τοῦ ὄρου; κείσθαι (Χρυσόστ. ΜΘ', 192.—Διον. Ἀρεοπ. Γ', 1080-1081).

Ἄετὸν κἀνθρωπος; κραιούεται· προοιμία, καὶ μῦθος ἀφήγησις. (Λεξ. Εὐστ. εἰς Ὅμηρ.).

Ἄετὸν καὶ κόρκα οὐ φάγεσθε (νόμος Μωσέως). διὰ τί; αἰτίαι ἀλληγορικῆ. (Βερνάβος Β', 752-756).

Ἄετος ἀστερισμοῦ ἀνταυλή. (Εὐσέβ. ΙΘ', 1100).

Ἄετωμα, μέρος τι τοῦ νεοῦ, ὁ καὶ αἰτός, διὰ τὸ εἰκνέαι αἰτοῦ πτέρυξιν. (Λεξ. Εὐστῆθ.).

Ἄζαρέας ἢ Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωακὰε. (Ἄμριγ. ΙΓ', 1505).

(α) Φήνη ὄρνειον αἰτώδες· ὅτι καὶ τοὺς ἐκτίτους αἰτώεις ἐκτρέφειν λέγεται. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἄζουρά γυνὴ Σήθ. Ἔνθα περὶ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀδάμ. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 672).

Ἄζυγωτάτη θεότης. Ἀνισότητος ζυγῷ γλώττη μεμνηυῖα τὴν ἀζυγοτάτην, ὡς οὖνται, διακτέμενους τῆς ἀρχάντου θεότητι Τριάδος, καὶ τὴν ἐν οὐσίᾳ μιᾷ, ἐν βασιλείᾳ, ἐν κυριότητι, ἐν θεότητι, ἐν δυνάμει, ἐν δημιουργίᾳ, καὶ ὅσα πρέπει τῇ αὐτῆς μακροθύτητι. (Θεοδώρ. Π', 1300).

Ἄζυμα, τί δηλοῦσι. Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ σύμβολον τῶν ἀζύμων, ἵνα μὴ τὰ παλαιὰ τῆς κακῆς ζύμης ἔργα πράττηται. Ὑμεῖς δὲ πάντα σαρκικῶς νενοήκατε, καὶ ἤγεσθε εὐσέβειαν, ἐν τοιαῦτα ποιοῦντες τὰς ψυχὰς μεμειτωμένοι ἤτε δόλου καὶ πάσης κακίας ἀπλῶς. (Ἰουστίν. Γ', 504-505).—Ἄζυμον ἀγιασμός· Ἐπει δὲ ἐκήρυξεν αὐτὸς ὢν τὸ Πάσχα, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγῆν ἀγόμενος, αὐτὸς ἐδίδαξεν μὲν τοὺς μαθητάς τοῦ τύπου τὸ μυστήριον τῇ ΙΓ', ἐν ἧ' καὶ πυθάνονται αὐτοῦ· «Ποῦ θέλεις ἐτοιμασάμεν σοι φαγεῖν τὸ Πάσχα;» αὐτῆρ οὖν τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὁ ἀγιασμός τῶν ἀζύμων, καὶ ἡ προετοιμασία τῆς ἐορτῆς ἐγένετο. Πέπονθεν δὲ τῇ ἐπιούσῃ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, αὐτὸς ὢν τὸ Πάσχα, καλλιερθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 757).

Περὶ ἀζύμων καὶ τοῦ Πάσχα. Οὗτοι πάντες ἐτήρησαν τὴν ἡμέραν τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης τοῦ Πάσχα κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, μηδὲν παρεκβλίνοντες, ἀλλὰ κατὰ τὸν κανόνα τῆς πίστεως ἀκολουθοῦντες. κ. ἐ. καὶ πάντοτε τὴν ἡμέραν ἤγαγον οἱ συγγενεῖς μου, ὅταν ὁ λαὸς ἤρτυε τὴν ζύμην. (Πολυκράτης Ἐφέσου Ε', 1360-1361).

Ὅταν γὰρ ἐορτάζῃς ἀζυμα, φησὶν, ἐπὶ πικρίδων φάγεσσι. Τί βούλεται ὁ λόγος λέγων, ὅτι δεῖ τὴν ἐορτάζοντα τῷ Θεῷ ἀζυμα ἐπὶ πικρίδων ἐσθίσαι, κατῆλον. Τὰ μὲν ἀζυμα διηγῆται ὁ Ἀπόστολος, οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἡ ἐρμηνεία, τὸ δὲ ἀκολουθῶν τῆς ἐρμηνείας ἀναγκιόν ἐστὶν παρεπλήσιον εἶναι τῇ ἀποστολικῇ διηγῆσει. Ὁ Ἀπόστολος, τὰ περὶ τῶν Ἀζύμων διηγῆσθε λέγων· «Ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις· εἰλικρινεῖς καὶ ἀληθεῖς κ. ἐ.» (Ἄμριγ. ΙΓ', 425).

Ἐν τρισὶν ὕλασι ἐτέλουν οἱ Ἰουδαῖοι τὸ Πάσχα, καὶ ἐν τρισὶν ἀρεταῖς, καὶ ἐν τρισὶ μάρ-

τυρις κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Νόμου. Καὶ αἱ μὲν τρεῖς ὕλαι, ὁ ἀμνός, ἦσαν, τὰ ἄζυμα, καὶ ἡ πικρὰ· αἱ δὲ τρεῖς ἀρεταί, περιεζωσμένοι, καὶ ὑποδηματὰ εἰς τοὺς πόδας, καὶ βακτηρίαν ἐν ταῖς χερσίν· οἱ δὲ τρεῖς μάρτυρες, γραμματεῖς ἐπὶ τῇ τραπέζῃ ἐστῶτες καὶ ἀκριβῶς γινώσκοντες τὴν τῆς σελήνης ἀπόμυσι, διὰ πατρῷου τινὸς σαλευομένου καὶ σηματονομένου· σκαπίζοντος εὐθὺς τοῦ Ἰερῶς, ὅτι Πάσχα ἐστὶ Κυρίου· καὶ λοιπὸν μετὰ τὸ ἀκουσμά τῆς φωνῆς· τῆς σάλπιγγος, ἐποιοῦν τὴν ζύμην ἄνευ ἄρτου ἡμέρας ἐπτά. Πρὸ δὲ τοῦ σημείου τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς σάλπιγγος οὐκ εἶχον ἐξουσίαν ἐτοιμασάσαι ἡμέρας ἐπτά ἀμνόν, ἢ ἄζυμον, ἢ πικρίδα. Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἐποίησε τὴν παραδόσιν τῶν ἁγίων μυστηρίων ὡρὰ τῆς νυκτὸς ἐβδόμῃ· ἢ δὲ εἰσοδος τῶν ἀζυμοφάγων ἐγένετο παρασκευῆ ἐσπέρας μετὰ τὸ ταφῆναι τὸν Κύριον. Διὰ τοῦτο οἱ τέσσαρες εὐαγγελιστὰι ἄρτον τέλειον λέγουσι παραδοῦναι τὸν Κύριον ἐν τοῖς ἁγίοις μυστηρίοις, καὶ οὐκ ἄζυμον· ἵνα πιστώσῃται, ὅτι τέλειον σῶμα ἐκ τῆς ἁγίας Παραθέου (λέγου δὲ ἐμψυχον καὶ ἔνουν, καὶ οὐ καθάπερ ὁ αἰρετικὸς Ἀπολλινάριος ἔλεγεν, ὅτι σῶμα μόνον) ἀνελάβετο. Ἄλλ' ἡμεῖς ἄρτον τελειομένον φαμεν τὸν δι' ἀλεύρου καὶ ζύμης καὶ ἀλατος συνεστηκότα· καθάπερ σῶματι ὁ πνευματικὸς, καὶ νοί' σῶμα γὰρ χωρὶς πνοῆς, νεκρὸν ἐστί· καὶ τὸ ἄζυμον μόνον μὴ ἔχον ζύμην νεκρὸν ἐστὶ καὶ οὐ ζωτικὸς ἄρτος· ἐπειδὴ ἡ ζύμη ζῶν δίδωσι τῷ φουράματι καὶ ἔνωσιν, καθάπερ τὸ πνεῦμα τῷ σῶματι, καὶ τὸ ἄλλας τῶ νῶ· καὶ διὰ τοῦτο τέλειον τὸ μυστήριον δι' ἄρτον τελειομένου, ἵνα μὴ τῇ βλασφημίᾳ τοῦ ἀσεβοῦς· Ἀπολλινάριου πεμπέσωμεν. κ. ε. (Ἀθων. περὶ ἀζύμων ΚΓ', 1328. 1332. 1257).

Ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἀζύμων νηστεύειν Ἰουδαίοις οὐκ ἦν θέμις. Παρανομία αὐτῶν. (Χρυσόστ. ΜΗ', 871-882).

Ἀζύμους ἄρτους τῷ θυσιαστηρίῳ προσέφερον· διὰ τί· ζυμίτας δὲ ἀπαγορεύει προσφέρειν, διὰ τῶν αἰσθητῶν διδασκῶν τὰ νοητά· Ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἄζυμος ἄρτος αὐτοσχεδῆς ἐστίν, ὁ δὲ ζυμίτης ἔχει ἐ τῆς ζύμης τῆς παλαιᾶς, ἀπαγορεύει ὁ νόμος, μὴδὲν τοῖς θεοῖς τῆς Αἰγυπτιακῆς διδασκαλίας ἀναμυγνῆναι. Οὕτω

καὶ ὁ Κύριος τοῖς ἱεροῖς λέγει μαθηταῖς· «Προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων.» (Θεοδώρ. Π', 276-277).

Τίς ὁ τῶν ἀζύμων λόγος; Ὁ νόμος ἡμᾶς ἐδίδαξεν· ἔφη γὰρ· «Ἐπτά ἡμέρας φαγῆ ἄρτον κακώσεως, ἢ ἐν σπουδῇ ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου.» (ζυτὸθ. 424 — περὶ τῆς ἐξόδου καὶ τοῦ Πάσχα αὐτόθ. 249-256).

Ἀζυμον σταῖς· Ἐκπέμπονται δὲ (οἱ Ἑβραῖοι) τῆς Αἰγυπτίων κατὰ μέσην νύκτα, μονοουχὶ σκότους τε ἡμοῦ καὶ δουλείας ἀπαλλακτομένοι. Ἐν γὰρ τοῖ σκότῳ τῷ νοητῷ, καὶ οὐκ ἐν τῷ φωτὶ τῷ θεῷ, τὸ δούλον εἰς ἀμαρτίαν αἰεὶ πως εἶναι φιλεῖ. «Πᾶς γὰρ ὁ τὰ φῶλα πράσων, μιστεῖ τὸ φῶς.» Ἀζυμον δὲ τὸ σταῖς ἐκφέρεται, καὶ ἐπισιτισμοῦ δίχα φεύγουσι. «Κατεβιάζοντο γὰρ, φησὶν, οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λάον, σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς;» εἶπαν γὰρ ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀπονηήσκομεν. Ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς καὶ τὸ σταῖς αὐτῶν παρὰ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φουράματα αὐτῶν, τὰ ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων.» (Ἐξοδ. ΙΒ', 33. 34). Οὐ γὰρ οἶμαι δεῖν, τοῦς τῷ Θεῷ κολλῶσθαι μέλλοντας, οικειότητά τε πρὸς αὐτὸν ἡρημένου, κακίας λείψανον ἐπιφέρεισθαι κοσμηθῆς, οὕτε μὴν ἀλλοτρίαις τε καὶ ἀνέροις ἐφοδιάζεσθαι τροφαίς, δῆλον ὅτι ταῖς νοηταῖς ἀζύμους δὲ εἶναι φιλεῖν ἄρτους, τὸ ἐπίσθαι λοιπὸν τοῦ ζωογονοῦντος τὸν κόσμον. «Ἐορτάσειεν γὰρ οἱ τοιοῦδε καθάρως, καὶ τὴν ἀξιόληπτον τῷ Θεῷ λατρείαν ἀποπεραινόντες, ὑπ' αὐτῶν μένουσι διὰ παντός. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 208-209).

Τίς ἦν ἡ πρώτη τῶν ἀζύμων ἡμέρα. Πρώτη τῶν ἀζύμων, τὴν πρὸ τῶν ἀζύμων φησὶν· εἰώσθη γὰρ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας αἰεὶ ἀριθμεῖν τὴν ἡμέραν· καὶ ταύτης μνημονεύει, καθ' ἣν ἐν τῇ ἐσπέρᾳ τὸ Πάσχα ἐμελλε θύεσθαι· τῇ γὰρ πέμπτῃ τοῦ σαββάτου (τῆς ἐβδομάδος) προσήλθον. Καὶ ταύτην ὁ μὲν (τῶν εὐαγγελιστῶν) τὴν πρὸ τῶν ἀζύμων καλεῖ τὸν καιρὸν λέγων καθ' ὃν προσήλθον· ὁ δὲ οὕτω λέγει· «Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων·» τό, ἦλθε, τοῦτο λέγει, ἐγγὺς ἦν, ἐπὶ θύρας ἦν, τῆς ἐσπέρας δηλονότι μνημονεύει ἐκείνης. Ἀπὸ γὰρ τῆς ἐσπέρας ἤρχοντο κ. ε. Τίνας δὲ ἐνεκεν τὸ Πάσχα ἐπετέλει; Διὰ πάντων δεικνύει μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμέρας, ὅτι οὐκ ἐστὶν ἕνα-

τίος τῷ νόμῳ κ. ε. (Χρυσόστ. ΝΗ', 729 κ. ε.). — Ὅθεν κατάδηλον γίνεται, ὅτι διάφορον ἦν ὁ μυστικός δεῖπνος τοῦ Ἰουδαίου Πάσχα, ὡς ἀνωτέρω εἰρήγται. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐτέλουν τὸ Πάσχα δι' ἄμνου, ἀζύμων καὶ πικραλίδων περιζωσμένοι, ὑποδεδημένοι, καὶ βρακτηρίαν ἐν χειρὶ κρατοῦντες. Ἐν δὲ τῷ μυστικῷ δεῖπνῳ ἀνεκείντο ὑπὲρ τρυβλίον, ζωμός, ἄρτος κτλ. Ἄμνος δὲ ἦν αὐτός ὁ Κύριος.

Μετὰ ἐνζύμου ἄρτου ἐτελεῖτο ἡ θεία μυσταγωγία· ἡ δὲ λέξις *ἄζυμα* προφερθεῖσα ποτε κακοβούλως ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἰουδαίων Σαββατίου τοῦ Ναυακτιανοῦ, οὐ μικρὸν συνετάραξε τὸν λαὸν (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΣΖ', 745. — Σωζόμ. αὐτόθ. 1356).

Ὅτι οἱ τὰ ἄζυμα προσκομίζοντες νεκρὰν σάρκα, καὶ οὐχὶ ζῶσαν προσφέρουσιν· ὅτι ὁ Χριστὸς οὐκ ἔφαγε τὸ νομικὸν Πάσχα. Καὶ γὰρ μετὰ τὸ δεῖπνῆσαι παρέδωκε, διὰ τῆς τοῦ ἄρτου κλάσεως, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης μυστήριον κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν. Ὅτε δὲ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἦν ἐν τῷ Σαββάτῳ κατὰ τὴν ΙΒ'. ἡμέραν τοῦ μηνός, ἐν τῷ τάφῳ ἔκειτο ὁ Κύριος. Ἀζύμων οὖν μὴ ὄντων πρὸ τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀζύμων ἐν ὅλῳ τῷ ἑνιαυτῷ, ποῦ εὐρέθησαν τότε τὰ ἄζυμα, ὅτε μετὰ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν τὸ δεῖπνον ἔφαγεν ὁ Χριστός; Παύσασθε οἱ τῆ ἀληθείᾳ ἀντιμαχόμενοι. Καὶ τό, α Ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα οὕτω νοεῖται. Ἦτοίμαζον γάρ, ὅσον καὶ προπαρεσκευάζον τὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα· καὶ τό, αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μινθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ Πάσχα πῶς νοήσεις, εἰ τῆ πέμπτῃ ἦν τὸ Πάσχα; Πῶς τῆ Παρασκευῆ εἰς τὸ πραιτώριον οὐκ εἰσῆλθον, ἀλλ' εὐλαβῶντο προκαταχίρομενοὶ πῶς διὰ τὴν τοῦ Πάσχα μετέληψιν; (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', [388]). — Πρὸς τοὺς ἀζυμίτας Ἀρμενίους καὶ Ἰακωβίτας, Ἰουδαίόφρονας, καὶ τῆς Ἀπολλοναρίου ὄζοντας ἀίρεσεως. Τὰ ἄζυμα οὐκ ἄρτος, ὡς ἂν τις εἰποι, τέλειος καὶ ὀλόκληρος, οὐδ' αὐτοτελῆ, ἀλλ' ἑλλιπῆ καὶ ἡμιτελῆ τινα, δεόμενα τοῦ πληρώματος τῆς ζύμης. Ἄρτος δὲ ὁ ἄρτιος, αὐτοτελής, τέλειος, πληρέστατος, ὡς τὸ ὅλον ἔχων ἐν ἑαυτῷ· τὸ δὲ ἄζυμον καλεῖται καὶ ἐγκυρικός καὶ κολύριον, (κολλίκιον κοινῶς). Τὸ πληρωμα τοῖνυν τῆς ἀζύμου ζύμης τῶν Ἰουδαίων Χριστός

ἐστίν, δε ἐλθὼν, τὸ ἑλλιπές καὶ ἀτελές ἐπλήρωσε τοῦ νόμου, καὶ τοῦτο τελειώσας κατέπαυσεν. (αὐτ. 389-396. — Λέοντος Ἀλλατίου πραγματεία λατινιστὶ μετὰ καὶ ἑλληνικῶν γωρίων, ἐπὶ ἐνζύμου καὶ ἀζύμου ἄρτος μετὰ τὴν ἐπίκλησιν καὶ τὸν ἀγιασμόν οὐδὲν διαφέρει· ἐν τοῖς τοῦ Ἰωάν. τοῦ Δαμασκηνοῦ ΙΔ', 367-416 καὶ ΙΖ', 1719 σημ.—βλέπε καὶ τὰς λέξ. *Εὐχαριστία* καὶ *ἄρτος*· καὶ Πηθάλιον, καὶ Εὐστράτιον Ἀργέντιν).

Περὶ τε τῶν ἀζύμων καὶ τῶν σαββάτων, ἀ Μωσαϊκῶς ἀσυντηρήτως ἐπιτελοῦντες συγκοινωνεῖτε τοῖς Ἰουδαίοις, γράφει Λέων Ἀχρινδῶν πρὸς πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Φράγκων, καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν αἰδεσιμώτατον Πάπαν. Τὰ γὰρ ἄζυμα καὶ τὰ σαββάτα ἐκεῖνοι φυλάττειν παρὰ Μωυσέως ἐνετάλησαν· τὸ δὲ ἡμέτερον Πάσχα ὁ Χριστὸς ἐστίν, δε, ἵνα κατὰ τὸν νόμον νομισθῆ ἀντίθεος, καὶ περιετμήθῃ, καὶ τὸ νομικὸν Πάσχα ἐτέλεσε πρότερον, εἶτα ἐκεῖνο καταπέσας, τὸ ἡμέτερον ἐκαιούργησε (PK', 836-844).

Ἰλαρίωνος Μοναχοῦ περὶ ἄρτου μυστικοῦ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀζύμου τῶν Λατίνων Λόγος, διαλεκτικῶς ὑποστηρίζει δὲ ὅτι νόμιμα τὰ ἄζυμα. (ΡNH', 977-984). — Ἰωσήφ Μεθώνης περὶ τῆς μυστικῆς καὶ ἱερᾶς τελετῆς, ὅπως δι' ἐνζύμου τε καὶ ἀζύμου ἄρτου ὀρθοδόξως καὶ ἀληθῶς τὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ σῶμα ἱεουργεῖται. (ΡNH', 1189-1225). — Μάρκου Ἐφέσου, περὶ ἐνζύμου καὶ ἀζύμου ἄρτου ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία παρέλαβε παρὰ τῶν θεοφόρων Πατέρων δι' ἐνζύμου ἄρτου ἐκτελεῖν τὴν θείαν μυσταγωγίαν. (ΡΣ', 1080-1089).

Ἄζυμοι καὶ ἡ Σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου. (Ἰουστίν. Γ', 784).

Ἀηθῶν· πῶς ἀγρυπνῶν ἡ ἀηθῶν, ὅταν ἐπωδῆ, διὰ πάσης νυκτὸς τῆς μελωδίας μὴ ἀπολήγουσα. Φυσιολογία ζῶων. (Βασίλ. ΚΘ', 181). — Ἀηθῶν ἐκαλεῖτο καὶ ἡ πρεσβυτάτη τῶν Πανδάρων θυγατέρων. Μῦθος περὶ τῆς εἰς ὄρνιν μεταμορφώσεως αὐτῆς. — Ὅτι τὰ θήλεα τῶν ἀηθῶνων οὐκ ἄδουσιν. — Ἀηθῶνας καὶ αἱ Σιορῆνες, ὡς καλὸν ἄδουσαι (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀήρ. Ἀναξίμενης ὁ Μιλήσιος τὸν ἀέρα ἔλεγεν ἀρχὴν εἶναι τοῦ παντός. Ἀρχέλαος δ' Ἀπολλοδώρου Ἀθηναῖος, ἀέρα ἄπειρον καὶ τὴν

περὶ αὐτὸν πυκνότητι καὶ μάνωσι, ἀρχὴν εἶναι ἀπάντων λέγει. Δόξει περὶ ἀρχῆς τοῦ παντός. (Ίουστίν. Γ', 248. — Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 244. — Η', 756-765. — Ἐρμείας φιλόσ. Γ', 1169-1180).

Ἄηρ ἐκ τῆς πρὸς τὸν αἰθέρα διακκύσεως καὶ θερμότητος παράγει ἀνέμους. (Ἀθανάσ. ΚΕ', 56).

Ἄηρ κεχυμένος ἐν τῇ φύσει μαλακὸς καὶ ὑγρὸς διηνεκῆ τροφὴν τοῖς ἀναπνεύουσι παρέχει. (Βασίλ. ΚΘ', 80). — Μηδεμίαν παρτάσεως δεῖται τοῦ φῶς δι' αὐτοῦ πορευόμενον. (αὐτόθ. 45). — Τὰ περὶ τὴν ἀέρα πάθη ταῖς μεταβολαῖς τῆς σαλήνης συνδιατίθεται. (αὐτόθ. 144). — Πυκνότερος τοῦ αἰθέρος ἐστίν. (αὐτόθ. 180). — Ἄηρ, ὃν ὁ Θεὸς ἐποίησε, περιέχει τὰ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ· Θεὸς δέ, ὁ καὶ τοῦ ἡλίου καὶ ἀέρος δημιουργός, ἄρα μακρὰν ἀπέχει τοῦ κόσμου; (Κύριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 1020).

Ἄηρ τίθει καὶ ὁποῖόν τι ἐστιν. Πάντες γὰρ τῆς φωτιστικῆς τε καὶ πυρᾶδος οὐσίας ταῖς ἰδίαις ποιότητες τῶν ἄλλων ἀποκριθεῖσιν, ἡ μὲν τοῦ λέρου κατακσεύθῃ σιωπάται, καίτοι καὶ τοῦτο ἐν δυνάτεσι εἰκὸς ἦν μετὰ τὴν τοῦ πυρὸς ἀνεδρομὴν φυσιολογεῖται· διότι συγγενεῖά τις ἐστὶν αὐτῷ κατὰ τὸ κοῦφον, πρὸς τὴν τῷ πυρὶ ἐνθεωρουμένην κουφότητα· εἴθ' οὕτως περὶ τῆς βραρείας διηγῆσασθαι φύσεως. Ὁ δὲ Μωϋσῆς τὰ μὲν περὶ ταύτης λέγει, τὸν δὲ ἀέρα τῷ λόγῳ παρήσει, οὐχ ὡς μηδὲν συνεισφέροντα πρὸς τὴν τοῦ κόσμου παντός συμπλήρωσιν, οὐδ' ὡς ἀποκεκριμένον τῆς τῶν στοιχείων δυνάμεως, ἀλλὰ τάχα διὲ τῷ μαλακῷ τε καὶ εὐεϊκτῷ τῆς φύσεως ἐκάστου τῶν ὄντων δεκτικὸς ἐστὶν ὁ ἀήρ, ἐν ἑαυτῷ δεικνύων τὰ ὄντα, οὐ χρωματίζων ἑαυτὸν, οὐ σχῆμα, οὐκ ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις χρωμασί τε καὶ σχήμασι περιμορφοῦται.

Λαμπρὸς τε γὰρ γίνεται τῇ τοῦ φωτὸς ἐλλάμψει, καὶ πάλιν μελαινεταὶ σκιαζόμενος· αὐτὸς δὲ καθ' ἑαυτὸν οὐτε λαμπρὸς, οὔτε μέλας ἐστὶ· παντὶ δὲ σχήματι περιφύεται, καὶ καὶ ὑπὸ πάσης χρωμάτων ἰδέας καταχρῶννεται, καὶ πρὸς πᾶσαν κίνησιν τῶν ἐν αὐτῷ φερομένων ἐπιτηδεύει· Ἄπῳας τε γὰρ ὑποχωρεῖ πρὸς τὸ φερόμενον ἐκατέρωθεν, καὶ αὐτομάτως τῷ ὄγκῳ τοῦ κινουμένου περισχι-

ζόμενος ἔθνη καὶ ἔθνη, εἰς τὸ κατόπιν ἀντικαθίσταται. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑγρὸν τοῦ ἀμφορέως προχέοντος, ὅτι περὶ αὐτὸ ἐκτυπῶ τύχη, τῷτε προχουμένη διίσταται, καὶ ἀντεϊστέρεται αὐτομάτως ἐπὶ τὰ ἐντὸς τοῦ ἀγγείου πρὸς τὸ κενούμενον· καὶ μυρία τοιαῦτα τὸ μαλακὸν τε καὶ εὐεϊκτον τῆς τοῦ ἀέρος δεικνυσι φύσεως.

Ἐπει οὖν ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ τῶν ἀνθρώπων ζωὴ καὶ πᾶσα σχεδὸν ἡ τοῦ ζῆν δύναμις, καὶ ἡ τῶν αἰσθητηρίων ἐνέργεια ἐν τῷ ἀέρι τὴν ἰσχὺν ἔχει· βλεπομέν τε γὰρ δι' αὐτοῦ καὶ ἀκούομεν, καὶ τῶν ὀσσητῶν τὴν ἀντιληπὴν οὐσῶτας· δι' αὐτοῦ πορεύεται, τῇ τοῦ πνεύματος ὁλητῆ τὸ κυριώτατον τῶν κατὰ τὴν ζωὴν ἐνεργουμένων ἐστίν (sic). Ὁ γὰρ τοῦ ἀναπνεῖν πνεύματος, καὶ τοῦ ζῆν πάντως ἐπαύσατο. Τοῦτου χάριν ὁ σοφὸς Μωϋσῆς· ἀρυστολόγητον εἶπας τὸ σύντροπὸν τε καὶ ὁμόφυλον ἡμῖν στοιχεῖον, ὃ ἀπὸ γεννήσεως εὐθύς ἐντρέφεται· ἀρχοῦσαν ἠγούμενος τοῦ μέρους τούτου διδάσκαλον τὴν ἐμπροτὴν τε καὶ συγγενῆ τῆς φύσεως ἡμῶν πρὸς τὸν ἀέρα σχέσιν. (Γρηγόρ. Νύσσ. ΜΔ', 85-88. κ. ἑ.).

Ἄηρ μελαινόμενος τῇ ῥάσειφ Μωϋσῆως ἐν Αἰγύπτῳ τὶ δηλοῖ, τοῖς μὲν τῶν Αἰγυπτίων ὀφθαλμοῖς μελαινόμενος, ἐπὶ δὲ τῶν Ἑβραίων τῷ ἡλίῳ καταλαμπόμενος; (αὐτόθ. 349).

Τὸ δ' ἔχεις ἀέρα, τὸν πολλὸν τοῦτον πλοῦτον καὶ ἄφρονον, οὐκ ἀξίαις, οὐ τύχαις μετρούμενον, οὐχ ὅπως κρατούμενον, οὐχ ἡλικίας μεριζόμενον, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ μάννα διανομήν, αὐταρκεῖα περιλαμβνόμενον, καὶ ἰσομορίᾳ τιμώμενον; τὸ τῆς πτηνῆς φύσεως σχῆμα, τὸν ἀνέμων ἔδραν, τὴν ὄρων εὐκαιρίαν, τὴν ζώων φύχωσιν, μέλλον δὲ τῆς φύχης πρὸς τὸ σῶμα συντήρησιν, ἐν ᾧ σώματα, καὶ μεθ' οὐ λόγος, ἐν ᾧ φῶς καὶ τὸ φωτιζόμενον, καὶ ἡ ὄψις ἡ δι' αὐτοῦ βέουσα; (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΓ', 65. κ. ἑ. περὶ τῆς θαυμασίας μεταλειότητος τῶν τοῦ Θεοῦ καὶ δημιουργοῦ ὀφραγίων καὶ ἐπιγείων ποιημάτων).

Ἄηρ καὶ γῆ. Ἡ μὲν τροφὰς, ὃ δὲ ἀναπνεῖν χαριζόμενος ζώοις ἅπασιν, καὶ διὰ τούτων τὸ ζῆν συνέχεται, γονέων φιλοστοργίαν ἀπομιμουμένων. Περὶ τῆς τοῦ παντός τάξεως καὶ εὐκοσμίας, καὶ τῆς πρὸς ἄλληλα εὐνοίας καὶ ὑποχωρήσεως. (Π. εἰρήνης ΑΕ', 741. κ. ἑ.).

Ἄηρ πλήρωμα κενοῦ, καὶ πνευστὴ ῥύσις. (Ἵροι Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 947).—Περὶ τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ ἀέρος. (Γεώρ. Πισ. ΙΒ', 1449).—Εἰδέναι χρὴ, ὅτι οὐρανὸν συνήθως ἡ Γραφὴ τὸν ἀέρα λέγει, ὡς τὸ, «Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ», καὶ τὸ, «Ἀναβαίνουσιν ἔως τῶν οὐρανῶν» τουτέστιν ἐπὶ πολλοῦ τοῦ ἀέρος ὑψοῦνται. κ. ἔ. (Βασίλ. ΑΑ', 352).

Ἄερος φύσις. Ὁδῶ τοίνυν βαδίζοντες, ἐξετάσωμεν τοῦ ἀέρος τὴν φύσιν, πῶς λεπτοτάτη μὲν ἐστὶ, καὶ διολισθαίνουσα, καὶ βρῆδιως διαφεύγουσα, καὶ τῶν συνεχόντων δεομένη. Διὸ τῶν ὄλων ὁ ποιητής, οὐρανὸν καὶ γῆν δημιουργήσας ἐν μέσῳ τούτων διέχεε, καὶ τούτῳ τειχὸς ἀβραχὰς διὰ τῶν δύο τούτων σωματίων μηχανησάμενος, καὶ αὐτὸν τότε ἐν μέσῳ τούτων ἐμφύγοις σώματι ζωῆς συνεργὸν ἀποφύνας. Τοῦτον γὰρ καὶ ἡμεῖς ἀναπνεύοντες ἀνθρώποι ζῶμεν, καὶ τῶν ἀλόγων δὲ ζῶων ὅσα πτηνὰ, καὶ ἔρπετά, καὶ ἀμφίβια, τοῦτον ἔχει τῆς ζωῆς συνεργόν· ἔθνα καὶ περὶ ἄλλων διαφόρων ἰδιοτήτων τοῦ ἀέρος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 576-588. Ἀπόδειξις θεῆς προνοίας ἀπὸ ἀέρος, καὶ γῆς, καὶ θαλάσσης, καὶ ποταμῶν, καὶ πηγῶν).

Περὶ ἀέρος καὶ ἀνέμων.

Ἄηρ ἐστὶ στοιχεῖον λεπτότατον, ὑγρὸν τε καὶ θερμὸν, τοῦ μὲν πυρὸς βαρύτερον, τῆς δὲ γῆς καὶ τῶν ὑδάτων κούρτερον, ἀναπνοῆς καὶ ἐκφανήσεως αἰτίον, ἀχρωμάτιστον, ἦτοι ἐκ φύσεως χρωμὰ μὴ κεκτημένος, διείδεις, διαφανές· φωτὸς γάρ ἐστὶ δεκτικόν· καὶ ταῖς τρισὶν αἰσθηθεσὶν ἡμῶν διακονοῦν· δι' αὐτοῦ γὰρ ὄρωμεν, ἀκούομεν, ὀσφραζόμεθα· δεκτικὸν θλίψεώς τε καὶ ψύξεως, ἡρησθητός τε καὶ ὑγρότητος· οὐ πᾶσαι αἱ κατὰ τόπον κινήσεις εἰσὶν, ζῶα, κᾶτω, ἔσω, ἔξω, ἀριστερά, δεξιὰ, καὶ ἡ κυκλοφορικὴ κινήσις. Οἰκοθεν μὴ κεκτημένος τὸ φῶς, ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης, καὶ ἀστρῶν, καὶ πυρὸς φωτιζόμενος. Καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ εἶπεν ἡ Γραφὴ, ὅτι «Σκότος ἦν ἐπάνω τῆς ἀβύσσου, ἢ θέλουσα δεῖξαι, ὡς οὐκ οἰκοθεν ὁ ἀήρ τὸ φῶς κέκτηται, ἀλλ' ἄλλη τίς ἐστὶν οὐσία ἢ τοῦ φωτός. Ἄνεμος δὲ ἐστὶ κινήσις ἀέρος· ἢ, ἀνεμὸς ἐστὶ βρῆμα ἀέρος τῆς τῶν τόπων ἐξαλλαγῆς, ὅθεν βεβῆ τὰς ἐπινομίας ἀμείβων· τόπος δὲ ἀέρος ἐκάστου σώματος περιοχῆ. Εἰσὶ δὲ τόποι διάφοροι, ὅθεν ἡ

τοῦ ἀέρος γίνεται κινήσις, ἐξ ὧν καὶ οἱ ἀνεμοὶ τὰς ἐπινομίας ἔχουσιν. κ. ἔ. Ἄνεμων ἀριθμὸς καὶ ὀνομασίαι. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΔ', 900).

Ἄηρ κατὰ θηλυκὸν γένος ἡ ἀορασία, διὰ τὸ μέλαν τοῦ ἀέρος, καὶ ἡ νέφωσις καὶ σκότωσις τοῦ περιέχοντος. Αἰθὴρ δὲ ἡ αἰθρία καὶ καθαρὸς ἀήρ, παρ' Ὀμηρῶν.—Ἄηρ, τὸ στοιχεῖον, Ζεὺς λέγεται ἀλληγορικῶς, καὶ ἐπὶ παρὰ τὸ ἄω (τὸ πνέω) λέγεται ἀήρ.

Ἄησυλος, βλαπτικὸς ἢ ἀηδής.

Ἄησυρον, τὸ κούφον. Ὅθεν καὶ αἰτήσοι μύμηκας ἐπιθετικῶς.

Ἄητης, ἡ τοῦ ἀνέμου πνοῆ καὶ αὐτὸς ὁ ἀνεμος, καὶ θηλυκῶς ἀήτη. Ἀητον θάρσος ἐπιθετικῶς, τὸ πολλὸ καὶ γοργὸν κατὰ ἀνεμον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

ἌΟυκασία, βλ. ἐν τῇ λέξει, ψυχή, κατὰ πλάτος.—Περὶ ἀθανασίας (Τατιανὸς Γ', 836 κ. ἔ.—Εἰρηναῖος Ζ', 1157-1159. — Γρηγόρ. Νύσο. ΜΕ', 480. κ. ἔ.—Αἰνείας Γαζῆτος ΠΕ', 872-1004.—Εὐσέβ. ΚΑ', 917-928. — 313. κ. ἔ.).

ἌΘανάσιος, ὁ Μέγας, Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος. Περὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ἀπάντων ἰδ. Κλειδα Πατρολογίας τόμ. ΚΕ'-ΚΗ'. — Πίναξ γεωγραφικὸς τῆς Αἰγύπτου. (ΚΕ', 53). — Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας καὶ Πάπαι Ῥώμης (αὐτὸθ. 183-184). — Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ὑπὸ ἀδήλου συγγραφέως (αὐτ. 184-211). — Ἐκ τῶν τοῦ Φωτίου (αὐτ. 210-223. — Φώτιος ΡΔ', 132-157. — ΡΓ', 64. 420). — Βίος Ἀθανασίου ἐκ τοῦ Μεταφραστοῦ. (ΚΕ', 223-246). — Ἐγκώμια παλαιῶν περὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. (αὐτ. 274-279)(α).

Συγγραμματα αὐτοῦ.

Λόγος κατὰ Ἑλλήνων, ἦτοι ἐθνικῶν (ΚΕ', 4-96).—Λόγος περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ ἐπιφανείας τοῦ Λόγου καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (αὐτὸθ. 96-197).—Ἐκθεσις πίστεως. (αὐτὸθ. 200-208).—Εἰς τὸ, «Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς».— περὶ τοῦ Υἱοῦ. (αὐτὸθ. 208-220).

Ἐπιστολὴ Ἐγκύκλιος τοῖς κατὰ τόπον συλλειτουργοῖς, ὅτε παρὰ τῶν Ἀρειανῶν διωγμῶς

(α) Ταῦτα εὑρίσκονται ἐν τοῖς Προλεγόμενοις τοῦ ΚΕ'. τῶμοι λατινικοὶ ἀριθμοὶ, μετεφράσθησαν δὲ ἐλληνιστί. Σημ. τοῦ ἐκδ.

ἐγένετο. (ΚΕ', 221 κ.έ.).—'Απολογητικός κατὰ Ἀρειανῶν. (αὐτόθ. 248).—'Επιστολὴ περὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου. (αὐτ. 416).—Περὶ Διουσιού Ἀλεξανδρείας. (αὐτ. 480 κ.έ.).—'Επιστολὴ πρὸς Δρακόντιον ἡγούμενον, καταστάνα ἐπίσκοπον, καὶ ἀποφυγόντα τῆς ἐπισκοπῆς λάθρα. (αὐτ. 524 κ.έ.).—'Εγκύκλιος ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους Αἰγύπτου κατὰ Ἀρειανῶν. (αὐτόθ. 537).—'Απολογία πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντίνου. (αὐτόθ. 596 κ.έ.).

'Απολογία περὶ τῆς φυγῆς αὐτοῦ, ἥνικα ἐδίωκετο ὑπὸ Συριανοῦ δουκός. (αὐτόθ. 644 κ.έ.).—'Επιστολὴ πρὸς Σεραπίωνα. (αὐτ. 685 κ.έ.).—'Επιστολὴ πρὸς τοὺς μοναχοὺς περὶ Ἀρειανῶν. (αὐτ. 692).—Πρὸς τοὺς μοναχοὺς ἱστορία Ἀρειανῶν. (αὐτ. 696 κ.έ.).—Καταφορὰ καὶ διαβολαὶ τῶν Ἑσθεβιανῶν κατ' αὐτοῦ. (αὐτ. 256 κ.έ.).—Διώρισε τὸν Φρουμέντιον. (αὐτ. 636).—Ἠρνήθη δεχθῆναι τοὺς Ἀρειανούς εἰς κοινωνίαν. (αὐτόθ. 356).—Κατηγόρησαν αὐτοῦ Μελητιανοὶ καταγγέλασι τὸ μυστικὸν ποτήριον. (αὐτόθ. 265).

Λόγοι κατὰ Ἀρειανῶν τέσσαρες (ΚΣ', 12-524).—'Επιστολαὶ τέσσαρες πρὸς Σεραπίωνα κατὰ τῶν βλασφημούντων καὶ λεγόντων κτίσμα εἶναι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. (αὐτόθ. 529-676).—'Επιστολὴ ἱστορικὴ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ γνωρίζουσιν, περὶ τῶν γενομένων ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ τῆς Ἰτκλῆς, καὶ ἐν Σελευκεῖ τῆς Ἰσχυρῆς συνόδων. (αὐτ. 681-792 δογματικὴ).—'Ο πρὸς Ἀντιοχείας τόμος Ἀθνακασίου περὶ ὀρθοδόξου πίστεως. (αὐτόθ. 796-809).—Ἰωβιανὸς αὐτοκράτορας καὶ Ἀθνακασίου Ἐπιστολαὶ περὶ ὀρθοδόξου πίστεως (αὐτ. 813-824).—Βίος ἁγίου Ἀντωνίου (αὐτόθ. 857-976).—Τεμάχια περὶ Ἀντωνίου καὶ ἐπιστολῶν πρὸς Ὀρσίκιον. (αὐτόθ. 976-981).—Λόγος Β' περὶ τῆς ἐνσάρκου ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ Λόγου κατὰ Ἀρειανῶν καὶ Ἀπολλιναρίου. (αὐτόθ. 984-1028).—'Επιστολὴ πρὸς 90 ἐπισκόπους κατὰ Ἀρειανῶν. (αὐτόθ. 1029-1048).—'Επιστολὴ πρὸς Ἐπίκτητον ἐπίσκοπον Κορίνθου κατὰ Ἀρειανῶν. (αὐτ. 1049-1069).—'Επιστολὴ πρὸς Ἀδελφίον ἐπίσκοπον κατὰ Ἀρειανῶν. (αὐτόθ. 1072-1084).—'Επιστολὴ πρὸς Μάζιμον φιλόσοφον. (αὐτ. 1085-1089).—Περὶ τῆς ἐνσάρκου οικονομίας Λόγοι δύο κατὰ Ἀπολλιναρίου.

(αὐτόθ. 1093-1165).—'Επιστολὴ πρὸς Ἰωάννην καὶ Ἀντίοχον πρεσβυτέρους. (αὐτόθ. 1165-1168).—'Επιστολὴ πρὸς Ἀμῶν μονάζοντα. (αὐτ. 1169-1180).—'Επιστολὴ πρὸς Ρουφίνον (αὐτόθ. 1180-1181).—'Επιστολὴ πρὸς μοναχοὺς καὶ ἐν πίστει Θεοῦ ἰδρυμένους. (αὐτόθ. 1185-1188).—Περὶ μετανοίας καὶ ἐνὸς μόνου βηπτίσματος (αὐτόθ. 1217-1221).—Κατὰ τοῦ αἰρετικοῦ Οὐκαλεντίου. (αὐτ. 1224).—Ἐρημεία εἰς τὸ ἅγιον σύμβολον. (αὐτόθ. 1232).—Περὶ τοῦ κατὰ τὸν κοινὸν ἀνθρώπον ὑποδείγματος: ὅτι ὁ Κύριος τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἀνθρώπος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος. (αὐτόθ. 1233-1249).—Περὶ τῶν ἐννέκ ἀνιάτων παθῶν τῆς τοῦ Ἡρώδου τελευτῆς: Περὶ ψευδοπροφητῶν. Πῶς νοητέον τό, α'Ὁ ἐβίβλεψα γυναικὶ κ.έ.β.—Δίνετε τὸν Κύριον. Ὅς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων κ.έ.—Ὁρθολογὸν σκανδαλίζοντα ἐκκόψωμεν, πῶς νοητέον.—Μὴ ἐν ἀζύμοις εὐορτάζειν μετὰ Ἰουδαίων θεολογεῖται ὁ Λόγος: γενηλογεῖται ὁ ἀνθρώπος: τεμάχια ἐκ τῶν τοῦ Ἀθνακασίου (αὐτόθ. 1252-1260).—Περὶ πίστεως λόγος ὁ μεῖζων (αὐτόθ. 1264-1292).—Κατὰ Παῦλον Σαμοσατέως αἵρεσις καὶ καθάρσις. Περὶ ἐπισκοπῶν Ἀντιοχείας Εὐφρονίου, Πλάκητος, Στεφάνου, οὗ Ὀναργος ὄνομα διὰ τὸν τρόπον καὶ τὴν ψυχὴν. (αὐτόθ. 1293-1296).—Λόγος περὶ ὑπομονῆς. α'Ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ζῆσεται εἰς τέλος. (αὐτ. 1297-1309).—Λόγος εἰς τὰ Βάβια. (αὐτόθ. 1309-1313).—Κατὰ Ναυκτιανῶν τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς καθαρῶς, περικοπαί. (αὐτόθ. 1316-1317).—Περικοπαὶ καὶ τεμάχια μὴ σωζομένων συγγραφῶν. (αὐτόθ. 1320-1325).—Περὶ ἀζύμων. (αὐτόθ. 1328-1332).—Τεμάχια ἐκ τῶν εὐορταστικῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ. (αὐτ. 1433-1441).

Ἐξήγησις εἰς τοὺς ψαλμούς. (ΚΖ', 12-545).—Τεμάχια ὑπομνημάτων εἰς τοὺς ψαλμούς. (549-589).—Περὶ τῶν τίτλων τῶν ψαλμῶν μετὰ τοῦ κειμένου καὶ ἐρμηνείας. (αὐτόθ. 649-1341).—Τεμάχια ὑπομνημάτων εἰς Ἰωβ 1344 1348).—Τεμάχια ὑπομνημάτων εἰς τὸ Ἄσμα ἄσματων. (ΚΣ', 1348-1361).—Τεμάχια ὑπομνημάτων εἰς Ματθαῖον. (ΚΖ', 1364-1389).—Εἰς Λουκᾶν. (αὐτ. 1392-1404).—Τεμάχια ὑποβολιματὰ εἰς τὴν α', καὶ β', πρὸς Κορινθίους. (αὐτόθ. 1404-1408).

Ἄμφιβαλλόμενα.

Περὶ τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. (ΚΗ', 25-29).—Μαρτυρικὴ ἐκ τῆς Γραφῆς περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος, Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος. (αὐτόθ. 29-80. ἔνθα καὶ ὄροι διάφοροι).—Ἐπιστολὴ καθολικὴ πρὸς Ὁρθόδοξους Ἐπισκόπους τῶν διαφόρων θεμάτων. (αὐτόθ. 81-84).—Ἐλεγχοὶ ὑποκρίσεως τῶν περὶ Μελέτιου, καὶ Εὐσέβιον Σαμοσατέα. (αὐτόθ. 85-88). Περὶ σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. (αὐτ. 89-96).—Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ πρὸς τοὺς Σαβελλιζόντας. (αὐτόθ. 96-121).—Ὅτι εἰς ὁ Χριστός. (αὐτόθ. 121-132).—Περὶ Σχεβέτων καὶ περιτομῆς. (αὐτόθ. 133-141).—Ὁμιλίαι εἰς τὸν σπόρον. (αὐτόθ. 144-168).—Εἰς τὸ, «Πορευθέντες εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην.» (αὐτ. 169-185).—Εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου καὶ τὸν Σταυρόν. (αὐτόθ. 185-249).—Περὶ παρθενίας καὶ ἀτκήσεως. (αὐτόθ. 252-281).—Σύνοψις ἐπιτομὸς τῆς θείας Γραφῆς, Παλαιᾶς τε καὶ Νέας Διαθήκης. (αὐτόθ. 284-437).

Ἵποβολιμαῖα.

Διάλογος ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν συνόδῳ πρὸς Ἄρειον. (ΚΗ', 440-500).—Κατὰ πασῶν τῶν Ἄρειων. (αὐτόθ. 501-524).—Ἱστορικὴ εἰς τὸν Μελχισηδέα. (αὐτ. 525-529).—Πρὸς Ἰωβιανὸν περὶ πίστεως. (αὐτόθ. 532).—Περὶ ὄρων θεολογικῶν. (αὐτόθ. 533-553).—Διδασκαλίαι πρὸς Ἀντίοχον Δούκαν. (αὐτόθ. 556-597).—Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις περὶ πλείστων καὶ ἀγκυκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων. (αὐτ. 597-708).—Τεμάχιον περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων. (αὐτόθ. 709).—Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις εἰς τὰς παραβολὰς τοῦ Εὐαγγελίου. (αὐτόθ. 712-729).—Ἐκ τῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. (αὐτόθ. 729-744).—Ἐκ τῶν ψαλμῶν (αὐτόθ. 744-752).—Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου. (αὐτόθ. 753-773).—Ἐπεραὶ θεολογικαὶ τινες ἐρωτήσεως. (αὐτόθ. 773-796). Περὶ τοῦ ἐν Βηρυτῷ γεγονότος θαύματος. (αὐτόθ. 797-812).—Λόγος κατὰ Λατίων, ὅτι τὸ Πνεῦμα ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται. (αὐτόθ. 824-832).—Σύνταγμα διδασκαλίας πρὸς μοναχοὺς, κληρικούς, καὶ λαϊκοὺς. (αὐτόθ. 836-905).—Ὁμιλίαι εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου, εἰς τὴν Ἐλισάβετ καὶ

τὴν Θεοτόκον. (αὐτ. 905-917).—Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου. (αὐτόθ. 917-957).—Εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ. (αὐτόθ. 959-972).—Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου. (αὐτόθ. 973-1000).—Εἰς τὸν ἐκ γενετῆς τυρλόν. (αὐτόθ. 1001-1024). Εἰς τὸ, «Πορευθεὶς εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην.» (αὐτόθ. 1024-1033).—Εἰς τὰ Βαίκα. (αὐτόθ. 1033-1048).—Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα. (αὐτόθ. 1048-1061).—Εἰς τοὺς ἁγίους Πατέρας καὶ Προφήτας, καὶ εἰς τὴν πάνσεπτον Ἐκκλησίαν. (αὐτ. 1061-1073).—Εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα. (αὐτόθ. 1073-1092). Εἰς τὴν Ἀνάληψιν. (αὐτόθ. 1092-1100).—Ἐγκώμιον εἰς Ἀνδρέαν τὸν Ἀπόστολον. (αὐτ. 1101-1108).—Λόγος πατριετικὸς, ὅτι τρεῖς ἀπαιτεῖ ὁ Θεὸς παρὰ τοῦ Χριστιανοῦ. (αὐτόθ. 1108-1113).—Διάλογοι δύο περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐν οἷς διακρίονται Ὁρθόδοξος καὶ Ἀνόμοιος Ἀρειανιστῆς. (αὐτόθ. 1116-1201).—Διάλογος περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐν ᾧ αἰρετικὸς φρονῶντων τὰ τοῦ Πνευματομάχου Μακεδονίου ἀντίθεσις πρὸς Ὁρθόδοξον. (αὐτόθ. 1201-1249).—Διάλογοι περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, Ὁρθόδοξος πρὸς Ἀπολλινριστῆν, δύο. (αὐτόθ. 1249-1285).—Κατὰ Αἰρέσεων λόγοι διάφοροι εἰκοσι τὸν ἀριθμὸν μετὰ καὶ πίνακος τῶν περιεχομένων. (αὐτ. 1289-1393).—Σύνταγμα διδασκτικὸν καὶ λίαν ὠφέλιμον. (αὐτόθ. 1396-1408).—Διδασκαλίαι πρὸς μοναχοὺς. (αὐτόθ. 1409-1425).—Περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις ναοῦ Ἀγνώστω Θεῷ. (αὐτ. 1428-1432).—Περὶ σώματος καὶ ψυχῆς. (αὐτόθ. 1432-1433).—Λιθέρου Ῥώμης ἐπιστολὴ πρὸς Ἀθανάσιον, καὶ Ἀθανασίου πρὸς Λιθέρου. (αὐτόθ. 1441-1444).—Βίος ἁγίας Συγγλητικῆς. (αὐτόθ. 1488-1557).—Πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους καὶ κληρὸν Περσίας. (αὐτόθ. 1565-1568).—Σύμβολον τοῦ ἀγ. Ἀθανασίου. (αὐτ. 1568-1592).—Τρεῖς φύσις μίαι, οὐσία μίαι, ἐνέργεια, θεότης μίαι. (αὐτόθ. 1594).—Λεξικὸν Ἀθανασίου. (αὐτόθ. 1609-1622).—Ἀθανάσιος ἀναιρεθῆναι ἐμελλεν ὑπὸ Ἰουλιανοῦ, καὶ ἐπέβη τῷ Θεοδώρῳ πλοίῳ, πάντοθεν κεκαλυμμένῳ, προπέμποντος αὐτὸν ἀπὸ Παμμωνος κ. ἐ. (ΚΓ', 980).—Συσκευὴ κατὰ Ἀθανασίου ὑπὸ Στεφάνου Ἀντιοχείας, ᾧ ὄνομα ἦν Ὀναγρος. (αὐτόθ. 1293-1294).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ
Ναζιανζηνοῦ.

Ἐγκόμιον εἰς Ἀθανάσιον. Ἀθανάσιον ἐπει-
νῶν, ἀρετὴν ἐπαινεῖτομαί ταύτων τε γὰρ ἐκεῖ-
νων ἐν εἰπεῖν, καὶ ἀρετὴν ἐπαινεῖσαι· ὅτι πᾶ-
σαν ἐν ἐκωτῷ συλλαβῶν εἶχε τὴν ἀρετὴν, ἣ,
τόγε ἀληθέστερον εἰπεῖν, ἔχει. (ΑΕ', 1081).
— Τὴν τοῦ λαοῦ προεδρίαν πιστεύεται, ταύ-
των δὲ εἰπεῖν τῆς οἰκουμένης ἀπάτης ἐπι-
στασίαν. (αὐτόθ. 1088). — Πῦρ καθαρτήριον
τῆς φάλης ὕλης καὶ μοχθηρᾶς, ἡ πύσων γε-
ωργικῶν, ἧ τὸ κοῦρον τῶν δογμάτων καὶ τὸ
βερύ διακρίνεται, ἡ μάχιρα τὰς τῆς κακίας
βίβας ἐκτέμνουσα. κ.έ. (αὐτόθ. 1089). — Ἐπει
δὲ τὸν μὲν ἁγίωτατον τῆς οἰκουμένης ὀφθαλ-
μόν, καὶ ἀρχιερέα τῶν Ἱερῶν τὸν τῆς ὁμο-
λογίης καθηγητὴν καὶ διδάσκαλον τοῖς ἐκυ-
τοῦ περὶ τῆς εὐσεβείας ἀγῶσι, τὴν μεγάλην
φωνήν, τὸ τῆς πίστωσης ἔρεισμα, τὸν δεύτε-
ρον Χριστοῦ λύχον καὶ πρόδρομον. κτλ. αὐτόθ.
1213.) — Τὸν τῆς ἀθανασίας ἐραστήν καὶ
ἐπώνυμον, εἴ τε τὸν ἐκείνου καὶ θρόνον, καὶ
λόγῳ, καὶ πολιᾷ διδάσχογον τὸν νόον Πέ-
τρον, Ἀθανάσιον. (ΑΓ', 244). — Ἐν τοῖς θείοις
ἤθεσι καὶ παιδεύμασι ἐτράφη. Πάντων καὶ
τῶν πρὸ Χριστοῦ καὶ τῶν μετὰ Χριστὸν δι-
καιῶν τὰς ἀρετὰς ἐμύθηθη. (ΑΕ', 1085-1088).
— Βίος καὶ πράξεις αὐτοῦ. (αὐτόθ. 1081-
1128.)

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Οὐδεὶς πλεῖον (Ἀθανασίου) ἠθόμεν διὰ τὴν
τραχηλὴν τῶν Ἐκκλησιῶν. (ΑΒ', 424). — Το-
σοῦτον περὶ τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅσον καὶ περὶ
τῆς Ἀλεξανδρείας ἐφρόντιζεν. (αὐτόθ. 429). —
Οὐδεὶς καιρὸς διέλειπεν αὐτῷ, τοῦ νοουθετεῖν,
ἐπιτιμᾶν, πραινεῖν, ἀποστέλλειν εἰς ἄλλας
ἐκκλησίας. (αὐτόθ. 429-433). — Ἰατρὸς τῶν
ἀθηνῶν τῆς Ἐκκλησίας· ὑπὸ Κυρίου διατη-
ρούμενος. Ἐβλεπε διὰ τῆς θεωρίας τοῦ νοῦς
αὐτοῦ, τί πανταχοῦ διεπράττετο· ἐκ παιδὸς
ἐνήγησεν ἀγῶσιν. (αὐτόθ. 456-460). — Πρὸς
αὐτὸν ἀπευθύνεται ὁ Βασιλεὺς, ὅπως τῆς
Ἀνατολῆς, καὶ πρῶτον τῆς Ἀντιοχείας καθη-
συστάσῃ τὰς τραχὰς. (αὐτόθ. 424-425). —
Ἄς παρὰ τῆς Δύσεως ἔλασεν ἐπιστολάς Βα-

σιλείῳ πέμπει. (αὐτόθ. 472). — Ἀνέβλε τετὴν
μετὰ Μελετίου Ἀντιοχείας κοινωσίαν, καίτοι
Βασιλείου μετολαβοῦντος, καὶ Μελετίου κοινω-
νοῦτος. (αὐτόθ. 952). — Τὰ κατὰ Ἀθανάσιον
καὶ Μελέτιον Ἀντιοχείας ἔπι τῆς βασιλείας
Ἰωβιανοῦ. (αὐτόθ. 785). — Ἐπιστολαὶ πρὸς
αὐτὸν Βασιλείου. (αὐτόθ. 456). — Τὰς ἐπιστο-
λάς αὐτοῦ ἐτῆρι ὁ Βασιλεὺς, καὶ πᾶσι τοῖς
αἰτοῦσιν ἐπεδείκνυ. (αὐτόθ. 753). — Περὶ τοῦ
δυσωνοῦμο ἡγεμόνος τῆς Λιβύης ἐπιστολὴ πρὸς
αὐτόν. (αὐτόθ. 416).

Ἐκ τῶν Ἐπιφανίου Κύπρου.

Διάκονος ἦν Ἀλεξάνδρου· οὐκ ἦν παρών,
ὅτε Ἀλεξάνδρος ἐτελεύτα. Μέλλων δὲ τελευ-
τεῖν Ἀλεξάνδρος παρήγγειλεν Ἀθανασίῳ ἀπο-
δοθῆναι τὴν ἐπισκοπίαν, ἀπόντι. Ἔθος δὲ ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ μὴ χρονίζειν μετὰ τελευτῆν Ἐ-
πισκόπου τοῦς καθισταμένους, ἀλλ' ἄμα γί-
νεσθαι εἰρήνης ἕνεκα, τοῦ μὴ παρατριβὰς γε-
νέσθαι ἐν τοῖς λαοῖς, τῶν μὲν τόνδε θελόν-
των, τῶν δὲ τόνδε. Κατέστησαν δὲ δι' ἀνάγκη,
μὴ παρόντος Ἀθανασίου Ἀχιλλῶν. Ὁ δὲ
θρόνος ἦν καὶ ἡ ἱερωσύνη ἐτοιμαζομένη τῷ ἐκ
Θεοῦ κεκλημένῳ, καὶ ἀπὸ τοῦ μακαρίτου Ἀ-
λεξάνδρου ὠριμένῳ. Μετὰ τρίμηνον ἐπισκο-
πίαν Ἀχιλλᾶ θανόντος, Ἀθανάσιος κατεστά-
θη. — Ζήλος Ἀθανασίου, ἄμα ἐπισκόπου χειρο-
τονηθέντος ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅθεν πάν-
τα τὰ κατ' αὐτοῦ κινήθητα ἐκ τοῦ ὑπερ-
βέλλοντος ἐν αὐτῷ θεοῦ ἐκλήου ἐπράχθη τε
καὶ συνεσκευάσθη· ὥστε καὶ ἐξορίε αὐτὸν
ὕπομειναι· καὶ τῶν Ἀρειανῶν μετὰ δυν-
ναστειλῆς ἀδικητάτης ἀκοινωνησίας. (ΜΒ',
220). — Συσκευὴ Μελητιανῶν κατὰ Ἀθανασί-
ου. — Προτερεῖ Μελητιανούς, καὶ παρακαλεῖ,
ὅπως ἐνωθῶσιν (αὐτόθ. 196). — Σύνοδος ἡ ἐν
Τύρῳ κατ' αὐτοῦ. (αὐτόθ. 197 κ. ἑ.). — Οὐρ-
σάσιος καὶ Οὐάκης τὰ Ἀρειοῦ φρονούντες δι'
Εὐσεβίου Ἀθανάσιον ἐσκευοφάντησαν. (αὐτόθ.
196-197). — Ἐξορίζεται ἐπὶ ἰδ'. Ἐτη εἰς Ἰτα-
λίαν. (αὐτόθ. 200). — Ἀρσένιος σῶος ἀνευρίσκει-
ται. (αὐτόθ.). — Πάλιν ἐξωρίσθη, καὶ πάλιν ἐπὶ
Ἰωβιανῷ ἐπανῆλθεν. (αὐτόθ. 201). — Ἐπιτο-
λὴ αὐτοῦ πρὸς Ἐπίκτινον ἐπίσκοπον Κοριν-
θίων περὶ τῆς αἰρέσεως Ἀπολλιναρίου. (αὐτόθ.
644-672 κ.έ.).

Ἐκ τῆς Σωκράτους καὶ Σωζομένου
Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας.

Ἀθανάσιος κομιδῆ νήσιος ὧν ἔπαιξε σὺν ἑτέροις ἡλικιωτάτις ἱερὸν παίγιον. (ΞΖ', 116). — Μετὰ πολλοὺς ἐκείνους τοὺς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἀγῶνας τὸν τῆδε βίον κατέλιπε, τεσσαράκοντα καὶ ἑξ ἑτη σὺν πολλοῖς κινδύνοις τὴν ἐπισκοπὴν διαύσας, καταλιπὼν εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον Πέτρον, ἄνδρα εὐλαβῆ καὶ ἐλλόγιμον. (αὐτόθ. 505-508). — Ἀθανάσιος ἀποδιδάκτος ἦν Ἱερεὺς. Καὶ τὰ κατ' Ἀθανάσιον. (Σωζόμ. αὐτόθ. 976 κ. ε. 1000-1008. 1036. 1041. 1045. 1052-1056. 1100-1109. 1113. 1125. 1128-1157. 1229. 1256. 1317).

Οὕτω φρονεῖν ἐδιδάχθημεν παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων, ὅτι Θεοτόκος ἡ ἁγία Παρθενοσ. Καὶ γοῦν ὁ τῆς αἰοδιμοῦ μνήμης πατὴρ ἡμῶν Ἀθανάσιος, τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησιαστικῆς κατακομησῆς τὸν θρόνον ἐρ' ὄλοις ἔτεσι τεσσαράκοντα καὶ ἑξ τὴν ἀριθμὸν, καὶ ταῖς τῶν ἀνοσίων αἰρετικῶν ἐρσειολογίαις ἀμυχθὸν τινα καὶ ἀποστολικὴν ἀντιτάττων σύνεσι, καὶ οἷον εὐσμοτάτῳ τινὶ μύρῳ τοῖς ἰδίῳ συγγράμμασι κατευφραίνων τὴν ὑπ' οὐρανόν, καὶ ἐπ' ὀρθότητι καὶ εὐσεβείᾳ νοημάτων παρὰ πάντων μωρτωζόμενος, τὸ περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος συνθεῖς βιβλίον, ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ, ἦν τε καὶ κάτω Θεοτόκον ἀποκαλεῖ τὴν ἁγίαν Παρθένον. (ΟΖ', 13. κ. ε.). — Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας φανώτατος ἑωσφόρος. (Λεόντιος Βυζ. ΠΓ', 1361. — Φώτ. ΡΓ', 64. 420. — ΡΔ', 132-156. — ΡΒ', 576).

Ἀθανάσιος φίλος Βασιλείου, καὶ πατὴρ Ἀθανασίου Ἐπισκόπου Ἀγκύρας. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτὸν τῷ μὴ δεχθῆσαι προχείρως καθουβούλων δικηλαῖς. Ἐπεινος, καὶ προτροπὴ περὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ. (Βασιλ. ΑΒ', 296-297). — Ἀθανάσιος Ἐπίσκοπος Ἀγκύρας. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτὸν ἐνθάρρυντικῆ. (αὐτ. 297-301). — Μεγάλους ὑπὲρ πίστεως ἀγῶνας ὑπένεγκεν. (αὐτόθ.). — Στερέωμα πίστεως φετο αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς εἰναί. (αὐτόθ.). — Τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἀγκύρας εἰς ἓν συνήνωσε καὶ συνέπηξε. Πολλὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ εἰργάσθη. Τὴν ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτῷ κατατεθλιμμένην Ἀγκυραν πα-

ραμυθεῖται Βασιλεὺς. (αὐτόθ. 309-312).

Ἀθανάσιος Πατρ. Ἀντιοχείας, μονοφυσίτης. Ἀθανάσιος ἐκεῖνος, ὁ τῶν Ἰακωβιτῶν οὕτω καλούμενος Πατριάρχης, ἀνὴρ γόης, καὶ συγχεαὶ ἀλήθειαν πάντων δεινότητος. (Μάζμ. Ι', 96. — Θεοφάν. παρὰ Γεωρ. Πισ. ΙΒ', 1606. Σχολ.). — Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Μεθώνης. Ἐπίτιφιρος εἰς αὐτόν, λατινιστί. (Πέτρος Σικελιώτης ΡΔ', 1365 κ. ε.). — Ἀθανάσιος ἀρχιεπίσκοπος Κορίνθου, ἐκ τῆς τετραβίβλου Ζώτου Ἰακωβίτου ταμῆχιον. Περὶ τῶν σωματικῶν ἰδιοτήτων Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. (ΡΓ', 1024). Ἀθανάσιος Πατρ. Κωνσταν. ὁ Α'. ὁ ἐκ τοῦ Ὄρους Γάνου ἐπατριάρχευσε δις συγγράμματα αὐτοῦ καὶ ἐπιστολαί. (ΡΜΒ', 471-528). — Ἀθανάσιος ὁ Β'. Πατρ. Κωνστ. ὁ τελευταῖος τῶν πρὸ τῆς ἀλώσεως Πατριρχῶν. (Σ. Βυζαντ. Ἡ Κωνσταντινουπολις τόμ. Β', σελ. 527). — Ἀθανάσιος Γ'. ὁ Πατελλάριος τοῦ πικλην, Πατρ. Κωνστ. ἐπατριάρχευσε τρίς. (Σ. Βυζαντ.) αὐτόθ. σελ. 533-535. — Ἀθανάσιος Δ'. Πατρ. Κωνστ. (Σ. Βυζαντ. αὐτόθ. σελ. 538). — Ἀθανάσιος ὁ Ε'. Πατρ. Κωνστ. (Σ. Βυζ. αὐτόθ. σελ. 540).

Ἀθάνατος. Τῶν ἀθανάτων φρονεῖτε πραγμάτων, τῶν δὲ μετ' ὀλίγον οὐκ ἔτι ὄντων ἀμέλει. Εἴτε γὰρ ἀγαθὰ, εἴτε φαῦλα εἶη τὰν ταῦθα, τέλος ἔχει, καὶ οὗτο τῆχιτον τὰ δὲ ἐκεῖ πέρασ οὐκ οἶδε, τέλος οὐκ ἐπίσταται. Ταῦτα τὰ γράμματα εἰ καὶ ὀλίγα ἐστίν, ἀλλά γε φίλα, καὶ διαθίως βρῶνσται. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1388). Ἀθάνατος, Περσῶν τάγμα στρατιωτῶν, οἱ καλούμενοι περ' αὐτοῖς ἀθάνατοι ἀριθμὸς ἐστίν οὗτος μυρίων γενναίων ἀνδρῶν. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΞΖ', 780. — Ἰωάν. Μαζλά. ΙΖ', 541).

Ἀθάνατος. Κυρίως ἀθάνατος ὁ Θεός, οὐσία γὰρ ἀθάνατος, οὐ μετουσία, οὐ γὰρ περ' ἑτέρου τὴν ἀθανατείαν ἔχει λαθῶν τοῖς δὲ ἀγγέλοις καὶ τῇ ψυχῇ, αὐτὸς τὴν ἀθανασίαν δεδῶρηται. Εἰ τοίνυν ἀθάνατον αὐτὸν ὁ Θεοσπίσιος ὀνομάζει Παῦλος, καὶ μόνον τὴν ἀθανασίαν ἔχειν φησί, πῶς αὐτῷ (τῷ Χριστῷ) τὸ τοῦ θανάτου προσαρμῶζεται πάθος; (Θεοδώρ. ὅτι ἀπαθὴς ὁ Κύριος κατὰ τὴν θεότητα, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος. ΠΓ', 268 κ. ε.). — Καὶ τῶν δικαίων, καὶ τῶν ἀμαρτωλῶν ἴσην ἔχει τὴν ἡλικίαν, εὐδ' οὐ μὴ γενήσεται ἔτι ἐκεῖ ἀ-

ρος. (Πρ. ΞΕ', 18).—Ἀθάνατος γὰρ καὶ ἡ τῶν δικαίων ἀπόλαυσις, καὶ τῶν ἡμαρτηκότων ἡ κόλασις· καὶ τὰς δικαίους δὲ ἡλικίας ἐκβάλλει καὶ τὴν ἄωρον καὶ τὴν ἕξωρον. (Θεοδῶρ. ΠΑ', 485-488).

Κορεσθήσεσθαι ἐφη (δὲ προφήτης) τῆς ἀθάνατου τροφῆς ἀπολαύσαντας· τὴν δὲ θείαν τροφήν, καὶ τὴν πνευματικὴν ἴσμεν διδασκαλίαν, καὶ τὴν μυστικὴν καὶ ἀθάνατον εὐωχίαν, ἣν οἱ μεμνημένοι γινώσκουσι καὶ διδάσκουσι. (Π', 1021-1024).

Ἀθάνατον καθὼρ λέγεται ἡ Σκύλλα, ἀντί τοῦ δαίμονος κκοποιός, καὶ μὴ περικυτῆ θνήσκειν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄθεα, Ἀθεῖν νοσοῦσιν οἱ προνοεῖν τὸν Θεόν, καὶ κυβερνᾶν τὰ ἀνθρώπινα μὴ νομίζοντες ὡς ἔστιν ὁ ἐφορῶν καὶ πρυτανεύων ἄπαντα. (Θεοδῶρ. Π', 889).

Ἀθέμιτος, ὁ ἀδικός. Ἀθέμιστον δὲ ἔθνος, ἐπιθετικῶς τὸ μὴ κοινωνικῶς βιοῦν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀθεμετουργεῖται ἐθνικαί, καὶ χριστιανισμοῦ εὐεργεσίαι τῇ ἀνορθότητι. (Εὐσέβ. ΚΑ', 40 κ. ἑ.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 168-133 κ. ἑ.). — Ἀειφθάρησαν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, οὐκ ἔστι ποτῶν χρηστότητα. Ὁ Ὑποβάρβα, φησὶν ὁ προφήτης, καὶ βίβρα τῆς ἀσεβείας ἡ τοῦ βίου διακροά. Εἰς ἀπολαύσιν γὰρ σφραῖ αὐτοῦ; καὶ θηριώδη βίον ἐνδεδωκότες, τοῦ Θεοῦ τὴν μνημὴν τῆς διανοίας ἐξέβαλον. (Θεοδῶρ. Π', 949).

Ἄθεοι καὶ αἰρετικοί. Δόξης δὲ ἐπιθυμοῦσιν, ὅσοι τὰ προσφῶν τοῖς θεοῖς λόγοις ὑπὸ τῶν μακαρίων ἀποστόλων τε καὶ διδασκάλων παραδεδομένα ἐκόντες σφρίζονται, δι' ἐτέρων παρεγγεφύσων ἀνθρωπεΐας διδασκαλίαις, ἐνιστάμενοι θεῖα παραδόσει ὑπὲρ τοῦ τὴν αἴρεσιν συστήσασθαι. Τίς γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐν τηλικούτοις ἀνδράσι, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν λέγω γυνῶν ὑπελείπετο λόγος, αἰρετικῶν φέρε εἰπεῖν, τὴν ὁρθὴν μὴ βαδισάντων ὁδόν; Οὐ γὰρ ἀνὴν ὑπερέβαλον σοφίαν τοὺς ἐμπροσθεν ἀνδρας, ὡς προεξευρεῖν τι τοῖς ὑπ' ἐκείνων ἀληθῶς ῥηθεῖσιν· ἀλλ' ἀγαπητὸν ἦν αὐτοῖς, εἰ τὰ παραδεδομένα μαθεῖν ἠδυνήθησαν.

Ὁ γνωστικός ἀρα ἡμῶν μόνος, ἐν αὐτῶν καταγεγραμμέναις ταῖς Γραφαῖς, τὴν ἀποστολικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν σώζων ὁρθοτομίαν

τῶν δογμάτων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον ὁρθότατα βιοῖ, τὰς ἀποδείξεις, ἀς ἀνεπιζητήση, ἀνευρίτκει, ἀναπεμπόμενος ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ἀπὸ τε νόμου καὶ προφητῶν. Ὁ βίος γὰρ, οἴμαι, τοῦ γνωστικοῦ οὐδὲν ἄλλο ἔστιν, ἢ ἔργα καὶ λόγοι τῇ τοῦ Κυρίου ἀκόλουθος παραδόσει. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 541-544). — Οὗτός ἐστιν ὁ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν, ὁ γνωστικός, ὁ μιμούμενος τὸν Θεόν, καθόσον οἶόν τε, μὴδὲν παραλιπὼν τῶν εἰς τὴν ἐνδεχομένην ὁμοίωσιν· ἐγκρατεῦσιν, ὑπομένων, δικαίως βιοῦς, βασιλεύων τῶν παθῶν, μεταδιδούς ὡν ἔχει, ὡς οἷός ἐστιν εὐεργετῶν καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ. (Η', 1046).

Ἀθέου καὶ εὐσεβοῦς θείας. Ἐτὸν Θεὸν εἶλον σήμερον, εἶναι σοῦ Θεόν, καὶ Κύριος εἰλετό σε σήμερον γενέσθαι λαὸν αὐτῷ περιούσιον. (Λευτ. ΚΓ', 17. 18). Τὸν γὰρ σπεύδοντα θεραπεύειν τὸ ὄν, οἰκέτην ὄντα, ἐξοικειοῦται ὁ Θεός, γενόμενον ὁμοῦ καὶ θεοφιλῆ καὶ φιλόθεον. Πλάτων δὲ ὁ φιλόσοφος, εὐδαιμονίας τέλος τιθέμενος, ὁμοίωσιν Θεῶ φησὶν αὐτὴν εἶναι κατὰ τὸ δυνατόν. Τὸ γὰρ ὁμοιοῦσθαι κατὰ τὸ δυνατόν τῷ Θεῷ, τέλος ὠριανό τῶν ἀγαθῶν. Παραδειγματῶν, ὡ φίλε, ἐν τῷ ὄντι ἐστῶτων τοῦ μὲν θείου εὐδαιμονεστάτου, τοῦ δὲ ἀθέου ἀθλιωτάτου· οὐχ ὁρῶντες, ὅτι οὕτως ἔχει, ὑπὸ ἡλιθιότητός τε καὶ ἐσχάτης ἀνοίας λαυθάνουσι, καὶ μὲν ὁμοιοῦμεν διὰ τὰς ἀδικίας πράξεις, τῷ δὲ ἀνομοιοῦμενοι κ. ἑ. (Πλάτων. — Φίλων. παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1040-1048).

Ἡ γὰρ ἀκόλουθος Χριστῷ διδασκαλία καὶ τὸν δημιουργὸν ἐκθειάζει, καὶ τὴν πρόνοιαν μέχρι τῶν κατὰ μέρος ἀγεί, καὶ τρεπτὴν καὶ γενετὴν οἶδε τὴν τῶν στοιχείων φύσιν, καὶ πολιτεύεσθαι εἰς δύναμιν ἐξομοιωματικὴν τῷ Θεῷ διδάσκει, καὶ τὴν οἰκονομίαν, ὡς ἡγεμονικόν, τῆς ἀπάσης προίεσθαι παιδείας. Ἐβλέπετε οὖν, μὴ τις ἡμῶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· (Πρ. Κολασ. Β', 8.). φιλοσοφίαν δὲ οὐ πάσαν, ἀλλὰ τὴν ἐπικυρίειν, πρόνοιαν ἀναφορῶσαν, καὶ ἠδονὴν ἐκθειάζουσαν. (αὐτόθ. 748-757). — Καὶ ποιηταὶ μὲν καὶ φιλόσοφοι οὐκ ἔδοξαν ἄθεοι, ἐπιτήσαντες περὶ Θεοῦ. (Ἀθηναγ. Γ', 900 κ. ἑ.).

Περὶ τῆς τῶν ἀθέων δόξης, ἀπὸ τοῦ δεκάτου τῶν Νόμων Πλάτωνος. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1032-1057).—*Ἄθεοι* καὶ ἐκτὸς τοῦ Υἱοῦ τὸν Πατέρα ἐγνωκότες μόνον, κατὰ τὸν Ἀπόστολον. (Αἰδύμος ΔΘ', 272).—Περὶ τοῦ ἀφρευκτον εἶναι τὸν Θεόν· καὶ ὅτι πάντα ἐφορᾷ, καὶ οὐδὲν αὐτὸν ἐλέηθεν· μετὰ Γραμμικῶν χωρίων. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1077-1097—ΙΔ', 789-801).—Πάντες δὲ Θεῶν χατέουσι ἀνθρωποι. Εἰ δὲ ἐν τοῖς ὑστερον ἄθεοι ἀπέβησαν Διαγόρας ὁ Μιλήσιος, καὶ Εὐήμερος ὁ Μεσσήσιος καὶ Διογένης ὁ Φυρῆς, καὶ Ἴππων, καὶ Σωσίας, καὶ Ἐπίκουρος διδόντων εὐθύναι, ὅποιας οὐκ ἂν ἀλωτὸς εἴη Ὀμῆρος. (Λεξ. Εὐσταθίου).

Ἄθεον. Μάγων καὶ Χαλδαίων τὸ ἄθεον ἐξηλέγγετο. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1381).

Ἄθεος αἵρεσις. Περὶ ὧν καὶ διαβεβαιούμεθα οὕτως ἔχει, καὶ οὕτω φρονεῖν, καὶ πάλαι οὕτως ἐσηκέναι, καὶ μέχρι θανάτου ὑπὲρ ταύτης συνίστασθαι τῆς πίστεως, ἀναθεματίζοντες πᾶσαν ἄθεον αἵρεσιν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 940-941).—Οὐχ οὕτω δὲ πιστεύομεν, ὡς ἀνθρώπου ἀθέου δύνασθαι κρατῆσαι πώποτε τοῦ θείου· κἂν γὰρ πάλιν ἰσχύωσι, καὶ πάλιν ἠττηθήσονται, κατὰ τὸν σεμνοφώνων προφήτην Ἠσαΐαν. (αὐτόθ. 921).

Ἄθεός, στάχυς ἀγεννεῖς, οὐς οὐκ ἀξιοῦσθερίζειν ὁ γεωργός. Ὅθεν ἀθερίζειν τὸ ἐκκραυλίζειν καὶ καταφρονεῖν. (Λεξ. Εὐσταθίου).

Ἄθεοτείν. Ὅτι οὐ δεῖ ἀθετεῖν τὰ ἀπαξ ὀρθῶς κριθέντα, μηδὲ εἰ θανάτων τις ἐπάγοι. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1088-1096).—Εἰς τό, ἄθεότησας τις νόμον Μωσέως κ. ἔ. Ἐρμηναία. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1260-1261).

Ἄθηνᾶ, Ἀθήνη, Ἀθάνα, Ἀθηναία, καὶ Ἀθηνᾶ. (Λεξικ. Εὐσταθίου).—Ἀθήλα καὶ Ἀθήλη, ὃ ἐστὶ μὴ θηλάσασα, καὶ Ἀθήνη ἡ φρόνησις. Ἀθηνᾶς πέντε λέγουσιν εἶναι· τὴν μὲν Ἥραϊστοῦ τὴν Ἀθηναίαν, τὴν δὲ Νείλου τὴν Αἰγυπτίαν, τρίτην τοῦ Κρόνου, τὴν πολέμου εὐρέτην, τετάρτην τοῦ Διός, ἣν Μεσσηνίῳ Κορυφαίαν ἀπὸ τῆς μητρὸς ἐπικεκλήκασι· ἐπὶ πᾶσι τὴν Πάλλαντος καὶ Τιτανίδος τῆς Ἰκκανοῦ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 100).—Πολέμων δὲ λέγει τὴν Ἀθηνᾶν ὑπὸ Ὀρνύτου πρωθῆναι. (αὐτόθ. 113).

Ἀθηνᾶς ἐπιθετα (παρ' Ὀμήρω), ἀγελείη,

τριτογένεια, εἰρσιώνη, κορυφαία, ὅτι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς ἐγεννήθη. (Σχόλ. Θ', 782-779).

Ἀθηνᾶς ἴερα οὐκ εἰώθει θύειν ἀμνήν· διὰ τί; (Λεξ. Εὐσταθίου).—Ἀθηνᾶς πέπλος ποικίλος, καὶ πύρον ἀρικ ἀλληγορικῶς εἰ διηλοῦσι. (αὐτόθ.).

Ἀθηναία κυρία; ἡ Ἀθηνᾶ. Πρασημειοῦνται οἱ παλαιοὶ μὴ λέγεσθαι ποτε Ἀθηναίαν γυναίκα, ὡς θεῶν τι τυγχάνον ὄνομα καὶ ὑπερημεῖον οὐ θέμις ὑποκαταβῆναι καὶ θνητοῖς ἀνθρώποις ἐγκαθεσθῆναι, καὶ ὡς οἷον ἱεροσυληθῆναι ἕναν κλήσειν. Ἡ δὲ γυνὴ ἡ ἐξ Ἀθηνῶν λέγεται οὐχὶ Ἀθηναία, ὡς ἀνήρ Ἀθηναίος, ἀλλὰ γυνὴ Ἀττική, ἀστὴ κ. ἔ. (Λεξ. Εὐσταθίου).

Περὶ Ἀθηνᾶς καὶ τῶν ἀλληγοριῶν αὐτῆς. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 42. 44. 69).—Γλαυκῶπις δὲ ἡ Ἀθηνᾶ διὰ τὴν τοῦ ἀέρος ὄψιν ἐγγλαυκον εἶναι. Περσὰ δὲ τὸν Ἥλιον καὶ Γοργόνα τὴν ἡμέραν· καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς ὥρολογίοις ἔθος ἐγγλῶφεσθαι Γοργόνα ἀντὶ τοῦ ἡμέραν. (αὐτόθ.).—Γλαυκῶπι τὴν Ἀθηνᾶν διὰ τὸ πυρῶδες γράφουσι, καὶ γλαυκα αὐτῇ τὸ δρνεον προσνέμουσιν, ὅπερ ἐγγήγορε διὰ πάσης τῆς νυκτός. Ἀθηνᾶν δὲ κεφαλαίαν τὴν φρόνησιν ἔλεγον. (αὐτόθ. 74).

Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῶν αὐδῶν, οὐς εὖρε Μαρσύας· ὅς λέγεται εἶσαι τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ἠττηθῆναι, καὶ ἐκδαρῆναι παρὰ τὸν ποταμόν, ἐξ οὗ Μαρσύας ὁ ποταμὸς λέγεται. (Νόννος Ἀββᾶς ΔΓ', 1044).—Ἀθηνᾶ καὶ δράκων καὶ ἀνθρωπος δρακοντόπους· ἔθεν καὶ Ἐριχθόνιος ἀπὸ τοῦ ἐρίου καὶ τῆς χθονὸς λαβῶν τὸ ὄνομα. (αὐτόθ. 1049).—Ἀθηνᾶς γέννησις, καὶ γέννημα. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΔΗ', 487. ἔνθα ὁ μῦθος).—Ἀθηναίη φίλη μετ' Ἀθήνην. Κύπρι φίλη μετὰ Κύπριν. (Σχόλ. ΠΕ', 940. Μουσαῖος περὶ ἑρωτοῦ).

Ἀθηναγόρας, φιλόσοφος Ἀθηναῖος. — Πρεσβεία ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν. (Γ', 889-972). — Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν. (αὐτόθ. 973-1021).

Ἀθῆναι. Ἀθῆναι δύο ἦσαν, ἡ περιώνυμος ἐν Ἀττικῇ, καὶ ἑτέρα ἐν Εὐβοίᾳ. Ἄλλ' ἀπὸ μὲν τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ οἱ πολῖται Ἀθηναῖοι, ἀπὸ δὲ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Ἀθηνηταί λέγονται· ὥσπερ Ἐρατοσθένης φησὶν ἐν τῷ πρώ-

τη Γεωγραφούμενων. (Βίος Ἀράτου παρ' Εὐσεβ. ΙΘ', 1156).—Μικράς Ἀθήνας ἐκάλεον καὶ τὴν Φιλαδέλφειαν διὰ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰ ἱερὰ τῶν εἰδώλων. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 75).—Ἀθῆναι κώμη καὶ ἐν Ἀστικῇ, οὐχ ὅτι Ἀθηναίων ἀποικία, ὡς περ τινὲς οἰοῦνται, ἀλλὰ γυνή τις Ἀθηναία ὄνομα ἐν τοῖς ἔσχα χρόνοις κυρία ἐγεγόνει τῆς χώρας. (Προκόπ. τόμ. Β', σελ. 465).

Ἀθῆναι. Τὴν πόλιν ἡμῶν ἄπαντες Ἕλληνας ὑπολαμβάνουσι, ὡς φιλόλογος τέ ἐστι καὶ πολυλόγος, Ἀκαδεμάχομα δὲ καὶ Κρήτην, τὴν μὲν βραχυλόγον, τὴν δὲ πολύνοικον μάλλον ἢ πολυλογίαν ἀσκούσαν. (Πλάτων παρὰ Κλήμ. Η', 759 σημ.).

Ἀθῆναι ἕδαφος τῶν λόγων Ἀθήνας τὰς χρυσὰς μοῖαι ὄντως, καὶ τῶν καλῶν προξένους, εἴσπερ τινί. (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΓ', 513).—Σοφιστομανοῦσιν Ἀθήνησι τῶν νέων οἱ πλεῖστοι καὶ ἀρροθέστεροι· οὐ τῶν ἀγεῶν μόνον καὶ τῶν ἀνωμόων, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν εὖ γεγενομένων καὶ περιφαντετέρων, ἅτε πλῆθος σύμμικτον ὄντες, καὶ νέοι, καὶ διστακτικοὶ ταῖς ὁμαις. Ἀναστροφή τῶν ἐν Ἀθήναις σπουδαζόντων νέων. (αὐτόθ. 513-516).—Νόμος Ἀττικὸς περὶ τῶν ξένων μαθητῶν. (αὐτόθ. 516).—Τελετὴ αὐτῶν. (αὐτόθ.).

Ἀθῆναι βαλθεραὶ μὲν τοῖς ἄλλοις, τὰ εἰς ψυχὴν ἡμῶν δὲ οὐδεμίαν παρὰ τούτων ζημία, τὴν διάνοιν ἰσπευκόμενοι καὶ πεπραγμένοι. Περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις θεματῶν καὶ δικησῶν. (αὐτόθ. 521-524).—Περιγραφή φιλικίας Γρηγορίου καὶ Βασιλείου ἐν Ἀθήναις. (αὐτόθ. 513).—Τί ἔθος ἐκράτει πρὸς τοὺς νεωστί ἐργαζομένους νέους ποιεῖν. Τί πρὸς τὸν Βασίλειον ἐποίησαν. (αὐτόθ. 516).

Ἀθηναίων ἐμβάδες ἀνάτηροι καὶ στολαὶ Ἀττικουργεῖς καὶ θεοστρα. (Συνέσ. ΞΓ', 1380).—Ἀποκαλύψεις καὶ ὄνειροι τῶν εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενων καὶ ἀπερχομένων· οἱ μὴδὲν μὲν ἡμῶν τῶν θνητῶν διαφέρουσι· οὐκ οὖν εἰς συνέσειν γε τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος ἀναστρέφονται δὲ ἐν ἡμῖν, ὡς περ ἐν ἡμίονοις ἡμίθεοι, διότι τεθέκναι τὴν Ἀκαδημαῖαν τε καὶ τὸ Λύκειον, καὶ τὴν ἐν ἧ Ζήνων ἐφιλοσόφη Ποικίλην, νῦν οὐκέτ' οὐσαν ποικίλην. (αὐτόθ. 1381).

Ἀθῆναι ἐπὶ Συνεσίῳ. Ὡς οὐδὲν ἔχουσιν αἰ νῦν Ἀθῆναι σεμνόν, ἀλλ' ἢ τὰ κλεινὰ τῶν

χωρίων ὀνόματα. Καὶ καθάπερ ἱερίου διαπεπραγμένον τὸ δέμα λείπεται, γνώρισμα τοῦ πάλαι ποτὲ ζώου, οὕτως ἐνθόνδε φιλοσοφίας ἐξωκισμένης, λείπεται περινοστοῦντα θαυμάζειν τὴν Ἀκαδημαῖαν τε καὶ τὸ Λύκειον, καὶ νῆ Δία τὴν Ποικίλην στοῦν τὴν ἐπώνυμον τῆς Χρυσίππου φιλοσοφίας, νῦν οὐκέτ' οὐσαν ποικίλην· ὁ γὰρ ἀνθύπατος τὰς σκευὰς ἀφείλετο, αἷς ἐγκατέθετο τὴν τέχνην ὁ ἐκ Θάτου Πολύγνωτος. Νῦν μὲν οὖν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις Αἴγυπτος τρέφει τὰς Ὑπατίας δεξασθῆναι Ἀθῆναι, πάλαι μὲν ἦν ἡ μένη γονάς· αἱ δὲ Ἀθῆναι, πάλαι μὲν ἦν ἡ πόλις ἐστία σοφῶν· τὸ δὲ νῦν ἔχον σεμνύουσιν αὐτὰς οἱ μελιττοουργοὶ· οἷτινες οὐ τῆ φήμῃ τῶν λόγων ἀγείρουσιν ἐν τοῖς θεάτροις τοὺς νέους, ἀλλὰ τοῖς ἐξ Ὑμηττοῦ σταμνοῖς. (αὐτόθ. 1324.—Βλέπε καὶ ἐν λέξει Ἀττικῆ).

Ἐν Ἀθήναις οἱ ἀτιμίας κατεγνωσμένοι, ἢ τὰς χεῖρας μὴ ὄντες καθαροί, οὐκ ἦσαν δεκτοὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. (Βασίλ. ΑΒ', 445).—Τελετὴ καὶ μυστήρια ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 800-801).

Ἀθῆναι καὶ Βηρυτὸς πόλεις νομικαί· ὅθεν ὁ Ἰουστινιανὸς μετακαλέσατο νομικοὺς. (Ἰωάν. Μαλάλ. ΙΖ', 657).—Ὁ Ἰουστινιανὸς πρόσταξιν ἐπέμψεν εἰς Ἀθήνας μὴδὲνα διδάσκειν φιλοσοφίαν, μήτε νόμιμα ἐξηγεῖσθαι. (αὐτόθ. 661.—Προκόπ. αὐτόθ. σημ.). Ὁ Βασίλευς Ἰουστινιανὸς πέμψας εἰς Ἀθήνας ἐκέλευσε μὴδὲνα τολμᾶν διδάσκειν φιλοσοφίαν καὶ ἀστρονομίαν.—Ἰουστινιανὸς τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι πασῶν πόλεων τὰ τε πολιτικὰ καὶ θεωρικὰ ζῦμπεντα χρήματα εἰς τὸ δημόσιον ἐπὶ τῷ προσήματι τούτῳ μετήνεγκεν, ἐρ' ὧ ἐνθόνδε οἱ στρατιῶται οὗτοι οἰτίζοντο, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐν τε τῇ ἄλλῃ πάσῃ Ἑλλάδι καὶ οὐχ ἥμισα ἐν Ἀθήναις αὐταῖς οὔτε τις ἐν δημοσίῳ οἰκοδομία, οὔτε ἄλλο ἀγαθὸν γενέσθαι συνέβη. (Προκόπ. τόμ. Γ', σελ. 14).

Ἀθῆνῶν ἔπαινος. Ἀριστείδου Παναθηναϊκός. (Παρὰ Φωτίῳ ΡΓ', 1460-1461).

Ἔθος ἐν Ἀθήναις ἦν φαρμακοῦς εἶναι δύο, τὸν μὲν ὑπὲρ ἀνδρῶν, τὸν δὲ ὑπὲρ γυναικῶν, πρὸς καθαρσίμων ἀγορῶν. Καὶ ὁ μὲν τῶν ἀνδρῶν μελαίνης ἰσχυράς περὶ τὸν τράχηλον εἶχε, λευκὰς δὲ ἄτερος, Σύμβαχοι δὲ, ψφισί, ὀνομάζοντο. Τὸ δὲ καθάρσιον τοῦτο λοιμικῶν νόσων ἀποτροπιασμός ἦν, λαβῶν τὴν ἀρχὴν ἀπὸ

Ἄνδρῶν τοῦ Κρητός, οὗ τεθνηκότος ἐν ταῖς Ἀθήναις παρανόμως, τὴν λοιμικὴν ἐνόησαν οἱ Ἀθηναῖοι νόσον, καὶ ἐκράτει τὸ ἔθος αἰεὶ καθαιρεῖν τὴν πόλιν τοῖς φαρμακοῖς. (Ἑλλάδιος παρὰ Φωτίῳ ΡΑ', 317).

Τὰ ἐν Ἀθήναις τέσσαρα γορικά δικαστήρια α'. τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ὃ δικάζει τοὺς ἐμὰ προνομίαις τὸν φόνον δεδρακότας β'. τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ ὅπερ ἐτάζει τοὺς ἀκουσίως γ'. δὲ τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ, ὃ συνίσταται ἐπὶ τῶν λεγόντων δικαίως τὴν ἀναίρεσιν πεποικημένοι, καὶ δ'. τὸ ἐν Φρακτοῖ, ὃ δικάζει τὸν χρόνον μὲν τινα φερόντα ῥητόν, αἰτίαν δὲ πρότερον ἐτέρου ἔχοντα φόνου δς καὶ κρινόμενος ἐπὶ νηὸς ἔβωθεν τοῦ Πειριαιῶς ἀπολογούμενος ἀγκυραὶν καθίει, διότι ὁ νόμος αὐτὸν οὐκ εἰδίδου τῆς γῆς ἐπίδοῦναι. Ἀρεοπαγίται μὲν οὖν ἐκαλοῦντο οἱ τὸν ἐκούσιον φόνον κρινόντες, οἱ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις κοινῶς Ἐφρέται. (Ἑλλάδ. αὐτόθ. ΡΑ', 321).

Πρόβησις ἐν ταῖς τελεταῖς. Ἐν τῇ πρώτῃ τῆς τελετῆς ἡμέρᾳ πρόβησις ἦν, ὡς περ Ἀθήνησι, τοιαύτη· Ἐἴ τις ἄθεος ἢ χριστιανός, ἢ ἐπικούρειος ἦκει κατὰ σκοπὸς τῶν ὀργίων, φευγέτω, οἱ δὲ πιστεύοντες τῷ Θεῷ τελείσθωσαν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. (Λουκιαν. τόμ. Β', σελ. 288).

Φθίγγομαι εἰς θέμις ἐστί, θύρας δ' ἐπέθεσε,
Ἐκὰς ἐκὰς, ὅστις ἀλιτρός. [ἰδίῳ λουκ.]

Παραίνεσις. Περκευλάττου μὲν, ὦ ἄριστε, τοὺς ἀμυήτους, καὶ τῶν θεῶν λόγων ἀναξίους, οἵτινες καὶ γελῶσι πολλάκις τὰ πάσης εὐρημίας κρείττονα· φθέγγου δὲ οἱς θέμις. Οὐ γὰρ κυσίαν, οὐδὲ χοίρειον ἀνθρωπομόρφους, ἀλλὰ τοὺς ἀγγελικὸν βίωσι βίον, δοθέν τὰ ἅγια, κατὰ τὸν θεῶν χρησμὸν. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 652).

Ἀθῆναι ἐπολιορκήθησαν ὑπὸ τῶν Σκυθῶν, καὶ τὴν Ἑλλάδα κάκιστα διαθέντων. (Ζώσιμος σελ. 36).—Σεισμός ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, πλὴν τῆς Ἀθηναίων πόλεως καὶ τῆς Ἀττικῆς, διὰ θαλάσσης. (ὁ αὐτὸς σελ. 192-193).—Ἀθῆναι καὶ Ἀλαρίχος. Σωτηρία Ἀθηναίων διὰ θαύματος. Ἐπίδοδος Ἀλαρίχου εἰς Ἀθῆνας μετ' ἑλίγων. Ἀλαρίχος πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν ἀβλαβῆ κατέλιπε δέει τῶν φανέντων φαρμάτων (ὁ αὐτ. σελ. 252-253).

Ἀθηναῖοι δεισιδαιμονέστεροι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Ὁ Πικύλος ἐν ταῖς Πράξεσιν (ΙΖ', 22-23) ἀναγράφεται λέγων πρὸς τοὺς Ἀρεοπαγίτας·

αἰδισιδαιμονέστεροι ὑμεῖς θεωρῶ· διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὗρον βωμῶν, ἐν ᾧ ἀνεγέγραπτο, Ἀγνώστω Θεῷ. Ὅν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. Ὁ Ἀθηναῖοι δεισιδαιμονέστεροι (τῶν ἄλλων Ἑλλήνων) οὐδὲ τὸν Πένα ἤδεσαν ὅστις ἦν, πρὶν ἢ Φιλιππίδην εἰπεῖν αὐτοῖς. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 129).—Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ἐπειδὴ οὐκ εἴς ἀρχῆς τοὺς θεοὺς πάντας παρέλαβον, ἀλλὰ κατὰ χρόνους, καὶ ἄλλους τινάς, ὡς ἐκ τῶν Ὑπερβορέων, ὡς τὰ τοῦ Πικύου, ὡς τὰ μικρά, ὡς τὰ μεγάλα μυστήρια ἐπήγαγον τὸν εἶδος, οὗτοι στοχαζόμενοι ἀπὸ τούτων, ὅτι εἰκὸς καὶ ἄλλοι εἶναι θεοὶ, ὑπ' αὐτῶν δὲ ἠγνοῆσθαι, ἵνα καὶ περὶ ἐκείνων ὧσιν εὐκαθοσίωτοι, τούτῳ βωμῶν ἐστῆσαν ἐπιγράφαντες, Ἀγνώστω Θεῷ, μονονουχί τοῦτο δηλοῦντες, καὶ εἴ τις ἀγνοῦστος εἴη θεός. (Χρυσόστ. ΞΒ', 677.—ΝΑ', 73).

Διὰ τί Πικύλος Ἀθηναίους διαλεγόμενος, ἀπὸ τῶν ἰδίων γραμμάτων αὐτοῖς διαλέγεται; (Φώτ. ΡΑ', 945).

Ἀθηναῖοι τόποι· περιγραφή τόπων καὶ ὀνομάτων. (Μιχαὴλ Ψελλός. ΡΚΒ', 1156-1160).—Τὰς ἐπιστολάς Πλάτωνος Ἀθηναῖος τὰς παρὰ Δίωνον πεμφθείσας δημοσίᾳ ἀνέθεσαν. (Χρυσόστ. ΝΖ', 392).

Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῷ ἐν Ἀργεῖ ἀκούσματι τῆς ἀλληλοκτονίας παρατυχῆς ἐκάθησαν τὴν πόλιν. (Ἑλλάδιος παρὰ Φωτίῳ ΡΑ', 320).

Ἀθηναῖοι ἐκαλοῦντο καὶ Ἴωνες καὶ Ἰάονες καὶ Ἀττικοὶ καὶ Ἀκταῖοι, καὶ ἡ χώρα Ἀκτὴ καὶ Ἀκταῖα. (Λεξικ. Εὐσταθ.).—Ἀθηναίων βασιλείων στάσις κατὰ τοὺς Θησεῖως χρόνους.—Ἀθηναίων ἐπικλησίαις διάφοροι ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς βασιλευσάντων. (Λεξ. Εὐστ.).

Διὰ ἑπτὰ παίδων ἀποστολὴ πρὸς Κρήτας ὑπὸ Ἀθηναίων διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀνδρόγεω, καὶ χρησμὸς Ἀπόλλωνος ἀμφίβολος. (Εὐσεβ. ΚΑ', 360 κ. ἑ.).—Ἀθηναῖοι ἐν Ξυλίνῳ τείχει εὐρεῖν τὴν σωτηρίαν χρησμὸς Ἀπόλλωνος ἔλεγεν. (αὐτόθ. 369).—Ἀνθρωποθυσίαι Ἀθηναίων. (αὐτόθ. 272 κ. ἑ.).—Ἀθηναῖοι, ὡς περ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, οὐκ εἶχον δημοσίας ἀναρχαρχὰς τῶν τοῦ Ἀρχόντου νόμων ἀρχαιοτάτας. (αὐτόθ. 797).—Ἀθηναῖοι γεωργίαν καὶ κτηνηγίαν εὗρον. (Γρηγ. Ναξ. ΑΕ', 644).

Ἀθηναίων φιλόκαινοι. Ὁ Ἀθηναῖος δὲ πάντες

και οι επιδημούντες ξένοι εις οὐδὲν ἕτερον εὐκρίνον, ἢ λέγειν τε και ἀκούειν καινότερον.» (Πράξ. ΙΖ', 21).—'Αθηναίων ψελλισμοί. 'Αττικίζειν και δωρίζειν. (Τατιαν. Γ', 864-888).—Ψυχρολογία 'Αθηναίων ἐν τοῖς μύθοις και μυστηρίοις (αὐτόθ.).—Περὶ τῆς 'Ελληνῶν φυσικῆς θεολογίας. (Εὐστ. ΚΑ', 156-164).

'Αθηναίων φρόνημα ἐλευθερικός. Ξέρξης, ὁ σοφιστῆς, τὸν 'Ελλήσποντον ζεύξας, τὸ τῶν 'Αθηναίων φρόνημα οὐκ ἠδυνήθη ζεύξαι τῷ τῆς δουλείας ζυγῷ, ἀλλὰ πάντα μὲν ἐκίνει, και τὰν ταχέντα τοῖς στοιχείοις ἐκαστομέμει θεσπιῶν, ἐκείνους δὲ τῶν δεδωγμένων οὐ μετεκίνει: σὺ ἀπὸ συμβουλῆς ψιλῆς ἐνόμισας μετακινεῖν τὸ φρόνημα, και εἰς θωπεῖαν τρέπειν' και πῶς οὐκ ἄστοπον; Πέπαιστο τοιαυτὰ τινα ἤμην παραινῶν' εἰ δὲ μή, τοῦ χοροῦ τῶν φίλων σε ἀποκρινοῦμεν. (Ισίδ. ΟΗ', 745-748).

'Αθηναίων εὐχὴ πρὸς τοὺς γνησίους τῶν φίλων. Φασὶ τινες, πρῶην τοὺς 'Αθηναίους εὐχὴν ποιεῖσθαι, μὴδένα τῶν φίλων τῶν γνησίων θεάσασθαι ἀρχὴν ἐγγχειρισθέντα. 'Ο γὰρ τῆς ἡγεμονίας ἐπιτυχῶν, πρῶτον μὲν εἰς ὑπερρηφανίαν ἐκτρέπεται, και ἐαυτὸν ἀγνοεῖν και τοὺς φίλους ἀναγκάζεται, και οὐκέτι τῶν ἰδίων λογισμῶν κυριεύει, τῆ δε κἀκεῖσε μετακλινομένης τε και μεταφερόμενος, και πράττων τὰ μὴ συντελοῦντα. 'Επειτα δὲ σχεδὸν ὑπὸ πάντων μισεῖται, και ἐπιβουλεύεται' και ἔστιν εὐχλωτος, και πρόκειται ἑτοιμος πρὸς τῷ παντὶ χαλεπῷ κινδύνῳ και περιστάσει, και ταῖς ἀνηκέστοις περιπετεῖν συμφοραῖς. Διόπερ κἀγὼ νυνὶ εὐχομαι μὴ τυχεῖν σε τῆς σπουδασθείσης ἀρχῆς, ἵνα τὸν φίλον μου ἀπολέσω τὸν γνήσιον, και προσῆχῃ, και χρηστῶν. (Νεῖλος ΟΘ', 372).

'Αθηναίων 'Ιεροφάντης. Και εἰς μὲν που παρ' 'Αθηναίους 'Ιεροφάντης, οὐδὲ πιστευόμενος ἐκυτοῦ τὰς ἀρσενικὰς δρέξεις, ὡς κύριος αὐτῶν εἶναι δυνάμενος και κρατεῖν αὐτῶν ἐξ ὅσον βούλεται, κωνειασθεῖς τὰ ἀρσενικὰ μέρη, καθαρὸς εἶναι νομίζεται πρὸς τὴν νενομισμένην παρ' 'Αθηναίους ἀγίτητα. (Πριγ. ΙΑ', 1492).

'Αθηναίων νόμος. Νόμος ἦν 'Αθήνησι παλαιός, ὡς δ' ἐγὼ φημι και κάλλιστα ἔχων, ἐπειδὴν φθάτικεν εἰς ἧσθη οἱ νέοι, πρὸς τέχνας ἀγασθαι, ἀγασθαι δὲ τὸν τρόπον τοῦτον·

προτίθεσθαι δημοσίῃ ἐκάστης τέχνης ὄργανα, και προσάγεσθαι τούτοις τοὺς νέους: ὅπως δὲ τῶχοι χαίρων ἐκαστος, και προστρέχων, τούτου και τὴν τέχνην διδάσκεισθαι' ὡς τοῦ μὲν κατὰ φύσιν ἐπιτυγχάνοντος ὡς τὰ πολλὰ, τοῦ δὲ παρὰ φύσιν διαμαρτάνοντος. Τὸ δὲ μὴ βιάεσθαι ῥῶην ποταμοῦ, και ἡ παροιμία παιδεύει, και ἱπποσύνην δεδαότα μὴ ἀδειν ἐθέλει ἢ ποιήσις: μὴ τί γένηται; μὴ και τῆς ἱπποσύνης διαμαρτῆς και τῆς ὄψης. (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΖ', 289.36-41.—Γρηγ. Θασμ. μεταφρ. εἰς 'Εκκλησιαστ. Ι', 997-1000).

Τίπε με θυλλήσαντες ἐμὴν ἀπεπαύσαι' αἰοδὴν; 'Ἰππεῦ: ἱππεῖον ἐδάη, και αἰοδὸς αἰοδῆν' 'Ἦν δὲ τις ἱππεῖον δεδάως ἐθλῆσεν αἰοδῆν, 'Αμροτέρων ἡμαρτε, και ἱπποσύνης και αἰοδῆς.

'Επίγραμμα ἐν 'Ανθολογίᾳ (παρὰ Γρηγ. ΑΖ', 290 σμ.)

'Ερδοι τις, ἦν ἐκαστος εἰδὴν τέχνην.

'Εκαστος εἰς ὃ πέρυκεν. (αὐτόθ. 290).

'Αθηναῖοι ἀστράβην καλοῦσι τὴν ἡμιόνον βλέπε τὴν λέξ. 'Αστράβη.

'Αθηναίων γυναικῆς καλλωπιζόμεναι, και ἔπαινος τῆς τῶν Λακεδαιμονίων πόλεως. (Κλήμ. 'Αλεξ. Η', 521-553. και περὶ καλλωπισμοῦ και ἀλθλοῦς κάλλους 553-681).

'Αθηναίων δῆμοι και τάξεις. Διδώροσ δ Σικελιώτης φησὶν ἐν δευτέρῳ Βιβλιοθηκῶν, Σόλων, ἐν Αἰγύπτῳ μαθόντα, νόμον 'Αθηναίους γράψαι τοιοῦτον, ὡστε εἰς τρεῖς μοῖρας τὴν πολιτείαν διατάττεσθαι, εἰς εὐπατρίδας, οἱ περὶ σοφίαν και λόγους ἐσχολάζων' δευτέρων δὲ τὴν γεωργικὴν ἄμην και πρόμαχον' τρίτην τὴν βάνεικον και τεχνουργόν' τὴν δὲ μετὰ ταύτας ἄτιμον, ἐξ ἧς οἱ ἄθην χειρωδέστεροι ἐν τοῖς γεωργικοῖς ἄμην και μαχίμοις προσήδρευον, δουλοῦντες αὐτοῖς και τὸ πολεμεῖν και γεωργεῖν διδασκόμενοι. Τούτου: 'Ἰταλοὶ τῖρας ἐκάλεσαν, ἀπὸ τοῦ τείρεσθαι και ταλαιπωρεῖν ἐν τῷ δουλεύειν. 'Αθηναίους γὰρ ἐν ἅπασιν οἱ 'Ρωμαῖοι ζηλώσαντες, οὕτω και αὐτοὶ τὸν δῆμον διέθικαν' ταύτῃ γὰρ και τριβους (tribus) τὰς φυλάς ἐπωνόμασαν, ἐκ τῆς εἰς τρεῖς μοῖρας τῆς πολιτικῆς διανομῆς. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 159-160).

'Αθήνακον, 'Αθηνας ἱερὸν, οὐχὶ δὲ και 'Αθηναῖον, ὡς 'Ἡραῖον, ὅστιν 'Ἡρας ναός. — 'Αθήναιον ἀκρωτήριον. (Λεξικ. Εὐσταθ.). 'Αθή-

νικιον δὲ ᾗδῃ τὸ ἐν Ἀθήναις, ἢ ἐξ Ἀθηνῶν.

Αἰδοῦς βοῶν ἐν Ἀθήναις· βλέπ. *Αἰδώς*.

Μιχαήλ Ἀκοινομάτου ἢ Χωνιάτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν Ἰστορησιακὸν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξιον Α'. Κομνηνὸν περὶ Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἐπισκοπῆς· αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἔλασιν ἑυρίσκοντο καταστάσεις. (ΡΜ', 361. 377-382).—Στίχοι αὐτοῦ περὶ τῆς πάλαι ποτὲ εὐκλεοῦς πόλεως Ἀθηνῶν. (αὐτόθ. 383-384).

Ἀθοναῖς, ἢ καὶ Εὐδοκίαι, καὶ τὰ κατ' αὐτήν. (Ἰω. Μαλάλ. ΙΖ', 525-533.—Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΣΖ', 784. 840.—Νικηρ. Καλλ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΡΜΤ', 1129 κ. ἐ.).

Ἀθονογένης, ὕμνον καταλέλοιπε τοῖς συνοῦσιν αὐτῷ, ὡς περ τι ἀλεξιτήριον. (Βασίλ. ΔΒ', 205).

Ἀθονόδωρος, Ἀθηναῖος ἐπικούρειος, εἰς τῶν πρώτων αἰρετικῶν, ὄπαδος Σίμωνος τοῦ Μάγου. (Κλήμ. Ρώμ. Β', 161-216).—*Ἀθονόδωρος* ἐπίσκοπος Πόντου. (Εὐσέβ. Κ', 676).

Ἀθῆρ, τὸ τοῦ στάχους λεπτότατον ἄκρον, καὶ ἀθέρος οἱ ἀγενεῖς· στάχυες, οὓς οὐκ ἔστι θερίειν. Βλέπ. καὶ λέξ. *Ἀθέρες*.

Ἀθῆρη, ἢ ἐψημένη σερμίδαλις, ἢ *ἀθάρα*.

Ἀθηρηλοῦγῆς πτύον, λικμητήριον, ἀβέρον ὀλοθρευτικόν.

Ἀθίγγανοι, αἰρετικοί, Μελχισδεκίται εἰσίν, οἱ νῦν προσαγορευόμενοι *Ἀθίγγανοι*. Οὗτοι τὸν Μελχισδεκὸν αὐχοῦσιν, ἐξ οὗ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν εἰλήρασαν. Οὔτε δὲ Ἑβραῖοι, οὔτε ἔθνηκοι εἰσι. Δοκοῦσι γὰρ τὸ μὲν Σάββατος φυλάττειν, τὴν δὲ σάρκα μὴ περιτέμνεσθαι. Οὔτοι οὐδένα ἀνθρώπων ἄπτεσθαι αὐτῶν ἀνέχονται. Ὅθεν Ἀθίγγανοι ἐκ τοῦ μὴ θίγειν ἢ παρ' ἄλλαν θίγεσθαι κ. ἐ. (Τιμόθ. Πρεσβύτ. Π', 33).

Ἀθλα τὰ δίδόμενα οὐ μόνον τοῖς νικῶσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀπλῶς ἀγωνιζομένοις.—Ἀθλος ὁ ἀγὼν κατὰ ἀρετικὸν γένος· ἀθλον δὲ οὐδετέρως τὸ ἐπαθλον· ἄεθλον, ἀθλον, παρὰ τὸ εὐθέλειν ἄμφο λέγονται.

Ἀθλεῖν νομίμως εἶ τι. (Ἰσίδ. ΟΗ', 888).

Ἀθληταί ἐσκόπωντο ἐπὶ πάχει σώματος καὶ νοῦ. (Λεξ. Εὐσταθ.)—Ἀθληταί ἀρετῆς ἐθελοῦσι. (Θεοδώρ. Π', 132).—Ἀθλητῶν συμμορία. (ΠΒ', 1385).—Ἀθλητικὴ πρὸς ἀρετὴν. (αὐτόθ. 1328).

Ἀθλίαις, κύριον παρὰ τὸ ἀθλον, καὶ ὅτι

διεκομφοδεῖτο ὡς ἀθλιος διὰ τὴν πρὸς τὸ ἀθλον παρήχησιν τῆς φωνῆς.

Ἀθλιος, ὁ δυστυχῆς καὶ δεισιδαίμων, ὅτι παρὰ τὸ ἀθλον, ὃ δηλοῖ τὴν κακοπάθειαν.—Ἀθλιος καὶ μακχίριος. Μακχίριος μὲν ὃ διὰ λόγου καὶ θεωρίας διασχῶν τὴν ὄλην καὶ τὸ σαρκικὸν τοῦτο, εἴτε νέφος γρῆ λέγειν, εἴτε προκαλύμμα. Ὅστις δὲ ὑπὸ τῆς συζυγίας (λόγου καὶ θεωρίας) χεῖρων ἐγένετο, καὶ τοσοῦτον τῷ πληθῶ συνεσχέθη, ὡς μὴ δυνηθῆναι ἐμβλέψαι πρὸς τὰς τῆς ἀληθείας αὐγάς, μηδὲ ὑπὲρ τὰ κατά γενέσθαι, γεγονώς ἀνωθεν, καὶ πρὸς τὰ ἄνω καλούμενος, *ἀθλιος* οὗτος ἐμὸι τῆς τυφλώσεως, κὰν εὐροῖ τοῖς ἐνταῦθα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1084).

Ἀθλιότης τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, καὶ περιγραφὴ αὐτοῦ. Σικὰ καὶ ὄναρ καὶ καπνός, ὡ βέλτιστε, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τὸν θάττον ἀφιπταμένω, ὃ τῶν ἀνθρώπων εἰκότως κέκληται βίος; Διὸ οὐδὲ γρῆ αὐτῷ προστετηκέναι, οὐδὲ τρυφὴν ἡγεῖσθαι τὴν τρυφήν. Τὸ γὰρ πλέον ἐν ἀνασθησίᾳ ἔχει. Ἡ μὲν γὰρ πρώτη ἡλικία πολλῆς γάμει τῆς ἀνοικίας· ἡ δὲ πρὸς τὸ γῆρας δεδουσα πᾶσαν τὴν ἐν ἡμῖν αἰσθησιν κατακαρνεῖν. Καὶ ὄλιγον ἐστὶ τὸ μέσον τὸ δυναμένω μετ' αἰσθησεως τρυφῆς ἀπολαῦσαι. Μαλλον δὲ οὐδ' ἐκεῖνο εἰλικρινῶς αὐτῆς μετέχει, μυριῶν φροντιδῶν, καὶ πόνων, καὶ λυπῶν λυμαινομένων αὐτῷ. Εἰ δὲ καὶ εἰλικρινῶς ἀπέλαυν, ὅπερ ἀδύνατον, οὐ τὸ μέσον κύριον ὄφελον εἶναι τῶν ἄκρων, ἀλλὰ τὸ συναμφοτέρον κρατεῖν τοῦ μέσου. Ὅταν δὲ καὶ τὸ μέσον μυρίοις χεῖμῶσι, καὶ φροντίσι, καὶ κινδύνοις, καὶ ἐπιβουλαῖς, καὶ πόνοις, καὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ νυνὶ περκαλεῖσθω, ἐκταραττηται, ποῖ τὴν τρυφήν μοι δείξεις; εἰπέ μοι. (Ἰσίδ. ΟΗ', 617-620).

Ἐπάμεροι. Τι εἶ τις; Τι δ' οὐ τις; Σικὰς ὄναρ, ἀνθρωποῖ.

(Πινδάρ. Πύθια Η', 135-6).

Ἄλλ' ὡ ἐφημεροὶ ἀνθρωποῖ, πῶς ἂν εἴποι τις τὸν μὲν μέγαν γεγεννημένον, τὸν δὲ μικρὸν καὶ μηδαμῖνον; οὐχ ὀρθῶν σικὰς ἀπαντες ὑπάρχοντες ὄναρ; (Σγῶλ. εἰς Πινδάρου).

Τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ὃ μὲν χρόνος στιγμῆ, ἡ δὲ οὐσία βέουσα, ἡ δὲ αἰσθησις ἀμυδρά, ἡ δὲ ὄλου τοῦ σώματος σύγκρασις εὐσχητος, ἡ δὲ ψυχὴ βεμβός, ἡ δὲ τύχη δυστέκμαρ-

τον, ἡ δὲ φήμη ἄκριτον· συνελόντι δὲ εἶπειν, πάντα τὰ μὲν τοῦ σώματος ποταμός, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς ὄνειροι καὶ τύφος, ὁ δὲ βίος πόλεμος καὶ ξένου ἐπιδημία, ἡ ὑστεροφημία δὲ λήθη. (Μάρκ. Αὐρηλ. Τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλ. Β΄.)

Ἄθρευν, ὄρν καὶ περισκοπεῖν.

Ἄθροα πάντ' ἀπέτισεν· παροικίαι ἐπὶ τοῦ μίαν μὲν, ἀλλὰ μεγάλην δότους ποινήν ἐπὶ πολλοῖς κκχοῖς προὔπαρξαι.

Ἄθροισις ἐπὶ διδασκαλίᾳ καὶ πνευματικῇ ὠφέλει. Τοῦτό ἐστι σύνδοξ. Διὰ τοῦτο οἱ πατέρες ἡμῶν τοὺς συλλόγους τοῦτους ἐπέγωσαν, ἵνα ἅ καὶ ἐκάστην ἡμέραν μαθεῖν οὐ δύναμεθα, τῆ τῶν διδασκόντων καὶ ὑπομνησκόντων ἐνδείξ, ταῦτα δι' ἔτους συνιόντες ἐν κοινῇ πανηγύρει ὑποδεξώμεθα. (Βασίλ. ΑΔ', 1448). — Λόγος περὶ συναθροίσεως καὶ ἀκροάσεως. (αὐτόθ. 1437-1457).—Ἄθροιστικαὶ λέξεις εἰσι φιλοῦσι δασύνεσθαι· οἶον ἄπας, ἄλις, κ. τ. λ.

Ἄθρόον, τὸ αἰφνίδιον, παρὰ τὸ α στερητικόν, φιλοῦται· ἐπὶ δὲ τὸ ὄμου παρὰ τὸ α, ὅ ἐστιν ἄμα, ἐδασύνετο παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις φιλοῦται ἐν πάσῃ σημασίᾳ.

Ἄθρους, ὁ ἀθύρμος, παρὰ τὸν θροῦν. Ἄθρός ὁ συνθηροισμένος. Ἄθροοὶ οἱ ὄμου συνημένοι καὶ μὴ ἐσκεδασμένοι.

Ἄθυμαεῖν. Φίλον γάρ πως τοῖς ἀθυμοῦσι τὸ ἄμικτον καὶ φιλέρημον. (Γρηγόρ. Νύσσ. ΜΓ', 577).

Ἄθυμαξ ἐξ ἀναμνήσεων προηγουμένων εὐτυχιῶν, καὶ ἐπομένων ἀτυχημάτων. (Χρυσόστ. ΜΖ', 425 κ. ἐ.). — Ἡ ἀθυμία χαλεπώτερα τοῦ δαίμονος. (Χρυσόστ. Λόγος ΜΖ', 447-494). — Μεγάλη τῆς ἀθυμίας ἡ τυραννίς, καὶ πολλῆς ἡμῖν τῆς ἀνδρείας δεῖ, ὥστε στήναι πρὸς τοῦτ' τὸ πάθος γενναίως, καὶ τὴν χρείσμον ἀπ' αὐτοῦ καρπουμένως, τὸ περιεσόν ἐάν. Ἐχει γάρ τι καὶ χρείσιμον. (ΝΘ', 419). — Ἀθυμία καὶ εὐθυμία ἄμα πῶς; (Ξ', 301-302).

Ἀθυμίας χαλαρὸν. Τεχνηριοὶ γὰρ πολλὰς τὴν τῆς ψυχῆς διάθεσιν τῶν προσώπων ἡ θέσις, καὶ συνδιατίθεται τοῖς τῆς ἐνοίας κινήμασιν οὐ χροᾶ μόνον προσώπου, ἀλλὰ καὶ κινήσις ὀφθαλμῶν, καὶ ὀφρῶν συναγωγῇ τε καὶ ἀνεσις· κ. ἐ. φυσιολογί. (Θεοδώρ. ΠΙ',

700-767). — Ἀθυμία καὶ λύπη. Λόγος περὶ αὐτῶν. (Συμεὼν Μάγιστρος ΑΒ', 1277-1288).

— Περὶ ἀθυμίας καὶ λύπης μετὰ Γραφικῶν χωρίων καὶ τῶν θύραθεν. (Μάζ. Ι, Α', 876-880 — Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1209-1213. — Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1509-1513). — Ἀθυμος ὁ μὴ εὐθυμος, ἤγον μὴ εὐφραίνόμενος.

Ἀθύραι, Βυζαντιῶν ἐπίτειον. — Ἀθύραι πόλις ἐν Θράκῃ (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ', 296) ἐκ τοῦ α στερητικῶ καὶ τοῦ θύραι.

Ἀθύρειν, τὸ ἀδικακρίτως ὀμιλεῖν, παίζειν.

Ἀθύριμα. Ἀθύριματ, παίγνια, καὶ ἀντὶ τοῦ κόσμου γυναικεῖα σκιρτήματα. Ἀθύρει, παίζει. Παιδικὰ ἀθύριματ ταῦτα, παρ' ἠλιόνα παιζόντων, καὶ ἐκ ψάμμου οἴκους συντιθέντων καὶ λυόντων. (Ζαχαρ. Μιτῶλ. Ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος οὐτ' ἄφθαρτος ὅτε ἀναρχο· καὶ πρὸς τοὺς λέγοντας ὅτι δῆθεν ὁ δημιουργὸς ἐδύνατο κάλλιον δημιουργῆσαι τὸν κόσμον. ΠΕ', 1032 κ. ἐ.). — Κομιδῇ γὰρ νηπιῶν παιδῶν ὁ τρόπος οὗτος ἐν ψάμμῳ τῆς παιδιᾶς, εὐθὺς μετὰ τὸ πληρῶσαι συγγένων τὰ γενόμενα πράγματα. (Γρηγόρ. Νύσσ. αὐτ. σημ.).

Ἀθυρόγλωσσος λέγεται, οὐ τῇ γλώσσῃ οὐκ ἐπίκειται θύρα· οἱ δὲ παρὰ τὸ ἀθύρειν, ὅ ἐστιν ἀδικακρίτως ὀμιλεῖν. — Ἀθυρώματα στόματα ψευδολογίας προφερόντα. (Θεοδώρ. ΠΙ', 1308). — Ἀθύρωτα στόματα τῶν ἀρνούμενων τὴν πρόνοιαν καὶ τὴν τοῦ παντὸς ἀρνοιάν. Βλέπετε αὐτὴν τοῦ Θεοῦ τὴν πρόνοιαν δι' ἐκάστου μορίου τῆς κτίσεως διακύπτουσαν, καὶ φαινομένην καὶ φθεγγομένην, καὶ δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων μονουχί βοῶσαν, καὶ τὰ ἀθύρωτα ἡμῶν ἐπιστομιζούσαν στόματα, καὶ τὰς ἀχαλιώτους ὑμῶν χαλινοῦσαν γλώττας κ. ἐ. (αὐτόθ. 561). — Τὴν γλώσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν· τίνες; (Π', 944). — Ἀθυρόγλωττοι ἐν τοσοῦτοις καὶ τηλικούτοις ἐγχαλίμασιν. Ὡς περ γὰρ τοῖς κατορθοῦσι μετριάζειν μετὰ τὰ κατορθώματα ἔθος, οὕτω καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι μετὰ τὰ πταίσματα ἐπαίρεσθαι. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1016).

Ἀθῶος Ζεὺς ὁ ἐν Ἀθῶ τιμώμενος μετὰ προσγραφῆς πρὸς διαστολήν τοῦ Ἀθῶος, ὁ ἀζήμιος. Ἀθῶος δὲ Ἀθῶιος, ὡς πατρώος πατρῶος, Μηνώιος Μηνῶος κ. τ. λ. — Ζηνὸς Ἀθῶου. (Παρ' Εὐσταθίῳ λεξικ. εἰς Ὀμηρον).

Ἀθῶος, ἀἈθῶν καὶ δίκαιον οὐκ ἀπο-

κτενεῖς». (Ἐξοδ. ΚΓ', 7).—Οὐ γὰρ τῆς εὐσεβείας τῆς εἰς Θεὸν ἦν αὐτοῖς (τοῖς Ἰουδαίοις) ὁ λόγος. Οὐδὲ γέγονεν αὐτοῖς χαλινὸς ἢ διὰ Μωϋσείως ἐντολὴ λέγουσα· «Ἀθῶον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς». Προτιμῶσι δὲ μᾶλλον τῆς εἰς Θεὸν αἰδοῦς τὸν ἀνθρώπινον φόνον. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 889).

Ἄθως, ὄρος· ἀπὸ Ἄθω γίγαντος κληθείς, ὃ Ποσειδῶν, φασί, τὸ ὄρος ἐπέθετο. — Ἄθως σιάζει νῶτα Λημνίας βοός· παροιμία. Δόξεις δ' ἂν τεθῆναι ἢ παροιμία ἐπὶ τῶν ἐχόντων καὶ πῶρόθεν ἐρικνεύσθαι ἢ καθικνεύσθαι τῶν ταπεινοτέρων δι' ὑπεροχὴν τινά· ἐπεὶ καὶ ὁ Ἄθως ὑψηλότατος ὢν εἶχεν ἐν καιρῷ περὶ δείλην σκιάν ἀποτελεῖν, ἰκνυομένην ἕως καὶ εἰς ἀγαλμα Λημνίας βοός. Τριακοσίους δὲ φησί, σταδίου· Λήμνου ἀπέχων ὁ Ἄθως, ὅμως σιάζει αὐτήν. Διοκλῆ δὲ φασι, τὸν Ῥηγίνον ἀρχιτέκτονα, ἐπαγγεῖλαισθαι Ἀλεξάνδρῳ διαγλύψαι τὸν Ἄθω τοῦτον, καὶ κατασκευάσαι ἀνδριάντα αὐτοῦ, θατέρῃ μὲν χειρὶ μυριάδρον πόλιν κατέχοντα, θατέρῃ δὲ ποταμὸν προϊέμενον, ὡς δοκεῖν τοῖς παραπλέουσιν ὅτι σπένδει. (Εἰς τὸ Ἄθω πλεονάζει τὸ ο, ὡς ἐν τῷ φῶς φῶς, Κῶς Κῶς). (Εὐστ. εἰς Ὀμηρον).

Μακροβίοι ἐνομιζοντο οἱ ἐν Ἄθω κατοικοῦντες. Ὁ Πλάτων, νοσηροῦ χωρίου λεγομένου εἶναι τῆς· Ἀκαδημίας, καὶ συμβουλευόντων αὐτῷ ἰατρῶν εἰς τὸ Λύκειον μετοικῆσαι, οὐκ ἠξίωσεν, εἰπὼν· ἀλλ' ἔγωγε οὐκ ἂν οὐδὲ εἰς τὰ ἄκρα τὰ τοῦ Ἄθω μετόκησα ἂν ὑπὲρ τοῦ μακροβιότερος γενέσθαι. (Αἰλιαν. Ποικ. Ἰστ. ΓΓ', βιβλ. Θ', κεφ. Ι'). — Μακροβίοις γὰρ ἐπιστάετο τοὺς ἐνοικοῦντας ποιεῖν ὁ Ἄθως, καὶ ἐξαίρετως μία τῶν ἐν αὐτῷ πόλεων, Ἀκρόθωσ, οὐδετέρως (Ἡρόδ. Ζ', 22), ἢ Ἀκρόθωσι ἀρσενικῶς καὶ πληθυντικῶς (Θουκυδ. Δ', 109) καλουμένη· ἦν εἰκὸς ἐνταῦθα αἰνίττεσθαι τὸν Αἰλιανόν, Ἀκρόθωσ αὐτῆν ὁ ῥωμαϊκὸς Γεωγράφος Μέλας (Β', 2) τῇ παραγωγῇ καταλληλότερον ὀνομάζει. Ἔχει δὲ τοῦτο κοινὸν ὁ Ἄθως πρὸς ἄπανθ, ὡς εἰπεῖν, τὰ θρεινὰ τε καὶ μετέωρα τῶν χωρίων. (Σημ. Κοραῆ εἰς Αἰλιανόν, αὐτόθ.).

Ἄθωνίτης Πέτρος. (Γρηγόρ. Παλαμᾶς ΡΝ', 989-996 — ΡΜΗ', 917).

Ἄϊά, τὸν ὄντα σημαίνει. Τοῦτο τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα ἀνεκφραστον ἦν παρ' Ἑβραίοις. Σα-

μαρεῖται δὲ Ἰάδ· ἢ Ἰαβέ, αὐτὸ λέγουσιν, ἀγνωστον τὴν τοῦ ῥήματος δύναμιν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 460).—Τί ἐστι· «Καὶ τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς;» (Ἐξοδ. Γ', 3.) Διδάσκει πόσις αὐτὸν (τὸν Μωϋσῆν) καὶ τιμῆς καὶ εὐμενεῖας ἠξίωσεν. Ὁ γὰρ τοῦ Πατριάρχαις οὐκ ἐδήλωσεν ὄνομα, τοῦτο αὐτῷ δῆλον ἐποίησεν. Ἐρη γὰρ πρὸς αὐτόν, «Ἐγὼ εἰμι ὁ ὢν.» Τοῦτο δὲ παρ' Ἑβραίοις ἀφραστον ὀνομάζεται· ἀπειρηται γὰρ αὐτοῖς τοῦτο διὰ τῆς γλώττης· προφέρειν. Γράφεται δὲ διὰ τῶν τεσσάρων στοιχείων (Ἑβραϊστὶ), διὸ καὶ τετραγράμμα αὐτὸ λέγουσιν. Τοῦτο δὲ καὶ τῷ πετάλῳ ἐπεγέγραπτο τῷ χρυσῷ, ὃ τῷ μετώπῳ τοῦ ἀρχιερέως ἐπιτίθετο, τῇ ταινίᾳ τῆς κεφαλῆς προαδεδμούμενον. Καλοῦσι δὲ αὐτὸ Σαμαρεῖται μὲν Ἰαβέ, Ἰουδαῖοι δὲ Αἰιά (ἢ Ἰά) (Π', 214).

Δέκα ὀνόματα παρ' Ἑβραίοις ὀνομάζεται ὁ Θεός· ὢν ἐν μὲν Ἀδωναι λέγεται, ὃ ἐστὶ Κύριος· ἕτερον δὲ Ἰά, ὃ καὶ αὐτὸ ἐλληνικῶς εἰς τὸ Κύριος μετελήφθη. ἕτερον δὲ τι παρὰ ταῦτά ἐστι τὸ τετραγράμμα, τὸ ἀνεκφώνητον ὃν παρ' Ἑβραίοις, ὃ καταχρηστικῶς παρὰ μὲν αὐτοῖς Ἀδωναι καλεῖται, παρὰ δὲ ἡμῶν Κύριος. Τοῦτο δὲ φασι γεγράφθαι ἐπὶ τῷ πετάλῳ, τῷ χρυσῷ, τῷ ἐπὶ τῷ μετώπῳ τοῦ ἀρχιερέως, κατὰ τὸ ἐν νόμῳ εἰρημένον, ἐκ τύπων σφραγίδος, ἀγίσμα τῷ Κυρίῳ π. π. Τὰ δὲ λοιπὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Ἡλ, Ἐλωι, Ἀδωναι, Σαβαώθ, Σαδδαι, Ἰαθ, Ἐσαρι, καὶ τὰ προγεγραμμένα τρία, ὢν ἐστὶ τὸ τετραγράμμα, τὸ τοῦτοις γραφόμενον τοῖς στοιχείοις, Ἰάθ. ηῆ'. ουκ. ηῆ'. π. π.

Τὸ ἐπὶ τοῦ Κυρίου τακτόμενον ἀνεκφώνητον ὄνομα διὰ τεσσάρων γράφαται στοιχείων· διὰ τοῦ ηῶθ, διὰ τοῦ ηῆ', διὰ τοῦ ουάθ, καὶ διὰ τοῦ ηθπ'. Τοῦτων μέσον παρεντεθὲν μετὰ τὰ πρῶτα διὸ παρ' Ἑβραίοις στοιχείον καλούμενον σέν, ὃ ἐστὶν ὀδόντες· ὡς εἶναι τὸν εἰρμὸν τῶν πέντε γραμμάτων οὕτως· Ἀρχὴ αὐτῆ ὀδόντες ἐν αὐτῇ ὁ ζῶν· ἐρμηνεύεται (δὲ) τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τὸ ηῶθ, ἀρχή, καὶ διὰ τοῦ ηῆ', αὐτή, καὶ διὰ τοῦ ουάθ, ἐν αὐτῇ, καὶ διὰ τοῦ ηθπ' ὁ ζῶν. (Σημειώσις εἰς Ὁριγ. κατὰ Κέλσου ΙΑ', 1709-1710).

Τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα καὶ χρυσοῦ πετάλῳ ἐγχαρτυτόμενον, καὶ τῇ ἀρχιερατικῇ ταινίᾳ δε-

σμοις ἀρμολόμενον, τὸ τοῦ ἀρχιερέως ἐφρούρει τε καὶ ἐκόσμηι μέτωπον, κ. ἔ. Τοῦτο δὲ παρὰ μὲν Ἑβραίοις λέγεται *Αἴα*, παρὰ δὲ Σαμαρείταις *Ίαβί*. Γράφεται δὲ καὶ γράμματα τοῦτοις, ἰώθ' ἄλφ' οὐαούθ' ηθ' δι' ὧν δηλοῦται τὸ ἄναρχόν τε καὶ ἀτελετήτητον τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο γὰρ παρίστησι καὶ τὸ ε' ὌΝ. ε' Αὕτη γὰρ ἡ φωνὴ μῆτε πρὸ αὐτοῦ, μῆτε μετ' αὐτὸν εἰνί τι κυρίως καὶ ὑπάρχειν ὄλωσ' ἐνδείκνυται· ἔπερ τὸ ἀεὶ εἶναι καὶ αἰδίως εἶναι συνίστησιν. (Φώτ. ΡΑ', 568-569).

ε' Ὄ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου θανάτω θανκτούσθω.» (Λευκ. ΚΑ', 16). — Εἰ μὲν ἀρῆτην ὄνομα τὸ θεῖον καὶ γνώσεως μεζῖον, πῶς ἐπέκειτο θάνατος τῷ φθεγγαμένῳ ἢ ζημίᾳ; (λύσις καὶ ἔρμηνεία. Φώτ. ΡΑ', 569).

Τὸ *Υεχωθά* ἐμφανίει τὸ ἀεὶ εἶναι τοῦ ὄντος· ὄντος. Ἐγὼ εἰμι ὁ ὧν. Περὶ τοῦ τετραγράμμου ἢ τετραγράμμάτου ὀνόμακτος τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν τούτου στοιχείων καὶ τοῦ *Αἴα* (ὁ τινες διορθοῦσιν *Ίαώ*), καὶ τοῦ *Ίαβί*, βλέπε Οἰκονόμου περὶ τῶν Ὁ'. Ἐρμηνευτ. τῆς Παλαιᾶς Θείας Γραφῆς (τόμ. Β'. σελ. 597 καὶ τόμ. Δ'. σελ. 67).

Αἴα, ὄνομα κύριον πηγῆς τινος.

Αἴα, πόλις Κολχίδος παρὰ τὸν Φάσιν παταμόν.

Αἰακός, διὰ προσευχῆς αὐτοῦ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ μεγάλου αἰχμοῦ ἔλυτρώσατο. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 245.—Εὐσέβ. ΚΑ', 772.— Νόννος ΛΓ', 1061.—Κοσμάς Ἱερσο. ΔΗ', 375.430).

Αἰακίβαι. Περὶ Αἰακιδῶν (Κοσμάς Ἱεροσολ. 375.440).

Αἴας ὁ Τελαμωνίος ἄτρωτος ἐνομίστη διὰ τὸ μηδαμῶ τῆς Ἰλιάδος ἰστορεῖσθαι αὐτὸν τρωθῆναι.

Αἴας καὶ Ζήνων, ἄνδρες περιβόητοι ἐπ' ἀρετῆ. Καὶ οἱ τότε Ἱερωμένοι. (Σωζόμ. ΞΖ', 1504-1505).

Αἴγαι, πόλις Εὐβοίας. — *Αἴγαι* νῆσος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει. — πόλις Κελκίαις, ἐν ἣ Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς ἱεράσατο τῷ Ἀσκληπιῷ. (Εὐσέβ. ΚΒ', 800).

Αἴγατον πέλαγος ἀπὸ Αἰγῶν πόλεως Εὐβοίας, ἢ ἀπὸ Αἰγαίωνος τοῦ καὶ Βριάρεω. — Αἴγατον πέλαγος οὐκ ἀπηνέας καὶ ἄγριον. (Ἱμερίου Μελέται παρὰ Φωτίῳ ΡΓ', 1360).

Αἴγαίων ὁ ἐκατόγχιερ ἐβόηθει μετὰ τῆς Θέτιδος τὸν Δία. (Ἀθαν. ΚΕ', 25). — Αἰγαίω-

νος Ἱστορία καὶ ἀλληγορία. (Λεξ. Εὐσταθ).

Αἴγανέα, ποιμενικὴ βῆδος. — Εἶδος δόξατος ἐλαφρόν καὶ μακρόν.

Αἴγεια κρέα, ὅτι ἐκ τῆς τροφῆς αὐτῶν εὐτοιοὶ καὶ γλισχοὶ γίνονται χυμοί.

Αἴγειρος Ἀθήνησιν ἐπάνω τοῦ θεάτρου. Ὅθεν καὶ ἀπ' αἰγείρου θέα, παροιμιαικῶς λέγεται. — Ἦν γούσ, φασίν, αἴγειρος Ἀθήνησιν ἐπάνω τοῦ θεάτρου, ἀφ' ἧς ἐθεώρουσιν οἱ μὴ ἔχοντες τόπον ὅθεν καὶ ἡ ἀπ' αἰγείρου θέα ἐλέγγοτο· καὶ παρ' αἰγείρου θέα, ἢ ἀπὸ τῶν ἐσχάτων, καὶ ἦν φασίν εὐωνοτέρη. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Αἴγελιψ, τόπος ὁ αἴγας λιπαίνων καὶ ὁ ὑπὸ αἰγῶν λιπαίνόμενος, καὶ ὁ ὑπὸ αἰγῶν λιπόμενος. — Αἰγίλιψ πέτρα, ἧτις διὰ τὸ τοῦ ὕψους δυσανάβατον καὶ ὑπὸ αἰγῶν λείπεται, ἀλτικοῦ ζῶου καὶ πετροβακτικοῦ. Αἰγίλιπες πέτραι, ἅς διὰ τὸ δυσανάβατον αἰαίγας λείπουσιν.

Αἴγινα, νῆσος. Καὶ Αἴγινα παροιμιαικῶς λέγεται εἰς τὸ, Εὐξαιτ' ἀν εἴπερ εὐροεὶ τὰ κατὰ τὸν βίον καὶ ἀριστὰ τύχης ἔχει, μὴ ἀκούσκει παροιμιωδῶς πρὸς τὸ τέλος τοῦ βίου τοῦ, ὅ

Τὰ πρῶτ' ἀρίστου παιδᾶς Αἴγιν' ἐκτίθει.

Καὶ ὅτι διὰ τοῦς εἰς αὐτῆς ἥρωάς τινας λέγεται, οἱ ἀκμαῖοι μὲν ὄντες πύδοκίμου, ὕστερον δ' ἐπὶ τὸ χεῖρον μετέβαλον. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Αἰγέφυρῶς πῶσα, ἦν αἴγας νέμονται.

Αἰγίς Ἀπόλλωνος, Ἀθηνᾶς· αἰγίχιος Ζεὺς· μῦθοι καὶ ἀλληγορία. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Αἰγίς Διὸς τὰ νέφη καὶ αἱ ἀστρακαὶ καὶ βρονταί. — Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος αἰγίδες ἐπλα ἐκφοθητικά· τὰ περὶ τὸν ἀέρα δεύματα. — Καὶ οἱ τοῦ Διονύσου τὰ ὄργια τετελεσμένοι μετὰ τῶν αἰγιδῶν ἔτρεχον, τοὺς κύνας διασπῶντες καὶ μεμνηγότες, καὶ βακχεύοντες. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1241).

Αἰγυπτία. Τοῦτο καὶ ἡ Αἰγυπτία ποίηκε. Τὴν γὰρ τῆς αἰσχρᾶς ἐπιθυμίας δουλείαν ἀσπασασμένη, καὶ τὴν ἀνδραποδῶδη κολακίαν προσενεχοῦσα τῷ σώφρονι, εἶτα μὴ δειλιάσασα, μηδὲ ταῖς τῆς ἡδοναθείας περιπειρακτὰ πάγαις, ἀλλοτρίαις εὐνῆς ἀπεκάλεσθη τῆς σωφροσύνης τὸν ἐραστὴν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1389).

Αἰγύπτια κακὰ Πληγαὶ τοῦ Φαρῶ.

Αἰγύπτια πυραμίδες καὶ λοιπὰ θαυμάσια καὶ κολοσσαεῖς ἔργα. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΔΗ', 533. 546).

Αιγυπτιάζειν, τὸ πανουργεῦσθαι διὰ τὸ παρ' Αἰγυπτίους κακοήθειαν ἐπιχωριάζειν. "Ἐνθα παροιμία ἐπὶ εὐφημῆς καὶ δυσφημίας" Λεσδιάζειν, Κιλικιάζειν· Αἰγυπτιάζειν τὸ πανουργεῦσθαι, καὶ Κρητίζειν τὸ ψευδεσθαι, καὶ Ἰλιωνεσθαι τὸ κακολογεῖν. Βλέπε. *Αἰζωρεῖς*. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Αἰγυπτιάζειν τὴν χράαν τίνος λέγεται ὁ ἥλιος, ἀντὶ τοῦ ἐπικαυσαί. — Χράαν δὲ τὴν σὴν ἥλιος λάμπων φλογὶ αἰγυπτιάσει. — Ἄλλὰ καὶ τὸ πανουργεῖν καὶ κακοτροπεύεσθαι. (αὐτόθ.).

Αἰγυπτιακῆς πόλεως ἐπίσκοπος ἦν Νέπως. Δοξασαί αὐτοῦ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 408). — Αἰγυπτιακὸς κλύδων τὰ κατὰ Κύριλλον καὶ Θεοδώρητον. (αὐτόθ. ΠΓ', 1453 κ. ἑ.).

Αἰγυπτιακὸν ἔτος (Γεμῖνος περὶ μηνῶν παρ' Εὐσεβ. ΙΘ', 800-804 κ. ἑ.).

Αἰγύπτιοι, ὅτι φιλοπόται ἱστοροῦνται. Καὶ ὅτι ἀμπελος ἐν Αἰγύπτῳ πρῶτον εὐρέθη. (Λεξ. Εὐσταθ.). — *Αἰγύπτιοι*. Παροιμία (αὐτόθ.). Δαινοὶ πλείονι τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι.

Αἰγύπτιοι Λακεδαιμονίους μόνους Ἑλλήνων τιμῶντες. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Οἱ Αἰγύπτιοι Ἄστρολογίαν, Γεωμετρίαν, καὶ λύχνους ἀπεικν εὐρον πρῶτον, καὶ τὸν ἐνικαυτὸν εἰς δώδεκα μῆνας διελθόν, καὶ ἐν ἱεροῖς μίγνεσθαι γυναιξὶν ἐκάλυσαν, μηδὲ εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀλούτους ἀπὸ γυναικὸς ἐνομοθέτησαν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 784. ἔνθα περὶ εὐρέσεως γραμμῶν, τεχνῶν, καὶ ἐπιστημῶν. — Κύριλλ. Ἀλεξ. ΟΥ', 833. — Θεοδώρ. ΠΓ', 793-796. — Εὐσεβίος ΚΑ', 789 κ. ἑ. — Γρηγόρ. Ναζ. ΑΕ', 461).

Αἰγύπτιοι τὰ ἱερὰ αὐτῶν διὰ συμβόλων καὶ αἰνιγμάτων παρίσταν. — Οὐ τοῖς ἐπιτυχοῦσιν Αἰγύπτιοι τὰ παρὰ σφίσιν ἀνετίθετο μυστήρια, οὐδὲ μὴν βεβήλοις τὴν τῶν θεῶν εἰδήσιν ἐξέφερον, ἀλλ' ἡ μόνους γε τοῖς μέλλουσιν ἐπὶ βασιλείαν προίεναι, καὶ τῶν ἱερέων τοῖς κριθεῖναι εἶναι δοκιματώτατος ἀπὸ τῆς προφῆς, καὶ τῆς παιδείας, καὶ τοῦ γένους. Αἰνίγματα Αἰγυπτίων καὶ ἐρμηνεῖα αὐτῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 68-73).

Αἰγυπτίων ἄδουα. Ἐνευθεν αἱ προφητεῖαι οἱ τε χρῆσμοι λέγονται δι' αἰνιγμάτων, καὶ αἱ τελεταὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἀναίδην οὐ δεύωνται, ἀλλὰ μετὰ τίνων καθαρῶν καὶ προφῆσεων. Τίμια δὲ ἦν τότε παρ' αὐτοῖς μαθή-

ματα τὰ ἱερογλυφικὰ καλούμενα, τὰ ἐν τοῖς ἀδύτοις, οὐ τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς ἐγκρίτοις παραδιδόμενα. (αὐτόθ. 73-88). — Ἐνθα περὶ τῶν συμβολικῶν Αἰγυπτίων καὶ φιλοσόφων.

Αὐτίκα οἱ παρ' Αἰγυπτίους παιδεύουσιν πρῶτον μὲν πάντων τῶν Αἰγυπτίων γραμμῶν μέθοδον ἐκμανθάνουσι, τὴν ἐπιστολογραφικὴν καλουμένην, δευτέραν δὲ τὴν ἱερατικὴν, ἢ χρωμάτων οἱ ἱερογραμματεῖς· ὑστάτην δὲ καὶ τελευταίαν τὴν ἱερογλυφικὴν, ἧς ἡ μὲν ἐστὶ διὰ τῶν πρώτων στοιχείων κυριολογικὴ, ἡ δὲ συμβολικὴ, κ. ἑ. περὶ ἱερογλυφικῶν συμβόλων. (αὐτόθ. 40 — Διόδωρ. Σικελ. βιβλ. Β'. κεφ. 4).

Αἰγυπτίων φιλοσοφία, καὶ ἡ ἱεροπρεπὴς αὐτῶν θρησκεία, καὶ τὰ τὴν Αἰγυπτίαν εὐσεβείαν περιέχοντα. (Κλήμ. Θ', 248-256).

Αἰγυπτίων προφήτης. Τάξις ἱεραρχίας καὶ διδασκαλίας, περὶ θυμάτων, ἀπαρχῶν, ὕμνων, εὐχῶν, πομπῶν, ἑορτῶν, καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων. Ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ προφήτης ἔξεισι, προφανῆς τὸ ὑδρεῖον ἐγκεκκοπισμένος· ὃ ἔπονται οἱ τὴν ἐκπεμφὴν τῶν ἄρτων βαστάζοντες. Οὗτος, ὡς ἀν προστάτης τοῦ ἱεροῦ, τὰ ἱερατικὰ καλούμενα δέκα βιβλία ἐκμανθάνει, περιέχει δὲ περὶ τε νόμων καὶ θεῶν, καὶ τῆς ὅλης παιδείας τῶν ἱερέων. Ὁ γάρ τοι προφήτης παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ τῆς διανομῆς τῶν προσόδων ἐπιστάτης ἐστίν. Ἐνθα καὶ περὶ τῶν βιβλίων τοῦ Ἑρμοῦ. (αὐτόθ. 253-256).

Αἰγυπτίων δόγμα περὶ ψυχῆς καὶ μετεσωμάτωσεως. (Κλήμ. αὐτόθ. 253). — Πρῶτον φασὶ Πυθαγόραν ἀπορῆσαι τὴν ψυχὴν, κύλον ἀνάγκης ἀμείβουσιν, ἄλλοτε ἄλλοις ἐνδεῖσθαι ζωῆς. (Διογ. Λαέρτ. βιβλ. Η', 812). — Πρῶτοι δὲ καὶ τόνδε τὸν λόγον Αἰγύπτιοι εἶπον οἱ οἰπόντες, ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι. Τοῦ σώματος δὲ καταφθίνοντος, ἐς ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον ἐσθύεται. Ἐπεὶ δὲ περιέλθῃ πάντα τὰ χερσασία καὶ τὰ θαλάσσια καὶ τὰ πετεινά, αὐτὴ ἐς ἀνθρώπου σῶμα γινόμενον ἐσθύειν. Τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ γίνεσθαι ἐν τρισχιλίσις ἔτησι. Τούτῳ τῷ λόγῳ εἰσὶ οἱ Ἕλληνας ἐχρήσαντο, οἱ μὲν πρότερον, οἱ δὲ ὕστερον, ὡς ἴδιω ἑαυτῶν ἐόντι· τῶν ἐγὼ εἰδῶς τὰ οὐνόματα, οὐ γράφοι. (Ἡρόδ. Β', 123).

Αἰγυπτίων ἱερεῦσιν οὐκ ἐπιτρέπεται ἐν ταῖς αὐτῶν ἀγνείαις σιτεῖσθαι σάρκα, ὀρνιθίαις

τε ὡς κouroτάτοις χρωῶνται" καὶ ἰχθύων οὐχ ἄπτονται, καὶ δι' ἄλλους μὲν τινὰς μύθους, μάλιστα δὲ ὡς πλάδαράν τὴν σάρκα τῆς τοιαύτης δε κατασκευάζουσης βρώσεως· ἔνθα περὶ σαρκοφαγίας, ζωοθυσίας, ἐγκρητείας, καὶ εὐπροσδέχτου εἰς Θεὸν θυσίας. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 444-449. — Ἰουλιανοῦ λόγοι, 5 καὶ 6 κατὰ χριστιανῶν, περὶ τοῦ πεκρυφαίνεαι καὶ μή). — Αἰγυπτίων ἀλληγορομένη θεολογία. (Εὐσεβ. ΚΑ', 164-181). — Αἰγυπτίων καὶ Φοινίκων θεολογία. (αὐτόθ. 48-49.76). — Ἐπιτομὴ τῆς Αἰγυπτίων θεολογίας, καὶ ὡς εἰς Ἑλληνας μετακομίσθη. (αὐτόθ. 99). — Διὰ τί τὰ ζῶα ἐθεοπόουν. (αὐτόθ. 93—104).

Αἰγύπτιοι παρὰ τῶν Χαλδαίων καὶ τοῦ Ἀδρακίμ τὴν Ἀστρονομίαν καὶ Ἀριθμητικὴν παρέλαβον. (Εὐσεβ. αὐτόθ. 705). — Ἀπόγονοι τοῦ Χούμ καὶ Μεσακίμ ἦσαν. (αὐτόθ. 708-712.789).

Αἰγύπτιοι δεισιδαιμονίστατον ἔθνος, καὶ πρῶτοι αἵτιοι τῆς εἰδωλολάτρου πλάνης. (Εὐσεβ. ΚΒ', 373). — Αὐτίκα γούν τῶν Αἰγυπτίων ὕμῶν οἱ ἀρχηγέται, οἱ περὶ μεταωρολογίας αὐθούντες καὶ τῶν ἀστρων τὰς φύσεις διακρίναι ἐπαγγελόμενοι, ὑπὸ κακῆς αὐτοῖς ἐνδομυχούσης ὑπονοίας πάσῃ αὐτῷ (τὸ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ὄνομα) ἀτιμίᾳ ὅσον τὸ κατ' αὐτοὺς ὑπέβαλον. Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν παρέδοσαν βουὴν τὸν λεγόμενον Ἄπιν σέβειν, οἱ δὲ τράγων, οἱ δὲ αἰλουρον, οἱ δὲ ὄφιν, ἄλλοι καὶ ἰχθὺν καὶ κρόμμυκα καὶ γαστράων πνεύματα, καὶ ἀλόγων ζώων μέλη. (Κλήμ. Ῥώμης Β', 288-289. ἔνθα περὶ ἀληθινοῦ καὶ μόνου Θεοῦ). — Αἰγύπτιοι σέβουσι Συῆται μὲν φάγγρον τὸν ἰχθύν, μαιωτὴν δὲ (ὅς ἄλλος ἰχθύς) οἱ τὴν Ἐλεφαντίνην οἰκοῦντες, Ὄξυριγγίται δὲ τὸν φερώνυμον τῆς χώρας αὐτῶν ὁμοίως ἰχθύν· ἔτι γε μὴν Ἡρακλεοπολίται ἰχνεύμονα, Σαῖται δὲ καὶ Θηβαῖοι πρόβατον, Λυκοπολίται δὲ λύκον, Κυνοπολίται δὲ κύνα, τὸν Ἄπιν Μεμφίται, Μενδήσιοι τὸν τράγων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 120-121, ἔνθα χεῖρος Αἰγυπτίων λέγει τοὺς Ἑλληνας· ὅτι Θεσσαλοὶ μὲν τοὺς πελαργοὺς τιμιθήκασι διὰ τὴν συνθήκειαν, Θηβαῖοι δὲ τὰς γαλῆς διὰ τὴν Ἡρακλέους γένεσιν· Θετταλοὶ πάλιν μύρμηκας, Σάμιοι πρόβατον κλπ.).

Αἰγυπτίων θεότητες καὶ λατρεῖαι κατὰ πόλεις διάφοροι. Περί γὰρ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μυ-

σαρῶν οὐδὲ λέγειν ἐστὶ, πᾶσιν ἐπ' ὀφθαλμῶν ὄντων, ὅτι ἐναντία; καὶ μαχομένους ἀλλήλοις ἔχουσι τὰς θρησκείας αἱ πόλεις· καὶ οἱ ἐκ γειτόνων αἰεὶ σπουδάζουσι κατὰ τῶν πλησίων τὰ ἐναντία σέβειν. (Ἀθαν. ΚΕ', 45.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 120.—Ὀρίγ. ΙΑ', 1232-1237). — Αἰγύπτιοι οὐ ταυτὰ τοὺς Φοινίξιν προσκύνουον εἰδωλα. (Ἀθαν. ΚΕ', 45). — Αἰγύπτιοι τοὺς Πελασγοὺς ἐδίδαξαν τὰ τῶν θεῶν ὀνόματα. (αὐτόθ. 48). — Ὅποιοι οἱ θεοὶ αὐτῶν. (αὐτόθ. 20). — Τὸ ὕδωρ καὶ τοὺς ποταμοὺς ἐτίμων. (αὐτόθ. 48). — Αἰγύπτιοι Χαλδαῖοι καὶ Ἴνδοι δεδομένοι ἦσαν εἰς τὴν μαγίαν. (αὐτόθ. 180. 185). — Ἦσαν ἄρα Αἰγύπτιοι φαρμακεῖς, καὶ οὐ πάντα Ὅμηρος ψεύδεται. (Συνέσιος ΞΓ', 1541).

Αἰγυπτίων θεοί. Περί Ἰσιδος καὶ Μενδησιῶν, Πανὸς τράγοπροσώπου, Ἄπιδος βοῦς καὶ Νείλου. (Νόννος ΛΓ', 1052, ἔνθα περὶ Πριάπου καὶ τοῦ Πανός). — Περί Ἰσιδος, Μενδησιῶν τράγων, Νείλου, καὶ περὶ τῶν κνωθάλων καὶ τῶν ἐρπετῶν, ὧν ἐσέβοντο οἱ Αἰγύπτιοι. (αὐτόθ. 1072). — Αἰγύπτιοι μὲν κνωθάλω τιμῶντες καὶ ἐρπετὰ, τὰς Ἴβεις ἐσέβοντο, καὶ τοὺς κροκοδείλους, καὶ τοὺς ὄφεις, τοὺς αἰλουροὺς καὶ γαλέας, καὶ τινὰ γένη τῶν ἰχθύων, ἐξ ἀλόγου τιμῆς ἑαυτοῖς ἀτιμίαν πορίζόμενοι. (Κοσμάς Ἱεροσολ. ΔΗ', 506-508). — Αἰγύπτιοι αἰλουροὺς καὶ κύνας καὶ λύκους καὶ ὄφεις καὶ δράκοντας ἀντὶ τοῦ Θεοῦ προσκύνουον. Καὶ αἰσχύνονται λέγειν, πλὴν λέγω, καὶ κρόμμυκα γὰρ ἦδη παρὰ τισὶ προσκυνήθη. Καὶ ἐκ τούτων ὀνόματα ταῖς πόλεις ἐτίθεισαν. (Κύριλ. Ἱεροσολ. ΛΓ', 553).

Αἰγυπτίων μυθία καὶ θαυματοποιία. — Ὅσοι μὲν κατὰ τὴν Αἰγυπτίῳν χώραν, τῷ μὲν Κρόνῳ ἔτερο τελισκόμενοι, κλειοὺς ἑαυτοῦς σιδηρεῖς καθείρξαντες, χαίτη τε ὑπεράττη, ἐσθῆτι τε ρυπαρᾷ καὶ καταμεμωκηνέῃ, ὡς κρῖοις μὲν τοὺς ἑαυτῶν μυκτῆρας ἐμπεύραντες καθ' ἐκαστὴν τῷ Κρόνῳ ὀργαζοῦσιν ἐμμανεῖς κ. ἔ. (Ἐπιφάν. Περί τῶν ἐν ἐκαστῇ πόλει καὶ τελετῇ γινομένων ὀργῶν. ΜΒ', 801). — Καταγέλαστα αὐτῶν ἦθη καὶ λατρεῖαι, καὶ περιγραφὴ τινῶν τῶν ἑορτῶν αὐτῶν. (αὐτόθ. 801-804).

Αἰγύπτιοι εὐρεταὶ φαρμακεῖς καὶ μαγίαις. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 189-192).

Αιγύπτιοι ιατροί. Ίατρικὴν Ἄσιν τὸν Αἰγύπτιον, μετὰ δὲ ταῦτα Ἀσκληπιὸν τέχνην αὐξήσασιν ὀροσσοῦσιν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 789. ἔνθα τίνες πρῶτοι καὶ τινὰ ἔθνη ἐφευρον τέχνας καὶ ἐπιστήμας.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 784-796. ἐξ ὧν καὶ Εὐσέβιος ἔλαβεν).—Αἰγύπτιοι ἠρκασεῖς. Ἡγεῖται μὲν ἡ φύσις ὡς πρεσβυτέρα τῆς γνώμης, νικᾷ δὲ τὴν φύσιν ἡ γνώμη καὶ τούτου τεκμήριον ἐναργές ὁ ἔλλογιμώτατος Ἀθανάσιος ὁ ῥήτωρ (ὁ μέγας). Αὐχὼν γὰρ πατρίδα τὴν Αἴγυπτον, οὐ μετέλαβε τῆς τοῦ ἔθνους ἠρκασύτητος, ἀλλὰ πραότητι τὸν τρόπον ἐκέρασαν. Ἔστι δὲ καὶ τῶν θεῶν θερμώτατος ἐραστής. (Θεοδώρ. ΠΙ', 1197).—Περὶ δὲ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας τὸν ἀντίον Τοιαῦτα τοῦ Αἰγυπτίου (Κυρίλλου) τὰ κημήματα, πονηροῦ πατρός (τοῦ Θεοφίλου) ἀληθῶς ἔγγονα πονηρότερα. (αὐτόθ. 1417. 1193).

Αἰγυπτίων βασιλέων σειρά. Ἀπὸ τοῦ βασιλέως Σέθως ἐκλήθη Αἴγυπτος. Τὸ γὰρ Σέθως, ραβδίν, Αἴγυπτος καλεῖται. (Θεοφίλ. Ἀντιχαίρις Γ', 1148-1149).—Ἐκ τῶν ἀναγραφῶν τῶν Αἰγυπτίων ἡ ἱστορία (Τατιανός Γ', 804).—Ὁ δὲ Πλάτων δὴλον ὡς σεμνύνων αἰ τοὺς βαρβάρους εὐρίσκειται, μεμνημένος αὐτοῦ τε καὶ Πυθαγόρου τὰ πλεῖστα καὶ γενναῖοτάτα τῶν δογματῶν ἐκ βαρβάρων μαθόντων. Διὰ τοῦτο καὶ γένη βαρβάρων εἶπε· Γένη φιλοσόφων ἀνδρῶν βαρβάρων· γινώσκων ἔν τε τῷ Φαίδρῳ τὸν Αἰγύπτιον βασιλέα, καὶ τοῦ Θωθὸς ἡμῖν σοφώτερον δεικνύσιν, ὃν τινὰ Ἐρμῆν οἶδεν ὄντα. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 768-769).—Πρῶτός ἐστι Ταχότος ὁ τῶν γραμμάτων τὴν εὐρεσιν ἐπινοήσας, καὶ τῆς τῶν ὑπομνημάτων γραφῆς κατάρξας, καὶ ἀπὸ τοῦδε ὡς περ μὲν ἐκάλεσαν Θωθὸς, Ἀλεξάνδρῃ δὲ Θωθ, Ἐρμῆν δὲ Ἐλληνας μετέφρασαν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 72-73).—Περὶ τῶν βασιλέων τῶν Αἰγυπτίων. Πρὸς δὲ περὶ Σεσωστριος καὶ Ἐρμού τοῦ τρισμείστου (Χρον. Πασχ. 168-169).

Αἰγυπτίων θεολογία καὶ φιλοσοφία. Οὐ γὰρ ληθάνειν ἐνόων ἡμῶν οἴματι, ἐντυγχάνοντας πάντως που τῇ τε Διοδώρου ἱστορίᾳ, καὶ ταῖς τῶν λοιπῶν τῶν περὶ τούτων ἱστορησάντων, ὅτι καὶ Ὀρρεῦς, καὶ Ὁμηρεῖς, καὶ Σόλων ὁ τοῦ νόμου Ἀθηναίος γεγραφώς, καὶ Πυθαγόρας, καὶ Πλάτων, καὶ ἄλλοι τινές, ἐν τῇ

Αἰγύπτῳ γενόμενοι, καὶ ἐκ τῆς Μωυσεῶς ἱστορίας ὠφελήθέντες, ὑστερον ἐναντία τῶν προτέρων μὴ δοξάζοντων καλῶς αὐτοῖς ἀπεφάναντο. (Ἰουστίν. Γ', 268-269).

Αἰγυπτίων σκυλευμὰτα ὑπὸ τῶν ἀναχωρησάντων Ἑβραίων. Διὰ τούτων οἱ Ἰσραηλίται κατασκευάσαν τὴν Κιβωτόν. Ἐν Αἰγύπτῳ παροικούντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, τούτο ἀπὸ τῆς ἐκεῖ παροικίας κεκερδήσαν, τὸ εὐπορῆσαι τοσαύτης ὕλης τιμίας εἰς τὰ χρήσιμα τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ. (Ἰουστίν. ΙΑ', 89).—Οἱ Αἰγύπτιοι κακολογοῦσι τοὺς Ἑβραίους ἐν ταῖς αὐτῶν ἱστορίαις. (αὐτόθ. 681).

Αἴγυπτον ἐξελεθῆναι, τὴν σιδηρῶν κάμινον, καταλιπεῖν σε τὴν ἐκείσε ἀδειαν, καὶ ὑπὸ Μωυσεῶς ἀχθῆναι, καὶ τῆς ἐκείνου νομοθεσίας καὶ στρατηγίας, ἐπειθήσει; Πίστευσον. Ἐρηρσιζόμενος ἴστασο, πάγιος βεβηκώς, ἐν μηδενὶ σαλευόμενος ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, μηδὲ πιθανότητος λόγῳ παρασυρόμενος. Ἄν πνευματικῶς θεωρῆς, χρῆσαι παρ' Αἰγυπτίων σκυλη χροῦσθ καὶ ἀγαρᾶ μετὰ τούτων ἔδουσον. Ἐκ τῶν ἄλλοτριῶν ἐποδίσθητι, μᾶλλον δὲ τῶν σῶν. Χρεωστῆταί σοι μεθδὲ τῆς δουλείας καὶ τῆς πλινθείας κ. ἔ. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 642-652).

Αἰγύπτιοι ἐγκρατέστατοί εἰσι τῶν πατρικῶν αὐτῶν παραδόσεων. (Ἰουστίν. ΙΑ', 757).

Αἰγυπτίους ἦν ἔθος μὴ ἄπτεσθαι νεκροῦς τετρήσθαι δὲ καὶ εἰς δεῦρα παρὰ τοῖς τῶν εἰδώλων προσκυνηταῖς, τὸ δεῖν, εἰσπορτῶντας ἐν ἱεροῖς, νεκρῶ περιτυχεῖν παραιτεσθαι σώματι. Μολυσμὸν γὰρ εἶναι τὸν ἀνωτάτω ραπὶ τὸ οὐχ ὅπως δὴ μόνον, εἰς τὸ εἶλοιο θίγειν, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰ ἐν ψιλῶς ταυταῖς παραπίπτοι θέσει. Ἐνθα περὶ καθαρισμοῦ σαρκὸς καὶ θέας. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 189-192).

Αἴγυπτος, θηλυκῶς ἡ χώρα. Αἴγυπτος κατὰ γένος ἀρσενικὸν ὁ Νεῖλος ποταμός. (Λεξ. Εὐσταθ.).—Αἴγυπτος ὅτι παρὰ τὴν αἴγαν παιδίνων λέγεται κατὰ τινὰς.

Αἴγυπτος, υἱὸς Βήλου τοῦ Ἀθύου, πατὴρ υἱῶν πενήκοντα, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν τῶν Μελαμπόδων χώραν, ἧς ἤρξεν, Αἴγυπτον ὠνόμασεν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἰγύπτου ἐμπόριον ὅτι περὶ Φάρον ἢ Νεῦκρατιν ἦν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἰγύπτου Γεωγραφικὸς Πίναξ. (ΚΕ, LIII). Αἰγύπτου μέλας χώρα καὶ Αἰγυπτίων βα-

σιλείς Φαραώ· οί τούς Ἑβραίους πόλιν κατεδούλωσαν.

Φούγων Αἰγύπτου μέλαν πτόον, ἔργα τε περὰ,
Και Φαραώ βασιλεῖα, πάτρην δ' ἐπὶ θείαν οὐδαί.
(Κοσμ. Ἱεροσολ. εἰς Γρηγ. Ναζ. ΑΗ', 351).

Ἡ Αἴγυπτος ἐκκλησιαστικῶς ποτὲ μὲν εἰς τὸν ἐνεστώτα κόσμον λαμβάνεται, ποτὲ δὲ εἰς τὴν σάρκα, ποτὲ δὲ εἰς ἀμφοτέρω, ποτὲ δὲ εἰς ἀγνοίαν, ποτὲ δὲ εἰς κἀκώσιν. (Σχόλ. εἰς Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 910).— Αἴγυπτος σκοτισμὸς ὀνομαζέται, γρηναὶ δὲ οἶμαι τοὺς οἵπτερ ἐμὲν πνευματικῶς προσβάλλουν τοὺς ἐν σκιᾷ καὶ τύποις. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 189).

Αἰγύπτου πληγαί. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 308. 349).— Ἡ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐξαγωγή τῶν Ἑβραίων ἐκ τῆς δουλείας τοῦ Φαραώ τί ἐδήλου, καὶ τίνος τύπος ἦν. Ἐκεὶ Μωϋσῆς εἰς Αἴγυπτον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πεμπόμενος ἐνταῦθα Χριστὸς ἐκ τοῦ Πατρὸς εἰς τὸν κόσμον ἀποστελλόμενος· ἐκεῖ, ἵνα ἐξαγάγῃ λαὸν ἐξ Αἰγύπτου θλιδόμενον· ὡς Χριστὸς, ἵνα ῥύσῃται τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ κατακρονόμενους. (Κύριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 1068).

Περὶ τῆς εἰς Αἴγυπτον καθόδου τοῦ Κυρίου.— Πρὸς Ἰουδαίους Ἡσαΐας λέγει (ΙΘ', 1. 21.). «Ἰδοὺ Κύριος κἀθήται ἐπὶ νεφέλης κούφης, καὶ ἦξει εἰς Αἴγυπτον, καὶ σεισθήσεται πάντα τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου.» Καὶ πάλιν «Γνωσθήσεται Κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ φοβηθήσονται Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.» (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 232).

Αἰγύπτου βασιλεῖς. Κοινὸν τὸ ὄνομα Φαραώ εἶχον· καὶ ὁ ἐπὶ Ἰωσήφ, καὶ ὁ ἐπὶ Μωϋσῆως, καὶ ὁ ἐπὶ Σολομῶντος, Φαραώ ἐκαλοῦντο· ὡς Ἀδιμέλεχ· οἱ βασιλεῖς τῶν ἀλλοφύλων κοινόν, ἴδιον δὲ ἕκαστος ὁ προσήγορεῖτο· ὡς καὶ ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐστὶ βασιλείας ἰδεῖν, Καίσαρος λεγομένους κοινῶς καὶ Αὐγούστους, ἄλλα δὲ τὰ κύρια ἑαυτῶν κεκτημένους ὀνόματα. (Βασίλ. ΚΘ', 349-352. βλέπ. καὶ Ἀδιμέλεχ.).

Ἐν Αἰγύπτῳ νόμος ἦν τὸ ἱερατικὸν γένος εἰς βασιλεῖαν προσάγειν, τὸ ἔχον χρηστότητα καὶ παιδείαν, καὶ γνῶσιν· ἔνθα τὰ προσόντα τοῦ χρηστοῦ βασιλέως. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 452. καὶ Πλάτωνος Πολιτεία αὐτόθ. σημ. Θ'). Περὶ μὲν Αἴγυπτον οὐδ' ἔξεστι βασιλεῖα χωρὶς Ἱερατικῆς ἀρχῆς· ἀλλ' ἐὰν ἀρχὴ καὶ τύχη πρότερον ἐξ ἄλλου γένους βικατέμενος, ὑστε-

ρον ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο εἰστέλεισθαι αὐτὸν τὸ γένος).

Ἐν Αἰγύπτῳ πρῶτον θεοὶ οἱ ἀρχοντες.— Ἡδὴ ὧν, τῶν αἰ εἰκόνες ἦσαν, λέγει ὁ Ἡρόδοτος (Β', 144), τοιοῦτους ἀπεδεικνύσαν σφεας πάντας ἐόντας, θεῶν δὲ πολλὸν ἀπληλαγμένους. Τὸ δὲ πρότερον τῶν ἀνδρῶν τούτων, θεοῦ· εἶναι τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἀρχοντας, οἰκείοντες ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι· καὶ τούτων αἰ εἶνα τὸν κρατέοντα εἶναι. Ὑστάτον δὲ αὐτῶν βασιλεῦσαι Ἦρον τὸν Ὀσίριος πατέρα, τὸν Ἀπόλλωνα Ἑλληνες ὀνομαζέουσι. Ὀσίριος δὲ ἐστὶ Διόνυσος κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν. (Ἀθηνᾶγ. Γ', 953).

Αἰγυπτίων εἰς Θεὸν καὶ εἰς τὰ διὰ Μωϋσῆως τέρατα καὶ σημεῖα αὐτοῦ ἀπιστησάντων, δικαία ἀπόλεια. (Χρυσόστ. ΝΕ', 402).—Τοὺς Αἰγυπτίους Μυῖας καλεῖ ὁ προφήτης Ἡσαΐας διὰ τὸ ἀναιδεῖς καὶ ἀναίτιχτον, καὶ ὅτι συνεχῶς διακρουόμενοι συνεχῶς ἐπήσσαν. (ΝΓ', 87).

Οἱ Αἰγύπτιοι ἔμποροι τοὺς κατὰ Δύσιν πάντας ἐδίδασκον. Οὕτω καὶ οἱ τὴν Δύσιν οἰκοῦντες πάντας πάντα ἐμάθωνον κατ' ἐμπορίαν Αἰγυπτίους συγγενέων. Ἄλλως δὲ ἐν ἀρχαῖς καὶ ἐν προομιῖαις οὐδὲ πολλὰ ἔθνη κατὰ τὸ μέρος τῆς οἰκουμένης ἐκεῖνο ἦν· ἀλλ' ἡ πολυανθρωπία καὶ ἡ πολυλογία ἐν τοῖς μέρεσι τοῖς κατὰ τὴν Ἀνατολὴν συνειστήκει. (ΝΕ', 49).

Τοὺς ἀπ' Αἰγύπτου προσφρέζομαι· Αἰγύπτου ταύτης, ἣν πλουτίζει μὲν ποταμὸς ἐκ γῆς ὕαν, καὶ πελαγίζων ὦρικ (κατὰ καιρὸν καὶ πρὸς ὦραν)· πλουτίζει δὲ Χριστὸς ὁ ἐμὸς πρότερον μὲν εἰς Αἴγυπτον φυγαδεύμενος, νυνὶ δὲ ἀπ' Αἰγύπτου χορηγημένος· τότε μὲν, ἐκ τῆς Ἡρώδου παιδοφορίας, νυν δὲ, ἐκ τῆς τῶν πατέρων φιλοτεχνίας. (Γρηγ. Ναζ. εἰς παρουσίων τῶν Αἰγυπτίων (μετὰ) στόλου καταπλευσάντων σιταγωγῶν ΑΓ', 241-256).— Ἡ Αἴγυπτος τρέφουσα σωματικῶς, τρέφει καὶ πνευματικῶς. (αὐτόθ. 241).—Τοιαῦτά σου, Αἴγυπτε, τὰ νῦν διηγῆμάτ' τε καὶ θαύματα. Αἰγύπτου καὶ Ἐπισκόπων Ἐπικίνος. (αὐτόθ. 245 κ. ε.).—Λαὸς ἄριστος καὶ θερμώτατος τὴν εὐσέβειαν ὁ τῆς Αἰγύπτου· λαὸς ἐμὸς· ἐμὸν γὰρ ὀνομαζέω, τὸν δρόφρον καὶ δρόδοξον, καὶ παρὰ τῶν αὐτῶν πατέρων, καὶ τῆς αὐτῆς Τριάδος προσκυνητὴν κ. ε. (αὐτόθ. 245).

Αιγυπτίων μαρτύρων ἐγκώμιον. Εὐλογη-
τὸς ὁ Θεός, ὅτι καὶ ἐξ Αἰγύπτου μαρτυρῶν,
Αἰγύπτου τῆς θεομάχου καὶ κενικωτάτης, καὶ
ἔθεν τὰ ἄθεα στόματ' αὐτῆς, ἔθεν αἱ βλάβηται
γλῶσσαι. (Χρυσόστ. Ν', 693-698).—Περὶ Αἰγυ-
πτίων μοναχῶν. (Ν', 88-89).—Περὶ τοῦ
ἀγίου Ἀντωνίου. (αὐτόθ. καὶ παρ' Ἀθανασίω
ΚΓ', 827-828 κ. ἐξ.)

Περὶ τῶν ἐν τοῖς χρόνοις ἐκεῖνοις ἐν Αἰγύ-
πτῳ ἀμικσαντῶν ἀγίων ἀνδρῶν. (Σωζόμ. ΣΖ',
1068-1085).

Ἐπαύ με φωνήεντα Θεὸν μέγαν ἄφθιτον αἰνεῖ
Γράμματα, τὸν πάντων ἀκαμάτων πατέρα.

Ἐν Αἰγύπτῳ δὲ καὶ τοὺς θεοὺς ὑπόνοοι διὰ
τῶν ἐπαύ φωνηέντων οἱ Ἱερεῖς, ἐφεξῆς ἤγουν-
τες αὐτά' καὶ ἀντὶ αὐλοῦ, καὶ ἀντὶ κινάρας
τῶν γραμμῶν τούτων ὁ ἦχος ἀκούεται.
(Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΚΖ', 607-608 σημ.)

Αἰγύπτιοι ἐπίσκοποι, οἱ μετὰ Ἀθανασίου
εἰς ἴσον ἦλθον, διμικρατέρωνται δι' ἐπιστολῆς
κατὰ τῆς συσκευῆς τῶν Εὐσεβιανῶν. Ἐπιστο-
λὴ αὐτῶν. (Ἀθανάσι. ΚΕ', 385).—Διμικρατέ-
ρονται κατὰ τῶν εἰς Μακρῶτην σταλέντων.
(αὐτόθ. 388).—Ἐπιστολὴ αὐτῶν, ἃς Διονυ-
σίω Φλαβίω κόμητι ἐπέδωκεν. (αὐτόθ. 389-
393).—Ἐπιστολὴ αὐτῶν πρὸς Ἰούλιον Πά-
παν Ῥώμης. (αὐτόθ. 252-281).—Ἠρώων
τὸν Ἀθανάσιον. (αὐτόθ. 329).—Εἰρήνην εἴ-
χον μετ' αὐτοῦ, ὅτι ὁ Γρηγόριος διάδοχος Ἀθα-
νασίου ἦλθεν. (αὐτόθ. 225).—Αἰγυπτίων ἐπι-
σκοπῶν 94 ὀνόματα, οἱ ἐν Σαρδικῇ ὑπέγρα-
ψαν. (αὐτόθ. 337).—Διωγμὸν ὑφίστανται χά-
ριν Ἀθανασίου. (αὐτόθ. 408-409).—Ἐννε-
νήκοντα ἐπίσκοποι ἐδιώχθησαν δι' Ἀθανάσιον.
(αὐτόθ. 629).—Ἀπέπτυν τὴν τῶν Ἀρειανῶν
αἵρεσιν. (αὐτόθ. 584-585).—Ἐπίσκοποι Αἰ-
γύπτου καὶ Λιβύης περὶ τοὺς ὀδοθήκοντα μετὰ
Ἀθανασίου γράρουν πρὸς τοὺς ἐπισκόπους
Ἀφρικῆς. (ΚΓ', 1029 κ. ἐ.)

Αἰγύπτιοι ἐπίσκοποι καταδικάσαν τὸν Ἀ-
πολλινάριον. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτοὺς
(ΑΒ', 984).—Παρακαλεῖ αὐτοὺς ὁ Βασι-
λεῖος, ὅπως ἐπιχειρήσωσιν ἐπαναγαγεῖν αὐ-
τόν. (αὐτόθ. 988).—Γράφει αὐτοῖς ὁ Βασι-
λεῖος, ἵνα μετὰ περισκέψεως δέχωνται τοὺς
μαθητὰς Μαρκέλλου, μεθ' ὧν ἐκινώνησαν.
(αὐτόθ.).

Περὶ τῆς αἰρέσεως Μαρκέλλου καὶ Σαβελ-

λίου καὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ψαλλομένων ὑμῶν
καὶ εὐχῶν. (Βασίλ. αὐτόθ. 760—765).

Περὶ τῶν κατ' Αἰγύπτου ἐκπικιδευθέντων
παλαιῶν τε καὶ νεωτέρων, ὅτι παραπλήσιοι
πῶς τὴν φωνὴν εἰσι, μακρύτερον τὰ τε ἄλλα
καὶ τοὺς ὀνόμασι μάλα σκ' ἠράμενοι κ. ἐ.
(Θεοδ. Μετοχίτης ΡΜΔ', 948).

Αἴ ὄ ἄγε, ἀντὶ τοῦ, ἐὰν δ' ἄγε—καί, αἶ
δὲ λῆς, ἀντὶ τοῦ, ἐὰν θέλῃς.

Αἰγωλιός, πτηνὸν τι νυκτερινόν.

Αἰγώνυξ, μετ' αἰγὸς ὄνουκας.

Αἰγώπους, μετ' αἰγὸς ὀρθαλομούς.

Αἰδέομαι, εὐλαθεῖσθαι. Αἰδέσιμος ὁ σέ-
βας ἢ εὐλάθειαν ἐμπνέων ἢ τρόπος, ἢ ιδιό-
της ἀξίης σεβασμοῦ, αἰδεσιμότης. — Αἰδέσις,
σέβας, εὐλάθεια.—Αἰδεστός, ἀξιοσεβαστος.

Αἰδημονέω, εἰμὶ αἰδήμων.—Αἰδημοσύ-
νη, συστολή, σεμνότης.—*Αἰδήμων*, ἐντροπα-
λός, εὐήθης.—Αἰδήμιμος, ἀντὶ αἰδέσιμος.

Αἰθῆς, ἀήρ αἰθῆς, ὁ ἐστὶν ἀρανής.

Αἰθῆος, ὁ βέβαιος καὶ στάσιμος.—Ἀί-
διον δὲ τὸ ἄχρονον, τὸ χρόνον παντὸς καὶ
αἰῶνος κατὰ τὸ εἶναι προσβύτερον. (Βασίλ.
ΚΘ', 608).—Ἀἰδίων ἐστὶ τὸ αἰεὶ διάγον. Καὶ
τὸ μὴ αἰδίων οὐ λέγεται καὶ ἄνυχρον, τὸ δὲ
ἄνυχρον λέγεται καὶ αἰδίων. Ἀναχρον δὲ λέ-
γεται τὸ μὴ ἔχον ἀρχήν· τοῦτο δὲ ἐστὶν ὁ
Θεός. Διὸ καὶ ἄναχρος λέγεται καὶ αἰδῖος,
τουτέστιν ἀτελεύτητος. (Ἀθην. ΚΗ', 536).—
Θεός ἐστὶν εἰς ἄναχρος, αἰδῖος, ἀτελεύτητος.
Ἀἰδίων τὸ μὴ πρόσκαιρον λέγεται. Ὁ τοῖνον
μήτε αἰδίων ἐστὶ, μήτε ἀτελεύτητον, τοῦτο
πάντως ἐν τῇ φηρατῇ τε καὶ ἐπικλήρῳ θεωρεῖ-
ται φύσει. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 480).

Ὁ θεσπέσιος Μωϋσῆς τῶν μὲν ὄντων ἐδή-
λωσε τὴν ἀρχήν, τοῦ δὲ Ποιητοῦ οὐκ ἔγχε-
σεν εὐρεῖν τὴν ἀρχήν. Καὶ αἰδίων τοῖνον ἐγνω-
κὼς τὸν Θεὸν καὶ ποιητὴν τοῦ παντὸς ὀνο-
μάται, καὶ ἀγαθὸν ποιητὴν, τῷ φυσιολογι-
κῷ τὸ θεολογικὸν μάλα σοφῶς συνήρμοσεν.
Ἄλλως δὲ προεμικλήθησαν οἱ ταῦτα διδα-
σκόμενοι τοῦ Θεοῦ τὸ αἰδίων. **αἶ ὦν** ἀπέ-
στακλέ με πρὸς ὑμᾶς εἶπε Μωϋσῆς· τὸ δέ,
ὁ ὦν, τοῦ αἰδίου δηλωτικόν ἐστὶ. (Θεοδώρ.
Π', 77).

Ἀἰδίων ἐστὶ τὸ αἰεὶ ὄν, τὸ μηδέποτε ἀρξά-
μενον, οὐδὲ λῆγον. Οὐ πᾶν ἀτελεύτητον πάν-
τως καὶ ἄνυχρον· οἱ γὰρ ἀγγελιοὶ καὶ αἱ ψυ-

χαί ἀρχὴν μὲν εἶχον εἶναι, τέλος δὲ οὐκ ἔχουσιν. (Ἀνακτ. Σινκίτ. ΠΘ', 56).

Ἄιδρος, ὁ ἄπειρος καὶ ἀνεπιστήμων.—

Ἄιδρεΐα, ἡ ἀτεχνία καὶ ἀνεπιστημοσύνη.

Αἰδῶλος, ὁ θραυτός ἀντιρρακτικῶς.

Αἰδῶς, ἐκ τοῦ α σταθιτικοῦ καὶ τοῦ ἰδεῖν διωσπίζ γάρ τις ἐστὶ τῆ αἰδῶς.

Αἰδῶς ἐν ὀφθαλμοῖς, ὅτι φρουσιῶς λέγεται παρ' Ἀριστοτέλει, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔδραν αἰδῶς εἶναι, οἷα τῶν αἰδημόνων ἀπὸ τῆς ὄψεως χρακτατηριζομένων. Περφομικτικῶς δὲ τὸ, αἰδῶς ἐν ὀφθαλμοῖς, λέγεται ἐπὶ ἰνδιδισμῶ τῶν παρόντων μὲν τινα περιπέπνυον, ἀπόντος δὲ ἀμελούντων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἰδῶς καὶ Νέμεσις, ὅτι καλῶς συνδυάζονται παρ' Ὀμήρῳ, διὰ τὸ ἐκ τῆς νεμέσεως ἐπιγίνεσθαι τὴν αἰδῶ.

Ὅτι ἡ μὲν ἀγαθὴ παρὰ τὸ αἰεὶ τὸ δένει ἔχειν αὐτὴν λέγεται, ἡ δὲ κακὴ παρὰ τὸ αἰεὶ ἐνδεῖς αἰτίαν εἶναι. Αἰδῶ δ' Ὀμηρος λέγει τὰ αἰδοῖται ἐν τῷ,

Εἰ μὴ ἐγὼ σε λαδῶν ἀπὸ μὲν φίλα εἴματα δῶσω,

Χλαίνας τ' ἠὲ χιτῶνα, τὰ τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.

Καὶ ὅρα, ὅτι διώνυμος λέξις καὶ ἡ αἰδῶς, ὅ γὰρ μόνον τὸ ἐπαινετὸν πάθος τῆς ψυχῆς, ὅ καὶ αἰσχύνῃ λέγεται κοινότερον κατὰ τὸ, αἰσχύνομαι σε προσβλέπειν ἐναντίον, ἦγουν αἰδοῦμαι· ἀλλ' ἰδοὺ καὶ σώματος μέρων· οὐ γὰρ ἐκεῖτο ἴσως μίξ λέξις δηλωτικῆ τοῦ καλύμματος τῆς αἰδοῦς, ὅπερ οἱ Ῥωμαῖοι μὲν βράκων φασί, ἔτεροι ἀναξυριδα ἐκ τοῦ ἀνασῦρεσθαι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἰδῶς καὶ ἐντροπή. Εἰ δὲ ἡ παρουσία τινὸς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ διὰ τὴν ἐντροπὴν καὶ τὴν αἰδῶ πρὸς τὸ κρεῖττον ἀεὶ σηματοῖται τὸν ἐντυγχάνοντα, πῶς οὐ μάλλον ὁ συμπαιρῶν αἰδῶ διὰ τῆς γνώσεως, καὶ τοῦ βίου καὶ τῆς εὐχαριστίας ἀδικαλείπτως τῷ Θεῷ, οὐκ εὐλόγως ἂν ἑαυτοῦ παρ' ἑκάστω κρείττων ἂν εἶη κατὰ πάντα, καὶ τὰ ἔργα, καὶ τοὺς λόγους, καὶ τὴν διάθεσιν; Τοιοῦτος ὁ πανταχοῦ παρεῖναι τὸν Θεὸν πεπειθμένος, οὐχὶ δὲ ἐν τόποις τισὶν ὤρισμένοις κατακλεισμένοις ὑπολαβῶν, ἵνα μὴ χωρὶς αὐτοῦ πατε οἰηθεῖς εἶναι, καὶ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν ἀκολαστήνη. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 449-452. — Η', 517).

Ὅπλον ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις ἡ αἰδῶς ἰσχυρόν, πρὸς τὴν τῆς ἀμάρτιας ἀποφυγὴν. Συγ-

γενῶς δὲ ἔχει πρὸς ἄλληλα καὶ οἰκείως κατὰ τὴν αἰδῶ καὶ τὸ κατ' αἰσχύνῃν πάθος, δι' ὧν ἀμφοτέρων ἡ ἀμάρτια κωλύεται, εἴπερ ἐθέλοι τις πρὸς τοῦτο χρῆσασθαι τῇ τοιαύτῃ τῆς ψυχῆς διαθεσῆι. Μᾶλλον γὰρ τοῦ φόβου πολυλάμεις ἡ αἰδῶς πρὸς τὴν ἀποφυγὴν τῶν ἀτόπων ἐπαιδυγῶσηται· ἀλλὰ καὶ ἡ αἰσχύνῃ ἐπακολουθοῦσα τοῖς ἐλέγχοις τοῦ πλημμελήματος, ἰκνήνῃ δι' ἐκνότης σωφρονήσαι τὸν ἀμαρτάνοντα πρὸς τὸ μὴ πάλιν ἐν τοῖς ὁμοίοις γενέσθαι. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 649).

Καὶ ἐστίν, ὡς ἂν τις ὄρω τὴν διαφοράν αὐτῶν ὑπογράφειν, αἰσχύνῃ μὲν ἐπιτεταμένη αἰδῶς, αἰδῶς δὲ τὸ ἐμπάλιν ὑρεμένη αἰσχύνῃ. Μᾶλλον δὲ κυριώτερον ἂν τις καθόικετο τῆς τῶν ὀνομάτων ἐμφάσεως εἰπῶν, αἰσχύνῃν εἶναι τὴν μετὰ τὴν πρῆξιν τῶν κατεγνωσμένων ἐπιγινόμενῃν αἰδῶ, αἰδῶ δὲ, κατὰ τὸ ἀντίτροπον, τὴν πρὸ τοῦ γενέσθαι τι τῶν κατεγνωσμένων αἰσχύνῃν, δι' ἧς ἡ ὀρμὴ τῶν ἀπρεπῶν ἀνακλόπτεται. Δεικνυται δὲ καὶ τῷ κατὰ πρόσωπον χρώματι ἢ τῶν παθῶν διαφορὰ τε καὶ κοινωαία. Ἡ μὲν γὰρ αἰδῶς ἐρυθματικὴ μόνῳ ἐπισκοπάζεται, συμπαιθόντος πως τῆ ψυχῆ τοῦ σώματος κατὰ τινὰ φρουσιῆν διάθεσιν, καὶ τοῦ περικαρδίου θερμοῦ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὄψεως ἀναξέσαντος· ὁ δὲ αἰσχυνθεὶς ἐπὶ τῇ φανερώσει τοῦ πλημμελήματος πελιθὸς γίνεται καὶ ὑπερῦθος, τοῦ φόβου τὴν χολὴν τῷ ἐρυθμάτικῃ μίξαντος. (αὐτόθ. 649-652).

Τῶν δ' αὖ κακίστων μέρειν, αἰνετὸν πάθος.

Αἰδῶς δὲ συστολή τις ἐστ' αἰσχυρὸς φόβος.

Αἰδοῦς δὲ περιφρόνησις, ἡ ἱταρότης.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 951).

Αἰδῶς καὶ αἰσχύνῃ ἀγαθὴ, καὶ αἰσχύνῃ πονηρὰ, μετὰ Γραφικῶν χωρίων. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1249).— Λόγος περὶ τοῦ αἰδεῖσθαι τοὺς ἱερεῖς μετὰ Γραφικῶν χωρίων. (Ἀντιόχ. Μον. ΠΘ', 1820-1824).

Αἰδῶς ἡ ἐπὶ γονέων, καὶ φίλων καὶ εὐεργετῶν καὶ διδασκάλων φόβος ἄκρατος, καὶ αἰδῶς δέει συγκεκρασμένη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἰδοῦς καὶ Ἀρελείας ναὸς ἦν ἐν Ἀθῆναις περὶ τὸν τῆς Πολυιάδος Ἀθηνᾶς νεώ, καθὰ καὶ Πausανίας ἱστορεῖ, ἃς, οἱ μὲν παιδαγωγούς, οἱ δὲ τροποῦς τῆς θεᾶς γενέσθαι φασί. Ἔστι δὲ τὸ αἶνγμα τοῦ χρῆναι τὸν διδασκό-

μενον ἢ τὰ πρὸς φρόνησιν Ἀθηναῶν, ἢ τὰ πρὸς ἄλλας τέχνας, ὧν Ἀθῆνα ἐπισταταί, αἰδῶ τε τηρεῖν εἰς τοὺς διδασκάλους, καὶ ἀφελῶς αὐτοῖς προσφέρεσθαι καὶ ἀπεριέργως, οἷα μὴ εἰδότας. Τὸ γὰρ ἐξω τοῦ δέοντος περίεργον πονηρίαν τε ἔχει ἀπερηψῆ, καὶ τοὺς διδασκάλους λυπεῖ ὅτι δὲ ἀφέλειαν οὐ μόνον ἐπὶ ἀπλότητος οἱ παλαῖοι ἐτίθουν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μεγαλειού τινος καὶ ἐνδοξότητος, ἐν ῥητορικοῖς δηλοῦνται λεξικοῖς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἰδοῖος ὁ ἀξίος αἰδοῦς. Αἰδοῖη ταμίη ἡ σφῆρα.

Αἰέλιοι λέγονται οἱ ἀδελφὰς γυναίκακς ἔχοντες.

Αἰένυπος, ὁ θάνατος παρὰ Σοφοκλεῖ.

Ἀἰζανᾶ καὶ **Σαζανᾶ** Αὐζούμωας τυραννοῖς ἐπιστολῇ Ἀθνασίου (ΚΕ', 636).

Αἰζήσος, ὁ νεανίας καὶ ἀμυζών τῆ ἡλικίᾳ, παρὰ τὸ αἰ ζεῖν.

Αἰζόκροτος ἡ ξηρασία παρὰ τὸ αἰζν.

Αἰήτου βασίλεια (Ζώσιμ. σελ. 31).

Αἰθαλής πρεσβύτερος. (Ἀθαν. ΚΕ', 381).

Αἰθάμι καὶ Αἰμὴν ψαλμοῖδοι. (Θεοδώρ. Π', 681).

Αἰθῆρ ἐπὶ αἰθρίας καὶ καθαροῦ καὶ ἀνεφέλου ἀέρος. Ἀῆρ δὲ ἡ ἀραραία καὶ σκότωση. Οὐρανὸς δὲ ὁ λιμανῆων ἀήρ καὶ παχύρω. Αἰθῆρ, παρὰ τὸ αἰθῆν, ὅ ἐστι κείναι καὶ λάμπειν.—Αἰθῆρ πυρώδης ἐστὶ καὶ διακαῆς (Βασίλ. ΚΘ', 69).—Τὸν αἰθέρα ἄυλον ἔρασκον οἱ περὶ τὸν Ἀριστοτέλη, καὶ πέμπτης παρὰ τὰ τέσσαρα αὐτὸν εἶναι φύσεως. (Ἐπιγ. ΙΑ', 1121).—Αἰθῆρ, εἰ ζῶα τρέφει. (Ἀράτου Φαινόμενα παρ' Εὐσεβίου ΙΘ', 998).

Αἰθιοπία. Χωρογραφία αὐτῆς (Φιλοστῶρ. ΞΕ', 485).

Αἰθιοπίας καὶ Ἐρυθρὰς θαλάσσης περιγραφὴ. (Ἀγαθαρχίδης παρὰ Φωτίῳ ΡΑ', 20-73).

Αἰθιοπία δύο. Αἰθιοπίας κατὰ κορυφὴν ἔχουσιν ἐν ταῖς τροπαῖς τὸν ἥλιον. Δύο γὰρ Αἰθιοπίας τῆ φύσει ὑποληπτέον ὑπάρχειν, περὶ τε τὸν θερινὸν τροπικὸν τὸν παρ' ἡμῶν κύκλον περιοικούντων Αἰθιοπῶν, καὶ περὶ τὸν ἡμῶν μὲν χειμερινόν, τοῖς δὲ ἀντίποσι θερινόν. (Γεμῖνος παρὰ Εὐσεβ. ΙΘ', 840-841).

Αἰθιοπία χώρα καλεῖται πάντα τὰ μεσημβρινὰ μέρη ἀπὸ ἀνατολῶν χειμερινῶν μέχρι δυσμῶν ἄλλοι δὲ ὅτι τὰ πρὸς Αἰγύπτω τῆς

Αἰθῆς ἔσχατα βόρεια καὶ πῶς τοὺς Αἰθιοπίας διχα μεμερισθαι ὁ Ὅμηρος λέγει καὶ περιγραφῆ τῆς Αἰθιοπικῆς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἰθῶπων καὶ **Ἀραβίων θεοί**. (Ἐπιγ. ΙΑ', 1237).—Οἱ Αἰθιοπίας τὰς κόγχας τῶν γονάτων περιηροῦντο, ὡς αἱ Ἀμυζόνες τοὺς ἐτέρους τῶν μεσῶν. Καὶ περὶ ὀκταμῆρου περιτομῆς Ἑβραίων, καὶ Ἰσραηλιτῶν τριακιδεκαετοῦς. (Εὐσεβ. ΚΑ', 501).—Ἀπόγονοι ἦσαν τοῦ Χοῦμ. (αὐτόθ. 709).

Αἰθιοπίας ἐν τοῖς εἰδώλοις διαφέρονται Αἰγυπτῶν ἔνθα περὶ διαφορᾶς ἐθνικῶν θεοτήτων. (Ἀθαν. ΚΕ', 45).—Μέχρις Αἰθῶπων ἔφρασε τὸ Εὐαγγέλιον, ἔνθα καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη. (αὐτόθ. 188.)

Περὶ τοῦ τῶν Αἰθῶπων ἀρίστου. Ὅθεν Αἰθῶψ ὁ Ζεὺς διὰ τὸ ἐν Αἰθιοπία ἐξαίρετως τιμᾶσθαι. Ὅμηρος φησιν, ὅτι ὁ Ζεὺς ἀπῆλθεν εἰς Αἰθιοπίαν ἐπ' ἀρίστον. Οἱ γὰρ Αἰθιοπίας ἀριστοποιήσαντες ἐκάλεσαν αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς σὺν αὐτῷ. Τὸ δὲ ἀρίστον τῶν Αἰθῶπων καὶ ἡ δίκαια αὐτῆ, θυσία ἦν γινόμενη τῷ Δίῳ τὰ δὲ ἔπη εἰσι ταῦτα

Ζεὺς γὰρ ἐς Ἀκαεῶν μετ' ἀμόμονας Αἰθιοπῆας Χθιζὸς ἔδη μετὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔπνοντο.

(Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 629).

Ἀἰθιοπίας ἐκτομῆς. Παραχρᾶσθαι τῆ σαρκὶ ἐδιδασκον ἀρετικοὶ τινες εἰρηταὶ δὲ τὸ παραχρᾶσθαι καὶ περὶ ἐκάστου πράγματος ἐκ περιουσίας γινόμενου.—Περὶ Ὀριγένους. Σοὶ δὲ κακομηχανία εἰς αἰσχρότατον ἄνδρα ἐπενοήθη. Αἰθιοπία γὰρ αὐτῷ παρεσκευάσασιν εἰς παράχρησιν τοῦ σώματος. (Διατ. Ἀποστ. Α', 936 καὶ σημ.—Ἐπιγ. περὶ τῆς Ὀριγενιανῶν αἰρέσεως ΜΑ', 1061-1072).

Αἰθῶψ ὁ εὐνοῦχος καὶ περὶ Αἰθιοπίας. (Κούριλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 832).—Αἰθῶψ ἐκ τοῦ αἰθῶ καὶ τοῦ ὄπτω σύγκειται, καὶ δηλοῖ τὸν ἐπικεκαυμένον τὴν ὄψιν. Αἰθῶψ ἀνήρ καὶ Αἰθῶψ γυνή, καὶ Αἰθῶπισσα ἡ ἐξ Αἰθῶπων.

Αἰθιοπία σμῆχεν, καὶ εἰς πῶρ ζαίνειν, καὶ πλίνθον ἐψεῖν παρομιμίαι εἰς τὸν ματασιοπονοῦντα. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 777).

Αἰθουσα ἐριδουπος κ. ἐ. Περὶ αἰθουσῶν. (Λεξικ. Εὐσταθ.).

Αἰθόμενον πῦρ, ἐπιθετικῶς ὅτι πρὸς διαστολὴν λέγεται τοῦ μὴ τοιούτου. Αἰθόμενα ἱερὰ πρὸς διαστολὴν τῶν μήπω θυομένων.

Αἴθωψ ὁ θερμός, ἡ λαμπρός, ἡ πυρρός, ἡ μέλας· αἴθωψ χροιά, ἡ μέλαινα. — Αἴθωψ κρινός, ἀναδιδόμενος. Αἴθωψ οἶνος, ὁ οἶνον ἐπι-
κακαυμένους τὴν ὄψιν, ἥτοι μέλας, ἡ ἐρυθρός ἢ
θερμός.

Αἴθωρανος, ἡ κατ' ἀνδράχλην, ὑποπόδιον κά-
τωθεν ἀνθρώπου ἀνημμένους ἔχον· ἰδιωτικῶς
δὲ δηλοῖ γυναικεῖον ποδαρῶλιον, παρὰ τὸ
αἶθριν, ὃ ἐστὶ λάμπειν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἴθωρα, λάμψις, εὐδία, αἰθρία.

Αἴθωραγενέτης Βορέας, ὁ αἶθρον ποῖων,
ἦγουν ψύχος· καὶ αἰθρία.

Αἴθωρος, ἀρσενικῶς ἢ ἐωθινὴ στίβη, ὃ ἐστὶ
πάχη καὶ παγετός, καὶ τὸ ἐκείθεν ψύχος.

Αἴθωρα, ἡ Ἄθηνά ἐπιθετικῶς, ἢ φωσφόρος.

Αἴθωρα, θαλάσσια κοράναι.

Αἴθων, ἵππος καὶ βοῦς καὶ λέων καὶ ἄν-
θρωπος, ἐπιθετικῶς. Αἴθωνες ἵπποι οἱ μέλανες,
οἱ εὐκίνητοι, οἱ πυρροί. — Αἴθωνες λέβητες οἱ
αἰθόμενοι, ὃ ἐστὶ λάμποντες καὶ γεγκωμένοι.

Αἴκα, ἀντὶ τοῦ αἰκεν, (αἶν).

Αἴλαια, ἐκλήθη ἢ ποτὲ Ἰερουσαλήμ ἀπὸ
Αἰλίου Ἀδριανοῦ αὐτοκράτορος. (Εὐσέβ. Κ',
165-312. — Κύριλ. Ἰεροσολ. ΔΓ', 833. —
Χρυσόστ. ΜΗ', 900. — Γελάσιος Κυζικηνός.
ΠΕ', 1326. — Ἀλέξανδρος Μον. ΠΖ', 4044-
4045).

Αἴλαμ ὠνόμασται τῇ Ἐβραϊῶν φωνῇ τὸ
τοῦ ἐν Ἱερουσόλοις καοῦ προπύλαιον. (Θεο-
δώρ. Π', 685). — *Αἴλαμίται*, ἔθνος ἀραβικὸν
πρὸς τῇ Ἐρυθρῇ κείμενον θαλάσση. Ἐρμη-
νεύεται *ψεκτοί* (Ἰωργ. ΙΓ', 592-3).

Αἴλάν, Αἰλών, καὶ Αἰλώθ, πόλις. Κεῖται
δὲ ἐν τῷ στόματι τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, ἐν
Ἐρυθρᾷ προσκαγορεύουσι θαλάσσην. (Θεοδώρ.
Π', 777).

Αἴλιανός, ἱστορικὸς περὶ τῶν ἐν Ἰνδιῇ
μαργάρων ἢ μαργαριτῶν. (Ἰωργ. ΙΓ', 848-
853. ἐνθα καὶ σημ.). — *Αἴλιανός* ἐπίσκοπος
Αἰγύπτου. (Ἀθαν. ΚΕ', 337). — *Αἴλιανός*, πρὸς
ἐν ἔργασι Γρηγόριος ὁ Νεοκκιαρεῖας. (Βασίλ.
ΔΒ', 776).

Αἴλιος, ὁ ἐπὶ Αἴνῳ τῷ ποιητῇ θρηνοῦ,
αἰχμῶς, καὶ λίνος, ὧδ' ἰσταουργούντων παρὰ
τὸ λίνον.

Αἴλιος Πούπλιος Ἰούλιος ἀπὸ Δελφειῶν
κολωνίας τῆς Θράκης ἐπίσκοπος. (Εὐσέβ. Κ',
481).

Αἴλουροι θεοὶ Αἰγυπτίων. (Νόννος ΔΓ',
1072). — Αἴλουρος, ἦν κάτταν ἢ συνήθεια λέ-
γει. Ἰδῶν τις Συμεὼν τὸν Στυλιτὴν ἐπὶ τοῦ
κίονος ἐστῶτα, ἐπυθάνετο τὶ ἐν εἴη τοῦτο.
Ὅ δὲ ἔφη αἴλουρον εἶναι. (Εὐάγριος ΠΓ', 2880).
Αἴλουρέων, ἐπίσκοπος Αἰγύπτου. (Ἀθα-
νάσ. ΚΕ', 392).

Αἴλωος, Αἰλωαῖος εἰς τῶν πρώτων ἀγ-
γέλων παρ' Ὀρίταις αἰρετικὸς. (Ἰωργ. ΙΑ',
1345. — Εἰρηναῖος Ζ', 694. — Ἐπιφάν. ΜΑ',
324-364. 641 κ. ἐ. αὐτόθ.). — Περὶ διαφό-
ρων ὀνομάτων διστραφέντων ὑπὸ τῶν αἰρε-
τικῶν, Ἀδωνάτων, Ἐλωαῖος κτλ. (Ἰωργ. ΙΑ',
1345—1360).

Αἴμα ἐν ἴσῳ τῷ σπέρματι καὶ γενεᾷ ἐν τῷ
ταύτης τοι γενεῆς καὶ αἵματος εὐχρημα εἶναι.
(Ὁμηρος).

Αἷμα σταφυλῆς ὁ οἶνος τροπικῶς. — Αἷμα
ὕσει πρότερον· παρομιμία ἐπὶ ἀδυνατῶν. — Εἰ
πάντα τὰ ὕδατα αἷμα ὑπὸ Μωϋσέως γεγένη-
ται, πῶς ἐπάγει ἡ Γραφή τό, «Ἐποίησαν δὲ
καὶ οἱ ἑπακοῖοι τῶν Αἰγυπτίων ὠσαύτως.»
(Ἀπόκρισις καὶ λύσις. Ἰουστίν. Γ', 1273). —
Εἰ μὴ τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ἡ ψυχὴ,
διὰ τὸ ἐκχυθέντος ἐκείνου τὸ ζῶον ἀπόλλυ-
σθαι, διὰ ποίων λόγων καὶ ὑποδειγμάτων δει-
κνυται, ὅτι ἐστὶ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι, ἢ ἕτερον
τῇ κτίσει ἀόρατον; (Ἀπόκρ. καὶ λύσις αὐτόθ.
1309).

«Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου, καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα οὐκ ἔχετε
ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.» (Ἰωάν. Γ', 54). Ἐναργῆς
τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπαγγελίας τὸ πότιμον
ἀλληγορῶν, δι' ὧν ἡ Ἐκκλησία, καθάπερ ἄν-
θρωπος, ἐκ πολλῶν συνεστηκυῖα μελῶν ἀρδε-
ταί τε καὶ συμπήγνυται, καὶ αὐξεται καὶ συγ-
κροτεῖται ἐξ ἀμφοῖν, σώματος μὲν, τῆς πί-
στεως, ψυχῆς δὲ τῆς ἐλπίδος, ὡς περ καὶ ὁ
Κύριος ἐκ σαρκὸς καὶ αἵματος· τῷ γὰρ ὄντι αἷ-
μα τῆς πίστεως ἢ ἐλπίς, ὅρ' ἦς συνέχεται,
καθάπερ ὑπὸ ψυχῆς ἢ πίστεως. Διαπνευστός
δὲ τῆς ἐλπίδος, δίκην ἐκρυέντος αἵματος, τὸ
ζωτικὸν τῆς πίστεως ὑπεκλύεται. (Κλήμ.
Ἄλεξ. Η', 296). — Πρωτόγονον γὰρ τὸ αἷμα
εὐρίσκειται ἐν ἀνθρώπῳ· ὃ δὲ τινες οὐσίαν
εἰπεῖν ψυχῆς τετολομήκασι. Περὶ αἵματος καὶ
τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ. Πῶς ζωογονεῖται· καὶ
τρέφεται αἷματι τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ μήτρᾳ· πῶς

γάλακτι μετὰ τὸν τοκετὸν πῶς τὸ αἷμα εἰς γάλα μεταβάλλεται. Πότε αὐξάνει παρὰ τοὺς ζῶντας, καὶ τότε ὑγρότερον γίνεται. Ἀλληγορικῶς πνευματικῶς αἵματος καὶ γάλακτος. (αὐτόθ. 296-312).

Πρωτόγονον τὸ αἷμα εὐρίσκεται ἐν ἀνθρώπῳ, τοῦτο δὴ τὸ αἷμα φυσικῆ τροπόμενον πέψης, κωπασῆς τῆς μητρῆς, φιλοστοργίας συμπαθεῖ, ἐξανθεῖ καὶ γράσκει πρὸς τὸ ἄφρονον τοῦ παιδίου. Καὶ ἔστι μὲν τῆς σαρκὸς ὑγρότερον τὸ αἷμα, ὡς ὑγρά τις οὐσα σάρξ, τοῦ δὲ αἵματος νοστιμώτερον τὸ γάλα καὶ λεπτομερέστερον κ. ἔ. (Θ', 773).

Τετραετίας δὲ ἔχει μὲν λογισμὸν τῶν ἀνθρωπίνων, μάλιστα δὲ οὐδ' αὐτὸς περὶ τῶν εἰμαρμένων τοὺς ζῶσι πρὶν πιστῶν τοῦ αἵματος. Οἴεται γὰρ καὶ Ὀμηρος, καθὰ καὶ πλείστοι τῶν μετ' αὐτὸν ὑπέλαβον, ἐν τῷ αἵματι εἶναι ἀνθρώποις τὴν περὶ τὰ θνητὰ φρόνησιν· ἐπεὶ καὶ τῶν μετ' αὐτὸν πολλοὶ τούτων πιστοῦνται, δεικνύντες, ὅπερ καὶ ὑποθερικυθὲν ὑπὸ πυρετοῦ καὶ χολῆς, ἀφραίνειν ποιεῖ καὶ ἀνοητεῖν. Ἐμπεδικλῆς τε οὕτω φαίνεται ὡς ὄργανον πρὸς σύνεσιν τοῦ αἵματος, οὕτω λέγων.

Αἷματος ἐν πλάσειν τετραμμένου ἀντιδρωτός, τῆ τε νόημα μέλιτα κινδύσεται ἀνθρώποισιν· Αἷμα γὰρ ἀνθρώποις περικάρδιον ἐστὶ νόημα. (Στοβαχῆς παρὰ Κλήμεντι Ν', 296 σημ.).

Ἐδοξέ τισι μεταϊόφροσι λέγειν, ὅτι οὐδὲν διαφέρει τοῦ κτήνους ὁ ἀνθρώπος, ἀλλ' ὡς ὁ θάνατος τοῦ κτήνους, οὕτως ἐστὶ καὶ ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου, μὴ ἔχοντός τινα οὐσίαν ἀθάνατον. Καὶ γὰρ, φησὶν, ὁ ἀνθρώπος καὶ τὸ κτήνος θνήσκουσιν, ἐξερρομένου καὶ κενουμένου τοῦ αἵματος.— Ἀπόκρ. Τοῦ αἵματος ἡ φύσις παρὰ μὲν τοῖς ἀλόγοις οὐσία τίς ἐστὶ ζωτική, οὗ τινος τὸ ζῶον στερούμενον θνήσκει· παρὰ δὲ τῆ καθ' ἑμῆς φύσει τῆ λογικῆ ἢ τοῦ αἵματος φύσις σύνδεσμός ἐστι τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ ἀφαιρουμένου τοῦ συνδέσμου, ἀνάγκη πάσα καὶ τὰ συνδεδεμένα χωρῆζεσθαι. (Ἐκ τῶν εἰς Ἀθανάσιον ΚΒ', 681, ἔνθα καὶ περὶ θανάτου, ἀνευ κενώσεως αἵματος).

Ἐπὶ τὴν κρίσιν ἐν αἵματι ψυχῆς οὐκ ἔδρασε κ. ἔ. (Γέν. Θ', 4-5).— Τίνος χάριν ἀπαγορεύει τοῦ αἵματος τὴν μετάληψιν; ὅπερ γὰρ ἐστὶ, ὡς καὶ ὁ νόμος, ἀνθρώπῳ ψυχῆ, τοῦτο τοῖς ἀλόγοις τὸ αἷμα (Θεοδώρ. Π', 157).

Αἷμα ἀνθρώπων εἰς θυσίας. «Καὶ ἐξέχεον αἷμα ἀθῶον, αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων, ὧν ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναάν». (Ψαλ. ΡΕ', 37-39—Θεοδώρ. αὐτόθ. 1732).— Τὴν μισαφρόνον αὐτῶν ἱατρῶν γνώμην ὁ Θεὸς ἀπαγορεύει τὸν φόνον. Εἰ γὰρ τὸ τῶν ἀλόγων αἷμα φαγεῖν, ψυχὴν ἐστὶ φαγεῖν, πολλὰ μάλλον ἀνόσιον τὸ τὴν λογικὴν ψυχὴν χωρῆσαι τοῦ σώματος. (Δευτ. ΙΒ', 23.—Θεοδώρ. Π', 420).— Πολλὴ δὲ τῆς ἀσεβείας ἡ ὑπερβολὴ τοῦ σφάζειν τοὺς παῖδας. «Ὅτι αἷμα αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐγένετο· ὃ πόλις τῶν αἰμάτων (αὐτόθ. ΠΑ', 1044. 1052-1053).— Τὸ αἷμα σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου οὐ μὴ γένηται σου μνηεῖα (αὐτόθ. 1020).— Ἡ ἀγριότης τῶν αἰμοβόρων (αὐτόθ. 992).

Τίνες ὑπέφρονον, ὧν τὸ αἷμα ὁ Πιλάτος τῶν θυσιῶν ἔμεινεν; Οἱ Γαλιλαῖοι, οἱ καὶ τοῖς δόγμασιν ἐξακολούθησαντες Ἰουδα τοῦ Γαλιλαίου, οὗ καὶ Λουκᾶς ἐν ταῖς πράξεσι τῶν Ἀποστόλων (Ε', 17) μείνηνται. (Ἄναστ. Σιν. ΠΘ', 800).

Αἷμα Χριστοῦ. Ταῦτα πρὸς ἡμᾶς τοὺς μετακλημβάνοντας λέγω, καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς διακονουμένους. Καὶ γὰρ ἀναγκαῖον καὶ πρὸς ἡμᾶς διαλεγθῆναι, ὥστε μετὰ πολλῆς τῆς σπουδῆς διακείμενι τρυφῇ τὰ ὄνειρα. Οὐ μὲν γὰρ κλάσις ὡμῶν ἐστίν, εἴ τιμι συνειδότες τινὰ πονηρίαν, συγχωρήσετε μετασχεῖν ταύτης τῆς τραπέζης. Ἐν αἷμα αὐτοῦ ἐν τῶν χειρῶν ἐκλήτηθήσεται τῶν ὑμετέρων (Χρυσόστ. ΝΗ', 744).— Ἄλλ' οἱ τοῦ Δεσποτικοῦ αἵματος ἀξιοῦμενοι, καὶ ἀξίως τῆς δωρεᾶς ταύτης πολιτευόμενοι ἐπανθοῦσαν αὐτῆς ἔχουσαν τὴν τοῦ Δεσποτικοῦ αἵματος χάριν (Θεοδώρ. ΠΑ', 1529).— Τοῦτον τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι γόνυ κλίνας, σφύγων μὲν πᾶν αἷμα βδελυκτὸν κ. ἔ. Ἐπιστολῆ Κωνσταντίνου πρὸς Σαπῶρων τὸν Περσῶν βασιλέα. (ΠΒ', 976).

Τὸ αἷμα τὸ ζῆλον. Τοῦτο τὸ αἷμα τὴν εἰκόνα ἡμῶν ἀνθρώπων ἐργάζεται τὴν βασιλικὴν τοῦτο κάλλος ἀμήχανον τίκει· τοῦτο μακροθύμηται τῆς ψυχῆς τὴν εὐγένειαν οὐκ ἀφρίσσει, ἄρον αὐτὴν συνεχῶς καὶ τρέφον. Τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν σιτίων ἡμῶν αἷμα γινόμενον, οὐκ εὐθέως τοῦτο γίνεται, ἀλλ' ἑτερόν τι· τοῦτο δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' εὐθέως τὴν ψυχὴν ἀρδεύει, καὶ μεγάλῃ τινὰ δυνάμει ἐμποιεῖ κ. ἔ. (Χρυσόστ. ΝΘ', 261).

Αίμα και ὕδωρ. Ὁ Κύριος τῆ μὲν προβολῇ τοῦ αἵματος τὴν βεβελήθησιν τῆς σαρκὸς ἐπεδεικνύει· τῆ δὲ προσθήκῃ τοῦ ὕδατος τὴν ἀρχαντὸν καθαρότητα ἐδήλου. (Ἄθων. ΚΓ', 1125). Πίστε εἰς αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ἐλαχύνονον· καὶ περ οὐχ αἷμα τοῦ Κυρίου ἐστὶν ὁ οἶνος τῆς ἀμπέλου. Διὸ εἶπεν ὁ Κύριος περὶ τοῦ ἰδίου σώματος· «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπέλος.» Αἷμα δὲ οὐκ ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς τοῦ Λόγου θεότητος, ἀλλ' ἐξ οὗ ἐφόρυσεν ἀνθρώπου. (αὐτόθ. 1289). — Ζωῆς γὰρ τύπος τὸ αἷμα, καὶ εἰς ὁμηρὴν εὐωδίας ἀνακειμένης τῷ Θεῷ καὶ Πικρί, ὡς ὑπὲρ πάντων τῶ ἀμα καὶ ὑπὲρ ἐκάστου. (Κύριλ. Ἀλεξ., ΞΗ', 757).

Εἰς τὸ γεγραμμένον «Τίς ὑφέλεια ἐν τῷ αἱματί μου», ἐρμηνεύει καὶ πικραίνεις. (Ἰσίδ. ΟΗ', 581-584).

Αἱμακία, ὅτι κυρίως τὸ ἐξ ἀκαθάρτων φράγμα· ἀπλῶς δὲ πᾶν περίσχημα οὕτω λέγεται, καὶ τειχίον ἐκ χυλίκων ὅμοιον φραγμαῖ. Αἱμακία δὲ παρὰ τὸ αἱμάσσειν τοὺς μεταχειριζομένους· διὰ τὸ ἐξ ἀκαθάρτων καὶ βάτων γίνεσθαι. Αἱμακία καὶ αἰ τῶν ὄψεων καταδύσεις λέγονται.

Αἱματος πηγὴ. Ὅτι παρὰ Συβαρείτας ἀνέβλυσεν αἷματος πηγὴ ἣν τινε τῶν βομῶν. (Αεξ. Εὐσταθ.)

Αἱματοειδῆ ὕδατα. Ἱστορίαι καὶ φυσιολογίαι περὶ τοιούτων. (Αεξ. Εὐσταθ.)

Αἱματόεντα ἡματα, κυρίως τὰ ἐν τῷ ριζίμῳ πολέμῳ.

Αἱματιανός, ἡγεμὼν Αἰγύπτου. (Εὐσέβ. Κ', 664). — **Αἱματιανὸς** αὐτοκράτορος βασιλεῖς. (Ζώσιμ. σελ. 31).

Αἱμῆλος Φροντίδος ἀνθύπατος. (Εὐσέβ. Κ', 476).

Αἱμῆμοντον, μέρος τῆς Θράκης· περιγραφή τῶν περὶ αὐτὸ πόλεων. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ', σελ. 304).

Αἱμῆνον καὶ ἀμῆνον, ἀγγεῖον αἵματος τῶν σφαζομένων ἱερείων, πρὸ τὸ αἷματος δεκτικόν.

Αἱμομαξίαι ἐθνικῶν· διαμάχαι ἐθνῶν καὶ πόλεων, ἀνθρωποθυσίαι κ.τ.λ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 36-45. ὅτι μὴ ἀκρίτως ἡμῶν ἡ περὶ τῶν ὠφελιμοτέρων πίττις κατὰ καιρὸν παραλαμβάνεται. — Βασίλ. Καν. ΟΕ', — τῆς ἐν Ἀγκύρου Καν. ΚΕ').

Αἱμονες, ἔθνος θεσσαλικόν.

Αἱμούρους γυνή. Ὀμιλίαι Χρυσοστόμου εἰς τὴν αἱμοῦροσσαν. (ΞΔ', 17-20).

Αἱμός ὁ δρόμος παρ' Αἰσχύλου, καὶ Αἱμός ὄρος τῆς Θράκης.

Αἱμοφόρουκτον, τὸ αἱμοβαρές, αἱμοφουτος, ὁ αἱματι περιφρμένο.

Αἱμύλιος λόγος. Αἱμύλιος καὶ μακχοὶ λόγοι, οἱ κολλεκτικὸι καὶ προσηνεῖς, μακχοὶ μὲν πρὸς διαστολὴν τῶν ἀπειλητικῶν· σκληροὶ γὰρ ἐκείνοι· αἱμύλιος δὲ κατὰ τοὺς παλαιούς, δόλιος, πιθανοί, πλάνοι, γοητικοί· καὶ ἄλλως δὲ αἱμύλιος, οἷ ὡς εἶπεν ποιησίαι, καὶ οἷους ἀν εἶποι τις τῶν πρὸς αἱματος. Ἡ καὶ ἄλλως, αἱμύλιος, οἱ μὴ φορησαντες εἰκῆ περὶ τὰ τῆς ἀκοῆς πρόθυροι, ἀλλ' ἔσω παρεισδύντες, καὶ οἷον ἀψάμνοι αἱματος, ἢ θερμοὶ καὶ ἐνεργοί, οὐ μὴν ψυχροὶ καὶ ἀπρακτοί, ὡς ἐκ μεταφορῆς τῶν ἐναίμων ζῶων, ἢ θερμότερα τῶν ἀναίμων εἰσι. Πράξωγον τοῦ αἱμύλου, αἱμύλιος, ὡς δηλοῖ τό, αἱμύλα κωτίλουσα. (Αεξ. Εὐσταθ.)

Αἱμών, ὁ ἐπιστήμων οἷονεὶ δαίμων, ἦτος δαίμων.

Αἱμώσια σῦκα ἐν Πάρῳ τῆ νήσῳ, διὰ τὸ ὑπέρυθρον καὶ αἱματοειδές τοῦ χρώματος οὕτω κληθέντα.

Ἄινά, πληγὴ. Ἡ γὰρ Ἄινά τῆ Σύρων φωνῆ πληγὴ καλεῖται. Ἄιέ, καὶ Ἄνά. (Γέν. ΔΓ', 24). (Θεοδώρ. Π', 201) καὶ Ἄινάος. (αὐτόθ.).

Ἄινᾶν. Τίνος ἐνεκεν ὁ Μωϋσῆς κατὰ τὴν Γένεσιν γενεαλογῶν τὰς ἡγεμονίας Ἡσαῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἀπλῶς διέρχεται τὰ ὀνόματα, ἐπὶ δὲ τὸν Αἰνᾶν ἐλθὼν φωνῆ· «Οὗτός ἐστιν δε εὔρε τὸν Ἰαμὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ· τ· κ. ε. 404). — Ἡ Σύρων φωνῆ τὸν Ἰαμὴν πηγὴν ἐθέλει καλεῖν· αἰ πηγαὶ δὲ καὶ τὰ φρέατα περισπούδαστον γρῆμα τοῖς ἐξ Ἀβραάμ· τοιμένες γὰρ ὄντες πολὺν λόγον εἶχον τῶν πηγῶν καὶ φρέατων. (Φώτ. ΡΑ', 404).

Ἄιναρέτης, ἐπὶ ἐπικίνῳ καὶ φύγῳ, σύνθετον ἐκ τοῦ αἰνόν· παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἄλλοις σύνθετος ὅλον Αἰνόπαρις, Αἰνέλην· οὕτω καὶ Αἰναρέτης ὁ ἐπὶ κακῶν ἔχων τὴν ἀρετήν· ἦγουν τὴν ἀνδρίαν κατ' ἐξοχόν. Γράφεται δὲ καὶ αἰν' ἀρετῆς. Ἀνδρέτος πρὸς δυστυχίαν ἄλλων. (Αεξ. Εὐσταθ.)

Ἄινέας παραλυτικός· ἐν Λύδῃ μὲν τῆ νῦν

Διοσπόλει, ἐν ὄνοματι Χριστοῦ ὁ Πέτρος Αἰ-
νέει τὸν παράλυτικὸν ἐθεράπευσεν. (Κύριλ.
Ἱεροσ. ΑΓ', 997).

Αἰνεῖται Γαζῆος. Περὶ ἀθανασίας ψυχῆς
καὶ ἀνιστάσεως σωμάτων. Διάλογος. (Θεό-
φραστος ΠΕ', 865-1004).

Αἰνεῖται βραβίλει μετὰ τὴν τῆς Τροίας
ἄλωσιν, καὶ πλοῦς εἰς Σικελίαν. (Αεξ. Εὐσταθ.)
—Περὶ Αἰνεῖου. Κοσμῆς Ἱεροσολ. (ΑΗ', 478).

Αἰνεῖν, ἐπαινεῖν, ἐγκρίνειν, στέργειν, ὑ-
πόσχεσθαι, ἀποποιεῖσθαι εὐχῆμων.

«Αἶνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.» Ὁμιλία Χρυ-
σοστόμου (ΝΕ', 519-528). — Αἰνεῖν καὶ ὕμνεῖν
ἀδιαλείπτως τὸν Κύριον ὀφειλόμεν, ὡς περ ἀ-
διαλείπτως ἀναπνέομεν τὸν ἀέρα, καὶ ἐν μέ-
σῳ πραγμάτων στρεφόμεθα. Δύναται γὰρ ὁ
φρόνιμος καὶ θεοφιλὴς νοῦς δινηκνῶν μνήμην
σοῶειν τοῦ κτισμένου. «Ἐμνήσθη γὰρ, φησὶν
ὁ Δαυὶδ (Ψαλμ. ΟΓ', 4), τοῦ Θεοῦ καὶ ἠψ-
φράσθη. — «Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄρ-
γάνῳ (Ψαλμ. ΡΝ', 4).» Ὁργανα ἑναρμόνια αἰ
πολλὰ εἰσιν ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ περὶ
πλειόνων δόγματα, οὐδεμίαν ἔχοντα πρὸς ἄλ-
ληλα διαφωνίαν. Ὁργανὰ δὲ πάντων τούτων
περιεπικνῶν ἐστὶν ἡ φιλόχρητος τοῦ σοφοῦ
ψυχὴ. (Νεῖλος ΟΘ', 169-172. — Ἰσίδ. Πηλ.
ΟΗ', 388. 433. — Μάξιμος Ι', 844).

«Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες
καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι.» Παρακλειουσάμενον τὸ
Πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῖς ἐν οὐρανοῖς τάγμασιν
αἰνεῖν τὸν Κύριον, μεταφέρει τὸν λόγον τοῖς
ἐπιγείοις παρακλειουόμενον. Τριῶν δὲ ὄντων
ταγμάτων, ἐπουρανίων, ἐπιγείων, καὶ κατα-
χθονίων, τῶν καμπτότων γόνυ τῷ Ἰησοῦ, τὰ
μὲν οὐράνια διὰ τῶν προειρημένων ἐπὶ τὸν
ἕμνον τρέπονται, τὰ δὲ ἐπιγεία διὰ τὸ εἰπεῖν
«Ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς, νεκρία καὶ
καὶ παρθένοι.» Πλὴν δὲ τούτων μνήμην ποιεῖ-
ται ἐπὶ τὰ καταχθόνια τρεπόμενος, ἅ διὰ τῶν
δρακόντων καὶ τῶν ἀβύσσων σημαίνεται. (Ἀθκ-
νάσ. ΚΓ', 1256).

Αἰνεῖται. «Ἡ δόξα μου καὶ ἡ αἰνεσίς μου ὁ
Κύριος. — Τοὺς δοξάζοντάς με ἀντιδοξάζω.»
δηλονότι ὁ καλῶς δοξάζων τὸν Θεόν, δεδοξα-
σμένος ἐστὶ παρ' αὐτοῦ. Συμφωνεῖ δὲ τῆ δό-
ξῃ καὶ ἡ αἰνεσίς ὡς τε ὁ καλῶς δοξάζων, καὶ
ὕγιως αἰνεῖται. (Θεοδώρ. ΠΑ', 321).

Αἰνεῖται, ὡδὴ, καὶ ὕμνος, καὶ προσευχὴ,

καὶ ψαλμός, τοιαύτην πρὸς ἄλληλα τὴν δια-
φορὰν ἔχει. Ψαλμός μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ διὰ τῶν
ὀργάνων τοῦ μουσικοῦ μελωδία ὡδὴ ἡ διὰ
στόματος γινομένη τοῦ μέλους μετὰ τῶν ῥη-
μάτων ἐκφώνησις ἡ δὲ προσευχὴ, ἱκετηρικὴ
ἐστὶ περὶ τινος τῶν συμπερόντων προσαγομέ-
νη τῷ Θεῷ ὕμνος δὲ ἡ ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσιν
ἡμῖν ἀγαθοῖς ἀνατιθεμένη τῷ Θεῷ εὐφημία.
Αἶνος δὲ ἴσῳ αἰνεσίς, ταῦτον γὰρ ἐπ' ἀμφο-
τέρων τὸ σημαίνον, τῶν θείων θαυμάτων
περιέχει τὸν ἑπαινον· οὐδὲν γὰρ ἄλλοτὶ ἐστὶν
ἑπαινος, εἰμὴ τοῦ αἶνου ἐπίτασις. (Γρηγ. Νύσσ.
ΜΔ', 493). — Ἡ εἰς Θεὸν ὕμνωδις πνευματικὴ
ἐστὶν ἑορτὴ (ἐν τε εὐτυχίᾳ καὶ δυστυχίᾳ).
Τοιγάρτοι οἱ Ἰουδαῖοι ἔθρασκον· «Ἐπὶ τῶν πο-
ταμῶν Βαβυλώνης ἐκεῖ ἐκαθίσασμεν καὶ ἐκλαύ-
σαμεν, ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών» ἐν
ἣ κατὰ νόμους καὶ ἔθη τὰ Ἰουδαίων, ἡ τῆς
αἰνεσεως θυσία προσκομιζέτο, χορδαῖς καὶ ὄρ-
γάνοις ἐκπεριουμένη. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 208).

Αἶνει μὲν ἄλλον, μὴ φρόνει δ' αἰνομένου.
Κακῶς ἀκούει κρείσσον, ἢ λέγειν κακῶς.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 935 — ΑΗ', 809-812).

Αἰνεσθήσιμος, φιλόσοφος Ἀλεξανδρεὺς
πυρρῶνιστής. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1256). — Αἰνεσ-
θήσιμος Πυρρῶνιόν λόγιος Ἡ' Ἀνάστεις αὐτῶν
περιληπτικὴ. (Φώτ. ΡΓ', 693-697).

Αἰνεσιος εἰσθε, ἀνὴρ τις ἀξιόλογος, καὶ
τῇ ἀσκήσει διακρέψας. (Παλλάδ. ΑΓ', 1211).

Αἰνή ἐπαινος, αἰνήμη αἰνώ, αἰνήτης αἰνετός.

Αἰνή δῆλιος, δεινὴ μάχη, κακὴ ἐρις.

Αἰνέα, πόλις Περραιῶν, ὅθεν οἱ Αἰνιάνες.

Αἰνίγμα ὁ λόγος, ὁμνώνως παρὰ Θη-
βαίους, διὰ τὸ τοὺς λοχῶντας κρύπτεσθαι καὶ
λανθάνειν.

Αἰνίγμα, καὶ παραβολή. Αἰνίγμα δὲ νομί-
ζω εἶναι διεξόδον τινα περὶ ὧς γεγονότων μὴ
γεγονότων, μήτε γενέσθαι δυναμένων, σημαί-
νόντων δ' ἐν ἀποκρυφῇ ἀπόδητόν τι. Οἷον ὡς
ἀπὸ παραδείγματος τὸ ἐν Κριταῖς (Θ', 8-15).

«Ἡορευόμενα ἱπορευθήσαν τὰ ζῦλα τοῦ χρι-
στοῦ ἐφ' ἐαυτῶν βασιλέω.» — Ὁ ἀκάνθος
ὁ ἐν τῷ λιθῶνι ἀπέστειλε πρὸς τὴν Κέ-
δρον τὴν ἐν τῷ λιθῶνι, λέγων Ἄδὸς τὴν θυ-
γατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα. (Δ', Βαπ-
τ. ΙΔ', 9). — Ὁ ἀετὸς ὁ μέγας, ὁ μεγαλοπτερυ-
γος, ὁ μικρὸς τῇ ἐκτάσει πλήρης δυνάμων.
(Ἰεζεκ. ΙΖ', 3). — Παραβολὴ ἐστὶ λόγος ὅς

περὶ γενομένου τοῦ μὴ γενομένου μὲν κατὰ τὸ ῥητόν, δυναμένου δὲ γενέσθαι, τροπικῶς δηλωτικὸς αἰνιγμάτων, ὡς τὸ, «Ἐξήλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι.» (Λουκ. Η', 5).—Προσέχετε λαὸς μου τῶ νόμῳ μου, κλίνατε τὰ οὐς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, φθέγγομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.» (Ψαλ. ΟΖ', 1.2).—Στέφανος χαρίτων ἡ περιουχίᾳ τῶν ἀρετῶν, διὰ τὸ συνδεδέσθαι ἀλλήλῃσι: (Ἐπιγράμματα ἑρμηνειῶν εἰς τὰς Παροιμίας, Π', 25. 17-33—Θεοδώρ. εἰς Ἱεζεκιήλ. ΠΑ', 960 κ. ε. 1024-1028).—Ἡ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία καὶ δι' αἰνιγμάτων τὰ μέλλοντα ἡμῖν ὑπενόησι. (Βασίλ. ΚΘ', 52. 596—Α', 52).

Αἰνίγμα, αἰνίγματα, αἰνιγματώδως, αἰνίσσεται, θεολογικῶς. (Θεοδώρ. Π', 101. 285. 288. 541-544. 1321-1324. 1433. 1433-1436. 193. 381. 764. 808. 937.—ΠΑ', 456-457. 960. 1024. 1028.—ΠΒ', 152. 953-956.—ΠΓ', 1044 κ. ε. 1125-1152).

«Ὅτι δεῖ τὰς ἀξιώσεις τῶν αἰνιγμάτων σιωπῆσαι. (Λεξ. Εὐσταθ.). καὶ, *Αἰνίζομαι* τὸ αἰνίσσομαι, ὅτι παρὰ τὸν αἶνον λέγεται, β δηλοῖ ἀπόκρυφον λόγον.

Αἰνῶθεν αἰνῶς, ἀπὸ δεινοῦ δεινῶς, καὶ ἐκ δεινῶν δεινοτέρως.—*Αἰνῶθερ*, τοπικὸν ἐξ Αἴνου πόλεως τῆς Θράκης.

Αἰνῶς, φωνῇ προτασομένη ἐν συνθέσει παρ' Ὀμήρῳ, οἶον ἐν τῷ Αἰναρέτης, Αἰνῶπαρις, Αἰνελένη. Βλέπε. *Αἰναρέτης*.

Αἶνος, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς λόγου τίθεται ἡ λέξις, ὅθεν τὸ παραίνω. Αἶνος ὁ μυθῶδης καὶ παροιμιώδης καὶ ἀπόκρυφος καὶ ἔσχηματισμένος λόγος, ὃς καὶ γρηγορὸς καὶ αἰνιγμα λέγεται.— Αἶνός δεινός, ὁ σκοτεινός, παρὰ τὸν αἶνον, ὃ δηλοῖ καὶ τὸ αἰνίγμα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αἶνος ὁ ἔπαινος παρὰ τὸ ἰαίνειν, καὶ αἶνος ὁμωνύμως ὁ συμβολικὸς λόγος, ὃ ἐστὶν αἰνίγμα παρὰ τὸ αἶνον, ὃ ἐστὶ δεινόν· βάρυνεται ἡ λέξις πρὸς διαστολὴν τοῦ αἶνός ἐπιθέτου.

Αἶνος κύριον, πόλις θρακικῆ. Μετὰ δὲ Χερρόνσον Αἶνος οἰκεῖται πόλις, ἀπὸ τοῦ οικιστοῦ τῆς προσηγορίας ὠνομασμένη Αἰνεῖας γὰρ ἦν, ὡς περ λέγουσιν, ὃ τοῦ Ἀγγίστου. Περὶ Αἴνου καὶ πόλεων τινων θρακικῶν (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ', 303-304).— Αἶνους καλεῖ

τὴν Αἶνον Ἀθανάσιος (ΚΕ', 713. Ὀλύμπιον ἐπίσκοπον Αἴνου).—*Αἶνοι* παρὰ Σχολ. Κλημ. καὶ *Αἶνοι* παρὰ Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ.).

Αἰνῶν τόπος πέραν τοῦ Ἰορδάνου.— Αἰνῶν δὲ ἑρμηνεύεται ὀφθαλμὸς βασιάνου, τουτέστιν ἐξήτασμένη, καὶ βεβασανισμένη, καὶ ἔγκοπος θεωρία. (Νεῦλ. ΟΘ', 184).

Αἶξ, παρὰ τὸ αἰσσειν λέγεται, καὶ ἐκ συναίρεσως ἔχει τὴν δίφθογγον. Αἶξ οὐρανία, ἡ μεγάλη καὶ ὑψηλή. Καὶ αἶξ οὐρανία· παροιμία ἐπὶ τῶν δωροδοκούντων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν Ὀλύμπιον Δία αἰγός, καὶ μάλιστα τῆς κατὰ τὴν Ἀμάλθειαν, φέρεται παροιμία τὸ, *αἶξ οὐρανία*, ὁμοίᾳ τῷ λευκῇ ψῆφος, κατὰ Παιουσιαν· ὡς γὰρ ἡ Ἀμάλθεια, φησί, τροφὸς ἦν τοῦ Διός, οὕτω καὶ ἡ τοιαύτη ψῆφος ἔτρεφε τοὺς δωροδοκούντας δικαστάς. «Ἡ καὶ ἄλλως» ὡς περ ὁ τὸ τῆς Ἀμαλθείας αἰγὸς ἔχων κέρας, πάντ' εἶχεν, οὕτω καὶ οἱ κυκμιέοντες, φησί, τὰς ἀρχὰς καὶ τῆλα ἀργυριζόμενοι· διὸ καὶ *αἶξ οὐρανία* εἶκοι λέγεσθαι οἶνοι θεία, καὶ ὑπόσα τοὺς δικαστάς, ὅσοι δῶρα ἐλάμβανον. «Ὅτι δὲ ὁ μῦθος οὐρανῶσας κατηστέρησε τὴν τοῦ Διὸς Αἶγα, καὶ ὡς τὸ κατ' αὐτὴν κέρας μεγαλόφωνον ἦν, εἶξ οὐ καὶ Ἡρακλῆς ἔσχεν ἀγαθὰ, πολλοὶ καὶ πολλαχοῦ δηλοῦσιν. Οὕτω δὲ καὶ περὶ τῆς ζωογόνου παρ' Ἀττικῶς λευκῆς ψήφου, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ κέρατος, ὡς οὐ μόνον τὸ ζωικόν ἐστίν, ἀλλὰ πού καὶ τοπικὸν τροπικῶς, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, ὑψιέρατα πέτραν, καὶ κέρατα ποταμῶν, ἦτοι καμπαί. Καὶ ἐπὶ ἰσχυός δὲ τὸ κέρας, καὶ ἐπὶ πολεμικῆς ἐκτάξεως, κέρας δεξιὸν καὶ ἀριστερόν. Ἐδηλώθη δὲ κέρας καὶ τριχῶν ἐμπλοκή, καὶ συμποσίῳ δὲ τι σκευός, ἐπεὶ κέραι βῶν οἱ παλαιοὶ καὶ πρῶτοι ἐπινον· ὅθεν καὶ Διώνυσος, φασί, κερατοφύης ἐπλάττετο, καὶ Ταῦρος ἐκαλεῖτο, καὶ ἐν Κυζικῷ ταυρόμορφος Ἰδρυτο. Καὶ ἐκ τοιούτου δὲ κέρατος καὶ τὸ μῆζαι οἶνον ὑδατι κεράσαι φασί καὶ. (Λεξικ. Εὐσταθ. ἐνθα *Αἶγαι* καὶ *Αἶγα* πόλεις, καὶ *Αἶγιον*, ἧς οἱ πόλεις Αἶγιαι.)

Αἰγῶν ἡλικίας ὀνομασία· ὅτι τῶν αἰγῶν οἱ μὲν τέλειοι τράγοι καὶ ἔξαλοι, οἱ δὲ μετὰ ταῦτα τῇ ἡλικίᾳ χίμωροι, τὰ δὲ νεώτατα ταῦτα τῇ ἡλικίᾳ χίμωροι, καὶ πρητῆνες, καὶ ἔριφοι· καὶ ὅτι ἐσοῦντες, καὶ πρητῆνες, καὶ ἔριφοι αἶγες· κατὰ προσηγορίαν ἡλικίῶν καλοῦνται. (Λεξ. Εὐσταθ.).

ἔθνα καὶ περὶ προβάτων, βοῶν, βουβάλων, ἡμιόνων, γάλακτος κ.τ.λ.).

Αἰγὸς ἐπιπρητῆνος ἐρυθροῦ πῆρη ἀρίστη.

(Παροιμιά. αὐτόθ.).

Αἶξ. Εἰς τὸν τῶν τριχῶν ἔπαινον διὰ τί ἡ ἁγία Γραφή τὸ ζῶον τοῦτο παραλαμβάνει; (Γρηγ. Νύστ. ΜΔ', 1104-1105). «Τρίχωμά σου, ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν, αἱ ἀπεκαλύφθησαν κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 128-129 κ. ἔ.).

Αἶξων κύριον, ἐξ οὗ,

Αἶξωνεῖς, δῆμος τῆς Ἀττικῆς· οὗ οἱ δημόται ἐσκώπουντο ἐπὶ κακολογίᾳ, καθ' ἃ καὶ οἱ Σφήττιοι ἐπ' ἀγριότητι ἔθεν καὶ *Αἶξωνεῖσθαι* τὸ κακολογεῖν. Βλέπ. καὶ *Αἰγυπτιάζειν*.

Αἰόλος κύριον. Αἰόλοι τρεῖς ἱστοροῦνται, ὁ μὲν Ἕλληνας τοῦ Δευκαλιωνος, ἀφ' οὗ *Αἰολεῖς* τὸ ἔθνος· ὁ δὲ Ἰππότες καὶ Μελανίππης, ὁ δὲ τρίτος Ποσειδῶνος καὶ Ἄρης. — Αἰόλος ἀνέμων ταμίης καὶ τὰ κατ' αὐτόν, πάντα ὑφ' Ὀμήρου λεγόμενα. — Ἐξ Αἰόλου, Αἰολεῖς οἱ Θεαταῖοι. Αἰολικὴ διάλεκτος ἐπικρινόμενῃ τῇ Δωρικῇ.

Αἰολος ἐπιθετικῶς, ὁ ποικίλος καὶ πανοῦργος ἄνθρωπος. Αἰόλου οἶστρος, ὁ ποικίλος καὶ εὐκίνητος.

Αἰολόπωλοι Φρύγες. Τοὺς δὲ Φρύγας αἰολοπώλους λέγει Ὀμηρος, ὡς εἴτις εἶποι ταχυῖππος, ἱππικῶς, ἱππότες, ὡς ἐφ' ἱππων κινουμένους (αἰόλω γὰρ τὸ ταχέως δίκην ἀέλλης κινῶ), ἢ ποικίλος ἱππαζόμενος (λεξ. Εὐς.).

Αἰπός, ὑψηλός. Βλέπ. καὶ *Αἰπός*. — Αἰπειτα πόλις, ἢ ἐφ' ὑψηλοῦ ἐκτισμένη. Αἰπεινὴ ἴλιος, ἢ ὑψηλή. — *Αἰπὰ βῆθρα*, τὰ βαθεά.

Αἰπόλος, οἰνοῖ αἰγοπόλος, ἢ αἰποπόλος.

Αἰπός, ὁ ὑψηλὸς καὶ χαλεπὸς ἐκ τοῦ αἰπιτατικοῦ καὶ τοῦ ἰπῶ, τὸ βλάπτω. Αἰπὺς βρόχος, ὁ ὑψόθεν δεδεμένος.

Ἐφαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῦ μελέθρου.

Αἶρα, ἡ σφύρα, παρὰ τὸ ῥαῖα, ὃ ἐστὶ φθειρω, κατὰ μετάθεσιν καὶ αἶρα εἶδος τι σφέρακτος. Ἢ δὲ λεγομένη αἶρα, καὶ ὅσα λοιπὰ νόθα σφέρακα τοῖς τροφίμοις ἐγκαταμέμικται, ἀπερ ζιζάνια προσκαγορεύει σύνθεσι τῇ Γραφῇ, οὐκ ἐκ τῆς τοῦ σίτου μεταβολῆς γίνεσθαι, ἀλλ' ἐξ οἰκείας ἀρχῆς ὑπέστη, ἴδιον ἔχοντα γένος (Βασίλ. ΚΘ', 104).

Αἶρε, «Ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον· Αἶρε αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς» (Πράξ. ΚΑ',

36 — ΚΒ', 22). Τί ἐστίν, Αἶρε αὐτόν; — Ἔθος ἦν τοῖς Ἰουδαίοις, καθ' ὧν ἂν ἀπεραινόντο τοῦτο λέγειν καὶ ἐπὶ Χριστοῦ τὸ αὐτὸ φαίνονται ποιοῦντες καὶ λέγοντες, Ἄρον αὐτόν, τοῦτέστιν, ἐκ τῶν ζώντων ποιήσον ἀρανῆ (Χρυτὸς. Σ', 323. 333). — Ἐπαρον αὐτὸν ἐκ τῶν ζώντων (Ἀμμών. ΠΕ', 1585).

Αἶρειν, ἀπὸ τὸ ἀερίων. Αἶρειν ἀπὸ χθονός.

Αἶρειν, θηρατικὴ λέξις.

Αἶρεσθαι μισθόν, τὸ μισθαρνεῖν.

Αἶρεσθαι, ἀντὶ τοῦ λαμβάνειν παρ' Ὀμήρω παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον τὸ προκρίναι, καὶ ἐπιλέξασθαι (λεξ. Εὐσταθ.).

Αἶρεσθαι τὸ καλόν. Εἰ καὶ δειναὶ ἐν τοῖς πράγμασιν συμβαίνουσαι ἀπορίαι τὸ εἶδος ἀνελεῖν, καὶ τὸ παρεμπίπτον ἀντὶ τοῦ πρόποντος ἀναγκάζουσι, ἀλλ' οὐν οἱ φρονήσεως οὐκ ἀμοιροῦντες, καὶ τῇ θεῇ δεξιᾷ τὰ καθ' ἑαυτοῦς ἐπιτρέποντες, τὸ πρόπον μᾶλλον τοῦ παρεμπίπτοντος δοκοῦντος αἰρούμενοι, οὐ τῷ δόξαι ἠτήσθαι δυσχεραίνουσι, ἀλλὰ τῷ ὄντως νενικηκέναι ἀγάλλονται. Νίκη γὰρ ἀληθῶς οὐ δοκεῖν παραχρημα νενικηκέναι, ἀλλὰ τὸ ἀρετῆς καὶ εὐσεβεῖς μὴ ἐκπεπτωκέναι. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1549).

Αἰρεσιάρχει πρώτοι, αἰρέσεις, καὶ Αἰρετικοί. (Ἠγήσιππος Ε', 1308-1328). — Τὴν Ἐκκλησίαν ἐκάλεον Παρθένον· οὕτω γὰρ ἐφθαρτο ἀκοαῖς μακταῖαις. Ἀρχεταὶ δὲ ὁ Θέβουλις, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι αὐτὸν ἐπίσκοπον, ὑποφθεῖρειν, ἀπὸ τῶν ἐπτά αἰρέσεων ὧν, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῷ λαῷ, ἀφ' ὧν Σίμων, ἔθεν οἱ Σιμωνιανοὶ καὶ οἱ ἐξῆς· ἕκαστος ἰδίως καὶ ἐτέρως ἴδιον δόξαν παρεσιήγαγεν. Ἀπὸ τούτων ψευδοῦργιστοί, ψευδοπροφῆται, ψευδαπόστολοι, οἵτινες ἐμέρισαν τὴν ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας φθοριμακίαις λόγοις κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. (αὐτόθ. 1321-1324). — Ὅτι χρὴ χωρίζεσθαι τῶν αἰρετικῶν. Οὗτοι γὰρ εἰσιν ἐν δορῇ προβάτων λύκοι. Ψευδοῦριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ ψευδαπόστολοι, πλάνοι καὶ φθορεῖς, ἀλωπέκων μερίδες, καὶ χαμαιζήλων ἀμπελώνων ἀφανισταί, δι' οὓς φυγήσεται ἡ τῶν πολλῶν ἀγάπη. (Διατ. Ἀποστ. Α', 944). — Φεύγειν τῶν ἀσεβῶν αἰρετικῶν κοινωνίαν. (αὐτόθ. 957). — Φεύγειν τοὺς αἰρεσιάρχεις ὡς ψυχῶν φθορέας. (αὐτόθ. 976).

Αἰρεσιάρχει ψευδωνύμου γνώσεως. (Εὐσέβ.

Κ', 316 κ. ε. 328 κ. ε.).— Ὅποθεν ἀνεφύησαν αἱ αἵρέσεις, καὶ ὅστις ἀρχηγὸς τῆς ἀσεβείας γεγένηται. (Διατ. Ἀποστ. Α', 920).— Αἱ αἵρέσεις καὶ πρὸς ἑαυτὰς καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν διαφωνοῦσιν. (933).— Αἱρέσεις καὶ σχίσματα δεῖ φεῦγειν. (909).— Αὗται καὶ τὰ ἤθη διαστρέφουσιν. (αὐτόθ. 925.976-977).— Αἰρεσιπρεπὲν ἔκ τοῦ ἀρχιχερσαῖζικου. (Α.Εὐς.).

Αἰρετικοί. Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κακοδοξοὶ (Ἰουστίν. Γ', 368).—Κακοδοξία αὐτῶν καὶ ἀνάξιθον μίξεις. (αὐτόθ. 369.416).— Περὶ αἱρέσεων καὶ σχισμάτων. (αὐτόθ. 549-552.669).— Αἰρετικοὶ ἐπὶ τὴν ἐρροδοξίαν ἐρχόμενοι. Τοῦ αἰρετικοῦ ἐπὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐρχομένου τὸ σφάλμα διορθοῦται, τῆς μὲν κακοδοξίας τῆ μεταθείσει τοῦ φρονήματος, τοῦ δὲ βλαπίσματος τῆ ἐπιχρίσει τοῦ ἁγίου μύρου, τῆς δὲ χειροτονίας τῆ χειροθεσίας, καὶ οὐδὲν τῶν πάλαι μένει ἄλυτον. (Ἐκ τῶν εἰς Ἰουστίν. Γ', 1261.1600).

Αἰρετικῶν παραδόξολογία. Αἰῶνα πρόοντα, Προπάτορα καὶ Βυθὸν, Ἐνοικίαν καὶ Χάριν, καὶ Σιγὴν κ.τ.λ. (Εἰρηναῖος Ζ', 445 κ. ε.).— Ὁρκοὶ Εἰρηναίου πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ Φλωρίνον· ὅτι τὰ τῶν αἰρετικῶν δόγματα οὐκ ἔστιν ὑγιεὺς γνώμη. Ταῦτα ἀσύμφορα ἔστι τῆ Ἐκκλησίας, εἰς τὴν μεγίστην ἀσέβειαν περιβάλλοντα καὶ αὐτοῦς, καὶ τοὺς παιθομένους αὐτοῖς· καὶ τὰ δόγματα οὐδὲ οἱ ἔξω τῆς Ἐκκλησίας αἰρετικοὶ ἐτόλμησαν ἀποφάνεσθαι ποτε· ταῦτα τὰ δόγματα οἱ πρὸ ἡμῶν προσβύτεροι, οἱ καὶ τοῖς ἀποστόλοις συμφοιτήσαντες, οὐ παρέδωκαν. (αὐτόθ. 1225-1228).— Αἰρετικῶν τινῶν κακοδοξία καὶ διήγησις περὶ αὐτῶν. (αὐτόθ. 1265-1321).

Ἐκ τῶν Κληθέντος· Ἀλεξάνδρῳ ε.

Αἵρέσεις ἀπολείπουσι τὴν ἐξ ἀρχῆς Ἐκκλησίαν. Αὐτίκα ὁ εἰς αἵρεσιν ὑποπεσὼν διέρχεται δι' ἐρημίας ἀνδρῶν, τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν καταλιπὼν, ἔρημος Θεοῦ, ὕδωρ ἄνυδρον ζητῶν, τὴν αὐκίητον καὶ δίψιον ἐπερχόμενος γῆν, συνάγων χερσὶν ἀκκρίπιν. (Η', 812).

Πρὸς τοὺς προσβάλλοντας τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας αἵρέσεις ἐπὶ τῆ ἀπιστίας, ἢ ψυχρότητι καὶ ἀδικησίᾳ. Ἐλλήνας καὶ Ἰουδαίους (καὶ πολλοὶ ἄλλοι τοῦτοις ὅμοιοι), πρῶτον μὲν οὖν

αὐτὸ τοῦτο προσάγουσιν ἡμῖν λέγοντες, μὴ δεῖν πιστεῦειν διὰ τὴν διαφωνίαν τῶν αἱρέσεων· παραφθίνει γὰρ καὶ ἡ ἀλήθεια, ἄλλων ἄλλα δογματικίζόντων. Πρὸς οὓς φημέν, ὅτι καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν παρ' Ἑλλήσιν φιλοσόφων πάμπολλαι γεγονάσιν αἵρέσεις· καὶ οὐ δῆπου φατὲ δεῖν ὀκνεῖν, ἤτοι φιλοσοφεῖν καὶ Ἰουδαίῳ τῆς διαφωνίας ἕνεκα τῆς πρὸς ἀλλήλας τῶν παρ' ὑμῖν αἱρέσεων· ἔπειτα δὲ ἐπισπαρήσασθαι τὰς αἵρέσεις τῆ ἀληθείᾳ, καθάπερ τῷ πυρὶ τὰ ζῴοντα, πρὸς τοῦ Κυρίου προφητικῶς εἰρηται, καὶ ἀδύνατον μὴ γενέσθαι τὸ προειρημένον ἔσεσθαι· καὶ τούτου ἡ αἰτία, ὅτι παντὶ τῷ καλῷ μῶμος ἔπεται (Θ', 524).

Αἱ αἰρετικοὶ παραβαίνουσι τὸν ἐκκλησιαστικὸν κανόνα. Ἄλλ' ὡς ἀψευδαῖν χρὴ τὸ ἐπιεικῆ, καὶ μηδὲν ὄν ὑπέσχηται ἀκυροῦν, κἄν ἄλλοι τινὲς παραβαίνωσι συνθήκας, οὕτω καὶ ἡμεῖς κατὰ μηδὲνα τρόπον τὸν ἐκκλησιαστικὸν παραβαίνειν προσήκει κανόνα· καὶ μάλιστα τὴν περὶ τῶν μεγίστων ὁμολογίαν ἡμεῖς μὲν φυλάττομεν, οἱ δὲ παραβαίνουσι. Πιστευτέον οὖν τοῖς βεβαίως ἐχόμενοις τῆς ἀληθείας (αὐτόθ. 525).

Ἦδη δὲ καὶ ὡς ἐν πλάτει χρωμένους ἤρθε τῆ ἀπαλογίᾳ, ἕνεκα φάνας πρὸς αὐτούς, ὅτι καὶ οἱ ἱετροὶ ἐναντίας θόξας κεκτημένοι κατὰ τὰς οικείας αἵρέσεις, ἐπίσης ἔργω θεραπεύουσιν. Μῆτι οὖν, κάμνων τις τὸ σῶμα, καὶ θεραπεύεις δεόμενος, οὐ προσίεται ἱατρὸν διὰ τὰς ἐν τῇ ἱατρικῇ αἵρέσεις; Οὐκ ἄρα οὐδὲ ὁ τὴν ψυχὴν νοσῶν καὶ εἰδῶλων ἐμπλεῶς, ἕνεκα γὰρ τοῦ ὑγιᾶναι, καὶ εἰς Θεὸν ἐπιστρέψαι, προσασίσκει ποτε τὰς αἵρέσεις. Καὶ μὴν διὰ τοὺς δοκίμους, φησὶν, αἱ αἵρέσεις· δοκίμους, ἤτοι τοὺς εἰς πίστιν ἀρικνουμένους λέγει, ἐκλεκτικώτερον προσιόντας τῇ κυριακῇ διδασκαλίᾳ, καθάπερ τοὺς δοκίμους τραπέζιτας τὸ κλῆπλον νόμισμα τοῦ κυρίου ἀπὸ τοῦ παραχρημάγματος διακρίνοντας· ἢ τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ πίστει δοκίμους ἦδη γενομένους κατὰ τὸν βίον, κατὰ τὸ τὴν γνώσιν. Διὰ δὲ τοῦτο ἄρα πλείονος ἐπιμελείας καὶ προθυμίας δεόμεθα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ πῶς ἀκριθῶς βιωτέον, καὶ τίς ἡ ὄντως οὐσα θεοσεβεία. Διὸν γάρ, ὅτι δυσκόλου καὶ δυσέργου τῆς ἀληθείας τυγχάνουσης, διὰ τοῦτο γεγονάσιν αἱ ζητήσεις, ἀρ' ὧν αἱ

φιλαυτοί και φιλόδοχοι αίρέσεις, μη μαθόντων μὲν μηδὲ παρειληφθέντων ἀληθείας, οἷσιν διὲ γνώσεως εἰληφθέντων (αὐτόθ. 525).

Διὰ πλείονος τοίνυν φροντίδος ἔρευνητέον τὴν τῶ ὄντι ἀλήθειαν, ἡ μόνη περὶ τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν καταγίνεται· πόνῳ δὲ ἔπεται γλυκεῖα εὐρέσις τε καὶ μνήμη. Ἐπαποδύτεον ἄρα τῶ πόνῳ τῆς εὐρέσεως διὰ τὰς αἰρέσεις. Διακρίτεον δὲ ὅμῳ τε τῆ καταληπτικῆ θεωρίᾳ καὶ τῶ κυριωτάτῳ λογισμῷ τὸ ἀληθὲς ἀπὸ τοῦ φαινομένου. Καὶ ὡς περ ὁδοῦ μίξ μὲν τῆς βασιλικῆς τυγανούσης, πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων τῶν μὲν ἐπὶ τινα κλημένων, τῶν δὲ ἐπὶ ποταμῶν ῥωθῆ ἢ θάλασσαν ἀγχιβέθῃ φερουσῶν, οὐκ ἄν τις ὀκνήσῃ διὰ τὴν διαφανίζν ὀδεύσαι, χρήσιμοι δ' ἂν τῆ ἀκινδύνῳ καὶ βασιλικῆ καὶ λεωφόρῳ· οὕτως, ἄλλα ἄλλων περὶ ἀληθείας λεγόντων, οὐκ ἀποστατέον, ἐπιμελέστερον δὲ θηρατέον τὴν ἀκριβεστάτην περὶ αὐτῆς γνώσιν κ. ἔ. (αὐτόθ. 525-528).

Αἰρετικοὶ δοξόσοφοι καὶ φιλόνοικοι. Ματαίᾳ τοίνυν τοῖς Ἑλλήσιν ἡ πρόφασις αὕτη· τοῖς μὲν γὰρ βουλομένοις ἐξέσσαι καὶ τὸ εὐρεῖν τὴν ἀλήθειαν· τοῖς δὲ αἰτίας ἀλόγους προβαλλομένοις, ἀναπολόγητος ἡ κρίσις. Πότερον γὰρ ἀναιροῦσιν, ἢ συγκατατίθενται εἶναι ἀπόδειξι; Οἴμαι πάντας ἂν ὁμολογήσειν, ἄνευ τῶν τὰς αἰσθηθείας ἀναιρούντων. Ἀποδείξεως δ' οὐσης, ἀνάγκη συγκαταβαίνειν εἰς τὰς ζητήσεις, καὶ δι' αὐτῶν τῶν Γραφῶν ἐκμανθάνειν ἀποδεικτικῶς, ὅπως μὲν ἀπεσφάλησαν αἱ αἰρέσεις, ὅπως δὲ ἐν μόνῃ τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ Ἑκκλησίᾳ ἦτε ἀκριβεστάτη γνώσις καὶ ἡ τῶ ὄντι ἀρίστη αἰρέσις. Τῶν τε ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἐκτρεπομένων, οἱ μὲν σφῆς αὐτοῦς μόνους, οἱ δὲ καὶ τοὺς πέλας ἐξέπαζον ἐπιχειροῦσιν. Οἱ μὲν οὖν δοξόσοφοι κλοῦμενοι, οἱ τὴν ἀλήθειαν εὐρηκέναι νομίζοντες, οὐκ ἔχοντες ἀπόδειξιν οὐδεμίαν ἀληθῆ, ἔαυτοὺς οὕτω ἀπατώσιν ἀναπεπαισθη νομίζοντες· ὧν πληθος οὐκ ὀλίγον, τὰς τε ζητήσεις ἐκτρεπομένων διὰ τοὺς ἐλέγχους, ἀποφευγόντων δὲ καὶ διδασκαλίας διὰ τὴν κατέγνωσιν. Οἱ δὲ τοὺς προσιόντας ἐξέπαζόντες πανοῦργοι σφόδρα· οἱ καὶ παρακολουθοῦντες αὐτοῖς, ὅτι μηδὲν ἐπίστανται, πιθκοὶς ὅμως ἐπιχειρήμασι σκοτίζουσι τὴν ἀλήθειαν. Ἐτέρᾳ δ', οἴμαι, τῶν πιθκῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ ἐτέρᾳ τῶν ἀλη-

θῶν ἡ φύσις. Καὶ ὅτι τῶν αἰρέσεων ἀνάγκη τὴν ὀνομασίαν πρὸς ἀντιδιαστολήν τῆς ἀληθείας λέγεσθαι, γινώσκομεν· ἀφ' ἧς τινα ἀποσπάσαντες ἐπὶ λύμῃ τῶν ἀνθρώπων οἱ σορισταί, ταῖς ἐξευρημέναις σφίσι ἀνθρωπικαῖς τέχναις ἐγκυκλοποιήσαντες, αὐλοῦσι προῖτασθαι διατριβῆς μᾶλλον, ἢ Ἑκκλησίας. (αὐτόθ. 528).

Οἱ αἰρετικοὶ παρεξηγοῦσι τὰς θείας Γραφὰς ἀπ' αὐτῶν ἐκλεγόμενοι τὰ ἀμυβόλους εἰρημένα· οὐ τὸ σημαίνοντα σκοποῦντες, ἀλλ' αὐτῇ ψιλῇ ἀποχωρῶμενοι τῇ λέξει. Σχεδὸν γὰρ ἐν πᾶσι, τοῖς ὀνόμασι μόναις προσανέχουσι τὰ σημαίνοντα ὑπαλλάττοντες. Ἡ ἀλήθεια δὲ οὐκ ἐν τῶ μετατιθέναι τὰ σημαίνοντα εὐρίσκειται· οὕτω μὲν γὰρ ἀνατρέψουσι πᾶσαν ἀληθῆ διδασκαλίαν. Οὐτ' οὖν ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν ἐθέλουσιν, αἰδούμενοι καταθέσθαι τὸ τῆς φιλαυτίας πλεονέκτημα· οὐτ' ἔχουσιν ὅπως διαθῶνται τὰς αὐτῶν δόξας, βιάζόμενοι τὰς Γραφὰς, φθάναντες δ' ἐξενεγκεῖν εἰς τοὺς ἀνθρώπους δόγματα ψευδῆ, σχεδὸν ἀπάσαις ταῖς Γραφαῖς ἐναργῶς μαχόμενοι, καὶ ἀεὶ ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀντιλογούντων αὐτοῖς ἐλεγχόμενοι τὸ λοιπὸν ἔτι καὶ νῦν ὑπομένουσι, τὰ τὰ μὲν μὴ προείσθαι τῶν προφητικῶν, τὰ δὲ, ἡμεῖς αὐτοῖς, ὡς ἄλλης γεγονότας φύσεως, μὴ οἴους τε εἶναι συνείναι· τὰ οἰκεία ἐκείνοις διαβάλλουσι· ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ ἑαυτῶν διελεγχόμενα ἀρνοῦνται δόγματα, ἀντικειν ὁμολογεῖν αἰδούμενοι, ἃ κατ' ἴδιαν αὐλοῦσι διδάσκοντες οὕτως. Οὕτω γὰρ κατὰ πάσαις ἔστιν ἰδεῖν τὰς αἰρέσεις ἐπιόντας αὐτῶν τὰς μάλα μοχθηρίας τῶν δογμάτων. (αὐτόθ. 533).

Ἐπειδὴν γὰρ ἀνατρέπονται πρὸς ἡμῶν, δεικνύντων αὐτοὺς σαφῶς ἐναντιούμενους ταῖς Γραφαῖς, δυσὶν ἕτερον ὑπὸ τῶν προσετώτων τοῦ δόγματος ἔστι θεάσασθαι γινόμενον· ἢ γὰρ τῆς ἀκολουθίας τῶν σφετέρων δογμάτων, ἢ τῆς προφητείας αὐτῆς, μᾶλλον δὲ τῆς ἑαυτῶν ἐλπίδος καταπρονοῦσιν· αἰροῦνται δὲ ἐκάστοτε τὸ δόξαν αὐτοῖς ὑπάρχειν ἐναργέστερον, ἢ τὸ πρὸς τὸ Ἐκκλήσιαν διὰ τῶν προφητῶν εἰρημένον καὶ ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίου, προσέτι δὲ καὶ τῶν ἀποστόλων συμμικτρούμενόν τε καὶ βεβαιούμενον. Ὁρῶντες οὖν τὸν κίνδυνον αὐτοῖς οὐ περὶ ἐνὸς δόγματος, ἀλλὰ περὶ τὸ τὰς αἰρέσεις διατρεῖν, οὐ τὴν ἀλήθειαν ἐξεύρισκειν (τοῖς μὲν γὰρ ἐν μέσῳ καὶ προχέ-

ρω; ἐντυχόντες; παρ' ἡμῶν, ὡς εὐτελῶν κατε-
ρρόνησκαν), ὑπερβῆναι δὲ σπουδάζαντες τὸ κοι-
νὸν τῆς πίστεως, ἐξέβησαν τὴν ἀλήθειαν.
(αὐτόθ. 536).

Μὴ γὰρ μαθόντες τὰ τῆς γνώσεως τῆς ἐκ-
κλησιαστικῆς μυστήρια, μὴδὲ χωρήσαντες τὸ
μεγαλεῖον τῆς ἀληθείας, μέχρι τοῦ βῆθους
τῶν πραγμάτων κατελεθεῖ ἀπορροβημένοι
τε, ἐξ ἐπιπολλῆς ἀναγνόντες, περπέμψαντο
τὰς Γραφάς. Ὑποδοξοτορίας τοίνυν ἐπρημέ-
νοι, ἐρίζοντες διατελοῦσι, δήλω γεγονότος,
ὡς τοῦ δοκεῖν μᾶλλον (α), ἤπερ τοῦ φιλοσο-
φεῖν προνοοῦνται. Αὐτίκα οὐκ ἀναγκάσις ἀρ-
γὰς πραγμάτων καταβαλλόμενοι, δόξαις τε
ἀνθρωπίναις κεκινημένοι, ἔπειτα ἀναγκάσιως
τέλος ἀκολουθεῖν αὐτοὺς ἐκπορίζόμενοι, δια-
πλάττονται διὰ τοὺς ἐλέγχους, πρὸς τοὺς
τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν μεταχειριζομένους; καὶ
πάντα μᾶλλον ὑπομένουσι, καὶ πάντα, φασί,
κάλων κινῶσι (6), κὼν ἀσεβεῖν διὰ τὸ ἀπι-
στεῖν ταῖς Γραφαῖς; μέλλουσι, ἤπερ μετατί-
θενται, ὑπὸ φιλοτιμίας, τῆς αἰρέσεως καὶ τῆς
πολυθρησκείας κατὰ τὰς Ἐκκλησίας αὐτῶν
πρωτοκαθεδρίας, δι' ἣν κἀκείνην τὴν συμπο-
τικὴν διὰ τῆς ψευδάνου ἀγάπης; πρωτοκλι-
σίαν ἀσπάζονται (αὐτόθ. 536).

Πᾶσα αἵρεσις, ὡς εἴκεν, ἀρχὴν ὄντα ἀκού-
οντα οὐκ ἔχει τὸ σύμμορον, μόνον δὲ τοῖς πρὸς
ἡδονὴν ἀνεφώγεται. Οἰημάτων οἱ αἰρετικοί. Οἰή-
σεως δὲ θεραπεία τριτὴ, καθάπερ καὶ πικρῶς
πάθους; μάθησις; τε τοῦ αἰτίου, καὶ τὸ πῶς
ἂν ἐξαιρεθεῖ τούτο; καὶ τρίτον ἡ ἀσκησις τῆς
ψυχῆς, καὶ ὁ ἔθισμός πρὸς τοῖς κριθεῖσιν ὀρθῶς
ἔχειν ἀκολουθεῖν δύνασθαι. Ὡς γὰρ ὀρθολόγος
τεταραχμένος, οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ τοῖς παρὰ
φύσιν θολωθεῖσα δόγμασιν, οὐχ οἷα τε τὸ φῶς
τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ ἀκριβοῦς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν
ποσὶ παρορᾷ. Ἐν οὖν θολερῶ ὄραται καὶ τὰς ἐγ-
χέλεις (γ) ἀτίκασθαι φασὶ ἀποτυρωμένους.
Καὶ καθάπερ τὰ πονηρὰ παιδία τὸν παιδα-
γωγὸν ἀποκλείει, οὕτως οὗτοι τὰς προφητείας
ἐργουσι ἐκτυτῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὑπορωμένοι
δι' ἔλεγχον καὶ νοουθεσίαν. Ἀμέλει πάμπολλα
συκαττύουσι ψεύματα καὶ πλάσματα, ἵνα δὴ

εὐλόγως δόξωσι μὴ προσιεσθαι τὰς Γραφάς
(αὐτόθ. 536-537). — Κενοὶ εἰσιν οἱ αἰρετι-
κοὶ τῶν τοῦ Θεοῦ βουλημάτων καὶ τῶν τοῦ
Χριστοῦ παραδόσεων εἶναι φασιν, πιερίζοντες
ὡς ἀληθῶς, κατὰ τὴν ἀρχίαν ἀμυθάλην, ἐξάρ-
χοντες; δογματικῶν, πλὴν ὅσα δι' ἐνεργείαν τῶν
ἀληθῶν ἀποθέσθαι καὶ ἀποκρύψαι οὐκ ἔγχεσαν.
(αὐτόθ. 537).

Τρόπος τοῦ φυγεῖν τὰς αἰρέσεις, καὶ προ-
τιμαῖν τὴν ἀλήθειαν. (αὐτόθ. 640). — Πῶς τὴν
αἵρεσιν ἀπὸ τῆς ἀληθείας πίστεως δυνάμεθα
διακρίνειν. (αὐτόθ. 529).

Αἰρετικῶν πρὸς ἀλλήλους διαφωνία. Κα-
τάπρονοοσι γοῦν ἀλλήλων καὶ καταγελωσί, καὶ
συμβαίνει τὸν αὐτὸν νοῦν παρ' οἷς μὲν ἐντι-
μότερον εἶναι, παρ' οἷς δὲ παρνοῦς ἐξαλω-
κέναι. (αὐτόθ.).

Οὐ γὰρ γρή ποτε, καθάπερ οἱ τὰς αἰρέσεις
μετιόντες ποιοῦσι, μοιχεύειν τὴν ἀλήθειαν,
οὐδὲ μὴν κλέπτειν τὸν κενόνα τῆς Ἐκκλη-
σίας, ταῖς ἰδίαις ἐπιθυμίαις καὶ φιλοδοξίαις
χρηζομένους ἐπὶ τῇ τῶν πλησίων ἀπάτῃ, οὐς
παντὸς μᾶλλον ἀγαπῶντας, τῆς ἀληθείας αὐ-
τῆς ἀντιχεσθῆαι διδάσκειν προσήκει. Εἰρήνη
γοῦν ἀντικρυς; ἀναγγεῖλαται ἐν τοῖς ἔθνεσι
τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, ἵνα μὴ κρηθῶσιν,
ἀλλὰ ἐπιστραφῶσιν οἱ προσηκούστες. Ὅσοι
δὲ ταῖς γλώσσαις αὐτῶν διλοιοῦσιν, ἐγγραφα
ἔχουσι τὰ ἐπιτίμια. (αὐτόθ. 545).

Αἵρεσις ἐπ' ἀγαθῶ, ἢ ἐπὶ βλάβῃ. Ἡ αἵρε-
σις ἐστὶ πρόσκλισις δόγμασι πολλοῖς ἀκολου-
θίαν πρὸς ἄλληλα κατὰ τὰ ριζινομένα περι-
έχουσα, πρὸς τὸ εὖ ζῆν συντείνουσα; καὶ τὸ
μὲν δόγμα ἐστὶ κατὰλήψις τις λογικῆ; κατὰ-
λήψις δὲ εἷς καὶ συγκατάθεσις τῆς διαβολῆς.
Οὐ μόνον οἱ ἐρετικῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶς δογμα-
τικὸς ἐν τισὶν ἐπέχειν εἴθεον, ἦτοι παρὰ γνώ-
μης ἀσθενεῖαν, ἢ παρὰ πραγμάτων ἀσάρκειαν,
ἢ παρὰ τὴν τῶν λόγων ἰσοσθενεῖαν. (αὐτ. 581).

Οὐ τοίνυν ψευδῆς ἡ φιλοσοφία, κὼν δὲ κλέ-
πτῆς, καὶ ὁ ψεύστης κατὰ μετασχηματικῶν
ἐνεργείας τὰ ἀληθῆ λέγει. Οὐδὲ μὴν διὰ τὸν
λέγοντα προκαταγινώσκον ἀμαθῶς καὶ τῶν
λεγόμενων, ἀλλὰ τὰ λεγόμενα σκοπητέον, εἰ
τῆς ἀληθείας ἔχειται. Ἦδη δὲ καὶ καθολικῶ
λόγῳ πάντα ἀναγκαῖα καὶ λυσitelῆ τῷ βίῳ
θεθεῖον ἔκειν εἰς ἡμᾶς λέγοντες, οὐκ ἂν ἀμάρ-
τομεν; τὴν δὲ φιλοσοφίαν, καὶ μᾶλλον Ἐλ-

(α) Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος ἀλλ' εἶναι θέλει. (Αἰσχύλ.).

(6) Πάντα κάλων αἰεῖν. Παροιμία ἐπὶ τῶν πάσῃ
προθυμίᾳ χρωμένων. (Σουΐδας).

(γ) Βλέπ. Ἐγχεῖς.

λῆσιν οἷον διαθήκην οἰκείαν αὐτοῖς δεδῶσθαι, ὑποβέβησαν οὖσαν τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες τὰ Ἑλλήνων εθελοκρατῶσαι τὴν ἀλήθειαν, ἐξευτελλίζοντες τὴν φωνὴν τὴν βάρβαρον, ἣ καὶ ὑποφώμενοι τὸν ἐπηρητημένον τῷ πιστῷ κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους; τοῦ θανάτου κίνδυνον. «Ἄπερ δὲ ἐν τῇ βαρβάρῳ φιλοσοφίᾳ, οὕτω καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, ἐπεσπάρη τὰ ζιζάνια πρὸς τοῦ τῶν ζιζανίων οἰκείου γεωργῷ.» Ὅθεν αἱ τε αἰρέσεις παρ' ἡμῖν συνανεφύησαν τῷ γονίμῳ πυρῷ, οἱ τε τὴν ἐπικούρειον ἀθρότητα καὶ τὴν ἡδονήν, καὶ ὅσα ἄλλα παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον ἐπέσπαρται τῇ ἑλληνικῇ φιλοσοφίᾳ κηρύσσοντες, νόθοι τῆς θεόθεν δωρηθείσης γεωργίας Ἑλληνιστῶν ὑπάρχουσι καρποί. (αὐτόθ. 288-289).

Τὰ συνεργοῦντα δὲ πρὸς τὴν εὐρεσιν τῆς ἀληθείας, οὐδὲ αὐτὰ ἀδόκιμα. Ἡ γοῦν φιλοσοφία πρόνοιαν καταγγέλλουσα, καὶ τοῦ μὲν εὐδαίμονος βίου τὴν ἀμοιβήν, τοῦ δ' αὖ κακοδαίμονος τὴν κόλασιν, περιληπτικῶς θεολογεῖ· τὰ πρὸς ἀκρίθειαν δὲ καὶ τὰ ἐπὶ μέρους οὐκ ἔτι σώζει. Οὕτε γὰρ περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, οὔτε περὶ τῆς κατὰ τὴν πρόνοιαν οἰκονομίας, ὁμοίως ἡμῖν διαλαμβάνει· οὐ γὰρ τὴν κατὰ Θεὸν ἔργω θρησκείαν. Διόπερ αἱ κατὰ τὴν βάρβαρον φιλοσοφίαν αἰρέσεις, καὶ Θεὸν λέγουσιν ἐνα, καὶ Χριστὸν ἑνὸς, κατὰ περιφρασιν λέγουσιν, οὐ πρὸς ἀλήθειαν ἄλλον τε γὰρ Θεὸν περυσκούς, καὶ τὸν Χριστὸν, οὐχ ὡς αἱ προσηγείαι παραδιδάσκουσιν, ἐκδέχονται. Ἄλλ' οὖν γε τὰ ψευδῆ τῶν δογμάτων αὐτοῖς, ἐς τ' ἀνέναντιῶνται τῇ κατὰ τὴν ἀλήθειαν ἀγωγῇ, καθ' ἡμῶν ἐστίν. Ἐνθα περὶ οἰκονομίας, παρεβόλων καὶ παραδόσεων. (αὐτόθ. 348 κ. ἑ.).

Ἐκ τῶν Εὐσεβίου Παμφίλου.

Αἰρετικοὶ διαφθείρουσι τὰς Γραφάς. (Κ', 512).—Τινὲς μὲν παρὰ χαραττοῦσι τὰς θείας Γραφάς· κατηλεύοντες· ἔνιοι δὲ αὐτῶν ἀνοῦνται καὶ τὸν νόμον καὶ τοὺς προφῆτας, ἀνόμου καὶ ἀθέου διδασκαλίας ἕνεκα. (αὐτόθ. 517).—Περὶ τῶν αἰρεσιάρχων Οὐαλεντίνου, Κεδρώνος κ.τ.λ. (αὐτόθ. 328 κ. ἑ.).—Κωνσταντίνου διάταγμα πρὸς τοὺς αἰρετικούς.—Ἀφαίσεις τόπων συναξῶν τῶν αἰρετικῶν. (αὐτόθ. 1140-1144).

Ἐκ τῶν Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας.

Αἰρετικῶν βημάτια ἐκτεθηλυμένα πρὸς γυναικάρια. (ΚΖ', 57 κ. ἑ.).—Ἀρειανῶν καὶ αἰρετικῶν ἀντιρήσεις περὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνατροπῆ αὐτῶν. (αὐτόθ. 11-525).—Αἰρετικοὶ κλυόμενοι ἀπὸ τῶν διδασκάλων αὐτῶν, Ἀρειανοί, Μανιχαῖοι κ.λ. Ἄλλ' ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ Κυρίου, εἰς ὃν καὶ τὴν πίστιν ἔχομεν, οὐχὶ δὲ ἐκ τῶν μακαρίων Ἀποστόλων, διδασκάλων ἡμῶν γενομένων. (αὐτόθ. 16 κ. ἑ.).—Αἰρετικοὶ κατηλεύοντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ τοὺς ἀπλουτέρους ἀπατῶντες, βούλονται εἶναι ὡς σοφώτεροι τῶν Ἀποστόλων, καὶ μυστικώτεροι τῶν Προφητῶν, καὶ ἐξουσιαστικώτεροι τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ ἀσθεντικώτεροι τοῦ Κυρίου. (αὐτόθ. 1156 κ. ἑ.).—Αἰρετικοὶ πρόφρασιν λογομαχίας παραχρῆσιν ἐν ἄλλοις ἐγκαλοῦμενοι, καὶ ἀντ' ἄλλων ἀποκρινόμενοι. (αὐτόθ. 1313).—Αἰρέσεων μικροφύοι προκίσεις. (αὐτόθ. 125).—Αἰρετικοὶς μὴ προσέχειν, καὶ ἀλήθειαν λέγων· ὑποκρίνοντα· γὰρ τοὺς βήμασιν, ἵνα ἀπατήσῃ. (ΚΖ', 1397).

Κατὰ πατῶν τῶν αἰρέσεων Λόγος. (Ἐκ τῶν εἰς Ἀθανάσιον ΚΗ', 501-524).—Διάγνωσις ὅτι ἡ τῶν χριστιανῶν πίστις πασῶν εὐσεβεστέρη ἐστίν. (αὐτόθ. 624-628).—Αἰρέσις αἰρέσεως διαφέρει. (αὐτόθ. 672).—Λόγοι Ἀθανασίου κατὰ διαφθῶν αἰρετικῶν. (αὐτ. 1289-1393).—Αἰρετικός ἐστὶ συκοφάντης καὶ κατήγορος ἀληθείας. Αἰρέσις ἡ ψευδὴς ὑπόληψις τοῦ μὴ ὄντος. (αὐτόθ. 549).—Χριστιανὸς δ' ὀρθόδοξός ἐστιν ἀληθινὸς οἶκος Χριστοῦ, λογικὸς δὲ ἔργων ἀγαθῶν καὶ δογμάτων ὀρθῶν συνιστάμενος. (αὐτόθ. 549.—Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 77).—Περὶ Αἰρετικῶν καὶ ἀπίστων θαύματα ποιούντων, τί δεῖ λέγειν; (ΚΗ', 665).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Τί σοι τὸ παρὰ τῆς φύσεως αἰνίγμα βούλεται; Ὅτι χρὴ πολλὰκις ἡμᾶς καὶ παρὰ τῶν ἄλλοτρῶν εἰς πίστην· εὐνοῦσιν τινὰ προσλαμβάνειν τῆς τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἐπίδειξιν. Ἐὰν γὰρ ἴδῃς τὸν ἐν βίῳ ἔθνικῷ, ἢ ἀπίστῳ αἰρέσεως ἐνδικατῆρος τῆς Ἐκκλησίας

ἐπεσχισμένον, βίου σώφρονος καὶ τῆς λοιπῆς κατὰ τὸ ἥθος εὐταξίας ἐπιμαλούμενον, πλέον σεκυτοῦ τὸ σπουδαῖον ἐπίτεινον, ἵνα γένη παραπλήθειαν τῆ κερπορῶφ συκῆ κ. ἐ. (ΚΘ', 112).—Οἱ γὰρ τυρλοῖς διδασκαλοῖς τὴν ὀδηγίαν ἑαυτῶν ἐπιτρέψαντες ἐστέρησαν ἑαυτοὺς τῆς τοῦ φωτὸς ἀπολύσεως. Οὐ γὰρ μόνον ὁ πονηρὰς ἔχων περὶ Θεοῦ ἑνόμιος ὑπεύθυνος, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτων πρὸς τὴν ἀπώλειαν αὐτὴν καθηγησάμενος. (κύτ. 45').—Οἱ ἀμαθέστατοι τὰ ἀνθρωπολογούμενα τῆ θεότητι ἀσεβῶς προσάπτουσι, καὶ τὰς πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ῥηθείσας Γραφὰς μονομερῶς ἐκλαμβάνοντες πίπτουσι, ὀδηγηθεὶς καλῶς οὐκ ἀνεχίμενοι. «Εὐθετεῖ γὰρ αἱ ὁδοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ δίκαιοι πορεύονται ἐν αὐταῖς, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ταῖς εὐθείαις προσκόπτουσι.» (Ψαλμὸς ΙΔ', 9). Καὶ τὸ θαυμάζω, ἀφ' ὧν ὠφελοῦνται οἱ τῆ πίστει ὑγιαίνοντες, ἀπὸ τούτων βλάπτονται οἱ νοσοῦντες περὶ ζητήσεως καὶ λογομαχίας ἀργάως, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος. (Α'. πρ. Τιμ. Γ', 4). Ὅτι δὲ ψυχῆς νόσημά ἐστι τὸ κακῶς καὶ περιέργως ζητεῖν περὶ Θεοῦ, καὶ μάλιστα μετὰ ἀπιστίας, πᾶσι φανερόν. (αὐτόθ. 752).

Εἰ γὰρ φεύγειν τὸν ἐν ἀμαρτίας ἐξετασθέντα τὴν πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους κοινωσίαν, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κακῶς ζῶντας διακρίνεσθαι. (Ἀπόκρ. ΑΑ', 1096-1097).

Ποῖον ἔσχεν ἀρχὴν ἢ περὶ τὰς συλλαβὰς τῶν αἰρετικῶν παρατήρησις. Ἡ περὶ τὰς συλλαβὰς καὶ τὰς λέξεις τούτων μικρολογίαι οὐχ ἀπλῆ τίς ἐστιν, ὡς τῶ δόξει, οὐδὲ εἰς μικρὸν τοῦ κακοῦ φέρουσα, ἀλλὰ βαθεῖαν ἔχει καὶ συσσεικαμένην βουλήν κατὰ τῆς εὐσεβείας. (ΑΒ', 73 κ. ἐ.).

Αἰρέσεις διακρίνονται τῶν σχισμάτων καὶ τῶν παρεκσυγαγῶν. Αἰρέσις λέγεται, ὅπου περὶ τῆς εἰς Θεὸν πίστεως ἡ διαφορὰ σχίσματα δὲ τοὺς δι' αἰτίας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ἰασιμὰ πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντας· παρεκσυγαγῶς δὲ τὰς συνάξεις τὰς περὶ τῶν ἀνυποτάκτων πρεσβυτέρων ἢ ἐπισκόπων καὶ περὶ τῶν ἀπειθεύτων λαῶν γινομένων, ὠνόμασαν οἱ πηκαιοί. (αὐτόθ. 665 κ. ἐ.).—Αἰρετικούς ὠνόμασαν οἱ πηκαιοὶ Πατέρες τοὺς παντελῶς ἀπερῆγημένους, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπηλλοτριωμένους. (αὐτόθ.).

Αἰρετικοὶ κύνες καὶ λύκοι βραρεῖς, ἐν ἐπιφα-

ναῖς προβάτων τὸ δολερὸν ὑποκρύπτοντες, πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης· τὸ Χριστοῦ ποιάνιον διασπῶσιν, οὐς φυλακτέον ἦν. (αὐτόθ. 309).—Τὴν τούτων φεύγειν δεῖ κοινωσίαν. (αὐτόθ. 973).—Τοὺς ἐπικρινόμενους ἐκ τῆς Ἀρειανῆς αἰρέσεως ἀναδέχεσθαι Ἀθναάσιος εἶπεν, εἰ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν ὠμολόγουν. (αὐτόθ. 753).—Οὕτω δέχεσθαι αὐτοὺς, ὥστε μὴ τὴν Ἐκκλησίαν δοκεῖν αὐτοῖς προσίεσαι, ἀλλὰ μάλλον αὐτοὺς τῆ Ἐκκλησίᾳ. (αὐτ. 992-993).

Τί περὶ τοῦ βαπτίσματος αὐτῶν δεῖ φρονεῖν, καὶ εἰ γὰρ αὐτὸ δέχεσθαι. (αὐτόθ. 665).—Αἰρετικούς μετανοοῦντας δέχεσθαι γὰρ ἐπὶ ἐξόδῳ. (αὐτόθ. 673).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζήνου.

Ἦν ὅτε γαλήνην εἴχομεν ἀπὸ τῶν αἰρέσεων, ἦνίκα Σίμωνες μὲν, καὶ Μαρκίωνα, Οὐαλεντινοὶ τὲν τινος, καὶ Βασιλεῖται, καὶ Κέδρωνες, Κήρυνοί τε καὶ Καρποκράταις, καὶ πᾶσι ἢ περὶ ἐκείνους φλυαρίαι τε καὶ τερατεῖαι, καὶ ἐπὶ πλεῖτον τὸν τῶν ὄλων Θεὸν τεμνόντες, καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἁγαθοῦ τῷ Δημιουργῷ πολεμήσαντες, ἔπειτα κατεπόθησαν τῷ ἑαυτῶν Βυθῷ καὶ τῇ Σιγῇ παραδοθέντες, ὡς περὶ ἡν ἀξίον. Μοντανῶ δὲ τὸ πονηρὸν πνεῦμα, καὶ τὸ Μανουῦ σκότος, καὶ ἡ Ναυαῦτου θρασυτή, ἡ καθαρότης, Σαβαλλίου τε ἡ κακὴ συνηγορία τῆς μοναρχίας εἶξε, καὶ ὑπεχώρησεν ἄλλο δὲ οὐδὲν παρελύπει τὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ γὰρ διωγμοὶ καὶ λαμπροτέρων αὐτῆν ἐποιοῦντο· πάθειον. (ΑΕ', 1208 κ. ἐ.).

Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ καὶ δευτέρᾳ Ἰζάλῃ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐγείρεται, ὁ τυρῶν τῆς ἀδικίας, τὸ πλήρωμα τῆς ἀσεβείας, ὁ λεγῶν τῶν πνευμάτων, ἢ ἀντίχριστος γλώσσα, ὁ ἀδίκιος εἰς τὸ ὕψος καλήσας νοῦς, ἡ κατατομὴ τῆς θεότητος, Ἄρειος· δὲ καλῶς μετὰ τῆς μανίας ὀνομαζόμενος. — Πάλιν πονηρὰ βασιλεία (α), καὶ πάλιν ἀνὰ τῆ τὸ κακόν. Καὶ λύκοι βραρεῖς, ἄλλοι ἄλλοθεν διαλαβόντες ἡμᾶς, τὴν Ἐκκλησίαν σπαράττουσιν. Ἰερεῖς τε κατὰ Ἰερῶν ἐξοπλισθέντες, καὶ δῆμοι δῆμοις ἐπιμακέντες· καὶ βασιλεὺς ἀσεβεῖς διδοὺς παρῆσιαν, καὶ

(α) Οἱμαί τὴν Κωνσταντιῶν λέγειν· ἐπιφέρει γὰρ τὴν εἶρη· Ἰουλιανῶ καὶ Οὐαλεντοῦ.

κατὰ τῆς ὀρθῆς δόξης νομοθετῶν· καὶ οἱ μῆτε ἄνδρες, μῆτε γυναῖκες, παρ' αὐτῶ δυναστεύοντες (εὐνοῦχοι). Τίς ἂν τὰ τότε κακὰ πρὸς ἄξιαν ἐκτραγωδήσειε; τὰς φυγάς, τὰς δημεύσεις, τὰς ἀτιμίας κ.τ.λ. τὰ ἐπι τούτων χαλεπώτερα, τοὺς αἰκισμούς, τοὺς θανάτους, τὰς θριαμβεύσεις ἐπισκόπων, φιλοσόφων, ἀνδρῶν, γυναικῶν, νέων, γεγραγκῶτων; (αὐτόθ. 1209).

Αἰρετικῶν δολιότητες καὶ ἀπάται. (ΑΓ', 21-24).—Γεχνολόγοι, ἀντί πιστῶν. Ἱεροσολοί τοῦ γραμμικοῦ. (αὐτόθ. 101-104).— Αἰρετικῶν κακίαι καὶ ἀδικίαι. Κόμπος αὐτῶν ἐπὶ πλήθει καὶ πλούτῳ. (αὐτόθ. 212-225).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἱεροσολύμων.

Καὶ οὐ μόνον ἐν τοῖς ἔθνοικαὶ ἐπηγωνίσαστο ταῦτα ὁ διάβολος; ἀλλὰ γὰρ ἦδη καὶ πολλοὶ τῶν χριστιανῶν ψευδῶς ληθόμενων, τῶν τῷ εὐαγγελιστῆ Χριστοῦ ὀνόματι κακῶς προσαγορευομένων, ἐτόλμησαν ἀσεβῶς ἀπαλλοτριῶσαι τὸν Θεὸν τῶν οἰκείων ποιημάτων. Τοῦ τῶν αἰρετικῶν λέγω παιδας, τοὺς δυσωνίμους καὶ ἀθεωπάτους, προσποιουμένους μὲν εἶναι οἰκιστοὺς, μισοχριστοὺς δὲ παντελῶς; ὁ γὰρ τὸν Πατέρα τοῦ Χριστοῦ δυσφημῶν, ἐχθρὸς ἐστὶ τοῦ Υἱοῦ. Ἐτόλμησαν εἰπεῖν οὗτοι δύο θεότητας, μίαν ἀγαθὴν καὶ μίαν κακὴν· ὃ πολλῆς ἀβυσθείας! Εἰ θεότης, πάντως καὶ ἀγαθὴ· εἰ δὲ οὐκ ἀγαθὴ, τί καλεῖται θεότης; Θεοῦ γὰρ ἡ ἀγαθότης. Ἐπειδὴ γὰρ Θεῷ πρόκειται τὸ φιλόνηρωπον, τὸ εὐεργετικόν, τὸ παντοδύναμον· λοιπὸν θεοὺν θάτερον, ἢ Θεὸν καλεῖταισαν σὺν τῷ ὀνόματι καὶ τῇ ἐνεργετῆ· εἰ δ' ἀποστερεῖσθαι μέλλοιεν τῶν ἐνεργειῶν, μὴ καλεῖταισαν μόνῃ τῇ προσηγορίᾳ. (ΑΓ', 556-557).

Ἐτόλμησαν αἰρετικοὶ λέγειν δύο θεούς, καὶ δύο πηγὰς ἀγαθοῦ τε καὶ κακοῦ, καὶ ταύτας ἀγεννήτους εἶναι. Εἰ ἀγεννητοὶ ἀμφοτέρω, πάντως ὅτι καὶ ἴσαι, καὶ ἀμφοτέρω κραταιαί· Πῶς οὖν ἀναρρεῖ τὸ σκότος τὸ φῶς; «Τίς γὰρ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος;» φησὶν ὁ Ἀπόστολος κ. ε. Περὶ αἰρετικῶν, τῆς κακοδοξίας αὐτῶν, καὶ τῶν πρωτανῶν καὶ ἀρηγῶν τῶν αἰρέσεων· ἔθηκα ἀνατροπὴ τῆς πλάνης καὶ κακοδοξίας αὐτῶν. (αὐτόθ. 557-604).

Περὶ τῶν λεγόντων τὴν μὲν αἴρεσιν τῶν

πρακτέων ἐρ' ἡμῖν εἶναι, τὴν δὲ τῶν αἰρεθέντων ἀπόδειξιν ἐπὶ τῇ εἰκαμμένη. Ἀναπτύξις φιλοσοφικῆς καὶ θεολογικῆς, ὅτι οὐκ ἔχει οὕτω. (Νεμέσιος Ἐμέσης Μ', 741-780).

Διὰ τοῦτο φροντιστέον, μῆτε τῇ βραχυτάτῃ ἀπάτῃ αἰρετῆσθαι, τειγῶν τῇ ψυχῇ καλλι στον οἰκοδομοῦντας, ἵνα μῆτε τῷ μείζονι αἰρεθῶμεν. Ὁ γὰρ περὶ τὰ βραχύτητα σφάλει, πταίσει ποτὲ καὶ περὶ τὰ μείζονα. Λύκοι πολλοὶ κώδια ἡμυρεσμένοι. Ἰδοὺ γὰρ πολλοὶ μὲν εἰσιν οἱ προσελθόντες, καὶ ὡδε κάκεισε πλάζονται, ἀντί κωδίων τὸ ὄνομα τῷ Χριστοῦ περιβεβλημένοι, καὶ λεγόμενοι μὲν ὁ μὴ εἰσιν, ὄντες δὲ ὁ λέγεσθαι οὐκ ἀνεχόνται· ἀλλὰ τὴν οἰκείαν πονηρίαν καλύπτοντες τῷ σχηματι τοῦ ὀνόματος, καὶ κοινωνοῦντες μὲν τῷ ὀνόματι, ἄρδην δὲ διαφθεῖραι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐσπουδαχότες, κατὰ μὲν τοῦ Ἰησοῦ στρατευόμενοι, Ἰησοῦν δὲ ἐπικεκλημένοι. Αὐτὴ γὰρ ἐστὶν ἡ χαλεπωτάτη πονηρία, ὅτι λέγονται τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, Χριστῷ πολεμοῦντες· ἐπεὶ γὰρ ἠτόνησεν ἡ πονηρία πολεμεῖν πρὸς Θεόν, κέρρηται τῷ ὀνόματι, ἵνα τῇ χρήσει τοῦ ὀνόματος οἴησιν ἐμποιήσαστο τοῖς ἄρροσιν, ὡς οἰκία τοῦ Χριστοῦ, ὡδε κάκει, ὡς βούλεται, λυμάνηται τοὺς τῷ Σωτῆρι πιστευκότας. (Σερραπ. Αἰγύπτ. Μ', 901-925).

Ἐκ τῶν Ἐπιφανίου Κύπρου.

Περὶ ὀδοθήκοντα αἰρέσεων, ἀρηγῶν αὐτῶν, κακοδοξῶν καὶ παραλογισμῶν, πλάνης καὶ ἀθείας ἐκάστης. Ἱστορία ἐκάστης καὶ ἀνατροπῆ. (ΜΑ', 173-1200.— ΜΒ', 9-756).— Περὶ δὲ τῆς ὀνομαστικῆς ἐκάστης, τῆς ἀρχῆς καὶ δοξασιῶν περιληπτικῶς βλέπε τὴν ἡμετέραν *Κλειδα τῆς Πατρολογίας* ἐν τῇ λέξει Ἐπιφανίου.

Ἡμεῖς τὰς τῶν αἰρέσεων ἴσας τε καὶ γνώμας πειρώμενοι ἀποκαλύπτειν, οὐ βλάβης ἐνεκεν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἀλλὰ καθάπερ τοῖς προεξημεμένοις συγγραφεῦσι (βιβλολόγοις καὶ βοτανολόγοις) διὰ σπουδῆς ἐγένετο, οὐ τὸ κακὸν σημῆναι, ἀλλὰ πρὸς ὄφειον καὶ ἀσφάλειαν τῆς ἀνθρωπείας φύσεως, εἰς τὸ γινώσκειν τὰ θεῖα καὶ ἐλετήρια, καὶ προσσπαλιέσθαι, καὶ διαδιδράσκειν σὺν τῇ τοῦ Θεοῦ δυνάμει, διὰ τοῦ προσέγειν καὶ μὴ συνκαμιλλῆσθαι κ. ε. (αὐτόθ.

177. ἔνθα παραβολὴ τῆς αἰρέσεως πρὸς τὸν ἰὸν τῶν ἔρπετων). — Πῆσαι αἱ αἰρέσεις ἐκ τῶν ἐλληνικῶν μύθων συνάζονται ἐσωταί· τὴν πλάνην κατέβηλον, μεταποιήσασαι εἰς ἄλλην διάνοιαν χείρων. (αὐτόθ. 357). — Παραβολὴ προσφορωτάτη τῆς συγγύσεως τῶν αἰρέσεων. Πῆσα δὲ αἰρέσεις, ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἐξοκειλάσθαι ἐν σκότῳ τυφλώσεται, καὶ μωπιάζει, ἔτερπ ἀνθ' ἑτέραν διανοουμένη. Ἐοίκασι γὰρ οὗτοί τισιν ἀτέχνους, καὶ μὴ γινώσκουσιν ἐκάστου μέλους. Καὶ ὡς εἶπεν ληρωδὴς τι, εἰς θ' προβάλλομαι λέγειν, ὅμοιον τῆς αὐτῶν ἀνοησίας· ὡς περιτιθέσθαι τὰ υποδήματα τῆ κεφαλῆ, τὸν δὲ στέφανον τοῖς ποσὶ, καὶ κλιῶν χρύσειον περὶ τὴν γαστέρα κτλ. (αὐτόθ. 1033). — Τίσιν εοίκασιν οἱ ἐκ τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αἰρεσιν παρεκτρέπομενοι; (αὐτόθ. 1036).

Αἰρετικοὶ ἀποστολικοί. Ἱστορίαι καὶ ἀνασκηνῶν τῶν κκοδοξίῶν αὐτῶν. (αὐτόθ. 1040 κ.έ.).

Παραβολὴ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς αἰρέσεις. (αὐτόθ. 1044). — Οἱ αἰρετικοὶ παραβέλλονται τῷ βουνηΐστῳ κινδύρῳ. (αὐτόθ. 665).

— Πόθεν ἐγεννήθησαν αἱ αἰρέσεις, καὶ ὅτι πλεῖστα αὐτῶν αἱ ἀφορμὰι. (Ἄρειος κ.λ. ΜΒ', 504-516). — Ἐξοχως παραβολὴ τῶν Π' αἰρέσεων ληρθεῖσα ἐκ τοῦ Ἄσματος τῶν Ἄσμάτων. (αὐτόθ. 772). — Ποικίλαι αἱ τῶν αἰρετικῶν βλαστημίαι. (αὐτόθ. 701). — Εἰ ὑπῆρχον αἰρέσεις καὶ ἐν ἔλλοις ἔθνεσι. (αὐτόθ. 797). — Αἰρέσεων ἀρχηγοὶ πρὸ Χριστοῦ Ἑλλήνες καὶ Ἰουδαῖοι, καὶ μετὰ Χριστόν. (αὐτόθ. 788-832). — Ἀνακραλῆως τῶν Π' αἰρέσεων. (αὐτόθ. 833. 885). — Αἰρέσεις πρὸ Χριστοῦ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν, καὶ τὰ ἐκάστης δόγματα. (αὐτόθ. 844-853). — Αἰρέσεις ἀπὸ Χριστοῦ μέρους Ἐπιφανίου. (αὐτόθ. 853-885).

Πῶσα αἰρεσις ψεύδεται, μὴ λαθούσα Πνεῦμα ἅγιον, κατὰ τὴν περὶ τὸν τῶν Πατέρων ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ· ἔνθα καὶ κατὰ Ἀριγίου. (ΜΓ', 128-132).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Πόρνη γὰρ ἡ αἰρεσίς ἐστιν ταῖς ἡκαπημένας ἠδοναῖς δουλεύουσα. (ΜΓ', 548 κ.έ.). — Ὁ τῆς ὑγιεινότητος πίστεως λόγος τοῖς εὐγνωμόνως τὰς θεοπευστοῦς φωνὰς παραδε-

χομένοις ἐν τῇ ἀπλότῃ τὴν ἰσχὺν ἔχει, καὶ οὐδεμίαι λόγου περινοίας εἰς παράστασιν τῆς ἀληθείας προσδέεται· ἦν ἐκ τῆς τοῦ Κυρίου φωνῆς παρελάβομεν ἐν τῷ λουτρῷ τῆς παλιγενεσίας, τὸ τῆς σωτηρίας μυστήριον παρεδόντος. Δικαιῶν γὰρ εἰς δύο τὴν τῶν χριστιανῶν πολιτείαν, εἰς τε τὸ θῆικὸν μέρος, καὶ εἰς τὴν τῶν δογμάτων ἀκρίθειαν, τὸ μὲν σωτήριον δόγμα ἐν τῇ τοῦ βαπτισματος παραδόσει κατασφραλισατο, τὸν δὲ βίον ἡμῶν διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ κατορθοῦσθαι κελεύει κ.έ. (αὐτόθ. 1088-1093).

Κατὰ Εὐνορίου τοῦ αἰρετικοῦ λόγῳ ΙΒ', (ΜΕ', 244-1131). Ἄνάλυσις ἐκάστου αὐτῶν· βλέπε ἡμετέραν *Kleitia Πατρολογία* ἐν λέξει *Γρηγόριος Νύσσης τόμ. ΜΕ'*.

Ἀντιῤῥητικὸς πρὸς τὰ Ἀπολλινάριου. (ΜΕ', 1124 κ.έ.). — Κατὰ Ἀρείου καὶ Σεβελίου. (αὐτόθ. 1281). — Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κατὰ Μακεδονικῶν τῶν πνευματομάχων. (αὐτόθ. 1351 κ.έ.).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Κατὰ αἰρετικῶν λόγος, ὅτι ὁ Υἱὸς ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ. (ΜΗ', 755-767). — Ἐκ πολέμου χρεῖς ἐπανήλομεν, ἐκ πολέμου καὶ μάχης αἰρετικῆς, ἡμαχγμένα τὰ ὄπλα ἔχοντες, τὸ ζῆρος τοῦ λόγου περνοιγμένον, οὐ σώματα καταβαλόντες, ἀλλὰ λογισμοὺς ἀνελόντες, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαίρομενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ. Τοιοῦτον γὰρ τῆς μάχης ταύτης· τὸ εἶδος· διὸ καὶ τοιαύτη τῶν ὄπλων ἡ φύσις. (αὐτόθ. 767. κ.έ. — Ν', 702-706).

Ἡ Ἐκκλησίαις μήτηρ ἐστὶ τῶν οικειῶν τέκνων, καὶ τούτους δεχομένη, καὶ τοῖς ξένους τοὺς κόλπους ἐραπλοῦσα. Κοινὸν θέατρον ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἦν, ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία καὶ ταύτης βελτίων. Ἐκεῖνη μὲν ἐλαμβάνεν ἄλογα, καὶ ἐφύλαττεν ἄλογα· αὕτη λαμβάνει ἄλογα, καὶ μεταβάλλει. Οὐ διώκω αἰρετικόν, ἀλλὰ τὴν αἰρεσιν. Ἐμοὶ ἔθος ἐστὶ διώκεσθαι, καὶ οὐ διώκειν· ἐὰν εἰσέλθῃ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀλώπηξ αἰρετικῆς, ποῦ τοῦτον πρόβατον· ἐὰν εἰσέλθῃ λύκος, ποῦ αὐτὸν ἄρνιον τὸ ἐμὸν μέρος κ.έ. (Ν', 701-702).

Χαλεπωτέρα τοῦ δαίμονος ἡ ἀσθένεια· ἐκεῖνη μὲν γὰρ ἔχει συγγνώμην ἢ μανίαν, αὕτη δὲ

πάσης ἀπολογίας ἢ νόσου ἐστέρηται. (ΜΗ', 725). — Ἡ τῶν Γραφῶν ἀγνοία τὰς αἱρέσεις ἔτεκε τοῦτο καὶ βίον διεφθαρμένον εἰσήγαγε· τοῦτο τὸ ἄνω κάτω πεποιήκεν. (αὐτόθ. 995). — Τὰ γὰρ αἱρετικά δόγματα, ἐναντία ὧν παρελάβομεν, ἀναθεματίζειν χρὴ, καὶ τὰ ἀσεβῆ δόγματα ἐλέγχειν, πᾶσαν δὲ φειδῶ ἀνθρώπων ποιεῖσθαι, καὶ εὐχεσθαι ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας. (αὐτόθ. 952). — Μετρίως τοὺς αἱρετικοὺς χρὴ συγγίνεσθαι.

Φθείρουσιν ἡσὴ χριστὸς ὅμιλαι κακαί.

ε' Ἐξέλετε ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε, ὁ λέγει Κύριος. Ἴν' οὐ μὴ τὰ μέγιστα ἑαυτοὺς βιάσῳμεν, φεύγωμεν αὐτῶν τὰς συνουσίας, εὐχόμενοι μόνον καὶ παρακαλοῦντες τὸν φιλόανθρωπον Θεόν, τὸν θέλοντα πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας ἐλθεῖν, ἀπαλλάξαι αὐτοὺς τῆς πλάνης (αὐτόθ. 718). — Τῶν αἱρετικῶν ἡ παρθενία οὐδὲν ἔχει βραβεῖον, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἀγαθὰ κ.έ. (αὐτόθ. 533 - 537 κ.έ.). — Οἱ αἱρετικοὶ τῶν ἐθνικῶν ἀθλιώτεροι (αὐτόθ. 536). — Κατὰ Ἄνομοίων καὶ λοιπῶν αἱρετικῶν μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων καὶ ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Χρυσοστόμου πολλοὶ ἦσαν αἱρετικοὶ (αὐτόθ. 797 κ.έ.).

Τοὺς αἱρετικοὺς ἐκ τῶν Γραφῶν ἀνακρίειν χρὴ (ΝΘ', 233). — Κατὰ αἱρετικῶν περὶ τῆς ἐκ τῆς Παρθένου γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (αὐτόθ. 709 - 714. — ΞΒ', 765 - 788). — Κατὰ τῶν αἱρετικῶν Μαρκιανός, Πάβλου Σαμοσατέως, καὶ κατὰ Ἰουδαίων περὶ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως (ΝΖ', 77). — Προφάσεις ἐθνικῶν ἐπὶ τῇ προσερχέσθαι εἰς τὸν χριστιανισμόν διὰ τὰς πολλὰς αἱρέσεις (Ξ', 239-246). — Αἱρετικῶν ἀντιλογίαι οὐδὲν βλάπτουσι σωφρονεῖ λογισμῶν (αὐτόθ. 239-246. 745 κ.έ.). — Δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα φανεροὶ γένωνται οἱ ἐν ὑμῖν δόκιμοι (Α'. πρ. Κορ. ΙΑ', 9). Αἱρέσεις ἐνταῦθα οὐ ταύτας λέγει τὰς τῶν δογμάτων, ἀλλὰ τὰς τῶν σχισμάτων (ΞΑ', 225 - 227). — Οἱ αἱρετικοὶ ἐξ ἑκάστης αἱρέσεως ἐλάμβανον τὰ ὀνόματα αὐτῶν, οἱ δὲ χριστιανοὶ παρὰ μόνου τοῦ Χριστοῦ (Ξ', 244 - 246).

Αἱρέσεις παρ' Ἑβραίων γενικαὶ τρεῖς, Φαρισσαῖοι, Σαδδουκαῖοι, καὶ Ἑσσηνοί, οἱ καὶ Ὅσιοι λέγονται (τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ Ἑσσηνοὶ ὄνομα) διὰ τὸ τοῦ βίου σεμνόν· οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ Σι-

καριοὶ διὰ τὸ εἶναι ζήλωται. Μὴ τοῖνον ἀλγῶμεν, ὅτι αἱρέσεις εἰσὶν, ὅπου καὶ ψευδοχριστοὶ καὶ τῷ Χριστῷ ἐπιθέσαν ἠθέλησαν καὶ πρὸ τοῦτο καὶ μετὰ τοῦτο, ὥστε συγκαταίει τὴν ἀλήθειαν. Ἄλλ' ἡ ἀλήθεια λάμπει, καὶ διάδηλός ἐστι πανταχοῦ (αὐτόθ. 324-326). — Κοινὰ τὰ δόγματα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας· οὐδεὶς τύφος ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ πολλὴ ἡ εὐταξία κ.έ. (αὐτόθ. 239 - 246).

Ὅταν πληθυνθῇ ἡ ἀνομία, ψυγῆται ἡ ἀγάπη. Τοῦτο τὰς αἱρέσεις ἔτεκε πάσας· ἐκ γὰρ τοῦ μὴ φιλεῖν τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἑαυτῶν ἐφθόνου εὐδοκίμοισιν, ἐκ δὲ τοῦ φθονεῖν ἐπιλάτρου, ἐκ δὲ τοῦ φιλαρχεῖν αἱρέσεις ἔτεκον κ.έ. (ΞΒ', 509 κ.έ.). — «Αἱρετικῶν ἀνθρώπων, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παρκοῦτο.» Τὸν ἀδιόρθωτον λέγει, ὅν οἶδεν ἀνίκατα νοσοῦντα (αὐτόθ. 632). — Διάκρισις αἱρετικῶν πῶς γίνεται. Ἀπακρίθμισις τῶν αἱρεσιάρχων· κκοδοξία αὐτῶν καὶ ἀνατροπὴ (ΞΓ. 73 κ.έ.).

Ἐκ τῶν Θεοδωρῆ του Κύβρου.

Αἱρετικοὶ ζητήσεις οὐ δέχονται. Ὁρθόδοξος. Ἄμεινον μὲν ἦν συμφωνεῖν ἡμᾶς, καὶ τὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν φυλάττειν ἀκήρατον. Ἐπειδὴ οὐκ οἶδα ἀνθ' ὅτου τὴν ὀμόνοιαν διάλυσαντες, καινὰ νῦν ἡμῖν προβάλλεσθε δόγματα, δίχα τινὸς ἐρίδος, εἰ δοκεῖ ζητήσωμεν τὴν ἀλήθειαν. — Αἶρετ. Ἡμεῖς ζητήσεως οὐ δεόμεθα· ἀκριθῶς γὰρ τῆς ἀληθείας ἐχόμεθα. — Ὁρθόδ. Τοῦτο καὶ τῶν αἱρετικῶν ὑπέληφεν ἕκαστος κτλ. βλέπε ἐν λέξει Ἀδούλαστοι.

Ποῖα ἔχνη δεῖ ἀκολουθεῖν ἐν ταῖς ζητήσεσι καὶ ἐρευνᾶσι πρὸς εὐρεσιν τῆς ἀληθείας. (ΙΙΙ', 32-105).

Αἱρετικῶν δοξασίαι περὶ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ Λόγου, καὶ ἀνατροπὴ (αὐτόθ. 105-220). — Περὶ τοῦ πῶς Θεὸς καὶ ἄνθρωπος ὁ σαρκωθείς Θεὸς Λόγος (αὐτόθ. 220 - 336). — Αἱρετικῆς κακομυίας ἐπιτομὴ ἐν λόγοις πέντε (αὐτόθ. 336 - 556· ἔνθα αἱρεσιάρχει, αἱρέσεις, καὶ ὀρθόδοξα δόγματα, μυστήρια, καὶ δικτυώσεις).

Αἱρέσεις ἀπὸ Χριστοῦ, τίνες ὀμολογοῦσι τὴν θεότητα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα αὐτοῦ· καὶ τίνες μὲν τὴν θεότητα μόνην, τίνες δὲ μόνην τὴν ἀνθρωπότητα (αὐτόθ. 113 κ.έ.).

Αίρεσιῶται ἀπὸ πρεσβυτέρων οἱ ἀναθεματισθέντες, καὶ ἀπὸ διακόνων (ΠΒ', 909. 912). — Αἰρετικοὶ καὶ πῦρα αἵρεσις ἐλέγχεται διὰ τῶν ὀλίγων ῥημάτων τοῦ θεοῦ Ἀποστόλου (αὐτόθ. 572). — Αἵρεσις; ἔνομοι (ΠΑ', 41).

Αἰρετικῶν διαφωνία πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἔνομοιο ἔχθεσις. (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἰσορ. ΕΖ', 584-593. 620. 621 κ. ἑ. 645-649).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

Ἡ ἐκ φιλαρχίας, οἰμικί, ἢ ἐκ προλήψεως, δύο δυσκαταγωνίστων παθῶν, τὰς αἵρεσις τετάχθη. Οἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς ὑψηλοῖς μὴ ἀξιῶσαντες εἶναι, οἱ δὲ μετὰ τὸ πωληθῆναι, διδαχθῆναι μὴ καταδεξάμενοι, νεωτέρας διδασκαλίας σπέρματα καταθεβλήκασι, τοῖς καθεστηκόσιν ἐμμεῖναι μὴ ἀξιῶσαντες. (ΟΗ', 1477). — Ἡ φιλαρχία πάντων αἰτίαι τῶν κακῶν, ἢ καὶ τὰ καθεστῶτα ἀνατρέπειν πειρωμένη, δεινούς πολέμους οὐ μόνον ἐφ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν παλίων ἐπικωμάσαι παρτεύεσεν.

Οἱ μὲν Πυθαγόρειοι σιγὴν ἠσκηκότες, τοὺς μέγα φρονούντας ἐπὶ εὐλογίαις ἀπεκέρυττον· οἱ δὲ Ὀμηρίζοντες τοὺς Πλατωνικοὺς διέσυρον· οἱ δὲ Πλατωνίζοντες· τοὺς Ὀμηρίζοντας ἀσθεαῖας ἐγράφοντο. Καὶ οἱ μὲν Ἀριστοτελικοὶ πρὸς τοὺς Πλατωνίζοντας ἐπαπεδύσαντο· οἱ δὲ Στωικοὶ πρὸς τοὺς Ἀριστοτελικούς ἐφράζαντο· Ἐπικουρεῖαν δὲ καὶ μεμνησθαὶ ἀτοπώτατον. Καὶ ἐπὶ τῆς ἱατρικῆς δὲ τὸ αὐτὸ ἐπηκολούθησεν. Οἱ μὲν γὰρ Λογικοὶ (α) τοὺς Μεθοδικούς· ἐστηλίτευσαν· οἱ δὲ Μεθοδικοὶ κατὰ τῶν Λογικῶν ἐφράζαντο. Οἱ μὲν γὰρ πολλὰς καὶ ποικίλας ῥίξας ἔφασαν τῶν παθῶν· διὸ καὶ ποικίλοις ἐχρῶντο βοηθήμασι, τὰς ῥίξας πολυπραγμονοῦντες τῶν νοσημάτων, καὶ οὕτως ἀναστέλλοντες τὰς πηγὰς τῶν παθῶν. Οἱ δὲ δύο μόνας αἰτίας ὥρισαντο, στέγνωσι καὶ ῥύσει, διὸ καὶ τό, ἢ κενωτέον, ἢ στακτέον ἐδογματίσταν. Οἱ δὲ ἐμπειρικοὶ καὶ τοῦτου· κἀκίνοι· ἔσκαπτον. Εἰ δὲ καὶ τὰς

τῶν ῥητόρων καὶ τὰς τῶν ποιητῶν, καὶ τὰς τῶν συγγραφέων πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς εἶπεν ἐθεβλήκαμι, πολλὸς καὶ λόγος καὶ χρόνος ἀναλωθήτεται. (αὐτόθ. 1105-1108).

Ὅθεν αἵρεσις Πυθαγορείων, Ὀμηρίζοντων, Πλατωνίζοντων, Ἀριστοτελικῶν, Στωικῶν, Ἐπικουρεῶν, Ἰατρῶν Λογικῶν, Μεθοδικῶν, Ἐμπειρικῶν, Ῥητόρων, Ποιητῶν, Συγγραφέων, Σωκρατικῶν, Κυνικῶν, Λουκιανιστῶν. Τίς οὖν τολμήσει τῶν τὰ τῶν Ἑλλήνων πρεσβεύοντων εἶπεν, ὅτι πολλοὶ παρὰ χριστιανοῖς αἵρεσις ἐτέγθησαν, τσοκούτας ὄρων καὶ παρ' ἐκείνοις διὰ φιλαρχίαν; Εἰ δὲ αὕτη ἐξοστρακισθεῖη ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ἐπίς ἐστὶ χρυσὴ πάντας εἰς τὸ θεῖον κήρυγμα ὁμοφώνως καὶ ὀρθόδοξως συνδραμεῖν. (αὐτόθ. 1108).

Τὶ θαυμάζει, εἰ μετὰ τῶν τοῦ Σωτῆρος ἔνοστρον παρουσίαν πολλοὶ αἵρεσις ἐτέγθησαν, ὅποτε καὶ πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ οὐκ ὀλίγοι ἦσαν αἵρεσις; Τῶν γὰρ ἀνθρώπων οἱ μὲν μὴδὲ εἶναι τὸ θεῖον ἐνόμιζον· οἱ δὲ εἶναι μὲν, μὴ προνοεῖν δέ. Καὶ οἱ μὲν προνοεῖν μὲν, τῶν δ' οὐρανίων μόνον· οἱ δ' οὐ μόνον τῶν οὐρανίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιγείων, οὐ πάντων δέ, ἀλλὰ τῶν ἐξόχων, οἷον βασιλείων τε καὶ ἀρχόντων. Καὶ οἱ μὲν αὐτοματισμῶν, οἱ δὲ εἰσαρμένην, οἱ δὲ εἰκῆ φέρεσθαι τὰ πάντα ἀπεφῆναντο. Καὶ οἱ μὲν τὰ εἰδῶλα προσκομίζοντες εὐσεβῆς ἐνόμιζον· οἱ δὲ τὸ μητρογαμεῖν. Καὶ οἱ μὲν τὸ ἀνθρωποθυτεῖν, οἱ δὲ τὸ ζωοθυτεῖν· οἱ μὲν τὸ βουθυτεῖν, οἱ δὲ καμηλοσφαγεῖν καὶ οἱ μὲν τὸ ἀλληλοσφαγεῖν, οἱ δὲ τὸ ποηραγεῖν. Ἄλλ' εἰ πάντα εἰς μέσον ἀγάγοιμι, ἴσως ἂν ἀπιστηθῆσομαι μὲν, οὐκ ἐλεγχθῆσομαι δέ. Εἰ τοίνυν ἀεὶ πρὸς ἐαυτὸ ἐτασιάζε τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ οὐ τὰ αὐτὰ ἐδόξαζε (κατὰ καιροῦ· γὰρ ἄνθρωποι νεωτεροποιοί, ἢ καὶ στασιάζοντες, τὰ καθεστῶτα μὲν ἐκίνουσιν, ἐνομοθέτουσιν δὲ τὰ δοκοῦντα), τί θαυμάζει, εἰ καὶ νῦν περὶ πᾶσιν θεῖον καὶ λόγου κρείττον διαφρονεῖν προσποιῶνται, ὑπὸ φιλαρχίας ἐκβηχθεῖσιν; (αὐτόθ. 1108).

Πολύτροποι τῶν ἀνθρώπων καὶ αἱ περὶ τοὺς λόγους ἐπιθυμίαι. Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἀγαπῶσι τὸ παλαιῶς Ἀττικίζειν, οἱ δὲ τὸ σαφῶς εἶπεν τοῦ Ἀττικισμοῦ πρότερον ἄγουςι, λέγοντες· τί τὸ κέρδος ἐκ τοῦ Ἀττικίζειν, ὅταν τὰ λεγόμενα, ὥσπερ ἐν σκότῳ κρύπτηται, καὶ

(α) Ἰατροὶ Λογικοὶ, Μεθοδικοὶ, Ἐμπειρικοὶ ἑκαλοῦντο τὰ πάλα· καὶ οἱ μὲν ἐφύλαττον τὸ δόγμα, τὴν μυστικότην αἰ δὲ τὴν μέθοδον τῆς θεραπείας προετίμων, καὶ οἱ τρίτοι Ἐμπειρικοὶ.

ἄλλων δέηται τῶν εἰς φῶς αὐτὰ ἀξόντων ; Ἄλλοι δὲ χαίρουσι τῇ ἐποποιίᾳ· καὶ ἕτεροι μὲν τῇ σεμνότητι τῆς τραγωδίας, ἄλλοι δὲ τῇ στομυλότητι τῆς κωμῳδίας, καὶ ἄλλοι τῇ ἀβρότητι τῆς ῥητορικῆς. Ἄλλ' οὐδὲ οὗτοι συμβιβάζουσιν· οἱ μὲν γὰρ τὸ ὕψος τοῦ Πλάτωνος ἀποδέχονται, οἱ δὲ τὴν Θουκυδίδου σεμνότητά· καὶ οἱ μὲν τὴν Ἰσοκράτους λειότητά, οἱ δὲ τὴν Δημοσθένους δεινότητά· πᾶσαι γὰρ αὐτὸν σεσητῆσθαι τὰς τῶν λόγων τέχνας οἴονται, καὶ ἐν τῷ δεινῷ καὶ πικρῷ καὶ παθητικῷ καὶ ἐναγωνίῳ πάντας ὑπερβάλλεσθαι. Καὶ οἱ μὲν τὴν Λυσίου, οἱ δὲ Ἰσάίου, οἱ δὲ Αἰσχίνου ἀγαπῶσι λέξι. Τοσούτων οὖν ὄντων τῶν διαφερομένων, πῶς τις συγγραφῶν πῆλιν ἀρέσειεν, οὐκ ἔχω λέγειν. Οἱ μὲν οὖν πρὸς δόξαν ὀρώντες, ὡς βούλονται γραφέωσαν· οἱ δὲ ἱεροὶ καὶ οὐράνιοι χρησμοὶ, ἐπειδὴ πρὸς ὠφέλειαν πάσης τῆς ἀνθρωπότητος ἐβρέθησαν καὶ ἐγράφησαν, τῇ σαφηνείᾳ ἐκράθησαν κ. ἔ. Συγκρινέτωσαν τοῖνυν τοῖς λεγομένοις σοφοῖς τὴν τῶν θείων λογίων σαφηνείαν, καὶ παύσθωσαν φλυαβοῦντες, καὶ τὴν θείαν τῶν χρησμῶν ὀράσιν ἀποδεχέσθωσαν, οὐ πρὸς φιλοτιμίαν, ἀλλὰ πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων βλεψάσκον. (αὐτόθ. 1152-1153).

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀβδᾶ Νεΐλου.

Καταγελωδοῖσι πολλοὶ τῶν ὀρθοδόξων τῶν μυστήριον καλούντων τὰ μυθάρια τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν αἰρετικῶν. Πᾶσα δὲ αἵρεσις ἔξω τῆς Χριστοῦ βίνουσας Ἐκκλησίας, μυστήρια ὀνομάζει τὰ πικροκρονήματα· οὕτω καὶ Μανιχαῖοι μυστήριον καὶ θησαυρὸν ἀγαθῶν ἀποκαλοῦσι τὰ βιβλικά· τῆς δυσσεθείας, καὶ τῆς παρνομιίας. Ἦδη γὰρ ἐνεργεῖται τὸ μυστήριον τῆς ἀπωλείας (ΟΘ', 133).

Αἰρεσιάρχων κибδηλία. Ὡς περὶ ὁ μεταβιβλῶν ἐντεχον εἰκόνα βασιλεύς εἰς κυνὸς ἢ ἀλώπεκος μορφήν, καὶ λέγων αὐτὴ ἐστὶν ἡ τοῦ βασιλεύς ἀληθῆς εἰκόνα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ Αἰρεσιάρχαι, γραδὸν τρόπον συγκατατάσαντες ῥήματα καὶ λέξεις τινὰς, καὶ παραβολὰς θείας Γραφῆς; ἀποσπᾶσαντες, ἐραρομῶσιν βιάζονται τοῖς ἐκυτῶν μύθοις; τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ μὴ ἀγνοεῖτε τοὺς τοιοῦτους (αὐτόθ. 173). — Οἱ αἰρετικοὶ λύκοι, τοὺς ἀπὸ τῆς κακίτης

αἰρέσεως μεταπηθῶντας πρὸς τὴν ὀρθοδόξιν, καὶ καλῶς ἐπιστρεφόντας ἐπὶ τὴν εὐσέθειαν, ἀναποδιστὰς καὶ φάλους; ἀποκαλοῦσιν (196).

Αἰρέσεων διάφοροι ὀνομασίαι, πλάνα, καὶ κκοδοξίαι· αἰρεσιάρχων ὀνόματα, καὶ δόξαι (Τιμῶθ. Πρῶθ. ΠΤ', 12 - 73). — Τρεῖς τάξεις εὑρίσκουμεν τῶν προσερχομένων τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ καθολικῆ καὶ ἀποστολικῆ Ἐκκλησίᾳ. Καὶ πρώτη μὲν τάξις ἐστὶ τῶν θεωμένων τοῦ ἀγίου βαπτίσματος· δευτέρᾳ δέ, τῶν μὴ βαπτιζομένων, χριστιανῶν δὲ τῷ μῶρῳ τῷ ἀγίῳ καὶ τρίτῃ τῶν μῆτε βαπτιζομένων, μῆτε χριστιανῶν, ἀλλὰ μόνον ἀναθεματιζόντων τὴν ἰδίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην αἵρεσιν. (αὐτόθ. 13). — Τίνες εἰσὶν οἱ βαπτιζόμενοι. (αὐτόθ. 13 - 33). — Τίνες οἱ χριστιανῶν τῷ ἀγίῳ μῶρῳ. (αὐτόθ. 33-40). — Τίνες οἱ μῆτε βαπτιζόμενοι, μῆτε χριστιανῶν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἰδίαν αἵρεσιν ἀναθεματιζόντες (αὐτόθ. 40-45). — Αἰρετικοὶ σχισματικοὶ τίνες. (αὐτόθ. 40-41). — Αἰρετικοὶ Ἀκεραλοὶ, τίνες, καὶ εἰς πόσα τμήματα διηρέθη ἡ τοῦτων αἵρεσις (αὐτόθ. 41-56). — Διὰ τί οὕτως ὀνομάσθησαν (αὐτόθ. 56-68). — Περὶ σχισμάτων τῶν καλουμένων Διαιρηνομένων. (αὐτόθ. 62-68).

Περὶ βαπτιζομένων, καὶ μὴ βαπτιζομένων αἰρετικῶν (Νίκων Μον. ΠΓ', 69-73). — Αἵρεσις Ἀρμενίων, καὶ εἰ χρὴ βαπτίζεσθαι τοὺς Ἀρμενίους, προσερχομένους τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. (αὐτόθ. 72-73).

Κατὰ αἰρετικῶν ἱστορίαι καὶ ἀνατροπῆς. (Λεόντι. Βυζ. αὐτ. 1193-1316). — Κατὰ Σευήρου καὶ Ἀφροδοδοκτικῶν. Κατὰ Νεστοριανῶν καὶ Εὐτυχανιστῶν. (αὐτόθ. 1268-1757). — Κατὰ Μονοφυσιτῶν. (αὐτόθ. 1769 - 1901). — Ἐπίλυσις τῶν ὑπὸ Σευήρου προβεβλημένων συλλογισμῶν. Διάλογος ὀρθοδόξου καὶ Ἀκεράλου. (αὐτόθ. 1916-1946). — Κατὰ Σευήρου (αὐτόθ. 1901-1916). — Κατὰ Ἀπολλιναρίου. (αὐτόθ. 1948-1976).

Αἰρεσιάρχαι, καὶ αἰρέσεις μέχρι Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Ἀπαρίθμησις αὐτῶν, καὶ ἀναθεματισμὸς. Ἄπαντας τοῖνυν τοὺς προαναφερομένους αἰρεσιάρχαι, καὶ τὰς μετὰ τούτους ὀνομασθεῖσας δυσσεβεστάτας αἰρέσεις καὶ σχίσματα ἀναθεματίζω καὶ καταθεματίζω ψυχῇ καὶ καρδίᾳ καὶ στόματι, ἐννοίᾳ τε

καὶ λόγους καὶ ῥήματα, καὶ πάντα ἕτερον αἰρεσιάρχην ὀλέθριον, καὶ πᾶσαν ἑτέραν πικροβέβηλον κίρσιν, καὶ πᾶν ἕτερον σχίσμα θεήλατον, ὅσους περὶ ἡ ἀγία καὶ καθολικὴ ἡμῶν Ἐκκλησίαι ἀναθεματίζει. Ἐναθεματίζω δὲ καὶ καταθεματίζω καὶ πάντας αὐτῶν τοὺς ὁμοφροντας. (Σωφρόν. Ἱεροσ. ΠΖ', 3148-3200).

Ὁδηγὸς περὶ τοῦ πῶς δεῖ διαλέγεσθαι καὶ ζητεῖν μετὰ κίρσικῶν. Αἰρέσεις καὶ ἀνατροπὴ αὐτῶν. (Ἄνακτ. Σιν. ΠΘ', 36-309). Βλέπε ἡμετέρας *Κλειδα Πατρολογίας* ἐν λέξ. Ἀραστάσιος, ἐνόη περιλήξις ἐκαστου κερκαλίου καὶ §. — Αἰρέσις Σευήρου πῶθεν ἐβλάστησεν. Ἄνατροπὴ αὐτῆς; ἔκ τε τῶν θείων Γραφῶν καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων (αὐτόθ. 101-309 καὶ περὶ τῶν ἁγίων συνόδων, τῆς ψήφου αὐτῶν καὶ τῶν κανόνων 308-309). — Αἰρέσεις ἀπὸ Οὐδέλντος καὶ Μάκνεντος καὶ Μαρκιάνοσ, καὶ καθεξῆς ἕως Εὐτυχοῦς, καὶ Διοσκοῦρου, καὶ Σευήρου, καὶ Θεοδοσίου, καὶ Γαϊκνοῦ, τῶν μίαν λεγόντων φύσιν τῆς σαρκὸς καὶ τῆς θεότητος τοῦ Ἐμμανουὴλ (αὐτόθ. 204 κ. ἑ. 309). — Ἐνοστάσιος καὶ ἀνατροπὴ (αὐτόθ.). — Αἰρετικοῦ καὶ ὀρθοδόξου διὰ λόγους περὶ τινῶν ῥήσεων, ὧν προσφέρουσι ἐκ τῶν ἁγίων Πατέρων (αὐτόθ. 204-284-309).

Χριστιανὸν ὀρθόδοξον ὑπὸ αἰρετικοῦ ἐρωτώμενον, καὶ τὰ δόγματα καλῶς μὴ γινώσκοντα, ὡς ἰδιώτην, γρηθ ἀποκαρίνεσθαι. Ἐγὼ Ζηθροπος ἰδιώτης εἰμὶ. Ἄλλ' ἐὰν ἄρ ἐν εἰλικρινεῖ τὴν ἀλήθειαν ἐπιζητήσῃ, ἐλθὲ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, κακεῖ μαρτυράσει τὴν εὐσέθειαν. Ἐνόη καὶ ἀπόκρισις ἰδιώτου πρὸς αἰρετικούς αἰγυθνήντας. (αὐτόθ. 768-769). — Τίνος χάριν ἐν τῇ τῶν χριστιανῶν πίστει τοσούτοι αἰρέσεις καὶ σχίσματα ὑπάρχουσιν; (αὐτόθ. 768-772).

Αἰρέσεις ἀπὸ τῆς ἐσαρκίου οικονομίας μέχρη τῆς ἐποχῆς Ἀντιόχου Μοναχοῦ (615 μ. Χ.). (ΠΘ', 1844-1849). — Αἰρέσεις πᾶσαι ἐπ' ἐνόμω ἀνθρώπου ὀνομαζόμενα, ὡς Ἀρειανοί, Νεστοριανοί, Σευηριανοί, καὶ ἄλλαι ὁμοίως, τοῦ διὰ βόλου εἰσὶν αἰρέσεις. Τοῦτο ἔστω σοι σημεῖον πρὸς ἀσφάλειαν σύntonον καὶ βεβαίαν. Ἡ γὰρ καθολικὴ Ἐκκλησία οὐκ ἔτι κέκληται ὀνομαζόμενα, ἀλλὰ πάντες ἐν ἐνόμω τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χριστιανοὶ ὀνομαζόμεθα. Οὕτω δὲ πιστεύουμεν, ὡς

καὶ οἱ μεγάλοι φωστῆρες καὶ διδάσκαλοι τῆς ἀληθείας, Ἀθανάσιος, Βασίλειος, Γρηγόριος, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Κύριλλος καὶ λοιποὶ καὶ τοὺς μὴ οὕτω φρονούντας ἀποστρεφόμεθα καὶ ἀναθεματίζομεν, μετὰ τῶν ὑπογεγραμμένων αἰρέσεων τῶν μετὰ τὴν παρούσιν τοῦ Κυρίου κατὰ διαφόρους καιροὺς παρεφυσισῶν. (ὧν τὰ ἐνόμωτα ἴδ. αὐτόθ. 1844-49).

Προπρακτικὴ τις καὶ γυμναστικὴ τῶ βουλομένω κθεῖν τις δὲ τρόπος τῆς θείας ἐκναθροπῆτος καὶ οικονομίας, καθ' ὃν πέπρακται, καὶ τίνας καὶ πρὸς τοὺς ταύτην μὴ ὀρθῶς νοούντας λεγόμενα παρὰ τῶν τῆς Ἐκκλησίας τροφίμων. Δόξαι τινῶν αἰρετικῶν, ὡς Μάκνεντος, Παύλου Σαμοσατεύος, Ἀπολλιναρίου, Θεοδώρου Μοψουεστίας, Νεστορίου, Εὐτυχοῦς, Ἰουλιανοῦ, καὶ Σευήρου. (Θεόδ. Πρεσβ. Ραϊοῦ ἱΑ', 1484-1504).

Περὶ αἰρέσεων ἐν συντομίᾳ ὅθεν ἤρξαντο, καὶ πῶθεν γέγοναν. Πρωτότυποι τέσσαρες: α'. Βαρβαρισμός. β'. Σουθισμός. γ'. Ἐλλητισμός. καὶ δ'. Ἰουδαϊσμός. Ἐξ ὧν πᾶσαι ἀνεφύθησαν. (Ἰω. Δαμασκ. ἱΔ', 677-780). — Περίληψις τῶν ἀπὸ Ἐπιφανίου, μέχρις Ἰω. τοῦ Δαμασκηνοῦ αἰρέσεων. (αὐτόθ. 756). — Νεστοριανοί. (αὐτόθ. 737). — Εὐτυχιανιστῆται. (αὐτόθ. 740). — Μονοφισίται Αἰγύπτιοι, οἱ καὶ Σχιματικοί. (αὐτόθ. 741). — Ἀφρακοδοκίται. (αὐτόθ. 753). — Ἀγνοίται, οἱ καὶ Θεμιστιανοί Βαρσκανοῦρται, οἱ καὶ Σεμιδαλίται. Ἰκέται, οἰτινες ὕμνος τῷ Θεῷ προσφέρουσι μετὰ χορείας τινὸς καὶ ὀρχήσεως Γνωσιμαχοί. Ἡλιοτροπίται. Ὀνητοψύγίται. Ἀγνουκίται. Θεοκαταχινώσται. Χριστολύται. Ἐθνοφρονες Δοκτικοί. (αὐτόθ. 757). — Ἠθικοπροσκοδόπται. Παρεμνηνευταί. Λαμπετικνοί. Μονοθελίται. Αὐτοπροσκοδόπται. (αὐτόθ. 760-761). — Χριστιανοκατήγοροι. (αὐτόθ. 773-780).

*Ἐκθεσις ἀκριβῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. (αὐτόθ. 789-1228). — Τὰ περιεχόμενα ἐνὸς ἐκάστου ζητήματος καὶ ἐρωτήματος βλέπε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ *Κλειδί τῆς Πατρολογίας* ἐν τῇ λέξει Ἰωάν. Δαμασκηνὸς τόμ. ἱΔ'.

Λόγος τρεῖς ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκότων. (αὐτόθ. 1232-1317. — ἱΓ', 1348 κ. ἑ.). — Αἰθελλος περὶ ὀρθῶν φρονήματων. (ἱΔ', 1421 κ. ἑ.). Κατὰ Ἰακωβίτων. (αὐτόθ. 1436 κ. ἑ.). Κατὰ Μανχιαίων. (αὐτόθ. 1505 κ. ἑ. — ἱΓ',

1320 κ.έ.).—Διάλεξις Σακρακηνού και Χριστιανού (ΛΔ', 1585 κ.έ.—ΛΓ', 1336 κ.έ.).

Περὶ αἰρέσεων και συνόδων. (Γερμ. Α'. Πατριάρχ. Κωνστ. ΛΗ', 40-88).

Ἐγγειρίδιον κατὰ αἰρετικῶν, Ἰουδαίων και Σακρακηνῶν κατὰ πῦσιν και ἀπόκρισιν. (Θεόδ. Ἀβουκάρας ΛΖ', 1461-1469). — Κατὰ Ἀκροζάλων Σευηρικανῶν ἤγουν Ἰακωβιτῶν. (αὐτόθ. 1469-1492). — Κατὰ Αἰρετικῶν και ἀθέων, ὅτι ἐστὶ Θεός. (αὐτόθ. 1492-1521). — Ἐρωτήσεις και ἀποκρίσεις θεολογικαὶ κατὰ αἰρετικῶν. (αὐτόθ. 1521-1609).

Δόγματα ὀρθόδοξα, ἅπερ ἐξέθεντο οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι, και πάντες οἱ ἄγιοι Πατέρες και οἰκουμενικοὶ διδάσκαλοι. (Ἀνώμοτος ΛΗ', 1229-1240). — Αἵρεσις Καρτηνιτῶν, και Ἱστορία αὐτῆς. (Παχώμ. Μοναχ. αὐτόθ. 1360-1364).

Περὶ Αἰρέσεων, χριστιανομάχων, εἰκονομάχων, και ὀρθοδόξων πεισιτεως. (Κινηρ. Π. Κωνσ. Ρ', 169-856). — Τὰ καθέκαστα περιληπτικῶς βλέπ. ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Κ.ταῖδι τῆς Πατρολογίας τόμ. Ρ'.

Ὅτι οὐ δεῖ αἰρετικοὺς ἢ σχισματικοὺς συνεύχεσθαι. Κανόνες και νόμοι. (Φώτ. ΡΔ', 609-612). — Τί ἐστὶν αἵρεσις, και τί σχίσμα, και τί παραπνοαγωγῆ. Κανόνες και νόμοι. (αὐτόθ. 865-889. 1157-1166). — Περὶ βιβλίων αἰρετικῶν και ψευδευγράφων, και τοῦ μὴ κρύπτειν τινὰ τῆς χριστιανοκατηγορικῆς αἵρέσεως βιβλίον, ἀλλὰ καίεσθαι. Κανόνες και νόμοι (αὐτόθ. 872-873). — Περὶ τῶν ἐκβληθέντων αἰρεσιάρχων. Κανόνες και νόμοι. (αὐτόθ. 873-876). — Περὶ αἰρετικῶν προσόντων τῆ ὀρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ (αὐτόθ. 876-877). — Περὶ κληρικῶν και ἐπισκόπων αἰρετικοὺς συγκοινωνούντων, ἢ ἐπιτροπομένων αὐτοὺς ἐνεργεῖν, ἢ δεχομένων αὐτῶν βάπτισμα ἢ θυσίαν. Περὶ γάμων αἰρετικῶν πρὸς ὀρθοδόξους κτλ. (αὐτόθ. 887-889. 1157-1166). — Εἰ δυνατόν κληροῦσθαι τοὺς ἐξ αἵρέσεως προσόντας. Τίνες αὐτῶν βαπτίζονται, και τίνες χρίονται; και ὅτι δεῖ πρῶτος κεχρηθῆναι αὐτοὺς διὰ τὸ ἐπιστρέψαι. (αὐτόθ. 885-889).

Φωτίου τοῦ Πατριάρχου ἐρωτήματα δέκα πὺν ἵσκι ταῖς ἀποκρίσειν.

Α'. Ἐν ποίῳ φρίνονται πεπραχότες οἱ Ῥωμαῖνοι παραλόγως; (ΡΑ', 1220).

Β' Πόσους και ποίους οὐκ ἐδέξαντο οἱ Ῥω-

μαῖνοι ὀρθῶς Πατριάρχας; οὐδὲν δὲ ἢ ἀπερίσκεπτος αὐτῶν ἐβλάψεν αὐτοὺς ἀποστροφή. (αὐτόθ. 1221).

Γ'. Ποίων ἐκβληθέντων Πατριάρχων, τῆ πῦν κρατούντων πρὸς αὐτοὺς ἀπεχθεῖς βασιλείων, οἱ μετ' αὐτοὺς ὀρθόδοξοι ὄντες ἀποδέχονται; (αὐτόθ.).

Δ'. Τίνων κατακριθέντων οἱ ὕπ' αὐτῶν χειροτονηθέντες οὐδὲν ἐβλάδθησαν; (αὐτόθ.).

Ε'. Πότε κινήθεντες εἰς ἔχθραν κατ' ἀλλήλων, τίνες ἀπερήναντο, και οὐδέτερος αὐτῶν ἐκ τούτου τι παρεβλάθη, οὐθ' ὀ ποιήσας, οὐθ' ὀ καθ' οὐ πεποιήκεν. (αὐτόθ. 1124-1125).

Σ'. Πόσοι οἰκουμενικαὶ συνόδοι ὕπακούειν ἀπέστησαν, ἀλλ' οὐδὲν αὐτὰς ἐβλάψαν. (αὐτ.).

Ζ'. Ποῖοι βασιλεῖς ἠγωνίσαντο περὶ εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν; (αὐτόθ. 1225-1228).

Η'. Ἐν ποίαις συνόδοις, και περ ἐκ διακρίρων ἀρχιερατικῶν θρόνων συνειλεγμένων πῦν συνελθόντων, οὐκ ἔσγεν ἰσχύ τὰ δεδογμένα, διὰ τὸ μὴ ἐνόδικας και κατὰ θεσπὺν ἐκκλησιαστικῶν γενέσθαι. (αὐτόθ. 1228).

Θ'. Πότε καθαρῆθησαν ἐπίσκοποι, και πόλιν ἐδέχθησαν κανονικῆ εὐθύτητι, ἢ τῆ πῦν ἰδίου λαοῦ παρακλήσει. (αὐτόθ. 1229).

Ι'. Πόσοι πῦν οἰκουμενικῶν συνόδων ἀπέστησαν; (αὐτόθ. 1232).

Ἱστορία και ἔλεγγος και ἀνατροπῆ τῆς τῶν Μανιχαίων πῦν και Πικυλικανῶν λεγομένων αἵρέσεως. (Πέτρ. Σικελιώτης ΡΔ', 1240-1349 — Εὐθύμ. Ζιγ. ΡΑ', 1189-1244).

Ἐλεγγος Ἀγαρηνῆς αἵρέσεως. (Βαρθολομαῖος Ἐδессηνός. ΡΔ', 1384-1445). Κατὰ Μωάμεθ. (αὐτόθ. 1448-1457).

Πανοπλία δογματικῆ κατὰ αἵρέσεων. (Εὐθύμ. Ζιγ. ΡΑ', 20-1362. ἔθνα περὶ τῶν ἐπισημοτέρων ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου ἐπιτροπείας τοῦ Κυρίου μέχρις αὐτοῦ (1122 μ. Χ.) σωζομένων ἢ ἀνκαρπιουσῶν αἵρέσεων).

Περὶ τῆς τῶν Ἀρμενίων αἵρέσεως. (ΡΑ', 1173-1189). — Περὶ τῆς τῶν Βογομίλων αἵρέσεως. (αὐτόθ. 1289-1332). — Περὶ τῆς τῶν Σακρακηνῶν αἵρέσεως. (αὐτόθ. 1332-1360).

Περὶ τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως ἐξήγησις, και διέλεξις αὐτοῦ μετὰ Σακρακηνῶ φιλοσόφου. (ΡΑΑ', 9-40).

Ἀναθέματα κατὰ τῶν αἰρετικῶν τῆς βλασφημίου και πολυθεοῦ αἵρέσεως τῶν ἀθέων

Μασσαλιανῶν, καὶ τῶν Φουδαικτῶν καὶ Βογομίλων κτλ. (αὐτόθ. 40-48).—Αἵρεσις Φουδαικτῶν καὶ κακοδοξίαι αὐτῶν. (αὐτόθ. 48-57).—Αἵρεσις Ἐνθουσιαστῶν. (αὐτόθ. 41-42).

Θησαυρὸς ὀρθοδόξου πίστεως. (Νικήτας Χωιάτης ΡΜ', 9-292).

Κατὰ αἵρέσεων καὶ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξιας. Μακεδονίου αἵρεσις. (αὐτόθ. 9-32).—Νεστορίου (αὐτόθ. 33-37).—Εὐτυχοῦς (αὐτόθ. 37-48).—Συνηριανῶν (αὐτόθ. 48-68).—Περὶ τῆς πέμπτης συνόδου καὶ τῶν κατ' αὐτήν. (αὐτόθ. 68-76).—Περὶ τῆς αἵρέσεως τῶν Ἀρθροδοκῶν. (αὐτόθ. 76-81).—Περὶ τῆς ἑκτῆς συνόδου καὶ τῶν κατ' αὐτήν. (αὐτόθ. 81-89).—Περὶ τῆς αἵρέσεως τῶν Ἀρμενίων. (αὐτόθ. 89-104).—Περὶ τῆς θρησκείας τῶν Ἀγαρηνῶν. (αὐτόθ. 105-136).—Περὶ τοῦ δόγματος, εἰς ὃ προσφέρων καὶ προσφερόμενος, καὶ προσδεχόμενος. Σύνοδος Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. (αὐτόθ. 137-201).—Περὶ τοῦ ῥήτου, ὅτι, α'ὸ πατήρ μου μείζων μου ἐστίν. Σύνοδος. (αὐτόθ. 201-281).—Περὶ τῆς καινοφρονος αἵρέσεως τῶν Λικιανῶν. (αὐτόθ. 281-284).—Τοῦ αὐτοῦ Νικήτα διάφορα τεμάχια ἐκ τῶν περὶ αἵρέσεων μὴ σωζομένων λόγων. (αὐτόθ. 284-292).

Αἰρετικῶν κοιμητήρια ἢ μαρτύρια. Μὴ ἀπιάνει εἰς αὐτὰ τοὺς τῆς Ἐκκλησίας, εὐχῆς ἢ θεραπείας ἕνεκα (Καν. τῆς ἐν Ακοδικεῖθ Ἑ').—Αἰρετικοῖς ἢ σχισματικοῖς οὐ δεῖ συνεύχασθαι. (αὐτόθ. Καν. ΑΓ'.—Καν. ΞΒ'. Ἀποστ.).

Αἰρετὸν ὄνομα καλόν, ἢ πλοῦτος πολὺς· τουτέστιν, ἀμείνων ὑπόληψις ἀγαθῆ τῆς ἐν πλοῦτῳ φαιδρότητος καὶ περιφρονείας· ἔνθα περὶ δόξης εὐνοήγων, ὅσοι ἀνωρίζωσι τὰ τοῦ Θεοῦ προστάγματα. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΔ', 497).

Αἶσα, ὁ τοῦ παντός λόγος, ἡ εἰκαρμένη, τὸ πεπωμένον· καὶ αἶσα τὸ καθήκον, εἴτουν προσῆκον, καὶ ἡ μερίς. Αἶσα ἐλπίδος, ἀντὶ τοῦ ἔλπις περιφραστικῶς.

Αἰσθησις.

Αἰσθητοὶ εἰσι εἰσοδογῆ τῆς ἔκτοθεν.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 948).

Πᾶν μέλος καθαρῶσιμεν, ἀδελφοί, πᾶσαν ἀγνίσωμεν αἰσθησιν. Φωτισθῶμεν τὸν ὀφθαλμόν, ἵν' ὀρθὰ βλέπωμεν· φωτισθῶμεν ἀκοήν, φωτισθῶμεν γλῶσσαν, ἵνα ἀκούσωμεν, τί λαλήσει Κύριος ὁ Θεός, καὶ ἀκουστὸν ἡμῖν γέ-

νηται τὸ πρῶτον ἔλεος, καὶ ἀκουτισθῶμεν ἀγαλλίξαι καὶ εὐφροσύνην, ἀκακίς θεϊκῆς ἐνηχοῦμενοι, ἵνα μὴ ὤμεν μάχηρα ἕξεια, μηδὲ ζυρὸν ἠκουημένον, μηδὲ ὑπὸ τῆν γλῶσσαν στρέφωμεν κῶπον καὶ πῶλον, ἀλλὰ λαλῶμεν Θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τῆν ἀποκεκρυμμένην. Ἰαθῶμεν ὀσφρησιν, ἵνα μὴ θηλυνώμεθα, μηδὲ ἀντὶ δαμῆς ἡδῆαις κοινοτριώμεθα. Καθαρθῶμεν ἀφήν, γεῖσιν, λάρυγγα, μὴ μαλακῶς ἐπαφόμενοι, καὶ λειότητι χαίροντες. (ΑΓ', 413).

Αἰσθήσεων καὶ μελῶν φυλακὴ. Ἄρατος ἦν εἰς ὄρασι καὶ καλὸς εἰς βρωσίον, ὁ ἐμὲ θανάτωσας καρπός. Φεύγωμεν τὰς εὐχρόικας· μὴ γλυκανθῆτω σοὶ φάρυγξ, οὐ κατασφύεται πᾶν τὸ διδόμενον. Ἡ ὀσφρησις ἐθῆλυνέ σε· φεῦγε τὰς εὐδῆας. Τῆ ἀφῆ κατεμαλακίσθησ· ἀπόταξι κατὰς λειότησιν. Ἡ ἀκοή παρεπίσει· θές θύραν τοῖς ἀπαιτητοῖς λόγοις καὶ περιέργοις κ. ἔ. (αὐτόθ. 613).

Καὶ τὰ τῶν αἰσθήσεων κινήματα κατὰ τὴν διάνοιαν ἀποτυποῦνται, κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἐνέργειαν φανεροῦνται. Ἐξ ἀμφοῖν γὰρ ἡ κατ'ἀλήθειαν. Πάλιν αὐτὸς αἰσθησις πρὸς τὸ αἰσθητόν, οὕτω νήσις πρὸς τὸ νοητόν. Διτταὶ δὲ καὶ αἱ πράξεις, αἱ μὲν κατ' ἔννοιαν, αἱ δὲ κατ' ἐνέργειαν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 361).

Αἰσθήσεις σωματικαὶ, ἀλλὰ καὶ θεϊκαί. Ὡς περ γὰρ ἐπὶ τοῦ σώματος διάφοροι αἰσθήσεις εἰσὶ, γεῦσις καὶ ὄρασις, οὕτω κατὰ τὰς λεγομένας ὑπὸ τοῦ Σολομῶντος θεϊκῆς αἰσθήσεις, ἄλλη μὲν τις ἀν εἶη ὀρατικὴ τῆς ψυχῆς δύναμις καὶ θεωρητικὴ ἄλλη δὲ ἡ γευστικὴ καὶ ἀντιληπτικὴ τῆς ποιότητος τῶν νοητῶν τροφῶν. Καὶ ἐπεὶ ὁ Κύριος, καθ' ὃ μὲν ἄρτος ἐστὶ ζῶν, ἐκ τοῦ ὀρνέου καταβάς, γευστός ἐστι, τρώφιμος ὢν τῆ ψυχῆ· καθ' ὃ δὲ σοφίς ἐστίν, ὀρατός ἐστιν, ἥς τοῦ κάλλους ἐραστῆς ὁμολογεῖ εἶναι ὁ λόγος· ἠ Ἐραστῆς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς· καὶ προστάσεις ἡμῖν τὸ, ἠ Ἐράσθητι αὐτῆς καὶ τηρήσει σε. Διὰ τοῦτο ἐν ψαλμοῖς εἰρηται τὸ· ἠ Γεῦσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστός ὁ Κύριος. Ὡς περ δὲ ὁ Κύριος γευστός καὶ ὀρατός, οὕτω καὶ ὁ ἕχθρός αὐτοῦ θάνατος· γευστός καὶ ὀρατός. (Ἰριγ. ΙΔ', 676-677).

Αἰσθήσεις παρὰ τοῖς ἀγγέλοις, τί δηλοῦσιν· Γραφικὴ αὐτῶν παράστασις τί· (Διον. Ἀρεοπ.

Γ', 349-352). Ἐνθα περί αἰσθήσεων ἀνθρώπου καὶ ἀλόγων ζώων, καὶ περὶ φυτῶν μὴ ἔχοντων μὲν αἰσθησίν, ἀλλὰ φυτικὴν δύναμιν.

Ἐπιλήφκαμεν δὲ τὸ εἶναι τὴν ψυχὴν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν ἐν ἐξήλλαξιμένην τε καὶ ἰδιαζούσῃ φύσει, παρὰ τὴν σωματικὴν παχυμέρειαν· ἢ γὰρ πάντα τὸν κόσμον διὰ τῆς αἰσθητικῆς ἀντιληψέως ἐπιγινώσκοντες, δι' αὐτῆς τῆς κατὰ τὴν αἰσθησίν ἡμῶν ἐνεργείας εἰς τὴν τοῦ ὑπὲρ αἰσθησίν πράγματός τε καὶ νοήματος ἔνοιαν ποδηγούμεθα, καὶ γίνονται ἡμῖν ὁ ὀφθαλμὸς ἔρμηνεύς τῆς παντοδυνάμου σοφίας, τῆς τῷ παντὶ μὲν ἐνθεωρουμένης, τὸν δὲ καθ' ἑαυτὸν τοῦ παντός περιεδοραχί· ἐνὸν δι' ἑαυτῆς μηχανούσης, οὕτω καὶ πρὸς τὸν ἐν ἡμῖν βλέποντες κόσμον, οὐ μικρὰς ἔχομεν ἀφορμὰς πρὸς τὸ διὰ τῶν φαινομένων καὶ τοῦ κεκρυμμένου, τῆς ψυχῆς δηλονότι, καταστοχάζεσθαι. Κέκρυπται δὲ ἐκεῖνο, ὃ ἐπ' ἑαυτοῦ ὄν νοητὸν τε καὶ αἰεδὲς διαφεύγει τὴν αἰσθητικὴν κατανόησιν. (Γρηγ. Νύσσι. ΜΓ', 28).

Τί γὰρ ἦν αὐτῷ (τῷ Ζαχαρίῳ) κοινὸν τῆνικαῦτα καὶ τῷ λαῷ; Τῷ μὲν τὰς αἰσθήσεις μύσαντι ἦδη, καὶ τὸν νοῦν τῶν κατὰ καὶ αἰσθητῶν ἐκβαλόντι, καὶ μόνους τοῖς ἄνω παχύτητος ὁμιλοῦντι κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΔ', 40).— Καὶ ὀφθαλμοῖς τὸ βλέπειν ἀπρηρημένους ὑγιατὴν αἰσθησίν δωρητάμενος. (Ἰσίδ. ΠΗλ. 753).

Αἰσθήσεις εἰσὶν ἡμῖν πέντε. Αἰσθητὸν οὖν ἔστι πᾶν τὸ μὴ τῶν πέντε αἰσθήσεων ὑποπίπτειν. Αἰσθητήριον δὲ τὸ ὅλον τοῦ σώματος ὄργανον, τὸ τὰς αἰσθήσεις τηροῦν· αἰσθητικὸν δέ, πᾶν ζῶον αἰσθησίν ὀρθὸν καὶ θανάτου ἔχον. Νοητὸν δὲ ἔστι τὸ διαφευγὸν τὰς πέντε ἡμῶν αἰσθήσεις, οἶον, ὄρασις, ἀκοή, ὄσφρησις, γεῦσις, καὶ ἀσθή. (Ἀνακτᾶς. Σιν. ΠΘ', 73).— Περὶ αἰσθήσεων, αἰσθητηρίων ἐκάστης, καὶ αἰσθητῶν, ὄρισμοί καὶ φυσιολογίαι. (Ἰσίδ. Δαμκσκ. ΙΔ', 933-937.—Μελέτ. Μονχγ. ΞΔ'. 1108-1148).

Αἰσθητεῖς ἀναιροῦντες τίνες. Πρὸς τοὺς περὶ Ξενοφάνην καὶ Περμενίδην τὰς αἰσθήσεις ἀναιροῦντας. Ἀπὸ τοῦ ὀνόματός τῶν περὶ φιλοσοφίας Ἀριστοτέλους. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1244-1245).— Πρὸς τοὺς κατὰ Πυρρόωνα Σκεπτικούς, ἧτοι ἔρεκτικούς ἐπικληθέντας, μηδὲν καταληπτὸν εἶναι ἀποφηνάμενους. Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ (αὐτόθ. 1245-1257).— Πρὸς τοὺς κατὰ Ἀρίστιπ-

πον φιλοσόφους, μόνον λέγοντας τὰ πάθη εἶναι καταληπτὰ, τὰ δὲ λοιπὰ ἀπκατάληπτα. (αὐτόθ. 1257-1260).— Πρὸς τοὺς περὶ Μητροδώρον καὶ Πρωταγόραν μόνους ἔχει πιστεύειν τὰς αἰσθήσεις λέγοντας. (αὐτόθ. 1260-1264).— Πρὸς τοὺς κατ' Ἐπίκουρον, ἠδονὴν τέλος ὀριζομένους. (αὐτόθ. 1223-1272).

Αἰσθησις τῶν δεινῶν. Ἐπειδὴ τῶν δεινῶν, ὧν δρωμέν, αἰσθησίν οὐδ' αὐτοὶ ἔχομεν διὰ ἔξθυμίας καὶ φιλικυτίας, οὕτε ἐτέροις παρέχομεν, διὰ τὸ κκεῖνους μηδὲν ἀμεινον ἡμῶν διακείσθαι, διὰ τοῦτο νομίζοντες ὑγιαίνειν, οὕτε ἱκτροὺς ἐπιζητοῦμεν, οὕτε θεραπειθῆναι βουλόμεθα· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸ τοῦτο, ὅτι νοσοῦμεν ἔσμεν ἔπερ ἐσχάτης ἀνελήθειας, μὴ βλόν δὲ νεκρώσεως. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1404).

Αἰσθησις ἀμαρτίας. Τῆς θείας Γραφῆς λεγούσης. (Γέν. Β', 97). εἰς ἐκκέταίλεν ἔτι ὁ Θεὸς ἐκ τῆς γῆς; πᾶν ζῴον ὄρατον εἰς ὄρασις καὶ καλὸν εἰς βρώσιν· ὃ τολμηρὸν ἄγαν τὸ τοῖς οἰκείois ἀκολουθεῖν λογισμοῖς, καταλιπόντας τὴν διδασκαλίαν τοῦ πνευματικοῦ. Διδάσκω. (Θεοδώρ. Π', 121).— Οἱ προπάτορες εἶχον τὴν γνώσιν τῆς ἀμαρτίας, τὴν δὲ πεῖραν προσέλαβον ὕστερον. (αὐτόθ. 125).

Αἰσθησις ἐκ τῆς φλογός. Ἐξεληθόντων δὲ τῶν ἁγίων Τριῶν Παίδων ἐκ τῆς καμίνου τῆς φλογός, θαυμαζοῦσι μὲν ἅπαντες σατράπαι καὶ τοπάρχαι, καὶ στρατηγῶν, θεωροῦντες ἀκήρικα διατηρηθέντα τῶν ἁγίων τὰ σώματα, καὶ τὰς τρίχας αὐτὰς οὐδεμίαν αἰσθησίν ἐκ τῆς φλογός δεξαμένους ἐκεῖνη· οὐ τὰς τρίχας δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὰ ὑποδήματα ἀερέατα μενίοντα, ὡς καὶ αὐτῆς ἀπηλλάχθαι τῆς ἀπὸ τοῦ πυρὸς ὁσμῆς. (ΠΑ', 1344).— Αἰσθησις αἰχμαλωσίας. (αὐτ. 1929).

Αἰσθητὰ καὶ νοητὰ. Διπλῆ τίς ἐστὶν ἐν τοῖς οὐσι κτανόησις, εἰς τὸ νοητὸν τε καὶ αἰσθητὸν τῆς θεωρίας διηρημένης. Καὶ οὐδὲν ἂν παρὰ ταῦτα καταληφθεῖν ἐν τῇ τῶν ὄντων φύσει τῆς διαίρεσεως ταύτης ἔξω φερόμενον. Διήρηται δὲ ταῦτα πρὸς ἄλληλα πολλῶ τῷ μέσῳ, ὡς μήτε τὴν αἰσθητὴν ἐν τοῖς νοητοῖς εἶναι γνωρίσασαι, μήτε ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἐκείνην, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐκατέραν χαρακτηρίζεσθαι. Ἡ μὲν γὰρ νοητὴ φύσις, ἀσώματόν τι χρῆμα ἐστὶ καὶ ἀναφές καὶ ἀνείδειον, ἡ δὲ αἰσθητὴ κατ' αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἐντός ἐστι

τῆς διὰ τῶν αἰσθητηρίων κατανοήσεως κ. ἔ. (Γρηγ. Νύσσα, ΜΕ', 25).—Ἐν μέσῳ τῆθεικεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον αἰσθητῶν καὶ νοητῶν. (Θεοδώρ, Π', 105).

Αἰσιμος, ὄντις, ὁ εὐτυχής. Αἰσιμος ἀνήρ καὶ αἰσίμη γυνή, οἱ τὸ καλῆλον καὶ τὸ δίκαιον πρῶτοντες. Αἰσιμον τὸ καλῆλον. Αἰσιμα πίνειν, κατὰ αἰσιμον καὶ καλῆλον. Αἰσιμοῦν, τὸ εἰς τὰ αἰσια δαπανῶν.

Ἄϊστος, ἄπιστος, ἀρνήσις καί, περὶ οὗ μηδὲν ἴσῃσι τις μήτε αὐτὸς ἰδῶν, μήτε ἐκ πύσεως (ἔρωτησῶς, ἐξ ἀκοῆς).

Αἰσουλόν, ἐράξιμαρον· αἰσουλὸν τὸ ἀδικον, παρὰ τὸ συλᾶν αἰσυλοεργός, ὁ αἰσουλα ἐργαζόμενος.

Αἰσύμη, πόλις θρακική.

Αἰσυμᾶν, τὸ ἄρχειν καὶ τῶν αἰσιῶν, ὃ ἐστὶ τῶν δικαίων.

Αἰσυμνητήρ, ἀρχων, αἰσυμνήτης, βραβευτής, ἀγωνοθέτης.

Αἰσχίνης, Ἀθηναῖος εἰς τῶν δέκα ῥητόρων. Λόγοι αὐτοῦ καὶ ἐπιστολαί. Περί τῶν λόγων αὐτοῦ, τοῦ τρόπου καὶ τοῦ βίου συνοπτικῶς (Φωτ. ΡΓ', 113-117 — ΡΔ', 173-176).— *Αἰσχίνης ῥήτωρ*· Μιλῆσιος, παρ' ῥήσασιαστικός κληθεῖς, ὃς οὐκ εἰς καλὸν τῆς παρῆρησίας ἀπώνατο.

Αἰσχύλος, ὁ ποιητής· ἔνκ ἐδοξάζε Θεόν, λέγων·

Χώρις θνητῶν τὸν Θεόν, καὶ μὴ δόκει

Ὅμοιον σαυτῷ σέβρινον καθεστάναι.

Οὐκ αἰσθα δ' αὐτόν· ποτὲ μὲν ὡς πῦρ φαίνεται κ. ἔ.

(Ἰουστίν. Γ', 313-316—Εὐσέβ. ΚΑ', 1136).

— *Ὅτι ἠττηθείς ποτε τραγωδίᾳ τῷ χρόνῳ, ἔρην, ἀντιθέθεναι τραγωδίαν.*

Αἰσχρολογία· Αἰσχρολογίαις δὲ παντελῶς αὐτοῖς τε ἡμῖν ἀφεκτέον, καὶ τοὺς χρωμένους αὐτῇ ἐπιστομιστέον, καὶ ὄψει δριμυτέρᾳ, καὶ προσώπου ἀποπροφῆ, καὶ τῷ ἀπομικτηριμῷ, πολλάκις δὲ καὶ λόγῳ τραχυτέρω κ. ἔ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 452-456).

Αἰσχρὰ ποιεῖ, καὶ πῶς δεῖ φεύγειν αὐτά. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 452-465).— *Τὸ γὰρ ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἀτκατεῖν, μελέτην ἐμποιεῖ τοῦ καὶ εἰς τὰ ἔργα ἀκοσμεῖν· τὸ δὲ περὶ τὴν φωνὴν σωφρονεῖν ἀσκεῖν ἐστὶ λυχνείας καὶ καρτερεῖν. Διελήφκαμεν δὲ βχθυτέρω λόγῳ, ὡς ἄρα οὕτε ἐν τοῖς ὀνόμασιν, οὐδὲ μὴν ἐν τοῖς συνουσια-*

στικοῖς μορίοις, καὶ τῇ κατὰ γάμον συμπλοκῇ, καθ' ὃν κείται τὰ ὀνόματα, τὰ περὶ τὴν συνῆθειαν οὐ τετραμμένα, ἢ τοῦ ὄντως αἰσχροῦ προσηγορία τάττεται. Οὐδὲ γὰρ γόνυ καὶ κνήμη καὶ τὰ μέλη τοικυδα, οὐδὲ μὴν τὰ ἐπ' αὐτοῖς ὀνόματα, καὶ ἡ δι' αὐτῶν ἐνέργεια, αἰσχρὰ ἐστὶ· μέλη δὲ καὶ τὰ αἰδοῖα τοῦ ἀνθρώπου, αἰδοῦς, οὐκ αἰσχύνης (α) κατηξιωμένα· αἰσχρὸν δὲ ἡ παράνομος αὐτῶν ἐνέργεια, αἰσχου; καὶ ὀνειδῶς διὰ τοῦτο καὶ κολάσεως ἄξια. Μόνον γὰρ τῷ ὄντι αἰσχρὸν ἡ κακία καὶ τὰ κατὰ τκτύτην ἐνεργοῦμενα. Τοῦτοις δὲ ἀναλόγως αἰσχρολογία εἰκότως ἂν καλοῖτο ἢ περὶ τῶν τῆς κακίας ἔργων λογοποιεῖ. (αὐτόθ. 453-456 κ. ἔ.).

Ἦν γὰρ τις οὐκ αἰσχύνεται τοὺς λόγους, τοῦτον πολλῶ δῆλοπον οὐδὲ τὰ ἔργα. Τοιοῦτόν τι διὰ τούτων δηλοῦν βούλεται. Ὡς οὐκ ἐν τοῖς ὀνόμασι τῶν μελῶν ἢ αἰσχρότης ἐνθεωρεῖται, οὐδὲ γὰρ ὁ μικρός, ῥερε, οὐχ ἡ κνήμη αἰσχρὸν τι παρεμρῖνει διὰ τοῦ ὀνόματος, ὡς οὐδὲ τὸ στόμα, οὐχ ἡ γλώσσα, οὕτως οὖν οὐδὲ τὸ αἰδοῖον· ἀλλ' εἰ σκοπεῖν ἀκριβῶς χρῆ, καὶ σεμνότης τῷ ὀνόματι ἐπακολουθεῖ, αἰδοῦς ἄξιον ἀποφαίνουσα τὸ καθ' οὗ τοῦτο θέτειται· οὕτω καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν ἄλλῳ τινὶ κρείττονα· ἀρ' οὐ καὶ ἡ παρ' Ὀμήρῳ Ἐλένη τό·

Αἰδοῖς τί μοι ἐσι, φίλε ἐκυρή . . .

Ὅσκειν ἐν τοῖς ὀνόμασι τὸ αἰσχρὸν, ἀλλ' ἐν τῇ παραλόγῳ χρῆσει ἐνθεωρεῖται, ὡς κἂν τῷ στόματι, κἂν τῇ γλώσσῃ τὰ σαφῆ ἀναμάττουσι καὶ δυσώδη. (Σχόλ. Κλήμ. Θ', 789).

Αἰσχρὰ φθειγγόμενοι· ἁΤάφος ἀνεωγμένος δὲ λάρυγξ αὐτῶν καλεῖται. (Χρυσόστ. ΝΕ', 67.— Πόσον κινδὸν τὸ αἰσχρὰ φθίγγεσθαι. (ΞΒ', 440).— Ἐξετάσωμεν τὸν αἰσχρὰ φθειγγόμενον, πῶς ἐστὶ καταγέλαστος, πῶς ἐαυτὸν καθυβρίζει πρῶτον· καθάπερ τις βόρβορον τινα ἀπὸ τοῦ στόματος ἀφίει, οὕτως ἐαυτὸν μολύνει. Εἰ γὰρ τὸ βέτηρον οὕτως ἀκάθαρτον, ἐνόησον οἷα ἡ πηγὴ τοῦ βορβόρου τούτου· ἁ' Ἐκ γὰρ τὸ περισεύματος τῆς καρδίας τὸ στό-

(α) Αἰδῶς καὶ αἰσχύνη διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν αἰδῶς ἐστὶν ἐντροπὴ πρὸς ἕναστον, ὡς σθεμένους τις ἔχει· αἰσχύνη δὲ, ἐφ' οἷς ἕκαστος ἀμαρτῶν αἰσχύνεται, ὡς μὴ δέον τι πράξει. Καὶ αἰδῶται μὲν τις τὸν πατέρα, αἰσχύνεται δὲ, ὅς μεθύσκειται.

μα λαλεῖ. Ἐγὼ δὲ οὐ διὰ τοῦτο πενθῶ μόνον, ἀλλ' ὅτι οὐδὲ εἶναι δοκεῖ τῶν ἀτόπων τοῦτο πρᾶσιον. Ἐντεθεν αἰσῆται τὰ κακά, ὅταν καὶ ἀμαρτάνωμεν, καὶ μὴδὲ πλημμελεῖν νομίζωμεν. Βούλει οὖν μαθεῖν ὅσον κακὸν τὸ αἰσχρὰ φθέγγεσθαι; Ἐνόησον τοὺς ἀκούοντας, πῶς ἐρυθρίωσιν ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ τῇ ᾗ. Τί γὰρ εὐτελεστερον ἀνδρὸς αἰσχρολόγου; Τί ἀτιμότερον; Εἰς γὰρ τὴν τῶν μίμων ὄψοισιν ἑαυτοὺς οἱ τοιοῦτοι τάξιν, καὶ εἰς τὴν τῶν πεπορευμένων γυναικῶν μᾶλλον δέ, ἐκείναι ἐρυθρίωσι μᾶλλον, ἢ ὑμεῖς κ. ἐ. (ΞΑ', 440).—Περὶ αἰσχρολογίας μετὰ Γραρικῶν χωρίων καὶ τῶν θύραθεν. (Γωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1253-1256).—Περὶ αἰσχρῶν πράξεων ἐκ τῆς Γραφῆς. (ΙΓ', 425-428).

Αἰσχος. Οὐδὲ ἀνακίδην δουλευτέον τοῖς ἀτιμωτάτοις μέρεσιν ἡμῶν, γαστρὶ καὶ αἰδοίοις, δι' ἐπιθυμίαν κολακευόντων τὸν ἡμέτερον νεκρὸν (τὸ σῶμα) τρέφεται γὰρ καὶ ζωοποιεῖται διακονουμένη εἰς ἀπόλαυσιν ἐπιθυμία καθάπερ ἔμπαιον κολουμένη μακραίνεται. Πῶς δὲ ἐστὶ δυνατὸν, ἠττηθέντα τῶν τοῦ σώματος ἡδονῶν, ἐξομοιωθῆναι τῷ Κυρίῳ, ἢ γινῶσιν ἔχειν Θεοῦ; Πάτης γὰρ ἡδονῆς ἐπιθυμία κατάρχει· ἐπιθυμία δὲ λύπη τις καὶ φροντίς, δι' ἔνδειξαν ὀρεγομένη τινός. Ὡς τ' οὐκ ἄλλο τί μοι δοκοῖσιν οἱ τοῦτον ἐπανηρημένοι τὸν τρόπον, ἀλλ' ἢ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο·

... Πρὸς τ' αἰσχεῖσιν ἄλγια πάσχειν
ἐπίσπαστον (ἐκούσιων) ἑκαστοῖς κακὸν αἰρούμενοι, νῦν καὶ ἐς ὕστερον. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1145).

Αἰσχος δέ, κάλλος ὕβρις.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 940).

Αἰσχρὰ ἔπη, αἰσχρὸν ἔπος, ὀνειδιστικοὶ λόγοι.—Ὁ τὸν πλησίον οἰκοδομῶν, οὗτός ἐστιν ἀγαθός. Ὡς περ οὖν ὁ οἰκοδομῶν ἀγαθός, οὕτως ὁ καθαιρῶν, σαπρὸς καὶ φθάλος. Καὶ σὺ τοῖνον, ἀγαπητέ, εἰ μὲν ἔχεις τι τοιοῦτον εἰπεῖν, ὃ δύνῃται βελτίω ποιῆσαι τὸν ἀκούοντα, μὴ κωλύσης λόγον ἐν καρῆ ὡστηρίξαι· εἰ δὲ μὴδὲν τοιοῦτον ἔχεις, ἀλλὰ πονηρὰ καὶ διεφθαρμένα ῥήματα, σίγησον, μὴ κατηγορήσης τοῦ πλησίον. Οὗτος γὰρ ὁ λόγος σαπρὸς ἐστίν, οὐκ οἰκοδομῶν τὸν ἀκούοντα, ἀλλὰ καὶ κακαστρέφον. Ἄν τε γὰρ ἀρετῆς ἐπιμελήσῃται, πρὸς ἀπόνοιαν αἰρεται πολλᾶκις· ἂν τε ἡμελημένος ᾖ, βραθυμότερος γίνεται. Ἄν αἰσχρὸν

μέλλης φθέγγεσθαι ῥῆμα καὶ γέλωτος γέμον, σίγησον κ. ἐ. (Χρυσόστ. ΝΑ', 209). Καὶ περὶ κακολογίας, πονηροῦ ἔθους, γάμου νομίμου, συμπεριφορᾶς συζύγων, καὶ ματαίων δαπανῶν ἐν τοῖς γάμοις κλπ. (αὐτόθ. 207-240).

Ἰστέον ὅτι οὔτε τὸ αἰσχρὸν οἶόν τε ἀγαθὸν γενέσθαι τῇ τῶν πρακτόντων συμφρονίᾳ κοσμοῦμενον, κἂν πάντες ῥήτορες καὶ σοφιστικὴ συναγωνίζωνται, οὔτε τὸ καλὸν μεταπεσεῖται εἰς τοῦναντίον, κἂν εἰς μόνος, μᾶλλον δὲ μὴδ' εἰς φρίνηται τούτου ἐρκατής. Πικρεῖς τοῖνον τὴν τῶν πολλῶν ψῆφον, αὐτῆς ἔχου τῆς ἀρετῆς κ. ἐ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1513).

Αἰσχρὸν, καὶ νόμιμον κατ' ἐντολήν θεῖον. Αἰσχρὸν ἢ μοιχεῖα, νόμιμος ἡ παιδοποιεῖα· εὐθύς ἀνεσθεο γὰρ ἐλέγθη ἀκαὶ πληθύνεσθε. (Γέν. Α', 28). Καὶ οὐ χρὴ τὸ διάταγμα βδελύσσεσθαι τοῦ Δημιουργοῦ, ἐξ οὗ δὴ καὶ αὐταὶ γεγόναμεν. Ἀρχὴ γὰρ γενέσεως ἀνθρώπων ἢ τοῦ σπέρματος εἰς τοὺς αὐλάκας· τῆς μήτρας γίνεται καταβολὴ κ. ἐ. Τολμηρὸς οὐκ ἐπαισχύνεται ταῖς ἀμιάντοις ὁ Παντοκράτωρ ἐργαζόμενος χειρὶ. κ. ἐ. Πῶς δὲ οὐκ ἄστοπον τὸ ἀπαγορευέσθαι γάμων συναλλαγάς. κ. ἐ. Περὶ τῶν ἐκ μοιχεῖας ἀνόμως τυμμένων, καὶ παρανομίας μοιχῶν κ. ἐ. (Μεθόδ. Συμπός. Γ'. Πικρθένων ΙΗ', 48-60).

Θεοφιλὲς γὰρ τῷ ὄντι ἀπὸ τῆς γλώττης ἐπὶ τὰ ἔργα τὸ κόσμιον διαχειρουργεῖν. Ὅδός δὲ ἐπ' ἀναισχυντίαν ἢ αἰσχρολογία· καὶ τέλος ἀμφοῖν ἢ αἰσχροεργία. Ὅτι δὲ γαμεῖν ἢ Γραχὴ συμβουλεύσει, οὐδὲ ἀρίστησθαί ποτε τῆς συζυγίας ἐπιτρέπει, ἀντικρως νομοθετεῖ· οὐκ ἀπολύσεις γυναῖκα κ. ἐ. Περὶ παραδόδοσθαι τὴν Ἱερεῖαν μοιχευθεῖσαν, κελεύει ὁ νόμος, καὶ λιθοβολεῖσθαι τὸν μοιχόν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1096).—Πῶν οὖν, εἴτι βυπαρὸν καὶ μεμολυσμένον ἐπιτήδευμα, ἀραγιστέον τοῦ γάμου. Εἰς βοήθειαν καὶ τὴν ἀρίστην σωφροσύνην παντὸς τοῦ βίου ὁ γάμος νενομίστα, οὐχὶ εἰς ὕβριν τῶν σωμάτων. (αὐτόθ. 1093).—Τοῖς τραγωδοποιοῖς δὲ ἡ Πολυξένη, καίτοι ἀποτραπτομένη ἀνυγέγραπται, ἀλλὰ καὶ θνήσκουσα,

Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν,

Κρόπτου· ἂ κρόπτειν ἕμματα ἀβρίων ἐχρῆν.

Ἦν δὲ κάκεινη γάμος ἢ συμφορά. Τὸ ὑποπε-

σεν οὖν και παραχωρησαι τοις πάθειν εσχάτη δουλεία· ὡς περ ἀμέλει τὸ κρατεῖν τούτων ἐλευθερία μόνη κ. ἐ. Καθαρὸν οὖν τὸν γάμον, ὡς περ τι ἱερὸν ἀγαλλμα, τῶν μαινόντων φυλακτέον, ἀνεγειρομένοις μὲν (τοῖς συζύγοις) ἐκ τῶν ὑπῶν μετὰ Κυρίου, ἀπιοῦσι δὲ εἰς ὑπνον μετ' εὐχαριστίας και εὐχομένους.

Ἡμῖν δ' ἐνδάνη, και δ' ἂν φάος ἱερὸν ἔλθη· (κυτόθ. 1096). Και κατὰ ἀγαμίαις και ποιηθῆς ἀγάμων (κυτόθ. 1072-1096).

Αἰσυροκίβητικῶν αἰῶνες (Θεοδώρ. ΠΓ', 468).

Αἰσυρορ' ῥήμοσύνη, ἔστω τῷ, αἰσυρολογία.

Αἰσυροργαί εθνικαί. (Θεοδώρ. ΠΓ', 893-897).

Αἰσυρνευεῖν ἀντίκειται τῷ καλλόνειν. Αἰσυρνευεῖ και κατασυρνευεῖ γένος, δ κατ' ἀρετὴν ἀνόμιος τοῖς προγόνοις. Αἰσυρνευεῖ τινά, τὸ κακίη τινὴ ἔνοχον ἀποδεῖξαι. Αἰσυρνευεῖ νεκρὸν τὸ τῆς; κατὰ τὸ σῶμα ὀλίγητος κολοθεῖν.

Αἰσυρνεσθαί. Ὁμιλία περὶ τῆς κατὰ Θεὸν αἰσυρνής, ἀκπηλεύτου, ἀκιδθῆλου και ἀνεπιλήπτου αἰδοῦς; μετὰ Γραρικῶν χωρίων. (Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΒ', 1633-1637).—Τὸ μὲν εἰδέναι ἃ δεῖ, αἰσυρνής ὄντως ἀπαλλάττει, τὸ δὲ μὴ εἰδέναι, αἰσυρνή θανάτῳ περιβάλλει. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 1037).

Αἰσυρνεσθαί τῷ κακῶς ἀκούειν και κακῶς ἀγορεύειν. Ἄλλ' ἔστιν ἄρα και τοῦτο δεῦτερον ἀγαθόν, τὸ αἰσυρνεσθαί. Τὸ μὲν γὰρ ἀναμάρτυτον θεῖας ἀντιμῆς ἔστι και μοίρας και φύσεως, τὸ δὲ ἐπὶ τοῖς οὐκ εὐ γενομένοις ἐρωθημα σωροσύνης τις ἂν ἀπεφῆναιτο. (Συνέσ. ΞΓ', 1421).

Αἰσυρνή, ὅτι δ ἀρετῆς ἐκπεσῶν, εἴτε ἐντραπεῖς αἰσυρνήν παθεῖν λέγεται· αἰσυρνή ἐν ἴσῳ τῷ αἰδῶς. «Σοφοὶ κρύψουσι τὰς αὐτῶν αἰσυρνής.» (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 789. Περὶ τῶν ἐχόντων μῶμον ἐν τῷ σώματι και μὴ δεκτῶν εἰς ἱερωσύνην).

Αἰσυρνή γραφείν πρὸς ἀδιόρθωτον. Και γραφοντα πολλάκις αἰσυρνομαί, και πράττουσιν οὐ καλῶς ἀποστρέφομαι' και ἀπορῶ τί σοι ἀποκριθῶ, οὐχ ὡς λειπόμενος σαφηνεῖς, ἀλλὰ φειδόμενος τῆς ἀκοῆς σου, ὡς ἀναξίης κ. ἐ. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 360).—Αἰσυρνευεῖ μὲν ἡ θάλασσα τὴν ψάμμον, και μέχρις ἐκεῖνης λιτῶσα, γαλινῶ τῷ ἔρω τῷ θεῖῳ κωλυομένη. (Θεοδώρ. Π', 1697. 1989.—ΠΓ', 917).

Αἰσυρνή ἀγαθή, και αἰσυρνή κακὴ ἐκ Γραρικῶν χωρίων. (Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΕ', 1249).

Αἰσωπος παρὰ τὸ αἰθῶ, αἰθῶ. Πηρομίαι Αἰσώπειον ἄχθος. Πηρομίαι ὄθεν ἔλαβον πολλὰ ἀρχήν. (Εὐστάθ. εἰς Ὀδύς.).—Αἰσωπος δ λογοποιὸς και ψευδολόγος. (Τατιαν. Γ', 876).

Αἰτεῖν και ἀπαιτεῖν. Αἰτεῖν τὸ μὴ χρεωστούμενον, ἀπαιτεῖν δὲ τὸ χρεωστούμενον.—Αἰτεῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ Κυρίου ἐπαγγελιαμένου, ὅτι «Πάντα ἔσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες· λήψεσθε·» πῶς αἰτήσαντες τινα και αὐτοὶ οὐκ ἔλαβον; ὡς δ' Ἀπόστολος, δ Ἱερραῖς, και αὐτὸς δ Μωῦσῆς; Πρῶτον μὲν εἰδέναι δεῖ, ὅτι οὐ πᾶν δ θέλομεν αἰτεῖν ἐπετρέπημεν, οὐ μὴν οὐδὲ τὸ συμφέρον αἰτεῖν πάντως γινώσκουμ κ. ἐ. (Βασίλ. ΛΑ', 1256 - 1260.—Χρυσόστομ. ΝΑ', 363 κ. ἐ.).—Προσέλωμεν εὐκαίρω, ἀκαίρω; μᾶλλον δὲ, οὐδέποτε ἔστιν ἀκαίρω προσελθεῖν· ἀκαίρον γὰρ τὸ μὴ διηνεκῶς προσίεναι. Τὸν γὰρ ἐπιθυμοῦντα διδόναι διαπαντὸς εὐκαίρον αἰτεῖν· ὡς περ γὰρ τὸ ἀκαίρον οὐδέποτε ἀκαίρον, οὕτως οὐδὲ τὸ αἰτεῖν, ἀλλὰ μὴ αἰτεῖν ἀκαίρον. (Χρυσόστομ. ΝΖ', 307).—Αἰτεῖν παρὰ Θεοῦ τὰ πρέποντα και τῇ ψυχῇ ὠφέλιμα. Τοῦς δὲ αἰτουήτας και κατηγοροῦντας γενναίως φέρειν. (κυτόθ. 451 κ. ἐ.).

Αἰτεῖν παρὰ Θεοῦ. Τὸ μὲν γὰρ παρὰ τοῦ Θεοῦ αἰτεῖν, λογικῶν ἰδίων, τὸ δὲ ζητεῖν, και τῶν ἀλόγων· ἀλλ' ὅμως και τούτοις δ Θεὸς τὴν ἀναγκαίαν παρέχει τροφήν. (Θεοδώρ. Π', 1701. 1441).—Αἰτεῖν παρὰ Θεοῦ μὴ ἐκεῖνα, ἃ καλὰ ἡμῖν δοκεῖ εἶναι, ἀλλ' ἄπειρ ἂν αὐτὸς δ διδοῦς; εἰδείη χρήσιμα εἶναι. (Ἰσιδ. ΟΗ', 864).

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλά και εὐχομένοις και
[ἀνευκτοῖς]
Ἄμμι δίδου· τὰ δὲ λυγρὰ και εὐχομένων ἀπε-
[ρροκτοῖς]

(Παρὰ Πλάτωνι· Ἀλλυιδίως).

Αἰτεῖν παρὰ Θεοῦ τὰ μὴ πρέποντα. Ἄμαθεῖς τινες, και φιλόσοφοι ἀνδρες προσεικότες τῇ σῆ ἀθλιότητι, ἐμπαθῶς φερόμενοι, ὑγίειαν και πλοῦτον, και σπατάλην, και ἐχθρῶν ἀπώλειαν δι' εὐχῆς τὸν Κύριον αἰτουήσιν, εἴτα τῆς τοιαυτῆς βαθεραῖς ἀποτυχόντες αἰτήσεως εἰς ἀπιστίαν χωροῦσιν, ἡ μέμφορται τὸν Θεόν. Ἄλλοι πάλιν ἄλλο τι ἐξίτι-

τοῦντες, καὶ μὴ κομίζεμενοι συμπερρότως (οὐ γὰρ πάντως ἄπερ φιλοῦμεν καὶ ὠφελῆ) τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα, φησί, καθ' ὃ δεῖ οὐκ οὐδαμην, γογγύζουσι εὐθὺς χαλεπαίνοντες ἐπὶ τῇ ἀποτειῇ, καίτοι πολλὰκις κατεγνωσμένοι τὸν βίον ὑπάρχοντες, ἐτόμως βούλονται ἐπακοῖσθαι. (Νεῖλος, ΘΒ', 104 - 105. 381).

Μὴ αἰτεῖ μεγάλα, ἵνα μὴ δυοῖν θάτερον, ἢ τυγχάνω λυπῆς, ἢ μὴ τυγχάνω λυπῆ. (Συνέσ. ΕΓ', 1408).

Αἰτίματα πῶς χορηγεῖ ὁ Θεός. Τοῖς μὲν οὖν ἐξ ἀμικρῶν μετανοησάσι καὶ μὴ στερεῶς πεπιστευκόσι διὰ τῶν δεήσεων παρέχει ὁ Θεός τὰ αἰτήματα, τοῖς δὲ ἀναμικρῆτως καὶ γνωστικῶς βίωσιν ἐνοησαμένους μόνον δίδωσι. Καρδιογνώστην γὰρ τὸν Θεὸν παρειλήφμεν, οὐκ ἐκ κινήματος ψυχῆς, καθάπερ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι· ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τοῦ ἀποβαίνοντος κ. ἔ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 321-324 κ. ἔ.).

Αἴτησις καὶ δέησις χρηστοῦ καὶ ἐνκρέτου. Καλὴ γὰρ ἢ κτισθεῖσα δὴ οἰκονομία, Κύριε, καὶ πάντα εὖ διοικεῖται, οὐδὲν ἀναίτιως γίνεται. Ἐν τοῖς σοῖς εἶναι με δεῖ, Παντοκράτωρ· καὶ ἐνταῦθα ὦ, παρὰ σοῖ εἰμι· ἀδελῆς δ' εἶναι θέλω, ἵνα σοι συνεγγίξωιν δυνηθῶ, ὀλίγους καὶ ἀρκεῖσθαι, μελετῶν τὴν σὴν ἐκλογὴν τὴν δικαίαν τῶν καλῶν ἀπὸ τῶν ὀμοίων. (Η', 1357.).

Αἴτησις εὐλογίας. Εὐλόγησον δὴ ἡμεῖς, ὦ Πάτερ, εὐλογίαν πνευματικὴν, καὶ ἦν πάντες εὐχόμεθα λαβεῖν ἀεὶ, καὶ τὴν οὐ σοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ καὶ τούτοις πᾶσι χρησίμην· παρακάλεσον τὸν κοινὸν ἡμῶν ἀπάντων Δεσπότην, εἰς τὸ μακρὸν γῆρας τοῦ Ἰσακὰ τὴν ζωὴν τὴν σὴν ἐξαγαγεῖν. Τοῦτο γὰρ καὶ ἐμοὶ καὶ τούτοις τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς πίπτουτος τῆς γῆς τιμιώτερον καὶ ἀναγκασιώτερον. Πρὸς Φλαβιανὸν Ἀντιοχείης. (Χρυσός. ΜΘ', 257).—*Αἰτούντες*· περὶ αἰτούντων ἡγουν προσαιτούντων. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1253).

Αἰτεῖσα κατ' Ἀριστοτέλην καὶ Ὀρισμοί. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 581-601).—Αἰτία τέσσαρες, ἢ ὕλη, τὸ κινεῖν, τὸ εἶδος, τὸ τέλος (αὐτόθ. 584 κ. ἔ.).—Αἰτία καὶ σωτηρίας αἴτιον, θεολογικῶς. (αὐτόθ. 604-652).—Κατὰ Αἰρετικῶν περὶ τούτων. (αὐτόθ. 652-697).—Ἐκ τῶν προφητῶν ἐκλογαί (αὐτόθ. 697-728).—Περὶ τῆς τοῦ Παντός αἰτίας πρὸς Πλάτωνα. (Ἰππόλυτος Γ', 796 κ. ἔ.).

Αἰτίαι ἀσθενειῶν καὶ ἀώρων θανάτων. Λόγος Γρηγορίου Νύσσης· πρὸς τοὺς πενηθόντας ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τοῦ περὶ τῆς βίου πρὸς τὸν αἰδιον μεθισταμένους. (ΜΓ', 497 - 537).—Αἰτία τοῦ κακοπαθεῖν, τοῦ ἀτυχεῖν, τοῦ πίπτειν, τοῦ κολάζεσθαι. (Γρηγόρ. Νζζ'. ΑΕ', 996 - 909).—Τῶν κακῶν αἰτίου πολλὰκις ἡμεῖς αὐτοί. (Βασίλ. ΑΑ', 329-353).—Ἐπειδὴ μικραὶ αἰτίαι μεγάλας· πολλὰκις ἀνάπτουσι πολέμους, παραινῶ σοι μὴ σπινθηρὰς φιλονεικιῶν ἐμβάλλειν. Ἀνορθίζόμενοι γὰρ αἰ μάχαι, πάντα τὰ κακὰ ἐκ τῆς τῶν διαφερομένων ἐκρίζουσι ψυχῆς. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1040).

Τίς ἡ τῶν δεικνυομένων αἰτία διδάσκειται παρὰ τοῦ α'. ἐρθένοτος ἀγγέλου. (Θεοδώρ ΠΑ', 1881).—Αἰτία φαυλισμοῦ οἱ ἱερεῖς. (αὐτόθ. 1964).—Αἰτία τοῦ κακῶς νοεῖν καὶ βλέπειν, τὸ ἀτερεῖσθαι, οὐχ ὁ Θεός. (Π', 437-444).—Αἰτία σωματικῶν ὀργάνων. Ἀνθρωπολογία καὶ φυσιολογία. (ΠΓ', 593-605 κ. ἔ.).

Αἴτιον καὶ αἰτιατά. (Διονύς. Ἄρσεν. Γ', 456. 932.—Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 592).—Αἴτιον καὶ αἰτιατὸν ποσαχῶς. Τῶν αἰτίων τὰ μὲν προκαταρκτικά, τὰ δὲ συνεκτικά, τὰ δὲ συνεργά, τὰ δὲ ὧν οὐκ ἄνευ. (αὐτόθ. 584-600).—Αἴτιον τὸ μὴ καλοῦν, οὐκ ἔστιν αἴτιον. (Π', 797).—Εἶναι γὰρ πάσης πλάνης καὶ ψευδοδοξίας αἴτιον, τὸ μὴ δύνασθαι διακρίνειν πῆ τε καὶ ἀλλήλους τὰ ἔντα κοινωνεῖ, καὶ πῆ διενήνοχεν. (Θ', 304).—Εἰκότως ἄρα προκαταπεφώνηται καὶ τοῖς Ἑλλήσιν·

Ἄρα μεγάλας ἀρετὰς ὤνασ' ἄλλαθα

Μὴ πταίσει ἐμὸν σῶσθαι κραεὶ ποτὶ ψέθει.

(Πίνδαρος· περὶ Στοβιλικῶν. αὐτόθ. 304).

Αἴτιον πρῶτον, εἰς καὶ μόνος ὁ Θεός. (Εὐσέβ. ΚΑ', 880 - 884).—Αἴτιον δεύτερον Ἑβραίων καὶ Πλάτωνος. (αὐτόθ. 884-900).—Αἴτιον τί ἐστι καὶ ποσαχῶς. (αὐτ. 456-461).

Αἴτια ἐπὶ Θεοῦ πόσα; (Ἐκ τῶν εἰς Ἄθων. ΚΗ', 784).—Αἰτιατὰ πόσα; (αὐτόθ.).

Αἴτιος ἀπολογούμενος, καὶ αἴτιος τοῦδέστινος. Αἴτιος ὁ ὑπὸ αἰτίαςιν καὶ μέψιν, τουτέστιν αἰτιατέος. Αἴτιος ὁ τὴν αἰτίαν τοῦ γενομένου ἔχων. Αἴτια πῶρῳ ἀπέχοντα τοῦ αἰτιατοῦ· ἔχουσιν αἰτῶν. (Εὐστάθ. εἰς Ἰλαίδ.).

Περὶ τελείου καὶ ἐνὸς τοῦ παντός αἰτίου. (Διον. Ἄρσεν. Γ', 976-996).—Περὶ μυστικῆς Θεολογίας. (αὐτόθ. 997-1040).—Ὅτι οὐδὲν

τῶν αἰσθητῶν ὁ παντός αἰσθητοῦ καθ' ὑπεροχὴν αἴτιος. (αὐτόθ. 1040-1045). — Ὅτι οὐδὲν τῶν νοητῶν ὁ παντός νοητοῦ καθ' ὑπεροχὴν αἴτιος. (αὐτόθ. 1045 - 1064).

Αἴτνη, ὄρος Σικελικὸν πυρκαϊκῆς. Περὶ Αἴτνης καὶ Αἰτναίου πυρῆς. (Νόννος ΛΓ', 1009). — Αἴτνη ὑπεράνω τῆς Κατάνης. (Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ', 479. 646). — Αἴτνη καὶ Βίβιος (Βεσούβιον). (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Β'. σελ. 636-638).

Αἰτωλὸς κύριον, ἀπ' οὗ Αἰτωλία. Αἰτωλὸς ὅτι τὸν ἐπαίτην αἰνίττεται παρὰ τὸ αἰτεῖν' ὅθεν καὶ περαιομαί.

Τὸ μὲν γὰρ ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ δὲ νοῦς ἐν Κρωπιδῶν εἶτα κατὰ παραγραμματαῖσιν ἐν Κλωπειδῶν. (Λεξ. Εἰσταθ.). — Αἰτωλὸς ἐθνικόν. Κατὰ χρεὶ ἐγένοντο διὰ τοὺς πολέμους καὶ τὴν σφρηξή. Ἱστοροῦνται δὲ καὶ ἀρτοὶ σπενδο-νῆται.

Αἰχμηκλωσά Ἑβραίων εἰς Βαβυλωνίαν. (Εὐσέβ. ΚΒ', 921 κ. ἑ.). — Αἰχμηκλωσάς ἐλευθερία, καὶ δέησις ἀπκαλλαγῆς. (Θεοδώρ. Π', 4348. — Νετλ. ΘΘ', 336).

Αἰχμηάλωτοι. Περὶ αἰχμηκλώτων εἰς χεῖρας ἀλλοτριῶν εὐρισκομένων, καὶ μὴ δυναμέων τὰ τῆς θρησκείας ἀκωλύτως ἐπιτελεῖν. (Ἀναστάς. Σιν. ΠΘ', 733. 784. 792).

Αἶψα, ταχύ. Αἶψηρὰ ἀγορὰ ἐπιβήματα κῶς, ἀντὶ τοῦ ταχέως.

Αἰών, ἡ ἀνθρωπίνη ζωή.

Τόνδε λίπη ψυχῆ καὶ αἰών.

Αἰὼν ἡ ἀνθρωπίνη ζωή, καὶ ὁ κατ' αὐτὴν χρόνος· καὶ τελευτήσῃα τὸν αἰῶνα, τὸ ἀποθνεῖν. Ὅτι δι' ἡμερῶν καὶ μηνῶν καὶ ἐνιαυτῶν ἀριθμεῖται.

Αἱ αἰρέσεις καὶ πρὸς ἐκαστὴς καὶ πρὸς ἀλλήθαιαν διαφωνοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ, πλείους, πολλὰς θεοὺς λέγουσιν· οἱ δὲ, τρεῖς· ἀνάρχους· οἱ δὲ, δύο ἀγενήτους· οἱ δὲ, αἰῶνας ἀπέρους. (Διακ. Ἀποστ. Α', 933). — Ὁ νῦν αἰὼν θηλὸς ἐστίν, ὡς μήτηρ τέκνων τίκτων ψυχῶς, ὁ ἐσόμενος ἀβήην ἐστίν, ὡς πατὴρ ἀποδεχόμενος τὰ αὐτοῦ τέκνα. (Κλήμ. Ῥώμ. Β', 85).

Αἰὼν καὶ αἰώνιος. Περὶ θεῶν ὀνομάτων. (Διονύς. Ἀρεοπ. Γ', 585-597). — Περὶ παντοκράτορος, παλαιῶν τῶν ἡμερῶν, ἐν ᾧ περὶ αἰῶνος καὶ χρόνου. (αὐτόθ. 936-940. — Παχυμ. παράρρ. αὐτόθ. 944-948).

Λέγουσιν οἱ αἰρετικοὶ εἶναι ἐν ἀοράτοις καὶ

ἀκατονομαζοῦσι ὑψώμασι τέλειον Αἰῶνα προόντα· τοῦτον δὲ Προπάτορα, Πρῶτον, Προαρχὴν καὶ Βυθὸν κ. ἑ. (Εἰρηναῖος Ζ', 445. 620. 628. Βλέπ. καὶ Αἰρετικῶν παραδοξολογίαι, ἐν τῇ λέξει Αἰρετικοί). — Πόθεν οἱ αἰῶνες προήλθον κατὰ Μάρκον τὸν Γνωστικόν· ἐκ τῶν ἀριθμῶν τῶν γραμματῶν τὴν γένεσιν αὐτῶν δογματίζουσιν. (αὐτόθ. — Θεοδώρ. ΠΓ', 353. — Κύριλλ. Ἱεροσολ. Περὶ Αἰῶνων, Βυθῶν, Συγῆς. Πόθου κ.τ.λ. τῶν αἰρετικῶν ΑΓ', 565-568). — Αἰῶνα καὶ Πρωτόγονον θνητοὺς ἄνδρας οὕτω καλουμένους· εὐρετὴν δὲ τὸν Αἰῶνα τὴν ἀπὸ τῶν δένδρων τροφήν. Φοινίκων θεολογία (Εὐσέβ. ΚΑ', 76—89).

Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας τὰ βήματα Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. (Πρ. Ἑβρ. ΙΑ', 3). Ὁ Θεὸς γὰρ ἀγαθὸς ἐστὶ, μὲλλον δὲ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος ὑπάρχει· ἀγαθὸν δὲ περὶ οὐδενὸς ἂν γένοιτο φθόνος. (Ἀθων. ΚΕ', 101).

Ὅτι οὐ δεῖ τὰ ἰδιώματα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν προσδοκῆν, ἀλλ' ἀγγελικὸν καὶ ἀπροσδεχὶ βίον εἶδεναι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. (Βασίλ. ΑΑ', 805). — Παρόντος καὶ μέλλοντος διαφορὰ. Οὗτος ὁ αἰὼν τῆς μετανοίας, ἐκεῖνος τῆς παρακλήσεως· οὗτος τῆς ὑπομονῆς, ἐκεῖνος τῆς ἀνταποδόσεως. (αὐτόθ. 892).

Αἰῶνες αἰῶνων. Αἰῶνες ἴδιον εἰς ἑαυτὸν ἀναστρέφειν, καὶ μηδικοῦ περατοῦσθαι. Διὰ τοῦτο τὴν κεφαλὴν τοῦ χρόνου οὐχὶ πρώτην ἡμέραν, ἀλλὰ μὲν ὀνόμαξεν, («ἡμέρα μίαια Γέν. Α', 5), ἵνα καὶ ἐκ τῆς προσηγορίας τὸ συγγενὲς ἔχη πρὸς τὸν αἰῶνα. Εἰ δὲ πολλοὺς ἡμῖν αἰῶνας παρίστησιν ἡ Γραφή, αἰῶνα αἰῶνος, καὶ αἰῶνας αἰῶνων, πολλαχοῦ λέγουσα, ἀλλ' οὐν καλεῖ οὐχὶ πρῶτος, οὐδὲ δεύτερος, οὐδὲ τρίτος ἡμῖν αἰὼν ἀπρηριθμηταί· ὥστε μὲλλον καταστάσεων ἡμῖν καὶ πραγμάτων ποικίλων διαφορὰς, ἀλλ' οὐχὶ περιγρηρὰς καὶ πέρατα καὶ διαδοχὰς αἰῶνων ἐκ τούτου δεῖκνυσθαι. (ΚΘ', 49-52). — Ἡ μὲν γὰρ κοινὴ συνήθεια ἢ χρόνους ἢ αἰῶσιν ἅπαν διάστημα υποβέλλει. Ἐπειδὴ ὅπερ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὁ χρόνος, τοῦτο ἐν τοῖς ὑπερκοσμοῖσι ἡ τοῦ αἰῶνος φύσις ἐστίν. (αὐτόθ. 596. — Κρισόστ. Περὶ Αἰῶνες αἰῶνων ΑΗ', 1000-1001).

Τοῖς αἰδίοις διαστήματι τὸν αἰῶνα λαμβά-

νομεν, τὸ μὴ κινήσει τινί, μηδὲ ἡλίου φορῆ μεριζόμενον καὶ μετρούμενον, ὅπερ ὁ χρόνος. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 77).—Διχῆ δὲ τοῦ ἀπείρου θεωρουμένου κατὰ τε ἀρχὴν καὶ τέλος (τὸ γὰρ ὑπὲρ ταῦτα, καὶ μὴ ἐν τούτοις ἄπειρον), ὅταν μὲν εἰς τὸν ἄνω βυθὸν (εἰς τὰ παρελθόντα) ὁ νοῦς ἀποδιέψῃ, οὐκ ἔχων ὅποι στή καὶ ἐπερείσῃται ταῖς περὶ Θεοῦ φηκασίαις, τὸ ἐνταῦθα ἄπειρον καὶ ἀνέκβητον, ἀναρχον προσηγοῦσεν· ὅταν δὲ εἰς τὰ κάτω (εἰς τὰ μέλλοντα) καὶ τὰ ἐξῆς, ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον· ὅταν δὲ συνέλθῃ τὸ πᾶν, *Αἰώνιον*. Αἰὼν γάρ, οὔτε χρόνος, οὔτε χρόνου τι μέρος· οὐδὲ γὰρ μετρητόν· ἀλλ' ὁ παρ' ἡμῖν ὁ χρόνος, ἡλίου φορῆ μετρούμενος, τοῦτο τοῖς αἰδίοις αἰών. (αὐτόθ. 320.623).

«Μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» πῶς νοητόν. Ἑρμηνεῖα (αὐτόθ. 108).

Χίλια ἔτη τοῦ αἰῶνος τούτου, ἀφθάρτη κόσμῳ καὶ αἰῶνι παραβαλλόμενα τοιοῦτό τί εἰσιν, ὡς εἰς ψάμμον μίαν τῆς ἑλῆς ψάμμου τῆς θαλάσσης λάβοι κ. ἐ. (Μακάρι. Αἰγύπτ. ΑΔ', 964).

Αἰὼν τί ἐστὶ; Αἰὼν, διάστημα ἀχρόνων αἰετόν (Γρηγ. Ναζ. Ὅροι ΑΖ', 946). — Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος οὐ εἶ. καί, α' Ἐως τῶν νεφελῶν ἢ ἀληθεία αὐτοῦ· οὐχ ὅπως τιθέμεν αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ αἰδίων πιστεύομεν. Οὐ γὰρ ὁμηλιεῖς αὐτῶν ὁ αἰών. (Δίδυμ. ΑΘ', 312).—Καί γε τὸν αἰῶνα ἐδῶκεν ἐν καρδίᾳ αὐτῶν, ὅπως μὴ εὐρῆ ἀνθρώπος τὸ ποιήμα, ὃ ἐπαίησεν ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. (Γρηγόρι. Νύσσα. Εἰς τὸν Ἑκκλησι. ΜΔ', 752).—«Καὶ δουλεύσει αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.» ("Ἐξ. ΚΑ', 6). Ἐντεθεν δήλον, ὡς οὐ πανταχοῦ ὁ αἰὼν τοῦ ἀπείρου ἐστὶ δηλωτικός, ἀλλ' ἐστὶν ὅτε καὶ ὠρισμένου χρόνου σημαντικός. Οὕτω καὶ ὁ μακάριος Δαυὶδ· «Ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.» (Ψαλμ. ΠΘ', 8). τὸν δὲ ἀνθρώπινον οὕτως ὠνόμασε βίον. (Θεοδώρ. Π', 272 — ΠΑ', 1073. — Περὶ αἰῶνων, κατὰ τῶν Γνωστικῶν αἰρετικῶν ΠΓ', 465 - 468. 360).—Αἰῶνος ὄνομα καὶ παρὰ τοῖς ἔξω καὶ παρὰ τῇ θεῖᾳ Γραφῇ πολλάκις ἐπὶ ὠρισμένου χρόνου λαμβάνεται, πλὴν ἐπὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως. (Λεόντ. Βυζ. ΠΓ', 1265-1268).—Χρῆ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὸ τοῦ αἰῶνος ὄνομα πολὺσημῶν ἐστὶ· πλεῖστα γὰρ σημαίνει.

Αἰὼν γὰρ λέγεται καὶ ἡ ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων ζωὴ καὶ ὁ χιλίων ἐτῶν χρόνος. Πάλιν αἰὼν, ὁλος ὁ παρῶν βίος, καὶ αἰὼν ὁ μέλλον, ὃ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἀτελεύτητος κ. ἐ. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΔ', 861).

Αἰῶνων ποιητῆς ὁ Δεσπότης καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1268. — ΠΒ', 686. 896).—«Ὡς περὶ Ἰ' Ἀδὰμ τοῦ παρόντος αἰῶνος κατῆρ ὀνομάζεται, οὕτως αὐτὸς τοῦ μέλλοντος. (ΠΑ', 297).—Αὐτὸς τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν, ὃ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰῶνων» πρὸς θνησὶν ὁ Δαυὶδ· «Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ·» καὶ ὁ θεὸς Ἰ' Ἀπόστολος· «Αἰ· οὐ τοῦ αἰῶνος ἐποίησεν.»

Περὶ αἰῶνος καὶ αἰωνιότητος. (Χρυσόστ. ΝΘ', 19-40).—Αἰὼν πονηρός, Περὶ τῶν προφασίζομένων καιροῦς καὶ ἡμέρας πονηράς. (ΞΑ', 619 κ. ἐ.).

Αἰὼν ὁ παρῶν θάλασσα· πέλαγος τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. (Νεῖλος ΟΘ', 337). — Περὶ τῶν λεγομένων ἐπτά αἰῶνων. Λέγονται ἐπτά αἰῶνες τοῦ κόσμου τούτου, ἦγον ἀπὸ τῆς κτίσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς μέχρι τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώπων συντελείας καὶ ἀναστάσεως. Ἔστι μὲν γὰρ συντέλεια μερική, ὃ ἐκάστου θανάτου· ἐστὶ δὲ καὶ κοινή καὶ παντελής συντέλεια, ὅτε μέλλει κοινή γίνεσθαι τῶν ἀνθρώπων ἀνάστασις. Ὅγδοος δὲ, αἰὼν ὁ μέλλον. Ἔνθα περὶ αἰῶνων, αἰωνίου ζωῆς, αἰωνίου κολάσεως κ.λ. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΔ', 861-864).

Τὸν αἰῶνα τριχῶς λέγει ἡ Γραφή· ἦτοι τὸν τῆς ζωῆς ἐκάστου χρόνον, ἢ τὴν τοῦ χρόνου καθόλου παρέκτασιν, ἢ τὸ διηλεκτικὸν τε καὶ ἀτελεύτητον· ἔνθα τὰ Γραφικὰ χωρία καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν διακλήψω. (Ἀδριανὸς εἰσαγωγὴ εἰς τὰς θείας Γραφάς. ΙΗ', 1297-1300).

Εἰ τὰ τέλη τῶν αἰῶνων εἰς ἡμᾶς κατήνησεν (Α'. πρ. Κορινθ. Ι', 11), ἐν ποίοις αἰῶσιν ὁ τοῦ Χριστοῦ πλοῦτος εἰς ἡμᾶς ἐπίδειχθήσεται; Ἑρμηνεῖα. (Φώτ. ΡΑ', 109-112).

Αἰὼν νοητός, ἐξ οὗ τὸ συμπλεγμὰ συνάγονται γὰρ πρῶτον μὲν ἐξ ὧρῶν, εἶτα ἡμερῶν, εἶτα ἐβδομάδων, εἶτα μηνῶν, εἶτα ἐνιαυτῶν, ἐκεῖθεν καρῶν, καὶ τῶν λοιπῶν αἰῶνων, πρὸς τὸ ἀρχέτυπον εἶδος τοῦ νοητοῦ καὶ πατρογενεοῦ αἰῶνος. (Ἰωάν. Αὐδ. σελ. 26 - 27.

—Αἰὼν, χρόνος, ἐνιαυτός, σελ. 38).

Αἰῶρα ἐκ τοῦ αἰωρῶ, τὸ κρεμῶ. Αἰῶρα

και εώρα η κρεμάθρα, και ονομα γυναικός.

Ἄκᾶ, ἐπίρρημα, ἥσυχα, σιγαλά.

Ἀκαδημαϊκός, ὁ ἐνήκειν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

Ἀκαδημαῖα, γυμνάσιον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ Πλάτωνος ἰδρυθέν. — Πλάτωνας, φασίν, ἐν Ἀκαδημίᾳ συστησάμενον τὴν διατριβήν, πρῶτον Ἀκαδημηκὸν κληθῆναι, καὶ τὴν ὀνομασθεῖσαν Ἀκαδημηκὴν φιλοσοφίαν συστήσασθαι. Πλάτωνος διάδοχοι, Σπεύσιππος, Πολέμων. (Εὐτέβ. ΚΑ', 1193). — Δευτέρα Ἀκαδημία ὑπὸ Ἀρκεσίλαου συνηστήθη τρίτη ὑπὸ Κρανεάδου καὶ Κλειτομάχου· τετάρτη ὑπὸ Φίλωνος καὶ Χαρμίδου, καὶ πέμπτη ὑπὸ Ἀντιόχου. (κυτόθ.). — Ἀκαδημαῖα καὶ φιλοσοφικαὶ αἰρέσεις. (Κοσμάς Ἱεροσ. ΑΗ', 555-559). — Ἀκαδημικὸς τόπος ἦν νοσῶδης ἐν Ἀθήναις. Διὸ δὲ καὶ Πλάτωνας φασὶ τὴν ἐκ τοῦ σώματος βλάστην προειδόμενον, τὸ νοσῶδες χωρίον τῆς Ἀττικῆς τὴν Ἀκαδημίαν καταλαβεῖν ἐξεπίτηδες, ἵνα τὴν εὐπάθειαν τοῦ σώματος περικόπτῃ. (Βασίλ. ΑΒ', 1348. Βλέπ. καὶ ἐν τῇ λ. Ἀθωα). — Πλάτων ἐν τῷ τῆς Ἀκαδημικῆς κήφῃ διέτριβεν ἄρδαν τε καὶ ρυτῶν, καὶ ἐλαίας ἐσθίων, καὶ εὐτελεῖ παρατιθέμενος τραπέζαν, καὶ πάσης ἐκείνης τῆς φαντασίας ἐκτός ὢν. (Χρυσόστ. ΜΖ', 339). — Ὅτι ἐν Ἀκαδημίᾳ γελῶν οὐκ ἐζῆν· ὕβρει γὰρ καὶ ῥθυμικῇ ἐπειροῦν τὸ χωρίον ἄδρον φυλάττειν. (Αἰλιαν. Π. Ι. βιβλ. Γ'. κεφ. ΑΕ').

Ἀκαθαρσία καὶ ἀτέλεια. Τὴν μὲν ἀκαθαρτίαν ὁ νόμος ἐδίδει, χρησάμενος τῷ ὀνόματι ἐπὶ τῶν ἀκουσίως ἐκ φυσικῆς ἀνάγκης συμβαινόντων, τὴν δὲ ἀτέλειαν δοκεῖ μοι ἐμφαίνειν ὁ σοφώτατος Σολομών, ἡδὼν καὶ ἀνάληγτον ὀνομάτας (τὸν ἀσελεγή). «Ἐν πικτὶ μεριμῶντι ἔνεστι περισσόν· ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάληγτος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται» (Παροιμ. ΙΔ', 23). «Ὡς εἶναι τὴν ἀσελγειαν διάθεσιν ψυχῆς μὴ ἔχουσαν ἢ μὴ φέρουσαν ἄλλως ἀθλητικόν, ὥσπερ καὶ ἀκαρσία ἐστὶν ἡ μὴ σχοῦσα κράτος κατὰ τῶν ἐνοχλουτῶν ἡδονῶν. (Βασίλ. ΑΑ', 1129).

Πόσις τοῦτο ἀθλιότητος, πώσων θρηῶν καὶ ὀδυρῶν, ὅταν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ τῆρος ἀκαθαρσίαι γένηται; (Χρυσόστ. ΝΗ', 676). — Καθάρσιαι σωματικαί, καὶ ψυχῆς καθαρῶν ἀμελείν. (κυτόθ.). — Ἀττικαὶ σωματῶν ἐν ἀκαθαρτίᾳ.

(Ξ', 414). — Ἀκαθαρσία πᾶν εἶδος ἀμαρτίας. (ΞΑ', 592).

Ἀκαθαρσία νοός. Νοός ἐστὶν ἀκαθαρσίαι πρῶτον μὲν τὸ γῶσιον ἔχειν ψευδῆ, δεύτερον δὲ, τὸ ἀγνοεῖν τι τῶν καθόλου· ὡς πρὸς ἀνθρώπινον νοῦν λέγω· ἀγγέλου γὰρ ἐστὶ, τὸ μηδὲν τῶν ἐπὶ μέρος ἀγνοεῖν· τρίτον δὲ, τὸ ἐμπαθεῖς ἔχειν λογισμούς· τέταρτον δὲ, τὸ συγκατατίθεσθαι τῇ ἀμαρτίᾳ. — Ψυχῆς δ' ἐστὶν ἀκαθαρσία τὸ μὴ ἐνεργεῖν κατὰ φύσιν. Ἐκ τούτου γὰρ τίκονται τῷ νῷ ἐμπαθεῖς λογισμοί. Τότε γὰρ ἐνεργεῖ κατὰ φύσιν, ὅταν αἱ παθητικαὶ αὐτῆς· δυνάμεις, ὁ θυμὸς λέγω καὶ ἡ ἐπιθυμία, ἐν τῇ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς νοημάτων προσβολῇ ἀπαθεῖς διαμένωσιν· ἢ δὲ κατ' ἐνέργειαν ἀμαρτία, σώματος ἐστὶν ἀκαθαρσία. (Ἰωάν. δ' τῆς Κλίμ. ΠΗ', 785 Σχόλ.).

Ἀκάθαρτον ἐν ἴσῳ τῷ ἀθεράπευτον ἐνίετε. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀκάθαρτα πνεύματα· ἄνθρωπος ἐν ἀκαθαρσίᾳ κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν· ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθαι· τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτα ἦν, καὶ δὲ ἅγια ἐστίν. Πᾶς ἐστὶν εἰδωλολάτρης ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστὶν πῶλολατῆρς. Ἀκάθαρτα πνεύματα τρία κ.τ.λ. βλέπ. Συμφωνία (Ταμετων) τῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης Λέξεων.

Ἀκάθαρτα καὶ καθαρὰ ζῶα. Ἀκάθαρτοι ἄνθρωποι κατὰ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον. (Θεοδῶρ. Π', 312-349). — Ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῆς. (αὐτόθ. 356-365. 385). — Ἀκάθαρτα καὶ καθαρὰ κατ' ἡμᾶς τοὺς χριστιανοὺς. «Πάντα μὲν, ῥητὴν ὁ Ἀπόστολος, καθαρὰ τοῖς καθαρτοῖς· τοῖς δὲ μεμικαρμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμείνεται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις.» (Πρ. Τίτ. Α', 15). Οὐκ ἔρα παρὰ τὴν οικείαν φύσιν καθαρὰ ἢ ἀκάθαρτα, ἀλλὰ παρὰ τὴν προκρίσειν τῶν μεταλαμβανόντων. Ἀκάθαρτα ὄρνιθες, ἰχθῦς, ἔλαφος, οἶνος, καὶ πολλὰ ἕτερα. Ἀλλ' οὐδὲν εἰ βουλομένη μὴ ἀκριβολογεῖσθαι, ἀκάθαρτον, ἀλλὰ πάντα καθαρὰ. Οὐδὲν ὁ Θεὸς ἐποίησεν ἀκάθαρτον· οὐδὲν γὰρ ἀκάθαρτον, εἰμὴ ἡ ἀμαρτία μόνη· ψυχῆς γὰρ ἄπτεται, καὶ ταύτην ῥυποῖ κ. ε. (Χρυσόστ. ΞΒ', 679-682).

Ἀκάθιστος ὕμνος. Ἱστορία καὶ ἀκολουθία αὐτοῦ. (Γεώργ. Πισιδ. ΛΒ', 1348-1372).

Ἀκαίνα, κάμαξ μετρητικῆ γῆς. Κάμα-

κας αὶ ἄκαιναι, στερεοῦσαι τοῦ καίνεσθαι τοὺς ἐρίζοντας περὶ γῆς, οἷς δι' αὐτῶν ἡ ἰσὴ εὐρίσκεται. (Λεβ. Εὐσταθ.).

Ἀκαιρία καὶ ἀμετρία. Οὐ τὸ θεολογεῖν καὶ τὴν θεολογίαν κωλύω, ὡς περ ἀσεβές (ὅ περ εὐσεβές), ἀλλὰ τὴν ἀκαιρίαν οὐδὲ τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ τὴν ἀμετρίαν. Ἡ μέλιτος πλησιονὴ καὶ κόρος ἐμετὸν ἐργάζεται, καί περ ἔντος μέλιτος, καὶ ἑκατὸς παντὶ πράγματι, ὡς Σολομῶντι κἀμοὶ δοκεῖ, καὶ τὸ καλὸν οὐ καλόν, ὅταν μὴ καλῶς γένηται. Ἐνταῦθα δὲ μόνον, τὸν καιρὸν ἀτιμάσομεν, οὐ μᾶλλον τιμητόν το ἔυκαιρον; (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 16).

Ἀκαιρον. Ὅτι μὲν ὁ τὴν εὐκαιρίαν τῶν πραγμάτων προδιούς, τῆς τῶν καλῶν διαμάχῃ τοι θήρας, δῆλον ὅτι δὲ καὶ πάντα καλὰ ἐν καιρῷ αὐτῶν, ὁ Ἐκκλησιαστής ἐδίδασκεν. Εἰ τοῖνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, τὶ ξενίζει, εἰ ὁ Σωτὴρ ἔφη περὶ τοῦ φρονήμου καὶ πιστοῦ οἰκονόμου, ὅτι δώσει τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; Τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπηρὸν, καὶ ἡ εὐεργεσία καιροῦ ἀμοιρήσασα, καὶ τὸ δνομα ἀπόλλυσιν. Τίς οὖν ἡ αἰτία, ἢ τὰ αὐτὰ μὴ τῶν αὐτῶν τυγχάνειν παρασκευάζουσα; Ἡ εὐκαιρία δηλονότι, ἢ καὶ τὸ διδόμενον μεῖζον καὶ ἐρασιμώτερον δημιουργοῦσα κ. ἐ. περὶ ἀκαιρίας καὶ εὐκαιρίας. (Ἰσίδ. ΟΗ', 861).—Ἄκαιρος εὖνοια οὐδὲν ἔχθρας διαφέρει. Διὰ τοῦτο εἰς εὐκαιρον πάντα δίδωσιν ὁ Θεός. (αὐτόθ.).—Ἄκαιρος ἢ τοῦ νόμου δικαιοσύνη. Τέλος γὰρ νόμου Χριστός εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. (Πρ. Ῥωμ. Θ', 32—Γ', 4.—Θεοδώρ. ΠΒ', 164).

Ἀκάκητα, Αἰολικὴς ἀντὶ ἀκακῆτης, δ εἰρηνικός, ὁ μὴ κακοποιῶν. (Λεβ. Εὐσταθ.).

Ἀκακία. Περὶ μακροθυμίας, ἀκακίας, πραότητος, ὑπομονῆς. Ἔσο ἄκακος, ἤσυχος, ἀγκυθός, τρέμων τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ. (Διατ. Ἀποστ. Α', 1005).—Περὶ ἀκακίας καὶ μνησικακίας. (Λόγος Χρυσόστομου ΞΓ', 777—788.—μετὰ τῶν Γραρικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων, καὶ τῶν θύραθεν. Μάζ. ΙΑ', 1000—1004.—Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1136—1148).

Ἀκακία καὶ ἄκακος. Διττῶς νοούμεν τὴν ἀκακίαν. Ἡ γὰρ τὴν ἀπὸ τῆς ἀμωχίας ἀλλοτρίωσιν λογισμῷ κατορθουμένην, καὶ διὰ μικρῆς προσοχῆς καὶ μελέτης τῶν ἀγαθῶν οἷον τινα βίξαν τῆς κακίας ἐκτεμνόντες, κατὰ ἐτήρησιν αὐτῆς παντελῆ τὴν τοῦ ἀκάκου προ-

ηγορίαν δεχόμεθα ἢ ἀκακία ἐστὶν ἡ μήπω τοῦ κακοῦ ἐμπειρία, διὰ νεότητα πολλάκις ἢ βίου τινὸς ἐπιτήδευσιν, ἀπειρος τινῶν πρὸς τινὰς κακίας διακειμένων. Οἷον ὁ παῖς οὐκ οἶδεν ὑπερφηανίαν, οὐκ οἶδε δόλον καὶ βλαδιουργίαν. Ἕλλην εἰσὶ τινες τῶν τὴν ἀγροικίαν οἰκούντων, οὐκ εἰδότες τὰς ἐμπορικὰς κακουργίας, οὐδὲ τὰς ἐν δικαστηρίῳ διαπλοκάς. Τοῦς τοιοῦτους ἀκάκους λέγομεν, οὐχ ὡς ἐκ προαιρέσεως τῆς κακίας κεχωρισμένους, ἀλλ' ὡς μήπω εἰς πῆραν τῆς πονηρᾶς ἐξέως ἀριγμένους. Ἄκακος δὲ κυρίως, ὁποῖος ἦν Δαυὶδ λέγων· ἄ'Εγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην (Ψαλμ. ΚΕ', 11). ὁ πᾶσαν πονηρίαν διὰ τῆς κατ' ἀρετὴν ἀσκήσεως τῆς ἐκνοῦ ψυχῆς ἀποστῆσας κ. ἐ. (Βασιλ. ΑΑ', 408—413).— ἄ'Ακακος δὲ παντὶ λόγῳ πιστεύει. Ἀπάτη καὶ δόλος αἰρετικῶν πρὸς τοὺς ἀπλοῦς καὶ ἀπειροκάτους. κ. ἐ. (Ἀθαν. ΚΕ', 545).

Ἀκάκιος, μαθητὴς καὶ διάδοχος Εὐσεβίου τοῦ Πικριλλίου, ὑπεκρίντο φοβούμενος, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἤρνετο. (Ἀθαν. ΚΕ', 429).—Ἐχθρὸς ἦν Ἀθηνασίου. (αὐτόθ. 725).—Καθ' ἑρῆθ ἐν τῇ ἐν Σαρδικῇ Συνόδῳ. (αὐτόθ. 333.725).—Ὁμοίος ἐν τῇ ἐν Σελευκεῖς ἀρνούμενος τὰ ἐν Νικαίᾳ γινόμενα. (ΚΓ', 701).—Τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον οὐκ ἀπεδέχετο. (αὐτόθ. 704).—Ἐν τοῖς Ἐγκαινίοις ἀγράφως ἐχρήσαντο λέξεσιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ αὐτόν. (αὐτόθ. 757).—Ἀρειανὸς ἦν. (Βασιλ. ΑΒ', 936).—Περὶ τοῦ ἤθους καὶ τῆς ὑποκρίσεως αὐτοῦ. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 445).—Ἦν ἐπίσκοπος Καππαρίας τῆς Παλαιστίνης, μαθητὴς καὶ διάδοχος Εὐσεβίου. Ἐμίση Κύριλλον τὸν Ἱεροσολύμων. (αὐτόθ. 445).—Τίνας εἶχεν ἔχθρους, καὶ διὰ τί τὴν κακοδοξίαν αὐτοῦ ἐκρυπτεν. (αὐτόθ.).—Ἐκθεσίς τῆς πίστεως αὐτοῦ καὶ τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐν Σελευκεῖς Συνόδῳ. (αὐτόθ. 449). Ἐν ταύτῃ (τῇ Συνόδῳ) τὴν λέξιν ὁμοίωσιν ἀφῆρσαν. (αὐτόθ. 452).—Ἀνασκευὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς πίστεως αὐτῶν. (αὐτόθ. 456).—Ἐκ τοῦ τάγματός τῶν Ἀρειανῶν ἦσαν. (αὐτόθ.).

Ἀκάκιος πρεσβύτερος, φίλος Βασιλείου. (ΑΒ', 789).—Ἀκάκιος ἕτερος, πρεσβύτερος ἐπιστολὴ Χρυσόστ. (ΝΒ', 727).—Ἀκάκιος καὶ Παῦλος πρεσβύτεροι, δι' οὓς κατ' αἴτησιν αὐτῶν ὁ Ἐπιφάνιος ἔγραψε περὶ τῶν αἰρέσεων. (ΜΑ',

176). — Ἐπιστολὴ αὐτῶν πρὸς Ἐπιφάνιον. (αὐτόθ. 156).

Ἀκάκιος Ἀμιόνης, λαμπρὸς ἐν ἔργοις καὶ λόγοις. Πρᾶξις αὐτοῦ χριστιανικοκάτη, ἐφελευσασα εἰς θυμακατῶν καὶ εὐγνωμοσύνην καὶ τὸν βασιλέα Περσῶν καὶ πάντας. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΣΖ', 781-784). — Ἀκάκιος καὶ Στρατήγιος κόμητες διακημότατοι ἐπὶ Κωνσταντινου τοῦ μεγάλου. (Εὐσεβ. Κ', 1136). — Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Βεβροίας, διαπρεπὴς ἐν ἐπισκόποις. (Σωζομ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΣΖ', 1504—ΟΖ', 1445). — Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Μελετινῆς. (ΟΖ', 1468).

Ἀκαλαρβέλιτης Ὀκεανός, ὁ ἀκαλῶς, ὁ ἐστὶν ἡσύχως καὶ ἀψόφως βῆων.

Ἀκαλήφη, καὶ τίς κατ' ἀντίφρασιν λέγεται, ὡς μὴδὲν ἀκαλόν, ὁ ἐστὶν λεῖον, ἔχουσα κατὰ τὴν ἀφήν.

Ἀκαλόν, πρᾶυ, μαλθακόν, ἀψοφον, ἡσυχον.

Ἀκάμας ἦλιος, ὁ στεφρὸς καὶ ἀκοπιᾶστος κατὰ τὴν περιπόλησιν. Ἀκάμας ποταμὸς ἐπιθετικῶς, ὁ ἀέννος, καὶ ὡς εἶπεται, ἀκάματος' καὶ ἀκάμας Ὀκεανός, καὶ ἀκάματος ἄνθρωπος ὁ ἀνύπεικτος, καὶ περὶ πράξεις ἀκαμάτος καὶ ἀνδρικός.

Ἀκάματος πῦρ, τὸ ἐγκρατῶς τῆς ὑποκειμένης ὕλης δραττόμενον, καὶ μὴ κάμνον, μὴ τῆς ὕλης ἐκλιπούσης.

Ἀκαμπτος δρόμος, ὁ μακρὸς καὶ δι' εὐθείας περίπατος.

Ἀκανθαί. Οὐ γὰρ ἀκανθαί παρομοιακῶς εἰς ὑπόμνημα λέγεται τοῦ πάλαι ἀκανθώδους καὶ δυσκόλου βίου ὡς βελανίτης βίος, ὃς ὑστερον εἶς ἐπιμελείης καὶ εὐρέσεως ἀλετοῦ εἰζήνεγκε παρομοίαν τήν, ἀληθεσμένον βίον ζῆ, εἶς ἀγρίου καὶ ἀκανθώδους, τοῦ πρότερον ἂν δηλοῖ τό, οὐ γὰρ ἀκανθαί, ὑπομνησκον τὴν τοῦ παλαιοῦ βίου μεταβολήν. Ἐντεῦθεν καὶ τό, αἷς θρυός, ἐπὶ τῶν δυσχερῶς, φασί, καὶ ἀπθῶς ἐσθιόντων, ὑστερον δὲ κάλλιόν τι εὐρόντων τὸ δὲ γε, ἀλλῆν θρῶν βαλάντιε, ἄλλως ἐναλλαγῆν βίου δηλοῖ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀκανθον ἐμπαγήναι. (Ψαλμ. ΛΑ', 4). — Ἀκανθον τὴν ἀμαρτίαν ἐκάλεσε, καὶ ὡς ἀχρηστον βλάττημα, καὶ ὡς κεντεῖν πεφυκός. (Θεοδώρ. Π', 1088 κ. ἑ.). — Ἀκάνθας αἰρετι-

κὰς κατασπεῖρειν. (Πβ'. 840). — Ἀκάνθας ἐπεγείρει, λέγεται τις θυμούμενος, ἐκ μεταφορῆς τῶν ἰχθύων. — Ἀκανθῶν, περιεκτικόν.

Ἀκανθίνον ἔλακον, ὅτι ἐξείρετον ἦν τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν τὸ ἀκανθίνον ἔλακρον μετὰ λουτρὸν χρίσεσθαι καὶ τίς ἐν Καραμανίᾳ ἐγένετο. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀκανθοῦδον τὸ ῥόδον, ὡς ἀκάνθης προβολή.

Ἀκαρνᾶνες ἔθνος. Περί καταγωγῆς καὶ ὀνομασίας αὐτῶν. (βλ. Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀκαρνανία, παρῆγει μαργαρίτας. Ἰσθόρηται δὲ καὶ τέταρτον γένος εἶναι μαργαριτῶν περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν ἐν ταῖς τῶν ὀστρέων πίναις· οὐ σπουδαῖοι οὗτοι ἄγαν κ. ἑ. (Ἠριγ. περὶ μαργαριτῶν ΠΓ', 853).

Ἀκαρπία τοῦ θεοῦ λόγου ἐκ βεθυμίας. Ἄλλὰ τίς μοι δώσεις τὴν δύναμιν τοῦ λόγου ἐκείνου, οὐ τὸ τέλος σωτηρίας τῶν ἀκούοντων ἦν; Μίαν προήκατο φωνὴν Ἱεροσολυμίταις ὁ Πέτρος, καὶ τοσαῦται χιλιάδες ἀνθρώπων τῆ περιβολῆ τοῦ λόγου ὑπὸ τοῦ ἀλιείως ἐσαγηνεύθησαν. Τοσοῦτοι δὲ καὶ τοιοῦτοι παρὰ τῶν διδασκάλων ἐν ἡμῖν τριβόνται, τίς γέγονε τῶν σωζομένων προσθήκη; κ. ἑ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 542-553).

Ἀκασια, ἐπιρῆμα, ἀντὶ τοῦ ἡρέμα.

Ἀκαταθύμιον, τὸ μὴ κατὰ ψυχὴν. Ἀποθύμιον τὸ αὐτὸ ἐναντίον δὲ τῷ ἀποθυμῶ τὸ καταθύμιον. Τὸ δὲ ἀπὸ θυμοῦ ἀντὶ τοῦ εἶω ψυχῆς. Εἰ δὲ ἀπὸ θυμοῦ τις λέγεται παρὰ τῷ ποιητῇ, ὅτε ἐν θυμῷ τινὸς ὦν, ἦτοι εἶω ψυχῆς, εἶτα ἐκπέση ἐκείθεν, ἄρα εἶς Ὀμήρου λαβόντες οἱ ὑστερον εἶς ὀμμάτων φασὶ τὸν πηρωθέντα· ὁμοίως καὶ τινὰς ἀπὸ ἐπάργων, καὶ ἑτέρας ἀπὸ βασιλείων (τοὺς πρὶν τοιοῦτους). (Λ. Εὐσταθ.).

Ἀκατάληπτα. Καίτοι φασὶ τινες τὸν σοφὸν ἄνθρωπον πεπεισθαι εἶναι τινὰ ἀκατάληπτα, ὡς καὶ περὶ τούτων ἔχειν τινὰ κατὰληψιν καταλαμβάνοντος, ὅτι ἀκατάληπτα ἔσται τὰ ἀκατάληπτα, ὅπερ ἐστὶ κοινὸν καὶ τῶν ὀλίγων προορῆσθαι δυναμένων· βεβαιοῖ γὰρ ὁ τοιοῦτος εἶναι τινὰ ἀκατάληπτα. Ὁ Γνωστικὸς δὲ ἐκεῖνος, περὶ οὗ λέγω, τὰ δοκούντα ἀκατάληπτα εἶναι τοῖς ἄλλοις, αὐτὸς κατλαμβάνει, πιστεύσας ὅτι οὐδὲν ἀκατάληπτον τῷ Γίῳ τῷ Θεοῦ, ὅθεν οὐδὲ ἀδίδακτον

ὁ γὰρ δι' ἀγάπην τὴν πρὸς ἡμᾶς παθῶν, οὐδὲν ἂν ὑπεστείλατο εἰς διδασκαλίαν τῆς γνώσεως. Γίνεται τοίνυν αὕτη ἡ πίστις ἀποδείξις βεβηχία· ἐπεὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ παραδοθεῖσιν ἀλήθεια ἔπεται. Εἰ δὲ καὶ πολυπειρίην ποθεῖ τις, οἶδε τὰ ἀρχαῖα, καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζει· ἐπίσταται στροφὰς λόγων καὶ λύσεις αἰνιγμάτων, σημεῖα καὶ τέρατα προηγουσκέαι, καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων, ὁ τῆς σοφίας μαθητής. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 292).

Ἄλλὰ καὶ Θεὸν εἶναι τὸν πάντων ποιητὴν καὶ δημιουργὸν πιστεύομεν. Πῶς γὰρ ἂν ὑπέστη τὸ πᾶν, μὴ τινας οὐσιώσαντας τε καὶ συναρμόσσαντος; Καὶ πρόνοιαν συνεισάγωμεν, τὴν τοῦδε τοῦ παντός συνεκτικὴν τε καὶ συνδετικὴν. Ἐπεὶ καὶ προνοητὴν εἶναι τούτων, ὧν ποιητὴν εἶναι ἀνυγκάτων· εἰ μὴ μέλλοι τὸ πᾶν τῷ αὐτομάτῳ φερόμενον, ὡς περ ὑπὸ λαίλκπου ναῦς, αὐτίκα λιυθῆσθαι τε καὶ διασκοπῆσθαι διὰ τὴν ἀταξίαν τῆς ὕλης, καὶ πρὸς τὴν ἀρχαίαν σύγκυσιν τε καὶ ἀκοσμίαν ἐπαναχθῆσθαι. Καὶ τοῖς ἡμετέροις μάλιστα ἐπίσταται δεξώμεθα τὸν ἡμέτερον, εἴτε ποιητὴν, εἴτε πλάστην βούλει καλεῖν· κἄν διὰ τῶν ἐναντίων ὁ βίος· ἡμῶν διεξάγεται, διὰ τοῦτο τυχῶν καὶ ἀγνωμομένων, ἵνα τῷ δυσθεωρήτῳ τὸν ὑπὲρ πάντων λόγον θαυμαζώμεν. Ἐπειδὴ τὸ μὲν βραδύς ληπτὸν ἅπαν εὐκαταφρόνητον, τὸ δὲ ὑπὲρ ἡμᾶς ὄσφ δυσερεκτότερον, τοσούτῳ θαυμασιώτερον· καὶ γυμνάζει τὸν πόθον ἅπαν τὸ διαφεύγον τὴν ἔρσειν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 901-904).

Ἀκατάληπτα τῶν ἀνθρώπων ἐπιπολά· Θεός, ἄγγελος, ψυχὴ, σύστασις καὶ διάλυσις σώματος κ.τ.λ. Πίστις οὖν διὰ τοῦτο ἀκούει, ὅτι πᾶς ὁ πιστεύων οὐκ ἔρευνᾷ, ὡς οἱ ἄπιστοι Θεόν. Καὶ τί λέγω Θεόν; Οὐδὲ τὰ τοῦ Θεοῦ ποιήματα ἀνθρώποις εὐληγόντα. (Ἰερών. περὶ τῆς Ἀγ. Τριάδος Μ', 853-856.—Ἐπίσης καὶ ἐκ τῶν δρωμένων καὶ ψηλαφωμένων. αὐτόθ.). —Τὰ μὲν ἐφικτὰ βραδύον θηράται, ἅτε οὐ πολλῆς δεόμενα πραγματείας, τὰ δὲ δυστέριχτα, εἰ καὶ ἐργωδέστερα, ἀλλ' ὁμοῦ ἀλωτὰ καθέστηκε· τὰ δὲ ἀνέριχτα, οὐδαμῶς ἀλώσιμα ὄντα, πόνον μὲν προξενεῖ τοῖς τολμῶσιν ἐπὶ θήραν ἐξεληθεῖν· καὶ οἱ οἰωδῆποτε καιρῷ πρᾶγμα πάσης θήρας κρεῖττον θηρᾶν ἐπιχειροῦντες, τοῦ τέλους διαμαρτάνουσι. (Ἰσιδωρ. ΟΗ', 1145).

Πολλάκις ἐχθρόματα τὴν ἀγνοίαν τῶν πύστεως μὲν περὶ καὶ πολιτείας ἀρίστης μηδένα ποιουμένων λόγον, ἐκεῖνα δὲ πολυπραγμονούτων καὶ ζητούτων, ἃ μὴδ' εὔρειν οἶόν τε, καὶ τὸ θεῖον παροξύνει ζητούμενα. Ὅταν γὰρ ἄπερ ἡμᾶς οὐκ ἠθέληεν εἰδέναι, ταῦτα βιαζώμεθα μακθάνειν, οὔτε εἰσώμεθα (πῶς γὰρ Θεοῦ μὴ βουλημένου); καὶ τὸ κινδυνεύει ἡμῖν ἐκ τοῦ ζητεῖν περιέσται μόνον. Ἐκπύκτες τοίνυν, ὡς ὑπερφυῆ καὶ μηδᾶμόθεν ἀλώσιμον, τὴν περὶ τούτων βίασαν, καὶ εἰς τὸν τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρίστης πολιτείας καταφυγόντες λιμένα, ἐκεῖθεν τὴν ἀσφάλειαν ποριζώμεθα. (αὐτόθ. 537).

Τί τὰ κατὰ σκυτὸν ἀνοῶν, ἀνθρώπων, τὰ ὑπὲρ σκυτὸν ζητεῖς; Καὶ τί λέγω τὰ κατὰ σκυτόν; Ἐν τῶν ἐν χερσὶ μοι ἐρμήνευσον, καὶ τότε τὰ ὑπὲρ σκυτὸν πολυπραγμονούντων οὐκ αἰτιάσομαι. Τὸ πῦρ, ἀφ' οὗ πηγάζουσι αἱ τέχναι, οὐ μόνον ἀπὸ σιδήρου καὶ χαλκοῦ καὶ λίθων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὕδατων καὶ ζύλων ἐκπηδᾶν πέφυκε. Διήγησται οὖν μοι τὸ θαῦμα· ἄρ' ἔγκειται τῷ ζύλῳ; καὶ πῶς οὐκ ἀναλίσκει τοῦτο; Ἄλλ' οὐκ ἔγκειται· πῶς οὖν ἐξ' αὐτοῦ τίεται; Εἰ τοίνυν τὸ πῦρ, οὐ ἔνευ σχεδὸν οὐδὲν ἀξιόλογον μηχανῶνται ἄνθρωποι (ἐπίκουρον γὰρ ἐστὶ ψύχους, σκότου δὲ ἀλεξιφάρμακον, συνεργῶν δὲ εἰς πᾶσαν τέχνην καὶ ἐπιστήμην), οὐδεὶς δύναται φράσαι πῶς ἐμφωλεύει μὲν ταῖς ὕλαις, οὐκ ἀναλίσκει δὲ ταύτας, ὅταν δ' εἰς τὸ ἔξω πηδήσῃ, ἀναλωτικὸν γίνεται τῶν τεκουσῶν ὕλων· πέπαιστο ἐκεῖνα περιεργάζομενος, ἃ μῆτε ἐφικτὰ ἦν, μῆτε εἰ ἐφικτὰ ἦν, μέγα τὴ συντελέσαι πρὸς ἀρετὴν ἠδύνατο κ. ε. (αὐτόθ. 544-545).

Τὸ θεῖον καίτοι φρονιότατον ὄν, καὶ ἡλίου πολλῷ λαμπρότερον, ἰδεῖν μὲν ἀδύνατον· οὐδὲ γὰρ θνητοῖς ὁμοκρίσιν ἐστὶ χωρητόν, νοεῖν δ' οὐκ ἀδύνατον· νῦν γὰρ μέγιστα καθαρῶ τὰς ἑαυτοῦ ἀκτίνας διὰ τῆς προνοίας ἐπιπέμει· καταλαβεῖν δὲ δυσχερέστατον· παντός γὰρ τοῦ νοουμένου μετ' ὄν ἐστι καὶ ὑψηλότερον· εὐμενὲς δὲ ἔχειν, βραδύον· ἀρετὴν γὰρ ἀσπάζεται καὶ φιλεῖ. Εἰ τοίνυν ἐθέλομεν τὸ πᾶσιν ἀχώρητον χωρῆσαι, καὶ ἀξιώθηναί χρημιάτος πᾶσαν ὑπερδύνατον ἀξίαν, σφραγισμένη καὶ δικαιοσύνη, καὶ φρονήσις, καὶ ἀνδρία, καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἑαυτοῦ κοσμήσωμεν. Ψυχῆ;

γὰρ ἀγνῆς τόπον οικειότερον καὶ προπωδέστερον οὐχ ὀρίζεται ἐπὶ γῆς διὰ καὶ ἔφη (Λευκ. ΚΓ', 12.—Β'. πρ. Κοριν. Γ', 16)· «ἐ'νοιικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω.» (αὐτόθ. 636).

Περὶ ἀκατάληπτου λόγου ΙΒ', Χρυσοστόμου (ΜΗ', 701-812) α'. κατὰ Ἄνομοιαν (701 κ.έ.). β'. κατὰ Ἄνομοιαν καὶ Ἰουδαίων. (709 κ.έ.). γ'. «Ὅτι οὐδὲ ἡ συγκατάθεσις τοῦ Θεοῦ φορητὴ τοῖς Σερραφίμ. (719 κ.έ.). δ'.—ε'. Πρὸς Ἄνομοίους. (727-745 κ.έ.). ε'. Ἐγκώμιον εἰς τὸν μακάριον Φιλογόνιον καὶ θεολογία. (747-756). ζ'.-η'. Θεολογικὸς καὶ κατὰ Ἄνομοιαν. (756-767) θ'. Εἰς τὸν τετραήμερον Λαζάρου καὶ κατὰ Ἄνομοίων (779 κ.έ.). ι'.—ιβ'. Κατὰ Ἄνομοίων. (783-801 κ.έ.).

Περὶ τοῦ ἀκατάληπτου εἶναι τὸν Θεόν, καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ· καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἡμεῖς τὰ κρυπτά ζητεῖν, ἢ περιεργάζεσθαι. (Ἐργὰ Παρὰλληλ. Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1080-1085).

Ἀκατάληψία. Περὶ τῆς Πυρρωναίου ἀκατάληψις· δόξα Πυρρῶνος καὶ Πυρρωνιστῶν καὶ ἀνατροπὴ αὐτῆς. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 577-592 κ.έ.—Διογ. Λαέρτ. βιβλ. Θ', §. 61 κ.έ.).

Ἀκατάστατος. Περὶ ἀκαταστάτων ἐν λογισμῷ, καὶ τῆ γνώμη ἀνδρῶτων. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΓ', 576).

Ἀκατέρηστος. «Τὸ ἀκατέρηστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου.» (Ψαλμ. ΡΑΗ', 15). Ἀμόρφωτον με εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, τουτέστι μηδέπω λαβόντα τύπον, ἔτι πλαστούμενον, ἔτι ὑφανόμενον, καὶ οὕτω με εἶδον σαφῶς, ὡς ἔκεινον τὸν μεμορφωμένον, ὡς ἔκεινον τὸν τετυπωμένον, ὡς ἔκεινον τὸν πεπληρωμένον, καὶ οὐδεμίαν ἡμέραν ἔτι δεόμενον πρὸς τὴν ἀπάρτησιν. (Χρυσόστ. ΝΕ', 417. — Ἰσιδώρ. Πηλ. ΟΗ', 373).

Ἀκατονόμαστον. Μέρους τῆς ψυχῆς τέταρτον ἀκατονόμαστον κατ' Ἐπίκουρον. (Θεόδωρ. ΠΓ', 929).

Ἀκατος, ποτήριον τι πλοικεῖδες, οὕτω λεγόμενον ὁμωνύμως.

Ἀκέραιος, ἀπλοῦς, ἀπρόθυμος, ἀόργητος.

Ἀκερσοκόμης ὁ Ἀπόλλων ἐπιθετικῶς, ὁ ἀφρακτος τὴν κόμην. Ἀκερσοκόμης ὁ χρόνος. Τὸν καιρὸν δ' ὁρᾷ παρελάσαντα, καί μοι δακεῖ τοῦτον οὐκ ἀκόμψως ὁ αἰνιγματιστῆς ἀπεικάζων λόγος, ἐμπροσθεν μὲν ἀκερσοκόμην, ἐπισθεν δὲ κουρίαν ἐν χροῖ διαγράφασθαι.

Ἐπειδὴν γὰρ τις ὁπίσω τοῦ χρόνου γένηται, κἂν μυρίαί· αὐτὸν ἐπιδιώκῃ τέχνησι, οὐκ ἔστιν αὐτοῦ περιδράζασθαι. Ἄλλ' εὐγέ σοι καὶ τῆς διὰ βράδους (sic) ἐλθούσης συμπαθοῦς προαιρέσεως φίλων γὰρ, οὐχί τῆ χρεῖα τὴν χάριν μεταρεῖν, τῆ προθέσει δὲ κρίνειν τὴν εὐνοίαν. (Φώτ. ΡΒ', 877-880).

Ἀκεῦσθαι τὸ θερκαπεῦσιν, καὶ φιλοκαλεῖν καὶ ἀναβράπτειν, περὶ νεῶν καὶ ἱματίων λέγεται.

Ἀκεσταί φρόνες, αἱ εὐδιόρθωτοι.

Ἀκεστής, ὁ ἱατρὸς κατὰ Φρύγας. — Ἀκεστρια, βράπτρια, καὶ ὑφάντρια.

Ἀκεσώδουρον φάρμακον, τὸ ἀκημα ὀδύνης φέρον.

Ἀκέφαλα ἔφη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀκέφαλοι, αἰρετικοί, οἱ ἀπὸ Σευήρου. Σύντομος ἐκθεσις τῆς διακρίσεως τῶν Ἀκεφάλων (Γιμῶθ. Προσβύτ. ΠΓ', 45.—Ὀδηγός· Ἄναστ. Συναξίου ΠΘ', 36-309).— Περὶ συνθέτου φύσεως κατὰ Ἀκεφάλων. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΔ', 1436-1491. — Λεξ. ΙΙ2-125.— Γεώργιος Πισιδ. ΙΒ', 1601-1620 σχόλιον. 1621-1676).— Ἀκέφαλος ἡ μείουρος τοῦ προβλήματος ἡ ζήτησις. (Ζαχαρ. Μιτυλ. ΠΕ', 1025).

Ἀκέφαλος, εἶδος βοτάνης ἀγαθῆς πρὸς τὰ σπληνικὰ πάθη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀκή, ἡ καὶ ἀκακή, ἀκμή καὶ ὀξύτης τοῦ στομάχου καὶ τοῦ σιδήρου.

Ἀκηδέα ὄπλα, τὰ ἡμελημένα.

Ἀκηδέστως, ἀφροντίστος, δίχα τοῦ κήδεσθαι.

Ἀκηδής, ἀφροντις, ἀφοβος. Ἀκηδής νεκρός, ὁ ἀτημέλητος, ὁ ἄτακτος, ὁ ἀκηδέυτος.

Ἀκηδέα, ἀφροντισία. Ἀκηδία, φιλία ἀερική, βημάτων περιεργαγός, φιλεργῆς μῖσος, ἡσυχίας μάχη, ψαλμωδίας ζάλη, εὐχῆς ὄκνος, ἀσκήσεως χάνουσις, ἄωρος νυσταγμός, περιστρεφόμενος ὕπνος, μακρίας βάρος, κέλλης μῖσος, πόνων ἀντίπαλος, καρτερίας ἀντίζυγος, μελέτης κήματρον, Γραφῶν ἀμαθία, λύπης μέτοχος, ὠρολόγιον πείνης. (Νεῖλος ΟΘ', 1140-1144, ἐνθα ἐκτίθησι τὰς ἀντιζύγους τῶν ἀρετῶν κακίας· καὶ 1145-1164. — Περὶ ἀκηδίας καὶ ἀκηδιαστοῦ 1157).

Ἰστέον ὅτι πάντα τὰ ἄλλα πάθη, ἢ τοῦ θυμικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς ἐπάπτεται μόνον, ἢ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, ἢ καὶ τοῦ λογιστικοῦ, ὡς

ήλασθη (sic) και ἡ ἄνοια. Ἡ δὲ ἀκηδία πα-
σῶν τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων ἐπιδραττομέ-
νη, πάντα σχεδὸν δροσθυμακδὸν κινεῖται πάθη·
διὸ και πάντων τῶν ἄλλων παθῶν ἐστὶ βε-
ρύτερον. Καλῶς οὖν ὁ Κύριος τὸ κατ' αὐτῆς
φάρμακον δεδωκώς ἐφη (Λουκ. ΚΑ', 19. —
Ματθ. ΚΔ', 13). α' Ἐν τῇ ὑπομονῇ ἡμῶν κτῆ-
σαθε τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέ-
λος, οὗτος σωθήσεται.» (Ἀιμῶν. ΠΕ', 1385).

α' Ἐνύσταζεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας.»
(Ψαλμ. ΡΙΗ', 28). Ἡ συνεχῆς προσβολὴ τῆς
ἀμαρτίας διαλύει πολλὰκις τὸν τόνον τῶν λο-
γισμῶν, και ἀπαυθῆσκει τὸν ἀθλητὴν παρα-
σκευάζει, και τὴν καλυμμένην ἀκηδιαν ἐργά-
ζεται· χαυνομένη ἡ ψυχὴ τὸν ὕπνον εἰσδέ-
χεται, ὁ δὲ ὕπνος ἐπάγει τὸν θάνατον· διὸ
περ βεβιωθῆναι και στηριχθῆναι ὁ προφήτης
ἀντιβόλεῖ. Τὸ δὲ κατακίπτειν εἰς ἀμαρτίαν,
και βῆθμιξ και ὀλιγοψίξ και ἀκηδία κρατεῖ-
σθαι, και μὴ πρόθυμον εἶναι πρὸς τὰς ἐντολάς
τοῦ Θεοῦ, νυσταγμός ἐστὶ. Και ἐν ἐτέρῳ ψαλ-
μῷ (ΙΒ', 4) κατὰ ταύτην τὴν ἔνοιαν εὐχε-
ται ὁ προφήτης λέγων· ἀφώτισον τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς μου, μήποτε ὕπνωσω εἰς θάνατον.» (Χρυ-
σόστ. ΝΕ', 682.—Θεοδώρ. Π', 1829-1832).

Ἀκηδία και ἀκηδιαστής. Ὁ ἀκηδιαστής
ὡς ἀπογινώσκων τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας λογι-
ζεται· και γὰρ ἀκηδία ἐστὶν ἀσκήσεως μίσος
μοναχικοῦ ἐπαγγέλματος, κοσμικῶν μακα-
ρίστρια (sic), Θεοῦ διχθλήτωρ, ὡς ἀσπλάγγων
και ἀφιλικνθρώπου. (Θεόδ. Στουδ. ΙΘ', 1724).

Περὶ ἀκηδίας, Λόγος Ἰωάννου τῆς Κλίμα-
κος. (ΠΗ', 857-861.—Σχόλ. Πατέρων αὐτόθ.
861-864 μετὰ Γραφικῶν χωρίων, και δέησις
εἰς Θεὸν περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ δεινοῦ τούτου
δαίμονος. Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1513-1520).—
Περὶ ἀκηδίας και ἀθυμίας (Παράλλ. Ἰω. Δα-
μασκ. ΙΕ', 1209).

Ἀκλήγητος νοῦς, ὁ ἀπαθὴς και ἀθελ-
κτος, ἡ ἀκατάπλαστος.

Ἀκμήματα, θεραπεύματα.

Ἀκμήν ἔχειν, και ἀκμήν γενέσθαι, σιωπῆν.

Ἀκηράσιος οἶνος, ὁ ἀκέραιος και μὴ
διεσφορός.

Ἀκήρατα κτήματα, τὰ ἀκέραια και μὴ
χειρόμενα ληστροικῶς. Ἀκήρατων ὕδωρ, τὸ κα-
θαρόν.—Ἀκήρατος, ὁ ἀκέραιος και σῶος.

Ἀκήριος, ὁ μὴ ἔχων κῆρ, ἦγουν ψυχὴν,

και ἀκήριος ὁ ἄνοσος και ἀθάνατος, και ὁ
ἀβλαβής και μὴ παθὼν κῆρὰ τινα.

Ἀκίδες, αἱ προσβολαὶ τῶν παθημάτων
λέγονται. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 748).

Ἀκιδυής, ὁ ἀσθενής, ακιδυώτερος, ὁ ἀσθε-
νέστερος ἢ εὐτελέστερος.

Ἀκικάρου στήλη. Ἀκίκαρος σοφὸς Βα-
βυλώνιος. Ἰερὰ γράμματα ἐν στήλῃσι. Ἐκ τῶν
ἐν τῇ Συριακικῇ γῇ κειμένας στηλῶν, ἰερῶ
διαλέκτωρ και ἱερογραφικοῖς γράμμασιν κεχα-
ραγμένωσ ὑπὸ Θωμῷ τοῦ πρώτου (Ἐρμοῦ).
(Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 772-773 κ. ἔ.).

Ἀκινδύωνος Γρηγόριος. Τόμοι συνοδικοὶ
και Ἀκινδύου και Βαρλαάμ. (ΡΝΑ', 679-
717. 1192.—ΡΝ', 848).—Ἀκινδυνοῖσι. (αὐτ.)

Ἀκίς, ποταμός, ὡς ὀξυρόσκα, παρὰ τὸ
ἀκίς.

Ἀκκαρών, θεὸς ἀλλοφύλων. Οὐδὲ ζη-
τήσουσι μυτικὰ θεὸν Ἀκκαρών, (οἱ ἔθνικοί, τε-
λευτήσαντος Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου), ἢ
εἰτι ταύτης ἐστὶ γελιοῦτερον. (Γρηγ. Ναζ.
ΑΕ', 701).

Ἀκκίξεσθαι. Πᾶς γὰρ ἄνθρωπος εἴωθεν
ἀκκίξεσθαι κατὰ τῶν δεομένων αὐτοῦ κ. ἔ.
(Χρυσόστ. ΞΓ', 199).

Ἀκκῶ, ὄνομα γυναικός, παροιμιαικῶς ἐν
ἔσω τῷ ἀνόητος.

Ἀκκλωτος, ὁ ἀκκλωτος.

Ἀκκλής, τοῦ μηδαμοῦ κλέος, φήμη περίεσι.

Ἀκλήμων και Πάσακλος, Κέκροπος, δό-
λιοι και λιαν ἀδικάτατοι. (Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ',
414). Δύο γὰρ εἶναι τινες ἀδελφοὺς ὁ λόγος
διαγορευεῖς κατὰ γῆν πᾶσαν ἐπιδεικνυμένουσ
ἀδικίαν. Ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐλέγοντο Πάσσα-
λος, ὁ δὲ ἕτερος Ἀκλήμων· ἐλέγοντο δὲ και
Κέκροπος διὰ τὴν τῶν ἔργων δριμύτητα, ὡς
φησι Διὸς ὁ ὑπομνηματιστής. Τούτοις δὲ ἡ
μήτηρ, Τερμωνίς τοῖνομα, ἐωρακκυία κατὰ γῆν
πολλὰ δεινὰ ἐργαζομένουσ, εἶπε μὴ περιτυ-
χεῖν μελαμπύγῃ. Ἡρκαλῆς δὲ (ὁ μελάμπυγος)
ἐπὶ εὐλῳ δεσμεύσας ἐβάστασεν αὐτούσ, ἀλλ'
εὐθὺς ἐλυτρώσατο και ἀπέλυσεν. (αὐτόθ. 551).

Ἀκμηή. Ἀκμηὴν τὴν αἰτίαν Αἰολοῖς κα-
λοῦσιν· ἀκμητος δὲ ὁ νῆστις.

Ἀκμων, ὁ τοῦ Κρόνου πατήρ· και Ἀ-
κμων ὁ Ἰκεανὸς διὰ τὸ ἀκάματον αὐτοῦ, και
ὅτι Ἀκμωνος πατὴρ ὁ Οὐρανὸς εἶναι μυθεύεται,
και Ἀκμονίαι, οἱ Οὐρανίδαι. — Ἀκμων, ὁ

καὶ Ἀμμων, προσβύτατος φιλόσοφος. Ἀμμωνός τε καὶ Ἐρμού ἀκουσέτω. Ἀμμωνος μὲν ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ λόγοις πάγκρυφρον τὴν Θεὸν ὀνομάζοντος. Ἐρμού δὲ σαφῶς καὶ φανερώς λέγοντος, Θεὸν νοῆσαι μὲν ἔστι χαλεπόν, φράσαι δὲ ἀδύνατον, ὧ καὶ νοῆσαι δυνατόν. (Ἰουστίν. Γ', 312).

Ἀκοή. Πείπεισμαι γὰρ εἰδέναι πάντα τὸν Θεὸν καὶ ἐπάειν, οὐχ ὅτι τῆς φωνῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐνοίας. Ἐπει καὶ ἡ ἀκοή μὲν ἐν ἡμῖν, διὰ σωματικῶν ὁρῶν ἐνεργουμένη, οὐ διὰ τῆς σωματικῆς δυνάμεως ἔχει τὴν ἀντίληψιν, ἀλλὰ διὰ τινος ψυχικῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς διακριτικῆς τῶν σημειωσιῶν τι φωνῶν νοήσεως. Ὁ δὲ Θεὸς μὴ ὢν ἀνθρωποειδής, οὕτω ἔνεκα, ἵνα ἀκουσῆται, οὐδὲ αἰσθήσεων αὐτῷ δεῖ κ. ἔ. (Κλημ. Ἀλεξ. Θ', 452-3).

Ἡ ἀκοή, μέρος κριωτάτων ἐστὶ τῶν αἰσθήσεων, καὶ τῆς ὄψεως οὐχ ἦντον διδακτικόν. Διὰ γὰρ τῶν ὧτων ἐνεργῶς ἐπεισάγει τὴν μάθησιν τῆς ψυχῆς· καὶ κίνδυνος οὐ μικρός· καλὰ ταχίζανται, ἢ καλῶς διηγήματα κ. ἔ. (Γρηγ. Νύστα. ΜΓ', 713).

Ἀκοή ζωῆ, καὶ θανάτου ἡ παρκοή. Ὡς θ' ὅτι, ἂν γνῶς, τοῦτο τῷ πλήθει δίκαιον γίνεταί. (Συνέσ. ΞΓ', 1417).

Ἀκοή ἡ εὐλογίαις πλήρης. Τὸ Χριστοῦ μυστήριον· τουτέστιν ἀκοή ἡ εὐπειθής· καὶ εὐήνιος, καὶ ἐπιτηδεῖως μὲν ἔχουσα εἰς παρδοχὴν τῶν περὶ Χριστοῦ δογμάτων, οὐκ ἀνεχομένη δὲ ψευδῶν τερετιμῶν, καὶ μυσταρεῖς ἀθυρογλωσσίας, ἣν ἂν ποιοῖντο τινες, τῇ ἀληθείᾳ μαχόμενοι, καὶ τοῖς τῆς ὀρθότητος ἀντετάκτοντες δογμασιν· ἀκοῆς γὰρ δὴ τοῦτο τῆς ἀγίας καρπός. . . Βάσανος δὲ ῥημάτων πράττεται ἂν εἰκότως, οὐχ ἑτέρας τέποι ἢ εἰς οὐς. Ἄγιον δὴ οὖν τὸ οὐς τοῖς τῆς ἀκριθείας καὶ δογματικῆς ὀρθότητος ἐπιμεληταῖς. (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 760).

Ὅτι μεγίστην ὠφέλειαν ἐμποιοῦσι τὰ περὶ ἀρετῆς διηγήματα καὶ τὸ συνεχῶς μεμνησθαι τῶν ἐν ταύτῃ λαμβάντων. Εἰ τοῖνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, μηδὲν ἀπηχῆς μήτε λέγωμεν, μήτε πράττωμεν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 620).—Σεμνοπρεπῶν μὲν ἀνδρῶν ἀκοὴν ἐνοχλεῖν οὐ καλὸν τοῖς δὲ ἀδελφῶν δρωσῶν & δρῶν οὐ θέμις, ἐπιτιμῶν χρησιμώτατον. (αὐτόθ. 621).—Μὴ ὑπεχε τοῖς λογοποιοῦσι τὰς ἀκοάς. Εἰ γὰρ ῥηδῶς

πιστεύοις τοῖς κατηγοροῦσιν, οὐκ ἐπιλείψουσιν οἱ καταψευδόμενοι καὶ πλάττοντες. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1377).

Ἄλλ' ἐκεῖνό μοι θαυμαστὸν ἐφάνη καὶ παντελῶς παράλογον, τὸ σέ, ἀνδρα ἐπὶ τῷ βῆρει τοῦ ἤθους μάλιστα διακρῆνῃ, ἀνκαχέσθαι αὐτοῖς (τοῖς κατηγοροῖς) ἀμφοτέρως ἀνεῖναι τὰς ἀκοάς, καὶ διαβολὴν κατ' ἐμοῦ παραδέξασθαι. (Βασίλ. ΑΒ', 1005).

Ἀκοή ἀλυμρά. Καὶ ὅψι πείθωμεν ποτίμῳ λόγῳ ἀλυμρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσασθαι; ἢ δεῖ σου καταπέθειν μακρότερα; (Ζαχαρ. Μιχαῆ. ΠΕ', 1092. καὶ σχόλ. 1091).

Ἀκοή ἀγαθῆ. ἂ Ἰδοὺ οὐ θέλει ὁ Κύριος δλοκαυτώσεις καὶ θυσίας, ὥς τοῦ ἀκούσθαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Ἰδοὺ γὰρ ἀκοή ἀγαθὴ ὑπὲρ θυσίαν, καὶ ἀκρόσας ὑπὲρ στήλας κρεῶν. (Α'. Βασίλ. ΙΕ', 22. — Θεοδώρ. ΙΙ', 561). — Ὁὐ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. (Ψαλμ. ΡΑΑ', 8).— Οὐκ ἀσώματον μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπερίγραπτον τὸ Θεοῦ εἶναι πιστευόμενον. Σωματικώτερον δὲ ἡ θεία περὶ τούτου Γραφῆ διαλέγεται, ταῖς ἀνθρωπίναις ἀκοαῖς μετιοῦσα τοὺς λόγους. (αὐτόθ. 1905).— Ἐκαὶ ὑπέδειξέ μοι καὶ τὴν πύλην, τὴν πρὸς ἀνατολὰς τετραμμένην. (Ἰεζεκιήλ ΜΔ', 1-3). Οὐκ ἐπειδὴ θύρας ἔχρηξεν εἰσεῖναι βουλόμενος ὁ πανταχού παρὸν καὶ τοῖς πᾶσι παριστάμενος, ἀλλὰ τὰς ἀσθενεστέραις συγκατιῶν ἀκοαῖς ταῦτα διατυποῖ. (ΠΑ', 1232).

Ἀκοή καὶ ὄψις. Τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν καὶ τῆς ἀρετῆς ἀθλητῶν, καλὸν μὲν ἰδεῖν τοὺς ἀγῶνας, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν ὠφέλειαν ἀρτάσθαι· φέρει δ' ὅμως ὄνισον οὐ μετρίων τῶν τοιοῦτων κατορθωμάτων τὰ διηγήματα, παρὰ τῶν εἰδῶτων ταῖς τῶν οὐκ εἰδῶτων ἀκοαῖς προσφερόμενα. Πιστοτέρων μὲν γὰρ τῆς ἀκοῆς εἶναι τὴν ὄψιν φασὶ τινες· πείθειται δ' ὅμως καὶ ἀκοή, τῇ τῶν λεγόντων ἀληθεῖς κρῖνουσα τὰ λεγόμενα. (ΠΒ', 1284).— Ἀκοὴν προθεραπείαι μέλλων κατηγορεῖν. (αὐτόθ. 229).— Ἀκοὰς διορῦττειν. (αὐτόθ. 994).— Κινεῖν ἀκοὰς. (αὐτόθ. 1248).— Θεραπεύειν τῶν ἀκουόντων τὴν ἀκοήν. (ΠΑ', 1868).— Πείθειν τὰς ἀκοάς. (ΠΒ', 1093).— Ἀκλινεῖς ἀκοὰς διδάσκει. (αὐτόθ. 1285).— Ἀκοαῖς φιλοθόεις ὡς ἥμιστα χαρίζομενος ὁ λόγος. (ΠΑ', 45).

Ἄκοαξ ἔστιν. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀκοαξ αὐτῶν (τῶν ἐχθρῶν) ἐστιώμεν ταῖς κατ' ἀλλήλων ὕβρεσι· καὶ οὐδὲ ἐκεῖνο δύναμεθα συνορᾶν, ὅτι οὐκ ἀσφαλεῖς ὅπλον ἐχθρῶ πιστεύειν, οὐδὲ μιμούμενι χριστιανῶν κατὰ χριστιανοῦ λόγον. (Γρηγ. Ναζ. ΛΕ', 1137).

Περὶ ἀκοῆς καὶ τῶν πέντε αἰσθήσεων. (Νεμέσι. Μ', 637-657. — Μελέτ. ΞΔ', 1141-1148).

Ἄκοῆς καυστήρια, τί ἦν (Ἰωάν. ΙΑ', 1285.

— Εἰρην. Ζ', 684). — Σφραγίδα δὲ ἐν καυτήρι, ἢ δι' ἐπιτηδεύσεως ξυρίου, ἢ βραχίους ἐπιτιθέσθαι οὗτοι οἱ ὑπὸ Κερποικῆ ἐπὶ τὸν δεξιὸν λοθὸν τοῦ ὠτὸς τοῖς ὑπ' αὐτῶν ἀπατωμένοις. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 372).

Ἄκοιμητος ὀρθολόγος. Οὐδὲν ἀπρονοήτον, οὐδὲν ἡμελημένον παρὰ Θεοῦ. Πάντα σκοπεῖς ὁ ἀκοιμητος ὀρθολόγος. (Βασίλ. ΚΘ', 160).

Ἄκοιμητων ἀρχιμκνδρίτη, ἐπιστολὴ Θεοδώρητου. (ΠΓ', 1365).

Ἄκοιωνησία καὶ καταπάτησις ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν. (ΠΓ', 1217. 1220. 1456. 1480-1481. — ΠΒ', 1072).

Ἄκοιωνήτος τόκος τῆς Παρθένου, ὡς ὁ ὑπὸ τοῦ Δανιὴλ μνημονεύμενος ἄνευ χειρῶν τμηθεὶς λίθος. (Π', 1816).

Ἄκοιωνήτοι. Περὶ ἀκοιωνήτων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. (Καν. Ε'. τῆς Α'. Συνόδου. — Γελάσι. Κυζικ. ΠΕ', 1323. — Φώτ. ΡΔ', 732-736. 740-756).

Ἄκοιότης, ἀνήρ σύννευος. Ἄκοιταις ἡ δόμοιταις, ἢ ἡ μὴ σὺν ἐτέρῳ κοιτασθεῖσιν, ἀλλ' ἐκ παρθενίας ληφθεῖσιν.

Ἄκολασία. Παντὸς δὲ τρυφῆς καὶ ἀκολασίας εἶδους κατὰ πᾶσιν. (Ζώσιμος σελ. 223). — Ἡ μὲν ἀκολασία κολασιν ὠδίνει, ἢ δὲ ἀγνεῖα ἀγρωσύνης στέφανον· δι' ἣν αἰτίαν δίκαιος μὲν ἦν φεύγειν ὀρή, φεύγεις δὲ ἦν δίκαιος θέμις; (Ἰσίδ. ΟΗ', 1481).

Περὶ ἀκολασίας (Βασίλ. ΑΒ', 1345-1352. — Ἰερὸν Παράλλ. Ἰωάννου Δαμσκ. ΙΖ', 425-428. — Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1488-1492. 1492-1496. 1496-1500. Λόγοι τρεῖς μετὰ τῶν Γραρικῶν χωρίων. — Ἄκολασία καὶ ἡδονή. Νεμέσι. Μ', 677-685. — Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1113 κ. ἑ.).

Ἄκολασταίνεσιν. Πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ἐστὶν ἀκολασταίνεσιν· καὶ περὶ τῆς μακαρίας καὶ ἀειμνήστου ὑπακοῆς. (Ἰωάν. δ

τῆς Κλίμ. ΠΗ', 677-728. — Σχόλ. Πατέρων 728-764). — Τὸν νοῦν αἰ ἀρεταὶ καὶ αἰ κακίαι τυρλὸν ἀπεργάζονται· αἱ μὲν, ἵνα μὴ βλέπη τὰς κακίας, αἱ δέ, ἵνα μὴ πάλιν ἴδῃ τὰς ἀρετάς. (αὐτόθ. 729). — Ὁ τὰ φυσικὰ αὐτοῦ ἀρεῖς θελήματα, οὗτος ἠγνήσατο ἑαυτόν. (αὐτόθ.). — Τοῦ ἀμελῶς βιοῦντος ἀκρυρον σεαυτόν, καὶ νόμοι μέγα παρὰ πολλοῖς κέκτηται. (αὐτόθ. 732). — Ἄριστον μᾶθημά ἐστὶν ἀνθρώποις τὸ ἀπομαθεῖν τὰ κακά. (αὐτόθ. 740). — Ἡ δικαιολογία οὐκ ἐστὶ τῆς πολιτείας τῶν Χριστιανῶν· καὶ οὐκ ἐστὶ σεσημειωμένη ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ. (αὐτόθ. 749). — Τὸ ἀκολασταίνεσιν ἐπὶ μόνῃς τῆς πορνείας εἰρήκασι, καὶ ἀκόλαστον τὸν πόρον εἶπον· οὗτος δὲ ἐπὶ παντὸς λογισμοῦ τοῦ μὴ ἔχοντος τὴν πρωτόνοιαν, καὶ τὰς ἀλόγους τῆς ψυχῆς ὁρμάς κολάζοντος, καὶ μὴ ἔδωτος προβῆναι εἰς ἔργον, ἀκόλαστον ἀπερῆκατο. (αὐτόθ. 757).

Ἄκόλαστοι (γυναικες). Οὐκ ἔσασι δὲ ἀπατώμεναι, καὶ αὐτὰς μὲν ὡς σκευὸς ἐκδιδούσαι ἡδονῆς τοῖς λαγνεύειν ἐθέλουσι, τὴν δὲ ἀγνεῖαν τὴν σφῶν τῆς αἰσχίστης ἀντικαταλαττόμεναι ὕβρεως, ἔργον ἔχουσιν χρηματισμοῦ τὴν ἐπονειδίεσθαι φοβᾶν. Πολλοὶ δὲ οἱ τῆς ἐταίρικῆς διακονοῖ ἀκολασίας, ἄλλοι ἄλλοθεν παρεισδύοντες. Εὐεπίροροι γὰρ οἱ ἀκόλαστοι πρὸς τὴν ἀσέλγειαν, καθάπερ οἱ χοῖροι, πρὸς τὸ καταδύομενον τοῦ σκάφους ἐπιφερόμενοι. (Κλήμ. Η', 596). — Αἱ δὲ ἀνδργόνων συνουσίαις ἡδοναί· παρεισρέουσι δὲ ἔνδον κινεῖδων ὄχλοι, ἀθυρογλωσσοὶ μικροὶ μὲν τὰ σώματα, μικροὶ δὲ τὰ φρέγματα, εἰς ὑπουργίας ἀκόλαστου ἠνδρωμένοι, μοιχείας διάκονοι, κιχλίζοντες καὶ ψιθυρίζοντες κ. ἑ. (αὐτόθ. 596. — Τατιανὸς Γ', 857).

«Δούλους δὲ τοὺς ὑπὸ ἀμπερικῶν (πρ. Ῥωμ. Γ', 17), καὶ πατῆς ἀμπερικῶν πεπραμένους» (αὐτόθ. Ζ', 14—Γ', 9), τοὺς φιληθδόνους καὶ ριλωσωμάτων οἶδεν ἡ Γραφή· καὶ θηρία μᾶλλον, ἢ ἀνθρώπους τοὺς παρομοιωθέντας τοῖς κήνεσι (Ψαλμ. ΜΗ', 13. 21), θηλυμκνεῖς ἵππους (Ἰερμ. Ε', 8) ἐπὶ τὰς τῶν πλησίων χρηματίζοντας· ὄνος ὑβριστῆς, ὁ ἀκόλαστος (Ἰωβ ΙΑ', 12.—ΚΑ', 5). «λόκος ἀγριος» ὁ πλεονεκτικὸς (Ἰεζεκ. ΚΒ', 27), καὶ ἄσπις ὁ ἀπατεῶν. (Γέν. ΜΘ', 17). (Κλήμ. αὐτόθ. 1225.) — Μόνος γούν

των πόποτε τὰ ἀργαλεώτατα θηρία, τοὺς ἀνθρώπους, ἐτιθάσσειεν' πτηνὰ μὲν τοὺς κούρους αὐτῶν, ἐρπετὰ δὲ τοὺς ἀπατεῶνας· καὶ λέοντας μὲν τοὺς θυμικούς, κύνες δὲ τοὺς ἡδονικούς, λύκοις δὲ τοὺς ἀρπακτικούς. (Κλημ. Ἀλεξ. Η', 56. 1225).

Ἀκόλαστοι καὶ φιλάργυροι οὐ διεννηόχασιν τῶν δακμῶν. (Χρυσόστ. ΝΖ', 255-264. 349.—ΞΑ', 315-322).—Ἀκόλαστος γλωσσοσ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 810).

Ἀκόλαστοι καὶ σώφρονες. Οἱ μὲν διὰ νηστείας καὶ χριστενίας καὶ ἄλλων σκληραγωγῶν δειμῶντος τῆς σαρκὸς τὰ πλῆθη, οἱ δὲ διὰ τῆς τρυφῆς ἐρεθίζουσι αὐτά. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1037. 1049. 1052).—Ὁ ἀκόλαστος, τουτέστιν ὁ βρῆθιμος βιός, καὶ τὰς οικείας μὴ κολάζων ἐπιθυμίας, ἀλλὰ τὰς ἡνίας αὐτῆς ἐνδιόδους τοῦ ὅπου βούλονται χωρεῖν, εἰ ἐπιχειροῖται τὰς τῶν ἄλλων κολάζειν, καταγέλαστος ἔσται καὶ ἐπονεϊδίτιος. Οὐ μόνον γὰρ οὐδὲν ἀνύσει, ἀλλὰ καὶ κομφοδίας ὑπόθεσις γενήσεται, κατορθώσων ἐν ἄλλοις πειρώμενος, ἅπερ αὐτὸς οὐ κατάρθωσεν κ. ἐ. (αὐτόθ. 1429).

Ἀκόλαστος ψάλλει. Τὴν ἀκόλαστον ὄψιν, τὴν τοῖς ἄλλοις κἀλλιστον ἐστιωσαν ἐαυτήν, κολάζειν εἰκότως ἠπειλήσεν ὁ Σωτὴρ, πραγμάτων ἡμῶν ἀπαλλάττων, καὶ ἀμνηστικῶς πολλῆς· ἵνα μὴ τὸ κάλλος διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εἰσρῦεν τὸν νοῦν καταδουλώσῃται, καὶ τὰ κείρια τῆς ψυχῆς προκαταλαβόν, τὸν λογισμὸν πείσῃ τῷ πάθει παραχωρήσασαι· οὐ κρατηθέντος, δυσίατον, ἵνα μὴ λέγω ἀνίατον, γίνεται τὸ κακόν. Φυλάττου τοίνυν, ὅπως μὴ τὸ τυρανικὸν πάθος τῆς ἡδονῆς χειρωσάμενον τὴν ψυχὴν, ἀδύνατον μὲν οὐδαμῶς, δυσκόλον δὲ αὐτῆς κατασκευάσῃ τὴν θεραπείαν. (αὐτόθ. 1505-1508—Χρυσόστ. διμλ. ΝΖ', 255-264).—Ἀκόλαστος καὶ φιλαργύρου σύγκρισιν διμλίαν Χρυσόστ. (ΞΑ', 315-322).

Ἀκόλος, ὁ μικρότατος ψωμός, ὁ μὴ εἰς μικρὰ τεμνόμενος ἄκολος καὶ ἡ τροφὴ ἀπλῶς, ἢ ἐνθεσις.

Ἀκολουθεῖν. Πῶς τις ἀκολουθεῖ τῷ Σωτῆρι; Τὸ ἐν ἀνθρώπῳ ἀδύνατον δυνατόν παρὰ τῷ Θεῷ· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μεγάλη σοφία μεστόν ἐστιν· ὅτι καθ' ἑαυτὸν μὲν ὁ ἀνθρώπος ἀσκῶν καὶ διακονούμενος ἀπέθειεν, οὐδὲν ἀνύει· ἐὰν δὲ γένηται ὀρθὸς ὑπερεπιθυ-

μῶν τούτου, καὶ διεσπουδακῶς, τῇ προσήκῃ τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμειος περιγίνεται. Βουλομένης γὰρ ὁ Θεὸς ταῖς ψυχαῖς συνεπιπνεῖ· εἰ δὲ ἀποστατεν τῆς προθυμίας, καὶ τὸ δοθέν ἐκ Θεοῦ πνεῦμα συνεστάλη. Τὸ μὲν γὰρ ἀκοντασώζειν, ἐστὶ βιαζόμενον, τὸ δὲ αἰρουμένον, χαρίζομενον. Οὐδὲ τῶν κθευδόντων καὶ βλακευόντων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οἱ βιασταὶ ἀρπάζουσι αὐτήν. Αὕτη γὰρ βία καλὴ, Θεὸν βιάσασθαι, καὶ παρὰ Θεοῦ ζωὴν ἀρπάσαι κ. ἐ. Οὕτω γὰρ ἀκολουθεῖν δύναται τῷ Σωτῆρι ἀναμαρτησίαν καὶ τελειότητα τὴν ἐκείνου μετερχόμενον, καὶ πρὸς ἐκείνην ὡςπερ κάτοπτρον κοσμοῦντα καὶ ρυθμίζοντα τὴν ψυχὴν, καὶ πάντα διὰ πάντων ὁμοίως διατεθέντα κ. ἐ. (Κλημ. Ἀλεξ. Θ', 625-652).

Ἀκολουθεῖ ἡ φύσις τοῖς ἐξ ἀρχῆς παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ θεθεῖσι ὄροις. (Θεοδώρ. ΠΓ', 477).

Πῶς ἠκολούθησε τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει ἡ παράθεσις τοῦ Ἀδάμ. (αὐτόθ. 215 κ. ἐ.).—Ἀκόλουθα ῥητὰ (αὐτόθ. 333).—Ἀκολουθεῖ ἔρις καὶ φιλονεικία καὶ φθόνος ἐκ τῶν πειρωμένων διδάσκων τὰ μὴ προσήκοντα, καὶ οικείους λογισμοὺς ἐπομένον, ἐκ δὲ τῆς ἐριδος ἡ κατὰ τοῦ Θεοῦ βλασφημία. (ΠΒ', 824).—Καὶ βλέπετε τῷ προγόνῳ τοὺς ἀπογόνους ἀκολουθήσαντας. (αὐτόθ. 353).—Ἀκολουθεῖ ἡ φύσις τῶν πραγμάτων τῷ θεῷ λόγῳ καὶ νεύματι. (ΠΑ', 1189).

Ἀκολουθεῖ. Ἀκολουθεῖ τῆς φύσεως τὰ σαρκὸς τέκνα· ἐπαγγελίας δὲ τὰ κατὰ χάριν παρεσχημένα. (Θεοδώρ. ΠΒ', 152).—Ἀκολουθεῖται, καθ' ὅς τὸ ἐπόμενον ἑτεροπροσώπως ἐπάγεται τῷ ἡγουμένῳ.

Ἀκολουθεῖ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, Βασιλείου, Γρηγορίου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. (ΚΘ', Προλεγόμεν. 326-395).

Ἀκολουθείας ἐκκλησιαστικῆς τύπος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1033).—Περὶ ἀκολουθίας καὶ τάξεως. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΓ', 369). Βλέπε τὴν λέξιν, τάξις.

Ἀκοιμνάτος Μιχαὴλ, ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὁ καὶ Χωιναῆς (ΡΜ', 299 κ. ἐ.).—Ἀκοιμνάτος Νικητάς, ἀδελφὸς τοῦ Μιχαὴλ. (ΡΑΘ', 287 κ. ἐ.).

Ἀκοίνετον, φάρμακον, καθ' οὐ οὐκ ἔστι κωνήσαι, ὁ ἐστὶν ἐνεργήσαι.

Ἀκοῦς, ἱστορικός. (Θεόδ. Ἀντιοχ. Γ', 1057).

Ἄκοπα, ἄνευ κόπου, τὰ τοῦ Πόντου δῶρα. (Βασίλ. ΑΒ', 1032-1033. 1316-1328).

Ἄκουεῖν λόγου καὶ μὴ ὠφέλιθαι. Ὑγιαίνων μὲν γὰρ ὁ σωτήριος εἰρηται Λόγος, αὐτὸς ὢν ἀλήθεια· καὶ τὸ ὑγιαίνειν αἰετὶ ἀθάνατον μένει· ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ τε καὶ θεοῦ διαίκρισις, ἀθέωτος τε καὶ πάθος θανατηφόρον. Τοιοῦτοι δὲ οἱ ἐριστικοὶ οὔτοι, εἴτε αἰρέσεις μετρίαι, εἴτε καὶ διαλεκτικὰ συνασκοῖεν τεχνούρια, μακταιοπινὴν ἐξήλωκοτες, ἢ ακουεῖζιν ἀνθρώπων, ὁ Ἀπόστολος (Πρ. Ἐρεσ. Δ', 14) ἐκάλεσε, καὶ πικουροῖεν, πρὸς τὴν μεθοδεῖν τῆς πλάνης· ἐπιτήθειον.» Εἰσι γάρ, φησὶ (Πρ. Τίτ. Α', 10), «πολλοὶ ἀνυπότακτοι, μακταιολόγοι, φρεναπατοῦντες. Ὁκοῦν οὐ πᾶσιν εἰρηται, ἄἴμεῖς ἔστε τὸ ἄλας τῆς γῆς.» (Ματθ. Ε', 13). Εἰσι γάρ τινες τῶν καὶ τοῦ λόγου ἐπικηκοῦτων τοῖς ἰχθύσι τοῖς θαλασσίαις ἐοικότες, οἱ δὴ ἐν ἄλμῃ ἐκ γενετῆς τρεφόμενοι, ἄλων ὕμωσ πρὸς τὴν συσκευασίαν δέονται. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 737. Ἐνθα καὶ γινώμαι σοφῶν καὶ ποιητῶν).

Ἄκουσαι καὶ ἐνωτίσασθαι. ἄἰκουσατε καὶ ἐνωτίσασθε, καὶ μὴ ἐπαίρεσθε, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν. (Ἰερεμ. ΙΓ', 15. 16-17).—Τί οὖν τὸ ἀκουῖται, καὶ τί τὸ ἐνωτίσασθαι. Τὸ ἐνωτίσασθε εἰς τὰ ὦτα δέξασθε· καὶ τὸ ἀκούσατε πρὸς ἀντιδιαστρλήν λέγεται τοῦ ἐνωτίσασθε, μῆποτε ἔστιν, εἰς τὴν διάνοιαν δέξασθε. Περὶ μὲν τῶν ἀπορρητοτέρων, οἴματι, λέγεται τὸ Ἄκουσατε· περὶ δὲ τῶν αὐτόθεν χρησίμων, καὶ χωρὶς ἐρμηνεύεις δυνακείων ὠφεληται τὸν ἀκούοντα, τὸ Ἐνωτίσασθε. (Ἠριγ. ΙΑ', 388 κ.ε.).

Ὅτι οὐ δεῖ ἀμελεῖν τῆς τῶν ἐπιβαλλόντων γνώσεως· μετὰ προσοχῆς δὲ τῶν τοῦ Κυρίου λόγων ἀκούοντα συνιέναι καὶ ποιεῖν τὸ θελήμα αὐτοῦ. (Βασίλ. ΛΑ', 716).—Ἄκουεῖν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ σιωπᾶν, καὶ παρὰ τίνων δεῖ μὴ θνήσκειν τὰς γυναίκαξ. Ὁμιλία. (Χρυσός. ΞΑ', 315-322).

Ἄκουεῖν κακῶς. Πολλοὺς δοκεῖ τὸ κακῶς ἀκούεῖν, καὶ εἰς ὑπόληψιν βλάπτεσθαι παρὰ τῶν ἐχθρῶν, πάντων θανάτων ἀφορητότερον εἶναι. Φέρε οὖν καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐξετάσωμεν. Εἰπέ σέ τις κακῶς, καὶ μοιχόν, καὶ πόρνον ἐκάλεσε; Ταῦτα, εἰ μὲν ἀληθῆ λέγει, διόρθωσαι· εἰ δὲ ψευδῆ, καταγέλασον κ. ε. (ΝΔ', 700).—Οὐ γὰρ δὴ θυμῶνται αἱ κακηγοῖσι

συσκιάσαι ὑμῶν τὴν λαμπηδόνα, εἰάν ὑμεῖς ἦτε μετὰ ἀκριβεῖς βιοῦντες. Εἰ γὰρ καὶ ἀλγεῖτε, φησὶν ὁ Κύριος τοῖς ἀποστόλοις, κακῶς ἀκούοντες καὶ βλασφημούμενοι, ἀλλ' ἔξετε πολλοὺς τοὺς δι' ὑμᾶξ θαυμάζοντας τὸν Θεόν. ἄἰπρόσκοποι γινώμεθα καὶ Ἰουδαίους, καὶ Ἑλλησι, καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ. (Α'. πρ. Κορινθ. Ι', 32). Κᾶν τις βούληται κακηγορεῖν, μὴ τῷ κακῶς ἀκούειν ἀλγοῦντες, ἀλλὰ τῷ δικαίως ἀκούειν κακῶς κ. ε. (ΝΖ', 223-238).

Ἄκουεῖν καὶ μὴ θνήσκειν. Βίος ὀρθός, καὶ αὐτοῦ τοῦ διαβόλου ἐμφράττει τὸ στόμα. Μὴ τοῖνυν ἐκ τῶν σημείων μόνον νομιζέσθωσαν κεκρατηκέναι τὸ κήρυγμα, οἱ μὴδεμίαν βίου ὀρθοῦ βουλούμενοι ποιεῖσθαι πρόνοιαν. Συνέπραττε γὰρ τοῖς γινόμενοις καὶ λεγομένοις καὶ ὁ τῶν κηρυττόντων βίος, μὴδεμίαν λαθὴν διδοῖς. Εἰ τοῖνυν καὶ νῦν ὁ τῶν ὑψηγῆτων βίος ἡμιλλᾶτο τῇ ἀποστολικῇ πολιτείᾳ, ὅσως μὲν καὶ σημεῖα ἐγίνετο ἄν, εἰ δὲ καὶ μὴ ἐγίνετο, ἤρει πρὸς φωτισμὸν τῶν ὀρώντων. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1141).

Ἄκουεῖν. Προσφόρος τοῖς ἀνθρώποις ἢ θεῖα Γραφή διαλέγεται· καὶ ὡς ἀκούειν δύνανται, μετᾶσχηματίζει τοὺς λόγους. (Θεοδώρ. Π', 156).—Ἀκήκοά τε καὶ θετούμακα, καὶ λίχν αἰσχύνομαι. (ΠΓ', 312).—Εἰς παραμυθίαν σκυθρῶπων, παρὰδεῖμα κ. Ἰώβ. Τοῦτων ἀκούειν τῶν λόγων καὶ τὴν σὴν ὑπολαμβάνω φιλοθεῖαν, πολλὰς καὶ διαφόρους προσβολὰς σκυθρῶπων δυνακείην πραγμάτων ἐνεγκεῖν. (αὐτόθ. 1185).—Νεστορίον ἀκούετε, ἐπίσημον ἄνδρα. (αὐτόθ. 433).—Εἰ δὲ τις πυνθάνοιτο, ἵνα τί φοβοῦμαι, ἀκουέτω μετὰ παρρησίας. Ἐστὶ τις ἡμέρα πονηρᾶ, περὶ ἧς μὴ εἶναι ἐν ταῖς προφητικαῖς ἀναφρονεῖται Γραφαῖς. Αἴτιος δὲ μοι τοῦ δέουξ ὁ κερᾶνομος βίος. (Π', 1221).—Πονηρὰν δὲ ἡμέραν («Ἴνα τί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ; ὉΨαλμ. ΜΗ', 6) τὴν τῆς κρίσεως προσηγόρευσε, κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν πολιτευόμενον ἔθος. Εἰώθησι γὰρ πολλοὶ κακὴν ἀνομιάζειν ἡμέραν, ἐν ἣ λυπηροῖς τισιν αὐτοῦξ ἀνομιάζειν περιπεσεῖν. (αὐτ.).

Περὶ παρακοῆξ καὶ ὑπακοῆξ λόγοι δύο μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων. (Ἀντίοχ. ΠΘ'. 1552 - 1556).—Ὅτι εὐσχημόνος ἡμῶν βιοῦντων ὁ Θεὸξ δοξάζεται καὶ θεραπεύεται. Παρᾶλληλα χωρία ἐκ τε τῆξ θεῖαξ Γραφῆξ:

καὶ τῶν Πατέρων. (Ἰω. Δαμσκ. 147, 273-280).

Ἀκουστικὴ δύναμις Θεοῦ. Οἱ ἄγαν ἡλίθιοι οὐ συνήκαν ὡς ἄνθρωποι δι' ἀνθρώπων διαλεγόμενος ὁ Δεσπότης Θεός, τῇ τῶν ἀκουόντων ἀσθενεῖα τοὺς λόγους μετρεῖ. Καὶ ἐπειδὴ δι' ὀφθαλμῶν ὀρώμεν ἡμεῖς, τὴν ὀπτικὴν αὐτοῦ δύναμιν ὀφθαλμοῦς ὀνομάζει, καὶ αὐτὸν πάλιν τὴν ἀκουστικὴν, ὅτῃα, ἐπειδὴ διὰ τούτων τῶν μερῶν ἀκούομεν, καὶ τὸ πρόσταγμα, στόμα. (Θεοδώρ. Π', 104. 896). — Ἀκουστικὴ ἀνθρώπου, φυσιολογικῆ. (Μελέτ. Μοναχ. ΕΔ', 1181-1184). — Τὸ ἀκούσθαι καὶ βρατὸν πολλὰ χροῦ τῆς θείας Γραφῆς (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 613).

Ἀκουανῆται, Μανιχαῖοι, οἱ καὶ Ἀκουανῆται λεγόμενοι, διὰ τινὰ Οὐδέτηρον ἀπὸ τῆς Μίσης τῶν ποταμῶν ἐλθόντα, Ἀκούαν, οὕτω καλούμενον. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 29).

Ἀκουρος, ὁ κούρου, ὃ ἐστὶν ἄρξενος παιδὸς ἐστερημένος.

Ἀκουσίλαος, ἱστορικὸς, γράψας περὶ τῆς μακροβιότητος τῶν παλαιοῦν. (Εὐσεβ. ΚΑ', 701). — Πρὸ τῶν Περσικῶν ἤκμαζεν ἔθνα περὶ τοῦ ἀξιοπιστοῦ συγγραφέων καὶ συγγραμμάτων. (αὐτόθ. 796 κ. ἑ.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 824).

Ἀκούσθαι εἰς ἀνάγκης καὶ ἀγροικίας. Τὸ γοῦν ἀκούσθαι οὐ κρίνεται. Διττὸν δὲ τοῦτο, τὸ μὲν γινόμενον μετ' ἀγνοίας, τὸ δὲ, ἀνάγκη. Ἐπει πῶς ἂν καὶ δικαστικὸς περὶ τῶν κατὰ τοῦς ἀκούσιους τρόπους ἀμαρτάνειν λεγομένων; (Παραδείγματα ἀκούσιων πράξεων καὶ ἀμαρτημάτων). Τὰ προκιρετικὰ τοίνυν κρίνεται. «Κύριος ἐτάζει καρδίαι καὶ νεφρούς.» (Ψαλμ. Ζ', 10). Καὶ ὁ ἐμβλέψας πρὸς ἐπιθυμίαν κρίνεται. — Τὸ δ' ἐκούσθαι ἢ τὸ κατ' ὄρεξιν ἐστὶν, ἢ τὸ κατὰ προαίρεσιν, ἢ τὸ κατὰ δίκαιον. Αὐτίκα παρκαίεται πῶς ταῦτα ἀλλήλοισι, ἀμαρτήματα, ἀτύχημα, ἀδικήματα. Καὶ ἐστὶν ἀμαρτήματα μὲν, φέρει εἰπεῖν, τὸ τυρηντικὸν καὶ ἀτελεγῶς βιοῦν ἀτύχημα δὲ τὸ τὸν φίλον, ὡς πολέμιον, ὑπ' ἀγνοίας βλεπεῖν ἀδικήματα δὲ ἢ τυμβωρυχίᾳ ἢ ἢ ἱεροσυλίᾳ. Τὸ δὲ ἀμαρτάνειν ἐκ τοῦ ἀγνοεῖν κρίνεται ὅ,τι χρῆ ποιεῖν συνίσταται, ἢ τῷ ἀδυνατεῖν ποιεῖν, ὡς περ ἀμέλει καὶ βόθρῳ περιπίπτει τις, ἥτοι ἀγνοήσας, ἢ ἀδυνατίσας ὑπερβῆναι δι' ἀσθένειαν σῶμακτο. Ἄλλ' ἐφ' ἡμῖν γε ἢ τε πρὸς

τὴν παιδείαν ἡμῶν πράστασις, ἢ τε πρὸς τὰς ἐντολάς ὑπακοή· ὧν εἰ μὴ μετέχειν βουληθεῖμεν, θυμῷ τε καὶ ἐπιθυμίᾳ ἐκδότους σφᾶς αὐτοὺς ἐπιδόντες, ἀμαρτησόμεθα, μᾶλλον δὲ ἀδικήσομεν τὴν ἐκυτῶν ψυχῆν κ. ἑ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 997-1013).

Ἀκούσιον καὶ ἐκούσιον. Δύο γεγόνασι μετὰ θῆσει βίαν ἐπιφανεῖς ἐκ τοῦ παντός αἰδῶνος, αἱ καὶ δύο Διαθηκαὶ καλοῦνται, καὶ σεισμός γῆς, διὰ τὸ τοῦ πράγμακτος περιδότηον ἢ μὲν ἀπὸ τῶν εἰδώλων ἐπὶ τὸν νόμον, ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ νόμου πρὸς τὸ Εὐαγγελίον καὶ τρίτον σεισμὸν εὐαγγελιζόμεθα, τὴν ἐντεθεῖν ἐπὶ τὰ ἐκεῖσε μετὰστάσι, τὰ μηκέτι κινούμενα, μηδὲ σαλευόμενα. Ταῦτόν δὲ αἱ δύο Διαθηκαὶ παπύθησαν· Τί τοῦτο; Οὐκ ἀθρόως μετεκινήθησαν, οὐδὲ ὁμοῦ τῇ πρώτῃ κινήσει τῆς ἐγχειρήσεως. Τίνος ἕνεκα; (εἰδένασι γὰρ ἀναγκάζον·) Ἴνα μὴ βιασθῶμεν, ἀλλὰ πεισθῶμεν. Τὸ μὲν γὰρ ἀκούσιον, οὐδὲ μόνιμον ὡς περ ἂ βίβη κατέχεται τῶν βεμάτων, ἢ τῶν φυτῶν τὸ δὲ ἐκούσιον μονιμώτερον ἢ καὶ ἀσφαλέστερον κ. ἑ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΤ', 160-161).

Περὶ ἀκούσιου καὶ ἐκούσιου ὀρισμοί. (Νεμῆσ. Μ', 717). — Τοῦ ἀκούσιου τὸ μὲν κατὰ βίαν, τὸ δὲ κατ' ἀγνοίαν ἐστὶν. Τῶν τοίνυν κατὰ βίαν ἀκούσιων ἢ ποιητικὴ ἀρχὴ ἐξῶθεν ἐστὶν. Ἄλλο γὰρ τι τῆς βίβης αἰτίον ἐστὶ, καὶ οὐχ ἡμεῖς. Ὅρος τοίνυν τοῦ κατὰ βίαν ἀκούσιου ἐστίν, οὐ ἢ ἀρχὴ ἐξῶθεν, μηδὲν συμβαλλομένου κατ' οἰκείαν ὁρμὴν τοῦ βιασθέντος. Ζητεῖται δὲ, εἰ καὶ ταῦτα ἀκούσιᾳ ἐστὶν, οἷον αἱ ἀποβολαὶ τῶν φορτίων, αἳ ποιοῦνται οἱ ναῦται χειμῶνι περιπεσόντες, ἢ ὅταν τις αἰσχροῦ πρᾶγμα καταδέξῃται παθεῖν ἢ πράξαι, ὑπὲρ τοῦ σώσαι φίλους; ἢ πατρίδα. Ἐοικασί δὲ μᾶλλον εἶναι ἐκούσιοι. Διὰ τοῦτο γὰρ πρόσκειται τῷ ὄρω, τὸ, μηδὲν συμβαλλομένου κατ' οἰκείαν ὁρμὴν τοῦ βιασθέντος. Ἐπὶ γὰρ τοῦτοις ἐόντες αὐτοὶ δι' ἐκυτῶν κινουσι τὰ ὀργανικὰ μόρια, καὶ οὕτω ῥίπτουσιν εἰς τὴν θάλασσαν τὰ φορτία. Ὅμοιος δὲ καὶ οἱ αἰσχροῦ ἢ δεινόν τι ὑπομένοντες διὰ μεῖζον καλόν, ὡς Ζήνων ὁ ἀποφαγῶν ἐκυτοῦ τὴν γλῶτταν καὶ ἀποπτύσας Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ, ὑπὲρ τοῦ Πηδῶλος αὐτῷ ἐξείπειν τὰ ἀπόβητα. Ὅμοιος δὲ καὶ Ἀνάξαρχος ὁ φιλόσοφος ὑπομένειν πτίσεσθαι ὑπὸ Νικοκρέοντος τοῦ τυράννου ὑπὲρ τοῦ μὴ

προδοῦναι τοὺς φίλους. (αὐτόθ. 720-724.—Εὐσεβ. ΚΑ', 840.—Διογ. Λαέρτ. τόμ. Β'. σελ. 143).

Καθόλου οὖν, ὅταν ἡ διὰ φόβον μειζόνων κακῶν ἐληθῆται τις τὸ ἔλαττον κακόν, ἡ δι' ἐλπίδα μειζόνος καλοῦ κατὰδύξῃται τις τὸ ἔλαττον κακόν, ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλως κατορθώσασαι, οὐκ ἀκούσιον ὑπομένει πάθος ἢ πρᾶξιν· ποιεῖ γὰρ κατὰ προαίρεσιν καὶ κατ' ἐκλογὴν, καὶ τότε εἰσὶν αἰρεταί. Δηλοῖ δὲ καὶ ὁ ἐπιταῖς τοιαύταις πράξει· γενόμενος ἔπιανος ἢ ψόγος, ὅτι ἐκούσισαί εἰσιν. Ἀκούσιων γὰρ ἔργων οὐδεὶς ἔπιανος ἢ ψόγος ἔσται. Οὐκ ἔστι δὲ βῆθιον διακρίναι, ποῦν ἀντὶ τοῦ αἰρετέον. Δεῖ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸ τῶν αἰσχρῶν αἰρεθῆσαι· τὰ λυπηρά, ὡς Σωσάννα καὶ Ἰωσήφ ἐποίησαν, οὐκ αἰεὶ μέντοι. Ἐπιγένης γοῦν, διὰ τὸ μὴ περιπεσεῖν τῇ αἰσχύνῃ τῇ τῶν Αἰθίοπων, ἐπιθώσας, τοῦ παντός ἐξέπεσεν (α). Οὕτως οὐκ ἔστιν εὐκολος ἡ τῶν τοιούτων διάγνωσις. (Νεμέσ. αὐτόθ. 721-724).

Ἔτι δὲ καὶ τούτου χαλεπώτερον ἔστι, τὸ ἐμμεῖναι τοῖς δόξασιν. Οὐ γὰρ ὁμοίως ἐκπλήσσει τὰ δεινὰ προσδοκώμενα καὶ ἐπαγόμενα. Ἄλλ' ἐνίοτε κρίναντες ἐξισταμέμεθα τῆς κρίσεως, ἐν τοῖς δεινοῖς γενόμενοι, ὡς ἐπὶ τινων συμβέβηκεν ἐν τῷ μικρυτεῖν. Τὴν ἀρχὴν γὰρ κηρυτρήσαντες περὶ τὸ τέλος ἐνέδοκον, ἐν τῇ πεῖρᾳ τῶν χαλεπῶν ἀπομακρυσθέντες. Μηδεὶς δὲ νομίσῃ τῆς ἀκολασίας τὴν ἐπιθυμίαν ἢ τὸν θυμόν, τῶν ἀκούσιων εἶναι πλημμελημάτων, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα τὴν ἀρχὴν ἔξωθεν ἔχει τὴν ποιητικὴν. Τότε γὰρ κάλλος τῆς πόρνης ἐξοίστησεν ἐπὶ τὴν ἀκολασίαν τὸν ἑωρακότα, καὶ ὁ παροξύνσας ἐκίνησε τὸν θυμόν. Εἰ γὰρ καὶ τὴν ἀρχὴν ἔξωθεν ἔχουσι, ἀλλ' αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν καὶ τῶν ὀργανικῶν μορίων ἐνεργοῦσι, καὶ οὐχ ὑποπίπτουσι τῷ ὄρω τοῦ ἀκούσιου, ὅποτε καὶ τῆς ἀρχῆς τὴν αἰτίαν ἑαυτοῖς παρέχονται, διὰ φάλην ἀγωγὴν ὑπὸ τῶν παθῶν βῆθιος αἰχμηλωτίζόμενοι. Ψέγονται γοῦν οἱ ταῦτα πράττοντες, ὡς ἐκούσιον κακὸν ὑπομένοντες. Ὅτι δὲ ἐκούσιόν ἐστι, δηλον. Ἦθονται γὰρ ἐπὶ τῇ πράξει· τὸ δὲ ἀκούσιον λυπηρὸν ἐδείχθη. Περὶ μὲν οὖν τῷ ἀκούσιου τοῦ βίξι ταῦτα, περὶ δὲ τοῦ δι' ἄγνοιαν εἰπεῖν ὑπολείπεται. (αὐτόθ. 721).

(α) Τὴν περὶ Ἐπιγένους ἱστορίαν ταύτην ἴδ. εἰς Ἐπιφάν. (ΜΑ', 1069-1076).

Περὶ τοῦ δι' ἄγνοιαν ἀκούσιου. Πολλὰ πρᾶττομεν δι' ἄγνοιαν, ἐρ' οἷς μετὰ τὴν πρᾶξιν χαίρομεν, ὡς ὅταν τις ἄκων μὲν ἐχθρὸν φονεύσῃ, χαίρει δὲ ἐπὶ τῷ φόνῳ. Καὶ πάλιν πρᾶττομέν τινα δι' ἄγνοιαν, καὶ ἐπὶ τοῖς γενομένοις λυπούμεθα· ταῦτα δὲ ἐκάλεσαν ἀκούσια, ὅσοις πρᾶχθεῖσιν ἐπακολουθεῖ λύπη. Τῶν οὖν δι' ἄγνοιαν δύο ἐστὶν εἶδη· ἐν μὲν τὸ οὐχ ἐκούσιον, ἕτερον δὲ τὸ ἀκούσιον. Πρόκειται δὲ νῦν εἰπεῖν περὶ μόνου τοῦ ἀκούσιου. Τὸ γὰρ οὐχ ἐκούσιον τοῖς ἀκούσιος μᾶλλον ὑπάγεται, μικτὸν ὑπάρχον· τὴν μὲν γὰρ ἀρχὴν ἀκούσιον ἔχει, τὸ δὲ τέλος ἐκούσιον· εἰ ἀποβάσει· γὰρ ἐκούσιον γέγονε τὸ ἀκούσιον. Αἰδὲ καὶ οὕτως ὀρίζονται τὸ ἀκούσιον. Ἀκούσιόν ἐστι τὸ πρὸς τῷ μὴ ἐκούσιον εἶναι, ἐπίλυτον δὲ καὶ ἐν μεταμελεῖξ. Πάλιν, ἄλλο μὲν ἐστὶ τὸ δι' ἄγνοιαν τι ποιεῖν, ἄλλο δὲ, ἀγνοοῦντα. Ἐὰν γὰρ ἐρ' ἡμῖν ἢ τῆς ἀγνοίας τὸ αἴτιον, ἀγνοοῦντες μὲν ποιοῦμεν, οὐ δι' ἄγνοιαν δέ. Ὁ γὰρ μεθῶν καὶ θυμοῦσιν καὶ ποῖων τι φάθλον, ὁ μὲν τὴν μέθην, ὁ δὲ τὴν ὀργὴν αἰτίαν ἔχει τῶν ὑπ' αὐτοῦ γινομένων, ἅπερ ἐκούσια ἦν· ἐξῆν γὰρ αὐτῷ μὴ μευσοθῆναι. Αὐτὸς οὖν ἐκατῷ τῆς ἀγνοίας γέγονεν αἴτιος κ. ε. (αὐτόθ. 724-736).

Περὶ ἀκούσιου καὶ ἐκούσιου παρὰλληλα χωρὶς ἐκ τε τῆς Γραφῆς, τῶν Πατέρων, καὶ τῶν ὁυραθεν. (Μαξίμ. ΙΑ', 964-968 — Ἰω. Δαμασκ. ΙΔ', 952-969).

Περὶ τῶν ἀσχηρῶν πόνων τοῦ Ἀποστόλου. (Β'. πρ. Κορ. Γ', 3-10.—ΙΑ', 23-33).—α' Ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν πηγαῖς, ἐν ρυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις.» Διακρίτως εἶπε τὰ ἔξωθεν ἐπόντα. Προστήθησι δὲ τοῖς ἀκούσιος καὶ τοῖς ἀσχηρῶν πόνους. «Ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ἐν λόγῳ ἀληθείας.» κ.τ.λ. (Θεοδώρ. ΗΒ', 413. 445).

Ἀκράγως. Σικελίας ὄρος καὶ πόλις ὁμώνυμος. (Κλήμ. Θ'. 781. Σχόλ.).—Ἀκράγαντες· πόλις πέντε, ἐν Σικελίᾳ, Θράκῃ, Εὐβοίᾳ, Κύπρῳ, καὶ Αἰτωλίᾳ. (Στέφαν. Βυζάντ. Σχόλ. ΙΗ', 550).

Ἀκράκανος ποταμὸς ἐκ τοῦ Εὐφράτου λαμβάνων τὴν ἀρχὴν. (Εὐσεβ. ΚΑ', 761).

Ἀκρασία. Ἡ δὲ πρὸς τὰς ἡδονὰς ἀκρασία ἄντικρυς ὡσπερ ἐκ πηγῆς τοῦ οἴνου φέρεται, καὶ συνεισπίπτει τῷ ἀκράτῳ τῆς ἀσελγείας ἢ νόσου. (Βασίλ. ΑΑ', 449).—Ἀκρασία γὰρ ἔμοι πᾶν τὸ περιττὸν καὶ ὑπὲρ τὴν χρείαν καὶ ταῦτα πεινῶντων ἄλλων καὶ δεομένων, τὸν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ τε καὶ κρέματος. (Γρηγ. Ναζ. ΛΣ', 316). — Ἀκρασία γονέων, καὶ δυσκρασία τέκνων. Τὸ μὲν ἐκ δυσκρασίας τῶν γονέων καὶ τὰ τικτόμενα δύσκρατα εἶναι, καὶ εἰκὸς καὶ δῆλον τὸ δ' εἰς ἀκρασίας, κῆλον μὲν, εἰκὸς δέ. Φυλαττέσθε δ' ἀνὴρ πρὸς γυναῖκα ἐν ἀφρόδῳ εἰσέρχουσαι, ἵνα μὴ οἱ γονεῖς τοῖς τικτομένοις νοσημάτων εἰδεχθῶν αἰτίοι γένωνται. Μιγνύμενον γὰρ τὸ τοῦ ἀνδρὸς σπέρμα τῷ ἀκαθάρτῳ τῆς ἠγλείας αἵματι σώματα ἀποτίκτει νοσήμασι διαφόροις ὑποκειμένα. Ἐναπομάσσονται γὰρ τρόπον τινὰ τῶν γονέων ἀκρασίαν. Φυλάττεσθε τοίνυν, καὶ κικρὸν συνοουσίας γινώσκετε, ἵνα μὴ καὶ τὰ τέκνα τῆς ἀκολατίας ὑμῶν τὰ σύμβολα περιφέρωσιν. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1044-1045. 1192.1220).

Περὶ ἀκρασίας καὶ σωφροσύνης λόγος. (Ἰωάν. τῆς Κλίμ. ΠΗ', 880-904.—Σχόλ. Πατέρων περὶ σωφροσύνης, πορνείας καὶ ἀκρασίας. 904-924).—Οἱ μὲν τῶν ἀνθρώπων διὰ φόβον ἀνθρώπινον τῶν παθῶν ἀπέχονται, οἱ δὲ διὰ κενοδοξίαν ἄλλοι δι' ἐγκράτειαν ἕτεροι δὲ διὰ θεῖων κρεμάτων τῶν παθῶν ἐλευθεροῦνται. (αὐτόθ. 905).

Τί ἐστὶν ἀκρασία; Κόσμησις τοῦ σώματος, περισπαυμός, ὀκνηρία, γελωτοποιοὶ λόγοι, τὸ προσέχειν ἀναίδως, ἀπιστία τῶν ἐπιγγελῶν τοῦ Θεοῦ, τὸ φιλοπλατύνεσθαι διότι θέλεις τὸ καύχημα τοῦ κόσμου, καὶ ἀγαπᾶν τὴν ἀνελεημοσύνην διότι (θέλεις) ἀγαπᾶν τὴν κενοδοξίαν, τὸ μὴ μετρησαί τινα, τὴν ἀσυνειδησίαν, καὶ τὸ μὴ προσέχειν τῷ κρέματι τοῦ Θεοῦ. (αὐτόθ. 908).

Περὶ ἀκρασίας καὶ γαστρομπαργίας χωρία ἕκ τε τῆς θείας Γραφῆς, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν. (Μάξιμ. ΛΑ', 872-876.—Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1440-1452).

Ἀκράαντον τὸ ἀτελές.

Ἀκραί, ἀπλῶς τὰ ἀκρωτήρια, καὶ ἀκραι ἡτόνες.

Ἀκρατὲς ἡῆρας, στόμα, τὸ ἀκόλαστον.

Ἀκράτεια καὶ ἀκρατισμός, τὸ πρῶτον ἐμβρωμα.

Ἀκρατον, ὅτι οὐ μόνον οἶνος λέγεται ἀκρατος, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ ἀκρατον, γάλα ἀκρατον, ἐν ᾧ ἔτι ἐστὶ τὸ τε τυρῶδες καὶ τὸ ἐλαϊώδες καὶ τὸ δῆρῶδες. (Λεξ. Εὐσταθ.—Θεοδώρ. ΠΒ', 1188). — Ἀκρατον φῶς. Τὸ γὰρ ἀκρατον ἐκεῖνο καὶ ἀπρόσιτον φῶς, ἡμῖν ἐστὶ σκότος, ἐνατενίζειν οὐ δυναμένοις διὰ τὴν τῆς φύσεως ἀσθένειαν. (ΠΑ', 832.—Ἰεζεκ. Α', 26-28.—Α'. πρ. Τιμόθ. Γ', 16. «Φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον».)—Ἀκρατος κρημός. (ΠΒ', 1485). — Ἀκρατος παῖρησις. (Ἰσίδωρ. ΟΗ', 1036).

Ἀκρατος οἶνος. Ἔθος Ῥωμαίους, ὑπὲρ ὑγιείας χρῆναι πάντας ἀπὸ πρῶτῃ πρὸ πάσης ἑτέρας τροφῆς ἀπογεύεσθαι ἀκράτου οἴνου εἰς ἀποτρέπαιον ποδαλγίας, τὴν πρῶτην τοῦ ἔτους. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 56).

Ἀκρίχολος, Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀκρόχολος, ὁ ἀκρως χολούμενος.

Ἀκρέμιον σοφία, θάλος εὐγενείας, εἶπον, ἐκ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ ἔζον Ἄρηος λαβόντες οἱ μὲθ' Ὀμηρον.

Ἀκρεδιάσματα, κρήματα, μαρτύρια, ἐντολαί, προστάγματα Θεοῦ, ταῦτόσημα. Φυλάξεις αὐτά. Μηδὲ τὸ τυχὸν τῶν γεγραμμένων παραβῆναι τολμήσης. (Θεοδώρ. Π', 669-672).

Ἀκριβεῖα καὶ συνήθεια. Ἀμφοτέρω τοίνυν εἰδέναι ἡμᾶς δεῖ, καὶ τὰ τῆς ἀκριβεῖας καὶ τὰ τῆς συνήθειας ἔπασθαι δὲ ἐπὶ τῶν μὴ καταδεξάμενων τὴν ἀκρίβητα τῷ παραδοθέντι τύπῳ. (Βασίλ. ΑΒ', 672).

Ἡ ἀκριβεῖα λεπτολογεῖ καὶ συλλογίζεται οὐ μὴν ὅτι πάντως γινώσκει τὸ ἐν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ φρεναπατᾷ τὴν εαυτόν. (Ἀμμών. ΑΛεξ. ΠΕ', 1596).

Ἀκριβεῖα ἐπὶ ιδιωτισμῶν. Ἰδιῶμα δὲ ἐστὶ καὶ Ἑβραίων, καὶ Σύρων καὶ οὗτοι κἀκείνοι λέγειν εἰώθησαν. Εἰσερχόμενος εἰσελήλυθε, καὶ Ἐξερχόμενος ἐξελήλυθε, καὶ Ἐβθῶν ἐσθίει, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὁμοίως. Πλείονι τοίνυν ἀκριβεῖς χρώμενοι οἱ Ἑρμηνευταί, καὶ τοῖς Ἑβραίοις ἰδιώμασιν ἠκολούθησαν. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1512). — Ἀκριβεστέραν ἔσχε τὴν ἑκάσιν ἐφ' ἡμῶν ἢ προφητεῖα. (αὐτόθ. 1888). — Ἀκριβῆ τὴν ἑκάσιν ἐστὶν εὖρεῖν μετὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐνανθρώπησιν. (αὐτ. 1857 καὶ 1921).

Ἀκριβῶς, ἀληθῶς. Εἰ δὲ τις ἀκριβῶς νοη-

σαι βούλεται τὸ χωρίον Ἡσαίου τοῦ προφήτου α' Ἡκασι πάντες οἱ υἱοὶ σου μακρόθεν. (Ξ', 4). Ἐν ταῖς δημοτελέσιν εορταῖς, ἢ ἐν ταῖς Δεσποτικαῖς, ἢ ταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων, θεασάσθω τὰ πλήθη σφύροντα κ. ἐ. (αὐτόθ. 465).—Ἐπὶ Ζοροβάβελ μὲν τυπικῶς, ἀκριβῶς δὲ καὶ ἀληθῶς ἐπὶ τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ. (αὐτόθ. 1196.676).—Εἰ δὲ τίς ἀκριβῶς συνιδεῖν ἐθέλησειεν, εὐρήσει καὶ τὸν κοινὸν τῶν ἀνθρώπων ἀλάστορα κ. ἐ. (αὐτόθ. 1124).—Ἀκριβολογία. Μὴ ἀκριβολογεῖσθαι περὶ τὴν δόσιν. (Ὁμιλ. Χρυσοστ. ΞΑ', 529-536).

Ἀκριδοφάγοι ἐκαλοῦντο ἄνθρωποι τινες ἀκριδας σιτοῦμενοι. Ἀκριδοφάγοι, ἰχθυοφάγοι, σιτοφάγοι, καὶ κρωφάγοι.

Ἀκριες, ἄκρι οὖρον, λόφοι, ἐσχατιαί. Ὅτι παρὰ τὸ ἄκρι λέγεται ἄκρι, ὡς παρὰ τὸ κισθῶρη, κίθαρις.

Ἀκρίς, τὸ ζῴδιον. Ἀκρίς, χόρτον, ἀκρίς οἱ βλαστοί. — Ἀκρίς καὶ μέλι ἄκριον, τροφή Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. α' Ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκριδες καὶ μέλι ἄκριον. «Ὅτι δὲ καὶ βοτάνη τις ἐστὶν ἀκρίς λεγομένη, ὃ Σολομῶν ἡμᾶς διδάσκει λέγων α' Ἀνθῆται τὸ ἀμύγδαλον, καὶ παχυθῆται ἢ ἀκρίς.» (Ἐκκληστ. ΙΒ', 5). Ἀκρίς λοιπὸν οὐχὶ ἔντομον, ἀλλὰ βοτάνη. Ἄλλ' οὐδὲ πῶς τις ἐστὶ τὸ μέλι ἄκριον, ἀλλὰ μέλι ἔντος ἄκριον, πιερότατον ὄν, καὶ πάσῃ γεύσει πολέμιον. (Ἀθαν. ΚΖ', 1365.—Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 269. 1654).

Ἀκρίς βοτάνη, χόρτον, μελιχρῆς, καλὰ μὲν καρδιαί, ὀπῶραι ἄκριαι, ἄκρι βοτανῶν καὶ φύλλον. Σημειώσεις εἰς Σωφρονίου Ἱεροσολύμων. (ΠΖ', 3729-3730). — Ἀκρίς, ἀπὸ τῆς ἄκρι παρέρχεται, ὡστε ἀκριδες ἐνθάδε σημερινεῖν τὰ ἄκρι τῶν βοτανῶν καὶ φυτῶν βλαστήματα, ἃ καὶ λαχνοπωλήτρια ἐν Ῥώμῃ κοινοδομεῖ κλοῦσαι Πουνταρέλλε Ματζζίχι (puntarelle mazzichi. Σημ. εἰς τὴν Ἀνακρέοντα Σωφρονίου ΠΖ', 3755).—Μελεάκριον δὲ, γένος ἐστὶ δένδρουσι, οὗ τρώξιμον αἰ ρίζαι (αὐτόθ. —Θεοφύλ. εἰς Μκτθ. ΡΚΓ', 173.—Ὀλυμπιόδ. ΙΓ', 617).

Ἀκρίς καὶ βροῦχος. Οἴμοι, ὅτι ἐπλουτήσαμεν ἐν τοῖς κακοῖς, ὅτι πῦρ κατέφραγε τὰ ὠραία τῆς οἰκουμένης· τὰ κατὰλοιπα τῆς κάμπτως κατέφραγεν ἡ ἀκρίς, καὶ τὰ κατὰλοιπα τῆς ἀκριδος ἡ ἐρυτίβη· εἶτα ὃ

βροῦχος κ. ἐ. (Ἰωήλ. Α', 1-5. — Γρηγ. Ναζ. ΑΤ', 461).—Ἀκριδες ὑπὸ πτηνῶν καταστρέφονται. (Ζώσιμος σελ. 50).

Ἀκρισία ἀκριτος· προσπάθεια καὶ καταβήμιος· ἢ περὶ τὸ ὄντως καλὸν ἀκρισία τὰ πολλὰ τῶν ἀμαρτανόμενων εἰσθεν ἐξεργάζεσθαι κ. ἐ. (Γρηγ. Νύστος. ΜΤ', 497).

Ἀκρισιος, ἱστορικός. (Τατιαν. Γ', 884). — Ἀκρισιος βρασιλεὺς τοῦ Ἄργου. (Ἰωάν. Μαλάλ. ΙΗ', 168).

Ἀκριτα φύλλα, τὰ δυσδιάκριτα διὰ τὸ πλῆθος. — Ἀκριτοι μῦθοι, οἱ ἀνακρίβητοι λόγοι.

Ἀκριτόμυθος, ὃ ἀδιευκρίνητα καὶ συγκεχυμένα μυθούμενος (ἀγορεύων), ὃ μὴ δεόντως κρίνων, ἃ ἀγορεύει.

Ἀκριτος τύμβος, ὃ μὴ ὠρισμένος ἐνί τινι νεκρῷ.

Ἀκριτόφυλλον ὄρος, τὸ πολύφυλλον.

Ἀκρίτως Ἀκρίτως γὰρ καὶ ἐκρίθημεν, καὶ ἀπόντες κατεδικάσθημεν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1361).

Ἀκρόσιος. Τέρψιμον τὰς ἐκδοὰς καὶ τὰς διανοίας τοῖς ἔντασθα λεγομένοις, οἰκτιρόντες τοῦ ἀπολειπομένου τῆς ἀκροάσεως κ. ἐ. (Βασίλ. ΑΑ', 1437).—Ἀκρόσιος τοῦ θεοῦ λόγου, ὅτι λίαν ὠφέλιμος καὶ σωτήριος (αὐτόθ.). — Ἀκροάματα μελῶν πρὸς ἠδονὴν πεποιημένων τὸν τόνον τῆς ψυχῆς ἐκλύουσι. (ΑΒ', 576). — Ἰνα ἢ διὰ γνώσεως, ἢ δι' ἀκροάσεως εἰσελθῶν ὃ νυμφίος ταῖς ἡγιασμέναις ἐνοικήτη ψυχαῖς. (Θεοδώρ. ΠΑ', 152).

Ἀκροατικὴ διδασκαλία. Περὶ τοῦ πιστευθέντος τὰ πέντε τάλαντα. Καταβολὴν, ὃ βέλτιστε, ἀργυρίου λέγει τὴν τῶν θείων Γραφῶν διδασκαλίαν· τόκον δὲ ἀκροάσεως τὴν τῶν ἔργων ἐπίδειξιν. Ὁρελος γὰρ οὐδὲν ἀκροάσεως, ὅταν ἢ διὰ τῶν ἔργων ἐπίδειξις μὴ συμβαίη τοῖς λεγομένοις. Ὅτι δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἀληθές, τιμωρὶα ἔσεται τῷ μὲν διδάσκοντι καὶ πράττοντι, εἰ μὴ καὶ φράσειεν· τῷ δὲ ἀκούοντι, εἰ μὴ καὶ πράξειεν. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1036-7).

Ἀκροαταί.

Ὅτι δεῖ τῶν ἀκροατῶν τοὺς πεπαιδευμένους τὰς Γραφὰς δοκιμάζειν τὰ παρὰ τῶν διδασκάλων λεγόμενα· καὶ τὰ μὲν σύμφωνα ταῖς Γραφαῖς δέχεσθαι, τὰ δὲ ἀλλότρια ἀποβάλλειν, καὶ τοὺς τοιοῦτοις διδάγματα ἐπιμένοντα ἀποστρέφειν σφοδρότερον. (Βασίλ. Πηθικὰ ΑΑ', 845).

Ἄκροαται φιλήκοοι. Οὐ λυπεῖ με ἐλάττωσις τῶν συνελθόντων ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ταύτην πκνήγουρι. Ὁρῶ γὰρ, ὅτι τὸ θεωροῦσθαι ἡλαττώθη, τὸ δὲ φιλήκοον πάρεστι. Καὶ γὰρ οὐδὲν δέομαι τῶν ἐξω περιηχούτων τὸν τύπον, ἀλλ' ἐπιζητῶ ψυχᾶς φιληκούου, εὐσηχημένως περιεστῶσας τὸ πνευματικὸν ἀκροατήριον, καὶ δεχομένους ἐν κόσμῳ τὰς ὑπομνήσεις τοῦ Πνεύματος, καὶ φυλακισσοῦσας τῇ μνήμῃ τὰ σωτήρια διδάγματα· ἀπερ εὐχομαι ὑπάρξαι τοῖς κροῦσιν. Ἐπει καὶ ποιμενὶ ἀσφαλεστέρως ἢ ἐνέργεια ἐν ὀλίγῳ, ἢ τῷ πλήθει τῶν ποιμένων. — Ἐνεκα μὲν γὰρ ἀγάπης τῆς περὶ ἐκαστον πάντας ἀνθρώπους ἐβουλόμην παρῆναι· ἀλλ' ἐπειδὴ τῷ πλήθει συμπαραέσπαρται καὶ τὸ νόθον, εὐχομαι τὸ καθαρὸν φιλοκρινηθὲν ἀκριβῶς (διακριθὲν, δοκιμασθὲν) κερωρισμένον τοῦ βλαβεροῦ μόνον συνεῖναι ἡμῖν· μὴ πρὸς ἐπήθειαν περιεστηκός, ἀλλὰ κατὰ ἀλήθειαν τὴν ἀκρόασιν ποιοῦμενον. Εὐχομαι τὸν στον κερωρισμένον τοῦ ἀχύρου. (κυτόθ. 1497-1508. Λόγος εἰς τὸ «Μὴ εἶς ὑπνον σοῖς ὀρθαλοῦται» κ. ἐ.).

Ὅτι δεῖ τοὺς μὴ πολλὴν ἔχοντας τὴν τῶν Γραφῶν γνῶσιν, ἐν τοῖς καρποῖς τοῦ Πνεύματος γνωρίζειν τὸν χαρακτήρα τῶν ἁγίων, καὶ τοὺς μὲν τοιοῦτους δέχεσθαι, τοὺς δὲ ἄλλως ἔχοντας ἀποστρέφειν. (κυτόθ. 848).

Ὅτι δεῖ τῶν ὀρθοτομούμενων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας οὕτως ἀνέχεσθαι, ὡς τὸν Κυρίου, εἰς δόξαν αὐτοῦ τοῦ ἀποστείλαντος Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (κυτόθ.). — Ὅτι οἱ ἀπειθοῦντες τοῖς παρὰ τοῦ Κυρίου ἀποστελλομένοις, τὴν ἀτιμίαν οὐ μέχρι τούτων ἰσθῶσιν, ἀλλ' ἀνάγκουσιν ἐπὶ τὸν ἀποστείλαντα, καὶ κρῖνα ἑαυτοῖς χεῖρον τῶν ἐν Σοδόμοις καὶ Γομβόροις ἐπισπῶνται. (κυτόθ.).

Ὅτι δεῖ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου οὕτω δέχεσθαι, ὡς ζωῆς αἰωνίου καὶ βικαιεῖς οὐρανῶν περιποιητικὴν· καὶ προθύμως ἐνεργεῖν αὐτήν, κἂν ἐπίπονος εἶναι δοκῇ. (κυτόθ. 849).

Ὅτι δεῖ τὸν ἔλεγγον καὶ τὴν ἐπιτίμησιν οὕτω δέχεσθαι, ὡς φάρμακον ἀναιρετικὸν πάθους καὶ υγείας κατασκευαστικόν· ἐξ οὗ δηλόν ἐστιν, ὅτι οἱ ἐν πάθει ἀνθρωπαρεσκείας ἐπεικταὶ ὑποκρινόμενοι, καὶ μὴ ἐλέγγοντες τοὺς ἀμαρτάνοντας, τὸ ὄλον ζημιῶσι, καὶ εἰς

αὐτὴν τὴν ἀληθινὴν ζῶην ἐπιβουλεύουσιν. (κυτόθ. 849).

Χρυσοτόμου προτροπὴ μίαν τῆς ἐβδομάδος ἡμέραν, ταύτην ὄλον ἀνακτιθεῖναι τῇ ἀκροάσει καὶ τῶν ἀκουσθέντων τῇ συλλογῇ. (ΝΖ', 55).

Ἐπιτίμησις κατὰ τὸν ἀπολειφθέντων, παραινέσις πρὸς τοὺς παρόντας. Ὅταν εἰς τὴν ὀλιγόγητα ἀπίδω τὴν ὑμετέραν καὶ τὸ ποίμνιον θεάσωμαι καθ' ἐκάστην συναξιν ἐλατούμενον, καὶ ἀθυμῶ καὶ χαίρω· χαίρω μὲν δι' ὑμᾶς τοὺς παρόντας, ἀθυμῶ δὲ δι' ἐκείνους τοὺς ἀπόντας κ. ἐ. (ΝΑ', 143-156).

Πρὸς τοὺς ἐγκαλούμενους ὑπὲρ τοῦ μήκους τῶν εἰρημένων, καὶ πρὸς τοὺς δυσχεραίνοντας ὑπὲρ τῆς βραχυλογίας. Καὶ γὰρ ὅταν ἡ διδασκαλία μικροτέρω προβαίη, ὄρω συμπατούμενους ὑμᾶς, στενοχωρούμενους, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς στενοχωρίας θλίψιν τῇ τῆς ἀκροάσεως ἀκριβεῖς λυμναιμένην· ἀκροατῆς γὰρ ἀνέσεως οὐκ ἀπολύων, οὐδὲ μετὰ σπουδῆς προσέχειν τοῖς λεγομένοις δύναιτ' εἶναι. Τὸ μὲν οὖν πλῆθος ὑμῶν ὄρων, δέδοικα πρὸς μήκος ἐκτείνειν τὸν λόγον· τὸν δὲ πόθον ὑμῶν λογιζόμενος φοβῶμαι συστεῖλαι τὴν διδασκαλίαν κ. ἐ. (κυτόθ. 123 κ. ἐ.). — Περὶ τοῦ μὴ ἀπογινώσκειν τινὰς ἑαυτῶν κτλ. καὶ πρὸς ἀνδρᾶς περὶ τῆς πρὸς τὰς γυναῖκας εἰρήνης. Πολλὰς ὑμῖν ἔχω χάριτας, ὅτι μετὰ προθυμίας τοὺς περὶ τῆς εὐχῆς ἐδέξασθε λόγους, ὅτι με μακάριον ἐποίησατε. Μακάριος γὰρ ὁ λέγων εἰς ὅτα ἀκούοντων· οὐκ ἀπὸ τῶν κρῶτων καὶ τῶν ἐπαίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπ' ὧν ποιοῦντας εἶδον ἐπέισθη. (κυτόθ. 364-365). — Βραχυῖς μὲν τῶν παρόντων ὁ σύλλογος, μέγας δὲ ὁ πόθος· διὸπερ οὐδὲ ὁ σύλλογος βραχύς. Οὐ γὰρ πλήθη σωμάτων ἐπιζητούμεν, ἀλλὰ γνώμην παρεσκευασμένην, διεκτικὴν ἐπτερωμένην, ἀκροατὴν ὑψηλότερον γινόμενον τῶν βιωτικῶν ἀπάντων· κἂν εἰς ὁ τοιοῦτος ᾖ, ἰκανὸς ἐπαρκεῖται τῷ λόγοντι κ. ἐ. (ΞΓ', 493 κ. ἐ.). — Ἄκροατὴν ζῆλος πεπυρωμένους· ἀγάπην ἀνυπόκριτος· ἢ πρὸς τοὺς διδασκάλους εὐνοία. (ΜΗ', 795). — Ἄκροαται κἂν μὴ δέξωνται τὰ σπέρματα, ὁ διδασκαλὸς τὸ ἑαυτοῦ ἐκπληροῦ καθῆκον. (κυτόθ. 966. Περὶ ἀκροατῶν καὶ διδασκάλων· καὶ ὅτι τὸν διδασκαλὸν οὐ χρὴ ἀπογινώσκειν τῶν μαθητῶν, κἂν πρὸς τὸ παρὸν μὴ πείθωνται. Ὁμιλίαι. 964-982).

Διδασκάλου ἀρετῆ αὐτῆν, ὅταν τῶν οἰκείων κκτορθωμάτων μάρτυρας ἔχη τοῦ μαθητευομένου (Σ', 307 κ. ε.).

Θόρυβος ἀκροατῶν καὶ ἐκκλησιαζομένων. Τότε καὶ αἱ οἰκίαι Ἐκκλησίας ἦσαν, νυνὶ δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία οἰκία, μέλλον δὲ καὶ οἰκίας πάσης χείρων. Ἐν οἰκίᾳ μὲν γὰρ πολλὴν καὶ εὐταξίαν ἴδοι τις ἂν· ἐνταῦθα δὲ πολὺς ὁ θόρυβος, πολλὴ ἡ σύγχυσις, καὶ καπηλείου οὐδὲν διενήνοχε τὰ παρ' ἡμῖν· τοσοῦτος ὁ γέλως, τοσαύτη ἡ ταρχαγία, καθάπερ ἐν βλακυσίῳ, καθάπερ ἐν ἀγοραῖς κρᾶζόντων, θορυβούτων ἀπάντων. Οὐ γὰρ κουρεῖον, οὐδὲ μωροπωλεῖον ἡ Ἐκκλησία, οὐδὲ ἐργαστήριον ἕτερον τῶν ἐπ' ἀγορᾶς, ἀλλὰ τόπος ἀγγέλων, τόπος ἀρχαγγέλων, βασιλεία Θεοῦ, αὐτὸς ὁ οὐρανός κ. ε. (ΣΑ', 313).

Συνετός ἀκροατῆς οὐ μίγρον ὁ μὴ μόνον θεύματι διακρίπτων τοῦ λόγου τὸν δρόμον, ἀλλὰ καὶ ἐπινοῶν τὰ δυσθεώρητα, καὶ τι παρ' ἑαυτοῦ εἰσφέρειν δυνάμενος. Ὅτι δὲ οὐ μικρόν, μετὰ τῶν ἄλλων τῶν μεγάλων καὶ ἐξαιρέτων, ὧν ἠπέλιπεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς Ἰερουσαλὴμ παραιρηθεῖσαι, καὶ τὸν συνετὸν ἀκροατὴν ἐνέταξεν (Πε. Γ', 2)· οὐκ ἂν τοῦτο φῆσαι, εἰ μὴδὲν μέγα συνετέλει. Διὸ καὶ ὁ Πικρομικτῆς ἔφη, αὐτὸς ἀκροατοῦ, ἐπιθυμία σοφοῦ. (Παροιμ. ΚΕ', 12). Οὐ γὰρ πολλοὺς πόνοις, οὐθ' ἰδρωτάς αὐτῷ παρέχει, ἀλλ' ἀφορμὰς μόνον, καὶ σπέρματα ἀπαιτεῖ. Πρὸς γὰρ γεωργίαν ἢ σύνεσις ἀρκεῖ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1001).

Περὶ ἀκροατῶν, διδασκάλων, ἐρμηνευτῶν, καὶ κηρύκων, προκηματεῖς σύντομος καὶ σοφῆ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1212-3.—Θεοδώρ. ΠΓ', 1173).

Ἀκροατῆς φιλαλήθης ἀμφοτέρωθεν πορίζεται τὴν ὠφέλειαν· ἐπὶ μὲν τοῖς ἀγαθοῖς μακρουργούμενος, προθυμότερος γίνεται· ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς ἐλεγχόμενος, μετανοεῖν ἀναγκάζεται. (Παρά Ἰωάν. τῆς Κλίμ. ΠΙΓ', 744 σχόλ.).

Παιδεύει ὁ Θεὸς τὸν ἀκροατὴν διὰ τῶν Γραφῶν τὰ εἰς σωτηρίαν· ἀλλὰ μετὰ τῆς τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίας δεῖ καὶ τὰ ἡμέτερα ἐπεσθαι. Ἄν τε γὰρ τὴν ἀσθένειαν προβαλώμεθα, ἂν τε τὴν ταρχαγίαν, ἂν τε τοῦ Θεοῦ τὴν ἀγκυβόταν, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν μὴ προστεθῆ, οὐδὲν ὄφελος ἡμῖν. (Θεοδώρ. Π', 906).—Ἀκροατῆς θαυμαστὸς καὶ συνετός. (ΠΙΓ', 1173).

Ἀκροβυστία. Ἀκροβύστος δὲ ἑαυτὸν πα-

ρέβυσε τόφω τινὶ ἐπικρύψας· καὶ τὸ ἐν παρὰβύθῳ, ἀντὶ τοῦ ἐν γωνίᾳ καὶ τόφω, ὃ τις οὕτω παραδέδυσται.

Ἀκροβυστίας καὶ περιτομῆς διαφορά. Ὅσοι γὰρ ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων Σακμαρεῖταις προσφεύουσι, ἀντιπεριτέμνονταί· ὡσαύτως καὶ οἱ ἀπὸ Σακμαρεῖτων πρὸς Ἰουδαίους ἐρχόμενοι. Τὸ δὲ ἔτι τούτων χαλεπώτερον, ὅτι καὶ ἀπὸ περιτομῆς ἀκροβύστοι γίνονται, τέχνη τινὶ ἱατρικῇ διὰ τοῦ καλουμένου σπαθιστήρος τὴν τῶν μελῶν ὑποδερμικτῖδα ὑποσπαθισθέντες, βρῆντες τε καὶ κολλητικοῖς περιουθεντές, ἀκροβυστία αὐθις αὐτὴν ἀποτελοῦσιν. Ἐχεις καὶ τὴν μαρτυρίαν παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ, δι' ὧν αὐτοῖς ῥήμασιν ὠδὲ πως λέγει· «Περιτετμημένοις τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω. Ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ὑπάρχει, μὴ περιτεμένεσθω. (Α'. πρ. Κορ. Ζ', 18-20). Ταύτην δὲ τὴν παράδοσιν τῆς κακοδοκίμου ἐννοίεας φασὶ τὸν Ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβ εὐρηκέναι πρὸς ἐπαρησιεῖσιν, καὶ πρὸς ἀφανισμόν τοῦ τῶν Πατέρων αὐτοῦ χαρακτῆρος. Διὸ φασὶ τὸν Θεὸν εἰρηκέναι (Ματθ. Α', 2). «Ἐμίσησα τὸν Ἡσαῦ, τὸν δὲ Ἰακώβ ἠγάπησα.» (Ἐπιφάν. ΜΓ', 264.—Χρυσόστ. Περὶ περιτομῆς καὶ ἀκροβυστίας. Σ', 434-438.—Θεοδώρ. ΠΒ', 73. 89. 277).

Ἀκροβυστία ἡ περιτεμηθεῖσα τοῦ Κυρίου τί ἐστίν. Περὶ ἀδελφῶν, ἀγράφων καὶ σεσωπημένων οὐκ ἔστιν ἡμῖν περιεργάζεσθαι. (Ἀνκς. Σιν. ΠΘ', 800).

Ἀκρογωνiakός λίθος ὁ Χριστός, καὶ τίνες οἱ ἀποδοκιμασκάντες καὶ οἱ οἰκοδομούντες. (Χρυσόστ. ΝΕ', 335-336).

Ἀκροδύρου. Λέγονται ἀκροδύρου πάντες οἱ κερποὶ ἀπὸ μέρους τοῦ τῶν δρυῶν, καὶ δρύκαρπα τῆς παλαιγόνου προφοφύρου δρυός. Καρπὸς ἀκροδύρου. (Ἄσμα Ἄσμ. Δ', 13.—Θεοδώρ. ΠΑ', 1640).

Ἀκροβότα κούλων. Ἀπρχαὶ προσφερόμεναι τῷ Θεῷ ἐκ σκυλευμάτων. (Θεοδώρ. Π', 296).—Ἀκροβότα, τὰ ἄκρα θινός τινος, ὅ ἐστι σωροῦ, καὶ τὰ λάφυρα, καὶ αἱ ἀπρχαὶ ἀνατιθέμεναι. Καὶ παροιμικῶς φέρεται ἐπὶ τινῶν μάτην κοπιώντων, τῶ, Ἀκροβότα πυγμαίων κολοσῶ ἐγαρμύζειν, ὅπερ ἐστὶν ἀνδρὶ μεγίστῳ μικρὸν τὸ κέρδος εἶναι. (Εὐσταθ. Παρεκθ. καὶ Λεξ.).

Ἀκροκελαινεῶν ποταμός, ὁ τὴν ἄρχαν

ἐπιράνειαν περιαιώς, ὅ ἐστι μελαινώμενος.

Ἀκρόκομος, ὁ τὸ ἄκρον τῆς κεφαλῆς κριῶν.

Ἄκρον, τὸ ὀρεινὸν ἀκρωτήριον.

Ἀκροπόλις ἔρη, τὰ ἄκρα καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν ὄρεων. Τὸ ὄρος κατὰ τοὺς παλαιούς εἰς τρία διηγρετο, εἰς ἀκρόρειαν, εἰς ὑπερώρειαν, καὶ εἰς τέμνα· ὧν τὸ μὲν κορυφή, τὸ δὲ πλευρὰ ὄρους, τὸ δὲ τελευταῖον, οἱ καὶ πόδες· αἱ δὲ κορυφαὶ καὶ ἀκρόπολις. (Λεξ. Εὐστ.)

Ἀκροπόλις Κωνσταντίνος (PM, 807). — *Ἀκροπόλις* Γεωργίου. (αὐτόθ. 957).

Ἀκρόποροι ὀβελοί, οἱ ὀρεεῖς καὶ κατὰ τὸ ἄκρον πείροντες.

Ἀκροστίχια. Καὶ ὁ λαὸς τὰ ἀκροστίχια ψαλλέτω. (Διαταγ. Ἀπόστ. Α', 728—Εὐστ. Κ', 184.—Βασίλ. ΑΒ', 764.—Χρυσόστ. ΞΑ', 315—Σωζόμ. ΞΖ', 1276).

Ἀκροστέλιον, σημάκιον αὐτοῦ διαφόρου, καὶ γινώμι περὶ αὐτοῦ. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Ἀκροστέμις φυσῶν, χαλκίνας, σιδηρουργῶν χράκαι, οἱς φυσῶσι εἰς θερμικσιν ἢ ἀνάλλουσιν. Λέγονται δὲ καὶ ἀκροστίσια.

Ἀκρότατος, κύριον, υἱὸς Ἀρεῶς Λακεδαιμονίων βασιλέως, ὑμνούμενος μὲν ἐπὶ ἀνδρίᾳ, κατάρξας δὲ βλακειᾶς ἐν Λακεδαίμονι ἀνδρωθείς. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Ἀκροταλέστιον. Τὸ σύνθησις Παύλου τῷ ἀποστόλῳ· ἢ ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 785).

Ἀκρότης. Δικαιοσύνη Θεοῦ πᾶσιν ὑπερβαίνει ἀκρότητα. Ἀκρότητας γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ ἐκάστης οὐσίας τὸ καθαρῶτατον· ὡς ψυχῆς ἀκρότης, ὁ νοῦς· καὶ ἔρωτος ὁ τῶν ἀναθεωηκότων διάπυρος πόθος· καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεραρχίας, τὸ ἐγγὺς συντεῖνον αὐλίας· ὡς πάλιν ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν, πυρὸς τὸ λαμπρότατον, καὶ ὕδατος τὸ ἀχνυδές, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως. (Παχυμ. Γ', 1021).

Ἀκρόττοις λέγονται οἱ ἐπὶ πολὺ διασπηκὰ δισκεύοντες καὶ ἀπλῶς βέλλοντες.

Ἀκρόχαλις καὶ ἀκρογάλιξ. Διόνυσος καὶ ὁ ἀκρτος οἶνος· Χάλις, οἶνος ὁ χαλῶν καὶ ἀνείσι τοὺς πίνοντας· ὅθεν ἀκροχάλιξ, ὁ οἶνος μεθύων καὶ χαλκικᾶζειν τὸ περὶ συνοσίαν ὑπ' ἡδονῆς ἀνίσθησι καὶ ὑπὸστένει. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Ἀκροώμενος. Ὁ διάκονος ἐστὼς πλησίον ὑμῶν (τῶν ἐπισκόπων) μετὰ ὑψηλῆς φω-

νῆς λεγέτω· Μὴ τις κατὰ τινος (ἐξέτω)· μὴ τις ἐν ὑποκρίσει (ἐστὼς ἀκροάσθω). (Διαταγ. Ἀποστ. Α', 717).—Μὴ τις τῶν κατηγουμένων· μήτις τῶν ἑτεροδόξων· μήτις τῶν ἀπίστων. Προέλθετε οἱ κατηγουμένοι ἐν εἰρήνῃ. Προέλθετε οἱ ἐνεργούμενοι. Προέλθετε οἱ φωτιζόμενοι. Ἀπολύσθε οἱ ἐν μετανοίᾳ. Μὴ τις τῶν ἀμυήτων, μὴ τις τῶν μὴ δυναμένων ἡμεῖν συνδεθῆναι· ἀλλήλους ἐπίγνωτε. Τὰς θύρας, τὰς θύρας· (βλέπετε, προσέχετε, κλεισάτε). Βλέπετε μὴ τις τῶν κατηγουμένων (ἐν πολιτικῆς παλαιαῖς λειτουργίαις αὐτόθ. 717 σημ.).—Οἱ ἀκρινώητοι περιπατήσατε· ὁ διάκονος προσφανεῖ πρὸ τοῦ ἀσκαμοῦ. (Τιμόθ. Α'. Ἀλεξ. ΑΓ', 1301).

Ἐπιγινώσκετε ἀλλήλους. Ἐπίστασθε τὴν πνευματικὴν εὐφροσύνην, οἱ ταύτης γευσάμενοι καὶ μεμνημένοι τῶν φοικτῶν μυστηρίων, τῶν λειτουργῶν τῆς θείας ἱερουργίας, τῶν μιμουμένων τάς τῶν ἀγγέλων πτέρυγας (τῶν δικινῶν) ταῖς λεπταῖς θόνασις ταῖς ἐπὶ τῶν ἀριστερώων ὤμων κειμένας, καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ περιτρεχόντων καὶ βρώντων. Μὴ τις τῶν κατηγουμένων· μὴ τις τῶν μὴ ἐσθιόντων· μὴ τις τῶν κατασκόπων· μὴ τις τῶν μὴ δυναμένων θεάσασθαι τὸν Μόσχον ἐσθιόμενον· μὴ τις τῶν μὴ δυναμένων θεάσασθαι τὸ οὐράνιον αἶμα τὸ ἐκχυνόμενον εἰς ἄρεσιν ἀμαρτιῶν· μὴ τις ἀνάξιος τῆς ζωσῆς θουσίας· μὴ τις ἀμύητος· μὴ τις μὴ δυναμένος ἀκαθάρτοις χεῖλει προσψύσασθαι τῶν φοικτῶν μυστηρίων. (Χρυσόστ. ΝΘ', 520).

Ἄλλὰ γὰρ ἴσως μέλλων ὁ λόγος, καὶ σχολαιώτερον ὀδεύων, ἀποκοναίσει καὶ τοὺς νῦν ἀκρωμένους, καὶ τοὺς ὕστερον ἐντεζομένους. (Θεοδώρ. ΠΓ', 561).

Ἀκρωθολία, ἄκρον ὀβολοῦ αἴτου.

Ἀκρωνυχία. Τούτων (τῶν μοναχῶν) πληρεῖς καὶ πόλει, καὶ κῶμαι, καὶ τῶν ὄρων ἀκρωνυχία, καὶ φάραγγες. (Θεοδώρ. ΠΓ', 892).—Φαοὶ δὲ καὶ τὴν τοῦ ὄρους ἀκρωνυχίαν ἱερουργίας ἐκατέρως ἀξιοθῆναι. Περὶ τῆς ἐν τύποις θουσίας Ἰσαάκ. (αὐτόθ. 252).—Οἱ τῆς εὐαγγελικῆς ἐρασθέντες φιλοσοφίας πόρρω μὲν τῶν πολιτικῶν θορύβων γεγέννηται· τὰς δὲ τῶν ὄρων ἀκρωνυχίας κατελιγρότες, ἡ τὸν ἐν ἐρήμοις χωρίοις ἀγαπήσαντες βίον, τῇ θεωρίᾳ τῶν θείων, καὶ τῷ ταύτῃ ζυνηρομένην σφᾶς

αυτοὺς ἀπεκληρώσαν βίω κ. ε. (αὐτόθ. 1132). — Ἐν τῇ τοῦ θρούς ἀκρωνυχίᾳ εὐρῶν οἰκίσκον εὐκτῆριον Θεοδόσιος δ' μέγας, πάνυχυος διετέλεσε τὸν τῶν ὅλων Δεσπότην ἀντιβολῶν. (ΠΒ', 1252). — Ἀκρωνυχία καὶ ἕως ὕψηλῶν. (αὐτόθ. 1340).

Ἀκρώρεα, ἡ ἀνωτάτη ἐξοχὴ τοῦ θρούς ἀγιμῶς τῶν Ἑβραίων, ἡνίκα τὸν νόμον ἐδέχοντο. (Θεοδώρ. Π', 261-264).

Ἄκρως ἐναντία. Ἄκρως ἐναντίως οὐκ ἀρίστην ἡμῶς ἡ θεία Πρόνοια περιπέτειν ἀμέσως. (Θεοδώρ. ΠΙ', 572).

Ἀκρωτηριάζειν. Περὶ λατικῶν ἐκτουῶς ἀκρωτηριάζοντων. Καθόνες. (Φώτ. ΡΔ', 925. 501.685. — Ἀποστόλ. Καν. ΚΑ'-ΚΔ'. — Α'. Καν. τῆς Α'. Οἰκουμ. Συνόδου).

Ἀκταία, φόρημα ποῦν παρώνυμον τῇ θαλασσίᾳ ἀκτῇ. Ὡς δὲ θάλασσα οὐ μόνον στοιχειακὸν ὄνομα ἦν, ἀλλὰ καὶ ἰκτιφῶ προσωραίνετο, δῆλον ἐκ τοῦ εἰπόντος πορφυρᾶς περιβολᾶς, καὶ ἰσθαρεῖς, καὶ ὑκκινθίνας, καὶ φλογίνας, καὶ θαλασσοειδεῖς ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ ἀκτῆς θαλασσίας παρώνυμον ἦν τι φόρημα, ὡς δηλοῖ δ' γράφας τό, φοροῦντες δὲ καὶ ἀκταίας. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀκταίη, κύριον Νηρηίδος.

Ἀκταῖος, ἀρ' οὐ καὶ Ἀκταίς ἢ Ἀττικὴ. (Τατιαν. Γ', 884).

Ἀκταίων υἱὸς τοῦ Ἀρισταίου καὶ ἔγγονος τοῦ Κάδμου, θηρευτῆς ὢν ὑπὸ τῶν ἰδίων κατεσπαράχθη κυνῶν ἀντὶ ἐλάφου. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 1484. — Νόννος ΔΓ', 1061).

Ἀκτὴ ἀλείτου, ἢ δωρεὰ κατὰ τοὺς παλαιούς, παρὰ τὸ προάγεσθαι ἢ προσάγεσθαι. — Ἀκτὴ Δημήτερος ἢ ἐκ αἴτου καὶ τῶν σιτωδῶν τροφῇ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀκτῆ, ἢ Ἀττικὴ, ἢ καὶ Ἀκταία. (Ἰω. Μακλάλ. ΙΖ', 149. — Θεόδ. Ἀντιοχ. Γ', 1164). — **Ἀκτὴ Ἡπειροῦ**, ἢ κατόπιον Λευκάδας.

Ἀκτημοσύνη. Ἡ ἀγάπη τίθει τὴν ἀκτημοσύνην. Περὶ ἀκτημοσύνης καὶ φιλαργυρίας. (Χρυσόστ. Ξ', 93-100. — ΝΖ', 285-294. — Ἰσιδ. ΟΗ', 553). — Ὅσα καὶ κτᾶτα σπανίως, ὡς πολύτιμα, καὶ τηρεῖται δυσκόλως, ὡς ἐπίθουλα, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει χρῆσιν τοῖς εὐτελέσι καὶ εὐόνοισι, ταῦτα χριστιανῶν οὐ κτήσεω μόνον, ἀλλὰ καὶ ὕψους ἡλλοτριωσθαι προσήκει οἷα ταῖς μὲν εἰς τοὺς πέντητας

λυμινόμενα εὐποιίας, τοῖς δὲ κεκτημένοις βασκαίνοντα τῆς σοτηρίας. (Ἰσιδ. ΟΗ', 433). Λόγος περὶ ἀκτημοσύνης, πλήρης φιλοσοφίας καὶ χάριτος. (Νεῖλος ΟΘ', 968-1060). — Ἀκτημοσύνη, ἢ κατὰ τὴν θεϊαν νομοθεσίαν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1460. — Ὀμιλία μετὰ Γραμικῶν ῥητῶν. Ἀντιοχ. Μοναχ. ΘΘ', 1705-1708).

Ἀκτῆμων βίος. Οἱ μὲν γὰρ τὸν ἀκτῆμονα καὶ φροντῖδων ἐλεύθερον ἀσπαζόμενοι βίον, ὅλους ἐκτουῶς ἀφιερῶσι τῷ τῶν ὅλων Θεῷ, καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἀποφοινισιν δλοκαύτωμά τε καὶ δλοκαρπώμα, οὐδὲν τῷ παρόντι βίῳ καταλείποντες, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγήρω πάντα μετατιθέντες ζωὴν. (Θεοδώρ. Π', 301). — Τῶν προφητῶν τὸν ἀκτῆμονα βίον ἡ Ἱστορία διδάσκει. (αὐτόθ. 757). — Εἰ μὴ ἀκτῆμων ὁ βίος, ἀφιλάργυρος κῆν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον. (ΠΒ', 805). — Ἄλλ' οὐδὲ τῶν ἐν πανταχοῦ συλλειτουργῶν τινα εἰς μέτρον σοφίας ἡγοῦνται μόνοι σοφοί, καὶ ἀκτῆμονες, καὶ δογματικῶν εὐρεταὶ λέγοντες εἶναι, καὶ αὐτοῖς ἀποκεκαλύφθαι μόνοι, ἀπερ οὐδενὶ τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐτέρῳ πέφυκεν ἔλθεῖν εἰς ἔνοιαν ὡ ἀνοσίτου τύφου, καὶ ἀμέτρου μακρίας. (Ἀλεξ. Ἀλεξάνδρ. παρὰ Θεοδώρ. ΠΒ', 901. — ΠΓ', 1057 κ. ε.).

Ἀκτιον καὶ Νικόπολις. (Ἰωάν. Λυδὸς σελ. 240).

Ἀκτις ἡλίου, καὶ Ἀκτις ὄνομα οἰκέτου, καὶ ἀγγελίου, ἐφ' οὐ οἱ ὀβολοὶ ῥιπτοῦνται. (Α. Εὐσταθ.). — Ἀκτις σκιαζομένη ὑπὸ πληθῶς ἀκρίδων. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1480). — Θεμελιὸς θετός ἔρωσ εἰς τὴν θεϊαν θεωρίαν πυρσεύων τὸν νοῦν, καὶ ταῖς ἀκτίσι νύττων. (αὐτόθ. 1494). — Ἀκτινοὶ οἱ θηρεύοντες ἀπῆλκον οὗτος δὲ μόνος ἀπολειρθεὶς ταῖς τῆς ἀορασίως ἐδέθη δεσμοῖς. (αὐτόθ. 973). — Ἀκτινας κακίας φεύγειν, συγκαίειν ἐπισταμένους. (ΙΑ', 88).

Ἀκτορόνες, Ἀκτορος παῖδες καὶ Μολώνης. Φιλάδελφοι ἱστοροῦνται καὶ μιζ ψυχῇ ἐν δυοὶ σώμασι δικοῦμενοι. Ὁ δὲ μῦθος εἰς ἐν συνάπτων αὐτούς, ὅς δὴ καὶ τῷ Πλάτῳ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς λόγον τινὰ ἐνέδεικκεν ἕμοιον, διφυεῖς πλάττει τῷ σώματι. κ. ε. Ἄνδρεται δὲ καὶ ἡνωμιοί, καὶ διάφοροι τῶν Διοσκουρῶν. Λεξ. Εὐσ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 264).

Ἀκτωρ, Πατρόκλου πάππος, ὅτι γήμας Αἴγιναν ἔσχεν ἐξ αὐτῆς Μενoitίου.

Ἀκύλας, ἀπροκτῆς ἐγένετο Σίμωνος τοῦ μαίγου. (Κλῆμ. Ῥώμ. Β', 89, κ. έ.). — Δουλεύων τῇ Ἑβραϊκῇ λέξει ἐκδέδωκεν εἰπών· φιλοτιμότερον πεπιστευμένους παρ' Ἰουδαίους ἤρμηθενεῦσαι τὴν Γραφήν· ὃ μάλιστα εἰώθησαν οἱ ἀγνοοῦντες τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον χρησθῆαι, ὡς πάντων μὲλλον ἐπιτετευμένω. (Ἰωριγ. ΙΑ' 52). — Ἀκύλου, καὶ Θεοδοτιῶνος καὶ Συμμάρχου ἐκδόσεις διασφραγίσθαι ἦσαν (ΙΔ', 272). — Ἐπὶ τῶν ὑπάτων Αὐγουρίνου καὶ Σεργιανοῦ Ἀκύλας ἐγνωρίζετο, ὅς ἦν πενθερός Ἀδρικανοῦ τοῦ βασιλέως· ἦν δὲ Ἑλληνας, ὡς Ἀδριανός, ἀπὸ Σινώπης τοῦ Πόντου ὀρμώμενος· ὕστερον ἐβαπτίσθη, πεισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων· ἦν δὲ καὶ ἀστρονόμος, καὶ ἐγκαλούμενος περὶ τούτου ἀπὸ τῶν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μὴ πεισθεὶς, μετέπειτα τὰ τῶν Χριστιανῶν ἀθετήσας, προσήλυτός τε Ἰουδαίους γίνεται, καὶ περιτέμνεται Ἰουδαῖος, καὶ ἐμπόνως μαθὼν τὴν αὐτῶν διάλεκτον, κατὰ στοιχεῖα ἐρμηνεύειν ἐκυτῶ ἡρμηνεύσας, οὐκ ὀρθῶς λογισάμῃ, ἀλλ' ὅπως διαστρέψῃ τινὰ τῶν ῥητῶν. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 261-264. παρ' Ἰωριγ. ΙΕ', 137. — Χρον. Πασχ. ΙΒ', 617. — Εὐσέβ. Κ', 452. — Ἀθην. Ἀλεξ. ΚΗ', 433. — Ἄνας. Σιν. ΠΘ', 104). — Ἀκύλας διοικητῆς Ἀλεξανδρείας καὶ διώκτης τῶν Χριστιανῶν. (Εὐσέβ. Κ', 528-532).

Ἀκυλος, ὁ τῆς πρίνου καρπός.

Ἀκυρολογία. Ἀρνῶν ἐκατόμβην, νέκτρο οἰνογοεῖν, χειρονομεῖν τοῖς σκέλεσιν, ὧν ἐκατόμβην μισαχρίων μὲν γὰρ ἐκατόμβην ἔστιν εἰπεῖν, ἀρνῶν δὲ οὐκ ἂν κυριολεκτικῶς. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Ἀκωκή, ἀκή, ἀκμή, δξύτης σιδήρου.

Ἀκωλύτως. Ἀκωλύτως προσφέρειν διδασκαλίαν καὶ παράκλησιν. — Διαφορὰ διδασκαλίας καὶ παρακλήσεως. Διδασκαλία ἔστι τὸ προσφέρειν τὸν διδάσκαλον ἀκωλύτως διάφορα πειδεύματα· παράκλησις δὲ, ἡ τοὺς ἀθυμοῦντας ψυχαγωγεῖν, ἢ τοὺς ὀργισμένους ταῖς συμβουλαῖς μεταβάλλειν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 816).

Ἀλάβαστρος, ἄρσεν. καὶ ἀλάβαστρον οὐδέτερος. Ἀλάβαστρον μύρον· εἰκίον μὲν ἔστιν ὕαλινον, χωροῦν λίτρην ἐλαίου. Ἀλάβαστρον δὲ κέκληται διὰ τὸ εὐθρυπτον. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 284).

Ἀλαζῶν, ὁ ἀπὸ ἄλλης ζῶν καὶ ἀγύρτης, ἀπλῶς δὲ ὁ φεναξ καὶ πλάνην τινὰ αὐτοῦ διηγοῦμενος.

Ἐρώτησις. Τοῦ Κυρίου ἀποφηνάμενου, ὅτι, «Ὁ ὑψῶν ἐκυτὸν ταπεινωθήσεται.» (Λουκ. ΙΔ', 11. — Μκθ. ΚΓ', 12), καὶ τοῦ Ἀποστόλου παραγγέλλοντος, «Μὴ τὰ ὑψηλά φρονεῖν» (Ἀ'. πρ. Τιμόθ. Γ', 17), καὶ ἀλλαχοῦ λέγοντος· «Ἀλαζῶνας, ὑπερήφανοι, τετυφωμένοι» (Β'. πρ. Τιμόθ. Γ', 2. — Πρ. Ῥώμ. Α', 30), καὶ πάλιν, «Ἡ ἀγάπη οὐ φουσιῦται.» (Ἀ'. πρ. Κορινθ. ΙΓ', 4), τίς ἔστιν ὁ ὑψηλόφρων, καὶ τίς ὁ ἀλαζῶν, καὶ τίς ὁ ὑπερήφανος, τίς δὲ ὁ τετυφωμένος, ἢ τίς ὁ περυσιωμένος; — Ἀπόκρ. Ὑψηλόφρων μὲν εἶη ἂν καὶ ὁ ἐκυτὸν ὑψῶν, ὁ ἐπὶ τοῖς προσοῦσιν αὐτῶ κατωρθώμασι μεγαλοφροναὶ καὶ ἐπαυρόμενος, κατὰ τὸν Φαρισσαῖον ἐκεῖνον, καὶ μὴ τοῖς ταπεινοῖς συναπγόμενος· ὁ αὐτὸς δ' ἂν λέγοιτο καὶ περυσιωμένος, κατὰ τὸ Κορινθίων ἐγκλημα (Ἀ'. πρ. Κορινθ. Ε', 2). Ἀλαζῶν δὲ ὁ μὴ στοιχῶν τοῖς νομοθετημένοις, μηδὲ πληρῶν τὸ τῶ αὐτῶ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν· ἰδίαν δὲ ὁδὸν δικαιοσύνης καὶ εὐσεβείας ἐπινοῶν. Ὑπερήφανος δὲ ὁ ἐπὶ τοῖς προσοῦσιν αὐτῶ κομπάζων, καὶ ὑπερ ὃ ἔστι φαινεσθαι ἐπιτηδεύων. Τετυφωμένος δὲ ἡ ὁ αὐτὸς ἐστί τάχα τῶ ὑπερήφανῳ, ἢ ἐγγὺς τούτου, κατὰ τὸ ὅτι τοῦ Ἀποστόλου εἰρημένον. (Ἀ'. πρ. Τιμόθ. Γ', 4. — Πρ. Φιλιππ. Γ', 15. «Τετυφωτὰ μηδὲν ἐπιστάμενος.» Βασίλ. ΑΑ', 1120). — Ἀλαζονεῖαν, ὄγκον οἰδα καρδιάς. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 651. Ὅροι ἀρετῶν, κακίων καὶ παθῶν).

Ὁ δὲ ἀλαζῶν τοὺς μὲν τιμῶντας οὐδὲν εἶναι νομίζει, τὰς δὲ παρ' αὐτῶν τιμὰς μεγάλαις εἶναι ψηφίζεται. Πάλιν ὁ ταπεινὸς ὑπ' οὐδενὸς ἀλίσταται πέθους, οὐκ ὀργῇ τούτῳ διανοχθῆσαι δυνήσεται, οὐ δόξης ἔρωσ, οὐ βλασκαλίαν, οὐ ζηλοτυπία. Ὁ δὲ ἀλαζῶν ἅπασιν τούτοις κατέχευται, καθάπερ τις σκώληξ ἐγκαλινθούμενος βορβόρῳ· καὶ γὰρ καὶ ζηλοτυπία, καὶ βλασκαλία, καὶ θυμὸς ἀεὶ τὴν ἐκείνου διανοχθεῖ ψυχῇ. Οὐκοῦν τοιοῦτος ὁ ἀπενενομημένος ἔστί· καὶ γὰρ ἐκάστη παγὶς εὐκόλως αὐτὸν αἰρεῖ, ἅτε χαμικὴ ἐρποντα. (Χρυσοστόμ. ΝΗ', 624-626. — Καὶ περὶ ὑψηλοφροσύνης καὶ ταπεινοφροσύνης. αὐτόθ. 671-672).

Ἰδόμενος πῶθεν ἐτέχθη (τὸ πάθος), καὶ τῆν

αίτιαν ἀνέλωμεν. Ἐξ ἀλαζονείας καὶ ἀπονοίας πολλῆς. Γαύτην οὖν ἀνέλωμεν τὴν αἰτίαν, καὶ συνακρήσεται καὶ τὸ νόσημα. Τί δὲ ἡ ἀλαζονεία; Πόθεν τίκεται; Ἐκ τοῦ μὴ ἐπισκεπτεσθαι τὰ ἡμέτερα, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν φύσεως γῆς, καίτοι οὐκ ὄντας γεωργούς, πολυπραγμαίνειν, καὶ ὑπὲρ φύσεως φωτῶν, καὶ ὑπὲρ φύσεως χρυσοῦ, καίτοι οὐκ ὄντας ἐμπόρους, καὶ ὑπὲρ ἱμακτίων, καὶ ὑπὲρ πάντων ὑπὲρ δὲ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας φύσεως μηδέποτε ἀνέχεσθαι τοῦτο ποιεῖν. (Ξ', 237-238.—ΞΓ', 671-676).

Λάβε φρόνημα ἀνώτερον τῆς ταπεινότητος τῶν παρόντων, οὐχ ἵνα ἀπονενομημένος γένη καὶ ἀλαζών, ἀλλ' ἵνα μεγαλόφρων καὶ μεγαλόνοος. Ἐτερον γὰρ ἀλαζονεῖα, καὶ ἕτερον μεγαλοψυχία· ἀλαζών ἐστὶν ὁ ἐπὶ τοῖς μικροῖς κομπάζων, καὶ τῶν ὁμοδούλων ὑπερορῶν. (ΝΕ', 466).

Ἀλαζονεῖα διδασκάλων καὶ διδασκομένων. «Μῆτι δύναται τυρλὸς τυρλὸν δηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βῆθονον πεσοῦνται; Οὐκ ἔστι μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκον αὐτοῦ· κωτηριτιμένοι δὲ πας ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.» (Λουκ. Γ', 39-40). — Οὐ γὰρ οἱ ἐν σκότῳ τῆς ἀγνωσίας ἐνοσημένοι, τοὺς τὰ ὄμοιο νοσοῦντας εἰς τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν δηγῆσειεν· εἰ γὰρ τοῦτο βουληθεῖεν, εἰς τὸν βῆθον τῶν παθῶν ἀμφοτέροι ἐγκυλισθήσονται. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν, τὸ φιλόκομπον πάθος τῆς ἀλαζονείας τῶν πολλῶν ἀκαιρῶν. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 601).

Πρόβριζον ὁ Σωτὴρ ἐκ τῶν ἡμετέρων δικαιοῦν, ὡς νοσημάτων ἀγίστων, καὶ τῆς ἀπάντων ἀνωτάτω βδελυρικής ἀξίον, καταστρέφει τὴν ὑπεροψίαν. Οἶδε γὰρ οὕτως οὐδὲν ἀδικεῖν εἰσθῶς τὴν ἀνθρώπου ψυχὴν, ὡς τοῦτο μάλιστα τὸ μικρὸν καὶ ἀπόπτυστον πάθος, ᾧ καὶ αὐτὸς ὁ πάντων Δεσπότης, ὡς ἐν τάξει πολεμίου δικαίως ἀντανίσταται. . . «Κύριος γὰρ ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται.» Φιλεῖ γὰρ πᾶς αἰεὶ τοῖς ἔχουσι τὸ περιφανές, τὸ πικρὸν τῆς ἀλαζονείας ἐπιτρέχειν θηρίων. Φιλεῖ δὲ τις τὴν ὑπεροψίαν ἀξιοζήλωτος ὢν, ἑαυτὸν τε διὰ τοῦτο τοῦ πέλας προτιθεῖς, καὶ πολλὰ τῶν ἄλλων διενεγκεῖν ἀσυνέτως ὑπολαβῶν, ὡς ἐξαιρέτον τινα, καὶ ὑπερφυστάτην ἀρετὴν κατορθώσαντα, καὶ πολιτείας ὁδὸν ἀήθη τε

τοῖς ἄλλοις καὶ ἀπτιβῆ δικύνσαντα. (ΟΔ', 113).

Εἰ πράξας ὁ Φαρισαῖος, κατεκρίθη, ἐπειδὴ ἔκαυχῆσθαι οὐ τί καυχῆσαι λαρυγγίζων ἀπλώδ, καὶ οὐ πράττων χρηστῶς, καὶ χείρονος ἑαυτὸν ποῖων ἔνοχον κρίτεως; ἦς ὁ Φαρισαῖος ὑπέμεινεν; (Ἰσίδ. ΟΗ', 244).—«Ὅτι βδελύσσεται Χριστὸς τοὺς ἄνδρας τῶν αἱμάτων, οὐκ αὐτοῦ; δὲ μόνους φημι, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀλαζόνες, ὑπερόπτας, καὶ ὑπερηφάνους. (αὐτόθ. 328).

Μὴ τὸ ἐχθροῦ κεκρατηκῆναι εἰς ἀλαζονεῖαν σε παιδοτριβεῖται. Πολλοῖς γὰρ ὑπὸ μεγαλαυχίας μεμνηῶσι, ἢ δοκοῦσα εὐπραγία εἰς τὸ χεῖρον περιφανῶς προεχώρησεν. (αὐτόθ. 548). — Βλέπε μὴ ποτε ἡ ἀνυπερόβλητος σου ἀλαζονεῖα ἀναγκάσῃ τὴν θεῖαν καὶ ἡμερωτάτην φύσιν τὴν οἰκεῖαν ἐπιδείξασθαι δύναμιν, τὴν κἀνταῦθα πανωλεθρία σε παρκοῦσαι, κἀκεῖσε πικροτάτα; ἀπαιτῆσαι δικὰς δυναμένην. (αὐτόθ. 1013).—Ἐπειδὴ οὐδὲν μεγαλοφρούς, οὐδὲ ὑπερφύς ἔχει ἡμῶν ἢ φύσις, ἐπὶ τὸ μέτριον αὐτὴν καὶ ἐπιεικῆς, ἔτε δὴ οἰκεῖον καὶ συγγενές, συνελάσσωμεν, πάσων ἀλαζονεῖαν ἐξορίζοντες. (αὐτόθ. 1397).

Τὰ ἔτη ἡμῶν ὡσεὶ ἱστὸς ἀράχνης (Ψαλμ. ΠΘ', 9), ῥαδίως διασπᾶται. Οὐδὲν βίβκιον, οὐδὲ σταθερὸν ἢ ἀνθρωπεία φύσις ἔχει. (Θεοδώρ. Π', 1604).—Προλέγει δὲ κατὰ ταῦτον καὶ τῶν τῆς ἀλαζονείας διδασκάλων τὸν δλεθρον. (αὐτόθ. 1581). — Ἰϋριστῆς ὁ ἀλαζών. ΠΑ', 1133).

Ἀλαλά, ἀλαλάξω, ἀλαλή, ἀλαλαγμός.

Ὁ στρατιωτικὸς ἀλαλαγμός, ἐπινίκιος φωνή.

Ἀλαλητός, ὁ θέρυδος οἰνεῖ ὁμοαλητός, καὶ ὁ στρατιωτικὸς ἀλαλαγμός, ἢ πρὸ τῆς μάχης καὶ μετὰ τὴν νίκην βοή.

Ἀλαλαγμός, ἐπινίκιος εὐρημία παρὰ τῶν κεκρατηκῶτων, ἐγειρομένη κατὰ τῶν ἠττημένων. (Γρηγ. Νύστ. ΜΓ', 684).—Φωνὴ ἐστὶ πολεμικὴ, καὶ ὁμνοδία εἰς Θεὸν μετὰ βοῆς. (Θεοδώρ. Π', 1053).

Ἀλαμανοῖ. (Ἀγαθίος ΠΗ', 1286).—Νόμιμα αὐτῶν, ἦθη καὶ θρησκευμα. (αὐτόθ. 1293. κ. ε.—Σωζώμ. ΞΖ', 1420).

Ἀλαμανδοδρος, Σαρχηνός, καὶ ὁ οἰὸς αὐτοῦ Νκαμάνος. (Εὐάγγ. ΠΓ', 2845. — Πρικόπ. Ἰστορ. τόμ. Α'. σελ. 81. 89).

Ἀλαναῖοι, κρηωφαγοῦσιν, ἄφρου μὴ γευόμενοι. (Εὐσέβ. ΚΑ', 465). — *Αλανοί*, βάρβαροι, ἕτεροι τῶν Ἀλανικῶν. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Β'. σελ. 461).

Ἀλάνθηστον καὶ ἀναμάρτητον. Τὸ ἀλόλαιστον καὶ ἀναμάρτητον μόνον τῆ ἀποστολικῆ καὶ ὀρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ ἀνήκει, κεφαλὴν ἔχουσα τὸν Χριστόν, καὶ ὁδηγὸν τὸ πανάγιον Πνεῦμα. «Ἐδοξεν ἡμῖν γενομένοις δημοθυμάδων.» κ. ἑ. (Πρόξ. ΙΕ', 24). Οὕτε δὲ Ἰάκωβος, οὕτε Πέτρος ἐτόλμησαν, καὶ τοι κρίναντες καλὸν εἶναι, δῖχα πάσης τῆς Ἐκκλησίας δογματίσαι τὰ περὶ τῆς περιτομῆς. Ὅπου γε οὔτε πάντες νυθέντησαν, εἰ μὴ ἐπέισθησαν ὅτι τοῦτο δοκεῖ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, οὐ καὶ προέταξαν τὴν αὐθεντείαν ἐν τῇ ἐπιστολῇ εἰπόντες· «Ἐδοξε τῷ ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν.» (Ἀμμων. Ἀλεξ. ΠΕ', 1552).

Ἀλαός, ὁ τυρλὸς περὰ τὸ στερετ. α. καὶ λάω τὸ βλέπω.

Ἀλαπαῖνος, ὁ ἀθηνῆς καὶ εὐπόρητος.

Ἀλαπάζειν, περὰ τὸ λάπτειν, ὃ ἐστὶ βροφεῖν, γίνετα λαπάζειν, καὶ πλεονακμῶ ἀλαπάζειν.

Ἀλάριχος, Γότθος καὶ ἀρχηγὸς τῶν Γότθων (Σωζόμ. ΞΖ', 1581. 1604). — Πορθεὶ τὴν Ῥώμην. (αὐτ. 1608-1612. 1616. — Σωκράτ. ΞΖ', 756). — Ἀλάριχος ἐν Ἀθήναις. Πολιορκεῖ αὐτάς· θύμικτα ἐπὶ τῆς πολιορκίας Ἀθηνῶν κατὰ τὸν χριστιανοκατήγορον Ζώπιον. Ἀναχώρησις αὐτοῦ εἰς Ἀθηνῶν καὶ Ἀττικῆς. (Ζώσιμ. σελ. 251). — Ἀλάριχος ἐν Ῥώμῃ (αὐτὸθ. 301-308. — Προκόπ. Ἱστορ. Περὶ Ἀλαρίχου, καὶ κατρωγαγῆς καὶ ὀνομασίας τῶν Γοτθικῶν ἐθνῶν τόμ. Α'. σελ. 312-319). — Ἀλάριχος καὶ βάρβαροι ἀπὸ Φερένης εἰς Εὐρώπην ἐλθόντες γίνονται ὀμοτάται πάντων ἀνθρώπων. (αὐτὸθ.).

Ἄλας, ἄλα, ἄλες. Ἐρώτησις. Τί ἐστὶ τὸ ἄλας, ὃ προσέταξεν ἔχειν ὁ Κύριος εἰπών· «Ἐρχετε ἐν ἐαυτοῖς ἄλας, καὶ εἰρηνέστε ἐν ἀλλήλοις·» (Μάρκ. Θ', 50). «Καὶ ὁ Ἀπόστολος δέ φησιν· «Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι ἄλατι ἡρτυμένον.» (Πρ. Κολασσ. Δ', 6).

Ἀπόφρ. Καὶ ἐνταῦθα διὰ τῶν συνευγεγμένων ἐκαστῶ κεφαλαίῳ ὁ νοῦς φανερός ἐστίν. Ἐν μὲν γὰρ τοῖς τοῦ Κυρίου ῥήμασι τὸ μηδεμίαν ὑπόθεσιν τῆς ἀπ' ἀλλήλων διαλύσεως καὶ

διαστάσεως παρέχιν, αἱ δὲ ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης πρὸς τὴν ἐνόητα τοῦ Πνεύματος συντηρεῖσθαι διδασκόμεθα· ἐν δὲ τοῖς τοῦ Ἀποστόλου, μνημονεύσαι τις τοῦ εἰπόντος «Εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἄλας; Εἰ δὲ καὶ ἐστὶ γεῦμα ἐν ῥήματι κενός;» (Ἰώβ Γ', 6), διδαχθήσεται οἰκονομεῖν τοῦ λόγου εἰς οἰκοδομὴν τῆς πίστεως, «Ἴνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσι,» καιρῶ εὐθέτῳ καὶ τάξει εὐσχημονι χρώμενος, πρὸς τὸ εὐπειθεστέρας γενέσθαι τοὺς ἀκούοντας. (Βασίλ. ΛΑ', 1264).

Λίβκος δὲ καὶ ἄλας αὐτοῖς τὰ ἐπιπατόμενα· τοῦ μὲν λιβάνου τὸ εὐώδες ἐν ἀγιασμῶ, καὶ εὐωδίῳ Χριστοῦ, τοῦ γε μὴν ἄλλος τὴν φρόνησιν ὑπερζήνοντος. Οὐ γὰρ ἀσύνητος ἡ μωρὸς τῶν ἁγίων ὁ λόγος, ἀλλ' ἐν χάριτι τε καὶ ἄλατι ἡρτυμένος, κατὰ τὸ γεγραμμένον· «Ἔμετε ἔστε τὸ ἄλας τῆς γῆς;», καὶ χάριν διδοὺς τοῖς ἀκούουσιν. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 681). — Προστίθεισι δὲ τούτοις, ὅτι «Διαθήκη ἄλλος αἰωνίου ἐστὶν ἔναντι Κυρίου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματι σου μετὰ σέ» (Ἀριθ. ΙΗ', 19), ταρεῖσθαι που πάντως ἐκεῖνο προστέταχεν, ὃ καὶ ἐν ἐτέροις ἔφη· «Ὁὐ διαπισύστε ἄλας διαθήκης Κυρίου ἀπὸ θυσακαμάτων ὑμῶν. Ἐπὶ παντός δώρου ὑμῶν προσοίσατε Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν ἄλας.» (Λευιτ. Β', 13). Κατεπάττετο δὲ ἄλας ἢ θυσίαι, καὶ τοῦ τύπου σημαίνοντος τὸ ἐμφρόνως χρῆναι καθιερούσθαι Θεῷ, καὶ οἰονεῖ ποιεῖσθαι νοστιμωτάτην αὐτῷ τὴν πρόσδοον. Οὐ γὰρ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἄλατος. (Ἰώβ. Γ', 6. — Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 840-841).

Ὡς περ δὲ ἄνευ ἄλας, οὔτε ἄρτος, οὔτε ὕψον ἐδώδιμον, οὕτως ἄνευ τῆς ἀποστολικῆς συνέσεως καὶ διδασκαλίας, πᾶσα ψυχὴ μωρὰ καὶ ἄνοσμος, καὶ οὐχ ἡδέια περὰ Θεῷ. Ἐστῶσαν οὖν ἐν ἡμῖν οἱ ἄλες, τουτέστιν οἱ θεοὶ τε καὶ σωτήριοι λόγοι, ὧν ἐκ κατπρονήσωμεν, ἐσόμεθα μωροὶ καὶ ἀσύνητοι, καὶ ἀχρεῖοι παντελῶς. (ΟΒ', 796. — Θεοδώρ. Π', 305.825).

Ἄλας. Ἄλας τινὲς νοοῦσι τὰ ἐκ θαλάσσης βρωμικτα. Ἄλας κριθαῖς ἀνεμινύοντο ἐν ταῖς θυσίαις, καὶ ὅτι τοὺς ζένοισι πρὸ τῶν ἄλλων βρωμάτων ἄλες παρετίθεντο συμβολικῶς. — Νόμος ἐστίν Ἑλληνι μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνεσθίοντι. Ἄλα δὲ ἐτίθειον οἱ παλαιοὶ ἐν ταῖς τῶν ξενῶν κατρωγαγῆς συμβολικῶς ἐπευχόμενοι, ὡς περ ἄλας ἐκ δύο φάσεων, τῆς ὑδατώ-

δους και γενηρας, εις μιαν φύσιν ἐπάγη τὴν τοῦ ἀλός, οὕτω παγήσῃ και τούτους εις μιαν ὁμόνοιαν. (Ἰωάν. Ματθ. 1. Ζ', 166. και σημ.).

Τοὺς κοινοὺς ἄλας. (Φώτ. ΡΒ', 596). Τὴν λέγουσαν αἰνίττειται Φώτιος παρομοίαν, α' Ἄλας και τράπεζον μὴ παραβαίνειν ὃ ἦν δὴ και ἡ κοινή ἡμῶν γλῶσσα διατηρεῖ ἐπὶ τῶν παλαιῶν και ἀμετάβλητον ἔχοντων φιλίαν λέγουσα· «Ἐφαγκαν μὲν ψωμί και ἄλατι.» «Ἄλας γὰρ πληθυντικῶς τὸ ἄλας· μεταφορικῶς δὲ φιλία, οικειότης· ἀλλὰ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις, και οὐδετέρως λέγεται, τὸ ἄλας, ὡς παρὰ τοῖς Εὐαγγελισταῖς, και τῷ Ἀποστόλῳ. (Ἰ. Βαλ. λέττας· εις ἐπιστολὰς Φωτίου σελ. 147).

Ἄλασσα, πλανᾶσθαι.

Ἄλαστεῖν, δεινοπαθεῖν.

Ἄλαστωρ, κύριον. Ἀλάστωρες κυρίως δαίμονες, Ἐρινυώδεις· κκαυχρηστικῶς δὲ, οἱ φαῦλοι ἔχθροί. Ἀλάστωρ φθονερὸν δαιμόνιον. Ζεὺς ἀλάστωρ, οὗ ἡ βλάβη ἀλῆστος· ἢ οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὁ ἐπακμόνων τοῖς ἄλαστα παθοῦσι. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἀλάστωρ, ὁ περιέργως πάντα ὀρών. — Ἀλάστωρ τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ὁ διάβολος, ἀντίχριστος. (Θεοδώρ. ΠΑ', 916. 1532. — ΠΒ', 388).

Ἄλακωπός, ὁ ἀφανής, και ὁ τυρλός.

Ἄλακνοι. Ἀλακνοὶ και Ἰθῆρες και περιόικα ἔθνη, αὐτόνομά τε και Πέρσαις κατήκοα. (Προκόπ. Ἰστορ. τόμ. Α'. σελ. 47 κ. ἑ.). — Ἄλακνοι οἱ ἐν Εὐρώπῃ. (τόμ. Β'. σελ. 30 — Ἰωάν. Ματθ. 1. Ζ', 273).

Ἄλδινα ἢ Ὀσια. (Παλλ. δ. ΑΔ', 1233).

Ἄλδικανός. Λόγος τοῦ ἀγίου Νεῖλου πρὸς Ἀλθιανὸν μοναχὸν ἐρημίτην, περὶ αὐταρκείας και τοῦ κκατὰ Θεὸν πολιτεῦσθαι. (ΟΘ', 696-712).

Ἄλθινος, Ἰουδαίαις ἔπαρχος, Φῆστον δικαδεχθεῖς. (Εὐσέβ. Κ', 204). — Ἀλθίνου αὐτοκράτορος Ῥώμης βασιλεῖα. (Ζώσιμ. σελ. 14).

Ἄλγειν και χαιρίν. Ἀλγὸν τῆ νόσῳ, και χαιρῶ, οὐχ ὅτι ἀλγὸν, ἀλλ' ὅτι τοῦ καρτερεῖν τοῖς ἄλλοις εἰμὶ διδάσκαλος· ἐπειδὴ γὰρ τὸ μὴ πάσχειν οὐκ ἔχω, τοῦτό γε τῷ πάσχειν παρακαρδιάζω, τὸ φέρειν και τὸ εὐχαριστεῖν, ὡσπερ ἐν τοῖς εὐθύμοις, οὕτω δὴ και τοῖς ἀλγεινοῖς. Ἐπειδὴ πείθομαι μηδὲν ἀλογον εἶναι παρὰ τῷ λόγῳ τῶν ἡμετέρων, και ἡμῖν οὕτω φαίνονται. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ'. 77).

Ἀλγηδών. Ἔοικε δὲ πως, παρούσης ἀλγηδόνος, ἡ ψυχὴ νεῦν ἀπ' αὐτῆς, και τίμιον ἡγεσθαι τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς παρούσης ὀδύνης. — Τῶν ἀλγηδόνων τὰς μὲν ὑπομένομεν, τὰς δὲ φεύγομεν, ἡ δὲ αἴφρσις και φυγὴ κατ' ἐπιστήμην γίνεται. Εἰ δὲ κατὰ μὲν δίψαν ἡ ἀλγηδὼν νοεῖται, κατὰ τὴν πῶσιν δὲ ἡ ἡδὼν, ποιητικῆ τῆς ἡδονῆς· ἡ ἀλγηδὼν ἡ προὔραζατα γίνεται· ἀγαθοῦ δὲ ποιητικὸν τὸ κακὸν οὐκ ἂν γένοιτο· οὐδῆτερον οὖν κακόν. Ὅ μὲν οὖν Σιμωνίδης, καθάπερ και Ἀριστοτέλης α' Ἰγιάειν μὲν ἀριστον ἀνδρί,» γράφει, ἀδευτερον δὲ, εὐφρα καλὸν γενέσθαι· τρίτον δὲ, πλουτεῖν ἀδόλως.» Ἐνθα και γνῶμικὸν διάφορον ποιητῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 1233-1253).

Χρήσιμος οὖν και ἡ ἀλγηδὼν εἰρίσκειται κατὰ τε τὴν ἱατρικὴν, και παιδευτικὴν, και κολαστικὴν· και διὰ ταύτης ἡθῆ διορθοῦνται εις ὠφέλειαν ἀνθρώπων· ἐνθα περὶ ἀρετῶν και κακιῶν. (Κλήμ. Θ', 421).

Ἀλδημιος ἢ Ἄλδος, ὁ Ζεὺς, δὲ ἐν Γαζῇ τῆς Συρίας τιμάται, παρὰ τὸ ἀλδαῖον, τὸ αὐξάνω· ὁ ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῶν καρπῶν. (ΞΕ', 1257 σημ. Μεθόδ.).

Ἀλδαίνω και ἀλδησκω, αὐξάνω· ἀλδω, και ἀλδῶ περισπωμένως, ἐκ τοῦ ἀρδω. Ἀλθαίνω δὲ, θερμαίνω.

Ἄλεα, ἡ θερμότης.

Ἀλεγύνειν και ἀλγύνειν, φροντίζειν και ἐν λόγῳ ποιεσθαι.

Ἄλεις, οἱ ὁμοῦ ἡθροισμένοι.

Ἄλεταρ, τὸ ἀπὸ πυρὸς ἄλευρον, παρὰ τὸ ἀλέω, ἀλήθω.

Ἄλεσσον, πρῶτηρον τὸ ἀγαν λειῶν ἢ και μὴ λειῶν, διὰ τὰ ἐμπεικισμένα δαιδάμματα.

Ἄλειτης, παρὰ τὸ ἀλείτω, τὸ ἀμαρτάνω· ὅθεν ὁ ἀλιτρός.

Ἄλεφαρ, τὸ ἔλαιον, ἡ τὸ ἐλακώδες τῆς πιμελής, και ἀλειμμά τι εὐώδες.

Ἄλειφατίτης. Ἀλειφατίτης ἄρτος λέγεται ὁ πιμελῆς συμπεφυρμένος.

Ἄλειφειν. Ἀλειφεῖ τὸν ἀθλητὴν ὁ παιδοτρίβης. (Θεοδώρ. ΠΑ', 853). — Ἀλειφεῖ ὁ ἀλάστωρ διάβολος ὡς παιδοτρίβης τοὺς οικεῖους αὐτοῦ πρὸς τὴν κακίαν. (ΠΒ', 849). — Ἀλειφεῖν πρὸς ἀνδρείαν, τιμὴν, και ἀρετὴν. «Ὁμῆρος»

Σιῆθος δὲ πλῆξας, κραδίην ἠπίπαπε μύθῳ·
Τέταθε δὲ, κραδίῳ και κνύτερον ἄλλο ποτιέτης.

Καὶ ἄλλα δὲ τοῦτοις προσόμοια καὶ παρὰ ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ φιλοσόφων βῆδῳς ἂν τις συλλέξειεν· ἄλλ' ἡμῖν οἱ θεοὶ λόγοι πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἀροῦσιν. (ΠΓ', 1200-1).

Συναπέστειλεν αὐτοῖς (τοῖς λατρευομένοις αὐτῶν) ὁ Θεὸς καὶ τοὺς εὐσεβεῖς λαμπρομένουσιν, οἷον τινας παιδονόμους· καὶ παιδοτρίβας, ἀλείφοντας καὶ φωτίζοντας, καὶ ποδηγοῦντας ἀπαντας εἰς εὐσεβειαν. (Π', 1368). — Ἄλλὰ γὰρ οἶδα περιττὸν ποιῶν, τὸν γενναῖον τῆς ἀρετῆς ἀγωνιστήν, καὶ τῶν ἄλλων ἀθλητῶν παιδοτρίβην εἰς καρτερικὴν ἀλείφω. (ΠΓ', 1185). — Εἰς ὑπομονὴν καὶ καρτερικὴν τοὺς ἀδικοῦμένους ἀλείφω. (Π', 1253). — Ἀλείφω δὲ Ἄπόλλωστος τοὺς ἀκροατὰς πρὸς τοὺς κινδύνους. (ΠΒ', 677).

Ἀλεκτορὸς, θηλυκὸν τοῦ ἀλέκτωρ.

Ἀλεκτροῦν. Ἀρεῶς τις ὑπηρετὴς οὕτω καλούμενος, εἰς ὄρνειον μεταμορφωθείς ὑπὸ Ἄρεως· μῦθος. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἀλεκτροῦν τὸ ὄρνειον τῷ Ἀρεῖ ἀνέκειτο. — Ἀλεκτροῦν οἰανοῦν θύραν εἰσιῶν ἐπικλίνει τὸν λόφον κατὰ τὴν ἰδιώμα. — Ἀλεκτροῦν τις ἐραστοῦς παιδός. Περὶ ἐρώτων γυναικῶν· ὅτι ὁ Δαίδαλος ὑπουργὸς παραδέδοται· περὶ ἐρώτων γυναικῶν πρὸς ζῶα· πτηνῶν καὶ ἰχθύων πρὸς ἀνθρώπους. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ὅτι κοινόν ἐστι τῷ γένει τοῦτον, καὶ ὁ ὄρνις καὶ ἡ ὄρνις διγενῶς, οὕτω διχῶς καὶ ἀλεκτροῦν. Τοῦ μὲν ἀρσενικοῦ χρήσεις· πολλά· τοῦ δὲ θηλυκοῦ αὐτὰ παρ' Ἀθηναίῳ· πολλά· τὰν ἀλεκτροῦνον ὑψηλῆμα τίκτους· καί, Αἱ δὲ ἀλεκτροῦνες ἀπασαι καὶ τὰ χοιρίδια τίθησκον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀλεκτροῦν ἐπεκαλετο Ἀδαῖος ὁ τῶν Φιλιπποῦ ξένων ἡγούμενος· καὶ γῆτρος ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἀλεκτροῦνον βοαὶ ἤλαυνον τὴν τοῦ ἥρωος ψυχὴν, κατὰ Δάμωνα τὸν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανῶνος μαθητὴν. (Εὐσέβ. ΚΒ', 836).

Πῶς Μαρτιάδος καὶ Μάρκος οὐ συμφωνοῦσιν πρὸς τὴν ἀλέκτορος φωνήν. Ἐπειδὴ καθ' ἑκάστην ἀγωγὴν καὶ τρίτον καὶ τέταρτον φωνεῖν εἴωθεν ἀλεκτροῦν, δηλῶν ὁ Μάρκος, ὅτι οὐδὲ ἡ φωνὴ τὸν Πέτρον ἐπέσχε, καὶ εἰς μνήμην ἤγαγε, τοῦτο φησί. Ὡστε ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπὲξ καὶ τρεῖς, ἀμφοτέρω συμφωνῶν ἐστίν. (Ἐν τοῖς εἰς Ἀθανάσιον. ΚΗ', 705).

Ἀλέκτωρ, υἱὸς Ἀργεῖου τοῦ Πέλοπος,

— Ἀλέκτωρ υἱὸς Ἐπειοῦ βασιλέως. Ἠλιδος.

Ἀλέκτωρ, ὁ ὄρνις, ὃς οὕτω λέγεται διὰ τὸ ἐκ τοῦ λέκτρου ἤμαξ· ἐγείρειν· καὶ ἀλεκτρούρινα, ὡς ἐμφαίνει ὁ κομικός.

Ἀλέκτωρ, αὐλὸς ἐπιθετικῶς, ὁ ἡδύς, καὶ δι' ὃν οὐκ ἔχει λέγεσθαι, ὃ ἐστὶ κοιμᾶσθαι, ὁ ἀκρωμένους.

Ἀλέκτωρ ἡ ὀμύλεκτρος γυνή, καὶ ἀλέκτωρ ἡ παρθένος, ἡ μὴ πειραθεῖσα λέκτρου· καὶ ὅτι καὶ ἡ Ἀθηναῖ ἀλέκτωρ τῷ αὐτῷ λόγῳ λέγεται.

Ἀλεξάνμενός, Τήσιος, εὐρετῆς· τοῦ μμητικῶς γράφειν.

Ἀλεξάνδρα, ὄσια. (Παλλιάδ. ΛΑ', 1017).

Ἀλεξάνδρατα, τόπος, ὅπου Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου ἔκρινε τὰς θεάς. Καὶ ἔρα τὴν τοιαύτην Ἀλεξάνδρειαν, οὐκ ἂν τῷ μεγάλῳ Ἀλεξάνδρῳ παρανομιμένην, ἀλλὰ τῷ ἄρπυξ· Πάρδι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀλεξάνδρεια, ἡ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. — Ἀλεξανδρεῖς βιβλιοθήκη ὑπὸ Πτολεμαίου. Ἠκοδόμησε Πτολεμαῖος τὴν Φάρον, ἔνθα μετεφράσθη ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ὑπὸ τῶν ΟΒ' Ἐρμηνευτῶν ἐκ τῆς Ἑβραϊκῆς· (Ιουστίν. Γ', 265).

Ἀλεξάνδρεια παντοίως παιδεύσει· ἐργαστήριον ἦν καὶ πρὶν, καὶ ἐπὶ Βασιλείου καὶ Γρηγορίου. (Γρηγ. Ναζ. ΛΕ', 761). — Ἦς πᾶσι πάντων κρατούσης, θερμότης τὸ ἰδικίτατον, καὶ ταύτης τὸ κάλλιστον, χριστιανισμός, καὶ τοῦτου διάθεσις, ἐκ προαιρέσεως μὲν ἀρχομένη, τῇ δὲ φύσει βεβαιουμένη. Τῇ γὰρ εὐσεβεῖς τὸ θερμὸν προσχωρήσαν, ζῆλος ἐγένετο· ζῆλος δὲ, ἀσφάλειν πίστει. (αὐτόθ. 1201).

Δεινὰ Ἐκκλησίης Ἀλεξανδρεῖς. (αὐτόθ. 1216 κ. ε.). — Ποῖς ὑπέστη ὑπὸ Παλλαδίου ἐπαρχοῦ Ἀλεξανδρεῖς καὶ Γεωργίου τοῦ Καππάδοκος, τοῦ τέρατος ἐκείνου. (αὐτόθ. 1097).

Ὁ Ἀλεξανδρέων δῆμος στασιώτης· φύσει καὶ μακρὸς ἦν, μεγάλην ἀπανθρωπίαν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐπιδείξασθενος. (αὐτόθ. 613). — Τὸ τῶν Ἀλεξανδρέων γένος εἰς πᾶσαν δέξυρπον στάσιν. Πάντως δὲ ἀκηκόατε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως, ὅπως θερμοί τε εἰσι καὶ ζέοντες ἐπὶ πᾶν, ἐρ' ὅπερ ἂν προχειρῶς ὀρμήτωσιν. (Ἀστέριος Ἄμμοσ. Μ', 344). — Ὁ Ἀλεξανδρέων δῆμος, πλεον τῶν ἄλλων δῆμων, χαίρει ταῖς στάσεσιν· εἰ δὲ ποτε καὶ

προφάσεως ἐπιλάθεται, εἰς ἀφόρητα καταστρέφει κακὰ. Δίχκ γὰρ αἵματος οὐ πάυεται τῆς ὀσμῆς. (Σαορ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΞΖ', 761). — Εὐέξαπτον γὰρ τι γρῆμα πρὸς ὄργην δῆμος, καὶ τὰς τυχοῦσας ἀπορμὰς ὑπέκαυμα τῶν θορύβων ἔχων' οὐχ ἦκιστα δὲ πάντων ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας, πλήθει τε πολλῶν κομῶν, καὶ μάλιστα ἀφανεῖτε καὶ σύγκλυδι, καὶ παραλόγῳ θράσει τὰς ὁρμὰς γαυρούμενος. Ὅθεν ἀμέλει, φασίν, ἔξιν τῷ βουλομένῳ τὸ προστυχὸν καταρρήξναι, πρὸς δημοτικὴν στάσιν τὴν πόλιν ἐκκαχεύειν, ἄγειν τε καὶ φέρειν ἔπειτα, καὶ καθ' οὐ βούλεται. Τὰ πολλὰ δὲ καὶ παιγνιήμονα καθεστάναι, καθὼς Ἡρόδοτος περὶ Ἀμάστιδος ἱστορεῖ. (Εὐκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΠΓ', 2520-2521. — Νικηφ. Κἀλλιστος ΡΜΓ', 1100. — ΡΜΖ', 48).

Ὁ δὲ Γάιος (αὐτοκράτωρ Ῥώμης) εαυτὸν ἐξετύφωσεν, οὐ λέγων μόνον, ἀλλὰ καὶ οἰόμενος εἶναι θεός, εἶτα οὐδένας εὖρον οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων ἐπιτηδειοτέρους Ἀλεξανδρέων εἰς τὴν τῆς ἀμέτρου καὶ ὑπὲρ φύσιν ἀνθρωπίνην ἐπιθυμίας βεβασίωσιν' δεινοὶ γὰρ εἰσι τὰς κολακείας καὶ γοητείας καὶ ὑποκρίσεις, παρεσκευασμένοι μὲν θῶπας λόγους, ἀναιμόνοι δὲ στόματι καὶ γχαλίμας πάντα φύροντες. Φίλων. (ΠΕ', 1065 σημ.)

Περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συμβάντων διωγμῶν καὶ κακώσεων. (Εὐσέβ. Κ', 684 κ. ἑ.). — Διωγμὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τῇ λοιπῇ Αἰγύπτῳ. (Βασίλ. ΑΒ', 581). — Παρκαμύεται τοὺς Ἀλεξανδρεῖς ὁ Βασίλειος δι' ἐπιστολῆς. (αὐτόθ. 581-585). — Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς Πέτρον Β' Ἀλεξανδρείας. (αὐτόθ. 569). — Ἐτέρᾳ πρὸς τὸν αὐτόν, δι' ἧς ὁ Βασίλειος φιλαδέλφως ὁμολογεῖ, ὅτι προσήκον τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἀνῆφρῆιν, τοῦτον δὲ φροντίζειν περὶ αὐτῶν. (αὐτόθ. 992-996). — Ἀθανασίου Ἐγκύκλιος συνοδικῆ τοῦ ἀπανταχοῦ τῆς καθολικῆς; Ἐκκλησίας ἐπισκόποις, ἐξιστοροῦσα τὰ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων τρομερὰ κακουρήματα τῶν Ἀρσιανῶν (ΚΕ', 252 κ. ἑ.).

Οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπεστρέφοντο Γρηγόριον τὸν Καππαδόκα, τὸν καὶ διάδοχον Ἀθανασίου γενόμενον (αὐτόθ. 225 κ. ἑ.). — Ἐπιστολὴ Ἰουλίου Πάπα Ῥώμης πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους καὶ διακόνους Ἀλεξανδρείας. (αὐτόθ. 344). — Ἐπιστολὴ αὐτοκράτορος Κωνσταν-

τίνου πρὸς αὐτοὺς. (αὐτόθ. 348). — Οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὀρθόδοξοι ἠνάγκασαν τὸν Ἀθανάσιον συναλθεῖν ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. (αὐτόθ. 612).

Ἔθος ἐπισκόπου Ἀλεξανδρέων. Παρὰ Ἀλεξανδρεῦσι μόνος ὁ τῆς πόλεως ἐπίσκοπος διδάσκει ἐπ' Ἐκκλησίας. Φασὶ δὲ τοῦτο οὐ πρότερον εἰσῆθαι, ἐπιγενέσθαι, ἀρ' οὐ Ἄρειος πρεσβύτερος ὢν, περὶ τοῦ δόγματος διαλεγόμενος ἐνεωτέρωσε. Ξένον δὲ κάκεινο παρὰ Ἀλεξανδρεῦσι τοῦτοις. Ἀναγνωσκομένῳ γὰρ τῶν Εὐαγγελίων, οὐκ ἐπανίσταται ὁ ἐπίσκοπος· ὁ παρ' ἄλλοις οὐτ' ἔγνω, οὐτ' ἀκούσα. (Σωζόμ. περὶ εἰδῶν τιῶν ἐν ταῖς ὁμοδόξοις Ἐκκλησίαις. ΞΖ', 1476-1477).

Διοσκόρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐπελευθεσίαι ἐν ζήτη ἔκκλησιαστικῇ δικαιοδοσίᾳ (Θεοδώρ. ΠΓ', 1280).

Ἀλεξανδρείας πόλις καὶ δήμου αὐτῆς περιγραφὴ. (Σημειώσεις παρὰ Ζαχαρίας Μιτυληνῆς ΠΕ', 1059-1063). — Ἀλεξάνδρεια ἡ Αἰγυπτία, ἦτοι Αἰθουσα, ἐλέγετο κατ' ἐξοχὴν Πόλις, καὶ Πολίται ἐξ αὐτῆς, ὡς Ἄστυ αἱ Ἀθηναίαι, καὶ Ἄστωί, καὶ Ἀστικοὶ οἱ Ἀθηναῖοι. — Οὐ μόνος ἐστὶ τῆς κοσμικῆς σοφίας εὐφρορὴ ἡ μεγάλη τῶν Ἀλεξανδρέων πόλις, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀληθινῆς, τῆς ὄντως σοφίας παρ' ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς βρούουσιν αἱ παγκτῆ. Εἰς ἣν καὶ ἡ πανταχόθεν συνέβρει νεότες τῶν περὶ φιλοσοφίαν τε καὶ ἱατρικὴν ἐσπουδακῶν. — Τὴν μὲν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν μέσος Ἀθηῶν περιέλιπε χωρὶς ἄκρην δέ, ἣν Ἀλεξάνδρος τῆς οἰκίας τίθεται πόλεως, οἷς προσηγόρευσεν εἰργασταὶ πρὸς ἄκρον γὰρ ἔσθησε πόλεως. Καὶ γνησιώτερον αὐτὴν ἐστὶ προσειπεῖν Ἀκρόπολιν, ἢ ἐφ' ἣ φρονεῖν Ἀθηναῖοι παρέλαβον. (αὐτόθ. 1017. σημ.)

Τῶν δὲ πόλεων, ὅσαι μέγεθος ἔχουσι καὶ τὴν ἀκόλουθον εὐδαιμονίαν, ταύταις συμβέβηκεν εὐνδρεῖν, ἀμελεῖσθαι δὲ τὰς χώρας, πάντων ἐπὶ τὸ κατὰ ψυχὴν ἱλαροῦσθαι νενεκῶτων, καὶ τῇ κατασκευῇ πάντας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς ἡδονὰς εὐκαταφόρους εἶναι· τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὑπερβάλλουσιν πάσας τῷ μεγέθει καὶ εὐδαιμονίᾳ τὰς πόλεις· οἱ γὰρ ἀπὸ τῆς χώρας εἰς αὐτὴν ἐπιζευνοῦμενοι, καταμίνοντες ἐφ' ἱκανῶν, εἰς ἐλάττωσιν ἦγον τὰ τῆς ἐργασίας. Ὅθεν ὁ βασι-

λεύς, ἔνκ μὴ καταμένωσι, προστάζει μὴ πλέον εἰλοισιν ἡμερῶν παρεπιδημῆν. (αὐτόθ. 1063).

— Μεγίστη δὲ οὐσα μετὰ τὴν Ῥώμην ἡ πόλις στενοτέρα τοῦ πλήθους ἠλέγγετο. Αἴγυπτος τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν οὐκ ἀλλοεῖ, καὶ τοὶ πηλίκον ἀποστάσεις· κέντρον ἔχουσα τὴν Ἀλεξάνδρειαν, πλήθους γε ἀνδρῶν ἑνεκα καὶ πλούτου, πρὸς δὲ καὶ μεγέθους· μήκος μὲν γε αὐτῆς τριάκοντα σταδίων, εὐρὸς δὲ οὐκ ἔλαττον δέκα. (αὐτόθ.).

Ἀλεξάνδρεια πόλις ἐστὶ μεγίστη καὶ πολυάνθρωπος, οὐκ Αἰγυπτίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ Θηβαίων καὶ Λιβύων τῶν πρὸς Αἴγυπτον τὴν ἡγεμονίαν πεπιστευμένη. (Θεοδώρ. ΠΒ', 885. αὐτόθ. 1066 σημ.).

Τῶν δὲ βυβλίων τῆς Ἀλεξανδρείας μέρος ἐστὶ καὶ τὸ Μουσέον, ἔχον περιπάτον καὶ ἐξέδραν, καὶ οἶκον μέγαν, ἐν ᾧ τὸ συστάσιον τῶν μετεχόντων τοῦ Μουσείου φιλολόγων ἀνδρῶν. Ἔστι δὲ τῆ συνόδῳ ταύτῃ καὶ χρήματα κοινά, καὶ ἱερῆ· δὲ ἐπὶ τῇ Μουσειῷ τεταχμένον, τότε μὲν ὑπὸ τῶν βασιλέων, νῦν δ' ὑπὸ Καίσαρος. (Στράβ. βιβλ. ΙΖ'. αὐτόθ. σημ.).

Ἐπὶ Γρακτιανοῦ σεισμός ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γέγονεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς ἐπὶ πολὺ ὑποχωρῆσαι τὴν θάλασσαν, καὶ τὰ πλοῖα ἐπὶ ξηρᾶς ἐστάνα· πλήθους δὲ πολλοῦ ἐπὶ τῷ παραδόξῳ θεαμάτων συνδεδραμηκότος, τῶν ὑδάτων ἀθρόως ἐκδραμόντων, πέντε μυριάδες ἀνθρώπων κατεποντίσθησαν. Κεδρηνός. (αὐτόθ. σημ.).

Ἀλέξανδρος ἔκτισε πόλεις ἑβ', ὧν αἱ προσηγορίαι αὗται·

Ἀλεξάνδρειαν τὴν παρὰ Πεντάπολιν, πρότερον Χεττοῦν καλουμένην, Μέρφωας οὐσαν ἐμπόριον,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Αἴγυπτον,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Ἄρπαι,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καθίσωσαν,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν καὶ Σκυθῶν ἐν Αἰγυπτίᾳ,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Πάρω,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν περὶ Κύπριδος ποταμόν,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Τρωάδος,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Βαβυλώνας,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Μεσσαγαγῆς,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Πέρσης,

Ἀλεξάνδρειαν τὴν Κάσον. (Χρονικ. Πασχ. ΙΒ', 420-421).

Ἀλέξανδρος Πάρις δὲ Πριάμου. (Ἀθην.

ναγράφ. Γ', 952.—Κοσμ. Ἰεροσολ. ΑΗ', 428).

Ἀλέξανδρος Καρτύτιος σφαιριστής, ὃν πολίτην οἱ Ἀθηναῖοι ποιησάμενοι, ἀνδριάντας αὐτῷ ἔστησαν. (Βύστλθ. περὶ σφαιριστῶν).

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου Μακεδόνων βασιλέως, ὁ μέγας· ἐκαλεῖτο Δρακοντιάδης. Ὁ γὰρ Ζεὺς ὄφει ἐξομοιωθεῖς, τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν Φιλίππου γυναικίκα ἐμοίχευεν. Ὁ οὖν Ἀλέξανδρος ἐπιτηδεύθητα πολλὴν ἐκ φύσεως κεκτημένος· καὶ φρόνησιν, πάσης· σχεδὸν τῆς οἰκουμένης ἐκάρτησεν· ἦν δὲ καὶ σώφρων, ἀλλ' ὄμως οὐνόφυλξ. Οὗτος οὖν τοῦ ζῆν ἀπηνάλαγῃ τῇ μέτῃ διαφραρεῖ· τινεὶ δὲ φασι, ὅτι καὶ τὸ σῶμα ἐλελώθητο ὑπὸ τῆς τρυφῆς. Ὁ τοῖνον τοιοῦτος καὶ τοσοῦτος, φησὶν ὁ θεὸς Γρηγόριος, καὶ πάσης κρατήτας τῆς γῆς, οἰκτρῶ τέλει τὸν βίον κατέστρεψε. (Κοσμ. Ἰεροσ. ΑΗ', 434-435).

Ἀλέξανδρος ἦν σώφρων καὶ πρᾶος, Θεβαίους νεωτερίζοντας, ἐπιστήτας τὸ στρατεύμα κατὰ κράτος αἰρεῖ, τὴν δὲ Πινδάρου οἰκίαν μόνην ἐκέλευσε ἀπαθῆ διαφυλαχθῆναι, καὶ ὅστις δὲ ἦν αὐτῷ προσήκων, αἰδοῖ τοῦ ποιητοῦ δισώζετο. (αὐτόθ. 594).—Ἀλέξανδρος τὴν ἐτέραν τῶν ἀκοῶν ἀκεραῖαν ἔτεταμίευτο τῷ διαβάλλοντι. (Βασίλ. ΑΒ', 297).

—Ἐπιστολὴν κατὰ τοῦ ἱατροῦ δεξάμενος, ὡς ἐπιβουλεύοντος, ἐπειδὴ ἔτυχεν ἐπ' αὐτῷ τῷ καιρῷ φάρμακον λαβῶν, ὥστε πτεῖν, τοσοῦτον ἀπέσχε πιστεῦσαι τῷ διαβάλλοντι, ὥτε ἄλλοι τε τὴν ἐπιστολὴν ἀνεγίνωσκε, καὶ τὸ φάρμακον ἐπιεν. (αὐτόθ. 1008).—Τὰς θυγατέρας Δαρειοῦ αἰχμαλώτους λαβῶν, θαυμαστόν τι οἶον τὸ κάλλος παρέχειν μαρτυρομένης, οὐδὲ προσιδεῖν ἠξίωσεν, αἰσχρὸν εἶναι λέγων, τὸν ἄνδρα ἐλόντα, γυναικῶν ἠττηθῆναι. Περὶ σωφροσύνης. (αὐτόθ. 1345).—Ἀλέξανδρος φιλανθρωπία καὶ μεγαλοψυχία. Νικήτας Πύρων, μὴ μόνον τὸ ζῆν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἰνδῶν βασιλείαν αὐθὶς ἐδωρήσατο. Καὶ ἦν αὐτῷ ἡ περιουσία τοῦ θαρρῆεν τὸ φιλάνθρωπον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 565).

Πόνιοι καὶ ἀγῶνες Ἀλεξάνδρου.

Ἀλέξανδρῳ δὲ τί παρ' ἀξίαν, τί ἀνιδρωτί, τί ἀναμωτί, τί προικα, τί μὴ πονήσαντι τῶν μεγάλων; . . . Ποῦ σὺ καὶ πότε ταῖς Ἀλεξάνδρου πράξειςιν ἔδδον ἐδωκας; Ποῖαν πέτραν ἀναμωτί διὰ σὲ εἶλε; ποῖαν πόλιν ἀφροῦρη-

τον αὐτῷ παρέδωκας; ἢ ποῖον ἔνοπλον φάλαγγα; Τίς εὐρέθη βασιλεὺς ἔξθυμος, ἢ στρατηγὸς ἀμελής, ἢ κοιμώμενος πυλωρός; ἀλλ' οὐδ' εὐδαιος ποταμός, οὐδὲ χερμῶν μέτριος, οὐδὲ θέρος ἄλυτον. (Πλούταρχ. περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς; λόγος Β'. σελ. 417).

Λέγεται ὅτι ἐκ τῶν ὄπλων αὐτοῦ σέλας ποτὲ ἐξέλαμψεν, ἐν Ἰνδιῶν κινδυνεύων. Ἐνθα περὶ φασμάτων σελασφάρων, καὶ σωμαίων πυροβολούντων. (Λεξ. Εὐσταθ.)—Ἐν τῇ Ἠλιουπόλει, καὶ Μέμρι καὶ Θήβαις, εἰς λόγους τοῖς ἱερῶν ἀρτῆθαι λέγεται. (Ἀθηναγ. Γ', 953).—Εἰσελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα προσεκύνησε τὸν ὄντα Θεόν. (Χρυσόστ. ΝΒ', 232).

Τριακιδέκατος θεὸς παρ' Ἀθηναίους ἀνηγορεύθη. (Αἰνεῖς Γαζ. ΠΕ', 940.— Διδώρ. Σικελ. βιβλ. ΙΓ', κεφ. 92).—Καὶ ἡ Ῥωμίων σύγκλητος τριακιδέκατον ἐνόμισεν εἶναι θεὸν Ἀλέξανδρον. Καὶ γὰρ αὕτη ταύτην εἶχε τὴν ἀξίαν χειροτονεῖν καὶ ἐγκρίνειν θεοῦ. Ὅτε γοῦν τὰ κατὰ Χριστὸν ἀπαγγέλη πάντα, ἐπεμψεν ὁ τοῦ ἔθνους ἄρχων πυνθανόμενος, εἰ δοκεῖ αὐτοῖς καὶ αὐτὸν χειροτονῆσαι Θεόν. (Χρυσόστ. ΕΑ', 580-582).

Λέγεται δὲ οὐκ εὖ διακείμενος πρὸς τὰ ἀρροδίτια, καὶ γίνεσθαι ἐνομιζέτο τὸ κατ' ἀρχαίαν, ὡς δηλοῖ παρ' Ἀθηναίῳ τὸ Ὀλυμπιάς παρέκλιné ποτε τῷ υἱῷ Ἀλεξάνδρῳ, Φιλίππου συνειδότης, Θετατλήν ἐταίρην Κκλιλιζειναν; περικκλεστέτην οὖσαν. Εὐλαβοῦντο γάρ, φησί, μὴ γίνεσθαι εἴη, ἐπεὶ οὐκ εὖ διέκειτο πρὸς τὰ ἀρροδίτια, ὡς ἱστορεῖ Θεόφραστος. (Λεξ. Εὐστ.).—Λέγεται δ' ὅτι δίχου (6) ποτήριον πίων, καὶ ἐκ τούτου νοσήσας ἀπέθανεν. Ἰσέου δ' ὅτι τὸ ἀζήχης (γ) πιεῖν μυρίους ἀπέλεσεν, ὧν εἰς καὶ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, δὲ Μακεδὸν συμπίνων τῷ Πρωτόξῳ, εἶτα ποτήριον λεθὼν δίχου, ἔφασε μὲν γενναίως, οὐ μὴν δὲ ὑπήνεγκεν, ἀλλ' ἀπεκλίθη ἐπὶ τὸ προσκερταλίον, ἀφείς τῶν χειρῶν τὸ ποτήριον καὶ

ἐκ τούτου, φασί, νοσήσας ἀπέθανεν. Ἀριστὰ οὖν τοῦτο γε φρονοῦσιν Ἴνδοι' παρ' οἷς, ὡς ἱστορεῖ Κητήσις, οὐκ ἔστι τῷ βασιλεὶ μεθύσθηναι. Παρὰ δὲ γε Πέρσης, ὡς φησι Δοῦρις, ἐφέεταί τῷ βασιλεὶ μεθύσκεσθαι ἡμέρας μίξ, ἐν ἣ τῷ Μίθρῳ ἔθουον, ὅτε καὶ τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς τῆνικαῦτι. Εἰ δὲ ὁ Πέρσης Δαρείος, ὁ τοὺς μάχους ἀνελίων, ἐπιγεγραμμένον εἶχε τῷ αὐτοῦ μνήματι τὸ, ἡδονάμην καὶ οἶνον πίνειν πολὺν, καὶ τοῦτον φέρειν καλῶς, πολυπότην μὲν ἂν εἴη, μέθυσος δὲ οὐ. (Λεξ. Εὐσταθ.)—16' ἔτος ἄγων ἀνακρεθείς φαρμάκῳ τελευτᾷ ἐν Βαβυλώνι. (Χρονικὸν Πασχ. ΗΒ', 421).

Ἐν χρυσῇ πύλῳ (ἁλῆρακι) θελεῖς ἐτυμωσυχῆθη. Ἄδειται δὲ καὶ Κύρου τάφος πολυλόλοσ, κακὰ δὲ παθὼν ὑπὸ τῶν τὰ τοιαῦτα λιγνευόμενων. Οἱ παλαιοὶ ἐφιλοτιμοῦντο τὴν ἐν λαμποῖς σκεύεισ ταφῆν' χρυσῆ γόνυ καὶ ἐνταῦθα ἡ ἁλῆραξ' πρὸ δὲ ταύτης ὁμοίκα ριῆλη. Κεμήλια ταῦτα τοῖς ἐθέλουσι τυμβωρυγεῖν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀλέξανδρος ἐν τῇ τοῦ Δανιὴλ προφητείας (Η', 5) διὰ τοῦ τραγικοῦ σημαίνεται. «Καὶ ἰδοὺ τράχος αἰγῶν ἔρχεται ἀπὸ λιθὸς ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς πάσης.» Καὶ μετὰ ταῦτα λέγει ὁ προφήτης τὴν τελευταίην Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν τῶν τεσσάρων βασιλείων διαδοχὴν. (Χρυσόστ. ΜΗ', 894).—Ἄ γὰρ ὁ Μακεδὼν βασιλεὺς εἰργάσατο, πάντα ὑπερέβικε λόγον, ἀπὸ μικρῆς μὲν ὀρηθῆσει πόλεως, τὴν δὲ οἰκουμένην κατακαθῶν. Διὰ τοῦτο καὶ πτηνὴν πάραυτιν αὐτὸν ὀρᾷ ὁ προφήτης, τὸ τάχος καὶ τὸ σφοδρὸν καὶ τὸ πυρῶδες καὶ τὸ ἄρωπος διαπτήηται τὴν οἰκουμένην μετὰ τροπικῶν καὶ νίκης δηλῶν. (ΕΒ', 399).

Χαλκῷ νομισματὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνοσ ταῖς κερκαλαῖς καὶ τοῖς ποσὶ περιεδέμουον ἐπὶ Χρυσοστόμου. (ΜΘ', 240. Περί τῶν ἐπιφωδαῖς καὶ περιάπτουσ κερημηένων).

Ἀλέξανδρος ὁ τῆς Μικρασίας υἱὸς ἐκ τῆσ τοῦ Σεθέρου γενεᾶσ καταγόμενος, αὐτοκράτωρ Ῥώμησ. (Ζώσιμοσ σελ. 16).

Ἀλέξανδρος Α'. Πάπασ Ῥώμησ. (Ε', 1057.—Εὐσέβ. Κ', 303).—Ἀλέξανδρος ἐπίσκοποσ Ἱεροσολύμων καὶ μαρτυρ. (Ι', 201.—Εὐσέβ. Κ', 541).—Ἀλέξανδρος ἱατρός καὶ μαρτυρ. (Εὐσέβ. Κ', 428).—Ἀλέξανδρος Παλυτότωρ.

(α) Δηλοῖ δὲ τὸ γύνεσθαι οὐ μόνον τὸν ἄγων, ἐτι δὲ καὶ τὸν δειλόν, ἀλλὰ καὶ τὸν μὴ ἱκανόν δι' ἀτομῶν γυναικῶν συνεῖναι.

(β) Διχούσ οὐν ποτήριον δύο χοῦσ περιέχον. Μέτρον δὲ τοι παλαιὸν οἱ χοεῖσ, ὧν ἡ εὐθεία ὁ χοεῖσ, καὶ χ οὐσ ἐλέγετο. Ὅθεν δίχουσ ποτήριον.

(γ) Ἀζήχης, διηνεκῶσ, ἀκαταπαύστωσ, καὶ καθ' ὑπερβολήν.

Περὶ Ἰουδαίων. (Ἰουστίν. Γ', 257. — Εὐσέβ. ΚΑ', 705. Περὶ Ἰουδαίων γραφῆς).

Ἀλέξανδρος. Ἀφροδιαιεύς, συνίστησιν οὐδ' ἄλλο τι εἶναι τὴν ἐμαρμένην, ἢ τὰ κατὰ φύσιν γινόμενα. (Εὐσέβ. ΚΑ', 456 κ. ε.).

Ἀλέξανδρος ὁ Μοντανός, δ' ἐπ' ὄνοματι προσφορῶν τὴν δωροληψίαν ἐπιτεχνώμενος· κέκριται ὑπὸ Αἰμιλίου Φροντίου ἀνθυπάτου ἐν Ἐρέσῳ δι' ἃς ἐτόλμησε ληστείας, ὧν ἦδη παραβάτης. (Εὐσέβ. Κ', 477).

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. (IH', 523-608. — Εὐσέβ. Κ', 1041-1048). — Πόθεν ἢ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀρείου ζήτησις ἤρξατο, καὶ ὅτι μὴ ἔχρην συζητεῖν ταῦτα. Ἦν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ὀρθόδοξος· ἄδολος καὶ ἀπλοῦς, ἀποστολικὸς ἀνὴρ. (Ἀθανάσι. ΚΕ', 557). — Ὄκοδόμησε τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν, τὴν καλουμένην *Θεωρά* (αὐτόθ. 613). — Διεβλήθη ὑπὸ Μελετιτικῶν. (αὐτόθ. 268). — Ἐξέβλετο τῆς Ἐκκλησίας τὸν Ἄρειον, φρονούonta καὶ λέγοντα ταῦτα· οὐκ αἰεὶ ὁ Θεὸς Πατὴρ ἦν, οὐκ αἰεὶ ἦν ὁ Υἱός. (αὐτόθ. 564). — Ἐξέβλετο τὸν Ἀμμών τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ πολλοῖς κακοῖς καὶ ἀσεβείῃς ἐξελεγχθέντα. (αὐτόθ. 237). — Μέχρι θανάτου ἠγωνίατο, γέρον ὧν κατὰ τῆς Ἀρείου αἰρέσεως. (αὐτόθ. 588). — Πέντε μῆνας μετὰ τὴν ἐν Νικαίῃ σύνοδον ἐτελευτήσεν. (αὐτόθ. 357).

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὀρθόδοξος ἦν. (Ἀθην. ΚΕ', 688). — Ἀντέλεγεν Εὐσεβιανούς Ἄρειον βουλομένους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἰσαγαγεῖν. (αὐτόθ. 581). — Οὐκ ἤθελεν Ἄρειον ἐν τῇ τῆς Ἐκκλησίας κοινωρίῃ. (αὐτόθ. 688). — Ἠναγκάζετο ὑπὸ Εὐσεβίου δεχθῆναι τὸν Ἄρειον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 193). — Ἐδεήθη τοῦ Κυρίου ἢ αὐτὸν ἐπῆραι, ἵνα μὴ συμμολογήσῃ τῷ Ἄρειῳ, τῷ κατὰ τοῦ Κυρίου βλασφημῆσαντι, ἢ ποιῆσαι πικράδοξόν τι. Οὐκ εἶσε μακρὰν δὲ ἡ εὐχὴ τοῦ ἁγίου ἐπιηροῦσα. (αὐτόθ. 193. 217. — Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 265. — Σωζόμ. ΕΖ', 1017. — Σωκρ. ΕΖ', 173-176). — Ἀλεξάνδρου καὶ Μητροφάνους ἐπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως πολιτεία, ἐν ἧ' καὶ ὁ βίος Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. (Φώτ. ΡΑ', 105-120).

Ἀλέξανδρος καὶ Ἰγνάνιος περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. (Α'. πρ. Τιμόθ. Α', 20). — Ἦσαν δὲ πολυπραγμονοῦντες περὶ τὴν πίστιν, καὶ ζη-

τοῦντες λογιζομένους οἰκείους τὰ θεῖα μυστήρια. (Χρυσόστ. ΕΒ', 528. — Ἀθην. ΚΕ', 588).

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης· Ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς Ἀθανάσιον. (Ἀθην. ΚΕ', 368). — Ἐγγραφε πρὸς τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διαμκρυρόμενος περὶ τῆς κατὰ τοῦ Ἀθανασίου συσκευῆς. (αὐτόθ. 273. 297. 393). — Γράφει πρὸς Διονύσιον κώμητα περὶ συνωμοτικῆς Εὐσεβιανῶν κατὰ Ἀθανασίου. (αὐτόθ. 393). — Ἐγγραψεν εἰς τὴν ἐν Σαρδικῇ σύνοδον. (αὐτόθ. 337).

Ἀλέξανδρος υἱὸς Ἡρώδου τοῦ μεγάλου κτείνεται ἐνέδρα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀριστοβούλου παρὰ Ἀντιπάτρου ἑτερομητηρίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ. (Ἀθην. ΚΓ', 1252).

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Λυκοπόλεως. (IH', 409-448).

Ἀλέξανδρος ὁ ἀπὸ μοναζόντων, φίλος Βασιλείου (ΑΒ', 809) ἐν Κορυδαλῶσι ἐπίσκοπος.

Ἀλέξανδρος φιλόσοφος καὶ μάρτυς ἐν ἐσχάτῃ ἔζη πόνις, ἀνθηρακὰ κατασκευάων. Τοῦτον Γρηγόριος ὁ θαυματουργὸς ἄκοντα ἐπίσκοπον ἐχειροτόνησε, κατανοήσας τὴν ἀρετὴν καὶ εὐσεβίαν αὐτοῦ. (Γρηγ. Νύσσο. ΜΓ', 936).

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Κορίνθου. Ἐπιστολὴ Χρυσοστόμου πρὸς αὐτόν. (NB', 707). — Ἀλέξανδρος μοναχός. (ΠΖ', 4013-4106). —

Ἀλέξανδρος Δ' Πάπας Ῥώμης. Διάταξις Κυρίως αὐτοῦ. (PM', 1527-1560). — Ἀλεξάνδρου Ὀχυμασίῳ Συναγωγῇ καὶ Πρωταγόρου Γεωμετρίας τῆς οἰκουμένης λόγοι ἔξ. (Φώτ. ΡΓ', 604).

Ἀλεξάνειμος χλαῖνικα, ἡ ἀποστοδοῦσα τὸ εἶς ἀνέμων ψυχος, ἡ βοηθοῦσα κατὰ τῶν ἀνέμων.

Ἀλεξάρχος, γραμματικὸς, ἑαυτὸν κατασημάτιζεν εἰς ἦλιον. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 149).

Ἀλεξέειν κακὸν ἤμαρ. Ἀλεξήσεις τοῦτο Θεός, ἀντὶ τοῦ μὴ γένουτο.

Ἀλεξίκακος, Ἡρακλῆς. — Ἀπόλλων. — Ἀλεξίκακος βουλή, ἡ τὰ κακὰ ἀποσοδοῦσα. — Ἀλεξίκακοι καθ' Ἡσίοδον. — Πολλοῦ Πλάτων περὶ τούτων γράφει. Κἀν τῷ Κρατύλῳ δὲ τόνδε τὸν λόγον διηρῶνεν· ἐπαίνει γάρ τὸν Ἡσίοδον καὶ τοὺς ἄλλους· εἰ ποιεῖται εἰρηκότα, ὡς ἐπειδὴν τις ἀγαθὸς ὧν τελευτήσῃ, μεγάλην μοῖραν καὶ τιμὴν ἐκεῖ ἔχει, καὶ γίγνεται δαίμων κατὰ τὴν τῆς φρονήσεως ἐπι-

νομίαν. Ταύτη οὖν τίθεμαι καὶ γὰρ τὸν δαήμενον ἄνδρα. Ὁ δὲ γε Ἱσίοδος περὶ τοῦ χρυσοῦ γένους ταῦτα ἔφη·

Αὐτὰρ ἐπειθὶ τοῦτο τὸ γένος κατὰ μοῖρ' ἐκάλυψεν,
Οἱ μὲν δαήμενος ἀγνοῖ ἐπιχθόνι· καλέονται
Ἐσθλοί, Ἀλεξικακοί, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.

Εἰ τοίνυν καὶ ὁ ποιητὴς καὶ ἐθλοῦς καὶ ἀλεξικακοῦς καὶ φύλακας θνητῶν ἀνθρώπων, τοὺς ἀριστὰ βιβλικῶτάς, εἶτα τελευτήσαντας, προσηγόρευσεν, ἐκράτυνε δὲ τοῦ ποιητοῦ τὸν λόγον τῶν φιλοσόφων ὁ ἀριστος (Πλάτων), καὶ χρῆναι ἔφη καὶ θεραπείην τούτων καὶ προσκυνεῖν τὰς θήκας, τί δήποτε μέμφεσθε τοῖς παρ' ἡμῶν γιγνομένοις, ὧ βέλτιστοι; Τοὺς γὰρ ἐν εὐσεβεῖσι λάμψαντας, καὶ ὑπὲρ ταύτης τὴν σφαγὴν δεξαμένους, ἀλεξικακοῦς καλοῦντες, ἀλλὰ Θεῶ φίλους καὶ εὐνοῦς θεράποντας, παρ' ἡμῖν χρωμένους καὶ τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν ἐπαγγέλλοντας τὴν φορὰν. Τοῦτο γὰρ δὴ καὶ τῶν φιλοσόφων ὁ κορυφαῖος ἐν τῇ Ἐπινομίῃ· δεδήλωκεν. Ἐφη γάρ· «Οὐ φημι εἶναι δυνατὸν ἀνθρώποις μακαρίους καὶ εὐδαίμοσι γενέσθαι, πλὴν δλίγων· μέχρι περ ἂν ζῶμεν, τοῦτο διορίζομαι· καλὴ δὲ ἐλπὶς τελευτήσαντι τυχεῖν ἀπάντων.» Ἀτεχνῶς δὲ γε τοῦτο εἶπκε τοῖς ὑπὸ τῆς θείας εἰρημῆνοις Γραφῆς· «Μὴ μακαρίσης ἄνδρα πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ.» (Σαράφ. ΙΑ', 28), καὶ, «Φῶς δικαίους διὰ παντός.» (Παροιμ. Δ', 18). «Δικαίαν δὲ ψυχὴν ἐν χειρὶ Θεοῦ.» (Σοφ. Σολ. Γ', 1), καὶ τὰ τούτοις προσόμοια. (Θεοδώρ. ΠΙ', 1024-1025).

Ἀλεξέλογα γράμματα, τὰ βοηθοῦντα εἰς τὸν λόγον.

Ἀλέξιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. (ΡΙΘ', 828. 744.—ΡΚ', 285).—*Ἀλέξιος Α'*. Κομνηνός, αὐτοκράτωρ. (ΡΚΖ', 921 κ. ε.).—*Ἀλέξιος Β'*. Κομνηνός (ΡΑΓ', 789).—*Ἀλέξιος* Ἀριστῆνος ἐν τοῖς τοῦ Βαλασαμῶνος. (ΡΑΖ', καὶ ἰδίᾳ ΡΑΓ', 61-113).

Ἀλεξέτηριον. Ἀλεξέτηριον ἡ ἐνσαρκος οἰκονομία ἐγένετο πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς χάριν καὶ ἀθανασίαν ἀνακαλουμένη. (Θεοδώρ. ΠΔ', 88).—Πενταλόγιον περὶ ἐνανθρωπήσεως. (αὐτόθ. 65-88).

Ἀλῆς καὶ ἀλλῆς, ὃ ἐστὶν ἀθρόον.

Ἀλευάδας, βασιλεῖς Θεσσαλίας. Ἀρι-

στοτέλης δὲ ἐν τῇ κοινῇ Θετταλῶν πολιτείᾳ ἐπὶ Ἀλευα τοῦ Πυρρῶου διηγεσθῆαι φησὶν εἰς τέτταρας μοῖρας τὴν Θετταλίαν. (Σωζόμ. ΕΖ', 845 σην. 847).

Ἄλευρον. Διὰ τὴν ἄλευρον κριθίνον ὑπὸ τῆς ὑποπτουμένης μοιχευθῆναι προσκομίζετο; Ἐρμηνεῖα. (Θεοδώρ. Π', 357-360.—Φώτ. ΡΑ', 1104).—Ἐξ ἀλευρων παρθενικῶν ἄρτος, οὐ μίλη καὶ χειροὶ καὶ πυρὶ δημιουργηθείς. (Θεοδώρ. ΠΔ', 68).

Ἄλεφ, ἀλεφεῖν ὅθεν δηλονότι καὶ τὸ Ἄλεφα ἐξ ἐβραϊκῶς παρηνέχθη εἰς τὴν ἐλληνίδα. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 280).

Ἄλη, ἡ πλάνη, καὶ ὁ βυπασμὸς ὁμωνύμως.

Ἀλήθεια. Προφήτης δὲ ἀληθείας ἐστὶν ὁ πάντοτε πάντα εἰδῶς, τὰ μὲν γεγονότα ὡς ἐγένετο, τὰ δὲ γινόμενα ὡς γίνεται, τὰ δὲ ἐσόμενα ὡς ἔσονται, ἀναμείρητος, ἐλεήμων, μόνος τὴν ἀλήθειαν ὀηγεῖσθαι πεπιστευμένος. Ἀναγίνωσκε, καὶ εὐρήσεις τοὺς ἀπ' ἐκυτῶν τὴν ἀλήθειαν εὐρεῖν νομίσαντας. Τοῦτο γὰρ προφήτου ἴδιον, τὸ τὴν ἀλήθειαν μνησῖν, ὡς περ ἡλίου ἴδιον τὸ τῆς ἡμέρας φέρειν. Διὰ τοῦτο ὅσοι ποτὲ ἀλήθειαν γινώσκαι ἐπεθύμησαν, παρὰ δὲ τούτου μαθεῖν αὐτὴν οὐκ εὐτύχισαν, μὴ εὐρόντες, ζητοῦντες ἐτελεύτησαν. (Κλήμ. Ῥώμ. Β', 80 κ. ε.).

Πάντες μὲν οὖν ὅσοι ποτὲ ἐζήτησαν τὸ ἀληθές, τὸ δύνασθαι εὐρεῖν ἐκουτοῖς πιστεύσαντες, ἐνηδρεύθησαν. Τοῦτο, ὅπερ πεπνῶσθαι καὶ οἱ τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφοι καὶ βαρβάρων οἱ σπουδαιότεροι. Ἐκ στοχασμῶν γὰρ ἐπιβάλλοντες τοῖς ὄρατοις περὶ τῶν ἀδήλων ἀπερῆναντο, τὸ ὅπως ποτὲ παρσταν αὐτοῖς, τοῦτο ἀληθές εἶναι νομίσαντες κ. ε.—Τίνι οὖν κἂν βραχὺν νοῦν ἔχοντι οὐ φρίναται, ὡς χρὴ τούτω παρὰ πάντας πιστεύειν τὰ τῷ Θεῷ δόξαντα, δε μόνος παρὰ πάντας ἀνθρώπους, καὶ μὴ μαθῶν ἐπίσταται; (αὐτόθ. 81).

Ὅθεν δεῖ, πάντα παρελόμενον, μόνω τῷ τῆς ἀληθείας πιστεύειν ἐκυτὸν προφήτη, ὃν πάντες κρῖναι δυνάμεθα, εἰ προφήτης ἐστὶ, κἂν πᾶν ἀμαθεῖς ὡμεν, καὶ σοριμῶν ἰδιῶται, καὶ γεωμετρίας ἀπειροί, καὶ μουσικῆς ἀμύητοι. Εὐκολωτέρων γὰρ τὴν περὶ αὐτοῦ εὐρεσιν ὁ Θεὸς τέθεικε πᾶσιν, ὡς πάντων κηδεμών ἵνα μήτε βάρβαροι ἐξασθενῶσιν αὐτόν, μήτε Ἑλληνες ἀδυνατῶσιν εὐρεῖν. (αὐτόθ.).

Ἄληθείας καὶ ἔθους διαφορά. Πολλή τις ἡ διαφορά τυγχάνει ἀληθείας τε καὶ συνηθείας. Ἡ μὲν γὰρ ἀλήθεια γνωστῶς ζητούμενη εὐρίσκειται· τὸ δὲ ἔθος ἴσους παραληφθῆ, εἴτε ἀληθὲς εἴτε ψευδές, ἀκρίτως ὕψ' ἑαυτοῦ κρατύνεται· καὶ οὕτε ἀληθεῖ ὄντι αὐτῷ ἤδεται ὁ παραλαβών, οὕτε ψευδεῖ ἀγχεται. Οὐ γὰρ κρίσει, ἀλλὰ προλήψει ὁ τοιοῦτος πεπίστευκε, γνώμη τῶν περὶ αὐτοῦ ἐπ' ἀδήλωτ' τύχη τὴν ἰδίαν ἐπιδοθεὶς ἐπιπίδα. Καὶ οὐκ ἔστι βραδύως ἀποδύσασθαι τὴν πάτριον περιβολήν, κἂν πᾶν αὐτῷ δείκνυται μωρὰ καὶ καταγέλαστος οὖσα. (αὐτόθ. 164-165).

Ἄληθειαν ἐξακριβοῦν. Οὐ γὰρ τοῖς τὰ πολλὰ λεγούσιν ἔχαιρον ὁ πρεσβύτερος, ὥσπερ οἱ πολλοὶ, ἀλλὰ τοῖς τάλληθ' διδάσκουσιν· οὐδὲ τοῖς τὰς ἀλλοτρίως ἐντολὰς μνημονεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς τὰς παρὰ τοῦ Κυρίου τῆ πίστει δεδομένας, καὶ ἀπ' αὐτῆς παραγενομένας τῆς ἀληθείας. (Παπίας Ε', 1256.— Εὐσέβ. Κ', 296-297).

Ἄληθεια δογματῶν καὶ ψεύδος. Πικνὴ δόγματι καὶ λόγῳ τῆς ἐν τοῖς οὖσιν ἀληθείας ἔχουμένη παραφύεται τὴ ψεύδος. Παραφύεται δὲ οὐκ ἐξ ὑποκειμένης τινὸς ἀρχῆς κατὰ φύσιν ὁρμώμενον, ἢ τῆς κατ' αὐτὸ ὄπερ ἔστιν ἕκαστον αἰτίας, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν τὴν ἔκθεσμον σπορᾶν ἐπὶ διακροῶν τῆς ἀληθείας τετιμηκότων σπουδαζόμενον. κ. ἐ. (Ἀθηναγ. Γ', 973-1021).— Περὶ ἀληθείας, πίστεως, σοφίας, καὶ νοῦ. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 865-885).

Ἄληθειαι πόθεν προεβλήθη καὶ ἐκλήθη κατὰ Πτολεμαῖον τὸν αἰρετικόν. (Εἰρην. Ζ', 576).— Ἄληθείας σῶμα ἐξ κδ' γράμματων κατὰ Μάρκον τὸν αἰρετικόν. (αὐτόθ. 601-605).— Ἡ ἀλήθεια συμπροεβλήθη μετὰ τοῦ νοῦς ἐκ τῆς Σιγῆς, κατὰ Οὐκλεντίνον τὸν αἰρετικόν. (αὐτόθ. 448-449).

Ἄληθείας ἀποτυχία. Μετεώρους δὲ ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἀλαζονεῖα καὶ τρωφὴ ποιεῖ· καὶ ἡ εἰς τὰ περιττὰ ἀπασχολοῦσα ἠδυσκάθεια ἀπάγει τῆς ἀληθείας. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 520).— Ἄληθείας εὐρεσις. Παραθετόν δόξας τε καὶ φωνὰς, τὰς ἐμβώσας παρ' ἕκαστα αὐτοῖς, δι' ὧν μᾶλλον οἱ ἀκούοντες ἐπιστραφήσονται. Καὶ δὴ συνελόντι φάσκει· ἐν πολλοῖς γὰρ τοῖς μαργαρίταις τοῖς μικροῖς δόξαι· ἐν δὲ πολλῇ τῇ τῶν ἰχθύων ἀργῆ ὁ καλλίχθυσ.

Χρόνῳ δὲ καὶ πόνῳ τάλληθες ἐκλάμψει, ἀγαθοῦ παρτυγόντος βοηθοῦ· δι' ἀνθρώπων γὰρ θεῶν αἱ πλείσται εὐεργεσίαι χορηγούνται. (αὐτόθ. 705).— Ναὶ μὴν καὶ συναρῆ τῶν δογματῶν διὰ τῆς ἀντιπαρθέσεως τὴν ἀλήθειαν μνηστεύεται. (αὐτόθ. 709).

Διαφορά περὶ ἀληθείας. Ἄλλως τις περὶ ἀληθείας λέγει, ἄλλως ἡ ἀλήθεια ἑαυτὴν ἐρμηνεύει· ἕτερον πτωχὸς ἀληθείας, ἕτερον ἡ ἀλήθεια· ἄλλο ὁμοίως, ἄλλο αὐτὸ τὸ ὄν. Καὶ ἡ μὲν μαθήσει καὶ ἀσκήσει περιγίνεσθαι, ἡ δὲ δυνάμει καὶ πίστει. Δωρεὰ γὰρ ἡ διδασκαλία τῆς θεοσεβείας, χάρις δὲ ἡ πίστις. Ποιοῦντες γὰρ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ θέλημα γινώσκουμεν. (αὐτόθ. 733).— «Ἡ ἐμὴ διδασχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· ἐν τῆς θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γινώσκειται περὶ τῆς διδασχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἔστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἑμυτοῦ λαλῶ· ὁ ἀπ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ.» (Ἰωάν. Ζ', 16-18).

Ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν οἴησις. Ἄλλ' ἡ μὲν ὑπόληψις τῆς γνώσεως φυσιοῖ, καὶ τύπου ἐμπέμπλησιν· οἰκοδομεῖ δὲ ἡ ἀγάπη, μὴ περὶ τὴν οἴησιν, ἀλλὰ περὶ τὴν ἀλήθειαν ἀναστρεφομένη. Καρθία γὰρ εὐθεῖα ἐκζητεῖ γνῶσιν· ὅτι ὁ ζητῶν τὸν Θεὸν εὐρήσει γνῶσιν μετὰ δικαιοσύνης· οἱ δὲ ὀρθῶς ζητήσαντες αὐτὴν, εἰρήνην εὐρον. Καὶ γινώσκουσι, φησὶν, οὐ τὸν λόγον τῶν περυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. (αὐτόθ. 752).

Ἄληθεια μῖα ἐστὶ. Τὸ δὲ ψεύδος μυριάς ἔχει ἐκτροπάς. (αὐτόθ. 733-813 κ. ἐ.).— Ἐν μόνῳ τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ ἡ ἀλήθεια. (αὐτόθ. 813-817).— Ἄληθεια δὲ, ὡς ἐν, οὐ πολλὰ τῇ φύσει· τὸ μὲν γὰρ ἀληθές, ἐν, τὸ δὲ ψεύδος πολυσιδέες. (Γρηγ. Ναζ. ΑΣ', 129).

Ἄληθεια τιμωμένη καὶ παρ' Ἑλλήσιν. Ὁρᾶς πῶς τὸν γνωστικὸν βίον καὶ Ἑλλήσιν (καὶ τοὶ μὴ εἰδότες ὡς ἐπίσασθαι· χρῆ), ἐκθειάζουσι· τίς δὲ ἐστὶν ἡ γνῶσις, οὐδὲ ὄναρ ἔχουσιν. Εἰ τοίνυν λογικὸν ἡμῖν βρώμα ἡ γνῶσις εἶναι συμπερώνηται, μακάριοι τῷ ὄντι κατὰ τὴν Γραφὴν οἱ πεινώδεις καὶ διψῶντες τὴν ἀλήθειαν, ὅτι πλησθήσονται τροφῆς αἰδίου. (Κλήμ. Θ', 105 κ. ἐ.).

Μερικῶς οὖν τυγχάνουσις τῆς κατὰ τὴν ἐλληνηκὴν φιλοσοφίαν ἐμφανιζομένης ἀληθείας, ἡ

τῷ ὄντι ἀλήθεια, ὡς περ ἥλιος ἐπιλάμψας τὰ χρώματα, καὶ τὸ λευκόν, καὶ τὸ μέλαν, ὅποτον ἕκαστον αὐτῶν διαδείκνυσιν, οὕτω δὲ καὶ κτὴ πᾶσαν ἐλέγχει σοριστικὴν πιθανολογίαν. "Θεὸν καὶ Πίνδαρος".

Ἄρχὴ μεγάλας ἀρετᾶς ἄνασσ' ἀλήθεια.
(κύτθ. 304 κ. ε.).

Διδάσκαλος ἀψευδῆς μόνος ὁ Κύριος. Εἴπερ οὖν καὶ κατὰ Πλάτωνα, ἡ παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἢ παρὰ τῶν ἐκγόνων τοῦ Θεοῦ τὸ ἀληθές ἐκμανθάνει μόνως οἷόν τε, εἰκότως παρὰ τῶν θείων λογίων τὰ μακρῶτα ἐκλεγόμενοι, τὴν ἀλήθειαν αὐγοῦμεν ἐκδιδάσκεισθαι διὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, προφρατευθέντων μὲν τὸ πρῶτον, ἔπειτα δὲ σαρητισθέντων. (κύτθ. 345-357. 197 κ. ε.).

Ἀληθεῖς κτῆσι. Οὐ μόνον τοῖς ἐπιτυχόνουσι ἀπλῶς οὕτω δύσκολος ἡ τῆς ἀληθείας κτῆσι, ἀλλὰ καὶ ὧν τυγχάνει ἡ ἐπιστήμη οἰκεία, μηδὲ τούτοις ἀθρόαν διδῶσθαι τὴν θεωρίαν, ἡ κατὰ τὸν Μωϋσέα ἱστορία διδάσκει, μέγρις ἀνέτισθεντες ἀνωταπεῖν, καθάπερ οἱ Ἑβραῖοι τῇ δόξῃ τῆ Μωϋσεως ("Ἐξοδ. ΑΔ', 30), καὶ οἱ ἕτιοι τοῦ Ἰσραὴλ ταῖς τῶν ἀγγέλων ὀπτασίαις (Δανιὴλ Γ', 7), οὕτω καὶ ἡμεῖς ταῖς τῆς ἀληθείας μακροβρυγαῖς ἀντιβλέπειν δυνηθῶμεν. (Κλήμ. Θ', 357).

Καὶ μὴν ὅς τὸν αὐτὸν ἀέρα ἀναπνεῖ τὰ ζῶα ἅπαντα, ἄλλα δὲ ἄλλα, καὶ οἱ τι διέφορον" οὕτω δὲ καὶ τὴν ἀλήθειαν μετῴσιν οἱ πλείους, μᾶλλον δέ, τὸν περὶ ἀληθείας λόγον. Οὐ γὰρ περὶ Θεοῦ τι λέγουσιν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν πάθη ἐπὶ Θεὸν ἀνάγοντες ἐξηγουῦνται. Γέγονε γὰρ αὐτοῖς ὁ βίος τὸ πιθανὸν ζητοῦσιν, οὐ τὸ ἀληθές. Ἐκ μιμητικῆς δὲ ἀλήθεια οὐ διδάσκεται, ἀλλ' ἐκ μαθησεως κ. ε. (κύτθ. 380-381 κ. ε.).

Ἀλήθεια ἐν τοῖς πράγμασι, καὶ οὐκ ἐν τοῖς ὀνόμασι. Οὐ γὰρ τις μὴ ἀντιλαμβάνεται, οὐδὲ ποθεῖ αὐτὸ, οὐδὲ ἀσπάζεται τὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν" οἱ δὲ μὴ ἐπιστάμενοι τὴν γνῶσιν, οὐδὲ κανονίζειν δύνανται τὴν ἀλήθειαν. Μεταλαμβάνουσιν οὖν τῶν γνωστικῶν θεωρημάτων οὐχ οἷόν τε, ἐὰν μὴ τῶν προτέρων διανοημάτων κενώσωμεν ἑαυτούς" ἀπλῶς γὰρ οὕτως ἀλήθεια κοινῶς λέγεται παντὸς νοητοῦ τε καὶ αἰσθητοῦ. Αὐτίκα ἔνεστι θεάσασθαι καὶ ζωγραφίαις ἀλήθειαν παρὰ τὴν δη-

μῶδη, καὶ μουσικῆς σεμνότητα παρὰ τὴν ἀκόλαστον. Καὶ φιλοσοφία οὖν ἐστὶν ἀλήθειά τις παρὰ τοὺς ἄλλους φιλοσόφους, καὶ κάλλος ἀληθινὸν παρὰ τὸ δεδολωμένον. Οὐκ οὐ ποτὲ τὰς ἐπὶ μέρους ἀληθείας, καθ' ὧν ἡ ἀλήθεια κατηγορεῖται, αὐτὴν δὲ τὴν ἀλήθειαν πολυπραγμονητέον, οὐκ ὀνόματα ζητοῦντες μαθεῖν" τὸ γὰρ περὶ Θεοῦ πράγμα οὐκ ἐστὶν ἓν, ἀλλὰ μυρία. Διαφέρει δὲ τὸν Θεὸν εἰπεῖν, ἢ τὰ περὶ Θεοῦ. Καθόλου δὲ εἰπεῖν περὶ ἐκάστου πράγματος, τῆς οὐσίας" τὰ συμβεβηκότα διακριτέον" καὶ μοι ἀπόχρη φάναι Θεὸν εἶναι τὸν Κύριον πάντων" αὐτοτελῶς δὲ λέγω τὸν Κύριον πάντων, οὐδενὸς ὑπολειπομένου κατὰ ἐξαιρέσιν. Ἐπεὶ τοίνυν δύο εἰσὶν ἰδέαι τῆς ἀληθείας, τὰ τε ὀνόματα καὶ τὰ πράγματα, οἱ μὲν τὰ ὀνόματα λέγουσιν, οἱ περὶ τὰ κάλλη τῶν λόγων διατρίβοντες, οἱ παρ' Ἑλλῆσι φιλόσοφοι" τὰ πράγματα δὲ παρ' ἡμῖν ἐστὶ τοῖς βραβέροις. Οὐ τοίνυν περὶ τὴν λέξιν, ἀλλὰ περὶ τὰ σημερινά μιν ἀναστρεπτόν. (κύτθ. 381 κ. ε.).

Τὴν ἀλήθειαν ζητεῖν. Οἱ πονεῖν ἔτοιμοι ἐπὶ τοῖς καλλίστοις οὐ πρότερον ἀποστήσονται ζητοῦντες τὴν ἀλήθειαν, πρὶν ἀν τὴν ἀπόδειξιν ἀπὸ αὐτῶν λάθωσι τῶν Γραφῶν" ἐστὶ μὲν οὖν κοινὰ τινα τῶν ἀνθρώπων κριτήρια, καθάπερ τὰ αἰσθητήρια" τὰ δ' ἄλλα τῶν βουλευθέντων, καὶ ἀσκησάντων τὰ ἀληθῆ τὰ διὰ τοῦ καὶ λογισμοῦ τεχνικᾶ, λόγων ἀληθῶν τε καὶ ψευδῶν. Μέγιστον δὲ τὸ καὶ τὴν οἴησιν ἀποθέσθαι, ἐν μέσῳ καταστάτης ἀκριβοῦς ἐπιστήμης καὶ προπετοῦς δοξοσοφίης κ. ε. (κύτθ. 529 κ. ε.).

Ἀληθείας ἐραστής. Δεῖ δ' οἴμαι, τῷ τῆς ἀληθείας ἐραστῇ ψυχικῆς εὐτονίας" σφάλλασθαι γὰρ ἀνάγκη μέγιστα τοὺς μέγιστοις ἐγχειροῦντας πράγμασιν, ἀν μὴ τὸν κανόνα τῆς ἀληθείας παρ' αὐτῆς λαθόντες ἔχωσι τῆς ἀληθείας. Οἱ τοιοῦτοι δέ, ἄτε ἀποπεσόντες τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ, καὶ τοῖς πλείστοις τῶν κατὰ μέρος σφάλλονται" εἰκότως, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀληθῶν καὶ ψευδῶν κριτήριον, συγγεγυμνασμένον (Πρ. Ἑβρ. Ε', 14) ἀκριβῶς τὰ δέοντα ἀρεῖσθαι. Εἰ γὰρ ἐκέκτηντο, ταῖς θείαις ἐπειθοντο ἀν Γραφαῖς. (κύτθ. 532).

Ἀληθείας κριτήριον εἰς εὐσέβειαν καὶ θεογνωσίαν.—Ἐχομεν γὰρ τὴν ἀρχὴν τῆς δι-

δακκαλιὰς τὸν Κύριον διὰ τε τῶν προφητῶν, διὰ τε τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ διὰ τῶν μακαρίων ἀποστόλων, « πολυμερῶς, καὶ πολυτρόπως » ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος ἡγούμενον τῆς γνώσεως . . . Εἰκότως τοῖνον πιστεῖ περιβαλόντες ἀναπόδεικτον τὴν ἀρχήν, ἐκ περιστάσεως καὶ τὰς ἀποδείξεις παρ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ἀρχῆς λαβόντες, φωνῇ Κυρίου πειθευόμεθα πρὸς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. Οὐ γὰρ ἀπλῶς ἀποφαινομένοις ἀνθρώποις προσέχομεν, οἱ καὶ ἀνταποκρίνεσθαι ἐπίτηδες ἔξεστιν. Εἰ δ' οὐκ ἄρκει μόνον ἀπλῶς εἰπεῖν τὸ δόξαν, ἀλλὰ πιστώσασθαι δεῖ τὸ λεχθέν, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμνησθῆναι μαρτυρίαν, ἀλλὰ τῆ τοῦ Κυρίου φωνῇ πιστούμεθα τὸ ζητούμενον· ἢ πασῶν ἀποδείξεων ἐγγυωτέρα, μᾶλλον δὲ ἢ μόνῃ ἀπόδειξι οὕσα τυγχάνει· καθ' ἣν ἐπιστήμην οἱ μὲν ἀπογευσάμενοι μόνον τῶν Γραφῶν πιστοὶ, οἱ δὲ καὶ προσωτέρω χωρήσαντες, ἀκριβῶς γινώσκοντες τῆς ἀληθείας ὑπάρχουσι, οἱ γνωστικοὶ κ. ἐ. (Κλήμ. αὐτόθ. 532-533 κ. ἐ.— Ἀρχὴ δ' ἐστὶν ἀποδείξεως πρόταξις ἄμεσος· ἄμεσος δέ, ἥ μὴ ἄλλη πρότερον. Ἀριστοτέλ. Ἀναλυτ. βιβλ. Α', κεφ. 11. παρὰ Κλήμ. αὐτόθ. σημ.).

Ἀλήθεια ἐν συμβόλοις καὶ αἰνίγμασι, καὶ ἀλληγορίαις. Πάντες οὖν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οἱ θεολογῆσαντες, βάδισον τε καὶ Ἑλληνες, τὰς μὲν ἀρχὰς τῶν πραγμάτων ἀπεκρύψαντο, τὴν δὲ ἀλήθειαν αἰνίγμασι καὶ συμβόλοις, ἀλληγορίαις τε αὐτὰ καὶ μεταφοραῖς, καὶ τοιοῦτοῖσι τισι τρόποις παραδεδώκασι. Ἑρμηνεία τῶν παρ' Αἰγυπτίους, Ἑλλῆσι, καὶ διαφόροις ἄλλοις ἔθνεσιν αἰνιγμάτων, συμβόλων, ἀλληγοριῶν, καὶ μεταφορῶν, καθὼς καὶ τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς. (αὐτόθ. 9-205.— Περὶ Γραφῶν, 677 κ. ἐ.).

Πρὸς τὴν μόνον κρίνοντας τὴν ἀλήθειαν. Πῶς οὖν οὐκ ἔλασειν οἱ πλῆθει μόνη τοῦ λόγου τὴν ἰσχὴν ἀπονέμοντες, καὶ οὐ συνιόντες, ὅτι ὁ Δεσπότης Χριστὸς δώδεκα μαθητὰς ἀπλοῖς, ἀγραμμάτοις, πέντητι, εὐαλότοις, τὸ κατὰ παντὸς τοῦ κόσμου θάρσος δειδώρηται, παρασκευάσας αὐτοὺς ὁ Δεσπότης Χριστὸς οὐ ταῖς δώδεκα μυριάσιν ἀκολουθησάσαι, ἀλλὰ τὰς μυριάδας συνθέσθαι τοῖς δώδεκα; Οὕτως αἰεὶ τὸ κράτος τῆς ἀληθείας, καὶ παρ' ὀλίγοις τῶς εὐρίσκηται. Ὁ δὲ μὴ τομῶν δοῦναι λόγον τῆς προκειμένης ζητή-

σεως, μὴτ' εὐπορῶν ἀποδείξων, καὶ διὰ τοῦτο καταφεύγων εἰς πλῆθος, ὁμολογεῖ τὴν ἡτταν, ὡς οὐδὲν ἔχων παρρησίας ἐρόδιον. Τί πλῆθος ἡμῖν ἐπισείεις, ὡς περ ἀπειλῶν τῷ Θεῷ πυργοποιτῶν δευτέρων, κατὰ μίμησιν πολυχειρίας φρενοβλαβοῦς; Δειξάτω μοι κάλλος ἀληθείας, καὶ σύντομον εὐθύς ἢ πειθῶ. Πλῆθος δὲ χωρὶς ἀποδείξεως αὐθεντοῦν, ροβήσαι μὲν ἰκανόν, πείσαι δὲ οὐδαμῶς. (Ἀθαν. ΚΗ', 1340-1341).

« Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί » καὶ, « Στενὴ ἡ πόλις καὶ θεθλιμμένη ἡ δόδος ἢ ἀπάγουσα αὐτὴν ζωὴν » καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. » (Ματθ. ΚΒ', 14 — Ζ', 14). Εἰς εὐδοκίμων προτιμότερος ὑπὲρ μυριάδας αὐθαδέξ σημυνομένους. Ἐμοὶ καὶ πλῆθος αἰδέσιμον, οὐ τὸ φεῦγον ἐξέτασις, ἀλλὰ τὸ παρέχον ἀπόδειξιν· οὐ τὸ πικρῶς ἀμυνόμενον, ἀλλὰ τὸ πατρικῶς διορθώσαν· οὐ τὸ χεῖρον καινοτομίαι, ἀλλὰ τὸ φυλάττον πατρῶων κληρονομίαν. Ποῖον δὲ μοι καὶ πλῆθος λέγεις; Τὸ μισθῶθεν κολακείαι καὶ δώροις, τὸ κλαπὲν ἀμαθίαι τε καὶ ἀγνοίαι, τὸ πεπτωκόσι δειλίαι τε καὶ ρόβω, τὸ προτιμῆσαν πρόσκαιρον ἀμαρτῶν ἀπόλαυσιν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἔπερ πολλοὶ ὁμολογήσαν; Πλήθει τὸ ψεύδος κρατύνει; Ἐδειξας τοῦ δεινοῦ τὴν ἐπίτασιν. Ὅσα γὰρ πλείους ἐν τῷ κακῷ, τοσούτῳ μείζων ἢ συμφορὰ. (αὐτόθ. 1340-1341. — Πρὸς τοὺς κελεύοντας μὴ δεῖν ἀπὸ τῶν Γραφῶν ζητεῖν ἢ λαλεῖν, ἀρνούμενους τῆ παρ' αὐτοῖς πίστει. 1341-1349 κ. ἐ.).

Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἤδῃ τοῖς ἀνθρώποις, ὡς τὸ λαλεῖν τὰ ἀλλότρια, καὶ μέγιστα, ἐὰν τύχωσιν ὑπ' εὐνοίας τινὸς ἢ μίσεως ἐλκόμενοι, ὑπ' ὧν καὶ φιλεῖ κλέπτεσθαι ὡς τὰ πολλὰ ἢ ἀλήθεια. (Γρηγ. ΝΑΖ. ΑΕ', 408).

Ἡ ἀλήθεια ἐπιλύει τὴν πλάνην, καὶ ἀναίρει τὴν ἀπάτην, καὶ πᾶν ψεύδος προελθεῖν οὐκ ἔξ. Ἰκετεσωμεν τὸν Κύριον Ἰησοῦν, ἀλήθειαν ὄντα, ἐλάμψαι τὴν διάνοισιν ἡμῶν, ἵνα μήτε τὴν διάνοισιν ἀναρῆσαι ἀπάτην διυνηθῆ, ἢ κρατησῶσι πλάνην ἰσχυρῆ, μὴτε ἠρηκυῖαι καὶ κρατηκυῖαι ἔμμουον τὴν κρᾶτησιν ἔχρη. Αὐτὸς γὰρ βοᾷ· « Ἐγὼ εἰμι ἡ δόδος καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ζωὴ » (Ἰωάν. ΙΔ', 6), αὐτὸς παραγγέλλει (Ματθ. Ζ', 15), « Πρὸσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχον-

ται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἀρπαγες.» (Σαραπίων Μ', 900 κ. ἐ.).—“Ὅτι οὐ δεῖ ψεύδεσθαι, ἀλλ' ἀληθεύειν ἐν παντί. «Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, καί, καί, οὐ, οὐ. Τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.» (Ματθ. Ε', 37).—«Αἰδοῦ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ» (Πρ. Ἑβρεσ. Δ', 25).

«Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους.» (Πρ. Κολασσ. Γ', 9).—“Ὅτι οὐ δεῖ ζητήσεις ἀνωφελεῖς· ἡ ἐμψιλονεῖκους ποιησῆσαι. “Ὅτι οὐ δεῖ τοῖς ἀλοτριῶσι τῆς τοῦ Θεοῦ διδασκαλίας ἐξομοιοῦσθαι· μιμεῖσθαι δὲ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀγίου αὐτοῦ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν παρ' αὐτοῦ δύναμιν. “Ὅτι δεῖ πᾶν βῆμα ἢ πρᾶγμα πιστοῦσθαι τῇ μαρτυρίᾳ τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς εἰς πληροφορίαν μὲν τῶν ἀγαθῶν, ἐντροπὴν δὲ τῶν πονηρῶν.” Ὅτι οὐ δεῖ ἀπλῶς, οὐδὲ ἀνεξέτακτως ὑπὸ τῶν ὑποκρινομένων τὴν ἀλήθειαν συναρπαζέσθαι· ἀπὸ δὲ τοῦ δεδομένου ἡμῖν παρὰ τῆς Γραφῆς χαρακτῆρος γνωρίζειν ἕκαστον. (Βασίλ. Ἠθικὰ ΑΑ', 744-748).— Ἀλήθεια ἐκ τῶν Γραφῶν, καὶ παραχαράσσεται τῆς ἀληθείας· οἱ πρὸς τὸ οἰκεῖον βούλημα τὴν διάνοιαν τῶν Γραφῶν διατρέφοντες. (ΚΘ', 28-9).

Ἀλήθεια καὶ ψεῦδος.

Ὅρισμὸς ἀληθείας. Ἰνῶσις τῆς ἀληθείας. (Γρηγ. Νύσσα. ΜΔ', 332-337 κ. ἐ.).— Σοφὸν τᾶληθές, μάλιστα ὅταν ἀπλοῦν ἦ καὶ σύντομον· δεινὸν δὲ καὶ μωρὸν τὸ ψεῦδος, κἂν δεινότητι καὶ καλλιπεῖξι δεκτῆ κεκοσμησῆται. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1520 - 1521).— Οὐδὲν γὰρ τῆς ἀληθείας σαφέστερον, οὐδὲ ἀπλούστερον, ὅταν τις μὴ κακουργῇ ὥσπερ οὖν, ἐν κακουργῇ, οὐδὲν δοκεῖ δυσκολώτερον. (αὐτόθ. 1536).— Ἠδέως ἂν καὶ ἀσμένως τὴν ἀλήθειαν τιμῶν ἠττησῆται δοκῶ, ἢ ψευδόμενος νικῶ. Ἀληθεύων μὲν γὰρ, κἂν ἠττησῆται δόξω, νενικηκα· ἀπάτηρ δὲ κρατήσας, κἂν νενικηκῆναι δόξω, ἠττημαί. (αὐτόθ. 1565. 1508).

Οὐδὲν τῆς ἀληθείας φανερώτερον, οὐδὲν ἰσχυρότερον γένοιτ' ἂν ὥσπερ τοῦ ψεύδους οὐδὲν ἀσθενέστερον, κἂν μυρίοις παραπετάσματος συσκιάζηται. Ἡ δὲ ἀλήθεια γυμνῆ πρόκειται πᾶσι τοῖς βουλομένοις αὐτῆς τὴν ὥραν περισποεῖν κ. ἐ. (Χρυσόστ. ΝΘ', 165 κ. ἐ.).

Ὁ σωφρονιστὴς τὴν ἀλήθειαν ἀξιόκνητον ἵσκει χρεῖμα· λαμπρότερον δ' ὅμως αὐτὴν καὶ

θειότεραν παρεξισταζόμενον ἀποφαίνει τὸ ψεῦδος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 440 - 441. — καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας 801-825).

Ἐνθα γὰρ ἡ ἀλήθεια πρόεισι, οὔτε ψευδός ποτε πολιτεύεται, οὔτε ἀπιστία χῶραν ἔξει κακίστης εἰσδύσεως· ἀπιστίας γὰρ οὐδὲν πρὸς λόγους θεϊκοῦ χαλεπώτερον. Οὐ γὰρ καταλαμβάνει ψευδός ποτε τὴν ἀλήθειαν, ἕως οὐ ψευδός ἐστί· καὶ γινώσκεται· οὐδὲ σκοτία φωτίζεται πώποτε, ἕως σκοτός ἐστί καὶ ἐξόρωται. (Σωφρ. Ἱεροσ. ΠΖ', 3228).

Ἰσχυρὸν μὲν τᾶληθές, καὶ σιγητὸν πολλᾶκις· καὶ τοὺς κρύπτειν θέλοντας τὰ ἀπόρρητα κατήρεια προδίδοσι καὶ στεναγμὸς οὐχ ἐκούσιος· ἀλλ' οὐ λανθάνουσι τοὺς σοφοὺς κ. ἐ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1641).— Ἐκπίπτει τῆς ἀληθείας. Ὁ ἐν ἀρχῇ τῆς ἀληθείας ἐκπίπτων, πάντως ἐκκυλισθήσεται τοῦ προκειμένου, καὶ εἰς αἰσχρὸν καταστρέψει τέλος. (αὐτόθ. 665).— Μὴ τὴν ἀλήθειαν τοῖς ἐριστικοῖς λόγοις βιάζου, μηδὲ καθόβριζε αὐτὴν, σκιαζὼν τέχνη σοφιστικῇ τὴν ἀκριβῆ γῶσιν· ἀλλὰ πάντα δεύτερα τοῦ ἀληθοῦς ἠγούμενος, ἀκαπῆλευτον καὶ ἀδέκαστον τὴν περὶ αὐτοῦ ψῆφον ἐνεγκον. (αὐτόθ. 1381).

Ἀλήθεια πάντων ἰσχυρότατον, ὡς τῷ Ἐσδρα (Ἐσδρ. Δ', 35), ἀμέοι δοκεῖ. Ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἰσχυρότατα παρὰ πάντα. Πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλήθειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν εὐλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ τρέμει, καὶ οὐκ ἔστι μετ' αὐτῆς ἀδικον οὐδέν. Πάντα ἀδίκα, πλὴν ἀληθείας. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1156 — ΑΖ', 265).

Ἀλήθεια, Δῆλωσις, Λόγιον, τὸ πρὸ ἀρχιερέως Ἀκρῶν Πέταλον. Ἑρμηνεῖα ἱστορικὴ καὶ πνευματικῇ. (Γρηγ. Νύσσα, ΜΔ', 384 κ. ἐ. — Θεοδώρ. Π', 285-288).

Ἀλήθεια ἐν ἀδικίᾳ κατεχομένη. ἀποκαλύπτεται γὰρ ὄργη Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, πᾶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων. (Τῶν Ῥωμ. Α', 18). Αἱ θεόπνευστοὶ Γραφαὶ δόγματὰ μὲν θαυμαστά καὶ ἐντως θεῖα διδάσκουσι. Καὶ πολλὴν μὲν εὐλάθειαν καὶ βίον ὀρθὸν τοῖς ἀκροαταῖς ἐντίθεισι, πίστιν τε θεοφιλῆ τοῖς σπουδαίοις παρέχουσιν· οὐ μὴν τέχνην διδάσκουσι λογιστικῆν, πρὸς τὸ δύνασθαι ἀπαντᾶν τοῖς βουλομένοις τῇ ἀληθείᾳ προσπολεμεῖν

κ. ε. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 417 - 421. Ἔνθα ἡ ἑλληνικὴ παιδείουσι ἀναγκαστικῶς χριστιανισμῶ).

Ἡ ἀλήθεια πᾶσαι τὰς τέχνας· καὶ τὰς ἐπιστήμας κοσμεῖ· εἰ δ' αὕτη ἀπέιη, οὐδεμίαν ἔχουσι κοσμιότητος ὥραν. Φιλοσοφία, ῥητορικὴ θεϊνότης, Γραμμικτικὴ ἢ τῶν λόγων, εἰ μὲν τῇ ἀληθείᾳ καλλωπίζονται, ποθεῖναι δὲ φεῖλουσιν εἶναι τοῖς ἐγγέροσιν, εἰ δὲ κατ' αὐτῆς ὀπλίζονται, ἀτιμιάζεσθαι εἰσι δίκαιαι. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 773).

Ἄλλοι θεοὶ καὶ οὐράνιοι. Οἱ δὲ ὑψηλῆς φράσεως ἐρώδοντες, μὴ βλαπέντουσαν, ὅτι ἀμεινον παρὰ ἰδιώτῳ τὰ ληθῆς, ἢ παρὰ σοφιστῶν τὸ ψεῦδος μαθεῖν. Ὁ μὲν γὰρ ἀπλῶς καὶ συντόμως φράζει· ὁ δὲ πολλὰς ἀσφαλεῖς καὶ τὸ τῆς ἀληθείας ἐπικρύπτει κάλλος, καὶ τὸ ψεῦδος τῇ καλλιπερίᾳ κοσμήσας, ἐν χρυσῇ κύλικι κινεῖται τὸ δηλητήριον. Εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τῇ καλλιπερίᾳ συναρθεῖ, δύναται μὲν τοὺς πεπαιδευμένους ὠφελῆσαι, τοῖς δὲ ἄλλοις ἄπασιν ἄχρηστος ἔσται καὶ ἀνοφελῆς. Διὸ καὶ ἡ Γραφὴ τὴν ἀλήθειαν περὶ λόγῳ ἠρμήνευσεν, ἵνα καὶ ἰδιώται, καὶ σοφοί, καὶ παῖδες, καὶ γυναῖκες μαθῶσιν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ πάντα ἐφρόντισε, δεῖκνυται θεοὶ οὐσα καὶ οὐράνιοι. (αὐτόθ. 1124-5.—Μετ' ὃν δὲ ἀληθείας οὐδέν. 1136).

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ἐξένευσας, ἀγαπητῆ, τῆς ἀληθείας, τὴν ἀντικατὰ πράττων τοῦ δεσποτικοῦ μυστηρίου, μὴ ἐπόμενος τοῖς Εὐαγγελίοις, ἧτοι τοῖς ἀποστόλοις, ἧτοι τοῖς ἁγίοις Πατράσι. Καὶ γὰρ βρεῖται φέρεται κατ' αὐτῶν κινωτομίαν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἢ ἐκθεσί σου. Καὶ μέντοι γε οὐκ ἀπέπειθα ταύτην, πολλῶν ἐπισκόπων ὑπομενηκότων σε, ἀλλὰ τῶν ἀντικατὰ ζιζάνια ἐσπεύρας. (Καὶ τίς ἐστὶ ἀνεξέταί σου δικιστρέποντος τὸ τοῦ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον;). (Κυντικὸς πρὸς Πέτρον Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας ΠΕ', 1733-1736).

Εἰ δὲ ὁ μὲν τῆς ἀληθείας λόγος φαιδράζων ἑαυτὸν ἐπιδεικνυσιν ἡμῖν, ἡμεῖς δὲ τοὺς δὲ φραγμαλοὺς καμμούμεν, καὶ τοῖς ὡσὶ βαρεῖς ἀκούομεν ἐθελοκωφούντες, καὶ ἀποστρεφόμεθα αὐτόν, ὄντως παντὸς θρήνου ἀξίους ἑαυτοὺς καταστήσομεν, τῶν αἰσχυρῶν τῆς μελοῦσης ἀλλοτριώσεως καὶ ἀρνήσεως Χριστοῦ, ἐνώπιον ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν, παντὸς τε τοῦ κρινόμενου κόσμου, οὐ προϋπιδόμενοι· ὅτε

οὐδὲν ἡμᾶς ὀνήσει οὔτε ἡ πρὸς τοὺς αἰρεσιάρχας προσπάθεια, οὔτε ἡ γονικὴ, ἢ φιλικὴ, ἢ τοπικὴ συνήθεια, πρὸς τὴν ἀπέδεικναι ἀλύτως τινὰς καταδεσμεύουσα, οὔτε πορισμὸς χρημάτων, ἢ κέρδη τινὰ βιωτικὰ δυσπομπόστους ἡμᾶς ἀπὸ τῆς βιαιοδικαμονίας ποιήσαντα, καὶ τὸν μέγαν πορισμὸν, τὴν εὐσέθειαν μετὰ αὐταρκείας, παριδεῖν ὑποπέταντα.— Οὐ γὰρ δὴ φατριαστικοὶ κρότοι, καὶ ἀγῶνες ἀντιλογικοί, καὶ πρόληψις διδασκαλικῆς ἀξίας, φιλοῦντες λέγεσθαι Ῥαββὶ παρὰ τῶν ἀνθρώπων, τοῦ οἰκτροτάτου ἐκείνου ταλαιωμοῦ καὶ τῶν ὀδυνηροτάτων βασιάνων, καὶ τῆς εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον παραδόσεως ἐξαιρουνται τοὺς δε, οἱ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας ἠνθίσαντο, καὶ ἠυδόκησαν ἐν τῷ σκότει τοῦ ψεύδους. Εὐάρεστον γὰρ Θεῷ τὸ παντὸς προτιθέμεν τὴν ἀλήθειαν, καὶ μάλιστᾶ ἐν τοῖς περὶ Θεοῦ αὐτοῦ τῆς ἀληθείας. . . Ἄρα οὖν οὐκ ἀπλῶς ζηλοῦν, ἀλλ' ἐπιγνώσει τοῦ ζηλουμένου δόγματος δεῖ. Καὶ γὰρ καὶ πᾶσα ἄλογος, καὶ ἄνομος παράδοσις, καὶ ἐθνῶν, καὶ αἰρέσεων, οἶεται τι καλὸν ποιεῖν, ὡς περ οὐκ καὶ ἀνθρωποθυσίας οἱ Σχόλοι θεοσεβοῦντες. Δέον ἄρα μὴ ἀμελεῖν, ὅσα δύναται, καὶ ἐρευνᾶν τὴν ἀλήθειαν, καὶ πάντα δοκιμάζοντας, τὸ καλὸν φρόνημα κατέχειν. (Λεόντ. Βυζ. ΠΓ', 1892 - 1900).

Ἀλήθειαν μὴ κρύπτειν ἐκ φόβου, συμφρόνους, φιλικῶς, καὶ εἴ τινας ἄλλου. Περὶ γὰρ θεῶν ἀγωνιζόμεθα δογμάτων, ἐν οἷς ἔχομεν τὴν τῆς σωτηρίας ἐλπίδα. Πολλὴν δ' ὅμως ἔστιν ἰδεῖν καὶ τούτοις ἀνθρώπων διαφορὰν. Οἱ μὲν γὰρ ἀληθῶς τὴν κοινὴν νοσοῦσιν ἀπέθειαν, οἱ δὲ ἀδικοφῶς καὶ ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ἐναντί προσφέρουσι. Ἐτεροι δὲ τὴν ἀλήθειαν ἐπιστάμενοι, ταύτην μὲν ἐν τοῖς τῆς ψυχῆς κατακρύπτουσι ταμείοις, τὰ δὲ δυσσεβῆ μετὰ τῶν ἄλλων κηρύττουσιν. Ἄλλοι δὲ τοῦ φθόνου τὸ πάθος δεξάμενοι, τὸ οἰκεῖον ἔχθους ἀφορμὴν τοῦ κατὰ τῆς ἀληθείας πολέμου πεποιήνται, καὶ πᾶσαν κατὰ τῶν τῆς ἀληθείας κηρῶν εἰσφέρουσι κακοήθειαν. Εἰσὶ δὲ οἱ τῶν μὲν ἀποστολικῶν δογμάτων ἀσπάζονται τὴν ἀλήθειαν, τὴν δὲ τῶν κρατούντων δεῖσαντες, δυναστείαν, δημοσιεῖσαι ταύτην πεφρίκασι. Καὶ στένουσι μὲν καὶ ὀδύρονται τῶν κηρῶν τὴν φορὰν, σύνεισι δ' ὅμως τοῖς τρικυμίας

ἐγείρουσι. Ταύτης τῆς συμμορίας τὴν σὴν θεοσέβειαν ἐριζόμεθα κ. ἐ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1353-1357 κ. ἐ.—1364 κ. ἐ.—1389. 1412).

Ἡ ἀλήθεια ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων τιμακρεστέρα, καὶ οὐδὲν ταύτην λωβᾶται τῆς τοιαύτης κομψείας ἢ ἀγνοια. (Θεοδώρ. περὶ πίστεως ΠΓ', 789-825).—Ἀληθείας ῥήματα, λείποντα ἢ περιττά, μετ' ἀκριθείας ἐποπτεύσας καὶ διορθωσάμενος ὁ ἅγιος Λουκιανός, ἐν τοῖς οικείοις τῶν Γραφῶν τόποις, ἐξέδοτο τὴν ἐρμηνείαν (ΠΑ', 29).

Ὡς τε τὴν ἐν τοῖς καιροῖς τῆς πίστεως ὁμολογίαν, εἰ καὶ μὴ λέξῃσιν, ἀλλά γε ταῖς ἐννοίαις φυλάττεσθαι ἀπαράβατον. Οὐ γὰρ ἐν λέξῃσιν ἡμῖν, ἀλλ' ἐν πράγμασιν ἡ ἀλήθεια κ. ἐ. (Ἰωάν. Πατρ. Κωνστ. ΙΓ', 1424. 1433).

Λόγος περὶ ἀληθείας μετὰ παρακλήτων Γραφικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν. (Ἀντιόχ. Μοναχ. ΠΘ', 1625-1629. — Μάζμ. ΙΑ', 897-900 — Ἱερ. Παράλλ. Ἰω. Δκ. μασκ. ΙΕ', 1204-1205. — ΙΓ', 481. — Ἀντών. Μοναχ. ΡΑΓ', 841).

Τυπικὴ ἀλήθεια περὶ τῆς Θάμαρ. (Θεοδώρ. Π', 528). — Διάθεσις τοῦ Ἰορδάνου. (αὐτόθ. 464). — Τυπικὰ ἀλήθεια. (αὐτόθ. 288. 257. 476. 1069. 1037-1040. 1472. 1716. 1377. 1356. 1788. — ΠΑ', 253. 421. 461. 336. 521. 1016. 1168. 1228-1229. 1731. 1792. 1836. 1912. f888. — ΠΒ', μυστηρίων τύποι 244. 721-724. 781. Ἐπιβλαθῆς ἡ ἀλήθεια ἐπὶ παραβάσει ἔρκων. 1161. 1164. — ΠΓ', 252).

Περὶ ἀληθείας καὶ σκιᾶς τυπικῆς ὁμιλίας. (Χρυσόστ. Ν', 737-744).

Ἡ ἀληθὴς θεολογία τὸν Θεὸν ἡμῖν ὑποδείκνυσι Λόγον σὺν τῷ πανηγύφῳ Πνεύματι καὶ τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὰς οὐρανίους πεποικηκότα δύναμεις. Καὶ τὴν Εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν παραλαμβάνει ἡ προφητεία. (Θεοδώρ. Π', 1096). «Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερωθήσαν» καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν. (Ψαλμ. ΑΒ', 6).

Ἀληθές. Ἀληθές σημεῖον ἡμεῖς παρὰ τῆς θείας ἐλάβομεν χάριτος· ᾧ κεχηρμένοι κρείττους τῶν τοῦ θυσιμενοῦ γινόμεθα τοξευμάτων. (Θεοδώρ. Π', 1317). «Ἐδοῶκας τοῖς φοβουμένοις σε σημεῖωσιν. (Ψαλμ. ΝΘ', 5).

Ἀληθῆ. «Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια· ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή.» (Πρ.

Φιλιππ. Δ', 8). — Τί ἐστὶν, ὅσα προσφιλή; Προσφιλή τοῖς πιστοῖς, προσφιλή τῷ Θεῷ. Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ. Ταῦτα γὰρ ὄντως ἀληθῆ, ἡ ἀρετὴ κ. ἐ. (Χρυσόστ. ΞΒ', 284).

Ἀληθὲν ἀπροκνηταί. «Ἄλλ' ἔρχεται ὄρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκνηταὶ προσκνησούσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ.» (Ἰωάν. Δ', 23). — Μὴ τοῖνον πρόβατα θύετε καὶ μόσχους, ἀλλ' ὄλον σαυτὸν ἀνάθεος τῷ Θεῷ καὶ δλοκαύτωσον· τοῦτο γὰρ ἐστὶ θυσίαν ζῶσαν παραστήσαι. Ἐν γὰρ ἀληθείᾳ δεῖ προσκνεῖν· ὡς τὰ γε πρότερα τύπος ἦν, ἡ περιτομή, τὰ δλοκαυτώματα, τὰ θύματα, τὰ θυμιάματα· νυνὶ δὲ οὐκέτι, ἀλλ' ἀλήθεια τὸ πᾶν κ. ἐ. (Χρυσόστ. ΝΘ', 190 κ. ἐ.—Κύριλ. Ἀλεξ. περὶ τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκνήσεως καὶ λατρείας, ἐν λόγοις ΙΖ', διαλογικῶς, ἔνθα καὶ περὶ τῆς πρότερον τυπικῆς τῶν Ἰουδαίων λατρείας. ΞΠ', 133-1125). (α).

Τὸ ἀληθές τῶν θείων ἐπαγγελιῶν ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν μεμαθήκατε. (Θεοδώρ. Π', 481. 1157. 1528). — Προτρέπει τοῖνον ὁ προφήτης μνηκτί προσεδρεύει τῷ λυχνικῷ φωτὶ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τῷ ἀληθινῷ τὰς ψυχὰς καταγγάξιν. (ΠΑ', 240. 440. 1196. — ΠΓ', 65).

Ἀλήθουςαι. Εἰς τό, «Τότε ἔσονται δύο ἀλήθουςαι ἐν τῷ μύλωνι· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀρίεται.» (Ματθ. ΚΔ'. 41. — Λουκ. ΙΖ', 35). Περὶ τῶν συντονίς καὶ ἀγρυπνίς προσεχόντων, καὶ τῶν ἐν ῥηθμίαις καὶ ἀμελείᾳ θρυπτομένων. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν παραλαμβάνονται, οἱ δὲ καταλείπονται. (Ἰσίδ. ΟΗ', 349. — καὶ περὶ τῶν δέκα παρόντων. αὐτόθ.).

Ἀληκτα κτήματα, τὰ μήπω εἰς λάχος ἐλθόντα, μήπω λαχόντα τινί.

Ἀληλεμένον βίον ζῆρ. Παροιμία. Βλ. ἐν λέξ. Ἀκαθαία.

Ἀλθαία, γυνὴ Διονύτου καὶ θυγάτηρ τοῦ Θεοστίου, ἀδελφῆ τῆς Ἀήδας. (Θεοφιλ. Ἀντιόχ. Γ', 1057). — Καὶ εἶδος φυτοῦ.

Ἄλτα, ἡ ἄθροισις παρὰ τὸ ἀλίζω.

Ἄλταίς ἀνεμοί, οἱ διὰ θαλάσσης πνεύοντες.

Ἄλται θεαί, αἱ Νηρηίδες.

Ἄλται ψάμαθοι, πρὸς διαστολὴν τῶν ποταμίων.

Ἄλιαρον, τὸ ἄλιτα ἠργαλέον ἔδεσμα.

(α) Τὴν ἀνάθειν ἐκάστου τῶν ΙΖ' λόγων βλεπε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Κλειδί τῆς Πατρολογίας.

Ἀλιάστων. Ἀλιάστων δδύρεσθαι, τὸ ἀχω-
ρίτως, ὃ ἐστὶν ἀδιαλείπτως πενεθεῖν.

Ἀλίδαξ, δ νεκρὸς ὁ τῆς Ἰωνικῆς λιθάδος
ἄμιρος. — Ποταμὸς ἐν Ἄδου μυθικός, οὕτω
καλούμενος, καὶ Ἀλίδαξ ὁ ἐξὺς οἶνος, ὃ εἰς
σπονδὰς ἀχρηστος.

Ἀλειεῖς, οἱ πορθμεῖς, οἱ περὶ τὴν ἔλα
πνούμενοι.

Ἀλειευτική ἀπλότης. Κατὰ τὴν ἀποστο-
λικὴν παραίνεσιν, νηπιῶζων, καὶ τῆ ἀλειευτικῆ
ἀπλότητι διακοσμούμενος. (Θεοδώρ. ΠΑ', 316).
— Αὐτίκα τοῖνον καὶ κωμαφοῦσιν ὡς βάρβαρον
τὰ ὀνόματα. Ἡμεῖς δὲ αὐτῶν τὴν ἐμπληξίαν
ὀλοφρόμεθα, ὅτι δὴ ὄραντες βαρβαροφάνους
ἀνθρώπους τὴν ἑλληνικὴν εὐγλωττίαν νενικη-
κότας, καὶ τοὺς κεκομφεμένους μύθους παν-
τελῶς ἐξεληλαμένους, καὶ τοὺς ἀλειευτικοὺς
συλλογισμοὺς τοὺς Ἀττικῶς καταλειυκότας
συλλογισμοὺς, οὐκ ἐβρυθίσιν, οὐδ' ἐγκαλύ-
πτονται, ἀλλ' ἀνέδην ὑπερμυχοῦσι τῆς πλά-
νης κ. ἐ. (ΠΓ', 945-948 κ. ἐ.).

Ἀλιζώνοι καὶ Ἀλιζῶνες, ἀρχαῖος λαὸς
τῆς Ἀσίας. Ἱστορία αὐτῶν καὶ ἐτυμολογία
τῆς λέξεως. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀλιη ὄδος, ἡ μάτην γινομένη, καὶ ἡ διὰ
θαλάσσης, καὶ ἔλιον, τὸ μάταιον.

Ἀλινδῆθρα, ἡ κανίστρα.

Ἄλις ἑρῶς. Περσοϊκῆ. Βλ. ἐν λέξει
Ἄκαρθαι. — Ἄλις, ἡ ἀλμυρία.

Ἀλίεσσομαι. Εὐκολώτερον γὰρ μὴ ἀλῶ-
ναι, ἢ ἀλόντα, ἀνακτῆσασθαι ἐκυτόν. (Ἰσίδ.
ΟΗ', 1468).

Ἀλίεσπαρτοι, λέγονται παρὰ τοῖς κωμι-
κοῖς οἱ δυσθεράπευτοι τὰ σώματα.

Ἀλιεάνω, ἀλιτεύω, ἀλιτεῖν, ἀμαρτάνω,
ἀποτυγχάνω. Ἀλιτέμα, ἀμαρτέμα. Ἀλιτή-
μενος θεοῦ, ὁ ἐφάμαρτος εἰς τὸ θεόν.

Ἀλιετήμων, ὁ ἐκουσῆας ἀμαρτανῶν τοῦ
δέοντος. Ἀλιετήμωρος, ὁ παρὰφρων.

Ἀλιετήριος, ἀλιτηρός, ἀλιτήριος. Ἀλι-
τήριοι διδῶνται τοῦ χριστιανισμοῦ βασιλεῖς καὶ
ἐθνικοί. (Θεοδώρ. ΠΓ'. 1045-1048). — Ἀλι-
τήριος Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης. (ΠΒ', 1108-
1109). — Ὁ ἀντίχριστος. (αὐτόθ. 665). —
Ἀλιτήριοι δαίμονες. (Π', 280).

Ἀλιετρία, ἀλιτροσύνη, ἡ ἀμαρτία.

Ἀλιεῶ-ῶ, κωλύω, ματαιῶνα. Ἀλιῶσαι
λόγον ἢ γνώμην καὶ ἀλιῶσαι βέλος, ματαιῶσαι.

Ἀλκαία, ἡ τοῦ λέοντος οὐρά.

Ἀλκαῖος ἐκαλεῖτο ὁ Ἡρακλῆς.

Ἀλκαῖος ὁ τῶν λοιδορῶν Ἰάμβων ποιη-
τής. (Εὐσέβ. ΚΑ', 777). — Ὁς καὶ παρῴθησε
τὰς Ἐφόρου τοῦ ἱστορικοῦ κλοπάς. Ἐνθα καὶ
περὶ κλοπῶν συγγραφένω.

Ἀλκή, ἡ ἀνδρία, καὶ ἀλκῆς μνήσασθαι, τὸ
ἀνδρίζεσθαι, καὶ ἀλκῆς ἐπιλαθέσθαι, τὸ ἀμε-
λῆσαι τοῦ ἀνδρίζεσθαι.

Ἀλκηστις, Ἀδμήτου γυνὴ ἀποθανοῦσα
ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός.

Ἀλκειδᾶθης. Ἄντισθῆνης· ἔσωψεν αὐ-
τόν, παράνομον εἶναι καὶ εἰς γυναικῆς καὶ εἰς
τὴν ἄλλην δίκαιαν. (Λεξ. Εὐστ.). — Ἀπῆ-
λειψε τὴν δίκην τοῦ φίλου αὐτοῦ Ἠγήμονος
δακτύλῳ ἐκ τοῦ πίνακος. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀλκειδᾶθης, ἐνάρετος καὶ μάρτυς. (Εὐ-
σέβ. Κ', 436-437).

Ἀλκυμῖος, ὁ τὸ γένος Πάμφιλος· ἐν ὃ
Πλάτων ἱστορεῖ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα. Διή-
γησις Πλάτωνος περὶ ἀναστάσεως, καὶ ἀθανα-
σίας ψυχῆς. (Εὐσέβ. ΚΑ', 937. — Πλούταρχος
αὐτόθι 937-940).

Ἀλκίνοος, ὁ τῶν Φαιάκων βασιλεὺς, φι-
λότιμος τε ἦν τὰ πάντα, καὶ φιλόζενος κ. ἐ.
(Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ', 389).

Ἀλκυμαῖον καὶ Ἀλκυμαῶν, υἱὸς Ἀμφια-
ράου, ὃς ἀπέκτεινε τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἐρι-
φύλην.

Ἀλκυμων Ἀθηναῖος, ἐπίσημος ἀνὴρ, τὴν
ἐλευθερίαν ἀεὶ φυλάττειν ἐθέλων τοῖς Ἀθη-
ναίοις. (Νόννος ΑΓ', 1060. — Κοσμ. ΑΗ', 561).

Ἀλκυμων ὁ Περθίου, Κροτωνιάτης, πρῶ-
τος φυτικῶν λόγων συντάξας. (Κλήμ. Ἀλεξ.
Η', 792).

Ἀλκυμήνη, μήτηρ Ἡρακλέους. Ἀλκυμήνη
μὲν τρεῖς νόκτας ὁ Ζεὺς συνῆλθεν, ἐνθεν τριέ-
σπερος ὁ Ἡρακλῆς, τῇ δὲ Μνημοσύνη ἐννέα
συνεγένετο νοσῖν, ὅθεν καὶ ἐννέα εἰσὶν αἱ Μοῦ-
σαι. (Σχολ. Κλήμ. Θ', 782).

Ἀλλάτιος Λέων. (Γ', 1205. — ΠΗ', 221
— Δ', 113-192. — ΡΚΒ', 477-536).

Ἀλλη ἐπιββ. ἀλλοχουσ' ἄνευ δ' ὑπογεγραμ-
μένου σημαίνει ἄλλως.

Ἀλληγορηταί. Τοὺς χιτῶνας τοὺς δερ-
ματίνους τί νοητέον. Οἱ μὲν ἀλληγορηταὶ τὴν
θνητὴν σάρκα φασὶ τὰ δέρματα· ἄλλοι δὲ
τινες ἀπὸ φλοιῶν δένδρων τούτους κατεσκευᾶ-

σθαι ειρήκκσιν. Ἐγὼ δὲ γε οὐδέτερον τούτων προσέμει· τὸ μὲν γὰρ περίεργον, τὸ δὲ ἄγαν μυθῶδες. Τῆς γὰρ θείας Γραφῆς καὶ πρὸ τῆς ψυχῆς τὸ σῶμα διαπεπλῆσθαι ῥησάσης, πῶς οὐ μυθῶδες τὸ λέγειν μετὰ τὴν παράδεικτον τῆς ἐντολῆς σάρκα αὐτοῦς εἰληφέναι θνητὴν; κ. ἐ. (Θεοδώρ. Π', 140).

Ἄλληγορέα. Ἄλληγορίας μύθων συγγραφεὺς. Ἄλληγορία μύθων ἐξ ἱστορίας, ὅτι καὶ ἐξ ἱστοριῶν θεραπεύονται μυθοὶ τινες, καὶ ἔστι τις καὶ τοῦτο ἄλληγορία, ἡ ἀναγωγικὴ, ἡ καὶ ἱστορικὴ. Καθ' Ἡρόδοτον οἱ θεοὶ οὕτω καλοῦνται, διότι κόσμῳ ἔθεντο τὰ πάντα πρήγμκτα. Καὶ τοὺς βσιλεῖς θεοοποιοῦσι οἱ παλαιοὶ ὡς λαῶν κοσμητόρας, κατὰ τὴν ποίησιν. Πολλοὶ γοῦν ἡ τέγνας ἐκφάναντες, ἡ τεχνῶν ὄργανα ἐξευρηκότες θεοὶν ὄνομα ἐκλήρωσαντο. Καὶ τοῦτο ἦν τὸ τὴν ῥωμαϊκὴν πείσαν βουλήν θεοὺς ψηφίζεσθαι τοὺς ἐκείνοις εὐαρεστοῦντας ἀνθρώπους· ὧν ἦν καὶ Καίσαρ, ὁ πρῶτος παρ' αὐτοῖς κληθεὶς ἐν ἀνθρώποις θεός, οὗ υἱὸς ὁ Σεβαστός, πρῶτος καὶ αὐτὸς θεῶν ταύτην κλησιν λαχῶν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄλληγορίας περιφραστικῆς παράδειγμα παρ' Ὀμήρῳ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄλληγορικοὶ ὄνειροι καὶ θεωρηματικοί. Ἄλληγορικοὶ ὄνειροι λέγονται οἱ ἄλλαι δι' ἄλλων ἀγορεύοντες, θεωρηματικοὶ δὲ οἱ οὕτως ἀπεκθάντες, ὡς καθ' ὕπνου ἐθεάθησαν. (Λεξ. Εὐσ.).

Ἄλληγορικά περὶ τοῦ ἐνὸς καὶ ὄντος ἀληθινοῦ Θεοῦ. (Κλημ. Ἄλεξ. Θ', 9-205). — Τὰς ἄλληγορίας τοῦ νόμου Μωϋσῆς, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ προφῆται ἐνόησαν. (Ἰερμ. ΙΔ', 201-209 κ. ἐ.). — Πρῶτος Ταύτας ἐχρήσατο ἄλληγορίαν ἐν τῇ θεολογίᾳ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 85).

Ἄλληγορομένη Αἰγυπτίων θεολογία. (Εὐσέβ. ΚΑ', 164-180). — Ἑλλήνων καὶ Αἰγυπτίων ἄλληγορομένη θεολογία, καὶ ἔλεγχος αὐτῆς. (αὐτόθ. 181-225). — Ἄλληγορία τῶν ἐθνικῶν θεῶν. Ἐνθα περὶ χρηστηρίων, θυσιαῶν, ἀγαλμάτων κτλ. (αὐτόθ. 228-305. 308-401 κ. ἐ.).

Ἐλεαζάρου ἀρχιερέως ὑποτύψεις τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς νόμοις ἄλληγορομένης διανοίας ἀπὸ τῶν τοῦ Ἀρισταίου. (Εὐσέβ. ΚΑ', 625-676).

Οἶδα νόμους ἄλληγορίας, εἰ καὶ μὴ παρ' ἐμαυτοῦ ἐξευρωῖν, ἀλλὰ τοῖς παρ' ἑτέρων περὶ πονημένοις περιτυχῶν. Ἄς οἱ μὴ καταδεχό-

μνοι τὰς κοινὰς τῶν γεγραμμένων ἐνοίας, τὸ ὕδωρ οὐχ ὕδωρ λέγουσιν, ἀλλὰ τινα ἄλλην οὔσιν, καὶ φυτὸν καὶ ἰχθὺν πρὸς τὸ ἕαυτοῖς δοκοῦν ἐρμηνεύουσι κ. ἐ. (Βασιλ. ΚΘ', 188).

Ἐν τῇ ἄλληγορίᾳ τῆς μέτης ἔχσθαι ὄδου, ἴνα μήτε παντελῶς ἀργοὶ καὶ ἀκίνητοι μένωμεν, μήτε περιεργητοὶ τοῦ δόντου ὄμεν, καὶ τῶν προκειμένων ἐκπτώται καὶ ἀλλότριοι. Τὸ μὲν γάρ, Ἰουδαϊκὸν πῶς καὶ ταπεινόν, τὸ δὲ, ὄνειροκριτικόν, καὶ ὁμοίως ἀμφοτέρως κατεγνωσμένα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 636-652). — Διαδικτέωσαν γάρ, τίς ὁ λόγος, καὶ τί τὸ τῆς ἀσχημοσύνης τῆς περὶ ταῦτα μυστήριον; Δεῖ γὰρ μὴδὲ τὰς ἐμφάσεις τῶν καλῶν τὸ αἰσχρὸν ἔχειν. Εἰ δὲ ἄλλο τι παρὰ ταῦτα εἶναι φασί, τί τοῦτο, παιθέτωσαν, καὶ ἐκ ποίων λόγων ἡ θεολόγων. (Γρηγ. ΛΕ', 1220). — Διὰ τί ἄλληγορικῶς ὁ Θεὸς πνεῦμα καὶ πῦρ, καὶ φῶς, ἀγάπη τε καὶ σοφία, καὶ δικαιοσύνη, καὶ νοῦς, καὶ λόγος, καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ προσωγορικά τῆς πρώτης φύσεως; (ΑΓ', 41 κ. ἐ.).

Θαυμά μοι μέγιστον ἐπέρχεται, ὧ υἱοὶ τῆς πίστεως καὶ Ἐκκλησίας, πῶς τὰ ἀληθινὰ ἐξέστρεψαν οἱ φιλόνοικοι εἰς ἀλλότρια, καὶ τὰ τροπικῶς εἰρημένα εἰς τὰ ἀληθινὰ λαμβάνουσι σφαλόμενοι κ. ἐ. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 108-156 κ. ἐ.). — Πλατύτερον δὲ κατὰ Ὀριγενιανῶν ΜΑ', 1061-1200).

Ἄλληγορία καὶ τροπολογία. Ἄλληγορία ἔστιν ἡ ἐπὶ ἀψύχων ὄλων, ὀρέων, βουνῶν, δένδρων καὶ τῶν λοιπῶν τροπολογία δὲ ἔστιν ἡ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων μελῶν, ὄλων κεφαλής, ὀρθακλῶν, καὶ τῶν λοιπῶν. (Μεξ. ὁ Ὀμολ. Ι', 792). — Περὶ Ἄλληγορικῆς ἐνοίας. (Χρυσόστ. ΝΕ', 208-210).

Περὶ ἄλληγορίας καὶ μεταφορῆς τῶν εἰς τὸν Σωτῆρα προφητειῶν. — Χρῆ δ' οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς αὐτὸν εἰρημένα σαφῶς λέγειν, τὰ δὲ περὶ ἄλλων πραγμάτων ἔαν περὶ ἐκείνων εἰρῆσθαι, περὶ ὧν εἰρήται. Οὗτος γὰρ καὶ ἀλληθείας καὶ ἀποδείξεως ὄρος. Οἱ δὲ τὰ μὴ προσήκοντα προφέροντες καὶ τὰ προσήκοντα ἀνατρέπεσθαι παρεσκευάζουσιν. (Ἰσιδώρ. ΟΗ', 1000). — Ἔοικας οὐκ ἀποδέχεσθαι τοὺς ἐπὶ τὰς θεωρίας τοὺς ἀναγινώσκοντας παρακαλοῦντας. Σοφωτέρους γάρ, ὡς ἔφη, τῶν Γραφῶν ἕαυτοῦς ἠγοῦμενοι, εἰς ἄπειρα βούλοντα καὶ μετακομιζόντες τὰ θεῖα Ἄδγια, πολλὰ

σφάλλουσι τοὺς ἀκούοντας. Ἐγὼ δ' οὐτ' ἐκείνου· αἰτιασαίμην, εἰ σοφὸν τι ἐξευρεῖν ἐπαγγέλλονται, οὔτε σέ, μὴ βουλόμενον, ἀλλήγορεν ἀναγκάσαιμι. (αὐτόθ. 1192).

Ὁ θεότατος τοῦ Πατρὸς Υἱὸς τε καὶ Λόγος, ὁ τῶν ἀπάντων Δημιουργός, ὁ ἀδίδος τε καὶ ἀβήτος, δευρ' ἐπιφοιτήσας, τὴν ἀσάφειαν τοῦ κηρύγματος τῆς οἰκείας ἡρμηνεύσε δυναμει· διὸ καὶ θεοδιδάκτους ἔσθαι πάντας τὸ προφητικὸν προεμήνυσε λόγιον. (Ψαλμ. ΟΑ', 5. 15. 17). Πάντες τοιγαροῦν οἱ νοῦ καὶ φρονήσεως οὐκ ἀμοιροῦντες, ἅτε ὑπὸ τῆς ἀνωτάτω σοφίας παιδευθέντες, ἀπάντων τῶν ἀνθρωπίνων ἀρέμενοι, καὶ τῶν λογικῶν ἀνωτέρω χωρήσαντες, τὰ ὑπερόσκιμα φαντάζονται. . . Μὴδὲ ἐκβιαζόμεθα τὰς προφητείας, μὴδὲ τοῦ δμακλιμοῦ χάριν τῶν προφητικῶν χωρίων εἰς ἀγρυπτικὰς ἐμπίπτωμεν λογοποιίας· ἀλλὰ νουνεγῶς καὶ καθ' ἱστορίαν εἰρημμένα νοώμεν, καὶ τὰ κατὰ θεωρίαν προφητευθέντα ἐκλαμβάνωμεν, μὴδὲ τὰ σαφῶς ἱστορηθέντα εἰς θεωρίαν ἐκβιαζόμενοι, μὴτὲ τὰ λαμπρῶς θεωρηθῆναι δρείλοντα εἰς ἱστορίαν καταδιβάζοντες, ἀλλ' ἀμφοτέροις πρόσφορον καὶ κατάλληλον νοῦν ἐφαρμόζοντες. Εἰ δὲ τοιαυτὴν εὐρεθεῖν προφητείας, καὶ τὴν ἱστορίαν ἀρρότους καὶ τὴν θεωρίαν ἀβιάσως αἰώσουσα, χρηστέον αὐτῆ κατ' ἄμφω. (αὐτόθ. 1288-1292).

Ἀλληγορικῶς καὶ παραβολικῶς. Τοῦτο δὲ ἀλληγορικῶς παρὰ τὸν ἱερατικὸν παρκαλύπτει νόμον· ἐπεὶ οὐ προφανὲς ὁ περὶ θειοτέρων πραγμάτων λόγος, διὰ τοὺς ἀνίερους, ἀλλὰ νῦν μὲν μυθικῶς, νῦν δὲ παραβολικῶς παρὰδίδεται. (Ἰωάν. Λυδὸς σελ. 276).

Ἀλληλογραφία, ἡ ἀμοιβαῖοι λόγοι, ἐν οἷς τὰ πρόσωπα στιχηρῶς ἢ καὶ ἄλλως συντομώτερον πρὸς ἀλληλας φθέγονται, ὅπερ καὶ ἀλληλογραφία λέγεται (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀλληλοῦσα. Μετὰ τρεῖς ψαλμοὺς λέγε τὸ Ἀλληλοῦσα. (Ἄθων. ΚΗ', 276). — Ἀλληλοῦσα σημασία, καὶ ἐξήγησις. Ἔστι τοῖνον τό, Ἀλληλοῦσα, παρακλήσεις μυθικῆ, πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ ὑμνωδίαν τὴν ἀκούην ἐπεγεύρουσα, ἵνα τοιοῦτον ἦ τὸ σημαίνόμενον, ὅτι αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ἐν οἷς γὰρ μέρεσι τῆς ἀγίας Γραφῆς αὕτη πρόσκειται ἡ φωνὴ λέγουσα, Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, διὰ τοῦ, Ἀλληλοῦσα, ἐν ταῖς ἑβραϊκαῖς γραφαῖς τὸ τοιοῦτον σημαίνεται. — Αἰ-

νος Θεοῦ τὸ Ἀλληλοῦσα. Ἐκ τῶν σημαντικῶν περὶ Θεοῦ ὀνομάτων παρ' Ἑβραίοις καὶ τὸ Ἰα, τὸ δέ, Ἀλληλοε, αἶνος νοεῖται. (Γρηγ. Νῦσ. ΜΑ', 512-513.—Χρυσόστ. ΝΕ', 653.) — Ἀλληλοῦσα, αἶνος τῶ ὄντι Θεῷ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 24). — Ἀλληλοῦσα. Τῆ ἑβραϊδὶ διακτέον ἐστὶ τὸ Ἀλλ, ἔρχεται, ἐφάνη· τὸ δὲ ηλ, ὁ Θεός· τὸ δὲ οῦσα, αἰνεῖται καὶ ὑμνεῖται τὸν ζῶντα Θεόν. Ἀλλως· Ἀλλ, ὁ Πατήρ, ηλ, ὁ Υἱός· οῦσα, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἀλληλοῦσα Θεὸς ἰσχυρός, κρατικός, αἶνος Θεοῦ, αἶνος τῶ ὄντι Θεῷ. — Ἀλληλοῦσα, θεῖον αἶνον σημαίνει τρισῶς, διὰ τὴν τρισυπόστατον Πατέρα, Υἱόν καὶ τὸν ἅγιον Πνεῦματος ἐνιακίαν θεότητα. Ἀλλως. Ἀλληλοῦσα, κηρυξ τοῦ Εὐαγγελίου κράζων· ὁ Κύριος ἔρχεται. Ἀλληλοῦσα, αἰνεῖσατε, ὑμνίσατε. (Γερμανὸς Α'. Κωνσταντινουπόλ. ΙΗ', 412).

Ἐν Ῥώμῃ αὐ ἐκάστου ἐτους ἅπαξ τὸ Ἀλληλοῦσι ψάλλουσι, κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς Παγχαλίου ἑορτῆς, ὡς πολλοὶς Ῥωμαίων ὄρκον εἶναι, τοῦτον τὸν ὕμνον ἀξιωθῆναι ἀκοῦσαι καὶ ψάλλαι. (Σωζόμ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΕΖ', 1476).

Ἀλληλοφάγοι. Τῶν ἰχθύων οἱ πλεῖστοι ἀλληλοφάγοι, καὶ ὁ μικρότερος παρ' ἑκείνοις βρωμῆ ἐστὶ τοῦ μισθίου. Τὸ ὄν ἡμεῖς οἱ ἀνθρώποι ἄλλο τι ποιοῦμεν ἐν τῇ καταδυναστείᾳ τῶν ὑποδεστέρων; Περιγραφὴ ἀσπλάγχων, δολίων καὶ συσχηματιζόντων ἐν ὑποκρίσει καὶ δολιότητι. (Βασίλ. ΚΘ', 152-164).

Ἀλλήλων. Ἀλλήλων χρεῖαν ἔχουσι πλούσιος καὶ πένης. Ὀμιλία Χρυσοστόμου περὶ ἀγάπης. (ΞΑ', 285-296).

Ὅτι τό, ἀλλήλους ἀπέκτειναν, διαφέρει τοῦ, ἐαυτοὺς ἀπέκτειναν. Αἶψα καὶ Μενόκευς ἐαυτοὺς ἀνείλον, ἐαυτὸν ἐκάτερος. Τὸ δ' ἀλλήλους, ἐπὶ τινων συμπλεγμένων κεῖται· οἶον οἱ τοῦ Οἰδιπόδος παιδὸς ἀλλήλους ἀπέκτειναν· ἦτοι ἕτερος τὸν ἕτερον.

«Ἀλλήλων τὰ βάρη βραστάετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.» (Πρ. Γαλάτ. Γ', 2). Τὸ βραστάσαι ἀντὶ τοῦ ἀραι συνήθης καὶ τοῖς ἐπιχειροῖς κερρήσκει, ὡς πολυλάκις παρὰ πολλῶν αὐτὸς ἠκούσκει. Νόμον δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀναπληρώσωμεν, τοῦ εἰπόντος· οὐκ ἤλθεν καλεῖσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν» (Λουκ. Ε', 32), καὶ ἡμῖν νομοθετήσαντος ὅτι, «Ἐὰν ἁμαρτήσῃ εἰς σέ δάδελ-

φός σου, ὑπαγε, ἔλεγχον αὐτόν· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου.» (Ματθ. ΙΗ', 15).
 "Ὅροι Εὐαγγελικοί. (Βασιλ. ΑΑ', 1196-1205).

Ἄλλο, ἀντί τοῦ ἄλλοτε ἐξ ἀποκοπῆς. Ἄλλο, ἀντί τοῦ ἀλλοφυλον καὶ ἑτερόφυλον, καὶ ἕτερον τῶ εἶδει. Ἄλλο, τὴν ἑτερότητα δηλοῦ τοῦ κακοῦ πρὸς τὸ ἀγαθόν.

Ἄλλοδαπός, ἐκ τοῦ ἑδαφος ἡ λέξις.

Ἄλλόθροος, οἱ ἀλλόγλωτσοι, καὶ ἄλλα θροοῦντες, ὃ ἐστὶ λαλοῦντες.

Ἄλλοίωσις. Ἀλλοίωσις ἐστὶ προτέρως ὑπολήψεως μεταποίησις. Ἐτεροίωσις δὲ ἡ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον μεταβολή.

Περὶ ἀλλοίωσις καὶ μεταβολῆς τοῦ κόσμου, χωρὶς ἐκ τῶν θείων Γραφῶν, καὶ δόξαι Πλάτωνος, Πλουτάρχου καὶ ἄλλων φιλοσόφων. (Εὐσέβ. ΚΑ', 929-948).

Ἀλλοίωσις ἐπὶ τὰ χεῖρα. (Ἰσίδ. ΟΗ', 340).

—Ἡ θεία καὶ ἀκέραιος καὶ ἀήττητος δεξιὰ ἀναλλοιώτως ἐστὶ, καὶ αἰετὰ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὠσαύτως ἔχει, οὔτε προκοπὴν ἐπιδεχομένη τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον· ἀκροτάτη γὰρ ἐστὶν ἀρετή, οὔτε μεταβολὴν τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρα, οὐ γὰρ οἶόν τε. Μεταβάλλει δὲ καὶ ἄλλοι οὗ τὰ βελτιώσεως δεόμενα. Διὸ καὶ ψαλμὸς ἐπιγράφεται· Ἄ' Ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· τουτέστι, τῶν βελτιωσίων ἐπιδεχομένων, καὶ εἰς τὸ κρεῖττον καὶ ἄμεινον ἀναχθισομένων. Εἰ τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, οὐκ ἔστι περισκελές, ὕπερ ἠθέλησας μαθεῖν, αὖτις ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου· οὐχ ἦν ἀλλοιοῦσθαι· ἀναλλοιώτως γὰρ ἐστὶ, καὶ πάσης μεταβολῆς κρείττων· Ἄ' Ἰδετε γὰρ, φησὶν, ἔδετε, ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἠλλοίωμαι. (Ματθ. Ι', 6), ἀλλ' ἦν ἄλλοι οὗ καὶ μεταβάλλει, καὶ βελτιοῖ, καὶ εἰς ἄμεινονα κατάστασιν ἄγει τοὺς ταύτης δεομένους. (αὐτόθ. 1541-1544).

Ἄ' Ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου. Ὁ Κύριος διὰ τοῦ ἁγίου βραχίονατος ἐδωρήσατο τοῖς ἔθνεσι τὴν ἀλλοίωσιν. (Θεοδώρ. Π', 1188. Καινὴ ἀλλοίωσις ἐγένετο).

Ἀλλοίωσις τροπῶν ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι· φυσιολογικῶς. (Θεοδώρ. ΠΙ', 593—ΠΒ', 1497).—Ἡ ἀλλοιωτικὴ δύναμις τῆς γαστρὸς ἐνεργεῖν ἐκωλύετο. (ΠΑ', 1792).

Ἀλλοιωθησόμενοι. Ἡ δὲ Ἄ' Ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων ἐπιγραφή (ἐν τοῖς ψαλμοῖς) τοῦτόν μοι δοκεῖ τὸν νοῦν ἔχειν· ὅτι μόνη κρείτ-

των ἐστὶ τροπῆς· τε καὶ ἀλλοιώσεως ἡ θεία φύσις· οὐ γὰρ ἔχει πρὸς ὅ, τι χρῆσθαι τῇ τροπῇ, τοῦ μὲν κακοῦ ἀνεπίδεκτος οὐσα καθόλου, πρὸς δὲ τὸ κρεῖττον τραπήσθαι μὴ δυναμένη· οὐκ ἔστι γὰρ πρὸς ὅ, τι δέξεται τὴν ἀλλοίωσιν· οὐ γὰρ ἔχει τὸ ἑαυτῆς κρεῖττον, πρὸς ὃ μεταθήσεται. Ἡμεῖς δὲ οἱ ἄνθρωποι, ἐν τροπῇ τε καὶ ἀλλοίωσει κειμένοι, κατ' ἀμφοτέρα διὰ τῆς ἀλλοιωτικῆς ἐνεργείας, ἡ χεῖρους, ἢ βελτιούσθαι γινόμεθα. Χεῖρους μὲν, ὅταν τῆς μετουσίης τῶν ἀγαθῶν ἀπορρέωμεν, βελτιούσθαι δὲ πάλιν, ὅταν πρὸς τὸ κρεῖττον ἀλλοιοῦμενοι τύχωμεν κ. ἔ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΑ', 500).

Ἄλλοπρόσαλλος, Ἄρης ἐπιθετικῶς, ὃ ἄστατος καὶ ἄλλοτε πρὸς ἄλλον φίλος.

Ἄλλος αὐτός, οὐ μὴν αὐτὸς ἐκεῖνος. Τὸ γὰρ, ἄλλος, ἄλλος οἷος ἐγὼ, καθίσταται. Τοῦτο δὲ συνδεσποταίως, ἀλλ' οὐκ ἀτιμίας ὄνομα. Τὸ γὰρ ἄλλος, οὐκ ἐπὶ τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν δημοσίων οἶδα λεγόμενον. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 444-5).—Ἄλλος οὗτος· Ἡρακλῆς· Παροιμία ἐπὶ Ἰησοῦ εἰρημένη.—Ἄλλος, ἐπιμεριστικόν, οὐ μόνον πολλῶν τινῶν εἰς τοὺς καθ' ἕνα, ἀλλὰ καὶ δύο τινῶν, ἐν ἴσῳ τῶν ἕτερον.

Ἄλλοτριόγαμος. Τὸν ἀλλοτρίων γάμον ληστὴν καὶ τὸν ἀνδροφόνον οὐ καθαρίζει τὸ ὕσσωμενον. Ἐρμηνεῖα καὶ τύπος. (Θεοδώρ. Π', 1248).

Ἄλλότριος. Ἀλλότριος φῶς, πολέμιος ἄνθρωπος.—Ἀλλοτρία γὰρ Θεοῦ ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀκαρπία. (Θεοδώρ. Π', 428).—Ἀλλότριος τῆς θείας οὐσίας καὶ κτιστὸς οὐκ ἐστὶν ὁ Υἱὸς (αὐτόθ. 264).—Ἄ' Ἀπὸ ἀλλοτρίων φεταὶ τοῦ δούλου σου. Ἀλλοτρίους ἀνόμικτον ὁ ψαλμωδὸς (ΙΗ', 14) τοὺς δυσμενεῖς καὶ πολεμίους, καὶ παντελῶς ἀρνησασμένους τὴν πρὸς ἡμᾶς οἰκειότητα. (αὐτόθ. 997).—Ἀλλότριος ἐγενόμεν τῶν ζώντων, καὶ ξένος τῶν συγγενῶν. (ΠΑ', 101).—Ἀλλότριος τῆς πνευματικῆς χάρτος. (αὐτόθ. 1261)—Οὐκ ἀλλότριον τῆς θείας φύσεως. (ΠΒ', 321).—Μακροθυμία πρὸς τοὺς ἀλλοτρίους. (αὐτόθ. 413).—Ἀλλοτρίους γενέσθαι τῶν ἰδίων παροικίων. (αὐτόθ. 1048).—Ἀλλοτρίους ἠγοῦμεθα τῆς ἐπισκοπικῆς ἀξίας. (αὐτόθ. 1373).—Καθελομεν, καὶ τῆς ἐπισκοπῆς ἀλλοτρίους πεποιθήκαμεν. (ΠΓ', 1444. 1453).

Ἀλλοτρίαις γνάθεις γελῶν, ἀντὶ τοῦ, ἐκ θυμοῦ ἢ ἐμμηχανίας γελῶν, καὶ ἀπῆδως ἐσθίειν.

Ἀλλοτρίωσις, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐργασίαι τῆς ἀμικρίας ἀπκαλλοτρίαι τοῦ Κυρίου, καὶ προσοικειωτὶ τῷ δικέδω. Ἡ πρὸς τὸν Κύριον οἰκειότης οὐκ ἐν τῇ κατὰ σάρκα συγγενείᾳ γνωρίζεται, ἀλλ' ἐν τῇ σπουδῇ τῶν θελημάτων τοῦ Θεοῦ κατορθοῦται. (Βασίλ. ΑΑ', 741). — Ἀλλοτρίωσις τῆς θείας προμηθείας. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1328). — Διὰ τοῦ ἀναθέματος τὴν τοῦ Θεοῦ ἐσθίμικεν ἀλλοτρίωσιν. (αὐτ. 1956).

Ἀλλόφυλοι. Ἀλλόφυλοι ἰδίως οἱ Φιλισταῖοι λέγονται, οὗς Παλαιστίνους ἔλληνες ὀνομάζουσι. (Βασίλ. Α', 621). — Ἦσαν μὲν ἀλλόφυλοι καὶ Τύριοι καὶ Σιδώνιοι, καὶ οἱ ἔλλοι πάντες οἱ τούτων πλησιόχωροι· διαφερόντως δὲ ἡ θεία Γραφή ἀλλοφύλους καλεῖ Ἀσκαλωνίτας, καὶ Γαζαίους, Γεθθαίους τε καὶ Ἀκκαρωνίτας, καὶ Ἀζωτίους, ἐπειδὴ τῇ τοῦ Ἰουδα φυλῇ πλησιόχωροι. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1064-1065). — Οὐδὲν διαφέρει Ἰουδαίος περιετμημένος τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐθνῶν θεοσεβείᾳ καὶ ἀρετῇ κοσμουμένων. (Πρ. Ῥωμ. Γ', 1.—Θεοδώρ. ΠΒ', 76).

Ἄλλως, ἀντὶ τοῦ μάτην· καὶ ὅτι τὰ μὴ κατὰ γνώμην ἡ εὐχὴν συμβάνατα, ἀλλως ἀποθεοθεύονται λέγονται, ὕπακουμένου τοῦ, ἢ ὡς ἠλπίζε τις.

Ἄλμυρὰ ἀκοή. Ἄλμυρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσασθαι. Ἠσύχιος. Βλέπε. ἐν λ. Ἀκοή, σελ. 137 στήλ. β'. — Ἄλμυρὰ, χαλεπή, πικρά· ἄλμυρὸν, ἀκικόν· κρῖνειν χυμοῦ δάξει, δρμεῖ, δδαξιστικού, πικρού. (Ζαχαρ. Μιτυλ. ΠΒ', 1092 σημ. Πλάτω καὶ τῷ ἀλικῷ ὀνόματι ἐν Τιμαίῳ κέχρηται).

Ἄλμειον. Οὕτως ἐπεκαλεῖτο τις διὰ τὴν ἐν αὐτῷ πικρίαν τοῦ ἤθους· ἀπῆδως δὲ πᾶς ἀκρόχολος καὶ πικρὸς οὕτως λέγεται παρὰ τὴν ἄλμην.

Ἄλογεν. Ὅτι προὑπάρχει αὐτοῦ τὸ λογίζεσθαι. Τὸ λέγειν μὲν οἶδε, τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα τὸν λόγον οὐκ οἶδεν.

Ἄλογία. Θυμὸς καὶ θυμικὸν ἐπὶ ἀλόγοις, καὶ νοεροῖς. Καὶ γὰρ ὁ θυμὸς τοῖς μὲν ἀλόγοις ἐξ ἐμπαθοῦς δρμῆς ἐγγίγνεται, καὶ πάσης ἀλογίας ἐστὶν ἀνάπλευς ἢ θυμοειδῆς αὐτῶν κινήσις· ἀλλ' ἐπὶ τῶν νοερῶν ἐτέρω τρόπῳ χρῆ τὸ θυμικὸν ἐνοησάι, δηλοῦν, ὡς οἶμαι, τὴν ἀβρε-

νωπὸν αὐτῶν λογίτητα, καὶ τὴν ἀμείλικτον ἐξιν ἐν ταῖς θεοειδέσι καὶ ἀμεταβόλοις ἰδρύσσειν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἀλογίαν τε καὶ ἀναισθησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἀλόγων ζῶων, ἢ τῶν ἀψύχων ὕλων, στέρησιν λόγου καὶ αἰσθήσεως οἰκειῶς καλοῦμεν· ἐπὶ δὲ τῶν ἀύλων καὶ νοερῶν οὐσιῶν, ἀγνοησάτων τὸ ὑπερέχον αὐτῶν, ὡς ὑπερκοσμίων, ὀμολογοῦμεν κ. ε. (Διον. Ἄρσοπ. Γ', 141-144). — Τοιοῦτόν ἐστιν ἡ ἀλογία· καὶ πρὸς ἑαυτήν, καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπομάχεται, ὡς μὴδὲ περιπίπτοντας αὐτοῦ· ἐαυτοῖς ἡ νοεῖν, ἢ αἰσχύνομεθα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 201). — Τὸν ἀλογίαν συνόντα, ἀδύνατον ἀκολουθήσαι τῷ Κυρίῳ, καὶ τοῦ λόγου γενέσθαι μαθητὴν. (Ἀθανάσιος. ΚΖ', 1401). — Περὶ ἀλογίας ζῶων καὶ λογικῆς ἀνθρώπου φυσιολογία. (Θεοδώρ. ΠΓ', 597). — Ἀλογία ἀνθρώπων καὶ φιλανθρωπία τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου ἡμῶν. (αὐτόθ. 749).

Ἄλογος, φύσει. Πᾶς γὰρ, ὧ φυσικῶς μὴ πρόσσει λόγος, ἄλογος φύσει πάντως ἐστίν. (Ἀθαν. ΚΓ', 1292. — ΚΖ', 1401).

Ἄλογος λόγος, ὁ μὴ κατήκοος. Τὸ μὲν οὖν ἐπιπεθῆς λόγος τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· τοῦ δὲ μὴ πειθομένου λόγος, ὅστι τὸ θρηπτικὸν καὶ γεννητικόν, καὶ συγγικτόν. Καλεῖται δὲ φυσικὸν μὲν, τὸ θρηπτικὸν καὶ γεννητικόν· ζωτικὸν δὲ τοῦ ψυμικῶν. (Νομ. ἐπ. Μ', 692-693).

Ἄλογοι καὶ Ἀσθητοὶ αἰρετικοί. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 888). — Ἐπειδὴ τὸν Λόγον οὐκ ἐδέχοντο, διὰ τοῦτο ἄλογοι ἐκαλοῦντο. (αὐτόθ. 892. 937). — Τί κατὰ τῆς ἀποκαλύψεως λέγουσιν. (αὐτόθ. 945). — Τὰ συγγράμματα Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Κηρίνου εἶναι ἔλεγον. (αὐτόθ. 892).

Ἄλογον καὶ ἀνθρωπος λογικός. Ἔστι γὰρ ἀνθρωπος, οὐχ ὥστερ οἱ κορακόφωνοι δογματίζουσι, ζῶων λογικόν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· δειχθήσεται γὰρ κατ' αὐτοῦ καὶ τὰ ἄλογα νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικά. Μόνος δὲ ἀνθρωπος εἰκὼν καὶ ὁμοίωσις Θεοῦ. Λέγω δὲ ἀνθρωπον, οὐχὶ τὸν ὅμοιον τοῖς ζώοις πράττοντα, ἀλλὰ τὸν πόρρω μὲν ἀνθρωπότητος, πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν Θεὸν κεχωρηκότα. (Τατιαν. Γ', 837). — Εἰ τὰ ἄλογα ἐπινοητικά καὶ φυλακτικά τῆς ἰδίας αὐτῶν σωτηρίας, καὶ οἶδε τὸ αἰρετὸν αὐτῷ καὶ τὸ φευκτὸν ὁ ἰχθύς, τί ἐροῦμεν ἡμεῖς οἱ λόγῳ τετιμημένοι, καὶ νόμῳ πε-

παιδευμένοι, επαγγελματίες προτραπέντες, Πνεύματι σοφισθέντες, εἴτα τῶν ἰχθύων ἀλογώτερον τὰ καθ' ἑαυτούς δικτιθέμενοι; κ. ἔ. (Βασίλ. ΚΘ', 157).

Ἄλογα πάθη. Ὅτι τὰ ἄλογα ἐν ἡμῖν πάθη ἐκ τῆς πρὸς τὴν ἄλογον φύσιν συγγενείας τὰς ἀφορμὰς ἔχει. Φυσιολογία. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 192-196).

Ἄλόπη, πόλις Θεσσαλίας· καὶ ὅτι καὶ ἄλλαι τινὲς πόλεις οὕτω καλοῦνται.

Ἄλως διαθήκη αἰωνία. Ἐπαγγελία Θεοῦ εἰς τὴν γενεὰν τοῦ Δαυὶδ. (Θεοδώρ. Π', 825).

Ἄλουργός. Ἐρεσις ἀλουργίδος ἐν Τύρῳ. (Νόννος ΛΓ', 1020).

Ἄλπειες. Αἱ Ἄλπειες αἶ τε Σούκειες καλοῦμεναι καὶ αἱ Ἰούλιαι, διόδοι εἰσι στεναὶ μεγίστων ὄρων ἐκατέρωθεν, καὶ ὅφ' ἐν χωρίον ἐγγύς τοῦ συμπτώσεσθαι συγχειομένων. Ἐοικασίαι δὲ αἱ διόδοι αὐταὶ τοῖς ἐν Ἐρεμοπούλαις στενοῖς. Ἄλλ' αἱ μὲν Ἰούλιαι Ἄλπειες τὰς Γαλλίας καὶ Ἰταλίας διορίζουσι τῶν Ἰταλιῶν, αἱ δὲ Σούκειες μεταξὺ τῆς Δακίης εἰσι καὶ τῆς Θράκης. (Φιλοστόργ. ΞΕ', 512).

Ἄλσος, χωρίον ἱερὸν σύνδενδρον, δ καὶ τέμενος λέγεται, καὶ δηλοῦ χωρίον ἀφωσιωμένον θεῶ τινι, καὶ ἀπ' αὐτῶς πάντα τὰ ἱερὰ ἄλλα λέγονται παρὰ τοῖς ποιηταῖς. Ἄλσος λιθάριον. (Θεοδώρ. Π', 899).—Ἄλσος Ἄλσικον. Ἄρροδίτης. (αὐτόθ. 781).

Ἄλσειν, πῆ μὲν τὸ ἀδημονεῖν, πῆ δὲ τὸ ἐκλελύσθαι τῇ χαρᾷ δηλοῦ. Φασὶ δὲ τὸ ἀλσειν ἐπι μὲν τῆς χαρᾶς δασύνειν, ἐπι δὲ τῆς λύπης καὶ ἀδημονεῖν φιλοῦσθαι. (Α. Εὐστ.).—Μὴ ἀλσειν καὶ ἀδημονεῖν ἐν τοῖς κινδύνοις, ἀλλὰ πνευματικῆς ἡδονῆς ἐμπορεῖσθαι, ὡς ἡ Παῦλος. (Θεοδώρ. ΠΒ', 632. 556—Χρυσός. ΝΓ', 338).

Ἄλυπία καὶ ἀπροσπάθεια. Λόγος. (Ἰωάν. τῆς Κλήμ. ΠΗ', 653-657. Συγλ. αὐτόθ.—Μαξ. ΙΑ', 876-880—μετὰ παραλλήλων τῆς Γραφῆς χωρίων. Ἄντιοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1509 κ. ἔ.—1613 κ. ἔ. 1801 κ. ἔ.—Ἰωάν. Δικμαστκ. Ἱερὰ Παράλλ. ΙΕ', 1209 κ. ἔ.—ΙΓ', 20).

Ἄλυπικανή, θυγάτηρ τῆς ἀδελφῆς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, περὶ ἧς γράφει Γρηγόριος πρὸς Νικόβουλον. (ΑΖ', 44).

Ἄλυποιος. Ἐπιστολὴ Χρυσοστόμου πρὸς αὐτόν. (ΝΒ', 716).

Ἄλυπος. Ἄλυπος ἐν κόσμῳ οὐδεὶς. α' Ἐν

τῷ κόσμῳ θλίβην ἔξετε· ἀλλὰ θαρσαῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.» (Ἰωάν. ΙΓ', 33).—

Ἐλληνες γάρ, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἀνάγκη δεδωκότας ἀλόγῳ τὰ συμβαίνοντα ἄκοντες πείθεσθαι ὁμολογοῦσιν. Ὁ γοῦν Εὐριπίδης λέγει·

Ἄ γ' οὐν παραινῶ, ταῦτά μου δεῖται γύναι·

Ἐφ' μὲν οὐδαίς, ὅς τις οὐ ποιεῖ βροτῶν.

Θάπτετε τέκνα, καὶ ἔτερα σπείρει νεία, Αὐτὸς τε θνήσκει· καὶ τὰδ' ἄχθονται βροτοί.

Εἰς γῆν φέροντες γῆν. (Κλήμ. Η', 1265).

Ἄλυπος δωρεῖται ἡμῖν ἡ θεὸς Πρόνοια τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἀέρα. (Θεοδώρ. Ἀποδείξις θείας Πρόνοιας ἀπὸ ἀέρος, καὶ γῆς, καὶ θαλάσσης, καὶ ποταμῶν, καὶ πηγῶν. ΠΓ', 576-589).

Ἄλυς, ποταμὸς. Περιγραφή αὐτοῦ. (Γρηγόρ. Νύσσ. ΜΓ', 1080-1085), ἐνθα ὠραία περιγραφή τῶν περὶ τόπων, κατὰ μίμησιν Ἰσως τῆς περιγραφῆς τόπου τινὸς τοῦ Πόντου ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Βασιλείου. (ΑΒ', 276).

Ἄλυς, ἡ ἀδημονία, παρὰ τὸ ἀλσειν, καὶ ἄλως ταῦτ' οὗ ἀλη, δ δηλοῦ τὸν ῥυπον.

Ἄλυσις. Ἐγνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ Εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσβευῶ ἐν ἄλυσει. (Πρ. Ἐφess. Γ', 19-20).

Ἄλυτάρχης, καὶ Συριάρχης, οἱ ἐπι τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἀγῶσιν ἐν Ἄντιοχείᾳ ἀρχόντες καὶ κοσμητορες. Περιγραφή τῶν ἐν Ἄντιοχείᾳ ἡς Συρίας Ὀλυμπίων, ἑορτῶν, καὶ προσφορῶν. (Ἰωάν. Μακάλας ΙΖ', 428-437).

Ἄλφα. Ὑμεῖς δὲ ἀπειθεῖς εἰδείχθητε εἶναι, ἡμεῖς ἐχρησάμεθα τῷ ἄλφῳ ἕως τοῦ ω. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1136).

Ἄλφάθητον. Σημασία καὶ ἐρμηνεία αὐτοῦ κατὰ Μάρκον τὸν Γνωστικόν. (Βιρηναῖος Ζ', 616-621).

Ἄλφετός, ποταμὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ· μυθολογία τοῦ ποταμοῦ Ἄλφειοῦ καὶ τῆς πηγῆς Ἄρεθούσης. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 525.645.—Νικητής Δαβὶδ. αὐτόθ. 716).

Ἄλφησταὶ οἱ ἄνθρωποι λέγονται κατὰ κοινὸν ἐπίθετον· ἦγον εὐρετικοὶ καὶ ἐπινοητικοὶ διὰ τὴν περὶ τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας εὑρεσιν, καὶ ὅτι παρὰ τοῦ ἀλφῶ, δ ἐστὶν εὐρίσκω.—καὶ εἰδὸς τι ἰχθύων οἱ ἀλφησταὶ ὀνομάζονται.

Ἄλφτος φίλος Χρυσοστόμου καὶ ἐπακνούμενος. Ἐπιστολαὶ τρεῖς πρὸς αὐτόν. (Χρυσός. ΝΒ', 624.630.648).

Ἄλφειτα, πληθυντικῶς καὶ ἐνίκως, οὐ τὸ ἀπλῶς ἄλευρον, ἀλλὰ τὸ κριθίνον κυρίως, καὶ ἄλφιτον ἐπὶ ἄρτου καὶ ἐπὶ πάσματος. Ἄλφιστόχως κερακλή ἐπιθετικῶς, καὶ ἀλφιστόχως, οἱ πολλοὶ κατὰ σκῶμμα λέγονται.—Ἄλφίτων πάσμα ἔτι πάνθ' ἀνήκει τῆν τοῖς πελαίοις; ἐξ ῥόφημα. — Ἄλφίτων στοά ἐν Ἀθήναις, ὅπου ἡ τοῦ Ζεῦσιδος ἀνεκείτο Ἐλένη.— Ἄλφίτων τῶν κατὰ τὴν Ἐρέτριαν, τὴν Τέω καὶ Λέσβον ἔπαινος.

Ἄλῳα, ἐορτὴ ἐν Ἀθήναις, καλουμένη οὕτω διὰ τὸ ταῖς ἀπαρχαῖς ἀπὸ τῆς ἀλω δότε καταχρῆσθαι φέροντες εἰς Ἐλευσίαν.

Ἄλῳν κοιωνοῦντες. Ὁ ἐσθίων, ρησὶ μετ' ἔμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ πτέρναν αὐτοῦ. (Ψαλμ. ΝΑ', 13-15). Εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, δημοτράπεζος; ὁ ἐσθίων μετ' ἔμοῦ. Ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἔμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. Οἱ Εὐαγγελισταὶ ἐπὶ τῆς προδοσὶς τοῦ Ἰούδα. Καὶ μέχρι νῦν ἔστιν ἰδεῖν τὸν αὐτὸν δόλον καὶ φόνον παρὰ τισι πλεονάζοντα, ὡς ἡ τῶν πραγμάτων ἡμεῖς ἐκδοσις πείθει. Οὐ μόνον γὰρ τῶν ἀλῳν κοιωνοῦντες προδιδόσκει τοὺς παρέχοντας τούτους, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῶν θείων καὶ ἀπορρήτων μυστηρίων μέτοχοι γενόμενοι ἀλλήλους οὐ μόνον προδιδόσκει, ἀλλὰ καὶ θανάτους κατασκευάζουσι, καὶ τοῦτο ὄρκων μετεπισημασίου (Αποκ. Δ', 1276). Βλέπε. καὶ Ἄλας, καὶ Ἄλῳς διαθήκη.

Ἄλῳναί, καὶ ὑποπευθῆναι. Οὐ ταῦτόν, ὡ θαυμασίαι, τὸ ὑποπευθῆναι τῶ ἀλῳναί τὸ μὲν γὰρ καὶ κατὰ τοῦ μὴ δράσαντος λέγεται, τὸ δὲ κατὰ τοῦ φωραθέντος. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1588).

Ἄλῳνητα ἀνδράποδα, τὰ εἰωνα.

Ἄλῳπηξ παρὰ τὸ ἀλῳ, τὸ πλανᾶν λέγεται. Ἡ ἀλῳπηξ ἐστὶ πολύτροπον ζῶον. Πεινάσασκα δὲ καὶ ἀποροῦσα τροφῆς, ἀπέργεται ἐπὶ τοὺς ἡλιακοὺς τόπους, καὶ καταρρίπτουσα ἑαυτὴν εἰς γῆν, καὶ ἀνεχομένη τὴν πνοὴν καὶ ὑποκρίνουσα τετηνευκὴν κέται ὑπὲρ, τοὺς ὄρθαλμοὺς τε καὶ τοὺς πόδας ἄνω ἔχουσα. Ἐπερχομένων δὲ τῶν πτηνῶν, καὶ αὐτὴν κατεσθίειν βουλομένων, ἐκείνη ἐτοίμως; αὐτὰ ἔραται. Οὕτω καὶ ὁ διάβολος παγιδεύει τὸν ἄνθρωπον. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 529-532).

Ἄλῳπηξ. Τῆ ἀλῳπει δὲ παρεικαίει τὸν ἄνθρωπον ὁ Κύριος. Ἐπίπατε τῆ ἀλῳπει καὶ

τῆ. (Λουκ. ΙΓ', 32.—Θ', 58.—Ματθ. Η', 20'. — Πανοῦργον γὰρ αἰεὶ πως ἐστὶ καὶ δύστροπον τὸ θηρίον τοιοῦτοι καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ δόλοιοι. (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 781).—Εἰς τὸ αἰ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦσαι, ἢ ἐρμηνεύει. (Ἰσίδ. ΟΗ', 192).

Ἄλῳς (ἀλῳνιον), εἰς κύκλον περιγράφεται, εἰς ὁμοίωσιν τῆς τοῦ παντὸς σφαιροειδεῖας.

Ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον. Παροιμία, ἦν Ὁμορος ὑπηγόρευεν ἐν τῷ,

Ἄντι' ἔπος' ἄμα μῦθος ἦν, τετίλεστο δὲ ἔργον.

Ἄμα, χρονικῶς. Ὁμοῦ τοπικῶς. Ἄμα ἤλιπ ἀνιόντι, ἀντὶ τοῦ, ἄμα ἡμέρα. — Ἄμα θεολογικῶς. Ἄμα λέγεται κυρίως ἐπὶ τούτων, ὧν ἡ γέννησις ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κ. ἐ. (Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΔ', 649).

Ἄμαξ' Ἰωαννῶνα, ἠγουμένη, πνευματικὴ καὶ μήτηρ. (Μάξιμ. ΙΑ', 460).

Ἄμαζῳν, ἡ μονομάχος. Χρῶνται δ' Ἄμαζῳνες κρέασι, καὶ που καὶ χελῳναίς, καὶ σαύραις καὶ ὄρεσι. Ἐπιφρονεῖ δὲ ἰστοροῦνται Ἄμαζῳνες, Ἰππολύτη, Ἀντιόχη, Ἀναία, Ἀνδρομάχη, Γλαύκη, Πενθεσίλεια.

Ἄμαζῳνες, ἔθνος Σκυθικὸν ἀνδρείον. (Σχολ. Κλήμ. Θ', 786).

Ἄμαθῳς αἰγνοίας αἰτία. Οἱ ἀμαθῳς οὐδὲ εὐχάσθαι ὀρθῶς; οἳσι τε παρὰ τοῦ Θεοῦ λαθεῖν τὰ ἀγαθὰ, ἀγνοοῦντες τὰ δυνά; ἀγαθὰ, οὐδ' ἂν λαθόντες, αἰσθονται τῆς δωρεῆς κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 336).—Ἄμαθῳς καὶ πτωχὸς κρείσσων ἀφρονος καὶ στρεβλοχείλου σοφοῦ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΣ', 204 κ. ἐ.).

Ἄμαθῳς ἐστὶ τὸ ἐρευθεῖν καὶ πολυπραγμονεῖν Θεόν, τὴν ἀνύσσοφον αὐτοῦ Πρόνοιαν, καὶ τὴν ἀβύσσοφον τῶν κριμάτων αὐτοῦ. Τῶν μυρηκίων τὴν ἐργασίαν, ἄνθρωπε, κατὰμαθε, τοῦ ἀρχαίου, τῆς χελιδῳνος, τῶν μελισσῶν, καὶ μυριῶν ἄλλων. Οὐ πάσης οὐκ τὰ περιττὰ ζητοῦν; περιττὰ γὰρ ὄντως αὐτὰ; οὐ πάσης εἰκὴ πολυπραγμονῶν; οὐδὲν τῆς ἀμαθῳς ταίτης σοφώτερον ἐστίν, ἐν οἷς οἱ μὲν ἐπαγγελλόμενοι μηδὲν εἰδέναι σοφώτατοι πάντων εἰσίν, οἱ δὲ περιεργαζόμενοι, ἀνοητότεροι τῶν πάντων εἰσίν. Ὡστε οὐ πανταχοῦ τὸ ἐπαγγελλεσθαι εἰδέναι, σοφίας, ἀλλ' ἐστὶν ὅπου καὶ μωρίας ἐστίν. κ. ἐ. (Χρυσόστ. ΞΒ',

133-134).—'Αμαθία μήτηρ θράσους. (Ευά-
γριος ΗΓ', 2832).

'Αμαθίας και πονηρίας παράθεσις. Πονηρίας γάρ τὴν τοῦ λέγειν ἐμπερίαν προσλαβοῦσα, πολλὰ ἀργαλεώτερα τῆς ἀμαθίας ἐργάζεται κακὰ. Βεβαιοὶ δὲ τοῦτο καὶ Θεουκιδίδης λέγων· 'Αμαθία μετὰ σωφροσύνης ὠφελιμώτερον, ἢ δεξιότης μετὰ ἀκολασίας κ. ἔ. (Ίσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1604).

"Οτι οὐ δεῖ μετὰ ἀμαθοῦς λογομαχεῖν. 'Αμαθία θράτος ἀπεργάζεται, λογισμὸς δὲ ἄκρον φέρει.—"Ως περ οὐκ ἀσφαλὲς μετὰ μαχίμου διοδοῦσιν αἰκίητον, οὕτως οὐκ εὐχερὲς πρὸς ἀμαθῆ λόγους κινήσαι παιδεύσεως. Ὁ μὲν γάρ πάσῃ τῇ δυνάμει χρῆσεται ἐπ' ἐρήμου, εἴ τι τῶν οὐκ αὐτῷ προσφιλῶν λεχθῆναι, ἢ πραχθῆναι ὁ δὲ, εἰμὴ πάντα πρὸς τὴν αὐτοῦ λαλεῖται ἀπαιδεύσειν, πάντας ἐκκρίνει τῆς οἰκουμένης, καὶ λόγους φιλοσόφους, καὶ ἀνδρας φιλαρέτους. Φιλεῖ γάρ, ὡς τὰ πολλά, ἀνδρίζεσθαι ἢ ἀλογίαι. Καὶ νῦν αὐτὴν εὐρήσεις πανταχοῦ προστώσαν. Οὔτε γάρ 'Εκκλησίαν ἄνευ αὐτῆς, οὔτε τὴν πολιτείαν, οὔτε αὐτὴν τὴν βασιλείαν ἐξω τῆς αὐτῆς διοικουμένην ἄρ' ὦν καὶ τὰ κακὰ πλεονάζει, καὶ δουλοπρέπεια τὸ πανταχοῦσε περιεῴσαντο κράτος. Φέρε τοίνυν τὸ ἀλόγιστον γενναίως, ἐπειδὴ ἡδέως ἀνέχῃ τῶν ἀρρήτων, φρένους ὦν ἐν Κυρίῳ. (Ίσίδ. ΟΗ', 368-369).

'Αμαθοῦστος λατρεύουσιν Ὀνησίανον. (Θεόφ. Ἀντιοχ. Γ', 917).

'Αμαθύνειν, τὸ λεπτόνειν ὡς ἀμαθον.

'Αμαλεύς, καὶ ὁ κατ' αὐτὸν μῦθος.

'Αμαάθεια. Βλ. *Λίξ*. 'Αμαθίαις κέραις χρυσοῦν, σύμβολον ἦν πλούτου —'Αμαθείαις κέραις, ἢ τρίτη θυγάτηρ τοῦ Ἰώβ, τῇ Ἑλλάδι ἐρμηνεύεται γλώττη, *αγαθῶν εὐθηρία*. (Νεῦλος ΟΘ', 172).

'Αμαθίαις κέραις οὐ μόνον τῷ τληπαθεῖ Ἡρακλεῖ, ἀλλὰ καὶ τῷ λογίῳ Ἑρμῇ οἱ ποιηταὶ ἐγγεμίζουσιν. 'Αμαθίαις κέραις καὶ τῷ Ἀγελῶφ ποταμῷ, ὅτι τὸν ὑποκειμένην περιήρως χώραν πάμπορον ἐργάζεται, τὸ πασιπῶν αὐτόνομον ἔθνος εὐνοίας χαρίζονται. Καὶ οὐδὲν ἀνθρώπων μέγα τυχεῖν, ὡν ἐκ φύσεως ἔχει καὶ τὰ ἀψυχα. Τὴν δὲ ἀληθῆ καὶ θείαν εὐδαιμονίαν καὶ ἀνθρώπων πρέπουσαν, καὶ πρὸς ἣν ἡ Ἀμαθία παρατυφεμένη νόσος καὶ πα-

νία εὐρίσκεται, ἐκ μόνων τῶν θείων Λογίων καὶ τῆς ἐκεῖθεν γεωργίας ἀμήσασθαι. (Φώτ. ΡΑ', 641).

Τοῦτο δὲ παντὶ δηλόν ἐστίν, ὅτι μῦθος Ἑλληνικὸς ἐπλάσε τὸ κατὰ τὴν Ἀμαθίαν διήγημα, ἦν αἶψα οὖσαν τροφὸν γενέσθαι τοῦ Κρητὸς ἐκείνου μυθολογοῦσιν, ἧς τοῦ ἐνὸς ἐκπεσόντος κέρως, βρούειν ἐκ τοῦ κοίλου τὴν παγκαρπίζαν ὁ μῦθος ἐποίησεν. (Γρηγ. Νύσο. ΜΔ', 973).

'Αμαθίαις κέραις, Διὸς γέννησις καὶ τροφή ἱστορία, φυσιολογίαι, ἀλληγορίαι, συγγραφῆς οἱ ταῦτα μνημονεύουσιν. (Ίωάν. Λυδοῦ σελ. 83-84).

'Αμαλήη. Διὰ τί πνωλεθρία κελεύει παραδοῦναι τὴν Ἀμαλήην. (Θεοδώρ. Π', 433).—'Αμαλήη πρῶτον ἔθνος, συναντᾶται κατὰ τὴν Γραφὴν τῷ Ἰσραὴλ ἐξερχομένη τῆς Αἰγύπτου. Ἄρχῃ γάρ, φησὶν, ἔθνων Ἀμαλήη, ὅς καὶ πρῶτος τὸν Ἰσραὴλ ἐπολέμησε. (Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ', 347).

'Αμαλὸν ἀρίον, τὸ ἀπαλόν, μακλωτόν.

'Αμαῶν, κυρίως τὸ θερίζειν, καὶ ἀμασθαι τροπικῶς, τὸ τῇ θρακί συναγεῖν.

'Αμαῶν ὄνομα κύριον, ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Ἑσθήρ. Ἐπὶ κλιμαίσει τοῦ τῶν Ἰουδαίων ἔθνους γεγραμμένη ἱστορίαι. (Ὠριγ. ΙΑ', 53).

'Αμανῆτες οἱ μύκητες.

'Αμαμανῆται καὶ Μωαβῆται, ἔθνη Παλαιστίνης. Διὰ τί ὁ νόμος καλεῖται τὴν τῶν Ἰσραηλιτῶν μετ' αὐτῶν ἐπιμίζαν εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα; (Θεοδώρ. Π', 429.—Κύριλλος Ἄλεξ. ΞΗ', 892.—Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 421-424).

'Αμανὸν ὄρος πρὸς τῇ Κιλικίᾳ. Τοὺς κατοίκους αὐτοῦ Ἑλλιδίαις πρεσβύτερος εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν κατέστησεν. (Χρυσόστ. ΝΒ', 711).

'Αμανῆτος καὶ Ἀμαντος ἐπίσκοποι. (Ἀθην. ΚΕ', 337).

'Αμαξία, ἀστροβέτημα τι ἐξ ἐπτά ἀστέρων συγκεκμημένον. —'Αμαξαι ἵππων ταυτὸν καὶ ἀμαξίαν καὶ ἀπήνην εἰπεῖν. Καὶ τὸ μὲν ἄρτια ἐπὶ ἵππων μόνον εἶθε λέγεσθαι· ἐπὶ δὲ ἡμίονων χρὴ προσεῖσθαι, καὶ τό, ἡμίονοις ἀμαξαι. Ἀμαξία δὲ παρὰ τὸ ἄγειν τὰ ἀμάωμενα, ἦγον θερίζεμενα. Ἀρματὰ μεγάλα εἰς τὰς χεῖρας τῶν πολέμων ἐποίησαν. (Ὠριγ. ΙΕ', 400). —'Αμαξαι λαμπρινῶν ὄψεα μὲ λαμπ-

πήνην (ἀπήνην)· ἐξ ἀμάξας λαμπηνιάς.» Ἀριθμ. 8που ὁ Σχολιαστής. Τὰς διτρήχους λέγει, ἕς τινες Βιβρότια (λατιν. bigota) καλοῦσιν. (Ἐπιγ. ΙΒ', 1420.—Πρακτόπ. Γαζαῖος ΠΖ', 1116).

Τὰ ἐξ ἀμάξης. Παροιμία ἐπὶ χλευασμῷ καὶ κακολογίᾳ, τὴν ἀρχὴν ἔχουσα ἐκ τῶν γυναικῶν, αἵτινες ἐν τῇ τῶν Ἑλευσινίων καὶ Διονυσίων εορτῇ ἐφ' ἀμάξων φερόμεναι ὑβρίζον ἀλλήλας. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ φράσις ἐξ ἀμάξης πρῆρησιαίεσθαι. (Λουκιαν. Ζεὺς τραγῳδός. §. 44.—Καὶ ὕλας ἀμάξας βλαστημιῶν κατασκευάζειν. Εὐνοῦχ. §.2.—Φώτιος ΡΒ', 840—Ι. Βαλέττας ἐν ἐπιστολαῖς Φωτίου σελ. 504).

Ἀμαξόδοτος καὶ Ἀμαξοικοί, ἔθνος Σκυθικόν, ζῶντες ἀπὸ θρεμμύτων καὶ γάλακτος, καὶ τυροῦ ἰππείου. Ἰππηολογοί, γαλακτοφάγοι. (Λεξ. Εὐσταθ.).—Ἀμαξόδοιοι, ἄσικοι, σκηνίται, κτηνοτρόφοι, καὶ ἀπλῶς φτίνοισιν ὀνόματι καλούμενα ἔθνη, εὐχὰς καὶ εὐχαριστίας ἀναπέμποσι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σταυρωθέντος Ἰησοῦ τῷ Πατρὶ καὶ ποιητῇ τῶν ὄλων. (Ἰουστίν. Γ', 748-749).—Ἀμαξοβίαν βίος (Χρυσόστ. ΝΒ', 687).

Ἀμαρτεῖν. Λέγεται ἀμαρτεῖν τὸ δπωςοῦν ἀστοχεῖσαι τοῦ δέοντος· καὶ ἀμαρτεῖν τὸ ἀκολουθεῖν, ὃ καὶ ἀμαρτεῖν λέγεσθαι· καὶ ἀμαρτεῖν ὄψεως, τὸ στερηθῆναι ὄψεως.

Ἀμαρτία. Ἀμαρτία ἐστὶ πᾶσα παράβασις τῶν θείων νόμων καὶ ἐντολῶν· οὐχ ἦττον καὶ τῶν τῆς Πολιτείας δικαίων καὶ εὐσεβῶν νόμων. «Πᾶσα παράβασις καὶ παρακῆ λαμβάνει ἐνδικον μισθοποδοῖον,» κατὰ τὸν Ἀπόστολον. (Πρ. Ἐβρ. Β', 2).

Ἀμαρτία καὶ πλημμέλεια. Δηλοῖ δὲ ἡ μὲν ἀμαρτία νόμου τινὲς παράβασις ἐθελούσιον· ἡ δὲ πλημμέλεια, τὴν ἐκ περιστάσεώς τινος γεγεννημένην παρανομίαν. (Θεοδώρ. Η', 300).—Ἀμαρτία καὶ ἀσέβεια διαφέρει. (αὐτόθ. 1084).—Περὶ ἀμαρτίας καὶ τυλακῆς νόμων. (ΠΓ', 1148-1149).—Ἐνομοθέτησε δὲ ὁ τῶν ὄλων Θεὸς διὰ Μωυσῆως λέγων (Δευτερ. Γ', 7-8). «Ἔσται τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου διὰ παντός ἐν τῷ στόματί σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος, καὶ διανοστήμενος, καὶ κοιταζόμενος, καὶ παρεύμενος ἐν ὄδῳ.» (Θεοδώρ. Η', 869).

Ἐκ τῶν Ἀποστολικῶν Διαταγῶν.

Ἀμαρτωλοὶ σώζονται διὰ μετανοίας. (Α', 552).—Μέγα δὲ παράδειγμα μετανοίας πρόκειται Ἀουτὴ καὶ Νινευίται, Ἐξελίας καὶ ὁ τούτου υἱὸς Μανασσῆς. (αὐτόθ. 641-649).

Πρὸς τοὺς ἐκ καταφρονήσεως ἀμαρτάνοντας ἔστω παράδειγμα ὁ Ἀμών. Ἀμών, ὁ τοῦ Μανασσῆ υἱός, παρελογίστατο λογιτμὸν παραβάσεως κακόν, καὶ εἶπεν· ὁ πατήρ μου ἐκ νεότητος πολλὰ παρηγόμησε, καὶ ἐν γῆρᾳ μετέγνω· καὶ νῦν ἐγὼ πορεύσομαι, καθὰ ἐπιθυμῶ ἢ ψυχῆ μου, καὶ ὕστερον ἐπιστρέψω πρὸς Κύριον. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐξωλόθρευεν αὐτὸν Κύριος Θεὸς ἐν τάχει ἐκ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς αὐτοῦ. (αὐτόθ. 649-660).

Ὅτι χρὴ τοὺς ἀμαρτάνοντας ἰδιαζόντως ἐξελέγγειν, καὶ τοὺς μετανοοῦντας προσδέχεσθαι, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου διτάξιν. Παράδειγμα τῆς μετανοίας ἐν τῇ νέᾳ Διαθήκῃ. (αὐτόθ. 692).

Ὅτι οὐ χρὴ ἐχθρωδῶς διακίεσθαι περὶ τὸν ἅπαζ ἢ δευτέρου ἀμαρτάνοντα. Καὶ πότε χρὴ ἐκλόπτειν τῆς Ἐκκλησίας τὸν ἀμαρτάνοντα. (αὐτόθ. 693-700).

Ἀμαρτία ἐκ τοῦ ματαίου καλλωπισμοῦ. (αὐτόθ. 564).

Ὅτι φεύγειν χρὴ τῶν ἀμαρτημάτων τὴν νοσην. Φεύγειν δὲ οὐ τὴν ἐν λόγῳ κοινωνίαν πρὸς τοὺς ἀμαρτάνοντας, ἀλλὰ τὴν ἐν ἔργῳ. (αὐτόθ. 616-625).

Ὁ ἀμαρτάνων ἐπὶ προσδοκίᾳ μετανοίας, οὔτε μετανοίας ἀξιοῦται, οὔτε ἀφέσεως. (αὐτόθ. 651 κ. ἑ.).—Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐλήλυθεν ἀμαρτωλὸς σώσαι. Μέγα ἐστὶ καὶ θαυμαστόν, οὐ τὰ ἐστώτα στήριζεν, ἀλλὰ τὰ πύπτοντα. [Κλήμ. Ῥώμ. Α', 333].

Οἱ τῇ ἀμαρτίᾳ μεμολυσμένοι οὐ δύνανται τὸν Θεὸν γινῶσκειν. [Θεοφ. Ἀντιοχ. Γ', 1028].—Ἡ ἀμαρτία ἡ περὶ τὸν ἄνθρωπον κεκλήκαε καὶ τὰ θηρία. (αὐτόθ. 1080).—Ὁ Θεὸς μεγάλην εὐεργεσίαν παρέσχε τῷ ἀνθρώπῳ τὸ μὴ διαμεῖναι αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἐν ἀμαρτίᾳ ὄντα, ἀλλὰ τρόπον τινὲ ἐν δμοιώματι ἔξοριστοῦ ἐξέβαλεν αὐτὸν ἐκ τοῦ Παραδείσου, ὅπως διὰ τῆς ἐπιτιμίας, τακτῶ ἀποτίσας χρόνῳ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ παιδεύσειας ἐξ ὑστεροῦ ἀνακληθῆ. (αὐτόθ. 1093).

Εἰ καθὼς ἡ θεία Γραφὴ διδάσκει, καὶ ἡμεῖς

πεπιστευόμενοι, ἀμαρτίαν γεννηθεὶς ὁ Χριστὸς οὐκ ἐποίησε, πῶς πάλιν ἀληθεύει ἡ Γραφή λέγουσα (Γ'. Βασιλ. Γ', 45-46) «Ὅτι οὐδεὶς γεννηθεὶς, ἢ οὐχ ἤμαρτεν, οὐδὲ περὶ κωκῶς, ἢ οὐκ ἠνόμησε ; » Ἠὼς δὲ καὶ βρέφος τὸ σύγχρονον τῷ τόκῳ τέλος δεξάμενον, ἢ βραχὺ μέρος ζωῆς κομισάμενον, ἀμαρτίαν καὶ ἀνομίαν, ἢ τὰ τούτων ἐναντία ποιῆται ἠδύνατο ;

Ἀποκρίσις. Τό, «οὐδεὶς γεννηθεὶς, ἢ οὐχ ἤμαρτεν, οὐδὲ περὶ κωκῶς ἢ οὐκ ἠνόμησεν,» οὐ δείκνυσσι ψευδῆς τὸ περὶ τοῦ Χριστοῦ εἰρημένον τό, «Ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν» (Ἡσ. ΝΓ', 1-12). Περὶ γὰρ τοῦ ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν γεννηθέντος εἰρηται ὁ λόγος οὗτος· ὁ δὲ Χριστὸς ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ τῆς ἁγίας ἐγεννήθη Πατρθενου. Νοεῖται δὲ ὁ λόγος οὗτος· Οὐδεὶς περὶ κωκῶς ἀμαρτάνειν, ἢ ἀνομίην, ἢ οὐχ ἤμαρτεν, ἢ οὐκ ἠνόμησε. Πέφυκε δὲ ἀμαρτάνειν ὁ κατὰ τὴν αὐθαίρετον προαίρεσιν ἄγων ἑαυτὸν εἰς τὸ πράττειν ἃ βούλεται, εἴτε ἀγαθὰ, εἴτε φαῦλα. Τὸ δὲ βρέφος, ἅτε οὐπω ὄν τῆς τοιαύτης δυνάμεως, δῆλον ὅτι οὐδὲ πέφυκεν ἀμαρτάνειν. Καὶ τό· «Τίς γὰρ ἔσται καθῆρς ἀπὸ ῥύπου ; Οὐδὲ εἰς, ἐκὼν καὶ μιᾶς ἡμέρας γένηται ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ; » (Ἰωβ ΙΔ', 4-5) οὐδὲν τρόπον ἀρμόζει τῷ βρέφει· τὸ γὰρ βίος ἀντι τῆς πολιτείας ἐλέγχθη· τῷ δὲ βρέφει, ὡς περ οὐκ ἔστι πολιτεία, οὐδὲ βίος. [Ἰουστίν. Γ', 1329].

Αὐτὴ ἡ ἀνθρώπινη γέννησις, οὐκ ἀνευ ῥύπου καὶ ἀμαρτίας τυγχάνει. Ὅθεν καὶ βαπτίζονται τὰ βρέφη τὸν διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ Ἀδάμ ῥύπον ἀποπλυνόμενα. Τοῦτο δὲ λέγει (ὁ Ἰωβ) διὰ τὸ ἡσθενηκέαι τὴν φύσιν ἐκ τῆς τοῦ Ἀδάμ παραδόσεως, καὶ εὐδίσθηον γεγενῆαι εἰς ἀμαρτίαν· καὶ μέντοι καὶ διὰ τὴν ἐκ φιληθονίας γέννησιν, οὐ μὴν ὡς συνουσιωμένης ἡμῖν τῆς ἀμαρτίας· μὴ γένοιτο. [Ὀλυμπιόδωρος κΓ', 165].

Ἐκ τῶν Κ λ ἡ μ εν τ ος Ἀ Λ ε ξ ἁ ν δ ρ έ ω ς .

«Ὅτι ὁ αὐτὸς Θεὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ Λόγου καὶ ἀπειργεῖ τῶν ἀμαρτιῶν, ἀπειλῶν, καὶ σώζει τὴν ἀνθρωπότητα, παρκαλῶν. (Ἡ', 356 κ.ε. — 369).

«Ὅτι ὡς τὸ κατόρθωμ κατὰ τὸν ὀρθὸν γίνεται λόγον, οὕτως ἐμπάλιν τὸ ἀμάρτημα παρὰ τὸν λόγον. Πᾶν τὸ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, τοῦτο ἀμάρτημά ἐστι κ. ε. Ἐνθα περὶ καθη-

κόντων καὶ παθῶν κατὰ τὰς θείας Γραφάς, καὶ τοὺς θύραθεν φιλοσόφους. (αὐτ. 372-376). — «Ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ὁ Παιδαγωγὸς ἐπιστάται. (αὐτόθ. 252-356).

Ἀμαρτάνειν κρύφκ. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀναβαίνων ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, ὁ λέγων ἐν τῇ ψυχῇ· τίς με ὄρξ ; σκότος κύλαμ μου, καὶ οἱ ταῖχοι σκέπη μου, καὶ οὐδεὶς βλέπει τὰς ἀμαρτίας μου. Τί εὐλαβοῦμαι, μὴ μνησθήσεται ὁ Ὑψίστος ; (Σιρὰχ ΚΓ', 18-19.) ταλάντατος μὲν οὗτος, ὀφθαλμοῦς ἀνθρώπων δεδιῶς μόμου, λήθει δὲ τὸν Θεὸν ὑπονοῶν. Οὐ γὰρ γινώσκει, φησὶν ἡ Γραφή, ὅτι ὁ ὀφθαλμοῦς Κυρίου Ὑψίστου μυριοπλασιῶς ἤλιου φωτεινότεροι εἰσιν. Οἱ ἐπιβλέπουσι πάσας ὁδοὺς ἀνθρώπων, καὶ κατανοοῦσιν εἰς ἀπόκρυφα μέρη. (Σιρὰχ ΚΓ', 16-28). οὐκ οἱ ἐν κρυφῇ βουλῇ ποιοῦντες, καὶ ἔσται ἐν σκότει τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ἐροῦσι, τίς ἡμᾶς ἐώρακεν ; καὶ τίς ἡμᾶς γνώσεται, ἢ ἃ ἡμεῖς ποιοῦμεν ; » (Ἡσ. ΚΘ', 15). Λήσεται μὲν γὰρ ἴσως τὸ αἰσθητὸν φῶς τις, τὸ δὲ νοητὸν ἀδύνατόν ἐστιν. Ἡ, ὡς φησὶν Ἡράκλειτος· «Τὸ μὴ δύνῶν ποτε πῶς ἂν τις λάθῃ ; » (Ἡ', 516).

Μηδαιμῶς τοῖνον ἐπικαλυπτόμεθα τὸ σκότος· τὸ γὰρ φῶς ἐνοικον ἡμῖν· «Καὶ ἡ σκοτία, φησὶν, αὐτὸ οὐ κατέλαθε» (Ἰωάν. Α', 5). Κατακαλύπτεται δὲ αὐτὸ ἡ νύξ τῷ σφύρρονι λογισμῷ· λογισμοῦ δὲ (φησὶν) ἀνδρῶν ἀγαθῶν, οὐς ἀκοιμήτους· λυχνοῦς ὠνομαζου· ἢ Γραφή. Ἀπροειλόμην αὐτὴν ἀντὶ φωτός ἔχειν, ὅτι ἀκοιμήτων τὸ ἐκ πάτης φέγγος. » (Σοφ. Σολ. Ζ', 10). Καίτοι τό γε πειρασθῆαι λαμβάνειν ἐφ' οἷς πράττει τις, ὀμολογουμένως ἀμαρτάνειν ἐστίν. Πᾶς δὲ, ἢ ἀμαρτάνει, καὶ ἀδικεῖ εὐθύς, οὐχ οὕτως τὸν πέλας, ἂν μοιχεύῃ, ὡς ἑαυτὸν, ὅτι μεμοίχευκεν, ἀλλὰ πάντως ἑαυτὸν χεῖρωνα ἀποφκίνει καὶ ἀτιμότερον. Ὅ γὰρ ἀμαρτάνει, περ' ὅσον ἀμαρτάνει, χείρων καὶ ἀτιμότερος αὐτὸς ἑαυτοῦ· πάντως δὲ ἤδη που καὶ ἀκολασία πρόεσσι τῷ ἡττωμένῳ αἰσχροῦς ἦδονῆς. Διὸ καὶ πάντως ὁ πορνεύων ἀπέθωνε Θεῷ, καὶ καταλείλεται ἀπὸ τοῦ Λόγου, καθάπερ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, νεκρός· βδελύσσεται γὰρ τὸ ἄγιον μολύνεσθαι, ὡς περ οὖν εἰκός. Ἄσι δὲ καθαρῶ καθαρῶ θέμις θιγγάνειν. Μὴ δὲ ἅμα χιτῶνι ἀποδυομένῳ ἀποδυομέμεθα καὶ τὴν αἰδῶ ποτε. Ἐπεὶ

οὐδέποτε τῷ δικαίῳ σωφροσύνη ἀποδύεσθαι θέμις κ. ἐ. (αὐτόθ. 516-517 κ. ἐ.).

Ἄμαρτις οὐκ ἐξ ἀφῆς μόνον ἀλλὰ καὶ θέας. Οὐ γὰρ ἀφαιμένους μόνον, ἀλλὰ καὶ θεασαμένους ἔστιν ἀμαρτεῖν ὧν μάλιστα ἀποφεύγειν χρὴ τὸν γνητίως παιδαγωγούμενον. «Οἱ ὀρθοκλμοὶ σου γὰρ ὀρθὰ βλεπέτωσαν· τὰ δὲ βλέψατα νεύτω δίκαια.» (Παροιμ. Δ', 25). Μὴ γὰρ οὐκ ἐξὸν καὶ ἰδόντα καρτερεῖν, ἀλλὰ τὸ ἐμπεσεῖν φυλακτίον. Δυνατὸν γὰρ ἰδόντα ὀλισθεῖν ἀμήχανον δέ, μὴ ἰδόντα, ἐπιθυμεῖν. Οὐ γὰρ τὸ καθαρεῖν μόνον ἀπόχρη τοῖς σώφροσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκτός εἶναι τοῦ φύγου σπουδασιότεον, πᾶσαν ἀποκλείσαντας ὑπονοίας αἰτίαν, πρὸς συγκεφαλαιώσιν ἀγνείας, ὡς μὴ μόνον εἶναι ἡμᾶς πιστοῦς, ἀλλὰ καὶ ἀξιολπίστους φανήναι. (αὐτόθ. 661 κ. ἐ.).

Ἄμαρτια διὰ νόμου. «Διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας.» (Πρ. Ῥωμ. Γ', 20).—Πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι οὐκ ἀγαθὸς ὁ νόμος φαιμένῳ ὁ νόμος οὐκ ἐποίησεν, ἀλλ' ἔδειξε τὴν ἀμαρτίαν. Προστάξας γὰρ ἂ ποιητέον, ἤλεγξε τὰ μὴ ποιητέα. Ἀγαθὸν δὲ τὸ μὲν σωτήριον ἐκδιδάξει, τὸ δὲ δηλητηριώδη ἐπιδειξάτω· καὶ τῷ μὲν χρῆσθαι συμβουλεύσεται, τὸ δὲ ἀποφυγεῖν κελεύσεται. Πῶς δ' οὐκ ἀγαθὸς ὁ παιδεύων νόμος; κ. ἐ. (αὐτόθ. 969 κ. ἐ.).

Ἄμαρτια θάνατος ψυχῆς λέγεται. Ἡμῖν δέ, ἀντιθέτως τοῖς ἐκ Περιπάτου (φιλοσόφοις), ὁ δοθεὶς νόμος τὰ τῷ ὄντι κακὰ ἀποφεύγειν προστάττει, ἀσέλγειαν, παιδεραστίαν, ἄγνοιαν, ἀδικίαν, νόσον ψυχῆς, θάνατον· οὐ τὸν διαλύοντα ψυχὴν ἀπὸ σώματος, ἀλλὰ τὸν διαλύοντα ψυχὴν ἀπὸ ἀληθείας· δειναὶ γὰρ καὶ φοβεραὶ τῷ ὄντι κακία αὐτῶν, καὶ αἱ ἀπὸ τούτων ἐνέργειαι. (αὐτόθ. 969).—Μήποτ' οὖν ἀμάρτημά τις ἠγείσθω τὸν γάμον τὸν κατὰ Λόγον, μὴδὲ ἀντιτασσέσθω τῇ κτίσει τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς εὐφήμου ἐγκρατείας. Ἐπεὶ τὸ εὐχρηστον μετὰ σωφροσύνης ἀδολαβείας, καὶ κύριος ἕκαστος ἡμῶν τυγχάνει τῆς περὶ τέκνων γονῆς αἰρέσεως. (αὐτόθ. 1165 - 1193).

Ἄμαρτια προματορικῆ. Ἐπικατάρτατος ἡ ἡμέρα, ἧ ἐτέθη ἡν αὐτῇ ἡ ἡμέρα, ἐν ἧ ἔτεκέ με ἡ μήτηρ μου, μὴ ἔστω εὐευκτῆ» φησὶν ὁ Ἱερειμίας (Κ', 14). Οὐ τὴν γένεσιν ἀπλῶς ἐπικατάρτατον λέγων, ἀλλ' ἀποδυσεπῶν ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασι τοῦ λαοῦ καὶ τῷ ἀπειθείᾳ.

«Οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου,» Ἰῶδ φησὶν, «οὐδ' εἰ μίκα ἡμέρα ἡ ζωὴ αὐτοῦ.» Ἀπολείπεται δὲ αὐτοῖς, ὡς ἔοικεν, ἀκολοῦθαι· λέγειν τὴν γένεσιν εἶναι κακὴν, οὐ τὴν τοῦ σώματος μόνην, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς ψυχῆς, δι' ἣν καὶ τὸ σῶμα. Καὶ ὅταν ὁ Δαυὶδ εἴπῃ· «Ἐν ἀνομίαις συνελήρθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίστησέ με ἡ μήτηρ μου» (Ψαλμ. Ν', 7), λέγει μὲν προφητικῶς μητέρα τὴν Εὐσάν, ἀλλὰ ἐζώντων Εὐσάν μητέρα ἐγένετο. Καὶ εἰ ἐν ἀμαρτίαις συνελήρθην, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς ἐν ἀμαρτίαις, οὐδὲ μὴν ἀμαρτία αὐτός. Εἰ δὲ καὶ πᾶς ὁ ἐπιστρέφων ἐξ ἀμαρτίας ἐπὶ τὴν πίστιν ἀπὸ τῆς συνθητικῆς τῆς ἀμαρτωλοῦ οἶον μητρὸς ἐπὶ τὴν ζωὴν ἐπιστρέφει, μαρτυρήσει μοι εἰς τῶν δώδεκα προφητῶν φήσας· «Εἰ δὴ πρῶτότακά μου ὑπὲρ ἀσεβείας, καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ ἀμαρτίας ψυχῆς μου» (Μιχαίας Γ', 7)· οὐ διαβέλλει τὸν εἰπόντα· «Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε,» ἀλλὰ τὰς πρώτας ἐκ γενέσεως ὀμνάς, καθ' ἃς Θεὸν οὐ γινώσκωμεν, ἀσεβείας λέγει. (αὐτόθ. 1201-1204.—Θεοδώρ. ΠΑ', 1776).

Ἄμαρτια ψυχῆς καὶ θάνατος. «Τὰ γὰρ ὀφύωνα τῆς ἀμαρτίας θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.» (Πρ. Ῥωμ. Γ', 23). Κινδυνεύει τοίνυν δεδεῖχθαι θάνατος μὲν εἶναι ἡ ἐν σώματι κοινωνία τῆς ψυχῆς, ἀμαρτητικῆς οὐσίας, ζωὴ δὲ ὁ χωρισμὸς τῆς ἀμαρτίας κ. ἐ. (Κλημ. Ἀλεξ. Η', 1224 κ. ἐ.).

Καλὸν μὲν γὰρ τὸ μὴ ἀμαρτεῖν· ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ ἀμαρτάνοντα μετανοεῖν· ὥσπερ ἄριστον τὸ ὑγιαίνειν αἰεὶ, καλὸν δὲ καὶ τὸ ἀνασφῆλαι τῆς νόσου. Τὸ μηδὲως κατὰ μηδένα τρόπον ἐξαμαρτάνειν, Θεοῦ μόνου ἰδιον. Διὰ τοῦτο καὶ μόνος κριτῆς, ὅτι ἀναμάρτητος. (αὐτόθ. 252-256. 340 κ. ἐ.).

Ἄμαρτιῶν ἄρσεις παρὰ Κυρίου. Ἀφίενται γοῦν πρὸς τοῦ Κυρίου αἱ πρὸ τῆς πίστεως, οὐχ ἵνα μὴ ὄσι γενόμεναι, ἀλλὰ ὡς μὴ γενομένη. (αὐτόθ. 1361).

Ἄμαρτημάτων κόλασις. Κόλασις δὲ τὸν ἀμαρτήσαντα οὐκ ὀφείλει εἰς τὸ μὴ πεπονηκέναι, ἀλλ' εἰς τὸ μηκέτι ἀμαρτάνειν, μηδὲ μὴν ἄλλον τινὰ τοῖς ὁμοίοις περιπεσεῖν. Ἐνταῦθα γοῦν ὁ ἀγαθὸς Θεὸς διὰ τρεῖς κατὰς αἰτίας παιδεύει· πρῶτον μὲν, ἵν' αὐτὸς ἀμείνων αὐτοῦ γένηται ὁ παιδευόμενος· εἰσέπειτα, ὅπως

οί δι' ὑποδειγματῶν σωθῆναι δυνάμενοι προ-
ανκρουόμενοι νοουθετούμενοι· καὶ τρίτον, ὡς
μὴ ὁ ἀδικούμενος εὐκαταρρόνητος ἦ, καὶ ἐπι-
τήδειος ἀδικεῖσθαι. Δύο δὲ καὶ τρόποι τῆς
ἐπανορθώσεως. Ὁ μὲν διδασκαλικός, ὁ δὲ κο-
λαπτικός, ἔν καὶ παιδευτικὸν εἰρήκαμεν.
Ἰστέον μὲν τοι, τοὺς μετὰ τὸ λουτρὸν τοῦ
θεοῦ βηπτίσματος τοῖς ἀμαρτήμασι περιπί-
πτοντας, τούτους εἶναι τοὺς παιδευομένους· τὰ
μὲν γὰρ προενεργηθέντα ἀφείθη, τὰ δὲ ἐπιγι-
νόμενα ἐκκαθαίρεται. (αὐτόθ. 1364 κ. ε.).

Ὅθεν καὶ ἡ μετάνοια δισσή· ἡ μὲν κοινή,
ἐπὶ τῶν πεπλημμεληκέναι, ἡ δὲ τὴν φύσιν τῆς
ἀμαρτίας καταμαθοῦσα, ἀρίστασθαι τοῦ ἀμαρ-
τάνειν αὐτοῦ κατὰ προηγούμενον λόγον πεί-
θει, ᾧ ἔπεται τὸ μὴ ἀμαρτάνειν. Μὴ τοῖνυν
λεγέτωσαν, ὡς ὁ ἀδικῶν καὶ ἀμαρτάνων κατ'
ἐνέργειαν δαιμόνων πλημμελεῖ· ἐπεὶ καὶ ἀ-
θῶος γένοιτο. Τὰ δὲ αὐτὰ τοῖς δαιμονίοις κατὰ
τὸ ἀμαρτάνειν αἰρούμενος, ἀνεδραστος καὶ κοῦ-
φος καὶ εὐμετάβολος ἐν ἐπιθυμίαις, ὡς δαι-
μων, γίνεται ἄνθρωπος δαιμονικός· (Κλήμ.
Θ', 320).

Μυρία γοῦν ὄντων κατ' ἀριθμὸν, ἀ πράσ-
σουσιν ἄνθρωποι, σχεδὸν δύο εἰσὶν ἀρχαὶ πά-
σης ἀμαρτίας, ἄγνοια καὶ ἀσθένεια· ἀμφὼ δὲ
ἐφ' ἡμῖν, τῶν μῆτε θεολόντων μανθάνειν, μῆτε
αὐτῆς ἐπιθυμίας κρατεῖν. Τούτων δὲ δι' ἡν
μὲν οὐ καλῶς κρίνουσι, δι' ἡν δὲ οὐκ ἰσχύου-
σι τοῖς ὀρθῶς κριθεῖσιν· οὔτε γὰρ, ἀπατηθεῖς
τις τὴν γνώμην, δύναται ἀνεῦ πράττειν, καὶ
πάνυ δυνατὸς ἢ τὰ γνωσθέντα ποιεῖν· οὔτε
καὶ κρίνειν τὸ δέον ἰσχύων, ἀμεμπτὸν ἑαυτὸν
παράσχοιτ' ἂν ἐν τοῖς ἔργοις ἐξάσθενῶν. Ἀ-
κολούθως τοῖνυν δύο τῶν γένει καὶ παιδεῖται
παραδίδονται πρόσφοροι ἑκάτερά τῶν ἀμαρ-
τιῶν· τῇ μὲν ἡ γνῶσις τε καὶ ἡ τῆς ἐκ τῶν
Γραφῶν μαρτυρίας ἐναργῆς ἀπόδειξις, τῇ δὲ
ἡ κατὰ Λόγον ἀσκησις, ἐκ πιστέως τε καὶ φό-
βου παιδαγωγουμένη. Ἄμω δ' εἰς τὴν τε-
λεῖαν ἀγάπην συναΐζουσι. Γίνονται γὰρ καὶ
μερικαὶ τινες παιδεῖται (πρὸ τῆς κρίσεως), ἀς
κολάσεις ὀνομάζουσιν, εἰς ἀς ἡμῶν οἱ πολλοὶ
τῶν ἐν παραπτώματι γενομένων ἐκ τοῦ λαοῦ
τοῦ κυριακοῦ καταλοισθαίνοντες περιπίπτουσιν.
Ἄλλ' ὡς πρὸς τοῦ διδασκάλου ἢ τοῦ πατρὸς
οἱ παῖδες, οὕτως ἡμεῖς πρὸς τῆς Προνοίας κο-
λαζόμεθα. Θεὸς δὲ οὐ τιμωρεῖται· ἔστι γὰρ

ἡ τιμωρία κακοῦ ἀνταπόδοσις· κολάζει μὲν
τοὶ πρὸς τὸ χρησίμων καὶ κοινή καὶ ἰδίᾳ τοῖς
κολαζόμενοις. (αὐτόθ. 540-541).

Ὁ πιστὸς μέτειν ἐπὶ τὴν μεγίστην κό-
λασιν, ἐπιφερόμενος τὸ ἰδίωμα τῆς μετα-
νοίας, ὧν ἐξήμαρτε μετὰ τὸ βάπτισμα. Ἀνίσταται
γοῦν ἐπὶ μέλλον· πρὸς δὲ καὶ ἐπιστρέχεται
τοῖς πλημμεληθεῖσιν αὐτῶ. . . . αὐτὸς μέγι-
σται κολάσεις εἰσὶ τῶ πιστῶ. Ἀγαθὴ γὰρ
ἡ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνη, καὶ δικαία ἐστὶν
ἡ ἀγαθότης αὐτοῦ. Καὶν παύωνται ἄρα
που αἱ τιμωρίαι κατὰ τὴν ἀποπλήρωσιν
τῆς ἐκτίσεως καὶ τῆς ἐκάστου ἀποκαθάρ-
σεως, μεγίστην ἔχουσι παρμμένουσαν λύπην,
οἱ τῆς ἄλλης ἀξιοὶ εὐρέθεντες αὐλήν ἐπὶ
τῶ μὴ συνεῖναι τοῖς δικαίους τὴν δοξα-
σθεῖσι κ. ε. (αὐτόθ. 332). — Οὔτος (ὁ εὐ-
σθεῖς) περισπώμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐλπίδος,
οὐ γέυεται τῶν ἐν κόσμῳ καλῶν, πάντων τῶν
ἐνταῦθα καταμεγαλοφρονῶν, οἰκτεῖραν τοὺς
μετὰ θάνατον παιδευομένους, διὰ τῆς κολά-
σεως ἀκουσίως ἐξομολογουμένου κ. ε. (αὐτόθ.
508). — Διὸ εὐλόγως τοῖς μὲν μοχθηροῖς φά-
λας ἔχειν τὰς περὶ Θεοῦ διανοήσεις ἀνάγκη,
τοῖς δὲ σπουδαίοις ἀρίστα· καὶ διὰ τοῦτο ὁ
τῶ ὄντι βασιλικὸς τὴν ψυχὴν καὶ γνωστικὸς,
οὗτος καὶ θεοσεβὴς καὶ ἀδαισθητῶν ὧν, τί-
μιον, σεμνόν, μεγαλοπρεπές, εὐποητικόν, εὐερ-
γετικόν, ἀπάντων ἀρχηγὸν ἀγαθῶν, κακῶν
δὲ ἀνάτιον, μόνον εἶναι τὸν μόνον θεὸν πο-
πεισμένος. (αὐτόθ. 428).

Πολλὸς δὲ ὁ τοῖςδε ἔγλος· οἱ μὲν αὐτῶν,
ἠδοναῖς δεδουλωμένοι, ἀπιστεῖν θέλοντες,
γελῶσι τὴν ἀπάσης σεμνότητος ἀξίαν ἀλή-
θειαν, τὸ βάρβαρον ἐν παιδείᾳ τιθέμενοι· οἱ
δὲ τινες, σφᾶς αὐτοὺς ἐπαίροντες διαβολὰς
τοῖς λόγοις ἐξευρίσκουσιν βιάζονται, ζητήσεις
ἐριστικὰς ἐκπορίζοντες, λεζειδίαν θηράτορες
(θηρητῆρες), ζηλωτὰ τεχνυδρίων, ἐριδαντές,
καὶ ἱμανταλικτές, ὡς ὁ Ἀβδηρίτης ἐκεῖνός
φησι (Δημόκριτος).

Στραπὴ γάρ τοι γλώσσα βροτῶν· πολέες δ' ἐνὶ μῦθῳ
Παντοίων· ἐπιὼν δὲ παλὺς νομὸς ἔμβα καὶ ἔμβα.

Καί,

Ὅπποῖόν κ' εἴρηθε ἔπος, τοῖόν κ' ἑπακούσας.

(Η', 712 κ. ε.).

Θεὸς δὲ ἀπαθής, ἀθῆμος τε καὶ ἀνεπιθύμη-
τος. Αὐτίκα τὸ ἐφ' ἡμῖν ἐστίν, οὐπερ ἐπίσης

αὐτοῦ τε κύριοι ἔμεν, καὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῷ, ὡς τὸ φιλοσοφεῖν, ἢ μὴ' καὶ τὸ πιστεύειν, ἢ ἀπιστεῖν. Καὶ δὴ αἱ ἐντολαὶ οἰκίαι τε γενέσθαι, καὶ μὴ γενέσθαι ὑρ' ἡμῶν, οἷς εὐλόγως ἔπεται ἔπαινος τε καὶ φόγος· οἳ τ' αὐτοὺς κολαζόμενοι ἔνεκεν τῶν γενομένων αὐτοῦς ἀμαρτημάτων ἐπ' αὐτοὺς μόνους κολάζονται· παρήλθε γὰρ τὰ γενόμενα, οὐδ' ἀγένητον γένοιτο· ἂν ποτε τὸ γενόμενον. Ἀρίενται γοῦν πρὸς τοῦ Κυρίου αἱ πρὸ τῆς πίστεως, οὐχ ἵνα μὴ ὧσι γενόμενοι, ἀλλ' ὡς μὴ γενόμενοι. (αὐτόθ. 1360-1361). — Διὰ τοῦτο φησὶν ὁ Πέτρος εἰρηκέναι τὸν Κύριον τοῖς Ἀποστόλοις· Ἐάν μὲν οὖν τις θελήσῃ τοῦ Ἰσραὴλ μετανοήσας διὰ τοῦ ὀνόματός μου πιστεῦσαι ἐπὶ τὸν Θεόν, ἀρεθίσονται αὐτῷ αἱ ἀμαρτίαι μετὰ δώδεκα ἔτη. Ἐξέλθετε εἰς τὸν κόσμον, μὴ τις εἴπῃ· Οὐκ ἤκούσαμεν. (Θ', 264).

Ἐξέλθετε, εἶπεν ὁ Κύριος, ἐκ τῶν δεσμῶν, οἱ θέλοντες· δῆλον ὡς, εἰ ἐν σκότεισι οὗτοι ἂν εἴεν, οἱ ἐν τῇ εἰδωλοκρατικῇ κατορωρυγμένῳ ἔχοντες τὸ ἡγεμονικόν. Τοῖς μὲν γὰρ κατὰ νόμον δίκαιοις ἔλειπεν ἡ πίστις· διὰ καὶ τούτους ἰώμενος ὁ Κύριος ἔλεγεν, «Ἡ πίστις σου σέσωκε σε»· τοῖς δὲ κατὰ φιλοσοφίαν δίκαιοις, οὐχ ἡ πίστις μόνον ἢ εἰς τὸν Κύριον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποστῆναι τῆς εἰδωλοκρατικῆς ἔδει. Αὐτίκα ἀποκαλυφθείσης τῆς ἀληθείας, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τοῖς προπεπραγμένοις μετακλύονται. Διὸ περ ὁ Κύριος εὐηγγελίστατο καὶ τοῖς ἐν ᾠδοῦ. (αὐτόθ. 265).

Ἀμαρτωλῶν ἐπιτυχίαι εἰς τὰς πρὸς Θεὸν δεήσεις καὶ αἰτήσεις. Κἂν τις ἡμῖν λέγῃ ἐπιτυχάνειν τινὰς καὶ τῶν ἀμαρτωλῶν κατὰ τὰς αἰτήσεις, σπκνίως μὲν τοῦτο διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαίαν ἀγαθότητα· δίδονται δὲ τοῖς καὶ ἄλλοις εὐεργετῆν δυναμένοις· Ὅθεν οὐ διὰ τὸν αἰτήσαντα ἢ ὁδὸς γίνεται, ἀλλ' ἡ οἰκονομία, τὸν σώξασθαι δι' αὐτοῦ μέλλοντα προορωμένην, δικαίαν πάλιν ποιεῖται τὴν δωρεάν· τοῖς δ' ὅσοι ἀξιοί, τὰ ὄντως ἀγαθὰ καὶ μὴ αἰτουμένοις δίδονται (αὐτόθ. 503. — Ὅτι καὶ μοχθηρὰ ψυχὴ ἐπιδέχεται ποτε τὸ προφητεύειν. Ἠριγ. ΙΔ', 708 κ. ε.). — Οὗ γὰρ τοὺς ἀνάγκη τῆς κκκίαις ἀπεχομένους, ἀλλὰ τοὺς προαίρεσι στεφανοῦ ὁ Θεός. Οὐ δυνατὸν τινὰ ἀγαθὸν εἶναι βεβδκίως, εἴμη κατὰ προαίρεσιν οἰκίαι κ. ε. (Κλήμ. Θ', 756).

Φοβητέον ἄρα οὐχὶ νόσον τὴν ἐξωθεν, ἀλλὰ ἀμαρτημάτα, δι' ἃ ἡ νόσος· καὶ νόσον ψυχῆς, οὐ σώματος· εἰ πᾶσα σὰρξ χάρτος· τὰ δὲ σωματικὰ καὶ τὰ ἐκτὸς καλὰ, πρόσκαιρα· τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (αὐτόθ. 704).

Ἐκ τῶν τοῦ Ἠριγένους.

Πηγὴ καὶ ἀρχὴ πάσης ἀμαρτίας διαλογισμοὶ πονηροί· μὴ γὰρ ἐπικρατησάντων τούτων, οὔτε φρόνοι, οὔτε μοιχεῖαι, οὔτ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων ἔσονται. Διὰ τοῦτο πάση φυλακῇ τηρητέον πάντα πιστὸν τὴν ἐκ-
του καρδίαν. (ΙΓ', 952). — Ἀμαρτίαν καταλέλοιπες, μὴ περιβλέψῃς εἰς τὰ ὀπίσω. Ἐρμηνεία μετὰ τῶν ῥητῶν τῆς θείας Γραφῆς. (αὐτόθ. 401-404). — Ὅπερ δὲ πάσχουσιν ὑπὲρ τῶν ἀκολάστως καμνόντων ἱατροῦ, τοῦτο πάσχουσι καὶ οἱ προφῆται καὶ διδάσκαλοι τῶν ψυχῶν ὑπὸ τῶν οὐ βουλομένων θεραπεύεσθαι. Ἐκίθην γὰρ μισοῦνται, ὡς διατασσόμενοι παρὰ τὴν προαίρεσιν τῆς ἐπιθυμίας τῶν καμνόντων, ὡς κωλύοντες τρωπᾶν καὶ θυρῶσθαι, τοὺς καὶ ἐν νόσοις βουλομένους μὴ τὰ ἀξία τῶν νόσον λαμβάνειν. Φεύγουσιν οἱ ἀκόλαστοι τῶν καμνόντων ἱατροῦς, πολλὰκις αὐτοῖς καὶ λοιδορούμενοι καὶ κωλολογοῦντες αὐτούς, καὶ πᾶν ὅτιποῦτον ποιοῦντες, ὃ ποιήθειεν ἂν ἐχθρὸς ἐχθρῶν. Ἐπιλανθάνονται γὰρ οὗτοι, ὅτι ὡς φίλοι προσέρχονται, ἀφορῶντες εἰς τὸ ἐπίπονον τῆς διαίτης κ. ε. (αὐτόθ. 404-428).

Ὅτι οἱ ἀμαρτάνοντες υἱοὶ τοῦ διαβόλου εἰσὶ· Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. Ἐν τούτῳ φανερά ἐστὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ μὴ ποίων δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. (Α'. Ἰωάν. Γ', 9-10). Ὅσον ποιοῦμεν ἀμαρτίας, οὐδέπω τὴν ἐκ τοῦ διαβόλου γένεσιν ἀπεδυσάμεθα, κἂν πιστεῦσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν νομιζώμεθα κ. ε. (ΙΔ', 601 κ. ε.).

Ἀμαρτία κατ' ἐνέργειαν καὶ κατὰ διάνοιαν. Κατ' ἐνέργειαν ἀμαρτάνοντες, καὶ ἀνθρώποις καὶ Θεῷ ἀμαρτάνομεν, κατὰ δὲ διάνοιαν πλημμελοῦντες, Θεῷ μόνῳ ἐξαμαρτάνομεν. (ΙΒ', 1456).

«Ίασαι τὴν ψυχὴν μου, καὶ εἰ ἡμαρτὸν σοι.» Καὶ οὕτω δὲ τοῦτο φησιν, ἐπειδὴ τὰς ἡμετέρας κοινοποιεῖ εἰς ἑαυτὸν ἀμαρτίας. Διὸ λέλεκται· «Καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὴν ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν,» καὶ, «Αὐτὸς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει.» (Ἦσ. ΝΓ', 4-6). Γέγονε γοῦν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τὸ Ἄμυνός τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄβρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου κ. ἔ. (Εὐσέβ. Παμρ. ΚΒ', 724 κ. ἔ.).—«Ἀμαρτία ἐξ ἀγνοίας, ἢ ἐξ ἀφῆς θνησιμαίων ζῶων προελθοῦσα, πῶς κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον ἀρίστο. (αὐτόθ. 36-37).—Ἀμαρτία πατέρων ἐπὶ τέκνα. Ἐνὶ δὲ λόγῳ, πατὴρὸς δνεῖδη καὶ τιμαρίας παιδων μηδενὶ συνέπεσαι, πλὴν ἐν τῆς τινὶ πατῆρ, καὶ πάππος, καὶ πάππου πατῆρ ἐφεξῆς ὄφλωι δίκην. (ΚΑ', 1016-1017. ἔνθα σύγκρισις νόμου Μωσέως καὶ Πλάτωνος).

Τὰ βέβηρα ἀμύητα τῶν κατ' ἐνέργειαν καὶ κατὰ διάνοιαν ἀμαρτημάτων, πλὴν τοῦ προπαινετικοῦ ῥύπου. (Ἄθαν. Περὶ τοῦ, «Ὁδεις καθάρος ἀπὸ ῥύπου.» ΚΖ', 1368-1369).—Πῶς νοητέον τό, «Πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀρεθῆσεται τοῖς ἀνθρώποις· ἢ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀρεθῆσεται τοῖς ἀνθρώποις.» Ἐρμηνεῖα θεολογική, καὶ λύσεις διαφόρων περὶ τούτου ἀποριῶν· ἔνθα καὶ κατὰ Ἄριγένους περὶ τέλους κολάσεως, καὶ Νουάτου ἀποβαλλαμένου τῆν μετάνοιαν κ. ἔ. (αὐτόθ. 1384 κ. ἔ.).

Ἀμαρτία πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν, ἄρα καὶ νῦν ἐπάγονται; Διὰ μὲν Μωσέως τοῦτο εἶπεν ὁ Θεός· «Ἀποδοῦς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς.» (Ἐξοδ. Κ', 5). ἀλλαχοῦ δέ, «Ὁὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἀποθανεῖται» (Δευτερον. ΚΔ', 16), καὶ, «Ἡ ψυχὴ ἢ ἀμαρτάνουσα αὕτη ἀποθανεῖται, καὶ τοῦ φλογόντος τὸν σπαρακὰ ἀμωδιέξουσι οἱ δδόντες» (Ἰεζ. ΙΗ', 4) κτλ. Ἐρμηνεῖα διεξοδική· (Σειρὰ Πατέρ. τόμ. Α' σελ. 769-776. καὶ σελ. 1572).—«Ὅτι δυσσεβὲς γυμνῷ προσέχειν τῷ γράμματι, αὐτὸς ὁ Θεὸς διδάσκει τὰναντία νομοθετῶν. κ. ἔ. (Σειρὰ Πατέρων τόμ. Α' σελ. 770).

Ποῖα ἀμαρτία ποιεῖ τὴν προσευχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπρόσδεκτον παρὰ Θεῷ; Ἀπόκρισις. Ἡ μνησικαχία, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου τὸν

λέγοντα· «Ὅτι ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ μνησθῆς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄρες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου... καὶ ὑπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων πρότερος τὸ δῶρόν σου» (Ματθ. 23-24), ὡς τῆς μνησικαχίας δῆλον ἐστὶ ποιοῦσας ἀπρόσδεκτον τὸ δῶρον τῆς προσευχῆς.

Ποῖα ἀμαρτία μετανόιας ἀνεπίδεκτος; Ἀπόκρ. Δῆλον ἐστὶ ἡ ἀπόγνωσις, ἀφ' ἧς κρατηθεῖς Ἰουδακ ἀπήγγαστο.

Ποῖα ἀμαρτία ἐστὶ βαρύτερα πάντων τῶν πταισμάτων; Ἀπόκρ. Βάν, ὡς φησιν ὁ Ἀπόστολος, μεῖζον πάντων τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀγάπη, πρόδηλον ἐστὶ μεῖζον πάντων τῶν κακῶν ἡμισαδελφία, καὶ ἡ ἀσπλαγγχνία, καὶ ἡ ἀνελεημοσύνη...

Ποῖα τῶν ἐντολῶν συγχωρεῖ τῷ ἀνθρώπῳ πάσας τὰς ἀμαρτίας; Ἀπόκρ. Τοῦ Κυρίου λέγοντος· «Μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε», καὶ πάλιν «Ἄφες, καὶ ἀρεθῆσεται ὑμῖν» (Ματθ. Ζ, 1-7, 12), πρόδηλον ἐστὶ καὶ τὸ μὴ κρίνειν τὴν πλησίον συγχωρεῖ τὰς ἀμαρτίας· ὡσαύτως καὶ τὸ μὴ μνησικαχεῖσθαι ἀνθρώπῳ. (Ἐκ τῶν εἰς Ἀθανάκ. ΚΗ', 645).

Ἀμαρτία ἀμαρτίας διαφέρει. (αὐτόθ. 652).—Ἀσθενῆς ὁ τοῦ θανάτου δεσμός, δίκαιον ἔχων ἀδικίας κρατούμενον. Εἰ γὰρ ἡ ἀμαρτία τῆς τοῦ θανάτου βασιλείας ἰσχύς, ὁ μὴ πταισας ἀνεύθυνος. (αὐτόθ. 1077).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

«Ὅταν ἐκάστη ἐντὸν λάτῃ παρὰ σοὶ πρὸς τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ κακίαν διαδικάζηται, δδς τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τῆς ἀμαρτίας τὰ νικητήρια. Πλεονασμὸς καὶ ἰσότης κρίνονται; ἀπόφνη κατὰ τῆς τῶν ἀλλοτριῶν ἐπιθυμίας, δδς τὴν βελτίονα ψῆρον τῇ ἀρετῇ. Λοιδορία καὶ μακροθυμία ἀλλήλαις ἀντικαθίστανται; κατατίχουν τὴν λοιδορίαν, καὶ προτίμητον τὸ μακροθύμον. Ἐγῆρα καὶ ἀγάπη; τὴν μὲν ἀτιμον ποιήτας, ὑπερόρισον ὡς πρῶτωτάτω τὴν δὲ ἀγάπην σεμνύνας, οἰκείαν ποίησον σεαυτῷ Ἰγόκρισις καὶ ἀπλότης, ἀνδρία καὶ δειλία, φρόνησις καὶ ἀφροσύνη, δικαιοσύνη καὶ ἀδικία, σωφροσύνη καὶ ἀκολασία, καὶ συνελόντι φάναι, πᾶσα ἀρετὴ πρὸς πᾶσαν κακίαν διαδικάζεται; Τότε δὴ οὖν ἐπίδειξις τὴν εὐθύτητα τῶν κρι-

μάτων, ἐν τῷ κρυπτῷ σου τῆς ψυχῆς κριτηρίῳ, καὶ οἰνοὶ πᾶρεδρον σεαυτῷ τὴν ἐντολὴν ποιησάμενος, δεῖξον τὸ μισοπόνηρον, ἀποστρεφόμενος μὲν τὰς ἀμαρτίας, ὑπερτιμῶν δὲ τὰς ἀρετὰς κ. ἔ. (ΑΑ', 408-413).

«Ὡς περ γὰρ διὰ τῶν ἀγαθῶν ἔργων δόξην φέρομεν τῷ Κυρίῳ, οὕτως διὰ τῶν πονηρῶν ἔργων τὸ ἐναντίον. Τοῖς γὰρ ἀμαρτάνουσι τί λέγει· «Τὸ ὄνομά μου δι' ἡμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν». Καὶ πάλιν ὁ Ἀπόστολος· «Διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις (Πρ. Ῥωμ. Β', 24). Ὑθρὶς γὰρ ἐστὶ τῷ νομοθέτῃ ἡ τῶν νόμων ὑπεροψία καὶ καταφρόνησις. Καὶ οἰκίας κακῶς οἰκουμένης, ἐν ἧ θυμὸς καὶ κραυγὴ, ὕβρις καὶ γέλως, τρυφή καὶ ἀσωτία, ἀκαθαρσία καὶ ἀτέλεια, ἐπὶ τὸν κρατοῦντα αὐτῆς ἡ ἀτιμία καὶ ἡ αἰσχύνη τῶν γινομένων ἐπέκεινται. (ΚΘ', 285-288).

Ὁ ἀμαρτάνων δίδωσι τόπον τῷ διαβόλῳ, πκαρούων τοῦ λέγοντος (Πρ. Ἐφεσ. Δ', 27). «Μηδὲ δίδετε τόπον τῷ διαβόλῳ». (αὐτόθ. 324).

Οἱ ἐν ἐφικάρτοις ἐπιθυμίαις ζῶντες μισοῦσι τὸν δίκαιον φόβον τῶν ἐλέγχων. Πολλοὶ αἱ προσάσει, δι' αἰ· ἀν μισηθεὶς ὁ δίκαιος. Καὶ ἡ φιλοπρωτία δὲ καὶ ἡ φιλκρηξία πολλοὺς ἐκίνησεν εἰς τὸ μισεῖν τοὺς κρείττους. (αὐτόθ. 384-385).—Τῶν δὲ χοικῶν καὶ κατὰ σάρκα ζώντων, ἡ δόξα αὐτῶν κατασκηνῶν λέγεται («Καὶ τὴν δόξαν μου εἰς γοῦν κατασκηνώσας»), ὡς περ τῶν ἀρίων ἡ δόξα ἐστὶν ἐν οὐρανοῖς (αὐτόθ. 236).—Ἡ τοῦ ἀμαρτωλοῦ ψυχῆ ἐν ταῖς τῆς σαρκὸς ἐπιθυμίαις περιστρέφεται. (αὐτόθ. 235).

Εἰς τὸ ἐπάτερμον, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο. » (Ματθ. ΚΓ', 39). Ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὸν ἀμαρτάνειν μελλόντων, ἴνα μὴ ἀμάρτωσι, καὶ οὐκ ἐπ' αὐτοῦ τοῦτο δεκτέον ὑπὲρ ὧν καὶ σταυρωθεὶς ἔλεγεν· «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδκσι τί ποιοῦσιν. » Οὐ δεῖ οὖν τὰ κατ' οἰκονομικὸν ὡς ἀπλῶς εἰρημμένα ἐκδέχεσθαι (αὐτόθ. 697).—Τὸν ἀνθρωπον διὰ τὸ ἀλλοτριῶσαι ἑαυτὸν τοῦ Θεοῦ Λόγου γενόμενον ἄλογον, ὡς πρόβατον ἀποίμαντον ὁ ἐχθρὸς ἀρπάσας ἐν τῷ ᾄθῃ ἔθετο, καὶ παρέδωκε τῷ θανάτῳ ποιμαίνειν (αὐτόθ. 453).—Ἡ ἀμαρτία τὸ πρωτότοκόν ἐστὶν ἔγκογον τοῦ ἀρχεκάκου δαίμονος. (αὐτόθ. 117).

«Ἐλθοῦσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, ἐγὼ δὲ ἀπέθικον.» Ἐπικατέλλουσι γὰρ λογισμοὶ πονηροὶ ἐκ τῶν παθῶν τῆς σαρκὸς ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐντικτόμενοι. Τῷ ὄντι γὰρ ἔλθοῦσα ἡ ἐντολή, τούτέστιν ἡ διάχροσις τῶν καλῶν, ἐάν μὴ κατακαρτήση τοῦ χειρόνος λογισμοῦ, ἀλλὰ συγχωρήσῃ ὑπὸ τῶν παθῶν ἐξανδραποδισθῆναι τὸν λογισμόν, ἀνέζησε μὲν ἡ ἀμαρτία, ἀπέθανε δὲ ὁ νοῦς, νεκρὸς γενόμενος τοῖς παραπτώμασιν (αὐτ. 221).—Παλιωθὲν γὰρ πάθος ψυχῆς καὶ κακοῦ μελέτη χρόνῳ βεβαιωθείσα δυσιατὸς ἐστίν, ἡ καὶ ἀνίκτος παντελῶς, εἰς φύσιν, ὡς τὰ πολλὰ, τοῦ ἔθους μεθισταμένου. . . . Μικρόριον μὲν οὖν τὸ μὴ διανοηθῆναι τὸ πονηρὸν, εἰ δὲ κατὰ συναρπαγὴν τοῦ ἐχθροῦ ἐδέξω τῇ ψυχῇ βουλευμάτα ἀσεβεῖς, μὴ στήσῃ ἐπὶ τῆς ἀμαρτίας. (αὐτόθ. 224-225).—Ἡ γὰρ βρῦνη ἐμὴν τὰ ἀμαρτημάτα, ἡ καὶ κουρίζει ἡ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀλλ' ἀκουσίως περισταμένων ἡμᾶς συνδρομή. Ἐντεῦθεν διάφορος ἐστὶν ἡ κρίσις. (αὐτόθ. 240).—Τίς ἡ αἰτία τοῦ μὴ ὀργῆν ἐπάγειν τὸν Θεὸν καθ' ἐκάστην ἡμέραν; «Ὅτι μακρόθυμος ὁ Κύριος. (αὐτόθ. 245).—Ἰδιους θανάτου ἡ ἀμαρτία· «Ἰδιῶσιν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν. » (αὐτόθ. 248-249).

«Ὅτι δεῖ πρότερον ἑαυτὸν διορθοῦσθαι ἐφ' ὀφτιοῖν ἐλαττώματι, καὶ τότε ἐτέρω ἐγκαλεῖν. (Ἠθικά ΑΑ', 776).

«Ὅτι οὐ χρὴ ἀδιαφορεῖν ἐπὶ τοῖς ἀμαρτάνουσι, λυπεῖσθαι δὲ καὶ πενθεῖν ἐπ' αὐτοῖς. (αὐτόθ. 776).

«Ὅτι οὐ δεῖ ἐρητυαζεῖν τοῖς ἀμαρτάνουσιν ὅτι δεῖ τοὺς μετὰ τὸ πληρωθῆναι πάντα τρόπον τῆς εἰς αὐτοὺς ἐπιμελείας εἰς μετάνοιαν, ἐπιμένοντα τῇ ἰδίῃ κακίᾳ ἀποστρέφεσθαι. (αὐτόθ. 777-780).

«Ὅτι οὐ δεῖ τὸν χριστιανὸν μνησικακεῖν, ἀλλ' ἀπὸ καρδίας ἀφιέναι τοῖς εἰς αὐτὸν ἡμαρτηκόσιν. (αὐτόθ. 780).—Περὶ τῶν ἀναχωροῦντων ἀπὸ ἀδελφότητος. (αὐτόθ. 1008-1009).—Τὸν ἀμαρτάνοντα πῶς ἐπιστρέψομεν, ἢ μὴ ἐπιστρέφοντα πῶς ἔχειν χρὴ. κ. ἔ. (αὐτόθ. 1084-1105).

Ἐπὲρ ἀμαρτίας κλαῖε. Αὕτη ἀβῶστια ψυχῆς αὕτη θανάτος ἐστὶ τῆς ἀθανάτου· αὕτη πένθους ἀξία καὶ ὀδυρμῶν ἀπύγγωτος. (αὐτόθ. 260).—Ἡ ἀμαρτία διὰ τοῦ Ἄδὰμ τοῖς ἀπο-

γόνοις μετέβη. Ἐνθα περὶ μνήμης θανάτου καὶ μερίμνης τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν διὰ τῆς μετανοίας. (αὐτόθ. 324.640 κ. ε.). — Ἡ ἀμαρτία πάντων τῶν καλῶν ἔργων τὸν καρπὸν σκεδάνυσιν. (αὐτόθ. 421). — Ὅτι ἡ ἐργασία τῆς ἀμαρτίας ἀπαλλοτριεῖ τοῦ Κυρίου, καὶ προσοικεῖ τῷ δικθόλῳ. Ὅτι ὁ ἄκων ἐλκόμενος ὑπὸ ἀμαρτίας ἀρείλει γνωρίζει ἐκυτὸν ὑπ' ἐτέρας προσουπαρχούσης κρατούμενον ἀμαρτίας, ἢ ἐκὼν δουλεύων, ἀγεται λοιπὸν ἐπ' αὐτῆ, καὶ ἐφ' ἂ μὴ θέλῃ. (αὐτόθ. 741). — Εἰς τὸ τοῦ Ἀποστόλου (Πρ. Ῥωμ. Ζ', 18-25). «Ὁὐ γὰρ ὁ θέλω ἀγαθόν, τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ κακὸν τοῦτο ποιεῶ» κ. ε. (αὐτόθ. περὶ Βαπτίσματος Λόγ. Α'. 1513-1525).

Πονηρὸς χορὸς τῶν κακῶν πράξεων περιτοίχεται τὸν ἀμαρτωλόν· ὡς περὶ γὰρ ἡ σικὰ τῷ σώματι, οὕτω ταῖς ψυχαῖς· αἱ ἀμαρτίαι παρέπονται, ἐναργῶς τὰς πράξεις ἐξεκονίζουσαι. (αὐτόθ. 296). — Συμφορὰς καὶ δυστυχίας ἐπάγει ἡ ἀμαρτία. (αὐτόθ. 304 κ.ε.). — Ποῦν κατ' αὐτῆς μίτος τρέφειν χρῆ. (αὐτόθ. 594-5). — Ὅτι τέλος ἀμαρτίας θάνατος. (αὐτόθ. 717). — Ὡς γὰρ Ἀδὰμ κακῶς οργῶν τὴν ἀμαρτίαν παρέπεμψεν, οὕτως ἐξελείφωμεν ἡμεῖς τὴν ἐπίβουλον βρωσιν, ἐν χρεῖνι ἀδελφῶν καὶ λιμὸν θεραπεύσωμεν. (αὐτόθ. 324). — Ὁμιλίαι εἰς τὸ, *Πρόσπερε σαυτῷ* ἔνθα περὶ μετανοίας καὶ προσοχῆς εἰς τὸ μὴ ἀμαρτάνειν. (αὐτόθ. 197-217).

Περὶ κριμάτος Θεοῦ. Λόγος. (αὐτόθ. 653-676). — Πῶς μικρὸν καὶ μέγα ἀμαρτήμα λέγομεν. (αὐτόθ. 1288).

Ὁ θέλων ἐξομολογήσασθαι τὰς ἀμαρτίας ἐκυτοῦ, εἰ πᾶσιν ἐξομολογηθεὶς ἀρείλει, καὶ τοῖς τυχοῦσιν, ἢ τίσιν; (αὐτόθ. 1284). — Ὁ μετανοήσας ἐπὶ ἀμαρτημάτι, καὶ πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ἔμπεσον ἀμαρτήμα, τί ποιήσει; (αὐτόθ. 1285). — Πῶς δεῖ προσφῆρασθαι τοῖς τὰ μείζονα τῶν ἀμαρτημάτων παροικουμένοις, τὰ δὲ μικρὰ ἀδικόφωρα ποιοῦσιν; (αὐτόθ. 1288). — Πῶς πληροφορηθῆ ἡ ψυχὴ, ὅτι τῶν ἀμαρτημάτων καθαρθεύει. (αὐτόθ. 1289-1293).

Εἰ ὁ ἐτέρου ἀνεχόμενος εἰς τὸ ποιῆσαι ἀμαρτίαν ἐνοχός ἐστι τῆς ἀμαρτίας. (αὐτόθ. 1112). — Πεπαυμένων γὰρ τῶν πονηρῶν πράξεων, καὶ ἡ ὑπαρξὶς τῆς ἀμαρτίας συναφανίζεται. (αὐτόθ. 1353).

Ὅτι ὁ ἐπὶ τοῖς πρώτοις ἀμαρτήμασι παιδευθείς, καὶ τῆς ἀφέσεως καταξιωθείς, ἐὰν πάλιν ἀμαρτή, χεῖρον τοῦ προτέρου κατασκευάζει ἐαυτῷ τὸ κρῖμα τῆς ὀργῆς. (αὐτόθ. 720).

Ὅτι χεῖρον μὲν τὸ κρῖμα τῶν συνιέντων καὶ μὴ ποιούντων, οὔτε δὲ τὸ κατὰ ἄγνοιαν ἀμαρτάνειν ἀκίνδυνον. (αὐτόθ. 717).

Ἀμαρτία πληγὴ ψυχῆς ἀφανιστικὴ τῆς χάριτος τῆς δεδομένης ἡμῖν διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας. (αὐτόθ. 1457).

Εἰ δυνατόν ἐστίν, ἡ εὐάρεστον, ἡ εὐπρόσδεκτον Θεῷ, τὸν ἀμαρτία δουλεύοντα ποιεῖν δικαίωμα κατὰ τὸν τῆς θεοσεβείας τῶν ἀγίων κανόνα. (αὐτόθ. 1597).

Ἀμαρτιῶν ἄρεσις. Ἴδιον Θεοῦ ἀρίναι ἀμαρτίας, αὐτοῦ τοῦτο λέγοντος· «Ἐγὼ εἰμι ὁ ἐξελείφω τὰς ἀμαρτίας σου» (Ἠσ. ΜΓ', 25), καὶ, «ὡς ἔριον λευκανῶ» (Ἠσ. Α', 18), ὁ δὲ Κύριος ἐμφυτῶν τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις, ἔφη· «Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον· ἂν τινα ἀρῆτε τὰς ἀμαρτίας ἀρίναι αὐτοῖς.» (Ἰωάν. Κ', 22-23). Εἰ τίνων οὐδενός ἐστίν ἀρίναι ἀμαρτίας, ὡς περὶ οὐκ ἐστίν, εἰμὴ μόνου Θεοῦ, ἀρίνη δὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τῶν ἀποστόλων, Θεὸς ἄρα τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ. (ΚΘ', 717-720).

Λόγοι ἐκ τῶν τοῦ ἀγίου Βασιλίου Συμεῶν Μαγίστρου. Περὶ ἀμαρτίας. (ΑΒ', 1196-1217). — Περὶ Μαρκιανίας. (αὐτόθ. 1217-1223).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Γνωμεν, ὅτι τὸ μὲν μηδὲν ἀμαρτεῖν ὄντως ὑπὲρ ἀνθρώπων, καὶ μόνου Θεοῦ· τὸ δὲ ἀθεράπευτον, τῆς πονηρῆς καὶ ἀντικειμένης ἐστὶ φύσεως, καὶ τῶν ὑπ' ἐμείνης ἐνεργουμένων· τὸ δὲ ἀμαρτάνοντας ἐπιστρέφειν, ἀνθρώπων μὲν, ἀλλ' ἐπεικῶν καὶ τῆς σωζομένης μερίδος. (ΑΕ', 953). — Ἐπειδὴ γὰρ τὸ μὲν μηδὲν ἀμαρτεῖν ἐστὶ Θεοῦ, καὶ τῆς πρώτης καὶ ἀσυνθέτου φύσεως· ἀπλότης γὰρ εἰρηνικία καὶ ἀτακίστος· θαρρῶ δὲ εἰπεῖν, ὅτι καὶ τῆς ἀγγελικῆς, ἢ ὅτι ἐγγυτάτω τούτου, διὰ τὴν πρὸς Θεὸν ἐγγύτητα· τὸ δὲ ἀμαρτάνειν ἀνθρώπων, καὶ τῆς κάτω συνθέσεως· σύνθεσις γὰρ ἀρχὴ δικασάσεως· οὐκ ὦστο δεῖν ἀδοξήθηον τὸ ἐαυτοῦ πλάσμα καταλιπεῖν ὁ Δεσπότης,

οὐδὲ περιῦσθαι κινδυνεύον τὴν ἀπ' αὐτοῦ διαστάσειν κ. ἔ. (ΑΓ', 365).— Κατειχόμεθα μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ πονηροῦ, πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ἀντιλαβόντες τῆς κακίας τὴν ἡδονὴν κ. ἔ. (αὐτόθ. 653).

Βέβηλον οἶου καὶ βίβλυγμα' ἀμαρτίαν.
Κάθαρος ἐστὶν ἐκπλοῖσις μολυσμάτων.
Μολυσμὸν οἶδα καὶ τύπωσιν τῶν κακῶν.
'Αμαρτί' ἐστὶ τοῦ καλοῦ παρεκτροπή.
'Ο μὴ φύσει τε καὶ νόμος χαρίζεται.
Νόμος μὲν ἐστὶν ἔνδικος πρακτικὸν ὄρος.
Παρανομί' ἐστὶν ἐν νόμῳ πονηρία.
'Ανομίαν οἶδα τὴν νόμον ἐλευθέραν.

(ΑΖ', 958).

Σπινθήρ ἀνάπτει καὶ βραχὺς πολλὴν φλόγα.

Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ ἀμαρτία μικρὰ προσβάλλουσα πρῶτον καὶ παροραθεῖσα, εἶτα κατ' ὀλίγον προκόπτουσα καὶ αὐξουσα, μέγα κακὸν καὶ ψυχῆς θλεθρον τοῖς ταύτην ἐργαζομένοις ἐπιφέρει. (Κοσμάς Ἱεροσολ. εἰς Γρηγόριον ΑΗ', 800).

Ἐκ τῶν Καισαρίου ἀδελφοῦ
τοῦ Γρηγορίου.

"Οτι οὐ γυμνὸν πρόκειται τὸ κακὸν κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν φαινόμενον. Ἡ γὰρ ἀπρακτος ἀν' ἦν ἡ κακία μηδενὶ κεχωρισμένη καλῶ τῷ ἐρελκομένῳ τὸν ἀπαιτῶμενον πρὸς ἐπιθυμίαν αὐτοῦ. Νῦν δὲ σύμμικτός ἐστιν, ἐν τῷ βῆθει τὸν κεκρυμμένον ὄλεθρον ἔχουσα, ἐν δὲ τῇ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπάτῃ καλοῦ τινα φαντασίαν παραδεικνύουσα. Οὕτω τὰ ἀμαρτήματα ἐγκεκρυμμένα ἔχοντα τὴν διαφθοράν, αἰρετὰ τοῖς ἀνεπισκέπτοις γίνεται κ. ἔ. (ΑΗ', 1013).

'Αμαρτία ἡ παρκαὴ καὶ πᾶσα κακία ὀνομάζεται. Ἀμαρτία δὲ μοι δοκεῖ πᾶσα τοῦ κρείττονος ἀνίστασθαι καὶ ἀντιπαράταξις. Ταύτην δὲ φημι ὑπάρχειν τὸν διάβολον, οὐ φύσει, ἀλλὰ προαιρέσει ἐπὶ τὸ χεῖρον τραπέντα κ. ἔ. (αὐτόθ. 1016).— Καί, εἰ καθεῖται τὸν ἐχθρὸν ὁ Κύριος, τίς ἡμῖν πολεμεῖ ἐκάστοις, καὶ πεπρακτοῖς ἀδοκῆτοις καὶ ἀμαρτήμασι περιβάλλει; Ἀπόκρ. (αὐτόθ. 1017-1021).— ἘΠοσάκις ἐὰν ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου, ἀφήσω αὐτῷ; κ. ἔ. (Ματθ. ΙΗ', 21-22) ἐρώτησις ρλδ', καὶ ἀπόκρισις. (αὐτόθ. 1180-1185).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἱεροσολύμων.

Δεινὸν ἡ ἀμαρτία, καὶ νόσος χαλεπωτάτη ψυχῆς ἡ πικρονομία' ὑποτέμνουσα μὲν αὐτῆς τὰ νεῦρα, καὶ πυρὸς δὲ αἰωνίου γιγνομένη παρσίτιος. Κακὸν αὐτεξούσιον, βλάστημα προαιρέσεως κ. ἔ. (ΑΓ', 381-384). — 'Αλλ' ἐρεῖ τις. Τί ποτ' ἀρὰ ἐστὶν ἡ ἀμαρτία; ζῶν ἐστιν; ἀγγελος; δαίμων ἐστί; τί ἐστὶ τοῦτο τὸ ἐνεργεῖν; Οὐκ ἐστὶν ἐχθρὸς ἐξωθεν, ἀθροῦπε, καταγωνιζόμενος' ἀλλὰ βλάστημα κακὸν αὐξάνον ἀπὸ σοῦ. Ὁρθοῦς βλέπε τοῖς ὀμμάσι σου, καὶ οὐκ ἐστὶν ἐπιθυμία. Κάτεχε τὰ σά, καὶ μὴ αἶρε τὰ ἀλλότρια' καὶ ἀρπαγὴ κεκοίμηται. Μνημόνευε τῆς κρίσεως, καὶ οὐτε πορνεία, οὐτε μοιχεία, οὐτε φόνος, οὐδὲ τι τῶν παρανομημάτων ἰσχύσει παρὰ σοί. "Οταν δὲ ἐπιλάβῃ τοῦ Θεοῦ, τότε λοιπὸν ἀρχῇ λογίζεσθαι πονηρὰ, καὶ συντελεῖν παρανόμα κ. ἔ. Ἀρχηγὸς οὖν ἀμαρτίας ὁ διάβολος, καὶ γεννήτωρ τῶν κακῶν κ. ἔ. (αὐτόθ. 384-424). — Οὕτως οὐ τὰ μέλη τοῖς χρωμένοις αἴτια τῆς ἀμαρτίας, ἀλλ' ἡ κακὴ διάνοια, ὡς φησὶν ὁ Κύριος' α' Ἀπὸ γὰρ τῆς καρδίας, ἐξέρχονται ἰσχυροὶ πονηροί, πορνεῖαι, μοιχεῖαι, φθόνοι, καὶ τὰ τούτοις ὄμοια». (Ματθ. ΙΕ', 19). Ἐν οἷς βούλει, ἐν τούτοις ὑπηρετεῖται σοὶ τὰ μέλη' ἡνιόγησον ταῦτα καλῶς τῷ τῆς εὐσεβείας κινήματι' χαλίνωσον αὐτὰ τῷ τοῦ Θεοῦ φῶσι' δουλαγωγῆσον αὐτὰ τῷ τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς νηστείας πόθῳ, καὶ οὐδέποτε ἐπαναστήσεται σοὶ τυραννοῦντα κατὰ σοῦ. (αὐτόθ. 656-657).

Ἐκ τῶν Ἀστερίου Ἀμασειας.

Σὺ δὲ, ὦ νεοφύτιστε, μετὰ νόμον, μετὰ προφήτας, μετὰ Εὐαγγέλια, μετὰ διδασκαλίαν καὶ κατήγησιν, μετὰ τὸ ἀθλητικὸν ἄλειμμα, μετὰ τὸ νυμφικὸν λουστριον, μετὰ τὸ πνευματικὸν χρίσμα, μετὰ τὸ λαμπρὸν ἔνδυμα, δούλος δούλης γέγονας τῷ πᾶσι δουλούμενος Φύγε τὴν δουλείαν τῆς ἀμαρτίας, καὶ λάβε τὴν κληρονομίαν τῆς υἰοθεσίας. Δουλοὶ οἱ νόμοι Ῥωμαίων κληρονομοὶ οὐ παραδέχονται' καὶ τὸν δούλον ἐντα τῇ ἀμαρτίᾳ οἱ τοῦ Θεοῦ νόμοι τῆς κληρονομίας ἐκβάλλουσιν. Ἐχεις τὴν θύραν τοῦ νόμου, φύγε τὴν παράθυρον τῆς ἀνομίας. (Μ',

441). — Ἡ ἀμαρτία δικτικῆς ἐστίν. Εἰ μὴ ἐδίωκεν ἡ ἀμαρτία, οὐκ ἂν ἡ Γραφή ὡς μήτηρ ἐνούθητε· «Γέγονο, ὡς ἀπὸ προσώπου ὄψεως φύγε ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας.» (Σιράχ ΚΑ', 2). Θέλεις καλῶς φεῖγων μὴ καταληρθῆναι ὑπὸ τῶν κακῶν; Λέγει σοι ἡ Γραφή· «Μὴ ποιεῖς κακά, καὶ οὐ μὴ σε καταλάβῃ κακά.» (Σιράχ Ζ', 1). Ἐπειδὴ γὰρ ἐστὶ πολλὰ καὶ διάφορα τῆς πονηρίας τὰ πνεύματα, ἕκαστον τῶν πονηρῶν πνευμάτων κεί ἐπιτηροῦσι τὴν ἑκάστου ὁδόν· καὶ ὁποῖον εἰς ὁδὸν ἀμαρτίας κεύσεις, τὸ πνεῦμα τῆς ἀμαρτίας ἐκεῖνο σε διώκει, καὶ συντρέχει τῷ ἀμαρτάνοντι. (αὐτόθ. 469).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Ἀμαρτήματα τοῦ λογιστικοῦ τῆς ψυχῆς, τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, καὶ τοῦ θυμοειδοῦς, καὶ αἱ περὶ τούτων ποικαί, κατὰ τοὺς κανόνας τῶν Πατέρων. — Τούτων ταῖνον κατὰ τὸν εἰρημένον διακριθέντων τρόπον, ὅσα μὴ ἀμαρτήματα τοῦ λογιστικοῦ τῆς ψυχῆς ἄπτεται μέρους, χαλεπώτερα παρὰ τῶν Πατέρων ἐκρίθη, καὶ μείζονος καὶ διακεσετέρως καὶ ἐπιπονωτέρως τῆς ἐπιτροφῆς ἄξια. Τῶν δὲ δι' ἐπιθυμίαν τε καὶ ἠδονὴν γενομένων ἀμαρτημάτων τοιαύτη ἐστὶν ἡ διάκρισις· τὸ μὲν γὰρ κκελεῖται μοιχεῖα, τὸ δὲ πορνεῖα. . . Διότι μία ἐστὶν ἡ νόμιμος συζυγία, καὶ γυναικὶ πρὸς ἄνδρα, καὶ ἀνδρὶ πρὸς γυναῖκα. Πᾶν οὖν τὸ μὴ νόμιμον παράνομον πάντως, καὶ ὁ μὴ τὸ ἴδιον ἔχων, δηλαδὴ τὸ ἄλλότριον ἔχει. (ΜΘ', 221-228) — Ἀμαρτωλὸς καὶ λοιμὸς ἀνθρώπος ἔσθαι μιστεῖν τὴν τῶν δικαίων συντυχίαν. Βαρύνει γὰρ αὐτοὺς ἡ ἐνάχρετος πολιτεία, καὶ λυπεῖ τῶν ἐλέγχων ὁ τρόπος. (ΜΓ', 685). «Ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐνομιῶν ἡμῶν βαρὺς ἐστὶν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος, ὅτι ἀνόμιμος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ ἐξηλλαγμένοι αἱ τρίβοι αὐτοῦ. Εἰς κίθδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ, καὶ ἀπέχεσθαι τῶν ὁδῶν ἡμῶν, ὡς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν.» (Σοφ. Σολ. Β', 1-25).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ ἀμαρτία λοιμὸς ἐστὶ. Νεκρὰ ἔργα ἐστὶ πάντα τὰ ζῶν οὐκ ἔχοντα, τὰ δυσωδίας πνέοντα. Ὡς περὶ γὰρ τὸ νεκρὸν σῶμα πρὸς οὐ-

δεμίαν ἀισθησὶν ἐστὶ χρήσιμον, ἀλλὰ καὶ λυπεῖ τοὺς πλησιάζοντας, οὕτω καὶ ἡ ἀμαρτία εὐθέως τὸ λογικὸν πλήττει, καὶ οὐκ ἀφίησιν οὐδὲ αὐτὴν τὴν διάνοιαν ἡρεμεῖν, ἀλλὰ θορυβεῖ καὶ ταραττεῖ. Λέγεται δὲ καὶ λοιμὸς τιτῶμενος διαφθείρειν τὰ σώματα. Τοιαύτη ἐστὶ καὶ ἡ ἀμαρτία· λοιμὸς οὐδὲν διενήνοχεν, οὐδὲ τὸν ἀέρα διαφθείρουσα πρῶτον, εἶτα τὰ σώματα, ἀλλ' εὐθέως εἰς τὴν ψυχὴν εἰσπυθῶσα. Οὐχ ὄρεται τοὺς λοιμώττοντας, πῶς φλεγμαίνουσι, πῶς περιστρέφονται, πῶς δυσωδίας εἰσὶν ἐμπεπλησμένοι, πῶς αὐτῶν αἰσχροὶ αἱ ὄψεις, πῶς ὄλοι ἀκάθαρτοι; Τοιοῦτοί εἰσι καὶ οἱ ἀμαρτάνοντες, καὶ μὴ βλεπώσιν. (ΞΓ', 120).

— Πάντων τῶν κακῶν αἴτια τὰ ἀμαρτήματα. Διὰ τὰ ἀμαρτήματα λύπαι, διὰ τὰ ἀμαρτήματα ταραχαί, διὰ τὰ ἀμαρτήματα πόλεμοι, διὰ τὰ ἀμαρτήματα νόσοι, καὶ πάντα ὅσα προσκίπτει δυσίατα πάθη κ. ἔ. (ΜΘ', 331). — Μέγας δαίμων ἡ ἀμαρτία· ὁ δαμιονῶν ἐλεεῖται, ὁ ἀμαρτάνων μισεῖται· ἐκεῖνος συγγνώμην ἔχει, οὗτος ἀπολογίας ἐστέρηται. Κράζει, ἄνθρωπε, καὶ λέγει, «Ἐλέησόν με, Κύριε· ἔκασο τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἤμαρτόν σοι,» Βραχὺ τὸ βῆμα, καὶ πέλαιος φιλανθρωπίας εὐρίσκει ὁ ἀμαρτωλὸς ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ «Ἐλέησόν με» τῇ δικαιοῦ βῶν. Καὶ σιωπῶντων ἀκούει ὁ Θεός· οὐ ζητεῖται τόπος, ἀλλ' ἀρχὴ τρόπου· ὁ Ἰερεμίας ἐν βορβόρῳ ἦν, καὶ τὸν Θεὸν ἐπεσπάτατο· ὁ Δαυὶδ ἐν λάκκῳ λέοντων· οἱ Τρεῖς Παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ ἦσαν· ὁ ληστής ἐν τῷ σταυρῷ· ὁ Ἰὼβ ἐν κοπιῇ· ὁ Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους, καὶ πάντας ὁ Θεὸς ἐπήκουσεν. Τὸ μὲν στόμα οὐ λαλεῖ, ἡ δὲ διάνοις βοᾷ, ὡς ἡ τοῦ Μωϋσέως. (ΝΒ', 458 κ. ἔ.). — Ἀμαρτωλός· εἰμι, καὶ οὐ δύναμαι ἀπαντῆσαι. Αὐτὸ γὰρ τοῦτο, ὅτι ἀμαρτωλὸς εἰ, ἀπάντησον, ἵνα μὴ ἐκπέσης τῆς δικαιοσύνης. Τίς δὲ τῶν ἀνθρώπων ἄνευ ἀμαρτίας; εἰπέ μοι. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο θυσία καὶ Ἐκκλησίαι, διὰ τοῦτο εὐχαὶ καὶ νηστεῖαι, ἐπειδὴ πολλὰ τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς· διὰ τοῦτο καὶ τὰ φάρμακα κατ' αὐτῶν εὐρηναί, καὶ πρὸς ἕκαστον τῶν τραυμάτων τῆς ψυχῆς κατάλληλον φάρμακον κατασκευασθῆ. Ἐχεις Ἐκκλησίαν θυσίας ἐπιφερομένην, εὐχὰς Πατέρων, Πνεῦματος ἁγίου χορηγίαν, Μαρτύρων μνήμας, συναθροισμὸν Ἁγίων, καὶ πολ-

λά τοιαῦτα δυνάμενά τε ἀπό ἀμαρτίας ἀνακα-
λίσκασθαι εἰς δικαιοσύνην. Ἰστορεῖ ἡ θεία Γρα-
φή καὶ τῶν δικαίων καὶ ἁγίων τὰ παραπτώ-
ματτα, ὅτι ἐστὶ μετάνοια· ὅτι ἄπειρος ἡ τοῦ
Θεοῦ φιλανθρωπία, κ. ἔ. (Ν', 725-728. Ἔθα
περὶ τῶν ἀμελούντων καὶ προφρασιζομένων τὰς
βιωτικὰς μερίμνας εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν θείων
καθηκόντων).

«Δίκαιος ἐκτουτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ.»
(Παροιμ. ΙΗ', 17). Μέγιστον γὰρ ἐστὶν εἰς
διόρθωσιν τῶν ἡμαρτημένων ἡ ὁμολογία·
ὡς περὸν βρῦτερον τῶν ἡμαρτημένων τυγ-
χάνει τὸ μετὰ τὴν πράξιν τῆς ἀμαρτίας ἐπὶ
τὴν ἄρνησιν ἔρχεσθαι· ὅπερ καὶ ὁ ἀδελφοκτό-
νος ἐκεῖνος πέποιθε, καὶ ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ
φιλανθρώπου Θεοῦ, οὐ μόνον οὐχ ὠμολόγησε
τὸ ὑπ' αὐτοῦ τολημηθέν, ἀλλὰ καὶ ἐτόλμησε
ψεύσασθαι Θεῷ. (ΝΓ', 168).— «Λέγε σὺ πρῶτον
τὰς ἀνομίαις σου, ἵνα δικαιωθῆς.» (Ἠσ. ΜΓ',
26). Οὐ γὰρ ἀπλῶς εἶπεν ὁ προφήτης· λέγε
σὺ τὰς ἀνομίαις σου· ἀλλὰ τί; Λέγε σὺ πρῶ-
τος, ἡσί, τὰς ἀνομίαις σου· τὸ ζητούμενον τοῦτό
ἐστίν· οὐ τὸ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον
εἰπεῖν, τὸ μὴ ἀναμεῖναι τὸν ἐλέγχοντα καὶ
κατηγοροῦντα (ΜΗ', 931 κ. ἔ.).— Βούλει μα-
θεῖν, ὅτι ἔθος ἦν τοῖς δικαίοις μὴ ἄλλους κα-
κῶς λέγειν, ἀλλ' ἐκτουτοῦς; Ἄκουσον τοῦ Πύ-
λου βοῶντος· «Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί
με Χριστῷ, ὅτι πιστὸν με ἠγάπησάν το θέμενος
εἰς δικαιοσύνην, τὸν πρότερον βλάστησον ὄντα
καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν.» (Α'. Πρ. Τιμόθ.
Α', 13). Ὅρχε πῶς ἐαυτὸν κακῶς λέγει; Καὶ
πάλιν· «Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρ-
τωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτος· εἰμὶ ἐγώ.» (αὐτόθ.
15). Καὶ πάλιν ἄλλαχοῦ· «Οὐκ εἰμὶ ἱκανός,
ῥητί, καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν
Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ.» (Α'. Πρ. Κορινθ. ΙΒ', 9).
Ὁ δὲ Πέτρος ἔλεγεν· «Ἐξέλε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς εἰμὶ.» (Λουκ. Ε', 8). Ἄκου-
σον πῶς καὶ Μκτθαῖος τελώνης ἐαυτὸν κα-
λεῖ (Μκτθ. Ι', 3). Οὕτως ὁ τελώνης τὰ μωρία
ἠδυνήθη κακὰ ἀποθέσθαι, ἵνα εἴπῃ· «Ὁ Θεὸς
ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.» (Λουκ. ΙΗ', 13).
Οὕτως ὁ Δαυὶδ, ὁ Ἠσαΐας, οἱ Τρεῖς Παῖδες·
οὕτω καὶ Δανιὴλ μετὰ τὸν λάκκον τῶν λεόν-
των, καὶ αὐτοῖς ἐαυτοῦ κατηγορεῖ, τοῦ δὲ
πλησίον οὐδεὶς. Τί δὴ ποτε; ὅτι ὁ μὲν ἑτέρους
λέγων κακῶς, προξύνει τὸν Δεσπότην, ὁ δὲ

ἐαυτὸν λέγων κακῶς ἐξίλειοι καὶ καταλλάτ-
τει (ΝΓ', 189).— Περὶ τοῦ μὴ κατηγορεῖν
ἀλλήλων. (αὐτόθ. 177-192.— ΜΗ', 927-942).

Ἄμαρτήματα ἀδελφῶν μὴ δημοσιεύειν· Ομι-
λία. (ΝΑ', 353-363).— Ἄμαρτήματα ἄλλων
οὐ δεῖ ἐξετάζειν. (ΝΖ', 451-456).— Ἄμαρ-
τάνοντας οὐ δεῖ ἀμελεῖν, ἢ ἀναδέλλειν τὸν
κακρὸν, τὸ γὰρ τέλος τοῦ βίου ἀθλήον. (αὐτόθ.
223-238).— Οἱ ἐν ἀμαρτίαις ζῶντες καὶ ἐν-
ταῦθα καὶ ἐκεῖ δικαίως κόλλάζονται. (αὐτόθ.
416-420).— Πολλοὶ καὶ διάφοροι αἱ κόλα-
σεις. (ΝΗ', 683-686).— Ὅτι τοὺς ἀμαρτά-
νοντας συνεχῶς δεῖ νοθετεῖν. (αὐτόθ. 717-724).

Ὅθεν ἡ πηγὴ τῆς ἀμαρτίας, ἐκεῖθεν ἡ πλη-
γὴ τῆς τιμωρίας.— Ἐρευνε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὁ
Δαυὶδ, ἐπειδὴ τὴν ἀργίαν ἔφρων· ἔρευνε
τὸν υἱὸν, ἐπειδὴ τὸν σφραγκ γάμον ἐνύβρι-
σεν· ἔρευνε τὸν υἱὸν, ἐπειδὴ τὸν νόμον τοῦ
Θεοῦ τὸν λέγοντα «οὐ φρονεῖς·» «οὐ μοι-
χεύσεις·» ἠθέτησεν. Ἐπειδὴ γὰρ ἀλλοτρίαν
ἀμνάδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰσήγαγε, καὶ τὸν
ταύτης ποιμένα ἀπέκτεινε, ὁ ἐκ τοῦ οἴκου
αὐτοῦ ἀμνὸς τὸν ποιμένα ἐκροάτιζεν. Ἄλλο-
τριον οἶκον ἐπολέμησε, καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου
ἐπανάστη αὐτῷ ὁ πόλεμος. . . Ὅθεν ἡ πηγὴ
τῆς ἀμαρτίας, ἐκεῖθεν ἡ πληγὴ τῆς τιμωρίας.
Ἐπεὶ οὖν τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ δραπέτης; καὶ
φυγὰς ἐγένετο, διὰ τοῦτο τὸν υἱὸν ἀπεδιόρα-
σκεν, ἵνα τὸν ὀλισθον τοῦ δικαίου θεασάμενοι
ἀσφαλίσωμεθα τὰ πτώμα, καὶ φύγωμεν τὴν
ὁμοίαν βέβησαν. Πολλοὶ γὰρ καὶ εἰς τὴν σή-
μερον πολέμου ἐν τοῖς οἴκοις ἔχουσι, καὶ ὁ
μὲν ὑπὸ γυναικὶς πολεμεῖται, ὁ δὲ ὑπὸ τέ-
κνονοι πολιορεῖται, ἄλλος ὑπ' ἀδελφοῦ, καὶ ἑ-
τερος οὐλο οἰκέτου διαμάχεται, καὶ ἕκαστος ἀ-
κηδιζέ, καὶ δυσχεραίνει, καὶ μάχεται, καὶ πο-
λεμεῖ, καὶ πολεμεῖται· καὶ οὐδεὶς ἐαυτὸν λο-
γοθετεῖ ἐννοῶν, ὅτι εἰ μὴ ἀμαρτίας; ἔσπειρεν,
οὐκ ἂν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἀκνηθαὶ καὶ τριβό-
λοι ἀνέβησαν· εἰ μὴ σπινθήρας ἀμαρτιῶν ἔ-
κρυψεν, οὐκ ἂν ὁ οἶκος ἀνεπυρρίζετο. Ὅτι γὰρ
ἀμαρτιῶν εἰσι κακροὶ τὰ οἰκεῖα κακὰ, καὶ
δημίους ἐμφυλίους κατὰ τοῦ ἀμαρτάνοντος
χειροτονεῖ ὁ Θεός, μάρτυς ἡ θεία Γραφή. ἢ
οὐδὲν ἰσχυρότερον. Πολεμεῖ σε ἡ γυνὴ, εἰσελ-
θόντι ὡς Ὀθριὸν ἀπνῆξ, τὴν γλώσσαν ὡς μά-
χηραν ἀνομα; Αὐπῆρὸν μὲν τὸ πρῶγμα, ὅτι
ἡ βοηθὸς ἀντίπαλος γέγονεν, ὅμως ἐαυτὸν

ἐρευνήσαν, μήπως ἐν νεότητι εἰς γυναῖκα ἐνεώτερισται, καὶ τὸ εἰς γυναῖκα τραῦμα διὰ γυναικὸς θεραπεύεται. (ΝΕ', 36-39). — «Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; ὁ ἐξ ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ, ἀλλὰ σὺ, ὑπὲρ ἐμοῦ· τὰ ἐμά σπλάγχνα ἐμέ πολεμεῖ· ὁ ἐμὸς λαὸς ὁσίτω Ἄβρασαλώμ, τὸ ἐμὸν στρατόπεδον ὀλλίκεται κατ' ἐμοῦ· τὰ πρόβατά μου λύκοι γεγόνασαι, καὶ λέοντες οἱ ἀρνοί, καὶ κύνες λυσσῶντες οἱ ἀμνοί, καὶ τῆροι κερατιῶσι οἱ κριοί. (κ'τθ. 39).

«Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου πικδεύσῃς με.» Πολλοὶ γοῦν πολλαῖσι τοῖς αὐτοῖς ἀμαρτήμασιν ὑπεύθυνοι γεγόνασιν, καὶ οὐ τὴν αὐτὴν ἔδοσαν δίκην, ἕτερας ἔχοντες αἰτίαι προισταμέναι αὐτῶν. Ἐν γὰρ τοῖς ἀμαρτήμασιν οὐχ ἡ φύσις ζητεῖται μόνον τοῦ γεγενημένου, ἀλλὰ καὶ ἡ γνώμη, καὶ ὁ κηρὸς, καὶ ἡ αἰτία, καὶ τὰ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν. Εἰ οἱ μὲν ἐνέμειναν, οἱ δὲ μετενόησαν, καὶ εἰ ἐκ περιστάσεως, καὶ εἰ κατὰ ἀπάτην καὶ κατὰ μελέτην. Καὶ πολλά ἐστὶ τὰ ζητούμενα, καὶ καιροὺ διχοφορᾶ, καὶ πολιτικαὶ κατάστασις κ. ἔ. (αὐτῶθ. 72 κ. ἔ.).

Δουλεῖαι τρόπου; τρεῖς εἰσήγαγεν ἡ ἀμαρτία. Ἔστι τοίνυν ἀρχὴ καὶ δουλεῖα πρώτη, καθ' ἣν καὶ γυναικῶν οἱ ἄνδρες κρατοῦσι· μετὰ γὰρ τὴν ἀμαρτίαν ἡ ταῦτης ἐγένετο χρεια. Πρὸ γὰρ τῆς περικοχῆς ὁμότιμος ἦν τῷ ἀνδρὶ· καὶ γὰρ ὅτε ταύτην διέπληκτεν ὁ Θεός, οἱ ἐχρήματο βήμασι καὶ ἐπὶ τῆς διαπλάσεως τοῦ ἀνδρός, τούτοις καὶ ἐπὶ τῆς δημιουργίας τῆς γυναικός. «Ὡς περ οὖν εἶπεν ἐπ' ἐκεῖνο, «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμετέραν» καὶ οὐκ εἶπε, Γεννηθήτω ἄνθρωπος· οὕτω καὶ ἐπὶ ταύτης οὐκ εἶπε, Γεννηθήτω γυνή, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα· «Ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθόν,» καὶ οὐκ ἀπλῶς βοηθόν, ἀλλὰ κατ' αὐτόν, πάλιν τὸ ὁμότιμον θηλῶν. Ἐπειδὴ γὰρ πολλὴν εἰς τὴν τῆς ζωῆς ἡμῶν χρεῖαν τὰ ἄλογα τὴν τῆς βοηθείας εἰσήγαγε κοινωνίαν, ἵνα μὴ τῶν δούλων νομίση εἶναι καὶ τὴν γυναῖκα, ὅρα πῶς ποιεῖ τὴν διακρίσιν φανεράν. «Ἦγαγε, φησί, τὰ θηρία ἐνώπιον τοῦ Ἀδάμ, καὶ οὐχ εὐρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ κατ' αὐτόν.» Τί οὖν; ὁ ἵππος οὐ βοηθός, συμπαρεταττόμενος ἐν τοῖς πολέμοις; ὁ βοῦς οὐ βοηθός, ἄροτρον ἔλλων, καὶ συγκάμων ἡμῖν ἐν ταῖς τῶν σπερμάτων καταβολαῖς;

ὄνος καὶ ἡμίονος οὐ βοηθός; Ἄλλ' ἵνα μὴ τοῦτο λέγῃς, διὰ τοῦτο ἀκριβῆ ποιεῖται τὴν διαίρεσιν. Οὐχ εὐρέθη, βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ· καὶ, «Ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθόν κατ' αὐτόν,» εἶπε. Ταῦτα δὲ πρὸ τῆς ἀμαρτίας· μετὰ δὲ τὴν ἀμαρτίαν· «Πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτός σου κυριεύσει.» (Γέν. Γ', 16). — Ἡ καταφυγὴ σου, καὶ ὁ λιμὴν καὶ ἡ ἀσφάλεια ἐκεῖνος ἔσται σοι. Ἐν παντὶ τοῖς ἐπιποῦσι δεινοῖς; πρὸς ἐλεῖνον ἀποστρέφου· καὶ καταφεύγειν σοι δίδωμι. Εἶδες; πῶς εἰσήγαγε τὴν ὑποταγὴν ἡ ἀμαρτία; — Δεύτερον δουλεῖαι εἶδος, τοῦ προτέρου φορτικώτερον, καὶ αὐτὸ δὲ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐκ τῆς ἀμαρτίας ἔχει· ἡ τοῦ Χάμ, ὅς οἰκέτης καὶ δούλος τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐγένετο. (Γέν. Θ', 25). — Τρίτος δὲ (τρόπος), καὶ τὸν δύο τῶν προτέρων φορτικώτερος καὶ πολὺ φοβερώτερος, ὁ τῶν ἀργόντων, ὁ τῶν ἐξουσιῶν. Ξίφη γὰρ ἔστιν ἰδεῖν ἠκουνημένα πικταχοῦ, δημίους, κολάσεις, βασανιστήρια, τιμωρίας, τὴν μέχρι θανάτου καὶ ζωῆς ἐξουσίαν. Καὶ ὅτι καὶ οὗτος τῆς ἀρχῆς ὁ τρόπος ἀναγκαστοὶ διὰ τὴν ἀμαρτίαν ἐγένετο, ἄκουσον πάλιν αὐτοῦ τοῦ Παύλου περὶ τούτου φιλοσοφούντος· «Εἰ δὲ θέλεις μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν, τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ· καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· ἐάν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχιαν φορεῖ.» Ἄλλ', εἰ βούλεσθε, καὶ ἀπὸ τῆς Παλαιᾶς αὐτὸ τοῦτο ἰδῶμεν, ὅτι διὰ τὴν πονηρίαν τὴν ἡμετέραν καὶ τῆς ἀρχῆς ἐγένετο χρεια ταύτης. Τῶν προφητῶν τις προϋποθέτει ἐπὶ τοῖς ἀδίκοις, οὕτω πῶς φησι. (Ἄββκ. Α', 14). «Παρκαλιπήσεις ἐν τῷ καταπίνειν τὸν ἀπεθῆ τὸν δίκαιον, καὶ ποιήσεις τοῦ; ἀνθρώπου, ὡς τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, καὶ ὡς ἐρπετὰ οὐκ ἔχοντα ἠγούμενον;» οὐκοῦν διὰ τοῦτο ἠγούμενος, ἵνα μὴ ὡς ἐρπετὰ ὦμεν· διὰ τοῦτο ἀρχων, ἵνα μὴ ὡς ἰχθύες τῆς θαλάσσης καταπίνωμεν ἀλλήλους. Ὡς περ γὰρ διὰ τὰ νοσήματα τὰ φάρμακα, οὕτω διὰ τὰ ἀμαρτήματα αἱ κολάσεις. Ἐπεὶ ὅτι γε ὁ συζῶν ἀρετῇ τῆς ἐκεῖθεν ἐπιστασίς οὐ δεῖται, ἄκουσον τί φησιν ὁ Παῦλος· «Εἰ δὲ θέλεις μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν, τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβοι τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν.» (Πρ. Ρώμ. ΙΓ', 3). Θεατῆ; σου, φησὶ, ὁ δικαστῆ; ἐστίν. Ἐκν

δρῶ; ζῆς, οὐ θεατῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπιεικής. Καὶ τί λέγω τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχόντων χρεῖαν, ὅπου γε καὶ ἐτέρων μεζύων ἀνώτεροι οἱ φιλοσοφικῶν διώκοντές εἰσιν; «Ἀρχοντες γὰρ ἀρχόντων εἰσιν οἱ νόμοι. Ἄλλ' ὅμως οὐδὲ νόμος δεῖται δεμετ' ἐπεικεικῆς ζῶν. Καὶ τοῦτο ἄκουστον τοῦ Παύλου λέγοντος, «Δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοιοι δὲ καὶ ἀνοποτάκτοις, ἀπεθεῖται καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοισι, πητραικοῖσι καὶ μητραικοῖσι, ἀνδροφόμοις, πρόνοις, ἀρσενικοῖσι, ἀνδραποδιταῖς, ψεύστοις, ἐπίμοροις, καὶ ἐπὶ ἕτερον τῆς ὑγιανούσης διδασκαλίᾳ ἀντίκειται.» (Α'. Πρ. Τιμῶθ. Α', 8-11). Εἰ δὲ νόμος οὐ κεῖται, πολλῶ μᾶλλον ἄρχων οὐκ ἐφέστηκεν. Ἰδοὺ τρίτος ἀρχὴ: τῆς ἀμαρτίας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ πονηρίας ἔχων τὴν ὑπόθεσιν. (ΝΔ', 593-598. Ὁμιλία ὅτι δουλεῖς τρεῖς τρόπους εἰσῆγαγεν ἢ ἀμαρτία, καὶ πρὸς τοὺς ῥαθύμως ἀκούοντας καὶ μὴ τιμῶντας γενεῖς).

Περὶ τοῦ μεμνηθῆαι τῶν προτέρων ἀμαρτιῶν καὶ ἀπροσπίπτως μετνοεῖν καὶ μὴ ἀναβλάσκειν τὸν καιρὸν. (ΣΑ', 551-552). — Περὶ ἀμαρτίας: καὶ ἐξαρκεύσεως. (ΣΓ', 731-742).

Ὅτι βάρβαρος ἡ ἀμαρτία. Κἄν γὰρ πλοῦσιος ἦ τις, κἄν εὐγενής, τῶν εὐτελῶν ἐστὶν εὐτελέστερος, ὅταν ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἀλφ. Ὅπερ γὰρ κἄν βασιλεὺς τις ἦ, δούλος δὲ γένηται βαρβάρων, πάντων ἐστὶν ἀθλιώτερος, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἀμαρτίας: βάρβαρος γὰρ ἐστὶν ἡ ἀμαρτία, καὶ ψυχῆς οὐκ εἰδυῖα φεῖδεσθαι τῆς ἀπαξ ἀλούσης· ἀλλ' ἐπὶ λύμῃ τῶν ἐπιδεχομένων αὐτὴν τυραννοῦσα. Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀλόγιστον, ὡς ἀμαρτία, οὐδὲν οὕτως ἀνόητον καὶ μωρὸν καὶ ῥαγδαῖον· πάντα ἀνατρέπει, καὶ συγγεῖ, καὶ ἀπόλλυσιν, ἐνθα ἂν εἰσπυθῆσθαι ἀηδῆς ἰδεῖν, φορτικῆ καὶ ἐπαχθῆς. (ΣΑ', 80-82).

Τίς ἐστὶν ὁ ἀμαρτωλός, περὶ οὗ φησὶν ἡ Γραφή· «Εἰ ἐθεώρῃς κλέπτην, συντέρες αὐτόν, καὶ μετὰ μοιχοῦ τὴν μερίδα σου εἰθείης· τὸ στόμα σου ἐπλεόνασε κακίαν, καὶ ἡ γλῶττά σου περιέπλεκε δολιότητος· καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου καταλάλεις, καὶ κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρὸς σου εἰθείης σκάνδαλον.» (Ψαλμ. ΜΘ'). Ἰδοὺ ἐν εἰκόνι τῆς κακίας τὰ χρώματτα, καὶ πῶς θηριὸν ὁ πονηρὸς γέγονε τῆ κακίας, τῆς φύσεως τὴν εὐγένειαν προοῦς.

(ΝΕ', 251-256). — Ἀμαρτωλός, δηλοῖ ἀνθρώπον κολάσει καταδικασμένον, καὶ θανάτῳ ὑπεύθυνον. Διὰ τῆς παρκοῦς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου (τοῦ Ἀδάμ), ἀμαρτωλοὶ κατεστάθημεν οἱ πάντες; (Σ', 473-484).

Ὅτε μὲν γὰρ ἀμαρτηματτα συγγωρησάκεν, πολλῆς ἔδει τῆς παρκοῦς; ἐπειδὴ δὲ ἐτύχουμεν τῆς δωρεᾶς, λοιπὸν καὶ κρίσεως καὶ ἐξετάσεως καιρός· οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστι χάριτος ἀπολαύται τὸν μὴ νήφοντα· οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἀμαρτηματτα καὶ ἀσέβημα, ὅπερ οὐκ εἶκαι καὶ παρχωρεῖ τῆ δωρεᾶ· θεὸς γὰρ ἐστὶν ἡ χάρις· ἀ' ἄμεταμέλητα γὰρ τὰ χροῖσματτα, καὶ ἡ κλήσις τοῦ Θεοῦ.» (Πρ. Ῥωμ. ΙΑ', 29. — Ὁμιλ. Χρυσοστ. Σ', 21-26· ἐνθα διὰ τί βαπτίζομεν κατὰ τὸ μέγα Σάββατον καὶ τὰς παρκομάς τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν κανονικώτερον).

Ἀμαρτημάτων λῶσις καὶ καθαίρεισις. Οὐκ ἔστιν οὐδεμία κακία μετανόει μὴ λυομένη. Μὴ μοι λέγε, Ἀπολόμην, καὶ τί λοιπὸν; μὴ μοι λέγε, Ἠμαρτηματτα, καὶ τί ποιήτω; Ἰατρὸν ἔχεις ἀνώτερον τῆς ἀρρώστιας· ἱατρὸν ἔχεις νικῶντα τοῦ νοσήματτος τὴν φύσιν· ἱατρὸν ἔχεις νεύματι θεραπεύοντα· ἱατρὸν ἔχεις θελήματι διορθούμενον, καὶ δυνάμενον καὶ βουλούμενον. Ἠμαρτηματτα, λέγεσι, πολλὰ καὶ μεγάλα· καὶ τίς ἐστὶν ἀναμαρτήτος; — Ἄλλ' ἐγὼ χαλεπῶ, φησὶ, καὶ μεγάλαι καὶ ὑπὲρ πάντα ἀνθρώπων. Ἀρεῖ σοι εἰς θυσίαν τοῦτο. «Λέγε σὺ πρῶτος τὰς ἀνομίαις σου, ἵνα δικαιοθῆς.» Ἐπίγνωθι ὅτι ἡμαρτες, καὶ ἀρχὴ σοι τοῦτο διορθώσεως γενήσεται. Στῶντασον, γενεὴ κατηφῆς, ἔκχεε δάκρυα. Μὴ γὰρ ἄλλο τὸ ἐξέχεεν ἡ πόρνη; οὐδὲν ἕτερον, τὸ δάκρυα καὶ μετάνοιαν. «Ἐλαβε χειραγωγῶν τὴν μετάνοιαν, καὶ προσηλθε τῆς πηγῆς· ἀ' Ἐλέησον με.» ψιλὸν τὸ ῥῆμα, καὶ πέλαιος ἀχνεῖς σωτηρίας εὐρίσκες. (ΝΒ', 449-460).

Βαλκαεῖον ἀμαρτίας. — Εἰ μὲν γὰρ σωματικὸς ὁ ῥύπος ἦν, εἰκότως τοῖς τῶν βαλκαεῖων καθαρμοῖς αὐτὸν ἀπέσμηχε, τὴν δὲ ψυχὴν καταρρυπάναις καὶ ποιήτας ἀκάθαρτον, τοιοῦτον ζῆται καθάρσιον, ὃ τὴν ἐκείνης κηλὶδα ἀποσμηξαι δυνήσεται. Ποῖον δὲ ἐστὶ τῆς τοιαύτης ἀμαρτίας τὸ βαλκαεῖον; Θερμὰ δακρύων πηγαί, στεναγμοὶ κἀνωθεν ἀπὸ καρδίας ἀνόντες, κατάνυξις διηνεκῆς, εὐχαὶ ἐκτενεῖς, ἐλε-

μοῦναι· ἀφιλεῖς, τὸ καταγνῶναι τῶν γεγενημένων, τὸ μηκέτι τοῖς αὐτοῖς ἐπιχειρῆσαι πράγμασιν. Οὕτως ἀμάρτιας ἀπομῆχεται φύσις, οὕτως ἐκκαθαίρεται τῆς ψυχῆς ὁ ῥύπος. Ὡς τε ἐὰν μὴ τοιαῦτα ποιῶμεν, κἀν ἀπάσας τῶν ποταμῶν διέλθωμεν τὰς πηγὰς, οὐδὲ μικρὸν τῆς ἀμαρτίας ταύτης ὑφελῆσθαι δύνησόμεθα. (Ὁμιλία περὶ γάμου νομίμου, καὶ ἀκολασιῶν ΝΑ', 217-224). — «Πᾶν ἀμάρτημα, ὃ ἐὰν ποιῆσῃ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὃ δὲ πορεύεται εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμάρτανει.» (Α', Πρ. Κορινθ. Γ', 18. — Ὁμιλία Χρυσοστόμου ΞΔ', 465-472. — Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1205-1212). — «Ποσάνεις ἐὼν ἀμάρτησῃ εἰς ἐμέ δ' ἀδελφός μου, ἀρήτω αὐτῶ;» (ΝΕ', 251-256. — Ξ', 759-762. — ΝΗ', 583-596). — Ἀμάρτημάτων πάντων οὐχ αἱ αὐτὰὶ κολάσεις (ΝΗ', 692 κ.έ. — ΝΕ', 244-256). — Καὶ ἐν βραχεῖ δύναμει νύχασθαι τὰ ἀμάρτηματα, ἐὼν βουλώμεθα. Ἐπειδὴ Δεσπότην ἔχομεν φιλόανθρωπον καὶ ἡμερον, οὐ δεῖται χρόνου πολλοῦ· μόνον ἐὼν μετὰ πολλῆς τῆς θερμότητος καὶ τῆς νήψεως αὐτῶ προσίμεν, ἀποστῆσαντες ἑαυτοῖς τῶν βεβιωμένων ἀπάντων, καὶ προσηλώσαντες τῇ ἄνωθεν ῥοπῇ. Ὅταν ὡς οἱ Νινευίται, ὡς ἡ πόρνη, ὡς ὁ τελώνης, ὡς ὁ ληστής χρησώμεθα πολλῇ καὶ ἀκριβεῖ τῇ μετανοίᾳ, λέγει τῷ μετανοοῦντι· ὁ Θεὸς (Ψα. ΝΗ', 9) «Βοήσει καὶ εἰσακούσομαί σου, ἔτι λαλοῦντός σου ἐρῶ, ἰδοὺ πάρεμι.» (ΝΓ', 247-248. — Περὶ ἀμάρτωλου καὶ καρπῶν ἀζῶν τῆς μετανοίας. Ὁμιλία (ΝΕ', 565-588).

Ἔτερα ἐκ τῶν τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ ἀμάρτια σκοτίζει καὶ ἀποτυροῖ τὴν ψυχὴν. (ΝΕ', 50). — Ἡ ἀμάρτια ἐξ ἀνθρώπων θηρία ἀπεργάζεται. (αὐτόθ. 422). — Πρὶν φανῆναι ἀποκαλύπτει τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. (αὐτόθ. 235).

Ἀμάρτιαν οὐ δεδοικασιν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων, ὅσον τὴν τιμωρίαν (ΝΣ', 37). — Ἡ τῶν ἀμαρτιῶν ἐξομολόγησις τὰ μέγιστα τῷ Θεῷ ἀρέσκει. (ΝΕ', 438). — Λύσις τῶν ἀμαρτιῶν ἐστὶν ἡ ἐξομολόγησις. (αὐτόθ. 438). — Ἀμάρτιας ἀρεθείας πάντα εὐχερῆ, ἐλευθερα, ἦσυχ. (αὐτόθ. 419). — Ἀμάρτιας σκόπη. (αὐτόθ. 451).

Ἀμάρτια δημοσιουθεῖσα πόσον πικρά. (ΝΖ', 343). — Ἀμάρτιας μνήμη ἰλεων ἀπεργάζεται τὸν Δεσπότην· ταμεῖον δὲ ἀσφαλὲς καταρθωμάτων λήθη. (αὐτόθ. 37). — Ἀρεσι· ἀμαρτιῶν μετὰ τὸ λουτρὸν (τοῦ βαπτίσματος) δίδοται. (αὐτόθ. 281). — Ἀμάρτια χωρίζει ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ· δικαιοσύνη ἡμᾶς ἐνοῖ. (ΝΗ', 538). — Τὸ μὴ θλιβῆσθαι ἐπὶ τῇ ἀμάρτιᾳ μᾶλλον Θεὸν παροργίζει, ἢ τὸ ἀμάρτανειν αὐτό. (ΝΖ', 222).

Ἀμάρτηματα ἔτι μὴ βλέπειν κακὸν ἀμάρτωλὸν δὲ ὄντα περὶ τῶν ἄλλων κρίνει, διπλοῦν καὶ τριπλοῦν κακόν. (αὐτόθ. 310). — Ἀμάρτια πολλὰς τίκει νόσους. (ΝΘ', 212). — Ἀληθὴς ἐστὶ δουλεία (ΜΗ', 1037). — Ἀμάρτιας δουλεία σκληροτάτη καὶ τραχυτάτη. (ΝΘ', 297). — Ἀμάρτια μολύβδου βαρυτέρα. (αὐτόθ. 282). — Θανάτου βαρυτέρα (ΜΗ', 1030). — Μέγιστον τῶν ἀμαρτιῶν τὸ βῆρος. (ΝΑ', 25). — Τί ἐστὶ τό, ἂ' Ελέγξει περὶ ἀμάρτιας. (ΝΘ', 422). — Ἀμάρτιας οὐδὲν μωρότερον, οὐδὲν ἀκαθαρότερον. (αὐτόθ. 292). — Ἀμάρτια ὁ διάβολος καλεῖται παρὰ τοῦ Παύλου. (αὐτόθ. 666).

Ἀμάρτιας διάφοροι βαθμοί. (ΜΗ', 1040-1041). — Ἀμάρτια κακὸν θηρίον. (αὐτόθ. 695). — Νόσος βαρεῖα. (αὐτόθ. 1030).

Ἀμάρτημάτων τὴν μνήμην κρατεῖν δρεῖλομεν. (ΜΖ', 421). — Πῶς καθαρίζειται δεῖ τὰ ἀμάρτηματα. (ΜΗ', 755). — Ἀμάρτιας ἄλλων εἰς μέσον ἄγειν πότε ἀρῶζει. (αὐτόθ. 849. 856). — Τὸ εἰς ἀμάρτιαν πίπτειν οὐ τοσοῦτον βαρὺ, ὅσον τὸ πεσόντα ἐν αὐτῇ μένειν. (ΜΖ', 309). — Οὐδέμια ἐστὶν ἀμάρτια, ἢ οὐ δυνατὸν προσεγεθῆναι φάρμακον. (αὐτόθ. 286). — Ἀμάρτιαν χρῆσιζόντων, οὐ μετάνοιαν. (ΜΘ', 338). — Ἀμάρτιαν οἱ φοβοῦμενοι οὐ τιμωροῦνται, ἀλλὰ καὶ οὐ στεφανοῦνται· διὰ τί. (ΜΗ', 533-596). — Οὐδὲν κακὸν ὅσον ἀμάρτια, οὐδὲν ἀγαθὸν ὅσον ἀρετή. (αὐτόθ. 955). — Ἀμάρτιας ἰδίαις καταφρονεῖν, καὶ τὰς τῶν ἄλλων περιεργάζεσθαι, ὅσον μωρόν. (αὐτόθ. 687).

Ἀμάρτιας φάρμακον ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ καὶ τιμωρία εἰσίν. (ΜΘ', 89). — Ἀμάρτια μόνον κακόν. (αὐτόθ. 70). — Βαρὺ ἡ ἀμάρτια, πολὺ δὲ χαλεπώτερον καὶ τὸ μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτῇ. (αὐτόθ. 280). — Οὐδὲν γὰρ οὕτω δυσ-

βάστηκτον, ὡς ἀμαρτία καὶ πικρακοή. (αὐτόθ. 309-310 κ. ἑ.).—'Αμαρτίαν θρήνη, ἵνα μὴ κόλασιν θρηνηήσης. (αὐτόθ. 332).

Τὸ ἐν ἀμαρτίᾳ ἀποθάνειν, κυνὸς ἀθλιώτερον ἔστιν ἀποθάνειν. (Ν', 691-692). 'Αμαρτίαις φρίσις πηγή ἐστι, καὶ ῥίζα, καὶ μήτηρ κακῶν. (ΝΑ', 58).—'Η φρίσις τῆς ἀμαρτίας, ἰδία τροφή τοῦ θανάτου. (αὐτόθ. 367).

'Αμαρτία μέγα κακόν. (ΝΙ', 193).—Οὐδέποτε κατ' ἀξίαν τιμωρεῖ αὐτὴν ὁ Θεός. (ΝΕ', 445).—Οὐκ ἀρκεῖ τῆς ἀμαρτίας ἀριστῆσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔργα πράττειν ἀγαθὰ. (αὐτόθ. 52, 53)—'Αμαρτία αὐτὴ κολασίς ἐστίν. (αὐτόθ. 100).

'Αμαρτάνειν ἀνθρώπινόν ἐστιν ἐν ἀμαρτίαις δὲ μένειν σατανικόν. (ΜΖ', 300, 301).—Οὐκ ἔστι τοσοῦτον βρῦθ τὸ ἀμαρτάνειν, ὅσον τὸ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν τὸν Θεὸν αἰτιάσθαι. (Ν', 759).—'Αν καθ' ἐκάστην ἀμαρτάνης, καθ' ἐκάστην μετάνοιαν φέρε. (αὐτόθ. 337).

'Αμαρτωλοί. 'Αμαρτωλοὶ καὶ πρὸ τοῦ νόμου ἐτιμωροῦντο. (ΝΕ', 481).—Οἱ ὑπὸ τὸν νόμον ἀμαρτάνοντες οὗ τοῖς αὐτοῖς τιμωροῦνται, οἷς οἱ ὑπὸ τὴν Κανὴν Διαθήκην· οὗτοι βρῦτερον. (αὐτόθ. 72, 73).

'Αμαρτωλοὶ τινες καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ τιμωροῦνται· ἄλλοι δὲ μέρος ἐνταῦθα, καὶ μέρος ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ. (ΜΗ', 1002, 1031).—'Αμαρτωλοὶ τυτὰ ἀμαρτάνοντες οὗ τὰ αὐτὰ τιμωροῦνται ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ. (αὐτόθ. 1003).—'Αλλοὶ δὲ καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι τιμωροῦνται (αὐτόθ. 999).—Διὰ τί ὁ Θεὸς πάντας οὐ τιμωρεῖ ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ. (ΝΓ', 15.—ΝΘ', 623, 758).—Καὶ τοῖς ἀμαρτωλοῖς δίδεται ὑπὲρ τῶν καλῶν ἅ ἐπραξαν μισθός τις, ὃν ἐνίοτε ἐνταῦθα λαμβάνουσι. (ΜΗ', 996, 1642).

Διὰ τί οἱ ὀλίγον ἀμαρτάνοντες ἐν τῇ παρουσίᾳ τιμωροῦνται ζωῇ, οἱ δὲ κακουργότεροι οὐχί; (ΜΖ', 361, 362).—'Αμαρτωλὸς εὐδίκαι μόνως ζῶν, οὐκ εὖ ἀξίος ἐστίν. (ΜΗ', 1030, 997 κ. ἑ.).—Διὰ τί οὐκ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀμαρτίαν κίρονται ἐκ τοῦ μέσου οἱ ἀμαρτωλοὶ. (αὐτόθ. 255.—ΝΕ', 93).—Οἱ ἀμαρτάνοντες ὀλιγότερον οὐκτου ἄξιοι, ἢ οἱ μὴ μετνοοῦντες. (αὐτόθ. 284).—Καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ἐτι ἀν τὴν ἐλπίδα αὐτοῦ πρὸς Θεὸν ἔχει, ἀνίκητός ἐστίν. (ΝΕ', 144)—Οὐδὲ ποτε ἀπελπίζεσθαι ὀφείλει.

(ΜΖ', 279—ΜΘ', 309.—ΞΓ', 102).—'Αμαρτωλοὺς ἡμεῖς αὐτοὺς καλοῦμεν· παρ' ἑτέρων δὲ καλεῖσθαι ἀπαξιοῦμεν. (ΜΖ', 420).—'Αμαρτωλὸς μὴ τιμωρούμενος ἐνταῦθα, φροβείσθω. (ΜΗ', 549).

Εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ ἐπὶ θανάτῳ ἀμαρτωλοῦ. Τίνος γὰρ ἔνεκεν, εἰπέ μοι, δακρυεῖς οὕτω τὸν ἀπελθόντα; ὅτι πονηρὸς ἦν; Οὐκοῦν διὰ τοῦτο εὐχαριστεῖν δεῖ, ὅτι ἐνεκότη τὰ τῆς κακίας αὐτοῦ κ. ἑ. (αὐτόθ. 1020).—'Αμαρτωλοῦ θάνατος, ἀληθής; θάνατος· δικαίου δὲ μετὰστασις. (αὐτόθ. 1034).

'Αμαρτωλοὶ πάντοτε ἐπιθυμοῦσιν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας ἀπαλλάττεσθαι, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἔξεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας κωλύονται. (αὐτ. 528).

—'Αμαρτωλὸν ὁ Θεὸς ἀπολύτως ἐλεεσθῆναι οὐ βούλεται. (ΝΕ', 139).—'Αμαρτωλοὶ γῆ λέγονται. (ΝΓ', 183).

'Αμαρτωλῶ μετὰ θάνατον οὐδέμεις βοήθειαι. (ΝΗ', 714).—'Αμαρτωλῶν διάφορα εἶδη. (αὐτόθ. 693).—Τὸν μεγάλη ἀμαρτάνοντα οὐχ ἀρμόζει τοῖς μικροῖς τῶν ἄλλων ἀμαρτήματι μετὰ φροντίδος προσέχειν. (αὐτόθ. 511).—'Αμαρτωλοὺς οὐ τοσοῦτον μισεῖ ὁ Θεός, ὅσον τοὺς μετὰ τὴν ἀμαρτίαν μὴ συστελλομένους. (ΝΖ', 70).

'Αμαρτωλοῖς ὁ θάνατος μυρίαν κακῶν ἐστίν ἀρχή. (ΝΗ', 544).—'Αμαρτωλοὶ θρήνων ἄξιοι, οὐχ οἱ θενωεῖτες. (Ξ', 168).

'Αμαρτωλοῦ ἀφροντισία χείρων ἐστὶ τοῦ ἀμαρτήματος. (αὐτόθ. 187).—'Αμαρτωλὸς οὐδὲν τοῦ μεθύσου διαφέρει. (αὐτόθ. 59, 60).—'Αμαρτωλοῦ ἀθλιότης. (ΝΓ', 170).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

'Ἴσως ἔρεῖς κατὰ σαυτόν, Κεκληθῶμαι διὰ πολλῆς ἀμαρτίας· εἶτα, πῶς ἂν γενοίμην κτηχάρῃς ὁ οὗτω μεμολυτημένος;—'Ακουε τοιγαροῦν καὶ τὰ παρ' ἡμῶν. Οὐδὲς ὅτι πεπλημμελήκασι ὄλως; ὁμολογεῖς τὴν ἀσθένειαν; διαμέμνησαι τῶν δλοισθημάτων; ἐγγὺς εἶ τοῦ σώζεσθαι· καθάρσεως γὰρ ἀρχὴ τὸ ὁμολογεῖν ἀμαρτίας. Καὶ γὰρ μέγα καὶ ὁμολογία καὶ φυγὴ τοῦ κακοῦ· οὕτως· ἐδέσθη ὁ σωστος(ΟΒ', 809). ε' Ἐὰν δὲ ἀμαρτή εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ. Καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτή εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ

σέ, λέγων, Μετανοῶ, ἀφῆσθε αὐτῷ.» — «Ἀνένδεκτόν ἐστι μὴ ἔλθειν τὰ σκάνδαλα» (Λουκ. ΙΖ', 2-4). Ἐντέλλεται ἡμῖν ὁ Κύριος τὸ συγγινώσκειν ἀδελφοί, εἰ γέναιτό πως αὐτοὺς εἰς ἡμᾶς πλημμελεῖν. Ποῖα τοίνυν τὰ τοιαῦτα σκάνδαλα; Μικροψυχία τάχα που καὶ λύπαι, δικαιοὶ τε καὶ ἀδικοὶ παροργισμοί, λοιδορίαι, καταλαλαίαι πολλάκις, καὶ τὰ τοῦτοις ἀδελφὰ καὶ ὁμοειδῆ τῶν πταισμάτων. Ταῦτά φημι, οὐκ ἐνδέχεται μὴ ἔλθειν, διὰ τὴν ἡμῶν που πάντως ἀσθένειαν· «Πολλὰ γὰρ πταίμεν ἅπαντες» (Ίακ. Γ', 2). Πλὴν οὐκί μὲν τῷ τιθέντι τὰ σκάνδαλα, ἐπιτίττεται γε μὴν ἀνεξικακεῖν τοῖς τιθεῖσιν αὐτὰ (αὐτόθ. 829).

Ἀμαρτία προπατορικῆς πῶς καὶ διὰ τί;

Ἐξετάσαι χρὴ πῶς εἰς ἡμᾶς ὁ προπάτωρ Ἀδάμ παρέπεμψε τὴν ἐπενεχθεῖσαν αὐτῷ διὰ τὴν παράβαν δίκην. Ἦκουσε γὰρ α' «Ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσει» (Γέν. Γ', 19), καὶ φθαρτός ἐξ ἀφάρτου γέγονε, καὶ ὑπνέχθη τοῖς δεσμοῖς τοῦ θανάτου. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τοῦτον πεσὼν ἐπαίδοποίησεν, οἱ γεγονότες ἐξ αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ φθαρτοῦ, φθαρτοὶ γεγόναμεν. Οὕτως ἐσμὲν τῆς ἐν Ἀδάμ καταράς κληρονόμοι· ὁ δὲ γε Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς δεύτερος Ἀδάμ χρηματίσας, καὶ ἀρχὴ τοῦ γένους ἡμῶν δευτέρα μετὰ τὴν πρώτην, εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἀνεμόρωσε, προσβλῶν τῷ θανάτῳ, τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ καταργήσας αὐτόν, καὶ λέλυται τῆς ἀρχαίας ἀρχῆς ἡ δύναμις ἐν αὐτῷ. Διὰ τοῦτο φησὶν ὁ πάνσοφος Παῦλος· «Ἐπειδὴ γὰρ ὡς περ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, οὕτω καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν» (Α' πρ. Κορινθ. ΙΒ', 21. 22.—Πρ. Ρωμ. Ε', 14), ὁ δὲ ἕκαστος ἡμῶν πατήρ, κὼν διὰ τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἡγιασθῆ, καὶ ἐκομίσαστο τὴν τῶν πλημμελημάτων ἄφεσιν, οὐ περκαπέμψαι καὶ εἰς ἡμᾶς τὸ δῶρον. Εἴς γὰρ ἐστὶν ὁ πάντας ἀγιάζων καὶ δικαιοῶν, καὶ εἰς ἀφθαρσίαν ἀνακομίζων, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ εἰς πάντας ἐν ἴσῳ δι' αὐτοῦ τὸ δῶρον ἐρχεται· ἕτερον δὲ ἐστὶν ἁμαρτίας ἄφεσις, καὶ ἕτερον θανάτου λύσις. Καὶ ἕκαστος μὲν τῶν ἰδίων πλημμελημάτων κερδαίνει τὴν ἄφεσιν ἐν Χριστῷ διὰ τοῦ ἀγίου Πνεύματος· κοινή δὲ πάντες ἀπαλλαγόμεθα τῆς ἐν ἀρχαίς ἐπενεχθείσης δίκης ἡμῖν, τῆς τοῦ θανάτου φημί, δρακμούσης εἰς ἅπαντας, τοῦ πρώτου τοῦ καθ'

ὁμοιότητα πεσόντος εἰς θάνατον. Χριστὸς δὲ λοιπὸν προκαλάμψαντος, εἰσβίβηεν ἡ δικαιοσύνη, δικαιούσθαι χάριτι, καὶ ἀποσοδοῦσθαι τῶν ἡμετέρων σωμάτων τὴν φθοράν. (ΟΓ', 1092).

«Ἄν τιων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀρίενται, φῆσιν, ἂν τιων κρατήτε, κεκράτηνται.» (Ἰω. Κ', 23). Καὶ τοι μόνου τοῦ κατὰ φύσιν ὄντος Θεοῦ, δυναμένου τε καὶ ἐξουσίαν ἔχοντος ἀπολύειν ἁμαρτίας τοὺς ἡμαρτηκότας· τίμι γὰρ ἂν καὶ προσῆκει τὸ χαρίζεσθαι τις τὰ ἐφ' οἷς περ ἄλλοιεν εἰ τὸν νόμον δρίαντι; Ἄριστον γὰρ δεῖν (ὁ ἐν Πατρὶ Λόγος) τοὺς τὸ θεῖον τι καὶ δεσποτικὸν ἔχοντας ἐν ἑαυτοῖς ἤδη Πνεῦμα καὶ τοῦ διαφεῖναι τὰς τινας ἁμαρτίας εἶναι κυρίου, καὶ ὧν περ ἂν βούλωνται κρατεῖν, τοῦ ἐνοικισθέντος αὐτοῖς ἀγίου Πνεύματος ἀρίεντος· τε καὶ κρατοῦσθαι κατὰ βούλησιν οἰκείας, κὼν δι' ἀνθρώπων τελῆται τὸ πρᾶγμα τυχόν. Ἀριστὸν γε μὴν ἁμαρτίας, ἦτοι κατέχουσιν οἱ πνευματοφόροι κατὰ δύο τρόπους, κατὰ γε διάνοιαν ἐμὴν· ἢ γὰρ καλοῦσιν ἐπὶ τὸ βάπτισμα τοὺς οἷς ἂν ἦδῃ καὶ τούτου τυχεῖν ὠφέλιτο διὰ τὴν τοῦ βίου σεμνότητα καὶ τὸ δεδοκιμασμένον εἰς πίστιν, ἢ διακαλωσούσι τινας, καὶ τῆς θείας χάριτος ἐξείργουσιν ἔτι οὐ πω τῶς γεγονότας ἀξίους· ἢ καὶ καθ' ἕτερον τρόπον ἀριστὸν τε καὶ κρατοῦσιν ἁμαρτίας, ἐπιτιμῶντες μὲν ἁμαρτανόους τοῖς τῆς Ἐκκλησίας τέκνοις, μετανοοῦσι δὲ συγγνώσκοντες· καθάπερ ἀμέλει καὶ Παῦλος τὸν ἐν Κορίνθῳ πορνεύσαντα παρεδίδου μὲν εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ Πνεῦμα σωθῆ, προσέτιο δὲ αὐτῷ, ἵνα μὴ τῇ περισσοτέρῃ λύπῃ καταποθῆ, καθάπερ αὐτὸς ἐπιστέλλων φησί. Α' πρ. Κορ. Ε', 5. (ΟΔ', 720-721).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου τοῦ
Πηλουσιώτου.

Ἐμαρτίας συγχωρεῖν, λύειν καὶ δεσμεῖν. Μὴ τοίνυν κέρδους ἕνεκεν αἰσχροῦ παρκατοίει, ἢ παρερμήνευσ τοὺς θεοῖους χρησμούς. Οὐ γὰρ ἀδικεῖν μὲν, προσφέρειν δὲ τοῖς ἱερωμένοις προστάττουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀδικηθεῖσιν ἀπολογεῖσθαι διὰ τῶν πραγμάτων θεοπίζουσι. Τὸ γὰρ «Ἐὰν δῆσῃτε περὶ τῶν ἁμαρτανόντων

εφθεται, καὶ τὸ «Ἐὰν λύσητε» περὶ τῶν γραμμαχούτων. Ἀπολύεται δὲ τοῦ ἐγκλήματος, οὐχ ὁ τὸν ἱερέα ἐκμειλισσόμενος, ἀλλ' ὁ τὸν ἀδικηθέντα ἐξευμενίζόμενος. Εἰ γὰρ τοῖς ἱερωμένοις νομίζεις δεδῶσθαι τὴν τοικύτην ἐξουσίαν, τῶν πλημμελούντων μὴ σπουδαζόντων ἀποτρίψασθαι τὰ πταίσματα, τυραννικὸς εἶναι δόξαι ὁ χρησμός, καὶ πρὸς τὸ ἱεραικὸν κέρδος μόνον ὄρων, τῶν δὲ ἀδικηθέντων οὐδένα ποιοῦμενος λόγον· ὠμότατος δὲ ἀπανθρωπάτατος οἱ τὴν τῆς ἱερωσύνης ἐστεμμένοι λειτουργίαν, μὴ πάντας ἀπολύοντες, τῶν ἐγκλημάτων. Ἄλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. Μὴ σαυτὸν περκαλοῖσθαι, μᾶλλον δὲ μὴ σαυτὸν καὶ τοὺς ἀκούοντάς σε εἰς βέραθρον ὤσης. «Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας» (Β'. πρ. Κορινθ. ΙΓ', 8). Ἡ ἂν μὲν πλούσιος ἦ ὁ ἐπιουρήσας, καὶ προσενέγκῃ τῷ ἱερεῖ, ἀπολύεται, ἔαν δὲ πένης, καὶ μὴ προσενέγκῃ, εὐθύνεται; Ἄλλὰ τοῦτο οὐ φημι πράττειν, ἀλλ' οὐδὲ ἐνοεῖν ἥμισυ. Ἐρεῖ γὰρ σοὶ ὁ κριτής, «Ἰπλάθεις ἂν με ὅτι ἔσομαι σοὶ ὅμοιος.» Ψαλμ. ΜΘ', 21. Μὴ λεγέτωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ, «Ἐὐτε κληρονομήσωμεν ἑαυτοὺς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ.» Ψαλμ. ΠΒ', 13. Λειτουργοὶ γὰρ εἰσιν, οὐ κοινοὶ· πρέσβεις, οὐ κριταί, μεσῖται, οὐ βυτιλεῖς. Οἱ γὰρ καὶ περὶ οἰκειῶν ἀμαρτημάτων, ὡς ἔφη ὁ Ἀπόστολος, θυσίας προσφέροντες, οὐκ ἂν δῆπου εἰς ἀθεντικές καὶ τοῖς ἀμετανοήτοις, εἰ καὶ πλούσιοι εἴεν, δύναιναι ἀρεῖναι ἀμαρτίκας. (Πρ. Ἐβρ. Β', 1 κ. ε.). Ὅτι γὰρ οὗ τοῖς ἱερωμένοις κλητεύειν τὰ γραμμὰτα ἐπέτρεψεν, οὐδὲ πρὸς τὸ οἰκεῖον κέρδος ὄρων ἐθέτισεν, ἀλλὰ πρὸς τὸ τῶν ἀρχόντων συμφέρον πάντα ἐνομοθέτησεν, ὁ πάσης ἀγνείας καὶ καθαρότητος ἀνάκτορον αὐτοῦ εἶναι βουλόμενος, μεμήνυκε μὲν καὶ διὰ τοῦ ἱεροφάντου Μωσέως, μεμήνυκε δὲ καὶ δι' ἑαυτοῦ. (ΟΗ', 940-944). — Τίνοις ἔνεκεν αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ποικαὶ οὐκ ἰσχύουσιν ἦδη. Ἐγὼ τῷ διδακτικῷ ὄντι ταῦτα προτεῖναι παντι σθένει νομίζω, τὴν τε τοῦ βίου καθαρότητα, τὴν τε τοῦ λόγου ἰκανότητα, ἵνα πᾶσι μὲν ζυμικήῃ τὸν φοιτητὴν, πᾶσι δὲ σωφρονικήῃ τὸν ἀπειθῆ. «Ὡς περὶ γὰρ οἱ γραμματισταὶ τὴν γραφίδι λαβόντες μετὰ πολλοῦ κἀλλους τὰ στοιχεῖα χρᾶττουσι, καὶ τοῖς ἀρτιμαθεῖσι παρέρ-

χουσιν, ἢ ὡς οἶόν τε μιμήσασθαι δυνήθεον οὕτω καὶ τοὺς ὑψηλτάς· χρὴ τὴν πολιτεῖαν τὴν ἐκυτῶν ὡς εἰκόνα τινὰ σαφῶς γεγραμμένην τοῖς μαθηταῖς προτιθέναι, ἢ ὡς οἶόν τε μιμήσωνται. Εἰ δ' ἔκλεινοι μὴ μόνον βίον ἀληθῶν, ἀλλὰ καὶ θυσιασίων ὄροντες οὐκ ἐνάγονται εἰς ἀρετὴν, τοῦτο οὐκ ἔστι τοῦ διδασκάλου ὀρεῖται τις ἐγκλημα, τοῦ μὴδὲν παραλείψαντος τῶν ὀφειλόντων παραχθῆναι, ἀλλὰ τῆς τῶν μαθητῶν ἔχθουρας. Ἐπειδὴ δὲ φασί τινες· Δι' ἢν γὰρ αἰτίαν τῷ φόβῳ οὐκ ἀπειροῦται τοῖς φοιτητῆς τῶν ἐγκλημάτων; Φαμέν· Καὶ τίς ὁ τοῦ παραπαιδευτοῦ φόβος ἐπιτιμῆται; τοῦτο πολλάκις γεγενημένον οὐκ ἴσχυσεν. — Πείσαι τῆ βικτηρίῃ; ἀλλ' οὐκ ἔξεστιν. — Ἀποκηρύξαι; καὶ τοῦτο ἐξελέγηται. — Τῆς πόλεως ἐκκλεῖν; ἀλλ' οὐ τοσοῦτου γε κύριος. — Ἐπαγγεῖλαισθαι τὴν βικταίαν τῶν οὐρανῶν; ἀλλὰ μῦθος εἶναι δοκεῖ τοῖς ἔχθουροῖς. — Ἀπειλεῖται τὴν κρίσιν; ἀλλὰ γελῶσιν ἀκούοντες. — Ἐξελάσαι τῆς Ἐκκλησίας; πρόχειρον μὲν, ἐπακόρθωμα δὲ οὐκ ἔχον. Εἰ μὲν γὰρ τῷ παρὰ τοῦ δεῖνους δικαίως κτεψήρησμένῳ πᾶσι ἀρετῆς ἢ ἡ Ἐκκλησίᾳ ἄβαστος, καὶ συντηγανάκτορον ἅπαντες τῷ ταύτην θεμένῳ τὴν ψῆρον, ἴσως ἂν ἐκεῖνος σωφρονισθεῖς ἐγνωσμάχῃ· νῦν δὲ ἄμικα κατέγνωσταί τις ὑπὸ τούτου, καὶ περ' ἄλλου πολλάκις θεωραπέυεται, καὶ Ἐκκλησίᾳ ἑτέρα ἀναπεπταμένη, καὶ δορυφορία, καὶ δῶρα, καὶ γίνεται τῷ ἐκβεβλημένῳ χρηματισμὸς ἢ μετὰστασις κ. ε. (αὐτόθ. 937-940).

Ὅτι ποικίλα τὰ νοσήματα. «Τίς ἄρα ἔστιν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει κ. ε. ε. (Ματθ. ΚΔ', 45). Τὴν ἄνοιαν, μᾶλλον δὲ τὴν ἀπόνοιαν, ὡ μακαρίας, τὸν ἑαυτοῦ ἐπιρριπτόντων ἀμηχάνῳ πράγματι (ἐπισκόπων), ἢ ἔχθιδως αὐτὸ καταδεχομένῳ κωμωδήσας, οὐκ οἶδα ὅπως ἐκεῖνο παραλείποις, ὃ μάλιστα αὐτὴν δείκνυσσι. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; οὐ πάντες ἄνθρωποι τοῖς αὐτοῖς νοσήματιν ἐάλωσαν· οὐδὲ πάντες τῆ αὐτῆς θεραπεῖας εἰκόσιν. Ἄλλὰ πολλῶν ὄντων καὶ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν τῶν παθῶν, τὰ βοηθήματα πλεονα ὀφείλει εἶναι καὶ ποικιλωτέρη κ. ε. (αὐτόθ. 1225-1229 καὶ 561. 644). — Τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν πολλοὶ πολλάκις τὰ αὐτὰ πεπλημμεληκότας οὐ τὴν αὐτὴν ἔδωκαν δίκην (αὐτόθ. 529).

—'Αμαρτάνειν ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ διαφορὰ (αὐτόθ. 692. 1361). —Εἰς τὸ αὐτοῦ; ἡμάρτεν, ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ; ἰ. Ἰωάν. Θ', 3. (αὐτόθ. 731). —'Ἐλλην νόμιζε εἶναι τὴν ἀμαρτίαν, πῦρ δὲ τὸν θάνατον (αὐτόθ. 717). —Τί σημαίνει τὸ ἐπὶ μέτρον μολυβδίνου τὸν προφήτην Ζαχαρίαν καθήμενὸν ἰδεῖν τὴν ἀμαρτίαν. Ζαχ. Ε', 7. (αὐτόθ. 753). —Περὶ διαφορῶν κατ' εἶδος ἀμαρτημάτων (αὐτόθ. 852-853.857). —'Ὡς περ αἱ ἔχεις τῶ τῆς μητρὸς θανάτῳ, οὕτω καὶ αἱ ἀμαρτίαι τῶ τῶν τικτότων μειοῦνται ὀλέθρῳ (αὐτόθ. 944). —'Ὅτι ἡ ἀμαρτία τοῦ θανάτῳ χαλεπωτέρα. «Τὰ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος. Μὴ βσιλευτέα ἐν ὑμῖν ἀμαρτία, τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία» ἐρμηνεῖα εἰς τὰς τοῦ Ἀποστόλου περιχοπὰς (αὐτόθ. 1101-1104). —'Αμαρτιῶν περιγραφὴ κατ' εἶδος. «Ὅτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγίνωσκον» (ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἀξιοῦ θανάτου εἶσιν). 'Ἐπειδὴ τοῦ πλημμελεῖν τὸ ἐπαίνειν τοὺς πλημμελοῦντας πολλῶ ἀργαλειώτερον ἔστι καὶ μείζον εἰς κολάσῃ; λόγον, εἰκότως εἴρηται «Ὁὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράττουσιν.» (Πρ. Ῥωμ. Α', 32). 'Ὁ μὲν γὰρ μετὰ τὸ πλημμελεῖν καταγίνωσκων τῆς ἀμαρτίας δυνήσεται χρόνῳ ἐκυτόν ποτε ἀνκκητῆσθαι, μεγίστην βόηθειαν ἔχων εἰς τὸ μεταγνώσκει τὴν κατάγνωσιν τῆς ἀμαρτίας· ὁ δ' ἐπεινῶν τὴν πονηρίαν τῆς ἐκ τοῦ μετανοῆσαι βοηθείας ἐκυτόν ἀποστρεφ. κ. ε. (αὐτόθ. 1117-1120. 1417). —'Αμαρτήματα ἀκούσια, καὶ ἐκ γονέων προερχόμενα (αὐτόθ. 1220-1221). —Ποῖων ἀμαρτημάτων ἄρσιν ἐδίδοι ὁ νόμος διὰ θυσιῶν; Τῶν μὲν δοκούντων εἶναι ἀμαρτημάτων ὁ νόμος ἄρσιν, ἢ διὰ θυσιῶν, ἢ δι' ἐλεημοσύνης, ἢ διὰ καθαρσιῶν παρεῖχε, τῶν δὲ ὄντων οὐχί· τὰ γὰρ συγγνώμης μείζονα κατεδικάζε θανάτῳ (αὐτόθ. 1261-1264). —Εἰς τὸ, α Χωρὶς δὲ νόμου ἀμαρτία νεκρά. (Πρ. Ῥωμ. Ζ', 8.) ἐρμηνεῖα (αὐτόθ. 1120). Περὶ ἀμαρτανόντων καὶ μὴ μετανοούντων. (αὐτόθ. 1464. 1465. 1488). —'Αμαρτάνειν ἀτιμωρητὴ μὴ νόμιζε (αὐτ. 1488. 1545). —Τὰ αὐτὰ ἀμαρτηματικὰ καὶ παρὰ τὸν τόπον καὶ παρὰ τὸν καιρὸν ἀργαλειώτερον γίνονται (αὐτόθ. 1605). —'Ὅτι μείζονα τίποσι δικὴν τῶν πάλαι ἀμαρτησάντων οἱ μετὰ τὴν χάριν τὸν Θεὸν παροργίζοντες (αὐτόθ. 1277).

—Φοβήθητε τὸ ἐκπεσεῖν μετὰ τὴν χάριν· δυσέκνιπτον γὰρ τὸ μετὰ κάθαρσιν μόλυμα [Συνέτ. 37, 1564.]

Ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Νεΐλου.

'Αμαρτήματα χαλεπέ, ἐν οἷς καὶ ὁ ὄρκος (Ὁθ', 84.101). —'Ὅπου οἱ ἀμαρτωλοὶ, ἐκεῖ πάντως τίθεται καὶ τὸ ἰλαστήριον. Ἀμαρτωλοῦ; γὰρ ἦλθεν ὁ Χριστός; οὐχὶ δικαίους καλέσει εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ἱατρὸς πλησίον τῶν νοσούντων ὀρεῖται διὰ γενεῖν (αὐτόθ. 101). —'Ἡ μὲν ἀμαρτία δίκην καπνοῦ θάττον διαλύεται, ἢ δὲ ὀρειλομένη τιμωρία καὶ κόλασις ἐπὶ πάσους; αἰῶνας ἐντείνεται; ἐν λογίστῃ, φοβηθήσεται μεγάλη, καὶ τρομαξεί (αὐτόθ. 144). —Ὁ μόνον δυσώδη καὶ ἀκαρτα, ἀλλὰ καὶ νεκρὰ κλητέον τὰ ἔργα τῆς ἀμαρτίας (αὐτόθ. 152). —'Αμαρτωλοὶ ἔθνηκοι καὶ χριστιανοί, καὶ σύγκρισις ἀμφοτέρων (αὐτόθ. 157). —'Αμαρτία οὐκ ἔλλογιεταὶ μὴ ὄντος νόμου, πῶς; (αὐτόθ. 205). —'Ἐκαστος ἀμαρτανῶν μακρύνεται καὶ ἀποσχονίζεται ἀπὸ Θεοῦ, οὐ τῶπῳ, ἀλλὰ τρόπῳ, ὡς ὁ Ἄσωτος (αὐτόθ. 297). — Γνωθὶ ὅτι ἡμάρτε, καὶ ἀπλειψίεις τὰς ἀμαρτίας σου· γενοῦ σκευὴ κατήγορος, τύπτων τὸ στήθος καὶ λέγων αὐτῷ Θεῷ, ἰλάσθητί μοι τῶ ἀμαρτωλῶ» καὶ τεύξει σωτηρίας. Ἀπεδεξάμεθά σου τὴν ἐξομολόγησιν καὶ τὴν ταπεινοφροσύνην (αὐτόθ. 349.360).

'Ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας τοῦ; μετὰ τὸ βάπτισμα ἡμαρτηκότας ἐξώουσι τῆς κοινῆς, ὡς οἱ Ναυτικτοὶ (Σωμ. Ἐκκλ. Ἰστορ. 37, 641. περὶ ἐθίμων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν).

'Αμαρτία ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς κατὰ τὸν νόμον. (Θεοδώρ. Η', 356-357). —'Αμαρτία γυναικὸς ὑποπετυμένη; ἐπὶ μοιχεύει. (αὐτόθ. 357-360). — Περὶ ἀκουσίων καὶ ἐκούσιων ἀμαρτημάτων. (αὐτόθ. 380). —'Ἡ ἀμαρτία παραβαλλομένη οὐκ ἔχει εἰκόνα (ΠΒ', 81. 481). —α Σφραγίσαι ἀμαρτίας» Δανιὴλ Θ', 24. Χριστοῦ παραγενομένου λέεται ἡ ἀμαρτία τοῦ κόσμου. Χριστοῦ γὰρ ἐλθόντος οὐκέτι νόμος καὶ προφήταις στοιχοῦσι· τέλος γὰρ νόμου Χριστός; εἰς δικαιοσύνην. Διὰ τῆς τοῦ Πνεύματος ἐπιφοιτήσεως σφραγίζονται οἱ χριστιανοί, ἀνακαινιζόμενοι εἰς τὸ κατ' εἰκόνα. Διὰ τοῦ μω-

στικοῦ ὕδατος ἀπκλείφονται αἱ ἀμαρτίαι. Διὰ τῆς μετανοίας ἰλασμός καὶ συγχώρησις γίνονται ἀμαρτιῶν, καὶ δικαιοῦνται τίς ἐκ πίστεως, ὁ μὴ δυνήθεις εἰς ἔργον δικαιοθῆναι νόμου. (Ἀμμόνιος ΠΕ', 1376). — Ἀμαρτίαι κέντρον ὁ θάνατος, καὶ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος. Ἐρμηνεία. (αὐτόθ. 1549 κ. ἑ.). — Βαρυτάτη κόλασις τοῖς εὐ φρονοῦσιν ὁ ἀπὸ Θεοῦ χωρισμός· καὶ περὶ ἀμαρτανόντων καὶ συγχῶς αἰτουμένων συγγνώμην. Παράλληλα (Λεόντ. ΠΓ', 2064-2069).

Ἀμαρτήματα ἐκούσια καὶ ἀκούσια. Καθ' ἕπερ τὰ ἐκ προνοίας ἀμείνω τῶν ἀκουσίων, τὰ κατορθώματα, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν τοῖς ἀμαρτήματι κουφότερα τῶν ἐκούσιων τὰ ἀκούσια. Φίλων. (Λεόντ. ΠΓ', 2080). — «Μακάριοι ὧν ἀφῆθησαν αἱ ἀνομίαι» κ. ἑ. τὸ μὲν ἀφῆθησαν ἐπὶ τοῦ βλαπίσματος, τὸ δὲ ἐπεκαλύφθησαν ἐπὶ τῆς μετανοίας τάττεται· τὸ δὲ ὅ μὴ λογίσθαι Κύριος ἀμαρτίας, ἐξηγήσῃς· ἐστὶ τοῦ ἐπικαλωθῆναι. Ἡ γὰρ βρῆθι μετάνοια ἐπικαλύπτει τὴν ἀμαρτίαν, ὥστε μὴ παρὰ τῷ Θεῷ λογιζέσθαι ταύτην (Εὐλόγ. Ἰαλξ. ΠΓ', 2964). — Τὸ μὴ ἀμαρτάνειν τῷ ἅλῳ ἴδιον. Οὐ τὸ μὴ ἀμαρτάνειν καθάπαξ ἀπαιτεῖ ὁ Θεός· ἀδύνατον γάρ, ἀλλὰ τὸ ταύτην ἐκτρέπεσθαι καὶ μισεῖν καὶ μετανοοῦντας γίνεσθαι δεκτοὺς (Πρόκ. Γαζ. ΠΖ', 196 κ. ἑ.). — Ἡ ἀμαρτία τὴν δουλεῖν ἐργάζεσθαι. Πνυχχοῦ ἡ ἀμαρτία δουλοπρεπεί, ἡ δὲ ἀρετὴ ἀρχική. (αὐτόθ. 209. 212). — Ἀμαρτίαις ἔκασις μίαν, ἡσυχία καὶ στάσις τοῦ πλημμελεῖν. (αὐτόθ. 240). — Τῶν δὲ φυσικῶν τὰ μὲν ἀνάγκη φύσεως ἐπιτελεῖται· τινὰ δὲ ἀκολουθεῖ μὲν φύσεως γίνεσθαι, ἐνδέχεται μὲν οὐ καὶ μὴ γένεσθαι, οἷον τὸ κνιδιοποιεῖν. Ταῦτα οὖν πάντα, ὅσα ἀνάγκη φύσεως γίνονται, ἀνευ ἀμαρτίας ἀποτελεῖται. (Παῦλ. Χριστιαν. ΙΙΙ', 576-577).

Ἀμαρτάνειν. Πᾶς τις δι' ἧς ὁδοῦ παρεστράπη, ἐπανῆλθε πάλιν, ἐκτός τοῦ πορευόμενου. (Μαξ. αὐτόθ. 912). — Περὶ ἀμαρτίας καὶ μετανοίας (αὐτόθ. 781. 793. 1052. 1053). — Ἐάν τις ἀμαρτήσας μετενόησε, καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀμαρτίαν ἐπέσεν, εἰ τὴν μετάνοιαν καὶ τοὺς κόπους ἐκείνους ἀπόλεσεν. καὶ μάλιστα εἰ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν ἀπέθανεν. (Ἀναστ. Σινάτι. ΠΘ', 353 κ. ἑ. μετὰ καὶ τῶν Γραφικῶν χωρίων καὶ τῶν Πατέρων 357).

Ἐάν τις παύσῃται τῆς ἀμαρτίας, ἀρκεῖ τοῦτο πρὸς μετάνοιαν, ἡ οὐ; — Ἀπόκρ. ἔκ τε Γραφικῶν χωρίων καὶ τῶν Πατέρων (αὐτόθ. 357-361 καὶ 709). — Ἀμαρτήματα ποῖα μετὰ θάνατον συγχωροῦνται διὰ τῶν λειτουργιῶν, καὶ εὐχῶν καὶ ἐλεημοσυῶν, τῶν γινομένων ὑπὲρ τῶν κοιμηθέντων; — Ἀπόκρ. ἔκ τε τῆς Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων (αὐτόθ. 536-540. 753-756). — Πῶς νοητέον τὸ ἐπαινεῖται ὁ ἀμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται; (αὐτόθ. 613). — Ἀμαρτία μὴ πρὸς θάνατον τίς, καὶ πῶς νοητέον; (αὐτόθ. 616). — Ἀμαρτήματα ἐκ ποικίς ἡλικίας κρίνονται παρὰ τῷ Θεῷ τοῖς ἀνθρώποις; (αὐτόθ. 712). — Ἀμαρτία καταλύσασα τὰ ἀγαθὰ ποῖς, καὶ πῶς; (αὐτόθ. 709-712). — Ἀμαρτία πᾶσα ἄρα ἐκ τοῦ δικόβου ἐστίν; καὶ τίνα δεῖ μέμερσθαι; (αὐτόθ. 752). — Ἀμαρτία μοιχείας καὶ πορνείας (αὐτόθ. 773). — Περὶ τῶν ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ ἀμαρτημάτων, καὶ ποῖα ποῖω ἐἰσι βλαψύτερα. (αὐτόθ. 781-784). — Ἀμαρτία προπατορικῆ πῶς καὶ διὰ τίνος διαγράφεται (αὐτόθ. 796 κ. ἑ.). — Ἀμαρτίας ἀρχὴ καὶ τέλος. Πρῶτον προσβολή· δεύτερον ἐπιθυμία· τρίτον ἔξις τοῦ κακοῦ· τέταρτον δὲ ἡ ἐνέργεια. (Μάξιμ. ἑ', 812). — Περὶ ἀμαρτίας καὶ ἐξαγορεύσεως μετὰ Γραφικῶν χωρίων καὶ τῶν Πατέρων. (Ἰα. Δαμασκ. ἰΔ', 1132). — Ὅτι οὐκ ἔστι τῶν κακῶν αἴτιος ὁ Θεός. (Ἰω. Δαμασκ. ἰΔ', 1132). — Ὅτι αἴτιος τῆς ἀμαρτίας ἡμεῖς. (αὐτόθ. 1193). — Τίνος ἕνεκεν προγινοσκαν ὁ Θεός, τοὺς ἀμαρτάνειν καὶ μὴ μετανοεῖν μέλλοντας ἔκτισεν (αὐτόθ. 1197). — Περὶ νόμου Θεοῦ καὶ νόμου ἀμαρτίας (αὐτόθ. 1197 κ. ἑ.). — Περὶ ἀναμαρτησίας (ἰΕ', 1172). — Ἀμαρτιῶν ἀφέσεως κατὰ πόσους τρόπους; δυνάμεθα τυχεῖν, καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀπογινοσκειν (αὐτόθ. 1256-1257). — Περὶ ἐκούσιων καὶ ἀκούσιων ἀμαρτημάτων. (αὐτόθ. 1557-1560). — Περὶ ἀμαρτημάτων καὶ ὅτι τὰ ἡμιτέρα ἀμαρτήματα προξενοῦσι καὶ ἄγουσιν ἐφ' ἡμᾶς τὰ κακά. Παράλληλα. (Ἰω. Δαμασκ. ἰΣ', 476). — Περὶ ἀμαρτανόντος καὶ σπάλοντος· ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐντρέπεσθαι, καὶ μὴ ἀντιφῆρμονεῖν τῷ ἐλέγγοντι. (αὐτόθ.).

Περὶ μετανοίας, καὶ τοῦ μὴ ἀμαρτάνειν λόγος μετὰ Γραφικῶν χωρίων. (Ἀντίοχ. Μοναχ.

ΠΘ', 1657 - 1664). — Περὶ μετανοίας καὶ ἐξαγορεύσεως καὶ τῶν κατ' εἶδος ἁμαρτιῶν. (Θεόδ. Στουδ. ΛΘ', 1721-1729). — Τίς ἡ διάνοια τοῦ ε' Ἐρ' ᾧ πάντες ἤμαρτον; ἢ Πρ. Ρωμ. Ε', 12. (Φώτ. ΡΑ', 553-556). — 'Ἦ ἐστὶ σκύριε, μὴ στήσης αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. » (Πράξ. Ἀποστ. Ζ', 60. — Λουκ. ΚΓ', 46). Ἐλάθε πέρας ἡ εὐχή. (αὐτόθ. 1157 - 1160). Ἄμαρτοσπετής, ψεύστης, καὶ τῶν βελτιόνων λόγων ἁμαρτάνων.

Ἄμαρτωλός, βλέπ. ἐν λέξ. Ἄμαρτία.

Ἄμασος. Βασιλεὺς Αἰγύπτου. (Εὐσέβ. ΚΒ', 845).

Ἄμβληθῆν, ἀναβλητικῶς, καὶ προαιμακῶς, ἢ δρηματικῶς καὶ ἀθρόως.

Ἄμβλίσκειν. Ἀμβλίσκει λέγεται ἡ γυνή, οἰνοὶ ἀναβλάσκουσα ἐκ τῆς μήτρης τὸ ἔμβριον.

Ἄμβλύνειν. Ἀμβλύνειν τὴν εὐσέβειαν οὐδὲν δύναται. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1397).

Ἄμβλωθρεῖον, βρέφος τὸ ἐν γαστρὶ ρηχρὲν ἄμβλωμα (ΠΒ', 489. — ΠΓ', 1052).

Ἄμβλωσις. Ἀμβλώσεως κίνδυνος (ΠΒ', 1214-1215. — ΠΓ', 941).

Ἄμβροσία. Ἐκ τοῦ στερητικῆς α καὶ τοῦ βροτός ἄνθος τι, ὃ οἱ μὲν κρῖνον, οἱ δὲ Ἴον ἀμηνέουσι, Ἀμβροσία νύξ, ἡ γλυκεῖα, καὶ ἀμβρόσιος ὕπνος ὁ γλυκύς, καὶ ἀμβρόσιον τὸ ἀνθηρόν. — Ἀμβροσία, μίγμα τι ἐξ ὕδατος καὶ μέλιτος καὶ ἐλαίου καὶ ὅτι θεῖον τι βρώμα ἀλληγορικῶς. — Ἀμβροσία ἐπὶ εὐόδου τινὸς μύρου. — Ἀμβροσία παρὰ μὲν τοῖς πλείστοις ἔφηρον βρώμα νοεῖται, τινὲς δὲ καὶ ὑγρὰν τινα θεῖαν τροφὴν ἐνόησαν τὴν ἀμβροσίαν. Κατασκευὴ αὐτῆς κατὰ τινὰς συγγραφεῖς, καὶ ὅτι ἐνεαπλασίως γλυκυτέρα ἦν τοῦ μέλιτος (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀμβρόσιος, φίλος Ὀριγένους σύζυγος αὐτοῦ Μαρκέλλα. (Ὀριγ. ΙΑ', 85-606). — Εἰς τὴν ὀρθὴν πίστιν Ὀριγένης ἐπέστρεψεν αὐτόν, (Εὐσέβ. Κ', 560). τοῦτω καὶ τῷ προσωτέρω Πρωτοκλήτῳ ἀνέθετο Ὀριγένης τὸ περὶ μαρτυρίου σύγγραμμα (αὐτόθ. 588). παρεῖχε τῷ Ὀριγένει ἀφθονα τὰ πρὸς τὸ συγγράφειν ἐπιτήδεια (αὐτόθ. 567). Ἐπιστολῶν Βασιλείου πρὸς αὐτόν, (ΑΒ', 709). — Πάντα βίψας τὰ τοῦ βίου πλεονεκτημάτα, τοὺς οἴκας ἔλαθε τῆς Ἐκκλησίας (αὐτόθ.). — Οὐ παρ' ἀνθρώπων παρέλαθε τὸ Εὐχα-

γέλιον, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριος ἀπὸ τῶν κριτῶν τῆς γῆς ἐπὶ τὴν καθέδρην τῶν Ἀποστόλων μετέθηκεν (αὐτόθ. 708). — Αἰτεῖ παρὰ Βασιλείου τὸ σῶμα τοῦ μακαρίου ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος Διονυσίου (αὐτόθ. 719). — Τὰ κατὰ τὸν ἄγιον Ἀμβρόσιον Μεδιολάνων. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΕΞ', 544-549. — Σωζόμ. αὐτόθ. 1418 καὶ 1493. — Θεοδώρ. ΠΒ', 1225 κ. ἑ.).

Ἄμβων, Ἀμβωνες λόφοι ὄρων, καὶ πᾶσα ὑπεροχὴ καὶ οἶον ὄφρυς, καὶ τὰ χεῖλη τῶν λοπάθων, καὶ τὸ γυναικεῖον μόριον. — Ἀμβων βῆμα τῶν ἀναγωγῶν. (Σωζόμ. ΕΞ', 1600). — Περὶ τοῦ μὴ δεῖν πλεόν των Κκνονικῶν Ψαλτῶν, τῶν ἐπὶ τὸν ἄμβωνα ἀναβαινόντων κ.τ.λ. (Κανὼν ΙΕ', τῆς ἐν Λαοδικείῃ). — Περιγραφή τοῦ ἄμβωνος; τῆς Ἁγίας Σοφίας. (Παῦλος Σιλυετιάζιος; ΠΓ', 2251-2264).

Ἀμέγαρτος, ὁ εὐτελής καὶ ἀτεχνος, καὶ ᾧ οὐκ ἂν τις φρονήσειεν ἀμέγαρτος πόνος, ὃ εἰς μέγα αἰρέμενος, ὃ μέγας καὶ πολὺς.

Ἀμέθυτος, λίθος. Περιγραφή αὐτοῦ καὶ ιδιότης. (Ἐπιφάν. Περὶ τῶν ἰδ. λίθων ΝΓ', 300).

Ἀμείβεσθαι λόγους, τὸ ἀποκρίνεσθαι καὶ ἀνταπολογεῖσθαι, καὶ ἀμείβεσθαι ἔργους, τὸ ἀνταποδοῖναι. — Ἀμείβεσθαι εὐεργέτας καὶ ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι. Παρὰ μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἔστιν εἶναι δοκεῖ τὸ εὐεργέτας ἀμείβεσθαι καὶ ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι παρὰ δὲ τῆς θεῖας φιλοσοφίας, τὸ μὲν ἀμείβεσθαι τοὺς εὐεργέτας κρατεῖ, τὸ δὲ ἀμύνεσθαι τοὺς ἐχθροὺς οὐχί· ἀλλὰ παντὶ μὲν τρόπῳ τὸ ἀνεξικκακεῖν, εἰ δ' οἶόν τε καὶ εὐεργετῆν. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 693. 988. 1372. 1524. 1573). — Ἀμείβοντες τὰ δικαστήρια τῆς οἰκουμένης. (Θεοδώρ. ΠΒ', 353). — Εἰς φθέγγμα εὐκαιρότερον ἀμειφθῆναι τὸν Ζαχαρίαν. (ΠΔ', 44).

Ἀμέλω, ἀμέργω, ἐκπιέζω. — Ἀμέλω γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον, ἐάν δὲ ἐκπιέζῃς μυκτῆρας, ἐξελευσεται αἶμα. » (Παροιμ. ΚΔ', 33). Ἐξέταζε, καὶ τυχὸν ἀνεύροισι εἰς αὐτὸ τροφιμώτερον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΤ', 292).

Ἀμελεῖν. Οὐ μέλλειν, ὃ σοφε, ἀλλὰ πράττειν χρὴ τὰ βέλτιστα· οὔτε γὰρ τὸν τῆς τελευταῖς ἔμεν καιρὸν, οὔτε τὴν τοῦ διαβόλου κακοουργίαν, ἢν κατ' ἡμῶν μηχανάται. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1548). — Οὐχ ὄρεξ τοὺς τάς βιωτικὰς καὶ προσωκαίρους λαμβάνοντας ἀρχαίς, πῶς ἐπειδὴν καιροῦ τινος δρᾶζονται, ὡς ὑπε-

πυρός ὠθεύμενοι ὑπὸ τῶν ἰδίων λογισμῶν ἐλαύνονται, καὶ συναθροῦνται ἕκαστος αὐτῶν, καὶ λέγει· 'Ἐρ' ὅσον εὖρον καιρὸν' ἐρ' ὅσον κρατῶν' ἐρ' ὅσον ἔχω τὸ ἐπιτίττειται καὶ εἰσακούσθησι· ἐρ' ὅσον τὰ πρὸς τὸν βίον πράγματά μοι εὐθὺς· ὑπάκουσι, πλουτήσω, κτίσω, φρετεύσω, ἀρπάτω, πλατυθῶ, προλάβω, πρὶν ἢ γένηται καιροῦ παραλλαγῆ. Μὴ ἀναμενῶ, μὴ ἀμελήσω· οὐ γὰρ οἶδα, τί τίξεται ἢ ἐπιούσα. (Ἀναστ. Σιναίτ. ΠΘ', 828-849).

—'Ἀμέλεια καὶ ἀδικηρία εἰς τὴν τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου φυλακὴν καὶ τὴν ἀπόλυσιν τῆς οὐρανόυ βασιλείας. (Βασίλ. ΑΑ', 889-900). —'Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 829-849).

'**Ἀμέλει**· ὡς τὰ πολλὰ ἀντί τοῦ πάντως λαβάνεται, καὶ δηλοῖ συγκατάθεσιν.

'**Ἀμέλιος** φιλόσοφος Πλατωνικός, περὶ τῆς Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ θεολογίας. (Εὐσέβ. ΚΑ', 900). Δηλοῖ δὲ τοῦτο σαφῶς ὁ 'Ἀμέλιος τῆς Πορφυρίου πρωτεύσας διατριβῆς· ὑπεράγαται γὰρ τὸ τῆς Ἰωάννου θεολογίας προομιον (Θεοδώρ. ΠΓ', 852.—Κύριλλ. Ἀλεξ. ΟΣ', 936).

'**Ἀμεμπτος**· α' Ἀμεμπτοι ἐν πάσκι ταῖς ἐντολαῖς· β (Λουκ. Α', 6). — α' Ἐνα γένησθε ἀμεμπτοι (Πρ. Φιλιππ. Β', 15.—Πρ. Ἑβρ. Η', 7.—Α'. Πρ. Θεσσαλ. Γ', 4.—Παροιμ. Γ', 4).—Τίνος χάριν πρόκειται τὸ **Ἀμεμπτοι**; Διότι ἔστι καὶ ἐν πάσκι ταῖς ἐντολαῖς πορεύεσθαι, καὶ μὴ ἀμεμπτος εἶναι. Εἰμὴ γὰρ ἦν τοῦτο, οὐκ ἂν ἐλέγετο· Δικαίως διώξεις τὸ δίκαιον· ἐπεὶ καὶ τὸ καλὸν οὐκ ἔστι καλόν, ὅταν μὴ καλῶς γένηται. Ἐπὶν οὖν ποιῶμεν τὰς ἐντολάς, ὥστε μὴ ἐν τῷ συνειδῶτι ῥύπον εἶναι κειροδοξίας, ἢ ἀνθρωπαρεσκείας, ἢ ἐτέρου τινὸς τοιοῦτου, τότε ποιῶμεν τὰς ἐντολάς ἀμεμπτως. (Σημ. πκρ. Ὠριγ. ΙΓ', 1807).

'**Ἀμενηοὶ** ὄνειροι· οἱ μὴ στερεμνίως φαντασιῶντες· τὰ βλεπόμενα. —'Ἀμενηός, ἀσθενής, παρὰ τὸ μένος καὶ στερητ. α.

'**Ἀμέργειν**, τὸ ἐκπιέζειν, καρπολογεῖν.

'**Ἀμερές**· Ἀμερές· καὶ ἀπλοῦν ταῦτὸν ὑπάρχει· κατὰ τὴν ἔνοιαν· ἀμερές τε γὰρ ἔστι τὸ μὴ ἐκ μερῶν συγγεόμενον, καὶ ἀπλοῦν ὡς αὐτῶς, τὸ μὴ ἐκ πλειόνων τὴν σύνθεσιν ἔχον (Βασίλ. ΚΘ', 557).

'**Ἀμεριμηρεῖ**, δίχως μερίμνης.

'**Ἀμεσος**· Ἀμετος δέησις ἀκουστῆ, καὶ

εἰς τὰ ὄρα τοῦ Θεοῦ μάλιστα πίπτουσα. (Θεοδώρ. ΠΔ', 48).

'**Ἀμετάδοτος**· Ἀμετάδοτοι γινώμει καὶ αἱ τούτων τιμωρίαὶ πρὸς σωφρονισμὸν ἡμῶν ἀνεγράφησαν (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 377).

'**Ἀμετάθετος**· Ὅτι οὐ δεῖ εὐμετάθετον εἶναι, ἀλλ' ἔδραυν ἐν τῇ πίστει καὶ ἀμετάθετον ἀπὸ τῶν ἐν Κυρίῳ καλῶν. (Βασίλ. ΑΑ', 760).

'**Ἀμετάληπτος**· ἢ μὴ δυναμένη μεταληθῆ· θῆναι εἰς ἐτέραν ἐρημνευτικὴν λέξιν.—Λέξεις ἀμετάληπτοι αἱ ἀνεμνήνευτοι, ὡς αἴτια παρὰ Θεσσαλοῖς, προσφώνημα τιμητικὸν νεωτέρου πρὸς τροχέα· ἀκλιτον δὲ καὶ ἀμετάληπτον· ὡς καὶ γέννος, τάτα, ψάκαλα (νεογνά). (Λεξ. Εὐσταθ.).

'**Ἀμεταμέλητα**· Ἀμεταμέλητα νοσεῖν (Θεοδώρ. ΠΑ', 368)—'Ἀμεταμέλητος τρόπος. (Π', 1280).

'**Ἀμετεώριστος**· Ἀμετεώριστος διάνοξ· περὶ τοῦ κατὰ διάνοιαν ἀμετεωρίσου· Ἐρμηνεία (Βασίλ. ΑΑ', 920 κ. ἐ.).

'**Ἀμετρία**· Ἀμετρία διαίρεσως τί ἐστι. (Θεοδώρ. ΠΓ', 213).—'Ἀμετρία ταπεινοφροσύνης Παύλου (ΠΒ', 256-257).

'**Ἀμετρος** μετριότης (Θεοδώρ. Π', 580) ἀρρατος.—'Ἀμέτρως (ἀρρατῶς) βασιλικώτερος (ὁ Θεός) (ΠΓ', 557).—*Κόσμου* δὲ λύπην ἐκάλεσε τὴν ἐπὶ ζημίᾳ χρημάτων, τὴν ἐπὶ θανάτῳ παιδῶν ἢ γυναικῶν, ἢς ἢ ἀμετρία τὸν θάνατον οἶδεν ἐπάγειν· οὐ δὴ χάριν καὶ μεταμέλονται πολλὰκις οἱ πέραν τοῦ μέτρου θρηνησαντες· οἱ δὲ ἀμαρτίαν ὀλοφρομένοι, κἂν ἀμέτρως θρηνήσωσιν, εὐφροσύνην καρποῦνται, μεταμέλειαν οὐ δεχόμενοι. (ΠΒ', 420).

'**Ἀμὴν**. Τὸ δὲ Ἀμὴν τῇ Ἑβραϊδὶ φωνῇ τὸ γένοιτο δηλοῖ (Ἰουστίν. 428).—'Ἀμὴν, ὁ σημαίνει γένοιτο τὰ ἐν τῇ θεοδιδάκτω φωνῇ. (Κύριλ. Ἱεροσ. ΔΓ', 1124).—'Ἐπισφράγισμα τὸ Ἀμὴν, σημαῖον καὶ τῶν μεταλαμβανόντων τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου ἀπάντησιν, γένοιτό μοι (αὐτόθ.).—'Ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς πάσας τὰς ἐπαγγελίας τοῦ Πατρὸς ἐπλήρωσε, διὰ τοῦτο Ἀμὴν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ ('Ἐπισφ. ΜΑ', 800).—Προσῆκει δὲ τὸν λαὸν ἅπαντα τὸ Ἀμὴν τῇ τῶν ὑμνούων ἐπιφέρειν φωνῇ. Τὸ γὰρ γένοιτο, γένοιτο, Ἀμὴν, Ἀμὴν ὁ Ἑβραῖος καλεῖ. Ὅθεν τὸ ἔθος ἐν

ταὶ Ἐκκλησίαις μεμένηκε, τὸ τῆ δοξολογίᾳ τοῦ ἱερέως διὰ τοῦ Ἄμην συντίθεσθαι τὸν λαόν, καὶ τὴν ἐντεῦθεν κοινωνίαν προσφέρειν, καὶ τὴν εὐλογίαν λαμβάνειν. (Θεοδώρ. Π, 1736).

Ἀμηνῶς τῆς Κρήτης. Ἐπιστολαὶ Νικολάου Πατριάρχου πρὸς αὐτὸν (ΡΙΑ', 18-40).

Ἀμνητός, ὁ καρπὸς τοῦ ἀμῆν. Ἀμνητός δὲ δξυτώνως ἢ τοῦ ἀμῆν ἐνέργεια, καὶ ὁ τεθερισμένος καρπός.

Ἀμηνχανός. Ἀμηνχανοὶ ὄνειροι· πρὸς οὓς οὐκ ἔστι κρίσιν τινὰ ὀριζομένην μηλκνήσασθαι. — Ἀμηνχανός μελισσῶν ἐργασίη (Θεοδώρ. ΠΓ', 625). — Ἀμηνχανεῖν, ἀπορεῖν τῆ διανοίᾳ. — Ἀμηνχανός, ὁ ἀπορῶν μηλκνήσῃ, ἦθουν ὁ ἀπλοῦς καὶ ἀπερίεργος καὶ ἀτεχνος, ἀδολος, καὶ ἀπένοργος.

Ἀμια, εἶδος ἰχθύων συναγελαστικῶν.

Ἀμιακός καὶ Ἀμικινός· φιλομαθῆς καὶ τὸν βίβιν φιλόσοφος. (Ἰω. Λυδός, σελ. 219-221).

Ἀμιάκτος. Ἀμιάκτος λέγεται ἄκαυστος τῶ πυρὶ μένειν. Κεὶ κάλαμος δὲ ἀμιάκτω ἐνδυσθεῖσθ ἄκαυστος μένει, ἔχουσα τὴν ἀσφάλειαν ἐκ τοῦ ἐνδύματός τοῦ ἀκαύστου. (Ἀθων. ΚΕ', 176. — Βασίλ. ΔΑ', 173).

Ἀμειδα, μητρόπολις Μεσοποταμίας. (Ἰω. Μαλά. ΛΖ', 416).

Ἀμείλας. Ἀμείλαν θεοποιοῦσι Καρχηδόνοι. (Ἀθων. Γ', 917).

Ἀμικτα. Περὶ ἀμικτῶν καὶ ἀκοινωνήτως ἐχόντων πρὸς ἄλληλα. (Παράλλ. Ἰω. Δαμάσκ. ΛΕ', 1257-1260).

Ἀμειλλα. Ἐν ἀμειλλῇς πονηρῆς ἀθλιώτερος ὁ νικήσας. (Βασίλ. περὶ πονηρῆς καὶ ἀγαθῆς ἀμείλλης. ΔΑ', 1437-1457).

Ἀμειλλανός, ἐπίσκοπος (Ἀθων. ΚΕ', 337).

Ἀμειροῦτζης Γεώργιος, Γραπτεζούντιος. (ΡΞΑ', 745 κ. ε.).

Ἀμεισθον. Ἀμεισθον τὸ ἀγγεῖν· περὶ θλίψεως καὶ χωρισμοῦ εἶδη. Πότε ἐμμεισθον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 365).

Ἀμεισός, πόλις ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ Πειραιεύς· μετονομασθεῖσα.

Ἀμιαμα, πτίχ. Σκκπαῆς ἐξ ἀργύρου καὶ ἄμικς καὶ καρνίδια· κατεσκεῖσθ ἐν Ἰουλιανός· ὁ Πατριάρχης· εἰς ἀέριερον τοῦ ἐν Ἱερουσαλὺμοις ἰουδαίου νκός, ἐκ ψεύτη δῆθεν τὴν προφητεῖαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1112). — ἄμια δὲ καὶ κόμβος, δεσμός.

Ἀμιαμα, γυνὴ ψευδοπροφήτις. (Εὐσέβ. Κ', 473).

Ἀμμορος, ἐν Ἰσῶ τῶ κακόμορος, ἀντίκειται δὲ τῷ ἔμμορος, ὃ δηλοῖ τὸν ἐπιτυχῆ καὶ μέτοχον μοίρας. — Ἀμμορία ἢ δυστυχία.

Ἀμμουμένον ἀπόκρυφα ὑπομνήματα. Ἐνθα περὶ μυστικῆς θεολογίας καὶ ἀλληγορίας. (Εὐσέβ. ΚΑ', 72-59).

Ἀμμων. Ἀπηγόρευσε τὴν χρῆσιν τῶν θηλειῶν βῶδν διὰ τὸ εἰς γεωργίαν τοῦ ζώου χρῆσιμον, καὶ τὸ γένος αὐτῶν διὰ τῶν θηλειῶν μάλιστα αὔξειν. (Ἰω. κατὰ Κέλσου ΙΑ', 1236). — Ἀμμων καὶ Ἀλεξάνδρος (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 149). — Ἀμμων ὁ κριοκέφαλος παρὰ Αἰθίοσιν, ὡς παρ' Αἰγυπτίοις θεοὶ κυνοκέφαλοι, ὄφιοκέφαλοι καὶ ὄνοκέφαλοι. (Ἀθων. ΚΕ', 20).

Ἀμμων. Ἐρμηνεύεται, *λαὸς μεθ' ἡμῶν*. Τάχα πρῶτοι ὑπακούονται τῷ λόγῳ οἱ ἐλάττονα τὴν κακίαν ἔχοντες παρὰ τοῦς πλειονα αὐτῶν καὶ ἐπὶ πλεῖον κεχυμένην ἔχοντες (Βασίλ. Λ', 560).

Ἀμμων. Ἀρειανός, ὅστις ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ἀλεξανδρείας ἐπὶ πολλοῖς κακοῖς ἐξεβλήθη τῆς Ἐκκλησίας. Γρηγορίου τοῦ διδασκῶντος Ἀθακασίου τὰς ἐπιστολάς ὑπέγραψεν, ὁμοφρονῶν (Ἀθων. ΚΕ', 237. 777).

Ἀμμωνάρον, οὕτως ἐκαλοῦντο δύο παρθένοι μάρτυρες (Εὐσέβ. Κ', 609).

Ἀμμωνός, Ἀββᾶ· (Παλλάδ. ΔΔ', 1131) — ἕτερος πρεσβύτερος (αὐτόθ. 1178) καὶ ἕτερος (Ἀθων. ΚΕ', 365).

Ἀμμωνός, φιλόσοφος χριστιανός. Συγγράμματα αὐτοῦ περὶ τῆς Μωυσέως καὶ Χριστοῦ ὑμνωμίας (Εὐσέβ. Κ', 568. Ἀμμωνός ὁ Ἀλεξανδρῆς τὸ διὰ τσσαῶν ἡμῶν καταλέλοιπεν Εὐαγγέλιον, ἦτοι συμφωνίαν Εὐαγγελιστῶν ΚΒ', 1276).

Ἀμμωνός ἐπίσκοπος (Ἀθων. ΚΕ', 532). — ἕτερος ἐπίσκοπος Ἐλεαρχίας (ΚΓ', 808. 980). — Ἀμμωνός Διάκονος (ΚΕ', 384. 724). — Ἰερεὺς πιθίκου. Ἐλλάδιος μὲν οὖν ἱερεὺς τοῦ Διὸς εἶναι ἐλέγετο, Ἀμμωνός δὲ πιθίκου. — (Ἰω. Ἐκκλ. ἱστορ. ΞΖ', 605). — Ἀμμωνός, καὶ ἐν ἱβίοις καὶ Διόσκορος, οὗς ἀδελφοὺς ἀλλήλοισι ὄντας, Μακροῖς ἐκ τῆς ἡλικίας ὀνόμαζον (Σωζόμε. ΞΖ', 1381). — Λέγεται δὲ τοῦτον τὸν Ἀμμωνόν, εἰς ἄκρον φιλοσοφίας

προελθεῖν. Μέλλων δὲ ποτε πρὸς χειροτονίαν ἐπισκοπῆ; συλλαμβάνεσθαι, ὡς ἀντιβιβλῶν οὐκ ἔπεισε· ἀπεικὴν τοὺς ἐπ' αὐτὸν ἐληλυθότας, ἀποτεμῶν τὸ οὖς, Ἄπιτα, ἔφη λοιπὸν γὰρ οὐδὲ ἐκότα με ὁ ἱερτικὸς νόμος συγχωρεῖ χειροτονισθαι. Ἄριον γὰρ χρῆσαι τὸν ἱερέα καθ' ἑαυτὸν. — Αὐτὸς δὲ ἐντεύθεν Ἄμμωνίος Παύλου ὠνομαζέτω (αὐτόθι. 1384). — Ἄμμ. Ἀββζ; ἕτερος (Παλαδέδ. ΔΔ', 1933). — ἕτερος Ἀββζ; (κίτθθ. 1177).

Ἄμμωνίω πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας, ὑπομνηματιστῆ; τῶν θεῶν Γραβῶν (ΠΒ', 1361 κ. ἐ.). — Ἄμμ. Σακκζ; φιλόσοφος. — Ἐπὶ δὲ τοῦ Κομμύδου Ἀμμωνίος ὁ ἐπίκλην Σακκζ;, δε; τοὺς σάκκους καταλιπὼν, ὡς μετέφερε τοὺς πυρούς, τὴν φιλοσοφίαν ἠσπάσατο βίον. Τούτῳ φοιτῆσαι φασὶ καὶ Ὀριγένην τὸν ἡμέτερο· καὶ Πλωτῖνον· τῆ; Πλωτῖνου δὲ διδασκαλίαν τετύχηκεν ὁ Πορφύριος (Θεοδώρ. ΠΓ', 977).

Ἄμμωνιακόν. Ἄμμωνιαν ἄλκζ;, τὸ ἀπ' Αἰγύπτου πέμπεσθαι ἐξίχετον ἦν, ρασί, τῷ βασιλεὶ τῶν Περσῶν. Ἐνθα περὶ πλούτου, προϊόντων τῆ; Αἰγύπτου καὶ τῶν τῷ Περσῶν βασιλεὶ ἀρσεύοντων (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄμμωνιάται, υἱοὶ Ἀμμῶν (Θεοδώρ. ΠΑ', 725. 636).

Ἄμνῆ θηλ. τοῦ ἀμνός· τὸ μὲν μέσον τῆ; ἡλικίᾳ πρόβατον δηλοῖ, τὸ δὲ ἐνιαύσιον, ἄρνκ' ἔνθα διαφορὰ ὀνομασίαι καὶ ἡλικία ἄρνων, ἀμνῶν καὶ προβάτων (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄμνησάκκων. Ἀμνησάκκων χρῆ εἶναι τὸν τοῦ Χριστοῦ μαθητὴν (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 517 κ. ἐ.). — Ἀμνησιακία (Χρυσόστ. Ξ', 262. 279 κ. ἐ. — ΞΒ', 415 κ. ἐ.).

Ἄμνηστεία· ἀμνηστεια κελῶν ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης (Γρηγ. Νκζ'. ΛΓ', 261).

Ἄμνῶν θερμίζειν. Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐκ διαλείμματος τιμωρομένων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄμνιον καὶ Αἴμνιον, σκευὸς δεκτικῶν τοῦ τῶν σφαγιαζομένων ἱερῶν αἵματος.

Ἄμνοκῶν, ὁ εὐθήης καὶ ἀμνός τὰ εἰς νοῦν, παρὰ τὸ κοεῖν ὅ ἐστι νοεῖν ὡς ἀμνός.

Ἄμνός ὁ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἀλληγορικῆν τυπικῶς καὶ θεολογικῆν ἔσופן. — Καὶ ἀμνός ὁ Κύριος. Περὶ τῆ; σφαγῆ; Ἰσακ. Βλέπε. τὰ τοῦ Μελίτωνος Σάρδεων ἀνωτέρω, ἐν λέξ. Ἀβραάμ. σελ. 5. — Τὸ μυστήριον οὖν τοῦ προβάτου, ὃ τὸ Πάσχα θύειν ἐντέλλεται ὁ Θεός, τύπος ἦν

τοῦ Χριστοῦ (Ἰουστίν. Γ', 561). — Ἄμνός ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ κρῶν τὴν ἀμνησίαν τοῦ κόσμου (Ἰωκ'. Α', 29). Πέντε ζῶων προσηρομένων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, τριῶν μὲν χειρσίων, πτηνῶν δὲ δύο, ἀξίον μοι ζητεῖν φαίνεται, τί δήποτε ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου ὁ Σωτὴρ ἀμνός λέγεται καὶ οὐδὲν τῶν λοιπῶν. Ἄλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν χειρσίων καθέλαστον τριῶν ἡλικιῶν προσεγομένων, ἀπὸ τοῦ γένου τῶν προβάτων τὴν ἀμνὸν ὠνόμασε. Πέντε δὲ ζῶα ταυτὰ ἐστὶ μόσχος, πρόβατον, ἀεζ', τρυγῶν, περιστέρη· καὶ τρεῖ; ἡλικίαι ἐκάστου τῶν χειρσίων αὐτὰι, μόσχος, βοῦς, μοσχάριον· — κριάς, ἀμνός, ἀρνίον — τράχος, αεζ', ἔριφος. Πτηνῶν δὲ, περιστέρης μὲν ζευγὸς νεοσσῶν μόνων, τρυγῶν δὲ ζευγὸς τέλειον κ. ἐ. (Ὠριγ. ΙΔ', 289-296). — Ἄμνός τοῦ Θεοῦ· ἀμνός δὲ ἦν καὶ ὁ ἐπὶ σφαγῆν ἀγόμενος (Πα. ΝΜ', 7-8). Ἄμνός πρόβατον ἐπὶ σφαγῆν ἤλθη, καὶ ὡς ἀμνός ἐκάντων τοῦ κείροντος αὐτὸν ἀμνός (Εὐσεβ. ΚΒ', 716 κ. ἐ. προφητεῖαι περὶ Χριστοῦ). — Διὰ τί ἀμνός λαμβάνεται σφαγίον· διὰ τί τέλειος, ἄρβην, ἐνιαύσιος κτλ. ὅτι τὸν Χριστὸν κατὰ πάντα εἰκονίζει (Γρηγ. Νκζ'. περὶ τοῦ γραπτοῦ νόμου καὶ τῶν θυσιῶν ΛΓ', 640-652). — Τὸ θάμνος αἵματι κατασημῆσθαι τὴν φιλίαν καὶ τὰς εἰσόδους τύπος ἦν Χριστοῦ (Γρηγ. Νύσα. ΜΔ', 553 κ. ἐ.). — Περὶ τῆ; θυσίης τοῦ ἀμνοῦ καὶ τοῦ Πάσχα τύπος καὶ ἀλήθειας (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 417-456). — Ἄμνως χρέα διὰ τί ὅπτα πυρὶ ἐθνεῖν προσέταξεν ὁ νόμος; Τυπικῶς τὸ μέγα τῆ; οἰκονομίας μυστήριον ἐπακρογράφει (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 320). — Διὰ τί πρὸς ἐσπέραν ἐθύετο ὁ ἀμνός; Διότι τύπον προδιέγραφε τοῦ ἀληθινοῦ ἀμνοῦ καὶ ποιμένου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν (Φώτ. ΡΑ', 1128).

Ἄμνων

•Φοιβεύων ἦθ' ἡρόσθ' ὀμιλίαι κεκαθ'.

Δηλοῦσι δὲ καὶ Ἄμνων ὁ πρεσβύτερος καὶ Ἄβεσσαλῶμ ὁ νεώτατος υἱός τοῦ Μελεβόου, αἰσχροῦς μὲν ζήσαντες, ἐλευθεῶς δὲ τὸν βίον καταστρέψαντες· ὁ μὲν Ἄμνων ἐπὶ τῆ; ταπεινώσει τῆ; δημοπατρῖου ἀδελφῆ;, κακῆ; συμβουλή; κακίστου φίλου, κατέστρεψε τὸν βίον θανατωθεὶς ὑπὸ τῶν οἰκετῶν Ἄβεσσαλῶμ, ἀδελφοῦ αὐτοῦ δημοπατρῖου καὶ δημομητρίου τῆ; ταπεινωθείσης· ὁ δὲ Ἄβεσσαλῶμ κακῆ; συμβουλή; ἐκπνίσταται τῷ πατρὶ κ. ἐ. Τη-

σοῦτόν ἐστι κακὸν ἢ τῶν κακίστων συνουσίαις (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1085-1088).—Περὶ Ἀμνῶν καὶ Ἀβασσαλώμ, τοῦ ἤθους αὐτῶν, τῶν κακῶν ἀναίτητροφῶν καὶ τῆς αἰσχρᾶς αὐτῶν καταστροφῆς; (Θεοδώρ. Π', 622-637).

Ἀμοιβαῖες διακρίει, ἀντί τοῦ ἐναλλάξ, ἢ κατὰ λαχῶν καὶ κλήρον.

Ἀμοιβαῖοι λόγοι. Βλέπ. *Ἀλληλογραφία*.

Ἀμοιβή. Χρῆ δὲ τὸν εὖ παθόντα ἀντεποιεῖν ἐν καλοῖς ἀμειβόμενον, οὐκ ἐν κακοῖς συμπράττοντα. Αὕτη γὰρ οὐκ ἐστὶν ἀμοιβή, ἀλλ' ἀδικία (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 988).—Ἀμοιβαι παροῦσαι καὶ μέλλουσαι (αὐτόθ. 1372).—Οἱ ἀμοιβῆς ἕνεκεν τὸ δέον πράττοντες καταδεέστεροι μὲν εἰσι τῶν πρὸς τὸ καλὸν εὐδοκιοῦντων, ἀμείνους δὲ τῶν ρόβω καὶ οὐ πόβω τοῦτο ποιοῦντων πλέον, ἢ ὅσον ἤτῶνται τῶν πόβω γὰρ ἀρετὴν ἀσκούντων (αὐτόθ. 1504 καὶ 1509. 1513. 1524).

Ἀμολογοί. Ἀμολογοὶ λέγονται οἱ βήτορες κατὰ σκόμμα παρὰ τὸ ἀμέλγειν τοὺς πελάτας. Ἀμολογοὶ ἐλέγοντο καὶ οἱ τὰ κοινὰ ἀμέλγοντες, καὶ ἐκμυζῶντες τὸ δημόσιον.—Ἀμολός καιρός, καθ' ὃν οὐδεὶς μολεῖ, ἢ μολεῖ, καὶ ὅτε τὸ ἐσπέρας ἀμέλγεται τὰ θρέμματα ἐκ νομῆς ἐλθόντα, ἢ εἰς νομὴν ἀπίοντα.

Ἀμόργη, πορφόρα κατὰ γλῶσσαν καὶ ἢ τοῦ ἐλαίου ὑποστάθμη, παρὰ τὸ ἀμέργω, ἢ ἀμόργω διὰ τὸ τὴν τοῦ ἐλαίου ἀμόργην σπογγισμοῦ δεῖσθαι.

Ἀμορῶταξ, ᾠκον παρὰ τὴν Βασιθὴλ καὶ ἐπέκεινα τοῦ Ἰορδάνου μέχρι Φιλαδελφείας (Προκόπ. Γαζ. περὶ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ οἰκούντων ἔθνων ΠΖ', 349).—Ἀμορῶται καὶ πάντες οἱ Χαναναῖοι (Θεοδώρ. Π', 736).

Ἀμορφέξ, ἐν ἀρετῇ καὶ κοσμιότητι, καὶ κάλλος ἐν κηκίῃ καὶ αἰτχρότητι. σύγκρισις (Χρυσόστ. ΕΒ', 524).

Ἀμοτον, τὸ πλήρες καὶ ἀνευδεὲς καὶ μόνου μὴ δεόμενον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν μοτουμένων τραυμάτων· δηλοῖ δὲ τὸ ἀπλήρωτον καὶ πολὺ.

Ἀμούλιος (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 115).

Ἀμοῦν Ἀββᾶς· ἐπιστολὴ Ἀθανασίου πρὸς Ἀμοῦν μονάζοντα (ΚΖ', 1169-1176. Περὶ ἐνυπνιαζομένων, σωφροσύνης καὶ ἀσελγείας).—Ἦν μοναχὸς ἐν Νιτρίξ. θαύματα αὐτοῦ. Τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἶδε φερομένην εἰς οὐρανοῦς δὲ μέγας

Ἀντώνιος (αὐτόθ. 929).—Ἀμοῦν καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ βίος. (Παλλ. ΔΔ', 1025-1026. 1153.—Σωζόμ. περὶ τῶν ἁγίων Ἀμοῦν καὶ Εὐτοχίανου ΕΖ', 900).

Ἀμπαλος (ἀνάπαλος), δ ἀναδασμὸς καὶ ἐκ δευτέρου πάλος, ὃ ἐστὶ κλήρος.

Ἀμπελος. Ἀμπελος βρασιλικὴ λιθοκόλλητος, ἔχουσα βότρυας ἐκ πολυτελεστατῶν ψήρων συγκειμένους, κτήμα τοῦ Περωδῶν βασιλέως.—Ἀνχαρσίδοις ἀπόρθηγμα αἰνιγματικὸν περὶ τοῦ φυτοῦ καὶ καρποῦ τῶν ἀμπέλων.—Ἀμπελος ζυστάς ἢ μὴ κωνοικῶς πεφρυτευμένη· στοιχάς, ἢ κατὰ στοιχοῦς. Πράμνιοι, Θασία κλπ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀμπελών. Ἀλληγορικῶς ὑπὸ χριστιανικῆν ἔποψιν. «Ἐγπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα» (Ματθ. Κ', 2-7).—Θεοῦ φυτεία ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία, καὶ ἀμπελῶν αὐτοῦ ἐκλεκτοί. (Διακ. Ἀποστ. Α', 557).—Ἀμπελῶν κατὰ ταύτην τὴν διήγησιν εἶη ἂν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ· ἀγορὰ δὲ καὶ τὰ ἐξω τοῦ ἀμπελῶνος ὅσοι ἐκλήθησαν. Εἰς τὰ τοῦ ἀμπελῶνος ἔργα ἐξετάζεται ἡ προκρίσεισι καὶ οὐ χρόνος κ.έ. (Ἰριγ. ΠΓ', 1360-1361. Πλατύτερον δὲ 1488-1512).

Ἀμπελῶνος ἔργαται. Ἀμπελῶν ἡ Ἐκκλησία, καὶ ἀντιμισθία οὐ κατὰ τὸν χρόνον, ἀλλὰ κατὰ τὴν προκρίσειν (Γρηγ. Ναζ. ΔΓ', 385).—Ὀμιλία εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀμπελῶνος· ὁμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (Ματθ. Κ', 1 κ. ἐ.). Οἰκοδεσπότης ὁ δημιουργὸς Θεός, οἶκος ὁ κόσμος, ἀμπελῶν αὐτοῦ ἡ ἀνθρωπεῖα φύσις· ἔργαται οἱ θεοσεβεῖς καὶ τίμιοι κ. ἐ. ἔνθα τίνες οἱ ἔργαται τοῦ πνευματικοῦ ἀμπελῶνος οἱ ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ἑνδεκάτης ὥρας ἔργασθέντες (Κύριλ. ἈΛεξ. ΟΖ', 1016-1101.—Νεῖλος ΟΘ', 937-940).—Ἀμπελῶν ἐκῦτον προσηγορέουσαν ὁ Κύριος (Ἰω. ΙΕ', 1-5) τὸ νόσμον καὶ καρδίαν εὐφραίνον παρασχόμενος κήρυγμα εἰς ἐπ' ἀνάδοον τῆς γνώσεως τῆς ἀληθείας καὶ σωτηρίας. *Ὀἶνον ἀναγκαίως κκαλεῖ ἡ θεία Γραφή τὸν ἀληθῆ θεὸς γνώσεως λόγον*. Τοῦτον καὶ ἐν κρατήρι ἡ Σοφία (Παρ. Σολ. Θ', 2,5) ποτίζει, κρατῆρα τὴν τοῦ Κυρίου πλεωρὰν ἀνομάζουσαν, ἐξ ἧς ἡμῖν ἡ τῆς ζωῆς εὐφροσύνη ἐπήγαγεν (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 293).

Ἀμπελος ἡμερὶς λέγεται, παρὰ τὸ ἡμεροῦν ἡμᾶς τὸν οἶνον, καίριως καὶ μετρίως προστρέφόμενον. Πῆτιν γὰρ ἀνθρώποις καὶ φιλίαν ἡμερεύει

εὐρροσύνης τε αἴτιος, καὶ πένθους ἀλεξίφαρμακον καὶ ῥηθυμίας ἀναρετικὸν τυγχάνει. Καὶ νοσοῦσι μὲν βοήθημα ἀπλοῦν, ποικίλων τε παθῶν παιώνιον ὑγιαινοῦσι δὲ ἔρισμα καὶ τῆς ὑγείας τηρητικόν. Εἰ δέ τις τὸ, «Μηδὲν ἄκανα» καὶ τὸ, «Μέτρον ἄριστον» ἀτιμάσκει παροινήσειεν, εἰς αὐτὸν ἀμυνεῖται τὴν ὕβριν, καὶ κεφαλὴν μὲν καὶ κροτάφους σφακελίσει, τὴν δὲ ῥώμην ἀπελάσει, καὶ πᾶν τὸ σῶμα ἐκλύσει, χεῖρας δὲ καὶ πόδας δίσσει (τὰ γὰρ ἄλλα τὰ τούτων ἀποπώτερα οὐδὲ λέγειν καλόν), παραδώσει καὶ φίλοις καὶ ἐχθροῖς εἰς γέλωτα. (αὐτὸς. 1572). — «Ἡμερίς, ἄμπελος» (Ὀμηρος ἐν Ὀδυσσεῖς καὶ Ἡσύχιος), πρὸς διαστολὴν τῆς ἀγριόδος, ἦν καὶ τεθληνεία φασὶ σταφυλαῖς κ. ἔ. ὅθεν καὶ «Ἀνάγκη» ἐν Σκύθαις τὰ Ἑλληνικὰ διηγουμένους, φησὶ φυτὸν καθ' Ἑλλάδα εἶναι, ὃ παρακαθῆναι ἂν ἕως καὶ εἰς Σκύθας, εἰμὴ καθ' ἔτος ἐτέμνετο τὴν ἄμπελον αἰνιττόμενος οὕτω (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄμπελος τὸ Κυριακὸν σῶμα, ἔνθα περὶ οἴνου καὶ σταφυλῆς μαρτυρεῖται ἀναγόμενα εἰς τὸν Κύριον. (Ἄθων. παρὰ Θεοδώρ. ΠΓ', 89-92).

Τί ἐστὶν αὐὸ κατασπερεῖς τὸν ἄμπελωνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἀγίασθῃ τὸ γέννημα καὶ τὸ σπέρμα, ὃ ἂν σπεῖρας μετὰ τοῦ γεννημάτος τοῦ ἄμπελωνός σου; ὁ Δευτέρ. ΚΒ', 9. Λύσις. (Θεοδώρ. Π', 428). — Δομητιανὸς ὁ αὐτοκράτωρ διατάχων ἐν ταῖς πόλεσιν ἄμπελον μὴ φυτεύεσθαι (Χρον. Πασχ. ΛΒ', 601).

Ἄμπεχεσθαι. Ἄμπεχόμενος ὁ Κύριος ἀνθρωπίνην σάρκα. (Θεοδώρ. ΠΓ', 853).

Ἄμπελάς, ἀγαπητός ἦν Παύλῳ. (Πρ. Ρωμ. ΙΓ', 8).

Ἄμπερούκλη, διάκονος, φίλη Χρυσοστόμου. Ἐπιστολῆ αὐτοῦ πρὸς αὐτὴν τρεῖς παραμυθητικαί (NB', 659. 662. 718).

Ἄμπερωτεις. Περὶ ἀμπεώτιδος φυσιολογικῶς καὶ Ἀριστοτέλους; (Νόννος Ἀββας ΑΓ', 1041).

Ἄμυγδαλαῖ, ὅταν ὄψι πιερῆ, πῶς μεταβάλλουσι τὸν πιερὸν καρπὸν εἰς γλυκύν, καθὼς καὶ αἱ ὀρεῖαι ροῖαι; Ὅταν διατρηθεῖσι τὸ πρὸς τῆ ῥίζῃ στέλεχος σφῆνα πεύκης λιπρὸν τῆς ἐντερικῆς μετὰς διελαθῆντα δέξονται, εἰς εὐχρηστίαν μεταβάλλουσι τότε τοῦ γυμοῦ τὴν δυτχέρειαν. (Βασίλ. φυσιολογικὰ δένδρων καὶ καρπῶν, ΚΘ', 109). ἔνθα καὶ ἠθικὴ προτροπὴ. Μηδεὶς οὖν ἐν κακίᾳ διαίτῳ ἐαυ-

τὸν ἀπογινώσκέτω, εἰδὼς ὅτι γεωργὸς μὲν τὰς τῶν φυτῶν ποιότητας μεταβάλλει, ἡ δὲ καθ' ἀρετὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλεια δυνατὴ ἐστὶ παντοδαπῶν ἀρρώσθημάτων ἐπικρατήσασθαι. (αὐτὸς. 169-112). τὰ αὐτὰ Συμεὼν Μεταφραστῆς (AB', 1133 Λόγος περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας).

Ἄμύητος. Ἄμύητος δὲ καὶ οἱ οὐκ ἀμείστοχοι μὲν τῶν μυστικῶν, τοῖς δὲ αἰσθητοῖς ἐνεκλούμενοι καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ὄντα εἶναι τὸ θεῖον φανταζόμενοι· δηλονότι οἱ πιστεύσαντες μὲν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, μὴ μὴν ἐπὶ τελεωτέρων ἐλθόντες γινώσκιν κ. ἔ. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 1016-1020). — Μυστικῶς τὰ μυστικὰ φεβέγγεσθαι καὶ ἀγίως τὰ ἔργα καὶ μὴ ῥίπτειν εἰς βεβήλους ἀκοῆς τὰ μὴ ἔκφορα· μηδὲ σεμνοτέρους ἡμῶν ἀποφαίνωμεν τοὺς προσκυνούοντας τοῖς δαμιονίοις, καὶ τῶν αἰσχρῶν μύθων καὶ πραγμάτων θεραπευτάς, οἱ ὅστων ἂν τοῦ αἵματος ἢ λόγων ἔστιν ὧν μεταδοτεν τοῖς ἀμύητοις (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 17. 176). —

Ἄμύητος καὶ ἀτέλεστος, ὃς ἂν ἐντεθεὶν ἀπάρη ἄνευ ἀρετῆς ἐν πυρὶ κείτεται· ὃ δὲ τετελεσμένους τε καὶ κεκαθαρμένους, ἐκεῖτε ἀφικόμενος, μετὰ τῶν θεῶν δυναμέων χορεύσει (Ἰσίδ. ΟΗ', 725). — Οὐδεὶς γὰρ τῶν ἀμύητων λέγειν τολμᾷ «Πάτερ ἡμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» μὴ τω δεξόμενος τῆς υἱοθεσίας τὸ χάρισμα. — Ἄμύητος ἦν ἐτι Ἄμβρόσιος (βλέπ. Ἄμβρόσιος *Μεθιολιῶν ἐπίσκ.*), ὅτε Μεθιολιῶν προεβλήθη ἐπίσκοπος (Θεοδώρ. ΠΒ', 1132).

Ἄμύητοι ἀμυηταί οἱ προπάτορες Ἀδὰμ καὶ Εὐά (Π', 125. 1772 — ΠΒ', 692. 708. — ΠΓ', 757). — Ἄμύητος καὶ μυστήριον (ΠΓ', 53). — Ἄμύητοις συμπολεμῆν οὐκ ἀνέξομαι (ΠΒ', 1088). — Βλέπε τὰς λέξεις Ἄδουτα, Ἀκρωμένοι, Ἀθηναί (ἔνθα αἱ §§ Πρόβησις ἐν τελεταῖς, καὶ Παρναίσις), Μυστήρια, Τελεταί.

Ἄμυλος, εἶδος πλακοῦντος εὐθρόμπτου, περὶ ὃν μύλαι δόντων οὐ ποιοῦνται.

Ἄμύμονα. Ἄμύμονα εἰδέναι λέγεται τις καθ' ἔξιν, ἀπηνῆ δὲ εἶναι κατὰ διαθέσιν.

Ἄμυμώνατα, ὕδατα ἐν Ἄργει.

Ἄμυμώνη, θυγάτηρ Δαναοῦ, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν Νκύπλιον (Σχόλ. εἰς Κλήμ. Θ', 782).

Ἄμυνα ἐπὶ ἀμοιβῆς ἀπλῶς, καὶ ἀμύνεσθαι ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς ἀμειβεσθαι, ὃ ἐστὶν ἀνταποδιδόναι. — Ἄμυναι, τὸ χωρὶς μύνης, ὃ ἐστὶ προφάσεις βοηθεῖν, ὅθεν καὶ δοτικῆ συν-

τάσσεται, ἀμύνεσθαι δὲ (ἐκδικεῖσθαι) αἰτιατικῆ.

Ἀμύνεσθαι. Περὶ τοῦ μὴ ἀμύνεσθαι τὸν ἀδικουντα, ἢ ἀνθυβρίζειν, περαιοῦσι μετὰ τῶν Γραρικῶν χωρίων (Διακτ. Ἀποστ. Α', 561). — Ὅτι μὲν τὸ ἀμύνεσθαι ἀδικον οὐκ ἔστι συνθήσασθαι· ὅτι δὲ οὐδὲ φιλόσοφον συνθέσθαι δίκαιος ἀνείη; κ. ε. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 500-512. Ἔσθκ περιγράφει, πόσα ὑπομένει δεινά, εἰ θελήσει τις ἀμύνεσθαι). — Ἀμύνεσθαι ἀμείτρωτος ἀδικον. Οὐκοῦν ἀμεινον μὲν τὸ μὴ ἀμύνεσθαι, ἀλλὰ φιλοσοφεῖν οὐκ ἀπίθκον δὲ καὶ τὸ ἀμύνεσθαι μετρίως τὸν φιλοσοφεῖν μὴ ἐπιστάμενον· τὸ γὰρ ἀμείτρωτος εἰς τὴν τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀδικούντος τάξιν παραπέμπει τὸν ἀμυνόμενον (αὐτόθ. 988). — Χρῆ ἡσυχίε μᾶλλον καὶ φιλοσοφίᾳ τοὺς κακῶς ἡμᾶς ποιούντας ἀμύνεσθαι (αὐτόθ. 1418). — Ἀμύνεσθαι χριστιανοῦ ἀλλότριον. (αὐτόθ. 1573). — Περὶ ἀμύνης καὶ ἀμοιβῆς. (αὐτόθ. 1524).

Ἀμυντεαυός, ῥήτωρ. (Φώτιος ΡΓ', 431).

Ἀμφοδία φιλόσοφ, ἡ κατὰ νόμιμον γάμον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς μίξις.

Ἀμφομετώται, οἱ κατ' ἀγρὸν δούλοι, κατὰ γλῶσσαν.

Ἀμφρα ἱερτικὰ Ἄαράν, ἱεροπρεπῆ καὶ λαμπρὰ, καὶ ὀνομασίαι αὐτῶν (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΕΗ', 729-756. — Θεοδώρ. περὶ στολῆς Ἄαράν, Π', 280-289).

Ἀμφοάρατος, υἱὸς Ἰοκλέους καὶ σύζυγος Ἐριφύλης, εἰς τῶν ἐπτὰ ἐπιθῆσας (Σχόλ. Κλήμ. Θ', 779).

Ἀμφοδαίνουσαι φίλιες, αἱ ἀπὸ τῆς μήτρας (Μελέτ. Μοναχ. ΕΔ', 1088).

Ἀμφίβεια. Ἀμφίβιον ἔστιν ἅπαν ἐνυδρόχερον, ὡς οἱ πηδητικὸι βᾶτερχοι, καὶ παροῦροι λοξοδρομοῦντες, ὅσα τε βιοῖ τοῖς μαλακοῖς ὕδασι καὶ τῇ ξηρᾷ διακτώμενα (Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ', 635-636).

Ἀμφεβόλια. Ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις νεύειν χρέος πρὸς τὸ φιλόνηθρον, καὶ ἀπογινώσκειν μᾶλλον, ἢ κατὰγινώσκειν τῶν ὑπαιτίων. Ὅ μὲν γὰρ κακὸς τάχιστα ἀν καταγοίη καὶ τοῦ ἀγαθοῦ· ὁ ἀγαθὸς δὲ οὐδὲ τοῦ κακοῦ ῥηδίως (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ' 1097). — Ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις νικάτω τὸ φιλόνηθρον (ΑΓ', 357). — Ἀπὸ τῶν ὁμολογουμένων τὰ ἀμφιβόλια χρῆ

κρίνειν, οὐκ ἀπὸ τῶν ἀμφιβόλων τὰ ὁμολογουμένων. (Ἰσιδ. ΟΗ', 749). — Τῶν ἀνθρωπίνων βίβιον οὐδὲν, οὐδ' ἀσφαλές, ἀλλὰ καὶ ἄγαν δυνατὸν εἶναι δοκίμη ἀμφιβόλον ἔστιν. Ἀμαχος δὲ μόνη ἡ θεία δύναμις, καὶ εἰ κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ὠπτικῶς· ἔχουτὰ ἔστιν (αὐτόθ. 753). — Εὐσεβὲς ἔστιν ἐν τοῖς ἀμφιβόλοισι μὴ κατηγορεῖν τῶν δικαίων (Προκόπ. Γαζᾶτος ΠΖ, 388).

Ἀμφυβυλία λόγος ἐκ διαφόρου δικστολῆς, οἷον ἐν τῷ ἔστιν ἀξιος, ἢ ἔστι Νάξιος.

Ἀμφιβόλος, ὁ ἀμφοτέρωθεν βελλόμενος παρ' Ἀρξίανθ. — Ἀμφιβόλοι τίνες ἐκαλοῦντο (Ἰωργ. ΙΑ', 1:32. 1133).

Ἀμφεδουλος, ὁ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν δούλος.

Ἀμφεπέδησις, μωρὸς τις οὕτω κλούμενος.

Ἀμφετικόννη, ἡ κατ' ἄλλους Περικίτην, μήτηρ τοῦ Πλάτωνος· πῶς καὶ παρὰ τίνος τὸν Πλάτωνα ἔτεκεν (Ἰωργ. ΙΑ', 732. 1300).

Ἀμφελόχια Φωτίου. Λόγων ἱερῶν καὶ ζητημάτων ἱερολογίαι. Πρὸς Ἀμφιλόχιον τὸν δσιώτατον μητροπολίτην Κυζίκου (ΡΑ', 45-1296).

Ἀμφελόχος, ἐπίσκοπος Ἰκονίου, βίος καὶ συγγράμματα αὐτοῦ (ΑΘ', 9-129). — Βασίλειος ἐπιστολαὶ πρὸς αὐτὸν ἰθ'. (ΑΒ', 601. 629. 653. 664. — Περὶ κανόνων 697. 701. 716. — Β'. περὶ κανόνων 733. 736. 793. — Γ'. περὶ κανόνων 809. 861. 864. 868. 872. 876. 928). — Περὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος καὶ θεολογίης, Βασίλειος πρὸς Ἀμφιλόχιον (ΑΒ', 68-217). — Ἐπιστολὴ κανονικὴ Ἀμφιλοχίου (ΑΘ', 93-97). — Παρρησία αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Θεοδοσίον τὸν Α'. (Σωζ. Ἐκκλ. ΕΖ', 1428). — Ἦν ῥήτωρ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ εἰσησιμῶς (ΑΒ', 601). Ἀεψάσιαι σὺν Ἡρακλεῖδῃ εἰς ἐρημον ἀποχωρήσασαι τόπον (αὐτόθ. 601). Ἐγρηγοῦμαι τὸν πεντέρα αὐτοῦ (αὐτόθ. 605). Χειροτονθῆναι ἐπίσκοπον παραινεῖ καὶ νοθεύει Βασίλειος (αὐτόθ. 629). Προσκαλεῖ αὐτὸν ὁ Βασίλειος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Εὐψυχίου εἰς τὴν πανήγυριν (αὐτόθ. 653). — Παρκαλεῖ τὸν Βασίλειον, ἵνα περὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος γράψῃ (αὐτόθ. 72). — Οὐδέμειν τῶν λέξεων, ἅς τῷ Θεῷ εἰώθαμεν ἀποδοῦναι, ἡγεῖτο δεῖν ἄνευ ἐξετάσεως καταλιμπάνειν (αὐτόθ. 68). — Ἐν-

θερμος ἦν ὁ ζῆλος αὐτοῦ τῆς ἀγάπης, καὶ βαρὺ τὸ τοῦ ἤθους καὶ σιωπηλὸν (αὐτόθ. 217). — Ἐπιμελῶς καὶ συνετῶς ἐμεριμνησε τὰ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἰσαύρων (αὐτόθ. 697) — Συμβούλιον αὐτῷ Βασίλειος ἐχρήτο. (αὐτόθ. 736). — Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς ἔγραψε πρὸς Ἀμφιλόχιον ἐπιστολὰς ἐνέξαι (Βλ. Κατάλογον ἐπιστολῶν Γρηγορίου Τόμ. 37. ἐν τῇ ἡμετέρῃ *K. Leidi τῆς Πατρολογίας*). — Γρηγορίου Νύτσης πρὸς Ἀμφιλόχιον ἐπιστολὴ περιγραφή εἰς οἰκοδομὴν καὶ (ΜΓ', 1093).

Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης (ΟΖ', 1515 κ. ἐ.). — Ἐπίσκοπος Κυζίκου (Βλέπ. Ἀμφιλόχεια).

Ἀμφίπολος, ὅτι ἀεὶ ἐπὶ γυναικῶν λέγεται κατὰ τινὰς ἄλλοι δὲ ὅτι κοινὴ ἐστὶ προσηγορία δούλου ἄρῆνος καὶ θηλείας. — Ἀμφίπολος ἡ δούλη, πρόσπολος δὲ ὁ ἄρῆνος δούλος ἄλλοι δὲ ὅτι ἀμφίπολοι μὲν αἱ θήλειαι, δμῶδες δὲ οἱ ἄρῆνοι. Ἀμφίπολος ἡ περὶ τὴν δέσποιναν πολουμένη θεράπεικιν, ὅθεν ἀμφίπολεύειν, πρόσπολος δὲ ἡ προσπορευομένη. — Ἀμφιπολεύειν, συμπορευέσθαι δουλικῶς, καὶ ἀπλῶς συνέπεσθαι.

Ἀμφίς φράζεσθαι, τὸ διχονοεῖν.

Ἀμφισβητεῖν, ἀμφισβήτησις. Ὁ ἀμφισβητῶν δέεται τοῦ δικάσαντος· ὁ δὲ δεόμενος δέεται τοῦ δώσαντος. Τὴν πενίαν ὁ νόμος φιλοπραγμανεῖν οὐ βούλεται, ἀλλὰ περκαλεῖν· εἰ δὲ τὴν περκαλίην ἀρετὴν εἰς συγκορντίνην τραπίην, ἐλιεῖται ἐν κρίτει οὐκ ἂν εἴη δικίαι. «Πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίτει» (Ἔξοδ. ΚΓ', 3). Ἐλεπτέον μὲν γάρ, οὐ κρινόμενον δὲ, ἀλλ' ἀντιβολοῦντα· εἰ δὲ τὸ περκαλεῖν εἰς τὸ ἐγκαλεῖν τρέψῃ, τὸ δίκαιον ἐμπροσθεν τοῦ ἐλέου θεοῦ· οὐ γὰρ δίκαιον τὸ δίκαιον δικαφθεῖσθαι (Ἰαίδ. ΟΗ', 924). — Ἀμφισβητεῖν καὶ μὴ φιλοκαλεῖν. Κατὰ τί χρὴ κοινὸν παρέχειν ἑαυτὸν, κατὰ τί ἔσονται καὶ τί ἀμφισβητεῖν καὶ μὴ φιλονεικεῖν· καὶ τί εὐφραίνεσθαι, καὶ τί ἡδεσθαι. φιλοσορικωτάτη ἰδηγία (αὐτόθ. 1212-213). — Ἡ μὲν ἀμφισβήτησις κρίσει ἀνκράτασθω, ἡ δὲ κρίσις τοῦ ἐλέγχου βεβαιάζεται· ἡ δὲ βεβαιὸς τὸ δεόν βριζέτω· ὁ δὲ ὄρος γεγραθῶ· τὰ δὲ γεγραμμένα κυροῦσθω· τὰ δὲ κυρωθέντα βεβαιούσθω τοῖς ἔργοις· πᾶσά τε ἀμφιχέναι οἰχέσθω, καὶ φιλικῶς χορευέτω, ἧς ἔσονται οὐδὲν καὶ εἰς ἀρετῆς,

καὶ εἰς εὐδοκίμησας, καὶ εἰς σωφροσύνης λόγον (αὐτόθ. 1456-1476). — Ἀμφισβητούμενα πῶς δεῖ διακλῶσθαι (Βασίλ. ΑΑ', 1037). — Οἱ τῆς θείας σοφίας ἡζιμῶμενοι πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητοῦντες· μὴ κέχησθε κριταί· τοὺς τὴν ἀνοικν τῆς ἀθεθείας περικαίμενοις (Θεοδώρ. ΠΒ', 264. — Α'. πρ. Κορ. Γ', 1). — Περὶ λογομαχοῦντων καὶ ἀμφισβητοῦντων περὶ τὴν πίστιν. Ἐπερὶ παρὰλ. (Ἰω. Δακίμακ. ΙΖ', 92-93).

Ἀμφίσκοι καὶ ἄσκιοι· περὶ διαφορῆς τῶν ἐν ταῖς οἰκίησται σκιδῶν, καὶ κατὰ τοίους τόπους οἰκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι (Εὐσεβ. Χρον. ΙΘ', 984—985 κ. ἐ.).

Ἀμφετάρητες, οἱ ἀμφιμαλλοὶ τάρητες.

Ἀμφετάρη, ὅτι ἐν Ναζῶν χορευούσιν ὑπὸ Ποσειδῶνος ἠρπάσθη· εἰς τὴν γεννητικὴν τῶν ὑδάτων δύνανται ἀλληγορεῖται (Εὐσ. ΚΑ', 200).

Ἀμφεφῶντες, πλακοῦντες οὕτω καλούμενοι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀμφίων καὶ **Ζῆθος**, Διὸς υἱοὶ ἐξ Ἀντιόπης τῆς Ἀσωποῦ· ὅτι θήβας ἐτείχισαν διὰ λύρας. — Ἀμφίων ὁ Θηβαῖος καὶ Ἀρίων ὁ Μεθυμακός καὶ τὰ κατ' αὐτοῦς (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 49 κ. ἐ.). — Ἀμφίονος λύρα, Ὀρφῆος. Ἐπιμηθεὺς καὶ Προμηθεὺς, ὀργάνων μουσικῶν ἐφευρεταὶ (Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ', 470-481).

Ἀμφορεύς, σκευὸς κεραμοῦν, ἀμφοτέρωθεν φερόμενον, ὁ ἐστὶ δίατον, καὶ δὲ πίθου ἐλάττων, βίκου δὲ οὐκ ἐξ ἀνάγκης. Βίκοι δὲ οἰνοδόχα, ἡ καὶ ἀπλῶς ὀστράκινα μεγάλα σκευή.

Ἀμφοτέρα. Ἄ Ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν, καὶ τὸ μεσοτόχον τοῦ φραγμοῦ λύσας· πρ. Ἐρεσ. Η', 14. Ὀμιλ. Χρυσοστ. (ΕΒ', 37-42). — Ἀμφοτέρω, ἐπιφθ. καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἔτερον· οἷον ἐν τῷ, Ἀμφοτέρω, βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής. — Ἀμφοτεροδείξις τὰς χεῖρας (Μελέτ. Μοναχ. ΕΔ', 1256).

Ἀμφυδόλα, ἡ Ἀμφυδελὰ παρὰ Σοφοκλεῖ, αἱ διὰ σπλάγγων μαντεύει.

Ἀμφώτες, ζῦλινον ποτήριον χρῆσιμον τοῖς ἀμέλγουςιν.

Ἀμώμος, ψκλμῆς τοῦ Δαυὶδ ὁ ρηί· εἰς τρεῖς στάσεις. ἡ α'. Μικαῖροι οἱ ἀμώμοι, κ. ἐ. ἡ β'. Αἱ χεῖρες σου ἐποίσάν με, κ. ἐ. καὶ ἡ γ'. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ κ. ἐ. — Μίχχ θησαυρίσματα καὶ πλοῦτον πνευματικῶν καὶ ψυχῶν θυμηρε-

στάτην λυσιτέλειαν πρὸς τε τὴν τοῦ Θεοῦ αἰνεσιν καὶ δοξολογίαν, καὶ τοῦ βίου ἡμῶν ἀσφάλειαν, καὶ ὑποτύπωσιν ἀγαθῶν ἔργων οἱ ἅγιοι Πατέρες ἡμῶν παρέδωκαν ἡμῖν ψάλλειν τὸν ρητ. ψαλμῶν. (Χρυσόστ. ΝΕ', 675-708).

Ἀμῶν, βασιλεὺς Ἰουδα, υἱὸς Μανασσῆ, ἀσέβης ἦν καὶ παρὰ νόμους, ὃν ταχέως ὁ Θεὸς ἐξώλωθρευσεν (Διακτ. Ἀποστ. Α', 649-652). — Ἄμωνες δὲ εἰσιν ἐξοχαί τινες τοῦ σώματος, ὡς τείχη κωλύοντα τὰς ἐξαρθρώσεις γίνεσθαι (Μελίτ. Μοναχ. ΞΔ', 1260).

Ἀμῶς ὁ προφήτης, εἰς τῶν ΙΒ' ἐλαττόνων προφητῶν, δευτέρου ἐν τῇ σειρᾷ. Οὐκ ἔσται τοῦ Ἡσαίου στερεώσιν δηλοῖ, τούτου δὲ *σκληρὸν ὄνομα* δηλοῖ (Βασιλ. περὶ προφητῶν, τῆς ἐποχῆς αὐτῶν καὶ τῆς σημασίας τοῦ ὀνόματος ἐκάστου Α', 136). Ἦν αἰπόλου παῖς, καὶ αὐτὸς αἰπόλος (Χρυσόστ. ΝΗ', 487). — Ἰπομνήματα εἰς τὸν προφήτην Ἀμῶς (Θεόδ. Μοψουεστ. ΞΓ', 241 κ. ἐ. — Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΑ', 408 κ. ἐ. — Θεοδώρ. ΠΑ', 1664 κ. ἐ.).

Ἀμώσις, βασιλεὺς Αἰγύπτου, ἤμαρτε κατὰ τοὺς χρόνους Ἰνάχου τοῦ Ἀργείου. Κατὰ Ἀμῶσιν Αἰγύπτου βασιλεύει, φησὶ ὁ Μενδήσιος Πτολεμαῖος, γεγονέναι Ἰουδαίους τὴν ἐξ Αἰγύπτου πορεῖαν, Μωυσέως ἡγουμένου (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 820-821. — Ἰουστ. Γ', 257. — Τατιαν. αὐτόθ. 881). — Ἀμῶσις κατέλυσε τὸν τῆς ἀνθρωποθυτικῆς νόμον (Εὐσεβ. ΚΑ', 272). — Ἐξήχθησαν τῆς Αἰγύπτου οἱ Ἑβραῖοι Ἀμῶσιος Αἰγυπτίων βασιλεύοντος (αὐτόθ. 816. 828).

Ἄνα, Ζεὺ ἄνα, Κλητ. — Ἄνα, ἀνάστηθι.

Ἀναβαίνειν, ἀπὸ τῶν τύπων ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν (Θεοδώρ. ΠΑ', 1229). — Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου διὰ τὴν οικονομίαν εἶπεν, εὐαγγελιζόμενος τοῦ μαθητά, ὡς φιλονεικῶντος ἐκάλει ὅταν αναβιβάζεται ἢ ἐξ ἡμῶν ἀπέρχῃ, ἀναβαίνοντος τοῦ αἰεὶ ὄντος πρὸς τὸν ὄντως ὄντα ἑαυτοῦ Πατέρα. Διὰ τῶν τοιούτων λέξεων τῇ θεότητι μυστικῶς ἄμικ καὶ λευκῶς (σαφῶς) σημαίνων εἶναι αὐτὸν (Δίδυμος ΛΘ', 853). — Ἄϊδου ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερουσόλυμα (Βασιλ. Σελευκ. λόγ. ΠΕ', 337-349).

Ἀναβακαχεύειν. Ἐπειτα δὲ, τοὺς τούτων νεωκόρους, καὶ ὑπὸ τούτων κατελιπμένους

καὶ ἀναβακαχευμένους ἐπὶ μισθῷ χρησιμοπογεῖν, προλέγειν δὲ οὐδὲν ἀληθές; (Θεοδώρ. ΠΓ', 1061-1064).

Ἀναβάλλειν. Οἱ ἀναβαλλόμενοι πρᾶξι τὰ δεόντα ἰδεῖν ἐγγύθην βούλονται τὰ δεῖνα (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1396). — Μὴ ἔσο ἀργός, περὶ τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, μὴ τὸ μὲν ποιεῖ, τὸ δὲ ἀναβάλλου (Βασιλ. ΛΑ', 1501).

Ἀναβαπτίζειν, τὸ ἐκ δευτέρου βαπτίζειν. Ἀναβαπτίζειν οὐ χρὴ οὔτε μὴν τὸ παρὰ τῶν ἀσέβων δοθὲν βάπτισμα παραδέχεσθαι (Διακτ. Ἀποστ. Α', 948). — Περὶ ἀναβαπτισμού (Γελάσι. Κυζικ. ΠΕ', 1335. — Ἄναστ. Σιν. ΠΘ', 712).

Ἀναβάσεις. Αἱ τοῦ Θεοῦ ἀναβάσεις, οἱ τῆς θεΐας ἐπιβάσεως ἄξιοι, διὰ τὴν τῆς ψυχῆς καθαρότητα. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1097).

Ἀναβατικόν, βιβλίον ἀπέκρυφον Ἡσαίου, ἐξ οὗ ἀναφέρονται χωρία. (Ἰβριγ. ΙΓ', 881).

Ἀναβίωσις ἀναβίωσις τετελευτηκῶν κατὰ Πλάτωνα (Εὐσεβ. ΚΑ', 933-948).

Ἀναβλύξεν. Οὐχ ὄρατε τὸν ἐν τῇ Σιών ἐπιφανέντα λόγον θεολογούντες, καὶ τὸν ἐκ τῆς Σιών ἀναβλύσαντα νόμον; κ. ἐ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1077).

Ἀναβλυστάειν. Ποταμοὶ ἀναβλυστάειντες. κ. ἐ. (Θεοδώρ. Π', 1029. — ΠΒ', 1113).

Ἀναβουλεύς, τὸ εἰς ὃ ἐντιθέμενος τοὺς πόδας ἐριπποὶ γίνουματ' καὶ ἀναβουλεύς ἀνθρώπος ὁ εἰς τοιοῦτον ἔργον ὑπουργῶν. (ἀναβάτης, ὁ ἐρ' ἵππου, ἐπιβάτης δὲ ὁ ἐπὶ τῆς νηός).

Ἀναβολή, ἡ ἀνάπτωσις καὶ παρμάτασις, καὶ ἀργία, ἀλλὰ καὶ ὁ ἱματισμός, καὶ τὸ προοίμιον ὁμωνύμως. — Ἀναβολὴ καὶ ἀργία. χαλεπωτάτη γὰρ ἀργία ἢ τῶν ψυχῶν νοσήρια. — Ἀναβολὴ τάφρων, τὸ ἐκ τῶν τάφρων ἀναβαλλόμενον χῶμα.

Ἀναγέννησις. Αὐτίκα δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἡ ἀναγεννησις, καθάπερ καὶ ἡ πᾶσα γένεσις. Πνεῦμα γὰρ Θεοῦ ἐπερέετο τῇ ἀβύσσῳ καὶ διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς ἐβαπτίσατο, μὴ χρῆζων αὐτοῦ, ἵνα τοῖς ἀναγεννωμένοις τὸ πᾶν ὕδωρ ἀγίαση. Ταῦτη τοι οὐ μόνον τὸ σώμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν καθαρῶματ. Σημειῖον γοῦν τοῦ καὶ τὰ ἀόρατα ἡμῶν ἀγιάζεσθαι, τὸ καὶ πνεύματα ἀκάθαρτα συμπλεγμένα τῇ ψυχῇ διυλιζεσθαι ἀπὸ τῆς γενέσεως τῆς και:

νή της καὶ πνευματικῆς (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 701).

— Τὸ οὖν ἅγιον Πνεῦμα ὡς τρυφερὸν ὄν, καὶ μὴ ἔχον συνήθειαν μετὰ τοῦ σκληροῦ καὶ πονηροῦ πνεύματος, ἀποχωρεῖ ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου ἀνθρώπου, καὶ ζητεῖ τοῦ κατοικῆσαι μετὰ τοῦ μακροθύμου, καὶ γίνεται ὁ ἄνθρωπος ἐλευθερὸς καὶ πνεύματι τοῦ δικαίου, καὶ ὅλως ἀποτυροῦται ἀπὸ τῆς δικαιοῦς τῆς ἀγαθῆς (Ἐρμῆς Β', 92). — Ἀναγέννησις κατὰ ψυχὴν διὰ κατηχήσεως καὶ φωτισμοῦ, διὰ διδασκαλίας καὶ μαθητέως. «Ἐγὼ ἡμᾶς ἐγέννησα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ (Ἄ. πρ. Κορινθ. Α', 15). — Κύειν καὶ ἀναγεννῆσαι κατὰ Πλάτωνα (αὐτόθ. 29 κ. ἑ.).

Ἀναγεννώσκειν, ἀντὶ τοῦ πείθειν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς γινώσκειν. — Οὐκ ἀναγεννώσκειν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπιγινώσκειν χρὴ τὰ λεγόμενα. Ἐπει κέρδος οὐδὲν ἡμῖν ἔστι τῆς ἀναγνώσεως. Καὶ γὰρ θεοκυρῆς ἄωθεν πατούμενος οὐκ ἐνδείκνυται τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ χρὴ διορίζει πρῶτον αὐτόν, καὶ καταβῆναι κάτω, καὶ οὕτως ἄψκον τὴν εὐπορίαν εὑρεῖν. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν Γραφῶν οὐκ ἀρετὴ μόνον ἢ ἀνάγνωσις δεῖται τὸν τῶν ἀποκειμένων ἀγαθῶν ἠσχαζόν, ἀν μὴ διερευνητῆς τὸ βέθος. Εἰ ἤρκει ἢ ἀνάγνωσις, οὐκ ἂν εἶπε Φίλιππος τῷ Εὐνοχῷ α' Ἀρὰ γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; (Πράξ. Η', 30). Εἰ ἤρκει ἢ ἀνάγνωσις, οὐκ ἂν εἶπεν ὁ Χριστὸς τοῖς Ἰουδαίοις, α' Ερευνᾶτε τὰς Γραφάς. (Ἰωάν. Ε', 39) ὁ δὲ ἐρευνητὴς οὐ μέχρι τῆς ἐπιρκειῆς ἵσταται, ἀλλὰ πρὸς τὸ βέθος αὐτὸ καταβάνει. (Χρυσόστ. ΝΑ', 148 κ. ἑ.). — Ἐν τοῖς προοίμοις τῶν ἀναγνωσκομένων Γραφῶν πέλαιος νοημάτων εἰρίτωται πολλῆς σοφίης γέμει τὸ προοίμιον. (αὐτόθ. 148). — Διὰ τί νομοθετήται ἀναγινώσκειν τὰς περικοπὰς τῶν θείων Γραφῶν κατὰ τὰς ἐορτάς, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα καὶ ἐξῆς. (αὐτόθ. 105 κ. ἑ.). — Ἀναγνωσκομεν πάντα τὰ περὶ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τοῖς Εὐαγγελιστάς. (Θεοδώρ. ΠΓ', 313).

Ἀρὰ γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ὁ Ὡς τινες γὰρ φασι, βῆμάτων μνημονεύεις τινῶν τοῦ θεοπνεύστου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, οὗ τῶν πραγμάτων κατ' οὐδὲν μνημονεύεις. (Παῖδ. ΟΗ', 221-224). — Εἰπέ, εἰ σε ὤνησεν ἢ τῆς βίβλου ἀνάγνωσις, δεῖξον ἐπὶ τῆς πράξεως. εἰ δὲ μείνει ἐρ' ὧν ἐκείνη καταγορεῖ, φιλί-

νη κατγινώσκων αὐτῆς. (αὐτόθ. 444). — Ἀναγινώσκειν καὶ ψάλλειν, ἢ εὐχεσθαι τίνας, καὶ πῶς, καὶ πότε. Καὶ ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐ χρὴ τοῦς ἐκτὸς χειροθεσίας ἀναγινώσκειν. Κανόνες. (Φωτ. ΡΑ', 588-614).

Ἀναγκάζειν. Ὅτι δεῖ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ κατ' ἐπιταγὴν ὑπὸ τῆς Γραφῆς ὠρισμένων προτρέπειν ἕκαστον πρὸς τὸ κρεῖττον. (Βασίλ. ΑΑ', 824). — Ὅτι οὐκ ἐξέστιν ἀνάγκην ἐπιτιθέναι, ὧν αὐτὸς οὐ κατώρθωσεν. «Καὶ ἡμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτίᾳ βαρέᾳ καὶ δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψύετε τοῖς φορτίοις.» (Λουκ. ΙΑ', 46). — Ὅτι δεῖ τὸν προεστῶτα τοῦ λόγου τύπον προκείσθαι τοῖς ἄλλοις παντὸς καλοῦ, κατορθοῦντα πρότερον ἢ διδάσκει. (Βασίλ. ΑΑ', 824).

Ἐπει γὰρ ἔγνωσαν οἱ ἀπόστολοι ταρχὴν ἐκ τῆς δικηνοῦς τῶν ἐθνῶν κινουμένην τοῖς πιστεύουσιν, πάντες ἄμα γενόμενοι θεῖον νόμον ἐθέσπισαν ἐν τύπῳ ἐπιστολῆς καταγράφαντες, δι' οὗ τῆς βαρυτάτης μὲν περὶ τοιούτων δουλείας τε καὶ ἐρεσχελίας τοῦς πιστευσάτας ἠλευθέρωσαν ὑποτάσσουσι δὲ ἀσφκλῆ τῆς ὀρθῆς πολιτείας καὶ πρὸς τὴν ἀληθῆ θεοσέβειαν ἀγούσιν ἐδιδάξαν, μόνα δσα ἀναγκάως δεῖ φυλάττειν μνηστάντες. (Περὶ δικηφόρων ἐθνῶν τῶν κατὰ τόπους ἡμιδοξῶν Ἐκκλησιῶν Σωκρ. ΞΖ', 641).

Ἀνάγκη κατὸν εἰσελθεῖν. (Λουκ. ΙΑ', 23). Ἐνταῦθα δηλοῖ τὴν τῶν ἐθνῶν κλησιν. Πάλαι μὲν γὰρ ἦσαν οἱ ἐξ ἐθνῶν ἀγροικοὶ τὰς φρένας, ἀπηγριωμένοι τὸν νοῦν, καὶ ὅλον ἔσω πόλεως, διὰ τὸ μὴ ζῆν ἐν εὐνομίᾳ, κτηνοπρεπῶς δὲ μᾶλλον καὶ ἐν ἀλογίᾳ πολλῇ καύτη τοι καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεως ὁδοῦς, καὶ τοὺς ἐν ἀγροῖς ὄντας φραγμοὺς ὁ δεινοκλήτωρ ἀπεστάλη. Πλὴν προστέτακται παρὰ τοῦ πεπομφότος, οὐκ ἀπλῶς καλέσκει, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀναγκάσει. Καίτοι προαιρετικῶν ἄπασι τὸ πιστεῖν ἐστί, καὶ δεκτὸν τοῦτο παρὰ Θεοῦ, εἴτε πῶς ἀναγκάζονται τινες; Καὶ τοῦτο καὶ γέγονεν οικονομικῶς. ἔδει γάρ, ἔδει τοῖς ἔθνεσιν, ὡς ἀρορήτω πλεονεξίᾳ κατεψυγμένοι, καὶ ὑπὸ ζυγῆ πετοῦσι διαβολικᾷ, καὶ οἰοῖται σειραῖς ἀβήκτοις τῶν οικειῶν πλημμελημάτων ἐνιστημένοι, καὶ οὐκ εἰδόντι ὅλως τὸν φύσει τε καὶ ἀληθῶς ὄντα Θεόν, συντονω-

τέρας κλήσεως, μιμουμένης ανάγκης χρείαν, ἰν' ἰσχύσειαν ἀναβλέψαι πρὸς Θεόν, καὶ τῶν ἱερῶν γεύσασθαι μαθημάτων, καὶ ἀποροῖσθαι μὲν τῆς ἀρχαίας ἀπάτης, ἀποπηθῆναι δὲ τρόπον τινὰ τῆς τοῦ διαβόλου χαίρας. Ἡ δὲ λέξις ὅλων ἰσχύος ἔργον τῆς θεοπροποῦς ἀποφραίνει τὴν κλήσιν. Τοιοῦτον τι καὶ ὁ προφήτης Δαυὶδ εὐρίσκειται λέγων πρὸς Θεὸν περὶ αὐτῶν· «Ἐν κηρῷ καὶ χαλινῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἀγίζεις, τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.» Ψαλμ. ΑΑ', 9. Ὁρᾷς ὅπως τινὶ χαλινῷ περιτρέψει πρὸς ἑαυτὸν ὁ τῶν ὅλων Θεὸς τοὺς ἀγίους ἀποσκιρτήσαντας; Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ καὶ φιλόανθρωπος, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 792-793).—Ἀναγκάζομενος ὑπὸ τῆς παρανομίας κολάζει ὁ Θεὸς (Θεοδώρ. ΠΑ', 1012).

Ἡ **Ἀναγκαία τύχη**, ἡ δουλική, καθ' ἣν οὐ ζῆ τις ὧς θούλεται.—Ἀναγκαία ἡ πρὸς ἀλλήλους βοήθεια. (Χρυστός. Ξ', 266 κ. ε.).—Ἀναγκαῖος, ὁ βίαιος καὶ ἀναγκαστικός· κινώτερον δὲ ὁ ἐπιτήδειος καὶ χρήσιμος, καὶ ἀναγκαῖοι, οἱ προσηκόντες κατὰ γένος. Ἀναγκῆτος μῦθος, ὁ ἀναγκαστικός· ἀναγκαῖοι δὲμοες, οἱ χρειώδεις· ἀναγκαῖοι πολεμισταί, οἱ κατ' ἀνάγκην πολεμοῦντες. — Ἀναγκαῖον, τὸ αἰδοῦτον μετωνομικῶς, ὡς ἀνάγκης τινὸς σύμβολον.

Ἡ **Ἀναγκαία**. Τῶν ἀναγκῶν καὶ ὠφελίμων νόμων μὴ καταρροεῖν. (Θεοδώρ. ΠΑ', 996). — Τὰ ἀναγκαῖα τού νόμου καὶ τύπος (ΠΒ', 474. 493). — Τὰ ἀναγκαῖα φυλάττειν παρεγγυᾷ (αὐτόθ. 496. 789).—Τῆ φύσει τοὺς ἀναγκῶν νόμους τέθεικεν ὁ ποιητῆς; (Π', 160.—ΠΓ', 508-509).—Τὰ ἀναγκαῖα ὁ Θεός, καθάπερ τὸ ὕδωρ καὶ τὸν ἀέρα, προφανῆ πᾶσι χορηγεῖται· τὰ δὲ ὅσα μὴ ἀναγκαῖα γῆ τε καὶ ὕδατι ἐκρύβει. Ἡμεῖς δὲ περιέργοι εἰς ἃ μὴ δεῖ κ. ε. (Κλήμ. Ἀλεξ. περὶ τῶν ἐπονημένων εἰς τὰ περιττὰ καὶ μάρταια. Η', 540-553). — Ἀναγκῶν κτήσις καὶ χρήσις. Πλούτος μὲν ἀληθῆς; ὁ ἐν ταῖς κατὰ τὴν ἀρετὴν πράξει πλεοναχμός· αἱ κτήσεις δὲ καὶ χρήσις τῶν ἀναγκῶν οὐ τὴν ποιότητα ἔχουσι βλαβεράν, ἀλλὰ τὴν παρὰ τὸ μέτρον ποσότητα (Θ', 321).

Ἡ **Ἀναγκαίως**. Ἀναγκῶν ἐπάιδευσε διὰ τῶν

στοιχείων (Θεοδώρ. Π', 248).—Ἀναγκῶν; φέροι εἰς μνήμην (αὐτόθ. 405. 697. 893. 1021.—ΠΑ', 869.888). — Ἀναγκῶν τὸν περὶ ἀναστάσεως συνεπέρανε λόγον(ΠΒ', 368). —Ἀναγκῶν ἐγένετο ἡ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐνανθρώπησις (αὐτόθ. 80). — Ἀναγκῶν τὰ θαύματα τοῖς προσιοῦσιν εἰδίδοντο (αὐτόθ. 329).—Ἀναγκῶν καὶ παρακλησίως(αὐτόθ. 696). — Ἀναγκῶν τρις καὶ τῆς ἐπικανότου τυγχάνουσιν (ΠΑ', 1457).

Ἡ **Ἀνάγκη**, ἡ βίαι, ὡς καὶ Αἰσχύλος φησί.

«Τὸ τῆς ἀνάγκης ἐστ' ἀδῆριον σθίνος.»

Ἡ ἀνάγκη καὶ τῶν θρασεῖς ἐπιεικεῖς ἐργάζεται (Θεοδώρ. Π', 752). — Ἀνάγκη τοῖς τῆς θείας κηδεμονίας ἐστερημένοις καὶ γεγυμνωμένοις συμβαίνει δυστυχίματα. (ΠΑ', 1936 ἐν τῷ «Οὐ ποιμανῶ ἡμᾶς;» Ἰεζεκ. ΙΑ', 9). — Ἀνάγκη ἡ τῆς συνειδήσεως (ΠΓ', 725 κ.ε.). — Ἀνάγκη βασιλική (Π, 760). — Ἀνάγκη ἐστὶ βίαις αἰτίαι (Ἰωάν. Δαμασκ. Λύσις καὶ ἔρμηνεία λέξεων ΙΔ', 673-676).

Ἡ **Ἀναγκάμψαι δεσμῶν**, ἀντὶ τοῦ λύσασθαι κάμπτεται γὰρ δεσμευόμενος, ἀνακάμπτεται δὲ λύομενος.

Ἡ **Ἀναγκῶνας**, ἀντὶ τοῦ ἀναγκῶνισσι καὶ ἀνακνησθῆναι.

Ἡ **Ἀνάγνωσις** τῶν ἁγίων Γραφῶν.

Ὁμολογούμενον δὲ ἐστίν, ὅτι παντὶ τῷ εἰς Χριστὸν πιστευόντι αἱ θεαὶ Γραφαὶ λόγοι εἰσι τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς χάριτος καὶ δωρεᾶς τοῦ παναγίου αὐτοῦ Πνεύματος χρηρηθῆντες. Ὁθεν ἡ ἀνάγνωσις τῶν θείων Γραφῶν τῶν ἀπαραιτήτων ἐστὶ καθήκοντων τοῦ Χριστιανοῦ, εἰς ὃν μεγίστη ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ ἡλικὴ καρποφορὶα τοῖς βουλομένοις ὑγιαίνει ἐν τῇ πίστει, καὶ μὴ προσέχειν ἐπιτολαῖς ἀληρώπων τὴν ἀλήθειαν ἀποστερομένων (Πρ. Γ'τ. Α', 14). Διὰ τῆς εὐσεβείας ἀναγκῶν τῶν θείων Γραφῶν ἀθανάτως· ἕκαστος ἐπιτυγχάνει πικρῶς ἀγαθοῦ, οὐ εὐχεται καὶ ποθεῖ. Ἀναλαμβάνει γὰρ δι' αὐτῶν ἐν πᾶσιν ἡ διδακταλία τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Δι' ἧς ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος ἐπεράνη πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδῆσθαι ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως, καὶ δικαίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιπράξαι τῆς δόξης

τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθάρσῃ ἑαυτῶν λαὸν περιούσιον, ζηλωτῆν καλῶν ἔργων.» (Πρ. Τίτ. Β', 11-14).

«Τέκνον Τίτε,» λέγει ὁ Ἀπόστολος, «πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διασκεύωσθαι, ἵνα φρονεῖς ὡς καλῶν ἔργων προύσκαθῆαι, οἱ πεπιστευότες τῷ Θεῷ· ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις» (Πρ. Τίτ. Γ', 8). Καὶ πάλιν «Πᾶσα γὰρ ἡ θεόπνευτος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγχόν, πρὸς ἐπινοήθωσιν, πρὸς πειδείκην τὴν ἐν δικαιοσύνῃ.» (Β'. πρ. Τιμ. Γ', 16.) (α)

Ἐκ τῶν τοῦ Ὁριγένους.

Περὶ ἀναγνώσεως τῶν θείων Γραφῶν ὁδηγία. Σὺ οὖν προηγουμένως πρόσεχε τῇ τῶν θείων Γραφῶν ἀναγνώσει, ἀλλὰ πρόσεχε· πολλῆς γὰρ προτοχῆς· ἀναγινώσκοντες τὰ θεῖα δεόμεθα, ἵνα μὴ προπετέστερον εἰπωμέν τινα, ἢ νομίζομεν περὶ αὐτῶν κ. ἔ. (ΙΑ', 92).

Ἐγὼ δὲ εἶπομαι ἂν, ὅτι ὡς περ αἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ μεγάλαί καὶ δυσδιήγητοί εἰσι, δοκοῦσαι αἰτία τυγχάνειν τοῦ τὰς ἀπειδεύτους· πλανᾶσθαι ψυχάς, οὕτω καὶ αἱ Γραφαὶ αὐτοῦ, μεγάλαί μὲν καὶ πεπληρωμέναι νοημάτων εἰσὶν ἀποφῆτων καὶ μυστικῶν καὶ δυσθεωρήτων, σφόδρὰ δὲ καὶ δυσδιήγητοί εἰσι, καὶ αἰτίαι δοκοῦσι τοῦ τὰς ἀπειδεύτους πλανᾶσθαι τῶν ἑτεροδόξων ψυχάς, ἀπειρισκέπτως καὶ μετὰ προπετείαις κατηγορούντων τοῦ Θεοῦ, εἰς ὧν οὐ νοοῦσι Γραφῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκπιπτόντων ἐπὶ ἀναπλατῶν ἄλλου Θεοῦ κ. ἔ. (ΙΒ', 1453).

Ὁ Θεὸς ὁ δὲ δαδωκὼς τὸν νόμον, δέδωκε καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ ποιήσας τὰ βλεπόμενα, ἐποίησε καὶ τὰ μὴ βλεπόμενα. (αὐτόθ. 421).

Κεκαλεσθῆαι καὶ ἐσπαργίσθαι τὰς θείας Γραφάς οἱ θεοὶ φασὶ λόγῳ τῇ κλειδί τοῦ Δαυὶδ, τὰς δὲ καὶ σπαργίθαι, περὶ ἧς εἰρηται τό· «Ἐκτόπωμα σπαργίθῃς ἀγίασμα Κυρίου» (Ἐξοδ. ΚΗ', 36)· τοῦτέστι τῇ δυνάμει τοῦ δεδωκότος αὐτάς Θεοῦ, τῇ ὑπὸ τῆς σπαργίδος δηλουμένη. Περὶ μὲν οὖν τοῦ κεκαλεσθῆαι, καὶ

(α) Βλέπ. Προλεγόμενα τῆς ἡμετέρας Κλει· δὲ τῆς Πατρολογίας, Α'.

ἐσπαργίσθαι ὁ Ἰωάννης ἀναδιδάσκει ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (Γ', 7.—Β', 1) λέγων· «Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ Δαυὶδ, ὁ ἀνοίγων, καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων, καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει.» Ταῦτα γὰρ οὐ μόνον περὶ τῆς ἀποκαλύψεως Ἰωάννου, καὶ περὶ τοῦ Πνεύματος (ΚΘ', 11-12) νομιστέον λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ πάσης θείας Γραφῆς ὁμολογουμένως, καὶ παρὰ τοῖς μετρίως ἐπείκειν λόγων θείων δυνάμει, πεπληρωμένῃ αἰνιγμαμάτων, καὶ παρεθελῶν, σκοτεινῶν τε λόγων, καὶ ἄλλων ποιικίλων εἰδῶν ἀσφαίρει, δυσλήπτων τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει. Ὅπερ διδάξκει βουλόμενος ὁ Σωτὴρ ῥησιν, ὡς τῆς κλειδῶς οὐσης παρὰ τοῖς γραμματέσιν καὶ Φοριστίοις, οὐκ ἀγωνιζομένοις τὴν ὁδὸν εὗρεν τοῦ ἀνοῖξαι, τό· «Οὐκ ἔμην τοῖς νομικοῖς· τὴν ἤρτα τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους οὐκ ἀφίστετε εἰσελθεῖν.» Λουκ. ΙΑ', 52. (αὐτόθ. 1077 κ. ἔ. 1080).

Ἰγούμαι γοῦν καὶ τὸν Ἀπόστολον τὴν τοιαύτην ἔφραστον τοῦ συνιέναι τοὺς θεοὺς λόγους ὑποβάλλοντα λέγειν (Α'. πρ. Κορ. Β', 13) «Α' καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδασκαλίᾳ· ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδασκαλίᾳ Πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. (αὐτόθ. 1081).

Εἰ δέ, «Τὰ λόγια Κυρίου, λόγια ἀγνά, ἀργύριον πεπωρωμένον, δοκίμιον τῇ γῆ, κεκαθαρισμένον ἐπ' ἀπαλατίως» (Ψαλ. ΙΑ', 7), καὶ μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐξητασμένως τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὑποβέβληκεν αὐτὰ διὰ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Λόγου, μὴ ποτε καὶ ἄλλως διαφρεύῃ ἢ ἀναλογίᾳ, καθ' ἣν ἐπὶ πάντων ἔφρασε Γραφῆν ἢ σοφία τοῦ Θεοῦ θεόπνευστον μέχρι τοῦ τυμόντος γραμμάτου· καὶ τὰς διὰ τοῦτο ὁ Σωτὴρ ἔφη (Ματθ. Ε', 18) «Ἦῶτα ἐν ἡμῖν κερκία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται.» (αὐτόθ.).

Χρῆ μὲν τοι γε τὸν ἀπᾶξ παραδεξάμενον τοῦ κτίσματος τὸν κόσμον εἶναι ταύτας τὰς Γραφάς, πεπειθῆναι, ὅτι ὅσα περὶ τῆς κτίσεως ἀπαντᾶ τοῖς ζητοῦσι τὸν περὶ αὐτῆς λόγον, ταῦτα καὶ περὶ τῶν Γραφῶν. Ἔστι δέ γε καὶ ἐν τῇ κτίσει τινὰ ἀνθρωπίνῃ φύσει δυσεύρετα ἢ καὶ ἀνεύρετα· καὶ οὐ διὰ τοῦτο κατηγορητέον τοῦ ποιητοῦ τῶν ὄλων· κ. ἔ. Εἰ γὰρ

κάκει (ἐν τοῖς δρωμένοις καὶ τῇ κτίσει) οὐδὲν ἕττον τὰ ἀπορήματα μένει, ἀποστάτων τῆς θεότητος, πόσῳ δσιώτερον ἦν, μένοντας ἐπὶ τῆς ἐνοίας τῆς περὶ Θεοῦ, ἀπὸ τῶν κτισμάτων τοῦ γενεσιουργοῦ θεωρουμένου, μὴδὲν ἄσκοπον καὶ ἀνόσιον περὶ τοῦ τηλικούτου ἀποφαίνεσθαι Θεοῦ; (αὐτόθ. 1081).

Ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ περιεχούσῃ ἐπιστήμην θείαν καὶ ἀνθρωπίνην πραγματών, καὶ τῶν τούτων αἰτιῶν, εἰσι θησαυροί, ὁποίους δεῖ εἶναι τοὺς τῆς σοφίας θησαυροὺς καὶ τῆς γνώσεως; καὶ εἰσὶν οὗτοι ἀπόκρυφοι. Καὶ εἴ τις ἐστὶν ἀξιωθείς εἰδέναι τὰ ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξεστὶν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι» (Β'. πρ. Κορινθίους ΙΒ', 4), εἰδείη ἂν «τὴν ἐν μυστηρίῳ σοφίαν τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν τῶν δικαίων» (Α'. πρ. Κορινθ. Β', 7. Πρ. Κολοσ. Β', 3). Εἰσὶν οὖν ἐν τοῖς τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀποκρύφοις θησαυροὶ λόγοι βιβλικοὶ καὶ ἀπόρρητοι κ. ἔ. (ΙΓ', 1476).

Καλὸν καὶ λόγους ἐνασχολεῖσθαι πνευματικοῖς, καὶ δικαιοῖς καὶ γλώττῃ τούτοις ἐπεντυφᾶν, καὶ τῷ νόμῳ Κυρίου διαπαντὸς ἐμμελεῖσθαι. Τριῶν γὰρ ἐν γέ τι πάντων κερδαίνειν ἐπάναγκας ἐκ τούτου. Ἡ γὰρ τῶν πόνων ἔπαθλον ἐκ Θεοῦ λαμβάνομεν, τὴν τῶν κεκρυμμένων ἀποκάλυψιν, ἣ τοῦτο τὸ λυσιτελεῖς, τὸ κεντρίζεσθαι πρὸς ἀρετὴν θείους προστάγμασι, ἣ κατὰ τρίτον λόγον, ἀπαγγόμεθα τῶν γηίνων, τῇ περὶ τὰ πνευματικὰ μερίμνῃ καὶ σχολῇ. Ἐπει δέ, ὡς περὶ τῷ σίφῳ συνακρούονται τὰ ζιζάνια, καὶ τοῖς ῥόδοις συνακατέλωσιν ἀκινθόαι, οὕτω καὶ ταῖς γηναίαις τῶν Ἰερῶν Βιβλίων νόθοι συνακρούονται, ἵνα μὴ τὸν νοῦν παρεκκλιπῆς, καὶ ἀντίξῃ τῶν ξένων, ὡς ἡμετέρων, τὸν ἔγχιτον ἀριθμόν, ὃ φίλος, ἐξ ἑμοῦ μάνθανε, καὶ τούτων δεγόμενος, καὶ ὡς οἰκεῖον περιέπων, ἀποποιοῦ τὸ ἄλλότριον. (ΙΒ', 1084).

Οὐδὲν σχολιὸν ἐν τοῖς θεοῖς λογίοις, οὐδὲ στρηγγυλιῶδες· πάντα γὰρ ἐνώπια τοῖς νοῦσι. Καὶ γὰρ πᾶσι εἰσι κατὰ τὸν Ἐκκλησιαστικὸν αἰ Γραφαί, «λόγοι σοφῶν ὡς βούκεντρα, καὶ ὡς ἦλοι περυσυμέναι, οἱ παρὰ τῶν συνθεμάτων ἐδύθησαν ἐκ ποιμένος ἑνός» (Ἐκκλ. ΙΒ', 11), καὶ οὐδὲν περισσὸν ἐξ αὐτῶν. κ. ἔ. (ΙΓ', 832).

Διδασκαλία περὶ ἀναγνώσεως τῶν θείων Γραφῶν. (ΙΓ', 36. 825 κ. ἔ.—ΙΔ', 184. 185. 188-196. 1076-1078).—Περὶ τοῦ θεοπνεύστου τῆς θείας Γραφῆς, καὶ πῶς ταύτην ἀναγνωστέον καὶ νοητέον τίς τε ὁ τῆς ἐν αὐτῇ ἀσαφείας λόγος, καὶ τοῦ κατὰ τὸ ῥητὸν ἐν τισὶν ἀδυνατοῦ ἢ ἀλόγου. (αὐτόθ. 1309-1316).

Ἄγρος αἰ Γραφαὶ καὶ ἐν αὐταῖς ἢ ἀλήθειαι. (ΙΓ', 844. 845. 1408 κ. ἔ.).—Περὶ τοῦ θεοπνεύστου τῶν θείων Γραφῶν. (ΙΓ', 3017-3468).

Ἐκ τῶν Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας.

Ἄρετὴ οὐ κατορθοῦται ἄλλως, καὶ κακῶν ἀποχή, εἰ μὴ διὰ μελέτης τῶν θείων Γραφῶν. (ΚΖ', 603).

Πρὸς τοὺς κελύοντας μὴ δεῖν ἀπὸ Γραφῶν ζητεῖν ἢ λαλεῖν, ἀρκουμένους τῇ παρ' αὐτοῖς πίστει.—Ἀμελήσω Γραφῶν; Πόθεν ἡ γνῶσις; Καταλείψω γνῶσιν; Πόθεν ἡ πίστις; Καὶ νόμους μὲν Ῥωμαίων ἀγνοεῖς ἀκίνδυνον οὐδενί· τὰ δὲ μεγάλα θεοσιμῶτα τοῦ βασιλέως τῶν οὐρανῶν οἱ κωλύοντες μελετᾶν καὶ μανθάνειν ποῖαν ἐπιβουλὴν οὐκ ἐργάζονται; Τροφὴ ψυχῆς ἡ Γραφή. Ἐμενᾶτε τὰς Γραφὰς. Ἐρευνητὴν εἶπεν ὁ Κύριος, τὴν ἐπιμελῆ καὶ νηφάλιον τῶν κεκρυμμένων ἐξέτασιν. Ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν ἡ τῶν ἀδύλων φανερωσις, ἡ τῶν ἐλπιδῶν βεβήκισις, ἡ τῶν ὑποσχέσεων ἐκθασις, ἡ τοῦ Σωτῆρος εὐρεσις· κ. ἔ. (ΚΗ', 1341-1345).—Γηίνων μὲν ἕνεκα πραγματῶν οὐκ αἰθησόμεθα πληθὸς ψευδωνύμων, οὐρανίων δὲ χάριν δογμάτων νεύματι ἀναποδέκτοις ἀκολουθήσω, τῶν πάλαι καὶ πρόκειται μετὰ πολλῆς συμφωνίας, καὶ τῆς τῶν Γραφῶν μαρτυρίας παρεδοθέντων ἀνχωρήσας; Ἡ πολλοὶ κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. (αὐτόθ.).—Πᾶσα Γραφὴ ἡμῶν τῶν χριστιανῶν θεοπνευστός ἐστιν. Οὐκ ἀόριστος δέ, ἀλλὰ μέλλον ὠριμένον καὶ κεκανοισμένον ἔχει τὰ Βιβλία κ. ἔ. (αὐτόθ. 284-436, ἔνθα καὶ περιλήψις ἐκάστης βιβλίου τῆς Γραφῆς).—Ἡ δὲ καθολικὴ Ἐκκλησία αὐτῇ, ἑρθῶς ἀναγνοῦσα καὶ ἀκριβῶς ἐρευνησασα τὰς θείας Γραφὰς, ἐπωλοδύμηται ἑαυτὴν ἐπὶ τὴν πέτραν κ. ἔ. (αὐτόθ. 524).

Ἡ ἁγία καὶ θεοπνευστος Γραφὴ τὰς τῶν ἀρχαιοτέρων ἡμῖν διηγεῖται πράξεις, ποδηγοῦσα ἡμᾶς ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ χρήσιμα τῶν πρα-

κτώων, βδελυττομένους πᾶν εἶδος πονηρίας καὶ δυσσεβείας. (αὐτόθ. 1565 κ. ἑ.).

Πρὸς τοὺς δουλεύοντας λέξεις, καὶ μὴ τοὺς νοήματα τῶν θείων Γραφῶν κ. ἑ. (αὐτόθ. 60). — Ἰουδαῖοι μὲν ἀπιστοῦντες ἔχρυσιν, ἀρ' ὧν ἀναγινώσκουσιν καὶ αὐτοὶ Γραφῶν, τὸν ἔλεγον· ἄνω καὶ κάτω, καὶ πάσης ἀπλῶς θεοπνεύστου Βίβλου περὶ τούτων βιώσεως, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ ῥήματα προδήλα κ. ἑ. (ΚΕ', 152-153). — Ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐκ τῶν Γραφῶν ἐρευνᾶν καὶ γῶσιν ἀληθῆ χρεὶς βίου κλοῦ, καὶ ψυχῆς καθαρῆς, καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν ἀρετῆς, ἴνα, δι' αὐτῆς· ὁδούσης ὁ νοῦς, τυχεῖν ὧν ἀρέγεται, καὶ καταλαβεῖν δυνήθῃ, κ. ἑ. (αὐτόθ. 196). — Ἡλῶν δὲ ἡ πίστις ἐστὶν ὀρθὴ καὶ ἐκ διδασκαλίας ἀποστολικῆς· ὀρθωμένη καὶ παραδόσεως τῶν Πατέρων, βεβαιουμένη ἕκ τε Νέας καὶ Παλαιᾶς Διαθήκης κ. ἑ. (ΚΖ', 1080).

Ἰδόμεν δὲ ὅμως καὶ πρὸς τούτους καὶ αὐτὴν τὴν ἐξ ἀρχῆς παράδοσιν, καὶ διδασκαλίαν, καὶ πίστιν τῆς καθολικῆς· Ἐκκλησίας, ἣν ὁ μὲν Κύριος ἔδωκεν, οἱ δὲ Ἀπόστολοι ἐκήρυξαν, καὶ οἱ Πατέρες ἐρύλαξαν. Ἐν ταύτῃ γὰρ ἡ Ἐκκλησίᾳ τελεμελιώται κ. ἑ. (αὐτ. 593-596).

Κθαροὺς οὖν ἑαυτοὺς· μᾶλλον ἀπὸ τούτων φυλάττετε, καὶ τηρεῖτε τὴν τε τῶν Πατέρων παράδοσιν, καὶ προηγουμένως τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εὐσεβῆ πίστιν, ἣν ἐκ τῶν Γραφῶν μὲν μεμαθήκατες, παρ' ἐμοῦ δὲ πολλὰκις ὑπαμνησθήτε. (Ὁ μίσηξ· Ἀντώνιος παρ' Ἀθανασίῳ αὐτόθ. 968).

Ἐδει πάντας ἀνθρώπους τῶν κληῶν μὴ ἀμυήτους· ὑπάρχειν. Οὕτω γὰρ ἂν ἐγγεγυμνασμένοι τοῖς πράγμασιν, εἰ εἶεν, τὸ ἀζήμιον εἶχον ἐν βίῳ. Καὶ γοῦν τοὺς ἀπεραιωτέρους τὰ πολλὰ τῶν χρηστικῶν διέλαθε. Τοῦτο δὲ πεπόνθησιν ἐκ τοῦ τὴν διανοίαν αὐτοῖς ἀμυλότεραν καθιστᾶναι ὑπὸ τῆς ἀμελείας. κ. ἑ. (ΚΗ', 1488 κ. ἑ.).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Πᾶσα Γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος· διὰ τοῦτο συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ Πνεύματος, Ἰν', ὡς περ ἐν κοινῷ τῶν ψυχῶν ἰατρείῳ, πάντες ἀνθρώποι τὸ ἔκμα τοῦ οἰκείου πάθους ἔκαστος ἐκλεγόμεθα. (ΚΘ', 209). — Οἱ τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς λόγοι στήσονται ἐπὶ τοῦ

βήματος τοῦ Χριστοῦ. Ἐλέγξω γὰρ, φησὶ, καὶ περκατήσω κατὰ πρόσωπόν σου τὰς ἀμαρτίας σου. Οὕτω καὶ πρόσχωμεν νηρόντως τοῖς λεγομένοις κατὰ τὴν Γραφὴν, καὶ εἰς ἔργον προάγειν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου σπουδάσαι ἐπειχθῶμεν, κ. ἑ. (Α', 81-84 κ. ἑ.). — Εἰ ἐξεστὶν ἢ συμφέρει τι εἰς αὐτῷ ἐπιτρέπει, καὶ ποιεῖν ἢ λέγειν ἂ νομίζει καλὰ, ἄνευ τῆς μαρτυρίας τῶν θεοπνευστῶν Γραφῶν. Ἀπόκρισις. (ΛΑ', 1080-1081). — Ταῦτά μοι εἰρηται πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ κατὰ τοῦ· φρωστῆρας μεγέθους, καὶ σύστασιν τοῦ μηδὲ μᾶχι συλλαβῆς ἀργόν τι εἶναι τῶν θεοπνευστῶν ῥημάτων (ΚΘ', 144).

Μεγίστη δὲ ὁδὸς πρὸς τὴν τοῦ καθήκοντος εὐρίσκειν καὶ ἡ μελέτη τῶν θεοπνευστῶν Γραφῶν. Ἐν τούταις γὰρ καὶ αἱ τῶν πράξεων ὑποθήκαι ἐρίζονται, καὶ οἱ βίοι τῶν μακαρίων ἀνδρῶν ἀνάγκητοι παραδεδωμένοι, οἷον εἰκόνας τινὲς ἐμπυχοῦ τῆς κατὰ Θεὸν πολιτείας, τῷ μιμήματι τῶν ἀγαθῶν ἔργων πρόκεινται (ΛΒ', 228). — Οἰκοῦν ἡ θεόπνευστος ἡμῖν δικαιοσύνην Γραφῆ· καὶ παρ' οἷς αὐ εὐρεθῆ τὰ δόγματα συμφῶνὰ τοῖς θείοις Λόγοις, ἐπὶ τούτοις ἤξει πάντως τῆς ἀληθείας ἡ ψήφος. (αὐτόθ. 688).

Τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πεφυλαγμένων δογματικῶν καὶ κηρυγμάτων τὰ μὲν ἐκ τῆς ἀγράφου διδασκαλίας ἔχομεν, τὰ δὲ ἐκ τῆς τῶν ἀποστόλων παραδόσεως διαδοθέντα ἡμῖν ἐν μυστηρίῳ παρεδεξάμεθα· ἄπερ ἀμφοτέρα τὴν αὐτὴν ἰσχύον ἔχει πρὸς τὴν εὐσεβίαν. (αὐτόθ. 188-196). — Ἀποστολικὸν δὲ οἶμαι καὶ τὸ ταῖς ἀγράφους παραδόσεις περκαμέναι. (αὐτόθ. 200. ἔνακ μαρτυρεῖται τῆς Γραφῆς ἔπονται).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ἐπίκλησις πρὸ τῆς τῶν Γραφῶν ἀναγωγῆς. Εἰς ἔπη.

Κλιθ, πάτερ Χριστοῦ πανεπίσκοπε, τῶνδε λιτῶν. (ΛΖ', 517).

Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, καὶ πρὸς τινα τῶν παλαιῶν ἱστοριῶν (τὴν τοῦ Ἰωνᾶ) ἀναδραμῶν, ἐκεῖθεν εὐλακτα συμβόλην ἐμαυτῷ πρὸς τὰ παρόντα. Μὴ γὰρ εἰκὴ ταῦτα συγγεγράψαι νομίζομεν, μηδὲ ὄχλου ἄλλως εἶναι ῥημάτων τε καὶ πραγμάτων, ψυχῶν γίγας ἔ-

νεκα τῶν ἀκουόντων συγχείμενα, καὶ οἷον ἀκοῆς τι δέλεαρ μέχρι τῆς ἡθῆς; ἰσχύμενοι. Ταῦτα μὲν παρῆντοσαν μῦθοι καὶ Ἕλληνας, οἱ, τῆς ἀληθείας; ὀλίγα φροντίζοντες; τῷ κομψῷ τῶν πλοσμάτων καὶ τῷ λίγῳ τῶν λέξεων καὶ ἀκοὴν καὶ ψυχὴν γοητεύουσι. Ἡμεῖς δὲ, οἱ μέχρι καὶ τῆς τυχευότης; κερδαίς καὶ γαρυμῆς; τοῦ Πνεύματος; τὴν ἀρίθειαν ἔκλοντες, οὐ ποτε δεξόμεθα, οὐδὲ γὰρ ὄσιον, οὐδὲ τὰς ἐλαχίστας; πράξεις εἰσὴ σπουδασθῆναι τοῖς ἀναγράψασι, καὶ μέχρι τοῦ παρόντος μὴμὴ διεσπῶθηκα; ἀλλ' ἐν ἡμέτῃ; ἔχωμεν ὑπομνήματα καὶ παιδείματα τῆς τῶν οἰσίων, εἴ ποτε συμπέτοι κειρό; διασκέψως; ὥστε τὰ μὲν φεύγειν, τὰ δὲ αἰρεῖσθαι, οἷον κινῶσι τοῖς καὶ τύποις; τοῖς προλαβοῦσιν ἐπόμενοι παραδείγμασι. (ΑΕ', 504-505).

Οὐδὲ γὰρ τοὺς Εὐαγγελιστὰς φαίμεν ἂν ὑπεκτανίκα ποιεῖν ἀλλήλους, ὅτι οἱ μὲν τῷ σαρκικῷ τοῦ Χριστοῦ πλέον ἐνησυχολήθησαν, οἱ δὲ τῆς θεολογικῆς προσέβησαν; καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς, οἱ δὲ ἐκ τῶν ὑπὲρ ἡμᾶς ἐποίησαντο τὴν ἀρχήν. Οὕτω τὸ κήρυγμα διεκλόμενοι πρὸς τὸ χρησίμου, οἴμικι, τοῖς δεχομένοις, καὶ οὕτω παρὰ τὸν ἐν αὐτοῖς τυπούμενοι Πνεύματος. (ΑΓ', 588-589).

Γενῶ σαυτοῦ καὶ τῶν βίβλων, αἱς καθωμίλησας, ἐν αἷς πολλοὶ μὲν βίσι, πολλοὶ δὲ τρόποι, πολλὰ δὲ ἦθῶν καὶ τελειότητες; πολλὰ δὲ, ὡς τὸ εἶκός, συμφοραὶ καὶ τραχύτητες. Πλέκει δὲ ταῦτα δι' ἀλλήλων ὁ Θεός; ἐμοὶ δοκεῖ, ἵνα μὴδὲ τὸ λυποῦν ἀθεράπευτον ἦ, μὴδὲ τὸ εὐφραίνον ἀπειθαγώγητον, καὶ, ἵνα τὸ ἐν τούτοις ἄστατον καὶ ἀνώμαλον θεωροῦντες, πρὸς αὐτὸν μόνον βλέπωμεν. (ΑΖ', 273).

Ἐπὶ δὲ τὸν νοῦν μετρίως προσημάνθη,
 Ὡς ἐν παλαίστρῃ, ποικίλοις συγγραμμάσι,
 Αὐταῖς ἐνάθει ταῖς θεοπνεύστοις Γραφαῖς,
 Διτῶν Διαθηκῶν συλλέγων πλοῦτον μέγαν,
 Τῆς μὲν Παλαιᾶς, τῆς δὲ καὶ Καινῆς αἰεί.
 Καινὴ γὰρ ἐστὶ δεύτερον γεγραμμένη,
 Καὶ τὴν μετ' αὐτὴν μηκῆθ' ἕξουσα τρίτην.
 Ταῦταις ἅπασαν ἀρμένως σπουδὴν νέμε.
 Παρ' ὧν μαθήσει χρηστὸν ἕξασκεῖν τρόπον,
 Καὶ τὸν γ' ἀληθῆ καὶ μόνον Θεὸν εἶδειν.
 Μονὰς γὰρ ἐστὶ καὶ Τριάς αἰθίως,
 Πατὴρ οὖν Πῶ καὶ Πανήγῳ Πνεύματι.
 (αὐτόθ. 1589-1590).

Θαῖσις ἐν λογίοισιν αἰετὴ γλώσση τε νόμῳ τε
 Στροπῶσθ'· ὁ γὰρ ἔδωκε Θεὸς καμάτων τὸ δ' ἄεθλον,
 Καὶ τι κρυπτὸν ἰδεῖν ὄλιγον φῶς; ἢ τὸ δ' ἄριστον,
 Νύκτεσθαι καθαροῦ Θεοῦ μεγάλῃσιν ἱερεμαῖς.
 Ἡ τρίτατον, χθονίων ἀπάγῃ πρῖνα ταῖς δε μερμῆμασι.

Ἐκ τῶν Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου.

Πηγὴ ἀένωτος, ἠσκαυρὸς ἀνεξάντητος,
 Ὡκεανὸς ἀκονῆς; εἰσὶν αἱ θεοπνευστοὶ Γραφαί,
 Ἐξ ὧν περ πάντες ποταμοί, καὶ πᾶτα θάλασσα,
 καὶ πᾶσαι κρήναι καὶ φρέγκα πάντα νάουσι.
 Φάρμακα πολλὰ ἐν αὐταῖς μεμιγμένα, λυγρὰ καὶ ἐτθλά; ὡς ἱατροὶ ἀνθρώπων πολλῶν ἀντάξιοι ἄλλων; ὡς γλώσσης ἠσκαυρὸς γλῶσσαν περὰ πᾶσαν ἀρίστης Ἑλλαδικῆς; παστῶν χαρίτων πᾶν μέτρον ἔχουσι; (ΑΔ', 301.303).

Τί ἡ Γραφὴ περὶγγέλλει τῷ ἀνθρώπῳ ποιεῖν;
 (αὐτόθ. 756 κ.ε.).—Τίνος ἔνεκεν ἐδόθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἡ θεία Γραφή; (αὐτόθ. 761).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Οἱ κατκλείποντες τὴν περὶ τῶν πίστιν, καὶ τῷ ἔχθρῳ συμμαχοῦντες, παραδέχεται τῆς πατρῴου διδασκαλικῆς γίνονται. (ΜΑ', 329).

Τὴν ἐκ τῆς ἀρχαιοτέρης Γραφῆς, ἐκ νόμου καὶ προφητείας, καὶ τῆς παροιμιώδους διδασκαλικῆς γινόμενῃν περὶ τῆς ὑπερκειμένης φύσεως διδασκαλίαν, δι' ἐσώπτερον τινὸς καὶ αἰνίγματος ὡς μαρτυροῦν τῆς ἀποκαλυφθείσης ἡμῖν ἀληθείας δεχόμεθα, εὐσεβῶς τὴν διανοικῶν τῶν ῥητῶν ἐκλαμβάνοντες; εἰς συμφωνεῖν τῆ παρὰ τὸν Δεσπότην τῶν ὄλων ἐκτεθεινὴ πίστις; ἦν ἐπὶ λέξεω; καθαρὴ καὶ ἀπεργεγείρητον φυλάττομεν, ὡς παρελθόμεν, καὶ τὴν ἐν ὀλίγῳ περὶτροπὴν τῶν παραδοθέντων ῥημάτων ἐσχετῆν κρινόντες βλασφημῶν τε καὶ ἀσεβειαν. (ΜΕ', 469).

Τί τοῦ χριστιανοῦ τὸ ἐπάγγελμα. Τί χριστιανισμός. Ἄλλ' ἐπειδὴ, καθὼς φησὶν ἡ Γραφή, ἀφραστὸν ἐστὶ τὸ θεῖον καὶ ἀκατέλητον, πάσης ὑπερκειμένου καταληπτικῆς ἐπινοίας, ἀναγκαίως οἱ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι θεοροδοῦμενοι προφήται καὶ ἀπόστολοι, πολλοὺς ὀνόμασι τε καὶ νοήμασιν ἐπὶ τὴν σύνεσιν τῆς ἀφθάρτου φύσεως ἡμᾶς χειραγωγοῦσιν, ἄλλου πρὸς ἄλλο τι τῶν θεοπεπῶν νοημάτων ἡμᾶς διεσθύνοντος κ. ε. (ΜΤ', 240-249).

Θεὸν ἀληθῶς καὶ ἱερὸν χρῆμα ὁ λόγος Θεοῦ, κτῆμα ἐξαιρέτων, οὐκ ἄλλοθεν προσγε- νόμενον, ἀλλὰ συγκεραμμένον τῇ φύσει, ἀν- θρώπῳ δῶρον τιμιώτατον παρὰ τοῦ δημιουργήσαντος εἰς αὐτὸν ἔλθόν. Τούτῳ γοῦν ἔχει καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα τὴν διαφορὰν κ. ἐ. Τὸ δὲ τοιοῦτον ζῶον, τὸ σοφόν, τὸ πρακτικόν, τὸ δραστήριον, τὸ μνημονικόν, τὸ ἐνταῦθα καὶ ἀλλὰ γοῦν βλέπον, διὰ τὸ ποικίλαις ἡδο- ναῖς καὶ διαφόροις πάθεσι περιέκκεσθαι, ἐνὸς ὀλιγώρως ἔχει, τῆς ἀληθοῦς ζωῆς καὶ τῆς οἰκείας σωτηρίας. — Ἦσαν δ' ἄν ἦν κακόν, εἰ μὴ νοούσης οἴοσθαι καὶ παρ' ἑαυτῶν τὸ πρέ- πον καὶ τὸ συμφέρον, νοῦν ἔχοντας καὶ λόγον, ἄλλου γοῦν εἰσαγομένου τὸ χρῆσιμον, ἐπει- θόμεθα. Τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ καὶ σφό- δρα τοῖς διδασκάλου ἀχθόμεθα, καὶ γαλε- πῶς αὐτῶν τὴν νοθεσίαν φέρομεν, καὶ ταῖς συμβουλαῖς βαρυνόμεθα κ. ἐ. (αὐτόθ. 301-316).

*Οτι δυσμετάθετον ἐπὶ παντός ἡ συνήθεια.

*Ἀμαχον γὰρ ἐστὶν ἐπὶ παντός ἡ συνήθεια, πολλὴν ἔχουσα δύναμιν πρὸς ἑαυτὴν ἑλκύσαι καὶ ἐπισπάσασθαι τὴν ψυχὴν, καὶ τινα καλοῦ παρασχέιν φαντασίαν, ἐν ᾧ ἄν τις σέξιν καὶ προσθέσθαι διὰ τοῦ προσθεσίου τινα κτή- σηται· καὶ οὐδὲν οὕτω τῇ φύσει φευκτόν ἐστιν, ὡς ἐν συνθείῃ γενόμενον μὴ καὶ σπουδῆς ἄ- ζιον καὶ αἰρετὸν νομισθῆναι κ. ἐ. (αὐτόθ. 357).

Τί τὸ πιστεύειν ἀφῆτες, τεχνολογούμεν τὴν πίστιν, καὶ πληροῦμεν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κοι- νοῦ δυσμενοῦς, Καταλείψωμεν τὸ ζυγομαχεῖν, καὶ σταθμίζειν τὰς λέξεις τοῦ δόγματος. Πανσώμεθα τοῦ θέλειν εἶναι τῶν διδασκάλων διδάσκαλοι. Μισήσωμεν τὸ λογομαχεῖν ἐπὶ κατὰστροφῇ τῶν ἀκούοντων. Πιστεύωμεν ὡς οἱ Πατέρες ἡμῶν παρέδωκαν· οὐκ ἐσμὲν τῶν Πατέρων σοφώτεροι· οὐκ ἐσμὲν τῶν διδασκά- λων ἀκριβέστεροι. Μὴ γινώμεθα κατὰ ταῦτὸν δημοτράπεζοι, καὶ ἀλλήλων ἐπιβουλοὶ· μὴ ἐν- ταῦθα κοινωνικοὶ, καὶ ἐξω ἐπιβουλοὶ. (αὐτόθ. 1109-1112).

*Ἐπειδὴ γὰρ κριτήριον ἀσφαλές τῆς ἀλη- θείας ἐπὶ παντός δόγματος ἡ θεόπνευστός ἐστι μαρτυρικῶς, καλῶς ἔχειν ἠγοῦμαι τῇ πα- ραθέσει τῶν θείων καὶ τὸν ἡμέτερον λόγον πι- στῶσασθαι. (ΜΕ', 243 κ. ἐ. κατὰ Εὐνομίου). — Πῶν γὰρ τὸ παρὰ τὴν ἀλήθειαν λεγόμενον, ψευδὸς ἐστὶ πάντως καὶ οὐκ ἀληθές. (αὐτόθ.

468).— Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος, ἡ διὰ τῆς ἐπιπνοίας τοῦ Πνεύματος ἀναγραφεῖται, μαρ- τυρεῖ τῷ Πνεύματι τὴν θεότητα. (αὐτόθ. 553).

*Ἀρκεῖ γὰρ εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἡμετέρου λό- γου τὸ ἔχειν πατρῶθεν ἡκούσαν τὴν παράδο- σιν, οἷόν τινα κληρὸν δι' ἀκολουθίας ἐκ τῶν ἀποστόλων διὰ τῶν ἐρεῖξῃ· ἀγίων παραπεμ- ρθέντα. (αὐτόθ. 573 κ. ἐ.).

*Ἐκ τῶν Ἐπιφανίου Κύπρου.

*Ἦ μὲν γὰρ Ἐκκλησία, καίπερ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ διεσπαρμένη, παρὰ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν ἐκείνων μαθητῶν παραλαβούσα τὴν εἰς ἕνα Θεὸν Πατέρα Παντοκράτορα, καὶ εἰς ἕνα Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς Πνεῦμα ἅ- γιον πίστιν, ἐπιμελῶς φυλάττει κ. ἐ. (ΜΑ', 533 κ. ἐ.).

Καὶ ὅροι γὰρ ἐτέθησαν ἡμῖν, καὶ θεμέλιοι, καὶ οἰκοδομὴ πίστewος, καὶ ἀποστόλων παρα- δόσεις, καὶ Γραφαὶ ἅγιαι, καὶ διαδοχαὶ διδα- σκαλικαῖ· καὶ ἐκ πανταχόθεν ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἠσφάλασται. Καὶ μηδεὶς ἀπατάσθω και- νοῖς μύθοις. (αὐτόθ. 977).— Δεῖ δὲ καὶ πα- ραδόσει κερηθῆσθαι· οὐ γὰρ πάντα ἀπὸ τῆς θείας Γραφῆς δύναται λαμβάνεσθαι. Διὸ τὰ μὲν ἐν Γραφαῖς, τὰ δὲ ἐν παραδόσει παρέδω- καν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι· ὡς φησὶν ὁ ἅγιος Ἀ- πόστολος· «Ὡς παρέδωκα ὑμῖν» καὶ ἄλλοτε· «Οὕτω διδάσκαυ, καὶ οὕτω παρέδωκα ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις·» καὶ, «Εἰ κατέχετε» ἐκτὸς εἰμὴ εἰκὴ ἐπιστεύσατε.» (αὐτόθ. 1048).

Εἶτα δὲ περὶ τούτου αὐτοῖς ἐπιλήφομαι τῆς ἀκολουθίας, ὅτι ἀναγκαίως· ἡ Ἐκκλησία τοῦ- το ἐπιτελεῖ, παρέδωκεν λαβούσα παρὰ Πατέ- ρων. Τίς δυναίεται θεσμὸν μητρὸς καταλείνειν, ἢ νόμον Πατρὸς· ὡς τὰ παρὰ τῷ Σολομῶντι εἰρημένα· «Ἄκουε, υἱέ, λόγους πατρὸς σου, καὶ μὴ ἀπόστη θεσμοῦ μητρὸς σου» δειξας, ὅτι ἐγγράφως τε καὶ ἀγράφως ἐδίδασκεν ὁ Πατήρ, ταυτέστιν ὁ Θεός, ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. (ΜΒ', 516.773).

*Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου.

*Ἀνάγνωσις συνεχῆς τῶν βιβλίων τῆς Γρα- φῆς· ὄργανον σωτηρίας κ. ἐ. (ΜΗ', 993).— Προ- τροπὴ εἰς αὐτήν. (αὐτόθ. 812. 991. 993. —

ΜΘ', 186. — Ξ', 156. — ΞΒ', 485). — Πω; δεῖ γίνεσθαι τὴν τῶν θείων Γραφῶν ἀνάγνωσιν. (ΝΑ', 125).

Ἐρέλεια ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν (ΜΘ', 299.300. — ΝΕ', 512). — Γζ; Ἰερ2; Γραφῆ; οὐδὲν γονιμώτερον. (ΝΥ', 572. 615). — Οὐκ ἀρκεῖ μόνῃ ἡ ἀνάγνωσις, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἡ κατανόησις αὐτῶν ἀρ' ὧν γὰρ ὠρελεῖσθαι δεῖ, ἀπὸ τούτων βλαπτομέμει, ὥσπερ καὶ κατὰ τὰ φάρμακα εἰσὼς τοῦτο γίνεσθαι κ. ἔ. (Ξ', 250 — ΝΑ', 21).

Ἀνάγνωσις τῶν θείων Γραφῶν τὰς νόσους τῆς ψυχῆς ἀποσθένουσιν. (ΝΖ', 50). — Ἀνάγνωσις τῶν Εὐαγγελίων ἀναγκασί. (αὐτόθ. 29). — Ἡ ἀνάγνωσις τῶν θείων Γραφῶν πῶς ἐγένετο. (ΝΘ', 295. 296). — Πρὸ τῆς ἀναγνώσεως ἐνίπτοντο τὰς χεῖρας. (αὐτόθ.).

Ἐρέλεια εἰς ἀρετὴν καὶ ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας; ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἀποστόλου καὶ οὐρανοβόμων Παύλου. Οὐκ ἂν τις ἀμάρτιοι λεμῶνα ἀρετῶν καὶ παρὰθεῖσιν πνευματικῶν καλέσας τὴν Παύλου ψυχῆν. Οὕτω πολλὸ μὲν ἦνθιε τῆ χάριτι, ἀξίαν δὲ τῆς χάριτος ἐπεδείκνυτο τῆς ψυχῆς τὴν φιλοσοφίαν κ. ἔ. (Ν', 473 κ. ἔ.).

Παραγγέλλει δὲ ὁ θεὸς Ἄποστολος Ἰερουσι καὶ λαϊκοῖς, καὶ πολλῶν μὲλλον ἐπισκόπους, ἵνα μὴ ὧσιν ἀμαρθεῖς, καὶ τῆς τῶν θείων Γραφῶν ἀναγνώσεως ἀμελεῖς καὶ ἀπειροί. — «Συγκοκοπήθησαν τῷ Εὐαγγελίῳ. — Ἐποτόπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων. — Τὴν παρακαταθήκην φύλαξον. — Ἄ ἡκούσας παρ' ἐμοῦ δικὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παρὰθω πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξῃσι. Σὺ οὖν κακοπήθησον ὡς καλῶς στρατιώτης. — Μένε ἐν οἷς ἐμνήεις καὶ ἐπιστάθης, καὶ δεῖ ἀπὸ βρέφους; τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, καὶ τὰ δυνάμενά σε σοφίται εἰς σωτηρίαν. — Πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει κ. ἔ. Β'. Πρὸς Τιμ. Α', 8 — Β', 2-4. — Γ', 14-15. (ΞΒ', 501-713). — Κατὰ ἀπαιδευτῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, καὶ τῆς τῶν θείων Γραφῶν ἀναγνώσεως ἀμελοῦντων. (ΜΗ', 659-672).

Ἡ ψυχὴ τοῦ μὴ τὰς Γραφὰς ἀναγιγνώσκοντος ὁμοία ἐστὶ κεχερσωμένη γῆ. Τῶν δὲ Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις γενεῖ τὸ ψυχικὸν κάλλος. Ταῦτα δὲ μύμηθητε καὶ φυλάττετε μετὰ ἀκριβείας ἀπίσης κ. ἔ. (αὐτόθ. 811-812).

Ἵτι πλεῖον ἀνάγκη ἔχουσι οἱ κοσμικοὶ τῆς τῶν Γραφῶν ἀναγνώσεως, ἢ οἱ μοναχοί. Καὶ τοῦτο αἰεὶ παρακαλῶ, καὶ παρακαλῶν οὐ παύσομαι, ἵνα μὴ μόνον ἐνταῦθα (ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ) τοῖς λεγομένοις προσέχητε, ἀλλὰ καὶ οἱ οἰοὶ γινόμενοι, τῇ τῶν θείων Γραφῶν ἀναγνώσει συνεχῶς ἐδιδρακίθητε. Μὴ μοι λεγέτω τις τὰ ψυχρὰ ῥήματα εἰκείνα, καὶ πολλῆς κατηγνώσεως ἀξίη. (αὐτόθ. 991 — 1006). — Ἀνάγκη ἵνα κτώμεθα βιβλίη πνευματικὰ, μιμούμενοι τοὺς χαλκοτύπους, τοὺς χρυσοβόους, καὶ τοὺς ἀργυροβόους, ἔχοντας τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς ἐργαλεῖα. Οὕτω δὲ καὶ ἡμῖν ἐργαλεῖα τῆς τέχνης ἐστὶ τὰ ἀποστολικὰ καὶ προφητικὰ βιβλίη (αὐτόθ. 993).

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται σαφῆ καὶ δηλὰ τὰ παρ' ἐαυτῶν κατέστησαν ἄπαισι, ἅτε κοινοὶ τῆς οἰκουμένης ὄντες διδάσκαλοι, ἵνα ἕκαστος καὶ δι' ἐαυτοῦ μαθηάειν δύνηται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως μόνης τὰ λεγόμενα. Καὶ τοῦτο προκαρανῶν ὁ προφῆτης ἔλεγεν ἅ ἔσονται πάντες διδασκῶτες Θεοῦ. (Ἦσ. ΝΔ', 13). — Τίνοι γὰρ οὐκ ἔστι δηλὰ τὰ τῶν Εὐαγγελίων ἄπαντα; Γίς δὲ ἀκούω, ὅτι «Μακάριοι οἱ πικρεῖς, μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, μακάριοι οἱ κλαροὶ τῇ καρδίᾳ, καὶ ὅσα τοιαῦτα, διδάσκάλου δεῖσεται, ὥστε μαθεῖν τὸ λεγόμενον Μεγάλη ἀσφάλεια πρὸς τὸ μὴ ἀμαρτάνειν τῶν Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις» μέγας κρημὸς καὶ βάρυθρον βυθὸ τῶν Γραφῶν ἡ ἀγνοία; μεγάλη προδοσία σωτηρίας τὸ μηθεῖν ἀπὸ τῶν θείων εἰδέναι νόμων. (αὐτόθ. 995).

Ἡ Γραφὴ θησαυρὸς καὶ πηγὴ ἐστὶν ἀνεξάντλητος καὶ ἀένος κ. ἔ. (αὐτόθ. 1005 κ. ἔ.). — Θησαυρῷ τινι προσέοικεν ἡ τῶν θείων Γραφῶν ἀνάγνωσις. Καθάπερ γὰρ ἐκεῖθεν τις κἂν μικρὸν ψῆγμα λαθεῖν δυνηθεῖν, πολὺν ἐαυτῷ τὸν πλοῦτον ἐργάζεσται, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῆς θείας Γραφῆς, καὶ ἐν βροχεῖς λέξει πολλὴν ἐστὶν εὐρεῖν τῶν νοημάτων τὴν δύναμιν, καὶ ἄρατον τὸν πλοῦτον. Καὶ οὐ θησαυρὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ πηγὴν μιμεῖται τὰ θεῖα λόγια, διαψιλῆ τὰ νάμματα ἀναδύζουσιν, καὶ πολλὴν ἔχουσιν τὴν ἐπιρροὴν κ. ἔ. (ΝΓ', 32. 76-78).

Διὰ τί αἱ ἄγιοι Γραφαὶ μετὰ χρόνον πολλὸν ἐδόθησαν; (ΜΘ', 103 κ. ἔ.). — Ταῦτα δὲ πάντα συναγαγὼν ἔγραψον τῇ δικαιοῖς σου

οὐχ ὄρθι, πῶς αἱ γυναῖκες καὶ τὰ μικρὰ παιδία ἀντὶ φυλακῆς μεγάλης Εὐαγγελία ἐξαρτῶσι τοῦ τραχήλου, καὶ πανταχοῦ περιφέρουσιν, ὅπου περ ἂν ἀπίωσιν ; Σὺ δὲ τὰ παραγγέλματα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοὺς νόμους ἐγγραφεῖν σου τῇ διακονίᾳ. Καὶ ἀσφαλέστερον ἔξεις τὸ Εὐαγγέλιον οὐκ ἐξωθεν περιφέρων, ἀλλ' ἔνδον αὐτὸ τοῖς τῆς ψυχῆς ἀποτιθέμενος ; ταμεῖος κ. ἔ. (αὐτόθ. 196).

Ἡ ἐκ τῶν Γρατικῶν ἱστοριῶν μεγάλη ὠφέλεια. Ἐν αὐταῖς ἕκαστος εὐρίσκει τὸ κατάλληλον φάρμακον. (αὐτόθ. 289. 299-306).

— Πολλὴν παρέχει ἡ Γρακὴ παρηγορίαν ἐν πᾶσι πρὸς πάντας. (αὐτόθ. — ΝΓ', 261-262).

Τίς γὰρ τοιοῦτος λιμὴν, οἷος ἡ Ἐκκλησία ; Τίς παρέδωκε ὡς ἡ σύνοδος ἡ ἡμέτερά ; Οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα ὄρις ἐπιβουλεύων, ἀλλ' ὁ Χριστὸς μυσταγωγῶν οὐκ ἔστιν Εὖξ ὑποσκελίζουσα, ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία ὀρθοῦσα οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα φύλλα δένδρων, ἀλλ' ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα φραγμὸς ἀκανθῶν, ἀλλ' ἄμπελος εὐθηνουῦσα. Ἐν δὲ ἀκανθῶν εὐρω, εἰς ἐλαίαν μετὰφραζέτω γὰρ ἀπορίχ φύσεως τὰ ἐνταῦθα, ἀλλ' ἐλευθερίᾳ προαιρέσεως τετιμηται. (ΜΘ', 336-344).

Ἐῤῥῖος λιμὴν τῶν Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις, λιμὴν ἀκύμαντος, καὶ τεύχος ἀββηγέας, καὶ πύργος ἄπειστος, καὶ δόξα ἀνακρίστος, καὶ ὄπλον ἀτρωτον, καὶ εὐθυμία ἀμάρτανος, καὶ ἡδονὴ διηνεκῆς, καὶ πάντα ὅσα ἂν εἴποι τις καλῶς, τῶν θείων Γραφῶν ἡ συνουσία. Αὕτη καὶ ἀθυμίαν ἀποκορῶεται, καὶ εὐθυμίαν διατηρεῖ, καὶ τὸν πένητα τῶν εὐπῶρων πλουσιώτερον κατασκευάζει, καὶ τοὺς πλουτοῦσιν ἀσφάλειαν περιτίθησι, καὶ τὸν ἀμικρωτῶν δίκκιον ποιεῖ, καὶ τὸν δίκκιον ἐν ἀσφαλειᾷ καθίστησι φυλακῆς, καὶ τὰ ὄντα κακὰ ἀναστῆξ, καὶ τὰ οὐκ ὄντα ἀγαθὰ καταφτυσεῖ κ. ἔ. — Ἐως μὲν γὰρ τίς μακροτέρω τῆς ἀρετῆς καθεστῆσιν ἐκυτός, μέγχα φαίνεται τὰ τοῦ περόντος βίου πράγματα. Ὅταν δὲ ἐν αὐτῷ τῷ φανοτάτῳ φρωτὶ τῶν θείων ἐκυτῶν καταστήσῃ Γραφῶν, τότε καὶ τὸ εὐτελές καὶ τὸ βραχὺ καὶ τὸ οὐδαμῶν τῶν ἐπικλήρων τούτων ὄρθι πραγμάτων κ. ἔ. (ΝΕ', 413-518).

Πρὸς τοὺς ἀπολιμπανομένους τῶν θείων συναξῶν καὶ ὅτι οἱ ἀτέλεστον καταλιμπάνοντες τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ πρὸ τῆς τε-

λευταίας εὐχῆς; ἐξερχόμενοι τὸν Ἰούδα μιλούνται. Λόγος.

Πάντες ὑμεῖς ἐν εὐθυμίᾳ τήμερον, ἐγὼ δὲ ἐν δόδῳ ἡμόνος. — Ὅτι τοσαῦτα τέχνα τεκοῦσα ἡ Ἐκκλησία, οὐ καθ' ἑκάστην συναξὴν ἀπολαύειν αὐτῶν δύναται, ἀλλ' ἐν ἑορτῇ μόνον. Πόσον ἦν ἀγαλλίξιμα πνευματικόν, πόση χαρὰ, πόση δόξα Θεοῦ, πόση ψυχῶν ὠφέλεια, εἰ καθ' ἑκάστην συναξὴν οὕτω πεπληρωμένους ἐωρῶμεν τοὺς περιβόλους τῆς Ἐκκλησίας ; Νῦν δὲ νῆσται μὲν καὶ κυβερνῆται πάντα ποιοῦσιν, ὅπως τὸ πέλαγος διὰδράμωσι, καὶ πρὸς τὸν λιμὴν κατανήσωσιν ἡμεῖς δὲ διὰ παντός πελάγους σαλεύειν φιλονικούμεν, ἐν ταῖς τῶν βιωτικῶν πραγμάτων τρικυμῖαις συνεχῶς ποντούμενοι, καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν τοῖς διακαστηρίοις στρεφόμενοι, ἐνταῦθα δὲ ἀπαξ ἡ δευτέρον μόλις τοῦ παντός ἀπαντῶντες ἐνικυτοῦ. — Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι καθάπερ λιμένας ἐν πελάγει, οὕτω τὰς Ἐκκλησίας ἐν ταῖς πόλεων ἐπηξεν ὁ Θεός, ἵνα ἀπὸ τῆς ἄλλης τῶν βιωτικῶν θορυβῶν ἐνταῦθα καταρεύοντες, γαλήνης μεγίστης ἀπολαύωμεν ; Ἐνταῦθα πᾶν ποθητὸν καὶ θυμῆρες οὐδὲν ἐνοχλεῖ οὐ φλέγει ἐπιθυμία, οὐ βλασφημία τῆκε, οὐκ ἀπόνικα φουσσ, οὐ κενοδοξία ἐρωα διαφθερεῖ, ἀλλὰ πάντα ταῦτα κατέσταλαται τὰ θηρία, καθάπερ θείας τινὸς ἐπιφθῆς, τῆς τῶν θείων Γραφῶν ἀραόσεως, διὰ τῆς ἐκάστου ἀκοῆς πρὸς τὴν ψυχὴν εἰσιούσης καὶ κοιμίζουσας τὰ ἄλογα τὰῦτα πάθη.

Πόσησιν ἀθλιότητος οὐκ ἂν εἶν, τοσαύτης μέλλοντας ἀπολαύειν φιλοσοφία; μὴ συνεχῶς ἐπιχωρίζεται μοι ποῖται πρὸς τὴν κοινὴν ἀπάντων μητέρα, τὴν Ἐκκλησίαν λέγω ; Ποῖαν γὰρ ἂν ἔχοις εἰπεῖν μοι καύτης ἀναγκαιότεραν διατριβὴν ; τίνα χρηστοτέραν συνουσίαν ; Τί δὲ τὸ ἐμπόδιον τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς ; Πάντως μοι τὴν πῶθεν ἐρεῖς κώλυμά σοι γίνεσθαι τοῦ καλοῦ τοῦδε συλλόγου ἄλλ' οὐκ εὐλογος ἡ πρόφρασις. Ἐπτά ἡμέρας ἡ ἐβδομάς ἔχει σοὶ ἀπένειμεν ὁ Θεός τὰς ἔξ, ἐκρυτῷ δὲ κατέλιπε μίαν. κ. ἔ. (ΜΘ', 363-364).

Τί γὰρ, εἰπέ μοι, διδάξει σε τῶν ἀναγκαιῶν δυσνησόμεθα, ἀπαξ τοῦ ἐνικυτοῦ, ἡ δευτέρον περὶ ἡμῶν φοιτῶντα, περὶ ψυχῆς, περὶ σώματος, περὶ ἀθανασίας, περὶ βρασιλείας οὐρανῶν, περὶ κολάσεως, περὶ γενένης, περὶ μακροθυμίας Θεοῦ,

περί συγγνώμης, περί μετανόιας, περί βαπτίσματος, περί ἀμάρτημάτων ἀφέσεως, περί τῆς πίστεως ταύτης· τῆς ἄνω καὶ τῆς κάτω, περί ἀνθρώπων φύσεως, περί ἀγγέλων, περί τῆς τῶν δαιμόνων κκουργίας, περί τῶν μεθοδεϊῶν τοῦ διαβόλου, περί πολιτείας, περί δογματικῶν, περί τῆς ὁρθῆς πίστεως, περί τῶν διεσφαρμένων αἱρέσεων; Ταῦτα γὰρ καὶ πολλὰ πλείονα τούτων τὸν χριστιανὸν εἰδέναι χρὴ, καὶ τούτων πάντων ἀποδιδόναι λόγον τοῖς ἐρωτῶσιν ὡμς κ. ἔ. (αὐτόθ. 364-372).

Ἐκκλησίαν δὲ λέγω, οὐ τόπον μόνον, ἀλλὰ καὶ τρόπον· οὐ τοίχους Ἐκκλησίας, ἀλλὰ νόμους Ἐκκλησίας. Ὅταν καταφεύγῃς ἐν Ἐκκλησίᾳ, μὴ τόπον καταφύγῃς, ἀλλὰ γνώμη. Ἐκκλησία γὰρ οὐ τοίχος καὶ ὄροφος, ἀλλὰ πίστις καὶ βίος.— Ταῦτα δὲ λέγω, ἵνα μηδέποτε εἰς Ἐκκλησίαν καταφεύγων ἀμφιβάλλῃς. Μένε εἰς Ἐκκλησίαν, καὶ οὐ προδίδουσι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐὰν δὲ φύγῃς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, οὐκ αἰτία ἡ Ἐκκλησία. Ἐὰν μὲν γὰρ ἦς ἔσω, ὁ λύκος οὐκ εἰσέρχεται· ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς ἔξω, θηριάλωτος γίνῃ· ἀλλ' οὐ παρὰ τὴν μὲνδραν τοῦτο, ἀλλὰ παρὰ τὴν σὴν μικροψυχίαν. Ἐκκλησία οὐδὲν ἔστιν. Μὴ μοι λέγε τείχη καὶ ὄπλα· τείχη μὲν γὰρ τῷ χρόνῳ πεκαλιούνται, ἡ Ἐκκλησία δὲ οὐδέποτε γηρᾷ. Τείχη βάρβαροι κατακλύουσιν, Ἐκκλησίας δὲ οὐδὲ δαίμονες περιγίνονται.

Καὶ ὅτι οὐ κόμπος τὰ ῥήματα, μαρτυρεῖ τὰ πράγματα. Πόσοι ἐπολέμησαν τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ οἱ πολεμήσαντες ἀπώλοντο; αὐτὴ δὲ ὑπὲρ τὸν οὐρανὸν ἀναβέβηκεν. Τοιοῦτον ἔχει μέγεθος ἡ Ἐκκλησία· πολεμουμένη νικᾷ· ἐπιβουλευομένη περιγίνεται, ὑβρίζουμένη λαμπρότερα καθίσταται· δέχεται τραύματα, καὶ οὐ κατκρίπτει ὑπὸ τῶν ἐλκῶν κλυδωνίζεται, ἀλλ' οὐ καταποντίζεται· χειμαίνεται, ἀλλὰ νουάζιον οὐχ ὑπομένει· παλαίει, ἀλλ' οὐχ ἠττάται· πυκτεύει, ἀλλ' οὐ νικάται. Διὰ τί οὐν συνεχώρησε τὸν πόλεμον; Ἴνα δείξῃ λαμπρότερον τὸ τῷ πρῶτον. Προσέχωμεν τοίνυν τῇ ἀνγχύωσι τῶν Γραφῶν· ἐκ τῆ Γραφῆ προσέχῃς, ἐκβάλλει σου τὴν ἀθυμίαν, φουτεύει σου τὴν ἰδονήν, ἀναίρει τὴν κακίαν, ῥίξει τὴν ἀρετήν, οὐκ ἐρίθει ἐν θυρῶσιν πραγμάτων τὰ τῶν κλυδωνιζομένων πάσχειν. Ἡ θάλασσα μαίνεται, οὐ δὲ μετὰ γαλήνης πλείεις· ἔ-

χει γὰρ κυβερνήτην τῶν Γραφῶν τὴν ἀνάγνωσιν κ. ἔ. (NB', 397-414).

Διὰ χρόνον πρὸς τὴν μητέρα ἡμῶν ἐπανήλθομεν, τὴν ποθεινὴν καὶ ἐπέραστον ταύτην ἄψαισι Ἐκκλησίαν, πρὸς τὴν μητέρα ἡμῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν ἄψασι. Μητέρα μὲν γὰρ, οὐχ ὅτι τῷ χρόνῳ προσβυτέρα μόνον ἐστίν, ἀλλ' ὅτι καὶ ὑπὸ ἀποστολικῶν ἐθεμελιώθη χειρῶν κ. ἔ. Πόλις ἔδου οὐ κατισχύουσι αὐτῆς. (NA', 77-88).

Περὶ ἐπισκόπων καὶ ἱερέων ἐκπληρούτων ἢ ἀμελούντων τῆς Εὐαγγελικῆς διδασκαλικῆς (N', 509-514).

Δύναμις τοῦ ἀκροάζεσθαι τὰ θεῖα λόγια. Μὴ τοῖνον ἀμελήσῃ, ἀγκυπητέ, τῆς ἐνταῦθα δικτριβῆς· κἂν γὰρ τις ἀθυμῖα ἐνοχλῇ, ἐνταῦθα φυγαδεύεται, κἂν φροντίδες βιωτικαί, δρακπετεύουσι· κἂν ἀλογα πάθη, σθένουνται· ἀπὸ δὲ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν θεάτρων, καὶ τῶν ἄλλων συλλόγων καὶ ἐξώθεν πολλὰς ἐπισυρόμενοι φροντίδας, καὶ ἀθυμίας, καὶ ψυχῆς νόσους οἰκαδε ἀνχωροῦμεν κ. ἔ. (αὐτόθ. 521 κ. ἔ.).

Εἰ γὰρ οἱ ἐν τῷ θεάτρῳ καθήμενοι ἐπικύπτουσι δύο παλαιόντων, ἵνα ἴδωσι παλαιότητα αἰσχύνῃς γέμοντα, πολλῶ μᾶλλον ἤμας προσέχειν δεῖ τῶν θείων Γραφῶν ἀκροάζει. (αὐτόθ. 702).

Τῶν Εὐαγγελίων ἡ ὑπεροχή.

Πάσης μὲν θεοπνεύστου Γραφῆς ἡ ἀνάγνωσις γίνεται τοῖς προσέχουσιν εὐσεβεῖς ἐπίγνωσις· ἡ δὲ σπητὴ τῶν Εὐαγγελίων γραφῆ ὑψηλοτέρων ἐστὶ διδαγματικῶν ὑπεροχῆ· τὰ γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐμπερόμενα λόγια ὑψίστου βασιλείως ὑπάρχει θεσπίσματκ. Διὸ καὶ φοβερά τις ἠπειλῆται κύλασις τοῖς μὴ φυλάττουσιν ἀκριβῶς τὰ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένα κ. ἔ. (NA', 41 κ. ἔ.).

Τῇ ἀναγνώσει τῶν θείων Γραφῶν προστεθήτωσαν καὶ ἔργα ἀγαθὰ. (αὐτόθ. 179). — Οὐ γὰρ ἀρκεῖ τὰ θεῖα λόγια ἐπελθεῖν μόνον, ἀλλὰ δεῖ καὶ τῆς ἀπὸ τῶν ἔργων ἐπιδείξεως. Καὶ καθάπερ ἐπὶ τῆς κιθάρης ἄπτεται μὲν ὁ τεχνίτης τῶν νευρῶν, ἄπτεται δὲ καὶ ὁ ἀτεχνος· ἀλλ' ὁ μὲν λυπεῖ τὸν ἀκρατῆν, ὁ δὲ ψυχαγωγεῖ καὶ τέρπει, καίτοι γε οἱ αὐτοὶ δάκτυλοι καὶ αἱ αὐταὶ νευραὶ, ἀλλ' οὐχὶ ἡ αὐτὴ ἐμπερία. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν θείων Γραφῶν, ἐπέρχονται μὲν πολλοὶ τὰ θεῖα λόγια, ἀλλ'

οὐ πάντες κερδαίνουσιν, οὐδὲ καρποῦνται πάντες· τὸ δὲ κτίσιον, ἐπειδὴ μῆτε τοῖς εἰρημένοις ἐμδαθύνουσι, μῆτε μετὰ τέχνης τῆς κινήσεως ἀπτονται. Ὅπερ γὰρ ἐπὶ τῆς κινήσεως ἢ τέχνης, τοῦτο ἐπὶ τῶν τοῦ Θεοῦ νόμων ἢ διὰ τῶν ἔργων ἐπιδειξίς (αὐτόθ. 18-30).

Οἱ αἰρετικοὶ παραγραφόμενοι τὰς Γραφάς, τὰ μὲν ἄλλα παρατρέχουσι, ζητοῦσι δέ, εἴ ποῦ εὑροῖν λήμματα δοκοῦν τι συντρέχειν αὐτῶν τῷ νοσήματι. Καὶ μὴ μοι λέγε, ὅτι ἡ Γραφή αἰτία· οὐχὶ ἡ Γραφή αἰτία, ἀλλ' ἡ ἀγνωμοσύνη αὐτῶν. Ἐπεὶ καὶ τὸ μέλι γλυκόν, ἀλλ' ὁ νοσῶν πικρὸν αὐτὸ νομίζει· ἀλλ' οὐ τοῦ μελιτος· τὸ ἐγκλημα, ἀλλὰ τῆς ἀβυσσότητος ἢ κατηγορίας. Οὕτω καὶ οἱ μακρονομοῦντες τὰ δρώμενα οὐ βλέπουσιν· ἀλλ' οὐ τῶν δρωμένων τὸ ἐγκλημα, ἀλλὰ τοῦ μακρονομοῦ ἢ διεσφαρμένη γνώμη.— Καὶ ὡς περὶ ὁ ἀγνώμων πρὸς οὐδενὸς ὤφελεταί, οὕτως ὁ εὐλόγων καὶ πρὸς ἑαυτοῦ ὤφελεταί. Τί τοῦ Χριστοῦ ἔστιν; καὶ οὐκ ὠφελήθη ὁ Ἰούδας. Τί τοῦ διαβόλου πονηρότερον; καὶ ἐστεφάνωθη ὁ Ἰάβ· καὶ οὕτω τὸν Ἰούδαν ὠφελήσεν ὁ Χριστός, ἐπειδὴ ἀγνώμων ἦν, οὕτω τὸν Ἰάβ ἐβλάψεν ὁ διάβολος, ἐπειδὴ ἐγνώμων ἦν. Ταῦτα λέγω, ἵνα μὴ τις τὰς Γραφὰς διαβάλλῃ, ἀλλὰ τὴν ἀγνωμοσύνην τῶν τὰ καλῶς εἰρημένα κακῶς ἐρμηνεύοντων. Καὶ γὰρ ὁ διάβολος ἀπὸ τῶν Γραφῶν τῷ Χριστῷ διελέγετο. Ἄλλ' οὐχ ἡ Γραφή αἰτία, ἀλλ' ἡ διάνοια ἢ τὰ καλῶς εἰρημένα κακῶς ἐρμηνεύουσα. (Ν', 703-704).

Κἂν ἀπαξ ἡ δεύτερον τῆς ἐβδομάδος συλλεγώμεθα, οὐ δεῖ βῆθιμον εἶναι τὸν ἀκροατήν. Ἐὰν γὰρ ἐξέλθῃς ἐκ τῶν ὧδε, καὶ εἴπῃ σοὶ τις, τί ὠμίλησεν ὁ Διδάσκαλος; καὶ μὴ εὐρῆς, αἰσχύνῃ σοι μεγίστη. Ἐὰν δὲ εἴπῃς, δάκνεις αὐτόν· κἂν τε αἰρετικὸς ἦ, διορθῶς αὐτόν, κἂν τε φίλος ἢ βῆθιμος, ἐφέλκεις αὐτόν, κἂν τε γυνὴ ἀκόλαστος, σωφρονεστέραν ποιεῖς. Ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν οἰκίαν εἰπεὶ πρὸς τὴν γυναῖκα σου, ὅτι ἐκόμισας αὐτὴν ἐκ τῆς ἀκροάσεως τοῦ θεοῦ λόγου, λόγων σοφίζοντα διάνοιαν. Παράθεθι αὐτῇ τὴν τράπεζάν τὴν πνευματικὴν. (αὐτόθ. 706). — Διὸ χρὴ μετὰ ἀκριβείας ἀπάσης φυλάττειν καὶ κατέχειν ἅπαντα, ἵνα καὶ εἰς ἑτέρους αὐτὰ διανείμωμεν· καὶ γὰρ καὶ τόκους τῶν ἀργυρίων τούτων ἀπαιτούμεθα. Προσέχωμεν τοίνυν τῇ ὑποδοχῇ,

ἵνα καὶ εἰς ἑτέρους διανείμῃς δυνήθωμεν τὰ ἀργύρια· καὶ γὰρ ἕκαστος ἐὰν θέλῃ, δύναται ἔχει διδασκαλίαν. Οὐ δύναται Ἐκκλησίαν ὀρθῶσαι τοσαύτην· ἀλλὰ δύναται τὴν γυναῖκα τὴν σὴν νοθεύσαι. Οὐ δύναται πρὸς πλῆθος τοσοῦτον διαλεχθῆναι, ἀλλὰ τὸν υἱόν σου σωφρονίσει δύναται. Οὐ δύναται πρὸς δῆμον τηλικούτων τὸν λόγον ἀποτείνειν διδασκαλίαν· ἀλλὰ τὸν οἰκίτην σου βελτίονα ἐργάσασθαι δύναται κ. ἐ.—Μὴ τοίνυν, ἀγαπητῆ, ἀμελῶμεν τῶν συνοικούντων ἡμῖν κ. ἐ.—Μηδεὶς ἀπλῶς μηδὲ ἡμελημένως ἀκούστω τῶν λόγων τῶν πνευματικῶν κ. ἐ. (ΝΑ', 97-112).— Δεῖ δὲ τὰ θεῖα διδάγματα ἐγκολάπτεισθαι τῷ νῷ, ἵνα καὶ ἑτέροις διδάσκαλοι γένησθε, δυνάμενοι καὶ ἄλλους νοθεύειν. (ΝΓ', 117—ΝΖ', 13).— Δεῖγμα ψυχικῆς ὑγιείας. (ΝΓ', 118).— Πῶς δεῖ ἀκροάζεσθαι τὰς ἐπι' Ἐκκλησίας διδασκὰς (119).

Μακροζῶν τῆς σπουδῆς ὕμεις, ἀκαπητοὶ μὲθ' ἧς εἰς τὸν καρπὸν οἴον συντρέχετε. Ἀπὸ γὰρ τῆς σπουδῆς ταύτης καὶ περὶ τῆς ὑγιείας ὑμῶν τῆς κατὰ ψυχὴν ἔχω θαρῆεν· καὶ γὰρ ἱατρῆιον θαυμαστὸν τῆς Ἐκκλησίας τὸ διδασκαλεῖον ἐστίν· ἱατρῆιον, οὐχὶ ὁσμάτων, ἀλλὰ ψυχῶν. Πνευματικὸν γὰρ ἐστὶ, καὶ οὐχὶ τραχύμακα σαρκός, ἀλλ' ἀμικρημάτα διανοίας διορθοῦται· τῶν δὲ ἀμικρημάτων τούτων καὶ τῶν τραχύματων τὸ φάρμακον ὁ λόγος ἐστὶ κ. ἐ. (ΝΑ', 353-372. ἔνθα καὶ πρὸς ἄνδρας περὶ τῆς πρὸς τὰς γυναῖκας εἰρήνης).

Οὐ χρεῖα χρόνον ἐνταῦθα, οὐ χρεῖα πόνων, οὐ χρεῖα χρημάτων· ἀρκεῖ θελήσει μόνον, καὶ πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς ἡμῖν κατάρθωται. Κἂν ἐνοήσωμεν τὸ ἀξίωμα τοῦ κελεύοντος Θεοῦ καὶ νομοθετοῦντος, ἱκνήνη ληψόμεθα διδασκαλίαν καὶ παραίνουσαν· οὐδὲ γὰρ οἴκοθεν φθεγγόμεθα, ἀλλ' ἐπὶ τὸν νομοθέτην ἄπαντας ὕμεις ἄγομεν. Ἐπεσθε τοίνυν, τῶν θείων ἀκούετε νόμων κ. ἐ. (αὐτόθ. 19 κ. ἐ.).

Πρὸς τοὺς ἐγκαταλείψαντας τὴν συναξίν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ μὴ παρατρέχειν τὰς ἐπιγραφὰς τῶν θείων Γραφῶν. ἔνθα περὶ πολυλοῦ καὶ ὀλίγου ἀκροατηρίου.— «Κρείσσων εἰς ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ἢ μυρίου περᾶνομοιο» (Σιράχ Γ', 3). «Ἐστὶ γὰρ, ἐστὶ πολλάκις ἄνθρωπος εἰς μυρίων ἀντάξιον. Καί, τί λέγω ἐστὶν εἰς ἄνθρωπος μυρίων ἀντάξιον μόνος; ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκουμένης ἀναγκαϊότερος, καὶ τι-

μώτερος. Καί τούτου τήν μαρτυρίαν ἀπό τῶν Παύλου ῥημάτων ποιήσομαι κ. ἐ. (αὐτόθ. 67-76).

Αἱ Γραφαί εἰσι καί νεκροῦ ἀναστάντος πιστότεραι. Καί ὅτι τούτο ἐστὶν ἀληθές, ὅτι ὁ τῶν Γραφῶν οὐκ ἀκούων, οὐδὲ νεκρῶν ἀνισταμένων ἀκούσεται, εἰδείξαν οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ, ἐπειδὴ Μωϋσέως οὐκ ἤκουσαν καὶ τῶν προφητῶν, οὐδὲ νεκροῦ ἀναστάντος ἰδόντες ἐπίστευσαν· ἀλλὰ νῦν μὲν ἀνελεῖν τὸν Ἀδὰμ ἐπεχείρουν, νῦν δὲ τοῖς ἀποστόλοις ἐπεπήδων, καίτοι πολλῶν ἀναστάντων νεκρῶν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ σταυροῦ.—Ἰνα δὲ καὶ ἐτέρωθεν μάθῃς, ὅτι ἀξιωμασιώτερά ἢ τῶν προφητῶν διδασκαλίᾳ τῆς τῶν ἀναστάντων ἀπαγγελίας, ἐκεῖνο σκόπησον, ὅτι νεκρὸς μὲν ἅπας δουλός ἐστιν· ἃ δὲ αἱ Γραφαί ρηθῆγονται, ταῦτα ὁ Θεὸς ἐρθέγγετο· ὥστε καὶ νεκρὸς ἀναστῆ, καὶ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ καταβῆ, πάντων ἔστωσαν αἱ Γραφαί ἀξιωμασιώτεραι κ. ἐ.—Μὴ ζητῶμεν τοίνυν παρὰ νεκρῶν ἀκούειν ταῦτα, ἃ πολλῶ σαφέστερον αἱ Γραφαί καθ' ἐκαστήν ἡμᾶς παιδεύουσι τὴν ἡμέραν κ. ἐ. (ΜΗ', 1009-1016).

Καί γὰρ πνευματικὸς λειμῶν, καί παρὰ δεισὺς τρυφῆς ἢ τῶν θείων Γραφῶν ἐστὶν ἀνάγνωσις, παρὰ δεισὺς δὲ τρυφῆς· ἐκείνου τοῦ παρὰ δεισὺς βελτίων. Τοῦτον τὸν παρὰ δεισὺς πανταχοῦ ἐξήπλωσεν ὁ Θεός, καί εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης ἐξέτεινεν κ. ἐ. (ΝΑ', 87-97).

Ἦδὺς μὲν λειμῶν καί παρὰ δεισὺς, πολλὴ δὲ ἡδύτην τῶν θείων Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις. Ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀνθὴ μεκραίνουσα, ἐνταῦθα δὲ νοήματα ἀκμαζόντα· ἐκεῖ ζέφυρος πνέων, ἐνταῦθα δὲ Πνεῦματος αὔρα· ἐκεῖ ἀκναθαί καὶ τειγίζουσι, ἐνταῦθα πρόνοιαι Θεοῦ ἢ ἀπραλιζομένη κ. ἐ. Ὁ παρὰ δεισὺς ἐν ἐνὶ χωρίῳ, αἱ δὲ Γραφαί πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης· ὁ παρὰ δεισὺς δουλεύει· καίρων ἀνάγκαις, αἱ δὲ Γραφαί καὶ ἐν χειμῶνι, καὶ ἐν θέρει κομῶσι τοῖς φύλλοις, βρῖθουσι τοῖς καρποῖς. Προσέχωμεν τοίνυν τῇ ἀναγνώσει τῶν Γραφῶν κ. ἐ. (ΝΒ', 395-397).

Καθὼς περ λειμῶν εὐανθῆς· διάφορα καὶ ποιήματα τὰ ἀνθὴ ἐν ἑαυτῷ δείκνυσιν, οὕτως ἡ θεία Γραφή τῶν δικαίων τὰς ἀρετὰς ἡμῶν δείκνυσι κ. ἐ. (ΝΔ', 395-406. 414). — Ἐν ταῖς Ἱεραῖς Γραφαῖς· οὐδὲν εἰρή καὶ ἀναίτιως

ἐγράφη. Ὅσα δὲ ἐγράφησαν, πρὸς ἡμετέραν διδασκαλίαν καὶ ὠφέλειαν ἐγράφησαν· εἰ καί τινα δοκεῖ ἡμῖν δυσεξήγητα ἢ δυσκατάληπτα. (ΝΓ', 410 κ. ἐ.).

Ὁ τῶν θείων ὑπεροπῶν λογίων οὐ λέγεται φερωνύμως ἄνθρωπος.— Οὐ γὰρ, εἴ τις σῶμα ἄνθρωπου καὶ φωνὴν ἔχει, οὗτος ἄνθρωπος· ἀλλ'· εἴ τις ψυχὴν ἄνθρωπου, καὶ διάθεσιν ἔχει ψυχῆς. Ψυχῆς δὲ ἀνθρωπίνης οὐδὲν οὕτω τεκμήριον, ὡς τῶν θείων ἔρην λογίων· ὡς περ οὐδὲν οὕτω κτηνώδους καὶ ἀλόγου ψυχῆς δεῖγμα καὶ σημεῖον, ὡς τῶν θείων ὑπεροπῶν λογίων κ. ἐ. (ΝΑ', 113-124).

Μόνου οἱ μετ' ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς ἀναγινώσκοντες τὸν θείαν Γραφήν ὁρώσι καὶ αἰσθάνονται τοῦ ὕψους αὐτῆς. Ἐν τοῖς χωρίοις τῶν θείων Γραφῶν ὅπου περ ἀν δικαιοσύνης, παταχούς ἐξίνοντας ὄψει πολλούς· καὶ ὅσον βελθίως σκάπτων ἐρευξῆς, τοσοῦτον εὐρίσκεις πολυτιμωτέρους θησαυρούς. (αὐτόθ. 124).

Ἐν ταῖς Γραφαῖς καὶ ψιλή τῆς πρόσρησις μέγα τι καὶ γενναῖον ἐνδείκνυται νόημα. Εἰς τὸ Ἀσπασσθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν, ὁ ἔνθα περὶ νομίμου γάμου, γυναικῆς καὶ παίδων· καὶ ὅτι οἱ ἔγγαμοι πολλαίς ἐπιδείκνυνται πολλῶ ἀκαιοτέστεραν ριλοσορίαν τῶν ἐν μοναστηρίοις ζώντων. (αὐτόθ. 189 κ. ἐ.).—Μὴ τοίνυν μηδὲ τὰ νομιζόμενα εἶναι ψιλὰ τῶν Γραφῶν νοήματα παρατρέχουμεν. (ΜΘ', 17 κ. ἐ.).

Ἄρα ἐπαίδευσθε μηδὲν εἶναι νομίζειν πάρεργον τῶν ἐν τῇ θείᾳ Γραφῇ κειμένων· ἀρα ἐμάθετε καὶ ἐπιγρηρατὰ καὶ ὀνομάτια καὶ ψιλὰς περιεργάζεσθαι προσήσεις, τὰς ἐν τοῖς θείοις λόγοις γεγραμμένας· Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδένα οἶμαι λοιπὸν τῶν φελοπόνων τὸν ἀνεξέμενον παραδραμεῖν τι τῶν ἐν ταῖς Γραφαῖς κειμένων ῥημάτων, καὶ ὀνομάτων ἢ κατάλογος, καὶ γρῶνων ἀριθμός. (ΝΑ', 195 κ. ἐ.—143-156).

Ἄγιον ἀνδρῶν καὶ ἡ ὄψις, καὶ αὐτὸς τῶν ἱματιῶν ὁ στολισμὸς, καὶ αὐτὸς τῶν ὑποδημάτων ὁ τρόπος πολλὴν ἔχουσι ἡδονὴν καὶ ὠφέλειαν. Καί γὰρ ἐντεῦθεν πολλή τις εἰς τὸν ἡμέτερον εἰσενήκτα βίον ὠφέλεια, τὸ μάθεθαι μέχρι ποῦ τοῦ ἀναγκαίου ἐχθρόντο κ. ἐ. (αὐτόθ. 195 κ. ἐ.).

Περὶ τῆς πρὸς τοὺς ἱερεῖς τιμῆς καὶ εὐλαβεῖς. Ἐτι οὖν ζητήσωμεν, πόθεν ῥαθυμία το-

σαύτη και εὐλαβείας ὑπεροφία γέγονεν, ὅταν οὕτως ὤμεν ἀπεχθῆς πρὸς τοὺς πατέρας διακείμενοι τοὺς ἡμετέρους; Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν οὐδὲν, ὃ κατελλοῦται καὶ διακρίθεται Ἐκκλησίαν δύναιτ' εἶναι, μᾶλλον δὲ οὐκ ἔστιν οὕτω γενέσθαι τοῦτο ἀλλοχθέντες ἔξωθεν, ἀλλ' ἢ ἔστιν οἱ μαθηταὶ τοῖς διδασκαλοῖς, καὶ τοῖς πατρῶσι οἱ παῖδες, καὶ τοῖς ἀρχουσὶν οἱ ἀρχόμενοι μὴ μετὰ πολλῆς ὡς συνδεμένοι τῆς ἀκριβείας. — Διὰ δὲ ταῦτα ἀντιβολῶ, καὶ παραινῶ καὶ δέομαι, ταύτης ἀποστήναι τῆς πονηρᾶς συνθηλαίας. Τοὺς μὲν γὰρ ἱερεῖς κακῶς ἀκούοντας οὐδὲν παραβλάψωμεν κ.έ. (αὐτόθ. 203-205).

Τῶν θείων λόγων ἡ γλυκύτης. Πρὸς τὰς τοῦ μέλιτος πηγὰς καὶ τήμερον ἡμεῖς χειραγωγῆσαι βούλομαι, μέλιτος οὐδέποτε κόρον ἔχοντος. Τοιούτη γὰρ τῶν Παύλου ῥημάτων ἡ φύσις, καὶ πάντες δέ, ὅσοι πληροῦσι τὰς ἑαυτῶν καρδίας ἐκ τῶν πηγῶν τούτων, διὰ Πνεύματος τοῦ ἁγίου φέρονται μᾶλλον δὲ καὶ μέλιτος ἀρετῆν ἀποκορύπτει πᾶσαν ἢ τῶν θείων ἡδονῆν λογίων· «Ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγια σου, ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον τῷ στόματί μου» (Ψαλμ. ΡΗ', 103). Οὐ μέλιτος δὲ ἔστιν ἡδίων μόνον, ἀλλὰ καὶ χρυσοῦ καὶ λίθου πικρῶς τιμιωτέρου, καὶ ἀργυρίου πικρῶς καθρωτέρου ἢ ἡδονῆν τῶν θείων λογίων. «Τὰ λόγια Κυρίου, λόγια ἀγνά, ἀργύριον πεπωρωμένον, δοκίμιον τῆ γῆ, κεκαθαρισμένον ἑπταπλασίως» (Ψαλμ. ΙΑ', 7). Διὰ τοῦτο καὶ τὴν σοφὸν ἔλεγεν· (Παροιμ. ΚΕ', 27). «Ἐνθίειν μέλι πολλὸν οὐ καλόν, τιμῆν δὲ λόγους ἐνδόξους» (αὐτόθ. 207 κ. ἑ.).

Περὶ τῶν μὴ ὠφελουμένων ἐκ τῶν θείων Γραφῶν. Ἀνάγκη γὰρ καὶ βίβη, καὶ μὴ βουλομένην οὐκ ἐνὶ θεραπείᾳ εὖρεῖν ἐκ τῶν Γραφῶν, καὶ τοὺς θεῖους μὴ καταδεχόμενον χρησιμότητος· καὶ ἐντεῦθεν μᾶλλον δὲ πλεον ἐντεῦθεν ἢ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων ἀποδείξεως. Τῶν γὰρ δρωμένων ἀξιοπιστοτέρην δεῖ τὴν τοῦ Θεοῦ ἀπόφασιν πιστεύειν εἶναι. Διὰ τοι τοῦτο καὶ χλεπωτέρου τοσούτους μένει τιμωρία μὴ διορθωμένους, ὅτι δεῖσθαι τῶν Γραφῶν, οὐδὲν ἐκέλευεν εἰς τὴν τοιαύτην κεραισθῆναι ὠφέλειαν. Ἰνα οὖν μὴ τοῦτο πάσῃσι, φέρε ἀψώμεθα τῆς διορθώσεως λοιπῶν, τὴν αἰτίαν εἰπόντες τοῦ νοσήματος πρώτον. Τίς οὖν ἡ αἰ-

τία τῆς ἀβῶσταίας τῆς τοσαύτης ἐστίν; Ἡ πολυπράγμων καὶ περίεργος γνώμη, καὶ τὸ βούλεσθαι πάντων τῶν γινομένων εἰδέναι τὰς αἰτίας ἀπάσας, καὶ φιλονεικεῖν τὴν ἀκατάληπτον καὶ ἀῤῥητον τοῦ Θεοῦ πρόνοιαν, τὴν ἀπέραντον καὶ ἀνεξιχνίαστον, περιεργάζεσθαι ἀναυχῶντως καὶ πολυπραγμονεῖν. κ. ἑ. Πρὸς τοὺς σακνδαλιθέντας ἐπὶ ταῖς δυσμερείαις (NB', 479-528).

Ὁ κίνδυνος τῶν μὴ ἀκροαζομένων, ἢ μὴ δεχομένων τὰς Γραφικὰς διδασκαλίας. — Καὶ οἶδα, ὅτι πολλοὶ οὐ μόνον οὐ προσιέναι τὰ παρ' ἡμῶν λεγόμενα, ἀλλὰ καὶ ὡς λήθοντα καὶ μῦθον ἀκούοντες οὐ προσέχουσιν τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Ἄλλ' ἐγὼ καὶ διὰ τοῦτο δάκνομαι, καὶ ὀδυνομαι, ὅτι οὔτε τῶν πραγμάτων ἢ πείρα, οὔτε ἡ τοσαύτη τοῦ Θεοῦ ὑπόσχεσις, οὔτε φόβος τῶν μελλόντων, οὔτε αἱ καθ' ἑκάστην ἡμέραν παρ' ἡμῶν παραινέσεις, τῶν τοιούτων καθικέσθαι ἠδυνήθησαν. Ἄλλ' ἡμεῖς οὐδ' οὕτω παυσόμεθα διδάσκειν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς Γραφῆς κ.έ. (NI', 39).

Οὐδὲν γὰρ οὕτω διεγείρειν δύναται τὸν λέγοντα, καὶ εἰς πλείονα εὐπορίαν ἀγαγεῖν νοημάτων, ὡς ἡ τῶν ἀκρατῶν προθυμία· ὥστε οἱ ἀνακπετωκότες καὶ ἔβρῃμοι ἀκραταί, καὶ τὸν λέγειν δυνάμενον ὀκνηρότερον ἀπεργάζονται. — Δεῖται γὰρ ἡμῶν ἡ ψυχὴ ἔβρῃμος οὕσα συνεχῶς τῆς ὑπομνήσεως. Καὶ καθάπερ τὸ σῶμα τοῦτο καθ' ἑκάστην ἡμέραν δεῖται τῆς σωματικῆς τροφῆς· οὕτω δὲ καὶ ἡ ψυχὴ χρῆζει τῆς πνευματικῆς τροφῆς καὶ τῆς ἀρίστης πολιτείας, ὥστε ἐν συνηθείᾳ τινὶ τῶν καλῶν γινομένην, ἀχειρωτὸν ἑαυτὴν λοιπὸν καταστήσῃαι ταῖς ἐπιβουλαῖς τοῦ πονηροῦ (αὐτόθ. 45).

Ὅτι χρὴ ἀδικαίπτως περὶ πνευματικῶν διαλέγεσθαι καὶ σπουδάζειν, καὶ ἀπέχειν βωμολογιῶν καὶ θεάτρων (αὐτόθ. 54 κ. ἑ.).

Οὐδὲν τὸ κωλύον καὶ μετὰ ἄριστον καὶ μετὰ δεῖπνον ἀκροάζεσθαι τοῦ θείου λόγου καὶ τῆς πνευματικῆς διδασκαλίας. (αὐτόθ. 81 κ. ἑ.). — Ἡ ἀσφάλεια τῶν μελετώντων τὰς Γραφὰς (αὐτόθ. 81-84-90).

Αἱ Γραφαὶ μεγάλα εἰσι φάρμακα. Ὅτι δεῖ πολλὴν τῆς ἀρετῆς ποιεῖσθαι λόγον, καὶ μίμεισθαι τοὺς ἁγίους, οἱ τῆς αὐτῆς φύσεως ἡμῖν ὄντες ταύτην μετὰ ἀκριβείας κατάρθωσαν, καὶ ὅτι ἔβρῃμοισιν ἡμῖν οὐδεμίαν ἔσται ἀπο-

λογία (αὐτόθ. 90 - 98). — Καὶ γὰρ εἰδὼς ὁ φιλόσοφος ἡμῶν Δεσπότης, τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν τῆς προκρίσεως καὶ τὸ εὐλισθόν, μεγάλην φάρμακον ἡμῖν κατέλιπε, τὴν τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσιν, ἵνα ταῦτα ἐπιτιθέντες ἐαυτοῖς συνεχῶς, καὶ τοὺς βίους ἀναλογιζόμενοι τῶν θευμασιῶν ἐκείνων καὶ μεγάλων ἀνδρῶν, εἰς ζῆλον ἐκτιγόμεθα, καὶ μὴ ἀμελούμεν τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ φράζομεν τὴν κακίαν (αὐτόθ. 104-105).

Ἡ τῶν θεῶν Γραφῶν κατανόησις οὐ δεῖται ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ φωτισμοῦ καὶ ἀποκαλύψεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. — Διὰ τοῦτο προσήκει ἡμᾶς ὑπὸ τῆς ἀνωθεν χάριτος ὀδηγουμένους, καὶ τὴν περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἑλλακτικὴν δεξιότητα, οὕτως ἐπιέναι τὰ θεῖα λόγια. Οὐδὲν γὰρ σοφίας ἀνθρωπίνης δεῖται ἡ θεία Γραφή πρὸς κατανόησιν τῶν γεγραμμένων, ἀλλὰ τῆς τοῦ Πνεύματος ἀποκαλύψεως, ἵνα τὸν ἀληθῆ νοῦν τῶν ἐγκειμένων καταμαθόντες, πολλὴν ἐκείθεν δεξιότητα τὴν ὠφέλειαν (αὐτόθ. 175 κ. ἑ.). — Ἐρευνᾶν προσήκει τὰς Γραφὰς οὕτως, καθὼς οἱ μεταλλικὴν γῆν ἀνορύττοντες οὐ μέχρι τῆς ἐπιφανείας ἴστανται κ. ἑ. (αὐτόθ. 175-185).

Τῶν Γραφῶν ἡ ἔννοια οὐ ἐξορίσκειται πάντοτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας. — Θέοις δὲ βοηθεῖ τοῖς ποθοῦσι καὶ μετὰ προσοχῆς ἐρευνᾶσι τὰς Γραφὰς. Ἐπιδοκίμα ἐστω τὰ συμβάντα τῷ αἰθίορι εὐνοῦχῳ. — Μέγα ἀγαθόν, ἀγαπητοί, τῶν θεῶν Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις. Τοῦτο τὴν ψυχὴν φιλόσοφον ἀπεργάζεται· τοῦτο πρὸς τὸν οὐρανὸν μεθίστησι τὴν δαίμονι τοῦτο εὐχάριστον κατασκευάζει τὸν ἄνθρωπον· κ. ἑ. (αὐτόθ. 321-332—206-217).

Οἱ κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου καὶ οἱ ποιμένες τῶν λογικῶν προβάτων, κηρύττοντες καὶ διδάσκοντες ἔστωσαν τύπος καὶ ὑπογραμμός, καλὸν μιμητικὸν παράδειγμα (αὐτόθ. 251-260).

Διὰ τί ἐγράψαν καὶ τὰ κατορθώματα καὶ τὰ ἀμαρτήματα τῶν ἁγίων. Τὰ γὰρ τοῖς παλαιοῖς συμβεβηκότα, εἰ βουλοίμεθα νῆρην, μεγίστης ἡμῖν διδασκαλικῆς ὑπόθεσις γίνεται. Διὰ γὰρ τοῦτο οὐ μόνον τὰ κατορθώματα τῶν ἁγίων γέγραπται, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀμαρτήματα, ἵνα τὰ μὲν φύγωμεν, τὰ δὲ ζηλώσωμεν. Καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ δείκνυσαι σοὶ ἡ θεία Γραφή καὶ δικαίους πολλὰς σφαλέντας, καὶ ἀμαρτωλοὺς πολλὰν μεταβολὴν ἐπιδειξαμέν-

ους, ἵνα ἐκπύρωθεν ἀρκοῦσαν δεξιότητα τὴν ἀσφάλειαν, καὶ μήτε ὁ ἐστὼς θάρβη ὄρων καὶ δικαίους καταπεσόντας, μήτε καὶ ὁ ἐν ἀμαρτήματι ὢν ἀπαγορεύη κ. ἑ. (αὐτόθ. 260 κ. ἑ.).

Ὅτι ἐν τοῖς πνευματικοῖς κατορθώμασι φεύγειν χρὴ τὴν ὑψηλοροσίαν. (αὐτόθ. 283-292).

Ἡ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιαστικὴ πανήγυρις ἐστὶ πνευματικὴ, καὶ ψυχῶν ἱατρειὸν. — Μὴ τοίνυν ἔξουθιόμεν, περὶ καλῶς, ἀλλὰ διεγείρωμεν ἡμῶν τὸν λογισμόν, καὶ πρὸς τὸ βάλωμεν αὐτὸ τῶν γεγραμμένων ὁλοσχερῶς κατοπεύσωμεν, ἵνα δυνηθῶμεν κερδανάκτες τι πλεόν ἐντεῦθεν, οὕτως οἴκαδε ἐπανελαθεῖν. Καὶ γὰρ πανήγυρις ἐστὶ πνευματικὴ τοῦ Θεοῦ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ, καὶ ἱατρειὸν ἐστὶ ψυχῶν κ. ἑ. (αὐτόθ. 293-305).

Αἱ Γραφαὶ οὐχ ὁμοιάζουσιν ἀνθρωπίνους συγγράμματα. — Μεγάλη τῆς θείας Γραφῆς ἡ δύναμις, καὶ πολὺς ὁ τοῖς ῥήματι ἐγκεκρυμμένος πλοῦτος τῶν νοημάτων. Διὸ προσήκει μετὰ ἀκριβείας ἡμᾶς προσέροντας πολλὰν ποιῆσθαι τὴν ἐρευναν, ἵνα διαψιλῇ τὴν ὠφέλειαν ἐντεῦθεν καρπωσόμεθα. Διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ὁ Χριστὸς παρήγγειλε λέγων, ἄῤευνάτε τὰς Γραφὰς. Ἢ ἵνα μὴ ἀπλῶς ψιλῇ προσέχωμεν τῇ ἀναγνώσει, ἀλλὰ τὸ βάλωμεν ἀνιχνεύοντες, τὸν ἀληθῆ τῆς Γραφῆς νοῦν καταλαβῆναι δυνηθῶμεν. Τοιοῦτον γὰρ τῆς Γραφῆς τὸ ἔθος· ἐν βραχεῖσι ῥήματι ἐστὶ πολλὰς εὐρεῖν πολὺ πλῆθος νοημάτων. Θεῖα γὰρ ἐστὶ τὰ διδάγματα, καὶ οὐκ ἀνθρώπινα, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεναντίας τῇ σοφίᾳ τῆς ἀνθρωπίνου πάσαν αὐτὴν ἐστὶν ἰδεῖν συγχεμένην. — Σύγχεσις ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ θεῶν Γραφῶν· ὅτι ἡ μὲν πρὸς ἐπίδειξιν, ἡ δὲ πρὸς ψυχικὴν καὶ σωματικὴν ἀποβλέπει ὠφέλειαν κ. ἑ. (αὐτόθ. 341 κ. ἑ.).

Βεβαία ἡ ἀσφάλεια τῶν ταῖς θεαῖς Γραφῶν ἐκασχολουμένων. — Διὰ γὰρ τοῦτο καθ' ἑκάστην τὴν πνευματικὴν ταύτην παρατίθεμεν ὑμῖν τράπεζαν, ἵνα τῇ συνεχεῖς τῆς παραινέσεως, καὶ τῇ πολλῇ τῶν θεῶν Γραφῶν μελέτῃ πᾶσαν ἀποτειχίσωμεν τῷ πονηρῷ δαίμονι τὴν ἐπιβουλήν κ. ἑ. (αὐτόθ. 342-350).

Ἠῆσαι μὲν ἄξιαι αἱ θεαῖς Γραφαί, ἔχουσι δὲ τι πλεόν οἱ ψαλμοί κ. ἑ. (ΝΕ', 533). — Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀνάγνωσις ἔχει πόνον, καὶ πολὺ τὸ φορτικόν, τοῖς εἰρημονοῦσι τῶς ἐμφιλοχωρῶμεν. Ἢνα οὐοῦ καὶ τέρπης τὴν ψυχὴν ἄδων, καὶ

ὑποκλήπτῃ τὸν πόνον. Ψαλλέτω τοίνυν τὸ στόμα, καὶ πικιδευσθεὺς ὁ νοῦς· οὐκ ἔστιν οὐδ' αὐτὸ τοῦτο μικρὸν. (αὐτόθ. 536).

Κανὼν πίστεως μόνος αἰ θεῖτι Γραφαί. — "Ὅταν λέγηται τι μὴ ἐν ταῖς θείαις περιεχόμενον Γραφαῖς, τῶν ἀρακτῶν ἢ διάνοια χωλαίνει, ὅτε μὲν συγκατανεύουσα, ὅτε δὲ ἀμφιβάλλουσα· καὶ ἄλλοτε μὲν ἀποστρεφόμενη τὰ λεγόμενα, ὡς μύθος, ἄλλοτε δὲ κρίνουσα αὐτὰ ὡς πιθανὰ. 'Ἄλλ' ὅταν τῆς θείας φωνῆς ἢ μαρτυρία προέλθῃ ἀπὸ τῶν Γραφῶν, ἀμέσως βεβαιεῖται καὶ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον, καὶ τοῦ ἀκούοντος τὴν διάνοιαν. (αὐτόθ. 603, 620, 625. 767. καὶ 103-105).

Πλακῶνται αἰ κρίνοντες περικτῆ μέρη τινὰ τῆς Γραφῆς. — Προσέχετε μετὰ ἀκριβεῖς· ἡ γὰρ τῶν Γραφῶν ἀνάγκη τῶν οὐρανῶν ἔστιν ἀνοιξίς. Εἰ γὰρ οἱ τὰ μέταλλα ἀνορύττοντες οὐδὲ τὰ μικρὰ ψήγματα παρατρέουσι, ἀλλ' ὅταν χρυσεῖος ἐπιλάθωνται φλεβῆς, τὰς ἱνας ἀκριβῶς περισκοποῦσι· πῶμα μᾶλλον ἐπὶ τῶν Γραφῶν τοῦτο ποιεῖν ἡμᾶς χρὴ· κ. ἔ. Οὐ γὰρ ἔστιν ἐπὶ τῆς Γραφῆς τὸ χρυσεῖον μετὰ γῆς ἀκαμμιγμένον, ἀλλὰ καθαρὸν χρυσεῖον ἐστὶ πεπυρωμένον. Οὐ γὰρ ἐστὶ μέταλλα κατεργασίας δεόμενα αἱ Γραφαί, ἀλλὰ θησαυρὸν ἔτοιμον παρέχουσι τοῖς ζητοῦσι τὸν πλοῦτον τὸν ἐξ αὐτῶν. Ἄρκει γὰρ παρακλύψαι μόνον, καὶ τῶν λίθων εὐθέως θεωρησάται τὰς μακρυμαγὰς. (ΝΓ', 110).

Περί ευκολίας καὶ δυσκολίας εἰς κατανόησιν τῶν Γραφῶν. — Τῆς δού τούτης τῆς αἰσθητῆς· καὶ λεωφόρου τὰ μὲν ἔστιν ὑπτις καὶ λεία, τὰ δὲ προσάντη καὶ τραχύτερα· οὕτω καὶ τῶν θείων Γραφῶν τὰ μὲν ἔστιν αὐτόθεν πᾶσιν εὐσύνοπτα, τὰ δὲ πλείονος ἐξεργασίας καὶ πόνου δεόμενα. . . Καὶ τὰ μὲν εὐκόλα καὶ βῆδια τῶν νοημάτων, καὶ ἀπονητὶ διδοθεῖσιν ἔνι, τὰ δὲ τραχύτερα καὶ προσάντη οὐχ ὁμοίως εὐπορον διαβῆναι. Διὸ νῆρην ἀπαντας δεῖ καὶ ἐργασθῆναι, ὅταν τοιαῦτα διαβάνωμεν χωρὶς, ὥστε μὴ περὶ τῶν ἐσχάτων ἡμῶν γενέσθαι τὸν ἀδύνον κ. ἔ. (αὐτόθ. 153 κ. ἔ.).

Περί τῆς ἀσφαλείας τῆς προφητείας, καὶ ἐκπτώσεως τῶν Ἰουδαίων· καὶ περὶ Μετχισεδέκ. — Ὅπερ οὖν ἐπὶ τῆς θαλάσσης γίνεσθαι καὶ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης συμβαίνει, τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἐξηγήσει τῶν θείων Γραφῶν συμπίπτει· ἀνάγ-

κη θεωρεῖσθαι, ταράττεσθαι, ἐπειδὴ· ἐξέλθωμεν εἰς τὸ πέλταχος, οὐκ ἐπειδὴ τὸ πέλταχος φοβρόν, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ πλείοντες· ἀπειροὶ κ. ἔ. (αὐτόθ. 163-192). — Διὰ τοῦτο Γραφὰς ἐρμηνεύομεν, οὐχ ἵνα Γραφὰς μάθητε μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ θῆθαι διορθώσητε. Ἄν γὰρ τοῦτο μὴ γένηται, περικτῶς ἀναγνώσκοντες, περικτῶς ἐξηγοῦμεθα κ. ἔ. (αὐτόθ. 186).

Παλαιὰς καὶ Καινῆς Διαθήκης ἐξ ὁνομαθείης. — Τῆς Χριστοῦ βασιλείας τὸ Εὐαγγέλιον κηρύττουσι προφήται, δέχονται δὲ οἱ τοῦ θεοῦ λόγου ἀρακταί, καὶ ἐρατοὶ καὶ ἐπαίνεταί. Οὐκ ἔστιν ἐντροφήσκι τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας, μὴ διψῶντα τὸν λόγον τῆς διδασκαλίας κ. ἔ. Περὶ τῆ Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης. (αὐτόθ. 397-410).

Κατὰ ὀρθολογιστῶν, θετικῶν καὶ αἰρετικῶν ἐκ τῶν θείων Γραφῶν ἔλεγχος. — Δεῖ τοίνυν καὶ ἡμᾶς, ἀδελφοί, τοῦτον τὸν κανὼνα παρὰ τοῦ Κυρίου λαμβάνοντας, μὴ πάντα ταῖς ἐρωτήσεσι τῶν αἰρετικῶν διδόναι. Ὅταν κακῶς ἐρωτήσῃ αἰρετικὸς, ἀντερωτήσῃ δικαίᾳ λῦσον αὐτῷ τὴν ἀποπον πῆσαι. Πυθάνεταί πολλαῖς αἰρετικῶς· Οἶδας τὸν Θεόν, ἢ οὐκ οἶδας; Ἐν ἐπιφῆ, ὅτι οἶδα, εὐθέως ἐπάγει· οἶδας οὖν εἰ εὐσεβεῖς; Ναί, φασίν, ὁ εὐσεβῆς κ. ἔ. Ὅρα μοι τὰ σκολιὰ ῥήματα· ὅρα μοι τῶν πονηρῶν ὄρων τὰς ποικιλίας. Εἰδέναι χρὴ, ὅτι τοῦ εἰδέναι πολλοὶ τρόποι κ. ἔ. Τί οὖν; οἶδα τὸν Θεόν ὅτι ἔστιν, ὅτι ἀγαθὸς ἔστιν, ὅτι ἀθάνατός ἔστιν, ὅτι ἀβηκρτός ἔστιν, ὅτι ἀπερινόητός ἔστιν, ὅτι ἀκατάληπτός ἔστιν, ἀσώματός ἔστιν, ἀναλλοιώτως ἔστι. Ταῦτα πάντα οἶδα, καὶ εἰδὼς προσκυνῶ. Τὸ δὲ πῶς ἔστιν οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐδιδάχθην πολυπραγμονεῖν τὸ πῶς ἔστιν, ἀλλ' ὅτι ἔστιν. Τοῦ γὰρ Ἀποστόλου οὐδένα εὐρίσκα μεζῶνα διδάσκαλον, δυναμένον μοι κρείττονα τὴν εὐσέβειαν ὑποτίθεσθαι· ὅς λαμπρῶς χρησάμενος τῇ φωνῇ ἐδέπη διδάσκει λέγων· «Πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ἔστιν.» (Πρ. Ἐβρ. ΙΑ', 6). Οὐτὸ πῶς ἔστιν, ἀλλ' ὅτι ἔστι, «Καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθωποδότης γίνεταί.» «Ἦτε δὲ οἶδα εἶδω· οὐκ ἐμαχθὼν οὐσίαν Θεοῦ πολυπραγμονεῖν· πιστεῦσαι ἐμαθὼν· πιστεῦσαι, οὐ πολυπραγμονεῖν κ. ἔ.

Ἄλλ' ὅρα τί φησιν ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας. Μὴ γὰρ ἀργῶς ἡμῶν ὁ Θεὸς δέδωκε λογισμοῦς;

μη γὰρ ἀπλῶς εἰλήραμεν τοῦ νοῦ τὸ κριτήριον; Δεῖ καὶ λογισμοὶ ἐρευνᾶν τὴν πίστιν, καὶ μὴ ἀνεξέταστον εἶναι τὴν εὐσέθειαν. Καλῶς. Ἄλλὰ τῆς ἐξετάσεως ὅρον εἶναι δεῖ τὰ θεὰ λόγια, καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ ἡμῶν δοθέντας τῆς εὐσεθείας κανόνας. Σὺ δὲ τοὺς κανόνας ὑπερβαίνων οὐ στοιχεῖς ταῖς θεοπνεύστοις Γραφαῖς, ἀλλὰ πολυπραγμονεῖς τὰ θεὰ, καὶ βιάζεις τὴν ἀλήθειαν, καὶ πενταχοῦ σπεύδεις καὶ λογισμῶν ἀνωμαλίῃ μᾶλλον ἀκολουθῆσαι, ἢ πίστει δουλεῖσαι, ὡς περ τῶν ἄλλων κατηλιφῶς τὴν περὶν, ἢ τῶν ἄλλων ἐν πέριφ γεμόμενος τῶν ὁραμένων. Ἀπαγγεῖλόν μοι λογισμῶν ἀκολουθίᾳ χρητάμενος, πῶς ἐστῆκεν ὁ οὐρανὸς κ. ἐ. Ἐρμήνευτόν μοι τῆς γῆς τὴν κατὰστασιν κ. ἐ. Μὴ ἀπλῶς ἀκολουθήσῃς τῷ λόγῳ, ἀλλὰ λογισμῶν ἀπόδος τῶν ζητούμενων. Ἐρμήνευσον, πῶς μιᾶς γῆς οὔσης, μιᾶς μητρόε, διάφορα τὰ βλαστήματα, πόθεν αἱ πικραὶ βίβαι, πόθεν αἱ γλυκεῖαι, πόθεν τῶν κερπῶν ἡ διαφορά. Μίξ γῆ βλαστάνουσα, εἰς ἕμβρος ὁ τρέφων, πόθεν ἡ διαφορά κτλ. κτλ. θεόσοφος παρακατεῖται. (αὐτόθ. 415-428).

Ψυχῆς πόθεν γείρει Θεοῦ λόγος, καὶ ὡς πέρ τινα λαμπάδα περιτίθεισιν αὐτῇ τὴν χάριν, ἵνα καὶ τοῦ, λογισμοῦ; λαμπρύνηται, καὶ τὴν διάνοικιν φαιδρύνηται, καὶ τὰ ἀμικρήματα καθαρῶνται, καὶ τὰ νοήματα φωτίζηται. Τοιοῦτός ἐστιν ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος κ. ἐ. (αὐτόθ. 438-447).

Πενταχοῦ πίστεως ἡμῶν δεῖ, ἀγαπητοί, πίστεως τῆς μητρὸς τῶν ἀγαθῶν, τοῦ τῆς σωτηρίας φαρμάκου καὶ ταύτης ἀνευ οὐδὲν ἔστιν κκατασχέειν τῶν μεγάλων δογμάτων. Ἄλλ' εἰοικασί τοῖς πέλαγος νῆος χωρὶς ἐπιχειροῦσαι διαπερᾶν, οἱ μέγροι μὲν ὄλγῳ νηρόμενοι διαρκουσί χερσὶν ἡμοῦ καὶ ποσὶ γόμενοι, περαιτέρω δὲ προελθόντες, ταχέως ὑπὸ τῶν κυμάτων βαπτίζονται· οὕτω καὶ οἱ τοῖς οικείοις χρώμενοι λογισμοί, πρὶν ἢ τι μαθεῖν, νεκροῦν ὑπομένουσιν· καθὼς καὶ ὁ Παῦλος φησιν, (Α'. πρ. Τιμ. Α', 19). «Οἴτινες περὶ τὴν πίστιν ἐνεκαύθησαν.» (ΝΘ', 187).

Περὶ προσοχῆς ἐν ταῖς διδασκαλίαις καὶ πρὸς τοὺς μὴ σπεύδοντας εἰς τὸ κέρμα τοῦ θεοῦ λόγου, ἀλλ' ἐν θεάτροις καὶ ἀλλαχοῦ σχολάζοντας. — Ἄν μὲν γὰρ ἴδω διεγερθέντας καὶ ἐπιθυμοῦντας μαθεῖν, πειράσσομαι καὶ τὴν

λύσιν ἐπαγαγεῖν· ἂν δὲ χασιμωμένους καὶ μὴ προσέχοντας, ἀποκρούσομαι καὶ τὰ ζητήματα καὶ τὴν λύσιν, θεῖον νόμον παύσομαι. «Μὴ δότε γὰρ, φησί, τὰ ἄγια τοῖς κυσὶ, μηδὲ ῥίψατε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, ἵνα μὴ καταπατήσωσι τοῖς ποσὶν αὐτῶν» (Ματθ. Ζ', 6). Τίς δὲ ἐστὶν ὁ καταπατών; ὁ μὴ τίμια ταῦτα ἡγούμενος καὶ σεμνὰ κ. ἐ. (ΝΖ', 22 κ. ἐ.).

Πρόφασιν τῶν μὴ ἀνγινώσκόντων τὰς Γραφάς. Τίς γὰρ ὑμῶν, εἰπέ μοι, τῶν ἐνταῦθα ἐστηκότων, ψαλλῶν ἕνα ἀπαιτηθεὶς εἶπετ δύναιτ' ἂν, ἢ ἄλλο τι μέρος τῶν θείων Γραφῶν; οὐκ ἔστιν οὐδεὶς. Καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἐστὶ τὸ δεινόν, ἀλλ' ὅτι πρὸς τὰ πνευματικὰ ἀναπτωκότες οὕτω, πρὸς τὰ σατανικὰ πυρὸς ἐστε σφοδρότεροι. Πάντα τὰ ἀπρεπῆ καὶ ἐπάρματα φεγγόμεθα· νῦν μὲν γελῶντες, νῦν δὲ ἀστεῖα λέγοντες· οὐ μὲν καταφρόμενοι καὶ ὑβρίζοντες, νῦν δὲ ὁμνύοντες καὶ ψευδόμενοι καὶ ἐπιπορῶντες· καὶ νῦν μὲν ἀποδυσπετοῦντες, νῦν δὲ βαττολογοῦντες, καὶ γραϊδίον ληροῦντες πλέον, τὰ μὴδὲν πρὸς ἡμᾶς πάντα εἰς μέσον φέροντες. — Καὶ γὰρ εἰ βουληθείη τις ἡμᾶς ὡδᾶς ἐξετάσαι διαβολικᾶς, καὶ πορνικᾶς καὶ κατακεκλασμένα μέλη, πολλοὺς εὐρήσει· μετὰ ἀκριβεῖς ταῦτα εἰδότες, καὶ μετὰ πολλῆς αὐτὰ ἀπαγγέλλοντας τῆς ἡθούης. Ἄλλὰ τίς ἡ ἀπολογία τῶν ἐγκλημάτων τούτων; Οὐκ εἰμί, φησὶ, τῶν μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ἔχω καὶ παιδίκα, καὶ οἰκίας ἐπιμελοῦμαι. Τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὃ πάντα ἔλωμ ἦνο· τοῦ ἐκεῖνοις μόνους νομίζετε προσήκειν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων Γραφῶν, πολλὰ πλέον ἐκείνων ὑμεῖς δεόμενοι. Τοῖς γὰρ ἐν μέσῳ στρεφομένοις, καὶ κη' ἐκάστην ἡμέραν τραυμάτα δεχομένοις, τοῦτοις μέλιττα δεῖ φαρμάκων· ὥστε τοῦ μὴ ἀνγινώσκειν πολλῶν χεῖρον τὸ καὶ περιττόν εἶναι τὸ πρᾶγμα νομίζειν· ταῦτα γὰρ σατανικῆς μελέτης τὰ ῥήματα. Οὐκ ἀκούετε Παύλου λέγοντος, ὅτι πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν κατὰ ἐγγέρην; Διὰ τοῦτο πάντα ἄνω καὶ κάτω γέγονον. Εἰ γὰρ βούλει μαθεῖν ὅσον τῶν Γραφῶν τὸ κέρδος, ἐξέτασον σεαυτὸν, τίς μὲν γίνῃ ψαλλῶν ἀκούων, τίς δὲ σατανικῆς ὡδῆς· καὶ πῶς διακείσται ἐν Ἐκκλησίᾳ διατρίβων, καὶ πῶς ἐν θεάτρῳ καθήμενος· καὶ ὄψει πολὺ τὸ μέσον

ταύτης κκεκίνησ τῆς ψυχῆς, καίτοι γε μιὰς οὐσας. Τοῦτό ἐστι τροφή ψυχῆς, τοῦτο κόσμος, τοῦτο ἀσφάλεια· ὡς περ οὖν τὸ μὴ ἀκούειν λιμὸς καὶ φθορά. «Ἐδώσω γάρ, φησίν, αὐτοῖς, οὐ λιμὸν ἄρτου, οὐδὲ δίψαν ὑδάτος, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι λόγον Κυρίου.» (Ἀμώς Η', 11). Ἀπὸ γὰρ λόγων καὶ φθειρεσθαι καὶ σώζεσθαι πέφυκεν ἡ ψυχὴ κ. ἔ. (αὐτόθ. 30-31).

Τῆς ἱστορίας τοῦ Χριστοῦ ἡ ἀλήθεια δεικνυται ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν συνεγράφη.— Τί οὖν; οὐκ ἤρκει εἰς Εὐαγγελιστῆς πάντα εἰπεῖν; ἤρκει μὲν, ἀλλὰ καὶ τέσσαρες ὧσιν οἱ γράφοντες, μήτε κατὰ τὸν αὐτοῦς καιροῦς, μήτε ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις, μήτε συνελθόντες καὶ διαλεγθέντες ἀλλήλοις, εἶτα ὡς περ ἀφ' ἐνὸς στόματος πάντα φθέγγονται, μεγίστη τῆς ἀληθείας ἀπόδειξις τοῦτο γίνεται· ἡ γὰρ ἐν τισι διαφωνία μέγιστον τῆς ἀληθείας ἐστὶ δείγμα κ. ἔ. (αὐτόθ. 16 κ. ἔ.).

Ἄ Χριστὸς οὐκ ἀποκλείει τὴν Παλαιὰν ἀπὸ τῆς Νέας Διαθήκης.— Συνήκατε ταῦτα πάντα; ἢ ἠρώτησον ὁ Κύριος τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. «Ἐλέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε.» Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ὁμοίως ἐστὶν ἀνθρώπων οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ ὀσκαροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιὰ.» (Ματθ. ΙΓ', 51-52). Εἶδες πῶς οὐκ ἀποκλείει τὴν Παλαιὰν, ἀλλὰ καὶ ἐγκωμιάζει καὶ δημηγορεῖ, θεσπευρὸν αὐτὴν καλῶν; ὡς τε ὅσοι τῶν θείων εἰσὶν ἄπειροι Γραφῶν, οὐκ ἂν εἴεν οἰκοδεσπότης, ὅσοι μῆτε αὐτοὶ ἔχουσι, μῆτε παρ' ἐτέρων λαμβάνουσιν, ἀλλὰ περιωρῶσιν ἐκτουὶς λιμῶ φθειρομένου κ. ἔ. (ΝΗ', 484).

Παλαιὰ καὶ Νέα ἀλλήλας συνδέονται καὶ συμπλέκονται. Ἀκούσαμεν οὖν ὅσοι τῆς τῶν Γραφῶν ἀμελοῦμεν ἀναγνώσεως, ὅσην ὑπομένομεν βλάβην, ὅσην πέναν κ. ἔ. (αὐτόθ. 485).

Ποίους ἐστὶν δεῖν καὶ ὁμοτραφεῖους ποιεῖν. (αὐτόθ. 495 - 504, ἔνθα περὶ παρασκίτων καὶ κοιλιοδούλων, καὶ ὀκνηρῶν.)

Τί ἐστὶ τὰ κράτιστα καὶ τὰ φυλακτικῆρα, ὡς καὶ τὰ Εὐαγγέλια, ἃ πολλὰκι γυναῖκες ἤδη κραιώσιν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ· καὶ ὅτι ὀφείλομεν μιμεῖσθαι τῶν ἁγίων τὰς ἀρετάς. (αὐτόθ. 667. ἔνθα περὶ φιλαρχίας καὶ κενοδοξίας).

Τίσι ὀφείλομεν δεικνύναι τὰς ἀσθενείας τῆς

ψυχῆς, οἱ ψυχικῶς ἄρρωστοι, καὶ τίνες καλεῖν ἱατροῦς εἰς θεραπείαν.— Ἐπίδειξον τὴν ψυχὴν Παύλου νοσοῦσαν· εἰσαγάγε Ματθίᾶτον, παρακάθισον Ἰωάννην. Ἄκουσον παρ' αὐτῶν τί δεῖ ποιεῖν τὸν οὗτω κάμνοντα. Πάντως ἐροῦσι, καὶ οὐκ ἀποκρύβονται. Οὐ γὰρ δὴ τεθνήκασιν, ἀλλὰ ζῶσι καὶ φθέγγονται κ. ἔ. (αὐτόθ. 684 κ. ἔ.).

Ποῖαν καὶ ὁδὸν προσοχὴν ὀφείλομεν ἔχειν ἐν τῇ τοῦ Ἰωάννου θεολογικῇ καὶ τοῖς ὑψηλοῖς δόγμασιν.— Εἰ γὰρ τὰ ἐν βασιλείοις γινόμενα ποθεῖς εἰδέναι· οἶον, τί εἶπε, τί πεποίηκε, τί βούλεται περὶ τῶν ἀρχομένων ὁ βασιλεύων, καὶ τοι γε πολλὰκις οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς ὄντα· πολλῶ μᾶλλον ἄπερ ὁ Θεὸς εἶπε ποθεινὸν ἀκοῦσαι· καὶ μάλιστα ὅταν ἡμίᾳ ἅπαντα διαφέρῃ κ. ἔ. (ΝΘ', 26 - 30).— Ἄ βάρβαρος, ὁ ἀμαθής, ὁ ἀλείεις τοιαῦτα φθέγγεται, ἃ μηδεὶς τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων σὺνοιδεῖ ποτε, καὶ μὴ φθέγγεται μόνον, ἀλλὰ καὶ πείθει.— Τὰ τοῦ ἰδιώτου τούτου καὶ ἀρχαϊκάτου καὶ Σύροι, καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοί, καὶ Πέρσαι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ μυρία ἕτερα ἔθνη εἰς τὴν αὐτῶν μεταβαλόντες γλώττων τὰ παρ' αὐτοῦ δόγματα εἰσαχθέντα, ἔμαθον ἀνθρώποι βάρβαροι φιλοσοφεῖν. (αὐτόθ. 29-36).

Ὅτι ὀφείλομεν, ἵνα προμελετῆ τις τὴν ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγνωσθησομένην περισκοπῆν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.— Μίαν ὕμᾶς ἅπαντας αἰτήσας· βούλομαι χάριν, πρὶν ἢ τῶν εὐαγγελικῶν ἀψαθῆαι ῥημάτων· ἀλλὰ μὴ ἀνευσῆστε πρὸς τὴν αἴτησιν· οὔτε γὰρ βρῆτέ τι καὶ ἐπαχθὲς αἰτῶ, οὐτ' ἐμοὶ τῷ λαμβάνοντι μὲν χορησίον ἔσται τὸ διδόμενον, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν τοῖς παρέχουσι· καὶ τάχα πολλῶ πλέον ὑμῖν. Τίποτ' οὖν ἐστὶν, ὅπερ αἰτοῦμαι ὑμᾶς; Κατὰ μίαν Σαββᾶτων, ἢ καὶ κατὰ Σάββατον, τὴν μέλλουσαν ἐν ὑμῖν ἀναγνωσθῆσεσθαι τῶν Εὐαγγελίων περισκοπῆν, ταύτην πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν μετὰ χειρὸς λαμβάνων ἕκαστος, οἷοι καθήμενος ἀναγνωσκέτω συνεχῶς, καὶ πολλὰκις περισκοπέτω μετὰ ἀκριβοῦς τὰ ἐγκείμενα, καὶ βασανίζέτω ταῦτα καλῶς, καὶ τί μὲν σαρές, τί δὲ ἀδηλον σημαίεσθαι κ. ἔ.

Εἰ δὲ τινες πράγματα αἰτιῶνται καὶ φροντίδας, καὶ πολλὴν τήν τε τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἀσχολίαν, πρῶτον μὲν αὐτὸ τοῦτο ἐγκλημα οὐ μικρὸν, τὸ κυκλοῦ-

σθαι τοσούτων πραγμάτων πλήθει, και τοῖς βιωτικοῖς οὕτω προσηλωσθαι διὰ παντός, ὡς μηδὲ μικρὰν εἰς τὰ πάντων ἀναγκαιότερα ἄγειν σχολήν· ἔπειτα σιγήσῃς ταῦτα και πρόφασις. Κατηγορήσκειν ἐν αὐτῶν και φίλων συνοοίσι, και αἱ ἐν τοῖς θεάτροις διατριβαί, και τὰ συνέδρια, ἅπαν θείας ἕνεκεν πολλὰκις ἡμέρας ἀνήλωσαν ὀλοκλήρους, και οὐδαμοῦ τὴν τῶν πραγμάτων ἀσχολίαν ἠτιάσατό τις ἐν τούτοις αὐτῶν. Εἶτα ἐν μὲν τοῖς εὐτελέσι ἀπροφάσιτοι πανταχοῦ, και σχολὴν ἄγειν βραβεῖαν δύνασθε, εἰ δὲ τοῖς τοῦ Θεοῦ δέοι προσέχειν, τοσοῦτον ὑμῖν ταῦτα περιττότερα και ἀτιμότερα πάντων εἶναι δοκεῖ, ὡς μηδὲ μικρὰν οἰσθαι δεῖν ἀπονέμειν αὐτοῖς σχολήν;

Ἔστι και ἐτέρη πρόφασις τοῦ οὕτω βραβύμοιο ἀλογωτάτη, τὸ μὴ κεκτησθαι μηδὲ ἔχειν βιβλία. Και πρὸς μὲν τοὺς πλουτοῦντας, γέλως ὑπὲρ ταύτης· ἡμεῖς ἀποτεινέσθαι τῆς προφάσεως· ἔπειθὲ δὲ τῶν πενεστέρων πολλοὺς οἴμαι κατακεχερῆσθαι αὐτῇ συνεχῶς, ἐκεῖνοι δὲ ἠδέως ἐροῖμαι αὐτοῦς, εἰ μὴ πάντα τὰ τῆς τέχνης ὄργανα, ἧς ἕκαστος ἐστὶ δημιουργός, πλήρη και ὀλοκλήρη ἔχει, και μυρία κωλύη πενία. (Βλέπ. και σελ. 208. στήλ. 6'.)

Πλὴν ἀλλὰ και εἴ τινες οὕτω πένητες εἶεν, ἐνεσθαι ἐκ τῆς συνεχῆς ἐνταῦθα γινομένης ἀναγκαιότητος μηδὲν ἀγνοεῖν τῶν ἐγκαιμένων ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς. Εἰ δὲ ἀδύνατον ὑμῖν τοῦτο εἶναι δοκεῖ, εἰκότως τοῦτο δοκεῖ. Οὐδὲ γὰρ μετὰ πολλῆς πολλοὶ παραγίνονται τῆς προθυμίας τῶν λεγομένων ἀπροκασόμενοι, ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο μόνον ἀπροσιτάμενοι πρὸς τὴν ἡμέραν, εὐθέως ὑποστρέφουσι οὐκ αἰδέ. Εἰ δὲ τινες και ἐνδικαίως, τῶν ἀναχωρησάντων οὐδὲν ἄμεινον δικάσονται, τῷ σώματι μόνον ἐνταῦθα παρόντες (ΝΘ', 77-78 κ. ε').

ἽΟτι οὐκ ἀρκεῖ ἡ ἀπλή ἀκρόασις ἢ ἀνάγνωσις τῶν Γραφῶν. — Τῶν δογμάτων και τῶν ῥημάτων τῶν ἐν ταῖς Γραφαῖς, κειμένω, οὐχ ἀπλῶς ἡμεῖς· ὁ Θεὸς ἐπακούειν βούλεται, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς τῆς συνέσεως. Διὰ τοῦτο ὁ μὲν μακέρως ἀκὴθ πολλὰχοῦ τῶν ψαλμῶν προέγραψε τῶν ἐκτυπῶ τό, εἰς σίνεσιν, και ἔλεγεν· Ἄποκάλυψιν τοῦς ὀρθαλμοῦς μου, και κατηνόησε τὰ θυματικά σου ἐκ τοῦ νόμου σου (Ψαλμ. ΡΙΗ', 18). Ὁ δὲ τούτου και, Σολο-

μών, ὑποτιθεῖς δείκνυσιν, ὅτι δεῖ καθάπερ ἀργύριον ἐκζητεῖν τὴν σοφίαν (Παροιμ. ΙΓ' 16). και ὁ Κύριος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις παραινῶν τὰς Γραφὰς ἐρευνᾶν κ. ε. (αὐτόθ. 97).

Ἦδὲ δεῖ διερευνησθαι τὰς Γραφὰς, ἵνα εὐρωμεν τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔνοιαν.—Χρὴ τοῖνοι διερευνησθαι μετὰ ἀκριβείας πάντα. Και γὰρ ὅπλα ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν Γραφῶν πνευματικά. Ἄλλ' ἂν μὴ εἰδῶμεν ἀμόσσει τὰ ὅπλα, και καθοπισίαι καλῶς τοὺς μαθητάς, αὐτὰ μὲν ἔχει τὴν οἰκείαν ἰσχύν, τοὺς δεχομένους δὲ οὐδὲν ὠφελῆσαι δύναται. Οὕτω και ἐπὶ τῶν Γραφῶν, ἂν τὴν τάξιν αὐτῶν συγχέωμεν, τὴν μὲν οἰκείαν αὐταῖ δύναμιν ἔξουσι και οὕτως, ἡμεῖς δὲ οὐδὲν ὠφελήσοι. Ταῦτα αἰετ και ἰδια και δημοσίη διλεγόμενοι ὑμῖν, οὐδὲν ἀνώω πλέον' και γὰρ τοῖς βιωτικοῖς πάντα τὸν χρόνον προσηλωμένοι ἡμεῖς· ὅρα, τῶν πνευματικῶν οὐδὲ ὄνακ μετέχοντες. Διὰ τοῦτο και ὁ βίος ἡμῖν ἡμέληται, και ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀγωνιζόμενοι, οὐ πολλὴν ἔχομεν τὴν ἰσχύν, ἀλλὰ κατὰ γέλωτος γινόμεθα, και παρ' Ἐλλησι, και παρὰ Ἰουδαίοις, και παρὰ αἰρετικῶν κ. ε. (αὐτόθ. 174-176).

Τοῦ Πνεύματος τὴν χάριν ἡ Γραφή ποτὲ μὲν πῦρ, ποτὲ δὲ ὕδωρ καλεῖ, δεικνύσκα ὅτι οὐκ οὐσίαις ἐστὶ ταῦτα παραστατικά τὰ ὀνόματα, ἀλλ' ἐνεργείαις (αὐτόθ. 183).—Γυνὴ Σαμαρεῖτις ποιεῖται τοσαύτην σπουδὴν περὶ δογμάτων ἡμεῖς δὲ οὐ μόνον περὶ δογμάτων οὐ ζητοῦμεν, ἀλλὰ και περὶ πάντων, ἀπλῶς και ὡς ἔτυχε, διακειμέθα. Διὰ τοῦτο τὰ πάντα ἡμέληται. Τίς γὰρ ὑμῶν, εἰπέ μοι, ἐν οἰκίαις γενόμενοι, πυκτίον ἔλαβε χριστιανικὸν μετὰ γέριος, και τὴ ἐγκείμενα ἐπέηθε, και ἠρένησε τὴν Γραφὴν; Οὐδεὶς ἂν ἔχοι ταῦτα εἰπεῖν· ἀλλὰ πεττοῦς μὲν και αὐτοῦς παρὰ τοῖς πλείοσι ἐρήσομεν ἔντες, βιβλία δὲ οὐδαμοῦ, ἀλλὰ και παρ' ὀλίγοις. Και οὗτοι δὲ τοῖς οὐκ ἔχουσι βρωίως διάκονεσαι, δῆσκοντες αὐτὰ και ἀποβήμενοι, διαπικνῶντες ἐκ βιωτικῶν· και ἡ πᾶσα αὐτῶν σπουδὴ περὶ τὴν τῶν ὀνομα λεπτότητα, και τὸ τῶν γραμμῶν κάλλος, οὐ περὶ τὴν ἀνάγνωσιν. Οὐδὲ ὑπὲρ ὠφελείας και κέρδους τὴν κτήσιν αὐτῶν πεποιόνται, ἀλλὰ πλοῦτου και φιλοτιμίας· ἐπιδειξιν ποιοῦμενοι, περὶ ταῦτα ἐσπούδασι· τοσαύτη τῆς κενοδοξίας ἡ υπερβολή. Οὐδενὸς γὰρ ἀκούω φιλοτι-

μουμένου ὅτι οἶδε τὰ ἐγκείμενα, ἀλλ' ὅτι χυρ-
σας ἔχει γραμίμασιν ἐγγεγραμμένα. Καὶ τί τὸ
κέρδος; εἶπέ μοι. Οὐ γὰρ διὰ ταῦτα ἐδόθη-
σαν αἱ Γραφαί, ἵνα ἐν βίβλοις αὐτὰς ἔχωμεν
μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ ἐν καρδίαις αὐτὰς ἐγχο-
λάψωμεν κ. ἔ.

Πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον, τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς ἀ-
γορᾶς καθήμενούς, καὶ ἠνιόχων καὶ ὀρηκτῶν
καὶ ὀνόματτα, καὶ γένη, καὶ πόλεις, καὶ ἐνεργεί-
αι; λέγειν τρόπους, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ἱπ-
πων καὶ ἀρετῆν καὶ κακίαν μετὰ ἀκριβεῖς
ἀπαγγέλλειν, τοὺς δὲ ἐνταῦθα ἀπαντωνότας
μηδὲν τῶν ὧδε γινόμενων εἰδέναι, ἀλλὰ καὶ
αὐτῶν τῶν Βιβλίων τὸν ἀριμὸν ἀγνοεῖν; κ.
ἔ. (αὐτόθ. 186-188. 820).

Ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἴσται ἐν ἡ μίαν κα-
ραϊαν οὐκ ἀξίμιον περὶ ἀρκεῖται κ. ἔ. (αὐτόθ.
213).—Ἐκ τῶν Γραφῶν δεῖ ἀπαντῆν τοῖς αἰ-
ρετικοῖς (αὐτόθ. 233).

Ἐπειδὴ πλείονος δεῖται προσοχῆς; τὰ πνευ-
ματικά, διὰ τοῦτο ὁ Κύριος οὐκ εἶπεν, ἵνα ἀ-
πλῶς ἀναγινώσκωμεν, ἀλλ' ἵνα ἐνασχολώμεθα
εἰς ἔρευναν ἀκριβῆ καὶ κατανοημένην. Οὐ
γὰρ εἶπεν, Ἀναγνώσκετε τὰς Γραφάς· ἀλλ'
Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς» κ. ἔ. (αὐτόθ. 234-
238. 315. 323. 325).

Ἄν οὕτω τοῖνον θέλωμεν τὰς Γραφάς ἐ-
ρευνᾶν μετὰ ἀκριβεῖς καὶ μὴ ἀπλῶς, δυνα-
σόμεθα τῆς σωτηρίας τῆς; ἡμέτερας ἐπιτυ-
χεῖν ἂν διακρινόμενοι αὐταῖς ἐνδιετριβόμενοι, καὶ
δογματῶν ὀρθότητά, καὶ βίον εἰσόμεθα ἡκρι-
βωμένον κτλ. (αὐτόθ. 295-296).— Πρὸς ἡμᾶς
μεν τοῖνον ταῖς Γραφαῖς, ἀγκυπητοὶ καὶ εἰ μη-
δὲν ἕτερον, τὰ γοῖν Εὐαγγέλιον περισπούδα-
στα ἡμῖν γενέσθω κ. ἔ. (αὐτόθ. 296-320).

Ὁ γὰρ φιλόσοφος δικαίως ἂν ἐκλήθη φιλό-
χριστος: ὅρα πόσον κέρδος ἐστὶ τοῦ ἐρευνᾶν
τὰς Γραφάς. Ὁ πάντοτε ἐν χερσὶ κατέχων
τὰς ἱερὰς Βίβλους, οὐκ ἐπιλήσεται ἐκεῖνων
τῶν φοβερῶν λόγων· «Κριτῆριον ἐκάθισε, καὶ
βίβλοις ἠνεόχθησαν.» Ἡ θεία Γραφή οὐδὲν
ἔλιπεν, οὐδὲ περσιώπητε τῶν συμπερῶντων
ἡμῖν. Πανταχοῦ κράζει διὰ τε προφητῶν καὶ
ἀποστόλων προκρυφωσάσα καὶ προσκαλιζο-
μένη ἕκαστον, ὡς μήτηρ φιλόστοκος τὰ ἴδια
τέκνα φιλοῦσα κ. ἔ. ἔθνα πολλὰ τῆς Γρα-
φῆς μαρτυρία καὶ διδασκαλίαι εἰς ἐκλογὴν
τῶν καλῶν καὶ σωτηριῶν, καὶ ἀποφυγῆν

τῶν κακῶν καὶ θλιβρίων. (αὐτόθ. 553-568).

Ἡ Γραφή ὁδηγεῖ καὶ πληροροεῖ ἡμᾶς, πῶς
διακριτέον τοὺς ἀληθεῖς ποιμένας ἀπὸ τῶν
ψευδοπροφητῶν.—Μέγα, ἀγκυπητοί, μέγα Ἐκ-
κλησιαίαις προστάσια, καὶ πολλῆς; θεόμενον φι-
λοσοφίας, καὶ ἀνδρείας τσοσαῦτης, ὅσης ὁ Χρι-
στός εἶπεν, ὥστε τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προ-
βάτων θείων, ὡς μεθῆτοπος ἐγκαταλίπειν
αὐτὰ ἔρημα καὶ γυμνά, ὥστε πρὸς τὸν λύκον
ἵστασθαι γενναίως. Τούτῳ γὰρ ὁ ποιμὴν τοῦ
μισθωτοῦ διέστεικεν. Ὁ μὲν γὰρ τὴν ἰδίαν σω-
τηρίαν πανταχοῦ σκοπεῖ, τῶν προβάτων ἀμε-
λῶν, οὗτος δὲ πανταχοῦ τὴν τῶν προβάτων
ἐπιζητεῖ, τὴν ἐκαστοῦ παρατρέχων. Ποιμὴν κα-
λὸς μιμούμενος τὸν Κύριον καὶ τοὺς ἀποστό-
λους αὐτοῦ ποιμὴν μισθωτός, καὶ ποιμὴν κλέ-
πτῆς καὶ ληστής κ. ἔ. (αὐτόθ. 327-336).

Ὅρα τὰ δειγμάτια τοῦ ληστοῦ πρώτον,
ὅτι οὐ παρῆρηξ ἐιρέχεται; δεύτερον, ὅτι οὐ
κατὰ τὰς Γραφάς; τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ, «Μὴ διὰ
τῆς θύρας». Εἰκότως δὲ θύραν τὰς Γραφάς ἐκά-
λεσαν ὁ Χριστός. Αὐταὶ γὰρ ἡμᾶς προσάγουσι
τῷ Θεῷ, καὶ τὴν θεογνωσίαν ἀνοίγουσιν· αὐ-
τὰς πρὸ βότα ποιοῦσιν, αὐτὰς φυλάττουσι, καὶ
τοὺς λύκους οὐκ ἀφίξιν ἐπισεισθῆναι. Καθά-
περ γὰρ τις θύρα ἀσφαλῆς, οὕτως ἀποκλείει
τοῖς αἰρετικοῖς τὴν εἴσοδον, ἐν ἀσφαλίᾳ κα-
θιστάσα ἡμᾶς περὶ ὧν ἂν βουλώμεθα πάντων,
καὶ οὐκ ἐῴσα πλανᾶσθαι. Κἂν μὴ παρκλύ-
σωμεν αὐτὴν, οὐκ ἐσόμεθα εὐχεῖρωτοι τοῖς
ἐχθροῖς. Διὰ ταύτης καὶ τοὺς ποιμένους καὶ
τοὺς οὐ ποιμένους εἰσόμεθα ἅπαντες. Ὁ γὰρ
μὴ ταῖς Γραφαῖς χρώμενος, ἀλλ' ἀνεκρίνων
ἀλλαχόθεν, τουτέστιν, ἐτέρων ἰδῶν ἑαυτοῦ καὶ
μὴ νουμισμένην τέμνων, οὗτος κλέπτης ἐστίν.
(αὐτόθ. 323-328. Λόγος περὶ ψευδοπροφητῶν
καὶ ψευδοδιδασκαλῶν καὶ αἰρετικῶν).

Ἡ τῶν Γραφῶν ἀμελεία ἐστὶ τὸ αἷτιον τῆς
υπερμέτρου πλεονεξείας καὶ τῶν ἄλλων πλῶν.
(αὐτόθ. 458-460).— Πολλὰ καὶ διάφοροι
τῶν ἁγίων Γραφῶν αἱ διδασκαλίαι, μίαι δὲ ἡ
χάρις ἡ πᾶσιν ἐπιλάμπουσα, καὶ μίαι πηγὴ
διδασκαλίας τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας. Καὶ ὅσα
νόμος δικαγορεύει, καὶ ὅσα προφητικὰ διδάσκου-
σι, καὶ ὅσα ἀπόστολοι κηρύττουσι, καὶ ὅσα
τὸ Εὐαγγέλιον τῆς εὐσεβείας ὑπαγορεύει, ἀπὸ
μιας ὡς περ τινὸς ἀνάου πηγῆς; καὶ γονίμου
περιέρχεται, τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου. «Ἡ-

σχύνθησαν σοφοί, καὶ ἐπτοήθησαν, καὶ ἐάλωσαν, ὅτι τὸν λόγον Κυρίου ἀπεδοκίμασαν· σοφία τίς ἐστὶν ἐν αὐτοῖς;» (Ἰερμ. Η', 9). — Ἡμῖν τοίνυν ἀνθη τῆς ἀληθείας αἱ Γραφαὶ τῆς εὐσεβείας· καὶ πολλὰ μὲν τὰ ἀνθη, εἰς δὲ ὁ λαιμὸν ὁ τὰ ἀνθη τρέφων· πολλοὶ τῆς διδασκαλίας οἱ λαμπτήρες, εἰς δὲ ὁ φωστῆρ ὁ ἀληθινός· πολλοὶ οἱ ἀστέραι, εἰς δὲ ὁ οὐρανὸς ὁ φέρων τοὺς ἀστέρας· πολλοὶ οἱ κλέδοι, μίκα δὲ ἡ ῥίζα· πολλοὶ οἱ δάκτυλοι, μίκα δὲ ἡ χεὶρ, ἢ διὰ τῶν δακτύλων γράφουσα· πολλαὶ αἱ χορδαί, μίκα ἡ κιθάρα τοῦ Πνεύματος· πολλὰ αἱ διδασκαλίαι, μίκα ἡ πηγή τῆς εὐσεβείας κ. ἐ. (αὐτόθ. 599-610).

Ὅντως ἐπεράνη ἡμῖν ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ ἢ σωτήριος, καὶ συνεξέλαμψεν ἡμῖν τῆς εὐσεβείας ἢ δύναμις κ. ἐ.—Διὰ τοῦτο ἡ Γραφή πᾶσαν τοῦ Χριστοῦ τὴν οἰκονομίαν μυστήριον καλεῖ κ. ἐ.—Ζῶντα νάματα αἱ θεαὶ Γραφαί. Ἐξ ἐκείνων τῶν ἀενάων βσιθρων καὶ τῶν ἀθανάτων ποταμῶν ἀρυσώμεθα τὰ θεῖα νάματα τῆς ἐνθέου διδασκαλίας. Ὅταν γάρ τις τὰ τοῦ Θεοῦ φρέγγηται ἀπὸ τῶν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀπὸ ζώσης πηγῆς· ζῶντα ἀρύεται νάματα, κατὰ τὸ εἰρημέκον· «Ἐμὲ ἐγκατέλειπον πηγὴν ὕδατος ζῶντος» (Ἰερμ. Β', 13), καὶ «Ἦνε ὕδατ' ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου.» (Ἠσαίας ΙΒ', 3). Ἐὰν μόντοι καταλιπόντες τὰς Γραφάς, ἐπιθυμίαις δουλεύουσαν ἀνθρωπίνων λογισμῶν, ἐκεῖνα νοοῦντες, ἀ λογισμοῖς ποιεῖλαι, εὐρίσκειται ἡμῶν τὰ ὕδατα τῆς διδασκαλίας ἐρήμου ὕδατος, οὐ ζῶντος ποταμοῦ, ἀλλ' ἐρήμου, καθὼς ἔλεγεν ὁ μακάριος Ἰερμίας πρὸς τὴν Ἰερουσαλήμ. «Ἐπλάτυνε τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐπὶ ὕδατα ἐρήμου, ἐν ἐπιθυμίαις ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο» (Ἰερμ. Β', 24), τουτέστιν, ἐκεῖνα ἐλάλει, ἀ ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἐπιθύμει, οὐχὶ ἀ ἤθελεν ὁ Θεός. Οὕτω καὶ νῦν ὁ τὰς ἐπιθυμίας τῶν οἰκείων λογισμῶν πληρῶν, καὶ μὴ τὰ τοῦ Θεοῦ ζητῶν, ἐπὶ ὕδατα ἐρήμου πλανᾶται κ. ἐ. (αὐτόθ. 687-689 κ. ἐ.).

Ἐλέγχονται οἱ προφασιζόμενοι, ὅτι τὰ αὐτὰ πάντως ἀναγινώσκονται ἐπ' Ἐκκλησίας. — Πολλοὶ νῦν οὐδὲ εἰς Ἐκκλησίαν εἰσιόντες, οὐκ ἴσται τὰ λεγόμενα· ὁ δὲ εὐνοῦχος, καὶ ἐπ' ἀγορᾶς, καὶ ἐπὶ ἀγῆματος φερόμενος, τῇ ἀναγνώσει τῶν Γραφῶν προσέειπεν. Ἄλλ' οὐχ ὑμεῖς· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν βιβλίον ἔχει μετὰ χει-

ρας, ἀλλὰ πάντα μᾶλλον ἢ τὸ βιβλίον. (Ἰ', 154-158). — Ἄλλὰ τίς ὁ λόγος; τῶν πολλῶν; Ἀεὶ, φρασί, τὰ αὐτὰ ἀναγινώσκονται.— Τοῦτο μάλιστα ὑμεῖς ἀπόλλυται. Εἰ μὲν οὖν ᾗθετε αὐτά, μάλιστα μὲν οὐδὲ οὕτως ἀπίχθεσθαι ἔδει. Ἐπεὶ καὶ ἐν ταῖς θεάτρσι αἰεὶ τὰ αὐτὰ γίνεσθαι, καὶ ὅμως οὐ λαμβάνετε κόρον. Ποῖα τὰ αὐτὰ τομᾶς εἶπεν, ὁ μὴδὲ τῶν προφητῶν τὰ ὀνόματα εἰδώς; κ. ἐ.— Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐξαντληθῆναι ποτε τὸν νοῦν τῶν Γραφῶν· πηγὴ τις ἐστὶν οὐκ ἔχουσα πέρας.

Κοινὸς διάκονος ἔστιν καὶ ὁ δίκαιος, μέγα βῶν καὶ λέγων. Πρόσχωμεν· καὶ τοῦτο πολυλάκις. Ἐκεῖνη ἡ φωνὴ κοινὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐστίν, ἢν οὗτος ἀρῆσει, καὶ οὐδεὶς ὁ προσέχων. Μετ' ἐκεῖνον ἔρχεται ὁ ἀναγινώστης τῆς προφητείας Ἠσαίου· καὶ οὐδὲ οὕτω προσέχει τις, καίτοι προφητεία οὐδὲν ἀνθρώπινον ἔχει. Εἶτα εἰς ἐπήκουον ἐκφραστὴ λέγων, «Γὰρ λέγει Κύριος,» καὶ οὐδὲ οὕτω προσέχει τις. Τῶν δὲ πολλῶν ὁ λόγος, ὅτι αἰεὶ τὰ αὐτὰ. Εἶπέ μοι, σὺ οὐ παραινεῖς τῷ υἱῷ σου; Ἄν οὖν οὗτος εἶπῃ, ὅτι Ἄει τὰ αὐτὰ, ἄρα οὐχ ἡγῆ ὕβριν εἶναι; Τότε ἐνῆν μὴ λέγειν τὰ αὐτὰ, ὅτε αὐτὰ καὶ ᾗθελεν, καὶ διὰ τῶν ἔργων ἐπεδικνωμένθα· μᾶλλον δὲ οὐδὲ τότε περιττὴ ἢ ἀνάγκησις. Τί Τιμοθέου ἔστιν; Ἄλλ' ὅμως καὶ ἐκεῖνα γράφων ὁ Παῦλος ἔλεγε· «Πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει.» Βούλεσθε δεῖξω, ὅτι οὐκ ἔστι τὰ αὐτὰ; Πόσους νομίζετε εἰρηκέναι εἰς τὰ Εὐαγγέλια; ἀλλ' οὗτοι πάντες ζήνας καὶ κοινῶς εἶπον. Ὅσα γὰρ ἄν τις αὐτοῖς ἐνδιατρίβῃ, τοσοῦτ' ὀξύτερον βλέπει, τοσοῦτ' πλέον ὀρᾷ τὸ φῶς καθαρῶν. Ἴδού πόσα λέγω· τί ἐστὶ προφητεία; εἶπατε. Τί ἐστὶ διηγῆματα; τί ἐστὶ παραβολή; τί ἐστὶν ἀλληγορία; τί ἐστὶ τύπος; τί ἐστὶ σύμβολον; τί ἐστὶν Εὐαγγέλιον; Τοῦτο δὴ μόνον εἶπατε· μοι τὸ φανερόν, διὰ τί Εὐαγγέλιον εἰρηται κ. ἐ. (αὐτόθ. 155-158).

Ἀπὸ τῶν Γραφῶν ἕκαστος λαβεῖν δύναται τὰ ἐπιτήδεια ἐαυτοῦ φάρμακα. — Παρακλιῶ καὶ δεόμεναι μὴ τοῦτο μόνον ὄραν, ὅπως εἰς Ἐκκλησίαν ἐμβάλλητε, ἀλλ' ὅπως τὶ καὶ λαβόντες οἰκαδε ἀναχωρήτε τῶν οἰκείων φάρμακον παθῶν, κἄν μὴ περ' ἡμῶν, ἀλλὰ παρὰ τῶν Γραφῶν ἔχητε τὰ κατάλληλα φάρμακα. Ἀπλῶς εἰπέν, ἕκαστος τῶν οἰκείων τραματέων

τὰ φάρμακα ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν ἐκλεγέτω· κἄν μὴ τὸ ὄλον, μέρος γούν τήμερον, καὶ μέρος αὔριον, εἴτα τὸ ὄλον ἀπονήσασθε. Καὶ περὶ μετανοίας δέ, καὶ περὶ ἐξομολογήσεως, καὶ περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ περὶ ἐπεικειάς, καὶ περὶ σωροσύνης, καὶ περὶ πάντων εὐρήσει πολλὰ παραδείγματα. Ταῦτα γὰρ πάντα ἐγράφη πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν. Εἰ τοίνυν πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν περὶ πάντων διαλέγηται, προσέχωμεν, ὡς δεῖ προσέχειν (αὐτόθ. 219-2120). Βλέπ. καὶ τὰ ἐν σελ. 213 στήλ. 6'.

Περὶ τῆς ἀγνοίας τῶν θείων Γραφῶν. — Μείγα κκεῖον ἀγνοεῖν Γραφάς· ἀρ' ὄν ὠφελῆσθαι δεῖ, ἀπὸ τούτων βλαπτόμεθα. Οὕτω καὶ φάρμακα πολλακίς φύσιν. ἔχοντα θεραπευτικὴν, οὐκ εἰδόμεν τῶν χρωμένων καλῶς χρῆσθαι αὐτοῖς, διαρβεῖται καὶ ἀπόλλυσι. Καὶ ὅπλα θυνάμενα φυλάττει, ἀν μηδεὶς αὐτὰ εἰδῆ περιέθεσθαι, ὑπ' αὐτῶν διαρβεῖται. Τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι πάντα μᾶλλον ζητοῦμεν, ἢ τὸ τῆς ψυχῆς ὄφελος, καὶ τὰ ἀλλότρια μᾶλλον σκοποῦμεν, ἢ τὸ ἡμέτερον συμφέρον κ.έ. (κ'τ. 250).

«Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖται ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάτῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νοουθετοῦντες ἑαυτοὺς κ.έ.» Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖται ἐν ὑμῖν πλουσίως· τούτεστι ἡ διδασκαλία, τὰ δόγματα, ἡ περὶνεσις, ἐν αἷς οὐδὲν τὴν παροῦσαν ζωὴν εἰναι φησιν ὁ Ἄποστολος, οὐδὲ τὰ ταύτης ἀγαθὰ. Ἐὰν γὰρ ταῦτα ἴδωμεν, οὐδενὶ τῶν δυσχερῶν εἰζόμεν κ.έ.

— Ἀκούσατε, περὶ κκεῖν, πάντες οἱ βιωτικοὶ, καὶ κτῆσθε βιβλία φάρμακα τῆς ψυχῆς. Εἰ μηδὲν ἕτερον βούλεσθε, τὴν γούν Κεῖνην κτήσασθε, τῶν ἀποστόλων τὰς πράξεις, τὰς Ἐπιστολάς, τὰ Εὐαγγέλια, διδασκάλους διηνεκεῖς. Μὴ περιμείνη· ἕτερον διδάσκαλον. Ἐχει τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ· οὐδεὶς σε διδάσκει ὡς ἐκεῖνα. Ὁ εἰς ἀνθρώπων διδάσκαλος πολλὰ καὶ διὰ κκενοδοξίαν καὶ διὰ βλασφημίαν ἐπικρύπτει πολλακίς. Ἡ τῶν ἱερῶν Βίβλων κτήσις φάρμακόν ἐστι τῆς ψυχῆς· ἀν λύπη συμβῆ, ὡς περ εἰς ἀποθήκην φαρμάκων ἔγκυβον, λάτρε παραμυθίας ἐκεῖθεν τοῦ δεινοῦ· ἀν ζήρεια, ἀν θάνακτος, ἀν ἀποβολῆς οἰκειῶν· μᾶλλον δὲ μὴ ἔγκυβετε, ἀλλὰ ἀνάλαβε πάντα, ἔχε ἐπὶ τῆς διανοίας. Τοῦτο πάντων αἴτιον τῶν κκεκῶν, τὸ μὴ εἰδέναι τὰς Γραφάς· χωρὶς ὅλων εἰς πόλεμον βεδίζομεν· καὶ πῶς εἶδει σωθῆναι· Μὴ

τὰ πάντα ἐρ' ἡμῶς ῥίπτετε· πρόβητά ἐστε, ἀλλ' οὐκ ἀλογα, ἀλλὰ λογικά. (Ἐβ', 359-366).

Περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Πικύλου. Εἰ θέλετε μετὰ προθυμίας προσέχειν τῇ ἀναγνώσει αὐτῶν, ὡς κατὰ συνεχῶς ὀμιλῶ τῷ μακαρίῳ Πικύλῳ, οὐδενὸς ἑτέρου δεηθήσεσθε· ἀψευθεῖς γὰρ ὁ τοῦ Χριστοῦ λόγος, εἰπῶν· «Ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε» κρούετε, καὶ ἀνοιγήσονται ὑμῖν (Ματθ. Ζ', 7). Ἐκ δὲ τῆς ἀγνοίας καὶ τοῦ μὴ προσέχειν τῇ ἀκροάσει τῶν θείων Γραφῶν, τὰ μυρία ἐρήη κακά· ἐντεῦθεν ἡ πολλὴ τῶν αἰδέσεων ἐβλάστησε λύπη, ἐντεῦθεν οἱ ἡμελιμένοι βίοι, ἐντεῦθεν οἱ ἀκερδαῖς πόνοι. «Μπερ· γὰρ οἱ τοῦ φωτὸς ἀπεστερημένοι τούτου οὐκ ἀν ὀρθὰ βαδίσασιν, οὕτως οἱ πρὸς τὴν ἀκτίαν τῶν θείων μὴ βλέποντες Γραφῶν, πολλὰ ἀναγκάζονται καὶ συνεχῶς ἀμαρτάνειν, ἅτε δὴ ἐν σκότῳ χαλεπωτάτῳ βαδίζοντες. Ὅπερ ἵνα μὴ γένηται, διανοοῖμεν τοὺς ὀρθολογούς πρὸς τὴν λαμπηδόνα τῶν ἀποστολικῶν ῥημάτων (αὐτόθ. 391.—ἘΑ', 546).

Ἐλπὶδα καὶ ὑπομονὴν γεννῶσιν αἱ Γραφαί. — Ἴνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς περὶ κκελήσεως τῶν Γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν, τούτεστι, ἵνα μὴ ἐκπέσωμεν. Ποικίλοι γὰρ οἱ ἀγῶνες, ἔσθωθεν· ἵνα νερούμενοι καὶ περὶ κκελούμενοι περὶ τῶν Γραφῶν, ὑπομονὴν ἐπιδειξώμεθα· ἵνα ἐν ὑπομονῇ ζῶντες, μείνωμεν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος. Ταῦτα γὰρ ἀλλήλων ἐστὶ κατασκευαστικά, ἡ ὑπομονὴ τῆς ἐλπίδος, ἡ ἐλπίς τῆς ὑπομονῆς· ἀπερ ἀμρότερα ἀπὸ τῶν Γραφῶν γίνεται κ.έ. (Ἐ', 646).

Οὐδὲν περιττόν ἡ ἀνωρελὲς ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς. — Ἔστι γὰρ καὶ ἀπὸ ὀνοματικῶν ψιλῶν μέγαν εὐρεῖν ἠσχαυρόν. Ἀλλὰ γὰρ οὕτω τινὲς εἰσι βάναστοι καὶ χαυνοὶ καὶ τῶν οὐρανῶν ἀνάξιοι, ὡς μὴ μόνον ὀνόματα, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρα βιβλία περιττὰ εἶναι νομίζουσιν, ὡς τὸ *Λευϊτικόν*, ὡς τὸν *Ἰησοῦν*, καὶ ἕτερα πλείονα. Οὕτω καὶ τὴν Παλαιὰν πολλοὶ τῶν ἀνοήτων ἐξεβαλον· καὶ ὀδῶ προβάζοντες τῇ ἀπὸ τῆς πονηρῆς ταύτης συνηθείας, πολλὰ καὶ τῆς Κεῖνης περιεκόψαν. Ἀλλὰ τούτων μὲν ἅτε μεθυόντων καὶ τῆς σαρκὸς ζῶντων, οὐ πολλὸς ἡμῶν ὁ λόγος· εἰ δὲ τις φιλοσοφίας ἐραστής, καὶ πνευματικῆς ἀκροάσεως φίλος, ἀκούετω, ὅτι οὐδὲ τὰ μικρὰ δοκοῦντα εἶναι ἐν τῇ Γραφῇ, εἰκὴ κέεται καὶ μάτην, καὶ ὅτι τὰ Παλαιὰ

πολύ φέρει τὸ κέρδος. Ταῦτα γὰρ πάντα τύποι, καὶ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν ἐγγράφη κ. ἐ. (αὐτ. 667). Βλέπε. καὶ τὰ ἐν σελ. 215 τῆλ. α'.

Μέγα τῆς ψυχῆς ἐφίδιον εἰς σωτηρίαν τὰ ἱερὰ μαθήματα. Σίληρος μὲν σίδηρον ἐξύνει, λόγος δὲ θεοῦ ψυχὴν ἀνοῖξαι καὶ ἄρτω μὲν ὡς αὐτὰν τρέφεται, λόγῳ δὲ θείῳ ψυχὴ στηρίζεται· καθὼς καὶ ὁ μακάριος Μωϋσῆς, τὸ τρώφιμον τῆς θείας διδασκαλίας ὑποτιθέμενος, φησὶν· «Οὐκ ἐπ' ἄρτων μόνω ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ βίῳ ἐκπορευομένη διὰ στόματος Θεοῦ ζήσεται ἄνθρωπος. (Λευτ. Η', 3). — Τροφὴ ψυχῆς λόγος Θεοῦ. (ΣΓ', 531-544).

Ἐκκατος ὁρεῖται ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς αὐτοῦ πεποιθήσει καὶ φρονήμασιν, ἀκριβῆ ζυγὸν ἔχειν καὶ γνώμονα καὶ κρόνον τῶν θείων νόμων τὴν ἀπόφρασιν. Διὸ παρκαλῶ καὶ δεόμενος πάντων ὑμῶν, ἀφέντες· τί τῷ δεῖν καὶ τῷ δεῖν δοκεῖ περὶ τούτου, παρὰ τῶν Γραφῶν ταῦτα ἄπαντα πυνθάνεσθε. (ΣΑ', 496-497).

Περὶ παιδείας καὶ ἀνατροφῆς· τέκνον ἐκ τῶν θείων Γραφῶν. — Βούλει γενέσθαι εὐπειθῆ τὰ τέκνα σου; ἀπ' ἀρχῆς ἀνάτρεφε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου. Μὴ νομίσης περιττὸν εἶναι τὸ ἀκούειν αὐτὰ τῶν θείων Γραφῶν. Ἐκεῖ γὰρ πρῶτον ἀκούσουσι τὸ, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» ὥστε ὑπὲρ σοῦ τοῦτο γίνεται. Μὴ εἴπῃς τοῦτο μοναζόντων ἐστὶ· μὴ γὰρ μονάζοντα αὐτὸν ποιῶ (τὸν υἱόν); Οὐκ ἔστιν ἀνάγκη γενέσθαι αὐτὸν μονάζοντα. Τί διδοίκαίς δέος πολλοῦ κέρδους ἀνάμεστον; Χριστιανὸν αὐτὸν ποίησον. Μάλιστα γὰρ τοῖς κοσμικοῖς ἀναγκαῖον τὰ ἐντεθῆεν εἰδένοι διδάγματα, μάλιστα τοῖς παισὶ. Πολλὴ γὰρ ἡ ἀνοία ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡλικίᾳ· τῇ δὲ ἀνοίᾳ προσήκη γίνεται καὶ τὰ παρὰ τὸν ἐξωθεν λόγον, ὅταν μάθωσι ἐκεῖ τοὺς παρ' αὐτοῦ; θυμαζόμενοι· ἤρωα; παθῶν δούλου; ὄντα; καὶ δειλοῦς πρὸς θάνατον.

Ἄστοπον μὴ ἐκτρέφειν τὰ τέκνα ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου. Διὰ τοῦ τοῦτο πρῶτοι τῶν κερῶν ἡμέεις ἀπολαύομεν, πρᾶσαι, ἀκολάστους, ἀπειθεῖς, βαναύστους ἐκτρέφοντες τοὺς παῖδας. — Δώμεν αὐτοῖς ὑπόδειγμα ἐκ πρώτης ἡλικίας τῇ τῶν Γραφῶν ἀναγνώσει ποιοῦντες αὐτοὺς ἐνοχοῶλαξιν. Οἴμοι! ὅτι συνελθὼς ταῦτα λέγων, ληρὲν νομίζομαι· πλὴν ἀλλ' ὁμῶς οὐ παύσομαι τὸ ἑμαυτοῦ ποιῶν. —

Πάντα ἡμῖν δεύτερον ἔστω τῆς προνοίας τῶν πατέρων κ. ἐ. (ΣΒ', 149-154).

Πάντα ἡμῖν ἐπιβρίπτετε. Ἔμεις ἐχρήν· παρ' ἡμῶν μανθάνειν μόνον· τὰς δὲ γυναικας παρ' ὑμῶν, τὰ παιδικὰ παρ' ὑμῶν· ἀλλὰ πάντα ἡμῖν καταλαμβάνετε. Διὰ τοῦτο πολλὸς ὁ κόπος. Διδάσκοντες φησὶν ὁ Ἀπόστολος, καὶ νοουθετοῦντες ἐαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς. Ὅρα καὶ τὸ ἀνεπαχθῆς τοῦ Πάουλου. Ἐπειδὴ ἡ ἀνάγνωσις ἔχει πόνον, καὶ πολὺ φορτικόν, οὐκ ἐφ' ἱστορίας ἤγαγεν, ἀλλ' ἐπὶ ψαλμοῖς, ἕκ ὁμοῦ καὶ τέρπην τὴν ψυχὴν ἄδων, καὶ ὑποκλήπτῃ τὸν πόνον. Ἔμνοις φησὶ, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς. Νὺν δὲ σατανικὰς μὲν ᾠδαῖς καὶ ὀρχήσεις αἰροῦσιν οἱ πατέρες; οἱ ὑμέτεροι, καθάπερ οἱ μάγειροι, καὶ οἱ ὀψῶναι, καὶ οἱ χορευταί· ψαλμῶν δὲ οὐδεὶς οὐδένα οἶδεν, ἀλλὰ καὶ αἰσχρῶν τὸ πρᾶγμα δοκεῖ εἶναι καὶ χλευαστικὰ καὶ γέλωα. Ἐντεθῆεν ὅλα τὰ κακὰ σώζεται κ. ἐ. (αὐτόθ. 359-366).

«Οἱ πατέρες ἡμῶν διηγῆσαντο ἡμῖν· Ἄκουσατε ὅσοι τῶν πατέρων ἀμελεῖτε τῶν ὑμετέρων, ὅσοι διαβολικὰ μελήματα ἄδοντας περιεργάζε, τῶν δὲ θείων διηγημάτων ἀμελεῖτε κ. ἐ. (ΝΕ', 169 κ. ἐ.).

Περὶ τῶν κρινόντων ἄλλους· πικρῶς καὶ αὐστηρῶς. — Ἐκ τῆς ὀλιγωρίας τῶν Γραφῶν πάντα τὰ κακὰ. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἐτέροις ἀμπερνήμασιν ἐσμέν πικροὶ ἐξετακταί, καὶ τῶν ἡμετέρων οὐδένα ὄντων ποιοῦμεθα, ὅτι τὰς Γραφὰς οὐκ ἴσμεν, ὅτι τοὺς θεοὺς οὐκ ἐκδοῦμεθα νόμους (ΣΒ', 253).

Ἐν τῷ τοῦ βίου ταξιδίῳ ὁρῶμεν ἔχειν κυβερνήτην τὸν θεῖον λόγον. — Τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν γινόμενα, καὶ χερσὶν ὑποβλαβόμενα, καὶ μυριάκις ζητηθέντα οὐδεὶς οὐδέπω εὖρεῖν δεδύνηται. Περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἐλπιδος, καὶ ἀνστατάσεως. (αὐτόθ. 435-440). —

Μὴ, παρκαλῶ· ἀλλ' ἄνω πλέωμεν, μὴ νηχόμενοι λογισμοῖς· ταχέως γὰρ ἀποκοιμησῶμεθα, καὶ καταποντισθησόμεθα· ἀλλὰ ταῖς θείαις κεχηρημένοι Γραφαῖς, καθάπερ πλοῖα τινὰ ἐν ἱστικῇ τῆς πίστεως ἀναπετάσομεν. Ἄν ἐν ταύταις πλέωμεν, καὶ κυβερνήτης ἡμῖν παρέσται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ἂν δὲ νηχώμεθα ἐν τοῖς λογισμοῖς τοῖς ἀνθρωπίνους, οὐκ ἔτι. — Μὴ ῥίπτωμεν ἐαυτοὺς εἰς κίνδυνον φανερόν, ἀλλ' ἐπ' ἀσφαλοῦς βαινῶμεν, τῆς ἱερᾶς ἀγαπῆ-

ρξ ἐξαρτήσαντες ἑαυτοῦς. (αὐτόθ. 438-440).

Ἐλεγχοῦ τῶν προφασίζομένων καὶ δικαιο-
λογουμένων περὶ τῆς ἑαυτῶν ἀμελείας.

Αἱ ἐν ταῖς Ἐκκλησιαστικῶν ἀνεγνωσκόμεναι
θεταὶ Γραφαὶ ἐπιστολαὶ εἰσι καὶ διατάγματα
οὐχὶ ἐπιγίνοιο βασιλείας, ἀλλὰ περὰ τοῦ Θεοῦ
πεμφθεῖσαι τοῦ βασιλέως τῶν βασιλευδόντων.
Εἰσαρχόμεθα τοίνυν μετὰ τῆς προστακτικῆς τι-
μῆς εἰς τὰς Ἐκκλησίας, καὶ μετὰ φόβου ἐπι-
κοῦσωμεν τῶν λεγομένων; Τί εἰσερχώμεθα, ρησὶν
ὁ ἀμελῶν καὶ δικαιολογούμενος, εἰ οὐκ ἀκούω-
τινὸς δέμουτοντος; Τοῦτο. πάντα ἀπολώλεκε
καὶ διέφθαρε. Τίς γὰρ χρεῖα ὀμιλήτοῦ; ἀπὸ
τῆς ὑμετέρας ῥηθμικῆς αὕτη ἡ χρεῖα γέγονε.
Διὰ τί γὰρ ὀμιλῆσαι χρεῖα; πάντα σαφῆ καὶ
εὐθέα τὰ ἐν ταῖς Γραφαῖ, πάντα τὰ ἀναγ-
κατὰ δηλα. Ἄλλ' ἐπειδὴ τέφρῶς ἔστε ἀ-
χροκτῆ, διὰ τοῦτο καὶ ταῦτα ζητήσατε. Εἰ-
πέ γάρ μοι, ποῖον κόμπω λόγου Παῦλος ἔ-
λεγεν; ἀλλ' ὅμως τὴν οἰκουμένην ἐπέστρε-
ψε. Ποῖον δὲ Πέτρος; ὁ ἀγράμματος;—Ἄλλ'
οὐκ οἶδα, ρησὶν ὁ προρακτιζόμενος, τὰ ἐν
ταῖς θεαῖς Γραφαῖς κεῖμεθα. — Διὰ τί οὐκ
οἶδας; μὴ γὰρ Ἐβραῖοί, μὴ γὰρ Ῥωμαῖοί,
μὴ γὰρ ἑτερογλώσσους εἰρηται; οὐχὶ Ἑλλη-
νιστοὶ λέγονται;—Ἄλλ' ἀσφαῶς, ρησὶν ὁ ἀμελής.
— Ποῖον ἀσφαῶς, εἰπέ μοι; οὐχὶ ἱστορία εἰσί;
Τὴ γὰρ σαφῆ οἶδας, ἵνα περὶ τῶν ἀσφαῶν ἐρω-
τήσης. Μυρία ἱστορικὰ εἰσὶν ἐν ταῖς Γραφαῖς;
εἰπέ μὴν εἰ ἐπιγίνοιο ἄλλ' οὐκ ἐρεῖς. Πρόρρησις
ταῦτα καὶ λόγοι. — Καθ' ἡμέραν, ρησὶν ἕτερος
πάλιν, τὰ αὐτὰ ἔστιν ἀκούειν. — Τί δέ, εἰπέ μοι;
ἐν τοῖς θεῶν οὐ τὰ αὐτὰ ἀκούεις; Ἐν ταῖς
ἱπποδρομικαῖς οὐ τὰ αὐτὰ ὄρα; Τὰ δὲ πράγ-
ματα πάντα οὐ τὰ αὐτὰ ἔστιν; Ὁ δὲ ἥλιος
οὐχ ὁ αὐτὸς ἀεὶ ἀνετέλλει; τροφῆς δὲ οὐ
ταῖς αὐτῆς χρώμεθα; Ὅταν μὲν οὖν ῥη-
θμῶσαι θέλῃς, τὰ αὐτὰ λέγεις εἶναι, ὅταν δὲ
ἐρωτηθῇ, ὡς οὐδέποτε ἀκούσας διακρίσει; εἰ
τὰ αὐτὰ ἔστιν, ἔγραψεν αὐτὰ εἰδέναι. — Πάντο-
θεν ῥηθμικὰ καὶ σιγήφωας τὰ ῥήματα. (αὐ-
τόθ. 484-486).

Ἐπεροχὴ τῶν εἰδῶν τὰς Γραφάς. — Ἐν
πᾶσι τοίνυν εὐχαριστῶμεν τῷ Θεῷ, εἴτε οὐ-
τως, εἴτε ἐκείνως. Ἀμφοτέρω γὰρ χρήσιμα
οὐδὲ μισῶν, οὐδὲ ἀποστρεφόμενος ἡμᾶς ποιεῖ
ὁ Θεός, ἀλλ' ἀμφοτέρω φροντίζων καὶ κηδύ-
μενος; εἰδῶς, γράφει ὁ Παῦλος πρὸς Τιμόθεον,

«Ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας»
τουτέστιν, ἐκ πρώτης ἡλικίας τὰ ἱερὰ γράμ-
ματα ἔμαθες. Ἱερὰ γράμματα τὰς θεῖας κα-
λεῖ Γραφάς. Ἐν τούτοις ἀνετράφη, ὥστε καὶ
διὰ τούτων στερεὸν εἶναι σοὶ τὴν πίστιν χρῆ,
καὶ μηδὲν παραβιάζεσθαι. Κατὰ βάθος γὰρ
ἡ βίβλα κεῖται, οὐ χρόνον τραφεῖσα πολλῶν οὐ-
δὲν αὐτὴν παρατρέψκει δύναται. Εἰπὼν δὲ τὰ
ἱερὰ γράμματα, ἐπήγαγε, «τὰ δυνάμενά σε σο-
ρίζεται» τουτέστιν, οὐκ ἀφίπθιν ἀνόητόν τι πα-
θεῖν, καὶ οἶον οἱ πολλοί. (αὐτόθ. 646).

Ὁ γὰρ τὰς Γραφάς εἰδῶς, ὡς εἰδέναι χρῆ,
οὐδενὶ τῶν γινομένων σικανδαλίζεται, πάντα
φέρει γενναίως, τὰ μὲν τῇ πίστει ἐπιτρέπων
καὶ τῷ ἀκαταλήπτῳ τῆς τοῦ Θεοῦ οἰκονομίας,
τῶν δὲ καὶ λόγους εἰδῶς, καὶ παραδείγματα
εὐρίσκων ἐν ταῖς Γραφαῖ. ἔθθα ὑποδείγματα
καταληπτόν καὶ ἀκαταλήπτων, καὶ κανόνες
ἀρετῆς καὶ κακίας. (αὐτόθ. 647-650).

Πολλὰ ὠκονόμησεν ὁ Θεός, ἵνα φυλαχθῶ-
σιν αἱ Γραφαί. Ἡ δὲ τῶν θεῶν ἐπίγνους;
ἐπιστήμη ἐστίν· ὅτι οὐ χρῆ ὥςπερ τὸ παι-
δίον δέχεσθαι τὰ πάντα ἀνευ διακρίσεως. —
Τοιοῦτο εἰσὶν οἱ πᾶσι ἀπλῶς προσέχοντες,
καὶ ἀδιακρίτως τὰς ἀκοὰς ἐκιδιδόντες ἀδο-
κίμοις, καὶ νῦν μὲν τούτοις, νῦν δὲ ἐκεί-
νοις διδόντες. «Διακρίσαι ποιικίαις καὶ ξέ-
ναις μὴ περιβέρθε.» Τοῦτο ἔστι, πρὸς διά-
κρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ. Ἀσφύξ μὲν γὰρ
οἶτα γέυσται, ψυχὴ δὲ δοκιμάζει λόγους.

Καὶ ἡμεῖς τοίνυν μάθωμεν, καὶ μὴ, ἐκν ἀ-
κούσας, ὅτι οὐκ ἔστιν Ἑλληγ, οὐδὲ Ἰουδαῖος,
εὐθέως χριστιανὸν εἶναι νομίσας, ἀλλ' ἐξέταστον
καὶ τὰ ἄλλα ἀπαντᾷ· ἐπεὶ καὶ Μινηχαῖοι καὶ
πᾶσαι αἰρέσεις τοῦτο ὑπέδωκαν τὸ προσωπεῖον,
πρὸς τὸ οὕτως ἀπατᾶν τοὺς ἀρελεστέρους.
Ἄλλ' ἐὰν ἔγωμεν τὰ αἰσθητήρια τῆς ψυχῆς
γεγυμνασμένα πρὸς διακρίσιν καλοῦ τε καὶ
κακοῦ, δυνασόμεθα τοὺς τοιοῦτους διακρίνειν.
Πῶς δὲ γεγυμνασμένα γίνεται ἡμῶν τὰ αἰ-
σθητήρια; Ἀπὸ τῆς συνεχοῦς ἀκροάσεως, ἀπὸ
τῆς τῶν Γραφῶν ἐμπειρίας. Ὅταν γὰρ προθῶ-
μεν αὐτῶν τὴν πλάνην, καὶ σήμερον ἀκούσης
καὶ αὔριον, καὶ δοκιμάσης μὴ καλῶς ἔχειν,
τὸ πᾶν ἐμαθες, τὸ πᾶν ἔγνω; κἄν σήμερον
μὴ καταλάβῃς, αὔριον καταλήψῃ. Ὅραξ ὅτι
χρῆ γυμνάζειν ἡμῶν τὴν ἀκοὴν ταῖς ἀκροά-
σεσι ταῖς θεαῖς, ὥστε μὴ ζενορνεῖσθαι; γε-

γυμνασμένα, φησί, πρὸς δικάριον, τούτεστιν ἔμπειρον εἶναι. Ὁ μὲν λέγει μὴ εἶναι ἀνάστατον· ὁ δὲ οὐδὲν τῶν μελλόντων προσδοκᾷ· ἄλλος ἕτερον λέγει· Θεόν· ἄλλος ἀπὸ Μαρίας τὸν Χριστὸν ἔχειν τὴν ἀρχήν. Καὶ θεὰ εὐθιῶς πῶς ἐξ ἀμετρίας πάντα ἐξέπεσον, οἱ μὲν πλεονάζσαντες, οἱ δὲ ἐλαττώσαντες.— Ἦμεῖς δὲ διὰ τοῦτο τὴν πίστιν παρελάβομεν ἀπλῶς, ἵνα μὴ ἀναγκάζομεθα μυριάς ἐπιέναι αἰρέσεις, καὶ πράγματα ἔχειν, ἀλλ' ὑπερ ἢ τὴν προσθεῖναι ἢ ἀφελῆναι τις ἐπιχειρήσειεν ἐκείνης, τοῦτο νόθον εἶναι νομίσωμεν. Καθ' ἕνα οἱ τοὺς κανόνες διδόντες οὐκ ἀναγκάζουσι μυριάς μέτρα περιεργάζεσθαι, ἀλλὰ τὸ δοθὲν ἐκεῖνο κατέχειν κελεύουσιν. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν δογμάτων.

Ἄλλ' οὐδεὶς βούλεται ταῖς Γραφαῖς προσέχειν· εἰ γὰρ προσείχομεν, οὐ μόνον οὐκ ἂν παρειπέσομεν τῇ ἀπάτῃ, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους ἀπαιτούμενος ἀπ' ἀλλοτρίων ἂν, καὶ τῶν κινδύνων ἐξελεύσομαι. Ὁ γὰρ ἰσχυρὸς στρατιώτης οὐ μόνον ἐαυτῷ ἀρεταίαι δύνανται, ἀλλὰ καὶ τὸν παραστάτην διαφυλάξει, καὶ τῆς τῶν πολεμίων βλάβης ἐλευθερώσει. Νῦν δὲ οὐδὲ οἱ Γραφαὶ εἰσὶν ἰσάτι τινες· καὶ τοῖς Πνεύματι τὸ ἅγιον τοσαύτην ὑποκρίθησεν, ὥστε αὐτὰς φυλάχθησαν.— Ἱστορία τῆς διασώσεως τῶν θείων Γραφῶν, καὶ περιγραφή τῶν σωτηρίων αὐτῶν διδασκαλιῶν.— Ἄρα ἔτι, τίς ταῦτα εἶπε προφητικῶς, ἢ ἱστοριογράφος, ἢ ἀπόστολος ἢ εὐαγγελιστής; οὐκ ἔγωγε οἶμαι, πλὴν ὀλίγων κ. ἐ. (ΞΓ', 79-76).

Ἡ δὲ ἴδιση ἢ τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσις, καὶ λαμβάνουσα παντὸς ἡθίου, καὶ παραδείσου τερπνοτέρας, καὶ μάλιστ' ὅταν γνῶσις τῇ ἀναγνώσει πρόσκηται. Λειψὸν μὲν γάρ, καὶ ἀνθρώπων κάλλη, καὶ δένδρων κόμην, καὶ ῥόδον καὶ κίττος· καὶ μυρίνην τέρπει τὴν ὕψιν, ἀλλ' ὀλίγων παρελθουσῶν ἡμερῶν μακραινεται. Γραφῶν δὲ γνῶσις τειγίξει τὴν διάνοιαν, καθίσει τὸ συνειδός, ἀνασπᾷ τὰ ἀνελεύθερα πάθη, φυτεύει τὴν ἀρετὴν, μετέχρον ποιεῖ τὸν λογισμὸν, οὐκ ἀρίστη ταῖς ἀδοκίμας τῶν πραγμάτων βεπτιζέσθαι περιστάσεις, ὑψηλοτέρους καθίστηται τῶν τοῦ διαβόλου βελῶν, πρὸς αὐτὸν μετοικίξει τὸν οὐρανόν, ἀπολείπει τὴν ψυχὴν τῶν συνδέσμων τοῦ σώματος, κοῦρα ἐργάζεται τὰ πτερά, καὶ πᾶν ὑπερ ἂν εἶπῃ

τις ἀγαθὸν εἰς τὴν τῶν ἀκροατῶν εἰσοικίξει διάνοιαν.— Ὀμιλία ὑπὲρ τῆς σπουδῆς τῶν πρῶτων ἀκροατῶν, καὶ ἐχθυμίας τῶν ἀπολειφθέντων, καὶ περὶ τοῦ ψάλλειν (αὐτ. 485 κ. ἐ.).

Τοῦ χριστιανισμοῦ ὁ θρίαμβος, καὶ τῆς θύραθεν φιλοσοφίας τὸ ἀνίσχυρον. — Πόση τοῦ σταυρωθέντος ἢ ἰσχύς, πόση τοῦ σταυροῦ ἢ δύναμις, πόση τῆς Ἐκκλησίας ἢ εὐγένεια, πόση τῆς πίστεως ἢ εὐτομία, πόση τῆς πλάνης ἢ αἰσχύνῃ, πόσος τῶν δαιμονίων ὁ γέλωας. Τὰ μὲν γὰρ τῶν φιλοσόφων καὶ παρὰ τοῖς ὁμοφυνοῖς καταλέλυται, τὰ δὲ ἡμέτερα καὶ παρὰ ἑτερογλώσσους· πολλὴν ἔχει τὴν δύναμιν, καὶ τὰ μὲν ἀρχῆς εὐκολώτερον διεσπάσθη, τὰ δὲ ἀδέκματος στεγνότερον πέπηγε (αὐτόθ. 499-510).

«Ποῦ σοφός; ἢ Τί ἐστί, ποῦ σοφός; ὡσκαὶ ἔλεγεν· ποῦ τὰ τῶν φιλοσόφων; ποῦ τὰ τῶν ἡθέρων; ποῦ τὰ τῶν σοφιστῶν; ποῦ τὰ τῶν λογογράφων; Ὁφείκει πάντα, καὶ ἀπόλωλε, καὶ ἐκποδῶν γέγονεν κ. ἐ. (αὐτόθ. 529). — Περὶ ὀμιλίας προσοῦτου καὶ νεκρίτου· καὶ τί περὶ αὐτῶν λέγουσιν αἱ θεαὶ Γραφαί. Ἀλόγησον προσβύτερον, πρῆσαι γάρ σοι, ἐν ἀκριβείᾳ ἐπιστήμης. Ἀλόγησον νεκρίσας, εἰ χρεῖα σου, μάλιστα δις ἐξ ἐπιρωτηθῆς· κερκαλίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλὰ· γίνου γινώσκων, καὶ ἄμα σιωπῶν. Ἐν μέσῳ μεγατάνων μὴ ἐξισχύου, καὶ ὅπου γέροντες, μὴ πολλὰ ἀδολέσχει κ. ἐ. (Σιράχ ΑΕ', 3-13).— Ἐρμηνεία τοῦ, πῶς «τὸ γραμματικῶν κτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ» (αὐτόθ. 523-530).

Περὶ τοῦ ἐπακούειν τῆς τῶν θείων Γραφῶν διδασκαλίας. Ἄλογος περὶ μετανοίας (αὐτόθ. 833-838. — ΞΔ', 37-42. — Ξ', 681-698).

Εὐχαὶ Ἰωάννου τοῦ Χριστοστόμου ἐν τῷ μέλῳ ἀκροῦσθαι. (ΞΓ', 923-928).

Περὶ θεογνωσίας λόγος (ΞΔ', 43-46). Ὡς περ οἱ τὰς ὕψεις τῶν σωματῶν βεβλαμμένους ἔχοντες χρῆξουσιν τῶν ἀηγιούτων κ. ἐ.

Πρὸς τοὺς μεγάλα τὰ παρὰ τὸν νομίζοντα καὶ περὶ τὰ τοῦ βίου λαμπρὰ μάτην ἐπισημαίνοντες. Ἀγγέλους μὲν οὐρανῶν εὐροσύνης χωρίων, Ἐκκλησίαν δὲ πιστῶν ἀντ' οὐρανῶν ἐνδιαίτημα, καὶ νόμιμον ταῖς ψυχαῖς ἡδονῆν δωρομένη τῶν ἐσθῶν ἐπαφῶν τὴν ἀκρόασιν κ. ἐ. (αὐτόθ. 453-460).

Περὶ εὐλῆς ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν. (αὐτόθ. 461-465). — Περὶ ὧμεθ δὲ τῆ θεῆς Γραφῆς, καὶ τοῖς ὑπ' αὐτῆς εἰρημένους κατακολουθοῦντες, τὰ ὑγιῆ δόγματα σπουδάζωμεν ἐνκαποθέσθαι ταῖς ἐκαστῶν ψυχαῖς, καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ βίου ἀκριβοῦς ἐπιδείκνυσθαι. ἴνα καὶ ὁ βίος μακροτῆ τοῖς δόγματι, καὶ τὰ δόγματα τὸν βίον ἀξιοπιστότερον ἐπιφαίνῃ κ. ἔ. (αὐτόθ. 500-501).

Ἰὼδ βιβλίον παντὶ χρήσιμον, ἐν ἰδέξ πάση καὶ βίῳ καὶ περιστάσεων, ἀνδρὶ καὶ γυναικί, πρῶτον δὲ καὶ νέῳ, ἰδιώτη καὶ ἄρχοντι, πλουτίῳ καὶ πένιῳ, τοῖς δεξιοῖς εὐθηνουμένῳ, καὶ τοῖς ἀριστεροῖς πιεζομένῳ, ἐγγύθεν λαθεῖν τὴν ἀπόδειξιν. (αὐτόθ. 505 κ. ἔ.).

Τοῦτο γὰρ βούλεται ὁ νόμος, τοῦτο ἀνωθεν προέλεγε. Μὴ οὖν περιεργάζου διὰ τί νῦν ἐρκενερῶν τοῦτο γὰρ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Θεοῦ γέγονε, καὶ οὐ δεῖ πολυπραγμονεῖν τοῦτο τὸ μυστήριον, ἀλλ' ὑπακοῦειν. Ἰσακὸς γὰρ ἡ πίστις δεῖται, οὐ περιεργεῖται, μάλιστα ὅταν Θεὸς ἐπιτάτῃ (αὐτόθ. 1037). — «Ἐμνήσθη τὸ Θεοῦ καὶ ὑπάρξουσιν.» (Ψαλμ. ΟΓ', 4). Περὶ τῆς πνευματικῆς ἐνδυστήνης καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀναγκάσεως τῶν θείων Γραφῶν ἡδονῆς. (ΣΑ', 689 κ. ἔ.).

Κατὰ μὲν ἡ τῶν ψαλμῶν λύρα· θεόπνευστος ἡ τοῦ Πνεύματος κινῆρα· τερπνὸν καὶ φοβερὸν τὸ τῆς προφητικῆς φωνῆς· σωτήριος αἰεὶ ἡ ψαλμῶδις, τὰ πάθη κοιμίζουσα τῆ μελωδίᾳ. «Ὁπερ γὰρ ἐστὶν ἀκάνθις δρεπάνη, τοῦτο γίνεται καὶ λύρα ὁ ψαλμὸς κ. ἔ. (Πρόκλ. Κωνσταντ. ΣΕ', 692).

Ἀντιβολὴ περὶ τῆς κατὰ Χριστὸν διδασκαλίας καὶ πολιτικῆς ἀπικτοῦ πρὸς σχολαστικὸν ἐκ τῶν θείων Γραφῶν, λίαν διδασκατικὴ καὶ ωφέλιμος. (Μάρκος Ἐρημ. αὐτόθ. 1072-1101).

Αἱ θεόπνευστοι Γραφαὶ δόγματα μὲν θυμαστὰ καὶ ὄντως θεῶν διδάσκουσι. Καὶ πολλὰ μὲν ἐλλάττειν καὶ βίῳ ἀρθῶν τοῖς ἀκροατικῆς ἀντιθέσει, πῆσιν τε θεωρητῆ τοῖς σπουδαίοις παρέχουσι· οὐ μὴν τέχνην διδάσκουσι λογικὴν, πρὸς τὸ δύνανθαι ἀπαντᾶν τοῖς βουλομένοις τῆ ἀληθείᾳ προσπολεμεῖν. Σφόδρα δὲ καταπολεμοῦνται οἱ πολέμοιοι, ὅταν τοῖς αὐτῶν ὅπλοις χρώμεθα κατ' αὐτῶν κ. ἔ. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΣΖ', 421).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

«Ὅτι διὰ πάσης τῆς Μωσέως γραφῆς τὸ τοῦ Χριστοῦ μυστήριον αἰνιγματωδῶς σημαίνεται. Διὰ τοῦτο τοῦτο δεῖ τοῖς περὶ Θεοῦ λόγοις ἀδικαλίπτως ἐντρύφῃν, καὶ λύγων ὡς περὶ τινὰ ποιῆσθαι τὸ Γράμμα τὸ ἱερὸν.» «Λύχνος τοῖς ποσί μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου.» Ψαλμ. ΡΗ', 105. (ΣΘ', 13 κ. ἔ.).

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ἡ θεόπνευστος Γραφὴ τῆς· διὰ Χριστοῦ σωτηρίας προαναφωνεῖ τοὺς τύπους, οὐ μετρίαν ἐνθεῖθεν τοῖς ἐντετυζομένοις τιθεῖσα τὴν ὄνησιν (αὐτόθ. 225).

Ἰεροὶ μὲν λόγοι καὶ θείων μαθημάτων ἀθροισαί· εὐκλεῖ ταῖς εἰρηλότη περιποιούσαι τὴν ὄνησιν. «Κρεῖττον γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν· πᾶν δὲ τίμω οὐκ ἀξίον αὐτῆς ἐστίν.» Παροιμ. Γ', 14. (αὐτόθ. 717).

Ἐπέφανεν ἐν ἡμῖν Θεὸς Κύριος, κατὰ τὰς Γραφάς, καὶ σεσαγήνευται δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν διὰ πίστεως χάριν ἡ τῶν πεπλανημένων ἀγέλη. Προσοδοκία γὰρ ἦν ἔθνων. (Ο', 857 κ. ἔ.).

«Ἐὰς ζήτησάτε τὸ κελῶν, καὶ μὴ τὸ πονηρὸν, ὅπως ζήσητε, καὶ ἔσται οὕτω μεθ' ὑμῶν Κύριος.» Ἀμὼς Ε', 14. — «ἴνα καὶ τὸ εὖ εἶναι κερδάνητε ζῶντες τε καὶ σωζόμενοι, καὶ μεθ' ὑμῶν γένοιτο Κύριος ὁ Θεός, ὁ πάντων ἔχων τὴν ἐξουσίαν. (ΟΑ', 501).

Εἰς μὲν ἀπασι τοῖς ἁγίοις προφητικαῖς καὶ θεωρητικῆς σκοπός, τὸ ἀνακατεῖται τὸν Ἰσραὴλ ἀποφοιτῆται νεκρικῶς τοῦ πλανᾶσθαι θέλει κ. ἔ. (αὐτόθ. 640 κ. ἔ.).

Ἰστέον οὖν, ὅτι Θεῶν προσκρούοντες ἐν ἐνδείξ μὲν εὐθὺς ἐσόμεθα πικρῶς ἀγαθοῦ, καὶ λιμὸς ἡμᾶς κατὰ τῆς δεξιῶν τῶν θείων καὶ πνευματικῶν ἀγαθῶν, ἀλλήλους δὲ ὡς περὶ δάκνυοντες δαπανήσομεν (αὐτόθ. 749. 253 κ. ἔ.).

Καθῆρηται τὰ θυρωμάτια, τουτέστι, πεπτώκασι τὰ ἐξ ἀπάτης εὐρύματα, Χριστοῦ ἐπιφανέντος κ. ἔ. (ΟΒ', 137).

Προπετέον δὴ οὖν, οὐχὶ τοῖς ἀπρηβεγγόμενοις τὰ μάτια, ψευδοπέσι τε καὶ βωμολόχοις, καὶ ἐνυπνιασταῖς, Θεῶ δὲ μᾶλλον τῶ εἰς νοῦν ἡμῖν ἐναστρέποντι τῆς ἀληθείας· καταγνωσῆς τὸ φῶς, καὶ νοητοῦ ὕψους· κταχέοντι, τὰς διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος παρακλήσεις, καὶ τὴν ἐκνευστάτην καταθέμενοι· ἡμῖν πᾶσαν, τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς τὴν ἀ-

μώμητον γνώσιν. Καί ει έλοι πώς τις εις νοῦν τῶν θείων λογίων τήν γνῶσιν, καί τροφῆς μετάρχοι τῆς πνευματικῆς, τότε δῆ, τότε τήν ναθρειάν ἀποβαλὼν ἐν τιμῇ ἔσται, λογισμῶ τῶ σώφρονι δικαιούμενος, καί τήν ἀνθρώπων πρέπουσαν ἀναλαβὼν φρένα (αὐτόθ. 161).

«Πᾶς γραμματεὺς μαθητεύσει ἐν τῇ βρασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ὁμοίως ἔστιν ἀνθρώπων οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καί παλαιὰ.» (Ματθ. ΙΓ', 52). Ὁ γὰρ ἔχων ἤδη τεθησαυρισμένην ἐν ἑαυτῷ τήν τοῦ νόμου γνῶσιν, ἐι προσέλθῃ τήν εὐαγγελικὴν, πλούσιος ἔσται πρὸς ἐν σὺνεντι, καινὰ τε καί παλαιὰ θεωρήματα, καθάπερ ἐξ ἀποθηκῶν, τοῖς ριλομαθέσι πρακτικεῖς κ. ἐ. (αὐτόθ. 220-221).

Ἄποχρη γὰρ (τοῖς εὐσεβέσιν) εἰς καρπορορίαν πνευματικὴν, τῶν τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων ἢ καθαρὰ καὶ ἀμωμος παιδαγωγία, μονοουχί καί τέκνων αὐτοῦς εὐγενῶν ἀποραίνειν πατέρας, τίκτοντας νοητῶς ἐξ ἀγαθῆς καρδίας τὰ τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης αὐτήματα κ. ἐ. (αὐτόθ. 325).

Χρῆ δὴ οὖν ἀρκ διαζῆν ἀγίως, καί ὀρθοποθεῖν ἐν Ἐκκλησίᾳ τοῦς ἀπολέκτους ἱερουργούς, ἤτοι τοῦς κεκλημένους εἰς ἱερωσύνην. Ἔσονται γὰρ οὕτως εἰς ὑποτύπωσιν εὐκοσμίας καί ἀπάσης ἀρετῆς τοῖς ὑπὸ χεῖρα λαοῖς, οἱ καί τὸν τῶν ὄλων καταχεραίρουσι Θεόν, τῆς τῶν ἱερῶν πολιτείας τὸ λαμπρὸν καί ἐξίχιρον καταθεώμενοι κάλλος. Ὡς περ γὰρ σκηνδαλίζονται λαοί, ζῆν ἔλομένων ἐκτόπως τῶν ἱερῶν, οὕτω πλείστην ὄσιν κερδανοῦσι τήν ὄνησιν κ. ἐ. (αὐτόθ. 328-329).

Εὐαγγέλιον τί ἐστι. — Εὐαγγέλιόν ἐστι λόγος περιέχων ἀγαθῶν ἀγγελίαν πραγμάτων κατὰ τὸ εὐλογον, καί διὰ τὸ ὠφελεῖν εὐφραίνων τὸν ἀκούοντα, ἐὰν παραδέξῃται τὸ ἀπαγγελλόμενον ἢ λόγος περιέχων ἀγαθῶν παρουσίαν ἢ λόγος ἀπαγγέλλων ἀγαθῶν προσδοκόμενον. (αὐτόθ. 365).

«Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζόμενοις δυνάμει πολλῇ.» (Ψαλμ. ΞΖ', 12). Χρῆναι δὲ οἶμαι πρὸς τοῦτο βεβδίζεῖν, οὐ τοῦς τυχόντας ἀπλῶς, ἀλλὰ τοῦς διὰ τῆς ἀνωθεν πεφωτισμένου χάριτος. Ἐπει καί «Πᾶσα σοφία παρὰ Κυρίου, καί πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καί πᾶν δώρημα τέλειον, ἀνωθεν ἐστι καταβαίνον παρὰ

τοῦ Πατρὸς τῶν φῶτων.» Ἰακῶβ. Α', 16. 17 (ΟΓ', 9-12).

Ἀκριβῆς ὄντως καί θεοδίδακτος τῶν ἀγίων Εὐαγγελιστῶν ἢ διάνοις, καθάπερ ἀπὸ τινος γηλόφου καί περιουτῆς τῆς ἐν τῷ δυνάσθαι θεωρεῖν μεγαλειότητος, πανταχόθεν καί τοῖς ἀκροαμένοις περιηροῦσα χρήσιμος, καί μετὰ συντόνου τινὸς θεωρημένη σπουδῆς, ὅπερ ἀνὺπάρχειν οἴηται λυσιτελεῖς τοῖς τὸν ἀληθῆ τῶν θείων δογματῶν διψῶσι λόγον, καί μετὰ προαιρέσεως ἀγαθῆς τήν ἐγκραυμμένην ταῖς θείαις Γραφαῖς ἐρευνοῦσι διάνοιαν (αὐτόθ. 20).

«Δεῦτε καί ἀναθεώμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου, καί εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακῶβ, καί ἀναγγελεῖ ἡμῖν τήν ὁδὸν αὐτοῦ, καί πορευσόμεθ' ἐν αὐτῇ.» (Ἠσαΐας Β', 3). — «Στήτε ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς, καί ἐρωτήσατε τρίβους Κυρίου αἰωνίως, καί ἴδετε ποῖα ἔστιν ἡ ὁδὸς ἢ ἀγαθῆ, καί βεβδίζετε ἐν αὐτῇ, καί εὐρήσατε ἀγίασμα ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.» (Ἰερμ. Σ', 16). Τίς οὖν ἡ ὁδὸς ἢ ἀγαθῆ καί ἀγιζούσα τοῦς βεβδίζοντας ἐν αὐτῇ; αὐτὸς λεγέτω ὁ Χριστὸς: «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς.» Ἰωάν. ΙΔ', 6. (αὐτόθ. 185).

Λεπτὴ μὲν γὰρ πως, μᾶλλον δὲ ἀθνενοστάτη λίαν ἔστιν ἡ τοῦ ἀνθρώπου διάνοια: ἀδρκνῆς δὲ ἢ γλωτσα, καί μῶλις τὰ ἐν χερσίν ἐρμηνεύειν ἰσχύουσα: δυσεύρετον δὲ τῆς ἀληθείας τὸ κάλλος: καί οὐ τοῖς πολλοῖς ἐκκαλύπτεσθαι πεφυκός: ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἐκ δικνοίας ἀγαθῆς καί ἀκνηλεύτους γνώμης ἀνηνεύουσιν αὐτῶ, καί ἀνορτύττουσιν ὡς περ τινὰ ἰθασαυρὸν οὐράνιον κ. ἐ. (ΟΒ', 9-12).

Δυτέρικτα μὲν κομιδῇ τὰ περὶ Θεοῦ καί τοῖς ἄγαν ἐξησκημένοις καί ἀρτίως ἔχουσιν εἰς τὸ δύνασθαι καταβρεῖν μυστήρια, καί τὰ παντὸς ἐπέκεινα νοῦ καί γοῦν ἐν ἐσόπτρῳ καί αἰνίγματι βλέπειν, κατὰ τὸν σοφώτατον Πυῦλον (Α' πρ. Κορινθ. ΙΓ', 2). Παχῶς δὲ δὴ λίαν ὁ ἀνθρώπινος λόγος, καί ἐπὶ τῇ τῶν ἐνωϊῶν ἰσχυρότητι συμπαρομαρτεῖν οὐχ οἶός τε. (αὐτόθ. 657).

«Πῶνα ἀγαθῶν ὁ καρπὸς εὐκλεῆς:» ἀνακροαγόςτος τινὸς τῶν σοφῶν, καί τοῖς ὅτι μάλιστα φιλεργεῖν εἰωθῆσι μονοουχί κατεπαδόντος, ἀποψηφιεῖ τοῦ λόγου τὸ ἀληθές, ἢ κατακροτήσεις ἐπαίνους, ὡς ἀριτά τε καί ὀρθῶς ἐκπεποιημένον; Τὸ γὰρ τοι χρῆναι τληπαθεῖν, ἀγοπρεπές, ὦ Ἐρμεία. (αὐτόθ. 1076).

Ἔδει μὲν πάντας τοὺς τῆ προσηγορίᾳ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λαμπρυνόμενους, καὶ πρόβατα εἶναι σεμνυνομένους τοῦ τὴν ψυχὴν θεϊκῶς ποιμένος ὑπὲρ ἡμῶν, τῆς τοῦ ποιμένου ἀκούειν φωνῆς, καὶ τὴν ὑπ' ἐκείνου δεικνυμένην νέμεσθαι πόαν, καὶ τοὺς τῆς εὐαγγελικῆς πίστεως ὄρους καὶ νόμους ἐμμένειν, καὶ τὴν ἀπλὴν τῶν ἀποστόλων στέργειν διδασκαλίαν· ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ πληγέντες τύρῃ, καὶ δόξης κενῆς ἐραυθέντες, καὶ ἐκουτοῦς ἀγνοήσαντες, τὰ τῆς πεπλανημένης αὐτῶν ἐνοίας κυήματα τῆς θεοπύργου διδασκαλίας προὔτιμησαν, καὶ τῆς εὐθείας εἰς τὴν αἰὼν πόλιν ἀγούσης ὁδοῦ παρεστρέφοντες, εἰς πολυσχιθεῖς καὶ θανατηφόρους ἐχώρησαν ἀτραπούς, πάντες μὲν ὁμοίως πλανώμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν δὲ τῆς πλάνης ὁμοίως μετιόντες ὁδόν, ἀλλὰ διχοφύως τῆ τῶν λογισμῶν ἀκολουθοῦντες ἀπάτη, ἡγοῦμαι πρέπει τοῖς τὴν βασιλικὴν καὶ τετριμμένην ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν ὀδεύουσιν, ἐλεεῖν τε τοὺς πλανωμένους, καὶ τὴν ἀπάτην γυμνοῦν, καὶ τὴν εὐσεβεῖαν ὑποδεικνύειν, καὶ ποδηγεῖν τοὺς ἐπομένους, καὶ τῆς ἐκατέρωθεν παρεστρέφει ἀπειρήσει, εὖς ἂν τὴν βασιλίδαν πόλιν καταλάβωσιν. (αὐτόθ. 1148).

Ὅτι περὶ πολλοῦ ποιεῖται ὁ Θεὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν.—Τούτου γὰρ χάριν καὶ ὁ τῶν ὄλων Σωτὴρ εἰς τὴν οἰκουμένην ἀπέστειλε τῶν ἀποστόλων τὴν ἱερὰν χορὴν, ἵνα ταῖς ἀκτίσι τῆς θεογνωσίας τοὺς ἐν τῷ σκότει τῆς ἀγνοίας συνθετραμμένους φωτίσωσι κ. ἔ. (αὐτόθ. 1149).

Ὁδηγὸς εἰς κήρυκα εὐαγγελικῆς διδασκαλίας. Γί· ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ λόγου. — Κηρυττικὴ τὴν εὐαγγελικὴν ὁ λόγος πίστιν ἀπλοικῶς οὕτω καὶ διδασκαλικῶς, μὴ δικλεκτικῶς, μὴδὲ ἀντιλογικῶς, ἀλλ' Ἐκκλησιαστικῶς Θεοῦ προσφύως, κατακυκτικῶς, μὴ ἐπιδικτικῶς, διδασκτικῶς, μὴ δικανικῶς, τεχνολογικῶς ἀπηλλαγμένους, θεολογικῶς κεχρημένους· μὴ πολυπραγμονῶν τὰ ἀνέριστα, μὴ ἐρευνητῶν τὰ ἀπερινόητα, μὴ νῶ καὶ λόγῳ τὰ ἀχώρητα περιγράφων, μὴ τεχνικαῖς τὸν ἀριστοτέλην ὑποβάλλων μεθόδοις, μὴ πίστιν ἐὼν καὶ τὴν ἀπόδειξιν ἀπεικῶν· τοὺς ἀλιεῦσιν ἐπόμενος, τὸν σκυτοτόμον (Παύλον) ἰγνηλατῶν. εἰ δὲ τίς τὸν κοκεῖ φιλόνομος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύ-

την συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ Ἐκκλησιαστικῶς Θεοῦ (Α' πρ. Κορινθ. ΙΑ', 16), ὑπὸ τοῦ τελώνου (Ματθαίου) ποδηγούμενος, τῷ προφητικῶ καταυχάζομενος λύχνῳ, τῷ εὐαγγελικῶ φωτιζόμενος ἡλίῳ, μὴδὲ τῶν οἰκείων λογισμῶν ἀναμιγνύειν, πάντα δὲ τοῦ παναγίου Πνεύματος ὑραίων διδάσκαλιν. Οὗτος γὰρ τῆς θείας διδασκαλίας ὁ ὅρος (αὐτόθ. 1149).

Πρὸς εὐσεβεῖς πῶς δεῖ γίνεσθαι τὴν διδασκαλίαν.— Νῦν δέ, Θεοῦ δίδόντος, τοῖς τροφίμοις τῆς πίστεως τὰ τῆς Ἐκκλησίας θεόδοτα προσθήτομεν δόγματα· μήτε τῷ μήκει τοῦ λόγου κόρον τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐπισησάγοντες, μήτε τῆ βραχυλογίᾳ τὴν ἀκριβείαν παρεθλείροντες, ἀλλ' ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων τὴν μέτην αἰρούμενοι, ἵνα μήτε τῷ πλήθει τοῦ ἀκούοντος ἀποκνίσωμεν, καὶ σαφῆ τὴν διδασκαλίαν τῆς θεογνωσίας προσοίσωμεν (αὐτόθ.).

Ταύτην τὴν πίστιν κατέχομεν· ταύτην γὰρ παρὰ τῶν θεολόγων ἀνδρῶν ἐδιδάχθημεν. Πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ συλλογισμῶν διαλεγόμενους εἴπωμεν· Ἐκείνη σου ἡ μερίς, ἐκεῖνος ὁ κληρὸς, ἡμῶν δὲ μερίς Κύριος, ὃ ἀκολουθοῦντες τὴν ὁρθὴν ὁδὸν οὐ καταλείβομεν. Ἐχομεν γὰρ τὴν θεῖαν Γραφὴν διδάσκουσιν· διὸ βοῶμεν εἰκότως· «Λύχνος τοῖς ποσὶ μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου» (Ψαλμ. ΡΙΗ', 105). Τούτῳ τῷ φωτὶ περιλαμπύρομενοι, τῶν προωδευκῶτων πατέρων τὰ ἴχνη φωρισώμεν, ἐκείνοις ἀκολουθήσωμεν (αὐτόθ. 1188-1189. Περὶ τῆς ἀγίας Τριάδος).

Μαθημέτων μὲν τῶν ἱερῶν κόρος ἂν γένοιτο πικτελῶς οὐδεὶς τοῖς γε ἀληθῶς ἀγίτροσι, καὶ γνῶσιν ἐνοῦν τὴν Ἱωσοπίον συνεγιηρηκόσι. Γέγραπται γάρ· «Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτος μόνῳ ζῆσται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευμένῳ διὰ στόματος Θεοῦ» (Δευτερ. Η', 3.—Ματθ. Δ', 4). Τροφή γὰρ νοῦ ὁ λόγος ὁ παρὰ Θεοῦ, καὶ ἄρτος πνευματικός, στηρίζων καρδίαν ἀνθρώπου (αὐτόθ. 1253).

Ἡ τῆς θείας Γραφῆς ὀρθοτάτη ἐνοία, εἰς οἰκίζομένη εἰς τὸν τῶν ἁγίων νοῦν, κατακοσμεῖν εἴωθε τὰς τῶν ἁγίων ψυχὰς· ἄς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰσάγει εἰς τὰ πελάγη τῆς ἀενάου γνώσεως τε καὶ σοφίας Χριστοῦ κ. ἔ. (αὐτόθ. 1413).

Ἐμμένωμεν εἰς ἐλάβδωμεν ὄρους· μὴ ὄρια μετενέγωμεν, ἀ εἴθεντο οἱ πατέρες ἡμῶν ἀρ-

κεσθόμεν τῇ δοθείσῃ διδασκαλίᾳ παρὰ τοῦ Πνεύματος. Μὴ βουληθῶμεν ὑπερβῆναι Παύλου τὴν γνώσιν, ὅς ἐκ μέρους ἔφη γινώσκειν, καὶ ἐκ μέρους προφητεῦειν, καὶ ἐν ἐσόπτρῳ βλέπειν καὶ ἐν αἰνίγματι τὴν ἀλήθειαν (Α΄ πρ. Κορινθ. ΙΓ΄, 9). Ἀναμένωμεν τῶν ἐλπίζομένων ἀγαθῶν τὴν ἀπολαυσιν. Τότε τὰ τέλεα μαθησόμεθα, ὅτε δι' ἀλλήλους οὐ βλαβησόμεθα, ὅτε δι' ὑπερφανίας, οὐ πεσούμεθα, ὅτε ἐν ἀπαθείᾳ βιωσόμεθα. Οἰκοῦν ἐν τῷ παρόντι ταῖς τῶν πατέρων διδασκαλίαις ἐμμένωμεν, ἵνα μὴ μεῖζω ζητοῦντες, καὶ τῶν ἐλαττόνων ἐκπέσωμεν· ὁ πέποιθεν δὲ προπάτωρ Ἀδάμ. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἐπιθυμήσας γενέσθαι Θεός, καὶ τὸ εἶναι εἰκὼν Θεοῦ προσεκόπησεν (αὐτόθ. 1476-1477).

Τοῖς μὲν τὴν θείαν Γραφὴν πολυπραγμανεῖν ἐθέλουσι, καὶ ἀποδιώκουσι μὲν τὸ βῆθμον ἐν τοῖς πνεύματι, δεδιψηκόσι δὲ μέλλον τοῦ πράγματός τῃν κατόρθωσιν, ἐγκαίμενοι τε νεανικῶς, καὶ ὄκνου δίχως παντός, περιέσται πάντως τὸ ἐν παντὶ γενέσθαι καλῶν· φωτὸς γὰρ τοῦ θείου τὸν οἶκτον ἀνακμπλῆσι νοῦν. Εἶτα τοῖς τῆς Ἐκκλησίας αὐτὸν ἐνέντες δόγμασι, ἅπαν μέν, ὅσον ἐνεστιν ὀρθῶς τε καὶ ἀκιδήλως ἔχον, προσέονται, καὶ λίαν ἀμείνως κ. ἐ. (ΟΤ΄, 9).

Διαφόροι γὰρ δόξαις καταμεθούσι τινες, παραπλάττοντες εἰς τὸ ἀκκλῆς τὰ ἐπ' αὐτῶν κεχρησιμοδοτημένα παρὰ τε τῆς Νέας καὶ Ἀρχαιοτέρης Γραφῆς. Οὐκ ἠγνοήκαμεν οὖν, ὡς οὐκ ἀνεπιτήθευτὸν ἐστὶ τῶν ἀτόπων τοῖς ἀπυθέτοις οὐδέν· πίπτουσι δὲ καὶ λίαν ἐτόιμως εἰς πέταυρον ἔξου καὶ εἰς παγίδα θανάτου (Ψαλμ. ΝΔ΄, 16), «Μὴ νοοῦντες μήτε ἀλέγουσι, μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται.» (Α΄ πρ. Τιμόθ. Α΄, 7). Τίνες δὲ ἂν εἶεν οἱ πρῶτοι ἐκαστῶν ὁρῶν καὶ τὰ σεμνὰ μυθάρια, διεκπεῖν ἀναγκαῖον. — Ἐπεταί ἡ ἀντροπὴ τῶν περὶ Χριστοῦ κακοδοξίων. (αὐτόθ. 1140).

Πανταχόθεν οὖν ἄρα συναθρομένοι πρὸς ἀλήθειαν, καὶ τὸ τοῖς ἱεροῖς γράμμασι δοκοῦν ἰγνηλατεῖν εὐμάλα σπουδαζόμενοι, καὶ ταῖς τῶν πατέρων ἐπόνονοι δόξαις κ. ἐ. (αὐτόθ. 1200).

Τοιοῦτος τοιγαροῦν διδασκάλους κερδαίνοντες, πείθεσθαι τοῖς καὶ ὑπέκειν προσλώμεθα, παρ' ὧν δεδιδάμεθα τὰ ἀληθῆ, ἔχομεν τε πρὸς τελείαν διδασκαλίαν καὶ παιδεύειν τὰς θείας Γραφάς. — Μηδεὶς οὖν ὑμεῖς πει-

θέτω πλάνος, τῆς ὀρθῆς ἀποκλίνας πίστει. Ὅδῳ βασιλικῇ πορευόμεθα, μὴ ἐκκλίνοντες δεξιᾷ, μηδὲ ἀριστερᾷ· ἀπλήν καὶ ἀκαπλήγυτον τὴν ὀρθὴν πίστιν τηρήσωμεν, μὴ λογομαχίας αἰρετικῆς· ἀρορμήν, ἀλλ' εὐσεβεῖς ἀληθοῦς πίστιν ἐπιγινώσκοντες. (ΟΖ΄, 856-857).

Οἱ τοῖς ἱεροῖς προσέχοντες γράμμασι σεσοφισμένην ἔχουσι τὴν καρδίαν, ἔργων τε ἀγαθῶν ἐπιστήμονα, καὶ ὀρθῆ πίστιν λαλαπτουμένην. Τὸ δὲ γνώσεως τῆς ἀληθοῦς ἔραν ζωὴν ἔχει τὸ τέλος. (αὐτόθ. 981-984).

Ἔθνη γὰρ πολλάκις ἀγνοοῦντα τὴν Γραφὴν, Θεὸν δυστρομοῦσιν οὐχ ἐκόντα· οὗτος δὲ Γραφὴν ἄπασαν κεκτημένους, οὐκ ἐνεκύνθη γενήσας πρὸς τὴν θεόπνευστον Γραφὴν. — Οὐκ ἐνετρέπηθ' ἀθετεῖν βουλόμενος πατέρων, καὶ εὐαγγελιστῶν, καὶ προφητῶν πεκαρδόσεις; κ. ἐ. (αὐτόθ. 993).

Οὗτοι οἱ τῆς εὐσεβεῖς διδάσκαλοι, οἱ στόλοι καὶ ὄροροι τῆς πίστεως, οἱ πύργοι οἱ ἀσάλευτοι, οἱ λιμένες οἱ γαλιηνοφόροι, οἱ πιστοὶ καὶ φρόνιμοι οἰκονόμοι, οἱ σοφοὶ ἀρχιτέκτονες κ.τ.λ. (αὐτόθ. 1029-1040).

Ἔχεις, ὦ πιστότατον καὶ ἱερώτατον Χριστοῦ ποίμεν, τὰ τῆς εὐροτῆς ἐγκώματα· σκίρτησον. Ἔχεις τὰ θεῖα καὶ ἄμωμα τῆς Ἐκκλησίας διδάγματα· τρύρησον. Ἔχεις τὰ ὅπλα τὰ πνευματικὰ κατὰ τῶν λύκων τῆς ποίμνης πολέμησον· παιδεύσον μὴ βλασφημεῖν· δίδασκον ὑπὲρ ἀληθείας ἀγωνισασθαι· ἀπόδειξον ὅτι καθαρὰ ἀπὸ πάντων τῶν ζιζανίων τῆς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἡ ἀρουρα κ. ἐ. (αὐτόθ. 1068 κ. ἐ.).

Οἱ μὴ προσέχοντες τῇ ἀναγκασίᾳ τῶν θείων Γραφῶν καὶ τῇ ἀκροασίᾳ ἀποκλεισθήσονται τῆς τῶν οὐράνων βασιλείας, ὡς αἱ πέντε μωραὶ Ἠερθῆνοι. — Οἱ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς τῶν πιστῶν κοινωνίας ἑαυτοῦς μακρύνοντες ἔχθροὶ τοῦ Θεοῦ γίνονται (αὐτόθ. 1088).

Τοὺς ἐν εὐσεβείᾳ συντετρακμμένους καὶ τῶν θείων δογματῶν ἀκριβῆ καὶ τετορνευμένον ἔχοντας γνώσιν, ἦν θελητῆρ ὁ προφήτης ὀνομάζει λέγων· «Καὶ ἔσεσθε ὑμεῖς, γῆ θελητῆρ, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, καὶ μακροπύριν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη.» (Μαλαχ. Γ΄, 12). Γῆν θελητῆρ εἶναι ὄφειν τὴν γονιμωτάτην καὶ εὐκαρπῶν, καὶ καρπῶν ἡμέρων μήτερά καὶ τροφῶν· τοιαύτη δὲ πᾶσα ἐστὶ θεοφιλῆς· καὶ

δύο ψυχή, γεωργὸν καὶ σπορέα ἔχουσα τὸν τῶν ὀλων Σωτῆρα Χριστόν, ὃς καὶ ἱερῶν ἡμῖν δογματῶν ἐναγρεύεται τὴν γῶσιν. (αὐτ. 1096).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου.

Περὶ τῆς χάριτος τῶν θεοπνευστῶν Γραφῶν καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ὠφελείας διὰ τῆς ἀναγνώσεως. (ΟΗ', 196). — «Ὅτι οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς φιλοπονίας γρη' τὰς ἱερὰς ἀναπτύσειν Γραφὰς (αὐτόθ. 197).

Περὶ τῆς τῶν Διαθηκῶν συμφωνίας. — Καίνότητα δογματῶν, ὧ φιλότιος, οὐδεμίαν τῶ νόμου καὶ τοῖς προφήταις ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς ἐπέσηγαγεν, ἀλλὰ τοῖς πάλαι περὶ αὐτοῦ προφανθεῖσι τὸ πέρας ἐπέθηκε. Καὶ πάντως οὐνεχῶς τὴν Παλαιὰν ἀναπτύσων, πάντα τὰ τῆς Νέας ἐν αὐτῇ κηρυχθέντα εὐρήσει. Τοῖς τοῖσιν ἐπὶ τῶ νόμῳ ἐρηρησμένοι, καὶ ζένην ὀδὸν τὴν εὐαγγελικὴν οἰομένοι, ἐκ τῶν τοῦ νόμου ῥημάτων, τῶν τῆς χάριτος δογματῶν τὴν ἀλήθειαν τρανοῦ. Καὶ ὄψονται οὕτως τὴν ἀμφοτέρων τῶν Διαθηκῶν ἐνδιάθετον συμφωνίαν (αὐτόθ. 256).

«Ὅτι τῶν θείων Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις, καὶ τοῖς ἐστῶσι, καὶ τοῖς πεσοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀπλῶς ἐστὶν ὠφέλιμος, ἐκάστη χρησιμθοῦσα. (αὐτόθ. 725-728).

Ἐκ τῶν Νείλου τοῦ πρεσβυτέρου.

Μέταλλα μὲν τῶν λεγομένων πολυτίμων λίθων, καὶ χρυσίτιδας φλέβας, ἀναζητεῖταισαν οἱ φιλόκοσμοι, καὶ τερπέσθωσαν ἐναβρυνόμενοι ταύταις ταῖς ὕλαις. Βίους δὲ ἁγίων ἀνδρῶν, καὶ ἀρετὰς ἀνθρώπων κεχωρισμένων τοῦ κόσμου, καὶ λαθεῖν σπουδαζόντων, ἐφ' οἷς κατορθοῦσι καλοῖς, ἀνεχνεύετσαν οἱ φιλόθεοι, πρὸς μίμησιν τῆς αὐτῶν ἀγωγῆς κ. ἐ. (ΟΘ', 696-697).

Φιλοσοφεῖν μὲν καὶ Ἑλλήνων πολλοί, καὶ Ἰουδαίων δὲ οὐκ ὀλίγοι, μόναι δὲ τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν ἐζήλωσαν οἱ τοῦ Χριστοῦ μαθηταί· ἐπεὶ καὶ μόναι τὴν σοφίαν αὐτὴν ἔσχον διδάσκαλον, ἔργῳ ἐπιδεικνύονταν τὴν πρόπουσαν τῶ τοιοῦτῳ ἐπιτηδεύματι ἀγωγὴν κ. ἐ. (αὐτόθ. 720 κ. ἐ.).

Ἀνάγνωσις δὲ καὶ προσευχὴ καλὰ τῶν εἰ-

ρημένων, οὐχ ἥμιστα, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον καλὰ. Μεγάλα γὰρ καὶ σφόδρα πολλὰ πρὸς τὸν σῶφρονα συμβάλλονται βίον κ. ἐ. (αὐτόθ. 825).

«Ὅσοι τῆς δυνάως πάνυ πως ἀγχιθέου καὶ θεοφιλοῦς ἀθανασίας εἰσὶν ἐρασταί, τῆς τε ἐπουρακίου καὶ θεοπροποῦς πολιτείας λειτουργοὶ τυγχάνουσιν, οὗτοι σκοπὸν ἄριστον ἐκυτοῖς ὀρισάμενοι τὸν πρῶτον γε τοῦ ἱεροψάλτου Δαυὶδ μακαρισμὸν «Καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς» (Ψαλμ. Α', 2) τῆ σφῶν αὐτῶν τέθεινται ψυχῇ. (Εὐθάλ. Διάκ. ΠΕ', 628 κ. ἐ.). — «Ὡς ἄρα γέ μου καὶ ποιητῶν τις εἶρηκε τὴν ἀλήθειαν, καὶ παρεγγυᾷ τὴν καλλίτην ἡμῖν ἐξ αὐτῆς (τῆς μελέτης) ὠφέλειαν μονονογιῶ βῶν, καὶ φράσκων ὧδε «Μελέτη δὲ τοῦ ἔργου ὠφελεῖ.» Καὶ αὐ πάλιν σφῶν γε ὁ πνεῦματος (Δαυὶδ) βιωφελῶς τῆ μελέτῃ τὸ πᾶν ἀνέθηκε κ. ἐ. (αὐτόθ. 632).

Δεῖ δὲ τὸν προσιδόντα τῇ θεῇ Γραφῇ, μὴ ὡς ἀνθρώπων εἰπόντων, ἀλλ' ὡς Θεοῦ δι' αὐτῶν φηγεζικαίου τῶν εἰρημένων ἀκούειν. — Θεοῦ τὰ λόγια, πρὸ ᾧ ψυδοῦσιν οὐδὲν ἡ ἄλογον. Καὶ δεῖ ὅσα μὲν εὐσεβῶς δυνήσῃ νοήσαι κρατεῖν· εἰ δὲ οἷ σὺν παρτερρέχει τὴν δυνάμειν, ἡ πατέρων μαθεῖν, ἡ τῶ Θεῷ παρτερπέμπει τῶν γνώσεων, ὃς διδάσκει ἀνθρώπων γῶσιν (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 24).

«Μυστήριον βασιλέως καλὸν κρύπτειν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδὸξως.» (Ἰωβ. ΙΒ', 7). Καὶ γὰρ τὸ βασιλέως μὴ φυλάττειν μυστήριον ἐπισφαλὲς καὶ ἐπόλεθρον, καὶ τὸ σιγᾶν Θεοῦ ἔργα παρτέδοξ ψυχῆς φέρει τὸν κίνδυνον. (Σωφρόν. Ἱεροσ. ΠΖ', 3697).

Εὐ εἰδῶς, ὧ φίλε Πέτρε, δυσάρεστον εἶναι καὶ τῶν ἀνθρώπων γένος, ὅσων πολλῶν κτετερχόμεν ἐπὶ τῇ ὑμῶν κτελεσει. Οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ τοῦτο τὸ συγγράφειν τι ἐθέλοντας ψέγουσιν, ὡς εἰς πράγματα κτετιέντες ἑαυτοῦς, ἐξὼν αὐτοῖς ἀπηλλάχθαι κακμάτου, καὶ ἡσυχου διατριβῆς ἀπολαύειν οἱ δὲ καὶ τὰ ἐπίπονα, ὡς μὲνδὲν λογιζόμενοι τὴν γραφῆν, ἐν τῷ κρυπτῶ ἔντεως, ἡμεροσιν· ἔτεροι δὲ πόθμ μὲν ἄρχονται τῆς ἀναγνώσεως, εἶτα κατολιγώρησαντες, τῶν τετραπέδων τὸ μέτρον ποιοῦνται· οἱ δὲ καὶ ἐν λόγῳ ὄντες τὸ χεῖρον ποιοῦσι· πανευδοκίμεισθαὶ γὰρ ἡγοῦμενοι τῆ τῶν νέων συγγραφῆ οὐδὲ προσέχειν αὐ-

τῆ ἀξίωσιν, εἰ καὶ λίαν γενναίως συγγράφοντο οἱ συγγραφομένοι. (Κοσμ. Ἰνδικοπλ. III', 385-388).

Δεὶ γὰρ τῶν ἀκρατῶν τοὺς παιδευομένους ταῖς θεαῖς Γραφαῖς δοκιμαῖεν τὰ παρὰ τῶν διδασκάλων λεγόμενα, καὶ τὰ μὲν σύμφωνα ταῖς Γραφαῖς δέξασθαι, τὰ δὲ ἀλλότρια ἀποβάλλειν, καὶ τοὺς τοιοῦτους ἐπιμεινόντας διδάσκαυον ἀποστρέφασθαι σφοδρότερον. «Οὐκὶ γὰρ, φησὶ, τῷ ἀνθρώπῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.» Ματθ. III', 7. (Βασίλ. παρ' Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 608).

Προτροπὴ καὶ παραινέσις ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν. Λόγος λίαν ὠφέλιμος καὶ διδασκτικός. — Ἄει μὲν ἡ τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάρις διὰ πάσης τῆς τοῦ Θεοῦ Γραφῆς πρὸς ἐργασίαν τῶν θείων αὐτοῦ ἐντολῶν ἡμᾶς προτρέπεται κ. ἐ. — Ἡ γὰρ προσεδρία καὶ σχολὴ τῆς προσευχῆς καὶ τῶν θείων Γραφῶν, μήτηρ ὑπάρχει πασῶν τῶν ἀρετῶν. (ΠΘ', 825-849.—672-684).

Πῶς χρὴ ἀναγινώσκειν, ἢ ἀναγινώσκοντι προσέχειν.— Ὅταν ταῖς θεαῖς βίβλοις προσομιλήσῃ, μὴ ἀπλῶς ἔσο κατεσπουδασμένος ἐπιτρέχων ἐξ ἐπιπολλῆς, καὶ διῶν περὲργως τὰ γεγραμμένα· ἀλλὰ κἂν δεῖ: πολλαίαι, καὶ δις καὶ τρίς τὸ αὐτὸ ἐπαλθεῖν εἰ: ἀκριβείαι, μὴ περκατήσῃ. Πλὴν ἀλλὰ καὶ μέλλων ἀναγινώσκοντι προσέχειν ἐτέρῳ, δεήθηται πρότερον τοῦ Θεοῦ, Κύριε, λέγων, Ἰησοῦ Χριστέ, διανοοῖζόν τὰ ὄρα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας μου, τοῦ ἀκοῦσαι τῶν λόγων σου καὶ συνιέναι, καὶ τὸ θέλημά σου ποιῆσαι κ. ἐ. (Ἐφραὶμ παρὰ Μαζζίμῳ ΙΔ', 721).

Περὶ παιδείας καὶ φιλοσοφίας ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἀκροάσεως τῶν Γραφῶν μετὰ Γραφικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων καὶ τῶν ὁμάρθεν. (Μαζζίμ. ΙΔ', 817-828).

Πῶς διδάσκαται ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν, καὶ πόματα εὐσεβείας ἀπὸ φρεσῶν τῆς συνοικισθεσίας ἡμῶν ἀπ' ἀρχῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ γνώσεως, πηγῆς παραγορευομένης, ἀφ' ἧς ἀναβλύζει πόματα ὑφραίνοντα καὶ, ἅπερ πορεύεται ἐν ταῖς πλάττειαις, ἐν αὐτῇ σοφία περὶφροσῶν ἄγει. Οὐκ ἐπιτρέπει δὲ ὕδατα τῆς ἡμετέρας πηγῆς προεχθῆσθαι, ὡς εἰς ἀλλοτρίους χωρεῖν, ἀλλὰ κρῦπτειν τὰ σεμνὰ ἀπὸ τῶν χοιρώδη βίον ἐχόντων. (Ὀλυμπιῶδ. Ἄλεξ. ΙΓ', 475).

Ἄτι θεοπνευστοὶ αἱ Γραφαὶ εἰς ἔστιν ὁ Θεός ὑπὸ τε τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς κηρυττόμενος, ὁ ἐν Τριάδι ὀνομαζόμενος καὶ δοξαζόμενος.

— Ὡς τε κάλλιστον καὶ ψυχοφελέστατον ἐρευνᾶν τὰς θεαῖς Γραφάς. Ὡς περ γὰρ δένδρον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων πεφυτευμένον, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ τῆ θεῖς ἀρδευομένη Γραφῆ πιαίνεται, καὶ καρπὸν ὀρίμων δίδωσι· πίστιν ὀρθόδοξον, καὶ ἀεθαπὸν τοῖς φύλλοις, ταῖς θεαρέτοις, φημί, ὠραῖζεται πράξεται· πρὸς τε γὰρ πράξιν ἐνάρετον, καὶ θεωρίαν ἀθλόωτον ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν ῥυθμιζόμεθα. Πάσης γὰρ ἀρετῆς· παρακλήσιον, καὶ κακίας ἀπόσης· ἀποτροπὴν ἐν ταῦταις εὐρίσκομεν.— Κρῶσωμεν τοῖνυν εἰς τὸν κάλλιστον παράδεισον τῶν Γραφῶν, τὸν εὐώδη, τὸν γλυκύτατον, τὸν ὀρκιότατον κτλ. (Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΔ', 1176-1180).

Τῆς θεοπνευστοῦ Γραφῆς ἡ ἄσκησις πλοῦτον, δόξης καὶ ἀρχῆς, καὶ πάντων ὅσα τὸ θνητὸν ἀσπάζεται γένος, ὑπερέχει, σωτηρίας ἡμῶν ἐφοδία χωριζομένη κ. ἐ. (ΙΕ', 1041-1044).

Περὶ θείων λογίων· ὅτι χρὴ ἀκροῖσθαι αὐτῶν, καὶ διὰ μελέτης· ἔχειν αὐτὰ.— Ἄθεεστε τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἐφάψατε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον. Καὶ διδάξατε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν λαλεῖν ἐν αὐτοῖς καθημένους κτλ. Δευτερ. ΙΑ', 18. 19. (Ἰερὰ Παράλλ. ΙΓ', 12-20, ἐνθα διάφορα ἔτι χωρία τῆς τε θεαῖς Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων).

Ὁ εἰς ἐρευνητικῶς καὶ οὐ προδοτικῶς· πᾶσι τοῖς Γραφικοῖς καὶ Πατρικοῖς διδάσκαυον ἐγκύπτοντες, καὶ τῆ ἀναγνώσεως τούτων προσέχοντες, καὶ τὸν νοῦν ἐλευτῶν τῆ εὐσεβείας καὶ τῆ ἀληθείας προσπηγνύοντες, καὶ οὐ πρὸς τὸ ἴδιον θέλημα τοῦτο φέροντες· φωτίζοντα θαυμαστῶς (Ἰακώβ. Κωνστ. ΙΗ', 1453).

Περὶ τῆς ἐκ τῶν θείων Γραφῶν ὠφελείας· καὶ ὅτι αἱ τῆς ἀσφαρείας οὐκ οἱ ταῦτας περιγραφάμενοι, ἀλλ' ἡ ἡμετέρα ἀμάρτια ἀμείλιχα καὶ περὶ διδασκάλων.— Πόθεν δὲ τῶν κακῶν, ὅλον ἀσεβείας, ἀνομιῆς, ἀδικίας, ἀταξίας καὶ τῶν τοιοῦτων; τίς ἄρα ἡ αἰτία τῆς διακμάρτιας τοῦ καλοῦ; Πολλοὶ μὲν καὶ διάφοροι· μία δὲ πάντων μήτηρ, ἡ ἀγνοία. Αὐτῆς γὰρ κρατούσης ἐν τῇ ψυχῇ, οὐδὲν ἀν

γένοιτό ποτε ἀγαθὸν ἐν αὐτῇ σκότος γὰρ ἐστὶ νοητὸν ἢ ἐναντίον ἢ γινώσκει πῶς ἐστὶ θεῖον δῶρον τοῖς εὐγνώμοσι. Γινώσκοντες δὲ τὴν ἀληθῆ λέγω, οὐ τὴν κοσμικὴν. Αὕτη γὰρ ἐστὶν ὅτε ἐν πολλοῖς ἀμαρτανόυστα· καὶ εἰδῶλον ραίη ἀν τὴς εἰνὶ καὶ τούτῃ τῆς ἀληθείας· καὶ μὴ διακρίπτουσι, καὶ οἷον θεοκρινιδῶ.— Ἔστι δὲ ἀληθῆς γινώσκεις ἢ διὰ τῶν θείων Γραφῶν χορηγομένη τοῖς βλοφύγαις, καὶ μετὰ θείου φρόνου ἐν εἰλικρινεῖ διανοίξαι, μὴ μὲν τοῖς πειραστικῶς, μηδὲ ἐμπαθῶς τε καὶ κκοσῆθαι· ἐρευνῶσιν αὐτάς· αὐτὰ γὰρ εἰς βοήθειαν ἐδόθησαν τοῖς ἀνθρώποις κ. ἐ. (Παχῶμ. αὐτόθ. 1333-1348).

Τὰς τεχνολογίας τῶν ὑποκλίνειν σε τῆς ἀληθείας πειρωμένω μὴ ποσοῦ. Οἷος ἀν ἢ ἀνθρώπος, περὶ τὰ ἐν τῇ θεῖα Γραφῇ κείμενα συμβουλευῶν, ἀπὸ καρδίης λαλεῖ, καὶ ἐντάλματτα ἀνθρώπων διηγείται. Παισκάσθησαν λοιπὸν οἱ διαστρέφοντες τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ψευδεῖς λόγοις, καὶ ἔκρυπτον προσχεῖωσαν. (Θεόδ. Στουδίτης ἑθ', 905).

Ζηλώσωμεν, ἀγαπητοί, τοὺς τῆς ἀρετῆς ἐργάτας ἀπὸ τε τῶν τοῦ Κυρίου λόγων, καὶ ἀπὸ πκαλιῶν διηγημάτων· φύγωμεν τὴν τῶν πονηρῶν μίμωσιν. Ὡς γὰρ πολλὴ καὶ ἀρατος ἡ τῆς ἀρετῆς ἰσχύς, οὕτω καὶ μέγα καὶ πολὺ τὸ τῆς κακίας σελθρὸν δεικνύσιν πολλαχῶθεν.

Ἄτι τὸν ἐνάρετον οὐδεὶς βλάψει δύναται· ὁ δὲ ἐν κακίᾳ ζῶν πάντας τρέμει καὶ δέδοικεν. Σύγκρισις δι' ὑποδειγματῶν ἐνεργῶν καὶ κκαῶν. (Θεόδ. Μελιτηνῶτης ΡΜΘ', 884-892).

Ἄτι δεῖ ἡμᾶς ὡτῆς κτῆσθαι πνευματικὰ περὶ Θεοῦ, καὶ ταῦτα λαθόντας, πρὸς ἀπνεκτα κατακοῦναι τῶν ψυχικῶν ἡμῶν ἱατρῶν, τῆς πνευματικῆς χρῆζόντας θεραπεύειν. (αὐτόθ. 897-904).

Τὸ γὰρ τὴν Πατέρων πίστιν καὶ ὁμολογεῖν καὶ συγγράφειν τοῦτ' ἐστὶ· διὸ πολλοὶ στεφανοῦσιν. Εἰ δ' ἐπὶ τούτοις οὔ φημι δίκαιον ἀξιόσθαι ἐπαῖων, καθότι ἄλλοι ἐκκοπιῶσασιν, καὶ ἐγὼ εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσελήλυθα· πολλῶ μᾶλλον οὐδὲ μέμψω. Ἐκάτερον γὰρ ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς καὶ τοὺς ἀγίους ἀναδραμεῖται. Τὰ αὐτὰ γὰρ πάλιν ἐρῶ, ὡς οὐδὲν ἀπ' ἐμουτοῦ ἴδιον εἶπον, ἀλλὰ τὰ παρὰ τῆς ἀγίας Γραφῆς· καὶ τῶν διδασκαλῶν τῆς τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας· περὶ τῆς ὑγιουῦς τῶν

χριστιανῶν πίστεως διδασκόμενα. (Μανουὴλ Καλέκας ΡΝΒ', 661).

Οἱ πάλαι θεοὶ τῆς Ἐκκλησίας καθηγεμόνες καὶ θεολόγοι ἀνελλίπῶς ἐρμηνεύσαντες· καὶ ἐξηγήσαντες τὰς θείας Γραφάς παρεδῶκαν ἡμῖν ἐν σοφίᾳ καὶ χάριτι. Μεστῶ· γὰρ καὶ τελείως, καὶ ὡς οὐκ ἄμεινον, πάντα ἐκείνοις εἴρηται καὶ ἀναγέγραπται· καὶ τὰ ἐλλείποντα κατὰ τὴνδε τὴν Δεσποτικὴν ἐπαγγελίαν ὑπ' αὐτῶν τῇ δυνάμει καὶ χάριτι τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἀναπλήρωται. Ἄλλα μὴδὲν ἄλλο μετὰ τὰς κωνικὰς Γραφάς, ἢ ταῦτας ἐξκρίτως πνεῖν καὶ λαλεῖν, καὶ τῷ νῷ στρέφειν, καὶ διὰ βίου παντὸς ἐνδοικεῖσθαι ταῦτας προηρημένους, καὶ μὴδὲν ἔχειν ἄλλο προὔργον νῦν ἐν τοιφθε καιρῷ καὶ σχήματι, εἰμὴ τὰδε μόνον ἐν εὐχῆ· μέρει ποιούμενος. Γένοιτο δὲ καὶ πᾶσιν ὁμοίως τοῖς ἀπὸ Χριστοῦ κκοιούμενοις, λοιπὸν ἐπὶ ταῖς τῶν μκακρίων Πατέρων καὶ διδασκάλων φωναῖς· ἀποχρῶσας μετὰ τὸ πρῶτον καὶ ἀληθινὸν φῶς, τὸ φωτίζον πάντα ἀνθρώπων ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἐκείνου ζωῆς αἰωνίου ῥήματα καὶ ἐντάλματα φρωσῆσαι καὶ ὄντινοῦν κ. ἐ. (Ἰδὲ Μοναχ. ΡΝΗ', 1053-1056).

Ἄνάγνωσις. Μὴ τοῖνον ἀνάγνωσις τελῶμεν τὰ ἀγία, μηδὲ τὰ ὑψηλὰ ταπεινῶς, μηδὲ ἀτίμως τὰ τίμια. (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 840).

Ἄναγνωσματτα. Ἄναγνωσματτα οὐκ εἶχον τὰ αὐτὰ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν πᾶσαι αἱ ὁμόδοξοι Ἐκκλησίαι. (Σωζ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΕΖ', 1473-1480.— Σωκρ. αὐτόθ. 625-645).

Ἄναγνωστῆς Ἰωάννης, ἱστορικός. (ΡΝΓ', 583).— Ἄναγνωστῶς προχειρίσις. (Α', 1117).

Ἄναγνωσμιματισμοῦ. Ἄτι· πολλὰ τῶν ὀνομάτων κατ' ἀναγνωσμιματισμὸν γέγονον· οἷον χλόος— ὄχλος, ἀρετῆ— ἐρατῆ, φλύκρος— φλακῦρος· οὕτω καὶ ἐν τοῖς νοήμασιν, Ἀρσινόη— Ἡρας ἶον (αἰκάλων θεραπευτικῶς τὴν βασίλισσαν Ἀρσινόην, ὡς πρέπουσαν εἶναι Ἡρας ὀσφράδιον).— (Αεζ. Εὑσταθ.).

Ἄναγωγῆ. ὁ ἀνάγωγη, καὶ ἀναγωγῆ βλαυτῶν τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα καλάμια τῶν ὑποδείσεων (Βλέπ. ἐν β. Βλαυτῆ).

Κατ' ἀναγωγή, ἐκκλησιαστικῶς ἐκλαμβάσσονται λόγοι ἢ ῥήσεις ἄλλο μὲν ἔχουσαι τὸ φρανόμενον, ἄλλο δὲ τὸ νοούμενον· σκότους γὰρ εἰσι ῥήματα, ἤγουν αἰνιγματῶδη καὶ ἀσαφῆ, ἄτιστα τοὺς μὴ δυναμένους ὑπερβῆσαι

τὸ γράμμα, καὶ ἔνδον χωρῆσαι τοῦ πνεύματος βλέπτουσι κατὰ τὸ πρόχειρον λαμβανόμενα (Ἰω. τῆ; Κλίμ. ΠΗ', 1116-1128).— Διὰ τῆς ἀναγωγῆς ἡ δοκοῦσα τῶν εὐχγγελιστῶν διωφωνία λύεται. (Ῥωμ. ΙΔ', 309.—Θεοδώρ. Π', 949. 432).

Ἀναδείπναι, ἐσπερινὰ ἐδέσματα, τραγηματώδη μετὰ τὰ κρέα καὶ ἰχθυί; παρατιθέμενα. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀναδέσθαι, περὶ κεφαλῆς; λέγεται, ὅθεν ἀναδέσμη, — ὑποδεῖσθαι δὲ ἐπὶ ποδῶν (ὑπόδημα).

Ἀναδέσμη, σειρὰ ἦν κύκλω περὶ τοὺς κρατάφους ἀναδοῦσαν αἱ γυναῖκες.

Ἀναδρακεῖν, (Ἀναδέρκομαι) εἰς τὸ πρόωγον βλέμμα ἐλθεῖν.

Ἀναδραμεῖν, ζῶον ἢ φυτόν, ἄνω δραμεῖν, ὃ ἐστὶν αὐξήθησιν ὅθεν, ἀναδρομή, ἡ κατ' ὄλοκληρίαν αὐξήσις. — Ἀναδραμεῖν ἐν ἴσῳ τῷ ἀναχωρεῖσθαι.

Ἀναδύεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀνχωρεῖν, καὶ ἐκ βῆθους ἀνιέναι, ἀλλὰ καὶ ἀναβάλλεσθαι. — Ἀναδύει δὲ ἐν ἴσῳ τῷ ἀναπεδῖσαι, εἴτουν ὑποχωρεῖσαι.

Ἀνάδουος, γυνή, ἡ ἀπροικός.

Ἀναεῖραι, τὸ ἄνω ἄρει καὶ ἀναβαρᾶσαι.

Ἀνάζαρθος, πόλις τῆς Κιλικίας ἀπὸ Ζάρβου, ἡ Ἀζάρβου, τοῦ κτίσαντος αὐτήν, ἡ ποτὲ Διοκαισάρεια. (Ἰωάν. Μακλάκις ΙΖ', 405).

Ἀναζωπυρεῖν. «Δι' ἦν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀκζωπυρεῖν τὸ χρέισμα τοῦ Θεοῦ.» (Β' πρ. Τιμ. Α', 6). — Ἀσθεστον πῦρ διακυλαχθῆναι ἐν τῷ νόμῳ διέταξεν ὁ Θεός· ἡμεῖς δὲ παιδευόμεθα διὰ τούτων μὴ σθενύναι τὸ Πνεῦμα, ἀλλ' ἀναζωπυρεῖν, ἦν ἐλάδομεν χάριν (Θεοδώρ. Π', 313).

Ἀναθεῖναι δυνεῖδος, ἀντὶ τοῦ ἀνάπτειν καὶ ἐκυρεμεῖν δίκην ἀναθήματος· φορτίκι δὲ ἀναθεῖναι, τὸ ἐπιθεῖναι.

Ἀνάθεμα. Περὶ ἀναθήματος καὶ ἀπορισμοῦ (Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΕ', 1257). — Ἀνάθεμα ἦν ποτε φρικτὸν καὶ φοβερόν, ὅτε κατὰ τῶν ἐνόμων τῆς ἀπειθείας ὑπὲρ τῶν τῆς εὐτεθείας κηρύκων ἐφέρετο· ἀρ' οὐ δὲ ἡ τομμηρὰ καὶ ἀνάσιχυντος τῶν ἀλαστῶρων ἀπόνοια. . . τὸ οἰκετὸν ἀνάθεμα κατὰ τῶν προμύχων τῆς ὀρθοδόξιας ἀναστρέφειν ἐφρυμάξατο, . . αὐτίκα καὶ τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο καὶ ποιητῆς ἀπάσης πέ-

ρας ἔσχατον, εἰς μύθους καὶ παίγνια μεταπίπτωκε (Φώτ. ΡΒ', 833).

Ἀναθεματίζεσθαι. «Ἡὐχόμεν γὰρ αὐτοὺς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι· ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου» (Ἠρ. Ῥωμ. Θ', 3.). Πῶς, ὦ Παῦλε, εὐχρ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ Χριστοῦ; Τί οὖν ἐστὶ τὸ ἀνάθεμα; Ἄκουσον. «Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἡησοῦν Χριστόν, ἔστω ἀνάθεμα» (Α' πρ. Κορ. ΙΓ', 22), τουτέστι, κεχωρίσθω πάντων, ἀλλότριος ἔστω πάντων (Χρυσοστόμ. Ξ', 103).— Καθάπερ γὰρ τοῦ ἀναθήματος τοῦ ἀνατιθεμένου τῷ Θεῷ οὐδεὶς ἀντολήσειεν ἀπλῶς ταῖς χερσὶν ἀψασθαι, οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι, οὕτω καὶ τὸν χωριζόμενον τῆς Ἐκκλησίας πάντων ἀποτέμνων, καὶ εἰς πορρωτάτω ἀπάγων, τοῦτ' ἂν ὀνομάζωται ἀπὸ τοῦ ἐναντίου καλεῖ, μετὰ πολλοῦ τοῦ φόβου πᾶσιν ἀπαγορεύου αὐτοῦ ἀποχωρίζεσθαι καὶ ἀποπηθῆν (αὐτόθ. 549.603). — Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν ζῶντας ἡ θενωτάς· Ὀμιλ. (ΜΗ', 945-952).

Τὸ τοῦ ἀναθήματος ὄνομα δις μόνον ἐξ ἀνάγκης εἶπεν ὁ Ἀπόστολος, οὐχ ὀριστικῶς δὲ προσώπῳ τοῦτο ἐπιθήγει· ἐν μὲν τῇ πρὸς Κορινθίους (Α' ΙΓ', 22) εἰπών, «Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἡησοῦν Χριστόν, ἔστω ἀνάθεμα.» Καὶ, «Εἴ τις ὕμας εὐχγγελίζεται παρ' ὃ περὶλάθετε, ἀνάθεμα ἔστω.» (Ἠρ. Γαλ. Α', 8). Ἀνάθεμα λέγειν οὐ πικρός ἐστι. (αὐτόθ. 948). — Ἀνάθεμα μήτε τοῖς ζῶσι μήτε τοῖς τεθνεῶσι λέγειν δυναμέθα (αὐτόθ. 951). — Πόσον ἐπικίνδυνον τὸ προφέρειν τὸ ἀνάθεμα (αὐτόθ. 946-948). — Εἰπέ γάρ μοι, τί ἐστὶ τοῦτο, ὃ λέγεις ἀνάθεμα; Ἴδιον τοῦτο τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν κατὰ πᾶσαν ἀκρίθειαν τούτων ὡς ἀληθῶς γεγονότων διαδόχων (αὐτόθ. 948).

Ἀνάθεμα ἐπὶ καλοῦ ἐνίοτε λέγεται, οἷον τὸ ἀναθέσθαι τῷ Θεῷ (αὐτόθ. 948). — Τὸ ἀνάθεμα διπλῆν ἔχει τὴν διάνοιαν. Καὶ γὰρ τὸ ἀπερωμένο τῷ Θεῷ ἀνάθεμα ὀνομάζεται, καὶ τὸ τοῦτο ἀλλότριον τὴν αὐτὴν ἔχει προσηγορίαν. Καὶ τὸ μὲν δεύτερον ἐδίδαξεν ὁ Ἀπόστολος «Ἦτω ἀνάθεμα.» τὸ δὲ γε πρότερον καὶ ἡ κοινὴ διδάσκει συνήθεια. Ἀνάθεματα γὰρ καλοῦμεν τὰ τῷ Θεῷ προσφερόμενα. Καὶ αὐτὸς ὁ τῶν ὅλων Θεός (Ἡησοῦς Ναυῆ Ϛ', 16) τὴν Ἱερῶν πόλιν ἀνάθεμα γενέσθαι ἐκέλευ-

σεν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 149). — Σκούλ ἀνεθεμάτιζε μὴδένα τροφῆς μεταλαβῆναι. Α'. Βασιλ. ΙΕ', 26. (Θεοδώρ. Π', 560.— ΠΑ', 1841).

Ἀνάθεμα καὶ **Ἀνάθημα** καὶ ἐπὶ τοῦ ἁγίου ἀγίου καὶ ἀφιερωμένου τῷ Θεῷ τίθησι τὰ θεῖα λόγια, καὶ μὲν τοι καὶ ἐπὶ τοῦ ἁγίου ἐναγοῦσι; καὶ βεβήλου. Ἀνάθεμα γὰρ κκλοῦμεν καὶ τὰ τῷ Θεῷ προσφερόμενα, καὶ τοὺς διὰ τινὰ παρνομίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐκβαλλομένους. Οὕτως ἅγιους οὐ μόνον τοὺς ἀφιερωμένους τῷ Θεῷ καλεῖ, ἀλλὰ καὶ τοὺς εἰς τινὰ χρεῖαν ἀφωρισμένους. (ΠΑ', 325).

Ἀναθεματίζειν τινὰ καὶ ἐπὶ τίσιν (ΠΓ', 1413). — Ἀναθεματίζειν ἑαυτὸν, τί ἐστίν. «Ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς.» Πράξ. ΚΓ', 14. ἀντί τοῦ, *ἔξω εἶναι τῆς κατὰ Θεὸν πίστεως*, εἶπον ἑαυτούς, εἰ μὴ ποιήσασιν τὰ δέξιντα (Ἀμμών. Ἀλεξ. ΠΕ', 1589). — Εἰ ἀναθεματισμὸν μόνον ἐπὶ τῶν ἀτόπων ἢ Παλαιὰ τε καὶ Νέα Διαθήκη ἐπίσταται, πῶς ὁ μακάριος Πέτρος ἀρνούμενος Χριστὸν ἀναθεματίζειν ἤρξατο; (Ἰουστίν. Γ', 1372). — Ἀναθεματίζειν μετὰ θάνατον. Λεγόντων γὰρ τινων μὴ δεῖν ἀναθεματίζεσθαι τοὺς μετὰ θάνατον φωραθέντας αἰρετικούς, αὐτοὺς ἐκ τῶν θείων Γραφῶν ἐπειθεν, ὅτι δεῖ ἀναθεματίζεσθαι τούτους, λέγων ὅτι Ἰωσίας ὁ βασιλεὺς, προφητείας αὐτῷ προμηνυσάσης, τὰ δεστὰ τῶν ἐπιουσάντων εἰς τὰς ἀμαρτίας μετὰ θάνατον ἀνασχάσας κτέκευσεν. (Δ'. Βασιλ. ΚΓ', 16). Πρακτικῶς οὖν δεῖ καὶ τοῖς αἰρετικοῖς κεχρησθαι, καὶ μετὰ θάνατον αὐτοὺς ἀναθεματίζειν (βίος Εὐτυχίου Π. Κωνσταντ. ΠΓ', 2300). — Πρώτης τοίνυν κινήσεως γενομένης, εἰ δεοί, τοὺς τετελεθηκότας ἀναθέμασι περιβλήθηναι, Εὐτύχιος παρὼν ἔφη, ὅτι δεῖ κτλ. (Εὐαγγ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΠΓ', 2773-2780).

Ἀναθεματίζειν ἢ καταρῆσθαι τοὺς τελευτήσαντας πρὸ τῆς Χριστοῦ ἐπιδημίας οὐκ ἔστι χριστιανούς (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 764).

Ἀναθεματισμὸς τῶν ΙΒ'. κερκαζίαν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας (ΟΓ', 293-312). — Ἀπολογητικὸς αὐτοῦ ὑπὲρ αὐτῶν (αὐτόθ. 316-385. — Θεοδώρητος καὶ Κύριλλος περὶ τῶν ἐβ' ἀναθεματισμῶν, ὁ μὲν Θεοδώρ. Κύριλλος κατακρίνων, Κύριλλος δὲ Ἀλεξανδρείας ἀπολογούμενος. (αὐτόθ. 389-452).

Ἀναθεματισμοὶ κατὰ τε Ὀριγένους καὶ

τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ ἐπὶ Μηνῆ καὶ Εὐτυχίου Πατριάρχων Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἰουστινιανῷ αὐτοκράτορος (ΠΓ', 1009-1041). — Ἱστορία τῆς ὅλης ὑποθέσεως τῶν ἀναθεματισμῶν (αὐτόθ. 945-1149).

Ἀναθεματισμοὶ Θεοδοῦρου ἐπισκόπου Σουθοπόλεως πρὸς Ἰουστινιανὸν αὐτοκράτορα κατὰ αἰρετικῶν καὶ Ὀριγένους (ΠΓ', 232-236). — Ἀναθεματισμοὶ Κωνταντοῦ ἐπισκόπου Ἀρκουλιανῶν κατὰ Πέτρου τοῦ Κναρέως (ΠΕ', 1733-1740).

Ἀναθεματισμοὶ τῶν πεσόντων εἰς αἵρέσεις ἐκουσίας ἢ ἀκουσίας καὶ ἐπιστροφόντων εἰς τὴν ἐρθόδοξον πίστιν (Μεθόδ. Πατρ. Κωνστ. Γ', 1300-1325).

Ἀναθυμιάσαι μίσος, ἀντί τοῦ ἀνεκεῖσθαι τὴν ἄργην.

Ἀναθῶθ. Ἄνδρες τῆς Ἀναθῶθ. Ἱερζμ. ΙΑ', 21. Ἐρμηνεύεται, ἐπικουρῶς τοῦ Θεοῦ (Ὀριγ. ΙΓ', 361).

Ἀναίδην, ἀναιδῶς, ἀνισχύοντως (Θεοδώρ. ΠΒ', 968). — **Ἀναιδῆς**. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΖ', 265).

Ἀνανεῖσθαι, τὸ ἀπορῆσκειν, ἀρνεῖσθαι, παραιτεῖσθαι τὸ μὴ αἰνεῖν, ὃ ἐστὶ μὴ συγκατατίθεσθαι, παρὰ τὸν αἶνον, ὃ δηλοῖ τὴν συγκατάθεσιν.

Ἀναίσθητος, εἴποιε λίθω δὲ ζυγῶν φρούνη καὶ μὴ διαλυμένω. Ἀναίσθησις ἐστὶ νέκρωσις μελῶν, δαυμονιώντων ἀδελφῆ, μεθυόντων δμόνοια (Θεόδ. Στουδ. ΙΘ', 1725).

Ἀναίσχυμουν, τὸ παρὰ τὸ δέον ἀναλίσκεν αἰσιμὸν γὰρ τὸ εἰς τὰ αἴσια, ὃ ἐστὶ καθήκοντα, διαπανθῆναι.

Ἀναίσχυντια. Ἀναίσχυντια μετὰ τὴν ἀμαρτίαν. Οἱ μολύναντες ἑαυτοὺς καὶ κελυσθέντες μὴ πρότερον ἐπιβῆναι, εἰς ἀν ἀποκαθάρωνται τὴν κηλίδα τὴν ἐκ τῶν ἀμαρτημάτων, εἶτα ἀναίσχυντοντες, χαλεπότερον τὸ τραῦμα ἐργάζονται, καὶ μεῖζον τὸ ἔλκος. Οὐ γὰρ οὕτω τὸ ἀμαρτανεῖν ἐστὶ χαλεπὸν, ὡς ἂν μετὰ τὴν ἀμαρτίαν ἀναίσχυντι, καὶ τὸ μὴ πείθεσθαι τοῖς ἱερῶσι τὰ τοιαῦτα κελεύουσι. κ. ε. (Χρυσόστ. ΝΔ', 695 κ. ε.).

Ἀναίσχυντια κόρον οὐκ ἔχει, οὐδὲ πλησμονὴν ἢ ἀφροσύνη ἄλλ' ἐπὶ πάντα ἤπλωσεν ἑαυτῆς τὸν λογισμὸν, καὶ κέχνηε τὸ στόμα κ. ε. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 756).

Ἀναισχυντία καὶ παρ' ἄλλοις. Λίαν θαυμάζω τῶν καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ ὀνόματά συγχερόμενον. Εἰς τοσοῦτον γὰρ σφίσις ἤκουσιν, ὡς τὴν μὲν παρῆρσιαν ἀναισχυντίαν καλεῖν, τὴν δὲ ἀναισχυντίαν παρῆρσιαν, κατ' ἄμφω ἀμαρτάνοντες. Τοῦτο γὰρ ὄρωσιν, ἢ ἵνα τὴν παρῆρσιαν ἐπιστομίσωσιν, ἢ ἵνα τὴν ἀναισχυντίαν εἰς μεζόνια κακίαν παιδοτριβήσωσιν, οὐκ εἰδοτές, ἢ εἰδοτές μὲν, παραλογιζόμενοι δὲ ἑαυτούς, ὅτι ἀναισχυντία μὲν ἐστὶν ἢ ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις πάθεσιν ἀνικτῆς φλυαρία, παρῆρσις δὲ ἢ ἐπὶ τοῖς καλλίστοις εὐτολμοῖς ἀπολογία. Κρῆ οὖν μὴ ταῖς τῶν διεσφαιρμένων γνώμαις ἐπεσθαι, ἀλλὰ τῇ τῶν πραγμάτων ἀληθείᾳ. Οὐδὲ γὰρ κατὰ ἀνθρώπων μόνον ὀπλιζοῦσιν οἱ τοιοῦτοι τὰς γλώσσας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς θείας δυνάμεως· τὴν γὰρ μακροθυμίαν αὐτῆς ἀμέλειαν προσαγορεύοντες οὐκ ἐρυθριῶσιν. Οὐδὲν οὖν θαυμαστόν, εἰ ὀνόματα ἀμείβουσι οἱ πάντολμοι, ὅποτε καὶ εἰς οὐρανὸν τὰ βέλη πέμπουσιν. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1501).

Οὕτε τὴν παρῆρσιαν ἀναισχυντίαν κλητέον, οὕτε τὴν ἀναισχυντίαν παρῆρσιαν. Ἀλλὰ τὴν μὲν τοὺς πικρότατος κοσμίως ἐλέγχουσαν, παρῆρσιαν, τὴν δὲ τοὺς κατορθοῦσιν ὑβρίζουσαν, ἀναισχυντίαν. Ἡ μὲν γὰρ ἱκτριχῆ ὅμοια, ἢ δέ, λοιμικῆ καταστάσει, τῷ τὴν μὲν τοὺς ἀρρωστοῦντας ἰεσθαι, τὴν δὲ τοὺς ὑγιαίνοντας τραπέττειν. (αὐτόθ. 1576).

Ἀναίτιος, ὁ Πατήρ, καὶ ἀγέννητος (Θεοδῶρ. ΠΓ', 128).

Ἀνακαινισμός. Ἀνακαινισμὸς τῶν ὀρωμένων, λέγω δὲ οὐρανοῦ καὶ γῆς (Ἰωάν. Δεκάλογ. ΙΓ', 480).

Ἀνάκειτα, ἑορτὴ Διοσκουράων. — Ἀνακίειον δὲ τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Ἀνακείμενος τόπος, ὁ χαμαλαός, ἢ ταπεινός καὶ κεκλιμένος.

Ἀνακεισθαι, ταῦτόν ἐστι τῷ κεκλισθαι· ὅθεν ταῦτόν ἐστι καὶ ἀνακείμενον τόπον εἰπεῖν καὶ κλίμα δροῦς. — Ἀνακίεισθαι λέγονται τὰ ἀναθήματα, οἷα ἀνδράτεες καὶ ἀγάλματα· κατακεισθαι δὲ οἱ εὐχαρούμενοι. Σκώμματα ἐπὶ τῷ κατακεισθαι ἀντὶ ἀνακεισθαι (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀνακεφαλαίωσις. — Εἰς οικονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καρῶν ἀνακεφαλαίωσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ τε ἐν τοῖς οὐ-

ρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ Πρ. Ἐφεσ. Α', 10. (Χρυσόστ. ΞΒ', 15). — Τρόποι ἀνακεφαλαίωσις δύο· εἰς μὲν ὁ αὐτὰ ἐκεῖνα ζηρᾷ τὰ προλεχθέντα πάντα φράζων, ἕτερος δὲ ὁ ἐπιδρομάδην τοῖς καιρίσι· μόνους ἐπεξιών (Α. Εὐσ.).

Ἀνακεχωρητός τόπος, ὁ ἔρημος.

Ἀνακηρίειν, τὸ ἀναπηδᾶν καὶ ἀναδιδόσθαι, καὶ εἶω περὶ τὸν χρόνον ἐπιπολάζειν.

Ἀνάκλητος Πάπας (Β', 789).

Ἀνακλιῖναι θύρας, ἀντὶ τοῦ ἀνοίξει, κλιῖναι δὲ ἀντὶ τοῦ κλειῖται.

Ἀνακρεόντεια, Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων (ΠΖ', 3733-3838).

Ἀνακρίνειν. α' Ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν· Α'. πρ. Κορινθ. Δ', 4. (Εὐσέβ. Ἐμέσης ΠΓ', 561).

Ἀνακτες, οἱ βασιλεῖς, καὶ τι γένος ἐνδοξον ἐν Κύπρῳ.

Ἀνακτόρις, ἡ Μίλητος ἐκλήθη ποτὲ ἀπὸ Ἀνακτοῦ τινος, Οὐρανοῦ καὶ Γῆς υἱοῦ μωθεομένου. — Ἀνακτόριος, ὁ δεσποτικός, ἢ οὗ τις ἀνάσει.

Ἀνάκτορον τοῦ Θεοῦ. Ἀνακτες οἱ θεοί. Ἀνάκτορα τὰ ἱερά. Χωρὶν ἄβχτον τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἄδyton εἶποις ἂν καὶ ἀψαυστον, καὶ ἀψαυστούμενον, καὶ ἀθέκτον, καὶ ἀνάκτορον. Πολυδεύκης. (Ζαχαρ. Μιτυλήν. ΠΕ', 1024).

Τὰ δὲ ἐνδον τῆς Σκηνῆς ἀψαυστα ἦν καὶ ἄδυτα, καὶ ἀνάκτορα. (Θεοδῶρ. Π', 281). — Τῶν ἀνακτόρων τὰς κιγκλίδας (αὐτόθ. 193).

— Ἄδυτον καὶ ἀνάκτορον, Ἄγια ἀγίω (αὐτόθ. 684). — Ἀπεῖρ τὸ ἄδυτον, καὶ ἀψαυστον καὶ ἀνάκτορον ἐκάλεσε τοῦ ναοῦ (αὐτόθ. 821. 1048). — Ἄδυτον καὶ ἀνάκτορον τῆς Σκηνῆς (αὐτόθ. 285). — Τῶν ἀνακτόρων ἐπιβλήειν (ΠΒ', 1236. 1257).

Ἀνακτοτελέστατα, ἱερεῖς Κορυθαίων, οἱ τὰς τελετὰς ἐπιτελοῦντες τῶν ἱερῶν. Ἠσύχ. Ἄγουσι τελετὴν Ἀμφισσει· Ἀνάκτων καλουμένην παιδῶν· οἵτινες δὲ θεῶν εἰσὶν οἱ Ἀνακτες παῖδες, οὐ κατὰ ταῦτά ἐστιν εἰρημένον· οἱ μὲν Διοσκουρούς, οἱ δὲ Κούρητας, οἱ δὲ πλεόν τὴν ἐπίστασθαι νομίζοντες, Καθεῖρους λέγουσι. Πανουσιάν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 81). — Ἀνακτοτελέσται παρὰ τὸ τελεῖν καὶ τελετὰς ἐπινοεῖν περὶ τὰ ἀνάκτορα, ἅπερ ἱερά ἐστιν. Ἀνακτας γὰρ τοῦ; θεοῦ; ἔλεγον. (Σχόλ. Κλήμ. Β', 781).

Ἐνωκυκλεῖν λόγους (Θεοδώρ. ΠΒ', 353).

Ἄνακωδιέκυσσες, νόμων Ἰουστινιανοῦ ἐντὶ τῶν παλαιῶν, οὗς ἰδίους νόμους ποιήσας ἐν μονοβιβλίῳ εἰς ἀπώσας ἐπέμφε τὰς πόλεις τοῦ Κράτους, ἰδίᾳ δὲ εἰς Ἀθήνας καὶ Βηρυτόν, νομομαθεῖς πόλεις (Ἰωάν. Μικλάλ. ΙΖ', 657).

Ἄνακωῶς, ἐπιμελῶς, φροντιστικῶς, περὺ λαχμένας.

Ἄνακλησηα. Εἰ μῆτε τῆς θεῖας παιδείας εἰς νουθέτησιν ὕμνι γινόμενης αισθάνεσθε, μῆτε τὰς ἡμετέρας ὑπομνήσεις εἰς μεταγνώσιν δέγεσθε, Χάρυδις· τίς ἐστε, ἄδη καὶ ἀπωλείς ἐοικυῖα, πάντα τὰ διδόμενα εἰς ἀφανισμὸν καταπίουσα κ. ἐ. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 381). — Ἄνακλησηα ἀνήκεστόν ἐστι κακόν· τὸ μὴ μεταγνώσκειν πταίοντα δέληθρον, τὸ δὲ ἀπογνώσκειν δλεθριώτερον· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ βρυθυμίας, τὸ δὲ ἀπὸ ἀνακλησῖας φύεται, κ. ἐ. (αὐτόθ. 537. 684). — Ἄνακλητῶς δικαιοσύνη καὶ ὑποπέυεσθαι τοὺς φιλαρέτους μεγίστην ἔχει συμφορὰν (αὐτόθ. 1400). — Ἄνακλητῶς ἐστὶν ἀφρων φιλόσοφος, αὐτοκατάκριτος ἐξηγητῆς, αὐτεπικριτὸς φιλόλογος, τυρῆς διδάσκαλος τοῦ βλῆπειν κ. ἐ. (Ἰω. τῆς Κλήμ. ΠΗ', 932-936).

— Οἱ τὴν ἀνακλησιάν νοσοῦντες παρέντες τὸ καθ' ἑαυτοὺς μεριμνᾷ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξόδου κληρονομοῦς φιλοτιμοῦνται περαπέμπειν τὰς οὐσίας. (Νεῖλος ΟΘ', 861-865 ἐνθ' ἐστηλιτεύει τοὺς τὰς δικθῆκας ποιουμένους).

Ἄνάκτιδες, γυναικες· τοιαῦται γὰρ, εἰ μὴ τις ἄλλως διαίφρων εἴη κατὰ τὴν Πηνελόπην, ἀνδρικὴν Ἀτκλάοντην κλπ.

Ἄνάκληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. — Λόγος Ἀθανασίου εἰς τὴν Ἀνάκληψιν. Ἄνάκληψις, ἄνοδος ἀνθρώπων εἰς οὐρανὸν (Ἀθαν. ΚΗ', 1092-1100). — Γρηγορίου Νύσσης· εἰς τὴν Ἀνάκληψιν, τὴν καθ' ἐπιγῶριον ἔθος τῶν Καππαδοκῶν Ἐπειωλομένην λεγομένην (ΜΓ', 689-693). — Περὶ Ἀναλήψεως πρὸς Ἰουδαίους (αὐτόθ. 217). — Ἐπιφανίου Κύπρου λόγος (ΜΓ', 477-485. — Χρυσος. Ὀμιλ. Ξ', 25-33). — Τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀναλήψεως, οὐ τὸ τέλος εἶδον οἱ Ἀπόστολοι (αὐτόθ. 28). — Διὰ τί ἔγγελοι ἐφάνησαν κατὰ τὴν Ἀνάκληψιν τοῦ Σωτῆρος (Ν', 460 κ. ἐ. — Λόγος Χρυσοστ. αὐτόθ. 441-442). — Διαφορὰ τῆς ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ προφῆτου Ἠλιού (αὐτόθ. 450). — Κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀναλήψεως ἔ-

ζω τῆς Ἀντιοχείας συνήρχοντο οἱ χριστιανοί, διότι ἐκεῖ μαρτύρων σώματα ἔκειντο. (αὐτόθ. 441). — Τῇ δεκάτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν Ἀνάκληψιν ἐθαυματουργοῦν οἱ Ἀπόστολοι, ἂν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς (ΝΑ', 105). — Ἐτεροι Λόγοι Χρυσοστ. εἰς τὴν Ἀνάκληψιν πέντε (ΝΒ', 773-801. — Ἐτεροι ΞΑ', 711. — ΞΒ', 727. — ΞΔ', 45). — Πρόκλου Πικρ. Κωνσταντ. Λόγος (ΞΕ', 833. — Μάρκου Διαδόχου ΞΕ', 1141. — Νεῖλου Ἀββα τεμάχια λόγων εἰς τὴν Ἀνάκληψιν ΟΘ', 1497-1501). Ἀνάκλησις Μαυσοῦ· βιβλίον ἀπόκρυφον. (Ἀθην. ΚΗ', 432).

Ἄναλίσκειν τὰ ἱερὰ. Ὅτι οὐ δεῖ τὰ τοῖς ἀνακειμένοις τῷ Θεῷ ἀφορισμένα εἰς ἑτέρου ἀναλίσκειν, εἰ μὴ τὴ ἐκ τοῦ περισεύματος (Βασίλ. ΛΑ', 749).

Ἄναλογία σωμάτων. Ἀνάλογον σῶμα εἶναι λέγεται, οὗ τὸ πλάτος τρίτον ἐστὶ τοῦ μήκους.

Ἄναλτον, τὸ χωρὶς ἄλων ἔδεσμα· καὶ ἀναλτος μεταφορικῶς ὁ ἀνάρτητος, ὁ ἐστὶν ἀηδής, ἀχρεῖος.

Ἄναλθεν, τὸ σύνθετόν τι εἰς τὸ ἀπλοῦν ἀποκαταστήσαι· ὅθεν καὶ παρ' Ὀμήρῳ, ἀναλίειν ὑγασμα.

Ἄναμάρτητος. «Οὐδεὶς ἀναμάρτητος, εἰμὴ εἰς ὁ Θεός·» — (Ἰερ. Παράλλ. Ἰω. Δαμασκ. ΙΕ', 1172). — Τὸ ἀναμάρτητον οὐκ ἐσχομεν ἐν τῇ κατασκευῇ, ἵνα ὡμεν ἐλεύθεροι· Θεῷ δὲ φίλον οὐ τὸ ἡναγκασμένον, ἀλλὰ τὸ ἐξ ἀρετῆς κατορθούμενον. Ἀρετὴ δὲ ἐκ προαιρέσεως καὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης γίνεται· προαιρέσεις δὲ τῶν ἐφ' ἡμῖν ἤρτηται· τὸ δὲ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ αὐτεξούσιον (Βασίλ. ΛΑ', 345).

Ἄναμάρτητον ζητεῖν. Ἐσκληρυνας ἐρευνῶν τὴν τῶν μοναχῶν καὶ ἱερῶν ζωὴν, τὸ ἀναμάρτητον ζητῶν ἐν αὐτῇ, ὅπερ μόνου ἐστὶ Θεοῦ, καὶ τοῦτο ἐν ἀνθρώποις ὁ κατορθῶν οὐχ ὑπάρχει. Εἰ δὲ πρόπεται τῇ φύσει ἐθέλεις ζητεῖν, τὸ μὴθδεν ἐφραπτεσθαι τὸν κατὰ γνώμην ἀδικημάτων, ὅπερ ἐστὶν ἀνθρώπου εὐγαθοῦ, καὶ τὸ μὴ πολλοῖς περιπίπτειν τῶν ἀκουσίων, ὅπερ οἰκεῖον τῶν ἐγγίται Θεῷ βουλομένων· καὶ τὸ ἤττον μὲν ἐκείνων, βῆστον δὲ πολλοῖς, τὸ μὴ ἐπιμήκιστον ἐμμένειν τοῖς ἀμαρτήμασιν κ. ἐ. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 421).

Ἄναμις, κόμη ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν ᾗ θερα-

πέφεται ἄνθρωπος, καὶ θέσται τούτῳ, καὶ ἐπὶ τῶν βωμῶν τὰ ἱερεῖα κἀκίται. (Εὐσεβ. ΚΑ', 209' καὶ *Arabit* καλεῖ αὐτὴν ὁ Εὐσέβιος (αὐτόθ. 173).

Ἀναμάττεσθαι. Ἀναμάττεται τοὺς θεῖους χαρακτῆρας πέν ἔθνος εἰς Χριστὸν πιστευθόν (Θεοδώρ. ΠΓ', 948).

Ἀναμειγνύειν. Ἀναμειγνύει ὁ Ἀπόστολος καὶ προσάιτας, καὶ ἀπογειροβιώτους, καὶ τοὺς πλούτῳ κομῶντας, καὶ τοὺς δυναστεῖαν περικειμένους κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΒ', 52).

Ἀναμεινῆσκειν, τῶν παρ' αὐτῶν προσβιῶν (Θεοδώρ. ΠΑ', 612).—Ἀναμεινῆσκουσι δὲ καὶ τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων, καὶ τῆς ψήφου τῆς θεῖας ὁμολογοῦσι τὸ δίκαιον (κύτθ. 761. 764. 765).

Ἀνάμνησις. Ὅτι ἀναμνήσεις εἶναι τὰς μολήσεις ὑπέλαβόν τινες.

Ἀναμοχλεύειν καὶ ἐπιμοχλεύειν, τὸ μετακινεῖν. Πολλῶν μὲν δέονται καθαρτηρίων, τὴν μοχθηρὰν ἐκείνην φύσιν ἀναμοχλεύσαι. (Θεοδώρ. ΠΓ', 588).—Ἀναμοχλεύοντες τοὺς κεκρυμμένους χυμοὺς (Π', 240).

Ἀναμφισβητήτως. Ἀναμφισβητήτως τὸ χρέος ἐκτινύουσι αὐ ἡμέτεροι καὶ νύκτες. (Θεοδώρ. ΠΓ', 917).

Ἀνανίας καὶ Σάπφειρα. Πράξ. Ε', 1 κ. ἔ.—Τὰ κατὰ Ἀνανίαν καὶ Σάπφειραν (ᾠριγ. ΠΓ', 1297.—Ἄθην. ΚΓ', 1316).—Ἀνανίας καὶ Σάπφειρα ἐβέβησαν τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὡς Θεὸν ψευδάμενοι, οὐκ ἄνθρωπον (Γρηγ. Νζ'. ΛΓ', 168.—ΛΗ', 399. 796).—Διὰ τί πταίσας ὁ Πέτρος καὶ συγχωρηθεὶς μὴ καὶ αὐτὸς συνεχώρησε τῷ Ἀνανίᾳ καὶ τῇ Σάπφειρᾳ (Κκισάρ. ΛΗ', 1184.—Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 300).

Ἄνωα, μήτηρ Σαμουὴλ ἡ γάρις ἐρμηνεύεται (ᾠριγ. ΙΓ', 1503). Ἰστορία αὐτῆς (Κοσμ. Ἰεροσ. ΛΗ', 353).—Μετριότης τῶν ἡθῶν αὐτῆς καὶ πίστις εἰς Θεὸν (Θεοδώρ. Π', 532. Χρυσόστ. ΜΖ', 383. Λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὴν Ἄνωαν πέντε ΝΔ', 631-676).

Ἄνωα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, καὶ τὴ παρὶ αὐτῆς (Ἄμφιλόχ. Ἰκονίου ΛΘ', 49).

Ἄνωα καὶ Ἰωακείμ, γονεὺς τῆς Θεοτόκου Μαρίας (Ἐπιφάν. ΜΓ', 728).

Ἄνωα Κομνηνή, θυγάτηρ Ἀλεξίου (ΡΑΑ', 59-1214).

Ἄνωος, Ἀρχιερεὺς Ἰουδαίων, Σαδδου-

καῖος τὴν αἵρεσιν ἄρξας ἦν τὸν τρόπον, καὶ τολμητῆς διαφερόντως (Εὐσεβ. Κ', 204).

Ἄνωξ, ἐπιτιθέμενον κυρίως ὀνόμασι θεῶν οἶον, ἄνωξ Ἀπόλλων, ἄνωξ Ἡρακλῆος. Ἄνωξ ἔτον τῷ γροισιότης, ὅθεν ἄνωξ ὁ βασιλεὺς, παρὰ τὸ ἀνακῶς, ὅ ἐστιν ἐπιμελῶς ἔχων τῶν ὑπηκόων καὶ Ἄνωξ, κύριον, υἱὸς Γῆς καὶ Οὐρανοῦ μυθεύμενος (Λεξ. Εὐσκαθ.). Ἄνωξ Ἡρακλῆς, (Θεοδώρ. ΠΓ', 1013).

Ἄνωξχορός, ὁ Ἠγησιβούλου, Κλαζομένιος, φιλόσοφος. Ἀρχὰς τῶν πάντων τὰς ὁμοιομερείας εἶναι ἔφη (Ἰουστίν. Γ', 248). Ὅταν μὲν Ἄνωξχορός περιλάβῃ με, ταῦτα πικιδεῖται Ἀρχὴ πάντων ὁ νοῦς, καὶ οὗτος αἴτιος καὶ κύριος τῶν ὄλων, καὶ παρέχει τάξιν τοῖς ἀτάκτοις, καὶ κίνησιν τοῖς ἀκινήτοις, καὶ διακρίσιν τοῖς μεμιγμένους, καὶ κόσμον τοῖς ἀκόσμοις. Ταῦτα λέγων Ἄνωξχορός ἔστι μοι φίλος, καὶ τῷ δόγματι πίθειμαι. Ἄλλ' ἀνθίστανται τούτῳ Μέλισσος καὶ Παρμενίδης. (Ἐρμείας φίλος. Περὶ διακρινῶν τῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων Γ', 1172 κ. ἔ.).—Μύδρους διακίρους ἔλεγε τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀτέρας. (ᾠριγ. ΙΑ', 1197).—Οὗτος πρῶτος διήρθωσε τὸν περὶ ἀρχῶν λόγον (Εὐσεβ. ΚΑ', 840. 1233.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 792).

Ἄνωξχορὸς κωμικὸς, ἠττώμενος καὶ δυσκολαίνων, τὰς κωμωδίας αὐτοῦ κατέτεμνε.

Ἄνωξχορος, πεισσομένος ἐν ὄλῳ (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1269).—Περὶ τῶν φιλοσοφῶν ἀνδρείας (ᾠριγ. ΙΑ', 1497).

Ἄνωξέμανδρος Πραξιόδου Μιλήσιος. Τὸ ἄπειρον ἀρχὴν ἀπάντων ἔφησεν εἶναι (Ἰουστίν. Γ', 248).—Οὗτος πρῶτος γνώμονας κατεσκεύασε πρὸς διάγνωσιν τροπῶν τε ἡλίου καὶ χρόνων, καὶ ὥρων καὶ ἰσημερινῶν (Εὐσεβ. ΚΑ', 840. 1233-1244. 1229).

Ἄνωξέμενης, Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων τὸν ἀέρα ἀπερήναιτο (Εὐσεβ. ΚΑ', 1229. 57.—Ἐρμείας φίλος. Γ', 1173).

Ἄνωξέος τῆς θεῖας κηδεμονίας ὁ Ἡσαῦ. (Θεοδώρ. ΠΒ', 153).

Ἄνωξέρις, παρὰ τὸ ἀνακῦρσθαι.

Ἄνωξέω, ἰατρικὴν παιδείαν, ἐπάξω, παιδεύσω (Θεοδώρ. ΠΑ', 716).

Ἄνωπαλαίειν τὴν ἐξ ἀγνοίας ἤτταν (Θεοδώρ. ΠΒ', 1108).

Ἄνωπάλλεσθαι, ἐπὶ ἐνθουσιασμοῦ.

Ἄναπαύσασθαι, ἀντὶ τοῦ, θανεῖν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 929).—Ἄναπαυσις αἰώνιος. Ὁ τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν ἐλπίζων γινώσκει καὶ τὴν εἰσοδὸν αὐτῆς ἐπίπονον οὐσαν καὶ τεθλιμμένην κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 529 κ. ἐ.).—Ἦ μὲν ἀνάπαυσις τοὺς νέους μόνον βλάπτει, ἡ δὲ λύπη καὶ τοὺς τελείους. (Ἰσαάκ ΠΗ', 873). Ἄναπαυσις καὶ ἄνεσις ἐκ τῶν κόπων. Καὶ γὰρ πως εἰώθη τοὺς πόνοους ἀεὶ ταῖς τοιαύταις διακλύειν ἀνέσεις. Ἐπεὶ μὴδὲ νευρὰ φέρει τὸ σύντονον ἀεὶ τεινομένην, καὶ δεῖται τι μικρὸν τῶν γλυφίδων ἐκλύεσθαι, εἰ μέλλοι ταθῆσθαι πάλιν, καὶ μὴ ἄχρηστος ἔσσεσθαι τῷ τοξότῃ, μὴδὲ ἀνόητος ἐν καιρῷ χρήσεω; (Γρηγόρ. Νκζ. ΑΕ', 1237).

Ἄναπεμπάζεσθαι, τὸ ἀναμετρεῖν καὶ ἀναλογίζεσθαι.

Ἄναπεπταμέναι θῆραι, ὅ ἐστιν ἠνεφγμέναι, ἐκ μετὰρορῆ; τῶν ὀρνιθίων πτερώγων.

Ἄνάπῃρος, ὁ πεπρωμένος. Ἄπῃρος μὲν γὰρ ὁ μὴ ἔχων πῆρῳαν, ἀνάπῃρος δὲ ὁ ἔστερημένος τῆς τοιαύτης στερησεως· οὕτω δὲ καὶ ἄπυστος μὲν ὁ στερηθεὶς τοῦ ἀκούσθηαι, ἀνάπυστος δὲ ὁ ἀκουσθεὶς, διὰ τὸ ἔστερησθαι τῆς τοῦ ἀπύστου στερησεως· οὕτω καὶ τὸ ἀνάγνωστος, ὁ ἐγνωσμένος.

Ἄναπεύδεν, ὑδῶρ, ἀναβλύζειν.

Ἄναπέπτεσθαι, πῆ μὲν τὸ ἀθυμεῖν, πῆ δὲ τὸ ἀνακλῆσθαι κατὰ τοὺς ἐρέσσοντας δηλοῖ.

Ἀνάπλασις, καὶ κινήθαι δημιουργίη ὑπὸ τῆς ἀγίας Τριάδος (Θεοδώρ. ΠΓ', 457).

Ἀνάπλους, ἀντίκειται τῷ κατὰ πλους. —Ἀνάπλους κόλπος· καὶ λιμὴν ἐν τοῖς προαστείοις Κωνσταντινουπόλεως (Σωζόμ. ΕΖ', 1564). βλ. καὶ Στέφ. Βυζ. ἐν λ. Γυναϊκόπολις.

Ἀναποδείκτον. Αὐτίκα οἱ φιλόσοφοι ἀναποδείκτους ὀμολογοῦσι τὰς τῶν ὄλων ἀρχάς· ὅς· ἔπειρ ἐστὶν ἀπόδειξις, ἀνάγκη πᾶσα εἶναι αἰ πιστὸν ἐξ ἑαυτοῦ· ὁ δὲ πρῶτος καὶ ἀναποδείκτον λέγεται. Ἐπὶ τὴν ἀναποδείκτον ἀρχὴν πίστιν ἡ πᾶσα ἀπόδειξις ἀνάγεται κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. περὶ ἀποδείξεως καὶ ἀναποδείκτου Θ', 565-568 κ. ἐ.).—Πᾶσα διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις διανοητικὴ ἐκ προῦπάρχουσας γίνεται γνώσεως. Ἀριστοτέλ. Ἄναλυτ. (αὐτόθ. σχμ.).

Ἀναποδιστά. Οἱ αἰρετικοὶ λύκοι τοὺς ἀπὸ τῆς κακίτης αἰρέσεως μεταπηδῶντας;

πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ καλῶς ἐπιστρέφοντας ἐπὶ τὴν εὐσεβειαν ἀναποδιστάς καὶ φαύλους ἀποκαλοῦσι (Νεῖλος ΘΘ', 196).

Ἄναπόμπημα, δῶρα, τὰ ἐνεκα δυσαρσκειᾶς ἀναπειρωθέντα.

Ἄναπτύχαι χεῖρας, τὸ εἰς εὐχὴν ἐξκπλῶσαι.

Ἄναπτυχαί. Ἄναπτυχαὶ ἡλίου λέγονται παρὰ τὸ ἀναπτύσσειν τὰ ἐν σκότῃ, ὅ ἐστιν εἰς κπλοῦν καὶ δηλοποιεῖν.

Ἄνάπυστον, τὸ ἀκουστὸν καὶ φανερόν, ἐκ τοῦ ἀάπυστον ἐπενηύσει τοῦ ν. Κατὰ δὲ τοῦ παλαιοῦ· εἰπεῖν, τὰ ἀνὰ στόμα πᾶσι κείμενα πυνθάνεσθαι. (Α. Εὐς.) βλεπ. καὶ λ. ἀνάπῃρος.

Ἄναργυρος, Κοσμάς καὶ Δαμιανός. Ἐγκώμιον εἰς αὐτοὺς. (Γεώργ. Νικομηδ. Ρ', 1528).—Ἀναργύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου βίος, μακρῶτερον καὶ θαύματκ (Σωφρόν. Ἱεροσ. ΠΖ', 3424-3677).

Ἄναρπάξασθαι. «Παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου» Α'. πρ. Κορ. Ζ', 31. Πολλοὶ γὰρ ἐξ εὐπορίας ἀκραίς εἰς πενίαν ἐσχάτην μετέπεσον· ἄλλοι δὲ ἐκ πενήτων φύντες τὰς μεγάλας ἀρχάς ἐπιστεύθησαν, καὶ ἕτεροι τὰς ὀρθῶς ἀνασπῶντες, καὶ τὰς γνάθους ρυσῶντες, καὶ πάντων εἶναι κρείττους ὑπολαμβάνοντες, ἐσχάτην ἀναρπαξάντες κόνις δυσώδης ἐγένετον (Θεοδώρ. ΠΒ', 185).

Ἄναρρήθέντες. Ἄναρρήθέντων ἀθλητῶν ἀγῶνες (Θεοδώρ. ΠΒ', 1432).—Ἀναρρήσις τῶν καλῶς ἀγωνισαμένων (αὐτόθ. 300. 556. 628. 761. 769. 1293. 76).—Ἀναρρήσεως τυγχάνει τὰς ψυχὰς τῶν ἐν ἀρετῇ βεβηκότων (ΠΓ', 520).

Ἄναρρήξαι τεῖχος καὶ γῆν, καὶ ἀναρρήξαι γαστέρα τινὸς ζῆις, τὸ διασχίσαι καὶ διασπῆσαι.

Ἄναρρήξασθαι, παρὰ τὸν ἀρ' ῥ' ἔχον, ὁ δηλοῖ κέρνον, ὃ σταφυλαὶ συγκομίζονται.

Ἄναρρῶσιδεν, ὑδῶρ, λέγεται ἡ Χάρουβδις, ἀντὶ τοῦ ἀκουτίζεῖν, καὶ ἀναφορεῖν καὶ καταπίνεῖν· γράφεται δὲ καὶ δι' ἐνὸς ρ.

Ἄναρρῶρον χωρεῖν, ὅτι ἀντίκειται τῷ κατὰ ῥοῦν φέρεσθαι· καὶ ὅτι παρομοιωδῶς λέγεται ἐπὶ τῶν ἐξ εὐτυχίας μετακλήθέντων εἰς τανάπαλιν.

Ἄναρρῶσεν, τὸ θύειν, καὶ ἀνάρρῶσις ἡ θυσία.

Ἀνάρασοι, οἱ δυσμενεῖς παρὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτοῦ; ἀρασθεῖ, ὃ ἐστὶ φιλιωθῆναι ἀλλήλοις.

Ἀναρτέν. Ἀναρτεν ἐκυτοῦς τῆς θείας; ἐλπίδος (Θεοδώρ. Π', 1129).

Ἀναρχα. Μὴ φρατζῶν ἀναρχα, ἀνωρωπε. (Βασίλ. ΚΘ', 36).

Ἀναρχία. Τρεῖς; περὶ Θεοῦ δόξαι· ἀναρχία, πολυχρηγία καὶ μοναρχία. Αἱ μὲν οὖν δύο παλαιῖν Ἑλλήνων ἐπιχίθησαν καὶ παλαιοῦσθωσάν τὸ τε γὰρ ἀναρχον ἀτακτον, τὸ τε πολύαρχον στασιώδες, καὶ οὕτως ἀναρχον, καὶ οὕτως ἀτακτον εἰς ταῦτο γὰρ ἀμφοτέρω φέρει, τὴν ἀταξίαν, ἡ δὲ εἰς λύσαν ἀταξία γὰρ μελέτη λύσεως; ἡμῖν δὲ μοναρχία τὸ τιμώμενον. Μοναρχία δὲ οὐχ ἦν ἐν περιγράφει πρώτοπον, ἀλλ' ἦν οὕτως δημοτικῆς συνίστησις, καὶ γνώμης σύμπτωσις καὶ ταυτοῦτος κινήσεως, καὶ πρὸς τὸ ἐν πρῶτῷ αὐτῶν σύννευσις. Ἔατε μὲν ἀριθμῶ διαφέρει, τῆ γὰρ οὕτως μὴ τίμνεσθαι. Διὰ τοῦτο μόνος ἀπ' ἀρχῆς εἰς διὰ δὲ κινήθησθαι μέχρι τριᾶδος ἐστὶν. Καὶ τοῦτο ἐστὶν ἡμῖν ὁ Πατήρ, καὶ ὁ Υἱός, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· ὁ μὲν γεννήτωρ καὶ προβολός, λέγω δὲ ἀπαθὴς καὶ ἀχρόνος καὶ ἀσωμάτως· ἡ δὲ τὸ μὲν γέννημα, τὸ δὲ πρόβλημα κ. ἐ. Διὰ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ὄρων ἰστάμενοι τὸ ἀγέννητον εἰσάχουμεν καὶ τὸ γεννητόν, καὶ τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, ὡς που φησὶν αὐτὸς; ὁ Θεὸς καὶ Λόγος (Ἰωάν. ΙΕ', 26). «Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται.» (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 76 κ. ἐ.). — Τὸ χάριτι ἀτελεύτητον οὐ πάντως; ἀναρχον κ. ἐ. (Ἠλίος Κρήτης; ΛΓ', 804-805).

Ἀναρχία καὶ ἀταξία ἐν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πολιτείᾳ, σύγχυσις ἐστὶν ἡ καὶ τοῦ πικρῶς διαλύσις, ὅταν τὰ μέλη τοῦ σώματος κατεξάντιστανται ἀλλήλων, βλάπτονται καὶ βλαπτόμενα τῇ ἀναρχίᾳ καὶ ἀταξίᾳ κ. ἐ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 732) κ. ἐ. — ΛΓ', 174 κ. ἐ. 181-212). — Κακὸν μὲν ἡ ἀναρχία πανταχοῦ, καὶ πολλῶν ὑπόθεσις συμφορῶν, καὶ ἀρχὴ ἀταξίας καὶ συγχύσεως, μέγιστος δὲ ἐν Ἐκκλησίᾳ τοσοῦτον ἐπισφαλεστέρη ἐστίν, ὅσον καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς μεζῶν καὶ ὑψηλότερον κ. ἐ. Κακὸν μὲν ἡ ἀναρχία, καὶ ἀνατροπῆς ὑπόθεσις, κακὸν δὲ οὐχ ἦττον καὶ ἡ ἀπειθειὰ τῶν ἀρχομένων· τὸ αὐτὸ γὰρ γίνεται πάλιν. Λαὸς

γὰρ ἀρχοντι μὴ παυθόμενος ὁμοίως ἐστὶ τῷ μὴ ἔχοντι, τάχα δὲ καὶ χείρων· ἀλλ' ἔγω; ἐρεῖ τις, ὅτι ἐστὶ καὶ τρίτον κακόν, ὅταν ὁ ἀρχων ἢ κακὸς κ. ἐ. (Χρυσός. ὁμιλ. εἰς τὸ ἐπίθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν καὶ ὑπέικετε. α Πρ. Ἑβρ. ΙΓ', 17, ἐνθα περὶ ἀρχῶν καὶ κακῶν ἀρχόντων, ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν ΕΓ', 231-236).

Ἀναρχία ἐν Ἰσραήλ. «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.» Τοιαύτης πρόθεσις βλάβης ἡ ἀναρχία (Θεοδώρ. Π', 513).

Ἀναρχία καὶ πολυαρχία (Λεόντ. Βυζ. ΠΓ', 2064). — Περὶ ἡγουμένων ὁμιλία μετὰ Γραφικῶν χωρίων. (Ἀντιόχ. ΠΘ', 1773-1780). — Περὶ ἀναρχίας καὶ ἀρχῆς μετὰ Γραφικῶν χωρίων καὶ τῶν θύραθεν (Μαξ. ΙΑ', 776-781). — Περὶ νόμου καὶ ἀνομίας (αὐτόθ. 973-977). — Περὶ ἀρχομένων καὶ ἀναρχίας; μετὰ Γραφικῶν, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν (Ἰω. Δαμασκ. ΙΕ', 1208-1209. — ΙΖ', 273-284. 472-476).

Ἀναρχος. Ἐν τῇ Γραφῇ οὐκ ἐστὶν ἡ λέξις, ἀλλ' ἐκ τῶν τῆς σημασιολογίας συνάγεται· «Ἐγὼ εἰμι πῶτος, ἐγὼ καὶ μετὰ ταῦτα» καὶ, «Πρὸ ἐμοῦ οὐκ ἐστὶν ἄλλος θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται» (Ἠσ. ΜΑ', 4. — ΜΓ', 10), ὡς περ καὶ τὸ ἀγέννητος. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 157-160). Διὰ τὴν ἀναρχὸς προσηγορεύθη ὁ Θεός; (αὐτόθ. 628 κ. ἐ.). — Ἀναρχος καὶ ὁ Υἱός καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· διότι ἀρχὴν καὶ χρόνον οὐκ ἔλαβον (Κύριλ. Ἰεροσολ. ΛΓ', 693). — Ὁ Υἱὸς ὡς Θεὸς ἀναρχον ἔχει τὸ κράτος. (Θεοδώρ. Π', 877. 1209. — ΠΒ', 905). — Ἀναρχος; δὲ ἐστὶν, ὅτι ἀγέννητός ἐστιν· διὰ τὴν ἀναλλοίωτος· διὰ τὴν θεός· διὰ τὴν Κύριος· διὰ τὴν Πατήρ· διὰ τὴν δημοφιλῆς· διὰ τὴν ὑψίστος· διὰ τὴν παντοκράτωρ (Θεοφ. Ἀντιόχ. Γ', 1029).

Ἀνασερράζειν ἔπαυον, τὸ ἀναχαιτίζειν.

Ἀνασκευάσασθαι, εἰσῆλθε Σαοὺλ εἰς τὸ σπῆλαιον ἀποκωνῶσθαι, τὰς φυσικὰς ἐκκρίσεις ποιήσασθαι. (Θεοδώρ. Π', 580).

Ἀνασκευάλευθῆναι, ταῦτον τῷ ἀνασκοποῦσθαι. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1012).

Ἀνασκοποῦσθαι, τὸ ἀνακαυροῦσθαι· ἐπεὶ καὶ σκόλοπος οἱ σκαυροί. (Λεξ. Εὐσταθ). — Ἀνασκοποῦντες, ἀνακαυροῦντες (Θεοδώρ.

ΠΓ', 877). Ὁ ὄρ' ὡμῶν ἀνασκοποισθεὶς (ΠΑ', 1956). — Τοὺς ἀπὸ ψήφου δικαστικῆς ἀνασκοποισθέντας δεῖ ταρῆ παραδοθῆναι. (Λεόντ. Βυζάντ. ΠΓ', 2069).

Ἀνασπᾶν φυτὸν, κυρίως ἀνασπᾶν δὲ τὰς δροῦς μεταφορικῶς ἐπὶ ἀλλοτριότητας (Α. Εὐζ. πθ.).

Ἀναστασία. Χαίροις μοι Ἀναστασίε τῆς εὐσεβείας ἐπώνυμε, (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 489). — Πρὸς τὸν Ἀναστασίος ναὸν ἔπη. (ΑΖ', 1022). — Περὶ τῆς Ἀναστασίας Ἐκκλησίας ἐνύπνιον (αὐτόθ. 1254-1261).

Ἀναστασίας γὰρ. Ἰστορικῆ περὶ αὐτοῦ παράδοσις, καὶ γνόμῃ διὰφοροί. Γρηγόριος δ' ἐκ Ναζιανζοῦ πρόϊστατο τῶν δημοσίων Τριάδα δοξάζωντας. Ἐκκλησιάζε δὲ ἐν οἰκίᾳ μικρῇ, παρ' ἡμοδόξων αὐτῶν τε καὶ τοῖς ὁμοίως θρησκείουσι εἰς εὐκτήριον οἶκον κατασκευασθέντι. Μετὰ δὲ ταῦτα περιερῆς τῶν ἐν τῇ πόλει μεῶς γέγονεν οὗτος, καὶ ἔστιν, οὐ μόνον οἰκοδομημάτων κάλλει τε καὶ μεγέθει, ἀλλὰ καὶ ἐνερῶν θεοργειῶν ὠφελείαις. Προφαινομένη γὰρ ἐνθάδε θεία δύναμις ὑπερ τε καὶ ἐν δυνάμει, πολλοῖς πολλὰκις νόσους καὶ περιπετείαις πραγμάτων κάμνουσι ἐπήμυνε. Πιστεύεται δὲ ταύτην τὴν Θεοῦ μητέρα Μαρίαν τὴν ἁγίαν Παρθένον εἶναι ταύτη γὰρ ἐπιφάνεται. Ἀναστασίαν δὲ ταύτην τὴν Ἐκκλησίαν δομαζούσιν, ὡς μὲν ὡμῆν, καθότι τὸ δόγμα τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου πεπωκόσ; ἤδη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τεθνηκόσ; ὡς εἶπειν, διὰ τὴν δύναμιν τῶν ἑτεροδόξων, ἐνθάδε ἀνέστη καὶ ἀνεβίω διὰ τῶν Γρηγορίου λόγων ὡς δὲ τιναν ἀληθῆ λέγειν ἰσχυρισμὸν ἀκήκοα, ἐκκλησιάζοντος τοῦ λαοῦ, γωνὴ ἐγκύμων ἀπὸ τῆς ὑπερφύου στοῦς καταπεσοῦσα ἐνθάδε τέθνηκε κοινῆς δὲ παρὰ πάντων εὐχῆς ἐπ' αὐτῇ γενομένης ἀνέζησε, καὶ σὺν τῷ βρέφει ἐσώθη. Ὡς ἐπὶ παραδόξῳ δὲ θεόθεν συμβάντι ταύτην ἔλαχε τὴν προσηγορίαν ἐξ ἐκείνου ὁ τόπος. (Σωζ. Π. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΣΖ', 1425).

Ἀναστασία καὶ **Καρῶσα**, θυγατέρες Οὐζλέντος, ὧν ἐπ' ὀνόματι καὶ δημόσια λουτρὰ ἐν τῇ Κωνσταντίνου πόλει κατασκευασμένα ὑπὸ Οὐζλέντος δέικνυται. (Σωζ. ΣΖ', 470. — Σωζ. Π. αὐτόθ. 1317.)

Ἀναστασίος ἡμέρα. Περὶ τῆς ἀναστασίμου ἡμέρας καὶ τῆς παννυχίδος τοῦ μεγάλου

Σαββάτου (Δικταγ. Ἀποστ. Α', 892 896). — Ὅπως χρῆ τὴν ἀναστάσιμον τοῦ Σατῆρος ἡμῶν ἡμέραν συναθροισμένους ἑορτάζειν (αὐτόθ. 1021).

Ἀναστασίος, πρεσβύτερος, αἰρετικὸς, δι' οὗ καὶ Νεστορίος εἰς τὸ δυσσεβεῖν κτηνέχθη (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΣΖ', 808).

Ἀναστάσιος, αὐτοκράτωρ, ὁ καλούμενος **Δίχορος.** Πηννηγορικὸς εἰς αὐτὸν (Προκόπ. Γαζ. 2793-2825). **Δίχορος** ἐκαλετο εἶχε γὰρ τὴν ἐν τῷ δεξιῷ ὀρθαλιῷ κόρην γλαυκὴν, τὴν δὲ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέλιαν (Ἰωάν. Μακλά. ΙΖ', 580-581). — Πολλὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας ἀνέκτισε (Θεόδωρος Ἀναγνώστης ΠΓ', 193 κ. ἔ.) — Ἀνέστητε τὸ Χρυσάργυρον, καὶ τὰ κυνήγια ἔπαυσε, καὶ τὰς ἀρχὰς ὠνόμασε οὕσας προῖκα παρέχεν. (αὐτόθ. 209). — Ἐβουλήθη προσθεῖναι ἐν τῷ τρισακτῷ ὕμνῳ τῷ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς (Εὐάγγ. ΠΓ', 2697). — Ὑπόκρισις καὶ θάνατος αὐτοῦ (αὐτόθ.). — Ἀπερισκέψις αὐτοῦ (Προκόπ. Ἰστορ. τόμ. Α' σελ. 49-50) — ἔπινος αὐτοῦ (Ἰωάν. Λυδὸς ἐκδ. Βόν. σελ. 180-181. 191. 238). — φιλογρηματικὸς αὐτοῦ, προτερήματα καὶ ἐλαττώματα (αὐτόθ. σ. 239. 244. 263 κ. ἔ.) — Στίχοι σκαμπτικοὶ κατ' αὐτοῦ (αὐτόθ. 239-240).

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Ῥώμης (Σωζ. ΣΖ', 1580). — **Ἀναστάσιος** Σιναιτῆς, πατριάρχης Ἀντιοχείας (ΠΘ', 9-1288). μέγα μνημονικὸν αὐτοῦ (αὐτόθ. 160).

Ἀναστάσιος Α' Ἀντιοχείας, μετγενέστερος τοῦ ἀνωτέρω. (ΠΘ', 1289-1408). — Περὶ τῆς ἀποβολῆς αὐτοῦ ὑπὸ Ἰουστίνου τοῦ δευτέρου (Εὐάγγ. ΠΓ', 2801) — ἦθος αὐτοῦ καὶ πικρίδεις (αὐτόθ. 2784). — Ἀναστασίου Ἀντιοχείας καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἔκθεσις σύντομος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως (ΠΘ', 1400-1404).

Ἀναστάσιος Δ' Ἀντιοχείας (ΠΘ', 1409). — **Ἀναστάσιος** Ἀββᾶς ἐκ τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου (αὐτόθ. 1407). — **Ἀναστάσιος** πρεσβύτερος (αὐτόθ. 1409). — **Ἀναστάσιος** βιβλιοθηκᾶριος (ΡΗ', 1186). — **Ἀναστάσιος** ἐπίσκοπος Καίσαρειας τῆς Παλαιστίνης (ΡΚΖ', 517-532). — **Ἀναστάσιος** Πέρσης διομαρτυρβίος καὶ πολιτείας καὶ θρησκείας αὐτοῦ (Γεωρ. Πισιδ. ΙΒ', 1680-1729).

Ἀναστασιούπολις, κτισθεῖσα καὶ ὀνομασθεῖσα οὕτως ὑπὸ Ἀναστασίου αὐτοκράτο-

ρος (Προκόπ. Ιστορ. τόμ. Α'. σελ. 49.—*Ιωάν. Λυδός* σελ. 241).—*Ὁ δὲ θεϊότατος Ἀναστάσιος ἐτείχισε τὸ Δορὸς χωρίον τῆς Μεσοποταμίας, μέγα δὲ καὶ πᾶν ἔχυρον, . . διὸ καὶ δικαίως μετεκλήθη Ἀναστασιούπολις.* (*Ιωάν. Μζλάλ. ΙΖ', 592*).

Ἀναστασιούπολις ἐν Θράκη, καὶ ἄλλαι πόλεις ὁμώνυμοι περὶ τὴν Ῥοδόπην (Προκόπ. Ιστορ. τόμ. Γ'. σελ. 303).

Ἀναστάσις νεκρῶν. Ἀποδείξεις ἐκ τῆς Γραφῆς περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν (Διατ. Ἀποσ. Α', 837-852.—*Κλήμ. Ῥώμ.* Α', 260-265).—*Ἀβραάμ τῆς ἀναστάσεως ἡμῶν ὁ ἦσους ἐγήγερται (αὐτόθ. 893).—Μετὰ τὴν ἀνάστασιν μεθέζομεν τῶν ἀκτίων τῆς καθαρῆς γνώσεως (Διον. Ἀροπ. Γ', 621 κ. ἐ.).—Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν Λόγος (Ἀθηναγ. Γ', 973-1021).—Περὶ ἀναστάσεως καὶ κολάσεως διὰ πυρὸς (Ἰουστίν. Γ', 356-364).—Ἐρῶτ. καὶ ἀπόκρ. περὶ ἀναστάσεως (αὐτόθ. 1301-1304).—Τεμάχια ἐκ τοῦ περὶ ἀναστάσεως λόγου (αὐτόθ. 1572-1592.—*Θεόφ. Ἀντιοχ.* αὐτόθ. 1036-1041 κ. ἐ.—*Τατιαν.* αὐτόθ. 817 κ. ἐ.—*Εἰρην. Ζ', 1129-1137. 1233. 1248.*—*Ἄριγ. ΙΑ', 1205-1217.—ΙΓ', 1560-1572.*—*Μεθόδ. ΠΙ', 265-329.*—*Εὐσέβ. Παμφίλου* Περὶ τῆς ἀλλοιώσεως καὶ μεταβολῆς τοῦ κόσμου ΚΑ', 929-933).—Περὶ τῆς τῶν τετελευτηκότων ἀναβιώσεως καὶ κατὰ Πλάτωνα (αὐτόθ. 933-937—ἐκ τῶν τοῦ Πλουτάρχου αὐτόθ. 937-948).—Τῷ Ζωροάστρει χρῆται ὁ Πλάτων παρὰδείγματι πρὸς τοῦτο (αὐτόθ. 1116-1140).*

Ἀμύχανόν τι πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς καὶ ἀδύνατον νομίζεται τῶν καταφθαρέντων σωμάτων ἡ ἀνάστασις κ. ἐ. (Ἀθαν. ΚΗ', 668-672. 1092).—Τῶν πληροφορικῶν ἐχόντων τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως ἀλλότριον τὸ λυπεῖσθαι ἐπὶ τοῖς κοιμωμένοις (Βασίλ. ΛΑ', 805 μετὰ καὶ τῶν χωρίων τῆς Νέας Διαθήκης).—Ὅτι οὐ δεῖ τὰ ἰδιώματα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν προσδοκᾶν, ἀλλὰ ἀγγελοὺν καὶ ἀπροσδεῖ βίον εἰδέναι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι (αὐτόθ. μετὰ τῶν Γραφ. χωρίων).

Περὶ ἀναστάσεως (Γρηγόρ. Ναζ. ΔΕ', 781-788).—Δέχου πρὸ τούτοις ἀνάστασιν, κρίσιν, ἀνταπόδοσιν τοῖς δικαίοις τοῦ Θεοῦ σταθμοῖς. (ΙΓ', 424-425).

Μεθ' ἣν ἀνάστασις, ἡ δέσις τοῦ συνθέτου

Μεθ' ἣν τὸ συμπέρασμα, τῶν ὄντων λύσις.

Ἔστι δὲ ἐπί τας πρὸς τὸ κρείσσον ἀλλαγὴ

Μεθ' ἣν κρίσις τε καὶ φόβος. Τίς δ' ἡ κρίσις;

Οἰκίον ἐνδόν τοῦ συνεβότου βέβρος.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 963 κ. ἐ.).

Ῥίζα πάσης ἀγαθοεργίας, ἡ τῆς ἀναστάσεως ἑλπίς ἢ γὰρ προσδοκία τῆς μισθοποδοσίας νευροῖ τὴν ψυχὴν εἰς ἐργασίαν ἀγαθῆν. *Μέγα τοίνυν τῆς ἀγίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας παρὰγγέλμα καὶ διδάγμα πίστεως περὶ νεκρῶν ἀναστάσεως* μέγα καὶ ἀνεγκλιότατον, ὑπὸ πολλῶν μὲν ἀντιλεγόμενον, ὑπὸ δὲ τῆς ἀληθείας πιστούμενον. Ἀντιλεγόμενον Ἐλληνικαί, ἀπιστοῦσι Σαμακρεῖται, διασύρουσιν αἰρετικοί. Πολυειδῆς ἡ ἀντίρροσις, ἀλλὰ μονοειδῆς ἡ ἀλήθεια. (Κύριλ. Ἱεροσ. περὶ ἀναστ. ΑΓ', 1017-1041 καὶ 492).

Περὶ ἀναστάσεως. (Μακρίσιος Αἰγύπτ. ΑΔ', 581). Περὶ διόσεως ἀναστάσεως τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, καὶ δικφόρου δόξης τῶν ἀνισταμένων. (αὐτόθ. 749).—Καιρὸς τῆς ἀναστάσεως (αὐτόθ. 513-517).

Καὶ γὰρ πιστεύει ἡ μήτηρ ἡμῶν, αὐτὴ ἡ ἀγία Ἐκκλησία, καὶ ὡς αὐτὴ ἀληθῶς κεκήρυκται, καὶ ἀληθῶς προτετακται Ὅτι κοιμηθησόμεθα, καὶ ἀναστησόμεθα σὺν σώματι τούτῳ, σὺν ψυχῇ ταύτῃ, σὺν παντὶ τῷ ἡμέτερῳ σκεῦει, ἵνα ἕκαστος ἀπολάβῃ πρὸς ἃ ἐπραξεν. Ὅτι γὰρ ἀνάστασις νεκρῶν καὶ κρίσις καὶ βρασιλεία οὐρανῶν αἰώνιος, καὶ ἀνάπαυσις τοῖς δικαίοις, καὶ κληρονομία πιστῶν, ἀληθῆς ἐστὶ καὶ κεκήρυκται, καὶ ἡσφαλίσται, καὶ πεπιστευται, ὅτι οὗτοι ἀναστήσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον κατὰ τὸ γεγραμμένον ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις. Ὅσα γὰρ λέγει ὁ Ἀπόστολος καὶ πᾶσαι αἱ ἀγία Γραφαί, ἀληθινὰ τυγχάνει. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 816-820).—Ἀμύθητα ἐστὶν εἰπεῖν περὶ ἀναστάσεως εἰς πληροφορικῶν τῶν ἀπίστων ἐξ ὑποδειγμάτων, ὡς καὶ τῶν ἐκ τῶν αἰρέσεων ὁρμωμένων (ΜΓ', 173).

Ἐσάγγελος γὰρ εἶπὶ καὶ ὁ Θεὸς, τῆς ἀναστάσεως υἱὸς ὄντες. (Λουκ. Κ', 36). Ἡ δὲ τῆς ἀναστάσεως χάρις οὐδὲν ἕτερον ἤμῖν ἐπαγγέλλεται, ἢ τὴν εἰς τὸ ἀρχαῖον τῶν πεπτωκότων ἀποκατάστασιν κ. ἐ. (Γρηγ. Νύσσο. ΜΔ', 188 κ. ἐ. Περὶ τῆς πλάσεως καὶ κατὰσκευῆς τοῦ ἀνθρώπου).

Ἔστι δὲ ἀνάστασις οὐ τοσοῦτον ἐκ τοῦ κηρύγματος τοῦ Γραφικοῦ, ὅσον ἐξ αὐτῆς τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων ἀκολουθῶν ἐλπίζεσθαι. (κὺθθ. 201 κ. ἐ.).— Πρὸς τοὺς λέγοντας, Εἰ κλόνει καὶ ἀγχιθὼν ἡ ἀνάστασις, τί οὐκ ἦδη γέγονεν, ἀλλὰ χρόνον τιτὶ περιόδοις ἐλπίζεται. (κὺθθ. 204 κ. ἐ.).

Πῶς ἂν τις καὶ τῶν ἐξωθεν προσχθείη πιστεῦσαι τῇ Γραφῇ περὶ τῆς ἀναστάσεως διδασκουσῆ (κὺθθ. 213-224).— Ὅτι οὐκ ἐξω τοῦ εἰκότος ἡ ἀνάστασις (κὺθθ. 224-229).— Λόγος περὶ ψυχῆς καὶ ἀναστάσεως, δλεγάμενος τὰ Μακρίνια. (ΜΓ', 12-160).

Ἀνάστασις καὶ ψυχῆ. Δόξει τῶν ἐξω φιλοσόφων περὶ ψυχῆς καὶ ἀναστάσεως (κὺθθ. 108 κ. ἐ.).— Ἀνάστασις κατὰ τὰς ἀγίας Γραφάς, Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην. (κὺθθ. 129 κ. ἐ.).— Ἀνάστασις νεκρῶν (κὺθθ. 660-680).— Ἀμφιβολία καὶ ἀνθυπορορὰ περὶ ἀναστάσεως (κὺθθ. 133-145).— Ἀναστάσεως δόγμα (κὺθθ. 145 κ. ἐ.).

Ὁ γὰρ περὶ ἀναστάσεως μυστὶ φιλοσοφεῖν εἰδώς, οὐ δέδοικε θάνατον (Χρυσόστ. ΞΓ', 42).— Μηδεὶς τοίνυν διαπιστεῖται τῇ ἀναστάσει· εἰ δὲ τις ἀπιστεῖ, ἐνοεῖτω, πῶσα ἐξ οὐκ ὄντων ἐποίησε, καὶ δεχέσθω καὶ περὶ ἐκείνης ἀποδείξιν. (ΞΑ', 141).— «Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται» κ. ἐ. (Α'. πρ. Κορινθ. ΙΕ', 12-21). Ἐλευσιότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐγμέν, εἰ μετὰ τοσοῦτους πολέμους καὶ θανάτους· καὶ τὰ μυστὰ θειά, τοσοῦτων μέλλομεν ἐκπίπτειν ἀγαθῶν, καὶ μέχρη τοῦ παρόντος τὴν ἡμέτερον ἔσθηκα· καὶ γὰρ πάντα τῆς ἀναστάσεως ἤρτηκα (κὺθθ. 336).— Ἐκ δὲ τοῦ μὴ πιστεῦσαι τὴν ἀνάστασιν τίττεται τὰ κακὰ (κὺθθ.).— Ἀναστάσεως μὲν οὖν πάντες ἀπολαύουσιν· ἐν δόξῃ δὲ οὐ πάντες ἔσονται, ἀλλ' οἱ ἐν Χριστῷ. (Ὀμιλία περὶ τῶν κεκοιμημένων ΞΒ', 435-454).— Εἰ γὰρ ἀνάστασις ἐστὶ τῆς πίστεως ἀνατέραςται. Ἀναστάσεως τεκμήρια καὶ δικαιοκρίσις τοῦ Θεοῦ (κὺθθ. 623-630).— Ἔστι ἀνάστασις καὶ κρίσις (ΝΘ', 255).

Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας περὶ ἀναστάσεως· κατὰ τὸ ἄρχαυ τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ (ΑΖ'). Ἡ θεία Γραφή ἐδείξεν ἡμῖν ἐν ὀπτασίᾳ προφητικῇ τὴν εἰκόνα τῆς μελλούσης καθολικῆς ἀναστάσεως (ΟΓ', 1093. —

Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 321. 349. 408. — Φίλωνος χρῆσις (sic) περὶ ἀναστ. κὺθθ. 485-1288. — Νεῖλ. Ἀββας ΟΘ', 129-133. 149. 169. 305. — Θεοδώρ. ΠΑ', 1253 — ΠΓ', 512-525).— Τῶν νεκρῶν ἀπάντων ἐν τοῖς τάφοις ἔτι κειμένων ἡ πίστις ἡμῶν προζωγραφεῖ τὴν ἀνάστασιν (Θεοδώρ. ΠΒ', 757). — Ἀνάστασις ἐκ φυσικῶν συλλογισμῶν (ΠΓ', 897-924).

Διάλογος διὰ συλλογισμῶν καὶ ἀποδείξεων περὶ ἀθανασίας ψυχῶν καὶ ἀναστάσεως σωμάτων (Αἰν. ΓΑ', φίλοσ. ΠΕ', 872-1001. — Γελάτ. Κυζικ. ΠΕ', 1317).— Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐκ τοῦ ἐμπρημοῦ Σοδόμων. (Ἐφρακίμ πατρ. Ἀντιοχ. ΠΓ', 2109).— Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (Προκόπ. ΓΑ', ΠΖ', 288. 405).— Πῶς τὸ σῶμα τὸ ἀπὸ μυρίων θηρίων καὶ πετεινῶν καταβρωθέν, καὶ ὑπὸ μυρίων ἰχθύων ἀναλωθέν, καὶ ἐν τῷ βυθῷ ἀροδευθέν καὶ διαλυθέν, πῶς συναγεται, καὶ εἰς ἀνάστασιν ἔρχεται; (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 725-732— Γεώρ. Πισ. ΛΒ', 1535-1548).— Λόγος περὶ μελλούσης κρίσεως (Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1841-1845. — Μάξ. Ὀμολ. μετὰ Γραφικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων, καὶ τῶν θύραθεν ΛΑ', 928-932. — Ἰωάν. Δαμασκ. ΛΔ', 1220-1228. — ΛΕ', 1176-1188. — ΛΖ', 484-505).

Ἀνάστασις Χριστοῦ. Πῶς παρὰ μὲν τῷ Μιχαὴλ ὁρῆ Σαββάτων φησὶται ἐγγεγεγμένους ὁ Σωτήρ, παρὰ δὲ τῷ Μάρκῳ πρῶτὴ τῇ μὴ τῶν Σαββάτων. (Εὐσεβ. Περὶ τῶν ἐν Εὐαγγελίῳ Ζητημάτων καὶ Λύσεων ΚΒ', 880-1277).— Περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ νεκρῶν ἀναστάσεως (Ἀθην. ΚΕ', 148 κ. ἐ. — ΚΖ', 1265-1292).— Ἐφρηναῖος εἰς τό, «Καὶ ἀναστήσεται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς.» (Κύριλλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 825).

Εἰς τὸ Ἄγιον Πάσχα, καὶ περὶ τοῦ τριημέρου τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως λόγος πέντε (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 600-689).— Ἐπὶ τῇ ἀναστάσει τοῦ Κυρίου συμπληροῦνται πάντα, ἐνλογίκα, πνευματικῇ νομοθεσίᾳ, ἐπαγγελίᾳ, προδικτυπώσεις, προφητεῖαι κλ. πάντα ἐκεῖνα τῆς παρούσης χάριτός εἰσιν (κὺθθ. 600 κ. ἐ.).— Ὅτι διαβρώς τὰ συμβεβηκότα τῇ ἀναστάσει ἰστόρησαν οἱ Εὐαγγελισταὶ (κὺθθ. 628-652).— Περὶ ἀναστάσεως Χριστοῦ πρὸς Ἰουδαίου· ἐκ τῶν προφητῶν (κὺθθ. 216).

Ἄναστασις Χριστοῦ καὶ Παύλου κλητῆς (Χρυσόστ. ΝΑ', 113-122). — Περὶ τῆς τοῦ Κυρίου Ἀναστάσεως (Ξ', 13-26). — Διαφωνία οὐδεμίαν ὑπάρχει οὐδὲ ἐναντιώσις ἐν τοῖς Εὐαγγελισταῖς περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (ΝΘ', 635-644). — Ἀδολογία εἰς τὴν τριήμερον τοῦ Κυρίου ἀνάστασιν (Ν', 433 κ. ἐ. 821 κ. ἐ. — ΞΑ', 733. ΞΒ', 753 κ. ἐ. — ΝΘ', 619 κ. ἐ. — 723-754). — Κατηχητικὸς εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα· «Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος» κ. ἐ. (ΝΘ', 721).

Πρόκλου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Λόγιον, εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν (ΞΕ', 788-805). — Εἰμὴ ὁ τῶν ὄλων Θεὸς καὶ εὐεργέτης Χριστὸς κατὰ ἀλήθειαν τεινηθὴς ἐκ νεκρῶν ἀληθῶς ἐγήγερται, ματαίαι ἢ πῆσις ἡμῶν ὑπάρχει κ. ἐ. (Νεῖλ. Ἀββας ΟΘ', 320). — Περὶ τῆς τοῦ Κυρίου ἀναστάσεως σώματος καὶ ψυχῆς ἀνάστασις (Θεοδώρ. ΠΓ', 504).

Πῶς μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὁ Κύριος τροφῆς μετέλαβε (αὐτόθ. 160-220. 317). — Περὶ τῆς δοκούσης διαφωνίας τῶν Εὐαγγελιστῶν ἐν τῇ ἀνάστασει τοῦ Κυρίου (Εὐσεβ. Ἐμείβ. ΠΓ', 549-553. — Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 809-815). — Πῶς νοητέον τὴν τοῦ Κυρίου τριήμερον ταφὴν καὶ ἀνάστασιν (αὐτόθ. 808). — Περὶ τῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου (Ἰω. Δαμασκ. ΙΔ', 1101-1104).

Λόγος εἰς τὴν τῆς ἀρχάντου Θεοτόκου ἐν τῷ τόφῳ παρεδρεῖν, καὶ εὐχαριστήριος τῆς ὑπερλάμπρου ἀναστάσεως (Γεώργ. Νικομηδ. Ρ', 1489-1504).

Ὁ τόπος τῆς ἀγίας Ἀναστάσεως ἦτοι τὸ μνήμα, ἕτερον ἢν τοῦ νεοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐν αὐτῷ ἡ μυστικωγινῆ ἐγένετο κατήχησις (Κόριλ. Ἱερου. ΛΓ', 1056). — Ἐν τῷ ἄκρῳ μέρει τῆς πόλεως ἔκειτο. Ἐπὶ Κωνσταντίνου ἠκολοδομήθη, καὶ ἐκαιδρύνθη (αὐτόθ. 853-856).

Ἄνάστατος, πλακοῦντές τινες οὕτω καλούμενοι (Λεξ. Εὐσταθ. περὶ διακρίσεων εἰδῶν πλικοῦντων).

Ἄναστεῖλαι. Ἀναστεῖλαι τὴν πονηρὰν αὐτῶν γνώμην (Θεοδώρ. Π', 1276).

Ἄναστῆσαι, καθυπνῶντα τὸ ἀνεγείραι, καὶ ἀναστῆσαι νεκρὸν καὶ μετοικῆσαι, ἢ ἀνεγείραι πόλιν· ἀπλῶς δὲ τὸ ἀνασταθῶσαι.

Ἄναστροφή συνθέτων ὀνομάτων· ὁλον δε-

κῆμος, ἐκ τοῦ θυμοδακῆς. Ἀναστροφή προθέσεων πέρι, πάρα· βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπου, ἀντὶ τοῦ κατέβη κτλ. (Λεξ. Εὐστ.). — Ἀναστροφή ἐν πρῶσι κατ' ὕλην. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 377-684 Παιδαγωγός).

Ἀναστροφή ἐναρέτου καὶ σοφοῦ ἀνδρὸς (Θ', 101-124). — Περὶ ἀναστροφῆς καὶ δουλίας μετὰ κακῶν καὶ φαύλων (Ἰσιδ. ΟΗ', 960-964). Βλέπ. καὶ ἐν λ. Ἄμρων σελ. 156 στήλ. 6'.

Ἄνασπράλλειν, τὸ ἀνεγείρεσθαι, ὀρθοῦσθαι, καὶ ἀναστῆναι ἀπὸ νόσου ἢ πτώματος. Ἄνατέμεναι, τὸ ἀπὸ τῶν κάτω ἐπὶ τὰ ἄνω χωροῦντα τέμνειν.

Ἄνατολή, ὅτι δεξιὸν μέρος τοῦ κόσμου τὰ ἀνατολικὰ νομίζει Ὀμηρος.

Περὶ Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν ἀστρονομικῶς. (Χρονικ. Εὐσεβ. ΙΘ', 828 κ. ἐ.) — Ἀνατολή καὶ ἐπιτολή· ὅτι διαφέρει ἀνατολή ἐπιτολῆς. Ἀνατολή μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ ἔμκα τῷ ἡλίῳ ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ἀναφάρα, ἐπιτολή δὲ, ὅταν πρὸ ἡλίου ὑπὸ τὴν ἐφάν ἀνατείλῃ ἄστρον, εἴτα ἐπ' αὐτῷ ὁ ἡλῖος ἐπιτείλῃ. (αὐτόθ. 903). — Τὸ εὐχεσθαι πρὸς ἀνατολὰς παράδοσις ἐστὶν ἀποστολική. (Βασίλ. περὶ παραδόσεων ΑΒ', 188).

Ἀνατολή ὄνομα αὐτῶν. Ἦ ἀναρχος θεότης, ἡ πῶς οὐσα αἰδίου κ. ἐ. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 333). α' Ἰδοῦ ἀνήρ, Ἀνατολή ὄνομα αὐτῶν (Ζαχαρ. Γ'. 12). — Τοῖς προουμένοις με ἀνατελεῖ ἡλῖος δικαιοσύνης, καὶ ἔσσις ἐν ταῖς πτέρυσιν αὐτοῦ (Μαλαχ. Δ', 2). — Ἄτοξ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις θεοῦ ἀνέτειλεν αὐτοῖς. (Ἦσ. Θ', 2. — Ματθ. Δ', 16). α' Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς Ἀνατολή ἐξ ὕψους. (Λουκ. Α', 78-79). Διὰ τοῦτο καὶ Ἰουδα καὶ Ἱερῶν κληρὸς πρὸς ἀνατολὰς. (Θεοδώρ. Π', 352. 385-388. 480). α' Τῷ ἐπιθετικῶτι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τὸν οὐρανὸν κατὰ ἀνατολὰς. (Ψαλμ. ΞΖ', 39).

Ἀνατολικῆς καλουμένης διδασκαλίας, κατὰ τοὺς Οὐκλεντίνου χρόνους, ἐπιτομὴ ἐκ τῶν Θεοδότου (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 652-697). — Ἀνατολή πᾶσα σχεδόν, τιμιώτατε πάτερ, λέγω δὲ Ἀνατολὴν τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικῶ μέρους Αἰγύπτου, μεγάλῳ χεμῶνι καὶ κλύδωνι κατασειέται (Βασίλ. ΑΒ', 433).

Ἀνατολῆς πρόεδρος, ὁ Ἀντιοχεῖας. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1316).

Ἄνατόλιος, ἐπίσκοπος Ἀζοδικεῖας. Κα-

νὸν περὶ τοῦ ἁγίου Πάσχα. (I', 207-236. — Εὐσέβ. περὶ Ἀνατολίου Κ', 724-736).

Ἀνατόλιος πατριάρχης (Θεοδώρ. ΠΓ', 1221).

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Ἀδάνης. (Χρυσόστ. ΝΒ', 668).

Ἀνατόλιος ἐπικριχὴς (κυτόθ. 726).

Ἀνατόλιος, ὁ γόνος καὶ τεραξίτης (Εὐάγγρ. ΠΓ', 2828 κ. έ.).

Ἀνατολίον Βηρυτοῦ Οὐίνδαντιου Συμπαγῆ γεωργικῶν ἐπιτηδευμάτων ἐν τόμοις Ιβ'. (Φώτ. ΡΓ', 457 κ. έ.).

Ἀνατομαίχ, θεωρίαι τις ἱκτριχωτέρας περὶ τῆς τοῦ σώματος ἡμῶν κατασκευῆς δι' ἐλίγων. — Ἀνθρωπολογία, φυσιολογία καὶ ἀνατομία, ὅπως ἔχει θέσιν πρὸς τὰ καθ' ἑκάστον τῶν ἐν ἡμῖν καὶ περὶ τῶν δυνάμεων ψυχῆς καὶ σώματος. (Γρηγ. Νύστ. ΜΔ', 240-256).

Ἀνατραπήναι, ἐν ἴσῳ τῷ ἀναστραφῆναι, ὃ ἐστὶν ὑπτιον πεσεῖν καὶ ὅτι ἀνατραπῆναι λέγεται ἀγγεῖν καὶ τράπεζαι. Ἀνατρέπειν ἄνθρωπον, ἢ σκεῦος, ἢ τράπεζαν, καὶ ἀνατρέπειν ἔθνος, ἢ πόλιν.

Ἀνατρέχειν. Π εἰς τοὺς ἄλλους εὐεργεσία εἰς αὐτὸν τὸν εὐεργετοῦντα ἀνατρέχει. (Θεοδώρ. Π', 1228).

Ἀνατροπή δογματῶν τινῶν ἀριστοτελικῶν (Ἰουστίν. Γ', 1492-1564).

Ἀνατροφή παιδων. Περὶ ἀνατροφῆς παίδων, ἀναστροφῆς κτλ. Παιδικῶγος (Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 249-861. — Διαταγ. Ἀποστ. Α', 821-825. — Χρυσόστ. ΝΑ', 327-338. — ΞΒ', 359-374. 384-390). — Διδασκαλία σύντομος περὶ ἀνατροφῆς παίδων (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΠ', 1285-1288. — Ἀνατροφή ἐκ παιδιῶν καὶ τρόπος σώζει. (κυτόθ. 1433-1454). — Καὶ ἡ ἀνατροφή συνεισφέρει πρὸς τὸ δεξιῶσθαι εἴτε παιδεῖν ἀρετῆς, εἴτε πάλιν κακίας ἀμαθίαν (πικρὰ Ἰωάν. τῆς Κλήμ. ΠΗ', 1041. — Ἀμμών. Ἀλεξάνδρου ΠΕ', 1540).

Ἀναυδής, αὐτὸ τῷ ἀναυδός, ἄναυδος ὁ ἀφρων, πικρὰ τὸ αἶψ, τὸ φωνῶ.

Ἀναφάνειν, τὸ δεῖξαι τινα κρυπτόμενον, καὶ ἀνακρίνειν τὸ ἐκ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ ἐνεργεῖν ἔχειν. — Ἀναφανείσης τῆς Καινῆς Διαθήκης ἔλαθε τέλος ἡ Παλιὰ (Θεοδώρ. ΠΑ', 1865). — Ἀναφανείσης τῆς πίστεως ἀργεῖ ὁ νόμος (ΠΒ', 96).

Ἀναφανῶς, πληθ. τοῦ ἀναφανδόν, ἐπίρρ.

Ἀναφανδὸν ἐπιτεῖν, τὸ φανερῶς καὶ νομίμως συνεῖναι γυναικί, ἀντίθετον τῷ λάθρῳ καὶ κλεψιγαμῖν· οἱ δὲ μὴ γεννώμενοι παῖδες ἐκ γυναικῶν ἀναφανδὸν ἐπιουμένω σκῆτιοι λέγονται.

Ἀναφέρειν ἐκ νύσσοι, ἡ παρκροσύνης, λέγεται τις, ἔχουσι ῥάϊσαι καὶ ἀνασφάλλειν, καὶ ἀναφέρειν ἐκ μέθης, τὸ ἀνανήρειν. — Ἀνακρῆσθαι καὶ εἰς ἕπακται τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν (Θεοδώρ. Π', 1152).

Ἀνάφη, νῆτος ὑπὸ πλήθους περδίκων κινδυνεύοντα ἐρημωθῆναι. Μιυῶν ἔθνος, δεινὸν τι ἰχθύων βροχῆ, βετράχων, περδίκων, λαγωῶν, ἀκρίδων, λαγιδέων, ὄρνων (Α. Εὐτ.).

Ἀναφορά. Ἀναφορὰ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ βασιλίδα κατὰ τῆς τυραννικῆς ἀταξίτικης Κυρίλλου Ἀλεξ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1440-1464). — Ἀναφορὰ κατὰ ἀδίκου πίστεως (κυτόθ. 1217-1221). — Ἀναφορὰ ἐπισκόπων (ΠΒ', 1052). — Πῶς γὰρ ἀσεβῆς φωνῆ, εἰς τὸν ἰὸν λέγεσθαι τολμωμένη, εἰς τὸν Πικτέρα τὴν ἀναφορὰν ἔχει (κυτόθ. 901 κ. έ.). — Πῶν γὰρ ὃ, τι ἂν ἐν τοῖς ἁγίοις τῶν ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, τοῦτο πρὸς τὴν θεῖαν βούλησιν ἔχει τὴν ἀναφορὰν (κυτόθ. 937).

Ἀναφορά. Περὶ τῆς ἁγίας ἀναφορῆς καὶ κοινωνίας, Κανόν. Συνοδικὸν (Φώτ. ΡΔ', 596-601). — Περὶ τοῦ μὴ ἀρεῖλαι ἀναφορὰν γίνεσθαι, πικρότος ἀρετικῶς (κυτόθ. 876 κ. έ.).

Ἀναφορικὰ ἄρθρα διὰ τῶν ἀναφορικῶν περιφίεται τὰ ἀόριστα.

Ἀναχάζεσθαι, τὸ ἀναχωρεῖν καὶ ἀναποδίζειν.

Ἀναχαιτίζεσθαι. Ἀναχαιτίζεται ἵππος ὀρμῶν χαλινῶ καὶ θάλασσαν ταῖς κταγαῖσι ἱμίζομένη καὶ κυκωμένη καὶ πρὸς τὴν χέρσον ὠθουμένη τὴν ψάμμον αἰσχύεται (Θεοδώρ. ΠΠ', 917). — Τὰς ὀσφύας κελυθόμεθα ζωννύνα, ἵνα τῆς ἐπιθυμίας ἀνατελλόμεν τε καὶ ἀναχαιτίζωμεν τὰς ὀρμὰς (ΠΑ', 1056).

Ἀνάχαρσις, Συλθῶν ἦν βασιλεὺς, ἐτόξευσε τὸν ἐκουτοῦ πολίτην, τὸν μηχανυρτὴν μμοῦμενον (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 89. — Χρυσόστ. περὶ Ἀναχάρσιδος καὶ σωφροσύνης ΜΖ', 367). — Ἀνάχαρσις ἐν συμποσίῳ γελοιοποιῶν μὲν, ῥασίῳ, εἰσαχθέντων, ἀγέλαστος διέμενεν, πιθήκου δὲ εἰσαχθέντος ἐγέλασεν εἰπῶν, ὅτι οὗτος μὲν φύσει γελοῦς ἐστίν, ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐπιτηδεύεται. — Ἐλεγεν, ὡς ψευδεῖς δοῖται τοῖς

μαθούσιν ἔπονται· ὅτι αὐληταὶ οὐκ εἰσὶν ἐν Σκυθίαις, διότι οὐδὲ ἀμπελοὶ ἦγον οὔτε οἴνος, οὔτε μέθη, ὅθεν οὐδὲ αἰλοὶ.

Ἀναχειροτονεῖν τίνες καὶ πότε. (Γελάτ. Κυζίκ. ΠΕ', 1336.—'Αναστ. Σιν. ΠΘ', 712.— Φώτ. ΡΔ', 439-560. 1008).

Ἀναχθῆναι, τὸ ἀναπνεύσαι, καὶ ἀπῆρξι τοῦ λιμέρος.

Ἀνάχρεμψες καὶ ἀπόχρεμψις (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1225 κ. ε.).

Ἀνωχεῖν, ἀνὰ πόδα χωρεῖν, ἀναποδίζειν.

Ἀνάψαι *πρηνήσια*, τὸ ἐκ πέτρας τῆ ἄλλου τινὸς ἐκθῆσαι καὶ ἀνάψαι μῶμον, τὸ οἰνοεὶ διὰ φανοῦ ἐκφῆναι.

Ἀναψηφρίζεσθαι, τὸ μεταψηφρίζεσθαι.

Ἀναψύχειν. Ἀναψύχειν λέγεται τὸ τὴν ψυχὴν ἐπανάγειν· καὶ ἀναψύχεσθαι λέγονται οἱ τὴν ψυχὴν ἐκ λειποθυμίας ἐπανακαμβάνοντες. *Ἀναψυχή*, ἡ ἐκ λειποθυμίας ἐπανάληψις τῆς ψυχῆς.

Ἀνῶάνω, τὸ ἀρέσκω ἀπὸ τοῦ ἡδῶ, ὡς λαμβάνω ἀπὸ τοῦ λάβω κτλ.

Ἀνῶθηρα, κατὰ γλῶσσαν, αἱ ὄχθαι, ἡ αἰ τῶν τάρρων ἀναβολαί· ἦγον τὸ ἀνακαμβάνονμενον χῶμα.

Ἀνδοκίδης, ῥήτωρ. Ἀνάλλισι τῶν λόγων αὐτοῦ. (Φώτιος ΡΔ', 165-168).

Ἀνδοχίου, θύρσου καὶ Φήλικος πράξεις. (Ε', 1465).

Ἀνδράγχις, τὰ ἀπὸ ἀνδρῶν ἀγρευόμενα.

Ἀνδραγωγος, ὁ δῆμιος, παρὰ τὸ ἀγχεῖν· καὶ ὅτι πᾶς μοχλοθηρὸς οὕτως ἐλέγετο κατὰ σκῶμα· καὶ ἀνδραγωγὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀνδρακάς, ἐπίβη. ἀντὶ τοῦ κατ' ἀνδρα· καὶ ἀνδρακὲς ἀνδρακάδος, ἡ τῶν ἀνδρῶν δεκάς ὁμωνύμως.

Ἀνδράποδα, οἱ δούλοι παρὰ τὸ εἶναι τοῖς δεσπότηται, ὅπερ οἱ πόδες τῶ ἀνω σώματι· ὅτι τοῖς ὑποζυγίοις μᾶλλον ἤμορζεν ἢ κλῆσις.

Ἀνδραποδισαί, αἱ τὰ ἀνδράποδα ποριζόμενοι τοῖς ἐμπόροις.—Ἀνδραποδοκάπηλος ὁ τῶν ἀνδραπόδων μεταβολεύς. Ἀνδραποδάδεις τρίαξ ἔχεν λέγονται οἱ ἀνόητοι κατὰ σκῶμα. Ἀνδραπόδων κορυφαί, ἢ ἡλλακσον οἱ ἐλευθερωθέντες Ἀθηναῖσι.

Ἀνδράριον, ὑπόκορ. καὶ ἀνδρίον λέγεται.

Ἀνδραχθεὶς λίθοι, οἱ ἀνδροβαρεῖς, ὧν ἕκαστος ἀνδρὸς ἂν εἴη ἄχθος, ὁ ἔστι φέρτος.

Ἀνδράχλη, τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον γυναικεῖον ποδάλουριον (αἰθρονος).

Ἀνδρέας ἀπόστολος, Πρωτόκλητος, ἀδελφὸς Πέτρου, καὶ εἰς τῶν ἐθ', ἀποπέθλων. Ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον ἐν Σκυθίαις, ἐν Ἑλλάδι καὶ παρὰ βρεβέραι· ἐν Ἀχαΐᾳ ἐτελειώθη διὰ σταυρικῶ θανάτου. (Εὐσεβ. Κε'. 216.— Ἀθανάσι. ΚΗ', 1101-1108).— Πρεσβυτέρων καὶ διακόνων Ἀχαΐας ἐπιστολὴ περὶ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ. (Β', 1217-1248).— Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστ. Ἀνδρέαν. (Πρόκοπος Πατρ. Κωνστ. ΞΕ', 821-828).— Βίος, πράξεις, καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου (Ἐπιφάν. Μοναχ. ΡΚ', 216-260.— Ἡσύχιος παρὰ Φωτίῳ ΡΔ', 197-200.— Νικήτας Δουιδ ΡΕ', 53-80).

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Σμωσάτων. (ΠΕ', 1609).

Ἀνδρέας Κρήτης ὁ Ἱεροσολυμίτης. (Ζ', 789 κ. ε.).— Κανόνες καὶ τριώθια αὐτοῦ. (αὐτόθ. 1305-1437).— Κανὼν ὁ μέγας. (αὐτόθ. 1329-1385).— Ἰδιώματα καὶ ἱαμβοὶ (αὐτόθ.).

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας. (ΡΓ', 199 κ. ε.).

Ἀνδρέας διὰ Χριστὸν Σκλός. Βίος αὐτοῦ. (Νικήτ. Πρεσβ. Πατρ. Κωνσ. ΡΙΑ', 628 κ. ε.).

Ἀνδρέας ὁ ἐκ Χίου, μαρτύριον αὐτοῦ Ἀατίνιστι. (Γεώργ. Τραπεζ. ΡΞΑ', 883).

Ἀνδρέας Βυζάντιος, νέος γεννητὸς καὶ θαρβύκλειος, ὅστις κατέβηκε γίγαντα Πέρσην, ὡς ὁ Δουιδ τὸν Γολιὰθ καὶ τὸν Λυκαῖον ὁ Νέστωρ. (Πρόκοπος Ἱστορ. Τόμος Α'. σελ. 64-65).

Ἀνδρεία. Ἀνδρεία γυνὴ οὐ λέγεται, ἀλλ' ἀνδρική. — Ἀνδρική γυναικὲς ἱστοροῦνται Πρόκοπος ἡ Ἐρεθθῆως, καὶ τὶς Ἀργαθῶνη καὶ Ῥοδογοῦνη, καὶ Ἀταλάντη.

Ἀνδρεία. Τῆ δὲ ἀνδρεία οὐκ ἐν τῷ τῷ περιστατικῷ ὑπομένειν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἡδονῆς τε καὶ ἐπιθυμίας, λύπης τε αὐ καὶ ἀργῆς κρατεῖν, καὶ καθόλου πρὸς πᾶν ἦτοι τῷ μετὰ βίης ἢ μετὰ ἀπάτης τινὸς ψυχαγωγῶν ἡμᾶς ἀντιτάσσεσθαι. Οὐ γὰρ ὑπομένειν δευτὰς κακίας καὶ τὰ καλὰ, ἀλλὰ πείθεσθαι καὶ τὰ φοβερὰ ὑπομένειν. Χρήσιμος οὖν καὶ ἡ ἀληθῶν εὐρίσκειται κατὰ τὴν ἱατρικήν, καὶ παιδευτικὴν, καὶ κολαστικὴν· καὶ διὰ ταύτης ἦθη διορθοῦνται εἰς ὠφέλειαν ἀνθρώπων. Εἶδη δὲ τῆς ἀνδρείας καρτερίαι, μεγαλοφροσύνη, μεγαλοψυχία, ἐλευθεριότης, καὶ μεγαλοπρέπεια κ. ε. (Κλήμ. Ἀλέξ. Θ', 421-424).— Ἀνδρεία

τοῦ ὄντως θεοσεβοῦς χριστιανοῦ. (αὐτόθ. 488).

Ἄνδρεια κατὰ λόγον, γῶσιν, καὶ προκί-
ρετιν.—Πλάτων. Ἀλάγης. Οὐ γάρ τι, ὦ Ἀλάγης,
ἀνδρεῖα καλῶ οὔτε τὰ θηρία οὔτε ἄλλο οὐδὲν
τὸ τὰ δεινὰ ὑπὸ ἀνοίας μὴ φοβούμενον, ἀλλὰ
ἄφρονον καὶ μωρὸν ἢ καὶ τὰ πικρὰ πάντα
οἷσι με ἀνδρεῖα καλεῖν, ἀ δι' ἀνοίαν οὐδὲν δέ-
δοικεν; Ἄλλ' οἴμει τὸ ἄφρονον καὶ τὸ ἀνδρεῖον
οὐ ταῦτόν ἐστιν. Ἐγὼ δέ, ἀνδρεῖας μὲν καὶ
προμηθεῖας πάνυ τισὶν ὀλίγους οἴμει μετείναι·
θρασύτητος δὲ καὶ τόλμης καὶ τοῦ ἀφόβου
μετὰ ἀπρομηθεῖας πάνυ πολλοὶ, καὶ ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν καὶ θηρίων. Ταῦτα
οὐκ ἂν σὺ καλεῖς ἀνδρεῖα καὶ οἱ πολλοὶ, ἐγὼ
θρασεῖα καλῶ· ἀνδρεῖα δὲ τὰ φρονίμα, περὶ ὧν
λέγω. (περὰ Κλήμ. Θ', 492-496).

Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀνδρείας ἀνδρὸς καὶ
γυναίκος. (Βασίλ. Α', 673 κ. ἐ.). — Περὶ ἀν-
δρείας καὶ ἰσχυρῶς λόγος. (Χρυσόστ. ΞΓ', 811-
818. — Μίξ. μετὰ Γραβικῶν χωρίων, τῶν Πα-
τέρων καὶ τῶν θύραθεν. ΙΔ', 744-749).

Ἄνδρεία δ' ἔστι πρὸς τὰ δεινὰ στερόβητος.

(Γρηγ. Ναζ. Ὅροι ΑΖ', 749).

Ἄνδρεία καὶ ὑπομονή, καλὴ καὶ εὐειδεστάτη
δυὰς ἀρετῶν, καὶ ταῖς ἀγίαις μάλιστα προε-
πωδεδαστάτη· οἷς ὁ μακάριος προσεφάνει Δαυὶδ,
«Ἄνδρῖου, καὶ κραταιοῦσθω ἡ καρδία σου, καὶ
ὑπόμεινον τὸν Κύριον». (Ψαλμ. Α', 25). Ὁ δὲ
τοῦ Σωτῆρος μαθητῆς (πρ. Ἐβρ. Γ', 36) «Υ-
πομονῆς ἔχετε χρεῖαν, ἵνα τὸ θελημα τοῦ Θεοῦ
ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν». (Κύ-
ριλ. Ἀλεξ. ΟΖ', 1100 κ. ἐ.).

Ἄνδρεῖα καὶ σοφία κοσμικὴ καὶ φιλοσοφικὴ.
— Ἀδικεῖσθαι γάρ, οὐκ ἀδικεῖν μεμαθήκα-
μεν. Ἄνδρεῖον δὲ ἠγοῦμεθα τὴν κατὰ τῶν
δυσχερῶν ὑπεροξίαν, καὶ τὸ γενναίως φέρειν
τὰ συμβαίνοντα. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1596. 429 κ. ἐ.).
— Ἄνδρεῖον δὲ καλοῦμεν τὴν δικαίαν τοῦ
θυμοειδοῦς κίνησιν· ὡς περ αὐτὸ πάλιν θρασύ-
τητα, τὴν ἀδικῶν τε καὶ ἄτακτον. (Θεοδώρ.
περὶ τῶν γενικῶν ἀρετῶν. ΠΓ', 649-652.
644-740).

Ἄνδρεος καὶ ἀνδρείας ἄλογος. (Κλήμ.
Ἀλεξ. Θ', 492). — Ὅτι τὸ μὲν πρὸν οὐκ εὐ-
καταφρόνητον ἔχεις, οὐδὲ τὸ ἀνδρεῖον ἀνήμε-
ρον (ἢ γὰρ φιλανθρωπία κολλᾷ τὴν ὀμώτητα),
ἀπικνυται ἴσμεν. Ὅτι δὲ χρὴ σε καὶ τὰς ἄλ-
λας ἀρετὰς ἀναδείξασθαι, ἵνα ἐν πᾶσι διαλάμ-

ποις, τοῦτο πρ' ἐμοῦ μὲνθανε. (Ἰσίδ. ΟΗ',
1028). — Τοῦς μὲν ἀνδρείους κολακεία χει-
ροῦται, τοῦς δὲ ἀνάνδρους φόβος· τοῖς μὲν γὰρ
ἢ πειθὼ δοκεῖ ἀβίαστος εἶναι, τοῖς δὲ ὁ φόβος
ἀπικρίττος δεσπότης. Καὶ οἱ μὲν τῷ καθυ-
φρῖναι τοῦς ἀντιπάλους, ἠττωνταί· οἱ δὲ τῷ
μὴ ἐνδιδόναι ἐνδιδοῦσιν. Μὴ τοῖνυν πάντας· ἐνὶ
βοηθήματι θεραπέσειν οἶον· ἀλλὰ τοῖς πάθει
καὶ ταῖς δυνάμεισι τῶν πασχόντων κατάλληλα
προσφέρων τὰ παιωνία, ἔπιζε αὐτῶν κρατή-
σειν. (αὐτόθ. 1616). — Ἄνδρεον ὄντως ἐκεῖνον
ὀρίζομαι, ὅν οὔτε δυσκολία πραχμάτων, οὔτε
ἐλθρῶν ἠλγυζεν ἐπιβολή, κ. ἐ. Τὸν μὲν ἐν εὐη-
μερίᾳ μέτριον, ἐν δὲ δυσκολίᾳ πραχμάτων ἀτα-
πεινῶτον, ἀνδρείοτάτον εἶναι ἔγωγε ὀρίζομαι.
(αὐτόθ. 1372).

Ἄνδρεον καύχημα διὰ μέλους σκολιοῦ καὶ
ἀνδρείων τινῶν, τῶν αὐτῶν δὲ καὶ σοφῶν κα-
τάλογος ἐξ ἱστορίων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄνδρεοςφύνητος, καὶ ἀνδροφύνητος ὁ
ἀνδροφόνος· καὶ ὅτι ἀποκεκληρωται τῷ Ἄρει
τὸ ἐπίθετον.

Ἄνδρεῖως· οἱ μὲν γὰρ (οἱ πολέμιοι) γεν-
ναίως ἐπίτασιν, οἱ δὲ (πολεμούμενοι) ἀνδρείως
φύγουσι. «Πτωχὰ καὶ σύντριμμα». (Θεοδώρ.
ΠΔ', 497).

Ἄνδρες. Οἱ ἄνδρες στεργέτωσαν τὰς ὁμο-
ζύγους, μνημονεύοντες, ὅτι μίαι ἐνὶ οὐ πολλαὶ
ἐνὶ ἐδόθησαν ἐν τῇ κτίσει. Αἱ γυναῖκες τιμά-
τωσαν τοὺς ἄνδρας, ὡς σάρκα ἰδίαν· μηδὲ ἐξ
ὀνόματος αὐτοὺς τοιμάτωσαν καλεῖν κ. ἐ.
(Ἰγνάτιος Ε', 905.—Διακτγ. Ἀποσ. Α', 985-
988.—Βασίλ. ΑΑ', 852).—Πρὸς τοὺς καλλω-
πιζομένους· τῶν ἀνδρῶν πραχματεῖα, ὅτι ἄτο-
πον, ἀνοίκειον καὶ ταπεινωτικόν. (Κλήμ. Ἀλεξ.
Π', 577-592. Ἄνδρες γυναικῶν θηλύτεροι).

Ἄνδρες κακοί· οἱ ἐγκαταλείποντες τὸν νό-
μον ἐγκωμιάζουσι ἀσέβειαν· οἱ δὲ ἀρχπῶντες,
τὸν νόμον περιβάλλουσι ἐκαστοῖς τεύχος. α' Ἄν-
δρες κακοὶ οὐ συνήσουσι κρημνῶν οἱ δὲ ζητοῦν-
τες τὸν Κύριον συνήσουσιν ἐν παντί». Παροιμ.
ΚΗ', 4-5. (Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 1045 764 κ. ἐ.
ἔνθα περὶ ἀληθινης καὶ δολικῆς φιλείας).

Ἄνδρες σκοποῦντες μὴ τὸ ἐκῶτον, ἀλλὰ
τὴν κοινὴν σωτηρίαν, ὡς ὁ Μωϋσῆς; «Καὶ νῦν,
εἰ μὲν ἀρετῆς αὐτοῖς τὴν ἀμικρῆτιν αὐτῶν, ἀ-
ρεῖ· εἰ δὲ μὴ, ἐξάλειψον καμὲ ἐκ τῆς βίβλου
σου, ἧς ἔγραψα». (Ἐξοδ. ΑΒ', 32)· ὡς ὁ Παῦ-

λος αΠύχθυμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου. (πρ. Ῥωμ. Θ', 3), ὡς καὶ γυναεὶς τινες οἴκι, ἢ Ἰουδίθ, ἣτις περκαδοῦσα ἐκυτὴν τῷ κινδύνῳ ἐξῆλθε δι' ἀγάπην τῆς πατρίδος, καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ ὄντος ἐν συγκλεισίμῳ (Ἰουδίθ Η', κ. ε.), ἢ Ἐσθέρ, ἡ ἐβραῖστα τὸν λαόν, ὧν χάριν ἐκινδύνευσαν. (Ἐσθέρ Δ', 11). Σιωπῶ Μαριὰμ τὴν τοῦ Μωσῆος ἀδελφὴν, τὴν Σωσάναν, τὴν Λυσιδίκην, Φιλωτέρην, Λέξιναν τὴν Ἀττικὴν, Τελεσίλλην, Ἀταλάντην, Ἀντίκλειαν, Ἀλκιστιν, Μακαρίαν, Θεανὴ τὴν Πυθαγορικὴν κλ. (Κλήμ. αὐτόθ. 1328-1381. 1253-1285).

*Ἄνδρες ὅσοι διαπραπεῖς τὰς φύσεις τε καὶ δυνατοὶ τὰ πλήθη συναρσεῖν ὑπάρχουσιν. Οἷσοι δὲ εἰσιν οἱ ἡγεμονικοὶ καὶ παιδευτικοί· δι' ὧν ἡ ἐνέργεια τῆς προνοίας ἀριδῆτως δεικνύεται, ἐπηνίκα ἂν ἡ διὰ παιδείας ἢ δι' ἀρχῆς τινας καὶ διοικησεως εὖ ποιεῖν ἐβέλη τοὺς ἀνθρώπους ὁ Θεός. Ἐθελῶ δὲ πάντοτε διδύσιναι τούς ἐπιτηδεύουσιν εἰς τὴν ὠφέλιμον ἐξεργασίαν τῶν πρὸς ἀρετὴν τε καὶ εἰρήνην καὶ εἰς εὐποιεῖαν συντεινόντων. (Θ', 389-401).

*Ἄνδρῶν ἀγαθῶν κτήματα κατὰ προτερήματα. —Τὸ δὲ ἀνάρετον πᾶν ἀπ' ἀρετῆς· τέ ἐστι, καὶ πρὸς ἀρετὴν ἀνακρέταται καὶ ἦτοι πρὸς τὸ γενέσθαι σπουδαίους διδοται, ἢ πρὸς τὸ ὄντας χρῆσθαι τοῖς κατὰ φύσιν προτερήμασι· συνεργεῖ γὰρ ἐν τε τοῖς καθ' ὅλου, ἐν τε τοῖς ἐπὶ μέρους. Νόμου δὲ οἶμαι ἴδιον καὶ λόγου παντὸς ὄρηθ, τὸ προσῆκον ἐκάστω, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐπιβάλλον ἀποδιδόναι· ὥσπερ γὰρ ἡ λύρα μόνου τοῦ κιθαριστοῦ, καὶ ὁ αὐλὸς τοῦ αὐλητοῦ, οὕτω τὰ προτερήματα τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐστὶ κτήματα· καθάπερ φύσις τοῦ ἀγαθοποιοῦ τὸ ἀγαθοποιεῖν ὡς τοῦ πυρὸς τὸ θερμαίνειν, καὶ τοῦ φωτὸς τὸ φωτίζειν κ. ε. (αὐτόθ. 392).

*Ἄνδρες διαπραπεῖς ἐκκλησιαστικοὶ πρὸ τοῦ Εὐσεβίου ἀμαρσάντες. (Εὐσεβ. Κ', 637-736).

*Ἄνδρες τὴν φύσιν ἀνούμενοι, καὶ μηκέτ' εἶναι θέλοντες ἀβρῆνες τὴν γυναικῶν πλάττονται φύσιν, ὡς ἐκ τούτων καταβόσκων καὶ τιμῆν τῇ μητρὶ τῶν πρὸ αὐτοῖς λεγομένων θεῶν ποιοῦντες. (Ἀθην. ΚΕ', 52).

*Ἄνδρῶν δημολογίαι ἐπὶ ἀγαμίξ καὶ μοναχικῶν βίῳ. (Βασίλ. ΑΒ', 720.—Κλήμ. Η', 1253 κ.ε.). —Ἄνδρὸς καὶ γυναικὸς ἰσότης. Ἰση ἡ παρὰ

Θεοῦ νομοθεσίαι ἀμφότεροις. Καὶ γυνὴ μὲν κακῶς βουλευταμένη περὶ κοίτην ἀνδρὸς μοιχεύεται, καὶ πικρὰ ἐντεῦθεν τὰ τῶν νόμων ἐπιτίμια· ἀνὴρ δὲ καταπορευέων ἀνούθυνος; Τί δήποτε γὰρ τὸ μὲν θῆλυ ἐκόλκασαν, τὸ δὲ ἀβρῆν ἐπέτρεψαν; Οὐδέγωμαι ταύτην τὴν νομοθεσίαν, οὐκ ἐπαύω τὴν συνθήκεν. Ἄνδρες ἦσαν οἱ νομοθετοῦντες, διὰ τοῦτο κατὰ γυναικῶν ἡ νομοθεσία κ. ε. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 289.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1272).

*Ἄνδρες Ἀρχάδες· περὶ τοῦ Ἀρχαδικοῦ ζητήματος. —Ὁμηρος ὁ ποιητὴς περὶ τὴν Ἀρχαδίαν γενομένην, περιέτρεχεν αὐτόθι ἀλιεῖσι φθειριζόμενος, καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς οὕτως·

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρχαδίας ἀλιητορες, ἦ ῥ', ἔχομεν τι; ἔστι δὲ ὁ νοῦς τῆς ἐρωτήσεως οὗτος· ὦ Ἄνδρες Ἀρχάδες, ἀλιεῖς τὴν τέχνην, ἀρκα ἐθνηρέασμέν τι; Οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀπεκρίναντο τοῦτο τὸ ἔπος·

Ὅσοι ἔλομεν λιπόμεθα, τὰ δ' οὐκ ἔλομεν φερόμεθα. ὁ δὲ νοῦς τοῦτο τοῦ ἔπους τοιοῦτος· ὅτι οὐς μὲν φθειρας ἐθνηρέασαμεν, ἀπεκτεινόμεν ἐνταῦθα· οὐς δὲ οὐκ ἰτρυάσαμεν θηρέασαμεν, φερόμεν ἐν τοῖς ἰμακτίοις. Οὐκ ἐνόησε δὲ Ὁμηρος τοῦτο τὸ ἔπος, ὡς φασί, καὶ μικρὸν ἐκάστε γενομένοις ἀπέθεκεν ἀπὸ λύπης. Λέγουσι δὲ εἶναι καὶ χρησμὸν δοθέντα Ὁμήρῳ, ὅτι δεε αὐτῷ προτεθεῖα ζήτημά τι καὶ μὴ εὖροι, τότε ἀποθνεύεται. (Νόννος ΑΓ', 1004.—ΔΗ', 525-526).

*Ἄνδρας διορθοῦσθαι χρή μετὰ πάσης προθυμίας τὰς ἀνοήτους γυναικας. (Χρυσόστ. ΝΖ', 361.—ΞΒ', 498-500).—Ἄνδρὸς καὶ γυναικὸς ἔργα τίνα. (ΞΑ', 291.—ΞΒ', 498).—Ὅμιλος περὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. (ΞΑ', 151-160).—Ἄνδρες διὰ καλλωπιμοῦ θηῶσι τὰς γυναικας· αἱ δὲ γυναικας καὶ ἰσὸς ἀνδράγουνοι τοὺς ἀνδρας. (Ἰσίδ. ΟΗ', 773-777).

*Ἄνδρα ἀγίον ἔχειν ἐν τῇ οἰκίῃ καὶ πείθεσθαι τούτῳ πᾶν ὠφέλιμον καὶ χρήσιμον. (Χρυσόστ. Ξ', 371 κ. ε.). —Ἄνδρες γενναῖοι καὶ θαυμαστοὶ μύρω δημοιάζουσι. (ΞΒ', 499.—Ξ', 373).

*Ἄνδρῶν ἀγίον βίος καὶ πολιτεία, γενόθων, νέων καὶ ἀπαλῶν παρθένων. (ΞΒ', 93-100).

*Ἄνδρασι δεινοῖς μὴ δοῦσε χώρει; ἀλλ' ἐνδίδου βραχῶ, ὅταν μηδὲν περκαδῶ τὴν σὴν ἀρετὴν τὸ γινόμενον, καὶ ταχέως αὐτῶν ἡ ἐπιβουλή σθεσθήσεται. (Ἰσίδ. ΟΗ', 713).

Ἄνδρες ἀληθεύοντες, οἱ τὸ μὲν ψεῦδος ἐστὶ πολέμιον, ἡ δὲ ἀλήθεια ἐπὶ γλώσσης οἰκεῖ. (κυτόθ. 734).

Ἄνδρες πολλοὶ ἐν λόγοις φιλοσοφούντες, τοῖς ἔργοις ἐλέγχονται. Διὰ τοῦτο εἰρηται· σμάθητε καλὸν ποιεῖν (Ἡσ. Α', 17). Τὸ γὰρ εὖ λέγειν, τοῦ ἠθῶς πρᾶττειν ἀπόντος, οὐ μόνον μάταιόν τι φάνεται καὶ κενόν, ἀλλὰ καὶ γέλωτα μὲν τίττει τοῖς ἄφρονοῖς καὶ σεμνοτέρους δὲ ὀχλήσιν. (κυτόθ. 724).

Ἄνδρὸς πονηροῦ ὄρκον εἰς ὕδωρ γράφει. Χρῆ τὴν μὲν ἔχθραν εἰς ὕδωρ γράφειν, ἵνα ταχέως ἀφκνίξῃται τὴν δὲ φιλίαν, εἰς χαλκόν, ἵνα διὰ παντός βεβαία καὶ ἀκίνητος διατηρηθῆται. Παντὶ γὰρ τρόπῳ οἱ ἄριστοι παρὰ τῶν φρύλων μισοῦνται. (Ἰσίδ. ΟΗ', 892-893).

Ἄνδρὸς ἐναρέτου πλεονεκτῆματα καὶ ἐγκώμια. (κυτόθ. 1341-1345).—Ἄνδρες ἐνάρετοι διωκόμενοι καὶ προσηκκίζόμενοι. (κυτόθ. 1353-1386). — Ἄνδρες φιλάρετοι, εὐσεβεῖς καὶ σοφοί. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1380. 1289).—Μνήμη ἀγαθῆ ἐναρέτου. (κυτόθ. 1597).

Ἄνδρὸς ἡ γυναικὸς ἀμπερτικὴ ἀνθρώπινι κατὰ τὸν πελαγίον νόμον. (Θεοδώρ. Π', 356).

Ἄνδρῶν φύσις ἀκαθεστέρη τῆς τῶν γυναικῶν, καὶ πολλὸ πρὸς λόγους ἐτοιμοτέρη. (Κύριλ. Ἄλεξ. ΟΓ', 301).

Ἄνδρῶν μακαρίων διζωογῆ, καὶ φιλοθέων διηγῆματκ. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1284-1496.—Νεῦλος ΟΘ', 885 κ. ἑ.).—Ἄνδρῶν ἀγίων Βίβλος, ἡ βίος τῶν περὶ Ἀντωνίων τὸν Μέγαν ἀγίων. (Φώτ. ΡΓ', 664-665).

Ἄνδρῶν καὶ ἀνδρῶν ταῦτόν.

Ἄνδρῶν, ἱστορικὸς περὶ Πυθαγόρου καὶ τῶν προζήσεων αὐτοῦ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 773).

Ἄνδρῆς. Ἄνδρῆς δὲ καλούμεν τὴν δικαίαν τοῦ θυμοειδοῦς κίνησιν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 648). Βλέπ. καὶ λ. *ἀνδρεία*.

Ἄνδρῆς τοῦ Χριστοῦ, ὃν ἡ αἰμοῦροῦσα ἀνέστησεν. (Εὐσέβ. Κ', 680). — Ἄνδρῆντες Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου ἐν Ἀντιοχείᾳ. Λόγοι Χρυσόστομου εἰς τοὺς ἀνδρῆντας κ'. (ΜΘ', 15-220.—Σωζόμ. ΞΖ', 1488-1489). — Ἄνδρῆντας τὸν ὑπὸ τοῦ τῆς πονηρίας ἰοῦ παλαιωθέντα ἀνανεοῦ ὁ Κύριος. (Θεοδώρ. ΠΔ', 68). — Ἄνδρῆντας ἐγάγειν ἀντὶ εἰκότων, εἰ εὐσεβῆς ἐστί. (Γερμ. Α'. Πατρ. Κωνστ. ΙΗ', 188 καὶ σημ. 187).

Ἄνδρῶγεως υἱὸς Μίνωος· περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ τῶν κατὰ Θησεῦ καὶ Ἀριάδην ἱστορίᾳ. (Λ. Εὐσέβ. — Χρυσόσ. ΞΒ', 692-696).—Ἄνδρῶγεως υἱὸς Μίνωος τὰς κατὰ τῶν νηῶν πρῶμνας ἰδρύσατο. (Σχόλ. Κλήμ. Θ', 784).

Ἄνδρῶγγυον νόμιμον· ὅτι συνερχόμενοι ἀλλήλοισι, κτλ μὴ λούωνται, καθαρὰ εἰσι. Μοιχὸν δὲ ἡ πόρνον λουτρὸν οὐ καθάρι. (Διαταγ. Ἄποστ. Α', 980-992, ἔθηκ περὶ ἐκκρίσεων σαματικῶν, ὄνειρωγμῶν, γονοζῳξίας κτλ.)—Θεζὼν ἡ Πυθαγορικὴ ἐρωτηθεῖσα, ποστταία γυνὴ ἀπὸ ἀνδρὸς εἰς τὸ Θεσομορῖον κάτεισιν; Ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου παρκαρχῆμα, ἔρη, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε. Καὶ πάλιν, ἐρωτηθεῖται, ποστταία γυνὴ ἀπὸ ἀνδρὸς καθαρῆς; ἀπεκρίνατο, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου παρκαρχῆμα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε. (Κλήμ. Ἄλεξ. Η', 1331 σημ. καὶ 1328-1340. — Θεοδώρ. ΠΓ', 1144. καὶ περὶ νομίμου γάμου, σωφροσύνης συζύγων, καὶ ἀκολασίας ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. 1124-1152).

Ἄνδρῶγγον, κατὰ Πλάτωνα, ποῖον ἦν πρὶν, καὶ ποῖον μετέπειτα κατίστη. (Εὐσέβ. ΚΑ', 972-973).

Οὐδεὶς ἀνδρεῖον ἔχων φρόνημα, καὶ τῆς τοῦ ἀνδρὸς προσηγορίας ἀξίος, τῆ τῶν ἀνδρῶγγων ἔξ ἀλίσετα, τῶν τὸν ἀνθρώπων ἐξορχουμένων βίον, καὶ τὸ τνηκαῖτα μάλιστα εὐδοκιοῦντων, ἠνίκα ἂν ὡς μάλιστα ἐκκαυθῶσιν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 525. 776).—Ρωμαίων νομοθεταί ἐμίσησαν ἀνδρῶγγον ἐπιτήθευσιν κ. ἑ. (Κλήμ. Ἄλεξ. Η', 585-588). — Ἄνδρῶγγον ἀκολασία, καὶ ἀσέλγητι ἀνδρῶν εἰς γυναικας, καὶ γυναικῶν εἰς ἀνδρῶν μετκαρχηματοῖμένων (κυτόθ. 577-588).—Ἄνδρῶγγον Διονύση κατκαγέλαστον ἀγαλαμα ἰδρύσατο. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1093). — Ἄνδρῶγγος Διονύσης· τοῦτον γάρ ρασι καὶ τὰ ἀνδρῶν ποιεῖν, καὶ τὰ γυναικῶν πάσχειν. (Κοσμ. Ἴερροσ. ΑΗ', 402).

Ἄνδροδομός, ταῦτόν τῷ ἀνδρῶν καὶ τρικλινοσ.

Ἄνδροόκημος τῦμβος, ἀνδρὸς καμῆντος, ὃ ἐστὶ τεθνηκότος, τάφος.

Ἄνδροκταετα, ὅτι καὶ ὁ παιδοσ ἑβνοσ ἀνδροκταετα λέγετα.

Ἄνδρομάχη, γυνὴ Ἐκτοροσ.

Ἄνδρομεῖσα. Ἀστερισμὸσ αὐτῆσ. (Εὐσέβ. ΙΘ', 872).

- Ἄνδρόμομος** ὄμιλος, ὁ τῶν ἀνδρῶν ὄμιλος.
- Ἄνδρόνομος** ἡγεμών. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτόν. (ΑΒ', 521).
- Ἄνδρόνομος** Φερωναίος. (Συναξ. ΕΓ', 1384. 1400. 1433. 1441. 1444. 1456).
- Ἄνδρόνομος** καὶ Ἰουρία γνῶριμοὶ καὶ συναχμάτωσι Πικύου καλοῦνται. (Χρυσόσ. Ε', 669).
- Ἄνδρόνομος Α'**. ὁ Κορινθίος. (ΡΑΓ', 792 κ.έ.).
- Ἄνδρόνομος** Κκυκτινός. (ΡΜΑ', 396).
- Ἄνδρόνομος** Κάλλιστος. (ΡΞΑ', 692. 1013).
- Ἄνδρονομία** Παλαιολόγων Α'. καὶ Γ'. Νεαρά. (ΡΞΑ', 1048 κ. έ. 1056 κ. έ.).
- Ἄνδρονομικανός**, λόγος αὐτοῦ βραχέως δύο πρὸς Εὐνομαίους. (Φώτ. ΡΓ', 80).
- Ἄνδροσις**, ἡ τοῦ ἀνδρὸς φύσις, ἡ ἀνθρωπότης.
- Ἄνεγκλητος** Πάππς, ὅτι δεύτερος ἦν Ῥωμικῶν ἐπίσκοπος. (Εὐσέβ. Κ', 248).
- Ἄνεγκλητον** τὸ γὰρ ψευδοῦς ὑπ' ἐξουσίαν ἀνεγκλητον. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 880).
- Ἄνεγνω** εἰ γὰρ τὴν θεῖαν ἀνεγνω Γραφήν, ἐγνώκει ἀν καὶ τὴν τοῦ Ἰησοῦ προσηγορίαν κ. έ. (Θεοδώρ. ΠΓ, 1397).
- Ἄνεσση**, παρὰ τὸ ἀνίστημι, ἀνέτως, ἀυστόλως, ἀχαλινώτως. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1017, καὶ 1201).
- Ἄνελεθουα**, ἡ μὴ γεννήσασθαι γυνή.
- Ἄνεμμένη** γράσις, ὅτι ἐκ φωνηέντων ἐπαλληλίας γίνεσθαι.
- Ἄνεμμένος**, ὁ ἀπόλυτος· ἀπὸ τοῦ ἀνίστημι. Ἄνεμμένος χαρρακτῆρ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 784).
- Ἄνεμῶν**, ὃ οὐκ εἰσὶν ἱμάτια.
- Ἄνεση** κριθάς, τὸ πτίσσειν, ἔθεν πτεοσάνη.
- Ἄνεσσαι** τὸ ἀναπέσθαι, ἐρεθίσθαι.
- Ἄνεκτος** κύριον ἀνεκτός δὲ ἐπίθετον.
- Ἄνελοθεν** τὸ ἀπῆρχαι τοῦ λιμένος, κατελθεῖν δὲ τὸ κατὰχθῆναι.
- Ἄνελεθίμομος**. Περὶ ἀνελεθιμῶνων. (Χρυσόστ. ΕΒ', 196).
- Ἄνελευθερία**. Ἄνελευθερίαν δὲ φημι τὴν φειδωλίαν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 932).
- Ἄνελοθέντα** εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐρμηνεύει. (Κύριλ. Ἰεροσ. ΛΓ', 825 κ. έ.).
- Ἄνεμικός** ἄνθρωπος, ὁ ἄστατος ὡς ὁ ἄνεμος. (Λεξ. Εὐτακθ.).
- Ἄνεμίδαστα** δένδρα λέγουσιν οἱ ἰδιῶται, ἕπερ Ὀμήρος ὑπὸ πνοῆς πεντοίων ἀέμων δονεῖσθαι λέγει.

- Ἄνεμοι**, ὅτι θέρους μὲν ἐτησίαι πνέουσι, φθινοπώρου δὲ νότοι, ἕκρος δὲ οἱ λευκονοτοί.
- Ἄνεμοκοῦται**, γένος ἐν Κορίνθῳ διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους ἐπίτασθαι κοιμῆσαι οὕτως ὀνομασθέν. (Α. Εὐτακθ.—Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 245).
- Ἄνεμος** παρὰ τὸ αἶω, ὃ ἐστι πῆμα. Ἄνεμος ῥύσις ἐστὶν ἀέρος· καὶ ὅτι ἀνεμῶν ὕλη ἐστὶν ἀτμός οὐ μόνον ὑγρὰ, ἀλλὰ καὶ κκπνώδης καὶ θερμῆ.
- Ἄνεμων διαίρεσις. Οἱ ἀπὸ μεγάλης ἀρχῆς ῥέοντες ἀνεμοὶ εἰς δώδεκα μέρη τοῦ δριόντος διακροῦνται. Καὶ οἱ μὲν ἀπ' αὐτῶν ἀρκτων καὶ τοῦ κατ' αὐτάς· πόλου ῥέοντες ἀπαρτείας καλοῦνται, οἱ δὲ ἀπὸ δύσεως ἰσημερινῆς· ζέφυροι, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀρκτου· νότοι, οἱ δὲ ἀπὸ ἀνατολῆς· ἰσημερινῆς ἀπῆλιθῶται. Ἐνθα καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μεταξὺ οὐτῶ καὶ τίνες· καλοῦνται ἐκρεγίας καλλιπας, νοτιάς, αἶραι, ἀπόγειοι, νημερία. (Ἰωάν. Λυδὸς σελ. 104).
- Ἄνεμοι· λίστεσθ', ὃ Δελφοί, καὶ λῶϊον ἔσται. Βωμῶν καὶ θυσιῶν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγῶς αὐτοῖς ἔσχον κ. έ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 245 κ. έ. ἔνθα περὶ δεήσεως ἐκρέτων εἰς θεὸν ὅτι εἰσκαοῦσεται.—Ἡρόδοτος· περὶ ἀνεμῶν βιβλ. Ζ'. κερ. 178. 188 σην. Α. Ῥαδινῶς εἰς Ἡρόδ. τόμ. Γ' σελ. 194-195).—Ἄνεμων ἰδιότητες φυσικῶς καὶ θεολογικῶς. (Μιονίστ. Ἀρσοπ. Γ', 357)· α'Ο περὶπατῶν ἐπὶ περὶ γῶν ἀνεμῶν. Ὡ' κλμ. ΙΖ', 12. (Θεοδώρ. Π', 976).
- Ἄνεμῶλια** βάζειν, τὸ κενὰ φθέγγεσθαι.
- Ἄνεμῶλια παρὰ τὸ ἀνεμῶλια κατὰ συναίρεσιν ἀνεμῶλια τὰ ἀνέμοις ὅσον ἐλλόμενα, καὶ ὡς εἶπεν ἀνεμῶλθαι. Οὕτω καὶ πρόρα, πρόρα, καὶ ὁμορφος, ὁμορφος. — Ἄνεμῶλια τὸς καὶ κενὰ καὶ ἀνεμῶλθαι, καὶ μὴ καταστοχῶνται τοῦ σκοποῦ.
- Ἄνεξετάστος**. Ὅτι μὴ ἀνεξετάστος τὰ τοῦ σωτηρίου λόγου φρονεῖν εἰλόμθηα. Ἄποδειξεις. (Εὐσέβ. ΚΑ', 29-46).
- Ἄνεξικακία** καὶ πραότης εὐαγγελικῶς. (Νικήτης Δαυδ ἈΗ', 824).—Ἄνεξικακία καὶ μακροθυμία Θεοῦ. Ὁμιλία Χρυσοστόμου περὶ ἀνεξικακίας (ΝΔ', 675-694—Κατὰ τῶν μακτιωθέντων ἐν τοῖς διαλογομοῖς αὐτῶν Ξ', 411-416).—Ἄνεξικακίας θεοὺς μὴ καταβάσκει, ἀλλὰ θύμωξις αὐτήν, τὴν δι' ὑπερβάλλουσαν χρηστότητα εἰς μετάνοιαν τοὺς ἀμαρτάνον-

της καλούσαν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1472). — Ἡ ἐπιταξίς ὑβρεσιν ἀνεξικακία λίαν τὴν ψυχὴν ὠφελει. Τὸ γὰρ ἐπεξείναι καὶ δύσκολον καὶ ἐργωδέστερον, καὶ χειμῶνος τὴν ψυχὴν πληροῖ ἄμισρον τὸ φιλοσοφεῖν. (αὐτόθ. 1621).

Ἄνεξιόστοι, ἀνέκροτον.

Ἄνεπάστος, ἀντὶ τοῦ ἄγνωστος.

Ἄνεπαίσχυντος. Χαλεπὸν νόσημα τὸ ὑποκρίνεσθαι, καὶ ἀμείβιον εἶναι. Χρὴ γὰρ πιστεύειν ἀνυποστόλως, καυχωμένους μὲλλον, ἦπερ αἰσχνομένους· καὶ διακρῆν ἐν παρρησίᾳ ἐπιτηδεύοντας, ὑπόκριτον δέ τε παριουμένους· τὴν δουλοπρεπῆ. Διὰ γὰρ τοι τοῦτο καὶ ὁ σοφὸς διωρίζετο Πικύλος (Β'. πρ. Τιμόθ. Β', 15). «Ἐργάτην ἀνεπαίτχυνταν δεῖ εἶναι τὸν ὀρθοτομοῦντα τῆς ἀληθείας τὸν λόγον.» Καὶ περὶ ἐκτουτοῦ (πρ. Ῥωμ. Α', 16). «Οὐ γὰρ ἐπικητῆνομαί τὸ Εὐκρηγέλιον· δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι.» (Κύριλ. Ἄλεξ. ΟΓ', 769).

Ἄνεπίγραφον βιβλίον, ἐν ᾧ χρήσεις ἑλληνικαὶ καὶ βάρβαροι τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως. (Φώτ. ΡΓ', 496-497. Ἔνθα καὶ ἀνάλογος τῶν περιεχομένων).

Ἄνεπιθύμητος. Εἰς μόνος, ὁ ἀνεπιθύμητος ἐξ ἀρχῆς, ὁ Κύριος ὁ φιλόκωπος, ὁ καὶ δι' ἡμᾶς ἀνθρώπων. Ὅσοι δὲ ἐξομιοῦσθαι σπεύδουσι τῷ ὑπ' αὐτοῦ δεδομένῳ χαρακτῆρι, ἀνεπιθύμητοι ἐξ ἀρχῆς γενέσθαι βιάζονται. Ὁ γὰρ ἐπιθυμήσας, καὶ κκατασχὼν ἐκτουτοῦ, καθάπερ ἡ χήρα διὰ σωροσύνης αὐθις περβένος. Οὗτος μισθὸς γνώσεως τῷ Σωτῆρι καὶ Διδασκάλῳ, ὃν αὐτὸς ἤτησε, τὴν ἀποχρὴν τῶν κακῶν, καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς εὐποίας, δι' ὧν ἡ σωτηρία περιγιγνεται. (Κλήμ. Ἄλεξ. Θ', 500—Η', 1148-1169 καὶ 1253-1255).

Ἄνεπίφθορον, τὸ ἀμειπτον· ἐπει καὶ φθόνος ἐπὶ μέμψως τίθηται.

Ἄνεριμάστιος ναῦς, ἡ ὑπερίτρεπτος διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἔρμα, ὃ ἐστὶ βάρος ἐκ καχλήκω, ἢ ἄμνον, ἢ τινος ἐτέρως τοιαύτης ὕλης ἐντιθέμενον ταῖς ναυσὶ πρὸς τὸ μὴ ἀνατρέπεσθαι. Βλ. ἔρμα.

Ἄνεσις καὶ ἀργία πανταχοῦ βλαβερά. Ἀχρηστον πρῆγμα ἡ ἀνεσις, καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῆς τρυφῆ οὐδὲν οὕτως ἀνεπιτάδειον, ὡς τὸ τρυφῆν προσκορῆς γὰρ ἐστὶ. (Χρυσόστ. Ε', 255. 256).—Τὸν χριστιανὸν οὐ δεῖ ζητεῖν ἄ-

νεσιν ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ, κατὰ τὸν Ἀπόστολον (πρ. Φιλιπ. Γ', 13) «τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθάνομενον, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενον.» (Χρυσόστ. ΕΒ', 269—287). — Ἄνεσις πρέπουσα Θεῷ, καὶ ἀνεσις πρέπουσα δαιμονίοις. (Συνεσιὸς Ὅμιλ. ΣΤ', 1561). — Ἄνεσις καὶ ἀργία ψεκτὴ ὁ καὶ πρὸς ποιητάς, καὶ πρὸς φιλοσόφους. (Θεοδώρ. ΠΓ', 728-729 κ. ε.).

Ἄνεστιος, ὁ ἀπολις καὶ φυγάς.

Ἄνετοι βίαις, οἱ ἀφροῖ, πρὸς τὸ ἀνίημι.

— Ἄνετος ὁ θεῖος νεὸς τοῖς ναύταις καὶ τοῖς προκίταις, καὶ εἰσίσαιν ἀδελῶς, καὶ τὸν οὐκεῖον ἀντιβόλοισι Δεσπότην, ἐμοὶ δὲ καὶ οὗτος ἄβατος. Θεοδόσιος αὐτοκράτωρ κωλυόμενος ὑπὸ Ἀμβροσίου Μεδιολάνων, ἐπέβηται τῶν ἱερῶν προφυλαίων. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1233).

Ἄνευ, ἐκ τοῦ α στερητικοῦ καὶ τοῦ νεύειν.

Ἄνευθύνοσ. Καὶ μὴ εσ ἀπατάτω μακάριος λογισμὸς, ὅτι τὸ δικαίως ἐπεξελεθῆν ἀνεύθυνον, καὶ τὸ παρκοῦσαι τοῖς νόμοις τὸν παρνομησάντα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 148). — Ἄνευθύνοσ τῆς κατηγορίας· ὁ Θεός, ὡς ὁ ἱκτρὸς ὁ κελεύων τῷ κἀμόντι ἀπέχεσθαι τοῦτο ἢ ἐκεῖνου. (Θεοδώρ. ΠΒ', 120). — Ἄνευρος κατὰ τῶν ἀνευθύνων. (ΠΑ', 1780).

Ἄνεψιός, ὁ κοινὸς πρῶτος ἐξἄδελφος λεγόμενος. Ἄνεψιοὶ δὲ λέγονται πάντες οἱ τοῦ αὐτοῦ γένους ἀπὸ μέρους τῶν ἀνεψιῶν, ὃ ἐστὶ τῶν κοινῶς ἐξἄδελφων. — Ἄνεψιδος ἦν τοῦ νομοθέτου. (Θεοδώρ. Π', 804).

Ἄνεξα, χυδακίως ἡ γαστροκνημία· ἀλλοχου δὲ, ὅτι ἀνὰ τὴν ἄντρα ἢ περὶ τὴν ἰγνύαν ἀγκύλη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄνηκεν ἀντὶ τοῦ ἀνίηγειν καὶ ἀνέπεισε· καὶ, ἀνῆκεν ἡ γῆ βοτάνας, ἀντὶ τοῦ ἐβλάστησε.

Ἄνηκετος χάρις λέγεται, ὡσαύτε καὶ νόσος τις δαινῆ.

Ἄνηκοοι καὶ ἀνυπότακτοι. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΓ', 280. 472).

Ἄνηλατος, ὁ ἀπειθὴς ἵππος, πρὸς τὸ ἐλθεῖν ἐστὶ δὲ ἱππικῆ ἡ λέξις.

Ἄνηλεφῆς ναῦς, ἡ μὴ μω ἀλλοφεισα πίσση. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄνηυστον, ἀνήνυτον, τὸ ἀτέλεστον.

Ἄνηυρος, ἀκνήδρος· ἀντίκειται τῷ εὐνηυρ.

Ἄνηρ, κυρίως ὁ ἀβῆρον ἀνώματος· καταχρηστικῶς δὲ τῷ αὐτῷ ἀνδρὸς ὀνόματι συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ θῆλυ γένος.

Ἄνῆρ, ὅτι καὶ γαμέτης καὶ εὐνέτης, καὶ σύζυγος, καὶ ξυναόρος, καὶ πόσις, καὶ ἀκοίτης, καὶ παρκαίτης, συνωνύμως λέγεται.

Ἄνῆρ νέος, καὶ ἀνῆρ μέσος καθ' ἡλικίας προσηγορίαν λέγονται. Ἄνῆρ, ὁ τέλειος τὴν ἡλικίαν, καὶ ὁ συζευχθεὶς γυναικί, καὶ ὁ ἀνδρεῖος, καὶ ὁ ἀρῆρ τὴν ἔξιν, καὶ ὁ ἀπλωὸς ἄνθρωπος.

— Ἄνῆρ καὶ ἐπὶ ἀνδρείου καὶ πολεμιστοῦ.

Ἄνῆρ κεφαλὴ τῆς γυναικὸς· ἡ γυνὴ βοηθὸς τοῦ ἀνδρός. ἔνθα ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς καθήκοντα, καὶ φρονίμων γυναικῶν ἔπαινος. (Διαταγ. Ἀποστ. Α', 576-588. 984-992). — Περὶ σωφροσύνης ἀνδρός καὶ γυναικός. (Κλήμ. Ῥώμ. 340-344).

Ἄνῆρ καὶ γυνὴ ἄνθρωπος. Ἐπίσης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὁ λόγος παιδαγωγός ἐστιν. Ἄμφοιν ὁ Θεὸς εἰς, εἰς δὲ καὶ ὁ παιδαγωγός ἀμφοῖν· μία Ἐκκλησία, μία σωφροσύνη, αἰδώς, μία, ἡ τροφή κοινή, γάμος σύζυγος, ἀναπνοή, ὄψις, ἀκοή, γνώσις, ἐλπίς, ὑπακοή, ἀγάπη, ὁμοία πάντα· ὧν δὲ κοινὸς μὲν ὁ βίος, κοινή δὲ ἡ χάρις, κοινή δὲ καὶ ἡ σωτηρία, κοινή τούτων καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀγωγή. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 260 κ. ἐ.). — Ἄνδρσι καὶ γυναιξὶ κοινὸν ὄνομα ἄνθρωπος. (αὐτόθ. 261 κ. ἐ. 1264-1284 καὶ 1328-1381). — Ἄνῆρ δίκαιος καὶ ἐνδρετός, τουτέστιν ὁ ἄνθρωπος, εἴτε ἀνῆρ εἴτε γυνή. (Θ', 416-473).

Ἄνδρὸς καὶ γυναικὸς συμπεριφορά, καὶ ἀνοχὴ πρὸς ἀλλήλους. Κἂν τραχὺς ᾖ, κἂν ἀγριὸς τὸ ἦθος ὁ σύνοικος, ἀνάγκη φέρειν τὴν ὑμῶν γαμ, καὶ ἐκ μηδεμιᾶς προφάσεως καταδέχεσθαι τὴν ἔνωσιν διασπᾶν. Πλήκτης; ἀλλ' ἀνῆρ. Πάρουσι; Ἄλλ' ἠνωμένους κατὰ τὴν φύσιν. Τραχὺς καὶ δυσάρεστος; Ἄλλὰ μέλος ἦδη σὸν, καὶ μελῶν τὸ τιμωτάτων. (Βασίλ. ΚΘ', 160-161. τὰ αὐτὰ παραινεῖ καὶ τῷ ἀνδρὶ).

Ἄνῆρ σοφός. Τὸν σοφὸν ἄνδρα, κἂν ἐκὰς ναίῃ γχθόνος, κἂν μὴ ποτ' αὐτὸν ὄσσοις προσίδω, κρῖνω φίλον. Εὐριπίδου ἐστὶ τοῦ τραγικοῦ λόγος (ΑΒ', 420).

Τὸ δραστικὸν δαίμων μὴ τῷ ὄρῳ κακῶς, τῷ ὄρῳ εἰ τι ποιεῖν.

Εἰσὶν ἄνθρωποι θερμότατοι ἐν ἐργαίς αὐτῶν καὶ δραστήριοι καὶ ἐνεργέστατοι. Γρηγόρ. (Νικήτας Δαβὶδ ΑΗ', 837).

Λύπαι προσίθων, ἡδοναὶ, θάρρη, φόβοι, Πλοῦτος, πένια, δόξα, δυσκλεῖα, θρόνοι,

Ῥεῖψαν ὡς θέλουσιν· οὐδὲν ἄπεται τῶν οὐ μενόντων ἀνδρὸς εὐ βεηκότος· Ἰψοῦ βίβ τὸ πλεον ἢ φρονήματι. Δόξαν δίακε μῆτε πᾶσαν, μῆτ' ἄγαν· Κρείσσον γὰρ εἶναι τοῦ δοκεῖν . . . Ἀνεὶ μὲν ἄλλον, μὴ φρόνει ὄρῶνόμενος.

Γρηγόρ. (Νικήτ. Δαβὶδ ΑΗ', 808. κ. ἐ.).

Ἄνῆρ σώφρων καὶ ἐπεικὴς. (Χρυσόστ. Ν', 552 κ. ἐ.). — Ἄνῆρ ἀσεληγῆς καὶ τὴν ἑαυτοῦ παρῶν γυναικα. (Χρυσόστ. Ὀμιλ. ΝΑ', 207-249). — «Διδὸν δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναικα ἐχέτω» Α'. πρ. Κοριν. Ζ', 2. — «Γυνὴ δέδεται νόμῳ.» Ποῖας δεῖ ἀγεσθαι γυναικας. (ΝΑ', 225 κ. ἐ.). — Περὶ τοῦ μὴ ἀποστερεῖν ἀλλήλους· καὶ τίνα τὰ ἔργα ἀνδρός καὶ τὰ γυναικός. (Ὀμιλ. Χρυσόστ. ΞΑ', 151-160. 285-296). — «Ἄνῆρ γλωσσώδης καὶ ὑβριστῆς οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς·» ἡ κακία, ἐκτός τῆς τοῦ Θεοῦ ὀργῆς, καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἰκανὴ διαφθεῖραι τοὺς ἔχοντας. Οὐ μικρὸν δὲ καὶ τοῦτο εἶδος πορνείας, τὸ προπετὴ εἶναι, καὶ τῆς γλώσσης μὴ κρατεῖν. Γλωσσώδης γὰρ ἐνταῦθα τὸν ὑβριστὴν λέγει, τὸν φλύαρον, τὸν λοιδόρον, τὸν συνεχῶς ὑλακτοῦντα, τὸν οὐδὲν κινῶς ἀμεινον διακείμενον. Καρπὸς δὲ τοῦ λοιδορίου οὗτος· πᾶσι πολέμιοι, πᾶσιν ἀηθῆς, πᾶσιν ἐπαχθῆς καὶ φορτικὸς ὁ τοιοῦτος. (ΝΕ', 425 κ. ἐ.).

Ἄνῆρ πλήρης ἀτοπημάτων, ἔτοιμος καὶ οὐκ ὀρθόπος πρὸς ὁρμήν, καὶ πρὸς ἀρπαγὴν τῶν ἀλλοτρῶν, καὶ πρὸς τὸ παροῦνθῆναι ταχύ, καὶ πρὸς τὰς ἀμοιβὰς τῶν δούτων βραδύς· καὶ συλλήδων εἰπεῖν, πάντων τῶν ἀνελευθέρων παθῶν ἀκρατῆς τε καὶ ἔστι, καὶ νομίζεται. (Ισίδ. ΟΗ, 1449). — Ἄνῆρ τιμῆος καὶ ἐνδρετός συνιστάμενος. Ἄνῆρ διαπερόντως τῆ θειοτάτη θρησκείᾳ ἀνακείμενος, καὶ τοῖς τὰ αὐτὰ αὐτῷ μετιοῦσιν ἐντυχεν περὶ πολλοῦ ποιούμενος, κακεῖσε ἀφίχεται. Ξεναγὸς τοίνυν ἀγαθὸς αὐτῷ γένου· ἵνα σέ τε καὶ τὰς ἄλλας τῆς ἀρετῆς θεοσάμενος εἰκόνας, ἐμπλήσῃ τὸν οἰκεῖον ἔρωτα. (αὐτόθ. 1457). — Ἄνῆρ δεινὸς ἐκεῖνος, ὅς ἐκ μὲν τῶν φαινομένων τὸ εἶδος συμβαλεῖν δύναται· δεινότερος δὲ ὁ ἐκ τῶν ἀφανῶν τὸ δέον συνειδώς. (αὐτόθ. 1561-1564). — Εἰ τὸ πλεον τῶν ἀναγκάων λέγειν, οὐκ ἔστιν ἀνδρὸς, τὸ πλεον τῶν ἀναγκάων γράφειν, εἴη γυναικός. Οὐκοῦν καὶ λέγοντες καὶ

γράφοντες τὴν συμμετρικὴν τιμῶμεν. (αὐτόθ. 1544).

Ἐ' Ἄνηρ δὲ ψυχοῦ, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς ἐαυτοῦ. » (Ίακ. Α', 8). Βλέπ. τὴν λ. δὲ ψυχοῦ. — Ὁ Κύριος τρόπον ἄπειται τοὺς πιστευσαμένους τὸν ἐρηρειαζόμενον καὶ πεπηγότα, καὶ ἔτοιμος ἔχοντα πρὸς διαμονὴν τοῦ καθ' ἅπαξ αἰρεθέντος αὐτοῖς ἀγαθοῦ. Τοῦτο δὲ ἦν ἡ πίστις ἢ εἰς αὐτόν. Τὸ γὰρ ἐπαμφοτερίζειν ἀνόνητόν τε καὶ ἀκερδῆς ἀποκρίνει παντελῶς. (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΟΓ', 853).

Ἄνηρ πιστὸς καὶ γυνὴ πιστή, ἢ ὁ εἰς πιστός, καὶ ὁ ἕτερος ἄπιστος, πῶς ἠγίγισται ὑπὸ τοῦ πιστοῦ ὁ ἄπιστος; (Ἄναγ. Σιν. ΠΘ', 772).

Ἐ' Ἄνηρ ἐκν γεννήσῃ ἑκατόν, καὶ ἕτη πολλά ζῆται, καὶ πλῆθος ὅτι ἔσονται αἱ ἡμέραι ἐτῶν αὐτοῦ. κ. ἔ. (Ἐκκλησ. Γ', 3-11). Τοῦτο τὸ βῆτόν τινα διακρίσιν καὶ σφρήνειν ἐπιδεικασθαι δύναται; (Φώτ. ΡΑ', 436).

Ἄ' Ἀνθῆς, εὐφυῆς τις, διουσιαζέειν φιλῶν, ὡς ἴστωρετ Ἀθῆναιος' πρῶτος εὔρειν τὴν δικὴ συνθέτων ὀνομάτων ποίησιν λέγεται.

Ἄ' Ἀνθεα, πόλις Πελοποννήσου πλησίον Ἄργου. — Ἀρθια Ἐλλησπόντου πόλις πρὸς τῇ Θράκῃ' ἔστι καὶ κώμη Λιβύης, ἔστι καὶ Ἰταλικῆς, Ῥώμης πλησίον, ἧτις καὶ Ἀρτιον μετωνομάσθη. (Στέφ. Βυζ'. — Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄ' Ἀνθεον. Μηδέπω κοσμηθεῖσα τῇ βλάστῃ, μηδὲ ἀνήτατα λειδῶνας, καὶ ἕλιτα καὶ λήτα. (Θεοδώρ. Π', 85). — Ἀνθῆτα; ἐξ αὐτῶν Ἰουβόλ, ψκλτήριον καὶ κιθάραν κατέδειξεν. (αὐτόθ. 149). — Τὴν ἐν ὑμῖν ἀνοῦσαν πνευματικὴν χάριν εἰς ἄπταν μεταθῆναι τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν. (ΠΑ', 376). — Ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ γένους ἀνήσαντα (αὐτόθ. 1900).

Ἄ' Ἀνθήμεος, μιμητὴς τις Ἀρχιμήδους; κατὰ τὰς δι' ἐνόπτρων κύσεις. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀρθήμεος ὑπάτος καὶ ἐπαρχος. (Χρυσост. ἐπιστ. ΝΒ', 699).

Ἀρθήμεος Γραλλικῶν καὶ Ἰσιδώρος Μιλήσιος, ἐπὶ σοφίᾳ τῇ καλυμμένη μηχανικῇ λογιστάτοι. (Παῦλ. Σιλεντιάρ. ΠΓ', 2165. — Προκόπ. Ἱστορ. τομ. Γ'. σελ. 177). — Ἀνθήμεος καὶ Μητροδώρος αὐτοῦ ἀδελφός, οἱ μαθηματικοί. (Ἀγχιβίος ΠΗ', 1549).

Ἀ' Ἀνθήμεοις, λειμῶν ὁ θαλερὸς καὶ ἀνοθηρός. Ἀνθήμεοὶς λέξις ὁ ἀναθηματικὸς ἢ ἀνοθηρός.

Ἄ' Ἀνθήμεον, τὸ ἄνθος, κατὰ γλῶσσιν.

Ἄ' Ἀνθήμεουσα, νῆσοι; ἐν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει.

Ἄ' Ἀνθερεῶν τὸ τέλος τοῦ ὑπογενείου. (Λ. Εὐσταθ.). — Ἀνθερεῶν καὶ ὁ λάφυρῶν καλεῖται. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1196).

Ἄ' Ἀνθερίκος ὁ τῆς ἀσφοδέλου καρπὸς ἢ καυλός; ἀνθέρικος καὶ οἱ ἀθέρεις τῶν ἀσχυῶν.

Ἄ' Ἀνθηθῶν, πόλις ἐσχάτῃ τῆς Βοιωτικῆς παραλίᾳ πρὸς Εὐβοίαν.

Ἄ' Ἀνθηρὸς Πάππος Ῥώμης. (Ι', 167).

Ἄ' Ἀνθῆας εἶδος ἰχθύος. Γνωμαὶ περὶ αὐτοῦ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄ' Ἀνθήμεος, ἐπίσκοπος Νικομηδείας' ἐδέξατο τὸν μαρτυρικὸν στέφανον. (Εὐσεβ. Κ', 753).

Ἀρθήμεος ἐπίσκοπος Τυανῶν. Ἐλεγχος κατ' αὐτοῦ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 852-856). — Δικαιοθεΐσης τῆς Κεππαδοκίας εἰς δύο διοικήσεις, νέαν συνδιαίρειν πάντων ἐζήτει παρὰ τοῦ Μ. Βασιλείου εἰς τὰ περὶ Ἐπισκοπῶν ἀφορῶντα. (ΑΓ', 572). — Ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Φαῦστον, καὶ ταρχῆς ἐπέπλησε τὴν Ἀρμενίαν. (Βασίλ. ΑΒ', 536-545 τὰ κατ' αὐτόν καὶ Βασίλειον' φίλος ἦν Βασιλείου (αὐτόθ. 776).

Ἄ' Ἀνθολόγοι. Γνωμαὶ σοφῶν καὶ σπουδαίων διαφόρων ἐκ τῶν ἐπινοηθέντων, τῶν Πατέρων, καὶ τῶν θύραθεν.

Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἠθικὰ παράλληλα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὅροι. (ΑΔ', 692-869. 889-1304).

Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ Ὅροι καὶ γνωμαί. — Ήραϊνεΐσεις. (ΑΖ', 908-910). — Γνωμαὶ δίστιχοι (αὐτόθ. 910-915). — Γνωμικὰ δίστιχοι. (αὐτόθ. 916-945). — Ὅροι παχυμερεῖς. (αὐτόθ. 945-968).

Εὐαγγέλιον Μοναχοῦ (Μ', 1264-1272).

Μάρκου Ἐρημίτου. (ΞΕ', 905-1109).

Ἄγαπητοῦ Διακόνου. (ΠΓ', 1164-1185).

Λεοντίου Βυζ. Παράλλ. (ΠΓ', 2017-2109).

Δωροθέου Ἀρχιεπισκόπου (ΠΗ', 1612-1836).

Νείλου Ἀββ. (ΟΘ', 812-1280).

Ἀντιόχου Μοναχοῦ. (ΠΘ', 1432-1849).

Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ. (Ι', 785-1392 — ΙΑ', 721-1017).

Ἰωάννου τοῦ Δακρυκηνοῦ Ἰερέα Παράλληλα. (ΙΕ', 1069-1585. — ΙΖ', 9-436).

Ἄνωμόμου ἀπορθεγμικτα (ΡΖ', 1360-1384).

Βασιλείου Μακεδόνος αυτοκράτορος (ΡΖ', XXI-LXIV).

Συμεών Λογοθέτου. (ΡΙΑ', 132-136).

Ἰωάννου Μονάζοντος τοῦ καὶ Γεωργίδου. (ΡΙΖ', 1057).

Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας. (ΡΚΓ', 253-285).

Ἠλίε προσδευτέρου καὶ Ἐκδικίου (ΡΚΖ', 1129-1176).

Ἀντωνίου (Ἀντωνίος ἢ *Μέλισσα*) (ΡΛΓ', 765-1241).

Γεωργίου Λαπίθου τοῦ Κυπρίου, στίχοι πολιτικοὶ αὐτοσχέδιοι εἰς κοινὴν ἀκοήν. (ΡΜΘ', 1409).

Μανουὴλ Β. Παλαιολόγου. (ΡΝΓ', 313-581).

Ἄνθος, ἐκ τοῦ ἀναθέσει κατὰ συγκοπήν.

Ἄνθος βραβυλικῆς ἀλουργίδος κρύπτει ὁ θαλάσσιος βυθός. (Θεοδώρ. ΠΑ', 809). — Ἄνθος προσώπων (αὐτόθ. 328). — Τὸ ἄνθος τῆς ἀλουργίδος ἀποβουκολεῖ. (ΠΒ', 1232). — Ἡ εἰκὼν πρόσκαιρον ἔχει ἄνθος. (Π', 1449). — Ἄνθέων στεφανωτικῶν εἶδη. *Ἴον* (Διὸς ἄνθος), *ἔφρον*, *γλόξ*, *ἡμεροκαλλις* (λεγόμενον οὕτω, ἐπειδὴ νυκτὸς φουὸν ἄμα ἤλιφ ἀνόντι θάλλει). (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄνθοςμείας οἶνος, ὅτι ἠρτυμένος ἦν, ὃ ἐστὶ σκευαστός, καὶ οὐχ ἀπλῶς οἶνος (Λ. Εὐσ.).

Ἄνθρακες. «Τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα, σὺν τοῖς ἄνθραξι τοῖς ἐρημικοῖς.» (Ψαλμ. ΡΙΘ', 4). Τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ τὰ ἠκονημένα ἐστὶν οἱ εὐστοχοὶ λόγοι, οἱ καθικνούμενοι τῆς καρδίας τῶν ἀκρωμένων, βάλλοντες καὶ πιτρώσκοντες τὰς εὐαισθητοῦς ψυχὰς. «Λόγοι γάρ, φησί, σοφῶν ὄς τὰ βούκεντρα.» (Ἐκκλ. ΙΒ', 11). «Ἐπιζητεῖ δὲ καὶ τοὺς ἄνθρακας περαιναι τοὺς ἐρημικοὺς ὥστε ὅταν ἀνρῆ καθάψηται διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας τὰ λογικὰ βέλη, τούτοις ἐτοίμην εἶναι τὴν κλάσιν, ἣν καὶ ἐρημικοὺς ἄνθρακας προσηγόρευσεν. (Βασίλ. ΚΘ', 401).

Ἄνθραξ ἐστὶ πῦρ γεῶδες, μετὰ τὴν τῆς φλογὸς πάροδον τῇ παχυτέτῃ ὅλη ἐναπομειναν. «Οὐαὶ οἱ λέγοντες· τὸ πονηρὸν καλόν, καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες τὸ πικρὸν γλυκύ, καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν. Οὐαὶ οἱ συνετοὶ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ἐπιστήμονες. Διὰ τοῦτο ὃν τρόπον καυθίσσεται κακὰ ἡμῶν ὑπὸ ἄνθρακος πυρὸς, καὶ συγκαυθίσσεται, ὑπὸ φλογὸς

ἀνεμιμένης, ἢ ῥίξα αὐτῶν ὡς χυνοῖς ἔσται, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν ὡς κοινοῖς ἀναθήσεται.» (Ἦσ. Ε', 20-24. (Βασίλ. Α', 420-445). — Τὸν ἄνθρακα ἔλαβε τῇ λαβίδι, ἵνα δείξῃ, ὅτι τὸ πῦρ τὸ οὐράνιον οὐχὶ καίει, ἀλλὰ καθαίρει. Συγγενὲς ἦν τούτῳ τῷ πυρὶ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς βάλτου κ. ἔ. (αὐτόθ. 424). — Ὁ ἄνθραξ τοῦ Ἰσραὴλ νοεῖται λόγος ἀληθῆς, δικτύρωσ καὶ ἐλεγκτικῶς καθάριον τὸ ψεῦδος, οἷς ἀν ἀπὸ τῆς δραστηρίου δυνάμεως προσερχοῦθ. (αὐτόθ. 436. — Χρυσόστ. ΝΓ', 72).

Οἱ ἄνθρακες, ἢ φλόξ, καὶ ἡ κακὰ ἡμῶν, ἅπαντα ταῦτα τὸ τῆς τιμωρίας παχὺ, τὸ εὐκόλον τῆς κολάσεως παρίστησι, διὰ τῆς εἰκόνας τὴν πανωλεθρίαν αὐτῶν δηλῶν. (Χρυσόστ. ΝΓ', 66).

«Ἄνθρακες ἀνήρθησαν ἀπ' αὐτοῦ.» (Ψαλμ. ΙΖ', 9). — Τὸ θεῖον πολλαχοῦ τῆς θείας Γραφῆς πῦρ αὐτὸν κατονομάζεται. Αἱ οὖν τῶν ἀγγέλων χερεῖαι καὶ τῶν δικαίων αἱ ψυχαί, τῇ διὰ καθαρότητος πρὸς τὸν Θεὸν ἐγγύτητι, ἐκφλογούμενοι ἄνθρακες εἰκότως προσηγοῦνται, φωστήρων δίκην ἐν κόσμῳ φαινόμενοι, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες. Διττὴν γὰρ ἔσμεν τοῦ πυρὸς ἐνέργεια, καυστικὸν τε (sic) καὶ φωτιστικόν· τοῖς μὲν ὄντως ψαύουσι, φωτιστικόν, τοῖς δὲ καταφρόνως καὶ ἀθεῶς, καυστικὸν καὶ καθαρτικὸν κ. ἔ. (Καισαρ. ΔΗ', 1161. 1164). — Εἰς ἄνθρακα θεῶν Ἐρμηνεῖα. (Ἰσίδ. ΟΗ', 208-209). — «Ἄνθρακες ἀνήρθησαν ἀπ' αὐτοῦ» ἐκ τοῦ Θεοῦ δηλονότι οἱ ἄγιοι κ. ἔ. (αὐτόθ. 181).

Τὸ τοῦ Ἀποστόλου (Πρ. Ῥωμ. ΙΒ', 20) «Ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἔλθρου σου, ὅταν ψαμίζῃς αὐτόν,» πῶς νοήσομεν; Ἐρμηνεῖα. (Φώτιος ΡΑ', 385-389. 501-505).

Ἄνθραξ, λίθος. Χρῶμα αὐτοῦ. Ἰδιότητες, παραγωγή. (Ἐπιφάν. Περὶ τῶν ἰθ'. λίθων. ΜΓ', 296).

Ἄνθρωπιετή, ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορά.

Ἄνθρωπος, κύριον, διωνύμως τῷ προσωγορικῶ. — Ἄνθρωπος τοῦ δεινός, ὅτι ὡς κτήμα λέγεται.

Ἀνθρώπου ἡλικιῶν ὀνομασία κατὰ τάξιν· βρέφος, παιδίον, παιδάριον, παιδίσκος, παῖς, εἶτα ἔφηθος, μεράκιον ἢ μετράξ, εἶτα νεανίσκος καὶ νεανίας, εἶτα ἀνήρ, εἶτα ὠμογέρον, εἶτα γέρον καὶ πρεσβύτης, εἶτα ἐσχατόγηρος, ὃ καὶ πέμπελος καὶ σόφορ παρὰ Λακάρων

(Ιεζ. Εὐσταθ.).—Σόλων περὶ τοῦ διαστήματος ἐκάστης ἡλικίας. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 372-380—Πυθαγόρας παρὰ Διογ. Λαερτίου εἰς Πυθαγ. βίον § 7. — Ἰωάν. Δαμασκ. ΙεΕ', 1108-1109).

Ἀνθρώπων ἦθος, ἀντὶ ἀνθρώπινον, κατὰ σχῆμα λόγου· ὡς Ἐλληνικα στρῆτον, Ἑλλάδα γλώσσων, διάλεκτον κλπ.

Ἀνθρώπων γενεσις μυθικὴ μετὰ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνα κατακλυσμόν· μῦθος καὶ ἀλληγορικός, καὶ ἀπλῶς περὶ μυθικῆς γενέσεως ἀνθρώπων ἐκ διαφόρων φυσικῶν σωματίων. (Ιεζ. Εὐσταθ.).

Ἀνθρωποράχα ἔθνη, καὶ τινες τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων. (Ιεζ. Εὐσταθ.).

Ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν ἐπιχρῆσται τὰ θαυμάσια τοῦ Κυρίου· ὅταν συντελέσῃ ἄνθρωπος, τότε ἀρχεται· καὶ ὅταν παύσῃται, τότε ἀπὸρρηθήσεται. (Σιροχ III', 6. 7).

Ἀνθρωπος λογικὸς κατ' εἰκόνα γενοῦνός Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν, φέρει ἐν ἑαυτῷ συμβολικῶς τοῦ ποιήσαντος τὴν μίμησιν. Πῶς ἄνθρωπος νοῦς, λόγος, πνεῦμα. (Κλήμ. Ρώμ. Β', 12). — Ἀνθρωπος, δὲ σοφικὸν ἔλασθε, κυριεύει τῆς κτίσεως (αὐτόθ. 133).—Πῶς μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐνοῦσται. (Διονύτ. Ἄρσπ. Γ', 617. 716).—Διὰ τοὺς ἀνθρώπους ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐδημιούργησεν. (Ἰουστίν. Γ', 340).—Πάντες ἀδελφοὶ εἰσιν. (αὐτόθ. 788).— Διὰ τί ὁ Κύριος συνεγῶς υἱὸν ἀνθρώπου ἑαυτὸν ὀνομάζει, καὶ οὐχὶ τῆς ἀνθρώπου; κ. ἔ. (αὐτόθ. 1308 κ. ἔ.). — Ἀνθρώπων δικραρὰ διὰ τί, εἰ πάντων μίαν ἔχει τὴν ἀρῆν, καὶ μίαν ἢ ψυχὴν οὐσίαν; κ. ἔ. (αὐτόθ. 1352).

Ἀνθρώποι ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ Φωρονέως μόλις ἀπὸ τοῦ θηριώδους βίου ἀπηλλάγησαν. (Γατιαν. Γ', 880-881).— Εἰκόνα τῆς ἀφθαρσίας ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐποίησεν. (αὐτόθ. 820).— Ἐδημιούργησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ὅπως γέννηται θεωρὸς τῆς αὐτοῦ μεγαλοπρεπειᾶς κ. ἔ. (Ἀθηνῶν. Γ', 1000).— Πῶς μετέχει τι καὶ τῶν θηρίων ἢ τοῦ ἀνθρώπου μορφή; (αὐτόθ. 988-989. ἔθνα καὶ περὶ ἀνθρωποφάγων). — Ἀνθρωπολογικὴ καὶ ζωολογικὴ (αὐτόθ. 997).— Ἀνθρώπος διὰ τί ἐπλάσθη, διὰ τί γεννᾷ, καὶ τίς ὁ σκοπός; (αὐτόθ. 996— Ὁ ἀνθρώπος θνητὸς ἢ ἀθάνατος ἐπλάσθη; Μέσος ὁ ἀνθρώπος ἐγγόνει, οὔτε θνητὸς ὄλοσχερῶς, οὔτε ἀθάνα-

τος τὸ καθόλου, δεκτικὸς δὲ ἐκατέρων. Μετέθηκε δὲ αὐτὸν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Παράδεισον ἐκ τῆς γῆς, ἐξ ἧς ἐγγόνει, διδούς αὐτῷ ἀφορμὴν προκοπῆς, ὅπως αὐξάνων καὶ τέλειος γενόμενος, ἔτι δὲ καὶ Θεὸς ἀναδειχθείς, οὕτω καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆ. Τὸ δὲ εἶπεν, Ἐργάσθε, οὐκ ἄλλην τινα ἐργασίαν δεησῶ, ἀλλ' ἢ τὸ φυλάττειν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ὅπως μὴ παρκοῦσας ἀπολέσῃ ἑαυτὸν, καθὼς καὶ ἀπόλεσε δι' ἀμαρτίας. (Θεοφρίλ. Ἀντιοχ. Γ', 1088-1097).— Ὅπως τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος διεσπάρη. (αὐτόθ. 1105).— Τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, οὐκ εἰδίζετο Σίβυλλα, ἐν Ἑλλήσι καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς; ἔθνεσι γενομένη προφητικῶς, λέγουσθα·

Ἀνθρώποι θνητοὶ καὶ σάρκινον οὐδὲν ὄντες,
Πῶς ταχίως ὑψώσθε, βίου τέλος οὐκ ἔσορῶντες;
Οὐ τρέμει, οὐδὲ φοβείσθε Θεὸν τὸν ἐπίσκοπον ὀνόμων.

(αὐτόθ. 1109-1120.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1116-1128).

Ἐκ τῶν Εἰρηναίου.

Ἐκ τοῦ Λόγου καὶ τῆς Ζωῆς, κατὰ τὸν αἰρετικὸν Βαλεντινόν, συμπροεβλήθησαν κατὰ συζυγίαν Ἀνθρωπος καὶ Ἐκκλησία. Καὶ εἶναι ταύτην πρῶτον καὶ ἀρχέγονον Πυθαγορικὴν Τετρακτύον, ἣν καὶ ῥίζαν τῶν πάντων καλοῦσιν. Ἔστι γὰρ τετρακτύς Βυθὸς καὶ Σιγή, ἔπειτα Νοῦς καὶ Ἀλήθεια κ. ἔ. Δόξαι τὸν Γνωστικῶν αἰρετικῶν. (Ζ', 445-465 κ. ἔ.).

Οὐ μὴ τὸν ἀμετέραν ψυχῆ παραδόντα τετρακτύον, Παγὰν ἀνάσσει φύσεως ῥιζώματ' ἔχουσαν·

Πυθαγόρας. (αὐτόθ.)

Ἀνθρώποι χριστοὶ, ψυχικοὶ καὶ πνευματικοί, κατὰ Βαλεντινόν, τίνες (αὐτόθ. 504-524).— Τρία δὲ γένη ἀνθρώπων δέχονται οἱ Γνωστικοί, ὑλικούς, ψυχικούς, καὶ πνευματικούς (αὐτόθ. 525 κ. ἔ. ἔθνα καὶ ἀνατροπὴ τῶν κακοδοξῶν αὐτῶν).

Ἀνθρώπος πῶθεν προεβλήθη καὶ ἐκλήθη, κατὰ τοὺς Γνωστικούς. (αὐτόθ. 576 κ. ἔ.).— Ἀνθρώπος διὰ τοῦ ἤχου αὐτοῦ παρήγαγε τὰ πάντα, κατὰ Μέτρον τὸν Γνωστικόν. (αὐτόθ. 604 κ. ἔ.).— Παρρηδοξολογίαι τῶν Γνωστικῶν. (αὐτόθ. 24-237.— Ἀνασκευὴ αὐτῶν. (αὐτόθ. 433-1321).— Ἀνθρώπου ἀτέλεια καὶ τελειότης διὰ τί γέγονε καὶ πῶς. (αὐτόθ. 1105-1114).— Ἀνθρώπος τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ πότε ἀπέβλεψε, καὶ πότε ἐπικέλευσεν. (αὐτόθ. 1167-1168).

Ἄνθρωπος κενός ἢ πλήρης. Ἰσθι, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἢ κενός ἐστίν, ἢ πλήρης. Εἰ μὲν γὰρ οὐκ ἔχει ἄγιον Πνεῦμα, οὐκ ἔχει γινῶσιν τοῦ κτισάντος, εὐ παρεδέξατο τὴν ζωὴν, Ἰησοῦν τὸν Χριστόν, οὐκ οἶδε τὸν Πατέρα τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς· εἰ οὐ βιοῖ κατὰ τὸν λόγον, κατὰ νόμον τὸν οὐράνιον, οὐ σφύρονται, οὐ δικαιωπραγεῖ, ὁ τοιοῦτος κενός ἐστίν. Εἰ δὲ κεχώρηκε τὸν εἰπόντα Θεόν, «Ἐνοικήσα ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσατο, καὶ ἔσονται αὐτοῖς Θεοί,» (Λευϊτ. Κγ', 12), οὗτος οὐκ ἐστὶ κενός, ἀλλὰ πλήρης. (αὐτόθ. 1244).

Ἐκ τῶν κλημένων τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Ἄνθρωποθυσίαι ποῦ ἐγίνοντο. (Η', 124-133).

Ἄνθρωπος. Γίς ἡ ἀληθὴς αὐτοῦ ὑπεροχή, καὶ τί τὸ τῶν θηρίων αὐτὸν διακρίνον. (αὐτόθ. 205 κ. ἐ. 1220 κ. ἐ.).—Ἄνθρωπος ὄργανον ἔμπνοον, ὃ ὁ Κύριος ἐξείργασατο κατ' εἰκόνα τὴν ἑαυτοῦ (αὐτόθ. 60 κ. ἐ.).

Ἄνθρώπων τί ἐπαγγέλλεται ὁ Παιδαγωγός. Τριῶν γέ τοι τούτων περὶ τὸν ἄνθρωπον ὄντων, ἡθῶν, πράξεων, παθῶν, ὁ προτρεπτικός εἰλήχε τὰ ἦθη αὐτοῦ, θεοσεβείας καθηγεμών. Πράξεων τὸ ἀγαθὸν ὁ λόγος ἐπιστατεῖ ὁ ὑποθετικός. Τὰ δὲ πάθη ὁ παραμυθητικός ἰσθαι κ. ἐ. (αὐτόθ. 249 κ. ἐ.).—Ἄνθρωπος φιλεῖται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐπεὶ πλάσμα αὐτοῦ ἐστὶ κ. ἐ. (αὐτόθ. 257 κ. ἐ.).

Ἄνθρώπου φυσιολογία. (αὐτόθ. 296 κ. ἐ.—312).—Ἄνθρωπολογία καὶ φυσιολογία, περὶ παιδοποιίας. (αὐτόθ. 500-536.—Θ', 360-380).—Περὶ γάλακτος μητρὸς κηπάσας. (Θ', 776).

Ἄνθρωπος παρωμοιώθη τοῖς κτήνεσιν ἀλοχσταίνων. (Η', 373 κ. ἐ. 572 κ. ἐ.).

Ἄνθρώπου δὲ ἀρετὴ δικαιοσύνη, καὶ σωφροσύνη, καὶ ἀνδρεία, καὶ εὐσεβεία. Καλὸς ἄρα ἄνθρωπος, ὃ δίκαιος, καὶ σόφρων, καὶ συλλήβδην ὃ ἀγαθός, οὐχ ὃ πλούσιος. (αὐτόθ. 544).—Καίτοι πόσῳ μὲν εὐκατέστερον τοῦ πολυτελῶς οἰκεῖν τὸ πολλοὺς εὐεργετεῖν; Πόσῳ δὲ κλοκαγαθώτερον τοῦ ἀναλίσκειν εἰς ζύλα καὶ λίθους; τὸ εἰς ἀνθρώπους ἀναλίσκειν; Πόσῳ δὲ ὀφελιμώτερον τοῦ περιβεβληθῆαι μεγάλην οἰκίαν τὴν κεκτησθῆαι φίλους πολλοὺς; ὃ περιγίνεται τῷ προθύμῳ εὐεργετοῦντι. Τί δ' ἂν ὄναίτο τις τηλικούτων ἀπ' οἰκίας μεγέθους τε

καὶ κάλλους, ἤλικον ἀπὸ τοῦ χαρίζεσθαι πόλει καὶ πολίταις ἐκ τῶν ἑαυτοῦ; Μουσώνιος παρὰ Στοβίου. (αὐτόθ. 544 καὶ σημ.).

Ἄνθρωποι θηλυπρεπεῖς καὶ καλλωπιζόμενοι. «Ἀπὸ δράσεως γὰρ ἐπιγνωσθήσεται ἄνθρωπος ἢ Γραφῆ λέγει· «Καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως ἀνθρώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων» στολισμὸς ἀνδρός, καὶ γέλωσ ὀδόντων, καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ.». Σιράχ ΙΘ', 29-30. (αὐτόθ. 588 κ. ἐ.).

Ἄντα ὁ Λόγος καὶ ποιεῖ, καὶ διδάσκει, καὶ παιδαγωγεῖ. Ἴππος ἄγεται χαλινῷ, καὶ ταῦρος ἄγεται ζυγῷ, θηρίον δὲ βρόχῳ ἀλίσκεται· ὃ δὲ ἄνθρωπος μεταπλάττεται· λόγῳ, ᾧ θηρίκ τιθασεύεται, καὶ νηκτὰ δελεᾶσθαι, καὶ πτηνὰ κατασύρεται. Οὗτος ὡς ἀληθῶς τεχνάζεται καὶ ἵππῳ χαλινῷ, ταύρῳ ζυγῷ, θηρίῳ βρόχῳ, κάλαμον ἰχθύϊ, πᾶγην ὀρνέμ'· οὗτος πολιτεύεται, καὶ γεωργεῖ, ἄρχει καὶ ὑπουργεῖ, καὶ τὰ ἄλλα δημιουργεῖ. (αὐτόθ. 677-680).

Ἄνθρωπος ὃ ὄντως κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν· οὗτός ἐστιν ὁ εὐσεβής, ὁ μιμούμενος τὸν Θεόν, καθόσον οἶδεν τε, μηδὲν παραλείπων τῶν εἰς τὴν ἐνδραχόμενῃ ὁμοίωσιν· ἐγκρατεῦόμενος, ὑπομένων, δικαίως βιούς, βασιλευῶν τῶν πτωθῶν, μεταδίδους ὃν ἔχει, ὡς οἷός τε ἐστὶν εὐεργετῶν καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ. Οὗτος μέγιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, «Ὁς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ». Ματθ. Ε', 19. (αὐτόθ. 1040 κ. ἐ.).—Τῷ γὰρ ὄντι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος εὐεργετῶν. (αὐτόθ. 1045-1048).

Τί ποτ' ἐστίν, ᾧ διαφέρει ἄνθρωπος θηρίων, τοῦτο τε αὐτὸ τοῦ Θεοῦ ἄγγελος σοφώτερος; «Ἠλλάττωσας αὐτόν, φησὶ, βραχὺ τί παρ' ἀγγέλους». (Ψαλμ. Η', 6). Τῷ χροῖόντι καὶ τῷ ἐνδύματι ἐλαττοῦται τῶν ἀγγέλων, ἦγον τῇ σκαρὶ καὶ τῇ ὀλιγοχρονίᾳ ἐν κόσμῳ διατριβῆ. «Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στεναζόμενος, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπεδύσασθαι ἐπιποθοῦντες κ. ἐ. πρ. Κορινθ. Ε', 2-3. (αὐτόθ.).

Εἰ γὰρ ἑκάστου τῆς οἰκείας ὄψεως ἔργον ἐν, καὶ βῶδς ὁμοίως, καὶ ἵππου, καὶ κύνος, τί ἂν φήταμεν τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἔργον τὸ οἰκεῖον; Ἔοικεν δ', οἴμαι, κενταύρῳ, θετταλικῷ πλάσματι, ἐκ λογικοῦ καὶ ἀλόγου συγκείμενος, ψυχῆς καὶ σώματος. Ἄλλὰ τὸ μὲν σῶμα γῆν τε ἐργάζεται, καὶ σπεύδει εἰς γῆν· τέταται δὲ ἡ ψυχὴ πρὸς τὸν Θεόν· ἢ γε διὰ φιλοσο-

φίς τῆς ἀληθοῦς παιδευομένη, πρὸς τοὺς ἄνω σπεύδει συγγενεῖς (τοὺς ἀγγέλους), ἀποστραφεῖτα τῶν τοῦ σώματος ἐπιθυμιῶν κ. ἔ. (αὐτόθ. 1220-1232).

*Ἀνθρώπος φιλόσοφος. Φιλοσοφίαν πρῶτος ὠνόμασε Πυθαγόρας, καὶ ἐκείτων φιλόσοφον ἐν Σικυωνί διελλεγόμενος λέοντι τῷ Φλιασίῳν τυράνῳ. Μηδέν γὰρ εἶναι σοφὸν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἢ Θεόν. Θεττον δὲ ἐκαλεῖτο σοφίς, ἢ νῦν φιλοσοφία, καὶ σοφὸς ὁ ταύτην ἐπιγγελλόμενος, δε εἴη ἂν κατὰ ἀκρότητα ψυχῆς ἀπηρευόμενος· φιλόσοφος δὲ ὁ σοφίαν ἀσπαζόμενος. Διογ. Λαέρτ. εἰς Πυθαγόραν. (Παρά Κλήμ. Η', 1222 σημ.). — Κινδυνεύουσι ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι φιλοσοφίας, λεληθέναι τοὺς ἄλλους, ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν, ἢ ἀποθηήσκουν τε καὶ τεθνάνει. Πλάτων (παρὰ Κλήμ. αὐτόθ. 1226).

*Ἀνθρώπος αὐτεξούσιος εἰς ἀρετίν. — Οὐχ οἷόν τ' οὖν ἔστιν ἄνδρα ἢ γυναῖκα ἐν ὄρωσιν ἐλλόγιμον γενέσθαι, μὴ μαθήσει, μήτε μελέτη τε καὶ ἀσκήσει προσημετιζόμενος· τὴν δὲ ἀρετὴν οὐκ ἐπ' ἄλλοις τισὶν εἶναι φεμιν, ἢ πάντων μάλιστα ἐφ' ἡμῶν. Ἐτῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν ἐφ' ἡμῶν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῶν· καὶ τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν ἐστὶ φύσει ἐλεύθερα, ἀκόλυτα, ἀπαρεμπίδιστα· τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῶν, ἀσθενῆ, δοῦλα, κωλυτὰ, ἀλλότρια. Ἐπίκτητος. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα εἰργεῖν δύνακται τις προσπολεμῶν· τὰ δὲ ἐφ' ἡμῶν οὐδαμῶς, οὐδ' ἂν μάλιστα ἐνίσταται· θεόσδοτον γὰρ τὸ δῶρον, καὶ οὐχ ὑποπίπτον ἄλλω τινί. Ὅθεν ἀκολασίαι μὲν οὐκ ἄλλου τινὸς ἂν δοσζῶντο εἶναι καλὸν ἢ τοῦ ἀκολασταίνοντος, σωφροσύνη δὲ ἀγαθὸν αὐ τοῦ σωφρονεῖν δυναμένου. (αὐτόθ. 1320-1346. Ἐνθα περὶ σωφροσύνης συζύγων, ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς ἀκολασίας, συμπεριφορῆς γυναικὸς πρὸς σύζυγον).

*Ἀνθρώπων ψυχαί, θεοὶ κατὰ χρεῖν. αἰσθητικὸς ἐν δλη τῇ καρδίᾳ σου καὶ τῇ δικαιοσίᾳ σου ἐπὶ Θεῷ, ἐπὶ δὲ σῆ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου. (Παροιμ. Γ', 5). αἰσθητικὸς ἐπὶ Θεῷ ἐστε καὶ υἱοὶ Ἰψίστου πάντες. (Ψαλμ. ΠΑ', 6). Θεοειδής· καὶ θεοεικελὸς ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ κατὰ ψυχὴν, ὅ τε αὐθὲς ἀνθρωποειδής. (Κλήμ. Ἀλεξ. αὐτόθ. 1360.—Θ', 293).—Φησὶ δὲ καὶ Ἐμπεδοκλῆς· τῶν σοφῶν τὰς ψυχὰς ἐπὶ τοὺς γενέσθαι, ὡδὲ πως γράφω·

Εἰς δὲ τέλος μάντει τε καὶ ὕμνοισι καὶ ἱεροῖς
Καὶ πρόμοι ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισι πέλονται·
Ἐνθεν ἀναβάστατοι θεοὶ τιμῆσι φέρστοι.

Καὶ Πίνδαρος ὁ Λυρικός λέγων ὡδί·

Ψυχαὶ δ' εὐσεβίαν ἐν οὐρανόσιν ναύουσι,
Μολπαὶ μάκαρα μέγαν αἰέθουσι ἐν ἄνω.

Εἰ δὲ τῶν εὐσεβῶς βεβιωκότων οὐρανὸς ἐνδιαιτήμα, ταύτην ἔχουσι τὴν λῆξιν οἱ μάρτυρες· τούτων γὰρ οὐδὲν εὐσεβέστερον κ. ἔ. [Θεοδώρ. περὶ τιμῆς καὶ δόξης τῶν ἁγίων μαρτύρων. ΠΙ', 1021].

*Ἀνθρώπος ὁ θεοσεβέστατος κράτιστος ἐν γῆ. Πίστις οὖν τὸ εἶδέναι τὸν Θεόν, ἢ πρώτη μετὰ τῆς τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίης τὴν πεποιθήσιν [ἐνεργεῖ] τὸ κατὰ μὴδὲνα τρόπον ἀδικα δρᾶν, τοῦτ' εἶναι πρέπον ἡγεῖσθαι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ. Ταύτη κράτιστον μὲν ἐν γῆ ἀνθρώπος ὁ θεοσεβέστατος, κράτιστον δὲ ἐν οὐρανῷ ἄγγελος. (Κλήμ. Θ', 408 κ. ἔ.).

Εἰκὼν μὲν γὰρ Θεοῦ λόγος θεὸς καὶ βασιλικός, ἀνθρώπος ἀπαθής· εἰκὼν δὲ εἰκόνας ἀνθρώπινος νοῦς. Ἐτέρω δ' εἰ βούλει παραλαβὴν δόμακτι τὴν ἐξομοίωσιν, εὖρος ἂν παρὰ τῷ Μωσῆϊ τὴν ἀκολουθίαν ὀνομαζομένην θεῶν· φησὶ γάρ, αἰσθητικὸς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν πορεύεσθε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάξτε. (Δευτ. ΙΓ', 4). Ἀκούουσι δ' οἱ ἄνθρωποι καὶ θεραπεύονται Θεοῦ πάντες οἱ ἐνάρετοι. (αὐτόθ. 140-205. Ἐνθα καὶ κατὰ Πλάτωνα καὶ ἐτέρους σοφοῦς, φίλος Θεῷ μόνος ὁ ἐνάρετος).

*Ἀνθρώπος σεμνός, ἱλαρός, ὁ ζητῶν παρὰ Κυρίου διδασχθῆναι χρηστότητα καὶ παιδείαν, κατ' ἐπανάστασιν αὐξήσας τὸ ἡγεμονικὸν τῆς τελειότητος, οὗτος ἄρα ὄντως ὁ βασιλικὸς ἀνθρώπος· οὗτος ὅσιος τοῦ Θεοῦ ἱερεὺς. Ὅπερ ἔστι καὶ νῦν παρὰ τοῖς λογικωτάτοις τῶν βασιλέων σώζεται, τὸ ἱερτικὸν γένος εἰς βασιλείαν προχρότων. (αὐτόθ. 452 κ. ἔ.).

*Ἄλλ' οὐκ ἐγγύουσι διδάσκαλοι περὶ Θεοῦ λέγοντες ἀνθρώποι, καθὼ ἀνθρώποι· οὐ γὰρ ἀξιόχρεός γε, ἀνθρώπος τε ὢν, καὶ περὶ Θεοῦ τάλθηθι λέγειν, ὁ ἀσθενὴς καὶ ἐπίκτητος περὶ τοῦ ἀγεννήτου καὶ ἀφθάρτου, καὶ τὸ ἔργον περὶ τοῦ πεποιηκότος. Ὅσον γὰρ δύναμις Θεοῦ λείπεται ἀνθρώπος, τοσοῦτον καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐξασθενεῖ, καὶ μὴ Θεόν, ἀλλὰ περὶ Θεοῦ λέγει καὶ τοῦ θεοῦ λόγῳ ἀσθενεῖ γὰρ φύσει ὁ ἀνθρώπιος λόγος, καὶ ἀδύνατος φράσαι Θεόν.

Οὐ τοῦνομα λέγω· κοινὸν γὰρ τοῦτο οὐ φιλοσφῶν μόνον ὀνομάζειν, ἀλλὰ καὶ ποιητῶν· οὐδὲ τὴν οὐτίαν· ἀδύνατον γὰρ· ἀλλὰ τὴν δύναμιν καὶ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Μόνη τοίνυν ἡ παρ' ἡμῖν θεοδιδασκατός ἐστι σοφία· ἀρ' ἦς αἰ πᾶσαι πηγαὶ τῆς σοφίας ἤρτηνται, ὅσαι γε τῆς ἀληθείας στοιχεῖνται. Ἀμέλει· ὡς ἂν τοῦ Κυρίου ἦσαντος εἰς ἀνθρώπου, τοῦ διδασκάντος ἡμᾶς, μυρία σημαίνοντες, καταγαγεῖς, ἐτοιμαστὰί, πρόδρομοί, ἀνωθεν ἐκ καταβολῆς κόσμου· δι' ἔργων, διὰ λόγων προμνησύντες, προφρατεύοντες ἐλευθεσθαι, καὶ πῦθ, καὶ πῶς, καὶ τίνα τὰ σημεία (αὐτόθ. 397-400).

Εὐσεβὴς ἄρα ὁ γνωστὸς ὁ πρῶτος ἐκυτοῦ ἐπιμελούμενος, ἔπειτα τῶν πλησίων. . . καὶ εἰς ἀρχὴν καταστατικῆ ποτέ, καθάπερ ὁ Μωϋσῆς, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀρχομένων ἠγήσεται, καὶ τὸ ἄγριον καὶ ἄπιστον ἐξημερῶσεται, τιμῇ μὲν τῶν ἀρίστων, κολάσει δὲ τῶν μοιχθῶν, τῇ κατὰ λόγον εἰς παιδείαν ἐγγραφομένη. Μάλιστα γὰρ ἀγκυλικ θεῶν, καὶ Θεῶν προσεμπερὲς ἀνθρώπου δικαίου ψυχῇ (αὐτόθ. 420-421).

Ἄνθρωποι φρόνιμοι, ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι, ὡς αἱ περιστερὰί (Ματθ. Γ', 16). — Ἄνθρωπος ναδὸς Θεοῦ καὶ σπέρμα Ἀβραάμ. Ναδὸς δὲ ἐστὶν ἀνθρώπος ὁ μὲν μέγας, ὡς ἡ Ἐκκλησίαι, ὁ δὲ μικρός, ὡς τὸ σπέρμα σώζων τὸ Ἀβραάμ. (αὐτόθ. 516. — Ὀριγένης ΙΔ', 584).

Ἄνθρωπίνης· γυνώμης· τὸ πολῦτροπον καὶ ἄστακτον γεννητικὸν εἶναι πέφυκε τῆς διαφωνίας, ἥτοι τῆς ἀλλήλων πρὸς ἀλλήλους· ἡ τῆς ἐκυτῶν πρὸς ἐκυτούς. (Κλήμ. Θ', 588).

Οἱ τοὺς ἐγκωμιστικῶν λόγους τοῖς πλουσίοις δωροφορῶντες, οὐ μόνον κόλακας καὶ ἀνελεύθεροι δικαίως ἂν ἔμοι γε κρίνεσθαι δοκοῖεν, ὡς ἐπὶ πολλῶν προσποιοῦμενοι χάρισσασθαι τὰ ἀχάριστα, ἀλλὰ καὶ ἀσεβεῖς καὶ ἐπίβουλοι· πῦρ ἐπὶ πῦρ μετοχρετώντες, τύφω τύφον ἐπαντλοῦντες, καὶ ὄγκον πλοῦτος προσκακτιθόντες, βᾶρει φύσει φορτίον βικρύτερον, οὐ μάλλον ἐγροῦν ἀκριρεῖν καὶ περικόπτειν, ὡς σφακεροὺ νοσήματος καὶ θανατηφόρου. Τῷ γὰρ ὑψομένῳ καὶ μεγαλυνομένῳ ἀντίστροφος ἡ πρὸς· τὸ ταπεινὸν μετὰ βολῆ καὶ πεῦσις, ὡς ὁ θεὸς διδάσκει λόγος. «Οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου ἄμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοῦ καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ὡσεὶ κηπὸς ἐξέλιπον». (Ψαλμ. ΛΓ', 20). «Ὁς τις δὲ ὑψώσῃ ἐαυτὸν ταπει-

νωθήσεται». Ματθ. ΚΓ', 12. (Κλήμ. αὐτόθ. 604-608).

Ὁ μὲν οὖν ἀνθρώπος ἀπλῶς οὗτος κατ' ἰδέαν πλάσσεται τοῦ συμμοῦ· πνεύματος· οὐδὲ γὰρ ἀνείδεος, οὐδὲ ἀσηχημάτιστος ἐν τῷ τῆς φύσεως ἐργαστηρίῳ δημιουργεῖται, ἐνθα μυστικῶς ἀνθρώπου ἐκτελεῖται γένεσις, κοινής οὐσῆς καὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς τέχνης· ὁ δὲ τίς ἀνθρώπος κατὰ τῶπων τὴν ἐγγινομένην τῇ ψυχῇ, ὧν ἂν αἰρήσεται, χαρκατηρίζεται. (Η', 1360). — Οὐκ οὖν εὐλόγως οἱ κατατρέχοντες τῆς πλάσεως καὶ κελίζοντες τὸ σῶμα, οὐ συνωρῶντες· τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐρῆην πρὸς τὴν οὐκονοῦ ἔθεν γενομένην, καὶ τὴν τῶν αἰσθητῶν ὄργανοποιῶν πρὸς γνώσιν συντείνουσιν, τὰ τε μέλη καὶ μέρη πρὸς τὸ καλόν, οὐ πρὸς ἡδονὴν εἴθετα. Ὅθεν ἐπιδεκτικὸν γίνεται τῆς τιμωπάτης τῷ Θεῷ ψυχῆς τὸ οἰκητήριον τοῦτο· καὶ Πνεύματος ἁγίου κατὰ τὸν τῆς ψυχῆς· τε καὶ σώματος ἁγίασμὸν καταξιοῦται, τῷ τοῦ Σωτῆρος κατὰ τρισμαῖ τελευτούμενον. (αὐτόθ. 1373).

Μόνος ἐν ἄπαι γυμνὸς γενεῖται ἀνθρώπος, οὐχ ὄπλον, οὐκ ἐνδυμα συγγενώμενον σχῶν· οὐχ ὡς τῶν ἄλλων ζῶων ἐλάττων, ἀλλ' ὅπως ἡ μὲν γύμνωσις καὶ τὸ μηδὲν συνεπάγασθαι, κατασκευάζῃ σοι μέριμνον· ἡ δὲ μέριμνα τὸ σὸρον ἐκπομπήσῃ, τὴν ἀργίαν ἐκβάλλῃ, εἰσαγάγῃ τὰς τέχνας δι' ἐνδεῖας, γεννήσῃ μηχανῶν ποικιλίας. Ὁ γὰρ γυμνὸς πολυμήχανος, ὡς περ κέντρα τῇ χρεῖε νυστόμενος, πῶς ὑετοῦς ἀποφύγῃ, πῶς σοφίστηται κρύος, πῶς πληγὰς ἀντιφραδέσσηται, πῶς γεωργήσῃ τὴν γῆν, πῶς φοβήσῃ θηρία, πῶς διαμήσῃ δύνατῶτερ κ. ἔ. Ἄλλην ἐξ ἄλλης ἐγέννησεν ἡ γύμνωσις σύνεσιν, ὡς εἶναι καὶ τὴν γύμνωσιν ὄρον καὶ χάριν δεσποτικῆν. Γυμνὸς οὖν καὶ ὁ ἰὸς κατὰ τὰς χρημάτων, κτημάτων, εὐτεκνίας, πολυτεκνίας, καὶ πάντας ἐν βραχεῖ ἀποβαλὼν, τὴν εὐχάριστον τῆς τῆν φωνῆν ἐξέβησεν (Ἰὼβ Α', 21)· «Γυμνὸς ἐξήλθον ἐκ νηδύος, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσεται ἐκεῖ,» πρὸς Θεὸν δηλαδὴ καὶ τὴν μακρίαν ληξίον ἐκείνην καὶ ἀνάπαυσιν. (Θ', 740-741).

Ἀνθρωπολογία καὶ φυσιολογία ἀνθρώπου, καὶ πρόνοια τοῦ πλάστου καὶ δημιουργοῦ, περὶ τῆς ἀνθρώπου φύσεως. [Διον. ἐπίσκ. Ἀλεξ. Γ', 1249-1268].

Ἐκ τῶν Ὀριγένους.

σπέρμα Ἀβραάμ. καὶ τέκνα Ἀβραάμ. Ἐρμηνεία. (ΙΔ', 584.) — Ἀνθρώπου γέννησις καὶ ὁμοιότης τῶν γεννητόρων, προφάνω ἢ συγγενῶν. Ἄς περ κατὰ τὰ σωματικὰ ἀπὸ πολλῶν σπερμάτων προκόπτει· μᾶλλον ἐνεργῆσαι δυνήθην ἔσθ' ὅτε ἐν τῶν σπερμάτων, οὕτως ἔστιν ἰδεῖν καὶ τῶν πνευματικῶν σπερμάτων. Ἐπει γὰρ ἔχει ἐν ἑαυτῷ προγονικούς τε καὶ συγγενικούς τε λόγους ὁ σπείρων, ὅτε μὲν κρατεῖ ὁ αὐτοῦ λόγος, καὶ ἀποτίεται τὸ γεννώμενον τῷ σπέρματι ὁμοιον· ὅτε δὲ ὁ λόγος τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ σπείραντος, ἢ τοῦ πατρὸς τοῦ σπείραντος, ἢ τοῦ θεοῦ τοῦ σπείραντος, ἐνίτοι καὶ ἀπύπου τοῦ σπείραντος, παρ' ὃ γίνονται οἱ ἀποτικτόμενοι ὁμοιοὶ τοῖς δε, ἢ τοῖς δε. Ἔστι δὲ ἰδεῖν ἐπικρατοῦντα καὶ τὸν λόγον τῆς γυναικός, ἢ τοῦ πατρὸς τῆς γυναικός, ἢ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, ἢ τοῦ παύπου αὐτῆς· κατὰ τοὺς ἐν ταῖς μίξεσι βρασμούς, ἅμα πάντων σειομένω, ἕως ἐπικρατήσῃ τις τῶν σπερματικῶν λόγων. (Ἐνθ' ἀνωτέρω. — Πλούταρχος· παρὰ Νεμεσίω Μ', 545. 826).

Ἀνθρωπος συνέστηκεν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος· ὑπερκείμεθω δὲ νῦν λέγειν τροπολογικῶς, ὅτι καὶ ἐκ πνεύματος συνετέθηκεν. (ΙΓ', 1556 κ. ἑ.) — Τὸ τρισυμβετον τοῦ ἀνθρώπου αἰεσίς ἐστι τῶν καλοῦσων Σαβελλιανῶν, καὶ αἰρετικῆ ραγιακία. (κυτόθ. 1520. — Ἐπιφάν. ΜΑ', 1032 κ. ἑ.) Βλέπε καὶ λ. ψυχῆ.

Ἀνθρωποι, κατὰ Κέλσον, ἐλάττωτες τῶν ζῶων, ἀντακευὴ τῶν περδοξολογητῶν Κέλσου. (ΙΑ', 1149-1180) — Ἀνθρωπος λέγεται ἀληθέστατα κατὰ φύσιν οὔτε ψυχῆ χωρὶς σώματος, οὔτ' αὖ πάλιν σώμα χωρὶς ψυχῆς, ἀλλὰ τὸ ἐκ συστάσεως ψυχῆς καὶ σώματος εἰς μίαν τὴν τοῦ καλοῦ μορφήν συντεθέν. Ὅ δὲ Ὀριγένης τὴν ψυχὴν μόνην ἔλεγεν ἀνθρωπον, ὡς ὁ Πλάτων. [Μεθόδ. ΙΙΙ, 292. καὶ παρὰ Φωτίω ΡΓ', 1109]. — Ἀνθρώπου σύλληψις ἐν τῇ νηδίῃ, μόρρωσις καὶ ψύχωσις. [Μεθόδ. ΙΙ', 48-61].

Ἐκ τῶν Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου.

Περὶ τῆς ἀνθρώπου φύσεως κατ' Αἴγυπτίους, Φοίνικας καὶ Ἑβραίους. (ΚΑ', 557-584).

Περὶ τοῦ πρώτου τῶν ἀνθρώπων βίου, καὶ

ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς ἐλήφθη ἡ γυνή. (κυτόθ. 972-973. ἔνθα Πλάτων περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ζεύγους). — Ὅτι οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῖς ἀλόγοις ζώοις ὁμοῖον. (κυτόθ. 973. — Ὀριγένης· κατὰ Κέλσου περὶ ὁμοίως καὶ νοημοσύνης ἀλόγων ζῶων. ΙΑ', 1152-1180).

Περὶ τῆς παλαιᾶς ἀνθρωποθυσίας ἐκ τοῦ Πορφυρίου καὶ τῶν ἄλλων. (κυτόθ. 269-285). Ὅτι μετὰ τὴν Εὐκρυγγελλικὴν διδασκαλίαν ἡ παλαιὰ ἀνθρωποθυσία καταλύθη. (κυτόθ. 285. Κ', 1397-1413).

Ἀνθρώπους πυγμαίους, καὶ ἀνθρωποφάγους, καὶ σκιάποδας, ἱστορεῖ Ἰεροκλῆς, ὅτι εἶδεν Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς. (Εὐσεβ. κατὰ Ἰεροκλέως· ΚΒ', 845).

Ὡς οἱ παλαιότεροι τῶν ἀνθρώπων τοῦ κατ' οὐρανὸν φωστῆρος μόνους ἔσεον. (κυτόθ. 269).

Τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος τίτι μηχανικῆς καὶ δόλου ἐπήγετο ἡ ἀντικειμένη τῷ Θεῷ δύναμις. (κυτόθ. 272 κ. ἑ.). — Ὅτι ἀναγκάσις παρεγένετο τοῖς ἀνθρώποις ὁ Σωτήρ. (κυτόθ. 273-305).

Ἐκ τῶν Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας.

Ἐπειδὴ γὰρ ἤμικρε καὶ πέπτωκεν ὁ ἀνθρωπος, καὶ πετόντος αὐτοῦ τὰ πάντα τετάρακται, ὁ Θάνατος ἐκατέλευσεν ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωϋσέως· (Πρ. Ρωμ. Ε', 14), ἡ γῆ κεκατήραται, ὁ ἔθης ἰνοίγη, ὁ Παράδεισος ἐκλείσθη, ὁ οὐρανὸς ἐθυμώθη, καὶ τέλος ἐφάρχη ὁ ἀνθρώπος καὶ ἀπεκτηνώθη κ. ἑ. (ΚΕ', 209 κ. ἑ. — Βασίλ. ΚΘ', 452 κ. ἑ.). — Ἀνθρωπος λογικός, καὶ ἀλογοζ ζῶα. ἔνθα περὶ ἀθηνάσις ψυχῆς καὶ τῆς τῶν ἀοράτων καὶ νοουμένων θεωρίας. (ΚΕ', 61-80). — Ἀνθρωποι διεφθαρμένοι ἔχοντες τὴν διάνοιαν, οὐ παρκαδέχονται τὰ ὑπερβαίνοντα τοὺς ἐαυτῶν πεπλανημένους λογισμούς. Ἔστι μὲν γὰρ πᾶσι τοῖς γεννητοῖς, μέλισσα δὲ ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις, ἀδύνατον ἐπακτίως εἰπεῖν περὶ τῶν ἀπορήτων κ. ἑ. Ἄρ' οὐν ἐπεὶ μὴ δύνανται εὐρεῖν ἢ λέγειν, οὐδὲ εἶναι αὐτὰ ὁμολογοῦσι; καὶ ὁμολογήσουσιν ἐφραρμένην ἔχοντες τὴν διάνοιαν. (ΚΖ', 572-573). — Ἀνθρωποι ἡμέτες ἐνωθέντες· Πνεύματι, πνευματοφόροι· Θεὸς δὲ ὁ Λόγος ἐπὶ γῆς, Θεὸς σαρκόφορος. (κυτόθ. 996. 1105). — Ἀνθρωπος ὁ ἔστω καὶ ὁ ἔξω· κατὰ

'Απολλινάριου. (αὐτόθ. 1120 κ. έ.).—'Εν ἀρχῇ γὰρ πλάτας ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ἐποίησεν αὐτὸν ἀναμάρτητον φύσιν, καὶ αὐτεξούσιον θέλησιν. (αὐτόθ. 1249).—'Ανθρωπος ἐκ ψυχῆς νοητῆς; καὶ σώματος; αἰθητοῦ ζῶον γνωρίζεται εἰκότως, διὰ τὸ μηδέτερον χωρὶς τοῦ ἐτέρου παράγουσαν ἔχειν ὑπόστασιν, μηδὲ σῶζειν τὸν ὄρον τῆς φύσεως. (αὐτόθ. 1233).

'Ανθρωποθυσία. (ΚΕ', 48-52).—'Ανθρωπος τινι τρώφῳ πέπτωκεν. (αὐτόθ. 8-9).—'Οτι δικαίως ὁ Θεὸς διὰ θανάτου ἐτιμώρησε τὸν ἄνθρωπον. Τί ὁ θάνατος ἐπήνεγκε τῷ ἀνθρώπῳ. (αὐτόθ. 104-105).—'Οὐδὲν γὰρ οὐδὲ ἀλόγων διαφέρειν ἔμελλεν, εἰ πλὴν οὐδὲν τῶν περιγείων ἐπεγίνωσκεν. (αὐτόθ. 116).

—'Απλοῦς ἄνθρωπος οὐκ ἠδύνατο ἐξαγοράσαι τοὺς ἀνθρώπους; (αὐτόθ. 120).—'Οὐκ ἠδύνατο ἐξαγοραστῆναι ὁ ἄνθρωπος, ἢ διὰ τῆς ἐνασπρώσεως τοῦ Κυρίου (ΚΖ', 101).—'Εξαγορασθεὶς ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας θεῶς; κατέστη. (αὐτόθ. 372). Τοῦ χρισματός τοῦ Χριστοῦ μέτοχος ἔστιν. (αὐτόθ. 109-113).—'Υἱὸς Θεοῦ γίνεται διὰ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. (αὐτόθ. 273).—'Σκοπὸς αὐτοῦ ἔστι τὸ πρὸς τὸν Λόγον ἐπεκτείνεσθαι. (αὐτόθ. 432).

'Ερωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις ἐκ τῶν εἰς 'Αθανάσιον ἀποδιδομένων.

Τί ἐστὶν ἄνθρωπος; 'Ανθρωπὸς ἐστὶ ζῶον νοερόν, αἰσθητικόν, θείου νοῦ καὶ ζωῆς αἰωρίου δεκτικόν, καὶ τῇ κτύτῃ στερῆσει θνητόν κ. έ. (ΚΗ', 77).

'Ανθρωπὸς κατ' οὐσίαν ποῖα ἀγνώριστα καὶ ἀόριστα;— Θεός, ἄγγελος, ψυχή. Τί ἐστὶν ἀόριστον κ. έ. (αὐτόθ. 536-540).

'Ανθρωπος διὰ τί οὐ προγινώσκει τὴν ἡμέραν τοῦ τέλους;—'Οὐκ ἀσκόπως ἀπέκρυψεν τοῦτο ἡμῖν ὁ Θεός. (αὐτόθ. 617).

Οἱ πλείους τῶν ἀνθρώπων τίνος χάριν ἐν νυκτὶ τίκονται, καὶ ἐν νυκτὶ τελευτῶν;—'Ἐμοὶ δοκεῖ, ἵνα μάθωμεν διὰ τοῦ τοιοῦτου ὑποδείγματος, ὅτι σκοτεινὴ ὑπάρχει τοῦ παρόντος βίου καὶ ἡ γέννησις καὶ ἡ κοίμησις, ἦγον ἢ ἐν αὐτῷ εἶσοδος καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἔξοδος. (αὐτόθ. 664).

'Ανθρωποι κκοφορονοῦντες οὐδὲν διαφέρουσι τῶν κτηνῶν, οἱ λέγοντες οὐδὲν διαφέρει τὸ κτήνος; ὁ ἄνθρωπος. (αὐτόθ. 681).

'Ανθρωπος ἐν πρόσωπον, καὶ ζῶον ἐν, ἀπὸ

τε πνεύματος καὶ σαρκὸς (αὐτόθ. 92).—'Πῶς ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα Θεοῦ;—'Ο Θεὸς οὐκ ἔστιν ἀνθρωπόμορφος. Τί δὲ ἐστὶ τὸ, κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν; (αὐτόθ. 733-736. 85. κ. έ.).

'Ανθρωπος διὰ τί ὁτὲ μὲν συμπαθῆς, ὁτὲ δὲ σκληρός; 'Απόκρισις. (ΚΗ', 648).—'Ανθρωποβίου τίνος οἱ ὄροι; 'Απόκρισις. (αὐτόθ. 668-675).—'Ο Θεὸς ἐπλάσεν ἐν ζεύγῳ ἀνθρώπων, τὸν 'Αδὰμ καὶ τὴν Ἐβάν, διὰ τί μέλανες καὶ Αἰθίοπες; 'Απόκρ. (αὐτόθ. 676).

'Ανθρωπος τέλειος ὁ Χριστός, ἐκτὸς ἀμαρτίας, καὶ Θεὸς τέλειος. 'Ορθόδοξος καὶ 'Απολιναριστῆς (αὐτόθ. 1265 κ. έ.).

'Εκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς. Λόγος δύο. (Α', 9-61).—'Ἐσω ἄνθρωπος καὶ ἔσω. Πῶς οὖν δύο γνωρίσω τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον; Ναί, φησὶν ὁ 'Απόστολος, τὸν ἕνα φανόμενον καὶ φθειρόμενον, καὶ ἐν τὸν ὑπὸ τῷ φανόμενῳ κεκρυμμένον, ἀόρατον, τὸν ἔσω ἄνθρωπον, τὸν καὶ κυριώτερον καὶ ἀληθέστερον ἄνθρωπον. (Β'. πρ. Κορ. Δ', 16). 'Ἐτω τοίνυν ἔχωμεν ἄνθρωπον, καὶ διπλοὶ τινες ἐσμέν· καὶ τόγῃ ἀληθῆς λεγόμενος, ὅτι ἐνδον ἐσμέν. 'Ἐγὼ γὰρ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον· τὰ ἔξω οὐκ ἐγώ, ἀλλὰ ἐμαί· ἐγὼ δὲ τὸ λογικὸν τῆς ψυχῆς κ. έ. (αὐτόθ. 47).—'ἘΜέγα ὁ ἄνθρωπος πρᾶγμα, καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐλεθίμων. (Παροιμ. Κ', 6). τὸ τίμιον ἐν τῇ φυσικῇ κατασκευῇ ἔχων. Μόνος κατ' εἰκόνα ἐπλάσθη τοῦ Δημιουργοῦ διὸ πᾶσα ἀρχὴ καὶ ἐξουσία αὐτῷ ἐδόθη ἐπὶ τῶν ζῶων. (ΚΘ', 449 κ. έ.— Α', 37 κ. έ.).

Τῶν μὲν ζῶων ἡ κεφαλὴ πρὸς τὰ κάτω νένευκε, τοῦ δὲ ἀνθρώπου πρὸς τὰ ἄνω. Τῶν μὲν ἐπὶ γαστέρα· ἡ δὲ σὴ κεφαλὴ πρὸς οὐρανὸν δικνίστηεν. Οἱ ὀφθαλμοὶ σου τὰ ἄνω βλέπουσιν· ὡς, ἐάν ποτε καὶ σὺ τοῖς πάθει τῆς σαρκὸς ἐαυτὸν ἀτιμᾶσθαι, γαττιρὶ δουλεύων καὶ τοῖς ὑπὸ γαστέρα, παρκοινεθλήθῃς τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις. (ΚΘ', 192 κ. έ.).

'Ανθρώπου ψυχὴ καὶ ζῶων, καὶ ζῶων πινῶν ιδιότητες. (αὐτόθ. 192-208).—'Ανθρώπων βίος εἰς ἀρετὴν καὶ εἰς κακίαν διήρηται· ἔχει μὲν οὖν ἡ λεία ὁδὸς καὶ πρηνὴς ὁδηγὸν ἀπκταλόν, δαίμονα πανορῶν, δι' ἡδονῆς πρὸς τὴν

ἀπώλειαν τοὺς ἐπομένους· ἐπισυρόμενον· ἢ δὲ τραχεῖα καὶ ἀνάπτυξ ἀγγελον ἀγαθόν, διὰ τῶν ἐπιπόνων τῆς ἀρετῆς· πρὸς τὸ μακάριον τέλος τοὺς ἐπομένους· ἀγοντα. (αὐτόθ. 221-224 κ.έ.).— Πάντα τὰ ἀνθρώπινα ἀσθενῆ καὶ ἀβίβικα, παρασβαλλόμενα πρὸς τὴν ἀληθῆ δύναμιν καὶ κυριότητα (αὐτόθ. 345).

Βραχὺ τι κατώτερος τῶν ἀγγέλων ὁ ἀνθρωπός ἐστι διὰ τὴν ἕνωσιν αὐτοῦ τὴν μετὰ τοῦ σώματος (αὐτόθ. 449).— Τιμιώτερος οὐρανός, ἡλίος καὶ σελήνης καὶ ἀστέρων διὰ τὴν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλάσιν (αὐτόθ. 449).— Ὁ ποιὸς τιμῆς ἠξιώθη παρὰ τῷ Θεῷ ὁ ἀνθρωπος, οὐ συνῆκε δέ, ἀλλὰ καταλιπὼν τὸ ἐπεσθαί Θεῷ καὶ ὁμοιοῦσθαι τῷ κτίσαντι, δούλος γενόμενος τῶν παθῶν τῆς σαρκὸς παρεσυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς· νῦν μὲν ὡς ἵππος θηλυμηνῆς χρεμετίζων ἐπὶ τὴν γυναικα τοῦ πλοισιν αὐτοῦ· νῦν δὲ ὡς λύκος ἀρπαξ ἐφειδρεύων τοῖς ἀλλοτρίοις· ἀλλοτε δὲ διὰ τοῦ πρὸς τὸν ἀδελφὸν δόλου τῆ πανουργίης τῆς ἀλώπεκος εἰκαζόμενος κ.έ. (αὐτόθ. 449-454). Βλέπε καὶ λ. *Ἀκόλαστος*.

Πολλῆς· δεῖται τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ βοήθειας ὁ ἀνθρωπος διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀσθένειαν. (αὐτόθ. 416-459).— Ἀνθρώπου ἀλλοίωσις ἐπὶ τὰ κρείττω καὶ χεῖρω. (αὐτόθ. 388-413).

Ἀνθρωπος καὶ ψυχῆ. Τί δὲ ὄντως ἡμέτερον; Ψυχῆ τε, ἣ ζῶμεν, λεπτῆ τῆ οὐσας καὶ νοερᾶς, καὶ οὐδὲν δεομένη τῶν βικρυνόντων, καὶ σώμα, τὸ ταχὺ δοθὲν ὄχημα πρὸς τὸν βίον παρὰ τοῦ κτίσαντος. Τοῦτο γὰρ ἀνθρώπος· νοὺς ἐνδεδυμένος προσηρόφω καὶ παρπούση σαρκί. Τοῦτο ὑπὸ τοῦ πανσόφου τεχνίτου τῶν ὄλων ἐν τοῖς μητροῦσι ἡμῶν πλάττεται κόλποις. Τοῦτο εἰς φῶς ἐκ τῶν σκοτεινῶν ἐκείνων θαλάμων ὁ τῶν ὀδίνων ἀγαι καιρός. Τοῦτο ἀρχειν ἐτάχθη τῶν ἐπὶ γῆς. Τοῦτω γυνάμειον ἀρετῆς ἢ κτίσις ὑφ' ἡπλωται. Τοῦτω κείτω νόμος μιμεῖσθαι τὸν πλάστην εἰς δύναμιν, καὶ τὴν ἐν οὐρανῷ εὐταξίαν σκιαγραφεῖν ἐπὶ γῆς κ.έ. (ΑΑ', 549 κ.έ.).— Πρόσεχε σεαυτῷ μόνω. Ἄλλο γὰρ ἐσμέν ἡμεῖς αὐτοί, καὶ ἄλλο τὰ ἡμέτερα, καὶ ἄλλο τὰ περὶ ἡμῶν. Ἡμεῖς μὲν οὖν ἐσμέν ἡ ψυχῆ καὶ ὁ νοῦς, καθὼ κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος γεγενήμεθα (αὐτόθ. 204 κ.έ.).— Ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ὁ ἀνθρωπος, ἐκ δύο δηλονότι συγχεόμενος.

(αὐτόθ. 212 κ.έ.).— Ἄξιζ τοῦ ἀνθρώπου. (αὐτόθ. 212-221).— Μόνον ἐκ πάντων τῶν ζώων ὀρθῶ τῷ προσώπῳ ἐπλάσθη. (αὐτόθ. 216).— Ὅτι ὑπὸ τὴν ὄψιν ἡμῶν, τοῦτο οὐκ ἐστὶν ὁ ἀνθρωπος. (αὐτόθ. 581).— Ὑπεροχὴ αὐτοῦ καὶ δόξα τίς, καὶ ἐν τίνι δεῖ καυχᾶσθαι. (αὐτόθ. 529).— Ἐκαστος ἡμῶν πρὸς τι χρήσιμον πεποιθῆται, ὡς καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεύη. (αὐτόθ. 340).— Ἐκαστος ἀνθρωπος ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ προκρίσεως κακός ἐστίν. (αὐτόθ. 348).— Ἐκ τῆς ἀμαρτίας παρεμορφώθη. (αὐτόθ. 869 κ.έ.).— Οὐδὲν ὑπελείφθη αὐτῷ, ὅθεν δοξασθῆναι. (αὐτόθ. 532).

Πρὸς τοὺς ἀπιστοῦντας τῇ θεῷ ἀποκαλύψει, καὶ ἀμριβέλλοντας εἰς ἃ οὐκ ἐνοοῦσι τοῖς ἰδίοις λογισμοῖς, ἦγον πρὸς τοὺς καλουμένους ὀρθολογιστάς.— Διὰ μικροῦ σοφίσματος καὶ κηβδῆλου παραλογισμοῦ οἱ τοιοῦτοι ἑαυτοὺς ὠθοῦσιν ἐπὶ τὸ βράχρον. Ἐπειδὴ γὰρ, φησί, τρία ταῦτα ὁ νοῦς ἡμῶν κατείληψε, καὶ οὐκ ἔξιν οὐδὲν ἐν τοῖς οὐσιν ὁ μὴ ὑπὸ τὴν διαίρεσιν ταύτην ἔρχεται τῶν ὄντων· ἢ γὰρ ἀγέννητον, φησὶν, ἐστίν, ἢ γεννητόν, ἢ κτιστόν (ὁ λόγος περὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος)· ἀλλὰ μήν οὐτε τὸ πρῶτον, οὔτε τὸ δεῦτερον, τὸ τρίτον ἀρα. Τοῦτο ὡμῶν τὸ ἀρα τῆ αἰωνίῳ ἀρᾷ ὑποδίκους ὡμας καταστήσει. Πάντα ἐξηρουνίσσας; Πάντα τοῖς σεαυτοῦ λογισμοῖς ὑπὸ διαίρεσιν ἤγαγας; Οὐδὲν ἀνεξέστρατον κατέλιπες; Πάντα τῷ νῷ περιελαβες; Πάντα τῆ σεαυτοῦ καταλήψε συνέκλεισας; Οἶδας τὰ ὑπὸ γῆν; Οἶδας τὰ ἐν τῷ βυθῷ; Δαιμόνων ἀλαζονεῖται.

Οἶδα ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης. Εἰ δὲ πολλὰ ἀγνοεῖς, καὶ μυριοπλάσια τῶν ἐγνωσμένων ἐστὶ τὰ ἀγνοούμενα, τί οὐχὶ μετὰ πέντων τὴν ἀκίνδυνον ἄνοιαν ἀνεπασχύνων ὁμολογεῖς; Οὐκ ἀγαθὸν σχολὴν ἐλέγχειν τῶν λογισμῶν σου τὴν ματαιότητα, οὐδὲ δεικνύσαι πῶσα ἐν τοῖς οὐσιν τὴν κατ' ἀλήθειαν σου τῶν λογισμῶν διαπέφραγεν. (αὐτόθ. 612-613).

Ὁ ἀνθρωπος διὰ τῶν λογισμῶν ἀμαρτάνει συχνότερον. (αὐτόθ. 200).— Καθημερινὰ τοῦ ἀνθρώπου κηθῆνοντα. (αὐτόθ.).— Πῶς ὁ Θεὸς δοξάζει τὸν ἀνθρωπον. (αὐτόθ. 908-916).— Ὁ Θεὸς κκεῖν οὐκ ἐποίησε, τῶν κακῶν αἴτιος οὐκ ἐστίν. Ὁ δὲ λέγων, ὅτι ὁ Θεὸς τοῦς μὲν κακοῦς, τοῦς δὲ ἀγαθοῦς ἔπλασεν, ἀσεβής ἐστι. Συνήθως λέγουσι τοῦτο οἱ ἥθως ἔ-

γοντες θορυβοποιών και ταραχώδεις, και ἐπι τούτω κατακρινωσκόμενοι. (αὐτόθ. 1141-329. 353).—'Ανθρωπολογικῆ και φυσιολογικῆ ἄρξενος και θήλεος. (Α', 673-692).

'Ανθρωπάρεσκος και υπερήφανος (ΑΑ', 1105). —'Οτι οὐ δεῖ τὸν χριστιανὸν προσπάττειν τῆ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων δόξῃ, ὅτε ἀντγχεσθαι τιμῆς ὑπερβαλλούσης, ἀλλὰ και διορθοῦσθαι τοὺς οὕτω τιμῶντας, ἣ πλέον περὶ αὐτοῦ φρονοῦντας. (αὐτόθ. 792).

'Ανθρώπινα συμβαίνοντα πῶς γίνεται. Πῶς τὰ μέτρα και τὰ ἀδιάφορα περὶ ἡμῶν οἰκονομεῖται, εἴτε συντυχίᾳ τινὶ αὐτομάτῳ, εἴτε τῆ δικαίᾳ τοῦ Θεοῦ προνοίᾳ κ. ἔ. (ΑΒ', 884).

'Ανθρώπου φάλου βροπὴ πρὸς κακίαν. (αὐτόθ. 1024).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἰεροσολύμων.

'Επειδὴ γὰρ ὁ ἄνθρωπος διπλοῦς, ἐκ ψυχῆς και σώματος συγκείμενος, διπλοῦν και τὸ καθάρσιον τὸ μὲν, ἀσώματον, τῷ ἀσώματῳ τὸ δὲ, σωματικόν, τῷ σώματι. Καὶ τὸ μὲν ὕδωρ καθρίζει τὸ σῶμα, τὸ δὲ πνεῦμα σφραγίζει τὴν ψυχὴν. (ΑΓ', 429).

'Ανθρωπος γῆ και σποδός. 'Ανθρώπου διάνοια ἀσθενής εἰς τὰ ὑπὲρ κατάληψιν ἢ γλῶσσαι ἀνάκωνος ἐρμηνεύσαι. (αὐτόθ. 540-557—637-657). — 'Ανθρωπολογικῆ και φυσιολογικῆ Πανσοφία τοῦ Δημιουργοῦ, και ἀσθένεια ἀνθρωπίνης δικνοίας. (αὐτόθ. 652-637).

Τοὺς πνευματικούς ἀνθρώπους ὑποκεῖσθαι τοῖς πειρασμοῖς και θλίψεσι, τὰς ἐκ πρώτης ἀμπερτίκας βρουοσίας. [Μακάρ. ΑΔ', 613-624].

'Ανθρώπων χριστιανῶν, και ἀνθρώπων τοῦ κόσμου διαφορά. 'Ο τὸν χριστιανῶν κόσμος ἔτερός ἐστι, και ἀγωγὴ, και νοῦς και λόγος, και πράξις ἑτέρα τυγχάνει' και ἡ τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου τούτου, ἕτερα και διάφορα. Ὁμίλια. [αὐτόθ. 493-517].

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

'Ανθρωπος χοῦς και πνεῦμα, ζῶον ὄρατον και ἀόρατον, πρόσκιρον και ἀθάνατον, ἐπίγειον και οὐράνιον, ἀπτόμενον Θεοῦ και οὐ περιδρασάμενον, ἐγγίζον και μακρυνόμενον κ. ἔ. (ΑΕ', 485-489).

'Ο αὐτὸς εὐτέλης κατὰ τὴν σύλληψιν και γένεσιν, ὁ αὐτὸς και μέγιστος και ταπεινός. Πῶς συνεζῆγεν, οὐκ οἶδα, σῶματι και ψυχῇ' και πῶς εἰκὼν τέ εἰμι Θεοῦ, και τῷ πληρῶ συμφόρομαι' ὁ (σῶμα) και εὐκετοῦν πολεμεῖ, και ἀνηξ πολεμούμενον' ὁ και ὡς σύνδουλον ἀγαπῶ, και ὡς ἐχθρὸν ἀποστρέφομαι' ὁ και ὡς δεσφην φεύγω, και ὡς συγκαληρομόνον αἰσχύνομαι' τῆξαι φιλονεικῶ, και οὐκ ἔχω τίνι συνεργῶ πρὸς τὰ κάλλιστα χρήτωμαι, ὡς εἶδῶς εἰς ὁ γέγονα, και ὅτι δεῖ με πρὸς Θεὸν ἀναβῆναι διὰ τῶν πράξεων κ. ἔ. Τίς ἡ περὶ ἐμὲ σοφία; και τί τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον; 'Η βούλεται μοιραν ἡμῶς ὄντας Θεοῦ, και ἀνωθεν ζῆσαντας, ἵνα μὴ διὰ τὴν ἀξίαν ἐπακρόμενοι και μετρωζόμενοι καταρρονῶμεν τοῦ κτίσαντος, ἐν τῆ πρὸς τὸ σῶμα πάλη και μάχη πρὸς αὐτὸν ἀεὶ βλέπειν, και τὴν συνεζευγμένην ἀσθένειαν παιδαγωγίαν εἶναι τοῦ ἀξιώματος' ἵν' εἰδῶμεν οἱ αὐτοὶ μέγιστοί τε ὄντες και ταπεινώτατοι, ἐπίγειοι και οὐράνιοι, πρόσκιροι και ἀθάνατοι, κληρονομοὶ φωτός και πυρός, εἴτ' οὐκ σκότους, ὀποτέρως ἀνωστωμεν; Τοιοῦτον τὸ κράμα ἡμῶν κ. ἔ. (αὐτόθ. 865).

—Εἴπερ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου φύσει τὸ κατ' εἰκόνα και ἡ τοῦ νοῦ δύναμις (αὐτόθ 1145).

'Ανθρώπου φύσις και συμπηξίς, φυσιολογικῆ. (ΑΤ', 56 κ. ἔ.).—Οὐκ ἔστιν ἕσον φυτὸν ἐκτεμεῖν, ἢ ἄθος εἰ τῶν προσκίρων, και ἀνθρώπων. Εἰκὼν εἰ Θεοῦ, και εἰκόνη Θεοῦ δὲ λέγει κ. ἔ. (αὐτόθ. 208).—Τάξις ἐκ λογικοῦ τε και ἀλόγου κράματος τὸν ἄνθρωπον, ζῶον λογικόν, συνεσθῆσατο' και συνέδησε μυστικῶς τε και ἀφῆρτως τὸν χοῦν τῷ νοῖ, και τὸν νοῦν τῷ πνευματικῷ. Τάξις φυσιολογικῆ ἀνθρώπου. (αὐτόθ. 185 κ. ἔ.). —'Ανθρωπε, τί πρὸς οὐρανὸν ἀνιπτασαι, πεζὸς ὢν; Τί πύργον οἰκοδομεῖς, τὰ πρὸς ἀπικρισμὸν οὐκ ἔχων; Τί και σὺ μετρεῖς τῆ χειρὶ τὸ ὕδωρ, και τὸν οὐρανὸν σπιθαμῇ, και πῆσαν τὴν γῆν δρακί, στοιχεῖται μεγάλᾳ, και μόνῃ μετρητῶ τῷ ποιήσαντι; Ἰνωθι: σαυτὸν πρῶτον' τὰ ἐν χειρὶ κατακνήσον' τίς εἶ, και πῶς συνέστης, ἵν' εἰκὼν ἢ Θεοῦ, και τῷ χεῖρον συνδελθῆς, και τί τὸ κινησῶν σε, τίς ἡ περὶ σὲ σοφία, και τί τῆς φύσεως τὸ μυστήριον' πῶς μετρητὴ τόπῳ, και νοῦς οὐχ δρίζεται, ἀλλ' ἐν ταῦτῳ μένων πάντα ἐπέρχεται κ. ἔ. (αὐτόθ. 205 κ. ἔ.).—'Ανθρώ-

πάντων μίαν και τὴν αὐτὴν εἶναι γῆν, μῆτέρα και τάφον, ἐξ ἧς ἐλήφθημεν, και εἰς ἣν ἀποστραφησόμεθα, μηδὲν πλέον ἀλλήλων ἔχοντες κ. ε. (αὐτόθ. 225 κ. ε.).

Ἀνθρώπου δημιουργία. Τοῦτο δὴ βουληθεῖς δ τεχνίτης· ἐπιδειξάσθαι λόγος, και ζῶον ἐν ἐξ ἀμφοτέρων, ἀρράτου τε λέγου και ὀρατῆς φύσεως, δημιουργεῖ τὸν ἄνθρωπον· και παρὰ μὲν τῆς ὕλης λαβὼν τὸ σῶμα ἦδη προϋποστάσης, πρὸ ἑαυτοῦ δὲ πνοὴν ἐνθεῖς, δ δὴ νοερὰν ψυχὴν και εἰκόνα Θεοῦ οἶδεν δ λόγος, οἷόν τινα κόσμον δευτέρα, ἐν μικρῷ μέγαν, ἐπὶ τῆς γῆς· ἴστην, ἀγγελικὸν ἄλλο, προσκυνητὸν μικτόν, ἐπόπτην τῆς ὀρατῆς κτίσεως, κύστην τῆς νοουμένης, βασιλέα τῶν ἐπὶ γῆς, βλαπλευμένον ἀνοθεν. (αὐτόθ. 317-328.632).

Ἀνθρωπος ἐν τῇ γῇ. Ἐξορίζεται τοῦ παρδαίσιου και τοῦ ζύλου τῆς ζωῆς, θεμακτινοῦς ἀμριέννυται χιτῶνας· και τοῦτο πρῶτον γινώσκει τὴν ἰδίαν ἀισχύνην, και ἀπὸ Θεοῦ κρύπτεται, κερδαίνει μέντοι κἀνταῦθα τὸν θάνατον, και τὸ δικοποῖναι τὴν ἀκαρτίαν, ἵνα μὴ ἀθάνατον ἦ τὸ κακόν· και γίνεται φιλικηρωπιτὴ ἢ τιμαρική κ. ε.—Ὅσα τὸ ἀνθρώπινον γένος κακῶ ὑπέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως τῶν πρωτοπλαστών, μέχρι τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ. Ἀνθρώπου πτώσις και Θεοῦ οἰκονομία. (αὐτόθ. 324-348 κ. ε.).

Ἀνθρωπος ζῶον τρεπτόν, και ῥευστῆς φύσεως ἀσθένειαν περικείμενος, και μετανοίας ἀνάγκην ἔχων, βασίς ὡς ἄνθρωπος ἀκαρτήσῃ. (αὐτόθ. 356. ἔνθα κατὰ Ναυάτου μὴ παραδεχομένου μετανοίαν).

Ἀνθρώπου παλαιῶ ἐγκαίνια εἰς νέον και ἀνκαινοῦμενον. Ἐγκαίνιζεςθε, και τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀπορρίψαντες, ἐν καινότητι ζωῆς πολιτεύεσθε, πᾶσι χαλινὸν ἐπιθέοντες, πᾶσαν τὴν πονηρὰν τοῦ ζύλου βρωμίαν μισήσαντες κ. ε. Παιδαγωγία τῶν αἰσθήσεων, ἐξ ὧν δ θάλατος. (αὐτόθ. 608-621. ἔνθα και περὶ παλαιῶν ἐγκαίνιων νόμος).

Ἀνθρωποι φιλοσοφοῦσι προθυμότερον ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις, ἢ τοῖς οἰκείοις. (ΑΖ', 32).

Ἀνθρωπος θεοφόρος, δ Λόγος και Θεὸς σαρκοφόρος. Κατὰ τῶν νεωτεριζόντων και κενοφρονούντων εἰς τὰ νομοισμένα και πάτρια. (αὐτόθ. 200). — Ἀνθρωπος τί οὐ φέρει τῶν ἀικερῶν; (αὐτόθ. 348).

Ἐπρ. Περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. (αὐτόθ. 755 κ. ε.).—Περὶ τῆς τοῦ ἐκτὸς ἀνθρώπου εὐτελείας. (αὐτόθ. 766 κ. ε.).

Ἀνθρώπος εἶμι, πλάσμα και εἰκὸν Θεοῦ, Τὸ σῶμα δ' ὕλη, και διαστατὸν πάχος.

(αὐτόθ. 947).

Ὁ ψυχικὸς ἄνθρωπος οὐδέπω καλός.

Ὁ σαρκικὸς δὲ, και λίαν πάθος φιλος.

Ὁ πνευματικὸς δ', οὐ μακρὰν τοῦ πνεύματος.

Τίς δ' Ἀντίχριστος; πλῆρες τοῦ θηρίου,

Ἄνθρ δυνάστης.

(αὐτόθ. 963.)

Ἀνθρωπος ἦν γυμνὸς κατὰ τὴν ἀπλότητα τοῦ τρόπου, κατὰ τὴν ἀτεχρον ζοήν, και κατὰ τὸ ἀκαιμρίστον. Ὑστερον γὰρ μετὰ τὴν παράδεισον ἢ διπλὴν, αἱ τέχναι, τὰ ἀμρικα. (Σχολ. εἰς Γρηγ. ΑΓ', 910).—Ἀνθρώπου διαφορὰ ἢ πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα πολλή τις· και τούτων πρὸς τε τὸν ἀνθρώπινον και πρὸς ἄλληλα. (αὐτόθ. 899.—Κοσμὰ σχολ. ΑΗ', 414-415).

Ἀνθρωπος τέγγη δαμάζων τὰ θηρία, δαμαζέτω και τὰ τῆς σαρκὸς σικρτήματα. (ΑΗ', 650-651).—Ἀνθρωπίνου βίου εὐτέλεια και ἐπίμοχρον, και ὀρνεῶν και θηρῶν τὸ ἀμοχρον, και σύγκρισις ἀμφοτέρων τῶν βίων. (αὐτόθ. 654-670).

Ἀνθρωπολογίαις τεμάχια φυσιολογικά. Τέσσαρες εἰσι τοῦ θρηπτικῶ δυνάμει· ἑλκτικῆ, καθεκτικῆ, ἀλλοιωτικῆ και ἀποκριτικῆ. (Ἡλία Σχολ. ΑΓ', 854). Περὶ λύπης, στεναγμοῦ και δακρυῶν. (αὐτόθ. 864.866.880.881.887).

Ἀνθρώπου πλάσις, ψυχή· οὐσίς, ἀνθρώπου ἔλευθερία· παράδεισις ἐντολῆς και κέρδος. (Νικητῆς Δαβὶδ Εἰς τὰ ἀπόβητα τοῦ Γρηγορ. ἐξήγ. ΑΗ', 685-700).

Ἐκ τῶν Καισαρίου ἀδελφ. τοῦ Γρηγ.

Ὁ μὲν Δαυὶδ σικμικρνεῖ και εὐτελίζει τὸν ἄνθρωπον λέγων (Ψαλμ. Η', 5)· «Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμητὴς αὐτοῦ;» Ἐν δὲ τῷ ΡΜΓ'. ψαλμῷ, «Κύριε, τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνωσθης αὐτῷ. ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι λογίζῃ αὐτόν;—Ἀνθρωπος μακτιότητι ὠμοιώθη» φησὶν· δ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Σολομὼν μεγαλύνει τὸν ἄνθρωπον, και σαμάνει λέγων (Περ. Κ', 6)· «Μέγας ἄνθρωπος και τίμιον.» Εἰ οὖν τῷ πατρὶ ὑπάρχει ἀσύμμενος, πῶς οἱ λοιποὶ τῶν προφητῶν συμφωνήσουσι;—Ἀπόκρ. Οὐ-

δὲν τούτων ὅταν τε δεῖξαι ἀτύμωρα τὰ τῶν θεοφάντων ῥήματα. . . Ὁ μὲν τοίνυν τὴν φύσιν ἡμῶν, ὁ δὲ τὴν τιμὴν παρίστησιν, ἦν παρὰ τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων εὐλόγηται, παρὰ πᾶσαν τὴν κτίσιν θείαις χερσὶ γενόμενοι. Ἀνεκπιπέξας τὸ πρῶτον Μωσῆος τεύχος, ἐκάτερα πικιδυλόγησθαι, ὅτι α' Ἐλάβε χροῦν ἀπὸ τῆς γῆς; ὁ Θεός, καὶ ἐπλάσσε τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς. » Ἐν τῷ, *ἔλαβε καὶ ἐπλάσσε*, τὰ τῆς τιμῆς γινώσκονται, ἐπ' οὐδὲν τῶν κτιστῶν ῥηθέν, πλὴν ἐπὶ μόνου τοῦ ἀνθρώπου· ἐν δὲ τῷ ληθθέντι χροῖ ἀπὸ τῆς γῆς τὸ εὐτελὲς τῆς φύσεως ἡμῶν παιδυόμεθα, ὅτι γῆ καὶ χροῦς ὑπάρχοντες, τὰ μηδενὸς ἀξία καὶ εὐδιάλυτα. (ΑΗ', 1041—Φώτ. ΡΑ', 113-116).

« Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με » Ψαλμ. ΡΙΗ', 73. Ἄρα ἕτερόν τι σημαίνει τὴν πλάσιν, καὶ ἄλλο τὴν ποίησιν; — Ἀπόκρ. Τὴν ποίησιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς μοι δοκεῖ νοεῖσθαι, τὴν δὲ πλάσιν ἐπὶ τῆς σωματικῆς πολυπλασίας. Χεῖρας δὲ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Πνευμά φημι, πρὸς οὓς καὶ φησι: « Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμετέρων. » Εἰ δὲ καὶ ἡ ἱστορία φησὶν, ὅτι λαβὼν ὁ Θεός χροῦν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπλάσσε τὸν ἄνθρωπον, τῇ ὁράσει καὶ τῇ συνηθείᾳ τῶν πραγμάτων τὸ ἀόρατον τῆς ἐνεργείας παραδηλοῦ. Βουλῆσεως γὰρ ἐνεργεῖα τὸ πᾶν, οὐχὶ δὲ χειρῶν πλάσις τὸ κατασκευάσμα. Πλὴν χειρῶν πλάσμα, εἰς τιμὴν τῆς φύσεως προσηγύρεται. Ἐπει καὶ κατ' εἰκόνα Θεοῦ οὐκ εἰς μίμησιν φύσεως (οὐδὲ γὰρ φάναι ὅλον τε ὅσον ἀπέδει), ἀλλ' εἰς χαρακτηρὰ ἀρχῆς τε καὶ ἐλευθεριότητος (αὐτόθ. 1041-1044).

Τὸ κατ' εἰκόνα ἐν τῷ ἀθανάτῳ τῆς ψυχῆς καὶ ἐν τῷ πάντων ἀρχῆν αὐτόν· οὐδ' ἐν τούτοις μέντοι σώζει τὴν ἀκριβῆ πρὸς τὸ θεῖον ἰσότητα καὶ ὁμοίωσιν· ἄμφω γὰρ κτιστά, ἡ τε ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα (αὐτόθ. 1108-1109).

Τὸ κατ' εἰκόνα νοεῖται, κατὰ τὸ λογικὸν καὶ νοερὸν καὶ αὐτεξούσιον· κατὰ τὸ γενεῶν τὸν νοῦν λόγον, καὶ προσβάλλειν πνεῦμα κατὰ τὸ ἀρχικόν (αὐτόθ. 1120).

Νοῦς καὶ ψυχὴ ταῦτόν ἐστιν; Ἀπόκρ. Οὐδὲ ὁ νοῦς καὶ ἡ ψυχὴ κατὰ γε τὸν ἐμὸν ὄρον ταῦτόν ὑπάρχει, . . . καθῶς φησὶν ὁ Ἀπόστολος: « Ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ καὶ τῷ νοῦ

(Α'. πρὸς Κορινθ. ΙΔ', 15), πνεῦμα τὴν ψυχὴν δριζόμενος, νοῦν δὲ τὸν αὐτῆς ἡγεμόνα καὶ πρῶταν κ. ἔ. (αὐτόθ. 1116).

Διὰ τί εἶπὸν ὁ Θεός, « Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν ἡμετέρων » τὸ μὲν κατ' εἰκόνα ἔδωκε· τὸ δὲ καθ' ὁμοίωσιν, ἐσιώπησε; φησὶ γὰρ ἡ Γραφή, « Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεός τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς » καὶ οὐ πρόσκειται ὅτι καθ' ὁμοίωσιν Ἀπόκρ. Μὴ βουλόμενον τὸ θεῖον ἀργοῦς καὶ ῥεθύμου διαβιοῦν ἡμᾶς, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κατέλιπεν ἐξουσίᾳ ἐξομοιοῦσθαι αὐτῷ διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν μιμήσεως, καὶ τῆς πᾶν ἀρετῶν καταρθώσεως καὶ ἐπιδείξεως (αὐτόθ. 1125). — Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ τῶν ἀρετῶν τελειώσει Θεῷ ἐξομοιοῦται (αὐτόθ. 1133-1137).

Ἀνθρώπου σύλληψις καὶ ψυχῆ. Ὁ ἄνθρωπος ὄργανον γενεῆς, τὴν δὲ ψυχὴν τὸ θεῖον ἐνίσχιν. Οὐδέπω γὰρ τῇ Γραφῇ εἰρηται, ἐξαγαγέτω ἡ γυνὴ ψυχὴν· οὐδ' ὅτι συλλαβοῦσθαι Εὐξ, ἢ Σάρρα, ἢ Ἐλισάβετ ἐξήγαγε ψυχὴν, ἀλλ' ὅτι ἐγέννησε παιδίον κ. ἔ. Ἀπορίαι καὶ λύσεις (αὐτόθ. 968-972).

Περὶ συλλήψεως ἀνθρώπου φυσιολογικῶς ἐκ τε τῆς Γραφῆς καὶ τῶν ἐξῴθεν. Ἀποδείξεις ἐκ τῆς Γραφῆς, ὅτι ἡ ψυχὴ οὐ συνυπάρχει τῇ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς καταβολῇ τοῦ σπέρματος (αὐτόθ. 1044-1088). — Ἀνθρωπολογίαι, φυσιολογίαι καὶ ψυχολογίαι ἐπὶ τῇ συλλήψει, μορφώσεσι καὶ διαπλάσει, δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ· ἀνδρὸς σπέρμα ἐνεργὸν καὶ κωφόν· αἰτία θήλειος πρὸς ζωογονίαν τοῦ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς σπέρματος. Πότε ἄρσεν καὶ θῆλυ. Πότε διδυμα ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἢ τάνάπαλον θῆλυ καὶ θῆλυ, ἄρσεν καὶ ἄρσεν. Κατὰ ποῖα ἔτη μεταβάλλουσι τὰς ἑξέεις οἱ ἄρσενες καὶ αἱ θήλειαι. Περὶ τὰ δεκατέσσαρα ἔτη ἐν ἄρσενι ἀρχεται τὸ σπέρμα, καὶ ἐν ταῖς θηλείαις τὰ κατὰ μῆνα, καὶ ἡ φωνὴ βραβύρεται· οἱ μαστοὶ καὶ τὰ αἰδοῦσα αὐξοῦνται· δύστροφος δὲ ἡ γυνὴ, ἐὰν θῆλυ κνησῆται μέλλῃ. (αὐτόθ. 1080-1089).

Ἰστέον ὅτι τὰ γεγονότα πρὸς τὸ ἀπλῶς ζῆν ἡμᾶς εἰσὶν ἐγκέρκλος, καρδία καὶ πνεῦμα, ἦπαρ καὶ γαστήρ· καὶ τινος τούτων παθόντος, ἐξ ἀνάγκης τὸ ζῶον τελευτᾷ· ὀφθαλμοὶ δὲ καὶ χεῖρες καὶ πόδες πρὸς τὸ εὖ ζῆν ἡμᾶς γεγόνασιν. Τούτων γὰρ παθόντων, ζῆ

μὲν τὸ ζῶον, οὐ καλῶς δέ. Ἄλλα δὲ πρὸς διαδοχὴν τῶν ἐπιγινομένων εἰσὶν (αὐτόθ. 1084 κ.έ.).

Δεμῆζονται χιτῶνες ἀναγωγικῶς (αὐτόθ. 1100 κ.έ.).—Εἰ προϋπάρχουσα ἡ ψυχὴ κατ' οὐρανούς, ὕστερον δ' ἀμκρήτῃσκα, εἰς τὸν παρόντα ἐξωρίσθη βίον (αὐτόθ. 1104 κ.έ. 1132).

Ἐκ τῶν Ἀστερίου καὶ Νεμεσίου.

Ὁ ἄνθρωπος σύνθετον ζῶον, ἀπὸ σώματος τοῦ φαινομένου, καὶ τῆς λογικῆς καὶ ἀσωμάτου ψυχῆς λαχὼν εἶναι ὅπερ ἔστιν. Γὼν δὲ δύο τούτων τῶν προῖρηθέντων οὐχ ὁμότιμοι· ἡ φύσις καὶ ἡ ἀξία· ἀλλὰ τὸ μὲν ὄργανον ἐδημιουργήθη πρὸς τὴν οικονομίαν τῆς κρατούσης· κινούμενον· ἡ δὲ ἡγεμονεύει ἐτάχθη καὶ βασιλεύει, ὡς κρείττων τοῦ χείρονος κ.έ. (Ἀστέρ. Μ', 369-373).

Ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς νοεῶς καὶ σώματος συνίσταται, ὡς πολλοὶς καὶ ἄγαθοῖς ἀνδράσιν ἔδοξεν. (Νεμ. Μ', 504).—Τινὲς δὲ ὧν ἔστι καὶ Πλωτίνος, ἄλλην εἶναι τὴν ψυχὴν, καὶ ἄλλον τὸν νοῦν δογματίζαντες, ἐκ τριῶν τὸν ἄνθρωπον συνεστάναι βούλονται, σώματος, καὶ ψυχῆς, καὶ νοῦ· οἷς ἠκολούθησε καὶ Ἀπολλινάριος ὁ Ακαδικός. Τοῦτον γὰρ πηξάμενος τὸν θεμέλιον τῆς ἰδίης δόξης, καὶ τὰ λοιπὰ προσωκοδόμησε κατὰ τὸ οἰκεῖον δόγμα (τὸ ἀποκηρυχθὲν ὑπὸ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας ὡς ἀίρετικὸν καὶ βλάσφημον). Νοῦς ἐν τῇ ψυχῇ ἔστιν, ὅτι ὀρθολογὸς ἐν σώματι (αὐτόθ. 504-505).

Ἄνθρωπος ἐξ ἀρχῆς, καθ' Ἐδβόριους, οὔτε θνητὸς ὁμολογουμένους ἦν, οὔτε ἀθάνατος, ἀλλ' ἐν μεθορίαις ἐκατέρως φύσεως, θνητῆς καὶ ἀθνατῆς (αὐτόθ. 516 - 636).—Ἄνθρώπου προσθεῖται ἐξίκριτοι τίνες· (αὐτόθ.).—Ἄνθρωπος οὐκ ἔστι μόνον λογικόν, ἀλλὰ καὶ ζῶον. Ἀνθρώπου χρεῖται καὶ πάθη, ὡς ζῶου, πολλάκις περιέλαουσι τὸν λογισμὸν. Ἀνθρώπου ἐξίκριτον προσθεῖτον καὶ ἡ μεταβολὴ (αὐτ. 521 κ.έ.).

Ἄνθρώπου καὶ ζῶον διακροῦ κατὰ τὸ κινεῖσθαι· ἀνθρωπείων πράξεων μερῆς ὁδοί, ὅπερ λείπει ἐκ τῶν ζῶων. Ἐλεύθερον γὰρ καὶ αὐτεξούσιον τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου (αὐτόθ. 586 589).

Ἐκ τῶν Ἐπιφανίου Κύπρου.

Ἄνθρωπος κατ' εἰκόνα Θεοῦ. Μὴ περιεργάζου δὲ τὰ Θεοῦ δωρήματα, τὰ κατὰ χάριν τῶ ἀνθρώπῳ δεδομένα. Οὐκ ἀρνούμεθα πάντας ἀνθρώπους εἶναι κατ' εἰκόνα Θεοῦ· τὸ δὲ πῶς οὐ περιεργάζομεθα τὸ κατ' εἰκόνα. Οὔτε γὰρ τὸ πλάσμα νοούμεν κατ' εἰκόνα, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε τὸν νοῦν, οὔτε τὴν ἀρετὴν· ἀλλ' οὔτε λέγομεν τὸ σῶμα μὴ εἶναι κατ' εἰκόνα, οὔτε τὴν ψυχὴν. Πιστῶν δὲ τὸ ὁμολογεῖν τὴν Γραφὴν, καὶ μὴ ἀρετῆσθαι, ἀπίστῶν δὲ τὸ ἀθετεῖν τὴν χάριν. Ἔστιν οὖν ἐν τῶ ἀνθρώπῳ τὸ κατ' εἰκόνα, αὐτὸς δὲ οἶδεν ὁ Θεὸς τὸ πῶς ἔστιν κ.έ. (ΜΓ', 113).—Ἄνθρωπον καλεῖ (ἡ Γραφή) τὸ γοικόν, ἀνθρωπον καλεῖ καὶ τὸ ψυχικόν. Ἄνευρεσθε γὰρ, φησὶν, εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ Κτιστὴν δὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα νοούμεν. Πῶς κτιστὴν; Ἄνευρεσθε γὰρ, φησὶ· καὶ οὔτε μέρος Θεοῦ λέγομεν εἶναι τὴν ψυχὴν, οὔτε ἀλλότριον τοῦ ἐμρυθήματος. Πῶς δὲ τὸ λεπτὸν τοῦτο νοεῖται, Θεῶ μόνῳ ἔγνωσται. (αὐτόθ. 113-116).

Ἄνθρωπος μόνον διπλοῦς; ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος. Περὶ δὲ τοῦ νοῦ φησὶν (ὁ Ἀπόστολος Α'. πρ. Κορ. ΙΔ', 16), Ὁ ψυχῶ τῶ πνεύματι, ψυχῶ δὲ καὶ τῶ νοῦ· καὶ ὅτι, Ὁ νοῦς μου ἀκαρπὸς ἔστιν. Ἔθετο γὰρ τὸν νοῦν, ὃν περ ἔθετο ἡ Γραφὴ καλεῖται καρδίαν, ἡγεμόνα, ὡς εἶπεν, καὶ ἠνίσχον τοῦ παντὸς σκευῶν, δικριτὴν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν, δοκιμαστὴν τῶν ἐν ἡμῖν εἶς γινόμενων. Νοῦς μὲν γὰρ ρήματα διακρίνει, λάρυγξ δὲ οἶτα γέυεται. Διακριτικὸς δὲ ὁ νοῦς ἐν τῶ ἀνθρώπῳ, οὔπω δὲ συγκαταθετικὸς, ἐκ ἡμῶν εἰς τροπὴν ἐκῦτον δόξη.—Ἰπὸστάναι τινες τὸν νοῦν νομίζουσι εἶναι, καὶ φύσει τολμῶσι λέγειν τὸ εἰωθὸς ἐν τῇ Γραφῇ λέγεσθαι, ἐν τῶ ἀνθρώπῳ πνεῦμα, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος· Ἄγα ἀλλόκληρον ἡμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖν. (Α'. πρ. Θεσσαλ. Β', 23). Σφάλλονται οὖν. Εἰ γὰρ ἔστι νοῦς τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ πνεῦμα νοῦς, ὡς καὶ αὐτὸ νομίζουσι, ψυχὴ δὲ ἄλλη παρὰ τὸν νοῦν καὶ παρὰ τὸ πνεῦμα, οὐκέτι δύο ὑποστάσεις ἐν τῶ ἀνθρώπῳ, ἐν μῆ συνυγόμεναι ὑποστάσει· οὐκέτι ἐνουπὸστατος μόνη

ψυχή, καὶ ἐνυπόστατον τὸ σῶμα, ἀλλ' εὐρή-
καμεν λοιπὸν τέσσαρα: νοῦς μίξ ὑπόστασις,
ψυχὴ ἄλλη ὑπόστασις, πνεῦμα ἄλλη ὑπόστα-
σις, σῶμα ἄλλη ὑπόστασις. Καὶ ἐν πάλιν ἐρευ-
νήσωμεν, ἐπὶ πλεόν ἔσται· ἐπειδὴ γὰρ πολλὰ
ἐνόματα κέκταται ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὁ ἔσω ἄν-
θρωπος, καὶ ὁ ἔξω ἄνθρωπος. Καὶ ταῦτα πάντα
ἢ Γραφῆ εἶργκε νοητικῶδες, περιερίγγουσα
ἡμῶν τὴν διάνοιαν, ἵνα μηδὲν καταλειψώμεν
τῆς σωτηρίας, μηδὲ πρόβατος ἡμῶν γένηται τοῦ
ἐλεθῆναι τοῦ προκειμένου. (αὐτόθ. 160-165.—
MB', 673-677.— Σωζόμ. ΣΖ', 1367-1361).

Ἀνθρώπων γένη τρία ὑφίστανται, πνευμα-
τικόν, χοϊκόν, ψυχικόν. Τί περὶ τούτων ἐδὲ-
ξακτὸν ὀ ἀρχαίσι ἀίρετικοί. (ΜΑ', 520 κ. ἑ.).

Πῶς θνητὸς καὶ ἀθάνατος ὁ ἄνθρωπος. Διὰ
τί πᾶν τὸ γεννώμενον νοτεῖ, καὶ πῶς. (αὐτόθ.
1101-1120). — "Ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὐ δύναται
εἰς ἀγγελον μεταμορφοῦσθαι. (αὐτόθ. 1117-
1121). — Πῶς ἐν τῇ ἀναστάσει ἀγγέλοις σχε-
δὸν ὅμοιοι ἔσονται. (αὐτόθ. 1125 κ. ἑ.).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Ἀνθρωπολογία, φυσιολογία καὶ ψυχολογία.
(ΜΑ', 128-297). — Ἀνθρωπος διὰ τί μετὰ τὴν
κτίσιν τελευταῖος. (αὐτόθ. 132-133). — Ὅτι
τιμιωτέρα πάσης τῆς φαινομένης κτίσεως ἡ
τοῦ ἀνθρώπου φύσις. (αὐτόθ. 133 136). — Ὅτι
διὰ πάντων ἐπισημαίνει τὴν ἀρχικὴν ἐξουσίαν
ἡ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευή. (αὐτόθ. 136-140).
— Ἀνθρωπος διὰ τί γυμνὸς τῶν ἐκ φύσεως
ἔπλων, καὶ ἔρθιον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. (αὐτόθ.
140-149). — Ὅτι ὀργανικὸν κατασκευάσθη
τοῦ ἀνθρώπου τὸ σχῆμα πρὸς τὴν τοῦ λόγου
χρείαν. (αὐτόθ. 149-152). — Ὅτι διὰ τῶν αἰ-
σθησεων ὁ νοῦς ἐνεργεῖ. (αὐτόθ. 152-153) —
Ὅτι ἀθεώρητος ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. (αὐτόθ.
152-156). — Φυσιολογία περὶ δακρύων, γέλω-
τος, καὶ περὶ τῆς κατὰ τὴν ὕλην, καὶ τὴν
φύσιν, καὶ τὸν νοῦν κοινωνίας. (αὐτόθ. 156-
164). — Περὶ ὕπνου, καὶ χάσιμης καὶ οὐείρων,
αἰτιολογία. (αὐτόθ. 165-173). — Ὅτι οὐκ ἐν
μέρει τοῦ σώματος ὁ νοῦς. Ἐν ᾧ καὶ διακρίσις
τῶν τε σωματικῶν καὶ ψυχικῶν κινήματων.
(αὐτόθ. 173-176). — Ὅτι κυρίως ψυχή, ἡ λο-
γικὴ καὶ ἐστὶ καὶ λέγεται· αἱ δὲ ἄλλαι ὁμο-
νύμως κατονομαζόνται· ἐν ᾧ καὶ τό, διὰ πν-

τὸς τοῦ σώματος διήκειν τὴν τοῦ νοῦ δύνα-
μιν, καταλλήλως· ἐκάστου μέρους προσαπτο-
μένην. (αὐτόθ. 176-177). — Θεωρεῖ τοῦ θεοῦ
ῤητοῦ εἰπόντος, «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ'
εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμετέραν.» Ἐν τῇ ἐξ-
εταζέται, τίς ὁ τῆς εἰκόνης λόγος, καὶ εἰ ὁ-
μοιοῦται τῷ μακρῶν τε καὶ ἀπκθαι τὸ ἐμ-
παθὲς καὶ ἐπίκρηρον· καὶ πῶς ἐν τῇ εἰκόνι τὸ
ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ, ἐν τῷ πρωτοτύπῳ τούτων
οὐκ ὄντων. (αὐτόθ. 177-188). — Τὸν ἀληθῆ
τούτου λόγον μόνος ἂν εἰδείη σαρκῶς ἡ ὄντως
ἀλήθεια. Μέγα ἄνθρωπος διὰ τὴν τιμὴν, μη-
δὲν διὰ τὴν ὕλην. (αὐτόθ. 177.280.257).

Ἀνθρώπος μέσον ἐστὶ τῆς τε θείας καὶ ἀ-
σωμάτου φύσεως, καὶ τῆς ἀλόγου καὶ κτηνα-
δου· ζωῆς. (αὐτόθ. 181 κ. ἑ.). — Ἀνθρώπων
πληθυσμὸς πῶς ἂν γένοιτο, εἰ ἀναμάρτητοι
δίεμειν οἱ ἐξ ἀρχῆς ἄνθρωποι (αὐτόθ. 188-
189). — Ὅτι τὰ ἄλογα ἐν ἡμῶν πάθῃ ἐκ τῆς
πρὸς τὴν ἀλογον φύσιν συγγενείας τὰς ἀφορ-
μὰς ἔχει (αὐτόθ. 192-196). — Θεωρία τῆς ἰε-
ρικοῦτέρας περὶ τῆς τοῦ σώματος κατασκευῆς· δι'
ὀλίγων· καὶ ὅτι ζωὴ ἀνθρώπου κυρίως ἐν
τρισὶ μέρουσιν, ἐν ἐγκεφάλῳ καὶ καρδίᾳ καὶ
ἦπατι (αὐτόθ. 240-256).

Ἀνθρωπος πῶς δύναται κατὰ τὸ δυνατόν
εἶναι εἰκὼν καὶ ὁμοίωμα Θεοῦ (αὐτόθ. 257
κ. ἑ.). — Ἀνθρώπος ζῶων ἀρχικόν. Ὅπου δὲ ἡ
τοῦ ἄρρεν δύναμις, ἐκεῖ ἡ τοῦ Θεοῦ εἰκὼν
(αὐτόθ. 265 κ. ἑ.).

Ἀνθρώπου ὀρισμὸς θεολογικός. Ἀνθρώπος
ἐστὶ ποίημα Θεοῦ λογικόν, κατ' εἰκόνα γενό-
μενον τοῦ κτίσαντος αὐτόν. Εἶτι λείπει τῷ
λόγῳ τοῦτο, οἱ πολλὰ προσαναλώσαντες τῇ
ἀναλήξει τῆς φθειρομένης σοφίης ἐπισκεψά-
τωσαν (αὐτόθ. 268).

Ἀνθρώπου ἀξίησις, ὄροι ἡλικίας, καὶ φυ-
σιολογία (αὐτόθ. 269 κ. ἑ.). — Ἀνθρώπος τὸ
μὲν κατ' εἰκόνα τῇ κτίσει ἔχει, τὸ δὲ καθ'
ὁμοίωσιν ἐκ προαιρέσεως. Μέγα ἄνθρωπος,
καὶ τίμιον ἀνήρ ἐλεήμων (αὐτόθ. 273-289).
— Ὅτι δεῖ ταπεινορρονεῖν ἐν τοῦ χόου πλα-
θῆναι· καὶ πότε ὁ ἄνθρωπος ἀποσπᾶται τῶν
γῆινων (αὐτόθ. 289-292).

Ἀνθρώπος μικρὸς κόσμος· Κατὰ ἀλήθειαν
μικρὸς κόσμος ὁ ἄνθρωπος· καὶ καλῶς ἐποίησαν
οἱ τούτῳ τῷ ἐνόματι αὐτὸν ἀποσεμνύοντες.
Πόσαι περὶ τὸ πρῆγμα τοῦτο πραγματεῖται

κατηναλώθησαν ! Αί φυσιολογίαι τῶν ἱερῶν, τῶν γυμνασῶν αἱ περὶ τῆς ἡλικίας, ἢ περὶ ἀνατομίας, ἢ περὶ τῶν μελῶν πρὸς ἄλληλα συμμετρίας, περὶ πλήθους πολυταρκείας, ταῦτα πάντα εἰς τὴν περὶ ἀνθρώπου διάπλασιν εἰσέρχεται, ἐν μιᾷ φωνῇ ἐπλασεῖν (αὐτ. 293-297).

Λόγος ἕτερος περὶ τοῦ τί ἐστὶ τό, Κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ ἐν ᾧ φοβερὰ καὶ δυσεμνήνυτος ἡ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευή. Γνώμη πολλαὶ καὶ διαφωραὶ περὶ τούτου· ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἐκπεσὼν τῆς θείας χάριτος ἐπλανεῖτο ἐν σκοτεινοῖς, καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου· εἴτα διὰ τῆς τοῦ νοῦ χειραγωγίας, ὡς νήπιος ἐν ἀρχῇ παρερχόμενος, ἐδείχθη ἐμψυχος· τέλειο; δὲ διὰ τῆς ἐπιφανεῖς τοῦ Θεοῦ Λόγου (αὐτόθ. 1328-1345).

Λόγος κατηχητικὸς, ἐν ᾧ περὶ ἀνθρώπου ψυχῆς, καὶ ἀπολυτρώσεως. (ΜΕ', 9-105).—Περὶ τῶν ἀγνικιτούτων ὅτι ἀπονήσκει ὁ ἀνθρώπος. (αὐτόθ. 33 κ. ἑ.).—'Ανθρώπου πτώσις, καὶ αἱ ἐκ τῆς πτώσεως κακαὶ συνέπειαι. (αὐτόθ. 28 κ. ἑ.).—'Ανθρώπου πτώσις ἐστὶν ἡ ἀμαρτία· ἀνάστασις δὲ ἡ ἐκ τοῦ πτώματος τῆς ἀμαρτίας ἀνόρθωσις. (αὐτόθ. 221 κ. ἑ.).

'Ανθρωπολογία, ψυχολογία, καὶ φυσιολογία. Λόγος ὁ λεγόμενος τὰ Μακρίνια. (ΜΤ', 22-160).

Περὶ νηπίων πρὸ ὧρας ἀρραπκζόμενων. (αὐτόθ. 161-192).—Περὶ φερμζέων καὶ ἐπιμελείας τοῦ σώματος; καὶ ἀμελείας; τῆς ψυχῆς, πρὸς τοὺς ἀχθομένους ταῖς ἐπιτιμήσεσιν. (αὐτόθ. 308-316).

Τί ἐστὶν ἀνθρώπινος βίος. Πῶσα γὰρ ἀνθρώπων σπουδῆ, πρὸς τὴν τῶν περὶ τὸν βίον ἀσχολουμένων, νηπίων ἀντικρῶς ἐστὶ ἐπὶ ψάμμιν ἀθίμακτα, οἷς ἡ τῶν γινόμενων ἀπόλαυσις τῆς περὶ τὰ γινόμενα σπουδῆ συναπέληξεν. Ἄμα τε γὰρ τοῦ πονεῖν ἐπέσαστο, καὶ ἡ ψάμμος πρὸς αὐτὴν συζῆσεσσι οὐδὲν ἔχον; τῶν πεπονημένων ὑπελείπετο. Τοῦτό ἐστὶν ὁ ἀνθρώπινος βίος, ψάμμος ἡ φιλοτιμία, ψάμμος ἡ θυσιαία, ψάμμος ὁ πλοῦτος, ψάμμος ἕκχον; τῶν κατὰ σπουδῆν διὰ σκρῶς ἀπολυομένων κ. ἑ. (ΜΔ', 628).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστομοῦ.

'Ανθρώπος ὁ πρῶτος διὰ τί ἐκλήθη Ἄδδμ· καὶ περὶ μεταβολῆς ὀνομάτων καὶ τῆς Παύλου κλήσεως; ὁμιλίαι δ'. (ΝΑ', 114-156).—Περὶ τῆς

τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς. (ΜΘ', 119-126).—Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου δημιουργίας. (αὐτόθ. 135 κ. ἑ.).—Οὐδὲν ἦν εὐτελέστερον ἀνθρώπου, καὶ οὐδὲν γέγονε τιμιώτερον ἔσχατον μέρος τῆς λογικῆς; κτίσεως οὗτος ἦν, ἀλλ' οἱ πόδες ἐγένοντο κεραλῆ, καὶ εἰς τὸν θρόνον ἀνηγέθησαν τὸν βασιλικὸν διὰ τῆς ἀπαρχῆς. (αὐτόθ. 246 κ. ἑ.).

'Ανθρώπε, τίς εἶ; ἐννόησόν σου τὴν φύσιν πρότερον. Οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ὄνομα εὐρεῖν, δυνάμενον περὶ τῆς αἰτίας σου τὴν εὐτέλειαν. Ἄλλ' ἔρεῖς, ὅτι ἀνθρώπος εἰμι, ἐλευθερῆς τιμημένος. Ἄλλ' ἐτιμήθη, οὐχ ἵνα εἰς ἀντιλογίαν τῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' ἵνα τῆς τιμῆς πρὸς ὑπακοὴν καταχρήσῃ τοῦ τιμηκτότος. Ἐτιμήσε σε ὁ Θεός, οὐχ ἵνα αὐτὸν ὑβρίζῃς, ἀλλ' ἵνα δοξάζῃς. Τίς δὲ ὁ ὑβρίζων τὸν Θεὸν καὶ πῶς; Ὑβρίζει· ὁ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ περιεργαζόμενος, ὁ ἐρευνῶν τὰ ἀκατάληπτα. Τὸ μὴ περιεργάζεσθαι τὰ ἀκατάληπτα τοῦ Θεοῦ ἔργα, δοξάζειν αὐτὸν ἐστὶν, τὸ πολυπρχγομεῖν δὲ καὶ ἐρουνᾶν, οὐχὶ τὰς ἀποράσεις μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἀπορηνόμενον ἀτιμάζειν ἐστὶν. (ΜΗ', 714-718).—Πιστεύειν δεῖ τὰ ἀκατάληπτα καὶ μὴ πολυπρχγομεῖν. — Ἀκατάληπτον λέγεται, ὅταν ἐρευνηθῆν καὶ ζητηθῆν μὴ καταληφθῆ πρὸς τῶν ζητούντων αὐτό· ἀπρόσιτον δὲ εἶναι, ὃ μὴδὲ ἐρευνησθῆν ἀνεχεται τὴν ἀρχὴν κ. ἑ. (αὐτόθ. 721-740).

Πρὸς τοὺς ἀλαζονευομένους. Τίνος ἔσκεν, εἰπέ μοι, καὶ διὰ τί ἀλαζονεύῃ; Διάσκεψι τῆς φύσεως τὸ εὐτελέε. Γῆ καὶ σποδὸς εἶ, τέφρα καὶ κόνις, καπνὸς καὶ σκιά, γόρτος καὶ ἄνοθος γόρτος (ΝΑ', 68-70. ΝΓ', 184-186).

'Ανθρώπος ἀδικος καὶ πονηρὸς. Ἐξελού με, Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδικου ῥῥοσι με. (Ψαλμ. ΡΑΘ'). Ποῦ νῦν εἰσὶν οἱ λέγοντες· Διὰ τί θηρίξ; διὰ τί σκορπιός; διὰ τί ἔχεις; Ἰδοὺ γὰρ εὐρηται ζῶον πλείονα κακίαν ἐπιδεικνόμενον, οὐ πρὸς τὴν φύσιν, ἀλλὰ πρὸς γνώμην, ὁ ἀνθρώπος. Ὀμιλίαι. (ΝΕ', 419-426).—'Ανθρώπος πονηρὸς γείρων τοῦ δικίμου καὶ τῶν ἀγρίων θηρίων. (αὐτ. 707-710).

Ἐπὶ τὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἀνθρώπος ζῶν· θησαυρίζεται, καὶ οὐ γινώσκει τίνι συναξεί αὐτά. (Ψαλμ. ΑΗ', 7). Ταράσσεται, καὶ τὸ τέλος ἀπόλλυται· ταράσσεται, καὶ πρὶν καταστῆναι καταποθεῖται· ὡς πῦρ ἀνακκίε-

ται, καὶ ὡς καλὰ μὲν ἀποτεροῦνται. (κυτόθ. 559 κ. ε.).

Εἰς τὸ ῥητόν τοῦ προφήτου Ἰερεμίου (I', 23) «Κύριε, οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνθρώπου πορεύσεται, καὶ κατορθώσεται τὴν πορείαν αὐτοῦ.» Ὁμιλικὰ καὶ ἐρμηνεία. (NΓ', 153-162). — Πῶς ὁ ἀνθρώπος ποιεῖ ὁ οὐ θέλει; (κυτόθ. 155 κ. ε.). — Τί ἐστίν, «Καὶ ἄρως παντὸς ἀνθρώπου ἦκει ἐναντίον μου;» Γέν. Γ', 13. (NΓ', 209 κ. ε.).

*Ἀνθρώπος, τὸ τιμιώτερον ἀπάντων τῶν δρωμένων ζῶων ἐστίν, δι' ἃν καὶ κατὰ πάντα παρήχθη. κ. ε. (κυτόθ. 71. — NΔ', 586-594. ἔνωκα τί ἐστι τό, Κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν).

Πῶς φῶς καὶ ἀνθρώπος, ἄκουε. Τὸ φῶς δεῖκνυσι τὰ ὄντα· τὸ φῶς τοῦ κόσμου ὁ ἀνθρώπος· εἰσελθὼν ἐδειξέ σοι φῶς τέχνης, φῶς ἐπιστήμης. Τὸ φῶς ἐδειξε σίτον, ἢ σύνεσις ἐποίησεν ἄρτον· τὸ φῶς ἐδειξε τὸν βότρυον τῆς ἀμπέλου, τὸ φῶς τῆς συνέσεως ἐδειξε τὸν οἶνον τὸν ἐν τῷ βότρυι, τὸ φῶς ἐδειξε τὸ ἔριον, τὸ φῶς τοῦ ἀνθρώπου ἐδειξεν ἱμάτιον· τὸ φῶς ἐδειξεν ὄρος, τὸ φῶς τῆς συνέσεως ἐδειξε λατομίαν. (NΓ', 436).

Εἰκὼν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, καὶ εἰκὼν Θεοῦ ὁ νοῦς. (κυτόθ. 443 κ. ε.). — *Ἀνθρώποι γὰρ ὄντες, ὡς ἀνθρώποι λαλεῖν ἐδιδάχθημεν περὶ Θεοῦ. (κυτόθ. 461 κ. ε.). — Προσηγορία ἀνθρώπου καὶ πῦρ, καὶ περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων τοῦ ὀνόματος *Ἀδάμ*. (κυτόθ. 473). — *Ἀνθρώπος· ἐλευθερία γνώμης ἐκοσμήθη. (NΓ', 158).

Τί ἐστὶν ἀνθρώπος, (NB', 502). — Σαρκεὶς ἀνθρώπος τίς. (κυτόθ. 47). — Διὰ τί λέγεται ψεύστης; (κυτόθ. 324). — Ὁ ἀνθρώπος θεὸς γέγονε, καὶ ὁ θεὸς ἀνθρώπος. (κυτόθ. 107). — Τιμὴ τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἀρετὴ ἐστίν. (κυτόθ. 232). — Θνητὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ἡ καρδία αὐτοῦ. (κυτόθ. 122). — Τὰ κακὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐξ αὐτοῦ προέρχονται. (κυτόθ. 263). — *Ἀνθρώπος οὔτε εἶ τῶν ἔργων αὐτοῦ, οὔτε ἐκ τοῦ βίου, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐπιεικείας τοῦ Θεοῦ σώζεται. (κυτόθ. 327). — Ἄξια καὶ εὐγένεια τοῦ ἀνθρώπου. (κυτόθ. 233.501).

*Ἀνθρώπος διὰ τί ἐπλάσθη. (κυτόθ. 465). — Καλλίστα ἐαυτὸν γινώσκει, ὅταν ἐαυτὸν μηδὲν εἶναι νομίζῃ. (NΖ', 332). — Αὐτὸς ἐκὐτῷ ἐστὶν ὀλέθρου αἰτία. (κυτόθ. 305). — Ω-

φέλιμος αὐτῷ ἐστὶν ἡ ἀγνοία τῆς τελευταῖας αὐτοῦ. (NH', 707). — Τὰ ἔργα αὐτοῦ οὐκ ἔστι περιγεγραμμένα ἐν τοῖς τῆς παρούσης ζωῆς ὁρίοις. (NΖ', 216). — Πόσον φροντίζει ὁ θεὸς περὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. (NH', 580). — Μὴ μόνον χάρτι, ἀλλὰ καὶ ἔργοις εἶναι γὰρ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοὺς ἀνθρώπους. (NΖ', 283). — Εὐγένεια τοῦ ἀνθρώπου, ὅς δύνανται ἐαυτὸν υἱὸν Θεοῦ καλέσαι. (κυτόθ. 279).

*Ἀνθρώπος ἐν τῇ γῆ ἐστίν, ὅπερ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ. (NΓ', 208). — Εὐκόλως εἰς σφάλματτα ἐκπίπει. (NΘ', 208). — Πῶς ἀθάνατοί εἰσιν οἱ ἀνθρώποι. (κυτόθ. 429). — *Ἐκκοτος ἀνθρώπος ἴδιον ἔχει ἄγγελον. (Ξ', 202). — Εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ φιλικρωπίαν μὴλλον, ἢ ἐπὶ τὰ ἡμέτερα ἔργα πεποιοῦναι. (κυτόθ. 561). — Ὁ ἀνθρώπος μηδὲν ἔχων, δύνανται πάντα τὰ ἀγαθὰ κτήσασθαι. (ΞΑ', 128-129). — Τὸν ἀνθρώπον ἀπόρθητον ἢ ἀρετῇ καθίστησιν. (κυτόθ.). — *Ἀνθρώπος οὐκ ἔχει ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν κυριότητα. (ΞΓ', 91 κ. ε.).

*Ἀνθρώπος, οὐχ ὅπως ἐαυτὸν μόνον, ἀλλ' ἴνα καὶ ἄλλους ὁμοίους βοηθῇ, ἐδημιουργήθη. (MΖ', 351). — Τὴν τῶν ἀγγέλων οὐσίαν οὐκ ἐγνώρισε σαρκῶς, ὅτι κατώτερος τῶν ἀγγέλων ἐγένετο. (MH', 721. 740).

Κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ ἐπλάσθη, διότι τὴν ἀρχὴν κατέχει ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς περὶ ὁ θεὸς ἐπὶ πάντα. (MΘ', 93). — Ἐξ ἀρχῆς ἐγίνωσκε τὴν ἀμαρτίαν κακὴν οὐσαν, καὶ τὴν ἀρετὴν ἀγαθὴν. (κυτόθ. 132). — Οὐδὲν εὐτελέστερον ἢ τὸ ἀνθρώπου, οὐδὲν διὰ τῆς χάριτος ἐκλεεότερον ἐγένετο. (κυτόθ. 246). — Τίς ἀληθῶς ἐστὶν ἀνθρώπος. (κυτόθ. 231. 232—ΞΒ', 569). — Δύνανται ὁ ἀνθρώπος τὰ μέλη αὐτοῦ διατιθεῖναι εἴτε ὡς ὄργανα τῆς κακίας, εἴτε ὡς ὄργανα τῆς ἀρετῆς. (κυτόθ. 66). — Μελετάτω ὁ ἀνθρώπος τὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς φρονεῖετὶ περὶ τῶν πραγμάτων αὐτοῦ. (κυτόθ. 80). — Πολλὰς εἰς ἀνθρώπος ἀπαίρει ἔτος ἐστίν. (NA', 67).

*Ἀνθρώπος ἀπὸ ἀνθρώπου τὸν Θεὸν οὐ δύνανται καλέσαι Πατέρα. (κυτόθ. 45). — Οὐ πάντων τῶν θηρίων κυριεύει ὁ ἀνθρώπος, ἐπειδὴ τῆς κυριαρχίας ἐκπέπτωκεν. (κυτόθ. 592).

*Ἀνθρώπος διπλοῦς κόσμος, καὶ τῶν ἄνω τὸ συγγενὲς ἔχων τὴν ψυχὴν, καὶ τῶν κάτω τὸ σῶμα, σύνδεσμός τις καὶ γέφυρα, ἕνα δημιουργή-

γὼν ἔχων, τὸν τὰ ἄνω καὶ τὰ κάτω ἐργασάμενον (ΝΘ', 509).

"Ἀνθρώπος, σχημακός, καὶ ἄνθρωπος ὑπερέτης τοῦ Πνεύματος (ΞΑ', 408).—Πῶς γίνεται καὶ ἄγγελος καὶ θηρίον. α' Ἄγγελος Κυρίου ἐστὶ Παντοκράτωρ.—Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξέπεστέλλω τὸν ἄγγελόν μου» (Μκλζχ. Β', 7. Γ', 1). Περὶ δὲ τινῶν, α' Ὁμοίως, γεννήματα ἐχιδνῶν (Μκτθ. ΚΓ', 33). Λατῶν δὲ παρὰ τοὺς χρωμένους τὸ πᾶν δύναται γενέσθαι καὶ ἄγγελοι, καὶ ἄνθρωποι. Ἦ λέγω, ἄγγελοι; Καὶ Θεοῦ τέκνον. α' Ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἔστε, καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες; Ψαλμ. ΠΑ', 6. (Ξ', 238).

Ὁμιλία εἰς τὸ, α' Ἀδελφοί, ἐν καὶ προληθῆ ἄνθρωπος; ἐν τινι πεκαπώμεται; Πρ. Γαλ. Γ', 1. (ΞΑ', 673-680).—Εἰς τὸ, α' Ἀνθρώπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤρσταις περιέπεσον» Λουκ. Γ', 30. (αὐτόθ. 755).—Εἰς τὸ, α' Ἀνθρώπος τις εἶχε δύο υἱούς. Λουκ. ΙΕ', 11 κ. ἐ. (αὐτόθ. 781 κ. ἐ.).

Ἀνθρώπου φύσις περιεργὸν ἐστὶ καὶ λίγων πρὸς τὴν τῶν ἀρκῶν καὶ τῶν κεκαλυμμένων μάθησιν. Τοῦτο δὲ αὐτῇ συμβαίνει εἴθωθεν, ὅταν ἀτελεῖ καὶ μηδὲπω κατορθωμένην τὴν διάνοισιν ἔχη. Ὁμιλία περὶ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν τῶν ἀδελφῶν. (ΞΒ', 445-454).—Ἔσπερ οὐκ ἔστιν εὐραῖν ἄνθρωπον ἀθάνατον, οὕτως οὐδὲ χάρις; λύπη; ζῶντι ἐν τῷ βίῳ, ἐν μὴ σήμερον, αὐρίον; ἂν μὴ αἴριον, μετὰ ταῦτα συμβαίνει τὸ λυπηρὸν. (κίτ. 603-606).

"Ἀνθρώπος ἕκαστος μακκρίζει τὸν ἕτερον. Ἐκαστος ἐν ᾧ κατέχευται, τοῦτο πάντων χαλεπώτατον εἶναι φησι, καὶ ἀναιδέτερον τοῦτο πάντων εἶναι ἠγέεται. Τὸ γὰρ οἰκεῖν μᾶλλον αὐτὸν λυπεῖ τοῦ ἀλλοτρίου ἕκαστος ἐπὶ τῆς λύπης, ἢς κατέχευται, ταύτην φησὶν εἶναι ἀλγεινότεραν. Περιγραφή μεμψιμοιρούντων, καὶ τῶν μὴ ἀρεσκομένων οἷς ἔτυχον. (αὐτόθ. 603-606).

"Ἀνθρώπε, πίστευσον τοῖς προφῶναι, εἰ μὴ θέλεις τοῖς μέλλουσιν. (αὐτόθ. 615-618).—

"Ἀνθρώποι πονηροὶ προκλύουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. (αὐτ. 643-650).

Ἀνθρωπομορφῆται αἰρετικοί, οἱ τὴν Θεὸν ἀνθρωπόμορρον λέγοντες. Ἀνατροπὴ τῆς αἰρέσεως αὐτῶν. (ΝΓ', 71-73. 97 κ. ἐ. ΝΔ', 474 κ. ἐ.—Τιμῶθ. Πρῶτ. ΠΓ', 45). Βλέπ. καὶ λ. *Κύριλλος Ἀλεξανδρείας*.

Εἰς τὸ, α' Πηΐησμεν ἄνθρωπων; καὶ κατὰ ἀνθρωπομορριτῶν. Σεβηριανός Γαββλῶν. (ΝΓ', 429-496).

Ἐκ τῶν Μελετίου Μοναχοῦ.

"Ἀνθρώπος. Ὁρισμὸς αὐτοῦ. (ΞΔ', 1084).—Ὅτι τὸ ὄνομα ἄνθρωπος παράγεται παρὰ τὸ ἔναρθρον ἔχειν τὴν φωνήν, τῶν ἄλλων ζῶων ἀπάντων ἀνάρθρως καὶ ἀσημέντως φωνούστων, ἢ, παρὰ τὸ ἄνω θρεῖν ἢ ἀθεῖν τὴν ὀφθαλμῶν κ.τ.λ. (αὐτόθ.).—Ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων ἔχει τὴν κρᾶσιν. Πῶς ἐν τῇ μήτρᾳ ἀζίζάνει; ποῖα σχήματα λαμβάνει. (αὐτόθ. 1084-1089).—Πόσας ἡλικίας ἔχει (αὐτόθ. 1092).—Ὅτι διπλῆν ἔχει τὴν φύσιν, τὸ μὲν πρὸς τὸν Θεόν, τὸ δὲ πρὸς τὰ ζῶα. (αὐτόθ. 1101).—Πόσαι αἱ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ψυχικαὶ δυνάμεις. (αὐτόθ.).

Ἐκ τῶν Συνεσίου Πτολεμαῖδος.

"Ἀνθρώπος κακὸς τρόπος; ἀτυχῶν. (ΞΕ', 1365).—Ἀνθρώποι κακοποιοί, ὡς κακοποιοὶ δυνάμεις, συντελοῦσι τῇ χρεῖ τῆς προνοίας. Κολάζουσι γὰρ τοὺς ἀξίους κολάζεσθαι; εἰσὶ δὲ ὅμως θεομοίσεις τε καὶ ἀποτρόπαιοι. (αὐτόθ. 1384).—Οἱ ἄνθρωποι οὕτε ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς φιλοσοῖ καὶ χεῖρον, οὕτε μίαν δυνάμιν τῆς ψυχῆς ἐπ' ἄμφο τέτακται ταῦτα. Ἀλλὰ τῷ πεθητικῷ μὲν οἰκειοῦμεθα, καὶ ἀλλοιούμεθα; τῷ δὲ κρίνειν δυνάμενῳ, καὶ λόγον ἔχοντι τῆς ψυχῆς, ἐπικινουῦμεν τε καὶ μεμψόμεθα. (αὐτόθ. 1493).—Ἄνω; ἄνθρωπος; ἐλαχίστου, δόξης ἀμελήτης, ἀπόλεμος, ἐν εἰρήνῃ βράδης, ἢς πρὸς βραχυτάτον ἀποπέλασκεν. (αὐτ. 1512).

"Ἀνθρώποι πάντες ἀλλήλων ἀδελφοὶ καὶ πλησίον. Πρᾶγμα τῆς Ἀρσενίου τοῦ Μεγάλου εἰς τὸν Παιρακτὴν Νομικόν. (ΞΖ', 1621-1625).

Ἀνθρωπεῖς φύσις, ὑπερρρονομένη μὲν ἀπυθαδιάζεται, καὶ εἰς φιλονεικίαν καὶ νεωτερισμοὺς καθίσταται, ἀπολαύουσα δὲ τῶν ἔσων, μετρίάζειν καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένει φιλεῖ. Αἱ ἴδιαι ἔχθηκα τῶν κατὰ καιροὺς κληρικῶν τὰ μέγιστα τὴν Ἐκκλησίαν ἐβάλασαν, καὶ τὴν θρησκείαν εἰς πολλὰς αἰρέσεις κατέστησαν. (Σωζομ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΞΖ', 1361).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

Περὶ τῆς εἰς φαυλότητα τοῦ ἀνθρώπου παρτροφῆς καὶ αἰχμαλωσίας τῆς εἰς ἀμαρτίαν, καὶ ὁμοῦ περὶ κλήσεως καὶ ἐπιστροφῆς τῆς κατὰ μετάνοιαν, καὶ τῆς εἰς τὸ ἄμεινον ἀναδρομῆς, Διάλογος. (ΣΗ', 133-209).

Ἀνθρώπος πῶς κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν. Ἐπειδὴ δὲ τοῖς τῆς ἰδίας φύσεως λόγοις τὸ ζῶον ἀπῆρτιστο, τεχνουργῶντος Θεοῦ, κατεπλούθει παρχρημα τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμοίωσιν. Ἐνεχαρτάτετο γὰρ αὐτῷ τῆς θείας φύσεως ἢ εἰκόνας, ἐμρυσθηθέντος ἀγίου Πνεύματος. Αὐτὸ γὰρ ἐστὶν ἡ πνοὴ τῆς ζωῆς, ἐπεὶ τοι ζωὴ κατὰ φύσιν ὁ Θεός. Ἄρ' οὖν ψυχὴ τῶ ἀνθρώπῳ τὸ θεῖον ἐγένετο Πνεῦμα; Κκι πῶς οὐκ ἄστοπον κομιδῆ τὸ τῆδε νοεῖν; Ἡ γὰρ ἂν ἄτρεπτος, καὶ αὐτὴ που διαιμεμένηκεν ἡ ψυχὴ. Νυνὶ δὲ ἐστὶ τρεπτῆ· τρεπτὸν δὲ οὐ τι που τὸ Πνεῦμά ἐστιν. Ἀμαθῆς οὖν ἄρα τὸ εἰς ψυχὴν οἰεσθαι μεταπεπλάσθαι τὸ Πνεῦμα, καὶ εἰς ἀνθρώπου μεταχωρεῖται φύσιν. Ἄλλ' ἐψυγοῦτο μὲν τὸ πλάστουργηθὲν ἀρρήτῳ δυνάμει, κατεκχάλλυντο δὲ παρχρημα τῆ τοῦ Πνεύματος δύσει· ἦν γὰρ οὐχ ἑτέρως τὴν θεῖαν ἡμῶς εἰκόνα δύνασθαι πλουτεῖν. (αὐτόθ. 148).

Ἀνθρώπος διπλοῦς, ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος. Νοῦς καὶ πνεῦμα ἐν τῇ ψυχῇ κ. ἔ. Κατὰ Ἀνθρωπομορφιτῶν. (ΟΓ', 1080-1096. — Τιμῶθ. Πρῶτ. ΠΓ', 45).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου.

Ἀνθρώπος κόσμος ἐστὶ σύντομος, πάντων τῶν τοῦ κόσμου συμπληρωτικῶν μετῶν στοιχείων. (ΟΗ', 337).

Ἀνθρώπου κλέος ἀληθές. Οὐδὲν οὕτω καὶ παρὰ ἀνθρώποις ἐνδοξον, καὶ παρὰ Θεῷ εὐδόκιμον οἶδε ποιεῖν (τὸν ἀνθρωπον), ὡς τὸ δύνασθαι μὲν ἀβούλεται πράττειν, αἰεὶ δὲ φιλάνηρωπα καὶ βούλεσθαι καὶ πράττειν. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τὸ δύνασθαι ἐν τῇ ἀρχῇ πάρεστι, τὸ φιλάνηρωπον τούτῳ κιννάσθω, ἵνα καὶ μετὰ τὴν ἀρχὴν αἰδίμιος γένοιτο. (αὐτόθ. 468).

ἘἈνθρώπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνήκε. Ἐρμηνείας. (αὐτόθ. 557).

Ἀνθρωπίων βέβηκον οὐδέν· μόνη δὲ ἡ θεία δύναμις ἀμχαος, καὶ αἰεὶ κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ

ὡσαύτως; ἔχουτα. (αὐτόθ. 753).—Πάντα γὰρ τὰ ἐξ ἀνθρωπίων ἐπινοίῳν καινούργουμένα ταχινὴν ἔχει κατάλυσιν, ὅτε τῇ θείῃ χάριτι μὴ φυλάττεται. (αὐτόθ. 405).

Ἀνθρώπος θηρίων ἀγρίων ἀγριώτερος. Τὰ μὲν θηρία κατὰ φύσιν ὄντα ἄγρια, ἀνθρωπεῖας ἀπολαύοντα τέχνῃς, ἡμερώτερα πολλὰκις γίνονται ἀνθρώπος δὲ, ὁ τὴν κατὰ φύσιν εἰκείνων θηριωδίαν εἰς τὴν παρὰ φύσιν ἡμερώτητα μεταρρῦθμίζων, τὴν οἰκείαν πραότητα τὴν κατὰ φύσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν θηριωδίαν ἐκφέρει, τὸ μὲν ἄγριον ποιεῖν ἡμερον, ἐαυτὸν δὲ τὸν ἡμερον ἄγριον καθιστὰς κ.ἔ. (αὐτόθ. 889).

Ἀνθρώπος κινδυνεύει ὡς τὰ πολλὰ ἐν μὲν δυσημερίῳ σωρονεῖν, ἐν δὲ εὐημερίῳ παραινεῖν. (αὐτόθ. 893).

Ἀνθρώποι μετὰ προτερημάτων καὶ ἐλαττωμάτων. Λόγος ἐκινεῖτο ἐναγχος περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, καὶ πολλῶν πολλὰ λεγόντων, ἔφην ἐγώ, ὅτι ἡγοῦμαι πάντας ἀνθρώπους καὶ ἐλαττώματα ἔχειν καὶ πλεονεκτήματα, ἀλλὰ τοὺς μὲν εὐδοκίμους καὶ ἀρίστους μικρὰ μὲν ἔχειν καὶ εὐτελῆ τὰ ἐλαττώματα, μέγιστα δὲ καὶ ὑπερφυὰ τὰ κητορώματα· τοὺς δὲ ἀλλοιους ἢ ἀναλογοῦντα τοῖς ἐλαττώματι τὰ πλεονεκτήματα, ἢ καὶ πλεονεκτοῦντα, ἢ καὶ πλεονεκτούμενα. Εἰσὶ γὰρ ἀνθρωποι, ἀπάνθρωποι μὲν, σώρονες δέ· ἢ ἀσελγῆς μὲν, ἐλετήμονες δέ· ἢ θρασυτάτοι μὲν, βχιδίως δὲ μεταβαλλόμενοι· ἢ ἀδικοὶ μὲν, μετριόφρονες δέ· ἢ ἀρπαγῆς μὲν, ἐγκρατεῖς δέ· ἢ ἀκρατεῖς μὲν γλώσσης, ἐγκρατεῖς δὲ ἡδῶν· ἢ ἀκρατεῖς μὲν ἡδῶν, ἐγκρατεῖς δὲ γλώττης; ἢ ἀκρατῆς μὲν ἦττονες, ἀργῆς δὲ κρείττονες; καὶ συλλήθδην εἰπεῖν, οὐκ ἂν βχιδίως πιστεῦσαιμι εἶναι ἀνθρωπον, οὔτε ἐλαττωμάτων ἄμοιρον, οὔτε κητορωμάτων ἔρημον. Ἐτίς κηυῆται ἀγνήν ἔχει τὴν καρδίαν; ἢ τίς παρῆρσιάζεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἀμαρτιῶν; (Παροιμ. Κ', 9). Ἄλλ' ἔστω παρῆρσιάζημα καὶ ὁ κρητῆς τῆς ἀδικίας, ὁ τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἀνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος, ὅστις ἐποίησε καλόν, τὴν συνεχῶς ἐκετεόουσαν αὐτὸν ἐλεήσας χήραν, καὶ ἐπεξελθὼν τοῖς ἀδικούσι. (Λουκ. ΙΗ', 2, 6). Εἰ δὲ νομίζων τις τὸν θάνατον εἰς ἀνυπαρξίαν παρῆρσιάζειν, ἀδεῶς πλημμελεῖ, ἐαυτὸν ἀπκτῶν λαμβάνει. Ὁ θάνατος γὰρ, ὁ δοκῶν τὸ εὐγενές φυτὸν κηραίνειν (τὸν ἀνθρωπον), οὐδὲν

ἕτερον ἔστιν, ἢ χωρισμὸς ψυχῆς τε καὶ σώματος. Εἰ δὲ ἀπίστευε, ἄκουε καὶ Πλάτωνος λέγοντος· Ἐπιόντος θανάτου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, τὸ μὲν θνητόν, ὡς εἴκοιεν, αὐτὸς ἀποθνήσκει· τὸ δὲ ἀθάνατον, σῶον καὶ ἀδιάφθορον οἴχεται, ὑποχωρήσαν τῷ θανάτῳ. (αὐτόθ. 925-928).— Ἄνθρωποι πάντες, καὶ αὐτοὶ οἱ εἰς ἄκρον ἀρετῆς ἐληλακότες, ἔχουσι ἀνθρώπινόν τι πταισμα. μόνον γὰρ τὸ θεῖον ἀναμάρτητον· ἀλλὰ καὶ οἱ εἰς τὸν πυθμένα τῆς κακίας ἐμπεπτωκότες ἔχουσι τι κατόρθωμα, τοῦτο ἡ ἑρὰ κηρύττει Γραφή. (αὐτόθ. 1189-1192. καὶ περὶ συγγνώμης τῶν πταιόντων, καὶ ποινῶν τῶν ἀμάρτημάτων. 1509).

Ἀνθρώπινη ἀσθενεὶα εἰς ἔκφρασιν, ἢ συγγραφήν. Μὴ ἀπὸ τῆς φήμης ψηφίζου· ἀλλὰ ἀκριβῶς βρασιναίως δοκιμάσον. Καὶ εἰ μὲν εὖ ἔχει, τῷ Θεῷ ἔνθι· εἰ δὲ δόξει σοὶ ἑλλιπῆ γεγραπθῆαι, τῇ ἀνθρώπινῃ ἀσθενείᾳ συγγίναςκε, τῆμῃ δυναμένην ὡς βούλεται φράσαι. (αὐτόθ. 933).

Εἰς τὸ, «Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ κρίνετε». Οἶδα ἐγὼ τινὰς μὲν ἀκαλαίως ἐτέρας ἐπιθυμίας μελετῶντας τὸ σωφρονεῖν, τινὰς δὲ, αὐτοφρεῖς πρὸς τὴν τοιαύτην ῥοπήν τοὺς λογισμοὺς ἐπικλίνοντας· καὶ τινὰς μὲν, εὐημερίας χάριν ἰλεομένους τὸ Θεῖον, τινὰς δὲ, εὐσεβεῖς ἐνεκα μόνης τὸ ἀγνὸν μετερχομένους· καὶ τινὰς μὲν εἰς ἀδικίαν βλέποντας, προκαλύμμα τῆς ἀδικίας τὴν δικαιοσύνην ἐπικρηθέντους, τινὰς δὲ, τῆς ἐπὶ τὸ δίκαιον φορᾶς ἡγεμόνα τὴν γνώμην ἔχοντας· «Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτά τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλάς τῶν καρδιῶν». (Α΄. πρ. Κορινθ. Δ΄, 5). Δῆλον δέ, ὅτι ὁ Ἀπόστολος περὶ τῶν ἀδῆλων καὶ μὴ ῥηδίων ἀνωγεινομένων εἶπε, «Μὴ κρίνετε πρὸ καιροῦ»· περὶ γὰρ τῶν δῆλων καὶ ἔκρινε, καὶ κρίνειν προσέταξε, καὶ ἐξέβαλε, καὶ ἐκβάλλειν τῆς Ἐκκλησίας ἐπέλευσεν. (αὐτόθ. 1156).

Εἰς τὸ γεγραμμένον· «Ὡς περ οὐχ ὅμοια πρόσωπα πρόσωποι, οὕτως οὐδὲ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων» (Παροιμ. ΚΖ΄, 19). Εἰ καὶ πᾶσι ἀρετὰ ἐπέραττοι τοῖς τῶν καλῶν μὴ ἀνεράστοι, ἀλλ' οὐν γε περὶ τινὰς αὐτῶν μάλόν τινες διετέθησαν. Οἱ μὲν γὰρ τὴν σωφροσύνην, οἱ δὲ τὴν δικαιοσύνην, οἱ δὲ τὴν φρόνησιν, οἱ δὲ τὴν ἀνδρείαν, οἱ δὲ ἄλλας ἀρετὰς κατ' ἐξίκετον τιμηθήσονται, οὐ τῶν ἄλ-

λων ἀπολειφθέντες, ἀλλ' ἀπὸ τούτων γνωριμώτεροι καταστάντες· οἷον, σωφρονέστατος εἶναι λέγεται ὁ Ἰωσήφ, καὶ τοὶ πολλὰς ἀρετὰς ἄλλας ἀσκήσας· φιλόξενος καὶ πιστὸς Ἀβραάμ· ἀνδρεῖος ὁ Ἰάβω, καίτοι πᾶσαν ἐπελθὼν ἀρετὴν ἀπὸ γὰρ τοῦ πλείστου δυναμένουτος ἐξενίκησεν ἐκάστῳ τοῦνομα. «Οἱ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, τὸν κανόνα τῆς ἀληθείας, τὰς θείας φημι Γραφάς, κατοπεπίσωμεν. Τί οὖν φησὶν; «Ὡς περ οὐχ ἔστιν ὅμοια πρόσωπα πρόσωποι, οὕτως οὐδὲ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων». «Ὡ τοῦ θαύματος! Ὁ αὐτὸς ἔνεστι πᾶσι χαριστήρ»· καὶ ἐν τοσαύτῃ πληθύνει διαφορά πάντως ἔνεστι προσώπων, ὡς ἀσύγγυτον τοῖς ὁρῶσιν εἶναι τὴν γνώσιν. Εἰ γὰρ καὶ ποτε ἐν τισιν ἐνεῖναι δόξειεν ὁμοιότης, ἀλλ' εὐρεθήσεται τὸ πάντως τὸ διορίζον. Εἰ γὰρ καὶ εὐθρόβηλοι εἰσι πολλοί, ἀλλὰ κἂν τούτοις ἐστὶ διαφορά. . . Ἄλλὰ καὶ ἐν θριζὶν ἰδιότης ἐστίν. (αὐτόθ. 1185. 1509).

Εἰς τὸ, «Ὁ ψυχικὸς ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνευματικοῦ». Τὸ πνευματικόν, καὶ ψυχικόν, καὶ σαρκικόν. Πνευματικόν καλεῖ ὁ Παῦλος τοὺς πνευματικῶν κεκοσμημένους χαρισμάτων· καὶ οὐ μόνον τῆς φύσεως ἀνωτέρω χωρήσαντας, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν λόγων ἀκολουθίαν διὰ τῆς πίστεως ὑπερβηκότας. . . Ψυχικὸς δέ, περὶ ὧν γέγραπται· «Ψυχικὸν πνεῦμα μὴ ἔχοντες» (Ἰούδ. ἐπιστ. 19), τοὺς τοῖς λογισμοῖς καὶ συλλογισμοῖς καὶ διαλογισμοῖς μάλλον ἐπεριεδοκίμουσιν, καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον ἐκ τούτων νομίζοντες εὐρίσκουσιν· οἳ εἰσιν οἱ παρ' Ἑλλήσι σοφοί. Σαρκικὸς δὲ τοὺς τοῖς πάθεσι τῆς σαρκὸς ἠττηθέντας ἀπὸ τοῦ πλειστοδυναμοῦντος· αὐτοὺς καλῶν· οἳ πάντες οἱ ἐναγεῖς καὶ ἀκάθαρτοι καὶ περὶ τὰς συνουσίας λυτῶντες. Εἰ γὰρ ὁ σαρκικὸς σῶμα ἔχει καὶ ψυχὴν, καὶ ὁ ψυχικὸς σῶμα ἔχει, καὶ ὁ σαρκικὸς ψυχὴν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κρατοῦντος ἑκαστος καλεῖται. «Ὡς περ γὰρ γίνον λέγεται τὸ σῶμα, καὶ τοὶ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων μετέχον, τῷ κατὰ τὸ πλείστον μέρος· τῆς γῆς μετέχον, οὕτω κἀκεῖνοι ἀπὸ τοῦ κρατοῦντος ἐξενίκης τοῦνομα. (αὐτόθ. 1204. 1397-1400).

Ἀνθρώπου πρωτοπλάστου πτωσίς. (αὐτόθ. 1292).— Φιλόνεικον γὰρ πως τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἐστὶ· καὶ πρὸς μὲν τοὺς μεγαλυχουόντας ἀντιστρατεύεται, τοῖς δὲ ταπεινοῦν ἑαυτοὺς σπουδαίους, μεθ' ἡδονῆς ἠττᾶται·

κακείνοις μὲν, ἀναστέλλον αὐτῶν τὸ φιλότιμον, καὶ τὰ μὴ προσόντα προστρίβεται κακά, τοῦτοις δὲ καὶ τὰ μὴ προσόντα ἐπισημαίνει κακά. Ἄλλως δὲ οὐδὲ ἀρετὴν οἷόν τε λαθεῖν, ἀλλὰ κἄν πρὸς ἐλίγον φθόνῳ ἐπισκιασθῆ, αὐθις ἀνακάμπτει, καὶ τῶν ἐπισκιασθέντων κρατεῖ. (αὐτόθ. 1425).

Ἄνθρωποι ἀνώμαλοι σπουδαίτεροι τῶν περὶ χρομίων. Πόσους οἶσι τῶν ἀνθρώπων ἀνώμους καὶ ἀδόξους εἶναι, πολλῶ σπουδαιότερους γεγενημένους τῶν ἀδοξέμενων; τῶ τοὺς μὲν ποιητῶν τυχεῖν καὶ λογοποιῶν, τῶν πᾶν τὸ πρακτόμενον μὴ πρὸς τὴν ἀλήθειαν κρινόντων, ἀλλὰ πρὸς ἣν εἶχον εὖνοιον ὑπολαμβανόντων, καὶ τὸ κατορθοῦν οὐκ ἀνθρωπίνως ποιούντων· τοὺς δὲ μὴ ἐσχηκέναι τοὺς ὑμνήσαντας διὰ φθόνον, ὅπερ ταῖς λαμπραῖς πράξεσιν ἀκολουθεῖν εἴωθεν. (αὐτόθ. 1605).

Ἄνθρωπος εἰσὼς παίζειν τὰ θεῖα, καθάπερ τὰ βίβηλα. Πῶς γὰρ ἂν καὶ ἀκαλήτω εἰς νενομωμένον καὶ ἀνόητον οὐ; εἰπὼς ἄσωμεν τὴν ὄψιν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας;» [Νεῖλος ΟΘ', 101].—Ἦ βάσκανοι, καὶ ἀνόητοι, καὶ τυφλοὶ τὴν καρδίαν! Ἄγνοεῖτε γὰρ ὅτι οὐκ ἀλλαχόσε που, ἀλλὰ πλησίον τῶν νοσοῦντων ἔρειλει διάγειν ὁ ἰατρός; Περὶ μακκρίων καὶ ἐναγέτων ἀνδρῶν. [αὐτόθ. 885-1154].

Ἐκ τῶν Θεοδωρῆ του Κύβρου.

Ἄνθρωποιον. Ὁ ἐγειρας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν κατὰ τὸ ἀνθρώπειον. (ΠΒ', 93.268).—Δέος τὸ ἀνθρώπειον ἐξελκύνοντα. (ΠΓ', 1184).—Μέτοχοι Χριστοῦ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα οἱ πιστεύσαντες. (Π', 1192).—Προσεκύνησαν αὐτὸν οἱ ἄγγελοι καὶ ὡς ἄνθρωπον κατὰ τὸ ἀνθρώπινον. (ΠΒ', 685).—Κατὰ τάξιν δὲ ἄπαντα εἰδείξεν ὁ προφήτης Ἡσαΐας τὰ ἀνθρώπινα. (ΠΑ', 440).—Σύνεσι οὐκ ἀνθρωπίνην, ἀλλὰ τῶν θεῶν λογίαν τὴν γνῶσιν. (Π', 1872).—Ἄνθρωπίνως ἀρετῆς φιλοσοφία, καὶ καρτερίη. (ΠΑ', 436).—Θεῖον καὶ ἀνθρωπίνον τὸ μέσον. (αὐτ. 1273.1776).—Ἀνθρώπινον μὲν τὸ πρόσημα, θεῖον δὲ τὸ ἀξιωμα. (ΠΓ', 217).—Λέοντα καὶ ταύμνον λέοντος κέκληκεν αὐτὸν ὡς βασιλέα καὶ βασιλέως υἷόν, καὶ Θεοῦ υἷόν· καὶ γὰρ καὶ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἐκ τοῦ Δαυὶδ ἐβλάστησεν. (Π', 217).—Πειρασμὸς ἀν-

θρώπινος. (ΠΒ', 304).—Ἀνθρώπινος; ἔλεγεν ὁ Πατήρ, εἰς τῆσαι παρ' ἡμοῦ. (Π', 960.1756).—Ἀνθρώπινος ταῦτα ἐβούλετο. (αὐτόθ. 1020).

Ἀνθρώπου σῶμα, καλλοῖται καὶ ἀσχημαῖται αὐτοῦ. Ἔχει καὶ ὄραν καὶ ἀρμονίαν, καὶ τῶν μοριῶν τὴν χρεῖαν· ἀλλ' ἔχει καὶ κόρυζαν, καὶ πτύελον, καὶ δυσώδη ἕσπρον ἐκκρινόμενῃ· καὶ ἄνευ τούτων οὐκ ἔστι δυνατὸν ζῆν. (αὐτόθ. 97-100. ἔνθα περὶ θηρίων καὶ ἐρπετῶν, διὰ τί πεποίηκεν αὐτὰ ὁ Θεός).

Ἀνθρώπος κατ' εἰκόνα Θεοῦ πῶς, καὶ εἰς τί; (αὐτόθ. 101-117).—Ἀνθρώπος καὶ ψυχῆ. Ἀνθρωπολογίη, σύλληψις. (ΠΓ', 477-488).—Περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀνθρωπέου σώματος, φυσιολογίη. (αὐτόθ. 588-621).—Περὶ φύσεως ἀνθρώπου, κατὰ τὰς θεῖας Γραφὰς καὶ τοὺς ὀρθοὺς φιλοσόφους. (αὐτόθ. 924-953).—Ἀνθρώπος ἐξ ὄντων καὶ μὴ ὄντων. (αὐτόθ. 465.513).

Ἀνθρώπος καὶ Θεὸς ὁ Χριστός, ἔπαθεν ὡς ἄνθρωπος, οὐχ ἢ θεότης. (ΠΒ', 1016. 603. 14. 960. 972. 1101. 1140.—ΠΓ', 172. 173. 176. 177. 88. 89. 209-212. 288).—Αἰρετικῶν κκοδοξίαι περὶ τῆς ἐκκρινόμενης τοῦ Κυρίου (ΠΓ', 1424 κ.ε.).—Ἀνθρώπου εὐδαιμονία κατὰ τοὺς ἐθνικοὺς φιλοσόφους, καὶ κατὰ τὸν Εὐαγγελικὸν νόμον. (αὐτόθ. 1096-1152).

Ἀνθρώπος διὰ τί κατ' εἰκόνα καὶ ἕρτιος. Λόγοι τρεῖς εἰς τὸν Ἀδάμ. (Βασίλ. Σελευκ. ΠΕ', 28-61).

Ἀνθρώπος καὶ ψυχῆ ἀθάνατος. Αἰνεῖται Γαζαίου Σοριστοῦ, Διάλογος. Θεόφροστος. (ΠΕ', 872-1004).—Ἀνθρώπος φροξ σώματος καὶ τροφῆς· ἐνδείχ τῶν ἀνω λογικῶν οὐσιῶν ἀπολείπεται. (Αἰν. Γαζ. ΠΕ', 912).—Ἀνθρώπου φυσιολογίη κατὰ τὴν σύλληψιν. (αὐτόθ. 925).

Ἱατρικὴ ἀνθρώπων ἐστὶ πρόθεσις καὶ ἀφαιρέσις· ἀφαιρέσις μὲν τῶν ὑπερβαλλόντων, πρόθεσις δὲ τῶν ἐλλειπόντων. Ἱπποκράτης ἐν σημ. (αὐτόθ. 929-930).—Γόνος ἀνθρώπου πανταχόθεν ἔρχεται, ἀπὸ τε τῶν ὑγιερῶν τοῦ σώματος ὑγιερῶς, ἀπὸ τε τῶν νοσερῶν νοσερῶς. Εἰ οὖν γίνονται ἐκ τε τῶν φαλακρῶν φαλακροί, καὶ ἐκ γλαυκῶν γλαυκοί, καὶ ἐκ διεστραμμένων στρεβλοί, ὡς ἐπὶ τὸ πληθος, καὶ περὶ τῆς ἀλλῆς μορφῆς ὁ αὐτὸς λόγος, τί κωλύει καὶ ἐκ τοῦ μικροεμφλοῦ μικροκέ-

φραλον γίνεσθαι; (αὐτόθ. 931-933 σημ.).— Ἡ γὰρ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνουσίᾳ τόκος ἐστίν. *Ἔστι δὲ τοῦτο θείον τὸ πρᾶγμα, καὶ τοῦτο ἐν θνητῶ ὄντι τῷ ζῳῷ ἀθάνατόν ἐστιν, ἡ κήνησι καὶ ἡ γένεσις. Καὶ μὴ ὀυμᾶζε· ἐνταῦθα γὰρ τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ λόγον ἡ θνητὴ φύσις ζητεῖ κατὰ τὸ δυνατόν ἀεὶ τε εἶναι καὶ ἀθάνατος· δύναται δὲ καὶ τῆ μόνον τῆ γενέσει, ὅτι ἀεὶ καταλείπει ἕτερον νέον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ. Πλάτων ἐν Συμποσ. σ. 206. περ' Αἰνείχ (αὐτόθ. 969-970 ἐν ὑποσημ.).

Περὶ ἀνθρώπου καὶ ἀθανασίας ψυχῆς, Διάλογος. (Ζηχ. Μιτυλ. ΠΕ', 1012-1141).—Φυσιολογικὰ κατασκευῆς καὶ συλλήψεως ἀνθρώπου. Τίς ἐμόρφωσε τὸ καταβυθισμένον διὰ τῆς ἀλλοιωτικῆς; δύναμις, καὶ εἰς εἶδος ἤγαγε; Τίς δὲ ὁ τῆν τῶν μορίων ἐνθαίς ἀναλογίαν καὶ ἀρμονίαν; Ὁ; ἐξ ὁστέων καὶ νεύρων, καὶ φλεβῶν καὶ σαρκὸς τῆς καθ' ἕκαστον συμπίπτει, καὶ εὐκρημοστίαι, καὶ συμφωνίαι, συνκρημοσάτο τόδε τὸ ζῶον, καὶ συνεσθητάτο; Τίς δὲ ὁ τῆν ψυχὴν μορφωθέντι τῷ σώματι δεσμῶν, ἵνα μικρὰ βρῖνις ὑγρότητος καταβληθεῖσθα ἐν τῷ τῆς φύσεως ἐργαστηρίῳ, ζῶον λογικὸν ἀποτελεσθεῖν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, τοῦτο δὴ τὸ μέγα, ὁ *Ἀνθρώπος; (αὐτόθ. 1041-1044. — Αἰν. Γαζ. αὐτόθ. 925-928). — Πρῶτον μὲν γὰρ, ὅτι ἐποίησέ σε ἐξ οὐκ ὄντος ὁ Θεὸς εἰς τὸ εἶναι, καὶ προήγαγέ σε εἰς τόνδε τὸν βίον. Εἰ γὰρ ὁ πατήρ σου οὐκ ἦν, οὐδὲ ἡ μήτηρ σου, πολὺ μᾶλλον οὐδὲ σὺ ἦς ποτέ. (Θεόφιλ. Ἀντιοχ. Γ', 1037. — Ἀθηναγ. αὐτόθ. 980).

Ἀνθρώπων βίος ἕκαστον καὶ εἰκόσις ἔτη. Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ἐρεθῆς κατ' ὀλίγον ὑποτεμνομένων τῶν ἐτῶν τῶν ἀνθρώπων, εἰς τοσοῦτον τὸν βίον ἐπὶ τῶν Πατριάρχων λοιπὸν κατεστήσατο χρόνον. Ταύτη γὰρ μὲν ἡμῶν τῆ ἐκθέσει συμφωνεῖ καὶ Ἰώσηπος, οὕτως εἰπὼν, εὐνεγέμετο γὰρ ἦδη τοῖς ἀνθρώποις τὸ ζῆν, καὶ βραχύτερον ἐγένετο μέχρι τῆς Μωυσέως γενέσεως, ἕκαστον ἔτη πρὸς τοῖς εἰκοσι ζήσαντος. (Γεννάδ. Α'. Πατρ. Κωνστ. αὐτόθ. 1641).

*Ἀνθρώπος ὁ κοινὸς ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος· ὁ δὲ Σωτὴρ ἐκ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος. (Λεόντ. Βυζ. ΠΓ', 1281). — Μέρη ἀνθρώπου ψυχῆ καὶ σώμα, μέρη δὲ τῶν μερῶν αὐτοῦ ἐπὶ μὲν ψυχῆς, οὐσίαι λογικῆ καὶ ποιήτης ἀσώ-

ματος· ἔνθα ψυχολογικὰ καὶ σώματος φυσιολογικὰ (αὐτόθ. 1296 κ. ἔ.).

*Ἀνθρώπος μίξ οὐσία ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος. Χριστὸς διπλοῦς τὴν φύσιν, ἀλλ' οὐ τὴν ὑπόστασιν, Θεὸς τέλειος, ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ, καὶ ἀνθρώπος τέλειος, καθ' ἑμᾶς, ἐν μιᾷ ὑποστάσει· φύσεις δύο ἀσύγχυτοι καὶ ἠνωμέναι. (αὐτόθ. 2013-2016). — Ἀνθρώπου πλάσις καὶ κατασκευῆ. Χωρὶς ἐκ τε τῆς θείας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων. (αὐτόθ. 2033-2053 κ. ἔ.).

Τὸν ἀνθρώπον ἡ φύσις κατασκεύασεν, οὐχ ὡς τὰ μονωτικὰ θηρία, ἀλλ' ὡς τὰ ἀγγελικὰ καὶ σύννομα, κοινωνικώτατον, ἵνα μὴ ἐκυτῶ μόνῳ ζῆ, ἀλλὰ καὶ πατρὶ, καὶ ἀδελφοῖς, καὶ γυναικί, καὶ τέκνοις, καὶ τοῖς ἄλλοις συγγενέσι, καὶ πατρὶδι, καὶ ὁμοφύλοις, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ πολὺ πρότερον τῷ Πατρὶ καὶ ποιητῆ. Φίλων. (αὐτόθ. 2097-2100. — Ἰερὸν Παράλλ. Ἰω. Δαμασκ. ΙΕ', 1097-1109· ἔνθα ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου καθ' Ἴπποκράτην).

*Ἀνθρώπου διὰ τί ἐν θλίψεσι καὶ κακουσίαις· καὶ ὅτι μηδὲν οὕτως ὡς ἀργίᾳ τὴν ἀνθρώπου βλάπτει ψυχὴν. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 232. 289). — Διὰ τί πολυχρόνιοι ἐτύγγον τὸ πάλαι. (αὐτόθ. 261-265).

*Ἀνθρωπαρέσκεια. Τὴν ἀνθρωπαρέσκειαν νοθρότης καὶ ἐπιτηδεσιότης οἶδε τρέφειν· ἐξ ὧν οἰήσις καὶ ὑπόκρισις. (Ἰωάν. ὁ τῆς Κλίμ. ΠΗ', 713. 753). — Ἀνθρωπαρεσκούντες. (Παράλλ. Ἰω. Δαμασκ. ΙΓ', 76).

*Ἀνθρώπος ὁ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἡμῶν. Ἀνθρώπου ὀρισμός· Ἀνθρώπος ἐστὶ ζῶον λογικόν, ὀρθοπεριπατητικόν, πλατυῶνυχον ἢ, ζῶον λογικόν, ὕλικόν, γελαστικόν ἢ, ζῶον ἐξ ἐκνωτιῶν οὐσιῶν, διμόχρονος, καὶ ἀβήρητος σύνθεσις ἢ, ζῶον λογικόν, θνητόν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. Ἐρμηνεύεται ζῶον, κατ' ἀποριστημὸν τῆς ἀψύχου κτίσεως· λογικόν, κατ' ἀποριστημὸν τῆς ἀλόγου οὐσίας· θνητόν, κατὰ διορισμὸν τῆς ἀθάνατου τῶν ἀγγέλων ὑπάρξεως· νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, ὡς ἐν εἰκόني Θεοῦ κατὰ χάριν ὑπάρχον. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 76). — Ἡ ἀνθρώπος οὐκ αὐτὴν τὴν φύσιν δηλοῖ, ἀλλὰ τὸ πῶς θερεῖ τὴν ὄψα, τοιούτεσιν ἄνω ὄραν τὴν τῶν ὀρθαλμῶν ἐνέργειαν. (αὐτόθ. 84-85). — Περὶ λήψης ἐκ τῶν τοῦ Νεμεσίου περὶ φύσεως ἀνθρώπου. (αὐτόθ. 545-552). — Τί δήποτε τὴν ἀνθρωπίνην

φύσιν ὑπὲρ τὴν τῶν ἀγγέλων ἐδόξασε, καὶ ἀγαπήσθαι ὁ Χριστός; (αὐτόθ. 708).

Ἀνθρώπου ζωὴ εἰ ἔχει ὄρον, ἢ οὐ; Οἱ μὲν γὰρ φασὶν ἔχειν, οἱ δὲ μὴ ἔχειν. (αὐτόθ. 713-716. — Ἀθων. ΚΗ', 668-672. — Βασίλ. ΛΑ', 248-260. — Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 161-192. — Γερμανός Α'. Πατρ. Κωνσ. περὶ ὄρου ζωῆς ἀνθρώπου. ΛΗ', 89-132. — Φώτ. ΡΑ', 1032-1046).

Ἐτέραι ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις Φωτίου περὶ ὄρου ζωῆς μὴ εὐρισκομένη ἐν τοῖς ὑπὸ Μιγνίου ἐκδοθεῖσιν ἐν τῇ Πατρολογία. Εὐρίσκεται δὲ ἐν τοῖς ὑπὸ Σοφοκλέους Οἰκονόμου ἐκδοθεῖσιν Ἀμμιολογίαις. (Ζήτ. ΡΜΘ', σελ. 225-237. — Μιχ. Ψελλός ΡΚΒ', 916-920).

Ἀνθρώπου ψυχὴ τί ἐστὶ, καὶ ὁποῖα ἐστὶ, καὶ πῶθεν συνίσταται, καὶ πῶς ἐν τῷ σώματι ἐνεργεῖ, καὶ ποῦ μετὰ τὸν χωρισμὸν τοῦ σώματος πορεύεται. Ἀποκρίσεις. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 716-725). — Φυσιολογία περὶ γονιμότητος καὶ στεριώσεως; (αὐτόθ. 776-780).

Τρίκι, καθὼς φασιν, ὑπάρχουσι, τὰ τὸν ἀνθρώπον ἔχοντα; μᾶλλον δὲ πρὸς ἃ βουλήσει τε καὶ γνώμῃ κατὰ προαίρεσιν κινεῖται ὁ ἀνθρώπος. Θεός, καὶ φύσις, καὶ κόσμος κτλ. ψυχολογία καὶ φιλοσοφία. (Μαξ. ὁ Ὁμολ. ΛΑ', 445-453).

Ἀνθρωπολογία καὶ φυσιολογία. Ἐξάήμερος Γεωργίου Παιδίου. (ΛΒ', 1425-1578). — Στίχοι εἰς τὸν μάταιον ἀνθρώπειον βίον. (αὐτόθ. 1581-1600).

Ἀνθρώπου ἀλληγορία ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς καὶ πνεύματος. (Ὀλυμπιόδ. ΛΓ', 617). — Καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Θεόν, ὃς ἔδωκεν αὐτόν. (Ἐκκλ. ΙΒ'. 7). Τὸ πνεῦμα εἰ μὲν λέγοιτο μετὰ ψυχῆς, τὸ συνεζευγμένον τῇ ψυχῇ τὸ πνεῦμα νοούμεν' εἰ δὲ ἀπλῶς οὕτως, ὡς περ νῦν, αὐτὴν τὴν ψυχὴν νοούμεν τὸ πνεῦμα. Τοῦ οὖν σώματος, φησὶν, εἰς τὴν γῆν ἀνακαλυμένου, ἢ ψυχῆ πρὸς τὸν Θεὸν ἐπανερχεται (τῶν βεβαιωμένων τούτους λόγους ἀποδώσουσα), ὃς ἐποίησεν αὐτήν. Οὐ γὰρ ἀπὸ γῆς ἢ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ ἄλλ' ὡς αὐτὸς οἶδε μόνος ὁ ταύτης Δημιουργός, καὶ συνίσταται, καὶ συνδεμιέται τῷ χοικῷ τούτῳ σώματι, ὡς περ οὖν καὶ ἐξάγεται ὑπὸ μόνου τοῦ συνόδησαντος. (αὐτόθ. 621).

Περὶ ἀνθρώπου καὶ τῆς δημιουργίας αὐτοῦ. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΛΔ', 917-980). — Πῶς εἰκονί-

ζει τὸ θεῖον ὁ ἀνθρώπος. (ΛΕ', 228-233). — Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου πλάσεως καὶ κατασκευῆς. (αὐτόθ. 1097-1109. — Παρᾶλλ. ΛΓ', 468. 244). — Ὅτι αὐτεξούσιον αὐτὸν πεποιήκεν ὁ Θεός, καὶ ἡγεμόνα τῶν ἐπιγείων ἀπάντων. (αὐτόθ. 418).

Περὶ ἀθανασίας αὐτοῦ. (αὐτόθ. 469). — Ὅτι ἐπ' ἀθρητική καὶ ἀθανάτιχ κατὰ θεῖαν δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διεπλάσθη, ἐντολῆς θεῆς δηλαδὴ φυλακτούσης τὴν χάριν. (αὐτόθ. 468).

Ἀνθρώποι γνωστικοί, καὶ πνευματικοί. (ΛΓ', 1296-1312).

Ἀνθρωπολογία, ψυχολογία καὶ φυσιολογία. (Μιχ. Ψελλός ΡΚΒ', 688-781). — Φυσιολογία ἀνθρώπου τεμάχιον. (Θεόδ. Ἀβουκ. ΛΖ', 1553).

Ἀνθρωποουσία. Ἐλένη ἢ Τυνδάρεω, λαχρούσα ποτε εἰς θυσίαν θεοῖς ἀποτροπαικίς ἢ λυσίσις, πῶς ἐσώθη. — Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ ἀνθρωπωκτόνος συνήθεια κατελύθη. (Ἰω. Λυδ. σελ. 113).

Ἀνθρωπόμορφον τέρας Νεϊλῶν. Περιγραφή αὐτοῦ, καὶ τὰ κατὰ τὸν Νεῖλον ποταμὸν συμβαίνοντα. (Θεοφύλ. Σμμοκ. ἔκδ. Βόν. σελ. 299-310).

Ἀνθρωποτόκος καὶ θεοτόκος. Θεοτόκον καὶ ἀνθρωποτόκον τὴν ἀγίαν Παρθένον προσαγορούμεν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴς ὁ Δεσπότης Χριστός, Θεός καὶ ἀνθρώπος ὑπὸ τῆς θεῆς καλεῖται Γραφῆς. (Θεοδώρ. ΙΙΓ', 1429-1432).

Ἀνουλλα, κύριον, ἀρ' ἧς πόλις ὀνόμαζοι ἐν τῷ Νείλῳ.

Ἀνεξέστιν, ἀντὶ τοῦ ἀνιάσθαι, ἢ ἀνιάν. — Ἀνιαρά. Ἀνικρῶν συνέχεις καὶ ἐκ κινδύων εἰς κίνδυνον. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 1073).

Ἀνεγρος, ποταμός, ὃ καὶ Μιρέτιος. Ἰδιώματα αὐτοῦ.

Ἀνιέναι. Ἀνιέναι ἀπλῶς τὸ ἐπανερχεσθαι, καὶ τὸ ἀριέναι τινὰ κατὰ τινας, καὶ ἀναπεῖναι ἀνιέναι κύνα κατὰ θηροῦ, ἀντὶ τοῦ ἀρῆναι ἀνιέναι τινὰ δεσμοῦ, ἀντὶ τοῦ λύειν ἀνιέναι ὁ θυμὸς τὸν θυμούμενον, ἀντὶ τοῦ ἀριέναι καὶ, τὸ γυμνοῦν καὶ ἐκδέρειν.

Ἀνιέρως. Ἀνιέρων ἀνθρώπων φρικῶδες ἐαυτὸν ἐπιπρῖπτειν ἀξιωματικῇ τινι ἱερατικῇ, ὡς οἱ Κορεῖται, ὡς Σαοὺλ καὶ Ὁζίας. (Διακταρ' Ἀποστ. Α', 669-672) — Ἀνιέρων γὰρ κομιδῆ, πᾶν ὃ ἐκ γέννηται μυστῆρον καὶ μεμολυτῆρον, διὰ τοῦ προσκεῖσθαι φαύλους τε καὶ ἀνοσίους

ἀνδράσι. (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΞΓ', 805. Διάλογος περὶ Ἱερωσύνης).

—**Ἀνίκητος** Πάππς Ρώμης. (Ε', 1129 κ.έ.). — Ἔσχε λόγους πρὸς Πολύκρπον Σμύρνης, ἐλθόντα εἰς Ρώμην περὶ τινῶν Ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. (Εἰρην. Ζ', 1229-1232. — Εὐσέβ. Κ', 329).

—**Ἀνιμάσθη**, τὸ δι' ἰμανῆ; ὕδωρ ἀντλεῖν, καὶ ἀνιμάσθαι τὸ κάτωθεν ἐπὶ τὰ ἀνω ἱεσθαι. (Α. Εὐτ.). — Τῶν νερῶν διηνεκῶς ἀνιμαμένω τῶν ὕδατων τὴν φύσιν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 917).

—**Ἀνιπτώποδες**, οἱ μὴ νιπτώμενοι τοῦ; πόδας. Παρ' Ὀμήρῳ τῷ ποιητῇ Σαλλοὶ ἔθνος Δωδιωναῖον. Ἐκ τούτων ἱερεῖ; τῆ; σπησοῦ προσβάλλοντο· αὐτῆ δὲ ἡ φηγῆ; κεντεῖον ἦν τοῦ Διός, ἡ καλούμενη *Δωδιωναία δρεξ*. Οὗτοι οὖν οἱ ἱερεῖ;, οἷα θεοῦ ὄντες; θρακπευταί, ἀγνεύοντες οὕτε ἐλούοντο, οὕτε ἐν κλίνῃ ἐκάθευδον, ἀλλὰ χαμαί, ὡς φησὶν ὁ ποιητής, ἐν τοῖσιν τῷ ἔπει·

..... ἀμφὶ δὲ Σαλλοὶ
Συνναίου· ὕποφθιτε ἀνιπτώποδες χαμαιεῖναι.
(Νόννος ΑΤ', 996).

—**Ἀνισότη;.** Περὶ δυνάμεω; δικαιοσύνης, σωτηρίας, ἀπολυτρώσεω;, ἐν ᾧ καὶ περὶ ἀνισότητος. Ἐρμηναι θεολογική. (Αἰον. Ἀρσοπ. Γ', 889-909). — Ἀνισότη; ἐν τῷδε τῷ βίῳ, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ὡς περὶ ἡ ἀνωμαλίαι ἡ ἐν τῷ δε τῷ βίῳ χορεύουσα τῆ; ἰσότητος εἶναι δοκεῖ δικροφρά, οὕτω καὶ ἡ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ἀνισότη;. Οὐ γὰρ πάντες; τῶν αὐτῶν ἀπολυθούσονται· οὐδὲ γὰρ δίκαιον τοῖ; μὴ τὸ ἶσον πεποιηκόσι τὸ ἶσον ἀπονεμηθῆναι· ἰσότητό; ἐστὶ καὶ δικαιοσύνη; ἀποδείξει. Ἄλλ' ἡ μὲν ἐνταῦθα ἔνωμαλίαι μελέτης καὶ γυμνασίων ἔνεκεν συγκεχρηται· ἡ δὲ ἐκείθεν, δικαιοσύνη; ἔνεκεν καὶ εὐδοκίμησεω; γενήσεται. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1513). — Ἡ μὲν γνῶσι; τὴν ἰσότητα δεικνυσὶ, τὴν ἀνισότητα δὲ ἡ ἄγνοι;. (Θεοδώρ. ΠΒ', 244).

—**Ἀνισανός** πρώτος; ἐπίσκοπος; Ἀλεξανδρείας; μετὰ Μάρκον τὸν ἀπόστολον. (Εὐσέβ. Κ', 205).

—**Ἀνουβέων**, μαθητῆ; Σίμωνος τοῦ Μεζῶ. (Κλῆμ. Ρώμ. Β', 161.557).

—**Ἀνοήμων**, ὁ ἀνόητος, νοήμων δὲ ὁ φρόνιμος. Ἀνοηταίνειν τῶν ἡμετέρων ἐπίους (Θεοδώρ. ΠΑ', 1168). — Ἀνόητοι καὶ περιτταὶ φροντίδες. (ΠΒ', 284). — Τῶν ἀνόητων τῆ; ἀ-

ληθείας; ὄλιγοι μὲλει. (Κλῆμ. Ἀλεξ. Θ', 605).
— Ἀνοήτω ἐπερωτήσονται σοφίαι λογισθήσονται. (Παροιμ. ΙΖ', 28). — Σοφῶ; δὲ, ὡς εἰσιν, ἐπερωτήματα καὶ τὸν ἀνόητον σοφίξει. (Βασίλ. ΑΒ', 664). — Ἀνόητος; ἔφητωρ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 656).

—**Ἀνοοι;** Ἐξ ἀνοοί; τὸ τῆ; ἀλαζονείας; ἐπιγίνεται πάθημα. (Θεοδώρ. ΠΓ', 793).

—**Ἀνοοίγεον** οἶνον, ὅτι ἐκ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον ἀνοοίγεσθαι λέγεται. — Ἀνοοίγειν Ψαλτήριον, ἡ Εὐαγγέλιον εἰς εὐρεσιν κλαπέντων. Πόθεν ἡ συνήθεια, καὶ πῶ; δεῖ γίνεσθαι λαχυστήριον. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 761. καὶ περὶ μάντιων καὶ ἐγγαστριμύθων. 773-776).

—**Ἀνοοίω** καὶ οἶω τὸ ἀπλοῦν, ὅτι ἐκ τοῦ ἐπειῶ, ὃ ἐστὶ σπεῦδω, δοκοῦσιν ἔχειν τὴν πρκαληπτικὴν διφρογγον, τραπέντο; τρῦεῖσι ο. (Λεξ. Εὐσταθ.).

—**Ἀνοοίκετον** καὶ ἀλλότριον. Τὸ γὰρ ἀνοοίκετον καὶ ἀλλότριον πρὸ; τῷ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀτκατόν ἐστι καὶ ἀλλόκοτον, οὐκ ἐν τοῖ; περὶ θρησκείας; καὶ εὐσεβείας; λόγοι; ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῶθεν καὶ τῆ; τοῦ κόσμου σοφίας;. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 656).

—**Ἀνοοικος**, ταῦτὸ τῷ αἰκο;.

—**Ἀνοοθος**, ὁ ἀπαίδευτος, ἐπεὶ καὶ ὄλθος; ἐπὶ φρονήσεω; ἐνίοτε τίθεται. (Λεξ. Εὐσταθ.).

—**Ἀνοομία;**

Ἀνομίαν οἶδα τὴν νόμον ἑλευθερίαν.

(Γρηγ. Νεζ. ΑΖ', 658).

—**Ἀνόμοια;** Λόγος διὰ τί πάντα ἀνόμοια πεποιήκεν ὁ Δημιουργός;. (Αἰν. Γαζ. ΠΕ', 968).

—**Ἀνόμοιοι;** Ἀνόμοιοι; ἐκλήθησαν, διότι τὸν Ἰῶν ἀνόμοιοι τῷ Πατρὶ ἔλεγον. Διὰ γού τὴν πολλὴν ἀναίδειαν τῆ; βλασφημίας; αὐτῶν Ἀνόμοιοι παρὰ πάντων ἐκλήθησαν, ἔχοντες καὶ τὴν ἐξουκότιον (ἐξ οὐκ ὄτων) ἐπωνυμίαν, καὶ τὸν αἰριστικὸν Κωνσταντίνου προστάτην τῆ; ἀσεβείας; αὐτῶν. (Ἀθων. ΚΓ', 748-749). — Διάλογος; Ὀρθοδόξου καὶ Ἀνομοίου περὶ τῆ; ἀγίας; Τριάδος;. (Ἀθων. ΚΗ', 1116 κ. έ.).

Κατὰ Ἀνομοίων καὶ Σαββαλιανῶν, καὶ Ἀρείου, ἀκριβῆ; θεολογίαι περὶ τῆ; ἀγίας; Τριάδος;. Μάχεται ἰουδαϊσμός; ἑλληνησμός, καὶ ἀμφοτέροι; χριστιανισμός, ὡς περὶ Αἰγύπτου; καὶ Ἀσσύροι; καὶ ἀλλήλοισ; ἦσαν πόλεμοι καὶ τῷ Ἰσραὴλ κ. έ. (Βασίλ. ΑΑ', 609-617). — Κτίσμε; τὸν τοῦ Θεοῦ ἡγούνηται Ἰῶν. (αὐτόθ).

601).—Πλήθος Θεῶν εἰσάγουσιν. (αὐτόθ. 605).
Μάχονται τοῖς Σαθελλιανοῖς. (αὐτόθ. 601).

Ἄνομοιοι, καὶ πάντες οἱ αἰρετικοὶ κατάρχειν αἰρέσεων ἐπιθυμοῦσι. Διὸ καινοτομίας τινὰς παρεπινοοῦσι τῷ ἑρῶθ' λόγῳ, γράφοντες πονηρίαν καὶ ἀσεβείαν· εἰς οὓς φθάσει τὸ οὐαί, εἰς τοὺς πατέρας τῆς ψευδανυμίου γνώσεως, καὶ συγγραφέας τῶν ἀθέων δογμαμάτων. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τοὺς πτωχεύοντας ἐν τῇ πίστει συναρπάζουσι, καὶ καταδυναστεύουσι ψυχὰς χηρευούσας τοῦ ἀληθινοῦ νυμφίου τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἄλλὰ καὶ τινὰ ἰδῶσιν ἀπορρητισθέντα Θεοῦ διὰ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τοῦτον ὡς περ λάρυμον ἐκωτῶν ποιοῦνται, κατεπικυγελλόμενοι μὲν αὐτοῖς πᾶσαν ἀδειαν, καὶ τὸν ἐν ἡδονῇ προτεινόντες βίον, εἰ μόνον λάθωσιν αὐτοὺς συνθεθεμένους τοῖς δόγμασι τῆς ἀθεότητος. Ὅποια ἢ νῦν παραβλαστήσασα τῶν Ἄνομοίων αἰρέσεις· καὶ πόρνοι καὶ μοιχοὶ, καὶ ἀρσενολοίται, καὶ ἀνδραποδισταί, καὶ ἐπιόρκοι καὶ ψεύσταις συγγῶρησι ἀμαρτημάτων ὑπισχνούμενοι, ἐκ μόνον αὐτοὺς λάθωσι τῇ κατὰ τοῦ Μονογενοῦς βλασφημίᾳ συνεχομένους. (Βασίλ. Α', 525).

Ἄνομοιοι τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν τοῖς κτίσμασιν ἀπῆρθίμουν. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΒ', 297).
—Κερποὶ εἰσι τὰ δόγματα αὐτῶν τῶν ὑπὸ Ἀρείου σπαρέντων. (αὐτόθ. 261).—Ἀναίρεσις δογμαμάτων τινῶν αὐτῶν. (αὐτόθ. 140).

Περιγραφή καὶ ἱστορία τῆς αἰρέσεως τῶν Ἄνομοίων. (Ἐπιφ. ΜΒ', 516-637. ἔνθα καὶ ἀνατροπὴ τῶν κακοδοξῶν αὐτῶν).

Πολλοὶ τῶν Ἄνομοίων παρήταν ἐν ταῖς τοῦ Χρυσόστομου ἡμιλίαις ἀκρωόμενοι. (Χρυσόστ. ΜΗ', 707).—Ἐλεγον πᾶσαν τὴν σοφίαν κατέχειν. (αὐτόθ. 704).—Παραβολὴ τῆς αἰρέσεως αὐτῶν πρὸς χερσωθεῖταν καὶ ἀγρίαν γῆν. (αὐτόθ. 717-718).—Ἐλεγον μὴ τοιοῦτον εἶναι τὸν Υἱὸν, ὅσος ὁ Πατήρ. (αὐτόθ. 737).—Ἐτόλμων λέγειν ὡς Θεὸν οὐδισιν, ὡς αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ Θεὸς οἶδεν. (αὐτόθ. 711-712).—Ἀνατροπὴ τῆς ἐνστάσεως αὐτῶν· Ὁ οὐκ οἶδας εἴθεσι. (αὐτόθ. 712).—Λόγοι πέντε Χρυσόστομου πρὸς Ἄνομοίους περὶ ἀκαταλήπτου. (αὐτόθ. 701-748).—Πρὸς Ἄνομοίους λόγοι περὶ τοῦ ὁμοουσίου, καὶ περὶ κρίσεως. (αὐτόθ. 755-778).

Περὶ Εὐνομίου καὶ Ἀστίου τῶν ἀρχηγῶν τῶν

Ἄνομοίων καὶ Ἀετιανῶν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 417-421.—Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 360).—Ἀνόμοιοι καὶ ἐξουκοντίοι (ἐξ οὐκ ὄντων). (αὐτόθ.).—Ἄνομοιοι ἢ καὶ Εὐνομιοί. (Τιμόθ. Πρεσβ. ΠΓ', 24).

Ἄνομος· Ἄνομοι καὶ οἱ παρένομοι. (Χρυσόστ. ΝΓ', 16-18).—οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ, πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ συμβήσεται αὐτῷ. (Ἦσ. Γ', 11. (Κύριλλ. Ἀλεξ. ΟΔ', 668).—α Καὶ σὺ ἐὰν δικαστεῖλη τῷ ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθαινεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν σου ἐῆρύσω. (Ἰεζ. Γ', 19). Περὶ τοῦ, Πῶς χρὴ ἐπιτιμᾶν, παραινεῖν, καὶ θεραπεύειν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1220).—Περὶ νόμου καὶ ἀνομίας ἔκ τε τῶν θείων Γραφῶν καὶ τῶν θύραθεν. (Μαξίμ. ΙΔ', 973-977).—Περὶ ἀνόμων καὶ χαλεπῶν πράξεων. (Παράλλ. Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΖ', 425-428).

Ἄνοπια, διακρότως ἐρμηνευόμενον καὶ ἐτυμολογούμενον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄνοσιος, ὁ ἄταφος, ὕστερον δὲ ὁ ἀσεβής.
Ἄνοστημον, τὸ τοῦ νοστήμου ἑσπερημένον, οὐ τοῦ σηκίνοντος τὸ ἡδῶ, ἀλλὰ τὸ νοστήσαν.

Ἄνουθ' Ἀββας (ΛΔ', 1156).

Ἄνουθεις, υἱὸς Ὀσίριδος. (Εὐσέβ. ΚΑ', 96. Διὰ τί κυνὸς κεραλὴν εἶχεν. αὐτόθ. 100).

Ἄνοχλῆζειν, τὸ ἀνακινεῖν ἐκ τοῦ ὀχλί-ζειν, ὁ παρὰ τὸ ὀχλεῖν.

Ἄντα, τὸ ἀντιπρὸ καὶ ἐξ ἐναντίας· ἐκ τοῦ ἀντι· ὡς ἐκ τοῦ κρύβῃν τὸ κρύβα.

Ἄνται, ἔθνος Οὐγγαρικόν. Ἄνται καὶ Σελκθνοὶ ἔθνος ἐν τῷ πλίν ἦν. Σπόρου γὰρ τὸ πάλιν ἀμφοτέρους ἐκάλουον, ὅτι σποράζην, οἴμαι, δισπικνημένοι τὴν χώραν οἰκοῦσι. (Προκόπ. Ἱστορ. ἐκδ. Βόν. τόμ. Β' σελ. 332-337).

Ἄνταξος, ὅτι ἀπ' ἧς εἶχε δεξιότητος περὶ τὸ καταβάλλειν τοὺς ἀντιπαλαίνοντας Ἰῆς υἱὸς γεγονέναι μυθεύεται.

Ἄντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείβουσι. Ἐξαποστελεῖς τὸ πνευμά σου, καὶ κτισθήσονται. Ψαλμ. ΡΓ', 30. — Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 129 κ. ε.).

Ἄνταπόδομα. ἃ Κηθὼς ἐποίησας, οὕτως ἔσται σοι. Τὸ ἀνταπόδομά σου ἀνταποδοθήσεται εἰς κεραλὴν σου. (Σιράχ ΙΖ', 23). —

Ἀναπόδοσις. Περί ἀπορρέσεως καὶ ἀναποδοσσεως καὶ ἀριζείας Θεοῦ· καὶ ὅτι οὐ δεῖ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ πλέον ἀμύνεσθαι, ἢ περὶ τὰς ἐντολάς· αὐτοῦ φιλικωθραπείεσθαι. (Παρθλλ. Διμηκτ. ΙΕ', 1248). — Ἐπὶ τῶν κερδῶν ἀντι κκοῦ ἀποδιδόντων. — Ἀναπόδοσις περὶ τῶν καὶ μελλόντων. (Χρυσόστ. ΝΗ', 692 κ. ε.). — Εἰ κατὰ τὸ δίκαιον γίνεται τῶν ἀγαθῶν ἢ ἀντιδόσις, ἐν τίσιν ἔσται ὁ ἐν νηπιῶ τελευτήσας τὸν βίον, μῆτε κερδῶν ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ κερταβλόμενος, μῆτε ἀγαθῶν, ὡςτε διὰ τούτων γενέσθαι αὐτῷ τὴν κατ' ἀξίαν ἀντίδοσιν; Ἀπόκρισις. (Γρηγ. Νύστ. ΜΓ', 177). — Περί τοῦ μὴ ἀναποδοῦναι κερδῶν ὁμιλίαν μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων. (Ἀντιόχ. Μοναχ. ΠΘ', 1592 κ. ε.).

Ἀντέρωσις πάσις; Ῥώμις (Εὐσέβ. Κ', 588).

Ἀντέχεσθαι. Ἀντέχεσθαι χρῆ τῶν λυσιτελοῦντων καὶ ἀπέχεσθαι τῶν μηδὲν ἡμῶν λυπιτελοῦντων. (Ἰδιό. Πηλ. ΟΗ', 704).

Ἀντήλια τὰ καὶ παρόπια, καὶ ἀντήλιος Ἰωνικῶς, ἀντὶ ἀντήλια, ἀντήλιος. Ἀντήλια τὰ χάρων σκιὰς προεβλημένα τῶν προσώπων τοῖς ἡλιαζόμενοις. Ἀντήλιον τὸ καὶ πρόπριον, δερμα περὶ τὰς ὄψεις τῶν ἔκτων τιθέμενον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀντην ἀντὶ τοῦ ἄντικρου; καὶ κατενώπιον. Ἀντικρὺ καὶ κατὰ πρόσωπον. Ἀντην εἰπεῖν, παρ' Ὀμήρω, τὸ περὶ τοῖς ὑστερον ἀντωπῆσαι.

Ἀντήνωρ, Τρωϊκὸς ῥήτωρ.

Ἀντιάθεσις καὶ περιτόμιξις περὶ τὸν οἰσοφάγον. (Μελίτ. Μοναχ. ΞΔ', 1197).

Ἀντιᾶν τὸ *οσανταξ*, καὶ ἀπολαΐειν.

Ἀντιάνερασις, αἱ Ἀμαζόνες ἐπιθετικῶς, αἱ τοῖς ἀνδράσιν ἐκναιτιούμεναι ἢ ἐξισούμεναι.

Ἀντιβάλλειν, ἐν ἔρω τῷ ἀντιειθῆναι.

Ἀντιβίαι, ἔπη, τὰ ἐκναιτιοδιναμακ.

Ἀντιβολεῖν, τὸ ἐπιτυχεῖν καὶ συναντῆναι παρ' Ὀμήρω· περὶ δὲ τοῖς ὑστερον τὸ περκαλεῖν καὶ ἰκετεῦσαι. Ἀντιβολίη ἢ δέησις. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀντιγενέσις, Θεῆκος μυθικὸς κύλητής. (Γατικν. Γ', 860).

Ἀντίγραφα. Ἀντιγράφων Πελαικῆς Διχθήκης διαφρακί. (Ῥογί. ΙΕ', 124).

Ἀντιγραφεῖς. Ἀντιγραφεῖς ῥάθυμοι, δ-κνηροί, ἢ ἀμυθεῖς. (Ἀνκστ. Σιν. ΠΘ', 36).

Ἀντιδικατιθέμενος. Ἐν πρώτῃ παρ-

δεύοντα τοὺς ἀντιδικατιθεμένους κ. ε. (Ὀμιλ. Χρυσόστ. Περί καθηκόντων ἐπισκόπου καὶ διδασκάλου ΞΒ', 629-636).

Ἀντιδομομαχικαντίαι, αἰρετικοί, οἱ καὶ *Διμοίρειαι* καλούμενοι. Ἐχθροὶ τῆς Παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου, οἱ λέγοντες μετὰ τὸ τὸν Σωτῆρα γεγεννηκέαι, τῷ Ἰωσήφ συνῆρθαι. Ἱστορία καὶ ἀνατροπὴ τῆς βλασφημίου αἰρέσεως αὐτῶν. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 700-740). — Ἐτέραι αἰρέσεις ἀντιθέτου τῆ τῶν Ἀντιδομομαχικαντιῶν ἢ τῶν *Κολληριανῶν*. Ἰση γὰρ ἐπ' ἀμοφοτέρας ταύταις ταῖς αἰρέσεσιν ἢ βλάβῃ τῶν μὲν κατευτελιζόντων τὴν ἀγίαν Παρθένον, τῶν δὲ πάλιν ὑπὲρ τὸ δέον δοξάζοντων. (κτῆθ. 740-756).

Ἀντίθεσις. Τίς ἐστὶν ὁ ἀντίθεσις ἐκαστου ἡμῶν ἢ πῶς αὐτῷ εὐνοήσομεν. Ἀπόκρ. Ἐπιτετηρημένως ἐνταῦθα ὁ Κύριος ἀντίθετον ἐνομαζέει τὸν ἀρχιερεῦσθαί τι ἐπιχειροῦντα τῶν διακρῶντων ἡμῶν. Εὐνοοῦμεν δὲ αὐτῷ, ἐάν κυλιζώμεν τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου εἰπόντος· «τῷ θελόντι σοι κρηθῆναι, καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄρες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον.» (Ματθ. Ε', 40). Καὶ ἐπὶ παντός πράγματος τοιοῦτου ὁμοίως. (Βασίλ. ΑΑ', 1229).

Ἀντίθεσις. Ὅσα γὰρ ἐάν θέλῃτε, ἴνα ποιήσωσιν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. Οὐδὲν φορικῶν, οὐδὲν ἐπαχθεῖς οὗτος ὁ νόμος ἔχει. Ἄ θέλεις πάσχειν, ταῦτα ποιεῖ, φησὶν Ἰση ἢ ἀντίθεσις κ. ε. (Χρυσόστ. ΞΑ', 522). — Ἀντίθεσις τῶν καλῶν ἔργων· ὅτι οὐα ἄκαρπος τῆς δικαιοσύνης ὁ πόνοσ, κἂν ἐν τῷ κρῶντι βίω μὴ φρίνηται. (Θεοδώρ. ΠΓ', 716-740. καὶ ἔτι ἐκ τῶν παρῶντων τὰ ἀρχνῆ. Περί τῆς θείας Προνοίας. 956-989).

Ἀντιθεσις, ἀντὶ τοῦ *ισόθεσις*, ἢ διὰ τὸ γένος ἢ τὸ κέλλος· ἀντιθεσις λέγεται καὶ διὰ πλοῦτον ἢ ἀνδρείαν. Ἀντιθεσις καὶ ὁ εἰς Θεὸν ἀντικείμενος, ὁ ἀσεβῆς καὶ ἄπιστος.

Ἀντιθετον σχῆμα· περκαδεῖμγμκτα. (Λ. Ε.).

Ἀντικειμένη δύναμις. Περί τῆς ἐχθρῆς καὶ ἀντικειμένης τῷ Θεῷ δυνάμεος, καὶ τοῦ ταύτης ἐξάρχοντος, καὶ ὡς διὰ ταύτης τὸ πάντων ἀνθρώπων ὑπήγετο γένος. Πραγματεῖς. (Εὐσέβ. ΚΒ', 272-273).

Ἀντικείμενος. Περί ἀντικειμένου διαβόλου. (Κύριλλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 409-424). — Περί ἀντικειμένων γραμματικῶς. Πᾶν ἀντικείμενον ἢ

ὡς πρῶτον ἀντίκειται, ἢ ὡς λόγος κ. ε. (Ἰωάν. Δεσμωκ. 644-645).

Ἀντίκλεισα, Αὐτολόκου θυγάτηρ, μήτηρ δὲ Ὀδυσσεύς.

Ἀντικλειδῆς, ἱστορικός, συνέταξε τοὺς Νότους. (Κλήμ. Η', 125.—Εισέβ. ΚΑ', 273).

Ἀντικλος, ὄνομα ἀνδρὸς τινος ἀγαθοῦ τῶν πολεμικῶν.

Ἀντικουάριος, Ἀττινιστὴ, οἱ καθ' Ἑλληνικὰ καλλιγράφοι. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 12).

Ἀντίραχος, ὄρος τι τῆς Λυκίας.

Ἀντεκρὺ ἐπίβη, διαφέρει τοῦ ἀντεκρυ.

Ἀντιλαμβάνεσθαι, ἀντίληψις. Ὁ μιμούμενος τὴν δόκῃσιν δηλοῖ καὶ τὴν πρόληψιν. Ὅτι ἂν δέ τις, ἔκασμα λαβὼν τοῦ πράγματος, ἐξέβη τοῦτο ἔνδον ἐν τῇ ψυχῇ πόθῳ καὶ μαθήσει, πάντα ἐπὶ τούτοις κινεῖ πρὸς τὸ ἐπιγῶναι. Οὐ γὰρ τις μὴ ἀντιλαμβάνεται, οὐδὲ ποθεῖ τοῦτο, οὐδὲ ἀσπάζεται τὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 381). —

Ἀντιλαμβάνεσθαι τὰς ῥίνας ἀτιμῶν, καὶ τοῦ ἡδέος τὸ δυσώδες διακρίνειν θείας Προνοίας. (Θεοδώρ. ΠΓ', 652 κ. ε.). — **Ἀντιλαμβάνόμενος** τῆς ἀνωθεν εὐστοχίας. (ΠΑ', 192).

Ἀντιλέγειν τῇ ἀληθείᾳ. Ἐκαστος, ὃ σοφὲ, ἀδοξίαν προστρέβοντα, καὶ τὸ ἐξεστηκέναι τῶν ὀρθῶν λογισμῶν ὑποκρίνουσιν, οἱ καὶ τὸ τοῖς ὀρθῶς λεγομένοις ἀντιλέγειν σοφίαν εἶναι οἰόμενοι. Σοφὸν γὰρ τῶν ἀληθῶν, μέγιστον ἔστιν ἀπλοῦν ἢ καὶ σύντομον· μωρὸν δὲ τὸ ψευδὸς, καὶ δεινότερη καὶ καλλιστεῖς δοξῆ κεκοσμησθαι. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1520). Βλ. καὶ **Ἀθήθεια**.

Ἀντιλέγειν τῷ Εὐαγγελίῳ καὶ τῇ θείᾳ κλήσει, ὡς οἱ Ἰουδαῖοι. (Θεοδώρ. ΠΒ', 176-181. 237-240). — **Ἀντιλέγοντες** ἐκ πεπωρωμένης καρδίας εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου. (ΠΓ', 1077 κ. ε.).

Ἀντιεργόμενα, βδλιξ Παλαῖς καὶ Νέας Διαθήκης. (Ἠριγ. ΙΔ', 188-196. — Ἄθων. ΕΚΗ', 432).

Ἀντίληψις, ἐωθητὴ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐπιφάνεια, ἣ δικὴν ὀρθοῦ τοῖς ἐν σκότῳ καθημένοις ἐπιλάμψασα. (Θεοδώρ. Π', 1009). — **Ὀδμῶν ἀντίληψις**. ΠΓ', 477-484. ἔσθα φυσιολογικὴ αἰσθησεῶν, καὶ ἀνθρώπου μελῶν ἀρμονία καὶ τάξις).

Ἀντιλογίαι, τὸ ἀνυπότακτον δεῖνυσι φυσιώσεως μᾶλλον καὶ καταφρονήσεως ἀπό-

δειξιν ἔχει, ἀλλ' οὐ ταπεινότητος καὶ ὑπακοῆς. Ἡ δικαιολογία οὐκ ἔστι τῆς πολιτείας τῶν χριστιανῶν καὶ οὐκ ἔστι σεσημειωμένη ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ. Ὅτι κακὴν ἡ πρὸς τοὺς μείζονας ἀντιλογία. (Ἰωάν. τῆς Κλήμ. ΠΗ', 749.—Λόγος περὶ ὑπακοῆς. αὐτόθ. 677-764.—Ὁμιλ. περὶ ἀντιλογίας μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων. Ἀντιοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1537-1540. — Περὶ ἀλλ. ἐκ τε τῆς θείας Γραφῆς, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν. Μάξιμ. ΙΔ', 913-916). — Ὅτι οὐ δεῖ ἀντιλέγειν, ἢ δικαιολογεῖσθαι πρὸς Θεόν. (Ἰερὰ Περὶ ἀλλ. Ἰωάν. Δεσμωκ. ΙΕ', 1093-1096. — ΙΖ', 480).

Ἀντιλογος ἱστορικός. (Κλήμ. Η', 793).

Ἀντιλογος, υἱὸς Νέστορος· ὅτι ἐν Τροίᾳ ὑπὸ Μίμνικον ἀνῆρθη.

Ἀντιμίνσιον. Ἐὰν κατὰ ἄγνοιαν πληθυνθῆ (sic ἱ. γρ. π.λεθῆ) ἀντιμίνσιον, οὐ μολύνεται· ὁ γὰρ ἀγισμὸς ἐν αὐτῷ ἔστι· τὸ γὰρ ἱερὸν μικρὸν οὐ γίνεται. (Νικητρ. Α'. Πικτρ. Κωνστ. Ρ', 853.856). — Τὰ ἀντιμίνσια, ἔσθα χρεῖα γίνονται τούτων, ἀκαλώτως παραπέμπονται, καὶ οὐ περιγράφονται ἐν τῇδε τῇ ἐνορίᾳ ἢ ἐκείνῃ, ἀλλὰ καὶ ὑπερῶρα γίνονται, καθὰ καὶ τὸ θεῖον μῆρον. Καλοῦνται δὲ οὕτως, ὡς ἀντιπρόσωπα καὶ ἀντίτυπα τῶν πολλῶν *μίσθων*, τῶν καταρτιζόντων τὴν ἀγίαν καὶ δεσποτικὴν τράπεζαν. Κυρίως δέ, ἐπ' ἐκείναις τῶν τραπεζῶν τίθενται, ἅς καθιέρωσις οὐχ ἡγίασεν. (αὐτόθ. 861).

Ἀντινομία. Ἀντινομία ῥητορικὴ λέγεται, ὅταν ἐκἄτερον τῶν διαφερομένων μερῶν προβάλλῃ νομικὰ δικαιολογήματα.

Ἀντινομοθετεῖν. Ἀντινομοθετεῖν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Πνεύματος τίς τολμᾷ; (Θεοδώρ. ΠΓ', 1377).

Ἀντίνοος, δούλος Ἀδριανοῦ Κεῖσαρος. Ἀγὼν Ἀντινόσιος. (Ἠγήσιππος Ε', 1320). Ἀντίνοος, μερῶν ἐν τῇ σελήνῃ ὠρᾶτον καθιδρυται. (Τατιαν. Γ', 828). — Σιγῶ τὰ Ἀντινόου τεμνένη. (Θεοφίλ. Ἀντιοχ. Γ', 1133). — Τὰ κατὰ Ἀντίνοον, καὶ λατρεῖα αὐτοῦ (Ἠριγ. ΙΑ', 965). — Ἀνιέρωσεν οὗτος (ὁ Ἀδριανὸς) Ἀντίνοον, ὡς Γαυμῆδην ὁ Ζεὺς. (Εὐσέβ. ΚΑ', 137). — Καὶ πόλιν ἔκτισεν ἐπ' αὐτῶν Ἀντινόου, καὶ ψευδοπροφήτας ἱερεῖς διώρισεν (αὐτόθ. 321-324. — Κλήμ. Η', 140).

Ἀντινούπολις ἐν Αἰγύπτῳ. (Χρυσόστ.

ΞΑ', 581. — *Ἀντιόχεια* Στέφ. Βυζ. καλεῖται ἀπὸ τῆν. Ἐκλήθη δὲ λέγει καὶ *Ἀδριανοπολίς*.

Ἀντίον ἐν ἔσθ τῶν ἀντικρῶν ἀντίον αὐθῶν, τὸ πρὸς ἃ ἤλουσε τις καλεῖν. Ἀντίον ἔλθων, ἀντί τοῦ ἀπκνητῆσι.

Ἀντιόπη, μήτηρ Ζήθου καὶ Ἀμυρίωνος.

Ἀντιόχεια. Πόλις φέρουται τὸ πάλαι τὸ ὄνομα τοῦτο, δῶδεκα ἀναγράφονται. Πρώτη ἡ Σύρων, δευτέρη Λυδίας, τρίτη Μεσοποταμίας, *Μυθδορία* καλουμένη, ἣτις παρὰ τῶν ἐπιχωρίων *Ἀσίη* καλεῖται, ἣτις καὶ *Νισίη* καὶ *Νισθίς* τετάρτη Πισιδίας· πέμπτη μετὰ τὴν κοίλης Συρίας καὶ Ἀραβίας, Σεμιράμιδος· ἕκτη Κιλικίας, ἐπὶ τοῦ Πυρῆμον· ἑβδόμη Περσίας, ἣν *Ἀραδον* οἱ Σύροι καλοῦσιν· ὀγδόη ἡ ἐπὶ τῆς Καλλιζόρης λίμνης· ἐνάτη ἐπὶ τῶν Ἰαύρων ἐν Κομμαγῆνῃ· δεκάτη ἐν Σουθίᾳ· ἑνδεκάτη Κερκίς, ἣτις καὶ *Πυθόπολις* ἐκαλεῖτο· δωδεκάτη ἐν τῇ Μαργιανῇ Παρθυσίῳ. (Στέφ. Βυζ. περὶ πόλεων ἐν λ.). — Ἀποικία ἑλληνικαὶ εἰς Ἀντιόχειαν. (Εὐαγγ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΠΓ', 2473-2476).

Ἀντιόχεια ἡ Συρίας, ἡ πρὸς Ὀρόντην (Σωζόμε. ΕΞ', 1336), ἐπιρηνεστάτη ἐν αὐτῇ πρῶτον ἐχρημάτισαν οἱ μαθηταὶ *Χριστιανοί*, τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὸ προκαταγγεῖλαι ἐν τῷ Κυρίου ὄνομα ἐπιτιθέντος. (Κύριλλ. Ἰεροσ. ΛΓ', 1060).

Ἀντιοχείας πόλις ἐπακίως ἐπ' εὐσεβείᾳ, ἀρετῇ καὶ διδακτικῇ. Μεγάλη πόλις, καὶ μητρόπολις τῆς οἰκουμένης. (Χρυσόστ. ΝΓ', 120-122). — Ὀμιλία Χρυσόστομου εἰσοσι καὶ μία εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἀνδριάντων Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου λεχθεῖσαι ἐν Ἀντιοχείᾳ. (ΜΘ', 15-220). — Πλείων ὁ σὺλλογος τῶν πιστῶν ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει. (Χρυσόστ. ΜΘ', 34-45).

Ἀντιοχείας εὐημερίᾳ πρὸ τῆς καθιρέσεως τῶν ἀνδριάντων. (ΜΘ', 34-39). — Ἀντιόχεια κεφαλὴ καὶ μήτηρ τῶν πόλεων τῶν ὑπὸ τὴν ἔω καίμωνων (αὐτόθ. 47). — Ὁ δῆμος αὐτῆς εἰς εἰσοσι ἐξετείνετο μυριάδας. (Ν', 591). — Δέκα μυριάδες ἦσαν οἱ χριστιανοὶ αὐτῆς (ΝΠ', 762-763). — Πολλάκις αὐτὴν σεισμοὶ κατέλαβον, καὶ λιμοί, καὶ ἀρχαῖος. (ΜΘ', 57 κ. ἔ.). Ἐνόησον τὸ τῆς πόλεως μέγεθος· μυριάδας ψυχῶν ἔχει κατοίκους, κεφαλαιὸν ἔστιν ἀπέσις τῆς οἰκουμένης. (αὐτόθ. 48-49). — Ἀντιο-

χείας αἱ πόλις αἱ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Σίμωνος ἀπκνηθεῖσαι μετὰ χροχ; τὸν Πέτρον ἐδέξαντο. (Κλήμ. Ρώμ. Α', 1452).

Πότε ἢ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῶν ἐγκανίων συνεκροτήθη σύνοδος, καὶ ὑπὸ πῶσαν ἐπιστοχῆς. (Ἀθαν. ΚΓ', 725). — Αἱ ἐπιστολαὶ αὐτῆς; καὶ διὰ τί συνεκροτήθη. (αὐτόθ. 721). — Ἀντιοχείας Ἐπίσκοποι. (αὐτόθ. 1293). — Τόμος Ἀθανασίου πρὸς τοὺς Ἀντιοχείς; καὶ τὸν κληρον. (αὐτόθ. 796 κ. ἔ.).

Ἡ τῆς Ἀντιοχείας Ἐκκλησία ἐπὶ Ἀθανασίου κτεταρχεῖται, καὶ διεσπῆτο οὐ μόνον παρὰ τῶν αἰρετικῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν τὰ αὐτὰ φρονεῖν δοκούντων. — Ἠδύνατο μὲν τοι ταύτη Ἀθανάσιος ἐπαρκεῖν. (Βασίλ. ΑΒ', 425). — Τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας ἰδεῖν ἐπιθυμεῖ ὁ Μ. Βασίλ. (αὐτόθ. 949). — Μέγας διαγῆδος αὐτῆς ἐπὶ Οὐζλντος. (αὐτόθ. 585). — Σωζόμε. ΕΞ', 1336).

Ἡ Ἀντιόχεια ἡζιώθη θρόνου ἀρχοντικοῦ· ἐπειδὴ ἐκεῖ πρῶτον ἐχρημάτισαν οἱ πιστοὶ χριστιανοί. (Ἀμμών. ΠΕ', 1540).

Ἡ Ἀντιόχεια ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ προσηγορεύθη *Θεοπόλις*. (Εὐαγγ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΠΓ', 2712). — Χρονογρ. Ἰω. Μελάλ. ΙΖ', 653. — Προκόπ. Ἰστορ. τόμ. Ι', σελ. 318).

Ἀντιόχεια ἐκαλλωπίσθη μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ Οὐσπεσκιανοῦ καὶ Τίτου ἐκ τῶν λαυρῶν τῆς ἀλωθείσης Ἰερουσαλήμ. (Χρονικ. Πασχ. ΙΒ', 593). — Ἀντιοχείας κτίσασα ὑπὸ τῶν διδόχων Ἀλεξάνδρου, καὶ αὐτοκρατόρων Ρώμης. (Ἰωάν. Μελάλ. ΙΖ', 360-361). — Ἀγῶνες, πικνηγῆρες, καὶ Ὀλυμπιακὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ἀλυτάρχει, ἄρχοντες, ἀγωνοθέται. (αὐτόθ. 428-457). — Ἀντιόχεια ἡ Σύρων, ἡ καλὴ καὶ μεγίστη, καὶ πρῶτον κτησαμένη τὸ καλὸν καὶ μακάριον ὄνομα τὸ καλεῖσθαι *χριστιανός*. (Βασίλ. Σελενκ. ΠΕ', 520-521).

Ἀντιόχεια *Πισιδίας*, ἡ γείτων Λυκαόνων. (αὐτόθ. 321. — Σωκρ. ΕΞ', 821).

Ἀντιόχεια τῆς *Καρίας*. (Σωζόμε. ΕΞ', 1420). — Ἀντιόχεια ἡ πρὸς τῇ *Μυθδορίᾳ*, ἣν ἔλόντες οἱ Πέρσαι *Νισίην* αὐτὴν ἐκάλεσαν. (Ἰω. Λυδός σελ. 227-228).

Ἀντιοχέων δῆμος ἦθη. Φύσει μὲν γὰρ ἄσπας δῆμιος ἀστατόν τι καὶ ἀτάκμητόν ἐστι χροχῆμα, καὶ τοῖς τέρπουσι μᾶλλον καὶ εἰς ἡδονὰς ἐκμαίνουσι μετροῦν τὴν εὐδαιμονίαν, οὐ

μὴν τοῖς τὰ χρηστά καὶ ὠφέλιμα συνεκπορίζουσι τῶν ἀνδρῶν ἐρηθόμενον· ὡς ἐπὶ τὸ πολλὸν δὲ τοῖς πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ ἀκολασίαν καὶ τέρψιν ἐκβακχεύουσιν ἐπιγυγνόμενον. Ὁ δὲ τῆς Ἀντιοχείας λεῶς ἔχει τι καὶ πλέον εἰς ἡδονήσθαι καὶ ἦν ἐκπορίζῃ τις αὐτοῦς τὰ πρὸς ἡδονάς, καὶ θέξαι καὶ τέρψει, οὗτος φιλόπολις ἀληθῶς, καὶ φιλότιμος, καὶ φιλόδημος. (Βασιλ. Σελευκ. ΠΕ', 521).

Αἰτίαι τῆς κατ' αὐτῶν δυσπρεσκείας Ἰουλιανοῦ τοῦ Παρθεάτου. Ἐπιδημησάντα τὸν Ἰουλιανὸν τῇ Ἀντιοχείᾳ δέχεσθαι φιλοφρόνας ὁ δῆμος· φιλοθεάμων δὲ ὢν φύσει, καὶ τρωφῇ μᾶλλον ἢ προάξει σπουδαίαις ἐκδεδομένους, εἰκότως τὴν περὶ τὰ πάντα τοῦ βασιλέως ἐδυσχέραινε φρόνησιν καὶ σωφροσύνην, εἰργαζόμενον τε θεάτρων. κλπ. Λόγος Ἰουλιανοῦ μεστὸς εἰρωνεΐας καὶ πικρίας κατὰ Ἀντιοχέων, ἀντὶ πάσης ἄλλης τιμωρίας κατὰ τὸν φίλον αὐτοῦ Ζώσιμον Ἱστορικὸν (σελ. 140 ἐκδ. Βόν.)

Ἀντιοχεῖς διὰ τί κατέστρεψαν τοὺς ἀνδριάντας Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου. — Οἱ τὴν ἐν Συρίᾳ μεγάλῃν Ἀντιοχείαν οἰκοῦντες, οὐ φέροντες τὴν ἐπὶ τοῖς δημοσίοις φόροις ὀσημίρηκα πικρὰ τῶν πρακτόρων ἐπινοουμένην προσθήκην, εἰς σπᾶσιν ἀνέστησαν, καὶ τοὺς ἀνδριάντας αὐτοῦ τε τοῦ βασιλέως καὶ τῆς τούτῳ συνοικούσης αἰσχρῶς καθελόντες φωνὰς ἀφῆκαν τῶν μὲν πρακτομένων οὐκ ἀναξίως, οὐκ ἔξω μόντοις γαμυλικῆς καὶ τῆς συνήθους αὐτοῖς ἀστεϊότητος. (Ζώσ. σελ. 223-224).

Οἱ Ἀντιοχεῖς καθελόντες τοὺς ἀνδριάντας καὶ παροξύναντες Θεοδόσιον τὸν βασιλέα, ἀρίσταντο καὶ παρεδίδον τὰς οὐσίας ἀγαπητῶς. (Χρυσόστ. ΜΘ', 73 κ. ἐ.). — Ὁ δῆμος Ἀντιοχέων, ἡμέρος καὶ χειροῆτης πρῶτον, ἐξαιφνης τοσοῦτον ἀπετείρησεν, ὡς τοσαῦτα ἐργάσασθαι κινᾶ, ἀ μὴδὲ εἰπεῖν θέμις. (αὐτόθ. 34 κ. ἐ.). — Πολλοὶ τῶν Ἀντιοχέων συνελήφθησαν καὶ εἰς τὰς ρωμαϊκὰς ἐβρίβησαν διὰ τοὺς καθαιρεθέντας ἀνδριάντας· πολλοὶ δὲ τὴν πόλιν κατέλιπον. (αὐτόθ. 56. 35). — Οὐκ αὐτοὶ οἱ Ἀντιοχεῖς, ἀλλὰ ξένοι καὶ ἐπήλυδες τοὺς ἀνδριάντας καθέλιον, ἀλλ' ὑπεύθυνοι ἦσαν καὶ κωλύσαντες αὐτούς. (αὐτόθ. 38. 48). — Περιφανεῖς Ἀντιοχεῖς ἄνδρες εἰς κριτήρια ἀπήχθησαν καὶ καθείρθησαν. (αὐ-

τόθ. 142. 187). — Ἀποτρέπει τῆς φυγῆς αὐτοῦ ὁ Χρυσόστομος (αὐτόθ. 76). — Ἠρημώθη ἐπὶ τούτοις ἡ Ἀντιοχεια. (αὐτόθ. 36).

Ἀντιοχεῖς οἱ χωρικοί, οἱ πῆρξ τῆς πόλεως, τὴν Συριακὴν ἐλάλουν. (αὐτόθ. 188).

Οἱ Ἀντιοχεῖς ἐπὶ Χρυσόστομου συνειθίζον ἔνα εἰσέρχονται εἰς τὸν οἶκον, ἔνθα ὁ Παῦλος συνεκάθισε καὶ συνδιελέχθη. (Σ', 666). — Ἐπὶ Χρυσόστομου ἔτι ἐν Ἀντιοχείᾳ πολλοὶ τῶν χριστιανῶν ἰουδαίζοντες ἦσαν. (ΣΑ, 648). — Οἱ Ἀντιοχεῖς ἡμέλιον τῆς συναξέως καὶ πρὸς τὰς ἰπποδρομίας καὶ τὰ θεάτρα ἔτρεχον (ΜΗ', 755 κ. ἐ.). — Ὅταν μὲν ὁ Χρυσόστομος ὤμιλοι, ἐπιτεταμένη σπουδῇ παρέμενον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· ἐπὶ δὲ τῆς τελετῆς τῶν ἱερῶν μυστηρίων ἀνεχώρουσιν οἱ πολλοί. ἔνθα παρῆντες καὶ ἐπίπληξις. (ΜΗ', 725 κ. ἐ.). — Περὶ Ἀντιοχέων, περὶ τοῦ κάλλους καὶ ἀξιώματος τῆς Ἀντιοχείας, καὶ ὅτι οἱ Ἀντιοχεῖς χριστιανοὶ ἐπὶ τῶν ἀποστόλων ἐπεμπνὴν ἐλεημοσύνας τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ. (ΜΘ', 176).

Ἀντιόχος ὁ Ἐπιφανῆς. Διήγησις τοῦ μαρτυρίου, ὃ τοῖς ἐπὶ τὰ Μακκαβαίους ἐπέβλεπεν. (Μαριγ. ΙΑ', 592-596). — Διηγήλ προφητεία περὶ αὐτοῦ. (Χρυσόστ. ΜΗ', 893).

Ἀντιόχος Κυβηκινός, ἀποροῦμενος χρημάτων, τοῦ διὸς τὸ ἀγκυλὰ τὸ χρῆσθαι προσέταξε χωνεῦσαι. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 145).

Ἀντιόχος Ἱστορικὸς. (Κλήμ. αὐτόθ. 152).

Ἀντιόχος υἱὸς Ἡρακλείους. (Εὐσεβ. ΚΑ', 112).

Ἀντιόχος καὶ Ἰωάννης· ἐπιστολὴ Ἀθηνάσιου πρὸς αὐτούς. (ΚΣ', 1165).

Ἀντιόχος Δούκας. Διδασκαλίαι Ἀθηνάσιου πρὸς αὐτόν· καὶ διάφοροι ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαιῶν ζητημάτων. (ΚΗ', 566-588. 589-708).

Ἀντιόχος φίλος Χρυσόστομου. Μετὰ συστατικῶν ἐπιστολῶν Χρυσόστομου ἔρχεται πρὸς Ἀρτεμίδωρον. (ΝΒ', 712). — Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀντιόχον. (αὐτόθ. 717-718). — Ἐπίσκοπος ἦν τῆς ἐν Φοινίκῃ Πτολεμαΐδος (Σωζομ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΣΖ', 1541).

Ἀντιόχος ἀνθύπατος τῆς Ἑλλάδος· ἐπὶ Ἀρκαδίου, οὗ ὁ Ζώσιμος κατηγορεῖ, ὡς ὀργάνου πονηρίας ὄντος. (Ζώσ. σελ. 251).

Ἀντιόχος μοναχὸς ἐκ τῆς Ἀκίρας τοῦ Ἀββῆ Σάββα. Λόγος αὐτοῦ πρὸς ἄλλους διδασκτικώτατος περὶ πάσης ἀρετῆς. (ΠΘ', 1411-1856). Βλέπε.

τὰ ἐν τῇ ἡμετέρῃ *Κλειδί τῆς Πατρολογίας* λ. *Ἀντίοχος*.

Ἀντίπαλον. Τοῦ Εὐαγγελίου τὸ κήρυγμα ἀντίπικλον Ἰουδαίοις καὶ Ἑβραίοις; (Θεοδώρ. ΠΒ', 468). — Ἀντίπαλος ὁ κατὰ πάλον, ἤ- γουον κληρον ἐναντίας, ἢ ὁ κατὰ πάλον ἕως, ὅθεν καὶ ἀντίπαλος ἐν ἴσῳ τῷ ἰσοπληθί. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀντιπραθέσως. Διὰ τῆς ἀντιπραθέσεως τῷ ἐναντίῳ τὰ ἐναντία πέφυκε μάλιστα γνωρίζεσθαι. (Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 709). — "Ὅτι ἐξ ἀντιπραθέσεως τῆς ἐπὶ τοῖς ἐλάττοις φυλαττομένης ἀκολουθείας τὴν ἐπὶ τοῖς μείζοσι σπουδὴν ἀπαιτοῦμεθα. (Βασίλ. ΑΑ', 765-768).

Ἀντιπατρίς, πόλις· τὸ ἐθνικὸν ἀντιπατρικ. (Στέφ. Βυζ. ἐν λ.).

Ἀντίπατρος ὁ Στωικός. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 144).

Ἀντίπατρος Ἀσκλωνίτης, πατὴρ τοῦ μεγάλου Ἰερῶδου. (Εὐσεβ. Κ', 85-88). — Ἐπικρατοῦς Πακιστινῆς ἐγένετο ὑπὸ Ἰερκανοῦ. (αὐτόθ. 96. — Βασίλ. ΑΒ', 881).

Ἀντίπατρος υἱὸς Ἰερῶδου. (Ἄθην. ΚΤ', 1252).

Ἀντίπατρος ἠγεμὸν Κεκπαδοκίας. Ἐπιστολαὶ Βασιλείου καὶ αὐτοῦ. (Βασίλ. ΑΒ', 661-664. ἔνθ, «ἀδὲ κράμβη θάνατος», ἢ βάσκυλός φησι παρομοίαν).

Ἀντίπατρος, ἐπίσκοπος Βόστρων. (ΠΕ', 1764 κ. ἐ.).

Ἀντίπατρος Φιλίππου στρατηγός, ἀντὶ πατρὸς ἦν Ἀλεξάνδρου. Ἐρωτηθεὶς Ἀλέξανδρος, διὰ τί λίαν τιμᾷ Ἀντίπατρον; ἔφη ὅτι ἀντὶ πατρὸς μοί ἐστίν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 917).

Ἀντιπελάργησις, τὸ ἀντιδοθεῖν, καὶ ἡ τῶν εὐεργημάτων πρὸς τοὺς γονεῖς ἀντιδοσι; ἀντιπελάργησις καλεῖται, ἐκ τῶν πελαργῶν τοὺς γονεῖς; αὐτῶν γηροκομούντων. (Βασίλ. ΚΘ', 176 κ. ἐ.).

Ἀντιπένηξ, ἡ κίβωτός κατὰ γλῶσσαν. Λάκωνες χηλὸν τὴν κίβωτον λέγουσι, Βουτεῶσαι δὲ λάρνακα, Μιτυληναῖοι δὲ ἀντιπέγα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀντιπέδες. Περὶ τῶν πέντε ζωνῶν καὶ ἀντιπέδων. (Εὐσεβ. Χρονικ. ΙΘ', 980-985).

Ἀντιποιεσθαι. Ἀντιποιοῦμενος τῆς φιλίας τοῦ ἀνοσίου ἐκείνου. Διέλογος Κωνσταντίνου βασιλέως καὶ Λιβερτίου Πάππυ Ῥώμης; (Θεοδώρ. ΠΒ', 1033-1040).

Ἀντιπρόσωπα τὰ τμήματα τίθεναι ἀλλήλοις. (Θεοδώρ. ΠΑ', 680).

Ἀντιρρήτικοί, λόγοι πέντε κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Εὐνομίου. (Βασίλ. ΚΘ', 497-773. — Γρηγ. Νύσσ. λόγοι ιβ', ΜΕ', 244-1131. — Ἰωάν. Δαμασκ. λόγοι ἀπολογητικοὶ καὶ ἀντιρρητικοὶ πρὸς τὰς τῶν εἰκονομάχων ἐρεσχηλίας, τρεῖς. ιΔ', 1232-1317). — Νικηφόρου Α'. Πατρ. Κωνστ. Ἀντιρρήσεις καὶ λόγοι ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ τῆς ἀμωμότητος τῶν χριστιανῶν πίστωσης, καὶ κατὰ τῶν δοξαζόντων εἰδῶλοις προσκεκνημέναι. (Ρ', 205-812).

Ἀντίσασρα, ἐπίνειον Λατίνων καὶ Ἀντισάρη πόλις. (Στέφ. Βυζ.).

Ἀντισεύνης, κυνικός φιλόσοφος, ὃς τυφθεὶς καὶ πληγθεὶς τὸ πρόσωπον, λαθὼν χαρτίον καὶ ἐγγράφιας τὸν τύφοντα, ἐκόλλησεν εἰς τὸ ἐκυτοῦ μέτωπον, καὶ οὕτω περιήγε. (Νόννος ΑΤ', 1001. — Γρηγ. Ναζ. ΔΕ', 596. — Ἀντισθένους ἀλαζονείας, Διογένους ὀψοφγίας, καὶ Κράτητος κοινογραφίας. Γρηγ. αὐτόθ. 1208. — Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ', 623).

Ἀντισεύνης ὁ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως ὀπαδὸς βουληθεὶς γενέσθαι. (Εὐσεβ. ΚΒ', 837).

Ἀντισήκωσις, ἀντιστάθμησις, ὅτι παρὰ τὸν σηκὸν λέγεται, ὃ καὶ σταθμὸν τινα, ὃ ἐστὶν δληκὴν καὶ βάρους δοκεῖ σημαίνειν ὁμωνόμως. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀντισσα, πόλις Λέσβου, ἐρεξῆς τῷ Σιγρίῳ ἀρ' ἧς Τέρπανδρος ὁ Ἀντισσατος, διασημότατος κιθαροδός. (Στέφ. Βυζ.).

Ἀντιστρατεύειν. Πάθει πάθος ἀντιστρατεύσεως. (Θεοδώρ. Π', 352). — Ἀντιστρατεύων τὸ ψευδὸς τῆ ἀληθείας. (ΠΑ', 193). — Ἀντιστρατεύομενος τῷ Θεῷ. (αὐτόθ. 1316). — Ἀντιστρατεύει οὐκ ἀγγελον. (αὐτόθ. 1320). — Ἀντιστρατεύειν προφήταις ψευδοπροφήταις. (ΠΒ', 441). — Ἀντιστρατεύων τὸ δέος τῆ ἀνομίας. (αὐτόθ. 614).

Ἀντιστροφῆ παραβολῶν, οἷον κόνις ὡς δμίχλη, καὶ δμίχλη ὡς κόνις. — Ἀντιστροφῆ συνθετων ὀνομάτων ἕτερα δνόματα ὁμοια γεννώσα, οἷον Πάτροκλος, Κλεοπάτρα. — Ἀντιστροφῆ, σχῆμα λόγου, οἷον τό, τὰ μὲν ἄλλα μετ'άλλα. — Ἀντιστροφῆ τροπικῶν καὶ παραβολικῶν ἐνοιῶν, οἷον νέφος στρατιωτῶν, στρατὸς νεφελῶν. — Ἀντιστροφῆς, σχήματος ῥητορικῶ παραδείγματα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀντιτάκται, ἀσεβεῖς αἰρετικοί, λέγοντες, ὅτι ὁ μὲν Θεὸς ὁ τῶν ὀλων, πατὴρ ἡμῶν ἐστὶ φύσει, καὶ πάλιν ὅσα πεποίηκεν ἀγαθὰ ἐστὶν. εἰς δὲ τις τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγονότων ἐπέσπειρε τὰ ζιζάνια, τὴν τῶν κακῶν φύσιν γεννήσας· οἷς καὶ θῆ πάντες ἡμᾶς περιέβαλεν, ἀντιτάξας ἡμᾶς τῷ Πατρὶ. Διὰ καὶ αὐτοὶ ἀντικατόμεθα τούτῳ εἰς ἐκδικίαν τοῦ Πατρὸς, ἀντιπράσσοντες τῷ βουλήματι τοῦ δευτέρου. Ἐπεὶ οὖν οὗτος· τοῦ μοιχεύσεως εἰρηκεν, ἤματι, φασί, μοιχεύομεν ἐπὶ καταλύσει τῆς ἐντολῆς αὐτοῦ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1137-1140).—Τούτους εὐκρίτως ἂν τις ἐφευρετὰς ὀνομάτοι κακῶν, οἱ τὰς ἀτελεῖαις τὰς βλασημαίαις συνάπτουσιν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 368).

Ἀντιτένειν. Μῆτ' ἀντίτινε πᾶσι, μῆτ' ἔπου λόγους κ. ἐ. Γρηγ. Ναζ. Ἐρμηνεία. (Νιχίτας Δαβὶδ ΑΗ', 792-793).

Ἀντρω, ἀπὸ τοῦ ἀντίτρω, ὃ ἐστὶν ἀντίπαιον.

Ἀντίτυπον. Ἀντίτυπα μυστήρια τοῦ τιμίου σώματος αὐτοῦ καὶ αἵματος παρθοῦς. (Διακτῆ. Ἀποστόλ. Α', 873).—Σύμβολα, ἀντίτυπα, μεταβολή, περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς εὐχαριστίας. (Θεοδώρ. ΠΓ', 165-169 κ. ἐ.). Βλέπε. *Εὐχαριστία*.

Ἀντιφέροσθαι, τὸ ἀπεναντία· φέρεσθαι, ὃ ἐστὶν ἐναντιοῦσθαι· ὅθεν καὶ τὸ ἀντιφερίζειν παρκώγω; ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀντίφρασις ὀνομάτων καὶ πραγμάτων μὴ συμφώνως τῇ κλήσει, οἷον εὐσέβιος ὁ μὴ εὐσεβῆς, Εὐνόμιος ὁ ἄνομος κλ. (Ἰσιδ. ΟΗ', 869).

Ἀντίφθογγα. Οἱ μικροὶ λόγοι, καὶ νέα ψαλτήρια, καὶ ἀντίφθογγα τῶν Δαυὶδ. (Γρηγ. Ναζ. περὶ Ἀπολλιναρίου μεταφράσαντος τὸ Ψαλτήριον εἰς στίχους Ἑβραϊκοῦς. ΛΖ', 193).

Ἀντιφῶν. Ἀντιφῶντος ῥήτορος λόγοι. Ἀνάλασις αὐτῶν. (Φώτ. ΡΔ', 157 κ. ἐ.).

Ἀντιφῶν. Ἀντιφῶν ὑμνωδία ἀπὸ Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου τὴν ἀρχὴν ἔσχεν. (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 688-692. — Σωζόμε. αὐτόθ. 1536). — Φλαβιανὸς καὶ Διδώρος οὗτοι πρῶτοι διελόντες τοὺς τῶν ψαλλόντων χοροῦς, ἐκ διαδοχῆς ἔδιδον τὴν Δαυιτικὴν ἐδίδαξαν μελωδίαν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1060).

Ἀντιφάρις, ἡ ἀντί τινας εὐεργεσίαις χάρις.

Ἀντίφειρ, (Μελέτι. Μοναχ. ΕΔ', 1253).

Ἀντίφθονος. Ἀντίφθονος τὰς νύκτας καὶ

τὰς ἡμέρας περὶ ἡλλαγμένας ἔχουσι. (Εὐσεβ. Χρονικ. ΙΘ', 981-985. — Θεοδώρ. Π', 113).

Ἀντιχριστός. Διάβολος, ὁ ἄρχων τῶν δαιμόνων ὁ Σατάνα. (Ἰουστ. Σ', 541-544. 729. — Εἰρην. Ζ', 1197-1207. — Ἰππόλυτ. Ι', 576). — Περὶ Χριστοῦ καὶ Ἀντιχριστοῦ ἀπόδειξις. (αὐτ. 725-788). — Περὶ τῆς συντελείας τοῦ κόσμου καὶ περὶ Ἀντιχριστοῦ λόγος. (αὐτόθ. 904-952). — Ἀντιχριστοὶ πολλοὶ γέγονασιν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1149. — Ὀριγ. ΙΑ', 876. 1368 κ. ἐ.). — Ἀρειανὴ αἵρεσις· χριστομάχος, καὶ τοῦ Ἀντιχριστοῦ πρόδρομος. (Ἀθαν. ΚΕ', 409). — Πῶς μὴ πλανηθῆ τις ὑπὸ τοῦ Ἀντιχριστοῦ, καὶ μὴ δεῖξεται αὐτόν. (ΚΗ', 664-665. 700). — Βασιλεῖος, ὅτι τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτοῦ γινόμενα προοίμια τῆς εἰσόδου τοῦ Ἀντιχριστοῦ ἠγήετο. (ΑΒ', 984).

Βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, κατὰ τὸν Δαυινὴν, ὃ Ἀντιχριστὸς ἐστὶ. (Κύριλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 473). — Ψεύστης· καὶ πλάσιος ἐστί, ὅταν ἔλοθῃ. (αὐτόθ. 916). — Πότε ἔρχεται ὁ Ἀντιχριστος. (αὐτόθ. 889) ἐκ τῆς Φυλῆς τοῦ Δαν ἐστὶν βασιλεύσει τρία καὶ ἡμίση ἔτη. (αὐτόθ. 888-916). — Ἀντιχριστὸς ὁ διάβολός ἐστι. (Μακάρ. Αἰγ. ΛΔ', 204).

Γρηγόριος ὁ Θεολόγος φοβεῖται, μὴ ἐκ τῶν συγῶν ἐρίδων καὶ αἰρέσεων τῶν χριστιανῶν Ἀντιχριστὸς ἐπιστῆ. (ΑΕ', 1140. — ΑΤ', 868). — Ἀντιχριστοῦ σύμμοχοι. (ΑΗ', 492).

Ἀντιχριστὸς ἀποστάτης ἐστίν. (Χρυσόστ. ΕΒ', 481-482. 470. 449. 487). — Προεῖπε περὶ Ἀντιχριστοῦ ὁ Δαυινὴν (ΝΤ', 232). — Ἀντιχριστοὶ, καὶ ψευδοχριστοὶ. (ΝΘ', 323 κ. ἐ.). — Ἐλευσις τοῦ Ἀντιχριστοῦ. (ΝΗ', 704. — Θεοδώρ. ΠΓ', 525-532. — Ἰω. Δαμασκ. ΙΔ', 1216-1217).

Ἀντονομασία, σχῆμα ἐν δυσὶν ἢ πλείοσι λέξεσιν· οἷον κοίρη Βρισηῖος, ἀντὶ τοῦ κυρίου τῆς γυναικὸς ἐκείνης ὀνομαστος. (Α. Εὐστ.).

Ἄντρον, τὸ σπῆλαιον· ὅτι εἰς τὸν κόσμον ἀλληγορεῖται· μυθολογία περὶ τούτου. (Λεξ. Εὐστκθ.). — Ἄντρον θεσσαλικόν, ἀρετῆς· ἐργατήριον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΤ', 509). — Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἄντροις ἐκπιπτόντων ἀνέμων, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν παρκώγιμων φωνῶν καὶ ἤχους. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 252. 244-257).

Ἄντρον, ἡ Ἄντρον, πόλις τῶν ὑπὸ Πρωτεσίλαφ παρ' Ὀμήρῳ, ὅτι παρὰ τὸ ἀντροῦδες

ἐστι σπηλαιώδεις εἶναι τοὺς ἐκεῖ τόπους οὕτως ἐκλήθη, καὶ ὅτι εὐφυεῖς ἔχει πέτραις πρὸς μύλωνας. "Ὅθεν καὶ Ἀρτεμιώνας ἕως λέγονται παρομιμακῶς οἱ πρὸς ἀλλτὸν δεξιό. (Λεξ. Εὐσταθ.—Στέφ. Βυζ.).

Ἄντυλλα (ἑ. γρ. Ἀνθυλλία), πόλις, ὡς ἱστορεῖ Ἀθήναιος, οὐ μακρὰν Ἀλεξάνδρειας· ἐφορολογεῖτο τοῖς τότε βασιλευσίν, Αἴγυπτίαι τε καὶ Πέρσαι, εἰς ζῶνας ταῖς γυναιξί. Βλέπ. καὶ λ. Ἀνθυλλία.

Ἄνωμοσεία, δίκη ἀνωμοσμένη, τούτεστι ἡ τῶν ἀντιδικῶν διαμοσεία, τοῦ μὲν κατηγόρου τὸ δικαίως ἐγκαλεῖν, τοῦ δὲ φεύγοντος τὸ ἀδικῶς ἐγκαλεῖσθαι. (Λεξ. Εὐκρθ.).

Ἄνωνίνα, γυνὴ Βελιακίου. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμος Α'. σελ. 131-136).—Καταγωγὴ καὶ βίος αὐτῆς. (Τόμ. Γ'. 12-42). — Θυγάτηρ αὐτῆς Ἰωαννίνα (αὐτόθ. 34).

Ἄνωνίνοσ αὐτοκράτωρ, ὁ Εὐσεβῆς Ἀπολογία α'. Ἰουστίνου πρὸς Ἄνωνίνον τὸν Εὐσεβῆ. (Ἰουστ. Γ', 328). — Ἐπιστολὴ Ἀνωνίνοι πρὸς τὸ κοινὸν τῆς Ἀσίας. (αὐτόθ. 433 — Εὐσεβ. Κ', 333). — Δέησις αὐτοῦ πρὸς Θεὸν ἐπὶ στερήσει ὑδατος. (Κλημδ. Ἀπολλ. Ε', 1294-1296. — Σημ. λόγου Θεμιστίου πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν. αὐτόθ. 1293). — Ἄνωτωνίου Εὐσεβοῦς βασιλεία (Ζώσ. σελ. 13).

Ἄνωνίνοσ Καρκαλλίας (Ζώσ. σελ. 15). — Ἄνωνίνοσ ἕτεροσ μετὰ Μακρίνον (αὐτόθ. 16).

Ἄνωνίνοσ ὁ μέγιστος βίος αὐτοῦ. (Ἄθων. ΚΓ', 837-976). — Ἀνωνίου τοῦ Μεγ. διήγησις. (Παλλῆδ. ΛΔ', 1076). — Ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς Θεόδωρον. (Μ', 1065). — Περὶ τοῦ ὑπὸ Ἀθανασίου συγγραφέντου βίου τοῦ Ἀνωνίου. (Γρηγ. Ναζ. ΛΕ', 1088). — Ἐπινομὴ Ἀνωνίου. (Χρυσόστ. ΝΖ', 89-175. — Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστ. ΣΖ', 133). — Περὶ Ἀνωνίου τοῦ Μεγάλου καὶ Παύλου τοῦ Ἀπλοῦ. (Σωζόμ. Ἐκκλ. Ἱστ. αὐτόθ. 896).

Ἄνωνίνοσ Μοναχὸσ ἡ Μέλισσα καλούμενοσ. (ΡΑΑ', 791-924).

Ἀνωνίου Διαγίνοσ τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων λόγοι. (Φώτ. ΡΓ', 465-477)

Ἀνωνίνοσ Β' Πατρ. Κωνστ. ὁ ἐπονομαζόμενοσ Κανδέασ. (ΡΤ', 177).

Ἄνωθεν, τὸ σπεύδειν, καὶ τὸ τελειοῦν, καὶ τὸ θνατοῦν.

Ἄνωλζνοσ, ἀνωπάκτοσ Αἰγύπτου ἐπαι-

νούμενοσ ὑπὸ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου. (Εὐσεβ. Κ', 88.).

Ἄνούπηνοσ, παρὰ τὸ ἰππῆρ λέγεται, ὡσ παρὰ τὴν ἕβην, ὁ ἀνθροσ.

Ἄνούποστοσ ἐκ τοῦ οἰστέσ σύγγεται, ὁ παρὰ τὸ οἰσ, τὸ κορίζω.

Ἄνούποπτοσ τὸ γὰρ ἀνούποπτοσ καιριώτερον. Εὐρύλακτοσ τὸ προδήλωσ ἐγθρόν. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 481). — Ἀνούποπτωσ μεθοδεύω τὸν λόγον. (Θεοδώρ. ΠΒ', 700).

Ἄνουπόστατοσ. Ἀνουπόστατοσ πράγμα, καὶ ἀνουπόστατοσ ἀνθρωποσ, καὶ ἀνουπόστατοσ θυμόσ, ἐπιθετικῶσ. — Τὸ ἀνουπόστατοσ δισσωσ λέγεται ποτέ μὲν γὰρ τὸ μηδαμῆ μηδαμῶσ δν σημάζει, ὡσ τὸ ψεῦδοσ, τὸ σκότοσ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἦγον τὸ ἀνύπαρκοσ ποτέ δὲ τὸ μὴ ἐν ἑαυτῷ ἔχον τὸ εἶναι, ἀλλ' ἐν ἑτέρω ἔχον τὴν ὑπαρξιν, ἦγον τὸ συμβεβηκόσ. (Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΔ', 617. καὶ περὶ οὐσίαισ, φύσεωσ, μορφῆσ, ὑποστάσεωσ, προσώπου, ἔνουποστάτου, ἀνουποστάτου. αὐτόθ. 605-617).

Ἄνούποσ, ἐπίσκοποσ Θεσσαλονίκησ. Χρυσόστ. Ἐπιστολὴ (ΝΒ', 706).

Ἄνω σχῶμεν τὰσ καρτίασ. Πρὸσ τὸν Θεόν, δηλονότι, καὶ μὴ κάτω καὶ εἰς τὴν γῆν, καὶ τὰ γῆνικα πράγματα. (Κύριλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 1112).

Ἄνωθρέτ νύμφη, καὶ γυνὴ τοῦ Κρόνου. (Εὐσεβ. ΚΑ', 273).

Ἄνωμαλία πραγμάτων. Οὐδὲν γὰρ βίβιοσ, οὐδὲν ἀκίνητο τῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλὰ μιμνῆται θάλασσαν. Πῆξ ἀδελφοσ πτέρηρ πτερνιεῖ, καὶ πῆξ φίλοσ δολίωσ πορεύεται· οὐκ ἔστι φίλοσ ἀπρῆλῆσ, οὐκ ἀδελφοσ βέβαιοσ. Ἀνήρηται τὸ τῆσ ἀγάπῆσ καλόν. Ἐμφύλιοσ ἀπαντα κατέχει πόλεμοσ, ἐμφύλιοσ, καὶ οὕτε οὕτοσ δῆλοσ, ἀλλὰ συνεσικλημένοσ. Μυρία πανταχοῦ προσημασ πολλάι τῶν προβάτων αἰδοραί, ἀνθρωπῆτοσ πανταχοῦ λύκοι κεκρυμμένοι· καὶ ἀσφαλέστεροσ ἄν τις ἐν πολέμοιοι μῆλλον βιώσεισ, ἢ ἐν τοῖσ δοκοῦσιν εἶναι φίλοιοι. Οἱ χθῆσ θεράποντεσ, οἱ κολακεῶντεσ, οἱ χειροσ καταπιλοῦντεσ, ἀθρόοι νῦν πολέμοιοι ἀνεράνησαν, καὶ τὰ προσωπεῖα ῥίψαντεσ, κατηγόρων ἀπάντων πιρότεροσ γεγονάσιν, ὑπὲρ ὧν πρώην χάριτασ ὠμολόγουσ, ὑπὲρ τούτων ἐγκαλοῦντεσ καὶ διαβάλλοντεσ. (Χρυσόστ. ΝΒ', 415).

Ἄνωμαλία βίου χωρὶκ ἐκ τῆσ Γραφῆσ,

των Πατέρων, και των θύραθεν. (Μάξ. 4Α', 1004-1009).—'Ανωμαλία ισότητος εν τῷδε τῷ βίῳ. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1512). Βλ. και 'Αρισότης.

Ἄνωνομος, ὁ μὴ ἔχων κύριον ὄνομα, ὃ ἐστὶ κληῖν, και ὅτι ἔθνος τι ἦν, ἐν ᾧ οὐδεὶς κυρίῳ ἐκαλεῖτο ὀνόματι· ἄνωνομος και ὁ ἀκλειεὶς και μὴ ὀνομαστός. (Αεξ. Εὐσταθ.).

'Ανωνόμου Διαθήκη των ἱε'. Πατριαρχῶν, υἱῶν Ἰακώβ. (Β', 1037-1149).

'Ανωνόμου ἀποστολικῷ ἀνδρὸς ἐπιστολὴ πρὸς Διόγνητον ὑπὲρ των χριστιανῶν. (αὐτόθ. 1168-1185). — 'Ανωνόμου Τάξις κανόνων Παύλου τοῦ ἀποστόλου. (αὐτόθ. 1277-1300).

'Ανωνόμων πολλῶν τοῦ Β'. αἰῶνος τεμάχικα. (Ε', 1385-1473).—'Ανωνόμου Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ποθνεῖοῦ ἐπισκόπου Λουγδούνων. (αὐτόθ. 1409 κ. ἔ.).—'Ανωνόμου Βίος Νικολάου ἡγουμένου Στουδίτου. (ΡΕ', 864-926).—'Ανωνόμων μετὰ Θεοφάνη ἱστορικῶν Βίοι βρασιλέων ἀπὸ Λέοντος Ἀρμενίου μέχρι Ῥωμανοῦ τοῦ Νέου. (ΡΘ', 16-500).

'Ανωνόμου Διάλογος πρὸς πιστῶν ὀρθοδόξων πρὸς ἔλεγγον των ἐναντιῶν τῆς πίστεως. (αὐτόθ. 501-516).

'Ανωνόμου τεμάχια Βυζαντινῶν τοῦ Δ'. αἰῶνος. (ΠΕ', 1808-1826).—'Ανωνόμου Χρονικὸν περὶ τινῶν Πατριῶν (ΡΙΑ', 508-512).—'Ανωνόμου Βίος Λουκᾶ τοῦ Νέου. (ΡΙΑ', 441-480).—'Ανωνόμου στίχοι πολιτικοὶ κατασκευτικὸι κατ' ἀλφάβητον. (ΡΙΖ', 1189-1193).—'Ανωνόμου Δόγματα ὀρθόδοξα. (ΙΗ', 1229-1240). — 'Ανωνόμου Βίος Κλήμεντος ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας. (ΡΙΑ', 479.—Θεοφύλ. ΡΚΓ', 1193-1240). — 'Ανωνόμου κατὰ Ἰουδαίων λόγος. (Φώτ. ΡΓ', 389-392).—'Ανωνόμου Περὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα λόγος. (Φώτ. αὐτόθ. 392).

'Ανωνόμου Μηνολόγιον. (ΡΑ', 1309-1332).—Περὶ παραδοχῆς Ἀθιγγάνων εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. (αὐτόθ. 1333).—Διήγησις περὶ τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου (αὐτόθ. 1336).—Ἐγγερίδις εἰς τὴν Π. Διαθήκην. (αὐτόθ. 1022-1076).—Σχόλ. παλαιὰ εἰς Εὐαγγέλιον κατὰ Μαρθῆτον. (αὐτόθ. 1077-1173).—Εἰς Μάρκον (αὐτόθ. 1174).—Εἰς Λουκᾶν (αὐτόθ. 1177-1217).—Εἰς Ἰωάννην. (αὐτόθ. 1217-1289).—Λειτουργία ἁγίου Βασιλείου. (αὐτόθ. 1292-1309).

'Ανωνόμου Συγκραφὴ περὶ Λέοντος υἱοῦ Βάβ-

δα τοῦ Ἀρμενίου. (ΡΗ', 1009-1036).—'Ανωνόμου Βίος τοῦ ὁσίου Νεῖλου τοῦ Νέου. (ΡΚ', 16 κ. ἔ.).

'Ανωνόμου Περὶ Ἱεροσολύμων και ἁγίων τόπων. (ΡΑΓ', 973 κ. ἔ.).

'Ανωνόμου Περὶ βίου Μωάμεθ. (ΡΝΗ', 1077-1088).

Ἄξινος, παρὰ τὸ ἄγειν, ὃ ἐστὶ κλῆν. —

Τί δὲ ἡ ἀξίνη; τῆς ἀθεραπεύτου ψυχῆς ἡ ἐκτομὴ και μετὰ τὴν κόπρον. Τί δὲ τὸ πτύον; ἡ κάθαρσις. Τί δὲ τὸ πῦρ; ἡ τοῦ κούφου ἀπάνη, και ἡ ζῆσις τοῦ Πνεύματος. Τί δὲ ἡ μάχαιρα; ἡ τομὴ τοῦ Λόγου, ἡ διαίρεσις τὸ χεῖρον ἀπὸ τοῦ κρείττονος, και διχοτομοῦσα τὸν πιστὸν και τὸν ἄπιστον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 352).—Τὴν ἄκαρπον Ἰουδαίων θεωρῶν Ἰωάννης προκίρσει, φυτοὶ ἀκάργοι αὐτοὺς ἀπέκασε, πρὸς τὴν βίξαν αὐτῶν κεῖσθαι τὴν ἀξίνην ἀποφηνάμενος κ. ἔ. (Καισάρ. ΑΗ', 1164.—Ἰσιδ. ΟΗ', 224).

Ἄξιον ἀντὶ τοῦ ἀντάξιον· και ἀξίον τὸ τίμιον και τὸ εὖωνον ὀμωνύμως παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ἄξιον, ἡ ἀξία τιμῆ. — Πᾶν τὸ ἀξίον σωτηρίας εὐρέθη, τὸ δ' ἀνάξιον διὰ τὴν ἀμετανοησίαν και τὴν πώρωσιν οὐχ εὐρέθησεται. (Νεῖλος ΟΘ', 180).—Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς, και τὴν Ὀκτώγηον Ἰωάννης ὁ Δαμασκ. συνῆταξε. (σημ. εἰς βίον Ἰ. τοῦ Δαμασκ. ΙΔ', 462).

Ἄξιος και ἱκανός. Οὐ ταῦτὸν δὲ τὸ μὴ εἶναι ἱκανὸν τῷ μὴ εἶναι ἀξίον, ἀναγράφει ὁ Ἰωάννης· δυνατὸν γὰρ μὴ ὄντα ἀξίον γενέσθαι ἱκανόν· δυνατὸν δὲ και ἀξίον ὄντα μηδέπω εἶναι ἱκανόν. Εἰ γὰρ και πρὸς τὸ συμπρῆν διδοῦσα τὰ χρισίματα, και οὐ μόνον κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, φιλανθρώπου ἂν εἴη Θεοῦ ἔργον, προορωμένου βλάβην ἀπὸ οἰήματος ἐπακολούθησαντος, ἢ φυσιώσεως, τὸ και τῷ ἀξίῳ ποτὲ μὴ διδόναι τὴν ἱκανότητά κ. ἔ. (Ὀριγ. ΙΔ', 261). — Πολλὰ γὰρ βέλτιον εἶναι διὰ τοὺς ἀξίους ὀρέγειν και τοῖς ἀναξίοις, ἡ τοὺς ἀξίους ἀποστρεφεῖν δεῖ τῶν ἀναξίων. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1008-1009).

«Ὁ ἐξάγων τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς τὸ σῶμα μου ἐστὶν» (Ἱερ. ΙΕ', 19). Τί δὲ τοῦτό ἐστιν; Ὁ ἐκ τῆς πλάνης πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ῥησὶ, χειρῶν, ἡ ἀπὸ τῆς κακίας πρὸς ἀρετὴν ὀδηγῶν τὸν πλῆθυν, κατὰ δύνάμιν ἀνθρωπίνην, ἐμὲ μιμεῖται. (Χρυσός. ΝΓ', 36-37).

***Αξιος**, ὃ Δέσποτα, τίς τῶ σῶ νεῦ προσεδρεύειν; «Κύριε, τίς προκαίησει ἐν τῶ σκηνώματί σου; ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει ἀγίῳ σου; πορευόμενος ἄκωμος καὶ ἐργαζόμενος διακοσιώνη.» Ψαλμ. ΙΔ', 1-2. (Θεοδῶρ. Π', 956). — *Αξιος οὐδεις τῶν τότε εὐρέθη, διὸ ἡ Δεσβῶρα ἠξιώθη προφητείας. (αὐτ. 497).

***Αξιος τῆς θείας ἐπιθέσεως** διὰ τὴν τῆς ψυχῆς καθαρότητα, ὧν ἐν ταῖς κερδαίαις αἰ τοῦ Θεοῦ ἀναβάσεις. (Πα', 1097). — *Ο τῶν οὐράνων ἀξιος προσβύτης. (Πβ', 1153). — *Αξιος τοῦ Θεοῦ ἦν. (αὐτόθ. 1336). — *Αξίους ἄλυπος βίος καὶ θυμῆρης δοθήσεται. (Πγ', 521).

***Αξιοπιστία**. Ἀξιοπιστία τοῦ διδάσκοντος εὐπαράδεκτον μὲν τῶν λόγων καθίσταται, προσεχετέροισ δὲ τοὺς διδασκομένους παρασκευάζει. (Βασίλ. ΙΑ', 388).

***Αξιος, ὄνομα** ποταμοῦ τῆς Παιονίας.

***Αξιώμα**. Ἐπ' ἀξιώματος ἐγένετο μεγάλου, καὶ ἀρχῆς ἐπελάβου ποτὲ ἐκκλησιαστικῆς; Μὴ μέγα φρόνει· οὐ σὺ τὴν ἀξίαν ἐκτίσω, ἀλλ' ὁ Θεός σε ἐνέδυσεν. Ὡς ἄλλοτρίαις τοῖνυν φειδου, μὴ καταχρῶμενος αὐτῆ, μηδὲ ἀποχρῶμενος εἰς τὰ μὴ προσηκόντα, μηδὲ φυτώμενος, μηδὲ σπετερίζόμενος, ἀλλὰ πένητα αὐτόν εἶναι νόμιζε καὶ ἄδοξον κ. ἐ. (Χρυσόστ. ΞΑ', 85). — Τοὺς ἐν ἀξιώματι ὄντας ῥόβος κατέχει δινηκεῖς, μὲν ἐν πολέμῳ πέτωσι, μὴ βρασιλεῖ παρακρούσει κ. ἐ. (ΜΖ', 345).

***Αξυλος** εἰλη, ἐπιθ. ἡ πολυξυλος κατ' ἐπίτηκιν, ἢ ἀφ' ἧς οὐδεις ἐξυλευσται. (Α. Εὐστῶθ.).

***Αξων**. Περί ἄξωνος καὶ πόλων. (Χρονικ. Εὐσεβ. 769-996).

***Αοιδιμος**, ὅτι μῆση λέξις ἐστίν, ἦγουν ὅτι καὶ ἐπὶ καλοῖς, καὶ ἐπὶ κακοῖς λέγεται. — *Αοιδιμος καὶ εὐκλεῆς ἐστὶν ἐκεῖνος, ὅταν, ὧ σοφίαι αὐτοῦς ἀγαλλια, ἀνευ μὲν προπετείας παρέχεται τὸ ἀνδρεῖον, ἀνευ δὲ ὑβρίως τὸ βλοσυρὸν καὶ τὸ μὲν ἐμβριθὲς καθρεθεὶν συγγνώμης, τὸ δὲ σῶφρον οὐκ ἀπάνθρωπον, ἀλλ' ἀβρήτω κεκορημένον φειδρότητι, τότε καθαρὰς τῶν κακιῶν τῶν παραπεπηγυῖων ταῖς ἀρεταῖς; αὐτὰς τὰς ἀρετὰς ἐπιδεικνύμενος, αοιδιμος ἐστὶ καὶ εὐκλεῆς. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1621).

***Αοιδύς**. Ὅτι τοῦς· περὶ μουσικὴν καὶ ποιητικὴν αοιδούς ἐν μοίρῃ φιλοσόφῳ ἕστατον οἱ παλαιοί· καὶ ὅτι ἀπολύτως αοιδοὶ οἱ τοιοῦτοι λέγονται πρὸς δικαστῶν τῶν περὶ

θρήνους καὶ γάμους καὶ τοιούτων ἄλλων αοιδῶν. (Αεξ. Εὐσταθ.). — *Αοιδοὶ καὶ οἱ εἰνούχοι. (αὐτόθ.).

***Αολλέες**, ὄμοι ἡθροισμένοι καὶ πεπυκνωμένοι, ἐκ τοῦ ἀολλής· καὶ ἀολλίω, ἀντὶ τοῦ συναθροίζω· ὅτι ἐκ τοῦ ἐπιτακτικοῦ ἢ ἀθροιστικοῦ γίνεται. (Αεξ. Εὐσταθ.).

***Αοιεία** ἢ Βοιωτία, καὶ *Αοιες οἱ Βοιωτοί, καὶ *Αοιὸν οἰδηρος, ὁ βοιωτίας. (Α. Εὐστῶθ.).

***Αοιλος**, ἀπόλεμος, ἀναίμακτος, ἀόργητος, ἀμίκτος, θεοσεβῆς εἰς γέροντας, εἰς ὄρφανούς θεοφιλής, εἰς χήρας ἀντιλήπτωρ, τοιοῦτος ὁ γεγευμένος τῆς ἀληθείας, καὶ κατηξιωμένος τῆς μεγάλης λυτρώσεως. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 640 κ. ἐ.).

***Αορα**, τὰ ζῆφι, ἐκ τῆς ἀορ εὐθείας.

***Αορας**, τὰς γυναικάς φησιν, ἐν τῶ, Αἰτίων ἀκόλου οὐκ ἄορας, οὐδὲ λήθηται· ὅτι περὶ τὸ αἰερω τὸ συζευγύω ἢ λέξις.

***Αοράτος**. Ἡ τῶν ἀοράτων διακρίσθησις ἐγένετο πρὸ τῶν ὄρων. (Βασίλ. ΚΘ', 13). — Περὶ τοῦ αοράτου καὶ ἀκατασκευάστου τῆς γῆς. (αὐτόθ. 28 κ. ἐ.).

***Αορηγία** καὶ ἀορηγίος. Τὸ δὲ πρὸς ὑβριν ἤρεμον, ἀορηγία, ἦν δὴ πρῶτη τῶν πάλαι καλεῖται ἔθος. (*Ὅροι Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 949). — *Αορηγία καὶ πρῶτης· Λόγος μετὰ σχολίων. (Ἰωάν. δ τῆ; Κλήμ. ΠΗ', 828-840).

***Αορίστον**, ὀριστόν, δυσόριστον, καὶ εὐόριστον. (Ἀθην. ΚΗ', 536). — Περὶ ὄρων θεολογικῶν. (αὐτόθ. 532-553. — Γρηγ. Νύστα. ΜΕ', 601 κ. ἐ.).

***Αορνος**, πόλις, κόλπος, λιμὴν. (Στέρ. Βυζ.—Αεξ. Εὐστ.).

***Αορτήριμα** ἢ ἡ σχοίνιον ἐπιθ. καὶ τελευτῶν ἀσπίδος ἀορτήρ, ἦγουν ἐξ οὗ αἰρείται, ὃ ἐκ κορυφῆς καὶ βραχέως ἢ ἀσπίς. (Α. Ε.).

***Αοσητήρ**, ὁ ἔτοιμος καὶ σπουδαῖος βοηθός, καὶ χωρὶς ὄψεως, ὃ ἐστὶ μαντείας καὶ ἐπερωτήσεως χρηστηρίου βοηθῶν τινι.

***Αουθρικος** Μάρκελλος. (Εὐσεβ. Κ', 464).

***Απαγγελία** εἶχον ὑπὸ μαθητοῦ ὁ προσπατῖοντος, οὐδὲ διλογοῦντος. (Συνέσ. ΞΓ', 1493). — *Απαγγέλλειν ἐν ἴσῳ τῶ εἰπεῖν.

***Απαγγελτικοί** λόγοι, δις καὶ τρις ταῖς αὐτὰς λέξεσιν ἐπικραφερόμενοι παρ' Ὁμῆρω. — *Απαγγελτικὴ δὴτήρησις λέγεται, ὅταν τὰς καλεσθεῖς ἀγγεῖλαι τὸ ἐπιταχθέν.

Ἀπαγκώνισαι, κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον τὸ τὰς χεῖράς τινας ὀπίσω δῆται.

Ἀπαγορευεῖν. Περί τοῦ μὴ ἀπαγορεύειν ἐν τῷ μὴ λαμβάνειν αἰτιούοντας, μηδὲ ἀπογινώσκειν τινὰς ἐκαιτῶν, μηδὲ κατεύχεσθαι τῶν ἐχθρῶν. Ὀμιλία. (Χρυσόστ. ΝΑ', 363-372).

— Ἀπαγορεύεις κενοδοξίας. (ΝΖ', 377). — Ὅσα κατὰ συνάρετον ἀπαγορεύονται, καὶ ἀπόφρασιν δέχεται ἀπειλῆς. (Βασίλ. ΑΑ', 808).

Ἀπαγωγὴ, ἡ αἰχμαλωσία, ὅτι καὶ ἀγεσθαι λέγονται τὰ λαφυραγωγούμενα.

Ἀπαείρεσθαι, ἀντὶ τοῦ τυχῶ φεύγειν καὶ ὅλον ἀέριον φέρεσθαι.

Ἀπάθεια, ἐπὶ τελειότητι. Αὕτη τοίνυν ἡ πρώτη ἀγαθοποιία τοῦ τελείου, ὅταν μὴ διὰ τι χρεῖωδες τῶν εἰς αὐτὸν συντεινόντων γίνηται κ. ἔ. Οὐκ ἐγκρατὴς οὗτος ἐστὶ, ἀλλ' ἐν εἴξει γέγονεν ἀπαθείας, σχῆμα θεῖον ἐπεנדύσασθαι ἀναμείων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1348. 252. 232 κ. ἔ.). — Ἀπάθεια γνωστικοῦ, καὶ τελειώσεως πιστοῦ δι' ἀγάπης εἰς ἀνδρα τέλειον εἰς μέτρον ἡλικίας προβαίνουσα ἀφικνεῖται, ἐξωμοιωμένη Θεῷ, ἰσάγγελος ἀληθῶς γενομένη, κ. ἔ. (Θ', 517). — Ὡς περ ἡ ἀπάθεια τῆς κατ' ἀρετὴν ζωῆς ἀρχὴ καὶ ὑπόθεσις γίνεται, οὕτως ἡ διὰ τοῦ φθόνου γινόμενη πρὸς κακίαν ῥοπή τῶν μεθ' ἐκείτην πάντων ἀναδειχθέντων κακῶν ὁδὸς κατέστη. (Γρηγόρ. Νύστα. ΜΕ', 29).

— Ἀπάθεια, φυσιολογικὰ ἀσωμάτων καὶ σωμάτων διαίρεσις καὶ ἐνόησις αὐτῶν. (Ίσίδ. ΟΠ', 1445-1448). — Λόγος περὶ ἀπαθείας καὶ τελειότητος. (Ίωάν. Τῆς Κλίμ. ΠΗ', 1148-1152. — Σχόλ. αὐτόθ. 1152-1153).

Ἀπαθὴς ὁ Θεός. Διάλογος θεολογικός. Ὁρθόδοξος καὶ Ἐρκανιστής. (Θεοδώρ. ΠΓ', 220-317).

Ἀπαίδευσίς. Ἀπαίδευσιν δὲ οὐκ ἐγκλήσεις, ἢ ὅτι τραχὺ σοὶ δοκῶ καὶ ἀγροικον φθέγγεσθαι. Τὸ δὲ μὴ στομύλον εἶναι, ποῦ στήσεις, μηδὲ γελοιαστὴν τινα, καὶ τοῖς συνοῦσι κεχαρισμένον, μηδὲ ἀγοράζειν τὰ πολλὰ, μηδὲ λαλεῖν τε καὶ περιλαλεῖν οἷς ἔτυχε καὶ ὡς ἔτυχε, ὥστε ποιῆται ρορτικοῦς καὶ τοὺς λόγους κ. ἔ. Γρηγ. ΝΑ', 224-225. — Περί ἀπαίδεῦτου. Παρέλλ. Δεμκασκ. Ε', 1213).

Ἀπαίδευτοι καὶ θρῆσκις.

Ταῦτ' εἶπον· οἱ δ' Ἐκρωζον ἄλλος ἄλλοθεν,
Δῆμος κολοῦν εἰς ἔξαιουασμένον.
Τύρβη νέων τις, καινὸν ἐργατήριον

Ἀλαίφ κόνιν σφύρουσα, πνευμάτων στάσις·
Οἱ· οὐδ' ἂν ἤϊως τῶν τις ἐνελῶν
Φόβῳ τε θείῳ καὶ θρόνῳ δοῦναι λόγον
Ἄτακτα παρλίζουσα, ἢ σφρηκῶν δίκην
Ἄττουσιν εὐδὲ τῶν προσώπων ἀθρόωσι.

(Γρηγ. ΝΑ', ΑΖ', 1146-1147 — ΑΕ', 1153).

Οἱ γὰρ ἀπαίδευτοι τοῖς συνετοῖς ἐπιπηδῶσι, λόγοις ἀνοίας πλῆττοντες αὐτούς, καὶ ἄλλοθεν ἄλλος ἀτυνέτως κρῆζοντες καὶ ἀτάκτως τὴν δὲ τοικύτην ἀνοίαν κολοῖσι παραβάλλει Γρηγόριος ὁ θαυμασιός, καὶ σφηζὶ τοῖς ἀκριτῶς βομβοῦσιν ἀμφὶ τῶν ἀνθρώπων τὰ πρόσωπα θερμικόμενοις. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 669-670).

Ἀπαίεσθαι, τὸ ἀκριβεῖσθαι.

Ἀπαϊόλη ἢ ἀπάτη, καὶ ἀπαϊόλημα τὸ ἀποπλάνημα παρὰ τὸ αἰόλημα.

Ἀπαίρεον. Ἀπαίροντες δὲ νοητῶς ἐξ ἀγνοίας εἰς ἐπίγνωσιν, ἐξ ἀμαθείας εἰς σύνεσιν, ἐξ ἀπιστίας εἰς πίστιν, καὶ ἀεὶ προκόποντες ἐν ἀρεταῖς. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΕΗ', 396).

Ἀπαίσιος, καὶ **Παισιός**, πόλις καὶ ποταμὸς μεταξὺ Λαμψάκου καὶ Περῆου. (Στέφ. Βυζ').

Ἀπαίτειν. Ἀπαίτειν δίκην ὕμης αὐτοῦς ἐναυθα τῶν ἡμαρτηθέντων, ἰδίᾳ τῶν λαθρονόντων, ὅσον φθόνου, κακοδοξίας, διαβολῆς κτλ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1217-1224).

Ἀπάλαμος, ὁ ἀνακλις, καὶ ὁ ἀπειρος καὶ ἀτεχνος, ὁ μὴ ἔχων παλαμνασθαι, ὃ ἐστὶ μηχανασθαι.

Ἀπαλοῦσασθαι, θεραπευθῆσασθαι. (Α.Ε.)

Ἀπαλόν, ὅτι παρὰ τὴν ἀρῆν λέγεται, καὶ ἀπαλὸν ἤτορ, καὶ ἀπαλαὶ φρένες ἐπιθ.— Ἦθος ἀπαλόν, αὐστηρόν, στασιάζον. Ὁρῶν γὰρ (ὁ Βασίλειος) τὸ μὲν ἀπαλόν, ἐκλυτον καὶ μαλακίζον, τὸ δὲ αὐστηρόν, τραχύον καὶ ἀπαυθαδιάζον, ἀμφοτέρως βοηθεῖ δι' ἀλλήλων ἐπεικεῖ μὲν τὸ ἀντιτυπῆς, στεφρότητι δὲ τὸ ἀπαλὸν κερασσάμενος. (Γρηγ. ΝΑ', ΑΓ', 549).

Ἀπαλὸς αἶγῆν, τὰ περὶ τὴν λαυκανίαν ἀνωτέρω τῆς κλειδῶς ἐνθεν καὶ ἐνθεν μέρη, καὶ ὅτι οὐχ ὡς ἀπλῶς τοιοῦτος, ἀλλὰ κατὰ τι τοιοῦτος οὕτω λέγεται. — Ἀπαλὸς οἶνος, ὅτι καὶ οἶνος τισὶν ἐπιτίθεται τὸ ἀπαλόν.

Ἀπαλοτροφῆς σιάκος, ὁ ἐν οἴκῳ τρώϊμος χοῖρος, πρὸς διαστολήν τῶν συκῶν.

Ἀπαλλάξαι. Ἑρμηνεῖς εἰς τὸ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ πᾶν

τὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλεία· πρ. Ἐβρ. Β', 15. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1229-1232).

· **Ἀπάμεια**, πόλις διάφοροι Συρίας, ἀπὸ Ἀπάμιας τῆς Σελεύκου μητροπόλεως· ἐκλήθη δὲ καὶ Πέλιαι ἀπὸ τῆς ἐν Μκεδονίᾳ ἄλλῃ παρὰ τῶ ποταμῷ Τίγρητι ἔστι καὶ τῆς μικρᾶς Φρυγίας, ἣτις ἐκαλεῖτο *Κελαίρα*· ἔστι καὶ Βιθυνίας κτίσμα Νικομηδίου· τοῦ Ἐπιφανοῦς· ἐκαλεῖτο δὲ πρῶτον *Μίριαια*. Ἔστι καὶ τῆς Περσικῆς, Ἐδέτης πρὸς ἄρκτους. (Στέφ. περὶ πόλ.).

Ἀπκμειζὶς Ἐπίσκοπος Θεόφιλος. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΣΖ', 821). — Ἀπκμειζὶς πλώμας πάλαι μὲν εὐδαίμονος καὶ πολυάνθρωπου ἄλωσις. (Εὐκλ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΠΓ', 2812).

Ἀπκμειζοῦμαι, εἰς τὸ ἀπκμειζοῦμαι πκακλῆθῆναι ἢ ψυχῇ μου ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ καὶ εὐφράνθην. (Ψαλμ. ΟΤ', 3). Τὴν ὑπὸ λύπης βδελυκτικῆς ψυχῆν οὐδὲν οὕτως εὐφραίνει δύναται, ὡς ἡ θεὸς μνήμη. Ὡς περ γὰρ τὸ ἀκένωτον καὶ δυσμεταχειρίστον ἰατροῖς τῆς αἰμορροούτης πάθος, ἐν ἀκκμειζοῦ βροπῇ ἀπηλάθῃ, οὕτω καὶ ἡ λύπη ἀνθρωπίνην παρὰ κλησιν ἀπαθουμένη, ἅτε πάση παραμυθίᾳ δυσμεταχειρίστος, ὑπὸ τῆς θεϊκῆς μνήμης μόνῃς βρωδῶσθεταί, καὶ εἰς τὸ μὴ ἂν χωρεῖ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 829).

Ἀπανορακίζεω ἀντὶ τοῦ ὄπτειν.

Ἀπαντήματα. Περὶ ἀπαντημάτων, καὶ τῶν ἀπὸ κινῶν εἰς κακὰ ἐπιπιπτόντων. (Παζάλλ. Δαμκασ. ΙΕ', 1244).

Ἀπαρῶν, τελεῖν ἀπίνυταν, ἐτέλεσταν.

Ἀπαξ. «Ἀπαξ ἔλαλθον ὁ Θεός.» (Ψαλμ. ΣΑ', 13). Ἐρμηνεῖα γραμμικὴ καὶ ἀλληγορικὴ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1233).

Ἀπαράσσειν ἐν ἴτω τῶν ἀποκόπτειν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀράσσειν. — Ἀπάρξειν, ἀντὶ τοῦ ἀρεῖν, ὅ ἐστι σιδήσειν, ἀπέκοψεν.

Ἀπαργματα καὶ ἀργματα ποιητικῶς, καὶ κοινῶς ἀπαρχαί.

Ἀπαριθμησις. Ἀπαριθμησις διαφόρου προνοίας, καὶ ὅπως ἐξ ἀρχῆς καθ' ἑκάστην γενεὴν ἐκάλεσαν ὁ Θεός εἰς μετάνοικον πάντας. (Δικτ. Ἀποστ. Α', 720).

Ἀπαρνήσασθαι ἑαυτῶν. Τὸ ἀπαρνήσασθαι ἑαυτὸν τοῦτο νόμιζε εἶναι· τὸ ἐκδοσταν εἰς ἄπκν τῇ ἀδελφότητι παρασχεῖν, καὶ θελήματι ἰδίῳ παντάπασι μὴ στοιχεῖν, μήτε τινὸς κύριος εἶναι κ. ἔ. (Μακκάρ. Αἰγύπτ. ΑΔ',

848). — Ἀπαρνήσασθαι ἑαυτὸν, καὶ ἀρᾶτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι· (Μάρκ. Η', 34). Βούλεται ὁ Θεός ἀρεῖσθαι τοῦ σώματος τοῦ ἡμετέρου, καὶ ἵνα πρὸς τοὺς κινδύνους ὤμεν παρκατεγγιμένοι. (Χρυσόστ. ΝΒ', 837). — Ἀρνεῖται ἑαυτὸν ὁ ἀνθρωπος, ἐν ἀρῆσῃ τὰ θελήματα αὐτοῦ τὰ φυσικὰ, καὶ οὐ τὰ παρὰ φύσιν· ἐν γὰρ τὰ παρὰ φύσιν ἀρῆσῃ τις, τῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἀρῆκε διὰ τὸν Θεόν· οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ εἰσιν. Ὁ δὲ τὰ φυσικὰ αὐτοῦ ἀρεῖς, οὕτως ἠρνήσατο ἑαυτὸν. (Παζάλλ. Ιω. τῆς Κλίμ. ΠΗ', 729).

Ἀπαρχαί καὶ δεκάται. Πᾶσαν ἀπαρχὴν προσκομίζεσθαι τῶ ἐπισκόπῳ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς δικαῖνοις, εἰς διατροφήν αὐτῶν· πᾶσαν δὲ δεκάτην προσφέρεισθαι εἰς διατροφήν τῶν λοιπῶν κληρικῶν, καὶ τῶν παρθένων καὶ τῶν χηρῶν, καὶ τῶν ἐν πενίᾳ ἐξεταζομένων. Αἱ γὰρ ἀπαρχαὶ τῶν ἱερῶν εἰσὶ, καὶ τῶν αὐτοῖς ἐξυπηρετοῦμένων δικαίων. (Διατ. Ἀποστ. Α', 1125). — Πᾶσαν ἀπαρχὴν γεννημάτων λινοῦ, ἄλιου, βοῶν τε καὶ προβάτων, δώσεις τοῖς ἱερεῦσιν, ἵνα εὐλογηθῶσιν αἱ ἀποθήκαι τῶν ταμείων σου καὶ τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ στηριχθῆς αἴτω, οἶνω καὶ ἐλαίῳ, καὶ αὐξήσῃ τὰ βοσκάλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποιμνία τῶν προβάτων σου. Πᾶσαν δεκάτην δώσεις τῶ ὄρφανῶ καὶ τῇ χηρᾷ, τῶ πτωχῷ καὶ τῶ προσηλύτῳ· πᾶσαν ἀπαρχὴν ἄρων θεσμῶν, κερχίμων οἴνου, ἢ ἐλαίου, ἢ μέλιτος, ἢ ἀκροδρόνων, σταυρῶν, ἢ τῶν ἄλλων τῆν ἀπαρχὴν δώσεις τοῖς ἱερεῦσιν· ἀργυρίου δὲ καὶ ἱμκτισμοῦ καὶ παντὸς κτήματος τῶ ὄρφανῶ καὶ τῇ χηρᾷ. (αὐτῶθ. 1020-1021).

Περὶ ἀπαρχῶν καὶ δεκατῶν, καὶ ὅπως ὀρεῖται ὁ ἐπίσκοπος, ἢ αὐτὸς μεταλαμβάνειν ἐξ αὐτῶν, ἢ ἑτέροις διανεμεῖν. (αὐτῶθ. 660-665). — Κύριλ. Ἀλεξ. ΣΗ', 837-841 κ. ἔ. — Θεοδώρ. Π', 384. — Ἀντίοχ. Μοναχ. μετὰ καὶ τῶν Γραμμικῶν χωρίων ΠΘ', 1805-1809. — Παζάλλ. Δαμκασκ. ΙΕ', 1240).

Ἀπαρχὴ τοῦ μὲν λαοῦ ἦσαν οἱ Λευῖται, τῶν δὲ Λευιτῶν οἱ ἱερεῖς, τῶν δὲ ἱερῶν ὁ ἀρχιερεὺς. Θεοδώρ. Π', 357).

Ἀπαρχαί. Αὐταί σοι τῶν ἐμῶν λόγων αἱ ἀπαρχαί, ὧ θεὸς καὶ ἱερὰ κεφαλή τοῦτο σοι καὶ τῶν λόγων γέρας καὶ τῆς ἀθλήσεως· οὐ κότινος Ὀλυμπιακῶς, οὔτε μῆλιν Δελφικὰ παί-

γνια, οὐδὲ Ἰσθμικῆ πίτυς, οὐδὲ Νεμέας σέλινα, ἀλλὰ λόγος τὸ πάντων οἰκειότατον τοῖς Λόγου θεραπευταῖς; (Γρηγ. Ναζ. ΔΕ', 1193). — Ἀπαρχαί τῆς πονηρίας κακία, ψεδος, αὐθαιρεσίαι. (Θεοδώρ. ΠΓ', 693).

Ἀπατος, ὁ ἄγευστος, νῆστις. (Λεξ. Εὐσταθ. — Θεοδώρ. ΠΒ', 1389). — Ἀπατία, νηστεία παρὰ τὸ, *πάσασθαι*, ὃ ἐστὶ γεύσασθαι, καὶ τοῦ α στερητικοῦ.

Ἀπατῆν, τὸ κακύνειν καὶ βλάπτειν κυρίως; δὲ τὸ ἀπάγειν τοῦ πάτου, ὃ ἐστὶ τῆς πιπατημένης ὁδοῦ. — Ἀπατῆν καὶ παραλογίζεσθαι ἐχθρον ποιεῖ. Ὀμιλ. Χρυσост. (ΞΒ', 99 κ. ἐ. — ΝΤ', 263-270).

Ἀπατῆν ἐκυτόν. Σφόδρα ἀπατῶμεν ἐκυτόυ; καὶ παραλογίζόμεθα, οἱ μηδὲν πράττοντες ὡν προσήκει πράττειν τοὺς νικῶν βουλομένους; τῶν τὰ πάντα πραττόντων κ. ἐ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1361. 1376. 1473-1476). — Αὐτὸς μὲν ἴσως σαυτόν ἀπατῆς, ὡς ὀρθῶν τὸ σαυτοῦ συμφέρον· ἐγὼ δὲ φαίην, ὅτι δοκεῖ μὲν ὀρθῶν, ὀρθῶς δὲ οὐδαμῶς. Πολλοὶ γὰρ ἠπάτησαν ἐκυτόυ; (αὐτόθ. 1476. 1548). — Ἀπατῆσθαι ὑπὸ μὴ ὀρθῆς κρίσεως. (αὐτόθ. 768).

Ἀπατεῶν, ὄφις, ὁ δόλιος ἀνθρώπων τιῶν προμοιώσις θηρίοις καὶ ἐρπετοῖς. (Κλήμ. Ἄλεξ. Η', 1225). — Περιγραφή ἀπατεῶνων. (Χρυσост. ΞΒ', 643. — Ὀμιλία ΝΤ', 263-270).

Ἀπάτη. Ἀπάτη ἐξ ἀγνοίας. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 740-749). — Ἐκ προθέσεως. (αὐτόθ. 800 κ. ἐ.). — Ἀπάτη καὶ πλάνη ἐν ἀνθρώποις ποτε ὠφέλιμος. (Ὀριγ. ΙΓ', 508-509 κ. ἐ.). — Περὶ ἀπάτης κατ' οἰκονομίαν γινομένης καὶ δόλου ἀμοιροῦσης. (Παράλλ. Δεκακτ. ΙΕ', 1224).

Ἀπαύγασιμα. «Ὁς ὡν ἀπαύγασιμα τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς.» (Πρ. Ἐβρ. Α', 3). — Ἐρμηνεία θεολογικῆ. (Νεῖλος ΘΘ', 185-188).

Ἀπαψέσθαι, τὸ δι' ἀφῆς ἀπατῆσθαι.

Ἀπειθεῖα, ὡς κακὸν βρυχάτων τιμαρῆται. (Βασίλ. ΑΑ', 661). — Ὁ μὴ βουλόμενος ὑπακούσαι ἐκὼφ μέρηται. (αὐτόθ. 989). — Πῶς γρῆ δικασθεῖται τοὺς πάντας περὶ τὸν ἀπειθῆ. (αὐτόθ. 988). — Εἰ πυντός ῥήματος ἢ ἀπειθεῖα ἀξίη ὀργῆς; καὶ θανάτου, κἂν ἰδικῶς τῷ καθ' ἑκάστον μὴ ἦ συνικμένη ἢ ἀπειλή. (αὐτόθ. 1592-1596). — Εἰ ἢ ἀπειθεῖα ἐν τῷ ποιῆσαι τι τῶν ἀπηγορευμένων ἐστίν, ἢ καὶ ἐν τῷ πρκαλιπεῖν τι τῶν ἐγκρακμμένων. (αὐτόθ.

1597). — Ἀπειθοῦντες εἰς Ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια. (ΑΒ', 1024).

Πρὸς τοὺς ἀπειθοῦντας τῆ περὶ τῶν πρκαδόξων πράξεων τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν διηγήσει ἔνθα θεότιτος τοῦ Χριστοῦ καὶ τελειότητος τοῦ Εὐαγγελίου ἀποδείξει. (Εὐσέβ. ΚΒ', 197-248). — Πρὸς τοὺς ἀπειθοῦντας τοῖς πνευματικοῖς διδασκαλοῖς, καὶ ἀχθομένους τὰς ἐπιτιμήσεις. (Γρηγ. Νύστο. ΜΤ', 308-316. — Θεοδώρ. ΠΑ', 597).

Ἀπειθῆς καρδία. Πρὸς σκληρὰν καὶ ἀπειθῆ καρδίαν λόγος ὑγιῆς οὐκ εἰσέρχεται, ἀλλ' ὥσπερ ἀντιπυρποῦμενος εἰς ἐκυτόν ἐπανάγεται. (Ἰουστίν. Γ', 1600).

Ἀπειλή. Διὰ τί ἐν καιρῷ ἀπειλῆς ὁ Θεὸς τῶν ἐκυτόυ ἀνακτόρων οὐ φείδεται. Ἐρμηνεία διὰ πρκαδεινμάτων. Εἰ γὰρ τῆς ἀγνῆς Κιβωτοῦ οὐκ ἐρείσκατο, ἀλλ' ἐξέδοτο ταύτην τῶς ἀλλοφύλοις κ. ἐ. (Ἰσίδ. ΟΙΓ', 232-233). — Ἀπειλή ἢ μετὰ τινος ἀρεῆς ἐκρόβησις; ἀπειλή τὸ καχύμια καὶ ἡ εὐχῆ. Ὡς δὲ ἀπειλή καὶ τὸ καχύμια λέγεται, καὶ ἀπειλεῖν τὸ αὐχεῖν, οὐκ ἐστὶν ἀμφισβλεῖν γίνεται δὲ καὶ ἡ τοιαύτη λέξις παρὰ τὴν ἀπὸ πρῶθ. καὶ τὸ εἰλεῖν ἀποστρέφεται γὰρ ὁ καυχώμενος τοὺς ὑπερηφανενομένους, καθὰ καὶ ὁ ἄλλω; λόγους τοῖς πρὸς ὀργὴν ἀπειλούμενος. Ὁ μὲν τοῦ εὐχόμενος ἀπειλεῖσθαι καὶ αὐτὸς λέγεται παρὰ τὰς ἱερὰς *πέλλιας*, ἦτοι φιάλας, αἷς χρῶνται οἱ θεοκλυτοῦντες, πλεονάσκοντες ἐκεῖ τὸ α, ἵνα ἦ *ἀπελὶ* ἢ εὐχῆ, καὶ ἐπενθῆσει τοῦ *ε* ἀπειλή. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Ἀπειλήτηρ, ὁ καυχώμενος καὶ λόγους ἐκροβῶν.

Ἀπειπεῖν, δοτικῆ ἀντὶ τοῦ ἀπαγορεῦσαι. Ἀπειπεῖν ἀντὶ τοῦ ἀποφάσκειν καὶ ἀπαρνεῖσθαι, τὸ ἀπαγορεῦσαι, τὸ αἰγῆται, καὶ τὸ ἀποκαμεῖν, καὶ τὸ ἀποστρέφειν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀπειραστον. Οὗ δόκιμον τὸ ἀπειραστον· τὸ δὲ βρασιανθῆν ἐν τοῖς πράγμασι, δοκιμώτερον ὥς ἐν καμῖων χρυσῶς. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 349-360).

Ἀπειργεῖν, ἀντὶ τοῦ δικαχωρίζειν.

Ἀπεριεῖα. Ἀνάγκη ἀπεριεῖ καὶ κακία ἡ νίχου τὰ ὑπεζευγμένα κατὰ κρημῶν φερεσθαι, ὥσπερ ἐμπεριεῖ καὶ ἀρετῆ διατόξεσθαι. (Ἰουστίν. Γ', 1600). — Τὸ γὰρ ἀπειρον ἐπὶ τῆς χρεῖας τερμάτεται, τὸ δὲ μελετῆσαν θάρρει

τὴν τέχνην ἣν ἔμαθεν κ. ἔ. Ἰμέριος. (Παρὰ Φωτίω ΡΙ', 1376).—Περὶ πείρας καὶ ἀπειρίας. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΖ', 261).—Ἄπειρος καὶ ἀσθενής καὶ πτωχός εἰμι διδασκαλικῶν λόγων. (Χρυσόστ. ΝΓ', 271).

Ἄπειροκαλίς, τῆν ἀπειρόγαμον ἀρθορον ὀνομαζέειν οἶδεν ἢ τῶν ἀνθρώπων συνήθειαι. Περὶ τῆς ἀπειράνδρου καὶ ἀπειροζύγου ἀπειραθένου Θεοτόκου Μαρίας, καὶ τῆς κτισμένης καὶ μὴ κατακτισμένης βέτου. (Κύριλ. Ἄλεξ. ΟΓ', 1128).

Ἄπειροκαλίς, ἐν ἐπικίῳ δηλοῖ τὸ ἀπειρον κάλλος, ἐν ψόγῳ δὲ ἀπειρίαν τοῦ κάλλους καὶ τοῦ καλοῦ.

Ἄπειρον. Διχῆ δὲ τοῦ ἀπείρου θεωρούμενου, κατὰ τε ἀρχὴν καὶ τέλος (τὸ γὰρ ὑπὲρ ταῦτα, καὶ μὴ ἐν τούτοις, ἀπειρον), ὅταν μὲν εἰς τὸν ἄνω βυθὸν ὁ νοῦς ἀποβλέψῃ, οὐκ ἔχων ὅποι στῆ καὶ ἀπερείσῃται ταῖς περὶ Θεοῦ φαντασίαις, τὸ ἐνταῦθα ἀπειρον καὶ ἀνέλεγκτον, ἀναρχον προσηγόρευσεν ὅταν δὲ εἰς τὸν κάτω καὶ τὰ ἐξῆς, ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον ὅταν δὲ συνέχη τὸ πᾶν, αἰώνιον. Αἰὼν γάρ, οὔτε χρόνος, οὔτε χρόνου τι μέρος· οὐδὲ γὰρ μετρητόν· ἀλλ' ὅπερ ἡμῖν ὁ χρόνος, ἡλίου φορᾶ μετρούμενος, τοῦτο τοῖς αἰδίοις αἰῶν, τὸ συμπερικεινόμενον τοῖς οὐαῖν, οἷόν τι χρονικὸν κίνημα καὶ διάστημα. Ταῦτά μοι περὶ Θεοῦ περιλοσοφῆσθαι ταῦν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 628).

Τὸ καθόλου ἀπειρον, οὐ τιμὴ μὲν ὀρίζεται, τιμὴ δὲ οὐχί· ἀλλὰ κατὰ πάντα λόγον ἐκφύγει τὸν ὄρον ἢ ἀπειρία. Οὐκοῦν τὸ ἐκτὸς Ὄρου, οὐδὲ ὀνόματι πάντως ὀρίζεται. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 129. 357).

Ἄπειρος, ἡ ἰδίως ἠπειρος καλουμένη χώρα ὀμωνίμως τῆ ὄλη γῆ παρ' Ὀμήρω.

Ἄπειρον, ἡ ὄλη γῆ ἐπιθ. ἦγον σφαιροειδῆς καὶ στρογγύλη.—**Ἄπειρον ἕκνος**, ὁ βαθὺς καὶ πολλὸς καὶ ἀσύμμετρος, ὡς πρὸς τὸ σύνηθες τοῖς ἀνθρώποις.

Ἄπειτον ἀρίον, τὸ μήπω περθεῖν, ὅ ἐστι καρέν, καὶ ὅτι ἰώνος ἦν Ἀθῆναισι ἀπέκτου ἀρνὸς μὴ γεύσθαι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄπέλαδες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου. Λουκ. ΙΓ', 25. Τίνος ἔνεκεν οὐκ εἶπεν, ἔλαδες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, ἀλλά, **Ἄπέλαδες**; (Χρυσόστ. ΜΗ', 991-1006).

Ἄπελεύθερος. Ἄπελεύθερον καλεῖν εἰώ-

χαμεν τὸν ἐκ δούλων γεγεννημένον, καὶ ἐκ δούλου ἐλεύθερον (Θεοδώρ. ΠΒ', 281).

Ἄπελλατος, ὁ Δεκεμβριος ἐκαλεῖτο. Μηνες Μακεδόνων καὶ σύλληψις τῆς Παρθένου Μαρίας. (Χρυσόστ. ΜΘ', 358.—Εὐάγρ. ΠΓ', 27-37).—Ἄπελλατος ἐβραίστι *Χασελεθ* ἢ *Χασεθ*. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1908).

Ἄπελλῆς ὁ ζωγράφος, καὶ αἱ ζωγραφικαὶ αὐτοῦ (Σχολιαστ. Κλήμ. Θ', 786).

Ἀπελλῆς, αἰρετικὸς. Ὁ γὰρ γέρον **Ἀπελλῆς** συμμίξας ἡμῖν, πολλὰ μὲν κακῶς λέγων ἠλέγγθη. Ὅθεν καὶ ἔρασκε μὴ δεῖν ὄλους ἐξετάζειν τὸν λόγον, ἀλλ' ἕκαστον ὡς πεπίστευκε διακρίνειν κ. ἔ. (Ῥόδων Ε', 1336).—Μαρκιανὸς ἦν γνώριμος Ἀρεσις καὶ κακοδόξικ αὐτοῦ. (Ἦριγ. ΙΑ', 1265.—Εὐσεβ. Κ', 461).—Διάδοχος Λουκιανοῦ ἦν καὶ μαθητῆς Μαρκιανῶς.

Ἀπελλιῆται, αἰρετικοὶ ἀπὸ Ἀπελλοῦ. Ἰστορία τῆς αἰρέσεως αὐτῶν. Ἐπιφάν. ΜΑ', 821-832.—Θεοδώρ. ΠΠ', 376.—Τιμόθ. Πρεσβ. ΠΓ', 29).

Ἀπέλλης Ἀβδᾶς καὶ πρεσβύτερος. (Παλάδ. ΑΔ', 1163).

Ἀπελλίσις. Μὴ σφόδρα θαρρῆεν μὴδ' ἀπελλίσειν ἄγαν. (Γρηγ. Ναζ. παρὰ Νικήτα Δαυιδ. ΔΗ', 797 κ. ἔ.).—

Ἀπερίγραπτος. Ἀπερίγραπτος ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις. (Θεοδώρ. ΠΒ', 977).

Ἀπερίγραπτος, ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ. (Θεοδώρ. Π', 104).—Ἀπερίγραφος οὐκ ἔστιν ἡ ληφθεῖσα φύσις τοῦ Κυρίου. (ΠΠ', 1385. 1433 κ. ἔ.).—Περὶ τοῦ ἀφρευκτον εἶναι τὸν Θεὸν καὶ ἀπερίγραπτον, καὶ ὅτι πάντα περιδέδρακται, καὶ ἐφορᾶ, καὶ οὐδὲν αὐτὸν λείληθεν. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΖ', 477.—ΙΕ', 1077).

Ἀπερίεργος, καὶ ἄνευ πολυπραγμοσύνης δέχεσθαι τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γινόμενα κ. ἔ. (Θεοδώρ. Π', 1096).

Ἀπερίττος βίος, ὁ ἐγκρατής, ἀκτῆμων. (αὐτόθ. 1764).

Ἀπεσοκωμένα, τὰ ἐζωγραφημένα καὶ κεχρωσμένα.

Ἀπεσοκυθῆναι λέγονται οἱ ἐφ' ὕβρει ὑπὸ πινων φορτικῶς κεκαμμένοι.

Ἀπέσουσα Λακωνικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀφώρμης καὶ ἀπῆλθεν, ἢ ἀπέθανεν, ἀπὸ τοῦ σούω, ὅ ἐστιν ὀρμῶ. Ἐφῆρι τὰ καλὰ. Μίνδα-

ρος ἀπέσσυται, ἤγον τεθνήσκων. (Α. Εὐττ. 29).

Ἀπέχεσθαι τὸ ἀποθεῖν ἔχειν παρέχειν δέ, τὸ ἐγγὺς ἔχειν.

Ἀπέχεσθαι τῶν ἐξώθεν αἰρετικῶν καὶ μυθολογικῶν βιβλίων. Ἀναγίνωσκας τὴν Παλαιὰν θεῖαν Γραφήν διέφυγον ἐπιμελῶς τὴν Νέαν Διαθήκην, τὸ συμπληρωματικῆς Παλαιᾶς. (Διακτ. Ἀποστ. Α', 569-576).

Ἀπέχθεια. Ὡς περὶ τὴν ἀπέχθειαν εὐπαράδεκτόν πως τὴν παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἐργάζεται λουδορίζον, οὕτως ἡ φιλία διακρούεται ταύτην καὶ ἐξοκονοῖται. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1456).

Ἀπηθεῖν, ἀντὶ διηθεῖν, ὃ ἐπὶ διουλῆσθαι.

Ἀπηλεγχῆς ὁ καὶ ἀπηνῆς.

Ἀπηλιώτης ὅτι ὄφριεν ἀπηλιώτης λέγεσθαι διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἡλίου δασεῖαν. Ἰωνικῶς δὲ οὕτω λέγεται.

Ἀπίμων ὕπνος, ἐπιθετικῶς ὁ πημάτων ἀμέτοχος.

Ἀπηνῆς, ὁ σκληρὸς καὶ ἀπο αἵνον.—Ἀπηνῆς ἐκ τοῦ ἡδὸς λέγεται, οἶονεὶ ὁ ἀπο ἀγαθότητος ὄν. — Ἀπηνῆα εἰδέναι λέγεται τις καθ' ἑξῆς, ἀπηνῆ δὲ εἶναι κατὰ διαθέσιν.

Ἀπίωρος κλάδοι, οἱ ἀποκρυσσεῖς, ὃ ἐσιν ἀρεστώτερες τῆς ῥίζης καὶ παρκετεταμένοι, ὅτι παρὰ τὸ αἰώρω λέγεται ἡ λέξις. διὸ καὶ τῶ ὠ γράφεται παρήγορος δὲ καὶ συνήγορος καὶ μετήγορος ὡς ἀπὸ τοῦ αἰέρω, τοῦ κουρίζω μετέωρον ποιῶ, διὰ τοῦ ὠ γράφονται.

Ἀπία γῆ, παρ' Ὀμηρῶν ἡ ἀποκειμένη, ἡ ἢ Πελοπόννησος, ἀπὸ Ἀπίδος, ἡ ὅτι ἀπίων πλήθος φέρει. — Ἀπιδανεῖς οἱ Ἀρκάδες.

Ἀπενύσασεν, τὸ ἀλλοφρονεῖν καὶ μὴ πιτυτὸν εἶναι.

Ἀπιος, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν πίστιντα οὕτω λέγεται.

Ἀπικανός, Ῥωμαϊκὰ ἐν βιβλίαις κδ'. ἀνάλουςι αὐτῶν (Φώτ. ΡΓ', 100-104).

Ἀπίου γόρου καὶ τριῶν ταθερῶν (Πρόξ. ΚΗ', 15), τόποις τινὰς σημάζειν πρὸ τῆς Ῥώμης. (Ἰσίδ. ΟΗ', 376).

Ἀπις θεὸς Αἰγυπτίων. (Διακτ. Ἀποστ. Α', 574). — Τὴν ἱερικὴν πρῶτος εὔρε παρ' Αἰγυπτίους (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 785).—Ἀπις ὁ ταυρὸς ἀποθανῶν Σάρκασις ἐκλήθη. (αὐτόθ. 832). — Σὺ δὲ μοὶ τοὺς τράγους ἐπήνεσ τούς Μενδησίους, καὶ τὸν Μεμρίτην Ἀπιν, μόσχον σιτυτὸν τινὰ καὶ πολὺσκαρον. (Γρηγ.

Ναζ. ΑΓ', 245).—Ἀπις ὁ Αἰγύπτιος. (Εὐσέβ. ΚΑ', 97) — Τρέφουσι τὸν Ἀπιν ἐν Μέμρι: (αὐτόθ. 104).—Ἰπρὸς ἦν τῆ Σελήνη· εἶδος αὐτοῦ. αὐτ. 212).—Πόθεν καὶ παρὰ τίνος, καὶ τότε οὕτως ἐκλήθη. (αὐτ. 732).—Τοῖς Αἰγυπτίοις ὑπὲρ χρόνον τινὰ κατὰ περίοδον ἐγεννῶτο βοῦς, ἐκ σέλατος σελήνης συληθηθεῖς, ἐκαλεῖτο δὲ παρ' αὐτοῖς Ἀπις. Ἐχει δὲ καὶ τινὰ σημεῖα περὶ τὴν οὐρὰν καὶ τὴν γλῶτταν, ἐξ ὧν ἐγνωρίζετο, ὅτι ὁ Ἀπις ἐστίν. Ἐσότη αὐτοῦ (Νόνος. ΛΗ, 508). — Ἀπις ἄνθρωπος εὐπορος ἐν Αἰγύπτῳ, διὰ τί ὡς βοῦς ἐλατρεύετο. (Γεώρ. Κεδρ. ΡΚΑ, 620). — Νικηρ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΡΜΖ, 28).

Ἀπιστεῖν. Ἀπιστία. Ἡ ἀπιστία ὑπόληψις τοῦ ἀντικειμένου ἀσθενῆς ἐστίν ἀποφακτική, καθὼς περὶ τὴν δυσπιστίαν ἐξίς δυσπραδέκτος πίστειως. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 964-965). — Οἱ Πυθαγόρου ζήλωται πίστιν ἠγοῦντο τὸ, *Αὐτὸς ἔφα*, καὶ ταύτη μόνῃ ἠκούοντο τῆ φωνῆ πρὸς τὴν βεβιάσιν ὡν ἀκηκόασι· τοὺς δὲ τῆς ἀληθείας φιλοθεάμονας ἀπιστεῖν ἐπιχειροῦντας ἀξιοπίστῳ διδασκάλῳ τῶ μόνῳ Σωτῆρι Θεῷ βραδύου τῶν λεγομένων ἀπαιτεῖν παρ' αὐτοῦ κ. ε. (αὐτόθ. 957-968. — Ὀργ. ΙΑ', 668. — Θεοδώρ. ΠΓ', 805 κ. ε.).

Ἀπιστία ἐξ ἀγνοίας καὶ ἀπορίας. (Ἀθηναγ. Γ', 996-1021). — Οἱ πολλοὶ τῆ τῶν χειμῶνων καταστάσει ὁμοίαν ἔχουσι τὴν διάθεσιν, ἀνέδραστον τε καὶ ἀλόγιστον. Πολλὰ ἀπιστία δέδρακεν ἀγαθὰ, πίστις κακὰ· ὅτε Ἐπίχαρμος, *Μέγαρον ἀπιστεῖν, φησὶν ἄρθρα ταῖα φρεγῶν*. Αὐτίκα τὸ μὲν ἀπιστεῖν τῆ ἀληθείας θάνακτον φερεῖ, ὡς τὸ πιστεῖν ζωὴν. Ἐμπλῆν δέ, τὸ πιστεῖν τῶ ψεύδει, ἀπιστεῖν δὲ τῆ ἀληθείας εἰς ἀπώλειαν ὑποσύρει. Ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ τὴ ἐγκρατείας καὶ ἀκρασίας· ἐγκρατεῖσθαι μὲν γὰρ ἀγαθοεργίας, κακίας ἔργον. ἀπέχεσθαι δὲ ἀδικίας, σωτηρίας ἀρχή. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1220 κ. ε.). — Βέλτιον ἀποροῦντας σιωπῶν καὶ πιστεῖν, ἢ ἀπιστεῖν διὰ τὸ ἀπορεῖν. (Ἀθην. ΚΓ', 1324).

Οὐδεὶς τῶν ὀρθῶς βεβιωκότων ἀπιστεῖ περὶ τῶν μελλόντων, ὥσπερ οὖν τῶν ἡμελημένων πολλοὶ πονηρῶ πιεζόμενοι συνειδοῖται, οὐδὲ κρίσιν οὐδὲ ἀντίδοσιν εἶναι βούλονται. Τί εὖν ἐν ἐλπίσιν ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ; ἐν ἐλπίσιν μὲν, ἀλλ' οὐκ ἀνθρωπίνως, αἱ διαπίπτουσι καὶ κατασχόνται πολλὰς τὰς ἐλπίσιν, τοῦ προσδο-

κηθέντος· προέστασθαι τελευταίαντος, ἢ ζώντος μεταβληθέντος. Ἄλλ' οὐ τὰ ἡμέτερα τοιαύτα, ἀλλὰ βεβίαι καὶ ἀκίνητος· ἢ ἐλπίς. Ὁ γὰρ ἐπαγγελάμενος αἰεὶ ζῆναι, ἡμεῖς τε οἱ μέλοντες αὐτῶν ἀπολαύσεσθαι, κἄν ἀποθάνωμεν, ἀναστησόμεθα πάλιν, καὶ οὐδὲν ὄλωσ ἐστὶν ὁ θάνατος ἡμῶς κακιστάωναι, ὡς εἰκὴ καὶ μάτην καὶ ἐπὶ σφαλτοῦ ἐπαρθένης ἐλπίσιν. (Χρυστός, Ε', 469). — Ἀπιστίς αἴτιον ὁ διεφθαρμένος βίος, καὶ ὁ τῆς δόξης ἔρως. (NH', 667). — Ἀπιστίς χριστιανῶν χειρῶν τῆς ἀσεβείας. (EB', 315). — Οἱ τῆς ἀπιστίας τὴν λώθην εἰσοδεγμένοι οὐ μόνον ἀγνοοῦσι τὴν παγγράλεπον νόσον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρκας εὐκληρίας ἀπολαύειν ὑπολαμβάνουσιν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 789). — Ἀπιστίς νέντημα ψυχῆς· κακῶν κἀκίστων, καὶ ἀτυχεσίας ἀρχή, καὶ ἀπωλείας περκαίτιον. (Νικηρ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 376 κ. ἑ.).

Ἄπιστοι. Μὴ γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. Μὴ ἀναμιγνύεσθε ἀπίστοις. (Χρυστός. ΞΑ', 492 κ. ἑ.). — Ἄλλ' ἡμεῖς μηδὲ οὕτως ἀπογῶμεν τῆς σωτηρίας αὐτῶν (τῶν ἀπίστων), ἀλλὰ τὸ παρ' ἑαυτῶν εἰσφέρωμεν, καὶ μετὰ πάσης προθυμίας καὶ μακροθυμίας αὐτοῖς διαλεγόμεθα, δεικνύντες καὶ τοῦ πράγματος τὴν ἀποκρίαν, καὶ τῆς βλάβης τὸ μέγεθος, καὶ μηδέποτε ἀπαγορεύωμεν αὐτῶν τὴν σωτηρίαν. (ΝΓ', 68).

Ἀπίστον καλὰ ἔργα, εἰ ἔχουσιν ἀντιμισθίαν. (Ἀνστ. Σιν. ΠΘ', 708-709). — Ἀπίστον καὶ αἰρετικῶν ἐνστάσεις εἰς τὴν Παλαιὰν καὶ Κινητὴν Διαθήκην. (αὐτόθ. 204 κ. ἑ. 284-309).

Ἀπίχθους. Οἱ παντελῶς μικροὶ ἰχθύες, οἱ καὶ μὴ ἐσθιόμενοι, ἀπίχθους ἐλέγοντο· κατὰ δὲ τινας ἀπίχθους οἱ μὴ ἐσθιόντες ἰχθύες.

Ἀπίων, ὁ γοκμακτικός, κμητήης ὑπῆρξε Σίμωνος τοῦ Μάγου. (Κλήμ. Ρώμ. Β', 161). — Πολλὰ βιβλία συντάχθη κατὰ Ἰουδαίων. (αὐτόθ. 176.193). — Ὅπως τὴν δημιουργίαν ἀλληγορικῶς ἐξήγησε (αὐτόθ. 196 κ. ἑ.). — Ἀνήρ δοκιμώτατος, ἔγραψε πολλὰ καὶ διάφορα. (Γαλιαν. Γ', 881). — Ἱερωστικός ἐπεκαλεῖτο. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 820. — Εὐσέβ. ΚΑ', 816).

Ἀπλκνεῖς, πολυθένεις καὶ πολυμιγεῖς τῶν ἀστέρων ἄστρον. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1280-1408).

Ἀπλαστος γυμνασία, ἢ τῶν μοναχῶν. (Χρυστός. EB', 153 κ. ἑ.).

Ἀπληστία. Ἀπληστία σώματος δεινόν, ἢ καὶ τοῦς τῶν σαρκῶς ἐκμαίνεσθαι δύναται, καὶ χειρῶν φρονεῖν βιάζεται, καθάπερ ὕβριστῆς πῶλος, τὸν λογιζόμεν συναρπάξουσα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1177). — Ἀπληστία ἐπαρκετή, καὶ ἐπιθυμία ἀκόρεστος ἐστίν, ἥς ὁ θεὸς λόγος ἀντέχεσθαι προτρέπεται. Τίς οὐ ἐστίν αὕτη· Θεοῦ μόνου καὶ τῶν θεῶν ἀπληστῶς ἔρως· αὕτη πλεονεξία καλῆ κ. ἑ. (Νικητής· Διδιδ ἐκ τῶν τοῦ Γρηγ. ΑΗ', 820 κ. ἑ.). — Αἶψαν θαυμάζω τὴν ἀπληστίαν καὶ τὴν δουλοπρέπειαν τῶν αἰεὶ μὲν χάριν αἰτούντων, μὴ παρεχόμενων δέ, καὶ τεκμηρίον εἶναι τοῦθ' ἡγοῦμαι ἀνελευθέρου καὶ ἀκόρεστου ψυχῆς (Γαθ. ΟΙΗ', 1528-1529). — Περὶ ἀπληστίας· καὶ ὅτι ἀπληστῶς ἔχομεν πρὸς τὴν τοῦ πλείονος ὄρεσιν. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΕ', 1252).

Ἀπλότης, ἡθὸς ἀδόλον καὶ ἀμνηστικόν. (Διανθία Πατριάρχων Β', 1085-1089). — Ἀπλότης καὶ ἀκακία. (Ἐμῆς Β', 1005 κ. ἑ.). — Ἡ ἀπλότης καὶ τραχύτης, μαχόμενα ἀλλήλοισι (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1013-1017). — Ἡ μὲν ἀπλότης ἐξίς τις ἀργὴ πρὸς κακόν· ἢ δὲ διπλὴ τοῦ τρόπου κωκυρίου. (ΑΖ', 950).

Ἀπλοῦν, τὸ οἰοῦν ἀπελον, ὅ ἐστι μόνον πέλορ. (Αεξ. Εὐσταθ.). — Περὶ ἀπλοῦ καὶ ἀκάκου τὸν τρόπον. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΕ', 1217).

Ἀπο πρὸθ. κίνησιν ἀπὸ ἀψύχων δηλοῦ, ἢ δὲ παρὰ τὴν ἀπὸ ἐμψύχων. — Ἀπο ἀντιτῆς μετὰ τὸν δειπνον, ἀντι μετὰ τὸ δεῖπνον. Ἀπο βασιλείων καὶ ἀπὸ ἐπάργων, ἀποθεσιν τῶν τοιούτων ἀξιωματῶν δοκεῖ ὑπαγορεῖσιν ἢ πρόθεσιν. Βλέπε. καὶ λ. Ἀκαταθίμων.

Ἀπο βιβλίου λέγειν, ἀντιπαρατίλλεται τῷ ἀπὸ στήθεος λέγειν. — Ἀπο δόξης, πόρρω τῆς ὑπολήψεως. — Ἀπο δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρας, ἐπὶ τῶν ἀγενεαλογητῶν ἢ ἀγρίων καὶ θηριωδῶν τὸ ἡθὸς, προρομακῶς λέγεται· καὶ πόθεν ἀπὸ δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρας ἐμυθεύθησαν γενέσθαι οἱ ἀρχαῖοι ἄνθρωποι· ὅτε δηλοῦν νομαδία βίον εἶλκον οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὠρενόμενον, καὶ δρυῶν καὶ λίθων κοιλότητα ἐπίστρευσαν τὰ νεογνά, ἐκτιθέμενοι διὰ πενίαν τὰ φίλτατα· ὅθεν καὶ φήμη διεσπέρη ἐκ τῶν εὐρισκόντων τὰ ἐκθετα βρέφη, ὡς ἀρχὴ ἐκ δρυῶν καὶ λίθων καὶ μελιῶν γεννῶνται ἄνθρωποι. (Αεξ. Εὐστ.).

Ἀπὸ μέρους, τὸ ὅλον οὐκ ἐστὶ καλέσαι, εἰ μὴ τὸ μέρος ἐκεῖνο εἴη λόγος ἄξιον.

Ἄπ' ὀρθαλιμῶν γενέσθαι, λέγεται τις νεκρός, ὅταν ταρῆ. — Ἄπο σκοποῦ, τὸ μακρὸν τοῦ σκοποῦ· καί, οἷα ἄπο σκοποῦ λέγειν, ἀντι τοῦ, εὐστοχεῖν τοῦ σκοποῦ.

Ἄποθουκολεῖν καὶ ἀποθουκολίζειν ἐπὶ τοῦ ἀπατῆν λέγεται.

Ἄποθώμιαι ἱερά, τὰ μὴ ἐπὶ βωμοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ εὐδάρους καθιζυγόμενα.

Ἄπογινώσκειν. (Βασίλ. ΑΑ', 1088). — Περὶ τοῦ μὴ ἀπογινώσκειν ἡμᾶς· τῆς ἐαυτῶν σωτηρίας. Ὁμιλία. (Χρυσοστ. ΝΕ', 527 κ. ε. — ΝΑ', 363-372). — Τὸν πεπτωκότα οὐ δεῖ ἑαυτὸν ἀπογινώσκειν, οὐδὲ θεῶν τὸν ἐστῶτα. (ΝΖ', 343. — ΝΗ', 631). — Ὅτι ἐρ' ἡμῶν ἐστιν ἡ τῆς· μετριοῖς ἀρχή. (ΞΓ', 99).

Ἄπογινωσις τύρκνος. Καλλιστον μὲν τὸ μὴ ἀμυρτάνειν καὶ πρὸς θεὸν ἔχον ἐγγύτητα· καλὸν δὲ καὶ τὸ ἀμυρτάνοντα γνωσιμαχῆσαι, καὶ ταχέως ἐξικνοσθῆναι τοῦ πτώματος. Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦ προτέρου, ὡς ἀδυνατοῦ πέντως διήμυρτες, τοῦ δευτέρου, ὡς δυνατοῦ καὶ ῥηδίου ἐπιμελήθητι, μὴ ποτέ σε ἡ τύρκνος αἰγκλωπώσῃ ἀπόγινωσις. (Ἰσιδ. ΟΗ', 397. — Κλήμ. Η', 340-356 διὰ περὶ κρηδεϊμάτων καὶ Γρηγοριῶν χωρίων).

Οὔτε θεῶν ἀνυγκιῶν ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν ἀνδραγαθιμάτων, οὔτε ἀπογινώσκειν ἐπὶ τοῖς ἐπικισμένοις· περὶ ἀειγίμου Φερσαίου καὶ Τελώνης. (Νεῖλος ΟΘ', 168). — ε' Ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ. Α'. πρ. Κορινθ. Ι', 12. Μέχρι γὰρ τῆς ἐσχάτης ἀνακνοῆς ἐν ἀθῆλοις ἐστὶ τὰ ἀνθρώπινα. (αὐτόθ. 177). — Παράδειγμα ὁ σοφὸς Ἀπολιναρίος. (αὐτόθ. 321. 356. 381).

Περὶ ἀπογινώσεως. Ὁμιλία μετὰ τῶν Γραφ. χωρίων (Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1520-1525. — Παράλλ. Διμκσκ. ΙΕ', 1257).

Ἄπόγονος, κυρίως μὲν ὁ ἄποθεν ἐκ τινος γένους καταγόμενος· καταχρηστικῶς δὲ πρὸς τοὺς ἱστορικοὺς καὶ ἀντὶ τοῦ υἱὸς ἐνίοτε. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄπογορφή. Εἰς ἀπογορφήν τῆς ἀγίας Μαρίας καὶ Ἰωσήφ λόγος. (Ἄθην. ΚΗ', 944-957. — Χρυσοστ. Ὁμιλ. Ν', 795 κ. ε.).

Ἄπογορφή κτηματολογικῆ ἀδικος καὶ βλαβεῖς. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1217 κ. ε. 1224 κ. ε.).

Ἄπογορφή κτημάτων ἢ ἐξίσεις δικαίως. Ἄλλοις πρὸς ἐξισωτῆν Ἰουλιανὸν περὶ τούτου.

(Γρηγ. Νεξ. ΑΕ', 1044 κ. ε.). — Ἄπογορφεύς, ἐξισωτής, ἐκτιμητής, ῥῶλον ἀπογορφεύς. (αὐτόθ.). — Σὺν Χριστῷ γράρεις, σὺν Χριστῷ ταλαντεύεις, σὺν τῇ κεφαλῇ δοκιμάζεις, μετὰ τοῦ λόγου λογιζῆ. (αὐτόθ. 1057).

Ἄπογορφή ἐν βίβλῳ ζώτων. Ἔσται καὶ ἄλλη τις ἐγγράφη, καὶ ἄλλος ἀπογορφεύς· εἴ τινα βίβλον ζώτων ἀκούεις, καὶ βίβλον οὐ σωζόμενων. (αὐτόθ. 1061).

Ἄποδεικνύουσιν. Ἀποδεικνύουσιν καὶ συνιστῶν χρὴ ἐκ τῆς θείας Γραφῆς τοὺς λόγους, ἐξ ἀποδείξεων ἐγγράφων, καὶ οὐκ ἐξ ἀσήμεων καὶ ἀκωνιστῶν βιβλίων, οὐδὲ ἐξ ἄλλοτριῶν θρησκείας, ἀλλ' ἐξ ἐαυτῶν, ἐκ Μωσῶεως· καὶ προφητῶν, καὶ ἐκ τῆς Κεινῆς Διαθήκης. (Ἄμυμών. Ἄλεξ. ΠΕ', 1605).

Ἄποδειξις, κατὰ τί διαφέρει τοῦ συλλογισμοῦ καὶ περὶ ἐρεῖνης· καὶ ἀποδείξεως. (Κλήμ. Ἄλεξ. Θ', 557-601). — Ἀποδείξις ἐκ τῶν Γραφῶν περὶ τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ, πρὸς Ἰουδαίους. (Ἰππόλυτος Γ', 788-793). — Ἀποδείξις τῶν χρόνων τῆς τοῦ Χριστοῦ πρώτης παρουσίας ἐκ τῶν θείων Γραφῶν. Κόριλ. Ἰερος. ΑΓ', 748 κ. ε.). — Τῶν ἀποδείξεων τῶν ἀρκῶν πραγμάτων ἀρχὴ διτταὶ τυγχάνουσιν, ἢ ἐξ αἰσθήσεως, ἢ ἐκ νοήσεως· ἐναργεῶς· πᾶσα ἀπόδειξις καὶ πίστις ἄρχεται κ.ε. (Ἰσιδ. ΟΗ', 760-761).

Ἄποδες χελιδόνες, ἀντὶ τοῦ μικροπόδες.

Ἄποδέχουσαι. Ἀποδεχόμενοι τὰ πονηρὰ καὶ ἀτιμάζοντες τὸ δίκαιον. (Παράλλ. Διμκσκ. ΙΖ', 480).

Ἄποδεδόσαναι, τὸ χρεωστικῶς ἀντιδιδόναι, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς δίδόναι.

Ἄποδοσοποιεῖν, τὸ τῇ τοῦ ἀλεξικάκου Διὸς ἐπικλησίᾳ ἀποπέμπειν τὰ φεῦλα· ταῦτ' ἐν τῷ διοπομεῖν, παρὰ τὸ δῖον, ὃ δηλοῖ κώδιον ἱερείου τυθέντος τῷ Διὶ καὶ τὸ πομπόν, ὅπερ ἦν κηρῶν ἐρμού. (Α. Εὐσταθ.).

Ἄποδίδουμαι ἀντὶ τοῦ ἀποδιδῶναι.

Ἄπόδοσις, ἀποδιδόνα. Ὅτι δεῖ τὰ ἐπιβάλλοντα ἐκάστω εὐγνωμόως ἀποδιδόναι. (Βασίλ. ΑΑ', 749). — ε' Ἀπόδοτε πᾶσι τὰς φειλάς, τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον· τῷ τὸ τέλος, τὸ τέλος· τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον· τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν (Πρ. Ῥωμ. ΙΓ', 7), οὐ θωπεῖαν ἐπιδεικνόμενοι, οὐδὲ τὴν ἐνεύον ἐμμένειν θηρομένοι κ.ε. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1064).

Ἄποδοχή, φαύλου καὶ σπουδαίου. Ἦ μὲν γὰρ ἀποδοχὴ τοῦ φαύλου, καὶ συμβῆ ποτε, ἐπιγοηρόνιος ἐστὶ καὶ ἐρήμερος· ἡ δὲ τοῦ σπουδαίου ἀθικτικίζεται. Διὸ καὶ τὸ σπουδαίου, οὐ δι' ἕτερον τι ἀγκυπεται· τὸ δὲ μὴ τοιοῦτον, ἐκ τῶν χειρῶν ἠγάπησθε γάρ, φησὶν, οἱ τὴ ἠθήα αὐτοῦ βῶσις αὐτῶ. (Προκ. Π. Γ. ΠΖ', 409).

Ἄποδρομος, ὁ δρόμος ἀγωνιστικῶν πεπαυμένος· παρὰ δὲ Κρησίν ἀπόδρομοί οἱ ἐρηθιοὶ λέγονται διὰ τὸ μῆπω μετέχειν τῶν δημοσίων δρόμων (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄποδύσασθαι ταῦτὸ τῶ ἐκδύσασθαι.

Ἄποθυμᾶζειν, ἀντὶ τοῦ ἀποδιδόναι τὸν μισθόν, παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Χρὴ γὰρ ἀποθυμᾶζειν τι τὸν διδόντα, ὅπερ εὐρήμως ἐβρέθη ἀντὶ τοῦ μισθὸν δοῦναι, ὅπερ γίνεται τοῖς μισθὸν λαμβάνουσι, ταῦτὸν δ' εἶπεῖν, μισθαρνοῦσιν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄποθεστος, ὁ ἀφιλήτος, ἀτημέλητος καὶ μὴ ποθούμενος, παρὰ τὸ, ποθῶ, πῶθεω.

Ἄποθετον, τὸ ἀποκειμενον καὶ ἀποτεθειμένον κειμήλιον.

Ἄποθήκη. Τίνα τῶ ἐν ἀποθήκῃ τηρούμενα, καὶ τίνα περὶ κείται. (Ἰσίδ. ΟΗ', 225).

Ἄποθηήσκων. «Ὁ γὰρ ἀποθνήσκων δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας,» τοῦτέστιν ἀπήλακται, ἠλευθέρωται, κεκαθάρισται πάσης ἀμαρτίας τῆς οὐκ ἐν ἔργοις καὶ λόγοις μόνον, ἀλλὰ καὶ προσπαθοῦς ἐνθυμητικῶς. (Βασίλ. ΑΑ', 1552 κ. ἑ.).

Εἰς τὸν ἀποθνήσκοντα τῶ κόσμος Ἔπη (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 1384). — «Καθ' ἡμέραν ἀποθηήσκω,» φησὶ ὁ Ἀπόστολος (Α'. πρ. Κορινθ. ΙΕ', 31) τῶ πρὸς τοῦτο παρεσκευάσθαι. Ὁ γὰρ παρκατευκόμενος εἴ· τι, εἰ καὶ μὴ τῆ πείρα αὐτὸ ὑπασταίη, ὑρίσταται τῆ προσδοκίᾳ καὶ τῆ προθυμίᾳ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1037).

Περὶ τῶν ἀποθνήσκόντων εἰς διαφόρους παγίδας. (Εὐτέβ. Ἀλεξ. ΠΓ', 349-353). — Ὁ ἀποθηήσκων δύναται διὰ τινος κατὰσκευῆς ἀρωματῶν ἐπὶ ἡμέρων τηρεῖται νηρέλιον τὸν λογιμὸν αὐτοῦ. Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 780).

Ἄποθυμῆζεσθαι, τὸ περιρροεῖσθαι, ὡς ἀπὸ τοῦ θύνον, φαύλου καὶ μὴ σπουδατοῦ ἔντο· ἰχθύος.

Ἄποκίλιε ἑλληνικαὶ εἰς Ἀντιόχειαν. Ἰμετέρος γενεῆς· τε καὶ αἵματος· εὐχομαι ελ-

ναι· τὰς ἐκ τῆς Ἑλλάδος· ἐνταῦθα σταλείσας ἀποικίας αἰνιτομένης ἢ βασιλείσας Εὐδοκίας. (Εὐχρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΠΓ', 2473-2476). — Ἀποικίαι ἐθνῶν καὶ προσγορίαι αὐτῶν. Κεφάλαιος. (Χρονικ. Πατρ. ΙΒ', 136-144).

Ἄποισα, τὰ λύτρα, δι' ὧν ῥόνον ἐκρέυγει τις, οἶνει ἀροιν.

Ἄποισος θυσία, ἡ νηρέλιος καὶ χωρὶς σπονδῆς οἶνον γινομένη.

Ἄποισμοι ὀχθεσθαι, τὸ ἀπελθεῖν καὶ τὸ θανεῖν, καὶ ἀπῶως ἀρκευσθῆναι· ὅθεν οἰχόμενοι καὶ ἀποισχόμενοι οἱ θανόντες.

Ἄποκάλυψις. Περὶ τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννου. (Ἰσίδωτος Ι', 573-576. — Διον. Ἀλεξ. αὐτόθ. 1241—Ἠριγ. ΚΗ', 1385—Εὐτέβ. Κ', 696-704—Ἀθων. ΠΓ', 293-428—ΚΓ', 1437). Ταύτην οὐκ ἀριθμεῖ ἐν τῶ κατὰ λόγῳ τῶν κανονικῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης ὁ Κύριλλος Ἱεροσ. ἐν τοῖς ἀποκρύφοις τάσσων· συνεχῶς μέντοι ἀναφέρει αὐτήν. (Κύριλ. ΑΓ', 500. 892—Βασίλ. Κωνσ. ὁ Νέος ΑΓ', 1073—Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 1597. 472-474).

Ἀποκάλυψις. Τῆς δυνάμεως τῶν ὁρώντων ὁ φιλόσοφος Δεσποτή· τῆς ἀποκαλύψεως μετρεῖ. «Ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὀράσεις· ἐπλήθυνα, καὶ ἐν χερσὶ προφητῶν ὠμοιώθων» (Ἠσ. ΙΒ', 10)· οὐκ εἶπεν ὠροθην, ἀλλ' ὠμοιώθην. Ἡ δὲ ὁμοίωσις οὐκ αὐτὴν δηλοῖ τοῦ ὁραμένου τὴν φύσιν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 49). — Ἡ ἀποκάλυψις προδεικνυστι τὰ ἐπόμενα (ΠΑ', 576). — Κατὰ θεῖαν ἀποκάλυψιν τὴν χειροτονίαν ἐδέξω. (ΠΒ', 796).

Ἀποκάλυψις τί ἐστίν· ἐπειδὴ τινες τὴν ἀποκάλυψιν ἀναροῦσι, καὶ λέγουσι διὰ γνώσεως καὶ αἰσθητικῶς εἶναι τὴν Ὀρατικήν. Ἀπόκρισις. Ἔστιν αἰσθητικὴ, καὶ ἔστιν Ὀρατική, καὶ ἔστι φωτισμός. Καὶ οὗτος, ὁ ἔχων τὸν φωτισμὸν, μείζων ἐστὶ τοῦ ἔχοντος τὴν αἰσθητικὴν. Ἐρωτήθη γὰρ ὁ νοῦς αὐτοῦ, ὡς ὅτι μερίδα τίνα μείζονα ἔλαβε παρὰ τὸν τὴν αἰσθητικὴν ἔχοντα, ἐπειδὴ εἶδεν ἐν ἐκαστῶ τὴν πληροφάνειαν ὁράσεων. Πλὴν ἄλλο ἐστὶν ἀποκάλυψις, ὅτε πράγματι μεγάλαι καὶ μυστηρικῶς Θεοῦ ἀποκαλύπτεται τῆ ψυχῇ. (Μακκάρ. Αἰγύπτ. ΑΔ', 525).

Ἀποκάλυψις Ἠσαῖου, βιβλίον ἀπόκρυφον, ὡσαύτως καὶ Ἠλιὸς τοῦ προφητοῦ. (Ἠριγ. ΠΓ', 880-881). — Λαλεῖσάνουσι δὲ λαβῆς ἀπὸ τοῦ Ἀραβατικοῦ Ἠσαίου, ἔτι δὲ καὶ ἄλλων

τινῶν ἀποκρῶρων. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 680 — ΜΒ', 176). — Ἀποκαλύψις Πέτρου καὶ Παύλου νόθου καὶ ἀπόκρυφου. (Σωζόμ. ΕΞ', 1477).

Ἀπόκρως. Μέθοδος τοῦ εὐρίσκειν τὴν ἀπόκρως, Πάσχα, κλπ. (Εἰσεβ. Χρονικ. ΙΘ', 1300-1313 κ. ἔ.).

• **Ἀποκρίνεσθαι**, καὶ φέρεσθαι ἐν ἐκάστῳ, πῶς. (Χρυσόστ. ΞΒ', 375-378). — *Ἀπεκρίθη*. Ἐπὶ τίνος παραλαμβάνεται παρὰ τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν λογίσις ἢ τοῦ ἀπεκρίθῃ φωνῆ· αὐτὴ τε καὶ τὰ παρὰ ταύτην ἐκ τῆς; αὐτῆς; σχηματιζόμενα λέξεως (Φωτ. ΡΑ', 148-164).

Ἀποκρίσεις· ὅτι οὐκ ἀνάγκη πρὸς τὰς πεύσεις ἀποκρίνεσθαι κατὰ τάξιν, ἀλλ' ὅπως τύχη, καὶ ὡς συμφέρει τῷ ἀποκρινομένῳ. (Α. Ε.).

• Ἀπόκρισις ὑποπίπτουσα ἀποστρέφει θυμὸν. Ὅργη ἀπόλλυσι καὶ φρονίμου· λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγειρεῖ ἀργά. Ὁ Παροιμ. ΙΕ', 1. ἐν ἀπολογίᾳ Ἀθανασίου (ΚΕ', 641).

Ἀποκρίσεις καὶ ἐρωτήσεις περὶ διαφθῶρων ἀντικειμένων θεολογικῶν, καὶ ἄλλων ὑπὸ διαφθῶρων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, Ἰουστίνου, Ἀθανασίου, Βασίλειου, Κασσαρίου, Ἀναστασίου Συναΐτου, Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, Φωτίου κλπ. Βλέπ. λ. Ἐρωτήσεις.

Ἀπόκρυφα βιβλία. Περὶ ψευδεπιγράφων βιβλίων. (Διατ. Ἀποστ. Α', 949-956). — Ἀπόκρυφα καὶ μυστικὰ μὴ τοῖς πᾶσι δηλούμενα. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 64. 89-109. — Θ', 88-101 κ. ἔ. — Εὐθέβ. ΚΑ', 156-164). — Ἀπόκρυφα βιβλία οὐκ ἀναγινώσκονται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ (Ἀθαν. ΚΓ', 1176-1180). — Ἀρετικῶν ἐστὶν ἐπίνοια. (αὐτόθ. 1160. 1440). — Κανῶν καὶ ἀπαριθμησῶν τῶν κανονικῶν, καὶ τῶν ἀναγινωσκομένων μὲν, μὴ κανονικῶν δέ. (αὐτόθ. 1436-1440).

Σύνοψις ἐπιτομος τῆς θείας Γραφῆς Πλακῆς καὶ Νέκας Διαθήκης. Πᾶσα Γραφὴ ἡμῶν τῶν χριστιανῶν θεόπνευττά· ἐστὶν. Οὐκ ἀόριστα δέ, ἀλλὰ μᾶλλον ὀρισμένα καὶ κεκανονισμένα ἔχει τὰ βιβλία· ἐστὶ δὲ ταῦτα. Ἔπεται ὁ κατάλογος. (Ἀθαν. ΚΗ', 284-429). — Περὶ ἀποκρῶρων καὶ ἀντιλεγομένων. (αὐτ. 432-433).

Ἀπόκρυφοι καὶ νόθοι Γραφαὶ τῶν Μάρτυρων τοῦ Γνωστικοῦ μαθητῶν. Πληθος ἀμύθητον ἀποκρῶρων καὶ νόθων Γραφῶν, ἃς αὐτοὶ ἐπλασαν, παρεισφέρουσι εἰς κατὰ πλῆξιν τῶν ἀνοτήτων καὶ τῆς ἀληθείας μὴ ἐπισταμένον

γράφματα. (Εἰρην. Ζ', 653). — Ἀπόκρυφον Ἐγγέλιον Πέτρου καὶ Ἰωάννου. — Ἀραβικὸν προφητῶν Ἠλίου καὶ Ἠσαίου. (Ἄριγ. ΙΓ', 876). — Ἀπόκρυφα βιβλία, καὶ τὰ κατὰ Θωμᾶν Εὐαγγ. καὶ τὰ κανονικά. Κόρυ. Ἰεροσ. ΑΓ', 500).

Ἀποκρυφή. α' Ἔθετο σκότος ἀποκρυφῆ αὐτοῦ. Ὁ Ψαλμ. ΙΖ', 12. Τὸ δυσκατάληπτον καὶ ἀσπερὸς καὶ ἀνεξερεύνητον τῶν ἀβύσσων τοῦ Θεοῦ κριμάτων ὑπερβαίνει. (Νεῖλος ΟΘ', 89. 161).

Ἀποκτείνεν. Περὶ τοῦ μὴ ἀποκτείνειν ἑαυτοῦ·—ἐξάγειν ἑαυτὸν, ἀποκτενεῖν, αὐτοχειρίζειν. (Ζαχ. Μισυλ. ΠΕ', 1044-1047).

Ἀπολαύσεις διὰ βρωμάτων ἐν τῇ ἀναστάσει. (Παπίκις Ἰερσπόλ. Ε', 1260. — Μάξ. εἰς Διον. Δ', 176). — Οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ Παπίαν τὸν Ἰερσπόλως ἐπίσκοπον καὶ μάρτυρα, οὐδὲ Εἰρηναῖον τὸν ὄσιον ἐπίσκοπον Λουγδούνων, ἐν οἷς λέγουσι ἀισθητῶν τινῶν βρωματικῶν ἀπολαύσεων εἶναι τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν ἀποδεχόμεθα. Στέρ. Τριθεΐτης. (παρὰ Φωτ ΡΓ', 1104).

Ἀπολαύσεις σωματικαὶ, καὶ ἀπολαύσεις ποιητικαὶ, αἵτινες δελεάζουσι τὴν γαστρίαν, καὶ θηλύνοσι τὴν ψυχὴν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 452 κ. ἔ.). — Περὶ τῆς τῶν μελλόντων ἀπολαύσεως, καὶ τῆς τῶν παρόντων εὐτελείας. Ὁμιλία. (Χρυσόστ. ΝΑ', 347-354).

Ἀπολιμπανόμενοι τῶν συνάξεων πόσῳ ζημιούνται. (Χρυσόστ. ΜΗ', 735. — ΜΘ', 303).

Ἀπολλινάριος, πατήρ καὶ υἱὸς ἐκ Ἀποδοκείας. Παιδεία αὐτῶν καὶ συγγράμματκα. Αἰτία τῆς αἰρέσεως αὐτῶν. (Σωζόμ. Εὐκλ. Ἰστ. ΕΞ', 1269. 1358-1361). — Μετάφρασις ψαλτηρίου ὑπ' αὐτῶν. (ΑΓ', 1313-1537. 1627). — Κατὰ τῆς αἰρέσεως Ἀπολλιναρίου. (Ἀθαν. ΚΓ', 809). — Λόγοι δύο κατὰ Ἀπολλινάριον (αὐτόθ. 1093-1165). — Κακοδοξίαι καὶ πλάναι Ἀπολλιναρίου καὶ Ἀπολλιναριστῶν. (ΚΗ', 520 κ. ἔ.). — Διάλογος Ὁρθοδόξου πρὸς Ἀπολλιναριστήν, καὶ ἀνκρίσεις τῶν Ἀπολλιναρίου κακοδοξίων. (αὐτόθ. 1249 κ. ἔ.).

Βασίλειος ἀπολογούμενος, ὅτι Ἀπολλινάριος ἐπέστειλεν. Ἐγὼ δὲ Ἀπολλινάριον μὲν ἐχθρὸν οὐδέποτε ἠγασάμην· οὐ μὴν οὕτως ἑμαυτὸν τῷ ἀνθρώπῳ συνήψα, ὥστε τὰ ἐκεῖνο ἐγκλήματκα αὐτοῦ ὀυδὲ θέρεσθαι· ἐποῦ γε ἔχω τινα καὶ αὐτὸς ἐγκαλεῖν αὐτῷ, ἵνα συχῶν τισι τῶν συνταγματῶν αὐτοῦ· οὐ μὴν περὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου ἢ αἰτήσεας αὐτὸν οἶδα βιβλίον, ἢ

ἀποστικλὲν ὑποδείζμενος. Ἄλλα πολυφωνοῦν-
τόν μὲν αὐτὸν ἀκούω πάντων συγγραφῶν γε-
γενῆσθαι ἑλίγους δὲ ἐντετύχηκα τῶν συνταγ-
μάτων αὐτοῦ. Ὅστε δὲ ἐδιδάχθημὲν τι, ὅστε
ἐμαθητεύθημεν τῷ ἀνδρὶ, οὐ τὰ ἐγκληματα
ἡμῖν περιτρέπουσι (ΑΒ', 916). — Εἰ δὲ ἐπέστει-
λά ποτε πρὸ πολλῶν ἐνικυῶν [λαϊκὸς ὢν]
Ἄπολλινάριον, ἢ ἄλλω τινί, ἐγκλεισθαι οὐκ
ὀφείλω. (αὐτόθ. 568).

Ἄπολλίρτητι αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀρθῆς πίστεως.
Ἐμίρητε τὸν Ἐκκλησίαν, καὶ ἰδίαν τινὰ παρ-
συναγωγὴν συνέστητεν. Οἱ λόγοι αὐτοῦ πλή-
ρεις εἰσὶν ἀτεθῶν δογμάτων, τῆς παλαιᾶς ἀ-
σεβείας τοῦ μακροφρονος Σαββᾶλλου δι' αὐτοῦ
νοῦ ἀνανωθείσης ἐν τοῖς συντάγματιν. (αὐ-
τόθ. 985). — Διούτερος μετ' αὐτῶν (Εὐστάθιον
τὸν Ἀρειανόν), ἐστὶν Ἄπολλινάριος, οὐ μικρὸς
καὶ αὐτὸς τὰς Ἐκκλησίας παρκαλυπῶν. Τῆ γὰρ
τοῦ γράφειν εὐκολίᾳ πρὸς πᾶσαν ὑπόθεσιν ἔχων
ἀκροῦσται αὐτῷ τὴν γλῶσσαν, ἐνέπλητε μὲν
τῶν ἑκτουθῶ συντάγματων τὴν οἰκουμένην
ἐν δὲ τῷ πλήθει δηλονότι πολλὰ καὶ ἡμάρ-
τηται. Ἔστι μὲν οὖν αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς θεο-
λογικῆς οὐκ ἐκ Γραρικῶν ἀποδείξεων, ἀλλ' ἐξ
ἀνθρωπίνων λογισμῶν τὴν κατασκευὴν ἔχον-
τα ἔστι δὲ αὐτῷ καὶ τὰ περὶ ἀνοσιτάσεως μυ-
θικῶς συγείμενα, μετὰ δὲ ἰουδαϊκῶς ἐν οἰ-
ρησι πάλιν ἡμᾶς πρὸς τὴν νομικὴν ὑποστρέ-
φειν λατρεῖν, καὶ πάλιν ἡμᾶς περιτηγήσε-
σθαι κτλ. Οἱ δὲ πολλοί, τὰς καινοτομίας προσ-
έχοντες, ἐξέτραπησхан εἰς ζητήσεις καὶ φιλο-
νείκους ἐφευρέσεις τῶν ἀνωφερῶν τούτων ῥη-
μάτων. (αὐτόθ. 980). — Ἐπιστολὰ Βασιλείου
πρὸς Ἄπολλινάριον, καὶ Ἄπολλινάριου πρὸς
Βασίλειον. (αὐτόθ. 1100-1108).

Ἄπολλινάριος καὶ οἱ Ἄπολλινκριταὶ τί περὶ
Θεοῦ, καὶ τί περὶ ἀνθρώπου ἐφρόνου (Γρηγ.
Ναζ. ΑΒ', 1145 κ. ἐ.). — Κατὰ Ἄπολλινά-
ριον πρὸς Κληδόνιον ἐπιστολῆς, ἐν αἷς ἐκτι-
θενταὶ ἡ αἵρεσις, αἱ παράτολμοι καινοτομίαι,
ἡ ἀλαζονεία, καὶ ἡ μετὰ θρασυτήτος ἀτέβεια
τοῦ Ἄπολλινάριου (ΑΖ', 176-201). — Ὅτι
πυκτίον ἦλθεν αὐτῷ ἐν χερσίν, ἐν ᾧ τὰ κατα-
σκευαζόμενα ὑπὸ Ἄπολλινάριου πᾶσαν αἵρε-
τικὴν κακίαν παρέρχεται (αὐτόθ. 332). —
Κατὰ Ἄπολλινάριον ἐπὶ Ἐπιστ. (αὐτόθ. 464-
470). — Ἄνουν τὸν Χριστὸν ἀνθρώπων Ἄ-
πολλινάριος ἐκήρυσσεν, ἀρκετὸν λέγων ἀντὶ νοῦ

τὴν θεότητα (Ἠλίος Κρήτης παρὰ Γρηγο-
σχόλ. ΑΓ', 901). — Ἄπολλινάριου βιογραφία
(Κοσμάς Ἱεροσολ. ΑΗ', 466-469).

Ὁ πρεσβύτερος καὶ σεμνοπρεπής, Ἄπολλινά-
ριος δὲ ἀπὸ Λαοδικείας, οὗτος ἦν δὲ ἐν ἀρχῇ
τούτου τοῦ ῥήματός (τὴν αἵρεσιν) ἐπινοήσας τε καὶ
πραγόμενος. Καὶ τὰ πρῶτα μὲν ἐνηχοῦμενοι
ὑπὸ τινῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ μεμαθητευμένων,
ἠπιστοῦμεν ἑλέγομεν γὰρ αὐτοῦ; μὴ νοούντας
τὰ βελθέω; ὑπὸ τοῦ τοιούτου λογίου ἀνδρός,
καὶ συνετοῦ, καὶ διδασκάλου, ἀρῆκαυτῶν ταῦτα
πλάττειν, μὴ ἀπ' αὐτοῦ μεμαθητότας. — Ἀντί-
γραφον ἐπιστολῆς Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας
πρὸς Ἐπίσκοπον Κορίνθου, ἀποκηρύττοντος
τοὺς ταῦτα φράσσοντας, καὶ ταράττοντας. (Ἐ-
πιστ. ΜΒ', 644). — Ἀνατροπὴ τῶν κακο-
δοξίῶν αὐτοῦ (αὐτόθ. 648 κ. ἐ.).

Λόγος ἀντιρρήτικὸς πρὸς τὰ Ἄπολλινάριου
φρονήματα. (Γρηγ. Νύσο. ΜΕ', 1124-1277).

Τοῦτο, θαυμάσιε, τοῦ παρέρρονος Ἄπολλι-
ναρίου τὸ ἀτόπημα· αὕτη τῶν εἰσκαγόντων
κρῆναι καὶ συναλοιφῆν ἢ δυσσεβεστάτη αἵρεσις.
(Χρυσόστ. ΝΒ', 757-760).

Περὶ Ἄπολλινάριου καὶ Εὐνομίου οἷα ὁ θεο-
λόγος Γρηγόριος ἐν τῇ πρὸς Νεκτάριον γράρει
ἐπιστολῇ, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας τῶν
τότε βιούτων μοναχῶν τὰ τῆς αὐτῶν ἐσθέ-
στη αἵρέσεως πᾶσαν γὰρ τὴν Ἐω σχεδὸν ἡ
αἵρεσις τῶν δύο τούτων διέλαθεν. (Σωζομ. Ἐκ-
κλ. Ἰστ. ΕΖ', 1368-1369). — Καὶ πάντως
αὐτῆς ὄψειν ἐώρακα τὸν Ἄπολλινάριον ἐν
βίῳ σώφρονί τε καὶ σεμνῷ καταγεγραμμένῳ,
τίμιόν τε τῷ λόγῳ καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρεινομικ-
νιτῶν κειρῶν δεδιωγμένον, καὶ ὅμως δὲ τοιοῦ-
τος ἐξέπεσαν εἰς αἵρεσιν, πλανηθεὶς ὑπὸ τοῦ
δικθόλου, καὶ δογματίζεις φανερῶς, ὅτι ἀνω-
θεν δὲ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τὴν σάρκα ἀνείληψε, μήτε
ψυχὴν μήτε νοῦν ἔχουσαν, οἷον δὲ ἐμφυ-
χίαν φησὶ τὴν θεότητα τοῦ Λόγου (Νεστ. ΟΘ',
177—Θεοδώρ. ΠΙ', 425-428.—Τιμῶθ. Πρεσβ.
ΠΓ', 40—Λεόντ. Β.Χ., αὐτ. 1217-1221. 1377-
1381. 1948-1976. 2044. 2033-2053).

Ἄπολλινάριος Κλαύδιος, ἐπίσκοπος Ἱερκ-
πόλεως καὶ Ἀπολογητής (Ε', 1285-1293.—
Εὐσέβ. Κ', 397.—Φώτ. ΡΓ', 56).

Ἄπολλόδωρος δὲ Κυμαῖος (α), πρῶτος

(α) Ἄπολλόδωρος Κ ο μ α ἰ ο ε ἐν ταῖς μόνον ἀπαν-
τῆ· ἐν τοῖς ἱερίοις οὐκ εὐρήται. Σημ. τοῦ ἐκδ.

τοῦ κριτικοῦ εἰσηγήσατο τοῦνομα, καὶ γραμμικῶς προσηγορέθη· ἔνιοι δὲ Ἐρατοσθένην τὸν Κυρηναιὸν φασιν (Κλήμ. Η', 793).

Ἀπολλωδωρος γραμμικῶς (Τατιαν. Γ', 869. — Ἀθηναγ. αὐτόθ. 956). — Ἀπολλωδώρου Ἀθηναίου καὶ γραμμικῶς τὴν τέχνην Συλλογὴ ὑπὸ Σωπατρου (Φώτ. ΡΓ', 444 κ.έ.). — Ἀπολλωδώρου *Γραμματικά*, ἡ λεγομένη βιβλιοθήκη (Φώτ. αὐτόθ. 545-589).

Ἀπολλοφάνης· κκοδοῖται αὐτοῦ(Διον. Ἀρεοπαγ. Γ', 1080. — Εὐσέβ. Κ', 565).

Ἀπόλλων Διός, ὅ ἐστιν ἀέρος ἢ εἰμαρμένης· οὐός· ὅτι εἰς πεπωμένῃ ἀνάγεται. — Ἀπόλλων ὅτι Λητοῦς, ὅ ἐστι νυκτὸς οὐός. — Ὅτι αἴτιος αἰριθιδίου θανάτου τοῖς ἀνδράσιν ἐνομιζέτο περὶ τοῖς Ἑλλήσιν. — Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν Λοιμόμενοι θητεύσαντες, καὶ τὸ τῆς Τροίης τεῖχος οἰκοδομήσαντες· μῦθος καὶ ἀλληγορικός. — Ἀπόλλων εἰς ἥλιον ἀναγομένῳ ὅτι διάφορα ζῶα ἀρίερωτο, οἷον ὁ κύκνος καὶ ὁ κόραξ. Διὰ τί ταῦτα καὶ αἶγες καὶ ἵπποι αὐτῶ ἐθύνοντο. — Ἀπόλλωνος γενέθλιος ἡμέρα ἢ ἐβδόμη τοῦ σεληνιακοῦ μηνός· ἐνομιζέτο. Ἀπόλλωνος ἱερὰ πᾶσα νομηνία. — Ἀπόλλωνος γοναί, αἰγίμακ περὶ τῆς Ἀπόλλωνος γενετῆς ἐν Δήλῳ τῆς νήσῳ. — Ἀπόλλωνος παῖδες ποῖοι τινες ἀνθρώποι γεγονέναι μυθεύονται. — Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος μάχη, διεξοδικῶς ἀλληγορομένη. (Λεξ. Εὐσέβ.).

Περὶ Ἀπόλλωνος καὶ θεῶν (Τατιαν. Γ', 824). — Ἀπόλλων ὁ Διονύσου καὶ Ἰσιδος οὐδὲ κατὰ Αἰγυπτίους, καὶ ἡ Ἀρτεμις (Ἀθηναγ. αὐτόθ. 953-956). — Αἰσχίλος ὡς ψευδομακριν καλεῖται τὸν Ἀπόλλωνα (αὐτόθ.). — Ἀπόλλων δέδωκε τὸν Ἀχιλλεὺς καὶ φεύγει (Θεόρ. Ἀντιοχ. Γ', 1037). — Ἐθήτευσεν Ἀδμήτην ἐν Φερκαῖς (Κλήμ. Η', 112). — Πόθων Σμίνθιος ἐκλήθη (αὐτόθ. 121). — *Λοεῖα* λέγεται, διὰ τὸ φεύγειν τὴν ἀδολογητικὴν μέλλον, ἢ διὰ τὴν ἀσάρευν (Θ', 41). — Ἀπόλλων περὶ Σκύθαις *Γογγύσιμος* καλεῖται (Ἰωαν. ΙΑ', 1356). — Ἀπόλλωνος ἀναριθμητοῖς (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 101 κ.έ.).

Ἀπόλλων ἀδεαλῶς ἦν τοῦ Ὀσίριδος (Εὐσέβ. ΚΑ', 96). — Ἐκλήθη *Ἀπόλλων*, ὡς ἀπαλάττων καὶ ἀπολύων τῶν περὶ σώμακ νοσηματικῶν παθῶν τῶν ἀνθρώπων (Εὐσέβ. αὐτόθ.

157. 204). — Διὰ τί τὴν δάφνην εἶχεν ἱερὰν (αὐτόθ.). — Περὶ γενέσεως καὶ φύσεως Ἀπόλλωνος. (αὐτόθ. 220). — Ὅπως ὁ Ἀπόλλων διὰ θυσιῶν θεραπεύειν προστάται τοὺς θεοὺς. (αὐτόθ. 252-269. 293. κ.έ.). — Μετὰ τὸν φόνον τοῦ Πύθωνος ἐξόριστος ἦν ὁ Ἀπόλλων ἕτη ἐνέεικ (αὐτόθ. 325, ἐνθα περὶ Φοῖβου). — Περὶ τῶν ἐκλειποτόμων χρηστηρίων ἔχρησεν αὐτός ὁ Ἀπόλλων (αὐτόθ. 349-357). — Περὶ τῶν παιδῶν τῶν Ἀθηναίων, οὓς ἐκέλευσε δις ἐπὶ τὰ παιδᾶς καὶ κόρας ἐκπέμπεσθαι τοῖς Κρησὶ σπαρχησομένοις (αὐτόθ. 360). — Ὅτι πολλῶν θανάτου γέγονεν αἴτιος διὰ τῆς τῶν χρημάτων ἀμυριβολίας, ὡς Κροίσου κλπ. (αὐτόθ. 360-364). — Ὡς ἐπλάκων διὰ τῶν χρησμάτων πικρῶντες τοὺς ἐρωτῶντας (αὐτόθ. 365-368). — Ὅτι τῶ τῆς ἀσφαλείας σκότῳ τὴν σφῶν ἀγνοίαν ἐπικρύπτουσιν (αὐτόθ. 368-401). — Διόφοροι αὐτοῦ χρηματοῖ (αὐτόθ. 376-401). — Χρηματοῖ περὶ Ἑβραίων 696 κ.έ.).

Περὶ τοῦ Λοξίου Ἀπόλλωνος (Νόννος ΛΓ', 1033-1036). — Περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἀρώου καὶ ἀνάρθου ἀγάλματος τοῦ Ἀπόλλωνος (αὐτόθ. 1045. — Κρισμᾶς Ἱεροσολυμίτης ΔΗ', 403-496. 498-502). — Ἀπόλλωνος νὰς ἦν ἐν Δάφνη, κομποπόλις τῆς Ἀντιοχείας (Χρυσοστ. ΜΗ', 852). — Κερκανὸς κατὰ τὸ νομὸς τοῦτου κατηνέχθη (Ν', 489).

Ἀπολλωνέας, περθεὸς καὶ μάρτυς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (Εὐσέβ. Κ', 605-608).

Ἀπολλωνεῖος, Αἰγύπτιος, Ἱστορικός. (Θεόφ. Ἀντιοχ. Γ', 1056). ἐκαλεῖτο καὶ *Ἰσραήλιος*.

Ἀπολλωνίδης αἰρετικὸς· τὰς ἀγίας Γραφὰς διέστρεφεν, ὡς καὶ τινες ἄλλοι (Εὐσέβ. Κ', 512-517).

Ἀπολλώνιον, νὰς Ἀπόλλωνος, ὡς Ποσειδώνιον τὸ τοῦ Ποσειδῶνος. (Λεξ. Εὐσέβ.).

Ἀπολλώνιος, ἐπίσκοπος Ἐφέσου (Ε', 1375-1380).

Ἀπολλώνιος, Αἰγύπτιος, Ἱστορικός, (Θεόφ. Ἀντιοχ. Γ', 1144. 1160).

Ἀπολλώνιος, ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς (Εὐσέβ. Κ', 476). — **Ἀπολλώνιος** μάρτυς ἐν Ῥώμῃ (αὐτόθ. 485).

Ἀπολλώνιος Ἀββάς, ἀπὸ πραγματευτῶν. (Παλλὰδ. ΔΔ', 1035).

Ἀπολλώνιος Ἀββάς καὶ μάρτυς. (Παλλὰδ. αὐτόθ. 1171).

Ἀπολλώνιος ὁ Ῥώδιος. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 829.844).

Ἀπολλώνιος Τυκνέως, μάγος καὶ φιλόσοφος. Ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ. — Ὅτι καὶ φιλοσόφους ἠπάτα. (Ἠριγέν. ΙΑ', 1357-1360).

Ἀπολλωνίου Τυκνέως χωρίων σωζόμενον περὶ τοῦ μὴ χρῆναι τῷ ἐπὶ πάντων Θεῷ τῶν ἀπὸ γῆς τι προσφέρειν. (Εὐσεβ. ΚΑ', 260-261).

— Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου πρὸς τὰ ὑπὸ Φιλοφράτου εἰς Ἀπολλώνιον τὸν Τυκνέα διὰ τὴν Ἱεροκλεῖ παρεκλήθεισαν αὐτοῦ τε καὶ Χριστοῦ σύμφωνον ἀντιβίβησιν. (ΚΒ', 796-868).

— Κατὰ τὴν Νέρωνος βασιλείαν ἤκμασεν. (αὐτόθ. 800). — Γόης τις καὶ σοφιστῆς ἦν. (αὐτόθ. 804). — Τῆς τῶν ζώων φωνῆς ἐνόει. (αὐτόθ. 812 κ. ἑ.). — Δι' ἐρμηνεύας τῶ Ἰνδῶν βασιλεὶ συνωμίλησεν. (αὐτόθ. 820).

— Ὁ Ἐλευθίνιος ἱερεὺς, βυβλιθέντα αὐτὸν μνηθῆναι τὰ Ἐλευθίνια εἰρᾶν, μὴ ἂν ποτε φήσας μνήσεσθαι γόητα κ. ἑ. (αὐτόθ. 840).

— Ἄ περὶ αὐτοῦ, τῶν θεωμάτων καὶ τερατείων Δάμεις, Μάξιμος, καὶ Φιλόστρατος ἀφηγοῦνται (αὐτόθ. 796-868. — Ἰσοδ. Πηλ. ΟΗ', 405. — Ἰωάν. Μετλά. ΙΖ', 400-404).

— Φιλοστράτου Τυρίου εἰς τὸν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυκνέως βίον, Λόγος η'. (Φώτ. ΡΓ', 77.1213-1249).

Ἀπολλῶς, Ἰουδαϊκὸς τις Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήχησεν εἰς Ἔφεσον, δυνάτῳ ἂν τὰς Γραφάς, καὶ ζῶων τῷ Πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βιβλίσιμα Ἰωάννου. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρισιλλὰ, προσελθόντων αὐτόν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξήθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν. Ἐμοὶ δοκεῖ εἰς οὗτος εἶναι τῶν ἐκαστὸν ἔκαστος τῶν μετὰ τῶν ἀποστόλων βαπτισθέντων. (Χρυστόμ. Ξ', 282. — ΝΑ', 192).

Ἀπολλῶς, περιφωρῆς Ἀββᾶς. (Παλλᾶδ. ΔΔ', 1137-1153).

Ἀπολογηταί. Ὑπερ τῶν καταδικωμένων Χριστιανῶν καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ τοῦ Α'. Β'. Γ'. καὶ Δ'. αἰῶνος.

Ἀνδρες ἀποστολικοί.

Ἀνώγμος ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς Διόγνητον. (Β', 168 κ. ἑ.). — Μίσος ἐθνικῶν κατὰ τῶν Χριστιανῶν. (αὐτ. 1169). Χριστιανῶν ἀρετικῶν. (αὐτόθ. 1173). — Ὅπερ ἐν σώματι ψυχῆ, τοῦσὶ εἶσι χριστιανικοί. Χριστιανισμὸς οὐκ ἐξ ἀνθρώ-

πων, ἀλλ' ἀπ' οὐρανῶν. (αὐτόθ. 1176-1185).

Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος. (Ε', 9 κ. ἑ.).

Πολύκαρπος Σμύρνης. (αὐτόθ. 995 κ. ἑ.).

Μελίτων Σάρδεων. (αὐτόθ. 1145 κ. ἑ.). —

Νῦν διώκεται τὸ τῶν θεοσεβῶν γένος. Δίκαιος γὰρ βασιλεὺς οὐκ ἂν ἀλίμως βουλευέσεται πάποτε· καὶ ἡμεῖς ἡδέως φέρομεν τοῦ τοιούτου θανάτου τὸ γέρας. (αὐτόθ. 1209). — Οὐκ ἐσμέν λίθων οὐδέμειν ἀσθητικὴν ἐχόντων θεραπυεταί, ἀλλὰ μόνου Θεοῦ τοῦ πρὸ πάντων καὶ ἐπὶ πάντων, καὶ ἐστὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ ὄντος Θεοῦ Λόγου πρὸ αἰώνων, ἐσμέν ἰσχυροσκευαί. (αὐτόθ. 1213).

Παπίας ἐπίσκοπος Ἰερραπόλεως. (αὐτ. 1251).

Κοδράτος ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν. (αὐτόθ. 1261 κ. ἑ.). — Τοῦ δὲ Σωτῆρος ἡμῶν τὰ ἔργα αἰεὶ παρῆν' ἀληθῆ γὰρ ἦν· οἱ οὐκ ἐπαρθεύσαντες, οἱ ἀνακτάτες ἐκ νεκρῶν. Οἱ οὐκ ὠρθόθησαν μόνον θεραπυούμενοι, καὶ ἀνιστάμενοι, ἀλλὰ καὶ αἰεὶ παρόντες· οὐδὲ ἐπιδημοῦντος μόνου τοῦ Σωτῆρος, ἀλλὰ καὶ ἀπαλλαγέντος, ἦσαν ἐπὶ χρόνῳ ἰκανῶ· ὥστε καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους χρόνους τινὲς αὐτῶν ἀρξίοντο. (αὐτόθ. 1265).

Ἀριστέδης φιλόσοφος. (αὐτόθ. 1261).

Ἀρίστωρ Πεδιταῖος. (αὐτόθ. 1271 κ. ἑ.).

Κλαύδιος Ἀπολλινάριος. (αὐτ. 1285 κ. ἑ.).

Ἠγήσιππος. (αὐτόθ. 1303 κ. ἑ.).

Πανταῖνος. (αὐτόθ. 1327 κ. ἑ.).

Ῥόδωρ. (αὐτόθ. 1331 κ. ἑ.).

Μάξιμος Ἰεροσολύμων. (αὐτόθ. 1337 κ. ἑ.).

Θεώφιλος Καισαρείας Παλαιστίνης. (1365).

Πολύκρτης Ἐφέσου. (αὐτόθ. 1355 κ. ἑ.).

Σεραπίων Ἀντιοχείας. (αὐτόθ. 1371 κ. ἑ.).

Ἀπολλώνιος Ἐφέσου. (αὐτόθ. 1375 κ. ἑ.).

Ἀνώγμοι πολλοί, ὧν τινες τῶν ἀποστόλων ἦκουσαν. *Τεμάχις* ἐξ αὐτῶν ὑπὸ Εἰρηναίου διασωθέντα. (αὐτόθ. 1385-1401).

Ἀγρίππας Κάτωρ. (αὐτόθ. 1269).

Ἀρχαῖος ἐπίσκοπος Ἀρριζῆς. (αὐτ. 1489).

Ἰουστίνος φιλόσοφος καὶ μάρτυς. (Τ', 229-800). — Ἀπολογία αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀντωνίνον τὸν Εὐσεβῆ. (αὐτόθ. 328-440). — Ἀπολογία δευτέρη πρὸς τὴν Ῥωμαίων Σύγκλητον. (αὐτόθ. 441-469). — Ὀνόματος μὲν προσωνομικῶς οὕτε ἀγαθόν, οὕτε κακὸν κρινεταί ἀνευ τῶν ὑποπιπτῶν τῶν ἐνὶ ᾧ ἀνομιεταί πράξεων. Ἐπεὶ, ὅσον τε ἐκ τοῦ καταγορομένου ἡμῶν ὀνόματος,

χρηστέτατοι υπάρχομεν. (αὐτόθ. 332).—Χριστιανοὶ γὰρ εἶναι κατηγορούμεθα· τὸ δὲ χρηστὸν μισεῖσθαι οὐ δίκαιον. (αὐτόθ. 333).—Ἐυθὺν καὶ θεοὶ κεκλήμεθα· καὶ ὁμολογούμεν τῶν τοιοῦτων νομιζομένων θεῶν ἄθεοι εἶναι, ἀλλ' οὐχὶ τοῦ ἀληθεστάτου καὶ πατρὸς δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης, καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, ἀνεπιμύκτου δὲ κακίας Θεοῦ· ἀλλ' ἐκεῖνον τε καὶ τὸν πατρ' αὐτοῦ Υἱὸν ἐλθόντα καὶ διδάξαντα ἡμᾶς ταῦτα, Πνεῦμά τε τὸ προφητικὸν σεβόμεθα. (αὐτ. 336).—Βίος χριστιανῶν καὶ πραίσεις αὐτῶν. (αὐτ. 341).—Ἄθεοι μὲν οὖν οὐκ ἔμεν, τὸν Δημιουργὸν τοῦδε τοῦ πνεύτος σεβόμενοι. (αὐτ. 345).—Μόνοι μισούμεθα δι' ὄνομα Χριστοῦ· καὶ μηδὲν ἀδικούντες, ὡς ἀμαρτωλοὶ ἀνακρούμεθα. (αὐτ. 364).—Οὐ καθ'εὶμακρμένην τὰ τῶν χριστιανῶν. (αὐτ. 392).

Ταυταῖος. (Τ', 804-888).

Ἀθηναγόρας φιλόσοφος. (αὐτ. 889-1021).

Θεόφιλος Ἀντιοχείης (αὐτόθ. 1024-1165).

Ἐρμείας φιλόσοφος. (αὐτόθ. 1167-1180).

Εἰρηναῖος Λουγδούνων. (Ζ').

Κλήμης Ἀλεξανδρείας. (Η', καὶ Θ').

Γάιος πρεσβύτερος Ῥωμαῖος. (Ι', 17 κ. ε.).

Ἰούλιος Ἀγριππᾶς. (αὐτόθ. 35 κ. ε.).

Ἀλέξανδρος Ἐροσολύμων. (αὐτ. 201 κ.ε.).

Ἀνατόλιος Καοδικεῖας. (αὐτόθ. 207 κ. ε.).

Θεόγυστος Ἀλεξανδρείας. (αὐτ. 235 κ. ε.).

Μαλχίων πρεσβύτερος. (αὐτόθ. 247 κ. ε.).

Πιέριος. (αὐτόθ. 241).

Ἰππόλυτος (αὐτόθ. 261 κ. ε.).

Γρηγόριος Νεοκαισαρείας δ' ὁμοκατοῦργος. (αὐτόθ. 963 κ. ε.).

Διονύσιος Ἀλεξανδρείας. (αὐτόθ. 233 κ.ε.).

Ἀρχέλαος Μεσοποταμίας. (αὐτ. 1405 κ.ε.).

Πάμφιλος μάρτυς. (αὐτόθ. 1529 κ. ε.).

Φιλέας ἐπίσκοπος Θμουτικῶν. (αὐτόθ. 1561).

Θεανάς Ἀλεξανδρείας. (αὐτόθ. 1567).

Ἐπιγίνης Ἀδαμάτιος.—*Εὐσέβιος Παμφίλου.*—*Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας.*

Ἀπολογηταὶ ὑπὲρ τοῦ χριστιανισμοῦ. (Εὐσέβ. Κ', 303 κ. ε.).

Ἀπολογητικὸς Ἀθανασίου κατὰ Ἀρειανῶν. (ΚΕ', 248-409).—*Ἀπολογητικὸς* Ἐυνομίου τοῦ δυσσεβοῦς, πρὸς ὃν ἔγραψεν ἀντιρρητικὸν ὁ Μ. Βασίλειος. (Λ', 836-868).—*Βασίλειος* ἀντιρρητικὸν λόγοι πέντε. (ΚΘ', 497-772).—*Ἀπολογητικοὶ λόγοι* δύο Γρηγορίου Νεζιανζ'. ὁ

α'. περὶ τῆς φυγῆς αὐτοῦ εἰς τὸν Πόντον. (ΛΕ', 408-513), ὁ β'. ἐν ΑΕ', 820-825.

Ἀπολογητικοὶ λόγοι ἰβ'. ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Βασιλείου καὶ κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Εὐνομίου. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 244-1121).

Ἀπολογίαι ὑπὲρ Διονυσίου τοῦ Ἀρεσπαχίτου Λατινιστί. (Δ', 1012 κ. ε.).

Ἀπολογία ὑπὲρ Ἐπιγίνους Πικρῆλου τοῦ μάρτυρος Ἀκτινιστί μετὰ καὶ ἑλληνικῶν χωρίων. (ΙΖ', 521-632).—*Ρουρῖνος* αὐτ. 615 κ. ε. Γρηγόριος δ' ὁμοκατοῦργός. Γ', 1049 κ.ε. ὑπὲρ Ἐπιγίνους καὶ τῶν δογματικῶν αὐτοῦ. — *Φώτ.* ΡΓ', 393).—*Πικρῆλου* τοῦ μάρτυρος καὶ Εὐσεβίου ὑπὲρ Ἐπιγίνους. (Φώτ. αὐτόθ. 396).

Ἀπολογία Ἀθανασίου πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντίνου. (ΚΕ', 596-641). — *Ἀπολογία* περὶ τῆς φυγῆς αὐτοῦ. (αὐτόθ. 644-680).

Ἀπολογία Βασιλείου. (ΑΒ', 820-833).

Ἀπολογία Γρηγορίου τοῦ Νεζιανζηνοῦ. (ΑΓ', 457-492).

Ἀπολογία πρὸς Ἑλληνας καὶ Ἰουδαίους, κατηγοροῦντας ἡμῶν ὡς τιμάντων τοὺς ἁγίους μάρτυρας. (Ἀστέρ. Ἄμμοσ. Μ', 321-333).

Ἀπολογία πῶς χρὴ κατὰσκευάζειν. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 268).—*Πῶς* δεῖ ἀπαντᾶν αἰρετικοῖς ἢ ὀρθολογισταῖς. (Ἰσιδ. ΟΗ', 196).

Ἀπολογία ψυχῆς καὶ σώματος ἐν τῇ τοῦ δικαιοκρίτου κρίσει καὶ ἀποράσει. (Θεοδώρ. ΠΓ', 727. Περὶ ἀναστάσεως).—*Προσωποποιεῖται* ψυχῆς καὶ σώματος δικαζομένων. (ΡΝ', 1347).

Ἀπολυμαίνεσθαι, τὸ καθαίρεσθαι καὶ ἀπολούεσθαι.

Ἀπολύσαι, αἰχμάλωτον, τὸ λύτρα λαβόντα ἀφαιρεῖν· ἀπολύσασθαι δὲ τὸ λύτρα δόντα λύσασθαι.

Ἀπολυτήριον γράμμα. Δότε τὸ γράμμα τῆς ἀρέσεως, ὡς περ τοῖς στρατιωτικοῖς οἱ βσιλεῖς· καὶ, εἰ βούλεσθε, μετὰ δεξιᾶς τῆς μαρτυρίας, ἵνα ἔχω τὸ ἐπιτίμιον· εἰ δὲ μή, ὅπως βούλεσθε κ.ε. (Γρηγ. Νεζ. ΑΓ', 488 κ.ε.).—*Ἀπολυτήριον γράμμα* ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν τῆς χειροτονίας αὐτῶν. (Φώτ. ΡΔ', 696).

Εἰρηνικαὶ καὶ συστατικαὶ ἐπιστολαί, ἀπολυτήρια, κανονικαί. (αὐτόθ. 672. 1085).—*Διαφορὰ* εἰρηνικῶν καὶ συστατικῶν ἐπιστολῶν. (αὐτόθ. 1088 κ. ε.). — *Ὅτι* οὐ δεῖ ἑρατικῶν ἢ κληρικῶν ἕνευ κανονικῶν γραμμάτων, συστατικῶν, ἀπολυτικῶν καὶ εἰρηνικῶν.

κῶν ὁδεύειν. Κανόνες. — Τῶν Ἀποστόλων ὁ λγ'. καὶ ιβ'. — τῆς Δ' ἐν Καλλικλῆδον ὁ ικ'. καὶ ιγ'. — τῆς Γ' συνόδου ὁ ιζ'. — Γῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ ζ', καὶ η'. — Τῆς ἐν Αποδικεῖχ ὁ μα'. — Τῆς ἐν Καπαργέρῃ ὁ λα' καὶ ιζ'.

Περὶ συστατικῶν ἡτοῖ ζένων λαϊκῶν, κληρικῶν, ἐπισκόπων, καὶ ὡς οὐ χρεῖα διαφορεῖν. (Διακ. Ἀποστόλ. Α', 737-740. ἔθνα καὶ ἐν σημ. Συστατικὰ ἐπιστολαῖα εἰσιν, αἱ διδόμεναι κληρικοῖς; ἡ λαϊκοῖς ἀφωρισμένοι, ἡ ἀνεγκώστασι, ἐν ἐτέρᾳ πόλει ἀποῦσι, καὶ συνιστῶσι τῶν ἐκαὶ ἐπισκόπων αὐτοῦ; ὡς λυθέντας; τῶν ἐπιτιμίων, ἡ πιστοῦς ὄντας).

Ἀπόλυτος. Διὰ τοῦτο γὰρ λέγει καὶ τὸ ἄσχετος ἔσται, δηλονότι ἀπόλυτος, ὡς μὴ τῆς ἤττων ἀγωγῆς καὶ διαθέσεως συνεχόμενος κ. ἐ. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 465).

Ἀπολύτρωσις. Περὶ δυνάμεως, δικαιοσύνης, σωτηρίας, ἀπολυτρώσεως, ἐν ᾧ καὶ περὶ ἀνοστήτως. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 889-909).

Ἀπομαγδαλιὰ καὶ ἀπομαγδαλίς, ψωμῶς ἡ σταῖς, δι' οὗ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐξέμακτον τὸν τῶν χειρῶν ῥύπον καὶ ἔβριπτον τοῖς κυσίν. Ὅθεν ἀπομαγδαλίς αὐτεῖσθαι παρομιμακῶς λέγονται οἱ ῥυπαρῶς βιοῦντες.

Ἀπομάματα, ἀποκαθέματα, παρὰ τὸ ἀπομάσσειν, τὸ ἀποσπογγίζειν.

Ἀπόμακτρον, τὸ τῷ ἀπόμαγμα. Τὸ μάσσειν ῥῆμα πολυχρησθόν, ἐξ οὗ κατὰ παραγωγὴν ἀπομάσσειν μὲν τὸ ἀπλῶς ἀποσπογγίζειν, ἀναμάσσειν δὲ τὸ ἄνω ποιεῖν τοῦτο περὶ κερκλῆν' ἐκμάσσειν δὲ καὶ ἐκμάσσεσθαι καὶ τὸ ἀποσπογγίζειν μὲν, μάλιστα δὲ τὸ ἕκ τις τύπον αἵρειν τινά. Ὅθεν ἐκμαγεῖον, ἀποτύπωμα, σφραγίς, εἰκόμ' τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐκμαγμα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀπομεριμνά, τὸ θνήτκειν κατὰ τὴν κοινὴν γλῶσσαν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀπομύνασι, καὶ ἀπόμυσθαι, τὸ ἀποφρακτικῶς ὁμνῶναι ἐφθον (sic) ἐνόρκως ἀποφράσκειν' ἐπομνῶναι δὲ τὸ καταφρακτικῶς ὁμνῶναι.

Ἀπομόργεσθαι, ἀπομοργνέειν καὶ ἀπομόργυσθαι, τὸ ἀπομάσσειν καὶ ἀποπιέζειν' ἀπομόργυσθαι δάκρυα καὶ κονίον. — Ἀπωμάρξαιτο, ἀπέμαξεν ἡ ἐξέβλησεν.

Ἀπόμοσος, ἐν ἴσῳ τῷ ἄμοσος.

Ἀπομουθεῖσθαι, ἐν ἴσῳ τῷ ἀπειπεῖν καὶ ἀπαγορεύειν.

Ἀπόμυτος, ὁ τῶν μυτῶν ἀπελαστικός. Ἀπομύει Ἡρακλεῖς θύουσιν Ἥλετοι. (Κλημ. Ἀλεξ. Η', 117).

Ἀπομούξαι τινά, τὸ ἀπκτῆσαι ὡς εὐθύθη, ὅς ἐκ τοῦ μύξῃ καταβῆσθαι χαρακτηρίζεται.

Ἀπομούσασθαι, τὸ τὴν μούξαν ἐκμάσσειν.

Ἀπόνασθαι, τὸ κερδῆσαι καὶ θνησίον τινα σχεῖν. — Ἀπόνάτο τούτων οὐδὲν ὁ ψευδοπροφήτης. (Θεοδώρ. Πα', 648). — Ἀπόνάτο οὐδὲν Ἀριστοτέλης ἐκ τῶν δογματικῶν Σωκράτους καὶ Πλάτωνος. (ΠΙ', 1097).

Ἀπονέεσθαι, τὸ ἐπνεύρεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀπονοσθῆσαι, ἀπὸ τοῦ νέω, ὅθεν καὶ ὁ νόστος.

Ἀπονίζεσθαι, τὸ ἀπονίπτεσθαι.

Ἀπονίμιμα, τὸ ἀποπίπτον ἐκ τῆς νίψεως τῶν χειρῶν ὕδωρ' ἰδίως δὲ παρ' Ἀττικοῖς ἐπὶ χροῦν νεκρικῶν καὶ ἐνγῶν καθαιρομένων τίθηται.

Ἀπονίπτεσθαι, ἐλέγοντο μετὰ τὴν τροφήν' κατὰ χειρῶν δὲ ὕδωρ ἐλέγετο τὸ πρὸ τῆς τροφῆς.

Ἀπόνιπτρον, τὸ τῶν χειρῶν ἡ ποδῶν ἀπόνιμα, τὸ ἐκ τῆς νίψεως ἀποπίπτον ὕδωρ.

Ἀπόνοια, ἀπουσίς τοῦ νοῦ, τῆς ψυχῆς ἀπωθυμένης τὴν καθήγησιν αὐτοῦ. ψυχολογία περὶ μακρομένων καὶ ἐκφρονῶν. (Καισιάρ. ΑΗ', 1116-1117).

Ἀπόνοια καὶ νουθεσία. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀπόνοια τῆς συμμετρίας καὶ τοῦ δέοντος ἐκπεσοῦσα, καὶ ἀπο, τουτέστι πῶρρω τοῦ νοῦ γινομένη, δι' ἣ καὶ ἀπόνοια λέγεται, ἀλαζονεῖν ἐργάζεται, τὴν νουθεσίαν παραληπτέον, ἥπερ εἴρηται παρὰ τὴν τοῦ νοῦ θέσιν. Τάχα πως ἀκούσαντες οἱ τοιοῦτοι, Ἐνθεσε καρδίαν, εἰς ταπεινοφροσύνην ἀμύνας βαδίσοντες. (Ισιδ. ΟΗ', 1537).

Ἀπόνοια Ὁζίου, βασιλέως Ἰούδα. Οὗτος μεζύονα τῆς οικείας φρονήσεως ἀξία, ἐπεπῆδησε τῆ τῆς ἱεροσύνης ἀρχῆς. Τοσοῦτον ἔστιν ἀπόνοια κακόν' καὶ γὰρ ἐκυτόν τινα ἕκαστον ἀγοῖεν ἀναπέθει, καὶ μετὰ πολλοῦς πόνοος ἀπαντα κενοῖ τῆς ἀρετῆς τὸν θησαυρόν. (Χρυσόστ. ΝΣ', 113). — Ἀπονοίξας σύγκρισιν πρὸς παβῆσιζεν, ἀνδρείαν, κολακείαν καὶ ταπεινοφροσύνην. (ΣΒ', 216-218).

Ἀποξενοδοῦσθαι, τὸ ἀλλοτριοδοῦσθαι.

Ἀποξέφρασι, τὸ ἐξορχήσασθαι, παρὰ τὸν ξιφισμὸν λέγεται, ὅς ἦν ὀρχήσεως εἶδος.

Ἀποξῶειν τὴν αἰδῶ τῶν μετώπων (Θεο-

δώρ. ΠΒ', 1233).—*α* Ὅψις πόρνης ἐγένετό σοι, ἀπρησύντησας πρὸς πάντας. » (Ἱερ. Γ', 3).— Αἱ τῶν ὄρων ἀπεμπολοῦσαι τῶν μετώπων ἀποξοῦσαι τὴν αἰδῶ, καὶ πᾶσιν ὁμοίως προσφέρονται. (ΠΑ', 517).— Ἀποξοῦσιν τὸν ῥύπον τῆς ἀμαρτίας. (Π', 1241).

Ἀπόπατος, νῆστις. βλ. *λ.* Ἀσπασος.

Ἀποπέμψαι κησ' Ὀμήρω, ἀποπέμψασθαι δὲ παρὰ τοῖς ὕστερον. — Ἀποπέμπεται τὴν νομικὴν λατρείαν, ὡς περιττὴν ὁ προφητὰν καὶ «Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλπύσατε ἐπὶ Κύριον.» (Ψαλμ. ΙΑ', 6), καὶ τὴν τῆς δικαιοσύνης θυσίαν προσφέρειν νομοθετεῖ. (Θεοδώρ. Π', 892). — Ἀποπέμπονται τὸν ζυγόν. (αὐτόθ. 876).

Ἀποπεσεῖν. Φοβήθητε τῆς ἀξίας ἀποπεσεῖν δυσέκριντον τὸ μετὰ κἀθαριν μόλουσιν. (Συνέσ. ΞΓ', 1564).

Ἀποπληροῦσθαι, ἐπὶ τοῦ πόρρω πεσεῖν τοῦ οἰκείου τόπου καὶ ἐκτιναχθῆναι.

Ἀποπληροῦν. Ἀποπληροῖ τὸ χρέος ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ, καὶ τὴν φύσιν ἐλευθεροῖ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 753).— Τὸν αἰχμάλωτον προσκυνεῖ τὸν Ἰουδαῖον, τὸν ἀνδραπόδου τάξιν ἀποπληροῦντα. (ΠΑ', 1309).— Οὐδεμίαν δὲ τῶ Θεῷ λειτουργίαν ἀποπληροῦντες. (αὐτόθ. 1596).— Τὴν κατὰ νόμον λατρείαν ἀποπληροῦν. (αὐτόθ. 1597).— Μύρον δὲ εὐώδους τὴν ἀσωτίαν ἀποπληροῦντες. (αὐτόθ. 1693).— Ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἀποπληρώσας τὰς προκαινίους βουλὰς. (αὐτόθ. 1828).— Τύπον τινὰ τοῦ Θεοῦ τῶν ὄλων ὁ προφήτης πληροῖ. (αὐτόθ. 1057).

Ἀποπομπὰς. Λευτ. ΙΓ', 7. Περὶ τοῦ ἀποπομπικίου τράχου πραγματεία. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΖ', 201-220.—Θεοδώρ. Π', 328.—ΠΓ', 1273).

Ἀποποτις τόπος, κατὰ τῶ περιωπῆ, σκοπία.

Ἀπόπτωσις, ἀπκαλοτριῶσθαι τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀποπτώσεως, οἰνοὶ ἐγκαταλιπεῖν τὸν Θεόν. (Θεοδώρ. ΠΑ', 221).

Ἀπορρ τῆς θείας Γραφῆς καὶ θεολογικὰ ζητήματα καὶ λύσεις αὐτῶν. (Ίουστίν. Γ', 1208-1564.—Εὐσέβ. ΚΒ', 880-1269.—Ἀθων. ΚΗ', 532-905.—Βασίλ. ΑΑ', 653-1428.—Περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. αὐτόθ. 1429-1437.—ΑΒ', 68-217. 268 κ. ἐ. 497. 561.

620. 652. 825. 864. 876. 953. 968. 976. —Μακάρ. Αἴγυπτ. ΑΔ', 449-820. —Καισάρ. ΛΗ', 852-1189.—Νικήτας Δαβὶδ εἰς τὰ τοῦ Γρηγ. ΛΗ', 685-841.—Θεοδώρ. Π', 76-858.—Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 36-824.—Μάζ. ὁ Ὀμολ. Ι', 244-856.—ΙΑ', 657-717. —Φωτίου Ἀμφιλόχ. ΡΑ', 45-1172).

α Ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι. » (Β'. πρ. Κορινθ. Δ', 8). Τὴν πληροφορίαν τῆς ἑαυτοῦ πεποιθήσεως ἐξ ἀντιπαράθεσεως τοῦ ἀνθρωπίνου φρονήματος δεικνύς ὁ Ἀπόστολος, ἕκαστον τῶν ἐν ἱερῷ τόπῳ τούτῳ κειμένων οὕτω τίθησι κ. ἐ. (Βασίλ. ΑΑ', 1269).

Ἀπορῖα καὶ ἀντιρρήσεις ἐθνικῶν. Ὀμιλία (Χρυσοστ. ΝΘ', 112 κ. ἐ.). — Ἀπορῖα ἐθνικῶν καὶ αἰρετικῶν, καὶ λύσεις αὐτῶν. (Ἀνακ. Σιναιτ. ΠΘ', 204 κ. ἐ. 284-309).

α Ἀποροί. Ἰσως ἀγνοεῖς, ὅτι οὐδέποτε ἄπορον ἀπόρῳ λύεται· ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὁμοιογουμενῶν τὴν πίστιν τῶν ἀμριβκαλλομένων λαμβάνειν εἰσώθασιν. (Ἰσιδ. ΟΗ', 541).

Ἀπορῶραξις, τρόπος τῆς διὰ σφαίρας παιδιᾶς, ὅτι παρὰ τὸ πρὸς τὸ ἔδαφος ἀράτσεσθαι τὴν σφαίραν, ὡς τε καὶ ἀποπάλεσθαι, οὕτω λέγεται.

Ἀπορῶρται. Ἀπορῶρομεν εἰς χοῦν. Χρῆ μέντοι εἶδεναι τὴν φύσιν, καὶ τὸ ταύτης θνητόν τε καὶ διαρῆον, καὶ τὸν πρόγονον χοῦν, ἐξ οὗ γεγόναμεν, καὶ εἰς δὴ ἀπορῶρομεν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1232).— Ἀπορῶρομενος τοῦ λογιχοῦ καὶ σβενυμένου, τὸ τῆς ἀπροσῆνης ἐπιγίνεται πάθος. (Π', 584).

Ἀπορῶρητα. Περὶ ἀπορῶρητων θεολογικῆ καὶ φιλοσοφικῆς ἔκθεσις. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 700-712).— Ἀπορῶρητα παρὰ Πλάτωνι. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1080 κ. ἐ.).— Περὶ ἀπορῶρητων τελετῶν, καὶ κρυφίων μυστηρίων τῆς πολυθεοῦ πλάνης. (αὐτόθ. 120-152).— Τὰ τῶν πραγμάτων ἀπορῶρητότερα τοῖς ἀναγκαστικῶν ἀπορῶρητικῶν ἐπιτηδείων ἀνακονοῦσθαι χρῆ, καὶ οὐχὶ τοῖς τυροῖσιν ἀπλῶς. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 673).— Περὶ ἀπορῶρητων καὶ σωπῆς μετὰ τῶν Γοαρκικῶν χωρίων καὶ τῶν θύραθεν (Μάξιμ. ΙΑ', 844-849).

Ἀπορῶρηται. Οὐδὲν δύναται ἀπορῶρηται τῆς ἀγάπης. (Θεοδώρ. ΠΒ', 336).— Τὸ λογικὸν τῆς φύσεως ἀπορῶρηταις, θρησὶ μιμουσὶν τὴν τροπῆς ἐφιέμεν. (Π', 969).— Ἀπορῶρηται

τὸν μῶμον. (Πβ', 1336).—Τὴν αἰδῶ ἀπορροί-
ψασι. (αὐτόθ. 1296).

Ἀπορροίσι. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν
Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, γεν-
νηθέντα οὐκ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ
ὄντος Πατρὸς, οὐ κατὰ τὰς τῶν σαρκῶν
δυνατότητας, τὰς τοιαύτας, ἢ τὰς ἐκ διακρί-
σεων ἀπορροίσι, ὡς περ Σαβελλίω καὶ Βα-
λεντίνω δοκεῖ. (Θεοδώρ. Πβ', 904).

Ἀπορροίσιμα, μέτρον παρὰ τοῖς ἐν Αἰ-
γύπτῳ Θηβείοις. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 284).

Ἀπορρόπτειν, ἐβρῶπων μὲν ἐσθῆτα.
(Θεοδώρ. Π', 1321. 1296).— Ἀπορρόπτουσι
τὸν ῥύπον λουτροῦ; κεχαρημένοι, ἐβδόλλειν οὕτω
πως τὸ μῦθος ὑπολαμβάνοντες. (αὐτόθ. 269).

Ἀπορρώξι, ἡ ἀπόρροια τοῦ ὕδατος, καὶ
ἀπορρώξ πέτρα, ἐπιθετικῶς. Ἀπορρώγες πέ-
τραι αἱ ἀλλήλων ἀπερρήγμεναι, καὶ ἀπορρώ-
γες ἀκταί, αἱ διεσπρωγυῖαι, παρὰ τὸ ῥήσσω τρο-
πῇ τοῦ η εἰς ω.

Ἄπος, οὐδετέρως, ὁ κάμπος.

Ἀποσθεοθῆναι. Ἀποσθέσθη τῆς προ-
φητείας ἡ χάρις. (Θεοδώρ. ΠΑ', 880).

Ἀποσέσθαι ἱατρικὴν οὐ δεῖ τέχνην
καὶ γὰρ αὐτῆ δῶρον Θεοῦ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 401).

Ἀπόσται. Ἀπόσται οἱ ἐκ νόσου τὰ σι-
τίξ βδελυττόμενοι, καὶ ὑπὸ ἱατρῶν τέχνης
ἱατρικαῖς καταποριζόμενοι. (Θεοδώρ. ΠΓ', 668).

Ἀποσιμήχειν, ἀμικρῆματτα διὰ δα-
κρῶν. (Χρυστός. ΕΒ', 385 κ. ε.).

Ἀποστάσιον. Ὁ μὲν νόμος κατὰ πᾶσαν
αἰτίαν τὸ ἀποστάσιον διδῶσι· Χριστὸς δὲ οὐ
κατὰ πᾶσαν αἰτίαν· ἀλλὰ συγχωρεῖ μὲν μόν-
ον χωρίζεσθαι τῆς πόρνῃς, τὰ δὲ ἄλλα ρι-
λοσορεῖν κελεύει. (Γρηγ. Ναζ. ΑΣ', 292).—
Ἀποστάσιον (δικάζυγιον.) Ἐγὼ δὲ ἤδιστα ἀν-
γνώμην ἔδωκα τῷ υἱῷ Οὐρηκανῶ πολλὰ τῶν
ἐν μέτῳ περὶ κερκεμεν, ἐπὶ τῷ κυρῶσαι τὸ ἀ-
ποστάσιον, ὃ τοῖς ἡμετέροις ἀπερσεσαι πάντως
νόμοις, καὶ οἱ Ῥωμαίων ἐτέρως κρινῶντων.
(ΑΖ', 245-248).

Ἀποστάται. Περὶ κληρικῶν ἀποστα-
τῶν, Κανόνες καὶ νόμοι. (Φώτ. ΡΔ', 764-768.
933-952).

Ἀποστερεῖν. Περὶ συζύγων, μὴ ἀποστε-
ρεῖν ἀλλήλους. (Ὅμιλ. Χρυσος. ΕΑ', 151-160).
—Περὶ ἀποστεροῦντων μετόδον, καὶ περὶ μι-
σθωτῶ. (Παράλλ. Δαμκκκ. ΙΖ', 184).

Ἀποστολεζον. Ἐν τῷ ἀποστολεῖφ εἰ-
ρησθαι λέγει. (Θεοδώρ. ΠΔ', 53. — Φώτ.
ΡΔ', 235).

Ἀποστολικὴ χάρις. «Τὸ Πνευμά σου
τὸ ἄγιον μὴ ἀνανέλης ἀπ' ἐμοῦ.» (Ψαλμ. Ν',
13).— «Πνευμα ποιηρὸν παρὰ Κυρίου ἔπιπτε
τὸν Σαούλ.» (Α', Βασιλ. ΙΓ', 14).— Οὐδὲ τῆς
ἀποστολικῆς χάριτος τὸν Ἰούδαν καταλιπού-
σης, εἰσελήλυθεν εἰς αὐτὸν ὁ διάβολος. (Θεο-
δώρ. Π', 564).— Οἱ ἡλιωμένοι τῆς ἀποστολι-
κῆς χάριτος μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ
προεβυτερίου. (Πβ', 816).— Ἀποστολικὸς χα-
ρίσματος λαμπρινόμενος. (αὐτόθ. 888. 917. 972.
1077).

Ἀποστολικοὶ αἵρετικοί, ἀντικεινὰ τῶν κη-
κοδοξίων αὐτῶν. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 1040-1049).

Ἀποστολικὸς θρόνος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1272.
1280. 1309. 1313. 1316. 1324).

Ἀποστολικῶς εἰπεῖν. (Θεοδώρ. Π', 1236.
1432).— Εὐαγγελικῶς γὰρ τῷ ὄντι μᾶλλον
καὶ ἀποστολικῶς ἢ προφητικῶς καὶ αἰνιγμα-
τικῶς ταῦτα ὁ Προφήτης ἐκήρυξεν. (ΠΑ',
1425).— Ἀποστολικοὶ περὶ γαλιλαίας. «Μὴ ἔτε-
ροδιδασκαλεῖν, μὴδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γε-
νησολογίαις ἀπερσταις.» (Θεοδώρ. Π', 80. 288.
293. 461. 616).

Διαγαγὰ Ἀποστόλων. (Α', 556-1156).—
Περὶ τῆς θείας λειτουργίας. (αὐτόθ. 1076-
1113).— Περὶ χειροτονιῶν. (αὐτόθ. 1069-
1076. 1113-1125-1156).— Περὶ τῶν κεκοι-
μημένων. (αὐτόθ. 1144-1148. τρίτα, ἔννακτα,
τεσσαρακοστά. Φίλιππ. Σολιτ. ΡΚΖ', 877).—
«Ὅτι ἐκαστος ἐν' ἑῷ ἐτάχθη κλήρῳ» ὀφείλει ἐμ-
μένειν, καὶ φυλάττειν τὴν τάξιν, ἀλλὰ μὴ
ἑαυτῷ ἀρπάζειν τὰ μὴ ἐγγχειρισθέντα. (Α',
1149-1156).— Ἀποστολικὸς κληρονομία ἐξ-
ήγησις. (αὐτόθ. 936-956).

Ἀποστόλιον, Νεὸς τοῦ Ἀποστόλου καὶ
Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ἐν Ἐρέσῳ. (Θεοδώρ.
ΠΓ', 1456. 1461).

Ἀπόστολοι. Τῶν ΙΒ'. Ἀποστόλων τὰ
δνόματα, αἱ πατρίδες αὐτῶν, οἱ γονεῖς, καὶ
ποῦ ἐκήρυξαν. (Α', 754-756.— Ἰππόλ. Ι', 952).
— Περὶ τῶν Ο'. Ἀποστόλων. (Α', 953-957.—
Δαρθ. Τύρου. Χρονικ. Παγκ. ΙΒ', 1060-1077).
Οἱ ἀπόστολοι τίνας ἐπισκόπους ἐχειροτό-
νησαν πέμποντες εἰς τὴν θεοδὴν λαχοῦσαν πα-
ροικίαν. (Α', 1048-1056).— Οἱ ἀπόστολοι

ἡμῖν εὐαγγελίσθησαν ἀπὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦς· ὁ Χριστὸς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ πιστωθέντες ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ, μετὰ πληροφορίας Πνεύματος ἁγίου ἐξήλθον εὐαγγελιζόμενοι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ μέλλειν ἐρχεσθαι. Κατὰ χώρας οὐ καὶ πόλεις κηρύσσοντες, καθίστανον ἀπαρχὰς αὐτῶν, δοκιμάσκειν τῷ πνεύματι, εἰς ἐπισκόπους καὶ δικήλους τῶν μελλόντων πιστεῦειν. (Κλῆμ. Ρώμ. Α', 292-293).

Ἀπόστολοι οἱ θεοὶ, πιστοὶ καὶ δικαιοτάτοι στυλοὶ τῆς Ἐκκλησίας εὐαγγελισθέντες, εὐαγγελιζόμενοι ἐξήλθον κηρύσσοντες. Ἐχλευάζοντο ἐπὶ τῷ νέφ κηρύγματι. (Β', 64 κ. ε.).

Ὅτι δὲ τοὺς ἰδίους ἀποστόλους, μέλλοντας κηρύσσειν τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ, ἐξελέξατο, ὄντας ὑπὲρ πᾶσαν ἀμαρτίαν ἀνομιωτέρους, ἵνα δεῖξη, ὅτι οὐκ ἤθελε καλεῖσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. (Βαρνάβ. Β', 736). — Οἱ ἀπόστολοι δέκα καὶ δύο εἰς μαρτύριον τῶν φυλῶν, ὅτι δέκα καὶ δύο αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ. (αὐτόθ. 748). — Αἱ δώδεκα φυλαί, αἷς διήρσεν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τὴν κληρονομίαν, τύπον ἔφερον τῶν δώδεκα ἀποστόλων. Καὶ δώδεκα δὲ τοὺς ἀποστόλους, κήρυκας τῆς ἀληθείας εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἀποπέμλει ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ δῶνυμος, Ἰησοῦς διὰ τὸ σώζειν, Χριστὸς διὰ τὸ ἱερατεῦειν. (Κύριλ. Ἰεροσολ. ΑΓ', 676).

Ὁ τῶν ἁγίων ἀποστόλων βίος θεάρεστος. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 1117-1120).

Ἀποστόλων τὰ ἀπομνημονεύματα *Εὐαγγέλια* καλεῖται. (Ἰουστ. Γ', 429). — Ἀπόστολοι δεκαδύο τὸν ἀριθμὸν ἀπὸ Ἰερουσαλήμ ἐξήλθον εἰς τὸν κόσμον, καὶ οὗτοι ἰδιωτικὸν λαλεῖν μὴ δυνάμενοι· διὰ δὲ Θεοῦ δυνάμειος ἐμήνυσαν παντὶ γένει ἀνθρώπων, ὡς ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ διδάξαι πάντας τὸν τοῦ Θεοῦ λόγον κ. ε. (αὐτόθ. 388).

Οἱ θεοὶ ἀπόστολοι ἀπειροὶ τῆς διαλεκτικῆς τέχνης, ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν ἐξέθεντο. (Κλῆμ. Ρώμ. Β', 64-65).

Ἀποστόλων ἀπλότης ἐν τῇ εὐαγγελικῇ διδασκαλίᾳ ἄνευ σοριστικῆς, ἄνευ ἐριδος, ἄνευ μακταιολογίας ἢ ρηνακαπίας, ἅτινα ὁ μὲν Πλάτων κακοτεχνίαν προσεῖπεν, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐπόμενος αὐτῷ κλεπτικὴν τινὰ τὴν σοριστικὴν ἀποραίνεται· καὶ ὁ Ἀπόστολος κυβείαν

ἀνθρώπων ἐκάλεσε καὶ πικροργίαν. Οὐκοῦν οὗ πᾶσιν εἶρηται, «Ἰμεῖς θεοὶ οἱ ἄλας τῆς γῆς» (Κλῆμ. Ἀλεξ. Η', 736-741). — Ἀπόστολοι καὶ προφῆται ἄσοφοι καὶ σοφοί. (αὐτόθ. 736-752. 813-817).

Ἀποστόλων βάπτισμα. Χριστός, λέγεται, Πέτρον μόνον βαπτιστικῆναι, Πέτρος δὲ Ἀνδρέαν Ἀνδρέαν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, ἐκεῖνοι δὲ τοὺς λοιπούς. (Κλῆμ. Ἀλεξ. Θ', 745). — Πότε ἐβαπτίσθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ παρὰ τίνος. (Φώτ. ΡΑ', 720-721. — Σωφρ. Ἰεροσ. ΠΖ', 3372).

Ἀποστόλους διὰ τί ἐκ τελωνῶν καὶ ἀλιέων ἐξελέξατο ὁ Κύριος; (Φριγέν. ΙΑ', 773-785).

Ἀπόστολους ἐστὶ πᾶς ἀποστελλόμενος παρὰ τοῦ Θεοῦ, εἴτε ἄγγελος, εἴτε ἄνθρωπος, αὐτοὶ πάντες εἰσι λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; (Πρ. Ἐβρ. Α', 14). — «Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης» (Ἰωάν. Α', 6). — Ἐγένετο ἀποστελεῖν, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτο; (Ἰσ. Γ', 8). Ἀλλὰ καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἀπόστολος εἶρηται τοῦ Πατρὸς· γέγραπται γάρ· «Ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανόμου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Χριστὸν Ἰησοῦν». (Πρ. Ἐβρ. Γ', 1). Καὶ νῦν οὖν, ὃν ἐάν ἀποπέμψῃ ὁ Σωτὴρ διακονησόμενον τῆ τιμῶν σωτηρίᾳ, ὁ ἀποστελλόμενος ἀπόστολος ἐστὶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλ' ὁ ἀπόστολος, ὡς περ τοῦ ἀποστειλαντός ἐστὶν ἀπόστολος, οὕτω τισὶ πρὸς οὓς ἀποπέμψεται μόνος ἐστὶν ἀπόστολος· ὅπερ νοῦν ὁ Παῦλος λέγει· «Εἰ καὶ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμὶ· ἢ γὰρ σραξάω με τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ.» Ἐξέστιν οὖν τινα εἶναι ἀπόστολον Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνὶ μόνῳ ἐξαποσταλέντα, Θεοῦ προνοίᾳ, εἰ ἐνὶ μόνῳ τὸν λόγον διηκονήσατο. (Φριγέν. ΙΔ', 785-788).

Περὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρον, καὶ τῆς νίψως τῶν ποδῶν τὸν μαθητῶν καὶ ἀποστόλων ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ διδασκάλου. (αὐτόθ. 752-768).

Ἀποστολικῶν ἀνωμόνων ἀνδρῶν τεμάχιον. (Β', 1385 κ. ε.). — Ὁνόματα τῶν Ὁ. μαθητῶν. Τῶν γε μὴν τοῦ Σωτῆρος ἀποστόλων, παντί τῳ σαφῆς ἐκ τῶν Εὐαγγελίων ἢ πρόσρη-

σις. Τῶν δ' ἐβδόμηκοντα μαθητῶν κατάλογος οὐδεις οὐδαμῆ φέρεται· σποράδην δὲ ἀναφέρονται ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ θείου Παύλου. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἐκτός τῶν δώδεκα ἐκαλοῦντο ἀπόστολοι, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Παύλου. (Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Κ', 117-120.—Νικηρ. ΡΜΕ', 696-701).

Ἀποστόλων κήρυγμα ὅποι γῆς. (Εὐσέβ. Κ', 213-216).—Ἐπιστολαὶ αὐτῶν. (αὐτόθ. 216-217).—Ἀποστόλων πρώτη διαδοχὴ. (αὐτ. 220-221.—Νικηρ. ΡΜΕ', 889-896).

Περὶ τῆς κλήσεως τῶν ἀποστόλων ἀπὸ τοῦ ἘΖ. ψαλμοῦ. Διὰ τί ἄρχοντας Νεφθαλεὶμ ἐν τῇ προφητικῇ φωνῇ ἐκαλοῦντο. (Εὐσέβ. ΚΒ', 685-688).—Τίνι τρόπῳ ὑπὸ τοῦ Ἰσάκου προεμνήσθησαν. (αὐτόθ. 104. ἔνθα δὴλωσις τῆς τῶν ἀποστόλων ἐκλογῆς, καὶ τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως).

Ἀπόστολοι ἔγγαμοι. Περὶ τῶν ἐν συζυγίαις ἐξετρεθέντων ἀποστόλων. (Εὐσέβ. Κ', 277-280.—Ἰγνατ. Ε', 824-828.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1356-1361.—Νικηρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΡΜΕ', 877-880).—Ὁ φιλόστροφος Θεός, κηδόμενος τῆς ἡμῶν σωτηρίας, εἰς δύο διείλε τὴν τῶν ἀνθρώπων διαγωγὴν, συζυγίαν λέγω καὶ παρθενίαν, ἵνα ὁ μὴ δυνάμενος ὑπενεγκεῖν τὸν τῆς παρθενίας σῆλον ἔλθοι ἐπὶ συνοικίαν γυναικός. Ἐν συζυγίαις καὶ τεκνοτροπίας ἐν μὲν τῇ Πκλακιᾷ Διαθήκῃ Ἀβραάμ, Μωϋσῆς, Ἰώβ, Σαμουὴλ· ἐν δὲ τῇ Νέῃ Διαθήκῃ Πέτρος καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀποστόλων. (Βασίλ. ΑΑ', 628).

Οἱ θεοὶ ἀπόστολοι ὡς ἀρχιτέκτονες σοφοὶ καὶ οἰκονόμοι μυστηρίων τοῦ Θεοῦ ὠμίλου περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (Ἀθων. ΚΕ', 508-509).

Οἱ ἄγιοι μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐπέκειναι θεωρίας, ὡς ἐν ἀνθρώποις, ἐλθόντες, καὶ καθαρθέντες ἀπὸ τοῦ λόγου, τὸ τέλος ἐπιζητοῦσι, καὶ τὴν ἐσχάτην μακαριότητα γινῶναι ποθοῦσι. (Βασίλ. ΑΒ', 256 κ. ἐ.).—Ψευδᾶπόστολοι δὲ ἦσαν καὶ εἰσὶν οἱ ἀνθρωπάρεστοι, οἱ φιλόνοικοι, καὶ οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ κτηλεόντες. (ΑΑ', 1280-1281).

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐπίσκοποι, οἱ τῆς Ἐκκλησίας προτάται, οἱ τὰς θείας Γραφὰς παραδόντες. (Κύριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 497 κ. ἐ.).—Μὴ ἐπαίσχυνθῆς τοὺς σοὺς ἀποστόλους. Ὅσα εἰσι χεῖρονες Μωϋσέως, οὐδὲ δεύτεροι τῶν προφητῶν· ἀλλὰ καλοὶ μετὰ καλῶν καὶ κα-

λῶν καλλίονες. (αὐτόθ. 860).—Εἰ καὶ ἀγράμματοι καὶ ἰδιῶται, τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς ἐφίμωσαν διὰ τὴν τοῦ Πνεύματος ἐνέργειαν. (αὐτόθ. 993).—Ὅμοιοι δὲ πάντες οἱ ἀπόστολοι τοῦ σωτηριώδους ἐμψυγίματος ἀπολούσαντες (Ἐνεφύσησε, φησί, καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀδάθε Πνεῦμα ἄγιον· ἂν τινων ἀρῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.) Ἰωάν. Κ', 22, 23, καὶ τοῦ συγγρωπῆν ἀμαρτίας ἐν δυνάμει Πνεύματος ἁγίου κατηξιώθησαν. (αὐτόθ. 984-989).—Τὸ αὐτὸ Πνεῦμα μένον ὕπερ ἐστί, καὶ πολλὰκις ἐν προφηταῖς ἐνεργήσαν, νῦν νέον τι καὶ θαυμασίον ἐνεδειξάτο. Ἐρῥασε μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τοὺς Πατέρας ἢ χάρις, ἀλλ' ὥδε ὑπερβολικῶς· ἐκαί μὲν γὰρ μετέσχον ἁγίου Πνεύματος, ὥδε δὲ αὐτοτελῶς ἐδοκίμασθησαν. (αὐτόθ. 989-1012).

Οἱ ἀπόστολοι ἴλιοι ἦσαν ἐκλύμποντες τὰς ἀκτίνας εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου· οἱ δὲ προφήται τοῦ ἰδίου οἴκου μόνον φωστῆρες, τοῦ Ἰσραήλ. (Μακκάρ. Αἰγύπτ. ΑΔ', 573).

Ἐρώτησις. Οὐκ ἠδύοντο ἀμαρτάνειν οἱ ἀπόστολοι, εἰ ἤθελον, ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ θελήματος ἰσχυρότερα ἦν ἡ χάρις;—Ἀπόκρισις. Ἀμαρτάνειν μὲν οὐκ ἠδύοντο· οὔτε γὰρ ἠροῦντο ἐν φροτὶ δυντες καὶ ἐν χάριτι τοιαύτη. Πλὴν οὐ λέγομεν, ὅτι ἡ χάρις ἐν αὐτοῖς ἠθέβει, ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι παραχωρεῖ ἡ χάρις καὶ τοὺς τελείους πνευματικοὺς ἔχειν τὰ θελήματα, καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ποιῆν ἃ θέλουσι, καὶ τρέπεσθαι ὅπου βούλονται. (αὐτόθ. 700-701. 904-908).

Κατὰ ξηνηλασίας καὶ φθονερῶν ἰθαγενῶν κληρικῶν.—Ἀλλὰ καὶ ξένος ἡμῖν ὁ κηρὺς καὶ ὑπερόριος, τάχα ἂν εἴποι τις τῶν σφόδρα περιγρηπτόων τε καὶ φιλοσάρκων. Οἱ ἀπόστολοι δέ, οὐ ξένοι τῶν πολλῶν ἐθνῶν τε καὶ πόλεων, εἰς ἃς ἐμερίσθησαν, ἵνα πικταχορὸν δράμῃ τὸ Εὐγγέλιον, ἵνα μὴδὲν ἀλαμπές ἦ τοῦ τρισσοῦ φωτός, καὶ τῆς ἀληθείας ἀφῶτιστον, ὥστε καὶ τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους λυθῆναι τὴν νύκτα τῆς ἀγνωσίας; Ἰν' ἡμεῖς μὲν, φησὶν, εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομῆν, ἤκουσας Παύλου λέγοντος; (Πρ. Γαλ. Β', 9). Ἔστω Πέτρος ἢ Ἰουδαῖα· τί Παῦλον κοινὸν πρὸς τὰ ἔθνη, Λουκᾶ πρὸς Ἀχαιῶν, Ἀνδρέᾶ πρὸς τὴν Ἡπειρὸν,

Ἰωάννη πρὸς Ἐφεσον, Θωμᾶ πρὸς Ἰνδικήν, Μάρκω πρὸς Ἰταλίαν; Τί δὲ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν, ἵνα μὴ τὰ καθ' ἕκαστον λέγω, πρὸς τοὺς οἱ ἐπαθήμεσαν; ὥστε ἡ κάλεινός ἐπιτίμησον, ἡ κάμοι συγχώρησον, ἡ δεῖξον, ὅτι τὸν ἀληθινὸν λόγον προσεβύβαν, ἐπερηξέη τὴν ῥηλικίαν. (Γρηγ. Νκζ. ΑΓ', 228).

Ἄποστόλων τάξις καὶ πρὸς ἀλλήλους ἰσότις: περὶ ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ εὐταξίας ἐν πᾶσι. (αὐτόθ. 193 κ. ε.). — Πῶς ἐρμηνευτέον τὸ δοθὲν αὐτοῖς κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν χάρισμα τῶν γλωσσῶν, μίαν ἢ πολλὰς. (αὐτόθ. 440). — Ἀποστολικὴ διδασχά, καὶ τὸν θεῖον Πατῆρων θεολογία μόνα μέτρα πρὸς σωτηρίαν. (ΑΗ', 840).

Ἄποστολοι, οἱ θεοτόκτοι τῶν Εὐαγγελίων κήρυκες, μεθ' οὓς οἱ Μάρτυρες, καὶ μετ' αὐτοῦ πάλιν οἱ σωτηρῖα ἀρετῆ διακλάμψαντες. Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ καὶ τῆς ἀποστολικῆς ἀρμονίας; Ἐξαρχοί, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐδοξίας στέφανοι. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 725). — Κῆρυξ ὁμοῦ καὶ θεολόγος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς τοῦ Σωτῆρος γενόμενος, διὰ τὸ ἔνα μόνον φωτίζειν οἶκον, τὸν τοῦ Ἰσραήλ, λύχνος ἠνομάσθη. Οἱ δὲ τοῦ Σωτῆρος ἀποστολοι, οὐ λύχνοι, οὐδὲ ἀστῆρες, ἀλλὰ φωστῆρες ἀνηγορεύθησαν, οὐκ ἐνὶ κλίματι, οὐδὲ μίθ γωνίᾳ λάμπουντες, ἀλλ' ἅπαντες τὴν ὑπ' οὐρανὸν κατακυράζοντες. (αὐτόθ. 729 κ. ε.). — Εἰς πᾶσαν γοῦν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ ρθόγγος αὐτῶν).

Οἱ θεμέλιοι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ στύλοι καὶ τὰ ἐδρῶν κλίμακα τῆς ἀληθείας: οὗτοι εἰσιν αἱ ἀέννοι πηγαὶ τοῦ σωτηρίου, αἱ πόλεις, καὶ πλοῖσιον, καὶ θεοειδὲς νάμα τῆς διδασκαλίας προχέουσι. Ἐπὶ τούτοις ἡμεῖς καὶ ἡ προφητικὴ πικραπέμπε φωνή, λέγουσα: «Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου.» (αὐτόθ. 733).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Οὐκ ἔστι μόνον θυμιατόν, ὅτι ἀλιεῖς, ὅτι ἰδιώται ἦσαν οἱ κήρυκες, ἀλλ' ὅτι καὶ ἕτερα κωλύματα, φύσει κωλύματα ἦσαν, καὶ πλείων γέγονεν ἡ ἐπίδοσις. Οὐ μόνον οὐδὲν ἐκώλυεν ἡ ἰδιωτεία, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τοῦτο φανερωθῆναι ἐποίησε τὴν κήρυγμα. «Θεωροῦντες δὲ τὴν

τοῦ Πέτρου παρῆρσιον καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἀνθρώποι ἀγράμματοι εἰσι καὶ ἰδιώται, ἐθαύμαζον.» (Πράξ. Δ', 13). Οὐ μόνον οὐδὲν ἐκώλυεν ὁ δεσμός, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐποίησεν αὐτοὺς θαρραλεωτέρους. «Ἐν τῷ δνόματι, ἔλεγον, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, θν ὁμεῖς ἐσταυρωσάτε.» — «Οὐ δύναται γὰρ ἡμεῖς ἄ εἰδομαι καὶ ἠκούσασμαι μὴ λαλεῖν.» (Πράξ. Δ'). Ἐδέθη καὶ Σωκράτης παρ' Ἑλλήσι: τί οὖν; οὐκ εὐθέως ἔφυγον εἰς Μέγαρα οἱ μαθηταί; Πάυ γε' οὐ γὰρ τοῦ περι ἀναστάσεως ἐδέξαντο λόγους. Ποῦ οἱ ἀντεροῦντες, ὅτι οὐ θεῖον τὸ κήρυγμα; ἡ ἰδιωτεία οὐκ ἦν ἱκανὴ ποιῆσαι καταγνωσθῆναι αὐτούς; οὐκ οὖν εἰς κἂν ταῦτα ροβῆται αὐτοῦς; (ΣΒ', 370 κ. ε.).

Δώδεκα μαθηταὶ ἦσαν ἐπόμειοι τῷ Σωτῆρι Χριστῷ Ἐκκλησίαις δὲ πρᾶγμα οὐδὲ εἰς νοῦν τις ἐλάμβανε τότε, ἀλλ' οὐδὲ ὄνομα: ἡ γὰρ Συγκατῆ ἦν ἀνοῦσα ἔτι. Τί οὖν εἶπε, καὶ προσερῶνθησεν ὁ Σωτῆρ, τῆς οἰκουμένης σχεδὸν ἀπάσης ὑπὸ ἀσθεῖας κατεχομένης; «Ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρῃ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ἔθου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.» (Ματθ. ΙΓ', 18). Ὡς βούλει τοῦτο βασανίξει τὸ ῥῆμα, καὶ ὕψει διακλάμψουσιν αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν. Οὐ γὰρ δὴ τοῦτο θυμιατόν ἐστι μόνον, ὅτι φηκοδόμησεν αὐτὴν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπαντα, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀγείρωτον εἰργάσκητο, καὶ ἀγείρωτον ὑπὸ τοσοῦτων ἐνοχλουμένην πολέμων τὸ γὰρ, «Πύλαι ἔθου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς,» κίνδυνοὶ εἰσιν εἰς ἔθην κατάρουτες. (ΜΗ', 829 κ. ε.).

Οὐ γὰρ δὴ ἄλλους ἀνθρώπους λαβὼν ἐξω τῆς οἰκουμένης καὶ τῆς συνηθείας ταύτης, ἀλλ' αὐτοῦς ἐκείνους τοὺς ἐν τούτοις κατασπέντας καὶ πληοῦ γενομένους μελακωτέρους, τούτους ἐκέλευσε τὴν στενὴν καὶ θεβλιμένην ὁδεύειν ὁδὸν, τὴν τραχεῖαν καὶ σκληράν, καὶ ἐπειθε. Καὶ πόσους ἐπειθεν; οὐ δύο καὶ δέκα καὶ εἰκοσι καὶ ἑκατόν, ἀλλὰ πάντας σχεδὸν τοὺς τὴν ὑπ' ἥλιον οἰκοῦντας. Καὶ διὰ τίνων ἐπειθε; διὰ ἀνθρώπων δώδεκα, ἀγραμμάτων, ἰδιωτῶν, ἀγλωττῶν, ἀσημῶν, πενήτων, οὐ πατριᾶς; ἐχόντων, οὐ περιουσίας χρημάτων, οὐ σώματος δύναμιν, οὐ δόξης περιφάνειαν, οὐ προγόνων λαμπρότητα, οὐ λόγων ἰσχύν, οὐ ρητορείας δεινότητα, οὐ τὴν ἀπὸ

γνώσεως προστασίαν, ἀλλ' ἄλιεων, σκηνοποιῶν, ἑτερογλώσσων. Οὐδὲ γὰρ ὁμόφρονι τοῖς πεποιημένοις ἦσαν, ἀλλὰ ξένῃν τινὰ καὶ παρηλαγμένην παρὰ πάσας τὰς γλώσσας κεκτημένοι φωνήν, τὴν Ἑβραϊκὰ λέγω, καὶ δι' αὐτῶν ἠκοδομήσατε τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην, τὴν ἀπὸ πέρατος εἰς πέρατα τεταγμένην. (κυτόθ. 830-838).

Τύπος ἦσαν οἱ ἀπόστολοι, ἀρχέτυπον τινα εἰκόνα δικασίζοντες· ὁ βίος αὐτῶν ἠκριβωμένος ἦν, ὡς ἀρχέτυπον αὐτοῦς· καὶ παραδειγμα κεῖσθαι καὶ νόμους ἐμφύλους. Ἄπερ γὰρ τὰ γράμματα ἔλεγε, ταῦτα διὰ τῶν πραγμάτων πᾶσιν ἐδήλου οὗτοι. Τοῦτό ἐστι διδασκαλία ἀρίστη· οὕτω τὴν μαθητὴν ἐνάγειν ὁ διδάσκων δυνήσεται. (ἘΒ', 273).

Οἱ ἀπόστολοι, καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν ὑπὸ τῶν προφητῶν προκηρύχθησαν. (ΜΗ', 820-838). — Ἀτελέστεροι πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ ἦσαν. Οὐχ ὄπλοις, ἀλλὰ λόγῳ καὶ θαύμασι τὴν οἰκουμένην καθυπέταξαν. (κυτόθ. 773-778). — Ἡ σκία αὐτῶν καὶ νεκρὸς ἀνίστα. (κυτόθ. 782). — Ἀστήριχοι ἦσαν πρὸ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. (Ξ', 19 κ. ἑ.). — Ἄγγελιο φωτὸς ἦσαν καὶ τῶν ἀνωθεν πραγμάτων ὑπερέτα. (κυτόθ. 45). — Ἐγκώμιον καὶ ἀληθὴς ἔπαινος αὐτῶν τίς. (κυτόθ. 18). — Οὐδὲν πρὸς ἐπιδείξειν ἐποίησαν, ἀλλὰ πρὸς σωτηρίαν. (κυτόθ. 259). — Διὰ τὴν εἰπέ μοι, ἐπὶ μὲν τῶν ἀποστόλων τσακῶτα δυνάμεις ἐγένοντο, ἐπὶ δὲ ἡμῶν οὐχί· καὶ τοι ὁ αὐτός· ἐστὶ Θεός, τὸ αὐτὸ ὄνομα. Ἄλλ' οὐκ ἐστὶν ἕστω. Πῶς; (κυτόθ. 92 κ. ἑ.).

Διὰ τὴν ὁ Κύριος ἡμῶν κοστίττεισθαι, ἐλαύνεσθαι, καὶ δεσμοτήρια οἰκένει εἶπεν αὐτούς; Ἰνα μὴ τῶν σημείων τὸ μέγεθος θεοῦ αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις νομίζεσθαι ποιήσῃ. (ΜΘ', 115). — Διὰ τῶν δεσμῶν, τῶν μαστιγῶσεων καὶ τῶν κκώσεων ἐκράτησαν. (κυτόθ. 167).

Πῶς ἐθεμελίωσαν τὴν Ἐκκλησίαν. Ὀμιλικ. (ΝΑ', 67-76). — Ἡ τῶν ἀποστόλων ἀποστολὴ ὑπατεία ἦν πνευματικὴ. Ἀρχοντες γὰρ εἰσιν ὑπὸ Θεοῦ χειροτονηθέντες οἱ ἀπόστολοι, οὐκ ἔθνη καὶ πόλεις διακρούους λαμβάνοντες, ἀλλὰ πάντες κοινῇ τὴν οἰκουμένην ἐμπιστευθέντες. (κυτόθ. 91-94).

Οἱ ἀπόστολοι πρὸ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ ἔλαβον τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα· μετὰ δὲ

τὸ πάθος τὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. (ΝΒ', 785-786). — Διὰ τί ἔρχαιρον μαστιγιούμενοι; (ΝΓ', 199. — ἘΒ', 55-74.253). — Ἀνώτεροι τῶν προφητῶν ἦσαν (ΝΖ', 231). — Ἀποστολὴ τῶν μαθητῶν εἰς τὸ κήρυγμα. Ἀξίκα τῶν ἀποστόλων, ὀνόματα καὶ τάξις αὐτῶν. Ἀσπακλὸς τῶν ἀποστόλων κατ' ἐντολήν τοῦ Διαδόσκου αὐτῶν, τίς ἦν. (κυτόθ. 377-388). — Ζῶσαι βίβλοι, καὶ νόμοι ἦσαν ἐμφυχοὶ διὰ τῆς χάριτος. (κυτόθ. 15 κ. ἑ.). — Ὅτι οὐκ εἰσὶν ἱερεῖς, ἀλλ' ἱερέων μεζῖους. (κυτόθ. 436).

Πρῶτος πάντων καὶ κυριώτατος ὁ Πέτρος ἦν ἀγράμματος, ὁ ἰδιώτης, ὁ ἀλιεύς Πέτρος· τοῦτου τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ἐν Ἰησοῦ. Ποῖους τοῦτους; τοὺς ἀλιεῖς, τοὺς τελῶνας· καὶ γὰρ τέσσαρες ἦσαν ἀλιεῖς, καὶ δύο τελῶνας, Ματθαῖος καὶ Ἰάκωβος, ὁ δὲ εἰς καὶ προδότης. (κυτόθ. 381. — ΜΗ', 931. — ἘΑ', 23-30). — Διὰ τὴν ἐν θαλάσῃ ἐπροβήθησαν; (κυτόθ. 351). — Οὐπω γὰρ ὁ σταυρὸς ἦν τελεσθείς, οὐπω Πνεύματος χάρις δοθεῖσα. ΝΗ', 619).

Ὅποιος δεινὸς πόλεμος κατ' αὐτῶν ἠγέρθη κατὰ τὸν τοῦ κηρύγματος αὐτῶν χρόνον· Ὁ τῶν ἀπατεῶνων, ὁ τῶν Ῥωμαίων, ὁ τοῦ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ, ὁ τοῦ μίσους ὑπὸ πάντων, ὁ τῶν ψευδοχριστῶν καὶ τῶν ψευδοδιδασκάλων. Ἰδοὺ πῶς διέκειτο τότε τὰ πράγματα, καὶ πῶς ποικίλος ὁ πόλεμος ἦν, καὶ ταῦτα ἐν ἀρχῇ, ὅτε μάλιστα πολλῆς ἕκαστον ἡσυχίας δεῖται τῶν καταθροουμένων (κυτόθ. 691).

Πῶς τὸν κόσμον καθυπέταξαν; Πόθεν αὐτοῖς ἐπέηλθε προσδοκῆσαι τῆς οἰκουμένης περιγενέσθαι, εἰ μὴ εἶδον τὸν Χριστὸν ἀντατάντα; Μὴ γὰρ ἐξεστήκεσαν, ὡς τε τοιοῦτον τι λογίασθημι ἀπλῶς καὶ εἰς ἡ; Καὶ γὰρ ὑπερέβαλλε πᾶσαν μακίαν τὸ προσδοκῆσαι ἀνευθεῖα· χάριτος, τοσοῦτου περιγενέσθαι πράγματος. Πῶς δ' ἐν αὐτῷ κατάρθωσαν μινόμενοι καὶ ἐξεστηκότες; Εἰ δὲ ἐπαρῶνον, ὡς περ οὖν καὶ τὰ πράγματα εἰδείξαι, πῶς ἀνευ τοῦ λαθεῖν ἐνέχυρα ἀξιώσθηκα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ τῆς ἀνωθεν ἀπολαύσει ῥοπῆς, ὑπέμενον πρὸς τοσοοῦτους ἐξελεῖν πολέμους, καὶ γῆς καὶ θαλάσσης καταπολεμῆσαι, καὶ πρὸς μεταβολὴν τῶν τῆς οἰκουμένης ἀπάτης ἐθῶν, τῶν ἐν χρόνῳ τοσοῦτω παγέντων, ἀνθρώποι ἀποδύσεσθαι καὶ στήναι γενναίως οὕτως; Καὶ τὸ δὴ μεζῖον, πρὸς τὸν οὐρα-

νὸν καλοῦντες καὶ τὰς ἀνω διακριβάς, πῶθεν προσεδόκων πείθειν τοὺς ἀκούοντας; (ΞΑ', 39).

Διὰ τί οὐκ ἦσαν φιλόσοφοι; Εἰ γὰρ Πλάτωνος ἔλλογιμώτερος ἦν ὁ Πάυλος, πολλοὺς εἰκότως ἀντιλέγειν, ὅτι οὐ τῇ χάριτι, ἀλλὰ τῇ εὐγλωττίᾳ περιεγένετο (αὐτόθ. 27 κ. ε.). — Διὰ τί πρὸ παντὸς ἄλλου τὸ τῶν γλωσσῶν χάρισμα ἔλαβον; (αὐτόθ. 295-306).

Λόγος εἰς τοὺς ἁγίους ΙΒ'. ἀποστόλους. (ΝΘ', 495-498). — Ἀποστόλων ἀλιέων καὶ φιλοσόφων πλκτιῶν σύγκρισις. (αὐτόθ. 23-54. 352). — Πῶς ἡ οἰκουμένη ἀπασα ἠλιεύθη ὑπὸ δῶδεκα πτωχῶν καὶ ἀγαρημάτων ἀνθρώπων; Ξ', 18-26). — Περὶ τῆς διδασχῆς τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς Ἑλληνῶν ἐν σοφίᾳ μαρίας. (ΞΑ', 29-40). — Ὅτι θεῖχ δυνάμει περιεγένοντο τῶν Ἑλλήνων ὅτι τὸ κήρυγμα αὐτῶν ἔργον ἦν θεϊκῆς δυνάμεως. (αὐτόθ. 47-68). — Οἱ θεηγόροι ἀπόστολοι δόξης καθαροί. Ἀποστόλων καὶ Κυνικῶν διαφορὰ. (αὐτόθ. 301-306). — Οἱ ἀπόστολοι δυνατώτεροι καὶ ῥητότεροι, καὶ φιλοσόφων, καὶ τυράννων. (αὐτόθ. 543-546. — Φῶτ. ΡΑ', 945). — Ἀποστόλων ἐνδύματα (ΞΒ', 254).

Ἀποστόλων διδασκαλίαι. Μέχρι τίνας ὑμῖν περὶ βίου διαλεγόμεθα; Ἐπὶ τῶν ἀποστόλων οὕτως οὐκ ἦν, ἀλλὰ συνεχῶς μετεπήδων, τοὺς πρότερον μνηθόντας διδασκάλους καθιστῶντες ἐτέρων τινῶν μνητουμεμένων. Οὕτως ἡδυνήθησαν τὴν οἰκουμένην περιελθεῖν, τῷ μὴ προσδεσμεῖσθαι τόπῳ ἐνί. Πόσης οἴεσθε διδασκαλίας δεῖσθαι τοὺς ὑμετέρους ἀδελφούς, τοὺς ἐπὶ τῶν ἀγῶν, καὶ τοὺς ἐκείνων διδασκάλους; (αὐτόθ. 362).

Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίαις σύγκρισις καὶ τῆς μετὰ ταῦτα. Οὐχὶ νῦν ὡς τὸ πάλαι. Ἄλλ' ἔοικε νῦν ἡ Ἐκκλησίαις γυναικὶ τῆς παλαιᾶς εὐημερικῆς ἔκπεσούσῃ, καὶ τὰ σύμβολα κατεχούσῃ πολλὰ καὶ μόνον τῆς ἀρχαίας εὐπραγίας ἐκείνης, καὶ τὰς μὲν θήκας τῶν χρυσοῦν ἐπιδεικνυμένην, καὶ τὰ κιβώτια, τὸν δὲ πλοῦτον ἀφῆρημένην ταύτη προσείκειν ἡ Ἐκκλησίαις νῦν. (αὐτόθ. 312-313. 305-316).

Ὅτι τὸ ὄνομα τῶν ἀποστόλων πολλῶν ἐστὶν ἀξιωματῶν ὄνομα καὶ ὅτι τῶν ἐξῴθεν ἀρχόντων καὶ αὐτῶν τῶν βασιλευμένων πολλῶν μείζονα κέκτηνται δυνάμειν οἱ ἀπόστολοι καὶ ἐξουσίαν. Ὁμιλία. (ΝΑ', 87-98).

Ἀποστόλων καὶ ἔθνικῶν φιλοσόφων σύγκρισις. Ὁμιλία (ΞΓ', 499-510. 547).

Οἱ ἀπόστολοι διὰ τί οὐ συνεχῶς λέγουσιν ὅτι ἐκ Παρθένου γέγονεν (ὁ Χριστός); (ΝΖ', 33).

Ἀποστόλων θεῖαι ἔμπνευσις, καὶ οὐράνιος διδασκαλίαι. Διότι τίς ἄλλος ἐδιδάξεν αὐτοὺς; Ἄν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. (Ἰωάν. Α', 1). Ἡ λίμνη Γενησαρέτ; Ἄλλ' οὐ δογματίζει. Ἡ ἀλιεία; Ἄλλ' οὐ θεολογεῖ. Ζεβεδαῖος; Ἄλλ' ἰδιώτης; Ἡ πατρίς; Ἄλλ' εὐτελής. Ἡ κόμη; Ἄλλ' ἄγροικοί, οὐ πολιταί. Οἱ Ἰουδαῖοι; Ἄλλὰ περπατᾷ νόμου. Νόμος; Ἄλλὰ σκίαν εἶχε. Μωϋσῆς; Ἄλλ' ἰσχυρόφωνος ἦν καὶ βραδύγλωσσος. Δαυὶδ; Ἄλλὰ σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος κ.ε. [Πρόκλος Πατρ. Κωνσ. ΞΒ', 801].

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

Ἵμετεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Τοῦ κόσμου, οὐκ ἔθνους ἐνός, ἀλλὰ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης καὶ φῶς νοητόν, καὶ τῆς ἀκτίνας πολλὸ βέλτιον ὥσπερ οὐν καὶ ἄλλας πνευματικόν. Ἄλλας δὲ ἡ φρόνησις. Ἔσεσθε δὲ καταφανεῖς πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ, ὡς πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 373).

Ἐπιθήτε ἐπὶ τοὺς ἄρτους λίβανον καθάρων καὶ ἄλλων (Λευιτ. ΚΔ', 7). Ὁ μὲν λίβανος εὐωδὶς ἐστὶ σύμβολον οἱ δὲ ἄλλες, συνέσεως καὶ φρενῶν ἐνυπάρχον δὲ ἀκρῶς ἀμφοτέρω τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις. Εὐωδὶς γὰρ ἦν ὁ βίος αὐτοῦ καὶ γοῦν ἔρχοντο, ὅτι ἐΧριστοῦ εὐωδὶς ἐσμὲν τῷ Θεῷ. (Β'. πρ. Κοριν. Β', 15). Ἐκεῖ Βενιαμὶν νεώτερος ἐν ἐκστάσει ἄρχοντες Ἰουδα ἡγεμόνες αὐτῶν, ἄρχοντες Ζαβουλών, ἄρχοντες Νεφθαλεμῶν Ψαλμ. ΞΖ', 28. Σχεδὸν γὰρ ἐξ ἀπάσης φυλῆς τῆς ἐξ Ἰσραὴλ ἀπόλεκτοι γεγόνασιν οἱ μακάριοι ἀπόστολοι. Ἦσαν δέ, πρὸς τοῦτο, καὶ πανσύνετοι καὶ φωστῆρες ἦσαν οἰκουμηνικοί, λόγον ζωῆς ἐπέσχοντες καὶ τό γε παράδοξον εὐγλωττίαν μὲν γὰρ ἔχουσι λαμπρὰν οἱ τῶν Ἑλλήνων σοφοί, καὶ εὐστομοῦσιν ἄγαν, οἱ δὲ γε τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν μαθηταί, ἄνθρωποι γεγόνασι χειροτέχων καὶ θαλασσοῦργοι, καὶ ἰχθυοθηραί, οὐ κόμπων ἔχοντες λόγαν, οὐ λέξων εὐπορίαν δεδοκίμασμένων ἄλλ' ἰδιώται μὲν τῷ λόγῳ, πλοῦστοι δὲ τῇ γνώσει. (αὐτόθ. 585. 601. 640-641).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου.

Ἄποστόλων διδασκαλία καὶ νομοθεσία, καὶ νεωτερισμοὶ τινῶν τῶν νῦν ἐπισκόπων. Οἱ μὲν ἀπόστολοι, ἅτε τῷ θεῷ Πνεύματι ἐσαορισμένοι, καὶ τὴν Ἑκκλησίαν, ὡς δεσποτικὴν νόμωσαν, οὕτω διεκόσμησαν, ὡς μήτε τῶν χειρῶν αὐτῆ μηδὲν διενολεῖν, μήτε εἶναι τι κἄλλιον, ὃ χρῆ τῷ θεσμῷ προστεθῆναι. Τινὲς δὲ τῶν νῦν τὸν διδασκαλικόν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐμπειστευμένω θρόνον, τολμῶτι νεωτερίζουσιν, καὶ τὸν παρ' ἐκείνων κοσμίως καὶ εὐσεβῶς θεμελιωθέντα θεσμὸν ἀτιμάσαντες, τὰ οἰκεῖα προκρίνουσι, τὸν ἐξ ἀρχῆς κόσμον ἀτιμότερον, δι' ὧν ποιοῦσι, νομίζοντες. Οὗτοι ἐγχειρίζουσι τὴν ἱερωσύνην τοῖς ὡς περ ἐξ ἀγορεύει αὐτὴν ἠνωσκαμένοις, οὗς εἰς ἀπόλειπον πέμπουσιν οἱ ἀπόστολοι, λέγοντες· «Τὸ ἀγγυρίον σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπόλειπον, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτῆσθαι· οὐκ ἔστι σοι μερίς, οὐδὲ κλήρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ.» (Πράξ. Η', 20-21). Καὶ ὅταν μὲν δόξωσι περὰ τινῶν λοιδορεῖσθαι, εὐθὺς τὸ ἀποστολικὸν ἀξιωμακίον προσφέρουσιν, ὅταν δὲ δέη τι πρᾶξαι τὸν δέοντων, οὐκ ἔτι τοῦτο προσφέρουσιν, ὡς ἐξὸν τιμᾶσθαι μὲν ὡς ἀποστόλους, μὴ πράττειν δὲ ὡς ἀποστόλους. (Οἱβ', 1033).

Ἄποστόλων συγκατάβασις, καὶ οἰκονομική. Θί ἀπόστολοι οὐκ ἐκήρυττον μὲν, οὐδ' ἐνομιθέουσαν περιτομὴν· συνεχώρουν δὲ, ὅχι ἕτι δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' ὅτι σαρξὶς συγκαταβίσεως ἦν χρεῖα. Οὐ γὰρ ἂν ἐπέτρεψαν, ἢ ὡς δεῖον φυλάττεσθαι, περὶ τὴν ἀρχὴν ἐρύλαττον. Καὶ περὶ τῶν περὰ τοῖς ἀπίστοις ἐστιωμένων ἔρη ὁ Παῦλος· «Εἰ δὲ τις καλεῖ ὑμεῖς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρκατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε.» (Α' πρ. Κορινθ. Ι', 27). Οὐ κελεύω, φησὶν, ἀπελθεῖν· εἰ δὲ βούλεσθε, οὐ κωλύω. Ἄλλο γὰρ τὸ κελεύειν, ἄλλο τὸ μὴ κωλύειν· τὸ μὲν γὰρ νομοθετικὸς ἐστὶ, τὸ δὲ οἰκονομικός. (αὐτόθ. 1125-1128). — Μέτριον ἀσκεῖν χρῆ, ὃ βέλτιστε, τὸ φρόνημα. Μέτριον δὲ φημί, οὐ τὸ πρὸς τοὺς μείζους κολακκευτικόν, ἀλλὰ τὸ πρὸς τοὺς ἐλάττους συγκαταβητικόν· οὐ τὸ δουλοπρεπέες, ἀλλὰ τὸ ἡμερον· οὐ τὸ ὑποκρίσεως μεστόν, ἀλλὰ τὸ ἀδολον καὶ ἐλευθέριον, καὶ καπηλαῖον μὴ ἐπιστάμενον. (αὐτόθ. 905).

Ἐμὲ τὸν μέγιστα πάντων διώκτην διὰ τοῦτο εἶκατε διώξει, ἵνα ὃ ἀξιόπιστος κηρῶσων κατὰ συγκατάβασιν καὶ οἰκονομίαν. Ὁ γὰρ Θεὸς οὐκ ἀβρόως πάντα ποιεῖ, ἀλλὰ κέχρηται συγκατάβασει διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ φιλάνθρωπίαν. (Χρυσόστ. ΞΒ', 327-328.678).

Τί δὲ ἐστὶ συγκατάβασις; «Ὅταν μὴ ὡς ἔστιν ὁ Θεὸς φαίνεται, ἀλλ' ὡς ὁ δυνάμενος αὐτὸν θεωρεῖν οἷός τε ἔστιν, οὕτως ἑαυτὸν δεικνύη, ἐπιμετρῶν τῆ τῶν ὀρώντων ἀσθενεῖ τῆς ὄψεως τὴν ἐπίδειξιν. (ΜΗ', 722). Συγκατάβασις ἐπὶ συνηθείᾳ. (αὐτόθ. 867). — Οὐ γὰρ ἢ πρὸς τὸ σὺν ἀσθενὲς συγκατάβασις ἐλάττωσις ὀρεῖται γίνεσθαι τῆς ἀξίας τοῦ δυνατοῦ· ἀλλὰ τὴν μὲν φύσιν νόει θεοπρεπῶς, τὰ δὲ τεικνιότερα τῶν ῥημάτων δέχου οἰκονομικῶς. (Βασίλ. ΑΑ', 468. — Γρηγ. Ναζ. καὶ Βασίλ. Σελευκ. ἐν σημ. παρ' Ἰσιδώρῳ ΟΗ', 1127).

Περὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς Θεοτόκου. (Νεῖλος, Ἀββᾶ; ΘΘ', 917-924). — Περὶ τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ κηρύγματος τῶν ἀποστόλων. (Ζυχ. Μιτυλ. ΠΕ', 1038-1040). — Ἀποστόλων κήρυγμα καὶ σκοπὸς τῆς Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας. (Σωζώμ. ΞΖ', 853-861).

Οἱ θεοὶ ἀπόστολοι οὐ μόνον τὴν ἡπειρον, ἀλλὰ καὶ τὴνθάλασσαν περαιοῦμενοι καὶ τὰς νήσους, προσέφερον τοῦ νεοροῦ φωτός τὴν ἀκτιν. (Θεοδώρ. ΠΑ', 320).

Ἄπόστολοι οὐ μόνον οἱ δῶδεκα, ἀλλὰ καὶ οἱ μετὰ ταῦτα ἕτι χάριτος ταύτης τετυχηκότες. (Θεοδώρ. ΠΒ', 329). — Ἀποστόλους ὀνόμαζόν τοὺς νῦν καλουμένους Ἐπισκόπους· τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος· τὸ μὲν τῆς ἀποστολῆς ἔνομα τοῖς ἀληθῶς ἀποστόλοις κατέλιπον, τὴν δὲ τῆς Ἐπισκοπῆς προσηγορίαν τοῖς πάλαι καλουμένοις ἀποστόλοις ἐπέθεσαν. (αὐτόθ. 804). — Κατεγρωσμένοι περὰ τῶν ἀποστόλων αἱ ἐριδες καὶ αἱ διαίρεσις. (αὐτόθ. 1217).

Τῶν ἀποστόλων ὁ θεῖος χορδὸς ἐκ σπέρματος· Δαυιδ βεβλαστηκέναι κατὰ σάρκα ἔρη τὸν Δεσπότην Χριστόν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 68). — Τὸν θεῖον Παῦλον πιστὸν εἶναι νόμιζε, καὶ πιστὸν ἀπάντων διδάσκαλον. (αὐτόθ. 120). — Τὸν ἀπόστολον Παῦλον παντελῶς ἠρνήθησαν οἱ αἰρετικοὶ Ἑλεσαῖοι, οἱ καὶ Σμψάσιοι καλούμενοι. (Ἐπιφ. ΜΑ', 960. — Θεοδώρ. ΠΓ', 393) — Διατάξεις ἔγραψαν οἱ ἀπόστολοι. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 836). — Εἰς τὸ, α° Οὐ γὰρ κατεργάζομαι,

οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω, τοῦτο ποιῶ, ἀλλ' ὁ μισῶ, τοῦτο πράσσω. Πρ. Ῥωμ. Ζ', 15. Ἐρμηνεία. (αὐτόθ. 1164-1177).

Ἀποστροφή, σχῆμα λόγου.

Ἀποσφάλλειν τινά, τὸ τῆς ὁδοῦ ἀποπλανᾶν, καὶ ἀποσφάλλειν πόνου.

Ἀποσχίζεσθαι. Ἀποσχίζεσθαι, οὐχ ὁ τῶν ἀσεβῶν χωριζόμενος, ἀλλ' ὁ τῶν εὐσεβῶν ἀριστάμενος. (Διακτ. Ἀποστὸλ. Α', 913-916). — Ὅτι χρὴ μὴ ἀποσχίζεσθαι τῶν ἀγίων, ἀλλ' εἰρηνεύειν μαχομένους, κρίνειν τε δικαίως, καὶ μὴ προσωποληπτειν. (αὐτόθ. 1005).

Ἀποταγή, τοῦ καταχουμένου πρὸς τὸν ἐναντίον, καὶ συνταγή πρὸς τὸν Χριστόν. Ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾷ, καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ταῖς πομπαῖς αὐτοῦ, καὶ ταῖς λατρείαις αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, καὶ ταῖς ἐμφυρέσειν αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτόν. — Μετὰ δὲ τὴν ἀποταγήν, συντάσσομενος λεγέτω· Συντάσσομαι τῷ Χριστῷ, καὶ πιστεύω, καὶ βηπτιζόμεαι κ. ἔ. (Διακτγ. Ἀποστὸλ. Α', 1041-1044. — Χρυσόστ. ΜΘ', 231-240). — Ὅτι ἀποτασόμεθα τῷ Σατανᾷ καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ τοῖς πονηροῖς ἀνθρώποις δι' αἰτίας ἔξ. (Φώτ. ΡΑ', 1049. — Ἰσαὰκ Καθολικὸς ΡΑΒ', 1180). — Τί ταῖς λέξεις ταῦται δηλοῦνται; α' Ἀποτάσσομαι σοὶ Σατανᾶ· Τίνος ἔνεκεν τὸ ἵστασθαι πρὸς δυσμάς. (Κύριλλ. Ἱεροσολ. ΛΓ', 1069-1073).

Ἀποταγή βίου. Παράνεσις περὶ ἀποταγῆς βίου, καὶ τελειώσεως πνευματικῆς. (Βασιλ. ΛΑ', 625-648. — 933-941).

Ἀποταγή καὶ ὑπακοή. Ἡ μὲν ἀποταγή λήθη ἐστὶ προκαταχούσης γνώμης, καὶ ἀρνήσις συνηθείας, ἡ δὲ ὑπακοή, νέκρωσις καὶ φθορὰ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς μελῶν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 177-180). — Περὶ ἀποταγῆς διδασκαλίαι ψυχωφελεῖς διάφοροι, καὶ περὶ τῶν ἐνδυμάτων τοῦ μοναχικοῦ σχήματος (Δωρόθ. Ἀββᾶς ΠΗ', 1612-1844. — Ομιλία μετὰ τῶν Γραφ. χωρίων. Ἀντίοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1780-1788).

Ἀποτακτικοί, αἰρετικοί, οἵτινες καὶ ἀποστολικούς ἐκαστοῦς λέγειν βούλονται. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 1040 κ. ἔ. — Οἱ αὐτοὶ καὶ Ἀποτακτίται. Τιμόθ. Πρεσβ. ΠΓ', 16. — Θεοδώρ. ΠΓ', 368).

Ἀποταξάμενοι. Περὶ τῶν ἀποταξάμενων, καὶ πάλιν εἰς κόσμον ἀναδραμόντων. Κα-

νόνες συνοδικοί, τῆς Α'. δ' ἑ'. τῆς Γ'. ὁ ββ'. Τῆ; ἐν Ἀγκύρῃ ὁ β'. ε'. ζ'. Βλέπ. Πηδάλιον (Γελασ. Κυζίκ. ΠΒ', 1330). — Περὶ ἀποταξάμενων καὶ ἐξ ὑποστροφῆς ἐκείνων πρακτόντων, οἷς ἀπετάξαντο. (Δαμασκ. ΙΕ', 1172).

Ἀποτεθῶνα, ὅτι ἡ ἀπὸ τὴν ἀπὸ τῶν οἰκείων διάστασιν δηλοῖ.

Ἀποτελεσματικῆ, ἡ περὶ τοὺς ὄρνις καὶ τὰς διοσημείας ἐπιστήμη.

Ἀποτίνειν ἀθρόα. Βλέπ. λ. Ἀθρόα. — Ἀποτίνειν τῇ ἰδίῃ κεφαλῇ. — Κομιδὴν ἀποτίνειν, ὃ ἐστὶν ἐπιμέλειαν ὁμοίον ἐστὶ τῆ, θρέπτρα ἀποδιδόναι, ὃ ἐστὶ τροφεῖα. Τοκεῦσι γὰρ θρέπτρα καὶ ὀφείλονται καὶ ἀποτίνεσθαι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀποτμος, ἐν ἴσῳ τῷ δύστομος, δυσθάνκτος ἢ δυστυχῆς. Ἐπει καὶ πότμος οὐ μόνον ὁ θάνατος, ἀλλὰ καὶ ἡ τύχη, παρὰ τὸ πετεῖν, ὃ ἐστὶ πεσεῖν.

Ἀποτομᾶς γῆ, ἡ ἀποτετημένη τῶν πέριξ.

Ἀποτομή, λόγος εἰς τὴν ἀποτομὴν Ἰω. τοῦ Προδρόμου. (Ἀνδρ. Κρήτης ΙΖ', 1109-1141).

Ἀπότομος. Μὴ ἔσο ἀπότομος, μήτε πειραθῆ; θεῖας ἀγανακτήσεως, κἄν δοκῆς ζήλῳ περιφλέγεσθαι θεοσεβείας. Παράδειγμα ἀπότομος ἔκ τινος ἱστορίας. (Κλήμ. ΟΘ', 297-300).

Ἀποτος ἀπέσεικ, ἡ πικρὰ (Θεοδώρ. ΠΑ', 320).

Ἀποτρέπειν. Ἀποτρέπει μὲν θεὸς τῶν ἐναντίων, οὐ βιάζεται δὲ τῶν ἀνθρώπων τὴν γνώμην. (Θεοδώρ. Π', 440).

Ἀποτρέδων, τὰς δόξας αὐτῶν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 193). — Ἀποτρίψεσθαι τὰ δειδῆ παρκαλεῖ. (Π', 1829). — Ἰνα δὲ καὶ τῶν ἀναγωνσομένων τὰς γλώσσας, καὶ τὰς τῶν ἀκουστομένων ἀκοὰς ἀποτρίψωμεν, καὶ τῆς λοιμῆδος ἀπαλλάξωμεν δυσοδομίας. (ΠΓ', 337).

Ἀπότριχες, οἱ ἄνηθοι παρὰ Καλλιμάχῳ. **Ἀποτροπαίος**. Φεύγων πᾶν αἶμα βδελυκτὸν καὶ ὀσμὰς ἀηδεῖς καὶ ἀποτροπαίους ἐκκλίτων Κωνσταντίνος ὁ Μέγας. (Θεοδώρ. ΠΒ', 976).

Ἀπότροπος, ὁ γεχωρισμένος καὶ οἷον ἐξόριστος· ὑπότροπος δὲ ὁ ὑποστραφεὶς καὶ παλινοστήσας.

Ἀποτυμπανισθῆναι, τὴν κεφαλὴν ἀ-

ποκοπήναι· καὶ ὅτι παρὰ Ῥωμαίους ἐπὶ πάν-
τε μναξὶ ὑπέμενον τινες ἀποτυμπανισθῆναι·
(Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀποτυχία, παροιμία ἐπὶ τῶν ἀποτυ-
χανόντων· *Ἄθη μὲρ ἢ μίριθος οὐδὲν ἔσπασεν*.
Παροιμῶδες ἐπὶ τῶν ἐκ πρώτης μὴ τυχόντων
οὐ θέλουσι, τὸ

Ἵσπρ' ἄλλην φράζονται ἐν φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω.

Οὐ γὰρ αὕτη ἐτοίμη. Ὑστερον δὲ παροιμία
ὁμοίᾳ τοιαύτῃ ἐξερωνήθη, αὕτη μὲν ἢ μῆ-
ρινθος οὐδὲν ἔσπασεν, ἀντὶ τοῦ αὕτη ἢ μη-
χανὴ οὐδὲν ἦνυσεν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν σχοί-
νων θηρευόντων ἢ ἀλιευόντων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀποτυχίσαι λήθω, τὸ ἀποπελεκηθῆσαι,
παρὰ τὸ εὐχος, ὄργανον λιθοσοικῶν.

Ἀπουρίζεσθαι, τὸ ἀπορίζεσθαι καὶ ἀκριρε-
σθαι· κατουρίζεσθαι δὲ τὸ κατ' οὖρον πλεῖν.

Ἀπουσίαι. Οὐδὲν βλάπτει ἢ ἀπουσία,
ὅταν πίστειος ὀρθόκλιμο ὦσι, καὶ οὐδὲν ὠρε-
λεῖ ἢ παρούσαι, ὅταν πίστειος ὀρθόκλιμο μὴ
ᾦσι. Βακτηρικῆ γὰρ τίς ἐστιν ἰσχυρὰ ἢ πίστις,
καὶ λιμὴν ἀσφαλῆς, τῆς τῶν λογισμῶν ἀπκ-
λάττουσα πλάνης, καὶ ἐν ἡσυχίᾳ πολλῇ τὴν
ψυχὴν ἀναπαύουσα. (Χρυσόστ. ΝΓ', 273 κ. ε.).

Ἀποφαίνεσθαι, ἐκ τοῦ φᾶ, τὸ λέγω, γί-
νεται φάινω, εἰς οὐ τὸ ἀποφαίνω, ὅθεν ἀπό-
φασις.—Ἀποφῆσαι κρείττους τῶν δυσμενῶν,
καὶ λῦσαι τὰς συμφορὰς. (Θεοδώρ. Π', 1185).

Ἀποφαίνεσθαι. Ἐγὼ δὲ ταῦτα οὐκ ἀ-
ποφαινόμενος λέγω· τολμηρὸν γὰρ ἀποφαντι-
κῶς οἴμην λέγειν, περὶ ᾧ ἢ θεῖα δικῆρῆδην
οὐ λέγει Γραφῆ. (Θεοδώρ. Π', 84). — Ἀπο-
φαίνεσθαι, καὶ ἐρωτᾶν. Ὅ μὴ ἀποφαινόμενος,
ἄλλ' ἐρωτῶν, καὶ τῇ κρίσει τῶν ἀκροατῶν
τὴν ψῆφον ἐπιτρέπων ἐμφορικωτέρην καὶ δρι-
στικωτέραν τῇ ἐρωτῆσει τὴν ἀπόδεικναι ποιεῖ-
ται. Τοὺς γὰρ ἀποφαινόμενους αὐθαδεῖς οἱ
πολλοὶ γράφοντι· τοὺς δὲ ἐρωτῶντας, καὶ
προπειεῖς κρείττους εἶναι ἠγούνται, καὶ
ἀμείνους στεφανοῦσι, τῷ τὰ λεγόμενα κατα-
δέχεσθαι καὶ ἐγκρίνειν αἰεὶ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1552).
Πρὸς τοὺς κατὰ Πύρρονος Σκεπτικούς, ἤτοι
ἐρετικούς ἐπικληθέντας, μηδὲν κατακληπόντων
εἶναι ἀποφαναμένους. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1244-1257).

Ἀπόφασις. Κρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ κα-
τάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις, ἀπόφασις λέγεται.
Ἐπειδὴ πάσῃ καταφάσει ἀντίκειται ἀπόφα-
σις, καὶ πάσῃ ἀπόφασι καταφάσις ἢ ἀπόφα-

σις ἢ ἀντικειμένη τῇ καταφάσει, καὶ ἡ κατά-
φασις ἢ ἀντικειμένη τῇ ἀπόφασι, ἀντίφασις
λέγεται· ἀνάγκη δὲ τὴν μίαν ψευδεσθαι, καὶ
τὴν μίαν ἀληθεύειν. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΔ',
653. 664).

Ἀποφαντικὸς λόγος· ὁ ἀποφαντικὸς μου
λόγος ἐνεργεστάτος ἐστὶ, καὶ πρακτικώτατος,
πάντα πληρῶν ὄσα βούλομαι. (Θεοδώρ. ΠΑ',
448).—Ἀποφαντικῶς λέγειν — Ἀποφαντικῶς
ἐρμηνεύειν — Ἀποφαντικῶς ἀναγινώσκειν).

Ἀπόφασις ἐπισηφένουσα κατάφασιν, οἷον
οὐκ ἀλαπαδρός, ἀντὶ τοῦ ἀνδρείου.—Ἀπόφασις
καὶ ἀποφάσκειν ἐκ τοῦ ἀπόφασμι. Ἀπόφασις
παρατιθεμένη θετικαῖς φρασαῖς, ἔστω δύναται
στερηθεῖ ἐν συνθέσει παρακλιμακωμένη, οἷον,
οὐ παραγένησις ἐν ἔσθῃ τῇ ἀπουσίᾳ· καὶ οὐ
περιερίχσις ἀντὶ τοῦ τὸ ἀτελείστον. Ἀποφά-
σις δύο Ἀττικῶς ἀντὶ μιᾶς ἐν τῷ

Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα
Ὅστις ἐμευζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο
Σοὶ βραβείας χεῖρας ἐποίησι.

Ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν θείων ἀληθεῖς, αἱ δὲ
καταφάσεις ἀνάκροστοι. (Διον. Ἀρεοπ. Γ',
141. 156. 409 κ. ε.).—Ἀπόφασις, ἀνακρο-
πὴ τῆς καταφάσεως· κατάφασις, ἀνακροπὴ
τῆς ἀποφάσεως. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 80).

Ἀποφάσις συνουσιακῆ, ἥτοι Κκωνικὸν ἐκ-
κλησιαστικόν, διαφόρων Πατριάρχων. (ΠΘ',
725-1297.—PNB', 1085-1460).

Ἀποφαντικοὶ λόγοι. Πολλάκις διὰ τῆς ἀπο-
φάσεως ἀντείστασθαι τούτωντίον.

Ἀπόφθεγμα. Ἀπόφθεγγεῖ ἐστὶ βιωφε-
λῆς προφορὰ δι' ὀλίγων λέξεων. — Ἀποφθέ-
γματα τῶν περ' Ἑλλήσι σοφῶν καλούμενων
ὀλίγας λέξεσι μεζίζονος πράγματος δήλωσις
ἐμφάνει. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 32-56). — Ἀπο-
φθέγματα διαφόρων Πατέρων. Βλέπ. Γνωμο-
λόγιον. (Εὐάγγρ. Ποντ. Μ', 1220. — Χρυσόστ.
Ξ', 72 κ. ε.).

Ἀποφοιτῆν τὸ παύεσθαι φοιτῶντα.

Ἀποφορτίζεσθαι. Ἀποφορτίσκαθα ἐ-
σπούδασε τὴν περὶ τούτων γνώσιν. (Θεοδώρ.
ΠΒ', 896).

Ἀποφράς ἡμέρα, ἡ δυσπραγῆς καὶ δυσ-
τυχῆς καὶ μηδὲ ὀνομαστῆ. Δυσώνυμος ἡῶς,
ἡ δύσφημος ἡμέρα, ἡ δυσπραγῆς, οὐ διὰ τὸ
τοῦ ὀνόματος κακῶφρονον, ἀλλὰ διὰ τὸ τοῦ
πράγματος δυσωϊώνιστον· καὶ δυσώνυμος μοῦ-

ρξ· δυσώνυμος διὰ τοῦ οὐκ ὀνομαστός ἐρμηνεύεται. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Ἀποφράτι. ἡ δούλη, κατὰ γλῶσσαν.

Ἀποφυγάνειν. Ἀποφυγάνουσι τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, ὡς νυκτερίδες καὶ νυκτοκόρακες. (Θεοδώρ. ΠΓ', 825).

Ἀπόφυσις τοῦ ὁστού· τί ; (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1120).

Ἀποφώλιος, ὁ ἀπαίδευτος καὶ ἀδίδακτος, παρὰ τὸ φωλεύρ, ὁ δηλοῦ παιδευήριον, κατὰ γλῶσσαν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐκ τῶν φωλεῶν ἀποβαλλομένων ὀρνέων διὰ φαυλότητα. — Ἀποφώλιος εὐνή, ἡ ἀδόκιμος καὶ ἀγονος καὶ ἀκαρπος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐκ τῶν φωλεῶν ἀπορρίπτομένων ὀρνέων ὠν.

Ἀποχαρειακός λόγος Γρηγορίου τοῦ θεολόγου. (ΛΓ', 457-492).

Ἀποχή. Οὐχ ἡ τῶν πράξεων ἀποχή δικαιοῦ τῶν πιστῶν, ἀλλ' ἡ τῶν ἐνοσιῶν ἀγνεία καὶ εὐκρίνεια. (Κλημ. Θ', 753.) — Οὐ γὰρ ὁ ἀποχόμενος μόνον τῆς κακῆς· πράξεως δίκαιος, ἐάν μὴ προσεξεργάσθαι καὶ τὸ εὖ ποιεῖν, καὶ τὸ γινώσκειν δι' ἧν αἰτίαν τὰ μὲν ἀφεκτέον, τὰ δὲ ἐνεργητέον. (αὐτόθ. 324.) — «Μάθετε καλὸν ποιεῖν.» Ἦσ. Α', 17. Οὐκ ἀρκεῖ γὰρ εἰς τελείωσιν ἡ ἀποχή τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ δεῖ προσθεῖναι τὴν κτήσιν τῶν ἀγαθῶν. (Θεοδώρ. ΠΑ', 229.1736).

Ἀπόρη. ἐπίρρ. καὶ β. ἀπόρη, ἀπέρησαι, καὶ ὁ ἀποχρῶν, ἐξ οὗ καὶ ἀποχρῶντως ἐπίρρ. — Ἀποχρῶσαν ἐπορισάμην ψυχαγωγίαν. (Θεοδώρ. Π', 1837).

Ἀποχώρησις. Ἀπολογίαι Βασιλείου πρὸς τοὺς Καισαρεῖς περὶ τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ. (ΛΒ', 245-268).

Ἀπόψυξις, ἀποπνευμάτωσις, παρὰ τὸ ἀποψύγειν, τὸ ἀπὸ ψυχῆς γίνεσθαι, ὅ ἐστι ἀποπνεῖν λειποθυμοῦντα ἢ θνήσκοντα· καὶ ἀποψύγει τὸν βίον κατὰ συνήθειαν λέγεται.

Ἀποψύχεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀναψύχεσθαι. Ἀποψύχειν δὲ ἐνεργητικῶς τὸ λειποθυμεῖν.

Ἄππα, προσφώνησις ὑποκοριστικὴ καὶ παιγνιώδης. Οἶον ἄππα, πάππα, ὡς μάμμα, μάμμα. μαμμία, τέττα, ἄττα κ. ἔ. (Α. Ε.).

Ἀπραγμοσύνη, καὶ πράγμασι χρῆσθαι. Μὴ τῷ θεῷ εἶναι πράγμασι χρῆσθαι, ὡς ἀδρακεῖς ψέγει τοὺς τῆς ἀπραγμοσύνης ἐρῶντας. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1489). — Λόγος περὶ ἀπραγμοσύ-

νης. (Νεῖλ. ΟΘ', 696-712). — Ἐν ἀπραγμοσίῳν καὶ εἰρήνη δικτελοῦσι, τρυφῆ ἔχοντες μόνον τοῦ συνειδότος τὴν καθαρότητα. (Θεοδώρ. Π', 1129). — Ἀπραγμοσύνη καὶ ἡσυχία καὶ ὅτι τὸ ἤραμεν τὴν τοῦ Θεοῦ γῶσιν προξενεῖ. (Παράλλ. Δαμασκ. ΙΖ', 481. ΛΕ', 1244).

Ἀπρακτος ἀνίξ, ἡ καὶ ἥς οὐκ ἐστι τι πράξει οὐδὲ μηχανήσασθαι. — Ἀπρακτος ἡμέρα, ἡ ἐορτάσιμος. (Θεοδώρ. Π', 117). — Ἀπρακτα ἔργα ἢ ἐπιχειρήσεις. (ΠΒ', 1304). — Ἀπρακτοὶ δῶναι, παρ' Ὀμήρω, αἰ ἐφ' αἷς οὐκ ἐστιν ἐκδίκησις.

Ἀπραξία. Ἀπραξία πράξεως αἰρετωτέρος. Βλέπ. Ἀδοξά πράττειν.

Ἀπρεπές λέγεται τὸ ὑπ' οὐδενὸς περιεπόμενον. — Ἀπρεπείας εἶδη καὶ πάθη. (Θεοδώρ. ΠΓ', 289).

Ἀπρίλιος, ὁ καὶ Ξανθικός καλούμενος. Διὰ τί κατὰ τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸν Ἀπρίλιον μῆνα τὸ ἅγιον Πάσχα, καὶ ὅτι σύμβολον τῆς κοινῆς ἀναστατέως. (Μακάρ. ΛΔ', 513).

Ἀπρίξ, ἐκ τοῦ περίε συγκέκοπται.

Ἀπρονόητος. Οὐδὲν ἀπρονόητον, οὐδὲν ἡμελημένον παρὰ Θεοῦ· πάντα σκοπεύει ὁ ἀκοίμητος ὀρθακλήμης· πᾶσι πάρεστιν, ἐκπορίζων ἐκάστῳ τὴν σωτηρίαν. (Βασίλ. ΚΘ', 160). — Ἀπρονόητον οὐδὲν παρὰ τῆς θείας Προνοίας. Περὶ εἰκμηρίας τε καὶ Προνοίας. Λόγος εἰς. (Χρυσόστ. Ν', 749-774).

Ἀπροσδεῆς. Δόξαν δὲ ἐπίκτητον ὁ Πατήρ οὐκ ἐπιδέχεται, τέλειος, ἀπειρος, ἀπειρόνητος ὢν, ἀπροσδεῆς κάλλους καὶ παντοίας ἐπηρεάς. (Θεοδώρ. ΠΓ', 289).

Ἀπροσηγορία. Μὴ τοῖνον ἀδίκει τὸν τῆς φιλικῆς θεσμῶν, ἀλλὰ συγχῶς γράφει οὕτω γὰρ ἔσχημοι πλέον κεχαριμένους πολλῶν γὰρ φιλικῆς ἢ ἀπροσηγορίας διέλυσεν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1397).

Ἀπρόσιτον τὸ τῆς ἀρχῆς· ὕψος, ἀλλὰ φιλόανθρωπον ἢ φιλικῆ, δι' ἣν ἐθελήθησασαν ταύτην σοὶ προσκαγαεῖν τὴν παράκλησιν. (Γρηγ. Ναζ. ΛΖ', 296).

Ἀπρόσκοπος. Εἰς τὸ ἄπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίους καὶ Ἕλλησι καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ Ἀ'. πρ. Κορινθ. Ι', 32. (Χρυσόστ. ΞΑ', 205-212).

Ἀπροσωπώληπτα τὰ θεῖα χαρίσματα· καὶ διὰ τί οὐ πᾶσιν ἢ θεῖα ἐρίπταται χάρις. (Ἰσίδ. ΟΗ', 949-952).

Ἀπρόσωπος. Ἀπρόσωπος κατηγορικ. (Θεοδώρ. ΠΒ', 825).

Ἀπρως, πάλις Θρακική. (Προκ. Ἰστορ. Τόμ. Β'. σελ. 603).

Ἀπτά, περιάπτει. Περὶ ἀπτῶν, γοητειῶν καὶ γοήτων. (Ἀθην. ΚΓ', 1326). Βλέπ. *Περίαιτα*.

Ἀπτερος, μῦθος, ὁ παράνομος καὶ μὴ ἀποπτῶς· ἢ ὁ ταχὺς καὶ ἰσόπτερος καὶ ταχέως εἰς τὴν ψυχὴν τινος εἰσδύς.

Ἀπτεσθαί. Ἀπτεσθαί τινος οὐ μόνον σωματικῶς λεγόμεθα, ἀλλὰ καὶ ἐν λόγοις. Ἀπτεσθαὶ τὸ βέλος τινός, ἀντὶ τοῦ εὐστοχεῖν καὶ ἐπιτυγχάνειν. — Ἀπτεσθαὶ τὸ διὰ χειρὸς ἐπαρῆσθαι, καὶ τὸ ἀνάπτεσθαὶ καὶ κρεμᾶν ὁμωνόμως· καὶ ποτὲ μὲν γεν. ποτὲ δὲ αἰτ. συντάσσεται κατὰ τὰ διάφορα σημαίνόμενα.

Ἀπτεται ἡ ἡμέρα τῆς ἐκτίσεως τῆ νυκτὶ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 568).—Ἀπτῆ δύνκαμι. (αὐτόθ. 608-609).

Ἀπτῆν νεοσός, ὁ μὴ δυνάμενος πτῆναι.

Ἀπτοεπής, δαυτονώος ὁ καθαπτόμενος τοῖς ἔπαισι, τούτέστιν ὑβριστικός· ψιλοτόνωος δὲ (ἀπτοεπής), ὁ μὴ πτοούμενος ἔπαισι.

Ἀπυγοί καὶ μελάμπυγοι. (Νόννος ΛΓ', 1003).

Ἀπύλωτον στόμα, τὸ ἀθυρόγλωσσον.

Ἀπυνδίακτος κλιεῖς, ἡ μὴ ἔχουσα πύνδακα, ὃ ἔστι πυθμῆνα.

Ἀπυροί τρίποδες, λίθινοι, οἱ μήπω πυρὶ προσενεχθέντες.

Ἀπυρος οἶνος, ὁ μὴ ἐψητός· ἀπύρωτος φαίλη, ἡ μὴ ἐπιτιθεμένη τῷ πυρὶ.

Ἀπυστος, ὁ μὴ πυθόμενος, καὶ ὁ περὶ οὗ οὐκ ἐπίθετό τις· καὶ ἄπυστον τὸ ἀνήκουστον, ἐκ τοῦ *πέπυσται*.

Ἀπύτης κήρυξ, παρὰ τὸ *ἀπύειν*, φωνεῖν.

Ἀπφα. Ἀπφεν τὴν ἀδελφὴν Ἀττικῶς μόνη ἢ ἀδελφὴ εἶποι ἄν, καὶ πάπαν τὸν πατέρα μόνος ὁ παῖς.

Ἀπφάριον, ὑποκορ. ἦγον ἀδελφίον.

Ἀπφρον ὑποκοριστικῶς, ἡ ἐρωμένη.

Ἀπφύς, ὁ πατήρ.

Ἀπώμοσις ἡ ἄρσις, ἐπώμοσις δὲ ἡ θέσις.

Ἀρά καὶ ἀρᾶσθαι, ἐπὶ ἰκεταῖς λέγεται. — Περὶ ἀρᾶς ὑπὸ Κυρίου, καὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῶν ἀποστόλων γενομένης. (Παράλλ. Ἰωάν. Διμνησ. ΙΕ', 1188-1192). — Περὶ ἀρᾶς εὐ-

λόγως ἢ ἀδικῶς ἐπαγομένης· καὶ ὅτι χρὴ εὐλογεῖν καὶ μὴ καταρῆσθαι. (αὐτόθ. 1256).

Ἀραβες, ἔθνος, ὅτι ἀπὸ Ἀράβου τινός οὕτως ἐκλήθησαν. — Ἀραβες ἀνθρωποθηταί. (Εὐσέβ. Περὶ τῆς παλαιᾶς ἀνθρωποθυσίας. ΚΑ', 281-289). — Ἀράβων διάστασις καὶ θνητοψυχία (Κ', 597). — Ἀραβες ἔθνος πολέμιον πάντα τὸν χρόνον ἐκπολεμώμενον τῷ Ἰσραήλ. (Βασίλ. Α', 556). — Ἀραβες σκηνίται βάρβαροι. (Εὐάγγρ. ΠΓ', 2833). — Οὐδὲν κοινὸν εἶχον τῷ γένει τοῦ Ἰσραήλ. (Χρυσόστ. ΝΖ', 33). — Ἔθνος χειρίστον. (Ζώσιμ. σελ. 21).

Ἀραβία, πλήρης ἦν κατοικῶν πονηρῶν καὶ μοιθηρῶν. (Χρυσόστ. ΝΓ', 565). — Ἀραβικῶν παραγωγός. (ἘΒ', 596). — Ἀραβικῶς χωρογραφία. (Φιλοστ. ΞΕ', 485 κ. ἐ. — Ἄγκυθηρχ. παρὰ Φωτίῳ ΡΔ', 9-76). — Ἔθνη Ἀραβικὰ μέχρις Αἰγύπτου, ἀπλάσσης Ἐβρουβᾶς, καὶ Ἰορδάνου ποταμοῦ ἦθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν. (Νεῦλ. ΟΘ', 612 κ. ἐ.).

Ἀραβιανός. Ἐκκλησιαστικὸς συγγαφεύς. (Εὐσέβ. Κ', 512).

Ἀράβιος, φίλος Χρυσοστόμου καὶ Ὀλυμπιάδος· ἐπιστολὰι Χρυσοστόμου πρὸς αὐτόν. (ΝΒ', 635, 675).

Ἀράβιοι, τὴν Οὐρακίαν καὶ Διόνυσον μόνον εἴβουσι. Περὶ θεῶν Αἰθιοπίων, Ἀραβίων καὶ Αἰγυπτίων. (Ἠριγ. ΙΑ', 1233). — Ἀραβικὸς κόλπος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν οἰκοῦντες Ὀμηρεῖται καὶ Αἰθίοπες. (Προκόπ. Ἰστ. τόμ. Α'. σελ. 98-107).

Ἀραβισός, χωρίον τῆς μικρᾶς Ἀραμενίας. (Εὐάγγρ. ΠΓ', 2832).

Ἀραβός, ὁ τῶν ὄπλων κτύπος.

Ἀραβία γλώσσα ἐπιθετικῶς μετὰ δασείας μὲν ἢ στερεὰ καὶ ἐπιμήκης, μετὰ δὲ φιλῆς ἢ βλαπτικῆς.

Ἀραβία χεῖρ ἐπιθ. ἡ ἀσθενής, ἡ προσηγορικῶς ἡ ἀριστερά· κοινῶς μὲν ψιλοῦται ἡ ἀραβίον φωνή, Ἀττικῶς δὲ δασύνεται. — Ἀραβία κνήμη, αἱ ἀσθενεῖς καὶ βεβλαμμένοι. — Ἀραβίος φρένας ἔχειν λέγεται ὁ χαῖνος, ἀντικειμένος τῷ πικρὰ φρονοῦντι, καὶ Ὁμηρον. — Ἀραβία εἰσδοσις, ἀντὶ τοῦ λεπτῆ καὶ στενῆς καὶ ὅτι δασύνεται.

Ἀράμ, ὁ Σύρος καλεῖται, κατὰ τὴν τῶν Ἑβραίων διάλεκτον. (Βασίλ. Α', 445).

Ἀραμιοί, οἱ καὶ Ἀρμιοί, ἔθνος οἰκίσαν τὴν κατακεκχυμένην κληθεῖσαν χώραν ἀπὸ

Ἄριμου βασιλέως οὕτω κληθέν· καὶ ἄριμοι οἱ πύθηκοι παρὰ Ὑβήρηνοισι. (Λεξ. Εὐταθ.).

Ἀράξις ποταμός, ἐκ τοῦ ἀράσσειν τῇ δέξυτῃ τοῦ βέματος ἔσχε τοῦνομα.

Ἀράξιος, ἐπίσκοπος περὶν ἐν τῇ κηδεῖα τῆς ἀγίας Μακρίνης· ἀδελφῆς τοῦ Μ. Βασιλείου. (Γρηγ. Νύστα. ΜΓ', 993).

Ἄρατος, ὁ ποιητής, παραδέχεται πρόνοϊον Θεοῦ,

Τῷ μὲν αἰεὶ, πρῶτόν τε καὶ ὕστατον ἰλάσκονται.

Χαῖρε, πάτερ, μέγα θαῦμα, μέγ' ἀνθρώποισιν ὄνειρα.

(Παρὰ Κλήμ. Η', 180. — Εὐσεβ. ΚΑ', 1101).

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, τὸν οὐδὲ ποτ' ἄνδρες ἔωμεν Ἀβήρητον.

(Θεόφιλ. Ἀντιοχ. Γ', 1060).

Ἀράτου βήτην, ὃ Παῦλος ἐχρήσατο· τοῦ γὰρ καὶ γένος ἔσμεν. ι (Χρυσόστ. Ζ', 269. — ΞΒ', 676). — Συνέγραψε *Φαινόμενα*. Ἐρκατος. (Εὐσεβ. ΙΘ', 1137). — Συνέγραψε *Κανόνα*. Ἀχιλλεύς· Τάτιος εἰς *Φαινόμενα* (παρ' Εὐσεβ. αὐτόθ. 953). — Διέτριψε περ' Ἀντιγόνην βασιλεῖ τῆς Μακεδονίας. (αὐτόθ. 988). — Τῇ Εὐδόξου κατακολούθησε συντάξει. Ἰππαρχος εἰς *Φαινόμενα* (αὐτόθ. 1005). — Βίος· Ἀράτου καὶ γένος αὐτοῦ. (αὐτόθ. 1153 κ. ε.).

Ἀράχνια. Ἀραχνίων γέμειν λίγεται τι, καὶ ἀράχνια ἔχειν ἀντὶ τοῦ ἀμελεῖσθαι, καὶ *εἰλᾶν ἀράχνας*, ἀντὶ τοῦ ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

Ἀραχνίων ὑφάσματα. Ἀριστοτέλης τοὺς λόγους διελκετικῶν τοῖς τῶν ἀραχνίων ὑφάσμασιν εἰλάξεν, ὡς οὐδὲν μὲν χρησίμους, λίαν δὲ τεχνικούς. *Ἀράχρειον ἤημα*, καὶ ἀράχρειος μέτος (Ζαχ. Μιτυλ. ΠΕ', 1040).

Ἀραχχος Κρής· ὅτι συγγενόμενος· Τειρεσίχ, ὅτε ἦν γυνή, εἰς γαλῆν μυθεῖσθαι μεταβλήθησθαι, Ἀρροδίτης χόλω.

Ἀρβύλας καὶ *ἀρβυλλίδες*, εἶδος ὑπόδηματος. Ἀρβύλη δὲ ὑπόδημα, καὶ μέρος τι τῆς ἀρματείας ἀντυχοῦ ὁμωνύμου (Λεξ. Εὐταθ.). — Ὅτι τὰ σκνδάλια νυνὶ λεγόμενα *ἀρβύλας* ἔλεγον οἱ παλαιοί, καὶ τὸ φακίλιον ἢ φασιλίλιον, φασάλιν. Νόννοσος. (Παρὰ Φωτίῳ ΡΓ', 48). — Ὑπόδημα ταῖς ποσίν, ἄπειρ' Ἕλληνες μὲν *ἀρβύλας*, Ῥωμαῖοι δὲ *γάβρουλα* καὶ κρηπὶδες ὀνομάζουσι (ἰω. Λυδ. σελ. 130).

Ἀρβυλόπετρος ἐλέγετο δ] Περσεύς, ἤγουν πετρόπου· ταῖς γὰρ ἀρβύλαις καὶ οἱ πόδες συνεννοοῦνται.

Ἄραγαί χεῖρες. Χείρας ἀργὰς γοργοῦς ἐργασάμενος (Θεοδώρ. ΠΓ', 753). — Ἄραγαί μηχαναὶ τοῦ πονηροῦ (Π', 1300). — Δειξάτωσαν ἀργὰς τὰς θείας προῤῥήσεις (ΠΑ', 645).

Ἀραγαῖνοι, τὸ λευκαίνειν.

Ἀραγαῖς, πολίχνη Ἀζοδικεῖας (Φώτ. ΡΒ', 24). — Ἄραγαί, νῆτος πρὸς τῇ Λυκίᾳ. Στέφ.

Ἀραγαλέον, ὅτι παρὰ τὸ ἔργον ἢ παρὰ τὸ ἀίλος. Ἀραγαλέον τὸ δύσκολον καὶ ἀργῶδες. Ἀραγαλέον ἄσθημα, τὸ ἀλγαιόν.

Ἀργάντες ταῖροι, οἱ λευκοὶ τὸ χρῶμα, ἢ διὰ τὸ λίπος.

Ἀργαίριος, Ἀραγαρίζη, ὃ ἔστι μεθερμηνεύομενον Ὅρος Ὑψίστου. (Εὐσεβ. ΚΑ', 708).

Ἀργεῖα, Ἑλένη, ἡ Λάκκικα καὶ Πελοποννητικὰ. — Ἀργεῖα ἧρα· ἢ τοῦ Ἀγαυοῦ προστατούσα. Ἀργεῖα φορὰ, περὶ συκορακτῶν λέγεται, ὧν εὐφρόνησέ ποτε τὸ Ἄργος. — Ἀργεῖων βασιλέων τῶν μετὰ Πρωτόν βασιλευσάντων στάσις καὶ μεταβολή. — Ἀργεῖων βασιλεῖς (Τακτιαν. Γ', 881. — ἰω. Μακάλ. ΙΖ', 145-176).

Ἀργεῖν. Ἀργεῖ ἢ τῆς τιμωρίας ψῆρος ἐπὶ τῶν δεξαμένων τὰ τῆς τιμωρίας φάρμακα. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1088. — ΠΒ', 96).

Ἀργεῖοντες, ὃ Ἑρμῆς ἀλληγορικῶς λέγεται, ὡς λόγος ἐναργῶς φαίνων τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν, ἢ ὡς ἀργὸς φόνος διὰ τὸ εἰρηνηκὸς εἶναι· μυθικῶς δὲ ὡς Ἄργου τοῦ παρόπτου φορεῦς· ὅτι τὸ γει διὰ διφθόγγου γράφεται.

Ἀργέλλια, κάρυκ Ἰνδικὰ. Περὶ Ἰνδικῶν προϊόντων καὶ Ἰνδικῶν. (Κοσμάξ. Ἰνδικοπλ. ΠΗ', 444).

Ἀργεῖμος, νόσος ὀμμάτων, καὶ ἄργεμα τὰ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν λευκώματα, παρὰ τὸ ἀργόν (λευκόν).

Ἀργεννόν, τὸ λευκόν, παρὰ τὸ ἀργόν.

Ἀργέστης βρυτόνας ἄνεμος ἀνεμού, ἀργεστής δὲ Νότου ἐπίτονος.

Ἀργηξ, ὃ ἔστι, κατὰ γλῶσσαν, ὕδεν ἀργεῖοντες κατὰ τινὰς ὃ ὀρκοκτόνος.

Ἀργία, καὶ ἀργός. Φεῦγειν χρῆ τὴν ἀργίαν· ἐνδείξει γὰρ πρόξενος· ὅτι ἀργὸν οὐ χρῆ ἐσθίειν (Διακ. Ἀποστ. Α', 753-757). — Ἀργῆ οὐ χρῆ μεταδιδόναι (αὐτόθ. 600). — Ἀργία κακουργίας ἀργή. Περὶ προνοίας ζῶων καὶ ἰχθύων. Τί ἐρεῖς σὺ ὃ τῇ ἀργίᾳ συζῶν; (Βασίλ. ΚΘ', 157). — Μὴ ἔσο ἀργὸς περὶ τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου. Ἀργία χλεπωτάτη τῶν

ψυχῶν νόσος. Παραδείγματα ἐκ τῶν ζῶων (Βασίλ. ΛΑ', 1500-1508. 1401).

Ἄργια μήτηρ κακίας (Χρυσόστ. ΝΓ', 113). — Ἡ ἀργία ἀρχὴ κακουργίας τοῖς ἀπαιδεύτοις γίνεται. Μὴ οὖν βδελύττου τὸ ἔργον τὸ τῶν χειρῶν, ὅτι ὠφέλιμον, καὶ πᾶν νυράλιον. (Νεῖλ. ΟΘ', 196).

Ἄργια καταχρηστικῶς ἑορτὴ, ἥτις καὶ κατοπραγίας ἀρχή. Τοῖς οὖν τὸ θεῖον ἔργον ἐκτελοῦσιν οὐκ ἔστιν ἀργηταί ποτε· αὐτὸ γὰρ τοῦτο τὸ ἐνδελειχῶς προσομιλεῖν τῷ Θεῷ ἑορτὴ αὐτοῦ; ἔστιν, οὐκ ἀργία. (Ἰωάν. δ τῆς Κλίμ. ΠΗ', 808. 824). — Ἄμωρτία ἐστὶ πάσης ἐντολής καὶ τῆς ἐλαχίστης παραβάσεως· Ἄργια δέ, τὸ μὴ ποιεῖν, καὶ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀμέλεια δὲ τὸ ἐργάζεσθαι μὴ, ῥηθύμως δέ· πάθος δέ, ἡ πεπραγία καὶ δυσέκνιπτος ῥοπή τῆς διανοίας ἐπὶ τὰ βλάπτοντα· πτώμα δέ, τὸ εἰς ἀπιστίην ὀλισθησαι. (αὐτὸθ. 1053).

Ἄργυμῆτης, τὰρος ὁ λευκός, ὁ τὴν Εὐρώπῃν διακομίσας λέγεταί.

Ἄργύμπασα, ἡ Ἄφροδίτη παρὰ Σκύθαις. Περὶ ὀνομασίας παρὰ Σκύθαις. (Ἠριγ. ΙΑ', 1356).

Ἄργυνοεῖς, ταῦτὸ τῷ ἀργιλώδης, ὅπερ ἐστὶ λευκόγειος.

Ἄργυόδους, οὗς ἡ κύων λευκοὺς τοὺς ὀδόντας ἔχων.

Ἄργυποδες, οἱ λευκοὶ τοὺς πόδας.

Ἄργεσσα, πόλις Θεσσαλίας ἐπὶ τῷ Πηνειῷ κειμένη, ἥτις καὶ Ἄργουρα ὕστερον ἐκλήθη· ἦν δὲ καὶ τόπος Εὐβοίας Ἄργουρα (Α. Εὐστ. καὶ Στέφ.).

Ἄργιατα ἀντὶ ἀπάργιατα, ἀπαρχαί.

Ἄργοι κόρες, εἰ μὲν περὶ θηρευτικῶν ὁ λόγος, ἀντὶ τοῦ ταχέως, εἰ δὲ περὶ κατοικιδίων ἀντὶ τοῦ νωθροῦ.

Ἄργολογία. Ἀπαγόρευσις ἀργολογίας, κακολογίας. κλπ. (Δικτ. Ἀποστόλ. Α', 1001). — Ὅτι οὐ δεῖ φθέγγεσθαι λόγον ἀργόν, ἐξ οὗ οὐδὲν ὄφελος. (Βασίλ. ΛΑ', 744). — «Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπειθεύτους συζητήσεις παρατιτοῦ, εἰδώς, ὅτι γεννώσι μάχας». (Β'. πρ. Τιμόθ. Β', 23). — Ἐκ ποίων βημάτων ἡ ἀργολογία κρίνεται. (αὐτ. 1097-1100. — Ἀντίοχ. μετὰ Γραφ. χωρίων ΠΘ', 1540-1541).

Ἄργοναῦται. πῶς ἐν τῷ εἰς Κόλχους ἀνάπλω τῆς Πλαγκτᾶς πέτρας περέπλευσαν

δι' ὑποθήκης τοῦ Φινέως, καὶ περὶ τῆς ἐπανόδου αὐτῶν διὰ τοῦ Ὀκεανοῦ. Λεξ. Εὐστ. (Ἰω. Μακλάλ. ΙΖ, 157-161).

Ἄργος, ὁ πανόπτης. ἱστορίαι καὶ μῦθος, καὶ περὶ τοῦ κατ' αὐτὸν φόνου, καὶ ὅτι ἐν Ἄργουρα χωρίῳ τῆς Εὐβοίας ἐφρονεῖθη.

Ἄργος. Πᾶν πεδῖον ἄργος ἐκάλουν Μακεδόνες καὶ Θεσσαλοί.

Ἄργος, πόλις, ἀπὸ Ἄργου ἀπογόνου Φορωνέως ὀνομάσθη· Ἄργος Ἀχαικόν, ἡ Πελοπόννησος, καὶ ἰδίως ἡ Λακωνικὴ πρὸς διαστολήν τοῦ Ἀμφιλοχικοῦ, καὶ τοῦ Θεγαλικοῦ, καὶ τοῦ Κιλικίου, καὶ τοῦ κατὰ Νίσυρον, καὶ τοῦ Μακεδονικοῦ, καὶ τοῦ Τροίηγιου, καὶ ἄλλων τινῶν· τὰ δὲ Ἀχαικόν Ἄργος καὶ ἱππόβοτον λέγεταί.

Ἄργος Ἴασον, καὶ Ἴππειον, καὶ ἱππόβοτον καὶ Πελασγικόν, κυρίως τὸ θεσσαλικόν (Λεξ. Εὐστ.). — Ἄργος ἀπὸ μέρους ἀξίου λόγου ὅλη ἡ Ἑλλάς. Ὅθεν Ἄργεῖοι παρ' Ὀμήρῳ οἱ Ἑλλήνες.

Ἄργός, ἐπιθ. Νόμος ἀργός ἀναφραίνεται· σὺν τούτῳ καὶ ὁ τόπος τὴν κατὰ τοῦτον λατρεῖν δεξάμενος (Θεοδώρ. ΠΑ', 1884). Ἄργος ὁ νόμος, τῆς χάριτος ἐλθοῦσης (Θεοδώρ. ΠΒ', 493).

Ἄργουρα, τόπος ἐν Εὐβοίᾳ ἀπὸ τοῦ φρονεῖσθαι τὸν Ἄργον τὸν πανόπτην ὀνομασθείς. Βλέπ. λ. Ἄργισσα.

Ἀργύωνος Ἀγαμέμνονος ἐρωμένος (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 117. — Θ', 783. — Στέφ. περὶ πόλ.).

Ἀργύριον. «Τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ.» Ὀμιλία κατὰ τοιζόντων (Βασίλ. ΚΘ', 264 κ. ἐ.). — «Ἐμὸν ἐστὶ τὸ ἀργύριον, καὶ ἐμὸν ἐστὶ τὸ χρυσίον.» (Ἄγγ. Β', 8). Ἡμεῖς οὔτε πλούτω μᾶλλον φρονοῦμεν, οὐδὲ προσόδους ἀριθμοῦμεν ἐτησίας τε καὶ ἡμερησίας κ. ἐ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 224. — Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 436-445). — «Ἐδεῖ βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τοὺς τραπέζιτας» Ματθ. ΚΕ', 27. Ἐδεῖ βίην ἀληπτον ἐπιδεικνύμενον κ. ἐ. (Ἰαίδ. ΟΗ', 1268).

Ἄργυρᾷ καὶ χρυσᾷ σκεύη οὐ χρὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔχειν ἀνόνητον γάρ. (Κλήμ. Η', 436).

Ἄργυρίς, φιάλη ἀργυρᾷ.

Ἄργυρεῖς καὶ χρυστεῖς γῆ. Περὶ μεταλλεύσεως καὶ εὐρέσεως τῆς ἀληθείας (Θεοδώρ. ΠΓ', 861).

Ἀργυροδένης ποταμός, ὁ ἀργυρέαις δίναι, ὁ ἐστὶ καθάρῳ βρέματι, διοικούμενος.

Ἀργυρόπαζα, θέτις, ἀλληγορικῶς καὶ μυθικῶς.

Ἀργυρότοξος Ἀπόλλων (παρ' Ὀμήρω), ὁ λαμπρότοξος.

Ἀργυρούπολις, προσάτειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· διὰ τὴν ἐκλήθη Ἀργυρούπολις· Κατιδῶν οὖν ὁ Ἀττικὸς τὸν καταντικρὺ Χρυσούπολεως τόπον εὐτερπῆ τυγχάνοντα, πρέπειν, ἔφη, τοῦτον Ἀργυρούπολιν ὀνομάζεσθαι· καὶ ἔφηθεις ὁ λόγος εὐθύς τὴν ἑπωνυμίαν ἐκράτυεν. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 796).

Ἀργυρόπουλος Ἰωάννης (ΡΝΗ', 984).

Ἀργυροπόλαι καὶ ἀργυροπωλεῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει (Σωζόμε. ΕΖ', 1524).

Ἀργυρώματα, τὰ ἀργυρᾷ ποτήρια· ἀδίκιμος ἢ λέξις, ὡς καὶ ἡ χρυσώματα.

Ἀργῶ ἀστερισμὸς τῆς Ἀργού· θέσις αὐτῆς· καὶ ἀνατολή. Ἰππάρχου *Φαινόμενα*. (Εὐσέβ. ΙΘ', 1040. 1113).

Ἀργῶ ἡ ναῦς, ἐφ' ἧς οἱ Ἀργοναῦται, ὅτι κατ' ἀντίφραξιν οὕτως ἐκλήθη, καθὰ καὶ τὸ ἀργὸν ἀντὶ τοῦ χαλκοῦ.

Ἀρδαβὰ, πόλις Φρυγίας, πατρὶς Μοντανου τοῦ αἰρετικοῦ (Εὐσέβ. Κ', 465 κ. ἑ.).

Ἀρδαλώσαι τὸ μολύναι, κατὰ γλῶσσαν.

Ἀρδάνιον, ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἄρδουσι τὰ ὀρέμματα.

Ἀρδεῖα. Τῆς δὲ ἀρδείας· ἀξίους ἀπέδωκε τοὺς κερπούς (Θεοδώρ. ΠΒ', 1396). — Ἀρδεύσας, ὁ οἶνος τὴν ἐπιθυμίαν. (Π', 625).

Ἀρθέας ἐπίσκοπος Καισαρείας (ΡΓ', 493-785). — Ἀρθέας Σαρακηνὸν ἄρχων (Προκόπ. Ἰστ. τόμ. Α', σελ. 89).

Ἀρθέουσα, πόλις Συρίας. Ἀρθέουσαι δὲ τὸ ἦσαν. (Στέφ.—Σωζόμε. ΕΖ', 1060). — Ἀρθέουσα, κρήνη ἐν Ἰθάκῃ, ἀπὸ γυναικός· τινος ἀποπνιγείσης ἐν αὐτῇ. Βλέπε. Κόραξ Ἰθακήσιος.

Ἀρθέουσα, κρήνη τις καὶ ἐν Σμύρνῃ ἐλέγετο, καὶ ἐτέρη ἐν Χαλκίδι, καὶ ἄλλη ἐν Συρακούσαις, ἧς λόγος ἔφην τὸν Ἀλφειὸν μύθος. (Λεξ. Εὐστ.—Στέφ.).

Ἀρεθούσιος. Μηνία αὐτῶν κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐπὶ Ἰουλιανοῦ αὐτοκράτορος. (Γρηγ. Ναζ. ΛΕ', 616). — Πῶς Μάρκον τὸν ἐπίσκοπον ἐδασάνισαν. (αὐτόθ). — Ἐχέτου καὶ Φαλαρίδος· ἀπκνηρωπότεροι. (αὐτόθ. 264).

Ἄρειος ὁ αἰρετικὸς, καὶ Ἀρειανός. —

Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀλέξανδρον Κωνσταντινουπόλεως περὶ τῆς τοῦ Ἄρειου αἰρέσεως. (ΠΗ', 548-584. ἔθνη ἢ καθάρσεις τοῦ Ἄρειου). — Ὅτι τὸν Ἄρειον Ἀλεξανδρὸς ὁ Ἀλεξανδρείας τῆς Ἐκκλησίας ἐξέβαλε. (Ἀθην. ΚΕ', 564). — Κακοδοξία καὶ βλασφημία αὐτοῦ, καὶ ἔλεγχος αὐτῶν. (ΚΤ', 20. 584. 704). —

Ὅτι προσεκλήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ Κωνσταντίνου τὸν αὐτοκράτορα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐγγράφως, πλὴν δολίως, τὴν πίστιν αὐτοῦ. (ΚΕ', 685. 581). — Πῶς ἀπέθανε. (αὐτόθ. 688). Βλέπε. καὶ Ἀθαρόσιος.

Κατὰ Ἄρειου, Σαβελλιανῶν καὶ τῶν Ἀνομοίων. (Βασίλ. ΛΑ', 600-617). — Σοφίσματα Ἀρειανῶν κατὰ τῆς θεότητος τοῦ Θεοῦ Λόγου, καὶ ἀναίρεσις αὐτῶν. (αὐτόθ. 472-481). — Ἀρειανὸν σχίσμα. Τὸ μὲν πρῶτον εἰς ἀντίπαλον μοῖραν ἀποκρίθη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐπολέμει· ὕστερον δὲ εἰς πολλὰ μέρη κατὰ μωρίους τρόπους ὁ πόλεμος διεσχίσθη. (αὐτόθ. 212). — Φιλισταῖοι εἰσὶν οἱ Ἀρειανοί, τὸ γεννητὸν καὶ τὸ ἀγέννητον ἐπισιζήγοντες τῇ πίστει τῇ ἡμετέρας. (αὐτόθ. 248). — Πληθὺς παρ' αὐτοῖς θεῶν· μέγας καὶ μικρὸς Θεός. (αὐτόθ. 909). — Τὸ τοῦ Υἱοῦ ὄνομα οὐ φύσει, ἀλλὰ κατ' ἀξίαν τιμῆς· τινος εἶναι προσηγορικὴ νενόμισται. (αὐτόθ.). — Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐ συμπληρωματικὸν εἶναι τῆς ἀγίας Τριάδος, οὐδὲ κοινωνὸν τῆς θείας καὶ μακαρικής φύσεως, ἀλλ' ἐν τῇ τῶν τῆς κτίσεως εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε τῷ Πατρὶ καὶ Υἱῷ προσεξῆρισθαι. (αὐτόθ. 909). — Μόνους πάντων τοῖς Νεοκαίσαρῶσιν οὐχ ἤψακτο ἡ τῶν αἰρετικῶν Ἀρειανῶν ζήτησις. (αὐτόθ. 305). — Ἡ Ἀρειανὴ αἵρεσις σχεδὸν ἀπὸ τῶν ὁρίων τοῦ Ἰλλυρικίου μέχρι Θηβαΐδος· ἐξηπλοῦτο. (αὐτόθ. 480). —

Ὅ τὰ χαλεπώτερα βλασφημίας εἰς ἐπίσκοπον λαοῦ προτιμώτερος θεωρεῖται. Φιλαρχίαι δὲ τῶν μὴ φοβουμένων τὸν Κύριον ταῖς προστασίαις ἐπιτηδῶσι· καὶ ἐκ τοῦ προφρονῶς λοιπὸν ἄθλον δυσσεβείας ἢ προεδρίας πρόκειται. Ἐπιλελοιπίαν οἱ ποιμνικῶντες μετ' ἐπιστήμης τὸ ποιμνιον τοῦ Κυρίου. Οὐχ εἶται σημαντικῆς ἱερτικῆς. (αὐτόθ. 480). — Νυκτερινῇ μάχῃ ἔοικεν ἡ τῶν Ἐκκλησιῶν στάσις. (αὐτ. 433).

Ἄρειος καὶ περιγραφή τῆς αἰρέσεως αὐτοῦ. (Γρηγ. Ναζ. ΛΕ', 1208-1225). — Ἀρειανισμὸς

ὡς φιλῶ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἀρξάμενος πῆξαν ἐπέδραμε τὴν οἰκουμένην.—Ἐν Νικαίᾳ καταβλήθη ὑπὸ τῶν Πατέρων, ἀλλ' αἰθίς ἐπὶ Κωνσταντίου ἀνέζησαν. (αὐτῶθ. 1209). — Ἀπάτη τῶν Ἀρειανῶν μετὰ τὴν ἐν Σελευκείᾳ σύνοδον. (αὐτῶθ. 1105). — Ἄρειος ἤρξατο τῆς λίσσεως τῶν δικιρέσεων, ὁ τῆς μοναχικῆς ἐπάνομος· ὅτι ἐν βεθλόις τόποις τὴν κατὰ λυτὴν ὑπέστη, ὡς ὁ Ἰούδας. (αὐτῶθ. 1096. — ΛΓ', 1125-1128). — Ἄρειου δικιρέσεις. (ΛΕ', 1145-1209). — Ἄρειου τὴν τῶν φύσεων ἀλλοτριώσιν, καὶ τὸν κινῶν Ἰουδαϊσμόν, μόνω τῷ ἀγεννήτῳ τὴν θεότητα περιγράφοντος. (ΛΓ', 233-236).

Ἄρειανῶν μονία κατὰ τῶν Ὀρθοδόξων. (αὐτῶθ. 249. 216. 257-261. 485). — Λόγος πρὸς Ἄρειανούς· καὶ εἰς ἐκυτόν. (αὐτῶθ. 213-237). — Ὅτι Ἄρειος καὶ Ἀρειανισμὸς νέος ἐστὶν Ἰουδαϊσμὸς. (αὐτῶθ. 233-236).

Περὶ Ἄρειου καὶ τῆς καθιρέσεως αὐτοῦ, κατὰ τοὺς περὶ ἐπισκόπων κανόνας τῶν ἀποστόλων (Α', 1123).

Ἄρειος, Αἴβως ἦν τὸ γένος, πρεσβύτερος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἰστορία τῆς αἵρέσεως αὐτοῦ καὶ ἀνασκευῆ. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 201-333). — Ἀρειανοὶ ἢ Ἀρειομάντιαι τίσι βήμασιν ἐκ τῆς Γραφῆς τὴν αἵρεσιν αὐτῶν ἐστήριξαν. (αὐτῶθ. 221 κ. ἐ.). — Κατὰ Ἄρειου καὶ Σαβελλίου λόγος. (Γρηγ. Νύσο. ΜΕ', 1281 κ. ἐ.).

Ἄρειος εἰς παραλλογήν οὐσίαις εἶχε τὴν ἐν τοῖς προσώποις διχορᾶν. Οἱ τὴν Σαβελλίου μακινόμενοι μακίνω καὶ οἱ τὰ Ἄρειου λυτῶντες, εἰς ἀμετρίαις ἀμφοτέροι τῆς ὕγιους ἐξέπεσον πίστεως· καὶ τὸ μὲν ὄνομα Χριστιανῶν ἀμφοτέροις ἐπίκειται· εἰ δέ τις τὰ δόγματα ἐξετάσειεν, οὐδὲν ἀμείνων Ἰουδαίαν διακειμένους εὐρήσει, πλὴν ὅσον ὑπὲρ ὀνομάτων διαφέρονται μόνον. (Χρυσόστ. ΜΗ', 667). — Ἀρειανὸς ἐτόλμησαν λέγειν μέγαν καὶ μικρὸν Θεόν. (αὐτῶθ. 1087). — Ἀνασκευὴ αὐτῶν, τὴν τοῦ Υἱοῦ δόξαν ἐλάττωκα κατασκευάζόντων. (ΝΒ', 831. ΝΘ', 64-65 κ. ἐ.). — Διὰ τοῦ ΡΘ'. ψαλμοῦ «Ἐἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου ἀνασκευάζονται. (ΝΕ', 264-279. — ΝΓ', 437 κ. ἐ.). — Ἐνστάσεις τῶν Ἀρειανῶν (αὐτῶθ. 460 κ. ἐ.). — Ἀνατροπὴ τῶν Ἀρειανῶν καὶ Ἀνομοίων. (αὐτῶθ. 455 κ. ἐ.). — Κατὰ Ἄρειου (ΞΒ', 763). — Κατὰ Ἀρειανῶν (ΝΘ', 495 κ. ἐ.).

Ὅτι ἐψηφίσθη ἀρχιερεὺς (ὁ Ἄρειος), καὶ ἀπέτυχε τῇ ἐνεργείᾳ Ἀλεξάνδρου Ἀλεξανδρείας. (Φιλοστόργ. ΞΕ', 461). — Ἄρειου ἄσκησις ναυτικὰ καὶ ἐπιμολία καὶ ὀδοπορικῆ. (αὐτῶθ. 465). — Μάρκου τοῦ Διαδόχου λόγος κατὰ Ἀρειανῶν. (ΞΕ', 1149-1165. — Περὶ Ἄρειου. Σωκρ. καὶ Σωζῶμ. ΞΖ', 145-156. 173-176. 41. 904. 1017). — Ἀρειανῶν διαίσεις οἱ καὶ Ὑαθουριανοὶ μετονομασθέντες. (Σωκράτ. αὐτῶθ. 645-649). — Θάνατος Ἄρειου. (Σωζῶμ. 1020 κ. ἐ.). Αἰρέσεως Ἄρειου ἀρχή. (Θεοδώρ. ΠΒ', 884. 673). — Ἀρειομανταί. (αὐτῶθ. 921 κ. ἐ.). — Ἄρειου συμμορίαι. (αὐτῶθ. 1100. 1105. 1128. ΠΓ', 412-425. — Τιμῶθ. Πρεσβ. ΠΓ', 37. — Γελάσι. Κυζικ. ΠΕ', 1344-1360).

Ἄρειου καὶ Σαβελλίου κακοδοξίαι περὶ τῆς Ἀγίας Τριάδος ἐκ διαμέτρου μαχόμεναι ἀλλήλαις. (Αεόντ. Βυζ. ΠΓ', 1197-1200). — Ἄρειος ἐπράλλετο καὶ περὶ τὴν θεότητα καὶ περὶ τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ. (αὐτῶθ. 1200-1217).

Ἄρειος, Ἀρειανοὶ, καὶ Ἐθνομανοί, καὶ ἡ τούτων αἵρεσις. (Ἰσιδ. ΟΗ', 332. 1001. 1012. 1028). — Ἀρειανῶν μαζρῶν καὶ δυσευδῶν χελησις ἀχρηστοί, ἀθετοῦσαι τὴν ὁμοίους θεότητα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ κτίσκει τὸν κτίστην τῶν ἀπάντων λέγουσαι. (Ἀναστ. Σιν. ΟΘ', 1180-1192).

Ἄρειος, ἐπίσκοπος Πετρῶν τῆς Ἀραβίας. (Ἄθων. ΚΕ', 713).

Ἄρειος, Ἡρακλεωπολίτης· Ἰστορικός. (Εὐσέβ. ΚΑ', 88).

Ἄρειος Ἀθηνῶν, φιλόσοφος Ἀκαδημαϊκός. (αὐτῶθ. 1341).

Ἄρειος πάγος, καὶ πληθυντικῶς Ἀρειοὺς πάγους, ὡς Ἀτλαντα καὶ Ἀτλαντας. (Αεζ. Εὐστ.). — Τὸ ἐν Ἀθῆναις δικαστήριον Ἀρειοὺς πάγος ἐκαλεῖτο, ὅτι Ἀρης, ὡς φαίνεται, ἐκεῖσε δόξα· ἔδωκε. Πάγος δὲ ὁ ὕψηλός τόπος. Ἐν γὰρ ὄχθῳ τινὶ ἦν ἐλεῖνο τὸ δικαστήριον. Ὅθεν καὶ Πάγχαρος κλοῦνται παρὰ τισιν οἱ τῶν κωμῶν ἢ τόπων τινῶν ἄρχοντες. — Αἰτίαι τῆς δίκης καὶ καταδίκης τοῦ Ἄρειου. — Ἐν τῷ Ἀρείῳ πάγῳ ἐδημηγόρησε καὶ ὁ Πάβλος. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 536-537).

Ἄρειων ἔπιος. Ἰστορικός καὶ γενεαλογικῶς ἀρειὸς ἐπίθ. ὁ ἐπικρατέστερος καὶ νικητής.

Ἄρειων, μελωδὸς ὁ Μεθυστικός. (Ἡρόδ.).

Ἄρεοπαγίτης Διονύσιος, καὶ περὶ Ἄρειου πάγου σχόλια. (Δ', 708-722).

Ἄρες, Ἄρες, βροτολογία, μαιφρόνη, τετρασιπλήτης· τὸ σχῆμα καλλιλογικὸν ἐστίν.—Ἄρες ἔξουτῶνος κατὰ κλητικὴν ἀντὶ τοῦ βλαπτικῆ.

Ἄρεσασθαι, τὸ εἰς φίλων ἀρεσασθαι· ἀράσασθαι δὲ τὸ εὐχασθαι.

Ἄρεσθαι κλοπὴν ποδοῦν, παρὰ Σφοκλεῖ, ἀντὶ τοῦ λάθρα φυγεῖν.

Ἄρεσκεια. Εἰ τὰ καλὰ κατ' ἰδίαν ἀρέσκειν ποιεῖν ὁ Λόγος συγχαρεῖ. Ὁ ἑαυτῷ ἀρέσκων ἀνθρώπος ἀρέσκει. α' Ὁ Θεὸς διεσκερπίσεν δοτὰ ἀνθρωπαρέσκων Ψαλμ. ΝΒ', 6. ὁ ποῦν τι κατ' ἰδίαν ἀρέσκειν· τῆς θεοσεβείας ἐκπίπτει. (Βασιλ. ΛΑ', 1293). — Ἄρέσκειν τοῖς πολλοῖς. Οὐκ ἄρα ποτὲ ὀρεκτέον τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν διὰ τί. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 736-741. ἔνθα χωρὶς τῆς θείας Γραφῆς, ποιητῶν, καὶ Πλάτωνος).

Ἄρέσκειν ἀνθρώποις. α' Οἱ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. πρ. Ρωμ. Η', 8. α' Οὐ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν· εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. πρ. Γαλ. Α', 10. Ὁ μὲν γὰρ ἀνθρώποις ἀρέσκειν προκιοῦμενος Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνκται, ἐπεὶ μὴ τὰ συμφέροντα ἀλλὰ τὰ τέρποντα αἰροῦνται οἱ πολλοί· ἀρέσκων δὲ τις Θεῷ, τοῖς σπουδαίοις τῶν ἀνθρώπων εὐχέροντα κατ' ἐπικολούθημα γίνεται (Θ', 500, κ. ε.). — Πόθεν ὀρεῖλω μαθεῖν, εἰ ἀρέσκει Θεῷ ἢ οὐ, ὅ, τι ἂν κατὰ βούλησιν πράξῃ; Ἀπόκρισις (Ἄνκστ. Σιν. ΠΘ', 760-761).

Ἄρεταίνεσιν ἀπὸ τοῦ ἀρετῆν, ὃ δηλοῖ τὸ εἰς ἀρετὴν ἀγειν, ἢ τὸ εὐδαιμονεῖν καὶ εὐδαιμονίζειν.

Ἄρετῆ. Ἄρετῆ λέγεται πᾶσα εἷς ἀγαθή, κατ' ἐξοχὴν δὲ ἡ ἀνδρεία, καὶ ὅτι ἀρετὴ οἰνεῖ ἔρατῇ λέγεται.

Ἄρετῆ ἡ εἰς τὰ ἔργα σπουδὴ μετὰ προαιρέσεως ἐν τῷ.

Ἐμῶν γὰρ ἡ ἀρετῆς ἀπολείνεται εὐρύσκα Ζεύς.

Ἄρετῆ ἐπὶ ἀνδρείας ἡ ἀρχικὴ ἐξουσία· ἐπὶ εὐδαιμονίας καὶ βίου εὐθηνείας· ἐν ἔσφ τῷ εὐτελῆ καὶ εὐδαιμονία. Ἄρετῆ παντοία, ὅτι οὐ μίξ τις νοεῖται παρ' Ὀμήρῳ, ἀλλὰ τὸ εὐδαιμον τῆς ζωῆς καὶ μακαριστὸν οὕτω καλεῖ, καὶ πᾶσαν ἀπλῶς ἀξιώθηται κατὰ τὸν νοῦν καὶ κατὰ τὰς πράξεις.

Ἄρετῆ γὰρ ἱπαινεομένη, δένδρον ὡς ἀξίεται.

Ἀξίεται δὲ ἀρετὰ χλωραὶς ἕρσαις, ὡς ὅτι δένδρον [αἰσεί.

(Πίνδαρος).

Ἀλλὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήρσοσ'· χρηστὰ δὲ τέρπου. (Πυθαγόρας.)

Τὸ δὲ ἐπιπλήρσοσιν καὶ νοουθετεῖν καλεῖται (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 360-369). Καὶ γὰρ ἡ ἀρετὴ αὐτὴ διάθεσις ἐστὶ ψυχῆς σύμφωνα ὑπὸ τοῦ λόγου περὶ ὅλον τὸν βίον· ἔνθα καὶ περὶ καθηκόντων. (αὐτόθ. 372 κ. ε.).

Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, κατὰ Ξενοφῶντα· Προδίκου μῦθος. (Ἰουστίν. Γ', 461 κ. ε.).

Ἡ δ' ἀρετὴ μόνη καὶ διὰ καλοῦ τοῦ σώματος καταρκνίετα, καὶ ἐπικνηθεῖ τῇ σαρκί, τὸ ὠρκεῖν τῆς σωφροσύνης ἀξίεραστον δεικνύουσα, ὅτ' ἂν οἰνεῖ φέγγος ἐπιλάμπη τῇ μορφῇ τὸ ἦθος· τὸ γὰρ ἐκάστω καὶ φυτοῦ καὶ ζώου κάλλος· ἐν τῇ ἐκάστω ἀρετῇ εἶναι συμβέβηκεν (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 544 κ. ε.). — Αἰτίαι τοῦ εὐδαιμονεῖν αἱ ἀρεταὶ εἰσιν (αὐτόθ. 813 κ. ε.). — Προφανεῖ μὲν οὖν καὶ πῆσαι ἄλλαι ἀρεταί, αἱ παρὰ τῷ Μωϋσεῖ ἀναγγελλόμεναι, ἀρχὴν Ἑλλῆσι παντὸς τοῦ ἠθικοῦ τόπου παρεσχόμεναι κ. ε. (αὐτόθ. 1016-1020).—Ἀντακολουθεῖ δὲ ἀλλήλαις αἱ ἀρεταί· καὶ παρ' ὃ αἱ τῶν ἀρετῶν ἀκολουθεῖαι, παρὰ τούτῳ καὶ ἡ σωτηρία, τήρησις οὐσα τοῦ εὐ ἔχοντος. (αὐτόθ.). — Καὶ οὐ δῆπου τὴν ἀρετὴν αὐτὴν πάσχειν φαμέν· οὐδὲ γὰρ νοεῖ ἡ ἀρετὴ (αὐτόθ. 1233).—Ἡ ἀρετὴ αὐτὴ ἑαυτὴν ἄλλα τῶν πόνων ἔχει. Μακροτρία καὶ ἀποδείξεις (αὐτόθ. 1268-1272).

Ἄρετῆ πᾶσι κοινὴ ἐστίν, ὁμοίως μὲν γυναικί, ὁμοίως δὲ ἀνδρὶ, ἐλευθέρῳ τε καὶ δούλῳ· ἐπειδὴ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀρετὴν εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως συμβέβηκεν (αὐτόθ. 1272 κ. ε.).—Καὶ δὴ ἡ ἀντακολουθεῖαι τῶν τριῶν ἀρετῶν περὶ τὸν ἀνθρώπον εὐρίσκειται τὸν γνωστικόν, ἠθικὸν τε καὶ φυσικὸν καὶ λογικὸν περὶ τὸ θεῖον προηγουμένως. Σοφία μὲν γὰρ ἐπιστήμη τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων· δικαιοσύνη δὲ τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν συμφωνία· δαιοσύνη δὲ θεραπεία τοῦ Θεοῦ. (αὐτόθ. 1373. ἔνθα σημειώσεις περὶ Πλάτωνος καὶ λοιπῶν).—Ἀρχὴ οὖν σοφίας· θεοσέβεια· σύνεσις· δὲ ἀγίων προμήθεια· ἐτὸ δὲ γινῶναι νόμον

διανοίξ; ἐστὶν ἀγαθῆς.» (αὐτόθ. 1021 κ. ε.).

Θεόδοτον τὴν ἀρετὴν λέγει καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Μένωνι, ὡς δηλοῦσιν αἱ λέξεις αὐτῶν: «Ἐκ μὲν τοίνυν τούτου τοῦ λογισμοῦ, ὃ Μένων, θεῖα ἡμῖν φαίνεται μοῖρα περὶ γινόμενῃ ἡ ἀρετῇ, οἷς περὶ γινόμεναι. Ἄρ' οὐ δοκεῖ σοι τὴν εἰς πάντας ἡκούσαν γνωστικὴν εἶναι θεῖαν μοῖραν ἡμῖν ἔχειν; — Σχερτέρον δὲ ἐπιφέρει: «Εἰ δὲ νῦν ἡμεῖς ἐν παντὶ τῷ λόγῳ τούτῳ καλῶς ἐξητήσαμεν, ἀρετὴ ἂν εἴη οὔτε φύσει, οὔτε διδακτόν, ἀλλὰ θεῖα μοῖρα περὶ γινόμενον, οὐκ ἄνευ νοῦ, οἷς ἂν περὶ γίνονται.» Θεόδοτος τοίνυν ἡ σοφία, δύναμις οὐσα τοῦ Πατρός, προτρέπει μὲν ἡμῶν τὸ αὐτεξούσιον, ἀποδέχεται δὲ τὴν πίστιν, καὶ ἀμειβόμενος τὴν ἐπίστασιν τῆς ἐκλογῆς ἀρχαῖ κοινωσίει. Καὶ δὴ αὐτόν σοι Πλάτων περὶ τὴν ἀντικρυς ἡθικῆς Θεοῦ πίστιν ἀξιόβουτα ἐν τῷ *Τιμαιῶ*. (Θ', 125). Κἀν τῷ *Πρωταγόρῃ* τὴν γὰρ ἀρετὴν τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς ἔφη εἶναι· κατὰ δὲ τὸ ἐκνεῖον τὴν κακίαν ἀλοχῶν ψυχῆς. (αὐτ. 144).

«Καὶ εἰ δικαιοσύνη ἀγαπᾷ τις, οἱ πόνοι αὐτῆς εἰσιν ἀρεταί. Σωφροσύνη γὰρ καὶ ὀφρῶνσις ἐκδιδάσκει δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρείαν, ὧν χρησιμώτερον οὐδὲν ἐστὶν ἐν βίῳ ἀνθρώποις» (Σοφ. Η', 7). Ἐπι πᾶσι εἰδέναι αὐτοῦ κλεινὸν ἔργον, ὅτι φύσει μὲν ἐπιτήδειοι γεγόναμεν πρὸς ἀρετὴν, οὐ μὴν ὡς τε ἔχον αὐτὴν ἐκ γενετῆς; ἀλλὰ πρὸς τὸ κτήσασθαι ἐπιτήδειοι. Καὶ Ἀριστοτέλης (*ἠθικὰ Νικομάχεια*): «Οὗτ' ἀρα φύσει, οὔτε περὶ φύσιν ἐγγίνονται αἱ ἀρεταί· ἀλλὰ περὶ φύσιν ἡμῶν δεῖσθαι αὐτάς, τελειοῦναι δὲ διὰ τοῦ ἔθους.» (αὐτόθ. 316-317).

Διὸ οὐ μόνον τὰς ἀρετάς, ἀλλὰ καὶ τὰς πράξεις τὰς καλὰς ἀγαθὰ καλοῦμεν. Τῶν δὲ ἀγαθῶν ἴσμεν τὰ μὲν αὐτὰ δι' αὐτὰ αἰρετά, ὡς τὴν γνῶσιν· τὰ δὲ δι' ἕτερα, ὡς τὴν πίστιν, διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς περιγινομένην φυγὴν τε τῆς κολάσεως, καὶ ὠφέλειαν τὴν ἐκ τῆς ἀνταποδόσεως. Φόβος μὲν γὰρ αἴτιος τοῦ μὴ ἀμαρτάνειν τοῖς πολλοῖς; ἐπαγγελία δὲ ἀπορρηθῆναι ὑπακοήν, δι' ἧς ἡ σωτηρία. (αὐτόθ. 320).

Ἅντες μὲν οὖν, ὡς ἔφην, πρὸς ἀρετῆς κτήσιν περὶ γίνονται· ἀλλ' ὁ μὲν μᾶλλον, ὁ δὲ ἧττον πρόσσει τῇ τε μεθῆσει, τῇ τε ἀσκήσει· διὸ καὶ οἱ μὲν ἐξήρκεσαν μέχρι τῆς τελείας ἀρετῆς; οἱ δὲ μέχρι τινὸς ἔβησαν· ἀμελη-

θέντες δ' αὖτις, εἰ καὶ ἄλλως ἦσαν ἐφρῶνται, εἰς τὸναντίον ἀπετραπήσαν. (αὐτ. 317).

Ἐκκεῖται δ' ὅμως καὶ πρὸς μίμησίν τε καὶ ἐξομοίωσιν ἡμῖν θαυμαστὰ τῶν ὄντων καὶ ἀγία τὰ τῆς ἀρετῆς ὑποδείγματα διὰ τῶν ἀναγεγραμμένων πράξεων. Καὶ μὲν δὴ καὶ τὸ τῆς πράξεως εἶδος ἐμφανέστατον, διὰ τε τῶν Διαθηκῶν τῶν Κυριακῶν, διὰ τε τῶν περὶ Ἑλληνισμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ τὴν φιλοσοφίαν περὶ γινόμενων. Καί, συνελόντι φάναι, πᾶσα ὠφέλεια βιωτικῆ, κατὰ μὲν τὸν ἀνωτάτω λόγον ἀπὸ τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ, τοῦ πάντων ἐξηγουμένου Πατρός, δι' Υἱοῦ ἐπιταλεῖται, ὅς καὶ διὰ τοῦτο «Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων,» φησὶν ὁ Ἀπόστολος ἀμείλιστα δὲ πιστῶν. Ἀ'. πρ. Τιμῶθ. Δ', 10. κατὰ δὲ τὸ προσεχές, ὑπὸ τῶν προσεχῶν ἐκάστοις, κατὰ τὴν τοῦ προσεχοῦς τῶ πρώτῳ αἰτίῳ Κυρίου ἐπιταξίῃν τε καὶ πρόσταξίῃν. (αὐτόθ. 393. 253. 380 κ. ε.).

Ἀρετὴ καὶ ἀληθὴς ἐπιστήμη. Ἀρχὸν ἔκτου δὲ γνωστικῆς καὶ τῶν ἑαυτοῦ, βελτίκων κατὰληψιν τῆς θεῖας ἐπιστήμης κακῆς, τῇ ἀληθείᾳ γνησίως πρόσσειν· ἡ γὰρ τῶν νοητῶν γνῶσις τε καὶ κατὰληψις, βελτίκως ἀν' λόγοιτο ἐπιστήμη, ἧς τὸ μὲν περὶ τὰ θεῖα ἔργον ἔχειν σκοπεῖν, τί μὲν τὸ πρῶτον αἴτιον, τί δὲ αἰ· οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ χωρὶς οὗ γέγονεν οὐδέν, τίνα τε αὐτὰ μὲν ὡς διήκοντα, τὰ δὲ ὡς περιέχοντα, καὶ τίνα μὲν συνημμένα, τίνα δὲ διεξυμμένα· καὶ τίνα τούτων ἕκαστον ἔχει τὴν τάξιν, καὶ ἦν δύναμις, καὶ ἦν λειτουργίαν εἰσφέρειται ἕκαστον. Ἐν τε αὐτοῖς ἀνθρωπίνως, τί τε αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος, καὶ τί αὐτὸν κατὰ φύσιν ἡ παρὰ φύσιν ἐστὶ· πῶς τε αὐτὸ ποιῆν ἡ πάσχειν προσήκει. Τίνες τε ἀρεταί τούτου, καὶ κακίαι τίνες; περὶ τε ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, καὶ τῶν μέσων ὅσα τε περὶ ἀνδρείας, καὶ φρονήσεως, καὶ σωφροσύνης, τῆς τε ἐπὶ πᾶσι παντελοῦς ἀρετῆς δικαιοσύνης κ. ε. (αὐτόθ. 421-425).

Οὔτε γὰρ φύσει τὴν ἀρετὴν γεννώμεθα ἔχοντες, ὡς ἔφην, οὔτε γενομένοις, ὡς περ ἄλλα τινὰ τῶν τοῦ σώματος μερῶν, φυσικῶς ὕστερον ἐπιγίνεται. Ἐπει οὐδ' ἂν ἦν εἴθ' ἐκούσιον, οὐδὲ ἐπιαιετόν. Οὐδὲ μὴν ἐκ τῆς τῶν συμβάντων καὶ ἐπιγινομένης συνηθείας, ἐν τρέπον ἡ διάλεκτος, τελειοῦται ἡ ἀρετὴ· σχε-

δὸν γὰρ ἡ κακία τοῦτον ἐγγίνεται τὸν τρόπον. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκ τέχνης τινὸς ἦτοι τῶν ποριστικῶν ἢ τῶν περὶ τὸ σῶμα θεραπευτικῶν ἢ γυνῶσι περιγίνεται. Ἄλλ' οὐδὲ ἐκ παιδείας τῆς ἐγκυκλίου ἀγαπητὸν γὰρ, εἰ πρακτικῶς μόνον τὴν ψυχὴν καὶ διακονῆσαι δύναίτο. Οἱ νόμοι γὰρ οἱ πολιτικοὶ μορθηρὰς ἴσως πράξεις ἐπισχεῖν οἴοι τε· ἀλλ' οὐδὲ οἱ λόγοι οἱ παιστικοί, ἐπιπόλοιοι ὄντες, ἐπιστημονικὴν τῆς ἀληθείας διακονοῦν παράττοιον ἔν. Φιλοσοφία δὲ ἡ ἐλληνικὴ οἷον προκαθαίρει καὶ προεθίζει τὴν ψυχὴν εἰς πραδοχὴν πίστῶς, ἐφ' ἣ τὴν γυνῶσιν ἐποικοδομεῖ ἡ ἀλήθεια. Οὗτός ἐστιν οὗτος, ὁ ἀθλητὴς ἀληθῶς, ὁ ἐν τῷ μεγάλῳ σταδίῳ τῷ καλῷ κόσμῳ τὴν ἀθλητὴν νίκην κατὰ πάντων στεργνοόμενος τῶν παθῶν. κ. ἔ. (αὐτόθ. 424-450 κ. ἔ.).

Ἄρετὴ ἐκ νόμου καὶ φόβου, μετὰ ἀναπτύξεως καὶ ὑποδειγμάτων, καὶ ἀρετὴ ἐκουσικῆ, καὶ ὄντως ἀληθής. (αὐτόθ. 492-513 κ. ἔ.).

Ἄρεται καὶ ἀκαρτεῖαι ὀκνητόνων.—Τί γενήσεται μετὰ τὴν ἐξοδὸν αὐτῶν. (Ἄριγ. II', 445-452).

Προτροπὴ εἰς ἀρετὴν καὶ φυλακὴν τῶν ὀσίων ἐντολῶν. (Ἄθκν. ΚΓ', 1297-1309).

Ἄρεται ποῖα πλεῖστον πάντων τοῖς ἀρχουσι πρέπουσι τε καὶ ἀρμυζουσιν; (ΚΗ', 673-676).—Περὶ διαφορᾶς ἀρετῶν (αὐτόθ. 1405).

Ἄρετὴ ζῶων. Οὐδεμίαν ἐπιστημονικὴν τέχνην, οὐδὲ ἐμπειρίαν βοτανικὴν τῶν ὠρελίμων τοῖς ἀλόγοις τὴν διδασκαλίαν ἐξεῦρεν· ἀλλὰ φυσικῶς ἕκαστον τῶν ζῶων τῆς οικείας ἐστὶ σωτηρίας ποριστικόν, καὶ ἀρῆτὸν τινα κέκτηται τὴν πρὸς τὸ κατὰ φύσιν οικειώσιν (Βασίλ. ΚΘ', 196).—Εἰσι δὲ καὶ πρ' ἡμῶν αἱ ἀρεταὶ κατὰ φύσιν, πρὸς ἃς ἡ οικειώσις τῆς ψυχῆς οὐκ ἐκ διδασκαλίας ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως ἐνυπάρχει. Ὡς γὰρ οὐδεὶς ἡμᾶς λόγος διδάσκει τὴν νόσον μισεῖν, ἀλλ' αὐτόματον ἔχομεν τὴν πρὸς τὰ λυποῦντα διαβολήν, οὕτω καὶ τῆ ψυχῆ ἐστὶ τις ἀδιδάκτος ἐκκλισίς τοῦ καλοῦ. Κακὸν δὲ πρὸν ἀρρωστικῆς ψυχῆς· ἡ δὲ ἀρετὴ λόγον ὑγιεινῆς ἐπέχει. Κελῶς ὠρίσαντό τινες ὑγιεῖν εἶναι τὴν εὐστάθειαν τῶν κατὰ φύσιν ἐνεργειῶν (αὐτόθ. 196).

—Ἄρεται μὲν γὰρ ἐν μόνῃ τῇ ψυχῇ κατορθοῦμεναι πᾶσαι πᾶσιν ὁμοίως ταχθήσονται· οἷον πραότης, ἐπιεικεία, ταπεινοφροσύνη, ἀ-

γαθωσύνη, φιλαδελφία, τὸ ἄδολον, τὸ φιλάληθες, τὸ συμπάθεσ, τὸ ἡμερον, τὸ φιλόανθρωπον κ. ἔ. (ΑΑ', 1348).

Ἄρετὴ καὶ ἀρχὴ, ἡ κοινὸν ἐπιμέλειαν. Εἰδότε μοι ἔργαρες, ὅτι δυσκόλως ἔχεις πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν. Καὶ γὰρ παλαιός ἐστι λόγος, τοὺς ἀρετῆς μεταποιουμένους μὴ μεθ' ἡδονῆς ἑαυτοῦς ἐπιβάλλειν ἀρχαίς. Τὰ γὰρ τῶν ἱατρειούτων ἴδια, ταῦτα ὄρω καὶ τῶν ἀρχόντων ὄντα. Ὅρῳσι γὰρ δεινὰ, καὶ πειρῶνται ἀηδῶν· καὶ ἐπ' ἀλλοτρίαις συμφοραῖς οικείας καρποῦνται λύπης, οἷ γε ὡς ἀληθῶς ἀρχοντες κ. ἔ. (ΑΒ', 1041-1044).

Λόγοι περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας· περὶ διδασκῆς καὶ νοουσιᾶς (αὐτ. 1116-1145. ΑΑ', 564-589).

Αἱ δὲ ἀρεταὶ ὅσον εἰσι περιεκτικαὶ πασῶν, τοσοῦτον ἀλλήλων γεννητικαί. Τῆς πρώτης γὰρ ἀπούσης ἀνικηρῶνται πᾶσαι· ὁμοίως δὲ τῆς δευτέρας αἱ ἀκόλουθοι· ὡσαύτως αἱ καθέξῃς (Μακκάρ. Αἰγύπ. ΑΔ', 756).—Ὅτι πᾶσαι αἱ ἀρεταί, καὶ πάντα τὰ κακὰ ἀλλήλων ἐκδέθενται, καὶ ὡς περὶ ἀλυσίς τις μία τῆς μιᾶς ἦρτηται (Ὅμιλ. Μ'. αὐτόθ. 761).

Ἔστι μὲν οὖν οὐ πᾶν τὸ βῆδιον τῶν ἀρετῶν τὴν νικῶσαν εὐρεῖν, καὶ ταύτη δοῦναι τὰ πρῶτα καὶ τὰ νικητήρια· ὥς περ ἐν λειμῶνι πολυκνηθεὶ καὶ εὐδαίει τῶν ἀνθρώπων τὸ κάλλιστον καὶ εὐδαιέστατον, ἄλλοτε ἄλλου τὴν ἄσρητην καὶ τὴν ἔσθιν πρὸς ἑαυτὸ μετέλκοντος, καὶ πρῶτον δρέπεσθαι πείθομαι (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 860. καὶ ἀπαρηθμητικῶν πασῶν τῶν ἀρετῶν δι' ὑποδειγμάτων ἐκ τῆς θείας Γραφῆς. 860-864).

Εἰ δὲ δεῖ Παύλῳ καὶ αὐτῷ Χριστῷ πειθόμενον, πρῶτην τῶν ἐντολῶν καὶ μεγίστην, ὡς κερῆλαιον νόμου καὶ πορητῶν, τὴν ἀγάπην ὑπολαμβάνειν, ταύτης τὸ κράτιστον εὐρίσκω φιλοπρωχίαν, καὶ τὴν περὶ τὸ συγγενεῖς εὐσπλαγγίναν τε καὶ συμπάθειαν. Οὐδενὶ γὰρ οὕτω τῶν ἀπάντων, ὡς ἐλέω, Θεὸς θεραπεύεται, ὅτι μᾶλλον οικειότερον ἄλλο τούτου Θεῷ, οὐ ἔλαος καὶ ἀληθῆσι προπορεύονται. (αὐτόθ. 864).

Ἄρετὴν ἐπικινέσαι. (αὐτόθ. 1081). Ἄρετὴν ἄλλον (αὐτ. 1088. Ἐπιτάφιος εἰς Ἀθανασίον).—Ἄρετὴ γὰρ ἄμισθος, ἴνα καὶ ἀρετὴ μείνῃ, πρὸς τὸ καλὸν μόνον βλέπουσα. Καὶ διδασκαλία ἀληθοῦς διδασκαλοῦ, καὶ ἀποστολικῆς ποιμένος (ΑΓ', 457-492).

Ἄρετῆς ἐργαστήριον. Ἄρετῆς ἔπιαινος. Ἄρετῆ καὶ παιδεία μὴ συμβαδίζουσι (αὐτόθ. 496-509). — Ἄρετῆ ἰδιώτου καὶ ἄρχοντος (αὐτόθ. 548-553).

Ἄρετῆς εἶδη πολλά. Τὸ πᾶν μέτρον ἀριστον ἐν τοῖς μέγιστοις ἐπιαινῶν ὁ Βασιλεῖος, καὶ παρὰ πάντα τὸν ἑαυτοῦ βίον φυλάττει, ἠτιμᾶζε τὴν ἀπληστίαν ὅμως δὲ ἀμφοτέρους περιφρονῶν, τοὺς τε λίαν συντόμους, καὶ τοὺς ἄγαν ἀπλήστους. Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι κατορθοῦσιν, οἱ δὲ τινα τῶν τῆς ἀρετῆς εἰδῶν ὄντων πλειόνων ἄπικταν δὲ οὐδεὶς ἐπῆλθε πρὸς τὸ ἀκρότατον, οὐκ οὖν τῶν νῦν ἡμῖν γνωσκόμενων ἄλλ' οὕτως ἀριστος ἡμῖν, ὡς ἂν τὰ πλείω τυγχάνη κατωρθώσας, ἢ ἐν ὅτι μέγιστον. Ὁ δὲ Βασιλεῖος οὕτω διὰ πάντων ἀφίκετο, ὡς εἶναι φιλοτιμίαι τις φύσεως (Γρηγ. εἰς Βασιλείον αὐτόθ. 573 κ. ε.).

Ἄρετῆ ἀρτίπους. Κκατὰ τὸν Ἐβραῖον Φίλων, οὐκ ἔστιν ἀρτίπους ἢ ἐν θνητῷ τῷ σώματι ἀρετῆ, ἀλλὰ παρὰ πᾶσιν τι πάσχουσα νάρκη, μικρὸν ὅσον ὑποχωλαίνει, ἂν ἐνάκησεν γὰρ, φησὶ, τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ, καὶ ἐπέσκαζεν Ἰκκώβ. ἐν Γέν. ΑΒ', 25. — Σχόλ. εἰς Γρηγ. (αὐτόθ. 912).

Ἄρετῆς βοήθους ὁ ἄρχων ἐστὶ, καὶ ἀνταγωνιστῆς κακίας, ἀρετῆ κρατῶν, οὐ βίξ καθεύρων, καὶ γόθῳ μέλλον ἢ ἔργῳ κολάζων τοὺς κακοὺς, ὅπερ τῆς ἀρίστης ὕψος ἀρχῆς. (ΑΖ', 368).

Ἄρετῆ μόνη κλέος αἰδίων καὶ αἰδιδίμων, κτήμα δικαιονίον. (Κοσμ. Ἱεροσ. ΑΗ', 410). — Ἡ ἀρετῆ μόνη κτήμα τῆ ψυχῆ πάντων περιφανέστερον καὶ ταύτην ἐχρῆν τοὺς ἀνθρώπους σπουδαίωτερον μετακόσμειν (αὐτόθ. 436). — Ἄνδρες ἐνάχεται, καὶ συστήματτα φιλοσοφικὰ (αὐτόθ. 555-584).

Ἄρετῆς ἔργα καὶ γράμματα. (αὐτόθ. 813). — Περὶ ἀρετῆς ἀνθρωπείας καὶ τίς ἢ ἀληθὴς καὶ τῷ ὄντι καθαρὰ ἀρετῆ. Ἐρμηνεῖα εἰς τὰ Ἀπόρρητα ἐπι Γρηγορίου. (Νικήτας Δαβιδ αὐτόθ. 712-776).

Τίνα τὰ εἶδη τῆς ἀρετῆς, καὶ πόσα, καὶ εἰ δυνατόν διὰ μιᾶς αὐτῶν κατορθώσκει. Πᾶσα μὲν ἀρετῆ περισπούδαστος ὑπάρχει τοῖς τὸ λογικὸν μὴ ἀμυροθεῖται ὑπὸ τῆς ὕλης, παρὰ τε τοῖς ἀντίφρονσι ἀληθῶς. Πᾶσα δὲ κακία βδελυκτῆ, οἷα δὲ ἀντίπαλος ἰσταμένη τοῦ

κρείττονος, κατὰ τῆς ἡμετέρας ἀγωνιζομένη φύσεως κ. ε. (Καισάρ. αὐτόθ. 1137-1140).

Μεταβδελύγεται οὖν αἱ κακία καὶ αἱ ἀρεταί, καὶ κτηταί, καὶ ἀπόκτατοι. Ἔχεις, οὐκ ἔχεις, εὐρὸς καὶ ἀπολώλεκας, ἔχεις ὁ εὐρὸς, οὐκ ἔχεις ὁ ἀπολώλεκας ἐν τοῖς εὐρίσκουσιν, ἢ ἀπολωλεκόσι κρίνη. Ἐτερον δὲ τὸ εὐρίσκόμενον καὶ τὸ ἀπολλύμενον καὶ τὸ μὲν, ἢ ἀρετῆ, τὸ δὲ, ὁ ποιῶν καὶ τὸ μὲν, ἢ κακία, τὸ δὲ, ὁ πράττων καὶ τὸ μὲν, ἢ κακία, οὐδὲν ἰδίως γὰρ οὐδὲν ὑπόσταται γὰρ κακίας εὐρεῖν ἀμύχανον, κ. ε. (Σεραπ. Μ', 916 κ. ε. κατὰ Μανικαίων. — Εὐάγρ. Ποντικῆς περὶ τῶν τεσσάρων ἀρετῶν. αὐτόθ. 1285. — Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 516).

Ἄρετῆς ἰσοστάσιος μικρὸς ὅλος ὁ κόσμος. (Γρηγ. Νύσσα ΜΔ', 125).

Περὶ τῆς κατ' ἀρετὴν τελειότητος, ἢ περὶ τοῦ βίου Μωσέως λόγος. (αὐτόθ. 297-430). — Περὶ ἀρετῶν, τῆς μεστότητος αὐτῶν, καὶ τῶν ἄκρων. Δόγμα δὲ ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος, ἐν μεστότητι θεωρεῖσθαι τὰς ἀρετὰς ὀριζόμενος· διότι πέφυκε πᾶσα κακία ἢ κατ' ἄλλειψιν, ἢ κατ' ὑπέροπτασιν ἀρετῆς ἐνεργεῖσθαι κ. ε. (αὐτόθ. 420 κ. ε.). — Ὅτι τὸ ὅπως οὖν ἔξω γενέσθαι τῆς ἀρετῆς τὸν ἴσον κίνδυνον ἔχει. (ΜΓ', 284). — Ὅτι ἀτελής εἰς τὸ αγαθὸν ὁ καὶ ἐπὶ τινι τῶν κατ' ἀρετὴν ἄλλειψων. (αὐτόθ. 385 κ. ε.). — Ὅτι χρὴ πάσης τῆς τῆς ψυχῆς δυνάμει πρὸς ἀρετὴν βλέπειν. (αὐτόθ. 388). — Μόνη ἢ ἀρετῆ, καὶν τέλειος, οὐδὲν ὠρελεῖ τῷ ἐν πᾶσι τῆν ἀρετὴν οὐκ ἀσπουμένῳ. (αὐτόθ. 389-393).

Ἄρετῆ τιμωμένη πολλοὺς ἐγειρεῖ πρὸς ζήλον. (Ἀστέρ. Ἄμκσ. Μ', 301).

Ἄρετῆ καὶ κακία. Ὅτι ἐκ βρθυμίας ἢ κακίας, καὶ ἀπὸ σπουδῆς ἢ ἀρετῆς, καὶ οὐδὲν οὔτε οἱ πονηροὶ ἀνθρωποὶ, οὔτε αὐτὸς ὁ διαβόλος τὸν νήφοντα παραβλάσκει δύναται. Ὁμίλ. Χρυσόστ. (ΜΘ', 263-274). — Πρῶτις καὶ εὐκατέρωθως ἢ ἀρετῆ, καὶ ὅτι παρὰ τὴν ἡμετέραν ὀλιγωρίαν μόνον ἐπίπονος εἶναι δοκεῖ. (αὐτόθ. 139). — Ἄρετῆς ἐγκώμιον. (ΜΗ', 750 κ. ε.).

Ἄρετῆς οὐδὲν ἔσται ὠφέλιμος καὶ ἐν τῇ παρούσῃ καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ (ΝΓ', 75). — Ὅτι δεῖ πολὺν τῆς ἀρετῆς ποιεῖσθαι λόγον, καὶ μεταεῖθαι τοὺς ἀγίους, οἱ τῆς αὐτῆς φύσεως ἡμῖν ὄντες, ταύτην μετὰ ἀκριβείας κατορθώσαν, καὶ ὅτι βρθυμοῦσιν ἡμῖν οὐδεμίαν ἔ-

σταί ἀπολογία. (ΝΓ', 90-98. 195-205). — 'Η ἀρετὴ οὐ δεῖται τῆς ἐν τοῖς ὄρεσι διατριβῆς. (ΝΔ', 396). — Ἀγαθὸν τὸ ἐπιναίνειν τὴν ἀρετὴν. (αὐτόθ. 694).

Ἀδούλωτον ἡ ἀρετὴ, καὶ οὐδὲν αὐτῆς περιγενέσθαι δύναται· ἂν, οὐ δουλεία, οὐκ αἰχμαλωσία, οὐ πενία, οὐ νόσος, οὐκ αὐτὸ, ὃ πάντων τυραννικώτερον, ὃ θάνατος. (ΝΣ', 152). — Ἰσχυὸς τῆς ἀρετῆς· ἡ μὲν γὰρ κακία, καὶ τὴν οἰκουμένην ἔχη μεθ' ἑαυτῆς, πάντων ἐστὶν ἀσθενεστέρη· ἡ δ' ἀρετὴ, καὶ μεμινωμένη τύχη, πάντων ἐστὶ δυνατωτέρα· τὸν γὰρ Θεὸν ἔχει μεθ' ἑαυτῆς ἰστάμενον. (ΝΕ', 82). — Οὐδὲν οὕτως ἐπιδιδόναί ποιεῖ τὴν ἀρετὴν, ὡς τὸ συνεγῶς ὀμιλεῖν Θεῷ, καὶ δινηκεῖν εὐχαριστεῖν καὶ ψάλλειν τῷ Θεῷ· ψάλλει δὲ τῷ Θεῷ, ἐκ πληττόμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοκρασίαν καὶ τὴν μακροθυμίαν. (αὐτόθ. 104). — Οὐδὲν οὕτως ἐλευθερον, ὡς ἀρετὴ. (αὐτόθ. 237 κ. ἑ.). — Ἐυκολος ἡ ἀρετὴ καὶ λεία, καὶ ἄσολος, καὶ ἀπλαστος, καὶ μὴ ὑπουλος· ὡς περὸν ἡ ποιηρὶς διεστραμμένον, ποικίλον, ἀδιεξόδευτον· ἔθλα περὶ ἀληθείας καὶ ψεύδους. (αὐτόθ. 359 κ. ἑ.). — Τί ἐστὶν ἀνθρώπων ἀρετὴ, τί ζῶων καὶ πραγμάτων. (ΝΒ', 459-480).

'Η ἀρετὴ ἐκ τῶν μικρῶν ἀρτίζεται. Ἀρχὴν λαβοῦσα πρόεισι, καὶ οὐδ' ἄρ' ἴσταται. (Ξ', 72). — Ἐξάκνησις τῆς ἀρετῆς, καὶ ἀποφυγὴ τῆς κακίας δι' ὑποδειγμάτων. (αὐτόθ. 505 κ. ἑ.). — Μέγα ἀγαθὸν ἡ ἀρετὴ· καὶ ὄρα πῶς μέγα ὑποδειγμάτων. (αὐτόθ. 365).

'Η ἀρετὴ ἀθάνατον ἔχει τὴν μνήμην. (ΞΑ', 593). — Κατὰ φύσιν ἡ ἀρετὴ, παρὰ φύσιν δὲ ἡ κακία, καθάπερ ἡ νόσος καὶ ἡ ὑγίεια. (ΞΒ', 21). — Πάσας δεῖ κατορθώσειν τὰς ἀρετάς. Οὐ γὰρ ἀρκεῖ μίξ μόνον ἀρετὴ παραστῆσαι τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ μετὰ παρρησίας ἡμῶς, ἀλλὰ πολλῆς δεῖ καὶ ποικίλης καὶ παντοδαπῆς, καὶ πάσης αὐτῆς. (αὐτόθ. 34 κ. ἑ.).

Οὐκ ἐστὶν ἡ ἀρετὴ ἐπίπονος, οὐκ ἐστὶ δυσκατόρθωτος. Οὐ τὸ ψεύγειν πᾶν τὸ χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον ἀρετὴ, ἀλλὰ φεύγειν τὴν πλεονεξίαν. Χρῶ τοῖς πᾶσιν, οὐ κωλύω πανταχοῦ τὴν πλεονεξίαν ἐκβλέλλε. Ἐκείνη γὰρ ἐστὶν ἡ τὴν ἀμαρτίαν ποιοῦσα, καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα πλεονάζον ἀμαρτία γέγονε. (αὐτόθ. 97).

Οὐδὲν τῆς ἀρετῆς ἥδιον, οὐδὲν κοσμιώτερος γλυκύτερον, οὐδὲν σεμνότερος ποθεινότερον·

ἐνόησεν πῶς δεῖ ποιεῖν τοὺς γάμους, καὶ τίνα ζητεῖν ἄνδρα τῆ παρθένου (αὐτόθ. 389 κ. ἑ.). — 'Οτι κατ' ἀλήθειαν ἀγαθὸν ἡ ἀρετὴ, καὶ οὐκ ὃ πλοῦτος (αὐτόθ. 556).

Πολλοὶ νομίζουσιν ἀρετὴν ἑκουτοῖς πρὸς σωτηρίαν τὴν οἰκεῖαν ἀρετὴν· καὶ τὰ κατὰ τὸν ἑκουτῶν βίον καλῶς διακρίνεται, μὴδὲν αὐτοῖς ἐπιλείπειν πρὸς σωτηρίαν ἡγούνται. Οὐ μὴν ὀρθῶς οἰοῦνται. Καὶ τοῦτο δεικνύται καὶ ὃ τὸ τάλαντον κατορθύσας τὸ ἐν· οὐ γὰρ δὴ μειώσας αὐτὸ προσήνεγκεν, ἀλλ' ὀλόκληρον, καὶ τιοῦτον, ὅλον ὃ παρακαταθέμενος· ἔδωκεν (αὐτόθ. 571 κ. ἑ.).

'Επιθυμία ἀρετῆς· Ἐπιθυμοῦμεν τῆς ἀρετῆς ὅμως ἔχρησθαι, ἀλλ' οὐ μέχρι βημάτων θέλω σε σπουδάζειν ἀεὶ, καὶ ὅλος ἦς πρότερον, τοιοῦτον εἶναι καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ μέλλον (ΞΓ', 86). — Καὶ ὄντως· χρειαί πρὸς κτήσιν τῆς ἀρετῆς· πολλὰ γὰρ τὰ κωλύματα γίνονται (ΞΒ', 654-658).

'Αρετὴ καὶ κακία. Ἐν τῇ κακίᾳ πρώτῃ ἡ ἡθονή, εἶτα ἡ ἀθυμία καὶ ἡ μεταμέλεια· ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ πρώτῃ ἡ δοκοῦσα ἀθυμία, καὶ τότε τὴ ἡθονή καὶ ἡ ἀνεκφραστος εὐρροσύνη. (ΞΓ', 207-208). — Λόγος περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας (αὐτόθ. 753-764). — 'Οτι πάντων ἡ κατὰ ψυχὴν ἀρετὴ προτιμωτέρα. Ὀμιλία. (ΞΔ', 473-480). — 'Οτι πλείονα τὴν ἀρετὴν ἀπαιτούμεθα ἡμεῖς, ἢ οἱ παλαιοὶ (ΝΓ', 216). — 'Οτι οὐ χρὴ πρὸς τοὺς πόνους τῆς ἀρετῆς σκοποῦντας βρῆθμεν, ἀλλὰ τὸ ἐξ αὐτῆς κέρδος λογιζομένους· σπουδάζειν (αὐτόθ. 228 κ. ἑ.). — Ἀρετὴν πᾶσαν μελετᾶν (ΝΖ', 190-192). — Ἡ ἀρετὴ τῷ τὰ θεῖα μελετῶντι οὐ φορτικόν. (αὐτόθ. 256-264). — Ἀρετῆς ζῶγος κύρος, ὃ δὲ τῆς ἀμαρτίας φορτικώτατος (αὐτόθ. 426-428). — ΝΗ', 548).

'Η ἀρετὴ μόνη ἱμάτιον διάχυσον εὐδοθην καὶ ἔξωθεν (ΝΕ', 201 κ. ἑ.). — Ὀνομα ἀθάνατον τίκει ἡ ἀρετὴ. Εἰ γὰρ μνήμης ἐρᾷς δινηκεοῦς, μὴ ὀνόματα περιθῆς οἰκοδομημάτων, ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἀνάσθησον τρόπον κατορθωμάτων, ἃ καὶ ἐν τῷ παρόντι σοὶ βίῳ τὸ ὄνομα διατηρεῖ, καὶ πρὸς τὴν μέλλουσαν ζῶων ἀθάνατον κατασκευάζει σοὶ ἀνάπαυσιν. Εἰ μνήμης ἐρᾷς καὶ ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ σε διδάσκω τὴν ἀληθῆ καὶ σφραστάτην ὁδὸν ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι. Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀθάνατον ὄνομα ποιεῖ, ὡς ἀρετῆς φύσις. (αὐτόθ. 231). — Ἀρετῆς λαμπρότης (αὐτόθ.

297-299).—'Αρετή και σωτηρία ήμετέρα οὐχ ὑπέκουσι τῇ ἀνάγκῃ (αὐτόθ. 319-327). — 'Αρετῆς καρπὸς αἰώνιος (ΝΒ', 419).

'Αρετὴ ἐνδόξων φιλοσόφων, καὶ ἐν δουλείᾳ ἔτι. Τοιοῦτόν ἐστιν ἡ ἀρετὴ· οὐ δι' ὧν ἐργάζεται μόνον, ἀλλὰ καὶ δι' ὧν πάσχει κακῶς, οὐχ ἑαυτήν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ποιοῦντας οὐκ ἀφιεῖται κρύπτεσθαι καὶ λαυθάνειν. (ΜΖ', 339).

'Η ἀρετὴ ἐν ταῖς θλίψεσι λαμπροτέρα. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν παρὰ πάντων ἀνακηρύττεται ἡ ἀρετὴ, καὶ διηνεκῶς στηλιτεύεται ἡ λύπη τῆς κακίας (ΝΓ', 176).

Οὐδὲν ἴσον, οὐδὲν ἰσχυρότερον ἀρετῆς. Μὴ τοίνυν χρήματα συλλέγειν σπουδάζωμεν, καὶ ταῦτα τοῖς παισὶ κατακλιμπάνειν, ἀλλ' ἀρετὴν αὐτοὺς παιδεύωμεν, καὶ τὴν πικρὰ τοῦ Θεοῦ εὐλογίαν αὐτοῖς ἐπευχώμεθα. Αὕτη γάρ, αὕτη ἡ μεγίστη περιουσία, οὗτος ὁ ἄρκυτος πλοῦτος, ὁ ἀδαπάνητος, ὁ καθ' ἐκάστην ἡμέραν τὴν περιουσίαν πλείονα ἐργαζόμενος (ΝΔ', 570).

Οἱ τὴν ἀρετὴν ἐναντίους καλοῦντες ὀνόμασιν. Καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἐστὶ τὸ δεινόν, ὅτι τάναντία τοῖς τοῦ Χριστοῦ παραινέτε προστάγμασιν, ἀλλ' ὅτι καὶ προσηγορίας εὐφρόμιος περιστέλλετε τὴν κακίαν, ὅσον τὸ μὲν ἱπποδρόμοις καὶ θεάτροις προσκεῖσθαι διαπαντὸς ἀστεϊότητα καλοῦντες, τὸ δὲ πλουτεῖν ἐλευθερίαν, τὸ δὲ δόξῃς ἐρᾶν μεγαλοψυχίαν, τὴν δὲ ἀπόνοιαν καβήρησιν· καὶ τὴν μὲν ἀσωτίαν φιλανθρωπίαν, τὴν δὲ ἀδικίαν ἀνδρείαν. Εἶτα, ὡς περ οὐκ ἀκούσης ταύτης τῆς ἀπάτης, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐναντίους καλεῖτε ὀνόμασιν, ἀγορεύοντες μὲν τὴν σαορσομένην, δειλίαν δὲ τὴν ἐπιεικίαν, ἀνανδρίαν δὲ τὴν δικαιοσύνην ὀνομάζοντες, καὶ τὸ μὲν ἄτυρον δουλοπρεπεί, τὴν δὲ ἀνεξικακίαν ἀσθένειαν· καθόπερ δεδοικότες μὴ παρ' ἑτέρων τὴν ἀληθῆ τούτων προσηγορίαν ἀκούσαντες φύγῃσι τὴν λύμην οἱ παῖδες (ΜΖ', 359-360).

Οὐμίλικι περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, καὶ ὅτι οὐ δεῖ εὐτραπελλίζεσθαι (ΜΗ', 1027-1060).

'Αρετὴν μεῖζον δεῖ εἶναι τῶν μεῖζον εἰληρωτῶν δῶρον (αὐτόθ. 542).

'Αρετὴ ἐνὸς σώζει πολλὰς πολλούς. Τῆς μὲν ἐνὸς ἀρετῆς πολλοὶ συναπολαμβάνουσι καὶ τῶν πονηρῶν· τῆ δὲ τῶν πολλῶν κακίας, καὶ ἐν εἰς ὁ κατορθῶν ἢ μεταξὺ δὴμου πολλοῦ, οὐ συγκατακροῦται· ἀλλ' εἰς μὲν ἄνθρωπος ἐρῶς, ὧν δὴ

μον δλόκληρον ἐξαρπάσαι δυνήσεται τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ, πόλις δὲ δλόκληρος διεσφαρμένη πρὸς τὴν οἰκεῖν κόλασιν καὶ τιμωρίαν ἐπισπάσασθαι τὸν εὖ βιοῦντα καὶ καθελείν οὐ δυνήσεται. (Ν', 662).—'Αρετὴ γονέων ἀπογόνοις ὠφέλιμος. (ΜΘ', 323 κ. ἑ.).—'Η τῆς ἀρετῆς φύσις, οὐ πρὸς τὰ μέλλοντα ἤμεις ὠφελεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἤδη δίδωσι τὰς ἀμοιβάς. (αὐτόθ. 42).—'Αρετὴ ἀνευ ἀγῶνος οὐ φέρει μέγαν ἔπαινον. (ΝΒ', 579-589). — 'Αρετῆς δύναμις. (ΝΔ', 461 κ. ἑ.).—Μεγάλων ἀγαθῶν παραίτιος ἡ ἀρετὴ. (ΝΓ', 194 κ. ἑ.).—Οὐ φύσεως, ἀλλὰ προαιρέσεως ἡ κακία καὶ ἡ ἀρετὴ. Εἰ γὰρ φύσεως ἦν, πάντως ἂν οἱ πονηροὶ πονηροῦς ἔτεκον, καὶ οἱ χρηστοὶ τοιοῦτους· ἐπειδὴ δὲ προαιρέσεώς ἐστι τὸ φαῦλον εἶναι καὶ σπουδαῖον, διὰ τοῦτο καὶ πατέρων πονηρῶν παῖδες ἐγένοντο χρηστοί, καὶ παίδων ῥηθύμων πατέρες σπουδαῖοι πολλάκις, ἔνα μὴ τῆ φύσει, ἀλλὰ τῆ γνώμῃ πνκταχοῦ ταῦτα ἐκότερα λογιζώμεθα. (ΝΔ', 628).—'Αρετῆς γνῶσις ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐμρυτός ἐστιν. (ΝΓ', 242).

Μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος· νῦν ὅτε πέπαιται τῆ· ἀρχῆς· νῦν ὅτε σχολάζει κολακαεῖς ἀπάτης ὑπόνοια. (Συνετ. ΣΕ', 1405). — Χρῆμα δὲ, οἶμα, καὶ πολυαυχιδὲς καὶ πολύμορφον ἡ ἀρετὴ· καὶ τῆς ἐν Χριστῷ πολιτείας τὰ αὐχρήματα, διὰ πλείστης ὄσης ἡμῖν τῆς ἀγαθοεργίας ἐκποικίλλεται. (Κύριλ. 'Αλεξ. ΞΗ', 137).—'Ανάτης ἡ ἀρετὴ, καὶ τὸ εἰς αὐτὴν ἰέναι τρυχῷ, καὶ ἰδρῶν ἀνάγκη τὸν κατοροῦσθν ἤρημένον. (αὐτόθ. 377).—'Αεὶ γὰρ πῶς ἐστὶ σκληρὰ καὶ ἀνάτης, καὶ οὐ βέσιμος τοῖς πολλοῖς· ἢ εἰς ἀρετὴν ἀποφέρουσα τρίβος· εἰς ἐλάσει δὲ ῥηθιδίως διὰ τῆς στενῆς πύλης, καὶ δραμεῖται τὴν τεθλιμμένην ἀγωνιζόμενος, καὶ τοὺς τοιοῦτους πόνους αἰρούμενος. Γέγραπται γοῦν· «Εἰσὶν ὁδοὶ δοκοῦσαι εἶναι ἐρῶσι ἀνδρῖ, τὰ μένοτι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς πυθμένα ἔδου. 'Ανὴρ ἐν πόνους πονεῖ ἑαυτοῦ, καὶ ἐκδιάζεται τὴν ἐαυτοῦ ἀπόλειαν.» Παροιμ. ΙΓ', 25. 26. Ὡς γὰρ αὐτὸς πάλιν ἔφη ὁ Κύριος· «Βιαστῆ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ βιασται ἀρπάζουσιν αὐτήν.» Ματθ. ΙΑ', 12. Πλατεῖα δὲ ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ πολλοῦς εἰς ὄλεθρον καταφέρουσα. (ΟΒ', 776-777).

“Οτι ἀμύχανον ἐν μέσῳ θεορῦθων ἀρετὴν κατορθώσκει. (Ισιδ. Πηλ. ΟΗ', 197. 236. 408).—Ἀρετῆς οὐδὲν ὑψηλότερον. Ἀρετὴ δέ, φρόνησις ἐστὶ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀνδρεία, καὶ σωφροσύνη. Ὅς οὖν ἂν ἔχῃται τούτων, καὶ πᾶγκάλως ἐστὶ, καὶ περιβλεπτος, καὶ οὐδενὸς πρὸς εὐζωεῖν λειπομένους. (κυτόθ. 241).

Αἱ ἀρεταὶ διὰ τῆς πράξεως γνωρίζονται ἤπερ διὰ λόγου. Οὐ βημάτως ἀπαγγελίαι, ἀλλὰ πρᾶγματων διακονίαι τὸν τῆς θείας παιδεύσεως ζηλωτῶν ἀποφαίνει. (κυτόθ. 300).—Παντὶ σθένει προσήκει τὴν ἀρετὴν ἀσχεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀρετὴν ἠγεῖσθαι τὸ δοκεῖν ἀσχεῖν. (κυτόθ. 464).—Οἱ γνήσιοι τῆς ἀρετῆς ἐρασταὶ, καὶ ζῶντες ἐν σοφίᾳ, ἐρῶσι πᾶσι πόλεις· καὶ ἀποθέμενοι τοῦτο, ἐγκαταλείπουσιν κέντρον τοῦ πάθου. Τσιγάρτοι ἐπίτητοι μὲν αὐτῶν οἱ τάροι, ἐν τιμῇ δὲ τὰ γένη, διηνεκῆς δὲ ἡ μνήμη· δικαίως. Ἀρετὴν γὰρ ἐκτέλῃσαντο, ἧς οὐ πέφυκεν ἀπειθεῖν τελευτή. (κυτόθ. 485).—Ἀρετῆς ἔσονται οὐδὲν, οὐ μόνον ὅτι καὶ ἀσυγκρίτῳ ὑπεροχῇ τῶν ἄλλων ἀπάντων διενήνοχεν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀνώμαλα πράγματα ἐξομαλίζει, καὶ τὰ ἄνισα ἐξισοῦ. (κυτόθ. 532-533).

Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ὀρέγονται μὲν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ ἐπ' αὐτὴν φέρουσιν ὄδον ὀκνοῦσιν ἰέναι. “Ἄλλοι δὲ οὐδ' ἀρετὴν εἶναι ἠγοῦνται. Χρῆ γοῦν τοὺς μὲν πεῖσαι τὸν ὄκνον ἀποθέσθαι, τοὺς δὲ διδάξαι, ὅτι ὄντως ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἀρετὴ. (κυτόθ. 541).

Οἱ ἀρεταῖς κομίζοντες. Οἱ ἄριστοι καὶ βασιλικώτατοι μελλῶν ζωῆς τὸν ἀνδρικοποδαστάτων. Οὗτω γὰρ ὀνομάζονται ἄνθρωποι τοὺς ἡδοναῖς ἀτόπιος δουλεύοντες. Οἱ μὲν γὰρ φιλάρετοι πάντων εἰσὶν ὑψηλότεροι, οὐ μόνον ἀθυμίας, ἀλλὰ καὶ φόβου, καὶ κινδύνου, καὶ μεταβολῆς ἀπάσης ἐστηκότες ἀνώτεροι. Οἱ δὲ τοῖς ἀμικρήμασιν ἐγκακλινδούμενοι, οὐδὲ ζῆν μοι δοκοῦσι διὰ τὰς εἰς αὐτῶν ἀθυμίας, καὶ τοὺς φόβους, καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ τὸν μῦρον τῶν παθῶν ἐτήμον. (κυτόθ. 601-608).

“Οτι οὐδὲν ἀρετῆς ὑψηλότερον. Οὔτε χαλκῆ εἰκὼν χρυσῷ ἀπαστρέπτουσα, οὔτε χρωμαμάτων λάμπουσα, οὐκ ὀλυμπιακὸς στέφανος, οὐ πλαῦτος, οὐ κάλλος, οὐ βώμη, οὐκ ἀρχή, οὐ βασιλεία, οὐκ ἄλλο οὐδὲν τῶν δοκούντων εἶναι μεγάλων, μέγα ἐστὶ καὶ σπουδῆς ἀξιον.

τῷ χρόνῳ γὰρ εἴκει, καὶ μακρύνεται, καὶ ἔργον λήθης γίνεται. Μόνη δὲ ἀρετὴ αἰδιμῶν καὶ ἀθάνατον ἔχει τὸ κλέος, οὔτε χρόνῳ εἰκόουσα, οὔτε λήθῃ παρχωροῦσα, οὔτε μακροσμὸν ἐπισταμένην, ἀλλὰ νεκρὸν καὶ ἀμυλζούσαν καὶ ἠδῶσαν τὴν ἀξίαν ἔχουσα· ἦν παντὶ σθένει τοὺς εἰς φρονούντας δίκαιον κτήσασθαι. (κυτόθ. 717. 929).

Ἀρετῆς κάλλος· καὶ τὸ τῆς κηκίας εἰδεχθῆς. Τὴν ἀρετὴν οὐ μόνον οἱ ἐραστὰὶ αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐχθροὶ ἀνυκνήρτουσιν· τοσοῦτόν ἐστιν αὐτῆς τὸ κάλλος. Τὴν δὲ κηκίαν καὶ οἱ ἐχθροὶ καὶ οἱ ἐραστὰὶ κηκίζουσι· τοιοῦτόν ἐστιν αὐτῆς τὸ εἰδεχθῆς. Ἄλλα τῆ παρατυκία ἠδονῆ ὀπλοζομένην εὐδοκίμει πρὸς πολλοὺς, καίτοι θηριόμορφοι οὐκ. . . ἀλλ' εἰς ὀλέθριον καταστρέφει τέλος. Ἄμεινον οὖν ἀπὸ πόνων εἰς ἀνάπαυσιν ἰέναι, ἢ ἀπὸ ἠδονῆς εἰς τιμωρίαν. (κυτόθ. 625).—Ἐχει μὲν ἡ ἀρετὴ οὐ μόνον μισθόν, ἀλλὰ καὶ στέφανον καὶ κλέος αἰδιμῶν· μετ' ὃν δὲ ὁ μισθὸς τῷ μὴ διὰ μισθὸν ποιῶντι κ. ἐ. (κυτόθ. 636).

Ἀρετὴ εὐκολωτέρα τῆς κακίας. Ἡ ἀρετὴ δύσκολος εἶναι καὶ ἔδοξε καὶ δοκεῖ, οὐ παρὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν τῶν μετιέναι αὐτὴν μὴ θελούντων ἀνυπερβλήτων βέλθυμικῶν. Ἐπει τῷ γε ἀκριβῶς σκοπομένῳ εὐκολωτέρα πολλῷ τῆς κακίας ἐστίν. Ἐν δὲ τις ἀπιστεῖ, μὴ δὴ θεωρεῖται, ἀλλὰ ἀνεμνεῖται τὴν ἀπόδειξιν, πάσης προλήψεως καὶ φιλονικίας καθήκον ἐαυτὸν διατηρῶν. Ἐπονται παρδειγμάτκα. (κυτόθ. 677-681. 692. 1381. 1640 κ. ἐ.).

Ἡ μὲν κηκία, καὶ χωρὶς ἐτέρως κολάσεως, κόλασις ἐστίν· ἡ δὲ ἀρετὴ καὶ δίχκ στεράων, στέφανος. (κυτόθ. 756).—“Οταν τῆς κηκίας ἀπόσχοιο, τότε καὶ περὶ ἀρετῆς σκοπεῖν ἂν εἴης δίκαιος. (κυτόθ. 764).—“Ἄνευ ἀρετῆς οὔτε πατρὶς ἐπιφανῆς, οὔτε γένος, οὔτε πλοῦτος, οὔτε εὐγλωττία, οὔτ' ἄλλο τι ὠφελούσιν. (κυτόθ. 860-861).

Ἡ ἀρετὴ πότι νικᾷ. Κηκία μὲν ἡ δυσάνωμος καὶ δυσκλεῆς κρατεῖ, ὅταν τυραννὶς κατέχη· ἀρετὴ δὲ νικᾷ, ὅταν βασιλεῖα διακοσμητὰ πράγματκα. Ἡ μὲν γὰρ τυραννὶς πρὸς τὸ οἰκεῖν, ἡ δὲ βασιλεῖα πρὸς τὸ τῶν ἀρχομένων συμφέρον ἀποβλέπει. (κυτόθ. 880).

Τίνας ἀρετὰς χρῆ ἔχειν τοὺς ἐπισκοπῆς ἀ-

γεγομένους. (αὐτόθ. 893-901). — Οἱ μὲν τὴν ψυχὴν πρὸς ἀρετὴν ἀκωνῶντες, ἅτε θείας φιλοσοφίας ὄντες αὐτοφυῆ ἀγάλματα, δι' ἀνάγκην προσμιλοῦσι τῷ σώματι, καὶ τοῖς ἀναγκαίοις ἀκούμενοι τὸν τῆς φιλοσοφηματικῆς ὄχλου, ἅτε πάσης κακίας πηγὴν, μισοῦντες μωρίαν ἀπαλλάττονται κακῶν. (αὐτόθ. 901).

Τὴν ἀρετὴν χρὴ ἀσπαστὴν εἶναι, καὶ πάντες ψέγων, οἱ τὴν κρίσιν τῶν πραγμάτων οὐκ ἔχοντες; ὀρθήν· τὴν δὲ κακίαν ρευκτὴν, καὶ πάντες οἱ τῶν κακῶν ἔρραται αὐτὴν ἀνακηρύττωσιν. Οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν νοσοῦντων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑγιαίνοντων χρὴ λαμβάνειν τὰς τῶν πραγμάτων ψήφους. Εἰ γὰρ τοῖς νοσοῦσιν ἐψόμειθα, καὶ τῆς φιλοσοφίας καταγνωσόμεθα. (αὐτόθ. 921).

Οἱ τὴν ἀρετὴν ἐξοστρακίζοντες. Οἱ δὲ ταῖς κακίαις τὰ τῶν ἀρετῶν ὀνόματα περιτιθέντες, καὶ ταῖς ἀρεταῖς τὰ τῶν κακιῶν, καὶ πάντα τὰ χρώματα μιγνύντες, ἕνα ἢ ἀρετὴν δυσδιόγνωστον γένηται, αὐτὴν τὴν ἀρετὴν ἐξοστρακίζουσι μοι δοκοῦσιν. (αὐτόθ. 945).

Κορομφή ἀρετῶν ἢ εὐσεβεία. Ἡ συμμετρία τῶν ἀρετῶν τὸ τῆς δικαιοσύνης κέλλος δημιουργεῖ κ. ἔ. (αὐτόθ. 948). — Οὐδὲν δυνατώτερον ἀρετῆς, οὐδὲ τυρανικώτερον. Αὕτη γὰρ ἐλέγχουσα τὰς τῶν πραγμάτων μεταβολάς, ὑπ' αὐτῶν ἐλέγχουσα οὐκ ἀνέχεται· ἀλλὰ πάσης τὰς ἡνίκας τὸ πρῶτοντος ἐπιβάλλουσα, ἠνοχηεῖ καὶ ἄγει πρὸς ὑπερβούλευται. (αὐτόθ. 981).

Ἄρεταί μεστότητες, πῶς; Ἐπιεικὴ ὄπω; καὶ αἱ ἀρεταὶ μεστότητές εἰσιν, ἠβέλησας μπεθεῖν, ἴθνη, ὅτι ἢ φρονήσις, μέση ἀρελείας καὶ κακουραγείας ἔσθηκεν· ἢ δὲ ἐλευθεριότης, ἀτωτίαις καὶ φειδωλείαις, ἢ δὲ μεγαλοψυχία, ἀλαζονείαις καὶ ταπεινότητος· ἢ δὲ ἀνδρεία, ὁρσούσητος καὶ δειλίας. Χρὴ οὖν τὰς μὲν ἀκρότητας φεύγειν, τὰς δὲ μεσότητας διώκειν. (αὐτόθ. 984. 1304-1305. 1445). — Ἄρετὴν ζῆται τὴν πάντων τῶν κακῶν ἀπαλλάττουσιν. Εἰ δὲ ἰδρωτικὸς ἔχει καὶ πόνοσιν, μὴ διὰ τοῦτο αὐτὴν ἀποφύγη, ἀλλὰ διὰ τοῦτο μέλιστα περιπίπτει, λογιζόμενος, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων τὸ μετὰ πόνων καὶ ἰδρωτῶν κτηθέν, καὶ μικρὸν τυγχάνη, ποθεινότερόν ἐστι· τὸ δὲ αὐτομάτως προσπεσόν, εὐκαταρρόνητον, καὶ ὑπέρχρη μέγα. (αὐτόθ. 984-985).

Οἱ ἀρετῆς ἐρῶντες καὶ σοφίας ἐκλωκότες,

ἀκόρεστοι τὴν ἐπιθυμίαν ὄντες, οὐ διακλιπάουσι τὸν θεόν τοῦτον πυρὸν ἐν ἐκυτοῖς ἀνάπτοντες· τοῦτο μὲν ἔργον, τὰ δ' ἄλλα πάντα νομιζόντες εἶναι πάρεργα. Μικρὰ γοῦν αὐτοῖς τὰ τοῖς ἄλλοις μεγάλα εἶναι δοκοῦντα φρίνεται, καὶ γελῶσι τὰ περιμάχητα, καὶ πατοῦσι τὰ ἀπόβλεπτα, καὶ τῶν ὑπεροκρωίων ἐρίονται. (αὐτόθ. 985). — Ἄρετὴ ἐνασκουμένη ἐν ταπεινοροσῶν στέφανον ἔχει λαμπρότερον. (αὐτόθ. 1021. 1417).

Ἄρετὴ καὶ παιδευσις. Ἡ μὲν ἀρετὴ καὶ τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν δυσημερίαν κοσμεῖν εὖθεθεν, ἢ δὲ παιδευσις, τῆς μὲν δοκεῖ κόσμος εἶναι, τῆς δὲ ὄρμος. Εἰ μὲν οὖν ἄμω ἔχειν δυνατὸν, εἰ ἂν ἔχοι· εἰ δὲ θάπτερον λείπεται, ἀμεινον ἐλέσθαι τὴν ἀρετὴν. Τὸ γὰρ εἶναι τοῦ δοκεῖν ἀριστον, παρ' ἐμοὶ κριτῆ, προτιμότερον. (αὐτόθ. 1024). — Ἄρετῆς καὶ εὐσεβείας ἀνεκτίον· ὡς ἢ μὲν θεμέλιός ἐστιν, ἢ δὲ στεφάνη καὶ ἐγκλωπίσμα. (αὐτόθ. 1069). — Θετὸν ἐστὶ χρῆμα ἢ ἀρετὴ, καὶ θεωρίαις, καὶ μακάριον, καὶ ἀθάντων, καὶ ὑπὸ λήθης μὴ ἠττώμενον. Ἀοίδιμος μὲν γὰρ ἐστὶ παρὰ ἀνθρώποις, παρὰ δὲ Θεῶ ἀείμνηστος. (αὐτόθ. 1317).

Ἄρετῆς οὐ κατισχύσει κακία. Οὐ γὰρ μὴ συγχωρήσει ὁ πανταπόπτης ὀρθαλμὸς τὴν ἀρετὴν ὑπὸ τῆς κακίας διὰ τῆλουσιν παρυσδοκίμεισθαι· ἀλλὰ ποιήτης ἐκεῖνος, ἀ αὐτῶ μὲν πρέπει, τῆ δὲ ἀρετῆ καὶ τῆ κακίᾳ χρεωστέεται. (αὐτόθ. 1339. 1388). — Ἐναρτέου ἀνδρὸς πολιτεία· καὶ ὅτι ὁ τῆς ἀρετῆς πλοῦτος ἐπ' ἀσφαλείας ὀχεταί. (αὐτόθ. 1341).

Μόνη ἢ ἀρετὴ αὐτάρκης κοσμηθεῖ τὸν ἔχοντα. Οὐδεὶς γοῦν τῶν ἐν τέλει καθ' ἐκυτόν ἔχει τὸ γέρας, ἀλλ' ἐν τοῖς ὑπηρετοῖς κέκτηται τὴν τιμὴν· ὁ δὲ φιλάρετος καὶ ἐν ἐκυτόφ καὶ ἀναρτίετον ἔχει τὸ κλέος. (αὐτόθ. 1364. 1416. 1417. 1421).

Περὶ ἀρετῆς διδασκάλων καὶ μαθητῶν, καὶ προτροπῆ εἰς ἀρετὴν. (αὐτόθ. 1433-1445).

Ἄρετὴ πρακτικὴ, ἢ μακικρῶσ ἀποφρίνουσα τοῖς ἔρραστοῖς, ἦν καὶ Σωκράτης ἦσκει. (αὐτόθ. 1453).

Ἄρετὴν καὶ ὕβριζόμενὴν ἀσπάζομαι καὶ φιλοῦ, τὴν δὲ κακίαν καὶ τιμομένην, καὶ στεφρνομένην ἀποστρέφομαι καὶ μισῶ. (αὐτόθ. 1468). — Ἀκίβδηλος ἀρετῆ, καὶ τῆ τῶν νόμων ἰσχυρὴ ὀπλισμένη. (αὐτόθ. 1472). — Tu-

ρλός μὲν ὁ τῶν ἀρετῶν χορδός, ἔρθου μὴ καθηγουμένου δόγματος· ἀργὸν δὲ καὶ τὸ ἔρθον καθηγουμένον δόγμα, εἰ ὁ τῶν ἀρετῶν χορδός ἀπολειφθεῖν· εἰ δὲ τὸ μὲν κορυφαῖον ταξιαρχοῖα, αἱ δὲ χορευσίαι, παντὶ τρόπῳ ὁ χορδός στερηθῆσεται, ὡς νομίσμας τὸν ἀγῶνα διαθείς. (αὐτόθ. 1477. 1420). — Ὁ στέφανος ἐπαγγελλόμενος τὴν ἀρετὴν ἀσχοῦντι δύο χαρίζεται δωρεάς· μίαν μὲν τὴν πρᾶξιν, ἑτέραν δὲ τὴν ἀμοιβήν· εἶγε ἡ μὲν ἀρετὴ ὑπόθεσις ἐστὶ τοῦ στεφανίου, ὁ δὲ στέφανος οὐ δίδεται ἄνευ ἀρετῆς. (αὐτόθ. 1501. 1504. 1509. 1536. 1364. 1400. 1468).

Ἄρετῆς λαμπρότης· ἐπίφθορος. Εἰώθησι πολλοὶ τῷ ἐκ τῆς ἄγαν ἀρετῆς λαμπρομένην φθονεῖν· ἐπαχθῆ γὰρ καὶ φοβερὸν ἡγούμενοι τὸν μὴ τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς δρῶντα, ἄτε τὸν σφῶν βίον ἐλέγχοντα, ταῖς κατηγορίαις καὶ ταῖς ἐπιβουλαῖς βᾶλλοντι, ὃν καὶ ζήλοῦν καὶ στεφανοῦν ὄφειλον. (αὐτόθ. 1533. 1561).

Ἡ ἀρετὴ ἔχει· εὐπροσώπην εἰλικρινῆ καὶ ἐνδοξον καὶ ἀτελεύτητον κ. ἔ. (αὐτόθ. 1545. 1561). — Ὅτι χρῆμά ἐστι καὶ ἀναγκαῖον, καὶ συμπερον, καὶ καλόν, καὶ πρέπον, καὶ λυσίτελές, καὶ χρήσιμον. Ἀναγκαῖον μὲν, ὅτι τοῦ πολιτεύεσθαι ἐρθῶς οὐδὲν ἀναγκασιώτερον συμπερον δέ, ὅτι πρὸς μακκαριότητα ἄγει· καλόν δέ, ὅτι σεμνώνει τοὺς ἔχοντας· πρέπον δέ, ὅτι κοσμεῖ τοὺς κεκτημένους· λυσίτελές δέ, ὅτι λύει τὸ τέλος αὐτῆς τοὺς πόνοους· χρήσιμος δέ, ὅτι οὐδὲν αὐτῆς χρησιμώτερον. Τίς τοιγαροῦν μὴ λίαν ἐξεπτηκῶς οὐ λίαν αὐτῆς ἀνέβησται; (αὐτόθ. 1569. 1573. 1581).

Ἄρετῆς ἄνευ οὔτε σώζεται τις, οὔτε τὴν θεῖαν βοήθειαν ἐρλκει. Ὁ μὲν γὰρ ἀρετὴν ἀσκῶν, δίκσιος ἂν εἴη καὶ τὴν θεῖαν εἰς βοήθειαν ἐπικλειεῖσθαι ῥοπήν· ὁ δὲ μηδὲ ὡς ῥοροτιζῶν ἀρετῆς, οὐδ' ἂν καλοῖη, ἐπήκοον ἔξει τὸ θετον. κ. ἔ. (αὐτόθ. 1593). — Καρπὸν μὲν γὰρ ὀρίζομαι εἶναι τὴν ἀρετὴν, φύλλα τὴν εὐγλωττίαν. Ποιεῖ μὲν οὖν τινὰ κόσμον τῷ δένδρῳ τὰ φύλλα περισειόμενα, ἀλλ' ὁ καρπός ἐστὶν ὁ ζητούμενος, δι' ὃν καὶ τὰ φύλλα γεγέννηται. Καὶ ἔτω· οὕτω κέκληται παρὰ τὸ φυλάττειν αὐτόν. (αὐτόθ. 1604).

Τὰς ἀρετὰς τίμα, μὴ τὰς εὐμερίας θεράπευε. Αἱ μὲν γὰρ ἀθάνκτον εἰσι χρῆμα, αἱ δὲ ῥηθῶς σβέννυνται. (αὐτόθ. 1549. 1561).

Περὶ τῶν γενικωτάτων καὶ περιεκτικωτάτων τεσσάρων ἀρετῶν. (Νεῖλος ΘΘ', 164-165). — Ἄρετῆ καὶ κακίᾳ οὐκ εἰσὶν οὐσίαι φύσει ὑρεστώσαι, καὶ πῶθεν γίνονται (αὐτόθ. 380). — Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν. πρὸς Ἀγαθῖον μοναζόντα. (αὐτόθ. 812-937).

Ἄρεται διάφοροι κατὰ διαφόρους τῶν ἀνθρώπων βίους, καὶ ἀρετὴ πολιτικὴ. (Θεοδώρ. Π', 673). — Μακκαθίων ἀρετὴ αἰδίδμος. (αὐτόθ. 1508). — Ἄρετῆς πολλὰ μόρια (αὐτόθ. 908. 956). — Ἄρετῆς μαθήματα, καὶ φιλοσοφίαι διδάγματα, ὅσα τὸ τε θεῖον Εὐαγγέλιον περιέχει, καὶ τὰ ἱερὰ τῶν ἀποστόλων συγγράμματα. (ΠΑ', 1217). — Ἐλιπς ἀξίερατος διὰ τῶν κατορθωμάτων τῆς ἀρετῆς. (ΠΒ', 700).

Περὶ πρακτικῆς ἀρετῆς. Τὰ δένδρα φέρουσι μὲν αἱ ῥίζαι καὶ τρέφουσι, κομοῦσι δὲ οἱ κλάδοι καὶ τὰ φύλλα, καὶ ὁ μεταξὺ τούτων ἡωρημένος καρπός. Εἰ γὰρ τις ἐκτιμῶν τοὺς κλάδους, καὶ ψιλῶσι τὴν κόμην, ἄχρηστα γίνονται, καὶ γυμνοῦται τῆς εὐπρεπείας, καὶ περιττῆ παντελείᾳ ἡ τῶν ῥιζῶν ἀποφάνεται βίασις. . . Μέγιστον μὲν γὰρ ἀληθῶς, καὶ παμμέγεθες ἀγαθῶν τῶν θεῖων ἡ γνῶσις· ἀλλ' οὐκ ἀπόρη τέλειον ἀποφάνει τὸν αὐτῆς ἀξιούμενον. Δεῖ γὰρ που καὶ τὴν ἀγαθὴν πρᾶξιν ἐναρθῆναι τῇ γνῶσει. Ὅπερ γὰρ ἐστὶ δένδρον ῥίζα, καὶ σφραλμὸς σώματι, καὶ οἱ στήμονες τοῖς ὑράσμασι, τοῦτο καὶ ταῖς ψυχαῖς τῆς ἀληθείας ἡ γνῶσις, καὶ ἡ βεβαία γίνονται πιστις. Χρῆ δὲ οὐ μόνον εἰδέναι τί προσήκει περὶ τοῦ θεοῦ δοξάζειν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου πολιτεύεσθαι νόμους. Ὡσπερ γὰρ οἱ ζωγραφικὴν, ἢ σκυτοτομικὴν, ἢ ἄλλην τινὰ παιδεύομενοι τέχνην, οὐχ ὅπως μόνον ἐπιστῶνται [ταῦτα] μηχανῶναι σπουδάζουσιν, ἀλλ' ἵνα καὶ μιμητὰς σφᾶς δεικνύουσιν τῶν διδασκάλων τοῖς ἔργοις, οὕτω δεῖ καὶ τῆς εὐσεβείας τοὺς ἐραστάς μὴ μόνον θεολογικῶν καὶ φιλοσοφίαν παιδεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς ἐκπαιδεύεσθαι νόμους, καὶ τούτους φυλάττειν εἰς δύναμιν· καὶ πρὸς τούτους πειρᾶσθαι τῆς ψυχῆς ἐκτυποῦν καὶ σκευάζειν τὸ εἶδος. (ΠΓ', 1124-1152 μετὰ ὑποδείγματα ἐκ τῶν θεῖων Γραφῶν καὶ τῶν ὑράσθην).

Ἄρετῆ καὶ κακίας. Λόγος εἰς τὸν Κάτιν καὶ Ἄβελ. (Βασίλ. Σελευκ. ΠΒ', 61-73). — Τὸν

χρυσὸν μὲν δοκιμάζει τὸ πῦρ, ἀρετὴν δὲ ἀνδρὸς αἰ τῆς ζωῆς περιστάσεις χωνεύουσιν. Λόγος εἰς τὸν Δαυίδ. (αὐτόθ. 204-216 κ. ε.).

Ἄρετῆς πρακτικῆς διὰβολὴ ὑπὸ τῶν δοκησιόφρων. (Λεόντ. Βυζ. ΠΓ', 1357-1396).— Ἄρετῆς ἐνεργουμένης, οἱ ὀρθολογοὶ τῆς κακίας κεκλεισμένοι εἰσὶ. (Προκόπ. Γραζ. ΠΖ', 184).— Περὶ ἀρετῆς ἀνθρώπου περιστάσεις καὶ ἐνστάσεις. (Παῦλ. Χριστιν. ΠΗ', 569-577).— Ἄρεται καὶ κακίαι, καὶ ὅροι τινῶν. (Ιωάν. τῆς Κλίμ. αὐτόθ. 633 κ. ε.— Σχόλ. αὐτόθ. 644-653).— Ἄρετῆ ἐκάστη μήτηρ ἐστὶ τῆς δευτέρας. (Ἰσακ αὐτόθ. 961).

Οὐδὲν ἕτερον ἐστὶ κακία ἢ ἀρετῆς ἑλλειψις. Ἄρεται φρεσικαὶ καὶ ὑπερφρεσικαὶ ἐν ἡμῖν. (Σχόλ. αὐτόθ. 1049).— Κοινὴ λύμη πάσῃ ἀρετῇ ἡ κενοδοξία. (αὐτόθ. 1048).— Ἄρεται αἰ μέσκι, βασιλικὴ εἰσὶν ὁδός. (Λωρόθ. αὐτόθ. 1725 κ. ε.).— Περὶ οἰκοδομῆς καὶ ἀρμολογίας τῶν τῆς ψυχῆς ἀρετῶν. (αὐτόθ. 1772-1788).

Ἄρεται ψυχῆς τίνες, καὶ σώματος τίνες. (Μάξ. Ι', 785). Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ψυχολογικῶς, θεολογικῶς καὶ φιλοσοφικῶς. (αὐτόθ. 1260-1392).— Περὶ βίου ἀρετῆς καὶ κακίας μετὰ Γραφ. χωρίων τῶν Πκτῆρων καὶ τῶν ὑράρων. (ἸΑ', 721-729).— Ὅτι δεῖ τιμᾶν ἀρετὴν καὶ κολάζειν κακίαν μετὰ Γραφ. χωρίων. (αὐτόθ. 1009-1013. ἔνθα καὶ περὶ φιλικυτίας).— Ὅτι εὐκολος ἡ κακία, καὶ δυσπρόσιτος ἡ ἀρετὴ (αὐτόθ. 1013-1017).— Θεωρία περὶ ἀρετῶν. (αὐτόθ. 1172).— Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν, ψυχικῶν καὶ σωματικῶν. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΒ', 85-97).— Κτήμα τιμὸν ἡ ἀρετὴ. αὐτόθ. 1040).— Περὶ ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. (αὐτόθ. 1377-1381).

Ἡ γὰρ ἐν μέσῃ τῇ πολιτείᾳ διὰ τῶν πολιτικῶν ἔργων τε καὶ λόγων ἀναστρεφόμενη ἀρετὴ γυμνάζει τε τὴν ψυχὴν πρὸς τὸ ἔρρωμενέστερον, καὶ βελτιοῦται μᾶλλον ἀπὸ τῆς πεύρας, ὅσον αὐτῆς ὑγιές τε καὶ δλόκληρον ὅσον δὲ κίβδηλον καὶ ἐπίπλαστον ἐμρωλευεταίς ἀνθρωπίναις ζωαίς, τοῦτο δὲ πᾶν διελέγγεται καὶ ἐτοιμότερον καθίσταται πρὸς διόρθωσιν. Ἰσίδωρος φίλδς. (Περὰ Φωτίῳ ΡΙ', 1304).— Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας. (Κωνστ. Πορφυρογ. αὐτόθ. 952.— Ἀντών. ἡ Μέλισσα ΡΛΓ', 792-796).

Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, προσωποποιεῖται. Διὰθήκη προτρεπτικὴ πατρὸς πρὸς υἱός. (Β', 1120-1125).— Προσωποποιεῖται ἀρετῶν καὶ κακιῶν τῶν ἰβ'. Πατριάρχων ἐν εἰδεί διαθηκῶν πρὸς τοὺς υἱούς αὐτῶν. (αὐτόθ. 1037-1149). Βλέπε. καὶ Ἀγωνίον Διαθήκας.

Ἄρης Ἄρητος, ὡς Λάχης Λάχητος, καὶ Ἄρεος ὡς Δημοσθένης, καὶ Ἄρης Ἄρου, καὶ Ἄρεως καὶ Ἄρεως καὶ Ἄρρος καὶ Ἄρεως Ἄρεω, ὡς Μενέλεος Μενέλεω.

Ὅτι εἰς θυμὸν ἄλογον ἀνάγεται. Ἄρης παρὰ τὴν ἀράν, ὅ ἐστι βλάβη. Ἄρης ὁ αἰθήρ, καὶ ὁ πόλεμος, καὶ τὸ τραῦμα.

Ἄρες, Ἄρε, βροτολογίη, μαιφόνες, τυχεσιπλήτα. Ὁ ἀλλοπρόσαλλος οὗτος καὶ ἀνάρισος, ὡς μὲν Ἐπίχαρμος φησι, Σπαρτιάτης ἦν, Σοφοκλῆς δὲ Θρακκα οἶδεν αὐτόν ἄλλοι δὲ Ἄραδάκ. Τοῦτον δὲ Ὀμηρος δεδεδούκι φησὶν ἐπὶ μῆναν τρισκαίδεκα ὑπὸ Ὄρου καὶ Ἐριάλτου παίδων Ἄλωεως. (Κλήμ. Ἄλεξ. Η', 101).— Τὸ ζόκων Ἄρεος ἐν Ῥώμῃ τὸ πλκικὸν δῶρον ἦν. (αὐτόθ. 136. Περὶ τῶν πλκικῶν ἀγαλμάτων).— Ἕλληνας τὸν αἰθήρον Ἄρην προσκαγορεύουσι, καὶ τὸν οἶνον Διόνουσο, κατὰ τινα ἀναφοράν. (Κλήμ. Θ', 473).

Ἄρης μοιχός, οὗτος τὴν Ἀφροδίτην ἐμοίχευεν. Ἡρακλῆος ἔστησε τῷ Ἄρει παγίδα, ἐν αἷς ἐμπάγει ἐκρατήθη. Ἡρακλῆος οὖν συγκαλεσάμενος πάντας τοὺς θεοὺς μέγαν αὐτὸς κατέχευε γέλωτα. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΔΗ', 402).— Ἐρορος τοῦ πολέμου, καὶ τὰ κατὰ τὸν τραϊκὸν πόλεμον περὶ αὐτοῦ. (αὐτόθ. 424-425).— Ἄρης καὶ Ἀφροδίτη ὑπὸ Διομήδους ἐτρόθησαν. Ἄτος καὶ Ἐριάλτης ἐν κερχίω χιλκῷ δέσμιον τὸν Ἄρην κατέσχον. (αὐτόθ. 494).— Περὶ Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης, καὶ παίδων Ἄλωεως. (Νόννος ΛΓ', 1038).

Ἄρησασθαί, εὐξασθαί ἀρέσασθαί δὲ τὸ φιλοφρονησασθαί.

Ἄρητάδης ἱστορικὸς ἔγραψε πρᾶγματικῶν Περὶ συνεμπέσεως ἱστορικῶν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 777).

Ἄρητιάδης ὁ ἀπὸ Ἄρεως ἢ Ἄρητος κατὰ τὸν γένος.

Ἄρητὸς παῖς, ὁ εὐκαίτος ἀρητὸς δὲ γίος ὁ ἀπευκαίτος καὶ ἐπάρκτος. Ἄρητὸς, ὁ δυστυχῆς καὶ ἐπάρκτος παρὰ τὴν ἀράν, βλάβη.

Ἄρθορῆτις νόσος, ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ταύτης δὲ τῆς νόσου ἀσθενεὶς καθίστατο δυσ-

τυχής τοῖς τὸ βασιλείον ἄστυ κατοικοῦσι διὰ παντός· τὰς δὲ αἰτίχας οὐ δίδειμι, ἵνα μὴ τὴν ἱστορίαν παρεμπορεύσωμαι. (Θεοφύλ. Σιμοκ. ἐκδ. Βόνν. σελ. 332).

***Ἀρθρων** (μελῶν τοῦ σώματος) ὀνομασία. (αὐτόθ. 1265).

***Ἀρθρωσάα**, ἄρθρωσις. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1260).

***Ἀριάδην** Μίνως θυγάτηρ, καὶ περὶ τῶν κατὰ Θηρέα καὶ τὸν λαβύρινθον, καὶ περὶ τοῦ θανάτου αὐτῆς ἱστορίαι (Λεξ. Εὐσταθ. — Θεοφ. Ἀντιοχ. Γ', 1057-1060. — Ἰουστίν. αὐτ. 360. — Ἀριάδνης στέφανος. Νόννος ΛΓ', 1036).

***Ἀρισραθηκὴ** ἀπορία. (Βασιλ. ΑΒ', 1060).

***Ἀρίγνωτος** καὶ ἀρίγνωτη, ὁ καὶ ἡ ἄγαν γνώριμος, καὶ γνωρίμη ἐπὶ τιμῆ καὶ κλίσει. Ὅτι καὶ ἐπὶ ἐξευτελισμῷ τίθεται, ἀρίγνωτε αὐτῶτα ἦγον ἢν πάντες ὡς σωθῶντων γαρῖζουσιν.

***Ἀριδαῖος**. Ἀριδαίος, καὶ Ἀρδιαῖος μετὰ θάνατον ἐτιμωρήθη. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 132-133. — Εὐσέβ. ΚΑ', 1105).

***Ἀριδαίος** υἱὸς Φιλίππου ἐκ Φιλίνης Ἀφρισσαίος.

***Ἀριδείκετος**, ὁ πρὸς ἢν οἱ ἐντυχόντες ἀπεριδόνται διὰ τὸ ἀξίωμα.

***Ἀριζήλος**, ἀριζήλη, ἐκ τοῦ ἀριθῆλος τροπῆ τοῦ δ εἰς ζ'.

***Ἀριζήφατος**, ὁ ἐν μάχῃ φρονευθεὶς παρὰ τὸ φῶ, τὸ φρονεῦ.

***Ἀριθμηθῆναι**. Ἀριθμηθῆναι τὸν λαὸν διὰ τί προτέταξεν ὁ Θεός· Ἰνα τῆς οἰκείας ἰπαγγελίας δείξῃ τὸ ἀληθές. κ. ε. (Φώτ. ΡΑ', 1104. — Θεοδώρ. Π', 349-353).

***Ἀριθμητικὰ** παράλληλα· δυνεὶ ἀριθμητικῶν παρ' ἄλληλα κειμένων, ὁ ἐλάττων ἀριθμὸς προηγούμενος πέρυκεν, οἷον ἑνδεκα, δώδεκα, καὶ ἐν περὶ ἑσέσι, οἷον δύο καὶ πενήκοντα. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀριθμητικὰ σύνθετα εἰς ἐπιβημάτων διερροῦμενα, οἷον τριςκαδέκατος καὶ τριςκαιδέκατος, τετραςκαδέκατος, τεσσαρεςκαδέκατον.

***Ἀριθμικός** Ἐξέλιτης (γρ. Ἀριθμός ὁ Ζελείτης), ἢν ἐστηλίτευσαν Ἀθηναῖοι, ὅτι διέφθειρε τοὺς Ἕλληνας χρήματιν ἐπὶ τῷ μάλλον ὑπακοῦσαι τῷ Πέρσῃ, ἀτιμώσαντες· καὶ αὐτόν, καὶ ἄπαν αὐτοῦ τὸ γένος. (Κοσμ. Ἱεροτολ. ΑΗ', 545).

***Ἀριθμοφ**. Εἰς ἀριθμοῦ· κκτάγουσι τὰ

πάντα οἱ Μέρκου τοῦ Γνωστικῶς ὄπαδοι καὶ τὴν γένεσιν τῶν αἰώνων. (Εἰρην. Ζ', 553-633). — Ὅτι μυστικῆ ἔνεστι σημάσια ἐν πολλοῖς ἀριθμοῖς. ἔνθα καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ 318. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 304-308).

***Ἀριθμοί**, τὸ δ' βιβλίον τῆς Πεντατεύχου. Τεμάχια ὑπομνημάτων. (Ἰππόλ. Ι', 605. — Φριγ. ἐκλογαὶ εἰς τοὺς Ἀριθμούς. ΙΒ', 576-584. — Κύριλλ. Ἀλεξ. ΞΘ', 589-641. — Θεοδώρ. εἰς τὰ τῶν Ἀριθμῶν ἀποκρ. Π', 349-400. — Προκοπ. Γαζ. ἡ ὑπομνήματα. ΠΖ', 793-892).

Περὶ τῶν ἀριθμῶν τρία καὶ ἐπτὰ, καὶ εἴς. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 513-517). Βλατιάτα καὶ ἔθδομος.

Ἀριθμοὶ τινες πλήρεις, εἴτουν τέλειοι, καθ' οὓς σύνθηες ἐκφέρουν τὰ ἀριθμούμενα, ὅταν παρ' ὀλίγου ὑπερέβηκεν τὸ ἐκείνων κεφάλαιον· οἷον Κρήτην Ἐκατόμολιν, ἐνενηήκοντα τυχὸν πόλεις ἔχουσαν. Καὶ ἡ τοῦ Πέλοπος ἐπικράτεια Πελοπόννησος ἐκλήθη, καὶ ταῦτα μὴ νῆσος ἀκριβῶς, ἀλλὰ χερρόνησος· ἐπεὶ βραχὺ τι ἐνέλειπεν ὁ ὀνομάσας, οὐ προσλογιστάμενος τὸν Ἰσθμόν, ἀλλὰ διὰ τὴν περίετ πολλὴν θάλασσαν, ὡς ὄλην νησιζομένην θεωρήσας· τὴν τοῦ Πέλοπος. (Α. Ε.). — Ἀριθμὸς ὠριμένος ἀντὶ ἀόριστου, οἷον Ἐκατόμολις Κρήτη, ἀντὶ τοῦ πολυπόλις καὶ ἀνάπκλις ἀόριστος ἀντὶ ὠριμένου, οἷον πολύπου, ἀντὶ δικτάπου. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀριθμὸς τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάντων Ἑλλήνων. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἀριθμός, καὶ ἀντὶ τοῦ μάταιον πλῆθος, εὐτέλειον δηλῶν.

Ἀριθμὸς λευιτῶν διὰ τί ἐλάττων ὁ ἀρχόντων. — Δεῖ γὰρ τοὺς ἀρχοντας ἐλάττους εἶναι τῶν ἀρχομένων. (Θεοδώρ. Π', 352).

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ εἰς, εἰρήκοντα, ὀδοθήκοντα (αὐτόθ. 172-173). — Περὶ τῶν ἀριθμῶν χιλιάς καὶ μυριάς. (αὐτόθ. 212. 488. 1001).

***Ἀριμα** καὶ Ἀριμαῖον ὄρος τῆς Κιλικίας· καὶ Ἀριμοὶ ἔθνος ἀπὸ Ἀριμου βασιλέως.

***Ἀρίμενον** πόλις τῆς Ἰταλίας παραθαλάσσια. Περὶ τῆς ἐν Ἀριμίῳ Συνόδου (Ἀθαν. ΚΓ', 681). — Ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἐν Ἀριμίῳ Συνόδου πρὸς τὸν Αὐγουστον Κωνσταντίνου. (αὐτόθ. 696). — Τίνες ἐν αὐτῇ καθηρέθησαν. (αὐτόθ. 697). — Ἀπόφασις τῆς Συνόδου (αὐτόθ. 700). — Τίνες προέκρινον ταύτην τῆς ἐν Νικαίᾳ. (αὐτόθ. 1029-1032). — Τὰ ἐν τῇ ἐν Ἀριμίῳ Συνόδῳ πεπραγμένα ζητεῖ ὁ Βασιλεὺς αὐτῷ ἀποσταλῆναι. (ΑΒ', 432).

Ἄριθθαῖος, στρατηλάτης. Ἐπιστολὴ παρκαλητικὴ πρὸς αὐτὸν Βασιλείου ὑπὲρ ἀδικουμένου. (ΑΒ', 656).—Ἐπιστολὴ παρμυθητικὴ πρὸς τὴν σύζυγον Ἄριθθαίου, θκνόντος. (αὐτόθ. 1000-1001).

Ἄριος ψάλτης, τὸ ρι ἰῶτα. Περὶ οὗ λέγεται, ὅτι Στρατόνικος ὁ κισφραδὸς πρὸς Ἄριον τὸν ψάλτην, ὄχλουσά τὶ αὐτῶ, ἔφη, τό, ψάλ.ι' εἰς κέρακας ὕπερ ἐστὶ παρφῶδια τοῦ βάλ.ι' ἐς κέρακας. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄριστάριος Προκοπνήσιος· Ὁμήρου διδάσκαλος γενομένη νομίζεται. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄρισταίος, Θηβαῖος, μάντις, ἐγκυρίστας ἐν γῆ ἑκόντος, ὅπως θεὸς νομισθῆ. ἔθθα περὶ Ἐμπεδοκλέους, Ἐμπεδοτῆμου καὶ Τροφανίου. (Γρηγ. Νκ'. ΑΕ', 581).—Ἄρισταίου εὐχὴ ἐν Κέφ, ἐκλιπόντων ποτὲ τῶν ἐτησίων ἀνέμων. ἔθθα περὶ Αἰακοῦ καὶ Ἐμπεδοκλέους. (Κλήμ. Ἄλεξ. Θ', 245-248).—Περὶ Ἄρισταίου, Ἐμπεδοκλέους, Ἐμπεδοτῆμου, καὶ Τροφανίου τῶν μάντεων. (Νόννος ΑΓ', 985-988).—Ἄριστάριος εὐρε κερκῆν μελισσῶν. (Ἄθων. περὶ εὐρετῶν τεχνῶν. (ΚΕ', 37).

Ἄρισταίος, ἀνὴρ ἐπίσημος παρὰ Πτολεμαίω βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων. Περὶ τῆς ἐρμηναίας τῶν παρ' Ἰουδαίους Γραφῶν. (Εὐσεβ. ΚΑ', 588-597. 625. 756).

Ἄριστανδρος. Ἄριστανδρος λέγει περὶ Πλάτωνος, ὡς οὐκ Ἄρίστωνος υἱὸς ἦν, ἀλλὰ φάσματος ἐν Ἀπόλλωνος εἶδει προσελθόντος τῆ Ἀμφικτιόνῃ, ἢ κατ' ἄλλους, Περικτιόνῃ μητρὶ Πλάτωνος. (Ἰωργ. ΙΑ', 1300).

Ἄρισταρχος ὁ ἱστορικός. (Κλήμ. Ἄλεξ. Η', 844).

Ἄριστάριος Προκοπνήσιος, καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ ᾄδόμενα. (Ἰωργ. ΙΑ', 952 κ. ἑ.).

Ἄριστείδης φιλόσοφος, χριστιανός. (Ε', 1261.—Εὐσεβ. Κ', 308).

Ἄριστείδης ῥήτωρ. Λόγος αὐτοῦ ὁ Πανθηναϊκός, καὶ ἀνάκλιτος αὐτοῦ. (Φώτ. ΡΓ', 1460-1488).—Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Πλάτωνα ὑπὲρ ῥητορικῆς· λόγοι δ'. (αὐτόθ. 1488-1529).—Ἰπὲρ Περικλέους. (αὐτόθ. 1529-1587).

Ἄριστείδων, δῶρον τοῖς ἄριστοις διδόμενον.

Ἄριστερά κόσμου, ὅτι ἀριστερὰ μέρη τοῦ κόσμου τὸ δυτικὸν νομίζεται· δεξιὸν δὲ τὸ ἀνατολικόν.—Ἄριστερά, ὅτι κατ' εὐφημισμὸν ἐκ τοῦ ἀρίστου παρωνόμασται.—Ὅτι τὰ

ἀριστερὰ δυσωιώνισται ἐνομίζετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς δῆλον ἐκ τῶν οἰωνοσκοπιῶν καὶ τῶν ἐξ ἀριστερᾶς πταρμῶν.—Ἄριστερὰ γαίρ, ὅτι δυσωιώνιστος, καὶ ὅτι ἀπ' αὐτῆς σκαιὰ καὶ ἐπαριστερα λέγονται τὰ μὴ αἰσία.

Ἄριστερὰ καὶ δεξιὰ τίνα καλοῦσιν οἱ ἀριετικοὶ Βαλεντίνος καὶ οἱ ὀπακοὶ αὐτοῦ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 353-357).

Εἰς τό, «Μὴ γνώτω ἡ ἀριστερὰ σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου.» Μκθ. Γ', 3. Οὐκ ἔστιν ἐν παρθύσῳ καὶ ἀποκρύφῳ κείμενος ὁ τοῦ Κυρίου νόμος, ἀλλὰ λευκὸς καὶ σαφέστατος, καὶ τοῖς προσόχοις (sic) ἀρίθλος. Ἐπειδὴ γὰρ τῷ εὐ ποιεῖν κενωδοξία παρέρπεται καὶ ἐπίδειξις, Μῆδέν, φητὶ, καλὸν γενέσθω παρὰ σοῦ ἐμπαθῶς, μηδὲ πέρπερος λογισμὸς ἀκολουθεῖται τῷ κατορθώματι, ἀλλ' εἰ εὐ ποιεῖς, ἀνεπίδεικτος ἔσο καὶ ἀκομπος, τοὺς ἐνταῦθα κρότους μὴ θηρῶν, ἀλλὰ τοὺς μέλλοντας στεφάνους προσδοκῶν. (Ἰσίδωρ. Πηλ. ΟΗ', 241).

Ἄριστερέων, φυτόν, κατὰ Παυσανίαν, ἐπιτήθειον εἰς καθαρμῶν. Περὶ καθαρμῶν, καὶ ποῖα τὰ πρὸς καθαρμῶν εἶδη (Λεξ. Εὐστ.).

Ἄριστηγὸς Ἀλεξίος. (ΡΑΖ'. μετὰ τοῦ Θεοδώρου Βαλασάμωνος ἐν τῇ Ἐρμηναίᾳ τῶν Ἰερῶν κανόνων.—ΡΑΓ', 64-113).

Ἄριστιππος ὁ Κυρηνάιος, ἀβροδίκαιος ἦν. Σοφιστικὸν οὗτος ἠρώτα τινὰ λόγον τοιοῦτον· «Ἴππος, μύρῳ χριόμενος, εἰς τὴν ἵππου ἀρετὴν οὐ βλάπτεται, οὐδὲ κῶαν μυρσιθεῖς εἰς τὴν κυνὸς ἀρετὴν, οὐδ' ἀνθρώπου ἄρου ἐπήγαγε καὶ συνήγαγε. Περὶ τῶν μυρσιζομένων» καὶ μύρῳ ἀπειροὶ διαφοραὶ. (Κλήμ. Ἄλεξ. Η', 469 κ. ἑ.).—Ἄριστιππος γοῦν ὁ φιλόσοφος χριστάμενος μύρῳ, «Κακοὺς κακῶς ἀπολωλεμέναι χρήναι τοὺς κιναιδούς» ἔφασκε, τοῦ μύρου τὴν ὠφέλειαν εἰς λοιδορίαν διαβεβληκότας. (αὐτόθ. 476).—Ἄκουστῆς Ἀκκύδου ἦν. (Εὐσεβ. περὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν διαφόρων σχολῶν ΚΑ', 1212).—Ἐδίδασκεν, ὅτι μόνον ἂ πάσχομεν νοῆσαι δυνάμεθα. τούτοις Ἄριστοκλῆς ἀντικρούει. (Εὐσεβ. πρὸς τοὺς κατ' Ἄριστιππον φιλοσόφους. αὐτόθ. 1257. καὶ περὶ φιλοσοφικῶν συστημάτων καὶ δεξασίων 1229-1289).—Πόρνας ἠγόραξεν πολυτελεῖς. (Χρυσόστ. ΝΖ', 392. ἔθθα παρὰθεσις φιλοσόφου πρὸς τοὺς ἀποστόλους.—ΝΘ', 31).—Ἄριστιππος ὁ μητροδιδάκτος, καὶ σύγκρισις φι-

λοσοφικῶν δοξῶν καὶ χριστιανισμοῦ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1093-1121).

Ἀριστίων καὶ Ἰωάννης, ἀκροαταὶ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. (Εὐσέβ. Κ', 297).

Ἀριστοβούλη. Ἀριστοβούλης ἑδος ἐν Ῥόδῳ, ἔνθα κατὰ τὰ Κρόνια ἐθυσθὲν ἄνθρωπον. (Εὐσέβ. περὶ ἀνθρωποθυσιῶν ΚΑ', 269).

Ἀριστόβουλος, ὁ πᾶν, ὃς ἐν τοῖς ἐβδόμηκοντα κατελιγεμένος τοῖς τὰς ἱερὰς καὶ θείας Ἐβραϊκῶν ἐρμηνεύσασαι Γραφὰς, Πτολεμαίῳ τῷ Φιλαδέλφῳ καὶ τῷ τούτου πατρὶ, καὶ βίβλους ἐξηγητικὰς τοῦ Μωϋσεως νόμου τοῖς αὐτοῖς προσεφώνησε βασιλευσίν. (Εὐσέβ. Κ', 728).—Ἀριστοβούλος περὶ τῶν ὀνομαζομένων ὡς Θεοῦ μελῶν (ΚΑ', 636 κ. ε.).—Περὶ τοῦ Λόγου τί ἐδδίζαζεν. (αὐτόθ. 548).—Περὶ τῆς φιλοσοφίας τῶν Ἑλλήνων ἐξ Ἐβραϊκῶν ὀρηθηθείης. (αὐτό. 1097-1156).—Ὅτι καὶ Πλάτων κατηκολούθηκε τῇ τῶν Ἐβραίων νομοθεσίᾳ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 893).

Ἀριστόβουλος, βασιλεὺς καὶ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, δέσμιος πέμπεται εἰς Ῥώμην σὺν τοῖς τέκνοις. (Εὐσέβ. Κ', 88).

Ἀριστόβουλος, υἱὸς Ὑρακνοῦ, ἐπνίγη ὑπὸ Ἡρώδου ἐν Ἱερουσόλ. (Εὐσέβ. ΚΒ', 621).

Ἀριστόβουλος, υἱὸς Ἡρώδου, φονεύεται ἐνέδρῳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀντιπάτρου. (Ἀθην. ΚΓ', 1252).

Ἀριστοκλήης, φιλόσοφος περιπατητικὸς, περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα φιλοσοφίας. (Εὐσέβ. ΚΑ', 848).—Περὶ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν περὶ αὐτοῦ ἱστορουμένων, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Πυθιάδος. (αὐτόθ. 1297-1301). Βλέπ. καὶ ἐν λ. *Ἀισθησι*. ἔνθα περὶ τῶν τὰς αἰσθησεῖς ἀναιρουμένων. σελ. 124, στήλ. α'.

Ἀριστοκρατία. Ἀριστοκρατία λέγεται τὸ πολίτευμα, καθ' ὃ οἱ ἅριστοι μόνον ἐνόμως κρατοῦσιν.—Ἀριστοκρατία ἐκ φίλων ἀληθινῶν καὶ ἀνδρῶν τιμίων. (Ἰσίδ. ΠΗ', 1352).

Ἀριστομένης ὁ Μεσαήνιος τῷ Ἰθωμίτῃ Διλιτριάκοις ἀπέσφαζεν ἄνδρα. (Εὐσέβ. περὶ ἀνθρωποθυσιῶν. ΚΑ', 269-305 κ. ε.).

Ἄριστον, ὅτι τρίς τῆς ἡμέρας αἰρουμένων τροφῆν τῶν παλαιῶν ἄριστον ἔλεγον τὸ πᾶν πρῶτ' γινόμενον, Ἄρειος ἱσταμένου· οἱ δὲ πλείονες ἄριστον λέγουσι κοινῶς γεῖμα, οὐ παρὰ τὸν Ἄρην, ἀλλὰ περὶ τὸ ἀρίστως ἔχειν κατ' ἐξοχὴν καὶ ὅτι ἄριστον ἐνίοτε

ἐπὶ δειπνοῦ τίθεται συνωνύμως. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἄριστον, πᾶν μέτρον. ἐπικινετὸν τὸ μέτρον καὶ μέσον. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 573).

Ἀριστοξένος ὁ Βιθυνὸς καὶ ἡ δεινοτάτη αὐτοῦ ἀσθένεια. (Χρυσόστ. ΜΖ', 489).

Ἄριστος. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 573). Βλέπ. λέξ. *Ἀρετῇ* ἔνθα ἄρετῆς εἶδη πολλά.

Οἱ ἅριστοι παντὶ τρόπῳ μισοῦνται παρὰ τῶν φαύλων. Διὸ καὶ οἱ ἔγνοι αὐτὸ ἐπέστησαν· ἀλλὰ μὴ μισεῖν ἀνθρώπους, ἀλλὰ τὴν ἐν αὐτοῖς κακίαν προσετάχθημεν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 893). Περὶ ἀρίστων ἀνδρῶν, ὅτι σωτήριος ἡ τούτων ἐφορία καὶ ἐπιστασία τοῖς πράγμασι καὶ τῷ λαῷ, καὶ ἐν πόλει καὶ ἐν οἴκῳ. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΓ', 473-476). Ἐκ τῶν τοῦ Φίλωνος

Οὐ γὰρ δοκεῖν ἅριστος, ἀλλ' εἶναι ὄβλι, Βαθειαν ἀλοκα διὰ φρονῶν καρποῦμενος, Ἐξ ἧς τὰ κενὰ βλαστάνει βουλεύματα.

Περὶ Ἰωάννου τοῦ Ζωνορά. (ΡΑΔ', 38).

Ἄριστος βίος. Οὐ γὰρ διὰ τὸν ἅριστον ἡμῶν βίον ἐκλήθημεν, ἀλλὰ διὰ τὸν τοῦ αἰσωκίτου ἀγάπην. Ἀτῆ γὰρ χωρὶς ἔττε σεσωμένοι διὰ τῆς πίστεως. (Pr. Ἐφεσ. Β', 8. (Θεοδώρ. ΠΒ', 520).

Ἀριστοτέλης. Περὶ Θεοῦ καὶ ὕλης. (Ἰουστίν. Γ', 252-253, 305).—Ὅτι μὴ δυναθεῖς γινῶναι τὴν τοῦ Εὐρύπου φύσιν τοῦ ἐν Χαλκίδι, διὰ πολλὴν ἀδοξίαν καὶ αἰσχύνην λυπηθείς, μετέστη τοῦ βίου. (αὐτόθ. 305).—Ἀνατροπὴ δογμάτων τινῶν Ἀριστοτελικῶν. (αὐτό. 1492-1564.—Ἀθηναγ. αὐτόθ. 901 κ. ε.—Τατιαν. αὐτόθ. 808, 860).

Ἀριστοτέλης φιλοσοφίας παρὰ Πλάτωνι, μετελθὼν εἰς τὸ Λύκειον, κτίζει τὴν περιπατητικὴν ἀρεσιν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Πέρ' διαδοχῶν τῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων. Η', 764).—Ἰουδιχίῳ συνεγένετο. (αὐτόθ. 776.—Θ', 224, 540).—Ἐτη εἰκοσινεφρότησε παρὰ Πλάτωνι. (Ἐπιγ. ΙΑ', 817).—Διὰ τί ἐξ Ἀθηναίων εἰς Χαλκίδα μετέβη. (αὐτόθ. 781).—Τὴν μαγειρίαν ἀσύστατον ἔφασκον εἶναι. (αὐτόθ. 704).

Ἰστοροῦμενα περὶ αὐτοῦ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1297-1301).—Περὶ πέμπτης οὐσίας, ἣν οὐτε Μωϋσῆς, οὐτε Πλάτων γινώσκει. (αὐτό. 1320 κ. ε.).—Περὶ τῶν οὐρανόθεν θεωρημάτων. (αὐτόθ. 1321).—Περὶ ἀθηναϊκῆς ψυχῆς δόγμα αὐτοῦ. (αὐτόθ. 1328-1337).—Περὶ τέλους τί δοξάζει. (αὐτόθ. 457).—Μνημονεύει Ἰουδαίων. (αὐτόθ. 693).—Ἀριστοτέλους τὴν μικρολόγον

πρόνοιαν, καὶ τὸ ἔντεχνον, καὶ τοὺς θνητοὺς περὶ ψυχῆς, λόγους κ. ἔ. (Γρηγ. Ναζ. περὶ θεολογίας, ΛΓ', 24). — Πύρρωνος ἐνστάσεις, ἡ ἐφέσεις, ἡ ἀντιθέσεις, καὶ τῶν Χρυσίππου συλλογισμῶν τὰς διαλύσεις, ἡ τῶν Ἀριστοτέλους Τεχνῶν τὴν κακοτεχνίαν, ἡ τῆς Πλάτωνος εὐλωτ- τείας τὰ γοητευματὰ, οἱ κωκῶς εἰς τὴν Ἐκ- κλησίαν ἡμῶν εἰσέφερσαν, ὡς περ Αἰγυπτια- καὶ τινες μάστιγες. (αὐτόθ. 201).

Ἀριστοτέλης πρόνοιαν Θεοῦ ἠμολογεῖ, μέ- χρι δὲ σελήνης διήκειν, τὰ δὲ ὑπὸ σελήνης ἀπρόνοητα καταλέλοιπεν, ἵνα μὴ κἀμνη, φη- σίν, ὁ θεός, καὶ πράγματ' ἔχη, καὶ τῶν καθ' ἕκαστα προνοούμενα. (Ἡλικὸς Κρήτης Σχόλ. εἰς Γρηγ. ΛΓ', 765). — Ἀριστοτέλης καὶ Εὐ- ρίππος. (Γρηγ. Ναζ. ΛΒ', 597. — Νόννος Ἀββας ΛΓ', 1004). — Ἀριστοτέλην ἀπέββαλον οἱ Στωϊκοί. (Χρυσός. περὶ δικηωνίας φιλοσόφων. Ε', 414). — Ἀριστοτέλης τὸν Καλλισθένην ἀπέσωκε τὸν μὲν περιττὸν νοῦν ἔχειν, τὸν δὲ ἀνθρώπινον ἀποβεβλήκεναι. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 45). — Ἀριστοτέλης τῆς Πλάτωνος διδα- σκαλικῆς μεταλαχῶν, τούτων οὐκ ἀνώτατο τῶν δογματῶν κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1097).

Ἀριστοφάνης, ὁ κωμικός. Ἀριστοφάνει οὐ προσεκτέον, ὡς οὐδὲν οὕτω καλῶς εἰδῶτι, ὡς τὸ κωκῶς εἰπεῖν, καὶ κωμωδῆσαντι τὸν τῆς ἀρετῆς σωφρονέστατον καὶ σωφάτατον δι- δάσκαλον Σωκράτην, ἰσως περὶ φιλοσοφίας αὐ- τῷ παλαινέσχητα. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1528 κ. ἔ.).

Ἀριστοφάνης ἱστορικός. (Εὐσέβ. ΚΑ', 764).

Ἀρίστων ὁ Πλάτωνος πατήρ. (Ἰβριγ. ΙΑ', 1300). — Βλέπ. καὶ Ἀριστάνδρος.

Ἀρίστων, ὁ ποιητής, περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ προ- νοίας καὶ Θεοῦ. (Θεόφ. Ἀντιοχ. Γ', 1132).

Ἀρίστων Πελλαῖος. (Ε', 1272 κ. ἔ.).

Ἀρισφαλῆς ὁδός, ἡ πᾶν σφάλλουσα καὶ προσκόπτειν ποιοῦσα τὸν ὀδεύοντα, ὡς τρα- χεῖα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀρισφαθῆς σῆμα, τὸ εὐγνωστον σημειῶν.

Ἀριώδ, ἄγρια λέχρανα. (Θεοδώρ. Π', 757).

Ἀρίων ὁ Μηθυματός, Ἀμφίον ὁ Θη- βάτος, Εὐνόμος ὁ Λοκρὸς ᾠδικοί. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 49-50 κ. ἔ. — Θ', 777).

Ἀρκάδες ἀνθρωποφῦται. (Εὐσέβ. ΚΑ', 272. — Παρ' Ἡροδότῳ μυθεύονται ἀρχαῖοι, πρὸ τῆς σελήνης. (Κλήμ. Ἀλεξ. Σχόλ. Θ', 778).

Ἀρκάδας μιμούμενος' παροιμία ἐπὶ τῶν

ἄλλοις πονούτων. Ἀρκάδες μαχημάτατο ὄν- τες αὐτοὶ μὲν οὐδέποτε ἐνίκησαν, πολλοὶ δὲ ἄλλοις αἰτίοι τοῦ νικῆν ἦσαν, ὅ δὲ καὶ Ἡρα- κλῆς ἔπαρχεν' ἐξ οὗ παροιμία ἐπὶ τῶν ἄλ- λοις μοχθούτων τό, ἐν τετραδί γεννηθῆναι, κατὰ τὸν Ἡρακλέα δηλαδὴ, ὅς ἐν μηνὸς τε- τάρτῃ γεννηθεὶς ἄλλοις ἦθλει. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀρκὰς κυνῆ, Ἀρκαδικὸς πῖλος, Ἀρκὰς φε- λός, μέσον τι πρίνου καὶ θρύου φρυτῶν. (Α. Ε.).

Ἀρκαδικὸν ζήτημα. Βλέπ. λ. Ἀνδρες' ἔνθα α' Ἄνδρες Ἀρκάδες.»

Ἀρκὰς κύριον καὶ ἐθνικόν. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ Ἀρκάδος ὀνόμασται ἡ Ἀρκάδις, καὶ ὅτι καὶ Πελασγία ποτὲ ἐκλήθη, καὶ Παρῆραϊα, καὶ Λυκαονία, καὶ Γυγαγνίς καὶ Ἀζανία. (Σχόλ. παρὰ Ζαχ. Μιτῶλ. ΗΕ', 1051).

Ἀρκαδικοί, τάγμα στρατιωτικὸν ὑπὸ Ἀρκαδίου αὐτοκράτορος συστάειν καὶ οὕτως ὀ- νομασθέν. (Ἰωάν. Μαλάλ. ΙΖ', 520).

Ἀρκαδικὸς αὐτοκράτωρ, υἱὸς Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, κατέστειλε τὸν τοῦ στρατοῦ θυ- μόν, αἰτούμενος τὴν σφαγὴν τοῦ Εὐτρόπιου' οὐκ εἴσασεν ἀπαχθῆναι τοῦ κοῦ τοῦ Εὐτρόπιον. (Χρυσός. ΝΒ', 395). — Ἐκ τῆς προτέρας ἐξο- ρίας Χρυσόστομον ἐπαπαχθῆναι ἐκέλευσεν. (αὐ- τόθ. 532). — Παρεγένετο ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ ἀποστόλου καὶ μάρτυρος Θωμᾶ τοῦ διακεκρι- μένου ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ, ὅπως τὰ λείψανα τῶν ἀ- γίων μαρτύρων μετακομίσθη. (ΣΠ', 474 κ. ἔ.).

— Περὶ Ἀρκαδίου αὐτοκράτορος. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 660. 729. — Σωζόμε. αὐτόθ. 1593).

— Ἀρκαδικὸς καὶ Ὀνώριος ἄχρις ὀνόματος; ἐδό- κουν ἔχειν τὸ κράτος, ἡ δὲ πᾶσα τῆς ἀρχῆς δύναμις ἦν κατὰ μὲν τὴν Ἐῶνα παρὰ Ῥου- ρίνῳ, κατὰ δὲ τὴν Ἐσπέρην ἐν τῇ Στελιχωνῶν γῶνιμῳ. (Ζώσ. σελ. 246).

— Ἀρκαδικὸς τελευταῖον κατέστησεν ἐπίτροπον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Θεοδο- σίου Ἰσδιγέρδην τὸν Περσῶν βασιλέα. (Προ- κός. Ἰστορ. τόμ. Α'. σελ. 13-14).

Ἀρκαδικὸς κόμης. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτόν. (ΑΒ', 277).

Ἀρκαδικὸς ἐπίσκοπος. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτόν. (αὐτόθ. 385). — Οἶκον πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ οἰκοδομεῖ, καὶ λεί- ψανα μαρτύρων παρὰ Βασιλείου αἰτεῖ. (αὐτόθ.).

Ἀρκαδικεῖν, ἐξωμῆς. Δῆλον δὲ, ὡς ὁ μέ- γας Δαυὶδ, ἠγοούμενος τῆς Κιβωτοῦ, καὶ γο- ρεῶν, οὐ τὸ βασιλικὸν περιεβέβλητο σχῆμα,

ἀλλ' ἐξωμίδα μόγην, ἣν νῦν καλοῦσιν Ἀρχαί-
κιν. (Θεοδώρ. Π', 809).

Ἀρκαί, πόλις τῆς Φοινίκης. (Σωκράτ.
ΞΖ', 820).

Ἀρκεν. Εἰς τό, α' Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου·
ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. » Β'.
πρ. Κοριν. ΙΒ', 9. Λόγος Χρυσόστ. (ΝΘ', 507).

Ἀρκεσίλαος, δ' ἐπαρκῶν τοῖς λαοῖς.

Ἀρκεσίλαος καὶ **Τηλέμαχος** υἱοὶ Ὀδυσσεύς
ἐκ Πηνελόπης.

Ἀρκεσίλαος φιλόσοφος, ἔσχε διδασκάλους
Θεόφραστον, Κράντορα, Διόδωρον καὶ εἴτα
Πύρρον. (Εὐσεβ. ΚΑ', 1197).—Προέστη τῆς
δευτέρης Ἀκαδημίας, καὶ τί περὶ αὐτοῦ ἰστορή-
θηται. (κυτόθ. 1200-1201).

Ἀρκετικά ἄστρα, ὅτι ἀειρχνῆ εἰσι.

Ἀρκετικός κύκλος ἐστὶν ὁ μέγιστος τῶν
αἰεὶ θεωρουμένων κύκλων. (Χρονικ. Εὐσεβ. ΙΘ',
772 κ. ἐ.).—Ποῦ μεῖζων καὶ ποῦ ἐλάσσων γί-
νεται. (κυτόθ. 777 κ. ἐ.).—Τίνες ἀστέρες ἐπ'
αὐτοῦ κεινται. (κυτόθ. 1057).

Ἄρκτος, ἀστροθετημά τι· ὅτι ἡ μὲν μι-
κρὰ ἄρκτος *Κυνόσουρα* λέγεται, ἡ δὲ μεγάλη
Ἐλίκη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄρκτος τὸ ζῶον καὶ τὰ κατ'αὐτήν, ὡς ὀρ-
χεῖται καὶ παλαιῖ. (Κοσμ. Ἰεροσολ. ΔΗ', 649).

Ἄρκτοῦρος, ἀρκτορῶν καὶ ἄστρον τι οὐ-
τω καλεῖται, δ καὶ *Βωώτης*, δ ἔστι βοηλάτης
καὶ ἀμαξήγός, διὰ τὸ καὶ *ἀμαξαν* τὴν ἄρκτον
καλεῖσθαι. (Λεξ. Εὐστ.).—Ποῦ κεῖται. (Χρον.
Εὐσεβ. ΙΘ', 769 κ. ἐ.).—Ἀνατολὴ αὐτοῦ. (κυτό-
θ. 885. 1057).—Πλάνη Εὐδόξου καὶ Ἀρά-
του. (κυτόθ. 1072).—Τοῦ Ἄρκτοῦρου μέμνηται
ἡ Γραφή, ὃν μεταξὺ τῶν μερῶν τοῦ Ὠ-
ρίανος ὀρωμεν κείμενον ἀστέρα ὑπόκλιβρον. (Βα-
σίλ. Α', 585-588).

Ἄρμα, τόπος τις καὶ πόλις ἐν Βοιωτίᾳ·
ἐνθα κατεπόθη τὸ ἄρμα τοῦ Ἀμφιάρεω.—
Καὶ ἐν Ἀττικῇ ἔστιν Ἄρμα, δῆμος. (Στέφ.
περὶ πόλ. Λεξ. Εὐσταθ.—Σχόλ. Κλήμ. 779).

Ἄρματα πληθ. λέγει Ὀμηρος ἀντὶ ἄρμα.

Ἄρμα ἐπὶ μόνων ἵππων εἴωθε λέγεσθαι·
ἄρμα δὲ καὶ ἀπήνη καὶ ἐπὶ ἄλλων ὑποζυγίων.

Ἄρμα ἀντὶ τοῦ ὅπλου Ῥωμαϊκῶς.—Ἄρμα
Θεοῦ, καὶ ἄρμα πονηρῶν, τί ἐστὶ. (Χρυσόστ.
ΝΘ', 663.—Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΘ', 1152).

Ἀρμακάλης, ποταμός, κλάδος τοῦ Εὐ-
φράτου. (Εὐσεβ. ΚΑ', 761).

Ἀρμάτιος ἐθνικός, δ μέγας. Ἐπιστολῆ
Βασιλείου πρὸς αὐτόν, ὅτι κοινοῦς πάντων ἀν-
θρώπων νόμος κοινοῦς ποιεῖ πατέρας τοὺς ἐν
ἡλικίᾳ πρεσβύτας. (ΑΒ', 1012).

Ἀρμάτιος φίλος Χρυσοστόμου, ἐπιστολῆ
πρὸς αὐτόν. (ΝΒ', 649).

Ἀρμενία, χώρα πλησίον τῶν Περσῶν
ἀπὸ Ἀρμενίου Ῥοδίου. (Στέφ.).—Τῆ ἐπισκόπῳ
Καισαρείας ὑπήγετο. (Βασιλ. ΑΒ', 501-504.
540-541).—Οἱ πρεσβύτεροι Σεβασταίαις αι-
τοῖσι παρὰ Βασιλείου τὴν τῶν Εκκλησιαστι-
κῶν πραγμάτων φροντίδα. (κυτόθ. 580).—
Πολλὴ ἦν ἡ ἀδικησὶς τῶν ἐν αὐτῇ ἐπισκό-
πων. (κυτόθ. 504).—Ἔθιμα, καὶ ὅτι οἱ ἐπί-
σκοποι αὐτῆς διαφόρους γλώσσας ἄφαιρον εἰ-
δέναί. (κυτόθ. 501).—Τὰ παρὰ τὴν Νεοκαι-
σάρειαν μέρη ἐκινούντων τῶ Βασιλείῳ. (κυτόθ.
756).—Ἀρμενίαι τετραπόλις. (κυτόθ. 429).

Ἀρμενία πόσων κκκῶν ἠλευθερώθη. (Χρυ-
σόστ. ΝΒ', 646).—Περιγραφή τῆς ἐρημώσεως
αὐτῆς. Ἐλευθέρω τοῦ φόβου τῶν Ἰσαύρων ἐ-
γένετο. (κυτόθ. 646. 637).—Σφοδρὸς δ χειμῶν
αὐτῆς. (κυτόθ. 630).—Ἀρμενία ἡ μεγάλη τὸ
πάλαι, ἣτις ὕστερον ἐπωνομασθή *Περσαρμενία*,
καὶ ἡ μικρὰ Ἀρμενία. (Εὐαγγ. Ἐκκλ. Ἰστ.
ΠΓ', 2805).

Ἀρμενιοί. Διὰ τί καὶ τὰς τρεῖς ἑορτὰς
Χριστοῦ γεννα, Φῶτα καὶ Εὐαγγελισμῶν ἑορτά-
ζουσιν ὁμοῦ τὴν ἑκτὴν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου.
(Α', 861-864.—Ἰω. Νικαίας ΙΖ', 1436-1449).

Ἀρμενίων ἀρετῶν ἑορτή τὴν ἑξῆς (Α', 864).

Ἀρμενίων αἵρεσις, καὶ ἰβελλοσ, ἐπιστρε-
φόντων πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, οἱ οὐ βε-
πιζῶνται, ἀλλὰ μισροῦνται. (Α', 864-872.
655-657.—Τιμ. Πρεσβύτ. ΠΓ', 72-73.—Εὐ-
θύμ. Ζιγαβ. ΡΑ', 1173.—Ἰσαὰκ Καθολ. ΡΑΒ',
1157-1265.—Νικ. Χων. ΡΜ', 89-104).

Ἀρμενίου οὐχ ἀπλοῦν γένος, ἀλλὰ καὶ λίαν
κρυπτόν τι καὶ ὑψαλον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ',
517).—Πῶς τῶ Μεγάλῳ Βασιλείῳ ἐλθόντι
εἰς Ἀθήνας προσηνήχθησαν οἱ ἐν Ἀθήναις φοι-
τῶντες Ἀρμενιοί. (κυτόθ.).—Πρὸς Ἀρμενίους
περὶ πίστεως Πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως.
(ΞΕ', 856-872).

Ἰσαὰκ Καθολικός τῆς μεγάλης Ἀρμενίας
περὶ Ἀρμενίων. Περὶ τῶν δύο φύσεων τῶν ἐν
Χριστῷ. (ΡΑΒ', 1156-1165).—Περὶ τοῦ Εὐαγγ-
ελισμοῦ.—Περὶ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. (κυτό-

τῶθ. 1165-1169). — Περὶ τοῦ ἄρτου, τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ὕδατος ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ (αὐτόθ. 1172-1176). — Περὶ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ἀζύμου. (αὐτόθ. 1176-1181). — Περὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν θυσιῶν, ἃς ποιοῦσιν οἱ Ἀρμένιοι καὶ περὶ διαφόρων αἱρετικῶν αὐτῶν. (αὐτόθ. 1181-1217). — Ἀλόγος στηλιτευτικὸς τοῦ Ἰσαάκ. (αὐτόθ. 1217-1257).

Θεωριανοῦ Ὁρθοδόξου διαλέξεις πρὸς τὸν Καθολικὸν τῶν Ἀρμενίων. (ΡΑΓ', 120-297).
Ἀρμενόπουλος Κωνσταντῖνος. (ΡΝ', 20).

Ἀρμενον ἀντὶ τοῦ ἀρμόδιον ὅτι φιλοῦται ἡ λέξις· καὶ ἄρμενα τὰ ἴστιά ιδιωτικῶς. Τὰ βρυχνόμενα φωνήεντα, καταλήγοντα δὲ εἰς ρ, ἐπιφερομένου τοῦ μ, δασύνεται, πλὴν τοῦ ἄρμενον, τὸ ἀρμόδιον, καὶ πλὴν τοῦ ὄρμενος, κυρίου δνόκατος. Ὀρμος, ἄρμα, ὄρμαθός, ἔρμα. (ΑΣξ. Εὐστ.).

Ἀρμόζεισθαι ἐν ἴσφ τῶ ἀρμόζειν.

Ἀρμοῖ, ἐπίρρημα, ὃ δηλοῖ τὸ νεωστὶ, κατὰ γλῶσσαν Συρακουσίων.

Ἀρμονία θυγάτηρ Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης μυθεύεται, διὰ τὸ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν κερκάζει ἀλλήλοισι.

Ἀρμονία, αἰ συνθήκαι, ὡς ἀρμόττουται τὰ μέρη.— **Ἀρμονία** τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων, κανόνες δέκα ὑπὸ Ἀρμωνίου Ἀλεξανδρῆως. (Εὐσέβ. ΚΒ', 1276-1292).

Ἀρμονία. Ὅτι οὐδ ἔστιν ἡ ψυχὴ ἀρμονία. — **Ψυχὴ** δὲ ψυχῆς οὐκ ἔστι μᾶλλον καὶ ἤτων· οὐκ ἄρα ἀρμονία ἔστιν ἡ ψυχῆ. *Ἐτι ἡ ψυχὴ ἐν τῷ ἐπιδέχεσθαι τὰ ἐναντία, παρὰ μέρος, οὐσίαι ἔστι καὶ ὑποκειμένον· ἡ δὲ ἀρμονία ποιότης καὶ ἐν ὑποκειμένῳ· ἡ δὲ οὐσίαι ποιότητος ἕτερον, καὶ ἡ ψυχὴ ἄρα ἀρμονίας ἕτερον. Ἀρμονίας μέντοι μετέχειν τὴν ψυχὴν οὐδὲν ἄτοπον· ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦτο ἀρμονία ἔστιν· οὐ γὰρ διότι ἀρετῆς μετέχει, ἀρετὴ ἔστιν ἡ ψυχῆ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 196, ἔθνα ἐκ τῶν Γαλλοῦ καὶ Ἰπποκράτους περὶ ψυχῆς). — Δείκνυται ἀρμονίαν ὄρασατο τὴν ψυχὴν, καὶ Σιμμία· ἀντιλέγων τῷ Σωκράτει (αὐτόθ. 193). — Ἀρμονία τῶν ὄλων. (αὐτόθ. 24.— ΜΓ', 25 κ. ἑ.). — Μία γὰρ τοῦ παντός σύμπνοια· ἄτκατον οὐδὲν, οὐδὲ ἀσύμφωνον, ἀλλ' ἕκαστον φιλίον τε καὶ ἐπιτήδειον. (Δίν. Γαζ. ΠΕ', 957 κ. ἑ.).

Ἀρμόνιος. Γρηγόριος Νύσσης πρὸς Ἀρ-

μόνιον. Περὶ τοῦ τί τὸ χριστιανῶν δνομα ἡ ἐπάγγελμα. ΜΓ', 237-249).

Ἀρμόνιος, αἱρετικὸς, αἱρεσις αὐτοῦ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 372).

Ἀρμότης, ὃ ἄρχων τῆς Ἐκκλησίας. Πρῶτον ὀφείλει φωτειοδὴς ὃ διδάσκαλος εἶναι, καὶ ἔπειτα ἐπιχειρεῖν φωτίζειν ἑτέρους διὰ τῆς διδασκαλίας. Πῶς γὰρ πρὸ τῆς θείας ἐπιπνοίας καὶ κρίσεως ἀρμότης· ἀναδειχθήσεται; Ἀρμότην δὲ ἔλεγον οἱ Ἀκκεδακιμόνιοι τὸν κηπιστάμενον ὑπ' αὐτῶν ἄρχοντα τῶν ὑποκειμένων αὐτοῖς πόλεων, παρὰ τὸ ἀρμόζειν τοὺς ἀρχομένους ζῆν κατὰ νόμους. Ὅθεν καὶ ἄρμαστῆρας πάλιν ἐκάλουον οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς εἰς τὸ εὖ ζῆν διατάττοντας. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 472).

Ἀρμότητιν. Τοῖς γὰρ ἡμεκρηκόσι καὶ μεταμελουμένοις ἀρμότητι δ' ἔλεος. Βαροχγ Γ', 1. (Θεοδώρ. ΠΒ', 768).

Ἀρνεῖσθαι. Οἱ Χριστὸν ἀρνούμενοι ἔσως ἀφορμὰς παρέχουσι τοῖς ἄλλοις καταλέγειν τῶν πάντων χριστιανῶν, ἀπέθειαν καὶ ἀδικίαν αἰρουμένοις. Οὐκ ἔρθως μὲν οὐδὲ τούτο πράττεται. κ. ἑ. (Ἰουστίν. Γ', 333). — Ἀρνεῖσθαι Χριστόν, καὶ βλασφημεῖν Πνεῦμα ἅγιον, ἔχει ἄρεσιν διὰ μετανοίας; Ἀπόκρισις. (Ἀθην. ΚΗ', 644).

Ἀρνησασθαι εαυτόν. Ποία ἡ καθαρὰ ἀρνήσις καὶ ἀποταγή; Ἀπόκρ. (Βασίλ. ΛΑ', 933-941). Βλέπε καὶ **Ἀπαρῆσασθαι** εαυτόν.

Ἀρνησις. Ποικίλοι οἱ τρόποι τῆς ἀρνήσεως. (Χρυστόμ. ΝΗ', 691 κ. ἑ.). — Ἀρνησις ἀπεθείας καὶ ὁμολογία πίστεώς ἐστὶ τὸ βᾶπτισμα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 477). — Ἀρνησις Θεοῦ δισθή ἐστιν, ἡ ἔργῳ ἡ λόγῳ. (ΑΖ', 945). — Ἀρνησις ψυχῆς ἐστὶ τὸ μηδισμὸς ζητεῖν τὸ ἑαυτοῦ θέλημα, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. κ. ἑ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 297).

Ἀρνησις καὶ παράπτωσις. Περὶ τῶν ἀπ' ἀρνήσεως διαφόρων προσώπων καὶ ἡλικιῶν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον καὶ ἀληθῆ πίστιν ἐπιστρέφοντων. (Μεθόδ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 1300-1325).

Ἀρνίον Ἀτρώως, τὸ χρυσομάλλον μυθεύομενον, ὅτι ποτήριον ἦν ἔχον ἐντετυπωμένον ἀρνίον περὶ τὸν πυθμέναν.

Ἀρνυσθαι, ἐπι τοῦ ἀπλῶς λαμβάνειν, καὶ ἀρνησθαι μισθὸν ἀντὶ τοῦ μισθαρνεῖν, καὶ ἀρνυσθαι τινι κλέος ἡ τιμὴν, ἀντὶ τοῦ περιποιεῖν. — Ἀρνυσθαι κυρίως τὸ ἀρνα διδόντα

ἄλλο τι λαμβάνειν ἀντ' ἐκεῖνου· ἀπλῶς δὲ τὸ ἄρνησθαι, τὸ ἀντικαταλλάσσεσθαι ἀπὸ ἐνὸς εἴδους τὸ καθόλου, καὶ ἄρνησθαι ἀντὶ τοῦ περιεισθῆαι ἐν τῷ,

Ἄρνήμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.

Ἄρνηθοῖς, οἱ καὶ ῥηψιθοῖς, παρὰ τὸ ἄρνη ἐπαθλον τῆς ᾠδῆς λαμβάνειν οὕτως ἐλέγοντο.

Ἄρνών. Μωαβιτικὸν ἐστὶ χωρίον· σημαίνει δὲ ἀπὸ μέρους ὄλην τὴν Ἀρβίαν, καὶ ἐρμηνεύεται *φωιερμίδος αὐτῶν*. (Βασίλ. Α', 648).

Ἄρρον τὸ σόν, καὶ ἔπαγε. Ματθ. Κ', 14.—Ποῦ ἀπελθεῖν προστάχθη ὁ ἀκούσας; (Βασίλ. ΑΑ', 1253).

Ἄρος, τὸ ὄρεος, παρ' Αἰγύπτου.

Ἄροτος, τὸ ἔργον τοῦ ἀροτριῶν, καὶ ὁ ἐνικυτός, παρὰ Σοφοκλεῖ.

Ἄρόττι, δούλοι παρὰ Συρακουσίοις.

Ἄρουρα, μέτρον γῆς ἑκατὸν πήχεων· ἀπλῶς δὲ ἄρουρα ἢ περικυβία ἀρουσθαι γῆ.

Ἄρπάγειον καὶ Ἄρπάγη, οὕτως ἐκλήθη ὁ τόπος, ὅθεν ἤρπάγη ὁ Γανυμήδης.— Ἄρπάγη, ἔργανον δι' οὗ ἐκ τῶν φρεσάτων τοῦ κάδου ἀνάγουσι.

Ἄρπάζειν, ὅτι περὶ λέοντος λέγεται καὶ λύκου καὶ κυνός, καὶ τῶν ὁμοίων ζώων, καὶ ὅτι ἐπὶ πάντων τῶν κερχάρων κυριολεκτεῖται· καὶ οἱ λησται ἀρπάζειν λέγονται, ὡς καὶ τὰ θηρία.

Ἄρπάζειν τὴν ὠφέλειαν. (Θεοδώρ. Π', 1177). — Ἄρπάσαι τὴν κοινωνίαν. (αὐτόθ. 1724). — Ἄρπάσαι τὴν πεμφθεισαν σωτηρίαν. (ΠΑ', 1533). — Ἄρπάζειν τὴν προφητείαν. (αὐτόθ. 1764). — Ἄρπάσαι τὴν συμπαχίαν. (αὐτόθ. 1944). — Ἄρπάσαι τὸν ἀθλητήν. (ΠΒ', 1336).

Εἰς τὸ γεγραμμένον, «Ὅτι οὐδεὶς ἀρπάζει αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ.» Ἰωάν. Γ', 29.

Ὅτι ἀρπάσαι μὲν οὐδεὶς δύναται ἐκ τῆς ἀμάχου καὶ ἀετήτου δεξιᾶς τοῦ; διὰ πίστειος ὁρθῆς καὶ πολιτείας ἀρίστης ἐκτουσὶ οἰκείου αὐτῆς εἶναι παρασκευάσαντας· ἀπαιτῆσαι δὲ δύνησεται. κ. ε. (Ἰσίδ. ΟΗ', 824).

Ὅτι τὸ φέρειν ἀρπαχὴν πρῶτος τοῦ δοῦναι ἐλεημοσύνην ἔσται. Ὁμιλίαι. (Χρυσοστ. ΝΔ', 655 κ. ε.). — Ἄρπαχὴ κελῆ ἢ μῆδεν βλάπτουσα, ἢ τῶν οὐρανῶν ἀρπαχὴ. (ΣΑ', 352).

Ἄρπαγιμός. Εἰς τό· «Ὁὐχ ἀρπαγιμὸν ἠγάσκατο τὸ εἶναι Ἰσὴ Θεῷ.» Πρ. Φιλιπ. Β', 6. Ἐρμηνεία. (Ἰσίδ. ΟΗ', 273-276).

Ἄρπαξ ἄλλοτρίαις περιουσίαις. Τοσαύτας πρῶην ἄλλοτρίαις διακράτῃς οὐσίαις, νὸν ὀλίγην διηρηπαγμένους μοῖραν ὑπὸ δυνατωτέρου ἀνδρός, τίνος ἔνεκεν ἄχθη καὶ διακρίη καὶ βρύχεις, ὃ ἄνθρωπε; (Νεῖλος ΟΘ', 337).

Ἄρποκράτης καὶ Ἐπιφάνης, αἰρετικοὶ ἐκ τῶν Γνωστικῶν καλουμένων, κωνιά εἶναι τὰς γυναῖκας ἀξιούντες· βίος αὐτῶν καὶ κακοδοξία. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1104-1140). — Κλήμη; μὲν καὶ Ἐπιφάνιος καὶ Θεοδώρητος Καρποκράτην αὐτὸν καλοῦσιν, ὁ δὲ Ὀριγένης Ἀρποκράτην, καὶ Ἀρποκρατιανοὺς τοὺς ὄπαδοὺς.

Ἄρποκρατιανοὶ ἀπὸ Σαλώμης τῆς μητρὸς υἱῶν Ζεβεδαίου, καὶ ἀπὸ Μαριάμνης, καὶ ἄλλοι ἀπὸ Μάρθας. (Ὀριγ. ΙΑ', 1281. — Διὰ τοῦτο τοὶ Κακασιανὸς φησι, πυνθανομένης τῆς Σαλώμης, πότε γνωσθήσεται τὰ περὶ ὧν ἤρετο, ἔφη ὁ Κύριος· «Ὅταν τὸ τῆς αἰσχύνης ἐνδυμα πατήσητε, καὶ ὅταν γένηται τὰ δύο ἐν, καὶ τὸ ἄρρον μετὰ τῆς θηλείας οὕτε ἄρρον οὕτε θῆλυ. Πρῶτον μὲν οὖν ἐν τοῖς παραδιδόμενοις ἡμῖν τέτταρσιν Εὐαγγελίοις οὐκ ἔχομεν τὸ ῥῆτόν, ἀλλ' ἐν τῷ κατ' Αἰγυπτίους· ἔπειτα δὲ ἀγγοεῖν μοι δοκεῖ, ὅτι θυμὸν μὲν ἄρρωνα ὀρμήν, θήλειαν δὲ τὴν ἐπιθυμίαν αἰνιττεται, οἷς ἐνεργήσασαι μετάνοια ἔπειτα καὶ αἰσχύνη. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1192-1193. 1165-1168 κ. ε.).

Ἐπερωτηθείς γὰρ αὐτὸς ὁ Κύριος ὑπὸ τίνος, πότε ἤξει αὐτοῦ ἢ βραχίλεις, εἶπεν· ὅταν ἔσται τὰ δύο ἐν, καὶ τὸ εἶω ὡς τὸ ἔσω, καὶ τὸ ἄρρον μετὰ τῆς θηλείας, οὕτε ἄρρον οὕτε θῆλυ κ. ε. Ἐρμηνεία. (Κλήμ. Ρώμ. Α', 345-348).

Μαριάμνη καὶ Μάρθα τίνες. Ἔως μὲν γὰρ Κωνσταντίνου ἐκ τοῦ γένου; αὐτοῦ Μαρθοῦς τις καὶ Μαρθῆν δύο ἀδελφαὶ ἐν τῇ αὐτῶν χωρῆ ἀντὶ θεῶν προσκυνοῦντο, ὅτι δῆθεν ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ προεξημένου Ἠλζαὶ ὤψηρον. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 264. 333. — Εὐσέβ. Κ', 316).

Ἄρπυια, ὄρεα ἀρπακτικά, αἱ εἰς γυναῖκας λῶτους ἀλληγοροῦνται. — Ἄρπυια ἄνεμοι κατὰ γινώδεις· καὶ ὅτι καὶ πτερωτά τινα δαιμόνια πλάττονται.

Ἄρραβων. Ἰς πάντες ὕμεις, ὅτι ὁ ἀρραβὼν μέρος ἐστὶ μικρὸν τοῦ παντός· ὕπως, ἀκουσ· Ἀπέργεταί τις ἀγοράσαι οἰκίαν πολλῆς τιμῆς, καὶ λέγει· Δός μοι ἀρραβῶνα, ἵνα θαρρῶ. Ἀπέργεταί τις γυναῖκα ἀγαγέσθαι, προῖκα συντί-

θησι και λέγει· Δός μοι ἀρρῶθωνα. Καὶ ἐν πρά-
σει δούλου ἀρρῶθών, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς συναλ-
λάγμασι ἀρρῶθών. Ἐπεὶ οὖν ὁ Χριστὸς συνάλ-
λαγμα μεθ' ἡμῶν ἐποίησεν (καὶ γὰρ ὡς νόμῳ
με ἐμίλησε λαμβάνειν), καὶ προκὰ μὴ γράψει,
οὐ χωρημάτων, ἀλλ' αἰματος. Προκὰ δέ μοι
ταύτην γράψει τῶν ἀγαθῶν τὴν ἀντίδοσιν·
*Ἄ ἀρρῶθωός οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ οὐκ ἤκουσεν,
καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. . .* Μὴ
ζήτει ὡς τὴν προκὰ πάντῃ ἐν ἐλπίδι, πάντῃ
ἐν πίστει. Καὶ οὐδὲν μοι δίδως ἐνταῦθα· Λέ-
γεις· Λάβε ἀρρῶθωνα, ἵνα μοι πιστεύσης περὶ
τοῦ μέλλοντος· λάβε ὑπόβολα, λάβε καὶ μνη-
στήρα. Διὰ τοῦτο Πέτρος λέγει· *Ἡρμισάμην
γὰρ ἔμας.* Β'. πρ. Κορινθ. ΙΑ'. 2. Ἄς μνηστῆρα
ἔδωκεν ἡμῖν τὰ περόντα ὁ Θεός· μνηστῆρά
ἐστὶ τὰ περόντα, ἀρρῶθών ἐστίν· ἡ προκὰ ὅλη
ἐκεῖ μένει. (Χρυστός. ΝΒ', 407-408 κ. ἑ.).

Ἀρρῶθών τὸ Πνεῦμα. Ὁ Ὁ βεθικῶν ἡμᾶς, καὶ
δοῦς ἡμῖν τὸν ἀρρῶθῶντα. Ποῦν ἀρρῶθῶντα· τὸ
Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τοῦ Πνεύματος τὴν χορη-
γίαν. Ἐδῶκε τοῖς ἀποστόλοις τὸν δεκατύλιον,
εἰπὼν· Λάβετε καὶ δάτε πᾶσιν· ὁ δεκατύλιος
μερίζεται· Μεριζέται καὶ οὐ διακρίεται· μερί-
ζεται καὶ οὐκ ἀνακρίσκεται κ. ἑ. (αὐτόθ. 408.
429-432).

Ἀρρῶνες. Ἀρρῶνες πατέρες, ὡς περ τὴν
ἰδίαν εἰς γυναικας ἀμειβόμενοι φύσιν, γυναι-
κας ἤθελον εἶναι τῶ στήματι, καὶ διεκλῶντο
τοῖς μέλεσιν, ἀντὶ γλώττης κινῶντες τὴν χεῖ-
ρα, καὶ δῆμον ὄλον πρὸς ἀσελγῆ ὅταν ἐκμαί-
νοντες κ. ἑ. Περὶ τῆς ἐν τοῖς ἐν Βυζαντίῳ
θεάτρους κωκοθεΐας. (Προκόπιος. ΓΑ'. ΠΖ', 2816.
—Θεοδώρ. Π', 949).

Ἀρρῶνοπατεδες, οἱ καὶ ἀνδρόγυνοι λέ-
γονται. Ἀρρῶνοπάτας, ὅς δηλοῦ τὸν ἀνδρόγυνον·
καὶ εἰδομαλίδης, ἦγον ὁ καλλωπίζων τὰ
μῆλα τῆς ὄψεως. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀρρῶνοφθόρος, καὶ ζωοφθόροι. Κανὼν
Βασιλείου Ζ'. (ΑΒ', 673).

Ἀρρῶντος νερέλη, ἡ πυκνοτάτη.

Ἀρρῶντα. Ἐτερο· δὲ ἐξ ἑτέρου σοφρὸς τό τε
πάλι τό τε νῦν· οὐδὲ γὰρ ῥᾶστον ἀρρῶντων
ἰπῶν κύλας ἐξευρεῖν· φησὶ Βακχυλίδης ἐν
τοῖς Παιῶσι. Καλὸς ἄρα ὁ Ἰσοκράτης ἐν τῶ
*Παραθηραῖκῳ· Τίνας οὐν καλῶ πεπαιδευμένους
προσθεῖς, ἐπιφέρει κτλ.* (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ',
104 105).

Ἀρρῶτος καὶ Σιγή. Οὐκ λεπτῆτος οὕτως
ἐληροφόρησε (ἔσ. γρ. ἐληροφῶνῃσι), ὀρισμένοι
εἶναι διὰ δὲ ἀνομήματων, ἧς τὸ μὲν τι καλεῖ-
σθαι Ἀρρῶτος, τὸ δὲ Σιγή. (Εἰρων. Ζ', 561).

Ἀρρῶναός, Ἀρρῶναός Παρθιακός. (Φώτ.
ΡΙ', 104). — Τὰ κατὰ Ἀλεξάνδρον. (αὐτόθ. 296).
— Τὰ μετὰ Ἀλεξάνδρον. (αὐτόθ. 301).
— Β.θυνακός (αὐτόθ. 321).

Ἀρρῶστίς. Τοῦτο μοι τῆς ἀρρῶστίως
ἐστὶ βαρύτερον, τὸ ἀρρῶστούσιντῃ μὴδὲ πι-
στεύουσιν. (Γρηγ. ΝΑζ. ΑΖ', 225. — Χρυσο-
στόμου Λόγος περὶ ἀρρῶστίως· καὶ ἰκτρῶν. ΕΙ',
651-653).

Ἀρρακίος, ὁ μετὰ Ἰωάννην τὸν Χρυτό-
στομον ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
ἃς ἀδελφός ἦν τοῦ Νεκταρίου, τοῦ πρὸ Ἰωάν-
νου τὴν ἐπισκοπὴν καλῶς διοικήσαντος. (Σω-
κράτ. Ἑκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 721-724. — Σωζόμ.
αὐτόθ. 1573 κ. ἑ.). — Ἀρρακίος λύκου ἀγριώ-
τερος. (Χρυστός. ΝΒ', 321). — Προβατόσχημος
λύκος, ἄλλος μοιχρὸς οὐ σαρκὸς, ἀλλὰ Πνεύμα-
τος. Ἐκθήσων αὐτὸν ἐπὶ τὸν ὄρον ἢ βατί-
λισσα, καὶ πολλοὺς ἐκκοποίησεν. (αὐτόθ. 685).

Ἀρρακίος ὁ δημολογητής. (Σωζόμ. ΕΖ', 1156).

Ἀρρακίος ἐπίσκοπος Γαλατίας. Ἐπιστολὴ
Ἰουλιανοῦ αὐτοκράτορος Ἀρρακίῳ Ἀρχιερεῖ
Γαλατίας. Ἐλληνησμός οὕτω πράττει κατὰ
λόγον, ἡμῶν ἕνεκα τῶν μετιόντων αὐτῶν. . .
(Σωζόμ. ΕΖ', 1261-1264).

Ἀρρακός, καὶ Ἀρρατος, καὶ Τόσιος λα-
τρευόμενοι παρὰ τῶν Σολύμων τῶν προσι-
κων Λυκίων. (Εὐσέβ. ΚΑ', 328).

Ἀρραον καὶ θηλι. Θερμὸν τε καὶ προκλές
εἶς γὰρ τὸ ὄθλου τὸ ἄρραον, καὶ ταῖς εἰς τοῦτο
μουσικωτάταις ἡδοναῖς οὐκ ἀσφαλῆς ἡ νεότης.
(Κύριλ. Ἀλεξ. ΕΗ', 324).

«Πᾶν ἄρραον δικνογον μῆτραν.» Λουκ. Β',
23. Τὸ εἰρημέον ἐν τῇ θεῖῃ Γραφῇ, ὅτι
«Πᾶν πρωτότοκον δικνογον μῆτραν, ἄγιον
τῶ Κυρίῳ,» οὐ περὶ παντῶν εἰρηται πρωτοτό-
κου· μὴ οὕτως οἱ ἀμαθεῖς νομιζέτωσιν· ἀλλὰ
περὶ ἑνὸς καὶ μόνου, τοῦ ἐν τῶ τίκτεσθαι τὴν
μῆτραν ἀνοίξαντος. Πᾶσαν γὰρ μῆτραν μίξις
καὶ συνουσία ἀνοίγουσι, τὴν δὲ τὸν Κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστὸν κυήσασαν αὐτὸς συληφθεῖς
ἀσπῶρος προερχόμενος ἦνοιξεν, καὶ ἐσφαγι-
σμένην κατέλιπεν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 196).

Ἀρραένιος ἐπίσκοπος. Τοῦτον ἀναίεθη-

ναι ὑπὸ τοῦ Ἀθανασίου ἔλεγον ψευδῶς οἱ Ἀρειανοί. (Ἀθην. ΚΕ', 293).— Πῶς ἐκρύπτετο καὶ πῶς ἐζητεῖτο. (αὐτόθ. 365-369). — Ἐπιστολὴ Ἀρσένιου πρὸς Ἀθανάσιον, καὶ ἔλεγχοι τῆς κακοθεΐας τῶν ἑχθρῶν. (αὐτόθ. 372). — Ἐν τῇ ἐν Τύρῳ συνόδῳ παρὼν ἤλεγξε τὴν συκοφαντίαν. (αὐτόθ. 377).

Ἀρσένιος ὁ Πηγάδων, ἔγραψε τὸν βίον τῆς μακαρίας Συγκλητικῆς. (Ἀθων. ΚΗ', 1557).

Ἀρσένιου Ἀββζ ἀποφθέγματα. (ΞΒ', 88. — ΞΓ', 1616 κ. ἑ.).

Ἀρσένιου μοναχοῦ εἰς τὸν Πειραιστὴν Νομόν. (ΞΓ', 1621).

Ἀρσένιου τοῦ μεγάλου, διδασκάλου τῶν παιδῶν Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, βίος καὶ ἐπιτάφιος μετ' ἐγκωμίων, ὑπὸ Θεοδώρου Στουδίτου. (ΙΘ', 849-881).

Ἀρσένιος Φιλοθέτης μοναχός. (ΡΑΓ', 9-61).

Ἀρσένιος Αὐτωριανός Πατρ. Κωνστ. (ΡΜ', 935-957).

Ἀρσενοκοιτία. (Παράλλ. Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΓ', 248-261). — Ἀρσενοκοιτίζην καὶ παιδεραστίζην αὐστηρῶς ἐτιμῶσαι Ἰουστινιανὸς ὁ αὐτοκράτωρ. (Ἰωάν. Μαλάλ. ΙΖ', 644). — Ποιὰ κανονικὴ ἐν τοῖς ἱεροῖς Κανόσι καὶ Θεόδ. Στουδίτης (ΙΘ', 1728).

Ἀρσепеδοπάττι καὶ **Ἀρσепеδοαῦται** Αἰγυπτίων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 775. — Εὐσέβ. ΚΑ', 785).

Ἀρταβάνης βασιλεὺς Περσῶν, διάδοχος Ἑζρέου τοῦ Δαρείου. (Χρυσόστ. ΜΗ', 899).

Ἀρτάβη, μέτρον παρ' Αἰγυπτίους. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 281).

Ἀρτάβδιος ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτόν. (ΑΒ', 421). — Συγγενὴ τῇ Σαβελίου αἰρέσει ἐκήρυττε. (αὐτόθ. 552-553). — Βαρεῖα λύπη τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τούτῳ. (αὐτόθ.). — Εἰς Νικόπολιν ἔρρυεν, ἔνθα τὸν Βασίλειον ἤκουσαν ἔλθεῖν. (αὐτόθ.).

Ἀρτάκη, Κυζίκου προάστειον. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Α' σελ. 135).

Ἀρταξέρξης ὁ Μακρόχειρ, μετὰ Ἀρταβάνην βασιλεύσας ἐπὶ τούτου φθορομήθη ἢ Ἰερουσαλήμ. (Χρυσόστ. ΜΗ', 899). — Ἀρταξέρξου γέννησις νόθος. (Ἀγαθ. Σχολ. ΠΗ', 1388).

Ἀρτάπανος ἱστορικός, περὶ Ἀδραμά. (Εὐσέβ. ΚΑ', 709). — Περὶ Ἰωσήφ. (αὐτόθ. 725). — Περὶ Μουσῶος. (αὐτόθ. 728).

Ἀρτεμάς ὁ καὶ **Ἀρτέμων**, τὸν Χριστὸν ἔλεγε μὴ εἶναι ἄνθρωπον. (Εὐσέβ. Κ', 512-517. — Κύριλ. Ἱεροσολ. ΔΓ', 613).

Ἀρτεμίδωρος, Ἐπιστολὴ Χρυσός, πρὸς αὐτόν. (ΝΒ', 712). Βλέπ. καὶ λ. **Ἀντίοχος**, ἔνθα α' Ἀντίοχος φίλος Χρυσοστόμου.

Ἀρτεμής, ὁ ὕγιης καὶ ἄρτιος, ὁ ἐστὶν ἀκέραιος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀρτεμις, οἶονε ἀερότομος, ὡς ἡ αὐτὴ τῇ σελήνῃ ἄρτεμής, ὁ ἐστὶν ἀκέραιος, ὡς παρθένος, ἄρτιος, ὡς ὕγιαιος περιποιητικῆ. (Λ. Ε. — Θεοδώρ. ΠΓ', 876). — Ἀρτεμὶς λοχρεία ἐπωνυμικῶς, καὶ διὰ τὸ τοξότις μυθεύεται. — Ἀρτεμις Βολοσία. Οὐτῶ γὰρ τὴν Εὐλειθιαν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκάλου' ἐπαὶ καὶ βολὰς τὰς ὠδύνας ὀνομάζου'. — Δότερ μὲ γέθους ταῖς γυναῖξιν εἶναι μυθεύεται. — αἰτία αἰφνιδίου θανάτου ταῖς γυναῖξιν ἐνομιζέτο. — ὅτι γυνὴ Ἀπόλλωνος ὑπὸ τινος ὀνομάσθη. — Ἀρτέμιδος καὶ ἄρα μύχη ἀλληγορουμένη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀρτεμὶν Ἀρκάδες **Ἀπαγχόμενη** καλουμένη σέβουσι καὶ τιμῶσιν. Ἀρτεμὶς Κορυθίου. Ἀρτεμὶς Ποδάγρα. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 117). — Ἀρτέμιδος σοφίσματα. (Θ', 429). — Ἀρτεμὶς μύχος. (Τακτικ. Γ', 824. 865). — Ἀρτεμὶς Ἐλαφηλόκος. Ἀρτεμὶς, Ὀρίων καὶ Ἀκταίων. (Νόννος ΑΓ', 1061). — Ἀρτεμὶς ξενοκότος. (αὐτόθ. 993). — Πόσον ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν Ἑρσίων, καὶ ποῖα δεισιδαιμονία ἐέχρητο οἱ τιμῶντες αὐτήν. (Χρυσόστ. ΞΒ', 10). — Μεγάλη θεὸς Ἀρτέμιδος ναός. Νεὸς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος. (Ξ', 297). — Ἑρσος νεώκορος τῆς μεγάλῃς Ἀρτέμιδος, καὶ περὶ τῶν ἀγαλμάτων αὐτῆς. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1300-1301). — Ἀρτέμιδος διοπετὴς ἀγάλμα, ἧτοι τὸ Παλλήδιον. (Ἀμμών. Ἀλεξ. ΗΕ', 1577).

Ἀρτέμιος μάρτυς, βίος καὶ ἀθλήσις αὐτοῦ. (Ἰωάν. Δαμσκ. ΙΓ', 1252-1320).

Ἀρτεμισίος μὴν, ὁ Μάιος. Περὶ μηνῶν Μακεδονικῶν. (Χρυσόστ. ΜΘ', 358. — Εὐαγγρ. Ἐκκλ. Ἱστ. ΠΓ', 2712).

Ἀρτέμων αἰρετικός. (Εὐσέβ. Κ', 512-517). — Ἀρτέμων, ὃς καὶ Ἀρτεμάς ὀνομάζεται αἰρεσις αὐτοῦ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 389 κ. ἑ.).

Ἀρτηρία τραχηεὶς πόρος τοῦ πνεύμονός ἐστιν. Ποία ἡ οὐσία αὐτῆς; διὰ τί καλεῖται τραχηία. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1197).

—'Αρτηρία και παλμός τότε παύουσι τῆς λειτουργίας. (αὐτόθ. 1192).—Λέγεται δὲ *ἀληθῆρῖα* καὶ *ἀρτηρία* καὶ ἀρτηρία μὲν, ὡς ἀεροτήριον, ἀπὸ τοῦ ἔχειν καὶ τηρεῖν τὸ πνεῦμα· ἀληθῆρῖς δὲ, παρὰ τὸ ἀλλασθαι· ἡ αἰεὶ ἀλλομένη καὶ πηθώσα. (αὐτόθ. 1192).—'Αρτηρίαί τίνες διὰ τῆς χειρὸς διήρχονται. (αὐτ. 1249).—Τραχητὰ ἐστὶν ἐξώθεν, ἔσωθεν δὲ οὐκέτι. (αὐτόθ. 1197).—Λειτουργίαι τῆς ἀρτηρίας. (αὐτόθ. 1213. 1120).

Ἀρτζεβοῦρτζεον. Βλ. λ. *Ἀρμένιοι*.

Ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους. (Α'. πρ. Κορινθ. Π', 9). Διὰ τὸ εἶπε τοῦτο ὁ Παῦλος. (Ἰσίδ. ΟΗ', 500).

Ἄρτιος. Εἰς τὸ εἶναι ἄρτιος ἢ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐζητησιμαίος. Β'. πρ. Τιμ. Γ', 17. (Χρυσόστ. Ὁμιλ. ΞΒ', 650).

Ἄρτίφων, ὅτι διὰ τοῦ φρεσίν ἄρτια εἶδέναι περιφράζεται.

Ἄρτος. Βασιλεῦς τις Ἰσχυρίας.

Ἄρτος, ἕτερός τις, μέγας ἐπικληθεὶς, ἀφ' οὗ ἔορτῇ τὰ Μεγαλόρτια.

Ἄρτος παρὰ τὸ αἰρεῖν, ὃ ἐστὶ προσφέρειν λέγεται· ὅθεν καὶ *προσάρματα* αἱ τροφαί. (Α. Ε.—Μελίτ. Μοναχ. ΞΔ', 1221).—Κυκλοτερὴς τὸ σχῆμα, διότι τέλειος, ἄρτιος· κυκλοτερεῖς δὲ γίνονται οἱ ἄρτοι εἰς ὁμοίωσιν τῆς τοῦ παντός σφαιροειδεῖας.

Ἄρτος καὶ οἶνος. Προτιθέσκον τὸν ἱερὸν ἄρτον καὶ τὸ τῆς εὐλογίας ποτήριον. Ἰερουργεῖ τὰ θεσιότατα, καὶ ὑπ' ὅψιν ἄγει τὰ ὑμνημένα διὰ τῶν ἱερῶν προκειμένων συμβόλων· καὶ τὰς δωρεὰς τῶν θεουργιῶν ὑποδεικνύς, εἰς κοινωνίαν αὐτοῦ ἱερὰν αὐτός τε ὁ ἱεράρχης ἐρχεται, καὶ τοὺς ἄλλους προτρέπεται. (Διον. Ἄρσοπ. Γ', 424-428).

Ἐὰν μὴ τις ἦ ἐντός τοῦ θυσιαστηρίου, ὑστερεῖται τοῦ ἄρτου τοῦ Θεοῦ. (Ἰγνάτ. Ε', 649). Εἰς τὸ ὑπακούειν ὑμᾶς τῷ ἐπισκόπῳ καὶ τῷ προσβυτερίῳ ἀπερισπάστῳ διακονεῖ, ἓνα ἄρτον κλώντες, ὃς ἐστὶ φάρμακον ἀθανασίας, ἀντίδοτος τοῦ μὴ ἀποθανεῖν, ἀλλὰ ζῆν ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ διὰ παντός. (αὐτόθ. 661).—Παυσακμένων ἡμῶν τῆς εὐχῆς, ἄρτος προσφέρεται καὶ οἶνος καὶ ὕδωρ· καὶ ὁ προσετώς εὐχὰς ὁμοίως καὶ εὐχαριστίας, ὅση ὑπάρκεις αὐτῷ, ἀναπέμπει, καὶ ὁ λαὸς ἐπυροχημαὶ λέγων τὸ *Ἀμήν*. (Ἰουστίν. Γ', 429).

Ὅποτε οὖν καὶ τὸ κεκραμένον ποτήριον, καὶ ὁ γεγωνὸς (ἐνζύμιος) ἄρτος ἐπιδέχεται τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ γίνεται ἡ εὐχαριστία σῶμα Χριστοῦ. (Εἰρην. Ζ', 1125-1127).

Τίς ὁ ἀληθινὸς καὶ αἰώνιος ἄρτος, καὶ τίς ὁ ἐπιούσιος. (Ἦριγ. ΙΑ', 505-521).—Ἄρτος σωματικὸς, καὶ ἄρτος πνευματικὸς· οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος. (Χρυσόστ. ΝΓ', 23-26 κ. ε.—Ἰσίδωρ. Πηλ. ΟΗ', 1001).—Ἄρτος ὁ ἐπιούσιος· ἐρμηνεῖα τῆς Κυριακῆς προσευχῆς. Ὁμιλίαι. (ΝΖ', 273-288).—α' Ὃς ἂν φάγῃ ἐκ τοῦ ἄρτου τούτου, ὃν ἐγὼ δώσω, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. β' Ἰωάν. Γ', 51. Ἄρτον λέγει τὰ δόγματα τὰ σωτήρια, καὶ τὴν πίστιν τὴν εἰς αὐτόν. (ΝΘ', 259 κ. ε.).

Περὶ τῶν ἐπτά ἄρτων. (Ἦριγ. ΠΓ', 969-973).—Εἰς τοὺς πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. Ὁμιλίαι. (Χρυσόστ. ΝΕ', 611-616.—Νετλ. ΟΘ', 932. 124-125.—Βασίλ. Σελευκ. ΠΕ', 360-365).—Ἄρτος ζωῆς, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ὁ στηρίζων καρδίαν ἀνθρώπου κ. ε. (Κύριλ. Ἄλεξ. ΞΗ', 149.—Ἰσίδ. ΟΗ', 388).

Πῶς ἀγιάζεται ὁ ἐσθίων τὸν ἄρτον τοῦ Κυρίου. Ὅπως οὐ τὸ βρώμα, ἀλλ' ἡ συνειδήσις τοῦ μετὰ διακρίσεως ἐσθίουτος κοινοῖ τὸν φαγόντα· οὕτω τὸ *ἀγιαζόμενον* διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεῦθεν, οὐ τῷ ἰδίῳ λόγῳ ἀγιάζει τὸν χρώμενον· εἰ γὰρ τοῦτο, ἠγάριζε γὰρ ἂν καὶ τὸν ἐσθιοντα ἀναξίως τὸν ἄρτον τοῦ Κυρίου, καὶ οὐδεὶς ἂν διὰ τὸ βρώμα τοῦτο ἀσθενῇ· ἡ ἀξίωτος ἐγένετο ἡ ἐκοιμήσατο, κατὰ τὸν Ἀπόστολον. Α'. πρ. Κορινθ. ΙΑ', 30. Καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρτου τοῖνον τοῦ Κυρίου ἡ ὀφέλεια τῷ χρωμένῳ ἐστίν, ἐπὶν ἀμιάνω τῷ νῷ, καὶ καθαρῶ τῇ συνειδήσει μεταλαμβάνων τοῦ ἄρτου. (Ἦριγ. ΠΓ', 948-949).—Τὸ δὲ προσελθεῖν μετὰ πίστεως οὐ τὸ λαβεῖν ἐστὶ τὸ προκειμένον, ἀλλὰ καὶ μετὰ καθαρῆς διακονίας ἀψαθθαί. Τὸ οὕτως διακείσθαι, ὡς αὐτῷ προσιόντας τῷ Χριστῷ. (αὐτόθ. ἐν σημ.).

Ἄρτος ἡ πράξις, πῶσις δὲ ἡ θεωρία. (ΠΓ', 1384-1388).—Ὅπως οὐ ἀναξίως ἐσθίων τὸν ἄρτον τοῦ Κυρίου, ἢ πίνων αὐτοῦ τὸ ποτήριον, εἰς κῆμα ἐσθίει καὶ πίνει, τῆς μιᾶς ἐν τῷ ἄρτῳ κρείττονος δυναμείως καὶ ἐν τῷ ποτηρίῳ, ὑποκειμένη μὲν δικήσεως κρείττονος ἐργαζομένης τὸ βέλτιον, χεῖρον δὲ ἐμποιοῦσης τὸ κῆμα· οὕτω τὸ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ ψωμίον

δρομαγένης ἦν τῷ δοθέντι Ἰουδαῖ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ἐν τῷ « Ἀλάβετε, καὶ φάγετε » ἀλλ' ἐκεῖνοί μὲν εἰς σωτηρίαν, τῷ δὲ Ἰουδαῖ εἰς κῆρυκα, ὡς μετὰ τὸ ψωμίον εἰσεληλυθένει εἰς αὐτὸν τὸν Σατανᾶν. (ΙΔ', 809).— Νοεῖσθω δὲ ὁ ἄρτος καὶ τὸ ποτήριον τοῖς μὲν ἀπλουστέροις κατὰ τὴν κοινοτέραν περὶ τῆς εὐχαριστίας ἐκδοχῆν, τοῖς δὲ βαθύτερον ἀκούουσιν μεμαθημένοι κατὰ τὴν θειοτέραν, καὶ περὶ τοῦ τροφίμου τῆς ἀληθείας λόγου ἐπαγγελίαν (κυτόθ. 809).

Καὶ ὅσον πῶ ἰεραὶ καὶ δεήσεις γίνονται ψιλῶς ἔστιν ὁ ἄρτος καὶ τὸ ποτήριον ἑπὶν δὲ ἐπιτελεσθῶσιν αἱ μεγάλα καὶ θαυμαστά εὐχαί, τότε γίνεται ὁ ἄρτος σῶμα καὶ τὸ ποτήριον αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (Ἀθην. ΚΤ', 1325. 1433).

Ὁ ἄρτος ἐστὶ τῶς κοινός, ἀλλ' ὅταν αὐτὸν τὸ μυστήριον ἱερουργήσῃ, σῶμα Χριστοῦ λέγεται καὶ καὶ γίνεται. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΤ', 581). — Ἄ'Ο' *Ἄρτος, ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι;* Διὰ τί μὴ εἶπε, *Μεσογῆ;* « Ὅτι πλέον τι δηλώσασι ἠβουλήθη, καὶ πολλὴν ἐνδείξασθαι τὴν συνάφειαν. Οὐ γὰρ τῷ μετέχειν μόνον καὶ μεταλαμβάνειν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐνοσθεῖαι κοινωνοῦμεν. (Χρυσός. ΞΑ', 200).

Ἄρτος ὁ ἐζυμωμένος, βίου καὶ ζωῆς ἔσται τύπος. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 836). — Ἄρτος ζωῆς γέγονεν ἡμῖν ὁ Χριστός. (ΞΘ', 616-625). — Ἄρτος ἠγικισμένος καὶ νομικὴ λατρεία. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 405-408). — Ἄρτοι καὶ ποτήρια τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου. (Μάξιμ. Ι', 820. — Ἰω. Δαμασκ. ΙΔ', 87-90). Βλ. καὶ λ. *Εὐχαριστία*.

Τί ἐστι, « Πέψουσι δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους αὐτῶν ἐν κλιβάνῳ ἐνί; » Λεβ. ΚΤ', 26. Ἀπειλὴ ἐπὶ παραβάσει τοῦ νόμου. (Θεοδώρ. Π', 345). — Τί βούλεται δηλοῦν τὸ παρὰ τῷ Ἐκκλησιαστικῷ (ΙΑ', 1) « Ἀπόστασιον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος, ὅτι ἐν πλήθει τῶν ἡμερῶν εὐρήσεις αὐτόν ». Ἐρμηνεία. (Φώτ. ΡΑ', 417-421).

Ἄρτοτυρίζεται, αἰρετικοί. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 880. — Τιμόθ. Πρεσβύτ. ΠΓ', 16).

Ἄρτος, ἐπιφθεγμα κωπυλατῶν.

Ἄρσεσθαι διδασκαλίαν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 813. Ἀρέται νοτιδα. — ἀρσεσθαι ὀρθολα-

μοῖς τὴν ὀφέλειαν. — ἀρυστηαὶ βλάβην ἐντεσθῶν. — ἀρυσκαιο θάλαπος. (ΠΔ', 903).

Ἄρχάγγελος, ὁποῖοί εἰσι. (Διον. Ἄρεσι. Γ', 257-272).

Ἄρχαί, Ἀρχάγγελοι καὶ ἄγγελοι. Τξξξ αὐτῶν. (κυτόθ. 257-272).

Ἄρχαί, Ἐριγένους βιβλίη περὶ ἀρχῶν. (ΙΑ', 107-417 Ἀκτινιστὶ μετὰ καὶ Ἑλλην. χωρίων).

Ἄρχαί τῆς ἡμέρας. Πῶς ἐξηγητήσαν τὸ ἀ' Ἐποίησαν ὁ Θεὸς τὸν ρωστήρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας» (Ἐριγ. ΙΒ', 88 κ. ε.).

Ἄρχαῖα. « Τὰ ἀρχαῖα παρήλαθεν. Ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινά ». Τοῦτο τῇ ἑορτῇ καθαρῶσεως, τὴν καλὴν ἀλλοίωσιν ἀλλοιώθητι. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 616-620). — Τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρητέιωτων. (Γελάσιος. ΠΕ', 1325).

Ἄρχαιογονία. Ἀρχαιογονίας Ἱστορία. (Θεοδώρ. ΠΓ', 125).

Ἄρχαιολογία. (Χρ. Πατρι. ΙΒ', 69-1160).

Ἄρχαῖος ἐπίσκοπος Ἀφρικῆς. (Ε', 1490) βλέπ. καὶ λ. *Ἀπολόγηται*.

Ἀρχαιότης τῶν ἱερῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. (Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 820-929). — Ἀρχαιότης τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. (Θεοδώρ. ΠΒ', 209). — Τοῦ Εὐαγγελίου. (κυτόθ. 604). — Τοῦ Λόγου. (κυτόθ. 905). —

Ἀρχαιότης καὶ ἀπλότης ἡθῶν. (κυτόθ. 1401). — Οὐ γὰρ νεώτερον τὸ ἐφευρήμα Πατέρων ἐστὶ τὸ κειμήλιον. Πᾶν τὸ ἀρχαιότητι διαφέρει ἀιδέσιμον. (Βασίλ. ΑΑ', 165 κ. ε.).

Ἀρχαιότης Μουσειῶς καὶ τῶν ἱερῶν βιβλίων. (Κοσμ. Ἰνδοκωπλεῦστης ΙΙΗ', 452-461. 496).

Ἀρχαιότητες Κωνσταντινουπόλεως. Περιγραφὴ καὶ καταστροφή αὐτῶν. (Ζώσ. σελ. 280-282. — Παύλ. Σιλεντ. περὶ τῆς ἀγίας Σοφίας καὶ τοῦ Ἀμβωνος. ΠΤ', 2119-2264). — Ἀνωμόμου βιβλίου δ' περὶ τῶν ἀρχαιότητων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. (ΡΚΒ', 1190-1189 κ. ε. — Γεώργ. Κωδ. ΡΝΖ', 436-725).

Ἀρχαῖος. Ἐγὼ δὲ οὕτως ἀρχαῖος ἔχω καὶ φιλοσόφως. Περὶ θεολογίας. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 225).

Ἀρχάριος. Ἀρχάριοι, ἀτελεῖς, ἀγύμναστοι. Ὁ σωματικὸς κόπος τοῖς ἀρχαρίοις, ἢ ἀτελεῖς κατὰ τὴν πνευματικὴν ἡλικίαν ὀφέλιμος ἐστὶν ἄγαν τοῖς δὲ τελείοις πάρεργος. (Ἰωάν. ὁ τῆς Κλήμ. ΠΗ', 1141).

Ἀρχέγονοι θεοὶ Βαλεντινίου Βυθός καὶ

Σειγῆ. Εἰρηναῖος (Θεοδώρ. ΠΓ', 412). Βλέπ. καὶ λ. *Αἰρετικοί*, ἔθλα «Αἰρετικῶν παρκαδοξολογίαι.» σελ. 111. στήλ. α'.

Ἄρχειν, ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς προηγεῖσθαι. Ἄρχειν ἀντὶ τοῦ βρασιλεύειν. — Ἄρχειν τῶν ἰχθύων, καὶ τῶν πετεινῶν, καὶ θηρίων καὶ ἔρπετων διὰ τὸ ἄρχε ἐτάχθησαν; καὶ πῶς ἐσμὲν ἄρχοντες ὑπ' αὐτῶν καταστρεφόμενοι; (Καισάρ. ΔΗ', 1121 κ. ἐ). — Ἐν ψυχῇ τὸ ἄρχον καὶ οὐκ ἐν σαρκί· ὁ λογισμὸς τῶν παθῶν δεσπότης, ὡς καὶ τῶν ἰχθύων καὶ θηρίων. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 264-277).

Ἄρχειν καὶ ἄρχεισθαι. Κιθάρη ἐν σώματι τὸ μὲν τι ἄρχον ἐστὶ καὶ ὅσον προκαθεζόμενον, τὸ δὲ ἀρχόμενον καὶ ἀγόμενον· οὕτω κἂν ταῖς Ἐκκλησιάζουσιν διέταξεν ὁ Θεὸς ἰσότητος νόμῳ τῆς ἐχούσης τὸ κατ' ἀξίαν κ. ἐ. (Γρηγ. Ναζ. ΔΕ', 409).

Ἀνθρώπων δὲ χλαπετῶ ὄντος τοῦ εἰδέναι ἄρχειν ἀνθρώπων, καὶ μέγιστα δὴ ἀρχὴν ταύτην τὴν ἡμετέραν, τὴν ἐν νόμῳ θεῶν καὶ πρὸς Θεὸν ἄγουσαν, ἧς ὅσον τὸ ὑπόψος καὶ τὸ ἀξίωμα, τοσοῦτος καὶ ὁ κίνδυνος τῶν γε νοῦν ἔχοντι κ. ἐ. (αὐτόθ. 420). — Ὁ ἄρχειν λαχὼν ὑπὸ τῶν νόμων δίκαιος ἀν εἶη ἄρχεισθαι· εἰ δὲ αὐτὸς ἀκυροῦ τούτους, πῶς ἀν νόμιμος εἶη ἄρχων; κ. ἐ. (Ἰσιδώρ. ΟΗ', 1556). — Ἄρχειν νομίμως. Οὐδὲν οὕτω ποιεῖ νομίμως ἄρχειν, ὡς τὸ νομίμως ἤρχθαι· ὁ γὰρ ἀγαθὸς ἐν ὑπηκόοις, ἀγαθὸς ἔσται καὶ ἐν ἡγεμόσιν· οἱ δὲ ἐν τῷ ἰδιωτεύειν καὶ πρωτοστατεῖν πρόχειροι, καὶ πρὸς τὸ ἄρχεισθαι ἀνεπιτήδιστοι, οὗτοι καὶ εἰς ἀρχὴν ἀνεπιτηθεῖσάτωι. (αὐτόθ. 1592 κ. ἐ.).

Ἄρχειν καὶ δουλεύειν. Τῆς περιμαχίτου καὶ ποθεινοτάτης ἀπάσης ἀρχῆς, νῦν, ὑπὲρ ποτα, σφοδρὸν ἐκυτῆς ἔρωτα τοῖς ἀνθρώποις ἐμβαλοῦσης, καὶ ῥηθῶς ἐκυτὴν τοῖς ἐρῶσι παρεχούσης; οὐ μόνον οὐκ ὤνειροπολήσας, ἀλλ' οὐδὲ καλούμενος ὑπήκουσας, οὐδὲ πρωτονομένην ἤρπασας, ἠγορούμενος ἀρχὴν εἶναι μεγίστην, καὶ πρέπουσαν ἀνδρὶ καλῷ κατὰ φύσιν, τὸ ἄρχειν ἐκαυτοῦ δύνασθαι, τὸ τὴν λογισμὴν τῷ θυμῷ καὶ ταῖς ἡδοναῖς ἐπιστήσασαι. Μετὰ δὲ τούτῳ, εὖ καὶ καλῶς ἐώρακα, τὴν ἀκριβῆ ἐλευθερίαν ἐν ταῖς ἡσυχίαις, ἀλλ' οὐκ ἐν ταῖς περιβλεπτοῖς ταύταις ταῖς ἀρχαῖς χορεύουσιν. Πολλῆς γὰρ ἀνάγκης εἶναι εἰκότως νενόμιστας τῶν μὲν ἄρχειν, ἐτέροις δὲ δουλεύειν· καὶ

τοῖς μὲν ἐπιτάττειν, τοῖς δὲ ὑπακούειν· καὶ τοὺς μὲν ἀδικεῖν, τοῖς δὲ χαρίζεσθαι· καὶ τοὺς μὲν φοβεσθαι, ὑπὸ δὲ τῶν μισεσθαι. (αὐτόθ. 905-908).

Ἄρχέλαος ἐπίσκοπος Μεσοποταμίας. (Γ', 1405-1528). — Ἐπὶ φιλοσόφῳ κριτῶν ἡλεγξε Μάνεντζ, ἑλληνικὸν κριτήριον συστησάμενος. Διάλογος Μάνεντος καὶ Ἀρχελάου. (Κύριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 585-604). Βλ. καὶ λ. *Ἀπολογίαταί*, σελ. 296. στήλ. α'.

Ἀρχέλαος ὁ Ἀπολλοδώρου Ἀθηναῖος· ἀέρα ἄπειρον, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν πυκνότητά καὶ μάνωσιν, ἀρχὴν ἀπάντων εἶναι· ἔλεγεν. (Ἰουστίν. Γ', 248. — Ἐριεῖς φιλόσ. αὐτόθ. 1173. — Εὐσεβ. ΚΑ', 840). — **Ἀρχέλαος**, υἱὸς Ἡρώδου τοῦ μεγάλου. (Εὐσεβ. Κ', 105-108).

Ἀρχέστρατος, ὁ μάνωσις· λέγεται ὅτι οὕτω; ἰσχυρὸς ἦν, ὥστε ὀλοῦ μόνον ὀλίγην ἔχειν. (Λεξ. Εὐστ. ἐνθα περὶ λεπτοσώμων καὶ ἰσχυῶν). **Ἀρχέτυπον**. Ἀρχέτυπον πικρονομίας ὁ συλλέξας ἐν Σαββάτῳ ζῆλον. (Θεοδώρ. Π', 380). — Ἀρχέτυπον ὁ Δαυὶδ προτίθειν ἐκαυτόν. (αὐτόθ. 1104). — Ἀρχέτυπον φιλοσοφίας ὁ Δαυὶδ. (αὐτόθ. 1120). — Εἰκὼν καὶ ἀρχέτυπον. (ΠΑ', 1524). — Ἀρχέτυπον ἐκαυτὸν προτίθειν ὁ Παῦλος. (ΙΒ', 273. 292). — Εὐσεβείας ἀρχέτυπα πρόκειται. (αὐτόθ. 769). — Τὰ μυστικὰ σύμβολα παρὰ τῶν ἱεραμένων τῷ Θεῷ προσφερόμενα σύμβολα ἔστι τοῦ δεσποτικού σώματός τε καὶ αἱμάτων. Χρῆ γὰρ εἶναι τὸ τῆς εἰκόνας ἀρχέτυπον. (ΠΓ', 165).

Ἀρχή *Sacra*. παροιμία ἐπὶ τῶν εὐτελῶν καὶ μηδὲν λυσιτελοῦντων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀρχὴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Μαρτυρεῖ ἐκ τῶν προφητῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 697-728). — Ἀρχὴ τῶν πάντων Θεός. Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἀντιρρατικοὶ φιλόσοφοι νομίζουσι, **Θαλίς**, τὸ ὕδωρ· Ἀναξίμηνδρος δὲ, τὸ ἄπειρον· Ἀναξίμένης, τὸν ἀέρα· Ἡράκλειτος, τὸ πῦρ· Ἀναξαγόρας, τὰ ὀμοιομερείας· Ἀρχέλαος, ἀέρα ἄπειρον, πυκνότητά καὶ μάνωσιν· Πυθαγόρας, τοὺς ἀριθμούς· Ἐπίκουρος, τὰ ἄτομα, λόγῳ θεωρητά· Ἐμπεδοκλῆς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, πῦρ, ἀέρα, ὕδωρ, γῆν. (Ἰουστίν. Γ', 248-249. — Ἐριεῖς φιλόσ. αὐτόθ. 1169-1180. — Χρον. Εὐσεβ. ΙΘ', 937-1001).

Ἀρχή. Περὶ τῆς τῶν ὄλων ἀρχῆς· θεολογία ἐκ παραλλήλου τεθεῖσα τοῖς παρ' Ἑλληνιστῶν

λοσόφοι και Μαῦσαι. (Θεοδώρ. ΠΓ', 825-861).

“Οτι πολύσημον ἡ λέξις ἀρχή. Οὐ μόνον Ἑλληνες πολλά φρασι σημαίνονμενα εἶναι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς προσηγορίζε, ἀλλὰ γὰρ εἴ τις πηρῆσαι συνάγων πάντοθεν τοῦτο τὸ ὄνομα, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάξῃ βουλοῖτο κατανοεῖν ἐν ἑκάστῳ τῶν ὀπῶν Γραφῶν ἐπὶ τίνος τέτακται, εὐρήσει καὶ κατὰ τὸν θεῶν λόγον τὸ πολύσημον τῆς φωνῆς κ. ἔ. Ἔπονται αἱ μαρτυρίαι καὶ αἱ ποικίλαι σημασίαι. (Ἱριγ. ΙΔ', 49-80. — Βασίλ. εἰς τὸ, «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος.» ΛΑ', 472-481).

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ἐν ἀρχῇ ταύτῃ τῇ κατὰ χρόνον. Οὐ γὰρ δὴ κατὰ πρεσβυγένειαν πάντων τῶν γενομένων πρόεχεν αὐτὸν μαρτυρῶν λέγει ἐν ἀρχῇ γεγονέναι, ἀλλὰ μετὰ τὰ ἀόρατα καὶ νοούμενα τῶν ὄρατῶν τούτων καὶ αἰσθήσει ληπτῶν τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάξεως διηγείται ὁ Μαῦσος. (Βασίλ. ΚΘ', 13. καὶ διάφοροι σημασίαι καὶ ἐκδοχαὶ τῆς λέξεως ἀρχῇ. αὐτόθ. 16-20).

Ἴνα τοίνυν διδαχθῶμεν ὁμοῦ τῇ βουλήσει τοῦ Θεοῦ ἀχρόνως συνυφαστάκει τὸν κόσμον, εἰρηται τὸ, Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὅπερ ἕτεροι τῶν Ἐρμηνευτῶν, σαφέστερον τὸν νοῦν ἐκδιδόντες, εἰρήκασι *ἐν μεγαλαῶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς, τουτέστιν, ἀθρόως καὶ ἐν δλίγῳ.* (ΚΘ', 16-17). — Εἰ ὁ Υἱὸς ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχει, καὶ τέλος, ὡς εἰκός, ἔξει. (αὐτόθ. 680-709). — Ὁ δὺο ἀρχὰς εἰσάγων, δὺο κηρύσσει θεοῦς. ΛΑ', 605-617).

Τὸ δὲ Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν διδάσκει σαφῶς, ὅτι τὰ λοιπὰ μετὰ ταῦτα γέγονον. Εἰ γὰρ μὴ πεποιήται καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα καθάπερ τὰ πρῶτα, ὧν ἐμνημόνευσε, παρεῖλε τὸ, Ἐν ἀρχῇ ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. (Διάδ. Ταρσοῦ ΔΓ', 1563).

Ἀρχὴ τί λέγεται χρονικῶς καὶ φυσικῶς. (Διάδ. ΑΘ', 840). — Περὶ τῆς ἀγίας Τριάδος καὶ εἰς τὸ ῥητὸν «Κύριος ἐκτίσέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ». (αὐτόθ. 769-992. ἐνθα ἐνατάσεις αἰρετικῶν καὶ ἀντροπαλῶν τῶν κακοδοξῶν αὐτῶν ἐκ τῶν θείων Γραφῶν).

Ὁμιλικὴ Χρυσοστόμου δ', εἰς τὸ Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος. (ΝΘ', 25-54. — Ἰσίδωρ. Πηλ. ΟΗ', 1037). — Εἰς τὸ, ἁ' Ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρῆρησίᾳ,

θριαμβεύσας ἐν αὐτῷ (τῷ σταυρῷ) ο. Πρ. Κολοσ. Β', 15. (Ἰσίδωρ. ΟΗ', 1173).

Περὶ ἀρχῆς καὶ περὶ Πατρὸς. Θεῶν δογματῶν ἐπιτομή. Μίαν εἶναι τῶν ὄλων ἀρχὴν καὶ ἡ Παλαιὰ καὶ Καινὴ διδάσκει Γραφῇ, τὸν Θεὸν τῶν ὄλων καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀγέννητον, ἀνώλεθρον, αἰώνιον, ἀπειρον, ἀπερίγραπτον καὶ ἀπερίγραφον, ἀπερίοριστον, ἀσύνθετον, ἀσώματον, ἀόρατον, ἀπλοῦν, ἀγαθόν, δίκαιον, φῶς νοερὸν, δύναμιν οὐδενὶ μέτρῳ γνωριζομένην, μόνῃ δὲ τῷ θεῷ βουλήματι μετρομένην κ. ἔ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 441-448).

Λόγοι εἰς τὸ, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος. (Χρυσοστ. ΞΓ', 543-550. — Πρόκλ. Κωνστ. ΞΕ', 800-805). — Ἀκοῦσιν οὗτοι οἱ πέντε λίθοι τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς τεῖχος. (αὐτόθ. — Βασίλ. Σελευκ. ΠΕ', 28-37).

Θεολογία περὶ ἀνάρχου Πατρὸς καὶ συνανάρχου Υἱοῦ καὶ Πνεύματος πρὸς τοὺς κακούργους δικαστέροντας καὶ παρερμηνεύοντας τὰς εὐαγγελικὰς καὶ πατρικὰς περὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Γραφὰς. Ἐνατάσεις καὶ ἀνατροπαί. — Πάλιν γὰρ εἰρηται τῷ μακαρίῳ Βασιλεῖ ἔν τῷ λόγῳ τῆς Ἐξήμερου Πᾶν τὸ ἀρχὴν ἔχον, πάντως καὶ τέλος ἔχει. Ἐπᾶν γὰρ ἀρχὴν μοι εἶπης, περὶ τοῦ τέλους μὴ ἀμφιβάλλης. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 284-309). — Ὁ τὴν ἀρχὴν τῆς τοῦ πνυτὸς συστάσεως ὁμολογῶν, ἀναγκάτως καὶ περὶ τοῦ τέλους συνθήσεται. Ὁ δὲ ἀρχὴν τοῦ κόσμου ἀρνούμενος, καὶ τὸ τέλος οὐ παραδέχεται. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 208-213).

Ὅτι οὐ δὺο ἀρχαί, μίξ ἀγαθῆ, καὶ μίξ πονηρᾶ, ἐντεῦθεν εἰσόμεθα. Ἐναντία γὰρ ἀλλήλοις τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν, καὶ ἀλλήλων φθορικὰ, καὶ ἐν ἀλλήλοις, ἡ συναλλήλοις οὐχ ὀριστάμενα. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΔ', 1193-1196). — Περὶ ἀρχῆς ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. Ὁρθόδοξος καὶ Μανιχαῖος ζήτηντες καὶ διαλεγόμενοι. (ΙΣ', 1320-1348). — Ἐτερος διάλογος κατὰ Μανιχαίων περὶ ἀρχῆς. (ΙΔ', 1505-1597. — καὶ ΙΣ', 1421-1424. 1348-1361).

Δόξαι φιλοσόφων περὶ ἀρχῶν. Ἐκ τῶν τοῦ Πλουτάρχου ἐν τῷ περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις φυσικῶν δογματῶν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 1229-1408). — Αἰνεῖον Γαλιλίου Θεόγραφου διάλογος. (ΠΕ', 872-1404).

Ζηαρίου Μιτυλήνης διάλεξις περὶ Θεοῦ,

και δημιουργίας κόσμου. (ΠΕ', 1012-1141).

'Αρχή τοῦ κλοῦ πίστις, και βίος; ἐνάρετος. (Ἀθων. ΚΓ', 1217-1221).—'Αρχή και τίτλοι ἐνός ἐκάστου βιβλίου τῶν θείων Γραφῶν, Παλαιῆς και Κεινῆς Διαθήκης. (Ἀθων. ΚΗ', 284-437).—'Αρχή μαθήσεως ζήτησις, και βίβα τῆς ἐπί τισιν ἀγνοουμένοις λόγοις ἡ περὶ αὐτῶν ἐκπύρησις. Ταῦτην ὁ λόγος ἐλεῖν ἐπιθυμεῖ τὴν ἀρχήν. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΓ', 296).

'Αρχή (ἐξουσία). Περὶ τῶν δυσκόλων ἐχόντων πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν. Και γὰρ παλαιός ἐστι λόγος τοῦ; ἀρετῆς μεταποιουμένου; μὴ μεθ' ἡθονῆς; ἐκτου; ἐπιβάλλειν ἀρχαίς. Τὰ γὰρ τῶν ἱατροῦντων ἴδικ, ταῦτα ὁρῶ και τῶν ἀρχόντων ὄντα. Ὅρῶσι γὰρ δεῖν, και περιφάνται ἀηθῶν, και ἐπ' ἀλλοτριῆς συμφορῆς οἰκείας καρποῦνται λύπας, οἱ γε ὡς ἀληθῶς ἄρχοντες. (Βασίλ. ΑΒ', 1041-1044).—Περὶ ἀρχῆς και ἐξουσίας λόγος. (αὐτ. 1305-1316).—Καλὸν αἰεὶ τὸ χεῖρον ὑπὸ τοῦ κρείττονος ἄγεσθαι; πολλὰς; γὰρ ἀκρισίαι δῆμου τὸν χεῖριστον εἰς ἀρχήν προσστήτατο. Προσῆκει τοίνυν τὸν ἐπὶ πάντων ἐπὶ συνέσει και εὐσταθειᾷ και τῆ κατὰ τὴν ζῶην ἀκριβείᾳ μακροτημένον διακρίβειν, τοῦτον προστήσασθαι εἰς τὸ καθηγεῖσθαι τῶν ἄλλων, ἵνα τὸ ἐν τούτῳ ἀγαθὸν κοινὸν πάντων τῶν μιμουμένων γίνηται. Περὶ γὰρ τὸν ὄντα κρυστούτων ἦθος πλάττεσθαι πέρουεν, ὡς τὰ πολλὰ, τὸ ἀρχόμενον; ὡςτε ὁποῖα ποτ' ἂν οἱ ἄγοντες; ὡσι, τοιοῦτον ἀνάγκη και τὸ ἀγόμενον; εἶναι. (αὐτ. 1305).

Περὶ ἀρχῆς; και ἐξουσίας; και δόξης. Λόγος Χρυσόστ. (ΞΓ', 695-702).

'Αρχή πολιτικὴ και πνευματικὴ. Λόγος Γρηγορίου Νεζικανζήνου πρὸς τοὺς πολιτευομένους Νεζικανζοῦ ἀγωνιῶντες, και τὸν ἀρχοντα ὀργιζόμενον. (ΑΒ', 964-981).—Παραμυθία ἄμα και νοουθεσία πρὸς τοὺς ἀρχομένους. (αὐτ. 964-973).—Τί δὲ ὑμεῖς, οἱ δυνασται και ἀρχοντες; ἢ ἦν γὰρ πρὸς ὑμᾶς ὁ λόγος μέτεισιν, ἵνα μὴ δόξωμεν πάντα τυγχάνειν ἄνιστοι, και τοῖς μὲν τὰ εἰκότα παραινέειν, ὑμῶν δὲ τῆ δυναστείας παρκαχεῖν, ὡς περ αἰδοῖ τὴν κατὰ Χριστὸν ἡμῶν ἐλευθερίαν, ἢ δέει ἐκκλίνοντες; ἢ τῶν μὲν κήθεσθαι μέλλον, ὑμῶν δ' ἀμελεῖν, ὧν και μέλλον προνοεῖν ἄξιον, ὅσα και εἰς μεῖζον φέρουται ἢ ῥοπή ὁποτέρως ἂν ἔχη, και

πλεῖον τὸ κατορθούμενον. Τί οὖν φατέ; και τί διομολογούμεθα πρὸς ἀλλήλους; Ἄρα δέξεσθε σὺν παρρησίᾳ τὸν λόγον; Και ὁ τοῦ Χριστοῦ νόμος ὑποτίθειν ὑμᾶς; τῆ ἐμῆ δυναστείας και τῆ ἐμῆ βῆματι. Ἄρχομεν γὰρ και αὐτοῖ; προσθήσω δὲ, ὅτι και τὴν μεῖζονα και τελειότεραν ἀρχήν; εἰ δεῖ τῆ πνεύματι ὑποχωρησται τὴν σάρκα, και τὰ γίνετα τοῖς ἐπομηνίαις. Δέξῃ τὴν παρρησίαν, οὐδ', ὅτι πρόβατον εἰ τῆς ἐμῆς; ποιμένης, τῆς ἱερᾶς; ἱερὸν, και θρέμμα τοῦ μεγάλου Ποιμένου; και καλῶς ἀνοσθεν ἡγμένον ὑπὸ τοῦ Ἰνουύματος και τῆ φωτὶ τῆς ἀγίας; και μακαρίας Τριάδος; ὁμοίως ἡμῖν ἐλλαμπόμενον.—Χριστῶ συνέρχεις, Χριστῶ και συνδοικεῖς; παρ' ἐλείνου σοι τὸ ζῆρος, οὐκ εἰς ἔργον, ἀλλ' εἰς ἀπειλήν; ὁ καθαρὸν ἀνάθημα τῆ δαδωκέτι ρολάσσοιτο. (αὐτ. 976).

Βασιλεῖς, αἰδεῖσθε τὴν ἀλουργίδα; νομοθετῆσι γὰρ και νομοθέταις; ὁ λόγος. Γινώσκετε ὅσον τὸ πιστεῦσθαι ὑμῖν, και τί τὸ μέγα περὶ ὑμᾶς; μυστήριον. Κόσμος ὅλος ὑπὸ χεῖρα τὴν ὑμετέρην διεδήματι μικρῶ και βραχεῖ βράβειω κρυστούμενος. Τὰ μὲν ἄνω μόνου Θεοῦ; τὰ δὲ κάτω και ὑμῶν. (ΑΓ', 277).—Πιστοί μενετε τοῖς βασιλεῦσιν οἱ περὶ τὰ βασιλεία, και ταῖς ἐξουσίαις; μὴ ἐπίκρισθε, Θεῶ δὲ πρότερον, δι' ὃν και τούτοις οἱς ἐπιστεῦθητε. (αὐτ. 277).—Ἵποτασώμεσθα και Θεῶ και ἀλλήλοις, και τοῖς ἐπὶ γῆς ἀρχουσι; Θεῶ δὲ πάντα, διὰ τὴν φιλαδελφίαν ἀλλήλοις, δι' εὐταξίαν τοῖς ἀρχουσιν; και τοσοῦτῳ μέλλον, ὅσα περ ἂν ὡσιν ἡμερώτεροι και χρυστότεροι. (ΑΒ', 972).

'Αρχή και τάξις Κλήρου, ἀρχόντων και ἀρχομένων. (ΑΓ', 472. 185-212).

'Αρχαί μὴ ὄνηται και τοῖς βουλομένοις πᾶσι προπταί, τίνες. Θεάτρον τὸ βασιλικῶν αὐλῶν σεμνότερον ἢ Ἐκκλησίαι, και ἡ τοῦ θείου λόγου ἀκρόασις. Ἐκεῖ μὲν γὰρ τὰ διδόμενα οἶκα ἂν ἦ, τῆ παρόντι συγκαταλέταται βίβη, και θορύβου γέμει, και ταρχῆς; ἐμπέπησται; ἐνταῦθα δὲ τοιοῦτον οὐδὲν, ἀλλὰ και ἀσφάλεια πᾶτα, και τιμῆ ταρχῆς; ἀπηλλκγμένη; και ἀρχαί τέλος οὐκ ἔχουσαι. Ἐνθα τίνες; εἰσιν αἱ ἀληθεῖς τοῦ ἀρχοντος ἀρχαί. (Χρυσόστ. ΝΑ', 347).—Αὔται αἱ ἀρχαί οὐκ εἰσι χρημάτων ὄνηται, οὐδὲ φρονουμένης ἔχουσι; ταῦτην οὐκ οἶδε κατηγόρου γῆδωσα, οὔτε βασιλέων ὀρθκλμῆς; οὐδὲ ἐπιβούλων μηχανήματα κ.έ. (αὐτ. 348).

Ἀρχὴ πασῶν ἀναγκαιοτέρα καὶ κυριώτερα ἢ γεωργικῆ. — Τί οὖν ἔσται πλέον τῆς τῶν γεωργῶν πολυχειρίας, ὅταν ἀλλήλοις πολεμῶσι, καὶ τὰ ἀλλήλους ἀρπάζωσι; Νῦν μὲν γὰρ ὁ τοῦ ἀρχοντος φόβος κατέχει, καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνων γινόμενα φράσεται· ἐν δὲ ταύτην ἀνέληξ, περιττός ὁ πόνος ἐκεῖνος. — Ἔστι γὰρ ἀρχῆς εἶδη, ἐν μὲν καλ' ὁ δῆμων καὶ πόλεων ἀρχουσι ἄνθρωποι, τὸν πολιτικὸν τοῦτον διορθεύοντες βίον· ὅπερ ὁ Πυλὸς δηλῶν ἔλεγε· «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαι ὑπερχούσαι ὑποτασσέσθω· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξουσία, εἰμὴ ὑπὸ Θεοῦ.» (Πρ. Ῥωμ. ΙΓ', 1-7). Εἶτα δεικνύς αὐτῆς τὸ κέρδος, ἐπήγαγε λέγων, ὅτι «Ὁ ἀρχὼν Θεοῦ διάκονός ἐστιν, ἐδικός ἐστις ὁργῆν τῇ τὸ κακὸν πράσσει.» Ἔτερον δέ, καλ' ὁ ἑαυτοῦ τις ἐκσῶσας ὁ νοῦν ἔχων ἀρχεῖ· ὁ καὶ αὐτὸ παρεδήλωσεν εἰπών, *Εἰ δὲ θέλεις μὴ φοβέσθαι τὴν ἐξουσίαν, τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ*· τὸν ἐκυτὸ ἀρχοντα λέγων. Ἐνταῦθα δὲ ἐστὶ καὶ ἑτέρα ἀρχὴ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ἀνωτέρα. Τίς οὖν ἐστὶν αὕτη; ἢ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; ἢ καὶ αὐτῆς ὁ Πυλὸς μέμνηται λέγων, «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγροποιοῦσι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντας.» (Πρ. Ἐβρ. ΙΓ', 17). Αὕτη γὰρ ἡ ἀρχὴ τοσοῦτον τῆς πολιτικῆς ἀμείνων, ὅσον τῆς γῆς; ὁ οὐρανός· μᾶλλον δὲ καὶ πολλῶν πλέον. Πρῶτον μὲν γὰρ οὐχ ὅπως γενόμενα κολάσειεν ἀμερτήματα σκοπεῖ προηγουμένως, ἀλλ' ὅπως μὴ γένοιτο τὴν ἀρχὴν ἔπειτα γενόμενα, οὐχ ὅπως ἀπενέγκωσι τὸν κάμοντα, ἀλλ' ὅπως ἀφρασιθεῖν. (ΣΑ', 507-508). — Ἀρχαὶ ἐπαινέται καὶ ὠφέλιμοι πῶς κτῶνται. (αὐτόθ. 519-522). — Ἀρχῶν σύστασις διὰ τί ἐγένετο. (αὐτόθ. 290-293). — Ἡ ἐν ἀρχαῖς παρκρίτησις εὐλαβείας καρπός. (Κόριλ. Ἀλοξ. ΟΔ', 117).

Ὁ τῆς ἀρχῆς κόσμος τότε εἰς ἀνοσμίαν μεθίσταται, ὅταν νόθος τις καὶ τῆς ἀρχῆς ἀνάξιος εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσθιᾶται. Τῷ γὰρ ἀρχοντι ἐξομοιωσθαι πέφικε καὶ τὸ ἀρχόμενον. Πέφικε γὰρ, ὡς τὰ πολλὰ, τὸ τῶν ἀρχομένων πληθος, ὡς περ εἰς ἀρχετυπὸν τινα εἰκόνα τοῦ τῶν ἀρχόντων τρόπου ὄραν, καὶ πρὸς ἐκείνους ἐξομοιοῦν ἐκυτούς. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 649).

Ἀρχεῖν, καὶ ἀρχεσθαι. Τὸ γὰρ εἶναι ἀρχᾶς ἐν ἀνθρώποις, καὶ τοὺς μὲν ἀρχεῖν, τοὺς δ' ἀρχεσθαι, καὶ μὴ ἀπλῶς, μὴδ' ἀνέθεν ἕπαντα

φέρεσθαι, ὡς περ κυμάτων τῆδε κἀκεῖτε τῶν δῆμων περιχωμένων, τῆς τοῦ Θεοῦ σοφίας, ἔργον εἶναι φησὶν ὁ Ἀπόστολος. Ἐπειδὴ γὰρ τὸ δμοῖον οἶδε πολλάκις πόλεμον ἀνάβριπίζειν, οὐκ ἀφῆκε δημοκρατίαν εἶναι, ἀλλὰ βασιλείαν· εἶτα πολλάκις ἐπίσητε ἀρχᾶς· ἀρχοντος καὶ ἀρχομένου, ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, πατρὸς καὶ παιδός, πρεσβύτου καὶ νέου, δεσπότου καὶ δούλου, διδασκάλου καὶ φοιτητοῦ. Κἀν τοῖς ἀλόγοις δὲ ζώοις τὸ παραπλήσιον ἴδιοι τις ἄν' ἐν μελίσσαις, ἐν γεράνοις, ἐν ἀγέλας ἀγρίων προβάτων, ἐν ἰγῦσι. Καὶ γὰρ πανταχοῦ ἡ ἀναρχία ἀρχαλειώτακτον, καὶ συγχύσεως καὶ ἀνομίας αἴτιον. Διὸ καὶ τῷ σώματι ἐνὶ ὄντι οὐ πάντα δμοῖται, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀρχεῖ τῶν μελῶν, τὰ δὲ ἀρχεται. Αὐτὸ δὴ οὖν τὸ πράγμα τὴν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν, καὶ τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τετυπῶσθαι λέγειν θέμις, ἵνα μὴ ὁ κόσμος εἰς ἀνοσμίαν ἐμπέσῃ. Εἰ δὲ τις ἀλήθριος παρκόσμιος εἰς ταύτην εἰσεκώμησεν, οὐ δῆπου τοῦτον παρὰ Θεοῦ κεχειροτονηθῆαι φαμεν, ἀλλὰ συγκεχωρηθῆαι, ἢ πρὸς τὸ πᾶσαν τὴν οἰκίαν πονηρίαν, ὡς περ ὁ Φαρσαῖ, ἐξεμέσαι, καὶ οὕτω δίκην δοῦναι τὴν ἐσχάτην, ἢ πρὸς τὸ σωρονῆσαι τοὺς ὀμώτῃτος δεομένους, ὡς περ ὁ Βαβυλώνιος τοῦς Ἰουδαίους. (αὐτόθ. 657-660).

Ἀρχῆς ὄρος, ὃ ἀρχικῆς ἐπιστήμης ἀκριβέστατον βασιανστήριον, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὑπῆκῶν ἅπαντα πραγματευόμενος· ὁ γὰρ τὴν τῆς ἀρχῆς εὐκοσμίαν εἰς τυραννίδα καὶ ἀνοσμίαν μετασχηματίσας, καὶ τοὺς μὲν πόνους τοῖς ἀρχομένοις προσέναν, τὰς δὲ ἡδονὰς ἐκυτῷ θερώμενος, οὗτος οὐ τὸν κατ' ἀρχῆς ὄρον, ἀλλὰ τὸν τῆς τυραννίδος διὰ τῶν πραγμάτων ὑπογράφει. (αὐτόθ. 781).

Ἀρχὴ καὶ χρημάτα. Συγγνώμης καὶ τιμωρίας μεζῶνα ἄνθρωποι χρημάτων ἔνεκεν καὶ ἀρχῆς τολμᾶται, καὶ τοῦ μηδενὶ τούτων παραχωρησάι. Κτήτασθαι μὲν γὰρ αὐτὰ βουλόμενοι, διὰ μυρίων κκαῶν κτῶνται, καὶ φοβούμενοι ἀποβλεῖν, πολλῶν ἀρχαλειωτέροις ἐγγειροῦσιν. (αὐτόθ. 893).

Ἀρχὴ ἀνόματος, φέρουσα εἰς ἀναρχίαν τὴν ἀρχὴν. Μὴ θαυμάζει, εἰ τιμωρίας προηγεῖται τοὺς ἐγκλημάτων, καὶ αἱ κολάσεις τοὺς ἐλέγχους φθάνουσιν· Ἀλογίως γὰρ ὦν θρέμει, καὶ πάσης δικαιοσύνης ἀμύνητος ὁ τὴν ἀρχὴν κα-

τέχων, κατάρτεται τὸ δίκκιον οὐκ δυνεῖ. Χρὴ δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλὰ τοῖς ἐγκλήμασι τὴν κρίσιν συμπεριουκνέει, καὶ μετὰ τοῦς ἐλέγγους τὴν πίστιν ἐπεσθαι· καὶ τελευταίαν τὴν ψῆφον φέρεσθαι τὴν τοῦ πταίκατος φῶσιν μέτρον τῆς δίχης ἐφίξουσιν. (αὐτόθ. 981). — Ἀρχαὶ εἰς χειρὰς ἀνίκων καὶ φαύλων. (αὐτόθ. 1341).

Ἀρχὴ ἔννομος. Οἱς τὸ ἀρχαὶ καθέστηκεν ἔννομον, τούτοις δῆπου καὶ εὐ ὑπέξρει ἀκόλουθον· εὐ δὲ πράσσειν κατορθωθήσεται, ἥνικα κρατύνεται ἢ εὐσέβεια καὶ ἢ πρὸς τὸ ἡμόφυλον ἀγάπη τε καὶ συμπάθεια. Ἦδε ἐστὶν ἐπιστασία ἔννομος, καὶ τοῦ πικρῶς ὑπὸ κούου πρὸς τὸ λυσιτελεῖς ἐπιμελεῖς· ὥσπερ δὴ ἐκ τοῦ ἐκνυτίου, τυραννίς ἐστὶ δυναστεία αὐτόνομος, ἐπὶ τὸ οἰκετὸν μόνον συμμέρον τῶ τυραννοῦντι μετερχομένη. (αὐτόθ. 1224).

Ἀρχῆς δυσχέρεαι καὶ ἐπιθουλαί, καὶ εὐχὴ Ἀθηνάων. Βλέπ. Ἀθηναῖοι, ἔνθα εἴ Ἀθηνάων εὐχῆ. σελ. 93, στήλ. α΄.

Ἀρχῆς ἄξιοι, κατὰ Πλάτωνα, τίνες. (Θεοδώρ. ΠΓ΄, 797-801).

Περὶ ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας χωρία ἐκ τε τῶν θείων Γραφῶν, τῶν Πατέρων, καὶ τῶν θύραθεν. (Μαξίμ. ΙΑ΄).

Ἀρχαὶς μὴ ἀντιτείνειν ἀντιτύπως ἢ σκληρῶς, ἄνευ τινὸς τέχνης καὶ περιουσίας, ἀλλ' ὡς ὁ Νάθιν πρὸς τὸν Δαυὶδ, ὃς τεχνιέντως καὶ περιεκαλυμμένως προσήγγικε τὸν ἐλεγχον τῶ Δαυὶδ, τὸν περὶ τῆς μοιχείας καὶ τοῦ φόνου. (Ἰωάν. Πατρ. Κωνσ. ΙΓ΄, 1421-1424). — Προθυμία εἰς βιωτικὰς καὶ προσκίρους ἀρχάς. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ΄, 828). — Ἀρχὴ ὑφ' ἐνὶ ἐμπιστευθεῖσα ἐπισκοπλής. (Ζώσ. σελ. 11). — Ἀρχῶν μεταβολαὶ πρὸς βλάβην τοῦ Κράτους, ἀρχόμενοι ἀπὸ Αὐγουστου, Κωνσταντίνου κ.έ. (Ἰω. Αυδ. σελ. 167-175. 194. 196. 204).

Ἀρχηγός. Ἀρχηγοὶ ψευδωνύμου γνώσεως τίνες ἐγένοντο (Εὐσέβ. Κ΄, 316-321). — Ἀρχηγοὶ τῆς πλάνης οἱ ὀδηγοὶ καὶ διδάσκαλοι. (Θεοδώρ. ΠΑ΄, 505). — Ἀρχηγὸς καὶ ὀδηγὸς ἐν τοῖς κρείττοις Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. (ΠΔ΄, 48).

Ἀρχίεις, ὁ τὸν Ἀρχιλόγον ἀποκτείνας, καὶ τὰ κκτ' αὐτόν. (Εὐσέβ. ΚΑ΄, 392).

Ἀρχιδιάκονος. Ὁ ἀρχιδιάκονος ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον. (Σωζόμ. ΕΖ΄, 1477). — Ἀρχιδιάκονος Πηλουσίου. (Ἰσιδ. ΟΗ΄, 1277).

— Ἀρχιδιάκονος· Ρώμης. (Θεοδώρ. ΠΓ΄, 1328).

Ἀρχιερεύς. Ἀρχιερεῖς Ἰουδαίων, καὶ οὗς ὁ Χριστὸς τὴν διδασκαλίαν ἐποιήσατο. (Εὐσέβ. Κ΄, 108-113. — Νικηφ. Κἀλλ. ΡΜΕ΄, 685-717). — Τῶ γὰρ ἀρχιερεῖ ἰδία λειτουργίη δεδομένη ἐστὶ, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἴδιος ὁ τόπος προστέτακται, καὶ λευταῖς ἰδία δικονομία ἐπικινεῖται. (Κλήμ. Ρώμ. Α΄ 289). — Μυρίκι δὲ ὅσαι ὑποθήκαι εἰς πρόσωπα ἐκλεκτὰ διατείνονται ἐγγεγραφαται ταῖς βίβλοις ταῖς ἀγίας· αἱ μὲν πρεσβυτέρους, αἱ δὲ ἐπισκόπους, αἱ δὲ δικονόμους, αἱ δὲ χήρας. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η΄, 676-677). — Ἐπεὶ καὶ αἱ ἐνταῦθα κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν προκοπαὶ ἐπιτικῶσαν, πρεσβυτέρων, δικαίων, μιμήματα, ὄψαι, ἀγγελικῆς δόξης, κἀκείνης τῆς οἰκονομίας τυγχάνουσιν. (Θ΄, 328-329. 405). — Ἀρχιερεὺς καὶ λευταὶ καὶ περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΕΠ΄, 781. 844). — Ἀπαρχὴ γὰρ ἴσον τοῦ μὲν λαοῦ οἱ λευταὶ τῶν δὲ λευτῶν καὶ ἱερέων οἱ ἀρχιερεῖς. (Θεοδώρ. Π΄, 357. — ΠΔ΄, 904). — Ἀρχιερεῖς Ἰουδαίων μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλωνος ἐπάνοδον. (Χρονικ. Πατρ. ΙΒ΄, 508-509). — Ἀρχιερεῖς Ἰουδαίων ἀπὸ Ἀκρόν μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ Τίτου. (Νικηφ. Πατρ. Κωνσ. Ρ΄, 1032-1036).

Ἀρχιερεὺς τύπος ἐστὶ τοῦ Δεσπότη. Ὡς περ γὰρ ὁ Δεσπότης ἀποστέλλει τοὺς ἀγγέλους, οὕτω καὶ ὁ ἐπίσκοπος τοῦς ἱερεῖς. (Σωφρ. Ἱεροσολ. ΠΖ΄, 3985). — Ἀρχιερεῖς οἱ ἀπόστολοι μετὰ τὴν ἐπιφῶτισιν τοῦ Παρθαλήτου. (αὐτόθ. 3981). — Ἀρχιερεῖς χρίεις, καὶ περιβόλλεις τὸν ποδῆρον, καὶ περιτίθης τὴν κίδαριν. (Γρηγ. Ναζ. ΔΕ΄, 820). — Ἀρχιερέων συνέδριον. (ΑΓ΄, 489). — Ὡς ἀρχιερεὺς καὶ διδάσκαλος τῆ ἰεραῖα τὴν εὐπλαγχχάνον τοῦ Θεοῦ ἐκέρδησεν. (Ἀστέρ. Ἀμμο. Μ΄, 453). — Τοῦς κληρικῶς μηδὲν τι πράττειν ἄνευ κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἐπισκόπου, κατὰ τοῦς ἱεροῦς καὶ συνοδικῶς κανόνας. (Νικηφ. Πατρ. Κωνσ. Ρ΄, 1061-1065).

Ἀρχιερατικῆς ἐξουσίας ἢ δύναμεις. (Χρυσόστ. ΝΘ΄, 361). — Ἀρχιερατικὴ λειτουργία, ἥτοι δικονομία. (Θεοδώρ. ΠΒ΄, 888). — Ἀρχιερατικὴ λειτουργία ἥτοι δικονομία. (Θεοδώρ. ΠΒ΄, 888). Μετέδωκε τῆς ἀρχιερατικῆς χάριτος. (αὐτόθ. 972). — Ἀρχιερατικοὶ ὀδοὶ. (αὐτόθ. 1132). — Ἀρχιερατικῶς ἰθύνειν πεπιστευμένους. (αὐτόθ.

1196).—'Αρχιεπίσκοποι' Ἀλεξανδρείας, Ῥώμης, Ἀντιοχείας, Μεδιολάνων. (Θεοδώρ. ΠΔ', 904). — 'Αρχιεπίσκοπος' Ἱεροσολύμων. (Νεῖλ. ΘΘ', 141).

'Αρχιερωσύνη. Πόθεν δρωμέν τινες πονηροὺς καὶ ἀναξίους εἰς ἀρχιερωσύνην, καὶ εἰς ἐξουσίαν λαοῦ προηγριζομένους, καὶ πολλὰ ἄτοπα κτεραγοζομένους; Ἀπόκρισις. ('Αθην. ΚΗ', 676).—'Αρχιερωσύνη κατὰ τὴν τάξιν Μελιχισδέκ. (Θεοδώρ. ΠΔ', 904).—Λόγοι περὶ ἀρχιερωσύνης καὶ κλήρου. ('Αντιοχ. Μοναχ. ΠΘ', 1812-1820.—'Ἰω. Πατρ. Κωνστ. ΙΓ', 1420).

'Αρχιερεὺς διὰ τί τρινοῦσι, καὶ σκεπάζουσι τὴν κερκλήν. Ἴδιον ἀεὶ γέγονε τῶν ἀρχιερέων τὴν κερκλήν σκέπειν ἢ δικασμενὴν ταίνιχ. ('Ἰω. Αὐθ. σελ. 10).

'Αρχικαὶ ὑποστάσεις. Περὶ τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων κατὰ τὴν θείαν Γραφήν, καὶ κατὰ Πλάτων. (Εὐσέβ. ΚΑ', 901-948).

'Αρχιλόχος. Πάριος, υἱὸς τοῦ Τηλεσικλέους, ποιητῆς σατυρικῆς καὶ πολλὰ δημοτικῆς. Δεινὸς ἦν σκώπτειν καὶ βλασφημεῖν. Ὅθεν καὶ αἰτιῶς τισι τοῦ ἀπαγόρασθαι γέγονεν. Καὶ ἐξ αὐτοῦ παροιμία ἐπὶ τῶν οὕτω σκώπτειν εὐφρων, 'Αρχιλόχον πεπάτηκας, ὡς εἶ τις εἴπῃ, σκορποῖν ἢ ὄρνι θὴ κερκὴν ἄκκωθην. (Λεξ. Εὐσταθ.).—'Αρχιλόχον τὸν ποιητὴν ἐν Λακεδαιμόνι γενόμενον αὐτῆς ὄρας ἐδίωξαν, διότι ἐπέγνωσκεν αὐτὸν πεπονηκότα, ὡς κρεττόν ἐστιν ἀποβαλεῖν τὰ ὄπλα ἢ ἀποθνεῖν. Ἐνθα περὶ 'Αρχιλόχου καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. (Παρ. Ὁριγ. ΙΑ', 949-950 σημ.—Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 638). — Ἰάμβους ἐπεπόνθησεν. (αὐτόθ. 792. 865. — Ἀπόλλων θαυμάζει τὸν 'Αρχιλόχον, ἄνδρα πικροταίως κατὰ γυναικῶν αἰσχροβόρημοσύνης καὶ ἀβήτολογίας, ἃς οὐδ' ἀκούσά τις σώφρων ἀνήρ ὑπομείνειεν, ἐν τοῖς οἰκείοις ποιήμασι κεχρομένην. (Εὐσέβ. 389. 436.—Θεοδώρ. ΠΓ', 1072). — 'Αρχιλόχος ποιητῆς γενναῖος τέλλας, εἶ τις αὐτοῦ τὸ αἰσχροπέδον καὶ τὸ κακόβροχον ἀρέλοι. (Σουίδας).

'Αρχιμανδριτῆς, διάκονος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1205).—'Αρχιμανδριτῆς καὶ πρεσβύτερος (αὐτόθ. 1337. 1340. 1225. 1348. 1359. 1365. 1341.—Νεῖλ. ΘΘ', 224. 540. 241).

'Αρχιτέκτονα. Ἀρχιτέκτονα καλεῖ Ἀριστοτέλης καὶ ἀρχιτεκτονικὴν ἐπιστήμην, τὸν πλιν ἐπιστήμοι καὶ πάσαις ἐπιστήμαις ἐπι-

τάσσοντά τε καὶ ἐπιτάττουσαν. Ὅποσον δὴ τὸν φιλόσοφον καὶ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι ἐτίθετο. Ἐκεῖθεν γὰρ αἱ ἀρχαὶ πάσαις ἐπιστήμαις καὶ πᾶσιν ἐπιστήμοσιν. ('Ἠλλάς Κρήτ. ΛΓ', 885).

'Αρχογλυπτάδης ὁ οἰοεὶ γλύφων τὰς ἀρχάς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

'Αρχολέπαρος, ὁ λιπαρῶν ὕπως ἀρῆξῃ, ἢ ὁ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν λιπαρινόμενος.

'Αρχοντες ἀρχαῖοι, ὅτι ἐκ διακρόων θεῶν ἐμυθεύθησαν διὰ διάφορα ἐπιτηδεύματα.

'Αρχοντικοὶ αἰρετικοί. Ἱστορία, δόγματα αὐτῶν, καὶ ἀνατροπή. ('Επιφάν. ΜΑ', 677-692.—Θεοδώρ. ΠΓ', 360).

'Αρχων. Ἀρχοντες καὶ ἐπήκοοι οὐχ ὑπαγορεύει ὁ ἀλλήθης λόγος διὰ φήμην πονηρῶν ἀναίτιους ἀνθρώπους ἀδικεῖν, μᾶλλον δὲ ἑαυτούς, οἱ οὐ κρίσει, ἀλλὰ πάθει τὰ πράγματα ἐπάγειν ἀξίους. Καλὴν δὲ καὶ μόνην δικαίαν πρόκλησιν αὐτῶν πᾶς ὁ σωφρονῶν ἀπορνεῖται, τὸ τοὺς ἀρχομένους τὴν εὐθύνην τοῦ ἑαυτῶν βίου καὶ λόγου ἀληπτον παρέχειν ἑμοίως δ' αὐ καὶ τοὺς ἀρχοντας μὴ βίε μηδὲ τυραννίδι, ἀλλ' εὐτεθεῖς καὶ φιλοσοφίᾳ ἀκολουθοῦντας, τὴν ψῆρον τίθεσθαι. Οὕτω γὰρ ἂν καὶ οἱ ἀρχοντες καὶ οἱ ἀρχόμενοι ἀπολύσειεν τοῦ ἀγαθοῦ ἔρη γὰρ που καὶ τις τῶν πλάτων (δὲ Πλάτων) α' Ἄν μὴ οἱ ἀρχοντες φιλοσοφήσωσι καὶ οἱ ἀρχόμενοι, οὐκ ἂν εἴη τὰς πόλεις εὐδαιμονήσαι. » ('Ἰουστίν. Γ', 332).

Τιμὴ πρὸς τοὺς ἀρχοντας, γονεῖς, καὶ ἀνωτέρους. Τιμίον μὲν οὖν ἄπικ τὸ ὑπερέχον ἠγεῖται κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ τιμητέον, ἐν μὲν τοῖς αἰσθητοῖς τοὺς ἀρχοντας, καὶ τοὺς γονεῖς καὶ πάντα τὸν πρεσβύτερον, ἐν δὲ τοῖς διδασκατοῖς τὴν ἀρχινοτάτην φιλοσοφίαν καὶ τὴν πρεσβύτην προφητείαν ἐν δὲ τοῖς νοητοῖς τὸ πρεσβύτερον ἐν γενέσει, τὴν ἀχρονον καὶ ἀνάρχον ἀρχὴν τε καὶ ἀπαρχὴν τῶν ὄντων, τὸν Ἰόν' παρ' οὗ ἐκμανθάνειν τὸ ἐπέκειναι αἴτιον, τὸν Πατέρα τῶν ὄλων, τὸ πρέσβυτον καὶ πάντων εὐεργετικώτατον, οὐκ ἐστὶ φωνῆ παρὰ διδομένο, σεβάσματοι δὲ καὶ σιγῆ μετὰ ἐκπλήξεως ἀγίας σεδαστόν, καὶ σεπτὸν κυριώτατα. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 404).

'Αρχοντας ὁποῖους δεῖ, κατὰ Πλάτωνα, καθιστάναί καὶ ὅτι αἱ ἰδιώτας καὶ ἀγραμμάτους, εἰ μόνον τὸ ἦθος κακοσημένον εἴεν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 965).

Ποῖσι πλεῖστον πάντων ἀρεταί τοῖς ἀρχου-
σι πέποιυί τε καὶ ἀρμόζουσιν ; Ἀπόκρισις.
Προηγουμένως τὸ συμπληθητικὸν καὶ φιλόαν-
θρωπον, τὰ καὶ Θεῷ ὑπάρχοντα· εἶτα τὸ ἀ-
μνησίκακον καὶ ἀόργητον, καὶ ἀπροσωπληπ-
των, καὶ ἀδωροδόκητον, καὶ πρὸ πάντων τὸ
μὴ εὐερεῶς, μηδὲ ἀνεξετάτως διαβολαῖς καὶ
λοιδορίαις πειθεσθαι κ. ε. (ἸΑθν. ΚΗ', 773).

Εἰ εἴσεται τοῖς ἀρχουσι δῶρα λαμβάνειν, καὶ
ταῦτα εἰς πτωχού; ἀναλίσκειν. Ἀπόκρισις.
Οὐχί· κἄν εἰς μυριάς εὐποίας ἢ εὐσεβείας αὐ-
τὰ δικάδωσαι· διότι, κατὰ τὴν Γραφήν (Ἰωδ.
ΙΕ', 34). «Πῦρ καταργεῖται οἴλους δωροδο-
κῶν.» (αὐτόθ. 672). — Ἀρχοντας πονηροὺς
διὰ τί συγχωρεῖ ὁ Θεὸς προχειρίζεσθαι ; Ἀ-
πόκρισις. Δῶσω γὰρ ὑμῖν, φησὶ ὁ Θεός, (Ἰε-
ρεμίας Γ', 15), ἀρχοντας κατὰ τὰς καρδίας
ὑμῶν. (αὐτόθ. 676).

Ἄτι δει τοὺς ἀρχοντας ἐκδικεῖν εἶναι τῶν
δικαιωμάτων τοῦ Θεοῦ. Ὅτι δει ἐξουσίαις ὑ-
περεχούσαις ὑποτάσσεσθαι, ἐν αἷς ἂν ἐντολὴ
Θεοῦ μὴ παρεμποδίζηται. «Πειθαρχεῖν δεῖ
Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.» (Πράξ. Ε', 29).
«Οἱ γὰρ ἀρχοντες οὐκ εἰσὶ φρόδος τῶν ἀγαθῶν
ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν.» (Πρ. Ρωμ. ΙΓ',
1-3). «Πειθαρχεῖν τοῖς ἀρχουσι τοὺς ὑπη-
κόους, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμῶς
εἶναι.» Πρ. Τίτ. Γ', 1. (Βασίλ. ΑΑ', 860). —
Περὶ ἐπειταίαις καὶ φιλοανθρωπίαις τῶν ἀρχόν-
των καὶ κατὰ τὸ πᾶν διοικητῶν. (ΑΒ', 516-
525. 1041-1044).

Ἄτι βαρῦς ὁ ἀρχων. Ἐγὼ δὲ οὐ ταρραχθή-
σομαι τὴν ψυχὴν κινῶν τὰ πόνων, εἰ ἀρχον-
ταὶ μου τῶν μαθητῶν οἱ σκληρότεροι. Πάθος
γὰρ ἐστὶ τοῦτο ἀνθρώπινον εἰς ἀρχῆς εἰς τέ-
λος τῷ βίῳ περκαλλοῦσθαι· καὶ βαρῦς μὲν ὁ
ἀρχων ὡς ἐπὶ πᾶν τοῖς ἀρχομένοις, τοῖς δὲ
μικροῖς; καὶ περκαλλοῖς καὶ μέτους ἄξιος. Λυ-
πεῖ γὰρ τὴν ἀμάρτιαν κωλύων. (Γρηγ. Νύσσ.
ΜΓ', 316).

Ἀρχοντος γενναίου καὶ ἐξέφρονος ἀπάντη-
σις πρὸς ὑπηκόους. Μετὰ τὸν θάνατον Ἰο-
βικνοῦ τοῦ αὐτοκαρτέροιο, βουλευσικμῆνων τοῦ
στρατοπέδου καὶ τῶν τότε τὰς μεγάλαις ἀρ-
χῆς ἐχόντων, ψήφω πάντων αἰρεῖται βασι-
λεύειν Οὐκλαντικόν· ὡς δὲ τὰ σύμβολα τῆς
ἀρχῆς ἐδέξεται, κερκαργῶτων τῶν στρατιωτῶν
κοινωνῶν αὐτῷ τῆς βασιλείας ἕτερον ποιήσα-

σθαι, τὸ μὲν ἐλθεῖσθαι με, φησὶν, ἀρχεῖν ὑμῶν,
ὧ ἄνδρες στρατιῶται, ἐν ὑμῖν ἦν. Ἐπει δὲ εἴ-
λεσθε, δν νῦν αἰτεῖτε οὐκ ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ἐν
ἐμοί· καὶ χρῆ τοὺς μὲν ἀρχομένους ὑμᾶς ἡσυ-
χίαν ἄγειν· ἐμὲ δὲ ὡς βασιλεῖα, τὰ πρακτέα
σκοπεῖν. (Σωζομ. Ἐκκλ. Ἰστορ. ΞΖ', 1309. —
Θεοδώρ. ΠΒ', 1124).

Ἀρχοντές εἰσιν ὑπὸ Θεοῦ χειροτονηθέντες
καὶ οἱ ἀπόστολοι· ἀρχοντες, οὐκ ἔθνη καὶ πό-
λεις διακρόρους λαμβάνοντες, ἀλλὰ πάντες κοι-
νῇ τὴν οἰκουμένην ἐμπιστευθέντες. — Ἀρχον-
τες πνευματικοί. Παράθεσις ἀρχοντος κοσμικοῦ,
καὶ ἀρχοντος πνευματικοῦ, καὶ σύμβολα τοῦ
ένός, καὶ τοῦ ἑτέρου. (Χρυσόστ. ΝΑ', 93-94).

Ἀρχοντος πολιτικοῦ καὶ πνευματικοῦ δια-
φορὰ ἐν τῷ διοικεῖν. Ὁ μὲν γὰρ ἐξώθεν ἀρ-
χων, ἐπειδὴ νόμω κρατεῖ καὶ ἀνάγκη, εἰκότως
οὐ πολλαχῶς τῆς τῶν ἀρχομένων γωνίας κοι-
νωρεῖ· ὁ μόνος ἐκόντων ἐρείλων ἀρχεῖν, καὶ
χάριιν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς; εἰδότων, ἂν οὕτω τὸ
περκαμκ καταστήσῃ, ὡς ἀπὸ τῆς οἰκειᾶς γνώ-
μης μόνον πάντα ποιεῖν, καὶ μηδεὶν μεταδιδῶ
λόγον, τυραννικώτερον τὴν ἐπιστασίαν πεποι-
ταί· τὸν δὲ πνευματικὸν ἀρχοντα δεῖ ἀνεγ-
κλιητον εἶναι. Εἰς πολλαὶ γὰρ ἡ ἀρχὴ ἐξάγει,
καὶ χαλεπώτερον ποιεῖ καὶ δυσάρεστον καὶ
τὸν σφόδρα ἐπεικῆ. (Χρυσόστ. ΞΒ', 672).

Πρὸς ἀρχοντα. Ἐχεις μὲν ψυχὴν ἀρχικὴν
μισῶν τὴν πονηρίαν ἐκ παιδῶς, ἐλαθεῖς δὲ
καὶ νῦν ἐκ βασιλείως ἡγεμονίαν παρεχούσαν
δύναμιν, ἣν ἐξήτει ἡ πρόθεσις. Ἐπειδὴ τοίνυν
Θεοῦ ἐστὶν ἀμφότερα τὰ χαρίσματα, χρῆσαι
τούτοις εἰς θεραπείαν αὐτοῦ, ὅσα δύναμεις, ἵνα
καὶ μεῖζονα δῶση ἐξουσίαν, εἰ ταύτην ἴδη
καθηρῶς διοικουμένην. (Ἰσιδ. ΟΗ', 269-272).
— Νυνὶ μᾶλλον ὅτε ἀρχῆς; ἐπέβης, αἰδιμῶς
ἂν γένοιο καὶ ζηλωτῶς, εἰ τοὺς ἀδικήσαντας
μὴ ἀμύνη, ἀλλὰ καὶ νῦν μάλιστα πάντων
τῶν λυπηρῶν λήθην ποιήσῃ, ὅτε μάλιστα τὸ
δύνασθαι σε αὐτοὺς τιμωρῆσαι περῆσεν ἡ
τῆς ἀρχῆς δύναμις. (αὐτόθ. 660-661).

Πῶς δεῖ εἶναι τὰς ἀραὰς τὸν ἀρχοντα εἰς
ἰκεσίαις, κατηγορίαις καὶ συκοφαντίαις. (αὐτόθ.
560-561). Ἀρχων δίκαιος, φίλος Θεοῦ. Ἀρ-
χει κραταιῶς, οὔτε δῆροιο, οὔτε φιλή,
ἀλλ' ἄξιζ· ὀρέγων τὸ δίκαιον. (αὐτόθ. 352-
353). — Ἀρχόντων εὐσεβειᾶ ὀφελιμωτάτη καὶ
ἐκυτοῖς; καὶ τοῖς ὑπηκόοις. (αὐτόθ. 580). —

Ἄρχων πότε καλῶς διοικεῖ. (αὐτόθ. 944).—
 Ὁ μὴ μόνον τοῖς ἀδικουμένοις ἐπιμύνων, ἀλλὰ καὶ ὅπως μηδεὶς ἀδικήσῃ προμηθεύμενος, οὗτος οὐ μόνον ἄρχων δραστήριος, ἀλλὰ καὶ νομοθέτης σοφῆς δίκης· ἂν εἴη καλεῖσθαι· τὸ μέν τῃ ἀρχικῇ δυνάμει, τὸ δὲ τῇ ψυχικῇ συνέσει δικπραττόμενος. Ὁ μῆτε χάριτι, μῆτε δυσμενεῖς, μῆτε δοροδοχίε λυμινόμενος τὸ δίκαιον, οὗτος καὶ ἄριστός ἐστι τοῦ δικαίου κανῶν, καὶ ἀδέκαστος τῶν ἀμφοισθητουμένων κριτής. (αὐτόθ. 980).— Ἄρχοντες τῇ τῶν νόμων ἰσχύϊ ὀπλισμένοι δρῶνται ἀναγκάζειν ἀπέχεσθαι τοῦ ἀδικεῖν τοὺς ὅθεν οὐ χρὴ κερδαίνειν ἐπιχειροῦντας, κατὰ τῶν ἀσθενεσάντων ὀπλιζόμενος τῆν δεξιάν. (αὐτόθ. 1472).

Τὸν ἄρχοντα, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, χρὴ καὶ ἀγαθὸν εἶναι καὶ φοβερόν. Ἴνα οἱ μὲν εὖ βιοῦντες θαρρόντων, οἱ δὲ ἀμικρτόντες ὀκνοῦν· ἰσχυρότερον γὰρ θαυρότερον χωρὶς ἀναρχικῆ μᾶλλον ἐστὶν ἡ ἀρχή. Εἰ μὲν γὰρ ἦσαν πάντες οἱ ὑπῆκοοι φιλάρετοι, ἀγαθότητος ἢ χειρὶ μόνης· οἱ δὲ φιλακροτήμονες, φόβου. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀγαθοὺς καὶ πονηροὺς εἶναι ἀνάγκη ἐν τοῖς ἀρχομένοις, ἀμρότερον μεταχειριστέον τῷ ἄρχοντι, ἵνα ἡ μὲν ἀγαθότης στηρίξῃ τοὺς σώφρονες, ὁ δὲ φόβος προκατεστήλῃ τῶν κακίστων. τὰ πταίσματα. (αὐτόθ. 1424).

Εἰ τοὺς ὑπῆκοὺς τῶν νόμων, καθ' οὓς πολιτεύονται, ἀνηκόους εἶναι οὐ χρὴ, πολλῶ μᾶλλον τοὺς ἄρχειν λαχόντας. Πῶς γὰρ ἂν τοῖς ἀρχομένοις διαλεγθεῖεν, ἢ τὸ δίκαιον ἐκ τοῦ ἀδίκου διακρίνοιν, οἱ μηδὲ ὅπως χρὴ ἀρχεῖν ἐπιστάμενοι; (αὐτόθ. 1468. Κομίδῃ γελοῖον, ἐτέρων ἀρχεῖν τὸν ἑαυτοῦ ἄρχει μὴ δυναθῆναι).— Ὁ ἄρχων λαχών, ὑπὸ τῶν νόμων δίκαιος ἂν εἴη ἀρχεσθαι· εἰ δὲ αὐτὸς ἀκαροῦ τούτου, πῶς ἂν νόμιμος εἴη ἄρχων, αὐτὸς ὑπὸ τῆς κακίας ἀρχόμενος; Δικαίως τοιγαροῦν καὶ νόμιμως ἄρχε, αὐτὸς μὲν σεαυτοῦ τὴν μεγίστην ἀρχήν, τῶν δὲ ἀρχομένων δεόντως. Εἰ δ' ἄγοικεν τοῦ δικαίου ἀκήπηρ, ἀνακόινου τοῖς σοφῆς καὶ συνετοῖς, καὶ τὸ δίκαιον μὲν τιμῶσιν, αἰτήρων δὲ λημμάτων καταφρονοῦσιν. Εἰ δὲ καὶ ἔλαθέ τι, ἐκπύρουσ' εἰ δὲ οἷε τοῦτο κατὰ γνώωσιν φέρειν, ἔσθι ὅτι ἐπικινεῖ τί κτει· καὶ τοῦτο οὐκ ἀπ' ἐμκαυτοῦ τσοσούτον λέγω, ὅσον ἀρχαίαις ἱστορίαις ἐντυχῶν. Βασιλεὺς γὰρ τις λίαν τοῦ δικαίου φρονιζῶν ἔγραψε

ταῖς πόλεσιν. α' Ἄν τι γράψω παρὰ τοὺς νόμους παρκατέτων γίνεσθαι, μὴ προσέχειν ὡς ἡγοηκότι. β' (αὐτόθ. 1556).— Ἄρχοντες ἀνδρεῖοι καὶ τροπαιοῦχοι φιλανθρωπίη τοὺς ὑπῆκοὺς διεσώσαντο. Λυμεῖνες δὲ καὶ ἀλάστορες; διὰ τῆς ἑαυτῶν τυραννίδος ἀπληθήσαν, οὐχ ὡς ποιμένες τοῖς ὑπῆκοῖς προσφρέμενοι. (αὐτόθ. 1201).

Ἄρχοντικοῦ ἀνδρῆς δεῖγμα οὐ τὸ ἀλαζονικὸν καὶ ὑπέρογον ἐστίν, ὡς ἡγῆ, ἀλλὰ τὸ ἡμερον καὶ εὐπρόσιτον, καὶ τὸ πᾶσι μετ' ἐπεικειάς προσφρέεσθαι. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ θηριοπρεπὲς καὶ ὀριώδες, τοῦτο δὲ ἀρχικόν, καὶ τοῖς ὑπῆκοῖς λυπιτελέστατον. Οὐ γὰρ ἀπὸ φρονήματος, ἀλλ' ἀπὸ φρονήσεως τὰ τῶν ὑπῆκοῶν κατοροῦσθαι πράγματα. Τὸ μὲν γὰρ καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀρχομένοις σρακέρων, ἡ δὲ ἑκατέρωις ἀτρικλής· τοῖς μὲν, εἰ τὸ ἀρχικὸν ἐπὶ τὸ δημοτικώτερον νεύειν ἀναπειθῆσθαι· τοῖς δὲ, εἰ τὴν ἐπιείκειαν τὴν ἡγεμονικὴν εἰς ἀγάπην μερίζονα τοῦ φόβου τυγχάνουσιν τρέψοιν. (αὐτόθ. 1596).

Ἄρχων καὶ ἰδιώτης, καὶ ποῦ κείνται ἡ εὐδικιμονία τοῦ ἄρχοντος, ἡ ἀτοφάλεια καὶ ὁ κίνδυνος. (αὐτόθ. 764).— Οἱ ἐκόντων ἄρχοντες, οὗτοί μοι δοκοῦσιν ὄντως ἀρχεῖν, καὶ μάλιστ'α, ὅταν περίοπτοι ὡσι δι' ἀρετῆν οἱ ἀρχόμενοι, δι' οὓς καὶ τὸ ἀρχεῖν ἐστὶ περιμάρχητον. Οἱ δὲ ἀκόντων ἀρχεῖν νομίζοντες, οὗτοί μοι δοκοῦσι παραπλήθιοι εἶναι τῶν τιμωρῶν διδόντων μᾶλλον, ἢ ἀρχὴν διεπόντων. (αὐτόθ. 780).— Οὔτε χρημάτων πλῆθος οὐδὲν αὐτῶν πρὸς τυραννίδος ἀρχαίαν, οὔτε δοροφόρων φρουρὰ ἰκνήν ἕσθησι τὸν ἄρχοντα, εἰ μὴ προὔπῃχοι ἢ τὸν ὑπῆκοῦς εὐνοια. Μάλιστα δὲ ἐκείνοι εἰς ἀρχῆς μῆκος ἀκινδύνως ἤλασαν, ὅσοι μὴ φόβον ἐξ ὀμότητος, πῶθον δὲ τῆς αὐτῶν χρηστότητος ταῖς τῶν ἀρχομένων ψυχαῖς ἐνέσταξαν. Οὐ γὰρ οἱ ἐξ ἀνάγκης δουλεύοντες, ἀλλ' οἱ μετὰ πειθοῦς ὑπακούοντες, ἀνύποπτοι καὶ ἐξῶ κολακείας προσποιήτου δρώντες· τε καὶ πάτχοντες διατελοῦσιν, οὐδέποτε δ' ἀρηνερίζουσι, ἢν μὴ βίη καὶ ὕβρις ἐπὶ τοῦτο ἀγλιῶσιν. (αὐτόθ. 780-781 ἐν σημ.).

Βραχυτελῆ οὐ μόνον τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἔχει τὴν ζῶν. Τί τοῖον ἀμικρτόνεις ἀτελεύτητα; Καταμαθῶν οὖν πᾶσαν τὴν πολύτροπον καὶ πολύτροπον τῶν πραγμάτων

ἀπιστιῶν, μᾶλλον ἐπὶ χρηστοῖς γνωρίζεσθαι κατορθώμασι σπουδάζει, ὧν καὶ οἱ ἐνταῦθα τυγχάνουσιν ἔπικνοι, καὶ οἱ μέλλοντες μισθοὶ οὐκ ἀπόλλυνται. (αὐτόθ. 201. 204).—**Η** τῆς ἀρχῆς ἐξουσία, εἰ μὴ κέαρται ἡμερότητι, οὐκ ἐπανάθει αὐτῇ ἢ Θεῷ διακονοῦσα προσήεια, ἀπόνομα δ' ἐστὶ μέλλον καὶ ἀγριότης· εἰ δὲ τῷ πράξι μιγείη, καὶ τούτῳ ἴθιεν τὸ δίκαιον, καὶ εὐθύτης· ἐστὶ καὶ χρηστότης, καὶ ὁδὸς εὐνομίας, καὶ πραγμάτων γαλήνη. (αὐτόθ. 212).

Ἀρχόντες ἀλαζόνες. Ὁ Θεὸς ἐκχέων ἐπ' ἀρχοντας ἀτιμίαν, τοὺς ταπεινοὺς ἰέσατο. **Ἰωβ IB', 21.** (Νεῖλ. **ΘΘ', 148**).—**Ἀρχόντες** παρὰ τῆς σεπτῆς Γραφῆς μακαριζόμενοι ἢ ἐλευσιολογούμενοι. (αὐτόθ. 329).

Τί θῆποτε κελυεὶ δ νόμος τὸν ἀρχοντα ἵππου; μὴ πληθύνει; (**Δευτερ. ΙΖ', 16**). Βούλεται αὐτοὺς τῷ Θεῷ μόνῳ ἠερέειν. (**Θεοδώρ. Π', 425. 620-621**).

Ἐκν εἰσὶν οἱ ἀρχόντες ἡμῶν Ἰουδαῖοι, ἢ ἀπιστοί, ἢ αἰρετικοί, δεῖ προσεύχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἢ οὐ; Ἀπόκρισις. **Ναί.** Ὅτι γὰρ ἔγραψεν δ' Ἀπόστολος προσεύχεσθαι ὑπὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων. **Α'** πρ. **Τιμόθ. Β', 1-2.** Πλὴν ὅτι καὶ ἐν τῇ ἀγίᾳ προσκομιδῇ δ' ἱερῶν οὕτω δυσωπεῖ τὸν Θεὸν λέγων· «**Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ψυχῆς ὧν ἐμνήθηθην, καὶ πάντας ἐλέησον, καὶ πάντας συγχώρησον.**» (**Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 764**).

Ἀρχόντων ἔργον, καὶ συμβουλαὶ πρὸς αὐτοὺς. (**Φώτ. ΡΒ', 696**).

Ἀρχόντες φθονοῦμενοι. Ἄνωθεν κατὰ τῶν ἀρίστων ἀρχόντων τοῖς ἐλάττωσι φθόνος φύεται. Ἐσυκοφαντεῖ **Περικλέας Κλέων**, ἔφυγε **Νικίας**· Ἰπέθολον, **Δημάδης** δ' ἔκρινε **Δημοσθένην**, **Κλεοφῶν** Ἀλικυδιόκην ἐγράφετο, ἀνὴς ἐλοιδορεῖ **Θεμιστοκλέα Σεπίριον**. Τῶν γὰρ ὑπερβάλλονται τῆς τύχης φθονοῦντες, τὸ ἐλαττοῦμενον τῆς ἀξίας ἀνίσουν θράσει βιάζονται. Ἐνθα δὲ καὶ μάλα τι εἰδείξεν ὅσον τὸ μέτρον ἀρετῆς τε καὶ πανούργου τρόπου καθέστηκεν. Ἰμέριος σοριστής. (**Παρά Φωτίῳ ΡΓ', 1381**).

Περὶ βασιλείκων λόγος. (**Συνέσ. ΕΓ', 1053 κ.ε.**).

Περὶ ἀρχομένων. Ὅτι ἐξομοιοῦνται τοῖς τῶν κρατούντων ἦθεσι, κἄν τε χρηστοί, κἄν τε μοθηροὶ ὑπάρχωσι. (**Παράλλ. Ἰωάν. Δαμασκ. Η΄, 1205-1209**).

Ὅτι πρὸς τὰς πονηρὰς προκίρσεις τῶν

ἀρχομένων, καὶ ἀρχόντας λοιμοὺς καθίστη τὸ θεῖον κρίμα. Ὅτι ἐπιβλαβῆς καὶ ἐπικίνδυνος ἡ ἀναρχία, καὶ συγχύσεως αἰτία. Ὅτι σωτήριος ἡ τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν ἐφορία καὶ ἐπιστάσις τοῖς πράγμασι καὶ τῷ λαῷ. (**ἸΓ', 473-476**).

Ἀρώματα. πόνον ἐκλήθησαν. (**Εὐσέβ. ΚΑ', 65-68**).—**Ἀρωμάτων** πολυτέλειαι. (**Χρυσόστ. ΕΒ', 513-514**).—**Ἄναστ. Σιν. ΠΘ', 780**).—**Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 455-489**).

Ἀρώματα χριστιανῶν ἡ πίστις καὶ ἡ συνείδησις· αὕτη γὰρ τοῦ Χριστοῦ ἔστιν ἡ εὐωδία. (**Γρηγ. Νύσσ. ΜΤ', 625**).

Ἀσάμινθος ἡ κατὰ λουτρῶν πύελος ἢ λεκάνη, παρὰ τὸ *ἀσιν*, ὃ ἐστὶ τὸν ῥύπον μινύθειν.

Ἀσαμωναῖοι. Οὗτοι ἦσαν οἱ καλούμενοι **Μακκαδαῖοι**. (**Εὐσέβ. ΚΒ', 621**).

Ἀσάτες τῷ Κυρίῳ ἔτιμα κωνάων. Ὁμιλία, τί μὲν ἔσμεν τὸ παλαιόν, τί δὲ τὸ καινὸν ὑποτίθεται. (**Χρυσόστ. ΝΕ', 619 κ. ε.**—**Ἰσιδώρ. Πηλ. ΟΗ', 988**).

Ἀσάφεια. Ἄλλο γὰρ δόγμα, καὶ ἄλλο κήρυγμα. Τὸ μὲν γὰρ σιωπᾷται, τὰ δὲ κηρύγματα δημοσιεύεται. **Σιωπῆς** δὲ εἶδος καὶ ἀσάφεια, ἢ κέαρται ἡ Γραφῆ, δυσθεώρητον κατασκευάζουσα τῶν δογμάτων τὸν νοῦν πρὸς τὸ τῶν ἐντυγχανόντων λυσιτελεῖ. **Βασίλειος** περὶ ἀγγράφων παραδόσεων. (**ΑΒ', 189 κ. ε.**—**Ἦριγ. ΙΑ', 940 κ. ε.**).

Περὶ τῆς ἀταρείας τῶν ἐν τῇ Πλακίᾳ Διόθῃ διαφθῶν χωρίων. Ὁμιλία **Χρυσοστόμου** δύο. (**ΝΓ', 163-192**).

Ἀσβολοὶ ἡ ἀσβολοὶ καὶ ἡ ἀσβόλη.

Ἀσβολοί, πατήρ **Αἰθιόπων**, **Χοῦμ** παρὰ **Φοίνιξιν** καλεῖται. (**Εὐσέβ. ΚΑ', 709**).

Ἀσέβεια. Ὅτι τοῖς ἀσεβεῖς τελευτῶνται οὐδὲν ὠφελοῦσι μνηστῆ ἐντολαί. Ἐνθα περὶ κεκοιμημένων. (**Δικταγ. Ἀποστ. Α', 1145-1148**).—**Ἀσεβῶν** ὁδὸς ἀγνοία Θεοῦ. (αὐτόθ. 1109).—**Ἀσεβήματα** ἐθνικῶν ἀποστρέφασθαι γρή. (αὐτόθ. 752).—**Οὐ** τοῖσιν ἐξάρκει τὸ πρὸς ἀσέβειαν ἀνθίστασθαι, εἰ μὴ δι' εὐσέβειαν ἡ πρὸς τὴν ἀσέβειαν ἀντίστασις γίνεται. (**Ἀθων. ΚΗ', 97**).—**Ἀρχὴ** δὲ πάσης πονηρᾶς πράξεως τὸ μὴ λογιέσθαι κριτῶν τὸν Θεόν. (**ΚΖ', 89**).—**Ἀσέβεια** εὐρέτις κακῶν, καὶ λίαν τολμηρὸν εἰς ἐγγείρησιν. (**Γρηγ. Νεξ. ΛΕ', 1097**).—**Τῶν ἀσεβῶν νόσον χαλεπωτάτην καὶ σκότος κα-**

λῶν, οὐχ ἀμικρῶν τῶν ἀληθοῦς. (Νετλ. ΟΘ', 152). — Ἀσεβείας ὑπόβληξ ἡ πικρνομία γίνεται. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1044. — ΠΒ', 64).

Ἀσεβής. Οὐχ οὕτως· οἱ ἀσεβεῖς. Πραγματικῆ. (Κλίμ. Ἀλεξ. Η', 1005-1013).

«Ὁ ἀσεβής, οὗ ἐκν στραφῆ ἀρνήσεται.» Παροιμ. ΙΒ', 7. Ποικίλως γὰρ στρεφόμενοι καθ' ἐκάστην οἱ δυσσεβεῖς ἀρνήζονται. (Ἀθην. ΚΕ', 509).

«Ὁ ἀσεβὴς φεύγει, μηδενὸς δῶκοντος.» Παροιμ. ΚΗ', 1. Πῶς οὐδενὸς δῶκοντος φεύγει; Ἐπειδὴ ἐνδόν ἔχει τὸν ἐλαύνοντα, τὸν τοῦ συνειδότης κατήγορον, καὶ τοῦτον πανταχοῦ περιφέρει· καὶ καθάπερ ἐκντὸν οὐκ ἂν δυνθεῖται φεύγειν, οὕτως οὐδὲ τὸν ἐνδοθεν αὐτὸν ἐλαύνοντα. Τοιοῦτον γὰρ ἡ ἀμικρία. Οὐδενὸς ἐλέγχοντος προδίδωπι, οὐδενὸς κτηγοροῦντος καταδικάζει, καὶ φοροδεῖ ποιεῖ καὶ δεῖλόν τὸν ἡμικρητότα· ὥσπερ οὖν ἡ δικαιοσύνη τὸ ἐναντίον. (Χρυσόστ. ΜΘ', 99).

Ἀσεβεῖ; καὶ ἀμικρωλοῦς; οὐ δεῖ μισεῖν, ἀλλὰ καὶ προσεῖσθαι καὶ παρακαλεῖσθαι, καὶ εὐχθεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν κελεύει ὁ Ἀπόστολος. (Ἀ' πρ. Τιμόθ. Β', 1. 2.). Τοῦτο γὰρ κελὸν καὶ ἀποδεκτὸν ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, δὲ πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. Ὀμιλ. Χρυσόστ. (ΞΑ', 282-286).

Περὶ ἀσεβῶν καὶ ἀμικρωλῶν. (Παράλλ. Ἰω. Διμικρ. ΛΕ', 1148). — Ἀσεβεῖ; δὲ φίλον τῆ θείᾳ Γραφῇ καλεῖν τοὺς ἀθεῖν, ἢ πολυθεῖαν θρησκείοντας· ἀμικρωλοῦς δὲ, τοὺς πικρνομίᾳ συζῆν προαιρουμένους, καὶ βίον διεφθαρμένον ἀπαζομένους· λοιμοὺς δὲ, τοὺς μὴ μόνον σφῆς αὐτοὺς λυμαινομένους, ἀλλὰ καὶ ἐτέροις τῆς λύμης μετὰδιδόντας, κατὰ τὴν ἐπισιχῆπτουσαν καὶ ἀνθρώποις καὶ κτήνεσι νόσον, ἧς μετακαγχάνουσιν οἱ τοῖς νοσοῦσι πελάζοντες. Διὸ φεύγειν ὁ λόγος παρακελεύεται καὶ τὰ τούτων συνδριξα. (Θεοδώρ. Π', 668).

Ἀσελγεια καὶ ἀκαθαρσία. (Βασίλ. ΛΑ', 1129). Βλ. λ. *Ακαθαρσία*. Ἐνθα καὶ *Ἀσελγεια*.

Ἀσελγοῦς; καὶ σώφρωνος ἀντιπράξεις δι' ὑποδειγμάτων. (Χρυσόστ. ΞΑ', 318-322. — Ἰωάν. δ τῆς Κλίμ. ΠΗ', 880-888).

Ἀσελλια, ῥωμαῖα, πικρθένος δόσι. (Παλαδ. ΛΔ', 1234).

Ἀσηκηῖτες, λέξις ἐκ τοῦ Ἀστικοῦ α

σηκηῖτες· γραμμικτεῦς, ἔξοχος; ἐν τῷ λέγειν, ἀμίμητος; ἐν τῷ γράφειν καὶ συμβουλευεῖν, ἀσύγκριτος· σχόλ. εἰς βίον Ἰω. τοῦ Διμικρ. νοῦ. (ΛΔ', 441. — Ἰω. Πατρ. Κωνσ. ΛΣ', 1428).

Ἠρέθη γὰρ ὑπογράφους τοῖς; τῶν κρητούντων μυστηρίοις ὑπηρετούμενος· οὕτω γὰρ παρὰ τῆ Ἀδωνίδι διακλέτωρ τῆ Ἀσηκηῖτις ὄνομα, ὁ ἐπὶ τῶν μυστηρίων μεθερμηνεύσων βουλεύεται. εἰς βίον Νικηφόρου Πατρ. Κωνσταντινουπόλεως. (Ρ', 49). — Ἀσηκηῖτις, ὄνομα πικρφύην, οὕτω γὰρ ἦν. (Ἰω. Αὐδ. σελ. 204. 213). — Γραμμικτεῦς τῶν ἀποβήτων· ἀσηκηῖτις καλοῦσι τοῦτο τὸ ἀξίωμα Ῥωμαῖοι· σήκηρα γὰρ καλεῖν τὰ ἀποβήτα νενομίαται. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Α'. σελ. 182). — Πρωτοσηκηῖταις, πρῶτος; τῶν ἐξ ἀποβήτων ἐν τοῖς σεκρέτοις τοῦ ἡγεμόνος, πρῶτος τῶν μυστικῶν συμβούλων.

Ἀσηκηῖτις Χριστόφορος. (ΡΙΖ', 1179 κ.ε.).

Ἀσημος ἄνδρες. Πόσοι καὶ ποῖοι ἐκ ποταπῶν καὶ ἀσημῶν ἐκαστίλευσαν. Ἐλλάδιος παρὰ Φωτίῳ. (ΡΔ', 305).

Ἀσθένεια. Ὀμιλίς πικραμυθητικῆ πρὸς ἀσθενούντι, καὶ περιγραφῆ τῶν τοῦ βίου πόνων. (Βασίλ. ΛΑ', 1713-1721). — Σημησίαι διάφοροι τῆς λέξεως ἀσθένεια. Ἀσθένεια ἡ τοῦ σώματος ἀβρωσία· ἀσθένεια πάλιν τὸ μὴ πενηγεῖν ἐν τῇ πίστει ἀπλῶς, μηδὲ τέλειον εἶναι καὶ ἀπηρητισμένον· ἔστι καὶ ἕτερον τρίτον, ὃ καλεῖται ἀσθένεια. Ποῖον δὲ τοῦτο; οἱ διωγμοί, αἱ ἐπιβουλαί, αἱ ἐπήρησαι, οἱ παιρασμοί, αἱ ἐπικωγαί. «Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου» ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται κ. ε. ἔνθα αἱ κρημηῖαι καὶ τὰ ὑποδείγματα. (Χρυσόστ. ΞΑ', 597-604).

Ἡ θεῖα δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται, ὡς τὸ σκεῦος ἔρη τῆς ἐκλογῆς, ἐπειδὴ ἀγράφωματοι κρητοῦσι ῥητόρων, καὶ τελῶνα εὐκαγγελίζονται ἀκτημοσύνην. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος οὐκ αὐθεντικῶς βηπικηῖ, ἀλλ' εὐτελεῖ τῆ δουλικῆ πρὸς τὴν ἀβήτων οἰκονομίαν χρησάμενος, τὴν τῶν πραγμάτων ἀλλοίωσιν πρὸς οὐράνιον πολιτεῖαν μετήρμοσεν. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 420).

Ἀσθένεια νοσοῦντος, καὶ προκίρσεις εἰς ὑγείαν. Οὐ μικρὸν τὸ εἶδέναι, ὅτι νοσεῖ τις· πολλοὶ γὰρ νοσοῦντες, οὐδὲ ὅτι νοσοῦσιν ἔκταν. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1568).

Ἀσθενεία ψυχῆς. Ἀνθρώπος ἐξασθενήσας, καὶ ἐξαλλαγείς ὑπὸ τῆς νόσου τὴν ἕξιν, ἀχρειότερος μὲν πρὸς ἔργον καὶ ἀδρανὴς γίνεται, ἐπιθυμεῖ δὲ τοῦ βλάπτουτος. Οὕτω καὶ ψυχῇ ἀπονεύσασα τοῦ κλοῦσι, καὶ ἐπὶ τὸ χειρὸν ἀλλοιωθεῖσα, ἐκνεύριζεται μὲν πρὸς ἐργασίαν τοῦ κρείττουτος, ὀρέγεται δὲ τῶν δευθρίων. (Νεῖλος, ΟΘ', 160).

Ἀσθένεια ἀκοῆς. Νωθροὶ γηγόνυτε ταῖς ἀκοαῖς. Ἔστι γὰρ, ἔστιν ἀσθένεια τῆς ἀκοῆς. Καθ' ἕνα γὰρ στόμαχος οὐκ ἂν δέξαιτο υγιεινὰ σιτία καὶ δυσκατέργαστα, ἀσθενὴς ὢν, οὕτω καὶ ψυχῇ ἀγκλωβήσασα, φλεγμικίνουσα, ἄτονος γενομένη καὶ ἔκλυτος, οὐκ ἂν δυναθεῖη δέξασθαι τὴν πνευματικὴν λόγον. Ἄκουος τῶν μαθητῶν λεγόντων. «Σκληρὸς ἔστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύνανται αὐτοῦ ἀκούειν;» Ἰω. Γ', 61. Ἄν δὲ ἰσχυρὰ ἦ καὶ υγιεινὴ, πάντα ῥῆσασα, πάντα εὐκόλα, ὕψηλοτέρη γίνεται καὶ κουροτέρα, μᾶλλον μετεωρίζεται, καὶ εἰς ὑψος ἀέρεται. (Χρυσόστ. Ε', 384).

Ἀσθένεια ἐπιδημιαί, εἰμκαμένη, καὶ φυσιολογία. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 765-768).

Περὶ ἀσθενούντων καὶ νοσούντων· καὶ ὅτι χρὴ ἐπισκεπτεσθαι αὐτούς. (Ἰερὰ Παράλλ. Διμασκ. 47', 188-189).

Ἀσία. Λειμῶν Ἀσίου περιβόητος ἐν τῇ μικρῇ Ἀσίᾳ παρὰ τὸν Κέδδρον ποταμὸν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσίλλα, σκευὸς τι ἰχθυήρων.

Ἀσας, ῥύπος ἐν ὕδατι ζηρός, ἢ ἰλὸς παρὰ τὸ ἄζω τὸ ζηραίνω.

Ἀστος, κύριον ὁ συγγράφας τοὺς βίους τῶν φιλοσόφων. (Εὐσέβ. ΚΑ', 821).

Ἀσκάλαφος, κύριον Τρωϊκὸς τις ἐπίκλιτος ἀνδρεῖος. — Ἀσκάλαρος ὁ Ἄρεως ἐν Σκυμναῖς ταρεῖς τῆς Πηλκιστινῆς. (Α. Ε.).

Ἀσκάλων, πόλις Συρίας παραλία. (Εὐσέβ. ΚΑ', 672).

Ἀσκάντης Ἀττικῶς, ἡ κλίνη συνθηότερον δὲ ὁ σκίμπος· τὸ δὲ κράδβατον ἀδόκιμον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσκειν. Ἀσκεῖν σιγὴν καθόλου εἰ καλὸν ἔστιν. Ἀπόκρισις δι' ὑποδειγμάτων. (Βασίλ. ΑΑ', 1221).

Ἀσκαλές, τὸ σκληρὸν παρὰ τὸ σκέλλω, τὸ ζηραίνω. Ἀσκαλής, ὁ σκληρὸς καὶ ἀγαν κτετακηνῶς.

Ἀσκέροι, εἶδος ὑποδήματος οὕτω καλούμενον.

Ἀσκησις. Γίνεται δὲ ἡ ἀσκησις κατὰ τὸν Κῆρον Ἰπποκράτην οὐ μόνον τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς ὕγιαι, ἀκνήνη πόνων, ἀκορὴ τροφῆς. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1072).

Περὶ ἀσκήσεως καὶ παρθενίας λόγος. (Ἀθην. ΚΗ', 252-281. — Βασίλ. ΑΑ', 1509-1512. — Ἠσαΐας Ἀββας Μ', 1205-1213).

Ἀσκησις. Περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν σκοποῦ καὶ τῆς κατ' ἀλήθειαν ἀσκήσεως· καὶ τοῦ ὅπως χρὴ συνειναι ἀλλήλους καὶ συναγωνίζεσθαι τοὺς ἀκητάς, ὑποτύπως. (Γρηγ. Νύκτ. ΜΓ', 288-305). — Ὅτι οὐ χρὴ ἐν γίγχε ἐλθόντας χυνοῦν τὴν ἀσκήσιν. (Χρυσόστ. Ὁμιλ. ΕΓ', 59-68).

Περὶ ἀσκήσεως εἰς ὑπακοὴν πίστεως. (Ἰσίδ. ΟΗ', 552). — Ὅτι σύμμετρον χρὴ εἶναι τὸν τῆς ἀσκήσεως πόσιον καὶ ὅτι τύπος ἔστω Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, καὶ ἡ τοῦ προσετώτος δοκιμασίη καὶ κέλευσις. (αὐτόθ. 181-184). — Περὶ ἀσκήσεως πρὸς ἀσκητάς. (αὐτόθ. 316).

— Οὐκ ἀρκεῖ ἡ βρωσις καὶ πόσις, καὶ στρωμνὴ Ἰωάννου πρὸς πέρας ἀσκήσεως τοῖς ταῦτα ζητοῦσιν, ἀλλὰ χρὴ καὶ τῆς γνώμης Ἰωάννου πρὸς τὴν τελείωσιν. (αὐτόθ. 292. 321). —

Ἀσκησις τῶν θείων ἐντολῶν μίμησις ἔστι καὶ δοχεῖον ὑποδείγματι. (αὐτόθ. 345). — Περὶ ἀσκήσεως ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, ὅτι ὠφέλιμος καὶ σωτήριος. (Παράλλ. Διμασκ. 49', 1309).

Ἀσκητής. Ἀσκηταὶ ἐν Αἰγύπτῳ, κατὰ Φίλωνα. (Εὐσέβ. Κ', 173-184). — Ἀσκητικὸς βίου ἐγκώμιον καὶ τίς ὁ σκοπὸς τοῦ ἀσκητικοῦ βίου. Λόγος ἀσκητικὸς. (Βασίλ. ΑΑ', 881-888. 869-881).

— Ἀσκητικὸς τοῦ ἁγίου Βασιλείου. (αὐτ. 620-652). — Λόγος προπρεπτικὸς εἰς τὸν ἀσκητικὸν βίον. (αὐτόθ. 625). — Βραδεῖα αὐτοῦ (αὐτόθ. 632 κ. ε.). — Οὐκ ἀποκλείονται αὐτοῦ αἱ γυναῖκες. (αὐτόθ. 624). — Ἐν τῷ εἶδει τούτῳ τοῦ βίου οὐκ εὐχερὴς ἡ εἰς ἀμαρτίαν πτώσις. (αὐτόθ. 628). — Λόγος εἰς τὴν ὑποτύπωσιν τῆς ἀσκήσεως. (αὐτόθ. 1509-1512).

— Ἐπιτίμια κατὰ τῶν παρβασιόντων τὰς μοναχικὰς διατυπώσεις. (αὐτ. 1505-1516).

Ἀσκητικὰ διατάξεις πρὸς τοὺς ἐν κοινῷ βίῳ καὶ κατὰ μόνας ἀσκούοντας. (αὐτόθ. 1321-1428). — Ὅτι κλήρου ἢ προστασίας ἀδελφῶν οὐδαμῶς ἐρίεσθαι προσήκει τὸν ἀσκητήν.

(αὐτόθ. 1369).—Παρηγγέλματα πρὸς Χίλων τὸν ἐκυτοῦ μνητήν. (ΑΒ', 348-381).—“Ὅτι οὐ χορὴ τὸν ἀσκητὴν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς εἰς ἀκρότητα ἀσκήσεως ἐκτείνειν ἐκυτόν. (αὐτόθ. 349).—'Ανακινώσκειν δεῖ τὰς θείας Γραφάς πρὸ πάντων τὴν Καινὴν Διαθήκην. (αὐτόθ. 352).—Τοῖς συγγενεῖσι αὐτοῦ οὐκέτι ζῆ' οὔτε δι' αὐτοὺς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἀποχωρεῖν δεῖ. (αὐτόθ.).—Τὸν χρυσὸν τὰ μάλα φεύγειν. (αὐτόθ. 349).—Μηδὲν παρ' οὐδενὸς δέχασθαι ἕτερον, ἢ μόνον τὸ πρὸς τὴν χρείαν τῆς ἡμέρας. (αὐτόθ. 353).—Τοῖς ἀρχομένοις ἀσκητοῖσι ἀνάγκη ἀρχηγῶ. (αὐτόθ. 601).—“Ὁρῶτερον τοῖς παρηγγέλμασι σοφοῦ ἀνδρὸς ἐπεσθαι, ἢ ἀνὰ τὴν ἔρημον πλανᾶσθαι. (αὐτόθ. 605).—'Ασκητικοῦ βίου καὶ παρθενίας μετὰ τῶν κοσμικῶν ἀξιοματῶν ἔνωσις. (αὐτ. 532).

'Ασκητικοῦ βίου μὴ ὀρθοῦ μῶμος, ὡς μνηδὲν ἐπιτήδευμα οὕτως ὑποπτον εἶναι πρὸς κκίαν λοιπὸν τοῖς ἐνταῦθα, ὡς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀσκητικοῦ βίου. (αὐτόθ. 537).

'Ασκητικά, ἡ τί τὸ χριστιανῶν ὄνομα ἢ ἐπάγγελμα. (Γρηγ. Νύσσ. πρὸς Ἀρμόνιον. ΜΓ', 237-249. Βλ. καὶ λ. Ἀρμόνιος).—Περὶ τελειότητος πρὸς Ὀλύμπιον μοναχόν. (αὐτόθ. 252-285).—Περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν σκοποῦ, καὶ τῆς κατὰ ἀλήθειαν ἀσκήσεως, ὑποτύπωσις. (αὐτόθ. 288-305).—Πρὸς τοὺς ἀρχομένους ταῖς ἐπιτιμήσεσιν. (αὐτόθ. 308-316).—Περὶ παρθενίας καὶ ἀσκήσεως. (αὐτόθ. 317-432).—“Ὅτι οὐ δεῖ τὸν ἀσκητὴν εὐτραπελλῆσαι. Ὁμιλ. Χρυσ. (ΜΗ', 1055-1060).—'Ασκητῶν καὶ δόσιων ἔπαινος. (ΕΒ', 97).—Πρὸς ἀσκητὰς κκῶς βιοῦντας, καὶ περὶ ἐναρέτου πολιτείας. (Ἰσίδ. ΟΗ', 465-468. 592. 761. 953).

'Ασκητῶν βίος, ἐνδύμματα, καὶ σχήματα. (Σωζόμ. ΕΖ', 1068-1093. 1381-1397.—Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἱστορ. αὐτόθ. 509-536).

'Ασκητικὸς λόγος Νεΐλου Ἀ66ξ. (ΟΘ', 720-809).—'Ασκητικὰ διάφορα τοῦ αὐτοῦ. (αὐτόθ. 812-1489).—'Ασκητικὸς λόγος εἰς Ἀλβικόνδ ἐρημίτην. (αὐτόθ. 696. 712).

'Ασκητικὸς λόγος κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν. (Μάξιμ. δ' Ὁμολ. Ι', 912-956).—Περὶ ἀσκητῶν καὶ μοναχῶν. (Παχώμ. Μοναχ. ΙΗ', 1333-1360).—'Ασκητικὰ Φιλοθέου Μοναχοῦ. (αὐτόθ. 1369-1372).—'Ασκητικὴ ζωὴ τί ἐστί. (Θεόδ. Στουδ. ΙΘ', 1681-1688).

'Ασκητήριον. Ἐν ἀσκητηρίῳ βίωσα. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1257).

'Ασκητὸν νῆμα, τὸ περιλοκαλημένον καὶ ἐπιμελελημένον, καὶ λέγεται ἀσκητόν, τὸ μὴ αὐτοσχέδιον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

'Ασκληπιάδης, ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας. (Εὐσέβ. Κ', 544).

'Ασκληπιάδης Νευκτιανῶν ἐπίσκοπος. (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΕΖ', 796 κ. ἐ.).

'Ασκληπιδέα, καὶ Ἡράκλεια, καὶ Διονύσια ἔθνα περὶ τῆς πρὸς τοὺς μάρτυρας τιμῆς, ὅτι οὐ προσκυνοῦμεν μάρτυρας. (Ἀστέρ. Ἀμασ. Μ', 324).

'Ασκληπιόδοτος, αἱρετικὸς, μνητῆς Θεοδότου. (Εὐσέβ. Κ', 513).

'Ασκληπιός, θνητὸς ὢν, καὶ Ἀπόλλων παρὰ Χεῖρων τῷ Κενταύρῳ ἰσθαι διδάσκοντα. (Ἰουστίν. Γ', 325. 412. 637.—Τατικ. αὐτόθ. 824).—'Αθηναγ. αὐτόθ. 937. 960. 1037).—'Ασκληπιὸς εὐεργετὴς, καὶ τὰ μέλλοντα προῦλεγε κατὰ Κέλσον. (Ἄριγ. ΙΑ', 924).—Ἡ ἱατρικὴ αὐτοῦ τέχνη οὐδὲν τὸ θεῖον εἶχεν. (αὐτόθ. 948).

'Ασκληπιῶ τοῦ ἐν Αἰγαίῃ ναοῦ κατάλυσις. (Εὐσέβ. Κ', 1121).—'Ασκληπιῶ σύμβολα καὶ ἀλληγορία. (ΚΑ', 201. 216-224).—'Απόλλωνος καὶ Φωρωνίδος ρασίν εἶναι υἷόν. (αὐτόθ. 112).—'Ἰζάτω Ἀπολλωνίων τὸν Τυανέα ὑδέρου πάθει νοσοῦντα, καὶ εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ καταφυγόντα. (ΚΒ', 817).

'Ασκληπιὸς ἐθεοποιήθη παρ' Ἑλλήσιν, ὅτι τὴν ἱατρικὴν ἥσκησεν, καὶ βοτάνιας πρὸς τὰ πάσχοντα τῶν σωμάτων ἐπένοει, οὐκ αὐτὸς ταύτας πλάττων ἀπὸ γῆς, ἀλλὰ τῆ ἐκ τῆς φύσεως ἐπιτήρημα ταύτας ἐφευρίσκων. (Ἀθην. ΚΒ', 184).—Περὶ Ἀσκληπιῶ καὶ τῶν εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενων τιμῶν. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1013 κ. ἐ.).—'Ασκληπιῶ ἐκέλευε Σωκράτης ἀλεκτρούνα θυεῖν προλήψαι φιλοσόφον παρ' Αἰγυπτίων ληρθεῖσαι. (Χρυσόστ. Ξ', 414).

'Ασκληπιοὶ τρεῖς λέγονται γενέσθαι, πρῶτος Ἀπόλλωνος τοῦ Ἡραίου (sic), δεῦτερος μῆλην δευτέρου τοῦ Ἐλάτου καὶ Κορωνίδος, δεῖ ἐν τοῖς Κυνοσοῦριδος δόσις ἐτάρη τρίτος Ἀρείππου καὶ Ἀρσινόης τῆς Αεκυίππου οὔτος εἶρε τομὴν καὶ ὀδοντάγαν, καὶ τάφος αὐτῶ ἐν Ἀρχαδίᾳ. Οἱ δὲ ἀστρονόμοι αὐτὸν ρασίν εἶναι τὸν ὀριοῦχον τὸν ἐπὶ τοῦ

σκορπίου ἐστὼτα. (Ἰω. Λυδ. σελ. 108).

Ἀσκληπιός τις διὰ τὸ μὴ ἐλέσθαι τὴν πρὸς τὸν Δωὴν κοινωνίαν, τυπτόμενος παρ' αὐτῶν ταῖς πληγαῖς ἐναπέθανε, μᾶλλον δὲ διὰ τῶν πληγῶν εἰς τὴν ζωὴν μετετέθη. (Βασίλ. ΑΒ', 929).

Ἀσκλητός Ἐπιδάκιος ὀρθολογίων ἰάθη ὑπὸ Ἀσκληπίου, ὃς ἦπος ἐκείνου ἐβράνη. ἔνθα Ἀσκληπιός, Ποδακλείριος, Μαχάων, καὶ Τρίκκη ἢ Τρίκκαλ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσκός Αἰδίου· ὅτι εἰς τὸ ἀνθρώπινον ἀλληγορεῖται σῶμα, ἐπεὶ καὶ ἡ ἀσκὸς λέξις τροπικῶς ἐπὶ ἀνθρωπιῶν τίθεται σώματος, ποτὲ μὲν ζῶντος, ποτὲ δὲ νεκροῦ· ὅτι ἐκ διαφόρων ζωικῶν δερμάτων ἐγίνοντο ἀσκοί, καὶ ὅτι καὶ ἀνθρωπιᾷ δορὰ ἀσκόσ λέγεται. Εἰς ἀσκὸν δέρεσθαι· ἀσκόσ ἐλπίδων. Περὶ ἀσκῶν. (Α. Ε.).

Ἀσκόσ ἐπεκαλεῖτο πᾶς τις ἐξ οἴνοφλυγίας πικροθεῖς. Πικρομίξι ἐπὶ τῶν τῷ βίῳ ἐπαμφοτερίζοντων, εὐ μὲν ἀσκόσ, εὐ δὲ θύλακος. — **Ἀσπὴ** γλαυρίκει, πικρομίξι, ἦγον κενὸν σῶματι φλυαρεῖν.

Ἀσκοί νέοι καὶ παλαιοί. Μαρθ. Θ', 17. Χρὴ τοίνυν ἡμεῖς, ὡς ἐπιστήμονας οἰκονόμους μυστηρίου θεῖου, μεταδιδοῦναι τὸν λόγον πρὸς ὃ χωρεῖν ἕκαστος δύναται· ῥήγνυνται γὰρ οἱ παλαιοὶ ἀσκοὶ μὴ χωροῦντες τὸν νέον τῆς ἀληθινῆς ἀμπέλου οἴνου, τούτεστι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (Ἰωάν. ΚΓ', 1276).

Ἀσκραῖος, *Ἡσιόδος*. Ἀττικὴ πόλις Βοιωτίας· ὃ Βοιωτῆ, ἀντὶ τοῦ, ὃ *Ἡσιόθε*. Βοιωτὸς γὰρ ἦν τὸ γένος. (Σχολ. Κλήμ. Θ', 784). — Ἀσκρα; πόλιος θεοῖς καὶ φύγος.

Ἀσκρα χεῖμα κακῆ, θέρος ἀγαλλή, οὐδέποτε ἑσθλή.

Ἀσκαωλέζων, τὸ ἐπὶ ἀσκοῦ περισσημεῖον ἐνὶ ποδὶ ἄλλεσθαι, ὅπερ ἐν τισιν ἑορταῖς ἐγίνετο πάλαι πρὸς παιδιάν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄσμα ἄσμάτων. Τὸ ἄσμα ὕμνος ἐστὶ τοῦ πάντων βασιλέως. — Αἱ ἀμάνδες αἱ κακαί, τὰ σεμνὰ τοῦ Λόγου θεοπίζουσι ὄργια, χορὸν ἐγείρουσι σώφρονα· ὁ χορὸς οἱ δίκαιοι· τὸ ἄσμα ὕμνος ἐστὶ τοῦ πάντων βασιλέως, ψάλλουσι αἱ κόραι, δοξάζουσι ἄγγελιοι, προφηταὶ λαλοῦσιν· ἦχος στέλλεται μουσικῆς, δρόμῳ τὸν θίασον διώκουσι· σπεύδουσιν οἱ κεκλημένοι, Πατέρα ποθοῦντες ἀπολαβεῖν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 240).

Τεμάχιον ὑπομνημάτων εἰς τὸ Ἄσμα ἄσμάτων. (Ἰππόλ. Γ', 628-629. — Ὀργ. ΙΓ', 36. 85. 89. 93. 112. 160. 165. 167. 185. 197-216. — Ἀθην. ΚΖ', 1348-1361). — Ἡ ἐν τῇ ἐξόδῳ ὀδῇ ἄσμα ἔστιν ἐπίνουσι. α Ἄσμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως γὰρ δεόσονται. ο Τὸ δὲ Ἄσμα τῶν ἄσμάτων ἐπιθαλαμικός ἐστὶν ὀδῆ, δραματικὸς πεπλεγμένη. (Βασίλ. Α', 345).

Ἄσμα ἄσματων. Ἐρμηνεῖα, ὑπομνήματα καὶ γινώμαι. (Φίλων Μ', 28-153. — Γρηγ. Νύστα ΜΔ', 756-1117. — Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΘ', 1277-1293. — Ἰσίδ. ΟΗ', 1089-1092. — Θεοδώρ. ΠΑ', 16-17. 28-48). — Διὰ τί Ἄσμα ἄσμάτων, καὶ οὐχὶ ἄσμα μόνον. (Θεοδώρ. ΠΑ', 48. σημ. Ἐρμηνεῖα αὐτόθ. 49-213). — Ἐξηγητικῶν ἐκλογῶν ἐπιτομὴ ἐν εἰδῇ σειρᾶς ἐκ τῶν Πατέρων. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 1545-1780). — Ἐρμηνεῖα κατὰ παραφρασιν τοῦ Ἄσματος· τῶν ἄσμάτων. (Μιχ. Ψελλὸς ΡΚΒ', 537-685).

Ἄσμα πρῶτον καὶ ἀρχαιότατον ποῖον; Ὀμιλίαι εἰς τὸ α Ἄσμε τῷ Κυρίῳ ἄσμα κινόν, ἔσμετ τῷ Κυρίῳ πλοα ἡ γῆ. ο Ψαλμ. ΛΕ', 1. (Χρυσόστ. ΝΕ', 619-630).

Ἄσματα βιωτικά καὶ πνευματικά, καὶ διαφορὰ αὐτῶν. (Χρυσόστ. αὐτόθ. 629).

Ἄσμα καινόν, δηλαδὴ Εὐαγγελικόν. (Νετλος ΟΘ', 172). — Ἐστὶν ἄσμα πανηγυρικόν καὶ γαμήλιον, καὶ ἐστὶ ὀρμητικόν τε καὶ πνευθικόν. Ἄδουσι γὰρ οὐ μόνον ὕμνεῖοις, ἀλλὰ καὶ ὀρῆνοισι οἱ ἄνθρωποι. (Θεοδώρ. ΠΑ', 252).

Ἄσμοδαῖος, ὁ δαίμων, οὐκ ἐπέτρεπε γαμηθῆναι Σάββαν τὴν θυγατέρα Ῥαχουήλ Τωβίας. (Ἀθην. ΚΗ', 372).

Ἀσπάζεσθαι· τὸ ἐπισπᾶσθαι καὶ ἔλκειν εἰς ἐαυτόν, τούτεστιν περιπέλεκσθαι καὶ φιλοφρονεῖσθαι. Χερσὶν ἀσπάζεσθαι τὸ δεξιῶσθαι, πρὸς διαστολήν τοῦ λόγου ἀσπάζεσθαι· καὶ φιληματι δὲ ἀσπάζεσθαι λέγεται. (Α. Ε.): **Ἀσπασμός**, φίλημα ἄγιον. Πρ. Ῥωμ. ΙΓ', 16-33. — Α'. πρ. Κορινθ. ΙΓ', 19-20. — Α'. πρ. Θεσσαλ. Ε', 26. — Α'. Πέτρου Ε', 13). — Περὶ ἀσπασμοῦ, τί δηλοῖ, καὶ τί ἡ ἀρά; ῥῆσις. (αὐτόθ. 464). — Ἀσπασμός τῶν χειροτονουμένων τί δηλοῖ. (αὐτόθ. 528).

Διὰ τοῦτο καὶ καθ' ἡλικίαν, τοὺς μὲν, υἱοὺς καὶ θυγατέρας νοοῦμεν, τοὺς δὲ, ἀδελφοὺς ἔχομεν καὶ ἀδελφὰς· καὶ τοῖς προεβηκόσι τὴν τῶν

πατέρων και μητέρων τιμὴν ἀπονέμεμον. Οὗς οὖν ἀδελφούς και ἀδελφούς και τὰ λοιπὰ τοῦ γένους νοοῦμεν *δνόματτα*, περι πολλοῦ ἡμῖν ἀνύβριστα και ἀδιάρθρα αὐτῶν τὰ σώματα μένειν· Ὁὗτος οὖν ἀκριβῶσασθαι τὸ φίλημα, μᾶλλον δὲ τὸ προσκύνημα δεῖ· ὡς εἶπου μικρὸν τῆ δικαιοῖα παραθλοσθεῖν, εἴω ἡμᾶς τῆς αἰωνίου τιθέντος ζωῆς.» (Ἀθηναγ. αὐτ. 964).

Μνημονεύμενον οὖν διὰ πέντος τούτων τῶν ῥημάτων, ἀγαπητοί, και τῶν ἁγίων φιλημάτων, και τοῦ φρικωδεστάτου ἀσπασμοῦ τοῦ πρὸς ἀλλήλους. Τοῦτο γάρ συμπλέκει τὰς διανοίας ἡμῶν, και ποιεῖ σῶμα γενέσθαι ἐν ἄπαντας, ἐπειδὴ και ἐνὸς σώματος μετέχομεν οἱ πάντες. (Χρυσόσ. ΜΘ', 382. 389-391). Βλέπ. και λ. Ἀγάπη σελ. 17-18.

Ἀσπαστήριοι οἶκοι, και θεῖοι σχοί. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1377). — Οἶκος ἀσπαστικός. (ΠΒ', 1233-1236).

Ἀσπασμός χειρῶν, χειροφιλήματα. (Θεοδ. Στουδ. ΙΖ', 1712. — Νικήτας Στηθάτος ΡΚ', 1009-1012).

Εἰς τὸ Ἀσπασσθε Πρίσιλλαν και Ἀκύλαν Λόγοι δύο. (Χρυσόσ. ΝΑ', 187-205). — Ἀσπασμός τῆς Θεοτόκου· και εἰς τὸν Βαπτιστὴν Ἰωάννην, τὴν σιγὴν τοῦ Ζαχαρίου, και εἰς τὴν Ἐλισάβετ. Ὁμιλίαι. (Ἀντίπατρος Βόστρων ΗΕ', 1764-1776).

Εἰ δεῖ μετὰ ἀρετικῶν, ἢ μετὰ Ἑλλήνων ἢ Ἰουδαίων κατὰ συντυχίαν εὐρεθέντα που ἢ συνεσθίειν· αὐτοῖς, ἢ ἀσπάζεσθαι αὐτούς. Ὁ Κύριος τὸν κοινὸν ἀσπασμὸν ἐπ' οὐδενὸς ἀπηγόρευσεν· ὁ δὲ Ἀπόστολος παραγγέλλει ἐπὶ τίνων γρῆ περικαιτεῖσθαι. (Βασίλ. ΛΔ', 1165-1168).

Ἀσπάζεσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν πῶς κωλύει ὁ Σωτὴρ τοὺς μαθητὰς πέμπων εἰς τὸ κήρυγμα, ἐν ᾧ ἐνετείλατο πάντας ἀγαπᾶν; Ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀλλήλων ἐναντία. Ἀγχολεῖσθαι γάρ εἶδει μὴ περι τοὺς ἀσπασμούς και τὰς δεξιώσεις, ἀλλὰ εἰς τὸ κήρυγμα. (Φώτ. ΡΑ', 1169-1172).

Ἐν Ῥώμῃ οἱ αὐτοκράτορες φιλήματι ἐδέχοντο τοὺς ἄρχοντας, πρὸς τιμὴν ἐλευθερίας, ἀπελαθέντων τῶν τυραννῶν διὰ Βρούτου τοῦ Ῥωμαίων ὑπάτου. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 54). — Περι ἀσπασμοῦ. Ὅτι τὸ μετριάζειν εὖνοιαν προξενεῖ. (Παρόλλ. Ἰωάν. Δαμ. ΙΕ', 1244).

Ἀσπάλαξ και σπάλαξ. Εἶδος τι ζῶον, ὅπερ ἐκ γενετῆς ἐστι τυρλόν (Σχόλ. Κλήμ. Θ', 786). — Ὅτι πάσης τῆς Βοιωτίας ἐχούσης τὸ ζῶον, μόνη Κορώνεια πόλις οὔτε φέρειν οὔτε τρέφειν αὐτὸ δύναται. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσπαρ, υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ Ἀραβουρίου. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 789).

Ἀσπάρραγος, φυταρίου τινὸς καυλός, ὁ και ἀσπάρραγος διὰ τοῦ γ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσπαρτοί. Ἀσπαρτοὶ ὠδίνες. Ἀσπαρτον γένος. Ἀσπαρτον, ἀνήροτον γεωργίον. (Θεοδώρ. ΠΔ', 906. 65-68).

Ἀσπενδος, πόλις τῆς Παμφυλίας, Ἀσεντίως και Πολυπόιτου κτίσμα. (Λ. Εὐσταθ.).

Ἀσπερμος, ὁ μὴ γενῶν, και ἄσπερμος γενεὰ λέγεται ἢ τοῦ μὴ ἔχοντος διαδόχου.

Ἀσπεργές, τὸ ἐντρέχεις και πολυσπούδαστον, παρὰ τὸ ἀ επιτατικὸν και τὸ σπέρμα.

Ἀσπετον οὐδας, κυρίως ἢ ὅλη γῆ λέγεται· κατὰ χερστικῶς δὲ και πολλοστημόριόν τι τῆς γῆς. Ἀσπετος ὕλη, ἢ πολλὴ και ἀῤῥητος.

Ἀσπιδὲς πεδίων, τὸ δικην ἀσπίδος περιπερές. — Ἀσπιδοποιῆς δημοτικῆς ἀλληγορία. — Ἀσπίδος Ἀγαμεμνονέης τῆς παρ' Ὀμήρω ἔκφρασις· και ὅτι μίμημά ἐστι τῆς τοῦ κόσμου καταστάσεως. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἀσπίδες ἐκ χρυσοῦ καθ' ἑκατέρων τῶν ἐπωμιδῶν καθαιμένα· τὸ μὲν σχῆμα τοῦ κόσμου, τοῦτο ἢ δὲ διάνοια, τὸ περιδέξιος τῆς κατὰ τοῦ ἀντικειμένου δπλασίας ὑπαίσισεσται. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 392). — Ἀσπιδοφέρμονες ἄνδρες, οἱ ἀσπιστάι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσπίς παρὰ τὸ ἀ στερ. και τὸ σπίζω, ὁ ἔστιν ἐκτείνω, ἢ μὴ ἐκτεταμένη, ἀλλ' εἰς κύκλον συνηγμένη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσπίς και θυρεός, ὅπλα. Κατασκευὴ και ὀνομασία αὐτῶν. Χρησις. σκουτέουσ λατινιστί. ἀσπιδιώτας ἑλληνιστί. — Πάρμα ἕτερον εἶδος ἀσπίδος. (Ἰωάν. Λυδ. 128-129).

Ἀσπίς ἰοβόλος. Τῶν ἐχιδναίων γενῶν ἰοβόλων ἀσπίς μικρὸν μὲν καθάπτεται τύπουσκα, τοιζύτην δὲ τὴν ἐνέργειαν ἔχει, ὡς ἠδονὴν ἠγεῖσθαι τὸν δλεθρον. (Κοσμ. Ἰεροσολ. ΔΗ', 636). — Ἐρπετὸν δεινὸν ἐκρυφ λυμκινόμενον και ἀντιστρεφόμενον ἀπὸ τῆς κέρκου, και ἐκρυτὸ κρυσεθίον, αὐτὸ ἐκρυτοῦ ἀναλωτικὸν γίνεσται. Τοῦτο γάρ φασι γεγενῆσθαι κερφὸ ὑπὸ ἀσπίδων συγκλεισθεῖσων ἐν πίθοις, και ἐκά-

στης τῆν ἐτέραν καταναλωσάσης, τὴν δὲ ἰταμωτέραν καὶ χαλεπωτέραν εἰς ὑστερον μεμενηκέναι μόνην καταλειφθεῖσαν, καὶ εἰς πείναν ἐλθοῦσαν, ἀπὸ τῆς ἰδίας κέρου ἀρξαμένην ἐκυτὴν καταθεβρωκέναι, ἱστοροῦσι τινες φυσιολόγοι κατὰ τὴν Αἰγυπτίαν χώραν. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 449-452). — "Ὅθεν καὶ ἀρμολῶς τὸ ὄνομα αὐτῇ ἐπέθετο, διὰ τὴν κεφαλήν τῆς Γοργόνης καὶ ταύτην Ἀσπιδογοργόνα καλοῦντες. (αὐτόθ. 452).

Ἦς ἀσις παρ' ἐξιδνης ἰν δαριζομένη. Παροϊαίξ. Μετέχουσι γὰρ οὗτοι (οἱ ἀιρετικοὶ) ὡς ἀπ' ἀλλήλων τὸν ἴν δαριζομένοι κατὰ τὴν ἐναργῆ παροϊαίξιν. (αὐτόθ. 308).

Ἀσις κωφή καὶ βύουσα τὰ ὄτα αὐτῆς. Ψαλμ. ΝΖ', 5. Ταύτην γὰρ ἐνεῖδον τοῦ θηρίου τὴν φύσιν οἱ περὶ ταῦτα σοφοί, ὅτι ὁ μὲν διακιμωμένην, ἀποκρατεῖ τὸ πνεῦμα τῆ φέρυγγι, καὶ οὐ προίεται, ἀσκού δίκην τῆ τοῦ πνεύματος ἐν ἀπολήψει περιοιδάζοντα, ὡς πάντα ἐπ' αὐτῆς ἀργὰ μένει καὶ ἀπρακτα, ὅσα θηρίων θέληθητὰ διὰ τινος φυσικῆς ἀντιπαθείας παρὰ τῶν τὰ τοιαῦτα σοφῶν ἐξηγήθη. Νοεῖν δὲ δίδουσι διὰ ταύτων, ὅτι ἀνήκοος μένει τῶν ἐν καλίξ κεκρατημένων ἢ καρδίᾳ τῆς παρὰ τῶν διδασκάλων ἐπαγομένης αὐτοῖς θεραπειᾶς. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΑ', 59ῶ).

Ἀσις, πόλις καὶ νῆτος. (Στέρ. Βυζ').

Ἀσπλαγγος. Ἀσπλαγγος καὶ ὠμὸς φύσει· καὶ εὐσπλαγγοὶ καὶ ἐλεήμονες. (Ἀθην. ΚΗ', 673).

Ἀσπληθῶν, πόλις ἢ καὶ Εὐδείλεος κληθεῖται, ἐν Φωκίᾳ.

Ἀσπουδαὶ ἐπιβήματα, ἦγουν ἀπώνας καὶ ῥηδίως.

Ἀσπουνα, πόλις. (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΣΖ', 821).

Ἀσφα φιλούμενον ἀντὶ τοῦ εἶνα, δασυνομένον ἀντὶ τοῦ αἵνα.

Ἀσάριον, νόμισμα· ἐξ λεπτὰ ταλάντου ἐπὶ τὰ ἀσάρια· τὰ δὲ ἐπὶ τὰ λεπτὰ τῶν ἀσάριων ῥ' ἀράρις θηνάρι. (Ἐπιφάν ΜΓ', 285).

Ἀσῆρ καὶ Ἀσῆρ, ἐρμηνεύεται παιδί. (Ἦριγ. ΠΓ', 1185).

Ἀσσον, ἐκ τοῦ ἐγγύς, ἐγγιον, ἔσσον, ἄσσον.

Ἀσσοῦς, πόλις Ἀσιακῆ δυσπρόσδοος καὶ κατὰ κρημνοῦ, ἐν Λυκίᾳ. (Α. Εὐσταθ. — Στέρ.).

Ἀσσοῦρ, υἱὸς Νεβρωδ. Τούτου ἢ βασι-

λεία ἐν Ὁρέχ γεγένηται, καὶ ἐν Ἀρράλ, καὶ Χαλάνη. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 185). — Τοῦτόν φασὶ παῖδες Ἑλλήνων εἶναι τὸν Ζωροάστρη, ὃς πρόσω χωρήσας ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ, οἰκιστὴς γίνεται Βάκτρων. κ. ἐ. (αὐτόθ. — Προκὸπ. Γαζ. ΠΖ', 312).

Ἀσσουριεῖα ἐρμηνεύεται ἑθραῖοι, ἢ κατευθύνοντες. (Ἦριγ. Ἐρμηνεῖς ἐβραϊκῶν ὀνομάτων ΙΒ', 121).

Ἀσσυριοί. Τὰ Ἀσσυρίων πολλοὶ ἔτεσι προσδύτερα τῶν Ἑλληνικῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 824). — Τὸ ὄνομα τῶν Ἀσσυρίων ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ σημαίνει ἔθνη ἀλλόφυλα καὶ στρατιωτικὰ οἰκήσειν τὴν Ἰερουσαλήμ καὶ τὴν Ἰουδαίαν γῆν ὅπερ καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν λευκοτέροις ὀνόμασιν ἐθέσπειεν, εἰπὼν· «Καὶ Ἰερουσαλήμ ἔσται πατούμενη ὑπὸ ἐθνῶν.» (Εὐσέβ. ΚΒ', 505). — Ἀσσυρίων ζυγός, τὴ σημαίνει· (Βασίλ. Α', 617 κ. ἐ.). — Ἐν Ἀσσυρίῳ Νῆνος καὶ Σεμίρμις σύγχρονοι ἦσαν τῷ Ἀδρακάμ. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 192). — Ἀσσυρίων καὶ Αἰνείου Ἀσκανίου χρονολογία. (Ἰωάν. Μαλάλ. ΙΖ', 249-273).

Ἀστάθητος, ὁ ὧδε κάλεισε βέπων καὶ μὴ μένων ἐν ἰσότητι σταθμοῦ, τουτέστι μὴ σταθερός.

Ἀσταί, οὕτως ἐλέγοντο πάλαι αἱ Ἀθηναίων γυναῖκες· Ἀθηναίαι δὲ οὐ. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀστένομαι παρὰ Πέρσας οἱ καὶ ἀργαροί, ἦγουν ἐκ διαδοχῆς γαρχματοφόροι. ἔνθα καὶ περὶ ἄλλων βραβραϊκῶν λέξεων ἐν τε τοῖς ποιηταῖς καὶ τοῖς λογογράφοις. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἀστάρτη, ἢ Ἀρροδίτη, θυγάτηρ τοῦ Οὐρκανοῦ· τὰρ οὗ κεφαλήν εἶχε σημεῖον. Τὴν δὲ Ἀστάρτην Φοίνικες τὴν Ἀρροδίτην εἶναι λέγουσιν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 81-84). — Ἀστάρτη θεὰ Σιδωνίων, ἢ παρ' Ἑλλήσιν Ἀρροδίτη. (Θεοδώρ. Π', 724—Ἰω. Αὐθ. σελ. 45).

Ἀστασία καὶ ἀθεοκίωτις. Φύσει μὲν γὰρ οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων βίβησιον, οὐδὲ ὀμαλόν, οὐδ' ἀσταρκές, οὐδὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἰστάμενον· ἀλλὰ κύλιος τις τῶν ἡμετέρων περιτρέχει πρὸς γάτων, ἄλλοτε ἄλλας ἐπὶ μιζῆς ἡμέρας πολλάκις, ἔστι δ' ὅτε καὶ ὄρας, φέρων μεταβολὰς· καὶ ἀήραις μῆλλον ἔστι πιστεῦσιν οὐχ ἰστανόμεναις κ. ἐ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 881 κ. ἐ.). — Πᾶς ὁ πλεον ἐγγύς ἐστι τοῦ νυκχιῶν, καὶ τόσῳ μῆλλον ὄφει περ τολμηρότερον πλέη· καὶ

πᾶς ὁ σῶμα περιεχόμενος ἐγγύς ἐστί τῶν τοῦ σώματος κακῶν, καὶ τοσοῦτο μᾶλλον, ὅσῳ περ ἂν ἐρθῶς βελίξῃ, καὶ μὴ βλέπῃ τοὺς πρὸ αὐτοῦ κειμένους. (αὐτόθ. 896).

Κύκλος τις ἐστί τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ παιδεύει διὰ τῶν ἐνεκτῶν ἡμῶς ὁ Θεός· ὅςπερ συνεστήσατο τὰ πάντα σοφῶς καὶ συνέδησεν, οὕτω σοφῶς τὸ πᾶν διεξάγων καὶ κυβερνῶν τοὺς ἀνερίκτους αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοις κρίμασιν, ἐν δὲ τοῖς πᾶσι καὶ τὰ ἡμέτερα. Κινεῖται μὲν γάρ, ἵνα οὕτως εἴπω, τὸ πᾶν περὶ τὸν ἀκίνητον, καὶ σαλεύεται, λόγῳ μὲν τῷ καθ' ἡμᾶς οὐδαμῶς· ὁ γὰρ αὐτὸς ἐν ἴσῳ ἐστὼς καὶ ἀκίνητος, καὶ διαφεύγει τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν (τὴν αἰσθησιν)· τοῖς δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπαντῶσι τε καὶ συμπιπτοῦσιν. Καὶ τοῦτο ἐστὶ δόγμα Θεοῦ παλαιόν τε καὶ πάγιον, σκότος εἶναι ἀποκρυφὴν αὐτοῦ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἡμετέρων κεχρμένων· καὶ τὰ πολλὰ μὴ καθορᾶσθαι τῆς αὐτοῦ διοικήσεως, πλὴν ὅσον ἐν ἀμυδροῖς αἰνίγμασι καὶ φαντάσμασιν· εἴτε συστέλλοντος τὸν τύρον ἡμῶν, ἵνα εἰδῶμεν τὸ μηδὲν ὄντες πρὸς τὴν ἀληθινὴν σοφίαν καὶ πρῶτην, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν νεύομεν μόνον, καὶ ζητῶμεν αἰετὶ κατὰ ἐκεῖθεν· ἀγχαῖς ἐναστράπτεσθαι· εἴτε διὰ τῆς ἀνωμαλίας τῶν ὄρων ἡμῶν καὶ περιτροπῆς μεταγόντος ἡμᾶς ἐπὶ τὰ ἐστῶτα καὶ μένοντα. — Πλὴν οὐδὲν ἀκίνητον, ὅπερ ἔφην, οὐδὲ διμυκλόν, οὐδὲ αὐταρκες, οὐδὲ εἰς τέλος ὅμοιον, οὔτε τὸ εὐθυμεῖν, οὔτε τὸ ἀθυμεῖν. Περιχωρεῖ γὰρ τὰ πάντα ῥᾶδίως, καὶ μεταχωρεῖ, καὶ ἀντικαθίσταται· ὡς αὖραις εἶναι μᾶλλον πιστεύειν καὶ γράμμασι τοῖς καθ' ἕδατος, ἢ ἀνθρώπων εὐημερίᾳ. Καὶ φθόνος μὲν εὐπραξίαν, συμφορᾶν δὲ ἔλεος ἵσθησιν· καὶ τοῦτο σοφῶς, κατὰ γε τὸν ἐμὸν λόγον, καὶ θαυμασίως, ἵνα μήτε τὸ ἀλγεῖν ἀπακαμύθητον ᾖ, μήτε τὸ εὖ πράττειν ἀπαιδαγωγῆτον. (αὐτόθ. 969-972).

Περὶ ἀστασίας τῶν ἀνθρωπίνων δι' ὑποδείγματος τῆς Καρχηδόνος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1208. — Λεόντ. Βυζ'. ΠΓ', 2064).

Ἀστασίαστος. Ὅσον δὲ εἰρηνικόν τε καὶ μέσον, ὑπ' ἀμροτέρων πάσχει κακῶς, ἢ καταφρονοῦμενον ἢ καὶ πολεμοῦμενον. — Ταῦτα οὖν ὀρίσαι καὶ στήσαι μάλιστα μὲν Θεοῦ, τοῦ πάντα συνδόντος· ἔπειτα δὲ καὶ ἀνθρώπων, ὅσοις τὸ

καλὸν διεσποῦδαται, καὶ τὸ τῆς ἁμοιοῦς ἀγαθὸν γνωρίζεται. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1148).

Ἀστατος καὶ **παλιμβουλιος.** Ἡ ῥάβδος ἢ καλαμίνη, ἢ ἀστήρικος βῆσις, ἢ πολυδόννητος γνώμη, ἢ βακτηρίη νομιζομένη, καὶ βέλος εὐρισκομένη. Οὔτε γὰρ ἰσχύει ὀρίσασθαι, ἀλλὰ καὶ πάση αὔρᾳ ῥιπίζεται, καὶ κατὰ κέρους θρασκύνεται παρεκτινέσθαι κ. ε. (Ἰσίδ. ΟΗ', 416). — Περὶ ἀστάτου χαρακτηῖρος. Παράλλ. μετὰ Γραφ. χωρίων, τῶν Πατέρων, καὶ τῶν Θύραθεν. (Μάξιμ. ΙΑ', 864-865). — Περὶ τῆς ἀστάτου καὶ ἀθεβίου τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καταστάσεως· καὶ τίνοι ἔοικεν ἀνωθῶτος καὶ ὁ βίος αὐτοῦ· καὶ ὅτι μάταια τὰ παρόντα, καὶ σικαῖς ἀδρανέστερα. (Ι. Παράλλ. Ἰω. Δαμασκ. ΙΒ', 1113-1136).

Ἀσταφακίς. Εἰς τῶν ἀγγέλων παρ' Ὀφρίταις αἰρετικοῖς. Τρίτης ἄρχων πύλης. (Ἐπιγρ. ΙΑ', 1345).

Ἀστεία φεύγει. Οὐκ ἔστιν ἀμάρτις τὸ ἀστεία λέγειν, ἀλλ' εἰς ἀμάρτιαν φέρεται. Διὰ τοῦτο ὁ Παῦλος φησι (πρ. Ἐφεσ. Ε', 4.) αἰωρολογία καὶ εὐτραπελία μὴ ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. (Χρυσόστ. ΜΘ', 159).

Ἀστεῖσμοι καὶ σώματα ἀπέστωσαν ἐκ τῶν ἐστιάσεων. Τίνα χρὴ παραφυλάττεσθαι τοὺς ἀστεῖσας συμβιούντας. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 436).

Ἀστεῖσος μὲν, φαιδρότης ἐν συλλόγῳ.

Ἡ δ' εὐτραπελία, φαιδρότης ἐξ ὠλογοῦ.

Λόγου δὲ μορφή ἐστιν ἡ χερητία.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 953).

Ἀστεῖος, ὁ ἐξ ἀστος καὶ μὴ ἀγρότης.

Ἀστέμβυκτον, τὸ ἀμετακίνητον παρὰ τὸ στέμβειν, ὃ ἐστὶν ὑβρίζειν καὶ συγχῶς μετακινεῖν.

Ἀστεμφές, τὸ ἀστροφές τε καὶ ἀμετακίνητον παρὰ τὸ στέμβειν, μετακινεῖν.

Ἀστέρες. Ἀστέρες διάφττοντες καὶ κομῆται· ὅτι ἐκ στροφῆς ἀέρος συμβαίνουσι, καὶ ὅτι ἀέρος μεταβολὴν καὶ ἀνέμου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σημαίνουσι. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ὅταν γὰρ πλημμύρη ὁ περὶ τὴν γῆν ἀήρ, καὶ εἰς τὸν αἰθέριον τόπον ὑπερχυθῇ, καὶ οἴσινει ὕλην τῷ πυρὶ παρασχόμενος τὸ παχὺ καὶ τεθολωμένον τῆς ἐνταυθεν ἀναφορᾶς, ἀστέρος ἐναργῆ φαντασίαν παρέχεται. (Βασίλ. ΙΑ', 1472). — Ὅτι ἀποπον τὸ οἰεσθαι τοὺς ἀστέρας αἰτίους τῶν παρ' ἡμῖν γεγονότων. (Ἐπιγρ. ΙΒ',

56. 69. 72-73. — Βασιλ. ΑΑ', 1469.) — Τι περί αὐτῶν φαίνονται οἱ περί τὴν ἀστεροσκοπίαν δεινοὶ καὶ τὴν γενεθλιακὴν. (Ψαλμ. αὐτῶν. 77-81). — Τις ἢ αἰτία τοῦ ταῦτα τὰ σημεῖα τὸν Θεὸν πεποιθέναι ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν πρῶτον μὲν, ὅτι πιστεύομεν τὰ τῆς μεγαλειότητος τοῦ νοῦ τοῦ Θεοῦ πᾶσαν γνῶσιν τὴν περί ἐκάστου τῶν ὄντων ἐμπεριειληφότος, ὥστε μὴδὲ τὸ τυχόν καὶ νομιζόμενον ἐλάχιστον λησθῆναι τὴν θεότητα αὐτοῦ. (αὐτ. 81-84).

Ἀστέρων ἐπισηματικὴ Ἀστὴρ Ἀμιδηνῶς. (Εὐσέβ. ΙΘ', 1333-1337). — Σχημα, τάξις, ρωτισμὸς, φορὰ καὶ κίνησις αὐτῶν. (ΚΑ', 1379-1393). — Ἀστέρων οὐσίαι. Φιλοσόφων γνῶμαι. (ΙΘ', 949 κ. ἑ.). — Σχημα ἀστέρων. — Εἰ ζῶα οἱ ἀστέρες. (αὐτῶν. 952). — Ὅτι οὐκ ἔχει πᾶς ἄνθρωπος ἀστέρα ὅτι οἱ ἀστέρες ἐγένοντο πρὸ τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ κατὰ εἰμακρμένην. (Ἀθων. ΚΖ', 1364-1365). — Ἐκ τῶν ἀστέρων οὐδὲ ἔστι τὰ ἡμέτερα στοχασάσθαι. (Καισαρ. ΑΗ', 973-997). — Ἀστέρων μέγιστος καὶ ἡλίος. (αὐτῶν. 976).

Εἰς τὸ εἰρημένον περί τῶν ἀστέρων ἂ Ἀ ἀπένειμε ὕπερ τοῦ Θεοῦ σὺν αὐτῷ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ. Ἄκουε τοίνυν ἀπένειμε πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς παιδείαν, πρὸς γνῶσιν, ἵνα ἐκ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς καλλονῆς τῶν κτισμάτων ὁ γενεσιουργός, ἀράκτος ὢν, θεωρητῆται. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1032). — ἌΚαὶ μὴ ποτε ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πληρηθεὶς προσκυνήσῃς αὐτοῖς, καὶ λατρεύσῃ αὐτοὺς. (Λευτερ. Δ', 19).

Ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζῶρος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. (Ἰσίδ. 13. Μετρομικρῶς τοῦτο εἰρηται περί ἀνθρώπων κατὰ προκρίσειν ἀμικρανόντων. Πραγματεία περί τούτου καὶ περί τῆς κινήσεως πλανητῶν καὶ ἀπλανῶν ἀστέρων. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1109-1116). — Ἀστέρες πλανῆται καὶ νεφέλαι ἀνυδροὶ εἰσιν οἱ τῆς εὐθείας ἐκτεπόμενοι, καὶ τὴν ἐναντίαν τῇ ἀρετῇ ὁδὸν βαδίζοντες. (αὐτῶν). — Ὅς ποιητικὸς κακῶν λεκτέον τοὺς ἀπλανεῖς ἀσεβῆς γὰρ καὶ ἄλογον. (αὐτῶν. 1116. 1108).

Τὸ τοῦ Δανιὴλ (Η', 10) ἌΚαὶ ἔπεσαν ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῶν ἀστέρων καὶ ἀπὸ τῆς δυνάμεως πῶς νοητέον; Ἄςπερ ὁ Ἀπόστολος

φησὶν, ἂ Ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ» Πρ. Φιλιπ. Β', 15, οὕτω καὶ ὁ Δανιὴλ ἀστέρας καλεῖ τοὺς λαμπροὺς δι' εὐσεβείαν, ἀρίστους δὲ διὰ πολιτείαν. Ἡ προφητεία δὲ περί Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς καὶ τῶν Μακκαβίων. (Ἰσίδ. ΟΗ', 729).

Ὅτι οὐκ εἰσὶν ἀστέρες κακοποιοὶ, ἀλλὰ πάντες ἀγαθοὶ Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ ἄρμονίαν τὸ πᾶν συνίσταται, οἱ μὲν αὐτῶν εἰσι ζῆροὶ, οἱ δὲ ὑγκρίνουσιν, οἱ δὲ ἄλλο τι ἔχουσι. Πρὸς τὰς κρίσεις αὐτῶν τοίνυν δοκοῦσι βλάπτειν κατὰ τὴν ἐνέργειαν, οὐ κατὰ τὴν πρόθεσιν, καὶ ὅτι τὰς ἀκράτους αὐτῶν δυνάμεις οὐχ ὑπομένοντα τὰ ἐν τῇ γῇ βλάπτονται, ὡς καὶ ὀρθλαμοὶ ὑπὸ σφοδρότητος φωτός. (Ἰω. Λυδ. σελ. 44).

Ἀστέρες ἄπειροτες. Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐγένετο δρόμος ἀστέρων πολὺς ἀπὸ ἐσπέρας ἕως αὐγῆς, ὥστε πάντας ἐκπλήττεισθαι καὶ λέγειν, ὅτι οὐδέποτε οἰδαμὲν τοιοῦτόν τι γεγονός. (Ἰω. Μακκ. ΙΖ', 692).

Ἀστέρις, ἢ καὶ Ἀστερίς, νῆσός τις οὕτω κληθεῖσα, μεταξὺ Κεραλληνίας καὶ Ἰσθμίου. — καὶ πόλις Λυδίας. (Στέφ. Βυζ.).

Ἀστέρις, μέντις τῶν ὑπερβορείων. (Εὐσέβ. ΚΑ', 384).

Ἀστέριον, πόλις τῆς Θεσσαλίας. (Α.Ε.).

Ἀστέριος, Οὐρβανὸς πάππς Ῥώμης. (Ι').

Ἀστεριος ὁ τῆς Ἀρείας λύσεως ὑπακιστητής, Καππαδόκης καὶ κακοήθης ἄνθρωπος. (Ἀθων. ΚΓ', 716). — Συνέγραψεν ὑπὲρ Ἀρειανῶν συνταγματίων καὶ τὰς Ἐκκλησίας Συρίας περιήρηστο. (αὐτῶν. 713). — Κατὰ θέλησιν τοῦ Πατρὸς φησὶ τὸν Ἰὼν γεννηθῆναι. (αὐτῶν. 449). — Χωρὶς αὐτοῦ βλάσφημα (αὐτῶν. 225). — Ἐν ἔλεγεν εἶναι τὸ ἀγέννητον. (αὐτῶν. 77. — ΚΕ', 437. — Φώτ. ΡΑ', 1161. ἔνθα Ἀστέριοι πόσοι γεγονάσι, καὶ τίς ἡ δόξα αὐτῶν).

Ἀστέριος ἐπίσκοπος Πέτρως τῆς Ἀραβίας ἀποσχίζεται τῶν Ἀρειανῶν. (Ἀθων. ΚΕ', 333). — Ἐξορίζεται ὑπ' αὐτῶν εἰς Λιβύην. (αὐτῶν. 713). — Παρσευθῆ κατὰ τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Σύνοδον, καὶ ἐστάλη εἰς Ἀντιόχειαν. (ΚΓ', 796-797).

Ἀστέριος ἐπίσκοπος Ἀμικσεικς, τὸ θρέμμα τῆς Ὀρθοδοξίας διδάσκει τὸ ποιμνιον, ῥιλοπονίσται περί τῶν ἀρετῶν, δεῖκνυται θεαρε-

στου πολιτείας καταγώγιον. Συγγράμματα αὐτοῦ. (Μ', 155-480.—Φώτ. ΡΑ', 1161).—²Ἀστερίου εἰς μαρτύριον τῆς πνευρήμου Εὐφημίας ἔκφρασις. (Μ', 333-337).—Προτροπικὸς αὐτοῦ. (Φώτ. ΡΔ', 201-224).

³**Ἀστερίσκος**, σημεῖον. Ὅτι παρετίθετο τοῖς ἄριστα περρασμένοις διηρητοῖς ἔπεσιν, ὁ βελλὸς δὲ τοῖς ἀθετουμένοις. Ὁ βελλὸς δὲ ὁμοῦ καὶ ἀστερίσκος τοῖς ἄριστα μὲν περρασμένοις, μὴ κατὰ χώραν δὲ καίμεινους.

⁴Ἀστερίσκος καὶ ἔβελλός καὶ διάφορα συμβολικὰ σημεῖα ἐν στενογραφίᾳ. (Ἐπιφάν. περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν. ΜΓ', 237-256).

⁵**Ἀστερισμοί**. Περί τῆς αἰτίας τῆς τούτων καθιέρωσης, καὶ ὀνομασίας αὐτῶν. (Νόννος· Ἀβδζ· ΑΓ', 1036-1037.—Κοσμ. Ἱεροσολ. ΔΗ', 461-464.—Καισάρ. αὐτόθ. 977).

⁶**Ἀστερόεις** οὐρανός, ὁ ἀστέρας ἔχων ἀστερόεις δὲ οἶκος ἢ θώραξ, ὁ λαμπρὸς καὶ ἄστρῳ εὐικός. (Αεξ. Εὐσταθ.).

⁷**Ἀστεροπῆ**. Ἀστεροπῆ· καὶ βροντῆς μυθολογία. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΔΗ', 492-493).

⁸**Ἀστερουσίαι**, ὄρος Κρήτης, καὶ πόλις περὶ τὸν Κνώκασον. (Αεξ. Εὐστ.—Στέφ. Βυζ.).

⁹**Ἀστὴρ** παρὰ τὸ αἰθεῖν λέγεται, καὶ ὅτι διακρίει ἄστρου.—Ἄστρου, περιεκτικὸν τι ἀστέραν ζῶδιον σημαίνει, ἀστὴρ δὲ ἐν μόνον ὄμμα. (Αεξ. Εὐσταθ.—Βασίλ. Α', 585-588).

¹⁰Ἀστὴρ καὶ ἄστρου γινώμει μαθηματικῶν καὶ ἀστρολόγων. (Παρ' Εὐσεβ. ΙΘ', 952 κ. ε.).—Ἀστὴρ δὲ κατὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν φανεῖς, ὁποῖος ἦν; Τὸν ὀφθέντα ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καινὸν εἶναι νομίζομεν, καὶ μηδενὶ τῶν συνήθων παραπλήσιον, οὔτε τῶν ἐν τῇ ἀπλανεῖ, οὔτε τῶν ἐν ταῖς κατωτέροις σφαίραις· ἀλλὰ τῷ γένει τοιοῦτον γεγόνει, ὁποῖος κατὰ καιρὸν γινόμενοι κομῆται, ἢ δοκίμους, ἢ πωγωνίαι, ἢ πίθοι, ἢ ὅπως ποτὲ φίλον Ἑλληνιστὸν ὀνομαζέειν τὰς διαφορὰς αὐτῶν. (Ἐριγ. ΙΑ', 768-772).—Ἀστὴρ ὁ τοῦ Μάγους ὀδηγησάς οὐκ ἦν τῶν συνήθων ἀστέραν. (Βασίλ. ΛΑ', 1469-1472, περὶ ἀστέραν κινήσεως καὶ κομητῶν).—Πῶς ὠδήγει τοὺς Μάγους; Σχμπερεϊτῶν καὶ Σαδδουκαίων ἀγγέλους μὴ δεχομένων, εἰκότως ἀστέρα τὸν ἄγγελον ὁ θεοῦ Εὐαγγελιστῆς φησι. Νοερά τις καὶ λογικὴ δύναμις ὁ ἀστὴρ ἦν. (Καισάρ. ΔΗ', 973-976). ε' Ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ παιδίον». Ματθ.

Β', 9. Οὐ τὴν συνήθη πορεῖαν τῶν ἄστρων ἐποίησε ὁ φανεῖς καὶ τοὺς Μάγους ὀδηγῶν ἀστὴρ, ἀλλ' ἑτέραν τινὰ καινότεραν ἐκείνης. (Ισιδ. ΟΗ', 396).—Περὶ τοῦ τοῦ Μάγους ὀδηγοῦντος ἀστέρος, κατὰ τῶν γοήτων, ἀστρολόγων, καὶ εἰμαρμένων. (Χρυσόστ. ΝΖ', 61-64).

¹¹**Ἀστὴρ**, πόλις, βαρυντόνας, πρὸς δικαστολὴν τοῦ ἀσπὴρ προσηγοριῶ.

¹²**Ἀστιδάριος** βασιλεὺς τῶν Μήδων. (Εὐσεβ. ΚΑ', 757).

¹³**Ἀστιθῆς** ὁδός, ἡ ἄστριπτος.

¹⁴**Ἀστούξιοι**, οἱ προγόνων ἀστῶν, αὐτοὶ δὲ ζῆνοι.

¹⁵**Ἀστός**, ὅτι ἀστούς ἔλεγον οἱ Ἀττικοὶ τοὺς ἐκ τοῦ ἀστεος τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἀσάς τὰς ἐκ τοῦ ἀστεος γυναῖκας, καὶ ἀστὴρ ἑλαίαν τὴν ἐν τῇ ἀροπόλει, τὴν καὶ ἱερὰν. (Α. Εὐστ.).

¹⁶**Ἄστρα** ἀρκτῶα. Βλ. λ. Ἀρκτικά ἄστρα.

¹⁷**Ἄστρα**. Θέσις αὐτῶν καὶ ἀλληγορία. Ἦ δὲ τῶν ἄστρων θέσις οἰκονομικὰ καὶ τῶν ἔχει τῶν δικαίων καὶ εὐσεβῶν καὶ τηρούντων τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ. (Θεόφ. Ἀντιοχ. Γ'. 1077. ἔνθα τίνος τύποι οἱ ἀπλανεῖς, καὶ τίνος οἱ πλανηταί).—Περὶ ἐπιστημασίων καὶ χρόνων τῶν ἄστρων. (Γεμῖνος παρ' Εὐσεβ. ΙΘ', 844-853).—Περὶ ἀνατολῆς καὶ δύσεως ἄστρων. (Ἀχλλ. Τάτ. αὐτόθ. 993-996).

Μαντεῖα φοραῖς ἄστρων ὅτι οἱ πλανητοὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς κατ' οὐρανὸν φαστήρας μόνον ἔσεβον, μηδὲν περὶ τοῦ τῶν ὄλων Θεοῦ, ἀλλ' οὐδὲ περὶ ζῴων ἰδρύσεως, οὐδὲ περὶ δαιμονίων ἐπιστάμενοι. (Εὐσεβ. ΚΑ', 64-89. 513).—Ἄστρων λατρεία. (αὐτόθ. 161-224).—Πῶς παρὰ Θεοῦ εἰς σημεῖα ἐπέβησαν, ἐκ τῶν Ἐριγένους. (αὐτόθ. 477-505).—Πόθεν τὸ φῶς λαμβάνουσιν. (αὐτόθ. 1380. 1393).—Πλάτων περὶ ἄστρων, καὶ ὅτι ὡς θεοὺς αὐτὰ σέβειν παρκαγγέλλει. (αὐτ. 1157-1164).

¹⁸Ἄστρα καὶ εἰμαρμένη. Περὶ τῆς διὰ τῶν ἄστρων εἰμαρμένης πρὸς ἀστρολόγους γόντας. (Νεμέσ. Μ', 745-760.—Χρυσόστ. ΞΒ', 719).

¹⁹Ἄστρων δὲ φῶσις, πῦρ κύκλω περιδρόμον.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 946).

Τὰ ἄστρα οὐ πεπύγασι, ἀλλ' ὑπήρητηται τοῦ στερεώματος· ἐποχοῦμενοι μὲν τῷ αἰθέρι κομφῶτη φῶσις, ὑποβόντες δὲ τοῦ στερεώματος· τῆ μὲν ἐκείνου καταψύξει ἀναλόγως πρὸς τὰ κάτω συναθροόμενοι, τῆ δὲ ὑποκειμένη τοῦ

ἀέρος παχύτητι ἀνεχόμενοι. (Καισάρ. ΔΗ', 972-973).

Εἰς τὸ γεγραμμένον «Ἐγὼ πᾶσι τοῖς ἀστροῖς ἐνετείλαμαι», Ἰδὲ Θ', 7. καὶ εἰς τὸ «Τὰ ἄστρα δὲ οὐ καθάρει ἐνώπιον αὐτοῦ». Ἰδὲ ΚΕ', 5. Τὸ μὲν ἐνετείλαμαι πᾶσι τοῖς ἀστροῖς, κατὰ τὸ, «Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ λόγος σου δικιέμεν ἐν τῷ οὐρανῷ» Ψαλμ. ΡΙΗ', 89. ἄστρα δὲ οὐ καθάρει ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐστὶν ὅτι κατὰ μὲν τὴν ἐκουτῶν φύσιν καθάρει ἐστὶ τὰ ἄστρα, ὡς περὶ καὶ γεγένηται παρὰ τοῦ Διαιουργοῦ· αὐτῷ δὲ τῷ ποιητῇ παρεκκαλλόμενα τοσοῦτον ἀπέχει, ὅσον μύμηξ οὐρανοῦ. (Ἰσιδ. ΟΗ', 1237).

Ἄστροις σημειοῦσθαι ὁδόν. προοιμιακόν, ἤγουν μακρὰν καὶ ἐρήμην ὁδὸν βελιδίειν, ὡς οἱ πλέοντες. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἄστράβαι, οἱ κατὰ μόνας σωματικῶν τε ἡμίονοι, καὶ ἀστραβηλάται οἱ αὐτοὺς ἐλκύοντες· ὑποζυγία δὲ οἱ ὕρ' ἀμάξικις ζευγύμενοι. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἄστράβη, σέλλα, σαρμάριον, παρὰ τὸ στρέφω. (Αεξ. Εὐσταθ.). — Φώτιος ἐκ τῆς Ἑλληνίδου πρᾶγματικῆς Χρηστομαθειῶν περὶ ὀνομάτων καὶ ἰδιωτισμῶν. (ΡΔ', 316).

Ἄστραγαλίζεσθαι, ἐν ἴσῳ τῷ πεττεύειν καὶ κυβεῖν. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἄστράγγαλοι. Περὶ τῆς διὰ ἀστραγάλων παιδιᾶς καὶ τῶν ὀνομασιῶν τῶν βόλων εἴδων πώσεων τῶν ἀστραγάλων ἱστορία διεξοδικὴ καὶ διάφοροι ὀνομασίαι. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἀστράγγαλος τρεῖς σημαίνει, τὸν ἐν τῷ ποδὶ καὶ τὸν σπόνδυλον, καὶ τὸν πεττευτικὸν βόλον. (Αεξ. Εὐστ.). — Ἀστράγγαλος, γόνυ, ἐπιγονατικὸν, σκέλος κτλ. φυσιολογικῆ. (Μελέρ. Μοναχ. ΞΔ', 1117).

Ἀστράγγαλος χειρὸς. «Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρὸς». Δκινηλ. Ε', 5. Ὅραμα Βασιλάτρυ βασιλείας Περσῶν. (Ἰσιδ. ΟΗ', 856).

Ἄστραξος πατὴρ τῶν ἄστρων λέγεται. (Παρ. Εὐσεβ. ΙΘ', 936).

Ἄστραπὴ σημειώδεις περὶ τόπον τιὰ τῆς Βοιωτίας ἄρμα λεγόμενον. Ὅθεν καὶ παροιμία· ὅταν ἀστράψῃ δι' ἄρματος. (Αεξ. Εὐσταθ.). Βλ. λ. Ἄρμα.

Ἄστραπκίος Ζεὺς ἐπωνυμικῶς λέγεται παρὰ τὸ ἀστράπτειν. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἄστραπὴ. Στενοχωρούμενον τὸ πνεῦμα καὶ μὴ ἔχον διέξοδον ἀστράπτει θλιβόμενον. (Γρηγ. Νζζ. ΑΤ', 68).

Ἄστράξει ἢ ἀστρεῖς οἱ ἀστράγαλοι, οἷς παίζουσιν. Ἀστρίξει τὸ ἀστραγάλους παίζειν. Ἀστριμοῖ, οἱ ἀστράγαλοι οἷς παίζουσιν. (Α.Ε.).

Ἄστροβλήτες ἀμπελοι, Διὸς βέλη.

Ἄστρολογία. Ἀστρολογίαν καὶ γενεθλιακογίαν Χαλδαῖοι ἐφύερον. (Κλημ. Ῥώμ. Α', 1472). — Κῆρες τὴν διὰ τῶν ἄστρων πρόγνωσιν. (Γατικν. πρ. Ἑλλήνας Γ', 804). — Ἡ τοῦ Ζωδιακοῦ κύκλου γρηκρὴ θεῶν ἐστὶ ποίημα. (αὐτόθ. 825). — Καὶ Ἡσυχίος γούν (ΜΖ', 17), ὡς οὐ δυνακίμων τούτων εὐρίσκεσθαι ὑπὸ ἀνθρώπων, φησι πρὸς τὴν θυγατέρα τῶν Χαλδαίων, τῶν τετὰ μάλιτα παρὰ πάντας ἐπηγγελλομένων «Στήτωσαν δὴ καὶ σωσάτωσάν σε οἱ ἀστρολόγοι τοῦ οὐρανοῦ» ἀνγγειλάτωσάν σοι τί μέλλει ἐπὶ σὲ ἐρχεσθῆναι· διὰ γὰρ τούτων διδασκόμεθα μὴ δύνασθαι τοὺς πᾶν περὶ ταῦτα φιλομαθεῖς προδηλοῦν, ἃ βεβούληται Κύριος ἐκάστω ἔθνει ἐπαγγεῖν. (Ὀριγ. ΙΒ', 81).

Ἀστρολογία, γένεσις καὶ εἰμωρίνη. Ἀντροπὴ αὐτῶν, καὶ χλευσμός κατὰ τῶν παρεχομένων αὐτάς· ἔνθα περὶ Ζωδιακοῦ κύκλου, ἀστερισμῶν καὶ λοιπῶν οὐρανίων σωμάτων. (Μεθόδ. ΙΗ', 161-176).

Ἀστρολογίαν καὶ ἀριθμητικὴν Ἄβραμ ἐδίδασκεν Αἰγυπτίοις. (Εὐσεβ. ΚΑ', 705. — Καισάρ. ΔΗ', 976). Βλ. Ἄβραμ.

Ἀστρολογίαι, ἀστερισμοί, καὶ περὶ γενέσεως ἀνθρώπων ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἄστρων. Ἡ ἱστορία τὸν πατριάρχην Ἄβραμ ἀστρονόμω φάσκουσα οὐδέπω αὐτὸν θεοποιεῖν ἢ σέβειν τοὺς ἀστέρας παρέστησεν, ἀλλὰ πρὸς γεωργίας καὶ ἐμπορίας, αὐχμοῦ τε καὶ χειμῶνος προτέχειν αὐτοῖς πιστεύεται. (Καισάρ. αὐτόθ. 976-997).

Ἀστρολόγοι φασίν, Ἰδοῦ, καὶ τοῦ Χριστοῦ γεννηθέντος, ἀστὴρ ἐφάνη, ὅπερ ἐστὶ σημεῖον τοῦ τὴν ἀστρολογίαν εἶναι βεβαίαν. Ἀνασκευὴ αὐτῶν. (Χρυσόστ. ΝΖ', 64-65).

Ἀστρομικταῖον Κῆρες· εἰδείων. Καὶ ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς μαθηματικῆς ὁμορίας ἐλέγχεται ὁ περὶ εἰμωρίμων λόγος καὶ τῆς γενέσεως. ἔνθα περὶ ἡθῶν καὶ θῆμων παρὰ διαφόροις λαοῖς περὶ τῶν καὶ ἀνομῶν. (Εὐσεβ. ΚΑ', 464-477).

Ἀστρονομία. Ἀπτόν και ἀστρονομίας' αὐτὴ γὰρ μετὰ τῆς τῶν μεταρσίων ἱστορίας, περὶ τε σχήματος τοῦ παντός, και φορῆς οὐρανοῦ, τῆς τε τῶν ἀστρων κινήσεως, πλησιαίτερον τῆ κτιζούσῃ δυνάμει προσάγουσα τὴν ψυχῶν, εὐκταθήτως ἔχειν διδάσκει ἐπὶ τῶν ἐτείων (sic), ἀέρα μεταβολῆς, ἐπιτολῶν ἀστρων' ἐπει και ναυτιλίαι και γεωργία τῆς ἀπὸ ταύτης χρείας πεπληρωται, καθάπερ τῆς γεωμετρίας ἀρχιτεκτονική τε και οἰκοδομική. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 312).

Περὶ γεωμετρίας και ἀστρονομίας, και λογιζομένων ἐκ τῶν Ἀπομνημονεμάτων Ξενοφάντος. Ἐδίδασκει δὲ (Σωκράτης) και μέχρις οὗτου δέοι ἔμπειρον εἶναι ἐκάστου πράγματος τὸν ὀρθῶς πεπαιδευμένον. (Εὐσεβ. ΚΑ', 1221).

Γεωμετρίας γὰρ και ἀριθμητικαὶ μέθοδοι, αἱ περὶ τῶν στερεῶν πραγματεύεται, και ἡ πολυβύλλητος ἀστρονομία, ἡ πολυάστρολος ματαιότης, πρὸς ποῖον καταστρέφουσι τέλος; εἴπερ οἱ περὶ ταῦτα ἐσπουδαχότως συναίδιον εἶναι τῷ κτίστῃ τῶν ὄλων Θεῷ και τὸν ὀρώμενον τοῦτον κόσμον διανοήθησαν. περὶ ἀστρων και ἀστρονομίας. (Βασίλ. ΚΘ', 9-12). — Ἐκ πείρας δεικνύονται ὀφελίμοι αἱ τῶν ἀστρων παρατηρήσεις. Τοῦτο και ὁ Χριστός; ἐπιδοκιμάζει. (αὐτόθ. 124-125). — Ἄλλ' οἱ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδῶντες; ἐπὶ τὴν συνηγορίαν τῆς γενεθλιαλογίας τὸν λόγον ἔλκουσι, και λέγουσι προσηρτηθῆναι τὴν ἡμετέραν ζῶην τῆ κινήσει τῶν οὐρανίων κ. ε. (αὐτόθ. 128).

Γεωμετρίας μὲν γε και ἀστρονομίας, και τῆς ἐπικινδύνου τοῦ; ἄλλοι παιδείσεως, ὅσον χρῆσιμον ἐκλεξάμενοι; (Κασάριος), τοῦτο δὲ ἦν ἐκ τῆς; τῶν οὐρανίων εὐαρμοστίας και τάξεως; τὸν δημιουργὸν θαυμάσαι, ὅσον βλαβερὸν ταύτης διέφυγεν. (Γρηγ. Ναζ. ΔΕ', 761).

Ἀστρονομίαν λέγονται πρῶτοι εὐρηκέναι Βαβυλωνίαι; τὴν δὲ γεωμετρίαν Αἰγύπτιοι. ἐνθὺ περὶ μαγείας, γοητείας, και φαρμακείας. (Νόνος Ἀββᾶς ΔΓ', 1021.—Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 491.—Χρον. Πασχ. ΙΒ', 144).

Ἀστρονομικὰ πλαισίων. (Εὐσεβ. ΙΘ', 743-745.—Γεμίον εἰσκαγωγή εἰς τὰ Φαινόμενα. αὐτόθ. 747-868.—Πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν ἐπισημασιῶν. αὐτόθ. 869-913.—Ἀχιλλ. Τατ. αὐτόθ. 933-1001.—Ἰππάρχου Βιβλιοῦ και Ἀράτου και Εὐδόξου ρασινομένων ἐξηγή-

σεων. αὐτόθ. 1001-1136. — Ἐρατοσθένους. αὐτόθ. 1136-1152. — Θεοδώρου περὶ μηνῶν. αὐτόθ. 1168-1217.—Μαξίμου τοῦ Ὀμοῦλου κατόνιον περὶ τοῦ Πάσχα. αὐτόθ. 1217-1280. — Ἰσακὶ Μοναχοῦ τοῦ Ἀργυροῦ περὶ τῶν ἡλιζακῶν και σελημιζακῶν κύκλων και τῶν τούτοις ἐπομμένων. αὐτόθ. 1280-1357).

Ἀστρονόμοι. Περὶ ἀστρονόμων, μάντεων, γοητῶν, και γένεσιν ἡ εἰμαρμένην δοξαζόντων' περὶ ἀστέρων και τῆς αὐτῶν κινήσεως. Λόγος. (Εὐσεβ. Ἀλεξ. ΠΓ', 452-461).

Περὶ ἀστρονομίας, γεωμετρίας και γενεθλιαλογίας κτλ. (Θεοδῶρ. ΠΓ', 796. ΠΒ', 565).

Ἄστου κοινῶς πᾶσα πόλις, ἰδίως δὲ αἱ Ἀθῆναι περὶ τοῖς Ἀττικοῖς; ὅτι ἄστου μὲν ἡ ἀκρόπολις, πόλις δὲ τὸ ὑπ' αὐτὴν πόλισμα.

Ἀστυάναξ, κύριον, περὶ τὸ ἄστος ἀνάσσειν' και αὐτεγάς δμωνόμεως ὁ ψυχρὸς τὰ εἰς λαγνεῖαν, περὶ τὸ μὴ στίειν. (Α. Εὐσταθ.).

Ἀστυδάμας Μιλήσιος, ὅτι ὑπερφυῆς ἦν τὸ μέγεθος, και ὅτι ἀδηπάγος, και ἑμαλαεώτατος' και περὶ τινῶν αὐτοῦ ἔργων. (Α. Ε.).

Ἀστυπάλας, νῆτος ὑπὸ πλήθους λαγῶν ἐνοχληθεῖσά ποτε. Βλέπ. και λ. Ἀνάφη.

Ἀστυπολεῖν, τὸ κατὰ τὸ ἄστου ἀναστρέφεται. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἄστρορα, πόλις. Χρῆσιμα ποτὲ μεταλλάξ ἐσχηκοῖς. (Στέφ. Βυζ.).

Ἀστύριος, Ῥωματος συγκλητικὸς, ἀνήθροφιλή. (Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Κ', 677).

Ἄστυς, θριδάξ ἡ πλατύφυλλος και τετακνὴ και ἀκαυλος' ρασὶ δὲ κατὰ τὴν περὶ τῶ Ἀθηναῖο ἱστορικῶν και θριδακῶ τὴν ἐκ γενέσεως πλατύφυλλον και τετακνὴν και ἀκαυλον, ἀστέτιδα καλεῖσθαι ὑπὸ γυναικῶν, εὐνοῦχορ δὲ ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων' ἐπειδὴ, φησί, ἀσθενεῖς εἰσι πρὸς τὰ κατὰ τὴν Ἀφροδίταν οἱ συνεχῶς χρώμενοι θριδαξί. Διὸ και δοκεῖ τὸ ρυτὸν μισητὸν εἶναι τῆ Ἀφροδίτη. (Αεξ. Εὐστ.).

Ἄστυς ἄνθρωπος, ὁ ἀργὸς ἐν ταῖς συνουσίαις, και ἀστυκος οἶκος, ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν ἀνήρ, τουτέστιν ὁ ἀκαρπος και ἀγονος περὶ τὸ στίειν στερητικῶς. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἄσυγκριτία και Χαλκιδία παρθένου. Παραμυθητικαὶ ἐπιστολαὶ Χρυσοστόμου. (ΝΒ', 632.642.649.661.664).

Ἄσυγκριτες, πρεσβύτερος, φίλος Χρυσοστόμου (ΝΒ', 671.677.).

Ἄσυχυτος. Διέλογος θεολογικὸς δευτέρου ἐν τῷ Ἑρκινστῆ. (Θεοδώρ. Π', 105-220).

Ἄσυλα Ἑκκλησιῶν. (Ζώτ. σελ. 222. — Συλέσ. Ξ', 1400. — Σωκρ. Ἑκκλ. Ἰστορ. Ξ', 673. — Σωζόμ. αὐτόθ. 1533. — Ἐσέγγρ. Π', 2525. — Νεκράθ Ἰουστινιανού ΙΖ').

Ἄσυλον. Χρυσόβουλλον περὶ αὐτοῦ. (ΡΞΑ', 1115). — Ἄσυλος κληρος. Ψαλμ. ΡΙΗ'. (Θεοδώρ. Π', 1856). — Εὐσεβεῖς ἄσυλον καὶ κληρος. (ΠΒ', 996). — Ἄσυλος διδασκαλικός. (αὐτόθ. 1152). — Κληρος ἄσυλος πετρῶν δογμάτων. (αὐτόθ. 1228). — Ἄσυλος μνήμη. (αὐτόθ. 1285). — Ἄσυλος θησαυρὸς εὐσεβεῖς. (αὐτόθ. 1328). — Ἄσυλον δικτηρήσει τὴν ἀγαθὴν προθυμίαν, τὴν πίστιν τοῦ Εὐαγγελίου. (αὐτόθ. 561). — Ἄσυλος πλοῦτος ὃ ἐν οὐρανοῖς. (ΠΑ', 385). — Ἄσυλον κτήμα. (αὐτ. 1541).

Ἄσும்ბλητος, ὁ ἀσύγκριτος καὶ ἀπκράβητος.

Ἄσும்βολον δεῖπνον, καθ' ὃ ἐσθίει τις δωρεὰν καὶ δίχα συμβολῆς, ὃ ἐστὶν ἐράνου καὶ ἀσும்βολος ἄνθρωπος, ὃ δυσωσίωτιστος καὶ ἀπίσιος, ἢ ἀσυνηθὴς καὶ μηδὲν συμβεβλημένος εἰς τὴν κοινὴν ἀφείλειαν.

Ἄσும்δετον—ὅτι σχήμα ἐστὶ γοργότητος καὶ θυμῷ καὶ ἀγωνίᾳ πρέπον καὶ ὅτι ὁ ἀσும்δετος λόγος συντομωτέρως ἐστὶ τοῦ μετὰ συνδέσμου, καὶ ὅτι οἱ ἀσும்δετοι λόγοι ἀρχοντικοῦ ᾄθους εἰσὶν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄσும்φηλον ἔπος, τὸ ἀπκίδευτον καὶ βλαπτικόν, παρὰ τὸ ἄσαι καὶ σπηλῆσαι ἀσும்φηλον, καὶ τροπῇ Αἰολικῇ ἀσும்ρηλον. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἄσும்ρηλος ἄνθρωπος, ὁ ἄστορος καὶ ἀπκίδευτος.

Ἄσும்φάτεα, ὅτι κρείσσων φιλοτιμίας ἐπιστολῆς. Καὶ τὸ τοῦ θεοῦ χρητμοῦς τῶν οικειῶν λογισμῶν προτιμωτέρως ἀγειν καὶ εὐχγές καὶ δικαιοτάτων. (Ἰσιδ. ΟΗ', 773-777. 1216). — Πολλῆκις ὃ ἐπινοεῖ τις εἰς ἀσும்φάτεον ἔκφυτο, τοῦτο εὐρίσκειται χαλεπωτάτων αἰτίων συμφορῶν. Ἰπποδείγματα (αὐτόθ. 1589-1592).

Ἄσும்φάτεος Ποσειδῶν, ὁ ἀσும்φάτεος συνέγων τὴν γῆν, ὡς γαίηχος.

Ἄσும்φατος. Ὅπου γὰρ θυμιᾶται ἡ ἀσும்φατος, οὐκ ἰσχύσει στήναι ὄρις. Ἐνθα ἄλληγορικῶς τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησίας. (Ἐπιφάν. Μ', 889). — Τῶν ἀσும்φατων τινες τῶν διδασκάλων ἔρχεσαν κτῆσεν τον ἐνκν. οὐχί. Ἄλλ'

ἐν Ἀστυρίε εἰσι πηγάι, ταύτην ἀναβλύζουσαι τὴν ὕλην μεθ' ὕδατος. (Θεοδώρ. Π', 164).

Ἄσும்φάτεος ἀγορεύει, τὸ ἀπροσκόπτως, ἐκ μεταφρασῆς τῶν τοῖς ποσὶ σφαλλομένων.

Ἄσும்φάτεος καὶ ἀσும்φάτεος. Περὶ μεγέθους ἀσும்φάτεος ἱστορικῶς φυσικῆ. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἄσும்φάτεος, εἶδος φυτοῦ ἀσும்φάτεος δὲ ὁ τόπος ἐν ᾧ φύεται· ὅτι ἐν Ἄδου εἶναι μυθεύεται διὰ τῶν ἀσும்φάτεων ἄκκαρον.

Ἄσும்φάτεος, παρὰ τὸ ἄρα, πλεονασμῶ τοῦ σ. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἀσும்φάτεος ἐν ταῖς διὰ Χριστὸν θλίψεσιν οὐ δεῖ, ἀλλὰ μνημονεύωμεν τῶν δεσμῶν Παύλου. (Χρυσόστ. ΞΒ', 383).

Ἄσும்φάτεος. Βλέπ. λ. Ἀπόλυτος.

Ἄσும்φάτεος. Τί ἐστὶ τὸ, εἴη ἀγάπη οὐκ ἀσும்φάτεος. Ἴσον τῷ εἰπεῖν, τοῦ ἰδίου σχήματος οὐκ ἐκπίπτει. Σχήμα δὲ ἀγάπης τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἀπρηρημημένῃ τῆς ἀγάπης ἰδιώματα. (Βασίλ. ΑΑ', 1248).

Ἄσும்φάτεος ἐρ' ἐνός ἔργου μόνου ἀπὸ πρώτης ἀρχῆς ἐσπίρας οὐ καλόν. (Νεῖλ. ΟΘ', 576).

Ἄσும்φάτεος, Θεσσαλονίκης ἐπίσκοπος. Ἐπιστολῇ Βασιλείου πρὸς αὐτόν. (ΑΒ', 609). — Μεγάλῃν εἰδείκνυε σπουδῆν πρὸς τὸν μακκίριον Ἀθανάσιον. (αὐτόθ.). — Ἐπεμφε τῷ Βασιλεῖφι ἐπιστολὴν πλήρη ἀγάπης, καὶ τὸ τοῦ μακκίριος σῶμα, ὃ ᾔτήσατο. (αὐτόθ. 633-636). — Τὸν τῶν μακκίριος ἀγωνία θυμωσῶς περιγράφει. (αὐτόθ. 637). — Καισαρεὺς τὴν πατρίδα καὶ στυμολόγημα τῆς πατρίδος. (αὐτόθ. 637). — Βαπτίζει Θεοδόσιον τὸν Μέγαν ἐν Θεσσαλονίκῃ. (Σωκράτ. Ἑκκλ. Ἰστ. ΞΖ', 572. — Σωζόμ. αὐτόθ. 1421).

Ἄσும்φάτεος. Τὰ δαιμόνια ἀσும்φάτεος ἐρηται, οὐχ ὡς σῶμα μὴ ἔχοντα (ἔχει γὰρ καὶ σχήμα· διὰ καὶ συνκίσθηται κολάτῳ εἰς χεῖ)· ἀλλ' ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν σωζομένων σωμάτων πνευματικῶν σικῶ ὄντα, ἀσும்φάτεος ἐρηται. Καὶ οἱ ἀγγελοὶ σῶματὰ εἰσὶν ὄντα καὶ γοῦν. Ἄλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ σῶμα· ὁ γοῦν Ἀπόστολος Α'. πρ. Κορ. ΙΕ', 44. «Σπείρεται μὲν γὰρ σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται δὲ σῶμα πνευματικόν. — Πῶς δὲ καὶ αὐτὰ κολαζόμενα ψυχὰ συναισθάνονται, καὶ σῶματα οὐσαι; Φοβήθητε γοῦν, λέγει ὁ Κύριος, τὸν μετὰ θάνατον δευτάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα εἰς γέενναν βαλεῖν. Ματθ. Ι', 28. Τὸ γὰρ φαινόμενον οὐ

πυρὶ καθίρεται, ἀλλ' εἰς γῆν ἀναλύεται. Ἄντικρυς δὲ ἀπὸ τοῦ Λαζάρου καὶ τοῦ πλουτίου διὰ τῶν σωματικῶν μελῶν σῶμα εἶναι δείκνυται ἡ ψυχὴ. Λουκ. ΙΓ', 24. — Ἐτεροι Γραφικαὶ μαρτυρίαι περὶ τούτου, παρὰ Κλήμεντι Ἀλεξανδρείῃ, ἐκ τῶν Θεοδοῦτου καὶ τῆς Ἀνατολικῆς καλουμένης διδασκαλίας ἐπιτομαὶ θεολογικαί. (Θ', 664-668. 652-697. 769).

Ἀσώματα. Θεὸς δὲ κατ' ἀρχὰς οὐδὲν ἀσώματον πλὴν αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξεν, ἀνοθεῖν τὴν τῆς πολυθεΐας ὑπόνοιαν ἐκκρούμενος· ἀλλ' οὐδὲ ἡ Γραφὴ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τοιούτου τινὸς ἐμνημόνευσε, πρῶτον ἀγγέλων ἐπὶ τῆς κατὰ Ἀβραάμ διηγήσεως μνημονεύσασα· ἠνίκά λοιπὸν ἰκανῶς ἐπαιδευθήσαν ἄνθρωποι μόνον ἐκείνου ἠγεσθαι Θεόν, τῆ τε προνοίᾳ καὶ τῆ τῶν ὄψεσιν ποικιλίᾳ. (Προκόπ. ΓΑ', 184).

Ἀσωπός, ποταμὸς Βοιωτίας παρὰ τὴν ὑπῶρειαν τοῦ Κιθαιρώνας ῥέων, καὶ ὅτι τέσσαρες Ἀσωποί. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀσωτος, ὅτι ἐκ τοῦ *σίσωμαι* ἐνδείξαι τοῦ *σ* λέγεται, στερητικῶς.

Ἀσωτος; υἱὸς καὶ ἀμκρωτῶδες ἐπιστρέφων καὶ μετκωνῶν καὶ ἐξομολογούμενος· τῷ ἐπιπλάγχθῳ αὐτοῦ Πατρὶ. Ἑρμηνεῖα ἐν εἰδεί λόγου. Κλήμ. Ἀλεξ. ὑπὸ Μακκαρίου Χρυσοκεφάλου. (Θ', 757-765. — Χρυσοστόμου Λόγος εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου ΝΘ', 515-592). — Ἐτερος Λόγος εἰς τὸν ἀσωτον υἱόν. (αὐτόθ. 627-636). — Ὑπόμνημα εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου, καὶ τίνες οἱ δύο υἱοί. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 801-809).

Λόγος περὶ ἀσωτίας καὶ ἀσώτου μετὰ Γραφικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν. (Μάξιμ. ΙΑ', 984-988).

Ἀτάκτος. «Νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους. Α'. πρ. Θεσσαλ. Ε', 14. Τίνες δὲ εἰσιν οἱ ἀτάκτοι; Πάντως οἱ παρὰ τὸ τῷ Θεῷ δοκοῦν πράττοντες. (Χρυσόστ. ΞΒ', 456-462). — Ὑποδείγματα εἰς σωφρονισμὸν καὶ διδασκαλίαν. (αὐτόθ. 466-468).

Ἀτάκτως περιπατεῖν. «Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ πικρῆς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν, ἣν παρέλαβε παρ' ἡμῶν. Β'. πρ. Θεσσαλ. Γ', 6. (Βασίλ. ΑΑ', 1519).

Ἀταλαὶ παρθίνοι, αἱ μηδὲν δυνάμεναι γλῆναι διὰ τὸ τῆς ἡλικίας ἀπάλειν. (Α. Εὐστ.).

Ἀτάλαντος *Διὶ μῆειν,* ἴσος Διὶ κατὰ τὴν βουλήν.

Ἀταλάριχος ὁ Θεουδερῖχου θυγατρίδου; καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀμαλκασούθη. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Β', σελ. 12-13).

Ἀταλάφρων, ὁ ἀταλά, ὅ ἐστιν ἀπλάκα καὶ πικιδριώδη φρονῶν.

Ἀτάλλειν, τὸ εὐ τρέφειν, ὥστε μὴ τάλαν εἶναι τὸ τρεφόμενον, καὶ τὸ ἀναπαῖσιν καὶ στερεῖν τοῦ τάλασσιν· καὶ ἀτάλλειν ἐνίοτε ἀντιτοῦ *σικτῶν.* (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀταλοί, λέγονται οἱ μὴ πονοῦντες κατὰ στέρησιν τοῦ *ταλάσσειν.* (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀταξία καὶ ἀκοσμία. Τάξις τὸ πᾶν συνεστήσατο. Τάξις συνέχει καὶ τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ἐπίγεια κτλ. — Καὶ τάξιος μὲν ἐπικρατούσης, κόσμος τὸ πᾶν καὶ τὸ κάλλος ἀκίνητον. Ἀταξία δὲ καὶ ἀκοσμία, ἐν μὲν ἀέρι τοῦ; σικηπτούς, ἐν δὲ γῆ τοὺς σεισμούς, ἐν δὲ θαλάσῃ τὰς ἐπικλύσεις, ἐν δὲ πόλει τὰς οἰκοὺς πολέμους, ἐν δὲ τοῖς σώματι τὰς ἀρρώστιας, ἐν δὲ ταῖς ψυχαῖς τὰς ἀμκρτίας ἐκκινετόμησεν. — Σუნδαί μὲν γὰρ τάξις, λύσι δὲ ἀταξίᾳ, ὅταν λύσῃται τὸ πᾶν ἢ μεταποιῆσθαι παρατῆ τῷ συνδήσαντι. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 173-212). — Εἰ δὲ ἐν τοῖς ἐγκοσμίαις καλὴν ἢ τάξις καὶ ἐπιστήμη, πολλῶ δῆπου πλείον ἐν τοῖς μεγάλοις καὶ οὐρανίαις ἀρμοδιώτερον. (Γρηγ. Νύσσα. ΜΓ', 656).

Ἀταραξία. Χρησιμὰ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὅτι μέλιστα τιμαλφέεσται ἡ ἀταραξία. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 741).

Ἀτάρδητος, ὁ μὴ ταρδῶν, ὁ ἄροδος.

Ἀταρπητός, στενὴ ὁδὸς καὶ διηνεκής, καθ' ἣν οὐκ ἔστιν ἐκτραπήναι.

Ἀταρνα, πόλις μεταξὺ Μυσίας καὶ Λυδίας. *Τάρνη* δὲ Ἀχαιῶς.

Ἀτασθαλία, ἡ ταῖς αἰταῖς θάλλουσα ἀφροσύνη, ἣ ἐν ταῖς θαλίαις, ὅ ἐστιν εὐωχίαις αἰτη ἐκ παροινίας, τουτέστιν ἡ ἐπιτραπέζιος ὕβρις καὶ ἀκοσμία. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀταυρώτη γυνὴ ἡ ἀζυε, καὶ μὴ ὑπὸ ἀνδρὶ γενομένη, ὡς δάμκλις ὑπὸ ταύρω. — Ἀταυρώτος γυνὴ ἡ ἀζυε καὶ παρθένος, ἣν καὶ ἀταυρώτην λέγει ὁ κωμικός. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀτειρῆς ὁ μὴ τέρην, ἀλλὰ δυσδέμαστος, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀδαμάντινος. — Ἀτειρῆς φωνὴ ὅτι τροπικῶς λέγεται· ἀτειρῆς δὲ χαλ-

κὸς κυριολεκτικῶς, ὁ σκληρὸς καὶ δυσκατέργαστος παρὰ τὸ *τείρω*. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀτεκνία. «Ἀτεκνίαν τῆ ψυχῆ μου.» Ψαλμ. ΔΔ', 12. Ἀτεκνίην γὰρ τὴν λήθην ὠνόμασεν, ὡς διακ τῶν παιδῶν φυλακτιομένης τῆς μνήμης. (Θεοδώρ. Π', 1112-1113. ἔνθα καὶ περὶ εὐνούχων).

Ἀτεκνοὶ γονεῖς. Πολλοὶ γὰρ τοῦ Θεοῦ τῆς οἰκονομίας οἱ λόγοι, καὶ ἡμῖν ἀπόβητοι, καὶ ὑπὲρ πάντων εὐχαριστεῖν δεῖ, καὶ μόνους ἐκείνους ταλκνίζειν τοὺς ἐν κακίᾳ ζῶντας, οὗ τοὺς παιδικὴ μὴ κεκτιμένους. Πάντες δίκαιοι, πάντες ἐνάρετοι, πάντες ὑπὸ Θεοῦ μαρτυρούμενοι, ὁ τῶν στεριῶν τούτων χορὸς. (Χρυσόστ. ΝΔ', 445-446).

Ἀτέλεια. Περί ἀτελείας μοναχῶν. (Βασίλ. ΑΒ', 1020.—Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1061).

Ἀτελεύτητον. Ἀτελεύτητον λέγεται τὸ ἀτέλεις, εἴθουν ἀτέλεστον, καὶ τὸ ἀίδιον δαμνύμως.—Ἀτελεύτητος ὁ μὴ ἐπάγων τελευτὴν κατὰ πράξει, καὶ ἀτελεύτητος λόγος, ὁ μὴ τετελεσμένος ἔργω.

Ἀτελής. Ἀτελής συνθήκη λόγου. (Θεοδώρ. ΠΒ', 149. 473).

Ἀτελής, ὁ ἀδάκνως, παρὰ τὸ τέλος, ὃ καὶ ἐπὶ δαπάνῃ τίθεται.—*Ἀτελής* τὸ μήπω τελεσθῆναι, ἀτέλεστον δὲ τὸ ἀδύνατον τελεσθῆναι.

Ἀτέμβειν. τὸ στερεῖσθαι καὶ βλάπτειν, ὅτι παρὰ τὸ εἰς ἄτην ἐμβιβάζειν λέγεται καὶ ἀτέμβεισθαι παρὰ τὸ εἰς ἄτην ἐμβιβάζειν. (Α. Ε.).

Ἀτέοντα. βεβληκμένον.

Ἄτερ, χωρὶς, ὅτι ἐκ τοῦ *a* στερητικῶς καὶ τοῦ *τερ* σὺγκριταί· τὰ γὰρ χωρὶς ὄντα καὶ διεσπῶτα οὐ τείρουσιν ἄλληλα. (Α. Ε.).

Ἀτέραμνα καὶ ἀτέραμνα ὄσπρια, ἧγων δυσόψηττα καὶ ἦθος ἀτέραμνον, τὸ ὠμὸν καὶ ἀνύπεικτον καὶ ἀτέραμνα ὕδατα τὰ πικροῦντα καὶ οὕτω σκληρύνοντα, ὅτι παρὰ τὸ *τέριμν* λέγονται. (Λεξ. Εὐσταθ.). *Τέραμνον* δὲ ἀσυνθέτως, οἴκου στέγην σημαίνει.

Ἀτεράμιον ἄνθρωπος, ὁ σκληρὸς καὶ ἔτεργος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀτεράμιων ὄσπριων.—Ἀτεράμιον καρδικ. (Θεοδώρ. Π', 581. ἀτεράμιον γνώμη, ἀτεράμιονες ἄνθρωποι).

Ἀτεριμάτιστον σκάφος. (Θεοδώρ. ΠΒ').

Ἀτέραμονα, ἔσοτρακ, ἐπιθ. τὰ κυκλωτέρη, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν *τέριμα*, ὃ ἐστι τέλος.

Ἀτεροπῆς, ὅτι καὶ ἀτεροπος λέγεται.

Ἀτευξία. Ἀτευξίας τοῦ καλοῦ τίς ἡ αἰτία. Γρηγ. Ναζ. (Νικ. Δαβίδ. ΑΗ', 716).

Ἀτέχνως, καὶ ἀτεχνῶς. Ἀτεχνῶς, δίχα δόλου καὶ φανερωῶς. Ἀτέχνως καὶ ἀτεχνῶς διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ παροξύστονον σημαίνει τὸ χωρὶς τέχνης, καὶ ἀμαθῶς, τὸ δὲ περισπώμενον τίθεται ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς, καὶ ἀδόλως, καὶ καθάπαξ, καὶ καθόλου, ἀντικρυς, ἢ φανερωῶς. Ἀμμωνίος (παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 506 σημ.).

Ἄτη, ἢ βλάβη προσηγορικόν· καὶ Ἄτη κύριον, δαιμόνιον τὴν πλαττόμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν. Ἄτη θεία τις οὐσία σωματικῆς μορτικῶς, καὶ πθητικῆς ποιότητος, ἐνέργημα ἐκείνης. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄτης ἐν λειμῶνι κατὰ σκότον ἡλάσκοντες. (Συνέσ. ΞΓ', 1544).—Οἷος πέπνυται ἀναφαινομαί· τοὶ δὲ, σικαὶ ἀσποσιν, Ἄτης ἐν λειμῶνι κατὰ σκότον ἡλάσκοντες. (Θεοφύλ. Βουλγ. ΡΚΓ', 473).—Ἄτη ἐνλόγοις, ἢ διὰ λόγων ὕβρις.

Ἄτης λόφος ἐν Τροίᾳ, ὅπου ἡ Ἄτη μυθεύεται κατενεχθῆναι, ὑπὸ Διὸς ῥιφθεῖσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὃ καὶ περὶ Τροίαν πέπλασται ἐνικὶ διὰ τὰς μεγάλας τῶν Ἰλιῶν ἀτας, ὃ ἐστὶ βλάβη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀτημέλητον. Οὐδὲν ἀτημέλητον, οὐδὲ ἀκηθεμένουτον παρὰ τῆ τῶν ὄλων Θεῶν. (Θεοδώρ. Π', 192. 1305. 1373. 1785. — ΠΑ', 1933.—ΠΓ', 584).

Ἀτηρὸς λόγος, ὁ κατὰ χάλον λεγόμενος.

Ἀ-θίς, διάλεκτος, ὅτι ἐπικοινωνεῖ τῆ Ἰαδί.

Βροντὴν Ἀθθί· εἵνεκεν νύκτιπνον. . . .

(Γρηγ. Ναζ. ΑΗ', 13).

Φησὶν οὖν ὁ θεὸς Γρηγόριος, ὅτι νεόκτυπον βροντὴν ἤγαγεν Ἀθθίς, εἴτε τὴν μοῦσαν τῆς ἔξης γλώσσης Ἀθθίδος καὶ τὸ αὐτῆς σημαίων πρὸς τὴν καλλιπέικαν καὶ τέχνην ἐναρμόνιον, εἴτε τοῦ λόγου τοῦ οἰκείου σοριστοῦ Προαιρεσίου νεόκτυπον ὡς βροντὴν κατὰ τὴν Ἑλλάδα φερομένης, καὶ νέου τὴ βροντῶντας. ἔνθα περὶ βροντῆς καὶ ἀστραπῆς, καὶ τῶν κατασκευαστῶν τούτων Κυκλωπῶν. Τούτων δὲ τρεῖς εἶναι τοὺς ἐξοχωτάτους, τὸν Βρόντην, τὸν Ἀστερόπην, καὶ τὸν Ἀργην. (Κοσμ. Ἱεροσολ. αὐτόθ. 535-537).

Ἀτεΐζειν, τὸ περιφρονεῖν.

Ἀτεμιαγάλαα ταβρο, ὅτι τῶν τούρων οἱ χαλεπώτατοι καὶ δι' ἀκμὴν μονάζοντες οὕτω λέγονται. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Μη ὡς περ ταῦρος καὶ ἀγέρωχος, καὶ ἀτιμα-
γέλας, τὰς ἱεράς Συνόδους ἀτιμάζει· ἀλλὰ μέ-
γιστον ἡγοῦ κόσμον τὸ τοῖς ἀγίοις συναγελά-
ζεσθαι. Τοῦτο γὰρ οὐ μόνον κόσμον, ἀλλὰ καὶ
ἀσφάλειαν προξενεῖται πρὸς τὸ μὴ θηριάλωτον
γενέσθαι. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1597-1600).

Ἀτιμάζεις ἐκ τοῦ πρωτοτύπου *ἀτιμᾶν*.

Ἀτιμῶρητος ὁ ἀτιμος περ' Ὀμήρῳ παρὰ
δὲ τοῖς ὕστερον δ. *πολετῆματος*.

Ἀτιμος, ἀντὶ τοῦ ἀτιμῶρητος, καὶ *ἀτι-
μον* ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ ἀτιμῶς. (Α. Ε.).

Ἀτιμοί. Οὗτος ἐπηγέρθησαν οἱ ἀτιμοὶ ἐπὶ
τοὺς ἐντίμους, οἱ ἄδοξοι ἐπὶ τοὺς ἐνδόξους, οἱ
ἄρρονοι ἐπὶ τοὺς ῥορνίμους, οἱ νέοι ἐπὶ τοὺς
πρεσβυτέρους κ. ἔ. (Κλήμ. Ρώμ. Α', 213-216).

Ἀτιτάλλειν, τὸ ἀπλῶς τρέφειν, ὅτι παρὰ
τὸ *ἀτάλλειν* λέγεται κατὰ ἀντιπλακιστικόν,
ὃ δηλοῖ τὸ ἀναγκάσειν, καὶ μὴ ἔξιν *ταλάσειν*,
ὃ ἐστὶ κακοπαθεῖν.

Ἀτιτος, ἄτιμος ἢ ἀτιμῶρητος· καὶ ἄτιτος
ποιητὴ ἢ ἀνεκδικητος καὶ ἀνακρίδοτος.

Ἀτλας, οἰονεὶ τάλας, παρὰ τὸ *ταλάσειν*,
ὃ ἐστὶ *καρτερεῖν*, κατ' ἐπίτασιν, οἰονεὶ πολύ-
τλας· ἢ κατὰ στέρησιν, ὃ μὴ τεκλάσων, ὡς
ἀκάρματος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀτλας ὄρος. Εὐρύηται καὶ πληθυντικῶς Ἀ-
τλαντες λεγόμενον. Ἀτλας πατήρ Καλυψοῦς.
μυθολογία καὶ ἀλληγορική περὶ Ἀτλαντος, ὅτι
διὰ τὸ κατευστοχεῖν τῶν οὐρανίων κινήσεων
ἀνέχειν τὸν οὐρανὸν ἐμυθεύθη. (Α. Ε.).

Ἀτλαντες, ἔθνος τι Λιθυκῶν ἐσπέριον, πα-
ροικούν Ἀτλαντὶ τῷ ὄρει, ἐν ᾧ ἔθνη οὐδεὶς ἀπὸ
κυρίου ὀνόματος ἐκαλεῖτο· καὶ Ἀτλαντες ὁμο-
νύμως παρ' Ἀθηναίῳ ἀνδριάντες· τινὲς τοῦ Ἀ-
τλαντος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀτλαντικὴ πελάγη, ἢ Ὀκεανὸν ἐσπέριον.
(Θεοδώρ. Π', 1433).

Ἀτλάντιοι τί περὶ αὐτῶν μυθολογοῦ-
σιν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 113-116).

Ἀτμητον τὸ τοῦ Ἀποστόλου Α'. πρ.
Κοριν. ΙΕ', 52 «ἐν ἀτόμῳ» τὸ ἀτμητον καὶ
ἀκρικτον τοῦ χρόνου δηλοῖ. (Νετλ. ΟΘ', 88).

Ἀτιμῆς, καὶ ἀτιμῶς, ἐκ τοῦ *ἄω*.

Ἀτιμοί. Ἀτμοὶ δημιουργοὶ τῶν νεφῶν.
(Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 53-72). — Ἀτιμῶς καὶ ἐπί-
πνοια τῶν ἐπὶ μισθῷ χρησιμολογῶν, προλεγιό-
των δὲ οὐδὲν ἀληθές. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1061-
1064). — Ἀτιμῶς ὑπὸ φυσιολογικῆν ἔποψιν

γνωστὸς τοῖς πάλαι, καὶ ἔτεραι ἐφευρέσεις ὑπὸ
τοῦ φυσιολόγου Ἀνθιμίου τοῦ ἐπὶ Ἰουστινιαν-
νοῦ. (Ἄγαθ. Ἰστ. ΠΗ', 1552-1556).

Ἀτομα σώματα, φυσιολογία καὶ θεο-
λογία. πρὸς τοὺς κατ' Ἐπίκουρον, πρόνοιαν μὲν
ἀρνουμένοις, ἀτόμοι· δὲ σώματιν ἀνατιθέντας
τὸ πᾶν. (Διον. Ἀλεξ. Γ', 1249-1272. — Εὐ-
σέβ. ΚΑ', 1207-1289). — Περὶ ἀτόμου καὶ
δικιπέσεως. (Ἰωάν. Δεμκακ. ΔΔ', 545-572.
573-676. — Θεοδώρ. ΠΓ', 33).

Ἀτονία. Ἀτονία δυνάμειος εἰς ἐνέργειαν.
(Θεοδώρ. ΠΑ', 437). — Δι' ἀτονικὴν ἀπέχεσθαι
ἀφροδισίων. (Α. Ε.).

Ἀτοπα. Λογισμῶν ἀτόπων καθαρῶσειν.
(Θεοδώρ. Π', 1032. — ΠΒ', 81. 105. — Ἀτο-
πία. ΠΑ', 1152. 792. — ΠΒ', 65. 260).

Ἄτος, ὁ ἀκέραιος ἐκ τοῦ ἄατος κέρρα-
ται, ὃ παρὰ τὸ ἄσαι, ὃ ἐστὶ *κορέσαι*.

Ἄτοσα. Πρώτην ἐπιτολὰς συντάξει Ἀ-
τοσιν φησὶν Ἑλλάνικος τὴν Περσῶν βετί-
λισαν. (Κλήμ. Π', 789. — Τατιν. Γ', 805).

Ἀτραμύστιον πόλις, ἢ καὶ Ἀδραμύν-
τειον. Ἀθηναίων ἦν ἀποικία.

Ἄτραξ, πόλις ὑπερκειμένη Ἀργίσιος τῆς
ἐπὶ τῷ Πηνειῷ.

Ἄτραπίξεν, τὸ βεδίζειν ἢ ὀδοποιεῖν.

Ἄτραπιτός, ἢ μὴ ἔχουσα ἐκτροπήν ὁ-
δός, ἢ στενὴ καὶ εὐθεία. Βλ. καὶ Ἀτραπιτός.
καὶ παροιμία, Ὅσοδ' παρούσης τῆν ἀτραπὸν ζη-
τεῖς ; — Ἀτραποὶ πλάνης πολυσχιδεῖς. (Θεο-
δώρ. ΠΑ', 349).

Ἀτράφαξος ἢ ἀδράφαξος, τὸ χρυσολά-
χων.

Ἀτρακέος αἷμα, τὸ ἀληθές καὶ μὴ φαν-
τασιώδες. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Παρὰ τὸ α στερ.
καὶ τὸ *τρέω*, τὸ φοβοῦμαι· ὁ γὰρ τῇ ἀληθείᾳ
χαιρών, οὐ μόνον οὐκ αἰσχύνεται λαλῶν ἐναν-
τίον ὧν ἂν λέγοι, ἀλλ' οὐδὲ φοβεῖται. (ΠΖ',
3749 σημ. εἰς Σωφρ. Ἱεροσολ. — Εὐστ. Θεσσαλ.
ΡΑΓ', 545).

Ἀτρέμας, ἐπιρρ. ἀντὶ τοῦ ἡσύχως· ἀ-
τρέμας ἦσθαι, ἀντὶ τοῦ βεβασίως· ἢ ἡσύχως μέ-
νειν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀτρεπτον. Ἀτρεπτόν ἐστι τὸ ἀεὶ ὡσαύ-
τως ἔχον. (Ἀθων. ΚΗ', 549. — Ἀνκστ. Σιν.
ΠΘ', 77). — Ἀτρεπτον τὸ θεῖον καὶ μακάριον.
(Θεοδώρ. ΠΒ', 828). — Καὶ τῶν μὲν σωμάτων
ἀρθάρτων, τῶν δὲ ψυχῶν ἀτρέπτων. (ΠΑ',

668.—ΠΓ', 521).—Ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι εἶ καὶ ἀθάνατος, ἀλλ' οὐκ ἀτρεπτος· μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασιν ἀτρεπτος. (αὐτόθ. 1381).

Διάλογοι θεολογικοί, Ὁρθόδοξος καὶ Ἐρηνιστής. Α' "Ὅτι ὁ Θεὸς Ἄλογος ἀτρεπτος. (Θεοδώρα. ΠΓ', 32-105). Β' "Ὅτι ἀλόγυτος. (αὐτόθ. 105-220). Γ' "Ὅτι ἀπαθής. (αὐτόθ. 220-317).—Ἀποδείξεις διὰ συλλογισμῶν ὅτι ἀτρεπτος ὁ Θεὸς Ἄλογος. (αὐτόθ. 317-336).

Ἄτρεψς· ὅτι δείξας τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον ἐναντίον τῷ οὐρανῷ ἐτιμήθη ὡς σοφός.—Ἄτρεψς ἐπεκαλεῖτο πῆρς ὁ κλέψας ἄρνιον.—Ἄτρεψς χρυσόμαλλον ἄρνιον. Βλ. λ. *'Aprior*.

Ἄτρεψς διὰ τὸ ἀτηρῆν τινα γεγονέναι τὸ ἦθος οὕτως ἐκλήθη· ἔνθα ἐτυμολογία ἑλληνικῶν καὶ ἐν τῇ Γραφῇ ἀναφερομένων ὀνομασίων. (Εὐσέβ. ΚΑ', 852-864).

Ἄτροφία. Ἄτροφία τῆς ψυχῆς ἢ ἄγνοια, τροφὴ δὲ ἡ γνῶσις. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 500-501).

Ἄτρούγετος, ἐπίθετον κατὰ θαλάσσης καὶ πυρὸς καὶ ἀέρος, παρὰ τὸ μὴ τρυᾶσθαι.

Ἄτρυτος ἐν πόνοις λέγεται, ὅν οὐ τείρουσιν οἱ πῆνοι, παρὰ τὸ τρώειν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄτρυτώνη Ἀθηναῖα, ἢ ἄτρυτος, ὅ ἐστιν ἀτειρής παρὰ τὸ τρέω τρώδην τὸ τρώω. (Α.Ε.).

Ἄττα, προσφώνημα νεωτέρων πρὸς πρεσβυτέρους, ὅτι τῆς Θετταλῶν ἐστὶ διαλέκτου, καὶ ὅτι πρὸς τροφία λέγεται· *Τέττα* δὲ πρὸς φίλους.—ὅτι προσφώνημα ἐκ νεωτέρου ἀδελφοῦ πρὸς πρεσβύτερον· καὶ ὅτι πρωτόθετός ἐστιν ἡ λέξις καὶ ἀκίνητος καὶ ἀνεμνήνευτος. (Λεξ. Εὐσταθ.). Βλ. *Ἄπτα*.

Ἄττα. Βλπε *Ἄσσα*.

Ἄττάγας καὶ *ἀεταγὰς*, πτηνὸν τι· ὁ καὶ ἀτταγής, ἕως, καὶ ἀτταγῆν, ἦνος.

Ἄττάγανα ἢ *Ἀττάγανον*, κώμη Καππαδοκίας. (Βασίλ. ΑΒ', 1016).

Ἄτταλεστάτης Μιχαήλ. (ΡΚΖ', 7-322).

Ἄττάλλευς ἐκ τοῦ ἄττειν καὶ *ἄλλεσθαι*, ταυτοδυνάμων λέξεων.

Ἄτταλος, μάρτυς, καὶ τὰ κατ' αὐτόν. (Εὐσέβ. Κ', 436).—*Ἀτταλος* Περγαμηνός, ἕτερος μάρτυς. (αὐτόθ. 416. 428).

Ἀτταλος βασιλεὺς Ῥώμης, ὃν Ἀλάριχος πρὸς ἐμπαιγμῶσι ἀναδείκνυσι καταπαίζων τῆς βασιλείας· καὶ ὃν μίαν ἡμέραν, ὡς βασιλεὺς δουροφρούμενον προέπειν ἐκέλευε· τὴν δὲ ἄλλην ἐν δούλου τάξει φανέσθαι παρεσκεύαζε. (Σω-

κράτ. Ἑκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 756.— Σωζόμ. 1612).

Ἄττιράχος, ταυτὸ τῷ *γ'όθιον*, ὅ ἐστιν ἄρτου θραύσμα ἢ τὸ ὑπὸ κάτω τοῦ ἄρτου.

Ἄττειν. Ἄττει εἰς πᾶσαν παρνομίαν ὁ ἀμικρωτός. (Θεοδώρα. Π', 932).— ἄττει κατὰ τῆς χειρὸς τὸ πῆρ. (ΠΓ', 564).— ἄττειν αὐτόματον ἄνω τῶν ὑδάτων τὴν φύσιν. (αὐτόθ. 581).

ἄττειν πέρα τῶν κειμένων ὄρων. (αὐτ. 952).

γλῶττα ἄττουσα κατὰ τῆς ἀληθείας. (αὐτόθ. 880).— ἄττουσιν ὡς σκορπίοι οἱ θηρίου πατὸς ἀγριώτεροι περὶ τοὺς πέλας. (αὐτόθ. 672).

Ἄν μὲσω σκορπίων οὐ κακοικαί· οὐ δεῖ τοίνυν δεδιέναι τοὺς τοιοῦτους, κἂν δίκην σκορπίων ἄττουσι.· *Ἰεζ. Γ', 6*. (Θεοδώρα. ΠΑ', 840).

Ἄττιγοί, αἰγὲς ἄβρηνες, τράγοι κατὰ προσηγορίαν ἡλικίας οὕτω λέγονται.

Ἄττιήσους, τοὺς οἰκικοὺς ὑπερέτας τῶν ἱερῶν ὀνομάζον οἱ Ῥωμαῖοι, ἀπὸ τοῦ προσανέχων καὶ παιθαρχεῖν. (Ἰω. Λυδ. σελ. 131).

Ἄττικὴ διάλεκτος. Βλ. *Ἀτθίς*.— Ἄττικὴ γυνὴ λέγεται, Ἀθηναῖα δὲ οὐ. (Α.Ε.).

Ἄττικῆς δῆμων τινῶν ὀνόματτα καὶ ἱστορικὴ περὶ αὐτῶν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄττικῆς χώρας εὐφορικῶς κωμικῶς ἐγκωμιαζομένη. Οἱ Ἀθηναῖοι καὶ *Ἰωνες* ἐκαλοῦντο, καὶ *Ἰάονες*, καὶ Ἄττικοὶ καὶ Ἀκταῖοι δέ· ἐπεὶ καὶ ἡ χώρα ἀκτὴ καὶ ἀκταία. Ψέγονται δὲ ὡς ἅπασι χαλεποί, καθὰ αἱ ἱστορίαι δηλοῦσιν. Ἴδιον γὰρ φασὶν οἶον αὐτοῖς φρονεῖν, προπληκίζειν, ἐξοστρακίζειν, θανατοῦν, καὶ μέλιστα τοὺς ἀρίτους, καὶ μακρυτοῖσι τῷ λόγῳ Μιλτιάδης, Θεμιστοκλῆς, Ἀριστείδης, Σωκράτης, Ἀλκιβιάδης (Φωκίων), καὶ ἕτερος μυρίος ὀρμηθός. Ἐπανος δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων χώρας ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου τοιοῦτος.

Ὅφει γεμῶνος μέσου σικύου, βότρυς, δῶραν, στεφάνους ἰων, κενουρῶν ἐκτυφλοῦντα, ὧστε οὐκέτι οὐδεὶς οἶδε πνίκι· ἐστὶ τοῦ ἐνικουτοῦ. Εἶτα τινὸς εἰπόντος ὅτι μέγιστον ἀγαθὸν εἴπερ ἐστὶ δι' ἐνικουτοῦ ὅτου τις ἐπιθυμεῖ λαθεῖν, ἀντιτίθησί τις ὡς κικόν μὲν οὐκ ἐπιθυμῶν εἰ μὴ γὰρ ἦν, οὐκ ἂν ἐπεθύμουν, οὐδ' ἂν ἐδρακνῶντο. Περιχθόμενα δὲ ἦσαν ἐν τοῖς Ἀθήνησιν ἀγαθοῖς καὶ ἰσχυράς αἱ ἐκεῖθεν, τὸ πηράσθηον τῶν Ἀττικῶν. (Λεξ. Εὐσταθ.).— Εἶγον πάλοι ποτὲ αἱ Ἀθῆναι πολλὸ τὸ σεμνόν· δηλοῖ δὲ καὶ ὁ εἰπὼν γὰς Ἀθήνας *Ἐλλιάδος μουσειοῖς*, εἶτι δὲ καὶ Πίνδαρος,

'Ελλάδος αὐτὰς ἔρισμα καλέσας, καὶ Θουκυδίδης 'Ελλάδος 'Ελλάδα, καὶ ὁ Πύθιος ἔστιαι καὶ πρωταίτιον τῶν 'Ελλήνων. ('Αθήν. καὶ Λεξ. Εὐσταθ.).

'Αττικὴ καὶ 'Ακταία παρὰ 'Ακταίου. (Γαδικων. Γ', 884).—'Ακτὴ καὶ 'Αττικὴ. (Θεόφ. Ἀντιοχ. Γ', 1164).—'Αττικὴ παρὰ τῆς 'Ατθίδος. ('Επιφάν. ΜΑ', 200).

'Αττικίζεσθαι καὶ μὴ ἀττικίζεσθαι γινώμα. Πολύτροποι τῶν ἀνθρώπων καὶ αἱ περὶ τοὺς λόγους ἐπιθυμῶσι. Πραγματικαί. ('Ισίδ. ΟΗ', 1152-1153).—'Αττικίζουσα φράσις καὶ μὴ. (αὐτόθ. 1489).

'Αττικὸς, Πλατωνικὸς φιλόσοφος. Περὶ τοῦ τριμεροῦς τῆς κατὰ Πλάτωνα φιλοσοφίας ἢ ἐντελής φιλοσοφία τριχῶς διηρημένη εἰς τὸν τὸν ἡθικὸν καλούμενον τρόπον, καὶ τὸν φυσικὸν καὶ λογικόν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 845-848).—Πρὸς 'Αριστοτέλην, διενεχθέντα Μωῦσας καὶ Πλάτωνα, ἐν τῷ περὶ τοῦ τέλους λόγῳ. (αὐτόθ. 1304).—Πρὸς τὸν αὐτόν, περὶ προνοίας. (αὐτόθ. 1309).—'Οτι γεννητὸς ὁ κόσμος. (αὐτόθ. 1313).—Περὶ τῶν οὐρανίων πραγμάτων. (αὐτόθ. 1320-1328).—Περὶ ἀθανασίας ψυχῆς. (αὐτόθ. 1328-1336 καὶ 1337-1341).

'Αττικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μετὰ 'Αρσάκιον Χρυσοστόμου διάδοχον. (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΕΞ', 725).—Ἑλλόγγιμος ἀνήρ, καὶ τρόποι αὐτοῦ. (αὐτόθ. 741).—Διοίκησις αὐτοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τοῦ διπτύχου τῆς Ἐκκλησίας ἐνέταξεν ἦν δὲ λίαν μεταδοτικὸς, ἄνευ διακρίσεως θρησκείας. Ἐπιστολὴ αὐτοῦ περὶ τούτου πρὸς Καλλιόπην. Ἐβίδου καταλλήλους ὀνομασίας εἰς θέσεις καὶ τόπους. Βλ. λ. Ἄργυροπάτις. Τελευτὴ αὐτοῦ. (αὐτόθ. 793-797).—Γένος αὐτοῦ, παιδεία, ἦθος. (Σωζόμε. αὐτόθ. 1589-1592).—Ἐπιστολαὶ αὐτοῦ πρὸς Κύριλλον Ἀλεξανδρείας καὶ ἄλλους ὑπὲρ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. (ΕΞ' 348-361).—Συγγραμματα αὐτοῦ (ΕΒ', 637-651).

'Αττίλας ὁ τῆς οἰκουμένης πολέμιος. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 236).—Μεθύθῃ ἦν βσιλευς, καὶ ὅπως τὰ ἔωα καὶ τὰ ἑσπέρια κατέστρεψεν. (Εὐάγρ. ΠΓ', 2468).

'Αττις ὁ Ζεὺς παρὰ Βιθυνοῖς. (Λεξ. Εὐσταθ.).—Παρ' Ἑλλησι δὲ ὁ Διονύσιος. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 81.—Θ', 781).—'Αττιδος καὶ Κυ-

βέλης μῦθος. (Εὐσέβ. ΚΑ', 113).—'Αλληγορίζει αὐτοῦ. (αὐτόθ. 200. 216).

'Ατύχεσθαι τὸ παραρτῆσθαι καὶ ἐκπλήττεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ ἄττειν καὶ σκιρτῆν καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἀτῶ γέγονεν ἀτύχῳ, ὡς ἀπὸ τοῦ κλῶ, κλύω.

'Ατυχία. Ἀτυχοῦντι φάρμακον. Δὸς τι καὶ μικρὸν τῷ θεομένῳ οὐ γὰρ μικρὸν τῶν πάντων ἐπίδειξε, ἀλλ' οὐδὲ τῷ θεῷ, ἀν ἡ κατὰ δύναμιν. Δὸς ἀντὶ μεγάλου τὴν προθυμίαν. Εἰ μηδὲν ἔχεις, δάκρυσον· μέγα τῷ ἀτυχοῦντι φάρμακον, ἔλεος ἀπὸ ψυχῆς εἰσφερόμενος· καὶ τὸ συναχθεῖν γνησίως πολὺ τι κουργίει τῆς συμφορῆς. (Γρηγ. Νεξ. ΑΕ', 896).

'Ατυχοῦσι παραινέσεις μετὰ παρκαμθίως καὶ εὐχριστίας εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν. (ΑΖ', 385-388).

'Ατῶ καὶ ἀταίνα τὸ βλάπτω.

'Αυάνω τὸ ξηκίω.—Αὐάνω λίθος ἐν Αἴθω πέπλασται, παρὰ τὸ αὐκίνεσθαι, ὃ ἐστὶ ξηκίνεσθαι τοὺς νεκρούς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

'Αυαρις, τόπος τις ἐν Αἰγύπτῳ οὗτω καλούμενος. (Εὐσέβ. ΚΑ', 836).

'Αυγαρος ὁ Ἐδεσσηνὸν τοπάρχης θεὸς καὶ Ἀγχιρος, καὶ Ἀβγαρος, καὶ Ἀκχιρος.—Τὰ περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐπιστολῆς αὐτοῦ καὶ ὅτι ὁ αυτοκράτωρ Αὐγουστος ἠδέσθη καὶ ἐτίμησεν αὐτόν. (Εὐσέβ. Κ', 120-124.—Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Α'. σελ. 206-209).

'Αυγάς, Ἥλιος, δαίμων τις οὗτος ἐναντίος τῷ Πλούτωνι. (Σχόλ. Θ', 783.—Η', 113).

'Αυγαί, πόλις Λοκίδος, καὶ ἐτέρη τῆς Λακωνικῆς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

'Αυγὴ πυρός, τὸ σέλας. Οὐχ ὅπου τὸ πῦρ, ἀλλ' ὅπου ἡ αὐγὴ αὐτοῦ ἐκινεῖται, τούτῃ δὲ φωτίζόμενος ὅπῃ τοῦ πυρὸς τόπος. (Α. Ε.).

'Αυγίτας ποιητής.

'Εκ γὰρ δῶρων πολλὰ κακ' ἀνθρώποισι πέλονται. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 224).

'Αυγουσταί. Αὐγουσταὶ αυτοκρατόρων Κωνσταντινουπόλεως σύζυγοι, ὅσα γεγονασί. (Νικηρ. Πατρ. Κωνσταντ. Ρ', 1024-1025).

'Αυγουσταῖον, τὴν ἀγορὰν καλοῦσιν οἱ Βυζάντιοι. Περιγραφή αὐτῆς. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ'. σελ. 181).—Τὸ δὲ ἐβοπωπιεῖον γουστῆσιον καλοῦσι. (αὐτόθ. σημ.).

'Αυγουσταῖος θάλαμος, μέγας βασιλι-

κὺς θάλαμος, ὁ τῆς ὑποδοχῆς. (Θεορῦλ. Σωμακ. σελ. 51).

Αὐγουστάιοι, ἐλεγκταί. διὰ τὴν ἐκλήθησαν οὕτως. (Γω. Αὐδ. σελ. 204-210).

Αὐγουστῖνος, ὁ τῶν οἰκείων αἱματι τοῦ μαρτυρίου ἐγγράφως γράψας Χριστοῦ τὰς φύσεις. ἔθνη ἀπαρβήσας τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων κατὰ Σιουήρου τοῦ Ἀκροπόλου, λέγοντος, ὅτι οὐκέτι ἀσφαλεῖς εἰσὶν αἱ τῶν ἁγίων Πατέρων φωναί. (Ἀνακτ. Σιν. ΠΘ', 113).

Αὐγουστόπολις, πόλις Φρυγίας. (Βίος Εὐτυχίου Πατρ. Κωνστ. ΠΓ', 2284).

Αὐγουστος, αυτοκράτωρ Ῥώμης· ἐβασιλευσεν ἔτη πενήτηντα καὶ ἐξ καὶ μῆνας τέσσαρας. (Χρυσόστ. Ν', 795 κ. ἑ.).—Ὁμιλία εἰς τὸ εἰσῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγουστού. «Τίκεται ὁ Χριστὸς κατὰ τὸ μὲν ἔτος τῆς βασιλείας Αὐγουστού» καὶ ἐν τῷ δεκάκωκιδεκάτῳ ἔτει, Τιβερίου βασιλευόντος, ἀνέρχεται εἰς τὸν σταυρὸν, καὶ πάσχει, καὶ ἀνίσταται, καὶ ἀνελκαμβάνεται. (αὐτόθ. 795-800). — Αὐγουστού Ὀκταδιανῶν βασιλεία. (Ζῶσ. σελ. 11). — Αὐγουστος τὸν τοῦ Σαρδικίου *Μιαντα* εἰς τὴν πέτρινον φωνὴν μετήνευκε, καὶ πῶς ἐξήλειψε ταύτην ἀφήγησις. (Γω. Αὐδ. σελ. 45-46).—Αὐγουστού πατρικὴ πρόνοια. Ἐπαυε τοὺς ἀπαίδευτους δικηκτὰς καὶ ἀρχοντας. Ἐθῆκεν ὄρον ταῖς εὐχαίαις καὶ ταῖς προαίξιν· ἐμίσει τοὺς κόλακας. (αὐτόθ. 46). — Ὀκτάβιος Αὐγουστος· Σεβαστὸς ἀνηγορεύθη, καὶ Σεξτίλιος μὴν Αὐγουστος προσηγορεύθη διὰ τὸ ἐν αὐτῷ Σεβαστὸν ἀναγορευθῆναι. (Χρόνικ. Πασχάλ. ΙΒ', 469).

Χρόνοι βασιλείας Αὐγουστού, καὶ ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. (Γ. Μαχάλλ. ΙΖ', 352).

Αὐδακτος μάρτυρ, καὶ τὰ κατ' αὐτόν. (Εὐσεβ. Κ', 768 κ. ἑ.).

Αὐδαῖν, τὸ ἀνθρωπίνως λαλεῖν· φθέγγεσθαι δὲ τὸ ἀπλῶς φωνῆν ἀφιέναι· καὶ ὅτι καὶ *αὐδασθαι* ἀντὶ τοῦ αὐδαῖν λέγεται. (Α. Εὐστ.).

Αὐδὴ ἰδίως ἢ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ εἶπουν λαλιά, παρὰ τὸ αὐτὸ τὸ φωνῶ καὶ τὸ δέω, ὃ ἐστὶ δεσμῶ, διὰ τὸ ἐναρμονίως συνδεσθῆναι φλογγῇ δὲ ἢ ἀπλῶς φωνῇ καὶ ἐπὶ ἀλόγων λέγεται. — Αὐδὴ ὅτι ἐπέλαττόν τι ἐστὶν ἢ ἡ φωνή. (Α. Εὐστ.).

Αὐδῆες, ὁ λόγῳ χρώμενος προπορικῶς,

καὶ αὐδῆντες ἀνθρώποι πρὸς διαστολὴν τῶν ἄλλων ζώων. (Α. Εὐστ.).

Αὐδῆσας γυνή, ἢ περιβόητος διὰ τὴν σύμβουμα, ἢ ἐνδοξὸς καὶ εὐγενής.

Αὐδῆσοι θεαὶ λέγονται παρ' Ὀμήρῳ ἡ Κίρκη καὶ ἡ Καλυψὼ διὰ τὸ ἀνθρωπίνῃ αὐδῇ χρῆσθαι. (Α. Εὐστ.).

Αὐδὴν χεῖρε ἀντὶ τοῦ φθέγγεσθαι· αὐτὴ δὲ ἢ αὐδὴ βρῖνε ἐκ στόματός τινος λέγεται.

Αὐδαικοί αἰρετικοὶ σχισματικοὶ ἢ Ἰουδαῖοί, τάγμα εἰσὶν. Οὗτοι δὲ ἐν μοναστηρίοις τὴν κατοικίαν κέλτηνται ἀναχωροῦντες, τάγμα ὄντες ἐν ἐρημίαις τε καὶ πλησιαιτέρον πόλεων, ἐν προσκοτείαις τε καὶ ὅποι τὰς ἐκυτῶν μονὰς ἦτοι μάνδρας ἔχουσι. Πόθεν ἐκλήθησαν, πῶς ἐσχμακτίσθησαν· ἱστορικὰ καὶ ἀνασκευὴ τῶν κακοδοξῶν αὐτῶν. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 340). — Κακοδοξία αὐτῶν περὶ τῆς εἰκόνης τοῦ Θεοῦ. (αὐτόθ.). — Διάφοροι περὶ τούτου γνῶμαι, τί ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. (αὐτόθ. 344). — Χωρὶς οἷς πειρῶνται Αὐδαικοὶ δεῖξαι τὴν τοῦ Θεοῦ εἰκόνα ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι ὑφιστάναί. (αὐτόθ. 345). — Πῶς ὁ Θεὸς ὄφθῃ τοῖς προφῆταις. (αὐτόθ. 349). — Πλάνη αὐτῶν περὶ τοῦ Πάτρχ. (αὐτόθ. 353). — Βίος αὐτῶν ἁγιώτατος, πλὴν τῶν κακοδοξῶν. (αὐτόθ. 372). — Τὴν τῶν ἄλλων κοινωτικὴν φέγγουσι. (αὐτόθ.). — Περὶ τῆς αἰρέσεως τῶν Αὐδαιῶν καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Αὐδίου ἢ Αὐδαίου. (Θεοδώρ. ΠΓ', 428-429).

Αὐδαῖος, ἢ *Αὐδαῖος*, κατὰ Θεοδώρητον, σχισματικὸς. (Ἐπιφάν. ΜΒ', 340). — Ἐχωρίσθη τῆς Ἐκκλησίας. — Ἐπίσκοπος ἐχειροτονήθη. (αὐτόθ. 341). — Γέγωνε εἰς Σκυθίαν ὑπερόριος ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίνου πέμπεται. (αὐτόθ. 372). — Ἐν Γοθθίᾳ μοναστήρια ἰδύρει. (αὐτόθ.).

Αὐδοναῖος μὴν, ὁ Ἰανουάριος· περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν ἐσθ. μηνῶν, τῆς συλλήψεως τῆς Ἐλισάβετ, καὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ τῆς εορτῆς τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. (Χρυσόστ. ΜΘ', 358).

Αὐδεν τὸ *φαεῖν* καὶ τὸ *καλεῖν* ὀνομαζόμενα.

Αὐδῆδεκα. Ἀπαγορεύσεις γογγυσμοῦ, καὶ αὐθαδεῖας, καὶ ὑπερφανείας, καὶ θρασύτητος. (Διατ. Ἀποστ. Α', 1004-1005).

Αὐθῆδεκα, ἀτοπαρῆσκα, παρὰ τὸ *ἀδῆν*, ὃ ἐστὶν ἀρέσκειν. (Αἰξ. Εὐσταθ. — Γρηγ. Νζ', ΔΖ', 951).

«Αυθάδεις, ἀλαζόνες, ὑπερήφρονι ἐδόνται τῆς ἐαυτῶν ὁδοῦ τοὺς κερπούς, καὶ τῆς ἐαυτῶν ἀσεδείας πλησθήσονται.» Παροιμ. Α', 23. 31. (Κλήμ. Ῥώμ. Α', 325).

Αὐθαξίρετος. Αὐθαξίρετος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ ἀδοῦλωτος πρὸς ἐκλογὴν βίου. Παράθεσις ἐπιπλήζοντων εἰς Θεὸν καὶ ἀπίστων, καὶ ταῖα θυσίαι εὐαρεστοῦνται καὶ προσφοραὶς ὁ ἀνευθεῖς Θεός. (Κλήμ. Θ', 420 κ. ε.).

Αὐθέντης ἐκ τοῦ αὐτοῦντης κατὰ ἀντιστοιχίαν λέγεται. Αὐθέντης οὐχ ὁ δεσπότης, ἀλλ' ὁ αὐτοῦντης, ὁ ἐστὶν αὐτοφόντης, καὶ αὐτοχειρὶς φονεύς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αὐθημερινός σοφός, ὁ αὐτοσχέδιος· ὅτι παρὰ τὸ αὐθημαρ λέγεται.

Αὐθι ἐν ἴσῳ τῷ αὐτόθι· αὐθις καὶ αὐθι χωρὶς ς, καὶ αὐθεν μετὰ τοῦ ς· αὐθις τὸ πάλιν καὶ τὸ εἰς τοῦπίσω καὶ τὸ ἐκ δευτέρου, καὶ ὅτι αὐθις λέγεται Ἰωνικῶς. (Λ. Εὐσταθ.).

Αὐθόματιμοι λέγονται οἱ τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντες.

Αὐλαία ἡ ἀλλή, κατὰ παρρωγὴν.

Αὐλαξ ἡ τοῦ ἀρότρου τομῆ εἰς μῆκος, παρὰ τὸν αὐλόν, ὁ δηλοῖ ἐπιμήκη παράταξις.

Αὐλαεὶς θύρα, αἱ ἐξω τοῦ προδому πρὸς αὐτῇ τῇ αὐλῇ.

Αὐλή παρὰ τὸ αὐ, ὁ ἐστὶ πνέω, λέγεται, ἐπενθέσει τοῦ υ. *Αὐλή* συνεδοχικῶς ἡ ὅλη οἰκία· κυρίως δὲ τόπος διακινούμενος, ὁ ἐστὶν ὑπαίθρος, πρὸ τῶν μεγάλων οἰκῶν, καὶ αὐλαὶ τὰ βρασίλεια διὰ τὸ μεγάλους ἔχειν πρὸ τῶν οἰκῶν ὑπαίθρους τόπους. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αὐλήσεις. Αὐλήσεων προσηγορία, κῶμος, ἐπιφαλλος, χορεῖτος, καλλίνικος, πολεμικόν, ἠδύκωμος, σικυνοτύρβη, θυροκοπιὸν τὸ καὶ κρουσίθυρον, κνησιμός, μόθων, ἂ καὶ μετ' ὀρχήσεως ἠλεῖτο. (Λεξ. Εὐσταθ.). Ἀθηναῖος.

Αὐλητικὸς κάλαμος, ἐκ τοῦ Μέλανος ποταμοῦ.

Αὐλική ὑπόκρισις. (Ἰουλιανὸς παρὰ Βασιλίῳ ΑΒ', 341).

Αὐλεζόμενα βόες, αἱ μὴ ἀγριαί, ἀλλ' ἐν ἐπαύλει διαύγουσαι.

Αὐλιος ἀσθήρ ἐπιθετικῶς, ὁ ἐσπερινός, ὁ αὐλλέσθαι ποιεῖν τὰ ζῶα.

Αὐλις, ἀντὶ τοῦ κοίτη καὶ κατασκήνωσις, ἐν ἴσῳ τῷ αὐλή· καὶ ὅτι βρύνεται πρὸς διαστολὴν τοῦ *Αὐλλί*.

Αὐλός. Περὶ προσηγορίας διαφόρων αὐλῶν. (Λεξ. Εὐσταθ.).—Ἔστι δὲ ὁ αὐλὸς ὄργανον μουσικῶν πνεύματι συναγεγῶν πρὸς τὴν μελωδικῶν χρώμενον. Διόπερ οἶμαι πάντα ἄγιον Προφήτην αὐλὸν τροπικῶς ἐνομαζέσθαι διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀγίου Πνεύματος κίνησιν. (Βασίλ. ΚΘ', 321).

Αὐξάνεσθαι. «Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν.» Αὐξάνεσθε, ἵνα μὴ ἐν ἐνὶ περιορισθῇ ἡ κτίσις· πληθύνεσθε, ἵνα μὴ εἰς ἓν, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλοὺς· καὶ πληρώσατε τὴν γῆν· πληρώσατε δὲ οὐ τῇ κατοικίῃ· οὕτω γὰρ ἂν ἐστενοχωρήθηνεν ζῶντες, ἡ τὸσαύτην ἡ γῆ, ὅση ἡμεῖς ἐκμετρεῖ· ἀλλὰ πληρώσατε τὴν ἐξουσίαν κ. ε. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 272-277).

Αὐξάνεσθαι. Διπλῆ ἐστὶν ἡ αὐξῆσις, ἡ μὲν σώματος, ἡ δὲ ψυχῆς. Ἄλλ' ἡ ψυχῆς αὐξῆσις, ἡ διὰ τῶν μαθημάτων εἰς τελείωσιν προσθήκη· σώματος γὰρ αὐξῆσις, ἡ ἀπὸ μικροῦ εἰς τὸ καθῆκον μέτρον ἀποκατάστασις. Αὐξάνεσθε τοίνυν τοῖς μὲν ἀλόγοις ζώοις, κατὰ τὴν τοῦ σώματος τελείωσιν, κατὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τῆς φύσεως εἰρηται, ἡμῖν δὲ αὐξάνεσθε κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατὰ τὴν προκοπὴν τὴν εἰς Θεὸν οὖσαν, οἷος ἡ Παύλος, τοῖς μὲν ἐμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, τῶν δ' ὀπίσθεν ἐπιλανθάνομενος. (αὐτόθ. 281).—Αὕτη ἐστὶν ἡ αὐξῆσις τῶν θεωρημάτων, εὐσεβεῖας ἀνάληψις, ἡ τοῦ πλείονος ἔκτασις, τὸ ἐπορεύεσθαι ἡμεῖς ἀεὶ τῶν ὄντων, τὸ προγενόμενον μὲν ἀεὶ κατόπιν ἐαυτοῦ ἀφίεναι, τὸ δὲ λεπτον τῆς εὐσεβεῖας, τοῦτο ὅση δύναιμι ἐπιζητεῖν. Αὐξάνεσθε οὖν αὐξῆσιν, τὴν κατὰ Θεὸν τελείωσιν, τὴν κατὰ τὸν ἔνδον ἄνθρωπον· πληθύνεσθε Ἐκκλησίας τῇ εὐλογίᾳ. Μὴ ἐν ἐνὶ περιγορηθῆτω ἡ θεολογία· ἀλλ' εἰς πᾶσαν τὴν γῆν κηρυχθήτω τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας. *Πληθύνεσθε.* Τίνες; Οἱ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον γεννώμενοι. *Πληρώσατε τὴν γῆν.* Σάρκα τὴν δεδομένην ἡμῖν εἰς ὑπηρεσίαν πληρώσατε ἀγαθῶν ἔργων. Ὁρθολογὸς πλήρης ἔστω τοῦ ὄραν τὰ δέοντα. Χεῖρ πλήρης ἔστω ἀγαθῶν ἔργων. Πόδες ἔστωσαν εἰς ἐπισκεψὶν ἀθηνούντων, πορευτικοὶ ὄντες ἐφ' ἂ προσήκει. (αὐτόθ. 281-284).

Αὐξέντιος ἀρειανός, ἀνήρ φιλοπράγμων μᾶλλον, ἢ χριστιανός, μὴ εἰδῶς μηδὲ τὴν

Ῥωμαϊκὴν γλῶτταν' ἐπίσκοπος Μεδιολάνου διορίζεται ὑπὸ Κωνσταντίου, ἐξορίσαντος Διονύσιον τὸν κανονικὸν καὶ εὐσεβῆ ἐπίσκοπον. (Ἀθην. ΚΒ', 784).—Πολλοὶ κακοὶ ἦν ὑπεύθυνος. (ΚΓ' 1045).—Κατεδικάσθη ἐν τῇ ἐν Ῥώμῃ συνδῶ. (αὐθθ. 1052).—Διάδοχος αὐτοῦ ἐγένετο ὁ Ἀμβρόσιος. (Σωζόμ. Ἐκκλ. Ἱστ. ΕΖ', 1348).

Αὕξεσθαι. Αὕξεσθαι ἡ ἡμέρα μέχρι μεσημβρίας λέγεται διὰ τὸ τὸν ἥλιον ἐκ τῶν ταπεινοτέρων εἰς ὕψος ἀρῆσθαι. Αὕξεσθαι κῆμα, ἀντὶ τοῦ ἐγείρεσθαι.

Αὕξοματτι, ἔθνος Ἀραβικόν. Χωρογραφία. (Φιλοσόφ. ΕΞ', 485-489).

Αὕξομας, πόλις Ἀραβίας εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ῥωμαϊκῶν ὀρίων. Χωρογραφία. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Α'. σελ. 102).

Αὕξω, ὅτι παρὰ τὸ ἔχω, ἔξω, μετὰ τοῦ ἀστερητικοῦ γίνεται ἀέζω, παρὰ τὸ μὴ ἐπέχσθαι τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας τὰ αὐξάνοντα ἀέζω οὖν καὶ κράσει ἄζω καὶ πλεονασμῷ ἀζω. (Α. Εὐστ.).

Ἄυπνος τέχνη, ἡ κυβερνητικὴ λέγεται παρὰ Λυκάφρονι. (Α. Εὐστ.)

Ἄυρα. Ἄυρα καὶ ἀναθυμιάσις διαφέρουσι. Ἄναξίμανδρος τοίνυν ὅρῳσι τὸν ἀνεμον εἶπε· τινὲς δὲ ἀναθυμιάσις ἀέρος. Ἄλλοι δὲ διαφέρειν ἀνεμον λέγουσιν αὐρας· ἀνεμον γὰρ εἶναι ὅρῳσι ἀέρος· αὐραν δὲ ἀναθυμιάσις γῆς. Ἔνθα περὶ ἀνέμων καὶ τῆς προσηγορίας ἐκείνου. (Ἀγίλλ. Τάτ. 10', 985-988).

Ἀυρηλιανὸς αυτοκράτωρ, μέλλων διωγμῶν κινῆσαι κατὰ χριστιανῶν, θείῃ δίκῃ τοὺς ἀγκύνας ἀποδεσμοῦται. (Εὐσέβ. Κ', 720).—Βασιλεὺς Ἀυρηλιανοῦ. (Ζῶσ. σελ. 42).

Ἀυρηλιανὸς καὶ Σατορνίνος στρατηγὸι Ἀρακαδίου. Ὁμιλίῃ Χρυσόστομου, ὅτε οὗτοι ἐξωρίσθησαν, καὶ Γαίνιας ἐξῆλθε τῆς πόλεως. (Χρυσόστ. ΝΒ', 413-420).

Ἀυρήλιος, ἐπίσκοπος Καρθαγένης. Ἐπιστολὴ Χρυσόστομου πρὸς αὐτόν. (ΝΒ', 700).

Ἀυρίων, ὅτι παρὰ τὸ αὐ, ὅ ἐστι λάμπω, λέγεται, ὡς καὶ ἡ ἥλιος.

Ἀύσαι, τὸ κασαι· καὶ ὅτι καὶ τὸ θιγεῖν καὶ ἀψχσθαι σημαίνει.

Ἀυσταλέος καὶ αὐσταλέος, ὃ ἐστὶν αὐστηρὸς καὶ ἀλγμῶν, παρὰ τὸ αὐ, γίνεται αὐστός, ὅθεν αὐσταλέος.

Ἀυστηρὸς παρὰ τὸ αὐ τὸ ξηραίνω γίνεται αὐστός, ὅθεν αὐστηρός.

Ἀυτάγρετον, τὸ αὐθαίρετον, ἢ τὸ αὐτόθεν ἀγειρόμενον ἢ ἀγρευρόμενον.

Ἀυτανόρος, ἀπολωλένη καὺς λέγεται, ἦγον οὖν αὐτοὶ τοὶ ἄνδρασι.

Ἀυτανέψιοι, οἱ κοινὸς ἐξάδελφοι.

Ἀυτάρ, ἐκ τοῦ ἀτάρ, ἐπενήσει τοῦ υ.

Ἀυταρέσκια, ὑπὸ ἠθικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἔποψιν· ὅτι χρὴ φεύγειν τὴν αὐταρέσκιαν· καὶ ὅτι δεῖγμα αὐθαδείας καθ' ἑαυτοῦ ἐκφέρει ὁ οὐόμενος εἶναι ἀκριβεστέραν τὴν ἑαυτοῦ ἰδίαν κρίσιν τῆς τῶν πλειόνων δοκιμασίας κ. ἐ. (Βασίλ. ΛΑ', 1021).—*Ἀυθεντεῖν,* καὶ κλινοτομίας εἰσάγειν ἐν τῇ πίστει οὐ δεῖ τινα ἑαυτῷ ἀρέσκοντα. (Ἀμμών. Ἀλεξ. ΠΕ', 1537).

Ἀυτάρκεια αὐτάρκεια βίος. Ὁ μὲν τὸν ἐγκρατέστατον καὶ αὐταρκέστατον βίον ἐλόμενος, τῇ μὲν ψυχῇ λαμπρὸς ἐστὶ καὶ μέγας, τῷ δὲ βίῳ εὐτελής. Πολλοῦ γὰρ ἀξίος ὢν, ἀναλίσκει ὀλίγα· ὁ δὲ τὸν ἀβροδίκατον βίον τιμῶν, καὶ τὴν φλεγμαίνουσαν τράπεζαν διώκων, τῇ μὲν ψυχῇ ταπεινὸς ἐστὶ καὶ μικρὸς, καὶ χαρίτων ἐρημος, τῷ δὲ βίῳ πολυτελής. Οὐδενὸς γὰρ ἀξίος ὢν πλείστα ἀναλίσκει. κ. ἐ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1021).—Ἡ πολλὴ καὶ ἀκατάπικτος τρυφὴ καὶ ἐπὶ τοὺς παρὰ φύσιν παιδοτριβεῖ ἔρωτας, καὶ πᾶσαν τοῦ μὲν σώματος τὴν ὑγίειαν, τῆς δὲ ψυχῆς λυμάνεται τὴν εὐγένειαν· ἢ ὅπως δὲ τρυφῇ, ἡ σώφρων, ἐν τῇ αὐταρκείῃ ἔγκαιται. (αὐθθ. 1345).

Ἀυτάρκεια, εὐτέλεια, καὶ λιτότης παλαιῶν ἀνδρῶν καὶ φιλοσόφων. ἔνθα προτροπὴ καὶ παρκήσεις πρὸς νέους καὶ ροιητάς εἰς ἀρετὴν δι' ὑποδειγμάτων. (αὐθθ. 1437-1444).

Ἀυτάρκεια καὶ ἀπραγμοσύνη. Ἐοικας ἀγροεῖν ὅσην ὁ ἀπράγμων βίος ἔχει τὴν εὐφροσύνην. Τάχα δὲ οὐκ αὐτὸς μόνος, ἀλλὰ καὶ οἱ τὸν αὐτὸν σοὶ βίον ἐπανηρημένοι, ἄτε μηδέποτε ταύτης γευσάμενοι κακοῦρας. (αὐθθ. 469).

Ἐπειδὴ πλείστας ἡ φύσις ἡμῶν ἀνάγκας ἔχουσα, μεγίστην ἔχει τὴν τῆς γαστρὸς (πολλὰ γὰρ ἡμῖν ἐπιτάττουσα, ἤκιστα λόγῳ πεισθῆναι βούλεται)· λογισμῷ τὴν τυρανίδα αὐτῆς περικόψωμεν, καὶ τὸ ἀχειρώτων χειρώσασθαι μηχανησώμεθα. Τοῦτο δὲ ἐστὶ, εἰ τῇ χρεῖζ τὴν ἀνάγκην θεραπεύσασκεν, καὶ τῇ

αὐταρκεῖα τὴν ἀμετρίαν κολάσασιν. (αὐτόθ. 481-484).

Αὐτάρκεια βρωμάτων. Τὸ σῶμα, ὃ βέλτιστε, τροφῆς δεῖται, οὐ τροφῆς, ὀλιγοδείας, οὐ πλησμονῆς, αὐταρκεῖας, οὐ πολυτελείας. Αἱ μὲν γὰρ καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ὠφελούσιν, ὑγίαιν καὶ ῥώμην καὶ εὐεξίαν τικτούσαι· αἱ δ' ἄμφω καταβάλλουσιν, οὐ μόνον τὴν ὑγίαιν διαφθείρουσαι, ἀλλὰ καὶ νοσήματα ἀργαλεώτατα ὠδύνουσαι. Ἀπόδειξις δὲ σαφής, τὸ τοῦς τῆς ὀλιγοδείας ἀσκητῆς τῶν τὸν ἔθροναυτο ἐλομένων βίον καὶ συνεταυτέρους καὶ ὑγιεινοτέρους εἶναι. (αὐτόθ. 500).

Αὐτάρκεια καὶ ἀφιλαργυρία πηλίκον ἀγαθόν. Εἰ καὶ μυριάς ἀνατέμεις εὐπορίας ὁδοῦς, οὐ φημι τὸν κόρον, ἀλλ' οὐδὲ τὰς ὁδοῦς, ἅς ἐπιπορεύεται, εὐρήσεις. Μισεῖ γὰρ τοὺς ἀπλήστως τὰ χρήματα διώκοντας, καὶ ἐπιροίτῃν αὐτοῖς οὐκ ἀνεγεται. Φιλεῖ δὲ μάλιστα πάντων τοὺς ὀλιγοδείκας καὶ αὐταρκεῖας τὸν ἑαυτῶν κοσμοῦντας βίον, ἀσμένως αὐτοῖς ἐπιροίτῃν. (αὐτόθ. 697).

Περὶ αὐταρκεῖας· μετὰ Γρηκτικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν. (Μάξιμ. ΛΑ', 804-805. — Ἱερὰ Παράλλ. Δαμασκ. ΛΕ', 1220-1224).

Αὐτεξούσιον. Μόνον δὲ ἐν τούτοις αὐτεξούσιον τὸν ἄνθρωπον ἐποίησεν ὁ Θεός, ἐπιτηδεϊότητα ἔχοντα δίκαιον ἢ ἀδικον γενέσθαι· ἢ καὶ τὰς τῶν συζυγιῶν ἐνῆλλαξεν εἰκόνας, μικρὰ τὰ πρῶτα παραθέμενος αὐτῶ, μεγάλῃ δὲ τὰ δεύτερα, οἷον κόσμον, αἰῶνα. Ἄλλ' ὁ μὲν παρῶν κόσμος πρόσκαιρος, ὁ δὲ ἐσόμενος αἰδιος. Πρῶτη ἀγνοία, δευτέρῃ γινώσις. (Κλήμ. Ῥώμ. Β', 85).

Τὸ ἐφ' ἡμῖν αὐτεξούσιον. Τὰς τιμωρίας καὶ τὰς κολάσεις, καὶ τὰς ἀγαθὰς ἀμοιβάς, κατ' ἀξίαν τῶν πράξεων ἐκάστου ἀποδίδουσαι διὰ τῶν προφητῶν μαθόντες, καὶ ἀληθῆς ἀποκρινόμεθα. Ἐπεὶ εἰ μὴ τοῦτό ἐστιν, ἀλλὰ καθ' εἰμαρμένην πάντα γίνεσθαι, οὔτε τὸ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶν ὄλω· εἰ γὰρ εἰμαρται τὸν δὲ τινα ἀγαθὸν εἶναι, καὶ τὸν δε φθλον, οὐδ' οὗτος ἀποδεκτός, οὐδὲ ἐκεῖνος· μεμπτός κ. ἐ. (Ἰουστίν. Γ', 393).—Οὐκ ἐστὶ καθ' εἰμαρμένην πράττειν τοὺς ἀνθρώπους ἢ πάσχειν τὰ γινόμενα, ἀλλὰ κατὰ τὴν προαίρεσιν ἕκαστον κατορθοῦν ἢ ἀμαρτάνειν. (αὐτ. 456).— Γεννητοῦ δὲ πνυτός

ἦδε ἡ φύσις, κακίας καὶ ἀρετῆς δεκτικὸν εἶναι. Οὐ γὰρ ἂν ἦν ἐπαινετὸν οὐδὲν αὐτῶν, εἰ οὐκ ἦν ἐπ' ἀμφοτέρω τρέπεσθαι, καὶ δύναμιν εἶχε. Δεικνύουσι δὲ τοῦτο καὶ οἱ πανταχοῦ κατὰ λόγον τὸν ὄρθον νομοθετήσαντες· καὶ φιλοσοφῆσαντες ἄνθρωποι, ἐκ τοῦ ὑπαγορεύειν τόδε μὲν πράττειν, τῶνδε δὲ ἀπέχεσθαι. Αὐτεξούσιον τὸ τε τῶν ἀγγέλων γένος καὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀρχὴν ἐποίησεν ὁ Θεός. Δικαίως οὖν ὑπὲρ ὧν ἂν πλημμελήσωσι, τὴν τιμωρίαν ἐν αἰωνίῳ πυρὶ κομίσονται. (αὐτόθ. 456 κ. ἐ.)

Καὶ ὕμεις οὖν ἀξιόουεν ὑπογράφοντας τὸ ἡμῖν δοκοῦν, προθεῖναι τοῦτὶ τὸ βιβλίδιον, ὅπως καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ ἡμέτερα γνωσθῆ, καὶ δύνωνται τῆς ψευδοδοξίας καὶ ἀγνοίας τῶν καλῶν ἀπαλλαγθῆναι, οἱ παρὰ τὴν ἑαυτῶν αἰτίαν ὑπεύθυνοι ταῖς τιμωρίαις γίνονται, εἰς τὸ ἐν τῇ φύσει τῇ τῶν ἀνθρώπων εἶναι τὸ γνωριστικὸν καλοῦ καὶ αἰσχροῦ. (αὐτ. 468).

Τὸ δὲ ἐκάτερον τῆς ποιήσεως (ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπου) εἶδος αὐτεξούσιον γέγονε, τὰ γὰρ φύσιν μὴ ἔχον, ὃ πλὴν μόνον παρὰ τῷ Θεῷ ἐστὶ, τῇ δὲ ἐλευθερίᾳ τῆς προαιρέσεως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκτελειούμενον· ὅπως ὁ μὲν φαῦλος δικαίως κολάζεται δι' αὐτὸν γεγονὼς μοχθηρός· ὁ δὲ δίκαιος χάριν τῶν ἀνδραγαθημάτων ἀξίως ἐπικληθῆται, κατὰ τὸ αὐτεξούσιον, τοῦ Θεοῦ μὴ παραβάς τὸ βούλημα κ. ἐ. (Τατιαν. Γ', 820).—Ἐλευθερον καὶ αὐτεξούσιον ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον. (Θεόφιλ. Ἄντιοχ. αὐτόθ. 1096).

Τὰ οὖν ἀποστάτῃα τοῦ πατρικοῦ φωτός, καὶ παραβάτῃα τὸν θεσμὸν τῆς ἐλευθερίας, παρὰ τὴν αὐτῶν ἀπέστησαν αἰτίαν, ἐλευθερὰ καὶ αὐτεξούσια τὴν γνώμην γεγονότα. (Εἰρήν. Ζ', 1111).

Αὐτίκα τὸ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶν, οὐπερ ἐπίσης αὐτοῦ τε κύριοι ἐσμεν καὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶ, ὡς τὸ φιλοσοφεῖν, ἢ μὴ· καὶ τὸ πιστεύειν, ἢ ἀπιστεῖν. Διὰ γοῦν τὸ ἐκατέρωθεν δὴν ἀντικειμένον ἐπίσης εἶναι ἡμᾶς κυρίους, τῶν αὐτὸν εὐρίσκειται τὸ ἐφ' ἡμῖν. Καὶ δι' αἶ ἐντολαὶ οἱαὶ τε γενέσθαι καὶ μὴ γενέσθαι ὑφ' ἡμῶν, οἷς εὐλόγως ἐπεταὶ ἐπαινός τε καὶ ψόγος. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1360 κ. ἐ.).

Τὸ τε αὐτεξούσιον ὁ Πλάτων ἐνδείκνυσται

διὰ τῶνδ᾽ Ἄρετή δὲ ἀδέσποτον ἦν τιμῶν
καὶ ἀτιμᾶζων πλέον καὶ ἔλαττον ἕκαστος αὐ-
τῆ; μεθῆξει. Αἰτίαι ἐλομένου, Θεὸς δ' ἀναίτιος·
κακῶν γὰρ ὁ Θεὸς οὐ ποτε αἴτιος. (Θ', 200-
201 καὶ ἐν ὑποσημείωσει ἐκ τῆς Πλάτωνος
Πολιτείας. Μὴ πᾶσι τὸν Θεὸν τὸν Θεόν, ἀλλὰ
τὸν ἀγαθόν. Τῶν μὲν ἀγαθῶν οὐδένα ἄλλον
αἰτιατέον, τῶν δὲ κακῶν, ἀλλ' ἄττα δεῖ ζη-
τεῖν τὰ αἴτια, ἀλλ' οὐ τὸν Θεόν). — Πάντα οὖν
ὅσα μηδὲν ἐκώλυν ἐκούσιον εἶναι τῷ ἀνθρώ-
πῳ τὴν αἴρεσιν, συναργὰ πρὸς ἀρετὴν ἐποίη-
σέ τε καὶ ἔδειξεν, ὅπως ἀμηχάνως καὶ τοῖς ἀ-
μυδρῶς διορᾶν δυνάμενοις ὁ τῷ ὄντι μόνος εἰς
παντοκράτωρ ἀγαθὸς ἀναφαίνεται Θεὸς ἐξ
αἰῶνος εἰς αἰῶνα σώζων διὰ Χριστοῦ. Κακίας δ'
αὐ πάντη πάντως ἀναίτιος κ. ἐ. (αὐτ. 416).

«Εἰ θέλεις τέλειος γενέσθαι.» Ματθ. ΙΘ',
21. — Οὐκ ἄρα πῶ τέλειος ἦν· οὐδὲν γὰρ τε-
λείου τελειότερον. Καὶ θειῶς τό, «Εἰ θέλεις,»
τὸ αὐτεξούσιον τῆς προσδικληγομένης αὐτῷ
ψυχῆς ἐδήλωσεν· ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ γὰρ ἦν ἡ
αἴρεσις, ὡς ἐλευθέρῳ, ἐπὶ Θεῷ δὲ ἡ δόσις, ὡς
Κυρίῳ. Δίδωσι δὲ τοῖς βουλομένοις καὶ ὑπερ-
σπουδακοῖσι καὶ δεομένοις, ἐν οὕτως ἴδιος αὐ-
τῶν ἡ σωτηρία γίνηται· οὐ γὰρ ἀναγκάζει ὁ
Θεὸς (βίβι γὰρ ἐχθρὸν Θεῷ), ἀλλὰ τοῖς ζητοῦ-
σι πορίζει, καὶ τοῖς αἰτοῦσι παρέχει, καὶ τοῖς
κρούουσιν ἀνοίγει. Εἰ θέλεις οὖν, εἰ θῶτως θέ-
λεις καὶ μὴ ἐκῶτον ἐξαπατᾷς, κτῆσαι τὸ ἐν-
δόν. «Ἐν σοὶ λείπει. (αὐτὸθ. 613).

Περὶ αὐτεξουσίου, καὶ τῶν δοκούντων ἀναί-
ρειν τοῦτο Γραφικῶν ῥητῶν λόσις καὶ ἐρμη-
νεύσις. (Ἐριγ. ΙΑ', 240-301). — «Ὅτι ὁ ἐκ προ-
γνώσεως ἀπορισμὸς οὐκ ἀναίρει τὸ αὐτεξού-
σιον. Πραγματικὴ θεολογική. (ΙΔ', 841-845).

Περὶ τοῦ αὐτεξουσίου. Διάλογος φυσιολογι-
κός καὶ θεολογικός. (Μεθόδ. ΙΗ', 240-264).
— Ἄνθρωπος γὰρ προσέλαθεν ἐξουσίαν, ἐκ-
τὸν δουλαγωγῶν, οὐκ ἀνάγκη τῆς φύσεως
κρατούμενος, οὐδὲ τῆς δυνάμεως ἀρκερούμε-
νος ὅπερ αὐτῷ κρείττον, οὐ ἔνεκα κεχαρισθῆναι
φημί. Ἴναι τι πλέον ὧν ἔχει προσλάβῃ, ὅπερ
αὐτῷ περὶ τοῦ κρείττονος ἐκ τῆς ὑπκοῆς
προσγίνεται, καὶ ὡς ὀφειλὴ ἀπαιτεῖται περὶ
τοῦ πεποιηκότος. (αὐτὸθ. 264-265).

Αὐτεξουσίον ἐστὶν ἐλευθέρω θέλησις. (Α-
θων. ΚΖ', 1364-1365). — Ὁ Θεὸς τὸν ἀνθρώ-
πον αὐτεξούσιον ἐπέλασε λόγῳ καὶ σοφίᾳ τι-

μηθέντα, πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ θεὸς τὴν ζωὴν
καὶ τὸν θάνατον. Ἴνα, εἰ μὲν θελήσει τῇ αὐτε-
ξουσιότητι τῆς ζωῆς* παραθήσῃ (sic), ζήσῃ εἰς
τὸν αἰῶνα· εἰ δὲ ἀπὸ κακῆς προαιρέσεως πα-
ραθήσῃ τὴν ὄδον τοῦ θανάτου, αἰώνιος κολά-
ζηται. Τὰ γὰρ τῆς φύσεως ἀμετάβλητα, οὔτε
τιμωρίων οὔτε τιμῆς ἄξια. Οὐδαίς γὰρ ἐνε-
κλήθη ποτὲ τὸ εἶναι λευκός, ἢ μέλας κ. ἐ.
(ΚΗ', 1401).

Περὶ αὐτεξουσίου. Ὁμιλία· ὅτι οὐκ ἐστιν αἴ-
τιος τῶν κακῶν ὁ Θεός. (Βασίλ. ΑΑ', 329-352).
Δεινὸν ἡ ἀμαρτία, καὶ νόσος χαλεπωτάτη
ψυχῆς ἡ παρκομίαι· ὑποτέμνουσα μὲν αὐτῆς
τὰ νεύρα, καὶ πυρὸς δὲ αἰωνίου γιγνομένη πα-
ράτιος. Κακὸν αὐτεξούσιον, βλάστημα προαι-
ρέσεως κ. ἐ. ἐπονται τὰ Γραφικὰ χωρία. (Κύ-
ριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 381. 409. 481).

Περὶ αὐτεξουσίου. Ὁμιλία. (Μακκάρ. Αἰγύπτ.
ΑΔ', 693. κ. ἐ.). — Οἱ πόρρωθεν τῶν τοῦ Χρι-
στοῦ μυστηρίων τυγχάνοντες, κλυδωνιζόμενοι
καὶ περιφερόμενοι ὑπὸ παντὸς ἀνέμου εἰσίν,
οἱ οὐ μόνον ἐκτουτοῖς πλανῶσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς
πλησίον ποτιζόντες ἀνατροπὴν θολερᾶν, τὴν
ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀδικίᾳ κατέχουσι· ἐν
οἷς τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν. (Πρ-
ῶμ. Α', 18-19). Μακταιωθέντες γὰρ ἐν τοῖς
δικλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ σκοτιοθέντες κατὰ
τὴν ἀσύνητον αὐτῶν καρδίαν, φάσκουσι φσι-
κὰ εἶναι καὶ ἐκ Θεοῦ γεγενῆσθαι τὰ πάθη
τῆς ἀτιμίας, ἠδονὴν λέγου φθορᾶς, καὶ θυμὸν
ἀδικον, ὀργὴν ἀπερπῆ, μὴ κατὰ Θεὸν κινου-
μένην, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἡμεῖς τοίνυν αὐτοὺς
τε καὶ τὰς φωνὰς αὐτῶν ὡς ἐκτροπὰς ἐξέσαν-
τες, ἐπιγνώμεν τὴν θολερᾶν ἡμῶν τῆς ἐ-
λευθερίας αὐτεξουσιότητος παρὰ τοῦ κτίσαν-
τος ἡμᾶς, ἵνα ἐφ' ἡμῶν ἦ τὸ καὶ τῶν κρείττο-
νων ὀρέγεσθαι, καὶ τῶν χειρόνων ἀπέχεσθαι·
οὐ γὰρ ἂν ὁ δίκαιος κριτῆς ἐκόλαζεν ἡμᾶς
ἐνεργουμένους ὑπὸ τῶν παθῶν, εἴπερ ἦν αὐτὸς
αὐτῶν ποιητής. (ΑΔ', 412 κ. ἐ.).

Ἡ τοῦ Θεοῦ σοφία ἀπειρος καὶ ἀκατάλη-
πτος οὐσα, ἀκαταλήπτως καὶ ἀνεξιχνιάστως
τὰς οικονομίας τῆς χάριτος εἰς τὸ γένος τῆς
ἀνθρωπότητος ἐξεργάζεται ποικίλως, πρὸς τὴν
τοῦ αὐτεξουσίου θελήματος δοκιμασίαν, ὥστε
φανερωθῆναι τοὺς ἐξ ὅλης καρδίας ἀγαπῶντας
αὐτόν, καὶ πάντα πόνον καὶ κίνδυνον διὰ τὸν
Θεὸν ὑπομένοντας. (αὐτὸθ. 716 κ. ἐ.).

Ὁ πλάσας ἀπ' ἀρχῆς τὸν ἄνθρωπον, ἐλεύθερον ἀρῆκε καὶ αὐτεξούσιον, νόμῳ τῷ τῆς ἐντολῆς μόνῳ κρατούμενον, καὶ πλούσιον ἐν Παραδείσῳ τρυφῆς. — Ἐλευθερία δὲ καὶ πλούσιος ἡ τῆς ἐντολῆς μόνῃ τήρησις ἦν. Πενία δὲ ἀλλοθῆς καὶ δουλεία, ἡ ταύτης παράδοσις. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 892). — Ἔθετο ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ παραδείσῳ, τῷ αὐτεξούσιον τιμῆσας, ἵν' ἡ τοῦ ἐλομένου τὸ ἀγαθὸν οὐχ ἦττον ἢ τοῦ περασχόντος τὰ σπέρματα. (ΑΓ', 324).

Αὐτεξούσιον ἐν ἀρετῇ καὶ κακίᾳ, πῶς; (Νικήτας Δασιδ ΑΗ', 720-728). — Ἐκ τῆς ἐκείνου προαιρέσεως, ἀλλ' οὐχί ἐξ ἐπιρροῆς ἀστέρων καὶ ζωδίων ἡ ἀρετὴ καὶ κακία. (Καισάρ. αὐτόθ. 988-997).

Περὶ αὐτεξούσιου καὶ εἰμυρμένης. Περὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν. (Νεμέσις. Μ', 761-817. 741-760).

α' Ἰδοὺ ἐβηκεν ἐνώπιόν σου τὸν θάνατον καὶ τὴν ζωνήν' ἐκλεξάει ὁ θέλεις. α (Ἱερειμ. ΚΑ', 8). Ἴνα τὴν αἵρεσιν λαθῶν ὁ πράττων δικαίαν καὶ τὴν κρίσιν ἀπαιτῆται, καὶ μὴ πρὸς τι βεβαιοσμένος, ἀπολογίαν τὴν βίαν καὶ τὴν ἀνάγκην τῶν πραγμάτων ἔχη, μηδὲ οὕτω πεφυκῶς ἀμειπτος τῆ φύσει μάχεσθαι μὴ δυνατόν; καὶ τὴν αἵρεσιν ἐκατέρωθεν ἔχων, κύριος, ὡν ἐν ταῖς ἐπικρίσει, τῆς οἰκίης κρίσεως τὰς εὐθύνας καὶ τὰς ἀπολογίας ἀπαιτῆται· ὁ γὰρ εἴλετο, ἐκὼν εἴλετο· καὶ διὰ τοῦτο ὑπὲρ τε τῶν ἐκονσιῶν κρίνεται, αἰρέσει ἰδίᾳ τοῖς πράγμασιν ἐπιβαλλόμενος. (Σεραπ. Μ', 908). — Αὐτεξούσιον οὐχ ἡ φύσις, ἀλλ' ἡ προαιρέσις τὸ ὀριστικὸν ἔχει. (αὐτόθ. 921). — Ἐφ' ἡμῖν, γὰρ τὸ πιστεῦσαι κεῖται καὶ τὸ μὴ πιστεῦσαι· ἔνθα δὲ ἐφ' ἡμῖν τὸ πιστεῦσαι κεῖται καὶ τὸ μὴ πιστεῦσαι, ἐφ' ἡμῖν τὸ κατορθώσασθαι καὶ ἀμυρτῆσασθαι, ἐφ' ἡμῖν τὸ ἀγαθοποιεῖν καὶ τὸ κακοποιεῖν κ. ἔ. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 1153). — Ὅτι οὐδ' ἐξ ἀρχῆς, οὐδὲ κατὰ φύσιν συνουσιωμένον, ἀλλ' αὐτεξούσιον ἔχει ὁ ἄνθρωπος τὸ παθητικόν. (Γρηγ. Νύσσα ΜΓ', 360-376). Ἐνεργεῖ ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν· εἰ τοίνυν ὁ Θεὸς ἐνεργεῖ, ἡμῶς δεῖ τὴν προαιρέσιν παρασχεῖν συγκαροτημένην διὰ παντός, ἐσφαγμένην, ἀδιάχυτον. (Αν θελήσης, τότε ἐνεργῆσει τὸ θέλειν. (Χρυσόστ. ΕΒ', 240). — Οὐ προφθάει τὰς ἡμετέρας βουλήσεις, ἵνα μὴ λυμάνεται

τὸ αὐτεξούσιον ἡμῶν. Ὅταν δὲ ἡμεῖς ἐλώμεθα, τότε πολλὴν εἰσάγει τὴν βοήθειαν ἡμῖν. — Ἡμῶν γὰρ τὸ προελεσθαι καὶ βουληθῆναι, Θεοῦ δὲ τὸ ἀνοῦσαι καὶ εἰς τέλος ἀγαγεῖν. (ΞΓ', 99 κ. ἔ.).

Ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπεῖα οὕτε ἀνεπίδεκτός ἐστι κακοῦ, οὕτε φυσικῶς κέντηται τὰ κακὰ· ἀλλὰ γνώμῃ ταῦτα προσιμένῳ, τὴν τῶν καλῶν ὑπομένει ἀπόπτωσιον. (Ἰσίδ. ΟΗ', 344.357).

Ἄρετὴ δὲ ἀδέσποτον. Καὶ τὸ αὐτεξούσιον ψυχῆς λογικῆς κάλλιστον ἀζίωμα. Αὕτη πρώτη πρὸς ἡμᾶς καὶ μεγίστη τοῦ Δημιουργοῦ δωρεά, ἣν ἐγὼ πικρῶς μάλλον ἀσπάζομαι, καὶ πλείστην οἶδα τῶν δωδωκότι τὴν χάριν. Οὐδὲν γὰρ ἐλευθερίας σεμνότερον· ἡ παραλαβούσα τὸν ἄνθρωπον Θεὸν ἀπεργάζεται.

Ἐρώτ. Ἄρ' οὖν οὐκ ἀμεινον ἦν ἀγαθοῦς ἀνάγκη γενέσθαι, ἢ ἐλευθερίας ὀνόματι ἐξεῖναι κακίαν αἰρεῖσθαι;

Ἀπόκρ. Καὶ τίς αὐτὴ γένεσις τῶν ἀρετῇ δουλεύειν ἠναγκασμένη ψυχῆ; Βίαιον γὰρ οὐδὲν κάλλιστον μάθημα· οὐδ' ἀνάγκη τι γιγνόμενον πρὸς εὐφημίαν ἐπιτήδειον. Πῶς δὲ ἀμεινον ὁ ἄνθρωπος ἦν, εἰ λίθινος ἦν, ὅποι βούλοιο τὸ τεχνίτης περιφερόμενος; (Αἰν. Γαζ. διάλογος Ἐσθραστου ΠΕ', 908-912).

Τὸ γὰρ αὐτεξούσιον οὐκ ἂν λάθοι τὰ ὄντως ἀγαθὰ, μὴ βουλόμενον λαθεῖν· ταῦτα δὲ ἐστὶν ἀλήθεια καὶ ἀρετὴ ἀπὸ τῆς δημιουργικῆς αἰτίας καὶ ὡσαύτως πᾶσιν ἐλλαμπόμενα. Ἱεροκλῆς παρ' Αἰνεῖα. (ΠΕ', 909 σημ.).

Εἰ γὰρ καὶ ἐφ' ἡμῖν ἡ αἵρεσις τῶν καλῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἐφ' ἡμῖν θεοθεν ἔχοντες τῆς παρ' ἐκείνου συνεργείας καὶ τελειώσεως τῶν αἰρεθέντων πάντως· που χρῆζομεν. Ἔοικε γὰρ τὸ μὲν παρ' ἡμῶν σπουδαζόμενον ἐκτεινομένη χειρὶ πρὸς λῆψιν τῶν καλῶν, τὸ δὲ παρὰ Θεοῦ συντελούμενον χορηγία εἶναι καὶ πηγὴ τῆς δόσεως τῶν ἀγαθῶν· καὶ τὸ μὲν ἐξευρίσκειν πεφυκέναι τὰ κακὰ, τὸ δὲ ἐκφάνειν τῷ ζητοῦντι ὀρθῶς· ἡ δὲ εὐχὴ μεθόριον εἶναι τῆς τε παρ' ἡμῶν ζητήσεως καὶ τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ δόσεως, εὖ ἔχομεν τῆς αἰτίας ἡμῶν, τῆς εἰς τε τὸ εἶναι προαγοῆσης ἡμᾶς, καὶ πρὸς τὸ εὖ εἶναι τελειούσης. (αὐτόθ.).

Περὶ αὐτεξούσιου· καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἀνάιτιος τῶν κακῶν. (αὐτόθ. 909-924).

Ἱεροκλέους· περὶ προνοίας (παρὰ Φωτίῳ ΡΔ',

76).—“Οτι σύμφωτοι ἐν τοῖς δόγμασι Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης; (αὐτόθ. 77-80). — Τίς ἡ πρόνοια καὶ τάξις; (αὐτόθ. 80-84).—“Οτι αὐτεξουσίου ἔχει ἡ ψυχὴ τὰς κινήσεις καὶ περὶ τῆς προνοίας; (αὐτόθ. 85). — Τίνα κατ’ οὐσίαν λέγεται ποιεῖν; (αὐτόθ. 85-92).—“Οτι νόμοι, καὶ λογισμοί, καὶ ἀρεταί, καὶ ὅσα τοικοῦσι, τὴν πρόνοιαν συνιστάγουσιν. (αὐτόθ. 92).—Ποταπὸν ἐστὶ τὸ ἡμέτερον αὐτεξούσιον; (αὐτόθ.).—Διὰ τί μὴ τὰ ἀνθρώπινα διαθήσεται ὡς βούλεται; (αὐτόθ. 92-96).

“Οτι τὸ αὐτεξούσιον δέδοται ἡμῖν παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐν ἡμῖν ἐστὶ σωθῆναι καὶ ἀπολέσθαι. α’ Ἰδοὺ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντός ἡμῶν ἐστίν. β. Λουκ. ΙΖ’, 21. μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων καὶ τῶν Πατέρων. (Λόγ. Βυζ. ΠΓ’, 2053-2064).

Αὐτεξούσιον ἐστὶ τὸ ἀδέσποτον. Τὸ γὰρ ὑπὸ δεσπότην ὄν, οὐκ ἐστὶν αὐτεξούσιον. (Ἄναστ. Σιν. ΠΘ’, 77).

Περὶ τοῦ ἐρ’ ἡμῖν, τούτεστι, τοῦ αὐτεξουσίου. Θεωρεῖα θεολογικῆ καὶ φιλοσοφικῆ. (Ἰω. Δαμσκ. ΙΔ’, 956-957).—Περὶ τῶν γινόμενων, ὅτι τὰ μὲν εἰσὶν ἐρ’ ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐρ’ ἡμῖν. (αὐτόθ. 957-960). — Περὶ τοῦ, διὰ ποῖαν αἰτίαν αὐτεξούσιον γεγόναμεν. (αὐτόθ. 960).—Περὶ τῶν οὐκ ἐρ’ ἡμῖν. (αὐτόθ. 961-980). ἔνθα περὶ προνοίας, προγνώσεως καὶ προορισμοῦ. Ἰερὰ Περὶ ἄλλ. ΙΕ’, 1109-1113 — ΙΖ’, 468).

Αὐτεξουσιότης καὶ θέλησις. Θέλησις ἐστὶ φυσικὴ δύναμις τοῦ κατὰ φύσιν ὄντος ορεκτικῆς θέλησις ἐστὶ φυσικὴ ὄρεξις τῆ τοῦ λογικοῦ φύσει κατὰλληλος; θέλησις ἐστὶ φυσικὴ αὐτοκρατορος νοῦ κινήσις αὐτεξουσίου, ἡ νοῦς περὶ τι αὐθιγιέτως κινούμενος. Αὐτεξουσιότης ἐστὶ νοῦς κατὰ φύσιν κινούμενος, ἡ νοερά τῆς ψυχῆς κίνησις αὐτοκρατικής. (Κλίμ. Ἀλεξ. Θ’, 752).

Αὐτεξουσιότης ἐστὶ ψυχῆς λογικῆς θέλησις ἐτοιμῶς κινουμένη εἰς ὅπερ ἂν θέλῃ· ἢν τινα περὶ μόνον τὸ καλὸν ἐτοιμῶς ἔχειν πείσωμεν, ἵνα αἰετὰς ἀγχαλαῖς ἐνοίκοις τὴν μνήμην ἀναλίσκωμεν τοῦ κακοῦ. (Γρηγ. Νύσσ. παρὰ Ἰωάννη τῆς Κλίμ. ΠΗ’, 644).

Αὐτεξουσιότης αὐθις ἐστὶ νοερά τῆς ψυχῆς κινήσις αὐτοκρατικής. “Οθεν καὶ τὰ ἄλογα οὐκ εἰσὶν αὐτεξούσια· ἄγονται μᾶλλον ὑπὸ τῆς

φύσεως, ἢ περ ἀγνοῦσι. Διὸ οὕτε ἀντιλέγουσι τῆ φυσικῆ ὄρεξι· ἀλλ’ ἄμα ὀρεθῶσιν τινος, ὀρεθῶσι πρὸς τὴν πράξιν· ὁ δὲ ἄνθρωπος λογικὸς ὢν, ἄγει μᾶλλον τὴν φύσιν, ἢ περ ἄγεται. Διὸ καὶ ὀρεγόμενος, εἴπερ ἐθέλει, ἐξουσίαν ἔχει ἀναγκαιότατα ὀρεξίν, ἢ ἀκολουθῆσαι αὐτῆ. “Οθεν τὰ ἄλογα οὐδὲ ἐπινοεῖται, οὐδὲ ψέγεται· ὁ δὲ ἄνθρωπος καὶ ἐπινοεῖται καὶ ψέγεται. (αὐτ.).

Αὐτεξουσιότης κυρίως ἐστὶν ἡ ἀκυρίευτος πρὸς τὸ κατὰχθόμενον ἀνεμπόδιτος κυρίευσις. — Αὐτεξουσιότης ψυχῆς νοερᾶς ἐστὶν ἡ ἀκώλυτος πρὸς ἀρετὴν ἢ κακίαν τοῦ ἐπιθυμητικοῦ ἡμῶν βωπῆ τε καὶ κινήσις. “Ενθα δὲ κακίας καὶ ἀρετῆς· προσβολὴ οὐ γίνεται, ἐκεῖ οὐδὲ ἡ αὐτεξουσιότης τῆς ψυχῆς γνωρίζεσθαι δύνανται. Πῶς γὰρ ἂν καὶ φανήσεται ἡ αὐτεξουσιότης προκίρσεις, ἔνθα προσβολὴ ἐναντία οὐκ ὀρίστανται; (Ἄναστ. Σιν. ΠΘ’, 77-80).

Βλασφημία Ἀρείου, λέγοντος αὐτεξουσιότητι κακίας καὶ ἀρετῆς· δεκτικὸν εἶναι τὸν γῆον τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα πάντα ἀνεθεματίσεν ἡ Α’ οἰκουμένη Σύνοδος. (Θεοδώρ. ΠΒ’, 928).

Ἀὐτέω αὐτῶ, τὸ φωνῶ παρὰ τὸ αὐθ.

Ἀὐτῆ ἡ ἀπλῶς βοή, ἡ φωνὴ παρὰ τὸ αὐθ· καὶ αὐτῆ ἡ μάχη· καὶ ὅτι αὐτῆ ἐπὶ πολέμου κατὰ μόνας λεγόμενον ἑλλησιπῶς ἔχει· αὐτῆ δὲ πολέμου καὶ αὐτῆ δητῶν ἐντελῶς. (Α. Ε.).

Ἀὐτῆ. Αὐτῆ ἐστὶν ἡ ἡμέρα, ἢν ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἢν ὑποψάλλειν ὁ λαὸς εἴωθεν ἀγαλλισσάμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῆ. (Χρυσός. ΝΕ’, 328).

Ἀὐτῆμαρ, αὐθημερόν.

Ἀὐτίκα, νῦν, ἀντὶ τοῦ αὐθωρόν· ταῦτό ἐκ παρὰλλήλου σημαίνει.

Ἀὐτῆς Ἰωνικῶς, τὸ κοινῶς αὐθις, ὁ ἐστὶ πάλιν καὶ εἰς τοῦπίσω, καὶ εἰς ἀρχῆς, καὶ ἐκ δευτέρου. — **Ἀὐτῆς ἰέραι**, ἀντὶ τοῦ ἀναχωρεῖν, καὶ αὐτῆς ἀναδραμεῖν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀὐτῆμῆ ἡ πνοὴ παρὰ τὸ αὐθ τὸ πνέω, καὶ ἀρσενικῶς ἀνεμένος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. Ἀὐτῆμῆ περὶ ἡ ἀναθυμιάσις, τούτεστιν ὁ καπνός.

Ἀὐτοαλήθειαι. Τί γὰρ ἂν καὶ προκόψαι ἔχοι ἡ τοῦ Θεοῦ σοφία, ἢ τί προσλαβεῖν ἢ αὐτοαλήθειαι, ἢ ὁ Θεὸς Λόγος; πῶς ἂν ἔχοι βελτιωθῆναι ἡ ζωῆ, ἢ τὸ ἀληθινὸν φῶς; (Θεοδώρ. ΠΒ’, 897).

Ἀὐτοβοεῖ, παρὰ τὴν βοήν, ὁ δηλοῖ τὴν μάχην, ἢ τὴν ἐν μάχῃ βοήν.

Αὐτοδάξ, ἀντί τοῦ παραχορήμα παρὰ τὸ δάξ, ὃ δηλοῦν δηκτικῶς καὶ μετὰ δηγμοῦ.

Αὐτοδεικνόμενος, ὁ αὐτοχειρὶ δουλεύων.

Αὐτοδιδάκτος, ἀντί τοῦ αὐτομαθῆς.

Αὐτοδιδάκτος δ' εἰμὶ Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
Παντοίας ἀνέφρασαν.

(Ὀδυσσ. X', 347).

Ἔθρα περί αὐτοδιδάκτων καὶ θεοσφῶν ποιη-
τῶν. (Α. Εὐσταθ.). — Θεοδιδάκτος ἐκαλεῖτο
καὶ Ἀμμωνίος ὁ Ἀλεξάνδρεος. (παρὰ Φωτίῳ
ΡΔ', 77).

Αὐτόδειον ποιεῖν τι, ἀντί τοῦ παραχρη-
μα, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ, ἢ κατὰ τὴν ὁδὸν
αὐθόδιον ὄφριλε γράφεσθαι διὰ τὸ δασύνεσθαι
τὴν ὁδὸν λέξιν, Ἰωνικῶς δὲ ἐτρέπη τὸ θ εἰς τ.

Αὐτόδυναμις, αὐτοειναι, αὐτοζωή. Τί
βούλονται αὐτά, οὕτω λεγόμενα, καὶ ἡ αὐ-
τοειρήνη. (Διονύσι. Ἀρεοπ. Γ', 948-968).

Αὐτότετες, ἀντί τοῦ δι' ὄλου τοῦ ἔτους.

Αὐτόθεν, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἢ
ἀπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Αὐτοκασίγνητος, κατὰ τινα ἐνδιάθε-
τον ἐπίτασιν ἐν ἴσῳ τῷ κασίγνητος λέγεται
καὶ ὅτι οἱ δομητήριον αὐτοκασίγνητοι λέγονται.

Αὐτοκατάκριτος. εἰδῶς, ὅτι ἐξέστρα-
πται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἀμάρταναι ὦν αὐτοκατά-
κριτος. ε (πρ. Τίτ. Γ', 11). Τί δέ ἐστιν ὦν
αὐτοκατάκριτος; οὐ γὰρ ἔχει εἰπεῖν, ὅτι οὐ-
δεὶς εἶπεν, οὐδεὶς ἐνουθέτησεν· ὅταν οὖν μετὰ
τὴν παραινέσιν ὁ αὐτὸς ἐπιμῆνη, αὐτοκατάκρι-
τος γίνεταί. (Χρυσόστ. ΕΒ', 696).

Αὐτοκαυδαλος, οἱ καὶ Ἰαμβοὶ, ὅτι μῦ-
μοὶ τινες κωμικοὶ οὕτως ἐλέγοντο.

Αὐτοκράτωρ, ὅτι ἐκ τοῦ Ὀμηρικοῦ αὐ-
τομείδοντος δοκοῦσιν ἀφορμὴν εἰληφέναι οἱ συν-
θέντες τὴν αὐτοκράτωρ λέξιν. (Α. Εὐσταθ.).

Αὐτοκράτορες Ῥώμης ἀπεθεοῦντο μετὰ θά-
νατον. (Ἰουστίν. Γ', 360. — Τακτικ. αὐτ. 828).

Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων βῆστος, ὡς εἰπεῖν,
ἐν τοῖς κατὰ Βυζάντιον πεδαισκευκῶσιν ὀνό-
ματι τε καὶ πράγματι Ἰουστινιανὸς ἀπεδέδει-
κτο. (Ἀγαθ. ΠΗ', 1565).

Οἱ αὐτοκράτορες τοὺς εἰς κεραλικὴν ποινὴν
καταδικασθέντας ἐλευθεροῦσι. (Χρυσόστ. ΝΑ',
93-94). — Ἐνῆστενον κατὰ τὴν μεγάλην τεο-
σφαρκοστέην. (ΝΓ', 27). — Ἐν μέσῳ τοῦ Ἰππο-
δρομείου ἐκάθηντο. (αὐτόθ. 54). — Τὰ τοῦ αὐ-
τοκράτορος γράμματα ἐν τῷ θεάτρῳ σιγῆς

πολλῆς γενομένης ἀναγινώσεται. (ΝΖ', 24).

Αὐτοκράτωρ λογισμῶς, πνεῦμα ἡγεμονικόν.
(Θεοδῶρ. Π', 1249). — Αὐτοκράτωρ νοῦς παθῶν
ἡνίοχος. (ΠΓ', 560). — Αὐτοκράτωρ συμφορῶν
περὶ τὴν εὐσέβειαν. (ΠΒ', 1213).

Αὐτοκράτωρων νεαρχί. (ΠΒ', 928 κ. ε. —
Λέοντος τοῦ Σοφοῦ ΡΖ', 657. — Λέοντος καὶ
Κωνσταντίνου ἐκκλησιαστικαί. ΡΙΓ', 453 —
604. — Ῥωμανοῦ Πρεσβυτέρου. αὐτ. 1060. —
Βασιλίου Πορφυρογενήτου. ΡΙΖ', 613-632.
— Ἀλεξίου Κομνηνοῦ. ΡΚΖ', 921-972. — Νι-
κηφόρου τοῦ Βοτανειάτου. ΡΚΗ', 1481. — Ἰω-
άννου Β'. Κομνηνοῦ. ΡΑΒ', 1149. — Ἀλεξίου
Β'. Κομνηνοῦ. ΡΑΓ', 789. — Ἀνδρονικοῦ Κο-
μνηνοῦ αὐτόθ. 792. — Μαρουῖα Κομνηνοῦ.
ΡΑΓ', 707-789. — Ἰσακκίου Β'. Ἀγγέλου. ΡΑΕ',
440-453. — Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων
ΡΑΗ', 1252-1324. — Αὐτοκράτωρων Κωνσταν-
τινουπόλεως Νεαραὶ διάφοροι. ΡΕΑ', 1129).

Αὐτόλυκος, πρὸς μητρὸς πάππος Ὀδυσ-
σεὺς· ὅτι κλέπτων μετερχόμενος τὰ κλεπτό-
μενα ζῶκ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Αὐτόλυκος φίλος Θεοφίλου Ἀντιοχείας.
Δογματικὰ Θεοφίλου πρὸς αὐτὸν ἐν τριτί βί-
βλῳ, καὶ ἀπολογία ὑπὲρ τῆς τῶν χριστιαν-
ῶν πίστεως. (τ', 1024-1165).

Αὐτοματωμάς (Ἰσίδ. ΟΗ', 1108-1120).
— Κατὰ τῶν δοξασίων Ὀριγένοους. (αὐτόθ.
1248-1253).

Αὐτοματωσάει. Αὐτοματωσάει εἰσιν οἱ
λέγοντες ἀπρονοήτα εἶναι τὰ πάντα αὐτο-
ματωσάει ἦν καὶ ὁ Νέρων. (Ἰωάν. Μακάλ.
ΙΖ', 381).

Αὐτόματον. Εἰσὶ δὲ καὶ παρ' ἡμῖν αἱ
ἀρεταὶ κατὰ φύσιν, πρὸς ἃς ἡ οικειώσις τῆς
ψυχῆς οὐκ ἐκ διδασκαλίης ἀνθρώπων ἀλλ' ἐξ
αὐτῆς τῆς φύσεως ἐνυπάρχει· ὡς γὰρ οὐδεὶς
ἡμᾶς λόγος διδάσκει τὴν νόσον μισεῖν, ἀλλ'
αὐτόματον ἔχομεν τὴν πρὸς τὰ λυποῦντα δια-
βολῆν οὕτω καὶ τῆ ψυχῆ ἔστι τῆς ἀδιδάκτου
ἐκκλῆσις τοῦ κακοῦ κ. ε. (Βασίλ. Ζωολογικὴ καὶ
ἀνθρωπολογία. ΚΘ', 192-601). — Συντυχία
ἄλογος καὶ ἀναίτιος, οἷα φέρει πολλὰ τὸ αὐ-
τόματον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 764). — Εἰ τῷ αὐ-
τόματῳ δῶμεν τὴν γενεσὶν τοῦ κόσμου, πῶθεν
ἡ τάξις καὶ ἡ ἀκριβὴς αὐτῆς; τήρησις; Τί
γὰρ τὸ τάξιαν τὰ οὐράνια τε καὶ τὰ ἐπίγεια,
ἴσα τε δι' ἀέρος, καὶ ἴσα καθ' ὕδατος, μαλ-

λον δὲ τὰ πρὸς τούτων, οὐρανόν, καὶ γῆν, καὶ ἄερα, καὶ φύσιν ὕδατος; Τίς ταῦτα ἔμειξε καὶ ἔμερσε; Τίς κοινωνίαν τούτων πρὸς ἄλληλα, καὶ συμμύξα, καὶ σύμφοις; ἔπαινω γὰρ τὸν εἰρηκότα (τὸν Πλάτωνα), καὶ ἄλλοτριος ἦ. Τί τὸ ταῦτα κενικηκόσ, καὶ ὑπὸ τὴν ἄληκτον φορᾶν καὶ ἀκώλυτον ἀγαγόν; Ἄρ' οὐχ ὁ τεχνίτης τούτων καὶ πᾶσι λόγον ἐνθεῖς, καθ' ὅν τὸ πᾶν φέρεται τε καὶ διεξάγεται; Τίς δὲ ὁ τεχνίτης; τούτων; Ἄρ' οὐχ ὁ πεποιηκὸς ταῦτα, καὶ εἰς τὸ εἶναι πεπραγμένων; οὐ γὰρ δὴ τῷ αὐτομάτῳ δοτέον ταῦτα τὴν δύναμιν. Ἔστω γὰρ τὸ γενέσθαι τοῦ αὐτομάτου τίνος τὸ τάξι; καὶ τοῦτο, εἰ δοκεῖ, δομένον τίνος τὸ τηρεῖσθαι καὶ φυλάττεισθαι καθ' οὗς πρῶτον ὑπέστη λόγους; Ἐτέρου τίνος, ἢ τοῦ αὐτομάτου; Ἐτέρου δηλαδὴ πρὸς τὸ αὐτόματον. Τοῦτο δὲ τί ποτε ἄλλο, πλὴν Θεός; Οὕτως ὁ ἐκ Θεοῦ λόγος καὶ πᾶσι σύμφοιτος, καὶ πρῶτος ἐν ἡμῖν νόμος καὶ πᾶσι συνημιόμενος, ἐπὶ Θεὸν ἡμᾶς ἀνήγαγεν ἐκ τῶν δρωμένων. (ΑΓ', 48).

Περὶ αὐτομάτου καὶ αὐτοματισμοῦ. (Κρισαρ. ΑΗ', 993-997.—Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 145-173.—ΜΤ', 116-117).

Ἐρώτησον τὸν λέγοντα αὐτόματτα εἶναι τὰ πάντα, καὶ ἄρ' ἑαυτῶν συνεστάναι; εἰ τὸ βραχὺ τοῦτο σῶμα καὶ μικρόν, καὶ φαρμάκων ἀπολαῦσθαι καὶ ἱατρικῆς ἐπιστήμης, καὶ τῆς δικουόσης αὐτὸ ψυχῆς ἔνδον, καὶ φιλοσοφίας πολλῆς, καὶ μυρίων ἐτέρων βοηθημάτων, οὐκ ἰσχύει διαπαντός ἐν ἐνδείξει μένειν, ἀλλ' ἀπόλλυται καὶ διασθραβεῖται παλλάκις, ἐν αὐτῷ παραχῆς γενομένης πῶς ἂν ὁ τοσοῦτος κόσμος τοσοῦτους ὄγκους σωματίων ἔχων, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν συγκεῖμενος στοιχείων, εἰμὴ πολλῆς ἀπλόαυε προνοίας, ἔμεινεν ἂν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἀτάραχος; (Χρυσόστ. ΜΘ', 113-118.—ΝΤ', 27-32.—ΕΒ', 131-134).

Τὸ γὰρ ἄτακτον οὐ Θεοῦ, ἀλλὰ τοῦ αὐτομάτου κ. ἔ. (Ζαχ. Μιτυλ. ΠΕ', 1088).

Αὐτόματτα λέγονται τὰ κατὰ τύχην γινόμενα, πρὸς τὸ μάτην, καὶ αὐτόματος, ὁ ἄρ' ἑαυτοῦ μεμακός, ὁ ἐστὶν ὁμοιωμένος αὐτόματῳ μηχαναί, εἰ καθ'ἑαυτὰς ἐνεργοῦσαι. (Α.Ε.).

Αὐτομηδίας, ποιητὴς Μυκηναῖος, γράψας τὴν Ἀμφιτρυφῶνος πρὸς Τηλεβοῶς μάχην, καὶ ἄλλα τινά. (Α. Εὐσταθ.).

Αὐτόμολος καὶ αὐτοχίρετος· ὁ διάβολος

ὑποχειρίσιος ἔχει τοὺς αὐτομόλους καὶ αὐτοχίρετως τὴν ἐκείνου φιλίαν ἀσπαζομένους. (Θεοδώρ. ΠΓ', 897).

Αὐτός, ἀντωνυμία, κατ' ἐξοχὴν καὶ ὑπεροχὴν αὐτὸς ἔφατ' αὐτός, καὶ ἀντὶ τοῦ μόνος.

Αὐτοσχεδιάζειν, τὸ ἀσκεπῶς λαλεῖν ἢ γράφειν πρὸς τὸ ἀληθές ἢ ἀκριβές.

Αὐτοσχεδίον, τὸ ἀσκεπτον καὶ ἀμελετήτων, οὐ ἢ κατασκευὴ προσεχῆς, ἐκ τοῦ αὐτοσχεδόν, ὁ ἐστὶν ἐγγιστὰ αὐτοσχεδόν ἴστασθαι, ἦγον ἐγγύθεν. — Αὐτοσχεδῖος ἄριστος, ὁ ἄξιμος. (Θεοδώρ. Π', 276). — Αὐτοσχεδῖος; τάφος. (αὐτόθ. 733.—ΠΑ', 1953). — Αὐτοσχεδῖον σκότος. (αὐτόθ. 292). — Αὐτοσχεδῖος καὶ περὶ σολοικισμοῦ ἐκ τοῦ σπεύδειν. (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 88).

Αὐτόθ, ἀντὶ τοῦ αὐτόθι, τοῦ ἐκεῖ καὶ τοῦ ἐνταῦθα· ὅτι ἐκ τῆς αὐτοῦ γενικῆς εἰς ἐπιρρημα μετέπεσε; καὶ ὅτι ἑλλειπτικῶς προφέρεται ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου καὶ αὐτοῦ ἔθνος ἐκ περὶ ἀλλήλου ἀντὶ τοῦ αὐτόθι. (Α.Ε.).

Αὐτουργός· Κκι αὐτουργός ἐκν γίνωμαι τὰ ἐμὰ διενέμων, καὶ θεραπεύων τοὺς δεομένους, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. (Θεόδωρ. ΠΒ', 333).

Αὐτοφρόνος, ὁ αὐτοχειρ γινόμενος τῶν φρόνων· καὶ κύριον ὄνομα περ' Ὀμηρῶ.

Αὐτοχέρη, ὁ ἄλιγοφελ γινόμενος, τὴν δι' ἀγρόνης ἐδέεχτο τελευταίην. (Θεοδώρ. Π', 908).

Αὐτοχέρεια. Ὡς περὶ γὰρ ὁ τῆς κακίας ἐκυτόν ὑπεξάγων, οὐκ ἐγκληματίων, ἀλλὰ ὁ στεράνων ἀξίος· οὕτω καὶ ὁ βιαίω θανάτῳ καὶ δι' ἀγρόνης ἢ δι' ἄλλων τινῶν κατακλύων τὸ ζῆν ἐγκληματίως ἐστὶ καὶ βδελυρός. Νῦν δὲ καὶ ὁ Θεὸς τοὺς τοιοῦτους κολάζει· τῶν ἀνδρῶν μάλλον, καὶ πάντες βδελυττόμεθα, καὶ εἰκότως. Εἰ γὰρ ἐτέρου; ἀνελεῖν οὐ καλόν, πολλῶ μάλλον ἐκυτόν. (Χρυσόστ. ΞΑ', 618-619).

Εἰ ἐπ' ἀνδρὸς καὶ γυναικός, δυοῖν ὄντων, λέλεκται α' Α ὁ Θεὸς συνέσειπεν, ἀνθρώπος μὴ χωρίζετω ὁ τὴν ψυχὴν βιαίως χωρίζων τοῦ σώματος, καὶ ἡ ἀγρόνη ἑαυτὸν παραδίδούς, ἢ σραγῆ, πῶς συγγνωσθήσεται; Τοὺς τοιοῦτους γοῦν καὶ ἐπαράτος, καὶ ἀτίμων καὶ μετὰ θάνατον οἱ παλαιοὶ ἠγοῦντο· καὶ τὴν χεῖρα ἀποκόψαντες τοῦ ἐκυτόν χειρωσκέμενου, ἔξω ποῦ τοῦ ἄλλου σώματος καὶ μετὰ ἑθελκτον·

οὐχ ὅσιοι εἶναι νομίζοντες, τὴν διακονησαμένην τῷ φόνῳ, τῷ λοιπῷ σώματι συνοσιοῦν. Εἰ δὲ ἡ χεὶρ παρὰ ἀνθρώποις δίκην καὶ μετὰ θάνατον ἀπητήθη, ἡ ψυχὴ ἢ καὶ τὴν χεῖρα παρορμήσασα ποίας τεύξεται συγγνώμης; (Ίσιδ. Πηλ. ΟΗ', 1504).— Καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινόν, καὶ Ἄθηναῖοι, εἰ τὰ μὲν ξύλα καὶ τοὺς λίθους, ὡς τὸν σίδηρον, τὰ ἄφωνα καὶ τὰ ἀγνώμονα, ἐάν τινα ἐμπεσόντα ἀποκτείνῃ, ὑπερορίζομεν, καὶ ἐάν τις αὐτὸν διαχρήσεται, τὴν χεῖρα τὴν τοῦτο πράξασαν χωρὶς τοῦ σώματος θάπτομεν. Αἰσχίν. κατὰ Κτητ. (εἰς Ζαχ. Μιτυλ. ΠΕ', 1047 σημ.).

Οὐδὲ γὰρ μὴ προστακτικόμενον χρῆ τινα ἐκὸν ὑπεξάγειν, ἀλλὰ προσμένειν ἢ τὸν αὐτόματον, ἢ τὸν βίχιον θάνατον κ. ἐ. "Οτι αἱ θεαὶ Γραφαὶ οὐχὶ μόνον κωλύουσι τὴν αὐτοχειρίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς προὔπτον κίνδυνον μὴ ἐμβάλλειν ἑαυτούς. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1176-1180).

Οὕτε γὰρ αὐτὸς συγγραφώσιον Πλάτων, ἐν τῷ *Φαίδῳ* διδάσκων, ὡς οὐ δεῖ ἀναπίμπλασθαι τῆς τοῦ σώματος φύσεως, ἀλλὰ καθαρῶσαι ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. "Ος καὶ ἐν ὄλῳ τῆ συνοσιᾷ τὸ μὴ δεῖν ἐξάγειν ἑαυτὸν διὰ Σωκράτους φιλοσοφίας, μήτε φρούειν τὸν δεσμώτην καὶ τὸ δεσμωτήριον, ἀλλὰ ἀναμένειν τὸν συνδήσαντα ἵνα καὶ λύσῃ. (Ζαχ. Μιτ. ΠΕ', 1044-1048).

"Ἐς ἔν τι φρουρᾷ ἔσμεν οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐ δεῖ δὴ ἐκὸν ἐκ ταύτης λύσειν οὐδ' ἀποδιδράσκειν' ἀλλ' ἀνόητος μὲν ἄνθρωπος τάχ' ἂν ψῆθη ταῦτα, φευκτέον εἶναι ἀπὸ τοῦ δεσπότου, καὶ οὐκ ἂν λογίζοιτο ὅτι οὐ δεῖ ἀπὸ γε τοῦ ἀγαθοῦ φρούειν, ἀλλ' ὅτι μάλιστα παραμένειν. Πλάτων. (αὐτόθ. 1047 σημ.).— "Ἰνα μὴ τις εὐχῆς ὑπολάβῃ τὸ βίξαι τινὶ καὶ ἀνάγκῃ ἐκὸν ἐντεσθεν ἐξαγαγεῖν. Πλάτων παρὰ Θεοδώρητῳ. (ΠΓ', 1024).

Τὸ δὲ θεήλατον τοῦ κακοῦ μὴ φέρων, ἐμκυτὸν μὲν οὐκ ἐξέγω τοῦ βίου, τοῖς θεολογοῦσιν ὡς ἀθέμιτον τὸ πράγμα πειθόμενος' ὑπεξάγω δὲ τῆς ἐνεγκούσης, καὶ τὴν ἐρημίαν τῆς οἰκίας ἀποδιδράσκω. (Ἠλιάδου πρὸς Ζαχ. Μιτυλ. ΠΕ', 1045. σημ.).

Μὴ ἐξάξῃς (τὴν ψυχὴν) ἵνα μὴ ἐξίῃ ἔχουσά τι. Ζωροάστρης.— Μὴ ἐξάξῃς, φησί, τουτέστι μὴ προκίλῃς; σκυτὸν τοῦ φυσικοῦ θανάτου κἂν πᾶν περιλοσώφῃς; οὕτω γὰρ τῆς

τελειοτάτης καθάρσεως ἔτυχες. Ἐνθεν καὶ ἀφιπταμένη ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος διὰ τῆς τοιαύτης ἐξαγωγῆς, ἔχουσά τι τῆς θνητοσύνης ζωῆς ἐξείσιν. Εἰ γὰρ καὶ ὡς ἐν φρουρᾷ τῷ σώματι ἔσμεν οἱ ἄνθρωποι, ὡς περὶ δὴ καὶ Πλάτων εἰρήκει ἐν ἀπορήτοις λόγοις ἀνωθεν τὴν δόξαν μεμαθηκώς, ἀλλ' οὐ δεῖ ἐκὸν ἀποκτείναι τινα, πρὶν ἀνάγκην ἢ Θεὸς ἐπιπέμψῃ. Καὶ κρείων ἡ ἐξήγησις αὕτη τῆς προτέρας, καὶ τῷ χριστιανικῷ λόγῳ συμβέβηκεν. (Μιχ. Ψελλὸς ΡΚΒ', 1128).

Εἰς αἴσθησιν τῶν εἰρασαμένων ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλλόμενον στρεβλοῦσθαι τὴν ψυχὴν, καὶ δειμαίνειν τὰ ἐν ἄθῳ κολαστήρια, καὶ μόνον ἔσθιν εὐρίσκειν τὴν εἰς τὸ μὴ εἶναι καταφυγὴν, ὅθεν αὐτῷ περίσταται κακῶ τὸ κακὸν ἴσθαι, φρουρᾷ τῆς ψυχῆς τὴν κακίαν παραμυθούμενος, καὶ τὴν μετὰ θάνατον οὐδένεικαν ἐκὸν καταψηφίζεσθαι φυγῆ τῶν τῆς κρείσεως πόνων. Οὐ βούλεται γὰρ ὁ κακὸς ἀθανάτων εἶναι τὴν ἐκὸν ψυχὴν, ἵνα μὴ ὑπομείνῃ τιμωρούμενος; καὶ φθάνει τὸν ἐκεῖ δικαστήν, θάνατον ἐκὸν καταψηφίζόμενος. Ἰεροκλῆς. (ΠΕ', 1045 σημ.— Φῶτ. περὶ Ἰεροκλ. ΡΓ', 701-708.—ΡΔ', 76-96).

Εὐζήθεος ὁ Πυθαγορικὸς ἔλεγεν ἐνδεδέσθαι τῷ σώματι καὶ τῷ δευρο βίῳ τὰς ἀπάντων ψυχᾶς, τιμωρίας χάριν, καὶ διεῖπασθαι τὸν Θεὸν ὡς, εἰ μὴ μενοῦσιν ἐπὶ τούτοις, ἕως ἂν ἐκὸν αὐτοὺς λύσῃ πλεοσὶ καὶ μείζονσι ἐμπεσοῦνται τότε λύμασι. Διὰ πάντας εὐλαθευόμενος τὴν τῶν κυρίων ἀνάστασιν, φοβεῖσθαι τοῦ ζῆν ἐκόντας ἐκδῆναι. (Ἀθήν. βιβλ. δ', σελ. 281).

"Ἀνθρώποι, ἐκδέξασθε τὸν Θεόν. "Όταν ἐκαίνοις σημήνῃ καὶ ἀπολύσῃ ὑμᾶς ταύτης τῆς ὑπηρεσίας, τότε ἀπολύσθε πρὸς αὐτόν' ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀνάγκασθε ἐνοικοῦντες ταύτην τὴν χώραν, εἰς ἣν ἐκαίνοις ὑμᾶς ἔταξεν. "Ολίγος ἄρα χρόνος οὗτος ὁ τῆς οἰκῆσεως, καὶ βράδιος τοῖς οὕτω διακεκμημένοις; μείνατε, μὴ ἀλογίως ἀπέληθητε. (Ἐπίκτ. βιβλ. Α'. κεφ. θ', 16).

Πῶς γίνεται προσφορά ὑπὲρ τοῦ ἐκὸν ἀνελόντος; "Ἀπόκρισις. Διακρινεὶν ὀφείλει ὁ κληρικὸς εἰ τὸ ἀληθὲς ἐκπρηνὲς ὦν πεποιήκει τοῦτο. Πολλάκις γὰρ οἱ διακρίνοντες τῷ πεπονητότι, θέλοντες ἐπιτυχεῖν τῆς προσφορᾷ; τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ, ψεύδονται, καὶ λέγουσιν, ὅτι οὐκ εἶχεν ἐκὸν. Ἐνίοτε δὲ ἀπὸ ἐπιτηρείας ἀνθρώπων ἢ

ἄλλως πως ἀπὸ δλιγωρίας πεποίηκε τοῦτο, καὶ οὐ χρὴ προσπορᾶν ἐπ' αὐτοῦ γενέσθαι· αὐτοπορευτὴς γὰρ ἐκυτοῦ ἐστι. Δεῖ οὖν πάντως τὸν κληρικὸν μετὰ ἀκριβοῦς ἀνερευνησάει, ἵνα μὴ ὑπὸ κριματῶν πέσῃ. Καν. Τιμοθέου. ΙΔ'. (Φώτ. ΡΔ', 613).

Ὁ πολιτικὸς νόμος τὸν ἐκαστὸν ἀνελόντα, ἢ ἀνελεῖν ἐπιχειροῦσάντα διὰ φθόνου ἐγκλήματός, οὐ μὴν διὰ νόσου ἢ μίσους τῆς ζωῆς, τιμωρεῖται, ὡς τὸν ἕτερον ἀνελόντα, καὶ δημεύει τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. (Φώτ. αὐτόθ. 613).

Αὐτόχθων ἐστὶ ἐπιθετικῶς, ἢ αὐτοφυῆς, ὅτι περὶ σπηλαίου λέγεται· καὶ αὐτόχθονα λέγεται τὰ αὐτοφυῆ.

Αὐτως ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ, καὶ ἀντὶ τοῦ ὠσαύτως, καὶ ἀντὶ τοῦ μέγιν.

Αὐχεν. Αὐχῶ τὸν Ἀβραάμ πρόγονον, καὶ τὸν Βενιαμὴν φύλαρχον, καὶ τοῦ Ἰσραὴλ προσηγορίας σεμνύνομεν. Παῦλος. (Θεοδώρ. ΠΒ', 172. 180).—Αὐχοντες τὸ γένος εἰς Ἀβραάμ. (αὐτόθ. 473).—Αὐχοντες· περὶ τιμῆς ἁγίων. (ΠΓ', 1032. 1036).—Αὐχῶν Ἀθωνάσιος (βλ. Ἀθανάσιος) πατριάρχης τὴν Αἴγυπτον, οὐ μετέλαθε τῆς τοῦ ἔθνους ὁραστότητος. (αὐτ. 1197).—Αὐχῆσας γεννητόρα. (αὐτόθ. 1440).—Αὐχέτ πατέρη τὴν Δία. (αὐτόθ. 1036).

Αὐχένιοι τέροντες, ὅτι πρὸς διαστολὴν τῶν περὶ τοὺς πόδας λέγονται.

Αὐχένιον καὶ αὐχὴν τὸ πηδάλιον.

Αὐχὴν, ὃ τράχηλος, ὅστις λέγεται καὶ αὐχὴν καὶ *τένον*, σύστασις, παραγωγή κτλ. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', ἐνθ κ ἀνθρωπολογίαι· κεφαλή, αὐχὴν, κοράνη, γλουτός, κτλ. 1260-1261 κ. ἐ.).

Αὐχμῶς, ῥύπος Ξηραχνεῖς, παρὰ τὸ αὐθὸ τὸ Ξηραίνω, πλεονασμῶ τοῦ χ.

Αὐχμῶς Ξηραχί, ἀνομβρία, καὶ ἐκ τούτων λιμῶς. Ὀμιλίαι Βασιλείου βῆθεται ἐν λιμῶ καὶ αὐχμῶ. (ΛΑ', 304-328).—Χρυστόμου. (ΞΑ', 723-726).—Θεοφάνους Κερκυραίου. (ΡΑΒ', 1069-1077).

Αὐθ τὸ Ξηραίνω, καὶ τὸ λάμπω καὶ φρίνω.

Αὐθ, τὸ πνέω, καὶ *φανῶ*, παρὰ τὸ αὐθ, ἐπενθέσει τοῦ ι.

Αὐθς Αἰολικῶς ἢ ἡμέρα παρὰ τὸ αὐθ, τὸ λάμπω.

Ἄφ' ἐστὶς ἀρχεσθαι, παρομοιακῶς, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τῶν κριττῶν ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων.

Ἄφάδιον, τὸ ἐχθρὸν καὶ ἀπαρῆσκον, ἐκ τοῦ ἀδεῖν, ὃ ἐστὶν ἀρέσκειν.

Ἄφαρραίσθαι, ὅτι ἀφρησθαι, ὃ ἐστὶ στερηθῆναι λέγεται τις ὃν εἶχε φυσικῶν ἔξωων· ἐκλαθέσθαι δὲ ὃν ἐμεμασθῆκε.

Ἄφαρρισμα. Ταυτόν ἐστιν ἀφαίρεμα, καὶ ἀφῆρισμα, καὶ ἐπίθεμα, καὶ καρπώματα ἀπὸ τῶν θυσῶν ἀποριζόμενα Θεῷ, ἅπερ γίνεται μέρη τοῦ ἱερέως. (Ωριγ. ΙΕ', 575).

Ἄφακα πόλις Φοινίκης. Τοῦ ἐν Ἀραβίᾳ τῆς Φοινίκης εἰδωλείου, καὶ τῆς ἀπολακτικῆς περιαιρέσεως. Διήγησις περὶ τούτου. (Εὐσεβ. Κ', 1120-1121).

Ἄφαλος περικεραλαίη, ἢ μὴ ἔχουσα φάλους· ἀρκλος καὶ ἄλοφος· φάλος γάρ ἐστι μικρὸς ὄμφαλος, οὗ ἐκδεῖται ὁ λόφος· φάλοι κείνται κατὰ τὸ μέτωπον, ὑπερέχοντες τῶν ὀφρύων, ἀποσκιάζοντες τὴν τοῦ ἡλίου αὐγὴν.

Ἄφαμαρτοσπῆς, ὃ ἀμαρτάνω· ἐν τῷ λέγειν.

Ἄφηνῆ.

Τεκμαίρομεθα τοῖς παροῦσι τάφην· (Εὐριπίδης).

Τάφην τεκμηρίοισιν εἰκότως ἄλλισκεται. Ὑπερίδης λέγει· «Α' Δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ τοῖς εἰκόσι ζητεῖν. Ἰσοκράτους τε αὐ εἰπόντος· «Δεῖ δὲ τὰ μέλλοντα τοῖς προγεγεννημένοις τεκμαίρεσθαι,» Ἀνδοκίδης οὐκ ἔκνετ' λέγειν· «Χρὴ γὰρ τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον γενομένοις περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι.» Θεόγνις κτλ. (παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 232 κ. ἐ.).

Ἄφανισμός. Ἄφανισμός καὶ λύσις διαφέρουσι. Ἄφανισμός μὲν γὰρ ἐστὶν ἢ εἰς τὸ μὴ ὂν μετὰχώρησις· λύσις δὲ ἢ εἰς τὸ τοῦ κόσμου στοιχεῖα πάλιν, ἀρ' ὂν τὴν σύστασιν ἔσχειν, διάλυσις. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 33 κ. ἐ.).

Ἄφαρ καὶ ἀφαρ ἀντὶ τοῦ αὐθαρόν.

Ἄφαρμακον, τὸ ἀνευ ἄνθους· φάρμακα γὰρ καὶ τὰ ἀνθη λέγονται. Ὅθεν καὶ εὐφάρμακον τὸ εὐχρόον.

Ἄφαρζῶμος, ὃ αὐτοστέδιος ζῶμός, παρὰ τὸ ἀφαρ.

Ἄφαρτερος, ταχύτερος, ἀπὸ τοῦ ἀφαρ.

Ἄφατον νεκρῶν τὸ πλῆθος. (Θεοδώρ. ΠΑ', 564).

Ἄφαυρός, ὃ ἀσθενής καὶ μὴ ὑγρός.

Ἄφέλεια. Ἀφέλεις καὶ Αἰδοῦς καὶ

Ἐθνήσιν. βλ. λ. *Αἰδώς, ἔθος* αἰδοῦς καὶ Ἄφελειας κἀός.» — Ἀφελειὰ δὲ οὐ μόνον ἐπὶ ἀπλότῃτος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μεγαλείῳ τινὸς καὶ ἐνδοξότητος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄφελεια τῶν πρώτων χριστιανῶν. Διὰ γοῦν τῆς ἀφελείας τὴν πᾶσαν αὐτῶν ἐδήλωσεν ἀρετὴν ὁ ἱερὸς Λουκᾶς. (Χρυσόστ. Σ', 66-70. ἔνθα περὶ ἀπλότῃτος καὶ πονηρίας).

Ἄφελέσθαι. Τὸ γὰρ ἀφελέσθαι τοῦ μὴ χαρίζεσθαι λυπηρότερον. (Συλῆστ. ΣΓ', 1417).

Ἄφενος ὁ ἀπὸ τῶν ἐνιαυσίων γεννημάτων ἢ ἀπὸ ἑνός, ἑνός, ὃ ἐστὶν ἐνιαυτοῦ, συνηγμένος πλοῦτος· ὅτι ἐκ τοῦ ἑνός, ὃ ἑδασύνητο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ὅτι ποτὲ μὲν ἀρσενικῶς, ποτὲ δὲ οὐδαιτέρως εὐρηται λεγόμενον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄφῆρ ἐρμηνεύεται χροῦς, ἢ γήινος, ἢ σποδός. (Πριγ. Ἐρμηνεία Ἑβραϊκῶν ὀνομάτων IB', 121).

Ἄφρασις. Πῶς νοητέον τό· «Πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀφρῆσεται τοῖς ἀνθρώποις· ἢ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφρῆσεται τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ ὅς ἂν εἴπη λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφρῆσεται αὐτῷ· ὅς δ' ἂν εἴη κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφρῆσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.» Ματθ. IB', 31-32. Διὰ τοῦτο παρκατεῖ πᾶσι ὁ θεὸς Ἀπόστολος λέγων, ὅτι «Τὸ γράμμα αποκτείνει, τὸ δὲ Πνεῦμα ζωοποιεῖ». Β'. πρ. Κορινθ. Γ', 6. Πολλὰ γὰρ τῶν θείων Γραφῶν ἐκ κατὰ τὸ γράμμα νόητωμεν, εἰς ἀθέτους βλασφημίας περιπίπτομεν· οἷον ἐστὶ καὶ τὸ προκειμενὸν ἡμῖν τοῦ Κυρίου λόγιον, ὅπου, ἐκ κατὰ ξηρὸς τὰς λέξεις ἐκλάθωμεν, οὐ μόνον εἰς ἀθεμίτους ἐνοίχας περιπίπτομεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν Κύριον ἐναντιούμενον ἐαυτῷ εὐρίσχομεν κ. ἐ. διασφραγῆς ἐκ τῶν Γραφῶν, καὶ ἐρμηνεία. (Ἀθων. ΚΗ', 640-645). — Ἦ κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου βλασφημία οὐ κρίνεται, εἶπεν ὁ Κύριος, ἐπειδὴ τοῖς λημῶσι τὸν τῆς διανοίας ὀφθαλμῶν δυσκατάληπτος καὶ δυσθεώρητος ὁ ἠνωμένος ἀρῆτις Θεός, τῆς εὐτελεῖς τῆς φαινομένης σαρκὸς ἀγνωσμένης τῆς κρυπτομένης θεότητος. Ἦ δὲ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου βλασφημία διὰ τοῦτο ὑπάρχει ἀσύγνωστος, ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ ἔργα, φαινόμενα, ἀγνώστας καὶ ἀχαρίστους ἐλέγ-

χει τοὺς βλασφημοῦντας. Τῶν γὰρ παθῶν ἐκκοπτομένων, καὶ τῶν δαμιμῶν ἐλαυνομένων ἐν τῇ δυνάμει τῆς θεότητος, ἐν τῷ Βεζζεβούλ ταύτας γενέσθαι τὰς θεοσημείας οἱ γογγυσταὶ Ἰουδαῖοι ἐσυκοφάνησαν. Ματθ. IB', 24. 27. — Λουκ. IA', 15-19. Ταύτην οὖν τὴν βλασφημίαν τὴν κατὰ τῆς θείας τρῶδος οὐσῶν οὐσίας, ἀσυχώρητον εἶναι ὁ Κύριος ἀπεφῆναιτο. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 220-221).

Ἄφρασις ἀμαρτιῶν. Πότε τις γινώσεται ὅτι ἔτυχε τῆς ἀφρασιῶς τῶν ἀμαρτιῶν; Ἦνικα ἂν αἰσθανθῆ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, ὅτι τελείως αὐτὰς μεμίσηκεν ἐκ καρδίας. Ὁ τοιοῦτος πέποιθεν, ὅτι τετύχηκε τῶν πταισμάτων συγχωρήσεως παρὰ Θεοῦ ἐκ τῆς μαρτυρίας τῆς συνειδήσεως, ἣν ἐν ἐαυτῷ ἐκῆσαστο, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Α'. πρ. Τιμόθ. Α', 19. Συνειδήσεις ἀκατάκριτος αὐτῆ ἐκτύχης μάρτυς. (Ἰσακκ παρὰ Ἰωάν. τῷ τῆς Κλίμ. ΙΙΙ', 788. — Ἄθων. ΚΗ', 645-648).

Ἄφρασις ἀμαρτιῶν πῶς γίνεται, καὶ διὰ τίνων· χωρὶς ἔχετε τῆς θείας Γραφῆς καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων. (Ἄνακστ. Σιν. ΠΘ', 653-660. — Ἰερὸν Περικλ. Δεκατῆ. ΛΕ', 1256-1257. — Θεόδ. Στουδ. ΛΘ', 1732).

Ἄφρασις ἀρετῶν Ματθ. Γ', 15. — Τὸ πρέπον ἐκάστῳ καιρῷ προσηνόμενον ὁ δίκαιος κριτῆς, ἀφρασις ἀρετῶν τῷ Ἰωάννῃ ἔλεγε παρκατομένην τὸ βέλπτισμα. Ἐρμηνεία. (Ἰσίδ. ΟΗ', 225).

Ἄφρασις καὶ ἀφρῆσεται ἡμῖν. Ματθ. Γ', 15. Ὅτι μὲν, εἰ χρήματα εἶχε, παρέρχες ἂν τοῖς δεομένοις, εὖ οἶδα· ὅτι δὲ συγγνώμην ἀπιτιούμενος δυσχεραίνει, θυμῶν. Καίτοι τὸ ἀδάπκνον τοῦτο βουήθημα τοῦ πολυτελοῦς οὐχ ἤπτον ἡμᾶς ὠφελεῖν εἶδεν. Ἐν γὰρ τῇ ἡμετέρῃ ἐπιμελεῖται καὶ τῷ μὴ συγχωρεῖν τοῖς εἰς ἡμᾶς πταίοσι, κινδυνεύεται ἡμῖν τὰ τῆς σωτηρίας. Ἄφρασις γάρ, καὶ ἀφρῆσεται ἡμῖν, ὁ ἕτος βοᾶ χρησμός. (αὐτόθ. 1276-1277).

Ἄφρασις μῶς, λέξις σύστοιχος τῇ *θεμῆς*.

Ἄφρέται. Παρὰ Ἀκαδεμαμονίους οἱ ἀπελευθερωθέντες Εἰλωτες οὕτως ἐκκλυόντο.

Ἄφρέτης, ὄνομα νήσου· ἀφρέτης δὲ ἡ ἀόλυτος ἐπιθετικῶς.

Ἄφρέτης καὶ ἀφρηρία, παρὰ τὸ ἤμη, ἡ-σω, ὃ ἐστὶ πέμπω, λέγονται.

Ἄφῆ. Ἀφῆς δὲ ἀπολλυμένης συναπόλυται καὶ τὸ ζῶον· ἀφῆ γὰρ μόνη τῶν αἰσθη-

σεων κοινή πάντων ἐστὶ τῶν ζώων κ. ἔ. (Νε-
μέσ. Μ', 649-653. — Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ',
1141-1144). — Ὡς περ γὰρ ἐπὶ τῶν εἰκόνων
χρῶμα γραμμῆς κινητικώτερον ἐστίν, οὕτω
καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων ἀρὴ θέα κινητικώτε-
ρον. Εἰ τοίνυν ἡ θέα λεπτότερα οὕσα κατακτι-
κρῆται, ἢ ἀρὴ παχυτέρα οὕσα ἀπόλυται, οὐκ
ἀπεικώτως ἀπηγόρευται. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1176.
1596). — Τῆς πράξεως ἢ ἀρὴ γεννήτρια, ὡς
περ ταύτης ἡ ὕρασις, καὶ ταύτης ἡ ἀκοή καὶ
ὄσφρησις κ. ἔ. (Θαλάσσιος παρὰ Ἰω. τῷ τῆς
Κλήμ. ΠΗ', 913).

Ἀφρηγεζοῦσα ὁδοῦ, τὸ προάγειν. — Ἀ-
φρηγητικῶς, καὶ οὐ προστακτικῶς. (Θεοδώρ.
ΠΒ', 564).

Ἀφρηκαίμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσμεν
σοι. Λουκ. ΙΗ', 28. Ἐρμηνεῖα καὶ σύγκρισις
μεγάλων καὶ μικρῶν ἐγκαταλείψων, προσφο-
ρῶν, ἢ ἀπειρωμάτων. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 857).

Ἀφρηιάζειν λέγονται οἱ ἵπποι, ἧγουν ζυ-
γομαχεῖν καὶ πειρᾶσθαι ἀπὸ ἡνίων γενέσθαι.

Ἀφραραία, τί ἐστὶ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ',
1069). — Θεὸς δὲ πάντως ἐστὶν ἡ ἀφραραία.
(αὐτόθ. 1257. — Θεοδώρ. Π', 1765). — Ἀ-
φραραία ἀνθρωπίνου γένους πρὸ τῆς παραβά-
σεως. Θνητὸ δὲ μὴ ἔντε, κρείττερος ἂν ἦσαν
φθορᾶς· τῆ δὲ ἀφραραία πάντως ἂν καὶ ἡ ἀ-
πλόσις συνῆν. Ἀπαθείας δὲ πολιτευομένης
οὐκ ἔσχεν ἢ ἀμάρτια χώρων κ. ἔ. (Θεοδώρ.
Π', 1244-1245).

Ἀφραρτοδοκῆται, αἰρετικοί. Κατὰ Ἀ-
φραρτοδοκῆτῶν λόγοι τρεῖς. (Λεόντ. Βυζ.
ΠΖ', 1268-1396. — Δαμσκ. ΙΔ', 753-756.
— Εὐθύμ. Ζιγαβ. ΡΑ', 1088. — Νικ. Χων.
ΡΜ', 76 κ. ἔ.).

Ἀφραρτον. Ἡ τοῦ ἀφράρτου ἔννοια αὐ-
τη, τὸ μὴ εἰς φθορὰν τὸ δὴ δικλυθεῖσθαι. (Γρηγ.
Νύσσ. ΜΕ', 121). — Ἀφραρτος γὰρ οὐσία οὐ
γεννᾶται, οὐκ ἀΐζει, οὐχ ὑπνοῖ, οὐ πεινᾷ, οὐ
διψᾷ, οὐ κοπιᾷ, οὐ πάσχει, οὐ θνήσκει, οὐ τι-
τρεῖται ὑπὸ ἧλων καὶ λόγγη; οὐχ ἰδροῖ, οὐχ
αἰμορροεῖ. Τοιαῦτα οὐσίαι εἰσὶν ἕτε τῶν ἀγ-
γέλων, ἕτε τῶν ψυχῶν, τῶν ἐκ σωμάτων ἀ-
πηλλαγμένων. (Ἰππόλ. Ι', 861. — Γρηγ. Νύσσ.
ΜΕ', 1069).

Ἀφρηγεξία γλώσσης, ὅτι μυστηριώδες τὸ
πρᾶγμα. (Θεοδώρ. ΠΑ', 40).

Ἀφροῖτοι ἀμπέλοι, ἐπιθ. αἰ μακρόβιοι.

Ἀφρόνιος Ἀββα; βίος αὐτοῦ. (Παλλᾶδ.
ΛΑ', 1100-1105).

Ἀφρόνιος καὶ λοιποὶ μοναχοί, φίλοι Χρυσο-
στόμου. Ἐπιστολὰ παραινετικὰ πρὸς αὐτούς.
(ΝΒ', 647. 656).

Ἀφροῖνα δῆμος τῆς Ἀττικῆς; ἐπορθήθη
ὑπὸ τῶν Διοσκούρων διὰ τὴν Ἑλένην ἀρπα-
γεύσαν ὑπὸ Θησέως.

Ἀφιεροῦν τὸ θεῖον δοῦμα. «Οὐ λήψη τὸ
δοῦμα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ.» ΕΞ.
Η', 7. Δίχα διδασκαλίαι, ἢ προσευχῆς, ἢ ἀναγ-
καίαις τινὸς; χρείαι οὐ γρη τὴν θεῖαν προφ-
ρειν προσηγορίαν. Εἰ γὰρ τὴν πολυτελεστέραν
ἐσθῆτα καὶ ἐορταῖς φυλάττειν εἰώθαμεν οἱ
πολλοί, πολλῶν μᾶλλον τὸ θεῖον δοῦμα προσ-
ευχαί; καὶ διδασκαλίαις ἀφιεροῦν δίκαιον.
(Θεοδώρ. Π', 268-269).

Ἀφιερωμάτια. Περὶ ἀφιερωμάτων ἱερῶν
σκευῶν, ἀνθημάτων κ.τ.λ. κανόνες καὶ νό-
μοι. (Φώτ. ΡΔ', 1028-1049).

Ἀφίκτωρ, ὁ ἱκέσιος παρὰ τὸ ἴκα, ὃ καὶ
τὸ ἱκετεύω σημαίνει.

Ἀφίλος. Ἀφίλος γὰρ πᾶς, ὅγε ἀπιστος
καὶ ἀμάρτιος, χρόνος δὲ προΐοντος γνωσθεῖς, εἰς
τὸ χαλεπὸν γένος ἐρμῆκεν αὐτῷ πᾶσαν κα-
τεσκευασάτο ἐπὶ τέλει τοῦ βίου, ὥστε ζώ-
ωντων καὶ μὴ, ἐταίρων καὶ παίδων, σγεδὸν ὁ-
μοίως ὀρρακῶν αὐτῷ γενέσθαι τὸν βίον. Πλά-
των ἐν τοῖς νόμοις. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 949).
Ἀφίλων ἐξέτηριον.

Οἱ συνθῆται, τίθηκα τῷ φθόνῳ μόγι.
Ἐὼς λῆξαι καὶ δόσις, φθόνος τ' ἐμὸς
Ἐχθροί; φίλοι; ἀπῆλθον. Εὐφημήσατε.
Πλὴν ἐξήτηριον τι πάσι φθίγγεται.
Νῦν δ' οὐκίε' εἰμὶ τῆς μάχης μεταλλίμιον.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 1024).

Ἀφνεύς. Ἀφνεῖον φρένας τὸν μαρὸν λέ-
γει ὁ Ἡσίοδος. (Ἐργ. 453).

Ἀφοβία. Ἀφοβία μεγίστη τὸ φοβεῖσθαι
τοὺς νόμους. (Συνέσ. ΞΤ', 1324). — Καὶ τὴν
ἀνδρίαν δὲ μοι δοκοῦσιν οὐκ ἀφοβίαν, ἀλλὰ
φρόνον ψόγου καὶ δέος; ἀδοξίας οἱ παλαιοὶ νο-
μίζειν. Οἱ γὰρ δειλότατοι πρὸς τοὺς νόμους
θετῆραλέωτατοι πρὸς τοὺς πολέμους εἰσὶ. (Πλού-
ταρχ. εἰς Ἄγιον καὶ Κλεομένην). — Ἀφοβία
Θεοῦ ἢ ἀπιστία. Εἰ γὰρ σοφίας ἀρχὴ φόβος
Θεοῦ, ἀφοβία καὶ ἀθέτησις τὸν οὐκ ἐπινοῦν
τοῦ τῆς σοφίας. (Θεοδώρ. Π', 952).

Ἄφοδος ἡ κόπρος, ὅθεν ἀφοδεύειν, παρὰ τὴν ὁδόν.

Ἄφωρητος βλαῖται, τὰ καινουργη ὑποδήματα.

Ἄφορία. Ἄφορία γῆς, καὶ καρπῶν ἀπώλειαι δεινόν· πῶς δὲ οὐ, ἥδη ταῖς ἐλπίσιν εὐφρανίζοντων, καὶ ταῖς ἀποθνήσκαις πλησιαζόντων; Καὶ δεινὸν ἄωρος θερισμός, καὶ γεωργοὶ τοῖς πόνους ἐπιστυγνάζοντες, καὶ ὅλον νεκροῖς τιτι παρακλήθημενοι τοῖς γεννήμασιν, ἃ ὑστὸς ἐξέθερεψεν ἡμερος, καὶ ἄγριος ἐξεθέρισεν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 941 κ. ε.).

Ἄφοριζέσθαι. Κανόνες καὶ νόμοι περὶ ἀφορισμοῦ Ἐπισκόπων, κληρικῶν, ἢ λαϊκῶν. (Φώτ. ΡΔ', 736-756).—Ἄφορισθεὶς ὑπὸ Ἐπισκόπου, ἐκὼν δεχθῆ (γέννηται δεκτός) παρ' ἄλλου Ἐπισκόπου παρὰ γνώμην τοῦ ἀφορισαντος. (αὐτόθ. 965).

Ἄφοριζόμενοι καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος χωριζόμενοι· τούτοις ἐπεισὶν ὁ διάβολος ἐρήμους εὐρίσκων τῆς χάριτος. (Θεοδώρ. ΠΒ', 261).—Τοὺς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων ἀφορισθέντας ὄψεταί τις χρεΐσαι τῶν ἀνθρώπων διακοπεῖν, μὴ ὑπολάβῃς θεοῦ. Δευτερ. Δ', 19. (Θεοδώρ. Π', 405).

Ἄφορμη. Ἄφορμη εὐλογίας. (Θεοδώρ. Π', 456).—Ἄφορμη ἤττης. (αὐτόθ. 469).—ἀναβιώσεως. (αὐτόθ. 964).—φειδοῦς. (αὐτόθ. 1760).—εὐπρεπείας. (ΠΑ', 1076).—φίλτρον. (ΠΒ', 96.—ΠΑ', 1296).

Ἄφραάτης. φίλος Χρυσοστόμου. (ΝΒ', 636).

Ἄφραυδέοντες, ἤγουν κακῶς φραζόμενοι.

Ἄφραυδέως, ἀνεπιστημόμως.

Ἄφραυθής, ὁ ἀνόητος καὶ κακόβουλος.—*Aphradia*, ἡ ἄγνοια καὶ ἀπρονοησία.

Ἄφρητορ, ἐν ἴσῳ τῷ ἀπολίς, παρὰ τὴν φρήτην, ὃ ἐστὶ φατρίκιν.

Ἄφρικανὸς Ἰούλιος ἱστορικός. Ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς Ὠριγένην περὶ τῆς κατὰ Σωσάναν ἱστορίας. (Ὠριγ. ΙΑ', 37-48).—Ὠριγένους πρὸς Ἀφρικανόν. (αὐτόθ. 48-85).—Γνώμη αὐτοῦ περὶ τῶν τεσσαρῶν Εὐαγγελίων. (Εὐσέβ. Κ', 89).—Περὶ Ἀφρικανῶν καὶ τῶν συγγαμμάτων αὐτοῦ. (αὐτόθ. 589-592.—Βασίλ. ΑΒ', 204.—Φώτ. ΡΓ', 65-68).—Περὶ τῆς χρονολογίας αὐτοῦ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 812).

Ἄφρικανοί, ἔθνος· τὴν καταγωγὴν αὐτῶν εἰς Σαβάζιους ἀναφέρουσιν. (Ὠριγ. Π', 1048).

Ἄφρικῆ, ἐκ τίνος Ἀφρῆν υἱὸς Ἀβραάμ ἐκ τῆς Χεττούρας ἐκλήθη. (Εὐσέβ. ΚΑ', 713). κατὰ δὲ Προκόπιον Γαζαῖον (ΠΖ', 405) ἀπὸ τοῦ Ἀφῆρ τοῦ ἐγγόνου Ἀβραάμ καὶ Χεττούρας.—Ἀφρικῆς παρακλήθη ἡ Καρχηδὼν ἐστὶ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1724).—Ἀφρικῆς ἐπίσκοποι λ', οἱ ἐν τῇ Σαρχδικῇ Συνόδῳ ὑπογράφαντες. (Ἄθην. ΚΕ', 337).

Ἄφροδισα ἄγρα, λέγονται εἶναι τὰ εἰς ἀφροδισα κατωφερῆ ζῶα· ὅσον πέδιξις καὶ σῦς· καὶ γὰρ καὶ ὁ χοῖρος κατωφερῆς· εἰς ἀφροδισα· καὶ κάπραια γυνή, κατὰ Ἀἴλιον Διονύσιον, ἢ ὄργυρα πρὸς μίξεις. (Α. Εὐσταθ.).

Aphrodisia, ἐκ τοῦ ἀφροῦ κεκλησθεῖσι δ' Ἀπολλωνιάτης Διογένης βούλεται. ἐνθα φυσιολογίᾳ περὶ τοῦ σπέρματος ἀνθρώπων καὶ ζώων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 308).—Πλάτων ἐν τῷ Κρατύλῳ. Περὶ δὲ Ἀφροδίτης οὐκ ἀξίον ἦσιν ὁδῶ ἀντιλέγειν, ἀλλὰ συγχερεῖν, ὅτι διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀφροῦ γένεσιν Ἀφροδίτη ἐκλήθη. Ἔοικε δὲ οὐδὲ τοὺς ἀρχαίους κληθένει ἀφρώδης ἢ τοῦ σπέρματος οὕσα φύσις· τὴν γοῦν κυρίαν θεὰν τῆς μίξεως ἀπὸ τῆς δυνάμεως ταύτης προσηγόρευσαν. (Παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 307 σημ.).

Ἄφροδισιάς, πόλις Θράκης. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ' σελ. 302.—Ἀγαθ. ΠΗ', 1561 καὶ ἕτεραι πόλεις. Στέφ. Βυζ.).—Ἀφροδισιάς ἐκλήθη ποτὲ *Troislon* ἢ πόλις. (Α. Εὐστ.).

Ἄφροδισίος, εἶδος Ἐρωδιοῦ. Ζώπυρος τρία φησὶ γένη Ἐρωδιῶν, *πελλεῖς*, ἃς καὶ ἐστὶν ἀρπαξ, *πύγαρμος*, ἃς ἐν συνουσίαις αἰμορροῦται δι' ὀφθαλμῶν, καὶ τρίτος ὁ *ἀφροδισίος*.

Ἄφροδίτη. Ἀγορεύω δὲ ἀναφανδὸν τὰ κεκρυμμένα, οὐκ αἰδοῦμενος λέγειν, ἃ προσκυνεῖν οὐκ αἰσγύνεσθε. Ἡ μὲν ἀφρογενής τε καὶ κυπρογενής, ἢ Κινύρα φίλη, τὴν Ἀφροδίτην λέγω, τὴν φιλομηδέα, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη, μηδέων ἐκείνων τῶν ἀποκεκομμένων Οὐρανοῦ, τῶν λέγων, τῶν μετὰ τὴν τομὴν τὸ κῆμα βεβιασμένον. κ. ἐ. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 73.—Λουκιαν. περὶ τῆς Συρίας Θεῶς.—Τατιαν. Γ', 824. 856).

Aphroditis κεστός. Ὁ δὲ κεστός κάμψιόν τι μυθεύεται εἶναι, ἐν ᾧ πάντα τὰ πρὸς κάλλος καὶ εὐμορφίαν καὶ χάριτας καὶ λαμπρότητα προσώπου ἐναπόκεινται. (Νόννος ΑΓ', 1029.—Κοσμ. Ἱεροσ. ΔΗ', 520).

Ἀφροδίτης γέννησις. Λέγεται ὅτι ἐκ τῶν αἰδαίων τοῦ Οὐρανοῦ ἔσχε τὴν γέννησιν ἡ Ἀφροδίτη ὁ γὰρ Κρόνος, φησὶν, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ, λαβὼν τὸ δρέπανον ἀπέκοψε τοῦ ἰδίου πατρὸς τὰ αἰδοῦσα, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πᾶσόντα ταῦτα καὶ ἀπρὸν συνάξαντα ἀπελευθέρησεν τὴν Ἀφροδίτην. Διὸ καὶ Ἀφροδίτη καλεῖται, ὡς ἐκ τοῦ ἀπρῶ καὶ τῆς καταδύσεως· ὅθεν καὶ τὰ μυστήρια αὐτῆς αἰσχυρά. (Νόννος ΛΓ', 1069.—Κοσμ. Ἱεροσολ. ΛΗ', 494).

Μάχην τε Κύπριν τίουσα ἑορτή.

Τὴν Κύπριν εἶναι φασὶ τὴν Ἀφροδίτην. Κύπρις δὲ λέγεται πᾶν τὸ καθ' ἡδονὴν συνουσιαστικὸν καὶ ἀφροδίσιον. (Κοσμ. Ἱεροσ. αὐτόθ. 510-511. 520).—Τὴν Ἀφροδίτην ἔφορον εἶναι φασὶ τῆς πορνείας καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἀπάντων καὶ πρὸς ἡδονὴν σαρκὸς ὀρώντων. κ. ἔ. (αὐτόθ. 519).—Λέγεται καὶ Κύπρις καὶ Παρία. (αὐτόθ. 581).

Ἀφροδίτης ἐπίθετα. Ζυγίχ, Γαμηλίχ, Ἀνδρογοναίχ, γάμοφ φυσιολογία καὶ ἀριθμῶν θεωρία. (Κλήμ. Θ', 365 κ. ἔ.). καὶ Κυθέρεια, καὶ Ζωναίχ, καὶ Κυκλιόσυχ, καὶ Ἀμίθεος, καὶ Ζανὸς πύργος, καὶ Διδυμαίχ, καὶ ἔξων Ἐδρική. (Νικομάχου Γερακισνοῦ θεολογούμενων παρὰ Φωτίῳ ΡΓ', 597). Βλέπ. καὶ λ. Ἀργίμπασα.—Εὐριπίδης δὲ Ἀφροδίτην αὐτὴν ἀξιοῖ ὀνομαστῆσθαι ἐκ τοῦ ἄρρονας τοῦ ἐρῶντας ἀποτελεῖν. Ὁ δὲ Χρῦσιππος οὐ Διδῶνῃ, ἀλλὰ Διδῶνῃ αὐτὴν ὀνομαζέσθαι ἀξιοῖ, παρὰ τὸ ἐπιδιδόναι τὰς τῆς γενέσεως ἡδονάς. Κύπριν δὲ ὀνομαστῆσθαι παρὰ τὸ κύειν περῆχειν καὶ Κυθερείῃν ὁμοίως παρὰ τὸ μὴ μόνον ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ θηρίοις τὸ κύειν ἐπιδιδόναι. Πλάτων δύο παραδίδωσιν Ἀφροδίτας, Οὐρακίην καὶ Πάνδημον, καὶ τὴν μὲν τοῖς θεοῖς, τὴν δὲ τοῖς ἀνθρώποις περῆπεσθαι. (Ἰωάν. Λυδ. σελ. 78-80).

Ἀφροδίτη Πάνδημος καὶ Οὐρακία.—Τὴν Κύπρον οἱ ποιηταὶ θεῶν Ἀφροδίτῃ χαρίζονται, ὡς περ τὴν Δῆλον Ἀπόλλωνι. Ἡ γὰρ Κύπρος πόλις μεγάλη· δῆμον τὴν γλῶσσαν ἀριβῶς Ἑλληνες. Ὡδινεν ἐξ οὐρανοῦ τὴν Ἀφροδίτην ἡ θάλασσα· τὰς δὲ ὠδινὰς ταύτας, αἰτινὲς ποτὲ εἶσι, μυστικοὶ λόγοι κρύπτειν κελεύουσι. Καὶ εἶδε γὰρ λοιπὸν ἐκκυηθῆσαι τὴν δαίμονα· ἴστανται μὲν εὐθὺς καὶ ἀγει γαλή-

νην ἡ θάλασσα, ἀπαλοῖς κύμασι περὶ τὸν τόκον πυρφύρουσα. Πανδημόφ δ' Ἀφροδίτῃ πρὸς τὴν Οὐρακίαν οὐδὲν κοινόν. Ἡ μὲν γὰρ βεβήλους καὶ οὐ καθαρῶς τὴν φύσιν γενεῖ τούτους ἔρωτας· τῇ δὲ χρυσοὶ μὲν οἱ παῖδες, χρυσαὶ δὲ τὰ τούτων βέλη, σκοποὶ δὲ αὐτοῖς ψυχαὶ νεοτελεῖς καὶ ἀκίρατοι. (Ἱμερ. Σοφ. Μελέται παρὰ Φωτίῳ ΡΓ', 1368).

Ἀφροδίτης Ἀγαλιτίδος καὶ ἐν Φοινίχῃ κατὰ τὸ χωρίον Ἀγαχα. Ἱστορία καὶ φυσιογνωμία. (Ζῶσ. Ἱστορ. σελ. 51-52).

Ἀφροδίτης ἀγαλιχ ἐν Κνίδῳ ἡράσθη Πυγμαλίων ὁ Κύπριος. (Κλήμ. Ἡ', 156).—Ἀφροδίτη καὶ Ἄρης. Ὅταν εἴπωμεν, ὅτι εἰδῶλα προσκυνεῖ Οὐ, φησὶν, ἀλλὰ τὴν Ἀφροδίτην, ἀλλὰ τὸν Ἄρην. Κἄν εἴπωμεν, τίς αὕτη ἡ Ἀφροδίτη; οἱ σεμνότεροι αὐτῶν φασὶν. Ἡ Ἥδονῃ; Καὶ τίς ὁ Ἄρης, ὁ Θυμός. Περὶ μαμωνῶν καὶ πλεονεξίας. (Χρυσόστ. ΞΒ', 123). Βλέπ. καὶ Ἄρης. ἐνθα α' Ἄρης μοιχός.

Ἀφροδίτη λέγεται ὡς ἄρρονα ἀρροσύνης.—Ἀφροδίτη ἡ μίξις κατὰ μετανομίαν.—Ἀφροδίτη ἑταίρα ἐπωνυμικῶς λέγεται, διὰ τὸ χαίρειν τὰς ἑταίρις.—Ἀφροδίτης υἱὸς ἐλέγετο πᾶς τις ἡδὺς καὶ ἐπέρατος, καὶ ὡς εἶπεν ἑταφροδίτος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως μίξις διακρόρος ἀλληγορουμένη.—Ἀφροδίτης ἀστήρ, ὅτι καὶ Ἑσπερος καὶ Στίλιων, καὶ Ἑωσφόρος λέγεται κατὰ καιροῦ μεταβολῆν.

Ἄφρων. Ἄφρονες καὶ ἀσύνητοι, καὶ μωροὶ, καὶ ἀπαίδευτοι γλευχῶσιν ἡμᾶς καὶ μηκηντῆρῶσιν, ἐαυτοὺς βουλομένοι ἐπαίρεισθαί τε καὶ δικνοίαις αὐτῶν κ. ἔ. (Κλήμ. Ρώμ. Α', 285-288).

Ἀφρώνων ἀνοικ ἐν πλάνῃ. Ὁ εἰ ἐγκαταλείποντες τὸν νόμον ἐγκωμιάζουσι ἀτέθειαν οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον περιβόλλουσι ἐαυτοῖς ταῦχος. Ἄνδρες κκκοὶ οὐ συνήσουσι κρίμα· οἱ δὲ ζητοῦντες τὸν Κύριον συνήσουσι ἐν παντί. Ὁ Παροιμ. ΚΗ', 4. 5. (Κλήμ. Η', 1045).

Ἐν τῷ ὄντι ἐστῶτων τοῦ μὲν θεοῦ εὐδαιμονεστάτου, τοῦ δὲ ἀθέου ἀθλιωτάτου, οὐχ ὀρώντες, ὅτι οὕτως ἔχει, ὑπὸ ἡλιθιότητός τε καὶ ἐσχάτης ἀνοικίας λανθάνουσι, τῷ μὲν ὀμοιούμενοι διὰ τὰς ἀδικίας πράξεις, τῷ δὲ ἀνομοιούμενοι. Πλάτων δὲ τέλος τῶν ἀγαθῶν ὄρισαντο τὸ ὀμοιωθῆναι κατὰ τὸ δυνατόν τῷ

Θεοῦ. (Παρά Κλήμ. Ἀλεξ. Π', 1044-1045 σημ.).

«Ἄφρων καὶ ἄνοος ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπολοῦνται, καὶ καταλείψουσιν ἄλλοτρίους τὸν πλοῦτον αὐτῶν. Καὶ οἱ τάρτοι αὐτῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.» Ψαλμ. ΜΗ', 11. 12. Ἄφρων καὶ ἄνοος τί διαφέρουσιν; Ἄφρων μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ ἐστερημένος φρονήσεως, καὶ πρὸς τὰ κοινὰ καὶ ἀνθρώπινα διαπραγματικῶς μὴ ἔχων. Ἄνοος δὲ λέγεται ὁ οὐκ ἔχων τὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐξίτητα. Κέχρηται μὲν τοι καὶ ἐνηλλαγμένως τοῖς ῥήμασιν ἢ συνήθειαι τῆς Γραφῆς, τὸν μὲν ἄθεον ἄφρονα λέγουσα ἐν τῷ, «Ἐἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι Θεός· καὶ πάλιν τὸ περὶ τὴν ζῶην βλαβερὸν ἀνοήτου ὀνομαζούσα» ὡς ὁ Ἀπόστολος περὶ τῶν ἐμπυπτόνων αἰεὶ ἐπιθυμίας, πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν.» Α'. πρ. Τιμόθ. Γ', 9. Οὕτω μέντοι ὁ ἄφρων καὶ ὁ ἄνοος πρὸς ἐν κοινὸν τέσσαρ τὴν ἀπώλειαν καταφέρονται. Δύναται δέ τις εἰπεῖν ἄφρονα μὲν ὀνομασθαι τὸν ἐθνικῶς ζῶντα, ἄνοον δὲ τὸν Ἰουδαϊκῶς κατὰ τὴν ψιλὴν τοῦ νόμου τήρησιν πολιτευόμενον. (Βασιλ. ΚΘ', 444-445).

«Ὁ ἄφρων ἀλλοιοῦται ὡς ἡ σελήνη.» Σιράχ ΚΖ', 11. (Θεοδώ. ΠΑ', 1940 ἄφρονα τὸν δυσσεβῆ ἢ Γραφῆ εἴωθε λέγειν).

Ἄφρονες. Τοῦ Ἀποστόλου λέγοντος, ποτὲ μὲν «Μὴ γίνεσθε ἄφρονες» πρ. Ἐφεσ. Ε', 17, ποτὲ δὲ, «Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς» πρ. Ῥωμ. ΙΒ', 16, εἰ δυνάτην μὴ εἶναι φρόνιμον παρ' ἑαυτῷ τὸν μὴ ἄφρονα; — Ἀπόκρισις. Ἐκαστον πρόσταγμα ἰδίου ἔχει ὄρον· τῷ γὰρ, *Μὴ γίνεσθε ἄφρονες*, ἐπιφέρει· Ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τῷ, *Μὴ ἔσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ*, τὸ, *Φοβοῦ δὲ τὸν Κύριον*, καὶ *ἐκκλίνε ἀπὸ παντὸς κακοῦ*· ὥστε ἄφρων μὲν ἐστὶν ὁ μὴ συνιὲς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου· φρόνιμος δὲ παρ' ἑαυτῷ πᾶς ὁ λογισμὸς ἰδίου χρώμενος, καὶ μὴ κατὰ πίστιν στοιχῶν τοῖς ῥήμασι τοῦ Θεοῦ. Εἰ οὖν τις βούλεται μῆτε ἄφρων εἶναι, μῆτε φρόνιμος παρ' ἑαυτῷ, συνιέναι δεραίνει τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου πιστεῖ τῆ εἰς αὐτόν, καὶ ἐν ῥόθῳ Θεοῦ μιμεῖσθαι τὸν Ἀπόστολον λέγοντα· Ἀλογισμοὺς καθαιρουντες, καὶ πᾶν ὑψίωμα ἐπαυρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χρι-

στοῦ.» Β'. πρ. Κορινθ. Ι', 5. (Βασιλ. ΑΑ', 1256.—Ἀναστ. Σιν. ΗΘ', 793).

Τοῦ ἄφρονος ἡ ψυχὴ φιλοσωματικῶς τις καὶ σαρκώδης γεγεννημένη ἐν τῷ βλέπειν τὰ μάταια καὶ ἄστακα, βλέπει οὐδὲν· σκότος γὰρ ἐστὶν ἀληθῶς· ἢ ἐν τούτοις ὄρωπις. Ὅθεν ὁ ἄφρων ἐν σκότει πορεύεται. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 684-885. 688).

Εἰς τὸ, «Ἐἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· οὐκ ἔστι Θεός.» Ψαλμ. ιγ'. Ὁμιλία καὶ ἐρμηνεία. (Χρυσόστ. ΝΕ', 549-558). — Ἄφρων ἐν τῷ ἀνεύθετοι, ἀφρονέστερος ἐν τῷ ἀνεκιδεσθαι. (αὐτόθ. 551). — Ἄφρονα δὲ λέγει νῦν οὐ τὸν ἄφρονα, ἢ τὸν παρὰφρονα, ἢ λαιπόφρονα, ἀλλὰ τὸν κακὸφρονα· οὐ τὸν τῆς ἐμπύτου καὶ κοινῆς φρονήσεως τῶν ἀνθρώπων ἐστερημένον κ. ἐ. (αὐτόθ. 552 κ. ἐ.).

«Μὴ ἀποκρίνου, φησὶ Σολομών, τῷ ἄφρονι κατὰ τὴν ἀρροσύνην αὐτοῦ, ἵνα μὴ ὅμοιος γίνῃ αὐτῷ. Ἀποκρίνου ἄφρονι κατὰ τὴν ἐκείνου ἀρροσύνην, ἵνα μὴ φρίνηται σοφὸς παρ' ἑαυτοῦ.» Περαιμ. ΚΓ', 4-5. (Νεῖλος ΟΘ', 144). — Εἰς ὅτα ἄφρονος μὴδὲν λέγε, μήποτε μυκτηρήτη τοὺς συναγεῶνός σου. Ἐπιβλαβὴς γὰρ καὶ πᾶν φθισοποιεῖς ἡ μετὰ τῶν εἰκαιοτέρων συνδικαίτησι· καθάπερ γὰρ οἱ ἐν ἀερί λουμικῶ γενόμενοι πάντως νοσεῦσιν, οὕτως οἱ ἐν ἀνθρώποις ἀδικηφόροι ἐνδικηθῆντες μεταλαμβάνουσι τῆς ἐκείνων κακίας· φθείρουσιν ἄβη χρηστά δμιλία κακία. (Παρά Ἰωάν. τῷ τῆς Κλήμ. ΙΒ', 1124).

Περὶ ἄφρονος, ἀρροσύνης, καὶ ἀνοήτου, καὶ ἀπειθεύτου, καὶ μωροῦ (Ἰερὸ Παράλλ. Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΕ', 1213-1217). — Μάξιμ. μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων, τῶν Πιπτέρων, καὶ τῶν θύραθεν. (ΙΑ', 981-984).

Ἄφροσύνη ἡ ἀμάρτια. Ἀπροσώζουσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μωλωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀρροσύνης μου.» Ψαλμ. ΑΖ', 6, ἢ τὴν φρόνησιν ἀποβαλὼν καὶ τῇ ἀρροσύνῃ δουλεύσας εἰσεδεξάμην. (Χρυσόστ. ΞΒ', 361.— Θεοδώ. Π', 1140).

Ἄφροσύνη ἀνδρὸς λυμαίνεται τὰς δόδους αὐτοῦ· τὸν δὲ Θεὸν αἰτιατικῶς τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.» Περαιμ. ΙΘ', 3. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΔ', 524).

Ἄφυες, ἀντὶ τοῦ μικροφυῆς, ὅθεν καὶ ἀφύη. — Ἀφύη εἶδος ἰχθύος, ὅτι διὰ τὸ ἀφύης ἤγουν μικροφυῆς εἶναι λέγεται, καὶ ὅτι τῇ

'Αρροδίτη ἀριέζωτο. Ἱστορία ἀρῶν' ἐν αἰς καὶ ἡ ἀβερίνα· καὶ περὶ αἰμῆς, *Εἶθε πῆρ ἀθύη.*

Ἄφφουσῶθ, κρυφίως, ἔνδον, κατὰ μόνους. (Θεοδώρ. Π', 780).

Ἄφφῶ. Πῶθ ὁ θεὸς Ἄφφῶ; Ἄφφῶ δὲ ἐρμηνεύεται *ἄμωρα*, τούτῃσι τὸ Πνεῦμα τὸ διπλοῦν· πῶθ οὖν ὁ θεὸς Ἄφφῶ, ἀντὶ τοῦ, τὸ Πνεῦμα τὸ διπλοῦν. (Ἀθην. ΚΗ', 37).—*Ἄφφῶ* γὰρ ὁ κρύφιος ἐρμηνεύεται. (Θεοδώρ. Π', 749. 769).

Ἄφφονίκα. Οἱ εἰς ὠφέλειον βλέποντες, οὗ τὸ μέγεθος τῶν κακορθομένων, ὡς ἀρωνίκα αἴτιον προβάλλονται, ἀλλ' ἐγκωμιάζειν ἐπιχειροῦσι τὴν ἀλήθειαν, πρὸς ἣν καὶ οἱ δεινότατοι λέγειν ἀποδύσασθαι δκνοῦσιν κ. ἔ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 648).

Ἄφφονον. Ἄφφονον ἔργον κρεῖσσον ἀπράκτου λόγου. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 929.—ΑΗ', 793).

Ἄφφωρισμένους. Ἀφφωρισμένοι εἰς Εὐαγγελίον Θεοῦ. ἔνθα περὶ αὐτέξουσι καὶ τῶν δοκούτων ἀνακρίνει τούτω Γραφικῶν ῥητῶν λύσις καὶ ἐρμηνεία. (Ἰβριγ. ΙΑ', 249-301).

Ἄχχάδ, βασιλεὺς τῶν δέκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀνὴρ Ἰεζάβελ. Ἄχχάδ ἐπ' ἀσεβεῖς κατηγοροῦμενος, καὶ Ἰωίας ὁ τῶν δύο φυλῶν ἐπ' εὐσεβεῖς ἐπινοούμενος. Σὺ τὸν Ἄχχάδ τὸν Ἀρειανὸν Οὐλάνην ἐνοεῖ, ἐγὼ τὸν Ἰωϊαν (Θεοδοσίον τὸν μέγαν). (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 216). — Ἄχχάδ θρασύτατος καὶ περηνωμάτατος γέγονε. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 377).—Τοιοῦτος ἦν ὁ Ἄχχάδ, ἀλλ' ἐφοβεῖτο τὸν προφήτην καὶ ἄγιον Ἠλίαν. (Χρυσόστ. ΝΖ', 325).—Ὁ Ἄχχάδ βασιλεὺς ἦν, καὶ χυρσίον εἶχεν ἄρχον καὶ ἀργύριον· ἀλλ' ἐπειδὴ εὐχὴν οὐκ εἶχε, περιεβῆ Ἠλίαν ζητῶν, ἀνθρώπων οὐδὲ κατχγῶγιον ἔχοντα, οὐδὲ ἰμάτιον, ἀλλ' ἠμλωτὴν μόνην κ. ἔ. (ΜΗ', 768). — Ἄχχάδ μετάνοικ. (ΜΖ', 284). — Ἄχχάδ ἄλλος ἢ Ἱεροδότῃ Ἰουλιανὸς ὁ παραβήτης. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 668).—Ἄχχάδ καίτοι προμαθῶν τὸν θάνατον αὐτοῦ, πῶς οὐκ ᾔδυνήθη φυλάττειν αὐτὸν; Γ'. Βασιλ. ΚΑ', 19. 21. Ἡ δίκη τοῦ βουλομένου αὐτὴν ἐκκλίνει, εἰς τὰ ἑαυτῶν δίκτυα, δι' ἃν μηχανῶνται, ἐπιπίπτειν παρεσκευάσει. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1072-1073). — Βασιλεὺς ἦν Ἄχχάδ τότε, καὶ Ἠλίος καὶ Ἐλισσαῖος προφήται· ὁ μὲν καὶ γῆς κακτημένος μέτρα πολλά, καὶ χερματῶν θησαυρούς, ὡς

βασιλικούς, ἀφιλεῖται· οἱ δὲ πνυτελὸς ἄποροι, ἀνέστοι, ἀχρημάτοι· ὁ μὲν ἀλουργίδα ἡμριεσμένοι, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλικὴν περὶ αὐτὸν ἔχων σκηνήν, οἱ δὲ μλωτὴν διεψωμένοι, καὶ λειτουργῶν μεμονωμένοι. Καὶ ὁ μὲν ὄρη περιεῖται, καὶ νάπκας, βοτάνην εἰς ποικηλίαις παρεμυθίαν ἀναζητῶν· οἱ δὲ ἔνθα κίρις κατελάμβανεν τροφῆς, ἐκεῖ τῶν καταλλήλων εὐπύρουσι οἴων. Ἐπέταττον χήρη κομισαὶ βρωσιν αὐτοῖς, καὶ δράκα μόνην ἔχουσα ἔνδον ἀλεύρου, χορὸν τέκνων περὶ ὠτα λιμωττότων, τούτοις εἰς ἐγκυρικὴν πέψασα τὴν δράκα προσέφερον. Οὐκ ἦν ἀμητός, καὶ τούτοις ἄλλος ἢ ὑδρία ἐγένετο· ἄσπορος ἡ πεδιάς, καὶ τούτοις ὠμβρεῖ τὸ ἄλευρον· ἄκαρπος ἡ γῆ, καὶ τῆς ὑδρίας ἐτεθῆλει τὸ λήϊον· ἐξέλιπον ἀποθῆκαι πολίσιοι, καὶ ἡ δρᾶξ οὐκ ἀπέλειψεν· Ὅδοιποροῦντες ἐκάθευδον, καὶ μετὰ τὸν ὕπνον περὶ ἀγγέλων ἐπιτίζοντο τὴν ἀναγκίαν, ἄρτον καὶ ὕδωρ, τροφήν· μάλλον δὲ καθέυδοντες διὑπίζοντο περὶ τῶν ἀγίων δυνάμεων, καθάπερ δεσπόται κληρονομοῦντες περὶ τῶν δικονοούντων ταῖς τοικυταῖς χεῖρας οἰκετῶν ἐπὶ ἐτοίμην ἐστίν. Ἐρημον ὄκουν, καὶ κόρηκας αὐτοῖς ἐκ τῆς οἰκουμένης ἄρτον παρεκόμιζον τῷ πρωτῷ, καὶ κρέας τὸ δειλινόν. Πόθεν λαμβάνοντες; Οἱ γὰρ εὔποροι οἰωνοῖ, καὶ τότε ἐν λιμῷ, ἢ τοιαύτη τροφή νεκρῶν εἰσισημένοις παρεκρίνειν βορᾶ, καὶ μόλις εἰς κόρον ἐσθ' ὅτε ἐπιτυγχάνουσι τούτων κ. ἔ. (Νεῖλος περὶ Ἄχχάδ καὶ τῶν προφητῶν Ἠλίου καὶ Ἐλισσαίου. ΟΘ', 928).

Ἄχχζ, βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ. Ἐρμηνεύεται *κατάσχεσις*. (Βασιλ. Α', 448).—Τὶ δηλοῖ ὁ προστάσις τῷ Ἄχχζ ὁ λόγος· «Αἰτήσασθε σευ τῷ σημειῶν περὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, εἰς βέθος ἢ εἰς ὕψος.» (αὐτῶν. 461). — Ὁ δὲ Ἄχχζ, ὡς μὴ δεδιδυμένους αἰτεῖν τὰ μεγάλα καὶ ἐπουράνια, παρεκρίτειν ζητήσασθε σημειῶν, ὡς μετῶν ὑπάρχον τῆς ἀνθρωπίνους φύσεως· ἢ ὡς περὶ τὴν ἐντολὴν μέλλων ποιεῖν, τὴν εἰπούσαν· «Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.» Ἀναγκάτως δὲ οἱ περὶ τῶν τηλικούτων λόγῳ τῷ τότε κεκρακτικῶτι βασιλεῖ γίνονται, ἵνα δι' αὐτοῦ εἰς πάντας διελκλῆθῃ τὰ προφητευόμενα. Ἰσχυρῶς μὲν γὰρ ἀνέως ἠπιστήθη, ἢ ῥθῶν αὐτῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων, ἢ τῆ λοιπῇ περὶ τὸν βίον τα-

πεινότητι, ὡς μὴ δεξάμενος τῆς ἐπιδημίας τοῦ Ἐμμμανουὴλ παρὰ τοῦ Κυρίου χρηματισμὸν, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδίας καρδίας ἀναπλάσας τὸν λόγον. Ἄχαζ δὲ οὕτως ἐδέξαστο τὴν περὶ τῶν ἐπομένων προφητείαν, ὡς Ἀάβαν, ὡς Ἀβιμέλεχ, ὡς Ναβουχοδονόσωρ, ὡς Φαραῶ, ὡς Καϊάφας τὸ τελευταῖον, οὐ διὰ τὴν τοῦ βίου ἀξίαν, ὅσον διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀξιωματικῶς προσοῦσαν αὐτῷ ἀξιοπιστίαν. Οὐ γὰρ δὴ εὐλαβεῖς τινὲς παρητεῖτο τὴν αἴτησιν τοῦ σημείου ὁ Ἄχαζ. Εἰ γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ συμφέρον, οὐδ' ἂν ἐπέταξε τὴν ἀρχὴν ὁ Θεός. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐπιφερόμενα μέμψιν περιέχει τὴν εἰς τὸν Ἄχαζ. Ἄσπαστρέψας γὰρ τὸν λόγον εἰς τὸν Δαυὶδ· Ἰσχυροὶ δὲ, φησὶν, οἶκος Δαυὶδ. Μὴ μικρὸν ἔμειν παρέχειν ἀνθρώποις ἀγάρα; καὶ πῶς Κύριος παρέχετε; Διὰ γὰρ τούτων πρὸς τὸ ἀπειθεῖς ἔθηκε δυσχεραίνειν τοῦ Ἄχαζ. (αὐτόθ. 462). — α' Ἐκ σπέρματος ὄφρα ἐξελεύσεται ἔκγονα ἀσπίδων· τὴν διαδοχὴν τοῦ Ἄχαζ σημαίνει. (αὐτόθ. 621).

Ἀχαΐδες, πᾶσα ἡ τῶν Ἑλλήνων χώρα παρ' Ὀμήρῳ, ὡς ἐν τῷ,

Ἄργος ἐς Ἰππόβοτον, καὶ Ἀχαΐδα καλλιγόναικα.

Ἀχαϊκὸν Ἄργος ἡ Πελοπόννησος· ἰδίᾳ δὲ ἡ Ἀκωνική, πρὸς διαστολὴν τοῦ Ἀμφιλοχικοῦ καὶ ἄλλων τινῶν. Βλέπ. Ἄργος. — Ὅτι Ἀχαϊκὸν μὲν οἱ πάλαι, Ἀχαϊκὸν δὲ οἱ ὕστερον καλοῦσιν. Ἀχαϊκὸς καὶ Ἀχαΐα κατ' ἀποβολὴν τοῦ ι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀχαϊκός, κύριον· ὄπαδος τοῦ Παύλου καὶ εἰς τῶν Ὁ μαθητῶν. Α'. πρ. Κορινθ. 14', 17.—(Χρυσόστ. ΞΑ', 12).

Ἀχαίοι, ἔθνος περὶ τὸν Εὐξείνιον πόντον, Ὀρχομενίων ἀποικοί. Ἀχαίους ἰδίως τοὺς Φθιώτας ὀνομάζει Ὀμηρος. — Ἀχαῖος κύριον, ὀμωνύμως τῷ ἔθνικῳ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀχαΐος, κύριον, ἀνὴρ πονηρότατος· ἐνθα περὶ πονηρῶν καὶ προδοτῶν ἀνδρῶν.

Ἀχαμῶθ, κατὰ τοὺς ψευδωνύμους Γνωστικοὺς αἰρετικῶς. Τὴν ἐνθύμωσιν τῆς ἄνω σοφίας, ἣν καὶ Ἀχαμῶθ καλοῦσιν. (Εἰρήν. Ζ', 480). — Μήτηρ ἦν, κατὰ τοὺς Βαλεντινούς, Δύναμις ἔλαβεν ἐκ τῆς καρποφορίας τοῦ Πατρὸς κλήτου, καὶ ἐκύησεν. (αὐτόθ. 485 κ. ἔ.). — Πῶς προσέβαλε τὸν κόσμον, κατὰ Βαλεντινόν. (αὐτόθ. 496-512). — Πότε εἰσελεύσεται εἰς τὸ πλήρωμα. (αὐτόθ. 513-516). — Αἱ τὸ σπέρμα

αὐτῆς δεχθεῖσιν ψυχὰ ὁποῖαι; (αὐτόθ. 516 κ. ἔ.). — Πόθεν ἀποδεικνύουσιν οἱ Γνωστικοὶ τὰ περὶ αὐτῆν. (αὐτόθ. 529). — Ἀχαμῶθ, Βυθός, Σιγή, καὶ Λίθους κατὰ τοὺς ψευδωνύμους καὶ ἄφρονες Γνωστικούς. (Κύριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 565 κ. ἔ. 925 κ. ἔ.). — Ἀχαμῶθ καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς. (Νεῖλος ΘΘ', 168-169. — Θεοδώρ. ΠΓ', 356).

Ἀχάνη, μέτρον τι Βοιωτῶν, πολλῶν τινῶν μεδίωνων, καθάπερ ἡ χοῖνις. Περσικὰ δὲ τινὰ σκευὴ αἱ ἀχάναι, ἃς καὶ κίστας εἰπόντινες, εἰς ἃς ἀπετίθεντο ἐπισιτισμοὶ οἱ ἐπιθεωρίαν σταλλόμενοι· λέγονται δὲ καὶ ἀχανίδες. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀχανῆς ὁ ἄρνος, παρὰ τὸ χαινω.

Ἀχανῖα, τὰ ἀκάρβια, Ἰωνικῶς κατὰ ἀντιστοιχίαν.

Ἀχαρ υἱὸς Χαρμῖ· ὁ ἄλου; ἐπὶ κλοπῇ ἐν τῇ ἀλώσει καὶ καταστροφῇ τῆς Ἱερουζ. (Διακταγ. Ἀποστ. Α', 609 καὶ 610 σημ.). — Ὁ οὖν Ἀχαρ, ὡς ἐν τῷ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ (Ζ') γέγραπται, ἐγκαλούμενος περὶ κλοπῆς, οὐ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις εὐνοικν προφέρων ἀπελογεῖτο, ἀλλ' ἐλεγχεῖσθαι ἐν τῷ κλέμματι, λίθοι; ἐβλήθη παρὰ πάντων. (Ἀθων. ΚΕ', 561). — Ἐγκλημα καὶ ἱστορικὸ αὐτοῦ. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΠ', 399-400. — Θεοδώρ. Π', 472).

Ἀχαριστία. Ἀχαριστία εἰς Θεὸν ἐπὶ τοῖς ἐλλειφθεῖσιν· ἐπειδὴ γὰρ περκακειμένων τῶν ἐκ Θεοῦ ἀγαθῶν οὐκ εὐχαριστοῦμεν, ἀναγκαίαι ἡμῖν ἡ ἀφίσεις διὰ τὴν αἰσθησὴν γίνονται. Ὅτι οὐδεὶς εὐχαριστεῖ καὶ εὐχαριστεῖται εἰς ἣν εὐρίσκεται ἥσιον κατ' ἄλλας τὰς τάξεις. (Βασίλ. ΑΑ', 252 κ. ἔ.). — Λίαν σοὶ μέμφομαι, ὅτι τέθηκας παρὰ σοὶ ἡ χάρις, ἣν δεόμενος τότε ἀθάνατον ἔξεν διεθεβαίωσω. Ἰσθι τοιγαροῦν, ὅτι περιπεσὼν αἰθῆς συμφορῆ, οὐχ ἔξεις τὸν ἀντιληψόμενον· βοηθῶν γὰρ ἀναγκαιῶς ἀποροῦσιν οἱ ἐπιλήθμονες ὄντες χαρίτων. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1369). — Πολλοὶ γὰρ οὐδέ τι εὐεργεσίας ἀμεινους γίνονται, τοῦ σθῆνου αὐτοῦ, οὐ φημι εἰς τὴν τῶν ὀφειῶν (εἰσὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς καὶ εὐποτῶν ἀμοιβαί), ἀλλ' εἰς τὴν τῶν δαιμόνων καταλέγοντος πληθύν, τὴν ποιεῖν μὲν βουλομένην οὐδὲν κάλλιστον, ἀλλὰ καὶ τοῖς βουλομένοις ἐμποδίζουσαν. (αὐτόθ. 1405). — Ἀχαριστία εὐεργετομένων. Ἀπληστὶς τῶν αἰτούντων ἄνευ ἀνάγκης. Λίαν θαυ-

μάζω τὴν ἀπληστίαν καὶ τὴν δουλοπρέπειαν τῶν αἰεὶ μὲν χάριν αἰτούστων, μὴ περεχόντων δέ, καὶ τεκμήριον εἶναι τοῦθ' ἡγοῦμαι ἀνελευθέρου καὶ ἀκρόστου ψυχῆς. Ἡ μὲν γὰρ χάρις τοὺς λαμβάνοντας εἰς ὑπόχρεω καθίστηται πεινώθηται, τοὺς δὲ περεχόντας εἰς ἔλευθεροπρέπειαν αἰῶνιν πέριεν. Ἐλευθέριον γὰρ τὸ κατάρχειν εἰς ἕτερον χάριτος, οἰκετικὸν δὲ τὸ λαμβάνοντα χάριν ὑποῦναι αἰεὶ διὰ ταύτην δικτατεῖν. Ἀναγκάτως γὰρ ὁ χάριτι δουλωθεὶς, καθάπερ ἄγθος ἔχων ἐπὶ κροαλλῆς, οὐ πρότερον ἐρθοῦται τὴν ψυχὴν, οὐδὲ ἐξίστης πρὸς τὸν εὐεργετήσαντα βλέπει, πρὶν ἂν δικαλύθηται τὸ χρεός. Ταῦτα δὲ ζημι, οὐ τοὺς ὄντας δεομένους μὴ αἰτεῖν χάριν νομοθετῶν, οὐδὲ συμβουλεύων τοὺς χεμαζόμενους μὴ καταρχεῖν εἰς λιμένα' ἀλλ', οὐδὲ τοὺς ἔργω μὴ δυναμένους ἀμειψῆσθαι αἰτιώμενος. Ἄπαγε' οὐδὲ μὴν τοὺς ἔργω μὴ δυναμένους κλν λόγω τὰς χάριτας ὁμολογεῖν ἀναγκάζων. Εἰ γὰρ καὶ χρῆ τὸν μὲν εὐεργετήσαντα ἐπιανθάνεσθαι, τὸν δὲ εὐεργετηθέντα μεμνησθαι χάριτος, ἀλλ' οὐ τοῦτο νυνὶ φράζει βούλομαι' ἀλλ' ἐκείνους αἰτιώμαι τοὺς μηδενὸς μὲν δεομένους, διὰ δὲ φιλοχρηματίαν αἰεὶ μὲν λαμβάνειν σπουδαζόντας, περεχέων δὲ οὐ βουλομένους. Τοὺς μὲν γὰρ ἐν χρεῖς τυγχάνοντας οὐκ ἄσπον χάριν αἰτεῖν, τοὺς δὲ παρέχειν δυναμένους αἰτεῖν, ἀσπώτατον. Δις γὰρ ἀμπτάνουσι μέγιστα, ἐν μὲν, αὐτοὶ διὰ πόθον ἀκρόστου αἰτούντες' ἕτερον δέ, καὶ τοῖς ὄντας δεομένοις ἀποκλείοντες τοὺς τῆς φιλικυθρωπικῆς λιμένας' ἀναλίσκουσι γὰρ κακῶς τὰ καλῶς δοθῆναι ὀφείλοντα. (κῦτ. 1528-1529).

Ἄχαρίστερον—μᾶλλον ἄχαρι, ἤγουν ἀηδέστερον. Ἄχαρίστον, τὸ ἀχαρίτων καὶ μὴ χαρίεν περ' Ὁμήρω' περὰ δὲ τοῖς ὕστερον ἀχάριστος ὁ τῶν εὐεργεσιῶν ἐπιλαθόμενος. (λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄρχ ὁ ἀχάριστος ἀνόσιος' εἰκότως. Ὁ γὰρ περὶ τὸν εὐεργετὴν ἀχάριστος, τίς ἂν γένοιτό ποτε περὶ τοῦ; ἄλλους; Ὁ ἀχάριστος ἀσπονδος, ὁ ἀχάριστος ἀστοργος. Διάλλως, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, τουτέστι κακήγορος' οἱ γὰρ μηδὲν ἐκυτοῖς συνειδότες ἀγαθόν, ὡπέρ τινα περραμυθίαν ἔχοντες τὸ πᾶν ἄλλων τὰς ὑπολήψεις βλασφημεῖν, μυρία πλημιμελοῦσι καὶ ἀμπτάνουσιν. (Χρυσόστ. ΕΒ', 643).

Ἀχάτης, λίθος. Περιγραφή καὶ ἐνέργεια αὐτοῦ. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 300).

Ἀχελῷος ἢ Ἀχερωῖς, τὸ δένδρον ἢ λέυκη, ὡς ὕδατος ὄντος τοῦ φουτοῦ, περὰ τὸ Ἀχελῷος.

Ἀχελῷος ποταμός, δι' Αἰτωλίας ἐξίστην εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον καὶ ὅτι Ἀχελῷος πλν πηγᾶν ὕδωρ καλεῖται προσηγορικῶς. — ποταμὸς ἕτερος ἀπὸ Σιπύλου ῥέων εἰς τὴν Συμυρκίαν γῆν, ὁμωνύμως τῷ δι' Ἀκρονικής καὶ Αἰτωλικῆς ῥέοντι' καὶ ὅτι Ἀχελῷος περὰ τὸ ἀγν δένει λέγεται.

Ἀχελῷος συμβολικῶς πάντα τὰ πότιμα ὕδατα, ὡς τὰ τῶν θαλασσίων Ποσειδῶν. Καὶ τῶν μὲν γλυκῶν ὑδάτων μερικαὶ δυνάμεις Νύμφαι ἐκλήθησαν' αἱ δὲ τῶν θαλασσίων Νηρηίδες κέκληνται' ὡς Ἡρακλῆος τὸ πῦρ κτλ. (Εὐστάθ. ΚΑ', 260 κ. ἑ.).

Ἀχελῷος ποταμὸς καὶ ἡ ἄλλη γῆ, ὅσων διαῖρεται Ἀλαρίχου καὶ Στυλίωνος ἐπιδρομαί ἐν τε Αἰτωλικῇ, Ἀκρονική καὶ Ἠπειρώ. (Ζώσ. σελ. 283 κ. ἑ.). (z)

Ἀχελῷος, ὄνομα κύριον ἐφορεύθη ὑπὸ Ἡρακλέους' τίνος δὲ ἐνεκεν, οὐ θέμις εἰπεῖν. (Ιουστίν. Γ', 236).

Ἀχεροῖς, φυτόν ἀκανθώδες, ἐξ οὗ αἱ αἰμασκαὶ γίνονται' λέγεται δὲ οἰοεὶ ἄχερος, διὰ τὸ μὴ εἶναι ἀψοσθαι αὐτῆς τῇ χειρὶ ἀχεροῖς δὲ καὶ ἡ ἀγρία ἄσπις (κορτζιά).

Ἀχερουσίαι λίμνη, ὅτι θαλασσίαι ἐστὶν ἀνάχυσαι τεναγώδης πλησίον τῆς Σικελικῆς Κύμης.

Ἀχερωῖς, δένδρον, μυθικῶς μὲν περὰ τὸ περ' Ἀχέροντι τῷ ἐν Αἴδου περικέναι, συμβολικῶς δὲ διὰ τὸ ἀκαρπον τῆς τοῦ Ἀχέροντος προσηγορίας μετέχεν' ὡς ἀκαρπος δὲ ἡ ἀχερωῖς τῷ Αἴδῳ ἀνάκειται. Διὸ καὶ ἰτέλι καὶ ἀγριοὶ τὸν τῆς Περσεφόνης πληροῦσι λειμῶνα. (λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀχέρων, ποταμὸς ἐν Αἴδου μυθευόμενος, ὅτι περὰ τὸ ἀρεα ῥέειν εἰρηται' καὶ ὅτι καὶ περὰ Κιμμερίους ποταμὸς τις οὕτως ἐκαλεῖτο, καὶ ἕτερος περὶ Θεσπρωτίαν, καὶ ἕτερος ἐμβάλλων εἰς τὸν Ἀλφειόν. (Α. Εὐσταθ.).

(α) Ἰσως τὸ Ἄ σ π ρ ο π ὅ τ α μ ο ν τότε κατοικήσθη καὶ ὑπὸ ξένων διαφόρων φυλῶν τῶν ὑπὸ Ἀλαρίχου ἐκείσε καταλιπεσθῶν, ὅν Ἰταλῶν, Οὐγγῶν, Δακῶν καὶ ἄλλων. Σμμ. τοῦ Ἐκδ.

Ἀχέται, ὅτι οὕτω λέγονται οἱ μέγιστοι τῶν τεττίγων ἀπλῶς δὲ ἀχέτης τέτιξ ὁ ἡχητικός. Τὸν μὲν μέγιστον τέτιγα ἀχέταν καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, κατὰ Πανουσανίην κερκώπηρ δὲ τὸ ἐλάχιστον τεττίγιον, τὸ δ' αὐτὸ καὶ κλακαῖον, τὸ δὲ μετὰ τοῦτο τιτιγόλιον παρὰ τὸ τιτίξιν. Ὁ δ' Ὀμηρὸς ὠκνησε πλατῦναι τὴν παραβολὴν τῶν τεττίγων διὰ τὸ μὴ πᾶνυ σεμνῶς αὐτὴν ἔχειν πρὸς βητορεῖαν λαμπράν. *Τί γάρ ἦδὺ τέτιξ ἡχῶν;* (Α.Ε.).

Ἀχῆν, ὁ πτωχός, οἶονε ἀεχῆρ, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν.

Ἀχθεσθαί. Ἀχθομαι δέ, ὅτι μὴ ἐπὶ τι ἄρος τῶν ὑψηλῶν ἀνελθόν, μηδὲ φωνὴν λαθῶν τῆς ἐπιθυμίας ἀξίξιν, πᾶσι ἰσοῦ τοῖς φρονούσι κκῶς ταῦτα φηέγγομαι, ὡς περ ἐν κοινῷ θεάτρῳ τῆς οἰκουμένης· «Γιοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; Ἰνα τί ἀγαπάτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεύδος;» (Ψαλμ. Δ', 3. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1157). — Πρὸς τοὺς ἀχθομένους ταῖς ἐπιθυμίαισι. πραγματεῖα. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 308-316). — Ἀχθεσθαί τὸ, ἀχθος ὅ ἐστι φορτίον, φέρειν, αἰρεῖν· καὶ ἀχθεσθαί καὶς λέγεται ἀντὶ τοῦ βαρύνεσθαι τῷ φόρτῳ. Παρὰ δὲ τοῖς μὲν Ὀμηρῶν τὸ λυπεῖσθαι σημαίνει.

Ἀχθηδῶν παρὰ τὸ ἀχθεσθαί, ὅ ἐστι λυπεῖσθαι.

Ἀχθος ἐκ τοῦ ἀχος γέγονε πλεονασμῷ τοῦ θ. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἀχῆ ἀ προφήτης ὁ Σιλωνίτης. Αἰνυμα αὐτοῦ καὶ λόγοι· (Θεοδώρ. Π', 704). — Βίβλος αὐτοῦ μνημονευομένη ἐν τῇ Γραφῇ καὶ ἀπολεσθεῖσα. (Ἰθαν. ΚΗ', 436).

Ἀχῆ καὶ Σεδεκίας οἱ Σωσάνης πειραθέντες εἰς ἀσέλιαν. (Ἠριγ. ΙΑ', 64). — «Ποιήσαι Κύριος, ὡς Σεδεκίαν ἐποίησε, καὶ ὡς Ἀχῆ, δι' ἣν ἐποίησαν ἀνομίαν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐμοιχθάντο τὰς γυναῖκάς τῶν πολιτῶν αὐτῶν.» Ἰερεμ. ΑΓ', 22.

Ἀχιλλᾶς ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, Πέτρου Ἀλεξανδρείας τοῦ Α'. διάδοχος· διεβλήθη ὑπὸ τῶν σχισματικῶν Μελετινικῶν. (Ἰθαν. ΚΕ', 268). — Ἀχιλλᾶς πρεσβύτερος Μυρσίνης. (αὐτῶθ. 365).

Ἀχιλλᾶς μᾶζα, καὶ Ἀχιλλεῖα ἀλιττα· ὅτι κατ' ἐξαίρετον οὕτως ἐλέγοντο. Ἀχιλλεῖοι κριβαὶ καὶ Ἀχιλλεῖοι σπόγγος, καὶ Ἀχιλλεῖοι κρήνη. Περιώνυμος καὶ τὰ εἰς τροφήν

ἵππων ὁ Ἀχιλλεύς, ὡς τε καὶ κριβαὶ Ἀχιλλεῖοι λέγονται, ὅποιας ἂν ἦσιον οἱ Ἀχιλλεύς ἵπποι. Ὡς περ δὴ καὶ σπόγγος Ἀχιλλεῖος λεπτότατος, φασί, καὶ πυκνότετος καὶ ἰσχυρότατος, ἢ ὑπὸ τὰ κρήνη καὶ τὰς κνημίδας τιθέασιν· δε καὶ ἤττον πληγεῖς ποιεῖ, φασί, φόρον· σπανιότατος δὲ οἱ τοιοῦτος, φασί, γίνονται. — Λέγεται δὲ καὶ ἐν Μιλήτῳ κρήνη εἶναι, ἣτις Ἀχιλλεῖοι ἐκαλεῖτο· ἥς τὸ ῥεῦμα γλυκύτερον, τὸ δ' ἐρεστός ἀμυρῶν κ. ἐ. ἔνθα περὶ ὑδάτων κινουμένων μὲν γλυκῶν, ἀμυρῶν δὲ μὴ κινουμένων· καὶ περὶ τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ ποταμοῦ *Τιταρῶλου* καὶ τῆς ἐν Τήνῳ κρήνης. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Ἀχιλλεύς. Ἀχιλλεύς ἐν Σκύρῳ. Ἰστορία (Αεξ. Εὐσταθ.). ὅτι πολέμαρχος γέγονε τῶν εἰς Τροίαν στρατευομένων Ἑλλήνων, καὶ ὅτι καὶ ἰατρικὸς ἦν. Ἀχιλλεύς καὶ δι' ἐνὸς Ἰγράφου, ἀναλόγως τῷ βασιλεῦς, Ὀϊλεύς. — Ἀχιλλεύς ἦθος ὅτι ἀνώμαλον γεγονέναι συνάγεται. — Ἀχιλλεύς θάνατος, ὅτι ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοξευθεὶς κατὰ τῆς γαστροῦ ἀπέθανε· κατὰ δὲ ἑτέρους ὑπὸ Πενθεσιλείας ἀνακρεθείς, καὶ πάλιν εὐχῇ Θέτιδος ἀναβίου· ἀντανεῖλε τὴν Πενθεσιλείαν, θυγατέρα Ἀρεῶς· ἐρ' οἷς ὁ Ἄρης, δίκην λαχὼν τῇ Θέτιδι ὑπὸ Ποσειδῶνος κατεκρίθη. — Ἀχιλλεύς νεκρός, ὅτι χρυσῷ ἀντισταθμηθεὶς ἀπεδόθη τοῖς Ἑλλησιν. — Ἀχιλλεύς ἵπποι, ὅτι ὑπὸ Ποσειδῶνος ἐδωρήθησαν τῷ Πηλεῖ ἐν τοῖς Θέτιδος γάμοις· τὰ δὲ ἔπλα ὑπὸ Ἡρακλέους. (Αεξ. Εὐσταθ. (Ιουστίν. Περὶ Ἀχιλλεύς καὶ Τρωϊκοῦ πολέμου. Γ', 229 κ. ἐ.—Τατιαν. αὐτ. 872).

Ὅποιον καὶ πῶς τὸ φάντασμα Ἀχιλλεύς ἐώρακεν Ἀπολλωνίος ὁ Τυανεύς. (Εὐσέβ. ΚΒ', 836). — Ὅμοιος δὲ καὶ Ἀλάριχος ἐν Ἀθήναις πῶς τὰ φαντάσματα Ἀχιλλεύς καὶ Ἀθηνᾶς ἐώρακε περὶ τὴν ἀκρόπολιν. (Ζώσιμος. σελ. 253).

Ἀχιλλεύς Τάτιος εἰς τὰ Ἀράτου *Φαινόμενα*. (Εὐσέβ. ΙΘ', 933 κ. ἐ.). — Ἀχιλλεύς Τατίου τῶν περὶ Λευκιππῆν καὶ Κλειτοφῶντα λόγος ἡ. (Φώτ. ΡΓ', 289).

Ἀχιλλεῖος ὁ Ἀρειομανίτης. Κακοδοξίσι αὐτοῦ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΕ', 1293).

Ἀχιτᾶς διάκονος, ἐστάλη παρὰ Κωνσταντίνου πρὸς Ἀθανάσιον. Ἀχιτᾶν τὸν διάκονον ἀπεστείλαμεν, παρ' οὗ δυνήθη μαθεῖν

τῆς τε ἡμετέρας ψυχῆς τὴν προκίρῃσιν, καὶ ὅτι τούτων ὦν εὐχῆ τυχεῖν δυνήσῃ. (Ἄθων. ΚΕ', 344).

Ἀχιτόφελ. ἀνὴρ δεινότατος καὶ μηχανὰς ἐπὶ γλώττης φέρων. Ἐχθρὸς Δαυὶδ καὶ ἐπίβουλος· φίλος δ' Ἀβεσσαλώμ τοῦ ἀποστάτου καὶ σύμβουλος. Τόζον ἐστὶν Ἀχιτόφελ, καὶ βέλος ὁ Ἀβεσσαλώμ· νευροκόπησον τὸ τόζον, καὶ μένει τὸ βέλος ἀργόν. (Ἀστέρ. Ἀμωσ. Μ', 464 κ. ἑ.). — Ἀδιασκεδάσον βουλάς ἐθνῶν. Ψαλμ. ΔΒ', 10. Οὕτω μὲν οὖν ὁ Κύριος οἶδε διασκεδάζειν βουλάς ἐθνῶν. Πῶς δὲ ἀθετεῖ βουλάς ἀργόντων, ἐπὶ τοῦ Ἀχιτόφελ μεμαθήκαμεν, ὅτε ἠΰστατο εὐχῆν ὁ Δαυὶδ λέγων· *Διασκεδάσον δὴ τὴν βουλήν Ἀχιτόφελ.* Ὅταν οὖν ἀκούσῃς τινὸς ἀπειλουτοῦ μεγάλα, καὶ ἐπαγγελιομένου σοι παντοδαπὰς ἐξῆν κακώσεως, ζημίας, ἢ πληγὰς, ἢ θανάτους, ἀπόβλεψον πρὸς τὸν Κύριον τὸν δικασκεδάζοντα βουλάς ἐθνῶν, καὶ ἀθετοῦντα λογισμοὺς λαῶν. (Βασίλ. ΚΘ', 340). — Τοῦ δὲ ἀλόγως· ἐπεὶ γεσθαι πρὸς τὰ μέλλοντα ἀποδείξει· Ἀχιτόφελ καὶ Ἰούδας· οἱ διὰ τὸ βρῦπτερον κρίνειν τὰ παρόντα τῶν μετὰ ταῦτα, καὶ τὸν ἐν ἀνθρώποις ὀνειδισμόν τῆς ἐν γενεῇν κολάσεως, τὸν δὲ ἀγνόητος θάνατον τοῦ αὐτομάτου προσημίτησαν. (Βασίλ. Α', 404). — Ἀχιτόφελ τὴν βουλήν ἀκυρονποίησον. Ὁ δὲ Ἀχιτόφελ οὗτος τοῦ τυράννου τοῦ Ἀβεσσαλώμ τότε ἐκράτει· δεινὸς μὲν τὰ πολεμικὰ, δεινὸς δὲ καὶ στρατηγησῆαι ἐν πολέμῳ καὶ μάχῃ· οὕτως ἦν δεινὸς ἐν ταῖς γνώμασι δ' ἀνὴρ, διὸ καὶ τοῦ τυράννου μῆλλον αὐτὸν ὁ Δαυὶδ ἐδεδοίκει. (Χρυστός. ΝΕ', 81). — Ἐπλεονέκτησθε τις; Ἐκυτὸν ἀπόλεσεν. Ἠδίκησθε τις; Ἐκυτὸν τὸ ξίφος περιέπειρεν· οὐ γὰρ τὸ παθεῖν κακῶς, ἀλλὰ τὸ ποιῆσαι κακῶς, τοῦτο μάλιστα ἐστὶ τὸ πάσχειν κακῶς. Οὕτω κακῶς κατέλυσαν τὸν βίον καὶ Ἀχιτόφελ, καὶ Ἀβεσσαλώμ, καὶ Ἰούδας. (αὐτόθ. 103). — Ἀχιτόφελ καὶ οἱ κακοὶ σύμβουλοι. (Θεοδώρ. Π', 644).

Ἀχλὺς. Ἀχλὺς τις παχεῖα καὶ ζόρος καὶ νεφέλη κατακέχυται τῆς γῆς ἀπάσης· καὶ τοῦτο δηλῶν ὁ Ἀπόστολος ἔλεγεν· α' Ἦμεν γὰρ ποτε σκότος· καὶ πάλιν, α' Ἦμετες, ἀδελφοί, οὐκ ἐστέ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ἡμῶν ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ. πρ. Ἐφ. Ε', 8. — Α'. πρ. Θεσσαλ. Ε', 4. Ἐπεὶ οὖν νῦν ἐστίν, ὡς εἰ-

πεῖν, ἀσέληνος, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ βαδίζομεν, ἔδωκεν ἡμῖν λαμπράδα φαίδρᾶν ὁ Θεός, τοῦ Πνεύματος· τῷ ἁγίῳ τῆν χάριν ἀνάψας ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς κ. ἑ. (Χρυστός. ΕΒ', 461). — Ἀτὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε· προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. Πάντα δοκιμάζετε· τὸ καλὸν κατέχετε. Ἀπὸ παντὸς πονηροῦ εἶδους ἀπέχεσθε. Α'. πρ. Θεσσαλ. Ε', 19-22. Ὁμιλία Χρυστός. (ΕΒ', 461-468). — Ἐὰν γὰρ διασκεδάσῃτε τὴν ἀχλύν, τότε ὕψωσε τῆς σωφοσύνης τὸ κάλλος, δ' νῦν ἐστίν ὑμῖν ἀθέατον. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1345).

Ἀχνη ἄλος, τὸ λεπτὸν καὶ ἀρρῶδες τοῦ τῷ αἰγιαλῷ προσρηγνυμένου κύματος. ἄχνη ἡ δρόσος παρὰ Σοφοκλεῖ· καὶ ἄχνη οἰνωπὸς ἡ ἐκ τοῦ σπενδομένου οἴνου παρ' Ἐυριπίδῃ· ἦν καὶ γινώσκ ἄλος λέγει Ὀμηρὸς· ἄχνη ἀπῶς· ἐπὶ ἀχρῶν ἐνίστα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἀχθυμαί παρὰ τὸ ἄχω, ἀχῶ, καὶ δωρικῶς ἀχῆνα, καὶ καθ' ὑπέρβατον ἀχῆνω καὶ ἄχθυμυ. — Ἀχθυσθαι, ὅτι ἀναλογεῖ τῷ κλαίειν, ὡς τῷ γελᾶν τὸ μειδιᾶν. — Ἀχθύνεμος κῆρ, συγκεχυμένος τὴν ψυχῆν.

Ἀχολον φάρμακον, τὸ ἀόργητον· καὶ ἀχολα ζωα, τὰ μὴ ἔχοντα σωματικὴν χολήν.

Ἀχος ἡ ἄγαν σύγχυσις τῆς ψυχῆς, παρὰ τὸ ἀ επιτακτικὸν καὶ τὸ χῶ, ἦγον χῶ.

Ἀχραντα μυστήρια· μεταβολὴ αὐτῶν καὶ κοινωνία. (Ἄθων. ΚΤ', 1325. — ΚΖ', 1380). Ἀχραντος πνευματικὴ Τριάς. (Θεοδώρ. Π', 1300).

Ἀχρῶς ἡ ἀγρία ἄπιστος.

Ἀχρεῖος. Ἀχρεῖον γελᾶν, καὶ ἀχρεῖον ἰδεῖν, ἀντὶ τοῦ ἄκυρον καὶ πρὸς οὐδεμίαν χρεῖν· καὶ ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ἀχρεῖον προσηγορεύοντες προσφέρουσι. — Ἀχρεῖος, ὁ μὴ χρεῖωδης, ὅτι ἐκ τοῦ χρεῖος, χρεῖωδης, συγκρίεται ἢ λέξις.

Ἀχρημάτος. Ἀχρημάτους, ἀνεστῖος, καὶ ἀνδρόφρους οὐ θέλει ἡμῶς ὁ Θεός. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 629).

Ἀχρηστον καὶ ἀνωρελῆς. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1072). — Ἀχρηστον ἔστω τῷ ἀχρήμιστον. Οὐδὲν γὰρ περιττὸν καὶ ἀχρήστον (ἄχρηστον), εἰ καὶ τὴν ἡμετέραν διακροῦγαι γινώσῃ. (Π', 1989).

Ἀχρηστοτάτος μὲν πρὸς τὰς ἐνδόξους πράξεις, πρὸς δὲ τὰς αἰσχίστας πρακτικώτατος. (Ἰσίδ. ΟΗ', 820).

Ἀχρηστος. Ἀχρηστος ἀπελευθῆν τις ἐκ

Δελφῶν λέγεται, ὃ ἐστὶ χωρὶς χρησιμοῦ.

Ἄχρις. Τῷ ἄχρῳ οἱ παλαιοὶ ἀντὶ τοῦ δόλου φασὶ (Λεξ. Εὐσταθ.), ὡς καὶ τὸ, αἰ Ἄχρις οὐ ἂν θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ Α'. πρ. Κορινθ. ΙΒ', 25, οὐ χροῖον ἐναυθῆκα δηλοῖ, ἀλλὰ διδάσκει ὡς πάντως ἄπαντας ὑποτάξει· ὡς καὶ τὸ ἔωσ. (Θεοδώρ. ΠΒ', 356.—ΠΓ', 217).

Ἄχρυμαζ, τύπος περιεκτικῆς ἀχρύων· τὸ δὲ μ ἐκ πλεονασμοῦ ἔχει οἰονεὶ ἀχρυμά.

Ἄχυρον παρὰ τὸ μὴ ἔχρεσθαι καθ' ἕκαστον τμημακ διὰ τὴν λεπτότητα οὕτω λέγεται. Ἄχυρος δὲ αὐτότως ὁ ἀχρυροβόλον παρὰ τοὺς Ἀττικοίς.

Ἄχώρα, κοιλὰς ἐν ἣ Ἄχαρα κατελευσθη. (Θεοδώρ. Π', 472).

Ἄχωρίστως. Ὅρα ἀχωρίστως ἐν τῷ ἐνὶ προσώπῳ θεότητα καὶ ἀνθρωπότητα. (Θεοδώρ. ΠΓ', 217).

Ἄψ ἐπιββ. ἐκ τοῦ ὀπιω συνεκότη Αἰολικῶς· ἄψ ἀναχαίεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀναχωρησαί· καὶ ἄψ ἰέναι, ἀντὶ τοῦ ἀναχωρεῖν, ἢ ἐπανέρχεσθαι· καὶ ἄψ ἔμεν τὸ αὐτό. ἄψ ἔμεν προστακτικῶς ἀντὶ τοῦ, οἰάσω εἰδθθ.

Ἄψοσθαι, τὸ κρεμάσκει ἢ τὸ ὑψόθεν ἐκδησασί ἐν τῷ,

Ἄψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀπ' ὑψηλοῦ μελέθρου.

—Ἄψόμεθα τῆς ἐρμηνείας. (Θεοδώρ. ΠΑ', 136).—Ἄψάμενοι τῆς; ὀδοῦ. (Π', 1325).

Ἄψα τὰ μέλη, παρὰ τὸ ἄπτεσθαι λέγονται, ὃ ἐστὶ συνῆφθαι καὶ συνδεδέσθαι.

Ἄψευδῆς καὶ **Νημερηῆς**, κύρια δνόματα θαλασσιῶν δαιμονῶν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ἄψευδία. Ἄψευδία ἐστὶ τὰ θυγα φάσκαι, ὡς ἔχει· ὡς δ' οὐκ ἔχει, ψευδος. (Γρηγ. Νκζ. ΑΖ', 956).

Ἄψέλιος, γένος περὶ τὴν Κολχίδα. (Ἄγαθ. Ἱστορ. ΠΗ', 1437).

Ἄψίδες δικτύου, αἱ καμπαὶ καὶ ἀγκύλαι. —Ἄψίδες οὐράνιοι. (Θεοδώρ. ΠΑ', 196). —Τίς ὁ συνῆχων τὰς οὐρανίους ἀψίδας κ. ε. (ΠΓ', 564. 896).

Ἄψορόρον ἀντὶ τοῦ ἔμπαλεν.

Ἄψορόρους Ἰλακονός, ὁ κύκλω τῆς γῆς

περισσοτῶν καὶ ἄψ, ὃ ἐστὶ πάλιν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἰκνούμενος, ἢ ὁ ταχὺ βέων οἰονεὶ αἰψόρροος.

Ἄψορητι. Ἄψορητι γεγενημένην τὴν ἔνσαρκον θεῖαν οἰκονομίαν, ἡσύχως, μυστικῶς, ὑπέδειξεν ὁ Προφήτης. (Θεοδώρ. Π', 1433).

Ἄωρία κελῶν ὑπερβολή. (Θεοδώρ. ΠΑ', 785). — Ἄωριζ κελῶν καὶ σκοτομένη κατεχομένοις. (αὐτόθ. 1905).

Ἄωροι πῶδες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀθνεεῖς, ἢ δυσφύλακτοι ἐκ τοῦ ὠρεῖν, τὸ φυλάσσειν· ὅθεν ὁ *πυλωρός*· καὶ δυσπαρεῖν τὸ δυσχερῶς φυλάσσειν· ἄωροι δὲ ἐκ τοῦ ὠρα, οἱ ὠμοὶ καὶ σκληροὶ καὶ ἄγριοι, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀώρων καὶ μὴ πεπόνων ἤτοι πεπεῖρων καρπῶν. (Α. Ε.).

Ἄωρο ἢ ἄωρο, ἀντὶ ἠώρητο, ἦγον ἠρητο καὶ ἐπρέματο· ἔνθα περὶ ξίφους, ἐγγειριδίου, παραξίφιδος· καὶ ἡ ταπεινὴ γλώσσα ἐκ τούτων τὸ παραμάχαιρον ἐσοφίστατο. (Α. Ε.).

Ἄως ἀντὶ τοῦ ἠώς, παρὰ τὸ ἄω (λάμπω), καὶ ὅτι καὶ αἰὼς λέγεται. Βλ. λ. *Ἄωος*.

Ἄωτειν ἄωρον, τὸ ὑπνοῦ ὑπνον ἀφρόντιδα, καὶ ὡς εἶπειν, ἀνθρώπον, παρὰ τὸ ἄωρον, ὃ δηλοῖ ἐρίου ἢ λίνου ἀπάνθισμα. Τὸ ἄωτειν οὐχὶ παρὰ τὸ ἄωτος, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἄωτον, ὃ ἐστὶν ἄνθος.

Ἄωτεῦτον, ὑφάνειν, καὶ τὸ ὑπνοῦν.

Ἄωτοι οἱ νεκροὶ διὰ τὸ κωρὸν αὐτῶν καὶ ἀναίσθητον.

Ἄωτον οἶος, τὸ ἀκτερέγαστον ἔριον παρὰ τὸ ἄω, προσλήψει συλλαβῆς, ὡς εἶδω, εἶδωλον.—Ἄωτον οἶος τὸ ἐξ ἐρίων ἀνθρώπων ὕρασμα· ἄωτον γὰρ κυρίως τὸ ἄνθος, παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω· καὶ λίνου λεπτοῦν ἄωτον τὸ ἐκ λίνου ἀπάνθισμα, καὶ οἶος ἄωτον ἐν λόγοις λέγονται οἱ ἐν λόγοις ἀνθῶντες· καὶ Θεόκριτος τοὺς Ἄργοναυτὰς θεῖον ἄωτον ἠρώων, καὶ Πίνδαρος τὴν λυρικὴν ἐπιστήμην μουσικῆς ἄωτον φασὶ· καὶ ἄωτον τὸ ἀπλῶς ἔριον, ὅπερ ἐστὶν οἶον δέρματος ἄνθος· καὶ ὅτι ἄωτον λέγεται τὸ διὰ τὴν ἀπάλειπτα μὴ ἀκουόμενον ἐν τῷ πίπτειν· λέγεται δὲ καὶ ποτήριον ἄωτον ὁ μωνόμενος τὸ μὴ ἔχον ὄτα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

B

Ββ εἰς ζ τρεπόμενον ὄιον βέρεθρον, ζέρεθρον.

B ἐκ τοῦ ϑ τραπέζην Μακεδονικῶς ὄιον Βίλιππος ἀντι τοῦ Φίλιππου· καὶ ὅτι ἐν τῇ κατὰ Παμφυλίου διαλέκτῳ παντὸς φωνήεντος προτίθεται β, ὄιον φράος, φάθος, ἀέλιος, βιβέλιος.

B πλεονάζον διὰ κκλιφωνίων ἐν τῷ γαμβρός καὶ μεσημβρία.

Ββ ἐπιβ. ὕπερ εἰώθημεν ἀντεμβοῶντες λέγειν· ἔ ἔ δασυνθὲν γέλωτα δηλοῖ. Οὕτω καὶ τὸ ββ· καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τι, τοῦτέστιν ἀπὸ τινος φωνούντος πρὸς τινα ἕτερον. Εἰσὶ δὲ καὶ τινες μιμητικαὶ φωναικάκι κατὰ αὐτοὺς τοὺς φωνούντας, ὡς τὸ ἀρῶ ἐπίφθεγμα φρασι κωπηλατών, καὶ ὃ δὲ φθέγμα τῶν ἀριέντων τινὰς ἀμα τρέχειν, καὶ τὸ ὦ ὅτι καυτικόν· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα, ἐν οἷς καὶ τὸ μᾶ παρὰ Θεοκρίτῳ, καὶ τὸ ὕο ποιμενικόν, καὶ τὸ βῆ, καὶ τὸ χέρ' ῥε σβοτικόν, καὶ τὸ γίττα δηλωτικὸν τάχους. (Λεξ. Εὐσταθ.)

Ββα θεὰ Φοινίκων, γυνὴ Κολπία ἀνέμου. (Εὐσεβ. ΚΑ', 76).

Ββάλ. Οὗτος θεὸς ἦν Τυρίων, ὡς Ἰωσήπος ἐφη· ἢ δὲ Ἀστάρτη Σιδωνίων. (Θεοδώρ. Π', 724).—Ββάλ. Τοῦτον δὲ φασὶ τινες Κρόνον καλεῖσθαι τῇ Ἑλλάδι φωνῇ. Ββάλ μὲν τὸ εἰδῶλον ἐκαλεῖτο, Φεγῶρ δὲ τοῦ εἰδῶλου ὁ τόπος. (Χρυσόστ. ΝΕ', 663).—Οὐ γὰρ δὴ τὸ πᾶν ὕστερον τοῦ στρατοῦ ὁ διώκτης Ἰουλικῶς, οὐδὲ τοσοῦτον ἔδωκεν αὐτῷ ὁ διάβολος καθ' ἡμῶν, ὁ δὲ ἐκείνου διώκτης· ἀλλ' ἔμειναν ὑπὲρ τοῦς ἐπτακισχιλίους, οἱ μὴ κάμψαντες γόνυ τῷ Ββάλ κ. ἔ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 583).

Ββαλεῖα, σηκὸς τοῦ Ββάλ. (Θεοδώρ. Π', 772).

Ββαλεῖα, θεὰ Φοινίκων, ἧτις καὶ Διώνη. (Εὐσεβ. Περὶ θεῶν Φοινίκων ΚΑ', 84).

Ββαδάκτης καὶ βάβαξ, λάλος, μαινόμενος, ἄσωτος, Γάλλος. Ὅθεν καὶ βάκχος, φασίν, ὁ μαινώδης καὶ ἀκρατής, παρὰ τὸ βάζειν, ἀντι τοῦ φλυαρεῖν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ββάβας στρατηγός. (Ἀγαθ. ΠΗ', 1444).

Ββαβέλ, ἐβραϊστὶ σύγγραις. Τὸ δὲ τῆς Χαλάνης ὄνομα οὐκ ἐντέτριπται τῇ χρήσει τῆς Γραφῆς. (Βασιλ. Α', 532).

Ββαβέλιος ἀντι τοῦ ἀέλιος, ὃ ἐστὶν ἥλιος, κατὰ γλῶσσαν Παμφυλίων.

Ββαβύλας, ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ἐν φυλακῇ ἐτελεύτησεν. (Εὐσεβ. Κ', 600).—Λόγος ἐγκωμιστικὸς εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Βαβύλαν. (Χρυσόστ. Ν', 527-534).—Ἐτερος λόγος εἰς τὸν μακάριον Βαβύλαν καὶ κατὰ Ἰουλινοῦ τοῦ παραβάτου. (αὐτόθ. 534-572).—Βαβύλα ἱερομάρτυρος μετακομιδῇ εἰς Δάφνην. ἔνθα περὶ θαιμάτων. (ΝΕ', 285).—Περὶ τῆς παῖρησις καὶ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ (ΞΒ', 71.—Σωμρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 424-425).

Ββαβόλας Ἐπίσκοπος Ἐδέσσης. (ΟΖ', 1473).

Ββαβυλών, πόλις Περσικῇ, ἢ πρὶν Ἀσσυρίαν μέγιστος αὐτῆς, καὶ θέσις. (Ἄριγ. ΠΓ', 605).—Βασιλεῖς αὐτῆς ἀπὸ Ναβοπαλλακάρου, πατρὸς Ναβοουχοδονόσορος μέχρι Κύρου ἀπὸ τῶν Ἰωσήπου καὶ Βηρσοσοῦ. (Εὐσεβ. ΚΑ', 757-764).

Τίς ἢ Βαβυλών, καὶ τίνα τὰ ἀπικνησόμενα αὐτῇ; Ἀῆλον δὲ, ὅτι οὐ κατ' ἔκστασιν ἐλάλουν οἱ προφηταὶ κ. ἔ. Κατὰ μὲν οὖν τὴν ἱστορίαν δοκεῖ Βαβυλὼν κεκληθῆαι ὁ τόπος, ἔνθα συνεχύθη ἡ διάλεκτος τῶν οικοδομούντων τὸν Πύργον. Ἐκεῖ συνέχεν ὁ Θεὸς τὰς γλώσσας· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς σύγγραις. Χωρίον οὖν συγγύσεως ἐστὶν ὁ Βαβυλῶνος τόπος, οὐ διαλέκτου μόνον, ἀλλὰ καὶ

δογμάτων και νοημάτων, και τοῦ δοκοῦντος ταῦτα βλέπει νοῦ. Τὴν τοῦ κόσμου τούτου σύγχυσιν ἐπιτυχῶς καλέσαι τις δυνήσεται. (Βασιλ. Α', 565-568. 609).— Ἐπὶ τοῦ Χαλδαίου βασιλέως λαμπρὰ και ἔνδοξος ἐγένετο. (αὐτόθ. 600-604). — Ἦδη δὲ και ὁ μυστικῶς ἐνομαζόμενος Βαβυλωνῶν βασιλεὺς, ὁ κοσμοκράτωρ τοῦ κόσμου τούτου ἐστίν. Οἰκείως γὰρ και τὴν σύγχυσιν τοῦ κόσμου τούτου Βαβυλωνῶνα ἂν τις προσείποι. (αὐτόθ. 609.— Ὁριγ. ΙΓ', 604).— Ἡ σύγχυσιν αὐτῆς κακὴ οὐσα και διαίρεσις, ἐπειδὴ ἀντίθεον ἦν τὸ φρόνημα, περριβάλλεται τῷ τῶν γλωσσῶν δώρῳ τῷ παρὰ τοῦ Πνεύματος δοθέντι τοῖς Ἀποστόλοις. (Κύριλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 989).

Βαβυλωνῶν κτίσις. Τὸν πύργον αὐτῆς ἀνδρες ἐδομηκόντα και δύο ἀρχηγοὶ τε και κεφαλαῖωται ὠκοδόμησαν· ἐξ ὧν φυλαὶ και γλώσσαί. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 673).

Βαβυλὼν λέγεται ἀπὸ τῆς συγχύσεως τῶν γλωσσῶν. Ἰνὰ ὁ ἀπροκτῆς ἀπὸ τῆς προσηγορίας ὀδηγούμενος ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἔλθῃ τῶν συμβάντων, και μάθη τοῦ Θεοῦ τὴν ἰσχύ. (Χρυσόστ. ΝΕ', 49). — Ἀπὸ Ἀντιοχείας εἰς Βαβυλωνῶνα ἐβδομηκοντα ἡμερῶν δρόμος ἦν, πρὶν γενέσθαι ὁδοὺς και σταθμούς. (ΜΖ', 458). — Ὅριον Βαβυλωνῶν ἢ Βαβυλωνίως χώρας πρὸς τὴν Παλαιστίνην, ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἦν. Ἡ Ἰουδαία χώρα, τούτῃσιν ἢ Παλαιστίνην πᾶσα, ἡ ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου μέγχι τοῦ Εὐφράτου, κατ' ἀντικρὺ καίται τῆς Βαβυλωνῶν, ὅθεν ἦν ὁ Ἀραβία, και μέτος ζεῖ δι' ἀμφοτέρων ὁ ποταμὸς, κοινὸν μεθόριον ὧν ἐκατέρως τῆς γῆς. (ΝΔ', 625).— Βαβυλωνῶν Γραφικὴ σημασία· και ὅτι τραχὺς ὁ χῶρος. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 352).

Βαβυλωνίους ἐπεῖρον τὴν ἀστρονομίαν πρῶτοι διὰ Ζωροάστρου. (Νόων. Ἀββὰς ΑΓ', 1021).— Τὴν δὲ Γεωμετρίαν εὗρον Αἰγύπτιοι. Τὴν δὲ μηχανὴν, φασίν, εὗρον Μῆδοι, εἰτα Πέρσαι. (αὐτόθ. — Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 641-645).

Βαβυλωνίων βασιλεὺς διὰ τοῦ ἀετοῦ ἐσημαίνετο. Ὁ ἀετὸς ὁ μέγας, ὁ μεγαλοπτεροῦς, ὁ μακρὸς τῆς ἐκτάσει, ὁ πλήρης ὀνύχων. (Χρυσόστ. ΜΘ', 192).— Τοὺς Βαβυλωνίους Πέρσης καλεῖ ὁ Χρυσόστομος. (ΝΒ', 585. — ΝΓ', 169). — Ἐθεὸς τοῖς Βαβυλωνίοις ἐπ' ὀνόματι τῶν θεῶν τοὺς πατῆρας ἐνομαζέειν. Ἐπειδὴ και

ἐξ ἀνθρώπων ἐποίουν θεοῦς. (αὐτόθ. 214).— Περιγραφή Βαβυλωνίων κακῶν. (Γρηγ. Νύστ. ΜΓ', 1077).

Βαβυλωνία τείχη, και περὶ τῶν μεγάλων ἔργων ἢ ἐπὶ ταυμάτων, και διακρῶρον ἄλλων θαυμαζομένων. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 533. 546).

Βαγαζέιτ ὁ Κερκυνὸς ἐπικληθεὶς και Ταμερλάνος. Λόγοι αὐτῶν. (ΠΝΣ', 580-581).

Βαδῶδᾶς, Θωμάς, και Ἐρμάς, τρεῖς μαθηταὶ Μάμεντος τοῦ ἀντιχριστοῦ, ὅς και Βουδῶδᾶς· οἵτινες τὸ Μακριναῖον Εὐαγγέλιον συνέταξαν. (Κίριλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 593).

Βαδῶσιμ λέξις ἐβραϊκῆ· τῆ δὲ Ἑλλάδι φωνῆ τὰ βύσινα σημαίνει ἐνδύματα. (Θεόδωρ. ΠΑ', 1492).— Τὸ βαδδὶν ποικίλον σημαίνει χιτῶνα. (Ἀμμών. Ἀλεξ. ΠΕ', 1377).

Βαδέζω παρὰ τὸ βάδω ὑπὸ νόμον γενεῆσθαι γράφεται τῷ διὰ νομικῶν ἔσθ' ὅτε βαδίσαι μνηνμάτων. (Θεοδώρ. ΠΓ', 177).— Ἐπὶ τὴν ἐρηνεῖαν βαδίσωμεν. (Π', 1409. 1412. ΠΒ', 565).— Βαδίζειν και ἀναστρέφεισθαι κατὰ Θεόν. (Χρυσόστ. ΜΗ', 937. 957.— ΜΘ', 231-240).

Βάδισμα ἐμβριθὲς και ἤμερον, και τὸ καλὸν ἄθος τῶν ὑψηλῶν, τὴν ἀχρότητα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1137).

Βάδος ἀντὶ βάδισις, ὡς δοκὸς ἀντὶ δόκησις.— Βάδος ὄνομα, και βάδω ῥῆμα συστοιχῶν τῷ βαδίζω. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βάζω ἐκ τοῦ φῶ, ὅ ἐστι λέγω, γίνεται φάζω, και Μακεδονικῶς ἢ Σικελικῶς βάζω.

Βαθμοὶ ἱεραρχίαι. Πᾶσαν τὴν τῶν βαθμῶν ἀκολουθεῖαν διεξελθὼν Ἀθανάσιος, τὴν τοῦ λαοῦ προεδρίαν πιστεύεται, ταῦτόν δὲ εἰπεῖν, τῆς οἰκουμένης πάσης ἐπιστοσίαν. Και οὐκ ἔχω λέγειν, πότερον ἀρετῆς ἄθλον, ἢ τῆς Ἐκκλησίας πηγὴν και ζῶν τὴν ἱερουσύνην λαμβάνει. (Γρηγόρ. Ναζ. ΑΕ', 1088).

Βαθμοὶ τελειότητος διάφοροι. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 384-409 κ. ε.).— Βαθμοὶ και διαφορά βασιλείας οὐρανῶν και γέννησις. Τινὲς γὰρ λέγουσι μὴν βασιλείαν και γέννηαν. Ἦμεῖς δὲ λέγομεν βαθμοὺς πολλοὺς και διαφορὰς και μέτρα, και ἐν αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ, και ἐν αὐτῇ τῇ γέννησιν κ.ε. (Μακάρ. Αἰγύπτ. ΑΔ', 764 κ.ε.).

Βάθος, βαθεῖα. Εἰρήνη βαθεῖα. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1761).— Γαλήνη βαθεῖα. (αὐτόθ. 1833).

—Βαθεῖα λατρεψή ή εἰς βάθος ἰκνούμενη τοῦ αἴρου. —Βάθος ἔχειν λέγεται οὐ μόνον τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ καὶ δάσος τι, καὶ ἴλη καὶ τάξις στρατιωτικῆ. —καταδύναται εἰς τὸ βάθος τῆς ἐννοίας.

Βάθρακος ὁ βάτραχος Ἰωνικῶς κατ' ἀντιστοιχίαν.

Βαθούζωνοι γυναῖκες, ἀντὶ τοῦ εὐστολοῦ.

Βαθύκολποι, ἐπίθετον κατὰ βραδύρων γυναικῶν λεγόμενον.

Βαθύλειμος, τόπος πολύφορος.

Βαθὺ λίθιν ἐπιθετικῶς, τὸ ὕψηλός καὶ εὐτραφεῖς ἔχον στάχυας. — Βαθὺ γῆρας. Καὶ εἰς γῆρας αὐτοὺς ἐλάσειν βαθὺ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 1912). — Λιπαρὸν γῆρας, θεκληρὸς βίος· ἀνώδυνον, εὐτυχές, μακροχρόνιον, ἀνεπηρέκαστον.

Βαθύλλος, Ἄλεξανδρεὺς ὀρχηστῆς, ὃς ὤρχητο τὴν τραγικὴν ὀρχησιν, ἐμμίλειαν καλουμένην.

Βαθὺς ἀήρ, ὁ ζόφος παρ' Ὁμήρῳ.

Βαθός. Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι. (Ψαλμ.

ΡΚΘ'). τί ἐστιν, ἐκ βαθέων· Οὐχ ἀπλῶς ἀπὸ πτόματος, οὐδ' ἀπλῶς ἀπὸ γλώττης· καὶ γὰρ τῆς διανοίας πλωυμένης τὰ ῥήματα ἐκχεῖται· ἀλλὰ, ἀπὸ καρδίας βαθυτάτης, μετὰ πολλῆς τῆς σπουδῆς καὶ τῆς προθυμίας, ἐξ αὐτῶν τῆς διανοίας τῶν βέβρων κ. ἔ. (Χρυσόστ. ΝΕ', 373-377).

Βαῖα. Λόγοι εἰς τὰ Βαία. (Μεθόδιος ΠΗ', 384-397. — Ἀθαν. Ἄλεξ. ΚΓ', 1309-1313. — ΚΗ', 1033-1045. — Ἐπιφάν. ΜΓ', 428-436. 501-505. — Χρυσόστ. ΝΘ', 703 κ. ἔ. — ΞΑ', 715 κ. ἔ. — ΞΓ', 817-822. — Προκλ. Κωνστ. ΞΕ', 772-777. — Κύριλ. Ἄλεξ. ΟΖ', 1049-1072. — Ἄνδρ. Κρήτης ΛΖ', 985-1017. — Εὐλόγ. Ἄλεξ. ΠΓ', 2913-2937).

Βαυθήλ. Τὰ γὰρ ὄρη Βαυθήλ, τὸν ὕψηλὸν καὶ οὐράνιον δείκνυσαι βίον. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 864). — Βαυθήλ. Οἶκος δὲ Θεοῦ τὸ Βαυθήλ. (Προκ. Γαζ. ΠΖ', 325).

Βαυσιάν, ἡ μετὰ ταῦτα Σκυθούπολις. (Προκ. Γαζ. ΠΖ', 597).

Βάκαθος πόλις Ἀραβίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐξ ἧς οἱ *Οὐαλήσιοι* αἰρετικοί. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 1009).

Βαίνεον καὶ βαίνεσθαι, ἀντὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν κατὰ συνουσίαν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαῖνο ἀπὸ τοῦ βῶ μονοσυλλάβου παρῆκται.

Βαῖος ὁ μικρὸς, *Βαῖος* δὲ κύριον.

Βαῖών, εἶδος ἰχθύος. Ἰχθύς ὁ βῖών κατὰ τὸν Δειπνοσοφιστὴν ἀχαρίστος, ἦγον ἀχαρίτωτος, ἐξ οὗ Ἀττικῆ παροιμία, *Μή μοι βαιῶν, καθὼς ἰχθύς*. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαιτύλεια. Λίθοι ἐμφυχοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ Οὐρανοῦ κατασκευασθέντες. (Εὐσέβ. ΚΑ', 81).

Βαιτύλων, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ. (Εὐσέβ. περὶ θεοτήτων Ἐθνικῶν καὶ Ἑλληνικῶν. ΚΑ', 76-89).

Βακαντίβοι ἱερεῖς. Περινοστοῦσι τινες βακαντίβοι παρ' ἡμῶν. Ἀνέζη γὰρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίσαντος, ἵνα διὰ τῆς συνηθεστέρως τῆ πολιτείας φωνῆς τὴν ἐνίαν κακίαν ἐμπαντικώτερον παραστήσασμι. Οὐτοὶ καθέδραν μὲν ἀποδεδειγμένην ἔχειν οὐ βούλονται· οἱ γε τὴν οὖσαν ἀπολειπίαν, οὐ κατὰ συμφωνίαν, ἀλλ' αὐθαίρετος μετανάσται γενόμενοι. Καρποῦνται δὲ τὰς τιμὰς, ἐκεῖ περινοστοῦντες, ὅπου κερδαλεώτερον. (Συνέκ. ΞΤ', 1428-1429 παρὰ Φωτίῳ ΡΔ', 365 σημ.).

Βακτηρία. Βακτηρία οἶδα τὴν μὲν ὑπεριστικὴν, τὴν δὲ ποιμαντικὴν τε καὶ διδασκαλικὴν, καὶ τὰ λογικὰ πρόβητα ἐπιστρέφουσαν κ. ἔ. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 649). — Βακτηρία μυστικῶς τί ὑπεμφαίνει. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 357. — Θεοδώρ. Π', 1028).

Βάκτροι τοῖς καὶ παρέσχαλον ζῶντας τοὺς γέροντας. (Εὐσέβ. περὶ ἔθνικῶν νομίμων καὶ χριστιανικῆς πίστεως καὶ λατρείας. ΚΑ', 36-41). — Γυναικῆς Βακτρῶν καὶ ἦθη αὐτῶν. (Εὐσέβ. περὶ ἡθῶν καὶ ἐθίμων διαφόρων ἔθνικῶν. ΚΑ', 464-477).

Βάκχαί, ἀλληγορικῶς αἱ ἄμπελοι.

Βάκχετος, πάππος Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου καὶ μάρτυρος. (Ἰουστίν. Γ', 329).

Βακχεῖος, ποὺς μετρικὸς ἐκ βακχείας καὶ δύο μακρῶν, διὰ τὸ τοὺς ἐπὶ Βάκχω ὕμνους πλεονάζειν αὐτῶ οὕτω λεγόμενος. (Λ. Ε.).

Βακχεῖα δαιμόνων. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1421). — Βακχεῖαν δαίμονος εἰσοδεξάμενοι. (αὐτόθ. 1256). — Ἐπειδὴ δὲ τις ἀφίκετο κορυβαντιῶν καὶ μεμηνῶς, καὶ τῆς τοῦ πονηροῦ δαίμονος ἐνεργείας ἀνάπλωος, ἐκλήθη μὲν αὐτὸν προσευξάμενος, καὶ τῆς διαβολικῆς ἐκείνης ἡλευθέρωσε βακχεῖας. (αὐτόθ. 1380). — Βακχευδόμενον ὑπὸ δαιμόνων. (αὐτόθ. 1092. 1404).

Βάκχος, ὁ μανιώδης καὶ ἀρακάτης, ὅτι παρὰ τὸ βᾶζω, βέβαχ παλεονακμῆ τοῦ κ.

Βάκχος ἐκ Διὸς καὶ Σεμέλης. (Ἰουστίν. Γ',

636. 360. 408. 1037. 233. 365. 824. ἔνθα Τατιάνας, καὶ Θεόφιλος Ἀντιοχείης, περὶ Βάκχου. — Βάκχος υἱὸς Διὸς καὶ Σεμέλης. Ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων εἰς Ἑλληνας ὄρρευσ αὐτὸν μετεκομίσειν. (Εὐσεβ. Ἐπιτομὴ τῆς Αἰγυπτίων θεολογίας, καὶ ὡς εἰς Ἑλληνας μετεκομίσθη. ΚΑ', 92-105). — Διάφορα αὐτοῦ ὀνόματα καὶ ἐξηγήσεις αὐτῶν. (αὐτόθ. 108). — Ἀπάτη αὐτοῦ παρὰ τῶν Τιτάνων. (αὐτόθ. 125). — Ποίη ἢ ἀλληγορικὴ αὐτοῦ ἔρμηνεῖα κατὰ Πορφύριον. (αὐτόθ. 197). — Ἀλληγορεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ἥλιος. (αὐτόθ. 216). — Ὡμῶδιος ἐν Χίῳ ἐπεκαλεῖτο ἔθνος ἐν Χίῳ Ὡμάδιον Διονύσου. (αὐτόθ. 272). — Τὰ φαλλήνα κάρηνα Μεθυματῶ ἐλάτρευον. (αὐτόθ. 401). — Περὶ τῶν ἀπορρήτων τελετῶν, καὶ κυρίων μυστηρίων τῆς πολυθέου πλάνης κτλ. (Εὐσεβ. ΚΑ', 120-412 κ.έ. — Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 1571. — Κοσμάς Ἱεροσολ. ΑΗ', 504-508).

Βαλαάμ. μάντις ἔστι προφητεία καὶ ἡ δι' ἀείρων πρόγνωσις, ὡς τῆ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆ Δακίλῃ ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας, ἐδείκνυτο. Πῶς οὖν καὶ Φαραὼ, καὶ Ναβουχοδονόσωρ; Ὅτι περὶ τῶν κοσμικῶν καταστάσεων τοὺς κρατοῦντας εἶδει προβλέπειν, ἵνα πιστευθῆται. Πῶς δὲ καὶ Βαλαάμ προφητεύει καὶ Καϊάφας; Ὅτι κακεῖνοι πειθόμενοι εἰχον καὶ ὁ μὲν ὡς ἀρχιερεὺς, ὁ δὲ ὡς μάντις. Οὐ γὰρ ψυχῆς καθαρῆς ἐνταῦθα, οὐδὲ διαύγειαι νοῦ ἐνορῶντος Θεόν, καὶ τὴν ἐκεῖθεν δύναμιν ἐπισπῶντος ἄλλ' οἰκονομικῶς ἐν αὐτοῖς ὁ λόγος, οὐ κατ' ἀξίαν, ἀλλὰ πρὸς καιρὸν κ. έ. (Βασίλ. Α', 125). Βλέπε καὶ Ἀρχαί. ἔνθα α' Ἀρχαί δὲ οὕτως ἐδέχθη τὴν περὶ τῶν ἐσομένων προφητείαν. — Βαλαάμ ἀστρολόγος, μάντις. Βαλαάμ καὶ Βαλάμ. (ΑΑ', 1469).

Βαλαάμ ὁ μάντις, ἀναγκασθεὶς τὰ μέλλοντα προεῖπεν. (Χρυστός. ΝΑ', 628). — Ἔνεος ἦν τῆς πίστεως καὶ τοῦ βίου τοῦ ἀγαθοῦ. Διὰ τί ὁ Θεὸς αὐτὸν εὐλογεῖται τὸν Ἰσραὴλ ἐπέτραιψε; (ΞΒ', 490). — Εἰ μάντις ἦν ὁ Βαλαάμ, τί δήποτε τὸν Κύριον ἠρώτα; Τίνας χάριν κελούσας αὐτῷ ὁ Θεὸς μὴ ἀπελθεῖν, πάλιν ἐκέλευεν ἀπελθεῖν; διὰ τί δὲ κελούσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, διὰ τοῦ ἀγγέλου τὴν πορείαν κωλύει; Καὶ ποῖαν ἰσχὴν εἶχεν ἡ τοῦ μάντις ἀρχὴ μὴ βουλομένου Θεοῦ; κ. έ. (Θεοδῶρ. Π', 389-396. — Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 572-

573). — Τὰ περὶ Βαλαάμ καὶ Βαλάμ. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 421. 527).

Βαλάμ ὁ τοῦ Βεθρ βασιλεὺς Μωάβ. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 421. 527). — Βαλάμ ἡγεμὼν ἦν Μαδιανῶν. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 325).

Βαλακίος, δούς Ἀλεξανδρείας, Ἀρειανός. Διώκτης ἦν τῶν ὀρθοδόξων. (Ἀθαν. ΚΕ', 708). — Ἐμίσει τὸν Μέγαν Ἀντώνιον. (ΚΖ', 964). — Καλῶς καὶ ἀθλιῶς τὸ ζῆν κατέστρεψεν. (αὐτόθ.).

Βαλανετόμφολος φιάλι, αὐτὸς ὁμοιότητα τῶν ἐν τοῖς βαλακείοις ἐμπαλῶν εἰργασμένοι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαλανεθον. Τίνος ἔνεκεν τὸ λουτρὸν παραληπτέον, τίς ἡ ὀφέλιμα αὐτοῦ, τίνες αὐτὸν βλάβαι; ὑπὸ ἱατρικῆν ἔποψιν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 617-681).

Βάλανος. Βάλανος δρυὼν κυρίως λέγονται, καὶ φοινίκων δὲ καθ' ὁμοιότητα καὶ ὅτι Διὸς βάλανοι τὰ κάστανα λέγονται. Βάλανος φηγοῦ καὶ φοινίκων καὶ βάλανου καὶ Εὐδοικὰ κάστανα, καὶ τὰ Σαρδιανά, καὶ Διὸς βάλανοι τὰ Ποντικὰ κάρυκ. Καὶ φάρμακόν τι παρὰ τοῖς Ἀσκληπιάδαις οὕτω καλεῖται. Βάλανος ὀνομάμω καὶ τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Περὶ βάλανου καὶ τῶν διδύμων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς σωματικῶν καὶ ὀνομαστικῶν φυσιολογία. (Μελίτ. Μοναχ. ΞΔ', 1237-1244).

Βαλάντιον καὶ πῆρα. Πῶς ποτὲ μὲν ἀπαγορεύει ὁ Κύριος βιστάζειν βαλάντιον καὶ πῆραν εἰς ὄδον, ποτὲ δὲ λέγει· «Ἄλλα νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον ἀράτω ἑαυτὸν καὶ πῆραν καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν;» Λουκ. Ι', 4.-ΚΒ', 36. — Ἐρμηνεῖα. (Βασίλ. ΑΑ', 1249-1252). — Λόγος ἐν κεραλαίοις εἰς τὰ βαλάντιον, πῆραν, μάχαιραν. (Νεῖλος ΟΘ', 1264-1280. — Φωτίου Ἀμφιλόχεια. ΡΑ', 48-96).

Βαλαδίτις, αὐτὸς τὴν ἀρετηρικὴν γραμματικὴν καὶ ἐγκοπιὰν, εἶτον ἐξοχία, δι' ὧν ἔστι κατιέναι εἰς φρέατα. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἡμεῖς δὲ ἐξ αὐτῆς βαλαδίτις. (Θεοδῶρ. ΠΓ', 561).

Βαλεντιναιος, Μαριαῖος, Βασιλειαιος, Σατοριλιαιος, καὶ ἄλλοι ἄλλω ὀνόματι αἰρετικοί, ἀπὸ τοῦ ἀρχηγέτου τῆς γνῶμης ἑκατοῦ ὀνομαζόμενος. (Ἰουστίν. Γ', 552). — Ἀναίρεσις τῶν δογματικῶν αὐτῶν. (Εἰρην. Ζ', 537).

Βαλεντινός. Τίνες αὐτοῦ Βαλεντινίου ἱ-

δέσει, και τίνες αὶ διαφωνοῦσι τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. (Εἰρην. Ζ', 561 κ. ε. — Ἐπιφάν. ΜΑ', 473 κ. ε. — Θεοδώρ. ΠΓ', 353-357. — Τιμόθ. Πρεσβ. ΠΓ', 17).

Βαλεντινός φίλος Χρυσοστόμου· Ἐπιστολαὶ πρὸς αὐτὸν τρεῖς. (ΝΒ', 632. 671. 730).

Βαλερότος και λοιποὶ πρεσβύτεροι Ἀντιοχείας, φίλοι Χρυσοστόμου· ἐπιστολαὶ πρὸς αὐτούς. (ΝΒ', 643. 644. 665. 689. 745).

Βαλῆν ὁ βασιλεὺς, ὅτι βραβερικὴ οὐσα ἢ λέξις ἐπεχωρίσασκε τοῖς Ἑλλησιν, ἐξ οὗ και ἕρος *βαλιναιος*, ὃ ἐστὶ βασιλικόν. (Α. Εὐσταθ).

Βαλῆης ἢ *Οὐάλης* αὐτοκράτωρ Κωνσταντινουπόλεως· φασὶ κακῆσαι ὑπὸ τῶν Γόθων εἰς κώμην τινά. (Χρυσόστ. ΜΗ', 606. — Θεοδώρ. ΠΒ', 1145. 1153. 1160).

Βαλέμερ Γόθος, σπινθηροβόλησας ποτὲ ἐκ τοῦ ἰδίου σώματος. Ἱστορία σπινθηροβολουῶντων ἀνθρώπων και ζώων. (Α. Εὐσταθ).

Βαλέος βραχυτόνας ὄνομα ἵππου· βαλιός δὲ δῦτόνας ὁ ταχὺς ἢ σιτικὸς πρὸς τὸ *βάλειν*, ὃ ἐστὶ κεντεῖν και στριγγεῖν· και ὅτι Ἐσάνθος και Βαλιός οἱ Τιτῆνες εἰς ἵππους μετεβλήθησαν, και ἐδόθησαν τῷ Πηλεῖ. μῦθος διεξοδικός. (Λεξ. Εὐσταθ).

Βαλλά, παλλὰν ἱακώθ, μεθ' ἧς ἐκοιμήθη Ῥουβίμ. (Γεν. ΑΕ', 22). — Ἐρμηνεύεται *καταποθεῖσα*. (Προκ. Γαζαίος).

Βάλλ' ἐς κόρακας, και βάλλ' ἐς μακκρίν, ἀντὶ τοῦ, ὅπκαγε εἰς ὄλεθρον· ὅπκαγε εἰς ὄρη και κρημνοὺς. Βάλλ' ἐς μακκρίν, ἦγουν ὅπκαγε εἰς ὄλεθρον ἢ εἰς ἔξου, ἐπειδὴ οἱ νεκροὶ μακκρῖται λέγονται· ἢ και ἄλλως, ἐπεὶ Μακκρία Ἡρακλέους θυγάτηρ, ὅτε Ἀθηναίος Εὐρυπυλὸς ἐπισπράττευσεν, ἐκυθὴν ἐπέδωκεν εἰς σραγῆν ὑπὲρ σωτηρίας τῶν πατριωτῶν. Ἔστι δὲ παροιμία. Βλ. και *Εἰς κόρακας*. (Α. Ε.).

Βάλλεν ἀντὶ τοῦ νοστὶν ἐπιτυχῶς. Βάλλειν ἐν θυμῷ, ἀντὶ τοῦ ἐνθυμεῖσθαι. — Βάλλειν ἀπλῶς, κατὰ γενικὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ πλῆττειν δὴλοῦ. — Βάλλειν βήματα ἀντὶ τοῦ κατὰ βήμα πορεύεσθαι. — Βάλλειν εἰς οἶνον φάρμακον, ἀντὶ τοῦ ἐμβάλλειν και ἐντιθέναι. — Βάλλειν ἐπὶ τοῦ θεῖναι ἢ φίψαι. — Βάλλειν ὀδόντας λέγονται τὰ ζῶα, ἀντὶ τοῦ ἐκβάλλειν και ῥίπτειν. — Βάλλειν και βεδίθησθαι, ὅτι βεδίθησθαι τις κατὰ παντοῖον ἔλλος γενικῶς λέγεται. — Βάλλειν και οὐτῶν, ὅτι τὸ μὲν πόρρω-

θεν, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγύς γίνεται. — Βάλλειν ὀμματα καθ' Ὀμηρον, ὅπερ οἱ ὕστερον ῥίπτειν τὰς ὄψεις. — Βάλλειν, ὅτι τὰ ἀπὸ τοῦ βάλ-
λειν κινούμενα ποτὲ μὲν ἔχουσι τὸ α, ποτὲ δὲ ἀντ' αὐτοῦ τὸ ο' οἶον, βάλκι ἐλαφος, και τὸ ἀρσενικὸν αὐτῆς· ὁ βαλιός· και βαλιός ἵππος και ἀρβύλλος. Ἰὼν δὲ ἔχόντων ἀντὶ τοῦ α τὸ ο, ἢ βολή, και ἢ βολίς, και ὁ ἐμβολός, και ὁ ἀναγεγραμμένος διάβολος. — Βάλλειν πρὸς ἀλλήλους τινάς, ἀντὶ τοῦ συμβάλλειν. — Βάλλειν, τὸ πόρρωθεν ἀριεντά ἐπιτυχῆναι, και τὸ ῥίπτειν και τὸ τιθέναι κτλ. (Α. Ε.).

Βάλλειν τῇ γλώσσῃ τὸν ποιητῆν ἦγουν βλασφημεῖν. (Θεοδώρ. Π', 344). — Ἰὼν χαλεπώτατον βέλλουσι. (αὐτόθ. 1301). — Βαλὼν εἰς νοῦν. (ΠΒ', 1113). — Φθόνω βαλλόμενος τοῦτο ποιεῖ. (αὐτόθ. 120. 340. 792). — Ἰπὸ τοῦ φθόνου τῶν ὁμοτιμῶν και ὁμοφύλων βαλλόμενος. (αὐτόθ. 1205). — Ἰπὸ τῆς φήμης βαλλόμενος· (αὐτόθ. 1480). — Ὀδύνας βαλλόμενος. (Π', 1476). — Ἀθυμίζ τοῦ πένθους βαλλόμενος (αὐτόθ. 1729).

Βαλλήνη ἢ και *Παλλήνη*, πόλις Θράκης. Ὅθεν και Βαλληρικὸν βλέπειν αἰνιγματικῶς λέγεται, ὃ ἔτοιμος ὢν βάλλειν ἤδη λίθοις τὸν ἐχθρόν. Ὅτι ἀγρίως ἐβίουν οἱ Παλλήνιοι. (Α. Εὐσταθ. — Στέφ. Βυζ.).

Βαλλίζειν και *βαλλισμός* τὸ κωμάζειν ἢ χορεύειν, ὅθεν παρέφθαρται τὸ βεδιλλίζειν.

Βάλλω, τὸ ἀρίθμη βέλος, και τὸ ἐπιτυχῶν, και τὸ κατὰ ῥίπτω· και τὸ τίθημι.

Βαλσαμῖον Θεοδώρος. (ΡΑΖ'. — ΡΑΗ', 9-1421. 9-1360).

Βαλτάσαρ, ὄνομα εἰδώλου παρὰ Βαβυλωνίους. (Χρυσόστ. ΝΓ', 210). — Βαλτάσαρ και Δανιήλ. (Ἰσίδ. ΟΗ', 540).

Βαμβαίνειν, τὸ συγκροτεῖν τοὺς ὀδόντας ὑπὸ ῥίγους ἢ δέους.

Βαμβαλλίζειν, τὸ τρέμειν ὑπὸ ψύχους.

Βάνκυσος, οἶονεὶ βύκυυσος, παρὰ τὸ βαῦνος και τὸ αῦα, ὃ ἐστὶ καιῶν και ἐξάπτω.

Βάνκυσος και τεχνίτης διαφέρει· τεχνίτης μὲν γάρ ἐστιν ὁ λογικῆς τέχνης ἐμπειρος καθ' ἑστῶς· βάνκυσος δὲ, ὁ δι' ἀλόγου τινὸς ἐπιτηδεύματος. (Ἀμμωνίος). Πῶς οὖν ἡ διὰ τοῦ ἐπιστήμονος πράξις εὐπραγία· ἢ δὲ διὰ τοῦ ἀνεπιστήμονος κακοπραγία. ἔνθα περὶ θεοσεβείας και ἀρετῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 484).

Βάνδα, Ῥωμαῖοι τὰ πολεμικά σημεῖα καλοῦσι. (Θεοφύλ. Σικκ. βελ. 274).

Βανδύλαος καὶ Βανδύλικοι πόλεμοι. (Προκ. Ἱστορ. τόμ. Α'. σελ. 309-534).—Βανδήλων καταγωγή. (αὐτόθ. 319 κ. ἔ.).—Κατόικουν ἀμφὶ τὴν Μαιωτῶν λίμνην ἐς Γερμανούς τε, οἱ νῦν Φράγκοι καλοῦνται, καὶ ποταμὸν Ῥήνον ἐχώρουν, Ἄλανούς ἐταιρίασάμενοι, Γοθικὸν ἔθνος κ. ἔ. (αὐτόθ.).—Βανδήλων καὶ Μαυρουσίων δίκαια. (αὐτόθ. 434-435.—Ἰω. Λυδ. σελ. 248.—Εὐχῆρ. Ἑκκλ. Ἱστορ. ΠΓ', 2732).

Βατικανόν. Ἐάν γὰρ θελήσῃς ἀπελθεῖν ἐπὶ τὸν Βατικανόν, ἢ ἐπὶ τὴν οὐδὲν τὴν Ἄστικαν, εὐρήσεις τὰ τρόπαια τῶν ταύτην ἰδρυσάμενων τὴν Ἑκκλησίαν. (Γάτιος Πρεσβ. Γ', 25.—Εὐσεβ. Ἑκκλ. Ἱστορ. Κ', 208-209).

Βάπτισμα. Πρώτην ἔχει τάξιν τὸ θεῖον Βάπτισμα ἐν τοῖς λοιποῖς ἐξ μυστηρίοις, καὶ χαρακτηρῆρα ἀνεξάλειπτον καὶ μὴ ἐπαναλαμβάνόμενον, ὅτι αὐτὸ ἐστιν οἰνοει βάσις τις τῶν ἄλλων Μυστηρίων, καὶ ὅτι αὐτὸ μὴ ἔντος, τὰ ἄλλα χριστιανὸν ἀποτελεῖ οὐ δύναται.

Βάπτισμα λέγεται ἀπὸ τοῦ βάπτω τὸ πταῖσμη. Καὶ γὰρ εἴ τις βερπωμένον φέρων σῶμα, βαπτίσει αὐτὸ ἐν ὕδατι, τὸν μὲν ῥύπον πάντως ἀποβάλλει τοῦ σώματος, τὸ δὲ σῶμα καθαρῆς τῆς ἀκαθαρσίας οὕτω καὶ ὁ βαπτισθεὶς ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ Ὁρθοδόξῃ πίστει τῶν χριστιανῶν, ἀποβάλλει μὲν οἷον τινὰ ῥύπον τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τὸ πταῖσμα, τουτέστι τὸ προπατορικὸν ἀμαρτήματα ἐν τῇ καταδύσει τοῦ ὕδατος, καὶ ἀποκαθαρθεὶς καὶ λευκυνθεὶς, χιτῶνα θεοῦφροντον ἀμφερίννεται, τὴν χάριν φημι τὴν θείαν καὶ τὴν ζωὴν, ἣν διὰ τῆς παραθέσεως ἀπόλεσε.

Βάπτισμα λέγεται πρὸς τὸ βάλω τὸ τιτρώσκω· καὶ γὰρ οὐδὲν ἄλλο προηγουμένως καιρίαν ἐπάγει τὴν πληγὴν τῆ ἀμαρτίας καὶ τῷ θανάτῳ, ὡς τὸ θεῖον βάπτισμα, ὃ κατακαλύπτει ὅτι τῆς ἀμαρτίας, κατὰ τὸν πολὺν ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριον. Βάπτω λέγεται τὸ βρέχω, βάπτω τὸ χρωματίζω, βάπτω τὸ πλύνω, βάπτω τὸ κοινῶς βουτῶ. Παρὰ τὸ βῶ ὃ ἐστὶν ἐμβιδιάζω γίνεται τὸ βάπτω· ἐστὶ γὰρ βάπτειν τὸ ἐμβιδιάζειν, καὶ ἐνιέναι ποι τὸ βαπτόμενον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαπτίσματα, κατὰ μὲν τὸν θεολόγον Γρηγόριον, πέντε· οἷον τὸ τοῦ Μωυσέως· «Πάντες

γὰρ, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες εἰς τὸν Μωυσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ.» Α'. πρ. Κορινθ. Γ', 1.—Τὸ τοῦ Ἰωάννου. «Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἰεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.» Ματθ. Γ', 5, 6.—Τὸ τοῦ Σωτήρος· «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμεν ὑμῖν.» Ματθ. ΚΗ', 19, 20.—Τὸ τοῦ μαρτυρίου· «Οὗτοί εἰσι οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυνον τὰς στολάς αὐτῶν, καὶ ἐλευκάναν στολάς αὐτῶν, ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. Καὶ εἶδον ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένοι στολάς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.» Ἀποκάλ. Ζ', 9, 14.—Τὸ τῶν δακρυῶν διὰ μετανοίας· «Δεῦτε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεπορητιμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς.» Ματθ. ΙΑ', 28, 29. «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.» Ματθ. Ε', 4. «Τὸν δακρῶν μου μὴ παρασιώπησης.» Ψαλμ. ΛΗ', 13. Καὶ «Τὴν κλῆνον μου λούσω καθ' ἐκάστην νύκτα, ἐν δάκρυσι μου τὴν στρωμὴν μου βρέξω.» Ψαλμ. Γ', 7. (Γρηγόρ. Νεξ. ΑΓ', 353-356).

Ἰωάννης δὲ ὁ Δακτυκηνὸς καὶ ἕτεραί τρεῖς βαπτίσματα προσέθηκε τοῖς πέντε· «Τὸ τοῦ Κατακλυσοῦ, τὸ τοῦ Νόμου, καὶ τὸ τῆς μελλούσης κρίσεως, οὐ σωτήριον, ἀλλὰ κολαστήριον. (Περὶ βαπτίσματος ΙΔ', 1121 κ. ἔ.). Τοσοῦτον γοῦν ὄντων τῶν βαπτισμάτων, ὁ λόγος ἡμῖν ἐστὶ, περὶ τοῦ σωτηριώδους βαπτίσματος τοῦ Κυρίου.

Περὶ τοῦ ἐπί τοῦ βάπτισμα. — Βάπτισμα ἐστὶν ἀρχὴ καὶ ὁδοποιήσις τῆς πρὸς Θεὸν οικειώσεως, καὶ τῆς ἐπουρανίου κληρονομίας· «Ἐάν γὰρ τις μὴ γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.» Ἰωάν. Γ', 5.

Βάπτισμα ἐστὶν φῶτισμα, λαμπρότης ψυχῶν, βίου μετάθεσις, βοήθεια τῆς ἀσθενείας τῆς ἡμετέρας· τὸ φῶτισμα, σαρκὸς ἀπόθεσις,

Πνεύματος ἀκολουθήσῃς, Λόγου κοινωνία, πλάσματος ἐπανάρθωσις, κατακλυσιμὸς ἁμαρτίας, φωτὸς μετουσίᾳ, σκότους κατάλυσις. Τὸ φώτισμα, ὄχημά ἐστι πρὸς Θεόν, συνεκδημία Χριστοῦ, ἔρεισμα πίστεως, νοῦ τελειώσεις, κλεισὸς οὐρανῶν βσιλιείας, ζωῆς ἀμειψίς, δουλείας ἀναίρεσις, δεσμῶν ἔκλυσις, συνθέσεως μεταποίησις. Τὸ φώτισμά ἐστι Θεοῦ ἔδωρον τὸ κάλλιστον καὶ μεγαλοπρεπέστατον, παντὸς ἀλλοῦ τῶν παρ' ἡμῖν φωτισμῶν ὃν ἀγιώτερον, ὡς τὰ Ἅγια ἄγιων καὶ Ἄσματα ἁγμάτων. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 361).

Βάπτισμά ἐστὶν ὁμοίωμα τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ θανάτου, τῆς τε ταφῆς καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως. (Βασίλ. ΑΑ', 1552 κ. ἑ.). — Κατὰ δὲ τὸν θεὸν Ἀμβρόσιον Βάπτισμά ἐστὶ διὰ θάλασσαν ἐκ τῶν γηίνων πρὸς τὰ ἑπουράνια, διὰ τοῦ ὕδατος τοῦ βαπτίσματος. Κατὰ δὲ τὸν ἱερὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην Βάπτισμά ἐστὶ λήψεως ἀρχὴ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἀρχὴ ἐτέρου βίου καὶ παλιγγενεσίας, καὶ σφραγίς, καὶ φυλακτήριον, καὶ φωτισμὸς ἡμῶν. (Δαμασκ. ΙΔ', 1121 κ. ἑ.). — Κεὶ κατὰ τὸν θεὸν Χρυσόστομον Βάπτισμά ἐστὶ Μυστήριον, δύναμις ἔχον ἐν ὕδατι πολλήν, καὶ δωρεὰν μεγίστην, ἁμαρτίας καθάρων διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ ἀντὶ νεκροῦ ζῶντα ποιοῦν τὸν λαμβάνόμενον. Θεῶς τελεῖται ἐν αὐτῷ σύμβολα, τάφος καὶ νέκρωσις, καὶ ἀνάστασις καὶ ζωὴ, καὶ ταῦτα ὁμοῦ γίνεται πάντα. (ΝΘ', 147-152. 203).

Πολυωνυμία τοῦ βαπτίσματος. — Τὸ Βάπτισμα καλεῖται δῶρον, χάρισμα, χρίσμα, βάπτισμα, φώτισμα, ἀφθαρσίας ἐνδύμα, λουτρὸν παλιγγενεσίας, σφραγίς, καθήρσιον, πᾶν ὅτι τίμιον. Δῶρον μὲν καλεῖται, ὅτι δωρεὰν δίδεται τοῖς αἰτοῦσιν αὐτὸ καὶ μηδὲν προεισενεγκοῦσι. Χάρισμα δὲ ὡς πρὸς τοὺς ὀφειλοντας· βάπτισμα δὲ, ὡς ἐναπτομένης τῆ ὕδατι τῆς ἁμαρτίας· χρίσμα, ὡς ἱερὸν, καὶ βασιλικόν· φώτισμα δὲ, ὡς λαμπρότης· ἐνδύμα δὲ, ὡς αἰσχύνης κάλυμα· λουτρὸν δὲ, ὡς ἐκπλυσίς· σφραγίς δὲ, ὡς συντήρησις, καὶ τῆς δεσποτείας τοῦ Κυρίου σημείον· καθήρσιον, ὡς τῆς ἁμαρτίας ἡμᾶς καθάρων. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 361-364).

Βαπτίσματος προδικατοῦσις. — Ἡ περιτομὴ τύπος ἦν τοῦ βαπτίσματος· ἡ προβατικὴ κολυμβήθρα· ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα· ἅπαντες

ὕπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θλάσεως διήλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θάλασσῃ· καὶ ἕτεροι ἄλλοι τύποι παρὰ Ἰωάννη τῷ Δαμασκηνῷ. (ΙΔ', 1117-1125. — Βασίλ. ΑΒ', 121-128).

Πότε ἤρξατο ἐνεργεῖσθαι τὸ τοῦ Κυρίου βάπτισμα. — Ὅτε οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι τὴν τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐνεδύθησαν δύναμις, καὶ ἡ τοῦ παναγίου Πνεύματος καθόδος ἐν εἶδει πυρὸς ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν κατήλθε, τότε ἐβάπτίζον· καθὰ ὁ θεὸς Λουκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσι φησιν· Ἐκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους, τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτοὺς, Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὕμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ λήψετε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος κ. ἑ.ρ. Πράξ. Β', 37-39.

Ἄλλ' ἴσως ἀν τις ἀπορήσειεν ἐπὶ τὸ εἶδος τοῦ βαπτίσματος, λέγων, τίος ἔνεκεν οἱ Ἀπόστολοι ἐβάπτίζον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ οὐχί εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται; — Ἡ γὰρ τοῦ Χριστοῦ προσηγορία τοῦ παντός ἐστὶν ὁμολογία· ὅλοισι γὰρ τὸν τε χρίσαντα Θεόν, καὶ τὸν χρισθέντα Υἱόν, καὶ τὸν χρίσμα τὸ Πνεῦμα. Πίστις δὲ καὶ βάπτισμα δύο τρόποι τῆς σωτηρίας συμφυεῖς· ἀλλήλοισι καὶ ἀδιαίρετοι. Πίστις μὲν γὰρ θεμελιούται διὰ βαπτίσματος, βάπτισμα δὲ τελειούται διὰ τῆς πίστεως, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων ἑκάτερα πληροῦται. Ὡς γὰρ πιστεύομεν εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, οὕτω καὶ βαπτίζομεθα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ προάγει μὲν ἡ ὁμολογία πρὸς τὴν σωτηρίαν εἰσάγουσα· ἐπακολουθεῖ δὲ τὸ βάπτισμα ἐπισφραγίζον ἡμῖν τὴν συγκατάθεσιν. Ἀναγκαῖον οὖν ἐστὶν ἐκφώνως καὶ αἰσθητῶς τὸ εἶδος ἐπάθεσθαι· ἡ γουν τό, «Βαπτίζεταὶ ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.» (Βασίλειος πρὸς τοὺς λέγοντας ἐξαρκεῖν μόνον τὸ εἰς τὸν Κύριον Βάπτισμα. ΑΒ', 116-117).

Πόσα καὶ ὁποῖά εἰσι τὰ τῷ ἁγίῳ βαπτί-

σματι ἀναγκαῖα. — Πρῶτον τὸ ποιητικὸν αἴτιον· δεύτερον αἴτιον, ὃ καὶ ὀργανικὸν καὶ λειτουργικόν· τρίτον τὸ ὑλικὸν αἴτιον· τέταρτον τὸ εἰδικὸν αἴτιον· πέμπτον τὸ τελικὸν αἴτιον.

— Ποιητικὸν μὲν αἴτιον προηγουμένως καὶ κυρίως καὶ προκαταρκτικῶς ἐστὶν ὁ Θεός· ὀργανικὸν δὲ ὁ ἱερεὺς. «Οὐ γὰρ ἀγγέλως ἐστὶν ὁ ταράσσων τὸ ὕδωρ, ἀλλ' ὁ τῶν ἀγγέλων Δεσπότης, ὁ τὸ πᾶν ἐργαζόμενος.» (Χρυσός, ΝΘ', 204). — Τὸ δὲ ὑλικὸν αἴτιον ἐστὶ τὸ ὕδωρ τὸ φυσικὸν καὶ στοιχειῶδες. Οὐ γὰρ ἐξέστην ἐν ἄλλῳ βαπτίζειν ὕδατι, οἷόν ἐστι τὸ ἐκ βόθρων, ἢ βοτανῶν ἄλλων ἐμπιεζόμενον. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος ἐν τῷ φυσικῷ ὕδατι βαπτισθεὶς, τὴν ὕλην ταύτην ἡμῖν παρέστητε.

Καὶ διὰ τί ὕδωρ, καὶ οὐκ ἄλλο τι τῶν στοιχείων εἰς τὴν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος τελετὴν εἰσῆχθη; Ὁ μέγας Βασίλειος ἐμνηνεύει τὸ διὰ τί εἰς ὕδωρ βαπτίζομεθα. (ΑΒ', 128-132). — Τὸ ὕδωρ οὐχ ἁπλῶς ἐργάζεται, ἀλλ' ὅταν τὴν τοῦ Πνεύματος δεξίται χάριν, τότε ἀπαντα λυεῖ τὰ ἁμαρτήματα. (Χρυσός, ΝΘ', 204).

Τὸ εἶδος τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἐστὶν, ἡ τῆς ἁγίας Τριάδος ἐπίκλησις, κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐντολήν· «Πορευθέντες γάρ, ἐνετείλατο τοῖς ἱεροῖς μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.» Τοῦτο ἐστὶ τὸ εἶδος τὸ εἰδοποιῶν καὶ τὸ εἶναι παρέχον τῷ ὀρθοδόξῳ χριστιανῷ. Καὶ διὰ τί τὸ εἶδος ἐστὶ ἡ ἐπίκλησις τῆς ἁγίας Τριάδος; (Βασίλ. ΑΒ', 128-132. — Ἰωάν. Δακρυκ. ΙΔ', 1121-1125).

Τελικὸν αἴτιον τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἐστὶ τὸ ἀποκαθιστῆν τὸν βαπτίζομενον μακάριον, ἅγιον, τέλειον, ζῶντα, οἰκεῖον καὶ υἱὸν Θεοῦ κατὰ χάριν.

Ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησίαι προφέρει παθητικῶς τὸ βαπτίζεται ῥῆμα, καὶ οὐχ ἑνεργητικῶς, δυσὶν ἑνεκ, πρῶτον, ὅτι κἂν τῷ θεῷ καὶ ἱερῷ Εὐχαγγελίῳ ἄμφω τὰ ῥήματα, τὸ τε βαπτίζω φημί, καὶ τὸ βαπτίζεται, εὐρίσκειται· «Βαπτίζοντες αὐτούς.» Μκθ. ΚΗ', 19. Καὶ ἐν τῷ Μάρκῳ· «Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται.» Μάρκ. ΙΓ', 16. Τούτων οὕτως γοῦν ἐχόντων, κἂν ἑνεργητικῶς κἂν παθητικῶς ἐπιφωνῆσθαι τὸ ῥῆμα, οὐδὲν ἤττον ὁμολογοῦ-

μεν τὴν χάριν κατέρχεσθαι ἐπὶ τὸν βαπτίζομενον. Ἐπιφωνοῦμεν δὲ ἡμεῖς τό, βαπτίζεται, ταπεινοφρονεῖν ἐπὶ πάντα μεμαθηκότες. Βαπτίζεται γὰρ φαμεν ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ, ὃ συνυπακούεται ὑπ' ἐμοῦ, ἢ δι' ἐμοῦ. Δείκνυται δὲ τοῦτο σαφῶς ἐν ταῖς Πράξεσιν· «Ἔμετι δὲ βαπτισθήσεσθε (παθητικῶς) ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.» (Πράξ. Α', 5). καὶ οὐκ εἶπεν, Ἔμετι δὲ ἐγὼ βαπτίζω ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, ἀλλὰ, βαπτισθήσεσθε, διδάσκων ἡμᾶς ταπεινοφρονεῖν. Τοῦτο γὰρ ἀπὸ τῆς μαρτυρίας Ἰωάννου δῆλον λοιπὸν ἦν, ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ βαπτίζων, εἰπόντος, ὅτι «Αὐτὸς ἡμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.» Λουκ. Γ', 16. (Χρυσός, Ξ', 21). Ἔτι καὶ ὁ Κύριος οὐκ εἶπε τῷ παραλυτικῷ, Ἐγὼ ἀφίημι σοὶ τὰς ἁμαρτίας σου, ἀλλὰ, «Τέκνον, ἀφέωνται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου.» Μάρκ. Β', 5.

Ἐν ποίῳ καιρῷ δεῖ βαπτίζεσθαι. — Ἀνάγκης κατεπειγούσης, κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, καὶ ὤραν, καὶ στιγμήν· ἀνάγκης δὲ μὴ οὕσης κατὰ τὸν με'. Κανόνα τῆς ἐν Λαοδικεῖς Συνόδου· «Ὅτι οὐ δεῖ μετὰ δύο ἑβδομάδας τῆς τεσσαρακοστῆς δεχέσθαι εἰς τὸ βάπτισμα.» Τοῦτο δὲ νῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐ τηρεῖται, τῆς Ἐκκλησίας ἰσως τοῦτο τότε ποιούσης διὰ τὸ τῷ ἁγίῳ Σαββάτῳ, ἐγγὺς ὂντι τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, τοὺς κατηχομένους βαπτίζεσθαι κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν.

Ἐν ποίῳ τόπῳ δεῖ βαπτίζεσθαι. — Κυρίως καὶ προηγουμένως ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἐκκλησίαις κατὰ τὸν νθ'. Κανόνα τῆς ε'. Συνόδου. Ἀνάγκης δὲ κατεπειγούσης, καὶ ἐν εὐκτηρίῳ οἴκῳ, ἔνδον οἰκίας τυγχάνοντι. Ἔτι καὶ ἐν οἴκῳ ἁπλῶ δύναται τις βαπτίζεσθαι ὡς ὁ ἀπόστολος Φίλιππος τὸν Εὐνοῦχον καθ' ὄδον· «Ἴδου ὕδωρ· καὶ κωλύει με βαπτισθῆναι;» Πράξ. Η', 36. Δοκεῖ δὲ τοῖς εἰρημένοις συμφωνεῖν καὶ τοὺς ἐξῆς ἱεροῦ Κανόνας· «Ὅτι δεῖ τοὺς ἐν νόσῳ παραλαμβάνοντας τὸ φῶτισμα, καὶ εἴτα ἀναστάντας ἐκμανθάνειν τὴν πίστιν, καὶ γινώσκειν ὅτι θεοῦ δωρεὰς κατηξιώθησαν. (Καν. ΜΖ', τῆς ἐν Λαοδικεῖς — τῆς ἐν Νεοκαισαρείας. Καν. ΙΒ'. — τῆς ἐν Κερθαγένῃ. Καν. ΝΒ'. Καν. Βασιλείου Ε'). Ὅτι χρὴ βαπτίζεσθαι τοὺς ἐπὶ ἐξόδῳ μετανοοῦντας τῶν αἰρετικῶν, ἀλλ' οὐκ ἀκρίτως. (Κυρίλλου Ἀλεξ. Καν. Ε'). Ὁ νόσῳ τοίνυν οὐχ ἔν Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἐν οἴκῳ νοσεῖ.

Ἄρχ ἐν οὐκ ἐξέστι βαπτίζεῖν ἀπροκριματίστω, χρείας κατεπειγούσης.

Ποίους δεῖ μὴ βαπτίζειν, καὶ ποίους ἀναβαπτίζειν τῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν ὑπ' ἄλλων συμβεβηκότων τὶ παρόντων. — Οὐ δεῖ βαπτίζειν τοὺς δαιμονῶντας, πρὶν ἢ τοῦ ἀκαθάρτου δαιμόνου ὁ δαιμονῶν καθάρσῃ. (Τιμοθ. Ἀλεξ. Καν. Β'). — Περί τῆν ἐξ ὁδοῦ βαπτίζεται. (αὐτ.).

Ἐάν τις κατηχούμενος, ὡν ἀσθενὴς καὶ ἐξ ὠφρεῶν, καὶ μὴ δύναται αὐτὸς ὁμολογῆσαι τὴν πίστιν, καὶ παρακαλῶσιν οἱ ἴδιοι αὐτοῦ ἵνα λάβῃ τὸ ἅγιον βάπτισμα, θρεῖται λαθεῖν. (Τιμοθ. Ἀλεξ. Καν. Ζ'). — Ὁ δὲ ΜΗ', ἢ ΝΒ', τῆς ἐν Καρθαγένῃ φησὶ. Τοὺς ἀσθενεῦντας, οἵτινες ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀποκρίνεσθαι οὐ δύναται, τότε βαπτίζεσθαι, ὅτε τῇ αὐτῶν προκρίσει τὴν περι αὐτῶν μαρτυρίαν, κινδύνῳ ἰδίῳ, εἴπωσιν (οἱ ἴδιοι ἢ οἰκετοί).

Περὶ ἀμφιβόλου βαπτίσματος νηπίων, εἰ ἐβαπτίσθησαν. Τοῖς κανονικοῖς τῶν Πατέρων Θεσμοὶς κατακολλοῦσιντες ὄριζομεν καὶ περὶ τῶν νηπίων, ὁσάκις μὴ εὐρίσκωνται βέβαιοι μάρτυρες, οἱ ταῦτα ἀμφιβόλως βαπτισθέντα λέγοντες, καὶ οὐδὲ αὐτὰ διὰ τὴν κείραν (ἡλικίαν), περὶ τῆς παραδοθείσης αὐτοῦ μυσταγωγίας ἀποκρίνεσθαι ἐπιτηδεῖας ἔχωσι, χωρὶς τίνος προσκόμματος θρεῖται ταῦτα βαπτίζεσθαι· μήποτε ὁ τοιοῦτος διασταγμὸς ἀποστερήσῃ αὐτὰ τῆς τοιούτης τοῦ ἀγιασμοῦ καθάρσεως. (Καν. ΠΔ', τῆς Γ').

Αἰρετικοὶ προσερχόμενοι τῇ ἀγίῃ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναβαπτίζόμενοι καὶ μὴ βαπτίζόμενοι τίνες. Καν. Ζ', τῆς Β'. Σουλ. (Βλ. Συνταγματικὸν Γαβρ. Σεβήρου περὶ τῶν ἁγίων Μυστηρίων. ἔκδ. Βεν. 1778. σ. 96).

Τάξεις τῶν δεομένων τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Α'. Τίνες μὲν οἱ βαπτίζόμενοι τῶν αἰρετικῶν. Β'. Τίνες δὲ οἱ μὴ βαπτίζόμενοι, χριστιανοὶ δὲ τῷ μύρῳ τῷ ἀγίῳ μόνον. Καὶ Γ'. τάξεις τῶν μήτε βαπτισθέντων, μήτε μύρῳ χριστιανῶν, ἀλλὰ μόνον ἀναθεματιζόντων τὴν ἰδίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην αἵρεσιν. (Τιμοθ. Πρεσβ. ΠΓ', 13-68). — Περίληψις αὐτῶν ἐκ τῶν τοῦ Νίκωνος Πανδέκτου (αὐτῶθ. 69-73. ἐνθα περὶ βαπτίσματος τῶν Ἀρμενίων). (α)

(α) Ἐπονταί ἐνταῦθα κατ' ἐπιανάληψιν πλεότερον παραλλήλως τὰ περὶ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος χωρὶς τῶν θεοφόρων Πατέρων. Σ. Β.

Ἐκ τῶν Διαταγῶν τῶν Ἀποστόλων.

Βαπτίσματος ἁγίου μύησις. Σὺ οὖν, ὦ ἐπίσκοπε, ἐκείνῳ τῷ τύπῳ χρίσεις τὴν κεφαλὴν τῶν βαπτιζομένων, εἴτε ἀνδρῶν, εἴτε γυναικῶν, τῷ ἀγίῳ ἐλαίῳ, εἰς τύπον τοῦ πνευματικοῦ. Ἐπειτα ἡ σὺ ὁ ἐπίσκοπος, ἢ ὁ ὑπὸ σὲ πρεσβύτερος τὴν ἱερὰν ἐπ' αὐτοῖς εἰπὼν καὶ ἐπονομάσας ἐπίκλησιν Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, βαπτίσεις αὐτοὺς ἐν τῷ ὕδατι· καὶ τὸν μὲν ἄνδρα ὑποδεξέσθω ὁ διάκονος, τὴν δὲ γυναῖκα ἢ διάκονος· ὅπως σεμνοπρεπῆς ἢ μεταδόσις τῆς ἀρχαίουτο σφραγίδος γένηται. Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ ἐπίσκοπος χρίετω τοὺς βαπτισθέντας τῷ μύρῳ. (Α', 797).

Βάπτισμα εἰς Χριστὸν ποῖαν ἔχει αἰτίαν. Ἔστι τοίνυν τὸ μὲν βάπτισμα εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ διδόμενον· τὸ δὲ ὕδωρ, ἀντὶ ταφῆς· καὶ τὸ ἔλαιον, ἀντὶ Πνεύματος ἁγίου· ἢ σφραγίς ἀντὶ τοῦ σφαιροῦ· τὸ μύρον, βεβαιοῦσις τῆς ὁμολογίας (τῆς πίστεως)· τοῦ Πατρὸς ἢ μνήμη, ὡς αἰτίου καὶ ἀποστολέως· τοῦ Πνεύματος ἢ συμπάρληψις, ὡς μάρτυρος· ἢ κατάδοσις, τὸ συναπθεκνεῖν· ἢ ἀνάδοσις, τὸ συναραστήειν. Πατὴρ ὁ ἐπὶ πάντων Θεός. Χριστὸς ὁ μονογενὴς Θεός, ὁ ἀγαπητός Υἱός, ὁ τῆς δόξης Κύριος· Πνεῦμα ἅγιον, ὁ παράκλητος, τὸ ὑπὸ Χριστοῦ πεμπόμενον καὶ ὑπ' ἐκείνου διδασκόμενον, καὶ ἐκείνου κηρύττον. Ἰωάν. ΙΓ', 13. 14. (αὐτῶθ. 800).

Ὅτι οὔτε ἀναβαπτίζειν χρὴ, οὔτε μὴν παραδέχεσθαι τὸ παρὰ τῶν δυσωδῶν αἰρετικῶν δοθέν, ὃ οὐκ ἔστι βάπτισμα, ἀλλὰ μόλυσμα. (αὐτῶθ. 948).

Ὅπως χρὴ βαπτίζειν, καὶ εἰς τὸν θάνατον τίνος. (αὐτῶθ. 1012. 1081). — Προετοιμασίαι εἰς αὐτό. (αὐτῶθ. 1012). — Ἀνακληροῦται διὰ τοῦ μαρτυρίου. (αὐτῶθ. 836-837).

Ὅτι οὐ χρὴ βαπτίζειν γυναῖκα· ἀσεβῆς γάρ, καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀλλότριον. (αὐτῶθ. 981). — Καὶ ἐν ὑποσημείωσει κανόνες καὶ πρᾶξις συνοδικῆ περὶ βαπτισθέντων ὑπὸ ἀνέρων. (αὐτῶθ. 784-787). — Ἐνθα καὶ περὶ τοῦ βαπτίσματος ἁγίου Ἀθανασίου παιδὸς ἔτι ὄντος, καὶ τοὺς συμπαιζόντας πατέρας βαπτισαντος. (ὑτῶθ.). — Ἐνθα καὶ περὶ ἀμφιβολίας βαπτίσματος νηπίων· καὶ τότε, μὴ ὄντος ἱερέως, βαπτίζει πατήρ, καὶ οἷος

ἕτερος, μόνον ἔστω δρθόδοξος. (αὐτόθ.).—Ἰερατικὸν ἀξίωμα. (αὐτόθ. 169).

Βαπτίσματτα καθημερινά. Ἀπέχουσαι χρῆ βαπτισμάτων καθημερινῶν, δεσμῶν ματαίων, ἀφορισμῶν, παρρητήσεων, βρωμάτων διορισμοῦ πλαιζις συνθηλαίς. Παραινέτις πρὸς κατηγομένους καὶ βαπτίζομένους κελεύουσα φέουγει τὴν τῶν ἀσεβῶν ἀρετικῶν κοινωνίαν καὶ συνθηλαίς. (αὐτόθ. 957-961. 988. 1037-1044).

Βαπτίσματα καθημερινά ἦν Ἐξωτέρως πύλης τοῦ ναοῦ Σολομῶντος λουτήρες ἔφουτοι ἐχρημάτιζον πάντοτε. Νόμος δὲ ἔκαστου, ἵνα ὁ ἀμπατόνιον ἐπί τινι πράγματι, καὶ βουληθείς μεταμεληθῆναι, λέγη τοῖς ἱεροῖσι, καὶ πρὸς τὸ πταίσμα ἀπορίζεται, τοῦ εἰς τὸν ναὸν εἰσεἶναι· καὶ πληρωθέντος τοῦ ὕρου ἀπολυόμενος, κατὰ ψυχὴν ἱατρευθείς, οὕτω λοιπὸν εἰς τὸν ναὸν ἀδεῶς εἰσελαύνων, ἐπιτελεῖ τὰς λατρείας αὐτοῦ. Περὶ βαπτισμάτων Ἰουδαίων, καὶ χριστιανῶν βαπτίσματος. (Γρηγόριος Τάφρων ΠΓ'. 725-728). — Ἦσ. Α', 16.

Εὐχαριστία τοῦ μυστικοῦ ὕδατος. Εἶτα ἐρχεται εἰς τὸ ὕδωρ· εὐλογεῖ καὶ δοξάζει τὸν Δεσπότην Θεὸν κ. ἐ. (Διατ. Α', 1044-1045). Ἀποταχὴ κατηγομένου πρὸς τὸν ἐναντίον, καὶ συνταχὴ πρὸς τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. Ἀποτάσσομαι σοι, Σατανᾶ, καὶ τῇ πομπῇ σου, καὶ τῇ λατρείᾳ σου, καὶ συντάσσομαι τῷ Χριστῷ κ. ἐ. (αὐτόθ. 1941-1044). — Ἐὰν γὰρ μὴ εἰς ὄνομα Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος ἐπίκλησις γένηται ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς ἱερέως τοιαύτη τις, εἰς ὕδωρ μόνον καταβάνει ὁ βαπτίζομενος, ὡς οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἀποτίθεται μόνον τὸν ῥύπον τοῦ σώματος, οὐ τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς. (αὐτόθ. 1045).

Βάπτισμα σφραγίς ἐν Κυρίῳ. Ἰούδας σὺν ἡμῖν ὦν, ἔλαβε τὸν κλῆρον τῆς δικαιοσύνης, ὃν καὶ ἡμεῖς, καὶ Σίμων ὁ Μάγος τὴν ἐν Κυρίῳ σφραγίδα· ἀλλ' ἐκάτερος αὐτῶν ἀναδειχθείς φαῦλος, ὁ μὲν ἀπήγξατο, ὁ δὲ παρὰ φύσιν ἱπτάταμενος, συντριβῆν (αὐτόθ. 620). — Περὶ τῶν προσιόντων τῷ βαπτίσματι, τίνας δεῖ προσδέχουσαι, καὶ τίνας ἀποβάλλουσαι. (αὐτ. 1128).

Ἐκ τῶν Διουουσίῳ Ἀρεοπαγίτου.

Περὶ τῶν ἐν τῷ φωτίσματι τελουμένων. (Γ', 392). — Μυστήριον φωτίσματος. (αὐτόθ. 393-397). — Θεωρία. (αὐτόθ. 397-

404). — Οἱ ἱερεῖς ὅπως δρεῖλουσιν ἀρχουσαι τοῦ βαπτίσματος. (αὐτόθ. 413-416). — Περὶ ἀναδόχου. (αὐτόθ.). — Διὰ τῆς τοῦ ἐλαίου χρίσεως πρὸς ἀγῶνας ἀγεται ὁ τελούμενος. (αὐτόθ. 420-424). — Περὶ τοῦ μύρου καὶ τῆς χρίσεως. (αὐτόθ. 500-529). — Τὸ ὕδωρ ταῖς ἱερατικῆς ἐπικλήσεσι καθαγιάσας, τρὶς βαπτίζει ὁ ἱεραρχὴς τὸν τελούμενον. (αὐτόθ. 396). — Βάπτισμα νηπίων, ἀρχαῖον. ἔθνα κατὰ τῶν μὴ ἀξιούντων βαπτίζουσαι τὰ νήπια, μὴ δυνάμενα τὰ θελα καὶ ἱερατικῆς παραδόσεσι νοεῖν. (αὐτόθ. 565-569. 581-584).

Τὶ ὁ ἀν ἐποῖς περὶ τῶν ἐτι νηπίων ὄντων, καὶ μήτε τῆς ζημίης ἐπισθανομένων, μήτε τῆς χάριτος; ἢ καὶ ταῦτα βαπτίζουσαι; Πάνυ γε, εἴπερ τις ἐπέγοι κίνδυνος. Κρεῖτσον γὰρ ἀναισθήτως ἀγισθῆναι, ἢ ἀπελεθεῖν ἀσφαγίστα καὶ ἀτέλεστα. Καὶ τοῦτο λόγος ἡμῖν, ἢ ὀκταήμερος περιτομῆ, τυπικῆ τις οὐσα σφραγίς, καὶ ἀλογοῖσι ἐτι προαγομένη ὡς δὲ καὶ ἡ τῶν φλιῶν χρίσις διὰ τῶν ἀναισθητῶν φυλάττουσα τὰ πρωτότοκα κ. ἐ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', κ. ἐ. — Χρυσόστ. ΞΒ', 342]. Κανὼν ΠΓ', τῆς Γ'.

Ἐκ τῶν Ἰουστίνου μάρτυρος.

Βάπτισμα. Καλεῖται δὲ τοῦτο τὸ λουτρὸν φωτισμός, ὡς φωτιζόμενων τὴν διάνοιαν τῶν ταῦτα μαθωνόντων κ. ἐ. (Ἰουστ. Γ', 421). Ἡμεῖς δὲ, μετὰ τὸ οὐτως λουθεῖν τὸν πεπεισμένον καὶ καταθεθειμένον, ἐπὶ τοὺς λογομένους ἀδελφοὺς ἀγομεν, ἔνθεν συνηγμένοι εἰσὶ, κοινὰς εὐχὰς ποιησόμενοι ὑπὲρ τε ἑαυτῶν καὶ τοῦ φωτισθέντος κ. ἐ. (αὐτόθ. 428).

Βάπτισμα, λουτρὸν παλιγγενεσίας. Ἐπειτα ἀγονται ὑφ' ἡμῶν ἔνθα ὕδωρ ἐστὶ, καὶ τρόπον ἀναγεννήσεως, ὃν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἀνεγεννήθημεν, ἀναγεννῶνται ἐπ' ὀνόματος Πατρὸς, Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος. (αὐτόθ. 420). — Διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς μετανοίας καὶ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ. (αὐτόθ. 504). — Βαπτίσματα, Ἰουδαίων ἀρεσις. (αὐτόθ. 665). — Οὗτοι ἡμεροβαπτισται καλούμενοι, κατὰ πάντα μὲν Ἰουδαῖοι ἦσαν· ἔρασκον δὲ μηδένα ζωῆς αἰώνιου τυγχάνειν, εἰμῆ τι ἀν καθ' ἐκάστην βαπτίζουτο. [Ἐπιφάν. ΜΑ', 256 κ. ἐ.]. — Ἡμεῖς δὲ τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ τε-

λοῦμεν τὰ σύμβολα ἐν τῷ βαπτίσματι (αὐτόθ. 1389). — Βάπτισμα ἐθνικῶν καὶ εἰδωλολατρῶν. (αὐτόθ. 421). — Βάπτισμα, περιτομὴ πνευματικὴ, ἣν Ἐνὼχ καὶ οἱ ὅμοιοι ἐφύλαξαν κ. ἐ. (αὐτόθ. 568). — Βάπτισμα τοῖς προσερχομένοις τῶν αἰρετικῶν διὰ τὴν οὐκ ἐγένετο, ἀλλὰ μόνω μύρῳ ἐχρίοντο; Εἰ ἐψευσμένοι τυγχάνει καὶ μάστιγμα τὸ ὑπὸ τῶν αἰρετικῶν διδόμενον βάπτισμα, διὰ τί οἱ Ὁρθόδοξοι τὸν προσφεύγοντα τῇ Ὁρθοδοξίᾳ αἰρετικὸν οὐ βαπτίζουσι, ἀλλ' ὡς ἐν ἀληθείᾳ τῷ νόθῳ ἔδωκεν βάπτισματι; Εἰ δὲ καὶ χειροτονίαν τύχοι περ' ἐκείνων δεξάμενος, καὶ ταύτην ὡς βεβαίαν αὐτοῦ ἀποδέχονται, πῶς οὖν ὁ δεχθεὶς καὶ οἱ δεξάμενοί τοῦ ἀμειπτον ἔχουσι;

Ἀπόκρισις. Τοῦ αἰρετικοῦ ἐπὶ τὴν Ὁρθόδοξίαν ἐρχομένου τὸ σφάλμα διορθοῦται, τῆς μὲν κακοδοξίας τῇ μεταβάσει τοῦ φρονήματος, τοῦ δὲ βαπτίσματος τῇ ἐπιχρίσει τοῦ ἁγίου μύρου, τῆς δὲ χειροτονίας τῇ χειροθεσίᾳ καὶ οὐδὲν τῶν πάλαι μένει ἄλυτον. (αὐτόθ. 1261. — Εὐσέβ. Κ', 640-645).

Ἐκ τῶν Εἰρηναίου.

Βάπτισμα τὸ τῶν Γνωστικῶν πῶς ἔτελειτο, καὶ τί περὶ αὐτοῦ ἐφρόνου. (Ζ', 657-668). — Οὐ μάτην πάλαι Νεμεῶν λεπρὸς ὢν βαπτισθεὶς ἐκαθάριετο, ἀλλ' εἰς ἔνδειξιν ἡμετέρων. Οἱ λεπροὶ ὄντες ἐν ταῖς ἀμικρταῖς διὰ τοῦ ἁγίου ὕδατος καὶ τῆς τοῦ Κυρίου ἐπικλήσεως καθαρῶν ὄντων τῶν παλαιῶν παραπτωμάτων, ὡς παιδία νεογνά πνευματικῶς ἀναγεννόμενοι, καθῶς καὶ ὁ Κύριος ἔφη· Ἄβάν τις μὴ ἀναγεννηθῆ δι' ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ μὴ εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. (αὐτόθ. 1248).

Ἔστι μὲν οὖν ἡ γνῶσις ἡ ἀληθινή ἡ κατὰ Χριστὸν σύνεσις, ἣν ὁ Παῦλος καλεῖ τὴν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ τῆν ἀποκεκρυμμένην, ἣν ὁ ψυχικὸς ἄνθρωπος οὐδέχεται κ. ἐ. Γνώσις ἀληθῆς ἡ τῶν ἀποστόλων διδασχῆ, καὶ τὸ ἀρχαῖον τῆς Ἐκκλησίας σύστημα κατὰ παντός τοῦ κόσμου. Ἀσχημάτιστος γὰρ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἐγγῶς σου τὸ βῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ εὐμαθὲς τοῖς πειθομένοις. Ἐνθα περὶ σομάτων καὶ διαίτησεως. (αὐτόθ. 1248-1253-1264).

Ἐκ τῶν Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως.

Βάπτισμα. Βαπτίζόμενοι φωτιζόμεθα φωτιζόμενοι, υἱοποιούμεθα υἱοποιούμενοι τελειούμεθα, τελειούμενοι ἀπαθανατιζόμεθα. Ἐγώ, φησί, εἶπα, Θεοὶ ἐστε, καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες. Καλεῖται δὲ πολλὰ καὶ τὸ ἔργον τοῦτο (τὸ βάπτισμα), χάρισμα, καὶ φῶτισμα, καὶ τέλειον, καὶ λουτρόν· λουτρόν μὲν, δι' οὗ τὰς ἀμικρταῖς ἀποφθιπόμεθα· χάρισμα δέ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀμικρτήμασιν ἐπιτίμιμα ἀνεῖται· φῶτισμα δέ, δι' οὗ τὸ ἅγιον ἐκεῖνο φῶς τὸ σωτήριον ἐποπτεύεται, τούτεστι δι' οὗ τὸ θεῖον δῶσωποῦμεν τέλειον δὲ τὸ ἀπροσδέει φαινον. Τί γὰρ ἐτι λείπεται τῷ Θεῷ ἐν ἐργασίᾳ; Καὶ γὰρ ἄστονον ὡς ἀληθῶς, χάρισμα κεκλησθαι Θεοῦ τὸ μὴ πεπληρωμένον· τέλειος δὲ ὢν, τέλειος χαριεῖται δῆπουθεν. Ὡς δὲ ἄμικ τῶν κελεύσει αὐτὸν πάντα γίνεται, οὕτως ἔπεται τῷ χαριεσθαι μόνον βουληθῆναι αὐτὸν πεπληρωσθαι τὴν χάριν κ. ἐ. (Η', 281. Περὶ ἀβλ. Γρηγ. Νεκρ. Α', 361-364).

Βάπτισμα βρεθῶν διὰ τί γίνεται, ἐν ᾧ οὐχ ἡμικρον; Ἐνεκ τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδάμ. λόγιοι ἀποχωρῶντες περὶ τούτου. (αὐτόθ. 1200-1204. — Περὶ Ὀλυμπιάδ. εἰς Ἰώβ. ΙΓ', 165. — Ὁριγ. ΙΑ', 1093. 1460. — Ἰουστίν. Γ', 685. 1224. Χρυσόστ. ΝΕ', 583). — Καὶ ὁ μόνον ἀναγεννηθεὶς, ὡς περ οὖν καὶ τοῦνομα ἔχει, καὶ φωτισθεὶς ἀπῆλλακται μὲν παρακρῆμα τοῦ σκότους, ἀπέλιπε δὲ αὐτόθεν τὸ φῶς. Ἄἤτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ. Πρ. Ἐφεσ. Ε', 8. Ἐντεῦθεν τὸν ἀνθρώπων ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἡγόμιστο κεκλησθαι φῶτα. Ἄλλ' οὐδέπω, καθῶς, ἀπέλιπε τὴν τελειαν δωρεάν· σύμψημι καὶ γὰρ· πλὴν ἐν φωτὶ ἐστι, καὶ τὸ σκότος αὐτὸν οὐ καταλαμβάνει κ. ἐ. — Πάντα μὲν οὖν ἀπολούμεθα τὰ ἀμικρτήματα. Μικ χάρις αὕτη τοῦ φωτισματος, τὸ μὴ τὸν αὐτὸν εἶναι τῷ πρὶν ἢ λούσασθαι τὸν τρόπον κ. ἐ. (αὐτόθ. 281-322). — Βάπτισμα τὸ αἰρετικῶν οὐκ οἰκτεῖται καὶ γνήσιον λογιέται ὁ κανὼν τῆς Ἐκκλησίας. (αὐτόθ. 813. — Περὶ Ἀθην. ΚΓ', 237). — Βάπτισμα αἰρετικῶν ἄθεον. (Εὐσέβ. Κ', 653).

Ἐκ τῶν Ὁριγένους.

Βάπτισμα ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, καὶ βάπτισμα ἐν πυρὶ. Ἐκπλυνεὶ Κύριος τὸν ῥύπον τῶν υἱῶν

'Ισραήλ και τῶν θυγατέρων Σιών' και τὸ αἶμα ἐκκαθαρίζει ἐκ μέσου αὐτῶν πνεύματι κρῖσεως, καὶ πνεύματι καύσεως. Ἦσ. Δ', 4. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς βαπτίζει ἐν Πνεύματι ἁγίῳ και πυρὶ· οὐχ ὅτι τὸν αὐτὸν ἐν Πνεύματι ἁγίῳ και πυρὶ, ἀλλὰ τὸν μὲν ἅγιον ἐν τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ, τὸν δὲ μετὰ τὸ πιστεῦσαι, μετὰ τὸ ἀξιωθῆναι ἁγίου Πνεύματος, πάλιν ἠμαρτηκότα, λούει ἐν πυρὶ· ὡς μὴ τὸν αὐτὸν εἶναι βαπτίζομενον ὑπὸ Ἰησοῦ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ και πυρὶ. Μακάριος οὖν ὁ βαπτίζομενος ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, και μὴ δεόμενος βαπτίσματος τοῦ ἔξω πυρός. Τρισάθλιος δὲ ἐκεῖνος, ὅστις χρεῖζεν ἀπὲρ βαπτίσασθαι τῷ πυρὶ. Πλὴν ἀμφότερα ἔχει ὁ Ἰησοῦς; Ὁ Θεὸς πῦρ καταναλλοκοῦ ἐστὶ, και φῶς ἐστὶ· πῦρ καταναλλοκοῦ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, φῶς τοῖς δικαίοις και ἁγίοις κ. ἐ. (II', 280-281).—Βάπτισμα, ᾧ ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ποῖον; Ποτήριον σωτηρίου και βάπτισμα.—Βάπτισμα ἐν ὕδατι και Πνεύματι, και βάπτισμα τὸ μακρύτερον. Πραγματεία. (αὐτόθ. 1381-1388).

Ἐκ τῶν Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου.

Βάπτισμα κλινικὸν βεβηκαμένον και κωλυόμενον. Ἐν αὐτῇ τῇ κλίνῃ, ἣ ἐκεῖτο, περιχυθεὶς ἔλαθε τὸ βάπτισμα· εἶγε χρὴ λέγειν τὸν τοιοῦτον εὐληθῆναι. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν λοιπῶν ἔτυχε διαφυγῶν τὴν νόσον, ὧν χρὴ μετακαμβάνειν κρτὰ τὸν τῆ; Ἐκκλησιᾶς κανὼν, τοῦ τε σφραγισθῆναι ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου. κ. ἐ. (Ἐκκλ. Ἰστ. Κ', 621-624).

Ἐὰν νοσῶν τις φωτισθῆ, εἰ περισσύτερον ἄγεσθαι οὐ δύναται. Οὐκ ἐκ προαιρέσεως γὰρ ἡ πίστις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης. Κανὼν IB'. τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ Συνόδου. [Χρυσόστ. Σ', 24].—Ὅτι δεῖ τοὺς ἐν νόσῳ παρακαμβάνοντας τὸ φῶτισμα, και εἶτα ἀναστάντας, ἐμμανθάνειν τὴν πίστιν, και γινώσκειν ὅτι θείας δωρεᾶς κατηξιώθησαν. Κανὼν ΜΖ'. τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου.

Περὶ βαπτίσματος ζήτημα ἐπὶ Στεφάνου Ῥώμης, Κυπριανοῦ Καρχηδόνας, και Διονυσίου Ἀλεξανδρείας. (αὐτόθ. 640-645).—Περὶ τοῦ τῶν αἰρετικῶν βαπτίσματος. (αὐτόθ. 653-656).—Ὡρα και ἡμέρα ἀπολαῦσαι τῆς ἀθανάτοιοῦ σφραγίδος, ὥρα τοῦ σωτηρίου χαρίσματος

μετασχεῖν. περὶ βαπτίσματος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. (αὐτόθ. 1212-1220).—Πρβλ. Γρηγ. Ναζ. Λ', 361-364. 372.—Χρυσόστ. ΣΑ', 418.—ΣΓ', 107-109).

Ἐκ τῶν Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας.

Και τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἐν ᾧ πάσης πίστεως ἡμῶν ἡ σύστασις ὁρμεῖ, οὐκ εἰς Λόγον, ἀλλ' εἰς Πατέρα και Υἱὸν και ἅγιον Πνεῦμα διδεται. κ. ἐ. (ΚΤ', 500).—Βάπτισμα τί τῆς μετνοίας διαφέρει. (αὐτόθ. 653).—Τὸ τῶν αἰρετικῶν βάπτισμα ἀνωφελές. (αὐτόθ. 237).—Πρῶτον μαθητεύσειν και διδασκῆναι, εἶτα βαπτίζειν, διὰ τί; (αὐτόθ. 237 κ. ἐ.).—Πολλὰ γοῦν και ἄλλα αἰρέσεις, λέγουσαι τὰ δνόματα μόνον, μὴ φρονεῖναι δὲ ὀρθῶς, μηδὲ τὴν πίστιν ὑγιάνουσιν ἔχουσαι, ἀλυσιτελεῖς ἔχουσαι και τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενον ὕδωρ, λειπομένην εὐσεβείας· ὥστε και τὸν βαντιζόμενον παρ' αὐτῶν ἠυκάνεσθαι μᾶλλον ἐν ἀσεβείᾳ ἢ λυτροῦσθαι, κ. ἐ. (αὐτόθ.).

Βάπτισμα και ἐξομολόγησις. Ὡς περ ἀνθρώπος ὑπὸ ἀνθρώπου Ἰερώς βαπτίζομενος; φωτίζεται τῇ τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάριτι, οὕτω και ὁ ἐξομολογούμενος ἐν μετάνοιᾳ διὰ τοῦ Ἰερώς λαμβάνει τὴν ἄφρων χάριτι Χριστοῦ. (αὐτόθ. 1216).—Βάπτισμα διὰ τί ἐν και ἀπαξ. Πραγματεία. (αὐτόθ. 1217-1221).

Βάπτισμα, ἀρχαῖόν ἐστι τῆς ἀναστάσεως. Λόγος εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα και εἰς τοὺς νεοφωτίστους. (αὐτόθ. 1081-1092).—Ἐν τούτοις ἐβαπτίσθη τοῖς ἀγχοῖς, νεοφώτιστε, ἀρχαῖόν σοι γέγονεν ἀναστάσεως ἡ τῆς χάριτος μύησις; ἐνεχρον τῆς ἐν Οὐρανῷ διαίτης ἔχεις τὸ βάπτισμα. Ἐμῆψω τῇ κατεδύσει τοῦ Δεσπότη τοῦ τῶν τάφρων· ἀλλ' ἀνέδυσ πάλιν ἐκείθεν, καὶ τῆς ἀναστάσεως ἔργα πρὸ τῶν ἔργων θεώμενος· ὧν εἶδες τὸ σύμβολον, τούτων ἀποδέχου τὰ πράγματα, κ. ἐ. (αὐτόθ. 1080-1081).

Σήμερον γινώμεθα, ἦγον μέτοχοι· ὥς περ τὸ σῶμα τὸ δεσποτικόν, ταρῆν ἐν τῇ γῆ, ἔφρουσε σωτηρίαν τῷ κόσμῳ, οὕτω και τὸ ἡμῶν σῶμα ταρῆν ἐν τῷ βαπτίσματι, ἔφρουσε δικαιοσύνην ἡμῖν αὐτοῖς. Τὸ δὲ ὁμοίωμα οὕτως ἔχει· ὥς περ ὁ Χριστὸς ἀπέθανε, και τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη· οὕτω και ἡμεῖς ἐν τῷ βαπτίσματι θνήσκοντες ἀνιστάμεθα. Τὸ γὰρ καταδύσαι τὸ παιδίον ἐν τῇ κολυμβήτρῃ τρίτον και ἀναδύ-

σαι, τοῦτο δηλοῦ, τὸν θάνατον καὶ τὴν τριήμερον ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. (ΚΗ', 353).—Βαπτίσματος ἀγίου τύπος. Τί ἐστι καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν; Α'. πρ. Κορινθ. Γ', 2. Σήμερον ἦν τοῦ βαπτίσματος τὸ διαπεράσαι τὸν Ἰσραηλίτην λαὸν ἐν τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, κ. ἑ. (αὐτόθ. 757-760).

Βαπτίσματα πρὸ τοῦ σωτηρίου βαπτίσματος ποῖα, καὶ πόσα ἦν; Πρῶτον, τὸ τοῦ κατακλυσμοῦ εἰς ἐκκοπήν ἀμαρτίας· δεύτερον, τὸ τοῦ Μωϋσέως, ὅτε τὴν Ἐρυθρὰν διεπέρασε τυπικὸν γὰρ ἦν ὡς περ γὰρ ἐκεῖ ἡ θάλασσα, οὕτως ἐν τῷ βαπτίσματι τὸ ὕδωρ· καὶ ὡς περ ἐκεῖ ἡ νεφέλη, οὕτως ἐνταῦθα τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. κ. ἑ. Τρίτον, τὸ νομικόν, ὅπερ εἶχον οἱ Ἑβραῖοι. Πᾶς γὰρ ἀκάθαρτος ἐλούετο ὕδατι, ἐπλύνετο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ οὕτως εἰσῆρχετο εἰς τὴν παρεμβολήν (ἢ, ὡς κατόπιν, εἰς τὸ ἱερὸν· καὶ αἵρεσις Ἰουδαίων ἡμεροβαπτιστοί). Τέταρτον βαπτίσμα, τὸ τοῦ Ἰωάννου, εἰσγωγικὸν μὲν, οὐπὼ δὲ ἅλον πνευματικόν, ἀλλ' εἰς μετανοίαν μόνον. Πέμπτον, τὸ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπερ καὶ αὐτὸς ἐβαπτίσατο. Τοῦτο δὲ ἅλον πνευματικόν· τοῦτο καὶ ἡμεῖς βαπτίζομεθα. Ἐκτον, τὸ τῶν δακρύων, ὅπως ἐπίπονον, ὡς ὁ λούων καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίην αὐτοῦ, καὶ μετανοοῦν καὶ ὀρθοῦν ἐφ' οἷς ἤμαρταν. Ἑβδομὸν βαπτίσμα, τὸ διὰ μαρτυρίου, ὅπερ καὶ αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐβαπτίσατο, καὶ πολλῶν γε τῶν ἄλλων αἰδεσιμώτερον, ὅσα δευτέροις ῥύποις οὐ μολύνεται. Ὅγδοον, τὸ τελευταῖον, οὐ σωτήριο, ἀλλὰ καυστικόν, καὶ κολάζον ἀτελεύτητα καὶ αἰώνως τοὺς ἀμαρτωλοῦς. (αὐτόθ. 760).

Περὶ ἀρέσεως ἀμαρτιῶν, τρία βαπτίσματα καθαρτικὰ πάσης οἰκῆς ὅποτε ἀμαρτίας τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων ἐδαρῆσάντο· τὸ δι' ὕδατος, τὸ διὰ μαρτυρίου τοῦ ἰδίου αἵματος, καὶ τρίτον, τὸ διὰ μετανοίας καὶ δακρύων. (αὐτόθ. 644 κ. ἑ.)

Πόθεν ἐπιγινώσκει ἄνθρωπος, ὅτι ὄλωσ ἐβαπτίσθη, καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἔλαβε, νῆπιος ὢν ἐν τῷ ἀγίῳ βαπτίσματι; Ἀπόκρ. καὶ λύσις. (αὐτόθ. 600. κ. ἑ.).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Τὴν τοῦ βαπτίσματος χάριν κατακλυσμὸν ὀνομάζει ὁ προφήτης, ὥστε τὴν ἀποπλυν-

μένην τὰ ἀμαρτήματα ψυχὴν, καὶ ἀποκαθηραμένην τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, ἐπιτηδεῖν εἶναι λοιπὸν πρὸς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι. (ΚΘ', 304).—*Θανάθ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὀδάων.* Ψαλμ. ΚΗ', 3. εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ συστήθην μυστικῶν τῶν τρόπων βαπτίσμα ἀναφέρεται. (αὐτόθ. 289).—Τὸ βάπτισμα ἐκ παραδόσεως τοῦ Κυρίου εἰς τὸ δῶμα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος γίνεται, ἐξαιρουμένου παντὸς κτισματοῦ. Ἔστι γὰρ τὸ βάπτισμα σφραγὶς τῆς πίστεως, ἣ δὲ πίστις θεότητος συγκατάθεσις. (αὐτόθ. 665. 727).—Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀνακινεῖ ἡμᾶς διὰ καθαρισμοῦ, καὶ πάλιν εἰκόνας Θεοῦ καθίστησιν. (αὐτόθ. 728).—Βάπτισμα τῆς ζωῆς ἄνευ τοῦ Πνεύματος οὐκ ἔστιν. (αὐτόθ. 744).

Πῶς οὖν γινόμεθα καθ' ὁμοίωσιν; Διὰ τοῦ εὐαγγελίου. Τί γὰρ ἐστι χριστιανισμὸς; Θεοῦ ὁμοίωσις κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἀνθρώπου φύσει. Εἰ ἀνεδέξω τὸ εἶναι χριστιανός, ἐπεὶ χηθητι γενέσθαι ὁμοιος Θεῷ· ἐνδύσαι Χριστόν. Πῶς δὲ ἐνδύτη, ὁ μὴ σφραγισάμενος; Πῶς δὲ ἐνδύση, ὁ μὴ πῶ τὸ βάπτισμα εἰληφώς; Ὅ γὰρ τὸ ἐνδύμα τῆς ἀρθροσίτις μὴ δεξάμενος, πόρῳ πάνω καθίσταται τῆς πρὸς Θεὸν ἰμοιώσεως. (Α', 33).

Διὰ τοῦ βαπτίσματος ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀγιασθέντων κατοικεῖ ὁ Κύριος. Τὴν ἐκ τοῦ βαπτίσματος ἀρεσιν κατακλυσμὸν ὁ ψαλμωδὸς προσαγορεύει. (αὐτόθ. 81).—Βαπτίσματος ἐπίνοιαί τρεῖς εἰσιν, ὅ τε τοῦ ῥύπου καθαρισμὸς, καὶ ἡ διὰ τοῦ Πνεύματος ἀναγέννησις, καὶ ἡ ἐν τῷ πυρὶ τῆς κρίσεως βάσανος κ. ἑ. (αὐτόθ. 341 κ. ἑ.).

Προτροπὴ εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ὁμιλία (ΑΑ', 424-444). — Ἄξις καὶ ἀνάγκη αὐτοῦ. (αὐτόθ. 424). — Καίρως βαπτίσματος. Πᾶς μὲν οὖν χρόνος εὐκαιρίαν ἔχει πρὸς τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος σωτηρίαν· κἂν νύκτα εἴπῃ, κἂν ἡμέραν, κἂν ὥραν, κἂν στιγμὴν χρόνου, κἂν τι βραχύτατον. Πολλῶν δὲ δίχπου εἰκὸς ἐπιτηδεύτερον εἶναι τὸν οἰκειότερον. Τί δ' ἂν γένοιτο τῆς ἡμέρας τοῦ Πάσχα συγγενέτερον πρὸς τὸ βάπτισμα; Ἡ μὲν γὰρ ἡμέρα μνημόσυνόν ἐστι ἀναστάσεως· τὸ δὲ βάπτισμα δύναμις ἐστὶ πρὸς τὴν ἀνάστασιν. κ. ἑ. (αὐτόθ. 424 κ. ἑ.).—Μὴ ἀναβέλλειν αὐτό. (αὐτόθ.).—

Ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ προσηγορεύθη. (αὐτόθ. 428).—Πολλῷ ὑπέρτερον τῆς Ἰουδαϊκῆς περιτομῆς· καὶ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου. (αὐτόθ. 425-428).—Ἐν ὀνόματι τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰ οὐ τελεῖται, ἀτελεῖς ἐστίν. (αὐτόθ. 612).—Τίς ὁ λόγος ἢ ἡ δύναμις τοῦ βαπτίσματος; Τὸ ἀλλοιωθῆναι τὸν βαπτιζόμενον κατὰ τὸ νοῦν, καὶ λόγον, καὶ πρᾶξιν, καὶ γενέσθαι ἐκείνου κατὰ τὴν δοθεῖσαν δύναμιν, ὅπου ἐστὶ τὸ ἐξ οὗ ἐγεννήθη. (αὐτόθ. 736. μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων).

Ὁ βαπτιζόμενος εἰς Τριάδα βαπτίζεται εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα οὔτε εἰς Ἀρχάς, οὔτε εἰς Δυνάμεις, οὔτε εἰς τὰ ἐξῆς ἐν κτίσμασιν (αὐτόθ. 1429-1457).—Λόγοι τρεῖς περὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. (αὐτόθ. 1513-1622). Λόγος Α'. Ὅτι δεῖ πρῶτον μαθητευθῆναι τῷ Κυρίῳ, καὶ τότε καταξιωθῆναι τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. (αὐτόθ. 1513-1525). Λόγος Β'. Πῶς βαπτίζεται τις τὸ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βάπτισμα. (αὐτόθ. 1525-1572). Λόγος Γ'. Ὅτι δεῖ τὸν ἀναγεννηθέντα διὰ τοῦ βαπτίσματος τρέφεσθαι λοιπὸν τῇ μεταλήψει τῶν θείων μυστηρίων. (αὐτόθ. 1573-1577).

Ἐρωτήσεις θεολογικαὶ καὶ ἀποκρίσεις πρὸς τοὺς λαβόντας τὸ ἅγιον βάπτισμα, εἰ ἀρκεῖ μόνον τὸ βάπτισμα ἀνευ κλητῶν ἔργων. (αὐτόθ. 1580-1622).

Βάπτισμα ἀρχὴ ἐστὶ τῆς ζωῆς, καὶ πασῶν τῶν ἡμερῶν ἢ πρώτη ἡμέρα τῆς κλιγγενοείας. (ΑΒ¹, 113).—Παράδοσις καὶ βάπτισμα ἐν ἴσῳ. (αὐτόθ. 113).—Διὰ τοῦ βαπτίσματος φίλοι Θεοῦ γινόμεθα, οὗ ἐχθροὶ ὑπῆρξαμεν. (αὐτόθ.).—Ζωοποιός ἐστὶ χάρις. Δύναμις ἀνακαινώσεως ἔχουσα τὴν αἰτίαν ἀνεξάλειπτον ἐν μυστηρίῳ. (αὐτόθ. 116).—Πρὸς τοὺς λέγοντας ἐξαρκεῖν καὶ μόνον τὸ εἰς τὸν Κύριον βάπτισμα. (αὐτόθ. 116-117).—Ἐκ τῆς θνητῆς ζωῆς εἰς τὴν ἀθάνατον ἡμετέρα φύσις διὰ τῆς ζωοποιῦ δυνάμεως μεταβιβάζεται. (αὐτόθ. 689).—Ἡ σάρκασις τοῦ Σωτῆρος, ὁ βίος, ὁ θάνατος, ὁ τάφος ἐκεῖνο ἀπορῶσιν, ὅπως διὰ τῆς μιμήσεως αὐτοῦ τὴν υἰοθεσίαν λάβωμεν. (αὐτόθ. 128-132).—Ἐν τῷ βαπτίσματι λαμβάνομεν ἐνδύμα ἀθάνατον. Ἀνακαινίζομεθα παντὸς παραπτώματος, καὶ ἔργου· τῷ Θεῷ γιγνώμεθα. (αὐτόθ. 1033).—Τὴν σφαγγίδα σώων

δεῖ φυλάττειν· ὁ βαπτισθεὶς τὸν ἁγιασμὸν ἐν πικτῇ τῷ σώματι τηρεῖτω, ὥσει τὸν Χριστὸν ἐνδυσάμενος· ἔστω οὖν πάντα τὰ μέλη ἄγια, πρέποντα εἶναι τῷ ἁγίῳ καὶ φωτεινῷ περιβλήματι. (αὐτόθ. 1033).—Σωζόμεθα τῇ χάριτι τῇ συγκατεργασμένῃ τῷ βαπτίσματι. (αὐτόθ. 113).—Ἀνεργόμεθα ἐκ τοῦ ὕδατος ζῶντες ἐκ νεκρῶν. (αὐτόθ. 124).—Βάπτισμα καὶ πίστις δύο τρόποι σωτηρίας ἀχώριστοι. (αὐτόθ. 117).—Ἐν τῷ βαπτίσματι δύο σκοποὶ πρόκεινται, καταργῆσαι μὲν τὸ σῶμα τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι αὐτὸ κερποροεῖν τῷ θανάτῳ, ζῆν δὲ τῷ πνευματικῷ, καὶ τὸν καρπὸν ἔχειν ἐν ἁγιασμῷ. (αὐτόθ. 129).

Διὰ τί εἰς ὕδωρ βαπτίζομεθα. Τὸ ὕδωρ τοῦ θανάτου παρίστησι τὴν εἰκόνα, τὸ σῶμα ὡς περ μνήμα δεχόμενον· τὸ δὲ Πνεῦμα τὴν ζωοποιὸν ἐνέησι δύναμιν. Τοῦτο οὖν ἐστὶ τὸ ἀνοθεν γεννηθῆναι ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος. (αὐτόθ. 128-129).—Μιμεῖσθαι τὸν Χριστὸν οὐ μόνον ἐν ταῖς ἀρεταῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ θανάτῳ. (αὐτόθ. 128).—Ὁ τρόπος τῆς ταφῆς· ἐν τίνι κέεται. (αὐτόθ. 129).—Τούτου χάριν ὁ τὴν ζωὴν ἡμῶν οἰκονομῶν Κύριος τὴν τοῦ βαπτίσματος ἡμῶν ἔθετο δικτύριον, θανάτου τύπον καὶ ζωῆς περιέχουσαν· τὴν μὲν τοῦ θανάτου εἰκόνα τοῦ ὕδατος ἐκπληροῦντος, τὸν δὲ τῆς ζωῆς ἀββάθωνα παρεχομένου τοῦ Πνεύματος. (αὐτόθ. 129).

Ἐν ἐστὶ τὸ βάπτισμα· καὶ γὰρ εἰς ἐστὶν ὁ θάνατος τῷ κόσμῳ καὶ ἡ ἀνάστασις, ὧν τύπος ἐστὶ τὸ βάπτισμα. (αὐτόθ. 129).—Ἐν τρισὶν οὖν καταδέσσει, καὶ ἰσχυρίζομαι τὰς ἐπικλησέσαι, τὸ μέγα μυστήριον τοῦ βαπτίσματος τελειοῦται, ἵνα καὶ ὁ τοῦ θανάτου τύπος ἐξεικονισθῇ, καὶ τῇ παραδόσει τῆς θεογονείας τὰς ψυχὰς φωτισθῶσιν οἱ βαπτιζόμενοι· ὥστε εἴ τις ἐστὶν ἐν τῷ ὕδατι χάρις, οὐκ ἐκ τῆς φύσεώς ἐστὶ τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ἐκ τῆς τοῦ Πνεύματος παρουσίας. Οὐ γὰρ ἐστὶ τὸ βάπτισμα σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἁγιάτης ἐπερωτήρια εἰς Θεόν· Α'. Πέτρ. Γ', 21. (αὐτόθ. 132).—Διάκρισις χάριτος τοῦ Πνεύματος καὶ βαπτίσματος ἐν ὕδατι. (αὐτόθ. 132).

Οὐδὲν πνευματικῶν ὕδρων διὰ Μωυσέως. (αὐτόθ. 125).—Τύπος τοῦ βαπτίσματος· ἡ ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου. (αὐτόθ. 124).—Βάπτισμα καὶ πίστις εἰς τὸν Μωυσῆν καὶ

εις τὴν νεφέλην, ὡς εἰς τύπον καὶ σκιάν' ἀλλὰ τὸ βάπτισμα καὶ ἡ εἰς τὸ Πνεῦμα πίστις ἴσον βούλεται τῇ εἰς τὸν Πατέρα καὶ Υἱόν. (αὐτόθ. 120).— Τὸ εἰς τὸν Μωϋσῆν βάπτισμα καὶ τὸ ἡμέτερον τοσοῦτον διαφέρουσιν, ὅσον τὸ ἐναρ τῆς ἀληθείας. (αὐτόθ. 125).— Ἄνωφελές τὸ βάπτισμα, ἐν ᾧ τὸ ἐν τῶν τριῶν προσώπων παραλείπεται. Ἀπαρκαίσιτον μένειν τὴν παράδοσιν, τὴν περὶ βαπτίσματος δοθεῖσκαν' ἐν τῷ βαπτίσματι χωρίζειν τὸ Πνεῦμα ἀπὸ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τῷ βαπτίζοντι ἐπικινδύνου, καὶ τῷ βαπτίζομένῳ ἀνωφελές. (αὐτόθ. 116).— Τὸ αὐτὸ ἐστὶ τῷ μὴ βαπτισθέντι καὶ ἀποθανόντι, καὶ τῷ βαπτισμᾷ λαβόντι, ἐν ᾧ παρελείφθη τὴν τῶν παραδομένων. (αὐτόθ. 115).— Τριπλῆ ἀνάδυσις καὶ κατὰδυσις ἐν τῷ βαπτίσματι τὸν τύπον τῶν τριῶν ἡμερῶν παρίστησιν. (αὐτόθ. 884).— Τὸς βαπτισθέντας ἐν τῷ ἰδίῳ αἵματι οὐκ ἀνγκαιον τὰ αὐτὰ ἐκτελεῖν σύμβολα, ὅσα τοὺς ἐν τῷ ὕδατι. (αὐτόθ. 132).

Ἔνστασις, ὅτι καὶ εἰς Μωϋσῆν τινες ἐβκπίσθησαν, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ πρὸς ταύτην ἀπάντησις, ἐν οἷς καὶ τὰ περὶ τύπων. (αὐτόθ. 121-128).— Ἀπάντησις πρὸς ἀνθυποφορᾶν, ὅτι καὶ εἰς ὕδωρ βαπτίζομεθα' ἐν ᾧ καὶ περὶ βαπτίσματος. (αὐτόθ. 128-132).— Ὅτι δεῖ τῷ ἔθει τῷ καλῷ ἐκάστην χώραν ἐπεσεῖν, διὰ τὸ διακρίτως ἐνεχθῆναι περὶ τοῦ βαπτίσματος αὐτῶν τοὺς τότε περὶ τούτων διαλαβόντας. (αὐτόθ. 664).— Ἐκεῖνο γὰρ ἐκρινον οἱ παλαιοὶ δέχεσθαι ἄχρισμα, τὸ μηδὲν τῆς πίστεως παρακαθεῖναι. (αὐτόθ. 665).— Ὅθεν τὰς μὲν αἰρέσεις ὠνόμασαν, τὰ δὲ σχίσματα, τὰς δὲ παρασυναγωγάς. Αἰρέσεις μὲν τοὺς παντελῶς ἀπεβῆρημένους' σχίσματα δὲ τοὺς δι' αἰτίας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ἰσχύμα πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντας· παρασυναγωγὰς δὲ τὰς συνάξεις τὰς παρὰ τῶν ἀνυποτάκτων προσκυτέρων ἢ ἐπισκόπων καὶ παρὰ τῶν ἀπαιδευτῶν λαῶν γινομένης. κ. ε. Ἐντεῦθεν διακρίνονται αἰρέσεις, σχίσματα καὶ παρασυναγωγὰ. (αὐτόθ. 665).— Τίνες μὲν δέχονται τὸ τῶν αἰρετικῶν βάπτισμα, τίνες δὲ τὸ τῶν σχισματικῶν μόνον. (αὐτόθ. 665-668).— Διάφοροι περὶ τοῦ βαπτίσματος γινώμα. (αὐτόθ. 665-668).— Πλὴν ἀλλ' ἔδοξε τοῖς ἀρχαίοις τοῖς περὶ Κυπριανὸν καὶ Φιριμι-

ανὸν τὸν ἡμέτερον, τούτους πάντας μὴ ψήφω ὑποβλεῖν. Διότι ἡ μὲν ἀρχὴ τοῦ χωρισμοῦ διὰ σχίσματος γέγονεν' οἱ δὲ τῆς Ἐκκλησίας ἀποστάντες οὐκ ἐτι ἔσχον τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ἑαυτοῖς· ἀπέλιπε γὰρ ἡ μετὰδοσις τῷ δικαιοῦναι τὴν ἀκολουθίαν. (αὐτόθ. 668-672).— Ἐὰν μὲν τοῖς μὲν τῇ καθόλου οἰκονομίᾳ ἐμπόδιον ἔσσεσθαι τοῦτο, πάλιν τῷ ἔθει χρηστέον, καὶ τοῖς οἰκονομήσασιν τὰ καλῷ ἡμῶς πατράσιν ἀκολουθητέον. (αὐτόθ. 669-672).— Συγκατατίθεται τῷ Ἀμφιλοχίῳ Βασίλειος εἰς τὸ κατακολουθεῖν τῷ κατὰ τόπον ἔθει. (αὐτόθ. 664-669).— Ἐν Παιδείᾳ καὶ Ῥώμῃ ὁ ἀναβαπτισμὸς ἐκώλυτο. (αὐτόθ. 732. 753).

Ὅτι ἐξ ἀγράφου διδασκαλίας καὶ ἱερῶν παραδόσεων τὰ κατὰ τὸ βάπτισμα τελούμενα. Εὐλογοῦμεν δὲ τὸ τε ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ προσέτι αὐτὸν τὸν βαπτίζομενον. Ἀπὸ ποίαν ἐγγράφω; Οὐκ ἀπὸ τῆς σιωπώμενης καὶ μυστικῆς παραδόσεως; Τί δέ; αὐτὴν τοῦ ἐλαίου τὴν χρίσιν τίς λόγος γεγραμμένος ἐδιδάξει; Τὸ δὲ τρις βαπτίζεσθαι τὸν ἄνθρωπον πόθεν; Ἄλλα δὲ ἔσα περὶ τὸ βάπτισμα, Ἀποτάσσεσθαι τῷ Σατανᾷ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, ἐκ ποίας ἐστὶ γραφῆς; Οὐκ ἐκ τῆς ἀδημοσιεύτου ταύτης καὶ ἀποβῆρητου διδασκαλίας, ἣν ἐν ἀπολυπραγμονήτῳ καὶ ἀπειρογᾶτῳ σιγῇ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐρύλαξαν, καλῶς ἐκεῖνο δεδιδαγμένοι, τῶν μυστηρίων τὸ σεμνὸν σιωπῇ δις ὠζέσθαι; Ἄ γὰρ οὐδὲ ἐποπτεύειν ἔξεστι τοῖς ἀμνητοῖς, τοῦτων πῶς ἂν ἦν εἰκὸς τὴν διδασκαλίαν ἐκθρημθεῖν ἐν γράμμασιν; Ἄλλο γὰρ δόγμα, καὶ ἄλλο κήρυγμα. Τὰ μὲν γὰρ δόγματα σιωπᾶται· τὰ δὲ κήρυγματα δημοσιεύεται κτλ. (αὐτόθ. 188-189 κ. ε.).

Ὁμολογία πίστεως εἰς τὴν ἁγίαν Τριᾶδα ἐκ τοῦ βαπτίσματος. (αὐτόθ. 193-196).— Τίνων αἰρετικῶν βάπτισμα οἰκονομίως ἕνεκα παραδέχεται ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία. (αὐτόθ. 665-672).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἱεροσολύμων.

Μέγα τὸ προκείμενον βάπτισμα· αἰχμηλώτοις λύτρον· ἀμαρτημάτων ἄρσις· θάνατος ἀμαρτίας· παλιγγενεσία ψυχῆς· ἔνδομα φωτει-

νόν σφραγίς ἄγια ἀκατάλυτος· ὄχημα πρὸς οὐρανόν· Παράδεισου τρυφή· βασιλείας πρόξενον· υιοθεσίας χάρισμα (ΑΓ', 360-361).

Διὰ τί ὕδωρ ἐν τῷ βαπτίσματι; Ἐπειδὴ γὰρ διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος, ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκαίμενος, διπλοῦν καὶ τὸ καθάρισον· τὸ μὲν ἀσώματον τῷ ἁσώματῳ· τὸ δὲ σωματικὸν τῷ σώματι· καὶ τὸ μὲν ὕδωρ καθαίρει τὸ σῶμα, τὸ δὲ Πνεῦμα σφραγίζει τὴν ψυχὴν· ἅ"ἵνα Πνεύματι ἐρραντισμένοι τὴν καρδίαν, καὶ λελουμημένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ, προσέλθωμεν τῷ Θεῷ. Πρ. Ἐβρ. Γ', 22. (αὐτόθ. 429-433). — Παλαιὰς τὸ τέλος, καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἀρχὴ τὸ βάπτισμα. Ἰωάννης γὰρ ἦν ἀρχηγὸς κ. ἔ. (αὐτόθ. 433 κ. ἔ.). — Τύπος τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· μυστικός. (αὐτ. 1065-1093).

Ἦδη μακαριότητος ὁμη πρὸς ὕμεις, ὧ φωτιζόμενοι· ἦδη τὰ νοητὰ ἄνευ συλλέγετε πρὸς πλοκὴν ἐπουρανίων στεφανόν· ἦδη τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου ἐπνευσεν ἡ εὐαδία. Ἐγγύς ἐστε τοῦ βαπτιστηρίου κ. ἔ. Τὸ βαπτιστήριον προκύλιον εἶχεν, ἔνθα οἱ ἐξορκισμοὶ ἀνεύσκηοντο. (αὐτόθ. 332-336). — Προσηλλέ ποτε καὶ Σίμων τῷ λουτρῷ ὁ Μάγος· ἐβαπτίσθη μὲν, οὐκ ἐφωτίσθη δέ. Ἐπειδὴ τὸ μὲν σῶμα ἔθαψεν ὕδατι, τὴν δὲ καρδίαν οὐκ ἐφώτισε Πνεύματι. κ. ἔ. (αὐτόθ. 336).

Διὰ τί δι' ὕδατος καὶ μὴ δι' ἐτέρου τῶν στοιχείων ἡ χάρις δίδοται, τὰς θείας Γραφὰς ἀναλαβὼν εὐρήσει. Διάφορα τὰ ὑπὸ νόμον βαπτίσματα. (αὐτόθ. 432-449). — Τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα ἑλύτρον ἀπὸ τῆς γενένης. Τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ τοῦ Χριστοῦ βάπτισμα ἀπέβλαλε τὰς ἁμαρτίας· καὶ τίνες οἱ καρποὶ τῆς μετανοίας. (αὐτόθ. 436-449). — Τὸ τοῦ Χριστοῦ πόσον διάφορον ἦν τοῦ Ἰωάννου. (αὐτόθ. 977-988). — Δωρὸν ἐστὶν οὐρανόν. (αὐτόθ. 408). — Μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ εὐλαθείας δεῖ λαμβάνειν αὐτό. Μέλλων τοίνυν εἰς τὸ ὕδωρ καταβαίνειν, μὴ τῷ ψιλῷ τοῦ ὕδατος πρόσχε, ἀλλὰ τῇ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνεργείᾳ τὴν σωτηρίαν ἐκδέχου· ἄνευ γὰρ ἀφορτέρων ἀδύνατον σε τελειωθῆναι κ. ἔ. (αὐτόθ. 428-432). — Ἀποτελέσματα τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· εἰς τὸ ὕδωρ κατεργόμεθα φροῦντες τὰς ἁμαρτίας, ἀλλ' ἡ τῆς χάριτος ἐπίκλησις σφραγίσασα τὴν ψυχὴν, ἀναθαίνομεν ἐν δικαιοσύνῃ ζωοποιηθέντες κ. ἔ. (αὐτόθ. 441-444). — Ὡς περ ἐκ νεκρῶν

ζῶντες παριστάμεθα. (αὐτόθ. 1081-1084). — Περιτομὴ τῆς καρδίας ἐστὶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι. (αὐτόθ. 513). — Δύναμιν ἐμποιεῖ τοῦ κατὰ δαιμόνων ἀγανίζεσθαι. (αὐτόθ. 444). — Μηδεὶς οὖν νομίζεται τὸ βάπτισμα ἀφῆσας ἁμαρτιῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ υιοθεσίας χάριν τυγχάνειν. Ἄλλ' οὐχ οὕτω τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα κ. ἔ. (αὐτόθ. 1080-1081). — Ἐχάρισται ἡμῖν παρὰ Χριστοῦ ἡ ἀληθὴς σταύρωσις, καὶ ταφή, καὶ ἀνάστασις. (αὐτόθ.).

Πρὸς τί ἐν τῷ βαπτίσματι τρεῖς καταδύσεις καὶ ἀναδύσεις. Τί τοῦ ἐλαίου ἡ λειψίς· τί τὰ ἐμφυσηματα· τί ἡ κολυμβήθρα. (αὐτόθ. 1080). — Διὰ τί χάριν λέγειν τὸ βάπτισμα ἔθος. (αὐτόθ. 373). — Ἐν τῷ βαπτίσματι ἡ τῶν ἁμαρτιῶν ἄφεσις δίδοται ἐκ τοῦ Ἰσου πέρι· καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἐκείνου πίστιν. (αὐτόθ. 777). — Διάφορὰ λουτροῦ καὶ μετανοίας ποία ἐστίν. (αὐτόθ. 1041-1044).

Πρὸ τοῦ βαπτίσματος καὶ τῆς μετοχῆς τῶν θείων μυστηρίων, πάντα τὰ ἔργα μακαίότης· καὶ πὼς δεῖ μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα διαίχειν καὶ βιοῦν. (αὐτόθ. 1104-1125). — Διὰ τί γυμνοὶ εἰσεργόμεθα εἰς τὴν ἰερὰν κολυμβήθραν. κτλ. (αὐτόθ. 1077-1084).

Προσερχόμενοι εἰς τὸ ἅγιον καὶ σωτήριον βάπτισμα ὀρείλομεν μὴ ἐξετάζειν τὸν βαπτίζοντα. Κατὰ γὰρ τὸν καιρὸν τοῦ βαπτίσματος, ὅταν προσέλθῃς ἐπὶ τὸν ἐπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον (ἀπανταχοῦ γὰρ ἡ χάρις, καὶ ἐν κόμμασι καὶ ἐν πόλεσι· καὶ ἐπὶ ἰδιωτῶν καὶ ἔλλογιμων, καὶ ἐπὶ δούλων καὶ ἐλευθέρων· ἐπειδὴ οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἡ χάρις, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ δι' ἀνθρώπων ἡ ὁδός)· σὺ μὲν προσέρχου τῷ βαπτίζοντι· προσέρχου δέ, μὴ προσέχων τῷ προσώπῳ τοῦ ρηνομένου, ἀλλὰ μέμνησο τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου κ. ἔ. (αὐτόθ. 1009).

Προκατήχησις κατηχομένων. (αὐτόθ. 332-365). — Κατήχησις φωτιζομένων. (αὐτόθ. 360-377). — Βαπτίσματα μυστήριον (αὐτόθ.). — Καθάρσιον σωματικὸν καὶ πνευματικόν. (αὐτόθ. 429 κ. ἔ.). — Βάπτισμα ἄπαξ διὰ τί. (αὐτόθ. 345). — Περὶ τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι λέξεων, Ἀποδόσσαι σοι Σατανᾶ κτλ. (αὐτόθ. 1068-1069). — Αἱ ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος πνευματικαὶ ὠφέλεια. (αὐτόθ. 1077 κ. ἔ.).

Ἀποδέχεται τὸν Ῥουφῖνον ὁ ἅγιος Ἀμώ-

νος ἀπὸ τοῦ ἀρχάντου βαπτίσματος. [Παλλὰδ. ΑΔ', 1034].

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ.

Λόγος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ κατὰ δογματῶν ἑλληνικῶν. (ΑΓ', 336-360).— Λόγος ἕτερος. (αὐτόθ. 360-425).

Βάπτισμα, ροτισμός ἐστὶ τοῦ γινῶναι τοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν. Τρισσὴν γέννησιν οἶδεν ἡμῖν ὁ Λόγος· τὴν ἐκ σωμάτων, τὴν ἐκ τοῦ βαπτίσματος, καὶ τὴν ἐξ ἀναστάσεως. Τίνας αὐταὶ καὶ πῶς. (αὐτόθ. 360-361).

Διάφορα εἶδη βαπτίσματος, Μωυσέως, Ἰωάννου κτλ. (αὐτόθ. 353).— Βάπτισμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (αὐτόθ. 353 κ. ε.).

— Βάπτισμα τέταρτον, τὸ διὰ μαρτυρίου καὶ αἵματος, ὃ καὶ αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐβαπτίσαστο, καὶ πολὺ γε τῶν ἄλλων αἰδισιμώτερον, ὅσα δευτέρως ῥύποις οὐ μολύνεται. Οἶδα καὶ πέμπτον ἔτι, τὸ τῶν δεκρῶν· ἀλλ' ἐπιπονώτερον. (αὐτόθ. 356 κ. ε.). — Περὶ τοῦ βαπτίσματος τῆς μετανοίας, καὶ κατὰ Ναυάτου τοῦ μισανθρόπου. (αὐτόθ. 356-360).— Τὸ τοῦ Χριστοῦ βάπτισμα μυστηρίον ὑψηλὸν καὶ θεῖον. (αὐτόθ. 336).

— Πῶς εὐραξέειν αὐτὸ δεῖ. (αὐτόθ. 349). — Διὰ τί τὸ βάπτισμα. (αὐτόθ. 393-397). — Διὰ τί ἐξ ὕδατος ἐστὶ καὶ Πνεύματος. (αὐτόθ. 396-397).— Βάπτισμα πνευματικὸν οὐκ ἐστὶν εἶναι διῆχ Πνεύματος ἁγίου. (αὐτόθ. 256).— Τύπος αὐτοῦ ἦν ποτε ἡ περιτομή. (αὐτόθ. 397).

Κίνδυνος οὐ μικρὸς, εἰ ἀπέλλοις τῆ φθορᾷ γεννηθεὶς μόνῃ, καὶ μὴ τὴν ἀφρασίαν ἀμυρσάμενος. (αὐτόθ.).— Ἐπισπεύδειν χρὴ τὸ βάπτισμα. (αὐτ. 400-404).— Πάντα τὰ μέλη καθαρῶς ἐσθώσαν, καὶ διὰ τί. (αὐτόθ. 416). — Σημκασίαι τῶν κατὰ τὸ βάπτισμα, καὶ τῶν μετ' αὐτὸ τελουμένων. (αὐτόθ. 425). — Βάπτισμα οὐ δεῖ ἀναβάλλειν. (αὐτόθ. 372).— Ἀνασκευὴ τῶν προφάσεων ἀναβαλλομένων τὸ βάπτισμα. (αὐτόθ. 372. 373).— Τίνας προβάλλονται προφάσεις. (αὐτόθ. 400).— Πᾶς τις δύναται γενέσθαι ἡμῖν βαπτιστής, καὶ μηδένα κρίνωμεν χρῆζοντες ἱατρείας. Τύχε τῆς σωτηρίας, ἧς οὐδὲν ὑψηλότερον, οὐδὲ τιμωτέρον τοῖς γε νοῦν ἔχουσι. Μὴ εἴπηρ· ἐπίσκοπος βαπτισάτω με, καὶ οὗτος μητροπολίτης, ἢ ἱεροσολμίτης, καὶ οὗτος τῶν εὐ γεγονότων. Δεινὸν γάρ, εἰ τῷ

βαπτιστῇ τὸ εὐγενές μου καθυδριθῆται· ἢ πρεσβύτερος μὲν, ἀλλὰ καὶ οὗτος τῶν ἀγέμων, καὶ οὗτος τῶν ἐγκρατῶν καὶ ἀγγελικῶν τὴν πολιτείαν· δεινὸν γάρ, εἰ ἐν καιρῷ καθάρσεως ὑπωθήτομαι. Μὴ ζῆτει ἀξιοπιστίαν τοῦ κηρύσσοντος, μηδὲ τοῦ βαπτίζοντος. Ἄλλος ὁ τούτων κριτὴς, καὶ τῶν ἀφανεστέρας δοκιμαστής. Ἐπειδὴ, ἄνθρωπος μὲν εἰς πρόσωπον, Θεὸς δὲ εἰς καρδίαν βλέπει. Σοὶ δὲ ἀξιοπίστος πρὸς τὴν κάθαρσιν πᾶς· μόνον ἔστω τις τῶν ἐγκρίτων, καὶ μὴ τῶν προδήλιως κατεγνωσμένων, μηδὲ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλότριος. Μὴ κρῖνε τοὺς κριτὰς ὁ χρῆζων τῆς ἱατρείας· μηδὲ φιλοκρίνει μοι τὰς ἀξίας τῶν σὲ καθαιρόντων, μηδὲ διακρίνον πρὸς τοὺς γεννηθέντας. Οὐ γὰρ τόπων ἢ χάρις, ἀλλὰ τοῦ Πνεύματος. Οὕτως ἔστω σοὶ πᾶς βαπτιστής· κἂν τῇ πολιτείᾳ προέχῃ, ἀλλ' ἢ τοῦ βαπτίσματος δύναμις ἐστ'· καὶ τελειοποιῶς σοὶ πᾶς ὁμοίως, ὃ τῇ αὐτῇ πίπτει μεμορφωμένος. (αὐτόθ. 396 κ. ε.).

Μὴ ἀπαξίωσης συμβαπτισθῆναι πέννητι, πλουσίως ὦν, ὃ εὐπατριδῆς τῷ δυσγενεῖ, ὃ δεσπότης τῷ δούλῳ. Μὴ ἀπαξίωσης ἐξαγορευσαί σου τὴν ἀμαρτίαν, εἰδώς ὅπως Ἰωάννης ἐβάπτιζεν, ἵνα τὴν ἐκεῖθεν αἰσχύνῃν τῇ ἐναύθῃα φύγῃ, καὶ δεῖξῃς ὅτι τὴν ἀμαρτίαν ὄντως μεμίσηκας, περκοδειγματίσας αὐτὴν καὶ θραμβεύσας, ὡς ἀξίαν ὕβρεως. Μὴ διαπτώσης ἐξορκισμοῦ θεραπειῶν, μηδὲ πρὸς τὸ μῆκος ταύτης ἀπχορευσης. Μὴ κατοκνήσης, μὴ ὀδοῦ μῆκος, μὴ μέτρῃ θαλάσσης, μὴ πύρ, εἰ καὶ τοῦτο πρόκειται, μὴ ἄλλο μῆδεν, ἢ μικρόν, ἢ μετῖον τῶν κωλυμάτων, ὥστε τυχεῖν τοῦ χρισμματος κ. ε. (αὐτόθ. 396-397 κ. ε.).

Τὸ βάπτισμα μόνον τῶν ἡμαρτημένων, οὐ τῶν ἀμαρτανομένων ἔχει συγχώρησιν. (αὐτόθ. 405).— Οὐκ ἐστὶ δι' αὐτοῦ ἀναγέννησις δευτέρᾳ, ἢ ἀπολέσωμεν τὸ πρῶτον βάπτισμα, ἀλλὰ μόνον μόγις συνούλωσις. (αὐτόθ. 368).— *Εἰς Κύριος, μία πίστις, ἓν βαπτισμα*. Εἰ τοῦτο ἀκρωθεῖ μοι, περὶ τίνας εἶω τὸ δεύτερον; Τί φητέ, οἱ κατακλιπίζοντες, ἢ ἀνακλιπίζοντες; Ἔστιν εἶναι πνευματικὸν διῆχ Πνεύματος; (αὐτόθ. 236).— Κατὰ τῶν αἰρετικῶν τῶν *Εἰροματῶν* κωλυμένων, οἵτινες ἀνακλιπίζουσι πάντας τοὺς αὐτοὺς ἐρχομένους, οὐ μόνον ὀρθοδόξους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπὸ Ἀρείανῶν, κατὰ κερκλῆς ἄνω τοὺς πόδας· στρέφοντες

των βαπτιζομένων. [Ἐπιφάν. ΜΒ', 637].

Ὁ βαπτιζόμενος δλον ἑαυτὸν τῷ Θεῷ δίδωσιν. Ὁλοκαύτωμα γίνεται λογικόν, ὅθμα τέλειον. (αὐτόθ. 417 κ. ἑ.).— Διὰ τῆς εἰς τὸ καλὸν ἔξωσ ἀσφαλίσωμεν ἑαυτοὺς τὴν κτηθεῖσαν λύτρωσιν. (αὐτόθ. 349-352).— Τῶν τυχόντων τῆς δωρεᾶς ταύτης πολλοὶ ὁποῖοί τινες ἦσαν, πρὶν ταύτην δεῖξασθαι. (αὐτόθ. 388-389).

Γρηγόριος περὶ ἑαυτοῦ. Πάντων δὲ τὸν κοινὸν θάνατον δεδοκίκτων, ὁ τῆς ψυχῆς ἦν ἔμοι φοβερώτερος. Ἐκινδύνευον γὰρ ὁ ἄθλιος ἀπληθεῖν καὶ ἀτέλεστος, ποθῶν τὸ πνευματικὸν ὕδωρ ἐν τοῖς φρονικοῖς ὕδασι. (ΑΕ', 1024).

Ἡπάτερ ἀναρχε· οὐ ψεύσομαί σε· μονογενὲς Λόγε, οὐ ψεύσομαί σε· τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Οἶδα τίμι ὠμολόγησα, καὶ τίμι ἀπεταξάμην, καὶ τίμι συνεταξάμην, κ. ἑ. Μνήθητι τῆς ὁμολογίας. Εἰς τί ἐβαπτίσθης; εἰς Πατέρα; Καλῶς· πλὴν, Ἰουδαϊκὸν ἔτι. Εἰς Υἱόν; Καλῶς· οὐκ ἔτι μὲν Ἰουδαϊκόν, οὐπω δὲ τέλειον. Εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα; Ὑπέρευγε· τοῦτο τὸ τέλειον. (αὐτόθ. 236-237).

Χάρισμα τὸ ἅγιον βάπτισμα. Καὶ γὰρ εἰ ἄρσιν ἔχει τῶν παρελθόντων τὸ χάρισμα, ἀλλὰ τότε μετὰ εὐλαστίας ἀξίον μὴ πρὸς τὸν αὐτὸν ἔμετον ἐπανέλθωμεν. (αὐτόθ. 352).

Πρὸς τοὺς ἐπακρομένους κατὰ τῶν οἰκονόμων τοῦ Μυστηρίου, ἀν ἀξίη τίμι προέχουσι. Πρὸς τοὺς θαρροῦντας νεότητι, καὶ πάντα καιρὸν οιομένους εἶναι διδασκαλίας ἢ προεδρίας. Ἰησοῦς καθάριεταί· καὶ σὺ καταφρονεῖς τῆς καθάρσεως; Ὑπὸ Ἰωάννου. καὶ σὺ καταξενίστασαι τοῦ σοῦ κήρυκος; Τριακοναετής ἂν καὶ σὺ πρὸ τῆς γενεαίδος διδάσκεις τοὺς γέροντας, ἢ τῷ διδάσκειν πιστεύεις, οὔτε παρὰ τῆς ἡλικίας, οὔτε παρὰ τοῦ τρόπου τυχὸν ἔχων τὸ αἰδέσθαι; εἶτα ὁ Δανιὴλ ἐνταῦθα, καὶ ὁ δεῖνα, Κριταί, καὶ τὰ παραδείγματα ἐπὶ γλώσσης. Πᾶς γὰρ ἀδικῶν εἰς ἀπολογία ἐτοιμος. Ἄλλ' οὐ νόμος Ἐκκλησιαίς τοῦ σπᾶνιον· εἶπερ μὴδὲ μίκα χελιδὼν ἔκρ ποιεῖ, μὴδὲ γραμμὴ μία τὸν γεωμέτερον, ἢ πλοῦς εἰς τὸν θαλάττιον. (αὐτόθ. 352).— Διάλογος τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐν Ἰορδάνῃ. (αὐτόθ.).

Ἐβάπτισε Μωϋσῆς, ἀλλ' ἐν ὕδατι· ἐβάπτισε καὶ Ἰωάννης, ἀλλ' εἰς μετάνοιαν. Βαπτί-

ζει καὶ Ἰησοῦς, ἀλλ' ἐν Πνεύματι. Τοῦτο ἡ τελειότης. (αὐτόθ. 353).

Βάπτισμα πότε ἀγιάζει τοὺς μετέχοντας, καὶ ἀμύλοντον διατηρεῖται. (αὐτόθ. 401-420).— Φωτιζομένων καὶ κατηγουμένων διδασκαλίαν. (αὐτόθ. 425).— Ψαλμῶδία καὶ λαμπάδες ἐν τῷ καιρῷ τοῦ βαπτίσματος. (αὐτόθ. 425).— Τὸ τοῦ Χριστοῦ βάπτισμα τύπος ἦν τῆς ἡμετέρας καθάρσεως. (αὐτόθ. 960).— Τὸ λουτρὸν ἐστὶ δευτέρου βίου σφραγίς. (αὐτόθ. 962).— Ἡ τρισὴ θεότης φασεφόρον ἐξανατέλλει τὸν βαπτιζόμενον. (αὐτόθ. 411).— Ἐστὶ βάπτισμα Πνεύματος, καὶ βάπτισμα αἵματος. (αὐτόθ. 462. Νικητῆς Ακαθὲ εἰς Γρηγ. περὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ΑΗ', 712-713).

Ἐκ τῶν Ἀσπερίου Ἀμασείας.

Ἰνα καὶ οἱ Χριστιανοὶ μετὰ ταῦτα μάθωσι, τὰ τικτόμενα βρέφη μετὰ τῆς μήτρας σπάργαντα, καὶ πρὸ αὐτῶν τῶν αἰσθητῶν σπαργάνων, σφραγίζουσιν αὐτὰ τῷ βαπτίσματι, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ· περὶ ἧς λέγει ὁ Παῦλος· «Ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, συνταρέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ». Πρ. Κολοσ. Β', 11. 12. (Μ', 445).

Εἰ οὖν ἡ τοῦ Ἰουδαίου περιτομὴ πρῶτος καὶ ταχεῖα, καὶ εὐθὺς μετὰ τὰ σπάργαντα τῷ βρέφει ἐδίδοτο, πολλῶ μᾶλλον ἡ τοῦ Χριστοῦ περιτομὴ, ἢ διὰ τοῦ βαπτίσματος, ὀφείλει ταχυνωτέρα τῷ βρέφει πρὸς ἀσφάλειαν διδοσθαι· τοῦτο μὲν, ἵνα τὸν Χριστὸν ἐνδυσάμενον ὡς θῶρακα, μὴ φοβηθῆ τοὺς πολέμιους δαίμονας· τοῦτο δὲ, ἵνα μὴ προδοθῆ εἰς αἵρεσιν, καὶ αἰχμάλωτων γένηται. Νόει ἂ λέγω. Οἶδατε τὰ γινόμενα. Τοῦτο δὲ, ἵνα κλν τελευτήσῃ, μὴ ἐξέλθῃ ἀσφαλίον. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ μητέρα ἐτερόδοξον, τὸ βρέφος ἐβαπτίσθη, καὶ οὐκ ἐβαπτίσθη, ἀλλὰ κατεβαπτίσθη εἰς αἵρεσιν. Οὕτω τὸν βίον ἔπλευσε, καὶ ἦδη ἐναυάγησεν. (αὐτόθ. 445.—Κύριλ'. Ἀλεξ. ΟΓ', 872).

Πρὸ τοῦ αἰσθητοῦ ἱματίου, τὸ βασιλικὸν Χριστοῦ ἱμάτιον τὸ βρέφος ἐνδυστον, ἵνα καυχῆται ὅτι παιδίον σου ὡς βασιλεῦς· εἰς πορρῶρον γεγένηται. Ὁ μὴ περιεμνόμενος ἐν τῷ νόμῳ ὀκταήμερος, ἐπικατάρκτος ἦν. Γέν. ΙΖ', 14. Ὁ μὴ βαπτιζόμενος ἐν τῇ χάριτι, τῆς βα-

σιλείας τῶν οὐράνων ξένος καὶ ἀλλότριος. Ὁ γὰρ εἶπεν ἐν τῷ νόμῳ· Ἐπικατέρατος πάς εἰσιν, θεὸς οὐ περιμνησέσθαι τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀρθῇ ἐξαλοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ, ὁ αὐτὸς εἶπε μετὰ ἔρκου ἐν τῇ χάριτι· Ἄμην ἡμῖν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἶδεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἰωάν. Γ', 5. (αὐτόθ. 445-448). — Ἀναγέννησις διὰ μετανοίας. (Πρὸς Φωτίῳ ΡΔ', 213). — Βάπτισμα νηπίων. Περὶ Χριστιανῶν καὶ βαπτισμάτων νηπίων φιλοπονοῦν παντὶ Χριστιανῶν ὠφελούσκα. Κεὶ περὶ τοῦ στυροῦ. (Ἱερώνυμος· θεολ. Ἑλλαν. Μ', 860-865).

Ἐκ τῶν Ἐπιφανίου Κύπρου.

Τὸ εἰς ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος βάπτισμα τῆς Κυριακῆς Τριάδος τὸ ἀληθὲς μυστήριον δείκνυσιν. (ΜΒ', 852). — Τὸ βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ οὐ τὸν Χριστὸν ἐκαθάρισεν, ἀλλὰ τὰ ὕδατα ἐκαθάρσθησαν. (αὐτόθ. 880). — Περικετορποι εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ ἀναβαπτισμοὶ παρὰ τὸν θεομὸν τῆς Ἐκκλησίας. (αὐτόθ. 808. 876. 881. 885). — Ἐβίω δ' αἰρετικὸς προσέθετο τὸ περικετορροῦσθαι ἄπεισθαί τινων τῶν ἀλλοθενῶν καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν, εἴποτε γυναικί συναφθεῖν, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀναστῆναι, βαπτίζεσθαι ἐν τοῖς ὕδατιν, εἴπου δὲ ἂν εὐποροῖ ἡ θαλάσσης, ἢ ἄλλων ὑδάτων. Ἀλλὰ καὶ εἰ συναντήσῃε τι ἀνὴρ ἀπὸ τῆς τῶν ὑδάτων καταδύσεως καὶ βαπτισμοῦ, ὡσαύτως πάλιν ἀνατρέχει βαπτίζεσθαι, πολλάκις καὶ σὺν τοῖς ἱματίοις. ἔνθα καὶ κακοδοξίαι Ἐβιωναίων. (ΜΑ', 408).

Βάπτισμα Μαρκιῶνος αἰρετικοῦ, οὐχ ἓν, ἀλλὰ μέγρι τριῶν, καὶ διὰ τί. (αὐτόθ. 700). — Ἀπὸ Μωυσέως καὶ θαλάσσης ἤρξατο ὁ τύπος, ἀπὸ Ἰωάννου ἠνοίγη ὁ τύπος, ἐν Χριστῷ δὲ ἐτελειώθη τὸ δῶρον. (ΜΓ', 116). — Ἐπιφανίου ἀνάδοχος. (ΜΑ', 33).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Περὶ τοῦ βαπτίσματος, ἐκ τῶν Γραφῶν. (ΜΖ', 232). — Ποῦ ἢ Παλαιὰ Διαθήκη προετύπωσε τὴν εἰκόνα τοῦ βαπτίσματος. (αὐτόθ. 588). — Ὑπὸ τῶν προφητῶν προηγγέλην. (αὐτόθ. 593). — Ποταμὸς τῆς χάριτος ἐστίν· βεῖ

πανταχοῦ, οὐκ ἐν Παλαιστίῳ τὰς πηγὰς ἔχων, καὶ εἰς τὴν γείτονα καλυπτόμενος θάλασσαν, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν γῆν κυκλῶν, ἢ εἰσβάλλον εἰς τὴν Παράδεισον. (αὐτόθ. 420). — Τὸ βάπτισμα οὐκ ἰσχύει, εἰ ἐν τῶν προσώπων τῆς ἁγίας Τριάδος ἀποβάλλεται. Ταύτην οὖν ἔχοντες τὴν πληροφορίαν βαπτίζομεθα μὲν, ὡς προσετάχθημεν, πιστεύοντες δέ, ὡς βαπτίζομεθα, δοξάζομεν δέ, ὡς πιστεύομεν· ὡςτε ὁμοφώνως τὸ βάπτισμα, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν δόξαν, εἰς Πτέρτα εἶναι καὶ Ἰόν, καὶ Πνεῦμα ἅγιον. (αὐτόθ. 1032).

Τίνος ἔσκεν δι' ὕδατος ἡ καθάρσις; Καὶ διὰ τί ὁ βαπτίζόμενος τρις καταδύεται εἰς τὸ ὕδωρ; (αὐτόθ. 585). — Κατὰ τὸ βάπτισμα ἔθος δίδοσθαι καὶ τὸ ὄνομα. (αὐτόθ. 417). — Ἐνεργεῖται αὐτοῦ θυμιαστικί. (αὐτόθ. 580).

Βάπτισμα ἐκ ῥόβου. Ὁρῶ ὅταν ποτὲ σεις μὸς ἐπιγένηται τῷ βίῳ, ἢ λιμῶς, ἢ πολεμίων καταδρομῇ, πάντας ἐπειγμένως ἐπὶ τὸ βαπτιστήριον σπευδόντας, ἵνα μὴ κενοὶ τῆς χάριτος ἐξ ἀνθρώπων ἀπέλθωσι, κ. ἔ. (αὐτόθ. 420).

Βάπτισμα ἐστὶν ἁμαρτιῶν καθάρσις, ἄρσεις πλημμελημάτων, ἀνακαίνισμός καὶ ἀναγεννήσεως κίττα. Ἀναγέννησιν δὲ νόσον, ἐνοίξθαι θεωρομένην, ὀφθαλμοῖς οὐ βλεπομένην. (αὐτόθ. 580). — Οὐ τὸ ὕδωρ χαρίζεται ταύτην τὴν εὐεργεσίαν, ἀλλὰ ὄνομα πρὸς ταγμα, καὶ ἡ τοῦ Πνεύματος ἐπιφοίτησις μυστικῶς ἐργουμένη πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐλευθερίαν κ. ἔ. — Διὰ τί τὰ δύο, καὶ οὐχὶ μόνον τὸ Πνεῦμα αὐτάρκες ἐνομήθη πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ βαπτίσματος; Σύνθετος ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὐχ ἄπλοῦς, ὡς ἀκριβῶς ἐπιστάμεθα. κ. ἔ. (αὐτόθ. 581).

Λόγοι. Πρὸς τοὺς βραδύνοτας εἰς τὸ βάπτισμα. (αὐτόθ. 416-432). — Εἰς τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων, ἐν ἡ ἔβαπτίσθη ὁ Κύριος ἡμῶν. (αὐτόθ. 577-600). — Κατηχητικός. (ΜΕ', 9-105).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Ὁσίου Χρυσόστομου.

Κατηχησεῖς δύο πρὸς τοῦς μέλλοντας φωτίζεσθαι, καὶ διὰ τί λουτρὸν παλιγγενεσίας καὶ οὐκ ἀρέτως ἁμαρτημάτων λέγεται. (ΜΘ', 223-240).

Ὀνομασίαι βαπτίσματος. Καλεῖται λουτρὸς παλιγγενεσίας, φώτισμα, δωρεά, ἀνακαίνισις, βάπτισμα, ταφὴ, περιτομή, σταυρός, ἄλλα πολλὰ

και παντοδαπά. (αὐτόθ. 225 κ.έ.).—Πνευματικὴ δύναμις τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. (ΝΒ', 607-612).—Εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα τὸ σωτήριον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔνθα περὶ βαπτισμάτων, Ἰουδαϊκοῦ, Ἰωάννου κτλ. (ΜΘ', 365-372).—Πῶς ἀνακινῶνται καὶ ἀνακλάττει ἡμῶν. (αὐτόθ. 227).—Βάπτισμα ἐν Πνεύματι ἅγιω καὶ πυρὶ τῆς ἐσθίης. (αὐτόθ. 365-369).—Βάπτισμα καὶ περιτομὴ Ἀβραάμ. (ΝΓ', 373).—Βάπτισμα Ἰωάννου. Ὁμιλία. (ΝΖ', 183-192. — ΜΘ', 365-372).—Διαφορὰ βαπτίσματος Χριστοῦ, καὶ βαπτίσματος Ἰωάννου. (ΝΖ', 196 κ.έ.).—Τὸ τοῦ Ἰωάννου ἀνώτερον ἢν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ· ἢν ὄμως ἀτελής. (ΝΘ', 109. — Ξ', 284-285).—Τὸ βάπτισμα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ πρὸς τῆς ἐλευθέρως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὐδὲν πλεον εἶχε τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου. (ΝΘ', 167).

Τύπος αὐτοῦ ἡ θάλασσα τῆς Ἐρυθρᾶς. (ΝΗ', 247 κ.έ. — ΝΕ', 643).—Βάπτισμα οὐ δεῖ ὑπερτίθεσθαι προσάγει τοῦ πλείονα ἀμαρτάνειν. (ΞΓ', 107 κ.έ.). — Μηδὲ ἀναδύλλειν. (Ξ', 21-26. 182-192).

Βάπτισμα διὰ τί ἐν. Ἐτερον γὰρ οὐκ ἔστι λουτρόν, οὐδὲ καταλλαγὴ πάλιν δευτέρω, ἀλλὰ φοβερά τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς ζήλος ἐσθίειν μέλλοντος τοῦς ὑπεκαντίους κ.έ. (ΞΒ', 19 κ.έ.).

Φάρμακόν ἐστιν ἀντίδοτον τὸ βάπτισμα. (αὐτόθ. 269).—Μεγάλη ἡ χάρις αὐτοῦ. (ΝΕ', 651).—Τὸ τοῦ βαπτίσματος ὄφρον πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν ἐπάγει τὴν ἄφρον. (ΝΓ', 241).—Τοῦς ἀμαρτωλοὺς ἁγίους ἀπεργάζεται. (ΜΘ', 226).—Πῶς ἀνακινῶνται καὶ κατακλάττει. (αὐτόθ. 227).—Ποτὸν τὸ τοῦ βαπτίσματος ὄφρον. (ΝΖ', 185).—Δύναμις τοῦ βαπτίσματος Χριστοῦ. (αὐτόθ. 197).—Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ καλεῖται. (ΝΗ', 619-620. — ΝΘ', 151).—Βάπτισμα αἰματός ἐστι τὸ κερτύριον. (Ν', 522. 648).—Τύπος ἐστὶ τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως. (αὐτόθ. 808).

Βάπτισμα οὐκ ὄφρα εἴ, εἰ μετὰ ταῦτα φαῦλοι γινόμεθα. (ΝΖ', 198).—Τὸ βάπτισμα καὶ ἡ πίστις οὐκ ἀρκουσὶν ἡμῖν πρὸς σωτηρίαν, ἀνευ τῶν ἔργων. (ΝΘ', 78).—Ποτὸς ὁ τρόπος τοῦ λυμβάνειν τὸ βάπτισμα. (ΜΘ', 225 κ.έ.).—Τί ποτὲ ἐστὶ τὸ βάπτισμα, καὶ τίνος ἐνεκεν εἰς τὸν βίον εἰσῆλθε τὸν ἡμέτερον, καὶ

πόσα κομίζῃ ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ. (αὐτόθ. 225).—Γυμνοὺς καὶ ἀνυπόδητους τοῦς πόδας μετὰ τοῦ χιτωνίσκου κρέπετον αὐτοῦς πρὸς τὰς τῶν ἐξορκιζόντων φωνάς, καὶ διὰ τί. (αὐτόθ. 225).—Χρῆσις τῶν βαπτιζομένων. (ΞΒ', 342-347).—Τί δήποτε παραδραμόντες ἦσαν οἱ Πατέρες ἀπαντα τὸν ἐκικυτόν, ἐν τούτῳ τῷ κριθῷ (τῷ Μεγάλῳ Σεβαστῷ) μυσταγωγῆσθαι; τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας; ἐνομοθῆσθαι; (ΜΘ', 225-240. — Ξ', 22 κ.έ.).—Οὐ γὰρ ἐστίν, οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἀμαρτήρια καὶ ἀσέβητα, ὅπερ οὐκ εἶχε καὶ παραχωρεῖ τῇ δωρεᾷ· θεία γὰρ ἐστὶν ἡ χάρις. (αὐτόθ.).

Τὸ βάπτισμα μέγα ποιεῖ οὐ τὸν βαπτίζόμενον, ἀλλ' ἐκείνον εἰς οὐ τὸ ὄνομα βαπτίζόμενον. Τὸ ζητούμενον ἐστὶν οὐχ ὑπὸ τίνος ἐδαπείσθημεν, ἀλλὰ τὸ εἰς τίνος ὄνομα ἐδαπείσθημεν. Οὐ γὰρ ὁ βαπτιστὰς, ἀλλ' ὁ κλούμενος εἰς τὸ βάπτισμα ζητεῖται· οὗτος γὰρ ἀφίησι τὰ ἀμαρτήρια. (ΞΑ', 25 κ.έ.).—Πέντε βαπτισματὰ ἐστίν. (ΝΓ', 661).—Ὁ μὴ βαπτισθεὶς ἄλλους βαπτίσει οὐ δύναται. (αὐτ. 673).

Περὶ προετοιμασίας τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ὅτι καὶ ἡ περιτομὴ θυσίαν εἶχε συνεξευγμένη καὶ ἡμερῶν παρατήρησιν κ.έ. (ΞΑ', 665).—Ἐ' Ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾷ, καὶ συντάσσομαί σοι, Χριστέ. Τοῦτο οὐκ ἔστι χειρόγραφον, ἀλλὰ συνθήκη κ.έ. (ΞΒ', 341-342).

Ἐβαπτίζοντο καὶ νήπια. Ἀλείφεται, ὡς περ οἱ ἀθληταὶ εἰς στάδιον ἐμβησόμενοι. Ἄμα γὰρ τίκεται, καὶ οὐ καθάπερ ἐκεῖνος ὁ πρῶτος κατὰ μικρόν, ἀλλ' εὐθέως· οὐ καθάπερ οἱ ἱερεῖς τὸ παλαιὸν τὴν κεφαλὴν μόνον, μᾶλλον δὲ μειζύωνος. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὴν κεφαλὴν, τὸ οὗς τὸ δεξιόν, τὴν χεῖρα, ἵνα καὶ πρὸς ὑπακοὴν καὶ ἔργα ἀγαθὰ αὐτὸν διεγείρη· οὗτος δὲ τὸ πᾶν. Οὐ γὰρ διδαχθεσόμενος ἔρχεται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀθλήσων καὶ γυμνασθόμενος εἰς ἑτέρον ἀνάγειται κτίσιν κ.έ. (αὐτόθ. 340-343).—Μεγάλα γὰρ τὰ χαρίσματα τοῦ βαπτίσματος. (ΞΒ', 651).—Τὸ βάπτισμα χωρίζει ἡμᾶς τῶν ἀλλων ἐθνῶν. (ΝΔ', 368).

Οὐκ ἐξ αἰμάτων, οὐδὲ ἐξ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν οἱ βαπτισθέντες. Ὡς καθαρῶν ὠδίνων! Ὡς πνευματικῶν τόκων! Ὡς κρινῶν λοχυμῶν! Χωρὶς μήτρας σύλληψις, χωρὶς γαστρὸς γέννησις, χωρὶς σαρκὸς τόκος, τόκος πνευματικός, τόκος ἐκ χάριτος καὶ φρι-

λανθρωπικῆς Θεοῦ, τόκος εὐφροσύνης γέμων καὶ χαρᾶς. Ἄλλ' οὐ τοιοῦτος ὁ πρότερος κ. ἐ. (ΝΑ', 96-97). — Τὸ βάπτισμα χάρις ἐστὶ δωρεὰν παρεχομένη τὴν ἐλευθερίαν. Ἀλλὰ δέδοικας μὴ ἀμαρτήρῃς; Ταῦτα μετὰ τὸ βάπτισμα λέγεις. Τότε ἔχε τὸν φόβον. Νῦν δὲ πρὸ μὲν τοῦ βαπτίσματος εὐλαβῆς σύ, μετὰ δὲ τὸ βάπτισμα ῥήθυμος. Ἀλλὰ τὸν κληρὸν ἀνεκμένεις τῆς; τεσακρακοτῆς; Τίνος ἐνεκεν; μὴ γὰρ ἔχει τι πλεον ἐκεῖνος ὁ καιρός; (Σ', 21. 23. 26). — Βαπτίζεσαι, οὐ βαπτίζω. (αὐτόθ. 21. 342).

Βάπτισμα ὑπὲρ τῶν νεκρῶν. Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτίζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὄλω; νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Α'. πρ. Κορινθ. ΙΕ', 29. Τί οὖν ἐστὶν ὁ φησὶν ὁ Ἀπόστολος; Εἶπω, πῶς περαιοῦσιν τὴν ῥῆσιν ταύτην οἱ τὰ Μαρτίων νοσοῦντες. Ἐπειδὴν γὰρ τις κατηχούμενος ἀπέθῃ παρ' αὐτοῖς, τὸν ζῶντα ὑπὸ τὴν κλίνην τοῦ τετελευτηκότος κρήψκντες, προσίσκει τῷ νεκρῷ, καὶ διαλέγονται, καὶ πυνθάνονται, εἰ βούλοιο λαβεῖν τὸ βάπτισμα; εἶτα ἐκεῖνου μηδὲν ἀποκρινόμενου, ὁ κεκρυμμένος κάτωθεν ἀντ' ἐκεῖνου φησὶν, ὅτι δὴ βούλοιο βαπτισθῆναι· καὶ οὕτω βαπτίζουσι αὐτὸν ἀντὶ τοῦ ἀπελόντος, καθάπερ ἐπὶ τῆς σκηπῆς παζόντες; εἶτα ἐγκαλούμενοι, τοῦτ' περάγουσι τὸ ῥῆμα λέγοντες, ὅτι καὶ ὁ Ἀπόστολος εἰρηκεν· οἱ βαπτίζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν. (ΣΑ', 347. 191). — Ἐπιφάν. ΜΑ', 580. 696 κ. ἐ.). — Οἶδεῖς ψυχολόγων λουτρὸν λαμβάνει. (Σ', 24 κ. ἐ. — ΣΑ', 348-350).

Ἐκ τῶν Μάρκου τοῦ Ἐρημίτου.

Περὶ κηρύγματος καὶ βαπτίσματος. Εἰ οὖν τὸ κήρυγμα ἀληθὲς ἔχομεν, τελέσωμεν πάσας τὰς ἐντολάς, καὶ τότε ἴδωμεν, εἰ ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἐνεργοῦμεθα. Ἐπειδὴ δὲ μέτριοι ἐλογισάμεθα τὸ κήρυγμα, περιεργασίη μᾶλλον ἢ λόγῳ Θεοῦ πειθόμενοι, διὰ τοῦτο ματαῖα καὶ ἡ πίστις ἡμῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἐτι ἐσμέν ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν. Τὸ γὰρ ἄγιον βάπτισμα, τέλειον μὲν ἐστὶν, οὐ τελειοὶ δὲ τὸν μὴ ποιοῦντα τὰς ἐντολάς. — Εἰ δὲ οὐ ποιοῦμεν, ἀπιστοὶ ἔσμεν, καὶ ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας κρατούμεθα. Πίστις γὰρ ἐστὶν, οὐ μόνον τὸ βαπτισθῆναι εἰς Χριστόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιεῖν τὰς ἐντολάς

αὐτοῦ. — Εἰ λέγομεν ἐξ ἔργων ἀναβεθῆναι ἀμαρτίαν, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθατο. Πρ. Γαλάτ. Β', 21: Καὶ εἰ οὐκ ἐστὶ τέλειον τὸ βάπτισμα, ἀλλ' ἐξ ἀγῶνων λέγουσιν ἔχειν τὴν τελειότητα, μάταιος παρ' ἐκείνους ὁ τῆς ἐλευθερίας νόμος, καὶ πᾶσα ἡ τῆς Καινῆς Διαθήκης νομοθεσία ἀνήρηται. Ἄδικον δὲ καὶ τὸν Χριστὸν εἰσάγουσι, τοῖς βαπτισθεῖσιν ἔργα ἐλευθερίας προστάζοντες, ἐτι παρὰ προαίρεσιν δεδουλωμένοι τῇ ἀμαρτίᾳ, καθὼς λέγουσι· καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἐστὶ χάρις, ἀλλ' ἡμετέρων ἀγῶνων ἀνταπόδοσις. Εἰ γὰρ ἐξ ἔργων, οὐκ ἐστὶ χάριτι· εἰ δὲ χάριτι, τὸ ἔργον οὐκ ἐστὶν ἔργον, ἀλλ' ἐντολὴ τοῦ ἐλευθερώσαντος, καὶ ἔργον ἐλευθερίας καὶ πίστεως. Τοιαῦτα πρὸς Γαλάτας ὁ ἅγιος Παῦλος οικονομικῶς προέγραψε, νοθετῶν καὶ αὐτοῦ; τὰ ὅμοια ἀπιστήσαντας. Ἡμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἀπιστοῦμεν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, μὴ γένοιτο! οὐδὲ ἐπὶ τῷ κηρύγματι πίπτει ἀνομιεθῆ· ἀλλ' εἰ καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας κρατούμεθα, οὐχ ὅς τοῦ βαπτίσματος ἀτελοῦς ὄντος, ἀλλ' ὡς ἡμῶν τῆς ἐντολῆς ἀμελοῦντων, καὶ ἐγκειμένων ταῖς ἡδοναῖς προαιρέσει, καθάπερ ἐλέγγει ἡμᾶς ἡ θεὰ Γραφή, λέγουσα· Ἄνω κῶν ἐπιστρέψετε ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμενον· οὕτως ἄνθρωπος ἐπιστρέψων ἐπὶ τὴν ἑκυτοῦ ἀμαρτίαν, ἀτελοῦσιν προαιρέσει. Β'. Πέτρ. Β', 21. 22. Τὸ γὰρ θέλημα, καὶ τὸ βάπτισμα, οὔτε Θεός, οὔτε Σατανᾶς βιάζεται. Ἄρα οὐκ ἤκουσαν, ὅτι αἱ ἐντολαὶ τοῦ Χριστοῦ, αἱ μετὰ τὸ βάπτισμα δεδουμέναι, νόμος ἐλευθερίας ἐστὶ, καθὰ φησὶν ἡ Γραφή. οὐ μὴ ποιεῖτε, καὶ οὕτω λαλεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἰακώβ. Β', 12. Ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν κτλ. Β'. Πέτρ. Α', 5 κ. ἐ. Ἄ γὰρ μὴ πέρεσι ταῦτα, τυρλός ἐστι, μυωπάων, λήθη λαθῶν τοῦ καθαρῆς τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν. Πρ. αὐτόθ. 9. Ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς; ἡλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας, καὶ τοῦ θανάτου. Πρ. Ρωμ. ΙΙ', 2. Διὰ δὲ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἐντολῶν τοῦ καθαρῆς τῶν ἡμᾶς, ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἐνεργοῦμεθα.

Ἡ οὖν δεξιὸν μοι τοὺς βεβαπτισμένους ἀδυνάτως ἔχειν ἐν ἐντολάς τῆς ἐλευθερίας ἐργάζεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ εἶναι τέλειον τὸ βάπτισμα· ἡ ἡμῶν δεκνόντων εὐληθέει αὐ-

τοὺς τὴν τοικιὺν δύνανται, ὁμολογεῖσθαι, ἐλευθερωσθαι μὲν χάριτι Χριστοῦ, ἐκτουὺς δὲ παρεδωκένοι τῇ τῶν κκῶν δουλείᾳ, διὰ τὸ μὴ τελεῖν πάσας τὰς ἐντολάς, καὶ διὰ τοῦτο πάλιν ὑποχείριους γεγονένοι.

Λαβέτωσαν δὲ ἐκ τῶν ἰδίων μαρτυριῶν τὸν ἔλεγχον. «Καθαρίσματος σαρκὸς καὶ πνεύματος». Β'. Πρ. Κοριν. Ζ', 1. 'Ὁ οὖν δούλος τῆς ἀμαρτίας, πῶς δύναται ἐκυτὸν καθαρῖσαι ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, μὴ ἔχων τὴν τοιαύτην ἐλευθερίαν καὶ δύνανται, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας κρατούμενος; Εἰ δὲ ἔχων τὸ κράτος κατὰ τῶν παθῶν, γίνωσκε ὅτι οὐ κκτέρη εἴξουσι, ἀλλ' αἰτίη θελήματος. Ὅσα οὖν ἡ θεία Γραφή περὶ καθαρῖσμοῦ διαλέγεται, ὡς ἐλευθεροί, διαλέγεται, ὡς ἐλευθεροί, παραινεῖ, τοῦ μὴ μένειν ἐν τοῖς τοιοῦτοις λογισμοῖς, ἀλλ' ἀγαπᾶν τὴν ἐλευθερίαν, ἔξουσιαν ἔχοντας ῥέπειν, ἐφ' ᾧ ἂν θέλωμεν, ἦτοι ἀγαθόν, ἦτοι κακόν. (ΣΕ', 985-989).

Οἱ ἀγῶνες, τῶν πιστῶν ἐντολαί εἰσιν. Σὺ οὖν λέγεις· οὐ δύναμαι ποιῆσαι τὰς ἐντολάς, ἐκ μὴ πρῶτον δι' ἀγῶνα καθαρῖσθῶ. Δεῖζόν μου ἐκ τοῦ ἐντολῶν οὐ λέγεις ἀθῶνας, καὶ πειθομαί σου τῷ φρονήματι. Κἂν γὰρ προσευχῆν εἴποις, ἐντολή ἐστὶ, κἂν νηστειᾶν, κἂν ἀγρυπνῆσαι, ἐντολή ἐστὶ· κἂν μετὰδοσις, κἂν ψυχῆς ἀρνησίαν, ἐντολή ἐστὶ· κἂν λογισμῶν καθαρῖσαι, ἐντολή ἐστὶ· κἂν θάνατον καὶ σταυρόν, καὶ ὅτι οὖν ἔργον ἀρετῆς εἴποις, ἐντολαί εἰσι πάντα κ. ἐ. (αὐτόθ. 989-1008).

'Ὁ οὖν βαπτισθεὶς τίνα δέχεται μυτικῶς; τὴν Χριστόν, ἢ τὸ ἅγιον Πνεῦμα; Ἀπόκρ. Τὸ ἅγιον Πνεῦμα δεχόμεθα διὰ τοῦ βαπτίσματος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ Πνεῦμα Θεοῦ λέγεται, καὶ Πνεῦμα Χριστοῦ, τοῦτο χάριτι διὰ τοῦ Πνεύματος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν δεχόμεθα κ. ἐ. (αὐτόθ. 1008-1028).

Ἐκ τῆς Σωκράτους Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας.

Βάπτισμα ἐν Ἑσσηλίᾳ. Καὶ ἄλλο ἔθος ἐν Ἑσσηλίᾳ οὕτως γενόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Πάτρχ μόνον βαπτίζουσι. Δι' σφόδρα πλὴν ὀλίγων οἱ λοιποὶ μὴ βαπτισθέντες ἀποθνήσκουσι. (Περὶ διακρῶν ἡδῶν ὁμοδοξῶν Ἐκκλησιῶν ΣΖ', 646).

Τὸ βάπτισμα περὶ ἀρχαίων οἱ ἑθνομιομαῖοι. Οὐ γὰρ εἰς Τριάδα, ἀλλ' εἰς τὸν τοῦ Χριστοῦ βαπτίζουσι θάνατον. (αὐτόθ. 649. — Σωζόμε. αὐτόθ. 1361-1364).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

Βαπτίζομεθα γὰρ, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀποκερδαινόντες, ἀλλὰ τῶν νοῦ καὶ καρδίας ἀπαλλαττόμενοι μολυσμῶν, καὶ τὰς τῶν πλημμελημάτων ἀπολούμενοι κηλίδας, χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ κκλῶντος εἰς σωτηρίαν. Ἐνθ' περὶ λουτήρος χαλκοῦ καὶ νήφωσ' ὕδατι Ἄκρων καὶ τῶν υἰῶν αὐτοῦ. (ΣΗ', 628). — Βαπτίζεται ὁ Ἰησοῦς; εὐλογῶν τὰ ὕδατα, καὶ καθάρων αὐτὰ ὑπὲρ ἡμῶν. (ΟΒ', 521-524). — Βαπτίσματος ἀναβολὴ οὐκ ἀτραχὺς ἐλπίς. (αὐτόθ. 525).

Περὶ βαπτίσματος τῶν νηπίων, ὅτι δεῖ ἐκ μικρῶν ἀκούειν σωτηρίων λογίων, ἀντὶ ἀναμειστούντων τὸν βίον ἀθλίων τε καὶ δωδῶτων διηγημάτων, καὶ μυθῶν ἀκαλλεστῶν, καὶ τίθησι φαῖεν ἀν ἴσως, τὰ δυσυποῦντα τῶν βρεφῶν εἰ μάλα κατακηλεῖν σπουδαίους τε. (ΟΤ', 872).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

Εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Κυρίου. Τοῦ γὰρ Υἱοῦ βαπτίζομένου, ὁ Πατὴρ ἐμαρτύρησε, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καταπάν ὁμοούσιον ἑαυτῷ καὶ τῷ Πατρὶ ὑπεδείκνυ τὸν βαπτίζομενον. (ΟΗ', 226).

Περὶ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Ἐπειδὴ γέγραφε σου ἡ μεγαλόνοικ βουλομένη μαθεῖν, δι' ἣν αἰτίαν τὰ βέρη ἀνακρίθηκα ὄντα βαπτίζεσαι, ἀναγκῶν ὡήθησ' ἀντεπιστεῖλαι. Τινὲς μὲν οὖν σμικρολογουντές φασι, ὅτι τὸν διὰ τὴν παράδοξον τοῦ Ἀδὰμ διδοθέντα τῇ φύσει ῥύπον ἀποπλύνονται. Ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο μὲν γίνεσθαι πιστεύω, οὐ μὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ μακρῶ τὴν ἡμετέραν ὑπερβίνοντα φύσιν δεδῶσθαι χαρίσματος· οὐ γὰρ ὅσον ἔγρηξεν ἡ φύσις εἰς τὴν τῆς ἀμαρτίας ἀνακρίσιν ἔλαβε μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοὺς ἔκοσμήθη δῶρος κ. ἐ. — Μὴ ταῖνον, ὦ φίλος, νόμιζε ἀμαρτιῶν μόνον ἀνακρίτικὸν εἶναι τὸ βάπτισμα, ἀλλὰ καὶ υιοθετικῆς καὶ θεοῦ συγ-

γενεάς και άλλων μυρίων τῶν τε λεχθέντων, τῶν τε παρκληθέντων ἀγχιῶν ποιητικόν. (αὐτόθ. 880-881).

Ἐν Πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρὶ τὸ δεσποτικὸν βάπτισμα· διὰ τῆς τοῦ πυρὸς προσηγορίας τὸ θερμόν, τὸ διεγχερομένον τῆς χάριτος, καὶ τὸ δακρυητικὸν τῶν ἀμαρτιῶν μάνθικνε. [Νεῖλος ΟΘ', 320].—Ἐδραπίσθησ τῷ ὕδατι, οὐ μὴν καὶ τῷ Πνεύματι τῷ ἀγίῳ. (αὐτόθ. 369).

Ἐκ τῶν Θεοδωρήτου Κύρρου.

Πῶς νοητέον τό, Πάρτες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ κ.έ. Α'. Πρ. Κοριν. Γ', 2-4. Τύπος ἦν τῶν νέων τὰ πλκαία· καὶ σικὰ μὲν ὁ νόμος Μωσέως, σῶμα δὲ ἡ χάρις. Τύπον ἔχει τῆς κολυμβήθρας· ἡ θάλασσα· ἡ δὲ νεφέλη, τοῦ Πνεύματος· ἡ δὲ Μωσῆς, τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ· τοῦ σταυροῦ δέ, ἡ βάρδος· τοῦ διαβόλου, ὁ Φαρκῶ· τῶν δαιμόνων, οἱ Αἰγύπτιοι· τὸ δὲ μάννα, τῆς θείας τροφῆς· τὸ δὲ τῆς πέτρας ὕδωρ, τοῦ σωτηρίου αἵματος. Ὡς περ ἐκεῖνοι μετὰ τὸ διαβῆσαι τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ τῆς ξένης τροφῆς καὶ τοῦ παραδόξου ἀπήλασαν νόμους, οὕτως ἡμεῖς μετὰ τὸ σωτήριον βάπτισμα τῶν θείων μετακλυβάνομεν μυστηρίων (Π', 257).

Ἄντι τῶν περιβραντηρίων τῶν ἐθνικῶν ἀπόγρη τοῖς πιστεῦσιν ἡ τοῦ πνευμάτου βαπτίσματος δωρεά. Οὐ γὰρ μόνον τῶν παλαιῶν ἀμαρτημάτων δωρεῖται τὴν ἄφρασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλπίδα τῶν ἐπηγγελμένων ἐντίθησιν ἀγαθῶν. κτλ. ἔνωσ καὶ περὶ βαπτίσματος τῶν βρεφῶν. (ΠΓ', 512).

Βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν Ἀετίου καὶ Εὐνομίου. Ἐβάπτισον εἰς μίαν κατὰ δύσιν· ἐβάπτισον κατὰ κεφαλῆς· ἐβάπτισον μέχρι τῶν στέρων, τοῖς δὲ ἄλλοις μορίοις τοῦ σώματος ὡς ἐναγέσει προτρέφειν τὸ ὕδωρ ἀνηγορευμένο· ἐβάπτισον καὶ πρηγῆ τὸν ἀνηρωπον· ἐβάπτισον δὲ καὶ διὰ ταινίας. (αὐτόθ. 417-421).—Ὅτι Ἀέτιος καὶ εἰς μίαν κατὰ δύσιν ἐβάπτισεν κ.έ. Ὁ δ' Εὐνόμιος καὶ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος ἀνέτρεψε τὸν ἀνάκθεον παρὰ τοῦ Κυρίου, καὶ τῶν ἀποστόλων παραδοθέντα θεσμίω, καὶ ἀντικρυς ἀντενομολόγησε, μὴ χρῆσαι λέγων τρεῖς κατὰ δύσιν τὸν βαπτίζόμενον, μηδὲ ποιεῖσθαι τὴν τῆς Τριάδος ἐπίκλησιν. (αὐτόθ. 420).

Τῆ ἐπίκλησι τῆς ἀγίας Τριάδος ἀγιάζεται τὸ ὕδωρ. (ΠΒ', 268).

Ἐκ τῶν Ἀμμωνίου Ἀλεξανδρέως.

Ἔως καιροῦ πέρας ἐκλεγῶσι, καὶ ἐκλευκῶσιν, καὶ περιωθῶσι, καὶ ἀγιασθῶσι πολλοί. Δακνὴλ ΑΒ', 10· οὐκ εἶπε, πάντες, ἀλλὰ πολλοί· οὐ γὰρ πάντες οἱ βαπτίζόμενοι λευκαίνονται, ἀλλ' οἱ ὀρθῶς πιστεῦοντες (ΠΕ', 1380).

Τὸ βάπτισμα ἡμῶν οὐ τοῖς αἰσθητοῖς ὀρθολομοῖς κατανοητέον, ἀλλὰ τοῖς νοετοῖς. Ὑδωρ ὄρεξ, νόησον τὴν ἐν τοῖς ὕδασι κρυπτομένην τοῦ Θεοῦ δύναμιν. Ἐν γὰρ Πνεύματι καὶ πυρὶ βαπτίζεσθαι ἡμεῖς οἱ ἱεροὶ διδάσκαυτοι λόγοι· ἐν γὰρ πίστει τοῦ βαπτίζοντος, καὶ ἐν πίστει τοῦ βαπτίζομένου, διὰ τῆς ἱερᾶς ἐπίκλησεως πλήρη τοῦ ἀγίαισμοῦ τοῦ Πνεύματος καὶ τοῦ θείου πυρὸς νόει τὰ ὕδατα κ.έ. [Γελάσι. Κυζικ. αὐτόθ. 1316].

Τὸ ὕδωρ καθαρίζει τὸ σῶμα, καὶ τὸ Πνεῦμα τὴν ἀόρατον ἀγιάζει ψυχῆν. Τὸ ὕδωρ ἐν τάξει μητρὸς λαμβάνεται, τὸ δὲ Πνεῦμα ἐν τάξει τοῦ διαπλάττοντος Θεοῦ. Τὸ αἰσθητὸν ὕδωρ πρὸς θεῖον ἀνασχοιγεῖσθαι δύναται, καὶ ἀγιάζει τοὺς ἐν οἷς γένηται· τὸ ὕδωρ ἐπινοῖα μόνον διαφορὰν ἔχει πρὸς τὸ Πνεῦμα, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐστὶ τῆ ἐνεργείῃ. Τὸ ὕδωρ σύμβολόν ἐστι ταφῆς καὶ ἀναστάσεως, διὸ καὶ ἀναγκασίως παρκαλυβάνεται. Τρεῖς δὲ καταδύσεις γίνονται, καὶ τρεῖς ἀναδύσεις, ἕνα γινώμεν, ὅτι δύναμις Πατρὸς, καὶ Υἱοῦ, καὶ ἀγίου Πνεύματος τὰ πάντα πληροῦται. (αὐτόθ. 1408-1409).

Βάπτισμα ὑπὸ τοῦ Κυρίου. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν· καὶ ἐκεῖ διετίθει μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτισεν. Ἰωάν. Γ', 22 κ.έ. Οὐκ αὐτὸς ἐβάπτισεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἐπεὶ περ αὐτὸς ἐν Πνεύματι ἐβάπτισεν. Καὶ οὕτω ἦν καιρὸς τῆς τοῦ Πνεύματος δόσεως, πρὸ τοῦ πάθους. Τὸ Εὐαγγελικὸν λοιπὸν παρεδίδου βάπτισμα, ὕπερ πολλὴν εἶχε διαφορὰν πρὸς τὸ τοῦ Ἰωάννου. Ὁ γὰρ Χριστὸς διὰ τῆς τῶν ἀποστόλων χειρὸς ἐβάπτισεν. Οὕτε τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα, οὔτε τὸ τῶν μαθητῶν παρεῖχε Πνεῦμα ἅγιον· ἀλλ' ἕνα μὴ τὸν καθ' ἕακστον περιόντες· κηρύξαι τὸν Χριστόν, συνεστήσαντο τὸ βάπτισμα, [ὅπως] τοὺς προστρέχοντας ὄχλους· ἀγάγασι

πρὸς τὸν Χριστόν.—Τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτισμοῦ τὸ ἔχον ἐποδὸν τῆς διακλίσεως, καθαρισμὸν ἐποίει ἀκουσίων ἀμαρτημάτων, καὶ τοὺς ἀπὸ ἀφῆς νεκρῶν ἐκάθηρε· τὸ δὲ Ἰωάννου βάπτισμα τοῖς γνησίως μετανοοῦσι καὶ τῶν ἀκουσίων παρεῖχεν ἄρεσιν. Τὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ, πάντων τῶν ἀμαρτημάτων, καὶ Πνεύμα ἅγιον παρεῖχε, καὶ υἰοθεσίας ἀξίαν.

Διὰ τοῦ βαπτισματος νυμφεύεται ὁ Χριστὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀναγεννηθεῖσαν· ἡ δὲ συζυγία αὕτη ἡ πνευματικὴ διὰ τοῦ διδασκαλικοῦ λόγου συνάπτει Θεῷ. Παρθένος δὲ ἐστὶ, καὶ ἀγνή, καὶ ἡμίση διὰ τὴν τῶν δογματικῶν ὀρθότητα· ἡ αὕτη καὶ γυνὴ ἐστὶ τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀγαθὰς γενῶσα πράξεις, οὐκ ἀρ' ἐκυτῆς, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐνσπείροντος ἐν αὐτῇ Χριστοῦ, ἧς οὐδεὶς τῶν γεννητῶν δύναται εἶναι νυμφίος, ἐπεὶ περ πρωτοτύπως οὐδεὶς αὐτῶν ἐστὶ δοτὴρ αγαθῶν. Νυμφίος ἐστὶν ὁ Χριστὸς, καὶ ἡ Ἐκκλησία νύμφη, καὶ νυμφῶν ὁ τόπος τοῦ βαπτισματος, ἐνθα γίνεται ἡ πνευματικὴ συνάφεια, ἐπειδὴ πάντα φαιδρὰ καὶ χαρὰς ἀνάμυστα καὶ εὐφροσύνης. Τί γὰρ μακαριώτερον τοῦ καθαρισθῆναι ἀμαρτιῶν καὶ κολληθῆναι Θεῷ, καὶ κοινωνῆναι γενέσθαι θείας φύσεως, δ.ἀ. τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετουσίας; κ. ἔ. (αὐτόθ. 1413 κ. ἔ.).

Τρεῖς ὁμολογίας ἐν τῷ βαπτισματι δίδει ὁ βαπτίζομενος διὰ τὰς τρεῖς ἐρωτήσεις τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Πέτρον· ἔθος δὲ γέγονεν ἐκ τούτου, τρεῖς ὁμολογίας ἀπαιτεῖσθαι τοὺς μέλλοντας βαπτισθῆναι. (αὐτόθ. 1521).

Περὶ τοῦ ἁγίου βαπτισματος Λόγος. (Εὐσεβ. Ἁλεξ. ΠΓ', 372-380).

Ὅτι τὸ βάπτισμα τῆς υἰοθεσίας ἡ βίβα τῶν Πνεύματι διακροφόντων ἀποκεκλήρωται κ. ἔ. (Ἰάβιος Μοναχός, εἰς τὸ διὰ τι ὁ Υἱὸς ἐσαρκώθη καὶ οὐχ ὁ Πατήρ, ἢ τὸ Πνεύμα. ΠΓ', 3313-3320.—Φώτ. ΡΓ', 736-829).

Βάπτισμα ἀμφιβηλλομένων. Τοὺς ἀμφιγνοομένους εἰ ἐβαπτίσθησαν, ἢ μὴ, ἤρεσε βαπτίζεσθαι, μὴ ποτε τῷ διαταγῶν στερηθῶσι τῆς θείας καθάρσεως. (Σωφρ. Ἱεροσ. ΠΖ', 3369).

Περὶ βαπτισματος τῶν ἀποστόλων. Ὑπὸ τίνος οἱ ἀπόστολοι ἐβαπτίσθησαν· καὶ εἰμὴ ἐβαπτίσθησαν, πῶς ἐβάπτισον; κ. ἔ. (αὐτόθ. 3372). (α). Πότε ἐβαπτίσθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ (α) Ὡς ὁ Ἰωάννης ἐμπνεύσει θεὰ ἐβάπτισε, μὴ βα-

παρὰ τίνος; Εὐρίσκομεν τοὺς ἀποστόλους λαβόντας βάπτισμα πρὸ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ τὸ Ἰωάννου. Ὁ δὲ σωτὴρ πρὸ τοῦ πάθους οὐ δίδωσι βάπτισμα ἕτερον, ἵνα μὴ λύσῃ τὸ Ἰωάννου κήρυγμα, καὶ δι' ἀφορμὴν τοῖς ἀντιλέγουσιν Ἰουδαίοις, ὅτι πρὸς ὕδριν τὸ Βαπτιστοῦ ἰδίον ἐπεισήγαγε βάπτισμα κ. ἔ. (Φώτ. ΡΑ', 720.—Σωφρ. Ἱεροσ. ΠΖ', 3372).

Περὶ πίστεως καὶ βαπτισματος ὀρθοδόξων. (Ἰωάν. Διακσκα. ΙΔ', 1117-1133).—Περὶ βαπτισματος καὶ τῆς τοῦ θεοῦ λουτροῦ προφητείας. (Ἱερὰ Παράλλ. ΙΕ', 1269-1277.—ΙΣ', 516).

Ἐρώτησις. Περὶ τῶν θελόντων βαπτισθῆναι, ἐὰν μὴ εὐρεθῇ ὀρθόδοξος ἱερεύς, ἢ ἀμειπτος, εἰ χρὴ βαπτισθῆναι ὑπὸ τῶν κοινωθέντων ἱερέων, ἢ ἀκροβάτων.

Ἀπόκρ. Τύπος τοιοῦτος ἐξεφωνήθη ἐνταῦθα παρὰ τὴ ὁμολογητῶν, ἱερρχῶν τε καὶ καθηγομένων· τοὺς εἰρημένους πρεσβυτέρους τῆς λειτουργίας διὰ τὴν αἰρετικὴν κοινωνίαν συχωρεσθαι, μὴ εὐρισκομένου σεσωμένου ἱερέως, καὶ βαπτίζειν, καὶ μεταδιδόναι τῶν ἁγιασμάτων προτετελεσμένων ἐξ ἀρχάντου ἱερέως. Σχημὰ τε δίδονται μοναχοῦ, εὐχὴν τε ποιῆσθαι ἐπὶ ἐκκομιδῆς, Εὐαγγελίου τε ἐκρωνεῖν ἐπὶ Ὁρθρου, καὶ τὸ τῶν Θεοφρανεῖων ὕδωρ εὐλογεῖν, ὡς εἴρηται, κατὰ περίστασιν· διὰ τὴ μὴ ἐναπομένειν τοὺς λαοὺς παντάπασιν ἀνηκόους τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀρωτιστούς. Εἰ οὖν συναρέσκει ἡμῖν, κρατεῖτω ὁ τοιοῦτος ἐπίσκοπος καὶ ἐν τοῖς αὐτόθι. (Θεόδ. Στουδ. ΙΘ', 1652).

Περὶ βαπτισματος· ἐπειδὴ οὐκ ἐστὶν Ἐκκλησία κρατουμένη ὑπὸ Ὁρθοδόξου, ἐὰν αἰτήσῃται τις ἡμῶς, ποῦ χρὴ σφραγίζειν, κατηχεῖν καὶ βαπτίζειν ποταπὸν δὲ οἱ γαστρί· καὶ οἱ ἀνάδοχοι; Ἀπόκρισις. Οὐκ εἰσιάνει, καθὰ προσηρται, εἰς Ἐκκλησίαν κρατουμένην ὑπὸ αἰρετικοῦ δεῖ πόσῳ γε μέλλον τὰ λελεγεμένα πράξει; ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπορίαν ἀναγκαῖον εἰς τὸν κληρῶτατον οἰκίαν, ἐρ' ἢ διὰ θυσιαστηρίου (ἀντιμινισίου) κληρικασμένου, τὴν ἱεροουργίαν ὁ μέλλων ἐπιτελεῖν τὸ φῶτισμα βαπτίζετω. Ἀναδόχους δὲ ἐκείνους προσίτεον, τοὺς οὐ τοῖς αἰρετικοῖς κοινωνοῦντας, καὶ γονάας τοὺς ὠσαύτως πεφυλαγμένους. (αὐτόθ. 1665).

Ἐξ ἀπορίας πάσης ἱερωμένου ἢ μονάζοντος, πισθεῖς παρ' ἄλλου, οὕτω καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἐν τολῇ τοῦ Διδασκάλου. Σημ. τοῦ Ἐκδ.

ἀπομυρίζετο και μονάστρια διὰ τὴν κατεπί-
γουςαν ἀνάγκην. (αὐτόθ. 1664).

Βάπτισμα, ὕδωρ, χρίσμα. (Γερμ. Πατρ. Κωνστ. ΙΗ', 384-388 κ. ἑ.). — Ὅσοι κατηχούμενοι προέλαθε κ. ἑ. (αὐτόθ. 417).

Κατὰ περίστασιν και μοναχὸς λιτὸς βαπτί-
ζει, ὡσαύτως και διάκονος. (Νικηρ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 853). — Πρεσβυτέρου γὰρ οὐ παρόντος, και τῆς χρεῖας κατεπειγούσης, ἀναγκάζεται και διάκονος προσφέρει τῷ δεομένῳ τὸ βάπτισμα. (Θεοδώρ. ΙΙ', 852).

Χρὴ τὰ ἀβάπτιστα νήπια, ἐὰν εὐρεθῇ τις εἰς τόπον μὴ ὄντος ἱερέως, βαπτισθῆναι. Εἰ βαπτίται και ὁ ἴδιος πατήρ, ἢ οἰοσθήποτε ἀνθρωπος, μόνον ἵνα ἦ χριστιανός, οὐκ ἔστιν ἀμαρτία. (Νικηρ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 853).

Εἰ τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἄρσιν ἀμαρτιῶν, ὡς ὁ ἱερεὺς Λουκᾶ; ἀναγράφει, περιῆγε, τίς ἢ πρὸς αὐτὸ τοῦ δεσποτικοῦ διαφορά; Πραγματεῖς, (Φώτ. ΡΑ', 212-220).

Τί δήποτε τοῦ Κυρίου και Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ὄνομα Πατρὸς και Υἱοῦ και ἁγίου Πνεύματος βαπτίζειν μυσταγωγῆσκοντο, οἱ ἀπόστολοι και μαθηταὶ αὐτοῦ οὐχ οὕτως, ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐβάπτιζον; (αὐτόθ. 301-333).

Διὰ τί τῶν τοῦ Σωτῆρος βαπτιζόντων μαθητῶν, ἔτι ἐβάπτιζεν ὁ Ἰωάννης; (αὐτ. 404).

Βαπτίζομενοι εἰς Χριστόν, πῶς Χριστόν ἐνδύονται; (Φώτ. ΡΑ', 720).

Πῶς νοητέον τὴ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου εἰρημένον, «πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν» — ἢ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός; (αὐτόθ. 1088).

— Περὶ τῶν κατηχουμένων και τοῦ ἁγίου βαπτίσματος κανόνες και νόμοι πολιτικοί. (αὐτόθ. 616-628. 1056-1064. — Νεκραὶ Ἰουστινιανου ΝΗ').

Παῖδες βαπτισθέντες ὑπὸ Ἀθνασίου. (Φώτ. ΡΑ', 132). — Ὁ ἀνθυποφέρων τὸ παρὰ τοῦ μεγάλου Ἀθνασίου ἔτι πικιδὸς ὄντος γεγονός, ἐνθυμηθῆτω τὸν θεσπιζόμενον πολιτικὸν νόμον, ὅτι τὸ παρὰ κανόνες οὐχ ἔλκεται εἰς ὑπόδειγμα, και οὐ νόμος Ἐκκλησιαστικὸς τὸ σπάνιον. (Βλάστ. Σύνταγμα. Καν. τόμ. Γ'. σελ. 122).

Περὶ βαπτίσματος ὑπ' ὄλλας τὰς ἐπόψεις πίναξ. (Σύνταγμα Κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη και Ποτλῆ. Τόμ. Γ'. σελ. 530-531. — Μετβαθὸς Βλάστ. αὐτόθ. σελ. 112-123).

Τύπος τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. (Κανόνες τῶν ἁγίων ἀποστόλων ΜΖ'. ΜΘ'. Ν'. — Δικτ. Ἀποστ. Α', 948. — Ἀθην. ΚΓ', 500. 565. 593-600. 1217-1221. — Βασίλ. ΛΑ', 736. 1429. 1513-1628. — Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 212. 256. — Γρηγ. Νύσα. ΜΓ', 557. 581-585. — Θεοδώρ. ΠΓ', 512. 1392. — Ματθ. Βλάστ. ΡΜΑ', 1097-1109).

Βάπτισμα και μυτηρία ἑρατὰ αἰρετικοὶ μὴ δεχόμενοι. Περὶ ἱερῶν μυστηρίων δι' ἑρατῶν συμβόλων. (Θεοδώρ. ΠΓ', 360. 545-553). — Βάπτισμα εἰς ὄνομα ἀγνώστου Πατρὸς τῶν ὄλων ὑπὸ αἰρετικῶν. (αὐτόθ. 360-361. 393. — Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 524. — ΟΕ', 1077-1080. — Φώτιος ἐκ τῶν Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας σύνταγμα κατὰ Νικαϊτικῶν. ΡΑ', 325-356).

Βάπτισμα κατὰ τὸ Μέγα Σάββατον. (Δικτ. κτγ. Ἀποστὸλ. Α', 892. — Βασίλ. ΛΑ', 424. — ΑΒ', 188. — Χρυσόστ. ΝΒ', 533. — Ζ', 22-24. 117. — Παλλάδ. εἰς βίον Χρυσοστόμου ΜΖ', 30-34. — Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΕΖ', 625-645. — Σωζόμ. αὐτόθ. 1008).

Βάπτισμα και βαπτίζομενοι ὑπὸ ἱερέως μὴ εὖ βιοῦντος. Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 396. — Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 480-481. — Δικτ. κτγ. Ἀποστ. Α', 948).

Βάπτισμα ἐξ ἀνάγκης και ἁλλείως; ἱερέως δίδοται ὑπὸ ἀργῶ ἢ πκυθέντος ἱερέως. (Θεόδ. Στουδ. ΙΘ', 1652. 1664. 1665). — Ὑπὸ δικόνου. (Θεοδώρ. ΠΓ', 852. Ἰδ. ἀνωτ. και Νικηρ. Πατρ. Κωνστ.).

Βαπτιστήρια οἰκοδομηθέντα ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. Περιγραφὴ αὐτῶν. (Εὐσέβ. Κ', 1097). — Ἀγισοτήρια, βαπτιστήρια. (αὐτόθ. 848-880). — Καὶ ἡ μὲν Ἐκκλησία και τὸ ἅγιον βαπτιστήριον πυρπολεῖται. (Ἀθην. ΚΕ', 228-229). — Εἰσελάθε εἰς τὸ προαύλιον πρῶτον τοῦ βαπτιστηρίου. (Κύριλ. Ἰεροσ. ΔΓ', 1068). — Τὸ φωτιστήριον αἱμάτων ἐμπλήσεται. (Χρυσόστ. ΝΒ', 444).

Βαρθάβ, ὄνομα κύριον, υἱός Ἀδερ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 764).

Βαρθάβας, ὁ ληστής. Τροπικὸς τὸν διὰβολον δηλοῖ. (Πριγ. ΙΓ', 1236). — Οὐδὲν θυμωτόν, εἰ τῶν αἱμάτων ἢ πόλις και τῶν ροπέων οἱ παῖδες ἔλυταν τὸν οἰκεῖν συντοληγήτην, Βαρθάβην τὸν φονεά, και ἀρχῶν ἀνέγκλητον κ. ἑ. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 553).

Βαράκ και **Λεβώρ** ἴ'α. Κριταὶ τοῦ Ἰσραήλ. (Κοσμ. Ἰεροσολ. ΔΗ', 474).

Βαράδοτος, ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης τῆς ἐν Μεσοποταμίᾳ, ἀνὴρ δίκαιός τε καὶ τῷ Θεῷ ἐς τὰ μέγιστα φίλος κ.ἐ. (Προκ. Ἱστορ. τόμ. Α'. σελ. 211).

Βάραθρον. Βάρθρον, τόπος Ἀθήνησι χασματώδης καὶ ἄδυστος, εἰς ὃν οἱ κατακρίτοι ἐνεβλάλλοντο ὧν οὐδὲ τὰ σώματα ἔτι ἐφάνοντο. Ἦσαν καὶ ἀλλοχθὴ καλοπατήριον τόποι, ὥς περ ἐν Λακεδαιμόνι οὐκαὶ τῆς, ἐν Ρώμῃ δὲ ὁ Κάρκαρος. (Σχόλ. εἰς Κλήμ. Θ', 786).

Βαραράνης, στρατηγὸς Πέρσης. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1269. 1272).

Βαρχαίας. Τοῦ τοῦ υἱὸς ὁ Ζαχαρίας, ὃν ἀπέκτειναν Ἰουδαῖοι μεταξὺ τοῦ Νζοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. (Ἰωάν. Π', 1504).—Ὁ τοῦ Βαρχαίου υἱὸς Ζαχαρίας, φῶς Θεοῦ ἐρμηνεύεται, τοῦτο καὶ Οὐρίας δηλοῦ. (Εὐσέβ. ΚΒ', 521).—Βαρχαίας ἐλόγιον Θεοῦ σημαίνει ὁ δὲ Ζαχαρίας, μνήμη Θεοῦ ὁ δὲ Οὐρίας φωτισμὸν Θεοῦ. (Βασίλ. Α', 476).

Βάρχαρος ἐπίσκοπος. (Βασίλ. ΑΒ', 477).

Βαρβάρα, ἡ ἁγία, μάρτυς ἐγκώμιον εἰς τὴν ἐβλήθη τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Βαρβάρης. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΓ', 781-813).

Βαρβαρίζειν. Ἀππικιάζειν, καὶ ὀφρικιάζειν, τὸ βραβαρίζειν Ἰτακοὶ λέγουσιν. (Ἰω. Λυδὸς σελ. 7).

Βαρβαρικά, εἴθουν ἐθνικαὶ λέξεις, ἐπιχωριάσασαι τοῖς Ἕλλησιν ὅσον, ἀχάνη, ἄβρα, ἄβαρτάκη, ἄγγαρος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαρβαρισμός, ὅτι ἀμάρτημα ἐστὶ προφορῆς ἐν λέξει παρὰ τόνον, ἢ χρόνον, ἢ διάλεκτον, ἢ πνεῦμα καὶ ὅτι οἱ παρὰ διάλεκτον βραβαρισμὸς σαρκασμὸς λέγεται κωμικώτερον. (Λεξ. Εὐσταθ.).—Βραβαρισμὸς ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τοῦ Νῶε ἐπὶ δέκα γενεὰς διήρκεσε. Βραβαρισμὸς δὲ κέληται ἀπὸ τοῦ μὴ τοὺς ἀνθρώπους ἀρχηγόν τινα ἔχειν, ἢ μίαν συμφωνίαν, ἀλλ' ὅτι πᾶς τις ἑαυτῷ ἑστώγει, καὶ νόμος ἑαυτῷ κατὰ τὴν προτίμησιν τοῦ ἰδίου βουλήματος ἐγένετο. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 165-189 κ. ἐ.—ΜΒ', 840 κ. ἐ.).

Βάρβαρος. Ὅτι κατὰ τῶν δυσεκφώρων καὶ τραχέως φθεγγομένων ἐλέγετο κατ'ἀρχὰς ἡ λέξις ὕστερον δὲ τούτῳ τῷ ὀνόματι πάντα τὰ λοιπὰ ἔθνη πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀντιδιηρεῖτο. (Λεξ. Εὐσταθ.).—Βάρβαρος ἔθνη παρ' αὐτῶν αἱ τέχνη αἰρέθησαν. (Γατικν. Γ', 804).

—Βάρβηροι καὶ Ἕλληνες περιεκύκλουν τοὺς κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου. (Θεοδώρ. Π', 1769).—Ἀμέλιος ὁ φιλόσοφος τεθαύμακε τὴν τοῦ βραβάρου (Ἰω. τοῦ Εὐαγγελιστοῦ) θεολογίαν. (ΠΙ', 853).—Πῶς βάρβηροι, οἱ πέραν τοῦ Ἴφρου, ὑπὸ τῶν Οὐννων ἐξελθόντες Ῥωμαίοις προσχώρησαν, καὶ χριστιανὸν ἐγένοντο κ.ἐ. (Σαζόρμ. Ἐκκλ. Ἱστ. ΕΞ', 1404).—Βαρβάρων καὶ Ἑλλήνων διάφοροι αἰρέσεις. (Ἐπιφ. ΜΒ', 788-812).

Βάρδαρος Νικόλαος, περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. (ΡΝΗ', 1067).

Βαρβαρόφωνοι. Βαρβαρόφωνοι ἐκαλοῦντο οἱ Ἐρετριεῖς διὰ τὸν τοῦ ρ πλεονασμὸν, καὶ ὅτι ταυτὸ ἤκουον καὶ Κῆρες καὶ Ἥλιοι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βάρβας, ἐπίσκοπος Ἀρμενῶν. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΕ', 805).

Βαρδελῶ καὶ βαρβέρῳ, καὶ τὰ κατ'αὐτὴν μυθολογούμενα ὑπὸ τῶν αἰρετικῶν Γνωστικῶν. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 320-333.—Θεοδώρ. ΠΓ', 361).

Βαρδηλώδ, καὶ Βαρδηλιωτῶν αἱρεσις, οἱ καὶ *Βορδομαριοὶ* καλοῦνται. (Θεοδώρ. ΠΓ', 361-364.—Ἐπιφάν. ΜΠ', 329-364).

Βάρδελιον. Οὕτω λέγεται ὁ καρπὸς τῆς κρανέας. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαρδησιάνης ὁ Σύρος. Πλάναι αὐτοῦ καὶ συγγράμματα. (Εὐσέβ. Ε', 401-404).—Βαρδησιάνης Σύρος αἰρετικὸς, ὁποῖος ἦν. Ἱστορικῶν αὐτοῦ. Ἐγραψε κατὰ τοῦ ἀστρολόγου Ἀβειδῶν καὶ Εἰμακρένης* κακοδοξία αὐτοῦ ἤρνετο τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν. Ἀνατροπὴ τῶν καινοδοξῶν αὐτοῦ. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 989-993).—Ἐλεγχος αὐτοῦ κατὰ τῆς Εἰμακρένης. (Εὐσέβ. ΚΑ', 464).

Βαρδησιανιστῆ, αἰρετικοὶ ἐκ τοῦ Βαρδησιάνου τοῦ Σύρου κληθέντες. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 989-992.—Θεοδώρ. ΠΓ', 372).—Τὴν πλάναν αὐτῶν διήλεγξεν Ἐρραζμὸς ὁ Σύρος γενναῖος. (αὐτόθι).

Βάρδιστος, βραδύτατος, κατὰ μεταθήσιν, ἐκ τοῦ βράδιστος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαρεῖαι χεῖρες αἱ κκοποῖοι παρ' Ὀμήρω· βαρεῖαν χεῖρα ἀντὶ τοῦ ἀριστερῶν ἐνόησάν τινες. Βραρεῖαι χεῖρες ἐπιθετικῶς αἱ τῶν πικτεούτων, ὅτι παρὰ τὸ βίξαι αἰρεσθαι λέγονται ἐτυμολογικῶς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βάρεις. Τίνες εἰσὶν αἱ βάρεις, καὶ τὸ σ' Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρειν αὐτῆς γινώσκειται. Ἄς

βάρεις ὁ προφητικὸς προσηγόρευσε λόγος, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἐστίν, ἡ κατὰ πόλεις καὶ κώμας, καὶ ἀγρούς. (Θεοδώρ. Π', 1212-1213. — Γρηγ. Νύστα. ΜΔ', 557).

Βαρθολομαῖος ἀπόστολος. Οὕτω γοῦν ὁ θεὸς Βαρθολομαῖος φησί· «καὶ πολλὴν τὴν θεολογίαν εἶναι καὶ ἐλαχίστην· καὶ τὸ εὐαγγελίον πλατὺ καὶ μέγα, καὶ αὐτὴς συντεταγμένον». (Β', 785). — Εἰς Λυκαόνας· ἐκήρυξε. (Χρυσόστ. ΝΘ', 495). — Ἐγκόμιον εἰς τὸν ἔνδοξον ἀπόστολον Βαρθολομαῖον. (Θεόδ. Στουδ. ΙΘ', 792-801).

Βαρθολομαῖος Ἐδεσσηνός, μοναχός. Ἐγράψεν Ἐλεγχὸν Ἀγαθηνοῦ. (ΡΔ', 1383-1457).

Βαρθολομαῖον ὄσιον τοῦ νέου ἐγκόμιον ὑπὸ Ἀββᾶ Λουκᾶ. (ΡΚΖ', 500 κ. ἔ.).

Βαρθολομαῖος Ἰαννός. (ΡΝΗ', 1055).

Βάρεις, ὄρος Ἀρμενίας, εἰς ὃ πολλοὺς συμφυγόντες ἐπὶ τοῦ κατακλισμοῦ, λόγος ἔχει περιωθῆναι. Περὶ κίβωτοῦ καὶ Νῶε. (Εὐσέβ. ΚΑ', 700).

Βαρκαβθᾶς καὶ *Βαρκῶφ* προφήται τῶν αἰρετικῶν Οὐακλεντινῶν, Βασιλείδου καὶ Μαρκιωνιστῶν. (Ἀγρίππας Κάστωρ. Ε', 1269. — Εὐσέβ. Κ', 317).

Βαρκλαῖα μάρτυς. Ὁμιλίᾳ Βασιλείου εἰς τὴν θήλῃσιν αὐτοῦ. (ΑΑ', 484-489). — Ἐγκόμιον εἰς αὐτόν. (Χρυσόστ. Ν', 675-682). — Ἐορτὴ αὐτοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ. (ΝΑ', 242).

Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ τῶν αἰοιδίμων καὶ μακκαρίων ἱστορῆς καὶ βίος. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΓ', 860-1237).

Βαρλαάμ Κιλθερός. (ΡΝΑ', 1243-1341).

Βαρνάβας ἀπόστολος. (Β', 647-781). — Ἐπιστολὴ αὐτοῦ κηθολικῆ. (αὐτόθ. 727-781. 64). — Βαρνάβη καὶ Πέτρον ἀποκάλυψις, ἀντιλεγόμενα καὶ ὑποβολιμακία. (Εὐσέβ. Κ', 545). — Εἰ δέ τίς καὶ Βαρνάβας, ὁ ταυτὴ λέγων καὶ γράφων, Παύλῳ συνηγωνίστατο, Παύλῳ χάρις τῷ προσλομένῳ, καὶ συνεργὸν ποιησαμένῳ τοῦ ἀγωνίσματος. (Γρηγ. Ναζ. ΑΤ', 540). — Καὶ γὰρ καὶ Βαρνάβην Ἰωσήφ ποτε καλούμενον, Βαρνάβην μετὰ κληθέντα, *ὡὶν παρακλήσεως ἐρμηνευόμενον*, Λευίτην, Κύπριον τῷ γένει. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 448). — Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβης ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ὁ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, *ὡὶν παρακλήσεως*. Ἐτερος δὲ ὁ Ἰωσήφ· ἐκεῖνος δὲ μετὰ Ματθίου (κληρω-

θεὶς). Ἐκεῖνος γὰρ καὶ Ἰωσήφ ἐλέγετο καὶ Βαρκαβθᾶς, ὑστερον δὲ ἐκλήθη καὶ Ἰούστος. Οὗτος δὲ Βαρνάβας· καὶ δοκεῖ μοι ἀπὸ τῆς ἀρετῆς εἰληφέναι τὸ ὄνομα, ὡς πρὸς τοῦτο ἱκανὸς ὢν καὶ ἐπιτήθειος. (Χρυσόστ. Ξ', 94 κ. ἔ.). — Πρὸς καὶ μειλίχιος ἦν. (αὐτόθ. 164). — Ὑπεχώρει τῷ Παύλῳ, ὅπως Ἰωάννης τῷ Πέτρῳ. (αὐτόθ. 213). — Ἡ τῷ Παύλῳ διαρραγὴ αὐτοῦ οὐδὲν κακόν, μέγα δ' ἀγαθὸν ἤνεγκεν. (αὐτόθ. 245-246). — Τοῦτον εὐαγγέλιον Χρυσόστομος εἶναι τὸν ἀδελφὸν ἐκεῖνον, περὶ οὗ Παύλος λέγει, αὐτὸ δ' ἐπικινῶς ἐστὶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Β' πρ. Κοριν. Η', 18. Καὶ γὰρ τὸ ἄγρονον κήρυγμα εὐαγγέλιον καλεῖ. (Χρυσόστ. ΞΑ', 523-524). — Τὸν Βαρνάβην ἐλεγόντινες συγγραφεῖς τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων· ἄλλοι δὲ Κλημεντικὸν τὸν Ῥωμαῖον, ἄλλοι δὲ Λουκᾶν. (Χρυσόστ. ΝΒ', 780. — Ἀμμών. Ἀλεξ. περὶ Βαρνάβη καὶ Παύλου. ΠΕ', 1552-1553). — Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου τὸ λείψιον εὐρέθη ἐν Κύπρῳ ὑπὸ δένδρον κερατικόν, ἔχον ἐπὶ στήθους· τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον, ἰδιόγραφον τοῦ Βαρνάβη. Ἐξ ἧς προέκσεως καὶ περιγεγόνασι Κύπριοι τὸ αὐτοκέφαλον εἶναι τὴν κατ' αὐτοῦ Μητρόπολιν, καὶ μὴ τελεῖν ὑπὸ Ἀντιόχειαν. Τὸ δὲ τοιοῦτον εὐαγγέλιον Ζήνων ἀπέθετο ἐν τῷ Παλατίῳ ἐν τῷ ἀγίῳ Στεφάνῳ. (Θεόδ. Ἀναγρ. ΠΓ', 184).

Βαροῦχ ὁ προφήτης· γράψας ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, ἀνέγνω τοῖς ἐν Βαβυλῶνι αἰχμηκλωτισθεῖσιν. (Ἀθων. ΚΗ', 365). — Βαροῦχ βιβλίον ἀπέκρυπον. (αὐτόθ. 432). — Τεμμάχιον ὑπομνημάτων ἐκ Βαροῦχ. (Κύριλ. Ἀλεξ. Ο', 1457). — Βαροῦχ σημαίνει *Κύριος εὐλογητός*. (Θεοδώρ. Π', 585). — Τεμμάχιον ὑπομνημάτων εἰς Βαροῦχ. (Ὀλυμπ. ΙΓ', 761-773).

Βαρσαβᾶς, ὃς καὶ Ἰούστος, ἀποστολικὸς ἄνθρ. (Εὐσέβ. Κ', 297).

Βαρσανούφης ἀββᾶς. (ΠΓ', 887-901. — Εὐαγρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΠΓ', 2764).

Βαρσανουφῆται αἰρετικοί, ἀπὸ Βαρσανουρίου τοῦ ἐπισκόπου αὐτῶν ἐκ τῶν Ἀκεράλων. (Τιμόθ. Πρὸς. ΠΓ', 45). — Καλοῦνται καὶ *Σεμιδαίται*. Ἀίρεσις αὐτῶν. (Ἰωάν. Δαμασκ. ΙΔ', 756).

Βάρσης, ἐπίσκοπος Ἐδέσσης. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτὸν ἐν ἐξορίᾳ ὄντα. (ΑΒ', 981). — Ἐτέρη ἐπιστολὴ πέμπει αὐτῷ δῶρᾷ

τινα, καὶ παρακαλεῖ εὐλογηταί, ὡς ὁ Ἰσαάκ. (αὐτόθ. 996).

Βαρσουμάξ, ὁ Πέρσης, αἰρετικὸς. (Λεόντ. Βυζ. Π', 1369).

Βαρυκάρδιος. Τί δέ ἐστι, βαρυκάρδιοι; Παγκυκάρδιοι, σαρκικοί, τῇ γῆ προσηλωμένοι, κακίαν διώκοντες, πονηρίαν μετιόντες, ταῖς ἡδυπαθείαις κατασηπόμενοι· τοιοῦτος γάρ ὁ σαρκικός ἄνθρωπος. (Χρυστός. ΝΕ', 47).—Βαρυκάρδιος δὲ τοῦ ἀπίστου εὐλόγως ὠνόμασεν, ὡς ἀναβλέπειν πρὸς Θεὸν οὐκ ἐθέλοντας, καὶ τὰς θείας οικονομίας οὐ βουλομένους ὄραν κ. ἔ. (Θεοδώρ. Π', 892).

Βαρυόεν. «Βεβήρηται ἡ καρδίη Φακράω», καὶ «Κατίσχυεν ἡ καρδίη Φακράω». Ἄμφότερα δὲ σημαίνει τὸ τῆς γνώμης ἀσθιέρετον· βαρύνεται μὲν γάρ ἡ καρδία ὑπὸ πονηρίας καθολομένη. ἔνθα κερτυρίζε τῆς Γραφῆς. (Θεοδώρ. Π', 233-236).—Βαρυέν συνεχῶς ὁ θεὸς Ἀπόστολος τῇ κερτυρικῇ τὸν μαθητὴν. (ΠΒ', 849).

Βαρούτης. Εἰ γρὴ συντόμως τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν καλίαν λόγῳ ὑπογράψι, φήσαμι, ὅτι ὡςπερ τὸ πῦρ πεποδημένον τυγχάνον πρὸς τὴν κάτω ὁρμὴν, ἀκίνητόν ἐστι πρὸς τὴν ἄνω φορὰν, οὕτω καὶ ἡ ἀρετὴ· καὶ ὡςπερ τὰ βιρέα σώματα τὴν μὲν ἄνω φορὰν πκινάσκουσιν ἀγνοεῖ, τὴν δὲ πρὸς τὰ κάτω ὁρμὴν ἐπίσταται, τοῦ βάρους τὴν φορὰν ἐπιτείνοντος, ὡς κρεῖττον λόγῳ εἶναι τὸ τάχος, οὕτω καὶ ἡ πονηρία. Οὐκοῦν ἐκείνης μὲν ἀνθεκτέον, ταύτης δὲ ἀφεκτέον. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1381).—Περὶ βαρύτητος φυσιολογικῶς, καὶ περὶ σωμάτων καὶ ἀσωμάτων. (αὐτόθ. 1445-1448).

Βαρυχῆς, πάθος τι, ὃ καὶ ἐριάτης λέγεται. (Λεξ. Εὐστ.).

Βαρυχωεῦθῶς, ὁ τῆς Ἰουδαίου ἀποστάσεως ἀρχηγέτης ἐπὶ Ἀδριανοῦ. (Ἰουστίν. Γ', 376).—Βαρυχωεῦθῶς ὄνομα, ὃ ἀστέρας δηλοῖ φρονικὸς καὶ ληστρικὸς· τις ἀνήρ ἐξ ἀνδραπόδων. (Εὐσέβ. Κ', 312).

Βαυαίν. «Ἐκ Βαυαίν ἐπιστρέψω». Παύλι. ΕΞ', 23. Τοῦτέστιν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἐπιστρέψω εἰς ἄδην. Βαυαίν γάρ ἐρμηνεύεται *αἰσχρὴ*· οἱ γάρ Ἰουδαῖοι τὸν σταυρὸν ὡς αἰσχρὴν εἶχον, καὶ κατάρτας ὄργανον τοῦτο ὠνόμαζον. (Ἄθκν. ΚΗ', 740) — «Καὶ ἐπὶ πῶν δένδρον βλάουον Βαυαίν». Πτ. Β', 13. Φέρει δὲ τὸ δένδρον τοῦτο

καρπὸν, ἀλλὰ χοίρων τροφήν· διὰ τοῦτο δένδρον αἰσχρὴν ὠνόμασε· τὸ γὰρ Βαυαίν εἰς τὴν αἰσχρὴν μετακαλεῖσάνουσι. (Βασίλ. Α', 268).

Βασανιστήρια ἐπινοηθέντα ὑπὸ Ἀνδρονίκου τοῦ Βερονικέως· οἶον δακτυλῆθρα, καὶ ποδοστράβη, καὶ πιστότηριον, καὶ ἴνολαβίς καὶ ὠτάγρα, καὶ χειλοστρόφιον, καὶ Φάλαρις (Ἔχεςτος), Κερρὴν ὁ Αἰγύπτου, Συναχαρεῖμ ὠκνησαν. (Συνέσ. Ξ', 1400).

Βασανίτις. Βασανίτις λίθος τὸν χρυσὸν δοκιμάζει, καὶ οἱ πειρασμοὶ τοὺς δικαίους ἐλέγχουσι κ. ἔ. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1493).

Βάσανος. Προσενεγκεῖν τῆς φώσεως τὴν βάσανον, καὶ αὐτὴ τῆς δικαιοῦς ἐπιτερέσαι τὴν ψήφον. Αὐτίκα γοῦν ἡ μὲν μήτηρ εἰδείχθη, ἡ δὲ οὐ μήτηρ ἠλέγχθη. (Θεοδώρ. Π', 680).

Βασίλεια, ἀντὶ τοῦ δέσποινα ἐνίοτε παρ' Ὁμήρῳ. (Λεξ. Εὐστ.).—Βασίλεια ὅτι καὶ *βασιλεια* καὶ *βασιλεια* λέγεται παρὰ τοῖς μεθ' Ὁμήρου, ὡς βασιλεὺς βασιλεια, ἱερεὺς ἱερεία· ἀλλὰ καὶ βασιλίσσα Ἀττικῶς, καὶ βασιλίνα παρὰ Μενάνδρῳ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βασιλεια οὐκα, βασιλίδες ἰσχυάδες. ἔνθα φυσιογία, ἱστορία, καὶ μυθολογία περὶ οὐκάων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βασιλεια, κόρη, θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ ἀδελφὴ τῆς Ἑρέας· ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Ὑπερίονος λέγεται γεννησαί δύο παῖδας, οὓς καὶ ὠνόμασεν Ἥλιον καὶ Σελήνην. (Εὐσέβ. ΚΑ', 113).

Βασίλεια. Βασίλεια ἐστὶν ἔθνος μοναρχία. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βασίλειος τέλος τίθησιν Ὁμηρος πλοῦτον καὶ τιμὴν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ὅτι οὔτε βασιλεῖς οὔτε ἱερωσύνη θεμιτὸν ἐκπαιστὰσθαι. (Διατ. Ἀποστόλ. Α', 912).—

Ὅτι οὐ δεῖ παῖσι βασιλεῖαν, ἢ ἑτέραν ἀρχὴν ἐγγεμίζεω, ἀν μὴ ὁ τρόπος ἢ τῆς ἡγεμονίας ἀρμόδιος. Περὶ τῆς Μωσέως μεγαλονοίας, ὅτι οὐδένα τῶν υἱῶν τῆς Ἰησοῦ ἀρετῆς προετίμησε. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 964).

Βασίλειος καὶ τυραννίδος διαφορά. Κακία μὲν ἡ δυσωνυμοσ κρατεῖ, ὅταν τυραννίς κατέχη· ἀρετὴ δὲ νικᾷ, ὅταν βασιλεία δικαιοσμητὰ πράγματα. Ἡ μὲν γὰρ τυραννίς πρὸς τὸ οἰκεῖον, ἡ δὲ βασιλεία πρὸς τὸ τῶν ἀρχομένων συμφέρον βλέπει. (αὐτόθ. 880).

Οἱ τυραννίδος ἐρωῶντες τὴν οὐδαμῶθεν αὐτοῖς

προσήκουσαν ἀρπαξέουσι δυναστείας, ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς βασιλείας περιτίθενται σχῆμα τὴν ἀλουργίδα, τὴν στέφανον, τὸν θρόνον, τὸ ζεῦχος, τοὺς δαυροφόρους, τὸν δὲ βασιλικὸν ζηλοῦν οὐκ ἐθέλουσι τρέπον· οὐ γὰρ ἤπιοι ποδοῦσι καλεῖσθαι πατέρες, ἀλλὰ δεσπόται πικροί· οὐδὲ κηδεμόνες φιλόανθρωποι, ἀλλ' ἠγεμόνες πυχράλεπτοι. Τῶτοι πολλὰκις μὲν αὐτοὺς οἱ ἔνομοι καταλύουσι βασιλείας, πολλὰκις δὲ καὶ στρατιῶται καὶ δῆμοι γυμνοῦσι τῆς δυναστείας, τὸ θράτος οὐ φέροντες. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1060).

Πονηρὰ βασιλεία πάλιν, καὶ πάλιν ἀναξίη τὸ κακὸν, καὶ ὡσπερ τὰ ὑποῦλα τῶν τραυμάτων ἀναστομόθονται καὶ ἀναρῆγγυνται· καὶ λύκοι βραβεῖ, ἄλλοι ἄλλοθεν διαλαβόντες ἡμέτε, τὴν Ἐκκλησίαν σπαράττουσι κ.έ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1209-1212).

Βασιλεία Κωνσταντινίου τοῦ Μεγάλου, Κωνσταντίου υἱοῦ αὐτοῦ, Θεοδοσίου, Ἀρκαδίου, Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ, Λέοντος, Μαρκέλλου. (Θεόδ. Ἀναγν. ΠΤ', 212-216).

Περὶ βασιλείας. Λόγος Συνεσίου. (ΞΤ', 1053-1108).—Πραξινέσεις περὶ βασιλείας. Ἀγαπητοῦ Διακόνου πρὸς Ἰουστινιανόν. (ΠΖ', 1164-1185.—Ἰω. τοῦ Δαμασκ. ΙΕ', 1292.—ΙΖ', 513).—Βασιλεία Μακεδόνας αὐτοκράτορος, πρὸς Λέοντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ. (ΠΖ', 21-56).—Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας πρὸς βυζαντινοὺς. (ΡΚΤ', 253-288).—Μανουὴλ Β' αὐτοκράτορος ὑποθήκαι βασιλικῆς ἀγωγῆς πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ. (ΡΝΤ', 313-581).

Βασιλεία Θεοῦ καὶ βασιλεία οὐρανῶν τί ἐστι; Ὁ Θεὸς δύο βασιλείας ὄρισας, καὶ δύο αἰῶνας συνεστήσατο, κρίνας τῶ πονηρῷ δεδῶσθαι τὸν παρόντα κόσμον, διὰ τὸ μικρόν τε αὐτὸν εἶναι καὶ παρεργεθῆαι ὀξέως. Τῶ δὲ ἀγαθῷ σώσειν ὑπέσχετο τὸν μέλλοντα αἰῶνα, ἅτε δὴ μέγαν ὄντα καὶ αἰδίων. (Κλημ. Ρώμ. Β', 448).

Τὸν μὲν ἄνθρωπον αὐτεξούσιον ἐποίησεν, ἐπιτηδειότητα ἔχοντα αὐτὴν πρὸς ἄ· βούλεται πράξει. Διὸ καὶ δύο αὐτῷ ὁδοὶ προστέθησαν, νόμου τε καὶ ἀνομίας· δύο τε βασιλεῖαι ὠρίσθησαν· ἡ μὲν οὐρανῶν λεγομένη, ἡ δὲ τῶν ἐπὶ γῆς νῦν βασιλευόντων κ.έ. (αὐτ. 448-449).

Ἐλέτω ἡ βασιλεία σου. Εἰ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, μετὰ παρατηρήσεως οὐκ ἔρχεται, οὐδὲ ἐροῦσιν· ἰδοὺ ὡδε ἡ ἰδοὺ ἐκεῖ, ἀλλ' ἡ βα-

σιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστι. Λουκ. ΙΖ', 20-21. Ἐγγὺς γὰρ τὸ ῥῆμά ἐστι σφόδρα ἐν τῷ στόματι ἡμῶν καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν. Δευτερ. Α', 14, δῆλον ἐστὶ δὲ εὐχόμενος ἔλθειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, περὶ τοῦ τὴν ἐν αὐτῷ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἀνατεῖλαι καὶ καρποφορῆσαι καὶ τελειωθῆναι εὐλόγως εὐχεται· πάντῃς μὲν ἁγίω ὑπὸ Θεοῦ βασιλευομένου, καὶ τοῖς πνευματικοῖς νόμοις τοῦ Θεοῦ πειθόμενου, οἰοῖται εὐνομοσυμένην πόλιν οἰκούντος ἑκυτόν. (Ἄριγ. ΙΑ', 496 κ.έ.).—Ἡ τῆς ἀληθείας ὁδὸς πρὸς τὸν ὄντα, ὄντα Θεὸν ἔξει τὸν σκοπόν. Πρὸς δὲ τὴν ταύτης γνώσιν καὶ ἀκριβῆ γνώσιν, οὐκ ἄλλων ἐστὶν ἡμῖν χρεῖα, ἀλλ' ἡμῶν αὐτῶν· οὐδ' ὡσπερ ἐστὶν αὐτὸς· ὁ Θεὸς ὑπεράνω πάντων, οὕτω καὶ ἡ πρὸς τοῦτον ὁδὸς πόρρωθεν, ἢ ἔξωθεν ἡμῶν ἐστίν· ἀλλ' ἐν ἡμῖν ἐστίν, καὶ ἀφ' ἡμῶν εὐρεῖν τὴν ἀρχὴν δυνατὸν, καθὼς καὶ Μωϋσῆς ἐδίδασκε λέγων· τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ἐντὸς τῆς καρδίας σου ἐστίν· Ὅπερ καὶ ὁ Σωτὴρ σημαίνων καὶ βεβαιῶν ἔλεγεν· Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστι. Ἐγγὺς σου τὸ ῥῆμά ἐστίν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου. Τουτέστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως· ὁ κηρύσσουσιν· ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· ἐκαρδίχῃ μὲν πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. Πρ. Ρώμ. Ι', 8-10. Ἐνδον γὰρ ἐν ἑκυτοῖς ἔχοντες τὴν πίστιν καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, δυνάμεθα ταχέως θεωρησῆαι καὶ νοῆσαι τὸν τοῦ παντὸς βασιλέα, τὸν Πατέρα σωτήριον λόγον. (Ἀθην. ΚΕ', 60).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Βούλει σοι καὶ ἕτερον πλοῦν διηγῆσθαι, πρὸς δὲ ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐστὶ τὸ δῶρον τῆς κυβερνήσεως; Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοία ἐστὶν ἀνδρὶ ἐμπόρῳ. Πάντες οὖν οἱ τὴν εὐαγγελικὴν δὴν πορευόμενοι ἐμποροὶ ἔσμεν, διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν τὴν κτήνιν ἑαυτοῖς τῶν οὐρανίων πραγματούμενοι. Δεῖ οὖν ἡμᾶς πολλὰν καὶ ποικίλην τὸν οὐράνιον πλοῦτον συναγαγεῖν. (ΑΑ', 420).

Ἐπειδὴ δὲ τὸ μὲν ἄνωθεν γεννηθῆναι ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐπαγγέλλεται, τὸ δὲ

ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος γεννηθῆναι εἰσαλεθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, λογίζομαι ἀναγκαῖον εἶναι ὀλίγα ἐκ πολλῶν τῶν περὶ τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν εἰρημένων παραθέσθαι, ἵνα κατὰ μὴδένα τρόπον ἀπολειφθῶμεν ταύτης. Ἔπονται τὰ χωρὶς τῆς Γραφῆς περὶ τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. (αὐτόθ. 1525-1532).

Μακάριοι γάρ, φησὶν, οἱ καθαροὶ τῆ καρδία, οὗτοι αἰτοῦ τὸν Θεὸν ὁύονται. Ματθ. Ε', 8. Καὶ μὴδὲ ἄλλο τι, ἀδελφοί, τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν νομίσητε, ἢ τὴν τῶν ὄντων ἀληθῆ κατανόησιν, ἣν καὶ μακκρίωτα ὀνομάζουσιν αἱ θεαὶ Γραφαί· ἢ γὰρ βασιλεῖα τῶν Οὐρανῶν ἐντὸς ὑμῶν ἐστὶ. Περὶ δὲ τὸν ἐντὸς ἄνθρωπον οὐδὲν ἕτερον ἢ θεωρῆναι συνίσταται· ἀκῆθαις αἰσθητῶν, ὃ δὲ νοῦς τῶν νοητῶν ἐπίβολός ἐστι. (ΑΒ', 265-268).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ.

Δέχου πρὸς τούτοις ἀνάστασιν, κρῖσιν, ἀναπόδοσιν τοῖς δικαίοις τοῦ Θεοῦ σταθμοῖς. Ταύτην δὲ εἶναι φῶς τοῖς κεκαθαρμένοις τὴν διάνοιαν, ταυτέστι Θεὸν δρώμενον τε καὶ γνωσκόμενον· κατ' ἀναλογίαν τῆς καθαρῶτητος, ὃ δὴ καὶ *βασιλείαν Οὐρανῶν ὀνομάζομεν*· σκότος δὲ τοῖς τυρπλώττοις τὸ ἡγεμονικόν, ταυτέστιν ἄλλοτρίωσιν Θεοῦ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἐντεσθεν ἀμβλωπιᾶς. Ἐργάζου τὸ ἀγαθὸν ἐπὶ τούτῳ τῷ θεμελίῳ τῶν δογματῶν· ἐπειδὴ, πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά, ὡς ἔργα δίχα πίστεως. (ΑΓ', 424).—Βασιλεῖα Οὐρανῶν τίς; ἢ τοῦ Θεοῦ θεωρία. (ΑΖ', 964).

Ἐκ τῶν Καίσαριου κλπ.

Ἰωάννου πρώτου αὐθιμερῶν ἦκειν τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν βροτοῖς· κατγγεῖλαντος, καὶ τοῦ Σωτῆρος θεῆτον ἐπιστάτης, διὰ τῆς στενῆς καὶ πονηκωτέρας ἑδοῦ οἱ ταῖς ἀρεταῖς βλίνοντες ἐξυτοῦς βιάζονται, πρὸς τὸ βραβεῖον τῆς ζωῆς κλήσεως ἐπιγιγόμενοι, κατὰ τὸν ἱερὸν Ἀπόστολον. (ΑΗ', 1140).—Καὶ συνελόντι φάναι, Χριστὸς ὑπάρχει ἢ βασιλεῖα τῶν Οὐρανῶν. (αὐτόθ. 1145).

Περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς βασιλείας τοῦ σκότους. (Μακάρ. Αἰγύπτ. ΑΔ', 453-461. 464-468).

Χριστιανισμός ἐστὶ δόγμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκ πρακτικῆς καὶ φυτικῆς καὶ θεολογικῆς συνεστώς. Βασιλεῖα Οὐρανῶν ἐστὶν ἀπάθεια ψυχῆς μετὰ γνώσεως τῶν ὄντων ἀληθοῦς. Βασιλεῖα Θεοῦ ἐστὶ γνώσις τῆς ἀγίας Τριάδος συμπαρακτεινομένη τῇ συστάσει τοῦ νοῦς, καὶ ὑπερβύλλουσα τὴν ἀφθαρσίαν αὐτοῦ. (Εὐάγγ. Μ', 1221).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

Ἡ προσδοκωμένη μακκρίωτης οὐδενός· ἐστὶν ἐπιδηΐς, πάντα δὲ ἡμῖν καὶ ἀντι πάντων ἢ θεῖα γενήσεται φύσις, πρὸς πᾶσαν χρεῖαν τῆς ζωῆς ἐκείνης ἐκυτὴν ἀρμωδιῶς ἐπιμερίζουσα. Καὶ τοῦτο δηλόν ἐστὶν ἐκ τῶν θείων λογίων, ὅτι καὶ τόπος γίνεται ὁ Θεὸς τοῖς ἀξίοις, καὶ οἶκος, καὶ ἐνδυμα, καὶ τροφή, καὶ πόσις, καὶ φῶς, καὶ πλοῦτος, καὶ βασιλεῖα, καὶ πᾶν νόημα τε καὶ ὄνομα τῶν πρὸς τὴν ἀγαθὴν ἡμῖν συντελούντων ζῶν. (ΜΓ', 104).

Τὸ δὲ τοιοῦτον δόγμα καὶ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ διδάσκειν οἶμαι τὸν Κύριον, λέγοντα τοῖς ἀκούειν δυναμένοις τῆς ἐν μυστηρίῳ λαλοῦμένης σοφίας, ὅτι ἢ βασιλεῖα τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστὶν. Ἐνδείκνυται γάρ, οἶμαι, ὁ λόγος αὐτῷ, ὅτι τὸ τοῦ Θεοῦ ἀγαθὸν οὐ διώρισται τῆς φύσεως ἡμῶν, οὐδὲ πόρρωθέν σου τῶν ζητεῖν αὐτὸ προαιρουμένων ἀπίσκειται. Ἄλλ' ἐν ἐκάστῳ ἐστὶν, ἀγνοούμενον μὲν καὶ ληθάνον, ὅταν ὑπὸ τῶν μεριμνῶν τε καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου συμπνίγηται, εὐρισκόμενον δὲ πάλιν, ὅταν εἰς ἐκεῖνο τὴν διανοιαν ἡμῶν ἐπιστρέψωμεν. (αὐτόθ. 372).

Ἐκ τῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Διὰ γὰρ τοῦτο ἡμῆς ἔκτισε, καὶ εἰς τὸ εἶναι παρηγάγεν, ἵνα τῶν αἰωνίων ποιήσῃ μετασχεῖν ἀγαθῶν, ἵνα τὴν βασιλείαν ἡμῖν παράσχη τῶν Οὐρανῶν· οὐχ ἵνα εἰς γένεσαν ἐμβάλη, καὶ τῷ πυρὶ παραδῶ· τοῦτο γὰρ οὐ δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ διὰ τὸν διάβολον γέγονεν· ἢ βασιλεῖα δὲ ἡμῖν ὑπέρπισταται, καὶ παρεσκευάσται πάλιν κ. ἐ. (ΜΖ', 287 κ. ἐ.).

Ἡ ἐλπίς τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν τὰς ὀλίφεις τῆς παρούσης ζωῆς ἐλαφροτέρας καθίστησι. (αὐτόθ. 471 κ. ἐ.).— Διάρροιοι οἱ βρ-

Θμοί τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. (αὐτόθ. 308). — Ἡ γὰρ ἀληθὴς βασιλεία ἐστὶν αὕτη, τὸ δυναθῆναι ἡμᾶς διὰ τῆς ἀρίστης πολιτείας εὐμενῆ καὶ ἴλεω καταστῆσαι αὐτοὺς τὸν Δεσπότην. (ΝΓ', 203).

«Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει». Α'. πρ. Κορινθ. Δ', 20. Διὰ σημείων, οὐ δι' εὐλογητικῆς ἐκπαρήταμεν, καὶ τοῦ θεῖου εἶναι τὴν διδακτικὴν ἡμῶν, καὶ βασιλεῖν καταγγέλλειν Οὐρανῶν, μεγίστην ἀπόδειξιν παρεχόμενοι τὰ σημεῖα, ἅπερ ποιούμεν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος. (ΞΑ', 116).

Τί ἐστὶ τὸ εἰρημένον; «Ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ». Α'. πρ. Κορινθ. ΙΕ', 24. — Ἐρημνεῖα θεολογική. (αὐτόθ. 337). — Βασιλείας τοῦ Θεοῦ δύο οἶδεν ἡ Γραφή, τὴν μὲν κατ' οἰκειώσεις, τὴν δὲ κατὰ δημιουργίαν. Βασιλεύει μὲν γὰρ ἀπάντων, καὶ Ἑλλήνων, καὶ Ἰουδαίων, καὶ δαιμόνων, καὶ τῶν ἀντιτεταγμένων, κατὰ τὸν τῆς δημιουργίας λόγον· βασιλεύει δὲ τῶν πιστῶν, καὶ ἐκόντων καὶ ὑποταγμένων, κατὰ τὸν τῆς οἰκειώσεως λόγον. Αὕτη ἡ βασιλεία καὶ ἀρχὴν ἔχειν λέγεται. (αὐτόθ. 331-346).

Ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν οὐκ ἐστὶ διὰ χρημάτων ὠνητή. Οὐ τὰ χρήματα ἀγοράζει αὐτήν, ἀλλ' ἡ προκίρσις τοῦ τὰ χρήματα καταβάλλοντος, ἡ φιλοσοφία, τὸ τῶν βιωτικῶν ἀνωτέρω εἶναι, ἡ φιλοφροσύνη, ἡ ἐλεημοσύνη. Ἐπεὶ εἰ τὸ ἀργύριον ἠγόραζεν, ἡ τὰ δύο λεπτά καταβαλοῦσα (χάρη), οὐδὲν ἂν ἔλαβε μέγα. Ἐπεὶ δὲ οὐ τὸ ἀργύριον, ἀλλ' ἡ προκίρσις ἴσχυσεν, ἐκείνη πᾶσαν προκίρσιν ἐπιδειξαμένη, πάντα ἔλαβε. Μὴ τοίνυν λέγωμεν, ὅτι ὠνητὴ χρημάτων ἐστὶν ἡ βασιλεία· οὐ χρημάτων, ἀλλὰ προκίρσεως, τῆς διὰ χρημάτων (ΞΒ', 291-296).

«Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐξῆλθεν ἄμα πρῶτ' μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ». Ματθ. Κ', 1. Ὁμοίαν Χριστοστόμου καταχητική. (ΝΘ', 577-586). — Βασιλεῖν Οὐρανῶν, καὶ οὐχὶ βασιλεῖν παραδείτου ὑπόσχεται ἡμῖν ὁ Θεός. Εἰ τοίνυν βασιλεῖν Οὐρανῶν ἐπηγγελίκατο, καὶ εἰς παραδείσον εἰσήγαγε τὸν ληστήν, οὐδέπω ἀπέδωκεν αὐτῷ τὰ ἀγαθά. Οὐ τὸν παραδείσον εἶπεν ἐνταῦθα, ἀλλὰ τῇ τοῦ παραδείσου δυνάμει τὴν βασι-

λείαν τῶν Οὐρανῶν ὠνόμασεν· ἐπειδὴ γὰρ πρὸς ληστήν διελέγετο, ἀνθρώπον οὐδὲν ἀκηκόετα τῶν ὑψηλῶν δογματικῶν, τῷ γνωριμωτέρῳ καὶ συνθησετέρῳ δυνάμει τοῦ παραδείσου τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν δηλοῖ. (ΝΔ', 614-615).

Ἀμείλικα καὶ ἀδικητορικά εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς οὐρανίου βασιλείας. Σὺ δὲ τὰ μὲν τοῦ βίου πράγματα μετὰ ἀκριβείας μελετᾷς καὶ σπουδάζεις, καὶ τὰ νέα, καὶ τὰ ἀρχαία, καὶ τὰ παλαιά· πῶς δέ, εἰπέ μοι προσδοκᾷς τεύξεσθαι τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, μὴδὲ τοῖς λεγομένοις προσέχων; Ἄλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν γοῦν τοῦτο ποιῶμεν· καὶ γὰρ εἰς πόλιν μέλλομεν εἰσεῖναι, ἐὰν ὁ Θεὸς ἐπιτρέψῃ, χρυσῆν, καὶ χρυσοῦ παντὸς τιμαιοτέραν. Καταμάθωμεν οὖν αὐτῆς τὰ θεμέλια, τὰ; πύλας, τὰς ἀπὸ σαπφείρου καὶ μαργαριτῶν συγκαίμενας. Καὶ γὰρ ἔχομεν ἄριστον χειραγωγὸν τὸν Ματθαίον. «Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ» κ. ἔ. (ΝΖ', 23-24 κ. ἔ.).

Καὶ ἀπελευθέρω ἔνθα ἀπέδρα δόνην καὶ λύπη· ἔνθα πολλὴ ἡ χαρὰ, καὶ εἰρήνη, καὶ ἡ ἀγάπη, καὶ ἡ τρυφή, καὶ ἡ εὐφροσύνη· ἔνθα ζωὴ αἰώνιος, καὶ δόξα ἀβῆτος, καὶ κέλλος ἀρραστοῦ ἔνθα αἰώνιος σκηνὰς, καὶ ἡ δόξα τοῦ βασιλέως ἡ ἀπόβητος, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ἃ ὀφθαλμοὶ οὐκ εἶδε, καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. (ΝΗ', 540. — ΞΒ', 296). — Περὶ τῶν ἐν τῷ παρόντι βίῳ θλίψεων καὶ ἀσποκίαις. Ὅτι οὐ δυνάμεθα ἀκολουθεῖν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, ἢ διὰ τοῦ σταυροῦ. (Ξ', 230-232).

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

«Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν. Οὐκ ἔργεται μετὰ παρατηρήσεως. Μὴ γὰρ δὴ χρόνους ἐρωτᾶτε, φησὶν ὁ Κύριος, καθ' οὓς ἐπιλαμβάνει πάλιν, ἦγον ὁ καιρὸς ἐνοστήσεται τῆς τῶν Οὐρανῶν βασιλείας, σπουδάζατε δὲ μέλλον τυχεῖν αὐτῆς· ἐντὸς γὰρ ὑμῶν ἐστίν· τουτέστιν ἐν ταῖς ὑμετέροις προκίρσεσι καὶ ἐξουσίᾳ κεῖται τὸ λαβεῖν αὐτήν· ἔστι γὰρ ἀνθρώπῳ παντὶ τὴν εἰς τὸν Χριστὸν δικαιοσύνην, τὴν διὰ πίστεως δηλονότι, καταπλουτήσαντι, καὶ διὰ πάσης ἀρετῆς ἐκλελυμπρυσμένῳ, τῆς τῶν Οὐρανῶν βασιλείας τυχεῖν. Ἐνεργεῖ μὲν

γὰρ ἐκτός ἐστιν, ἀρ' ὧν ἐξίσκων ἐκ τῆς καρδίας δικλογισμοὶ πονηροί, δυνάμει δὲ ἐντὸς πάντων· οὗ γὰρ καὶ τῶν Φαρισαίων ἐντὸς ἦν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀγνοούντων καὶ οἰομένων χρόνον τινὲ αὐτῆν εἰς τόπον ἔξωθεν ἔρχεσθαι Λουκ. ΙΖ', 20, 'Ἰωάννης δέκνυσαι λέγων· «Μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε», περὶ Χριστοῦ λέγων. (ΟΒ', 840-841).

Ἔθος δὲ αὐτῶ (τῶ Κυριῶ) βασιλείαν Θεοῦ δνομάζειν τὴν ἐν πίστει δικαιοσύνῃ, τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος κἀθαρσιν, καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος μέθεσιν, καὶ τῆς ἐν Πνεύματι λατρείας τὴν δυνάμιν. (αὐτόθ. 905).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

«Ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ (Ἰωάννου) ἐστίν». Ματθ. ΙΑ', 11. Ὁ ἐν τῷ νόμῳ τέλειος, οἷος ἦν Ἰωάννης, πάντως ἤττων ἢ τοῦ εἰς τὸν θάνατον Χριστοῦ βαπτισθέντος· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ τῶν Οὐρανῶν βασιλεία, τὸ συναρτῆσαι Χριστῶ, κατελθόντι σκυλευσάτι τὸν θάνατον, καὶ συναρτῆσαι αὐτῶ τὸ κατ' ἐκείνου κράτος παρέχοντι κ. ἔ. (ΟΗ', 228).

«Ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βασταὶ ἀρπάξουσιν αὐτήν». Ματθ. ΙΑ', 12. Τὰ ἔπαθλα μείζονα ὄντα πάσης ἀνθρωπίνης ἀξίας, καὶ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος τὴν τοῖς πρόνοις χρεωστομένην ἀμοιβὴν ὑπερβαίνοντα· Οὐκ ἀξία γὰρ τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς δόξαν, ἔφη τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς. Πρ. Ῥωμ. Η', 18. Διὰ καὶ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως ἐκδικάζονται. Ποῦοι οἱ βασταί; Οἱ τὸ οἰκεῖον σῶμα νηστεύει, καὶ σωφροσύνη καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ἐκδικάζονται, καὶ τοῖς τοῦ Πνεύματος νόμοις ὑποτάσσονται, καὶ εὐήμιον, καὶ ὀρηκτῆριον ἀρετῆς ἀποφύονται. (αὐτόθ. 1217. 889).

Βασιλεία Θεοῦ καὶ βασιλεία Οὐρανῶν· ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ τισὶ μὲν δοκεῖ ἀνοτέρα εἶναι καὶ ὑψηλοτέρα τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, τισὶ δὲ ἡ αὐτὴ ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ βασιλευόντος Θεοῦ, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῶν βασιλευομένων, Οὐρανῶν δηλονότι, προσχγορευομένη. Πότεροι οὖν τῆς ἀληθείας ἤψαντο, τῆς σῆς ἀν εἰη κρῖναι σοφίαις. (αὐτόθ. 889. Πλατύτερον 1536-1537).

Βασιλείας Οὐρανῶν οὐδεὶς ἀν ἀξιώθει, μὴ γνωρίσασιν ἀρετῆς ἐμπρόπων· ἐπειδὴ δὲ λόγοις μὲν ταύτην σεμνύονται τινες, ἔργοις δὲ οὐ μόνον παρηγύρωσι, ἀλλὰ καὶ τιμωρίας ἀξία δοῦσι, δηλοῖ εἶναι ἄλλα μὲν διὰ γλώσσης φέροντες, ἄλλα δὲ διὰ γνώμης ἔχοντες· οὐς οὐ χρὴ ζῆλοῦ, ἀλλὰ κομιδῇ καταθρῆνεῖν. (αὐτόθ. 1496).

«Ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σιδήρεω». Ἐρμηνεία. (αὐτόθ. 309). — Ζύμη. (αὐτόθ. 312). — Σαγήνη βληθεῖσι εἰς τὴν θάλασσαν. (αὐτόθ. 312, 313). — «Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία. Ἐρμηνεία εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχῆν». (αὐτόθ. 1073-1076).

Περὶ βασιλείας Οὐρανῶν Λόγος. (Ἀντιόχ. Μοναχ. ΗΘ', 1841-1849. μετὰ τῶν Γραφικῶν χωρίων. — Ἐρμ. Παράλλ. Ἰω. Δαμσκ. ΙΕ', 1260-1264).

Ἐκ τῶν Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Τί δήποτε Μωθῆς τῶν Οὐρανῶν οὐ μὲνηται βασιλείαις, καὶ τοι τοῦ Σωτῆρος ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις λαμπρῶς εἰπόντος ἀπὸ κρατοῦ ἀλλῆς κόσμου τοῖς δικαίοις ταύτην ἐτοιμασθῆναι; Ματθ. ΚΕ', 34. Πρὸς γλαυκῆς (ΡΑ', 105-109. 133-137).

Τί ἐστὶν. «Ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστίν;» Ματθ. ΙΑ', 11. (αὐτόθ. 1000. 1012).

Βασιλειῶν, βιβλία τέσσαρα. Πηλαίαις Διαθήκαις, Ἱστορικῆς Τεμαχικῆς ὑπομνημάτων. (Ἰηπόλ. Γ', 603-608. — Ἀριμένους ἐκλογαὶ εἰς τὴν Α'. τῶν Βασιλειῶν Β', 992-996). — Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Α'. ὁμιλίαι ὑπὲρ τῆς ἔργαστριμύθου. (αὐτόθ. 1012-1028). — «Ἐτι ἐκλογαὶ εἰς τὴν Α'. Β' καὶ Γ'. τῶν Βασιλειῶν. (ΙΖ', 40-52). — Βασιλειῶν βιβλία τέσσαρα κανονικά. (Ἀθαν. ΚΓ', 1177). — Διὰ τί οὕτω καλοῦνται, καὶ τί ἐν συνόψει ἐκάστη περιέχει. (ΚΗ', 313-328). — Σύνοψις τῆς τετραβιβλίου τῶν Βασιλειῶν ἐν τάξει ὑπομνηστικῆς. (Χρυσόστ. ΝΓ', 341-352). — Τεμαχικῆς ὑπομνημάτων. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΘ', 688-697). — Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις εἰς τὴν τετραβιβλίον τῶν Βασιλειῶν. (Θεοδώρ. Π', 529-800). — Ὑπομνήματα πλήρη εἰς τὴν τετραβιβλίον τῶν

Βασιλειῶν. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 1080-1200).—**Βασιλειῶν** ἡ βίβλος ὠνομάσθη οὕτως, ἐπεὶ δὴ τὰ τῶ λαφ̄ συμβεβηκότα κατὰ τὸν τῶν βασιλειῶν καιρὸν ἴστωρετ. (Θεοδώρ. Π', 485).—**Τίς** ὁ συγγραφεὺς τῶν Βασιλειῶν; (αὐτ. 529).

Βασιλειῶσης, εἰς τὸν πρώτων αἰρετικῶν τῶν καλουμένων *Γνωστικῶν*, καὶ διαδόχων Σίμωνος τοῦ Μάγου. (Διατρυ. Ἀποστῶλ. Α', 925).—**Τεμάχιαι** ἐκ τῶν ἐξηγητικῶν αὐτοῦ. Περὶ τῶν κολαζομένων ἐν τῷ Μαρτυρίῳ. (Εἰρην. Ζ', 1265).—**Συνέγραψε** περὶ δικαιοσύνης. (αὐτῶθ. 1268).—**Ὁ υἱὸς Βασιλείδου Ἰσίδωρος,** καὶ οἱ κληθέντες *Βασιλειδιανοί.* (αὐτῶθ. 1268-1321).—**Περὶ τῶν συγγραψῶν αὐτοῦ.** (Ἀγρίππ. Κόστωρ Ε', 1269).—**Οἱ Βασιλειδιανοὶ αἵτιον** τῶν πέντων τὸν ρόβον ἐδέχοντο. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 972).—**Ἐγκράτειαν** ἀπὸ γάμου ἐδίδασκον ἀντιθέτως τοῖς ἀμφι Οὐαλεντινῶν, γάμψ εὐαρεστωμένοι; δικαιολογίαι αὐτῶν περὶ ἀγαμίαις, καὶ περὶ τῶν τριῶν τάξεων τῶν εὐνοούχων. (αὐτῶθ. 1097-1212. Ἔθνα καὶ γινώμμαι φιλοσόφων περὶ γάμου καὶ ἀγαμίαις).—**Γί** περὶ μαρτυρίων καὶ μαρτυρίου ἐδίδασκον. (αὐτῶθ. 1292).—**Πραγματεία** περὶ μαρτυρίου, καὶ τοῦ πιστεύειν ἀληθεῖς ἠ ψεύδει. (αὐτῶθ. 1213-138).—**Βασιλείδης;** ὁ αἰρετικὸς, Ἀλεξάνδρου ἐκ τῶ γένου. (Εἰσιβ. Κ', 316 κ. ἑ. Περὶ τοῦ τίνες κατ' ἐκεῖνο καιρῷ γεγονῆσι ψευδανύμου γινώσεω; ἀρχηγοί).—**Βασιλείδης,** Οὐαλεντινὸς καὶ Μαρκίαν τοὺς ἀγγέλους ἐδέχοντο δύνασθαι δημιουργεῖν. (Ἀθην. ΚΖ', 192).—**Ἐλεγον** ἐλθεῖν τὸν Κύριον, ὡς διὰ σωλῆνης ὕδωρ, προσελθόντα διὰ τῆς ἀρχάντου καὶ ἀπειρογάμου Μαρκίαις. (ΚΗ', 516).—**Βασιλείδης,** δυσάνωμος αἰρετικὸς, δεινότατος τὸν τρόπον ἀσελγείας καταγγέλλων (διὰ τὴν ἀγαμίαν). Περὶ τῶν δυσωνύμων Γνωστικῶν (Κύριλα Ἱεροσολ. ΛΓ', 565).

Βασιλείδης καὶ *Βασιλειδιανοί,* τετάρτη αἴρεσις ἀπὸ Χριστοῦ, ἀπὸ Βασιλείδου τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν κληθέντες; ὑπὸ τίνος καὶ πῶς ἐδιδάχθη. (Ἐπιρῶν. ΜΑ', 308).—**Λόγοι** αὐτοῦ καὶ δόγματα. (αὐτῶθ. 309).—**Δοκῆσαι** περηνότα ἐδόξαζε τὸν Χριστόν. (αὐτῶθ. 313).—**Ἐπιτρέπει** τὰς ἀσελγείας. (αὐτῶθ. 312-313).—**Ἄνατρέπει** τὸν περὶ μαρτυρίου λόγον. (αὐτῶθ. 313).—**Μόνους** τοὺς περὶ αὐτὸν ἤγετο ἀνθρώπων, τοὺς δὲ λοιποὺς ὅς καὶ κύνας. (αὐτῶθ. 313).—**Τὴν διδασκαλίαν** αὐτοῦ κρύ-

πτειν ἤθελε, καὶ ὀλίγοις κοινωρεῖν. (αὐτῶθ.).—**Ἀρχὴν** ἐθεώρει καὶ δύναιεν τὸ Ἀβρααμ, ὃ φέρει ἀριθμὸν ΤΞΕ', ἐξ οὗ καὶ οἱ τῆς οὐρανοί. (αὐτῶθ. 316).—**Κατ'** αὐτοῦ ἔγραψεν ὁ μακάριος Εἰρηναῖος ὁ τῶν ἀποστόλων διαδόχος. (αὐτ. 316-320).—**Θεοδώρητος** περὶ τῆς αἰρέσεως Βασιλείδου, καὶ ἐπι' Ἀγρίππας Κόστωρ καὶ Ὀριγένης ἔγραψαν κατ' αὐτοῦ. (ΠΗ', 348-349).

Βασιλείδης μάρτυς, καὶ ἡ περιβόητος Ποταμίαινα. (Εὐσέβ. Κ', 532).

Βασιλείος, πατὴρ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τὸ μέγα παρὰ πᾶσιν ὄνομα. Παντὸς γὰρ κρατῶν ἀρετῆ, παρὰ τοῦ παιδὸς καλῶνται μόνου τὸ πρωτεῖον ἔχειν. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 505).

Βασιλείος ὁ Μέγας, Καισαρείαις Ἐπίσκοπος, υἱὸς Βασιλείου καὶ Ἐμμελίας. Ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἡλικίας μέχρι γῆρας; ἡ τοῦ σώματος ἀσθένεια ἐπέκιδευσεν αὐτόν. (ΑΒ', 737).—**Τὴν** ἀσθένειαν αὐτοῦ ἀνελεύσῃ ἡ περὶ τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν ταρχηγ; λύπη. (αὐτῶθ. 589).—**Φύσει** εὐκόλος; ἦν πρὸς λήθην; ἐγένετο δὲ αὐτῷ καὶ τὸ τῶν ἀσχολιῶν πλῆθος, ἐπιτεῖνον τὴν ἐκ φύσεως ἀρῶστίαν. (αὐτῶθ. 404).—**Οὐ** διέλειπε στάζον δάκρυον ὑπὲρ τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ. (αὐτῶθ. 748-749).—**Εἰς** τὸ δημόσιον οὐκ ἠρέσκετο ἀπέφευγε τὴν ἐπίδειξιν. (αὐτῶθ. 768-777).—**Ακνοθάειν** τοὺς πάντας ἐσπούδαζεν, ὡς τὰ φυτὰ τῆς χώρας, ἡ ὡς πολίτην τῆς οἰκουμένης. (αὐτῶθ. 272).—**Τὸ** συνεχῶς κρύπτεσθαι ἤγετο ἐν τοῖς πρώτοις ἀγαθοῖς. (αὐτῶθ.).—**Ἐδόκει** ἐκυτῷ πολλῶ κατώτερος, ἡ ὅταν τοῖς ἄλλοις. (αὐτῶθ. 245).—**Ἐκινεῖτο** ὀλίγον τοῖς αὐτῷ συμβαίνουσι, πλεῖον δὲ τοῖς τῷ Θεῷ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ. (αὐτῶθ. 552).—**Ἐθυμάζε** πῶς τοσοῦτον ἐπόθου αὐτὸν οἱ ἴδιοι, ὅταν μικρὸν τι αὐτῶν ἀπεχώρει. (αὐτῶθ. 245).—**Μικρὸν** καὶ ταπεινὸν ἐπέλει ἐαυτόν. Ἡμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, λέγει, μικροὶ μὲν καὶ ταπεινοί; οἱ αὐτοὶ δὲ αἰεὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι, οὐδέποτε ταῖς μεταβολαῖς τῶν πραγμάτων συνδιετίθημεν. (αὐτῶθ. 937).—**Ἀγαπητῆ** ἦν αὐτῷ ἡ πτωχεία. (αὐτ. 661).**Χρυσὸν** οὐδέποτε ἐκτίσασα; οὐ λείπεται ἐπαίνων τὴν πενίαν. (αὐτῶθ. 343-349. 236-237).—**Παυλίον** καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ὡς ἀδελφοὺς καὶ οἰκείους ἐν πίστει ἤγετο. (αὐτῶθ. 785).—**Οὐδένα** κατηγόρει, ἀγάπην μετὰ πάντων ἐβούλετο εἶχειν. (αὐτῶθ.).—**Πάντοτε** ἐπα-

θόμεναι γενέσθαι διαλλακτής. (αὐτόθ. 953). — Οὐδεις ἐν αὐτῷ φθόνος κενώκει. (αὐτόθ. 260). — Τὸν σοφὸν ἀνδρα φίλον ἡγεῖτο, καὶ μακρὰν οἰκοῦντα, καὶ μηδέποτε αὐτῷ δραθέντα. (αὐτόθ. 417). — Πολλοὶ ἐξ ὅχου ἀνδράσι συνεδέθη, γυνώσκας αὐτοῦ ἐξ ἀκοῆς. (αὐτόθ. 461). — Οὐδέποτε ἐν τῇ φιλίᾳ ψευσαμένος ἠλέγχθη. (αὐτόθ. 1008). — Ἐμμετα Ἀλέξανδρον, ὅστις τὸ ἕτερον οὗς τῷ διαβηλλομένῳ ἐτήρει. (αὐτόθ. 88). — Διὰ τῶν ἐπτά ἐβδομάδων τῶν νηστεῶν ἀδικεῖσθαι τὸ Εὐαγγέλιον ἐκήρυττεν. (αὐτόθ. 1133). — Οὐδέποτε ἰδιόχουσα ἦν αὐτῷ φιλονεικία· οὐδὲ ἐπολυπραγμάνει τὰ τῶν ἄλλων ἐγκαλήματτα. (αὐτόθ. 616). — Τὴν φιλικυτικὴν εἶπει μακρῶ ταῖς ψυχῆς ἐξέβληθεῖσθαι εἰς ἀνὴρ ἀνελεῖν οὐχ οἷός τε, οὐδ' ἐπιστολὴ μίαν, οὐδὲ χρόνος βραχύς. (αὐτόθ. 616). — Πολλοὶ αὐτῷ φίλοι καὶ γνωστοὶ ἐν τῇ πεντηκ. (αὐτόθ. 321-324). — Ἐτοίμων ἦν τῶν καταδιωκομένων καταφύγιον. (αὐτόθ. 941). — Αἰδεῖται ἐκείνους οἱς καταφεύγουσιν αὐτῷ οὐκ ἠδύνατο παραστῆναι ὅσα ἐβούλετο. (αὐτόθ. 941). — Ἐμειότευε μετὰ τῶν πολιτῶν. (αὐτόθ. 1016). — Ἐλευθέριος ὑποχωρεῖ καὶ ταυτὸν ἡγεῖται τὸ ἐν τῇ φιλίᾳ νικᾶν καὶ νικᾶσθαι. (αὐτόθ. 421). — Τὴν φιλίαν μετ' ἄλλων ἀρετῶν εἶχεν. (αὐτόθ. 461). — Πολλοὺς ἠγάπησεν ἀπὸ πρώτης ἡλικίας μέχρι γήρωσ. (αὐτόθ. 1005). — Τὰς περὶ τῶν φίλων ἀδικίας τῷ χρόνῳ ἐξέριπτεν. (αὐτόθ. 300). — Ἐδιδάχθη τὰ εὐσεβῆ διδάγματα παρὰ τῆς τίτης καὶ μάμμης αὐτοῦ Μακρίνης τῆς περιβοήτου. (αὐτόθ. 752). — Οὐδέποτε οὐδεις αὐτῷ λόγος τῇ πίστει ἐναντιῶς εἰς τὸν νοῦν εἰσῆλθεν. (αὐτόθ.). — Κατηγορεῖται ὅτι τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς προτιμᾷ. (αὐτόθ. 937). — Ἡ περὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος διδασχὴ αὐτοῦ κατηγορεῖται παρὰ τοῦ Εὐσταθίου Σεβασταίου. (αὐτόθ. 848). — Φοβεῖται μὴ τις τῶν αἱρετικῶν κακοῦργος τοῖς ἑαυτοῦ συγγράμμασι τὸ ὄνομα αὐτοῦ παραγράφως ἐξέβαλεν. (αὐτόθ. 300). — Οἱ Ἀνόμοιοι πόλεμον αὐτῷ εἶχον. (αὐτόθ. 781). — Κτηνορικά τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ διαβολαί. (αὐτόθ. 685). — Σίχην κρείττον φησὶ. (αὐτόθ. 213). Ἀλλ' ἀπέσπασεν αὐτὸν ἡ ἀγάπη, καὶ ἐξήγειρεν δ' τοῦ Ἀμφιλοχίου ἔρωσ. (αὐτόθ. 216). — Ἐμάνοντο κατ' αὐτοῦ οἱ Πνευματομάχοι. (αὐτόθ. 112). — Κρύφα τὴν πίστιν οὐ καταλείπει ὑπ' ἐκείνων πολ-

μεῖσθαι, ἐνόσθ αὐτῷ πολεμοῦσιν. (αὐτόθ.). — Νεωτεριστῆς καὶ καινοτόμος παρὰ τῶν Πνευματομάχων καλεῖται. (αὐτόθ. 88). — Ἐδυτοῦρ κρινεν ὀρῶν χωρεπισκόπους τινὰς χροῖμασι βουλομένους χειροτονεῖσθαι. (αὐτόθ. 387).

Βασιλείου αὐτογράφου βιογραφία. (αὐτόθ. 820-833). — Ὁμιλοῦντα περιεκόλου ἀτόν τινες καθέσθαι βουλομένοι λόγου ἢ ῥήματος πρὸς κατηγορικῶν. (ΑΑ', 605). — Τὰς ἑαυτῶν πλάνας Βασιλείῳ προσέπλαττον. (αὐτόθ. 689). — Διὰ τί ἔγραψεν ἠθικά ἐξ ὅλης τῆς Καινῆς Διαθήκης. (αὐτόθ. 689-692). — Ἠθικά. (αὐτόθ. 692-869). — Ἐπιστολαὶ αὐτοῦ. (ΑΒ', 220-1112).

Βασιλείου σπουδαί. (αὐτόθ. 220 κ. ε.). — Ἀπραγμοσύνη αὐτοῦ. (αὐτόθ. 224-235). — Προτροπὴ εἰς Γρηγόριον Ναζιανζηνὸν ἐπὶ τῷ συνηγορεῖν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. (αὐτόθ. 244, 341-344, 381-384, 436-437).

Βασιλείου πρὸς Ἰουλιανόν, καὶ Ἰουλιανὸς πρὸς Βασιλείου, περὶ ἀπικιτήσεως χριστοῦ κτλ. (αὐτόθ. 340-348). — Βασιλείου Ἀθανάσιον τὸν Μέγαν ἐπικινῶν. (αὐτόθ. 424-428, 429-433). — Βασιλείου πρὸς τοὺς ἐν Δύτει ἐπισκόπους ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἐκκλησιῶν. (αὐτόθ. 472-484).

Βασιλείου οἰκοδομαί, καὶ τίς εἰ σκοπὸς αὐτῶν. (αὐτόθ. 485-489). — Περὶ τῆς ἐπισκοπῆς καὶ ἀρχιερατείας Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ. (αὐτόθ. 497-504). — Βασιλείου ὑπὸ εὐνοῦχων ἐν λουτρῷ ἐνοχηθῆεις ἔγραψεν τῇ κυρίᾳ. αὐτῶν αἱρετικῆ οὐσῆ, Σιμπλικίᾳ παραπονούμενος. (αὐτόθ. 529-532). — Βασιλείου ἀπολογίαι καὶ τὰ κατ' αὐτὸν πρὸς Εὐσταθίου Σεβαστηνόν. (αὐτόθ. 820-833). — Βασιλείου ταπεινώσις ἐν πολλοῖς. (αὐτόθ. 497 κ. ε.). — Βασιλείου ἔκθεσις ταρχῶν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἐκκλησιῶν, καὶ πρόσκλησις δυτικῶν ἐπισκόπων. (αὐτόθ. 900-912). — Παραπονεῖται ἐπὶ τῇ ὑπουλόγητι πολλῶν. (αὐτόθ. 912-924). — Ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς συμμάχου. (αὐτόθ. 1004). — Πρὸς Λιβάνιον. (αὐτόθ. 1077, 1100). — Πρὸς καλλιγράφον στρεβλοῦς ποιοῦντα τοὺς στίχους. (αὐτόθ. 1077). — Πρὸς Ἀπολλινάριον. (αὐτόθ. 1100-1108). — Βασιλείου κωνόνες ἐγδοῆκοντα καὶ τέσσαρες, δηρημένοι εἰς τρεῖς τμήματα. (Α', ΑΒ', 664-684. — Β'. αὐτόθ. 716-732. — Γ'. αὐτόθ. 793-808). — Ὁμολογίαι πίστεως

Βασιλείου πρὸς Ἰουλιανόν. (αὐτόθ. 1100). —

Ἄπαντα Βασιλείου εἰς τόμους δ'. (ΚΘ'-ΛΒ').

Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς πρὸς Βασιλείου. Ἄνωρωπε τοῦ Θεοῦ και πιστὴ θεράπων, και οἰκονομει τῶν ταῦ Θεοῦ μυστηρίων και ἄνερ ἐπιθυμιῶν τῶν τοῦ Πνεύματος κ. ἔ. (ΑΒ', 785).

Ἐπιτάφιος εἰς τὸν Μέγαν Βασιλείου. (Γρηγ. Ναζ. Α', 493-605). — Ἐκ τε πατρὸς και μητρὸς λαμπρὸν εἶχε τὸ γένος. (αὐτόθ. 496). — Ἀρετῆς ἐμπλοεὶ στήλαι ἦσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. (αὐτόθ. 500). — Βασιλείος ἐν τῇ Καιτιραεὶ ἐσπούδασε πρῶτον. (αὐτόθ. 512). — Ἰερὺς ἦν χριστιανός, και πρὸ τῆς ἱερουπόλεως. (αὐτόθ. 512). — Ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἐντεύθεν, και ἐκεῖθεν εἰς Ἀθήνας πέμπεται. (αὐτόθ. 513). — Ἐνταῦθα εὐθὺς τοῖς πολλοῖς αἰδέσιμος ἐγένετο, ἐξ οὗ τὸν κοινὸν νόμον, δε τοῖς νεωπτι ἐπιδημοῦσιν ἐτελεῖτο, διέφυγεν. (αὐτόθ. 517). — Πολλῶ κατωτέρως ἢ ὅσον ἠλιπίεν, εὔρε τὰς Ἀθήνας, και ἐδυσφόρει. (αὐτόθ. 517-520). — Ἐνταῦθα τῇ; Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ φιλικὴ ἡ ἀρχὴ ἐγένετο. (αὐτόθ. 517). — Φιλίκα αὐτοῦ και Γρηγορίου ὁπόσον στενὴ ἦν. Περιγραφε αὐτῆς. (αὐτόθ. 520-521). — Πάντα τὰ εἰδη μετήλθε τῆς παιδεύσεως. (αὐτόθ. 525).

Ἄστρονομίαι και Γεωμετρίαι ἐσπούδαται. (αὐτόθ. 528). — Ἰατρικὴ εἰς ἐξίν ἀρίετο. (αὐτόθ.). — Χωρισμὸς αὐτοῦ ἀπὸ Γρηγορίου, και ἐξ Ἀθηῶν ἀναχώρησε. (αὐτόθ. 528). — Πρεσβύτερος χειροτονεῖται. (αὐτόθ. 533). — Γενομένης διχοφρεῖς αὐτοῦ πρὸς Εὐσέβιον ἐπίσκοπον Καισαρείας ἀνεχώρησεν εἰς Πόντον. (αὐτόθ. 533). — Ὅποιον ἐδειξε ζῆλον, ὅτε ἡ τοῦ Ἀρείου ἐφάνη ἀρεσις. (αὐτόθ. 536).

Πυθόμενος τοὺς Ἀρεικνοὺς τὸν πόλεμον εἰς Καισαρείαν ἐπενεγκεῖν μέλλοντας, ἐπαέρχεται ἐκ τῆς εἰς Πόντον φυγῆς. (αὐτόθ. 537-540). — Πῶς πρὸς Εὐσέβιον φέρεται. (αὐτόθ. 540). — Ἀθροίσας εἰς ἐν τοὺς πτωχοῦς, τροφῆς αὐτοῖς διένειμεν. (αὐτόθ. 544). — Ἀποθαλόντο; Εὐσέβιον, διάδοχος αὐτοῦ γίνεται. (αὐτόθ. 545). — Πῶς πρὸς Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνὸν διάκειται. (αὐτόθ. 548 κ. ἔ.). — Ὑπερ τῆς καθολικῆς πίστεως Μόδεστον τὸν ὑπαρχρον ἀντικρούει. (αὐτόθ. 559). — Πῶς διελέχθη πρὸς αὐτόν, και ὅσον ὁ ὑπαρχρος ἐθύμασεν. (αὐτόθ. 560). — Ὅπως κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφρνεῖων προσηνήχθη τῷ βασιλεὶ Οὐζλεντι εἰς τὸ

ἱερὸν εἰσελθόντι, και συνεκκλησιασθέντι αὐτῷ. (αὐτόθ. 561). — Ὅποιον τι τῷ βασιλεὶ και τῷ ὑπάρχει συνέβη κατόπιν. (αὐτόθ. 564). — Ἀντίκρουσις αὐτοῦ πρὸς δικατῆν βιαζόμενον γυναικα εἰς γάμου κοινωνίαν ἔλθειν ἀπαίρεσεν. Πόλεμος τῶν ἐπισκόπων κατ'αὐτοῦ. (αὐτόθ. 568-569).

Ῥῆτωρ ἐν ῥήτορσι, φιλόσοφος ἐν φιλοσόφοις. (αὐτόθ. 512). — Οὐδὲν; βασιλεὺς ἦν φιλοχρηστότατος και μισοχριστιότατος, και δύο τὰ μέγιστα ταῦτα νοσῶν ὁ μετὰ τὸν διώκτην διώκτης, και μετὰ τὸν ἀποστῆτην, οὐκ ἀποστῆτης ἦν, οὐδὲν δὲ ἀμείνων χριστιανός, μέλλον δὲ χριστιανῶν τῷ εὐσεβιστῶν μέρει και καθαρῶτάτῳ, και προσκυνητῇ τῇ; Τριάδος, ἦν δὴ μόνην εὐσεβείην ἐγὼ κελῶ, και δόξαν σωτήριον. (αὐτόθ. 536-537). (α)

Βασιλείου κηδεμονίαι και προστασίαι περὶ τὴν Ἐκκλησίαν, εἰ και τῆς καθέδρας εἶχε τὰ δευτερετα. (αὐτόθ. 541). — Φιλανθρωπία και φιλανθρωπικὰ σκηνώματα, και καινὴ πόλις αὐτοῦ. (αὐτόθ. 577). — Θεραπεία τῶν νοσοῦντων. (αὐτόθ. 580). — Κατηγόρου ὡς ἐλαττώματα τὰς μεγάλας αὐτοῦ ἀρετῆς. (αὐτόθ.). — Συγγράμματα τοῦ Βασιλείου και περὶ τῆς ἀναγωγῆς αὐτῶν. (αὐτόθ. 584-585).

Σύγκρισις Βασιλείου πρὸς τοὺς θεοφιλεῖς ἄνδρας τῆς Παλκίας Διαθήκης. (αὐτόθ. 589). — Βασιλείου πολλοὺς ἀν ἰδοῖς ἄχρη τοῦ θρωμένου τοὺς ἐν ταῖς σικίς (ἡ σκηναῖς) ἀνδριάντας. (αὐτόθ. 600). — Πρὸς τοὺς Βασιλεῖν ἐγκαλοῦντας. Τί φήσουσιν ἡμῖν οἱ τὸν τύρον ἐγκαλοῦντες ἐκείνῳ και τὴν ὀρνύν, οἱ μικροὶ τῶν τηλικούτων κριταί, και τῷ κανόνι τοὺς οὐ κανόνες προσάγοντες; τουτέστι κανονίζει αὐτόν, και ὀρθοῦν βουλομενοι, αὐτοὶ ἀνῶρθωτο. (αὐτόθ. 580).

Τοιαῦτα μὲν ὁ θεῖος Γρηγόριος ἐν τῷ ἐπιτάφῳ Βασιλείου. Ταδε δὲ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν και ἐπῶν αὐτοῦ.

Εὐσέβιος ὁ Καισαρείας οὐκ ἐδέχθη Βασιλείου πρεσβύτερον ὄντα ἐν τῇ Συνόδῳ. Γράφει πρὸς αὐτὸν Γρηγόριος παραπονοόμενος διὰ τοῦτο, και εὐσεβιστῶς καθυπτόμενος τοῦ Εὐσέβιον. (ΑΖ', 49-52). — Πρὸς Βασιλείου περὶ τοῦ μὴ ἀγανακτεῖν ἐπὶ τῇ ἐπιφρεῖς Εὐσέβιον

(α) Ἐνεῖθεν δῆλον, ὅτι οὐκ ἦν ἐπίσκοπος ἐπὶ Ἰουλιανῶ, ἀλλὰ μετὰ τὸ βασιλεῖσαι Οὐδὲν προχειρίζεται ἐπίσκοπος. (αὐτόθ. 536).

Τοιαῦτα μὲν ὁ θεῖος Γρηγόριος ἐν τῷ ἐπιτάφῳ Βασιλείου. Ταδε δὲ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν και ἐπῶν αὐτοῦ.

Εὐσέβιος ὁ Καισαρείας οὐκ ἐδέχθη Βασιλείου πρεσβύτερον ὄντα ἐν τῇ Συνόδῳ. Γράφει πρὸς αὐτὸν Γρηγόριος παραπονοόμενος διὰ τοῦτο, και εὐσεβιστῶς καθυπτόμενος τοῦ Εὐσέβιον. (ΑΖ', 49-52). — Πρὸς Βασιλείου περὶ τοῦ μὴ ἀγανακτεῖν ἐπὶ τῇ ἐπιφρεῖς Εὐσέβιον

(α) Ἐνεῖθεν δῆλον, ὅτι οὐκ ἦν ἐπίσκοπος ἐπὶ Ἰουλιανῶ, ἀλλὰ μετὰ τὸ βασιλεῖσαι Οὐδὲν προχειρίζεται ἐπίσκοπος. (αὐτόθ. 536).

(α) Ἐνεῖθεν δῆλον, ὅτι οὐκ ἦν ἐπίσκοπος ἐπὶ Ἰουλιανῶ, ἀλλὰ μετὰ τὸ βασιλεῖσαι Οὐδὲν προχειρίζεται ἐπίσκοπος. (αὐτόθ. 536).

κ. ε. (αὐτόθ. 53).—'Επιστολῇ Ἀμφιλοχίῳ περὶ ἀποστολῆς λαχάνων, καὶ ὅτι δεξιούται τὸν μέγαν Βασίλειον. (αὐτόθ. 60-61).—'Επιστολῇ Γρηγορίου πρὸς αὐτὸν, ἐν ἧ βασιλεύει ὅτι οὐ φυλάττεται τὰς τῶν πολλῶν καὶ γλώσσας καὶ δόξας, καὶ ὅτι Γρηγόριος ἐπισηκοπὴν οὐ δέχεται. (αὐτόθ. 81-84).—'Επιστολῇ Γρηγορίου πρὸς τοὺς ἐν Καισαρείᾳ, ἐν ἧ ἐπικινεῖται ὁ Βασίλειος, καὶ προτείνεται ἐπίσκοπος. (αὐτόθ. 84-85).—'Ἐτέρᾳ πρὸς Εὐσέβιον Σχμοσάτων, καὶ ἐπισκόπου περὶ ἐκλογῆς Βασιλείου εἰς ἐπίσκοπον Καισαρείας. (αὐτόθ. 88-93).—'Επιστολαὶ συγχαρητήριαι πρὸς Βασίλειον ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ εἰς τὸν ὑψηλὸν θρόνον τῆς Καισαρείας. (αὐτόθ. 93-104, 113-120).—'Επιστολῇ πρὸς Γρηγόριον Νύσσης περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Βασιλείου. (αὐτόθ. 140-141).—Περιγραφή τῆς φιλικῆς Βασιλείου καὶ Γρηγορίου ἐν Ἀθήναις.

Καὶ γὰρ με κα τοῦτ' εὐ πεποιήκει Θεός.
 Συνῆψεν ἀνδρὶ τῷ σοφωτάτῳ φέρων,
 Μόνῳ βίον τε καὶ λόγον πάντων ἀνω.
 Τίς οὗτος; ἢ γνώσεθε βροδίως Μαν.
 Βασίλειος ἦν, τὸ μίγ' ὄφελος τοῦ νῦν βίου.
 Τοῦτον λόγου τε καὶ στήγης, καὶ σκευμάτων
 Κοινῶν εἶχον, εἴ τι δεῖ καὶ κομμάσαι,
 Ξυνωρίς ἦεν οὐκ ἄσημος Ἐκκλησίᾳ.
 Τὰ πάντα μὲν δὴ κοινά, καὶ ψυχὴ μία,
 Δυσὶν δέουσα σωματῶν διάστασις.

(αὐτόθ. 1044-1045).

'Αναχώρησις Βασιλείου ἐξ Ἀθηνῶν καὶ λύπη Γρηγορίου. (αὐτόθ. 1046).—'Αποχώρησις Βασιλείου εἰς Πόντον. (αὐτόθ. 1053-1055).—Περὶ ἐτάφῳ καὶ Βασιλείου. (αὐτόθ. 1452-1477).—'Επιτάφιον ἐπιγράμμα εἰς Βασιλείου. (ΑΗ', 72-75).

'Αθανάσιος Ἀλεξανδρείας περὶ Βασιλείου. 'Ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ τῶν μοναζουσῶν τῶν ἐν Καισαρείᾳ ἐδήλωσας, ἐμαχθὼν δὲ παρὰ τοῦ ἀκηρητοῦ ἡμῶν Διανίου, ὡς λυπουμένων καὶ ἀνοσηταμένων αὐτῶν τῷ ἀκηρητῷ ἡμῶν Βασιλεῖω τῷ ἐπισκόπῳ σὲ μὲν ἀπεδεξάμεν δηλώσαντα, αὐτοῖς δὲ τὰ πρέποντα δεδήλωκα, ἵν' ὡς τέκνα ὑπακούωσι πατρί, καὶ μὴ ἀντιλέγωσι, οἷς αὐτὸς δοκιμάζει. (ΚΤ', 1168).

'Ἐγκράτεια Βασιλείου. Εἴρηται τοίνυν τῷ ἐγὼ Βασιλεῖω τῷ ἐπισκόπῳ Καισαρείας Καππαδοκίας· Καὶ γυναικὰ ἀγνοῶ, καὶ παρθένας

οὐκ εἰμί. Τοσοῦτον ἐγίνωσκε μὴ ἐν τῇ σωματικῇ μόνῃ ἀποχῇ τῆς γυναικὸς τὸ δῶρον τῆς παρθενίας κατορθοῦσθαι, ὅσον τῇ τῆς ψυχῆς ἀγιοσύνῃ καὶ καθαρότητι, ἣ τῷ φῶδι Θεοῦ κατορθοῦσθαι πέφυκεν. (ΚΗ', 880).

Γρηγόριος Νύσσης ὁ κατὰδελορος Βασιλείου. Οὐκοῦν ὁ ὑψηλότερος λόγος τῆς προχείρου διακονίης ἀμωδιώτερος, ὁ κελεύων τοὺς τὸν ἐλεύθερον βίον μετιόντας δι' ἀρετῆς, καὶ τὸν ἐξωθεν τῆς παιδείσεως πλοῦτον περσεύειν, ὡς οἱ κατὰ τὴν πίστιν ἀλλόφυλοι καλλωπιζονται. Τὴν τε γὰρ ἠθικὴν καὶ φυσικὴν φιλοσοφίαν, γεωμετρίαν τε καὶ ἀστρονομίαν, καὶ τὴν λογικὴν πραγματείαν, καὶ πάντα ὅσα παρὰ τοῖς ἐξῶ τῆς Ἐκκλησίας σπουδάζονται, κελεῖει ὁ τῆς ἀρετῆς καθηγούμενος παρὰ τῶν τοιαῦτα πλουτούντων ἐν Αἰγύπτῳ λαθόντα λόγῳ χρησέως ὑποδέξασθαι, ὡς ἐν καιρῷ χρησιμεούντων, ὅταν δέη τὸν θεῖον τοῦ μωτηρίου καὶν διὰ λογικοῦ πλοῦτου καλλωπισθῆναι.

Οἱ γὰρ τὸν τοιοῦτον ἐκντοῖς θησαυρίζοντες πλοῦτον, προσάγουσι τῷ Μωῦσει περὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου πονουθὶ τὸ παρ' ἑαυτοῦ ἕκαστος, πρὸς τὴν τῶν ἀγίων κατασκευὴν συνεισφέρων· ὁ δὲ καὶ νῦν ἐστὶν ἰδεῖν γινόμενον. Πολλοὶ τὴν ἐξῶ παιδείαν τῇ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίᾳ, καθάπερ τὸ δῶρον, προσάγουσι, οἷος ἦν ὁ μέγας Βασίλειος, ὁ καλῶς τὸν αἰγύπτιον πλοῦτον ἐμπορευσάμενος, κατὰ τὸν τῆς νεότητος χρόνον, καὶ ἀναβίεις τῷ Θεῷ, καὶ τῷ τοιοῦτῳ πλούτῳ κατακοσμητῆς τὴν ἀληθῆ τῆς Ἐκκλησίας σκηνήν. (ΜΔ', 360).—'Ἐ Βασιλείου Ἐκκήμενος κεκρατήσω, περὶ τῶν κατὰ τὴν κοσμογονίαν αὐτῷ φιλοσοφηθέντων, καὶ μόνης τῆς θεοπύτου Διαθήκης τὰ δευτερεῖα φερέσθω· τὰ δὲ ἡμέτερα ὡς ἐν γυμνασίῳ κ. ε. (αὐτόθ. 68).—Βασίλειος ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης, καὶ σφοδρὸς κατὰ τῶν ἀλλοφύλων τῆς πίστεως ἀγιοσύνης, ὁ μέγας τοῦ Πνεύματος ὁπλίτης, ὁ τὴν ἀποστολικὴν πανοπλίαν ἐνδεδυκὸς, καὶ τῷ θυρεῷ κτηρησαλιμένος τῆς πίστεως· τό τε ἀμυντικὸν ἔπλον, τὴν τοῦ Πνεύματος λέγω μάχαιραν, αἰεὶ πρόσκλόμενος. (ΜΕ', 113).—Βασίλειος παντὶ τῷ κάλλει τῆς ἀρετῆς μεκοσημένος ἦν ὑψηλὸς τῶν ὑψηλῶν ἐπικαιρέτης· ἅγιος τῶν ἀγίων θεραπευτής. (ΜΣ', 776).

'Επιτάφιος λόγος εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν τὸν

μέγαν Βασιλείον. (αὐτόθ. 788-817).—Εὐγένειαι αὐτοῦ καὶ πατρὶς. (αὐτόθ. 816).—Βασιλείου μνήμη καὶ εορτὴ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου, καὶ ἐγκώμιον εἰς αὐτόν. (αὐτόθ. 788-789).—Βασιλείος καὶ Ἐρρακίμ ὁ Σύρος τὸν μέγαν κατείδε Βασιλείον, τὸ στόμα τῆς Ἐκκλησίας, τὴν τῶν δογματικῶν χριστινῶν ἀηθῶνα καὶ ἐβηθ περὶ τῆς ἑφεζομένης περιττερῶς τῶ ὄμω τοῦ Βασιλείου. (αὐτόθ. 833).

Φιλοσόφους περὶ Βασιλείου, Γρηγορίου Νυζιγεννοῦ καὶ Ἀπολλιναρίου γράφων, παρὰ βλάθει καὶ τιμῇ καὶ τοῦ τρεῖς, πλείον δὲ τὸν Ἀπολλινάριον. Τὸν δὲ μέγαν Ἀθανάσιον ὡς παρὶν λέγει εἶναι πρὸς τοὺς τρεῖς παρὰ βλάθει μιν ἦν δὲ Ἀρειανὸς ὁ Φιλοσόφους. (ΞΕ', 628).

Βασιλείος καὶ Γρηγόριος, μόνοι ὡς ἕκ τινος Θεοῦ προνοίας, δὲ ὑπερβάλλουσαν εὐλάβειαν, οὐχ ὑπεβλήθησαν ἐξορίσει, καὶ τοι ὑπὸ Οὐάλεντος πολλῶν τῶν ἱερωμένων ἀνδρῶν ἐξοριστῶν γενομένων. (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 484).—Βασιλείου καὶ Γρηγορίου σύγγραμματα, καὶ ἐπαινοὶ ἐπὶ παιδείῃ καὶ ἀρετῇ. (αὐτόθ. 528-536.—Σωζόμ. αὐτόθ. 1332-1336.—Θεοδώρ. ΠΒ', 1160-1164).

Βασιλείος ὁ κληνὸς καὶ θεσπέσιος, ὁ διδάσκαλος τῆς ἀληθείας. (Ζηχ. Μιτυλ. ΠΕ', 1088-1128).—Βασιλείον καὶ Γρηγόριον τοὺς δύο μεγάλους φωστῆρας, τοὺς Καππαδόκας ρημί, Ἰωάννην τὸν μέγαν ἐρπαλμὸν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ Ἀθανάσιον τὸν φεινότερον ἐωσφόρον, οὓς οἱ αἰρετικοὶ καὶ καινοτόμοι οὐχ ὑπομένουσι καὶ ἔ. (Λεόντ. Βυζ. ΠΓ', 1361).—Βασιλείος ὁ μέγας καὶ οἱ ἐπαινεταὶ αὐτοῦ Γρηγόριος καὶ Ἀθανάσιος, ἔνθα περὶ ὄραν ζωῆς. (Γερμ. Πατρ. Κωνστ. ΙΗ', 97). Κρίσις εἰς τὴν Ἐξήμερον Βασιλείου τοῦ μεγάλου. (Φώτ. ΡΓ', 421).—Ἠθικοὶ λόγοι. Ἐπιστολαὶ. Ἀσκητικά. (αὐτόθ. 421-633).

Βασιλεὺς μαθητῆς Εὐσταθίου Σεβαστίας, καὶ κατήγορος τοῦ μεγάλου Βασιλείου (Βασίλ. ΔΒ', 538).

Βασιλεὺς ἐπίσκοπος Ἀγκύρας. Ἐγραψε περὶ πίστεως. (Ἀθην. ΚΓ', 765.—Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 292.—Σωζόμ. αὐτόθ. 1081).

Βασιλεὺς Σελευκείας. (ΠΕ', 9 617)—Λόγοι αὐτοῦ. (Φώτ. ΡΓ', 422-493).

Βασιλείου Κίλικος Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία. (Φώτ. ΡΓ', 76).—Βασιλείος πρεσβύτερος Κι-

λικίας, λόγος αὐτοῦ εἰς κατὰ Ἰωάννου Σκουπολίτου. (Φώτ. αὐτόθ. 376-381).

Βασιλεὺς φίλος Χρυσοστόμου στένος. Περιγραφή τῆς φιλίας αὐτῶν ζήτησις περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου, καὶ περὶ πολλῶν ἄλλων. Χρυσοστόμου λόγοι περὶ ἱερωσύνης. Εἰς (ΜΗ', 623-692).—Φώτιος τοῦτον εἶναι νομίζει τὸν φίλον τοῦ Χρυσοστόμου, πρὸς θν οἱ περὶ ἱερωσύνης λόγοι (ΡΓ', 423). Σωκράτης δὲ ὁ ἱστορικός (ΞΖ', 668) νομίζει τοῦτον εἶναι Βασιλείον τὸν Καισαρείας ὥστε τὰ περὶ τούτου, ἦγουν τὸ Βασιλείου οὗτος, ἐστὶ συγχευμένον. Κατὰ πλάτος δὲ βλέπει λόγους Χρυσοστόμου περὶ ἱερωσύνης ὑπὸ Δαροθέου Εὐελπίδου ἐν Ἀθήναις 1867. ἔνθα εὐρίσκονται ἀπάντων τῶν κριτικῶν καὶ φιλολόγων αἱ περὶ τούτου γνώμαι.

Βασιλεὺς ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, ὁ νεώτερος Ἐγραψε σχόλια εἰς τινε λόγους Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. (ΑΓ', 90-916).—Ὁ αὐτὸς ἔτερα σχόλια. (αὐτόθ. 1073-1205.—ΡΙΑ', 417).

Βασιλεὺς μητροπολίτης Νέων Πιτρῶν. (ΡΙΑ', 412-416).

Βασιλεὺς Ἀχριδηνῶν, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης. (ΡΙΘ', 929-936. 1120-1124).

Βασιλεὺς Α'. ὁ Μακεδῶν, Παιριναίσις πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Λέοντα. (ΡΖ').

Βασιλεὺς Β'. ὁ Πορφυρογέννητος. (ΡΙΖ', 13-632).

Βασίλειος, λεωφόρος, ὁδὸς, εἰς ἣν εἰσβάλλουσι αἱ ἀπὸ τῶν κ. μ. ὁδῶν, καὶ τῶν ἀγρῶν αἱ ἀτρακοὶ Ἰδετε ποῖα ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθὴ καὶ ἔ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1085).

Βασιλεῖα στοὰ, Ἀθήνητι πλησίον τῆς τοῦ Ἐλευθερίου Διὸς στοᾶς (Λεξ. Ἐδστ.).

Βασίλειος πρὸς Ὁμήρω καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ποιηταῖς. Οἱ ἔνδοξοι καὶ βασιλικοὶ ἄνδρες, καὶ οἱ δικασταὶ καὶ ἀπλόως οἱ εὐγενεῖς. (Λεξ. Ἐδσταθ.).—Βασιλεῖς. Ὅτι τῶν τὴν σφαιρῶν παιζόντων τοὺς μὲν νικῶντας βασιλεῖς ἐκάλου ὡς ἐπὶ σεμνῶματι τοῦ ἔργου, ὄνους δὲ τοὺς ἠττωμένους· ὁ δὲ ἀμάρτων καθεδεῖται, ὡς περ σφαιρῶν οἱ σφαιρίζοντες, Ὅρος δὲ δ' ἀνπερχίνηται ἀναμάρτητος, βασιλεῖς ἡμῶν. (Λεξ. Ἐδσταθ.).—Βασιλεῖς καὶ οἱ κατὰ μέρος ἄρχοντες βασιλεῖς καὶ οἰκοδεσπότης

Βασιλεῖν Περσῶν. Ὅτι μὴ βῆθη ἡμέρα εἰς τὴν αὐτῶ μεθύσεσθαι, ἐν τῇ τῶ Μίθρα ἔθου, ὅτε

και τὸ περσικὸν ὠρεχέτο· τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς
τηνικαῦτα.

Βασιλείων Περσῶν, καὶ τοῦ Σουσίου καὶ τοῦ
Αἰγυπτίου ἐξίχρησά τινα βρώματα. (Λεξ. Εὐστ.).

Βασιλέως φίλος παρὰ Πέρσας. Ἐτέρου δὲ
βασιλέως Περσῶν θεράπων ὁ καλούμενος *φιλος*,
ὡς ὁ δειπνοσοφιστὴς ἱστορεῖ, ἄλλον τρόπον
οὕτως εἶχεν· δὲ τραπέζης μὲν φησὶ οὐκ ἐκοι-
νῶναι, *χαμαι* δὲ ὑποκαθήμενος, τὸ πραδλιη-
θὲν κυνιστὶ ἐπιτεῖτο, καὶ πολλὰς διὰ τὴν τυ-
χοῦσιν αἰτίαν ἀποσπαθείας τοῦ χαμαιπετοῦς
δείπνου, βρόδοις καὶ ἱμάσιν ἀστρογλωτοῖς
ἐμακτυνοῦτο, καὶ γενόμενος αἰμόφυρτος πεσὼν
εἰς ἕδραρον, προσκύνει τὸν τιμωρησάμενον ὡς
εὐεργέτην. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βασιλεὺς βασιλείων, Κύριος κυρίων, Ἅγιος
ἀγίων, Θεὸς θεῶν, εἰς ὁ Θεὸς καὶ Κύριος πάν-
των, ὄρατῶν τε καὶ ἀοράτων. (Διον. Ἀρεοπ Γ',
969-996).

Ἐθέτω ἡ βασιλεία σου. Φύσει Θεὸς ὁ Χρι-
στὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει ἄνθρωπος οἰκονομικῶς
λέγεται βασιλεὺς, τοῦτέστιν ὡς ἄνθρωπος· διὰ
τοῦτο οἱ δίκαιοι ἐπεύχονται ἐκ αὐτοῦ· τοῦτο
ὑπάρξῃσιν· ἔτι δὲ καὶ τοῖς ἀπίστοις, ἵνα ὀρῶν-
τες καὶ πιστεύοντες εἰς αὐτὸν, οἰκεῖον ἐκῶτων
ἐξῶπι βασιλέα. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 341. 580).

Βασιλέως καὶ ἱερέως καθήκοντα. Πῶς ὁ ἐ-
πίσκοπος, ὡς τύπος Θεοῦ, ἀρχεῖ ἀνθρώπων, ἱε-
ρέων, βασιλείων, ἀρχόντων, πατέρων, υἱῶν, δι-
δασκάλων καὶ πάντων ἡμῶν τῶν ὑπηκόων.
(Διακ. Ἀποστόλ. Α', 612-6 3. 633-639.
1021. 1048).— Μὴ τίθει σεαυτὸν (βασιλεῦ),
εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ μηδὲ οὐ περὶ τούτων
ἡμῶν περκαλεῖσθαι· ἀλλὰ μέλλον πρὸ ἡμῶν
μάχθαι ταῦτα. Σοὶ βασιλεῖς ὁ Θεὸς ἐνεγεί-
ρισεν ἡμῖν δὲ τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπίστευσε.
Καὶ ὡς περὶ ὁ τὴν σὴν ἀρχὴν ὑποκλέπτων ἀν-
τιλέγει τῷ διαταξικῶν Θεῷ, οὕτω φοβῆθητι
μὴ καὶ σὺ, τὰ τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἐκῶτον ἔλ-
κον, ὑπεύθυνος ἐγκλήματι μεγάλῳ γένῃ. Ἀ-
πόδοτε γέγραπται, τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ
τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Οὕτε τοίνυν ἡμῖν ἀρχειν
ἐπὶ τῆς γῆς ἔξεστιν, οὔτε σὺ τοῦ θυμικῶν ἐξου-
σίαν ἔχεις, βασιλεῦ. Ταῦτα μὲν οὖν κηδόμενος
τῆς σῆς σωτηρίας γράφω κ. ἔ. Ὅσιος ἐπίσκο-
πος πρὸς Κωνσταντῖον. (Ἀθαν. ΚΕ', 745-748.
641).— Παρκαλῶ τοίνυν, ἐπειδὴ καὶ γέγρα-
πται· ἀ' Ἀπόκρισις ὑποπίπτουσα ἀποστρέφει

θυμὸν» Παροιμ. ΙΕ', 1.—ΙΔ', 35· καὶ «Δεκτοὶ
βασιλεῖ λογισμοὶ δίκαιοι, β' δεξάμενος καὶ ταῦ-
την τὴν ἀπολογία, ἀπόδος ταῖς πατρίσι καὶ
ταῖς Ἐκκλησίαις πάντας τοὺς ἐπιτόκους, καὶ
τοὺς ἄλλους κληρικοὺς κ. ἔ. (Ἀθαν. πρὸς 641).

Βασιλέως παρανομῶντος κακῶν πράξεων
μυήσεως. (Θεόδ. Στουδ. ΛΘ', 137). Βασιλέως
εὐλόγου βασιλεύοντος, ἐπὶ τοὺς βασιλευόμε-
νους ἀληθῆς χαρὰ περὶ τοῦ βασιλεύοντος γί-
νεται. Βασιλεὺς τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ἐμ-
προθέσμου παρόντος. (Κλήμ. Ρώμ. Β', 124-449).

Βασιλεία τιμῆς. Τοιγαροῦν μέλλον τιμῆσω
τὸν βασιλέα, οὐ προσκυνῶν αὐτῷ, ἀλλ' εὐχό-
μενος ὑπὲρ αὐτοῦ, Θεῷ δὲ τῷ ὄντι, ἀληθεῖ
προσκυνῶ, εἰδὼς ὅτι ὁ βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ γέ-
γονεν. Ἐρεῖ· οὐ μοι· διὰ τί οὐ προσκυνεῖς τὸν
βασιλέα; Ὅτι οὐκ εἰς τὸ προσκυνεῖσθαι γέ-
γονεν, ἀλλ' εἰς τὸ τιμασθαι τῇ νομίμῳ τιμῇ·
Θεὸς γὰρ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἄνθρωπος ὑπὸ Θεοῦ
τεταχμένος, οὐκ εἰς τὸ προσκυνεῖσθαι, ἀλλ' εἰς
τὸ δικαίως κρίνειν. Τρόπῳ γὰρ τινι παρὰ Θεοῦ
οἰκονομικῶν πεπίστευται. Καὶ γὰρ αὐτὸς, οὐς
ἔχει ὑπ' αὐτὸν τεταχμένους, οὐ βούλεται βα-
σιλεὺς καλεῖσθαι· τὸ γὰρ βασιλεὺς αὐτοῦ ἐ-
στιν ὄνομα, καὶ οὐκ ἄλλῃ ἐξὸν ἐστὶ τοῦτο κα-
λεῖσθαι· οὕτως οὐδὲ προσκυνεῖσθαι, ἀλλ' ἢ
μόνη Θεῷ. Τὸν δὲ βασιλέα τίμα, εἰνῶν αὐ-
τῷ, ὑποτασσόμενος αὐτῷ, εὐχόμενος ὑπὲρ αὐ-
τοῦ. Τοῦτο γὰρ ποιῶν, ποιεῖς τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ· λέγει γὰρ ὁ νόμος ὁ τοῦ Θεοῦ· «Τίμα,
υἱέ, Θεὸν καὶ βασιλέα, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀπει-
θῆ; ἦ;» ἐξίφρησις γὰρ τίσονται τοὺς ἔχθρους
αὐτῶν». Παροιμ. ΚΔ', 21. (Θεόδ. Ἀντιοχ. Γ',
1041.—Ἰγνώστ. Ε', 853).

Βασιλεῖς, κατὰ τοὺς ψευδωνύμους Γνωστι-
κοὺς βασιλεῖ δὲ νόμος ἀρχαρος. Πρῶτον μὲν,
ὅτι οὐ ποιοῦσιν ἀ βούλονται πάντα· πολλὰ γὰρ
αὐτοὺς κωλύσει, καὶ ἐπιθυμοῦντας καὶ πειρω-
μένους· καὶ ἀ ποιοῦσι δὲ, οὐχ ὡς βασιλεῖς,
ἀλλ' ὡς μαστιγία ποιοῦσι κ. ἔ. (Κλήμ. Ἀ-
λεξ. Η', 1136).—Βασιλεὺς κρατῶν τῶν ἀτόπων
λογισμῶν. (Χρυσόστ. ΞΑ', 449.—ΜΖ', 387).

Βασιλέως ἐννόμου καθήκοντα. Προσλαλὴ
Τιβερίου αὐτοκράτορος πρὸς τὴν Σύγκλητον
περὶ διαδόχου αὐτοῦ. (Θεοφύλ. Σιμοκ. ἐκδ.
Βόνην; σελ. 32-35.—Ἰω. Λυδ. περὶ τῶν ἐν
Ρώμῃ ἀρχῶν. σελ. 119-272).—Γνωστὸν, δὲ
ἱερεῖς ἦσαν τὸ πρὶν οἱ ὑστερον ἀρχόντες τοῦ

Ῥωμαίων πολιτεύματος. (Αυδός αὐτόθ. 119).

Βασιλεῖς καὶ ποιντικῆς πόθην, καὶ διὰ τὴν ἐκλήθησαν *Ποιντικὴ μίξιμος*. (Ζώσιμ. σελ. 216-217). — "Ὅτι Γρατικὸς πρῶτος ἀπεσιέσκατο τὴν ἱερτικὴν στολήν καὶ τὸ καλεῖσθαι *Ποιντικὴ*, ἀθέμιτον εἶναι Χριστιανῶ τὸ σχῆμα νομίας. (Ζώσιμ. σ. 217. — Γρηγ. Νύσσ. ΜΓ', 744).

Βασιλεῖς ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους προσγορεῖν οὐκ. (Προκλῆ. Ἰστορ. τόμ. Α'. σελ. 79. "Ἰδ. καὶ λέξ. Ἀρχιγ' ἔνθα «Βασιλεῖς αἰδεῖσθε τὴν ἀλουργίαν».

Ὅν ταῦτά βασιλευσὶ τε καὶ ἰδιώταις πρέπειν ὑπολαμβάνομεν, ὅτι μὴδὲ τῆς αὐτῆς ἀξίως ἀμρότερα. Ἰδιώτῃ μὲν γὰρ καὶ τεχνικῶς πρᾶττειν τι συγχορήσασμεν· ὃ γὰρ τὸ φανερώς βιάζεσθαι μὴ δυνατὸν, τούτῳ συγγοστών τὸ τῆς περινοίας· βασιλεῖ δὲ τοῦ δυναμίαι κρατεῖσθαι λίαν αἰσχροῦ τυγχάνοντος. ἔτ' αἰσχίον, οὐκί, καὶ ἀπρεπέστερον τὸ τέχνη κλέπτειν τὰς ἐγγειρήσεις καὶ τὰ προκείμενα. (Γρηγ. Ναζ. ΛΕ', 608).

Εἰς τὸ «Λέγω ἐγὼ τὸ ἔργον μου τῷ βασιλεῦσι. Ψαλμ. ΜΔ'. 2. Οὐκ εἶπε, ποίῳ βασιλεῖ, δηλῶν ὅτι τῷ Θεῷ τῶν ὄλων· ὡς περὶ γὰρ ὅταν λέγωμεν τὸν Ἡερσῶν βασιλέα, οὐκ ἀπλῶς βασιλέα καλοῦμεν, ἀλλὰ τὸν τῶν Ἡερσῶν προστίθεμεν, καὶ τὸν τῶν Ἀρμενίων ὁμοίως· ὅταν δὲ τὸν ἡμέτερον λέγωμεν, οὐ δεόμεθα προσθήκης, ἀλλ' ἀρούμεθα τῷ εἰπεῖν βασιλέα· οὕτω καὶ ὁ προφήτης, ἐπειδὴ περὶ τοῦ ὄντος βασιλέως ἔλεγεν, ἀρκεῖται τῷ εἰπεῖν *βασιλεῖ*. "Ὡς περὶ γὰρ *Παυτοκράτορα* εἰπόντες, οὐ δεόμεθα προσθήκης· ἐτέρως, διὰ τὸ μὴ εἶναι ἕτερον *Παυτοκράτορα*, οὕτω βασιλέα λέγοντες, οὐ δεόμεθα ἐτέρως· προσθήκης διὰ τὸ μὴ εἶναι ἕτερον βασιλέα Θεόν. (Χρυσόστ. ΝΕ, 184). — Σύγκρισις βασιλικῆς δυναστείας, καὶ πλοῦτου καὶ ὑπεροχῆς· πρὸς μοναχὸν συζῶντα τῇ ἀπαθεστάτῃ καὶ κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίᾳ. (ΜΖ', 387-392). — Βασιλεὺς γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ θυμοῦ καὶ ῥθόνου καὶ ἠδονῆς κρατῶν, καὶ πάντα ὑπὸ τοῦ νόμου ἀγων τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ ἑαυτοῦ μὴ ἄρχων οὐκ ἔστι βασιλεὺς. (αὐτόθ. 388). — Βασιλεὺς δὲ τὰς τε εἰσροχὰς κουροτέρως εἶναι κελεύων, τοὺς πλουσίους μέλλαν ἢ τὴν πενίαν ὠφέλησε· καὶ τὰ ἐναντία ποιῶν, τοὺς μικρὰ κεκτημένους ἔβλαψε. Τὸν μὲν γὰρ πλούσιον ὀλίγα ἂν βλάβησιν ἢ χαλεπότης τῶν εἰσρο-

ρῶν, τὰς δὲ τῶν πενήτων οἰκίας ὡς περὶ χειμάρρους παρατῦρι, οἰμωγῆς· τιμπλωτὰ τὰς κόμας· καὶ οὐτε γῆρας ἔλεεινὸν τοῖς εἰσπρατομένους τοὺς φέρους, οὐτε χρεῖα γυναικῶν, οὐκ ὀρρηκία πιδίων, ἀλλὰ κομᾶζοντι πάντα τὸν χρόνον, κοινοὶ τινες πολέμιοι τῇ· χάρας, ἄπερ οὐκ ἐξήνεγκιν ἡ γῆ, ταῦτα τοὺς γεωργούς· εἰσπραττόμενοι. (αὐτόθ. 390).

Βασιλεὺς ἐκπεσῶν πολλῶν μὲν ἂν δεηθείη συμμάχων, πολλῶν δὲ ὀπλιτῶν καὶ ἵππεων, καὶ ἵππων, καὶ χρημάτων, καὶ κινδύων· Καὶ μὴ ὁ θάνατος τῷ μὲν βασιλεῖ φοβερός, τῷ φιλοσοφοῦντι δὲ ἄλλοτος (αὐτόθ. 391-392).

Βασιλεῖς λαμβάνοντες καὶ τὸ τοῦ ἀρχιερέως ἀξίωμα. Καὶ γίνωσκε, φησὶν, ὡς εἰ βουληθείης εὐπειθῶς τὴν συμβουλὴν τὴν ἡμετέραν προσδέξασθαι, εὐθὺς σε καταστήσομεν ἐξ ἀφανῶν γνωρίμων, ἐξ ἀδόξων ἐντιμον· καὶ σοὶ τῆς ἀρχιερωσύνης ἐπαγγελῶμεθα τὴν ἀξίαν· Ὡς δὲ τοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξιώματος ἤκουσε (Ἡεδοῶρος ὁ μάρτυς), ἐγγελάσας μακρὸν ὁ τριτυκακίριος εἶπε· ἐγὼ καὶ τοὺς ἱερέας τῶν εἰδώλων ἀθλίους κρίνω, καὶ ὡς ματαίως πράξεις ὑπερήτας, οἰκτεῖρω. Τοὺς δὲ ἀρχιερέας ἐπὶ πλείον ἐλεῶ καὶ βελύττομι ἐπὶ γὰρ τῶν χειρῶν, ὁ μείζων καὶ πρωτοτακτῶν ἀθλίωτος· ὡς ἐν τοῖς ἀδικίοις ὁ ἀδικώτερος, ὡς ἐν τοῖς φουσίαις ὁ μέλλον ὠμός, ὡς ἐν τοῖς ἀσελάττοις ὁ ἀσελγέστερος κ. ἔ.—"Εγὼ καὶ τοῦ βασιλέως τούτου, ὡν τὸν ἄνομον συνεχῶς ὑπναγινώσκατε νόμον, ἐλεῶ, ὅτι αὐταῖς ἐν ἀνθρώποις ἀξίωμα τὸ κράτος τῆς βασιλείας ἔχοντες, τὴν τοῦ ἀρχιερέως ἑαυτοῖς προσηγορίαν ἀνέβησαν, καὶ τὴν πενήτην καὶ σκυοεινὴν πορρήραν ἐκεῖθεν ἀμύσσανται, κατὰ μίμησιν τῶν κακοδαμῶν ἀρχιερέων, ἀξιώματι φαίδρῳ σκυροπῶν περιρέοντες ἔνδυμα· ἔστι δὲ ὅτι καὶ μικρῶ βιωμῶ πλησιάζοντες, ἀντὶ βασιλείων γίνονται μέγαρι. (Γρηγόρ. Νύσσ. εἰς βίον Θεοδοῦρου, ΜΓ', 744).

Βασιλεὺς καὶ ἱερεύς· ὡς περὶ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν νόμων ἀρχόμενος· ἐμφυλῶς ἔστι νόμος· οὕτω καὶ ἱερεύς ὑπὸ τῶν θεσπῶν βασιλευόμενος, κων ἔστιν ἀρρογοός. (Ἰσίδωρ. Πηλ. ΟΗ', 976). — Ἐκεῖνον μόνον ἔγωγε βασιλέα καὶ ἡγεμόνα εἶναι· ἡγοῦμαι, ὅς ἄρξας ἑαυτοῦ τὸ ὑπῆκοον ἐπιεικῆς καὶ φιλανθρωπίως ἀνηρτήσατο· τοὺς δὲ ἄλλους τυράνους· κλητέον, τοὺς τοῖς ἐτέ-

ρων πόνους εκαυτοῖς ἡδονὰς ἀθεμίτους πορίζον-
τας. (αὐτόθ. 1:64).

Βασιλεῖς: εὐλόγηται. Ἡ τῶν βασιλευμένων περι-
τὸ θεῖον εὐλόγηται, τὴν ἐπισκόπων ἀνευλόγησαν
ἤλεγξε· καὶ ἡ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνων ὑπερβάλ-
λουσα τιμὴ τοὺς τιμαμένους ἐξέλυσε, καὶ ἡ
πολλὴ αὐτῶν φιλοτιμία τρυφῆς καὶ ἐσωτίας
τούτοις ὑπέθεσις γέγονεν· ἀλλὰ σὺ μὴ σκανδα-
λίζου· οὐ γὰρ πάντες ἐχειρώθησαν τοῖς εἰρη-
μένις πάθειν, ἀλλ' εἰσὶν οἱ σπουδάζοντες, κατὰ
τὸν ἀποστολικὸν ζῆτον χαρακτηρῶν· εἰ δὲ φαί-
νη, ὀλίγοι κομιδῆ, οὐδὲ αὐτὸς ἀρνυαίμην· ἀλλὰ
κάν τούτῳ τὴν τοῦ Σωτῆρος πρόβλεψιν ἰθυ-
μάσαιμι τοῦ φράσαντος· Ἐπολλοὶ μὲν κλητοί,
ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Ματθ. ΚΒ', 14. (αὐ-
τόθ. 1377).

Πάλαι μὲν ἡ ἱερωσύνη πεταύουσαν τὴν βασι-
λεῖαν διωρῶντο καὶ ἐσωρῶνιζε, νῦν δὲ ὑπ' ἐ-
κείνην γέγονε, οὐ τὸ οἰκεῖον ἀζῆλωμα ἀπολέ-
σασα, ἀλλὰ τοὺς ἐγγειροθέντας οὐχ ὁμοίους
τοῖς ἐπιπέτων ἡμετέραν προγόνων ἔχουσα. Ἡρώων
μὲν γὰρ εὐαγγελικὸν καὶ ἀποστολικὸν πολι-
τευομένων βίον τῶν τὴν ἱερωσύνην ἐστεμμέ-
νων, εἰκότως ἡ ἱερωσύνη τῆ βασιλείᾳ ἦν φο-
βερά, νῦν δὲ ἡ βασιλεία τῆ ἱερωσύνης μᾶλλον
δὲ οὐκ αὐτῆ, ἀλλὰ τοῖς ἱερῶσθαι μὲν δοκοῦσι,
δι' ὧν δὲ πράττουσιν αὐτὴν ὑβρίζουσι. Διό μοι
δοκεῖ καὶ ἡ βασιλεία εἰκότως ποιεῖν· οὐ γὰρ
τὴν ἱερωσύνην ὑβρίζει προφητικῆς, ἣν ἐκθει-
άζει, ἀλλ' ἐκδικητικῆς ὑβρίζουσιν, τοὺς οὐ δε-
όντως αὐτῆ χωριμένους σωφρονίζει. αὐτ. 1493).

«Βασιλεῖς· δι' ἐμοῦ βασιλεύουσι, καὶ δυνά-
σται γράφουσι δικαιοσύνην». Ἰτασί γὰρ, ὅτι,
ἀρχὴ ὄνομα ἔχει ἡ ποιεῖν δίκαιον. Περαιμ.
Η', 15.—17, 5—Δευτερον. Ε', 32-33 Οἷς τὸ
ἔργον καθίσταται ἐνομοι, τοῦτοις δῆπου καὶ
εὐ ὑπάρξει ἀκόλουθον· εὐ δὲ πράττειν κατορ-
θωθήσεται, ἡνίκα κρατύνεται ἡ εὐσεβεία, τῶν
ἐγαθῶν τὸ κρῶτον, καὶ τῶν θεῶν προπαγ-
μάτων κερῶλον, ἣν συνέστησεν ἡ ὀρθὴ περι-
τὸ θεῖον δόξαι, καὶ εἰλικρινῆς ὁμολογίαι, φῶρος
τε ὁ τοῦ Θεοῦ ἐμπροσθέντι, καὶ ἀγάπῃσι, καὶ ἡ
πρὸς τὸ ὁμόφυλον ἀγάπη τε καὶ συμπάθεια· ἐν
οἷς ἄπας ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμνεται·
ἡ δὲ ἐστὶν ἐπιστασιακὸς ἐνομος, καὶ τοῦ παντός
ὑπακόου πῶς· τὸ λυσιατελὲς ἐπιμέλεια· ὡς περ
δὴ ἐκ τοῦ ἐκνείτου τ ρωνίς ἐστι δυναστεία
αὐτόνομος ἐπὶ τὸ οἰκεῖον μόνον συμφῶρον τῷ

τυραννοῦντι ματερχομένη. (αὐτόθ. 1224).

Βασιλεῦσιν ἀρετὰ ἐπαῖνοι καὶ ἐγκώμια λο-
γογράφων καὶ ποιητῶν (Σωζῆμ. Ἐκκλ. 1στ.
Λόγος πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Θεοδοσίον τὸν
μικρὸν ΕΖ, 443—852. Ἐνθα καὶ περὶ ἐνδοξῶν
βασιλέων).

Βασιλέων ἔδρα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· ἔθος ἦν
τοὺς βασιλεῖς· ἐν τῷ ἱερατικῷ ἐκκλησιαστικῷ, κατ'
ἐξοχὴν τῶν ὀρίων τοῦ λαοῦ κεχωρισμένους. Κο-
λακείαι δὲ ἡ ἀταξίαι εἶναι τοῦτο συνιδῶν (Ἀμ-
βρόσιος) τόπον εἶναι βασιλέων ἐν Ἐκκλησίᾳ
τέτχα, τὸν πρό τῶν ὀρυφάκτων τοῦ ἱερατείου·
ὥστε τοῦ μὲν λαοῦ τὸν κρατοῦντα τὴν προε-
δρῆσαν ἔχουν, αὐτοῦ δὲ τοὺς ἱερέας προκαθη-
σθαι. Τκῦτην δὲ τὴν ἀρίστην παράδοσιν ἐπή-
νεσε Θεοδοσίος ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μετὰ ταῦτα
ἐκράτουν· καὶ ἐξ ἐκείνου νυνὶ φυλαττομένην
ὀρῶμεν. (Σωζῆμ. ΕΖ, 1496. Θεοδώρ. ΠΒ',
1236-1237).

... «Ἐχει δὲ τι καὶ πλεον ἡδ.

Τίθει γὰρ τινι χώρον ἀποκρινθῆντα φιλῶσαι
Ἀδουάν βασιλῆι θεοσιπέτοι ἐν ἱερατικῷ
Ἐνθα δ' ἐμοῦ σκηπτοῦχος ἐφῆμιος ἡθεὶ ὀνόμα
Μυστιπόλις βιβλοισιν ἐπὶ ἐπέτασεν ἀνοῦν.

(Παῦλ. Σιλεντ. ΠΓ', 2141 στίχ. 582, 5).

Ἀπέρχεται εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν ὁ βασι-
λεὺς, καὶ ἀκούει παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῆς
τοῦ μεγάλου Βασιλείου εὐχὰς πλησίον τοῦ
διακονικοῦ (Κωδ. ΡΝΖ, 93).

Βασιλεῖς ἐπινοοῦμενοι ἐπ' ἀγαθῶς ἔργοις καὶ
ἀνδρείαι. (Προκόπ. Ραζ'. ΠΖ', 2821-2825).—
Πηννηγυρικὸς εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀναστά-
σιον αὐτόθ. 2793 2895).

Βασιλεῖς τὸν ἰδιώτην οἱ ἐπὶ σκηνῆς πολλαί-
κας ποιοῦσι (Ζηχαρ. Μιτυλ. ΠΕ', 1052).
Μισθὸς ἀγαθῶν, ὅτι οὐκ αὐτῷ σοφῶ.

Ἄλλ' οἱ μὲν, τοῖς τρυφικαῖς ὑποκριταῖς εἰκά-
σοσιν, οἱ ἐπὶ μὲν τῆς σκηνῆς Ἀγαμέμνων, ἑκα-
στο: αὐτῶν, ἡ Κρῆνα, ἡ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἰσίν·
ἐξω δὲ, Πῶλος ἡ Ἀριστόδημος, ἀποθέμενοι
τὰ προσωπεῖα (Λουκ. περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συν-
δωνων 5).

Βασιλεῖς ἔχομεν, ἐπίσκοπον οὐκ ἔχομεν, ἐ-
πέθοσ ὁ λαός, ζητῶν τῆς ὀρθοδόξιας συνήθη
διδασκαλίαν (Θαλῆσ. Ἀδβζ', 1Α', 1473 κατὰ
Νεστορίου).

Ἐχέσθαι ὑπὲρ βασιλέων. Οἱ τέκτονες ἡμεῖς,
ὁ βασιλεὺς, ὡς περὶ ὀρυφῶν καὶ στάσις ἐ-

ρώντων υπάρχομεν, οὐδὲ κατὰ τῆς σῆς ἀρχῆς ἔπλον τὴν ἡμετέραν εὐχὴν κενικήκαμεν. Εὐχεσθαι γὰρ ὑπὲρ βασιλέων, οὐ κατεύχεσθαι παρὰ τῆς Γραφῆς νοουετούμεθα. Οὐδέ γε πρὸς ἑτεροδιδασκαλικῆς νόσον τὸν ὑγια λόγον τῆς πίστεως παρεκκλίνομεν κ. ἔ. (Νικηφ. Πατρ. Κωνσ. Ρ', 88 κ. ἔ.).

Βασίλεις περὶ ἐπισκοπῶν, ἐπισκόπων, ἀνακινισμῶν, καὶ περὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Κανόνες καὶ νόμοι. (Φώτ. ΡΔ', 649-697).

Περὶ βασιλέως νόμοι καὶ κανόνες. (Ματθ. Βλαστ. ΡΜΔ', 1109-1113).

Βασίλεις ἐξ ἀσῆμων βασιλεύσαντες. (Φώτ. ΡΔ', 305).

Βασίλεις ποιοὶ ἠγωνίσαντο περὶ εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν. (κυτόθ. 1225-1228).

Περὶ βασιλέως χρηστοῦ καὶ μισοπονήρου, Ἰερὰ διαβάλληκα. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΒ', 1288-1292.—ΙΓ', 513).

Περὶ βασιλέως μὴ λίχν θυμικζομένου. (ΙΒ', 1292.—ΙΓ', 513-516).—Παζ βασιλεὺς δίκαιος ἱερτικὴν ἔχειν τάξιν. Εἰρηναῖος. (ΙΓ', 513). καὶ Φίλων (κυτόθ.). Καὶ μοι δοκοῦσιν οἱ πρῶτοι βασιλεῖς ἄμα καὶ ἀρχιερεῖς γενέσθαι, δηλοῦντες ἔργοις, ὅτι χρὴ τοὺς τῶν ἄλλων δεσπόζοντας δουλεύειν τοῖς λατρεύουσι Θεῷ.

Ὅτι ἀλλοτελεῖς τὸ ἐξέναι τὸν βασιλέα εἰς πόλεμον καὶ βέλτιον διὰ μισθοφόρων καὶ δώρων τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι, ἢ δι' ἑαυτοῦ (ΙΓ', 1513).—Ὅτι χρὴ εὐχεσθαι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως. (Ἰερὰ Παράλλ. ΙΒ', 1292).

Βασίλευς τῆς δόξης. *Τίς ἐστὶν αὐτός ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;* Ψαλμ. ΚΓ', 8. Τίνας ἢ φωνῆς; τοῦ Οὐρανοῦ. (Φώτ. ΙΑ, 721-724).

Περὶ τοῦ ἐν Εὐαγγελίῳ βασιλέως, 8ς ἠθέλησε συναρκα λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. Ματθ. ΙΙΙ', 23. Ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ νυμφίος, ἦτοι ἀγγέλοις, ἢ ἀνδράσιν ἀγίοις, ὅσοι τῆς Ἐκκλησίης διδάσκαλοι. Ὑπὲρ σωτηρίας δὲ τῶν ἀμπελώνων ἢ προτροπῆ, ἵνα, τῶν πνούργων συλλαμβανόμενων δυνάμεων, αἱ δικηθεύρουσι τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκφύσεως τοῦ καρποῦ, δυναθῶσιν αἱ ἄμπελοι προκόψκει ἀπὸ τοῦ κυριζέειν μέχρι τῆς τοῦ καρποῦ τελειώσεως ὑπὸ τοῦ Θεοῦ γεωργουμένου· διὰ δὲ τὸ αὐτεῖοῦσιον δυνάμεων ἐνέγκαι καρπὸν τε καὶ μῆ. Ἡ τάχα καὶ ἀνθρωποὶ ἀλώπεκες τινες, δι' ἑτεροδόξου δριμύτητος

ἐμποδιζόμενοι τοῖς ἀρχαίμοις τρέχειν καλῶς· οὐς ἔτι μικροὺς ὄντας βρούλεται συλληφθῆναι, πρὶν ἐπὶ πλέον ἀσθεῖαι; προκόπτουσι Μέγας γὰρ ἀλώπηξ γενόμενος, ἐκείνοις μὲν ἀνώλωτος· ὑπὸ μόνου δὲ τοῦ νυμφίου θηρεύεται. Ἀρχαίμοις γὰρ ἐνεργεῖν τὰ χεῖρονα, καὶ τοῖς φίλοις ἀνώλωτοι λέγει· δ' ἂν καὶ μικροὺς ἀμπελώνους· οὐ δύναται γὰρ κατὰ τῶν μεγάλων ἀλώπεκες. Προκόπιος ἐκ τῶν Ὀριγόνους ΙΓ', 193. σσμ.).

Βασιλέων σειράι (Εὐσεβίου Χρονικόν. ΙΘ', 325-741. 101-124).—Βασίλεις Αἰγύπτου Πτολεμαῖκοι. (Ἐπιράν. ΜΓ', 232-257)—Βασίλεις Ῥωμαίων. (κυτόθ. 260-272).—Β σιλεῖς; καὶ Χρονικόν. (Νικηφ. Πατρ. Κωνσ. 1011-1060.—Χρονικόν Πασχάλ. ΙΒ', 1031-1041).

Βασιλεύεσθαι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τί παρεχώρησεν ὁ Θεός. Πραγματεῖα (Μάζιμ. ΙΑ', 419-453).—Καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ εὐσεβεῖς βασιλεύομεθα μὲν κυρίως καὶ ἀληθῶς ὑπὸ τοῦ τῶν ὄλων Θεοῦ· βασιλεύομεθα δὲ καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων εὐσεβεῖς κεκοτημένον. (Θεοδώρ. ΙΙΑ', 1088).—Νῦν ἐν τῇ τῶν αὐτοκρατόρων περὶ τὴν εὐσεβίαν συμφωνίᾳ μὴ χωρὶς ἡμῶν βασιλεύσῃτε. (ΙΒ', 1213).

Λόγος περὶ βασιλείας, ὅποιον δεῖ εἶναι τὸν βασιλέα. (Νικηφ. Βλεμμ. ΡΜΒ', 612-657 κ. ἔ.).

Βασιλεύουσα πόλις, ἡ Κωνσταντινούπολις· βασιλις πόλις (Θεοδώρ. ΙΙΓ', 77. 1280.—ΠΒ', 1140).

Βασιλέδες, εἶδος ὑποδημάτων οὕτω καλούμενον. *Βασιλίδες ἰσγάδες*, οὕκα οὕτω λεγόμενα. (Λεξ. Εὐστ.).

Βασιληὴς τιμῆ, ἡ βασιλική.

Βασιλική ἄμπελος, καὶ βασιλικὸν προσκεφάλιον, καὶ βασιλικὸν ὑποπόδιον. Ἄμπελος, ἢ Ὀμπος τμηλεῖ φυτεύσκει ἐν τῇ τοῦ φίλου Ἀγγιλέως ἀσπίδι. Ἐκεῖνη μὲν γὰρ σωφρόνως ἐφάνταζε τὰ κατ' αὐτὴν· ἢ δὲ τῶν Περσῶν βασιλέως λιθοκόλλητος χρυσῆ, τὸν βασιλικὸν ἐκόσμηι κοιτώνα ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ, φρασί, κλίνης οὕκα· ἔχουσα δὲ καὶ βότρυκα ἐκ τῶν πολυτελεστάτων ψήφων συνθεθειμένους, λίαν πᾶνω πολὺ κατεπλούτει τὸ ὑπερήφανον καθὰ καὶ τὸ καλούμενον βασιλικὸν προσκεφάλιον, οἷκατι ἐκεῖνο πεντάκλινον, ἐν ᾧ χρυσοῖσι πεντακισχίλια διὰ παντὸς ἐκείνο τάλαντα. Ἐτι δὲ καὶ τὸ προσκαγορευόμενον βασιλικὸν ὑποπόδιον· ἕτερον αὐτὸ πρὸ ποδῶν ὑκνημα τρίκλινον, οὐ τάλαντα τρισχίλια ἐκείνο ἀργυροῖσι. Ἀθήναιοι

παιρ πλούτου καὶ πικρυλοσύνης. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βασιλική καὶ ἱερατικὴ φυλὴ Ἑβραίων. Ἐπιμιξία αὐτῆς· ἡ τοῦ Ἀβρὰμ γυνὴ Ἐλισάβετ ἦν θυγατέρα Ἀμιναδάδ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα. Ὄθεν ἐξ ἀμφοτέρων ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἐβλαστήτην. (Θεοδώρ. Π', 244. πλατύτερον δὲ ἐν σελ. 480-484. Ὁριγ. ΙΒ', 993).

Βασιλικοὶ θεσμοὶ καὶ δημόσιοι· δύο γὰρ εἶσι βασιλικοὶ θεσμοὶ, ὁ ἰδιῶν αὐτῆς βασιλείας, καλούμενος ὁ τῶν *Λογιστῶν*· καὶ ὁ δημόσιος, ὁ τῶν *Γισκων* καλούμενος· τὰ τῆς βασιλείας ἰδιῶν διαφέροντα διακρίνονται ἐκκλόνοντο καὶ *πριβίλια*, ἔτινα καὶ *σάκρα*. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἀναστασίος ἐκούφισεν τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου *χρυσουργίου*. κ. ἔ. (Ἰω. Μακλά. ΙΖ', 589.—Εὐάγγρ. Σχολαστ. Περὶ χρυσουργίου, Ἀναστασίου αὐτοκράτορος καὶ Ζωήμου τοῦ Ἐθνικοῦ. ΠΓ', 2677-2693).—*Κόμης* δὲ *πριβίλιων* ὁ τοῦ βασιλέως χρημάτων τε καὶ κτημάτων τῆν ἡγεμονίαν πεπιστευμένος. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1100).—**Βασιλικοὶ** χιτῶνες. (Ἰωάν. Μακλά. ΙΖ', 612).

Βασιλικός, κύριον. Μαρκιωνιστής. (Εὐσέβ. Κ', 460).

Βασιλικός, ἐπίσκοπος, ἀποκλείεται τῆς κοινωνίας τῆς ἐν Σελευκεῖαι Συνόδου. (Ἀθαν. ΚΓ', 704).

Βασιλιῦθα, παιδιὰ, παρὰ τὸ βασιλεῖα τινὰ ἐν αὐτῇ καθίστασθαι οὕτω λεγομένη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βασιλίνα ἢ βασιλίνα ἀντὶ τοῦ *βασιλεια*, ὅ ἐστι βασιλίσα. Βασιλεὺς ὅτι καὶ βασιλεὺς καὶ βασιλίνα καὶ βασιλίνα λέγεται. (Λεξ. Εὐσταθ.).—Βασιλεὺς τῶν ἡμέρων, ἡ Κυριακὴ τοῦ Πάσχα· καὶ περιγραφή τοῦ ἔτους. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 617).

Βασιλίσκος, ὅρις ἰσθόλος, ἴον ἔχων ἐκ μόνης· ἕας καρποφόρον δένδρον Ξηραίνοντα. (Ὁριγ. ΙΠ', 593).—Ὅποιον δὴτι καὶ ὁ περὶ τοῦ βασιλίσκου κατέχει λόγος, ἐν φασὶ καὶ ἐκ μόνης τῆς ὄψεως διακρίθῃν τοὺς θεαθέντας. (Βασίλ. Α', 317).

Βασιλίσα, κύριον, ἐπιτολὴ παρναντικὴ πρὸς αὐτήν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 385-388).—Ἐπιγραμμὰ εἰς αὐτήν. (ΑΗ', 76).

Βασιλίσα, Πιρσίση ἡ βασιλίσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματιῶν διαγνώσθαι περιβεβλημένη, πεποιτικμένη. Βαλμ. ΜΑ', 10 κ. ἔ. Οὐκ ἐσθῆτα

τὴν τρυφητικὴν μεμήνηκεν, ἀλλὰ τὸν ἐκ πύστεως συνυπαρμένον ἀκέραιον τῶν ἡλεμένων κόσμον τῆς Ἐκκλησίας δεδήλωκεν, ἐν ἧ ὁ ἀδολος Ἰησοῦς ὡς χρυσοὺς διαπρέπει. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 529).—Ὁς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. Α'. Πέτρου. Β', 22.—Ὁμιλία εἰς τὸ ἀπαρῆστη ἢ βασιλίσα ἐκ δεξιῶν σου. (Χρυσόστομ. ΝΒ', 305-414).

Ἡ βασιλίσα Νότου κατακρίνει τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ἤλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκούσκει τὴν σοφίαν Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ πλεον Σολομῶντος ὡδε. (Χρυσόστ. ΝΖ', 459.—Βασίλ. ΚΘ', 239).

Βασιλίσα ἐξήκοντά εἰσι. Ἄσμα ἄσμα. Γ', 7. Τί ἐστίν· ἡ ἄμμος καὶ παρθένος Ἐκκλησία, ἡ περιστερὰ ἢ τελεία, κ. ἔ. (Ἰσιδ. Πηλ. ΟΗ', 1053.—Ἐπιφάν. ΜΒ', 808-832. 877).

Βασινούπολις, πόλις Βιθυνίας. (Συνέσ. ΣΤ', 1408).

Βάσκ' ἔθνη· ὅτι ἐκ παραλλήλου ταῦτὸ δύνανται ἢ, τὸ μὲν *βάσκ'* ἀντὶ τοῦ *πύμυθης*, τὸ δὲ *ἔθνη* ἐπιφύ. παρακλεωτικόν. (Λεξ. Εὐστ.).

Βασκαίνεν, τὸ φθονεῖν. Τὸ βασκαίνειν χεῖρόν ἐστι τοῦ πολεμεῖν. Ὁ μὲν γὰρ πολεμῶν, τῆς αἰτίας λυθίσσης, δι' ἣν ὁ πόλεμος, καὶ τὴν ἔχθρην κατέλυεν, ὁ δὲ βασκανός οὐδέποτε ἀν γένοιτο φίλος. Ὁ βασκανός οὐδέμιαν ἄλλην ἔχει αἰτίαν, ἢ μανίαν καὶ γνώμην σατανικήν. Τίνι οὖν ἀν τις τὴν τοιαύτην παραβόλοι ψυχῆν· ποῖς ἐγίδνη; ποῖς ἀσιδί; ποῖς σκώληκι; τίνι κανθάρω; Οὕτε ἐναγέστερον, οὕτε πονηρότερον τῆς τοιαύτης ψυχῆς. Τοῦτο γὰρ, τοῦτο τὰς Ἐκκλησίας ἀνέτρεψε, τοῦτο τὰς αἰρέσεις ἔτεκε, τοῦτο ἀδελφικὴν ὄπισσε χεῖρα κ. ἔ. (Χρυσόστ. Σ', 449 κ. ἔ. περὶ φθόνου).

Βασκανία. Δεινὸν ἢ βασκανία, δεινόν, καὶ τῆς οἰκείας ἀνακρίπει κατακρονοῦν σωτηρίας κ. ἔ. Παράδειγμα Κάιν, καὶ Σαούλ. (Χρυσόστ. ΣΑ', 568).—Ὅπως δεῖ ἀπαλλάσσεσθαι τῆς πονηρίας ταύτης. (ΝΖ', 437).—Ἔνω ἀνόητοι *Γαλιταί*, *τὴ ὑμᾶς ἰθάκανεν*; Πρ. Γαλ. Γ', 1. Ὁμιλία Χρυσόστομου. (ΣΑ', 647-655).—Βασκαίνου περὶ φθόνου καὶ βασκανίας. (ΑΑ', 372-385. ἔθνα περιγραφή τοῦ βασκανοῦ καὶ φθονεροῦ).

Βασκανία δὲ ὀρθολογῶν οὐκ ἐστίν· ὁ δὲ περὶ αὐτῆς λόγος δημώδης ἐστὶ καὶ τῶν γραϊδίων,

παρασχεθεις ὑπ' αὐτῶν τῇ γυναικωνίτιδι.— Ἐκεῖνο δέ φημι, ὅτι οἱ μισόκαλοι δαίμονες, ἐπειδὴν οἰκίαις ἑαυτοῖς εὐρωσι προαιρέσεις, παντοίως αὐταῖς πρὸς τὸ ἴδιον ἀπολεχρήνται βούλημα· ὥστε καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν βασκάνων εἰς ὑπηρεσίαν χρήσασθαι τοῦ ἰδίου θελήματος. (Βασιλ. αὐτ. 380.—Χρυσόστ. ΞΑ', 648).

α Μὴ συνδείπνες ἀνδρὶ βασκάνῳ, μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων αὐτοῦ. Μηδὲ πρὸς σέ εἰσαγάγῃς αὐτόν, καὶ φάγῃς τὸν ψωμὸν σου μετ' αὐτοῦ. Ἐξεμέσει γὰρ αὐτόν, καὶ λυμαίνεται τοὺς λόγους σου τοὺς καλοῦς. Παροιμ. ΚΓ', 6. 7. Διὸ ἐπιφέρει ὁ θεὸς Βασίλειος. Σοφὸς ἄρα ἦν ὁ τῷ βασκάνῳ ἀνδρὶ μηδὲ συνδειπνεῖν ἐπιτρέπων, ἀπὸ τῆς ἐν τῷ δεῖπνῳ συνουσίας περὶ πάσης ὁμοῦ τῆς κατὰ τὸν βίον κοινωνίας διαλεγόμενος· ὥσπερ τὴν εὐκατάπρηστον ὕλην ἐπιμελεῖς ἡμῖν, ὅτι ποῦρωτάτω τοῦ πυρὸς ἀποτιθεσθαι, οὕτω χρῆ, καθ' ὅσον οἶόν τε, τῆς τῶν βασκάνων ὁμιλίας τὰς φιλικὰς ἀπέχειν, εἴω τῶν τοῦ φθόνου βελῶν ἑαυτοῦς ποιοῦντας. (Βασιλ. αὐτῶν. 377-380).

Ἐτερον πάθος ἐμπολιτευόμενον τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀεὶ προστεφυκὸς τῆς ψυχῆς ἡμῶν, καὶ μᾶλλον δαπανῶν τὴν καρδίαν, ἢ ὁ ὢς τὸν σίδηρον ἢ βασκανία ἑστίον, ἐν ἧ πολλὰ μὲν ἐστὶ κακά, ἐν δὲ χρήσιμον, ὅτι κακὸν ἐστὶ τῷ κεκτημένῳ. Ὁ γὰρ βασκάνος αὐτὸν μὲν τὸν βασκάνομενον ὀλίγα βλάπτει, ἑαυτὸν δὲ δαπανᾷ τῇ λύπῃ καὶ τῷ στεναγμῷ ἐπὶ τῇ εὐημερίᾳ τοῦ πλησίον. (αὐτῶν. 1446. καὶ περὶ ἠθικῶν παθῶν 1437-1457).

Λόγος περὶ βασκανίας καὶ φθόνου ἐκ τῶν τοῦ Βασιλείου. (Συμ. Μεταφρ. ΑΒ', 1336-1345). Βασκάνων κακοῦθεια. Μὴ νόμιζε τῷ ἀσκεῖν ἀρετὴν τὰς διαβολὰς διακρούεσθαι· μάλιστα γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἐπιβουλεύονται παρὰ τῶν τιμῆν μὲν οὐκ ἔχοντων, διὰ δὲ τὸ μὴ ἀσκεῖν ἀρετὴν τοῖς ἀπ' ἀρετῆς τιμωμένοις φθονούτων. Ἀμεινον τοίνυν ἀσκοῦντας γενναίως φέρειν τὰς τῶν βασκάνων κακοῦθειας, ἢ τὸ φθονεῖσθαι παραιτούμενους ἀρετῆς ἀφίστασθαι. (Ἰσίδωρ. Πηλ. ΟΗ', 1509-1512).

Φθόνος δι' τῆς ἐφροσύνων τῶν πέλας, ἢ βασκανία δὲ καὶ βλάβη διὰ φθόνου.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 950).

Βασκανίας ἀποτροπή. Περί δὲ φθόνου, ἢ ζήλου, ἢ καταλαλιᾶς, καὶ ἐριδος ἢ φιλονεικίας,

προσείρηται ὑμῖν, ὅτι ταῦτα χριστιανοῖς ἀλλότρια. (Διαταγ. Ἀποστόλ. Α', 789. 1001).

Βασκανίαν καὶ φθόνον μετὰ Γραφικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων καὶ τῶν θύραθεν. (Λεόντ. Βυζ. Πτ', 2097. — Ἀντιόχ. Μον. ΠΘ', 1597 κ. ε. 1601 κ. ε. — Μάξ. ΙΑ', 957 κ. ε. — Ἰω. Δαμασκ. Παράλλ. ΙΓ', 412).

Βάσκα, τὸ λέγω, ὅτι παρὰ τὸ βῶ, βάσω γέγονε. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βασσάρα, γυνὴ Ἡσαῦ καὶ μήτηρ Ἰώβ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 728).

Βασσάροι, αἱ τοῦ Διονύσου τροφί, διὰ τὸ βάνιν ἐπὶ ἀρᾷ ποιεῖσθαι διὰ τὸ μακρινῶδες. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βάσσος μάρτυς. Λόγος Χρυσοστόμου εἰς αὐτόν. (Ν', 719-724, ἔβη περὶ πραότητος καὶ ταπεινοφροσύνης).

Βάσσο, ἐπίσκοπος. (Βασιλ. ΑΒ', 477).

Βάσσο, φίλος Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ ἐπίγραμμα εἰς αὐτόν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΗ', 67).

Βαστάζειν. «Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ». Πρ. Γαλάτ. Γ', 2. Εἰ τὸ βαστάζειν ἐστὶ τὸ ἀφρεῖν καὶ θεραπεῖν, κατὰ τὸ γεγραμμένον· *Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν*, Ἡσ. ΝΓ', 4. οὐκ ἐν τῷ εἰς ἑαυτὸν ὑπόκεισθαι ταῦτα, ἀλλ' ἐν τῷ τοὺς πάσχοντας θεραπεῖν· καὶ ἐνταῦθα ὁ τῆς μετανοίας τρόπος καὶ λόγος ἐφαρμόσει, δι' οὗ θεραπευθῆσονται ἐκ τῆς τῶν δυνατωτέρων ἐπιμελείας οἱ ἀδύνατοι. Τὸ βαστάσαι, ἀντι τοῦ ἀραι, σὺνῆθε καὶ τοὺς ἐπιχωρίους κερῆσθαι. (Βασιλ. ΑΑ', 1200-1201).

Βαστάζεσθαι. Βαστάζεσθαι ἐλέγοντο αἱ τράπεζαι μετὰ τὴν διαίτα, ὅ ἐστιν ἀφρεσθαι, *παρατίθεσθαι δὲ ἐν καταρχῇ διαίτης*. (Α. Εὐστ.).

Βαταρίζειν, λέγεται ἐπὶ τῶν δυσεκρόρων φεγγομένων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βάτεια, κῆριον, καὶ πόλις, ἀλλὰ καὶ Βατεία παρ' Ὀμηρῷ· ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ Δαρδάνου οὕτως ἐκκλείτο, ἀφ' ἧς καὶ τόπος τις περὶ Τροίαν ὁμωνύμως ἐκλήθη. Τινὲς δὲ *Βάτεια*, πόλιν Τρωικὴν ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὴν βάτων.

Βάτηρ, ἡ ἀρχὴ τοῦ τῶν πεντάθλων σκάμματος οὕτως ἐλέγετο, καὶ ἦν ὁμοίον τῇ τῶν δρομέων βελτίδι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαττανόν. Ἐγὼ δὲ τὰ τρόπαια τῶν Ἀποστόλων ἔχω δεῖξαι. Ἐὰν γὰρ θελήσῃς ἀ-

πελθεῖν ἐπὶ τὸν Βατικανόν, ἢ ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν Ἰατρικὴν, εὐρήσεις καὶ τρόπιας τῶν ταύτην ἰδρυσαμένων τὴν Ἐκκλησίαν. (Γάτος Πρῶσθ. Ι', 25).

Βάναι, πόλις τῆς Ὀρβόρηνης. (Στέφ. Βυζ. — Βασίλ. ΑΒ', 568).

Βάτος, ρυτὸν ἀκανθῶδες.

Βάτος, μέτρον. (Ἐπιφάν. περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν. ΜΓ', 272-276). — Ὁ δὲ βάτος μέτρον ἐστὶ Πηλαστίνων, ἐβδομήκοντα καὶ τέσσαρας χόας χωροῦν, κατὰ Ἰώσηπον. (Θεοδώρ. Π', 684).

Βάτος καιομένη. Διὰ τί ἐν βῆτῳ ὄφθη Θεὸς τῷ Μωσῆ καὶ οὐκ ἐν ἑτέρῳ φυτῷ; Ἀπόκρισις. Οἱ μὲν φασιν, ἵνα μὴ δυνηθῶσιν Ἑβραῖων παῖδες εἰδῶλον ποῖσται ἐκ τοῦ ξύλου αὐτῆς; Ἄλλοις δὲ δοκεῖ, ὅτι προδικιργάσθη ὁ Θεός, ὅτι ἔμελλεν ἐκ τῆς ἀκανθῶδους ἡμῶν φύσεως ὁ Χριστὸς βλαστῆσαι, ὡφθῆ ἐν τῇ βῆτῳ τῷ Μωσῆ. (Ἀθην. ΚΗ', 632).

Βάτου καιομένης καὶ μὴ φλεγομένης μυστήριον δι' οὗ διδασκόμεθα καὶ τὸ κατὰ τὴν παρθένον μυστήριον, ἀφ' ἧς τὸ τῆς θεότητος φῶς ἐπιλάμψαν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ διὰ γεννήσεως, ἀδιάφορον ἐφύλαξε τὴν ἐξάψαταν θάμνον, τοῦ βλαστοῦ τῆς παρθενίας μὴ μετακαμρανθέντος τῷ τόκῳ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 332. — Θεοδώρ. Π', 228-229). — Ἡ καιομένη βάτος κηρύττει τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν, καὶ οὗτοι ὁ Ἰσραὴλ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐπιβουλεύμενος οὐκ ἀναλωθήσεται· ἔτι δὲ καὶ ὡς ὁ Μονογενὴς ἐνανθρωπήσας καὶ παρθενικῆν ἐνοικήσας νηδύν, φυλάξει τὴν παρθενίαν ἀκήρατον. κ. ἐ. (Φώτ. ΡΑ', 1080-1081). — Ἐτέρῳ Φωτίου πραγματεία περὶ τῆς καιομένης βάτου. (αὐτόθ. 1136-1137).

Βάτραχος. Βάτραχοι οὐρανόνθεν κατενεχθέντες ὑποῦ δίκην. Ἱστορία· ὡς καὶ ἰχθύες. (Λεξ. Εὐστ.). — Τὰ μὲν ἐκ τῆς διχοχῆς τῶν προὔπρχοντων παράγεται· τὰ δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐξ αὐτῆς τῆς γῆς ζωογονούμενα δεικνύνται. Οὐ γὰρ μόνον τέττιγας ἐν ἐπομβρίαις ἀνίστην, οὐδὲ ἄλλα μυρία γένη τῶν ἐμπερομένων τῷ ἀέρι πτηνῶν, ὧν ἀκατονόμηστα ἐστὶ τὰ πλεῖστα διὰ λεπτότητα, ἀλλ' ἦδη καὶ μῆς καὶ βατράχου; ἐξ αὐτῆς ἢ γῆ ἀναδίδωσι· κ. ἐ. τὰς δὲ ἐγγέλεις οὐδὲ ἄλλως ὄρωμεν ἢ ἐκ τῆς ἰλύος συνισταμέναις. (Βασίλ. ΚΘ', 189-192).

Βάτραχοι ἐν ξηρᾷ καὶ ἐν ὕδατι· φυσιολογία.

ἔνθα καὶ τροπολογία. (Ἐπιφάν. ΜΓ', 532).

Βαττολογεῖν. Ὅτι οὐ δεῖ βαττολογεῖν προσευχόμενον ἐν τῷ φθαρτῷ καὶ ἀνάξει τοῦ Κυρίου αἰτεῖν. (Βασίλ. ΑΑ', 785). «Προσευχόμενοι δέ, μὴ βαττολογεῖτε, ὡς περὶ οἱ ἐθνικοί.» Ματθ. Γ', 7. Περὶ βαττολογίας, καὶ πῶς δεῖ προσεύχεσθαι. Ὁμιλία Χρυσοστόμου. (ΝΖ', 273-286). — Τί σημαίνει τῆς βαττολογίας τὸ ῥῆμα. Ὡς ἂν μαθόντες τὴν διάνοιαν, ἐξω τοῦ ἀπηγορευμένου γεινοίμεθα. Δοκεῖ τοίνυν μοι σωφρονίζειν τὴν χαυνότητα τῆς διανοίας, καὶ συστέλλειν τὼν ταῖς ματαιαῖς ἐπιθυμίαις ἐμβλαθύνωντων, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ξένην ταύτην τῆς λέξεως καινοτομίαν ἐξευρηκέναι, ἐπὶ ἐλέγχῳ τῆς ἀνοίας τῶν περὶ τὰ ἀνοφελεῖ τε καὶ μάταια ταῖς ἐπιθυμίαις διαχωρομένων. Ὁ γὰρ ἔμψρων τε καὶ συνετός, καὶ πρὸς τὸ χρῆσιμον βλέπων λόγος, κυρίως λέγεται λόγος· ὁ δὲ ταῖς ἀνυπόστατοις ἐπιθυμίαις διὰ τῆς ἀνυποστάτου ἡδονῆς ἐπιχόμενος, οὐκ ἐστὶ λόγος, ἀλλὰ βαττολογία· ὡς ἂν τις ἑλληνικώτερον ἐρμηνεύων εἴποι τὸν νοῦν, φιλάρια, καὶ ληρος ἢ φληνάρος. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 1125-1128).

Βαττολογία δὲ λέγεται ἢ πολυλογία ἀπὸ Βάττου τινὸς Ἑλλήνου, μακροῦς καὶ πολυστίχου; ὕμνου ποιήσαντος εἰς τὰ εἰδῶλα, καὶ ταυτολογίαν ἔχοντος. Βαττολογία ἐστὶ τὸ ἐξω τοῦ καλοῦ. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 381). — Διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς παρκαλεῖται διὰ συντόμου τὰς προσευχὰς ποιεῖσθαι, ἐπειδὴ περ οἶδε τὸν νοῦν εὐπράφαρον ὄντα, καὶ δι' ἑνοίων καὶ φροντίδων ματαίων ἀποπλανώμενον, μάλιστα ἐν τῷ τῆς προσευχῆς καιρῷ· καὶ παραγγέλλει νηφαλέως καὶ ταχέως αἰτεῖν τὸν Θεὸν ἄζητε, μὴ πᾶσι σαα θέλει ἀναγγέλλοντα. Τοῦτο γὰρ τῆς ἄκρας ἐστὶ φρενολαβείας. Οἶδε γὰρ ὁ Θεὸς καὶ πρὸ τοῦ ἡμᾶς αἰτῆσαι, τίνων χρῆζομεν. (αὐτόθ. 381).

Βάττος, βασιλεὺς Αἰθίως, οὗ καὶ τὰ Πινδαρικά ὡς περιωνόμου μείνηνται· ὅς δοκεῖ παρομιᾶν δοῦσαι τὴν τοῦ βαττολογεῖν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαυβᾶν, τὸ κοιμᾶσθαι, κατὰ γλῶσσαν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαυβῶ. Βαυβῶ ἢ ξενίσασα τὴν Δηῶν ὄρεται κυκλώων αὐτῆ. Τῆς δὲ ἀνανομένης λαβεῖν, καὶ πιστὸν οὐκ ἐβελούσης (πενθήρης γὰρ ἦν), περιαλγῆς ἢ Βαυβῶ γενομένη, ὡς ὑπεροραθεῖσα

δῆθεν, ἀναστέλλεται τὰ αἰδαῖα, καὶ ἐπιδεικνύει τῷ Θεῷ. Ἡ δὲ τέρπεται τῇ ὄψει ἡ Διὸς, καὶ μόλις ποτὲ δέχεται τὸ ποτόν, ἡσθεῖτα τῷ θεάματι. Ταῦτ' ἐστὶ τὰ κρύφια τῶν Ἀθηναίων μυθῆρια· ταῦτα καὶ ὁ Ὅρριος ἀναγράφει. Παραθήσομαι δὲ σοι αὐτὰ τοῦ Ὅρριου τὰ ἐπιθ', ἵν' ἔχῃς μάρτυρα τῆς ἀνασχυτικίας τὸν μυσταγωγόν.

Ἐπειποθα πίνουσι ἀνεούρετο, δεῖς δὲ πάντα.

Κικίων δὲ πόσις ἐν τῷ κράματι, τυρὸν ἔχουσα, καὶ ἀλφίτον· ἡ πόμα ἐκ πολλῶν βοτανῶν συγχεόμενον· κατ' ἄλλου, οἰνόμελι. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 84).

Βαύσειν, τὸ ὑλακτεῖν, παρὰ Θεοκρίτου. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαυκαλεῖς Ἀλέξανδρος, οὕτως ἐπωνομαζόμενος διὰ τὴν τῆς σαρκὸς ὑπερτροφίαν, ἔχων σχῆμα δοστροκίνου ἀγγοῦ, ἅπερ βαυκάλας ἐπιχωρίως· Ἀλεξανδρεῖς εἰώθεισαν ὀνομαζέειν. Οὐδὲν δευτέρου τῶν πρεσβυτέρου εἶχε μετὰ Ἄριον. (Φιλοστ. ΞΒ', 461-464).

Βαυκίδες, εἶδος ὑποδήματος οὕτω καλούμενον, καὶ ὅτι καὶ ἄλλοις ταῖς βαυκίσιν ἐνεκατέτο. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βαυνοσ, ἡ κάμινος, καὶ βαυνοσ ἡ τοῦ πυρὸς ἐπίτια, τούτῃσι πρόσγειος ἐσχάρα, ἡ πρὸς βιωτικὴν ἤρσιν γινομένη. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βδάλλειν, τὸ ἐκμυζέειν. Βδάλλειν τὸ ἀμέλγειν, παρὰ τὸ βίχ' ἐκθλιβόμενον ἀλδήσκειν τὸ γάλα. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 609).

Βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπερκαίόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενος θεόν, ἡ σέβασμα· ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν Νεκρὸν τοῦ Θεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύοντα ἑαυτὸν, ὅτι ἐστὶ θεός. (Κύριλ. Ἱεροσολ. ΛΓ', 880-881. ἔνθα περὶ Ἀντιχρίστου καὶ τῆς δευτέρας παρουσίας). — Τοῦ Ἀντιχρίστου πιστευθησομένου ὑπὸ Ἰουδαίων Χριστοῦ εἶναι, καὶ καθεσησομένου, καὶ δόξοντος ὅλης τῆς οἰκουμένης εἶναι βασιλέως· ἤξει δὲ ἐπ' ἐρημίαν τοῦ κόσμου· βδέλυγμα γὰρ ἐστὶ τῆς ἐρημώσεως. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 668). — Βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν. Ἱερὸν τὸν Νεκρὸν καλεῖ, βδέλυγμα δὲ τὸν ἀνδριάντα, ὃν ἔστησεν ὁ τὴν πόλιν καθελὼν ἔνδον ἐν τῷ Ναφ. (Χρυσόστ. ΜΗ', 899).

Βδέλυγματα, τὰ σεβάσματα τῶν ἐθνικῶν. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΞΗ', 197). — Βδέλυμα

γὰρ ἐν ἔτη παρὰ Θεῷ καὶ ἀκαλλέστατον θέσασμα. (αὐτόθ.). — Περὶ βδελυμάτων καὶ τῶν λεγομένων θεῶν. Ἱερά Παράλληλα. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΕ', 1277-1284).

Βδελυκτῆ. Βδελυκτῆ ἡμέρα οὐκ ἐστίν, καθὼς ἔθος ἐνίοις τὰς φαυλοτέρους ἀπράκτους νομίζειν. (Θεοδώρ. Π', 120). — Βδελυκτὰς Ἰουδαίων. (αὐτόθ. 705). — Βδελυγρῆται καὶ αἰσχρότατοι μῦθοι. (ΠΓ', 993). — Βδελυγρότερον καὶ δυσσεβέστερον οὐδὲν τοσούτον, ἢ τῶν αὐτῶν εἶδέναι τοῦ Θεοῦ τὴν οὐσίαν σεμνομένων. (ΠΑ', 1448).

Περὶ τῶν βδελυγτομένων τὸν γάμον ἢ τὸν οἶνον ἢ τὰ κρέα. Κανόνες. (Φώτ. ΡΔ', 777-785. 924-925).

Βέβαιος, καὶ ἀβεβαιοσ ἀνὴρ. Φίλων. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΖ', 516).

Βεβαίουν. Ὅτι δεῖ πᾶν ῥῆμα ἢ πρᾶγμα πιστοῦσθαι τῇ μαρτυρίᾳ τῆς θεοπνεύτου Γραφῆς εἰς πληροφορίαν μὲν τῶν ἀγαθῶν, ἐντροπῆν δὲ τῶν πονηρῶν. (Βασίλ. ΑΑ', 744-765).

Βεβαίωσις τῆς ἀληθείας ἐκ τῶν ἀρχαίων ἡμῶν διδασκάλων, δι' ὧν ἡ παρ' ἡμῶν δόξα μαρτυρηθήσεται, εἰ μὴ τούτους ἀθετοῦσιν. (Σωκράτ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 585).

Βεβαπτιζόμενος. Βεβαπτιζόμενοι καὶ ἀβίπτιστοι τίνα ζῆσιν ἀμοιβὴν ἢ τιμωρίαν. (Γρηγ. Ναζ. ΛΓ', 389). — Βεβαπτιζομένη διάνοια ὑπὸ φροντιδῶν καὶ πραγμάτων. (Θεοδώρ. ΠΑ', 28).

Βέβηλον. Βέβηλόν ἐστι τὸ μὴ ἅγιον, τούτῃσι κοινόν. Ἀβέβηλον γὰρ καὶ ἅγιον τὸ τοῖς ἱερέσιν ἀφορισμένον βέβηλον δέ, τὸ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀπονεμημένον. (Θεοδώρ. Π', 576). — Βέβηλον οὐ τὸ ἐναγές, ἀλλὰ τὸ κοινόν, καὶ τῶν θείων κεχωρισμένον. (ΠΑ', 1029). — *Καὶ ἰβιήλων τὰ ἅγια μου ἀναμίονο βέβηλου καὶ ἁγίου οὐ δίσταλλον, καὶ ἀναμίονο ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθάρου οὐ δίσταλλον*. Ἱεζ. ΚΒ', 26.

Βέβηλον οἶο καὶ βδελυγμ' ἀμαρτίαν.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 958).

Βεβήλους οὐ τοὺς ἀκαθάρτους λέγει, ἀλλὰ τοὺς οὐχ ἁγίους· οὐχ ὅτι βέβηλοι οἱ μὴ ἅγιοι, ἀλλ' ὅτι πρὸς τὸ ἅγιον συγχερῖνομενοι. (Μηθ. ΙΒ', 993). — Μηθεὶς τοίνυν περὶ τὸ βέβηλος, μηδὲ ἐναγής· μυστικῶν γὰρ μέλλομεν κατατολμᾶν διηγημάτων. Μηθεὶς ἀκαθάρτου καὶ τῆς ἀπροάσεως ταύτης ἀνάξιος· μελλῶν δὲ καὶ

βέβηλος καὶ ἐναγῆς παρέστω πᾶς, ἀλλὰ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν πονηρίαν ἀποθέμενος ἔξω πᾶσαν, οὕτως εἰσὶτω. (Χρυσόστ. ΝΣ', 136).— Ἐντεθεν οἱ βέβηλοι τῶν δόσιων κριταὶ κ. ε. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1108).

Βέβηλος τόπος, ὁ πικρὴ βάσιμος ἀπὸ τοῦ βηλός, ὁ τῆς οἰκίας βατήρ, παρὰ τὸ βαινέσθαι· ὅθεν βέβηλοι τόποι οἱ βατοὶ, ἀβέβηλοι δὲ οἱ ἀβατοὶ. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βεβρωτωμένα τεύγεα, τὰ αἵματι μεμολυσμένα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βέβυκται, ἀντὶ τοῦ περιφάρηται.

Βεβύσθαι οὐς λέγεται, βλαβέν τὸν ἀκαυστικὸν πόρον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βέβυ. Φιλύδης ὁ κωμικὸς βέβυ τὸν ἀέρα καλεῖ, βιόδορον ὄντα. Περὶ συμβολικῶν φράσεων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 73).

Βεβδέκ, ἐπισκοπεῖσαι καὶ θερραπεῦσαι τὸν οἶον Κυρίου δηλοῖ. (Θεοδώρ. Π', 776).

Βεελζεβούλ. Εἰ οὐδαμοῦ ὀνόματα δαιμόνων ἢ Γραφῇ τοῖς ἀνθρώποις ἔδειξε, πῶς οἱ Ἰουδαῖοι ἐπὶ τοῦ Κυρίου τὸ τοῦ Βεελζεβούλ ὄνομα ἐγνωσκόντων ὀνόμαζον ἄνομα, ἐν τούτῳ φάσκοντες αὐτὸν τοῦς δαίμονας ἐκβάλλειν; Πῶς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Δεσπότης, ὡς γινώσκουσι τοὺς μαθηταῖς τὴν τοῦ δαίμονος κλήσιν, ἔλεγεν, «Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐκάλεσαν;» Ματθ. Ι', 25. Τίς ἢ ἐρμηνεῖα τοῦ τοιούτου ὀνόματος;

Ἀπόκρισις. Ὡς περ τὸ εἶναι δαίμονας ὅπ' αὐτῶν τῶν δαιμόνων ἐμάνθανον οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ τὰς ὀνομασίας αὐτῶν παρ' αὐτῶν ἐδιδάχθησαν. Ἔβυσαν οἱ ἄνθρωποι πρῶτον δαιμονίους καὶ οὐ Θεῶν, εἶπεν ἡ θεία Γραφῇ. Δευτέρ. ΚΒ', 17. Λέγει δὲ μόνον τὰ ὀνόματα τῶν δαιμόνων, τοῦ τε Βεελζεβούλ, καὶ τοῦ Βελίαρ. «Τίς συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελίαρ;» Β'. πρ. Κορινθ. Γ', 15. (Ἰουστίν. Γ', 1324).

Βεελζεβούλ, ἄρχων τις δαιμονίων, ἐκ παραδόσεως ἢ ἀποκρύφων βιβλίων γνωστὸς τοῖς Ἰουδαίοις. (Ἠριγ. ΙΔ', 553).

Βεελφγγώρ, θεὸς τῶν Μωαβιτῶν. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 527).

Βεβό, μέτρον Παλαιστίνων. (Θεοδώρ. Π', 681-684). Ἴδε βάτος.

Βεθὴλ, ἢ Βαιθὴλ, πόλις Παλαιστίνης. (Διατγ. Ἀποστόλ. Α', 813.— Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 1164).

Βεβύτοι, οἱ ἀρχοντες παρὰ Λάκωσιν.

Βεβέλορες, οἱ ἱμάκτες παρὰ Λάκωσιν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βεκεσάλλητος. Παρ' Ἀριστοφάνει, ὁ ἀρχαῖος καὶ ἀπλοῦς, ὅτι πρὸς ὁμοιότητα τοῦ προσέλλητος σύγκειται, ὁ τοῖς Ἀρκάσιν ἐπετίθετο. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βέκκος Ἰωάννης, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. (ΡΜΑ', 9-1028).

Βελλεροφόντης. Ὅτι Ἰππῶνος ἢ Λεωφόντης πρότερον ἐκαλεῖτο· καὶ ὅτι Βελλεροφῶν τετρασπλάθως, καὶ Βέλλερος εὐρηται λεγόμενον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Περὶ Βελλεροφόντου καὶ Πηγάσου. (Νόννος Ἀββζ. ΑΓ', 1061).— Βελλεροφόντης καθ' ἑαυτοῦ γράμματα· παροιμία ἐπὶ τῶν τοικυθὰ που ἀγγελλόντων, ἐξ ὧν βλάπτονται. (Λεξ. Εὐστ.).

Βελίαρ, ἀποστάτης τῆ Ἑβραίων φωνῇ σημαίνει. «Τὸν δράκοντα, τὸν ὄντι τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι διάβολος καὶ Σατανᾶς». Ἀποκάλ. Κ', 2. Σὺ ὁ Βελίαρ, ὁ δράκων, ὁ ἀποστάτης, ὁ σκολῖς ὄφις, ὁ τοῦ Θεοῦ ἀποστάς, ὁ τοῦ Χριστοῦ χωρισθεὶς, ὁ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἀλλοτριωθεὶς, ὁ τοῦ χοροῦ τῶν ἀγγέλων ἐξωσθεὶς, ὁ τῶν νόμων τοῦ Θεοῦ ὑβριστής, ὁ τῶν νομίμων ἐχθρὸς κτλ. (Ἰγνάτ. Ε', 933-936).

Ἄλλ' ὅπταν μεγάλιο Θεοῦ πελάσωσι ἀπειλαί, Καὶ δύναμις φλογέουσα δι' οὐρατος εἰς γαῖαν ἔξει. Καὶ Βελίαρ φέξει καὶ ὑπερφιάλους ἀνθρώπους Πάντας, ὅσοι τούτῳ πίστιν ἐνοπήσαντο.

(Χρησμός Σιβύλλειος).

Βελίαρ, ὁ διάβολος καλεῖται, ὅστις ζητεῖ τίναν καταπῆν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 996).— Ἀρπαξ ἄλλοτριῶν, ἀντίθεος καλεῖται. (αὐτόθ. 1354).— Βελίαρ, τῆ Ἑβραϊκῆ φωνῇ τὸν ἀποστάτην ἐκάλεσαν ὁ Ἀπόστολος. (Χρυσόστ. ΞΑ', 493).

Βελισάριος, στρατηγός. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Α'. σελ. 59-60).— Βελισάριος καὶ στάσις Νίκα. (αὐτόθ. σ. 119-137).— Βελισαρίου πατρὶς—αὐτοκράτωρ στρατηγός. (αὐτόθ. 360-361).— Πατριωτισμὸς αὐτοῦ καὶ γενναιοφυχία. (Τόμ. Β'. σ. 101).— Ἦθος αὐτοῦ. (αὐτόθ. 281-283).— Βελισάριος καὶ Ἀντωνίανος ἡ σύζυγος αὐτοῦ. (Τόμ. Γ', σ. 12-42).— Βελισαρίου νίκη κατὰ τῶν Οὐννων, πολιορκούντων τὴν Κωνσταντινουπόλιν, καὶ τὰ περίεξ λεηλατούντων, ἐν τῷ γῆρατι, καὶ φθόνος κατ' αὐτοῦ. (Ἄγαθ. ΠΗ', 1573-1584).— Βελισάριος

και Βάνδαλλοι. (Ευζγρ. ΠΣ', 2732-2736).

Βέλοξ, δξός, δε και βεραιδικός εστι και νυν λέγεται. Βεραιδους δὲ Ἰταλοῖς εἶναι δοκεῖ τοὺς ὑποζυγίους ἵππους. (ΞΖ', 379.380σημ.).

Βέλος, πᾶν τὸ πόρρωθεν βελλόμενον. Βέλος, ἡ βολὴ ἐνίοτε, καὶ ἡ ἐκείθεν ὁδὸς. Ὅτι καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ ξίφος βέλος λέγεται. βέλος καὶ τὸ βελλόμενον δόρυ. βέλος ὠκί, τὸ σφοδρῶς ἀρεθὲν δόρυ. βέλος τὸ τοῦ διστοῦ σιδήριον· ὅθεν διστὸς ὀυβελής. βέλος δὲ αἱ τῶν τικτουςῶν γυναικῶν ὠδίνες. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα. Ψαλμ. ΜΔ', 6. Βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα ἐστὶν οἱ εὐστοχοὶ λόγοι, οἱ καθικνούμενοι τῆς καρδίας τῶν ἀκρουμένων, βέλλοντας καὶ τιτρώσκοντας τὰς εὐαίσθητους ψυχάς. «Λόγοι γὰρ σαφῶν ὡς τὰ βούκεντρας, φησὶ ἡ Γραφή. Ἐκκλ. ΙΒ', 11. Νυν δὲ εἰσὶν αἱ παραδεξάμεναι τὴν πίστιν ψυχαί, καὶ εἰς τὴν ἀρκην τοῦ Θεοῦ ἀγάπην ἐκκαυθεῖσθαι. — Νοήσεις δὲ ἠκονημένα βέλη καὶ τοὺς ἀποστελλομένους κήρυκας κηρύξαι τὸ Εὐαγγέλιον. (Βασίλ. ΚΘ', 401-404).

Βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπρωμένα, τίνας; Αἱ πονηραὶ ἐπιθυμίαι, οἱ ἀνθρώπων λογισμοί, τὰ πάθη τὰ δλέθρια, θυμός, βασκακία, φθόνος, ἀργή, μῖσος, χρημάτων ἐπιθυμία, καὶ ἡ ἄλλη ἅπανα ἄρθυμια. (Χρυσόστ. ΝΓ', 38-39). — Βέλη τοῦ πονηροῦ καὶ τοὺς πειρασμούς καὶ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἀτόπους φησὶ ὁ Ἀπόστολος. Πρ. Ἐφεσ. Γ', 17. (Χρυσόστ. ΞΒ', 169). — Βέλη ἀρχῶν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1080). — Βέλη λιμοῦ (ΠΑ', 801).

Βέλοαυθ, τὰ εἰδωλα ἐθραϊεῖ· τῇ δὲ Σύρων φωνῇ καταγρη. (Θεοδώρ. ΠΑ', 289).

Βελουλλικός. Βελουλλικός τρόποι· τρεῖς καθ' Ὀμήρον, ἐκτομή, διωσμός, καὶ ἐξολκή. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βέλτιον. Ὅτι βέλτιον ἐκ κόπου ἰδίου παρέχειν ταῖς χήραις, κἄν ἡ εὐτελὴ καὶ δλίγα, ἢ τὰ παρὰ τῶν ἀσεβῶν, κἄν πολλὰ καὶ μεγάλα τυγχάνῃ. Βέλτιον γὰρ λιμῶ διαφθαρῆναι, ἢ παρὰ ἀσεβῶν συνεσφορᾶν δεξασθαι. (Διαταγ. Ἀποστόλ. Α', 820).

Βενέθεντον, πόλις κατὰ τὸν Ἰόνιον κόλπον, ἡ πάλαι Ἀργυράκη, κτίσμα Διομήδους. Ἄργος Ἰππιον. (Ἰω. Μαλά. ΙΖ', 269. — Στέφ. περὶ πόλεων).

Βενερέα, δόξα. (Παλλάδιος ΔΔ', 1233).

Βενέριος, ἐπίσκοπος Μεδιολάνων. Ἐπιστολὴ Χρυσοστόμου. (ΝΒ', 714-715).

Βενετία καὶ Γαλλία. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1052).

Βενετία καὶ βενετιον χρώμα. Ῥώμα· βασιλεὺς πρῶτος ἐρεῦρε τὰ τέσσαρα χρώματα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἥλιου καὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων. Ἐπέθηκε δὲ τῇ γῇ τὸ πρᾶσιον· τῇ θαλάσῃ καὶ ὕδασι τὸ βένετον, ὡς κυανόν· τῷ δὲ πυρὶ τὸ ρούσιον, ὡς ἐρυθρόν· τῷ δὲ ἀέρι τὸ ἄλβον, ὡς λευκόν· διεμερίσθησαν δὲ καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ῥώμης εἰς τέσσαρας φατρίδας, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους· ἐκάστου χρώματος ἡ φατρία ἀντιποιομένη τὴν νίκην, οὐκέτι ὁμονόησαν πρὸς ἀλλήλους. (Ἰω. Μαλά. ΙΖ', 281).

Βένετοι καὶ Πράσινοι. Περιγραφή αὐτῶν καὶ μῖσος πρὸς ἀλλήλους. (Προκ. Ἰστορ. τόμ. Α'. σελ. 119-136). — **Βενετοπράσιον** ὄνομα μεμιασμένον, ὃ ἐπέθηκεν ἑαυτοῖς. (Ἰω. Δαμασκ. περὶ ἀνηκόων καὶ ἀνυποτάκτων ΙΖ', 472).

Βένθος, τὸ βάθος, ὡς πένθος τὸ πάθος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βενεαμίν, ἐρμηνεύεται *ὕδης δεξιάς*. Τοῦ Βενεαμίν κληροδοσία ἐστὶν Ἰερουσαλήμ, ἐν ἣ ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ. (Ἄμφρ. ΙΓ', 488). — Βενεαμίν διαθήκη περὶ δικαιοῖας καθαρᾶς. (Β', 1141-1149). — Ἐξῆς Βενεαμίν ἔτη ρε'. (αὐτόθ. 1149). — Καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἐνδεκα πατριαρχῶν, οὐδ' Ἰακώβ, διαθήκαι. (αὐτ. 1037-1149).

Βενεαμίν Ἀββᾶς. (Παλλάδ. ΔΔ', 1034-1035).

Βενεσσι, τὸ ἀρροδιᾶσαι παρὰ τῷ πλήθει λέγεται. (Ἰω. Λυδὸς σ. 78).

Βέρβερσι. Ὅστρακον φέρον τὸν μαργαρίτην λίθον. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Φυσιολογία μαργαριτῶν, σμαράγδων, πιννῶν, πορφύρας κλ. (Ἄνδρ. Κρήτ. ΙΖ', 1293).

Βερβέρσι, ὄνομα παικτικῶς πεπλασμένον παρὰ τῷ κωμικῷ, ὡς τοπικόν, πρὸς ὁμοίτητα τοῦ Κιμμέριοι. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βερενίκη. Βερενίκη πόλις ἔξ. (Στέφ. Βυζ. — Λεξ. Εὐσταθ.).

Βερενίκη πλόκαμος. Αὕτη γυνὴ ἦν Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου καλουμένου· αἰτία τοῦ πλόκαμου αὐτῆς ἐν ἀστροῖς. (Νόνιος Ἀββᾶς περὶ ἀστερισμῶν. ΑΓ', 1037).

Βερνάκλους ἐκάλου Ῥωμαῖοι τοὺς δημοσίους οἰκέτας, οὗς πρὸς ὑπηρεσίαν εἶχον σημαίνει δὲ τὸ ὄνομα τοὺς οἰκογενεῖς οἰκέτας. (Ἰω. Λυδ. σ. 155).

Βερνίκη Χαναντίτις, ἡ ὑποδεξαμένη Κλήμεντα καὶ τοὺς δύο ἀδελφοὺς, οἵτινες ἤλθον ἐπισκεψόμενοι Σίμωνα τὸν Μάγον. (Κλήμ. Πρώμ. Β', 157. 160).

Βερνίκη καὶ Προδόκη, παρθένοι, καὶ Δομνίνα ἡ μήτηρ αὐτῶν. Ὁμιλία ἑγκωμιστικῆ. (Χρυσοστ. Ν', 630-640).

Βερνικεάνωξ, ἀρειανός, καὶ Λούκιος πρὸς Ἰωβιανὸν βασιλεῖα κατὰ Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας. (Ἄθαν. ΚΓ', 820).

Βέρβροξ, πόλις Μακεδονίας, τὸ ἐθνικὸν Βερβροίκιος. — Βέρια πόλις Συρίας, τὸ ἐθνικὸν Βεροεύς, καὶ Βεροίκιος. Καίτοι δὲ μεταξὺ Ἀντιοχείας καὶ Ἰερσπόλεως. (Προκλόπ. Ἱστορ. τόμ. Α'. σελ. 181. — Στέφ. Βυζ.).

Τῆ ἐν Βεροίᾳ Ἐκκλησίᾳ ἐγράψεν ὁ Βασιλεὺς δι' Ἀκακίου πρεσβυτέρου (Βασίλ. ΑΒ', 813-817). — Ἐπιμέλεια τοῦ Κλήρου, δημοφώνια τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν ἀρχόντων ἐξοχα ἦθη. (αὐτόθ.). — Ὁ μόθος ταύτης τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ διωγμῷ παντὶ τῷ κόμῳ γνωστός ἐγένετο. Πολλὰς Ἐκκλησίας διωρῶσατο τῷ παραδείγματι αὐτῆς. (αὐτόθ. 816). — Τὸ Μοναστήριον αὐτῆς πυρὶ περσικῶν οἱ ἀίρετικοί. (αὐτόθ. 944).

Βεσλεήλ, ποίου χαρίσματος οἱ περὶ τὸν Βεσλεήλ ἔτυχον; Σοφίας ἀρχιτεκτονικῆς ἔστι γὰρ σοφία ὑφαντικῆ, καὶ σοφία γεωργικῆ, καὶ σοφία ἱατρικῆ ἕκαστον δὲ τούτων δῶρον Θεοῦ, εἰς χρῆσιν τοῦ ἀνθρώπου δεδομημένον. (Θεοδῶρ. Π', 296).

Βεστήτωρ Κοσμᾶς. (ΡΓ', 1003-1013).

Βεσπράνος, παρὰ Ῥωμαίους ὁ ἀπολυθεὶς ἐπὶ στρατείας ἐπὶ εἰκοσθετίαν οὗτοι ἐδούλευον. (Σουίδας. Εὐάγρ. ΠΓ', 2843-2851. σημ. — Θεοδῶρ. ΠΓ', 32).

Βηθῆ, μίμημά ἐστι φωνῆς προβάτων.

Βηθανία, κώμη, ἐγγὺς πού τῶν Ἱεροσολύμων. (Ὠριγ. ΙΔ', 269). — Ἐρμηνεύεται οἶκος ὑπακοῆς. — Βηθφαγῆ δὲ οἶκος σιαγόνων, ἱσραελτικῶν ὦν τόπος. (ΙΓ', 1429-1432. 1457).

Βηθαράξ, ἡ Βηθαβάρ, παρὰ τῆ ὄχθη τοῦ Ἰορδάνου. Ἰὰ Βηθαρά, ἐνθα ἱστοροῦσι τὸν Ἰωάννην βεβαπτικέναι. Ἔστι δὲ ἡ ἐρμηνεία τοῦ ὀνόματος ἀκόλουθος τῷ βαπτίσματι τοῦ ἐτοιμάζοντος Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον μεταλαμβάνεται γὰρ εἰς οἶκον κατασκευῆς. (Ὠριγ. ΙΔ', 269).

Βηθλεέμ, «καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ». Ματθ. ΙΓ', 53-54. Πότερον, Νάζαρεθ λέγει τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἢ Βηθλεέμ; *Nazara* μὲν διὰ τὸ «Ναζωραῖος κληθῆσεται». Ματθ. Β', 23. *Βηθλεέμ* δέ, ἐπεὶ ἐν αὐτῇ γεγέννηται. Ἔτι δὲ ἐρίστημι, μήποτε δυνάμενοι οἱ Εὐαγγελιστὰὶ εἶπειν, ἔλθων εἰς Βηθλεέμ ἢ ἔλθων εἰς Νάζαρεθ, τοῦτο μὲν οὐ πεποιθήκασι, πατρίδα δὲ ὀνομάκασι διὰ τι μυστικῶς ἐν τῷ τόπῳ τῆς πατρίδος αὐτοῦ δηλούμενον. (Ὠριγ. αὐτόθ. 873-876). — Περὶ τῆς ἐν Βηθλεέμ γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ περὶ Ναζαρέτ. (Εὐσέβ. ΚΒ', 933-936). — Βηθλεέμ χωρίον τῆς Παλαιστίνης, οὐ πῆρρον τῆς Ἱερουσαλὴμ διεστός. (αὐτόθ. 536).

Βηθλεέμ, ἦν μικρὴν εἶναι πόλιν καὶ τῆς Οἰκουμένης μητρόπολιν, ὡς Χριστοῦ καὶ ποιήσαντος καὶ μητέρας, τοῦ τὸν κόσμον καὶ ποιήσαντος καὶ νικῆσαντος. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1005). — Τὴν Βηθλεέμ τίμησον τὴν μικράν, ἥ σε πρὸς τὸν Παράδεισον ἐπανήγαγεν. (ΑΓ', 329-332). — Μετὰ Βηθλεέμ ταχθήσομαι, μετὰ τῆς φάτνης ἀτιμασθήσομαι. (αὐτόθ. 228). — Χριστοφόρος ἢ Βηθλεέμ, «Ἐν ταύτῃ γὰρ ὁ Σωτὴρ ἐτέθη. Πόλις δὲ ἢ Βηθλεέμ τοῦ Δαυὶδ, Δαυὶδ δὲ Χριστοῦ πατὴρ λέγεται κατὰ σάρκα. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 417). — Βηθλεέμ καὶ Ναζαρέτ. (Χρυσόστομ. ΝΖ', 73-74). — Βηθλεέμ ἡ κώμη, ἢ ἐλαχίστη ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰουδα, οὐκ ἐν Παλαιστίνῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Οἰκουμένῃ πάση περιέλεπτο γέγονεν. (αὐτόθ. 75). — Βηθλεέμ, οἶκος ἀρτου σημαίνει. (αὐτόθ. 78). — Ἐκ τῆς γῆς ἀπάσης αὐτῆ συνήρχοντο. (αὐτόθ. 75. 78. — Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΒ', 489. — Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 1204. — Ἡ ἐν Βηθλεέμ Ἐκκλησία, οἰκοδομηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀγίας Ἐλένης. (Εὐσέβ. Κ', 1101-1104).

Βηθφαγῆ, ταῦτό τῆ Βηθανία. (Ὠριγ. ΙΠ', 1429).

Βήλος, κύριον, βηλὸς δὲ προσηγορικόν. (Αεξ. Εὐσταθ.). — Βήλος καὶ Κρόνος σύγχρονον. Βήλος προγενέστερος τῶν Τρωϊκῶν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἦν. (Θεόφιλ. Ἀντιοχ. Γ', 1164-1165). — Βήλος προσηγορικόν, τὸ βασιλικὸν βλαττίον. Βήλαθρα, τὸ βλαττίον. (Ἄγαπ. Διάκ. ΠΓ', 1161 σημ.)

Βηλός, ὁ βαθμός, πῶσις βαθμοῦ. Βηλός, ὁ τῆς οἰκίας βατήρ, παρὰ τὸ βαίνεισθαι. Ὅθεν βέβηλοι τέποιοι οἱ βατοῖ, ἀβέβηλοι δὲ οἱ ἀβκτοί.

—Βηλός θεσπέσιος διαφόρως ἀλληγορούμενον ἐν τῷ

ῥίψε ποδὸς τισαγῶν ἀπὸ βηλοῦ θεσπέσιου.

θεσπέσιος δὲ βηλός πρὸς δικαστολὴν τῶν μὴ τοιούτων. (Λεξ. Εὐστ.).

Βήλωξ, δξός. Ἴδε βέλοξ.

Βήμα ἄγιον. Τοῖς σεμοντέροις καὶ τιμιωτέροις, τοῖς περὶ τὸ βήμα αὐτὸ λέγω, καὶ τὴν ἀγίαν τράπεζαν ὧν ἡμεῖς τὸ κράτος ἔχειν δοκούντες, καὶ τῶν ἐγγιζόντων ὄντες Θεῷ, δέδοικα μὴ κακῶς ἐγγιζόμεν, καί, ὡς καλὰ μὴ πυρί, πῦρ οὐ φέροντες. (Γρηγ. Ναζ. ΔΕ', 1228. κ. ε.). — Βήμα ἄγιον, τράπεζα βασιλικὴ κ. ε. Περὶ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εὐλαθείας καὶ ἀνευλαθείας. (Χρυσόστομ. ΕΒ', 29. — Συνέσι. ΕΞ', 1420. — Θεοδώρ. ΠΒ', 1236-1237). — Τίνας κωλύονται εἰσερχεσθαι εἰς τὸ ἅγιον Βήμα; Κανὼν τῆς ς'. Συνόδ. ΕΘ'.

Βήροηξ, τολύπη ἐρίου, καὶ φύραμα μάζης ὁμωνύμως. (Λεξ. Εὐστ.).

Βήρουλλος, Ἐπίσκοπος Βόστρων. (Εὐσέβ. Κ', 572). — Περικροπὴ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος. Ξένα τινα τῆς πίστεως παρεσφέρειν ἐπειράτω. (αὐτόθ. 593).

Βηρούλλον, λίθος. Περιγραφή αὐτοῦ, καὶ ἐνέργεια. (Ἐπιφάν. Περὶ τῶν ἸΒ' λίθων. ΜΓ', 301).

Βήρος, αὐτοκράτωρ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1041). — Βήρου καὶ Λουκίου αὐταδέλφων βασιλεία. (Ζώσιμ. σελ. 13).

Βήρωσσοσ, συγγραφεὺς Χαλδαικῶν. (Κλήμ. Ἄλεξ. Η', 116). — Περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων αἰγυμνωσίας ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 757. κ. ε.). — Μνεῖαν ποιεῖται ἐν κατὰ κλυσμοῦ, καὶ ὧν Μωϋσῆς ἱστέρησεν ἔθθα τίνας ἄλλοι περὶ τούτων ἀναφέρουσιν. (αὐτόθ. 697).

Βηρούθ, θεὰ Φοινίκων, καὶ γυνὴ τινος κολουμένου Ἐλιού. (Εὐσέβ. ΚΑ', 80).

Βηρυτός, ἡ καὶ Βερρή. Βηρυτὸν δὲ Ποσειδῶνι καὶ Καθεῖροις ἀφιέρωσεν ὁ Κρόνος. (Εὐσέβ. ΚΑ', 84). — Βηρυτός καὶ Ἀθῆναι μῆτηρ νόμων.

Ῥώμη μὲν ἑαθὲρ δωρησεται Ἀδούσιος Ζεὺς
Κοιρανὴν Βερρή δὲ χαρῆσεται ἡνία θεσμῶν.

Βηρυτίων πόλις, παιδευτήριον νόμων. Νόννος, Γρηγόριος ὁ Θαυματουργὸς παρὰ Ζαχαρίᾳ Μιτυληνῆς (ΠΕ', 1017). — Λόγος εἰς τὸ θαῦμα τὸ γεγονὸς ἐν Βηρυτῷ, περὶ τῆς σεδασμίας εἰ-

κόνας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (Ἄθαν. ΚΗ', 797-812).

Βηρασαδέ ἡ τοῦ Οὐρίου διὰ τί τὸ ὄνομα αὐτῆς οὐκ ἐτίθη ἐν τῇ γενεαλογίᾳ τοῦ Χριστοῦ; (Χρυσός. ΝΖ', 21). — Βηρασαδέ καὶ Δαυίδ. (Θεοδώρ. Π', 624. κ. ε. 668).

Βήρων καὶ Ἡλιέ αἰρετικοί. Ἰππόλυτος κατ' αὐτῶν. (Ι', 829-840).

Βήσσα, διὰ δύο σ πόλις Ἰσραηλῆ, καὶ ἔθνος Ἰσραηλῆν Βήσσοι. Βήσα ἐνὶ σ πόλις Λοκρίδος καὶ δήμος Ἀττικῆς. Βήσα δὲ καὶ εἶδος ποτηρίου πλατὺ τὰ κάτω, στενὸν δὲ τὰ ἄνω. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βησσαρίων Ἀββας. (Παλλὰδ. ΑΔ', 1219). Βησσαρίων Νικαίας ὁ Καρδινάλιος. (ΡΞΑ', 9-746).

Βητάριμονες, οἱ δεξιοὶ ὀρχησται, παρὰ τὸ βίνειν ἐναρμονίως. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βία ἡ δύναμις καὶ βίη ἐπιβόημα, ἧγουν δυναστικῶς ἀκούσιος κατοχὴ βία λέγεται. — Βία φρονῶν, ἡ φρόνησις περιφραστικῶς. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Εἶθε πείθει μὴ θίλοντας ἢ βία.

Ἄγχι γὰρ αὕτη καὶ γίγαντας πολλάνεις.

(Γρηγόρ. Ναζ. ΑΖ', 926).

Βία πρὸς εὐσέθειαν ἀσύγνωστον. (ΑΓ', 217). Τὸν πρὸς ἀνάγκην ἐπιβλήθητα ζυγὸν ἀποσειόνται βηδίως οἱ ἀνεμεινοί· βαρὺ γὰρ πᾶν τὸ ἀπροαίρετον, καὶ ὅπερ θαυμασθέντες ὑπέστησαν βηστῶσαντες. (Παρὰ Ασοντίῳ Βυζαντίῳ ΠΓ', 2072). — Ἐκ μελέτης πολλῆς καὶ ἀσκήσεως ἡ βία καὶ ἡ ἀγριότης τῶν παθῶν ἀσθενεῖ. (αὐτόθ. 2072). — Βία γὰρ ἐχθρὸν Θεῷ. (Κλήμ. Ἄλεξ. Θ', 613).

Βιάζεσιν εἰς εὐσέθειαν. Ἐπειδὴ τὸ βιάζεσθαι καὶ ἔλκειν πρὸς εὐσέθειαν τοὺς αὐτεξουσίους γεγονότας, εὐπρεπὲς οὐτ' ἐστίν, ὅτε δεκεῖ, τῷ πείθειν, οὐ καιρὸς ἐστί, χρυσάμενος, φώτιζε τῷ σαυτοῦ βίῳ τοὺς ἐν σκότει διακρίβοντας (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1016).

Περὶ βιαίου καὶ βισστοῦ.

• Μὴ βιάζου βουὸν ποταμοῦ. »

• Τὸν θίλοντα βουὸν ἔλαυνε. »

• Μὴ ἀναγκαστώ, ἀλλ' ἐουστως. »

Τὸ ἡναγκασμένον καὶ παρὰ φύσιν, ἐπ' ὀλίγον ἀνίσχον, καὶ τοῦτο βιαίως, καὶ μόλις τυχὺ διελύθη εἰς τὰ ἐξ ὧν συντέθη.

Τὸ ἀκούσιον πρὸς τῷ τυραννικῶν εἶναι καὶ

οὐκ ἐπαινετόν, οὐδὲ μόνιμον. Φιλεῖ γὰρ τὸ βιασθέν, ὡς περ φυτὸν βίῃ χειρὶ μετασπώμενον, εἰς ἑαυτὸ πάλιν ἀρεθὲν ἀνατρέχειν. Τὸ δὲ ἐκ προαιρέσεως ἐνομιώτατον ἄμα καὶ ἀσφαλέςτατον, εὐνοίας δεσμῶν τηρούμενον. Βουλομένω, οὐ τυραννομένω τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον.—Τὸ τε βεβιασμένον καὶ ἀηδὲς ταχύ, τὸ δὲ ἀβίαστον οὐκ ἔχει κόρον, ἀλλ' ἀεὶ χάριτί τε καὶ πόθῳ θάλλει.—Μάλιστα πάντων χριστιανοῖς οὐκ ἐρίεται τὸ πρὸς βίαν ἐπανορθοῦν τὰ τῶν ἁμαρτημάτων πταίσματα. Οὐ γὰρ τοὺς ἀνάγκη τῆς κακίας ἀπεχομένους, ἀλλὰ τοὺς παρηρέσει στεφανοῖ ὁ Θεός. Βία Θεῶ οὐ πρόσεστιν. (Ἰω. Δαμασκ. Ἱερὰ Παρὰλλ. ζ', 1284-1285).

Τὸ παρὰ γνώμην γινόμενον λίαν ἀναιρόν' τὸ δὲ ἐθελοούσιον, κτλ ἐπίπνον, ἤττον ἐστὶν ἀλγεινόν. Αὐθαίρετος γάρ, ἀλλ' οὐ βίαιος ὁ πόθος. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1489). — Βίαιον νόημα οἱ μεθ' Ὁμηρον ῥήτορες τὸ γενναῖον φασὶ καὶ ἀνδρικόν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βιάνωρ, Πρεσβύτερος Ἀντιοχείας, ἔδωκεν ἔρκον Ἀμφιλόχους δὲ Βασιλείου ἐρωτῆ, εἰ δεκτός ἐστιν εἰς τὸν Κλήρον' δεκτὸν εἰναί φησιν ὁ Βασιλείος, εἰ μετκνήσει. (Βασίλ. ΑΒ', 716-717).

Βιβλία. Κατάλογος τῶν ἐξήκοντα κανονικῶν βιβλίων Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης ἐκ τοῦ Κλήμεντος Ῥώμης (Α', 515). — Βιβλία ἔξω τῶν ἐξήκοντα μὴ κανονικῶν, ἀλλὰ ἀναγινωσκόμενα α'.) Σοφία Σολομῶντος β'.) Σοφία Στραχ' γ'.) Μακκαβαίων δ'.) Ἑσθήρ ε'.) Ἰουδίθ ς'.) Τωβίτ. (αὐτόθ. 515-516).

Βιβλία ἀπόκρυφα Ἀδάμ Ἐνώχ Λάμεχ Διαθήκαι τῶν ἱε'. Πατριάρχων Ἰωσήφ προσευχὴ Ἐλδάμ καὶ Μοδάμ Ἀνάληψις Μωσέως Ψαλμοὶ Σολομῶντος Ἥλιου Ἀποκάλυψις Ἡσαίου Ὅρασις Σοφρονίου Ἀποκάλυψις Ζαχαρίου ἀποκάλυψις Ἑσθρα Ἀποκάλυψις Ἰακώβου Ἱστορία Πέτρου Ἀποκάλυψις Περιόδοι καὶ διδασκαλίαι τῶν Ἀποστόλων Βαρνάβας Ἐπιστολὴ Παύλου Πράξεις Παύλου Ἀποκάλυψις Διδασκαλία Κλήμεντος Ἰγνατίου Διδασκαλία Πολυκάρπου Διδασκαλία Εὐαγγέλιον κατὰ Βαρνάβαν Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαίου. (α)

Βιβλία κατονικά. (Κανὼν Ἀποστόλ. ΠΕ'.

(α) Ἔτερον τοῦ γνησίου, ὑπὸ ἀρετικῶν συνταχθέν. Σ. Β.

Μελίτων Σάρδ. Ε', 1216.— Διάταγ. Ἀποστόλων Α', 569-576.— Ἀθων. ΚΓ', 1436-1437. 1176-1177).

Περὶ τῶν γνησίων βιβλίων τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 472-474. 1593-1598). — Περὶ τῶν κανονικῶν (ΑΗ', 841-845. 443).

Βιβλία ἐνδιέθετα καὶ κανονικὰ Παλαιᾶς Διαθήκης. Πέντε μὲν ἱστορικαὶ καὶ νομικαὶ ἡ *Πεντάτευχος Μωυσέως*. Πέντε στιχηραὶ ἡ τοῦ Ἰώβ, τὸ *Ψαλτήριον*, *Παροιμίαι Σολομῶντος*, *Ἐκκλησιαστής*, *Ἄσμα ἰσάτωρ*. Εἶτα ἄλλη Πεντάτευχος τὰ καλούμενα *Γραφία*, παρὰ τισὶ δὲ Ἁγιογράφοι λεγόμενα, ἅτινά ἐστιν Ἰησοῦ τοῦ *Ναυῆ βιβλος*, *Κριτῶν* μετὰ τῆς *Ρουθ*, *Παραλειπομένων Α'*, μετὰ τῆς *Β' Βασιλειῶν Α'* μετὰ τῆς *Δ'*. αὕτη τρίτη Πεντάτευχος ἄλλη Πεντάτευχος τὸ *Δωδεκαπρόφητον*, *Ἠσαίας*, *Ιερεμίας*, *Ἰεζεκιήλ*, *Δαριήλ*. Ἐμειναν δὲ ἄλλα δύο, αἵτινές εἰσι τοῦ Ἑσθρα, μία καὶ αὕτη λογιζομένη, καὶ ἄλλη βιβλος, ἡ τῆς Ἑσθῆρ καλεῖται. Ἐπληρώθησαν οὖν αἱ ΚΒ'. Βίβλοι κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν κβ'. στοιχείων παρ' Ἑβραίοις. (Ἐπιφθ. ΜΓ', 244-256. ἔνθα περὶ τῆς μεταφράσεως τῶν Ο').

Βιβλίων Παλαιᾶς Διαθήκης ὀνομασίαι ἔβραϊστὶ. (αὐτόθ. 277-280.— Ἀεόντ. Βυζ. ΠΓ', 1200-1212). — Βιβλία κανονικὰ. (Νικηφ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 1056-1057). — Βιβλία κανονικὰ καὶ ἐν Ἐκκλησίαις ἀναγινωσκόμενα. Κανόνες παρὰ Φωτίῳ. (ΠΑ', 589-593.— Κύριλ. Ἱερσ. ΑΓ', 500). — Ὅτι οὐδὲν ἄλλο τῶν ἐνδιαθητῶν καὶ κεκατονισμένων βιβλίων δεῖ προτιμῆν εἰς ἀνάγνωσιν. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 392).

Βίβλοι ἱερὰ παλαιότερα πάντων. (Τατιαν. Γ', 877. — Θεοφ. Ἀντιοχ. Γ', 1045. 1104. 1121 κ. ε.).

Βιβλία τῆς Γραφῆς ποῖα δεῖ ἀναγινώσκειν (Διάταγ. Ἀποστόλ. Α', 569). — Περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι πάντων τῶν ἔξωθεν βιβλίων. Τῶν ἐθνικῶν βιβλίων πάντων ἀπέχου. Τί γὰρ σοὶ καὶ ἄλλοτριος λόγος, ἡ νόμοις, ἡ ψευδοπροφήταις, ἀ δὴ καὶ παρὰ τρέπει τῆς πίστεως τοὺς ἑαυροῦς; Τί γὰρ σοὶ καὶ λείπει ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐπ' ἕκτενα τὰ ἐθνόμυθα ὀρμήσεις; Εἴτε γὰρ ἱστορικὰ θέλεις διέρχεσθαι, ἔχεις τὰς βασιλείους εἴτε σοφιστικὰ καὶ ποιητικὰ, ἔχεις τοὺς προφήτας, τὸν Ἰώβ, τὸν Παροιμιστήν, ἐν οἷς πάσης ποιήσεως καὶ σοφιστείας

(σοφίας) πλείονα ἀγγίζοιαν εὐρήσεις, ὅτι τοῦ Κυρίου τοῦ μόνου σοφοῦ Θεοῦ φθογγαί εἰσιν· εἴτε ἀσματικῶν ὀρέγγη, ἔχεις τοὺς *Ψαλμοὺς*· εἴτε ἀρχαιογονίαις, ἔχεις τὴν *Γένεσιν*· εἴτε νομίμων καὶ παραγγελμάτων, τὸν ἔνδοξον Κυρίου τοῦ Θεοῦ *νόμον*. Πάντων οὖν τῶν ἀλλοτρῶν καὶ διαβολικῶν ἰσχυρῶς ἐπέσχου. Πλήν, καὶ τὸν νόμον ἀναγίνωσκον, τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιστάκτων ἀπόσχου· εἰ καὶ μὴ πάντων, ἀλλὰ τινων, τῶν τῆς *Δευτερώσεως*· μόνον δὲ πρὸς ἱστορίαν ἀναγίνωσκε εἰς τὸ γινώσκειν σε, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, ὅτι ἀπὸ τούτων δεσμῶν καὶ τοσοῦτον ἐβρύσαστό σε. (αὐτόθ. 569-576. — Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 277-332). — Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ἔξω κείσθω ἐν δευτέρῳ· καὶ ὅσα ἐν Ἐκκλησίαις μὴ ἀναγίνωσκονται, ταῦτα μηδὲ κατὰ στυγρὸν ἀναγίνωσκε. (Κύριλλ. Ἱεροσολ. ΑΓ', 500-501. — Γρηγ. ὁ Θεμακτ. Γ', 1032. — Διατκχ. Ἀποστόλ. Α', 601. 684. 940. 949. 957. 961-973).

Βιβλία παραινετικά εἰσι τέσσαρα· ὁ *Ψάλμ*, αἱ *Παροιμίαι* *Σολομῶντος*, ὁ *Ἐκκλησιαστής*· καὶ τὸ *Ἄσμα ἁσμάτων*. Τετάρθαι δὲ νῦν μετὰ τῶν παραινετικῶν τὸ *Ἄσμα τῶν ἁσμάτων*, ἐπειδὴ ἡ τούτων θεωρία ὑψηλοτέρα ἐστίν. (Λεόντ. Βυζ. ΠΣ', 1204).

Ἐν τοῖς βιβλίοις ἔστω σοὶ περὶ ὀρθολογῶν γινώσκειν, τί νόμος φυσικός, καὶ τί τὰ τῆς δευτερώσεως κ. ἐ. (Διατκχ. Ἀποστόλ. Α', 573. 944. 964). — Τὰ τῆς δευτερώσεως ἐπέσκατκ. (αὐτόθ. 968-973). — Νόμον φυσικόν, νόμον πιστῶν, νόμον ἀπλοῦν, καθαρόν, ἀκατανάγκαστον, καὶ δεσμὸν τῆς δευτερώσεως τῶν ἐπιστάκτων. (αὐτόθ. παρὰβ. Ἰωάνν. Δαμασκ. ΙΔ', 1081 κ. ἐ.).

Βιβλία ἱερὰ μὴ παρέχουν πᾶσιν ὡς ἔτυχε. (Κλήμ. Ῥώμ. Β', 25-32. 104).

Βιβλία μὴ κανονικά, ἀλλ' ἀναγινωσκόμενα, καὶ ἀντιλεγόμενα. Ἐκ τῆς Παλαιᾶς, *Σοφία Σολομῶντος*, καὶ *Σοφία Σιράχ*, καὶ *Ἐσθήρ*, καὶ *Ἰουδίθ*, καὶ *Τωβίτ*, καὶ *Διδαχὴ* ἡ καλουμένη τῶν *Ἀποστόλων*, καὶ ὁ *Ποιμὴν*. Καὶ ὁ μωυ, ἀγαπητοί, κἀκείνων κανονιζόμενων, καὶ τούτων ἀναγινωσκόμενων, οὐδαμῶς τῶν ἀποκρύφων μνήμη· ἀλλὰ αἰρετικῶν ἐστὶν ἐπίνοια, γραφόντων μὲν ὅτε θέλουσιν αὐτὰ, χαριζόμενων δὲ καὶ προστιθέντων αὐτοῖς χρόνους, ἵν' ὡς παλαιὰ προφῆροντες, πρόφρασι ἔχωσιν ἀπατᾶν

ἐκ τούτου τοῦ ἀεραρίου. (Ἰθων. ΚΓ', 1177-1180. 1437).

Τῆς Νέας πάλιν Διαθήκης ἀντιλεγόμενα ταῦτα. *Διδαχὴ Ἀποστόλων*, *Κλημεντία*· ἐξ ὧν μετεπράσθησαν ἐκλεγέντα τὰ ἀληθέστερα καὶ θεόπνευστα· ταῦτα τὰ ἀναγινωσκόμενα. (Ἐν τῇ συνόψει τῶν ἁγίων Γραφῶν. Α', 544. — Ἰθων. ΚΗ', 432).

Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀπόστολοι φασι ἐν τῇ Διατάξει καλουμένη, ὅτι φυτεία Θεοῦ καὶ ἀμπελῶν ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία. (Ἐπιφάν. [ΜΑ', 836]. — Εἰς τοῦτο δὲ οἱ αὐτοὶ Ἀδιδικτοὶ παρεφῆρουσι τὴν τῶν Ἀποστόλων *Διτάξιν*, ὅσων μὲν τοῖς πολλοῖς ἐν ἀμυρίκτοις, ἀλλ' οὐκ ἀδόκιμον. Πᾶσα γὰρ ἐν αὐτῇ κανονικὴ τάξις ἐμφέρεται, καὶ οὐδὲν περκαπεκαγμένον τῆς πίστεως, οὐδὲ τῆς ὁμολογίας, οὐδὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, καὶ κανόνος καὶ πίστεως. (ΜΒ', 356-373. 512. Εἰ δὲ καὶ χρὴ τὸ τῆς Διατάξεως τῶν Ἀποστόλων λέγειν κ. ἐ.). — Καὶ περὶ μὲν τοῦ γενείου ἐν ταῖς Διατάξεσι τῶν Ἀποστόλων φάσκει ὁ θεὸς Λόγος· καὶ ἡ διδασκαλίη μὴ φθείρειν, τουτέστι μὴ τέμνειν τρίχας γενείου. (αὐτόθ. 765). — Μάζιμος ὁ Ὁμολογητῆς καὶ Φώτιος περὶ τῶν Διαταγῶν τῶν Ἀποστόλων. Καθὼς ἐν ταῖς Ἱεραῖς τῶν Ἀποστόλων γέγραπται Διαταγαῖς. (Α', 548. — Φώτ. ΡΓ', 385-388).

Μαρτυρίαι ἔτι διαφόρων περὶ τῶν Διαταγῶν τῶν Ἀποστόλων ὡς βιβλίον ἀντιλεγόμενον καὶ ἀποκρύφου. (Α', 544-553). — Ἡ δὲ σ'. Οἰκουμένην Σύνδοδος ἐν τῷ Β'. αὐτῆς· κανόνι ἀπεπηγόρευσε τὴν τούτων ἀνάγνωσιν διὰ τὸ γενέσθαι παραποίησιν ἐν αὐταῖς. (αὐτόθ. 552).

Βιβλία δὲ ἐκτὸς τῶν γνησίων καὶ κανονικῶν εἰσι καὶ ἄλλα ἑκατέρως Διαθήκης, τῆς Παλαιᾶς· δηλαδὴ καὶ Νέας, τὰ μὲν ἀντιλεγόμενα, τὰ δὲ ἀπόκρυφα. — Τὰ μὲν οὖν ἀντιλεγόμενα τῆς Παλαιᾶς, προείπομεν μὲν καὶ πρότερον, ὡς ἔστι *Σοφία Σολομῶντος*, καὶ *Σοφία Ἰησοῦ υἱοῦ Σιράχ*, καὶ *Ἐσθήρ*, καὶ *Ἰουδίθ*, καὶ *Τωβίτ*· σὺν ἐκείνοις δὲ καὶ ταῦτα ἠριθμηγῆται· *Μακκαβαίων* βιβλία δ'. *Πτολεμαϊκά*, *Ψαλμοὶ* καὶ *Ὡδὴ Σολομῶντος*, *Σωφάν*. Ταῦτα ἀντιλεγόμενα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. — Τὰ δὲ ἀπόκρυφα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης· ταῦτα· *Ἐρώχ*, *Πατριάρχη*, *Προσευχὴ Ἰωσήφ*, *Διδαχὴ* *Μωϋσῆος*, *Ἀγάληγίς* *Μωϋσῆος*, *Ἀβραάμ*,

'Ελλάδ καὶ Μωδάδ, Ἡλίου προφήτου, Σοφορίου προφήτου, Ζαχαρίου πατρὸς Ἰωάννου, Βαρούχ, Ἀββακούμ, Ἰεζεκιήλ, καὶ Δανιήλ, ψευδεπίγραφα.

Τῆς Νέας πάλιν Διαθήκης ἀντιλεγόμενα καὶ ἀποκρυφα κτῆστα Περίοδοι Πέτρος, Περίοδοι Ἰωάννου, Περίοδοι Θωμᾶ, Εὐαγγέλιον Θωμᾶ, Διδαχὴ Ἀποστόλων, Κλημείνια. (Ἐκ τῶν εἰς Ἀθανάσιον ἀποδοδομένων ΚΗ', 432-436. Ἔνθα καὶ περὶ τῆς μεταφράσεως τῆς Π. Διαθήκης. — Σύνοψις Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης ἐπιτομῆς. αὐτόθ. 28. — Σύνοψις Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, ὡς ἐν τάξει ὑπομνηστικοῦ. Χρυσόστ. ΝΓ', 313-386).

Περὶ ἀντιλεγομένων καὶ ἀποκρυφῶν. (Νικηρ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 1060. — Ἀσόντ. Βυζ. ΠΓ', 1364-1372).

Βιβλία ψευδεπίγραφα, ἀποκρυφα καὶ αἰρετικά. (Διακτγ. Ἀποστόλ. Α', 949-956). — Τὰ ψευδῶς ὑπὸ τῶν τῆς ἀληθείας ἐχθρῶν ἀναπλασθέντα μαρτυρολόγια, ὡς ἂν τοὺς τοῦ Χριστοῦ μαρτυραὶ ἀτιμάζουσιν, καὶ πρὸς ἀπιστίαν ἐνάγειον τοὺς ἀκούοντας, μὴ ἐπ' Ἐκκλησιαίαις δημοσιεύεσθαι προστάσσονται, ἀλλὰ ταῦτα πῦρ περὶ ἀποδοδομένων τοῦ δὲ ταῦτα παραδεχομένου, ἢ ὡς ἀληθεῖς τούτοις προσκένχοντα, ἀναθεματίζομεν. Κανὼν ΞΓ'. τῆς Γ'. Συνόδου. (Παρὰ Φωτίῳ ΡΔ', 592. — Ὡστε ἐκτός τῶν καθολικῶν Γραφῶν μηδὲν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσκεισθαι. αὐτόθ. 592).

Περὶ βιβλίων αἰρετικῶν καὶ χριστιανοκατηγόρων τίνα ταῦτα καὶ τίων. Περὶ τοῦ μὴ κρύπτειν αὐτὰ ἢ ἀναγινώσκειν. Ποινὴ ἐκκλησιαστικὴ καὶ πολιτικὴ κατὰ τῶν κρυπτόντων, ἀναγινώσκόντων ἢ μὴ πῦρ παραδιδόντων. Κανόνες καὶ νόμοι. (Παρὰ Φωτίῳ αὐτόθ. 872-876. — Νικηρ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 528 κ. ἔ.— Λόγος. 844-849). — Τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, Ἔσορα καὶ Ζωσιμᾶ καὶ τὰ δύο Μαρτύρια τοῦ ἁγίου Γεωργίου, Κυρίου καὶ Ἰουλίττις, καὶ τὴν Βιβλίον Μάρκου τοῦ Διαδόχου οὐ χρὴ δεχθεῖν. Ἀπόβλητα γὰρ καὶ οὐ δεκτά. (Νικηρ. Ρ', 852).

Βιβλία ψευδεπίγραφα καὶ ἀπόβλητα α'. Τὸ Ἰὼν Εὐαγγέλιον β'. Ὁ Θεοπαρὸς τῆς Ἰωκ. γ'. Ἡ τῶν ἐπιστολῶν ὁμάς δ'. Ἡ τῶν μυστηρίων ε'. Ἡ ἐπὶ λόγος ἀλογία ζ'. Ἡ τῶν εὐχῶν ζ'. Ἡ τῶν κεφαλαίων η'. Ἡ τῶν Γιγάντων

Πραγματεία θ'. Τὸ κατὰ Θωμᾶν Εὐαγγέλιον ι'. Τὸ κατὰ Φιλιπποῦ Εὐαγγέλιον ια'. Αἱ Πράξεις Ἀνδρέου τοῦ Ἀποστόλου ιβ'. Ἡ περικαιδεκάτη πρὸς Λαοδικεῖς ἐπιστολὴ ιγ'. Τὰ Παιδικὰ λεγόμενα τοῦ Κυρίου κτλ. (Τιμῶθ. Πρεσβύτ. ΠΓ', 21-24).

Βιβλία τὰ μνημονεύμενα ἐν ταῖς Γραφαῖς καὶ μὴ εὐρισκόμενα Νάβαρ καὶ Ἀδδῶ, καὶ Ἀχιά τοῦ Σιλωρτίου. Πρὸς δέ, Δαυτῶ, Σολομῶντος, Ἰεζεκιήλ. (Ἀθων. ΚΗ', 436-437. — Θεοδώρ. ΠΔ', 32). Βλ. καὶ λ. Ἀδδῶ.

Βιβλία Ἰουδαϊκά. Τί δήποτε τὰ παρ' Ἐβραίοις ἀποδεχόμενα ἐπιτομῆς, τὸν παρ' αὐτοῖς βίον παρηγησάμεθα. Πραγματεία. (Εὐσέβ. ΚΒ', 41-44). — Ὅτι μὴ ὡς ἔτυχε, μηδὲ μάτην τὰς παρ' Ἐβραίοις προφητικὰς βίβλους διὰ πάτης σπουδῆς περιέπομεν. (αὐτόθ. 96-97). — Βιβλίον Ἐβραϊκῶν ὀνομάτων. (Θεοδώρ. Π', 576-577). — Βιβλία ἐθνικῶν οὐχ ἄνευ καρποῦ ἀναγινώσκόμενα. Βικιλείου τοῦ Μεγάλου παραίνεσις πρὸς τοὺς νέους. (ΑΑ', 564-589).

Βιβλίων Εὐαγγελίων ἐπιθέσεις ἐπὶ τῆς κερφαλῆς τοῦ χειροτονομένου ἐπισκόπου τί δηλοῦ. Ἐρμηνεῖα περὶ τῶν τριῶν βαθμῶν καὶ χειροτονίας ἐκείνου. (Αἰων. Ἀρεοπαγ. Γ', 529). — Περὶ τῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς καὶ ἑτι ἐκ τῶν θείων Γραφῶν ἐκτελεῖται πᾶσα ἱερολογία. (αὐτόθ. 457).

Βιβλία πολλὰ ποιῆσαι. εἴτέ μου, φύλαξαι τοῦ ποιῆσαι βιβλίον πολλὰ οὐκ ἔστι παρασμός, καὶ μελέτη πολλῆ κόπωσης σαρκός. Ἐκκλησ. ΙΒ', 12. Ἡμεῖς γάρ, εἰ μὴ ἔξει νοῦν τινα κερκρυμμένον, καὶ ἔτι ἡμῖν ἀσφαρῆ, ἢ λέξις ἢ προκειμένη, ἀντικρυς πικραθεσθῆκαμεν τὴν ἐντολήν, μὴ φυλαξάμενοι ποιῆσαι βιβλία πολλὰ. — Ὅσον γὰρ ἐπὶ τῇ λέξει δύο σημαίνεται ἐκ τοῦ, εἴτέ μου, φύλαξαι τοῦ ποιῆσαι βιβλία πολλὰ ἐν μὲν, ὅτι οὐ δεῖ κεκτηθῆναι βιβλία πολλὰ ἕτερον δέ, ὅτι οὐ δεῖ συντάξαι βιβλία πολλὰ καὶ εἰ μὴ τὸ πρῶτον, πάντως τὸ δεύτερον· εἰ δὲ τὸ δεύτερον, οὐ πάντως τὸ πρῶτον· πλὴν ἐκατέρωθεν δόξομεν μανθάνειν μὴ δεῖν ποιεῖν βιβλία πλείονα. (Ἠριγ. ΙΔ', 185-186). — Τῇ γὰρ τοῦ γράφειν εὐκολίᾳ πρὸς πᾶσαν ὑπόθεσιν Ἀπολλινάριος ἔχων ἀρκοῦσαν αὐτῷ τὴν γλῶσσαν, ἐνέπληξε μὲν τῶν ἐκτετοῦ συσταγμάτων τὴν οἰκουμένην, παρακούσας τοῦ ἐντάλματος τοῦ λέγοντος, ὅτι φύλαξαι ποιῆ-

σαι βιβλία πολλά κ.έ. (Βατίλ. ΑΑ', 980). Βλ. και λ. Ἀπολιτίριος.

Βιβλία φάρμακα ψυχῆς. Ἀκούσατε, παρακλώ, πάντες· οἱ βωτικῶί, και κτῆσθε βιβλία φάρμακα τῆς ψυχῆς. Εἰ μὴδὲν ἔτερον βούλεσθε, τὴν γοῦν *Καιρὴν* κτήσασθε, τῶν Ἀποστόλων τὰς *Πράξεις*, τὰ *Ἐναγγέλια*, διδασκαλοῦς διηνεκεῖς κ.έ. (Χρυστός. ΞΒ', 361 κ.έ.). — Οἱ φιλόπονοι και φιλόβιβλοι εἰπὶ και φιλόθεοι και φιλόχριστοί· ὁ γὰρ φιλόβιβλος δικαίως ἂν ἐκλήθῃ φιλόχριστος. (ΝΘ', 553 κ.έ.). — Κατὰ τῶν ἀμελούντων κτήσασθαι βιβλίαν, και πώχαιεν προσκαίρομεναι. (αὐτόθ. 560 κ.έ.). — Ἦθεις Γραφῆ οὐδὲν περαιοποίησε τῶν συμπερόντων ἡμῶν, ἀλλὰ πανταχοῦ κράζει διὰ τε προφητῶν και ἀποστόλων προανακρυνούσα, και προσφαλιζόμενη ἕκαστον ὡς μήτηρ φιλότεκνος τὰ ἴδια τέκνα φιλοῦσα· ὑπομνηστικεῖ ἐνὶ ἐκάστῳ περὶ τῶν παρωχηκότων, και περὶ τῶν ἐνεστώτων, και περὶ τῶν μελλόντων, μηδὲν παρῖδουσα κ.έ. (αὐτόθ. 553-568).

Εἰς τὰς σφραγίδας τῶν βιβλίων Ἀλόγος· ἤγουν περὶ Ἑρμηνείας και Θεοπνευστίας αὐτῶν, και τίνες Θεοπνεύστως ἠρμηνεύσαν αὐτάς. (Σεβριανὸς Γαβάλων ΞΓ', 531-544).

Τὰ ἱερὰ τῆς Παλαιᾶς βιβλίας οὐκ ὠφελοῦσι τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ἕβρι· ὕβρι· κατέχουσι τοὺς ἀγίους, ὅτι ἀπιστοῦσι τοῖς ἐκείνων ῥήμασιν, ὅτι τὴν ἐσχάτην αὐτῶν κατηγοροῦσιν ἀσεβείαν. Καὶ ἴνα μάθητε ὅτι οὐχ ἀγιάζει τὸν τόπον τὰ βιβλία, ἀλλὰ βέβηλον ποιεῖ τῶν συνόντων ἢ προκίρσεις, παρὰδειγμα ἔστω Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος, τὰς πανταχόθεν βιβλίους συναγαγὼν, και ἀποθέμενος εἰς τὸ τοῦ Σεράπιδος Ἱερόν. Τί οὖν ἅγιος ἔσται τοῦ Σεράπιδος ὁ Νεὸς διὰ τὰ ἱερὰ βιβλία; Μὴ γένοιτο! ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ἔχει τὴν οἰκείαν ἀγίότητά, τῷ τόπῳ δὲ οὐ μεταδίδωπ, διὰ τὴν τῶν συνόντων ἐκεῖ μακρίαν κ.έ. (Χρυστός. ΜΠ', 851-856.— Εὐσέβ. ΚΒ', 41. 96-97). — «Οἱ τῶν πολλῶν βιβλίων ἡ κτῆσις τοῖς μὲν κεχημένοις ὠφέλιμος· τοῖς δὲ μόνῃ τῇ τούτων κτῆσει πλουτεῖν οἰομένοις ἐσχάτης τιμωρίας γίνεται πρόξενος. Ἐπεταὶ παρκίνεσις ἀξιόλογος. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 268. 328. 405).

Πῶς νοητέον τὸ «Ὁὐδὲ αὐτὸν οἶμακ τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία». Ἰωάν. ΚΑ', 25. Ἐπειδὴ κόσμος σύντομος ὁ ἀνθρωπός

ἔστι· πάντων τῶν τοῦ κόσμου συμπληρωτικῶν μετέχων στοιχείων· ἀ τοῖνον δ' ἀνθρώπος ἀπίθκνος ὢν, ὡς τὰ πολλὰ, οὐκ ἐχῶρει θαύματτα ὡς ὑπερφυῆ και θεῖα, τῶν και πώποτε φθασάντων ὑψηλότερα και μεγαλοπρεπέστερα, ταῦτα μὴ χωρεῖν τὸν κόσμον ἐστοχάσκητο ὁ Εὐαγγελιστής. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 337. 541-544.—Χρυστός. Ξ', 273).

Βιβλίον ἀποστασιαίου τίνος χάριν διδοσθαι ταῖς μισουμέναις γυναίκεῖ παρὰ τῶν ἀνδρῶν ὁ νομοθέτης ἐπέτρεψε; Πραγματεῖα. (Ἰσίδ. ΟΗ', 784).

Βιβλίον τοῦ Εὐθέρου. Τί ἐστὶ τὸ «Ὀὐχὶ τοῦτο γέγραπται ἐπὶ τοῦ βιβλίου τοῦ Εὐθέρου;» Ἰησοῦ Ναυῆ Γ', 13. Ἰνα μὴ τις ἀπιστήσῃ τῷ λόγῳ, ἔφη τοῦτο ἐν τῷ παλαιῷ εὐρεθῆναι βιβλίῳ. (Θεοδώρ. Π', 473). — Βιβλίον τὸ Εὐθέρου. (αὐτόθ. 600). — Ἐπὶ βιβλίου τῆς Ἠθῆς. (αὐτόθ. 696).

Βιβλίον ἀνωνόμου, οὗ ἡ ἐπιγραφή Χριστιανῶν βιβλίος. Ἑρμηνεία εἰς τὴν Ὀκτάτευχον. (Παρὰ Φωτίῳ ΡΓ', 68).

Βιβλία μαγικά· διήγησις Χρυσοστόμου περὶ βιβλίων γοητικῶν και μαγικῶν. (Ξ', 274-276).

Φυσικὴ βιβλος ἐστὶν ἡ συνείδησις· ὁ ἐμπράκτως ἀνακινώσκων αὐτήν, λαμβάνει πείραν θείας ἀντιλήψεως. (Μάρκ. Ἑρμ. ΞΕ', 928).

Βίβλος ἐβδομήκοντα· σύγκρισις παλαιῶν και νέων. Ἐκεῖ βέβηδοι, ἐνταῦθα Χριστοί· ἐκεῖ Μωυσῆς, ἐνταῦθα ἀρχιερεῖς· ἐκεῖ θάλαττα, ἐνταῦθα κολυμβήθρα· ἐκεῖ δώδεκα πηγάει, ἐνταῦθα δώδεκα ἀπόστολοι· ἐκεῖ ἐβδομήκοντα στέλεγοι, ἐνταῦθα ἐβδομήκοντα βίβλοι. (Θεοδώ. Π', 1464).

«Βίβλοι ἠνεύχθησαν, και κριτήριον ἐκάθησεν. ὁ Δανιὴλ Ζ', 10. Οἰνεῖ γὰρ πάντων τῶν λελαλημένων και πεπραγμένων, και τῶν νενοημένων ἀναγραφή τις γίνεται, και θεῖα δύναμις πᾶν κρυπτόν ἡμῶν φανερωθήσεται, και πᾶν κεκαλυμμένον ἀποκαλυφθήσεται κ.έ. (Ἠριγ. ΙΓ', 1204).

Βιβλίσκος, κύριον ὄνομα, μάρτυρος ἠρνημένης τὸν Χριστόν, ἐν δὲ τῇ στρεβλίσκῃ ἀνακηψάσης, και Χριστιανὴν ἐκατὴν δημολογησάσης, και τῷ κλήρῳ τῶν μαρτύρων προστεθείσης. (Εὐσέβ. Κ', 417).

Βιβλιοθηκάριος Ἀραστασιος. (ΡΗ', 1186).

Βιβλιοθήκη Φωτίου. (ΡΓ', —ΡΔ').

Βέβλος και **Βέβλος** τὰ ὑποκειμένα σώματα τοῖς γράμμασιν, ὅτι ἐκ τῆς ἀρχαίας γρη-

σεως τῶν βυβλίων παπύρων λέγονται, κατ' ἐναλλαγήν φωνήεντος τοῦ υ εἰς ι. (Λεξ. Εὐστ.).

Βιβλος καὶ Ἄδαρα πόλεις Ἀραβίας. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 332).

Βιγίλος, ἀρχιερεὺς Ῥώμης εἰς Βυζάντιον ἐλθών. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Β', σελ. 428).

Βιέννης καὶ Λουγδαῦνον Ἐκκλησία. (Ε', 1401-1450).

Βιή Ἰουλιανή, καὶ βιή Ἡρακλειή, περιφρακτικῶς, δ' Ἰρικλής καὶ δ' Ἡρακλής.

Βεθουλέα, καὶ θερμὰ ὕδατα ἐν αὐτῇ, *Πόθια* κλοῦμενα. Περιγραφὴ αὐτῶν. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ', σελ. 315-316).

Βεθυνοί. Ὅτι Βυζαντίος ἐδοῦλευσάν ποτε. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βικάρτος, λέξις λατινική, σημαίνουσα *τοποτηρητήν*. (Βασίλ. ΑΒ', 553. 885.)—Βικάρτος βασιλικὸς τῶν Βρετανικῶν νήσων καταστάς. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 760).

Βίκιοι, οἰνοδόχα ἀγγεῖα, καὶ ἀπλῶς δεσφάκινα σκεύη μεγάλα. (Λεξ. Εὐστ.).

Βίκιος, εἶδος ἐσπρίου, καὶ δ' λεγόμενος *βαλοξύστης*. Βιστάκιον τὸ πιττάκιον. (ΠΖ', 1161. σημ.).

Βίκτωρ, Πάπας. (Ε', 1475. Εὐσέβ. Κ', 489). Ἐπὶ τούτοις δ' μὲν τῆς Ῥωμαίων προεστῶς Βίκτωρ ἀθρόως τῆς Ἀσίας ἀπάσης ἄμα ταῖς δμορίαις Ἐκκλησίαις τὰς παροικίας ἀποτέμνειν, ὡς ἑτεροδοξοῦσας, τῆς κοινῆς ἐνώσεως πειρᾶται, καὶ στηλιτεύει γε διὰ γραμμμάτων. (αὐτόθ. 497. Περὶ τῆς περὶ τοῦ Πάσχα διαφωνίας).—Βίκτωρ Ῥώμης δ' τρισμακάριος. (Θεοδώρ. ΠΓ', 392).

Βίκτωρ καὶ Ἀρίσθεος στρατηγοὶ Οὐάλεντος. Παβήρησια αὐτῶν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1193).

Βικτώριος. Βικτωρίου Λαμπαδίου ὑπατικοὶ λόγοι. (Φώτ. ΡΓ', 369).

Βιοθανόντες, ὅτι τῶν βιοθανόντων αἱ ψυχαὶ οὐ γίνονται δαίμονες. (Χρυσόστομ. ΜΗ', 983 κ. ἑ.).

Βίλιππος, ἀντὶ τοῦ Φίλιππου, κατὰ γλῶσσον, διὰ τὴν τοῦ δ' πρὸς τὸ φ συγγένειαν. Βαλλήνη, Παλλήνη, Παλληνικὸν βλέπειν, ἡγουν Βαλληκικόν τοῦτο ἀνιγμὰ ἐστὶ τοῦ χρεῶν εἶναι καὶ λίθοις βάλλειν τὸν ἐχθρόν. (Α. Εὐστ.).

Βίος, ἡ ζωὴ, ὅτι ἐκ τοῦ βίος, ὃ ἐστὶ τάζον, οἰονταί τινες περῆχθαι τὴν φωνήν, διὰ τὸ τοὺς ἀρχαίους ἀνθρώπους ἐκ βιου, ὃ ἐστὶ τάζου, πορίζεσθαι τὸν βίον· ὅθεν βίος ἡ ζωὴ, βίος δὲ τὸ τάζον, ὅτι τῷ μὲν ὀνόματι βίος ἐστὶ, τῷ δὲ ἔργῳ θάνατος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βίου τοῦ ἀρίστου ἐπιδρομὴ κεραλαιώδης (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 625-686).—Βίος ἀνηλεής, ἀσμενος, καὶ ἐπονεϊδιστος. (αὐτόθ. 608-612).—Βίος κίνδυνος καὶ μακάριος. (αὐτόθ. 1144-1145). Βίος οὐκ ἐκ λόγων, ἀλλ' ἐξ ἔργων γνωρίζεται. (αὐτόθ. 1148 κ. ἑ.).—Βίος ἀμέριμος καὶ ἀπερίσπαστος, καὶ κατὰ Πλάτωνα. (αὐτόθ. 1232-1237 κ. ἑ.).—Ἐκ τῶν ἀγίων Γραφῶν ὅσα χαρακτηρίζουσι τὸν τῶν χριστιανῶν βίον. (αὐτόθ. 664-681).—Βίος ἀνθρώπων κατ' Ἐπίκτιτον. «Μέμνησο ὅτι ὑποκριτὴς εἶ δράματος, οἷου ἂν θέλῃ ὁ διδάσκαλος· ἂν βραχὺ βραχέος, ἂν μακρὸν μακροῦ· ἂν πτωχὸν ὑποκρίνεσθαι σε θέλῃ, ἵνα καὶ τοῦτον εὐφωδῷ ὑποκρίνη, ἂν χαλῶν, ἂν ἀρχοντα, ἂν ἰδιώτην. Σὺν γὰρ τοῦτό ἐστι τὸ δοῆν ὑποκρίνεσθαι πρόσωπον καλῶς.» (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 488-496).

Ἐπιχάρμου εἰπόντος, «Ὡς πολλὸν ζῆσαν χρέον χωρὶς ἄλλογον οὕτω διανοῦ· Εὐριπίδης γράφει·
 «Τὶ δήποι' ἄλλο μὴ σαφῶς βεβηκότες
 »Οὐ ζῶμεν ὡς ἦντα, μὴ λυποῦμενοι;
 »Εὐμετάβολός ἐστιν ἀνθρώπων βίος.
 »Οὐδεὶς ἀλόπως τὸν βίον διήγαγεν
 »Ἀνθρωπος ὢν· οὐδ' ἄχρι τοῦ τέλους πάῃν
 »Ἐμείνεν ἀτυχῶν».

Αὔθις Εὐριπίδου εἰπόντος,
 ἼΩ πολὺμοχος βιοτὰ θνητοί,
 ἼΩ ἐπὶ παντὶ σφαλερὰ κείσαιο·
 Καὶ τὰ μὲν αὖτις, τὰ δ' ἀποφρηνύθει·
 Καὶ οὐκ ἐστὶν ἕρως κείμενος, οὐδ'
 Εἰς ὄντινα χρῆθ' ἑλπίσαι θνητοί.
 Πλὴν ὅταν ἔλθῃ κρυερά Διόθεν,
 Θανάτου πεμφθεῖσα τελευτή·

Δίριλος γράφει·
 Οὐκ ἐστὶ βίος ὅς οὐ κέκτηται κακῆ,
 Λύπας, μερίμνας, ἀρπαγῆς, στρέβλας, νόσους.
 Τούτων δ' ὁ θάνατος, καθάπερ πατὴρ, φανεός,
 Ἀνέπαυος τοὺς ἔχοντας ἀναπαύσει ἕνψιν.

Ἐπὶ τοῦ Εὐριπίδου εἰπόντος·
 Πολλὰ μορφαί τῶν δαιμόνων,
 Πολλὰ δ' ἀίπτως κραινοῦσι θεοί·
 Μοσχίων δ' κωμικὸς γράφει·
 Ἐκείνος δ' ἀπάντων ἐστὶ μακαριώτατος,
 Ὅς διὰ τέλους ζῶν ἑμαλὸν ἤσκησε βίον.
 (Πικρὰ Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 225-228).

Βίος καὶ πολιτεία θεοσεβοῦς χριστιανοῦ, σωτηρία τῶ γείτονι. Λέγουσιν ἐν ταῖς παραδόσεσι Ματθίαν τὸν Ἀπόστολον παρ' ἑκαστα εἰρηκέανι, ὅτι, εἴδων ἐκλεκτοῦ γείτον ἀμαρτήση, ἤμαρτεν ὁ ἐκλεκτός. Εἰ γὰρ οὕτως ἐαυτὸν ἤγειν ὡς ὁ Λόγος ὑπαγορεύσει, κατηδέσθη ἂν αὐτοῦ τὸν βίον καὶ ὁ γείτων εἰς τὸ μὴ ἀμαρτανεῖν. (αὐτόθ. 512-524 κ. ἔ.).

Τίς δὲ κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην κατηγγελημένος ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις βίος. (Εὐσεβ. ΚΒ', 49-68).—Ὅτι εἰς δύο τρόπους ὁ κατὰ τὸν χριστιανισμὸν διήρηται βίος. (αὐτόθ. 76-81).—Περὶ βίου ἐγγράμιου καὶ ἀγράμμου. (αὐτόθ. 77-81).—Βίος τῶν πρώτων ἀνθρώπων κατὰ Μωυσέα. (ΚΑ', 973).

Βίος ἀκριβῆς Χριστιανῶν. (Ἀθων. ΚΓ', 1217-1221).

Βίον ὁδοὶ δύο, ὁ γάμος καὶ ἡ παρθενία. Πάντα καλὰ καὶ καθάρὰ τὰ τοῦ Θεοῦ ποιήματα· οὐδὲν δὲ ἄχρηστον ἢ ἀκάθαρτον ὁ τοῦ Θεοῦ πεποίηκε Λόγος. Χριστοῦ γὰρ εὐωδίκα ἐσμὲν ἐν τοῖς σωζομένοις. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀμοῦν μονάζοντα. (Ἀθων. ΚΓ', 1169-1176).

Βίος χριστιανῶν ὅποτος ὀφείλει εἶναι. (ΚΗ', 836-845. 1108-1113).

Ἐκ τῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ πνευματικῆς τελειώσεως. Λόγος. (ΛΑ', 625-648).

Βίον μκταιότης καὶ τκαλιπωρίζι. Ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων βραχυὸς καὶ ὀλιγοχρόνιος, τῆς ἐπιμόχθου ζωῆς ἢ φαιδρότης ἰσότης ἀράχνη, εὐδιάλυτος ἢ δόξα, ἢ φαντασία τοῦ βίου ὄναρ· αἱ ἡδοναὶ τὸ στερεῶν ὑπεκλύουσιν, αἱ τρυφαὶ τὸ ἀνδρεῖον μεταλλάττουσι (ἢ μαλάττουσιν), αἱ ἀθυμίαι τὸν τόνον ἐκνευρίζουσιν, αἱ συκοφαντίαι τὰς ὕβρεις καταγέουσιν, αἱ κολκακεῖται τὰς ἐπιβουλάς προσπαλάττουσιν, οἱ φόβοι εἰς ἀπώγωνα σκελίζουσι (ἀλισθαίνειν ποιοῦσι). Καὶ ἐν τοιαύτῃ ζάλῃ χειμάζεται ἀπύστωσις ἢ φύσις· ἔνθα ἐν ὑπόσῃ καὶ περὶ μακαρίως τελουτῆς Τρωφάνιου, Ἀγαμήθους, Κλεόβιος καὶ Βίτωνος. (αὐτόθ. 1713-1722).

Βίος καὶ βίον κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. (αὐτόθ. 700-869).

Βίον καταστάσεις τρεῖς, καὶ ἰσαριθμοὶ τοῦτοι· αἱ τοῦ νοῦ ἡμῶν ἐνέργεια. Λύσεις θεο-

λογικαὶ καὶ φυσιολογικαὶ πρὸς Ἀμφιλόχιον Ἰκονίου ἐρωτήσαντα. (ΑΒ', 864-885).

Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Θεωρία καὶ βίου λαμπρότης. Πλουτεῖ μὲν (Ἀθανάσιος) θεωρεῖν, πλουτεῖ δὲ βίου λαμπρότητα, καὶ πλέκει θαυμασιῶς ἀμρότερη, τὴν χρυσῆν ὄντως σειρᾶν, καὶ τοῖς πολλοῖς ἀπλοκον βίῳ μὲν ὀδηγῶ θεωρεῖς, θεωρεῖ δὲ σφραγιδοὶ χρησάμενος. (ΑΕ', 1088).

Βίους ἀγίων τιμᾶν χρᾶ. Οὐδὲ γὰρ ἄλλως ὄσιν, οὐδὲ ἀσφαλῆς, ἀσεβῶν μὲν βίους τιμᾶσθαι ταῖς μνήμας, τοὺς δὲ εὐσεβεῖς δινεγκόντας σιωπῇ παραπέμπασθαι. Καὶ ταῦτα ἐν πόλει, ἢν μολίαν καὶ πολλὰ τῆς ἀρετῆς ὑποδείγματα ὴσσειν, ὡς περ τοὺς ἱππικούς καὶ τὰ θέατρα, οὕτω δὴ καὶ τὰ θεῖα παίζουσιν. (αὐτόθ. 1088).

Βίος ἐρμηκὸς καὶ ἰδιάζων. Ὅρων δὲ τὸν μὲν ἐρμηκὸν βίον καὶ ἰδιάζοντα, καὶ τῶν πολλῶν ἐκφυλον καὶ ἀλλότριον, μέγαν μὲν καὶ ὑψηλόν, καὶ ὑπὲρ τὰ ἀνθρώπινα, μέχρις αὐτῶν δὲ μόνων τῶν κατορθούτων ἰστάμενον, καὶ τὸ τῆς ἀγάπης· κοινωνικὸν καὶ φιλόνητροπον ἀπαρνούμενον, ἢ ἐν πρώτοις εἶναι τὸν ἐπιουσιμένον ἐγίνωσκε· πρὸς δὲ καὶ ἀδοκίμαστον, ὡς οὕτε ἐν τοῖς πράγμασι γυμναζόμενον, οὕτε ἄλλοις παρμετρούμενον· τὸ δὲ κοινωνικὸν καὶ ἐπίμικτον πρὸς τῇ βασιάνῃ τῆς ἀρετῆς, ἔτι καὶ εἰς τοὺς πολλοὺς διακτεῖνον καὶ θεῖας οἰκονομίας ἐγγύς. . . τί ποιεῖ κ. ἔ. (αὐτ. 1204).—Βίος ἡμέτερος καὶ τὰ ἀνθρώπινα θάλασσα· ἢ γὰρ οὐκ, ἔρην ἐγώ, θάλασσα μὲν ὁ ἡμέτερος βίος, καὶ τὰ ἀνθρώπινα (πολὺ γὰρ κἂν τοῦτω τὸ ἄλυμρον καὶ ἄστατον), πνεύματα δὲ οἱ προσπίπτοντες πειρασμοί, καὶ ὅσα τῶν ἀδοκῆτων; (ΑΥ', 1240). Βλ. καὶ ἐν λ. Ἀκούσιον. ἔνθα εἰς Ἀκούσιον καὶ ἐκούσιον. Δύο γινώσκαι μεταστῆσαι βίον ἐπιφανεῖς ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος, αἵτινες· δύο Διαθήκαι κλοῦνται.

Εἰ δὲ, ὡς περ ἐν τοῖς ἀνθρώποις πολλὰ διαφοραὶ βίων καὶ προκρίσεις, μειζόνων τε καὶ ἡττώων, λαμπροτέρων καὶ ἀφνεστέρων, οὕτω καὶ τοῖς θεοῖς οὐκ ἐν τὸ σαζόν ἔστιν, οὐδὲ μίξ τῆς ἀρετῆς ἢ ὀδός, ἀλλὰ πλείονες, καὶ τοῦ πολλὰς εἶναι μονὰς παρὰ τῶ Θεῶ, τούτου δὲ τοῦ θρυλλομένου κἂν ταῖς πάντων κειμένου γλώσσας οὐκ ἄλλο τι ἢ τοῦτο αἴτιον, τὸ πολλὰς

εἶναι τὰς ἐκείσθε φερούσας δδούς, τὰς μὲν ἐπι-
κινδυνωτέρως τε καὶ λαμπρότερας, τὰς δὲ τα-
πεινότερας τε καὶ ἀσφαλεστέρας, τί τὰς ἀσφα-
λεστέρας ἀρέντες, ἐπὶ μίαν ταύτην τρεπόμεθα,
τὴν οὕτως ἐπιστραλή καὶ δλισθηρὴν, καὶ οὐκ
οἶδ' ὅποι φέρουσαν; Ἡ τροφή μὲν οὐχ ἡ αὐτὴ
πᾶσι κατὰλληλος, ἄλλω δὲ ἄλλη κατὰ τὴν
διαφορὰν καὶ τῶν ἡλικιῶν καὶ τῶν ἔξεων βίος
δὲ ὁ αὐτὸς πᾶσι συμφῶρων, ἢ λόγος; Οὐκ ἔγωγε
τοῦτο εἶποιμι ἄν, οὐδὲ προσθόμην τοῖς λέγου-
σιν. Εἴ τι οὖν ἐμοὶ πεῖθεσθε, νέαι καὶ γέροντες,
ἄρχοντες λαῶν, καὶ ἀρχόμενοι, μονασταί,
καὶ μικροί, τὰς μὲν περιττὰς καὶ ἀχρήτους
φιλοτιμίας χαίρειν ἔαχτε· αὐτοὶ δὲ διὰ βίου
καὶ πολιτείας, καὶ λόγων τῶν ἀκινδυνωτέρων
τῷ Θεῷ πλησιάζοντες, τοῦξθε τῆς ἐκείθεν
ἀληθείας καὶ θεωρίας. (αὐτὸθ' 212).

Βίου περιπλοκὰς πῶς δεῖ οἰκονομεῖν. Ἄρ-
πσον τὴν σεκυτὸ ψυχὴν ἐκ τοῦ κόσμου· φύγε
Σόδομα, φύγε τὸν ἐμπρησμόν· ἔδευστο ἀμετα-
στρεπτί, μὴ παγῆς λίθος ἀλός· εἰς τὸ ὄρος
σώζου, μὴ συμπαρληφθῆς· εἰ δὲ προκατήχη,
καὶ δέδεσαι δεσμοῖς ἀναγκάσις, ἐκεῖνο σεκυτῷ
διαλέχθητι, μάλλον δὲ σοὶ αὐτὸς διαλέχθη-
σομαι. Κρεῖττον μὲν καὶ τυχεῖν τοῦ ἀγαθοῦ,
καὶ φυλάσσειν τὴν κάθαρσιν· εἰ δὲ ἀμφοτέρω
μὴ ἐνδέχεται, κρεῖττον ποτε μικρὰ μολυνθῆ-
ναι τοῖς σοῖς δημοσίοις, ἢ παντάπῃσιν ἐκπε-
σεῖν τῆς χάριτος. Ὡςπερ, οἶμαι, κρεῖττον ἐπι-
τιμῆθῃναι τι περὰ πατρὸς καὶ δεσπότου, ἢ
ἀπωσθῆναι· καὶ μικρὸν αὐγάζεσθαι, ἢ παντε-
λῶς σκοτίζεσθαι. Σωφρόνων δὲ, ὡςπερ τῶν ἀ-
γαθῶν τὰ μείζω καὶ τελειώτερα, οὕτω καὶ τῶν
κακῶν αἰρεῖσθαι τὰ ἐλάττω τε καὶ κουφότε-
ρα. (αὐτὸθ' 314).

Βίος ἐγκρατής. Θυμαστών ἡ ἐγκράτεια καὶ
ὀλιγαρκεια, καὶ τὸ μὴ κρατεῖσθαι τῶν ἡδονῶν,
μηδ' ὡς ὑπὸ πικρᾶς καὶ ἀνελευθέρου δε-
σποινῆς, τῆς γαστρὸς ἄγεσθαι κ. ἐ. (αὐτὸθ'
576).—Βίος ἐν εὐεργεσίαις. Καλὸν φιλοφρω-
πία καὶ πτωχοτροφία, καὶ τὸ τῆς ἀνθρωπίνης
ἀσθενείας βοήθημα. Μικρὸν ἀπὸ τῆς πλῆως
πρόβλεθε, καὶ θέσσαι τὴν κινήτην πόλιν, τὸ τῆς
εὐσεβείας ταμεῖον, τὸ κοινὸν τῶν ἐχόντων θη-
σαύρισμα, εἰς ὃ τὰ περιττὰ τοῦ πλούτου, ἢ δὲ
καὶ τὰ ἀναγκαῖα ταῖς ἐκείνου παραινέσεσιν
ἀποτίθεται, σῆτας ἀποσειόμενα, καὶ κλέπτας
οὐκ εὐφραίνοντα, καὶ φθόνου πάλην καὶ και-

ροῦ φθορὰν διακρούοντα· ἐν ᾧ νόσος φιλοσο-
φεῖται, καὶ συμφορὰ μακαρίζεται, καὶ τὸ συμ-
παθὲς δοκιμάζεται. Τί μοι πρὸς τοῦτο τὸ ἔρ-
γον ἐπτάκυλοι Θῆβαι, καὶ Αἰγύπτιαι (πυραμί-
δες), καὶ τεῖχη Βαθυλῶνια, καὶ Μαυτοῦλου Καρι-
κὸς τάφος, καὶ Κολοσσῶν χαλκὸς ἄμετρος, ἡ ναῶν
μεγέθη καὶ κάλλη τῶν μικρῶν ὄντων, ἄλλα τε
ὅσα θαυμάζουσιν ἄνθρωποι, καὶ ἱστορῖαι διδῶσ-
σιν· ἂν οὐδὲν τοὺς ἐγειραντας, πλὴν δόξης ὀλί-
γης, ὤνησεν; (αὐτὸθ' 577-580).

Βίων σύγκρισις εἰς ἔπη. (ΑΖ', 649-680).—
Περὶ τῶν τοῦ βίου ὁδῶν. (αὐτὸθ' 778-781).

Τροχὸς τις ἐστὶν ἀσάτους πεπηγμένος,
Ὁ μικρὸς οὗτος καὶ πολύτροπος βίος,
Ἄνω κινεῖται, καὶ περιπαταὶ κάτω·
Οὐχ ἔσταται γάρ, κἂν δοκῇ πεπηγῆναι.
Φεύγων κρατεῖται, καὶ μένον ἀποτρέχει·
Σκιρτᾷ δὲ πολλά, καὶ τὸ φεύγειν οὐκ ἔχει·
Ἐλαί, καθάμινα τῇ κινήσει τὴν στάσιν·
Ἦς οὐδὲν εἶναι τὸν βίον διαγράψω,
Ἡ καπνὸν, ἢ ὄνειρον, ἢ ἄθος χλόης.

(αὐτὸθ' 789. παρὰδ. Γεώρ. Πισιδ. 4B', 1581).

Διαφύρων βίων μακαρισμοί. (αὐτὸθ' 781-
788. 1262. ἔθνα κατὰ ψευδοισμῶν).

Σύγκριστις βίου κοσμικοῦ πρὸς βδέλλαν· ὡς
περ γὰρ ἡ βδέλλα τῶν σωματίων ἐπειλημμένη,
δυσκπόςπαστός ἐστι καὶ ἀκόρετος, οὕτως ὁ
κοσμικὸς βίος πρὸς τὰς τῆς σαρκὸς ἡδονὰς καὶ
τὰς ἄλλας πλεονεξίας ἀκόρεστος ἔχει, καὶ
δυσκπόςπαστος πέφυκεν. [Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ',
668].—Κρεῖττον καλῶς καὶ ἀγιοπρεπῶς πο-
λιτευόμενον, καὶ βίῳ ἀμώμῳ πορευόμενον, μι-
κρόν τι παρρησιάζεσθαι διὰ τὴν πύρωσιν τῶν
θλίψεων, καὶ μετρίως πᾶσι ἐπὶ τοῖς κρίμασι τοῦ
Θεοῦ διαγογγυίζειν, ἢ τοῖς ἔργοις τῆς ἀκρα-
σίας καὶ πλεονεξίας, καὶ ἀσεβείας πάσης σχο-
λίζοντας καὶ θάλλοντας, δικαιο ἐν ἡμέρᾳ κρί-
σεως ἀποτινύναται, εἰ καὶ μηδὲν ἀλόγως νομι-
ζοῖεν ἐοργάζεσθαι. (Νικήτας Δατδ ΑΗ', 813).

Λύπαι προσῆλον, ἡδοναί, θάρρη, φόβοι·
Πλοῦτος, πένια, δόξα, εὐσπλαχία, θρόνοι·
Ῥέτωσαν, ὡς θείουσιν. Οὐδὲν ἔπεται
τῶν οὐ μένουν ἀνδρῶν εὖ βεσηκτότος.
Ἵψου βίῳ τὸ πλεῖον, ἢ φρονήματι.

(ΑΖ', 934).

Δόξαν δώκε, μήτε πῶσαν, μήτ' ἄγαν·
Κρεῖττον γὰρ εἶναι τοῦ δοκεῖν. Εἰ δ' ἄμετρος εἶ,
Μὴ τὴν κενὴν θήρευ, μήτε τὴν νέαν·
Τί γὰρ πῆθηκ κέρδος, ἦν δοκῇ λίων;
Ἄνεσι μὲν ἄλλον, μὴ φρόνει δ' ἀνομόμενος·

Καὶ γὰρ ὁὶος σε τῶν ἐπαίων ὑστερεῖν·
Μηδ' ἄλλον εὐδὲς, πρὶν γε τῇ πέτρᾳ μάθης,
Μήπως κακοῦ φανέντος, αἰσχρὸν ὄψης·
Κακῶς ἀκούειν κρείσσον, ἢ λέγειν κακῶς.
(αὐτόθ. 935).

Μή· ἀνεστεινε πᾶσι, μὴθ' ἔπου λόγος,
'Ἄλλ' οἷς ἐπίστη, καὶ ὄσον, καὶ πνίγκα.
Λόγῳ παλαίει πᾶς λόγος, βίῳ δὲ τίς;
'Ἡ μὴ διδάσκει, ἢ διδάσκων τῷ τρόπῳ.
Βίου μὲν οὐδὲς πάσι τῷ ὑψώθη δίχα,
Λόγῳ δὲ πολλοὶ τοῦ καλοῦ φοροῦμένου.
Οὐ γὰρ λαλοῦντων, εὐ βιώντων δ' ἡ χάρις.
(αὐτόθ. 928).

Βίον γαλήνη δ' ἔστιν, εἰρήνη φίλη·
Ψυχῆς δὲ καὶ μάλαστα λώφους παθῶν·
'Ἡ δ' ἔχθρα μὲν δύναιτο καὶ διάστασις·
'Ἐχθρα δὲ καὶ πόλεμος εὐρέτης κακῶν.

(αὐτόθ. 957. — Νικητά Δαυίδ 'Ερμηνεῖα τῶν
'Ὁρων Γρηγορίου. ΑΗ', 789-841).

Βίος ἐρημικός, εἰρηνικός καὶ γαλήνιος, καὶ
βίος ἐγκόσμιος καὶ ἐγγαμος. — 'Ἡδὺς ὑμῖν ἐν
ἐρημίᾳ λιτὸς ἄρτος καὶ ἄλλας καὶ πότιμον ὕ-
δρον, ἢ ἐν πόλει τυρᾶσι καὶ εὐρρακίαι μετὰ
μόχθῳ. «Κρεῖττον γὰρ φησι ψομάς μεθ' ἡδο-
νῆς ἐν εἰρήνῃ, ἢ οἶκος πολλῶν ἀγαθῶν καὶ
ἀδικῶν θυμάτων μετὰ μάχης· ἐπακλαί ὁ Πα-
ροιμισιατῆς (ΙΕ', 17) συμβουλεύει. 'Ελευθεροὶ
ἐστε κατὰ πάντα, ὧ θεοριζέστατοι Θεῷ μονά-
ζοντες. Γυνὴ ὑμῶς οὐκ ἐνοχλεῖ περὶ γυναικείου
σκέλους· υἱοὶ ἢ θυγατέρες ὑμῶς οὐ συμπνίγουσι
δικαίους αἰτήταις ὑμῖν προσφέροντες· οὐ θε-
ράπων ἀποσυλήσας τὸν πλοῦτον φεύγει· οὐ
χρημάτων μερίμνα κλέπτει· ὑμῶν τὸν ὕπνον.
'Τῷ γὰρ ἐμπληθύνει τοῦ πλουτήσαι, ρηοῖν
δ' Ἐκκλησιαστής (Ε', 11), οὐκ ἔστιν ἀρίων
αὐτὸν τοῦ ὑπνώσαι. — Ταῦτα τοῦ βίου τὰ
ἡδέα, ταῦτα τοῦ βίου τὰ περισπούδαστα. 'Ο-
ταν γῆμῃ τις ἐν πόλει, ἀρχὴ περιστάσεως, ἐ-
κλωμάτων χρεῖα· ἔγκυος ἡ γυνή· γεγέννη-
κεν· ἀπετέχθη τὸ βρέφος· Φροντὶς τῷ ἀνδρὶ,
πῶς τῆς γυναικὸς τελέσει τὰ καταθύμια. Θῆλυ
τέτοκεν· 'Ὁ ἀνὴρ ἀηδιέζεται περὶ προικῶν πε-
ρισπόμενος. 'Ἀρσεν ἐτέχθη· Φαιδρὸν αὐτοῦ
πρὸς ὀλίγον τὸ πρόσωπον μετ' οὐ πολὺ τὸ
παιδίον νόσφιν συνεχέθη· συμφορὰ τῷ ἀνδρὶ, οὐ
διακλιμπάνει ἱατροῦς προσκαλούμενος· πολλὰ
δίδωσιν, εἰ τὸ παιδίον σωθήσεται κατηφῆς
πρῶτον τοῖς φίλοις συντυγχάνει· Εὐξασθε, λέ-
γων, ὅτι τὸ παιδίον νοσετ' ἐάν τι πάθῃ, ἀγ-

χόνῃ ἐμαυτὸν ἀπολλῶ. Οἱ φίλοι συνέχονται· δ
δὲ Θεὸς οἰκείας εὐμενεῖας ζωὴν παρέχει· ὕγια-
νος τὸ παιδίον, προέβη, ἐμηκύνθη, ἐγένετο παῖς.
διδάσκαλοι τοῦτον διάφοροι παρακληθένουσι,
καὶ ὅσον προβάκνει, παιδεύεται κατὰ τὸν κό-
σμον· νέος λοιπὸν ἐγένετο, ἀριδίοις πρὸς γά-
μου συνουσίαν· ὁ πατήρ αὐτοῦ πάλιν περὶ γά-
μων ἀσχολεῖται· ἔτοιμα πάντα, ὁ θάλαμος
ἔτοιμος, καὶ ὁ θάνατος ἀφνω τὸν νέον ἀφῆρ-
πασεν· συμφορὰ αἰφνιδίως τῷ πατρὶ ἀνηκέστως·
ὁ νέος ἐκκομίζεται, στεναγμοὶ λοιπὸν καὶ ὀλο-
φυρμοὶ, περὶ τὸ μνημα ἀπερχόμενος, οἰμωγὰς
πέμπων, καὶ ταῖς χερσὶ ψοφῶν τὴν κεφαλὴν,
δονούμενος καὶ τὰ τύπωπον τὸ πρόσωπον, οἶμοι,
οἶμοι, συνεχῶς ἐπιλέγων· καὶ μάλα δακνόμε-
νος ὑπὲρ τῆς συμφορᾶς, πολλάκις δυσίατῳ πε-
ριπίπτει νόσφιν καὶ κατὰ βραχὺ δαπανούμενος
θάνατον λοιπὸν ἐπικαλεῖται. [Σερραπ. Μ', 932].

'Εκ τῶν Γρηγορίου Νύσσης.

'Ὅτι πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον ἄτοπα τὴν
ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ γάμου ἔχει, ἐν ᾧ καὶ οἶος ὁ
κατὰ ἀλήθειαν ἀποταξάμενος τῷ βίῳ ἐστίν.
(Περὶ παρθενίας ΜΓ', 337-416). — 'Ὅτι 'Ἡλίας
καὶ 'Ἰωάννης τῆς ἀριβείας τοῦ βίου τοῦτου
ἐπεμελήθησαν. (αὐτόθ. 349 κ. ε). — 'Ὅτι τὸν
εἰς πολλὰ μειζύμενον τελειώθηκαί τὴν ψυχὴν
ἀδύνατον. (αὐτόθ. 352). — 'Ὅτι οὐδὲ ὁ γάμος
τῶν κατεγνωσμένων ἐστίν. (αὐτόθ. 353-357).
— 'Ὅτι δυσμετάθετον ἐπὶ παντὸς ἡ συνθήεια.
(αὐτόθ. 357-360). — 'Ὅτι ἡ ἀληθὴς παρθενία
ἐν παντὶ ἐπιτηδεύματα θεωρεῖται. (αὐτόθ.
381-401). — 'Ὅτι οὐ δεῖ πέραν τοῦ δέοντος
ἀσπεῖν τὴν ἐγκράτειαν. (αὐτόθ. 401-409). —
'Ὅτι γρηὶ τὸν τὴν ἀριβείαν τοῦ βίου μαθεῖν
βουλόμενον παρὰ κατορθώσαντος διδάσκεισθαι.
(αὐτόθ. 409-416).

Περὶ τοῦ βίου Μωσῆος, ἢ περὶ τῆς κατ' ἀ-
ρετὴν τελειότητος. (ΜΔ', 297. 429).

'Εκ τῶν 'Ἰωάννου τοῦ Χρυσοσώμου.

'Ὁ βίος ὁ καθαρὸς πολλοὺς ἔχει τοὺς νοθεύ-
οντας. Τοῦτο αὐτὸ τεκμήριον τοῦ σπουδαίου
εἶναι τὸ δόγμα, τὸ πολλοὺς ὑποκρίνεσθαι καὶ
μιμεῖσθαι· οὐ γὰρ ἄν, εἰ μὴ καλὸν ἦν, ὑπεκρί-
νοντο· οὐδεὶς δ' ἂν ἔλοιτο ὑποκρίνεσθαι τὸν

ἐν φυλότῃ, ἀλλὰ τὸν ἐν μοναδικῷ βίῳ. Τί οὖν ἂν εἴποιμεν πρὸς τοὺς Ἕλληνας (τοὺς εἰδωλολάτραις); Ἐρχεται Ἕλληνας, καὶ λέγει, ὅτι βούλομαι γενέσθαι χριστιανός, ἀλλ' οὐκ οἶδα τίνι προσθῶμαι· μάχη παρ' ὑμῖν πολλή καὶ στάσις, πολλὸς θέρυθος· ποῖον ἔλωμαι δόγμα; τί αἰρήσομαι; Ἐκαστος λέγει, ὅτι Ἐγὼ ἀληθεύω. Τίνι πειθῶ, μηδὲν ὄλωσ εἰδὼς ἐν ταῖς Γραφαῖς; Κάκεινοι τὸ αὐτὸ προβάλλονται. Πάνυ γε τοῦτο ὑπὲρ ἡμῶν. Εἰ μὲν γὰρ λογισμοὶ ἐλέγομεν πείθεσθαι, εἰκότως ἐθοροῦσθε, εἰ δὲ ταῖς Γραφαῖς λέγομεν πειθεῖν, αὐτὰς δὲ ἀπλατὶ καὶ ἀληθεῖς, ἐγκολόν τοι τὸ κρινόμενος. Ἐ τῆς ἐκείναις συμφωνεῖ, οὗτος Χριστιανός; εἴ τις μάχεται, οὗτος πόρρω τοῦ κανόνος τούτου. Τί οὖν, ἂν ἐκεῖνος ἐθῶν εἶπη, τοῦτο ἔχειν τὴν Γραφήν, σὺ δὲ ἕτερον λέγεις, καὶ ἄλλως παρεξηγήσῃς τὰς Γραφάς, τὰς διανοίας αὐτῶν ἔλκοντες; Σὺ οὖν, εἰπέ μοι, νοῦν οὐκ ἔχεις, οὐδὲ κρίσις; Καὶ πῶς ἂν θνωαίμην, φησί, μηδὲ εἰδὼς κρίνειν τὰ ὑμέτερα; μαθητὴς βούλομαι γενέσθαι, σὺ δὲ με ἤδη διδάσκων ποιεῖς. Ἄν ταῦτα λέγῃ, τί, φησὶν, ἀποκρινώμεθα; πῶς αὐτὸν πείσομεν; Ἐρωτήσωμεν, εἰ μὴ σαφῆς ταῦτα καὶ πρόφασις κτλ. (Σ', 243-246).

Βίος ὁ παρῶν οὐδὲν ἕτερον ἐστίν, ἀλλ' ἡ ἑβδομάς μία, ἀρχόμενος μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, τελευτῶν δὲ εἰς τὴν ἑβδόμην, καὶ πάλιν τοῖς αὐτοῖς ἀνακυκλοῦμενος διαστήμασι, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἀνῶν ἀρχήν, καὶ καταβαίνων εἰς τὴν τελευτήν· διόπερ ὀγδόην ἡμέραν οὐκ ἂν προσείποι τις τὴν Κυριακὴν, ἀλλὰ πρώτην· οὐ γὰρ ἐκτείνεται εἰς ὄγδοον ἀριθμὸν ὁ τῆς ἑβδομάδος κύκλος. Ὅταν δὲ ταῦτα πάντα παύσῃται καὶ καταλυθῇ, τότε ὁ τῆς ὀγδοῆδος δρόμος εἰς μέσον ἄγεται· οὐ γὰρ ἀνατρέχει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ τῶν ἐξῆς ἔχεται διαστημάτων κ. ἐ. (ΜΖ', 415-422).

Ὁ βίος ἡμῶν καὶ ἡ ζωὴ πολλῆς γέμει ταρχῆς, καὶ θορύβων πάντα μετὰ εἰσιν. Ἄλλ' οὐ τοῦτό ἐστι τὸ χαλεπὸν, ἀγαπητοί, ἀλλ' ὅτι τοὺς θορύβους τούτους καὶ τὰς ταρχάς, ἢ πρὸς τὸ πραότερον μεταθεῖναι δυνάμενοι, ἢ μέντοι φέρειν ἀλύπως, οὐδέτερον τούτων μεμελετήκαμεν, ἀλλ' ἀποδυσπετοῦντες τὸν ἅπαντα διατελούμεν χρόνον· καὶ ὁ μὲν πενίαν, ὁ δὲ νόσον ὀδύρεται, ἄλλος φροντίδων ὄγκον, καὶ προστρικίζον οἰκίαν, ἕτερος παιδοτροφίαν, ἄλλος

ἀπαυδίαν. Καὶ θέα τῆς ἀνοίας τὴν ὑπερβολήν· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πράγμασι, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἕως πάντες θρηνοῦμεν. Καὶ τοιγε εἰ τῶν πραγμάτων ἡ φύσις ἡμῖν αἰτία τῶν ὀδύρων ἦν, οὐκ ἔρχην ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἕως ὀδύρεσθαι. Ἄλλ' εἰ πενία κακὸν καὶ ἀφρότητον, τὸν ἐν πλούτῳ ζῶντα οὐδέποτε ἔρχην ἀλύειν, καὶ εἰ ἀπαυδία κακὸν, τὸν πολυταιχίας ἀπολαύοντα εὐθυμεῖν ἔρχην. Πάλιν, εἰ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως πράγματα διοικεῖν, καὶ τιμῶν ἀπολαύειν, καὶ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ὑποκειμένους ζηλωτῶν, ἔρχην τὸν ἀπράγμονα βίον καὶ γαληνὸν φευκτὸν εἶναι, καὶ παρὰ πάντων ἀνθρώπων μισεῖσθαι. Νῦν δὲ ὅταν ἰδῆς ὅτι πλούσιοι καὶ πένητες ἕως ὀδύρονται, πολλὰκις δὲ ὁ πλουτῶν ὑπὲρ τὸν πένητα τοῦτο πάλιν ποιεῖ, καὶ ὁ ἀρχῆς ἀπολαύων, καὶ ὁ ἀρχόμενος, καὶ ὁ πολλῶν παίδων πατήρ, καὶ ὁ μηδένα ἐσχῆκώς, μὴ τὰ πράγματα τῆς ἀταξίας αἰτιώμεθα, ἀλλὰ τοὺς οὐ δυναμένους αὐτοὺς εἰς θεῶν χρῆσασθαι, καὶ πάσης ἀθυμίας ἀπαλλάττειν ἐαυτούς. Ἡ γὰρ ταρχῆ καὶ ὁ θόρυθος οὐχὶ τούτων ἐστὶ περιπέτεια, ἀλλ' ἡμεῖς καὶ ἡ ἡμετέρα διάνοια· ὡς ἐὰν αὐτὴ καλῶς ἡμῖν ἢ κατασκευασμένη, καὶ μῦριοι πανταχόθεν ἐπιέρωνται χειμῶνες, ἐν γαλήνῃ καὶ λιμῆνι καθυσεύομεθα διὰ παντός· ὡς περ οὖν οὐκ εὐ ἐχοῦσις αὐτῆς, καὶ ἐξ οὐρίων ἡμῖν ἅπαντα φέρηται, τῶν ἐν ναυαγίῳ ὄντων οὐδὲν ἄμεινον διακείσομεθα. Τοῦτο γοῦν ἐστὶ καὶ εἰ τῶν σωμάτων ἰδεῖν καὶ ἐπὶ τῶν σιτίων. (Ν', 749-764).

Ἐπισθαι χρῆ πάντ'· ἐπεὶ οὐκ ἐστ' οὐδὲν ἀεὶ πτόν.

Ράδια πάντα Θεῷ τελέσει, καὶ μὴ ἡντο οὐδὲν. (Αἴτιος).
Καὶ ἐκ τοῦ κωμικοῦ Μενάνδρου.

Ἄμην ἐγὼ τοὺς πλουσίους, ὦ Φανία,
Οἷς μὴ τὸ δαειέσθαι πρόσεστιν, οὐ στένιν
Τὰς νύκτας, οὐδὲ στρεφόμενους ἄνω κάτω
Οἴμοι λέγειν, ἔβον δὲ καὶ πρῶν τινα
Ἐγίνων καθυσεῖν, ἀλλὰ τῶν πιθχῶν τινά.
Νοῦν δὲ καὶ τοὺς μακαρίους καλοῦμεν
Ἐγὼ εὖ ποιοῦντας ἡμῖν ἐμπερῆ.

Βίος ἐνάτερος χρησιμώτερος σημείων καὶ θαυμάτων, καὶ κατὰ τὴ διχρήρει πολιτείας σημείων. (ΝΑ', 77-88).

Βίος ἀκάθαρτος. Οὐ γὰρ ἐστίν, οὐ ἐστὶ βίον ἀκάθαρτον ἔχοντα, μὴ καὶ περὶ τὴν πίστιν σαλεύεσθαι. Ἡ μὲν γὰρ πίστις τῆς τοῦ Πνεύματος δεῖται βοηθείας καὶ τῆς παρρημονίας, ἵνα ἄσιστος μένη, ἢ δὲ τοῦ Πνεύματος βοή-

Θεία διὰ βίου καθαρῶς καὶ πολιτείας ἀρίστης ἡμῖν εἴωθε παρμύνεῖν· διὰ τοῦτο οἱ ἀκράτῳ τον βίον ἔχοντες διὰ τῶν ψυχρῶν λογισμῶν πρὸς βραχὺ παρμυθητάμενοι, μίζοντα τῆς γένουσης ἀνάψουσι ἐαυτοὺς τὴν φλόγα κ. ε.—
 *Ακουσον τί φησὶν ὁ Παῦλος τῷ Τιμοθέῳ γράφων· «Ἴνα στρατεύσῃ, φησὶ, τὴν καλὴν στρατείαν, ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν, ἣν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυμάγησαν.» Α'. πρ. Τιμ. Α', 19. Ἡ δὲ ἀγαθὴ συνειδήσις ἀπὸ βίου καὶ πράξεων ὀρθῶν γένοιστ' ἂν πονηραὶ δὲ πράξεις τῆ τῆς πίστεως λυμκίνονται στεβρότητα. *Ομορ γὰρ ἐστὶν ἡ τρυφὴ τῷ σώματι, τοῦτο ἡ πολιτεία τῆ πίστεως καὶ καθάπερ ἡ τῆς σαρκὸς φύσις τῆς ἡμετέρας οὐκ ἂν διακρατηθεῖ χωρὶς τρυφῆς, οὕτως οὐδὲ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων ἀγαθῶν. «Χωρὶς γὰρ ἔργων ἡ πίστις νεκρά». Ἰάκ. Β', 20. *Ἄπερ ἅπαντα λογίζομενοι μετ' ἀκριβείας, ἐπιμελωμένθα πολιτείας ἀρίστης, ὥστε γενέσθαι διπλοῦν ἡμῖν τὸν μισθόν· ἓνα μὲν, τὸν ἐκ τῆς τῶν ἔργων ἀμοιβῆς; ἡτοίμασμένον, ἕτερον δέ, τὸν ἐκ τῆς κατὰ τὴν πίστιν στεβρότητος. (αὐτόθ. 280-282).

Βίος ὁ παρῶν πανδοχεῖόν ἐστι. Μέχρι πότε χρημάτα; μέχρι πότε ἀργυροί; μέχρι πότε χρῆσται; μέχρι πότε οἶνος ἐκχόμενοι; μέχρι πότε κολακειαὶ οἰκετῶν; μέχρι πότε κρητῆρες; ἐστεμνόμενοι; μέχρι τίνος συμπόσια σκακνικὰ καὶ διαβολικῆς γέμοντα ἐνεργεῖαι; Οὐκ οἶσθα ὅτι ἀποδημῶν ὁ παρῶν βίος; μὴ γὰρ πολίτης εἶ; Ὀδίτης εἶ. Συνῆκας τί εἶπον; οὐκ εἶ πολίτης, ἀλλ' ὀδίτης εἶ καὶ ὀδοιπόρος. Μὴ εἶπες ἔγω τήνδε τὴν πόλιν, καὶ ἔγω τήνδε· οὐκ ἔχει οὐδεὶς πόλιν· ἡ πόλις ἄνω ἐστὶ· τὰ παρόντα ὁδός ἐστιν. Ὀδοῦμενον τοῖνον καθ' ἡμέραν, ἕως ἡ φύσις ἐπιτρέχει. *Ἔστι τις ἐν ὁδῷ χρυσοῖν κατορύττων; *Ὅταν οὖν εἰσέλθῃς εἰς πανδοχεῖον, εἰπέ μου, τὸ πανδοχεῖον καλλωπίξεις; οὐχί, ἀλλ' ἐσθίσεις, καὶ πίσεις, καὶ ἐπιείγῃ ἐξέλθῃς. Πανδοχεῖόν ἐστὶν ὁ παρῶν βίος· εἰσέλθομεν, καταλύομεν τὸν παρόντα βίον· σπουδάζομεν ἐξέλθῃν μετὰ καλῆς ἐλπίδος· μὴδὲν ἀφόμεν ὡς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἐκεῖ. (NB', 400-414).

Βίος ὁ τῶν κατὰ Χριστὸν μοναχῶν, ὁ δοκῶν εἶναι φορτικὸς καὶ ἐπικυθῆς, λέγω τῶν μοναχῶν τῶν ἐσταυρωμένων, πολὺ τούτου τοῦ δοκοῦντος εἶναι προσηνοῦς καὶ ἀπαλωτέρου

γλυκυτέρος ἐστὶ καὶ ποθεινότερος. Σύγκρισις ἐγκοσμίου καὶ μοναχικοῦ βίου, καὶ περιγραφή ἀμφοτέρων. (NH', 643-654).

Βίος ἐκ πίστεως καὶ καλῶν ἔργων, καὶ ἔργα κατὰ χωρὶς πίστεως· Ὁμιλίαι. (MH', 1081-1088).

*Ὁ βίος, ἀδελφοί, πολλῆς γέμει δυσκολίας, καὶ δεῖ πάντως καὶ δίκαιον καὶ ἀδίκον καὶ εὐσεβῆ καὶ ἀσεβῆ θλίβεσθαι. Ἀλλὰ πολλῆ ἡ διαφορά· ἄλλο γὰρ ἐστὶν ὡς οἰκεῖον πικιδεῦσθαι, καὶ ἄλλο ὡς ἀλλότριον μαρτύρεσθαι. (αὐτόθ. 1085).

Γλυκὺς ὁ παρῶν βίος, καὶ πολλῆς γέμων ἡδονῆς· ἀλλ' οὐχ ἄκραι, ἀλλὰ τοῖς προσηλωμένοις αὐτῷ· εἰ δὲ τις εἰς τὸν οὐρανὸν διαβλέψει, καὶ τὰ ἐκεῖ εἶδοι καλὰ, ταχέως αὐτοῦ καταρροησεί, καὶ οὐδένα ποιήσεται λόγον· ἐπεὶ καὶ κάλλος σωμάτων, ἕως ἂν ἕτερον μὴ φρίνηται λαμπρότερον, θαυμάζεται, ἐπειδὴν δὲ φρήν τὸ κρείττον, καταρροεῖται τὸ πρότερον. Ἄν τοῖνον θελήσωμεν καὶ ἡμεῖς; εἰς ἐκεῖνο τὸ κάλλος ἰδεῖν, καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῆς ἐκεῖ βσιλικῆς κατοπεῦσαι, ταχέως ἐαυτοὺς τῶν δεσμῶν ἀπολύομεν τῶν παρόντων. Δεσμὸς γὰρ τις ἐστὶν ἡ πρὸς τὰ παρόντα συμπάθεια. (NB', 369. κ. ε.).

Βίος καθαρὸς καὶ ὀρθὸς μεγίστη· ἐστὶν ὠφελικαὶ αἴτιος. Χωρὶς δὲ τούτων, μάθε ὅτι οὔτε τὸ βᾶπτισμα, οὔτε ἀμαρτημάτων ἄρσεις, οὐ γνῶσις, οὐ μυτηθίαν κοινωνίαν, οὐ τράπεζαν ἱερὰ, οὐχ ἡ ἀπόλυσις τοῦ σώματος, οὐχ ἡ κοινωνία τοῦ αἵματος, οὐκ ἄλλο οὐδὲν τούτων ἡμεῖς ὡς εἰσὶν ἀδυνατεῖται, ἐν μὴ βίον ὀρθόν, καὶ θαυμαστόν, καὶ πάσης ἀμαρτίας ἀπηλλαγμένον ἔχωμεν. (NA', 250 κ. ε.).

Μέγα βίος, ἀγαπητοί· κἂν σφόδρα θηριώδης ἦ τις, κἂν φανερώς οὐ καταγινώσκῃ τὸ δόγμα, ἀλλ' ἀποδέχεται λάθρα, ἀλλ' ἐπαινέσεται, ἀλλὰ θαυμάσεται. Καὶ πῶθεν, φησὶν, ἂν γένοιτο βίος ἀριστος; Οὐδαμῶθεν, ἀλλ' ἀπὸ θεοῦ ἐνεργείας. Τί οὖν, ὅταν καὶ Ἕλληνας ὡς τοιοῦτοι; Ἐκεῖνοι, εἶπου καὶ εἰεν τοιοῦτοι, οἱ μὲν φύσις, οἱ δὲ διὰ κενοδοξίαν. Βούλει μαθεῖν, ὅση ἡ τοῦ βίου λαμπρότης, ὅση ἔχει τὴν πειθῶ; Πολλοὶ τῶν αἰρετικῶν οὕτως ἔγχεσαν, καὶ τὰ δόγματα καίτοι αὐτοὶ ὄντα διερθαρμένα, οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἰδοὶ τῆ περι τὸν βίον οὐκ ἔτι τὸ δόγμα ἐξήτασαν· ἄλλοι δὲ καὶ καταγινώσκοντες αὐτῶν διὰ τὸ

δόγμα, ἠδέσθησαν διὰ τὸν βίον· οὐ καλῶς μὲν, πλὴν ὅμως τοῦτο ἔπαθον. Τοῦτο τὰ σεμνὰ τῆς πίστεως τῆς ἡμετέρας διέβαλε, τοῦτο τὰ πάντα ἀνέτρεψε, τὸ μὴδένα λόγον εἶναι βίου μηδενί, τοῦτο τῆ πίστις λυμκίνεται. Λέγομεν ὅτι Θεός ἐστιν ὁ Χριστός, μυρία καὶ ἑτερα παρράγομεν, μετὰ δὲ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο, ὅτι ἔπισεν ἀπαντας ὀρθῶς ζῆν· ἀλλὰ τούτο ἐν ὀλίγοις ἐστί· τὸ τῆς ἀναστάσεως δόγμα λυμκίνεται ἢ τοῦ βίου φαυλότης, τὸ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, τὸ τῆς κρίσεως. Πολλὰ καὶ ἕτερα ἐπισπᾶται, εἰμακμένην, ἀνάγκην, τὸ ἀπρονόητον. Ψυχὴ γὰρ βαπτισθεῖσα μυρίοις κακοῖς, ὡς περ τινὰς παραμυθίας τούτας ἐπινοεῖν ἐαυτῆ περᾶται· ἵνα μὴ λυπηταί λογίζομένη, ὅτι κρίσις ἐστί, καὶ ὅτι ἐφ' ἡμῖν κεῖται τὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ τῆς κακίας. Μυρία ὁ βίος ἐργάζεται, κακὰ, θηρία τοῦ ἀνθρώπου ποιεῖ, καὶ θηρίων ἀλογωτέρους· ἄπερ γὰρ ἐν ἐκάστη φύσει τῶν θηρίων ἐστί, ταῦτα πολλαίς εἰς ἕνα ἄνθρωπον συνήγαγε, καὶ τὸ πᾶν ἀνέτρεψε (Ξ', 331-332).— Περὶ ἀκολάστου βίου. (αὐτόθ. 472-474).— Διὰ βίου καθαρῶ ἰσχυροῦ ἀπίστους καὶ εἰδωλολάτρους ἐρελκούσαι. Τοῦτο γὰρ ἐστί μέγα δειγμὰ τῆς ἀληθείας. Οὗτος ὁ συλλογισμὸς ὁ ἀκνωτῆρτος, ὁ διὰ τῶν ἔργων· ἐπεὶ κἂν μυρία φιλοσοφῆσωμεν διὰ τῶν λόγων, βίον δὲ μὴ παρεχώμεθα ἐκείνων βελτίονα, τὸ κέρδος οὐδέν. Οὐ γὰρ τοῖς λεγομένοις προσέχουσιν, ἀλλ' ἂ πράττομεν ἐξετάζουσι, καὶ φασί· Σὺ πρότερος τοῖς σοῖς ῥήμασι πείθου, καὶ τότε ἑτέροις περᾶναι. (ΞΑ', 28-30. 52).

Βίος ἐλάττων καὶ βελτίων, καὶ πίστις ἴση. Ἐν τῇ πίστει ἔσου· πάντας εἶναι χρῆ, ἐπειδὴ μία πίστις· ἐν ἀρετῇ δὲ βίου οὐκ ἐνί πάντας εἶναι τοὺς αὐτούς. Πίστις μὲν γὰρ οὐκ ἐστὶν ἡ μὲν ἐλάττων, ἡ δὲ βελτίων, ἀλλ' ἡ αὐτὴ πάντων τῶν ἀληθῶς πιστευόντων· ἐπὶ δὲ βίου ἐστί τοὺς μὲν σπουδαιότερους εἶναι, τοὺς δὲ ῥηθυμοτέρους· καὶ τοὺς μὲν ἀκριβεστέρους, τοὺς δὲ καταδεεστέρους· καὶ τοὺς μὲν τὰ μεῖζον, τοὺς δὲ τὰ ἐλάττω κατωρθωκέναι· καὶ τοὺς μὲν χλεπωτέρων, τοὺς δὲ καταδεέστερα πεπημημεληκέναι. Διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Ἀπόστολος· «Εἰ δὲ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, ἐκάλυμνον, ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται» Α'. πρ. Κορ. Γ', 12-15. Τὴν πρᾶ-

ξιν ἐνταυθα φησί· διὰ γὰρ τοῦτο φησιν· Ἐκαστος τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται, κατὰ τὸν ἴδιον κόπον· οὐ κατὰ τὸ τέλος, ἀλλὰ κατὰ τὸν κόπον. Ὁ δὲ λέγει τοῦτο ἐστίν· Εἴ τις κακὸν βίον ἔχει μετὰ πίστεως ὀρθῆς, οὐ προσθήεται αὐτοῦ ἡ πίστις εἰς τὸ μὴ κολάζεσθαι, τοῦ ἔργου κατακαιομένου. (ΞΑ', 75-82).

Βίος καθαρὸς πολλὴν περρασκευαίξει δόξαν τῷ Θεῷ. (αὐτόθ. 145.— ΞΒ', 519).— Βίος διεφθαρμένος πονηρὰ τίκει δόγματκ. (αὐτόθ. 351).— Βίου ὑψηλοῦ καὶ φιλοσόφου ὑποδείγματα. (αὐτόθ. 363).— Οὐδὲν τοῦ παρόντος βίου ἐλεεινότερον. (ΞΒ', 193-198. 519).— Πειρατήριον ἀνθρώπου ὁ βίος ἐπὶ τῆς γῆς. (αὐτόθ. 465 κ. ἑ.— ΞΓ', 165).— Θαλάττη περρακαταὶ ὁ παρὼν βίος. (Ὀμιλία. ΞΔ', 19-22).— Πρὸς τοὺς μεγάλα τὰ παρόντα νομίζοντας, καὶ περὶ τὰ τοῦ βίου λαμπρὰ ἐπισημειοῦς. (Ὀμιλία. αὐτόθ. 453-461).

Πειθόμεθα δὲ τῇ θεῆς Γραφῇ, καὶ τοῖς ὑπ' αὐτῆς εἰρημένοις κατακολουθοῦντες, τὰ ὑγιῆ δόγματκα σπουδάζωμεν ἐναποτίθεσθαι ταῖς ἐαυτῶν ψυχαῖς, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ βίου ἀκρίβειαν ἐπιδεικνύσθαι· ἵνα καὶ ὁ βίος μαρτυρῇ τοῖς δόγμασι, καὶ τὰ δόγματκα τὸν βίον ἀξιωσιτότερον ἐπιφανῇ. Οὕτε γὰρ ἐὰν ἔχωμεν δόγματκα μὲν ὀρθὰ, βίου δὲ ἀμελωμέν, ὀρελοῦ ἡμῖν ἐσται· οὕτε ἐὰν βίον ἔχοντες, τῶν ὀρθῶν δόγματτων ἀμελωμέν, κερδᾶναι τι χρητίμων καὶ πρὸς σωτηρίαν ἡμετέραν δυνασόμεθα. Προσῆκει γὰρ κοσμεσθαι καὶ δόγματτων ὀρθότητι, καὶ βίου ἐπιμελείᾳ. (αὐτόθ. 500).— Ὅτι οὐ μέχρι τοῦ παρόντος βίου ἐσσηκε τὰ ἡμέτερα. (ΝΖ', 207 κ. ἑ.).— Ἄνευ βίου καθαρῶ οὐδεὶς σωθῆναι δύναται. (αὐτόθ. 321 κ. ἑ.).— Ἐνᾶρετον βίον βαυμάζουσιν οἱ ἐθνικοὶ μᾶλλον τοῦ θυκαυτοῦργουόντος. (αὐτόθ. 377 κ. ἑ.).

Τὸ γὰρ τοι βιοῦν ὀρθῶς, ἄτε δν οἴμαι προῖμιον τοῦ φρονεῖν, ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ φρονίμων ἀνδρῶν σπουδάζεσθαι καταδείχθη. Μὴ καθαρῶ γὰρ καθαρῶ ἐρραπτεσθαι, φησὶν οὐ θεμιτὸν ἢ θεσπεσίᾳ φωνῇ· οἱ πολλοὶ δὲ οὐ διὰ τὸ φρονεῖν, ἀλλ' αὐτὸ δι' αὐτό, καὶ τελειότητα ἀνθρωπίνην ἠγῆνται τὸ βιοῦν ὀρθῶς· τὴν ὁδὸν οὐχ ὁδόν, ἀλλ' ἐφ' ὃ δεῖ δι' αὐτῆς φθάσαι νομίζοντες, κακῶς φρονούντες. Σωφροσύνη γὰρ ἄλογος, καὶ ἀποχρῆ κρεδαισιτικῆς πολλῆ παρᾶ

πολλοὶ ἀλόγοι εἶδεν ἐνδέδοται περὰ τῆς φύσεως· ἀλλ' οὐκ ἐπαινοῦμεν οὔτε κορώνην, οὔτε ἄλλο τι τῶν εὐρακίμων φυσικῆν ἀρετῆν, ὅτι φρονήσεως ἔρημα· ἡ δὲ κατὰ νοῦν ζωὴ, τέλος ἀνθρώπου· ταύτην μετρίωμεν, θεόθεν τε αἰτιοῦντες θεὰ φρονεῖν, καὶ αὐτοί, τὸν δυνατὸν τρόπον, τὸ φρονεῖν ἀπανταχθὲν συλλέγοντες. [Συνέσ. ΞΓ', 1525-1528].

Ἐκ τῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

Βίοι εἰς ἀρετὴν ὀδηγοῦντες ἡμᾶς τέσσαρες. Προτέταχεν (ὁ νομοθέτης) τέσσαρες ποιεῖσθαι σηκισίων διακροάς, ὥστε δι' αὐτῶν ἀναξευγύναι τε καὶ ἀπαίρειν τοὺς τε πρὸς ἡῶ καὶ λίβα, βορρᾶ τε καὶ νότον. Οἰκίαι οὖν τὰς τέσσαρας ἡμῶν τῶν Εὐκγγελίων συγγραφοῦς διὰ τούτου σημαίνεσθαι, δι' ὧν ὁ σύμπαξ παιδαγωγεῖται κόσμος πρὸς δογματικὴν τε ἀμικ καὶ ἠθικὴν ἐπιστήμην.—Λόγου τοιγαροῦν τοῦ περ' ἡμῶν τέσσαρας εὐρήσομεν τὰς διακροάς, δι' ὧν ἡ σύμπασα γῆ τὸν ἀριστόν τε καὶ εὐδόκιμον ἀληθῶς κατορθώσει βίον· μία μὲν οὖν ἐστὶ καὶ πρώτη, δι' ἧς πρὸς ἐπίγνωσιν ἀληθείας καὶ εἰς ἀνάκλησιν θεοῦ φωτὸς καλεῖν εἰθίσμεθα τοὺς τῆ κτίσει περὰ τὸν κτίστην λελακρευκόμεθα. Τοῖς γε μὴν ἦδη πεπιστευκόσιν αἱ τρεῖς ἑταραι τοῦ λόγου διαφοραὶ πρέποιεν ἂν εἰκότως· ἐπεὶ τοὶ καὶ τρεῖς εἶναι βίου καὶ πολιτείας διαφορὰς ἐδίδακκεν ὁ Σωτὴρ, ὅτι τὰ καταβληθέντα τῶν σπερμάτων ἐπὶ τὴν κελὴν γῆν ἐποίησε καρπὸν, ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριακόνα. Ματθ. ΙΓ', 23. Οὐκοῦν ἐστί τις ἐκάστη λόγος τῶν τοιούτων. (ΞΗ', 400).

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα». Πόθεν ἀπολύεις; ἐκ τοῦ βιωτικοῦ σκάμματος. Λύτρα γὰρ καὶ δεσποτικόν ὁ βίος. (ΟΒ', 504).

Ἐκ τῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

Βίος ἀνθρώπου περικτήριον ἐπὶ τῆς γῆς ἐστὶν εἰς τό, «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν». Ματθ. ΚΓ', 41. Οὐκ ἐστὶν, ὦ φίλη κεφαλή, μηχανὴν εὐρεῖν, δι' ἧς ἂν τις γένοιτο συμφορῶν ἐλευθερός. Ἀλλὰ θῆτον ἂν τις ἐν μεγίστῳ κλύδων κυβερνήτου καὶ οἰκῶν χωρὶς διασωθῆι, ἢ τὸν κλύδωνα τοῦ βίου τούτου δικύβοι, πειρασμῶ μὴ

περιπεσῶν. Εἰ γὰρ περικτήριον ἐστὶν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, πῶς ἐστὶν ἐν τῷ περικτηρίῳ ὄντας μὴ πειραζεσθαι; Ἀλλὰ τὸ μὲν μὴ περιπετεῖν ἰσως ἀδύνατον, τὸ δὲ μὴ ἠττηθῆναι δυνατὸν. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀμαθίᾳ βεβαπτισμένοι πρὸς τὰς συμφορὰς ἔχουσι τὰς ψυχὰς ἀπακρυμῆτους, οἱ δὲ λογισμῶ σώφρονι κυβερνώμενοι, ἀπαθουταὶ τῶν τῶν γενναίων· ἐνεργεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ στεφάνουσι ὄνειροπολεῖν. (ΟΗ', 517-520).

Τὸ χρεῶν οὐδὲ προμηυόμενον δικυρτεῖν οἶόν τε. Ὑπέρχεται γὰρ τὰς ἀνθρωπίνους ψυχὰς ἐλπίσι θωπεύων χρηστὰς, καὶ περιὰξι αὐτὰς ἐκεῖσε, ὅθεν αὐτῶν βεβαίως κρατήσῃ καὶ περιέτται. (αὐτόθ. 520).

Ἄ σοι πέριπται, ταῦτα τλήθῃ γενναίως, Καὶ μὴ σοφίως. Τὸ χρεῶν γὰρ οὐ φοβέεις.

(αὐτόθ. σημ.).

Βίος σύμφορος τοῖς λεγομένοις καὶ τῷ δόγματι. Ὅτι δὲ πάντες οὐχ οἷς λέγομεν, ἀλλ' οἷς πράττομεν προσέχουσι, καὶ ἀπὸ τούτων φέρουσι τὴν ψῆφον, καὶ εἰ μὴ φανερῶς, ἀλλὰ κατὰ γνώμην μετ' ἐξουσίας ἀποφαινόνται, καὶ τοῦτο εἰδέναι χρῆ. Οὐκοῦν χρῆ σύνδρομον τῷ λόγῳ ἔχειν τὸν βίον, καὶ συμβαίνουσιν τῷ δόγματι τὴν πολιτείαν, ἵνα μὴ λόγος νικῶντες, τοῖς πράγμασιν ἠττώμεθα. (αὐτόθ. 633).

Βίος ἀνευ λόγου μάλλον ὄφελον πέφυκεν, ἢ λόγος ἀνευ βίου. Ὁ μὲν γὰρ καὶ σιγᾶν ὄφελει, ὁ δὲ καὶ βῶδν ἐνοχλεῖ. Εἰ δὲ καὶ λόγος καὶ βίος συνδράμοιεν, φιλοσοφίας ἀπάσης ἀποτελοῦσιν ἀγαθὰ. (αὐτόθ. 708).—Βίος ἀνθρώπινος. Βλέπ. ἐν τῷ, Ἀθ.λιώτης τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

Ἀνθρωπός ἐστι πνεῦμα καὶ σικιᾶ μόνον· τὸ μὴδὲν ἐστὶ καὶ σικιᾶ κατὰ χθονός. (Ἀθῆν. βιβλ. η').

Βίος ὀρθός καὶ μὴμῆσεως ἀξίος. Περὶ τοῦ Παύλου, ὅτι «Σκευὸς ἐκλογῆς μοι ἐστὶν οὗτος» (Πράξ. Θ', 15) φησὶν ὁ Χριστός, ὅτε τὸ ἀποστολικὸν κήρυγμα ἐνεχείρισεν. Οὐ γὰρ ἂν, ὑπὲρ ἧς τὸ τίμιον αὐτοῦ αἵμα ἐξέχευεν Ἐκκλησίας, ταύτην φέρων περὶδεδωκεν διδασκάλῳ μὴ μέλλοντι τὴν ἀρετὴν ἀντίβροπον συνοῖσιν τῇ χάριτι· ἀλλ' οὐδὲ ταύτην ἐποίητο τὴν μαρτυρίαν, μὴ συμβαίνουσιν ὄρων αὐτοῦ τὴν προθυμίαν τῷ μεγέθει τοῦ πράγματος. Τρέχειν γὰρ τὸ κήρυγμα πανταχοῦ ἐβούλετο, οὐ μόνον τῷ

λόγω, ἀλλὰ καὶ τῷ τρόπῳ τῶν κηρυττότων νευρούμενον. Ἐὰ μὲν γὰρ σμεῖα καὶ ὑπόνοιαν δύνανται δέξασθαι πονηρὰν, βίος δὲ ὀρθὸς καὶ αὐτοῦ τοῦ διαδόλου ἐμψράττει τὸ στόμα. Μὴ τοίνυν ἐκ τῶν σημείων μόνον νομιζέτωσαν κερτατηκένα τὸ κήρυγμα, οἱ μηδεμίαν βίου ὀρθοῦ βουλόμενοι ποιῆσθαι πρόνοιαν. Συνέπραττε γὰρ τοῖς γινόμενοις καὶ λεγομένοις καὶ ὁ τῶν κηρυττότων βίος, μηδεμίαν λαθὴν διδούς. Εἰ τοίνυν καὶ ὡς ὁ τῶν ὀρηγητῶν βίος ἡμιλλᾷτο τῇ ἀποστολικῇ πολιτείᾳ, ἴσως μὲν καὶ σημειῶν ἐγένετο ἄν' εἰ δὲ καὶ μὴ ἐγένετο, ἤρκει πρὸς φωτισμὸν τῶν ὁρώντων. (αὐτόθ. 1141). — Βίος καθῆρος καὶ ἀρετῇ ἀπέπτησαν καὶ ἀπεπήδησαν' τὸ δὲ τῆς εἰρήνης ὄνομα πανταχοῦ, τὸ δὲ πρᾶγμα οὐδαμοῦ. (αὐτόθ.).

Ἐκ τῶν τοῦ Νεΐλου.

Ἡ κατὰ Θεὸν ἀρετὴ πλοῦτος τιμιώτερά ἐστίν, ὃ δὲ ἡτύχιος βίος χρημάτων ἀναριθμητῶν περιφανέστερος. Καθὼ τοίνυν ἀσπάζεσθαι τὸ καλόν. (ΟΘ', 301).

Ἄνωθεν τὸ συμφέρον ἡμῖν ὁ Θεὸς ἐπιστάμενος εἰς δύο βίους διέτελε τὰ ἀνθρώπινα, εἷς τε τὸν παρόντα τοῦτον, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα ὦν τὸν μὲν παρόντα πρὸς μάθησιν ἀναγκαῖον θέλων δεῖξαι τοῖς λογικοῖς, θλίψεως καὶ λύπης γέμειν, καὶ ὀδύνης πεποιήκεν. Ἐπειδὴ δὲ πᾶσα μάθησις τε, καὶ παιδευσίς προσούσας ἔχει τὰς λύπας καὶ ἀλγηδόνας, δι' ὧν σαφρονέστεροί τε καὶ βελτίους ἑαυτῶν οἱ παιδευόμενοι γίνονται, διδάσκει μὲν τοῦτο ἡμᾶς καὶ ἡ πεῖρα τῶν πραγμάτων σαφῶς κ. ἐ. (αὐτόθ. 329).

Ἐκ τῶν Θεοδοῦρη τοῦ Κύρρου.

Οἱ βίοι τῶν ἀνθρώπων διάφοροι· οἱ μὲν γὰρ τὴν ἄκραν φιλοσοφίαν ἀποκρίνουν, οἱ δὲ τὴν καλουμένην πολιτικὴν ἀρετὴν ἄλλοι βασιλεῖν, ἢ στρατηγίαν ἰθύνουσι. Χρῆ τοίνυν ἕκαστον ἐξετάζειν πρὸς τὴν πολιτείαν, ἣν μέτειται. (Π', 673).

Βίοι διάφοροι καὶ πολλοὶ οἱ τῆς εὐσεβείας· οἱ μοναχικοὶ καὶ κοινωτικοὶ, οἱ ἐρημικοὶ καὶ πολιτικοὶ, ἰδιωτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ· βασιλικοὶ καὶ ἀποχειροβίωτοι, νουκτικοὶ καὶ γεωργικοὶ, καὶ οἱ ἄλλοι πολλοὶ καὶ διάφοροι· ἐν

ἐκάστῳ δὲ βίῳ δυνατὸν ἀρεῖσαι Θεῷ, εἰκότως ὁ προφητικὸς ἔρη λόγος. «Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον; νομοθετήσῃ αὐτῷ ἐν ὀδῷ ἢ ἡρετήσῃτο.» Ψαλμ. ΚΔ', 12-13. Ἄντι τοῦ ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ ὅν βιοτεύει ἐκεῖνος προαιρεῖται, αὐτῷ καὶ ἀρμόζοντα θήσῃ νόμους. Οὕτως ὁ θεὸς Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, τελώνικας καὶ στρατιώταις παρήνευσεν· οὕτως ὁ θεὸς Ἀπόστολος, καὶ εἰκέταις, καὶ δεσπόταις, καὶ παισὶ, καὶ πατράσι, καὶ γυναῖκι καὶ ἀνδράσι καταλλήλους θέθειε νόμους. Πρ. Ἑβρ. Γ', 1-8.

«Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια, τοῖς ἐκζητοῦσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ. Ψαλμ. ΚΔ', 1. Ὁ γὰρ τῶν ἱερῶν ἐντροφώμενος λόγων μακροῖσι τοῖς μετανοοῦσι τὸν Σωτῆρα ἔλεον καὶ συγγνώμην παρέχοντα, καὶ στεφανοῦντα σὺν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει τοὺς νικῶντας ἐν ἀρετῇ, καὶ τοὺς μὴ μετανοοῦντας κολάζοντα.» Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματος σου, Κύριε, καὶ ἰλασθῆτι τῇ ἀμαρτίᾳ μου· πολλὴ γὰρ ἐστίν.» Ψαλμ. ΚΔ', 11. Ἐγὼ τοίνυν, φησὶν, ἰέλων σε γενέσθαι τὰς ἐμάς ἀμαρτίας παρακαλῶ, οὐ διὰ τὴν σπουδαίαν μεταμέλειαν, ἀλλὰ δι' ἣν ἔχεις φιλοανθρωπικὰς προσηγορίαν, καὶ ἐπειδὴ τοῦ σοῦ ὀνόματος τὰς ἐμάς ἐλπίδας ἐζητήσῃς. (αὐτόθ. 1040. — Σωφρόν. Ἱεροσ. περὶ διαφόρων βίων, ἡλικιῶν, ἐξαγορεύσεως, καὶ ἐμπειρίας πνευματικῆς ἱατροῦ. ΠΖ', 3365-3369).

Βίου τέλος ἡ θεογνωσίς. (ΠΒ', 492. 652). Βίου ἐπιμελεῖς τίνες; Οἱ τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἐπόμεινοι, οἱ τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες. Πρ. Τίτ. Β', 1. (αὐτόθ. 864).

Βίον προαιρεῖται πολλοὶ καὶ διάφοροι, μὴ δὲ πάντων ἀνθρώπων φύσις. Ἐμοὶ μὲν ἡσυχία θυμῆρης, καὶ βίος φροντιδῶν ἐλεύθερος· διὰ τοῦτο καὶ τοῦ μοναστηρίου τὴν αὐλειον ἀνοκοδόμησα θύραν, καὶ τῶν γνωρίμων τὰς συντυχίας ἐκκλίνω. (ΠΓ', 1389).

Βίος προσαιτῶν. Ἀσχημοσύνη, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, τὸ ἐν ἀργίᾳ ζῆν, τὸ μὴ ἐξ ἐργασίας τὴν χρεῖαν πορίζεσθαι, ἀλλὰ προσαιτῶν βίον ἀρεῖσθαι καὶ τὴν ἄλλων προσμένειν φιλοτιμίαν. Ἀ.πρ. Θεσσαλ. Δ', 11.12. (ΠΒ', 645).

Καὶ τερπνὸς παρατρέχων ὁ χρόνος, καὶ φοβερός. Τερπνὸς μὲν, ἀφ' ὧν ἀπολαύσεις φαν-

τασίαν τοῖς ἀθρώποις χαρίζεται, φοβερός δὲ τῷ λεληθότως τὰς τῶν βεβαιωμένων παραπέμπειν εὐθύναις. Ἄγων γὰρ ἀθρώποις ὁ βίος, καὶ ἀγωνοθέτης ὁ Πλάττης, ἐκάστω μετὰ τὴν ζῶην πρόσφορον ἀπονέμειν τὸ τέλος· ἀρετῇ πλέκων στεράνους, κακίαις δὲ τρόπῳ εὐτρεπίζων τὴν κρίσιν. Οὐ γὰρ μακρίως ἀθρώπος φορολογεῖν ἐδιδάχθη τὴν κρίσιν, οὐδὲ περὶ τῶς ὁ κόσμος ἔπει, τὰς τούτου χρεΐαις ὑπουργεῖν προσετέχθη κ.έ. (Βασίλ. Σελευκ. ΠΕ', 308 κ.έ.).

Βίος μακρὸς καὶ βραχύς, διὰ τί, φυσιολογικῶς καὶ θεολογικῶς. (Αἰν. Γαζ. ΠΒ', 932-957). — Ὁ παρὼν βίος ἰκανὸς πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ μέλλοντος. (αὐτόθ. 941 κ. έ.).

Ἐργαστήριον ἀθρώποις καὶ θέατρον, διδασκαλεῖον καὶ γυμνάσιον ὁ κόσμος ἠνέωγεν, ἕνα αὐτὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πολυπραγμονήσαντες, τὸ μέγιστον ἐπὶ τὴν αὐτῶν γνῶσιν ἐφελκώμεθα. (Αἰν. Ἄλεξ. περὶ Ἀετον. Βυζ. ΠΓ', 2069-2072). — Τὸν τοῦδε τοῦ βίου καὶ τὴν ἐν αὐτῷ τῶν πραγμάτων πικρὰν ἀνάχυσιν καὶ ἀναφυρμὸν κατακτημακίων ἀσείως ὁ Μελωδός, «Αὐτῇ ἢ θάλασσα, ἔφην, ἢ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος». (Κύριλ. Ἄλεξ. αὐτόθ.). — Πᾶσα ἡ ὑπὸ τὴν σελήνην φύσις μεττῇ πολέμων καὶ κακῶν ἐμφυλίων τε καὶ ξένων. Φίλων. (αὐτόθ. — Εὐτέβ. ΚΑ', 1272-1289).

Βίους ἐτέρως ἀθρώποις δοκιμάζουσι, καὶ ἐτέρως τὸ θεῖον. Οἱ μὲν ἐκ τῶν ραφερῶν, τὸ δὲ ἐκ τῶν κατὰ ψυχὴν ἀοράτων λογισμῶν. (Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 292).

Βίος ὁ ἐνάρετος, οὐσία καὶ κόσμος ἐπὶ τοῖς κεκτημένοις. (Βίος Ἰωάννου τοῦ τῆς; Κλίμ. ΠΗ', 600). — Τοῦ ἀμελῶς βιοῦντος μάκρυνον σεξυτόν, κἄν ὄνομα μέγα περὰ πολλοῖς κέχτηται. (Σχόλ. αὐτόθ. 732). — Περὶ βίου ἀνωμακίαις ἐκ Γραφικῶν χωρίων, τῶν Πατέρων καὶ τῶν ὁρθρην. Παράλληλων. (Μαξ. ΛΑ', 1004-1009).

Ὅτι ἐκ τῆς ἀστάτου περιφορᾶς τῆς παρούσης ζωῆς ἄλλην εἶναι τὴν ἀληθῆ καὶ θεῖαν καὶ ὠσκότως ἔχουσιν ζῶην ἐπακιδεῦθησαν οἱ ἄγιοι. Πραγματεΐαις φυσιολογικῆ καὶ θεολογικῆ. (αὐτόθ. 1157-1165).

Περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ κόσμου τούτου, καὶ ὅτι ἐν περισπασμῷ καὶ μόχθῳ καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ βίος ἡμῶν. (Ἰερὸς Παράλλ. Ἰω. Δαμασκ. ΛΕ', 1280-1284). — Περὶ ἀστάτου καὶ ἀθεοκίου τῶν ἀθρώπινων πραγμάτων καταστάσεως,

καὶ τίνι ἔοικεν ὁ ἀθρώπος καὶ ὁ βίος αὐτοῦ. (αὐτόθ. 1113-1136. — ΛΓ', 517).

Βίος ὁ παρὼν τίνι ὁμοιοῦται, καὶ εἰς ποῖον τέλος καταστρέφει. Πακράνεσις ψυχωφελῆς καὶ ἀξία ἀναγνώσεως. (Χριστόφ. Ἄλεξ. Β', 1216-1232).

Αὐτοῦτα βυθμίζει τοῖς ἀθρώποις τὸν βίον, δυνάμεις τε καὶ φρόνησις. Οἱ μὲν γὰρ τῷ δυνατῷ περιόντες τῶν πέλας, αὐτοὶ τε βιοτεύουσι κατ' ἐξουσίαν, καὶ ὅπη βούλονται τοὺς καταδεστέρους εἰς ἀεὶ ἀγούσιν· οἱ δὲ διὰ τὴν ἀσθένειαν δεδουλωμένοι τοῖς κρείττοσι, τῷ ζυετῷ τὴν ἀδυνακίαν ἰώμενοι, θωπεῖχ τοὺς κροτοῦντας μετῖασι, καὶ οὐδὲν ἦσαν ἐν τοῖς οἰκειοῖς βιοῦν δύνανται, πάντων ἀπολαύοντες τῇ κολακείῃ, ὧν περ αὐτοῖς διὰ τὴν ἀσθένειαν στερεῖσθαι ζυμβάκινει κ. έ. (Προκοπ. Ἰστορ. Τόμ. Β', σελ. 564-565).

Διὰ τί σκία, καὶ ὄναρ, καὶ κενός, καὶ ματαιότης ὀνομάζεται ὑπὸ τῆς Γραφῆς ὁ ἀθρώπινος βίος; (Φώτ. ΡΑ', 952-953).

Οὐ τὸ ζῆν χαρίεσσα ἔχει φύσιν, ἀλλὰ τὸ βίφαι φροντίδας ἐκ στέφανου τὰς πολυκαρτέρους· Πλοῦτον ἔχειν ἐθέλω τὸν ἐπάρκιον ἢ δὲ περισσὴ ἄμὸν αἰ κατὰ τὴν χροσμοανῆς μελίτη· Ἔνθεν ἐν ἀθρώποισι ἀρεῖα πολλὰ καὶ ὄφαι· Καὶ πεινῆν πλοῦτον, καὶ βίον ὀνάτον. Ταῦτα σὸ γινώσκων, καρδίῃ ἴθυε κλειθεῖου, Εἰς μίαν εἰσορῶν ἐλπίδα τὴν σοφίαν.

(Παῦλ. Σιλεντ. ΠΓ', 2267).

Βίος Ἀπολλωνίου Τυκνέως ἀπὸ φωνῆς Φιλοστράτου. (Φώτ. ΡΓ', 1213-1249). — Πάλουτοῦ Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ ὁμολογητοῦ. (ΡΔ', 120-132). — Βίος Προφρητῶν, καὶ ποῦ ἕκαστος τελειωθείς κείται. (Ἐπιρῶν. ΜΓ', 393-428). — Πολλῶν καὶ διαφόρων ἀγίων. (Συμ. μεταφ. ΡΙΔ', ΡΙΓ').

Βιοτή. Ἡλικυδὸν τοῦ βίοτος. Βιοτῆ μέλλουσα, ἡ μέλλουσα ζωῆ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 472).

Βιότης. Τῆς ἀθρώπινῆς βιότητος τὸ ἀληλον ἐπιστάμενος. (Θεοδώρ. ΠΒ', 989).

Βίοτος κοινῷ ὀνόματι λέγονται πάντες τὰ εἰς βίον χρήσιμα. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βιργίλιος Μάρων. Στίχοι αὐτοῦ ἐκ τῶν Σιβυλλῶν περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ πρῶθηνικου τόκου. (Εὐτέβ. Κ', 1289-1292).

Βίσεκτος. Βίσεκτον λέγεται διὰ τὸ δις πρὸ ἐξ καλανῶν Μαρτίων ἀριθμεῖν παρὰ τε-

τρικεῖαν Ῥωμαίους, καὶ ἐν τούτῳ τὸν ζωογονικὸν ἀριθμὸν ἐπιτηροῦντας. (Ἰω. Λυδός, σελ. 29).

Βεταλιανός, φίλος Γρηγορίου. Πόημα πρὸς αὐτόν, ὡς παρὰ τῶν υἱῶν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 1480-1505).

Βετάλιος πρεσβύτερος Ἀντιοχεύς, ἀνήρ, εἰ καὶ τις ἄλλος ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας ἐπιφανής, σπουδαῖος, καὶ παρὰ τῷ λαῷ σεβάσιμος. Ἀπέσχισεν ἑαυτὸν τῆς Μελετίου κοινωνίας, καὶ προσέθετο Ἀπολλινάριον τὰ αὐτὰ δοξαζόμενον καὶ κηρύττων Οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ *Βεταλιανὸν* παρ'. Ἀντιοχεῖται εἶτι καὶ νῦν ὀνομαζόμενοι. (Σωζ.ομ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΞΖ', 1357. — Θεοδῶρ. ΠΒ', 1204).

Βέτινα, ἀγγεῖον ποῖον. Βίκος καὶ ἀμφορεύς· ὃν *Βετιναν* οἱ κοινολεκοῦντές φρασι. (Α. Ε.).

Βιωτικῆ. Αἱ ποικίλοι τιμωρίαι καὶ βλάσται, βιωτικαὶ εἰσι βλάται κ. ε. (Ἐρμῆς Β', 968). — Περὶ τοῦ μὴ προσηλωθῆσαι τοῖς βιωτικοῖς. Ὅμιλις Βασιλείου. (ΑΑ', 540-564). — Ὑπὸ ταῦτα λαμβάνει ὁ διάβολος τὰς ψυχὰς ἐξέκπτων. (αὐτόθ. 544). — Πρὸς ὁδὸν παραβάλλεται ὁ ἡμέτερος βίος, ἐν ᾧ τὰς τῶν ποδῶν βάσεις πάλιν πρὸς τὰ πρόσω ἀμιλλῶνται ἀμείβειν καὶ πρὸς τὰ πρόσω χωρεῖν. (αὐτόθ. 544). — Ποῖα φορτία κοῦρα χρεὶ παρατηρεῖν, καὶ ποῖα προσηλωμένα τῇ γῆ. (αὐτόθ. 545). — Οὐδὲν τῶν ἐν τῷ βίῳ ἡμέτερον ὄντως ἐστίν, ἀλλὰ καὶ οἰκία, καὶ ἀγροί, ἡμῶν καὶ ζώντων ἔστι, ἐτέρων ὀνόματα μετεμριάζαντο δεσποτῶν. (αὐτόθ. 548). — Κόρος τρυφῆς, ἀτελεγεῖς καὶ βίβηλοι συμπλοκαί, καὶ πάντα ὅσα λυττώσεως ἔργα καὶ παραφρόου ψυχῆς, ἀπολυμνάζόμενα, ὁ οἶστρος ἡμῶν ἀποφαινεταί, καὶ σποδρὸν ἐπιφέρειται τὸν μετῶμελον. (αὐτόθ. 548). — Ὅτι ἀδύνατον κηθῆναι τοῦ Κυρίου γενέσθαι τὸν προσπαθῶς ἔχοντα πρὸς τι τῶν παρόντων, ἢ ἀνεγόμενον τινος τῶν καὶ ἐπ' ὀλίγον ἀφελόντων ἐντολῆς Θεοῦ. (αὐτόθ. 705). — Πῶς ἐξ ἡμῶν τὰς μακταίας φροντίδας ἀπορρίπτειν δυνάμεθα. (αὐτόθ. 525-540).

Περὶ τοῦ μὴ προσηλωθῆσαι τοῖς βιωτικοῖς, καὶ κατὰ μέθης καὶ γαστριμαργίας. (Χρυσόστ. ΝΗ', 563-566. 643-648). — Ὁ βιωτικῶν ἐμπεπλησμένος πάντων ἐστὶ δουλικώτατος. (αὐτόθ. 565). — Χειμῶν γὰρ τὰ βιωτικὰ καὶ χειμῶνος σκυθρωπότερα. Οὐ γὰρ κρυμὸς τίκεται ἐντέθειν, οὐδὲ ὑετός, οὐδὲ πῦρ ἢ πνοεῖται

τέλμα βαθύ, ἀλλὰ τὰ πάντων χαλεπότερα τούτων, γένειαν συνίστησι, καὶ τὰ τῆς γένειας κακά. (ΞΑ', 449-454). — Ἀνάνησον μικρόν, ἀνάνησον ἀπὸ τοῦ βάθους, ἀπὸ τοῦ κλύδανος τοῦ βιωτικοῦ, εἰ βούλει τὸν ἥλιον ἰδεῖν, εἰ βούλει τῆς ἐπιφανείας τυχεῖν· ἂν τύχησται αὐτοῦ τῆς ἐπιφανείας ταύτης, τότε αὐτὸν ὄψει μετὰ πολλῆς τῆς παρρησίας. Φιλοσόφησον νῦν· μὴ ἔστω παρὰ σοὶ πνευματικοί, ἵνα μὴ σε βλάβῃ σποδρῶς καὶ καταβάλλῃ· μὴ ἔστω λελιθωμένη ἡ καρδιά καὶ σκότος, ἵνα μὴ προσεβλάξῃς ἐκεῖ τὸ πλοῦτον· μὴ ἔστω τις ὁλόος· καὶ γὰρ αἱ ὑψηλοὶ ναυάγια ἐργάζονται χαλεπώτατα. Μὴ τρέφε θηρία, τὰ πάθη λέγω· θηρίων γὰρ ἐκεῖνα χαλεπότερα· μὴ τοῖς βευστοῖς πράγματι θάβῃ, ἵνα δυνηθῆς ἐσάνασι βεβίωσι. Οὐδεὶς ἐπὶ ὕδασι ἵσταται, ἐπὶ δὲ πέτραις ἔπαιπται· ἀσφαλῶς ἵστανται. Ὑδῶρ ἐστὶ τὰ βιωτικὰ πράγματα κ. ε. (ΞΒ', 654-656).

Εἰ μὲν ἐν τοῖς βιωτικοῖς πράγματι εὐδόκιμος φαίνεσθαι ποθεῖς, ἄλλους ζητεῖ τοὺς συμβουλευσόντας· ἐγὼ γὰρ καὶ ἀποτρεψάμην· κινδύνους γὰρ οὐ μόνον ἀναφορεῖς. ἀλλὰ καὶ σπαλερούς, καὶ εἰς θάνατον τελευτώντας ὀδινουστίν· εἰ δὲ ἐν τοῖς κατὰ Θεόν, αὐτός, καὶ μὴ κληθεῖς, ἦλον ἂν ἐπὶ τὴν παρκινεσιν, οὗ φημι κεκλημένος. Εἰ βούλοιο τοῖνον λαμψαί, καὶ πείθοιο τῇ ἡμετέρῃ γνώμῃ, ἐκεῖνα φαίνοιο πράττειν, ἃ τοῖς ἀγίοις σε ἀμιλλῆσθαι παρεσκευάσει. Τῶν γὰρ τῆδε βρογχῆς ἦν αὐτοῖς ὁ λόγος· τῶν δὲ μετὰ τὴν ἐντεθεῖν ἀποδημίαν πολὺς· καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀποβλέποντες τὸν σκοπόν, ἅπαντα ἔπραττον. (Ἰσίδ. ΟΗ', 953. 1480).

Βιωτικῶν καὶ πνευματικῶν πραγμάτων διαφορὰ. Ἐπὶ μὲν τῶν βιωτικῶν πραγμάτων πάντως τοῖς βουλομένοις ἐπεται τὸ δύνασθαι· τὰς γὰρ ἰδιωτικὰς δυνάμεις ὑπερβαίνουσι μεγθυρογία· ἐπὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἐπεται τοῖς βουλομένοις ἡ δύναμις· τὸ γὰρ κατὰ δύναμιν κατορθωθέν, οὐκνομηκεῖ δεικνυται. Δύο οὖν λεπτὰ εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον βλοδοσῆς χρεὶ γυνῆ (Λουκ. ΚΑ', 1-5), ὡς πάντας τοὺς βσιλίας καὶ πάσας τὰς βσιλίδας ὑπερακοντίσασα ἄδειται· οὐ γὰρ τὸ θεθὲν ἔκρινεν, ἀλλὰ τὴν προκρίσειν αὐτῆς, τὴν πᾶσαν περιουσίαν ἀπερώσασαν, ἐστερᾶνωσεν ὁ κρητής. (αὐτόθ. 1281).

Βιωτικῆς φαντασίας ζῶρον, καὶ τῆς θείας

φιλοσοφίας τὸ φῶς εἰκοικας ἀγνοεῖν. Μάρτυς δ Σολομών. (αὐτόθ. 1608-1609. 1613).

Βιωτικοὶ ἀρχόντες. Βιωτικοὶ ἀρχοῦσι δικασταῖς κεχημένους. (Θεοδώρ. ΠΒ', 228).

Βεωφελῆ. Ὅποια δὲ ὁ τῶν δλων προλέγει Θεός, καὶ ὅπως βεωφελῆ καὶ ὄνησιφόρα, καὶ τῆς ἀληθείας ἀφίεται τὴν ἀγγλιν, ἔξεστι τῷ βουλομένῳ καταμαθεῖν ἀκριβῶς τοῖς θεοῖς ἐντετυχηκότα λογίοις. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1076).

Βλάβη καὶ *βλάβος* τὸ αὐτό, ὡς καὶ δίψος καὶ δίψα. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Βλάβος τὰς ἐτέρωθεν ἐπιγινόμενάς διασκέδαζε Δαυὶδ (Θεοδώρ. Π', 581). — "Ὅταν ἡ τοῦ ἐνὸς βλάβη εἰς πολλοὺς διατρέχῃ, τότε οὐ δὲ μακροθυμεῖν, οὐδὲ ζητεῖν τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι. Διότι τῆς μονομεροῦς ἀρετῆς ἢ πολυμερῆς ὠφελιμωτέρω τυγχάνει. (Σχόλ. ΠΗ', 745).

Βλακεύεσθαι, τὸ μαρναίνει, παρὰ τὸ βλάει· ὁ ἔστιν εὐήθης, καὶ τὸ νωθρεύεσθαι παρὰ Ξενοφῶντι (Λεξ. Εὐσταθ.). — Βλακείματα, αἱ εὐήθειαι.

Βλάξ, ὁ καταβεβλημένος διὰ τρυφήν ἢ εὐήθειαν, καὶ βλάξ ὁμωνύμως εἶδος ἰχθύος ἀχρετον, ὡς μηδὲν τὴν ζῆλον ἐσθίειν αὐτοῦ. (Λεξ. Εὐσταθ.). — Ἄθηναοὶ βλάκα τὴν προβατώδη λέγουσι. (Α', 1129 σημ.).

Βλαδένα μάρτυς. (Εἰρήν. Γ', 1236. — Εὐσέβ. Κ', 416-424).

Βλάπτειν, κυρίως τὸ συμποδίζειν τὸν τρέχοντα, ὅτι ἐκ τοῦ βάλλειν, ὃ ἔστι ῥίπτειν, καὶ ἰάπτειν· βλάπτειν γονάτα τιος, ἀντὶ τοῦ συμποδίζειν, καὶ τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας ἀποσφάλλειν. βλάπτειν καλεῖσθαι, ἀντὶ τοῦ κωλύειν καὶ κατέχειν. βλάπτεσθαι ἀντὶ τοῦ προσκόπτειν. (Λεξ. Εὐστ.).

Ἐως ἂν ἑαυτοὺς μὴ ἐπιβουλεύωμεν, οὐδεὶς ἡμῖν ἐπιβουλεύσει· ἀντιθέτως μὲν ἀλλοὶ δὲ ἐπιβουλεύουσι μὲν, οὐδὲν δὲ βλάπτουσι, ἀλλὰ καὶ ὠφελουσὶν ἡμᾶς τὰ μέγιστα· ὥστε ἡμεῖς ἑαυτῶν κύριοι, καὶ τοῦ παθεῖν κακῶς, καὶ τοῦ μὴ παθεῖν. (Χρυσόστομ. Ξ', 356-358).

Οὐ τὰ ἐξωθεν, ἀλλὰ τὰ ἐνδοθεν πρόχγει ἡ βλάπτει τὸν ἄνθρωπον, δηλαδὴ τὸ τῆς χάριτος πνεύματος, ἢ τὸ πνεῦμα τῆς πονηρίας. Ὁμιλία. (Μακκάρ. Αἴγ. ΑΔ', 769-772).

Βλαστάρεις Ματθαίου. (ΡΜΑ', - ΡΜΕ').

Βλάστη ὀσπῶν. Καὶ τὰ ὄσπῳ ἡμῶν ὡς

βοτάνη ἀνατελεῖ. Ἦσ. ΞΓ', 14. Παράκλησις θεῖς ἐν τε τῇ παρούσῃ καὶ τῇ μελλούσῃ ζωῇ. (Θεοδώρ. ΠΑ', 492).

Βλαστήματα τέχνης. Οἱ μὲν γὰρ χορηγοῦσι χρέματα, οἱ δὲ παρέχουσι τὰ τῆς τέχνης βλαστήματα. Περί προνοίας πλούτου καὶ πενίας. (Θεοδώρ. ΠΓ', 661). — Βλαστήματα εὐγενῆ, οἱ μαθηταὶ σοφοῦ καὶ ἐναρέτου καθηγητοῦ, ὡς βλαστήματα λέοντος. (Ἰσίδ. ΟΗ', 961-964).

Βλάστησις. «Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου». Τί εἶπω; τί σιωπήσω; ἔν πλουσίῃ τῆς κτίσεως ἠσκατοῦς ἀποροῦ μὲν ἡ εὐρεσις τοῦ τιμωτέρου, δυσφορωτάτη δὲ ἡ ζημία τοῦ παρεθέντος κ. ἔ. Φυσιολογία σὺν θεολογίᾳ. (Βασίλ. ΚΘ', 100-116). — Βλάστησις γῆς. (αὐτ. 93-116). — Ἰνα βλαστήσῃ τὴν εὐλογίαν, διέκλειψε τὴν γεωργίαν ἡθάμαρ. (Θεοδώρ. Π', 520).

Βλαστός, αἰρετικὸς, καὶ Φλωρινος, τοῦ προσβυτερίου ὑποκατόντος καὶ κατηχηματέου νεωτερίζειν ἐπειράθησαν. (Εὐσέβ. Κ', 464. — Θεοδώρ. ΠΓ', 372).

Βλασφημία, βολὴ τις ἐν φήμας. Ἐπεσοβλία, τὸ ἔπεισο βάλλειν, λοιδορεῖν, βλασφημεῖν ἐν λόγοις. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βλασφημία ἀπὸ ἔθνων ἡ πόλεων παρώνυμος λεγόμενα. Ἀεσιόσαι, τὸ αἰσχροῦς μολύναι τὸ στόμα, κατὰ Ἀγλιον Διονύσιον. Ἰστέον δὲ, καὶ ὅτι δοκεῖ οὐκ ἀγχοῦς ἀνθρώπου ἢ λέσθος ἐνεργεῖν. Κιλικίζειν, καὶ Αἰγυπτιαίζειν τὸ πονηρεύεσθαι. καὶ Κρητίζειν τὸ ψεύδεσθαι. — Ἀεσιόζειν τὸ αἰσχροποιεῖν. Ταῦτα ἐκ πόλεων καὶ ἔθνων, ἐκ δὴμων δὲ βλασφημίας τὸ Αἰζωνεύεσθαι, ἦγον κακολογεῖν. (Λεξ. Εὐστ.). Βλ. καὶ λ. *Αἰζωνεῖς*.

Βλασφημία εἰς Θεόν. Ὁ Θεὸς ἀνευθεῖς ὧν αὐτὸς οὐδενὸς δεῖται, οὔτε βλάπτεται· ἡμῶν γὰρ ἔστι τὸ ὠφελεῖσθαι ἢ βλάπτεσθαι. Ὅν τρόπον ὁ βρασιλεῖς οὔτε βλασφημοῦμενος βλάπτεται, οὔτε εὐχριστοῦμενος ὑπὲρ τὸ ἀξίωμα μεγαλύνεται· ἀλλὰ τοῦ εὐχριστοῦντος μὲν γίνεται τὸ ἀκίνδυνον, τοῦ δὲ βλασφημοῦντος ὁ δλεθρος· οὕτως οἱ Θεὸν μὲν εὐφημοῦντες, αὐτὸν μὲν οὐ μεγαλύνουσι ὑπὲρ τὴν οἰκείαν, δόξαν, ἑαυτοὺς δὲ σώζουσι, οἱ δὲ βλασφημοῦντες, αὐτὸν οὐ βλάπτουσι, ἑαυτοὺς δὲ ὀλοθρεύουσι. Καὶ μαζῶν ἡ κόλσις, ὅσφ μείζων ἢ ἀσέβεια, ὡς καὶ πάντων κρείττων ὁ Θεός,

ὕπερ οὐ πᾶσα ἡ κτίσις ἀγανακτεῖ. (Κλήμ. 'Ρώμ. Β', 281).

Βλασφημία εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα. αἰσχρὰ ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀρεθίσσεται τοῖς ἀνθρώποις· ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀρεθίσσεται τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ θεὸς ἀν εἴπη λόγον κατὰ τοῦ οὐοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀρεθίσσεται αὐτῷ· θεὸς δ' ἀν εἴπη κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀρεθίσσεται αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι». Ματθ. ΙΒ', 31-32. Παλαιοὶ μὲν ὄν ἄνδρες, Ὁριγένης ὁ πολυμαθὴς καὶ φιλόσοφος, καὶ Θεόγνωστος ὁ θαυμασιός καὶ σπουδαῖος· ἀμφοτέροι γὰρ περὶ τούτου γράρουσι, τούτην εἶναι τὴν εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα βλασφημίαν λέγοντες, ὅταν οἱ καταζωῶντες ἐν τῷ βαπτίσματι τῆς θείας δωρεᾶς τοῦ ἁγίου Πνεύματος παλινδρομήσωσιν εἰς τὸ ἀμαρτάνειν. Διὰ τοῦτο γὰρ μὴ δὲ ἄφρονι αὐτοὺς λήψεσθαι φρασί· καθὼ καὶ ὁ Παῦλος· ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους (Γ', 4-6) λέγει· Ἄδύνατον γὰρ τοὺς ἄπιστ' φωτισθέντας, γευσάμενους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γεννηθέντας Πνεύματος ἁγίου, καὶ καλὸν γευσάμενους Θεοῦ βήμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, καὶ παραπεσόντας πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν». Ταῦτα δὲ κοινῇ μὲν λέγουσι, καὶ ἰδίαν δὲ ἕκαστος προστίθει διάνοιαν. Ἔπονται αἱ κατ' ἰδίαν γινώμει Ὁριγένους καὶ Θεογνώστου. (Ἀθων. ΚΓ', 648-656).

Τὸν εἰς τὸν Ἰὼν ἀμαρτάνοντα καὶ βλασφημοῦντα ἀμαρτάνειν καὶ εἰς τὸν Πατέρα καὶ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Καὶ τὸ ἅγιον λουτρὸν εἰ μὲν εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μόνον ἐδίδοτο, εἰκότως ἀν ἐλέγετο τοῦ βαπτιζομένου εἰς τὸ Πνεῦμα μόνον ἀμαρτάνειν· ἐπειδὴ δὲ εἰς Πατέρα, καὶ Ἰὼν, καὶ ἅγιον Πνεῦμα δίδεται, καὶ οὕτω τελειοῦται τῶν βαπτιζομένων ἕκαστος, ἀνάγκη πάλιν τοὺς μετὰ τὸ βάπτισμα παραβαίνοντας εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἀδικαιρετον Τριάδα τὴν βλασφημίαν ποιεῖσθαι· καὶ τοῦτο δὲ δίκαιον ἀν εἶη λογίσεσθαι· καὶ νοεῖν κ. ε. (Ἀθων. αὐτόθ. 652-653).—Βλασφημία ἐστὶν σέβημα εἰς Θεόν· ἡ ἀμαρτία δὲ παράθεσις νόμου. Αἰτιώμενος δὲ ὁ Κύριος τοὺς Φαρισαίους βλασφημοῦντας τὸν Θεόν καὶ Κύριον καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ τὸν νόμον παραβαίνοντας, περὶ αὐτῶν εἶπεν ὅτι Οὐκ ἀρεθίσσεται ἡ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα βλασφημία αὐτῶν, οὐχὶ δὲ περὶ

τῶν ὀπωσθήποτε ἀμαρτανόντων καὶ εἰλικρινῶς μετανοούντων. Ἄλλως τε, εἰ τῶν μετὰ τὸ λουτρὸν ἀμαρτανόντων χάριν εἶρηται τοῦτο τὸ ῥητόν, καὶ τούτοις ἀσύγγνωστός ἐστὶν ἡ τῶν πλημμελημάτων δίκη, πῶς τῷ μὲν ἐν Κορίνθῳ μετανοοῦντι κυροῖ τὴν αὐτὴν ἀγάπην ὁ Ἀπόστολος, τοὺς δὲ Γαλιλάτας παλινδρομήσαντας ὀδίνει, ἄχρις οὗ πάλιν μορφωθῆ Χριστός ἐν αὐτοῖς; Β'. πρ. Κορινθ. Β', 8.— Πρ. Γαλ. Δ', 19. Ἐν δὲ τῷ λέγειν, πάλιν, δεικνυσιν αὐτῶν καὶ τὴν προτέρην ἐν τῷ Πνεύματι τελειότητα. Τί δὲ καὶ Νικαίῳ μεμφομένῳ, ἀναροῦντι μετάνοιαν, καὶ φάσκοντι μηδεμίαν συγγνωμὴν ἔχειν τοὺς μετὰ τὸ λουτρὸν ἀμαρτάνοντας, εἰ διὰ τοὺς μετὰ τὸ λουτρὸν ἀμαρτάνοντας εἶρηται τὸ ῥητόν; Κκι γὰρ τὸ ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους (Γ', 4-6) εἰρημένον, οὐκ ἐκκληῖόν ἐστι τῶν ἀμαρτανόντων τὴν μετάνοιαν, ἀλλὰ δεικνύον ἐν εἶναι τὸ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας βάπτισμα καὶ μὴ δεύτερον. Ἑβραίοις γὰρ ἔγραφε. Κκι ἴνα μὴ νομίσωσι, κατὰ τὴν ἐν τῷ Νόμῳ συνθήκῃ, προφάσει μετανοίας εἶναι πολλά καὶ καθ' ἡμέραν βαπτίσματα, διὰ τοῦτο μετανοεῖν μὲν πικραίνω, μὲν δὲ εἶναι τὴν ἀνακαινισιν διὰ τοῦ βαπτίσματος, καὶ μὴ δευτέρην ἀποφαινεταί, ὡς καὶ ἐν ἐτέρῃ ἐπιστολῇ (πρ. Ἑβρ. Δ', 5) φησί· «Μία πίστις, ἐν βάπτισμα». Οὐδὲ γὰρ, εἶπεν, ἀδύνατον μετανοεῖν, ἀλλ' οὐ δυνατὸν προφάσει μετανοίας ἀνακαινίζειν ἡμᾶς· ἔχει δὲ πολλὴν τὴν διαφοράν. Ὅ μὲν γὰρ μετανοεῖν παύεται μὲν τοῦ ἀμαρτάνειν, ἔχει δὲ τῶν τραυμάτων τὰς οὐλάς· ὁ δὲ βαπτιζόμενος τὸν μὲν παλαιὸν ἀπεκδιούσκειται, ἀνακαινίζεται δὲ ἄνωθεν γεννηθεὶς τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι. (Ἀθων. ΚΓ', 653-656.—ΚΖ', 1481-1488.—ΚΗ', 640-644).— Περὶ τοῦ ἔχειν ἄφρονι διὰ μετανοίας τὸν ἀρνούμενον τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημοῦντα· διότι οὐκ ἐστὶν ἀμαρτία ἡ νικῶσα τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν. (ΚΗ', 644-645).

Ὅτι τὸ βλασφημῆσαι εἰς τὸν Ἰὼν, εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα βλασφημῆσαι ἐστὶ. Πραγματικαί. (αὐτόθ. 73-77).

Τί ἂν τις ποιήσας βλασφημεῖ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον; Ἀπόκρισις. Ἐκ τῆς τότε βλασφημίας ἣν ἐβλασφημῆσαν οἱ Φαρισαῖοι, ἐφ' οἷς καὶ τὸ κριμα τοῦτο ἐτέθη, δῆλον ἐστὶν, ὅτι καὶ νῦν ἕκαστος βλασφημεῖ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα,

δὲ ἂν τὰς ἐνεργείας καὶ τοὺς καρποὺς τοῦ ἁγίου Πνεύματος τῷ ἑναντίῳ ἐπευφημήτη. "Ὅπερ πάγομεν οἱ πολλοί, τὸν μὲν σπουδαῖον κενόδοξον πολλὰκις βίψικινδύνως ἀποκαλοῦντες, τοῦ δὲ ζῆλον ἀγαθὸν ἐπιδεικνυμένου ὄργην καταψεύθεμενοι, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ἐν ὑπονοίαις πονηρῆς ψευδῶς ἐπιρρημίζοντες. (Βζ-σίλ. ΑΑ', 1272).

«Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτω τελευτάτω». Ἐξοδ. ΚΑ', 17. Ἐπὶ τῆς Παλαιᾶς ἔκειτο ὁ νόμος, ὅτε οὐ πολλῆ ἀρίστης πολιτείας ἡ ἀκρίβεια· ὅτε εἰσαγωγή τοῦ θείου ἦν· ὅτε παιδικὰ τὰ παρηγγέλματα· ὅτε τὸ γὰλπ, ὅτε ὁ παιδαγωγός, ὅτε ὁ λύχνος, ὅτε ὁ τύπος καὶ ἡ σκιά. Τί οὖν ἂν εἴπομεν περὶ τῶν νῦν ἐν τῇ χάριτι, καὶ τῇ τῶν παρηγγέλτων ἀληθείᾳ, καὶ τῇ τοσαύτῃ γνώσει, οὐχὶ πατέρα ἢ μητέρα κακολογούντων, ἀλλ' αὐτὸν τὸν τῶν ὄλων Θεόν; Τίς τοὺς τοιοῦτους δεῖξεται τιμωρὶς; ποία τῷ μέτρῳ τῆς κακίας διακρίεται κόλασις; πάντα ἐλάττω τὰ βλασφημῆματα, καὶ τὰ ὄντα καὶ τὰ μέλλοντα τῆς οὕτω δικαιομένης ψυχῆς, τῆς πρὸς τοσοῦτον κακίας κατενεχθείσης. Βλασφημίας δὲ τρόποι πολλοὶ καὶ διάφοροι. Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστι ταύτης ἀμνηστία χεῖρων· ἀλλ' οὐδὲ ἔση, ἀλλὰ καὶ προσθήκη κακῶν τοῦτο ἔστι, καὶ δὲ πάντα συγχέει, καὶ ἀσύγγνωστον ἔχει κόλασιν, καὶ ἀφόρητον τιμωρίαν. Τίνες εἰσὶν οἱ τὸν Θεὸν κακῶς λέγοντες; Οἱ τῇ σοφίᾳ τῆς προνοίας αὐτοῦ τὴν ἐκ τῆς εἰκαμένης ἀταξίαν καὶ ἀνάγκην ἐπιτειχίζοντες κ. ἔ. (Χρυσόστ. κατὰ εἰκαμένης καὶ βλασφημίας. Ὁμιλίαι, Ν', 753-758).—Οὐδὲν εὐχαριστικὸν ἴσον ἀγαθόν, ὡς περ βλασφημίας χεῖρον οὐδέν. (ΜΘ', 31 κ. ἔ.).

Πολλοὶ καὶ νῦν ποιοῦσιν, ὡς οἱ Φαρισαῖοι, βλασφημοῦντες τὸν Θεόν, καὶ δοκοῦντες ἐδικαίνειν αὐτόν, οἱ οἰκτεῖται πάθη πληροῦσαι· δέον μετ' ἐπιεικεῖς ἄπαντα μετιέναι. Καὶ γὰρ ὁ τῶν ὄλων Θεὸς σκηπτὸν θανάμενος ἀρίεται ἐπὶ τοὺς βλασφημοῦντας αὐτόν, τὸν ἥλιον ἀνατέλλει, καὶ τοὺς ὄμβρους ἀφίησι, καὶ τὰ ἄλλα πάντα μετὰ θαψιλείας παρέχει. Ὁ Χρῆ καὶ ἡμεῖς μιμουμένους παρακαλεῖν, παραινεῖν, νοθετεῖν μετὰ πραότητος, οὐκ ὀργίζομενους, οὐδὲ ἐκθηριομένους. Οὐδὲ γὰρ βλάβη τις εἰς τὸν Θεόν· ἀλλ' ὁ βλασφημῆσας αὐτόν καὶ τὸ τρυχῆμα ἔλαβεν. (ΝΖ', 361).

Ἡ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημία διὰ τί οὐκ ἀφίεται; Πολλὰ κατ' ἐμοῦ εἰρήκατε, ἔλεγεν ὁ Κύριος τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι πλάνος, ὅτι ἀντίθεος. Ταῦτα ὑμῖν ἀφήμι μετανοοῦσι, καὶ οὐκ ἀπαίτῳ δίκας ὑμεῖς· ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται, οὐδὲ μετανωθήσεται. Καὶ πῶς ἂν ἔλοι τοῦτο λόγον; Καὶ γὰρ καὶ αὕτη ἀφῆθη μετανοήσασιν. Πολλοὶ γοῦν τῶν ταῦτα εἰρηκότων ἐπίστευαν ὑστερον, καὶ πάντα αὐτοῖς ἀφῆθη. Τί οὖν ἔστιν ὁ ρηθιν; "Ὅτι ὑπὲρ πάντα αὕτη ἡ ἀμνηστία ἀσύγνωστος. Τί δήποτε; "Ὅτι αὐτὸν μὲν ἠγνοῦν, οὐκ ποτὲ ἦν, τοῦ δὲ Πνεύματος ἰκανῶν εὐχάρσις περὶον. (ΝΖ', 445-450).

Τί ἔστι τό, δι' ἡμῶν βλασφημεῖται τὰ ἡμέτερα; Πολλοὶ γὰρ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἀπίστων, ἐπειδὴν ἔδωσάν τινας τῶν μετ' ἡμῶν τεταγμένων, τῷ ῥήματι μὲν καὶ τῇ προσηγορίᾳ χριστιανούς· ἀνομοζομένους, ὁμοίως δὲ ἐκείνοις ἀρπαζόντας, πλονεκτοῦντας, βλασφημούντας, ἐπιβουλεύοντας, δόλους βράπτοντας, τὰ ἄλλα ἄπαντα ἐργαζομένους, τρυφῇ καὶ ἀθηρχίᾳ προσέχοντας, οὐκέτι οὐδὲ τὴν ἀπὸ τῶν λόγων νοθεσίαν προσείναιται, νομίζοντες ἀπάτην εἶναι τὰ ἡμέτερα, καὶ τοῖς αὐτοῖς ἄπαντας ὑπευθύνους εἶναι. Ἐννοεῖται μοι τοῖνυν πῶσων ἂν οἱ τοιοῦτοι γένοιτο κολάσεων ἀξιοὶ καὶ κακῶν παρκαίτιοι. Καὶ τὸ δὴ πάντων χαλεπώτερον, ὅταν δι' αὐτῶν ὁ Δεσπότης βλασφημηται. (ΝΓ', 68-69). Βλέπ. καὶ λ. "Αφῆσαι, ἔθνα, ἐπὶ ὡς νοητέον τό, Πᾶσα ἀμαρτία . . ἀφῆθῆται.

«Δι' ὑμεῖς βλασφημεῖται τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσιν». Ἡζ. ΝΒ', 5. Κελευσθέντες γὰρ τοὺς ἐχθροὺς ἀγαπᾶν, οὐδὲ τοὺς φίλους ἀγαπᾶμεν· καὶ ἀκτημοσύνην ἀσκεῖν, οὐ μόνον οἷς ἔχομεν οὐκ ἀρκούμεθα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων χρηματιζόμεθα συμφορῶν καὶ ἡρεμίας προσταχθέντες, φιλοπρηνονοῦντες καὶ τοῖς ἡσυχάζουσιν παρενοχλοῦμεν· καὶ οὐ μόνον ταῦτα δρῶμεν, ἀλλὰ καὶ διδάσκειν ἄλλους ἐπιχειροῦμεν, ἃ ποιεῖν οὐκ ἐθέλομεν· τὰ γὰρ ἄλλα παρήμι· οὐδὲν γὰρ βούλομαι δυσχερὲς εἶπειν. Ταῦτα γὰρ ἀκούοντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ δρῶντες, ἄλλα μὲν ἡμᾶς διδάσκειν ἐπιχειροῦντας, ἄλλα δὲ δρῶντας, ὡς περ εἰρωνεῖσθαι ἡμεῖς καὶ παίζειν ἐν οὐ παικτοῖς ἡγούμενοι, κατὰ τῆς θείας προνοίας ἀκονῶσι τὰς γλώττας· ἦτις καὶ αὐτοὺς μὲν, ἡμᾶς δὲ πλέον ἀμυνεῖται, τοὺς

αίτιους τῆς τοιαύτης βλασφημίας γινομένους.
(Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1040).

Μίσος δ' ἀποστροφή τις, ἔχθρα ἐργάτις
Ἰπόκρισις δέ, λανθάνουσα κίβρις.
Ἐχθρα δὲ καὶ πόλεμος, εὐρέτης κακῶν.
Μίμησις ἀνευθύνος τις, ἢ βλασφημία.
Κακήγορος δ', ὅς πᾶν ὀπλίζει στόμα.

(Ὅροι Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 953-957).

Βλασφημεῖ τὸν Κύριον ὁ μὴ ὁμολογῶν αὐτὸν σαρκοφόρον. Βλασφημία εἰς Θεόν νόμος κατὰ βλασφημίας· Θανάτω θανατούσθω δὲ τὸν Θεὸν βλασφημῶν οἱ ἀκηκοότες πρῶτοι βαλ-
λέτωσαν τοὺς λίθους. Λευιτ. ΚΔ', 16. (Θεοδώρ. Π', 344).—Ἐκ τῶν Χρισσοτόμου καὶ Βασιλείου περὶ βλασφημίας εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα. (Ἄνακστ. Σιν. ΠΘ', 801).—Μαζέριου τοῦ Ὁμολογητοῦ θεωρεῖς περὶ τῆς εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα βλασφημίας. (Ἱ', 805-808).—Φωτῖον πραγματεία. (ΡΑ', 969-973).—Ἰω. τοῦ Δαμασκηνοῦ Ἰερὰ Παράλλ. (ἹΕ', 1285-1288).—Ἰουστινικουῦ αὐτοκράτορος διάταξις ΟΖ', περὶ τοῦ τοῦ ἐμνύοντα κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ βλασφημοῦντα τιμωρεῖσθαι.

Βλάσφημος, ὁ φήμις βάλλων, ὁ κακολογῶν. Ἐπεσοβία, καὶ ἡ βλασφημία, καὶ ἡ λοιδορία, ὡς ταῦτόν καὶ ἔπος καὶ φήμη καὶ λόγος· ἀ συνθεθέντα μετὰ τοῦ δόρυ, καὶ φήμη, καὶ βολῆ ἐποίησαν τὴν ἐπεσοβίαν καὶ τὴν βλασφημίαν καὶ τὴν λοιδορίαν· ἔστι γὰρ λόγιος μὲν, ὁ λόγος οἷον καταδορατίζων· ἐπεσοβίος δὲ καὶ βλάσφημος ὁ ἔπεισι βάλλων καὶ φήμις. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Ὅνος ἐστὶν ὁ βλάσφημος, καὶ θυμοῦ φορτίον οὐκ ἐνεγκῶν, κατέπεσε· πρόσθε, καὶ διανάσθητον καὶ διὰ ῥημάτων, καὶ διὰ πραγμάτων, καὶ δι' ἐπιεικείας καὶ σφοδρότητος ποικίλον ἔστω τὸ φάρμακον. (Χρυσόστ. ΜΘ', 34. ἔνθα διανεμώμεθα τοῖνυν τὴν τῶν ἀδελφῶν σωτηρίαν ἀρετῆς ἀνθρώπος ζήλω πεπωρωμένος ὀλόκληρον διορθώσασθαι δεῖμον· ὅταν δὲ μὴ εἶ, μηδὲ δύο καὶ τρεῖς, ἀλλὰ τοσοῦτον ἢ τὸ πλῆθος, τὸ δυνάμενον τῆς τῶν ἡμελημένων ἐπιμελείας ἀψυκτοῦ, οὐδ' αὖθις ἐτέρωθεν, ἀλλὰ παρὰ ἡμετέρων ῥηθιμίων, καὶ οὐ παρὰ τὴν ἀσθένειαν οὐ πλείους ἀπόλλυνται καὶ καταπίπτουσι. — Θεόδ. Στουδ. περὶ βλασφημίας ΙΘ', 1725).

Βλάττα, ὄνομα Ἀφροδίτης, κατὰ τοῦ Φοίνικος, καὶ βασιλίδην ἔνδομα. Νουμῆς ἐκάλεσαν

αὐτὴν *τραβαίαν*· τριβλία δὲ εἴρηται ὡσανεὶ τρίβαφος· ἐκ τριῶν γὰρ ἀποτελεῖται χωματῶν, πορφύρας, κόκκου, καὶ τῆς λεγομένης ἰσατίδος· βοτάνης, ἥτις ἐστὶν Ἄρεως. (Ἰω. Λυδὸς σελ. 10).

Βλαύται ἀφόρητοι, ὑποδήματα μήπω φορηθέντα.

Βλαύτης καὶ *βλαυτίον* ὑποκοριστικῶς τὸ ὑπόδημα· καὶ βλαυτῶν ἀναγωγὰ τὰ ἰδιωτικῶς λεγόμενα καλάμια τῶν ὑποδέσεων. Βλ. καὶ λ. Ἀγαγωγή.

Βλάχ, ἀρχηγὸς Οὐνικῶν μερῶν καὶ σύζυγος Βώας ἐπὶ Ἰουστινικουῦ. (Ἰω. Μαλάλ. ΙΖ', 636). (α)

Βλάχος, ἐπικρατικός, ἐπὶ Θεοδοσίου. (Νεῖλ. ΟΘ', 204). — Βλάχος Ἕλληνας. (Τουρκοκρατία, ἔκδ. Βόνν. σελ. 210).

Βλάχων, ἡ καὶ πτέρσις.

Βλαψέφρων, ἐν Ἰσῶ τῷ *γρηγοβλαβίῃ* ἦγον βεβλαμμένοι τὰς φρένας.

Βλαμμάτης *Νικηφόρος*. (PMB', 527 κ. ἔ. 1321).

Βλέμους καὶ *Ναδάται*, πολυκνηρωπότατα γέννη περὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ Νεῖλον ποταμῶν. (Προκόπ. Ἱστορ. Τόμ. Α' σελ. 102). — Διήγημα περὶ τῶν Βλεμύων καὶ διαφόρων ἄλλων ἀγρίων καὶ βερβέρων λαῶν. (Νεῖλ. ΑΓ' β; ΟΘ', 590-693).

Βλεπεδάμιος, ὁ διστραμμένος τὰς ὀψεις, καὶ οἷον ὑπὸ δαίμονος πεπληγῶς. Πανσάνις δὲ λέγει, ὅτι τοὺς Σωκρατικούς οὕτω τινὲς ἐκάλεον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βλέπειν. Βλέπειν νᾶπυ ἢ ὀρίγανον λέγονται οἱ ὄρμιες ἀνθρώποι, καὶ *βλέπειν Ἄρη*, ἀντὶ τοῦ πολεμικῶν καὶ ἄγριον βλέπειν. (Λεξ. Εὐσταθ.). — *Βλέπειν λεία*· διδασκαλία θηικωτάτη. (Βασίλ. ΑΑ', 1437-1457).

Εἰς τὸ εἰρημένον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, «εἰς ἐμὲ βλέπετε». Ψαλμ. ΚΔ', 16. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1269-1272). — Βλέπετε ἐκυτοῦς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἂ ἐργαζόμεθα». Ἰωάν. Β'. Ἐπιστ. 8. Πᾶν μὲν ἔργον λάμπει μελέτη θεραπευθέν· (τὸ γὰρ μὴ ὑπὸ μελέτης συγκροτούμενον ῥαδίως σβέννυται)· μάλιστα δὲ ἡ ἀρετὴ τῆ καθ' ἡμέραν ἀκητέι θεραπεύεσθαι ὀφείλει. Μὴ γεωργουμένη γὰρ, φυλλορροεῖ, καὶ τὸν καρπὸν ἀπόλλυσι. Καὶ τοῦ· ἔστιν ἀρα, ὃ ἐθέλησας

(α) Ἐκ τούτου Ἰωσ. τὸ ὄνομα ΒΛέχης. Σ. Ε.

μαθεῖν. *Βλέπετε μὴ ἀπολήσῃτε ἀ εἰργάσασθε.* Ἡ μὲν γὰρ ῥηθυμία τοῦς προγεγεννημένους πόνοους, κἄν λαμπροὶ εἶεν, σβέσει, ἢ δὲ σπουδὴ καὶ τὴν προγεγεννημένην ῥηθυμίαν ἀρᾶνίτει. (Ἰσιδ. ΟΗ', 728. 805. 1149).

Βλέπειν τὰ ἐκυτῶν, καὶ μὴ τὰ τῶν ἄλλων μερμυκῶν. Ὀμίλια. (Χρυσост. ΝΗ', 609-616). «Βλέπετε μὴ τὴν ὕμξ ἐσται ὁ συλγαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν περᾶδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν». Πρ. Κολοσ. Β', 8. Τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μὴ τις ὕμξ παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ κ.έ. (ΞΒ', 343).

Βλέπος, ἀντὶ τοῦ βλέμμα, πρ' Ἀριστοφάνει. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βλέφαρα. Περὶ τῶν μορφωτικῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων τί σημαίνει ἕκαστον μέλος, βλέφαρα, ῥίνες, ὀφθαλμοὶ κτλ. (Διον. Ἀρεοπ. Γ', 325-369).—Βλεφάρων φυσιολογία' ἡ κῆρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἣτις καθάπερ τινὰς περιβόλους ἔχει τὰ βλέφαρα, ἀντὶ δὲ σκολόπων τὰς βλεφάριδας' ἔχει δὲ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰς προβόλας, τὴν τῶν ἰδρώτων νοτίδα παρακαμπουύσας, καὶ τῆς ἐκεῖθεν βλάβης ἀπαλλκττούσας τὸ ὀπτικόν. Τοικύτης τυγεῖν ἱκετεύει ὁ Δαυὶδ κηδεμονίας. Ψαλμ. ΙΓ', 8. (Θεοδώρ. Π', 968).—Βλεφάρων καὶ ὀφθαλμοῦ φυσιολογία, καὶ τὰ κ.τ' αὐτόν καὶ περὶ αὐτόν. (Μελέτ. Μον. ΞΔ', 1161-1177).

Βλήσεις, σύστοιχον τῷ ἀνάβλησις. Ὅθεν καὶ βλησεῖδιον λέγεται. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βλήτρον, κύκλος σιδηροῦς, δι' οὗ δύο ζύλα εἰς ἐν συμβάλλονται' καὶ ὅτι κατ' ἔνδεικιν τοῦ σ λέγεται' ὡς σῶστρον, σωτήρ, ἀμπίβληστρον, βλήτρον. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βληχᾶσθαι λέγονται κυρίως τὰ πρόβατα, καὶ βληχῆ ἡ τῶν προβάτων φωνή' μηκᾶσθαι δὲ αἱ αἴγες.—Βληχηματώδης τις καὶ ἄλογος ὑπάρχων, κἄν δοκῆς φρονιμώτατος εἶναι, τοῦ μὲν Θεοῦ ἀπρηχῆ τὴν λατρεῖαν, μηδὲως θέλων περᾶσχειν τούτῳ εὐήκοον ἀκοήν, τῷ δὲ ἔχθρῳ ἠδέως τὸ ὅτιον ὑπέχεις πρὸς τὸν σαυτοῦ ὄλεθρον. (Νεῖλ. ΟΘ', 321).

Βληχρόν, ἐν ἱσφ τῷ ἀβλήχρῶν, ὃ ἐστὶν ἄσπενός. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βλοσῆ πέτρα, ἀκρωτήριον τῆς Γερτυνίας, ἢ καὶ βλοσῆρ, ἄρσεν. ὡς σωλήν. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βλίετυρε, φωνὴ μόνον, οὐδὲν σημαίνουσα.

Βλίτυρι ἢ Βλήτυρι, καὶ βλίτρι. Παρὰ πλήρωμα λόγων μὴ ἔχόντων λόγον. Λόγος αἰεὶ σημαντικός' ἐστὶ' λέξις δὲ καὶ ἀσήμαντος, ὡς ἡ βλίτρι. Αξέρτιος εἰς Ζήνωνα βιβλ. Ζ', κεφ. 39. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 561).

Βλοσυρός, ὅτι παρὰ τὸ ὑποσύρειν τὸ βλέμμα λέγεται, καὶ ὅτι δι' ἐνὸς σ παρ' Ὀμήρωφ. *Βλοσυροῖσι*, παρὰ τὸ βλοσυρόν. (Α.Ε.).

Βλόψ, ὃ τῆς κλεψύδρας ἤχος, μιμητικῶς.

Βλόζειν. Βλόζειν λέγονται τὰ ὕδατα, ὃ ἐστὶν ἐκ γῆς ἀνελθῆσθαι, καὶ ὅτι λειότερον ἐστὶ τοῦ βρέειν.

Βλωθρῆ πίτυς' ὅτι παρὰ τὸ εἰς αἰθέρα μολεῖν τῷ ὕψει λέγεται, οἷονεὶ *μολοθρῆ*. Βλωθρῆ πίτυς ἐπιθετικῶς, κατὰ Τυρῆνους' μὲν ἡ ὑψηλὴ μὲν, ὑψηλὴ δὲ κατὰ Βοιωτοῦς, ἀπὸ τοῦ μολεῖν εἰς αἰθέρα. Ἀρχαῖοι δὲ βλωθρῆν τὴν ἀπκλήν φρασι, Μάγνητες τὴν φλοιοβερῆ, Δρύοποις τὴν τραχυσίαν, Καρύστιοι τὴν σκληράν Παρκετετηρημένως δέ, φκτίν, Ὀμηρος καὶ οἰκειώς ἐκάστοις τὰς κλήσεις ἐπιτιθεῖς λέγει' δρῦς ὑψικόμου, ἰτέκν ὠλεσικαρπον, πίτυν βλωθρῆν, μελία ταναήκεας ἔξου, αἰγείρους ὕδατοτρεφέας, ταυῦρλοιον κρᾶνειαν. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βλωμός τκυτὸ τῷ γῶμος' ὃ ἐστὶν ἄρτου κόμμα ἀδρομερές, ἐκ τοῦ βλῶ, βάλλω. (Α.Ε.).

Βοάγρια, ἀσπίς ἐκ βοῶν ἀγρίων' καὶ τὰ ἐκ βοῆς, ὃ ἐστὶ μάχη, ἀγειρόμενα λάφυρα.

Βοάγριος ποταμός, ὃ καὶ Μάχης ἐπονομασθεῖς ἐν Λοκρίδι. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βοᾶν, ἠπύειν, ἀδειν, φωνεῖν, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ συνωνύμως. *Βοᾶν* τὸ τρανέστερον φωνεῖν' καὶ μακρὰ *βοᾶν* πρ' Ὀμήρωφ, ἐν ἱσφ τῷ εὐρῷ *βοᾶν*' δέξυ βοᾶν, ἀντὶ τοῦ λιγέως βοᾶν.

Βοᾶξ καὶ βόηξ. Ἰχθύς, ὃ καὶ βῶξ, ὅτι τῷ Ἐρμῇ ἀφιέρωτο, ὡς ἄλλοι ἰχθύς ἐτέροις θεοῖς. (Λεξ. Εὔσταθ.).

Βοανεργές ἐπέκλεσεν ὁ Σωτὴρ τοὺς υἱοὺς Ζεβεδαίου, ὃ ἐστὶν υἱὸς βροτῆς. (Ἐριγέν. ΙΙ', 1380).

Βοᾶνή, λίμνη οὐ μακρὰν τῆς Νικομηθεῖας ἀφροστώσα. (Ἐυαγγ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΠΓ', 2541).

Βογόμηλος. Αἰρεσις. (Εὐθύμ. Ζυγ. ΡΑ', 1289.—ΡΑΑ', 40-48).

Βοεβόδας. Ἰωάν. Δούκας. (ΡΝΕ', 27).

Βοεή, ἡ τοῦ βοῦς βύρα. *Bovia* ἀσπίς, πρὸς διαστολήν τῶν ἐξ ἄλλης ὕλης ἀπέπλων.

Βόειος ὄμιος, παρωδία καὶ σκῶμμα κκ-

τὰ δῆμου ἀλογίστου. *Δημὸς δὲ τὸ λίπος, δέξεται: μὲν πρὸς διαστολὴν τοῦ κατ' ἀνθρώπου δῆμου, πρὸς δ' καὶ παίζει πού ο' κωμικός, δημὸν βόειον, ὡς ἐν παρωδίᾳ φράσας τὸν Ἀττικὸν δῆμον· οὐ διὰ τι βουγάιον, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀπλῶς ἀσυλλόγιστον. Βόειοι ἰμάριες, τὰ ἡνία, περιφραστικῶς.*

Βοεργάζε, σκευὸς. Ἰώσηπος *γλωσσόκομον* κκλητ. (Θεοδώρ. Π', 544).

Βόες ἰχθυοφάγοι, ὅτι περίπου τὴν Θράκην οἱ βόες ἰχθῶς παρατιθεμένους αὐτοὺς ἐν ταῖς φράσιν αἰτουῦνται ἔθνη περὶ ἰχθῶν. (Α. Ε.). — «Μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ;» Ἰ. πρ. Κορινθ. Θ', 9, καί, «Ὀὐχὶ δύο στρουθία ἀσταρίου πωλεῖται, καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πωρεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πικρῶς ὕδατος». Ματθ. Γ', 29. «Ὅτι οὐκ ἀντιφθέγγεται ὁ μαθητὴς πρὸς τὸν Διδάσκαλον. (Φώτ. ΡΑ', 221-228).

Βοή ἄσθετος, ἐπιθετικῶς ἡ κατὰ μάχην, διὰ τὸ τῆς μάχης καυστηρόν. Βοή, ἡ μάχη' *βοῆν ἀγαθός, ὁ πολεμικός*· καὶ ὅτι ἡ βοή οὐ καθ' ἑαυτὴ τὴν μάχην δηλοῖ, ἀλλ' ὑπακούεται ἡ γενικὴ μάχη, ἢ ἡ βοή μάχη. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοήθεια. Ἐοικαται ἀγνοεῖν τὸ τῆς βοήθειας ὄνομα, ὅπερ εἴρηται παρὰ τὸ μετὰ βοῆς θέειν· καὶ διὰ τοῦτο βραδύτερον ἀρικόμενοι, καὶ σχολαιότερον βαδίζοντες, ἀποτετυγῆκατε τῆς θήρας. Ὅ γὰρ δεηθεὶς τῆς ἐπικουρίας θήρακα καὶ ἔργον τῆς τῶν ἐπιβουλεύσαντων ὠμότητος γέγονεν. (Ἰσίδ. ΟΗ', 1617). — «Ὅτι τοῦ Θεοῦ εὐδακύντος, ἐπιβουλὴ ἀνθρώπων ἀσθενεῖ, καὶ ὀλίγοι πολλῶν κρατοῦσιν. (Ἰερὰ Παράλλ. Ἰω. Δαμασκ. Ι. Ε', 1265-1269. — Ι. Γ', 516).

Βοήθεια θεία. Τὸν μέλλοντα ἀπολαύειν τῆς ἀληθινοῦ συμμαχίας τοιαῦτα αἰτεῖν χρὴ, ἀ καὶ τὸν τοῦ δικαίου λόγον ἔχει, ἵνα τῆ φύσει τῆς αἰτήσεως τὴν βοήθην ἐπιστάσῃται· τοῖς γὰρ ἐξ εἰρωνείας καὶ διὰ πλεονεξίας καλυῖσιν οὐκ ἐπιφοιτᾷ ἡ αὐτοκλήτως τοῖς ἀδικουμένοις ἐπιφοιτῶσα. (Ἰσίδ. Πηλ. ΟΗ', 1520, 1524, 1594).

Βοηθεῖν, τὸ εἰς βοήθην, ὃ ἐστὶ μάχην, θέειν, βοηθεῖν, ἐπαμύνειν φίλῳ κινδυνεύοντι. (Ἰσίδ. αὐτόθ. 717). — Πιστοῦται τοῦτο καὶ ἀπὸ τοῦ τὸν θεὸν ἐκβάλλειν τὸν μὴ βοηθήσαντα ἀνακουμένῳ τῷ φίλῳ. Δύο γὰρ τινες εἰς Δελφούς ἀπίοντες, ληστὰς περιπεπῶκασι. Καὶ τοῦ ἐτέρου ὑπ' αὐτῶν ἀνακουμένον, ὁ ἕτερος,

ἡ φυγών, ἡ ἀδεῶς μὴ ἐπαμύνας, ἦλθεν εἰς τὸ μαντεῖον, καὶ ὁ θεὸς ἐξέβαλεν αὐτὸν εἰπών.

Ἄνδρὶ φίλῳ θνήσκοντι παρὸν πύλας, οὐκ ἐπαμύνας, Ἥλυθεος οὐ καθαρός. Περικαλλίος ἔβη: σκητοῦ.

Καὶ δηλον μὲν ὅτι καὶ βουλόμενος οὐ πάντως ἀν ἐδύσατο τοῦ θανάτου τὸν φίλον· ἀλλ' ὅμως ἔδει συγχινδυνεῦσαι, καὶ συναποθνεῖν, εἰ καὶ τοῦτο ἦν ἀνάγκη βοηθούντα παθεῖν. Διὰ τὴν προαίρεσιν οὖν ταύτην ἀκαθάρτον αὐτὸν ἔκρινε ὁ θεός, ὡς προδόντα τὸν φίλον διὰ τὴν περιττὴν περὶ τὸ σῶμα συμπάθειαν· ὡς περὶ ἐπ' ἄλλου, καὶ ἀποτυχίως γενομένης, τὴν προαίρεσιν ὅμως· ὁ θεὸς ἀπεδέξατο. Πάλιν γὰρ ἄλλων δύο τινῶν ληστὰς περιπεπῶντων, καὶ τοῦ ἐτέρου κρατηθέντος ὑπὸ τῶν ληστῶν, ὁ ἕτερος, ῥίψας ὡς κατὰ ληστοῦ τὸ ἀκόντιον, ἐκείνου μὲν διήμαρτεν, ἔβλε δε τὸν φίλον καὶ ἀνεῖλε· καὶ ἔλθων εἰς τὸ μαντεῖον, οὐκ ἐτόλμησεν εἰσελθεῖν, ὡς ἀκάθαρτος τῷ φόνῳ τοῦ φίλου· καὶ ὁ θεὸς ἐξεφώνησε πρὸς αὐτὸν τάδε τὰ ἔπη·

«Ἐκτενας οὖν ἑταῖρον ἀμύνων· οὐ σε μισαίνει Αἷμα φόνου· οὐ πύλας καθαρῶτερος, ἢ πέρος ἥθεα».

Εἰ γούν ἀπὸ τοῦ φόνου τοῦ φίλου οὐ μόνον οὐκ ἐμολύθη, ἀλλὰ καὶ καθαρῶτερος γέγονεν, ἢ περ ἦν πρότερον, διὰ τὴν ὀρθὴν προαίρεσιν, δῆλον, ὅτι οὐκ ἐν τῇ πράξει, ἀλλ' ἐν τῇ προαιρέσει τῶν ἀνθρώπων τὸ κατορθοῦν ἐστὶ καὶ ἀμαρτάνειν. (Σημ. πρὸς Ἰσίδ. αὐτόθ.).

Βοήθημα. Καλὸν σοι βοήθημα πρὸς τὸ τυχεῖν, ὧν ἐπιποθεῖς, ἀγρυπνία, νηστεία, χαμευνία, προσευχά, δάκρυον, οἶκτος τῶν δεομένων, μεταδόσεις κλ. (Γρηγ. Ναζ. Α. Ε', 401-404).

Βοηθός, κύριον, καὶ δηλοῖ τὸν μάχμον· καὶ βοηθὸν ἔρακα, ἐπιθετικῶς.

Βόηθος, κύριον, ὅτι ἐκ τοῦ βοήθους συγκόποιται, καὶ ὅτι ἄλλως τοιζέται ἢ τὸ βοηθὸς ἐπιθετον.

Βοηθός, παρὰ τὴν βοήθην, ἦγον μάχην. Βοηθὸς ἐν τοῖς πνευματικῶς ἔργοις πάνυ ἀναγκαῖος, μετὰ πρκαδειγμάτων. (Γρηγ. Ναζ. Α. Ε', 844 κ. ἑ.). — «Ἐρωτᾷς πῶς τὰ ἡμέτερα· καὶ λίαν πικρῶς. Βασίλειον οὐκ ἔχω, Κασάριον οὐκ ἔχω, τὸν πνευματικὸν ἀδελφόν, καὶ τὸν σωματικόν κ. ἑ. (ΑΖ', 153). — Μέγας δ' Ἡρακλῆς, ἀλλὰ συγχωνιζόμενον εἶχε τὸν Ἰόλαον. Οἱ πρὸς Ὀμήρῳ δίδυμοι Ἀκτορίονες κ. ἑ. (αὐτόθ. 264).

Βοηθός τίσι γίνεται ὁ Θεός. Ζητεῖς γενέσθαι σοι τὸν Θεὸν βοηθόν; Ὅρα εἰ χρῆζοντι δυνηθεὶς ἐβοήθησας. Αἰτεῖς πλοῦτον προστεθῆναι σοι παρ' αὐτοῦ; βλέπε εἰ τὸν ὄντα χρηστῶς ὠκονόμησας. Θέλεις φρίνεσθαι σοι τὸν κριτὴν ἐμμενῆ; ἀμνηστίακος ἔσο ἐγθροῖς; βούλει φιλανθρωπικῶς τυχεῖν; συγγῶραι τοῦ ὕπευθουνοῦ αὐτός. Καλὸν γὰρ ἀμειβῆ σάξασθαι καὶ ὀφλήμην, ἀλλὰ μὴ ἐκάστοτε χερίτι· ὅπερ ἐστὶν ἀγνώμονος. (Ἰσίδ. ΟΗ', 400-401).—Βοηθούμενος ὑπὸ τῆς θείας χάριτος κατορθοῦ καὶ ὁ ἐν γάμῳ τὴν σωφροσύνην. Ἐπικουρεῖ δὲ ἡ χάρις τοῖς τὴν ἀγαθὴν εἰσπρέρουσι προθυμίαν. (Θεοδῶρ. ΠΒ', 273).

Βοηθός, λέξεων Πλατωνικῶν Συναγωγῆ. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι ἀπορουμένων λέξεων. (Φῶτ. ΡΓ', 425-428).

Βοηλασία, ἐκ τοῦ βοῦς καὶ ἄλκην.

Βοῦν ἀγαθός, ὁ κατὰ τὴν μάχην, ἢ τὴν κραυγὴν δυνατός. Βοητύς, ὡς ἐδητύς, ἢ βοή.

Βόθρου, τὸ ὄρυγματα. α' Ὁ ὄρυσσαν βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπροσθεῖται. Ἐκκλησι. Ι', 8. Καί, α Λάκκον ὠρυξε, καὶ ἀνέσκαψεν αὐτῷ, καὶ ἐμπροσθεῖται εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο. Ψαλμ. Ζ', 16. Βόθρον ἐνταῦθα τὴν κατὰ τοῦ πλησίον μελέτην καὶ τὸν βόθρον ὄλεθρον ὀνομάζει. Ὁ τοῖνον τὸν τοιοῦτον βόθρον καὶ τὴν ἀπώλειαν ἐτέρῳ διόρυσσαν, αὐτὸς πρῶτος ἐμπίπτει ἐν αὐτῷ. (Φῶτ. ΡΑ', 421-422 κ. ἑ.).

Βοιθηῆς λίμνη, καὶ Βοίθη, πόλις Θεσσαλική. Ἱστορία καὶ περιγραφή λίμνης Νεσωνίδος, Βοιθηίδος, Φερῶν καὶ τῶν περὶ Λαρίσσης καὶ λοιπῶν. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοιθῆς, ὁ πρὸς καὶ εὐθήης· ὅτι παρὰ τὸν βοῦν λέγεται.

Βόϊνος, εἶδος σάλπιγγος, παρὰ Παρλαγόσι· καὶ ὅτι ἐξ σάλπιγγων εἶδη. Ἱστορία καὶ περιγραφή αὐτῶν. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοιωτία. Διὰ τί οὕτως ἐπιγράφεται ὁ Ὀμηρικὸς τῶν νεῶν κατάλογος· διότι ἡ τῆς ῥαψωδίας Β ἢ μὲν ἕμμετρος ἐπιγραφή αὐτῆ· Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴν καὶ νῆας ἀρμεῖ ἢ δὲ πεζῆ τοιαύτη· Ὀνειρος, καὶ κατάλογος· ὥστε μέρος τῆς Βῆτας καὶ ἡ Βοιωτία, ἦγουν ὁ κατάλογος. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βοιωτία χώρα μεσακίτης τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τινῶν ἐνομισθῆ· καὶ ὅτι πρὸς μὲν ἀνατολὰς τῆς Εὐβοίης ὁμορεῖ, πρὸς δὲ δυσμὰς τῆ Φωκίδι,

πρὸς δὲ τὰ βόρεια τῆ Λοκίδι, πρὸς δὲ μεσημβρίαν τῆ Ἀττικῆ. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοιωτῶν ἀθηναίκα, καὶ σκώματα κατ' αὐτῶν, καὶ ἱστορία περὶ τῆς ῥαψωδίας αὐτῶν. (Λεξ. Εὐστ.).—Ἐφορος δὲ φησιν, ὅτι Ἀθηναῖοι περὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, Θετταλοὶ περὶ τὴν ἱππικὴν ἐμπερίαν, Βοιωτοὶ περὶ τὴν τῆς γυμνασίας ἐπιμέλειαν, Κυρναῖοι δὲ περὶ τὴν διφρευτικὴν ἐπιστήμην ἠσχόληνται. Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Βοιωτία τὸ πάλαι Ἀονία, καὶ Μεσαπία, καὶ Ἄγυγία, καὶ Καδμηίς. Ἔστι δὲ καὶ Βοιωτία ἐν Ἐρέχῃ· τὸ ἐθνικὸν ὄμιον, Βοιωτός· λέγεται καὶ Βοιωτίος, καὶ Βοιωτία· ἀφ' οὗ ἡ παροιμία, Βοιωτία ὄς, καὶ Βοιωτίς, καὶ Βοιωτίδιον, ὡς Ἀριστοφάνης Ἀχαρνεῦσιν.

Ἡ χάρις καλλικράγας Βοιωτίδιον.

Καὶ ῥῆμα Βοιωτιάειν. (Στέφ. Βυζ.).

Βοιωτίς, ἕνεκεν χρηστηρίων πολύφωρος ἦν ἐν τοῖς πρὶν χρόνοις, νῦν ἐπιλέλοιπε κομιδῆ, καθάπερ νόμματα, καὶ πολλὸς ἔσχε μαντικῆς αὐχμὸς τὴν χώραν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 352).

Βοιωτοί, εἰς ἀπαιδεύσειν ἐγκαλούμενοι. Βοιωτούς τις εἰς ἀπαιδεύσειν σκώπτων ἔφη ὁ Βοιωτοί, ὡς σφόδρα ἔστέ Βοιωτοί. Δίκαιος δὲ τις ἀνὴρ ἀδίκῳ πράγματι παρακαλούμενος ὑπὸ Μιλησίων συμπαρεῖται ἔφη ὁ Μιλήσιος, ὡς σφόδρα ἔστέ Μιλήσιος. Ἀλέξανδρος δὲ ἐρωτηθεὶς διὰ τί λίαν τιμᾷ Ἀντίπατρον, ἔφη, ὅτι Ἀντίπατρός μοι ἐστίν· ἐγὼ δὲ φράσω, ὡς Εὐλόγιος, ὡς σφόδρα εἰ Εὐλόγιος, ἐπαινεῖ ἐμὰ, καὶ τοὺς κατ' ἐμὲ προηρημένος. (Ἰσίδ. ΟΗ', 717).

Βοιωτίξ λυρά, ὁ Πίνδρος. (Ἀγαθ. ΠΗ', 1401).

Βόκχορις ἡ Βάχχαρις ὁ κληθεὶς δίκαιος, βασιλεὺς Αἰγύπτου. Οὗτος Αἰγύπτιος ὢν ἐπὶ δικαιοσύνη καὶ ἐπινοῖα κρίσεων ἀπομνημονεύεται· ἀφ' οὗ εἰρηται καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν δικαιοτάτων καὶ περνευρημένως κρινόντων. Κρίσις αὐτοῦ καὶ ἀπόφασις δικαία καὶ εὐφυῆς. (Κλήμ. Ἁλεξ. Η', 1324).

Βόλβιτον ἢ βόλιτον ἢ τῶν βοῶν κόπρος.

Βολβός, χρέμυθον τι ἄγριον. Ὅτι ἐν Ἀθήναις πολλὸς φύεται βολβός.

Βολεῖν καὶ βολιεῖν τὸ διὰ βόλου τινὸς μετρεῖν τὸ βάθος τῆς θαλάσσης.

Βολεῶν, κοπρῶν, εἴτων κοπροβολεῶν, ὅπου δηλονότι κόπρος ζῶων βάλεται.

Βολῆς, ἡ ἀπλῶς ἐπιτυχία· καὶ ἡ εὐστοχος βέλους φορὰ· καὶ ἀνέμων ἡ φύσησις.

Βολίζη, ἡ δούλη, κατὰ γλώσσαν. Ἑρακλειώται ἀλοῦς ἔλεγον τὰς θεραπαίνας καὶ τοὺς θεράποντας. Ἀκωνικῶς δὲ *γαλαίδας* ἔλεγον τὰς θεραπαίνας, καὶ ἀπογράφην καὶ βολίζην τὴν δούλην· καὶ ἀμφίπολον μὲν τὴν περὶ τὴν δέσποιναν, πρόπολον δὲ τὴν προπορευομένην, τῆς καὶ ἄρξεν ἔστιν ὁ πρόπολος. (Λεξ. Εὐστ.).

Βόλος ὁ πεττευτικός καὶ ὁ δικτυακός· ὅθεν τὸ βολίζειν, βέλος θαλάσσης μετρεῖν μολιθδίνη καθέτω, ἢ τοιῶδέ τι.

Βομβάξ, ἐπίρρ. παικτικῶς πλασθὲν παρὰ τῷ κομικῷ, ἀπὸ τοῦ βομβεῖν.

Βομβεῖν, τὸ ποιεῖν ἤιον ἀποτελεῖν, καὶ ὅτι ὀνομαστοποιεῖται ἡ λέξις, καὶ ὅτι αἱ μέλισσαι βομβεῖν λέγονται κυρίως· λέγεται δὲ καὶ βροντῆ βομβεῖν, καὶ δίσκος, καὶ κώπη καθ' ὕδατος πεσοῦσα. (Λεξ. Εὐστ.).

Βόμβος, λέξις ὀνομαστοποιημένη πρὸς μίμημα τῆς τοῦ θ' στοιχείου ἀπηχησεως· ὅτι ποτὲ μὲν ἐπὶ βροντῆς λέγεται, ποτὲ δὲ καὶ ἐπὶ εὐτελῶν καὶ φυλῶν τιῶν ἤχων· καὶ ὁ βομβυλῶς δὲ ἐκ τῆς τοιαύτης παρῆται λέξεως, ζῶφιον ὧν αὐτὸς βομβητικὸν ἐν τῷ πέτεσθαι, κουλεόπτερον. (Λεξ. Εὐστ.).

Βόμβυλος, κόμβυλος, κόμπος. Πῶς ἔγνω διαπλάττειν ἐκ ταύτης πυρὶ καὶ πνεύματι συνεργῶ κεχηρημένος, ἐκπαμάτων εἶδη μυρία, φιάλας, καὶ κύλικας καὶ βομβύλους (κομβύλους) κτλ. (Θεοδώρ. ΠΓ', 617).

Βόμβυξ μεταξὸς κώληξ, φυσιολογία· ἔνθα περὶ πορφύρας καὶ ἀργυρωμάτων, καὶ ματαίας πολυτελείας ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 525. 497-536).

Βονωνία Αἰμιλίας ἐν Ἰταλίᾳ. (Ζώσιμ. σελ. 290).

Βοός ἀγλή, ἄντρον παρᾶλιον οὕτω καλούμενον ἐν Εὐβοίᾳ, ὅπου τὴν Ἰῶ τεκεῖν φασι, ἢ εἰς βοῦν ἐξαλλαγθῆναι μυθεύεται. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοός κεφαλαί, τόπος τις, ἐν ᾧ ἐπολέμησε Προυσίας πρὸς Ἀτταλον. ἔνθα περὶ τῆς λέξεως *κεφαλαί*. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοόω, εἰς βοῦν μεταποιῶ· βοάω δὲ τρανῶς φωνῶ.

Βορανοί, ἔθνος· ἐλήζοντο τὴν Εὐρώπην, ὡς καὶ Γότθοι. (Ζώσιμ. σελ. 26).

Βορβορίζαι, αἰρετικοὶ Γνωστικοί. Αἵρεσις αὐτῶν, δοξασία καὶ περκαλοισμοί. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 329-364).

Βορβορόπη, πόρνη ἀκάθαρτος, τὴν ὀπὴν ἔχουσα βορβόρου πλήρη. (Λεξ. Εὐστ.).

Βορέας ἄνεμος, ὅτι δι' ἐνὸς ρ γράφεται, καὶ ὅτι παρὰ τὴν βορὰν λέγεται, διότι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια φέρει, ἢ ὅτι πρὸς βορὰν ἐρεθίζει. Βορέας ἄνεμος συγγενόμενος ἴσποσι· ἀλληγορικά. Ὅτι ἐν ταῖς λειποθυμίαις πυκνῶν τὴν τῆς σαρκὸς ἐπιφάνειαν ἀντιπεριστᾶ τὸ θερμὸν εἰς τὰ ἔσω. Ὁ δὲ Νότος διάπνοικαι ἐργαζόμενος εὐδοκὰ τὰ τῆς λειποψυχίας ποιεῖ, ὅθεν καὶ εἰς νόσον ὁ Νότος παρακλαίσθησι δοκεῖ, ὡς εἶναι μὴ ἀφυῆς· εἰπεῖν τὴν νόσον εἰς Νότον ἀττικίζεσθαι. (Λεξ. Εὐστ.).

Βορὸν ὕδωρ, τὸ βοροποῖον διὰ ψυχρότητα, ὅθεν συμπύλησις ἐπεται τοῦ αἵματος· ἐκείθεν δὲ κενεαγγεία. (Λεξ. Εὐστ.).

Βορῶς ἄνεμος, ὁ καὶ Βορέας, καὶ ὅτι ἐκπεσόντος τοῦ ε ἐκ τῆς βορέας φωνῆς ἕτερον ρ ἐπλεόνακον, ὡς ἐν τῷ, στερεός, στεφρός. — Βορῶς πλευρά· α' Ὅρι Σιδῶν τὰ πλευρὰ τοῦ βορῶς, ἢ πόλις τοῦ βασιλείως τοῦ μεγάλου. Ψαλμ. ΜΖ', 3. Ἀλληγορικῶς περὶ τούτου καὶ Θεοφίλ. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΑ', 556).

Βόροππα, πόλις Χελδαίων, ἡ Κύρος ἐξεπολιόρησεν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 760. — Στέφ. Βυζ.).

Βοσκάς, ὄρνειον ἤττον νήσσης.

Βοσκεῖν λέγεται ἡ γῆ τοῦς ἀλογιότως καὶ βοσκημάτων τρόπῳ ζῶντας ἀνθρώπους.

Βοσκήματα θαλάσσης τὰ κατ' αὐτὴν ζῶα ποιητικῶς λέγονται· καὶ βοτὰ πόντου ὁμοίως· τὰ κήτη. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοσπόρος, Κολωνίας ἐπίσκοπος. Ἐπιστολὴ Βασιλείου πρὸς αὐτόν. (ΑΒ', 388). — Προστίθεται τοῖς κοινωνοῦσι Βασιλείῳ. (αὐτόθ. 589). — Ἐπιστολὴ Γρηγορίου πρὸς αὐτόν, ἐκνοῦντα τὴν τῆς Ἐκκλησίας προστασίαν ἀναλαθεῖν. (Γρηγ. Νκζ. ΑΖ', 233). — Δις παρ' αὐτοῦ ἠπατήθη Γρηγόριος, καὶ παραπονεῖται. (αὐτόθ. 260). — Κατηγορηθέντα ὑπερασπίζεσθαι πειράται αὐτόν. Γράφει πρὸς Ἀμφιλόχιον καὶ Νεκτάριον περὶ αὐτοῦ. (αὐτόθ. 304). — Μεγάθυμος καὶ εὐσεβὴς ἀνὴρ. (αὐτόθ. 1497).

Βόσπορος, υἱὸς τῆς Ἀθιδίος ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις Εὐξείνου Πόντου. (Ἐπιφ. ΜΑ', 200). — Βόσπορος περιγραφή, καὶ οἱ ἐν αὐτῷ μαργαρίται. (Ἐπιφ. Π', 852). — Βόσπορος πόλις Πόντου κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, καὶ πορθηδὸς ὁ ὁμώνυμος. (Ἰωάν. (Μαζάβ. ΕΖ', 637). — Βό-

σπορος και Χερσών πόλεις. (Προκώπ. τόμ. Α', εελ. 57).

Βοτά, και *Kalánda*, έορτάι, και τὰ καλούμενα βρουμάλια, τελούμενα τὴν α'. Μαρτίου τὰ μὲν βοτά, ἤτοι βοσκήματα εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ Πάνος, ὅστις ἐνομιζέτο ὅτι ἦν ἔρρος τῶν προβάτων, αἰγῶν κλπ. τὰ δὲ βρουμάλια εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. (Κανὼν ΞΒ'. τῆς ἐν Τρούλμῳ Γ'. Συνόδου. — Ἄστερ. Ἄμσπ. κατὰ τῆς έορτῆς τῶν Καλανδῶν, Λόγος. Μ', 216-225).

Βοτάνη, ἀντί τοῦ βόσκησις. (Λεξ. Εὐστ.). — Βοτάνη χόρτου, ὁ ἀνθρώπινος βίος. (Βασίλ. ΚΘ', 97). — Τί δήποτε τάς οὐκ ἐδαδίουμας βοτάνας βλαστῆσαι προσέταξεν ὁ Θεός. (Θεοδώρ. Π', 33).

Βοτανειάτης Νικηφόρος. (ΡΚΗ', 1481).
Βοτανική. Τίνες περὶ βοτανῶν και ῥιζῶν ἔγραψαν. (Ἐπιφάν. ΜΑ', 177).

Βοτόν. Φωνὴ ἐν συνθέσει ὑποτασσομένη διαζήροις φωναῖς σημερινούσαις εἶδη ζῶνων, ὅσον αἰγίθωτον, ἱππόβοτον. (Λεξ. Εὐστ.).

Βοτρυδόν. Βοτρυδὸν πιέζεσθαι λέγονται αἱ μέλισσαι, ἡγουν ἐξηρητιμένοι ἀλλήλων, ὡς αἱ τῶν βοτρυῶν ῥιζῆς ἀπλωῶς δὲ τὸ βοτρυδόν, συστροφῆν πλήθους τινὸς σημαίνει. (Λεξ. Εὐστ.).

Βότρως, κύριον. Σικελὸς τις παιγνίων εὐρετής. Βότρως αἱ Πλειάδες, οὕτως δημοῦ πλοσαι ὑπὸ τινων προσχωρεῖονται. (Λεξ. Εὐστ.).

Βότρως, τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων νοοῦνται ἀλληγορικῶς ἐν τῇ Γραφῇ. (Γρηγ. Νύστ. ΜΔ', 505). — Βότρως τῆς Κύπρου ἀδελφιδούς μου ἐν ἀμπελώσιν Ἐγγαδδεῖ. (αὐτόθ. 828).

Βουβάλις, ὅτι κατὰ ἀνκλογίαν τοῦ δάμαλις λέγεται, και ὅτι και τῶν βουβάλων τὰ νεογά πῶλοι λέγονται.

Βουβάρης, ὁ μέγας και ἀνίσθητος, παρὰ τὸν βοῦν και τὸ βάρος. (Λεξ. Εὐστ.).

Βουβρωστις, κυρίως μεγάλη πείνα, ἔτι δὲ και ἡ μεγάλη λύπη, παρὰ τοῦ βιβρώσκω οἱ δὲ, ὅτι διαίμων τις ἐστὶ περ' Ἰωσιν οὕτω καλούμενος.

Βουβῶν, τόπος τοῦ σώματος και τὶ πάθος περὶ αὐτὸν ὀμωνύμως. Βουβῶνες τίνες τόποι καλοῦνται τοῦ ἀνθρώπου, και πόθην. Φυσιολογία. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1233).

Βουβεία, γυνὴ Βοιωτίς, και Βουβεία, πόλις Μαγνησίας, και ἄλλη Φρυγίς και Βουβεία Ἄθηνα ἑπωνυμικῶς ἐν Θεσσαλίῳ.

Βουβείος, ὄνομα ἔθνος Μηδικῆ, και γράφεται, ὡς τὸ Κήτειον. (Λεξ. Εὐστ.).

Βουβόρα ἤματα, προπαροξυτόνως κατὰ παθητικὴν ἔνοιαν, ἐν οἷς βόες ἐκδέρονται· βουβόρα δὲ παροξυτόνως κατὰ ἐνέργειαν, τὰ βόες ἐκδέρονται. (Λεξ. Εὐστ.).

Βουβόρας ἡ Βουβόρος, ποταμὸς τις περὶ Κήρινθον πάλιν Εὐβοίας. (Λεξ. Εὐστ.).

Βουβονεία, πόλις τῆς Γαλατίας παρὰ θάλασσαν. (Σωζόμε. ΞΖ', 1617).

Βουζόγγης, πρῶτος ἀροτρον ἐξευξεν ἐν Ἐλευσίνι τῆς Ἀττικῆς.

Βουβοίνας, ἐπίθετον Ἡρακλέους διὰ τὸ ζευγίτου ἀροτριῶντος λαβεῖν τὸν βοῦν και φαγεῖν. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 661). — θεὸς παρὰ Λινδίοις, ὃν ἐλοιδοροῦν και καταπῶντο. (αὐτόθ. 640. — ΑΓ', 1008-1009. — ΑΗ', 400).

Βουθυεῖν, ἔν και τράγον παρ' Ἀριστοτ.

Βουκαῖος και Βοῦκος ὁ ἀγροῖκος.

Βουκολεῖν ἔππου, ἀκρίως λέγεται. Βουκολεῖν και ἀποβουκολεῖν, και τὸ ἀπατῆν σημαίνει. (Λεξ. Εὐστ.).

Βουκολισμός, ἡ τῶν βοσκόντων φήδη.

Βουκόλος, κύριον, ὀμωνύμως τῷ προσηγορικῷ βουκόλος δὲ παρὰ τὸ κύλον λέγεται, ὃ δηλοῖ τὴν τροφήν. Βουκόλος βοῶν, ἐκ περὶ σσοῦ πρόκειται τὸ βοῶν.

Βουληγεία ἡ και Παννονία.

Βουλγαρος,

Σλάβος γὰρ Οὐνφω, και Σκῦθης τῷ Βουληγέρω, Ἀ3ης τε Μῆδος συμφρονήσας τῷ Σκῦθῃ, Γλώσσαν ἔχοντες και τόπων μερίματα... Μίαν καὶ ἡμῶν ἀντεκίνησαν μάχην.

(Γεώρ. Πισιδ. ΛΒ', 1276. 1365). — Βουλγαροι και Οὐννοι ἐπὶ Ἀναστασίου Δικύρου ΙΖ', 596).

— Περὶ τῆς καταγωγῆς Βουλγέρων και Οὐννων. (Νικηφ. Πατρ. Κωνστ. Ρ', 929-932 κ. ἔ.).

— Πρῶτον ἀκουεῖται τὸ ὄνομα τοῦτο. (Θεοφύλ. Σιμοκ. σελ. 276 κ. ἔ.).

Βούλεσθαι, ἐπίτκσιν δηλοῖ τοῦ θέλειν. Προηγείται τοῖνων πάντων τὸ βούλεσθαι· αἱ γὰρ λογικαὶ δυνάμεις τοῦ βούλεσθαι διακονοι πεφύκασι. Θέλε, φησί, και δυνήσῃ κτλ. (Κλίμ. Ἄλεξ. Η', 1016). — Ὅτι εἰ βουλόμεθα τῇ διδασκαλίῳ προσέγειν, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς ἐλευσόμεθα. (Χρυσόστ. ΝΓ', 169). — Βουλομένοις εὐκολον ἐπιδειξασθαι πλεόν τινων κλιῶν ἐπιταγματῶν. (ΝΖ', 235).

Ὁ γὰρ βούλεται, τοῦθ' ἕκαστος καὶ οἴεται. Τὰ δὲ πράγματα πολλὰκις οὐχ οὕτω πέφυκε. (Ἰσιδ. ΟΗ', 601. 641).—Θεοῦ μὲν ἐστὶ πράττειν & βούλεται· ἀνθρώπου δὲ, τὰ δέοντα προθυμῆσθαι. Ἀριστοτέλης. (Μαξ. ΙΑ', 729).

Βουλεύεσθαι, ἐν ἴσῳ τῷ βουλεύεσθαι παρ' Ὀμήρῳ. (Λεξ. Εὐστ.).—Βουλεύεσθαι μετὰ τὴν πρᾶξιν μετὰ τὸν πόλεμόν ἢ συμμάχισ' μετὰ τὴν ζάλην ὁ κυβερνήτης· δέον βουλεύεσθαι πρότερον, εἶτα πράξαι, τὴν ταξίν ἀνεγρέψαμεν μετὰ τὴν πρᾶξιν βουλευόμεθα. (Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 353). Περὶ τίνων βουλευόμεθα. Τίμη διαφέρει ἡ βουλή ζητήσεως. Οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστι βουλή καὶ ζήτησις. (Νεμεσ. Μ', 736.—Μαξ. ΙΑ', 16).

Βουλῆ, ἡ σύγκλητος παρ' Ὀμήρῳ, ἀγορὰ δὲ ἢ κοινὴ σύναξις. Βουλῆ, τὸ τῶν ἐντιμῶν συνέδριον, ὃ καὶ *σύγκλητος* λέγεται παρὰ τοῖς μεθ' Ὀμηρον, ἀγορὰ δὲ ἡ τοῦ πλήθους συνέλευσις. *Βουλῆ* καὶ τὸ ἐπιτυχεσκέμμα, ὅτι οἰοεὶ βολῆ λέγεται ἐπενθεσεί τοῦ *υ*, καὶ ὅτι τρία ταῦτα σημαίνει ἡ λέξις, τὸν τόπον, τοὺς βουλευτάς, καὶ τὸ περὶ οὗ ἡ σκέψις. (Α. Ε.).

Βουλῆ δὲ ἐστὶ ζήτησις, περὶ τοῦ πῶς ἀν ἐν τοῖς παρούσι πράγμασι ὀρθῶς διεξέχουμεν. *Εὐβουλία* δὲ φρόνησις πρὸς τὰ βουλεύματα. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1008).

Βουλῆ καὶ σύμβουλος. *Ἄνθρωπος μὲν εἰς πρόσωπον, ὃ δὲ Θεὸς εἰς καρδίαν.* Ἡκουσας τῆς Γραφῆς λεγούσης, καὶ πίστευε. Οὐ φροντιστέον μᾶλλον, ἢ πάντων ἡμῶν ἄλλον, τοῖς γε νοῦν ἔχουσιν. Ἡ δύο μὲν ἀνθρώποις περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συμβούλοις χρώμενος, συνεπιπέφυγε καὶ ἀμαθετέρω, οὐκ ἀν ἐφρονεῖν ἐδοῦξας, εἰ τὸν συνετώτερον παρεῖ, τῷ ἀμαθετέρῳ κατηκολούθησας· οὐδὲ γὰρ ὁ Ῥοβὰμ ἐπὶνῆθη, ὅτι τὴν βουλὴν τῶν πρῶτον ἀτιμάσας, τὴν τῶν νεωτέρων ἔστησε· Θεοῦ δὲ καὶ ἀνθρώπων ἐξεταζομένων, προτιμήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων· Οὐ σύ γε, ἀν ἐμοὶ πείθῃ, καὶ φρονῆς ἄμεινον. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 276. 1109).

Βουλῆ ἐν νυκτί· τὸ γὰρ βουλευτήριον τῆς ψυχῆς ἐν νυκτὶ ἡρεμεῖ, τῶν ὄχλων, τῶν αἰσθησεων, καὶ τῶν αἰσθητῶν ἡσυχαζόντων. (Λεόντ. Βυζ. ΠΓ', 2081).—Ἐβουλεύσατο ἑαυτῷ καλὴν βουλὴν, ἣτις οὐκ ἀφαιρεθῆσεται ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ φυλάξει αὐτόν, κατὰ τὸν εἰπόντα σοφόν. «Βουλῆ καλὴ φυλάξει σε· ἔννοιαι δὲ οὐκ ἀφαιρήσει σε.» (αὐτόθ. 2288).

Βουλῆ ἀσεβῶν. Ἐὰν δεχθῆς τὰς τῶν ἐχθρῶν βουλὰς, δόλω τοῦ ἐχθροῦ, μὴ στήθῃ ἐν τῇ ἀμαρτίῃ· ἐὰν στήσῃ, μὴ ποτε μείνης. (Βασίλ. ΚΘ', 228).—Τί διδάσκει ἡμῖν ὁ προφήτης διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν. (αὐτόθ. 213-228).—Ἐν βουλῇ ἀσεβῶν πορευεσθαι εἰς τὸ ἀμφιβάλλειν περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας. (αὐτόθ. 220).

Τὴν βουλὴν, ἧγον βούλευσιν, εἰναὶ φασὶν ὄρεξιν ζητητικὴν περὶ τι τῶν ἐφ' ἡμῖν πρακτέων γινομένην. Προαιρετὸν δὲ τὸ ἐκ τῆς βουλῆς κρθεῖν. (Μαξ. ΙΑ', 16).—Βουλῆ καὶ φρόνησις, μετὰ τῶν χωρίων τῆς Γραφῆς καὶ τῶν θύραθεν. (Μαξ. αὐτόθ. 732-736).

Βουλῆ Θεοῦ. Ὅτι αὕτη ἄτρεπτος, καὶ ἀνεφικτος ἀνθρώποις ὑπάρχει. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΕ', 1264).—Ὅτι χρὴ μετὰ βουλῆς καὶ σκέψεως πράττειν πᾶν. (αὐτόθ. 1292).—Ὅτι δεῖ ἀπέχεσθαι ἀκριβοῦς βουλῆς. (Ἰσιδ. ΟΗ', 401. 436).—Μετὰ βουλῆς πάντα ποιεῖ· τὸ γὰρ ἀπερίσκεπτον σφαλερὸν. (αὐτόθ. 1089).

Βουλῆς σύνδοτος. Ἐδόκει μνηκεί ἐπ' ἀγορὰς ἀλλ' ἐν τῷ παλατίῳ τὴν βουλὴν συνάγεσθαι. (Τὴν δὲ τοιαύτην σύνδοτον κομθέντων ἔθος Ῥωμαῖοίς καλεῖν, ἀντὶ τοῦ συνέλευσιν)· σιγῆς δὲ τοῖς πολλοῖς βουλευομένοις δεῖ· διὰ τοῦτο ἐκ τῆς περὶ τὴν σιγὴν σπουδῆς (σιλέντιον δ' αὐτὴν πατριῶς καλοῦσιν), *σιλεντιαρίους* ἔκριναν ὀνομάζειν αὐτούς. (Ἰω. Λυδὸς σελ. 11-12).

Βούλημα καὶ θέλησις. Ἐπειδὴ ἂ μὲν προσεῖται ἑαυτοῖς βουλόμεθα, ταῦτα καὶ ἀληθῆ εἶναι ἠγοῦμεθα, τῶν δὲ δυσκόλων βῆδιως ἀποκρουόμεθα τὴν μνήμην, τῷ μὴ βουλέσθαι γενέσθαι τὸ πλέον νέμοντες· διὰ τοῦτο τῶν δοκούντων χρηστῶν ἀπολαύειν ἐλπίζοντες, τὰ δυσχερῆ διαδιδράσκειν οἰόμεθα. (Ἰσιδ. ΟΗ', 644).—Οἱ ἀνθρωποὶ τὴν διάνοιαν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον πρὸς τὴν τοῦ βουλήματος ἀρμύζονται χρεῖαν, καὶ λόγῳ τῷ ἀρέσκοντι αὐτοῖς καὶ προσχωροῦσι, καὶ προσίενται πὰρ ἐξ αὐτοῦ πάντα· οὐδὲ σκοποῦμενοι μὴ ψευδῆς εἶη. (Παρ' Ἰσιδ. 643 σημ.).

Βουλήγησις

Βούληται οἶδα, νοῦ βροπὴν καὶ συνδρομὴν τῶν ἄσ' ἐφ' ἡμῖν· ταῖλα δ' οὐ θελητέα· Ἡ δ' οἱ θλίω κινήσις, ἐξουσιότης. Τὴν σύνδοτον δὲ καὶ προθυμίαν λέγω· Τὸ δ' ἀκούσιον, βουλήσεως τυραννίδα.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 948).

Ἄγαπήσωμεν τὴν εὐλογία, καὶ φύγωμεν τὴν κατάρκιν. Ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἐστὶν ἐλέσθαι κατ' ἐξουσίαν ἐκάτερον, πρὸς ὅπερ ἐν τῇ προθυμίᾳ βέβημεν. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΕ', 1112.—Γρηγ. Νύσσα. ΜΓ', 369-376).—Οὐ πάντως τῇ βουλήσει ἢ δύνῃσι ἐπεται, ἀπὸ τῆς γνώμης τὰ πράγματα κρίνεται. (Ἰαίδ. ΟΗ', 1540).—Βουλῆσι οὐκ ἐστὶ προκίρσις. Βουλῆσίς ἐστιν ὁρεξίς φανταστικῆ τῶν ἐφ' ἡμῖν. (Μεξ. ΙΑ', 13).—Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐπὶ Θεοῦ βούλησιν μὲν λέγομεν, προκίρσις δὲ κυρίως οὐ λέγομεν. (Ἰω. Δαμασκ. ΙΔ', 945).

Βουληφόρος. Βουληφόροι λέγονται παρ' Ὁμήρῳ οἱ ἐν ἀξιώμασιν ὄντες, ὡς παρὰ τοῖς ὕστερον οἱ τῆς συγκλήτου. Ὅτι βουληφόρον προσεπῶν τις ἡγεμονικὸς ἀνδρᾶ λεληθότως ὑποσκόπτει. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Βουλοτός. Τὸ μετὰ μεσημβρίαν μέρος τῆς ἡμέρας, ἤγουν ὁ δειλιδὸς καιρὸς ὁ πρὸς ἐσπέραν, καθ' ὃν οἱ βῆες λύονται τοῦ κάμειν.

Βουπρωρος θυσία, ἢ καὶ τριττύα, ἣτις ἦν ἐκ τριῶν ζώων, βοῦς δηλονότι καὶ ἐτέρων δύο, παρὰ τὸ προηγέσθαι αὐτῆς οἶα καὶ πρῶταν τὸν βοῦν, *βουπρωρος* λεγομένη. (Αεξ. Εὐσταθ.).

Βουργουζέωνες. Ἔθνος βάρβαρον πέραν τοῦ ποταμοῦ Ῥήνου ἔχον τὴν οὐρανίαν. Τίνα τρέπον ἐχριστιάνισαν ἤθη αὐτῶν καὶ δίκαια. (Σωκρ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΕΞ', 805).

Βουρίνα, ὄνομα πηγῆς πίνος, παρὰ τοῦ βοῦς βῆνι εὐκίενοι τὸν τόπον οὕτω κληθεῖσα.

Βοῦς, μόσχος, μονόκερος, ὁ ἐνιαυτὸς ἀλληγορικῶς. Βοῦς τυκτὴ, ἢ ἀσπίς, ἐκ βοείας βύρσης τετεγνιστευμένη. — Βοῦς ἢ βύρσα, ἀπὸ τοῦ βίου τὸ μέρος. Βοῦς εἶδος πέμματος, καὶ παροιμία, *ἔθδομος βοῦς, καὶ πέμπτος βοῦς.* Βοῦς σκῶμμα ἐπὶ ἀνεπιθνησῶν καὶ παροιμία, *βοῦν ἐπὶ γλώσσης φέρει,* ἐπὶ δωροδοκούντων, ὅτι βοῦς καὶ νόμισμα παρ' Ἀθηναίους καὶ ἄλλη, *βοῦς ἐν αἰλήφ καθῆται* ὅτι παρ' Ἀθηναίους ἀπόμοτον ἦν τὸ βῆας ἐργάτας θύειν. (Α. Ε.).

Ὅτι ὁ βοῦς πλείονα τὴν σύνεσιν ἔχει παρὰ τὸν ὄνον μεμαστύρηται. Διόπερ ὡς ἀνοικεῖς ἐβόηοντα τῶν ζώων πρὸς ἄλληλα ἐνδευτερονομίᾳ ἀπηγόρευται ἀποτρεῖν Ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό. (Βασίλ. Α', 141).—Εἰς τὸ α' Ἐγνώ βοῦς τὸν κτησάμενον αὐτοῦ. κ. ε. (αὐτόθι. 140 κ. ε.) — Οἱ μὲν βῆες συναγελλόμεναι, οἱ δὲ ταῦροι διὰ τὸ θυμοειδὲς διεσπαρμένοι ἀπ' ἀλλήλων.

(αὐτόθι. 397).—Ἐπανερχομένου τοῦ ἔαρος, πρὸς ἔξοδον ὄρωσιν οἱ βῆες. (ΑΒ', 1372).—Δακρυεῖ ἀποβαλὼν τὸν σύντροφον αὐτοῦ. (αὐτόθι.).

Παραβολὴ ματαΐυτητος.

Βοῶν ποτ' εἶδες τὸν μὲν ἐν φάτῃ, μίγαν, Ἐπαρμένον, σπλόνονα τῇ εὐσαρίᾳ, Τραχηλιῶντα, τὸν δὲ κάτω νενευκότα, Ῥικόν, δυσειδῆ συμβόλοις γεωργίας. Ἔπαιτα τὸν μὲν εἰς σφαγὴν προὔρομενον, Τὸν δὲ τρέφον' αὐτὸν τε καὶ τὸν δεσπότην; Τούτων τίς ἐστὶν εὐτυχέστερος, δοκίαι; Οὐχ ὁ στενὸς τε, καὶ ζυγῶν τετραμμένος; Εὐδῆλον. Ἀλλὰ σοί γε τὸ πλῆτος φίλον, Κἂν ἢ κακὸν τε καὶ κακῶ συγχεόμενον.

(Γρηγ. Ναζ. ΑΖ', 436-438).

Βοῦς καλεῖται ἐν τῇ Γραφῇ ὁ τῷ ζυγῷ τοῦ νόμου ὑποκείμενος. (Γρηγ. Νύσσα. ΜΓ', 1141).

Βοῦς καὶ ἄρκτος ἐπὶ τὸ αὐτό, κατὰ τὴν Γραφήν· βοῦς μὲν γὰρ εἰρηται ὁ Ἰουδαῖος, ἐκ τοῦ κατὰ νόμον ὑπὸ ζυγὸν καθαροῦ κριθέντος ζώου, ἐπεὶ καὶ διγλήει, καὶ μιμυκταὶ ὁ βοῦς ὁ ἐθνηκὸς δὲ διὰ τῆς ἀρκτου ἐμπαίνεται, ἀκαθάρτου καὶ ἀγρίου θηρίου. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 272).

Βοῦς καὶ ὄνος. Ὁ νόμος διαγορεύει, βοῦν ἀλοῶντα μὴ μιμοῦν' ἀπαγορεύει δὲ ἐν ταύτῳ ζευγνύσασθαι πρὸς ἄρκερον βοῦν καὶ ὄνον· οὐ μόνον τοῦ περὶ τὰ ζῶα ἀνοικεῖου στοχασάμενος, ἀλλὰ μονοῦνο ἀντικρυς βοῦν, καὶ κερκαγῶς τοῖς ὄντα ἔχουσι ἐν ψυχῇ, μηδένα τῶν ἐτεροθῶν ἀδικεῖν, οὐδενὸς ἔχοντα· αἰτιασασθαι, ὅτι μὴ τὸ ἀλλογενὲς, ὅπερ ἐστὶν ἀκαίτιον' ὅσα γὰρ μῆτε κακία, μῆτε ἀπὸ κακιῶν, ἐξω πικτός ἐγχελάμητος ἴσταται. (Η', 1036. σμ.).

Ἐβοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσις· τί ἐστὶ; Τὸ μὲν τῆς ἀναγωγῆς νόημα σκρῶς ὑμᾶς ἐδίδαξεν ὁ θεός; Ἀπόστολος. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ πρόχειρον εὐσεβές. Ἄδικον γὰρ τὸν ἀρῶσαντα τὴν γῆν, καὶ τὰ δράγματα σὺν πόνῳ τέμνοντα μὴ μεταστῆναι τοῦ καρποῦ. (Θεοδώρ. Π', 432).

Ἡ τοῦ βοῦς μορφή τί ἐμφάνει; Τὴν δὲ τοῦ βοῦς (μορφήν ἐμφάνειν οἰητέον) τὸ ἰσχυρόν, καὶ ἀκμαῖον, καὶ τοῦς νεορούς ἀλακῶς ἀνευρῶνον εἰς ὑποδοχὴν τῶν οὐρανίων καὶ γονιμοποιῶν ὄμβρων, καὶ τὰ κέρατα, τὸ φρουρητικόν καὶ ἀκράτητον. (Διονύσι. Ἀρεσκ. Γ', 337).—

Βῆες ἐν τῇ Γραφῇ, κατὰ μυστικὴν θεωρίαν, νοοῦνται οἱ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολοι, καὶ οἱ συνστήσαντες τὰς Ἐκκλησίας. (Ἐυσέβ. ΚΒ', 140).

Βοῦν προσκυνεῖς, ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς.
Τὴν ἔγγυλον μέγιστον ἦγει δαίμονα,
Ἥμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιστον παρὰ πολὺ.

(Ἀθῆν. βιβλ. Ζ'. σελ. 299.—Ίουστ. Γ', 264).

Βοῦς ἐν Ἠλιουπόλει θυόμενος τῷ Ἥλιῳ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 212).

Βούσταθμος, ὁ τῶν βοῶν σταθμός, τουτέστι τὸ βουστασίον.

Βούσαρις ἐν Φοινίκῃ ὑπὸ Ὀσίριδος κατεστάθη. (Εὐσέβ. ΚΑ', 96).

Βουσαρέτης νομὸς ἐν Αἰγύπτῳ. (Εὐσέβ. ΚΑ', 172).

Βούστα. Βούστα γὰρ Λατῖνοι τὰ ἐκ τῆς πυρρῆς καλοῦσι λειψάνα. (Προκώπ. Ἱστορ. τόμ. Β'. σελ. 610).

Βούτης, υἱὸς Ποσειδῶνος, ἀπ' οὗ καὶ γένος οἱ Ἑπειθοτάται.

Βούτυρον. «Βούτυρον καὶ μέλι φέγγεται». Ἥσ. Ζ', 15. Διὰ βούτύρου καὶ μέλιτος τὸ τρώφιον τῆ ψυχῆ καὶ τὸ γλυκὺ καὶ προσηνὲς ὑπεμφαίνεται τῆς τῶν χριστιανῶν καλλίστης ἐργασίας. (Νεῖλος ΟΘ', 176).

Βουφάγος, εἰδὸς τι λάκρον οὕτω λέγεται καὶ ὅτι βουφάγοι ἄνθρωποι ἱστοροῦνται γεγονέναι, Ἡρακλῆς, Ασπερὺς, Θεαγένης ὁ Θεάσιος, Μίλων Κροτωνιάτης, καὶ Τίτορμος ὁ Ἴταλός. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βουφόνεα, παρὰ τὸ βουρονεῖν, εορτὴ μεγάλη παρ' Ἀθηναίους.

Βοῶν ἡλικίας προσηγοῖται. Οἱ μὲν τέλειοι καὶ ἐνόρχει ταυροῖ, ὧν οἱ χαλεπώτατοι καὶ δι' ἀκμὴν μονάζοντες, ἀτιμαγέλαι καλοῦνται· αἱ δὲ θήλειαι βόες μόνον, τὰ δὲ νεὰ δαμάλαι καὶ δαμάλεις, καὶ μόσχοι, καὶ πόριες, καὶ πόρτιες, καὶ πόρταρες. Ἔνθα καὶ προσηγοῖται διαφόρων ἄλλων ζώων. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βωῶπις. Βωῶπις γυνή, ἡ τρανώς βλέπουσα. Βωῶπις ἦρα, ἀλληγορικῶς μὲν διὰ τὰς περὶ τὸν ἀέρα βοάς, ὅ ἐστιν ἤχους· μυθικῶς δὲ ἡ μεγαλόφθαλμος κατὰ βοῦν. (Λεξ. Εὐστ.).

Βωότης, ὁ ἀμαξηγός, ὅτι οὕτω καλεῖται ἄστρον τι, ὃ καὶ Ἀρκτοβρος, διὰ τὸ τὴν ἀμαξαν (ἀρ' ἦς ἔχει τὸ Βωότης λέγεσθαι) ταυτὸ εἶναι, ὅπερ ἡ Ἄρκτος τὸ ἄστρον καὶ ὅτι ὁ Ἰκάριος ἀστροβηθηθεὶς οὕτως ἐκλήθη· καὶ ὅτι διὰ τὸ κατὰ τὴν ἐπιτολήν τοῦ ἀστρου τοῦτου βοηλατεῖν τοὺς ἀστροτῶντας οὕτως ἐκλήθη.

Βραθεύειν εἰρήνην. «Θαρσείτε» λαλεῖτε

ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς τὴν ἰπλησίον αὐτοῦ. Εἰρήνην βραθεύειν. Ζαχαρ. Η', 16. 17. (Θεοδῶρ. ΠΑ', 1916. 1921. ΠΒ', 585. 1256. 1289).

Βράθηλα, τὰ καὶ κοκκύμηλα, ὅτι παρὰ τὸ τὴν βορὰν ἐκβάλλειν λέγονται, ὡς εὐκοιλία.

Βράγχη. Τὰ δὲ περισθίμα σαρκία εἰσι τοῦ φάρυγγος· μυῶδη καὶ νευρώδη. Λέγονται δὲ οὕτω διὰ τὸ στενὸν τοῦ ἐν ᾧ εἰσι τόπου, καὶ διὰ τὸ παρακτεῖσθαι τῷ ἰσθμῷ. Ἰσθμὸς δὲ ἐστὶν ὁ στενὸς τόπος, δι' οὗ ἐστὶν ἰέναι τὴν πνοήν· ἡ γὰρ μεταξύ χώρα τοῦ οἰσοφάγου καὶ τῆς τραχείας ἀρτηρίας, ἰσθμὸς καλεῖται, παρὰ τὸ δι' αὐτοῦ εἰσίναι τὰ βρώματα καὶ τὰ πόματα. Ὅθεν καὶ περισθίμα καὶ ἀντιαῖδι λέγονται, διὰ τὸ ἀντικεῖσθαι ἀλλήλοις. Τινὲς δὲ καὶ βράγχη καλοῦσιν αὐτά· ἐκεῖθεν γὰρ καὶ τὸ βραγγίζην πάθος γίνεται. Πᾶν γὰρ ὑγρὸν ἐκ φάρυγγος, καὶ λάκρυγος καὶ βραγγῶν φέρεται· εἰσι δὲ βράγχη σαρκία μυῶδη. Ἡ πᾶσα τοῖνον τοῦ στόματος χώρα φάρυγι λέγεται καὶ λάκρυγι. Τὸ μὲν ἐσωτερικὸν λάκρυγι, τὸ δὲ ἐξωτερικὸν φάρυγι. (Μελέτ. Μοναχ. φυσιολ. ΞΔ', 1197 κ. ἑ.).

Βραγγίδια καὶ μαντεῖον Ἀπόλλωνος ἐν Βραγγίαις. (Εὐσέβ. ΚΑ', 329).

Βραθός, ὄρος Φοινίκης. (Εὐσέβ. ΚΑ', 77).

Βράκια, Ῥωμαϊκῶς τὸ κάλυμμα τῶν αἰδοίων. Βράκος Αἰολικῶς τὸ κοινὸς βράκος, πλεονασμῷ τοῦ β, ὡς καὶ βράβια ἀντὶ τοῦ βράδιον. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Βράχεια, ὅτι μίμημά ἐστι ταυρείας φωνῆς, καὶ ὅτι καὶ θύραι ἀνοιγόμεναι, καὶ ἡ γῆ βρουμένη, καὶ ὕδατα καὶ ὄπλα καταπεσόντα βράχειν λέγονται. (Λεξ. Εὐστ.).

Βράχη. Ὑπολοιὶ δέ, καὶ τὰ βράχη μιμούμενοι, καὶ τὴν πονηρίαν καλύπτοντες. (Θεοδῶρ. ΠΒ', 917).

Βραχεῖλλον ἢ βραχεῖριον, κόσμος ἐστὶ χρυσοῦς, ἢ τοῖς βραχεῖσι περιτιθέμενος, ἢ τοῖς καρποῖς τῶν χειρῶν· χλιδὼν τὰ τοιαῦτα. (Θεοδῶρ. Π', 597).

Βραχίων θηλυκῶς ἡ ὄλη χειρ' ἀρσενικῶς δὲ μέρος οὕτω καλούμενον, ὁμωνύμως τῷ ὄλιῳ. Βραχίονος φυσιολογία καὶ περιγραφὴ. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1248-1252).

Βραχιμῶνα, φιλόσοφοι Ἰνδικοί, οὔτε ἐμψυχον ἐσθίουσιν, οὔτε οἶνον πίνουσιν· ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ὡς ἡμεῖς, τὴν

τρῶρην προσίενται, ἔνιοι δὲ αὐτῶν διὰ τριῶν ἡμερῶν, ὡς φησιν Ἄλεξάνδρος ὁ Πολύστωρ ἐν τοῖς Ἰνδικοῖς· καταφρονοῦσι δὲ θανάτου, καὶ περ' οὐδὲν ἠγούσιν τὸ ζῆν· πείθονται γὰρ εἶναι παλιγγενεσίαν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1164. — Εὐσέβ. ΚΑ', 468). — Περὶ Βραχμάνων καὶ Ἀπολλωνίου Τυανέως διηγημάτων. (Εὐσέβ. ΚΒ', 824-825).

Βράχος βράχως, ὅτι παρὰ τὸ βράχι βράχως ὄθεν καὶ αἱ βράχια πέτρι, δοκεῖ παρῆλθαι, πλεονασμῷ τοῦ θ.

Βραχυλογία. Συντομία δὲ ὅτι μάλιστα φροντιῶ. Οὐδα γὰρ τὴν βραχυλογίαν τοῦς ῥηστώρην συζῶντας προτρέπουσαν εἰς ἀνάγνωσιν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 37).

Βραχύτατος τῶν ἐκγόνων. Τοῦς ἐκγόνους υἰοῦς αἰεὶ λέγουσιν οἱ πάπποι, καὶ τοῦς μακροῦθεν ἀπογόνους· τὸν βραχύτατον τῶν ἐκγόνων τοῦ Χαναάν, εἰρηκεν ἡ Γραφὴ ἐγνώσθαι παρὰ τοῦ Νῶε, ὅτι αὐτὸς ἐποίησε ταῦτα. (Θεοδώρ. Π', 161).

Βρεβίον, κατάλογος. Ἄλεξάνδρος ὁ μακαρίτης ἀπήτησε βρεβίον παρὰ Μελιτίου. (Αθων. ΚΕ', 316).

Βρέγμα διὰ τοῦ γ καὶ βρεχμὸς διὰ τοῦ χ, μέρος τῆς κεραλῆς διὰ τὸ οἰνεὶ βεδρέχμα καὶ ἀπκλὸν εἶναι τοῦς βρέφειν. (Λεξ. Εὐστ.). — Τῆς μὲν οὖν κεραλῆς τὸ μὲν ἔμπροσθεν αὐτῆς μέτωπον λέγεται· ὁσον ὑπέρωπον, τὸ ὑπερώνω τῶν ὠπῶν, ἦγουν τῶν ὀρθοκλμῶν· τὸ δὲ μικρὸν ἀνωτέρω *ρίρέγμα*· ὅτι δίυγρος καὶ ἀπαλὸς ἐστὶν ὁ (sic) κατ' ἐκείνου τὸ μέρος· ἐπὶ πολὺ τὸ δὲ μέσον *κορυφή*, ὅτι τοῦ κάρη ἐστὶν ὀροφή· τὸ δὲ ὀπισθεν *ινίον* ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ καταβάσει τῆς κορυφῆς· κάτω ἰῆναι· ἢ ἀπὸ τοῦ ἐντεῦθεν ἀρχεσθαι τὰς ἰνας, ἦγουν τὰ νεύρα· αἱ δὲ ἰνας τὸ εἶναι τε καὶ συνεστάναι παρέχουσι τῷ σώματι, ἐπειδὴ ἴενται διὰ τοῦ σώματος. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1152 κ. ε.).

Βρέμειν, ὅτι κατὰ πυρὸς καὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων λέγεται, καὶ ὅτι καὶ βρέμεσθαι λέγεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

Βρένθεσον, μῦθόν τι, ὅτι παρὰ τὸ βρένθος λέγεται, ὃ δηλοῦ ἀλαζονείαν.

Βρενθύεσθαι, κατατρῦξεν ἀλαζονικῶς, παρὰ τὸ βρένθος. Βρενθύεται εἰδέναι. (Θεοδώρ. ΠΠ', 1069). — °Ο; ἐπὶ σαρξὶ πάσῃ βρενθύεται. (Ζαχαρ. Μιτυλ. ΠΕ', 1105).

Βρέννος, Γαλάτης. (Γω. Αὐδ. σελ. 161. ἔνθα καὶ περὶ Μαλλίου, γηγῶν καὶ Καπιτωλίου).

Βρεντέσιον πόλις· ὅτι εὐλίμενος, καὶ ὅτι κέραιον ἐλάφου κατὰ τὸ σχῆμα εἰσὶ καὶ ὅτι Βρεντέσιον ἡ Μεσαπίων γλῶσσαι τὴν τοῦ ἐλάφου λέγει κεραλῆν. (Α. Ε.).

Βρέτας, βρέτη, διὰ τὸ βροτοῦς ἀπεικονίζεσθαι, ἀνθρώπων μορφῆς ἀπεικαζόμενα. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ'. 785 σφάλ.). — Βρέτας· βροτῶ ὅμοιον, ἀΐυχον βρέτας, ἀγαλμα.

Βρεττανία. Μαργαρίται Βρεττανικοί. (Ἰριγ. Π', 448-452). — Ἐν Βρεττανίᾳ πολλὰ ἔρημοι νῆσοι τῶν δαιμόνων καὶ ἡρώων ἦσαν. (Εὐσέβ. ΚΑ', 356). — Ἔθνη Βρεττανῶν. (αὐτόθ. 472 περὶ ἐθνῶν διαφόρων ἐθνῶν). — Βρεττανῶν καὶ διαφόρων ἐθνῶν νόμοι. (Θεοδώρ. ΠΓ', 1033-1060). — Βρεττανία. (ΠΒ', 936. 1128. 1473).

Βρεττανίους· ἐπιστολὴ Βασιλείου Φερμίνου· ὅτι Βρεττανίους σπουδάζει γενέσθαι ἀντὶ Φερμίνου. (ΑΒ', 532).

Βρεττανίων, ἡγούμενος Σκυθῶν. (Σωζομ. Ἐκκλ. Ἰστ. ΞΖ', 1344-1345).

Βρέφος ἀντὶ ἐμβρυον, καὶ ἐμβρυον ἀντὶ βρέφους. Βρέφος τὸ ἄρτι γεγονὸς παιδίον, ὅτι παρὰ τὸ τρέφω λέγεται, οἰνεὶ τρέφος. Βρεφῶν ἔκθεσις καὶ τεκνοκομία, ἐναντί τῆς φύσεως καὶ παράνομα. (Ἀθηναγ. Γ', 969). — Τὸ βρέφος ὡς ἐν μνήματι ἐν τῇ κοιλίᾳ. Καλῶς ἄρα τῆς γαστρὸς παρακούψαν, θηῶν εὐθέως, οὐ γέλωτος ἀρχεται· κλαίει γάρ, ὡς περὶ τοῦ βρίου καταβῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 740). — Βρέφος καὶ ψυχῆ· Φυσιολογία. (Μελέτ. Μοναχ. ΞΔ', 1088). — Βρέφος ἐξεικονισμένον τί ἐστὶ; Φοῖ τοῦ σώματος· ἐν τῇ μήτρᾳ διαπλασθέντος, τότε ἐμψυγοῦσθαι τὸ ἐμβρυον· καὶ γὰρ καὶ τὸ τοῦ Ἀδάμ σῶμα πρότερον διέπλασεν ὁ Θεός, εἶτα ἐνεφύσησε τὴν ψυχὴν κ. ε. (Φώτ. ΡΑ', 1089).

Πῶς τὰ βρέφη, ἢ καὶ τὰ ἐν γαστρὶ τελευτήσαντα, ἀναστήτονται, καὶ εἰ ἔχουσι ἀμοιβὰς ἔργων διὰ τὸ τῆς ἡλικίας· ἕωρον; (Ἰουστίν. Γ', 1261). — Τὸ τῶν βρεφῶν βάπτισμα εἰ ὀρεῖται ἐπιτελεῖσθαι. (Διονύς. Ἀρσεν. Γ', 565-569). — Ἀστέρ. Ἄμσα. Μ', 445 κ. ε.).

Βρεφῶν βηπτισθέντων καὶ ἀβαπτίστων τίς ἡ διαφορά ἐν τῇ ἀναστάσει. (Ἰουστίν. Γ', 1297).

Βρε ἐπιτακτικὸν μόριον, ὅτι ἐκ τοῦ βριθὸ ἢ βριατὸρ ἀπεικῶπη.

Βριάρεωσ κύριον· ὅτι καὶ Ὀβριάρεωσ λέγεται, παρὰ τὸ βρι ἐπιτατικὸν παρῆται. Βριάρεω πάρος ἐπὶ λόφου τινὸς κατὰ τὸν Ὑνδακὸν ποταμὸν, ὅπου καὶ πίδακὲς τινες Βριάρεω καλῶμαι καλούμεναι. Βριάρεωσ συμμαχῆσας τῷ Διὶ ἐπιβουλεύθεντι ὑπὸ τινων θεῶν μῦθος καὶ ἱστορία. Βριάρεωσ ἐκατόγχεϊρ μυθεύμενος. ἀλληγορικὴ ἠθικὴ καὶ φυσικὴ. (Λεξ. Εὔστ.).

Βριάρεω χειραεπιβάλλοντα τοῖς δημοσίοις, καὶ τοῖς κακοῖς πόροις φλεγμίνοντα. Παοιμία ἐπὶ τῶν ἀρπαζόντων τὰ δημόσια. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 992).

Βριαρῶσ, ἰσχυρὸς παρὰ τὸ βρι ἐπιτατικόν.

Βρίγες, ὅτι οὕτως ἐκαλοῦντο οἱ Φρύγες.

Βριζία Αἰολικῶσ ἡ βίζια, πλεονασμῶ τοῦ θ.

Βρίζειν, τὸ ἀμελεῖν καὶ ἀπονυστάζειν καὶ τὸ ὑπνοῦν, παρὰ τὸ βαρῶ *ἔχειν*, ἢ μετὰ βορὰν ἔχειν λέγεται.

Βριζῶ, ὡς Ἀητώ, δαίμων τις οὕτω καλούμενη, ἢ ἔθνον αἰ κατὰ τὴν Δῆλον γυναίκα.

Βριήπυος Ἄρης, ὁ μεγαλόφωνος ἐκ τοῦ βρι καὶ τοῦ ἠπύειν.

Βρίθειν ἀντὶ τοῦ ἐμβριθῶσ πολεμεῖν. Βρίθειν χερσὶ, τὸ πλουτεῖν καὶ τὸ ἰσχυεῖν. Βρίθειν τὸ γέμειν ἢ βάρος ἔχειν, ὃ καὶ βρῦειν λέγεται, ὅλον ἄνθρωπος βριεῖν. Βρίθειν καρπῶ δένδρον τῷ οἰκείῳ καρπῷ πληθύνει.

Βριθοσύνη, τὸ βάρος.

Βριθός, ὅτι συνθετὸν μεταβάλλει τὴν κατέλληξιν, ὅλον ἐμβριθῶσ, παρὰ τὸ βριθῶ, βριθός.

Βριθελα, προσωπεῖα βροτῶ εἴκελα, καὶ βριθελοὶ τὰ μορμολύκεια.

Βριμᾶσθαι καὶ βριμοῦσθαι τὸ ἀπειλεῖν.

Βριμῶ, μυθικόν τι δαιμόνιον, φροβέρν. Βριμῶ, Ἐκάτης ἐπιθετον. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 780 σόβλ.).

Βρισαι ἰδυοῖς, λέγεται ὁ νικῆσας τῷ βζάρι τῶν δώρων τοὺς συμμνηστευτάς τινος γυναικῶσ. (Λεξ. Εὔστ.).

Βρίσων, στρατιωτικὸς ἀνήρ. Ἐπιστολῇ Βασιλείου πρὸς τὴν δρόζυγον αὐτοῦ, παραμυθητικὴ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ σζζύγου αὐτῆσ. (ΑΒ', 1049-1052).

Βρίσων φίλος Χρυσοστόμου. Ἐπιστολαὶ πρὸς αὐτόν, καὶ ἀγάπη Βρίσωνος πρὸς Χρυσόστομον. (ΝΒ', 718. 739).

Βριετία νήσοσ, κατακτικρῶ τῶν τοῦ Ῥήνου ἐκβολῶν. Βριεττανίας δὲ καὶ Θούλης τῆσ νήσου

μεταζῶ. (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Β'. σελ. 559 κ.ε.).

Βρόδον, Αἰολικῶσ, τὸ ῥόδον.

Βρομεῖν. Ὅτι καὶ αἱ μυταὶ βρομεῖν λέγονται, καὶ βρόμος ὁ ἐξ αὐτῶν ἦχος.

Βρόμος, ὁ ἦχος τοῦ πυρὸσ παρὰ τὸ βρέμειν· καὶ εἶδος σποριμῶ, τὸ κοινῶσ βρόμιον.

Βροντεῖον, σκευὸσ ἀποτελεσματικὸν μηχανηματοσ βροντῆσ διὰ ψηφιδῶν ἐνιμεμένον αὐτῷ.

Βροντή. Συνίσταται δὲ ἡ βροντῆ, ὅταν πνεῦμα ζηρὸν καὶ βίσιον κοιλότητι νεφελῆσ ἐναπολειφθῆν, καὶ ὑπὸ εὐτονας τοῖσ κοιλώμασι τῶν νεφῶν ἐνστεροφόμενον, ζήτητῆ διεξοδον πρὸσ τὰ ἔξω κ. ε. (Βασίλ. ΚΘ', 289-292. — Καισάρ. ΑΗ', 865). — Περὶ βροντῆσ καὶ τῆσ ταύτης αἰτίτσ. (Ἰω. Αὐδῶσ σελ. 50). — Γνώμαι πλαιῶν περὶ βροντῶν. (αὐτόθ. σελ. 299-305).

Διὰ τί βροντῆ καλεῖται ἡ εὐκαγγελικὴ διδασκαλία. (Εὐσέβ. ΚΒ', 320). — Φυσιολογία περὶ βροντῆσ. (Κοσμ. Ἱεροσολ. ΑΗ', 492-493). — Ἐκύριος στερεῶν βροντῆν, καὶ κτίζων πνεῦμασ. Ἀμῶσ Δ', 13. Ἐρμηνεια. (Καισάρ. ΑΗ', 865).

Βρόντης, εἰς τῶν Κυκλάπων, παρὰ τὸ τὰσ βροντὰσ τῷ Διὶ σκευάζειν οὕτω λεγόμενος.

Βροτολόγιον Ἰ. Αὐδοῦ. (σελ. 273-356).

Βροτοσκοπέει ἐν ἐκάστῳ μηνί. (Ἰω. Αὐδῶσ σελ. 306-336).

Βροτόεντα ἀνδράγρια, τὰ ἐκ βροτῶν λαμβανόμενα σκυλα, ἢ τὰ ἔχοντα βρότον, ἤγουν μολυσμῶν.

Βροτοί. Βροτοὶ ἄνθρωποι, ἐντελῶσ πέφρασται, βροτοὶ δὲ κατὰ μόνασ ἀτελῶσ.

Βροτολοιογός, ἀνδρροφόνος, ὁ βροτοῦσ φθεῖρων, ἢ ὁ βροτοῦσ λέγων, ἤγουν κατακοιμίζων εἰς ὕπνον νήγρετον.

Βρότος, μολυσμός, βρότον αἱματόεντα, τὸν ἐκ τοῦ αἱματοσ μολυσμῶν λέγει Ὅμπροσ. Ὅθεν βρότος μὲν ὁ ἐκ τοῦ αἱματοσ μολυσμός, βροτόσ δὲ ὁ ἄνθρωποσ.

Βροτός δ' ἀλλῶσ νήγεται λόγοισ, φησὶν Ἰωβ ΙΑ', 12' καὶ ὅσα πέτρων περιερέων ἀφρόσ, ἢ πίτυν αὔρα, ἢ τινα τῶν δασέων καὶ ὕψηλῶν τοσαῦτα αἰ γλῶσσαι με περιβρέουσαι, καὶ ἔμα φιλοσοφῶ τι τοιοῦτο πρὸσ ἐμαυτόν, ὡσ, Εἰ μὲν ψευδῆσ ὁ κατηγορῶν, οὐκ ἐμὲ μάλλον ὁ λόγοσ; ἢ ἐκείνου τὸ λεγόμενον ἄπταται, κἄν ἐμὲ ὀνόματι βλασφημησ· εἰ δ' ἀληθῆσ; ἐμαυτόν μάλλον ἢ τὸν λέγοντα αἰτιάσομαι. (Γρηγ. Ναζ. ΑΕ', 1141. — Χρυσόσ. ΕΒ', 132).

Βροτός κατά μόνος ἀντί τοῦ ἀνθρώπου, οὗ ἔστιν ἐπίθετον.

Βρουκόλακες. Περί βρουκολάκων, ὅτι οὐχ ὑπάρχουσι. (Χρυσόστ. ΝΖ', 353 κ. ἑ.).

Βρουμάλια; ἑορτή. Βλέπ. λ. Βοτά. — Βρουμάλια τίνος ἕνεκεν ἐπένοησεν ὁ Ῥώμος. (Χρονικ. Πατράλιον ΙΒ', 300).

Βρούτος. Ἰουίνιος κύριον ὄνομα τάνδρι γέγονε. Βρούτον δὲ αὐτὸν κατὰ τὸν τῆς ἐπωνυμίας τρόπον ἔλεγον ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης αὐτῷ μωρίας· βρούτον γάρ τὸν μωρὸν ἐπεωρίαζον· Ἴταλοι τὸ πάλαι ἀπὸ τῆς βρύτητος τῶν φρενῶν. (Λυδ. σελ. 143').

Βροχή. Βροχὴ καλοῦνται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ αἱ ποικίλαι τῶν περὶ αὐτῶν προσβολαί. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΔ', 837). Φυσιολογία περὶ βροχῆς. (αὐτόθ. 88-100. — Ἰω. Δαμασκ. ΙΖ', 380).

Βρόχος. βροχίθειν· βρόχος ὁ λαϊκὸς ἐκ τοῦ βρόχειν ἀχρήστου, ὃ δηλοῦ τὸ βροφεῖν· ἔθεν καὶ βροχίθειν τὸ διὰ τοῦ βρόχου πράγειν, ὃ ἐστὶ καταπίειν.

Βρούαξτος ὁ καὶ *Βρούξιος* ἀγαλματοποιός. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 136).

Βρούαξω, βρούειν τὸ αὐξάνεσθαι· βρούειν λέγεται ἐλαίκα, ὃ ἐστὶν ἀνθεῖν, καὶ βρούειν λέγεται ὕδωρ ὃ ἐστὶν ἀναβλύζειν· βρούειν, ὅτι ἰσοδυναμεῖ τῷ βρούειν, ὃ ἐστὶ γέμειν ἢ βέρος εχειν.

Βρούένως Νικηφόρος. (PKZ, 9-173).

Βρούσως. Βρούσως ἀριωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς προβίθαις εἰς μητρόπολιν· ἔθεν καὶ νῦν μὲν ὀφείλει τυγχάνειν τῆς τοιαύτης τάξεως τε καὶ τιμῆς ὃ ἱερωτάτος μητροπολίτης Βρούσως· καὶ ὑπέριπτος. (ΡΣΑ', 1071).

Βρώματα. "Ὅτι μὴ χρὴ φουλίθειν τι τῶν προσφῶρων βρωμάτων, ἀλλ' εὐχαρίστως μεταλαμβάνειν καὶ τεταγμένως. Τὴν δὲ τῶν εἰδωλοθύτων βρώσων χρὴ φεύγειν. (Δικταγ. Ἀποστόλ. Α', 1012). — Βρωμάτων τινῶν ἀπέχεσθαι διὰ τὴν προστάξιν ὁ Θεὸς τοῖς Ἰουδαίοις. (Ἰουστίν. Γ', 517).

Χρήσις καὶ ἀποχὴ βρωμάτων. (Κλήμ. Ἀλεξ. Η', 1156-1164. ἔνθα περὶ Βραχμίων). — Πῶς περὶ τὰς τροφὰς ἀναστρεπτόν. (αὐτόθ. 377-409). — Βρώματα οὐ κοινοῦ τὸν ἀνθρώπον. (Ωριγ. ΙΓ', 952 κ. ἑ.). — Ἄθων. ΚΓ', 1169-1176. — Βασίλ. περὶ βρωμάτων καὶ σκανδαλίου· ὅτι ὁπῆρ τοῦ μὴ σκανδαλίσαι τινα, ποιεῖν δεῖ καὶ ὃ μὴ ἐπάναγκες. ΑΔ', 752-753). — "Ὅτι δεῖ

πάντων τῶν παρατιθεμένων ἡμῖν ἀπογεῖσθαι. (αὐτόθ. 965). — Διὰ βρώμα μὴ σκανδαλίζε τὸν ἀδελφόν σου. (αὐτόθ. 709). — Περί ἀποχῆς βρωμάτων τινῶν πρὸς τοὺς εἰρετικούς· Ἐγκρατίτης. (ΑΒ', 881). — Βρώματα καὶ νηστεία. Τὴν ἐπὶ τῷ δουλαγωγῆσαι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς παραλαμβάνομένην ἀποχὴν τῶν βρωμάτων, τὴν τὸν ἀγισμὸν κατορθοῦσαν ἀγαπᾷ ὁ Θεός· οὐκ ἐφαρκεῖ δὲ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἀποχὴ τῶν βρωμάτων πρὸς τὸ ἐπαίνετὴν ποιῆσαι τὴν νηστείαν· ἀλλὰ δεῖ καὶ τὴν λοιπὴν ἀγωγὴν προσεῖναι ἐν τε λόγοις καὶ ἀνακτροφαῖς, καὶ τῇ πρὸς τοὺς ὀφείλει δυναμένους συνουσίαις κ. ἑ. (Βασίλ. Α', 180-205). — Περί ἀποχῆς βρωμάτων τινῶν. (Κύριλ. Ἰεροσ. ΑΓ', 489. — Ἐπιφάν. ΜΒ', 829). — Οὐδὲν καθαρὸν ἢ ἀκάθαρτον παρὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν προαίρεσιν τῶν μεταλαμβάνόντων. Ἐνθα καὶ περιγραφή τῶν βρωμάτων. (Χρυσόστ. ΕΒ', 679-682). — Βρώμα πνευματικὸν τί ἐστίν. Ἐρμηνεῖα. (ΝΑ', 248-250. — Βασίλ. Α', 181). — Βρωμάτων ἀπέχεσθαι οἱ κωλύοντες καὶ γαμεῖν κατακλιθεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. (Κύριλ. Ἀλεξ. ΕΗ', 397). — Πολλὰ προφάσεις εἰσι τῆς ἀποχῆς τῶν βρωμάτων, καὶ ἔθος, καὶ φύσις, καὶ γνῶμις δι' ἐγκαρίτων τελοῦμεναι. Τὸ μὲν γὰρ νόμῳ πολλάκις παραδίδοται ἔθος· ἡ δὲ κατὰ μῖσος συμβαίνει καὶ πάθος· ἡ δ' αὖ πάλιν ἑτέρω πρὸς τὴν γυμνασίαν τῶν μειζῶνων κατορθωμάτων. Εἰ τούτης εἴ τῆς ὑστάτης, ἀκατηγόρητος ἡ νηστεία· εἰ δὲ τῆς βδελυκτῆς Μανιχαίου καὶ Μαρκίωνος τυγχάνεις μερίδος, οὐδεὶς σοὶ τῆς ἡμετέρας συστήσεται μάνδρας, ὡς τὸν Χριστοῦ διαφθείροντι νόμον, καὶ ὡς κακὰ τὰ χρηστὰ παρορῶντι. (Ἰσιδ. ΟΗ', 216). — Ἡ Ἐκκλησία, ὡς περὶ τὸν γάμον τίμιον ἡγεῖται, οὕτω καὶ τὰ βρώματα οὐ βδελύττεται. Πραγματικὴ λόγου ἄξια εἰς τὸ ἦν τὸν τοῦ Ἀποστόλου, «Κωλύοντων γαμεῖν». (αὐτόθ. 1177-1184). — Εἰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεός, καλὰ ἴκων, πῶς μετὰ ταῦτα περὶ καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων ζῶων φησί; (Ἀναστ. Σιν. ΠΘ', 552-553).

Τοῦ Χριστοῦ λέγοντος· «Ὁὐ τὰ εἰσεργόμενα διὰ τοῦ στόματος κοινοῦ τὸν ἀνθρώπον», διὰ τί οἱ Πατέρες ὤρισαν, μὴ ἐθῆβαιν κρεῖα ἐν ταῖς ἀγίαις νηστεῖαις; Ἀπόκρισις ἔκ τε τῶν Γραφῶν καὶ τῶν θείων Πατέρων. (αὐτόθ. 660-

672).—Περὶ καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων. Ἐάν τις ἐξ ἀνάγκης γεύεται ἐκ τῶν ἀκαθάρτων, κρῖμα αὐτῷ λογίζεται, ἢ οὐ; (αὐτόθ. 792-793).—Περὶ βρωμάτων Ἰουδαίων καὶ χριστιανῶν. Διάλογος (αὐτόθ. 1272-1273).

Περὶ βρωμάτων, καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. Ἐπερὶ Παράλληλα. (Ἰω. Δαμασκ. 4B, 1293-1296).

Βρώσις, οἶνει βρώσις παρὰ τὸ βῶ, ὃ ἐστὶ βωνύω· ἀλλὰ χροῦ δὲ ἐκ τοῦ βέβρωμα, βρώμα, βρώμη, βρώσις. Βρωτός, ἡ βρώσις. (Λεξ. Εὐστ.).

Βρώσις καὶ πόσις. Πρὸς τοὺς λέγοντας ἐν βρώσει καὶ πόσει εἶναι τῶν ἐπιτιμιζομένων ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν. Πραγματικαί. (Γρηγ. Νύσσ. ΜΑ', 196-197).

Βυβλίεξ, χώρα Θράκης, ὅθεν ὁ Βύβλιος λεγόμενος οἶνος.

Βύβλιον ἢ βιβλίον σχοινίον, τὸ ἐκ βύβλου, τὸ καννάθιον, τὸ ἐκ φιλόραξ.

Βύβλος, πόλις Φοινίκης ὑπὸ Κρόνου ἐκτίσθη. (Εὐσέβ. ΚΑ', 81).—*Bublos*, πάμπυρος Αἰγυπτία· καὶ βοτάνη τις ἐμπερὴς τῆς τοιαύτης παμπύρης· καὶ ὅτι Βύβλος μὲν πόλις αἰεὶ διὰ τοῦ υ γράφεται· βύβλος δὲ τὸ φυτὸν παρὰ μὲν τοῖς ἀρχαίοις ὁμοίως, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις διὰ τοῦ ι, καὶ μάλιστα ὅταν τὸ ὑποκειμενὸν σῶμα τοῖς γράμμασι σημαίνει καὶ ὅτι ἐκ τῆς βύβλου τοῦ φυτοῦ καὶ σχοινία ἐπλέκοντο, ἃ καὶ βύβλια ἐλέγοντο, καὶ ὅτι ἔχει τι ἰσῶδες τὸ φυτόν, ὃ ἀντὶ χαρτίων ἐχρησίμευε πάλαι, καὶ ὅτι καὶ βύβλια ὑποδήματα ἐγίνοντο.

Bublos φυτόν, ἐξ οὗ τὰ βιβλία. Καὶ ἡ βίβλος δὲ, ἀρχαιοτροπίαν δηλοῦν παλαιγόνου πράγματος· καὶ τὸ τῆς δέλτου δὲ ὄνομα ὁμοίως ἀνωθεν κατέβη ἀπὸ τῶν δελτωδῶν βιβλίων, ἧτοι ἐκ τῶν κατὰ δέλτα πτυσομένων γραφῶν, αἱ κυρίως δέλτοι καλούμεναι ἀφῆκεν τοῖς ὑστερον βιβλίοις κληρονομησαὶ τοιαύτης κλήσεως. (Λεξ. Εὐστ.).

Βυζάντιον, πόλις προκαθεζομένη ἀπάσης τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀνατολῆς. (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ', 764).—Ἡθδοκίμει δὲ σοφιστῶν καὶ φιλοσόφων μετὰ τῆς ἄλλης λαμπρότητος. (αὐτόθ.).—Βυζάντιον, πόλιν, τὴν προκαθεζομένην τῆς Ἐφῶς. Καὶ γὰρ σοφιστῶν ἠθδοκίμει τε καὶ φιλοσόφων τοῖς τελεωπέτοις. (ΑΓ', 513).—Λέγεται τὸ Βυζάντιον Θράκης ἐμπόριον εἶναι, καὶ ὅτι τοπάρχης ἦν ἐν αὐτῷ Βερβύσιος ὁ πα-

τὴρ Φεδαλίας, καὶ ὅτι ἐν ζῳῇ τοῦ πατρὸς αὐτῆς· ἔκτισεν ἐκεῖνη πολλὰ ἐν αὐτῷ τῷ ἐμπορίῳ, καὶ ἔστησεν ἐν αὐτῷ καὶ Τύχην, ἣν τινα ἐκάλεσε Κερῶν. Καὶ ὅτε ἐμελλε τελευτᾶν ὁ πατὴρ αὐτῆς Βερβύσιος παρεκελεύσατο κτίσαι αὐτὴν τεῖχος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, ὅπερ νῦν ἐστὶ τὸ παλαιὸν τεῖχος Κωνσταντινουπόλεως, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ καλουμένου Περτίου, ἕως τῆς πύργας τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ, πλησίον τῆς καλουμένης Ῥάβδου· τὴν δὲ λεγθεῖσαν Φεδαλίαν μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἠγάγετο Βύζας ὁ Θράκης, καὶ ἐπωνόμασε τὸν τόπον, ἧγον τὸ ἐμπόριον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ τὸ *Buzantium*, ἔνθα νῦν καλοῦνται αἱ Νίκαι, πλησίον τῶν Κιλίκων, δεδωκῶς τῷ τόπῳ καὶ δικίον πόλεως. (Χρονικ. Πασχάλ. 4B, 648-649).—Βυζάντιον καὶ Σεβήρος. (Ἰω. Μαλάλ. 4Z, 441).—Βυζάντιον ἐγκώμιον καὶ περιγραφῆ. (αὐτόθ. 440-441).—Βυζάντιον πρόσταται καὶ πολυτέλει αὐτῶν (Προκόπ. Ἱστορ. τόμ. Γ'. σελ. 297 κ. ἐ.).

Βυζαντινῆς ιστορίας προσθήκαι τοῦ Ε'. αἰῶνος. (ΠΕ', 1808-1826).—Βυζαντινὴ ἀλλήτῃ (Κωνστ. Πορφυρογ. ΠΒ', 80-1445.—ΠΙΓ', 64-1075).—Βυζαντινοὶ ἱστορικοὶ μετὰ Θεοφάνην. (ΠΘ', 16-1183).

Βυζαντινῶν χρώματα· βύσιον, πράσινον καὶ βένετον. Ἀναστάσιος ὁ αυτοκράτωρ ἐφίλει τὸ βύσιον χροῦμα καὶ τοὺς βύσιους· διότι οἱ βένετοι καὶ οἱ πράσινοι ἦσαν ταρχωδέστατοι καὶ στασιώδεις. (Ἰω. Μαλάλ. 4Z, 581.—Προκόπ. Γαζ. ΠΖ', 2805-2808. 2816.—Ἰω. Δαμασκ. 4C', 472.—Γεώργ. Πισίδ. 4B', 1312). Βυζαντίου παλαιοὶ ἐπίσκοποι. (Χρονικ. Πασχάλ. 4B, 1068-1072).

Βύζος καὶ Ῥωμύλος μονάζοντες. Ἐπιστολὴ Χρυσοστόμου πρὸς αὐτούς. (NB', 640).

Βυζούπολις, τὸ Βυζάντιον. (Ἰω. Μαλάλ. 4Z, 441).

Βύζην ἐπίρῃ. ἐκ τοῦ μυζην.

Βυθὸς καὶ Σιγή, μυθικοὶ αἰῶνες τῶν αἰρετικῶν Βαλεντινῶν καὶ λοιπῶν. (Βίρην. Ζ', 445 κ. ἐ. 569 κ. ἐ.).—Καὶ τὸν Βυθὸν καὶ τὴν Σιγὴν, καὶ τοὺς μυθικοὺς αἰῶνας, τὰ βυθοὶ καὶ σιγῆς ὄντως ἔστιν κ. ἐ. (Γρηγ. Ναζ. ΑΓ', 233.—Ἠλ. Κρήτης ΑΓ', 901.—Κύριλ. Ἱεροσ. ΑΓ', 565). **Βυκνικά**, ἔργακα βουζῆ ἐν πολέμῳ, καὶ βυκνικά οἱ ἐκείνοις χρώματι.

Βύκται άνεμοι, οί ήχητικοί και σφοδροί.
Βυροσδέψης ὁ δεψών, ὃ ἐστὶ μαλάττων
τὰς βύρας.

Βυροστόνον κύκλωμα, τὸ τύμπκνον, πε-
ριπρακτικῶς.

Βυρασχύγη φυσιογνωμικῶς ὁ ἐπίδουλος,
ἐναντίον τῷ ἐρικύχην. (Λεξ. Εὐστ.).

Βύρασινα ἱμακία Σεμίραμις ἰστορεῖται εὐ-
ρεῖν. (Εὐστῆ. ΚΑ', 792).—Περὶ ἐφευρετῶν καὶ
ἐλπίσεων τεχνῶν. (αὐτόθ. 789-793 κ. ἔ.).

Βυροδομοεῖς ἐκ τοῦ βυρός, ὃ ἐστὶ
βυθός και τῷ δομεῖν, ὃ ἐστὶν οἰκοδομεῖν σύγ-
κειται, καὶ ὅτι ἐκ πλεονασμοῦ ἔχει τὸ ἐν τῇ
εὐ διφθόγγῳ υ.

Βύσσος. Βύσινα και ὑακίνθινα σύμβολα
τῶν στοιχείων περιβαλλόμενοι. Βύσσος μὲν γὰρ
ἀντὶ τῆς γῆς, ἢ δὲ ὑακίνθος ἀντὶ τοῦ ἀέρος,
και πορφύρα ἀντὶ ὕδατος, και τὸ κόκκινον ἀντὶ
τοῦ πυρός κ. ἔ. (Βασίλ. Α', 328).—Βύσσος, τὸ
κόκκινον βάμμα, ὅπερ λέγουσιν ἰδιωτικῶς ἀλη-
θινόν, και λέγεται ἀπὸ τοῦ βύειν τοὺς ὄσους,
ἤγουν τοὺς ὀφθαλμούς. Λέγεται δὲ και κόκκι-
νον ἔνδυμα, βύσσος. (Γλωσσάριον ΠΣ', 1161).

Βῶλος, φρούριον ἐν Περσικῶν. (Προ-
κόπ. Ἱστορ. τόμ. Α' σελ. 77.—Ἰω. Μελάλ.
ΙΖ', 693).—Βῶλος κατὰ θηλυκὸν γένος λέ-
γεται. (Λεξ. Εὐστ.).

Βωμολογία. Βακχεύμενοι, λυττῶντες
και κορυβκντιῶντες τὰς ἀγναὶς περιέθεον, βω-
μολογίας τε και κομφιδίας κατὰ τῶν ἀγίων
ἐχρῶντο, και λοιδορίας τε και πομπεῖς οὐδὲν
εἶδος ἀπῆν. (Θεοδώρ. ΠΒ', 1092).

Βωμός. Βωμοὶ ἀπλῶς, και βωμοὶ ἱεροί,
πρὸς διαστολήν τῶν ἐφ' ὧν ἐτίθεντο τὰ ἄρ-
μακτα, και ἐφ' ὧν οἱ λαμπτήρες βωμοὶ γὰρ
και οἱ ἀνακθῆμοί, ἐφ' ὧν ἐτίθεντο οἱ λύχνοι.
Βωμοὶ κυκλοτερεῖς ἐγίνοντο διὰ τὸ τίμιον τοῦ
σχήματος. "Ὅτι τὰ κυκλοτερῆ σχήματα ἐπε-
τήθεον οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τε οἰκοδομημάτων και

τοπικῶν δικαστημάτων, ὡς τοῦ τῆς ἀγορᾶς
και τοῦ τῆς ἀλω, και ἐπὶ τινῶν σκευῶν, ὡς
τραπέζων και ποτηρίων και ἄλλων τινῶν, εἰς
σύμβολον τοῦ κατὰ τὸν κόσμον σφαιροειδοῦς.
Βωμός ὁ ναός, ἀπὸ μέρους τὸ ὄλον. Βωμός ἢ
ἀπλῶς ἐπικρατητικὰ βάσις. Βωμός παρὰ τὸ
προσβάσις ἔχειν οὕτω λέγεται και ὅτι βωμοὶ
μὲν δαίμοσιν, ἐσχάροι δὲ ἤρωσιν ἰδρῶντο. Βω-
μός ὅτι διακρέει ἐσχάρας" ἐπεὶ ὁ μὲν ἀναβέ-
θηκεν, ὅθεν και λέγεται, ἢ δὲ πρόσγειός ἐστιν.
Βωμός χρυσοῦς ἐν Βαβυλωνίῳ, ἐφ' οὗ οὐκ ἐξῆν
εἰ μὴ γαλαθηναῖ ζῶκα θύειν. (Λεξ. Εὐσταθ.).

Τὰς σχίζας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, και ἐπ' αὐτῶν
ἐπιθεῖς Ἥλιας τὰ ἱερῆκ. (Ἰώσηπος ἐν τῇ Σειρηξ
ὑπὸ Ν. Θεοτόκῃ τόμ. Β' σελ. 775).—"Ἐδειξεν
Ἥλιας τοῦ βαπτίσματος τὴν ἰσχὺν ἐπὶ τοῦ βω-
μοῦ τῶν δολοκτυμακῶν. (Βασίλ. αὐτ.).—Και
ἐποίησε θυσιαστήριον Ἥλιας. (Χρυσόστ. αὐτ.).
—"Ἡ Γραφὴ ἀντὶ βωμοῦ μεταχειρίζεται τὴν
λέξιν *θειαστήριον*. Βωμόν δὲ ἀληθῶς ἄγιον,
τὴν δικαίαν ψυχὴν, και τὸ ἐπ' αὐτῆς θυμίαμα,
τὴν ὁσίαν εὐχὴν λέγουσιν ἡμῖν ἀπιστήσοισιν ;
(Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 445).—Βωμός ἐν Δήλῳ ἀρ-
χαιότατος και ἀγνός. (αὐτόθ. 444 και σημ.).

Βωμός Ἑλλήνων και Χριστιανῶν. (Ἰω. ΙΑ',
1540-1553).—Βωμοὶ ἀέλων. (Γρηγ. Ναζ. ΑΒ',
701 κ. ἔ.).

Βωμός και θυσιὰ Ἰσαὰκ υἱοῦ Ἀβραάμ. (Χρυ-
σόστομος ΝΔ', 430-431).—Βωμοὶ δύο ἦσαν
ἐν τῷ ναῷ τοῦ Σολομῶντος, εἰς ἐκ χαλκοῦ
κατεσκευασμένους, ὃ ἕτερος δὲ χρυσοῦς. (ΝΕ',
430).—Βωμός λίθος ἐστὶ και ἀγιάζεται.
(αὐτόθ. 399).—Φρικτὰ ὄντως τὰ μυστήρια
τῆς Ἐκκλησίας, φρικτὸν ὄντως τὸ θυσιαστήριον.
(ΝΘ', 261.—ΝΓ', 137-138).—Βωμός εὐσεβῶν.
(Κύριλ. Ἀλεξ. ΟΣ', 973).

Πρὸ τῶν πυλῶν βωμόν στρογγύλον ἰδρῶντο
οἱ Ἀθηναῖοι, και μυρβίνιας στεφανοῦντες ἐκά-
λου Ἀοξικῶν. (Κλήμ. Ἀλεξ. Θ', 785-786 σελ.).

Α. ΠΙΝΑΞ

ΠΟΙΗΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ, ΩΝ ΣΤΙΧΟΙ, ΛΟΓΟΙ Η ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑ
ΜΝΗΜONEYΟΝΤΑΙ ΕΝ ΤΟΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΙΣ Α ΚΑΙ Β.

*Αγαθαρχίδης ιστορικός (παρὰ Φωτίῳ).
 *Αγαθίας ιστορικός.
 *Αγαλλιανός 'Αλέξιος. — Θεόδωρος.
 *Αγαπητός Διάκονος.
 *Αγρίππας Κάστωρ.
 *Αδριανός Μοναχός.
 *Αθανάσιος 'Αλεξανδρείας. — Κορίνθου. — Κων-
 σταντινουπόλεως ὁ Α'.
 *Αθηναγόρας φιλόσοφος.
 *Αθήναιος.
 Αἰλιανός.
 Αἰνείας Γαζαίος, Χριστιανὸς φιλόσοφος.
 Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ.
 Αἰσχύλος ὁ ποιητής.
 *Ακίνδυνος Γρηγόριος.
 *Ακομινάτος Μιχαήλ, 'Αθηνῶν ἐπίσκοπος, καὶ
 Νικήτας ἀδελφὸς αὐτοῦ.
 *Ακροπολίτης Κωνσταντίνος καὶ Γεώργιος ἀδελ-
 φὸς αὐτοῦ.
 *Αλέξανδρος Α'. Πάπας Ῥώμης. — Ἱεροσολύμων.
 — Λυκοπόλεως. — 'Αλεξανδρείας. — Μονα-
 χός. — ὁ Δ', Πάπας Ῥώμης. — ὁ Θαυμασίων
 Συναγωγῆν γράψας (παρὰ Φωτίῳ).
 *Αλέξιος Κωνσταντινουπόλεως. — Α', Κομμα-
 νός. — Β', Κομνηνός. — 'Αριστῆνος ἐν τοῖς
 τοῦ Βαλααμῶνος.
 *Αμμόνιος πρεσβύτερος 'Αλεξανδρείας.
 *Αμφιλόγιος 'Ικονίου. — Σίδης.
 *Αμὼς ὁ προφήτης.
 *Αναγνώστης 'Ιωάννης, ιστορικός.
 *Ανάκλητος Πάπας.
 *Αναξαγόρας.
 *Αναστάσιος Συναΐτης, πατριάρχης 'Αντιοχείας.
 — Α', 'Αντιοχείας. — Α'ββάς. — Δ', 'Αντιο-
 χείας. — Πρεσβύτερος. — Βιβλιοθηκῆριος. —
 'Επίσκοπος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης.
 *Ανατόλιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας.

*Ανδοχίου Θύρσου καὶ Φήλικος (πράξεις).
 *Ανδρέας ἐπίσκοπος Σαμοσατών. — Κρήτης, ὁ
 Ἱεροσολυμίτης. — 'Επίσκοπος Καισαρείας
 Καππαδοκίας.
 *Ανδρόνικος Α'. ὁ Κομνηνός. — Καματηρός. —
 Κάλλιπτος. — Παλαιολόγος Α', καὶ Γ'.
 *Αθηρὸς Πάπας Ῥώμης.
 *Ανίκητος Πάπας Ῥώμης.
 *Αννα Κομνηνή.
 *Αντίοχος Μοναχός.
 *Αντίπατρος ἐπίσκοπος Βόστρων.
 *Αντιφῶν ὁ ῥήτωρ (παρὰ Φωτίῳ).
 *Αντώνιος ὁ Μέγας. — Μοναχὸς ἡ *Milissa* κκ-
 λούμενος. — Β', Πατριάρχης Κωνσταντινου-
 πόλεως, ὁ *Καυδέας*.
 *Ανώνομοι.
 *Απολλινάριος ἐκ Λαοδικείας (μετάφρασις Ψαλ-
 τηρίου).
 *Απολλώνιος ἐπίσκοπος Ἐφέσου.
 *Αρχτος ὁ ποιητής.
 *Αργυρόπουλος 'Ιωάννης.
 *Αρέθας ἐπίσκοπος Καισαρείας.
 *Αριστείδης Χριστιανὸς φιλόσοφος.
 *Αριστοτέλης.
 *Αριστοφάνης, ὁ κωμικός.
 *Αρίστων Πελλᾶτος.
 *Αρμενόπουλος Κωνσταντίνος.
 *Αῤῥιανός (παρὰ Φωτίῳ).
 *Αρσένιος 'Αββάς. — Ἐρημίτης. — Φιλοθέτης
 Μοναχός. — Αὐτωριανὸς πατριάρχης Κων-
 σταντινουπόλεως.
 *Αρχαῖος ἐπίσκοπος Ἀφρικῆς.
 *Αρχέλαος ἐπίσκοπος Μεσοποταμίας.
 *ΑΣηκρήτης Χριστόφορος.
 *Αστέριος Οὐρβανὸς Πάπας Ῥώμης. — 'Επίσκο-
 πος Ἀμασειας.
 *Ατταλειάτης Μιχαήλ.
 *Αττικὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.
 *Ἀχιλλεύς Τάτιος.

B

Βαβύλας ἐπίσκοπος Ἐδέσσης.
 Βαλέττας Ἴ.
 Βαλαμῶν Θεόδωρος.
 Βάρβαρος Νικόλαος.
 Βαρθολομαῖος ὁ ἀπόστολος. — Ἐδεσσηνός, μοναχός. — Ἰαννός.
 Βαρλαάμ Καλαβρός.
 Βαρνάβας ὁ ἀπόστολος.
 Βαρούχ ὁ προφήτης.
 Βαρσανούφιος Ἀββᾶς.
 Βασίλειος ὁ Μέγας. — Σελουκείας. — Ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὁ νεώτερος. — Μητροπολίτης Νέων Πατρῶν. — Ἀχιρδιηνός, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης. — Α', ὁ Μακεδών. — Β', ὁ Πορφυρογέννητος.
 Βασιλειῶν βίβλοι.
 Βέκκος Ἰωάννης πατρ. Κωνσταντινουπόλεως.
 Βεστήτωρ Κοσμάς.
 Βησσαρίων Νικαίης, ὁ Καρδινάλιος.
 Βίκτωρ, πάπας Ῥώμης.
 Βιργίλιος Μάρων.
 Βλάσταρις Ματθαῖος.
 Βλεμμίδης Νικηφόρος.
 Βοτανειάτης Νικηφόρος.
 Βρυένιος Νικηφόρος.
 Βυζάντιος Σ.

Γ

Γαβριήλ Ἰερόσολ.
 Γάιος πρεσβύτερος, Ῥωμαῖος.
 Γελάσιος Κυζικηνός.
 Γεμίσιος (παρ' Εὐσεβίου).
 Γεννάδιος Α', καὶ Β', πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως.
 Γερμανός Α'. πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.
 Γεωργίδης (Ἰωάννης Μονάζων).
 Γεώργιος Παχυμέρης. — Πισίδας. — Νικομηδείας. — Κεδηνός. — Κωδηνός. — Λαπίθας Κύπριος. — Ἀκροπολίτης. — Ἀμρούτζης Τραπεζούντιος.
 Γακροπλᾶ (Λεζικόν).
 Γλυκᾶς Μιχαήλ.
 Γρηγόριος Νεοκισσαρείας, ὁ θαυματουργός. — Ναζιανζηνός, ὁ Θεολόγος. — Νύσσης. — Παλαμᾶς.

Δ

Δαμασκηνός Ἰωάννης.
 Δανιήλ ὁ προφήτης.

Δαυὶδ ὁ ψαλμωδός.
 Διαταχαὶ Ἀποστόλων.
 Δίδυμος Ἀλεξανδρεὺς.
 Διογένης Λαέρτιος.
 Διόδωρος Σικελιώτης. — Ταρσοῦ.
 Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης. — Ἀλεξανδρεὶς Ἀφιλοῦς.
 Δουκίχκιος.
 Δωρόθεος Ἀββᾶς. — Ἀρχιμανδρίτης.

Ε

Εἰρηναῖος Λουγδούνων.
 Ἑλλάδιος (παρὰ Φωτίῳ).
 Ἐμπεδοκλῆς (παρὰ Θεοδωρήτῳ κλπ.).
 Ἐπίκτητος.
 Ἐπιφάνιος Κύπρου. — Μοναχός.
 Ἐπίχαρμος.
 Ἐρατοσθένης (παρ' Εὐσεβίου).
 Ἐριμᾶς.
 Ἐρμείας φιλόσοφος.
 Ἐσθήρ.
 Εὐάγριος Ποντικός. — Σχολαστικός.
 Εὐδοξος (παρ' Εὐσεβίου).
 Εὐθάλιος Διάκονος.
 Εὐθύμιος Ζιγαβηνός.
 Εὐλόγιος Ἀλεξανδρεὶς.
 Εὐξίθεος ὁ Πυθαγορικός (παρ' Ἀθηναίῳ).
 Εὐριπίδης.
 Εὐσέβιος Παμφίλου. — Ἀλεξανδρεὶς. — Ἐμέστης.
 Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης.
 Εὐστράτιος Ἀργέντης.
 Ἐρρορος.
 Ἐφραίμ (παρὰ Μαξίμου). — Πατριάρχης Ἀντιοχείας.

Ζ

Ζαχαρίας ὁ προφήτης. — Ζαχ. Μιτυλήνης.
 Ζήνων ὁ Στωϊκός.
 Ζώσιμος Ἱστορικός.

Η

Ἠγήσιππος.
 Ἠλίεζ Κρήτης. — Πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος.
 Ἠλιόδωρος (παρὰ Ζαχ. Μιτυλ.).
 Ἠρόδοτος.
 Ἠσαΐας ὁ προφήτης. — Ἀββᾶς.
 Ἠσιόδος.
 Ἠσύχιος ὁ Λεζικογράφος.

Θ

Θαλάσιος Ἀββᾶς.
 Θεόγνωστος Ἀλεξανδρεὺς.
 Θεολόγητος Κύβρου.
 Θεόδωρος Ἑρακλείας. — Μοψουεστίας. — Ἀνα-
 γνώστης. — Σκυθοπέλειος. — Πρεσβύτερος.
 Ῥαίθου. — Ἀβουκάρας. — Ἐπίσκοπος Καρῶν.
 — Στουδίτης. — Ἀνδιδων. — Μετοχίτης. —
 Μελιτινιώτης. — Ἀγαλλιανός.
 Θεόκριτος.
 Θεοφάνης Κερκαμεύς.
 Θεόφιλος Καισαρείας Παλαιοστίνης. — Ἀντιο-
 χείας.
 Θεοφύλακτος Σιμοκάττης. — Βουλγαρίας.
 Θεωνᾶς Ἀλεξανδρείας.
 Θεωριανός ὀρθόδοξος.
 Θεουκλίδης.

Ι

Ἰάκωβος ὁ Ἀπόστολος.
 Ἰαννὸς Βερβολοματός.
 Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος.
 Ἰεζεκιήλ ὁ προφήτης.
 Ἰερεμίας ὁ προφήτης.
 Ἰερώνυμος (παρ' Αἰνεῖς Γαζ. καὶ Φωτίφ).
 Ἰερώνυμος Ἕλληνας θεολόγος.
 Ἰησοῦς Νεφυ.
 Ἰλαρίων Μοναχός.
 Ἰμέριος σοφιστὴς (παρὰ Φωτίφ).
 Ἰόβιος Μοναχός.
 Ἰούδας ὁ Ἀπόστολος.
 Ἰουδίθ.
 Ἰουστινιανός αὐτοκράτωρ.
 Ἰουστίνος, φιλόσοφος καὶ μάρτυς.
 Ἰππαρχος Βιθυνὸς (παρ' Εὐσεβίφ).
 Ἰππόλυτος ἐπίσκοπος Πόρου. — Ἐθελίος.
 Ἰσαάκ Καθολικός. — Ἰσαάκ Μοναχός Ἀργυρὸς
 (παρ' Εὐσεβίφ). Ἰσαάκιος Β', Ἄγγελος.
 Ἰσίδωρος Πηλουσιώτης.
 Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής. — Χρυσόστομος. —
 Λυδός. — ὁ τῆς Κλίμακας. — Πατρ. Κων-
 σταντινουπόλεως. — Μαλάλας. — Δεμασκην-
 νός. — Μονάζων, ὁ καὶ Γεωργίδης. — Πρε-
 σβύτερος Ἱεροσολύμων. — Β', Κομνηνός. —
 Καντακουζηνός. — Ἀναγνώστης. — Δούκας
 Βοεβόδας.
 Ἰώβ. — Ἰώβ Μοναχός.
 Ἰωήλ ὁ προφήτης.

Ἰώσηπος (ἐν τῇ Σειρᾷ τῶν Πατέρων).

Ἰωσήφ ἐπίσκοπος Μεθώνης.

Κ

Καϊσάριος.
 Καλλίμαχος.
 Κλαύδιος Ἀπολλινάριος.
 Κλήμης Ῥώμης. — Ἀλεξανδρεὺς.
 Κωδράτος ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν.
 Κοσμάς Ἱεροσολυμίτης. — Ἰνδικοπλεύστης. —
 Βεσπτήτωρ.
 Κυντιανός ἐπίσκοπος Ἀρκουλλιανῶν.
 Κύριλλος Ἱεροσολύμων. — Ἀλεξανδρείας.
 Κωνσταντῖνος Διάκονος. — Πορφυρογέννητος.

Λ

Λεόντιος Βυζάντιος.
 Λέων Ἀλλάτιος. — ὁ Σοφός. — Λέων καὶ Κων-
 σταντῖνος.
 Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστής. — Ἀββᾶς.
 Λουκιανός ὁ Σαμοσατεύς.

Μ

Μάξιμος Συμεών.
 Μακάριος Αἰγύπτιος.
 Μαλαχίας ὁ προφήτης.
 Μακλίων πρεσβύτερος.
 Μανουὴλ Κομνηνός. — Β', Παλαιολόγος.
 Μάξιμος Ὑρίος. — Μάξιμος Ἱεροσολύμων. —
 ὁ Ὁμολογητής.
 Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστής. — Μ. Αὐρήλιος. — Διά-
 δοχος. — Εὐγενικός, μητροπολίτης Ἐφέσου.
 Ματθαῖος ὁ Εὐαγγελιστής. — Βλασταρις.
 Μεθόδιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.
 Μέλας ὁ Γεωγράφος.
 Μελέτιος Μοναχός.
 Μελίτων ἐπίσκοπος Σάρδεων.
 Μένανδρος, ὁ κωμικός (παρὰ Κλήμεντι Ἀλεξ.).
 Μιχαὴλ Ψελλός. — Ἀκομινάτος. — Ἀτταλειά-
 τος. — Γλυκάς.
 Μιχαὴς ὁ προφήτης.
 Μοσχίω ὁ κωμικός.
 Μουσαῖος.
 Μουσώνιος (παρὰ Στοβαίφ).
 Μωϋσῆς (ἢ Πεντάτευχος).

Ν

Νεῖλος ὁ μέγας.
 Νεμέσιος Ἐμέσης.

Νικήτας Δαβίδ.—'Ηρακλείας.—Στηθάτος.—
Χωνιάτης.
Νικηφόρος Α' και Β', πατριάρχαι Κωνσταν-
τινουπόλεως.—Βρυένιος.—Βοτανειάτης.
—Βλεμμίδης.—Κάλλιστος.
Νικόδημος Ἁγιορείτης (Πηδάλιον).
Νικόλαος πατρ. Κωνσταντινουπόλεως.—'Επί-
σκοπος Μεθώνης.—Βάρβαρος.
Νίκων μοναχός.
Νόννος Πανοπολίτης.
Νόννος, ιστορικός.
Νουμήσιος (παρ' Εύσειώ).

O

Οικονόμος Κωνσταντίνος.
Ὁλυμπιόδωρος, πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας.
Ὁμηρος.

II

Παλλάδιος ἐπίσκοπος Ἐλενοπόλεως.
Πάμφιλος μάρτυς.
Πανταῖνος.
Παπίας Ἱερσπόλεως.
Πασχάλιον Χρονικόν.

• Πατριαρχῶν Κανονικὸν ἐκκλησιαστικόν.
Παῦλος, δ' Ἀπόστολος.—Σιλεντιάρχιος.—Χρι-
στιανός.

Παυσανίας.
Παχώμιος Μοναχός.
Πέτρος, δ' Ἀπόστολος.—Σικελιώτης.

Πιέριος.
Πίνδαρος.
Πλάτων.

Πλίνιος.

Πλούταρχος.

Ποιμὴν ἢ Ἑρμῆς.

Πολύκαρπος Σμύρνης.

Πολυκράτης Ἐφέσου.

Πρεσβυτέρων καὶ διακόνων Ἀρχαῖς (ἐπιστολή).

Πρόκλος πατρ. Κωνσταντινουπόλεως.

Προκόπιος Γαζαίος.—Ἱστορικός.

Πυθαγόρας.

P

'Ράλλης καὶ Ποτλῆς.

'Ρόδων.

'Ρουφῖνος.

'Ρωμανός, πρεσβύτερος, αὐτοκράτωρ.

Σ

Σαμωνᾶς ἐπίσκοπος Γάζης.

Σεθηριανός Γαβάλων.

Σεδῆρος.

Σειρά Πατέρων.

Σαραπίων Ἀντιοχείας.

Σίβυλλα (παρὰ Κλήμεντι Ἀλεξανδρεῖ).

Σιμωνίδης (παρὰ Κλήμ. Ἀλεξ.).

Σιράχ.

Σολιτάρχιος Φίλιππος.

Σολομών.

Σουίδας.

Σοφοκλής.

Στέφανος Βυζάντιος.—Τριθέτης(παρὰ Φωτίω).

Στοβαῖος (παρὰ Κλήμεντι).

Στράβων.

Συμεὼν μεταφραστής.—Μάγιστρος.—Θεσσα-
λονίκης.

Συνέσιος Πτολεμαῖδος.

Συνοδικοὶ κανόνες, πράξεις, ἀποφάσεις καὶ τόμοι.

Σχολιασταί.

Σωζόμενος Ἑρμείας, ιστορικός.

Σωκράτης Σχολαστικός.

Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων.

T

Ταράσιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

(Ταμεῖον τῶν τῆς Κ. Διαθήκης λέξεων).

Τατιανός Ἀσσύριος.

Τιμόθεος Α', Ἀλεξανδρείας.—Πρεσβύτερος,
πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Τωβίτ.

Υ

Ἵπερίδης.

Φ

Φιλέας ἐπίσκοπος Θμουῖτων.

Φιλήμων.

Φιλόθεος Μοναχός.

Φιλοστόργιος.

Φίλων ἐπίσκοπος Καρπασίου.

Φώτιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Χ

Χριστόφορος Ἀλεξανδρείας.—Ἀσηκηρῆτις.

Χρονικὸν Πασχάλιον.

Χρυσόστομος Ἰωάννης.

Χωνιάτης Νικήτας.

Ψ

Ψελλὸς Μιχαήλ.

Ω

Ὁριγένης δ' Ἀδακάντιος.

Ὁσέ, δ' προφήτης.

Β. ΠΙΝΑΞ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ

Οι ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ δηλοῦσι τὰς σελίδας, τὰ δὲ γράμματα α, καὶ β τὰς στήλας. (α).

Α

Α καὶ Ω πῶς ἐρμηνεύεται. 1, α'.

Ἄαρών, προφήτης Μωϋσέως. 1, α'. — **Ἡμαρτε** μετὰ τοῦ λαοῦ εἰς τὸν Θεόν. αὐτόθ. — **Διὰ** τῆς λούσεως καὶ τοῦ χρίσματος ἀρχιερεὺς ἐγένετο. αὐτόθ. — **Ἄγιωτατος** ἱερέων. 1, β'. — **Δεύτερος** τὴν ἀγίωσίνην μετὰ τὸν Μωϋσέα. αὐτόθ. — **Πῶς** ἐρμηνεύεται. αὐτόθ. — **Ἰερουσὴν** αὐτοῦ κατωτέρα τῆς τοῦ Μελχισεδέκ. αὐτ. καὶ 8, α'. — **Ῥάβδος** Ἀαράν ἢ βλαστήσασα τί δηλοῖ. αὐτόθ.

Ἄβαι, πόλις. — τὸ ἐν αὐτῇ ἱερόν. 2, α'.

Ἄβαρις, Σκύθης, μάγος· σκευὴ αὐτοῦ. 2, α'.

Ἄβαροι, ἔθνος ἀμαζόβδιον. αὐτόθ.

Ἄβασοί, ἐνοῦχοι. 2, β'.

Ἄββακοῦμ, κανονικὸν τὸ βιβλίον τῆς προφητείας αὐτοῦ. αὐτ. — ἕτερον, ἀποκόψας ἐθιμον αἰσχροῦν. αὐτόθ. — **Ἐπιστολὴ** αὐτοῦ πρὸς Χριστόν. αὐτόθ. (καὶ 360, β').

Ἄβδηρα, Ἀβδηρικὸν πάθος· Ἀβδηρολόγος. αὐτ.

Ἄβδιού, ὁ προφήτης. αὐτόθ.

Ἄβελ, πῶς ἐρμηνεύεται. 3, α'. 55, β'. — **Ἄβελ** θάνατος. 3, β'. Ἄβελ εὐσείβεια. 80, β'.

Ἄβέλ, πόλις, ἢ Ἄβελξ. αὐτόθ. 3, β'.

Ἄβεννήρ. αὐτόθ.

Ἄβεσσαλώμ, τί σημαίνει ἢ κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπανάστασις. αὐτόθ.

Ἄβιάβαρ, Ἀχμύλεχ καὶ Σαδώκ. αὐτόθ.

Ἄβιασάρ, πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτόθ.

Ἄβιδά, πῶς ἐρμην. αὐτόθ.

Ἄβίλιος, ἐπίσκοπος. αὐτόθ.

Ἄβιμέλεχ, βασιλεὺς Σικιμιτιῶν, πῶς ἐφρονεῖτο. αὐτόθ.

αὐτόθ. — ἕτερος βασιλεὺς Γεράφων. αὐτ. καὶ 378, α'. — ὅτι ὄνομα κοινὸν τοῖς βασιλεῦσι Γετθαίων. 3, β'.

Ἄβιττα, ἡ δόσις. 4, α'.

Ἀβοδάσσαρος, ὁ Ναβουχοδονόσορ. αὐτόθ.

Ἀβουνδάδιος, ἐπίσκοπος. αὐτόθ.

Ἀβούργιος, Κασαρεύς. αὐτόθ.

Ἀβουτήριος. 4, β'.

Ἄβραάμ. 3, α'. πατὴρ πάντων τῶν ἐθνῶν. 4, β'.

— **Ἄβραμ** καὶ **Ἄβραῆμ** ὀνόματα πῶς ἐρμηνεύονται; αὐτ. — **Περάτης** καλεῖται. 6, β'.

Τοῦς Αἰγυπτίους ἀριθμητικὴν καὶ ἀστρολογίαν ἐδίδαξεν. αὐτ. — πότε ἤμασεν. 5, β'.

Ἄβραῆμ φιλοζενία. 6, α'. — κόλπος Ἀβραάμ. αὐτόθ. — σύγχρονος ἦν Νίνου καὶ Σεμράμιδος. 7, α'. 349, β'.

— πότε ἐλήθη τὴν περιτομήν. 7, α'. — κατώτερος τοῦ Μελχισεδέκ. 8, α'. — ἀρεταὶ Ἀβραάμ. αὐτόθ. — γονεῖς Ἀβραάμ. αὐτόθ.

— παῖδες Ἀβραάμ. 7, α'-β'.

Ἀβραμαιοὶ. 7, α'.

Ἀβρασαῖ. 8, β'.

Ἄβδος, πόλις. — Ἄβδος, παροϊματικῶς. αὐτόθ.

Ἄγαθος, ἀπόστολος ἐκ τῶν Ο'. καὶ προφήτης. 9, α'.

Ἀγαθάμωρ, ἐπίσκοπος. 15, α'.

Ἀγαθαρχίδης, ἱστορικός. αὐτόθ.

Ἀγαθίας, ἱστορικός. αὐτόθ.

Ἀγαθοδαίμων, ἐπίσκοπος. αὐτόθ.

Ἀγαθόνικος, ἄγιος. αὐτόθ.

Ἀγαθός, ἐπίσκοπος. αὐτόθ.

Ἀγαλλιάρδος, Ἀλέξιος. αὐτόθ.

Ἀγαλλιανός, Θεόδωρος. αὐτόθ.

Ἀγαμέμνων, ἐτυμολογία κατὰ Πλάτωνος. 15, β'. 16, α'.

Ἀγαπητός, διάκονος. 27, α'. δύο ἄλλοι. αὐτ.

(α) Εἰς τινὰ ὀνόματα πολλὴ συνεχῶς ἀκανθῶντα περιωρίσθημεν εἰς τὰς κυριώτερας ἑννοίας, ὡς εἰς τὰ, Ἐβραῖοι, Μωϋσῆς, Παλαεστίνη, Ἐκκλησία κλπ. τινὰ δὲ, ἐπουσιώδη, καὶ παρελείψαμεν.

- Ἰαγαπητός καὶ Θεοδοσίος, ἐπίσκοποι. αὐτ.
 Ἰγάπιος, ἐπίσκοπος. 27, α'.—Ἰγάπ. αἰρετικὸς αὐτ.—Ἰγάπ. δ φιλόσοφος καὶ Χριστῶ-
 δωρος δ ποιητής. 27, β'.
 Ἰαγρ. ἄγγελος καλήσας τῆ Ἰαγρ. 27, β'.
 —Ἰαγρνοί. αὐτόθ.
 Ἰαγαί, πόλις. αὐτόθ.
 Ἰαγαίος, δ προφήτης. αὐτόθ.
 Ἰαγγελίη, τόπος, ὅθεν οἱ αἰρετικοὶ Ἰαγγελί-
 κοὶ 28, α'.
 Ἰαγγελίωρ. αὐτόθ.
 Ἰαγγελοὶ, μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἐνέργειαι αὐ-
 τῶν. 28, α'-β'.—φύλακες ἀνθρώπων. 29,
 α'-β'. 30, α'-β'. 31, α'. 32, β'. 34, α'. 36,
 α'-β'. 37, α'-β'.—Ἰάγμακτα αὐτῶν. 28, β'.
 32, α'. 34, α'.—ὀνόμακτα τῶν ταγματῶν.
 35, α'-β'.—Ἐπιστάται Ἐκκλησιῶν καὶ ἐθνῶν.
 28, β'. 30, β'. 33, α'. 34, α'. 35, α'-β'.
 36, α'-β'. 37, β'.—ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ ἔ-
 θνη. 30, α'. κατὰ ἀριθμὸν τῆς ἀνθρωπότη-
 τος. 32, α'. ἄπειρος. 34, α'.—ἔργον αὐτῶν.
 31, β'. 32, β'. 35, α'.—ὄρος οὐσίας ἀγ-
 γέλων. 31, β'.—πότε καὶ πόθεν καὶ πῶς
 γέγοναν; αὐτόθ.—ὅτι οὐ κατ' οὐσίαν
 φαίνονται τοῖς ἀνθρώποις. 32, β'. 30, β'.
 —ὅτι ἀκατανόητος ἡ οὐσία αὐτῶν. 36, β'.
 —κτιστοὶ εἰσιν. 32, α'. 35, α'. 36, α'.—
 οὐδεμίαν μεταβολὴν δέχονται. 32, β'. εἰ
 καὶ τρεπτοὶ εἰσιν. 35, β'. 33, β'.—πάντες
 τῆς αὐτῆς εἰσι φύσεως. 33, α'. 34, α'.
 Ἐν τόπῳ εἰσὶ καὶ χώρῳ περιγράφονται.
 33, β'. 37, β'.—Τῆ βοήθειά τοῦ ἁγίου Πνεύ-
 ματος ἐνεργοῦσιν. 33, β'. 32, β'. 34, β'.—
 λεπτὰ καὶ φωτεινὰ περιβέβληνται σώμακτα.
 34, α'-β'.—Ἄγνοοσι τὰ μέλλοντα. 35, β'.
 33, β'. 36, α'.—Λειτουργικὰ πνεύματὰ εἰσι
 30, β'. 35, β'. 36, α'.—Ἄγγελοι ὀλοθρευταί.
 37, α'. 45, α'.—Ἄγγελος Σατᾶν παρὰ τῷ
 Παύλῳ. 36, β'.
 Ἰαθαμία, πόλις. 38, α'.
 Ἰαθήωρ, 39, α'.—ἔτερος. αὐτόθ.
 Ἰαγιοὶ. Οἱ ἅγιοι εἰ καὶ ἐν διαφόροις γεγόναισι
 χρόνοις, εἰς ταῦτὸν ἀλλήλοις ὁρμῶσιν. 3, α'.
 —μόνοι φίλοι θεοῦ καὶ ἀλλήλοις οἱ ἅγιοι.
 19, β'.—κόρον οὐκ ἔχει ἡ πρὸς τὸν Θεὸν
 ἀγάπη τῶν ἁγίων. 23, α'.—ἁγίων εὐχὰς
 ἐκπληροῦ δ Θεός. 39, α'.—αἱ ἐν τοῖς και-
 τῶν ἁγίων ὀπτασίαι πῶς γίνονται. 39, β'.

- ἁγίων πρεσβεῖται. 41, α'. 42, α'.—ἁγίους
 τιμᾶν προσήκει. 41, β'.—ἄγιος πῶς δύνα-
 ται τις γενέσθαι; 40, β'.—προτροπὴ πρὸς
 σωφροσύνην δ βίος τοῦ Ἰωσήφ, καὶ πρὸς
 ἀνδρείαν παράκλησις τὰ Σαμψὼν διαγῆ-
 ματα. 41, α'.—τὰ τῆς φύσεως ἰσχ καὶ
 κοινὰ ἡμῖν τε καὶ τοῖς ἁγίοις, ἀλλὰ πολλῇ
 τῆς γνώμης ἡ διαφορὰ. 43, α'.—ἁγίων δόξα
 ἢ μία πάντων. 41, β'.—οἱ μὲν οὕτως, οἱ
 δὲ οὕτως. 44, α'.—ἁγίων ἔθος. 43, α'.—
 τῶν ἁγίων αἱ ἑορταὶ τῆ γνώμῃ τῶν ἐπιτε-
 λούντων κρίνονται. 43, β'.
 Ἰαγια τίνα λέγονται; 40, α'. 45, β'.
 Ἰαγια Ἰαγίων. 45, α'. 46, α'.—πότε εἰσῆτι
 ὁ Ἄρχιερεὺς εἰς τὰ Ἰαγια τῶν Ἰαγίων; 46, β'.
 ὁ Ἄκρὸν πότε; 46, α'.
 Ἰακυρα, πόλις. σύνοδος ἐν αὐτῇ. 47, α'.
 Ἰακυρωτῆς, Ἐπιφανίου. 47, α'.
 Ἰαλαορῶν, ζωγράφος. αὐτόθ.
 Ἰαλοῖται, αἰρετικοί. 49, α'. καὶ 121, β'.
 Ἰαλώμων Βάσσιος. 51, α'.
 Ἰαλώσφ Θεῶ. αὐτόθ. 86, β'. 92, β'.
 Ἰαουκλιταί, αἰρετικοὶ. αὐτόθ. καὶ 121, β'.
 Ἰαορανόμοι. 51, β'.
 Ἰαρίππας Κάστωρ. 52, α'. τέσσαρες ἄλλοι. αὐτ.
 Ἰαριππίος, ἐπίσκοπος. 52, β'.
 Ἰαροῦρος, πηρὰ Φοινίξ. 52, β'.
 Ἰαρχέμαχος, ἱστορικός. 53, β'.
 Ἰαχίθυροι αἰρετικοί. 53, β'.
 Ἰαχούς. 3, β'.
 Ἰαχῶ, ἡ Πτολεμαίς. 54, α'.
 Ἰαωράλια, ἑορτὴ. 54, β'.
 Ἰαθαῖος, Ἰαλεκτρῶν. 153, α'.
 Ἰαδάμ. 3, α'-β'.—ὄτι γήινον δηλοῖ. 5, β'. 57, β'.
 60, α'. 62, α'. 64, α'.—εἰ εἶχε πρόγνωσιν
 55, β'.—εἰ νήπιος τῆν γνώσιν, πῶς. 56, α'.
 —θνητὸς ἢ ἀθάνατος ἐπλάσθη; αὐτόθ.—
 τέλειος ἢ ἀτελής ἐπλάσθη; 57, α'-β'.—
 Ἰαδάμ ὀνόμακτος ἐτυμολογία. 57, β'. 56, β'.
 58, α'. 62, α'. 63, α'. 64, α'.—Ἰαδάμ τάφος.
 58, β'.—Ἰαδάμ κατὰ ττασις. 58, β'. 59, α'-β'.
 —Ἰαδάμ τύπος τῆς ἁγίας Τριάδος, πῶς; 61,
 α'-β'. 62, α'.—ὁποῖος ἦν πρὸ τῆς πτώσεως.
 62, α'.—Ἰαδάμ καὶ Εὐξ 197, β'.—Ἰαπνος τοῦ
 Ἰαδάμ καὶ ἐκστασις τί ἦν; 62, β'. 63, α'.
 —Ἰαδάμ καὶ Εὐξ ἐυλογία. 63, β'.—Ἰαδάμ
 πατὴρ τοῦ παρόντος αἰῶνος. 130, β'.
 Ἰαδαμα, πόλις. 64, α'.

Ἄδαμάντιος, ἐπίσκοπος. 64, β'. — ἕτερος. αὐτόθ.
Ἄδαμιοι, αἰρετικοί. 64, β'.
Ἄδανα, πόλις. αὐτ.
Ἄδατος, Ἀδήμκντος καὶ Ἄδας, αἰρετικοί·
 συνένταξεν τὸ κατὰ Θωμᾶν Εὐαγγέλιον. αὐτ.
Ἄδδῶ, βιβλίον ἀπὸ κρυφον τῆς Π. Δ. 65, α'.
Ἄδερ, ὁ Ἰδουμαῖος. 66, β'.
Ἄδης· ὅτι τὰ περὶ ἄδου οὐ κόμποι καὶ φρόνη-
 τρά ἐστι. 67, α'. — Ἄδης καὶ ἀπώλεια φα-
 νερά παρὰ Κυρίῳ. 68, β'. — Ἄδης ἐπλάτυνε
 τὸ στόμα αὐτοῦ. προσωποποιία. 69, α'. —
 ποῦ κεῖται ὁ Ἄδης. 69, α'. — τί λέγεται
 Ἄδης. 69, β'. — Ἄδου κυνέα. αὐτ.
Ἄδμητος. 75, β'.
Ἄδωναιοι. αὐτ.
Ἄδολια ὄσια. 76, α'. — ἐτέρη, παρθένος. αὐτ.
Ἄδύλαστος, αἰρετικοί. 76, α'.
Ἄδραμύτειον, πόλις. Ὑποπλάκιοι Ἰθῆξι. αὐτ.
Ἄδράστεια, ἡ Πρόνοια. 76, β'. — πόλις. αὐτ.
Ἄδρατος, Ἄδράστου ἱσποί. αὐτ.
Ἄδριακοί, πόλις. αὐτ.
Ἄδριανὸς μοναχός. — Ἀδριανὸς Ἀγλιος. αὐτ. —
 Ἀλία ἡ Ἰερουσαλήμ. αὐτ. καὶ 105, α'.
Ἄδωδος, παρὰ Φοινίξι, 78, α'.
Ἄδωναί· οὐδὲν διαφέρει τοῦ Κύριος. αὐτ.
Ἄδωναιός, ὁ Ἰουλιανός. αὐτ.
Ἄδωνις. Ἀδώνιδος κῆποι. παροιμία. αὐτ.
Ἄεθλιος ἱστορικός. 78, β'.
Ἄέριος, καὶ Ἀεριοκοί αἰρετικοί. αὐτ.
Ἄέροπος. 79, α'.
Ἄέτιος, ἀρχηγὸς τῆς αἰρέσεως τῶν Πνευμα-
 τομάχων. αὐτ. — Ἀέτιου καὶ Εὐνομίου βί-
 πτισμα. 405, α'. — δύο ἄλλοι. 79, α'. —
 Ἀετινοὶ αἰρετικοί. αὐτ.
Ἄζαριὰς. 80, α'.
Ἄζουρά, ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀδάμ. 80, β'.
Ἄζῶτιοι. 82, α'.
Ἄηδών, θυγάτηρ Πανδάρου. 82, β'.
Ἄθανάσιος ὁ μέγας, συγγράμματκα αὐτοῦ. 84, β'.
 — Ἀμφιβαλλόμενα. — Ὑποβολιμαίκα. 86, α'.
 — Γρηγορίου, Βασιλείου, Ἐπιφανίου, Σω-
 κράτους καὶ Σωζόμενου μαρτυρία περὶ αὐ-
 τοῦ. 87-88.
Ἄθανάσιος Ἀγκύρας. — Ἄθων. πατὴρ αὐτοῦ
 88, α'. — Ἄθων. μονοφυσίτης; 88, β'. — Ἄθων.
 Μεθώνης. αὐτ. — Ἄθων. Κορίνθου. αὐτ. —
 Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως πέντε. αὐτ.
Ἄθηνα. 15, β'. — Ἀθηναί πέντε. 90, α'. — Ἀ-

θνηξ ἐπίθετα. 90, α'-β'. — Ἀθηναί Ἀτρυ-
 τώνη 359, α'. — Βούδεια 455, α'. — Ἀλλη-
 γορία αὐτῆς. 90, β'.
Ἀθηναγόρας, φιλόσοφος. αὐτ.
Ἀθηῆναι, δύο, ὅθεν Ἀθηναῖοι καὶ Ἀθηνηῆται. αὐτ.
 — Ἀθηναί ἐν Λαζίκῃ. 91, α'. — πόλις φιλο-
 λόγος καὶ πολυλόγος. αὐτ. — ἔδαφος τῶν
 λόγων. αὐτ. — Ἀθηνηῶν ἐμβάδες. αὐτ. — Ἀ-
 θηναί ἐπὶ Συνεσίου. 91, α'-β'. — Ἀθηναί
 καὶ Βηρυτός, πόλις νομικαί. 91, β'. 235,
 α'. 431, α'. — Φαρμακοί ἐν Ἀθήναις. αὐτ.
 — τὰ ἐν Ἀθήναις φρονικὰ δικαστήρια. 92,
 α'. — Ἀθηνηῶν περιπέτεια. αὐτ. — ὅτι πο-
 λὺς ἐν Ἀθήναις φύεται βολβός. 453, β'.
Ἀθηναῖοι, δεισιδαιμονέστεροι τῶν ἄλλων Ἑλ-
 λήνων 92, α'-β'. — Ἀθηναίων φιλόκαινον. 92,
 β'. ψελλισμοί. 93, α'. — φρόνημα εὐλευθερίας.
 αὐτ. — Ἀθηναίων εὐχὴ πρὸς τοὺς γνησίους
 τῶν φίλων σπουδαρχοῦντας. αὐτ. — Ἀθη-
 ναίων ἱεροφάντης. αὐτ. — Ἀθηναίων νόμος.
 αὐτ. — δῆμος καὶ τάξεις. αὐτ. — Ἀθηναίων
 κρύφια μυστήρια 427, α'. — ὅτι Ἀθηναῖοι
 περὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν ἡσχόληνται.
 453, β'.
Ἀθῆναιον, 93, β'.
Ἀθηναῖς. 94, α'.
Ἀθηνογένης, ὕμνος αὐτοῦ. αὐτ.
Ἀθηνόθαρος, ἐπικουρέιος. 94, α'. — ἕτερος, ἐπί-
 σκοπος. αὐτ.
Ἀθίγγανοι, αἰρετικοί. ἐτυμολογία. αὐτ.
Ἀθλάς. αὐτ.
Ἀθύραι, Βυζαντίων ἐπίσειον. 95, β'. — πόλις ἐν
 Θράκη. αὐτ.
Ἄθως, ὄρος. παροιμία 96, α'. — μακρόβιοι οἱ
 ἐνοικοῦντες. αὐτ.
Ἀθωρίτης Πέτρος. αὐτ.
Ἄτῆ, Ὁ ΩΝ, τὸ τοῦ Θεοῦ ὄνομα. αὐτ. 97, α'. —
 δι' ὧν στοιχείων γράφεται 96, β'. — ἐκόσμη
 τὸ τοῦ ἀρχιερέως μέτωπον. 97, α'.
Ἄτα, πηγὴ. — Ἄτα, πόλις. 97, α'.
Ἄτακός. — Ἄτακίδα. αὐτ.
Ἄτας, ὁ Τελαμώνιος, ὅτι ἄτρωτος ἐνομήθη. αὐτ.
Ἄτας καὶ Ζήνων. αὐτ.
Ἄιγαί π. — Ἄιγαί νῆσος. — ἐτέρη πόλις. αὐτ.
Ἄιγαῖον πέλαγος. ἐτυμολογία. αὐτ.
Ἄιγαλον, ὁ Ἐκατόγχειρ. αὐτ.
Ἄιγινα, νῆσος. παροιμία ἐξ αὐτῆς. 97, β'.
Ἄιγύπτιοι, ὅτι φιλοπόται. 98 α'. — παροιμία.

- αὐτ.—Ακκεδαμινίου μόνους Ἑλλήνων ἐ-
 τίμων. αὐτ.—ἐφευρέσεις αὐτῶν. αὐτ.—ὅτι
 τὰ ἱερὰ διὰ συμβόλων παρίσταν. αὐτ.—
 Αἰγυπτίων ἄδουτ. 98, α'.—πρῶτοι ἀθανα-
 σίην ψυχῆς καὶ μετεναματώσαν ἐδόξασαν.
 98, β'.—Αἰγυπτίων ἱερουσὴν οὐκ ἐπιτρέπε-
 ται σιταῖσθαι σάρκα καὶ ἰχθυῶς. αὐτ.—δει-
 σιδαιμονέστατον ἔθνος, καὶ πρῶτοι εἰδωλο-
 λάτραι.—Ακτρεῖται κατὰ πόλεις διάφοροι.
 99, α'.—Αἰγυπτίων θεοί. 99, β'.—μυστή-
 ρικα. αὐτ.—Αἰγύπτιοι εὐρεταὶ φαρμακείας
 καὶ μαγείας. αὐτ.—Αἰγύπτιοι ἱατροί. 100, α'.
 —Αἰγυπτίων βασιλέων σισρά. αὐτ.—Αἰγύ-
 πτιοι ἐγκρατέστατοι τῶν πατρικῶν παρ-
 δόσεων. 100, β'.—ἔθνος Αἰγυπτίων αὐτ.—
 Αἰγύπτιοι, καθ' Ἡσαίην, μῦθαι. 101, β'.—
 ὅτι λαὸς θερμώτατος εἰς εὐσέβειαν. αὐτ.—
 Αἰγύπτιοι ἐπίσκοποι. 102, β'.
- Αἰγυπτος*. 6, α'-β'.—ὅτι ἀπὸ τοῦ βασιλέως Σέ-
 θως ἐκλήθη. 100, α'.—Αἴγυπτος ἀρσενικῶς,
 ὁ Νεῖλος. 100, β'.—Αἴγυπτος ἐκκλησιαστι-
 κῶς. 101, β'.—ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ ἀμπελος
 εὐρέθη. 98, α'.
- Αἰδοῦς* καὶ *Ἀφελίας* ναὸς ἐν Ἀθήναις. 103, β'.
Ἀϊζανᾶς, τύραννος Αἰζούμωος. 104, α'.
- Αἰήτοι*, βασιλεῖα. αὐτ.
- Αἰθαλίς*, πρεσβύτερος. αὐτ.
- Αἰθάμ* καὶ *Αἰμάρ*, ψαλλημοδοί. αὐτ.
- Αἰθιοπία*. Αἰθιοπία δύο. αὐτ.
- Αἰθίοπες*, ἀπόγονοι τοῦ Χούμ. 104, β'.—ὅτι
 τὰς κόγχας τῶν γονάτων περιηροῦντο. αὐτ.
 ἐκτομίει. αὐτ.
- Αἰθιοψ*, ὁ εὐνοῦχος. αὐτ.—παροιμία εἰς μα-
 ταιοπονοῦντα. αὐτ.
- Αἰλᾶν*, *Αἰλῶν* καὶ *Αἰλῶθ*, πόλις. 105, α'.
- Αἰλιανός*, ἱστορικὸς. 105, α'.—δύο ἄλλοι. αὐτ.
- Αἰλιος* Πούπλιος, Ἰούλιος. αὐτ.
- Αἰλουρίων*, ἐπίσκοπος. 105, β'.
- Αἰλωός*, εἰς τῶν α'. ἀγγέλιον. αὐτ.
- Αἰμιλιανός*, 107, α'.—αὐτοκράτωρ. αὐτ.
- Αἰμιλίον* Φροντίονος. αὐτ.
- Αἰμύμοντον*. αὐτ.
- Αἰμος*, ἕρος. 107, β'.
- Αἰνᾶν*, εὐρέτης Ἰαμίν. αὐτ. βλέπε λ. *Ἰαμίν*.
- Αἰνείας*. 107, β'.
- Αἰνεῖας* Γαζαῖος, 108, α'.—Αἰνεῖας ὁ Ἀρχι-
 σου, οικιστὴς Αἴνου. 109, α'.—Αἰνεῖου βα-
 σιλεῖα. 108, α'.
- Αἰρεσιόλημος*, πυρρῶνιστής. 108, β'.
- Αἰρέσιος*, ἀββαξ. αὐτ.
- Αἰρία*, πόλις, ὅθεν οἱ Αἰνᾶνες. αὐτ.
- Αἶνος*, Αἶναι καὶ Αἶνοι, πόλι. 109, α'-β'.
- Αἰνῶν*, πέραν τοῦ Ἰορδάνου πῶς ἐρμηνεύεται.
 109, β'.
- Αἰζῶν*, ἐξ οὗ Αἰζωνεῖς, δῆμος τῆς Ἀττικῆς.
 110, α'.
- Αἰολοι*, ὅτι τρεῖς ἱστοροῦνται Αἰολοί. αὐτ.
- Αἰρεσιάρχει*. 110, β'.—ἐμέρισαν τὴν ἑνωσιν
 τῆς Ἐκκλησίας φορμαῖος λόγος κατὰ τοῦ
 Θεοῦ καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. αὐτ.—
 Αἰρεσιάρχων κιβδηλία. 120, α'.
- Αἰρετικοί*. 111, α'.—ἐπὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐπ-
 νερχόμενοι. αὐτ.—τρεῖς τάξεις ἐπανερχομέ-
 νων, 120, α'.—παραδόξολογία αἰρετικῶν.
 111, α'.—παραχθίνουσι τὸν ἐκκλησιαστι-
 κὸν κανόνα. 111, β'.—δοξόσοφοι καὶ φιλό-
 νεικοι. 112 α'.—παρεξηγοῦσι καὶ φθείρουσι
 τὰς θείας Γραφάς. αὐτ. 114, α'. 115, α'.—
 οἰηματοί. 113 α'.—διαφωνοῦσι πρὸς ἀλ-
 λήλους. 113, β'.—καπταλέοντες τὸν λόγον
 τῆς ἀληθείας. 114, β'.—ὀπακρίνοντα τοὺς
 βῆμακιν. αὐτ.—αἰρετικοὺ καὶ χριστιανοῦ
 ὀρισμός. αὐτ.—τί λέγεται αἰρέσις. 115, α'.
 —οἱ Πατέρες τίνες ὠνόμασαν αἰρετικούς,
 αὐτ.—αἰρετικοὶ Ἀποστολικοί. 117, α'.—
 Αἰρέσεις πόθεν ἐπήγαγον. 119, α'.—αἰρέ-
 σεις παρ' Ἑβραίους. 111, β'. 118, α'.—παρὰ
 τοῖς Ἑλλήσι. 111, β'. 119 α'-β'.—πρω-
 τότυποι τέσσαρες, ἐξ ὧν πᾶσαι ἀνεφύησαν.
 121, β'.—Κανόνες, νόμοι καὶ συγγράμματα
 κατὰ αἰρετικῶν. 122-123, α'.—αἰρέσεις
 πᾶσαι ἐπ' ὀνόματι ἀνθρώπου καλοῦνται, ἡ δὲ
 καθολικὴ Ἐκκλησία ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐστηρίχται. 121, α'-β'.
 114, β'.
- Αἰσχίνης*, ὁ βῆτωρ. 125, α'.—ὁ Μιλήσιος. αὐτ.
- Αἰσχύλος*, ὁ ποιητής. αὐτ.
- Αἰσωπος*, ὁ λογοποιός. παροιμία. 127, β'.
- Αἰτην*, ἕρος. 129, α'.
- Αἰτωλός*, κύριον, ἐξ οὗ Αἰτωλική. Αἰτωλός ὅτι
 τὸν ἐπαίτην αἰνίττεται. 129, α'.—παροιμία.
 αὐτ.—ιστοροῦνται ἄριστοι σφενδονῆται. αὐτ.
- Ἀκαδημία*. 91, β'.—τόπος νοσώδης, καὶ γυ-
 μνάσιον ἐν Ἀθήναις. 131, α'.—Ἀκαδημῆαι
 πέντε καὶ οἱ ἰδρυταὶ αὐτῶν. αὐτ.—ὅτι γε-
 λῶν ἐν αὐτῇ οὐκ ἐξῆν. αὐτ.

- 'Ακάθιστος ὕμνος. 131, 6'.
 'Ακάκιος, ἐπίσκοπος, ἐγέρης Ἰθνασίου. —κα-
 θαρθεύς. 132, 6'. — τρεῖς ἄλλοι πρεσβύτεροι.
 αὐτ. — Ἀκάκιος Ἀμιδῆς. 133, α'. — Ἀκάκιος,
 κόμης. αὐτ. — δύο ἄλλοι, ἐπίσκοποι. αὐτ.
 'Ακαργάνες, 133, 6'.
 'Ακαργαρία, παρέχει μαργαρίτας. αὐτ.
 'Ακίραδοι, αἰρετικοί. 135, 6'.
 'Ακίκαρος, βαβυλώνιος. στήλη αὐτοῦ. αὐτ.
 136, 6'.
 'Ακίνδυνος Γρηγόριος. 136, 6'. — Ἀκινδυ-
 σταί. αὐτ.
 'Ακκαίρι, θεὸς ἀλλοφύλων. αὐτ.
 'Ακλήμων καὶ Πίσσακλος, Κέρκερες. αὐτ.
 "Ακμων, 136, 6'. — Ἀκμων ὁ ὕκενός. αὐτ.
 — Ἀκμονος παῖς ὁ Οὐρανός. — Ἀκμονίδαι,
 οἱ Οὐρανίδαι. αὐτ. — Ἀκμων φιλόσοφος.
 137, α'.
 'Ακομινάτος Μιχαήλ. 139, 6'.
 'Ακούς, ἱστορικός, αὐτ.
 'Ακουανίται, Μανιχαῖοι. 141, α'.
 'Ακουίλαος, ἱστορικός. αὐτ.
 'Αμάγιας, ἄρος καὶ πόλις. — Ἀκράγαντες πέντε.
 142, 6'.
 'Ακράκαρος, ποταμός. αὐτ.
 'Ακρίαιος, ἱστορικός. 144, 6'. — ἕτερος, βσι-
 λεύς Ἀργούς. αὐτ.
 'Ακράβαθος. 96, α'. — Ἀκράθων. αὐτ.
 'Ακροπολίτης Κωνσταντίνος. 147, α'.
 'Ακρότατος, κατὰρξες βλακείας. 147, α'.
 'Ακταίη, Νηρέης. 148, α'.
 'Ακταίος, ἄρ' οὐ Ἀκταίη ἢ Ἀττική. αὐτ.
 "Ακτιον, πόλις. 148, 6'.
 'Ακτίς, κύριον. 148, 6'.
 'Ακτορίτες, μῦθος Πλάτωνος. αὐτ. — 452, 6'.
 — Ἀκτωρ. 148, 6'.
 'Ακόλας, ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἐκδοῦς τὴν Γραφήν.
 149, α'. — ἕτερος, διώκτης τῶν Χριστιανῶν.
 'Αλαμανδοῦρος, Σαρκηνός. 150, 6'.
 'Αλαμανοί. αὐτ.
 'Αλαταῖοι, κρηωραγοῦντες ἄνευ ἄρτου. 151, α'.
 'Αλαροί, βάρβαροι. αὐτ. — Γοτθικὸν ἔθνος.
 388, 6'.
 'Αλάργος Γότθος. 151, α'. — Ἐν Ἀθήναις. 92,
 α'. — Ἐν Ῥώμῃ. 359, α'.
 'Αλάτωρ, κύριον. 152, α'.
 'Αλβαοί. αὐτόθ.
 'Αλβανός, μοναχός. αὐτ.
 'Αλβίνα ἢ δόξα. αὐτ.
 'Αλλείρος, Φήστου διάδοχος. αὐτ. — Αὐτοκρά-
 τωρ Ῥώμης. αὐτ.
 'Αλδήμιος, ὁ Ζεύς. 152, 6'.
 'Αλεκτρινῶν, Ἄρεως. 153, α'.
 'Αλέκτωρ. 153, α'. — ἕτερος. 153, 6'.
 'Αλεξαμενός. αὐτόθ.
 'Αλεξάνδρα, δότις. αὐτ.
 'Αλεξάνδρεια, Πάριδος. αὐτ. — ἢ τοῦ Μ. Ἀλε-
 ξάνδρου. αὐτ. — παντοίας παιδεύσεως ἐργα-
 στήριον. αὐτ. — ἐλέγετο κατ' ἐξοχὴν Πόλις,
 καὶ Πολίται ἐξ αὐτῆς. 154, 6'. — βασιλικὸν
 διάταγμα, μὴ πλέον τῶν εἰκοσιν ἡμερῶν
 παρεπιδημεῖν ἐν αὐτῇ. 155, α'. — μεγίστη
 μετὰ τὴν Ῥώμην. 155, α'. — οἰσιμὸς ἐν αὐτῇ.
 αὐτ. — Ἀλεξάνδρεια δώδεκα. αὐτ. — Ἀλε-
 ξανδρῆος δῆμος χαρακτηρ αὐτοῦ. 153, 6'.
 154, α'.
 'Αλεξάνδριος Πάρις, ὁ Πριάμου. αὐτ. — Κερύ-
 στιος σοριστής. 155, 6'. — ὁ Φιλίππου, ὁ
 μέγας. 96, α'. 155, 6'. — Δρακοντιάδης ἐκα-
 λεῖτο. αὐτ. — χαρακτηρ αὐτοῦ καὶ ἀρεταί.
 αὐτ. — Πόνιοι καὶ ἀγῶνες. αὐτ. — ἐν Ἱεροσο-
 λύμοις προσεκύνησε τὸν θῆτα Θεόν. αὐτ. —
 τρισκαίδέκατος θεὸς παρ' Ἀθηναίους καὶ
 Ῥωμαίους ἀνηγορεύθη. αὐτ. — δίχουον ποτή-
 ριον πῶν καὶ νοσήσας ἀπέθανεν. αὐτ. — ἐν
 τῇ τοῦ Δανιὴλ προφητεῖα διὰ τοῦ τράγου
 σημαίνεται. αὐτ.
 'Αλέξανδρος, ὁ τῆς Μακμαίης, αὐτοκρ. Ῥώμης.
 αὐτ. — Ἀλέξ. Α'. Πάπας Ῥώμης. αὐτ. —
 Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος. αὐτ. — Πατὴρ καὶ
 μάρτυς. αὐτ. — Πολυίστωρ. αὐτ. — Ἀφροδι-
 σιεύς. 157, α'. — ὁ Μοντανός. αὐτ. — Ἀλεξαν-
 δρεὶς ἐπίσκοπος, ἐξέβλε τῆς Ἐκκλησίας τὸν
 Ἄρειον. αὐτ. 312, 6'. — ὠλοδόμησε τὴν μεγά-
 λην Ἐκκλησίαν τὴν καλουμένην Θεοῦ. 157,
 α'. — ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως μὴ
 συχνοινάτης Ἄρειο. αὐτ. — Ἀλέξανδρος,
 ὁ ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον Α'. ἐπιστολῇ μνη-
 μονευόμενος. αὐτ. — Θεσσαλονίκης ἐπίσκο-
 πος, φίλος Ἀθανασίου. 157, 6'. — υἱὸς Ἡρώδου
 τοῦ μεγάλου. αὐτ. — Νικοπόλεως ἐπίσκοπος.
 αὐτ. — ὁ ἀπὸ μοναζόντων. αὐτ. — φιλόσοφος
 καὶ μάρτυς. αὐτ. — ἐπίσκοπος Κορίνθου. αὐτ.
 — μοναχός. αὐτ. — ὁ Δ', Πάπας Ῥώμης.
 αὐτ. — ὁ συγγραφεὺς τῆς Θεαμαζίων Συνα-
 γωγῆς. αὐτ.

- Ἀλέξανδρος, Γραμματικός. 157, β'.
 Ἀλέξιος, ἐπίσκοπος. 158, α'.—αὐτοκράτορες
 δύο, Κομνηνοί. αὐτ.—Ἀριστῆνος. αὐτ.
 Ἀλευδάι. αὐτ.
 Ἀθαία, γυνὴ Διονύσου. 164, β'.—καὶ εἶδος
 φυτοῦ. αὐτ.
 Ἀλλας, ποταμὸς μυθικός. 165, α'.
 Ἀλλῶνοι. 165, α'.
 Ἀλκαίος, ποιητής. 165, β'.
 Ἀλεσχίσις, γυνὴ Ἀδμήτου. αὐτ. 246, α'.
 Ἀλκιτιάδης. αὐτ.—ἕτερος, μάργυς. αὐτ.
 Ἀλεμιος, ὃν Πλάτων ἴστωρετ ἐκ νεκρῶν ἀνα-
 στάντα. αὐτ.
 Ἀλκίνοος. αὐτ.
 Ἀλμαίων ὁ Ἀμφικράτους. αὐτ.—ὁ Ἀθηναῖος.
 αὐτ.—ὁ Κροτωνιότης. αὐτ.
 Ἀλκμήνη. αὐτ.
 Ἀλλάτιος Λέων. αὐτ.
 Ἀλληγορηταί. αὐτ.
 Ἀλμίων. 169, α'.
 Ἀλογοί, αἰρετικοί. 169, β'.—τὰ συγγράμμα-
 τα Ἰω. τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Κηρίνου εἶναι
 ἔλεγον. αὐτ.
 Ἀλόπη, πόλις. 170, α'.
 Ἀλπει, αἱ Ἰουδαίαι καὶ αἱ Σούκιαι. αὐτ.
 Ἀλοπιανή, ἀδελφιδὴ Γρηγ. τοῦ Θεολόγου. αὐτ.
 Ἀλόπιος. αὐτ.
 Ἀλως, ποταμὸς. 170, β'.
 Ἀλυτάρης. αὐτ.
 Ἀλφειὸς ποταμὸς καὶ πηγὴ Ἀρέθουσα. αὐτ.
 Ἀλφιος. αὐτ.
 Ἀλφίτων Στοά, ἐν Ἀθήναις. 171, α'.
 Ἀλώα, ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις. 171, α'.
 Ἀμαζῶν. Ἀμαζόνες ἐπιφκνεῖς. αὐτ.
 Ἀμαθούσιος. 172, α'.
 Ἀμαλεὺς. αὐτ.
 Ἀμαλήκ, πρῶτος τὸν Ἰσραὴλ ἐπολέμηθεν.
 172, β'.
 Ἀμαλθείας κέρας. 109, β'.—σύμβολον πλοῦ-
 του. 172, α'.—ἡ γ'. θυγάτηρ τοῦ Ἰώβ. αὐτ.
 —πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.
 Ἀμά, κύριον. 172, β'.
 Ἀμαρὸν ὄρος. αὐτ.
 Ἀμάντιος καὶ Ἀμαρτος ἐπίσκοποι. αὐτ.
 Ἀμαξόβιοι, ἔθνος σκυθικόν. 173, α'.
 Ἀμασις. 192, α'.
 Ἀμβρόσιος, Ὀριγένους φίλος. αὐτ.—ἕτερος, ἐ-
 πίσκοπος Μεδιολάνων. αὐτ.
- Ἀμέλιος, πλατωνικός, τῆς Ἰωάννου θεολογίας
 τὸ προοίμιον ὑπεράγαται. 193, α'. 408, β'.
 Ἀμηρᾶς τῆς Κρήτης. 194, α'.
 Ἀμιανὸς φιλόσοφος. αὐτ.
 Ἀμυα, πόλις. αὐτ.
 Ἀμικλας, θεὸς Καρχηδονίων. αὐτ.
 Ἀμιλιανός, ἐπίσκοπος. αὐτ.
 Ἀμιροῦτζης Γεώργιος. αὐτ.
 Ἀμισός, πόλις, Πειραιεὺς μετονομασθεῖσα. αὐτ.
 Ἀμμά Ἰσαυρία. 171, β'.
 Ἀμμαρίται. 172, β'.
 Ἀμμια, ψευδοπροφήτης. 194, β'.
 Ἀμμουνίω ἀπόκριφα. αὐτ.
 Ἀμμων, ὁ κριοκέφαλος. αὐτ.
 Ἀμμών. πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.
 Ἀμμών, ἀρειανός. ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ἀλεξαν-
 δρεῖς ἐβληθεῖς τῆς Ἐκκλησίας. αὐτ.
 Ἀμμωνάριον, ὄνομα δύο περθένων. αὐτ.
 Ἀμμωνᾶς, Ἀββᾶς. αὐτ.—δύο ἄλλοι. αὐτ.
 Ἀμμώνιος ὁ Ἀλεξάνδρεὺς, τὸ διὰ τσσαύρων
 καταλέλοιπεν ἡμῖν Εὐαγγέλιον. αὐτ.—Θεο-
 δίδακτος ἐκκλητεο. 368, α'.—δύο ἄλλοι
 ἐπίσκοποι. 194, β'.—ἕτερος, διάκονος. αὐτ.—
 Ἰερεὺς πιθήκου. αὐτ.—Ἄμμ. Παρώτης. 195,
 α'.—ἕτερος, Ἀββᾶς.—ἄλλος, Ἀββᾶς.—Πρε-
 σβύτερος Ἀλεξάνδρεϊς. αὐτ.—Σακκᾶς φι-
 λόσοφος, φ καὶ Ὀριγένη καὶ Πλωτῖνον φοι-
 τῆσά φασιν. αὐτ.
 Ἀμμωνίται. 195, α'.
 Ἀμνών, ὁ νεώτατος υἱὸς Δαυὶδ. 195, β'.
 Ἀμορῖται. 196, α'.
 Ἀμούλιος. αὐτ.
 Ἀμοδν, Ἀββᾶς. αὐτ.
 Ἀμπλάς. 197, α'.
 Ἀμπρούκλη, διάκονος. αὐτ.
 Ἀμνυῶν. 197, β'.
 Ἀμντιανός, ῥήτωρ. 198, α'.
 Ἀμφιάρως. αὐτ.
 Ἀμφιετίδης. 198, β'.
 Ἀμφικτυόνη. αὐτ.
 Ἀμφιλόγιος, Κυζίκου. 198, β'. 199, α'.—Ἀμ-
 φιλόγιος Ἰκονίου. 198, β'.—Σίδης ἐπίσκο-
 πος. 199, α'.
 Ἀμφων, Ἀμφίονος λύρα. 199, β'. 327, α'.
 Ἀμών, βασιλεὺς Ἰούδα. 200, α'.—παράδει-
 γμα πρὸς τοὺς ἐκ καταφρονήτως ἀμαρτάν-
 οντας. 173, β'.
 Ἀμῶς ὁ προφήτης, αἰπλόου πατρ. αὐτ.—σκληρὸν

- δηλοι τὸ ὄνομα αὐτ.—ἕτερος δ τοῦ Ἡσαίου πατήρ. αὐτ.
- Ἰμωιοί, κατέλυσε τὸν τῆς ἀνθρωποθυίας νόμον αὐτ.—Ἀμώσιος Αἰγυπτίων βρασιλεύοντος οἱ Ἑβραῖοι ἐξήχθησαν τῆς Αἰγύπτου.
- Ἰαθαβατικόν, βιβλίον ἀπόκριφον. 200, β'.
- Ἰαθαβί, πόλις. 236, α'.
- Ἰαγαγώσπης Ἰωάννης. 231, β'.
- Ἰαζάρβος, ἡ Διοκασίαρεικ. 232, α'.
- Ἰαθαβώθ, πόλις. πῶς ἐρμηνεύεται. 233, β'.
- Ἰανάκεια, ἑορτή.—Ἰανακείον, τὸ ἱερὸν. 234, α'.
- Ἰακάκλητος, Πάπας. 234, β'.
- Ἰαχατορία, ἡ Μίλητος. αὐτ.
- Ἰαχατοτελέσται. αὐτ.
- Ἰαμαίς, κώμη. 235, β'.
- Ἰανίας καὶ Σάπφειρα. 236, α'.
- Ἰανός, Σαδδουκαῖος. 236, α'.
- Ἰαλαγαφράς, Κλαζομένιος. 236, β'.
- Ἰαλαγανδρίδης, κωμικός. αὐτ.
- Ἰαξάρχος. αὐτ.—Ἰαξάρμαρδος, πρῶτος γινώμονας κατεσκευάσεν. αὐτ.
- Ἰαξάμινης. 82, β'. 236, β'.
- Ἰάπλου, κόλπος. 237, α'.
- Ἰαπαδοῖται, καθ' αἰρετικούς. αὐτ.
- Ἰαργυροί. 237, β'.
- Ἰασασαία. 239, α'.—Ἰασασαίας νας. ἱστορικὴ περὶ αὐτοῦ παραδοσις. αὐτ.—Ἰαναστ. θυγάτηρ Οὐδέλντος. αὐτ.
- Ἰασάσιος, αἰρετικός. 239, β'.—Αὐτοκράτωρ, ὁ Δίκωρος, διὰ τί οὕτως ἐκαλεῖτο. αὐτ.—ἀνεύστειλε τὸ χρυσόργυρον.—ἠβουλήθη προσθεῖναι τῷ τριστάγιω ὕμνῳ τὸ, Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. αὐτ.—Ἰασασαίας Ρώμης. αὐτ.—Συναίτης. αὐτ.—Α', καὶ Δ', Ἰαντισαίας. αὐτ.—Ἀββᾶς. αὐτ.—Προσβύτερος. αὐτ.—Βιβλιοθηκῆσιος. αὐτ. 435, β'.—ἐπίσκοπος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης. 239, β'.—Πέροςης δαιομάρτυς. αὐτ.
- Ἰασασαίουπολις, τὸ Δοράς. 240, α'.—ἄλλαι πόλεις ὁμώνυμοι. αὐτ.
- Ἰατάλιος, λαοδικεῖας. 242, β'.—ἄλλοι πέντε. 243, α'.
- Ἰάση, νῆσος, ὑπὸ περδικῶν κινδυνεύουσα ἐρημωθῆναι. 243, β'.
- Ἰανάραρος, ὁ Σκύθης. αὐτ.
- Ἰανδαίδης, ὁ ῥήτωρ. 244, α'.
- Ἰανδρέας, ὁ πρωτόκλητος, ἐν Ἀχαΐᾳ τελειωθεὶς. 244, β'.—ἄλλοι ἐξ. αὐτ.
- Ἰανδρόγεως. 92, α'.-β'. 247, β'.
- Ἰανδρομάχη. αὐτ.
- Ἰανδρομέδα, ἀστερισμὸς αὐτῆς. αὐτ.
- Ἰανδρονικιανός. 248, α'.
- Ἰανδρόνικος. 248, α'.—ἄλλοι ἐπτά. αὐτ.
- Ἰανδρων, ἱστορικός. 247, α'.
- Ἰανέκλητος Πάπας, δεύτερος Ῥώμης ἐπίσκοπος. 248, α'.
- Ἰανεκτος, κύριον. αὐτ.
- Ἰανθεός. 251, α'.
- Ἰανθεια, πόλις.—ἄλλοι ὁμώνυμοι. αὐτ.
- Ἰανθίμιος, μιμητῆς Ἀρχιμήδους. αὐτ.—ἄλλοι δύο. αὐτ.
- Ἰανθεμόσσα, νῆσος. 251, β'.
- Ἰανθηδών, πόλις. 251, β'.
- Ἰανθρός, Πάπας. αὐτ.
- Ἰανθίμιος, Νικομηδείας. αὐτ.—Τυζών, ταρχῆς ἐπέπλησε τὴν Ἀρμενίαν. αὐτ.
- Ἰανθρωπομορφῆται, αἰρετικοί. 49, α'.
- Ἰανθούλα, πόλις. 272, β'.
- Ἰανίγρος, ποταμὸς, ὁ καὶ Μινείος. 272, β'.
- Ἰανίχτος, Πάπας. 273, α'.
- Ἰαννα, μήτηρ Σαμουήλ. 236, α'.—πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.—προσευχὴ αὐτῆς εἰσακουμένη. θ. α'.—Ἰαννα ἡ προφητις. 236, α'.—Ἰαννα ἡ Ἰωακείμ.—Ἰαννα ἡ Κομνηνή. αὐτ.
- Ἰαννιατός, πρῶτος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, μετὰ Μάρκον τὸν Ἀπόστολον. 273, α'.
- Ἰανρουβίω. αὐτ.
- Ἰανόμοιοι. 79, α'. αἰρετικοί, διότι τὸν Ἰῖδον ἀνόμιον τῷ Πατρὶ ἔλεγον. 273, β'.
- Ἰανούβ, Ἀββᾶς. 274, β'.
- Ἰανουβίς ὁ Ὀσίριδος, κυνὸς κεφαλὴν εἶχεν. αὐτ.
- Ἰανταί, ἔθνος Οὐγγρικόν. αὐτ.
- Ἰανταῖος, διὰ τί Γῆς υἱὸς εἶναι μυθεύεται. αὐτ.
- Ἰαντέρως, Πάπας. 275, α'.
- Ἰανήτωρ, ῥήτωρ. αὐτ.
- Ἰανιγενίδης. αὐτ.
- Ἰαντιδομαριανῆται, αἰρετικοί, οἱ καὶ Διμοιρίται, ἐχθροὶ τῆς Παρθένου Μαρίας. 275, β'.
- Ἰαντίλεια. 246, α'. 276, α'.
- Ἰαντικλειδης, ἱστορικός. 276, α'.
- Ἰαντικλος. αὐτ.
- Ἰαντίκρατος, ὄρος. αὐτ.
- Ἰαντιλόγιμα, βιβλία τῆς Π. Διαθήκης. αὐτ.
- Ἰαντίλογος, ἱστορικός. 276, β'.
- Ἰαντίλοχος. αὐτ.
- Ἰαντίνοος, ἀγὼν ἀντινόσιος. αὐτ.

- Ἄντιόπολις, ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ καὶ Ἄντινεία καὶ Ἄδριανούπολις. αὐτ. 271, α'.
- Ἄντιόπη. αὐτ.
- Ἄντιόχεια, πόλις δώδεκα, φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦτο. αὐτ.—Ἄντιόχεια ἢ Συρίας ἐπιφανέστατη. αὐτ.—ἐν αὐτῇ πρῶτον ἐχρημάτισαν οἱ μαθηταὶ χριστιανοί. αὐτ. Μητρόπολις τῆς οἰκουμένης. αὐτ.—εὐμερῆς αὐτῆς πρὸ τῆς καθαιρέσεως τῶν ἀνδριάντων Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. αὐτ.—διὰ τὴν κατέστρεψαν τοὺς ἀνδριάντας. 278, α'.—Θεοῦπολις προσηγορεύθη. 277, β'.—Ἄντιοχιεὶ φιλοθεάμονες. 278, α'.—οἱ περὶ τὴν πόλιν οἰκοῦντες τὴν συριακὴν ἐλάλου. 278, β'.—ἐπὶ Χρυσοστόμου πολλοὶ τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν ἦσαν ἰουδαῖοι. αὐτ.—ἐπὶ τῶν ἀποστόλων ἔπεμπον ἐλέη τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ ἁγίοις. αὐτ.
- Ἄντιοχος ὁ Ἐπιφανής. αὐτ.—ὄκτω ἄλλοι. αὐτ.
- Ἄντιπατρις, πόλις. 279, α'.
- Ἄντιπατρος ὁ Στωϊκός. αὐτ.—πέντε ἄλλοι.
- Ἄντισαρα, πόλις. 279, β'.
- Ἄντισθένης ὁ κυνικός. αὐτ.
- Ἄντισσα, πόλις. αὐτ.
- Ἄντιψῶν ὁ ρήτωρ. 280, α'.
- Ἄντιχριστός. 280, β'.—βδέλυγμα τῆς ἐρμώσεως. αὐτ.—ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Δάν. αὐτ.
- Ἄντων, πόλις. 280, β'.
- Ἄντωνίνα, γυνὴ Βελισαρίου. 281, α'.
- Ἄντωνίνος ὁ Εὐσεβής. αὐτ.—Καρακάλλας. αὐτ.—ἕτερος. αὐτ.
- Ἄντωνίος ὁ μέγας. αὐτ.—Ἄντων. ἢ Μέλισσα. αὐτ.—δύο ἄλλοι. αὐτ.
- Ἄνυλίνος. αὐτ.
- Ἄνυσίος, Θεσσαλονίκης. 281, β'.
- Ἄνωβρίτ, γυνὴ Κρόνου αὐτ.
- Ἄνωδύμων συγγράμματτα. 282, α'-β'.
- Ἄσιος, ποταμός. 283, α'.
- Ἄσσια. 283, β'.
- Ἄστρος, πόλις καὶ κώπος. αὐτ.
- Ἄστυριος Μάρκελλος. αὐτ.
- Ἄπαισός, πόλις καὶ ποταμός. 284, β'.
- Ἄπάμεια, πόλις διὰ τοῦ ὀνόματός τῆς Συρίας. 285, α'.
- Ἄπειρος, ἢ ἡ Πείρος. 287, α'.
- Ἄπελλάτος, μῆν. 287, β'.
- Ἄπελλῆς, ζωγράφος. αὐτ.—ἕτερος, αἰρετικός, ἐξ οὗ οἱ Ἀπελλῆταιοί. αὐτ.
- Ἀπέλλης, Ἄββαξ. αὐτ.
- Ἄπια, γῆ. 288, α'.
- Ἄπιας, τὴν ἱατρικὴν πρῶτος ἐφεύρε παρ' Αἰγυπτίοις. αὐτ.—Σάρρακις ἐκλήθη. αὐτ.
- Ἄπιων, γράψας κατὰ Ἰουδαίων.—Πλειστονίχης ἐπεκαλεῖτο. 289, α'.
- Ἄππιανός. 289, α'.
- Ἄπόκρυφα βιβλία. 292, α'.
- Ἄπολλιδάριος, πατὴρ καὶ υἱός. 292, β', 117, β'.
- Ἄπολλιδάρισταί. αἰρέσις αὐτῶν. 293, α'.
- Ἄπολλιδάριος Κιλύβιος. 293, β'.
- Ἄπολλιδάριος, ὁ Κομμάριος, 293, β'.—Γραμματικός. 294, α'.
- Ἄπολλιδόγανος. αὐτ.
- Ἄπολλιδός ὁ Διδός. αὐτ. 346, β'.—Ἀλεξίκακος. 157, β'.—ἀδελφός Ὀσίριδος 294, α'.—Ἀπόλλωνες ἀναριθμητοί. αὐτ.
- Ἄπολλωρία, παρθένος. 294, β'.
- Ἄπολλωρίδης, ἱστορικός. αὐτ.—αἰρετικός. αὐτ.
- Ἄπολλωνίον. αὐτ.
- Ἄπολλωνίος Ἐπίστος. αὐτ.—πέντε ἄλλοι. αὐτ. ὁ Ῥόδιος. 295, α'.—ὁ Τυανεύς, μάγος. αὐτ.
- Ἄπολλώδης, δυνατός ἐν ταῖς Γραραῖς. αὐτ.—ἕτερος, Ἄββαξ. αὐτ.
- Ἄπολογοί. 295, α'-β'. 296, α'.
- Ἄποστόλιον. 299, β'.
- Ἄποστολοι. αὐτ.—ἐξ Ἀβραάμ τὸ γένος ἐκλουσιν. 5, α'.—ὄτι δέκα καὶ δύο εἰς μαρτύριον τῶν ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. 300, α'.—ἰδιώται, ἄπειροι τῆς δικαιοσύνης τέχνης. αὐτ. 301, β'.—Ἀποστόλων τὰ ἀπομνημονεύματα Εὐαγγέλια καλεῖται. 300, α'.—Ἀποστόλων βιβλια. 300, β'.—Ὁ ἀπόστολος, πρὸς οὓς ἀποστέλλεται μόνους ἔστιν ἀπόστολος. αὐτ.—ὅτι τῶν Ὁ μαθητῶν κατάλογος οὐδεὶς οὐδὲμ φέρεται. 301, α'.—Ἀρχοντες Νεφθαλεὶμ καλοῦνται. αὐτ.—ἦλιοι ἐκλάμποντες εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 301, β'. 304, β'.—στόλι καὶ ἐδραῖώματα τῆς ἀληθείας 302, α'.—οἱ ἄλλες τῆς γῆς. 300, β'. 304, β'.—Ἀπόστολοι ἔγγαμοι. 301, α'.—ψευδᾶπόστολοι οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ κηλεύοντες. 301, α'.—Χρυσοστόμου, Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας καὶ Ἰσιδώρου μαρτυρία καὶ γινώμη περὶ αὐτῶν. 302-306.—Ἀποστόλου ἀνόμενον πάλαι καὶ τοῦ νῦν ἐπισκόπου κλουμένους. 305, β'.
- Ἀποτακτικοί, αἰρετικοί, οἱ καὶ Ἀποτακτίται. 306, α'.

- **Απρωσ*, πόλις. 309, α'.
 **Αραβες*, ἔθνος πάντα τὸν χρόνον ἐκπολεμώ-
 μενον τῷ Ἰσραήλ. 309, β'.
 **Αραβία*, πλήρης κατοίκων μογθηρῶν. αὐτ.
 **Αραβιανός*, αὐτ.
 **Αράβιος*, κύριον. αὐτ.—*Αράβιοι*, αὐτ.
 **Αραβισός*, αὐτ.
 **Αραμοὶ* οἱ καὶ Ἄριοι. αὐτ.
 **Αράξης*, ποταμός. 310, α'.
 **Αράξιος*, ἐπίσκοπος. αὐτ.
 **Αρατος*, ποιητής. Ἀράτου ῥητόν, ᾧ Παῦλος
 ἐχρήσατο. αὐτ.
 **Αραχτος*, Κρής. αὐτ.
 **Αργαίς*, πόλις καὶ νῆσος. 310, β'.
 **Αργειφόντης*, αὐτ.
 **Αργέμης*, ἄνεμος. αὐτ.
 **Αργίμπασα*, ἡ Ἀφροδίτη παρὰ Σκύθαις. 311, α'.
 **Αργίσα*, ἡ καὶ Ἀργουρα. αὐτ.—*Αργουρα*,
 τόπος Εὐβοίας.
 **Αργοαῖται*, αὐτ.
 **Αργος*, ὁ πανάπτυχος. 311, β'.
 **Αργος*, διάφοροι πόλεις. αὐτ.—ἔνθα ἐφρονεύθη
 ὁ Ἄργος. αὐτ.
 **Αργύριος*, κύριον. αὐτ.
 **Αιγυρόπολις*, οὕτω κληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πατρι-
 ἀρχου Ἀττικού. 312, α'.
 **Αιγυρόπουλος* Ἰωάννης. αὐτ.
 **Αιγῶ*, ἀστερισμός.—ἡ ναῦς. αὐτ.
 **Αἰδαβα*, πόλις. αὐτ.
 **Αἰθέας*, ἐπίσκοπος.—ἄρχων Σαρχακηνῶν. αὐτ.
 **Αἰθουσα*, πόλις. αὐτ.—κρήνη διάφοροι. αὐτ.
 **Αἰθεόσιοι*, αὐτ.
 **Αἰριος*, ὁ αἰρετικὸς καὶ Ἀρειανός. 312, β'.
 313, α'. 117, β'. — Ἀρειανὸν σχίσμα. αὐτ.
 μόνους τοὺς Νεοκαίσαρες οὐχ ἠψατο ἡ τῶν
 Ἀρειανῶν ζήτη. αὐτ. — Ἀρειανῶν γογγυ-
 σμός. 52, α'. — Ἀρειανός. 114, β'.
 **Αἰριος*, ἐπίσκοπος. 313, β'. — ἱστορικός. αὐτ.
 — Ἀρειὸς Δίδυμος, φιλόσοφος. αὐτ.
 **Αἰριος πάγος*. 313, β'.
 **Αἰρίων* ἔππος. αὐτ.
 **Αρης*. 15, β'. 323, β'. 329, α'. 375, β'. 380, β'.
 — ἄλλοπρόσταλλος. 168, β'.
 **Αρηάδης*, ἱστορικός. 323, β'.
 **Αρβμιος*, Ζελείτης. 324, α'.
 **Αριάδνη*. 247, β'. 324, α'.
 **Αριδαῖος*. 324, α'. — δ Φιλίππου. αὐτ.
 **Αριμα*, ὄρος.—*Αριμα*, ἔθνος. 324, β'.
 **Αρίμιον*, ἡ ἐν Ἀριμίῳ Σύνοδος. αὐτ.
 **Αρινθαῖος*, ὁ καὶ Ἀρινθεός, στρατηλάτης.
 325, α'. 436, α'.
 **Αριος*, ψάλλτης, παρωδία, ὑάλλη ἐς κόρακας. αὐτ.
 **Αρισταῖος*, Ὁμήρου διδάσκαλος νομίζεται. αὐτ.
 — ἠθολογὸς μάντις. αὐτ. — ἕτερος. αὐτ.
 **Αριστάνδρος*, περὶ Πλάτωνος. αὐτ.
 **Αριστάρχος*, ὁ ἱστορικός. αὐτ.
 **Αριστέας*, Προκοννήσιος. αὐτ.
 **Αριστείδης*, φιλόσοφος. αὐτ. — δ ῥήτωρ. αὐτ.
 **Αριστήριος*, Ἀλέξιος. 325, β'.
 **Αριστιππος*, ὁ Κυρηναῖος. αὐτ.
 **Αριστίων* καὶ Ἰωάννης. 326, α'.
 **Αριστοβούλου* ἔδος ἐν Ῥόδῳ. αὐτ.
 **Αριστοβούλος*, ὁ ἐκ τῶν Ὁ ἑρμηνευτῶν τῆς
 Γραφῆς. αὐτ.—τρεῖς ἄλλοι. αὐτ.
 **Αριστοκλής*, φιλόσοφος. αὐτ.
 **Αριστομένης* ὁ Μεσσήνιος. αὐτ.
 **Αριστόξενος* ὁ Βιθυνός. 326, β'.
 **Αριστοτέλης*, καὶ περὶ δογματῶν αὐτοῦ. αὐτ.
 **Αριστοφάνης*, ὁ κωμικός. 327, α'. — ἱστορικός.
 **Αρίστων*. αὐτ.—δύο ἄλλοι. αὐτ.
 **Αρίων*, ὁ Μηθυμναῖος. αὐτ.
 **Αρκάδες*, παροιμία. 327, β'.
 **Αρκάδιος*, αυτοκράτωρ. αὐτ. — Ἀρκαδιαῖοι.
 αὐτ.—δύο ἄλλοι Ἀρκάδιοι. αὐτ.
 **Αρκαί*, πόλις. 328, α'.
 **Αρκεσίλαος*, ὁ Ὀδυσσεύς. αὐτ.—ἕτερος, φιλό-
 σοφος. αὐτ.
 **Αρμακάλης*, ποταμός. αὐτ.
 **Αρμάτιος*, ἐθνικός. 328, β'. — ἕτερος. αὐτ.
 **Αρμενία*, τῷ ἐπισκόπῳ Καισαρείας ὑπέγετο.
 αὐτ.—τετράπολις. αὐτ.—ἡ μεγάλη ἡ καὶ
 Περσαρμενία, καὶ ἡ μικρὰ. αὐτ.
 **Αρμενίων* Ἀρτζιβούρτιον. αὐτ. — αἰρέσεις
 αὐτῶν. αὐτ.
 **Αρμενόπουλος*. 329, α'.
 **Αρμονία*. αὐτ.
 **Αρμόσιος*. αὐτ.—ἕτερος, αἰρετικὸς. 329, β'.
 **Αρνών*, χωρίον. πῶς ἐρμηνεύεται. 330, α'.
 **Αρποκράτης* καὶ Ἐπιφάνης, αἰρετικοί. 330, β'.
 — Ἀρποκρατιανοί. αὐτ.
 **Αρβ'ιανός*. 331, β'.
 **Αρσάκιος* Κωνσταντινουπόλεως. αὐτ. — δύο
 ἄλλοι. αὐτ.
 **Αρσαλος*, Ἀρτος καὶ Τόσις. αὐτ.
 **Αρσίσιος*, ἐπίσκοπος. αὐτ.—ἄλλοι πέντε καὶ
 Ἀρσένιος ὁ μέγας. 332, α'.

- Ἄρταβάρης, διάδοχος Ξέρξου. αὐτ.
 Ἄρτάβιος, αἰρετικός. αὐτ.
 Ἄρτάκη, πρόστυον Κυζίκου. αὐτ.
 Ἄρταξέρξης ὁ Μακρόχειρ, διάδοχος Ἄρταβάρου. αὐτ.—ἐπι τούτου ὑποδομήθη ἡ Ἱερουσαλήμ. αὐτ.
 Ἄρτάπαρος, ἱστορικός, περὶ Ἄβραμ κλπ. αὐτ.
 Ἄρτεμᾶς, ὁ καὶ Ἀρτέμιων, αἰρετικός. 332, β'.
 Ἄρτεμίδωρος. αὐτ.
 Ἄρτέμιος, μάχρτος. 332, β'.—Ἄρτεμιστος, μὴν μακεδονικός. αὐτ.
 Ἄρτεμις, 15, β'. Λοχείζ, Βολοσίζ, Ἄπαγγομένη, Κονδυλίτις, Ποδάγρα, Ἐλαφρῆβδος, Ξενοκτόνος. 332, β'.
 Ἄρτος, βασιλεύς. 333, α'.—ἕτερος, μέγας ἐπικληθεὶς, ἀρ' οὗ τὰ Μεγαλάρτια.
 Ἄρτουρίται, αἰρετικοί, 334, α'.
 Ἄρταίος, ἐπίσκοπος. 334, β'.—Ἄρχέγονοι θεοὶ Βαλεντινίου. αὐτ.
 Ἄρχέλαος, ὁ Μεσοποταμίας. 335, α'.—Ἄρχέλαος, ὁ Ἀπολλοδώρου. 82, β'. 335, α'.—υἱὸς Ἡρώδου τοῦ μεγάλου. 335, α'.
 Ἄρχέστρατος, ὁ μάντις. αὐτ.
 Ἄρχῆ Σκυρία, παροιμία. αὐτ.
 Ἀρχίας. 339, α'.
 Ἀρχιερεὺς. Ἄρχιερεῖς Ἰουδαίων κατ' ἐποχάς. 339, β'.—Ἀρχιερέων ἴδιον διαδεσμεῖται νῆα τὴν κεφαλὴν. 340, α'.
 Ἀρχίλοχος, Πάριος. παροιμία. 340, α'.—ἰάμβους ἐπενόησεν. αὐτ.
 Ἀρχοντικοί, αἰρετικοί. 340, β'.
 Ἀσαρωναῖοι, οἱ Μακκαβαῖοι. 343, β'.
 Ἀσβολος, ὁ παρὰ Φοινίξ Χοῦμ. αὐτ.
 Ἀσίλλα, παρθένος. 344, α'.
 Ἀσία, λειμὼν Ἀσίου. 345, α'.
 Ἄσπις, συγγράμμα βίου τῶν φιλοσόφων. αὐτ.
 Ἀσκάλαφος, κύριον. αὐτ.—ἕτερος, ὁ Ἄρεως. αὐτ.
 Ἀσκάλων, πόλις. αὐτ.
 Ἀσκηταὶ ἐν Αἰγύπτῳ. 345, β'.—Ἀσκητικαὶ διατάξεις. αὐτ.—Ἀσκητῶν βίος. 346, α'.
 Ἀσκληπιάδης, ἐπίσκοπος. 346, β'.—ἕτερος. αὐτ.—Ἀσκληπιεῖα καὶ Ἡράκλειτα. αὐτ.
 Ἀσκληπιδότος, αἰρετικός. αὐτ.
 Ἀσκληπιδός, 100, α'.—ἐθεοποιήθη παρ' Ἑλλήνων. 346, β'. Ἀσκληπιῶ ἀλεκτρούνα θύειν.—τρεῖς Ἀσκληπιοὶ λέγονται γενέσθαι. αὐτ.
 Ἀσκλητος, Ἐπιδαύριος. 347, α'.
 Ἄσμα Ἄσματων. 46, α'.—ἐπιχλαμίδος ἐστίν ὧδῃ, δρκαμικῶς πεπλεγμένη. 347, β'.
 Ἄσμοδαῖος ὁ δαίμων. αὐτ.
 Ἄσπαρ, υἱὸς τοῦ Ἀρδαβουρίου. 348, β'.
 Ἄσπενδος, πόλις. αὐτ.
 Ἀσπίς, πόλις καὶ νῆσος. 349, α'.
 Ἀσπληθῶν, ἡ καὶ Εὐδείελος, πόλις. αὐτ.
 Ἀσπουνα, πόλις. αὐτ.
 Ἀσσήρ, πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.
 Ἄσσος, πόλις. αὐτ.
 Ἄσσορ ὁ Νεβρώδ. (ὁ Ζωροάστρης). 349, α'.
 Ἀσσύριοι, τὰ Ἀσσυρίων πρεσβύτερα τῶν ἑλληνικῶν. 349, β'.
 Ἀσάργη, ἡ Ἀφροδίτη. Σιδωνίων θεά. αὐτ. 383, β'.
 Ἀσταραῖος, εἰς τῶν ἀγγέλων παρ' Ὀρίταις αἰρετικοῦ. 350, β'.
 Ἀστερία, ἡ καὶ Ἄστανίς, νῆσος. αὐτ.—πόλις Λυδίας. αὐτ.—μάντις τῶν ὑπερβορείων. αὐτ.
 Ἀστίριον, πόλις. αὐτ.
 Ἀστέριος Οὐρβανός, Πάπας. αὐτ.—Ἀστέριος ἀρειανός. αὐτ.—δύο ἄλλοι ἐπίσκοποι. αὐτ.
 Ἀστερονοία, ὄρος καὶ πόλις. 352, α'.
 Ἀστηρ, πόλις. 352, β'.
 Ἀστιβάρης. αὐτ.
 Ἀστραῖος. 353, α'.
 Ἀστανάξ. 354, β'.
 Ἀστυδάμας. αὐτ.
 Ἀστυπάλαια, νῆσος. αὐτ.
 Ἀστυρα, πόλις. αὐτ.
 Ἀσθῆριος, συγκλητικός. αὐτ.
 Ἀσυγκριετα καὶ Χαλκιδικῆ παρθένου. αὐτ.
 Ἀσυγκριετος, πρεσβύτερος. αὐτ.
 Ἀσχόλιος, Θεσσαλονίκης, Καισαρεὺς καὶ σεμνολόγημα τῆς πατρίδος· βραβύσις Θεοδόσιον τὸν μέγαν. 355, β'.
 Ἀσωπός, ποταμός. 356, α'.
 Ἀταλάντη. 246, α'.
 Ἀταλάρχιος, καὶ Ἄμαλαστούνη. 356, β'.
 Ἄταρνα, πόλις. αὐτ.
 Ἄταλας, ὄρος. 358, α'.—Ἄταλατες, ἔθνος. αὐτ.
 Ἀτλάντιοι. αὐτ.
 Ἄτοσα, πρώτη Ἄτοσαν ἐπιστολὰς συντάξει λέγει Ἑλλάδικος. 358, β'.
 Ἄτραμύτειον, ἡ καὶ Ἄδραμύτειον. αὐτ.
 Ἄτραξ, πόλις ὑπερκειμένη Ἀργίσης. αὐτ.
 Ἄτρεὺς, πῶς ἐτυμολογεῖται. 359, α'.—Ἄτρεὺς ἀρνίον. αὐτ. 329, β'.
 Ἀτάγαγα, κόμη. αὐτ.

Ἄταλαιάτης Μιχαήλ. αὐτ.
 Ἄταλος, μάρτυς. αὐτ.—Ἄταλος Περγα-
 μηνός. αὐτ.—βασιλεὺς Ρώμης, ὑπὸ Ἀλαρί-
 χου ἐμπαλιζόμενος. αὐτ.
 Ἄττικός, πλατωνικὸς φιλόσοφος. 360, α'. —
 Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. αὐτ.
 Ἄττιλας. αὐτ.
 Ἄτις, ὁ Ζεὺς παρὰ Βιθυνοῖς, παρ' Ἑλλήσιν
 ὁ Διώνυσος. αὐτ.
 Ἄυαρις, ἐν Αἰγύπτῳ. 360, β'.
 Ἀύγας, δαίμων τις. αὐτ.
 Ἀύγαια, πόλις. αὐτ.—ἐτέρα τῆς Λακωνικῆς.
 Ἀύγας, ποιητής. αὐτ.
 Ἀύγουσται. αὐτ.
 Ἀύγουσταίον, ἡ ἀγορὰ αὐτ.—Ἀύγουσταίον
 θάλαμος, ὁ τῆς ὑποδοχῆς. αὐτ.
 Ἀύγουστάλιος, ἐλεγκταί. 361, α'.
 Ἀύγουστινος. αὐτ.
 Ἀύγουστόπολις. αὐτ.
 Ἀύγουστος Ὀκταβιανός, 4, α'. 360, β'. βρ-
 σιλεύσας ἔτη νς', καὶ μῆνας δ'. αὐτ.—δύγ-
 μα αὐτοῦ. αὐτ.—κατὰ τὸ μβ' ἔτος τῆς
 βασιλείας αὐτοῦ ἐγέννηθη ὁ Χριστός. αὐτ.
 —τὸν τοῦ Σοφοκλέους Αἴαντα εἰς τὴν πά-
 τριον φωνὴν μετένεγκεν. αὐτ.—Σεζτίλιος
 μὴν Ἀύγουστος προσηγορεύθη, διὰ τὸ ἐν
 αὐτῷ Σεβαστὸν ἀναγορευθῆναι. αὐτ.
 Ἀΰδατος, μάρτυς. αὐτ.
 Ἀΰδιος, ἡ Ἀΰδατος, σχισμακτικὸς, ἐξ οὗ Ἀΰ-
 διανοί ἢ Ὠδιανοί. 361, β'.—βίος αὐτῶν ἀ-
 γιώτατος. αὐτ.
 Ἀΰδοκαίος, μὴν. αὐτ.
 Ἀΰξέντιος, ἀρειανός. 362, β'.—προκάτοχος
 τοῦ Μεδιολάνων Ἀμβροσίου. 363, α'.
 Ἀΰζουμις, πόλις. αὐτ.
 Ἀΰζουμίται, ἔθνος Ἀραβίων. αὐτ.
 Ἀΰρηλιανός, αὐτοκράτωρ. αὐτ.—στρατηγός
 Ἀρκαδίου. αὐτ.
 Ἀΰρήλιος, ἐπίσκοπος. αὐτ.
 Ἀΰτόλυκος. 368, β'.—ἕτερος. αὐτ.
 Ἀΰτομήδης, ποιητής. 369, α'.
 Ἄφακα, πόλις. 371, β'.
 Ἄφελίας καὶ Αἰδοῦς ναός. 371, β'.
 Ἄφεται, παρὰ Λακεδαιμονίους. 372, β'.
 Ἄφείτη, νῆσος. αὐτ.
 Ἄφθαρτοδοκῆται, αἰρετικοί. 373, α'.
 Ἄφθόνιος, Ἄββας. 377, β'.
 Ἄφιδνα, δῆμος. αὐτ.

Ἄφραάτης. 374, α'.
 Ἄφρικανός Ἰούλιος, ἱστορικός. αὐτ.
 Ἄφρικανοί, ἐκ Σαβάζιων. αὐτ.
 Ἄφρική, ἐκ τινος Ἀφρηνίου Ἄβραχμ ἐκ Χετ-
 τούρας. 374, β'. — Ἀφρικῆς ἐπίσκοποι λς'.
 Ἄφροδισιάς, καὶ ἡ Τροϊζήν. αὐτ.
 Ἄφροδίτη, 9, β'. 329, α'.—Ἄφροδίτης κεστός.
 374, β'.—Ἄφροδίτης γέννησις. 375, α'.—
 ἐπίθετα αὐτῆς, Κύπρις, Παφία, Ζυγία,
 Γαμηλία, Ἄνδρογοναίκα, Κυθέρεια, Ζωναίκα,
 Κυκλιούχος, Ἀμίθεος, Ζακὸς πύργος, Δι-
 θυμαίκα κλπ. αὐτ. — Οὐρανία καὶ Πάνθη-
 μος. αὐτ. — Ἄφροδίτης ἀστήρ, ὅτι καὶ Ἐ-
 σπερος καὶ Σπίλιθων καὶ Ἐωσφόρος λέγεται.
 375, β'.
 Ἄφρώ, θεὸς Ἀφρῶ. πῶς ἐρμηνεύεται. 377, α'.
 Ἄφαβ. αὐτ.—Ἄφαβὲ καὶ Ἠλιάς. αὐτ.
 Ἄφαλ. 386, α'. πῶς ἐρμηνεύεται. 377, β'.
 Ἄφαίς, 378, α'.—Ἄφαίος, κύριον. αὐτ.
 Ἄφαίος, κύριον.—Ἄφαίσι, ἔθνος. αὐτ.
 Ἄφαμῶθ, κατὰ τοὺς Γνωστικούς. αὐτ.
 Ἄφαρ ἐπὶ κλοπῇ ἀλοῦς ἐν Ἱερυχοῦ. 378, β'.
 382, α'.
 Ἄφαφος, ποταμός. 379, β'.—ἕτερος ἀπὸ
 Σιπύλου βέων. αὐτ.—συμβολικῶς. αὐτ.
 Ἄφαφος, κύριον. αὐτ.
 Ἄφαροῦσια ἡμῆν καὶ Ἄφάρων ποταμός. αὐτ.
 Ἄφαὶ ὁ Σιλωνήτης. 380, α'.
 Ἄφαίβ καὶ Σεδεκίας, οἱ Σωσάνης πειραθέν-
 τες. αὐτ.
 Ἄφιλῆλας, ἐπίσκοπος. αὐτ.—πρεσβύτερος. αὐτ.
 Ἄφιλῆλιος κρήνη. 380 β'.
 Ἄφιλῆεις ἐν Σκύρῳ. αὐτ.—φάντασμα Ἄφιλ-
 λέως δροθὲν Ἀπολλωνίῳ Τυχεῖ καὶ Ἀλαρί-
 γῳ. αὐτ.—Ἄφιλῆεις Τάτιος. αὐτ.
 Ἄφίλλιος, ὁ ἀρειομανίτης. αὐτ.
 Ἄφίτας, διάκονος. αὐτ.
 Ἄφιτόφελ, τόσον Ἄφιτόφελ καὶ βέλος Ἄβετ-
 σαλῶμ. 381, α'.—αὐτόγειο. 369, β'.
 Ἄφωρ, κοιλιάς. 382, α'.
 Ἄφίλιοι, περὶ τὴν Κολχίδα. αὐτ.

B

Βάα, θεὸς Φοινίκων. 383, α'.
 Βάα.λ, θεὸς Τυρίων. αὐτ.—Βάαλ ὁ Κρόνος. αὐτ.
 Βααλεῖς, θεὸς ἡ καὶ Διώνη. αὐτ.
 Βάβας, στρατηγός. 383, β'.

- Βαβύλας*, ὁ Ἀντιοχείας. αὐτ.—ἐπίσκοπος Ἐδέσσης. αὐτ.
- Βαβυλών*, ὅτι σύγγυτις. αὐτ.—Βαβυλῶνος κτίσις. 384, α'.—Βαβυλώνιοι ἔφευρον τὴν ἀστρονομίαν διὰ Ζωροάστρου. αὐτ.—Βαβυλωνίων βασιλεὺς διὰ τοῦ ἀετοῦ ἐσημαίνετο. αὐτ.—Βαβυλωνίων ἔθνος. αὐτ.—Βαβυλώνια τείχη. 384, β'.
- Βαγιαζίτ*, ὁ Κερζυνός. αὐτ.
- Βαδδᾶς*, Θωμάς καὶ Ἑρμᾶς, τὸ Μκνιχαϊκὸν Εὐαγγέλιον συνέταξαν. αὐτ.
- Βάβυλλος*, ὄρησις. 385, α'.
- Βαϊθίλ*. 27, β'. 196, α'. 428, β'.—οἶκος Θεοῦ. 385, α'. καὶ πόλις. 428, α'.
- Βαισάρ*, ἡ Σκυθούπολις. αὐτ.
- Βαϊτιλος*, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ. 385, β'.
- Βάκαθος*, πόλις. 385, α'.
- Βακαρτίδοι*, ἱερεῖς. 385, β'.
- Βάκτιροι*, τοῖς κυσὶ περιέβηλλον ζῶντας τοὺς γέροντας. αὐτ.
- Βάκχαι*, αἱ ἄμπειλοι. αὐτ.
- Βάκχιος*, Ἰουστίνου πάππος. αὐτ.
- Βάχχος*. αὐτ.—ἐπὶ Αἰγυπτίων εἰς Ἑλληνας Ὀρφεὺς αὐτὸν μετεπέμψισεν. 386, α'.
- Βαλαάμ*, μάντις. αὐτ.
- Βαλάκ*, βασιλεὺς Μωάβ. — ἡγεμὼν Μωδιαντῶν. 386, β'.
- Βαλάκιος*, δούξ. αὐτ.
- Βαλεντινός*, εἰς οὗ Βαλεντινῶν. αὐτ. 378, α'. — *Βαλεντινός*, ἄλλος. 387, α'.
- Βαλέριος*, πρεσβύτερος. αὐτ.
- Βάλης*, ἡ Οὐάλης. αὐτ.
- Βαλλμερ*, Γότθος. αὐτ.
- Βαλιός*, ἐκ τῶν Τιτάνων. αὐτ.
- Βαλλιάς*, ἡ Ἰκχώβ' πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.
- Βαλλήνη*, ἡ Παλλήνη πόλις. 387, β'.
- Βαλαμῶν*, Θεόδωρος. αὐτ.
- Βαλασαρ* εἰδῶλον. αὐτ.—δραμ. 353, α'.
- Βάνδηλος* καὶ βυνδηλικοί πόλεμοι. 388, α'.
- Βαπτιστήρια*. 407, β'.
- Βαραβδᾶς*, ὁ ληστής. αὐτ.
- Βαραδάδ*, κύριον. αὐτ.
- Βαράδοτος*, ἐπίσκοπος. 408, α'.
- Βαράκ* καὶ *Λεβώρ'τα*. 407, β'.
- Βαραράνης*, Πέρσης. αὐτ.
- Βαραχίας*, ὄνομα, τί σημαίνει. αὐτ.
- Βάραχος*, ἐπίσκοπος. αὐτ.
- Βαρθάρα*, ἡ μάρτυς. αὐτ.
- Βάρβαρος*, Νικόλαος. 408, β'.
- Βάρβας*, ἀρειανός. αὐτ.
- Βαρβελώ*, κατὰ τοὺς Γνωστικούς. αὐτ.
- Βαρθηλώβ*, Βαρθηλιωτῶν αἵρεσις. αὐτ. 454, α'.
- Βαρθηθάνης*, αἰρετικός, ἤνεκτο τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν.—Βαρθηθικιστῆς. αὐτ.
- Βαρθολομαίος* ὁ ἀπόστολος. 409, α'.—τρεῖς ἄλλοι.
- Βάρις*, ὄρος. αὐτ.
- Βαρκαθάς* καὶ *Βαρκάω*, προφῆται τῶν αἰρετικῶν. αὐτ.
- Βιρλιάμ*, μάρτυς. αὐτ.—Καλαθρός. αὐτ.
- Βαρνάβας* ὁ ἀπόστολος, μεθερμηνεύεται υἱὸς παρακλήσεως. αὐτ.—λείψανον αὐτοῦ εὐρέθη ἐν Κύπρῳ, ἔχον ἐπὶ στήθους τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἰδιόγραφον τοῦ Βαρνάβη, ἐξ ἧς προφάτως καὶ αὐτοκέφαλος ἡ Κύπρου Ἐκκλησία. αὐτ.
- Βαρούχ*, ὁ προφῆτης. αὐτ.—ὅτι σημαίνει Κύριος εὐλογητός. αὐτ.
- Βαρσαβᾶς*, ὃς καὶ Ἰουστos. αὐτ.
- Βαρσαρόφιος*, Ἀββᾶς. αὐτ.—*Βαρσαουρίται* οἱ καὶ *Σαμαδαῖται*, αἰρετικοὶ ἀπὸ Βαρσαουρίου ἐπισκόπου τῶν Ἀκροθάλων. αὐτ.
- Βάρσης*, ἐπίσκοπος Ἐδέσσης. αὐτ.
- Βαρουμαῖς*, αἰρετικός. 410, α'.
- Βαρχωχεβᾶς* ὁ ἀποστάτης. τί δηλοῖ τὸ ὄνομα.
- Βασάρ*, πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.
- Βασίλεια*, μήτηρ Ἠλίου καὶ Σελήνης. 410, β'.
- Βασιλείδης*, εἰς τῶν πρώτων αἰρετικῶν, τῶν Γνωστικῶν καλούμενος. 415, α'.—Βασιλεῖδιανοὶ, τετάρτη αἵρεσις ἀπὸ Χριστοῦ. αὐτ. 115, α'.—Βασιλείδης, μάρτυς. 415, β'.
- Βασίλειος*, πατὴρ τοῦ μεγάλου Βασιλείου. αὐτ.—Βασίλειος ὁ μέγας. 4, α'. β'. 415, β'.—αὐτοβιογραφίη αὐτοῦ. 416, β'.—σπουδαί, οἰκοδομικὸν κἀνόνος. αὐτ.—ἀγῶνες κατὰ τῶν Ἀρειανῶν. 417, α'. — προστασία τῆς Ἐκκλησίας, συγγράμματα. 417, β'. — Γρηγόριος καὶ Ἀθανάσιος περὶ Βασιλείου. 417-419. — ἕτερος κατήγορος τοῦ Μ. Βασιλείου. 419, α'.—δ' Ἀγκύρας. αὐτ.—δ' Σελευκίας. αὐτ.—πρεσβύτερος Κιλικίας. αὐτ.—φίλος Χρυσοστόμου. 419, β'.—δ' Καισαρείας, ὁ νεώτερος. αὐτ.—δ' Νέων Πατρῶν. αὐτ.—Ἀχριδηνός, ὁ Θεσσαλονίκης. αὐτ.—δ' Μακεδῶν. αὐτ.—δ' Πορφυρογέννητος. αὐτ.
- Βασιλικός*, Μαρκιωνιστής. 424, α'.—ἐπίσκοπος. αὐτ.

- Βασιλίσα, κύριον. αὐτ.
 Βασιούπολις. 424, 6'.
 Βασσάρα, γυνή Ἰσαῦ. 425, 6'.
 Βάσσοι, μάρτυς. αὐτ.—δύο ἄλλοι. αὐτ.
 Βάτεια, πόλις καὶ τοῦ Δαρδράνου ἡ γυνή αὐτ.
 Βατικανόν. αὐτ.
 Βάτναι, πόλις. 426, α'.
 Βάττος, Αἴθιος. Πινδαρικά αὐτοῦ. 426, 6'. —
 *Ἕλλην τις, ἐξ οὗ ἡ βαττολογία. αὐτ.
 Βαυθώ. αὐτ.
 Βαύκαλις Ἀλέξανδρος. 427, α'.
 Βεελξεσοῦλ, πόθεν ἐγνώριζον αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι.
 Βεελρηγώρ. αὐτ.
 Βέκκοι Ἰωάννης. 428, 6'.
 Βελλαρ. 48, α'. ἀποστάτην δηλοῦ. 428, 6'.
 Βελοάριος, στρατηγός· στάσις Νίκα. αὐτ. —
 πατριωτισμὸς καὶ νίκαι αὐτοῦ. αὐτ.
 Βελλεροφόνης, παροιμία ἐξ αὐτοῦ. αὐτ.
 Βενέβεντορ, ἡ Ἀργυρίππη, πόλις. 429, α'.
 Βενερία, δόξα. αὐτ.
 Βενέριος δ Μεδιολάων. 429, 6'.
 Βενετία, Βένετοι καὶ βενέτιον χρῶμα. αὐτ.
 Βενιαμίν, πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.—Βενιαμίν,
 Ἄββζ. αὐτ.
 Βενερίκη, Βενετικαὶ πόλεις ἐξ. αὐτ.—Βενερί-
 κης πλόκαμος. αὐτ.
 Βερνίκη, Χανανίτις. 430, α'.—παρθένος. αὐτ.
 Βερνικιαγός, ἀρειανός. αὐτ.
 Βέρροια Μακεδονίας. αὐτ.—Συρίας. αὐτ.
 Βεσελεὴλ ἀργιτέκτων. αὐτ.
 Βεστήτωρ Κοσμῆς. αὐτ.
 Βηθανία, πῶς ἐρμηνεύεται. αὐτ.
 Βηθαρά, πῶς. αὐτ.
 Βηθλεὲμ. τί σημαίνει. 430, 6'.—ἡ ἐλαχίστη
 κώμη περιβλεπτος γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ οἰ-
 κουμένῃ.—ἡ ἐν Βηθλεὲμ Ἐκκλησία. αὐτ.
 Βηθγαῆ, πῶς ἐρμηνεύεται. 430, α'.
 Βῆλος. αὐτ.
 Βῆρος, αὐτοκράτωρ. 431, α'.
 Βηροῦθ, θεά. αὐτ.
 Βηρσαβέ, ὅτι τὸ ὄνομα αὐτῆς οὐκ ἐτέθη ἐν
 τῇ γενεαλογίᾳ τοῦ Χριστοῦ. 431, 6'.
 Βήρυλλος Βόστρων. 431, α'.
 Βηρυτὸς ἡ καὶ Βερύνη. αὐτ.
 Βήρων καὶ Ἥλιε, αἰρετικοί. 431, 6'.
 Βήρσοσις, συγγραφεὺς Χαλδαϊκῶν, κατακλυ-
 σμοῦ καὶ Μωυσεῶς μείζων ποιούμενος. 431,
 α'. 4, α'. 383, 6'.
 Βῆσσα, πόλις Θρακικῆ, καὶ Βῆσα πόλις Λοκρί-
 δος, καὶ δῆμος Ἀττικῆς. 431, 6'.
 Βησσαρίων, Ἀββζ. αὐτ.—Νικαίας, ὁ Καρδι-
 νάλις. αὐτ.
 Βιάνωρ, Ἀντιοχεύς. 432, α'.
 Βιβλίος, κύριον. 435, 6'.
 Βιβλος καὶ Ἄδαρα, πόλεις Ἀραβίας. 436, α'.
 Βιγίλιος Ρώμης. αὐτ.
 Βιέννης Ἐκκλησία. αὐτ.
 Βιθυνία, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ θερμὰ ὕδατα. αὐτ.
 —Βιθυνοί. αὐτ.
 Βίκτωρ, Πάπας. αὐτ.—Βίκτωρ, στρατηγός. αὐτ.
 Βικτώριος. αὐτ.
 Βιργιλίου Μάρωνος στίχοι περὶ Χριστοῦ ἐκ
 τῶν Σιβυλλῶν. 445, α'.
 Βιταλιανός. 446, α'.
 Βιτάλιος, πρεσβύτερος. αὐτ.
 Βλάσταρις Ματθαῖος. 447, α'.
 Βλαστός αἰρετικὸς καὶ Φλωρίνος. 447, 6'.
 Βλάχ. 450, 6'.—Βλάχος. αὐτ.
 Βλεμμίδης Νικηφόρος. αὐτ.
 Βλέμνες βάρβαροι. αὐτ.
 Βοάγριος ὁ καὶ Μάνης, ποταμός. 451, 6'.
 Βοαεργίς. αὐτ.
 Βοάνη, λίμνη. αὐτ.
 Βογόμενοι, αἰρεσις. αὐτ.
 Βοεδόδας Ι. Δούκας. αὐτ.
 Βοηθός, Βήθος, κύριον. 452, 6'.—Βοηθός,
 κύριον. αὐτ. 453, α'.
 Βοιθῆς, λίμνη, καὶ Βοίθη, πόλις. αὐτ.
 Βοιωτία καὶ διάφορα ὀνόματα αὐτῆς. αὐτ.
 453, 6'.—παροιμία. αὐτ.
 Βόχγορις, βασιλεύς, ὁ δίκαιος. αὐτ.
 Βοιωτία ἐν Ἰταλίᾳ. 454, α'.
 Βοδὸς αὐλῆ, ἐνόη τὴν ἰδὴ τεκεῖν φασι. αὐτ.—
 Βοδὸς κερφαλὴ. αὐτ.
 Βορανοί, ἔθνος. αὐτ.
 Βορβορίται ἢ Βορβοριανοί, αἰρετικοὶ Γνωστι-
 κοί. αὐτ. 408, 6'.
 Βορέας καὶ Βορῆζ, αἰθρηγενέτης. 105, α'. 454, 6'.
 Βόρσιππα, πόλις. αὐτ.
 Βοσπόριος, ἐπίσκοπος. αὐτ.
 Βόσπορος. αὐτ.
 Βοτά, ἑορτή. 455, α'.
 Βοτανειάτης Νικηφόρος. αὐτ.
 Βότερος, κύριον. αὐτ.
 Βοῦβεντία, πόλις. αὐτ.
 Βούδεια, γυνὴ καὶ πόλις. αὐτ.

Βούδειοι, ἔθνος. 455, 6'.
Βουδέρας, ποταμὸς. αὐτ.
Βουζύγης, πρῶτος εἰς ἄροτρον βούς ἐξευξεν. αὐτ.
Βουκόλος, κύριον. αὐτ.
Βουλγαρία, ἡ καὶ Παννονία. αὐτ.—Βούλγαροι. αὐτ.
Βουργουντζιανες, ἔθνος. 457, α'.
Βούρινα, πηγὴ. αὐτ.
Βούρις. 458, α'.—*Βουσιρίτης* νομὸς. αὐτ.
Βούτης, ἀφ' οὗ οἱ Ἑτεσβουτάδα. αὐτ.
Βουφόνια, ἑορτὴ, παρ' Ἀθηναίους. αὐτ.
Βούτης ὁ καὶ Ἄρκτουρος. αὐτ.
Βραγχιδαί. 458, 6'.
Βραθύ, ὄρος. αὐτ.
Βραχμᾶναι. αὐτ.
Βρέννος. 459, 6'.
Βρεντέσιον, πόλις. αὐτ.
Βρετανία. αὐτ.—*Βρετανίος*. αὐτ.—*Βρετανίων*. αὐτ.
Βριάρεως. 460, α'.
Βρίγες. αὐτ.
Βριζώ, ἡ ἔθνον αἱ γυναῖκες ἐν Δήλῳ. αὐτ.
Βριμώ. αὐτ.
Βρίσων. αὐτ.—ἔτερος. αὐτ.
Βριτεία νῆσος. αὐτ.
Βρόντης. 460, 6'.
Βρουμάλια. 461, α'. 455, α'.
Βρούτος. αὐτ.
Βρυάξιος. αὐτ.
Βρυέντιος Νικηφόρος. αὐτ.—*Βρύσιος*. αὐτ.
Βυβλία, χώρα. 462, α'.
Βύβλος, πόλις. αὐτ.
Βυζάντιον. αὐτ.
Βύβος καὶ Ῥωμύλος, μονάζοντες. αὐτ.
Βυζούκαλις τὸ Βυζάντιον. αὐτ.
Βυθός καὶ Σιγή. αὐτ.
Βῶλος, ἐν Περσαρμενία. αὐτ.

Γ

Γάιος, αὐτοκράτωρ. 154, α'
Γαληρός. 329, α'.
Γέραρα. 3, 6'. 8, α'.
Γολγοθά. 61, α'.
Γόθειοι. 151, α'. καὶ ἄλλαχού.

Α

Δαίμονες. 29, α'. 30, 6'. 31, 6'. 32, 6'. 36, 6'.
 37, α'-6'. 38, α'. 67, 6'. 157, 6'. κλπ.

Δηώ. 426, 6'.
Διάβολος. ἐτυμολογία. 3, α'. 35, 6'. 37, α'-6'.
 36, 6'. 38, α', 55, 6'. 68, 6'. 152, α'.
Διοκλῆς, ὁ Ῥηγίνος. 96, α'.
Διονόσιος ὁ Τόρακνος. 141, 6'.
Διόνυσος. 15, 6'. 97, 6'. 101, 6'. 247, 6'. —
 Ταῦρος, ὅθεν καὶ ταυρόμορφος Ἴδρυτο. 109, 6'.
 —ἀκρόχαιλις. 147, α'. —ἀνδρόγυνος. 247, 6'.
 —Ἠμάδιος. 386, α'.
Διόσκουρος, αἰρεσιάρχης. 121, α'.
Διώνη. 383, α'.
Δράκων. 92, 6'.
Δωδωραῖον χαλκετον. 77, 6'.

E

Ἐβερ ἐξ οὗ οἱ Ἑβραῖοι, προπάτωρ Ἀβραάμ.
 5, 6'. 60, 6'.
Ἑβραῖοι. 4, α'. 5, 6'. 104, 6'. 160, α'. —ἀ-
 γνιζόμενοι. 47, 6'. 148, 6'. —τρεῖς αἰρέσεις
 παρ' Ἑβραίους. 118, α'.
Ἐγκρατεῖς καὶ Ἐγκρατῖται, αἰρετικοί, 16, α'.
Ἐδμ. τί δηλοῦ, 62, α'. 63, 6'.
Ἐκκλησία ἡ καθολικὴ καὶ ἀγία ἀρχὴ πάν-
 των ἐστὶ. 60, 6'. 117, 6'. 172, α'. 210, α'.
 214, 6'. —ἀμπελών. 196, 6'. —μήτηρ ἀ-
 πάντων. 210, 6'. —νόος Θεοῦ 256, α'. Ἐκ-
 κλησιαὶς ἀποστολικῆς καὶ τῆς μετὰ ταῦτα
 σύγκρισις. 304, α'. —ἀρμυστῆς τῆς Ἐκκλη-
 σίας. 329, 6'. —Ἐκκλησιῶν ἀστυλα. 355, α'.
Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμυρ υἱοὶ Ἀσρών, χρίονται
 μετ' αὐτοῦ. 1, 6'. —Ἐλεάζαρ. 166, α'.
Ἐλένη Ζεύσιδος. 171, α'. —Ἐλένη σωθεῖσα
 τοῦ τυθῆναι θεοῦ ἀποτροπαίσις. 272, 6'.
Ἐλισαῖος. 377, α'-6'. —Ἐλκισαῖοι, οἱ καὶ
 Σκῆψαῖοι, αἰρετικοί. 305, 6'.
Ἐλίηνης ἱστορικοὶ Ἀβραάμ μνημονεύοντες.
 5, 6'. —Ἐλληνες ἀγνιζόμενοι. 47, 6'. 48, α'.
Ἐλύμας, ὁ μάγος. 17, 6'.
Ἐρμανοῦδι. 378, α'.
Ἐνώς. 12, α'. —ὄνοματος Ἐνώς ἐτυμολογία.
 57, 6'. 60, 6'.
Ἐνώχ, εὐάρετος Θεῶ. 3, α'. 6, α'-6'. 12, α'. 60, 6'.
Ἐξουκόντιοι, αἰρετικοί. 274, 6'.
Ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείαν ἔθος. 154, 6'. —Ἐ-
 πισκόπων τῶν νῦν νεωτερισμός. 305, α'.
Ἐρμῆς. 9, 6'. 15, 6'. 100, α'. 137, α'. 172, α'.
Ἐσσηνοὶ ἡ Ὀσσοὶ παρ' Ἰουδαίους. 118, α'.

Εβα. 62, α'-β'. 63, β'. 64, α'. — μήτηρ ζώντων. 175, β'.

Ευαγγέλιον κατὰ Θωμᾶν. 64, β'. — *Ευαγγελίου κήρυκες* ὅποιοι ὀφείλουσιν εἶναι. 214, α'. 227, α'.

Εὐνόμιος, αἰρεσιάρχης. 38, β'. 79, α'. — βῆπτισμα αὐτοῦ. 405, α'.

Εὐνομος ὁ Λοκρός. 327, α'.

Εὐξέθιος ὁ Πυθαγορικός. 370, β'.

Εὐρωθεύς. 387, α'.

Εὐρώπη. 39, α'.

Εὐσεβιανοί. 85, α'.

Εὐτυχής, αἰρεσιάρχης. 121, α'.

Εὐφράτης, ὄριον Βαβυλῶνος πρὸς τὴν Παλαιστίνην. 384, β'.

Ἐφράτης. 323, β'. — *Ἐφραϊμ* ὁ Σύρος. 408, β'.

Z

Ζαχαρίας, πῶς ἐρμηνεύεται. 408, α'. — ὁ διαλεγόμενος ἀντὶ ἄγγελος. 33, β'.

Ζεύς, Ἄθως. 95, β'. — αἰγίολος. 97, β'. — Αἰθιοψ. 104, β'. — Ἀλδήμιος. 152, β'. — ἀλεξίκακος. 290, β'. — εὐρύσπα Ζεὺς. 314, α'. — ἀστραπατός. 353, α'. — Ἄττις. 360, α'.

Ζήνων. 141, β'.

Ζοροάβελ. 144, α'.

Ζώπυρος. 374, β'.

Ζωροάστρης. 240, α'. — οἰκιστὴς Βάκτρων. 349, β'. — ἐφεύρε τὴν ἀστρονομίαν. 384, β'.

II

Ἡλίας. 6, α'. 17, β'. — ἄξιος τοῦ Θεοῦ. 30, β'. 377, α'-β'.

Ἡραϊοί. 93, β'.

Ἡρακλῆς. 2, β'. 327, β'. — ἀναξ Ἡρακλῆς. 236, β'. — ἀλεξίκακος 157, β'. — μελάμπυγος. 136, β'. — ἀλκατος. 165, β'. — τρέσπεγος. 166, β'. — ἀπόμιμος. 297, α'. — βουθόινος. 455, β'. — παροιμία ἐξ αὐτοῦ. 168, β'.

Ἡρώδης. 17, β'. 101, β'.

Ἡσαῦ. 2, β'. 146, β'. 425, β'.

Ἡφαιστος. 323, β'.

Θάμαρ. 164, α'.

Θαμουίλ, ὁ Ἀδωνίς. 78, α'.

Θεανὴ ἡ Πυθαγορική. 246, α'. 247, β'. *Θέβουλις*, πρῶτος αἰρεσιάρχης, πῶθεν ἐκινήθη. 110, β'.

Θεοδόσιος, αὐτοκράτωρ. 249, β'. 277, α'. 355, β'. *Θεοί*. 166, α'.

Θεόφιλος Ἀπαμείκς. 285, α'.

Θεσπρωταίος, λέβης. 77, β'.

Θησεύς. 247, β'. — ἄλλος Ἡρακλῆς. 168, β'.

Θράκη. 2, β'. 142, β'. 387, β'. καὶ ἀλλαχού.

I

Ἰαβέ, Ἰζέ, Ἰζώ, Ἰεχωβά. 97, α'.

Ἰακώβ. 2, β'. 5, α'. 6, α'. 7, β'. 146, β'.

Ἰακωβίται, αἰρετικοί. 82, α'. 88, β'. 121, β'. 122, α'.

Ἰάκωβος ἀπόστολος. 42, β'.

Ἰαμίτ, κατὰ τὴν Σύρον φωνήν. 107, β'.

Ἰεριχώ. 45, β'. 61, α'. 232, β'. 378, β'.

Ἰερουσαλήμ. 5, α'. 61, α'. 77, α'. 277, β'. 349, β'.

Ἰησοῦς, τὸ ὄνομα, συμβολικῶς. 5, α'.

Ἰησοῦς Χριστός. 1, α'. 5, β'. — Θεὸς καὶ ἄνθρωπος. 57, β'. 70, β'. 77, β'. 85, β'. 101, α'. 270, β'. 272, β'. — θεμέλιος. 77, β'. — τὸ ἡμέτερον

Πάτχα. 82, β'. — αἰώνων ποιητής. 130, β'. — ἀκρογωνιαίος λίθος. 146, β'. — ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. 80, α'. 178, α'. 5, α'. — τέλος νόμου. 190, β'. 195, α'-β'. — ἄρτος ζωῆς. 334, α'. αὐτοαλήθεια. 367, β'. 161, β'. 163, β'. — δεύτερος Ἀδάμ. 188, α'. — νυμφίος. 406, α'.

Ἰνδοί, παρ' Ἰνδοῖς οὐκ ἔξεστι τῷ βασιλεὶ μεθυσθῆναι. 156, β'.

Ἰορδάνης. 5, β'. 164, α'. 196, α'. 388, β'.

Ἰούδας ὁ προδότης. 18, α'. — Γαλιλαίος. 106, β'.

Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης. 78, α'. 194, α'. 278, α'. — ἄλλος Ἀχάβς. 377, α'. — ἐπιστολαὶ αὐτοῦ. 416, β'.

Ἰούλιος, Πάπας Ῥώμης. 102, α'.

Ἰουστινιανός. 91, β'.

Ἰσαάκ. 2, β'. 5, α'. 6, α'. 7, α'-β'.

Ἰσδιγέρδης, Περσῶν βασιλεὺς. 327, β'.

Ἰσμαήλ. 2, β'. 7, α'. 8, α'. Ἰσμαηλίται. 104, β'.

Ἰσραήλ. 6, β'. 8, α'. καὶ ἀλλαχού.

Ἰωάβ. 3, α'.

Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. 17, β'. 44, β'. 68, β'.

86, α'. — ὅτι *λύγχος* ὀνομάσθη. 302, α'. — ἀρχηγὸς ἐν τοῖς κρείττοσιν. 339, α'. — Ἰω-

άνου βέπτισμα 388, β'. 395, α'. 398, α'.
 399, β'.—ζνώτερον τοῦ Ιουδαϊκοῦ. 402, α'.
 —οὐ παρεῖχε Πνεῦμα ἅγιον. 405, β'. ἀλλ'
 ἔφρασαν ἄμαρτιῶν. 407, α'.
 Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστής. 18, α'. 42, β'. 169, β'.
 Ἰωαννίνα, θυγάτηρ Βελισαρίου. 281, α'.
 Ἰώβ, παράδειγμα εἰς παραμυθίαν σκυθρωπῶν.
 140, β'. Ἰώβ βιβλίον παντὶ χρήσιμον. 225, α'.
 Ἰωβιάρχος. 87, β'. 430, α'.
 Ἰωῶς ὁ προφήτης. 1, β'. 53, β'.
 Ἰωσηφ. 142, α'.

Κ

Κάβειροι. 431, α'.
 Καιάτας. 408, α'.
 Καϊάφας. 378, α'. 386, α'.
 Κάϊν. 2, β'. πῶς ἐρμηνεύεται. 3, α'. 55, β'.
 —Κάϊν θυσία. 3, α'. — πόθεν ἐμαθε φονεῦ-
 σαι. αὐτ.
 Καίσαρες, ὄνομα. 4, α'. — Καίσαρ θεός. 166, α'.
 Καλάρται. 455, α'.
 Κάρες. 408, β'. — ἀστρομυνηταῖον ἐδειξαν.
 353, β'.
 Κάρκαρος. 408, β'.
 Καρμανία, ἀκόνθινον ἔλαιον ἐν Καρμανίᾳ.
 133, β'.
 Καρποκράτης, αἰρεσιάρχης. 8, β'. 330, β'.
 Καρχηδόν. 374, β'.
 Κασσιανός. 330, β'.
 Κασταλλα. 77, β'.
 Κέθρων, αἰρεσιάρχης. 115, β'.
 Κήρυθος, αἰρεσιάρχης. 115, β'. 169, β'.
 Κιβωτός. 100, β'. — Κιβωτοῦ καὶ Ἐκκλησίας
 σύγκρισις. 117, β'.
 Κίρκη καὶ Καλυψώ. 361, β'.
 Κιρ'ράιος τρίπους. 77, β'.
 Κολληριανῶν αἰρέσις. 275, β'.
 Κολοσῶν. 77, β'.
 Κορηήλιος, ὁ ἐπιστὰς αὐτῶ ἄγγελος. 33, β'.
 Κρόνος. 99, β'. 430, β'.
 Κόκλωπες, οἱ ἐξοχώτατοι. 357, β'.
 Κυπριακὸς Καρχηδόνος. 394, α'. 397, α'.
 Κυριακοῦ σημείου τύπος. 5, α'.
 Κύβρος. 383, β'. — Κύρου τάφος. 156, β'.
 Κωνυτός. 69, β'.
 Κωνσταντινούπολις. 2, β'. καὶ πολλαχοῦ. Κων-
 σταντινουπόλεως ἀρχαιότητες. 334, β'.

Αἶθαν. 22, α'. 378, α'.
 Λείαινα ἡ ἀπτική. 246, α'.
 Λεύκται. 285, β'.
 Λευκάς, ἀπὸ τῆς Ἡπείρου. 148, α'.
 Λέων Ἀχριδῶν. 82, β'.
 Αἰβανός ἡ Ἰουδαία. 80, α'.
 Λιβέριος Πάπας Ῥώμης. 86, β'.
 Λουγδούρων Ἐκκλησία. 436, α'.
 Λούκιος. 430, α'.
 Λύκειον. 91, β'.
 Λυσίτη. 246, α'.
 Λῶν, αἰχμάλωτος. — συνοδίτης Ἀβραάμ. 5, α'.

Μ

Μαγνέντιος. 4, β'.
 Μαγουσαῖοι. 6, β'.
 Μαθουσίλας. 60, β'.
 Μακαρία. 246, α'. — Ἡρακλεῦς θυγάτηρ.
 387, α'.
 Μακεδόσιος ὁ Πνευματομάχος. 86, β'. — Μα-
 κεδονιστοί. 117, β'.
 Μακκαβαῖοι. 0, α'. 278, β'. 343, β'.
 Μάνης, αἰρεσιάρχης. 27, α', 64, α'. 115, β'.
 121, α'.
 Μανιχαῖοι. 42, β'. 114, β'. 121, β'. 122, β'.
 223, β'. — Μανιχαϊκὸν εὐαγγέλιον. 384, β'.
 Μαρία, ἀδελφὴ Μωϋσέως καὶ Ἀβραάμ. 1, α'.
 246, α'.
 Μαρία ἡ παρθένος. 1, β'. 41, α'. 44, β'. 62, α'.
 65, β'. 86, β'. 239, α'. 272, β'. 207, α'.
 — Θεοτόκος ἡ ἁγία Παρθένος. 88, α'. — ἀ-
 σπασμὸς τῆς Θεοτόκου. 348, α'.
 Μαρίας καὶ Μάρθα. 330, β'.
 Μαρκίων, αἰρεσιάρχης. 16, α'. 121, α'.
 Μάρκος ὁ Γνωστικός. 1, α'. 253, β'. κ. ἀλλαχοῦ.
 Μέλας ὁ Γεωγράφος. 96, α'. — Μέλας ποτα-
 μός. 362, α'.
 Μελητιανοί. 85, α'. 87, β'.
 Μέλισσος. 236, β'.
 Μελησιότις. 1, β'. 7, β'. — ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶ-
 να. 8, α'. 12, α'. 52, α'. 86, α'. — Μελησι-
 οδεύεται. 94, α'.
 Μετέλας. 15, β'.
 Μεσοποταμία. 5, β'. 7, α'. 28, α'. 194, α'.
 277, α'. 408, α'.
 Μίθρα ἑορτή. 156, β'.

Μιχαλας. 2, 6'.
Μορονοίται, αἰρετικοί. 120. 121 κ. ἀλλαχοῦ.
Μορταρός, αἰρεσιάρχης. 115, 6'.
Μουσειοί Ἀλεξανδρείας. 155, α'.
Μωαδίται. 172, 6'. καὶ ἀλλαχοῦ.
Μωϋσῆς. 1, α'. 3, α'. 5, 6'. 30, α'. 36, α'.
 57, 6'. 102, 6'. — Θεὸς Ἀαρών. 1, α'. — ὄτι
 βραδύγλωσσος ἦν. αὐτ. — νομοθετῶν ἐπιφανέ-
 νιστατος. αὐτ. — ἄξιος τοῦ Θεοῦ. 30, 6'. — ὁ
 τῷ Μωϋσεὶ ἐπιφανεὶς ἄγγελος. 33, α'. 36, 6'.
 57, 6'. 431, α'. — Μωϋσέως εὐσέβεια. 5, 6'.
 ἀγγελία. 48, α'. — Μωϋσέως ῥάβδος. 83, 6'.
 101, α'. 105, 6'. 107, 6'. 336, α'. — Μωϋ-
 σέως ἀρχαϊότης. 334, 6'. — οὐ μέμνηται τῆς
 Οὐρανῶν βασιλείας. 414, 6'.

Ν

Ναδάται, ἔθνος, 450, 6'.
Ναβουχοδοσορ. 4, α'. 378, α'. 383, 6'. 386,
 α'. 431, α'.
Νάζαρα. 430, 6'.
Νανάτης, αἰρεσιάρχης. 115, 6'. 399, α'. —
 Νκουκιανοί, 85, 6'. 190, 6'.
Ναῖλος, ποταμός. 99, 6'. 100, 6'.
Νέμεσις. 103, α'.
Νέπωσ, ἐπίσκοπος. 98, α'.
Νεστοριός, αἰρεσιάρχης. 121, 6'. — Νεστοριζ-
 νοί. 120, 6'.
Νέστορ. 39, α'.
Νικήτας. 139, 6'.
Νικοκρέων, τύραννος. 141, 6'.
Νινευή. 53, 6'. — Νινευίται. 173, 6'.
Νῶε. 3, α'. 6, α'-6'. πατήρ καὶ τοῦ Ἀβραάμ.
 4, 6'.

Ξ

Ξάνθος, εἰς τῶν Τιτάνων. 387, α'.

Ο

**Όγαγρος*, Στέφανος. 85, 6'. 86, 6'.
Όρηάλλας. 172, α'.
Όσιρις. 101, 6'.
Όσρονη. 2, 6'. 426, α'.
Όυάλης. 121, α'. 239, α'. 377, α'.
Όυεσπειανός. 277, 6'.
Όυρροι. 408, 6'. 455, 6'.

Όύριος, πῶς ἐρμηνεύεται. 408, α'.
Όφίται, αἰρετικοί. 30, 6'. 105, 6'. 305, 6'.

Π

Παλαιστίνη. 3, 6'. 27, 6'. 172, 6'. 196, α'.
 384, α'.
Παλλάδιον. 15, α'. 332, 6'.
Παλλάδιος, ἑπαρχος. 153, α'.
Παρμενίδης. 236, 6'.
Πάρου, τῆς νήσου στυκ. 107, 6'.
Πάσχα. 70, 6'. 78, 6'. 80, 6'. 81. 82. 241, 6'.
 242. — Περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα Διά-
 ταγμα Κωνσταντινου. 70, 6'.
Παῦλος ὁ ἀπόστολος. 17, 6'. 23, 6'. 55, α'-6'.
 60, α'. 65, α'. 92, α'-6'.
Παῦλος ὁ Σαρμασατεύς, αἰρεσιάρχης. 85, 6'.
Πελάγιος Αἰοδικίας. 48, α'.
Περικλόμενος. 39, α'.
Πέρσαι. 8, 6'. 152, α'. 156, 6'. — μαχεῖαν εὐ-
 ρον. 384, α'. — παρὰ Πέρσας ἐφέται τῷ
 βασιλεὶ μεθόσκεσθαι ἡμέρα μιξ. 156, 6'.
Πέτρος ὁ ἀπόστολος. 42, 6'. 55, 6'.
Ποικίλη. 91, 6'.
Πολύγυτος. 91, 6'.
Ποσειδῶν. 110, α'. 294, α'. 380, 6'. 431, α'.
 ἀσφάλιος. 355, α'.
Ποταμίαινα. 415, 6'.
Προσδόχη. 430, α'.
Πρωτόγονος καὶ Αἰών, ἄνδρες, κατὰ τὴν Φοι-
 νίκων θεολογίαν. 129, 6'.
Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος. 153, 6'. 326, α'.
Πυθαγόρας, πρῶτος ἐκστὴν φιλοσοφον ὠνόμα-
 σεν. 255, α'.
Πυριλεγέθωρ. 69, 6'.
Πύρ' ῥων καὶ Πυρρῶνισταί. 135, α'. 327, α'.

Ρ

**Ρέα*. 53, 6'.
Ρωμαῖοι. Ρωμάϊων ἔθος κατὰ τὴν α'. τοῦ
 ἔτους. 143, 6'. — Ρωμάϊων νόμοι δοθλον
 κληρονόμον οὐ παραδέχονται. 181, 6'. —
 Ρωμαϊκὴν Βουλὴν τί ἐπεισε θεοῦς ψηφίζε-
 σθαι τοὺς εὐαρεστοῦντας αὐτῇ ἀνθρώπους.
 166, α'.

Σ

Σαβέκ, φυτόν, τί ἀπέφαιναν. 5, α'.
Σαβέλλιος, αἰρεσιάρχης. 115, 6'. *Σαβελλιαν-*

- ροί, τὸ τρισύνθετον τοῦ ἀνθρώπου φρονού-
 τεσ. 257, α'.
 Σαδδουκαῖοι. 31, α'. 79, α'. — Σαδδουκαίων
 δόξα περὶ ἀγγέλων. 30, β'.
 Σαλώμη. 330, β'.
 Σαμαρείται. 96, β'. 97, α'. 146, β'.
 Σαμουήλ, τίνος χάριν διὰ τὰς τῶν παίδων
 παρανομίας οὐκ ἔτισε δίκας; 72, β'.
 Σαούλ. 235, α'. 238, β'.
 Σαπώρης, Περσῶν βασιλεύς. 65, α'. 106, β'.
 Σαρακηνοί. 122, β'.
 Σάρρα, γυνὴ Ἀβραάμ. 3, β'. 6, β'. 7, α'-β'.
 8, α'. — Σάρρα θυγάτηρ Ῥαγουήλ. 347, β'.
 Σάομα. 17, α'.
 Σατάν. 29, α'. 30, α'. 37, α'. 306, α'. 334, α'.
 392, α'. 397, β'. — πῶς ἐρμηνεύεται. 36, β'.
 37, α'.
 Σέθωσ. 100, α'.
 Σεφίρες. 82, β'.
 Σελλοί. 273, α'.
 Σευήρος, αἰρεσιάρχης. 121, α'.
 Σήθ. 59, α'. 60, β'.
 Σικμιταί. 3, β'.
 Σίμων ὁ Μάγος. 55, β'. 111, α'. 115, β'.
 149, α'. 273, α'. 392, α'. 398, α'.
 Σκληθηνοί. 2, α'.
 Σκύλλα, ἀθάνατον κακόν. 89, α'.
 Σόδομα. 55, β'. 145, α'. 241, β'.
 Σόλων. 93, β'. 253, α'.
 Σύμβαχοι. 91, β'.
 Σωκράτης. 71, β'. 302, β'. 327, α'. 370, α'.
 — Σωκράτους καὶ Χριστοῦ ἀντιπαράθεσις.
 67, β'.
- T**
- Ταυτάλον δένδρον. 78, α'.
 Τάρνη, πόλις Ἀχάιας. 356, β'.
 Τάρταρος. 69, β'.
- Τατιανός, αἰρετικός. 60, β'.
 Ταύτατος ὁ κατ' Αἰγυπτίους Θωθὴ ἢ Θώθ, καθ'
 Ἑλληνας δὲ Ἐρμῆς, τῶν γραμμάτων τὴν
 εὐρεσιν ἐπενόησεν. 100, α'. — πρῶτος ἀλλη-
 γορίχ ἐχρήσατο ἐν τῇ θεολογίᾳ. 166, α'.
 Τελοσίλλη. 246, α'.
 Τερεσίας, οὐ μκντεύεται πρὶν πιεῖν αἵματος.
 106, α'. — Τέρπανδροσ. 279, β'.
 Τίτος, αὐτοκράτωρ. 277, β'.
 Τρεῖς παῖδες. 1, β'.
- Y**
- Ὑπατία. 91, β'.
- Φ**
- Φαραώ. 4, α'. 7, β'. 101, α'. 378, α'. 386, α'.
 Φαρισαῖοι. 118, α'. 171, β'.
 Φάρος Ἀλεξανδρείας. 153, β'.
 Φάβλλοσ. 2, α'.
 Φιλαδέλφεια. 196, α'. — μικραὶ Ἀθήναι. 91, α'.
 Φιλόθεοσ, κωμικός. 428, α'.
 Φιλωτέρα. 246, α'.
 Φορωνεύσ. 253, α'.
- X**
- Χαλάρη. 383, β'.
 Χαλδαῖοι. 4, β'. 5, β'. 8, β'.
 Χάρνθιδις. 235, α'. 237, β'.
 Χαιτούρα. 7, α'-β'. 374, β'.
 Χούμ. 104, β'. — πατὴρ Αἰθίοπων. 343, β'.
 Χριστιανοί. 277, β'. — Χριστιανῶν βίος. 5, β'.
 — Χριστιανῶν ἄδουτα. 78, α'. — Χριστιανῶν
 ἀπιστία χειρῶν τῆς ἀσεθείας. 289, α'. —
 Χριστιανῶν οὐ κτήσεωσ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὕψεωσ
 ἠλλοτριθεσθαι προσήκει, τίναι; 148, α'-β'.
- Ω**
- Ὠροσ. 101, β'.
 Ὠτοσ. 323, β'.

Γ'. ΠΙΝΑΞ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΙΣ **A** ΚΑΙ **B** ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ
ΕΝΝΟΙΩΝ ΚΑΙ ΛΕΞΕΩΝ.

A

Ἀαλμά, λέξις ἑβραϊκή. 1, α'.
ab actis κατὰ τοὺς Ῥωμαίους. 1, β'.
ἀβάπειστα θανόντα παιδιὰ ποῦ ἀπέρχον-
 ται. 2, α'.
ἀβαρ κατὰ Σύρων φωνήν, ὅθεν *Ἀβραάμ*.
 2, α'. 5, β'.
ἀβουλία τῶν κρατούντων. 4, α'. — *ἄβουλον*
 καὶ ἀβούλητον οὐ ταῦτόν. αὐτ.
ἄβυσσος μεταφορικῶς οἱ περὶ τῆς κρίσεως
 λόγοι. 8, β'.
ἀγαθά, τὰ τοῖς δικαίοις ἠτοιμασμένα. 9, α'.
 — τὰ ἀγαθὰ κητὰ τοῖς ἀγαθοῖς. αὐτ. — τὰ
 ἀγαθὰ αὐτὰ δι' αὐτὰ αἰρετά. 315, α'. —
 ἀγαθὰ πάντα θεσβέν. 9, α'. 12, α'. — τὰγαθὰ
 πῶς διακριτέον τῶν κακῶν. 9, β'. — ἀγαθὰ
 πρόσκαιρα. αὐτ. — ἀγαθὰ κατὰ τὸν γήινον ἄν-
 θρωπον. αὐτ. — ἀγαθὰ πρῶτα καὶ μέγιστα.
 αὐτ. 10, α'. 11, β'. — ἀγαθὰ τίνα, κακὰ τίνα,
 ἀδιόφορα τίνα. 9, β'. 10, α'. 11, β'. — τὰγαθὰ
 κατασχεῖν χαλεπώτερον τοῦ κτήσασθαι. 10,
 α'. — τὰγαθὰ τῆς γῆς. αὐτ. 12, α'. — ἀρχὴ τοῦ
 ἀγαθοῦ ἢ ἀπὸ τοῦ κακοῦ ἀποχώρησις. 10, α'.
 — τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας χρῆ ποιεῖν. 10, β'.
 — ἀγαθοὶ καὶ φελοὶ εἰ φύσει γεγόνασιν. αὐτ.
 — τὸ ἐκάστου ἐλευθέρου ἀποτελεῖ τὸ ὄντως
 ἀγαθόν. αὐτ. 12, β'. — ἀγαθοὶ καὶ ζωῆς ἐν
 τέλος. 11, α'. — τὸ ἀγαθὸν τῷ ζητοῦντι εὐρί-
 σκεται. αὐτ. — ἀγαθὸν πρῶτον καὶ ὕψιστον,
 κατὰ Πλάτωνα. αὐτ. — τὸ ἀγαθὸς κυρίως ἐπὶ
 Θεοῦ τέτακται μόνου, κατὰχρηστικῶς δὲ καὶ
 ἐπὶ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν. 11, α'-
 β'. 13, α'-β'. — τὸ παντέλειον ἀγαθόν. 11, β'.
 — τὸ ἀληθινῶς ἀγαθόν. αὐτ. — ἀγαθὰ ἀναπαί-
 ρετα. αὐτ. — τὰ κατὰ τοὺς ἀμαθεῖς καὶ φιλο-
 κόσμους ἀγαθὰ ὄργανα πρὸς ἀμαρτίαν. αὐτ.
 — τὰγαθὰ ἐπίπονα. αὐτ. — σπάνιον τὸ ἀγαθόν.
 12, α'. — τὸ ἀγαθὸν Θεοῦ μὲν ἔχει κατὰ φύσιν,

ἄνθρωπος δὲ κατὰ ἄσκησιν. αὐτ. — ἀγαθὸν τὸ
 ἐκ προαιρέσεως ἐπακινετόν. 12, β'. — ἀγαθὸν
 παρὸν καὶ ἀπόν. 13, β'. — ἀγαθὸν ἄνευ κακοῦ
 οὐ δύναται εἶναι. 14, α'. — ἀγαθὰ παρὰ Θεοῦ
 δι' ἀγγέλων. 29, β'. — τέλος τῶν ἀγαθῶν κατὰ
 Πλάτωνα. 89, β'. — τῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὁ Θεός.
 365, α'. — ἀγαθὸς λόγος ὁ τὸν πλησίον οἰκο-
 δομῶν. 126, α'.

ἀγαθότης ἀληθινῆς χαρακτῆρ. 14, β'.
ἀγαθωσύνη καὶ χρηστότης· πλατυτέρα ἢ
 χρηστότης. 15, α'.

ἀγάλλειν, σημασιεὶ διάφοροι. 15, α'.
ἀγάλλματα Ἀθηνᾶς καὶ Ἀρτέμιδος, τὰ διο-
 πειῆ. 15, β'. — ἀγαλλμάτια παρ' Ἑλληνισιν.
 αὐτ. — ἀγαλλμα ἔμφυχον. αὐτ.

ἀγαμία, ἐπὶ τίνι ἐλπίδι; 16, α'. ἀγαμίαν τίνες
 ἐκήρυξαν. αὐτ. — ἐν τίνι ἔχει τὸ σεμνόν. αὐτ.
ἀγαν, μὴδὲν ἄγαν· κατὰ Πλάτωνα. 17, α'.
ἀγαπάειν, πότε πάσης πραότητος κρείτ-
 των. 17, α'-β'.

ἀγάπη, δριμύς· ὅτι κοινῶς βίου. 18, β'.
 — ἀγάπη εἰς Θεόν, τὸ τηρεῖν τὰς ἐντολάς
 αὐτοῦ. 18, α'. 25, α'. — ἀδιδάκτος ἢ πρὸς τὸν
 Θεὸν ἀγάπη. 20, α'. — οὐ δύναται ὑπάρχειν
 ἄνευ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. 25, α'. —
 ἀγάπη, πάντων τῶν ἀγαθῶν μήτηρ. 14, α'.
 19, β'. 25, α'. — μήτηρ τῶν ἐντολῶν. 20, α'.
 — τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου. 21, α'. — νόμου καὶ
 προφητῶν κεφάλαιον. 21, β'. 316, β'. — τὸ τιμι-
 ώτερον παρὰ χριστιανούς. αὐτ. — μείζων πίσεως
 καὶ ἐλπίδος. 18, β'. — πάσης ἀρετῆς κυριακάτη
 αἰτία. 19, α'. — ἡ ἀγάπη τελειοῦ. 18, β'. —
 οὐ τοῦ τυχόντος εἰς τὸ τέλειον χωρῆσαι τῆς
 ἀγάπης. 19, β'. — ἀγάπη ἀγνή ἢ πρὸς πάντας
 ἴση. 18, β'. 19, α'. — οὐκ ἐν φιλημῆτι, ἀλλ' ἐν
 εὐνοίᾳ κρίνεται. 17, α'. — ἀρχαῖος ὁ τῆς ἀγά-
 πης νόμος. 21, β'. — οὐδὲν μείζων ἀγάπης.

25, β'. — τὸ «Ἐξ ὧλων ἀγαπήσεις» μερισμὸν εἰς ἕτερα οὐκ ἐπιδέχεται. 19, β'. 26, α'-β'. — ἀγάπη τελεία οὐ ψιλὰ ῥήματα, ἀλλὰ δι' ἔργων ἐπίδειξις. 24, β'. — τί τὸ μέτρον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης. 20, β'. — εἰ ἀγάπη ὁ Θεός, ἀνάγκη πᾶσα τὸ μῖτος εἶναι τὸν διάβολον. 20, α'. — πᾶ· δύνατι' ἄν τις κατορθῶσαι τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην. 20, β'. — ἀγάπης ψυχαίσις ἀποτελέσματα. αὐτ. 21, α'. — τύπος τῆς ἀρχαίας ἀγάπης διὰ μικρῶν συμβόλων ἐκδηλουμένης ἀπὸ περᾶτων ἕως περᾶτων τῆς οἰκουμένης. 21, α'. — ἀγάπη τρεπομένη εἰς ζῆλον εὐπορωτάτη ἐστίν εἰς κατηγορίαν. 22, α'. — ἀγάπης ἡ φύσις θερμὸν τι. 23, α'. 19, β'. — κόρον οὐκ οἶδεν, ἀλλ' ἀπολύουσα τῶν ἀγαπωμένων πρὸς· μείζονα αἴρεται φλόγα. 23, β'. — ἀγάπης ἰσχύς μεγίστη, συσκιάζει οὐ μικρὰ πλημμελήματα. 26, β'. — αὐζήτικὸν ἡ ἀγάπη. 25, α'. — Θεῷ περισπούδαστον. 25, β'. — ἡ ἀγάπη πῶθεν τίκεται. 26, α'. — τὸν πλησίον ἀγαπῶντες ἑαυτοῖς χαρίζομεθα. 25, α'. 26, α'. — ἡ ἀγάπη οἰκοδομεῖ μὴ περὶ τὴν οἴησιν, ἀλλὰ περὶ τὴν ἀλήθειαν ἀναστρεφόμενη. 159, β'.

ἀγάται τῶν ἀρχαίων χριστιανῶν. 26, β'. 25, α'. 17, α'.

ἀγαπητὰς γυναίκας μὴ ἔχειν τοὺς μοναχούς. 27, α'.

ἀγγέλλων, ὅτι ὁ τὸν σκλέντα ἐξουθενῶν τοῦ πέμψαντος περιφρονεῖ. 28, α'.

ἀγένειοι, οἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις, ἰδίαι ἀφείλουσιν ἔχειν διαίτας. 38, α'.

ἀγέννητος, ἡ λέξις ἐν τῇ Γραφῇ οὐκ ἀπαντᾷ. 38, β'. — τὸ πρῶτόν ἐστι στοιχεῖον τῆς ἀσεβείας τῶν αἱρετικῶν. αὐτ. — ἐν τοῖς περὶ Θεοῦ λόγοις τί ἐμφαίνει. αὐτ. — ἡ ἔξω φιλοσοφία τί καλεῖ ἀγέννητον. αὐτ.

ἀγέρωχος, ἐπὶ ψόγῳ ἀγέρωχοι τίνες; 39, α'.

ἀγασμός καὶ πολυσμός σώματος καὶ πνεύματος τί ἐστίν. 40, β'. — ἀγιασμός πῶθεν; 43, β'. — ἀλλὰ δεῖ μενεῖν ἀγίους. αὐτ. — ἀγιασμός κατὰ Χριστόν. 44, α'. — ἀγιασμοὶ καὶ εὐξασμοὶ ταυτόν. 44, β'. — ἀγιασμοὶ ἀντὶ τοῦ ἀπορῆκεν. 45, α'. — νηστείαν ἀγιασμοὶ ἀντὶ τοῦ φυλάξαι ἀγίαν. 46, β'. — ἀγιασθήτω τὸ δοξασιον σου' ἐφ' ἡμῖν, ἐννοητέον, ἀντὶ τοῦ δοξασθήτω. αὐτ. — Ἄπο τῶν ἀγίων μου ἄρξασθε. πῶς νηστέον. 45, α'. — διὰ τοῦ τρισσοῦ ἁγίως,

ἁγίως, ἁγίως, τὰς τρεῖς ὑποστάσεις τελείας δεῖκνυσι τὰ Σεραφεῖμ. 39, β'.

ἀγιότης τί ἐστίν; 39, α'.

ἀγιωσύνη ἐκ δυοῖν. 43, β'.

ἀγληθᾶ, λέξις ἑβραϊκῆ. 47, α'.

ἀγληλαί τίνες γυναῖκες ἐλέγοντο; αὐτ. ἀγιστροβηρεται, καθ' Ἡσαΐαν. αὐτ.

ἀγνεία, ἐν ταῖς ἱεροποιαῖς. 47, α'-β'. — ἀγνεία τελεία. 47, β'. — ἡ ἀγνεία οὐκ ἄλλη τίς ἐστι, πλην ἡ τῶν ἀμαρτημάτων ἀποχή. — ἀγνεία σώματος. 48, α'. — δριμύς' ἀσωμάτου φύσεως οἰκείωσις. αὐτ. — ἀγνεία χριστιανισμοῦ. αὐτ. — ἀγνή ἀγωγή τὸ κοινωφελές ζήτησι. 54, β'. — ἀγνεία ἀγιωσύνης διδίδει στέφανον. 138, α'. — συγκεκραλίωσις ἀγνείας. 175, α'.

ἄγνοια, ἡ διπλῆ λεγομένη, τὸ ἀγνοεῖν ἄγνοιαν. 48, β'. — ἀγνοίας δριμύς. 49, β'. — ἀγνοια ἐφ' ἡμῖν, καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν. 49, α'. — τῆς ἀγνοίας τὸ αἴτιον ἐκ ἐφ' ἡμῖν ἤ. 142, β'. — ἀγνοια γνῶσιν οὐκ ὀρθῶς κρίνει. 49, α'-β'. — ἀγνοια διδασχῆς προσδοτεται. 49, β'. — ἀγνοίας καὶ πλάνης διαφορὰ. αὐτ. — ἡ τῆς ἀγνοίας ἐπίστασις τὸ πρῶτόν ἐστι μάθημα τῷ κατὰ λόγον βαδίζοντι. 50, α'. — οὐκ αἴρει τὴν ἀμαρτίαν ἡ ἀγνοια, οὕτως δ' ἐκουσία αὖτις αὐτήν. 50, α'. — οὐκ ἀκινδύονον τὸ κατὰ ἀγνοίαν ἀμαρτάνειν. 180, β'. — ἱερουργία ἢ ἐπὶ ἀμαρτίας, πλημμελείας καὶ ἀγνοίας. σημασία ἐκάστης. 50, β'. — ἡ τῶν Γραφῶν ἄγνοια τὰς αἰρέσεις ἔτεκεν. 118, α'. — ἀμαθία ἀγνοίας αἰτία. 171, β'.

ἄγνος, σωφροσύνης δηλωτικόν. 50, β'.

ἀγνωμοσύνη. τίνες ὑπερβιβάνουσι πάντας τῆς ἀγνωμοσύνης τοὺς ἄρους. 50, β'.

ἀγνωστοῦ θεοῦ βωμός. 51, α'.

ἄγνωτον τῆς ψυχῆς. ἄλλοτρία Θεοῦ ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀκαρπία. 51, α'.

ἀγορά. ἀγοροπωλησίας ἐν τοῖς προκυλίοις τῶν Ἐκκλησιῶν οὐ δεῖ γίνεσθαι. αὐτ. — ἀγοραῖος καὶ ἀγόρασιος. 51, β'.

ἀγραφα νόμιμα, ἀγραφοὶ παραδόσεις. 51, β'. 52, α'. — διὰ τί οὐκ ἔγραφοι οἱ πρεσβύτεροι. 52, α'. — ἄγραφοι ἐκκλησιαστικῶν ἔθους ὡς νόμον δεῖ κρατεῖν. αὐτ.

ἀγριέλιος καλλιέλιος; παραδείγματα εἰς τὴν θείαν διὰ πίστεως δύναμιν. αὐτ.

ἀγροῖκος καὶ ἀγροίκος. αὐτ. — ἀγροῖκου σοφία. αὐτ.

ἀγρός, παραβολικῶς. αὐτ.—προροιμία περὶ ἀλλαγῆς δεσποτείας κτημάτων. αὐτ.

ἀγροπρία καὶ λιτανεῖται, ἀρχαῖα τῆς Ἐκκλησίας 63, α'.—ἡ τοῦ πνεύματος ἀγροπρία. αὐτ.—ἀγροπρον ἡ ἀνάω. 82, β'.

ἀγρωσις ἐπὶ χέρσου ἀγρου. 66, β'.

ἀγύεται καὶ μητραγύεται. 53, α'.

ἀγωγή θεία. 54, α'.—ἀγωγής διαφορά. 54, β'.

ἀγῶνες, ἐν Ἑλλάδι. 54, β'.—ἀγῶνες ἐν προροιμίαις κουφότεροι. αὐτ.—ἀγῶνια καὶ ἀγῶν δὲ τόπος. 55, α'.

ἀγωνία δὲ ἀγωνίων νῆρι. 55, α'.

ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῶν τῆς ἀρετῆς τροφίμων, οὐ μὴ αὐτοῖς ἐπιδεικνύναι. αὐτ.—οὔτε παραιτεῖσθαι δεῖ τοὺς ἀγῶνας, οὔτε ἐπιτηδῆν πρὸς αὐτούς. αὐτ.—ἀγωνίζεσθαι ἐν τῷ παρόντι βίῳ. αὐτ.—ἀγωνισαὶ ἐπὶ τῶν θείων. αὐτ.—ἀγωνιστὰς ἐνθάδε ἀγωνιζομένους οὐκ ὀλοφύρετον. 55, β'.—ἀγωνοθέτης. αὐτ.

ἀδάπανον τὸ εὐαγγέλιον. 64, β'.—ἀδάπανον βοήθημα. 372, β'.

ἄδειν ἐν Ἐκκλησίαις ἄνευ ὀργάνων. 65, α'.—ὑπέροπον ἄδειν. 74, α'.—ἔκτονον καὶ ἀπόγορδον ἄδειν. αὐτ.—ἵπποσόνην δεδαυῖα μὴ ἄδειν. προροιμία. 93, β'.—ἀηδόων τὰ θήλεα οὐκ ἄδουσιν. 82, β'.

ἀδέλφοποιτα. οὔτε ἡ Ἐκκλησία, οὔτε δὲ νόμος δέγεται τὰς λεγομένας συντεχνίας καὶ ἀδελφοποιίας. 65, β'.

ἀδελφός ἐστι καὶ ὁς ἂν ἦ δμόφυλος καὶ δμογῶμων. 66, α'.—ἀδελφοὶ ἡ Ἰουδαίων πληθύς, καὶ ἡ ἐξ ἔθνων Ἐκκλησία. 65, β'.—ἀδελφοὶ Χριστοῦ οἱ ἀπόστολοι. αὐτ.—ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους οἱ χριστιανοί. 66, α'.—ἀδελφῶν ἐμαρτήματα καὶ δημοσιεύειν. 183, β'.—ἀδελφοῦ ἄκαιδος γυνὴ καθ' Ἑβραίους. 66, β'.

ἀδελφα πρὸς καιρὸν καὶ ἀδελφα φύσει. αὐτ.

ἀδημορίας δρισμός. 67, α'.

ἀδηργίας ἐπακόλουθα. 70, α'.

ἀδιαίρετα καὶ ἄτομα. αὐτ.

ἀδιανύητον τὸν αἰτίων τῶν μεταγενέστερον λέγειν τῆς ἐκείνου γενέσεως. αὐτ.

ἀδιαπτότως φυλάττεσθαι τὴν εορτὴν τοῦ Πάσχα. 70, β'.

ἀδικεῖν κακόν, κακίον δὲ τὸ ἀδικῶς ψηφίζεσθαι. 71, β'.—οὐ τὸ ἀδικεῖσθαι κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀδικεῖν, καὶ τὸ μὴ εἶδέναι φέρειν ἀδικούμενον. αὐτ.—καὶ δὲ ἀδικῶν ἐνευλο-

γεῖται τί ἐστιν. αὐτ. 191, β'.—τὸν ἑαυτὸν μὴ ἀδικοῦντα οὐδεὶς παραβλάψαι δύναται. 72, α'. 73, α'.—δὲ ἀδικῶν μάλιστα ἑαυτὸν ἀδικεῖ. 72, β'.—οὐκ ἔξεστιν ἄπιστον ἀδικεῖν. αὐτ.—ἀδικίαν φέρειν μείζον τοῦ εὐποιεῖν. 73, β'.—ἀδικίας ἀρχεῖν θηρίων χαλεπώτερον. αὐτ.—δὲ ἀδικῶς τι πάσχον μετ' εὐχριστικῆς ἴσος ἐστὶ τῷ διὰ Θεοῦ ταῦτα πάσχοντι. 75, β'.

ἀδικος τοῖς ἀδικίοις ἡ δίκη χρωστέε τὴν δικαίαν τιμωρίαν, εἴπερ μὴ μέλλει ἀδικος εἶναι. 74, β'.—ἀδικον κέρδος τὰ πάθη τῆς ψυχῆς. 73, β'.—ἀδικον αἵτησιν οὐ χρὴ εἰς πέρας ἄγειν. 75, α'.—μηδεὶς ἀδικῶν ἀπολαύτω συνηγορίας, καὶ οὐκ οὐκείατος ἤ. 75, β'.—πᾶς ἀδικῶν εἰς ἀπολογία εἵτοιμος. 400, α'.—οἱ τοὺς ὑποδεδαστοὺς καταδυναστεύοντες ἀλλήλοφάγοις ἰχθύσιν ὅμοιοι. 167, β'.

ἀδόκητος οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων, τοῖς γε νοῦν ἔχουσι. 75, β'.

ἀδοξία δόξης ἀσφαλεστέρη. 76, α'.—ἡ ἔξωθεν δόξα τὴν ἐνδον ἀδοξίαν νευροῖ αὐτ.

ἀδράστεια, καθ' ἣν οὐκ ἐστὶ διαδρᾶναι τὸν Θεόν. 76, α'.—κατ' εὐφημησῶν. 76, β'.

ἀδυνατῶν μὴ ἐρᾶν. 77, α'.—προροιμία ἐπὶ ἀδυνάτων. 77, β'.

ἀδουτο τὸ κρυπτόν τῆς καρδίας ἡμῶν ταμειον. 77, β'.—ἀδουτα Ἑλλήνων. αὐτ.—ἀδουτα τοῦ Πνεύματος. 78, α'.

ἀείτης λίθος. 79, α'.

ἀετοῦ μορφή τί ἐμφαίνει. 79, β'.—ἀετοὶ καὶ πτώμα. αὐτ.—ἀετὸς ὡς παράδειγμα μιμησεως πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων. αὐτ.—ἀετὸς ἀδικώτατος περὶ τὴν τῶν νεοσσῶν ἐκτροφήν. 80, α'.—ἀετὸς δὲ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων. αὐτ.—προροιμία. αὐτ.—ἀστερισμός. αὐτ.—μέρος νοῦ, τὸ καὶ ἀέτωμα. αὐτ. ἀηχῆς πίνειν. 156, α'.

ἄζυμα, συμβολικῶς. 80, β'.—αὐτὰ ἄζυμα ἐπὶ κριθῶν φάγεσθαι τί δηλοῖ. αὐτ.—τὸ ἄζυμον νεκρὸν ἐστίν. 81, α'.—ἄζυμος ἄρτος αὐτοσχέδιος. αὐτ.—ἄζυμον τὸ στατὶς ἀνέλκθον οἱ Ἑβραῖοι. 81, β'.—τίς ἦν ἡ πρώτη τῶν ἄζύμων ἡμέρα. αὐτ.—ἄρτος τέλειον παρέδωκεν ὁ Κύριος τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ μυστικῷ δείπνῳ. 81, α'.—τὰ ἄζυμα οὐκ ἄρτος τέλειος. 82, α'.

ἀήρ, ἀρχὴ τοῦ παντός. 82, β'.—διηγεκῆ τροφήν τοῖς ἀναπνεύουσι παρέχει. 83, α'.—πυ-

κνότερος τοῦ αἰθέρος ἐστίν. αὐτ.—μυρία δεικνυσι τῆς τοῦ ἀέρος φύσεως τὸ μαλακὸν καὶ εὐεικτον. 83, α'.—β'. 84, α'.—πᾶσα σχεδὸν ἡ τοῦ ζῆν δύναμις καὶ ἡ τῶν αἰσθητηρίων ἐνέργεια ἐν τῷ ἀέρι τὴν ἰσχὺν ἔχει. 83, β'.—ἡ Γραφή τὸν ἀέρα συνήθως οὐρανὸν λέγει. 84, α'.—ἀέρος καὶ ἀνέμων ὄρισμός. αὐτ.—ἀήρ, ἡ ἄορασία. 84, β'. 104 α'.—ἀέρα δέρειν' παροιμία. 78, β'.

ἀήσουρι μύρμηκες. 84, β'.—ἀήτης ἡ τοῦ ἀνέμου πνοή, καὶ ὁ ἄνεμος αὐτ.

ἀθάνατοι, περικινὸν τάγμα. 88, β'.—ἀθάνατος, κυρίως ὁ Θεός. αὐτ. ἀθάνατος ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχή. 98, β'.—ἀθάνατος καὶ ἡ τῶν δικαίων ἀπόλαυσις καὶ τῶν ἡμαρτηκῶτων ἡ κόλασις. 89, α'.—τῶν ἀθανάτων φροντίζειν πραγμάτων. 88, β'.

ἄθει ἐν τοῖς Ἑλλησιν. 90, α'.

ἄθῆρ καὶ ἀθερρίζειν. 94, α'. 90, α'.

ἄθλιος ὄντως, τίς. 94, β'.

ἄθλιος καὶ ἄθλιος. 94, α'.

ἄθροον γραμματικῶς. 95, α'.—τὸ μὴ πάλαι μελετηθὲν τῷ λογισμῷ, τῷ ἀθρόως συμβαίνειν ἐξίστησι. 75, β'.

ἀθυμεῖν. φίλον πως τοῦ ἀθυμοῦσι τὸ ἀμικτον καὶ φιλέρημον. 95, α'.—ἀθυμία χλωποτέρα δαίμονος. αὐτ. ἔχει καὶ τι χρήσιμον. αὐτ.—τὴν τῆς ψυχῆς διάθεσιν τεκμηριοῦ αὐτ.

ἀθρογλωσσοι, ἀθρόωτα στόματα. 95, β'. 309, α'.

αἰά; ὁ ὄρ, ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἀνέκφραστον παρ' Ἑβραίων. 96, α'.—τετραγράμματος. 96, β'. 97, α'.—ὄνόματα, δι' ὧν παρ' Ἑβραίοις ὀνομάζεται ὁ Θεός. 96, β'.—τὸ ἀρχιερέως μέτωπον ἐκόσμη. 97, α'.

αἰγείων κρεδὸν χυμός. 97, β'.

αἰγερος Ἀθήνησιν. ἡ ἀπ' αἰγείρου θεός. αὐτ. αἰγίλις πέτρα. αὐτ.

αἰγυπτιάζειν. αἰγυπτιασά τὴν χροάν. 98, α'.—ἡ παρ' Αἰγυπτίους παιδεύσις. 98, β'.—Αἰγυπτίων ἱεραρχικὴ τάξις. αὐτ.—Αἰγυπτίοι πρῶτοι ἀθάνατον εἶπον τὴν ψυχὴν. αὐτ.—Αἰγυπτος, μετφορικῶς. 100, β'.—νόμος περὶ βιτσιλαίας ἐν Αἰγύπτῳ. 101, α'-β'.—πρῶτοι θεοὶ οἱ ἄρχοντες. 101, β'.—ἐν Αἰγύπτῳ τοὺς Θεοὺς ὕμνοῦσι διὰ τῶν ἐπτά φωνηέντων. 102, α'.—οἱ κατ' Αἰγύπτον παιδευθέντες. 102, β'.

αἰθλιος. ὄρισμός. 102, β'.

αἰθρις καὶ αἰθρεῖα. 103, α'.

αἰδώς. 103, α'.—αἰδοῦς ἔδρα. παροιμία. αὐτ.—αἰδώς καὶ νέμεισι. αὐτ.—αἰδώς ὅπλον ἰσχυρὸν τοῖς ἀνθρώποις πρὸς τὴν τῆς ἀμαρτίας ἀποφυγὴν. αὐτ.—αἰδοῦς καὶ αἰσχύνης ὄρισμός. 103, β'. 125, β'. σημ.—αἰδοῦς καὶ αἰσχύνης σημεῖα ἐπὶ τοῦ προσώπου. 103, β'.—αἰσχύνη καὶ αἰδώς. 127, α'.—τὴν αἰδῶ ἀποξύνει τῶν μετώπων. 297, β'.

αἰθρῶς, ὁ νεανίας. 104, α'.

αἰθῆρ. τὸν αἰθέρα ἔϋλον ἔφρασκον οἱ περὶ τὸν Ἀριστοτέλη, καὶ πέμπτον στοιχεῖον. 104, α'. αἰθρῶς ὄνομα. 105, α'.—αἰθρατος. αὐτ.

αἰθρηγενέτης. αὐτ.—αἰθια ἡ Ἀθῆνα. αὐτ.

αἰθων. αὐτ.—αἰλιτος. αὐτ.

αἷμα πρωτόγονον ἐν ἀνθρώπῳ. 105, β'. 106, α'.—αἷμα καὶ γάλα. 106, α'.—τοῦ αἵματος ἡ φύσις ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις καὶ ἐν τῇ λογικῇ φύσει. αὐτ.—ἔπερ ἀνθρώπῳ ἡ ψυχή, τοῦτο τοῖς ἀλόγοις τὸ αἷμα. αὐτ.—ζώης τύπος τὸ αἷμα. 107, α'.—ἔναμις ζῶα θερμότερα τῶν ἀναίμων. 107, β'.—αἷμα Χριστοῦ. 106, β'.—«Αἷμα καὶ ὕδωρ» πῶς νοητέον. 107, α'.—αἷμα σταφυλῆς τροπικῶς. 105, β'.—αἷματος πηγὴ παρὰ Συβαρίταις. 107, α'.

αἷμασις. αὐτ.—αἱμοφόροντος. 107, β'.

αἰμύλιος λόγοι. αὐτ.—αἰμώσια σῦκα. αὐτ.

αἰνά, κατὰ τὴν Σῶρον φωνήν. αὐτ.

αἰναρέτη, αἰνόπειρις. αὐτ.

αἰνεσις, ὡδή, ὕμνος, προσευχή, ψαλμός τί διαφέρουσι. 108, β'.

αἰνιγμα, ἐκ τοῦ αἴνος, ὁ συμβολικὸς λόγος. 109, α'.—αἰνιγμα καὶ παραβολὴ τί διαφέρουσι. 108, β'.—αἰνιγμα περὶ αἰδοῦς. 103 β'.

αἰζ οὐρανια. παροιμία. 109, β'.—αἰγῶν ἡλικίας ὀνομασία. αὐτ.

αἰζωνεύσθαι. 110, α'. 98, α'.

αἶρα, καὶ ὕσα νόθα σπέρματα τὰ ἐν τῇ Γραφῇ ζιζάνια. 110, α'.

αἶρε αὐτόν. ἐρμηνεία. 110, α'-β'.

αἰρειαρχεῖν ἐκ τοῦ ἀρχαιρειαζέειν. 111, α'.

αἶρσις. ὁ εἰς ἀφρον ὑποπεσὼν ἔρημος Θεοῦ. 111, α'.—ἀρσις τί ἐστιν. 113, β'.—αἰ αἶρσεις διὰ τοὺς δοκίμους. 111, β'. 118, α'.

—συνανεφύθησαν τῷ γονίμῳ πυρῶ. 114, α'.—αἰ αἶρσεις διακρίνονται τῶν σχισμάτων καὶ τῶν πρακτικῶν. 115, α'. 122, α'. 397, α'.

—πᾶσα ἀρσις ψεύδεται, μὴ λαβοῦντα Πνεῦμα

ἐγιον. 117, α'. — πόρνη ἐστὶν ἡ αἵρεσις. αὐτ. — αἱ αἵρεσις καὶ πρὸς ἐαυτὴς καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν διαφωνοῦσιν. 129, α'.

αἰρεταὶ πρᾶξεις. 142, α'. — αἰρετὸν ὄνομα καλόν. 123, α'. — πρὸ τῶν αἰσχρῶν αἰρετέων τὰ λυπηρά. 142, α'.

αἰσθησις. αἰσθησῶν ἐγκυμῶς. 123, α'. — αἰσθησις θεία. 123, β'. — αἰσθησις παρὰ τοῖς ἀγγέλοις. αὐτ. — αἰσθητόν, αἰσθητήριον, αἰσθητικόν. 124, α'. — αἰσθητὰ καὶ νοητά. 124, β'. — τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν πῶς γεγυμνασμένα γίνεσθαι. 223, β'. — αἰσθησις, ὄρασις καὶ φωτισμός. 291, β'.

αἰσμορ καὶ αἰσουλρ. 125, α'.
αἰσμοῦν καὶ ἀναισμοῦν. 233, β'.

αἰουμᾶν, αἰουμνητήρ. αὐτ.

αἰσχρόν. μόνον τῶντι αἰσχρὸν ἡ κακία. 125, β'. — τὸ αἰσχρὸν οὐκ ἐν τοῖς ὀνόματιν, ἀλλ' ἐν τῇ παραλόγῳ χρήσει ἐνθωρεῖται. αὐτ. — ὁ αἰσχρὸς φθεγγόμενος ἐκπῶν πρῶτον καθυβρίζει. αὐτ. — αἰσχρὸν μετὰ πάντων συμπραττόντων, καλὸν ἄνευ μηδὲ ἐνὸς ἐραστοῦ. 126, β'.

— δὸς ἐπ' ἀναισχυντίαν ἡ αἰσχυρολογία, καὶ τέλος ἀμφοῖν ἡ αἰσχυροεργία. αὐτ. — αἰσχρὸν ἢ δεῦν ὑπαμένειν διὰ μετῶν καλῶν. 141, β'.
αἰσχύνειν, ἀντίκειται τῷ καλλύνειν. 127, α'.

— αἰσχύνεσθαι, δεῦτερον ἀγαθόν. αὐτ.
αἰσώπειον ἄχθος. παροιμία. 127, β'.

αἰτεῖν καὶ ἀπαιτεῖν. αὐτ. — αἰτεῖν τὰ μὴ πρέποντα. αὐτ. — τὰ αἰτήματα πῶς χορηγεῖ ὁ Θεός. 128, α'.

αἰτεία κατ' Ἀριστοτέλη. 128, α'. — αἰτεία τῆς τῶν παθῶν ἀποχῆς. 143, α'. — αἰτεία τοῦ τίκεσθαι σώματα νοσήμασι διαφόροις ὑποκείμενα. αὐτ. — αἰτεία καὶ αἰτιατά. 128, β'. — αἰτεῖον πρῶτον εἰς καὶ μόνος ὁ Θεός. αὐτ. — ἀπολύτως αἰτεῖος. αὐτ.

αἰών, ἡ ἀνθρωπίνη ζωῆ. 129, α'. — αἱ περὶ αἰῶνων γινώμει τῶν αἰρετικῶν. 129, β'. — αἰῶνος παρόντος καὶ μέλλοντος διαφορὰ. αὐτ. — αἰῶνες αἰῶνων. αὐτ. — ἐπὶ τοῦ ἀπείρου πότε λέγεται ἄναρχον, πότε ἀθάνατον, πότε αἰῶνιον. 130, α'. * 287, α'. — αἰὼν οὔτε χρόνος, οὔτε χρόνου τι μέρος. αὐτ. — αἰών, ἡ λέξις, πολὺσημον. αὐτ. — τὸν αἰῶνα τριχῶς λέγει ἡ Γραφή. 130, β'. — αἰὼν νοητός. αὐτ.

ἀκαθαρσία νοός, ἀκαθαρσία ψυχῆς. 131, β'. — τὰ ζῶα οὐ παρὰ τὴν οἰκείαν φύσιν καθαρὰ

ἢ ἀκάθαρτα, ἀλλὰ παρὰ τὴν προαίρεσιν τῶν μετακαμβανόντων. αὐτ. — οὐδὲν ἀκάθαρτον, εἰ μὴ ἡ ἀμαρτία μόνη. αὐτ.

ἀκαιρορ. ἀκαιρος εὖνοια οὐδὲν ἐχθρὸς διαφέρει. 132, α'. — καὶ ἡ εὐεργασία καιρορ ἀμοιρήσασα, καὶ τὸ ὄνομα ἀπόλλυσιν. αὐτ. — ἀκαιρος ἡ τοῦ Νόμου δικαιοσύνη. αὐτ. — ὁ Θεός πάντα διδίδωσι εἰς εὐκαιρον. αὐτ.

ἀκακία, διττῶς. 132, α'. — ἀκακος παντὶ λόγῳ πιστεύει. 132, β'.

ἀκαλαρ'ρίστειρ Ἄκακός. 133, α'.

ἀκαλίγη θαλασσία. αὐτ.

ἀκάμας, πολὺσημον. αὐτ.

ἀκανθαί. Οὐ γὰρ ἀκανθαί. παροιμιακῶς. 133, α'. — ἀκανθα ἡ ἀμαρτία. αὐτ.

ἀκατήλευτον τὴν πίστιν τηρεῖν. 228, β'.

ἀκαταθύμιον, ταῦτὸ τῷ ἀποθύμιον. 133, β'.

ἀκατάληπτα τῷ ἀνθρώπῳ. 134, α'. — τὶ ἀκατάληπτον, τὶ ἀπρόσιτον. 265, β'.

ἀκατος. 135, α'.

ἀκερσοκόμηρ ὁ χρόνος. αὐτ.

ἀκηθία πασῶν τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων ἐπιδράττεται. 136, α'.

ἀκηράσιος, οἶνος. αὐτ.

ἀκκίζεται πᾶς ἄνθρωπος κατὰ τῶν δεομένων αὐτοῦ. αὐτ.

ἀκοή. 137, α'. — ἀκοὴ ἄλυμφρ. — ἀκοὴ ἀγαθῆ. 137, β'. — ἀκοὴ καὶ ὄψις. αὐτ. — ἀκοὴν προθεραπεύει μέλλων κατηγορεῖν. αὐτ. — ἀκοῶς ἐστιζν. 138, α'. — ἀκοῆς καυστήρια. αὐτ.

ἀκουάηητος ὁ τῆς Παρθένου τόκος. 138, α'.

ἀκολασία κόλασιν ὀδίνει. αὐτ. — ἀκολασίη ἢ θυμὸς οὐκ ἀκούσια. 142, α'-β'.

ἀκολασταλεῖν πολυειδῶς. αὐτ. — ὁ ἀκόλαστος καταγέλαστος. 139, α'. — ἀκόλαστος ὄψις. αὐτ. — εὐεπίφοροι οἱ ἀκόλαστοι πρὸς τὴν ἀπέλγειαν. 138, α'. — ἀκόλος. 139, α'.

ἀκολουθεῖν τῷ Σωτηρι. αὐτ. — ἀκολουθεῖ τῆς φύσεως τὰ σαρκὸς τέκνα. 139, β'. — ἀκολουθεῖ ἔρις καὶ φιλονεικία καὶ φθόνος ἐκ τῶν πειρωμένων διδάσκων τὰ μὴ προσήκοντα. αὐτ.

ἀκούειν λόγου καὶ μὴ ὀφειλεσθαι. 140, α'. — ἀκούσαι καὶ ἐνωτίσασθαι. αὐτ. — τὸ ἀκούειν ἐπὶ Θεοῦ. 141, α'.

ἀκούσιος, διττόν. 140, α'. — τὸ ἀκούσιον οὐ κρίνεται. αὐτ. — τὸ ἀκούσιον οὐ μόνιμον. 141, β'. — ἀκούσιον κατὰ βίαν, καὶ ἀκούσιον κατὰ ἄγνοιαν. αὐτ. 142, β'. — ὀρισμὸς τοῦ κατὰ

βίαν ἀκουσίου. 141, β'. 142, β'. — ἀκουσίω ἔργων οὐδεις ἔπαινος ἢ φόγος. 142, α'. — τὸ ἀκουσίον λυπηρόν. αὐτ.

ἀκρασία πᾶν τὸ ὑπὲρ τὴν χρεῖαν. 143, α'. — ἀκρασίας καὶ δυσκρασίας γόνεων ἐπακλόλουθα. αὐτ. — ἀκρασίας καὶ ἀπέλγεια. 131, α'.

ἀκράτισμα καὶ ἀκρατον. 143, β'.

ἀκριβάσματα. αὐτ.

ἀκριβεια ἐπὶ ἰδιωτισμῶν. αὐτ. — ἡ ἀκριβεια οὐ πάντως γινώσκει τὸ ἀληθές. αὐτ.

ἀκριβολογία. 144, α'. τᾶνάπαλιν τῆς ἀκυρολογίας. 143, α'.

ἀκριθῶς, ταῦτὸ τῷ, ἀληθῶς. 143, β'. 144, α'.

ἀκριδοφαγοί. 144, α'. — ἀκρις, βοτάνη. — ἀκρις καὶ βροχός. αὐτ.

ἀκρισία πολλὰ τῶν ἀμικρανομένων εἴωθεν ἐξεργάζεσθαι. 144, β'. — ἄκριτα φύλλα. — ἄκριτος τύμβος. αὐτ.

ἀκροάματα ἐκλύοντα τὸν τόνον τῆς ψυχῆς. 144, β'. — ἀκροάσεως τόκος. αὐτ.

ἀκροατικῆ συνετός. 146, α'. — ἀκροατικῆ φιλαλήθης. αὐτ. — ἀκροώμενοι. 147, α' β'.

ἀκροβυστία καὶ περιτομή. 146, β'.

ἀκρόθρια, ἀκρόθνια καὶ ἀκροθίνια. παροιμία. αὐτόθ.

ἀκρότητες, κατὰ τοὺς παλαιούς. 147, α'. — ἀκρότητας φεύγειν. 321, α'.

ἀκρωνυχία ἕρους. 148, α'.

ἀκταία, φόρημα. 148, α'.

ἀκτὴ ἀλγίτου, ἀκτὴ Δημήτερος. αὐτ.

ἀκτημοσύνην τίκτει ἡ ἀγάπη. αὐτ. — ἀκτῆμων βίος. 148, β'.

ἀκτίνες κακίας. αὐτ. — ἀλάβατρον. 149, α'.

ἀλαζών. ἑτυμολογία. 149, β'. — ὑψηλόφρων, ἀλαζών, ὑπερήφανος, τετυρωμένος. ὀρισμοί. αὐτ. — ἀλαζόνος καὶ ταπεινοῦ ἀντιθεσις. αὐτ. — πόθεν τίκτεται ἡ ἀλαζονεία. 150, α'. — ἀλαζών τις ἐστιν. αὐτ. — ἕτερον ἀλαζονεία, καὶ ἕτερον μεγαλοψυχία. αὐτ. — ὕβριστής ὁ ἀλαζών. 150, β'. — ἀλαζόνες καὶ ἀτάσθαλοι. 73, β'.

— ἀλαζονεύομενοι. 265, β'.

ἀλαλαγμός καὶ ἀλαλιγός. 150, β'.

ἀλάνθαστον μόνον τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἀνήκει, οὐδενὶ δ' ἄλλω, οὐδ' αὐτοῖς τοῖς Ἀποστόλοις. 151, α'.

ἀλάστωρ, κατὰ χερσικῶς. 152, α'. — Ζεὺς ἀλάστωρ. αὐτ. — ἀλάστωρ ὁ Ἀντίχριστος. αὐτ.

ἀλγίειν καὶ χίρειν ἄμα. 152, α'.

ἀλγηδὼν καὶ ἡδονή, οὐδέτερον κακόν. 152, β'. — ἔτι χρήσιμος ἡ ἀλγηδὼν. αὐτ. 244, β'.

ἄλειαρ, ἀλειαρ καὶ ἀλείφατις. 152, β'.

ἀλείφειν πρὸς τιμὴν καὶ ἀρετὴν, καθ' Ὁμηρον αὐτ. οἱ πρὸς εὐτίθειαν ἀλείφοντες. 153, α'.

ἀλεκτριών. 153, α'. — ἀλέκτωρ, ὁ ὄρνις, ὁ αὐλός, ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. 153, β'.

ἀλεξάνταμος χλαῖνα. 157, β'.

■ ἀλεξίκακος. 157, α'. — ἀλεξίκακοι καὶ ἱστροὶ οἱ ἅγιοι. 158, α'. ἀλεξίκακοι δαίμονες. αὐτ.

ἀλεξίλογα γράμματα. αὐτ.

ἄλες, οἱ θεοὶ λόγοι. 151, α' β'. — ἄλες συμβολικῶς. 151, β'. — ἄλες ἐν ταῖς τῶν ξενίων καταρχαῖς. αὐτ. — οἱ κοινοὶ ἄλες. παροιμία. 152, α'. — ἄλες, μεταφορικῶς. αὐτ. — ἄλῶν κοινωνοῦντες. 171, α'. — ἄλδος Διαθήκη αἰώνια. 170, α'.

* Ἄλφρ ἐξ οὗ τὸ * Ἄλφρα, ἐξ Ἑσραΐδος παρηνέχθη εἰς τὴν Ἑλληνίδα. αὐτ.

Ἄλθηβια, οὐκ ἐν τῇ σοριστικῇ τέχνῃ. 74, α' β'. — ἡ ἀλθηβια δύσκολος καὶ δύσεργος. 111, β'.

— πρὸς τὴν ἀλθηβιαν καὶ οἱ δεινότατοι λέγειν ἀποδύσασθαι ὀνομασιν. 377, α'. — ἡ ἀλθηβια οὐκ ἐν τῷ μετατιθέναι τὰ σημαίνόμενα εὐρίσκειται. 112, β'.

— οὐ γὰρ μοιγεῖσιν τὴν ἀλθηβιαν. 113, β'. — ἀλθηβίας προφήτης. 158, β'.

— οἱ ἀλθηβιαν ἀρ' ἐαυτῶν ζητήσαντες γινώσκαι. αὐτ. — ὅπερ ὀρθακλῶς τῷ σώματι, τοῦτο τῆς ἀλθηβίας ἡ γνῶσις ταῖς ψυχαῖς. 322, β'.

— ἀλθηβίας καὶ ἔθους διαφορά. 159, α'. — πικρὴ δόγματι ἀλθηβίας ἐχομένῳ παραφροσύνῃ τι ψεῦδος. αὐτ. — ἡ ἀλθηβια πόθεν, κατὰ τοὺς αἰρετικούς. ἡ ἡδυπάθεια ἀπάγει τῆς ἀλθηβίας. αὐτ. — χρόνος καὶ πόνος τῶν ἀλθηβῶν ἐκλάμπει. 159, β'.

— ἕτερον στοχαζομὸς ἀλθηβίας, ἕτερον ἡ ἀλθηβια. αὐτ. — τὸ ἀλθηβῶν ἐν, τὸ δὲ ψεῦδος πολυσχιδές. αὐτ. — ἡ ἀλθηβια πᾶσαν σοριστικὴν πιθανολογίαν ἐλέγχει. 160, α'.

— ἀρχὴ μεγάλῃς ἀρετῆς ἡ ἀλθηβια. αὐτ. — δύσκολος τῆς ἀλθηβίας ἡ κτησις. αὐτ. — ἐκ μιμησεως ἀλθηβια οὐ διδάσκειται. αὐτ. — οὐ τὰς ἐκ μέρους ἀλθηβίας, καθ' ὧν ἡ ἀλθηβια κατηγορεῖται, ἀλλ' αὐτὴν τὴν ἀλθηβιαν πολυπραγμανομένην. 160, β'.

— δύο εἰσὶν ἰδέαι τῆς ἀλθηβίας. αὐτ. — ἀλθηβῶν καὶ ψευδῶν κριτήριον. αὐτ. — ἀλθηβίας ἐραστῆ δεῖ ψυχικῆς εὐτονίας. αὐτ. — ἀεὶ τῆς ἀλθηβίας τὸ κράτος, κἂν παρ' ὀλίγοις. 161, α'.

— τῆς ἀλθηβίας ἡ δύναμις. 161, β'. — ἀλθηβείων

ἐν παντί. 162, α'. — παραχαράσσεται τῆς ἀληθείας. αὐτ. — σοφὸν τάληθές, καὶ ἀπλοῦν ὄν. αὐτ. — οὐδὲν τῆς ἀληθείας σαφέστερον, οὐδ' ἀπλούστερον, οὐδ' ἰσχυρότερον. αὐτ. — ὁ ἀληθεύων καὶ ἠττώμενος νενίκηκεν, ὁ δ' ἀπάτη κρατήσας, καὶ νενικηκώς ἠττήται. αὐτ. — ἡ ἀλήθεια γυμνῆ πρόκειται. — ἀξίικτητονχορῆμα τοῖς σοφοῖσι. αὐτ. — οὐ καταλαμβάνει ψευδός ποτε τὴν ἀλήθειαν. 162, β'. — ἰσχυρὸν τάληθές καὶ σιγώμενον. αὐτ. — πάντων ἰσχυρότατον. αὐτ. — μεῖζον ἀληθείας οὐδέν. 163, α'. — ἡ ἀλήθεια πάσας τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμης κοσμεῖ. αὐτ. — τὴν ἀλήθειαν οὐδὲν λωβεται ἡ ἄγνοια κομφίαις ῥημάτων καὶ ὀνομάτων. 164, α'. — ἀσχημάτιστος ἡ ἀλήθεια. 393, α'. — ἀμεινον παρὰ ἰδιώτου τάληθές, ἢ παρὰ σοφιστοῦ τὸ ψευδός μαθεῖν. 163, α'. — τὴν ἀλήθειαν ἡ Γραφή πεζῶ λόγῳ ἠρμήνευσεν. αὐτ. — ὁ ἐν ἀρχῇ τῆς ἀληθείας ἐκπίπτων εἰς αἰσχρὸν καταστρέφει τέλος. 162, β'. — οἱ ἐθελοκωφοῦντες τῷ τῆς ἀληθείας λόγῳ. 163, α'. — οἱ τὴν ἀλήθειαν κρύπτοντες; ἕνεκα ποικίλων λόγων. 163, β'. — εὐάρεστον Θεῷ τὸ παντὸς προτιθεῖναι τὴν ἀλήθειαν. αὐτ. — οὐκ ἐν λέξει τὴν ἡμῖν, ἀλλ' ἐν πράγματι ἡ ἀλήθεια. 164, α'. — ἀληθείας καὶ ἀποδείξεως ὄρος. 166, β'. — πᾶν τὸ παρὰ τὴν ἀλήθειαν ψευδός ἐστίν. 207, α'. — ἀλήθεια ἐν συμβόλοις καὶ ἀνιγγασίῃ. 161, α'. — ἀλήθεια τυπικαί. 164, α'. — ἀληθές; σημαῖεν. αὐτ. — ἀληθινοὶ προσκυνηταί. 164, β'.

ἀληθεῖα κτήματα. 164, β'.

ἀληθεσμένον βίον ζῆν· προομιμία. 164, β'. 133, α'.

ἀλίστορον ὁδός· ἐστίν. 164, β'.

ἀλίθιας ὄνος. 165, α'.

ἀλιευτικὴ ἀπλότης. 165, α'. — οἱ ἀλιευτικοὶ σολοικισμοὶ τοῦς ἀττικοὺς κατέλυτον συλλογισμούς. αὐτ.

ἀλις δρυός. προομιμία. αὐτ. 133, α'.

ἀλίπαροι, παρὰ τοῖς κωμικοῖς. αὐτ.

ἀλιεῖμων, ἀλιεῖρος. 165, α'.

ἀλιώσιος βέλος. αὐτ.

ἀλληγορία, ἡ ἀναγωγικῆ. 166, α'. — ἀλληγορικὴ ἐρμηνεία τῆς οὐρανίου ἀστρῶν καὶ ψάμμῳ θαλαττικῆς παρεκτάσεως τοῦ σπέρματος τοῦ Ἄβραάμ. 7, α'. — ἀλληγορικὴ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. 166, α'. — ἐν τῇ ἀλληγορίᾳ τῆς

μέσης ἔχουσι ὁδοῦ. 166, β'. — ἀλληγορικὰ καὶ τροπολογικὰ. αὐτ. — ἀλληγορούμενη θεολογία. 166, α'.

Ἄλληλοῦσι. πῶς ἐρμηνεύεται. 167, α'. — ἐν Ῥώμῃ ἀπαξ τοῦ ἔτους ψάλλουσι τὸ ἀλληλοῦσι. 167, β'.

ἀλλοιώσις, τί ἐστίν; 168, α'. — τροπῆς καὶ ἀλλοιώσεως κρείττων ἡ θεία φύσις. αὐτ.

ἀλλος, ἐπὶ τῶν δημοσιῶν λέγεται. 168, β'.

ἀλλότρητοι, κατὰ τὸν ψαλμῶδον. αὐτ. — ἀλλοτριεῖς γνάθοις γελᾶν. 169, α'.

ἀλλοτριώσις ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἢ τῆς ἀμαρτίας ἐργασία. αὐτ. 181, α'.

ἀλλοφῶδοι καθ' Ἑλλάδας. 169, α'.

ἀλλως ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ γνώμην συμβαινόντων. αὐτ.

ἀλογία καὶ πρὸς ἐαυτὴν καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπομάχεται. 169, β'. — ἡ ἀλογία φιλεῖ ἀνδρῖσθαι. 172, α'.

ἀλογος φύσις. 169, β'. — ἀλογα ζῶα ἐπινοητικὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν σωτηρίας. αὐτ. — ἀλογα πάθη πόθεν ἔχει τὰς ἀφορμάς. 170, α'.

ἀλοργεῖ, ἐν Τύρῳ εὐρέθη. αὐτ.

ἀλοος. αὐτ. — ἀλίειν, ἀλις. αὐτ. 170, β'.

ἀλφα σημαίνει ἀρχήν. 1, α'. 170, β'.

ἀλφιτόγῳρος, κατὰ σκώμμκ. 171, α'.

ἀλῶναι καὶ ὑποπευθῆναι. αὐτ.

ἀλῶρητα ἀνδράποδα. αὐτ.

ἀλώπηξ, παγιθεύουσα τὰ πτηνά. αὐτ.

Ἄμαζόνες χροῶνται γελῶναις κλπ. 171, β'.

ἀμάθεια, τὸ ἐρνεῖν καὶ πολυπραγμονεῖν Θεόν. αὐτ. — ἀμάθεια μετὰ σωφροσύνης ὡφελιμώτερον ἢ δεξιότης μετὰ ἀκολασίας. 172, α'.

Ἄμαθλιας κέρως καὶ τῷ λογίῳ Ἐρμῆ καὶ τῷ Ἄγγελῳ ποταμῷ οἰοῦνται ἐγγχειρίζουσι. 172, α'.

ἀμαξία, ἀσροβήτημα. τὰ ἐξ ἀμάξης. 173, α'.

ἀμαρτεῖν τί λέγεται; αὐτ.

ἀμάρτημα· πᾶν τὸ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον ἀμάρτημά ἐστίν. 11, α'. 174, α'. — ἀμάρτημα, ἀδικημα, ἀτύχημα. ὄρισμός. 141, α'. — φεύγειν χρῆ τῶν ἀμαρτημάτων τὴν πείραν. 173, β'. — ἀμάρτηματα τοῦ λογιστικοῦ, τοῦ ἐπιθυμητικοῦ καὶ τοῦ θυμοειδοῦς. 182, α'. — τίνα τὰ χυλεπώτερκ. αὐτ. — ἀμάρτηματα πάντων τῶν κακῶν αἰτία. 182, β'. — ἐν τοῖς ἀμάρτημασι τί ζητεῖται. 184, α'. — ἀμάρτηματα ἐκούσια καὶ ἀκούσια. 191, α' β'. — τῶν δοκούντων εἶναι

ἀμωρημάτων συγγνώμην παρείχεν ὁ Νόμος. 190, α'. — ἀμωρητῶν ἐπὶ προσδοκίᾳ μετανοίας οὐκ ἀξιοῦται μετανοίας. 173, β'. ἀμωρητάνειν κρύφα. 174, β'. πᾶς ὁ ἀμωρητῶν ἐαυτὸν χειρόνα ἀποραίνει καὶ ἀτιμότερ. ν. 174, β'. — τὸ μὴ δόλως ἐξκαμωρητῶν Θεοῦ μόνου ἔδινον. 175, β'. 180, β'. 191, α'. — ἀμωρητάνειν ἀνθρώπινον, ἐν ἀμωρητίαις δὲ μένειν σατανικόν. 187, α'. — οἱ ἀμωρητάνοντες τέκνα τοῦ διαβόλου εἰσίν. 177, β'. ἀμωρητάνειν πύφωκεν ὁ κατὰ τὴν αὐθαίρετον προαίρεσιν ἐνεργῶν. 174, α'. — ὁ ἀμωρητῶν δίδωσι τόπον τῷ διαβόλῳ. 179, α'.

ἀμωρητία τί ἐστίν; 173, α' 186, β'. 187, α'. 311, α'. — ἀμωρητία καὶ πλημμέλεια. 173, α'. — ἀμωρητία ὀνομάζεται πᾶσα κακία. 181, α'. — ἡ ἀμωρητία ἀρίστησιν ἡμῶν τὸν φύλακα τῆς ζωῆς ἡμῶν ἄγγελον. 30, α'. — ἀμωρητία προσηγορικῆ. 56, α'. β'. 175, α'. 185, β'. 188, α'. 191, β'. — τῆς ἀμωρητίας ἡ ἐνέργεια οὐ φυσικῆ. 57, α'. — ἀμωρητία θάνατος ψυχῆς. 175, α'. — ἡ ἀμωρητία τὸ πρωτόκοκκον ἐστὶν ἔκγονον τοῦ ἀρχαίου δαίμονος. 179, α'. — ὠδίνες θανάτου ἡ ἀμωρητία. 179, β'. — θεῖον ἡ ἀμωρητία, κακὸν ἀνεπίσημον, βλάστητικα προσηγορεύεται. 181, β'. * 305, β'. — λοιμός. 182, α'. — βάρβαρος ἡ ἀμωρητία. 185, α'. — ἀληθὴς δουλεία. 186, β'. — ἀμωρητίαι οὐκ ἐξ ἀφῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ θέας. 175, α'. — ἀρχαὶ πάσης ἀμωρητίας δύο. 176, α'. — δύο καὶ αἱ παιδεῖται. αὐτ. — μερικαὶ τινες παιδεῖται. αὐτ. — πηγὴ πάσης ἀμωρητίας. 177, β'. 181, β'. — τέλος ἀμωρητίας ὁ θάνατος. 180, α'. — ἀμωρητία κατ' ἐνέργειαν καὶ κατὰ δianoian. 177, β'. — ἀμωρητία μετανοίας ἀνεπίδεκτος. 178, β'. — ἀμωρητία βαρύτερα πασῶν. 178, α'. — τὸ μὴ κρίνειν τὸν πλησίον συγχωρεῖ ἀμωρητίας. 178, β'. — ἡ ἀμωρητία, ὡς σπιθῆρ, παροραθεῖσα, μέγα κακὸν ἐπιφέρει. 181, α'. — ἀμωρητίας εἰσὶ καρποὶ τὰ οἰκεῖα κακὰ. 183, β'. — ἀμωρητίας βλακωτον. 185, β'. — ἀμωρητίας ἴσας μία. 191, α'. — ἀμωρητίας ἀρχὴ καὶ τέλος. 191, β'. — ἀμωρητία πατέρων ἐπὶ τέκνα. 178, α'. — αἱ ἀμωρητία τὰς ψυχὰς παρέπονται, ὡς περ ἡ σκιά τῶ σώματι. 180, α'. — ἀμωρητία ἄγιον διὰ τί ἐγράφησαν. 42, β'.

ἀμωρητωδός. οἱ ὑπὸ τὴν Κ. Διαθήκην ἀμωρητάνοντες βαρύτερον τῶν ὑπὸ τὸν Νόμον τιμωροῦνται. 187, α'. 190, α'. — ἀμωρητωλοὶ ταῦ-

τὰ ἀμωρητῆσαντες οὐ ταῦτὰ τιμωροῦνται. αὐτ. — ἀμωρητωδὸς εὐδαιμόνως ζῶν οἴκτου ἀξιος αὐτ. — ἀμωρητωλοὶ ὑπὸ τῆς ἐξέως κωλύοντα, τοῦ μετανοεῖν. 187, β'. — ἀμωρητωδὸς ἔθος μισεῖν τοὺς δικαίους. 182, α'. — προφάσεις τοῦ μισεῖν. 179, α'.

ἀμωρητωδός, ἐπὶ γυναικός. 192, α'. ἀμωρητωδία. αὐτ. — ἀμωρητωδία, πολὺς μωμος. 192, β'. ἀμωρητωδὸς λίθος. αὐτ.

ἀμωρητωδία ἐν καλοῖς συμπράττοντα, οὐκ ἐν κακοῖς. 196, α'.

ἀμωρητωδία. παρομοία. 192, β'.

ἀμωρητωδία τοῦ ἀμωρητῶν βιοῦντος μάρκρον σεαυτὸν, καὶ ὄνομα μέγα κακότητι. 138, β'. — οὐ γρη ἀμωρητωδία πράττειν τὰ βέλτιστα. παράδειγμα οἱ ἐν ἀξιώμασιν. 192, β'. 193, α'. — μὴ ἀμωρητωδία τῶν συνοικούντων ἡμῖν. 211, β'.

ἀμωρητωδία λέξεις. 193, β'.

ἀμωρητωδία. 132, α'. — κόσμου λύπης ἀμωρητία τὸν θάνατον οὐδὲν ἐπάγειν. 193, β'.

ἀμωρητωδία, τῆ ἐβραϊδὶ φωνῇ τὸ Γένεσιον δηλοῦ. — ἐπισημογράφημα. 193, β'.

ἀμωρητωδία καὶ ἀμωρητία. 194, α'. — ἀμωρητωδία ἐν ἀμίλλαις πονηρῆς ἀθλιώτερος ὁ νικήσας. αὐτ. ἀμωρητωδία ἄλλα τὸ ἀπ' Αἰγύπτου ἐξείρετον τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν. 195, α'.

ἀμωρητωδία καὶ εἶναι τὸν χριστιανὸν διδάσκει ὁ Παῦλος. 71, α'. 195, α'.

ἀμωρητωδία κακῶν ἐν ἡμέρῳ φροσύνης. 195, α'. ἀμωρητωδία τοῦ Πάσχχα τύπος ἦν τοῦ Χριστοῦ. 195, α'. β'. — διὰ τί πρὸς ἐσπέραν ἐθύετο. αὐτ.

ἀμωρητωδία, οἱ ῥήτορες, καὶ οἱ τὸ δημόσιον ἐκμυζῶντες. 196, α'.

ἀμωρητωδία, κατὰ γλῶσσαν, ἡ πορρωδία. αὐτ.

ἀμωρητωδία ἐν ἀρετῇ, καλὸς ἐν κακίᾳ. αὐτ.

ἀμωρητωδία ζυστάς, στοιχάς, κλπ. 196, β'.

ἀμωρητωδία, ἀλληγορικῶς. αὐτ. — ἡμερῆς Ἄναχάρκιδος δόξας περὶ αὐτῆς. 197, α'. — διάταγμα Διομετιανοῦ αὐτοκράτορος περὶ ἀμωρητῶν. αὐτ. ἀμωρητωδία πικρὰ εἰς γλυκὺν μεταβάλλουσαι τὸν καρπὸν προτροπῇ τοῖς ἐν κακίᾳ διάγουσιν. 197, α'. β'. 113, α'.

ἀμωρητωδία οὐδεὶς τὸν ἀμωρητῶν τομῆ λέγειν τὸ ἀπᾶτερ ἡμῶν. 197, α'. — εἶδει πάντας τῶν καλῶν μὴ ἀμωρητῶν τυγχάνειν. 205, α'. ἀμωρητωδία. τὸ ἀδικηθέντα μὴ ἀμωρητῶνθετον, τὸ δὲ μετρίως, ἀνθρώπινον, τὸ δὲ ἀμέτρως, διαβολικόν. 71, β'. 198, α'. — φ-

μύνησθαι χριστιανὸς ἀλλότριον. 198, α'.
ἀμφιβαίνουσαι φλέβες. αὐτ.
ἀμφιβολία. ἐν τοῖς ἀμφιβάλοις νικάτω τὸ
 φιλόνηρωπον. 198, α'.—ἐν ἀμφιβόλῳ ἄμενον
 καὶ τοὺς ἀναξίους εὖ ποιεῖν, ἢ φυλακισόμενος
 τοὺς ἡσὸν ἀγαθούς μὴδὲ τοῖς σπουδαίοις περι-
 ποιεῖν. 19, β'.—*ἀμφιβολία* λόγου. 198, β'.
ἀμφιπολεῖ καὶ πρόσωπος. 199, α'.—*ἀμφο-*
βητεῖν καὶ μὴ φιλονεικεῖν. αὐτ.—*ἀμφισβήτη-*
σι, κρίσις, βέσσανος, ἕρος, κύρος, ἔργα. αὐτ.
ἀμφίσκοι καὶ ἄσχοιοι. 199, β'.
ἀμφιφώτες, πλακοῦντες. αὐτ.
ἀμφορέει καὶ ἀμφοῦτις. 199, β'.
ἄμωτες, ἐξοχὰί τινες τοῦ σώματος, κωλύου-
 σαι τὰς ἐξαρθρώσεις. 200, α'.
οἱ ἀναβαλλόμενοι πράξαι τὰ δέοντα. 200, β'.
ἀναβολή, πολὸσημον. αὐτ.
ἀναγέννησις. αὐτ.—*κύειν* καὶ ἀναγεννησάι,
 κατὰ Πλάτωνα. 201, β'.
ἀναγιγώσκειν καὶ ἐπιγιγώσκειν. αὐτ.
ἀναγκάζειν, οικονομικῶς. 201, β'.
ἀναγκαία τύχη. 202, α'.—τῶν ἀναγκάων
 αἱ κτήσεις καὶ αἱ χρήσεις τὴν παρὰ τὸ μέτρον
 ποσότητα ἔχουσι βλαβεράν. αὐτ.
ἀναγνάμψαι δεσμόν. 102, β'.
ἡ ἀπάτησις τῶν θείων Γραφῶν καθήκον
 τοῦ χριστιανοῦ. 202, β'.—*ἔργα*νον σωτηρίας.
 207, β'.—*γενεῶ* τὸ ψυχικὸν κάλλος. 208, α'.
 —*κεχερωμένη* γῆ μοιχὰ ἢ ψυχὴ τοῦ μὴ ἀνα-
 γινώσκοντος τὰς Γραφάς. αὐτ.—*εὐδῖος* λιμὴν
 τῶν Γραφῶν ἢ ἀνάγνωσις. 209, α'.—*εὐσεβείας*
ἐπίγνωσις. 210, β'.—*παρδεισοῦ* τερπινοτέρας.
 212, α'. 224, α'.—*λειμών* εὐκνήθης. 212, α'.—
πᾶσι ἀπλῶς, καὶ τοῖς ἐσθῶσι καὶ τοῖς πεσοῦσιν
 ἔστιν ὠφέλιμος. 229, α'.—*τριῶν* ἐν τι ἐπά-
 ναγκες κερδαίνειν ἐκ τῆς μελέτης τῶν θείων
 Γραφῶν. 204, α'.—*ἀρετὴ* οὐ κατορθοῦται
 ἄλλως, εἰμὴ διὰ τῆς μελέτης τῶν θείων Γρα-
 φῶν. 204, β'.—*ἡ μελέτη* τῶν θείων Γραφῶν
 μεγίστη δόδος πρὸς τὴν τοῦ καθήκοντος εὐρε-
 σιν. 205, β'.—τῶν Γραφῶν ἡ ἐρμηνεία γίνε-
 ται πρὸς διόρθωσιν τῶν ἡθῶν. 215, β'. 219, α'.
ἀναγραμματισμὸς. 231, β'.
ἀναγωγὴ, λόγοι ἢ ῥήσεις κατ'ἀναγωγὴν. αὐτ.
ἀναδεικνυα. 232, α'.
ἀναδεισθαι καὶ ὑποδεισθαι. αὐτ.
ἀναλωπερεῖν καὶ μὴ ἰσορροπία τὸ Πνεῦμα. αὐτ.
ἀναθεῖναι δνεῖδος. 232, α'.

ἀνάθεμα καὶ ἀνάθημα. 232, α'-β'. 233, α'.
 45, β'. 169, α'.—*ἀναθεματίζειν*. 232, β'. 233, α'.
ἀναθυμιάσθαι μῖτος. 233, β'.
ἀναισχυντία κόρον οὐκ ἔχει. 233, β'.—οὐχ
 οὕτω τὸ ἀμαρτάνειν ἔστι χαλεπὸν, ὡς ἡ μετὰ
 τὴν ἀμαρτίαν ἀναισχυντία. αὐτ.—*ἀναισχυν-*
τίας καὶ παῖρησις ὀρισμός. 234, α'.—*ἀναι-*
σχυντία λοιμικὴ ἔοικεν. αὐτ.
ἀνακείσθαι καὶ κατακεῖσθαι. αὐτ.
ἀνακαταλαιώσιος τρόποι. 234, β'.
ἀνάκλησις τοῦ Ἄδαμ. 59, α'. 56, α'. 63, β'.
ἀνακλίται καὶ κλίται θύραν. αὐτ.
ἀνάκτορα καὶ ἄδουτα. αὐτ.
ἀνακωδῖκευσι. 235, α'.
ἀναληθία ἀνήκεστον κακόν. 235, α'.—
ἐσχάτη ἀναληθία. 124, β'.
ἀνάλογον σῶμα. 235, β'.
ἀναμνήσεις αἱ μαθήσεις. 236, α'.
ἀναζ.—*ἀνακῶς* ἔχειν. 236, β'. 235, α'.
ἀνακαυώσιος. 237, α'.—*ἀνακαυώσιος* αἰω-
 νίου ἢ εἰσοδος ἐπίπονος. αὐτ.
ἀνάπηρος καὶ ἄπηρος. αὐτ.
ἀναπτερεῖν. αὐτ.
ἀναπόδεικτον, πιστὸν ἐξ ἑαυτοῦ. αὐτ.—
ἀναπόδεικτος πίστις. αὐτ.
ἀναπομπία δῶρα. 237, β'.
ἀνά'ρρον χωρεῖν, παρομοιακῶς ἀντίκειται
 τῷ κατὰ ῥοδὸν γέρονται. αὐτ.
ἀνάρισος. 238, α'.
ἀναρχία καὶ ἀταξία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ
 τῇ πολιτείᾳ. αὐτ.—*ἡ ἀναρχία* κακὸν παντα-
 χου. αὐτ.—*ἀναρχία* ἐν Ἰερουζαλὴμ. 258, β'.
ἀναρχος λέξις ἐν τῇ Γραφῇ οὐχ εὐρηται. αὐτ.
ἀνασειράζειν ἵππον. αὐτ.
ἀνασκυδαοσθαι.—*ἀνασκυδαλευθῆναι*. αὐτ.
ἀνάστασις. ἡ τῆς ἀναστάσεως ἐπιπέρι βίβλα
 πάσης ἀγαθοεργίας. 240, β'.—οὐκ ἔξω τοῦ
 εἰκότος ἢ ἀνάστασις. 241, α'.—*πάντα* τῆς
 ἀναστάσεως ἤρηται. αὐτ.—*εἰμὴ* Χριστὸς
 ἐγήγερται, ματαία ἢ πίστις ἡμῶν. 242, α'.
ἀνάστατοι, πλακοῦντες. αὐτ.
ἀναστροφή, γραμμικτικῶς. 242, α'. β'.
ἀνασπᾶλλειν καὶ ἀνασπᾶρειν. 242, β'. 243, β'.
ἀνατολή. 241, β'.—*ἀπὸ Ἰλλυρικῶ* μέχρις
 Αἰγύπτου. αὐτ.
ἀνατραπῆναι. 243, α'.
ἀνατροπὴ ἐκ παιδὸς σώζει. 243, α'.—*ἡ ἀνα-*
τροπὴ συνεισφέρει πρὸς τὸ δέξασθαι εἴτε παι-

δείκναι ἀρετῆς, εἴτε πόλιν κακίης ἀμαθίαν. αὐτ.
ἀναφορὰ, ἐκκλησιαστικῶς. 243, β'.
ἀναχαλῆσθαι. αὐτ.
ἀνάψαι πρῶμινθια. ἀνάψαι μῶμον. 244, α'.
ἀνθήρα, κατὰ γλῶσσαν. αὐτ.
ἀνδραγωγός καὶ *ἀνδραγωγός*. αὐτ.
ἀνδράποδα, ἀνδραπέδων κούρα. αὐτ.
ἀνδραρχαίς λίθοι.—*ἀνδράχλη*. 244, β'.
ἀνθρεία γυνή, οὐ λέγεται. αὐτ.—*ἀνδρείας*
 εἶδη. αὐτ.—*ἀνδρεία* καὶ ἰσχυρότης. 245, α'.—
ἀνδρεία καὶ ὑπομονή. αὐτ.—*ἀνδρείαν* τί κα-
 λοῦμεν. αὐτ.—*ἀνδρεῖοι* καὶ ἄνδρες. 245, β'.
 —ὁ ὄντως ἀνδρεῖος αὐτ.
ἀνδρειοτόπος, ἡ Ἄρως. αὐτ.
ἀνδρες. 254, β'.—*ἀγχρωτοὶ* δυσπραγοῦντες.
 14, α'. 44, β'.—*ἀνδρὸς* ἀγαθοῦ καὶ σοφοῦ
 δικροφά. 12, β'.—*ἀνδρῶν* ἀγαθῶν λογισμὸς
 ἀκοίμητος λύχος. 174, β'.—*ἀνδρῶν* ἀμαθῶν
 καὶ φιλοκόσμων αἰτήσεις. 127, β'.—*ἀν-*
δρῶν σεμνοπερεπῶν ἀκοὴν ἐνοχλεῖν οὐ καλόν.
 137, α'.—*ἀνδρες* αἰμάτων. 150, β'.—*ἀνδρες*
 ἡγεμονικοὶ καὶ πειθευτικοί. 246, α'.—*ἀν-*
δρῶν ἀγαθῶν κτήματα τὰ προτερήματα.
 11, α'. 246, α'.—*ἀνδρες* κακοί. 245, β'.
 247, α'.—*ἀνδράξαι* δεινοὺς πῶς δεῖ φέρεσθαι.
 246, β'.—*ἀνδρες* ἀληθεύοντες. 247, α'.—*ἀν-*
δρες τοῖς ἔργοις ἐλεγχομένοι. αὐτ.—*ἀνδρες*
 γυναικῶν θηλότεροι. 245, β'. 254, β'.—*ἀνήρ*
 καθ' ἡλικίας προσηγορίαν. 250, α'.—*ἀνδρὸς* καὶ
 γυναικὸς ἰσότης. 246, α'. 250, α'.—*ἀνδρὸς*
 καὶ γυναικὸς ἀνοχὴ πρὸς ἀλλήλους. 250, α'.
 —*ἀνήρ* σοφός. αὐτ.—*ἀνήρ* δεινός. 250, β'.—
ἀνήρ εὐ βεβηκός. 250, β'.—*ἀνήρ* γλωσσώδης.
 αὐτ.—*ἀνήρ* δειψυχός. 251, α'.—*ἀνδρῶν* φύσις
 ἀμαθεστέρη τῆς τῶν γυναικῶν. 247, α'.
ἀνδριάς τοῦ Χριστοῦ. 247, α'.
ἀνδρόγονοι νόμιμοι. 247, β'.
ἀνδρόκμητος τύμβος. αὐτ.
ἀνδροκτασία καὶ πικρὸς φόνος. αὐτ.
ἀνέθην. 248, α'.—*ἀνεμείνη* φράσις. αὐτ.
ἀνελεῖθνα. αὐτ.
ἀνεμιατός ἄνθρωπος. αὐτ.
ἀνεμοκίται ἐν Κορίνθῳ. 248, β'.
ἀνεμὸν διαίρεσις.—*ἀνεμῶλια* βλάξιν. αὐτ.
ἀνεξικακία ἐπὶ ταῖς ὑβρίσιν. 249, α'.
ἀνεπιψογοί. αὐτ.—*ἀνεμῆτιστος* ναῦς. αὐτ.
ἀνεμοί, ἄχρηστον πρᾶγμα. αὐτ.
ἄνεμοι βίβες 249, β'.

ἀνεψίος. αὐτ.
ἀνήλατος ἵππος. αὐτ.
ἀνηλιφῆς ναῦς. αὐτ.
ἀνήνωρ, ἀντίθετον τῷ *εὐήνωρ*. αὐτ.
ἀνθεριῶν καὶ ὁ λάφυρος. 251, β'.
ἀνθη, ἀνθῶν στεφανωτικῶν εἶδη. 252, α'.
ἀνθολόγιον, 251, β'.
ἀνθοσμία οἶνος. αὐτ.
ἀνθρωπος. δρισμός τοῦ ἀνθρώπου. 258, α'.
 261, α'. 264, β'. 267, β'. 268, α'. 271, β'.—
 ὁ ἄνθρωπος μετὰ Ἁγγέλους ἐν λογικοῖς τάσ-
 σεται. 33, α'.—ἀνθρώπου ἡλικιῶν ὀνομασία.
 252, β'.—ἀνθρωπίνου βίου μακροτάτης κατὰ
 πάσας τὰς ἡλικίας. 94, β'.—τὸ ἀνθρωπίνον γέ-
 νον ἀεὶ πρὸς ἔκτυθ' ἐστασιαζεν. 119, β'.—οἱ
 ἄνθρωποι ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ Φορωνέως μόλις ἀπὸ
 τοῦ θηριώδους βίου ἀπηλλάχθησαν. 253, α'.—ὁ
 ἄνθρωπος θνητὸς ἡ ἀθάνατος ἐπλάσθη; 253,
 α'-β'. 263, α'. 264, α'.—ἀνθρώπων τρεῖς γένη
 κατὰ τοὺς Γνωστικούς. 253, β'.—ὁ ἄνθρωπος, μετὰ
 πλάττεται λόγῳ. 254, β'.—ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐεργ-
 γετῶν τρωπὸν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. αὐτ.—ὁ ἄν-
 θρωπος τίνι ἔλαττοῦται τῶν ἀγγέλων. αὐτ.
 —ὁ ἄνθρωπος αὐτεξούσιος εἰς ἀρετήν. 255, α'.
 —ἄνθρωπος σεμνός. 255, β'.—ἀνθρώπων
 ἐναρκέτων ἐπινοιαὶ κατ' ἐπίνοιαν θείαν. 29, β'.
 —ἀνθρώπων ψυχὰι θεοὶ κατὰ χάριν. 255, α',
 267, α'.—ὁ ἄνθρωπος μόνος εἰκὼν καὶ ὁ-
 μοίωσις Θεοῦ. 169, β'. 258, β'. 260, β'.—
 ὁ φερωνύμος ἄνθρωπος. 212, β'.—ἀνθρώπος
 εἰς μυρίων ἀντάξιον. 161, β'. 211, β'. 266, β'.
 —ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἐγγύς διδάσκαλος περὶ
 Θεοῦ. 255, β'.—ὁ ἄνθρωπος γυμνός γεννᾶται,
 256, β'.—ἀνθρώπου γέννησις καθ' ὁμοιότητα
 τῶν οικειῶν. 257, α'.—ὁ ἄνθρωπος ὄργανον
 γενναί, τῆν δὲ ψυχὴν τὸ θεῖον ἐνίστησι. 262, β'.
 —τὸ τρισύνθετον τοῦ ἀνθρώπου αἰρετικῆ φαν-
 τασία ἐστίν. 257, α'.—ἀνθρωπος τὸ ἐκ συστά-
 σεως ψυχῆς καὶ σώματος εἰς μίαν μορφήν συν-
 τεθέν. 257, α'. 259, α'. 271, α'-β'.—ἀνθρω-
 πος ὁ ἔσω καὶ ὁ ἔξω. 257, β'. 258, β'. 362, β',
 412, α'.—οὐκ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος τὸ δρώμενον.
 259, β'.—ἀπλοῦς ἄνθρωπος οὐκ ἠδύνατο ἐκα-
 γοράσαι τοὺς ἀνθρώπους. 258, α'.—οὐδὲ ἀγ-
 γελοῖο, οὐ γὰρ εἰσὶν εἰκὼν Θεοῦ. 31, β'.—ἐτι οἱ
 πλείους τῶν ἀνθρώπων ἐν νυκτὶ τίκονται, καὶ
 ἐν νυκτὶ τελευτῶν. 258, α'.—ὁ ἄνθρωπος

πολλῆς δεῖται τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ βοηθείας. 259, α'. — ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος διπλοῦς (263, β'. 266, β'. 268, α', 271, α'), διπλοῦν καὶ τὸ κατάρτιον. 260, α'. — ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἀραράτου καὶ ἐξ ὀρατῆς φύσεως. 261, α'. 263, α'. 264, β'. 267, β'. — ἄνθρωπον χριστιανῶν καὶ ἀνθρώπων τοῦ κόσμου διαφορὰ. 260, α'. — ἄνθρώπων καὶ ζώων διαφορὰ. 263, α'. — ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὄργανα τοῦ ἀπλῶς ζῆν καὶ τοῦ εὖ ζῆν. 262, β'. — ἄνθρώπων γένη τρία, πνευματικῶν, χυδαῖον, ψυχικῶν. 264, α'. — τίνας καλεῖ ὁ Ἀπόστολος πνευματικούς, τίνας ψυχικούς, τίνας σαρκαίους. 269, β'. — ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἀρχικῶν. 264, β'. — μικρὸς κόσμος. αὐτ. — ἀνθρώπου πτώσις ἐστὶν ἡ ἄμκρτία. 265, α'. — ἄνθρωπος ἄδικος καὶ πονηρός. 265, β'. — κκακοποιός, 267, β'. — ὁ ἄνθρωπος πῶς σώζεται; 266, α'-β'. — φῶς καὶ ὁ ἄνθρωπος. 266, α'. — ὁ ἄνθρωπος πότε ἑαυτὸν κάλλιστα γινώσκει. αὐτ. — ὁ ἀπάνθρωπος τὸν Θεὸν οὐ δύναται καλέσαι Πατέρα. 266, β'. — ὁ ἄνθρωπος καὶ ἄγγελος καὶ θηρίον. 267, α'. — καὶ θηρίων ἀγριώτερος. 268, β'. — ἄνθρωπον ζῶντα ἐν τῷ βίῳ χωρὶς λύπης ἀδύνατον εὐρεῖν. 267, α'. — τὸ οἰκεῖον κακὸν λυπεῖ αὐτὸν μάλλον τοῦ ἄλλοτρίου. αὐτ. — οὐδὲν οὕτως ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις, ὡς τὸ λαλεῖν τὰ ἀλλότρια. 161, β'. — ἀνθρώπου κλέος ἀληθές. 268, α'. — ἄνθρωπος ἐν δυσημερίᾳ καὶ εὐημερίᾳ. 268, β'. — ἄνθρωπος μετὰ προτερημάτων καὶ ἐλαττωμάτων. αὐτ. — πολῦτροποι τῶν ἀνθρώπων καὶ αἱ περὶ τοὺς λόγους ἐπιθυμίαι. 119, β'. 120, α'. — πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν ἀνθρώπινον τι πεκτικμ τὸ κατάρτιωμα. 269, α'. — ἄνθρωποι ἀνόνομοι σπουδαιότεροι τῶν περιδομένων. 270, α'. — ἄνθρωποι σπινθηροβόλησαντες ἐκ τοῦ ἰδίου σώματος. 387, α'. — ἄνθρωποι πυγμαῖοι καὶ σκιαπόδες. 257, β'. — ἀνθρωπεῖα φύσις. 267, β'. 386, β'. — οὐδὲν βέβαιον ἔχει. 150, β'. — ἀνθρωπίνης φύσεως εὐτέλειαι. 265, β'. — ἐρήμεροι. σκιας ὄναρ. 94, β'. — ἀνθρώπου σῶμα. 270, β'. — ἱατρικὴ ἀνθρώπων. — θρια βίου ἀνθρώπων. 271, α'. — τίνας τὰ τὸν ἄνθρωπον ἄγοντα. 272, α'. ἀνθρωπαρέσκεια. 314, α'. — ἀνθρωπαρέσκεια τί τρέφει. 271, β'. ἀνθρωποθυμία θεοῖς ἀποτροπαίσις ἡ ἡυσίσις. 272, β'. — ἀνθρωπόμορφοι τέρας. αὐτ. ἀνείται καὶ ἀφείται. αὐτ.

ἀντερος. αὐτ. — ἀνιμάσθαι. 273, α'. ἀνιπέτοποδες. αὐτ. ἀνισότης ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. αὐτ. ἀνοίγειν οἶνον. ἀνοίγειν ψαλτήριον. 273, β'. ἀνόσιος, καὶ ὁ ἄταφος. 274, β'. ἀντέχουσαι καὶ ἀπέγχεσθαι. 275, α'. ἀντήλια τὰ καὶ πρώτιστα. αὐτ. ἀντιάδες παρὰ τὸν οἰσοφάγον. αὐτ. ἀντιάγειναι. αὐτ. — ἀντιβολεῖν. αὐτ. ἀντίδοσις τῶν ἀγαθῶν κατὰ τὸ δίκαιον. 275, α'-β'. ἀντιλαμπράνεσθαι, ἀντίληψις. 276, α'. ἀντιλογία τὸ ἀνυπότακτον δείκνυσιν. αὐτ. ἀντιμίμια καὶ ὑπερβρία γίνονται, καθὰ καὶ τὸ θεῖον μῦρον. 276, β'. ἀντιρομία ἠητορική. αὐτ. ἀντιπαράθεσις. 279, α'. ἀντιπελάργησις. αὐτ. ἀντιπεριμένεσθαι. 146, β'. ἀντιπαρῆ, κατὰ γλῶσσαν. 279, α'. ἀντισήκωσις. 279, β'. ἀντιστροφή συνθέτων ὀνομάτων. αὐτ. ἀντιφέρεισθαι, ἀντιφερίζειν. 280, α'. ἀντίφρασις. αὐτ. — ἀντιφρασία. 280, β'. ἀντιφρασία. 281, α'. (τὸ) ἀνυπόκτορ καιριώτερον, εὐφύλακτον τὸ προδήλιος ἔχθρον. 281, β'. ἀνυπόστατορ δισῶς. αὐτ. ἀνωμαλλίαι ἐπὶ Χρισστοτόμου περιγραφῆ. αὐτ. ἀνώνημορ. 282, α'. — ἀξίτην, πύρον, πῦρ καὶ μάχαιρα. ἐρμηνεῖαι. 283, β'. ἀξίος καὶ ἱκανὸς οὐ ταυτόν. αὐτ. ἀξιοπιστία τοῦ διδάσκοντος. 283, α'. ἀξιώματι καὶ ἀρχῇ ἐκκλησιαστικῇ μὴ κάταχρῆσθαι, μηδὲ ἀποχρῆσθαι. αὐτ. αἰδιμμος, ὅτι μέση λέξις. αὐτ. ἀοργησία, πρώτης κατὰ τοὺς πλάται. 283, β'. ἀόριστορ, ὀριστόν, δυσόριστον καὶ εὐόριστον. αὐτ. ἀπαγορευεῖν καὶ ἀπογινώσκειν. 284, α'. ἀπάθεια τῆς κατ' ἀρετὴν ζωῆς ἀρχῆ καὶ ὑπόθεσις. αὐτ. — ἀπαθείας πολιτευομένης, οὐκ ἔσχεν ἂν ἡ ἀμκρτία χάρων. 373, α'. ἀπαίδευτοι τοῖς συνετοῖς ἐπιπηδῶντες κολοιοῖς παραβαλλόμενοι καὶ σρηξί. 284, β'. ἀπαλὸν καὶ ἀστυρόν. αὐτ. — ἀπαλὸς ἀυχήν, ἀπαλὸς οἶνος. αὐτ. ἀπαρηθασθαι ἑαυτόν, πῶς κατορθοῦται. 285, β'.

- ἀπαρχαί και δεκάται. αὐτ.—ἀπαρχαί τοῦ λαοῦ, τῶν λευιτῶν, τῶν ἱερῶν. αὐτ.—ἀπαρχαί τῆς πονηρίας. 286, α'.
 ἄπαστος και ἀπάσματος. 286, α'. 298, α'.
 ἀπειθεια, βαρύτατον κακόν. 286, α'.
 ἀπειλή, πολύσημον. 286, β'.
 ἀπειραστος οὐ δόκιμος. αὐτ.
 ἀπειροφθαλμος, ἡ παρθένος. 287, α'.
 ἀπειροκαλλία, ἐπὶ ἐπαίνου και ἐπιψόγου. αὐτ.
 ἀπειλεύθερος. αὐτ.
 ἀπερίγραφος ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ. 287, β'.
 (τὸ) ἀπερίσκεπτον σφαλερόν. 456, β'.
 ἀπεσχυθῆσθαι τίνες λέγονται. 287, β'.
 ἀπέχθεια και φιλία. 288, α'.
 ἀπηγής, ἀπηγέα εἰδέναι και ἀπηγῆ εἶναι. αὐτ.
 —ἀπήγεια ἡ ἀλήθεια, κατὰ τίνας; 74, α'.
 ἀπήγοροι και περήγοροι. αὐτ.
 ἀπιστία, ἄρισμός. 288, β'. —ἀφοβία Θεοῦ ἡ ἀπιστία. 373, β'. —ἀπιστίαις αἰτιον. 289, α'.
 —ἀπιστία νόσημα ψυχῆς κακίστον. αὐτ. —ἀπιστικός οὐδὲν πρὸς λόγους θεϊκοὺς χαλεπώτερον. 162, β'. —ἀπίστων καλὰ ἔργα. 289, α'.
 —εἰ μὲν μασσο ἀπιστεῖν. 288, β'.
 ἀπληστία τῶν ἀεὶ χάριν αἰτούντων. 379, α'.
 —ἀπληστία σώματος δεῖνον. 289, β'. —ἀπληστία ἐπιανειτή. αὐτ. —ἀπληστίαν ἠτιμάζεν ὁ Μ. Βασιλεὺς. 317, α'.
 ἀπλότης και τραχύτης. αὐτ. — ἀπλόη και διπλόη. αὐτ.
 ἀπό, πολύσημον. αὐτ. — ἀπὸ δρυός, παροιμιαικῶς. αὐτ. — ἀπ' ὀφθαλμῶν γερῆσθαι. 290, α'. — ἀπο σκοποῦ. αὐτ.
 ἀποβώμια ἱερά. αὐτ.
 ἀπόγνωσις, τύραννος. αὐτ. — τὸ ἀπογινώσκειν ἀπὸ ἀναληγιστικῆς φέεται. 235, α'.
 ἀπόγονος, κατὰ χρηστικῶς. αὐτ.
 ἀπόδειξις πασῶν ἐξεγγνωτέρα ἡ Κυρίου φωνῆ. 161, α'. — ἀπὸδείξεις ἐκπεριουσιας. αὐτ. — τῶν ἀποδείξεων κί ἀρχαί διτταί. 290, β'.
 ἀποδιοπομπεῖν. αὐτ.
 ἀποδοχή φάλου και σπουδαίου. 291, α'.
 ἀπόδρομος. — ἀπόδρομοι παρὰ Κρητί. αὐτ.
 ἀποθαυμάζειν, εὐφήμεως παρ' Ἀττικοῦς. αὐτ.
 ἀπόθετος, και ἀπόθετον. αὐτ.
 ἀποθνήσκειν. αὐτ. — λογισμὸς τοῦ ἀποθνήσκοντος ἐπὶ ἡμῶν νηφάλιος τηρούμενος. αὐτ.
 ἀποινα, τὰ λύτρα, και ἀποινοὺς θυσίας. 291, β'.
 ἀποκάλυψις τί ἐστίν. αὐτ.
- ἀποκρυφή, τί ὑπεμφάνει. 292, β'. 350, α'.
 ἀπο.ἴθου και ἀπολύσασθαι. 296, β'.
 ἀπολυτήριον γράμμα. αὐτ.
 ἀπομαγαλιά. — ἀπομαγαλιάς σιτουμένοι. περομιακῶς. 297, α'.
 ἀπόμακτρον, ἀπόμακμα, ἐκμυγετον, ἐκμυγμ. αὐτ.
 ἀπομεριμῶν, τὸ θνήσκειν. αὐτ.
 ἀπόνιμια και ἀπορίτεσθαι. 297, β'.
 ἀπόνοια. αὐτ. — ἀποξίφισοι. αὐτ.
 ἀποπομπαῖος τράγος. 298, α'.
 ἀποπος τόπος. αὐτ.
 ἀπορον ἀπὸφ οὐδέποτε λύεται. 298, β'.
 ἀπορ' ῥαξίς. αὐτ.
 ἀπορ' ῥυμα, μέτρον. 299, α'.
 ἀπορ' ῥῶξ πέτρα. αὐτ. — ἄπος. αὐτ.
 ἀποστάσιον. αὐτ.
 ἀποστερεῖσθαι γέγραπται, ἀποστερεῖν οὐ γέγραπται. 72, α'. 199, β'.
 ἀποταγή και ὑπακοή. ἄρισμός. 306, α'.
 ἀποταξάμενοι. 306, α'-β'.
 ἀπότομος. αὐτ. ἀποτομία ἡ αὐστηρία. 74, α'.
 ἀπότεριχες. 306, β'.
 ἀποτρόπαιος. αὐτ. — ἀποτρόπαιον ποδαλγίας παρὰ Ῥωμαίους. 143, β'. — ἀποτροπιασμὸς λοιμικῶν νόσων. 91, β'.
 ἀπότερος και ὑπότερος. 306, β'.
 ἀποτυχία, παροιμία ἐπὶ τῶν ἀποτυγχάνόντων. 307, α'.
 ἀπόφρασις και ἀπόφραξις. 207, α'-β'.
 ἀποφρὰς ἡμέρα. 307, β'.
 ἀποφράτη, κατὰ γλῶσσων. 308, α'.
 ἀποφάλιος. αὐτ.
 ἀποψύχειν και ἀποψύχασθαι. αὐτ.
 ἀππα, ἄττα και τέττα. 308, α'. 359, α'.
 ἀπρακτος ἀνία — ἡμέρα — ὀδύνη. 308, β'.
 ἀπραξία πράξεως αἰρετωτέρα. αὐτ. 76, α'.
 — ἐπὶ τῶν ἀπράκτους ἐπιχειρούντων παροιμιαί. 78, β'. 104, β'.
 ἀπροπόητον οὐδὲν παρὰ τῆς θείας Προνοίας. 308, β'.
 ἀπρόσιτον φῶς, ὁ Θεός. 34, β'. — ἀπρόσιτον τὸ ὕψος τῆς ἀρχῆς, ἀλλὰ φιλόανθρωπον ἡ φιλία. 308, β'.
 ἀπτεροι μῦθοι. 309, α'.
 ἀπυρδάκωτος κύλιξ. αὐτ.
 ἀπτα, και ἀπτάριον και ἀπτριον. αὐτ.
 ἀραιά χεῖρ. — φωνή, φρένες, εἶδος. 309, β'.

- ἀράχνια ἔχειν, καὶ ἔλβη ἀράχνας. 310, α'.
 —ἀράχχιον νῆμα, ἀραχνεῖων ὑφάσματα τῶν διαλεκτικῶν οἱ λόγοι. αὐτ.
 ἀρβύλαι καὶ ἀρβυλίδες. αὐτ.—ἀρβυλόπτερος ὁ Περασεύς. αὐτ.
 ἀργάριον, πῶς μεθερμηνεύεται. 310, β'.
 ἀργεῖα φορὰ, περὶ συκοφαντῶν. 310, β'.
 ἀργέλλια. αὐτ.
 ἀργεμος καὶ ἀργεμα. αὐτ.
 ἀργεστής καὶ ἀργεστής. αὐτ.
 ἀργία, ἐνδείκας πρόξενος.—κακοουργίας ἀρχή. αὐτ.—χαλεπωτάτη τῶν ψυχῶν νόσος. 311, α'.—μήτηρ κακίας. αὐτ.—ἡ ἄοργη, καταχρηστικῶς. αὐτ.—ἀργία, ἀμέλεια, πάθος καὶ πτώμα. ὄρισμοί. αὐτ.
 ἀργιμήτης, ταῦρος. αὐτ.
 ἀργοὶ κύνες, διχῶς. αὐτ.
 ἀργυρὰ καὶ χρυσὰ σκευὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔχειν ἀνόνητον. 311, β'.
 ἀργυροδότης. 312, α'.
 ἀργυρώματα. ἀδόκιμος ἡ λέξις. αὐτ.
 ἀρδαλώσαι, κατὰ γλώσσαν. αὐτ.
 ἀρδάνιοι. αὐτ.—ἀρδεία. αὐτ.
 ἀρετὴ. ὄρισμός. 314, α'.—ἀρετὴ παντοῖα παρ' Ὀμηρῶ. αὐτ.—αἰτίαι τοῦ εὐδαιμονεῖν αἱ ἀρεταὶ εἰσιν. 314, β'.—ἀντακολουθοῦσιν ἀλλήλαις αἱ ἀρεταί. αὐτ.—σοφία, δικαιοσύνη, δόσις, ὄρισμοί. αὐτ.—ἀρετὴ ἑαυτὴν ἀθλα τῶν πόνων ἔχει. αὐτ.—θεόσοδος ἡ ἀρετὴ, κατὰ Πλάτωνα. 315, α'.—ἀρετὴ κάλλος ψυχῆς, αἰσχος δὲ ψυχῆς ἡ κακία. αὐτ.—αἱ ἀρεταὶ οὔτε φύσει οὔτε παρὰ φύσιν ἐγγίγγονται. 315, α'-β'. 57, α'.—τὰ τῆς ἀρετῆς ὑποδείγματα καὶ διηγήματα. 315, β'. 137, α'.—ἡ ἀρετὴ οὐ τελειοῦται ἐκ τῆς συνηθείας, οὐδὲ ἐκ τέχνης, οὐδὲ ἐκ παιδείας τῆς ἐγκυκλίου. 316, α'.—ἀρετὴ ἐκουσία καὶ ὄντως ἀληθής. αὐτ. 235, β'.—αἱ ἀρεταὶ γεννητικαὶ ἀλλήλων, ὡς καὶ αἱ κακίαι. 316, β'. 323, α'.—ἀρετὴ ἄμισθος. αὐτ.—ἀρετὴ ἀρτίπους. 317, α'.—ἡ ἀρετὴ μόνη κτήμας τῇ ψυχῇ πάντων περιφανέστερον. αὐτ.—πῶσα ἀρετὴ περισπούδατος, πῶσα δὲ κακία βδελυκτὴ. αὐτ.—αἱ ἀρεταὶ ἐν μεσότητι. 317, β'. 321 α'.—ἀρετὴ τιμωμένη πολλοὺς ἐγείρει πρὸς ζῆλον. αὐτ. 41, β'.—ἀρετὴ οὐ δεῖται τῆς ἐν τοῖς ὄρεσι διατριβῆς. 318, α'.—ἀδούλωτον ἡ ἀρετὴ. αὐτ.—ἀρχικὴ ἡ ἀρετὴ. 191, α'.—ισχύς τῆς ἀρετῆς. 318, α'.—πολλὴ καὶ ἀρκτος. 231, α'.—ἀρετὴ καὶ κακία. 318, β'.—ὄνομα ἀθάνατον ποιεῖ ἡ ἀρετὴ. αὐτ.—οὐ φύσει, ἀλλὰ προκρίσει ἡ κακία καὶ ἡ ἀρετὴ. 319, β'.—ἀνάτης καὶ στενῆ τῆς ἀρετῆς ἡ ὁδός, πλατεῖα δὲ ἡ εἰς ὄλεθρον καταφέρουσα. αὐτ.—οὐδὲν ἀρετῆς ὑψηλότερον. 320, α'.—τῆς ἀρετῆς τὸ κάλλος καὶ τὸ τῆς κακίας εἰδεχθές. 320, β'.—ἡ κακία καὶ ἀνευ κολάσεως κύκλιος, ἡ δ' ἀρετὴ καὶ δίχρα στεφάνων στέφανος. αὐτ.—οἱ τὴν ἀρετὴν ἐξοστρακίζοντες. 321, α'.—οὐδὲν δυνατώτερον τῆς ἀρετῆς, οὐδὲ τυραννικώτερον. αὐτ.—ἀρετὴ καὶ παιδείσις. 321, β'.—ἡ ἀρετὴ διδάσκαλος. 146, α'. 321, α'.—ἡ ἀρετὴ καὶ ψευδομένη καὶ ὑβριζομένη ἀσπαστή. 321, α'-β'.—ἡ ἀρετὴ χρῆμά ἐστι καὶ ἀναγκαῖον, καὶ σύμφορον, καὶ καλόν, καὶ πρέπον, καὶ λυσιτελεῖ καὶ χρήσιμον. 322, α'.—πρακτικὴ ἀρετὴ. 322, β'.—ἀκροτάτη ἀρετὴ. 168, α'.—τὸν ἐνάρετον οὐδεὶς βλάβει δύναται. 231, α'.—ἀρεταὶ τοῖς ἀρχουσι πρέπουσαι. 341, α'.
 ἀρήσασθαι καὶ ἀρέσασθαι. 323, β'.
 ἀρητός παῖς, ἀρητὸς γόος. αὐτ.
 ἀρηφατος. 324, α'.
 ἀριθμοί, κατὰ τοὺς Γνωστικούς. 324, β'.
 ἀριστέρὰ κόσμου. 325, α'.
 ἀριστον κατὰ τοὺς παλαιούς. 326, α'.
 ἀριστραδὲς σῆμα. 327, α'.
 ἀριῶθ. αὐτ.
 ἀρκαδικὸν ζήτημα. 246, β'.
 ἀρκαδικαί. 347, β'.
 ἀρκτος καὶ Ἄρκτουρος. 328, α'.—τοῦ Ἄρκτουρου μένηται ἡ Γραφή. αὐτ.
 ἀρμωστής ὁ ἀρχων τῆς Ἐκκλησίας. 329, β'.
 ἀρνοδοί οἱ καὶ βραψυδοί. 330, α'.
 ἀρνιαί. 330, β'.
 ἀρραβὼν τὸ Πνεῦμα. 331, α'.
 ἀρρωστίας βαρύτερον τὸ ἀρρωστοῦντα μὴ πιστεῦσθαι. 331, β'.
 ἀρτηρία. 332, β'. 333, α'.
 ἀρτος, ὁ ἀληθινὸς καὶ αἰώνιος, καὶ ὁ ἐπιούσιος. 333, β'.—ὁ ἀρτος σῶμα Χριστοῦ. 334, α'.
 ἀρχεῖν. ἐν ψυχῇ τὸ ἀρχον, οὐκ ἐν σαρκί. 335, α'.
 ἀρχὴ τῶν πάντων Θεός. 335, β'. 336, β'.
 κατὰ δὲ τοὺς φιλοσόφους διάφορα. 335, β'.
 πολύσημον ἡ λέξις ἀρχή. 336, α'. ὅτι οὐ δύο ἀρχαί. αὐτ.—ἀρχὴ τοῦ καλοῦ πίστις καὶ

βίος ἐνάρετος. 337, α'. — ἀρχὴ μαθήσεως ζήτησις. αὐτ.

ἀρχή (ἐξουσία). ἀρχαὶ οὐ χρημάτων ὄνηται. 337, β'. — ἀρχῆς εἶδος. 338, α'. — ἀρχῆς ὄρος ὁ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὑπηκόων ἅπαντα πραγματευόμενος. 338, β'. — ἀρχὴ ἔννομος. 339, α'.

ἀρχογλυπτάδης καὶ ἀρχολίπαρος. 340, β'. ἀρχοντες κατὰ τὰς καρδίας καὶ προαιρέσεις τῶν ἀρχομένων. 341, α'. 343, α'-β'. — ἀρχων δίκαιος φίλος Θεοῦ. 341, β'. — τὸν ἀρχοντα γρῆ εἶναι καὶ ἀγαθὸν καὶ φοβερόν. 342, α'. — ὁ ἀρχων ὑπὸ τῶν νόμων δίκαιος ἀν εἰη ἀρχεσθαι. αὐτ. — ὄντων ἀρχοντες, οἱ ἐόντων ἀρχοντες. 342, β'. — ἀρχοντα κελεύει ὁ Θεὸς ἵππους μὴ πληθύνειν. 343, α'. — ἀρχοντες δωροδοκίᾳ χρώμενοι. 75, α'. — ἀρετῆς βοηθὸς ἐστὶν ὁ ἀρχων. 317, α'.

ἀρώματα χριστιανῶν. 343, β'.

ἀσάμιθος. αὐτ.

ἀσάμεια ἐν τῇ Γραφῇ. αὐτ.

ἀσέβεια. αὐτ. — ὀσφμείζων, τόσφ μείζων καὶ ἡ κόλασις. 447, β'. — ἀσεβεῖς ρίζα ἡ τοῦ βίου διακθορά. 89, α'. — ἀσέβεια χαλεπωτέρη τοῦ δαιμονίου. 117, β'. — τοὺς ἀσεβῶν τελευτῶντας οὐδὲν ὠρελοῦσι μνεῖαι. 343, β'. — ἀσεβῶν ὁδὸς ἀγνοία Θεοῦ. αὐτ. — ἀσεβεῖς ὑποβόηρα ἡ παρνομία γίνεται. 344, α'. — ὁ ἀσεβὴς ἔνδον ἔχει τὸν ἐλαύνοντα. αὐτ. — τίνας καλεῖ ἡ Γραφὴ ἀσεβεῖς, τίνας ἀμαρτωλοὺς, καὶ τίνας λοιμοὺς. αὐτ.

ἀσθένεια. πολὺσημος ἡ λέξις. 344, β'. — ἀσθένεια ψυχῆς. 345, α'. — ἀσθένεια ἀκοῆς. αὐτ. ἀσκήτης καὶ σκίμπος. ἀδόκιμον τὸ κράββατον. αὐτ.

ἀσκέραι. 345, β'.

ἀσκησις. ὅτι σύμμετρον γρῆ εἶναι τὸν τῆς ἀσκήσεως πόνον. αὐτ.

ἀσκητής. ἀσκητικὸς βίου οὐκ ἀποκλείονται αἱ γυναῖκες. αὐτ. — κλήρου ἢ προστασίας ἀδελφῶν οὐδ' αὐμὸς ἐπίσθαι προσήκει τὸν ἀσκητήν. αὐτ. — μόνον τὸ πρὸς τὴν χρείαν τῆς ἡμέρας δεῖ δέχεσθαι. 346, α'. — οὐ δεῖ εὐτραπέλιζεν. αὐτ.

ἀσκητὸν νῆμα — λέχος. 346, β'.

ἀσκόδ. 347, α'. τροπικὸς αὐτ. — παροιμία. — ἀσχοὶ νέοι καὶ πκλαιοί. αὐτ.

ἀσκαλιάζεσθαι, πρὸς παιδιάν. αὐτ.

ἀσπάζεσθαι, τί ἐστίν. 347, β'. — ἀσπαστή-
ριοι οἰκοί. 348, α'. — ἔθος αὐτοκρατόρων Ἰω-
μης. αὐτ. — ἀσπάζεσθαι καθ' ὅδον. αὐτ. 18, α'.
ἀσπάλαι. Κορώνεια Βοιωτίας μόνη οὔτε φέ-
ρειν οὔτε τρέφειν αὐτὸν δύναται. 348, β'.

ἀσπερον οὐδας. — ἀσπετος ὕλη. αὐτ.
ἀσπιδὲς πεδίον. — ἀσπιδοφέρμονες ἄνδρες.
ἀσπίς. ἐρπετόν, αὐτὸ ἐκτὸ λυμκινόμενον.
αὐτ. — παροιμία. 349, α'. — ἀσπίς ἡ τοῦ ψαλ-
μοῦδου. αὐτ.

ἀσσυριεῖμ, πῶς ἐρμηνεύεται. 349, β'.

ἀσσυρίων ὄνομα ἐν τῇ Γραφῇ τὴ διηλοῖ. αὐτ.
ἀσάξ, λεκτόν. Ἀθηναίος δ' οὐ. αὐτ.

ἀστασία τῶν ἀνθρώπων. αὐτ.

ὁ ἀστατος πάση ἀρχῇ ῥιπίζεται. 350, β'.

ἀστεία λέγειν εἰς ἀμαρτίαν φέρεν. αὐτ. — ἀ-
στεῖστοι καὶ σκόμμυτα ἐκ τῶν ἐστιάσεων ἀ-
πέστωσαν. αὐτ....

ἀστεμβακτρον καὶ ἀστεμερές. αὐτ.

ἀστέρες διχότροτες. ἐρμηνεία τοῦ Μ. Βασι-
λείου. αὐτ. 351, β'. — ἐκ τῶν ἀστέρων οὐδέ
ἔστι τὰ ἡμέτερα στοχάσασθαι. — ἀστέρες πλα-
νηταὶ καὶ νεφέλαι ἀυροὶ εἰσιν εἰ τῆς εὐ-
θείας ἐκτρεπόμενοι. αὐτ. — ἀσεβῆς τὸ ποιητι-
κὸς κακῶν λέγειν τοὺς ἀπλανεῖς. αὐτ. — οἱ
ἀστέρες πρὸς τὰς κράσεις αὐτῶν δοκοῦσι βλά-
πτειν κατὰ τὴν ἐνέργειαν. αὐτ.

ἀστεριόκος καὶ ὀβελός. 352, α'.

ἀστὴρ διαφέρει ἀστρου. αὐτ. — ὁ κατὰ τὴν
τοῦ Χριστοῦ γέννησιν ὀφθεῖς ἀστὴρ. αὐτ.

ἀστρα. μονετικὸς φορέας ἀστρων. αὐτ. — ἀ-
στροὶς σημειοῦσθαι ὁδόν. παροιμιακόν. 353, α'.

ἀστράβαι, ἀστραβηλάται καὶ ὑποϋγίζαι. αὐτ.

ἀστράγαλος, πολὺσημον. αὐτ. — ἀστριχοί, ἀ-
στριζεῖν. 353, β'. — ἄρμα τῆς Βοιωτίας, παροι-
μία. 353, α'.

ἀστρολογία Χαλδαῖοι ἐφεύρον. 353, β'.

ἀστρονομία Βαβυλώνιοι πρῶτοι εὐρηκέναι
λέγονται. 354, α'.

ἄστρ καὶ πόλις. 354, β'.

ἄστρος, θρίδαξ ἡ πλατύφυλλος μισσητὴ τῇ
Ἀφροδίτῃ. αὐτ. — ἄστρως ἄνθρωπος. οἶκος. αὐτ.

ἀσύνβαλον, δεῖπνον. — ἄνθρωπος. 355, α'.

ἀσύνδετο, σχῆμα γοργότητος. αὐτ.

ἀσύνετοι. τοῖς ἀσύνετοις οὐκ ἀνεπιτήδευτόν
ἐστὶν τῶν ἀτόπων οὐδὲν. 228, α'.

ἀσφρηλον ἕπος. — ἀσφρηλος ἄνθρωπος. αὐτ.

ἀσφάλεια κρείστων φιλοτιμίς ἐπισφαλοῦς.

ἄσφαλος, ὅπου θυμιάται, οὐκ ἰσχύει στή-
ναι ὄρις αὐτ.—ἐν Ἀσσυρίᾳ εἰσι πηγαὶ αὐτῆς.
355, 6'.

(οὐκ) ἀσχημονεῖ ἡ ἀγάπη. ἐρμηνεύει. αὐτ.

ἀσώματα, πῶς νοητέον. αὐτ.

ἀταξία καὶ ἀκοσμία. 356, 6'.

ἀταραξία, χρημικ τιμακφέστατον. αὐτ.

ἀτασθαλία ἐπιτρέπεις. αὐτ.

ἀταυρώτη γυνή. αὐτ.

ἀτεκνία. ἄτεκνοι γονεῖς. 357, α'.

ἀτελεῖς καὶ ἀτέλεστον. αὐτ.

ἀτέρμα καὶ ἀτέρμονα. αὐτ.

ἀτέχνως καὶ ἀτεχνῶς. 357, 6'.

ἀτης λόφος ἐν Περσῶν. αὐτ.

ἀτημέλιτος, οὐδὲν παρά τῶ τῶν ὄλων

Θεῶν. αὐτ.

ἀτιμαγέλαια ταυροῦ. αὐτ.

ἀτίμητοι παρ' Ὀμήρῳ. 358, α'.

ἀτίμια. οἱ ἀτίμιξις κατεγνωσμένοι ἐν Ἀθῆ-
ναις. 91, 6'.

ἀτιμος ποινή. αὐτ.

ἀτιμὸς δημιουργὸς τῶν νεφῶν. αὐτ.

ἀτραπητός. παροιμιακ. 358, 6'.

ἀτράφαξις. αὐτ.

ἀτραπτορ τὸ θεῖον. αὐτ.

ἀτροφία καὶ τροφή τῆς ψυχῆς. 359, α'.

ἄττει εἰς πᾶσαν παρκομιάν ὁ ἀμκρωλῶς.
359, 6'.—ἄττει αὐτόματος ἄνω τῶν ὑδάτων
ἢ φύσις. αὐτ.—γλῶττιζ ἄττουςζ κατὰ τῆς
ἀληθείας. αὐτ.

ἀτυχοῦνται φάρμακον. 360, 6'.

αὐαῖνον λίθος ἐν Ἀἴθου. αὐτ.

αὐδή, ἡ ἀνθρωπίνη φωνή. 361, α',—αὐδὴν
ἤσειν.—αὐδήσεια θεαί. αὐτ.

αὐθέτης, ὁ αὐτόχειρ. 362, α'.

αὐθόμαιμοι. αὐτ.

αὐλίσεως προσηγορία. αὐτ.

αὐλίς, αὐλιζόμενα βόες. αὐτ.

αὐλὸς πᾶς προφήτης, τροπικῶς. 362, 6'.

αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε. αὐτ.—διπλῆ
ἢ αὐξησης. αὐτ.—αὐξησης, ἡ κατὰ Θεὸν τε-
λείωσις. αὐτ.—αὐξεται ἡ ἡμέρα. 363 α'.

αὐρα καὶ ἀναθυμιάσις. αὐτ.

αὐταρέσκεια φεύγειν. 363, 6'.

αὐτάρχεια. ἡ ὄντως τρυφή ἐν τῇ αὐταρχείᾳ
ἐγκλιετα. αὐτ.

αὐτεξούσιον. 10, 6'.—αὐτεξούσιον γέγονε
τῆς ποιήσεως ἐκάτερον εἶδος, 29, α'-β'. 364, 6'.

αὐτεξούσιον ἐχθροὶ καὶ οἱ ἄγγελοι ἐν προαιρέ-
σει. 33, 6'. 364, 6'.—ἄνθρωπος αὐτεξούσιος
εἰς ἀρετὴν. 255, α'. 272, α'. 364, α'.

αὐτεξούσιον τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου. 263, α'.

—τὸ ἐρ' ἡμῖν αὐτεξούσιον 364, α'.—αὐτεξού-
σιον κατὰ Πλάτωνα. 364, 6'.

—τί ἐστιν αὐ-
τεξούσιον. 365, α'.—αὐτεξουσιότης ἐλευθε-
ρίας. 365, 6'.

—αὐτεξούσιον ἐν ἀρετῇ καὶ κα-
ρίᾳ. 366, α'. 411, α'.

—αὐτεξούσιον ἔχει ὁ
ἄνθρωπος τὸ παθητικόν. αὐτ.—τὸ αὐτεξού-
σιον ψυχῆς λογικῆς κάλλιστόν ἀξίωμα. 366, 6'.

—αὐτεξούσιον τὸ ἀδέσποτον. 367, α'.

—αὐτεξουσιότης καὶ θέλγησις. ὄρισμοι. αὐτ. 367, 6'.

αὐτόθιον ποιεῖν τι. 368, α'.

αὐτόθραξις. αὐτ.

αὐτοκαῦθαλοι, οἱ καὶ Ἰαμβοὶ. αὐτ.

αὐτοκράτορες Ῥώμης. αὐτ.—αὐτοκράτω-
ρων ἐξουσία καὶ ἔθνη. αὐτ.—αὐτοκράτωρ νοῦς
παθῶν ἡνίοχος. 368, 6'.

αὐτοματισταί. αὐτ.—αὐτόματον. αὐτ.—αὐ-
τόματος ἡ πρὸς τὰ λυποῦντα διαβολή. αὐτ.

—οὐ τῶ αὐτομάτῳ δοτέον τὴν τοῦ παντὸς
γένεσιν. 369, α'.

—τίνα λέγονται αὐτόματα.

αὐτόμολος καὶ αὐθαίρετος. 369, α'-β'. 362, α'.

αὐτοσχέδιον τὸ ἄσκεπτον καὶ ἀμελέτητον.

369, 6'.

αὐτοχειρία. ἐγκληματίας καὶ βδελυρὸς ὁ
αὐτόχειρ. αὐτ.—τοῦς αὐτόχειρας καὶ οἱ πα-
λαιοὶ ἐπαράτους καὶ ἀτίμους καὶ μετὰ θάνα-
τον ἤγουντο. αὐτ.—ἔξω που καὶ μακρὰν τοῦ
σώματος ἔθηκαν τὴν χεῖρά τοῦ ἑαυτὸν χει-
ρωσαμένου. αὐτ.—Εὐζήθου τοῦ Πυθαγορικοῦ
γνώμη. 370, 6'.

—προσφορά ὑπὲρ τοῦ ἑαυτὸν
ἀνελόντος πῶς γίνεται; αὐτ.—ὁ πολιτικὸς νό-
μος πῶς τιμωρεῖται τὸνεαυτὸν ἀνελόντα. 371, α'.

αὐτὸς ἐστὶς ἀργεσθαί. παροιμιακῶς. αὐτ.

ἀργάδιον. 371, 6'.

ἀργαίρεμα, καὶ τὰ ταῦτόσημα. αὐτ.

ἀργαλος περιεφραλακία. αὐτ.

ἀργανῆ. τάρανῆ τεκμηριοὶ ἀλλίσκονται. αὐτ.

ἀργασιμὸς καὶ λύσις.—ἀργαρόωμος. αὐτ.

ἀργίλεια τῶν πρώτων Χριστιανῶν. 372, α'.

ἀργεῖσις ἀμαρτιῶν ὅτε τις γινώσκει ὅτι ἔ-
τυχε τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν. 372, 6'.

ἀρή, μόνη τῶν αἰσθήσεων κοινή ἐστὶ πάντων
τῶν ζώων. 373, α'.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

—ἀρή ἐπὶ τῶν σωματῶν
θίξις κινητικώτερον. αὐτ.—ἡ ἀρή παχυτέρη
ἀπόλυσις.—τῆς πράξεως γεννήτρια. αὐτ.

ἀφθαρσία. αὐτ. — τῆ ἀφθαρσίας πάντως ἀν
καὶ ἡ ἀπάθεια συνήη. αὐτ.

ἀφθαρτος οὐσία. αὐτ.

ἀφροῦκ προσευχῆς καὶ διδασκαλίαις τὸ
θεῖον ὄνομα. 273, β'.

ἀφροῦκ τίς; καὶ ὁ βίος αὐτοῦ. αὐτ.

ἀφροβία μεγίστη τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους.

ἀφροβία γῆς καὶ καρπῶν ἀπώλεια δεινόν.
374, α'.

ἀφρήτωρ. αὐτ.

ἀφροδισία ἄγρα. 374, β'.

ἀφρων καὶ ἄνους τί διαφέρουσιν; 376, α'.

— τοῦ ἀφρονος ἡ ψυχὴ βλέπει οὐδέν, ὅθεν ὁ

ἀφρων ἐν σκότει πορεύεται. 376, β'.

— ἀφρων ἐν τῷ ἀρεῖσθαι (τὸν Θεόν), ἀφρονέστερος ἐν

τῷ ἀναιδεῦσθαι. αὐτ. — ἀφρων, ὁ κακοφρων.

— ἀφροσύνη ἡ ἁμαρτία. — ἀφροσύνη ἀνδρός λυ-

μαίνεται τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. αὐτ.

ἀφροσύνη, πῶς ἐρμηνεύεται. 377, α'.

ἀχάνη, ἀχάναι καὶ ἀχανίδες. 378, β'.

ἀχαριστία. τύπος μομφῆς κατ' ἀχαριστοῦ.

αὐτ. — ἀνάσιος, διάβολος, ὁ ἀχάριστος. 379, α'.

ἀχερδός. 379, β'.

ἀχέας καὶ κερκώπης 380, α'.

ἀχίη. ἔτυμολογία. αὐτ.

ἀχθεσθαί, ἐπὶ νῆος. αὐτ.

Ἀχιλλεῖα μῆζα, ἄλιφα, κριθά, σπόγγος,
κρήνη. 380, α'-β'.

ἀχρη, πολύσημον. 381, β'.

ἀχρειοὶ ἢ ἀχρειοὶ γελᾶν. αὐτ.

ἀχρήστος, διχῶς. αὐτ.

ἀχυρμιά κατὰ πλεονασμὸν τοῦ μ. 382, α'.

ἄωροι πόδες. 382, β'.

ἄωτειν ἄνωγ. αὐτ.

ἄωτον οἶος, ἄκρον ἄωτον, θεῖον ἄωτον ἡ-
ρώων, μουσικῆς ἄωτον. ἄωτον ποτήριον. αὐτ.

B

B ἀντὶ φ μακεδονιστί. 383, α'. — βᾶ, ἀρῶ,
ὦ ὕψ, μᾶ κλπ. ἐπιφθέγματα. αὐτ.

βαβάκης καὶ βάβαξ. 383, β'.

βαβέλιος, κατὰ γλῶσσαν Παμφυλίων. αὐτ.

βαδδελμ. λέξις ἐβραϊκῆ. 384, β'.

βαῶν, μακεδονικῶς, ἡ σικελικῶς. αὐτ.

βαθμὸ βασιλείας Οὐρανῶν καὶ γέννησις. αὐτ.
412, β'. 413, α'.

βάθος ἐπὶ ὑδάτων, δάσους, τάξεως στρα-

τωτικῆς, καὶ ἐννοίας. 385, α'. — βεθὺ λήσιον,
βεθὺ γῆρας. βεθὺς ἀήρ. αὐτ. — ε' Βκ βεθῶν
ἐκέκρξά σοι· τί ἐστίν. αὐτ.

βαῖος καὶ Βαῖος. αὐτ. — βαῖων. ἐμὴ μοῖ
βαιῶν. παροιμία. 385, β'.

βακτηρία ὑπεριστιχὴ καὶ ποιμαντικῆ. αὐτ.

βακχεῖος, πῶς μετρικός. αὐτ.

βαλανεύμαλοι φάλαξ. 386, β'.

βάλαρος, πολύσημον. αὐτ.

βαλλος καὶ βαλλίος. 387, α'.

βάλλειν, πολύσημον. αὐτ. 387, β'.

βαλλίσειν καὶ βαλλισμός. αὐτ.

βάνανος καὶ τεχνίτης διαφέρει. αὐτ.

βάπτισμα. πρώτην τάξιν ἔχει ἐν τοῖς μσ-

στηρίοις. 388, α'. — τί ἐστὶ βάπτισμα. ὁριμὸς

κατὰ διαφόρους Πατέρας. 388, β'. 389, α'.

392, α'. -β'. 393, α'. 396, α'. 401, β'. 394, β.

395, β'. — πολύσημον τὸ βάπτισμα. 389,

α'. 393, β'. 397, β'. 401, β'. — βαπτίσματα

πέντε. 388, β'. 395, α'. 399, α'. — ἕτερα

τρία. 388, β'. 395, α'. — τρία βαπτίσματα

καθαρτικὰ πάσης ἁμαρτίας. 395, α'. — βπ-

πτισματος προδιατυπώσεις. 389, α'. 402, α'.

405, α'. — πῶσα καὶ ὅποια τὰ τῷ ἁγίῳ βαπτί-

σματοὶ ἀναγκαῖα. 389, β'. 390, α'. — πότε

ἤρξατο ἐνεργεῖσθαι τὸ τοῦ Κυρίου βάπτισμα.

389, β'. — οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυ-

ρίου ἐβάπτίζον. αὐτ. 407, α'. — ὅτι παθητικῶς

βαπτίζεται προφέρει ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία.

390, α'. 389, β'. 403, α'. — κατὰ πᾶσαν ὥραν

καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἔξεστι βαπτίζειν. 390, β'.

395, β'. 407, α'. — ἔνθα ὑπάρχει ἀμφιβολία

περὶ τοῦ βαπτίσματος, τῶν νηπίων ἰδίως, δεῖ

βαπτίζειν. 391, α'. 406, α'. — τάξεις τῶν δεο-

μένων βαπτίσματος. 391, α'. — βαπτίσματος

εἰς Χριστὸν ἐρμηνεῖα. 391, β'. — γυναῖκιν οὐκ

ἔξεστι βαπτίζειν. 391, β'. — βαπτίσματα καθ-

ημερινά. 392, α'. 401, α'. — ἡμεροβαπτιστά.

392, β'. — νηπιοβαπτισμός. 392, β'. 393, β'.

400, β'. 401, α'. 402, β'. 404, β'. — ὅτι οἱ

ἐκ τῶν αἰρετικῶν προσερχόμενοι μύρω μόνον

ἐχρίοντο. 393, α'. — βάπτισμα ἐν Πνεύματι

ἁγίῳ καὶ πυρὶ. 393, β'. 394, α'. 400, β'. 402,

α'. 405, α'. -β'. — βάπτισμα ἐπὶ κλίνης. 394,

α'. — τὸ βάπτισμα ἀρχαῖόν ἐστι τῆς ἀναστά-

σεως. 394, β'. 395, β'. — αὶ τρεῖς καταδύσεις

καὶ ἀναδύσεις. 394, β'. 395, α'. 396, β'.

397, α'. 398, β'. 401, β'. 405, β'. — τὸ βᾶ-

πιστωμα ἐστὶ σφραγίς τῆς πίστεως. 395, β'. — βαπτίσματος ἐπίνοιαι τρεῖς. 395, β'. — τὸ βάπτισμα ὑπέρτερον τῆς ἰουδαϊκῆς περιτομῆς καὶ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Ἰωάννου. 396, α'. 405, β'. 406, α'. — ἀτελέες ἔστιν ἄνευ τῆς ἐπικλησῶς τῆς ἁγίας Τριάδος. αὐτ. 397, α'. 401, β'. — ἐν τῷ βαπτίσματι δύο σκοποὶ πρόκεινται. 396, β'. διὰ τί εἰς ὕδωρ βαπτίζομεθα. αὐτ. 398, α'. 401, β'. 405, β'. 406, α'. — ἡ χάρις ἀπανταχοῦ μία καὶ ἡ αὐτὴ καὶ ἡ δύναμις τοῦ βαπτίσματος, οἷος δὴ ποτ' ἂν ἡ ὁ βαπτίζων. 398, β'. 399, β'. 402, β'. 406, β'. — πᾶς τις δύναται εἶναι βαπτιστής. 399, α'. β'. — ἐν βάπτισμα, μὴ πίστις, εἰς Κύριος. 399, β'. 396, β'. 402, α'. 448, β'. — βάπτισμα ὑπὲρ τῶν νεκρῶν. 403, α'. — βάπτισμα ἐν Θεσσαλίᾳ. 404, α'. — ἀναβαπτισμοί. 401, α'. — βαπτίσματα τῶν αἰρετικῶν. 405, α'. 401, — δ Χριστὸς διὰ τῶν Ἀποστόλων ἐβάπτιζεν. 405, β'. — διὰ τοῦ βαπτίσματος νομοφύεται ὁ Χριστὸς τὴν Ἐκκλησίαν. 406, α'. — τρεῖς ὁμολογίαι ἐν τῷ βαπτίσματι. αὐτ. βάπτισμα ἐξ ἀνάγκης; 407, α'. β'. — ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας τοὺς μετὰ τὸ βάπτισμα ἡμαρτηκότας ἐξωθοῦσι τῆς κοινωνίας. 190, β'.
βαρβαροὶ βαρβαρικὰ λέξεις ἐπιχωριάζονται τοῖς Ἑλλησιν. 408, α'.
βαρκαρδιοὶ, τίνες; 410, α'. — «βαρβαρὰ καὶ ἡ καρδία Φαραῶν» αὐτ.
βασιανιστήρια. 410, β'.
βασιλείαι καὶ τυραννίδος διαφορά 410, β'. — βασιλείαι Δαυτὸ εἰς τὸν αἰῶνα τὴν τοῦ Χριστοῦ βασιλείαν δηλοῦσι. 70, α'. — ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι τῶν καθευδόντων καὶ βλακεύοντων. 133, β'. — βασιλεία Θεοῦ καὶ βασιλεία οὐρανῶν. 411, α'. 412, α'. β'. 414, α'. — ὁμοίαι ἀνδρὶ ἐμπόρῳ. 411, β'. — δύο βασιλείαι Θεοῦ οὐδὲν ἢ Γραφῆ. 413, α'. — ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν οὐκ ἔστι διὰ χρημάτων ὠνητή. αὐτ. — βασιλεία Θεοῦ καὶ ἡ ἐν πίστει δικαιοσύνη, ἡ δὲ τοῦ βαπτίσματος καθαρσις. 414, α'.
βασιλεῖοι ὁδοί. 419, β'. — βασιλικὴ ὁδὸς τυγχάνει μία. 112, α'. 227, α'. 228, β'. — βασιλικὴ εἶναι ὁδὸς ἀρετῆς αἰ μῆσαι. 323, α'.
βασιλεὺς στοά. 419, β'.
βασιλεῖς, παρὰ τοῖς τὴν σφραγῖσαν πεζύουσιν. 419, β'. — δ παρὰ Πέρσας *φαιδὸν βασιλεῖος* καλούμενος. 120, α'. — βασιλεὺς καὶ ἱερεὺς κα-

θήκοντα διακεκριμένον. 420, α'. — βασιλεῖα τιμῶν, οὐ προσκυνεῖν. 420, β'. — βασιλεῖς καὶ ποιντίφικες. 421, α'. 423, α'. — ὅτι Γρατιανὸς πρῶτος ἀπεσεύσαστο τὸ καλεῖσθαι *ποιντίφικας*. 421, α'. — οὐ ταῦτά βασιλευσὶ τε καὶ ἰδιώταις πρέπει. αὐτ. — τίς ὡς ἀληθῶς βασιλεὺς. αὐτ. 420, β'. — πῶς ὑπὸ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν γέγονεν ἡ ἱερουσύνη. 422, α'. — βασιλεῖον ἔδρα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. 422, β'. — βασιλεὺς τῆς δόξης. 423, α'.
βασιλίδα, παιδιὰ. αὐτ.
βασιλίδες. ἐμβάδες, ἰσχύδες. 423, β'.
βασιλικὴ ἄμπελος, λιθοκόλλητος χρυσοῦ. αὐτ. — βασιλικὸν προσκεφάλαιον, βασιλικὸν ὑποπόδιον. οἰκητήματα. αὐτ. — βασιλικὴ καὶ ἱερατικὴ φυλὴ, ἐξ ἧς ὁ δεσπότης Χριστὸς. 424, α'. — βασιλικοὶ καὶ δημόσιοι ἠσαυροί. αὐτ.
βασιλλοκοί, ὄρις, μῦθος περὶ αὐτοῦ. αὐτ.
βασκαίρεν, χειρὸν τοῦ πολεμεῖν. 424, β'. — βασκανία ὀρθαλμῶν. αὐτ. — ἡ βασκανία ἐν εχει χρησίμων, ὅτι κακὸν ἔστι τῷ κεκτημένῳ. 425, α'.
βασιάζεσθαι καὶ παρκατίθεσθαι, λεγόμενον περὶ τραπέζων. αὐτ. — βαττάσαι, ἀντὶ τοῦ ἀραιεῖν σύνθεσις. 167, α'. * 425, β'.
βατήρ, ὁμοῖον τὴ τῆτων ὁρμῶν βαλβιδί. αὐτ.
βατρός, μέτρον. 426, α'. 428, α'. — διὰ τί ἐν βᾶτῳ ὄρθη ὁ Θεός. αὐτ. — βᾶτου καιομένης μυστήριον. αὐτ.
βάτραχοι ὑπερὸς βιτράχων. αὐτ.
βαττολογεῖν τί ἔστιν. 426, β'.
βαυκίδες. 427, α'.
βαῦνον, ἡ κάμινος καὶ ἡ ἐστία. αὐτ.
βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. αὐτ. — βδέλυγματα τὰ σεβάσματα τῶν ἐθνῶν. αὐτ.
βέβηλον τὸ κοινόν· ἐκ τοῦ βηλός. αὐτ. 428, α'. 430, β'.
βελίαι, παρὰ Λάκωσιν. 428, β'.
βεκεσίληνος. αὐτ.
βελῶν. ἐβρῆσι. αὐτ.
βέλος, πολυσημῶν. 429, α'. — ἐβέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα· ὅ τινος. αὐτ.
βελουκίας τρόποι. αὐτ.
βέλτιον λιμῶ διαπραχθῆναι, ἢ παρ' ἀσεβῶν συνεισφορὰν δεῖξασθαι. αὐτ.
βέγθερι, ὄστρακον. 429, β'.
βία ἐχθρὸν Θεῷ. 431, β'. — βία πρὸς εὐσεβεῖν ἀσύγγνωστον. αὐτ. — βία καλὴ, Θεὸν βιάσασθαι. 134, β'. — βίκιον οὐδὲν κάλλιστον

μάθημα. 366, β'. — βίαιον νόημα. 423, α'. — χριστιανοί οὐκ ἐρίεται τὸ πρὸς βίαν ἐπανορθοῦν τὰ πταίσματα. αὐτ. — ἀνάγκη καὶ βίβη οὐκ ἐνι θεραπεύματι εὐρεῖν. 213, α'. — βισταί. 139, β'. 414, α'. — μὴ διαζῆσθαι ῥοῦν ποταμοῦ. 93, β'.

βιβλία κανονικὰ τῆς Π. καὶ Κ. Διαθήκης. αὐτ. 432, β'. — βιβλικὰ μὴ κανονικὰ. 433, α'. — ἀντιλεγόμενα καὶ ἀπὸ κρυφῶν. 433, β', 434, α'. 6, α'. — βιβλία ἰουδαϊκὰ. 434, β'. — βιβλία Αἰγυπτίων τὰ ἱερατικὰ. 98, β'. — βιβλία ποιησάσι πολλὰ φυλάττεισθαι. αὐτ. — βιβλία φάρμακα ψυχῆς. 435, α'. — τῶν πολλῶν βιβλίων ἡ κτῆσις. αὐτ. — βιβλίον ἀποστασίας. 435, β'. — ρωσικὴ βιβλος ἐστὶν ἡ συνειδήσις. αὐτ. — βιβλοὶ ἐβδομήκοντα. αὐτ.

βίκοι καὶ βίκος. 406, α'.

βίος, πολύσημον. 436, α'-β'. — βίος ὁρθός. 140, β'. 162, β'. 441, β'. 444, α'. — βίος τῶν κηρυττόντων τὸ εὐαγγέλιον. 140, β'. — βίος ἀντὶ τοῦ αἵματος. 174, α'. — ὁ βίος ἡμῶν διὰ τί ἡμέλειται. 218, β'. — βίος ἀνθρώπων εἰς δύο διηρημένους. 301, α'. 437, α'. 258, β'. — βίος ἀπείριστος. 287, β'. — χοιρώδης. 230, α'. βίος εὐτάρξης, ἀβροσίουτος, ἀπράγμων. 363, β'. — ἐρημικός. 437, β'. 439, α'. — ἐγκαρτικός. 438, α'. κοσμικός. 408, β'. — ἀκαθάροτος. 440, β'. — βίος ὁ καθάρος πολλοὺς ἔχει τοὺς νοθεύοντας. 439, β'. 442, α'-β'. — βίος ἀνθρώπινος κατ' Ἐπίκτητον. 436, β'. — βίος ἀνθρωπίνου εὐτέλειαι. 261, β'. — βίος ἀνθρωπίνου παρομοίωσις. 265, α'. — βίος ταλαιπωρικός. 437, α'. — βίος οὐκ ἐκ λόγων, ἀλλ' ἐξ ἔργων γνωρίζεται. 436, β'. — βίος καὶ πολιτεία θεοσεβοῦς σωτηρία τῶ γείτονι. 437, α'. — βίος ὁ παρῶν ἐβδομάς μίξ ἐστίν. 440, α'. — πανδοχεῖν ἐστίν. 441, α'. — ὁ βίος μεστός ἐστὶ ταρχῆς καὶ θορυβοῦ. 442, α'-β'. — ὁ βίος πολλῆς γέμει δυσκολίας. 441, β'. — γλυκὺς τοῖς προσηλωμένοις αὐτῶ. αὐτ. — ἡ τοῦ βίου λαμπρότης ὅσην ἔχει πειθῶ. αὐτ. — μέγα δαγίμα τῆς ἄληθείας βίος καθάρος. 442, α'. — βίος ἐλάττων καὶ βελτίων. αὐτ. — βίος κακὸς μετὰ πίστεως ὁρθῆς. 442, β'. — λύτρα καὶ δεσμοτήριον ὁ βίος. 443, α'. — πειρακτῆριον ἐστὶν ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς. 443, β'. — βίος σύμφωνος τοῖς λεγομένοις καὶ τῶ δόγματι. αὐτ. — βίος ἄνευ λόγου μᾶλλον ὠφελεῖν πέφυκεν, ἢ λόγος ἀνευ βίου. αὐτ. — ὁ ἡσύχιος

βίος χρημάτων ἀναριθμητῶν περιφανέστερος. 444, α'. — βίος ὁ παρῶν καὶ ὁ μέλλων. αὐτ. — διάφοροι τῶν ἀνθρώπων οἱ βίοι. αὐτ. — οἱ τῆς εὐσεβείας βίοι. — βίος προσαίτου. 444, β'. — ἄγῶν ἀνθρώποις ὁ βίος, καὶ ἀγωνοθέτης ὁ πλάστης. 445, α'. — δύο τινὰς βυμβίζει τοῖς ἀνθρώποις τὸν βίον. 445, β'.

βίωστος. αὐτ.

βιωτικά. ὕδωρ τὰ βιωτικά, οὐδεὶς δ' ἐπι ὕδασιν ἴσταιται. 446, β'. — βιωτικῶν καὶ πνευματικῶν διαφορά. αὐτ.

βλάδ καὶ βλακεύσθαι. 447, α'.

βλάπτει γόνάτά τινας. βλάπτειν κελεύθου. αὐτ. — οὐ τὰ ἐξ ὠθεν, ἀλλὰ τὰ ἐνδοθεν προάγει, ἢ βλάπτει τὸν ἀνθρώπον. αὐτ.

βλασφημία ἐκ πόλεων, ἐθνῶν καὶ δήμων. 447, β'. — βλασφημία ἢ εἰς Θεόν. αὐτ. βλασφημία εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα τὸ τοῦς βλαπτικῶντας εἰς τὸ ἄμικρὸντα ἐκλινομεν. 448, α'. — βλασφημία ἐστὶν ἀπίστεια εἰς Θεόν, ἀμικρὸντα δὲ παράδοξις νόμου. αὐτ. — βλασφημίας τρόποι πολλοὶ καὶ διάφοροι. 449, α'. — οὐκ ἐστὶν ἀμικρὸντα χείρων ταύτης. αὐτ. — ἡ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα βλασφημία διὰ τί οὐκ ἀρίεται. 449, β'. — αἱ ἡμῶν βλασφημίαι τὰ ἡμετέρων αὐτ. — πῶς βλασφημεῖται δι' ἡμᾶς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι; αὐτ. — βλάσφημος καὶ λοιδορὸς καὶ ἐπεσβόλος. 450, α'. — βλάττα κατὰ τοὺς Φοίνικας. αὐτ.

βλαυτῆς καὶ βλαυτίον. 450, β'.

βλέπειν νάπυ, βλέπειν Ἄρη. βλέπειν λεικ. βλέπειν καὶ βλεφαρίδες. 451, α'.

βληγᾶσθαι. αὐτ. — βλίτρι καὶ βλίτρι. αὐτ.

βλόψ, μιμητικῶς. 451, β'.

βλωθρή, πολύσημον. αὐτ.

βόειος δημός. αὐτ. 452, α'.

βοεργάτ, κατ' Ἰωσηπον. αὐτ.

βόες ἰχθυοεργοί. αὐτ.

βοήθεια θεῖα τίσιν ἐπιφοιτᾷ. αὐτ. — ἀφήγησις περὶ τοῦ βοηθεῖν φίλων κινδυνεύοντι. αὐτ.

βοήθημα καλόν. 452, β'. — βοήθῃς τίσι γίνεται ὁ Θεός. 453, α'.

βόιης καὶ βόινος. αὐτ.

βόλλη, κατὰ γλωσσάν. 454, α'.

βόλος, διττός. αὐτ.

βότρως καὶ βοτρυδόν. 455, α'.

βούθρωσις. αὐτ.

βούλευσθαι ἐπίτασιν δηλοῖ τοῦ θέλειν. 455, β'.

βουλή παρ' Ὁμήρῳ. αὐτ.—βουλή ἐν νυκτί. αὐτ.—ἐν βουλή ἀσεβῶν πορεύεσθαι, τί ἐστιν. 456, β'.—βουλή Θεοῦ. αὐτ.—βουλάς ἐθνῶν διασκεδάξει Κύριος. 381, α'.

βούλησις. αὐτ.—βούλησις οὐκ ἔστι προαιρέσις. 457, α'.—ἐπὶ Θεοῦ βούλησιν λέγομεν, προαιρέσει δὲ κυρίως οὐ λέγομεν. αὐτ.

βουλῆσιρος παρ' Ὁμήρῳ. αὐτ.

βουλιτός αὐτ.

βοῦς, πολύσημον. αὐτ.—βοῦς καὶ ὄνος. 457, β'.—ἡ του βόδς μορφή τί ἐμφάνει; αὐτ.—βόδες ἐν τῇ Γραφῇ. αὐτ.

βουγάιοι ἄνθρωποι. αὐτ.

βουγάχη, ἰσθμὸς, παρίσθια, ἀντιπλάδες (ἀνατομία). 458, β'.

βράκα καὶ βράκος. αὐτ.

βραχάριον. αὐτ.

βραχὺ. ὁ περὶ τὸ βραχυτάτα σφαλεῖς πταίσει καὶ περὶ τὸ μεζονα. 116, β'.

βρέγμα, μέτωπον, ὑπέρωπον, κορυφή, ἰνίον (ἀνατομία). 459, α'.

βρέθησιον, βρένθος καὶ βρενθόσθαι. αὐτ.

βρέφος, ὅτι κλαίει. 459, β'.—βρέφος ἐξικονιζόμενον. αὐτ.—βρέφος οὐ πέφυκεν ἀμυρτανισιν. 174, α'.—τὸ βρέφον ἀμύρτα τῶν κατ' ἐνέργειαν καὶ κατὰ διάνοιαν ἀμυρτημάτων. 178, α'.—βρέφος ἀμβλωθρίδιον. 192, α'.

βριπίπος Ἄρης. 460, α'.

βρίσαι ἔθνοις. αὐτ.

βρομεῖν καὶ βρόμος. 460, β'.

βροστή, πῶς συνίσταται. αὐτ.

βροτὸς καὶ βρότος. αὐτ.

βροχαιτίκαλουσιν ἐν τῷ Ἐδαγγελίῳ. 461, α'.

βρώματα. αὐτ.

βύσσινά ἱμάτια Σεμίραμις ἱστορεῖται εὑρεῖν. 463, α'.—βύσσινά καὶ ὑακίνθινά σύμβολα. αὐτ.

βωμός, πολύσημον.—βωμοὶ ἀπλώς, καὶ βωμοὶ ἱεροί. αὐτ.—βωμός Λοζίας κελούμενος παρ' Ἀθηναίους. 463, β'.

Γ

γάμος, τίσι συμφέρει, τίσι δ' οὐ. 16, β'.—κανόνες περὶ τοῦ ἀπέχεσθαι γαμετῶν τοῦς κληρικούς. 16, α'. 17, α'.—οὐχ ἀμάρτημα ὁ γάμος. 175, α'.

γαγράφικας, παρὰ κειμένου τύπος κατὰ τὸν Ἀββᾶν Νετλον. 53, α'.

γενεαλογία ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Χριστοῦ. 59, α'. γένειον μὴ φθείρειν. 433, β'.

γεννητοῦ παντὸς ἡ φύσις κακίας καὶ ἀρετῆς δεκτικὸν εἶναι. 364, α'-β'.

γῆ θελητή. 228, β'.

γνώμη ἀπὸ τῆς γνώμης τὰ πράγματα κρίνεται. 71, β'.—γνώμη νικᾷ τὴν φύσιν. 100, α'.—γνώμη πολυπράγμων. 213, β'.

γνώσις ἐν τῷ τὰ αὐτὰ μεμαθημένοι καὶ φρονεῖν. 66, α'.—γνώσις ἀληθείας. 231, α'. 393, α'.—γνώσις ἀληθοῦς ἐρᾶν ζῶν ἔχει τὸ τέλος. 228, β'.—οἱ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως θησαυροὶ ἀπόκρυφοί εἰσιν. 204, α'.—λογικὸν βῶμα ἡ γνώσις. 159, β'.—τῶν θεῶν ἡ γνώσις. 322, β'.

Γραφή, ἡ ἅτα Γραφή θεόπνευστος. 203, α'-β'. 204, β'. 205, α'.—πηγὴ ἀκένωτος, θησαυρὸς ἀνεξάντλητος καὶ ἑτοιμός, Ὡκεανὸς ἀχρυνῆς εἰσιν αἱ θεόπνευστοι Γραφαί. 206, β'. 208, β'. 215, α'.—νεκροῦ ἀναστάντος πιστότεροι αἱ Γραφαί. 212, α'.—μεγάλα εἰσι φάρμακα. 213, β'. 220, β'. 221, α'.—κανὼν πίστεως μόνος. 215, α'.—θύρα θεογνωσίας. 219, β'.—ἄνθη τῆς ἀληθείας. 220, α'.—ζῶντα νέματα. αὐτ.—ὄπλα πνευματικᾶ. 219, β'.—ἐλπίδα καὶ ὑπομονὴν γεννῶσιν. 221, β'.—οὐδὲν περιττὸν ἢ ἀνωφελὲς ἐν ταῖς θεαίσις Γραφαῖς. αὐτ.—ἄβρυνατε τὰς Γραφὰς» εἰπὼν ὁ Κύριος τί ἐνδοί. 204, β'. 214, β'. 218, β'.—καλλίστον καὶ ψυχοφελὲς τὸ ἐρυνεῖν καὶ πολυπραγμονεῖν, 230, β'. 228, α'.—μέγα τῆς ψυχῆς ἐφόδιον πρὸς σωτηρίαν. 222, α'. 230, β'.—κεκληθεῖσιν τὰς Γραφὰς τῇ κλειδί τοῦ Δαυὶδ. 203, α'-β'.—οὐχ ἡ Γραφή αἰτίαι τοῖς παραγγραφομένοις τὰς Γραφὰς, ἀλλ' ἡ διάνοια, ἡ τὰ καλῶς εἰρημένα κακῶς ἐρμηνεύουσα. 211, α'.—αἱ Γραφαί, ὥσπερ αἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ, μεγάλα καὶ δυσδιήγητοί εἰσιν. 203, α'.—πῶς χρῆ ἀναγινώσκειν τὰς Γραφὰς. 230, α'.—ὠφέλιμον τὸ προμελετᾶν τὴν ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνωσθησομένην περικοπήν. 217, β'.—ὑπεροχὴ τῶν τὰς Γραφὰς εἰδῶτων. 223, α'-β'.—μέγα κακὸν τὸ ἀγνοεῖν τὰς Γραφὰς. 221, α'.—ἡ τῶν Γραφῶν ἀμελεία ἐστὶ τὸ αἴτιον τῆς πλεονεξίας καὶ τῶν ἄλλων καθῶν. 219, β'.—ἐκ τῆς θλιγωρίας τῶν Γραφῶν πάντα τὰ κακά. 222, β'.—μία πάντων τῶν κακῶν μήτηρ, ἡ τῶν Γραφῶν ἀγνοία. 230, β'.—προ-

φάσεις τῶν μὴ ἀναγινωσκόντων τὰς Γραφάς, καὶ ἀναβρίσεις. 216, β'. 217, β'. 218, α'. 220, α'-β'. 223, α'. — ἔθνη ἄγνοοῦντα τὴν Γραφὴν τὸν Θεὸν δυσφημοῦσιν οὐχ ἐκόντα. 228, β'.
 γυνὴ ποστὰία καθαρεύει ἀπὸ τοῦ ἀνδρός. 247, β'.

δαίμονες καὶ πνεύματα πονηρὰ. 31, β'. — τῶν δαιμόνων ἢ προαίσεις παρήλλακται τῆς τῶν ἀγγέλων, οὐχ ἢ οὐσίας. 32, α'. — δαιμόνων διαίσεις καθ' Ἑλληνας. 37, β'. — δαίμονες ἀπὸ ἀνθρώπων, κατὰ Πλάτωνα. 157, β'. 158, α'.

διάβολος πῶς παγιθεῖ. 171, α'.
 διδάσκαλος ἀμευδῆς μόνος ὁ Κύριος. 160, α'.
 διδασκαλίας καὶ παρακλήσεως διαφορά. 149, α'.

δειρά οὐχ ὁμοίως ἐκπλήσσει προσδοκώμενα καὶ ἐπαγγόμενα. 142, α'. — πλῆθει τὸ ψεῦδος κρτύνειν δεινοῦ ἐπίτασις. 161, β'.

δειπνος ὁ μυστικὸς διάφορος ἦν τοῦ ἰουδαίου Πάσχα. 82, α'. — ὁ Χριστὸς οὐκ ἔφαγε τὸ τελευταῖον νομικὸν Πάσχα. αὐτ'.

(τὰ) δεῦτερα ἐπὶ ἀνθρώπων πολλάκις κρείττω τῶν πρώτων. 2, β'.

διαθέσις εἰς τὸ ποιεῖν τὸ ἀγαθόν. 13, β'. 20, α'-β'.

διαλογισμοὶ πονηροὶ πηγὴ πάσης ἀμαρτίας. 179, β'.

δικαίων τὸ γινώσκειν τὸ δίκαιον ἐκ φύσεώς τε καὶ νόμου, τὸ δὲ φυλάττειν ἐκ τοῦ μὴ εἶκεν αἰδοῦ καὶ ἐλέφ. 75, α'. — οὐ δίκαιον τὸ δίκαιον διαφθεῖσθαι. 199, α'. — δικαίως διώξεις τὸ δίκαιον. 193, α'. — ἔθος τοῖς δικαίοις μὴ ἄλλους κακολογεῖν. 183, α'. — δικαιοπραγεῖν. 10, β'.

δικαιοσύνη τετραγώνος ἔστιν. 4, β'. — εἰς δικαιοσύνην πῶς ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἢ πίστις αὐτοῦ. αὐτ'. — δικαιοσύνης ἄγγελος καὶ ἔργα αὐτοῦ. 28, α'-β'. — δικαιοσύνη Θεοῦ. 147, α'. 176, β'. — δικαιοσύνη ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ. 176, β'. — ἡ δικαιοσύνη ἐνοὶ ἡμῶς Θεῶ. 186, β'.

δικαιώσεις Ἀβραάμ παράδειγμα τῆς ἡμετέρας δικαιοσεως. 6, β'. — ἡ δικαιοσύνη οὐκ ἐν Νόμῳ, ἀλλ' ἐν Χριστῷ. 44, α'.

δικαστὰ δίκαιου οὐδένα λόγον ποιούμενοι.

75, α'. — οἱ πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες. αὐτ'.
 διχοροαί καὶ τοῦ πρὸς ἀλλήλους μίσους αἴτια. 21, β'.

δόγμα τί ἐστὶ. 113, β'. — δόγμα καὶ κήρυγμα. 397, β'. — χαλεπὸν τὸ ἐμμεῖναι τοῖς δόξασιν. 142, α'.

δοκιμασίον τὰ πρὸ τῶν διδασκάλων λεγόμενα. 144, β'.

δουλεία ἀληθὴς ἢ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ παράβασις. 366, α'. — δουλείκς τρόπου; τρεῖς εἰσήγαγεν ἢ ἀμαρτία. 184, α'-β'. 185, α'.

δούλος οἶδεν ἢ Γραφὴ νίκα. 138, β'. — ὁ δούλος τῆς ἀμαρτίας. 404, α'. — τὸν δούλον ὄντα τῆ ἀμκρτίαι οἱ τοῦ Θεοῦ νόμοι κληρονομίας ἐκβάλλουσιν. 181, β'. — οἱ ἐξ ἀνάγκης δουλεύοντες. 342, β'. — δούλων καὶ ἐλευθέρων οὐδεμία διάκρισις ἐν τοῖς ἀγγέλοις. 34, α'.

δυσύβρετα τῆ ἀνθρωπίνῃ φύσει. 203, β'. — δυσύβρετον τῆς ἀληθείας τὸ κάλλος. 226, β'.

δυσέβηκα τὰ μυστήρια. 226, β'.

δυσπραγοῦν οἱ ἀγαθοί. 14, α'.

δυσώνυμος καὶ ἀποφράς, πολὺσημον. 307, β'. 308, α'.

ἔθος. ἔθει τῷ κατὰ ἔργων δεῖ ἐπεσθαι. 397, α'.

εἰκὼν Θεοῦ, καὶ εἰκὼν εἰκόνας. 255, β'. 266, α'. 260, β'. — ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἐν πάσῃ τῇ ἀνθρωπότητι τὸ τέλος ἔσχεν. 59, β'. — θεὸς γενέσθαι ἐπιθυμήσας Ἀδάμ, καὶ τὸ εἶναι εἰκὼν Θεοῦ προσάπλωσεν. 228, α'. — τὸ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ πῶς ἐκλήπτειν. 61, β'. 258, β'. 262, α'. 263, α'. 266, β'. 268, α'. 270, β'. — τὸ κατ' εἰκόνα τῆ κτίσει ἔχει, τὸ δὲ καθ' ὁμοίωσιν ἐκ προαιρέσεως. 264, β'. — τίς ἐστιν ὁ ὄντως κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ; 89, β'. 254, β'.

εἰμαρμένη. 364, α'. 116, β'. — οὐ καθ' εἰμαρμένην τὰ τῶν χριστιανῶν. 296, α'.

εἰρήνη καὶ ἀγάπη, ἀπραγμονεσάδελαφα. 54, α'.

εἰσοργῶν ἢ χαλεπότης τὰς τῶν πενήτων οἰκίας ὡς περ χειμάρρους παρσούρι. 421, α'-β'.

ἐκκλησιαζομένων θόρυβος. 146, α'. — Ἐκκλησία, οὐ κουρετον, οὐδὲ μωροπολετον, οὐδ' ἑτερόν τι ἐργαστήριον τῶν ἐπ' ἀγοράς. 146, α'.

ἐκούσιον. 140, α'. — ἐκούσιον τριχῶς. 141, α'.

ἐλευθερία. 366, α'-β'. — ἐλεύθερος. 365, α'.

ἐλπίς. ὀρισμός. 18, β'. — ἐλπίς δευτέρος βιβλίου τῆς γνώσεως καὶ σωτηρίας. αὐτ. — μακροθύμων ἡ ἐλπίς. 21, β'. 22, α'. — ἡ ἐλπίς μέχρι τίνος κινεῖται. 22, β'. — ἡ ἐλπίς ἐν τῷ τὰ αὐτὰ ποιεῖν καὶ ποθεῖν. 66, α'. — αἶμα τῆς πίστεως ἡ ἐλπίς, ἧς δικηνουσάσης τὸ ζωτικὸν τῆς πίστεως ὑπεκλύεται. 105, β'. — καλλὴ ἐλπίς τελευτήσαντι τυχεῖν ἀπάντων. 158, α'. — ἡ τῆς σωτηρίας ἐλπίς ἐν τοῖς θεοῖς δόγμασιν. 163, β'. — ἐλπίς τοῦ θεοσεβοῦς. 176, β'. — καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ἐτι εἰς Θεὸν ἐλπίζων ἀνικητὸς ἐστιν. 187, α'. — ἐν ἐλπίσιν ἡμῶν τὰ ἀγαθὰ. 288, β'. — βεβαία καὶ ἀκίνητος ἐλπίς. 289, α'. — ἡ ἐλπίς τῆς βσιλείας τῶν οὐρανῶν τὰς θλίψεις τῆς παρούσης ζωῆς ἐλαφροτέρως καθίστησιν. 412, β'.

ἐξαγορασμός τῶν ἀμαρτιῶν μέγας ἡ τῶν ἐχθρῶν ἀγάπη. 23, β'. — ὑπερβαίνει τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. αὐτ.

ἐξορκισμός τῶν δαιμόνων ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ Ἄβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. 5, β'.

ἐπαγγελία ἀφορμὴ ὑπακοῆς. 315, α'. — ἐπαγγελίας τέκνα. 139, β'. — ἐπαγγελία Θεοῦ πρὸς τὸν Ἄβραάμ. 7, α'-β'.

ἐπαινος Ἀθηνῶν περὰ τοῖς πάλαι. 359, β'. 360, α'.

ἐπαφοτερῆσαι. 251, α'. — ἐπ' ἀμφοτέρω τρέπεσθαι. 364, β'.

ἐπαπορώσεως τρόποι δύο. 176, α'.

ἐπαφροδίτος, πᾶς ἡδὺς καὶ ἐπέκτατος. 375, β'. τὸ ἐπιβάλλον. 74, α'. 246, α'.

ἐπιβλαβὴς ἡ μετὰ τῶν εἰκαιοτέρων συνδιαίτησις. 376, β'.

ἐπίγνωσις ἡ τῶν θείων, ἐπιστήμη ἐστίν. 223, β'.

ἐπιεικεία. μετ' ἐπιεικείας ἅπαντα δεῖ μετεῖναι. 449, α'.

ἐπιθυμία. τί ἐστίν. 129, α'.

ἐπιστήμη βεβαία. 315, β'.

ἐπῳδαί πνευματικά. 43, α'.

ἐργον ὅσιον καὶ μάλα γενναῖον. 73, β'. —

τί τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἔργον τὸ οἰκεῖον. 254, β'.

ἐρημία ἀληθὴς, ἐνθα μὴ πάρεσθαι ἀνθρώπος σωφρονῶν. 53, α'.

Ἐρμηνεῖαι (α)
τοῦ Δ. εὐὰ κρίματάσου ἄβυσσος πολλή». 8, β'.

(α) Ἀπ. = Ἀποστολικῷ. Γρ. = Γραφικῷ. Δ. = Δαυϊτικῷ. Εὐ. = Εὐαγγελικῷ. Πρ. = Προφητικῷ.

τοῦ Πρ. εὐὰ γαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε». 12, α'.
» Εὐ. «ἀλλ' οἷς ἔδεδόται». 12, β'. 13, α'.
» Ἀπ. «ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει». 22, β'.
» Εὐ. «εἰ τις ἔρχεται πρὸς με». 25, β'.
» Πρ. «ἐδῶκα πρὸ θρακῶν σου κλ.». 11, α'.
» » «καὶ ἐπλάτυνεν ὁ φῶξ τὸ στόμα αὐτοῦ. 68, β'.
» Ἀπ. «εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστασιν. 73, β'.
» Εὐ. «ἐάν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνητε κτλ. 105, β'.
» Δ. «τὸ ἀκατέργαστόν μου εἶδον ἐν θρακῶν μοί σου». 135, α'.
» » «ἐνούσταζεν ἡ ψυχὴ μου κτλ.» 136, α'.
» Εὐ. «ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλλα.» 151, α'-β'.
» Γρ. «οὐδεὶς γεννηθεὶς δις οὐχ ἤμαρτεν.» ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῶν βρεφῶν. 174, α'.
» Δ. «ἐν ἀνομίαις συνελήφθην κτλ.» 175, β'. 187, α'. 57, α'.
» Εὐ. «ἀνένδεκτόν ἐστι μὴ ἔλθειν τὰ σκάνδαλα κτλ.» 188, α'.
» Δ. «ἀπὸ ἀλλοτριῶν φεῖσαι κτλ.» 168, β'.
» Πρ. «σφραγίσαι ἀμαρτίας.» 190, β'.
» Εὐ. «ἀνάγκασον εἰσελθεῖν.» 201, β'.
» » «ἀπὸς μαθητευθεὶς κτλ.» 217, α'.
» Δ. «τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ κτλ.» 252, α'-β'.
» » «ψυχῶ τῷ πνεύματι, ψυχῶ καὶ τῷ νοί.» 262, α'-β'. 263, β'.
» Γρ. «ποιήσωμεν ἀνθρώπων κατ'εἰκόνα κτλ.» 262, β'. 264, β'.
» Ἀπ. «ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ κρίνετε.» 269, α'.
» » «καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψει κτλ.» 272, α'.
» Δ. «τί ἐστίν ἀνθρώπος κτλ.» καὶ αἰμέγα ἀνθρώπος.» 261, β'. 264, β'.
» Γρ. «τὰ ἄστρα οὐ καθάρα.» 353, α'.
» Δ. «καὶ ἀτεκνίαν τῆ ψυχῆ μου.» 357, α'.
» Εὐ. «εἰ θέλεις τέλειος γενέσθαι.» 365, α'.
» » «ἐπῳδα ἀμαρτίκ κτλ.» 372, α'.
» Ἀπ. «μὴ γίνεσθε ἄφρονες.» 376, α'.
» Πρ. «αἰτῆσαι σεαυτῷ σημεῖον.» 377, β'.
» Εὐ. «ἡ βσιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὡμῶν ἐστίν.» 411, α'-β'. 413, β'. 414, α'.
» » «ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστίν.» 414, α'.
» Δ. «λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ.» 421, α'.
» » «ανομοθετήσει αὐτῷ ἐν δόξῃ, ἢ ἡρετίστω.» 444, β'.

τοῦ Δ. «ἐνεκεν τοῦ δνόματός σου, Κύριε, ἰλάσθητι κτλ.» 444, β'.

» Εὐ. «ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις.» 448, β'.

» Γρ. «βουὸν ἀλωῶντα οὐ ριμάσεις.» 457, α'.

» Πρ. «βούτιρον καὶ μέλι φάγεται.» 458, α'.

Ἔρωτος σωματικοῦ καὶ πνευματικοῦ διαφορά. 23, β'. 24, α'. — ἔρωτα τρία τινὰ εἰώθε ποιεῖν. 23, β'.

ἑτέροωσις τί ἐστίν. 168, α'.

Εὐαγγέλιον τί ἐστίν; 226, α'.

εὐεργετεῖν. εὐκλεέστερον τοῦ πολυτελεῶς οἰκεῖν τὸ πολλοὺς εὐεργετεῖν. 254, α'.

εὐπραγία. κκοπραγία. 387, β'.

εὐσέβεια ἀληθής. 42, α'. — εὐσέβεια καὶ ἀεέβεια ἀπὸ 'Αδάμ ἔτι ἐνήργουν. 60, β'. — ἡ εὐεέβεια κορυφὴ ἀρετῶν. 321, α'. — οἱ εὐσεβεῖς λαμπρυνόμενοι. 153, α'. — ἀλεξίκακοι οἱ εὐσεβεῖς λάμπαντες. 158, α'. — τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον τῶν βουλομένων ἐστίν. 432, α'. — εὐσεβείας κρατυομένης εὐ πράξεις καπορθωθήσεται. 422, α'.

εὐχαρισταὶ ἡμῶν αἱ πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τῶν ἀγγέλων προσάγονται. 30, α'. β'.

εὐχή ἡ ἡμετέρη οὐ παρκλήσις ἐστίν, ἀλλ' ἀμικρημάτων ὑπόμνησις. 42, α'. — ἡ εὐχὴ μεθόριον τῆς πκρ' ἡμῶν ζήτησεως καὶ τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ δόσεως. 336, β'.

ἐφ' ἡμῖν. 141, α'. β'. 364, β'. 366, α'. β'. 367, α'. — τίνα ἐφ' ἡμῖν καὶ τίνα οὐκ ἐφ' ἡμῖν. 177, β'. 255, α'. — ἡ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν συνθεοῦ κουρίζεται τὰ ἀμικρημάτων. 179, β'.

ἐφικτά, δυσέφικτα καὶ ἀνεφικτα. 134, α'. 226, β'. — ματαιοπνίκα τῶν ἀνεφικτων ἡ εἰρευνα. 134, β'.

Z

Ζωὴ ἀνθρώπου κυρίως ἐν τρισίν. 264, β'. — ζωὴ ψυχῆ; ὁ χωρισμὸς τῆς ἀμικρητικής. 175, β'. — ἡ κατὰ νοῦν ζωὴ τέλος ἀνθρώπου. 443, α'.

Θ

Ὁ θάνατος ἀρξίζος, αἰκμικτὶ δικαίου φυτοφυγούμενος. 3, α'. — σαθρὸν τοῦ θανάτου τὸ θεμέλιον. 3, β'. — ὅπερ τοῖς ἀνθρώποις ὁ θάνατος, τοῦτο τοῖς ἀγγέλοις ἡ ἐκπτώσις. 38, β'. — θάνατος ὁποῖος ἐπῆλθε τῷ 'Αδάμ. 59, β'. — θάνατος αἰένουπος. 104, α'. — ὁ θάνατος ἐβχ-

σίλευσεν ἀπὸ 'Αδάμ μέχρι Μωυσέως. 257, β'. — ἡ διὰ θανάτου τιμωρία γίνεται φιλανθρωπία. 261, α'. — ἀμικρητοῦ θάνατος ἀληθῆς θάνατος, δικαίου δέ, μεταστάσις. 187, β'. — ὕλη ἡ ἀμικρητική, πῦρ δὲ ὁ θάνατος. 190, β'. — τὸ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἀμικρητική. αὐτ.

θεοῦ διδάχτος κατὰ τὸν Δαυιδ. 167, α'.

θεολογία μυστική. 48, β'.

Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ χαίρει ἀγάπῃ καὶ λούμενος. 21, β'. 22, α'. — θεοῦ κίνησιν οὐδαμοῦ ἐστὶ φυγεῖν. 3, α'. — θεὸς πανταχοῦ παρών, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. 33, β'. — θεὸς πηγὴ ἀγαθότητος. 129, β'. — θεὸς μόνος καὶ μὴ ἡ μάκθον ἐπίσταται. 158, β'. — θεὸς ἀνικητός κακῶν. 176, β'. 191, β'. 259, β'. — ἀπαθής, ἀθυμὸς τε καὶ ἀνεπιθύμητος. 176, β'. — ἀνεπιθύμητος ἐξ ἀρχῆς. 249, α'. — μόνος κριτῆς ὁ θεός. 175, β'. — θεὸς αὐτοκαλήθεις. 367, β'. — θεὸς πειθαρχεῖν μᾶλλον, ἢ ἀνθρώποις. 27, β'. 28, α'. — θεὸς ἀγγέλοις χρώμενος ὑποουργεῖ εὐεργετεῖ τοὺς ἀγγίλους, καὶ κολάζει τοὺς ἐναντίους. 29, β'. 35, β'. 36, α'. — θεὸς ἐστὶ φῶς τὸ ἀκρότατον καὶ ἀπρόσιτον. 34, β'. — θεὸς ἴδιον ἀρίενα ἀμικρητικός. 180, β'. 188, β'. — οἱ δὲ πνευματικοὶ κατὰ δύο τρόπους ἀφίσιον. 288, β'. — θεοῦθεν αἱ πλεῖστα εὐεργεσίαι δι' ἀνθρώπων χορηγοῦνται. 159, β'. — οἱ θεὸν ὁμολογοῦντες εἰδέναι, τοῖς δ' ἔργοις ἀρνούμενοι. 25, α'. — οἱ θεῷ προσκρούοντες. 225, β'. — οἱ τὸν θεὸν κακῶς λέγοντες. 449, α'. — ὁ θεὸς παιδεύει διὰ τρεῖς αἰτίαι. 175, β'. 176, α'. — ροθερὸν θεοῦ ἀκού. 3, α'. — τὸ θεὸν ἀφικτητον καὶ ἀκατάληπτον. 206, β'. — τὸ θεὸν μόνον ἀμικρητήτων. 269, α'. — θεὸν τίς πρὸ πάντων ὠνόμασε τὸν θεὸν ἐπὶ γῆς; 58, β'. — θεότητες δύο κατὰ τοὺς αἰρετικούς. 116, α'.

θεοσέβεια, ἀρχὴ σοφίας. 314, β'.

θεμὸς καὶ θυμικὸν ἐπὶ τῶν ἀλόγων καὶ ἐπὶ τῶν νοερῶν. 169, α'. β'.

θυσίας Ἰσακὶ ἀλληγορικῆ ἑρμηνεία. 5, α'. — θυσία ξένη καὶ τῆς μεγάλης ἀντίτυπος. 6, α'. — θυσία ζῶσις. 48, α'. 164, β'. — ἡ θυσία διὰ τί κατεπάτητο ἄλσιν. 151, β'.

Ι

Ἰαμνρ, πηγὴ. αἱ πηγαὶ δὲ καὶ τὰ φρέσκα περισπούδαστα τοῖς ἐξ 'Αβραμὶ καθὸ ποιμέσιν. 107, β'.

Ιερά ἄγκυρα. 222, 6'. — ἱερά γράμματα ἐν ἐτήλαις. 136, 6'. — ἱερογλυφικὴ Αἴγυπτίων. 98, 6'.

ἱερεὶς τῆς φηγοῦ. 237, α'. — ἱερεῖς, προῖκα τὴν θείαν ἐκτελεῖν λειτουργίαν οὐκ ἀνεχόμενοι. 75, α'. — οὐ τοῖς ἱερωμένοις προσφύρειν προστάττουσιν οἱ θεοὶ χρησμοί, ἀλλὰ τοῖς ἀδικηθεῖσιν ἀπολογεῖσθαι. 188, 6'. — ὠμότατοι οἱ ἱερεῖς οἱ μὴ πάντας τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύοντες. 189, α'. — λειτουργοὶ εἰσιν, οὐ κοινοὶ αὐτ. — ἱερεῖς πῶς χρῆ ζῆν. 226, α'.

Κ

καθαροῦ ἐφάπτεσθαι οὐ θεμιτὸν τῷ μὴ καθαρῷ. 442, 6'. — ἰκανὴ κάθαρσις ἀνθρώπῳ μετάνοις ἀκριβής. 47, 6'. — καθάρσεως ἀρχὴ τὸ δημολογεῖν ἁμαρτίας. 187, 6'. 183, α'. — δυσέκινιπτον τὸ μετὰ κάθαρσιν μόλυσμα. 190, 6'.

κακία ἐκ τῶν ἐφ' ἡμῖν. 72, 6'. 73, α'. — αἱ κακίαι ἀγγέθυροι ταῖς ἀρεταῖς. 53, 6'. — πᾶσα κακία πέφυκεν ἢ κατ' ἔλλειψιν, ἢ καθ' ὑπέρπρωσιν ἀρετῆς ἐνεργεῖσθαι. 317, 6'. — ὁ ἐν κακίᾳ ζῶν πάντας τρέμει καὶ δεδιόκεν. 231, α'. — μέγα τὸ τῆς κακίας σαθρόν. αὐτ. — τοῦτό ἐστι τὸ πάντων δεινότατον, ὅταν ἡ κακία ἐπαινήται. 72, α'.

κακὸν πᾶν ἀρῶσαίτι ψυχῆς. 316, α'. — τὸ κακὸν αὐτὸ ἑαυτῷ ἐναντίον ἐστίν. 12, α'. 19, 6'. — οὐ γυμνὸν πρόκειται τὸ κακόν, 181, α'. — ὁ τὸ κακὸν ἐν προσήματι τοῦ ἀγαθοῦ ποιεῖν διπλοῦσιος τιμωρίας ἄξιος. 10 α'. — ἄριστον μάθημα τοῖς ἀνθρώποις τὸ ἀπομαθεῖν τὰ κακὰ. 138, 6'. — τῶν κακῶν αἴτιοι πολλοὶ καὶ ἡμεῖς αὐτοί. 128, 6'. 191, 6'. — τὸ κακῶς ποιεῖν τοῦ κακῶς πάσχειν ἐλευσίντερον. 74, 6'. — κακῶς ἀκούειν κρεῖσσον, ἢ λέγειν κακῶς. 108, α'.

καλὸν μετὰ πόνου, αἰσχρὸν μεθ' ἡδονῆς. 10, α'. — τὸ καλὸν καὶ τὸ πονηρὸν μόνοι οἱ τῶν φρενῶν ἀπεστερημένοι ἀγνοοῦσιν. 63, α'. — παντὶ τῷ καλῷ μῶμος ἐπετεῖ. 111, 6'. — καὶ τοῖς ἁμαρτωλοῖς δίδεται μισθὸς ὑπὲρ ὧν ἐπραξάν καλῶν. 187, α'. — καλὸς συλλήβδην ὁ ἀγαθός, οὐχ ὁ πλούσιος. 254, α'.

καρδία σεσοφισμένη. 228, 6'. — αἱ καρδίαι οὐχ ὅμοιαι ἀλλήλαις. 269, α'.

κατηγούμενοι. 147, 6'.

κατάρθωμα τὸ κατὰ τὸν ὄρθον λόγον. 173,

α'. — ἡ πρὸς τὸν Κύριον, οἰκειότης ἐν τίνι κατορθοῦται. 189, α'.

ἡ κενοδοξία κοινὴ λύμη πάση ἀρετῇ. 323, α'. κήρυγμα. 403, α'. — κήρυγμα μαρὸν, ὅτι Ἄδὰμ οὐ σώζεται. 60, 6'.

κλείς καὶ ἀντικλείς. 71, α'.

κοινωνίας τῶν πιστῶν οἱ ἕκπτους μακρύνοντες ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ γίνονται. 228, 6'.

κόλασις βρυτάτη ὁ ἀπὸ Θεοῦ χωρισμός. 191, α'. — οἱ κολαζόμενοι ἕνεκεν τῶν ἁμαρτημάτων ἐπ' αὐτοῖς μόνοις κολάζονται. 177, α'.

κριτήριον τῆς ἀληθείας ἡ θέοπνευστος μαρτυρία. 207, α'. — κρυπτὸν κριτήριον τῆς ψυχῆς. 179, α'.

ἡ κόρησι καὶ ἡ γένεσις. 271, α'.

κυκλών. 427, α'.

κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. 349, 6'. 350, α'.

Λ

λαδὸς ἄρχοντι μὴ πειθόμενος. 238, 6'.

λευανίτι. 8, 6'. — λίθινος καὶ ἄλας τὰ βιπιπτόμενα. 151, 6'. 304, 6'.

Λύμὸς τοῦ ἀκουσαι λόγον Κυρίου. 217, α'.

Λόγιον ἐπωμίδος Ἄαρων καὶ σχῆμα αὐτοῦ. 1, 6'. 64, 6'. 162, 6'.

λογισμὸς πέρπερος. 325, 6'.

Λόγος ὑγιῆς πρὸς σκληρὰν καρδίαν οὐκ εἰσέρχεται. 286, 6'.

Λόγου ἀκροτατὶ θαλασσίσις ἰχθύσιν εἰκότως. 140, α'. — τῶν ὀρθοτομοῦντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας δεῖ ἀνεχεσθαι. 145, α'. — λόγου ἐκκλησιαστικοῦ χαρακτήρ. 237, α'. — λόγοι ἢ ῥήσεις κατ' ἀναγωγὴν. 231, 6'. — οὐδὲν σκολιὸν ἐν τοῖς θείοις λόγοις. 204, α'. — δύναμις τοῦ ἀκροάζεσθαι τὰ θεῖα λόγια. 210, 6'.

(ἡ) λήθη ὑπὸ τῆς θείας μνήμης ἰσθῶς οἴχεται. 285, α'.

Μ

μαθηταὶ πρῶτοι τοῦ Ἰησοῦ ἀδελφοὶ δύο γεγόνασιν διὰ τί; 25, 6'.

μακάριος τίς. 11, 6'. 145, 6'. 159, 6'.

μακαρίων ἡ ἐσχάτη ἀγνωστος τοῖς ἀγγέλοις. 34, α'. — μακαρίτης κορυφοστάτη. 67, α'. 301, α'. μακαρίτης κατὰ τὰς Γραφάς. 412, α'.

μακροθυμία ἀγίων. 6, 6'.

μαρτύρων οἱ σκολοῦ πασῶν τῶν ταρχῶν καὶ χειμῶνων τοῦ βίου λιμένες εἰσὶν εὐδοί. 42, α'. — μέτρυρας οὐ προσκυνούμεν, ἀλλὰ τιμῶμεν

ὡς γνησίους προσκυνῶντας τοῦ Θεοῦ. αὐτόθι.
μεγαλαυχία. τοὺς ὑπὸ μεγαλαυχίας μεμνη-
νόσιν ἢ δοκοῦσά εὐπραγία εἰς τὸ χεῖρον περι-
φανῶς προσχώρησεν. 150, 6'.

μελετήριον. 144, α'.

μελέτη θεραπευθὲν πᾶν ἔργον λάμπει. 450, 6'.

μετάνοια δισσή. 176, α'. — μετανοίας δύνα-
μις. 183, α'. 185, 6'. 186, α'. — ἐπικαλύπτει
τὴν ἄμαρτίαν. 191, α'. — ἄμαρτωλοὶ σώζονται
διὰ τῆς μετανοίας. 173, α'. 186, α'. — μετα-
νοοῦντι τί ζητεῖται. 182, 6'.

μεταφορά, ἐκ τῆς ἀδύσου. 8, 6'. — ἐκ τῶν
ἰγθύων. 133, 6'. — ἐκ τῶν τραυμάτων. 196, α'.
— ἀπὸ νευρᾶς. 237, α'. — ἐκ τῶν δρυσθίων
περῶγων. αὐτ. — ἐκ τῶν ὄφρων. 239, α'. — ἐκ
τῶν ὄρνέων. 308, α'.

μετριάζειν εἰδῶς κυρίως τίς. 12, α'.

μέτριον ἀσκεῖν τὸ φρόνημα. 305, α'. — τί
ἐστι μέτριον. αὐτ.

μειοῦσθαι τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἁγίους κατὰ
δύναμιν. 162, α'.

μισαδελφία βραχυτέρα πασῶν τῶν ἄμαρτιῶν.
178, 6'. μίσος πόθεν προέρχεται. 26, α'. — μίσους
πατὴρ δὲ διάβολος. 20, α'.

μνησικακία ἀπόρροικτον Θεῷ ποιεῖ τὴν
προσευχήν. 178, α'.

μορφή λέοντος, καὶ ἵππων τί ἐμφαίνει;
79, 6'.

Ν

ναυάγιον πνευματικόν. 216, α'.

νησιεῖα ἀληθής. 9, α'. ἢ νηστεία τῆς τε-
τραδὸς καὶ τῆς παρασκευῆς ἐπισημίζονται ἢ
μὲν Ἑρμοῦ, ἢ δὲ Ἀφοδίτης. 9, 6'.

νίκη ἀληθῶς τὸ ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας μὴ
ἐκπεπτωκέναι. 110, 6'. — νικητήρια κατὰ τῆς
ἄμαρτίας. 148, 6'.

οὐ νόμος τῆς Ἐκκλησίας τὸ σπάσιον. 71, 6'.
— τοὺς νόμους εἰς ἐπικουρίαν τῶν ἀδικουμένων
γεγραμμένους. 75, 6'. — διὰ νόμου ἐπιγίνωσις ἄ-
μαρτίας. 175, α'. — νόμου ἔθιον τὸ προσήκον
ἐκάστῳ ἀποδιδόναι. 246, α'. — δ νόμος λύχνος.
227, 6'. 225, 6'.

τὸ νοητὸν φῶς λησται ἀδύνατον. 174, 6'.

νομίσματα Ἀλεξάνδρου ὡς περιλάπτει. 156, 6'.
νόσος ψυχῆς φοβητόν. 177, 6'. — ποικίλα
τὰ νοσήματα. 189, 6'.

νοῦς, ἀρχὴ πάντων καὶ κύριος τῶν ὄλων.
236, 6'. — δ νοῦς οὐκ ἐν μέρει τοῦ σώματος.

264, α'. — τὸν νοῦν αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ κακίαι
τυρλὸν ἀπεργάζονται. 138, 16'. — τροφή τοῦ δ
λόγος δ παρὰ Θεοῦ. 227, 6'.

Ο

οἴησις πόθεν; 271, 6'. — οἴησις θεραπείας
τριτῆ. 113, α'. — μέγιστον τὸ τὴν οἴησιν ἀ-
ποθέσθαι. 160, 6'.

οἶνος κατὰ τὴν Γραφήν ἀλληγορικῶς. 196, 6'.
— οἶνος μετρίως ἢ ὑπερμέτρως προσφερόμενος.
196, 6'. 197, α'.

ὀμολογίαι τῶν προφητικῶν χωρίων. 167, α'.
ὀμιλία κακαί. 195, 6'.

ὄνειρος αἰνός. 109, α'. — ἀμνηνοὶ ὄνειροι.
193, α'. — ἀμύχηνοι. 194, α'. — θεωρηματικοί,
ἀλληγορικοί. 166, α'.

ὄργη φυλακτέον μὴ δύση δ ἥλιος ἐπὶ τῇ
πρὸς τὸν πλησίον ὄργῃ. 21, 6'. — ὄργη Θεοῦ
ἐπὶ τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατέχοντας.
162, 6'.

ὄρος. τὸ ἐκτός ὄρου οὐδὲ ἐνόματι πάντως
δρίζεται. 287, α'.

ὄρους διαίρεσις. 147, α'.

οὐαὶ τίσιν; 174, 6'. 201, 6'. 203, 6'. 230, α',
274, α'.

οὐσίαν ἀφθαρτον ὀφθαλμοῦ φθαρτὸς ὄραν οὐ
δύναται. 32, 6'. — οὐσίαις ἀγγέλων δριμύς.
31, α'. 33, 6'. — κατ' οὐσίαν ἀγνωρίστα ἀν-
θρώποις τρεῖς εἰσίν. 32, α'. — ἐν ἐκάστῳ πρά-
γματι διακριτέον τῆς οὐσίας τὰ συμβεβηκότα.
160, 6'.

ὄσις πιστοτέρη ἀκοῆς. 137, 6'.

Π

Πάγκαροι τίνες καλοῦνται. 313, 6'.

παιδαγωγία καθαρὰ καὶ ἀμωμος ἀπόχη
εἰς καρπορορίαν πνευματικὴν. 226, α'.

παιδεία καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου ἐκτρέφειν τὰ
τέκνα. 222, α'. — ἐν τῇ παιδείᾳ ἡλικία πολλῇ
ἢ ἄνοια. αὐτ.

παράβαται τῆς πατρίου διδασκαλίας. 206, 6'.
(ἐν) παραβύσιον. 146, 6'. — οὐκ ἔστιν ἐν πα-
ραβύσιον δ τοῦ Κυρίου νόμος. 325, 6'.

παραδόσεις ἀρχαροί. 205, 6'. 207, 6'. — ἢ
τῶν Πατέρων παράδοσις. 205, α'.

παραφρονήματα τὰ τῶν αἰρετικῶν μυστή-
ρια. 120, α'.

παραγραῖσθαι εἰρηται καὶ περὶ ἐκάστου πρά-

γυμκτος ἐκ περιουσίας γινομένου. 104, β'.
παρθενία. 16, α'-β'. 17, α'. 439, β'. — *παρ-
 Θενία* αἰρετικῶν. 118, α'.
πάσχα τῶν Ἰουδαίων, ἐν τρισὶν ὕλκισ. 80, β'.
πάτριον περιβόλην οὐκ ἔστι βραδίας ἀποδο-
 σασθαί. 159, α'.
πειρασμός δικαίων καὶ φαύλων. 10, α'-β'.
 — *πειρασμοὶ* τίκτοντες ἀγαθά. 14, α'.
πέμπελος καὶ σύφρα. 252, β'.
περιγραφή τῶν πάλαι Ἀθηνῶν καὶ νῦν ἀλη-
 θεούσα. 359, β'.
περιτομή ἀπὸ Ἀβραάμ ἤρξατο. 5, α'. συμβολ.
 ἐρμηνεία τῆς τῶν τινῶν ἀνδρῶν περιτομῆς. αὐτ.
πίστις, ἔρεσμα τῆς τῶν ἐλπίζομένων ἀδη-
 λίας. 23, α'. — *κτῆμα* τῶν κατὰ Θεὸν σοφῶν.
 48, β'. — *πίστις* ἐν τῷ τὰ αὐτὰ αἰρεῖσθαι. 66,
 α'. — *πίστις* Ἰση. 442, α'. — *πίστις* ἡ νῦν ἀπὸ
 Ἀδάμ ὑπάρχει, καὶ ὕστερον πάλιν ἀπεκαλύ-
 φθη. 60, β'. — *πίστις* νοουμένη κατηρτίσθαι τοὺς
 αἰῶνας. 129, β'. — *πίστις*. 134, α'. 255, β'.
 389, β'. 403, α'. — *μήτηρ* τῶν ἀγαθῶν. 216,
 α'. — *κανὼν* κατὰ τῶν αἰρέσεων. 224, α'. —
 ὑπακοῆς ἡ πίστις δεῖται. 225, α'. — *πίστις* ἡ
 πρὸς τὸν Κύριον. 177, α'. — ἐν τῇ πίστει ἡ
 Ἐκκλησία τεθεμελιώται. 205, α'. — *πικτα-
 χοῦ* πίστειος ἡμῶν δεῖ. 216, α'. — *τὰ ἰστία* τῆς
 πίστειος. 222, β'. — *μὴ μόνον* πιστοῦς, ἀλλὰ
 καὶ ἀξιόπιστους χρῆ φανῆναι. 175, α'.
πλάγη καθ' ἑαυτὴν οὐκ ἐπιδείκνυται. 68, α'.
πλάσις καὶ ποίησις. 262, α'.
πλευρέλιον φεύγειν. 318, α'.
πλημμελίαι. τὸ ἐπαινεῖν τοὺς πλημμε-
 λουῦντας ἀργαλεώτερον τοῦ πλημμελεῖν. 190, α'.
τοὺς πλουσίους οἱ ἐγκωμιάζοντες. 256, α'.
τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς ἔστι τὸ λαλοῦν διὰ
 τῶν ἁγίων. 44, β'. — *Πνεῦμα* τὸ θεῖον τί ἐπι-
 ποθεῖ. 26, α'. — *μία* πηγή διδασκαλίας τὸ
 Πνεῦμα τῆς ἀληθείας. 219, β'.
πίθος γλυκὺς τύραννος. 22, α'. — *κλέπτει*
 τὸ δίκαιον. 26, β'. — οἱ διὰ πῆθον ἀκόρεστον
 αἰτοῦντες δις ἁμαρτάνουσι μέγιστα. 379, α'.
ποιναὶ ἐκκλησιαστικαὶ τίνος ἕνεκεν οὐκ
 ἰσχύουσιν νῦν; 188, α'-β'.
πολιτεία. ὅπου ἔστιν ἡ τροφή τῷ σώματι,
 τοῦτο ἡ πολιτεία τῇ πίστει. 441, α'. — *πολι-
 τεῖς* χριστιανῶν εἰς δύο διακριομένη. 117, β'.
πονηρίας ἄγγελος καὶ ἔργα αὐτοῦ. 28, α'-β'.
 — *πονηρία* χαλεπωτάτη. 116, β'. — *πονηρίας*

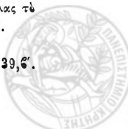
πνεύματα τοῖς ἁμαρτάνουσι συντρέχοντα.
 182, α'. — *πονηρὰ* ἡμέρα κατὰ Δαυὶδ. 140,
 β'. — *πονηρὰ* συνθήκη. 213, α'.
πόφω ἔπειτα γλυκεῖα εὐρεσις καὶ μνήμη.
 112, α'. — *πόροι* ἀκούσιοι. — *αὐθάρατοι*. 142, β'.
ὁ πορνεύων ἀπέθανε Θεῷ. 174, β'. — *πᾶς* τις
 δι' ἧς ὁδοῦ παρεξετράπη ἐπληθθε πάλιν, ἐκτός
 τοῦ πορνεύσαντος. 191, α'.
προαίρεσις, ἐκ τῶν ἐφ' ἡμῶν. 235, β'. — οὐ
 δυνατόν τινα ἀγαθὸν εἶναι, εἰμὴ κατὰ προαί-
 ρεσιν οἰκείαν. 177, α'. — *τοὺς προαίρεσει* ἀγα-
 θοὺς στεφανοῖ ὁ Θεός. 10 β'. 174, α'. — οὐκ
 ἐν τῇ πράξει, ἀλλ' ἐν τῇ προαίρεσει ἔστι τὸ
 κατορθοῦν καὶ ἁμαρτάνειν. 452, β'.
προπάτορες Ἀβραάμ. 5, β'.
προσευχή ἄνευ ἀγάπης ἀπροδέκτος. 19, β'.
προφητεῖαι καὶ μοχηρὰ ψυχὴ ἐπιδέχεται.
 177, α'. — *προφητεῖαι* δοθεῖσα τῷ Ἀρχαζ. 377,
 β'. 378, α'. — *προφήτου ἴδιον* τὸ τὴν ἀλήθειαν
 μνησείν. 158, β'.
πρωτοκλήσια αἰρετικῶν. 113, α'.
πιτηρὴ πάρχαις ὁ Ἀλέξανδρος. 156, β'.
πυθαγορικὴ τετρακτύς. 253, β'.
πύργου Βαβυλῶνος οἰκοδόμοι. 384, α'.

P

ἡ βιβλία τοὺς προγεγεννημένους πόνους,
 κἂν λαμπροὶ εἶεν, σβέννυσι. 451, α'.
τὴν ῥητορικὴν ἀσκεῖν τέχνην ἐπὶ τῷ τοῖς
 δικαίαις δεομένοις βοηθείας συνηγορεῖν. 75, β'.

Σ

Σάββατα σαββάτων αἱ τοῦ μέλλοντος αἰῶ-
 νος ἀναπαύσεις. 46, β'.
σάκχαλα ποῖα; 188, α'.
σκότιοι παίδες. 243, β'.
σοφία θεοδιδάκτος. 256, α'. — *σοφία* ἡ τοῦ
 Θεοῦ. 365, β'. — *σοφιστικὴ* τέχνη. 74, α'-β'.
 — *σοφὸς* τίς; 74, α'.
στέγνωσις καθύψις κατὰ τοὺς ἰατροὺς. 119, α'.
συγκατάβασις. 305, α'. — *συγκατάβασις* ἐπὶ
 συνηθεῖς. αὐτ.
σύλλογος δι' ἔτους ἐπὶ τοῦ Μ. Βασιλείου. 95, α'.
συμφέρων. ἐν τῷ συμφέροντι τῶν πέλλας τὸ
 ἡμέτερον συμπεριέχεται. 26, α'. 25, α'.
συνείδησις ἀγαθή. 441, α'.
συνθήκη ἄμαχον ἐπὶ πικνός. 207, α'. 439, β'.
σωζομένων τάξεις τρεῖς. 13, β'.

Τ
 ταπεινοφροσύνη μήτηρ πάντων τῶν ἀγαθῶν. 14, α'. — δυοῖν ἀδελφοῖν ἰσαμίλλοι δ' ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ πλεονεκτῶν κρείττων. 66, β'. — ἀρετὴ ἐν ταπεινοφροσύνῃ. 321, β'.
 τετράγωνος ἀνὴρ, δ' ἐν πᾶσι τέλειος. 4, β'.
 τέχνη λογιστική. 162, β'.
 τεχνολόγη τῆς πίστειος. 116, α'. 207, α'.
 τιμητὸν τίνας; 310, β'.
 τιμωρία ἐστὶ κακοῦ ἀνταπόδοσις. 176, β'.
 — ὅθεν ἡ πηγὴ τῆς ἀμαρτίας, ἐκείθεν ἡ πληγὴ τῆς τιμωρίας. 183, β'. — ἀμαρτίας φάρμακον αἱ τιμωρίαι. 186, β'. — ἡ ἀμαρτία δίκην καπνοῦ διαλύεται, ἀλλ' ἡ τιμωρία ἐπὶ αἰῶνας ἐντέλειται. 190, β'.
 τίρωτες κατὰ τοὺς Ἰταλοὺς. 93, β'.
 τόκος τί ἐστίν; 271, α'.
 τράπεζα πνευματική. 211, α'. 214, β'.
 τρόπος φαῦλος εἰκότος. 4, β'.
 τρυφή πολλὴ καὶ ἀκατάπαυστος. 363, β'.

Υ
 ὕβρις τῶ νομοθέτῃ ἢ τῶν νόμων ὑπεροφία. 179, α'. — τίς δ' ὑβρίζων τὸν Θεόν. 265, β'.
 ὑγιαίνων δ' σωτήριος λόγος. 74, α'. 140, α'.
 — τὸ ὑγιαίνον ἀεὶ ἀθλῶνται μὲν. 74, β'.
 ὑγιαίνουσης πίστεως λόγος. 117, α'-β'. — ἡ ἀπὸ τοῦ ὑγιαίνου διαίτησις. 140, α'.
 ἕτερος ἡμερος καὶ ἄγιος. 374, α'.
 ὕμνος τοῦ παρ' Ἑλλήσι χρηστηρίου, ἐν ᾧ μνεῖα γίνονται Ἀδάμ. 56, β'.
 ὑπεροφία ἀσχοστον τῶν νοσημάτων. 150, α'. — ὑπεροφίαν φιλεῖ τις, πῶς; αὐτ.
 ὑπόκρισις, πόθεν; 271, β'. — χρῆμα πονηρὸν καὶ ἀδόκιμον παρὰ Θεῷ τε καὶ ἀνθρώποις. 44, α'. — δουλοπρεπής. 249, α'. — χαλεπὸν νόσημα τὸ ὑποκρίνεσθαι αὐτ. — οἱ ἐπισείκειαν ὑποκρινόμενοι. 145, α'. — οἱ τὴν ἀλήθειαν ὑποκρινόμενοι. 162, α'.
 ὑπόστασις. 263, β'. — κακίας. 317, β'.

Φ
 φάρμακα κατάλληλα τοῖς πάθεσιν. 245, α'.
 φιλανθρωπία Θεοῦ. πρὸς σωτηρίαν δεῖ καὶ τὰ ἡμέτερα ἐπεσθαι τῇ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία. 146, α'.
 φιλαρχία, αἰτία τῶν αἰρέσεων καὶ πάντων τῶν κκκῶν. 118, β'. 119, α'.

φιλήματα ἐνέησιν ἰὸν ἀκολασίας. 17, α'. — σμετον τοῦ ἀνακραθῆναι τὰς ψυχάς. 18, α'.
 φιλία ἀληθής. 25, α'. — φιλίας οὐδὲν ἴσον. 199, α'-β'. — φιλία καὶ ἀγάπης ἀφορμὴ παρὰ τοῖς πολλοῖς. 24, β'. — τὸ τῆς φιλίας καλὸν οὐ πίπτει εἰς μοχθηρὰν διάθεσιν. 19, α'. — φίλων οὐχὶ τῇ χρείᾳ τὴν χάριν μεταρεῖν, τῇ προσέσει δὲ κρίνειν τὴν εὐνοίαν. 135, α'. — φίλους πολλοὺς κεκτῆσθαι ὠφελιμώτερον τοῦ περιβεβλησθαι μεγάλην οἰκίαν. 254, α'.
 ἡ φιλοτιμία οὐδὲν χρηστὸν ὠδίνει. 66, β'.
 φιλονεικῶν πως τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. 269, β'.
 φιλοφροσύνῃ παρὰκείται τῇ ἀγάπῃ. 17, β'.
 φιλοσοφία ἐπιουσίατος. 89, α'. — φιλοσοφία ἀληθής. 223, α'. φιλοσοφία ἀπλαττος. 289, α'. — φιλοσοφία ἢ ἑλληνική. 316, α'. — ἡ φιλοσοφία οἷον διαθήκη οἰκεία δέδοται τοῖς Ἑλλησιν, ὑποβάθηκα οὐκ τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας. 114, α'. — βάρβαρος φιλοσοφία (δ' χριστιανισμός). 114, α'. — φιλοσοφία μεγίστη, ἀγαθὴ ἀντὶ κκκῶν ἀποδιδόναι. 10, α'.

φθόνος εὐπραξίαν, συμφορὰν δὲ ἔλεος ἴσθησιν. 350, α'. — ἀγαθῶν περὶ οὐδενὸς ἂν γένοιτο φθόνος. 129, β'. — φθόνου ἐπήρειαι ἐπὶ τῶν ἀχριστῶν. 378, β'.
 φόβος Θεοῦ ἀπαθής. 18, β'. — τὸ πρῶτον τοῦ νόμου ἐστὶ πλήρωμα. 22, β'. — ὁ φόβος τοῖς πολλοῖς αἴτιος τοῦ μὴ ἀμυρτάνειν. 315, α'. — ὁ φόβος τοὺς ἀνάνδρους χειροῦται. 245, β'.
 (τὰ) φρονήσεως ἔργμα οὐκ ἐπινατέα. 443, α'.

Χ
 Χριστιανισμὸς τί ἐστίν. 395, β'. 412, β'.

Ψ
 ψαλμοί. 214, β'. 225, α'. 222, β'.
 ψεύδους οὐδὲν ἀθενέστερον, κἂν μυρίος παραπετάσκει στυκιάηται. 162, α'.
 ψῆφος λευκὴ. 109, β'. — ἀκαπήλευτος. 162, β'. — βελτίων. 178, β'. ἢ τῶν πολλῶν ψῆφος. 126, β'.
 (ἡ) ψυγὴ συνδέεται τῷ σώματι ὅλη, καὶ οὐ μέρος μέρει. 38, α'. — κυρίως ψυχὴ ἢ λογική. 264, α'. οὐκ ἀπὸ γῆς. 272, α'. — ἡ ψυχὴ χρῆζει τῆς πνευματικῆς τροφῆς. 213, β'. 217, α'. — ἡ ψυχὴ ἀπὸ λόγων καὶ φθειρεσθαι καὶ σώζεσθαι πέφυκεν. 329, α'. — ψυχῆς νόσημα. 115, α'.

Ω
 Ὁριγιαντῶν αἵρεσις. 104, β'.

ΤΙΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Ἐν σελίδι 16'.	στίχοι	κάτωθεν μετὰ τὸ Θεοδώρητον πρόσθεσι (ΠΓ', 1353)
» 16'.	» 5	ἄνωθεν μετὰ τὸ Σιρὰχ » (1Δ', 49).
» —	» 8	κάτωθεν μετὰ τὸ Ἀποστόλου » (Α'. πρὸς Κορινθ. Γ', 10—15).
» 17'.	» 6	ἄνωθεν μετὰ τὸ Ἰσιδώρου » (ΟΗ', 933).
» 9 στήλη α'.	» 4	κάτωθεν γράφει Τωβίτ. καὶ σελ. 347 στ. 6'. στίχ. 15, κάτωθεν.
» 40 » —	» 16	» » Μουσώνιος
» 27 » —	» 12	» ἐξαλειπτὸν τό, Εὐαγρ. Ἐκ κλ. Ἰστορ.
» 51 » —	» 17	» γράφει, Ἄγονυκλίται.
» 53 » 6'.	» 5	ἄνωθεν διόρθου, ἀγγιθουρο αἱ κακίαι ταῖς ἀρεταῖς.
» 143 » α'.	» 8—9	» γράφει, ἀκρασία καὶ δυσκρασία γονέων καὶ τέκνων.
» 163 » 6'.	» 12	» » ὅτι θεία καὶ οὐράνιος ἡ Γραφή.
» 192 » α'.	» 5	κάτωθεν » Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων ἐπίσκοπος.
» 244 » 6'.	» 2	ἄνωθεν » ποδαρούλιον.
» 259 » α'.	» 24	κάτωθεν » ἄνθρωπος, σῶμα καὶ ψυχή.
» 274 » 6'.	» 22	» πρόσθεσι πρὸ τοῦ ΔΔ', Παλλάδιος
» 279 » α'.	» 8	» γράφει, ἀντίπηγα.
» 296 » —	» 23	ἄνωθεν » Κλήμης Ἀλεξανδρεὺς.
» 313 » 6'.	» 4	κάτωθεν ἐξαλειπτὸν τὸν στίχον ὅλον. 78. σελ. 326, στήλ. α'.
» 335 » α'.	» 11	» γράφει, ὠνειροπόλησας.
» 339 » —	» 24	» μετὰ τὸ 4Α'. πρόσθεσι, 776—784.
» 350 » 6'.	» —	» γράφει, σκώμματα.
» 352 » α'.	» —	» » περιεκτικόν.
» 363 » —	» 15	ἄνωθεν » Δύξουμις.
» 378 » —	» 6	κάτωθεν » κατὰ τοὺς Βαλεντινιανούς.
» 388 » —	» —	ἄνωθεν ἐξαλειπτὸν τό, Βατικανὸν κτλ. 78. σελ. 425, στήλ. 6'.
» 409 » 6'.	» —	κάτωθεν γράφει, εἰς Βαρούχ.
» 426 » α'.	» 5	ἄνωθεν » Ὀσροηνής
» 466 » α'.	» 6	κάτωθεν μετὰ τὸ Γλ κ α ε πρόσθεσι, Γρηγόριος ἐπίσκοπος Τάβρων.
» 494 » α'.	» 13	» γράφει 478, 6'.

